

Nota van toelichting Invoeringsbesluit Omgevingswet

I Algemeen

Samenvatting	9
1 Inleiding en aanleiding	13
1.1 Inleiding	13
1.2 Aanleiding stelselherziening.....	13
1.3 Inhoud van het Invoeringsbesluit Omgevingswet	14
1.4 Verhouding tot andere regelgeving.....	19
1.4.1 Het Invoeringsbesluit binnen het brede wetgevingstraject	19
1.4.2 Verhouding tot nu geldende regelgeving.....	21
1.4.3 Herimplementatie Europees recht en internationale verdragen	21
1.5 Medebetrokkenheid	21
1.6 Leeswijzer	22
2 Aanvullingen en wijzigingen van het Besluit activiteiten leefomgeving	23
2.1 Inleiding	23
2.2 Overzicht aanpassingen van het Besluit activiteiten leefomgeving	23
2.2.1 Uitwerking van artikelen in de wet die nog niet waren opgenomen. 23	
2.2.2 Tot stand brengen van verbeteringen en corrigeren van enkele onvolkomenheden.....	24
2.2.3 Uitgangspunten bij het inbouwen van regels in het Besluit activiteiten leefomgeving	24
2.3 Kleine en middelgrote stookinstallaties	27
2.3.1 Wijzigingen.....	28
2.3.2 Effecten.....	28
2.4 Gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen of meststoffen op braakliggende landbouwgronden en bij teelt van gewassen in de openlucht ..	28
2.4.1 Wijzigingen.....	29
2.4.2 Effecten.....	29
2.5 Lozingen vanuit glastuinbouwbedrijven	29
2.5.1 Wijzigingen.....	30
2.5.2 Effecten.....	30
2.6 Beperkingengebiedactiviteiten rond spoorwegen	30
2.6.1 Wijzigingen.....	31
2.6.2 Effecten.....	31

2.7	Gelegenheid bieden tot zwemmen en baden	31
2.7.1	Wijzigingen	33
2.7.2	Effecten	33
2.8	Regels die verband houden met de richtlijn energie-efficiëntie	33
2.8.1	Wijzigingen	34
2.8.2	Effecten	34
2.9	Regels over omgaan met geuremissie bij innovatieve stalsystemen	34
2.9.1	Wijzigingen	35
2.9.2	Effecten	35
2.10	Regels die verband houden met aanpassing van het begrip beperkingengebiedactiviteit	35
2.10.1	Wijzigingen	35
2.10.2	Effecten	35
2.11	Vergunningplicht vanwege de mer-beoordeling	35
2.11.1	Wijzigingen	37
2.11.2	Effecten	38
2.12	Beperkte verschuiving van vergunningplicht voor milieubelastende activiteiten naar decentrale regels	38
2.12.1	Wijzigingen	39
2.12.2	Effecten	39
2.13	Overige wijzigingen van het Besluit activiteiten leefomgeving	39
3	Aanvullingen en wijzigingen van het Besluit bouwwerken leefomgeving	41
3.1	Inleiding	41
3.2	Uitwerking vergunningplichten voor het bouwen in het nieuwe stelsel ..	41
3.2.1	De vergunningplicht met het oog op de regels voor technische bouwkwaliteit (Besluit bouwwerken leefomgeving)	41
3.2.2	De vergunningplicht met het oog op de regels uit het omgevingsplan 42	
3.3	Overige belangrijke wijzigingen voor het Besluit bouwwerken leefomgeving	48
3.4	Wijzigingen	49
3.5	Effecten	49
4	Aanvullingen en wijzigingen van het Besluit kwaliteit leefomgeving	51
4.1	Inleiding	51
4.2	Spoorwegemplacements	52

4.2.1	Wijzigingen.....	53
4.2.2	Effecten.....	53
4.3	Mijnbouwlocatieactiviteit en mijnbouwwerken in en om Waddengebied	53
4.3.1	Wijzigingen.....	55
4.3.2	Effecten.....	56
4.4	Omgevingswaarden veiligheid van primaire waterkeringen	56
4.4.1	Inleiding.....	56
4.4.2	Vormgeving van de omgevingswaarde.....	58
4.4.3	Onderbouwing van de omgevingswaarden	60
4.4.4	Monitoring van de omgevingswaarde en de signaleringsparameter.	61
4.4.5	Programmaplicht bij dreigende overschrijding van de omgevingswaarde.....	62
4.4.6	Wijzigingen.....	63
4.4.7	Effecten.....	64
4.5	Omgevingswaarden veiligheid andere dan primaire keringen in beheer bij het Rijk	64
4.5.1	Inleiding.....	64
4.5.2	Uitwerking	64
4.5.3	Wijzigingen.....	66
4.5.4	Effecten.....	66
4.6	Omgevingswaarden SO ₂ en NO _x voor grote natuurgebieden	66
4.7	Omgevingswaarden nec-plafonds	67
4.7.1	Inleiding.....	67
4.7.2	Emissieverbintenissen als omgevingswaarden	67
4.7.3	Invulling verplicht programma en actualisatieplicht	71
4.7.4	Monitoring, emissie-inventarisaties en rapportageverplichtingen als gevolg van de herziene richtlijn	72
4.7.5	Wijzigingen.....	72
4.7.6	Effecten.....	72
4.8	Instructieregels immissies	72
4.8.1	Wijzigingen.....	75
4.8.2	Effecten.....	76
4.9	Luchthavens	76
4.9.1	Wijzigingen.....	76

4.9.2	Effecten.....	77
4.10	Waddenzee en Waddengebied.....	77
4.10.1	Inleiding en achtergrond.....	77
4.10.2	Inhoud van de regeling	79
4.10.3	Wijzigingen.....	81
4.10.4	Effecten.....	81
4.11	Ladder voor duurzame verstedelijking.....	81
4.11.1	Inleiding en achtergrond.....	81
4.11.2	Werking van de ladder in het nieuwe stelsel.....	82
4.11.3	Reikwijdte van het onderzoek	84
4.11.4	Wijzigingen.....	85
4.11.5	Effecten.....	85
4.12	Landelijke fiets- en wandelroutes (routenetwerken).....	86
4.12.1	Inleiding en achtergrond.....	86
4.12.2	Inhoud van de instructieregel voor routenetwerken.....	86
4.12.3	Wijzigingen.....	87
4.12.4	Effecten.....	87
4.13	Beoordeling en inpassing omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit.....	87
4.13.1	Beoordelingsregels.....	88
4.13.2	Inpassing omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit in omgevingsplan	90
4.13.3	Wijzigingen.....	95
4.13.4	Effecten.....	95
4.14	Beoordeling omgevingsvergunning bouwactiviteit.....	96
4.14.1	Wijzigingen.....	97
4.14.2	Effecten.....	97
4.15	Stortplaatsen voor baggerspecie op land	97
4.15.1	Wijzigingen.....	98
4.15.2	Effecten.....	98
4.16	Monitoring en gegevensverzameling waterkwaliteit.....	98
4.16.1	Inleiding en Achtergrond	98
4.16.2	Monitoringsprogramma	99
4.16.3	Wijzigingen.....	100

4.16.4	Effecten.....	100
4.17	Specifiek overgangsrecht Besluit kwaliteit leefomgeving.....	100
4.17.1	Overgangsfase omgevingsplan	100
4.17.2	Eerbiedigende werking instructieregels.....	103
4.18	Overige belangrijke wijzigingen voor het Besluit kwaliteit leefomgeving 105	
5	Aanvullingen en wijzigingen van het Omgevingsbesluit	107
5.1	Inleiding	107
5.2	Reikwijdte omgevingsplan, waterschapsverordening, omgevingsverordening	107
5.2.1	Inleiding.....	107
5.2.2	Grondslag voor de afbakening	108
5.2.3	De fysieke leefomgeving en de afbakening van de reikwijdte van decentrale regels	108
5.2.4	Aanleiding voor de afbakening.....	111
5.2.5	Hoofdpijnen van de regeling.....	112
5.2.6	Wijzigingen.....	113
5.2.7	Effecten.....	114
5.3	Aanwijzing en begrenzing van beperkingengebieden.....	114
5.3.1	Wijzigingen.....	115
5.3.2	Effecten.....	115
5.4	Financiële zekerheid	116
5.4.1	Inleiding.....	116
5.4.2	Activiteiten waarvoor financiële zekerheid verplicht is	116
5.4.3	Wijzigingen.....	117
5.4.4	Effecten.....	117
5.5	Verdeling van verantwoordelijkheden tussen vergunninghouders per activiteit of een deel van een activiteit	117
5.5.1	Wijzigingen.....	118
5.5.2	Effecten.....	118
5.6	Milieueffectrapportage	119
5.6.1	Inleiding.....	119
5.6.2	Aanpassingen als gevolg van de wijzigingsrichtlijn mer.....	119
5.6.3	Overige aanpassingen milieueffectrapportage.....	122
5.6.4	Wijzigingen.....	123

5.6.5	Effecten.....	123
5.7	OCW-schadebeoordelingscommissie archeologische rijksmonumenten	123
5.7.1	Inleiding.....	123
5.7.2	Werkzaamheden commissie.....	123
5.7.3	Wijzigingen.....	124
5.7.4	Effecten.....	125
5.8	Vergunningverlening, toezicht en handhaving.....	125
5.8.1	Inleiding.....	125
5.8.2	Bestuursrechtelijke handhaving van gedoogplichten.....	125
5.8.3	Omzetting Besluit verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving.....	125
5.8.4	Omzetting Seveso-richtlijn.....	130
5.8.5	Wijzigingen.....	130
5.8.6	Effecten.....	131
5.9	Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).....	131
5.9.1	Inleiding.....	131
5.9.2	Ontsluiten van informatie.....	132
5.9.3	Loketfunctie.....	135
5.9.4	De bescherming van persoons- en vertrouwelijke gegevens in de landelijke voorziening.....	137
5.9.5	Beheer en instandhouding landelijke voorziening.....	144
5.9.6	Overgang van bestaande voorzieningen naar het DSO.....	145
5.9.7	Wijzigingen.....	147
5.9.8	Effecten.....	147
5.10	Overige belangrijke wijzigingen en aanvullingen van het Omgevingsbesluit.....	148
6	Hoofdpijnen van het overgangsrecht.....	150
6.1	Inleiding.....	150
6.2	Uitgangspunten overgangsrecht.....	150
6.3	Opbouw en indeling regels overgangsrecht.....	152
6.4	Verhouding regulier overgangsrecht tot de bruidsschat.....	153
6.5	Overgang van registers.....	154
7	De bruidsschat.....	157
7.1	Inleiding.....	157

7.2	Welke rijksregels vervallen?	158
7.3	Nieuw deel en tijdelijk deel.....	161
7.4	Gelijkwaardige regels	162
7.5	Verhouding bruidsschat en algemene maatregelen van bestuur	163
7.6	Relatie bruidsschat en ander overgangsrecht	166
7.7	Wijzigingen	166
7.8	Effecten	167
8	Effecten.....	168
8.1	Inleiding	168
8.2	Financiële effecten	168
8.2.1	Financiële effecten algemeen	168
8.2.2	Effecten voor burgers en bedrijven	168
8.2.3	Effecten voor medeoverheden	169
8.2.4	Decentrale ruimte.....	169
8.2.5	Advies van het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR)	169
8.2.6	Bedrijfseffectentoets	170
8.3	Effect op het milieu	170
8.4	Effect op de rechterlijke macht en de handhaafbaarheid.....	172
8.4.1	Effecten op de rechterlijke macht	172
8.4.2	Effecten op de handhaafbaarheid en de uitvoerbaarheid	173
8.5	Advies Integrale Adviescommissie Omgevingswet	173
9	Totstandkoming besluit en consultatie	176
9.1	Totstandkoming besluit.....	176
9.2	Centrale thema's in consultatiereacties	177
9.3	Reacties bij de wijzigingen en aanvullingen van de vier AMvB's.....	181
9.3.1	Reacties bij het Besluit activiteiten Leefomgeving	181
9.3.2	Reacties bij het Besluit bouwwerken leefomgeving.....	183
9.3.3	Reacties bij het Besluit kwaliteit leefomgeving.....	186
9.3.4	Reacties bij het Omgevingsbesluit.....	191
9.4	Reacties bij het overgangsrecht	197
9.5	Reacties bij de bruidsschat	199
9.6	Wijzigingen naar aanleiding van de parlementaire behandeling	203
10	Invoering	205
11	Implementatietabellen.....	207

II Artikelsgewijs 245

Samenvatting

Sinds enkele jaren wordt gewerkt aan de vernieuwing van het stelsel van het omgevingsrecht. Met de aanvaarding van de Omgevingswet (hierna: de wet) door de Tweede en Eerste Kamer is een belangrijke stap gezet op weg naar een nieuw stelsel van omgevingswetgeving. Ook de publicatie van de vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) van de wet (dat zijn het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit bouwwerken leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit)¹, brengt de invoering van een nieuw stelsel van omgevingsrecht dichterbij.

Voor de invoering is ook een zogenoemd invoeringsspoor nodig, met name voor het regelen van een zorgvuldige en soepele overgang naar het nieuwe stelsel. Dat gebeurt via een Invoeringswet, een Invoeringsbesluit en een Invoeringsregeling. Recent is het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet behandeld in de Tweede Kamer.² Dit Invoeringsbesluit Omgevingswet (hierna: dit besluit) bevat drie hoofdgroepen van regels:

- een deel regelt het overgangsrecht;
- een deel wijzigt andere AMvB's of trekt deze in; en
- een deel wijzigt de vier AMvB's van de wet of vult deze aan.

De inhoud van dit besluit is ook verbeeld in onderstaande figuur 0.1.

Figuur 0.1: Infographic van het Invoeringsbesluit Omgevingswet

Overgangsrecht

Het meeste overgangsrecht is al geregeld bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. In dit besluit is het overgangsrecht opgenomen dat aanvullend nodig is voor de vier AMvB's. De voorgestelde regels voor het overgangsrecht zijn opgesteld vanuit de zes uitgangspunten die ook bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet zijn gehanteerd: politiek-bestuurlijk draagvlak,

¹ Zie Stb 2018, nrs. 290, 291, 292 en 293.

² Kamerstukken 34986.

rechtszekerheid, uitvoerbaarheid, eenvoudig, 'uniform, tenzij' en snelle invoering. De belangrijkste onderdelen van het overgangsrecht die dit besluit regelt, betreffen enkele onderwerpen die voornamelijk op het niveau van AMvB zijn geregeld, zoals meldingen, kennisgevingen, gelijkwaardige maatregelen en maatwerkvoorschriften.

Bruidsschat

Een bijzondere categorie overgangsrecht is de zogenoemde 'bruidsschat'.³ Dit is een set regels over onderwerpen die onder de wet overgaan van het Rijk naar decentrale overheden. De bruidsschat bevat regels waarbij het vooral afhangt van de lokale situatie welke regel passend is. Dit zijn bijvoorbeeld de algemene milieuregels over activiteiten zoals kleinschalige voedselbereiding, horeca, dierenpensions, dagrecreatie en supermarkten. Voor deze activiteiten worden dus alle milieuregels overgedragen aan decentrale overheden. Daarnaast bevat de bruidsschat regels over aspecten van activiteiten die beter lokaal kunnen worden geregeld, zoals immisies van geluid, geur en trilling en zoals de aansluiting van gebouwen op nutsvoorzieningen, regels over open erven en terreinen bij bouwwerken, maar ook over lozingen op regionaal water. Deze laatste regels zijn dus aanvullend op rijksregels voor activiteiten. De inhoud van de bruidsschatregels wordt automatisch, van rechtswege, met dit besluit ingevoegd in het omgevingsplan of de waterschapsverordening. Hiermee wordt een rechtvacuüm voorkomen en een zorgvuldige overgang naar het nieuwe stelsel geborgd. Gemeenten en waterschappen kunnen vanaf dag één van de stelselherziening de regels van de bruidsschat, aanpassen, behouden, of laten vervallen. Om het beschermingsniveau blijvend te waarborgen geeft het Rijk waar nodig via instructieregels zoals standaardwaarden en grenswaarden in het Besluit kwaliteit leefomgeving, heldere kaders mee voor de bestuurlijke afwegingsruimte. Voor geur en geluid verplicht het Rijk bijvoorbeeld dat in het omgevingsplan regels moeten worden opgenomen over geluid en geur voor kwetsbare gebouwen. Het overdragen van bovengenoemde regels aan lokale overheden sluit goed aan bij de zorg voor de fysieke leefomgeving die voor deze onderwerpen in het huidige recht al bij hen belegd is en de bevoegdheden die zij al hebben ten aanzien van de vergunningverlening het toezicht en handhaving van deze regels. Voor de provincies is geen bruidsschat nodig, omdat zij zelf hun omgevingsverordeningen voor inwerkingtreding van de Omgevingswet vaststellen.

Bij de totstandkoming van de vier AMvB's zijn keuzes gemaakt welke regels op landelijk niveau worden gesteld. Regels die landelijk altijd moeten gelden (zoals technische maatregelen gebaseerd op de stand ter techniek, en landelijke vergunningplichten) worden landelijk geregeld. De reikwijdte van de bruidsschat is dus gebaseerd op deze keuze: wat niet meer landelijk is geregeld is onderdeel van de bruidsschat.

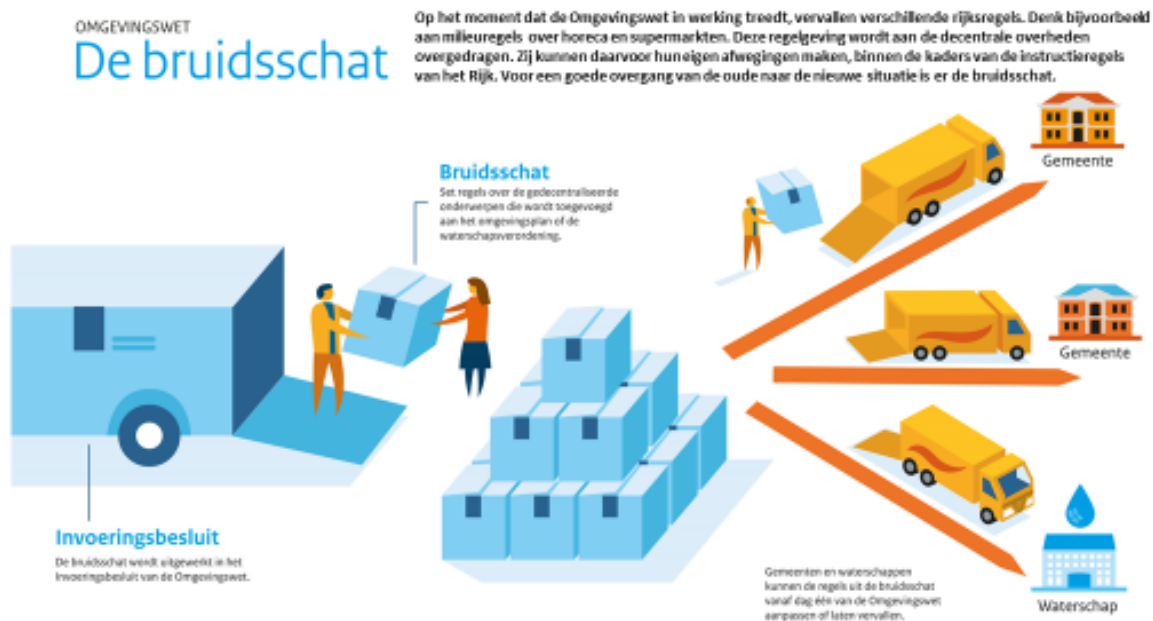
Deze keuzes zijn in paragraaf 4.2.3 en 4.8.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving toegelicht⁴.

In onderstaande figuur 0.2 (zie volgende pagina) is de bruidsschat verbeeld:

---

³ De bruidsschat is kort toegelicht in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, zie paragraaf 5.2.3 en paragraaf 5.2.5.

⁴ Stb. 2018, 293, p. 564 en verder en p. 579 en verder.

Figuur 0.2: Infographic van de bruidsschat

Intrekken en wijzigingen van andere AMvB's

In totaal worden 35 AMvB's ingetrokken en 43 AMvB's gewijzigd.

De AMvB's die worden ingetrokken, zijn opgegaan in de Omgevingswet of in de vier AMvB's. Voorbeelden van AMvB's die in zijn geheel worden ingetrokken, zijn het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Bouwbesluit 2012 en het Besluit ruimtelijke ordening.

Deze AMvB's worden gewijzigd om ze te laten aansluiten op de Omgevingswet en de vier AMvB's. Het gaat dan bijvoorbeeld om wijziging van een andere AMvB om te voorkomen dat deze verwijst naar instrumenten die niet meer bestaan of om een gedeeltelijke intrekking van een AMvB. Voorbeelden van nu nog geldende AMvB's die worden gewijzigd, zijn het Waterbesluit, het Vuurwerkbesluit en het Besluit Erfgoedwet archeologie.

Aanvullingen en wijzigingen van de vier AMvB's van de wet

De aanvullingen en wijzigingen van de vier AMvB's van de wet vallen uiteen in drie delen.

Een eerste deel betreft de uitwerking van artikelen in de wet die het stellen van regels bij AMvB vereisen, maar die nog niet in de vier AMvB's zijn opgenomen. De redenen dat de uitwerking niet eerder is opgenomen zijn tweeledig. Allereerst komt dat omdat wijzigingen in het bestaand recht, bijvoorbeeld als gevolg van implementatie van EU-richtlijnen, nog niet waren afgerond of moesten wachten op lopende evaluaties op het moment dat de AMvB's in procedure werden gebracht. Voorbeelden van onderwerpen zijn de omgevingswaarden veiligheid primaire waterkeringen en de regels over kleine en middelgrote stookinstallaties. De tweede reden is dat de uitwerking moet wachten op wijzigingen in de wet die zijn opgenomen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Voorbeelden hiervan zijn de uitwerking van de vergunningplichten voor de bouwactiviteit en het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Het tweede deel van de aanvullingen komt voort uit de parlementaire behandeling van de vier AMvB's⁵ ⁶. Het gaat daarbij om de motie Ronnes⁷ over landelijke fiets- en wandelroutes en om de motie Veldman-Cegerek⁸ over eisen aan decentrale omgevingswaarden.

Het derde deel bestaat uit verbeteringen en correcties van enkele onvolkomenheden.

Totstandkomingsproces

Bij de totstandkoming van besluit is een veelheid aan organisaties en partijen betrokken. Voor een zo groot mogelijk draagvlak en een goede beleids- en wetgevingskwaliteit zijn kennis en ervaringen uit de praktijk op veel manieren betrokken bij het Invoeringsbesluit Omgevingswet.

Er heeft veelvuldig overleg plaatsgevonden met de medeoverheden, het bedrijfsleven en belangenorganisaties op het gebied van milieu, natuur, landschap, cultureel erfgoed en landbouw. In zogenoemde 'botsproeven' werden de belangrijkste onderdelen van dit besluit nadrukkelijk getest met praktijkcasussen. Voor het opstellen van de regels van de zogenoemde bruidsschat (zie hoofdstuk 7 van deze toelichting) is er een expertsessie geweest in het najaar van 2017 en hebben diverse botsproeven plaatsgevonden in het voorjaar van 2018.

In de periode 28 oktober tot en met 21 december 2018 heeft zowel de internetconsultatie als de formele consultatie op het ontwerp-Invoeringsbesluit plaatsgevonden. In totaal hebben 86 organisaties en individuen gebruik gemaakt van de consultatiemogelijkheid. Ook is het ontwerp-Invoeringsbesluit vanwege de code Interbestuurlijke Verhoudingen voorgelegd aan het IPO, de VNG en de UvW. Met hen en met de Natuur- en Milieuorganisaties, VNO-NCW en leden van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State hebben gesprekken plaatsgevonden over hun consultatiereacties. Gelijktijdig met de consultatie werd het ontwerp-Invoeringsbesluit onderworpen aan een toets op administratieve en bestuurlijke lasten, op de handhaafbaarheid en op de gevolgen voor de rechtspraak.

---

⁵ Het ontwerp van die voorgenomen besluiten is op 1 juli 2016 aan beide kamers der Staten-Generaal voorgelegd (Kamerstukken II 2015/16, 33118, nr. 31).

⁶ Dit besluit wordt mogelijk ook nog aangevuld als gevolg van de parlementaire behandeling van het Invoeringsbesluit zelf.

⁷ Kamerstukken II 2016/17, 33118, nr. 67.

⁸ Kamerstukken II 2016/17, 33118, nr. 58.

1 Inleiding en aanleiding

1.1 Inleiding

Dit besluit vormt samen met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet en de voorziene Invoeringsregeling Omgevingsregeling het zogenaamde invoeringsspoor van de Omgevingswet (hierna: de wet). Het invoeringsspoor zorgt voor een zorgvuldige en soepele overgang van bestaande regelgeving van naar de regelgeving van het nieuwe stelsel. Om dit doel te bereiken omvat dit besluit drie hoofdgroepen van regels:

- een deel regelt het overgangsrecht, inclusief de 'bruidsschat', een set regels over onderwerpen die overgaat van het Rijk naar decentrale overheden;⁹
- een deel wijzigt andere AMvB's of trekt deze in; en
- een deel wijzigt de vier AMvB's¹⁰ van de wet of vult deze aan

Omdat de vier AMvB's van de wet op veel onderdelen vernieuwingen aanbrengen, is het noodzakelijk om ook daarop toegesneden overgangsrechtelijke voorzieningen te treffen. Dit geldt in het bijzonder voor het overgangsrecht voor de onderwerpen waarvoor de rijksregels vervallen en waarvoor de decentrale overheden zelf lokale regels gaan stellen; de bruidsschat.

In dit besluit worden de andere AMvB's die in zijn geheel of gedeeltelijk opgaan in het stelsel van de Omgevingswet gewijzigd of ingetrokken. Ook enkele AMvB's die niet opgaan in het stelsel van de Omgevingswet worden gewijzigd voor een goede aansluiting op de Omgevingswet. Deze AMvB's zijn in alfabetische volgorde opgenomen.

Bij de aanvullingen van de vier AMvB's van de wet gaat het onder andere om onderwerpen die nog niet waren opgenomen omdat de bestaande regelgeving bijvoorbeeld nog wijzigde, of om uitwerkingen van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet en de verwerking van moties van de parlementaire behandeling van de vier ontwerp-AMvB's.¹¹

1.2 Aanleiding stelselherziening

De herziening van het stelsel voor het omgevingsrecht is om twee redenen nodig. In de eerste plaats sluit de bestaande regelgeving niet goed meer aan op huidige en toekomstige ontwikkelingen. Zo richten de huidige regels zich onvoldoende op duurzame ontwikkeling. Ze houden onvoldoende rekening met regionale verschillen, de behoefte aan maatwerk in concrete projecten en het belang van vroegtijdige betrokkenheid van belanghebbenden bij de besluitvorming over projecten. In de tweede plaats is het huidige omgevingsrecht verbrokkeld en verdeeld over tientallen wetten en zo'n 60 voornamelijk sectorale AMvB's voor bodem, bouwen, geluid, infrastructuur, mijnbouw, milieu, monumentenzorg, natuur, ruimtelijke ordening en waterbeheer. Deze verbrokkeling leidt tot problemen in de afstemming en de coördinatie en verminderde kenbaarheid en bruikbaarheid voor alle gebruikers.

---

⁹ De bruidsschat bestaat uit te decentraliseren rijksregels die automatisch, van rechtswege, worden ingevoegd in de decentrale regelgeving, waarna de decentrale overheid vanaf dag één van de stelselherziening de regels van de bruidsschat, voor zover instructieregels daaraan niet in de weg staan, kunnen aanpassen of laten vervallen. Zie ook paragraaf 5.2.3 en paragraaf 5.2.5 van de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

¹⁰ De vier AMvB's van de wet zijn het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit bouwwerken leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit.

¹¹ Het gaat hier om de motie Ronnes (Kamerstukken II 2016/17, 33118, nr.67) over landelijke fiets- en wandelroutes en om de motie Veldman-Cegerek (Kamerstukken II 2016/17, 33118, nr. 58) over eisen aan decentrale omgevingswaarden.

Maatschappelijke doelen en verbeterdoelen stelselherziening

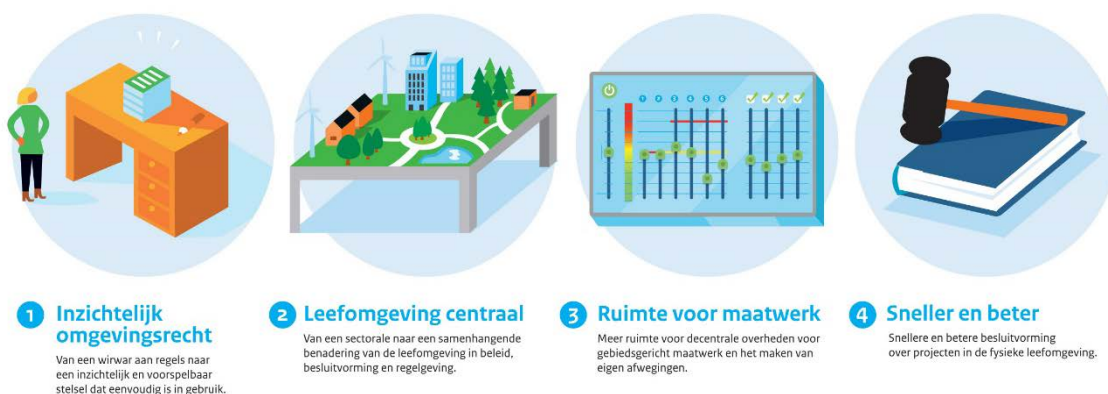
De maatschappelijke doelen van de stelselherziening zijn opgenomen in artikel 1.3 van de wet. Het stelsel is gericht op: "het met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, en in onderlinge samenhang:

- a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en
- b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften."

Ze kunnen worden samengevat in het motto van de Omgevingswet: 'ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit'.

De vorm en de inhoud van de stelselherziening van het omgevingsrecht zijn gebaseerd op vier verbeterdoelen. Deze verbeterdoelen zijn sturend geweest voor de gemaakte keuzen voor de verdere uitwerking van het nieuwe stelsel en daarmee ook voor dit besluit. De vier verbeterdoelen zijn:

1. het vergroten van de inzichtelijkheid, de voorspelbaarheid en het gebruiksgemak van het omgevingsrecht;
2. het bewerkstelligen van een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving;
3. het vergroten van de bestuurlijke afwegingsruimte door een actieve en flexibele aanpak mogelijk te maken voor het bereiken van doelen voor de fysieke leefomgeving;
4. het versnellen en verbeteren van besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.

Figuur 1.1 Infographic: De vier verbeteringen

1.3 Inhoud van het Invoeringsbesluit Omgevingswet

Dit besluit bevat drie hoofdgroepen van regels: het overgangsrecht, intrekken en wijzigen van andere AMvB's en aanvullingen en wijzigingen van de vier AMvB's van de wet.

Onderstaand volgt een korte toelichting op deze drie hoofdgroepen.

Overgangsrecht, inclusief de bruidsschat

Voor een soepel en zorgvuldige overgang naar het nieuwe stelsel is het noodzakelijk om op de vier AMvB's toegesneden overgangsrechtelijke voorzieningen te treffen. De voorgestelde regels voor het overgangsrecht zijn opgesteld vanuit de zes uitgangspunten die ook bij het wetsvoorstel

Invoeringswet Omgevingswet zijn gehanteerd: politiek-bestuurlijk draagvlak, rechtszekerheid, uitvoerbaarheid, eenvoudig, 'uniform, tenzij' en snelle invoering. Het meeste overgangsrecht is al geregeld bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. De belangrijkste onderdelen van het overgangsrecht die dit besluit regelt, betreft enkele onderwerpen die voornamelijk op het niveau van AMvB zijn geregeld, zoals meldingen, kennisgevingen, gelijkwaardige maatregelen en maatwerkvoorschriften.

Een bijzondere categorie overgangsrecht is de zogenoemde 'bruidsschat'.¹² Dit is een set regels over onderwerpen die onder de wet overgaan van het Rijk naar decentrale overheden. Dit zijn bijvoorbeeld de algemene milieuregels over activiteiten zoals kleinschalige voedselbereiding, horeca, dierenpensies, dagrecreatie en supermarkten. Daarnaast bevat de bruidsschat regels over aspecten van activiteiten die beter lokaal kunnen worden geregeld, zoals emissies van geluid, geur en trilling en zoals de aansluiting van gebouwen op nutsvoorzieningen en regels over open erven en terreinen bij bouwwerken maar ook over lozingen op regionaal water. Om het beschermingsniveau blijvend te waarborgen geeft het Rijk waar nodig via instructieregels in het Besluit kwaliteit leefomgeving, heldere kaders mee voor de bestuurlijke afwegingsruimte. Het overdragen van bovengenoemde regels aan lokale overheden sluit goed aan bij de zorg voor de fysieke leefomgeving die voor deze onderwerpen in het huidige recht al bij hen belegd is en de bevoegdheden die zij al hebben ten aanzien van de vergunningverlening het toezicht en handhaving van deze regels. De inhoud van de regels wordt automatisch, van rechtswege, met dit besluit ingevoegd in de decentrale regelgeving. Hiermee wordt een rechtvacuüm voorkomen. Dit besluit bevat een bruidsschat voor gemeenten en een voor waterschappen. Voor provincies is geen bruidsschat nodig, omdat de provincies (zoals afgesproken met het IPO) hun omgevingsverordeningen voor inwerkingtreding van de Omgevingswet vaststellen. Decentrale overheden kunnen vanaf dag één van de stelselherziening de regels van de bruidsschat, voor zover instructieregels daaraan niet in de weg staan, aanpassen of laten vervallen.

Intrekken en wijzigen andere AMvB's

In totaal worden 43 AMvB's gewijzigd en 35 AMvB's ingetrokken.

Een aantal AMvB's wordt gewijzigd om ze te laten aansluiten op de Omgevingswet, de vier AMvB's en de Omgevingsregeling. Het gaat dan bijvoorbeeld om wijziging van een AMvB onder de Wet milieubeheer om te voorkomen dat deze verwijst naar instrumenten die niet meer bestaan of om een gedeeltelijke intrekking van een AMvB. De AMvB's die worden gewijzigd in hoofdstuk 5 van dit besluit zijn in alfabetische volgorde opgenomen in tabel 1.1:

Tabel 1.1 AMvB's die worden gewijzigd in dit besluit

43 AMvB's die worden gewijzigd in hoofdstuk 5 van dit besluit

Arbeidsomstandighedenbesluit;

Asbestverwijderingsbesluit 2005;

Besluit basisveiligheidsnormen stralingsbescherming;

Besluit beheer autobanden;

Besluit beheer autowrakken;

Besluit bestuurlijke boete overlast in de openbare ruimte;

Besluit bijzondere spoorwegen;

Besluit brandstoffen luchtverontreiniging;

Besluit capaciteitsverdeling hoofdspoorweginfrastructuur;

¹² De bruidsschat is al kort toegelicht in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, zie paragraaf 5.2.3 en paragraaf 5.2.5.

43 AMvB's die worden gewijzigd in hoofdstuk 5 van dit besluit

Besluit conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen;
Besluit controle op rechtspersonen;
Besluit detectie radioactief besmet schroot;
Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet;
Besluit Erfgoedwet archeologie;
Besluit gebruik meststoffen;
Besluit geluidproductie sportmotoren;
Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013;
Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden;
Besluit hoofdspoorweginfrastructuur;
Besluit huurprijzen woonruimte;
Besluit identificatie en registratie van dieren;
Besluit informatie inzake rampen en crises;
Besluit infrastructuur alternatieve brandstoffen;
Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen;
Besluit kostenverevening reductie CO ₂ -emissies glastuinbouw;
Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen;
Besluit OM-afdoening;
Besluit organische oplosmiddelen in verven en vernissen milieubeheer;
Besluit organisch-halogeengehalte van brandstoffen;
Besluit regels hoofdverblijf in dezelfde woning AOW;
Besluit subsidiëring stichting advisering bestuursrechtspraak milieu en ruimtelijke ordening;
Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen;
Besluit veiligheidsregio's;
Besluit vergoedingen Kernenergiewet;
Besluit vervoer splijtstoffen, ertsen en radioactieve stoffen;
Drinkwaterbesluit;
Mijnbouwbesluit;
Productenbesluit asbest;
Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart;
Subsidiebesluit openbare lichamen milieubeheer;
Vuurwerkbesluit;
Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet;
Waterbesluit.

De AMvB's die worden ingetrokken, zijn opgegaan in de Omgevingswet, in de vier AMvB's of in de Omgevingsregeling. De AMvB's die in zijn geheel worden ingetrokken in hoofdstuk 6 van dit besluit, zijn in alfabetische volgorde opgenomen in tabel 1.2:

Tabel 1.2: AMvB's die geheel worden ingetrokken met dit besluit

35 AMvB's die worden ingetrokken in hoofdstuk 6 van dit besluit
Activiteitenbesluit milieubeheer;
Besluit algemene regels ruimtelijke ordening;
Besluit algemene regels milieu mijnbouw;
Besluit beheer winningsafvalstoffen;
Besluit derogatie luchtkwaliteitseisen;
Besluit energieprestatie gebouwen;
Besluit emissiearme huisvesting;
Besluit externe veiligheid buisleidingen;
Besluit externe veiligheid inrichtingen;
Besluit externe veiligheid transportroutes;
Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen);
Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden;
Besluit inventarisatie broeikasgassen Wlv;
Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009;
Besluit leges Wet beheer rijkswaterstaatswerken;
Besluit lozen buiten inrichtingen;
Besluit lozing afvalwater huishoudens;
Besluit maatregelen richtwaarden luchtkwaliteitseisen;
Besluit milieueffectrapportage;
Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval;
Besluit nadere omschrijving begrip autowrakken;
Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
Besluit ruimtelijke ordening;
Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet;
Besluit uitvoering EG-richtlijn nationale emissieplafonds;
Besluit omgevingsrecht;
Besluit ontgrondingen in rijkswateren;
Besluit risico's zware ongevallen 2015;
Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen;
Bouwbesluit 2012;
Infiltratiebesluit bodembescherming;
Registratiebesluit externe veiligheid;
Stortbesluit bodembescherming;
Uitvoeringsbesluit EG-verordening PRTR en PRTR-protocol;
Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatieregeling energie-infrastructuurprojecten.

Voor een verdere toelichting op de wijziging en intrekking van andere AMvB's wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij de hoofdstukken 5 en 6 van dit besluit.

Aanvullingen en wijzigingen van de vier AMvB's van de wet

De aanvullingen en wijzigingen van de vier AMvB's van de wet vallen uiteen in drie delen. Een eerste deel betreft de uitwerking van artikelen in de wet die het stellen van regels bij AMvB vereisen, maar die nog niet in de vier AMvB's zijn opgenomen. De reden dat de uitwerking niet eerder was opgenomen komt deels omdat de beleidsvernieuwing niet was afgerond of moest wachten op lopende evaluaties op het moment dat de AMvB's in procedure werden gebracht en deels omdat de uitwerking moest wachten op wijzigingen in de wet die zijn opgenomen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet zoals dat door de Tweede Kamer is aangenomen. In onderstaande tabellen 1.3 en 1.4 zijn de onderwerpen, opgenomen, gekoppeld aan de (belangrijkste) reden van opname in dit besluit:

Tabel 1.3 Onderwerpen die de vier AMvB's wijzigen of aanvullen door wijzigingen van bestaand recht

Aanvullingen en wijzigingen door wijzigingen van bestaand recht
kleine en middelgrote stookinstallaties;
gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen of meststoffen op braakliggende landbouwgronden en bij teelt van gewassen in de openlucht;
lozingen vanuit glastuinbouwbedrijven;
beperkingengebiedactiviteiten rond spoorwegen;
activiteiten rond luchthavens;
gelegenheid bieden tot zwemmen en baden;
energielabel C-verplichting voor kantoorgebouwen;
verplichte buitenruimte bij woonfunctie voor zorg (zoals aanleunwoningen);
spoorwegemplacementsen;
mijnbouwlocatieactiviteit en mijnbouwwerken in en om Waddengebied;
omgevingswaarden veiligheid primaire waterkeringen;
omgevingswaarden veiligheid andere dan primaire keringen in beheer van het Rijk;
omgevingswaarden SO ₂ en NO _x voor grote natuurgebieden;
omgevingswaarden nec-plafonds, implementatie herziene NEC-richtlijn;
luchthavens;
Waddenzee en Waddengebied;
ladder voor duurzame verstedelijking;
financiële zekerheidstelling;
aanvulling als gevolg van herziening van de mer-richtlijn;
handhaving en uitvoering.

Tabel 1.4 Onderwerpen die de vier AMvB's van de wet aanvullen of wijzigen door uitwerking van de grondslagen van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet

Aanvullingen en wijzigingen door wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet
uitwerking vergunningplicht voor de bouwactiviteit;
regels die verband houden met aanpassing van het begrip beperkingengebiedactiviteit;
regels die het gevolg zijn van de aanpassing van het oogmerk van de rijksregels voor wateractiviteiten in artikel 4.23 van de wet;
beoordeling en inpassing omgevingsplanactiviteit;

Aanvullingen en wijzigingen door wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet

stortplaatsen voor baggerspecie op land;

monitoring en gegevensverzameling waterkwaliteit;

enkele verduidelijkingen in de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving naar aanleiding van wijziging van artikel 4.2 van de wet;

regels die verband houden met opname van afdeling 19.0 (Bijzondere omstandigheden) in de wet;

aanwijzing en begrenzing van beperkingengebieden;

reikwijdte omgevingsplan, omgevingsverordening en waterschapsverordening;

aanwijzing aangescherpt adviesrecht gemeenteraad in bepaalde gevallen;

verdeling van verantwoordelijkheden in de omgevingsvergunning: implementatie van artikel 4, derde lid van de richtlijn industriële emissies;

aanwijzing verboden activiteiten met aanzienlijke nadelige gevolgen;

uitwerking schadebepalingen;

OCW-schadebeoordelingscommissie archeologische rijksmonumenten;

Digitaal Stelsel Omgevingswet;

overgangsrechtelijke voorzieningen in de uitvoeringsregelingen.

Ten tweede komt een deel van de aanvullingen voort uit de parlementaire behandeling van de vier AMvB's¹³ ¹⁴. Het gaat daarbij om twee moties¹⁵ met de volgende onderwerpen:

- landelijke fiets- en wandelroutes; en
- eisen aan decentrale omgevingswaarden.

Ten derde is er een aantal verbeteringen doorgevoerd. Dit besluit is ook bedoeld om die gewenste verbeteringen tot stand te brengen en enkele onvolkomenheden te corrigeren. Deels zijn deze wijzigingen inhoudelijk van aard, deels technisch. Het gaat hier bijvoorbeeld om:

- een beperkte verschuiving van de vergunningplicht voor de milieubelastende activiteit naar algemene regels in het Besluit activiteiten leefomgeving;
- de verbeterde afstemming van de regels over energiebesparing door bedrijven tussen het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit bouwwerken leefomgeving.

1.4 Verhouding tot andere regelgeving

1.4.1 Het Invoeringsbesluit binnen het brede wetgevingstraject

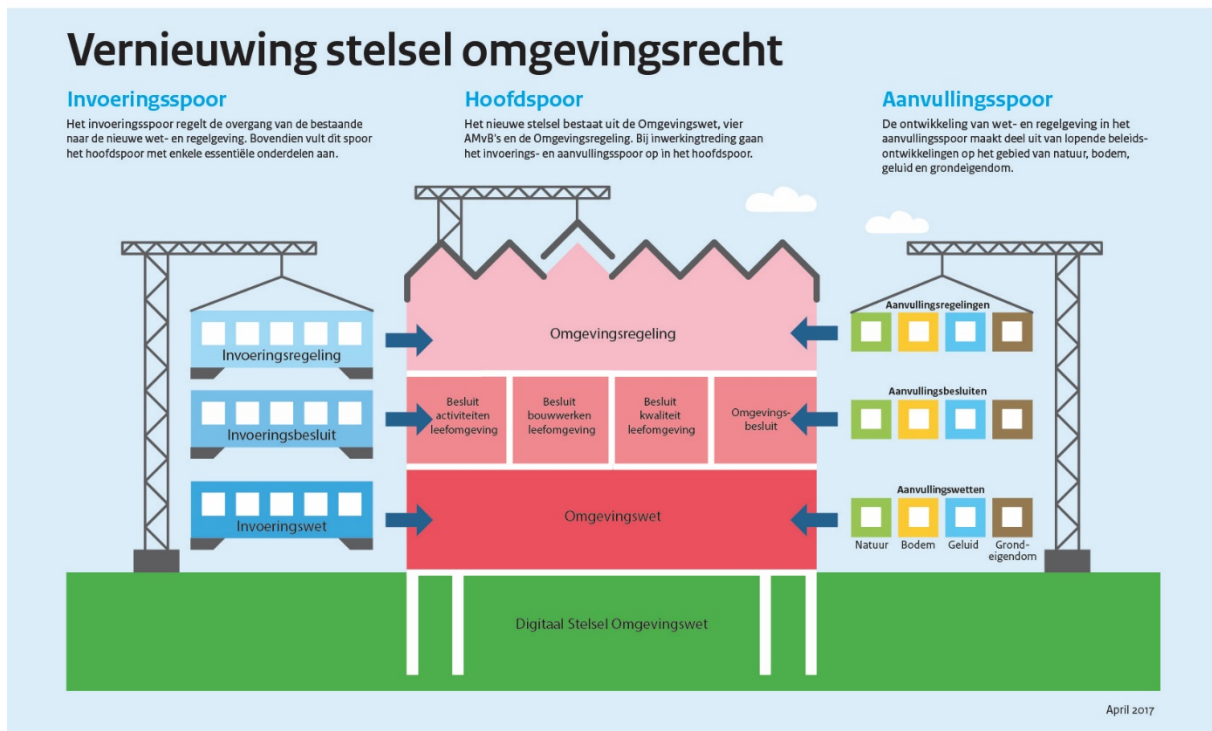
De transitie naar een nieuw stelsel voor het omgevingsrecht gaat in stappen. De vernieuwing, die gericht is op het samenbrengen van de gebiedsgerichte regelgeving van de fysieke leefomgeving, loopt langs drie sporen: het hoofdspoor, het invoeringsspoor en het aanvullingsspoor.

In onderstaande figuur 1.2 is schematisch de samenhang tussen de verschillende sporen weergegeven.

¹³ Het ontwerp van die voorgenomen besluiten is op 1 juli 2016 aan beide kamers der Staten-Generaal voorgelegd (Kamerstukken II 2015/16, 33118, nr. 31).

¹⁴ Dit besluit wordt mogelijk ook nog aangevuld als gevolg van de parlementaire behandeling van het Invoeringsbesluit zelf. De voorhang en behandeling vindt plaats na de consultatie.

¹⁵ Zie eerdere voetnoot, nr. 11.

Figuur 1.2 schematische weergave van de vernieuwing van het stelsel omgevingsrecht.

Het hoofdspoor is gepubliceerd in het Staatsblad, de wet in 2016 en de vier AMvB's van de wet eind augustus 2018¹⁶. Hiermee staat de systematiek van de nieuwe Omgevingswet. Aan de Omgevingsregeling wordt op dit moment nog gewerkt.

Het hoofdspoor moet uiteraard zorgvuldig ingevoerd worden. Dat gebeurt via een Invoeringswet, een besluit en een regeling. Het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is behandeld in de Tweede Kamer¹⁷. Het Invoeringsbesluit regelt het overgangsrecht, trekt besluiten in en past een aantal zaken uit het hoofdspoor aan.

Het aanvullingsspoor tot slot, bestaat uit vier afzonderlijke onderwerpen, te weten natuur, geluid, bodem en grondeigendom. Deze onderwerpen hebben in verband met lopende beleidswijzigingen een andere planning dan het hoofdspoor, maar het aanvullingsspoor volgt de systematiek van het nieuwe stelsel. Het aanvullingsspoor zal eigen aanvullingsbesluiten en eigen overgangsrecht regelen.

Dit besluit is gebaseerd op de regelgeving uit het hoofdspoor:

- de versie van de wet die in het Staatsblad is gepubliceerd; en
- de versies van de vier AMvB's die in het Staatsblad zijn gepubliceerd

en daarnaast gebaseerd op regelgeving uit het invoeringsspoor:

- de wijzigingen zoals opgenomen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

¹⁶ Zie voor de Omgevingswet: Stb. 2016, 156 en voor de vier AMvB's: Besluit activiteiten leefomgeving: Stb. 2018, 293, Besluit bouwwerken leefomgeving: Stb. 2018, 291, Besluit kwaliteit leefomgeving: Stb. 2018, 292 en Omgevingsbesluit: Stb. 2018, 290.

¹⁷ Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr.2.

Dit besluit zal in ieder geval de nieuwe grondslagen van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet uitwerken, zoals voor nadeelcompensatie, het Digitaal Stelsel Omgevingswet en het overgangsrecht, zie hiervoor ook paragraaf 1.3.

1.4.2 Verhouding tot nu geldende regelgeving

Met dit besluit wordt een groot aantal AMvB's en delen van AMvB's ingetrokken. Voor een deel keren de ingetrokken bepalingen weer terug in het stelsel van de wet. Bijlage 1 bij dit besluit bevat een aantal transponeringstabellen waar is aangegeven of en waar de nu geldende bepalingen terugkeren. Ook is daar aangegeven of en waar overgangsrecht is geregeld.

De regels van de bruidsschat worden ingevoegd in het omgevingsplan en de waterschapsverordening die bij inwerkingtreding van rechtswege ontstaan. Gemeenten en waterschappen kunnen deze regels van de bruidsschat vanaf dag één van de stelselherziening, aanpassen, behouden of laten vervallen. Om het beschermingsniveau blijvend te waarborgen geeft het Rijk waar nodig via instructieregels in het Besluit kwaliteit leefomgeving, heldere kaders mee voor de bestuurlijke afwegingsruimte.

Het overgangsrecht voor onder andere meldingen, kennisgevingen, gelijkwaardige maatregelen en maatwerkvoorschriften regelt de rechtsgeldigheid van deze instrumenten door ze gelijk te stellen met de nieuwe instrumenten.

1.4.3 Herimplementatie Europees recht en internationale verdragen

De volgende EU-richtlijnen, EU-verordeningen en verdragen worden geheel of gedeeltelijk uitgewerkt in dit besluit:

- grondwaterrichtlijn;
- kaderrichtlijn water;
- mer-richtlijn;
- nec-richtlijn;
- Richtlijn 1999/31/EG van de Raad van 26 april 1999 betreffende het storten van afvalstoffen (PbEG 1999, L 182);
- Richtlijn 2015/2193/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 inzake de beperking van de emissies van bepaalde verontreinigende stoffen in de lucht door middelgrote stookinstallaties (PbEU 2015, L 313);
- richtlijn energie-efficiëntie;
- richtlijn energieprestatie van gebouwen;
- richtlijn industriële emissies;
- richtlijn milieustrafrecht;
- richtlijn offshore veiligheid;
- richtlijn prioritair stoffen;
- richtlijn storten afvalstoffen;
- richtlijn winningsafval;
- Seveso-richtlijn.

1.5 Medebetrokkenheid

De inhoud van deze nota van toelichting is tot stand gekomen met de Minister van Defensie, de Minister van Economische Zaken en Klimaat, de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

1.6 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 tot en met hoofdstuk 5 van deze toelichting beschrijft de aanvullingen en wijzigingen van de vier AMvB's en gaat daarbij in op de belangrijkste beleidsmatige uitgangspunten. Elke AMvB staat in een apart hoofdstuk, het gaat achtereenvolgens om het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit bouwwerken leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit.

Hoofdstuk 6 beschrijft de hoofdlijnen van het overgangsrecht.

Hoofdstuk 7 beschrijft de inhoud en gemaakte keuzes van de bruidsschat.

Hoofdstuk 8 beschrijft de effecten van dit besluit.¹⁸

Hoofdstuk 9 beschrijft de totstandkoming van dit besluit, waaronder de consultatie.

Hoofdstuk 10 gaat in op de invoering.

Hoofdstuk 11 bevat de implementatietabellen.

---

¹⁸ [PM] Dit hoofdstuk wordt op een later moment aangevuld, tijdens de consultatiefase zal het Invoeringsbesluit getoetst worden door verschillende instanties.

2 Aanvullingen en wijzigingen van het Besluit activiteiten leefomgeving

2.1 Inleiding

Het Besluit activiteiten leefomgeving wordt op diverse onderdelen aangepast. In dit hoofdstuk wordt allereerst in paragraaf 2.2 een overzicht gegeven van de veranderingen waarna in paragrafen 2.3 en verder de onderwerpen worden beschreven die nieuw zijn of een grote verandering inhouden ten opzichte van het Besluit activiteiten leefomgeving zoals dat in augustus 2018 is gepubliceerd in het Staatsblad. Een toelichting op de andere, veelal technische, wijzigingen is te vinden in de artikelsgewijze toelichting. Ook de toelichting op het specifiek overgangsrecht voor het Besluit activiteiten leefomgeving is daar te vinden. In hoofdstuk 6 zijn de hoofdlijnen van het overgangsrecht op het 'omklapmoment' beschreven. Hoofdstuk 7 beschrijft de bruidsschat – een bijzondere vorm van overgangsrecht voor rijksregels over activiteiten die bij inwerkingtreding van het stelsel vervallen.

Met dit besluit worden ook enkele aanpassingen gedaan aan regels over onderwerpen die meer dan één besluit raken. Voor deze onderwerpen is ervoor gekozen om bij die AMvB waar het zwaartepunt van het onderwerp ligt een toelichting te geven in het algemene deel. Het betreft de volgende onderwerpen, waarvoor de toelichting is te vinden in:

- stookinstallaties: in paragraaf 2.3;
- de vergunningplicht vanwege de mer-beoordeling: in paragraaf 2.11;
- spoorwegemplacements: in paragraaf 4.2;
- mijnbouwlocatieactiviteit en mijnbouwwerken in en om Waddengebied: in paragraaf 4.3.

2.2 Overzicht aanpassingen van het Besluit activiteiten leefomgeving

In deze paragraaf wordt in aansluiting op paragraaf 1.3 voor de eerste – uitwerkingen van artikelen in de wet die nog niet waren opgenomen – en derde reden –verbeteringen – aangegeven welke aanvullingen en wijzigingen in het Besluit activiteiten leefomgeving worden doorgevoerd. De tweede in paragraaf 1.3 genoemde reden – aanvullingen die voortkomen uit parlementaire behandeling – is voor het Besluit activiteiten leefomgeving niet aan de orde.

Vervolgens wordt in algemene zin kort ingegaan op de wijzigingen en effecten die de aanpassingen van het Besluit activiteiten leefomgeving met zich meebrengen, met name als gevolg van de binnen het Besluit activiteiten leefomgeving gemaakte keuzes over inzet van instrumenten. De meer specifieke wijzigingen en effecten worden waar nodig bij de verschillende onderwerpen genoemd.

2.2.1 Uitwerking van artikelen in de wet die nog niet waren opgenomen.

In de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving is al aangegeven dat regels over activiteiten die voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet via een afzonderlijk traject worden gewijzigd en in werking treden vervolgens via het Invoeringsbesluit Omgevingswet zullen worden ingevoegd in het Besluit activiteiten leefomgeving. De desbetreffende regels waren in procedure gelijktijdig met de voorbereiding van het Besluit activiteiten leefomgeving en zijn inhoudelijk al in consultatie geweest. Ze worden nu via dit besluit op de daartoe al gereserveerde plaats in het Besluit activiteiten leefomgeving ingevuld. Omdat daarbij de regels worden aangepast aan de systematiek van het Besluit activiteiten leefomgeving (zie paragraaf 2.2.3 van deze toelichting) heeft opnieuw consultatie plaatsgevonden. Het betreft de volgende onderwerpen:

- Spoorwegemplacements (paragraaf 3.8.9).
- Kleine en middelgrote stookinstallaties voor standaard brandstoffen (paragraaf 4.31).

- Middelgrote stookinstallaties voor niet-standaard brandstoffen (paragraaf 4.32).
- Gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen of meststoffen op braakliggende landbouwgronden en bij teelt van gewassen in de openlucht (paragraaf 4.64).
- Drainewater bij substraatteelt in een kas (paragraaf 4.76).
- Drainagewater bij grondgebonden teelt in een kas (paragraaf 4.77).
- Overig afvalwater van kassen (paragraaf 4.78).
- Activiteiten rond spoorwegen (hoofdstuk 9).
- Activiteiten rond luchthavens (hoofdstuk 10).
- Gelegenheid bieden tot zwemmen en baden (hoofdstuk 15).

Een aantal lopende trajecten wordt in bestaande paragrafen opgenomen. Dit betreft met name:

- regels die verband houden met de richtlijn energie-efficiëntie;
- regels over omgaan met geuremissie bij innovatieve stalsystemen.

Ook een aantal wijzigingen van het Besluit activiteiten leefomgeving dat volgt uit het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet vindt plaats in de al bestaande artikelen van dat besluit. Dit betreft met name wijzigingen:

- die verband houden met aanpassing van het begrip mijnbouwactiviteit in mijnbouwlocatieactiviteit;
- die verband houden met aanpassing van het begrip beperkingengebiedactiviteit;
- die het gevolg zijn van de aanpassing van het oogmerk van de rijksregels voor wateractiviteiten in artikel 4.23 van de wet;
- die verband houden met opname van afdeling 19.0 (Bijzondere omstandigheden) in de wet.

Met bovenstaande onderwerpen worden nog niet alle gereserveerde plaatsen in het Besluit activiteiten leefomgeving gevuld. De overige gereserveerde plaatsen worden later gevuld door de aanvullingssporen of met aanpassingen van de Omgevingswet die na inwerkingtreding zullen plaatsvinden en nu al voorzien zijn.

2.2.2 Tot stand brengen van verbeteringen en corrigeren van enkele onvolkomenheden

Tijdens de afronding van het Besluit activiteiten leefomgeving is, mede ingegeven door de consultatiereacties, een aantal mogelijke verbeteringen geïdentificeerd waarmee de regels nog meer met de verbeterdoelen van de stelselherziening in overeenstemming kunnen worden gebracht. Deze verbeteringen zijn niet meer in het Besluit activiteiten leefomgeving opgenomen vanwege de benodigde tijd voor uitwerking en overleg met betrokken partijen en ook omdat het verbeteringen betreft waarvoor het wenselijk werd geacht om voorafgaand aan de aanpassing van het besluit een breed consultatietraject door te lopen. Deze verbeteringen worden daarom met dit besluit doorgevoerd. Het betreft met name:

- beperkte verschuiving van de vergunningplicht van de milieubelastende activiteit naar decentrale regels, in samenhang met het vormgeven van de bruidsschat;
- aanpassing van de regels voor afvalstoffen.

2.2.3 Uitgangspunten bij het inbouwen van regels in het Besluit activiteiten leefomgeving

Bij de voorbereiding van het Besluit activiteiten leefomgeving is een aantal keuzes gemaakt over de inzet van instrumenten die de wet biedt bij het stellen van regels over activiteiten. Deze keuzes zijn uitgebreid toegelicht in hoofdstuk 3 van de nota van toelichting bij dat besluit. Het zijn keuzes die relevant zijn voor alle activiteiten die al onder dat besluit vallen, maar ook voor regels over activiteiten die met dit besluit en de aanvullingsbesluiten aan het Besluit activiteiten leefomgeving worden toegevoegd.

Zoals hiervoor in paragraaf 2.2.1 is aangegeven, hebben de regels voor verschillende activiteiten voorafgaand aan de inbouw via dit besluit in het Besluit activiteiten leefomgeving een eigen procedure doorlopen. Daarbij is bepaald welke inhoudelijke verplichtingen de regels voor degene die een activiteit wil verrichten met zich meebrengen, bijvoorbeeld welke technische maatregelen moeten worden toegepast om een adequate bescherming van het milieu te bereiken. Deze technisch-inhoudelijke regels zijn bij het opstellen van dit besluit als uitgangspunt genomen. Wat betreft een aantal keuzes over de inzet van instrumenten (zoals specifieke zorgplichten, informatieverplichtingen en maatwerk mogelijkheden) moest bij het doorlopen van de eigen procedure voorafgaand aan inbouw in het Besluit activiteiten leefomgeving worden aangesloten bij de systematiek en keuzes binnen de wetten, besluiten en regelingen waarin de regels werden opgenomen. Soms bracht dat met zich mee, dat op dat punt de uitwerking anders was dan de keuze die binnen het Besluit activiteiten leefomgeving is gemaakt. Waar dat aan de orde is worden de regels met dit besluit aangepast aan de keuzes die binnen het Besluit activiteiten leefomgeving zijn gemaakt.

Met dit besluit worden onder andere regels over de zuiveringsvoorziening bij het lozen van drainagewater bij grondgebonden teelt in het Besluit activiteiten leefomgeving ingebouwd. Die regels zijn eerst via een afzonderlijk traject in het Activiteitenbesluit milieubeheer opgenomen¹⁹. Met dit besluit worden de regels over de prestatie van een dergelijke voorziening (verwijdering van ten minste 95% van de werkzame stoffen) onveranderd overgenomen. In het Activiteitenbesluit was ook expliciet bepaald dat in bepaalde gevallen (als door kwel of inzijgend water het ondoelmatig is om ten minste 95% van de werkzame stoffen uit het afvalwater te verwijderen) bij maatwerkvoorschrift van die verplichting kan worden afgeweken. Dit besluit bevat een dergelijke expliciet uitgeschreven maatwerk mogelijkheid niet, omdat het Besluit activiteiten leefomgeving in artikel 2.13 in algemene zin de mogelijkheid biedt om bij alle regels maatwerkvoorschriften te stellen en het daarbij ook mogelijk maakt om van de regels van het besluit af te wijken, tenzij die mogelijkheden expliciet zijn uitgesloten.

In lijn met de bij het opstellen van het Besluit activiteiten leefomgeving gemaakte keuze om expliciete begrenzing van maatwerk mogelijkheden zeer spaarzaam toe te passen bevat dit besluit geen expliciete uitsluiting van maatwerk mogelijkheden bij die artikelen waarbij het Activiteitenbesluit milieubeheer geen maatwerk mogelijkheden bood.

Van de keuzes die in het Besluit activiteiten leefomgeving zijn gemaakt over de inzet van instrumenten spelen met name de volgende keuzes een rol bij de vormgeving van de regels in dit besluit:

- Voor alle activiteiten gelden specifieke zorgplichten. Deze gelden ook voor vergunningplichtige activiteiten.
- Eventuele verplichtingen om gegevens en bescheiden te verstrekken zijn zo specifiek mogelijk, algemeen geformuleerde informatievragen worden zo veel mogelijk vermeden.
- De mogelijkheid om maatwerkvoorschriften stellen wordt ruim geboden, ook bij activiteiten waar deze mogelijkheid in bestaande regelgeving beperkt of afwezig is. Dat geldt ook voor de mogelijkheid om maatwerkregels te stellen, die echter niet geldt voor activiteiten waarvoor regels worden gesteld in verband met aan het Rijk toebedeelde taken. Beperking van maatwerk mogelijkheden wordt zeer spaarzaam toegepast, met name als het Europees recht bij uitgewerkte regels, zoals emissiegrenswaarden, afwijken volledig uitsluit.
- Bij locatiespecifieke regels over immissie, gebruiksruimte en bij locatiespecifieke uitzonderingen op rijksregels wordt eerst gezien of het stellen van maatwerkregels in het omgevingsplan of de waterschapsverordening niet tot betere en eenvoudigere regels leidt. Deze keuzes zijn in paragraaf 4.2.3 ('Decentraal, tenzij' bij toepassingsbereik activiteiten) en 4.8.1 (Omgaan met milieugebruiksruimte binnen rijksregels) van het algemeen deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving toegelicht²⁰. Bij een verschuiving

---

¹⁹ Stb. 2017, 305.

²⁰ Stb. 2018, 293, p. 564 en verder en p. 579 en verder.

van de plaats van de regels ten opzichte van de huidige regelgeving is voorzien in adequaat overgangsrecht. Hierbij speelt de zogenoemde ‘bruidsschat’ een belangrijke rol.

- Omwille van het zo veel mogelijk samenbrengen van voorschriften in één document wordt bij vergunningplichtige activiteiten waarvoor ook algemene rijksregels gelden eventueel individueel maatwerk niet als een afzonderlijk maatwerkvoorschrift gesteld, maar als vergunningvoorschrift in de vergunning opgenomen.
- Op het stellen van een maatwerkvoorschrift zijn beoordelingsregels voor de omgevingsvergunning, die invulling geven aan de strekking van de algemene rijksregels volgens de wet, van overeenkomstige toepassing.
- Algemene regels zonder verdere procedurele verplichtingen zijn uitgangspunt, een meldingsplicht of vergunningplicht geldt alleen waar nodig.
- Een meldingsplicht, die een verbod inhoudt als de activiteit niet vooraf gemeld is, is voor vele categorieën van activiteiten een nieuw instrument, en vervangt soms de huidige informatieverplichtingen.
- Bij inzet van de vergunningplicht wordt steeds bezien, wat de reikwijdte daarvan is. Waar mogelijk wordt niet de gehele activiteit vergunningplichtig gemaakt, maar alleen dat deel daarvan, dat daadwerkelijk individuele benadering vergt.
- Vanwege specifieke taken van decentrale overheden is decentraal maatwerk op meldingsplichten en vergunningplichten binnen een daartoe uitgewerkte afbakening mogelijk.

Deze voor het gehele Besluit activiteiten leefomgeving gemaakte keuzes brengen ook bij in dit besluit opgenomen regels wijzigingen met zich mee ten opzichte van het huidige recht, en leiden ook voor die regels in algemene zin tot de volgende effecten:

- Door inzet van de specifieke zorgplicht daalt het aantal algemene rijksregels dat voor een initiatiefnemer geldt. Die algemene rijksregels zijn beperkt tot de belangrijkste zaken.
- Als initiatiefnemers om informatie wordt gevraagd, is dat zo beperkt, concreet en eenduidig mogelijk. Daardoor hoeft de initiatiefnemer niet te gissen naar wat de overheid met de informatievraag bedoelt.
- Toepassing van gelijkwaardige maatregelen is een recht. Als het Besluit activiteiten leefomgeving een maatregel voorschrijft, en de initiatiefnemer heeft aangetoond dat een alternatieve maatregel gelijkwaardig is, mag die gelijkwaardige maatregel worden toegepast.
- Door de ruime maatwerk mogelijkheden houden de regels rekening met de grote variëteit in activiteiten die in de fysieke leefomgeving worden uitgevoerd, evenals de variëteit in de fysieke leefomgeving zelf. Dit is goed voor de initiatiefnemer, omdat een bevoegd gezag afwijken moet overwegen en zich niet kan verschuilen achter de rijksregels als deze in een individueel geval niet goed passen. Het is ook goed voor de fysieke leefomgeving, omdat waar nodig met inzet van maatwerk geborgd kan worden dat de regels ook in een gevoelige situatie voldoen aan het oogmerk en de strekking van de wet.
- De ruime maatwerk mogelijkheid voorkomt dat juridische discussie ontstaat over de vraag of de bevoegdheid om maatwerk toe te passen wel bestaat. De inhoudelijke vraag staat centraal: is in het specifieke geval maatwerk nodig voor de ontwikkeling of bescherming van de fysieke leefomgeving?
- Met maatwerkregels kan het lokale bestuur meer proactief sturen op de gevolgen van activiteiten op de fysieke leefomgeving. Dit biedt voor degene die de activiteit verricht vooraf helderheid over de grenzen aan zijn activiteiten en maakt betere sturing mogelijk op de verdeling van gebruiksruimte.

Naast de hierboven beschreven activiteit-overstijgende veranderingen en effecten die voor het gehele Besluit activiteiten leefomgeving gelden, worden in de hiernavolgende paragrafen de belangrijkste wijzigingen en effecten die specifiek gelden voor de daarin behandelde onderwerpen kort aangegeven.

2.3 Kleine en middelgrote stookinstallaties

Er zijn in Nederland 7 miljoen kleine en middelgrote stookinstallaties. Veruit de meeste hiervan zijn verwarmingsketels en geisers bij particuliere huishoudens. Deze stookinstallaties bij huishoudens zijn uitgezonderd van het Besluit bouwwerken leefomgeving en het Besluit activiteiten leefomgeving.

De regels over kleine (kleiner dan 1 MW) en middelgrote stookinstallaties (1 MW tot 50 MW) zijn niet eerder in het Besluit activiteiten leefomgeving opgenomen, omdat gelijktijdig met de voorbereiding van dat besluit een wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Activiteitenregeling milieubeheer in voorbereiding was in verband met richtlijnimplementatie. Het betrof implementatie van Richtlijn (EU) 2015/2193 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 inzake de beperking van de emissies van bepaalde verontreinigende stoffen in de lucht door middelgrote stookinstallaties²¹ (verder te noemen: MCPD) die regels stelt over stookinstallaties met een nominaal thermisch ingangsvermogen van 1 tot 50 MW. Inmiddels is de aanpassing van het Activiteitenbesluit milieubeheer²² en de Activiteitenregeling milieubeheer²³ afgerond en kunnen de regels via dit besluit in het Besluit activiteiten leefomgeving worden opgenomen. Het betreft hier een technische omzetting van de huidige regelgeving, die los staat van eventuele aanscherpingen van regelgeving in het kader van de klimaatopgave of het Schone Lucht Akkoord.

De regels over kleine en middelgrote stookinstallaties komen terug in drie besluiten: het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit bouwwerken leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dat laatste besluit bevat de verplichting uit de MCPD voor de minister van Infrastructuur en Waterstaat een register te houden van middelgrote stookinstallaties.

Stookinstallaties zijn geregeld in het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Bouwbesluit 2012, waarbij gebouwgebonden stookinstallaties onder beide besluiten vallen. Met de invoering van het Besluit activiteiten leefomgeving en Besluit bouwwerken leefomgeving zal deze systematiek worden doorgezet, maar dan zodanig dat de meeste installaties alleen te maken hebben met het Besluit bouwwerken leefomgeving. De afbakening tussen het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit bouwwerken leefomgeving is als volgt.

De regels in het Besluit activiteiten leefomgeving zullen voornamelijk betrekking hebben op bedrijfsmatige toepassingen en betreffen keuringen, emissiegrenswaarden en emissiemetingen. Daarnaast zullen enkele modules van het Besluit activiteiten leefomgeving van toepassing zijn op stookinstallaties met een vermogen van 100 kW of meer. Het gaat daarbij in ieder geval om de module voor zeer zorgwekkende stoffen. De module bodembeschermende voorzieningen geldt voor stookinstallaties die een vloeibare brandstof gebruiken. De luchtmodule geldt voor stookinstallaties waarin een niet-standaardbrandstof wordt verstoekt.

Het Besluit bouwwerken leefomgeving regelt voor gebouwgebonden installaties de energieprestaties, de keuringsplicht en de bouwkundige eisen aan de plaats waar de stookinstallatie staat opgesteld (de stookruimte).

In beginsel zijn beide besluiten tegelijkertijd van toepassing op gebouwgebonden stookinstallaties. De regelgeving is echter zodanig vormgegeven dat in de praktijk maar voor een beperkt aantal installaties beide besluiten relevant zijn. In de gebouwde omgeving is immers het grootste aantal stookinstallaties aanwezig. Deze zijn gestookt met aardgas en hebben een relatief klein vermogen. De eisen hiervoor staan in het Besluit bouwwerken leefomgeving en het Besluit activiteiten leefomgeving bevat voor deze installaties geen eisen. In bepaalde gevallen is het Besluit activiteiten leefomgeving echter wel van toepassing op gebouwgebonden installaties.

---

²¹ PbEU 2015, L 313 (MCPD afkorting is afkomstig uit het Engels: medium combustion plants directive).

²² Stb. 2017, 330.

²³ Stcrt. 2017, 65868.

In onderstaande tabel is aangegeven welk besluit in een bepaald geval van toepassing is. De gegevens in de tabel betreffen een ruwe schatting van de aantallen stookinstallaties. Op termijn zullen de gegevens in het landelijk register een beter inzicht geven in de daadwerkelijke aantallen. De verplichting daarvoor is opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving en implementeert artikel 5, vijfde lid, van de MCPD.

Tabel 2.1: Aantal stookinstallaties geregeld in Besluit activiteiten leefomgeving of Besluit bouwwerken leefomgeving

	Totaal aantal stookinstallaties	Besluit activiteiten leefomgeving	Besluit bouwwerken leefomgeving	Voorschriften (Besluit activiteiten leefomgeving en/of Besluit bouwwerken leefomgeving)
< 100 kW huishoudens	6.900.000	--	6.900.000 (alleen bouwkundige eisen)	bouwkundig
< 100 kW bedrijven	<1.000	--	<1000 (keuringen)	bouwkundig, keuringen (alleen biomassa en huisbrandolie /diesel)
100 kW – 0,4 MW*	60.000	--	60.000 (keuringen)	bouwkundig, keuringen (ook gas)
0,4 – 1 MW	28.000	14.000	14.000 (keuringen)	bouwkundig**, keuringen en emissie-eisen
1-50 MW	12.000	10.500	1.500	bouwkundig**, keuringen en emissie-eisen

* soms 500 kW

** voor zover gebouwgebonden

Met de nieuwe paragrafen over kleine en middelgrote stookinstallaties wordt een aantal dwingende verwijzingen naar NEN-normen toegevoegd aan het Besluit activiteiten leefomgeving. Het gaat daarbij om NEN-normen waarnaar al werd verwezen in dat besluit. Wat in paragraaf 3.7 in de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving is gesteld over verwijzingen naar NEN-normen geldt ook voor de nieuwe verwijzingen. De reden voor het opnemen van verwijzingen naar NEN-normen in dit besluit is de wenselijkheid dat er één bepaalde meetmethode wordt gebruikt die is vastgelegd in een norm. Metingen van luchtmissies moeten op dezelfde, uniforme wijze worden verricht om te verzekeren dat de resultaten hetzelfde zijn en eenduidige toetsing aan de emissiegrenswaarden mogelijk is.

2.3.1 Wijzigingen

- De activiteit-overstijgende wijzigingen zijn beschreven in paragraaf 2.2.3.
- Het toepassingsbereik van de paragraaf en daarmee ook van een eventuele vergunningplicht is beperkt tot de stookinstallatie.

2.3.2 Effecten

- De activiteit-overstijgende effecten zijn beschreven in paragraaf 2.2.3.
- Het beperken van het toepassingsbereik tot de stookinstallatie draagt er binnen het Besluit activiteiten leefomgeving aan bij dat de rijksregels worden beperkt tot activiteiten die daadwerkelijk een landelijke aanpak vragen.

2.4 Gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen of meststoffen op braakliggende landbouwgronden en bij teelt van gewassen in de openlucht

De regels over het gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen of meststoffen op braakliggende landbouwgronden en bij teelt van gewassen in de openlucht zijn niet eerder in het Besluit activiteiten leefomgeving opgenomen, omdat gelijktijdig met de voorbereiding van dat besluit een

wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer die mede op deze activiteit betrekking had in procedure was. Wel is daarvoor al paragraaf 4.64 in het Besluit activiteiten leefomgeving gereserveerd. Inmiddels is het Besluit van 23 juni 2017 tot wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer in verband met de vermindering van emissies van gewasbeschermingsmiddelen in de glastuinbouw en open teelten²⁴ in werking getreden en kunnen de regels met dit besluit in paragraaf 4.64 van het Besluit activiteiten leefomgeving worden opgenomen. Daarbij zijn de regels over het moeten hebben van een drukregistratievoorziening anders vormgegeven. Omdat inmiddels in de praktijk is gebleken dat een drukregistratievoorziening niet bij alle driftreducerende technieken nodig is, is de generieke verplichting in het Activiteitenbesluit milieubeheer niet overgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving.

2.4.1 Wijzigingen

- De activiteit-overstijgende wijzigingen zijn beschreven in paragraaf 2.2.3.
- Een drukregistratievoorziening is niet bij alle driftreducerende technieken verplicht.

2.4.2 Effecten

- De activiteit-overstijgende effecten zijn beschreven in paragraaf 2.2.3.
- Het afzien van de verplichte drukregistratievoorziening bij sommige driftreducerende technieken beperkt lasten voor degene die de activiteit verricht.

2.5 Lozingen vanuit glastuinbouwbedrijven

De regels over afvalwaterlozingen in de glastuinbouw zijn niet eerder in het Besluit activiteiten leefomgeving opgenomen, omdat gelijktijdig met de voorbereiding van dat besluit een wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer die mede op deze activiteit betrekking had in procedure was. Wel zijn daarvoor in het Besluit activiteiten leefomgeving drie paragrafen gereserveerd:

- paragraaf 4.76 Drainwater bij substraatteelt in kas;
- paragraaf 4.77 Drainagewater bij grondgebonden teelt in kas; en
- paragraaf 4.78 Overig afvalwater van kassen.

Inmiddels is het Besluit van 23 juni 2017 tot wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer in verband met de vermindering van emissies van gewasbeschermingsmiddelen in de glastuinbouw en open teelten²⁵ in werking getreden en kunnen de regels met dit besluit in de desbetreffende paragrafen van het Besluit activiteiten leefomgeving worden opgenomen.

De systematiek van het Besluit activiteiten leefomgeving maakt het mogelijk om bij het reguleren van deze lozingen ook het omgevingsplan en de waterschapsverordening een rol te laten spelen. Dit kan met name bij onderwerpen waarbij in specifieke gevallen de gebiedssituatie een nadere concretisering of afwijking van de algemene rijksregels wenselijk maakt tot betere en eenvoudigere regels leiden, die ook door de plaats in decentrale regelgeving via koppeling aan specifieke locaties meer voorspelbaar kunnen worden gemaakt.

Zo is in het Activiteitenbesluit milieubeheer via een algemeen geformuleerd artikel bepaald dat de verplichting om voor drainagewater een recirculatiesysteem te hebben niet geldt indien hergebruik van drainagewater niet doelmatig is, bijvoorbeeld vanwege de kwaliteit van het drainagewater (zoals zoutgehalte), die sterk afhankelijk is van de lokale geohydrologische omstandigheden. Het uitgangspunt is daarbij, dat wanneer de teler naar oordeel van het bevoegd gezag onterecht van recirculatie heeft afgezien, dit in het kader van toezicht en handhaving aan de orde zal komen. Deze algemene uitzondering op de recirculatieplicht komt niet meer terug

---

²⁴ Stb. 2017, 305.

²⁵ Stb. 2017, 305.

in het Besluit activiteiten leefomgeving, omdat met name via maatwerkregels een eenduidiger en op de locatie toegesneden regeling in het omgevingsplan mogelijk is, die eerder dan pas bij toezicht en handhaving alle partijen duidelijkheid kan bieden over het wel of niet moeten recirculeren. Om geen gat te laten ontstaan op het moment van inwerkingtreding wordt de algemeen geformuleerde uitzondering via de bruidsschat in alle omgevingsplannen ingebouwd. De gemeenten kunnen dat artikel vervolgens desgewenst toespitsen op het specifieke gebied.

Een vergelijkbare keuze is gemaakt voor bijvoorbeeld lozings van huishoudelijk afvalwater vanuit het bedrijf in de bodem of op een oppervlaktewaterlichaam, het lozen van afstromend hemelwater anders dan van een kas en lozen van schoon grondwater (bijvoorbeeld drainage onder een substraatteelt om droge voeten in de kas te houden). Dat betreft lozings die ook buiten de glastuinbouw zullen voorkomen en waarvoor dus het omgevingsplan en waterschapsverordening toch regels zullen bevatten. Het is dan niet nodig dat het Rijk daar ook nog algemene rijksregels over stelt.

Het afwijken van de voorkeursroute voor lozings van drainwater en drainagewater is naar aanleiding van de consultatie in de algemene rijkregels opgenomen, als overgangsrecht tot 1-1-2027. In paragraaf 9.4.1 wordt hier nader op ingegaan.

2.5.1 Wijzigingen

- De activiteit-overstijgende wijzigingen zijn beschreven in paragraaf 2.2.3.
- Regels over het afwijken van de recirculatieverplichting voor drainagewater en over de wenselijke lozingsroute voor een aantal afvalwaterstromen verschuiven vanwege het locatiespecifieke karakter van rijksregels naar decentrale regels. Bij deze verschuiving voorziet de 'bruidsschat' in adequaat overgangsrecht.
- Het afwijken van de voorkeursroute voor lozings van drainwater en drainagewater is als overgangsrecht tot 1-1-2027 opgenomen.

2.5.2 Effecten

- De activiteit-overstijgende effecten zijn beschreven in paragraaf 2.2.3.
- Met maatwerkregels over recirculatie van drainagewater en afwijken van de verplichte lozingsroute kan het lokale bestuur meer proactief sturen op de gevolgen van activiteiten op de fysieke leefomgeving. Dit biedt voor degene die de activiteit verricht vooraf helderheid over de grenzen aan zijn activiteiten en maakt betere sturing mogelijk op de verdeling van gebruikruimte.

2.6 Beperkingengebiedactiviteiten rond spoorwegen

In verband met de samenloop van de totstandkoming van het Besluit activiteiten leefomgeving met de totstandkoming van regelgeving onder de Spoorwegwet en de Wet lokaal spoor, zijn de regels over beperkingengebiedactiviteiten rond spoorwegen niet eerder in dat besluit opgenomen. In een beperkingengebied gelden regels voor activiteiten rondom het spoor ter waarborging van de goede werking van dat spoor. Nu kan dit alsnog. Die regels landen in hoofdstuk 9 van het Besluit activiteiten leefomgeving en hebben betrekking op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot hoofdspoorwegen, lokale spoorwegen en bijzondere spoorwegen.

Bij de totstandkoming van de Regeling omgevingsregime hoofdspoorwegen, die de algemene regels voor activiteiten rond hoofdspoorwegen bevat, is al rekening gehouden met de inbouw van die regels in het nieuwe stelsel voor het omgevingsrecht. De regels die nu in het Besluit activiteiten leefomgeving worden opgenomen, bevatten daarom slechts een beperkt aantal wijzigingen. Deels vloeien die voort uit keuzes in de Omgevingswet. Zo gaat de Spoorwegwet uit van een algemeen geldende vergunningplicht, waarvan bij ministeriële regeling vrijstellingen worden verleend. Op grond van de Omgevingswet worden in het Besluit activiteiten leefomgeving vergunningplichtige gevallen aangewezen, en zijn vrijstellingen dus niet meer nodig. Voor

beperkingengebiedactiviteiten voor bijzonder spoor (zoals bij het Utrechtse spoorwegmuseum) en lokaal spoor is naar aanleiding van het advies van de Integrale Onafhankelijke Adviescommissie bezien of het mogelijk is meer gebruik te maken van algemene regels in plaats van vergunningen. Naar aanleiding daarvan zijn de regels voor bijzonder spoor aangepast. De algemene regels en vergunningplichten van afdeling 9.2 zijn ook van toepassing voor bijzondere spoorwegen. Er is een aantal situaties waarvoor op grond van de Regeling omgevingsregime hoofdspoorwegen relatief vaak maatwerk nodig is, omdat de algemene regels voor vrijgestelde activiteiten vrij strikt zijn. Deels worden, op basis van de ervaringen sinds inwerkingtreding van die regeling, die algemene regels versoepeld (bijvoorbeeld bij de toelaatbare diameters van leidingen langs het spoor). Waar dat niet mogelijk is, is gekozen voor de vergunningplicht. Voor gevallen die een voorafgaande beoordeling nodig maken, is in het nieuwe stelsel immers de omgevingsvergunning het juiste instrument en niet een maatwerkvoorschrift waarmee in de meeste situaties toch moet worden afgeweken van algemene regels.

Ten opzichte van de regeling worden meer gevallen onder algemene regels gebracht: zo gelden de algemene regels ook voor activiteiten in het beperkingengebied dat betrekking heeft op de Betuweroute en het hogesnelheidsnet, en wordt ook het kruisen van het spoor met kabels of leidingen onder algemene regels mogelijk gemaakt in plaats van alleen kabels en leidingen in langsligging.

2.6.1 Wijzigingen

- De activiteit-overstijgende wijzigingen zijn beschreven in paragraaf 2.2.3.
- Bij beperkingengebiedactiviteiten rondom hoofdspoorwegen is de vergunningplicht beperkt tot activiteiten die daadwerkelijk een individuele benadering vragen. Bij beperkingengebiedactiviteiten rondom lokale spoorwegen is de vergunningplicht breed, maar kan aanwijzen van meer vergunningvrije gevallen plaatsvinden in het omgevingsplan of de omgevingsverordening.

2.6.2 Effecten

- De activiteit-overstijgende effecten zijn beschreven in paragraaf 2.2.3.
- Bij beperkingengebiedactiviteiten rondom lokale spoorwegen kan door afwijken van de vergunningplicht en de inzet van maatwerkregels de inzet van de instrumenten worden afgestemd op de lokale situatie, wat in samenhang met de specifieke zorgplicht kansen biedt voor beperking van administratieve lasten.

2.7 Gelegenheid bieden tot zwemmen en baden

Met de komst van de Omgevingswet worden de regels over het beschermen van de veiligheid en gezondheid bij zwemmen en baden, die nu nog een zelfstandig wettelijk kader hebben – de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz) – in het nieuwe juridische stelsel geïntegreerd. Dit besluit bevat regels die voorheen waren opgenomen in voornoemde wet, het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Bhvbz) en de Regeling kennisgeving badinrichtingen. Deze regelingen worden met de inwerkingtreding van dit besluit ingetrokken.

Eerder heeft het voornemen bestaan te komen tot een afzonderlijk ontwerp-Aanvullingsbesluit zwemmen en baden in waterbassins. Na de internetconsultatie van dat ontwerp is ervoor gekozen de regels in dit besluit in te voegen. Dit beperkt het aantal besluiten dat op het moment van inwerkingtreding van de stelselherziening gelijktijdig in werking moet treden, wat een positief effect heeft op de complexiteit bij de invoering van het stelsel.

De regels voor gelegenheid bieden tot zwemmen en baden worden opgenomen in het daarvoor gereserveerde hoofdstuk 15 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Aan zwemmen en baden zijn vele voordelen verbonden. Zo is er een positief effect op gezondheid en welzijn, zorgt zwemmen of baden voor ontspanning en kan het belangrijk zijn voor (het onderhouden van) sociale contacten. Zwemmen en baden is, als onderdeel van recreatieve voorzieningen (zoals campings, pretparken, hotels en wellness-bedrijven) ook van belang voor de economie. Verder is zwemmen een sport, waarin Nederlanders in internationaal verband regelmatig hoog scoren.

Aan het zwemmen en baden zijn ook risico's verbonden. In ons waterrijke land is het van levensbelang om te kunnen zwemmen als men te water raakt. Ook in een waterbassin bestaat een risico op verdrinking. Daarnaast kan het water microbiologisch of chemisch verontreinigd zijn en gezondheidsschade veroorzaken. Bovendien kan in en om een waterbassin letsel worden opgelopen. Met het oog op deze risico's is zwemmen en baden al gedurende enkele tientallen jaren onderwerp van specifieke overheidszorg die ook in regelgeving tot uitdrukking is gekomen.

De regels uit het Bhvz zijn deels al meegenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving, voor zover het aangewezen zwemlocaties betreft. Voor die zwemlocaties worden geen algemene rijksregels over activiteiten in het Besluit activiteiten leefomgeving gesteld.

Van de mogelijkheid van artikel 4.3, derde lid van de Omgevingswet om algemene regels over activiteiten bij ministeriële regeling te stellen, als deze uitvoeringstechnische, administratieve en meet- of rekenvoorschriften inhouden, wordt voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in waterbassins alleen gebruik gemaakt voor zover het gaat om het opnemen van de te hanteren versies van normbladen.

De regels voor gelegenheid bieden tot zwemmen en baden in hoofdstuk 15 van het Besluit activiteiten leefomgeving zien in overeenstemming met het eerste lid van artikel 4.27 van de Omgevingswet, waarin het oogmerk van de algemene rijksregels is opgenomen, alleen op het waarborgen van de veiligheid en het beschermen van de gezondheid van de gebruikers.

Bij het gelegenheid bieden tot zwemmen en baden in waterbassins zijn ook andere rijksregels relevant. Deels zijn het regels die ook op grond van de Omgevingswet zijn gesteld. Zo zijn in het Besluit bouwwerken leefomgeving bouwtechnische eisen opgenomen, en is in het Besluit activiteiten leefomgeving een openbaar zwembad als milieubelastende activiteit aangewezen, waarvoor algemene rijksregels ter bescherming van het milieu gelden.

Maar ook andere rijksregelgeving is relevant bij het gelegenheid bieden tot zwemmen en baden. Zo ziet de Arbeidsomstandighedenwet op de bescherming van het personeel. Vooral wat de chloorverbindingen in de lucht betreft is ook het zwembadpersoneel een kwetsbare groep, vanwege de lange blootstellingstijd. Maar ook aspecten als geluid kunnen gezondheidsrisico's voor het personeel met zich meebrengen. Hoewel de regels over zwemmen en baden onder de Omgevingswet dus niet zien op de bescherming van de werknemers heeft een aantal regels van dit besluit, zoals de regels over de kwaliteit van de binnenlucht, wel ook een gunstig effect wat betreft bescherming van de werknemers.

Ten opzichte van de regels van het Bhvz wordt in hoofdstuk 15 van het Besluit activiteiten leefomgeving een gemoderniseerde normstelling opgenomen. Een deel van de normstelling in het Bhvz is sinds 1984 nagenoeg ongewijzigd. Zo is de inhoudelijke normstelling achter gebleven bij nieuwe inzichten en ook op ontwikkelingen in andere landen. Het onderhavige aanvullingsbesluit beoogt op deze aspecten een moderniseringsslag te maken. Waar in het Bhvz gedetailleerde regels werden gesteld aan de inrichting en exploitatie van badinrichtingen wordt daar onder de Omgevingswet afstand van gedaan. Net als bij andere activiteiten onder het Besluit activiteiten leefomgeving staat de specifieke zorgplicht centraal. Daarnaast zal degene die gelegenheid biedt tot zwemmen en baden een risicoanalyse en een beheersplan moeten opstellen. Tot slot wordt in plaats van aan te sluiten bij gedetailleerde middelvoorschriften meer uitgegaan van

doelvoorschriften. Met deze omslag wordt meer aangesloten bij de eigen verantwoordelijkheid van degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden. Hoewel diegene nog altijd verplicht wordt tot het beschermen van de gezondheid en veiligheid van de gebruikers, heeft deze meer ruimte om deze verplichting in te vullen.

2.7.1 Wijzigingen

- De activiteit-overstijgende wijzigingen zijn beschreven in paragraaf 2.2.3.
- Het toepassingsbereik van de algemene rijksregels voor gelegenheid bieden tot zwemmen en baden is verduidelijkt, en er is een nieuwe indeling in activiteiten gemaakt. Daarbij wordt niet langer aangesloten bij het begrip 'badinrichting'.
- In plaats van gedetailleerde middelvoorschriften is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van doelvoorschriften.

2.7.2 Effecten

- De activiteit-overstijgende wijzigingen zijn beschreven in paragraaf 2.2.3.
- Verschuiving van gedetailleerde middelvoorschriften naar doelvoorschriften geeft meer ruimte voor de initiatiefnemer om de gezondheid en veiligheid van de gebruikers te beschermen op een manier die past bij zijn situatie.
- Verduidelijking van het toepassingsbereik en een heldere indeling vergroot de inzichtelijkheid van de regels.

2.8 Regels die verband houden met de richtlijn energie-efficiëntie

In verband met een onderzoek naar de mogelijkheid van implementatie van delen van de richtlijn energie-efficiëntie²⁶ onder de Omgevingswet zijn de regels die verband houden met deze richtlijn niet eerder in het Besluit activiteiten leefomgeving opgenomen.

De richtlijn energie-efficiëntie bevat twee instrumenten die raakvlak hebben met de Omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving: de energie-audit (artikel 8 van de richtlijn) en de kosten-batenanalyse (artikel 14 van de richtlijn). Met de energie-audit brengt diegene die een onderneming drijft in kaart hoe de energiehuishouding van de onderneming er uitziet en welke kosteneffectieve energiebesparende maatregelen genomen kunnen worden. Bij de kosten-batenanalyse moet het potentieel worden onderzocht van het toepassen van efficiënte stadsverwarming of een warmtekrachtkoppeling bij het aanleggen of renoveren van bepaalde stookinstallaties en warmte- en koudnetten. Beide instrumenten hebben in het bestaande recht een plek in de Tijdelijke regeling implementatie artikelen 8 en 14 Richtlijn energie-efficiëntie.

Voor dit besluit is onderzocht hoe de twee instrumenten kunnen worden omgezet in regelgeving onder de Omgevingswet.²⁷ Daarbij is over de energie-audit geconcludeerd dat het aangrijpingspunt van de richtlijn energie-efficiëntie voor dat instrument zich niet goed verhoudt tot het systeem van de Omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving. Voor de energie-audit is het aangrijpingspunt de grote onderneming: ondernemingen met meer dan 250 werknemers of meer dan 50 miljoen omzet en 43 miljoen balanstotaal. De natuurlijke of rechtspersoon die een dergelijke onderneming drijft, zal echter niet altijd eveneens diegene zijn die de (milieubelastende) activiteit uitvoert die wordt gereguleerd in het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit is met name denkbaar bij concern-ondernemingen; een concern met meerdere vestigingen valt als geheel onder de Richtlijn energie-efficiëntie, terwijl de (milieubelastende) activiteit veelal in de verschillende

---

²⁶ Richtlijn 2012/27/EU van het Europees parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG (PbEU 2012 L 315).

²⁷ Kamerstukken II 2016/17, 33118, nr. 41, p. 7.

vestigingen wordt uitgevoerd en ook op dat niveau wordt gereguleerd. Het opnemen van de energie-audit in het Besluit activiteiten leefomgeving zou dus leiden tot een ingewikkelde regel, waarbij zou moeten worden afgeweken van kernkeuzes die zijn gemaakt in het Besluit activiteiten leefomgeving. Dat zou de inzichtelijkheid van de regels voor burgers en bedrijven niet ten goede komen. Voor de energie-audit zal daarom een plek gevonden worden in andere regelgeving op het gebied van energie. Hierbij zal onder meer gekeken worden naar de Wet implementatie EU-richtlijnen energie-efficiëntie en onderliggende regelgeving.

De kosten-batenanalyse energie-efficiëntie daarentegen wordt via dit besluit wel in het Besluit activiteiten leefomgeving opgenomen. De kosten-batenanalyse wordt verricht door diegene die een stookinstallatie opricht of ingrijpend renoveert, en door diegene die een warmte- of koudenet opricht, en heeft daarom een duidelijke verbinding met de fysieke leefomgeving. Beide activiteiten worden bovendien al om milieuhygiënische redenen geregeld in het Besluit activiteiten leefomgeving, dus het opnemen van de kosten-batenanalyse bij deze bestaande regels biedt inzichtelijkheid voor diegene die de activiteit verricht.

Er is geen juridische of organisatorische samenhang tussen de energie-audit en de kosten-batenanalyse, dus voor de uitvoeringspraktijk, burger en bedrijven zijn er geen nadelen aan het opnemen van de twee instrumenten in verschillende onderdelen van de regelgeving.

2.8.1 Wijzigingen

- In hoofdstuk 5 van het Besluit activiteiten leefomgeving wordt een nieuwe module *Kosten-batenanalyse energie-efficiëntie* ingebouwd. Deze module wordt aangezet bij activiteiten waarbij de richtlijn energie-efficiëntie het uitvoeren van een dergelijke analyse vereist.

2.8.2 Effecten

- Door het inbouwen van regels over energie-efficiëntie in het Besluit activiteiten leefomgeving hoeft het desbetreffende onderdeel van de richtlijn energie-efficiëntie niet meer via een tijdelijke regeling worden geïmplementeerd, maar krijgt een plaats in het permanente omgevingsrecht.

2.9 Regels over omgaan met geuremissie bij innovatieve stalsystemen

Bij milieuregels voor veehouderijen speelt de emissie van een huisvestingsstelsel (stal) een belangrijke rol, zowel wat betreft ammoniak, fijn stof als geur. Het in de praktijk bepalen van deze emissie bij elk bedrijf is niet mogelijk. Daarom gaan de regels uit van emissiefactoren, die door middel van een uitgebreid meetprogramma worden bepaald. Deze emissiefactoren worden vervolgens in de ministeriele regeling vastgelegd.

Onder de Omgevingswet is het ook mogelijk om een innovatief stalsysteem toe te passen. Dit is een huisvestingsstelsel waarvan, vanwege het innovatieve karakter, de emissiefactor nog niet kon worden bepaald en dus nog geen emissiefactor in de regeling is opgenomen. Als het voornemen bestaat om een dergelijk innovatief stalsysteem toe te passen, moet de emissiefactor door het bevoegd gezag worden vastgesteld. Dit doet het bevoegd gezag op basis van de gegevens van de leverancier van het stelsel. Vervolgens geldt een meetverplichting voor degene die de activiteit verricht. Met die metingen kunnen de emissiefactoren alsnog in de praktijk worden geverifieerd en bij goed resultaat alsnog in de regeling worden opgenomen. Deze meetverplichting was al in het Besluit activiteiten leefomgeving opgenomen voor ammoniak en fijn stof en wordt met dit besluit uitgebreid tot geur. De verbreding met geur is overeenkomstig de toezegging van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat aan de Tweede Kamer²⁸. Bij geur is de situatie

---

²⁸ Kamerstukken II 2016/17, 28973, nr. 193.

wel anders dan bij ammoniak en fijn stof. Zo gelden voor geur geen emissiegrenswaarden van het Besluit activiteiten leefomgeving, maar moet worden voldaan aan de geurimmissiewaarden in het omgevingsplan en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 2.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Niet in alle gevallen geldt een meetverplichting. De ministeriele regeling bevat ook een (relatief hoge) emissiefactor voor 'overige huisvesting'. Als degene die de activiteit verricht met deze emissiefactor voldoet aan de geurimmissiewaarden van het omgevingsplan kan het via een meetverplichting bepalen van een emissiefactor voor geur achterwege blijven.

2.9.1 Wijzigingen

- De regels over omgaan met geur bij innovatieve stalsystemen sluiten meer aan op de systematiek voor ammoniak en fijn stof.

2.9.2 Effecten

- De regels maken introductie van innovatieve stalsysteem voor geur eenvoudiger. Alleen als degene die de activiteit verricht ook bij gebruik van de emissiefactor voor 'overige huisvesting' niet voldoet aan de geurimmissiewaarden in het omgevingsplan, geldt vanuit het Besluit activiteiten leefomgeving een meetverplichting om de geuremissiefactor van het innovatieve stalsysteem te bepalen.

2.10 Regels die verband houden met aanpassing van het begrip beperkingengebiedactiviteit

Met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt het begrip beperkingengebiedactiviteit verbreed. De uitbreiding betreft activiteiten die in overeenstemming zijn met de functie van het werk of object, zoals parkeren op een verzorgingsplaats bij een autosnelweg. Alle activiteiten in een beperkingengebied zijn na die aanpassing beperkingengebiedactiviteiten, zodat ook aan eventuele nadelige gevolgen van die activiteiten voor het werk of object regels kunnen worden gesteld. Als gevolg daarvan wordt met dit besluit een aantal regels in het Besluit activiteiten leefomgeving, die nog uitgingen van een beperkter begrip beperkingengebiedactiviteit, gewijzigd. Het gaat vooral om aanpassing van de meld- en informatieplichten in een aantal paragrafen om te voorkomen dat ook alle activiteiten die in overeenstemming zijn met de functie moeten worden gemeld of dat daarover informatie moet worden verstrekt. Voor de activiteiten die in overeenstemming zijn met de functie geldt wel de specifieke zorgplicht.

2.10.1 Wijzigingen

- In samenhang met verbreding van het begrip beperkingengebiedactiviteit is de meldingsplicht beperkt tot in het Besluit activiteiten leefomgeving expliciet genoemde activiteiten.

2.10.2 Effecten

- Voor niet vergunningplichtige of meldingsplichtige activiteiten die vanwege de verbreding van het begrip beperkingengebiedactiviteit onder algemene rijksregels vallen geldt de specifieke zorgplicht van het Besluit activiteiten leefomgeving.

2.11 Vergunningplicht vanwege de mer-beoordeling

Bij de voorbereiding van dit besluit is ervoor gekozen om geen veranderingen aan te brengen in de wijze waarop in het Besluit activiteiten leefomgeving wordt omgegaan met activiteiten die

uitsluitend vanwege de mer-beoordeling vergunningplichtig zijn. Ook de beoordelingsregels voor deze activiteiten in het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn niet aangepast. Dit ondanks het feit dat bij de voorbereiding van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet nog met aanpassing van beide besluiten rekening is gehouden en met het oog daarop een grondslag voor bijzondere beoordelingsregels voor deze milieubelastende activiteiten is ingebouwd. Waarom van die grondslag uiteindelijk geen gebruik wordt gemaakt wordt hieronder nader toegelicht.

De vergunningplichten voor de milieubelastende activiteiten in het Besluit activiteiten leefomgeving hebben verschillende achtergronden. Soms spelen nationale afwegingen een doorslaggevende rol bij het instellen van een vergunningplicht. In andere gevallen volgt de vergunningplicht vooral uit Europese regels. In veel vergunningplichtige situaties zijn slechts een of enkele milieuaspecten een reden voor het instellen van de vergunningplicht. Vaak gelden naast de vergunningplicht algemene regels die de meeste milieugevolgen van de activiteit afdoende afdekken, en spitst de vergunningprocedure zich toe op het aspect dat tot het instellen van de vergunningplicht heeft geleid.

Binnen het Besluit activiteiten leefomgeving is ervoor gekozen om alle vergunningplichten te beperken tot de activiteiten waarvoor de Europese regel of de nationale afweging tot de vergunningplicht noodzaakt. Zodra echter een vergunningplicht voor een activiteit is ingesteld, geldt die vergunningplicht voor alle oogmerken zoals die voor de milieubelastende activiteit in artikel 2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving zijn benoemd, en hebben ook de beoordelingsregels op al deze oogmerken betrekking. Eventueel maatwerk moet als vergunningvoorschrift in de vergunning worden opgenomen en voor de activiteiten waarop de vergunningplicht betrekking heeft geldt geen meldingsplicht. Zo wordt invulling gegeven aan beperking van de vergunningplichten maar ook aan de één-document gedachte: de vergunningplicht wordt niet onnodig ingesteld, maar als die er is, vormt de vergunning het document waarin alle toevoegingen die het bevoegd gezag bovenop algemene rijksregels nodig acht plaats krijgen. Als gevolg daarvan wordt bij de vergunningprocedure voor alle oogmerken van de vergunningplichtige milieubelastende activiteit bezien, of aan de beoogde strekking van de regels voor milieubelastende activiteiten wordt voldaan. Bij die beoordeling worden uiteraard de algemene regels die voor de vergunningplichtige activiteit gelden betrokken. Als in die algemene regels bijvoorbeeld de beste beschikbare technieken voor de activiteit zijn uitgewerkt, moeten ze worden toegepast, en hoeft in de vergunningprocedure het toepassen daarvan niet opnieuw te worden uitgewerkt. De aanvraagvereisten in de ministeriële regeling zullen zo worden vormgegeven dat alleen informatie wordt gevraagd die voor de beoordeling nodig is. Voor onderwerpen die in het kader van de vergunning geen individuele afweging behoeven hoeft ook geen informatie te worden aangeleverd bovenop eventuele informatieverplichtingen die al uit de algemene rijksregels volgen. Op deze manier worden de regels over milieubelastende activiteiten eenvoudig en inzichtelijk gehouden en worden tegelijkertijd de administratieve lasten zo veel mogelijk beperkt.

Bij de voorbereiding van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving is overwogen of toch voor één categorie vergunningplichten van deze benadering zou moeten worden afgeweken. Het betrof vergunningplichten die uitsluitend vanwege de mer-beoordeling zijn ingesteld. Om deze afwijking mogelijk te maken is met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet artikel 16.49, vierde lid, van de wet ingebouwd. Dit artikel was bedoeld om de beoordelingsregels voor deze activiteiten uitsluitend te richten op de vraag of een milieueffectrapport moet worden gemaakt. Voor alle andere afwegingen zou daarnaast dan het spoor van algemene regels met bijbehorende meldingsplichten en maatwerk mogelijkheden gelden.

Bij de voorbereiding van dit besluit zijn vervolgens beide opties beschouwd die de wet na aanpassing via het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet zou bieden.

De eerste optie betreft het voortzetten van de bovenbeschreven systematiek die voor alle vergunningplichten geldt, dus ook vergunningplichten die niet uitsluitend, maar mede vanwege

mer-beoordeling zijn ingesteld. De vergunning is in die optie een volwaardige vergunning die wat rijksregels voor milieubelastende activiteiten betreft recht geeft op het verrichten van de activiteit en in aanvulling op algemene regels eventueel individueel maatwerk in de vorm van vergunningvoorschriften bevat. Bij deze optie is het van belang om bovenop de mededeling die voor de mer-beoordeling nodig is, via aanvraagvereisten uitsluitend informatie te vragen die anders ook bij het uitsluitend gelden van algemene rijksregels zou moeten worden verstrekt. Veelal kunnen de aanvraagvereisten daarmee beperkt blijven tot de gegevens die verstrekt moeten worden als er een meldingsplicht zou zijn geweest. Ook is het van belang de vergunning zodanig vorm te geven dat geen wijziging van de vergunning nodig is, zolang de milieugevolgen overeenkomen met de inhoud van de gedane mededeling voor de mer-beoordeling. Op die manier kunnen onnodige administratieve lasten worden voorkomen.

De tweede optie betreft een vergunning die wordt verleend met uitsluitend op de mer-beoordeling afgestemde beoordelingsregels. Aan deze vergunning mogen geen voorschriften worden verbonden, tenzij die volgen uit de door de initiatiefnemer aangemelde informatie bij de mer-beoordeling. De voorschriften moeten immers volgen uit de beoordelingsregels van de vergunning. De vergunningbeoordeling bepaalt of een milieueffectrapport moet worden gemaakt. Als een dergelijk rapport vereist is, wordt de vergunning geweigerd. Deze vergunning geeft niet het recht een activiteit te starten, daartoe moet eerst ook een of meer afzonderlijke meldingen worden gedaan. Als voor de concrete activiteit nog voorschriften naast de algemene regels nodig zijn, moeten deze gesteld worden in de vorm van maatwerkvoorschriften die naast de vergunning gelden. Omdat in de vergunningprocedure uitsluitend wordt beoordeeld of een milieueffectrapport nodig is, wordt bijvoorbeeld niet getoetst of alle passende preventieve maatregelen en beste beschikbare technieken worden toegepast. Dat kan ertoe leiden dat een vergunning wordt verleend terwijl in strijd met de specifieke zorgplicht of geldende algemene rijksregels zou worden gehandeld.

In afweging van beide opties is besloten te kiezen voor de eerste optie en geen gebruik te maken van de grondslag die met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet in de wet wordt ingebouwd. Belangrijke overweging was daarbij dat daarmee geen bijzondere vorm van een vergunningplicht voor milieubelastende activiteiten hoeft te worden geïntroduceerd. Bij de tweede optie zou er immers sprake zijn van twee soorten vergunningplichten voor de milieubelastende activiteiten. Naast de reguliere vergunning voor milieubelastende activiteiten een tweede bijzondere soort vergunning met een meldingsplicht naast de vergunning en waar nodig met afzonderlijk maatwerk via maatwerkvoorschriften in plaats van vergunningvoorschriften. Dat zou de inzichtelijkheid van de regels voor de gebruiker niet ten goede komen. Deze inzichtelijkheid is ook van belang voor de vormgeving van het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Bij de keuze was ook van belang dat beide opties niet verschillen wat betreft de mogelijkheid om aan de activiteit voorschriften te stellen die in een specifieke situatie nodig zijn. Alleen de route waarlangs die voorschriften kunnen worden gesteld is anders: via maatwerk of via vergunningvoorschriften. Dat geldt ook voor de mogelijkheden van derden om te verzoeken om het stellen van voorschriften aan het verrichten van de activiteit. Zoals hierboven aangegeven hoeven de varianten ook geen verschil in administratieve lasten te betekenen. De aanvraagvereisten kunnen immers aansluiten bij de gegevens die verstrekt zouden moeten worden wanneer er een meldingsplicht zou zijn geweest. Uiteraard voldoen beide opties aan de mer-richtlijn.

2.11.1 Wijzigingen

- Met dit besluit worden wat betreft het omgaan met mer-beoordeling geen wijzigingen aangebracht in het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving.

2.11.2 Effecten

- Het niet introduceren van een bijzondere categorie vergunningplichten voor de milieubelastende activiteit draagt bij aan de inzichtelijkheid van het stelsel.

2.12 Beperkte verschuiving van vergunningplicht voor milieubelastende activiteiten naar decentrale regels

Bij de voorbereiding van dit besluit is gebleken dat een aantal vergunningplichten voor milieubelastende activiteiten uit het Besluit activiteiten leefomgeving, gelet op de in dat besluit beschreven keuze over centraal of decentraal reguleren van activiteiten, beter in de bruidsschat kan worden opgenomen. Daardoor komen ze in het omgevingsplan terecht, wat ruimte biedt voor de gemeente om deze vergunningplichten te laten vervallen als de regels van dat omgevingsplan al in adequate bescherming van de fysieke leefomgeving voorzien.

Bij de voorbereiding van het Besluit activiteiten leefomgeving zijn keuzes gemaakt over het centraal of decentraal reguleren van activiteiten. Deze keuzes zijn in paragraaf 4.2 van de nota van toelichting van dat besluit toegelicht. Als gekozen is voor centrale regels blijven decentrale regels wel een rol spelen, met name voor onderwerpen die een locatie specifieke afweging vragen na toepassing van de preventieve maatregelen en beste beschikbare technieken voor milieubelastende activiteiten. Het gaat dan bijvoorbeeld om afwegingen of een activiteit na toepassing van de regels in het Besluit activiteiten leefomgeving kan worden toegestaan op een bepaalde locatie, het aanhouden van afstanden tot beperkt kwetsbare, kwetsbare of zeer kwetsbare gebouwen of beperkt kwetsbare of kwetsbare locaties of de vraag welke regels er nodig zijn om de gebruiksruimte van de ondergrond optimaal te verdelen voor bodem-energiesystemen. Op deze visie op gebruiksruimte wordt ingegaan in paragraaf 4.8.1 (Omgaan met milieugebruiksruimte binnen rijksregels) van de nota van toelichting van het Besluit activiteiten leefomgeving. Het omgevingsplan speelt hierbij een belangrijke rol, omdat daarbinnen bij uitstek een locatie specifieke afweging kan plaatsvinden. Algemene rijksregels voor milieubelastende activiteiten en een door het Rijk ingestelde vergunningplicht voor de milieubelastende activiteit lenen zich veel minder voor het reguleren van dergelijke locatie specifieke afwegingen die na de toepassing van de preventieve aanpak aan de orde zijn.

Gelet op deze beleidskeuze worden de volgende vergunningplichten uit het Besluit activiteiten leefomgeving geschrapt:

- het tanken van LPG bij transportondernemingen en tankstations;
- het aanleggen en gebruiken van een gesloten bodemenergiesysteem met een bodemzijdig vermogen van 70 kW of meer;
- het opslaan van propaan of propane in meer dan twee opslagtanks;
- het ingeperkt gebruik waarop inperkingsniveau I, II of III van toepassing is als bedoeld in het Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013;
- het gericht werken met biologische agentia, met uitzondering van biologische agentia die ingedeeld zijn of worden in groep 1 of groep 2;
- het vergisten van dierlijke meststoffen en het bewerken van het daarbij gemaakte vergistinggas (geen overgangsrecht in de bruidsschat, specifiek overgangsrecht);
- het houden van pelsdieren (geen overgangsrecht in de bruidsschat, specifiek overgangsrecht).

Voor deze milieubelastende activiteiten is bovendien beoordeeld of niet om andere redenen een vergunningplicht moet worden aangewezen. Zoals vanwege de richtlijn industriële emissies, de mer-richtlijn of vanwege een voorafgaande BBT-beoordeling. Dat is niet het geval.

In het Besluit activiteiten leefomgeving is wel voor de activiteiten waarvoor de vergunningplicht niet meer geldt in een meldingsplicht voorzien zodat het bevoegd gezag vooraf op de hoogte is van de activiteit en daarbij ook kan beoordelen of een maatwerkvoorschrift nodig is. Via de bruidsschat

wordt voorzien in adequaat overgangsrecht in de vorm van een vergunningplicht in het omgevingsplan. Na inwerkingtreding van het stelsel kan de gemeente vervolgens beoordelen of aanpassing van deze vergunningplicht wenselijk is. Zo kan bijvoorbeeld in plaats van een vergunningplicht worden gekozen voor het expliciet toestaan van activiteiten op locaties met daaraan verbonden regels zoals afstanden tot kwetsbare objecten en tijden voor bevoorraden van een LPG-vulpunt. In alle gevallen moet het omgevingsplan blijven voldoen aan de instructieregels die in het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn opgenomen, zoals instructieregels over externe veiligheid.

2.12.1 Wijzigingen

- Een aantal vergunningplichten uit het Besluit activiteiten leefomgeving wordt geschrapt, waardoor het besluit voor de desbetreffende activiteiten uitsluitend algemene rijksregels, waaronder een specifieke zorgplicht, bevat.
- In samenhang met vervallen vergunningplicht wordt de meldingsplicht geïntroduceerd.
- De uit het Besluit activiteiten leefomgeving geschrapte vergunningplichten worden in de bruidsschat opgenomen.

2.12.2 Effecten

- Na inwerkingtreding van het stelsel kan de gemeente beoordelen of aanpassing van de vergunningplicht uit de bruidsschat wenselijk is.
- Door de combinatie van algemene rijksregels voor een preventieve aanpak en decentrale regels voor locatiespecifieke afwegingen kan op een effectieve wijze de fysieke leefomgeving worden benut en beschermd.

2.13 Overige wijzigingen van het Besluit activiteiten leefomgeving

Naast de punten die eerder in dit hoofdstuk zijn toegelicht wordt het Besluit activiteiten leefomgeving nog op een aantal andere onderdelen aangepast. Het gaat voornamelijk om het tot stand brengen van kleinere verbeteringen en het corrigeren van onvolkomenheden, die deels inhoudelijk en deels redactioneel van aard zijn. Een nadere toelichting hierop is waar nodig te vinden in de artikelsgewijze toelichting. Het betreft onder meer de volgende wijzigingen:

- In artikel 2.6 is geëxpliciteerd dat de Minister van Infrastructuur en Waterstaat bevoegd gezag is voor een milieubelastende activiteit op een locatie waaromheen bij ministeriële regeling vastgestelde civiele explosieaandachtsgebieden zijn gelegen.
- In artikel 2.13 is met een verwijzing naar het Omgevingsbesluit de mogelijkheid tot het stellen van financiële zekerheid in maatwerkvoorschriften gelijkgetrokken met de mogelijkheid tot het stellen van financiële zekerheid in vergunningvoorschriften.
- Met aanpassing van artikel 2.15 wordt mogelijk gemaakt dat in de omgevingsverordening een aanvullend verbod kan worden opgenomen om zonder omgevingsvergunning een activiteit op een gesloten stortplaats te verrichten.
- In de regels voor afvalstoffen zijn verschillende verbeteringen doorgevoerd. Zo zijn de regels over het op of in de bodem brengen van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen buiten stortplaatsen die oorspronkelijk waren opgenomen in paragraaf 3.5.9 van het Besluit activiteiten leefomgeving verplaatst naar paragraaf 3.2.14, en op onderdelen inhoudelijk gewijzigd. De titel van paragraaf 3.2.17 en artikel 3.41 zijn gewijzigd omdat de titel 'zelfstandige afvalwaterzuivering' en de inhoud van artikel 3.41 niet goed weergaven op welke zuiveringsvoorzieningen de paragraaf van toepassing is. Ook zijn bij verschillende activiteiten de richtingaanwijzers aangepast, waarbij onder andere bij een aantal activiteiten de verwijzing naar paragraaf 4.4 over het exploiteren van een afvalverbrandingsinstallatie of afvalmeeverbrandingsinstallatie is geschrapt.

- Met betrekking tot artikelen (zoals 4.425a) waarin het omgevingsveiligheidsbeleid verplicht de activiteit zo te positioneren dat de veiligheidsafstand binnen de begrenzing blijft van de locatie waar de activiteit wordt verricht, is overgangsrecht opgenomen, omdat de regels leiden tot een aanscherping van de verplichtingen die voorheen golden. Het overgangsrecht is opgenomen om bedrijven die de activiteiten op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet al rechtmatig uitvoerden niet in de uitvoering daarvan te beperken.
- De artikelen over het controleren op en het verwijderen van water uit bovengrondse opslagtanks van staal (artikelen 4.921 en verder, 4.935 en verder en 4.952 en verder) vervallen, omdat ze gelet op andere voorschriften (waaronder plaatsing in een lekbak of uitvoering als dubbelwandig met lekdetectie in de wand) niet nodig zijn om het voldoen aan het oogmerk bescherming van de bodem te waarborgen.
- In het nieuwe artikel 6.48a zijn regels over het gebruik van trillingen bij een verkenningsonderzoek opgenomen. Deze regels waren eerder opgenomen in het Mijnbouwbesluit en de Mijnbouwregeling en zijn ook nu nog gesteld om een storend geluidseffect op zeezoogdieren te voorkomen.
- In artikelen 17.17 en 17.18 is in aanvulling op de regels van het Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart voor de beroepsvaart als tijdelijk vangnet een vergunningplicht opgenomen voor het in de binnenwateren lozen van stoffen of afvalwater, dat niet geregeld is onder voornoemd besluit.

3 Aanvullingen en wijzigingen van het Besluit bouwwerken leefomgeving

3.1 Inleiding

Het Besluit bouwwerken leefomgeving wordt op diverse onderdelen aangepast. In de volgende paragrafen worden de belangrijkste onderwerpen benoemd die nieuw zijn of een grote verandering inhouden ten opzichte van het Besluit bouwwerken leefomgeving zoals dat in augustus 2018 is gepubliceerd in het Staatsblad.

Met dit besluit worden ook enkele aanpassingen gedaan aan regels over onderwerpen die meer dan één besluit of ook het omgevingsplan raken. Voor deze onderwerpen is ervoor gekozen om bij die AMvB waar het zwaartepunt van het onderwerp ligt een toelichting te geven in het algemene deel. Het gaat voor het Besluit bouwwerken leefomgeving om de volgende onderwerpen, waarvoor de toelichting is te vinden in:

- de regels over kleine en middelgrote stookinstallaties, zie paragraaf 2.3;
- de uitwerking van de vergunningplichten voor de technische bouwactiviteit en de omgevingsplanactiviteit betreffende bouwwerken, zie paragraaf 3.2.

In hoofdstuk 6 van deze toelichting zijn de hoofdlijnen van het overgangsrecht beschreven. In hoofdstuk 7 is de bruidsschat toegelicht.

De toelichting op alle wijzigingen is te vinden in de artikelsgewijze toelichting. Ook het specifiek overgangsrecht voor het Besluit bouwwerken leefomgeving is daar te vinden.

3.2 Uitwerking vergunningplichten voor het bouwen in het nieuwe stelsel

Deze paragraaf geeft een beschrijving van de wijze waarop het bouwen in het nieuwe stelsel van de Omgevingswet wordt gereguleerd. In het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt een andere opzet voorgesteld van de vergunningplicht voor bouwactiviteiten. Net als in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is in de Omgevingswet, zoals die in 2016 in het Staatsblad is gepubliceerd, nog voorzien in een vergunningplicht voor bouwactiviteiten met het oog op de gecombineerde toets aan enerzijds de regels voor technische bouwkwiteit en anderzijds de toets aan de 'ruimtelijke regels', zoals de regels van het bestemmingsplan en de gemeentelijke welstandsnota. Met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt voorgesteld deze gecombineerde toets te verlaten en een aparte vergunningplicht in het leven te roepen voor bouwactiviteiten met het oog op een preventieve toets aan de regels voor technische bouwkwiteit uit het Besluit bouwwerken leefomgeving en een afzonderlijke vergunningplicht voor bouwactiviteiten met het oog op een preventieve toets aan de 'ruimtelijke' regels uit het omgevingsplan. In deze paragraaf wordt de uitwerking van de nieuwe opzet van beide vergunningplichten nader toegelicht, waarbij ook wordt ingegaan op de wijze waarop de regeling voor vergunningvrij bouwen uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en het Besluit omgevingsrecht in het nieuwe stelsel wordt voortgezet.

3.2.1 De vergunningplicht met het oog op de regels voor technische bouwkwiteit (Besluit bouwwerken leefomgeving)

De vergunningplicht die betrekking heeft op een toets aan de regels voor technische bouwkwiteit van het Besluit bouwwerken leefomgeving, blijft in de Omgevingswet bestaan in het voorgestelde artikel 5.1, tweede lid, onder a. Deze technische vergunningplicht geldt op grond van het genoemde artikellid uitsluitend voor zover het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval. De landelijk uniforme uitwerking daarvan geschiedt in het Besluit bouwwerken

leefomgeving, waarin de vergunningplichtige gevallen worden aangewezen. De huidige regeling in bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht wordt als vertrekpunt gehanteerd bij de afbakening van die technische vergunningplicht. Het afzonderlijk reguleren van een ruimtelijke vergunningplicht voor het bouwen resulteert in een aanzienlijke vermindering van beperkende randvoorwaarden en daarmee in een verruiming van de categorie gevallen waarin geen voorafgaande technische toets aan de regels voor technische bouwkwaliteit meer vereist is. Voor bijvoorbeeld bijbehorende bouwwerken tot een hoogte van 5 meter (ongeacht waar op een perceel) en dakkapellen (ook als deze zich bevinden op naar openbaar toegankelijk gebied gekeerde dakvlakken en ook als deze niet zijn voorzien van een plat dak) geldt de technische vergunningplicht niet.

Net als nu bij de regels van het Bouwbesluit 2012 moet al het bouwen aan de regels voor technische bouwkwaliteit van het Besluit bouwwerken leefomgeving voldoen. Dat geldt dus ook voor het bouwen waarvoor geen technische vergunningplicht geldt. Bij vergunningplichtig bouwen wordt het bouwen door het bevoegd gezag in de vergunningprocedure preventief beoordeeld op mogelijke strijd met de van toepassing zijnde technische regels en wordt de vergunning bij dergelijke strijd geweigerd. Bij vergunningvrij bouwen kan het bevoegd gezag bij strijd met de technische regels repressief (tijdens en na de bouw) handhavend optreden.

De beoordelingsregels voor aanvragen om omgevingsvergunning voor technische bouwkwaliteit zijn opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving. De omgevingsvergunning zal alleen worden verleend als aannemelijk is dat wordt voldaan aan de technische regels van het Besluit bouwwerken leefomgeving, de eventuele maatwerkregels die op grond van artikel 4.7 van dat besluit in het omgevingsplan zijn gesteld en de regels van afdeling 7.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving over veiligheid voor de omgeving bij het uitvoeren van bouwwerkzaamheden. In paragraaf 4.14 van deze toelichting wordt hier nader op ingegaan. De aanvraagvereisten voor de vergunningaanvraag worden via de Invoeringsregeling Omgevingswet opgenomen in de Omgevingsregeling.

3.2.2 De vergunningplicht met het oog op de regels uit het omgevingsplan

Inleiding

In het omgevingsplan kunnen activiteiten aan een vergunningplicht worden gebonden. Dit is bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet expliciet gemaakt in artikel 4.4 van de wet. De basis voor de 'knip', met een onderscheid in een technische en een ruimtelijke vergunning voor bouwactiviteiten, is eveneens in dat wetsvoorstel gelegd. Door de 'knip' kan een in het omgevingsplan op te nemen vergunningplicht ook betrekking hebben op het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken. Naast een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, onder a, van de wet (die alleen nog betrekking heeft op een toets aan de regels voor technische bouwkwaliteit uit het Besluit bouwwerken leefomgeving), kan voor het bouwen van een bouwwerk ook een vergunning nodig zijn voor een omgevingsplanactiviteit als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, onder a, van de wet (welke nodig is met het oog een toets aan de daarover opgenomen regels in het omgevingsplan).

Gevolgen van de 'knip' voor het omgevingsplan

Door de 'knip' wordt de vergunningplicht voor bouwactiviteiten die betrekking heeft op een toets aan de regels uit het omgevingsplan niet langer op rijksniveau vormgegeven. Gemeenten krijgen het primaat bij de afbakening van die vergunningplicht. Zij zullen in het omgevingsplan per locatie de materiële regels stellen voor onder meer het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken. Het uitgangpunt is dat gemeenten daarbij in het omgevingsplan ook bepalen of die regels rechtstreeks werkend zijn of dat die regels in het kader van een ruimtelijke vergunningplicht preventief moeten worden getoetst. Zodra gekozen wordt om activiteiten in het omgevingsplan te reguleren met een vergunningplicht, is sprake van een omgevingsplanactiviteit. Gemeenten kunnen in het omgevingsplan tal van activiteiten vergunningplichtig maken als

omgevingsplanactiviteit, waaronder zoals al beschreven ook het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken. Deze gemeentelijke ruimte bij de afbakening van de ruimtelijke vergunningplicht voor het bouwen is nieuw ten opzichte van het stelsel onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

De beoordelingsregels voor de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit worden gesteld in het Besluit kwaliteit leefomgeving. In dat besluit is bepaald dat de vergunning voor een omgevingsplanactiviteit in ieder geval wordt verleend als de aangevraagde activiteit voldoet aan de voor die vergunning in het omgevingsplan gestelde beoordelingsregels. Als de vergunning op grond van die binnenplanse regels niet kan worden verleend, zal de vergunning mogelijk buitenplans (in afwijking van het omgevingsplan) verleend kunnen worden. Voor het beoordelen van een aanvraag om omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit gelden dezelfde inhoudelijke kaders als voor het omgevingsplan. Daarom moet getoetst worden aan het oogmerk 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' uit artikel 4.2, eerste lid, van de wet. Daartoe behoort in elk geval een toets aan de instructieregels voor het omgevingsplan van de provincie en het Rijk (afdeling 5.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving) die met dat oogmerk zijn gesteld. Voor een nadere uitleg van de werking van dit vergunningenstelsel, met binnenplanse en buitenplanse omgevingsplanactiviteiten, wordt verwezen naar de memorie van toelichting van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet²⁹ en paragraaf 4.12.1 van deze toelichting waarin de beoordelingsregels voor een aanvraag om omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit zijn toegelicht.

Bruidsschat: binnenplanse vergunningplicht omgevingsplanactiviteit bouwwerken

De figuur van de bruidsschat, waarmee met het voorliggende Invoeringsbesluit regels worden opgenomen in elk omgevingsplan, is in het leven geroepen om te voorkomen dat gemeenten bij de inwerkingtreding van de stelselherziening ten gevolge van het laten vervallen van rijksregels per direct regels zouden moeten vaststellen in het omgevingsplan. Dat geldt ook voor het deel van de vergunningplicht voor bouwactiviteiten (uit artikel 2.1, eerste lid, onderdeel a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) dat betrekking heeft op een toets aan de ruimtelijke regels (als bedoeld in artikel 2.10, eerste lid, onderdeel c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), dat bij inwerkingtreding van het stelsel op rijksniveau vervalt. In de bruidsschat wordt voorzien in een hiermee vergelijkbaar ruimtelijk vergunningenstelsel met bijbehorende beoordelingsregels en aanvraagvereisten. Het is aan gemeenten om deze regeling desgewenst aan te passen aan eigen beleidswensen en locatiespecifieke omstandigheden.

Door de bruidsschat bevat het omgevingsplan op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet het verbod om zonder vergunning 'een bouwactiviteit te verrichten en het te bouwen bouwwerk in stand te houden en te gebruiken'. De bruidsschat bevat verder de bij deze binnenplanse vergunningplicht behorende beoordelingsregels en aanvraagvereisten voor de ruimtelijke vergunning. In die beoordelingsregels wordt bepaald dat de vergunning alleen wordt verleend als voldaan wordt aan de in het omgevingsplan gestelde regels voor het 'bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken'.

Bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken

Zoals beschreven voorziet de vergunningplicht in de bruidsschat niet alleen in een bouwactiviteit (activiteit inhoudende het bouwen van een bouwwerk), maar ook in het in stand houden en gebruiken van dat te bouwen bouwwerk. Deze omschrijving wijkt af van de omschrijving in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Met deze nieuwe omschrijving van de vergunningplicht wordt ten opzichte van de huidige vergunningplicht voor 'het bouwen van een bouwwerk', voor zover deze betrekking heeft op de toets aan de ruimtelijke regels als bedoeld in artikel 2.10, eerste lid, onderdeel c, van de Wet algemene bepalingen

---

²⁹ Kamerstukken II 2017/18, 34896, nr. 3, p. 61 en verder.

omgevingsrecht, expliciet gemaakt dat deze niet alleen ziet op een toestemming om het bouwwerk te mogen bouwen maar eveneens ziet op het in stand mogen houden en gebruiken van het te bouwen bouwwerk in overeenstemming met de opgave in de vergunningaanvraag. Hiermee wordt aangesloten op de huidige rechtspraktijk en is geen materiële wijziging beoogd. In aansluiting hierop wordt in de beoordelingsregels in de bruidsschat ook gecodificeerd dat een toets van een bouwaanvraag aan het omgevingsplan niet alleen betrekking heeft op regels over het bouwen van bouwwerken, maar ook op regels over het in stand houden (of aanwezig mogen hebben) van bouwwerken. Verder wordt hiermee, in overeenstemming met de huidige rechtspraktijk, gecodificeerd dat wordt getoetst of het voorgenomen gebruik van het bouwwerk niet in strijd is met de hiervoor in het omgevingsplan gestelde regels. Als aannemelijk is dat een bouwactiviteit ten dienste staat van een met het bestemmingsplan strijdig gebruik, is dit immers in de huidige rechtspraktijk een reden om de vergunning voor een bouwactiviteit mede aan te merken als aanvraag voor een afwijking van het bestemmingsplan (op grond van artikel 2.10, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) en te weigeren als de vergunning niet met toepassing van artikel 2.12 van genoemde wet kan worden verleend. Als de opgave in de vergunningaanvraag over het voorgenomen gebruik geen aanleiding is geweest om de vergunning te weigeren, mag het bouwwerk in overeenstemming met die opgave worden gebruikt.

Van belang is op te merken dat de vergunningplicht ziet op de combinatie van het bouwen, in stand houden en gebruiken van het te bouwen bouwwerk. Er ontstaat met de nieuwe omschrijving dus geen zelfstandige vergunningplicht voor latere gebruiksveranderingen in het betrokken bouwwerk. Zolang voor een later tot stand te brengen ander gebruik op grond van het omgevingsplan geen afzonderlijke vergunningplicht in het leven is geroepen en het nieuwe gebruik in overeenstemming is met de regels voor het gebruik van bouwwerken uit het omgevingsplan, is er een binnenplanse noch buitenplanse vergunning voor die gebruikswijziging nodig.

Verder is van belang op te merken dat een verleende vergunning voor de desbetreffende omgevingsplanactiviteit voorziet in toestemming voor het bouwen, in stand houden en gebruiken van het te bouwen bouwwerk, op grond van het omgevingsplan zoals dat luidt ten tijde van de genomen beslissing.

Latere wijzigingen in een omgevingsplan, waarbij nieuwe rechtstreeks werkende regels worden toegevoegd, kunnen inbreuk maken op rechten die krachtens een eerder verleende vergunning voor een omgevingsplanactiviteit zijn ontstaan. Dit kan zowel vergunningen voor binnenplanse als buitenplanse omgevingsplanactiviteiten treffen. Onder de Wet ruimtelijke ordening moet bij bestemmingsplannen worden voorzien in een gestandaardiseerd eerbiedigend overgangsrecht. Dit standaard overgangsrecht wordt onder de Omgevingswet niet langer voorgeschreven. Bij het stellen van nieuwe regels in het omgevingsplan kan, net als bij de waterschapsverordening, de omgevingsverordening of de regels op rijksniveau, gekozen worden uit een breed geschakeerd palet aan overgangsrecht. Toch ligt het in de rede dat bij een besluit tot vaststelling van het omgevingsplan in de meeste gevallen wordt voorzien in eerbiedigende overgangsbepalingen. Een meer directe en onvoorwaardelijke werking van een regel kan onder omstandigheden echter ook gerechtvaardigd en wenselijk zijn.³⁰ In zo'n situatie kan het voorkomen dat nieuwe regels in een omgevingsplan (zonder overgangsrecht) inbreuk maken op bestaande, bij vergunning verleende, rechten met bijvoorbeeld als gevolg dat een bepaald (vergund) gebruik op enig moment niet langer is toegestaan of daarvoor opnieuw een vergunning moet worden aangevraagd.

Gemeentelijke vrijheid tot aanpassing van de bruidsschat

Direct na inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn de regels voor het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken alleen nog gesteld in het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Het tijdelijk deel bestaat naast de bruidsschat, op grond van het overgangsrecht in artikel 4.6 van het

---

³⁰ Verwezen wordt in dit verband op de nota van toelichting bij het Omgevingsbesluit, Stb. 2018, nr. 290, p. 99 en verder.

wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, uit onder meer de regels uit bestemmingsplannen, inpassingsplannen en beheersverordeningen. Een aanvraag om een vergunning op grond van het omgevingsplan zal in het begin dus worden beoordeeld op basis van de bestaande ruimtelijke regels. Als gemeenten het tijdelijke deel (al dan niet fasegewijs) gaan omzetten naar het nieuwe deel van het omgevingsplan, zullen de regels over het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken deel gaan uitmaken van het nieuwe deel van het omgevingsplan. Als de materiële regels voor het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken zich daarvoor lenen, kunnen gemeenten ervoor kiezen om meer bouwwerken vergunningvrij te maken. Wel moet daarbij de wettelijke opdracht in acht worden genomen dat het omgevingsplan zorgt voort een evenwichtige toedeling van functie aan locaties en moet worden voldaan aan de instructieregels van de provincie of het Rijk over bijvoorbeeld externe veiligheid, geluid, trilling of het belang van het behoud van cultureel erfgoed. Zo kan het voor een goede bescherming van de omgeving van (voorbeschermd) rijksmonumenten en monumenten die op grond van het omgevingsplan zijn beschermd, van belang zijn om in die omgeving – die daartoe in het omgevingsplan voor de situatie ter plaatse nader zal moeten worden afgebakend – een vergunningplicht voor bouwwerken te handhaven om een goede ruimtelijke inpassing ten opzichte van de genoemde monumenten te kunnen waarborgen.

Binnen die kaders kan een gemeente er dus voor kiezen om bouwactiviteiten te reguleren door algemene regels (met rechtstreekse werking), al dan niet in combinatie met een meldingsplicht of informatieplicht. Ook kan er bijvoorbeeld voor worden gekozen om de vergunningplicht toe te spitsen op alleen het bouwen en in stand houden van bouwwerken. Het voorgenomen gebruik van bouwwerken wordt in dat geval buiten het vergunningstelsel gelaten. In het omgevingsplan moet er dan voor gezorgd worden dat de regels over het gebruik van bouwwerken geen deel uitmaken van de beoordelingsregels. Het gevolg is dat deze regels over het gebruik rechtstreeks werkend worden en dus ook niet betrokken kunnen worden bij de vraag of een vergunning voor het bouwen en in stand houden van een bouwwerk kan worden verleend. Als een gebruik van een bouwwerk in strijd is met de voor dat gebruik geldende regels kan daartegen handhavend worden opgetreden.

Redelijke eisen van welstand

Als onderdeel van de beoordelingsregels in het omgevingsplan wordt via de bruidsschat, in overeenstemming met de regeling in artikel 2.10, eerste lid, onderdeel d, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, ook bepaald dat een vergunning alleen wordt verleend als het uiterlijk en de plaatsing van het bouwwerk (zowel op zichzelf beschouwd als in verband met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan) niet in strijd is met redelijke eisen van welstand. Beoordeling hiervan vindt plaats op grond van de beleidsregels die hiervoor krachtens artikel 4.19 van de Omgevingswet zijn gesteld. In artikel 4.114 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is met het oog hierop bepaald dat een onder de Woningwet vastgestelde welstandsnota geldt als beleidsregel als bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet. Met het bovenstaande voorziet de bruidsschat dus in de voortzetting van het zogenoemde preventieve welstandstoezicht.

In de bruidsschat voor het omgevingsplan wordt overigens ook voorzien in het repressieve welstandsvereiste. Daartoe wordt in de bruidsschat een regel opgenomen vergelijkbaar aan artikel 12, eerste lid, van de Woningwet (het uiterlijk van een bestaand bouwwerk mag niet in ernstige mate in strijd zijn met redelijke eisen van welstand). Deze regel kan in een concreet geval nader worden ingevuld door een maatwerkvoorschrift op te leggen. Op deze manier worden artikel 12, eerste lid, en artikel 13a, van de Woningwet in het nieuwe stelsel voortgezet.

Bruidsschat: vergunningvrije binnenplanse omgevingsplanactiviteit bouwwerken

Als onderdeel van het vergunningstelsel voor bouwwerken voorziet de bruidsschat ook in een aanwijzing van een categorie van bouwwerken waarvoor de binnenplanse vergunningplicht, die met de bruidsschat aan het omgevingsplan wordt toegevoegd, niet van toepassing is. Het gaat hier

dus om uitzonderingen op het met de bruidsschat opgenomen verbod om zonder vergunning 'een bouwactiviteit te verrichten en het te bouwen bouwwerk in stand te houden en te gebruiken'. Met de aanwijzing van de gevallen waarvoor dit verbod niet geldt, gaat het om een voortzetting van artikel 3 van bijlage II bij het huidige Besluit omgevingsrecht. Voor deze bouwwerken geldt dus niet het binnenplans gestelde verbod om 'een bouwactiviteit te verrichten en het te bouwen bouwwerk in stand te houden en te gebruiken'. De overige regels van het omgevingsplan blijven echter onverminderd op deze bouwwerken van toepassing. De enkele bepaling dat de met de bruidsschat opgenomen vergunningplicht niet geldt, heeft op zichzelf nog niet tot het gevolg dat de overige in het omgevingsplan gestelde regels over het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken buiten toepassing blijven. Dat betekent dat de materiële regels die hierover in het omgevingsplan zijn gesteld, onverminderd blijven gelden en dus rechtstreeks werkend zijn op deze categorie van bouwwerken. Als onderdeel van die regels, die in aanvang nog van het tijdelijke deel (en daarvan deel uitmakende bestemmingsplannen, inpassingsplannen en beheersverordeningen) zijn opgenomen, kunnen ook nog binnenplanse afwijkmogelijkheden zijn opgenomen. Het gaat hier om krachtens artikel 3.6, eerste lid, onderdeel c, van de Wet op de ruimtelijke ordening gestelde bepalingen. Dergelijke bepalingen werken als binnenplans verbod om zonder omgevingsvergunning een binnenplanse afwijking toe te staan. Als onderdeel van de rechtsreeks werkende materiële regels blijven dus ook de binnenplanse vergunningplichten voor afwijkingen onverminderd van kracht.

Net zoals in de regeling in artikel 3 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht, bepaalt de bruidsschat dat de als onderdeel van die bruidsschat toegevoegde vergunningplicht voor het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken niet van toepassing is, onder de daarbij genoemde randvoorwaarden over onder meer de plaatsing en maatvoering. De vrijstelling van deze vergunningplicht geldt onder meer voor bijbehorende bouwwerken, bouwwerken ten behoeve van recreatief nachtverblijf, dakkapellen in het voordakvlak, sport- of speeltoestellen, zwembaden en silo's voor agrarische bedrijfsvoering. De randvoorwaarden hebben ook betrekking hebben op (voor)beschermd monumenten en door het Rijk aangewezen beschermd stads- en dorpsgezichten. De in de bruidsschat aangewezen bouwwerken kunnen onder de daarbij gestelde randvoorwaarden dus zonder omgevingsvergunning worden gebouwd, in stand worden gelaten en gebruikt worden, mits echter voldaan wordt aan de overige voor die bouwwerken geldende (rechtstreeks werkende) materiële regels uit het omgevingsplan. Zoals hiervoor beschreven kunnen als onderdeel van die regels ook nog (andere) separate binnenplanse vergunningplichten voor afwijkingen van toepassing zijn. Voor zover het bouwen, in standhouden en gebruik van de betrokken bouwwerken in strijd is met de bedoelde materiële regels en een eventueel benodigde binnenplanse vergunning voor een afwijking niet kan worden verleend, is er sprake van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. De vergunning kan in dat geval alleen worden verleend als de activiteit voldoet aan het vereiste van een evenwichtige toedeling van functies van locaties en niet in strijd is met instructieregels van het Rijk en de provincie.

Op de hiervoor beschreven wijze, is met de bruidsschat een voorzetting bewerkstelligd van de categorie van vergunningvrije bouwwerken uit artikel 3 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht. Daarnaast worden met de bruidsschat ook een tweetal bouwactiviteiten die onder de werking van artikel 2 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht vergunningvrij zijn, toegevoegd aan het omgevingsplan. De vergunningvrije bouwwerken uit artikel 2 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht kunnen onder huidig recht zonder vergunning en bovendien 'vrij' van het bestemmingsplan worden gebouwd. Het gaat hier onder andere om infrastructurele bouwwerken en bouwwerken van algemeen belang in publiek domein (lantaarnpalen, verkeersborden, chippootjes, glasbakken, parkbanken, etcetera) en particuliere bouwwerken (dakkapellen aan de achterkant, kozijnwijzigingen, en zonnepanelen). Het grootste deel van deze in artikel 2 van genoemde bijlage aangewezen bouwwerken wordt in het Besluit bouwwerken leefomgeving voor zowel de technische vergunningplicht (artikel 5.1, tweede lid, onder a, van de wet) als de ruimtelijke vergunningplicht (artikel 5.1, eerste lid, onder a, van de wet), als vergunningvrij aangewezen. Bij de bouwwerken uit artikel 2 die niet in het Besluit bouwwerken

leefomgeving maar als onderdeel van de bruidsschat als vergunningvrij worden aangewezen gaat het om de in artikel 2, onderdeel 3, van de bijlage geregelde bijbehorende bouwwerken en de in artikel 2, onderdeel 12, onder b, geregelde erf- of perceelsafscheidings (hoger dan 1 m, niet hoger dan 2 m). Ook voor deze bouwwerken geldt dat de met de bruidsschat toegevoegde binnenplanse vergunningplicht om 'een bouwactiviteit te verrichten en het te bouwen bouwwerk in stand te houden en te gebruiken', niet geldt. Aanvullend hierop bevat de bruidsschat echter ook de bepaling dat deze bouwwerken van rechtswege in overeenstemming zijn met het omgevingsplan (behalve de met de bruidsschat in hoofdstuk 1 en 2 opgenomen regels). Het gevolg hiervan is dat de bouwwerken, onder de gestelde randvoorwaarden, vergunningvrij gebouwd, in stand gehouden en gebruikt kunnen worden, ook als sprake zou zijn van strijd met materiële regels uit het tijdelijke deel van het omgevingsplan, bestaande uit besluiten als bedoeld in artikel 4.6 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, zoals bestemmingsplannen, inpassingsplannen en beheersverordeningen. De bouwwerken zijn dus zowel (binnenplans) vergunningvrij als toegelaten op grond van het omgevingsplan en daarmee ook vanzelf buitenplans vergunningvrij. Een uitzondering hierop vormen de regels die in hoofdstukken 1 en 2 van de bruidsschat onderdeel uitmaken van het omgevingsplan. De daarin opgenomen voormalige rijksregels die veelal vanuit een milieumotief zijn gesteld, blijven wel onverminderd op deze categorie van vergunningvrije bouwwerken van toepassing.

Met het aan de bruidsschat toevoegen van de bijbehorende bouwwerken en erf- of perceelsafscheidings (hoger dan 1 m, niet hoger dan 2 m) uit artikel 2 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht, maken deze bouwwerken geen deel meer uit van de landelijke uniforme categorie vergunningvrije omgevingsplanactiviteiten zoals die naar het Besluit bouwwerken leefomgeving wordt overgeheveld. Een belangrijk voordeel hiervan is dat gemeenten met het omgevingsplan kunnen voorkomen dat bijbehorende bouwwerken met een (beperkt) kwetsbaar of gevoelig gebruik (zoals uitbreidingen van woningen en mantelzorgvoorzieningen) worden gebouwd binnen contouren van externe veiligheid, geluid, geur en trilling. De keuze om ook erf- en perceelsafscheidings met een hoogte tussen de 1 en 2 meter als onderdeel van de bruidsschat naar het omgevingsplan over te hevelen houdt verband met het volgende. Uit onderzoek naar de gevolgen van vergunningvrij bouwen in door UNESCO aangewezen werelderfgoederen³¹ is gebleken dat bijbehorende bouwwerken en erfafscheidings (hoger dan 1 m) onder omstandigheden tot een gering negatief effect kunnen leiden. Door de overheveling naar de bruidsschat wordt het ook hiervoor mogelijk lokaal maatwerk te bieden, doordat gemeenten nu in het omgevingsplan eventuele nadelige gevolgen van dergelijke bouwwerken in werelderfgoederen kunnen voorkomen. Tijdens de consultatie van voorliggend besluit is over de vormgeving van een regeling voor vergunningvrij bouwen gesproken met de VNG, gemeenten en de Federatie Ruimtelijke Kwaliteit. Daarbij is het belang onderkend van een landelijk uniforme categorie van kleinschaliger bouwactiviteiten die overal onder zelfde randvoorwaarden zonder een vergunning zijn toegestaan. Vanuit het uitgangspunt 'decentraal tenzij', is er tegelijkertijd door deze partijen op aangedrongen dat gemeenten voor bijbehorende bouwwerken meer ruimte krijgen voor lokaal maatwerk. Gemeenten zouden zelf op de locatie afgestemde regels voor deze bouwwerken moeten kunnen stellen en zelf bepalen of er een vergunningplicht geldt. De keuze om de bijbehorende bouwwerken (zoals gereguleerd in artikel 2, onderdeel 3, van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht) in voorliggend besluit als onderdeel van de bruidsschat over te hevelen naar het omgevingsplan, heeft dus steun van genoemde partijen.

Zoals al eerder beschreven, zijn gemeenten binnen de kaders van de wet en van toepassing zijnde instructieregels vrij om de categorie van vergunningvrije bouwwerken, zoals die bij aanvang in de bruidsschat is aangewezen, verder uit te breiden of te beperken. Die vrijheid bestaat dus ook voor de met de bruidsschat naar het omgevingsplan overgeheveld bijbehorende bouwwerken en erf- en perceelsafscheidings (tussen de 1 en 2 meter). Uiteindelijk ligt het voor de hand dat de in de bruidsschat gereguleerde categorie van vergunningvrije bouwwerken, in het nieuwe deel van het

---

³¹ Kamerstukken II 2018/19, 33118, nr. 114.

omgevingsplan een andere vormgeving krijgt. Het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken zal in het nieuwe deel veel meer locatiegewijs kunnen worden gereguleerd. Daarbij zullen de bouw mogelijkheden meer per locatie verschillend worden gereguleerd, waarbij het afhankelijk van de regels en type bouwwerken zal gaan om rechtstreeks werkende algemene regels (al dan niet in combinatie met een meldingsplicht of andere informatieplicht) of een vergunningplicht met beoordelingsregels. Dit zal naar verwachting het aantal gevallen waarin geen vergunningplicht meer zal gelden, aanmerkelijk kunnen vergroten. Op gevoeliger locaties kan deze keuze echter ook anders uitpakken en leiden tot juist minder vergunningvrije bouwwerken. Denk daarbij aan cultuurhistorisch waardevolle locaties of locaties die blootstaan aan veiligheidsrisico's of milieubelasting. In dit verband wordt wel benadrukt dat een lastenluwe uitwerking door gemeenten van de bruidsschat in het nieuwe deel van het omgevingsplan aansluit bij de uitgangspunten van de stelselherziening.

Besluit bouwwerken leefomgeving: vergunningvrije binnen- en buitenplanse omgevingsplanactiviteit bouwwerken

Naast de hierboven beschreven, in de bruidsschat opgenomen, categorie van vergunningvrije 'binnenplanse' omgevingsplanactiviteiten voor het verrichten van bouwactiviteiten en het in stand houden en gebruiken van die te bouwen bouwwerken, wordt de landelijk uniforme categorie van vergunningvrije omgevingsplanactiviteiten aangewezen in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Hiermee wordt voorzien in de voortzetting van artikel 2, van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht. Met uitzondering van de eerder met de bruidsschat naar het omgevingsplan overgehevelde bijbehorende bouwwerken en erf- en perceelsafscheidings met een hoogte tussen 1 en 2 meter, keren de meeste in artikel 2 genoemde bouwwerken terug in deze landelijke uniforme lijst.

Waar de bruidsschat voorziet in een door het omgevingsplan geregleerde categorie van vergunningvrije 'binnenplanse' omgevingsplanactiviteiten, voorziet het Besluit bouwwerken leefomgeving in de aanwijzing van vergunningvrije omgevingsplanactiviteiten. Het gaat in deze aanwijzing zowel om vergunningvrije binnenplanse als buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Dat betekent dat het bouwen, in stand houden en gebruiken van de aangewezen bouwwerken overeenkomstig de bij die aanwijzing gegeven randvoorwaarden, zonder vergunning voor een omgevingsplanactiviteit is toegestaan, ook al is er sprake van strijd met de regels die hierover in het omgevingsplan zijn gesteld. Het verbod als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, onderdeel a, van de wet, is dus niet van toepassing op deze bouwwerken.

Ook voor de voortzetting van deze landelijk uniforme categorie van vergunningvrije omgevingsplanactiviteiten vormt een beleidsneutrale overgang naar het nieuwe stelsel het uitgangspunt. Bij de meeste bouwwerken komen de gestelde randvoorwaarden in artikel 2 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht dan ook in hoofdlijnen ongewijzigd terug onder het nieuwe stelsel. Dat geldt ook voor de beperktere mogelijkheden om deze bouwwerken vergunningvrij te mogen bouwen in, aan, op of bij (voor)beschermde monumenten en archeologische monumenten en door het Rijk aangewezen beschermde stads- en dorpsgezichten, met als gevolg dat voor het bouwen in die situaties meestal toch een vergunning is vereist.

3.3 Overige belangrijke wijzigingen voor het Besluit bouwwerken leefomgeving

Een belangrijke wijziging van het Besluit bouwwerken leefomgeving die via dit besluit wordt doorgevoerd, vloeit voort uit de keuze om algemene rijksregels over een onderwerp zoveel mogelijk bij elkaar in één document op te nemen. Dat bevordert de toegankelijkheid en inzichtelijkheid van die regels. Daarom worden in dat besluit nu ook de regels over CE-markering van bouwproducten, kwaliteitsverklaringen bouw, kooldioxidemeters en drijvende bouwwerken (zoals woonboten) opgenomen die nu in een ministeriële regeling zijn opgenomen. Inhoudelijk blijven zij ongewijzigd.

Andere wijzigingen van het Besluit bouwwerken leefomgeving betreffen de regels over energiebesparing door bedrijven. De regels die daarover waren opgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving en het Besluit activiteiten leefomgeving zoals die besluiten in augustus 2018 in het Staatsblad zijn gepubliceerd, worden via het Invoeringsbesluit Omgevingswet beter op elkaar afgestemd. Die afstemming heeft plaatsgevonden op basis van een indeling van de regels in gebouwgebonden energiebesparingsregels en energiebesparingsregels die samenhangen met het verrichten van milieubelastende activiteiten door bedrijven. Via dit besluit worden gebouwgebonden energiebesparingsmaatregelen gereguleerd in het Besluit bouwwerken leefomgeving en energiebesparingsmaatregelen bij het bedrijfsmatig verrichten van milieubelastende activiteiten in het Besluit activiteiten leefomgeving.

In het Besluit bouwwerken leefomgeving wordt uitvoering gegeven aan de toezegging van het kabinet om de verplichte aanwezigheid van buitenruimte (zoals een balkon) bij nieuwbouw van de woonfunctie voor zorg in de bouwregelgeving te herintroduceren.³²

Andere wijzigingen van het Besluit bouwwerken leefomgeving via het Invoeringsbesluit Omgevingswet vloeien voort uit wijzigingen van de huidige (bouw)regelgeving die nog niet verwerkt zijn in het Besluit bouwwerken leefomgeving zoals dat in augustus 2018 in het Staatsblad is gepubliceerd, zoals de aangekondigde wijzigingen van het Bouwbesluit 2012 in verband met de introductie van de energielabel C-verplichting voor kantoren³³ en de aanpassing van de sloopmelding in het kader van het verplicht digitaal aanleveren van gegevens om aan te sluiten bij het Landelijk asbestvolgsysteem.³⁴ In het kader van het door het kabinet ingezette klimaatbeleid wordt op het moment van schrijven van deze toelichting overigens bezien of de energieregels van het Besluit bouwwerken leefomgeving de komende tijd verder moeten worden aangepast om de energietransitie nog beter te kunnen ondersteunen en faciliteren. Zie hiervoor ook paragraaf 9.2 van deze toelichting.

Het Besluit bouwwerken leefomgeving zal ook gewijzigd worden in verband met de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen³⁵. De uitwerking van deze wet in het Besluit bouwwerken leefomgeving zal in een apart wijzigingsbesluit plaatsvinden.

3.4 Wijzigingen

- Meer algemene rijksregels over een onderwerp op één regelingniveau gezet.
- Betere afstemming van de energiebesparingsregels voor utiliteitsgebouwen.
- Uitwerking van de technische en de ruimtelijke vergunningplicht voor het bouwen.
- Verruiming van gemeentelijke mogelijkheden tot afbakening van het ruimtelijk vergunningvrij bouwen.
- Uitvoering van toezeggingen aan de Tweede Kamer over de introductie van de energielabel C-verplichting voor kantoren en de herintroductie van de verplichte aanwezigheid van buitenruimte (zoals een balkon) bij nieuwbouw van de woonfunctie voor zorg.

3.5 Effecten

- Betere toegankelijkheid en inzichtelijkheid van algemene rijksregels.
- Meer samenhang in de energiebesparingsregels voor utiliteitsgebouwen.
- Beperking van administratieve lasten doordat minder vaak een technische bouwvergunning nodig is.
- Meer ruimte voor ruimtelijk vergunningvrij bouwen.

---

³² Kamerstukken II 2017/18, 28325, nr. 174.

³³ Kamerstukken II 2016/17, 33118, nr. 83, p. 17.

³⁴ PM Staatsbladversie LAVS.

³⁵ Kamerstukken 34453.

- Integratie van de energielabel C-verplichting voor kantoren.
- Herintroductie van de verplichte aanwezigheid van buitenruimte (zoals een balkon) bij nieuwbouw van de woonfunctie voor zorg.

4 Aanvullingen en wijzigingen van het Besluit kwaliteit leefomgeving

4.1 Inleiding

Het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt op diverse onderdelen aangepast. In dit hoofdstuk worden de onderwerpen beschreven die nieuw zijn of een grote verandering inhouden ten opzichte van het Besluit kwaliteit leefomgeving zoals dat in augustus 2018 is gepubliceerd in het Staatsblad. Een toelichting op de andere, veelal technische, wijzigingen is te vinden in de artikelsgewijze toelichting. In hoofdstuk 6 zijn de hoofdlijnen van het overgangsrecht beschreven.

Met dit besluit worden ook enkele aanpassingen gedaan aan regels over onderwerpen die meer dan één besluit raken. Voor deze onderwerpen is ervoor gekozen om bij die AMvB waar het zwaartepunt van het onderwerp ligt een toelichting te geven in het algemene deel. Het gaat voor het Besluit kwaliteit leefomgeving om de volgende onderwerpen, waarvoor de toelichting is te vinden in:

- de vergunningplicht vanwege de mer-beoordeling: in paragraaf 2.11;
- de uitwerking van de vergunningplichten voor het bouwen: in paragraaf 3.2;
- spoorwegemplacements: in paragraaf 4.2;
- mijnbouwlocatieactiviteit en mijnbouwwerken in en om Waddengebied: in paragraaf 4.3;
- reikwijdte omgevingsplan, omgevingsverordening en waterschapsverordening: in paragraaf 5.3.

In dit hoofdstuk worden, naast de twee hierboven genoemde onderwerpen uit hoofdstuk 4, voor het Besluit kwaliteit leefomgeving de volgende onderwerpen toegelicht die worden gewijzigd of aangevuld:

- omgevingswaarden veiligheid primaire waterkeringen;
- omgevingswaarden veiligheid andere keringen in beheer bij het Rijk;
- omgevingswaarden SO₂ en NO_x voor grote natuurgebieden;
- omgevingswaarden NEC-plafonds;
- instructieregels immissies;
- instructieregels luchthavens;
- Waddenzee en Waddengebied;
- ladder voor duurzame verstedelijking;
- landelijke fiets- en wandelroutes (routenetwerken);
- beoordeling en inpassing omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit;
- beoordeling omgevingsvergunning bouwactiviteit;
- stortplaatsen voor baggerspecie op land;
- monitoring en gegevensverzameling waterkwaliteit; en
- specifiek overgangsrecht.

In het Besluit kwaliteit leefomgeving komen twee aanvullingen voort uit de parlementaire behandeling. Het gaat om de motie Ronnes³⁶ over landelijke fiets- en wandelroutes die nader wordt toegelicht in paragraaf 4.12 en om de motie Veldman-Cegerek³⁷ over eisen aan decentrale omgevingswaarden. Voor het laatste onderwerp wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting op artikel 2.0.

---

³⁶ Kamerstukken II 2016/17, 33118, nr. 67.

³⁷ Kamerstukken II 2016/17, 33118, nr. 58.

4.2 Spoorwegemplacementen

Inleiding

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat werkt aan een beleidsvernieuwing voor externe veiligheid bij emplacementen.³⁸ Deze beleidsvernieuwing zal uitgewerkt worden in nieuwe regels voor het Besluit kwaliteit leefomgeving, het Besluit activiteiten leefomgeving, het Omgevingsbesluit en vereist ook aanpassing van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen en daarop gebaseerde regelgeving. Omdat eerder overwogen werd deze regels via het Invoeringsbesluit in het stelsel in te bouwen, zijn de artikelen over emplacementen niet ingevuld in de al gepubliceerde AMvB's. Om afhankelijkheden in de planning te voorkomen heeft het kabinet gekozen voor een apart wijzigingsbesluit. De staatssecretaris streeft ernaar deze wijziging uiterlijk in werking te laten treden op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt. Voor het geval dat er onverhoopt vertraging optreedt in dit proces voorziet dit besluit in regels die zo dicht mogelijk bij het huidige recht liggen, zodat er in dat geval niet twee keer kort achter elkaar beleids- of systeemwijzigingen optreden.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat werkt ook aan nieuwe regelgeving voor geluid van spoorwegen. Deze omvat ook de emplacementen. Dit krijgt zijn beslag via het voorziene Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet, dat inmiddels in consultatie is geweest. Omdat erop gestuurd wordt dat dit besluit tegelijk in werking treedt met de Omgevingswet is niet voorzien in een interim-regeling voor geluid.

Regels in dit besluit

In dit licht worden via dit besluit regels over emplacementen aan het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit toegevoegd. Met het wijzigingsbesluit behorend bij de beleidsvernieuwing kunnen de regels die met het Invoeringsbesluit Omgevingswet zijn toegevoegd weer worden aangepast.

In het Besluit activiteiten leefomgeving wordt een vergunningplicht voor emplacementen opgenomen die inhoudelijk niet verschilt van de vergunningplicht in het Besluit omgevingsrecht. Daarnaast gelden enkele algemene regels voor bijvoorbeeld het verwijderen van graffiti van treinen. Het college van burgemeester en wethouders is conform de hoofdregel van de Omgevingswet het bevoegd gezag voor enkelvoudige aanvragen om een omgevingsvergunning voor emplacementen. Bij een meervoudige aanvraag waarvan de aanvraag voor het emplacement onderdeel is, hangt het bevoegd gezag af van het samenstel van activiteiten dat wordt aangevraagd. Als het college van burgemeester en wethouders in dat geval geen bevoegd gezag is, heeft het wel een recht van advies en instemming voor zover het gaat om het emplacement.

Voor het reguleren van externe veiligheid zijn de emplacementen die gebruikt worden voor het rangeren van wagons met gevaarlijke stoffen toegevoegd aan de lijst activiteiten met externe veiligheidsrisico's in bijlage VII bij het Besluit kwaliteit leefomgeving. Daardoor worden de al vastgestelde regels van paragraaf 5.2 van dat besluit van toepassing op het toelaten van kwetsbare gebouwen en locaties nabij deze emplacementen. Het plaatsgebonden risico moet worden berekend. Dit sluit aan bij de werkwijze onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen en de Regeling externe veiligheid inrichtingen. De lijst emplacementen is geactualiseerd ten opzichte van die regeling. In het Omgevingsbesluit is in lijn met het Besluit externe veiligheid inrichtingen aan het bestuur van de veiligheidsregio een adviesrecht toegekend voor aanvragen om een omgevingsvergunning die betrekking hebben op deze emplacementen.

De regeling voor de beoordeling van de luchtkwaliteit bij de aanleg of wijziging van een spoorwegemplacement wordt met dit besluit overgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving uit de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen).

---

³⁸ Zie ook Kamerstukken II 2017/18, 30373, nr. 68.

4.2.1 Wijzigingen

- Als het genoemde wijzigingsbesluit onverhoopt vertraging optreedt, zal voor de beoordeling van de externe veiligheid van emplacementen gebruik gemaakt worden van de werkwijze van het Besluit kwaliteit leefomgeving en niet meer die van het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

4.2.2 Effecten

- Continuïteit in de regelgeving voor emplacementen als het wijzigingsbesluit onverhoopt vertraging ondervindt.

4.3 Mijnbouwlocatieactiviteit en mijnbouwwerken in en om Waddengebied

Inleiding

Met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt de term 'mijnbouwlocatieactiviteit' ingevoerd als opvolger van de 'mijnbouwactiviteit' van de Omgevingswet. De reden hiervoor is het misverstand dat het begrip 'mijnbouwactiviteit' blijkt op te roepen. Gedacht wordt dat hiermee ook milieubelastende activiteiten met een mijnbouwwerk worden bedoeld, zoals het aanleggen van een boorgat. Dat is niet het geval. Het begrip mijnbouwlocatieactiviteit brengt beter tot uitdrukking dat het hier alleen gaat om activiteiten met betrekking tot mijnbouw op een locatie in een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk. Denk hierbij bijvoorbeeld aan verkenningsonderzoeken in een bepaald gebied op de Noordzee.

Een andere reden voor aanpassing van de begripsomschrijving betreft ontwikkelingen in de mijnbouwregelgeving sinds het aanbieden van het voorstel voor de Omgevingswet aan de Tweede Kamer. De nieuwe begripsbepaling voor de 'mijnbouwlocatieactiviteit' maakt het mogelijk om artikel 7a van de Mijnbouwwet³⁹ om te zetten naar het stelsel van de Omgevingswet, evenals regels uit het Mijnbouwbesluit over locaties waar er conflicten kunnen zijn met wind op zee. Voor een verdere uitleg van de omzetting van artikel 7a van de Mijnbouwwet en de wijziging van 'mijnbouwactiviteit' naar 'mijnbouwlocatieactiviteit' wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.⁴⁰

Regels in dit besluit

De mogelijkheid tot het instellen van een vergunningvereiste voor een mijnbouwlocatieactiviteit leidt ertoe dat de Minister van Economische Zaken en Klimaat gericht kan besluiten over de locatie waar een bepaalde mijnbouwinstallatie komt in situaties waarin er een conflict kan zijn met andere functies van de rijkswateren. De mogelijkheid tot het stellen van algemene regels over mijnbouwlocatieactiviteiten leidt ertoe dat op voorhand regels kunnen worden gesteld die ervoor zorgen dat mijnbouw en andere functies met elkaar verenigbaar zijn.

Het Besluit activiteiten leefomgeving, zoals gewijzigd door dit besluit, regelt dat een vergunning vereist is voor een mijnbouwlocatieactiviteit in de in tabel 4.1 aangeduide locaties en gevallen.

---

³⁹ Het gaat om artikel 7a van de Mijnbouwwet zoals dat luidt sinds 1 januari 2017, omdat dit artikel ziet op bevoegdheden die overgaan naar de Omgevingswet. De voorgenomen aanvulling van dit artikel in verband met de opsporingsvergunning via wetsvoorstel 34987 (Wijziging van de Gaswet en van de Mijnbouwwet betreffende het minimaliseren van de gaswinning uit het Groningenveld) betreft een bevoegdheid op grond van de Mijnbouwwet en blijft dus buiten het stelsel van de Omgevingswet.

⁴⁰ Zie ook Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 85-86, 170-172 en 342-344.

Tabel 4.1. Vergunningplichtige gevallen mijnbouwlocatieactiviteit

Gebied	Vergunning vereist voor gebruik van een locatie in het gebied voor
territoriale zee ten noorden van het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone	mijnbouwinstallatie voor het opsporen en winnen van delfstoffen die boven het water uitsteekt *
oefen- en schietgebied van het Ministerie van Defensie (voor zover aangewezen bij ministeriële regeling)	mijnbouwinstallatie die boven het water uitsteekt en verkenningsonderzoek met gebruikmaking van kunstmatig opgewekte trillingen
drukbevaren deel van de zee (voor zover aangewezen bij ministeriële regeling)	mijnbouwinstallatie die boven het water uitsteekt
ankergebied in de buurt van een aanloophaven (voor zover aangewezen bij ministeriële regeling)	verkenningsonderzoek met gebruikmaking van kunstmatig opgewekte trillingen
aanloopgebied (voor zover aangewezen bij ministeriële regeling)	verkenningsonderzoek met gebruikmaking van kunstmatig opgewekte trillingen
windkavelgebied of voorbereidingsbesluit op grond van de Wet windenergie op zee	mijnbouwinstallatie die boven het water uitsteekt

* met uitzondering van een mijnbouwinstallatie die op grond van het recht zoals dat gold voor inwerkingtreding van de Omgevingswet rechtmatig aanwezig is

Het vergunningvereiste geldt op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving niet alleen als de mijnbouwinstallatie zelf komt te liggen binnen het gebied dat al een andere functie heeft, maar ook als het beperkingengebied van die mijnbouwinstallatie overlapt met dat gebied. Dat beperkingengebied heeft een straal van 500 m.⁴¹ Zonder die regeling zou bijvoorbeeld het gebruik van een drukbevaren deel van de zee belemmerd kunnen worden door het beperkingengebied om de mijnbouwinstallatie. Een uitzondering hierop is het eerstgenoemde geval in tabel 4.1; het beperkingengebied om de mijnbouwinstallatie belemmert de te beschermen belangen niet.

De in tabel 4.1 genoemde gebieden worden aangewezen en begrensd in de bij de Omgevingswet horende ministeriële regeling. Een uitzondering vormen de windkavelgebieden, die zijn of worden aangewezen in besluiten van de Minister van Economische Zaken en Klimaat op grond van artikel 3, eerste lid, respectievelijk artikel 9, eerste lid, van de Wet windenergie op zee.

Afdeling 8.4 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, zoals gewijzigd door dit besluit, regelt dat de vergunning alleen wordt verleend als de activiteit kan worden verricht in overeenstemming met de belangen van de daar al aanwezige of voorziene functies.

Het Omgevingsbesluit⁴² regelt dat de Minister van Economische Zaken en Klimaat, als verantwoordelijke voor mijnbouw, het bevoegd gezag is voor een enkelvoudige aanvraag om een omgevingsvergunning voor een mijnbouwlocatieactiviteit. Omdat de mijnbouwlocatieactiviteit een 'magneetactiviteit' is, is deze minister ook het bevoegd gezag als de aanvraag wordt gecombineerd met andere activiteiten. De enige uitzondering daarop is als de aanvraag gecombineerd zou worden met een andere 'magneetactiviteit' waarvoor een andere minister bevoegd is: in zo'n bijzonder geval is de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als coördinerend minister bevoegd gezag.

Het Besluit activiteiten leefomgeving regelt naast het vergunningvereiste nog dat mijnbouwlocatieactiviteiten die betrekking hebben op nieuwe mijnbouwinstallaties voor het opsporen of winnen van delfstoffen niet zijn toegestaan in het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone. Het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone wordt aangewezen bij besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (op grond van artikel 2.43, eerste lid, van de Omgevingswet zoals te wijzigen door de Aanvullingswet natuur Omgevingswet⁴³). Voor alle rijkswateren kent dat besluit daarnaast enkele algemene regels. Voor verkenningsonderzoeken

⁴¹ Zie voor dit beperkingengebied artikel 3.7 van het Omgevingsbesluit zoals ingevoegd met dit besluit.

⁴² Zie de bestaande artikelen 4.10 en 4.15 van het Omgevingsbesluit.

⁴³ Kamerstukken 34985.

geldt er een informatieverplichting en is het vereist dat er een persoon aan boord is van het verkenningsvaartuig die contact houdt met andere schepen, en dat het verkenningsvaartuig wordt begeleid door een ander vaartuig. Verder is er voor alle rijkswateren een meldingsplicht voor mijnbouwinstallaties die niet boven het water uitsteken.

De regels over het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone en de territoriale zee ten noorden daarvan dienen ter opvolging van artikel 7a van de Mijnbouwwet. Dit artikel voorziet erin dat geen omgevingsvergunning wordt verleend voor het oprichten van mijnbouwwerken voor het opsporen of winnen van delfstoffen op de Waddeneilanden, in de Natura 2000-gebieden Waddenzee en Noordzeekustzone en in het werelderfgoed Waddenzee. In het gebied ten noorden van het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone tot aan de grens van de territoriale zee (12-mijlszone) wordt een omgevingsvergunning alleen verleend als medegebruik van een bestaand mijnbouwplatform niet mogelijk is en zichthinder is geminimaliseerd. Zoals toegelicht in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet⁴⁴ past deze beoordelingsregel niet in het nieuwe wettelijke stelsel. Het gebied waarop het huidige artikel 7a ziet is in het nieuwe stelsel verdeeld over drie zones, van zuid en noord:

- Voor de Waddenzee en de Waddeneilanden is in paragraaf 5.1.5.3 van het Besluit kwaliteit leefomgeving ('Waddenzee en Waddengebied') een instructieregel opgenomen die de gemeente verbiedt om een mijnbouwwerk voor het opsporen en winnen van delfstoffen in het omgevingsplan toe te laten (artikel 5.129e van dat besluit). Dit past bij het uitgangspunt dat regels die worden gesteld met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in beginsel worden gesteld als instructieregel over het omgevingsplan en dat rechtstreekse rijksregels over activiteiten met dit oogmerk alleen worden gesteld als een instructieregel niet doelmatig en doeltreffend is.⁴⁵ In paragraaf 4.10 van deze toelichting wordt nader ingegaan op de genoemde paragraaf.
- Voor het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone, dat niet geheel gemeentelijk is ingedeeld, geldt zoals vermeld een direct werkend verbod voor mijnbouwlocatieactiviteiten in de territoriale zee die betrekking hebben op nieuwe mijnbouwinstallaties voor het opsporen of winnen van delfstoffen (artikel 7.66a van het Besluit activiteiten leefomgeving).
- Voor de territoriale zee (12-mijlszone) ten noorden van dat Natura 2000-gebied geldt zoals vermeld een vergunningvereiste voor nieuwe mijnbouwinstallaties voor het opsporen en winnen van delfstoffen. De omgevingsvergunning kan op grond van het Besluit kwaliteit leefomgeving alleen verleend worden als medegebruik van een bestaande mijnbouwinstallatie niet mogelijk is en zichthinder is geminimaliseerd.

Op deze wijze is artikel 7a van de Mijnbouwwet zonder beleidsinhoudelijke wijziging omgezet met de daarvoor bedoelde instrumenten van het nieuwe stelsel. De regels over de oefen- en schietgebieden, drukbevaren delen van de zee, ankergebieden in de buurt van een aanloophaven, aanloopgebieden, windkavelgebieden en onder het wateroppervlak gelegen mijnbouwinstallaties dienen ter opvolging van paragraaf 2.3 en de artikelen 44, 45, 45a en 64 van het Mijnbouwbesluit.

4.3.1 Wijzigingen

- De regels voor de toelating van mijnbouwinstallaties op bepaalde locaties verschuiven van de Mijnbouwwet en het Mijnbouwbesluit naar het stelsel van de Omgevingswet. Daarbij worden ze onder één noemer gebracht – de mijnbouwlocatieactiviteit – waarbij de bestaande materiële verschillen in reikwijdte en beoordeling gerespecteerd worden. Met deze omzetting is er geen beleidsinhoudelijke wijziging ten opzichte van het huidige recht.
- De toelating van mijnbouwwerken op locaties in en om het Waddengebied wordt niet langer gereguleerd via de 'milieuvergunning', maar met de gebruikelijke instrumenten voor dergelijke

⁴⁴ Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 85-86.

⁴⁵ Dit uitgangspunt is verankerd in artikel 4.2, tweede lid, van de Omgevingswet voor de provincies, maar geldt ook voor het Rijk.

keuzes, namelijk instructieregels voor de Waddenzee en de Waddeneilanden en specifieke vergunningstelsels voor het toelaten van activiteiten in de Noordzee ten noorden van de Waddeneilanden.

4.3.2 Effecten

- Continuïteit in de regelgeving voor toelating van mijnbouwinstallaties op bepaalde locaties.

4.4 Omgevingswaarden veiligheid van primaire waterkeringen

4.4.1 Inleiding

Bij de voorbereiding van de Omgevingswet was al voorzien dat de normen voor de primaire waterkeringen in het nieuwe stelsel zouden worden opgenomen. De wijziging van het nieuwe normenstelsel voor waterveiligheid onder de Waterwet was echter nog in voorbereiding. Opneming van de normen in de consultatieversie van het Besluit kwaliteit leefomgeving zou een dubbele en daarmee verwarrende consultatie of parlementaire behandeling hebben betekend. Omwille van de helderheid is daarom gekozen om deze regelgeving haar eigen wijzigingsprocedure te laten doorlopen en de relevante bepalingen daarna bij het Invoeringsbesluit Omgevingswet aan het Besluit kwaliteit leefomgeving toe te voegen.

Sinds de wijziging van de Waterwet voor primaire keringen per 1 januari 2017 (Stb. 2016, 431) is het waterveiligheidsbeleid gebaseerd op een overstromingskans. Een *overstromingskans* is gedefinieerd als de kans op een overstroming door het bezwijken van een primaire waterkering, rekening houdend met allerlei mogelijke waterstanden en sterkteaspecten van de kering, waardoor het door het dijktraject beschermde gebied zodanig overstroomt dat dit leidt tot dodelijke slachtoffers of substantiële economische schade. In een overstromingskans zijn dus verschillende mogelijke wijzen van falen verdisconteerd. Voor dijktrajecten die voor andere dijktrajecten liggen en dus die achterliggende trajecten beschermen tegen een (te) hoge hydraulische belasting, zijn *faalkansen* vastgesteld, waarin eveneens de gevolgen van het bezwijken van de kering en de mogelijke wijzen van falen zijn verdisconteerd. De benadering van de overstromingskansen en faalkansen is voortgezet in het stelsel van de Omgevingswet.

Deze benadering heeft de volgende doelen:

- Iedereen die in Nederland achter een primaire waterkering woont, uiterlijk in 2050 ten minste een beschermingsniveau van 10^{-5} per jaar bieden. Dit wordt het basisbeschermingsniveau genoemd. Hiermee wordt bedoeld dat de kans op overlijden als gevolg van een overstroming voor een individu niet groter is dan 1 op 100.000 per jaar.
- Meer bescherming bieden op plaatsen waar sprake kan zijn van:
  - grote groepen dodelijke slachtoffers;
  - grote economische schade; of
  - ernstige schade door uitval van vitale en kwetsbare infrastructuur van nationaal belang.

Deze benadering houdt in dat de normering is gebaseerd op zowel de kans dat een overstroming zich daadwerkelijk voordoet als op de gevolgen van een eventuele overstroming. Deze benadering (die bij de wijziging van de Waterwet in 2017 ook wel werd aangeduid als de risicobenadering) houdt in dat de normering is gebaseerd op zowel de kans dat een overstroming zich voordoet als op de gevolgen van een eventuele overstroming. Dit maakt het mogelijk gericht te investeren in veiligheid. Naast het beperken van de kans op een overstroming is het beperken van de gevolgen een belangrijke pijler van het waterveiligheidsbeleid. De gevolgen van een overstroming kunnen bijvoorbeeld worden beperkt door bij de ruimtelijke inrichting van een gebied rekening te houden met overstroming of door verbetering van evacuatiemogelijkheden bij een onverhoopte calamiteit. Het beheersen van overstromingsrisico's door het combineren van maatregelen die gericht zijn op

preventie, ruimtelijke inrichting en rampenbeheersing, wordt ook wel aangeduid als meerlaagsveiligheid.

Een nadere toelichting op de overstromingskansbenadering is terug te vinden in de memorie van toelichting bij de Wet van 2 november 2016 tot wijziging van de Waterwet en enkele andere wetten (nieuwe normering primaire waterkeringen)⁴⁶. Zo zijn in de paragrafen 4.3.4 tot en met 4.3.8 voor elk type kering de aard en de totstandkoming van de nieuwe norm toegelicht. Hoofdstuk 8 ziet op de overgang van de oude naar de nieuwe normen.

Van ondergrenzen en signaleringsgrenzen naar omgevingswaarden en signaleringsparameters

Onder de Waterwet kennen we twee normen voor de primaire keringen: ondergrenzen en signaleringswaarden. Bij de omzetting naar de Omgevingswet is het stelsel van ondergrenzen en signaleringswaarden ongewijzigd overgenomen, alleen de terminologie is veranderd: de ondergrens heet omgevingswaarde en de signaleringswaarde heet andere parameters voor signalering (signaleringsparameter). De functies van deze waarden in het bredere waterveiligheidsbeleid blijven onveranderd. Voor de omgevingswaarde zijn die functies:

- De omgevingswaarde geeft de maximale overstromingskans of faalkans weer, die hoort bij het beschermingsniveau dat voor het dijktraject toelaatbaar wordt geacht.
- De omgevingswaarde is uitgangspunt bij het bepalen van de omvang van een investering in de veiligheid van het dijktraject. Het dijktraject moet immers aan het einde van de verwachte levensduur nog voldoen aan de omgevingswaarde. Doordat de omgevingswaarde bepalend is voor de omvang van de investering, is deze ook relevant voor het bepalen van de hoogte van de subsidie voor een sober en doelmatig ontwerp.⁴⁷

Nast de omgevingswaarden zijn signaleringsparameters vastgesteld. De constatering bij monitoring dat de signaleringsparameter is overschreden, is een signaal dat aangeeft dat het nodig is om te beginnen met het nemen van maatregelen om te voorkomen dat op termijn de omgevingswaarde wordt overschreden. Daarmee heeft de signaleringsparameter de volgende functies:

- Waterstaatkundige projecten kunnen worden gesubsidieerd vanaf het moment waarop een dijktraject niet meer aan de signaleringsparameter voldoet.
- Overschrijding van de signaleringsparameter is meestal een vroegtijdig signaal dat een dijktraject op termijn versterkt moet worden. Er is dan voldoende tijd voor de uitvoering van versterkingsmaatregelen. Het streven is dat die maatregelen afgerond zijn voordat de omgevingswaarde wordt overschreden, dus voordat het dijktraject niet meer voldoet aan de maximaal toelaatbare overstromingskans of faalkans.
- Als een overschrijding van de signaleringsparameter wordt geconstateerd, wordt dit meegedeeld aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat bij de verslaglegging over de resultaten van de monitoring. Daarna kan de beheerder zijn versterkingsproject aanmelden bij het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) voor het verkrijgen van subsidie voor de te nemen maatregel. Daarmee start een onomkeerbaar proces van versterking. Vanaf dat moment wordt bekeken wanneer en op welke wijze de toekomstige waterveiligheidsopgave het beste kan worden aangepakt. De prioritering en programmering van de versterkingsmaatregelen vinden plaats in het HWBP.

Nadere informatie over de beide waarden en het nieuwe systeem van signaleren en tijdig versterken, is te vinden in hoofdstuk 5 van de memorie van toelichting bij de Wet van 2 november

---

⁴⁶ Kamerstukken II 2015/16, 34436, nr. 3.

⁴⁷ Op grond van artikel 7.23, tweede lid, van de Waterwet wordt een subsidie verleend voor een sober en doelmatig ontwerp.

2016 tot wijziging van de Waterwet en enkele andere wetten (nieuwe normering primaire waterkeringen).

Omdat de omstandigheden achter dijktrajecten verschillend zijn, zijn de omgevingswaarden en signaleringsparameters voor elk dijktraject anders. Door het grote aantal dijktrajecten ontstaat zo een sterk gedifferentieerd beeld. Een kans die voor elk dijktraject anders is, suggereert namelijk een mate van nauwkeurigheid die er in werkelijkheid niet is. De differentiatie is vereenvoudigd door de omgevingswaarden en signaleringsparameters in klassen in te delen.

4.4.2 Vormgeving van de omgevingswaarde

Een omgevingswaarde bepaalt voor de fysieke leefomgeving of een onderdeel daarvan de gewenste staat of kwaliteit, de toelaatbare belasting door activiteiten of de toelaatbare concentratie of depositie van stoffen. Het Rijk stelt op grond van de wet omgevingswaarden vast voor de veiligheid van primaire keringen en andere dan primaire keringen in beheer bij het Rijk. Daarbij moet worden bepaald wat voor soort verplichting de omgevingswaarde met zich brengt, het tijdstip waarop of de termijn waarbinnen aan de verplichting moet worden voldaan en de locaties waar de omgevingswaarde van toepassing is (artikel 2.10, eerste lid, van de wet). Daarnaast moet onderbouwd worden welke taken en bevoegdheden op grond van de Omgevingswet of van een andere wet in ieder geval worden ingezet om de omgevingswaarde te verwezenlijken (artikel 2.10, tweede lid, van de wet).

Kwalificatie van de verplichting van de omgevingswaarde en de termijn

Bij het vaststellen van een omgevingswaarde moet op grond van de wet worden aangegeven welke verplichting deze met zich brengt. Dit betreft een keuze tussen de kwalificatie als resultaatsverplichting of als inspanningsverplichting. Hiermee is beoogd duidelijkheid te verschaffen over de aard van het verplichtend karakter van de omgevingswaarden.

Omgevingswaarden die als resultaatsverplichting zijn vormgegeven, moeten binnen een bepaalde termijn worden bereikt. Aan omgevingswaarden die als inspanningsverplichting zijn vormgegeven, moet voor zover mogelijk voldaan worden en overschrijdingen moeten zoveel mogelijk voorkomen worden. Resultaatsverplichtingen hebben een verplichtend karakter.

Voor de omgevingswaarde voor primaire waterkeringen geldt een resultaatsverplichting. De termijn waarbinnen aan deze verplichting moet worden voldaan, is gesteld op uiterlijk 1 januari 2050.

Dit sluit het beste aan bij het doel van het waterveiligheidsbeleid: het bieden van een minimaal beschermingsniveau tegen overstromingen. Een resultaatsverplichting onderstreept het belang van de opgave om Nederland tegen overstromingen te beschermen.

Met het stellen van de termijn op 1 januari 2050 moet per die datum aan de omgevingswaarde worden voldaan. Deze termijn vindt zijn grondslag in het waterveiligheidsbeleid: het streven is dat in heel Nederland in 2050 een minimaal beschermingsniveau tegen overstromingen wordt geboden. De signaleringsparameters en omgevingswaarden zijn daarnaast gebaseerd op omstandigheden van bevolkingsaantallen en economische ontwikkelingen die zich anno 2050 naar verwachting zullen voordoen. Het stellen van de termijn betekent niet dat de beheerder nog niet meteen aan de slag moet. Om te zorgen dat alle keringen op orde zijn in 2050, is directe actie noodzakelijk en zullen maatregelen getroffen worden op volgorde van urgentie.

Gezien de grote kosten, de complexiteit en de lange uitvoeringstijd van eventuele versterkingsmaatregelen van primaire waterkeringen, kan een beheerder niet altijd gehouden worden aan de omgevingswaarde. In sommige gevallen is een (tijdelijke) overschrijding gerechtvaardigd. Daartoe is, evenals bij de omgevingswaarden voor waterkwaliteit, voorzien in uitzonderingen op de verplichting die de omgevingswaarde met zich brengt. Een uitzondering kan alleen in bepaalde gevallen worden gemaakt. Er moet sprake zijn van een situatie waarin de

beheerder zelf niet verantwoordelijk kan worden gehouden voor het niet voldoen aan de omgevingswaarde.

Een beheerder (het waterschap of het Rijk) kan zich beroepen op de volgende uitzonderingen:

- Een beheerder (waterschap) staat met zijn project op het HWBP; daarmee zet hij de eerste stap om een dijktraject opnieuw aan de omgevingswaarde te laten voldoen of te laten blijven voldoen, maar is hij afhankelijk van de prioritering binnen het HWBP voor het moment waarop hij een subsidie ontvangt om de maatregel uit te voeren. Deze uitzondering geldt alleen voor waterschappen, omdat zij (meer) afhankelijk zijn van de subsidiëring en prioritering uit het HWBP. Voor het Rijk is er geen subsidie voor te nemen maatregelen.
- Een te nemen maatregel is onevenredig kostbaar; onevenredig kostbaar wil zeggen dat de te nemen maatregel niet in verhouding staat tot de bescherming die geboden moet worden. Een voorbeeld is een traject met een grote, kostbare opgave die een bescherming biedt voor maar twee woningen. Een beheerder is daarin wel altijd verplicht om te kijken naar de mogelijkheid om bescherming te bieden door middel van beheermaatregelen of om naar een alternatieve oplossing te zoeken door op een andere manier de beoogde veiligheid te bieden (in de zogenaamde lagen 2 of 3 in de idee van meerlaagsveiligheid).
- Als gevolg van een lange doorlooptijd tussen het oordeel 'voldoet niet' en de uiteindelijke totstandkoming van de maatregel, op voorwaarde dat de beheerders aantonen er alles aan gedaan te hebben een dijktraject aan de omgevingswaarde te laten voldoen, maar door externe factoren, zoals langlopende rechterlijke procedures met de omgeving, het proces voor het nemen van maatregelen vertraging oploopt.
- Als gevolg van omstandigheden buiten de invloedssfeer van de beheerder waardoor hij onvoldoende tijd heeft gehad om hierop te reageren; daarmee valt te denken aan:
  - onvoldoende capaciteit van de markt om de te nemen maatregelen uit te kunnen voeren;
  - bewust of onbewust aangebrachte schade door mens of natuur waardoor een kering onverwachts niet meer aan de norm voldoet;
  - gevolgen van klimaatverandering of nieuwe inzichten over de sterkte van en belasting op de kering waardoor de kering onverwachts niet meer aan de norm voldoet; deze veranderingen worden opgenomen in de bij ministeriële regeling gestelde regels op grond van artikel 2.15, tweede lid, van de wet, waardoor de resultaten van een beoordeling door een enkele verandering in het instrumentarium anders kunnen zijn.

Als een beheerder zich beroept op een uitzondering, licht hij die toe in zijn waterbeheerprogramma (voor het Rijk het nationaal waterprogramma). Dit programma wordt ten minste eens in de zes jaar vastgesteld. Mocht het moment waarop een beroep op een uitzondering wordt gedaan niet passen binnen de 6-jaarlijkse cyclus, kan een beheerder in sommige gevallen, als sprake is van een ondergeschikte wijziging van dat programma, op basis van artikel 16.27, tweede lid, van de wet een tussentijdse wijziging doorvoeren in zijn beheerprogramma. De beheerder is dan niet verplicht de procedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht te doorlopen.

Door een beroep op de uitzonderingen geldt in beginsel alleen een uitstel van de resultaatsverplichting. De beheerder is verplicht zich tot het uiterste in te spannen om alsnog zo snel mogelijk aan de omgevingswaarde te voldoen. Het ligt voor de hand dat de beheerder in het waterbeheerprogramma opneemt op welke termijn hij verwacht dit te kunnen bewerkstelligen. Daarnaast kan voor de uitzondering 'onevenredig kostbaar' worden gekeken naar alternatieven. Er kan worden overwogen om de norm aan te passen als wordt geconstateerd dat de kosten voor de te nemen maatregel niet in verhouding staan tot de bescherming die de maatregel moet bieden.

Waar gelden de omgevingswaarden: indeling dijktrajecten

Primaire waterkeringen zijn in het normenstelsel opgedeeld in dijktrajecten. Net als in de Waterwet, zijn in dit normenstelsel primaire waterkeringen opgedeeld in dijktrajecten. In paragraaf 4.2 van de memorie van toelichting bij de Wet van 2 november 2016 tot wijziging van de Waterwet

en enkele andere wetten (nieuwe normering primaire waterkeringen) is onderbouwd waarom de overstap is gemaakt van dijkkringen naar dijktrajecten, hoe in de toekomst met wijzigingen van de trajecten zal worden omgegaan en wat er wel of onder een dijktraject valt en hoe deze zich verhouden tot de omliggende hoge gronden. In paragraaf 4.4 is voorts ingegaan op de relatie met buitenlandse keringen. Met de indeling in dijktrajecten is de normering specifiek gekoppeld aan potentiële gevolgen van een overstroming die gelden voor die specifieke locatie en kan meer bescherming worden voorgeschreven op plaatsen waar dat nodig is. Er kan daarnaast ook een onderscheid worden gemaakt in drie verschillende soorten dijktrajecten, en de kansen die daarvoor als omgevingswaarden en signaleringsparameters zijn vastgesteld.

Voor dijktrajecten die het achterland rechtstreeks beschermen tegen overstroming, is een overstromingskans per jaar vastgesteld. Voor dijktrajecten die moeten voorkomen dat de hydraulische belasting op de achterliggende keringen substantieel wordt verhoogd, geldt een faalkans per jaar. Voorbeelden van dit type dijktraject zijn de Afsluitdijk en de Maeslantkering. Deze dijktrajecten bieden beveiliging tegen overstroming door een rivier- of zeearm altijd of alleen onder bijzondere omstandigheden af te sluiten. Op deze manier beperken zij de hydraulische belasting op achterliggende dijktrajecten. Voor een compartimenterend dijktraject, dat normaliter geen water hoeft te keren, geldt een overstromingskans per keer dat de hydraulische belasting optreedt door overstroming van een voorliggend gebied. Het enige (compartimenterende) dijktraject waarvoor geen signaleringsparameter is vastgesteld, is de Diefdijk (dijktraject 16-5).

Aanvullend zijn omgevingswaarden opgenomen voor dijktrajecten die een toename van hydraulische belasting kunnen ondervinden als het watersysteem waarlangs zij zijn gelegen, wordt gebruikt als afvoer- of bergingsgebied. Vooral nog kan zich dat alleen voordoen langs het Volkerak-Zoommeer. De waarden zijn uitgedrukt in een overstromingskans per keer dat een zodanige toename optreedt.

Tot slot zijn er omgevingswaarden voor stormvloedkeringen (de Maeslantkering, de Hartelkering, de stormvloedkering in de Hollandsche IJssel en de Ramspolkering), uitgedrukt in een kans op niet-sluiten per keer dat de situatie zodanig is dat de kering – die onder normale omstandigheden geopend is – gesloten moet worden, omdat de situatie anders waterstandsverhoging in het achterliggende gebied en een verhoging van de hydraulische belasting op de achterliggende keringen tot gevolg heeft. Voor de Oosterscheldekering geldt dat het niet mogelijk is om de kans op niet-sluiten uit te drukken in een enkel getal, omdat het een kering met meerdere schuiven betreft. Daarbij komt dat de gevolgen van het falen niet alleen worden bepaald door de hoeveelheid schuiven die niet sluiten, maar ook door de positie van deze schuiven ten opzichte van elkaar en de positie van deze schuiven binnen de kering. Het bepalen van de kans op niet-sluiten is daardoor een technisch zeer complex vraagstuk. Het is onmogelijk daaruit één getal voor de sluitvraag af te leiden. Daarom zal de kans op niet-sluiten worden verwerkt in de hydraulische belasting die op grond van artikel 2.15, tweede lid, van de wet voor de achterliggende primaire keringen wordt bepaald.

De twee laatstgenoemde (aanvullende) omgevingswaarden zijn zo gekwalificeerd, omdat ze net als de andere omgevingswaarden dienen ter bescherming tegen overstromingen. Dat dit alleen geldt voor de specifiek omschreven omstandigheden, doet daaraan niet af. Bovendien zal bij het ontwerp en de beoordeling van de dijktrajecten met beide omgevingswaarden op dezelfde manier rekening moeten worden gehouden; de omgevingswaarde die als strengste uitvalt is feitelijk de omgevingswaarde die bepaalt of een dijktraject daaraan voldoet. Hetzelfde geldt onder de Waterwet.

4.4.3 Onderbouwing van de omgevingswaarden

Op grond van artikel 2.10, tweede lid, van de wet, moet bij de vaststelling van een omgevingswaarde onderbouwd worden welke instrumenten in ieder geval ingezet worden om te voldoen aan de omgevingswaarde. In de wet is een aantal taken en bevoegdheden vastgelegd voor

beheerders van waterstaatswerken zoals in artikel 2.19, tweede lid, van de wet: b. het voorkomen of tegengaan van landwaartse verplaatsing van de kustlijn; c. het houden van toezicht op het beheer van primaire waterkeringen door een waterschap of een ander openbaar lichaam; d. het tot stand brengen en beschikbaar stellen van technische leidraden voor het ontwerp en het beheer van primaire waterkeringen.

Op grond van artikel 2.20, tweede lid, van de wet, wijst het Rijk beperkingengebieden aan voor waterstaatswerken in beheer bij het Rijk en installaties in waterstaatswerken. Op grond van artikel 10.17, eerste en tweede lid, van de wet, zijn rechthebbenden van gronden verplicht om te gedogen dat de gronden onderzocht worden en dat daarmee verband houdende werkzaamheden worden verricht. Hetzelfde geldt op grond van artikel 10.2 van de wet voor onderhoudswerkzaamheden aan waterstaatswerken en op grond van artikel 10.17 van de wet voor aanleg of wijziging hiervan. Verder is in artikel 2.39 van de wet vastgelegd dat de beheerder van waterstaatswerken een legger vaststelt, waarin is omschreven waaraan die waterstaatswerken naar ligging, vorm, afmeting en constructie moeten voldoen.

Hoogwaterbeschermingsprogramma

De bekostiging van maatregelen aan de primaire keringen blijft in de Waterwet opgenomen, uitgewerkt in de Regeling subsidies hoogwaterbescherming 2014. Wanneer de beheerder maatregelen aan een primaire kering moet treffen omdat deze niet meer aan de signaleringsparameter of omgevingswaarde voldoet ten gevolge van het feit dat door het Rijk wijzigingen zijn aangebracht in die norm of in de regels voor het bepalen van de hydraulische belasting en de sterkte, kan hij aanspraak maken op subsidiëring. Als voorwaarde geldt telkens dat de maatregelen moeten zijn opgenomen in het jaarlijks door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat vast te stellen subsidieprogramma voor dergelijke hoogwaterbeschermingsmaatregelen.

4.4.4 Monitoring van de omgevingswaarde en de signaleringsparameter

De monitoring wordt uitgevoerd door de beheerder van de primaire waterkering. Voor dijktrajecten worden naast de omgevingswaarden ook andere parameters voor de veiligheid van primaire waterkeringen gemonitord: een andere parameter voor signalering (signaleringsparameter).

De omgevingswaarden voor de veiligheid van de primaire waterkeringen worden uitgedrukt in overstromingskansen en faalkansen. Hiertoe wordt de toestand van de waterkering bekeken, aan de hand van metingen en berekeningen om te bepalen of aan de signaleringsparameter en omgevingswaarde wordt voldaan. Die verplichting is geregeld in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Voor waterveiligheid gebeurt dat onder de Waterwet in twaalfjarige cycli, in die systematiek beoordelingsrondes genaamd. De beoordelingsrondes worden onder de Omgevingswet voortgezet, maar worden dan monitoring(srondes) genoemd. Inhoudelijk verandert er niets. Monitoring vindt plaats volgens een systeem van voortdurend beoordelen en voortdurend versterken. Daarbij is vastgelegd dat de beheerder ten minste elke twaalf jaar onderzoekt in hoeverre de waterstaatkundige toestand van de primaire waterkering in overeenstemming is met de omgevingswaarden en signaleringsparameters in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) ziet toe op de correcte uitvoering van de monitoring van (omgevingswaarden voor) de waterkeringen door de beheerders en de naleving van de voorschriften die daarvoor zijn vastgesteld. Waterschappen, Rijkswaterstaat en de ILT zullen de resultaten van de monitoring rapporteren aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. De minister informeert de Tweede Kamer en de colleges van gedeputeerde staten over de resultaten van de monitoring.

Op grond van artikel 2.15, tweede lid, van de wet worden bij ministeriële regeling voor de toepassing van het eerste lid, onder d (en e), voor daarbij aan te geven locaties nadere regels gesteld over de vaststelling van de hydraulische belasting en de sterkte van een kering. Het gaat dan bijvoorbeeld om waterstanden en stroomsnelheden waarvan wordt uitgegaan bij de bepaling

van het waterkerend vermogen van een dijktraject voor de monitoring. Deze en andere maatgevende factoren zijn nodig bij het ontwerpen en monitoren van dijktrajecten. Daarmee vervullen de factoren zowel ten aanzien van beheer en onderhoud als ten aanzien van het toezicht een rol. Daarnaast bevat de regeling regels over de uitvoering van de monitoring, die gebaseerd zijn op artikel 20.3, eerste lid, van de wet.

Als de beheerder op basis van de resultaten van de monitoring heeft vastgesteld dat het beschermingsniveau van het dijktraject lager is dan de signaleringsparameter, moet dit bij de Minister van Infrastructuur en Waterstaat worden aangegeven conform artikel 10.8e, eerste lid, onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Als de overschrijding is aangemeld, worden de benodigde versterkingsopgaven geprogrammeerd, waarbij telkens de hoogste prioriteit wordt toegekend aan keringen met het grootste veiligheidsrisico. Het doel is dat in 2050 overal het gewenste beschermingsniveau is bereikt. Gelet op onder meer klimaatverandering en bodemdaling zal echter ook na 2050 een continue waterveiligheidsopgave blijven bestaan.

Signaleringsparameter en omgevingswaarde gelijk

Voor ongeveer 10% van de dijktrajecten valt de omgevingswaarde in dezelfde klasse als de signaleringsparameter. Dit komt doordat de berekende waarden worden toegedeeld aan de normklassen. De berekende signaleringsparameter valt in zo'n geval hoog in een klasse en de omgevingswaarde laag in diezelfde klasse. Als in deze gevallen het dijktraject niet voldoet aan de signaleringsparameter, voldoet het ook niet aan de omgevingswaarde. Om ook bij deze trajecten tijdig te kunnen starten met versterkingsmaatregelen en daarvoor een subsidie te kunnen krijgen, blijft in de Regeling subsidies hoogwaterbescherming 2014 geregeld dat de beheerder al voordat de signaleringsparameter/omgevingswaarde wordt overschreden, subsidie kan aanvragen voor versterkingsmaatregelen op basis van een subsidiewaarde. Die subsidiewaarde valt in de naasthogere klasse en is opgenomen in de Regeling subsidies hoogwaterbescherming 2014.

4.4.5 Programmaplicht bij dreigende overschrijding van de omgevingswaarde

Het is aan de beheerder om te beoordelen wanneer sprake is van een dreigende overschrijding van een omgevingswaarde. Dat gebeurt aan de hand van de op grond van artikel 2.15, tweede lid, en artikel 20.3, eerste lid, van de wet bij ministeriële regeling vast te stellen regels over de hydraulische belasting en de sterkte van een waterkering en regels voor de uitvoering van de monitoring. De signaleringsparameter is hierbij een hulpmiddel, maar het oordeel ligt bij de beheerder. Met overschrijding van de signaleringsparameter kan er actie ondernomen worden in het kader van het HWBP, maar is er (nog) geen (acute) dreiging van overschrijding van de omgevingswaarde. De actie voorkomt (theoretisch en systematisch vanuit het nieuwe waterveiligheidsbeleid) een dreigende overschrijding van de omgevingswaarde. Dit leidt ertoe dat in beginsel vrijwel nooit sprake is van een dreigende overschrijding: als de signaleringsparameter is overschreden, maar de omgevingswaarde nog niet, is het HWBP er juist op gericht om te voorkomen dat de omgevingswaarde wordt overschreden.

Als wel sprake is van een (dreigende) overschrijding van een omgevingswaarde, moet de beheerder op grond van artikel 3.10, tweede lid, onder a, van de wet een programma opstellen. Dat programma bevat maatregelen die erop zijn gericht opnieuw te voldoen of te blijven voldoen aan de omgevingswaarde. De wet stelt geen nadere eisen aan de vorm of inhoud van zo'n programma. Wanneer de constatering van een (dreigende) overschrijding in de tijd samenvalt met een geplande herziening van het nationaal waterprogramma (in geval van het Rijk) of het waterbeheerprogramma (in geval van een waterschap), dan ligt het voor de hand deze maatregelen mee te nemen in de lopende wijziging. Wanneer dat niet het geval is, is een tussentijdse wijziging van dit programma een mogelijkheid.

In beginsel worden programma's onder de Omgevingswet voorbereid via de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Via het

wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is artikel 16.27 van de wet, over de toepasselijkheid van deze procedure op onder meer programma's, aangepast. Hierdoor is het mogelijk om afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht buiten toepassing te laten bij de voorbereiding van een programma, wanneer het wijzigingen van ondergeschikte aard betreft. Voor de voorwaarden waaronder dit mogelijk is, wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting van artikel 16.27, tweede lid, van de wet. Een programma om te voldoen aan de omgevingswaarde kan ook zelfstandig worden vormgegeven, los van de systematiek van de verplichte waterprogramma's.

Het HWBP van het Rijk en de waterschappen is een programma waarin verkenning, planvorming en realisatie van versterkingsmaatregelen plaatsvindt om het ultieme doel (de primaire keringen in 2050 achter de primaire waterkeringen op orde te hebben, zodat het afgesproken basisbeschermingsniveau wordt geboden) te bereiken. Om dit zo slim, snel en goedkoop mogelijk te doen, worden innovaties gestimuleerd, onder andere door het uitvoeren van projectoverstijgende verkenningen. Het ligt daarom niet in de rede om het HWBP te zien als een programma in de zin van artikel 3.10 van de wet. Dit programma wordt ook niet voorbereid via een procedure als omschreven in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

4.4.6 Wijzigingen

Het omzetten van de waterveiligheidsnormen van de primaire waterkeringen onder de Waterwet naar de systematiek van de Omgevingswet brengt een aantal wijzigingen met zich mee:

- De terminologie van de normen is veranderd: de signaleringswaarde heet andere parameter voor signalering en de ondergrens heet omgevingswaarde.
- De beheerder heeft een plicht om een programma op te stellen bij een (dreigende) overschrijding van de omgevingswaarde. Deze plicht was er nog niet expliciet (er is wel een zorgplicht), maar beheerders nemen al wel maatregelen op in hun eigen waterbeheerprogramma. De nieuwe werkwijze sluit hierbij aan.
- De verplichting om te voldoen aan de omgevingswaarde is gekwalificeerd als een resultaatsverplichting. Onder de Waterwet was de verplichting niet gekwalificeerd. Met het vaststellen van de verplichting wordt duidelijk waaraan een beheerder gehouden wordt. Aan de resultaatsverplichting zijn uitzonderingen gekoppeld voor situaties waarin de beheerder zelf niet verantwoordelijk kan worden gehouden voor het niet voldoen aan de omgevingswaarde. Deze explicitering heeft geen effect op wat van de beheerder wordt verwacht.
- De gekoppelde termijn om aan de resultaatsverplichting te voldoen is 2050. In de Waterwet werd voor het voldoen aan de normen geen termijn genoemd. De termijn van 2050 werd wel al genoemd in eerdere parlementaire stukken, met als doel te verduidelijken dat dan aan de nieuwe normen moet worden voldaan. Dit doel blijft ongewijzigd en wordt enkel expliciet gemaakt. Dit heeft geen effect op de uitvoering van het waterveiligheidsbeleid.
- De verplichting om waterschappen te horen bij de voorbereiding van de regeling voor het beoordelen van de veiligheid van een dijktraject en de regeling voor het bepalen van de hydraulische belasting en sterkte, artikelen 2.3, tweede lid, en 2.12, vierde lid, van de Waterwet, keert niet terug in de Omgevingswet. Onder de Omgevingswet zijn bepalingen die het interbestuurlijk verkeer rondom besluiten regelen zoveel mogelijk vervangen door artikel 2.2 van de wet. Dit artikel regelt dat bestuursorganen rekening houden met elkaars taken en bevoegdheden en zo nodig met elkaar afstemmen. Daarnaast is in aanwijzing 2.10 van de Aanwijzingen voor de regelgeving een uitvoeringstoets voorgeschreven voor nieuwe regelgeving. Deze toets omvat onder meer de vraag of de inhoud van de opgedragen taak helder is, of de organisatie die de taak uit gaat voeren voldoende toegerust is en wat de verwachte kosten zijn.
- Artikel 2.2 van de wet, de uitvoeringstoets en de huidige praktijk bieden voldoende waarborgen dat bij de wijziging van regelgeving, zoals het wijzigen van normen en regelingen voor de beoordeling van de resultaten van de monitoring en de hydraulische belasting en sterkte, afstemming met waterschappen plaatsvindt.

4.4.7 Effecten

De effecten die deze wijzigingen met zich mee brengen zijn beperkt:

- De omzetting naar de Omgevingswet vindt waar mogelijk plaats zonder beleidsinhoudelijke wijziging. De aanpassing van de terminologie heeft ook geen effect op het systeem van aanmelden bij het HWBP en versterken.
- Op een aantal punten leidt de inbouw tot meer expliciete keuzes, met name over de termijn waarop aan een omgevingswaarde moet worden voldaan en de aard van de verplichting die het stellen van een omgevingswaarde met zich meebrengt. Dit zorgt voor meer helderheid over de beleidsintenties op het gebied van waterveiligheid.
- Bij een dreigende overschrijding van een omgevingswaarde moet een programma worden opgesteld (aanmelding bij HWBP).

4.5 Omgevingswaarden veiligheid andere dan primaire keringen in beheer bij het Rijk

4.5.1 Inleiding

Achter het stelsel van primaire waterkeringen, dat ons land beschermt tegen overstromingen vanuit de zee, de grote rivieren en de grote meren (buitenwater), bevinden zich duizenden kilometers andere dan primaire waterkeringen die laaggelegen gebieden tegen overstroming door binnenwater beschermen. In deze gebieden bevinden zich woonwijken, bedrijventerreinen en luchthavens. Het belang van de keringen is de afgelopen decennia door economische groei en bevolkingsgroei alleen maar toegenomen. Een aantal keringen is via de bevoegdheid van artikel 2.20, eerste lid, van de wet, in beheer bij het Rijk gebracht. Die keringen zijn aangewezen in bijlage II, onder 2, onder B, bij het Omgevingsbesluit. Dit betreft voornamelijk kaden langs rijkskanalen.

De normen voor de andere dan primaire waterkeringen zijn nu vastgelegd in het Waterbesluit. Artikel 2.15, eerste lid, onder e, van de Omgevingswet verplicht het Rijk bij AMvB omgevingswaarden vast te stellen voor deze door het Rijk beheerde keringen. Via dit Invoeringsbesluit worden deze aan het Besluit kwaliteit leefomgeving toegevoegd. Bij het vaststellen van een omgevingswaarde moet worden bepaald wat voor soort verplichting de omgevingswaarde met zich meebrengt, het tijdstip waarop of de termijn waarbinnen aan de verplichting moet worden voldaan en de locaties waar de omgevingswaarde van toepassing is (artikel 2.10, eerste lid, van de wet). Daarnaast moet onderbouwd worden welke taken en bevoegdheden op grond van de Omgevingswet of van een andere wet in ieder geval worden ingezet om de omgevingswaarden te verwezenlijken (artikel 2.10, tweede lid, van de wet).

4.5.2 Uitwerking

Vormgeving van de omgevingswaarden

Met de omgevingswaarden voor niet-primaire waterkeringen wordt het maatschappelijk nog aanvaardbaar te achten risico voor de bescherming tegen overstromingen vanuit binnenwateren vastgelegd. De omgevingswaarden bieden burgers en bedrijven duidelijkheid over de bescherming waarop zij mogen rekenen. Voor de beheerder (het Rijk/Rijkswaterstaat) maken de omgevingswaarden duidelijk waaraan hij met zijn beheer en onderhoud moet voldoen. Alle in bijlage II, onder 2, onder B, bij het Omgevingsbesluit opgenomen waterkeringen zijn onderverdeeld in kleinere delen, in het onderhavige besluit gedefinieerd als 'dijktrajecten'. Daarbij maakt een waterkerend kunstwerk dat onderdeel vormt van een waterkering deel uit van het dijktraject waarin het is gelegen. De omgevingswaarden zijn uitgedrukt in jaarlijkse overschrijdingskansen van de hoogwaterstanden waartegen het dijktraject bestand moet zijn. Een omgevingswaarde uitgedrukt in een overschrijdingskans van bijvoorbeeld 1:100 betekent dat een

dijktraject een waterstand moet kunnen keren die gemiddeld éénmaal per honderd jaar wordt bereikt of overschreden.

Op de kaarten die als bijlagen bij het Besluit kwaliteit leefomgeving worden opgenomen zijn naast de dijktrajecten met bijbehorende omgevingswaarden de ingegraven delen aangewezen. De ingegraven delen zijn niet als geheel onderworpen aan een omgevingswaarde, omdat het maaiveld naast het kanaal hoger ligt dan het kanaalpeil. Dat het achterliggende gebied overstroomt is praktisch onmogelijk. In de ingegraven delen kunnen wel waterkerende kunstwerken voorkomen die een verbinding vormen met landinwaarts lager gelegen gebied. Om dat gebied bescherming te bieden, wordt voor de waterkerende kunstwerken een omgevingswaarde vastgesteld en worden de ingegraven delen begrensd en weergegeven op de kaarten die als bijlage bij het Besluit kwaliteit leefomgeving worden opgenomen. Andere redenen waarom de ingegraven delen zijn opgenomen, zijn dat de strook naast het kanaal voor het beheer door Rijkswaterstaat van belang is, en dat de waterkeringen, dus de combinatie van ingegraven en niet-ingegraven delen, een aaneengesloten geheel vormen.

Bij het ontwikkelen van omgevingswaarden voor de keringen in beheer bij het Rijk is aansluiting gezocht bij de wijze waarop regionale keringen door de provincies zijn genormeerd. Daarbij is gebruikgemaakt van de door het IPO opgestelde richtlijnen voor boezemkaden en andere dan primaire keringen in beheer bij de waterschappen. Daarmee is een uniforme aanpak van de andere dan primaire waterkeringen in ons land gewaarborgd. In de richtlijnen van het IPO is de hoogte van de norm afhankelijk van de economische schade die bij een doorbraak valt te verwachten. Hoe groter de verwachte gevolgen van een doorbraak, hoe strenger de norm. De normering van het IPO onderscheidt vijf normklassen, van overschrijdingskansen van 1:10 tot 1:1000 per jaar. Drie daarvan worden gebruikt in deze wijziging van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De omgevingswaarden zijn bepaald door de waterkeringen langs de kanalen op te delen in dijktrajecten volgens te onderscheiden overstromingspatronen. Vervolgens is per dijktraject de economische schade van een overstroming berekend en is de daarbij behorende normklasse bepaald. In het algemeen is een omgevingswaarde van 1:100 per jaar gehanteerd. Voor delen van waterkeringen die een groter belang beschermen, zoals delen van de oostelijke dijk langs het Amsterdam-Rijnkanaal, is een strengere omgevingswaarde gehanteerd, 1:300 of 1:1000 per jaar. Voor de waterkeringen rond 's-Hertogenbosch is in overeenstemming met de in de regio gemaakte bestuurlijke afspraken uitgegaan van een omgevingswaarde van 1:150 per jaar. Deze omgevingswaarde is ook gehanteerd voor de kaden langs de A2 bij 's-Hertogenbosch. Voor de waterkerende kunstwerken in ingegraven dijktrajecten wordt een omgevingswaarde van 1:100 per jaar gehanteerd.

Aard van de verplichting en termijn waarop aan de omgevingswaarde moet worden voldaan

Ook de omgevingswaarden voor de andere dan primaire waterkeringen in beheer bij het Rijk zijn geformuleerd als resultaatverplichtingen. Deze keringen worden geacht de beoogde veiligheid te bieden aan het achterland. De termijn waarbinnen aan deze verplichting moet zijn voldaan is vastgelegd op 1 januari 2032. Dit is twaalf jaar na de eerste toetsronde.⁴⁸

Evenals bij de primaire keringen kan er sprake zijn van een situatie waarin de beheerder, in dit geval het Rijk, niet zelf verantwoordelijk gehouden kan worden voor het niet voldoen aan de omgevingswaarde. Met het oog daarop zijn voor de andere dan primaire keringen in beheer bij het Rijk dezelfde uitzonderingen opgenomen als voor de door het Rijk beheerde primaire waterkeringen.

---

⁴⁸ Deze termijn was ten tijde van de afronding van de consultatieversie nog onderwerp van politieke besluitvorming.

Inzet van instrumenten

Op grond van de wet moet bij de vaststelling van een omgevingswaarde onderbouwd worden welke instrumenten in ieder geval ingezet worden om te voldoen aan de omgevingswaarde. In de wet is voor de andere dan primaire keringen in beheer bij het Rijk bepaald dat het waterkerend vermogen van een dijktraject wordt bepaald aan de hand van bij ministeriële regeling gestelde regels. Verder is in artikel 2.39 van de wet vastgelegd dat de beheerder van waterstaatswerken een legger vaststelt, waarin is omschreven waaraan die waterstaatswerken naar ligging, vorm, afmeting en constructie moeten voldoen.

Monitoring van de omgevingswaarde

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat is verantwoordelijk voor de monitoring van deze omgevingswaarden. Om te beoordelen of de waterkeringen aan de omgevingswaarden voldoen, zullen deze keringen door Rijkswaterstaat worden gemonitord. De monitoring vindt plaats door bepaling van het waterkerend vermogen van een dijktraject.

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) ziet toe op de correcte naleving van de voorschriften, bij de monitoring van de niet-primaire waterkeringen in rijksbeheer aan de omgevingswaarden door Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat en de ILT zullen de resultaten van de monitoring rapporteren aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. De eerste monitoring door Rijkswaterstaat vindt plaats op basis van de situatie in 2020. Uitgaande van een voorgenomen twaalfjaarlijkse toetscyclus, zoals die ook voor de primaire waterkeringen geldt, zal de daaropvolgende toetsronde in 2032 afgerond zijn.

Programmaplicht bij een dreigende overschrijding

Wanneer aannemelijk is dat niet wordt voldaan aan een omgevingswaarde voor de niet-primaire waterkeringen in beheer van het Rijk stelt het Minister van Infrastructuur en Waterstaat op grond van 3.10, tweede lid, van de wet een programma vast. Dit programma bevat maatregelen om zo spoedig mogelijk te voldoen aan de omgevingswaarden.

4.5.3 Wijzigingen

- De normen voor de andere dan primaire keringen in beheer bij het Rijk zijn vormgegeven als omgevingswaarden. Deze zijn bepaald op basis van de door de provincies voor de normering van de door waterschappen beheerde regionale keringen ontwikkelde methodiek.
- De termijn om aan de resultaatsverplichting te voldoen is vastgelegd op 2032. In het Waterbesluit is geen termijn opgenomen. Door het opnemen van een eindtermijn met een uitzonderingsbepaling komt de systematiek overeen met die voor de door het Rijk beheerde primaire waterkeringen.

4.5.4 Effecten

- Door de vormgeving als omgevingswaarde ontstaat meer helderheid over de aard van verplichting en de termijn waarop aan deze omgevingswaarden moet worden voldaan. Dit komt de inzichtelijkheid van de regels ten goede.

4.6 Omgevingswaarden SO₂ en NO_x voor grote natuurgebieden

Voor grote natuurgebieden gelden aparte omgevingswaarden voor zwaveldioxide en stikstofdioxide (artikel 2.3, eerste lid, onder c en d en artikel 2.4 tweede lid van het Besluit kwaliteit leefomgeving). Het gaat daarbij alleen om natuurgebieden die voldoen aan de criteria genoemd in bijlage III bij de richtlijn luchtkwaliteit. Deze criteria zijn in het Besluit kwaliteit leefomgeving opgenomen in artikel 2.3, derde lid. Gezien de schaal van deze gebieden is de programmaplicht bij

een dreigende overschrijding bij gedeputeerde staten gelegd. Ten tijde van de parlementaire behandeling van het Besluit kwaliteit leefomgeving was nog niet helder om welke natuurgebieden het ging. In paragraaf 7.1 van de nota van toelichting bij het Besluit kwaliteit leefomgeving is daarom aangekondigd dat hierover via dit besluit helderheid zou worden geboden. Uit een uitgevoerde inventarisatie is gebleken dat geen enkel natuurgebied in Nederland voldoet aan deze criteria.⁴⁹ Dat betekent dat deze omgevingswaarden geen directe betekenis hebben voor gedeputeerde staten. Pas op het moment dat een natuurgebied wel voldoet aan de gestelde criteria zijn de vastgestelde omgevingswaarden voor grote natuurgebieden van toepassing. Overigens gelden voor deze omgevingswaarden op grond van artikel 10.11 van het Besluit kwaliteit leefomgeving wel monitorverplichtingen. De Minister van Infrastructuur en Waterstaat is hiermee belast.

4.7 Omgevingswaarden nec-plafonds

4.7.1 Inleiding

De National Emission Ceilings directive (hierna: nec-richtlijn) heeft tot doel luchtkwaliteitsniveaus te bereiken die geen aanzienlijke negatieve effecten op en risico's voor de menselijke gezondheid en het milieu met zich meebrengen. In 2016 is de nec-richtlijn herzien⁵⁰ en zijn per lidstaat reductieverbintenissen vastgesteld voor antropogene atmosferische emissies van zwaveldioxide, (SO₂), stikstofdioxide (NO₂), vluchtige organische stoffen met uitzondering van methaan (NMVOS) en ammoniak (NH₃) en fijnstof (PM_{2,5}). Deze reductieverbintenissen, ook wel nec-plafonds genoemd, worden uitgedrukt in percentages en gelden vanaf 2020 en 2030.

De nec-richtlijn kent een programmaplicht en een monitoringsplicht. Lidstaten stellen ter beperking van de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen een programma vast dat moet worden uitgevoerd, en daarbij regelmatig geactualiseerd moet worden. In het programma wordt door een lidstaat aangegeven op welke wijze de geldende reductieverbintenissen worden behaald in 2020 en 2030 ten opzichte van het referentiejaar 2005. Het behalen van de deze reductieplafonds moet bovendien gemonitord worden. Jaarlijks rapporteert elke lidstaat de monitoringsresultaten in het Informative Inventory Report aan de Europese Commissie. Tot slot brengt de herziening van de nec-richtlijn wijzigingen mee in het toepassingsbereik van de richtlijn en rond verplichtingen op het terrein van monitoring, emissie-inventarissen en rapportageverplichtingen.

Via het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt het verplichte nec-programma aangewezen als verplicht programma onder de Omgevingswet. Het Besluit kwaliteit leefomgeving bevat al de regels voor de monitoring van de nec-emissies. Via dit Invoeringsbesluit worden drie elementen uit de nec-richtlijn in het Besluit kwaliteit leefomgeving geïmplementeerd. Om te beginnen worden de emissieverbintenissen vormgegeven als rijksomgevingswaarden. Verder worden de instructieregels voor het verplichte nec-programma uitgewerkt. Tot slot worden de wijzigingen ten opzichte van de oude nec-richtlijn in de monitoring, emissie-inventarissen en rapportageverplichtingen als gevolg van de herziene richtlijn verwerkt. De implementatie van de genoemde drie elementen worden in de navolgende paragrafen verder toegelicht.

4.7.2 Emissieverbintenissen als omgevingswaarden

Een omgevingswaarde bepaalt voor de fysieke leefomgeving of een onderdeel daarvan de gewenste staat of kwaliteit, de toelaatbare belasting door activiteiten of de toelaatbare concentratie of depositie van stoffen (artikel 2.9, eerste lid, van de wet). Op grond van artikel 2.14

⁴⁹ RoyalHaskoningDHV "Afbakening natuurgebieden BKL, gebieden groter dan 1000 km²", kenmerk: T&BPF2506-153N001F02, 27 juni 2018.

⁵⁰ Richtlijn (EU) 2016/2284 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 betreffende de vermindering van nationale emissies van bepaalde luchtverontreinigende stoffen, tot wijziging van de Richtlijn 2003/35/EG en tot intrekking van Richtlijn 2001/81/EG (PbEU L344).

van de wet kan het Rijk omgevingswaarden vaststellen. Daarbij moet worden bepaald wat voor soort verplichting de omgevingswaarde met zich meebrengt, het tijdstip waarop of de termijn waarbinnen aan de verplichting moet worden voldaan en de locaties waar de omgevingswaarden van toepassing is (2.10, eerste lid, van de wet). Daarnaast moet onderbouwd worden welke taken en bevoegdheden op grond van de Omgevingswet of van een andere wet in ieder geval worden ingezet om de omgevingswaarden te verwezenlijken (2.10, tweede lid, van de wet).

De nec-plafonds zijn Europese verplichtingen en zijn kwantitatieve milieudoelstellingen die een monitoringsplicht kennen en een verplicht programma. Tot aan de inwerkingtreding van het stelsel Omgevingswet zijn de nec-plafonds geborgd in het Nationaal Milieubeleidsplan (4). In het kader van de harmonisatie van de normstelling onder de Omgevingswet zijn de normen voor waterkwaliteit, zwemwaterkwaliteit en waterveiligheid en de toegestane concentraties van stoffen in de lucht, alle geformuleerd als rijksomgevingswaarden. Omwille van de zichtbaarheid en consistentie in het stelsel Omgevingswet heeft de regering er daarom voor gekozen ook de nec-plafonds op grond van artikel 2.14 van de wet als omgevingswaarden vorm te geven. Met de vormgeving als omgevingswaarden wordt de transparantie en de zichtbaarheid gediend. Het is niet beoogd om de nec-plafonds een andere doorwerking te geven, dan nu het geval is.

Waar gelden de omgevingswaarden?

Omdat het hier om een nationaal plafond gaat betreft de locatie geheel Nederland. De nec-richtlijn is op grond van artikel 2, eerste lid, ook van toepassing op de exclusieve economische zone. Het toepassingsbereik voor de emissieplafonds is al via de wijziging van het Besluit uitvoering EG-richtlijn nationale emissieplafonds verruimd tot de exclusieve economische zone. Die verruiming geldt ook voor de via dit besluit vast te stellen omgevingswaarden. De omgevingswaarde geldt daarmee voor alle antropogene emissies in Nederland, voor alle bronnen op het grondgebied en in die exclusieve economische zone.

Relatie tussen omgevingswaarden luchtkwaliteit en nec-plafonds

Het is van belang de eisen vanuit de nec-richtlijn niet te verwarren met die van de richtlijn luchtkwaliteit. De aard van de reductieverplichting voor de nec-plafonds verschilt wezenlijk van de omgevingswaarden voor de kwaliteit van de buitenlucht. De nec-plafonds zijn nationale doelstellingen voor totalen aan toegestane emissies. De emissies van heel Nederland worden daarvoor opgeteld. De omgevingswaarden voor de kwaliteit van de buitenlucht zijn maximaal toegestane concentraties, die gelden op elke locatie in Nederland afzonderlijk. Ze hebben deels wel betrekking op dezelfde stoffen, namelijk zwaveldioxide (SO₂), stikstofoxiden (NO_x) en fijnstof (PM_{2,5}).

De doelstellingen hebben gezamenlijk een versterkend effect op het verlagen van de achtergrondconcentratie van stoffen in Nederland.

Vormgeving omgevingswaarden

De nec-richtlijn stelt per lidstaat bindende nationale emissiereductieverbintenissen vast voor antropogene atmosferische emissies van lidstaten van zwaveldioxide, (SO₂), stikstofdioxide (NO₂), vluchtige organische stoffen met uitzondering van methaan (NMVOS), ammoniak (NH₃) en fijnstof (PM_{2,5}). Met uitzondering van fijnstof golden voor deze stoffen onder Richtlijn 2001/81/EG ook al plafonds. Gezien de effecten op de menselijke gezondheid is er voor gekozen fijnstof op te nemen in de herziene nec-richtlijn. De reductieverplichtingen in de nec-richtlijn voor 2020 zijn uit het Göteborg protocol⁵¹ overgenomen. Het Göteborg protocol is een verdrag van de Verenigde Naties dat grenzen stelt aan de emissies van luchtverontreinigende stoffen voor 2010 en 2020. De

---

⁵¹ Op 30 november 1999 te Göteborg tot stand gekomen protocol bij het Verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, inzake vermindering van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau (Trb. 2001, 164).

reductieverplichtingen in de nec-richtlijn zijn niet langer, zoals onder de oude richtlijn, uitgedrukt in absolute plafonds (in kilotonnen), maar als reductiepercentages ten opzichte van de emissies in 2005. De plafonds gelden tot en met 2029. Vanaf 2030 en verder gelden nieuwe reductiepercentages. Om aantoonbare vorderingen op weg naar de verbintenissen voor 2030 te waarborgen, wordt in 2025 getoetst in hoeverre de emissies zijn beperkt in overeenstemming met het vastgestelde reductietraject. Deze emissiereductieverbintenissen zijn in artikel 2.9a van het Besluit kwaliteit leefomgeving omgezet als omgevingswaarden.

Aard van de verplichting

Zoals toegelicht in paragraaf 4.9.2 bepaalt de Omgevingswet dat er bij de vaststelling van omgevingswaarden helderheid geboden moet worden over de aard van de verplichting. De omgevingswaarde kan namelijk worden vormgegeven als een resultaatsverplichting of een inspanningsverplichting. Met het oog op het kabinetsstandpunt over lastenluwe implementatie is de richtlijn hierbij leidend. De reductieverplichtingen van de nec-richtlijn moeten worden gezien als resultaatsverplichtingen, omdat ze niet zijn geformuleerd als 'streefwaarden', maar als emissiereductieverbintenissen. Deze zijn gedefinieerd als 'de verplichting van de lidstaten om emissies van een bepaalde stof te verminderen' (art. 3, tiende lid). De reductieverbintenis wordt expliciet als een minimaal niveau beschouwd. Het geeft de emissiereductie weer die ten minste moet worden bereikt (artikel 3, tiende lid; vergelijk: 'beperken op zijn minst', artikel 4, eerste lid).

De nec-richtlijn schrijft voor dat lidstaten indicatieve emissieniveaus voor 2025 vaststellen die technisch haalbaar zouden zijn en geen onevenredig hoge kosten met zich meebrengen (artikel 4, tweede lid, van de nec-richtlijn). De standaardwijze waarop deze niveaus worden bepaald, is aan de hand van een lineair reductietraject tussen reductieverbintenissen in 2020 en die van 2030. Gezien overweging 13 in de considerans van de nec-richtlijn zijn deze indicatieve emissieniveaus vooral bedoeld om aantoonbare vorderingen in emissiereducties aan te tonen. Volgens de nec-richtlijn mag (onderbouwd) worden afgeweken van de vastgestelde indicatieve emissieniveaus. Deze indicatieve emissieniveaus voor 2025 zijn niet als streefwaarde opgenomen in dit besluit met als belangrijkste overweging om flexibiliteit te houden in de wijze waarop Nederland de plafonds tussen 2020 en 2030 wil bereiken. De indicatieve emissieniveaus zijn in dit besluit daarentegen opgenomen als signaleringswaarden (hierna: signaleringsparameters). Deze signaleringsparameters kennen geen programmaplicht en hebben een signaalfunctie. De signaleringsparameters zijn vastgesteld voor de stoffen waarvoor emissiereductiedoelstellingen in de nec-richtlijn zijn vastgesteld, te weten NO_x, SO₂, NMVOS, PM_{2.5} en NH₃.

Flexibiliteitsmechanismen

De nec-richtlijn voorziet onder strikte voorwaarden in een aantal flexibiliteitsmechanismen waarbij tijdelijk kan worden afgeweken van de nec-plafonds. In paragraaf 2.2.1.1 (omgevingswaarden nec-richtlijn) van het besluit kwaliteit leefomgeving zijn deze uitzonderingen opgenomen. Artikel 5 (eerste lid tot en met vierde lid) van de nec-richtlijn benoemt vier uitzonderingssituaties waarvoor flexibiliteit kan worden aangevraagd bij de Europese Commissie. In de eerste situatie kan het zijn dat op basis van vernieuwde (wetenschappelijke) inzichten aanvullende broncategorieën meegenomen moeten te worden in de nationale emissie-inventaris. Een lidstaat kan redelijkerwijs niet anticiperen op een extra emissiebron waarmee in de toekomst rekening gehouden moet te worden. Hierdoor kan een overschrijding van de reductieverbintenis ontstaan. Een lidstaat mag om die reden zijn emissie-inventaris aanpassen (inclusief het basisjaar 2005). Door uitzonderlijke klimatologische omstandigheden kan in de tweede situatie een overschrijding van de reductieverbintenis plaatsvinden. Voorbeelden hiervan zijn bij een koude winter of droge zomer. Een lidstaat mag voor het voorafgaande, lopende of komende jaar met een gemiddelde rekenen. De derde situatie heeft betrekking op het niet voldoen aan de emissiereductieverbintenissen na het treffen van kosteneffectieve maatregelen. Een lidstaat moet binnen een termijn van vijf jaar aan die betreffende verbintenis voldoen, mits de niet-naleving wordt gecompenseerd met een

gelijkwaardige emissiereductie van een andere verontreinigende stof zoals bedoeld in bijlage II bij de nec-richtlijn. In de vierde situatie mag een lidstaat voor een periode van drie jaar tijdelijk niet voldoen aan de reductieverbintenissen bij een plotseling capaciteitsverlies van het stroom- en/of warmtevoorzieningssysteem. Het nec-programma hoeft in deze gevallen niet te worden aangepast. Wel moet een toelichting over de aanvraag van flexibiliteit te worden gegeven in Informative Inventory Report met de maatregelen die worden getroffen om te voldoen aan de reductieverbintenis van de nec-richtlijn.

Het nec-programma moet binnen 18 maanden na publicatie van het Informative Inventory Report gewijzigd worden bij gerapporteerde overschrijding (en) van de reductieverbintenis (sen) waarvoor bovengenoemde situaties niet van toepassing zijn. In het gewijzigde nec-programma moet duidelijk worden welke maatregelen een lidstaat binnen welke termijn treft om aan de reductieverbintenis te voldoen.

Inzet van de instrumenten

Op grond van artikel 2.10, derde lid, van de wet, moet bij de vaststelling van een omgevingswaarde onderbouwd worden welke instrumenten in ieder geval ingezet worden om te voldoen aan de omgevingswaarde. Er zijn binnen het stelsel Omgevingswet voldoende waarborgen ingebouwd om te voldoen aan de vastgestelde omgevingswaarden voor de reductieverplichtingen van de nec-richtlijn. De eerste waarborg betreft de plicht in de wet tot monitoring van omgevingswaarden en tot het opstellen van een programma bij een (dreigende) overschrijding van de omgevingswaarde. Op deze manier kan tijdige bijsturing plaatsvinden. Als tweede waarborg wordt de bescherming van de fysieke leefomgeving veelal op voorhand brongericht geregeld door middel van algemene regels in het Besluit activiteiten leefomgeving voor milieubelastende activiteiten, zoals voor kleine- en middelgrote stookinstallaties en procesemissies. Met die regels en eisen in vergunningen worden beste beschikbare technieken en preventieve maatregelen voorgeschreven om de uitstoot van emissies van luchtverontreinigende stoffen te voorkomen of beperken. Een derde waarborg wordt geboden door de mogelijkheden van decentrale bestuursorganen om via maatwerkvoorschriften of maatwerkregels desgewenst te sturen op reductie van emissies van bedrijven op hun grondgebied. Ook buiten het stelsel zijn afdoende waarborgen aanwezig om te voldoen aan de gestelde verplichtingen in de nec-richtlijn. Het Europese bronbeleid levert een substantiële bijdrage aan de beperking van emissie door auto's. Het toepassen van duurzame innovatieve technieken wordt ook bevordert via fiscale regelingen zoals de Milieu investeringsaftrek (MiA) en de Willekeurige afschrijving milieu-investeringen (Vamil). Daarnaast stimuleert de overheid energiebesparing en duurzame energie via subsidieregelingen en belastingvoordelen. Op Europees niveau wordt onder andere ingezet op schonere brandstoffen en schonere voertuigen en worden in BBT-conclusies emissie-eisen vastgesteld voor de industrie en grote agrarische bedrijven.

Met de kennis van nu is het niet voorstelbaar dat Nederland met de genomen en voorgenomen maatregelen in 2030 niet zou voldoen aan de reductieverbintenissen. Prognoses in de monitoringsrapportage (Informative Inventory Report 2018, tabel 11.2 van RIVM⁵²) bevestigen dit beeld. Deze prognoses zijn gebaseerd op het doorrekenen van vastgesteld en voorgenomen beleid van het kabinet. Deze prognoses zijn een actualisatie van Luchtverontreinigende stoffen in de Nationale Energieverkenning 2015 van het Planbureau voor de Leefomgeving⁵³. Bij het vaststellen van plannen of het verlenen van vergunningen werd bij de oude nec-richtlijn niet aan deze beleidsmatig vastgestelde doelen getoetst. Dit is onder de Omgevingswet niet anders. In het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn geen instructieregels opgenomen om de omgevingswaarden voor de nec-plafonds door te laten werken naar bijvoorbeeld omgevingsplannen of omgevingsvergunningen. Met het oog op het beperken van onderzoekslasten wordt onder de

⁵² https://www.rivm.nl/Documenten_en_publicaties/Wetenschappelijk/Rapporten/2018/mei/Informative_Inventory_Report_2018_Emissions_of_transboundary_air_pollutants_in_the_Netherlands_1990_2016

⁵³ <http://www.pbl.nl/publicaties/nationale-energieverkenning-2015>.

Omgevingswet terughoudend omgegaan met de toetsing van plannen en projecten aan omgevingswaarden. In het geval van de nec-plafonds is doorwerking niet nodig.

Op grond van de Omgevingswet moet bij de vaststelling van een omgevingswaarden worden bepaald welk bestuursorgaan in het geval een (dreigende) overschrijding een programma in de zin van 3.10 moet opstellen, om te voldoen aan de omgevingswaarde. Het uitgangspunt is daarbij 'decentraal, tenzij'. Voor de nec-plafonds ligt het niet voor de hand om de programmaplicht bij decentrale bestuursorganen te leggen. Het betreffen immers *nationale* plafonds. Via dit besluit is daarom bepaald dat het Rijk verantwoordelijk is voor het opstellen van een programma bij een (dreigende) overschrijding.

Geen decentrale omgevingswaarden

Artikel 2.11, tweede lid, en artikel 2.12, tweede lid, van de wet, bepalen dat gemeenten, respectievelijk provincies geen decentrale omgevingswaarden kunnen vaststellen wanneer het Rijk een omgevingswaarde heeft vastgesteld, tenzij bij AMvB anders bepaald. Voor de nec-plafonds als omgevingswaarden is deze mogelijkheid niet opengesteld. Dat betekent dat het decentrale bestuursorganen niet is toegestaan om voor de nec-plafonds aanvullende of afwijkende omgevingswaarden te stellen. Voor de omgevingswaarden voor de concentraties naar de lucht, zwemwater en waterkwaliteit is in het Besluit kwaliteit leefomgeving wel toegestaan deze met decentrale omgevingswaarden aan te vullen en aan te scherpen. Zoals in het begin van deze paragraaf is geschetst, bestaat er een verschil tussen concentraties en emissies. Voor de omgevingswaarden voor de primaire waterkeringen is dit niet toegestaan, omdat provincies en gemeenten geen zeggenschap hebben over de sterkte van de primaire waterkeringen. Ook voor de nec-plafonds ligt het niet voor de hand om decentrale bestuursorganen de mogelijkheid te bieden om het nationale plafond aan te scherpen. De nec-plafonds zijn immers nationale plafonds, en hebben betrekking op de totale uitstoot van emissies van Nederland. Een gemeente of provincie kan daarom vanuit de decentrale verantwoordelijkheden geen scherpere omgevingswaarde stellen voor een nationaal emissieplafond, waarvoor het Rijk verantwoordelijk is. Ook de mogelijkheid tot het vaststellen van een aanvullende decentrale omgevingswaarde is bekeken. Van een aanvullende omgevingswaarde zou sprake zijn wanneer een gemeente zelf een plafond zou vaststellen voor de nec-stoffen voor de gemeentelijke bronnen binnen haar grondgebied. Dit is in beginsel voorstelbaar. IPO en VNG hebben aangegeven hier geen behoefte aan te hebben. De toegevoegde waarde hiervan is ook beperkt. Via maatwerkvoorschriften of maatwerkregels hebben provincies en gemeenten ook mogelijkheden om desgewenst te sturen op reductie van emissies van bedrijven op hun grondgebied. Daarbij komt dat het instellen van lokale plafonds verdelingsvragen kan oproepen, omdat die plafonds opgeteld moeten passen binnen het nationale plafond. Zonder nadere regels zou dit kunnen leiden tot interbestuurlijke fricties. IPO en VNG hebben dan ook aangegeven akkoord te zijn met het voorstel om voor de nec-plafonds geen decentrale omgevingswaarden mogelijk te maken.

4.7.3 Invulling verplicht programma en actualisatieplicht

Een belangrijk verschil tussen de oude richtlijn en de herziene richtlijn is de verplichting om nationale programma's op te stellen, vast te stellen en uit te voeren. In het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt dit programma opgenomen als een verplicht programma in de zin van artikel 3.9, eerste lid, onder a, van de wet. Het eerste programma dat voor 1 april 2019 moest worden vastgesteld is nog onder de Wet milieubeheer opgesteld en zal via het overgangsrecht een programma onder de Omgevingswet worden.

Op grond van artikel 3.5 van de wet bevat een programma een uitwerking van het te voeren beleid voor de ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming of het behoud daarvan en maatregelen om aan een of meer omgevingswaarden te voldoen of een of meer andere doelstellingen voor de fysieke leefomgeving te bereiken. Op grond van artikel 2.25, eerste lid, onder 1, van de wet, kan het Rijk regels stellen over de inhoud van een programma. Op grond

hiervan is bepaald dat het nationaal nec-programma gegevens en maatregelen bevat, als bedoeld in artikel 6, eerste en tweede lid van, en bijlage III bij de nec-richtlijn.

Lidstaten zijn verplicht maatregelen te treffen om hun antropogene emissies te beheersen en in 2025 te beperken tot niveaus die aan de hand van een lineair reductietraject zijn bepaald, tenzij dit buitensporige kosten met zich meebrengt. In dat geval mag onderbouwd worden afgeweken van een lineair pad. Als de emissiereducties in 2025 niet volgens het geplande reductietraject verlopen, moeten maatregelen genomen te worden.

Via dit besluit wordt in artikel 8.8a van het Omgevingsbesluit geregeld dat dit programma elke vier jaar wordt geactualiseerd. Deze verplichting volgt uit de nec-richtlijn.

4.7.4 Monitoring, emissie-inventarisaties en rapportageverplichtingen als gevolg van de herziene richtlijn

In het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn in hoofdstuk 10 al regels voor monitoring van de emissies van de nec-stoffen opgenomen. De monitoring vindt plaats door het opstellen van nationale emissie-inventarisaties en nationale emissieprognoses. Op grond van de herziene richtlijn moeten naast nationale emissie-inventarisaties, ook de effecten van luchtverontreiniging op ecosystemen worden gemonitord. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van de gegevens die zijn verzameld onder ander monitoringsprogramma's, zoals die van de Kaderrichtlijn water. Voor een kosteneffectieve aanpak vindt de monitoring van ecosystemen zoveel mogelijk plaats op basisinformatie uit bestaande monitoringssystemen.

In bijlage I bij de nec-richtlijn zijn in de tabellen A, C en D de stoffen weergegeven die een lidstaat verplicht moet monitoren. Het gaat om de emissies van de stoffen: SO₂, NO_x, NMVOS, en NH₃, PM_{2,5}, CO, PM₁₀ enkele zware metalen (Cd, Hg, Pb) en enkele POP's (persistente organische verontreinigende stoffen). Tabel B geeft een overzicht van stoffen weer die facultatief mogen worden gemonitord. In bijlage I en bijlage IV bij de nec-richtlijn is opgenomen hoe vaak gemonitord moet worden en op welke manier.

4.7.5 Wijzigingen

- Ten opzichte van de wijziging van het Besluit uitvoering EU-richtlijn nationale emissieplafonds is de voornaamste wijziging dat de nec-plafonds als omgevingswaarden zijn vormgegeven en zijn opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Voorheen waren deze doelstellingen van de oude nec-richtlijn opgenomen in het Nationaal milieubeleidsplan 4.

4.7.6 Effecten

- Het opnemen van deze doelen als omgevingswaarden draagt bij aan de inzichtelijkheid van en uniformiteit binnen het stelsel van de Omgevingswet.

4.8 Instructieregels immissies

Verduidelijking toepassingsbereik naar aanleiding van de Invoeringswet

Het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wijzigt artikel 4.2, eerste lid, van de Omgevingswet dat de opdracht bevat aan de gemeente om in het omgevingsplan de regels te stellen die nodig zijn met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De wijziging riep in de consultatiefase vragen op over de al vastgestelde instructieregels. Dit vormt de aanleiding voor een verduidelijking in de artikelen in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Uit de nota van toelichting bij het Besluit kwaliteit leefomgeving bleek al dat instructieregels niet zien op activiteiten waarover met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties

geen regels gesteld kunnen worden.⁵⁴ De regels zien bijvoorbeeld niet op bouw- en onderhoudswerkzaamheden, inzameling van afvalstoffen of voertuigen met omroepinstallaties. Na de wijziging van artikel 4.2 van de Omgevingswet zou dit verkeerd gelezen kunnen worden. Verduidelijkt is nu dat de instructieregels alleen zien op het 'op een locatie' toelaten van activiteiten.

Aanscherping toepassingsbereik activiteiten

Op grond van het Besluit kwaliteit leefomgeving moeten gemeenten in hun omgevingsplan voorzien in een aanvaardbaar niveau van geur, geluid en trillingen van alle activiteiten die zij in het omgevingsplan op een locatie toelaten, behalve wonen. Daarbij kunnen gemeenten gebruik maken van de standaardwaarden in het Besluit kwaliteit leefomgeving, maar zij kunnen ook andere waarden of regels stellen, zoals al beschreven in de nota van toelichting bij dat besluit.⁵⁵ Voor typen activiteiten waarvoor gemeenten, gelet op de aard van de activiteit, met grote regelmaat zullen afwijken van de standaardwaarden is het stellen daarvan bij nader inzien niet doelmatig en doeltreffend. De gemeente zou immers moeten motiveren waarom zij afwijkt, wat bestuurslasten veroorzaakt. Dit speelt in het bijzonder bij activiteiten in de openbare buitenruimte en evenementen. Voor deze activiteiten is nu bepaald dat de standaardwaarden en grenswaarden voor geluid en trillingen niet gelden. Gemeenten moeten in hun omgevingsplan wel blijven voorzien in een aanvaardbaar niveau van geur, geluid en trillingen, ook van deze activiteiten.

Slagschaduw windturbines

Bij de totstandkoming van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving is de keuze gemaakt om regels over de immissies van activiteiten op gevoelige gebouwen niet langer als algemene rijksregel te formuleren, maar als instructieregel over het omgevingsplan.⁵⁶ Die omzetting heeft plaatsgevonden voor de regels over immissies van geur, geluid en trillingen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer. Nagelaten is echter om ook de regel over lichthinder door slagschaduw van windturbines uit de Activiteitenregeling milieubeheer om te zetten naar instructieregels over het omgevingsplan. Met dit besluit gebeurt dat alsnog.

Volgens de instructieregels in dit besluit voorziet het omgevingsplan erin dat de slagschaduw in een slagschaduwgevoelig gebouw aanvaardbaar is. Dit besluit voorziet in een standaardwaarde waar gemeenten in hun omgevingsplan bij kunnen aansluiten. Deze standaardwaarde bestaat in feite uit twee getallen, namelijk een gemiddeld aantal dagen in een jaar (17) waarop er niet meer dan 20 minuten slagschaduw mag optreden in verblijfsruimten van een slagschaduwgevoelig gebouw. De waarde is ontleend aan de voormalige Activiteitenregeling en wordt maatschappelijk als een aanvaardbaar beschermingsniveau gezien. Wanneer het omgevingsplan een beschermingsniveau biedt dat voldoet aan deze standaardwaarde, dan wordt de hinder door slagschaduw in een slagschaduwgevoelig gebouw in beginsel aanvaardbaar geacht. Het staat gemeenten echter, binnen de grenzen van dit besluit, vrij om in het omgevingsplan een andere waarde vast te stellen als de lokale situatie daar aanleiding toe geeft en als dat voor de realisatie van de maatschappelijke doelen van de wet nodig is. In lijn met het verbeterdoel om meer bestuurlijke afwegingsruimte te bieden, zijn er geen harde grenzen aan de afwijkingsmogelijkheden. De Activiteitenregeling milieubeheer kende al mogelijkheden tot het stellen van een aanvullend maatwerkvoorschrift. De keuze voor afwijkende regels vereist vanzelfsprekend een deugdelijke belangenafweging. In deze belangenafweging zal in ieder geval aandacht moeten zijn voor het belang van huidige en toekomstige bewoners bij een gezonde fysieke leefomgeving en het belang van de windturbine-exploitant bij het rendabel kunnen exploiteren van windturbines, waarbij ook

---

⁵⁴ Stb. 2018, 292, p. 352.

⁵⁵ Stb. 2018, 292, p. 358-360.

⁵⁶ Zie voor meer achtergronden de nota's van toelichtingen, Stb. 2018, 292, p. 315-327 en Stb. 2018, 293, p. 559-562.

rekening moet worden gehouden met de nationale en regionale doelstellingen voor het realiseren van wind op land uit het Nationaal Energieakkoord en het (ontwerp)Klimaatakkoord.

De wettelijke norm van rijkswege dat de windturbine automatisch afschakelt als de slagschaduw van een windturbine op een slagschaduwgevoelig gebouw de standaardwaarde bereikt, is komen te vervallen. Het is de bevoegdheid van de gemeente om in het omgevingsplan maatregelen op te nemen waarmee hinder door slagschaduw op een aanvaardbaar niveau wordt gehouden of eventueel geheel kan worden voorkomen. Het omgevingsplan biedt daarbij meer mogelijkheden dan een maatwerkvoorschrift: zo kunnen ook regels gesteld worden aan de ontvangende kant, bijvoorbeeld over nieuwe slagschaduwgevoelige gebouwen. Een maatregel in het omgevingsplan kan zijn dat wordt geëist dat een windturbine – mits gelegen in het plangebied – op bepaalde momenten stilgezet wordt, maar in het omgevingsplan kan ook worden geborgd dat bepaalde voorzieningen worden getroffen die ervoor zorgen dat de slagschaduw de verblijfsruimten in de woning niet bereikt. Zo kan gedacht worden aan een schaduw afschermend obstakel in de vorm van bijvoorbeeld een muur, begroeide haag of bomenrij. Ook kan het omgevingsplan eisen stellen aan de oriëntatie van de woning (het vloerplan) zodat verblijfsruimten aan de zijde van de woning worden gesitueerd waar geen of minder slagschaduw is. Daarbij moet uiteraard wel rekening worden gehouden met andere vormen van hinder, zoals geluid. Ook de hoogte van het gebouw dat gevoelig is voor slagschaduw heeft hier invloed op. Gebouwen met een beperkte hoogte, zoals een bungalow, of verdiept aangelegde woningen, hebben minder last van hinder van slagschaduw. Door de gemeenten meer afwegingsruimte te geven om slagschaduwhinder te voorkomen, wordt gebruikmaking van innovatieve oplossingen gestimuleerd.

De instructieregels zijn op dezelfde wijze vormgegeven als de instructieregels over geur, geluid en trillingen die al zijn opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving. De regels werken tweezijdig en moeten zowel bij het toelaten van een windturbine in het omgevingsplan als bij het toelaten van een slagschaduwgevoelig gebouw in acht worden genomen. De aanwijzing van 'slagschaduwgevoelige gebouwen' is gelijk aan die van geluidgevoelige gebouwen: woningen, onderwijsgebouwen en – als daar geslapen wordt – zorggebouwen en kinderdagverblijven. Ook onder de Activiteitenregeling milieubeheer werd die groep gebouwen beschermd door rijksregels over slagschaduw door windturbines. Vervolgens is de centrale eis dat het omgevingsplan erin voorziet dat de slagschaduw van windturbines in verblijfsruimten van slagschaduwgevoelige gebouwen aanvaardbaar is. Een vergelijkbare eis kent het Besluit kwaliteit leefomgeving al voor geur, geluid en trillingen. De aanvaardbaarheidseis is afgeleid uit de onder de Wet ruimtelijke ordening ontwikkelde jurisprudentie dat een bestemmingsplan een aanvaardbaar woon- en leefklimaat moet bieden. Net als bij geluid, trillingen en geur van enkele activiteiten biedt het Rijk vervolgens een standaardwaarde waarmee gemeenten zonder veel motivering deze aanvaardbaarheidseis kunnen invullen.

Opgemerkt wordt dat de huidige bepaling uit de Activiteitenregeling milieubeheer is overgenomen in de bruidsschat, zodat gemeenten bij inwerkingtreding van de Omgevingswet al voldoen aan de instructieregel. In de bruidsschat is dus geregeld dat de exploitant de windturbine voorziet van een automatische stilstandvoorziening waarmee de windturbine tot stilstand wordt gebracht als de slagschaduw door de windturbine op een slagschaduwgevoelig gebouw de standaardwaarde bereikt.

Twee specifieke beleidskeuzes uit het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn doorgetrokken naar de nieuwe regeling. Ten eerste geldt de standaardwaarde niet voor slagschaduwgevoelige gebouwen die voor korter dan tien jaar worden toegelaten (bijvoorbeeld tijdelijke huisvesting in een leegstand kantoor). Ten tweede is de regeling voor plattelandswoningen verbreed met bedrijfspwoningen op een bedrijventerrein.⁵⁷ Deze regeling faciliteert de keuzemogelijkheid van gemeenten om een woning niet te beschermen tegen een windturbine waarmee eerder een functionele binding heeft

---

⁵⁷ Zie hierover verder de nota van toelichting bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, Stb. 2018, 292, p. 234-236.

bestaan omdat beide onderdeel waren van één bedrijf. In beide gevallen geldt wel de regel dat het omgevingsplan erin voorziet dat de slagschaduw in het gebouw aanvaardbaar is.

Correctie eerbiedigende werking geur veehouderijen

De geurnormering voor veehouderijen beoogt een beleidsneutrale omzetting te zijn van het huidige recht.⁵⁸ Na de parlementaire behandeling van het Besluit kwaliteit leefomgeving kwam aan het licht dat de regels voor eerbiedigende werking van bestaande veehouderijen echter niet beleidsneutraal waren. Met dit besluit wordt deze fout gecorrigeerd.

De regeling in de Wet geurhinder en veehouderij en het Activiteitenbesluit milieubeheer voorziet erin dat bedrijven die niet voldoen aan de geldende immissiewaarden of afstanden tot geurgevoelige objecten hun activiteiten ongewijzigd kunnen voortzetten. Bij wijziging van het bedrijf moet het verschil tussen de feitelijke en vereiste immissie met 50% worden gereduceerd. Deze regelingen zijn wel overgenomen in het gepubliceerde Besluit kwaliteit leefomgeving, maar alleen als een overgangsrechtelijke regeling voor situaties waar op de dag van inwerkingtreding van de Omgevingswet niet voldaan wordt aan de vereiste immissiewaarden of afstanden. Er ontbrak dus een regeling voor eerbiedigende werking in het geval dat een gemeente na inwerkingtreding van de Omgevingswet geurimmissiewaarden aanscherpt. Daarnaast regelt artikel 4.6, eerste lid, onder e, van de wet, zoals voorgesteld met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, dat de geurverordening op grond van de Wet geurhinder en veehouderij onderdeel uitmaakt van het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Deze wijziging maakt een beknoptere juridische uitwerking in het Besluit kwaliteit leefomgeving mogelijk.

Aanpassing aan aanstaand verbod pelsdierhouderij

De Wet verbod pelsdierhouderij verbiedt met ingang van 1 januari 2024 het houden van pelsdieren, waaronder nertsen. Omdat die diersoort niet meer gehouden mag worden kunnen de specifieke instructieregels over geur van nertsen met ingang van die datum komen te vervallen. Tot die datum blijven ze wel relevant als een gemeente het omgevingsplan wil vaststellen in een gebied waar nog een nertsenhouderij is. Het gaat dan om een tijdelijke regeling in het omgevingsplan voor hooguit drie jaar. In dit licht worden de instructieregels voor geur van nertsen verplaatst van hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving naar het nieuwe hoofdstuk 10A van dat besluit, dat de regels voor de overgangsfase bevat.

Andere wijzigingen geurregels

Op 23 april 2019 heeft de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat het advies van de commissie-Biesheuvel aan de Tweede Kamer gezonden.⁵⁹ De staatssecretaris streeft ernaar om voor de zomer van 2019 een definitieve beleidsreactie op dit advies te geven. Aanpassing van het Besluit kwaliteit leefomgeving naar aanleiding van dit advies zal zo nodig vorm krijgen via een wijzigingsbesluit.

4.8.1 Wijzigingen

- Het toepassingsbereik van de regels over immissies in het Besluit kwaliteit leefomgeving is op twee punten verfijnd, mede naar aanleiding van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.
- De ontbrekende omzetting van de regels over slagschaduw van windturbines is alsnog ingevoegd.
- Fouten in de beoogde beleidsneutrale omzetting van de regels over geur zijn gecorrigeerd. Ook zijn deze regels aangepast aan het aanstaande verbod op pelsdierhouderij.

⁵⁸ Stb. 2018, 292, p. 372-373 en 532.

⁵⁹ Kamerstukken II 2018/19, 29383, nr. 319.

4.8.2 Effecten

- Kleine verbeteringen van de voorziene uitvoeringspraktijk na inwerkingtreding van de Omgevingswet.

4.9 Luchthavens

Communicatie-, navigatie- en randapparatuur voor de burgerluchtvaart

Bescherming van communicatie-, navigatie- en randapparatuur op en rondom Schiphol en andere luchthavens van nationale of regionale betekenis is geregeld in luchtvaartwetgeving en afzonderlijke luchthavenbesluiten. Bescherming van apparatuur buiten deze luchthavens was nog niet juridisch geborgd. Met dit besluit wordt een aantal instructieregels over het behoeden van de staat en werking van communicatie-, navigatie- en randapparatuur buiten luchthavens aan het Besluit kwaliteit leefomgeving toegevoegd. Deze instructieregels geven invulling aan de in artikel 2.19, derde lid, onder a, onder 4° van de wet bedoelde rijkstaak. Oogmerk is een veilige afwikkeling van het nationale vliegverkeer.⁶⁰ De met deze instructieregels gewaarborgde bescherming van deze communicatie-, navigatie- en randapparatuur buiten luchthavens houdt onder meer in dat op in bijlage XIVA, onder A, bij het Besluit kwaliteit leefomgeving genoemde locaties hoogtebeperkingen gelden voor bouwwerken. Deze instructieregels zijn vergelijkbaar met de in artikel 5.155 van het Besluit kwaliteit leefomgeving opgenomen regels ter bescherming van de werking van militaire radarstations.

Technische inpassing regels over luchthavens

De Omgevingswet gaat ervan uit dat de instructieregels over ruimtelijke beperkingen binnen beperkingengebieden rond luchthavens in het nieuwe stelsel zullen worden opgenomen. De instructieregels over ruimtelijke beperkingen zullen een plaats krijgen in hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving en worden ingevoegd via een apart wijzigingsbesluit. Door de relatie van die regels met ontwikkelingen omtrent de wijziging van het (Luchthavenverkeersbesluit Schiphol en) Luchthavenindelingsbesluit Schiphol in verband met de invoering van het nieuwe normen- en handhavingssysteem voor Schiphol, en de wijziging en vaststelling van verschillende luchthavenbesluiten voor burgerluchthavens van nationale betekenis en militaire luchthavens, bestaat er een kans dat dit wijzigingsbesluit niet gereed zal zijn op de geplande datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2021). Om te voorkomen dat op die datum de bestaande algemene maatregelen van bestuur op grond van de Wet luchtvaart niet aansluiten op het nieuwe stelsel, zal de invoeringsregelgeving voor de Omgevingswet mogelijk nog worden uitgebreid met een of meer bepalingen in verband met de technische aansluiting van die besluiten bij het stelsel. Deze bepalingen zullen niet verder strekken dan strikt nodig is voor de aansluiting. Het kan dan gaan om verwijzingen naar regelgeving en instrumenten die binnen het stelsel worden vervangen.

4.9.1 Wijzigingen

- Ten opzichte van het huidige recht wordt voorzien in nieuwe regels voor de bescherming van communicatie-, navigatie- en randapparatuur buiten luchthavens. De regeling is vergelijkbaar met de in het Besluit kwaliteit leefomgeving opgenomen regels ter bescherming van de werking van militaire radarstations.

---

⁶⁰ Kamerstukken II 2014/15, 33962, nr. 13.

4.9.2 Effecten

- Betere bescherming van communicatie-, navigatie- en randapparatuur buiten luchthavens via het omgevingsplan.

4.10 Waddenzee en Waddengebied

4.10.1 Inleiding en achtergrond

Inleiding

Ten tijde van de totstandkoming van het Besluit kwaliteit leefomgeving vond een evaluatie en een beleidsverkenning plaats van de planologische kernbeslissing PKB Waddenzee en de regels over de Waddenzee en het Waddengebied in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening. Daarom is ervoor gekozen deze af te wachten voordat de desbetreffende paragraaf in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening is omgezet naar het nieuwe stelsel. Omdat de Gebiedsagenda Wadden 2050 nog niet gereed is, is ervoor gekozen het beleid voor de Waddenzee en het Waddengebied (regel)neutraal om te zetten naar het Besluit kwaliteit leefomgeving.⁶¹ Zie verder onder 'Beleidsontwikkeling'.

Achtergrond

Sinds medio zeventiger jaren van de vorige eeuw is rijksbeleid van toepassing op de Waddenzee en het Waddengebied, zoals opgenomen in de opeenvolgende planologische kernbeslissingen voor de Waddenzee. De actuele versie daarvan is de PKB Derde Nota Waddenzee, die met inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening gelijkgesteld is met een structuurvisie (hierna: PKB Waddenzee⁶²). Het beleid geeft invulling aan de hoofddoelstelling voor de Waddenzee, te weten de duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap. De PKB Waddenzee onderscheidt twee gebieden: het Waddengebied en daarbinnen de Waddenzee.

In 2009 heeft de UNESCO de Nederlandse en Duitse Waddenzee en in 2014 de Deense Waddenzee aangewezen als natuurlijk werelderfgoed. Het gebied is met zijn oppervlak van ruim 12.000 km² het grootste aaneengesloten wetland op aarde. Het gebied is een uniek natuurlijk watersysteem waar een goede balans tussen ecologie en economie van belang is.⁶³ In het Waddengebied wordt onder meer gewerkt aan het in stand houden van de natuurlijk dynamiek van het watersysteem, het verbeteren van de waterkwaliteit, de verduurzaming van de bereikbaarheid, het herstel van de natuur en duurzame economische activiteiten. Het gebied is ook van groot belang voor miljoenen trekvogels en het is een belangrijk zout- en brakwatergebied voor migrerende vissoorten. Op de zandplaten, in de geulen, op de bodem, op de duinen en op de kwelders komt een grote verscheidenheid aan planten en diersoorten voor. Dit zorgt voor een unieke flora en fauna in het gebied. Verduurzaming van het systeem staat voorop. Initiatieven spelen in op de natuurlijke

⁶¹ De ontwikkeling van deze agenda die gezamenlijk met de regio wordt opgesteld is in het najaar van 2017 gestart en zal naar verwachting circa een jaar in beslag nemen. Bij het opstellen van de gebiedsagenda worden de bevindingen betrokken van onder meer de Evaluatie van de PKB Waddenzee, de Beleidsverkenning en de tussentijdse evaluatie van de Samenwerkingsagenda Verbetering Beheer Waddenzee. Ook worden de ambities uit de Natuurambitie Grote Wateren meegenomen bij het opstellen van de gebiedsagenda.

⁶² Deze heeft onder de toenmalige Wet ruimtelijke ordening de status van structuurvisie gekregen. Reden waarom deze PKB ook structuurvisie Wadden of Structuurvisie derde nota Waddenzee wordt genoemd.

⁶³ Zoals door de toenmalige Minister van Infrastructuur en Milieu mede namens de toenmalige Minister van Economische Zaken op 6 juli 2017 bij brief aan de Tweede Kamer is bericht, vindt er al vele eeuwen in het Waddengebied een interessante interactie plaats tussen mens en natuur. Die interactie heeft het landschap gevormd en is bepalend voor de natuur en de gemeenschappen in het gebied. Elke generatie geeft hieraan opnieuw vorm. Het is aan de overheid om in overleg met burgers en bedrijfsleven daarvoor beleid vast te stellen en kaders te scheppen. Met een goede balans tussen ecologie en economie blijft het gebied aantrekkelijk voor bewoners, bedrijven en bezoekers (Kamerstukken II 2016/17, 29684, nr. 152).

dynamiek van het gebied.⁶⁴ Verder is er het belang van het behoud en de versterking van het cultureel erfgoed van het Waddengebied. Het cultureel erfgoed kan in het gebied ook een drager zijn om de belangen op het gebied van natuur, economie, veiligheid en duurzaamheid te verbinden.⁶⁵ Bodemdaling en zeespiegelstijging als gevolg van klimaatverandering veroorzaken een nieuwe dynamiek.

De bescherming van de Waddenzee en van het Waddengebied vindt onder het huidige recht op verschillende wijzen plaats, onder meer met de Wet natuurbescherming en het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (titel 2.5)⁶⁶, waaraan de PKB Waddenzee ten grondslag ligt. Doorwerking vindt ook plaats via bepalingen in de Mijnbouwwet (waaronder gas/- en zoutwinning). Verder heeft de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap het instrument van aanwijzing van een rijksmonument op grond van de Erfgoedwet. Zo zijn scheepswrakken in de Waddenzee aangewezen als rijksmonument.

Beleidsontwikkeling

De evaluatie van de PKB Waddenzee, de Beleidsverkenning toekomstige rol en ambitie van Rijk en regio voor het Waddengebied en de tussentijdse evaluatie van de Samenwerkingsagenda Verbetering Beheer Waddenzee zijn afgerond en naar de Tweede Kamer gestuurd op 6 juli 2017.⁶⁷ Hierbij is de looptijd van de PKB Waddenzee verlengd tot inwerkingtreding van de Omgevingswet. Uit de beleidsverkenning blijkt dat veel zaken goed gaan en voldoende geborgd zijn in (inter)nationale, regionale en lokale regelgeving, convenanten, beleidsstukken en samenwerkingsprogramma's. Daarnaast blijkt dat de formulering van de huidige hoofddoelstellingen van de PKB Waddenzee geen aanpassing behoeft.⁶⁸ Ook het Regiecollege Waddengebied heeft geadviseerd om het bestaand beleid dat goed functioneert zo veel mogelijk te continueren in het instrumentarium van de Omgevingswet.⁶⁹ Dat is de reden waarom de PKB Waddenzee als nu geldend rijksbeleid het uitgangspunt vormt voor paragraaf 5.1.5.3 in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

De blik van de genoemde beleidsverkenning was vooral gericht op de planperiode 2020–2030. In voorbereiding is de Gebiedsagenda Wadden 2050 waarin toekomstig beleid voor de Wadden zal worden geformuleerd. Deze Gebiedsagenda vormt input voor de in procedure zijnde Nationale

---

⁶⁴ Zo ontstaan in het Waddengebied ook innovaties die gericht zijn op herstel van de zee of verduurzaming van economische activiteiten. Voorbeelden daarvan zijn broedvogeleilanden voor sterns, «building with nature» (slib als bouwsteen voor natuurontwikkeling, landbouw, dijken, grondophoging), drijvende Mosselzaadinvanginstallaties, verduurzaming van de mosselvisserij, stillere en schonere schepen, duurzame havens en aandacht voor de energietransitie en vergroening van industrie en woonomgeving (Kamerstukken II 2016/17, 29684, nr. 152, p. 2).

⁶⁵ Zoals de Staatssecretaris van Economische Zaken in de brief van 6 juli 2017 aan de Tweede Kamer berichtte is het Programma naar een Rijke Waddenzee tot stand gekomen en zijn bijvoorbeeld in samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed pilots gestart om historische scheepswrakken in het Waddengebied op een ecologische wijze te beschermen (Kamerstukken II 2016/17, 29684, nr. 153). Het Programma is bij brief van 13 december 2018 aan de Tweede Kamer aangeboden (Bijlage bij Kamerstukken II 2018/19, 29684, nr. 163).

⁶⁶ Stb. 2011, 391.

⁶⁷ Kamerstukken II 2016/17, 29684, nr. 152.

⁶⁸ Anderzijds geeft de Beleidsverkenning ook de noodzaak aan om de inzet op de realisatie van de herstel- en ontwikkelingsdoelstellingen voor natuurkwaliteit verder te vergroten. Dit is in lijn met de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer (Kamerstukken II 2013/14, 29684, nr. 108) en van de Evaluatie van de Structuurvisie (Kamerstukken II 2015/16, 29684, nr. 124). De herstel- en ontwikkeldoelstelling vereist een nadere uitwerking om te kunnen bepalen welke interventies ook voor de komende decennia noodzakelijk zijn om deze waarde te behouden en te ontwikkelen (Kamerstukken II 2016/17, 29684, nr. 152, p. 3).

⁶⁹ Voor een aantal bestaande beleidsthema's is het nodig om nader overleg te voeren met de regio en in het Regiecollege Waddengebied over de precieze vormgeving voordat verwerking in het instrumentarium van de Omgevingswet mogelijk is, bijvoorbeeld omdat het een nieuw thema betreft.

Omgevingsvisie (NOVI).⁷⁰ Hierbij wordt ook generiek bekeken hoe om te gaan met bestaand rijksbeleid.⁷¹

4.10.2 Inhoud van de regeling

De regeling in het Besluit kwaliteit leefomgeving

Dit besluit voegt aan paragraaf 5.1.5.3 van het Besluit kwaliteit leefomgeving een paragraaf over de Waddenzee en het Waddengebied toe, ter omzetting van titel 2.5 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening. De begrenzing van deze gebieden in het besluit volgt exact de begrenzing zoals die is beschreven in de PKB Waddenzee. Dit is ook de reden waarom in paragraaf 5.1.5.3 steeds gesproken wordt over PKB-Waddenzee en Waddengebied. Beide gebieden zijn als locatie weergegeven op kaarten en worden met dit besluit toegevoegd aan het Besluit kwaliteit leefomgeving. De geometrische begrenzing zal bij ministeriële regeling worden vastgelegd. Omwille van de leesbaarheid van het algemeen deel van deze toelichting wordt de PKB-Waddenzee hieronder als Waddenzee aangeduid zonder toevoeging van PKB.

De bepalingen continueren de bescherming van de landschappelijke kernkwaliteiten en het kenmerkend cultureel erfgoed van de Waddenzee. Ook bepalen deze welke activiteiten een omgevingsplan wel of niet kan toelaten. Wel zijn regels voor de Waddenzee respectievelijk het Waddengebied ten opzichte van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening in een logische volgorde gezet en heeft harmonisatie van begrippen plaatsgevonden. Nuanceverschillen als gevolg van de stelselherziening worden in de artikelsgewijze toelichting benoemd en uitgelegd.

In de artikelen is een onderscheid gemaakt tussen activiteiten in de Waddenzee en activiteiten in het Waddengebied. Voor een omgevingsplan dat van toepassing is op het Waddengebied geldt in algemene zin dat dat geen activiteiten toe mag laten die afzonderlijk of in combinatie met een of meer andere activiteiten significant nadelige gevolgen kunnen hebben voor de landschappelijke kernkwaliteiten van de Waddenzee of het kenmerkend cultureel erfgoed van de Waddenzee en het Waddengebied. Mocht er een noodzaak zijn om een dergelijke activiteit toch toe te laten, dan kan dat alleen onder de voorwaarden dat:

- a. er voor de activiteit geen reële alternatieven voorhanden zijn;
- b. zwaarwegende redenen van groot openbaar belang het toelaten van de activiteit rechtvaardigen, waaronder belangen van sociale of economische aard, belangen die verband houden met de bescherming van de gezondheid, de openbare veiligheid of bereikbaarheid of als sprake is van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten; en
- c. de nadelige gevolgen zoveel mogelijk worden beperkt.

Bovenstaande betreft het zogenoemde afwegingskader uit de PKB Waddenzee. In het nieuwe stelsel van de Omgevingswet worden voor de vaststelling van het omgevingsplan geen motiverings- of proceseisen meer opgenomen.⁷² De instructieregels sturen derhalve op de inhoudelijke eisen waaraan het omgevingsplan moet voldoen. Bij de voorbereiding van een omgevingsplan dat betrekking heeft op de Waddenzee moet een toereikende beoordeling gemaakt worden van de gevolgen van het omgevingsplan voor de landschappelijke kernkwaliteiten van de Waddenzee en het kenmerkend cultureel erfgoed van de Waddenzee en het Waddengebied. De conclusies hierover kunnen uiteraard ook uit een milieueffectrapportage of een passende beoordeling in het kader van natuurbescherming volgen. Hetzelfde geldt voor omgevingsplannen

---

⁷⁰ Zie ook Kamerstukken II 2016/17, 34682, nr. 2, antwoorden nrs. 20-22 en Kamerstukken II 2018/19, 34682, nr. 7, p. 2.

⁷¹ Het verlies aan juridische status van bijvoorbeeld (onderdelen van) de PKB Waddenzee wil niet zeggen dat het beleid in dergelijke documenten zijn betekenis verliest.

⁷² Zie hiervoor paragraaf 2.3.6 van de nota van de toelichting van het Besluit kwaliteit leefomgeving, Stb. 2018, 292.

buiten de Waddenzee, maar binnen het Waddengebied, die van invloed zijn op de landschappelijke kwaliteiten of cultureel erfgoed (externe werking).

Sommige activiteiten zijn in zijn geheel niet toegelaten. Dit geldt bijvoorbeeld voor activiteiten als het bouwen van een windturbine en voor mijnbouwwerken voor het opsporen of winnen van delfstoffen in de Waddenzee en op de Waddeneilanden. Het verbod op het toelaten van mijnbouwwerken in een omgevingsplan kent enkele uitzonderingen, zoals het met een verplaatsbaar mijnbouwwerk aanleggen, aanpassen, testen, onderhouden, repareren en buiten gebruik stellen van een boorgat, voor zover deze activiteiten worden uitgevoerd op een locatie waar al rechtmatig een mijnbouwwerk aanwezig is.⁷³ Andere activiteiten zoals de aanleg of zeewaartse uitbreiding van een haven of jachthaven zijn verboden met uitzondering van een aantal – deels al in voorbereiding of in realisatie zijnde – projecten.⁷⁴ Zo is de aanleg van een burgerluchthaven in het Waddengebied niet toegestaan, maar is uitbreiding van de luchthavens in de gemeenten Texel en Ameland alleen toegelaten als dat noodzakelijk is voor de vliegveiligheid.⁷⁵ Verder bevat de paragraaf bepalingen over nieuwe bouwactiviteiten in het Waddengebied, met uitzondering van de Waddenzee.

Eerbiedigende werking

Artikel 5.128 van het Besluit kwaliteit leefomgeving regelt eerbiedigende werking voor de bepalingen over de Waddenzee en het Waddengebied. De bepalingen van paragraaf 5.1.5.3 zijn daarom niet van toepassing voor zover activiteiten op grond van een omgevingsplan of een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, al rechtmatig op een locatie wordt verricht of toegestaan is op het tijdstip van inwerkingtreding van die bepalingen. Een uitgebreide toelichting hierover is te vinden in paragraaf 8.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Ontheffingsmogelijkheid

Artikel 2.32 van de wet bevat de mogelijkheid om een ontheffing te verlenen als de uitoefening van de taak of bevoegdheid waarvoor ontheffing wordt gevraagd onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot het belang dat wordt gediend met de regel waarvan ontheffing is gevraagd. In het Besluit kwaliteit leefomgeving is ervoor gekozen om de ontheffingsmogelijkheid voor de bepalingen die afkomstig zijn uit het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening open te zetten (zie ook paragraaf 8.3 van de nota van toelichting van het Besluit kwaliteit leefomgeving). Dit geldt in beginsel ook voor de bepalingen over de Waddenzee en het Waddengebied. Voor bepaalde activiteiten in de Waddenzee is de ontheffing niet opengesteld, omdat deze activiteiten zozeer indruisen tegen de beschermde kwaliteiten van de Waddenzee, dat een ontheffing onder geen enkele voorwaarde mogelijk is. Voor het bouwen van windturbines, het parkeren van een booreiland of een andere offshore-installatie en het plaatsen van nieuwe mijnbouwwerken voor het opsporen of winnen van delfstoffen kan daarom geen ontheffing worden verleend. Dit laatste is ook het gevolg van het deels via deze paragraaf omzetten van artikel 7a Mijnbouwwet, dat ook geen ruimte geeft voor een afweging door de betrokken ministers.⁷⁶

Van de andere bepalingen in de Waddenparagraaf kan voor een omgevingsplan wel een ontheffing worden aangevraagd. Voor activiteiten die afzonderlijk of in combinatie met een of meer andere activiteiten significant nadelige gevolgen kunnen hebben voor de landschappelijke kernkwaliteiten van de Waddenzee of het kenmerkend cultureel erfgoed van de Waddenzee en het Waddengebied kan een ontheffing worden gevraagd. Uiteraard zal een dergelijke ontheffing in het licht van de achterliggende doelstellingen voor de landschappelijke kernkwaliteiten van de Waddenzee of het

⁷³ Zie hiervoor de artikelsgewijze toelichting bij artikel 5.129e.

⁷⁴ Zie hiervoor artikel 5.129d en de artikelsgewijze toelichting daarbij.

⁷⁵ Artikel 5.129f.

⁷⁶ Zie hierover de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 85-86 en paragraaf 4.3 van deze toelichting.

kenmerkend cultureel erfgoed van de Waddenzee en het Waddengebied alleen in uitzonderlijke gevallen worden verleend. Zo'n nieuwe activiteit zal overigens in het algemeen ook een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit vereisen.

4.10.3 Wijzigingen

Ten opzichte van de regeling in het huidige geldende recht bevat dit besluit de volgende wijzigingen:

- De versnipperde regelgeving is geordend. De mijnbouwactiviteit is overzichtelijker geregeld en de afstemming met de vergunningplicht (in het Besluit activiteiten leefomgeving) is verduidelijkt.
- Het afwegingskader uit de PKB Waddenzee is in het nieuwe stelsel een materiële eis, waardoor duidelijker wordt gestuurd op de inhoudelijke eisen waaraan het omgevingsplan moet voldoen.
- De ontheffingsmogelijkheid is opengezet voor die regels van deze paragraaf waarvoor een ontheffing ook daadwerkelijk tot de mogelijkheden behoort.

4.10.4 Effecten

- Eenvoudiger inzicht in de regeling voor de Wadden met een helder onderscheid tussen de verschillende (deel)gebieden (Waddengebied en Waddenzee) en door harmonisatie van begrippen.
- Er zijn inhoudelijk geen effecten.

4.11 Ladder voor duurzame verstedelijking

4.11.1 Inleiding en achtergrond

Inleiding

Met dit besluit wordt de ladder voor duurzame verstedelijking aan paragraaf 5.1.5.4 van het Besluit kwaliteit leefomgeving toegevoegd. De omzetting van het nu geldende recht naar het Besluit kwaliteit leefomgeving geschiedt zonder beleidsinhoudelijke wijziging. Wel is het instrument omgezet naar het nieuwe stelsel en is een deel van de jurisprudentie gecodificeerd.

In de nota van toelichting van het Besluit kwaliteit leefomgeving is toegelicht dat landschappelijke en stedenbouwkundige waarden belangrijke elementen vormen van de omgevingskwaliteit.⁷⁷ Uitgangspunt van de wet is een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving. Die benadering zorgt ervoor dat alle relevante belangen (ruimte, water, infrastructuur, milieu, natuur en wonen) van begin af aan worden meegenomen in het beleids- en besluitvormingsproces. Dat draagt bij aan een gezonde en veilige fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Het beschermen van die waarden is in artikel 2.1, derde lid, van de wet opgenomen als één van de oogmerken die van belang kan zijn bij de uitoefening van taken en bevoegdheden op grond van de wet. Door het stimuleren van een zorgvuldige en transparante afweging van belangen bij het mogelijk maken van nieuwe stedelijke ontwikkelingen, draagt de ladder bij aan het doel van een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving en het bereiken en behouden van een goede omgevingskwaliteit.

Achtergrond en aanleiding

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)⁷⁸ is een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten als nationaal belang opgenomen

---

⁷⁷ Zie paragraaf 8.1.7.1 en 3.2.3 nota van toelichting bij het Besluit kwaliteit leefomgeving (Stb. 2018, 292).

⁷⁸ Kamerstukken II 2011/12, 32660, nr. B/51.

(nationaal belang 13). Het doel is een zorgvuldig of duurzaam gebruik van ruimte, met oog voor de toekomstige ruimtebehoefte en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving.

Volgens de SVIR is – in de terminologie van het nu geldende stelsel – vraaggericht programmeren en het realiseren van verstedelijking door provincies, gemeenten en marktpartijen nodig om groei te faciliteren, te anticiperen op stagnatie (van groei) en krimpregio's leefbaar te houden. Dit betekent ook dat overprogrammering en de negatieve ruimtelijke gevolgen van leegstand moeten worden voorkomen.

Om dit te bereiken is per 1 oktober 2012 de ladder voor duurzame verstedelijking in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Op 1 juli 2014 werd daarin een nieuw vierde lid opgenomen om duidelijk te maken dat een onderzoek naar de actuele regionale behoefte alleen tot doel mag hebben om na te gaan of de vestiging van een dienst in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.⁷⁹ Naar aanleiding van knelpunten bij de toepassing van de ladder is het artikel in het Besluit ruimtelijke ordening over de ladder voor duurzame verstedelijking en bijbehorende (digitale) handreiking per 1 juli 2017 herzien en aangevuld met 'good practices'.⁸⁰ Daarbij is de toepassing van de ladder vereenvoudigd en kwam de nadruk meer op de kwaliteit en integraliteit van de afweging te liggen. Ook werd de mogelijkheid geboden in een nieuw derde lid, om de toepassing van de ladder door te schuiven naar het uitwerkings- of wijzigingsplan. Deze vereenvoudiging van de ladder liep al zoveel mogelijk vooruit op de integratie van dit instrument in het Besluit kwaliteit leefomgeving en is daarom afgestemd op het systeem van de Omgevingswet. Met dit besluit wordt deze vereenvoudigde ladder ingevoegd in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

4.11.2 Werking van de ladder in het nieuwe stelsel

Decentraal afwegingsproces

Gelet op het uitgangspunt 'decentraal, tenzij' van het stelsel van de Omgevingswet, ligt de zorg voor de lokale fysieke leefomgeving primair bij gemeenten. Het primaire instrument voor gemeenten om de benutting en bescherming van de fysieke leefomgeving met elkaar in balans te brengen, is het omgevingsplan. Het omgevingsplan is het resultaat van een integrale belangenafweging waarbij de kwaliteit van de fysieke leefomgeving centraal staat. Het staat gemeenten vrij om in het omgevingsplan op eigen wijze invulling te geven aan ruimtelijke kwaliteit, als onderdeel van omgevingskwaliteit. De zorgvuldigheid van het afwegingsproces is daarbij sterk bepalend voor de kwaliteit van de uitkomst. Het Rijk stelt met het oog op het belang van zorgvuldig ruimtegebruik daarom enkele randvoorwaarden aan deze afweging. De reden hiervoor is, dat juist als het gaat om een nieuwe stedelijke ontwikkeling die ingrijpende gevolgen zal hebben voor (de wijde omgeving van) het plangebied:

- het noodzakelijk is dat gemeentelijke bestuursorganen nadrukkelijk stil staan bij de vraag of er met het oog op het stimuleren van zorgvuldig ruimtegebruik en het tegengaan van ongewenste leegstand wel behoefte is aan die nieuwe stedelijke ontwikkeling;
- bij een stedelijke ontwikkeling buiten stedelijk gebied wordt beoordeeld of niet binnen het stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien; en
- dat de afweging die zij daarover maken zorgvuldig en transparant is.

De verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke afweging wordt aan de gemeenten gelaten.

---

⁷⁹ Besluit van 16 mei 2014 tot wijziging van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening (buisleidingen van nationaal belang voor het vervoer van gevaarlijke stoffen alsmede het aanbrengen van enkele verbeteringen) (Stb. 2014, 174).

⁸⁰ Stb. 2017, 182.

Van motiveringsvereiste naar instructieregel

Met de omzetting van de ladder in het Besluit kwaliteit leefomgeving, heeft de ladder voor duurzame verstedelijking ten opzichte van artikel 3.1.6, tweede lid, van het Besluit ruimtelijke ordening een nieuwe formulering gekregen. De instructieregel is niet langer een motiveringsvereiste voor de toelichting op het bestemmingsplan, maar een instructieregel die inhoudelijke eisen stelt aan de inhoud van het omgevingsplan. De instructieregel werkt door met de formulering 'rekening houden met'. Zoals in paragraaf 2.3.2.3 van de nota van toelichting van het Besluit kwaliteit leefomgeving is aangegeven, wil dit zeggen dat de regel inhoudelijk de belangenafweging bij het omgevingsplan stuurt. De formulering betekent dat het bestuursorgaan bij de toepassing van de instructieregel beoordelingsvrijheid heeft. Andere belangen dan het belang dat gediend wordt met de instructieregel kunnen de doorslag geven. Het bestuursorgaan moet daar dan wel goede redenen voor hebben en dit moet deugdelijk gemotiveerd worden (artikel 3:46 Awb). Daarbij is van belang dat het gaat om een afweging van de ontwikkelingsbehoefte met oog voor de toekomstige ruimtebehoefte en de ontwikkeling van de omgeving waarin het gebied ligt⁸¹. Deze motivering moet worden vermeld bij de bekendmaking van het besluit (artikel 3:47, eerste lid, Awb).

Toepassingsbereik

In het artikel is verder de voornaamste jurisprudentie gecodificeerd over het toepassingsbereik van de ladder en is de begripsbepaling van het Besluit ruimtelijke ordening in het artikel zelf opgenomen. Hiermee is duidelijk dat het artikel ziet op een stedelijke ontwikkeling die bestaat uit de ontwikkeling of uitbreiding van een bedrijventerrein, een zeehaventerrein, een woningbouwlocatie, van kantoren, een detailhandelvoorziening of een andere stedelijke voorziening. De ontwikkeling moet voldoende substantieel zijn om te kwalificeren als stedelijke ontwikkeling waarop de ladder van toepassing kan zijn. Hoewel niet letterlijk in de artikeltekst opgenomen, wordt of een stedelijke ontwikkeling nieuw is, bepaald in vergelijking met de regels in het omgevingsplan die daarvoor golden. Dit is inclusief de (in het verleden) verleende omgevingsvergunningen voor een omgevingsplanactiviteit waarbij wordt afgeweken van het omgevingsplan. Het gaat daarbij om een stedelijke ontwikkeling die een nieuw of groter planologisch beslag legt op de ruimte, of, als alleen sprake is van een wijziging van een gebruiksfunctie, op een andere manier wezenlijke ruimtelijke effecten heeft. Van belang is dus in hoeverre het plan, in vergelijking met het voorgaande plan, voorziet in een functiewijziging en welk planologisch beslag op de ruimte het plan mogelijk maakt in vergelijking met het voorgaande plan. De ladder is derhalve van toepassing als het besluit meer bebouwing mogelijk maakt dan er op grond van het voorheen geldende planologische regime aanwezig was, of kon worden gerealiseerd. Wanneer het om een functiewijziging gaat, moet worden beoordeeld of er sprake is van een naar aard en omvang zodanige functiewijziging, dat desalniettemin gesproken kan worden van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Het ruimtebeslag moet hierbij betrokken worden. Uiteraard kan zich ook een combinatie voordoen van een stedelijke ontwikkeling met nieuw of groter planologisch ruimtebeslag en een functiewijziging. Er moet elke keer bekeken worden of de totale ontwikkeling kwalificeert als stedelijke ontwikkeling als bedoeld in dit artikel.

Van bestemmingsplan naar omgevingsplan

Zoals in paragraaf 3.2.2 van de nota van toelichting bij het Omgevingsbesluit is aangegeven, zal bij een wijziging van het omgevingsplan in het vaststellingsbesluit worden gemotiveerd om welke redenen het omgevingsplan wordt aangepast. In de motivering van het vaststellingsbesluit wordt uiteengezet op welke manier het omgevingsplan vormgeeft aan het vereiste van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Voor zover van belang, maakt de wijze waarop rekening is gehouden met het eigen beleid en het beleid en de instructieregels van Rijk en provincie onderdeel

---

⁸¹ Zie ook r.o. 2.5 van de uitspraak van de ABRvS van 28 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1724.

uit van deze motivering. Ook wordt daarin aandacht geschonken aan de wijze waarop met ingekomen zienswijzen is omgegaan. Als onderdeel van de motivering kan ook worden verwezen naar onderzoeksgegevens en rapportages, die als bijlage aan dit deel van het vaststellingsbesluit kunnen worden verbonden. In dit deel van het vaststellingsbesluit zullen dus ook de uitkomsten van de afweging in het kader van de ladder voor duurzame verstedelijking komen te staan.

4.11.3 Reikwijdte van het onderzoek

Reikwijdte onderzoek en regionale afstemming

Met de gewijzigde formulering van de ladder in dit besluit is geen andere werking van de ladder beoogd. Nog steeds zal op grond van artikel 3:2 Awb zo nodig onderzoek nodig zijn om de behoefte vast te stellen.

In het geval in het omgevingsplan een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt, wordt rekening gehouden met de behoefte aan de voorgenomen stedelijke ontwikkeling. De behoefte wordt onderbouwd en afgewogen op het niveau van het verzorgingsgebied van de ontwikkeling. Dit betekent dat de aard en omvang van de stedelijke ontwikkeling bepalend zijn voor de reikwijdte van de beschrijving van en het overleg over de behoefte, waarvan de resultaten ook zijn opgenomen in de beschrijving. Dit gebied kan verschillen naar gelang de aard en de omvang van de voorziene stedelijke ontwikkeling. Met andere woorden: de aard en omvang van de ontwikkeling in relatie tot de context zijn bepalend voor de uitgebreidheid van de onderbouwing. Bij elk plan hoort derhalve een bij dat plan passende onderbouwing. Provinciale of regionale visies en afspraken kunnen als basis dienen voor de onderbouwing, als dergelijke documenten concreet en voldoende onderbouwd zijn. Bij de behoefte gaat het verder niet alleen om de kwantitatieve behoefte, maar ook om de kwalitatieve behoefte, zijnde de behoefte aan het specifieke karakter van de voorziene stedelijke ontwikkeling.

Bij ontwikkelingen met een ruimtelijk effect op het grondgebied van andere gemeenten of provincies is bovengemeentelijke of zelfs bovenprovinciale afstemming noodzakelijk.⁸² Bij bepaalde ontwikkelingen is bovengemeentelijke afstemming niet aan de orde. Dat kan het geval zijn wanneer een stedelijke ontwikkeling uitsluitend lokale ruimtelijke gevolgen heeft. Het is primair aan het gemeentebestuur om op basis van het ruimtelijke verzorgingsgebied van de betreffende ontwikkeling te bepalen tot welk gebied de onderbouwing van de behoefte zich uitstrekt en met wie hierover wordt overlegd.

Stedelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied

Als het omgevingsplan een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, wordt aanvullend op de beschrijving van de behoefte en het resultaat van het benodigde overleg, gemotiveerd waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in de behoefte kan worden voorzien. Daarbij kunnen de beschikbaarheid en geschiktheid van de ontwikkelingsmogelijkheden een rol spelen. Wat onder stedelijk gebied wordt verstaan, is opgenomen in bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving. In het toepassingsbereik van het artikel over de ladder is – conform het huidig geldende recht – tot uitdrukking gebracht dat voor bestaand stedelijk gebied en stedelijk groen aan de rand van de bebouwing van stedelijk gebied dezelfde regels gelden.

Fasering van onderzoek

In paragraaf 3.2.4.4 van de nota van toelichting bij het Omgevingsbesluit wordt beschreven dat het bevoegd gezag kan besluiten het voor een (wijziging van een) omgevingsplan benodigde onderzoek te verleggen naar het moment van realisatie van een ontwikkeling. Dat kan in het geval

---

⁸² Zie bijvoorbeeld ABRvS 4 mei 2016, ECLI:NL:RVS:2016:1208. In deze uitspraak ging het om een vestiging van een grootschalig datacenter dat een niet regionaal gebonden verzorgingsgebied kende.

van de ladder ook het moment van gebruiksfunctiewijziging zijn. Ook bij het doorleggen van onderzoekslasten mag echter niet op voorhand aannemelijk zijn dat toegelaten functies op een locatie nooit kunnen worden gerealiseerd. Dit zou in strijd zijn met het vereiste dat het omgevingsplan voorziet in een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Het uitgangspunt van fasering betekent voor de ladder dat er mogelijkheden zijn om op basis van een globalere beschrijving en – indien noodzakelijk – onderzoek vast te stellen dat van een evenwichtige functietoedeling sprake is en dat gedetailleerder onderzoek naar de behoefte aan een stedelijke ontwikkeling naar het realisatiemoment of moment van de wijziging van de gebruiksfunctie kan worden verlegd. Uiteraard zal dit afhangen van de omstandigheden van het geval.

Om aan de instructieregel over de ladder te voldoen zal het in de regel in de rede liggen om een ontwikkeling toe te laten als het omgevingsplan een nader afwegingsmoment creëert. Op dat moment kan een beoordeling van de activiteit in het licht van de behoefte aan die stedelijke ontwikkeling plaatsvinden, en bij een stedelijke ontwikkeling buiten het bestaand stedelijk gebied, worden afgewogen of dat wenselijk is.

De gemeenteraad kan er dus voor kiezen om de toepassing van de ladder door te schuiven naar het moment waarop het initiatief zich voordoet, maar hoeft dit niet te doen. Het doorschuiven heeft tot gevolg dat deze locatie niet meetelt als bestaand aanbod van die stedelijke ontwikkeling voor de toepassing van de ladder voor andere locaties in de omgeving. Zolang de toepassing van de ladder is doorgeschoven, is de locatie dus geen onderdeel van het aanbod van die stedelijke ontwikkeling. Bij toepassing van de ladder is het daarom van belang vast te stellen hoe andere nog niet feitelijk gerealiseerde nieuwe stedelijke ontwikkelingen zijn geregeld. Alleen als een gemeente voor een nieuwe stedelijke ontwikkeling in het omgevingsplan of voor een vergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit daadwerkelijk toepassing heeft gegeven aan de ladder, maakt de nieuwe stedelijke ontwikkeling ook onderdeel uit van het aanbod van die stedelijke voorziening.

Met het wijzigingsbesluit van 1 juli 2017 waarmee de ladder al werd vereenvoudigd, werd in een nieuw derde lid de mogelijkheid geboden, om de toepassing van de ladder door te schuiven naar het uitwerkings- of wijzigingsplan. Een dergelijke expliciete bepaling is niet langer nodig. Enerzijds omdat uitwerkingsplichten en wijzigingsbevoegdheden zoals op grond van het nu geldende recht mogelijk zijn in een bestemmingsplan straks niet langer als apart instrument bestaan en anderzijds omdat het nieuwe stelsel fasering van onderzoek in algemene zin faciliteert.

4.11.4 Wijzigingen

De wijzigingen ten opzichte van de regeling in het nu geldende recht betreffen geen beleidswijziging. De wijzigingen zijn samengevat:

- De ladder voor duurzame verstedelijking wordt passend gemaakt voor het nieuwe stelsel. Hierdoor is niet langer sprake van een proceseis maar van een materiële beslisregel.
- Om de ladder voor de praktijk verder te vereenvoudigen wordt vaste jurisprudentie gecodificeerd.
- De mogelijkheden tot fasering van de ladder zijn uitgebreid.

4.11.5 Effecten

- De ladder is nog eenvoudiger in zijn werking.
- Door deze verdere vereenvoudiging en de bredere mogelijkheden om onderzoek te faseren, worden onderzoekslasten verminderd.
- Er zijn inhoudelijk geen effecten.

4.12 Landelijke fiets- en wandelroutes (routenetwerken)

4.12.1 Inleiding en achtergrond

Dit besluit vult de instructieregels over het omgevingsplan in het Besluit kwaliteit leefomgeving aan met een regel over bepaalde recreatieve fiets- en wandelroutes. De instructieregel dient ter uitvoering van de motie Ronnes c.s.⁸³ De motie is zo uitgewerkt dat voor zover een omgevingsplan voorziet in nieuwe ontwikkelingen die bepaalde landelijke fiets- en wandelroutes kunnen doorsnijden, het belang van de instandhouding van deze fiets- en wandelroutes bij het omgevingsplan wordt betrokken.

Het kabinet heeft in de zogenoemde overwegingbrief van maart 2017 aangegeven dat hoewel het kabinet het belang van recreatieve fiets- en wandelroutes onderschrijft, het belang niet absoluut is en dat dit altijd afgewogen moet kunnen worden tegen andere maatschappelijke belangen zoals (overweg)veiligheid.⁸⁴ Een strikte uitleg van de motie zou ertoe leiden dat recreatieve routenetwerken onaantastbaar worden en een afweging tussen verschillende belangen onmogelijk maken. Het kabinet heeft daarom onderzocht hoe de motie het beste kan worden uitgevoerd. Stichting Wandelnet en het Fietsplatform (hierna gezamenlijk: routestichtingen), de VNG en het IPO zijn hierbij betrokken. Omdat dit enige tijd in beslag nam, is ervoor gekozen de instructieregel via dit besluit aan het Besluit kwaliteit leefomgeving toe te voegen.

Hoewel eerder in het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur is afgesproken dat het Rijk geen taak heeft bij de landelijke fiets- en wandelroutes en deze routenetwerken in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte niet aangemerkt zijn als nationaal belang, is ter uitvoering van genoemde motie paragraaf 5.1.7.6 Landelijke fiets- en wandelroutes in het Besluit kwaliteit leefomgeving ingevoegd. De doelstelling van de regel is dat de instandhouding van (bepaalde) bestaande landelijke fiets- en wandelroutes een plek heeft in de besluitvorming van het omgevingsplan.

Voor de routenetwerken wordt ter uitvoering van de eerdere motie van Albert de Vries c.s.⁸⁵ in het kader van de nieuwe nationale omgevingsvisie bezien welke nadere afspraken nodig zijn om de recreatieve fiets-, wandel- en vaarnetwerken⁸⁶ in stand te houden en hoe deze afspraken doorwerken.

4.12.2 Inhoud van de instructieregel voor routenetwerken

Het belang van de instandhouding van de landelijke fiets- en wandelroutes moet worden afgewogen tegen andere belangen zoals woningbouw, natuur, andere infrastructuur, of voorgenomen nieuwe bedrijvigheid. Mocht door nieuwe ontwikkelingen doorkruising niet te voorkomen zijn, dan kan een bestuursorgaan bezien hoe bijvoorbeeld een omlegging opnieuw kan worden ingepast. De formulering 'betrekken bij' sluit hierbij aan. De instructieregel betreft de in bijlage XVIA bij het Besluit kwaliteit leefomgeving bij naam genoemde Lange-Afstand-Wandelpaden (LAW's), Streekpaden en Landelijke Fietsroutes (LF-routes). Tezamen worden deze netwerken geduid als landelijke fiets- en wandelroutes. Delen daarvan zijn onderdeel van een internationaal netwerk.

Een LAW is een wandelpad over lange afstand dat in principe van A naar B loopt en een Streekpad is een lange-afstand-wandelpad dat in principe rondloopt, van A naar A. Dit landelijk routenetwerk onderscheidt zich van andere routenetwerken door de afstand (namelijk lange-afstand) en de

---

⁸³ Kamerstukken II 2016/17, 33118, nr. 67.

⁸⁴ Kamerstukken II 2016/17, 29893, nr. 211.

⁸⁵ Kamerstukken II 2014/15, 33962, nr. 127.

⁸⁶ Zoals in de nota van toelichting bij het Besluit kwaliteit leefomgeving opgemerkt zijn over het Basis Recreatietoerwaart Netwerk op 16 november 2016 bestuurlijke afspraken gemaakt tussen het Rijk en de provincies (zie par. 18.3.5 in de nota van toelichting van het Besluit kwaliteit leefomgeving).

markering (namelijk wit-rood voor LAW's en geel-rood voor Streekpaden). Deze 'merken' zijn ook wettelijk gedeponereerd en Stichting Wandelnet is merkhouders.

Voor het fietsen geldt dat het landelijk netwerk bestaat uit LF-routes. Dit zijn lange-afstand-fietsroutes die, gekoppeld aan landelijke of internationale thema's, stad en streek met elkaar verbinden.⁸⁷ Als merkhouders van de LF-routes coördineert Stichting Landelijk Fietsplatform dit proces.

De routestichtingen beheren hun landelijke routedata in een database (landelijke routedatabank).

Voor de invulling van de instructieregel kan bij eventuele doorkruising van de landelijke fiets- en wandelroutes in bijlage XVIA bij het Besluit kwaliteit leefomgeving gebruik worden gemaakt van de richtlijn 'Barrièrewerking van lijninfrastructuur' (nr. 299) van het CROW. In de praktijk bekijken ProRail en Rijkswaterstaat hoe deze richtlijnen al voor rijksprojecten kunnen worden toegepast bij de reconstructie van infrastructuur.

De methodiek van CROW voorziet erin dat bij de aanleg en aanpassing van infrastructuur zo veel mogelijk rekening wordt gehouden met kruisende landelijke fiets- en wandelroutes. Rijkswaterstaat geeft hier door middel van een regulier overleg met de routestichtingen uitvoering aan. In projectbesluiten wordt bij doorsnijding van deze fiets- en wandelroutes expliciet aandacht besteed aan de gemaakte afweging van belangen. Waar nodig worden op passende afstanden alternatieve kruisingen aangelegd, om de continuering van de routes te waarborgen. Bij de keuze voor een nieuwe landelijke fiets- of wandelroute kan in overleg met de routestichtingen gekozen worden voor een beperkte omleiding van de bestaande route.

Hoewel de richtlijnen geschreven zijn voor lijninfrastructuur, is deze methodiek ook toepasbaar bij ruimtelijke ontwikkelingen die niet uitsluitend lijngericht, maar ook gebiedsgericht kunnen zijn. De kwaliteit van de verbinding kan uiteraard ook een rol spelen in de belangenafweging.

Op grond van artikel 5.166 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is een ontheffing van de instructieregel mogelijk. Het openstellen van de mogelijkheid van artikel 2.32 van de wet voor deze instructieregel past in de lijn dat de bevoegdheid tot het verlenen van een ontheffing ziet op specifieke rijksbelangen.⁸⁸

4.12.3 Wijzigingen

- De instructieregel is nieuw.

4.12.4 Effecten

- Hoewel het geldende recht een dergelijke instructieregel niet kent, betrekken veel gemeenten het belang van de routenetwerken al bij hun besluitvorming.
- De verwachting is dat de regel geen extra onderzoekslasten met zich brengt, omdat duidelijk is waar de routenetwerken liggen.

4.13 Beoordeling en inpassing omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit

In verband met de wijziging van 'afwijkactiviteit' naar 'omgevingsplanactiviteit' die is opgenomen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is paragraaf 8.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving gereserveerd gehouden. De beoordelingsregels over de omgevingsplanactiviteit worden met dit besluit ingevoegd in die paragraaf.

---

⁸⁷ Er wordt gewerkt aan doorontwikkeling van een beperkt aantal LF-routes tot zogenoemde nationale icoonroutes.

⁸⁸ Zie verder paragraaf 8.3 van de nota van toelichting bij het Bkl, Stb. 2018, 292, p. 398.

Bij het voorbereiden van dit besluit is geconstateerd dat ook op twee verwante punten een aanvulling nodig is van het Besluit kwaliteit leefomgeving voor een goede werking van het stelsel.

4.13.1 Beoordelingsregels

De omgevingsplanactiviteit is volgens de definitie in het wetsvoorstel Invoeringswet

Omgevingswet: *“activiteit, inhoudende:*

- a. een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die niet in strijd is met het omgevingsplan,*
- b. een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die in strijd is met het omgevingsplan, of*
- c. een andere activiteit die in strijd is met het omgevingsplan”.*

Deze definitie sluit nauw aan op de wijze waarop de beoordeling plaatsvindt. Als er sprake is van een binnenplans vergunningstelsel, wordt eerst gezien of de vergunning verleend kan worden op grond van de binnenplanse beoordelingsregels. Dat is onderdeel a van de definitie. Het bevoegd gezag beoordeelt de vergunning in dat geval alléén aan de hand van de binnenplanse beoordelingsregels. Die binnenplanse beoordelingsregel moet, net als alle andere regels in het omgevingsplan, voldoen aan artikel 4.2, eerste lid, en artikel 4.19a, eerste en tweede lid, van de Omgevingswet en aan de instructieregels van het Rijk en de provincie voor het vaststellen van een omgevingsplan. Daaraan hoeft dus niet opnieuw getoetst te worden als positief beschikt wordt op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit; volstaan wordt met het toepassen van de binnenplanse beoordelingsregels. Een dergelijke regel zal in het algemeen zo verwoord zijn dat het belang van de aanvrager wordt afgewogen tegen het belang dat het vergunningstelsel beschermt; andere belangen zijn daarbij niet aan de orde.

Als de vergunning niet verleend kan worden op grond van de binnenplanse beoordelingsregels, wordt de aanvraag verder afgehandeld als een aanvraag voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Dan is er sprake van een activiteit als bedoeld in onderdeel b van de definitie. Onderdeel c van de definitie betreft de situatie dat er geen binnenplans vergunningstelsel is. Als een aanvraag wordt gedaan om een activiteit te verrichten die in strijd is met een algemene regel over activiteiten in het omgevingsplan, is er direct sprake van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Met een algemene regel wordt zowel bedoeld op een regel die geldt voor het hele grondgebied, zoals een regel over een milieubelastende activiteit die het Rijk niet langer regelt, als aan een regel voor een specifieke locatie, bijvoorbeeld een maximaal bouwvolume of een maximale hoogte van een gebouw.

Afdeling 8.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, zoals ingevoegd met dit besluit, bevat een uitputtende juridische regeling voor de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (onderdelen b en c). Binnenplanse beoordelingsregels hebben daarbij geen betekenis meer. Wel kan het gemeentebestuur beleidsregels voor het beoordelen van aanvragen om buitenplanse omgevingsplanactiviteiten vaststellen. Ook zal het college van burgemeester en wethouders bij de beoordeling vanzelfsprekend rekening houden met vastgesteld beleid in de gemeentelijke omgevingsvisie en eventuele programma's. Verder houdt het college, zoals bepaald in artikel 2.2 van de Omgevingswet, rekening met de taken en bevoegdheden van andere overheden. In dit licht zal het ook het beleid van andere overheden over die taken en bevoegdheden betrekken in zijn overwegingen.

Voor het beoordelen van een aanvraag om omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit gelden dezelfde inhoudelijke kaders als voor het omgevingsplan. Daarom moet een aanvraag getoetst worden aan het oogmerk 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' uit artikel 4.2, eerste lid, van de Omgevingswet. Die afweging is niet anders dan bij het vaststellen van een omgevingsplan. Dat betekent dat de gemeente een nieuwe afweging maakt van de belangen die op een bepaalde locatie aan de orde zijn. Centraal staat de afweging tussen

het belang dat de initiatiefnemer heeft bij het verrichten van zijn activiteiten en het belang achter de regel waarvan afwijking wordt gevraagd. Maar ook andere belangen wegen mee, inclusief belangen die nog niet aan de orde waren op het moment dat de gemeente het geldende omgevingsplan vaststelde, bijvoorbeeld de energietransitie.

Behalve deze wettelijke bepaling moet het bevoegd gezag bij het beoordelen van een aanvraag ook de nadere regelgeving over het omgevingsplan in acht nemen. Het Besluit kwaliteit leefomgeving voorziet er daarom in dat de instructieregels van het Rijk en de provincie voor het vaststellen van een omgevingsplan van overeenkomstige toepassing zijn als beoordelingsregel. Materieel zal het bevoegd gezag bij het beoordelen van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit vooral hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving hanteren in combinatie met instructieregels in de omgevingsverordening. Dat geldt ook voor de in dat hoofdstuk opgenomen mogelijkheid tot het aanvragen van een ontheffing van de instructieregels. De verschillende belangen die in hoofdstuk 5 aan de orde zijn, zoals de bescherming van het milieu en het behoud van het cultureel erfgoed, komen langs deze weg weer aan de orde bij de beoordeling van de aanvraag.

Bij het overeenkomstig toepassen van de instructieregels over het omgevingsplan worden de regels uiteraard gelezen in de context van vergunningverlening. Instructieregels die bepalen dat een belang of criterium in acht genomen wordt, daarmee rekening gehouden wordt of betrokken wordt laten zich zonder nadere interpretatie toepassen. Een instructieregel die bepaalt dat het omgevingsplan een activiteit niet toelaat wordt gelezen als een plicht tot het weigeren van een aanvraag om omgevingsvergunning voor die activiteit. Een instructieregel die vereist dat het omgevingsplan bepaalde regels bevat over een activiteit wordt – als de aanvraag ziet op die activiteit – gelezen als een plicht tot het verbinden van voorschriften over die activiteit aan de omgevingsvergunning. Sommige instructieregels, met name op het gebied van externe veiligheid en milieu, leggen een verband tussen de toe te laten activiteit en de al eerder toegelaten activiteiten. Als de activiteit alleen toegelaten kan worden door beperkingen op te leggen aan eerder toegelaten activiteiten, is een omgevingsvergunning niet het geschikte instrument omdat een vergunning niet kan leiden tot beperkingen voor derden. In de artikelsgewijze toelichting op artikel 8.0b wordt hier nader op ingegaan. Als een initiatiefnemer een dergelijke activiteit wil verrichten doet een gemeente er goed aan om in vooroverleg aan te sturen op een verzoek tot het wijzigen van het omgevingsplan in plaats van een aanvraag om een omgevingsvergunning.

De beoordelingsregels in dit besluit spiegelen niet alleen de regel in de wet en de instructieregels over het omgevingsplan, maar ook diverse bijzondere regels. Dit besluit voorziet daarom ook in beoordelingsregels voor de volgende bijzondere gevallen:

- Omgevingsplanactiviteiten van provinciaal en nationaal belang. Als de provincie of het Rijk kan onderbouwen dat een activiteit aan te merken is als 'omgevingsplanactiviteit van provinciaal belang' respectievelijk 'omgevingsplanactiviteit van nationaal belang' worden niet alle instructieregels van overeenkomstige toepassing verklaard, maar het pakket regels dat ook van toepassing is op een projectbesluit van de provincie respectievelijk het Rijk. Het Rijk kan in dit geval voorbijgaan aan de provinciale instructieregels. Ook voorkomt de regeling in dit besluit dat een minister die in een concreet geval niet kan voldoen aan een rijksinstructieregel ontheffing moet aanvragen bij zichzelf of een andere minister, of dat gedeputeerde staten in een dergelijk geval ontheffing moeten aanvragen bij zichzelf. Zie ook de nota van toelichting bij het Besluit kwaliteit leefomgeving over de toepasselijkheid van de instructieregels uit hoofdstuk 5 van dat besluit op het projectbesluit.⁸⁹
- Voorbeschermingsregels. Het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet bevat een wijziging van de werking van de regeling in afdeling 4.2 van de Omgevingswet voor voorbereidingsbesluiten. Voorbeschermingsregels worden daarmee onderdeel van het omgevingsplan. Hoewel daardoor in beginsel ook een omgevingsvergunning voor een

---

⁸⁹ Stb. 2018, 292, p. 479.

buitenplanse omgevingsplanactiviteit kan worden aangevraagd die afwijkt van voorbeschermingsregels, kan deze niet worden verleend. Van voorbeschermingsregels mag, net als onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht ⁹⁰, alleen binnenplannen afgeweken worden. Een uitzondering vormen de omgevingsplanactiviteiten van provinciaal en nationaal belang. Daarmee kan de provincie afwijken van gemeentelijke voorbeschermingsregels, en het Rijk van provinciale en gemeentelijke voorbeschermingsregels. Dit voorkomt dat het gemeente- of provinciebestuur activiteiten van provinciaal of nationaal belang kan blokkeren met een voorbeschermingsregel.

- **Projectbesluiten.** In artikel 4.19a, eerste lid, van de Omgevingwet, zoals in te voegen bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, is bepaald dat in een omgevingsplan geen regels gesteld worden die het uitvoeren van een project belemmeren als het Rijk of een provincie daarvoor een projectbesluit heeft vastgesteld. Vanzelfsprekend mag ook een vergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit de uitvoering van zo'n projectbesluit niet belemmeren.
- **Afwijken van maatwerkregels.** Als wordt gevraagd om afwijking van een maatwerkregel, moet bij de toets aan het oogmerk 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' rekening worden gehouden met de regels die gelden voor het stellen van die maatwerkregel. Het gaat dan om regels over het al dan niet mogelijk zijn van maatwerkregels (op grond van artikel 4.6 van de Omgevingswet) en om instructieregels over die maatwerkregels (op grond van artikel 2.22 of 2.24 van de Omgevingswet). Het Rijk heeft dergelijke instructieregels opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit bouwwerken leefomgeving. Naar verwachting zullen ook in de ministeriële regeling en in omgevingsverordeningen regels opgenomen worden die bepalen of en met welk oogmerk maatwerk mogelijk is. Omdat deze regels niet in het hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving staan maar in andere wettelijke regelingen, volstaat de algemene vanovereenkomstigetoepassingverklaring van instructieregels niet en moet dit apart geregeld worden.

4.13.2 Inpassing omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit in omgevingsplan

Op grond van artikel 4.17 van de Omgevingswet moet een omgevingsplan binnen vijf jaar in overeenstemming worden gebracht met een voortdurende buitenplanse omgevingsplanactiviteit die een andere functie toelaat dan het omgevingsplan of het in stand houden van een bouwwerk toelaat in afwijking van het omgevingsplan. Bij het naleven van die wettelijke verplichting gelden de instructieregels over het omgevingsplan onverkort. Bij de voorbereiding van dit besluit is geconstateerd dat er in enkele gevallen situaties kunnen ontstaan dat een gemeente op grond van het Besluit kwaliteit leefomgeving of de omgevingsverordening verplicht is om een instructieregel na te leven die het bevoegd gezag voor de omgevingsplanactiviteit niet hoefde na te leven als beoordelingsregel. In de overgangsfase kan zich dit vaker voordoen, omdat tracébesluiten die nog op grond van de Tracéwet worden vastgesteld gelden als omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit⁹¹, projectbesluiten die tijdens de overgangsfase worden vastgesteld kunnen gelden als zo'n omgevingsvergunning⁹² en projectuitvoeringsbesluiten op grond van de Crisis- en herstelwet, voor zover die voorzien in een omgevingsplanactiviteit, gelden als zo'n omgevingsvergunning.⁹³

In deze gevallen wijken de instructieregels voor het besluit dat is aangemerkt als omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit in meer of mindere mate af van de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Onder het huidige recht zou de gemeente een dergelijke niet-inpasbare vergunning kunnen laten voortbestaan, maar artikel 4.17

---

⁹⁰ Artikel 2.12, eerste lid, onder d, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

⁹¹ Zie artikel 4.47 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

⁹² Zie artikel 22.16 van de Omgevingswet, zoals in te voegen bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

⁹³ Zie artikel 4.31 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

staat daaraan in de weg. Om een conflict tussen deze wettelijke regel, de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving of de omgevingsverordening en eventuele instructies te voorkomen en bestaande rechten zoveel mogelijk te respecteren, is het Besluit kwaliteit leefomgeving op twee punten aangevuld. Deze aanvullingen moeten overigens worden gelezen in de context dat instructieregels in het algemeen eerbiedigende werking hebben. Daarop zal eerst worden ingegaan.

Eerbiedigende werking is de regel

Bij het maken van regelgeving is het van belang bestaande situaties te onderscheiden van nieuwe situaties. Een nieuwe regel kan in het algemeen volledig en direct gelden voor nieuwe situaties, terwijl voor bestaande situaties de rechtszekerheid en de kosten van aanpassing afgewogen moeten worden tegen het belang achter de regel. Bij het stellen van instructieregels over het omgevingsplan door het Rijk of een provincie is bieden van eerbiedigende werking gebruikelijk, zodat eerder toegelaten activiteiten kunnen worden voortgezet. Daarbij maakt het niet uit of de activiteit toegelaten is bij omgevingsplan of bij omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Verwacht mag worden dat die praktijk onder het nieuwe recht in de meeste gevallen zal worden gecontinueerd.

Als provincies of het Rijk afwijken van het gebruik om eerbiedigende werking te bieden, zullen zij dat expliciet moeten motiveren. Zonder expliciete motivering is het voor gemeenten moeilijk op basis van de instructieregel te komen tot dragende burgerbindende besluiten. Afstemming met de betrokken gemeenten als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, van de Omgevingswet is in dit verband van bijzonder belang. Bij het stellen van dergelijke regels is het behulpzaam om onderscheid te maken tussen verschillende situaties, in volgorde van het gewicht van het belang van degene die de activiteit verricht:

- de activiteit is al geruime tijd toegestaan, maar wordt tot dusver niet verricht;
- de activiteit is recent toegestaan, maar wordt nog niet verricht;
- de activiteit wordt al verricht en het belang achter de instructieregel noopt tot aanscherping van de regels over of voorschriften voor de activiteit;
- de activiteit wordt al verricht en het belang achter de instructieregel noopt tot het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de activiteit.

De laatste situatie is bijzonder gevoelig. Een wijziging van een omgevingsplan die leidt tot het beëindigen van een activiteit kan immers verstrekende effecten hebben voor burgers en bedrijven. Hoewel zo'n besluit niet leidt tot het ontnemen van onroerende zaken, heeft het wel effecten op het ongestoorde gebruik van eigendom in de betekenis van artikel 1 van het Eerste Protocol bij het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens.

De regels in het Besluit kwaliteit leefomgeving, inclusief de aanvullingen bij dit besluit, voorzien in lijn met het bovenstaande in het algemeen in eerbiedigende werking. De regels in de paragrafen 5.1.3 (water), 5.1.5 (landschap en cultureel erfgoed), 5.1.6 (infrastructuur), 5.1.7 (ruimtelijke reserveringen) en 5.1.8 (toegankelijkheid) van het Besluit kwaliteit leefomgeving eerbiedigen alle rechtmatig toegelaten activiteiten. Vaak gebeurt dit door een expliciete bepaling dat de regels niet zien op eerder toegelaten activiteiten, soms door te bepalen dat de regels alleen zien op nieuwe gevallen, soms door gebruik te maken van open normen zodat de gemeente zelf kan bepalen hoe zij omgaat met bestaande gevallen. Paragraaf 5.1.4 (milieu) vereist in bepaalde gevallen het aanscherpen van regels over toegelaten activiteiten, maar biedt voldoende afwegingsruimte aan gemeenten om bestaande activiteiten te continueren. Paragraaf 5.1.2 (veiligheid) bevat wel enkele regels die het beëindigen van bepaalde combinaties van activiteiten en kwetsbare gebouwen of locaties vereisen, waarbij overigens steeds naast de veiligheid ook het belang van de rechtszekerheid is gewogen. Bij die regels is zoals boven beschreven ook onderscheid gemaakt tussen activiteiten die al wel en nog niet verricht worden.

Dat eerbiedigende werking in enkele gevallen ontbreekt hangt samen met het bijeenbrengen van milieu en ruimtelijke ordening in het nieuwe stelsel: in de milieuregelgeving is het immers al van

oudsher gebruikelijk dat de overheid beperkingen kan opleggen aan bestaande activiteiten. Mede om deze reden kent het omgevingsplan, anders dan het bestemmingsplan, geen standaard eerbiedigend overgangsrecht.⁹⁴

In bepaalde gevallen zullen instructieregels of instructies over het omgevingsplan dus vereisen dat de regels over eerder toegelaten activiteiten aangescherpt worden of – als *ultimum remedium* – een eerder toegelaten activiteit beëindigd wordt. Voorbeelden hiervan zijn:

- aanscherping van normen in EU-richtlijnen of andere internationale verplichtingen die direct of indirect doorwerken via instructieregels over het omgevingsplan;
- aanscherping van normering als gevolg van nieuwe wetenschappelijke inzichten;
- wijziging van berekeningsmethoden of onderliggende gegevens, waardoor blijkt dat de immissie op een gevoelig gebouw of het veiligheidsrisico ter plaats van een kwetsbaar gebouw of kwetsbare locatie niet meer aanvaardbaar is;
- een zeer kwetsbaar gebouw of kwetsbare locatie die niet gerealiseerd is en waarvan de toelating op grond van de bij dit besluit ingevoegde instructieregels moet worden beëindigd (zie ook paragraaf 4.17.2 van deze toelichting);⁹⁵
- een negatieve ontwikkeling van de luchtkwaliteit in de omgeving, waardoor een eerder toegelaten activiteit niet langer voldoet aan de instructieregels over luchtkwaliteit;⁹⁶
- de verplichting om binnen de 10⁻⁵-plaatsgebondenrisicocontour rond een luchthaven de toelating van woningen en andere kwetsbare gebouwen te beëindigen, met persoonsgebonden overgangsrecht voor bewoners;⁹⁷
- wegnemen van onbenutte plancapaciteit via instructieregels van een provincie.⁹⁸

De provincie of het Rijk kan aanvullend op instructieregels gebruik maken van voorbeschermingsregels als bedoeld in 4.16 van de Omgevingswet. Daarmee kunnen nieuwe activiteiten die wel toegelaten zijn, maar nog niet plaatsvinden, 'bevroren' worden. Zo kunnen provincies en het Rijk voorkomen dat er tussen het moment dat zij het voornemen bekend maken om een nieuwe instructieregel uit te vaardigen en het moment dat de gemeente de eenmaal vastgestelde regel uitvoert nog begonnen wordt met nieuwe activiteiten waar de instructieregel op ziet. Dit is van belang als de instructieregel geen volledige eerbiedigende werking biedt of als de gemeente opgedragen wordt te voorzien in regels over activiteiten die nog niet verricht worden. Dit voorkomt ook nieuwe saneringsgevallen. Een voorbeschermingsregel heeft geen gevolgen voor activiteiten die al wel verricht worden.

Uitbreiding eerbiedigende werking rijksbesluiten en ontheffingen

Soms maakt de instructieregelgever bewust de keuze om een instructieregel niet te laten gelden voor specifieke gevallen. Dit doet zich voor bij de in de inleiding genoemde overgangsrechtelijke situaties, maar zal ook na de overgangsfase voorkomen in het geval van een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit van nationaal of provinciaal belang of in een situatie waarin een ontheffing als bedoeld in artikel 2.32 van de Omgevingswet is verkregen van een instructieregel. Het is niet wenselijk dat de gemeente bij het in overeenstemming brengen van het omgevingsplan met de omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit verplicht zou zijn om de rechtmatig toegelaten activiteit te beëindigen. Het is ook niet nodig dat de gemeente er op andere wijze in voorziet dat alsnog voldaan wordt aan de instructieregel. Daarom breidt dit besluit bij een aantal artikelen in het Besluit kwaliteit leefomgeving de reikwijdte van de eerbiedigende werking uit. Het gaat concreet om de instructieregels over het beschermen van waterbelangen (paragraaf 5.1.3 met uitzondering van artikel 5.37, zie wijziging artikel 5.36), het behoud van een vrije horizon

⁹⁴ Zie hierover Stb. 2018, 290, p. 99-101.

⁹⁵ Artikel 5.3a van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

⁹⁶ Paragraaf 5.1.4.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

⁹⁷ Artikel 10 van het Besluit burgerluchthavens.

⁹⁸ Zie hierover ook Kamerstukken I 2015/16, 33962, E, p. 52-53 en H, p. 9-10.

(paragraaf 5.1.5.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, zie wijziging artikel 5.128), Waddenzee en Waddengebied (de ingevoegde paragraaf 5.1.5.3 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, zie wijziging artikel 5.128), het behoud van ruimte voor toekomstige functies (paragraaf 5.1.6, zie wijziging artikel 5.132) en het behoeden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten (paragraaf 5.1.7, zie wijziging artikel 5.149). In elk van deze artikelen was al bepaald dat de instructieregels niet zien op activiteiten die voor inwerkingtreding van die regels al waren toegelaten op grond van een omgevingsplan of omgevingsvergunning voor een (buitenplanse) omgevingsplanactiviteit. Met de toevoeging is nu ook bepaald dat instructieregels niet zien op activiteiten die na inwerkingtreding van die regels worden toegelaten met een rijksprojectbesluit of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit die wordt verleend door een bestuursorgaan van het Rijk. Het Rijk is niet gebonden aan deze instructieregels bij projectbesluiten, bij onder oud recht vastgestelde besluiten die gelden als omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (zoals een tracébesluit) en bij omgevingsvergunningen voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit van nationaal belang.

Bij de andere instructieregels is de aanvulling niet nodig om verschillende redenen:

- Bepaalde instructieregels zien expliciet alleen op nieuwe gevallen, zoals de instructieregel in paragraaf 5.1.8 van het Besluit kwaliteit leefomgeving over toegankelijkheid van de openbare buitenruimte en twee instructieregels die met dit besluit worden toegevoegd, te weten de instructieregel voor de ladder voor duurzame verstedelijking in paragraaf 5.1.5.4 en die voor de routenetwerken in paragraaf 5.1.7.6.
- Andere instructieregels laten voldoende afwegingsruimte aan het bevoegd gezag om bestaande situaties voort te laten bestaan, zoals de instructieregel over de weging van het waterbelang in artikel 5.37 van het Besluit kwaliteit leefomgeving en de instructieregel over cultureel erfgoed in paragraaf 5.1.5.5 van dat besluit. Ook de instructieregels voor geur, geluid en trillingen in paragraaf 5.1.4 van het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn zo geformuleerd dat er voldoende afwegingsruimte is, of eerbiedigende werking.
- Eerbiedigende werking is niet aan de orde bij instructieregels die bewust niet alleen zien op nieuwe gevallen, maar ook op bestaande gevallen. Op dit type regels is in de inleidende sectie al ingegaan.

Verder regelt dit besluit dat ontheffingen in beginsel blijven gelden, waarbij wel wordt aangetekend dat een ontheffing zoals bepaald in artikel 2.32, zesde lid, van de Omgevingswet voor een bepaalde termijn kan worden verleend.

Regeling voor niet inpasbare vergunningen

Zoals eerder beschreven voorzien de meeste rijksinstructieregels voor het omgevingsplan in eerbiedigende werking voor bestaande gevallen. Soms wordt echter bewust gekozen voor instructieregels die het beëindigen van bepaalde (combinaties van) activiteiten bewerkstelligen. De gemeente zal – binnen een bij de instructieregel gestelde termijn – dergelijke activiteiten moeten schrappen uit het geldende omgevingsplan. Het is niet te onderbouwen dat degene wiens activiteit is toegelaten met een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit vervolgens anders behandeld wordt dan degene wiens activiteit is toegelaten op grond van het omgevingsplan. Voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten moeten dus dezelfde inhoudelijke kaders gelden als voor het omgevingsplan. Bij het inpassen van een dergelijke vergunning in het omgevingsplan zal het bevoegd gezag – meestal het college van burgemeester en wethouders – moeten bezien op welke wijze alsnog kan worden voldaan aan de instructieregel. Als dat niet mogelijk blijkt, is het intrekken van de omgevingsvergunning het *ultimum remedium*. Dit systeem is in dit besluit uitgewerkt door een algemene intrekingsverplichting voor omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten die niet (meer) aan de instructieregels over het omgevingsplan voldoen. Die verplichting geldt op de datum waarop het omgevingsplan in

overeenstemming moet worden gebracht met de omgevingsvergunning, tenzij de instructieregel een andere termijn geeft. Om te beklemtonen dat er sprake is van een *ultimum remedium* gelden enkele beperkingen. Zo moet het bevoegd gezag bezien of het redelijkerwijs mogelijk is de activiteit alsnog in te passen door te volstaan met minder ingrijpende wijzigingen in het omgevingsplan, bijvoorbeeld het beperken van de externe veiligheidsrisico's of het nemen van geluidwerende maatregelen. Ook is intrekking niet aan de orde als het bevoegd gezag een ontheffing als bedoeld in artikel 2.32 van de Omgevingswet kan verkrijgen. Als de ontheffing is opengesteld kunnen gedeputeerde staten of de verantwoordelijke minister ontheffing verlenen van de instructieregel als – zoals volgt uit dat artikel – het belang van inpassing van de activiteit in het omgevingsplan onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot het belang dat wordt gediend met de instructieregel waaraan niet aan voldaan kan worden. Tot slot is intrekking van een vergunning, zoals gebruikelijk bij vergunningen, niet mogelijk als volstaan kan worden met het wijzigen van vergunningvoorschriften. Bij de voorbereiding van een dergelijk besluit moet het bevoegd gezag zelf de nodige kennis over de relevante feiten en de af te wegen belangen verzamelen. Vooroverleg met de vergunninghouder is daar een onderdeel van (tenzij het gaat om een onbenutte vergunning, die overigens ook op grond van artikel 5.40, tweede lid, onder b, van de Omgevingswet kan worden ingetrokken).

Als de gemeente constateert dat een omgevingsvergunning die door een ander bestuursorgaan is verleend niet ingepast kan worden in het omgevingsplan, zal zij langs bestuurlijke weg het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning moeten wijzen op de verplichting om de vergunning – zo nodig – in te trekken of te wijzigen. In de artikelsgewijze toelichting op de artikelen 8.97b en 8.97c wordt hier nader op ingegaan.

De regels zijn vormgegeven als breed werkende systeembepalingen, net als de beoordelingsregels voor de omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit. Er is niet voor gekozen om gedetailleerd uit te werken in welke gevallen de instructieregels inderdaad vereisen dat de regels over een eerder toegelaten activiteiten aangescherpt worden of een eerder toegelaten activiteit beëindigd wordt. Een dergelijke detailuitwerking zou bewerkelijk en foutgevoelig zijn, terwijl deze niets zou bijdragen aan de rechtszekerheid omdat de bevoegde instanties in andere gevallen toch niet toe komen aan de regel. Daarnaast kan de regering niet voorzien in welke gevallen provincies, gebruik makend van hun bevoegdheid tot het stellen van instructieregels in artikel 2.22 van de Omgevingswet, regels zullen gaan stellen die het aanscherpen van regels of beëindigen van toegelaten activiteiten vergen. Een bijkomend voordeel van de regeling is dat deze een duidelijk kader biedt voor het geval dat bij het beoordelen van een aanvraag om een buitenplanse omgevingsplanactiviteit een fout is gemaakt bij het toepassen van een instructieregel, die pas ontdekt wordt op het moment dat de gemeente het omgevingsplan in overeenstemming wil brengen met de omgevingsvergunning.

Het aanscherpen van vergunningvoorschriften voor een activiteit, en zeker het niet langer toelaten daarvan, kan leiden tot schade bij degene die de activiteit verricht. Als die schade uitgaat boven het normale maatschappelijke risico en hem in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft,⁹⁹ kan hij conform de daarvoor geldende regels een beroep doen op de regeling voor nadeelcompensatie in hoofdstuk 15 van de Omgevingswet, zoals in te voegen bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Voor het toekennen van nadeelcompensatie zijn twee criteria in de Awb bepalend. Ten eerste het criterium van het "normale maatschappelijke risico" dat ertoe leidt dat kosten of schade die tot het normale maatschappelijke of normale bedrijfsrisico behoren in beginsel niet voor vergoeding in aanmerking komen. Ten tweede het criterium dat de wijziging of intrekking van de vergunning de vergunninghouder "in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft", dat ertoe leidt tot kosten of schade alleen wordt vergoed als de wijziging of intrekking van een vergunning onevenredig zwaar drukt op een burger of bedrijf ten opzichte van anderen

---

⁹⁹ Zie artikel 4.126, eerste lid, Awb.

(de referentiegroep).¹⁰⁰ Toepassing van deze criteria op het aanscherpen van vergunningvoorschriften of het intrekken van vergunningen zal niet alle gevallen tot de conclusie leiden dat de gemeente de schade moet vergoeden. Dit omdat – kort weergegeven – alleen abnormale en bovenmatige schade voor vergoeding in aanmerking komt. Bij het wijzigen of intrekken van een vergunning gaat het overigens om directe schade; het vaste forfait van het voorgestelde artikel 15.7 van de Omgevingswet geldt alleen voor indirecte schade die bestaat uit waardedaling van een onroerende zaak.

Nadat de gemeente de schade heeft uitgekeerd aan de vergunninghouder kan zij de uitbetaalde nadeelcompensatie in bepaalde gevallen verhalen op de provincie of op de verantwoordelijke minister. De Omgevingswet kent hiervoor de regeling voor extra kosten in artikel 13.3, dat bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet gewijzigd wordt.¹⁰¹ Die regeling kent enkele toepassingsvoorwaarden. Ten eerste is er een redelijkheidseis. Voor het onderhavige geval betekent dit dat de gemeente niet meer kosten kan verhalen dan de kosten die rechtstreeks voortvloeien uit de instructieregel. Dat past bij het eerder geschetste beeld dat intrekken een *ultimum remedium* is en andere (goedkopere) maatregelen om alsnog aan de instructieregel te voldoen de voorkeur hebben. Ten tweede moet het gaan om een instructieregel of instructie over een in die regel aangegeven locatie. Daarmee wordt zowel bedoeld op een geometrisch begrensde locatie als om een generieke aanwijzing die in de praktijk slechts ziet op één of enkele aanwijsbare gevallen. De algemene kosten van het maken van omgevingsplannen en het daartoe naleven van instructieregels van algemene aard worden via het Gemeentefonds vergoed en dus niet per geval. Tot slot geldt artikel 13.3 niet als (na interbestuurlijk overleg of bij wettelijke regeling) een andere financiële regeling wordt getroffen voor de uitvoering van de kosten van de instructieregel.

4.13.3 Wijzigingen

De wijzigingen ten opzichte van de regeling in het huidige geldende recht betreffen vooral een uniformering en aanpassing aan het stelsel van de Omgevingswet. De wijzigingen zijn samengevat:

- De inhoudelijke beoordelingsregels voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit zonder nationaal of provinciaal belang zijn gelijk getrokken met de instructieregels over het omgevingsplan.
- De inhoudelijke beoordelingsregels voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit van nationaal en provinciaal belang zijn gelijk getrokken met de instructieregels over het projectbesluit. Onder huidig recht is dit niet eenduidig geregeld.
- Bij omgevingsplanactiviteiten van provinciaal en nationaal belang kan zo nodig worden afgeweken van voorbeschermingsregels. Dit om te voorkomen dat voorbeschermingsregels dergelijke activiteiten kunnen blokkeren.
- Voor gemeenten is het duidelijker in welke gevallen zij eerder toegelaten activiteiten kunnen laten voortbestaan als bij de oorspronkelijke toelating andere instructieregels golden.
- Dit besluit voorziet in een regeling die het in beginsel mogelijk maakt om bij instructieregels de regels over bestaande functies of activiteiten aan te scherpen, ook als die bij een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit zijn toegelaten.

4.13.4 Effecten

- Beoordelingsregels voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit zijn eenvoudig toegankelijk. Nu nog zijn zij verspreid over tal van verschillende AMvB's en wetten.
- Gemeenten worden minder geconfronteerd met tegenstrijdige kaders.
- Beleid dat leidt tot het aanscherpen van regels over activiteiten kan effectief en eenduidig worden doorgevoerd.

---

¹⁰⁰ Zie verder Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 234-235.

¹⁰¹ Zie ook de toelichting hierop: Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 212-214.

4.14 Beoordeling omgevingsvergunning bouwactiviteit

Inleiding

In verband met de splitsing van de bouwactiviteit in een technische en een ruimtelijke activiteit in artikel 5.1 van de wet, die is opgenomen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, is paragraaf 8.3 van het Besluit kwaliteit leefomgeving eerder gereserveerd gehouden. Met dit besluit wordt afdeling 8.3 met de beoordelingsregels voor de bouwactiviteit toegevoegd aan het Besluit kwaliteit leefomgeving. Zie voor de systeembeschrijving van vergunningplichten voor het bouwen ook paragraaf 3.2 van deze toelichting.

Beoordelingsregels bouwactiviteit

De beoordelingsregels voor de aanvraag omgevingsvergunning bouwactiviteit zoals bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, onder a, zijn gebaseerd op artikel 5.18 in samenhang met artikel 5.20 van de wet. Op grond van artikel 5.20 worden de beoordelingsregels gesteld met het oog op het waarborgen van de veiligheid, het beschermen van de gezondheid, duurzaamheid en bruikbaarheid. De algemene rijksregels over bouwwerken in het Besluit bouwwerken leefomgeving zijn op grond van artikelen 4.3 en 4.21 van de wet op deze zelfde oogmerken gesteld. Net zoals onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en eerder de Woningwet, wordt de vergunning voor de bouwactiviteit alleen verleend als aannemelijk is dat wordt voldaan aan de in beoordelingskader genoemde regels.

Of een bouwactiviteit vergunningplichtig is volgt uit artikel 2.15d van het Besluit bouwwerken leefomgeving. Omdat de bouwactiviteit zoals bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, onder a van de wet alleen gaat over de vraag of en hoe een gebouw technisch is toegestaan, is het aantal onderdelen waaraan getoetst moet worden op grond van artikel 8.3b Besluit kwaliteit leefomgeving, ten opzichte van artikel 2.10 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht afgenomen. Een aanvraag voor een omgevingsvergunning bouwactiviteit wordt alleen getoetst aan de voor de activiteit van belang zijnde regels uit het Besluit bouwwerken leefomgeving en eventuele vanuit dit besluit mogelijk gemaakte lokale maatwerkregels in het omgevingsplan. Concreet houdt dit in dat nieuw te bouwen bouwwerken moeten voldoen aan de regels van hoofdstuk 4 (nieuwbouw) en afdeling 7.1 (bouw- en sloopwerkzaamheden aan bouwwerken) van het Besluit bouwwerken leefomgeving, en eventuele in het omgevingsplan opgenomen maatwerkregels die gebaseerd zijn op hoofdstuk 4 van het Besluit bouwwerken leefomgeving. In dat geval komt de maatwerkregel in het omgevingsplan in de plaats van hetgeen daarover is opgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving. De aanvraag omgevingsvergunning bouwactiviteit wordt verder niet aan het omgevingsplan getoetst. Wel is het mogelijk dat voor de activiteit ook een omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit nodig is. In dat geval wordt in dat kader, op basis van dat specifieke beoordelingskader, naar de verdere inhoud van het omgevingsplan gekeken.

Een vergunningplichtige bouwactiviteit die alleen betrekking heeft op het verbouwen of verplaatsen van een bestaand bouwwerk wordt alleen getoetst aan de regels in hoofdstuk 5 (verbouw en verplaatsing van een bouwwerken en wijziging van een gebruiksfunctie) en afdeling 7.1 (bouw- en sloopwerkzaamheden aan bouwwerken) van het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Net zoals onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht kent het Besluit kwaliteit leefomgeving een imperatief limitatief stelsel van weigeringsgronden voor de bouwactiviteit. Wanneer in de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit aannemelijk is gemaakt dat aan de regels van hoofdstuk 4, of hoofdstuk 5, en afdeling 7.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving is voldaan, moet de vergunning verleend worden. Het is mogelijk dat voor het daadwerkelijk verrichten van de activiteit meerdere toestemmingen nodig zijn, zoals een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Het (nog) niet hebben van deze andere toestemmingen is echter geen weigeringsgrond voor het verlenen van de vergunning voor de bouwactiviteit.

Omdat de technische bouwregelgeving zoveel mogelijk landelijk uniform is, kunnen aan de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit slechts een beperkt aantal voorschriften verbonden worden. Ten opzichte van de systematiek onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is dit inhoudelijk niet gewijzigd. Wel worden in een aantal artikelen in afdeling 8.3 de mogelijkheden meer expliciet benoemd. Zo wordt de bestaande mogelijkheid uit de Regeling omgevingsrecht om bepaalde gegevens voor de aanvraag van de vergunning later aan te leveren gecontinueerd. Het bevoegd gezag krijgt op grond van artikel 8.3c Besluit kwaliteit leefomgeving expliciet de mogelijkheid dit door middel van een voorschrift bij de vergunning te regelen.

Daarnaast wordt in afdeling 8.3 van het Besluit kwaliteit leefomgeving geregeld dat via een voorschrift bij de vergunning geen verdergaand maatwerk kan worden gesteld dan op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving mogelijk is. Overige voorschriften verbonden aan de vergunning kunnen alleen van administratieve aard zijn.

4.14.1 Wijzigingen

- De beoordelingsregels zien, in lijn met de wijziging in de Omgevingswet, alleen nog op de vraag of en hoe een gebouw technisch is toegestaan. De regeling van niet-technische aspecten verloopt via het omgevingsplan.

4.14.2 Effecten

- De beoordeling van een bouwactiviteit gebeurt straks langs twee sporen. Voor het deel dat uitputtend in rijksregelgeving geregeld blijft, is er continuïteit in de wijze van beoordeling van de aanvraag.

4.15 Stortplaatsen voor baggerspecie op land

Het storten van afvalstoffen op een stortplaats is in paragraaf 3.3.12 van het Besluit activiteiten leefomgeving aangewezen als een vergunningplichtige activiteit. Regels over bodembescherming op deze stortplaatsen beogen een algemeen beschermingsniveau voor de bodem en harmonisatie van het voorzieningenniveau op stortplaatsen. Het storten van afvalstoffen valt onder de richtlijn storten (Richtlijn 1999/31/EG van de Raad van de Europese Unie van 26 april 1999, betreffende het storten van afvalstoffen; PbEG L 182).

Met dit besluit wordt de gereserveerde paragraaf 8.5.2.5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving ingevuld. Deze paragraaf gaat over het storten van baggerspecie op land, niet zijnde gevaarlijke baggerspecie. De richtlijn storten is ook van toepassing op het storten van gevaarlijke baggerspecie. In Nederland is ervoor gekozen om gevaarlijke baggerspecie af te voeren naar een specifiek voor gevaarlijk afval bestemde stortplaats en niet te storten op stortplaatsen voor baggerspecie op land. Opgemerkt wordt dat de regels voor het toepassen van grond en bagger in oppervlaktewater uit het Besluit bodemkwaliteit via het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet zullen overgaan naar het Besluit activiteiten leefomgeving.

De regels voor het verbinden van voorschriften aan een omgevingsvergunning voor het storten van baggerspecie op het land zijn gericht op de bescherming van de bodem. De regels in paragraaf 8.5.2.5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving die via dit besluit worden ingevuld zijn, net als de regels voor het verbinden van voorschriften aan een omgevingsvergunning voor stortplaatsen, gericht op het isoleren, beheersen en controleren van de gestorte afvalstoffen (zie ook paragraaf 11.6.3.2 van de nota van toelichting van het Besluit kwaliteit leefomgeving¹⁰²). Gezien het waterige karakter van de te storten baggerspecie, zijn er daarnaast ook regels gericht op het

---

¹⁰² Stb. 2018, 262, p. 451-454.

beperken van het transport van verontreinigde stoffen naar het grondwater en oppervlaktewater. De voorschriften die via dit besluit worden opgenomen in paragraaf 8.5.2.5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, geven aan dat er voorzorgsmaatregelen getroffen moeten worden, dat er controles uitgevoerd moeten worden en wat er moet gebeuren als een interventiepunt in het grondwater, zoals bedoeld in artikel 8.62I van het Besluit kwaliteit leefomgeving dat via dit besluit wordt toegevoegd, is bereikt.

De regels in deze paragraaf dienen ter implementatie van de richtlijn stortten. Voorheen waren deze regels opgenomen in de 'Richtlijnen voor baggerspeciestortplaatsen' die zijn oorsprong ontleend aan het Beleidsstandpunt verwijdering baggerspecie¹⁰³, die nadien zijn geëvalueerd en aangepast. Vervolgens zijn deze regels opgenomen in de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land¹⁰⁴.

Opgemerkt wordt dat via dit besluit (zie paragraaf 5.4 van deze toelichting) stortplaatsen voor baggerspecie op land aangewezen worden als geval waarvoor het stellen van financiële zekerheid een verplichting is.

Tot slot zal bij Invoeringsregeling geregeld worden dat de artikelen uit de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land met betrekking tot de nazorgfase (artikelen 31 en 32) achterblijven in deze Regeling. Dit omdat deze artikelen betrekking hebben op gesloten stortplaatsen.

4.15.1 Wijzigingen

- In lijn met de gemaakte keuzes onder de Omgevingswet, zijn dit type regels opgetild van het niveau van een ministeriele regeling, naar het niveau van een AMvB. Een inhoudelijke wijziging ten opzichte van het voorheen geldende recht is niet beoogd; de werking en het beschermingsniveau is gelijk aan de regels zoals opgenomen in de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land.
- Het merendeel van de regels uit die Regeling zijn verheven naar dit besluit, waarbij de regels over de indieningsvereisten en regels over de uitvoering van monitoring in de Invoeringsregeling opgenomen gaan worden.

4.15.2 Effecten

- Deze regels staan nu met alle andere regels over het verbinden van voorschriften aan omgevingsvergunningen bij elkaar en kennen een zoveel mogelijk uniforme opbouw. Dit draagt bij aan de inzichtelijkheid van de regels.

4.16 Monitoring en gegevensverzameling waterkwaliteit

4.16.1 Inleiding en Achtergrond

Dit besluit vult de in het Besluit kwaliteit leefomgeving gereserveerde paragraaf 10.2.2.1 in. Paragraaf 10.2.2.1 gaat over de monitoring van de waterkwaliteit en de gegevensverzameling voor deze monitoring in het kader van de kaderrichtlijn water. Omdat de grondslag voor het verplichte monitoringsprogramma kaderrichtlijn water onvoldoende was, is met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet voorzien in een wijziging van artikel 20.2 van de wet. Het gevolg van deze wijziging is dat de regels over de monitoring van de waterkwaliteit via dit besluit worden ingevoegd in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

---

¹⁰³ Kamerstukken II 1993/94, 23450, nr. 1.

¹⁰⁴ Stcrt. 2001, 133.

4.16.2 Monitoringsprogramma

Artikel 8 van de kaderrichtlijn water verplicht de lidstaten tot het vaststellen van een monitoringsprogramma voor elk stroomgebiedsdistrict. Het monitoringsprogramma bevat de methode van monitoring voor de waterkwaliteit. Dat houdt in zowel het monitoren zelf (het meten en berekenen) als de beoordeling van de meet- en rekenresultaten. Ook de wijze van gegevensverstrekking van de monitoringsresultaten aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat maakt onderdeel uit van het monitoringsprogramma.

Met behulp van monitoring wordt bepaald of aan de omgevingswaarden voor waterkwaliteit voldaan wordt en of de andere doelstellingen van de kaderrichtlijn water, zoals geen achteruitgang van de toestand, bereikt worden. Met het uitvoeren van de maatregelen in de waterprogramma's uit hoofdstuk 4 van het Besluit kwaliteit leefomgeving moet aan de omgevingswaarden voor waterkwaliteit worden voldaan. Als uit de monitoring blijkt dat met de waterprogramma's niet aan de omgevingswaarden voor waterkwaliteit kan worden voldaan en er geen of onvoldoende gebruik gemaakt kan worden van de uitzonderingsmogelijkheden die zijn opgenomen in paragraaf 2.2.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, moeten de van toepassing zijnde waterprogramma's gewijzigd worden op grond van afdeling 3.2 van de wet.

Monitoring van omgevingswaarden is verplicht op grond van artikel 20.1, eerste lid, van de Omgevingswet. De monitoring van andere doelstellingen vindt haar grondslag in artikel 20.1, derde lid, van de Omgevingswet. Op grond van dit artikel worden in het Besluit kwaliteit leefomgeving andere parameters dan omgevingswaarden aangewezen die door monitoring worden bewaakt. Deze grondslagen om de Omgevingswet zijn bepalend voor de wijze waarop monitoring van de waterkwaliteit in het Besluit kwaliteit leefomgeving is geregeld. De inhoudelijke eisen aan het monitoringsprogramma wat betreft de monitoring uit het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 worden via het Invoeringsbesluit Omgevingswet ingevoegd volgens de systematiek van de Omgevingswet.

Verder vult dit besluit paragraaf 10.2.2.5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving in voor verslaglegging van de monitoring van de andere parameters voor waterkwaliteit, die zijn opgenomen in paragraaf 10.2.2.1. De wet zelf verplicht al tot het maken van een verslag van de gegevens die zijn verkregen door monitoring voor de omgevingswaarden. Regels over het beschikbaar stellen van verslagen over de monitoring aan het publiek zijn opgenomen in artikel 10.36 van het Omgevingsbesluit.

Onder het nu geldende recht is het monitoringsprogramma kaderrichtlijn water vastgelegd in het op grond van artikel 13, eerste lid, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 vastgestelde Besluit vaststelling monitoringsprogramma kaderrichtlijn water. Artikel 8.2.0a van het Invoeringsbesluit bevat overgangsrecht, inhoudende dat dit monitoringsprogramma geldt als een monitoringsprogramma als bedoeld in artikel 10.14b van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

De protocollen en andere documenten die op grond van het voormalige Besluit vaststelling monitoringsprogramma kaderrichtlijn water deel uitmaken van het monitoringsprogramma, blijven hierdoor behouden, ook onder de wet, zolang het monitoringsprogramma niet wordt aangepast. Dit betekent dat onder andere het Draaiboek monitoring grondwater KRW, de Handreiking MEP/GEP en het Protocol voor monitoring en toetsing drinkwaterbronnen KRW, bedoeld in artikel 1 van het voormalige Besluit vaststelling monitoringsprogramma kaderrichtlijn water, bruikbaar blijven.

Verder zijn aan paragraaf 10.2.2.1 drie bepalingen toegevoegd die zien op de gegevensverzameling. Het gaat om gegevens die nodig zijn voor het opstellen van stroomgebiedsbeheerplannen, de analyses en beoordeling als bedoeld in artikel 5 van de kaderrichtlijn water en de voortgang van de maatregelen als bedoeld in artikel 11 van de kaderrichtlijn water. Voorheen volgde dit impliciet uit artikel 3.4, tweede lid, van het Waterbesluit. Door de nieuwe systematiek van de Omgevingswet was het nodig om deze bepalingen expliciet op te nemen.

Overigens is van de gelegenheid gebruik gemaakt om een aantal aanpassingen te doen op het gebied van waterkwaliteit. In artikel 4.13 is, mede naar aanleiding van een reactie van de Unie van Waterschappen geëxpliciteerd dat voor krw-oppervlaktewaterlichamen waarvoor in een waterprogramma een goed ecologisch potentieel is vastgesteld, met dit programma aan deze doelstelling moet worden voldaan. Verder is de leesbaarheid van artikel 8.84 verbeterd en is daarin een nuancering aangebracht in de gevolgen die het gebruikmaken van uitzonderingsgronden heeft bij het beoordelen van aanvragen om een omgevingsvergunning. Deze verbeteringen zijn ook doorgevoerd in de corresponderende artikelen 6.2 en 7.12 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Daarnaast zijn in artikel 2.11 de concentraties opgenomen voor het kwaliteitselement specifiek verontreinigende stoffen (bijlage IIIa bij dit besluit). Een dergelijke tabel is nu opgenomen in bijlage bij de Regeling monitoring kaderrichtlijn water. Gelet op de delegatiesystematiek van de Omgevingswet, is deze bijlage opgetild, naar het niveau van algemene maatregel van bestuur. Eerder was voorzien om deze bijlage onderdeel te laten uitmaken van de monitoringsbepalingen in paragraaf 10.2.2.1. Gezien het normerende karakter is ervoor gekozen deze bijlage door middel van artikel 2.11 op te nemen. Dit geldt ook voor het Stowarapport voor natuurlijke watertypen; gezien de normerende werking daarvan is besloten dit op het niveau van algemene maatregel van bestuur te regelen.

4.16.3 Wijzigingen

- Dit besluit bevat geen inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de nu geldende situatie. Het monitoringsprogramma blijft, maar wordt opnieuw vastgesteld op grond van artikel 10.14b van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

4.16.4 Effecten

- In het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 staan de inhoudelijke eisen voor monitoring verspreid over het besluit. Door deze eisen met dit besluit samen te brengen, verbetert de inzichtelijkheid.

4.17 Specifiek overgangsrecht Besluit kwaliteit leefomgeving

Het overgangsrecht dat nodig is voor inwerkingtreding van het Besluit kwaliteit leefomgeving is grotendeels al geregeld in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet of wordt geregeld via de bruidsschat (zie daarover hoofdstuk 7 van deze nota van toelichting). Op enkele punten is echter aanvullend overgangsrecht nodig.

4.17.1 Overgangsfase omgevingsplan

Afdeling 22.1 van de Omgevingswet, zoals ingevoegd bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet voorziet in een overgangsfase¹⁰⁵ waarin gemeenten het omgevingsplan stapsgewijs opbouwen. Omdat het omgevingsplan tijdens de overgangsfase nog niet geheel voldoet aan de eisen van het nieuwe stelsel zijn enkele overgangsrechtelijke regels nodig:

- Gedurende de overgangsfase wordt bij het beoordelen van vergunningaanvragen voor ontgrondingsactiviteiten de inrichting van de locatie niet getoetst aan het omgevingsplan als dat nog niet voorziet in een regeling daarvoor.
- Gedurende de overgangsfase is de actualisering van het omgevingsplan in verband met buitenplanse omgevingsplanactiviteiten opgeschort (zie artikel 22.5, tweede lid, van de Omgevingswet zoals ingevoegd bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet). In verband hiermee worden de bepalingen over het intrekken of wijzigen van niet inpasbare

---

¹⁰⁵ Voor een nadere toelichting op de overgangsfase voor het omgevingsplan Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 97-109.

omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten, waarop in paragraaf 4.13.2 is ingegaan, ook deels opgeschort.

Voor een inhoudelijke toelichting op beide regels wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting op hoofdstuk 10A van het Besluit kwaliteit leefomgeving, zoals dat met dit besluit wordt ingevoegd. Overwogen is ook te voorzien in een (verduidelijkende) bepaling voor de werking van instructieregels over het omgevingsplan tijdens de overgangsfase. Dat bleek echter niet nodig. Een instructieregel ziet zoals bepaald in de artikelen 2.22 en 2.24 van de Omgevingswet op een bevoegdheid, namelijk de vaststelling van een omgevingsplan. De instructieregel in het Besluit kwaliteit leefomgeving of de omgevingsverordening wordt dus pas nageleefd op het eerste moment dat een gemeenteraad het omgevingsplan voor een bepaalde locatie vaststelt. Wel kan een instructieregel bepalen dat deze (uiterlijk) op een bepaalde datum wordt uitgevoerd, maar hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, inclusief de aanvullingen die voortvloeien uit dit besluit, bevat geen instructieregels die ertoe noodzaken dat een omgevingsplan vóór de einddatum van de overgangsfase wordt gewijzigd. Deze einddatum zal worden vastgesteld bij koninklijk besluit op grond van artikel 22.5, eerste lid, van de Omgevingswet, zoals in te voegen bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. In die overgangsfase zullen de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving steeds toegepast worden op dat deel van het grondgebied waarvoor het omgevingsplan wordt gewijzigd. Voor nieuwe instructieregels van het Rijk, waaronder regels ter uitvoering van internationaalrechtelijke verplichtingen, instructieregels uit de aanvullingsbesluiten en provinciale instructieregels kan dit anders komen te liggen. Die regels kunnen vereisen dat (een bepaald deel van) het omgevingsplan binnen een bepaalde termijn met de instructieregel in overeenstemming wordt gebracht.

Overigens ziet de wettelijk geregelde overgangsfase alleen op de regels in het omgevingsplan die zijn gesteld met het oog op een evenwichtige toedeling en daarmee niet voor de regels in afdeling 5.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Die regels krijgen in beginsel onmiddellijke werking. Voor artikel 5.164 (lokale spoorwegen binnen vervoerregio's) zou dat bezwaarlijk zijn. Daarom is voor dit artikel gekozen voor uitgestelde werking. Gemeenten in vervoerregio's krijgen twee jaar de tijd om de beperkingengebieden van de lokale spoorwegen, die worden aangewezen door het bestuur van die vervoerregio's, te begrenzen in het omgevingsplan. Dit is nader toegelicht in de artikelsgewijze toelichting op hoofdstuk 10A. Voor de andere artikelen in afdeling 5.2 bleek overgangsrecht niet nodig. Artikel 5.163 (voorkomen belemmeringen gebruik en beheer hoofdspoorweginfrastructuur en rijkswegen) krijgt onmiddellijke werking: dit vraagt niet van gemeenten om het omgevingsplan direct te wijzigen, maar is sturend op mogelijke toekomstige wijzigingen. Ook artikel 5.165 (lozen industrieel afvalwater in openbaar vuilwaterriool) krijgt onmiddellijke werking, omdat via de bruidsschat al is voorzien in een invulling van dat artikel, zodat gemeenten er al aan voldoen op de dag dat de Omgevingswet in werking treedt.

Tijdens de overgangsfase zijn ook enkele overgangsrechtelijke regels met een inhoudelijke achtergrond van belang. Op de aanpassing aan de Wet verbod pelsdierhouderij is in paragraaf 4.8 al ingegaan. Ook bleek dat een bestaand overgangsrechtelijk artikel uit het Activiteitenbesluit milieubeheer over windturbines niet was omgezet. Ook voor een toelichting op deze regel wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting op hoofdstuk 10A van het Besluit kwaliteit leefomgeving, zoals dat met dit besluit wordt ingevoegd.

4.17.1.1 Overgangsfase omgevingsplan en de nieuwe categorie zeer kwetsbare gebouwen

Ten opzichte van de voorheen geldende regelgeving is de categorie zeer kwetsbare gebouwen nieuw. Een voorbeeld van een zeer kwetsbaar gebouw is een kinderdagverblijf. Het Besluit kwaliteit leefomgeving voorziet erin dat zeer kwetsbare gebouwen in een aandachtsgebied van een risicovolle activiteit voldoen aan aanvullende bouwtechnische eisen. Die verplichting geldt voor nieuwe gebouwen met inbegrip van geheel vervangende nieuwbouw. Deze aanvullende

bouwtechnische eisen zijn opgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving en zijn van toepassing op basis van in het omgevingsplan aan te wijzen voorschriftengebieden.

Tijdens de overgangsfase zullen nog niet overal waar zeer kwetsbare gebouwen zijn toegelaten in een aandachtsgebied ook voorschriftengebieden zijn aangewezen. In het navolgende wordt de werking van de aandachtsgebieden en de voorschriftengebieden verduidelijkt, in relatie tot de overgangsfase. Daarnaast wordt ingegaan op de situatie waarin een aandachtsgebied ontstaat vanwege een risicovolle activiteit die wordt toegelaten op basis van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Aandachtsgebieden en voorschriftengebieden

Een aandachtsgebied van een risicovolle activiteit wordt niet in het omgevingsplan aangewezen, maar geldt van rechtswege. Een bestaande risicovolle activiteit als bedoeld in artikel 5.13 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, die is toegelaten in het tijdelijk deel van het omgevingsplan en in werking is op basis van een omgevingsvergunning of melding voor een milieubelastende activiteit, heeft een aandachtsgebied. Als een nieuwe risicovolle activiteit wordt toegelaten, geldt het aandachtsgebied vanaf het moment dat (i) de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit in werking is getreden of (ii) zodra de voor het starten van de activiteit verplichte melding is gedaan.

Een aandachtsgebied kan ook gaan gelden door dit toe te laten in het omgevingsplan. Dat kan nuttig zijn als een globale functietoedeling voor bedrijvigheid in het omgevingsplan is opgenomen, die risicovolle activiteiten toestaat zonder specifiek de aard en omvang van die activiteiten te regelen. In dat geval wordt met het toelaten van het aandachtsgebied het maximum aandachtsgebied vastgesteld, waarbinnen toekomstige risicovolle activiteiten dienen te blijven. In dat geval geldt het aandachtsgebied vanaf de inwerkingtreding van het omgevingsplan.

Zolang het aandachtsgebied (of een deel daarvan) nog niet in het omgevingsplan is aangewezen als brandvoorschriftengebied of explosievoorschriftengebied en een zeer kwetsbaar gebouw in dat gebied is toegelaten, hoeft een in het tijdelijk deel van het omgevingsplan toegelaten en nieuw op te richten zeer kwetsbaar gebouw niet te voldoen aan aanvullende bouwtechnische eisen die zijn opgenomen in artikel 4.90 tot en met 4.96 van het Besluit bouwwerken leefomgeving, of aan gelijkwaardige maatregelen. Een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een technische bouwactiviteit zal in die situatie ook niet kunnen worden geweigerd, als de aanvraag voor het overige voldoet aan het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Uit het oogpunt van omgevingsveiligheid heeft het de voorkeur dat gemeenten de uitvoering van het nieuwe omgevingsveiligheidsbeleid voortvarend ter hand nemen. Voor wat betreft de verbeterde bescherming van minder zelfredzame personen betekent dit dat het wenselijk is dat gemeenten prioriteit geven aan het aanwijzen van brand- en/of explosievoorschriftengebieden als zeer kwetsbare gebouwen zijn toegelaten in een brand- of explosieaandachtsgebied. Zo kan worden verzekerd dat nieuw te bouwen zeer kwetsbare gebouwen daadwerkelijk meer bescherming bieden. In het kader van de invoeringsbegeleiding zal hier aandacht aan worden besteed.

Wanneer het tijdelijk deel van het omgevingsplan niet voorziet in een zeer kwetsbaar gebouw als een kinderdagverblijf, kan die activiteit alleen worden toegelaten door wijziging van het omgevingsplan of met een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. De instructieregels die betrekking hebben op het waarborgen van de veiligheid zijn dan onverminderd van toepassing. Dat betekent dat een zeer kwetsbaar gebouw bij voorkeur niet wordt gevestigd in een aandachtsgebied en als daar wel voor wordt gekozen – naast de afweging van andere beschermende maatregelen op grond van artikel 5.15 – die locatie als brand- en/of explosievoorschriftengebied moet worden aangewezen bij wijziging van het omgevingsplan. Het is dus ook tijdens de overgangsfase niet mogelijk om met een wijziging van het omgevingsplan een zeer kwetsbaar gebouw toe laten in een aandachtsgebied van een risicovolle activiteit, zonder dat

de locatie waar dat gebouw wordt toegelaten bij die wijziging als een voorschriftengebied wordt aangewezen.

Voor de goede orde wordt opgemerkt dat het omgevingsplan na de overgangsfase moet voldoen aan alle instructieregels, waarbij voor externe veiligheid uitsluitend in de situaties die zijn geregeld in de artikelen 5.3a en 5.15a van het Besluit kwaliteit leefomgeving sprake is van eerbiedigende werking. Dit brengt mee dat na de overgangsfase locaties waar zeer kwetsbare gebouwen zijn toegelaten – ook als deze al zijn gebouwd – tevens moeten zijn aangewezen als voorschriftengebied. Bij nieuwbouw op die locaties zijn dan ook de aanvullende bouwtechnische eisen van het Besluit bouwwerken leefomgeving van toepassing.

Aandachtsgebieden en de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit

Van belang is dat een voorschriftengebied alleen door middel van een wijziging van het omgevingsplan kan worden vastgesteld. Dat beperkt de mogelijkheid om een nieuwe risicovolle activiteit toe te laten door verlening van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Als met die omgevingsvergunning een risicovolle activiteit wordt toegelaten die zal leiden tot een aandachtsgebied waarbinnen zeer kwetsbare gebouwen zijn toegelaten, zal de omgevingsvergunning moeten worden geweigerd wanneer ten behoeve van die gebouwen geen voorschriftengebied is aangewezen. Dit vloeit voort uit de met dit besluit toegevoegde beoordelingsregel 8.0b. Verwezen wordt naar de artikelsgewijze toelichting bij dit artikel.

In de spiegelbeeldige situatie – een zeer kwetsbaar gebouw wordt met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit op een locatie toegelaten – geldt dat de instructieregels voor het omgevingsplan van overeenkomstige toepassing zijn op grond van artikel 8.0b van het Besluit kwaliteit leefomgeving. In het aandachtsgebied kan dan alleen een zeer kwetsbaar gebouw worden toegelaten als die locatie ook als voorschriftengebied is aangewezen in het omgevingsplan.

4.17.1.2 Overgangsfase omgevingsplan en risicogebied externe veiligheid

Het Besluit kwaliteit leefomgeving voorziet in de mogelijkheid een risicogebied externe veiligheid aan te wijzen in het omgevingsplan. Deze risicogebieden zijn bedoeld om extra ruimte te geven aan bepaalde bedrijven met externe veiligheidsrisico's. In het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) is met de mogelijkheid een veiligheidscontour vast te stellen een vergelijkbare mogelijkheid opgenomen. In artikel 8.2.4a van het Invoeringsbesluit is een overgangsbepaling opgenomen op grond waarvan een veiligheidscontour als bedoeld in artikel 14 van het Bevi, die is vastgelegd in een onherroepelijk besluit, gedurende de overgangsfase geldt als deel van het omgevingsplan

4.17.1.3 Wijzigingen

- Deze overgangsrechtelijke regels hebben een ondersteunende functie en leiden niet tot zelfstandige wijzigingen.

4.17.1.4 Effecten

- De regels maken een goede uitvoering van het Besluit kwaliteit leefomgeving mogelijk in de fase dat het omgevingsplan in opbouw is.

4.17.2 Eerbiedigende werking instructieregels

Zoals toegelicht in paragraaf 8.1 van de nota van toelichting bij het Besluit kwaliteit leefomgeving is aan een deel van de instructieregels van hoofdstuk 5 eerbiedigende werking toegekend. De eerbiedigende werking houdt in dat de desbetreffende instructieregels, ongeacht de redactie van die instructieregels, niet dwingen tot het in het omgevingsplan wijzigen van activiteiten die op het

tijdstip van inwerkingtreding van de instructieregel al zijn toegelaten in het omgevingsplan of al zijn toegelaten op basis van een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Daarmee wordt de kans op nadeelcompensatie en bestuurlijke lasten als gevolg van gedwongen wijzigingen van het omgevingsplan beperkt. Deze eerbiedigende werking brengt met zich mee dat instructieregels tijdens de overgangsfase voor het omgevingsplan alleen moeten worden opgevolgd voor zover het omgevingsplan op dat onderdeel wordt gewijzigd. Bezien is of de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving onwenselijke gevolgen kunnen hebben voor eerder toegelaten activiteiten. In de meeste gevallen was dat niet aan de orde, omdat de instructieregels al voorzien in eerbiedigende werking. In enkele gevallen bleek aanpassing nodig. Voor geur bleek zoals beschreven in paragraaf 4.8 de regeling van de eerbiedigende werking niet juist te zijn vormgegeven. In paragraaf 4.13.2 van deze nota van toelichting is al ingegaan op de benodigde uitbreiding van de eerbiedigende werking voor rijksbesluiten en ontheffingen. Voor externe veiligheid bleek een nadere regeling van eerbiedigende werking van instructieregels nodig.

Eerbiedigende werking instructieregels waarborgen van de veiligheid

Met dit besluit wordt voor een deel van de instructieregels die betrekking hebben op het waarborgen van de veiligheid (paragraaf 5.1.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving) voorzien in eerbiedigende werking. De noodzaak van eerbiedigende werking houdt onder meer verband met de introductie van aandachtsgebieden voor externe veiligheidsrisico's (groepsrisico). In situaties waarin zich geen materiële wijziging ten opzichte van het voorheen geldende recht voordoet is eerbiedigende werking niet aan de orde. Dat is met name het geval bij het plaatsgebonden risico, waarvoor op grond van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) al grens- en richtwaarden gelden. Na de overgangsfase moet het omgevingsplan volledig voldoen aan alle instructieregels, waarbij uitsluitend in de situaties die zijn beschreven in de artikelen 5.3a en 5.15a van het Besluit kwaliteit leefomgeving sprake is van eerbiedigende werking.

Aandachtsgebieden voor het groepsrisico

Het groepsrisico is in het Besluit kwaliteit leefomgeving nieuw vormgegeven door te werken met aandachtsgebieden. Aan paragraaf 5.1.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is een nieuw artikel 5.15a toegevoegd, dat erin voorziet dat een onder het voormalige recht gemaakte afweging over het groepsrisico niet opnieuw hoeft te worden gemaakt.

Locaties voor evenementen in de open lucht voor ten minste 5.000 personen

Locaties voor evenementen in de open lucht voor ten minste 5.000 personen zijn in het Besluit kwaliteit leefomgeving aangewezen als 'kwetsbaar'. Dat betekent onder meer dat voor het plaatsgebonden risico een grenswaarde van 10^{-6} per jaar in acht moet worden genomen. Onder het Bevi kunnen deze evenementenlocaties worden aangemerkt als 'beperkt kwetsbaar'. Artikel 5.3a, derde lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving voorziet in eerbiedigende werking. Op grond van dat artikel wordt een locatie voor evenementen in de open lucht voor ten minste 5.000 personen, voor zover die op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit al rechtmatig op een locatie is toegestaan, op het tijdstip van inwerkingtreding van paragraaf 5.1.2.2 aangemerkt als een beperkt kwetsbare locatie. Op deze wijze wordt tegemoetgekomen aan het uitgangspunt dat het overgangsrecht zo zal worden vormgegeven dat nieuwe saneringssituaties zoveel mogelijk worden vermeden.¹⁰⁶ Voor de goede orde zij erop gewezen dat de genoemde standaardwaarde voor deze evenementenlocaties alleen geldt ten opzichte van risicovolle activiteiten die op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit al rechtmatig op een locatie worden verricht of zijn toegestaan op het tijdstip waarop paragraaf 5.1.2.2 in werking treedt.

---

¹⁰⁶ Kamerstukken II 2016/17, 33118, nr. 143.

In het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn gebouwen met een gezondheidszorgfunctie zonder bedegebied aangewezen als kwetsbare gebouwen. Hieronder vallen ook relatief kleine gezondheidszorgfuncties als een tandartspraktijk en praktijken voor fysiotherapie. Onder de werking van het Bevi kunnen deze kleinere gezondheidszorgfuncties onder omstandigheden worden aangemerkt als beperkt kwetsbare objecten. Artikel 5.3a, vierde lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving voorziet in eerbiedigende werking op dit punt. Verwezen wordt naar de artikelsgewijze toelichting bij dit artikel.

4.17.2.1 Wijzigingen

- Het Besluit kwaliteit leefomgeving voorziet erin dat voor het groepsrisico wordt gewerkt met aandachtsgebieden. Daarnaast zijn enkele locaties en gebouwen aangemerkt als 'kwetsbaar' in plaats van 'beperkt kwetsbaar'.

4.17.2.2 Effecten

- De eerbiedigende werking voor enkele instructieregels op het gebied van externe veiligheid voorkomt bestuurlijke lasten en saneringssituaties.

4.18 Overige belangrijke wijzigingen voor het Besluit kwaliteit leefomgeving

Naast de punten die eerder in dit hoofdstuk zijn toegelicht wordt het Besluit kwaliteit leefomgeving nog op een aantal andere onderdelen aangepast. Een nadere toelichting hierop is te vinden in de artikelsgewijze toelichting.

Naar aanleiding van de motie Veldman-Cegerek¹⁰⁷ over eisen aan decentrale omgevingswaarden is geregeld dat omgevingswaarden die door een gemeente of provincie worden vastgesteld berusten op onderzoek door een onafhankelijke deskundige. Dit geldt niet voor verplichte omgevingswaarden die bijvoorbeeld provincies moeten vaststellen en voor het aanscherpen van rijksomgevingswaarden.

Artikel 1.1.2 uit het Besluit ruimtelijke ordening wordt omgezet naar het nieuwe stelsel. Het wordt als instructieregel voor omgevingsplannen toegevoegd aan het Besluit kwaliteit leefomgeving. Op deze manier is geborgd dat regels in omgevingsplannen niet in strijd mogen zijn met artikel 14, aanhef en onder 5, van Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 12 december 2006 betreffende de diensten op de interne markt (PbEU L 376).

In enkele artikelen van het Besluit kwaliteit leefomgeving is het begrip "drijvende woonfunctie" vervangen door: woonschip. Bedoeld was de oude situatie voort te zetten, waarin woonschepen net als woonwagens een andere positie hebben dan andere woningen. Een drijvende woonfunctie kan echter ook een woning op het water zijn, die geen woonschip is. Deze woningen op het water worden gelijk behandeld als andere woningen. De uitzonderingspositie betreft alleen in het omgevingsplan aangewezen locaties voor een ligplaats voor een woonschip.

Verder worden de Koloniën van Weldadigheid toegevoegd aan artikel 7.3 (aanwijzing en begrenzing van werelderfgoed en erfgoed op de Voorlopige Lijst werelderfgoed). Deze toevoeging vloeit voort uit de lopende nominatie van de Koloniën bij het Werelderfgoedcomité van UNESCO.

In het advies op het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet en het gelijkkluidende advies op het Besluit kwaliteit leefomgeving¹⁰⁸ heeft de Afdeling Advisering van de Raad van State aandacht geschonken aan artikel 5.53, derde en vierde lid, van de wet. Op grond van dit artikel in de wet

---

¹⁰⁷ Kamerstukken II 2016/17, 33118, nr. 58.

¹⁰⁸ Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 4, p. 23-24.

kunnen een minister en gedeputeerde staten decentrale regels buiten toepassing laten, als deze regels de uitvoering van een projectbesluit onevenredig belemmeren. De Afdeling constateerde dat deze leden een mogelijkheid zouden kunnen bieden om besluiten te nemen die strijdig zijn met Europeesrechtelijke of internationale verplichtingen. Om die reden is in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet een grondslag opgenomen om instructieregels te stellen over deze bevoegdheid. Deze is uitgewerkt in dit besluit.

5 Aanvullingen en wijzigingen van het Omgevingsbesluit

5.1 Inleiding

Het Omgevingsbesluit wordt op diverse onderdelen aangepast. In dit hoofdstuk worden de onderwerpen beschreven die nieuw zijn of een grote verandering inhouden ten opzichte van het Omgevingsbesluit zoals in augustus 2018 gepubliceerd in het Staatsblad. Een toelichting op de andere, veelal technische, wijzigingen is te vinden in de artikelsgewijze toelichting. In hoofdstuk 6 zijn de hoofdlijnen van het overgangsrecht beschreven.

Met dit besluit worden ook enkele aanpassingen gedaan aan regels over onderwerpen die meer dan één besluit raken. Voor deze onderwerpen is ervoor gekozen om bij die AMvB waar het zwaartepunt van het onderwerp ligt een toelichting te geven in het algemene deel. Het gaat voor het Omgevingsbesluit om de volgende onderwerpen, waarvoor de toelichting is te vinden in:

- de vergunningplicht vanwege de mer-beoordeling: in paragraaf 2.11;
- de uitwerking van de vergunningplichten voor het bouwen: in paragraaf 3.2;
- spoorwegemplacements: in paragraaf 4.2;
- mijnbouwlocatieactiviteit en mijnbouwwerken in en om Waddengebied: in paragraaf 4.3;
- reikwijdte omgevingsplan, omgevingsverordening en waterschapsverordening: in paragraaf 5.3.

In dit hoofdstuk worden, naast het hierboven genoemde onderwerp uit hoofdstuk 5, voor het Omgevingsbesluit de volgende onderwerpen toegelicht die worden gewijzigd of aangevuld:

- aanwijzing en begrenzing van beperkingengebieden;
- financiële zekerheidstelling;
- milieueffectrapportage;
- verdeling van verantwoordelijkheden tussen vergunninghouders per activiteit of een deel van een activiteit;
- OCW-schadebeoordelingscommissie archeologische rijksmonumenten;
- vergunningverlening, toezicht en handhaving; en
- digitaal stelsel Omgevingswet.

Het Omgevingsbesluit heeft geen aanvullingen die voortkomen uit parlementaire behandeling van de vier AMvB's.

5.2 Reikwijdte omgevingsplan, waterschapsverordening, omgevingsverordening

5.2.1 Inleiding

Het stelsel van de wet brengt mee dat decentrale regels over (aspecten van) de fysieke leefomgeving in principe in het omgevingsplan, de waterschapsverordening, of de omgevingsverordening opgenomen moeten worden. Daarnaast is er een beperkt aantal regels in de wet en daarop gebaseerde regelgeving die juist met zich brengen dat decentrale regels, ook als ze betrekking hebben op de fysieke leefomgeving, daar niet in mogen. Het gaat hier onder meer om artikel 2.7 van de Omgevingswet, zoals gewijzigd door de Invoeringswet Omgevingswet. Dat artikel gaat over het afbakenen van de reikwijdte van het omgevingsplan, de waterschapsverordening en de omgevingsverordening.

Met dit besluit wordt aan het Omgevingsbesluit een nieuw hoofdstuk (hoofdstuk 2) toegevoegd waarin, ter uitwerking van die bepaling, nadere regels worden opgenomen over de reikwijdte van het omgevingsplan, de waterschapsverordening en de omgevingsverordening. Deze regels worden opgenomen in de artikelen 2.1 (omgevingsplan), artikel 2.2 (waterschapsverordening) en artikel

2.3 (omgevingsverordening) van het Omgevingsbesluit en bakenen de reikwijdte van deze regelingen af ten opzichte van andere decentrale verordeningen. Hiermee wordt meer duidelijkheid geboden over de reikwijdte van deze instrumenten. Daarmee wordt de eenduidigheid en inzichtelijkheid van regels over de fysieke leefomgeving versterkt. Daarnaast wordt het risico op het van rechtswege vervallen van bepalingen die op een verkeerde plek zijn opgenomen aanzienlijk beperkt.

5.2.2 Grondslag voor de afbakening

De grondslag voor de artikelen 2.1 tot en met 2.3 van het Omgevingsbesluit is artikel 2.7 van de Omgevingswet. Dat artikel van de Omgevingswet wordt via het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet aangevuld met een nieuw lid dat bepaalt dat bij AMvB gevallen kunnen worden aangewezen waarin regels over de fysieke leefomgeving *alleen* in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening mogen worden opgenomen. Artikel 2.7 kent al een basis om gevallen aan te wijzen waarin de regels *niet* in het omgevingsplan, de waterschapsverordening en de omgevingsverordening mogen worden opgenomen. Door het stelsel van de wet in samenhang met deze aanwijzing van gevallen ontstaat een driedeling van regels:

- regels die – als ze worden gesteld – in ieder geval in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening moeten;
- regels die daar in ieder geval niet in mogen; en
- regels waarvoor afhankelijk van aard en motief nader bepaald moet worden waar deze passen.

De artikelen 2.1 tot en met 2.3 van het Omgevingsbesluit zijn, zoals hierboven al is gesteld, niet de enige bepalingen waaruit volgt over welke onderwerpen regels in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening moeten of niet mogen worden opgenomen. Om de plaats van artikelen 2.1 tot en met 2.3 van het Omgevingsbesluit binnen het stelsel te verduidelijken wordt hieronder eerst ingegaan op de andere bepalingen die een rol spelen bij het bepalen van de reikwijdte van deze instrumenten.

5.2.3 De fysieke leefomgeving en de afbakening van de reikwijdte van decentrale regels

De reikwijdte van de Omgevingswet

Bij het bepalen welke regels – als ze worden gesteld – in het omgevingsplan, de waterschapsverordening en de omgevingsverordening moeten, niet mogen, of (afhankelijk van de aard en motief van de regel) kunnen worden opgenomen is de Omgevingswet het vertrekpunt. De reikwijdte van de wet is breed. Op grond van artikel 1.2, eerste lid, gaat de wet over:

- het brede begrip ‘fysieke leefomgeving’ (waaronder in ieder geval bouwwerken, infrastructuur, water en watersystemen, bodem, lucht, landschap, natuur, cultureel- en werelderfgoed); en
- activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving.

Als gevolgen voor de fysieke leefomgeving worden in ieder geval aangemerkt:

- wijzigen van onderdelen van de fysieke leefomgeving of het gebruik daarvan;
- gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
- activiteiten waardoor emissies, hinder of risico's worden veroorzaakt;
- nalaten van activiteiten; en
- gevolgen voor de mens voor zover die lopen via de fysieke leefomgeving.

Een uitgangspunt van de Omgevingswet is dat de regels over de fysieke leefomgeving in principe per gemeente, waterschap en provincie in één omgevingsplan, één waterschapsverordening en één omgevingsverordening en worden opgenomen. Dit volgt uit de artikelen 2.4, 2.5 en 2.6 van de wet. Dit wordt de één-document-gedachte genoemd.

Deze artikelen bakenen, samen met artikelen 1.2, 1.3, 2.1 en afdeling 2.4.1 van de wet, de buitengrens af van onderwerpen waarover regels kunnen worden gesteld in het omgevingsplan, de waterschapsverordening en de omgevingsverordening. De wet gaat niet over zaken die geen betrekking hebben op de fysieke leefomgeving of geen gevolgen daarvoor kunnen hebben. Denk bijvoorbeeld aan de toekenning van uitkeringen, aan arbeidsomstandigheden of aan dierenwelzijn. Daarover kunnen geen regels worden opgenomen in het omgevingsplan en de verordeningen.

Voor de reikwijdte van de wet is verder artikel 1.4 van de wet van belang. Uit die bepaling volgt dat geen regels worden opgenomen over onderwerpen met betrekking tot de fysieke leefomgeving of onderdelen daarvan, voor zover die bij of krachtens een andere wet uitputtend zijn geregeld. Voorbeelden daarvan zijn de Wet openbare manifestaties, de Wegenverkeerswet 1994, de Wet luchtvaart en de Wegenwet: die worden niet opgenomen in de wet. Over onderwerpen die in die wetten uitputtend worden geregeld, zoals de samenkomsten tot het belijden van godsdienst, vergaderingen en betogingen op openbare plaatsen en het weg- en luchtverkeer, mogen dus geen regels worden opgenomen in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening. Dat volgt niet uit de artikelen van 2.1 tot en met 2.3 van het Omgevingsbesluit, maar uit artikel 1.4 van de wet.

Een andere constructie is bijvoorbeeld opgenomen in hoofdstuk 10 van de Wet milieubeheer, zoals te wijzigen bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Die wet biedt de gemeenten de mogelijkheid om de vereiste regels over inzameling van afvalstoffen naar keuze in een afvalstoffenverordening of het omgevingsplan op te nemen.

Bepalingen over op te nemen regels

Diverse bepalingen in de wet en daarop gebaseerde regels vereisen dat regels over (aspecten van) de fysieke leefomgeving in het omgevingsplan, de omgevingsverordening of de waterschapsverordening moeten worden opgenomen.

Dat geldt voor paragraaf 2.4.1 van de wet, waarin specifieke taken voor de fysieke leefomgeving worden toegedeeld aan gemeenten, waterschappen en provincies. Het gaat daarbij om medebewind op grond van de wet. Als ter uitvoering van die taak regels worden gesteld – bijvoorbeeld regels die strekken tot het behoeden van de staat en werking van openbare wegen – volgt uit de artikelen 2.4, 2.5 en 2.6 van de wet dat die regels moeten worden opgenomen in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening. Zo heeft het waterschap taken voor het beheer van watersystemen en de verwerking van stedelijk afvalwater (artikel 2.17, eerste lid, onder a, van de wet). Als het waterschap daarover regels stelt, moeten die in de waterschapsverordening. De gemeente heeft overigens taken die hieraan raken, namelijk voor verwerking van overtollig hemelwater (artikel 2.16, eerste lid, onder a, van de wet). Als de gemeente hierover regels stelt, moeten die in het omgevingsplan.

Verder is van belang dat de Omgevingswet grondslagen bevat voor het stellen van instructieregels en het geven van instructies over de inhoud van omgevingsplannen, waterschapsverordeningen en omgevingsverordeningen. Deze instructieregels en instructies maken duidelijk dat bepaalde regels in die Omgevingswetinstrumenten moeten worden opgenomen. In dit kader is het Besluit kwaliteit leefomgeving belangrijk. Daarin zijn instructieregels opgenomen voor omgevingsplannen, waterschapsverordeningen en omgevingsverordeningen. Uit deze regels vloeit bijvoorbeeld voort dat als een omgevingsplan een bepaalde activiteit toelaat in de nabijheid van een geluidgevoelig gebouw, regels over de maximale geluidbelasting op dat gebouw moeten worden opgenomen in dat omgevingsplan. Instructieregels kunnen dus, los van de artikelen 2.1 tot en met 2.3 van het Omgevingsbesluit, duidelijk maken dat bepaalde regels in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening moeten worden opgenomen.

In het verlengde hiervan wordt opgemerkt dat als een gemeente, waterschap of provincie maatwerkregels wil stellen die afwijken van, of een invulling vormen van, de regels in het Besluit activiteiten leefomgeving of het Besluit bouwwerken leefomgeving, dat alleen mogelijk is in het

omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening. Dit volgt uit artikel 4.6 van de Omgevingswet in samenhang met de regels over maatwerk in die algemene maatregelen van bestuur. Die regels bepalen waar en onder welke voorwaarden maatwerkregels gesteld kunnen worden. Daardoor kunnen lokale regels op milieugebied die (ook) zien op de milieubelastende activiteiten die het Besluit activiteiten leefomgeving regelt alleen in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening opgenomen worden. Ook decentrale omgevingswaarden kunnen alleen in de instrumenten van de Omgevingswet (omgevingsplan, omgevingsverordening) worden opgenomen en niet elders. Dit volgt uit de artikelen 2.11 en 2.12 van de wet.

Daarnaast moeten op grond van de Omgevingswet zelf onder bepaalde omstandigheden regels in een omgevingsplan worden opgenomen. Daarbij kan worden gedacht aan regels over kostenverhaal bij gebiedsontwikkeling als daarover niet anterieur is gecontracteerd (zie artikel 12.2 van de Omgevingswet).

Concluderend kan gesteld worden dat de artikelen 2.1 tot en met 2.3 van het Omgevingsbesluit alleen de reikwijdte van het omgevingsplan, de waterschapsverordening en de omgevingsverordening afbakenen in de gevallen waarin het Rijk (en ook de provincie) niet elders bepaalt op welke plaats een bepaald onderwerp wordt geregeld. Dat is vooral aan de orde bij onderwerpen die gemeenten, waterschappen en provincies uit eigen beweging regelen.

Artikel 4.2, eerste lid, van de Omgevingswet is geen reikwijdtebepaling

Op grond van artikel 4.2, eerste lid, van de Omgevingswet moet het omgevingsplan in ieder geval de regels bevatten die nodig zijn met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Welke regels dat zijn wisselt per locatie en is niet in het algemeen te omschrijven. Er kan bijvoorbeeld gedacht worden aan regels over het toelaten van activiteiten die elkaar goed kunnen verdragen (bijvoorbeeld wonen en het in gebruik hebben van gebouw als kantoorruimte op een bepaalde locatie). Vaak passen daar bijbehorende regels bij om het evenwicht in de fysieke leefomgeving te optimaliseren, zoals regels over afstanden en geluid. Zoals uiteen is gezet in de memorie van toelichting bij de Invoeringswet Omgevingswet¹⁰⁹ moet artikel 4.2 niet aangemerkt worden als een afzonderlijke grondslag om regels in een omgevingsplan te stellen, maar als een taak waar de gemeente met het omgevingsplan, met de daarin gestelde regels, voor moet zorgen. Het geheel van de regels in het omgevingsplan moet samen voor het gehele grondgebied van een gemeente resulteren in een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Artikel 4.2 bevat niet de verplichting om alle regels over de fysieke leefomgeving die bijdragen aan het bereiken van dat evenwicht in het omgevingsplan op te nemen. Het houdt dus geen afbakening in van onderwerpen die al dan niet in het omgevingsplan moeten worden geregeld. Zoals in de memorie van toelichting bij de Invoeringswet Omgevingswet is uiteengezet¹¹⁰, zullen naast het omgevingsplan ook regels van het Rijk, provincies en waterschappen bijdragen aan een evenwichtige regulering van activiteiten, waar bij het vaststellen van het omgevingsplan rekening mee moet worden gehouden. Dat geldt ook voor de regels die een gemeente in andere verordeningen heeft gesteld.

Het is niet nodig – en in sommige gevallen ook niet mogelijk – om regels te stellen in het omgevingsplan die elders al zijn gesteld en in dat kader bijdragen aan het tot stand te brengen evenwicht. De afbakening van onderwerpen die in ieder geval in het omgevingsplan moeten worden gereguleerd en van onderwerpen die daarin juist niet mogen worden gereguleerd, vindt dus niet plaats in artikel 4.2 van de Omgevingswet.

---

¹⁰⁹ Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 53 en verder.

¹¹⁰ Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 55.

5.2.4 Aanleiding voor de afbakening

Veel van de huidige decentrale verordeningen gaan over de fysieke leefomgeving of reguleren activiteiten die gevolgen voor de fysieke leefomgeving kunnen hebben. Als voorbeeld kan de Algemeen plaatselijke verordening worden genoemd. Tegelijkertijd geldt op grond van de artikelen 2.4 tot en met 2.6 van de Omgevingswet voor de gemeenteraad, het algemeen bestuur van een waterschap en provinciale staten de verplichting om regels over de fysieke leefomgeving in een omgevingsplan, waterschapsverordening, respectievelijk omgevingsverordening op grond van de Omgevingswet op te nemen.

De brede reikwijdte van de wet en de verschillende bepalingen in de wet die effect hebben op de reikwijdte van omgevingsplannen, waterschapsverordeningen en provinciale verordeningen, in combinatie met de verplichting om regels over de fysieke leefomgeving in een omgevingsplan of waterschaps- of omgevingsverordening op te nemen, heeft de vraag opgeroepen welke regels van decentrale verordeningen in ieder geval verplicht daarnaar overgaan. In de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van dit besluit wordt daarom bepaald dat 'regels over activiteiten die onderdelen van de fysieke leefomgeving wijzigen' in ieder geval in het omgevingsplan of de verordeningen moeten worden opgenomen. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt welke regels van decentrale verordeningen verplicht naar die instrumenten overgaan en welke nieuwe regels – als ze worden gesteld – daarin verplicht moeten worden opgenomen.

Voor het systeem en de werking van de Omgevingswet is het van belang dat voor omgevingsplannen, omgevingsverordeningen en waterschapsverordeningen dezelfde criteria over de reikwijdte gelden. Dat zorgt ervoor dat er voor het deel 'wat moet er in ieder geval in' en 'wat mag er in ieder geval niet in' opgenomen worden, geen wisselende praktijk kan ontstaan waardoor omgevingsplannen, omgevingsverordeningen en waterschapsverordeningen niet goed op elkaar aansluiten. Deze uniformering bevordert de inzichtelijkheid van het systeem en de vindbaarheid van de regels voor burgers, bedrijven en medeoverheden. Daarmee wordt het gebruiksgemak vergroot. Dit overigens in het besef dat er bij waterschappen en provincies in het algemeen weinig regelgeving bestaat die niet in de waterschapsverordening of de omgevingsverordening opgenomen zal worden.

De vraag welke regels in ieder geval moeten worden opgenomen doet zich onder meer voor in gevallen waarbij regels worden gesteld over activiteiten die direct of indirect effecten kunnen hebben op de fysieke leefomgeving, waarbij de regulering daarvan meerdere motieven heeft. Te denken valt aan regels over evenementen, markten, parkeren en horeca. Zonder nadere afbakening is onvoldoende duidelijk op welke plek regels over dergelijke activiteiten moeten worden gereguleerd.

Dit is van belang omdat het risico bestaat dat regels in een decentrale verordening door de rechter onverbindend worden geacht of een omgevingsplan wordt vernietigd omdat regels ten onrechte niet, respectievelijk ten onrechte wel in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening zijn opgenomen. De wijziging van artikel 2.7 van de Omgevingswet, in combinatie met de artikelen 2.1 tot en met 2.3 van het Omgevingsbesluit, beoogt het risico op het op 'de verkeerde plek regelen' aanzienlijk te verminderen en duidelijkheid te bieden welke regels (als ze worden gesteld) in ieder geval wel in het omgevingsplan, de waterschapsverordening en de omgevingsverordening moeten worden opgenomen, en welke regels daarin in ieder geval niet mogen worden opgenomen.

De regeling verplicht overigens niet tot het op decentraal niveau stellen van regels over de onderwerpen die bij dit besluit zijn aangewezen. Er wordt niet in deze bestuurlijke afwegingsruimte getreden. Het Omgevingsbesluit legt alleen vast dat als het bevoegd gezag regels wil stellen over de gevallen die bij dit besluit zijn aangewezen, dit in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening moet of juist niet mag plaatsvinden.

5.2.5 Hoofdlijnen van de regeling

De keuze voor de categorieën van regels die worden aangewezen in het Omgevingsbesluit, kan als volgt worden toegelicht.

Regels over activiteiten die onderdelen van de fysieke leefomgeving wijzigen moeten in ieder geval in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening worden opgenomen

De wet gaat over het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving. Regels over activiteiten die direct ingrijpen in de fysieke leefomgeving moeten in ieder geval in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening worden opgenomen. Het gaat als het ware om tastbare veranderingen in de fysieke leefomgeving. Voorbeelden daarvan zijn het kappen van bomen, het maken van een in- en uitrit op openbare wegen of het verleggen van kabels en leidingen en het ontsieren van een monument. Emissies, hinder en risico's vallen niet onder het wijzigen van de fysieke leefomgeving in deze zin, omdat bijvoorbeeld emissies naar de lucht of geluid geen tastbare wijzigingen zijn. Datzelfde geldt voor verandering in het gebruik, bijvoorbeeld gebruiksverandering van een gebouw zonder dat daarvoor bouwactiviteiten nodig zijn. In de artikelsgewijze toelichting bij het eerste lid van de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van dit besluit wordt verder ingegaan op het criterium 'wijzigen van de fysieke leefomgeving'.

Voor andere regels over activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving maar die niet wijzigen, moet nader worden bepaald of deze in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening horen (tenzij de Omgevingswet, instructies of instructieregels of andere bepalingen in het Omgevingswetstelsel al verplichten de regel daarin op te nemen). Het uitgangspunt daarbij is dat zoveel mogelijk regels die over de fysieke leefomgeving gaan in het omgevingsplan, de waterschapsverordening en de omgevingsverordening worden opgenomen, vanwege de één-documentgedachte die besloten ligt in de artikelen 2.4, 2.5 en 2.6 van de Omgevingswet. Waar de verplichting van het opnemen in omgevingsplan, waterschapsverordening en omgevingsverordening niet direct volgt uit het stelsel, moet per regel naar de aard en het motief gekeken worden om te bepalen op welke plek de regel het best gesteld kan worden. Als het motief 'fysieke leefomgeving' is, is dat in principe in de instrumenten van de wet. Weegt een ander motief dan de fysieke leefomgeving zwaarder, dan is een lokale verordening veelal passender. De decentrale wetgever zal hierover per regel een afweging moeten maken. Doordat de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 alleen verplichten tot opname in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening van regels over activiteiten die de fysieke leefomgeving wijzigen, kan deze afweging over de plek van dit soort regels niet tot gevolg hebben dat de regels op de verkeerde plek worden gesteld, en dus niet leiden tot onverbindendheid van de decentrale verordening of vernietiging van het omgevingsplan, waterschapsverordening of omgevingsverordening. Het gaat bij deze afweging immers om regels die wel gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving maar deze niet wijzigen, zodat de verplichting van de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 er niet voor geldt.

Aangewezen regels over de openbare orde en geldzaken mogen in ieder geval niet in het omgevingsplan, de omgevingsverordening en waterschapsverordening worden opgenomen

De in het tweede lid van artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 aangewezen gevallen van regels, die (deels) wel betrekking kunnen hebben op de fysieke leefomgeving, mogen niet in het omgevingsplan, de waterschapsverordening en de omgevingsverordening worden opgenomen. Wat betreft het omgevingsplan gaat het deels om regels die hoofdzakelijk worden gesteld met het oog op de handhaving van de openbare orde en (openbare) veiligheid. Voor het omgevingsplan, de waterschapsverordening en de omgevingsverordening gaat het in hoofdzaak om regels over lokale belastingen en heffingen. Die mogen niet in het omgevingsplan, de waterschapsverordening en de omgevingsverordening worden opgenomen, tenzij de wet daarin uitdrukkelijk voorziet (zoals de regeling voor kostenverhaal bij gebiedsontwikkeling in hoofdstuk 13 van de wet).

De regels over de openbare orde zijn primair gericht op de regulering van persoonlijke ordeverstoringende gedragingen. Het is ongewenst als deze regels worden beheerst door het stelsel van de Omgevingswet. Dat kan een doorkruising opleveren van de bevoegdheden van onder meer de burgemeester en bijvoorbeeld de vraag oproepen bij welke rechter tegen (strafrechtelijke) handhaving kan worden opgekomen.

De bevoegdheden die decentrale overheden hebben om belastingen te heffen en andere heffingen op te leggen zijn primair gericht op een gezonde financiële huishouding van deze overheden. Weliswaar kan de aanleiding voor de heffing of de belasting geheel of gedeeltelijk zijn gelegen in gevolgen die activiteiten in algemene zin hebben voor de fysieke leefomgeving, maar de grondslag en hoogte van de belasting of heffing hoeft niet beperkt te zijn tot het verrichten van een bepaalde activiteit. Ook hier kan regulering in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening tot ongewenste uitvoeringsvragen leiden, bij voorbeeld de vraag bij welke rechter een heffing kan worden aangevochten.

In het artikelsgewijze deel van deze toelichting wordt de afbakening van de reikwijdte van het omgevingsplan, waterschapsverordening en omgevingsverordening nader uiteengezet.

Overgangsrecht

In het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is wat betreft de reikwijdte voor het omgevingsplan en de waterschapsverordening overgangsrecht opgenomen. Kort weergegeven komt het overgangsrecht voor omgevingsplannen erop neer dat een regel in een bestaande gemeentelijke verordening niet van rechtswege vervalt op grond van 122 van de Gemeentewet, als deze tijdens de overgangsfase niet in het omgevingsplan is opgenomen. Dit is geregeld in artikel 22.4 van de wet, dat voorkomt dat anterieure verordeningen na inwerkingtreding van de Omgevingswet direct van rechtswege vervallen. Hierdoor hebben gemeenten tot het verstrijken van deze implementatietermijn, nader te bepalen bij Koninklijk Besluit, de gelegenheid om adequaat en in een verantwoord tempo het omgevingsplan in overeenstemming met de wet te brengen. Na het verstrijken van de implementatietermijn vervallen de regels over activiteiten die de fysieke leefomgeving wijzigen die in andere verordeningen dan het omgevingsplan zijn opgenomen van rechtswege op grond van artikel 122 van de Gemeentewet.

Een vergelijkbare overgangsrechtelijke regeling is voor waterschapsverordeningen opgenomen in artikel 22.15 van de wet. Daarin is geregeld dat artikel 59 van de Waterschapswet gedurende de overgangsfase voor de waterschapverordeningen niet van toepassing is. Voor omgevingsverordeningen is niet een dergelijke overgangsrechtelijke regeling opgenomen omdat er vanuit wordt gegaan dat de provincies deze gelijktijdig met de Omgevingswet in werking zullen laten treden (zie hierover verder paragraaf 5.2.4 van de memorie van toelichting bij de Invoeringswet Omgevingswet).

De provincies hebben al een handreiking voor de omgevingsverordening ontwikkeld. Ook waterschappen werken aan een handreiking voor de waterschapsverordening. Voor omgevingsplannen bestaat het voornemen om met de VNG een handreiking te maken die inzicht verschaft over de integratie van delen van decentrale verordeningen in het omgevingsplan. Daarbij zal onder meer gebruik worden gemaakt van de kennis en ervaring van gemeente die nu al bezig zijn met het integreren van gemeentelijke verordeningen op het fysieke domein zoals de gemeenten Zaanstad en Deventer.

5.2.6 Wijzigingen

- Delen van decentrale verordeningen gaan over naar het omgevingsplan, de omgevingsverordening of de waterschapsverordening doordat de wettelijke kaders op het terrein van de fysieke leefomgeving worden geïntegreerd.

- Er worden onderwerpen aangewezen die in ieder geval moeten of juist in ieder geval niet mogen worden opgenomen in het omgevingsplan, de omgevingsverordening of de waterschapsverordening.

5.2.7 Effecten

- Door het aanwijzen van onderwerpen die in ieder geval moeten of juist niet mogen worden opgenomen in het omgevingsplan, de omgevingsverordening en de waterschapsverordening, wordt de praktijk meer duidelijkheid verschaft over de reikwijdte van deze verordeningen en tegelijkertijd het risico op onverbindendheid van decentrale verordeningen in het algemeen aanzienlijk verminderd.
- Door de bundeling zal het aantal decentrale verordeningen kleiner worden waardoor de regeldruk uiteindelijk wordt verminderd en het inzicht en de toegankelijkheid van decentrale regels wordt vergroot. Een mogelijk eindbeeld is dat naast het omgevingsplan en de Algemene plaatselijke verordening op het fysieke domeinen nog twee verordeningen overblijven. Daarbij kan worden gedacht aan een verordening over geldzaken (bijvoorbeeld met bepalingen over leges) en een overige verordening met bepalingen over procedures en dergelijke (bijvoorbeeld met bepalingen over referenda en adviescommissies).

5.3 Aanwijzing en begrenzing van beperkingengebieden

Inleiding

In hoofdstuk 3, Afdeling 3.1, van het Omgevingsbesluit zijn de locaties aangewezen waarover het Rijk het beheer voert. De locaties die zijn aangewezen zijn de rijkswateren, opgenomen in bijlage II bij het Omgevingsbesluit.

Hoofdstuk 3 wordt via dit besluit op grond van artikel 2.21a, tweede lid, van de wet (via het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet), aangevuld met Afdeling 3.2 Aanwijzing en begrenzing van beperkingengebieden. Op deze wijze wordt invulling gegeven aan de verplichting vaste afstanden op te nemen voor de omvang van beperkingengebieden waardoor werken in de fase van aanleg beter worden beschermd tegen de gevolgen van activiteiten door derden. Ter toelichting het volgende.

Een beperkingengebied is een bij of krachtens de wet aangewezen gebied waar vanwege de aanwezigheid van een werk of object regels gelden voor activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor het werk of object. Deze regels beschermen het werk of object tegen nadelige gevolgen van activiteiten in het beperkingengebied. Het werk of object maakt onderdeel uit van het beperkingengebied. Voorbeelden van werken of objecten zijn wegen, spoorwegen en installaties.

Artikel 2.21a, van de wet (via het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet), heeft betrekking op de omvang van deze beperkingengebieden en bepaalt dat de beperkingengebieden rond nader aangeduide werken en objecten bij ministeriële regeling worden aangewezen en geometrisch begrensd. Ook bepaalt dit artikel dat er, zolang deze aanwijzing en begrenzing niet hebben plaatsgevonden, vaste afstanden gelden voor deze beperkingengebieden die bij algemene maatregel van bestuur worden bepaald. Deze vaste afstanden worden via dit besluit opgenomen in Afdeling 3.2 van het Omgevingsbesluit. Zo wordt bepaald dat de omvang van het beperkingengebied van een weg op maaiveld 10 meter bedraagt gemeten vanaf de kant van de verharding. Deze afstand geldt zolang het beperkingengebied nog niet is aangewezen en geometrisch begrensd in de ministeriële regeling. Zodra die aanwijzing en begrenzing heeft plaatsgevonden volgt de omvang van het beperkingengebied uit de ministeriële regeling. De afstand uit het Omgevingsbesluit geldt dan niet meer.

Deze bepalingen over de omvang van beperkingengebieden worden bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet opgenomen om de bescherming van werken tegen de gevolgen van

activiteiten van derden in de fase tussen het aanleggen van het werk en het aanwijzen en geometrisch begrenzen van het beperkingengebied bij ministeriële regeling te waarborgen.

Beperkingengebieden

De beperkingengebieden waar het om gaat zijn de beperkingengebieden voor wegen en waterstaatwerken in beheer bij het Rijk, hoofdspoorweginfrastructuur, installaties in een waterstaatswerk anders dan mijnbouwinstallaties, en mijnbouwinstallaties.

De beperkingengebieden worden nu verschillend aangeduid (onder andere als beschermingszones) en de omvang wordt woordelijk of met behulp van een afstand bepaald en soms via een begrenzing op kaart. Via dit besluit worden in het Omgevingsbesluit artikelen opgenomen waarin per beperkingengebied vaste afstanden worden vastgelegd. Deze vaste afstanden gelden zolang beperkingengebieden nog niet bij ministeriële regeling zijn aangewezen en geometrisch zijn begrensd. Zodra een beperkingengebied is aangewezen en geometrisch is begrensd, gelden de vaste afstanden uit het Omgevingsbesluit daarvoor niet meer en wordt de omvang van het beperkingengebied bepaald door de ministeriële regeling. De mogelijkheid bestaat om het beperkingengebied bij de aanwijzing en geometrische begrenzing te beperken of uit te breiden ten opzichte van die vaste afstand. Hierop bestaat één uitzondering: het beperkingengebied rondom een mijnbouwinstallatie wordt bepaald op grond van de afstand zoals vastgelegd in het Omgevingsbesluit. Deze afstand bedraagt 500 meter en volgt rechtstreeks uit de richtlijn offshore veiligheid. Beperking of uitbreiding daarvan bij ministeriële regeling is niet mogelijk.

Deze vaste afstanden zijn ook van belang voor eventueel beroep. Voor een toelichting daarop wordt verwezen naar de wijziging van de bijlage bij de Algemene wet bestuursrecht, zoals opgenomen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.¹¹¹

5.3.1 Wijzigingen

- Voor de beperkingengebieden voor wegen en waterstaatwerken in beheer bij het Rijk, hoofdspoorweginfrastructuur, installaties in een waterstaatswerk anders dan mijnbouwinstallaties, en mijnbouwinstallaties gelden vaste afstanden zolang nog geen aanwijzing en geometrische begrenzing in de ministeriële regeling heeft plaatsgevonden. Hierop bestaat een uitzondering: voor de beperkingengebieden rondom mijnbouwinstallaties is de afstand vastgelegd in het Omgevingsbesluit.
- Deze vaste afstanden komen nagenoeg overeen met de huidige afstanden voor installaties in een waterstaatswerk, anders dan een mijnbouwinstallatie, mijnbouwinstallaties en hoofdspoorwegen. Voor wegen en waterstaatswerken ligt dit anders omdat de omvang daarvan niet in afstand wordt aangegeven maar wordt omschreven.

5.3.2 Effecten

- Door de vaste afstanden voor deze beperkingengebieden in een hoofdstuk op te nemen wordt de inzichtelijkheid en het gebruiksgemak vergroot.
- Het op deze wijze regelen van de omvang van beperkingengebieden waarborgt – waar nodig – de bescherming van werken tegen de gevolgen van activiteiten van derden in de fase tussen het aanleggen van het werk en het aanwijzen en geometrisch begrenzen van het beperkingengebied bij ministeriële regeling. In die fase is namelijk al sprake van een beperkingengebied waarin regels gelden ter bescherming van het werk of het object zonder dat het beperkingengebied op kaart is aangegeven.

---

¹¹¹ Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 350-351.

5.4 Financiële zekerheid

5.4.1 Inleiding

In hoofdstuk 7 van het Omgevingsbesluit is uitvoering gegeven aan artikel 13.5 van de wet. Dit artikel heeft betrekking op het kunnen stellen van financiële zekerheid bij activiteiten die significante nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving kunnen hebben. Via het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is artikel 13.5 aangepast. Naar aanleiding van deze aanpassingen wordt hoofdstuk 7 van het Omgevingsbesluit via dit besluit eveneens aangepast en uitgebreid.

5.4.2 Activiteiten waarvoor financiële zekerheid verplicht is

In het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is artikel 13.5 aangepast, waardoor de bevoegdheid om financiële zekerheid te kunnen stellen is uitgebreid met een grondslag voor een verplichting. De uitbreiding van de grondslag was noodzakelijk om EU-richtlijnen¹¹² juist te implementeren en om regels¹¹³ over het verplicht stellen van financiële zekerheid die golden voor inwerkingtreding van de wet, te kunnen omzetten. In paragraaf 4.6.2 van de nota van toelichting bij het Omgevingsbesluit is de uitbreiding van de grondslag aangekondigd.

Via dit besluit worden de gevallen aangewezen waarvoor het stellen van financiële zekerheid een verplichting is, waarmee bestaande wettelijke verplichtingen worden voortgezet. De verplichte gevallen worden via een apart artikel in het Omgevingsbesluit aangewezen. Het gaat daarbij om:

- het storten van afvalstoffen op een stortplaats, voor het nakomen van bepaalde voorschriften;
- het storten van baggerspecie op een stortplaats, voor het nakomen van bepaalde voorschriften;
- het storten of verzamelen van winningsafvalstoffen in een winningsafvalvoorziening, voor het nakomen van bepaalde voorschriften; en
- het opslaan, herverpakken of bewerken van vuurwerk en pyrotechnische artikelen voor theatergebruik.

Majeure risicobedrijven

In paragraaf 4.5.2.2 van de nota van toelichting bij het Omgevingsbesluit is toegelicht waarom bij de zogenoemde majeure risicobedrijven voor het kunnen stellen van financiële zekerheid voor een bevoegdheid is gekozen.

Naar aanleiding van de moties Ziengs en Von Martels/Van Eijs, wordt door de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat bezien of het instrumentarium aanscherping behoeft.¹¹⁴ Begin 2019 heeft zij daarover een brief aan de Kamer gestuurd.¹¹⁵ Daarin heeft zij aangegeven dat zij een verplichting tot het stellen van financiële zekerheid voor majeure risicobedrijven overweegt en tevens met een voorstel komt om financiële zekerheidsstelling voor bedrijven in de afvalsector te regelen. Als de regering besluit om de bevoegdheid te wijzigen in een verplichting, dan zal zij dat via een aparte wijziging van het Omgevingsbesluit doorvoeren. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat.

Openbaar lichaam

Als hoofdregel geldt dat geen financiële zekerheid kan worden gevraagd wanneer de activiteit wordt uitgevoerd door een openbaar lichaam. In de artikelsgewijze toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is deze keuze toegelicht. Een openbaar lichaam zal immers altijd zijn

¹¹² Richtlijn 1999/31/EG van de Raad van 26 april 1999 betreffende het storten van afvalstoffen (PbEG 1999, L 182) en richtlijn winningsafval.

¹¹³ Onder meer artikel 3.2.3 van het Vuurwerkbesluit.

¹¹⁴ Kamerstukken II 2017/18, 28089, nr. 78 (Von Martels / Van Eijs) en nr. 86 (Ziengs).

¹¹⁵ Brief van 18 januari 2019, Kamerstukken II 2018/19, 28089, nr. 107.

betalingen nakomen en niet failliet gaan. Bovendien komen de kosten die een openbaar lichaam maakt altijd (indirect) ten laste van de samenleving.

Bij AMvB kunnen gevallen worden aangewezen waarbij financiële zekerheid ook geldt voor openbare lichamen. De gevallen die in dit besluit worden aangewezen zijn nodig voor een juiste implementatie van Richtlijn 1999/31/EG van de Raad van de Europese Unie van 26 april 1999 betreffende het storten van afvalstoffen (PbEG L 182) en richtlijn winningsafval. In die EU-richtlijnen wordt voor het verplicht stellen van financiële zekerheid geen onderscheid gemaakt tussen openbare lichamen en andere initiatiefnemers.

5.4.3 Wijzigingen

- In de regeling is inzichtelijk gemaakt bij welke activiteiten openbare lichamen wel financiële zekerheid moeten stellen.
- Er zijn criteria opgenomen waarmee het bevoegd gezag bij het opleggen van financiële zekerheid rekening moet houden.

5.4.4 Effecten

- Ten opzichte van het Omgevingsbesluit en de daarin aangekondigde wijzigingen, zijn er geen veranderingen in de effecten van deze regelgeving.

5.5 Verdeling van verantwoordelijkheden tussen vergunninghouders per activiteit of een deel van een activiteit

Inleiding

Met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt voorgesteld om artikel 4, derde lid, van de richtlijn industriële emissies, te implementeren in een nieuw artikel van de Omgevingswet, artikel 5.37a. Dat artikel geeft het bevoegd gezag de bevoegdheid om in de omgevingsvergunning een nadere verantwoordelijkheidsverdeling tussen vergunninghouders per activiteit of een deel van een activiteit aan te brengen. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel wordt aangegeven dat de verdeling van verantwoordelijkheden in de omgevingsvergunning alleen mogelijk is op verzoek of met instemming van aanvragers en niet ambtshalve door een bevoegd gezag kan worden toegepast ¹¹⁶. Het wetsvoorstel regelt dat de verdelingsmogelijkheid van artikel 5.37a geldt voor alle omgevingsvergunningen, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel aangewezen geval. In de memorie van toelichting wordt opgemerkt dat deze gevallen voor zover nodig via het voorgenomen Invoeringsbesluit Omgevingswet in het Omgevingsbesluit zullen worden aangewezen. Daarbij is aangegeven dat vooralsnog alleen de als milieubelastende activiteit aangewezen activiteit het exploiteren van een Seveso-inrichting als mogelijke uitzondering in beeld is.

Geen regels in dit besluit

Tijdens de voorbereiding van dit besluit is bezien of het exploiteren van een Seveso-inrichting in het Omgevingsbesluit zou moeten worden aangewezen als geval waarvoor de verdelingsmogelijkheid van artikel 5.37a niet is toegelaten. Besloten is om dat niet te doen. Belangrijke overweging daarbij is dat de verdeling van verantwoordelijkheden op grond van artikel 5.37a uitsluitend betrekking heeft op vergunningvoorschriften en daarmee niet gaat over de algemene regels die ter uitvoering van de Seveso-richtlijn zijn opgenomen in paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is voor de duidelijkheid opgemerkt dat artikel 5.37a alleen van toepassing is op (de

---

¹¹⁶ Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 75.

voorschriften in) de vergunning, en niet op de algemene regels die van toepassing zijn op een activiteit. Het is dan ook niet toegestaan om een verdeling van verantwoordelijkheden door te voeren voor bijvoorbeeld de naleving van de regels die in paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving zijn gesteld over het preventiebeleid, veiligheidsbeheerssysteem, veiligheidsrapport en intern noodplan.

In aanvulling op de algemene regels van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving kunnen in een omgevingsvergunning voor een Seveso-inrichting voorschriften worden opgenomen ter uitwerking van specifieke aspecten van de Seveso-richtlijn. Gedacht kan worden aan het in vergunningvoorschriften regelen van concrete maatregelen om zware ongevallen te voorkomen of de gevolgen ervan te beperken, zoals onderhoud- en keuringsverplichtingen. Net als voor de algemene regels van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving geldt voor dergelijke vergunningvoorschriften het uitgangspunt dat risico's van zware ongevallen in onderlinge samenhang moeten worden beschouwd (integrale veiligheidsbenadering). Een verdeling van verantwoordelijkheden over verschillende vergunninghouders kan daarmee op gespannen voet komen te staan. Maatregelen die op grond van de Seveso-richtlijn moeten worden getroffen om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan te beperken betreffen de gehele Seveso-inrichting met alle installaties en onderdelen die zich daarin bevinden. Als verantwoordelijkheden worden verdeeld zou de onderlinge samenhang van die maatregelen in gevaar kunnen komen. Verdeling van verantwoordelijkheden zou dan ook kunnen leiden tot een niet goed naleefbare en handhaafbare vergunning. Het bevoegd gezag zal bij het toepassen van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 5.37a, steeds moeten nagaan of verdeling van verantwoordelijkheden wenselijk is gelet op de naleefbaarheid en handhaafbaarheid en de inhoud en strekking van de voorschriften waar het om gaat.

De taken in het kader van vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van de Seveso-richtlijn worden namens het bevoegd gezag uitgevoerd door een beperkt aantal omgevingsdiensten. Bij deze omgevingsdiensten is sprake van een hoge mate van professionaliteit en deskundigheid die zijn afgestemd op het risico en de complexiteit van Seveso-inrichtingen. Er wordt dan ook van uit gegaan dat op een verantwoorde wijze wordt omgegaan met de door de wet gegeven bevoegdheden en dat bij een Seveso-inrichting geen verdeling van verantwoordelijkheden wordt toegestaan als het gaat om voorschriften die een nadere invulling geven aan de Seveso-richtlijn. Voor vergunningvoorschriften die geen relatie hebben met de Seveso-richtlijn, zoals voorschriften over emissiegrenswaarden, bescherming van de bodem en het grondwater of het voorkomen van het ontstaan van afvalstoffen, is er geen beletsel om een verdeling van verantwoordelijkheden toe te passen, ook niet als het gaat om een Seveso-inrichting. Dat laatste geldt niet voor algemene regels over emissiegrenswaarden, bescherming van de bodem en het grondwater of het voorkomen van het ontstaan van afvalstoffen die zijn opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving. Zoals hiervoor al aangegeven is een verdeling van verantwoordelijkheden niet toegestaan voor de naleving van de algemene regels in het Besluit activiteiten leefomgeving.

5.5.1 Wijzigingen

- De facultatieve grondslag van artikel 5.37a van de wet, zoals voorgesteld met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt niet ingevuld, daardoor zijn er geen wijzigingen.

5.5.2 Effecten

- Geen wijziging, dus geen effecten.

5.6 Milieueffectrapportage

5.6.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt onderscheid gemaakt tussen milieueffectrapportage (mer) als instrument en het milieueffectrapport (MER).

In het Omgevingsbesluit is een groot deel van de regels voor de project-mer nog niet ingevuld, omdat de inhoud daarvan voor een groot deel afhankelijk was van de implementatie van de Richtlijn 2014/52/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (PbEU 2014, L 124). Omdat de implementatie eerder gereed moest zijn dan de verwachte inwerkingtreding van de Omgevingswet, was het nodig hiervoor een afzonderlijk wetsvoorstel te maken. De wet van 25 januari 2017 tot wijziging van de Wet milieubeheer en de Crisis- en herstelwet in verband met de uitvoering van Richtlijn 2014/52/EU van het Europees parlement en de Raad van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (PbEU 2014, L 124) (implementatie herziening mer-richtlijn) is per 16 mei 2017 in werking getreden.¹¹⁷ De wijziging van het Besluit milieueffectrapportage is per 7 juli 2017 in werking getreden.¹¹⁸ Via het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt al een deel van de implementatie overgenomen, dit besluit vult de overige bepalingen aan.

5.6.2 Aanpassingen als gevolg van de wijzigingsrichtlijn mer

Zoals in de memorie van toelichting bij de implementatie in de Wet milieubeheer¹¹⁹ is aangegeven, is bij de implementatie daar waar mogelijk vooruitgelopen op de Omgevingswet. Dat betekent dat voor de nieuwe artikelen in dit besluit veelal is aangesloten bij deze teksten. In de tabel 5.1 hieronder is opgenomen waar de verschillende onderwerpen zijn geïmplementeerd.

Tabel 5.1: omzetting herziening mer-richtlijn naar de Omgevingswet en Omgevingsbesluit

Onderwerpen	Omgevingswet	Omgevingsbesluit
Aanpassing in het niet van toepassing zijn en ontheffing van de mer-plicht	Artikel 16.35 en artikel 16.44	Artikel 11.9
Wijzigingen van de mer-beoordeling	Artikel 16.43 en artikel 16.45	Artikel 11.10 en artikel 11.11
Passende scheiding van functies bevoegd gezag en initiatiefnemer	Grondslag in artikel 16.88	Artikel 11.12
Advies reikwijdte en detailniveau alleen op verzoek van initiatiefnemer	Artikel 16.46	Artikel 11.13
Kwaliteitsborging van het MER	Artikel 16.47 en artikel 16.49	Artikel 11.14
Elektronische beschikbaarheid van informatie	Grondslag in artikel 16.88	Artikel 11.15
Verplichting tot coördinatie met de passende beoordeling	Grondslag in artikel 16.88	Artikel 11.15
Inhoud van het MER	Artikel 16.52	Artikelen 11.16, 11.17 en 11.18
Het besluit over het project	Artikel 16.53	Artikel 11.19
Monitoring op projectniveau	Artikel 16.53a	Artikel 11.20
Sancties bij het niet nakomen van nationale bepalingen	Artikel 16.49	-
Aanleveren van informatie aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat	Artikel 20.6	Artikel 11.21

¹¹⁷ Stb. 2017, 30 en Stb. 2017, 169.

¹¹⁸ Stb. 2017, 175 en Stb. 2017, 297. De datum van 7 juli 2017 geldt voor de relevante bepalingen voor de implementatie van de wijzigingsrichtlijn mer. Daarnaast is, ter implementatie van het verdrag van Espoo, de mer-plicht van windmolens in werking getreden per 1 september 2017.

¹¹⁹ Kamerstukken II 2015/16, 34 287, nr. 3, p. 9.

Voor het merendeel van de onderwerpen bevatten de nieuwe artikelen die via dit besluit in het Omgevingsbesluit worden opgenomen dezelfde inhoud als de vergelijkbare artikelen uit de Wet milieubeheer. Het gaat dan om de regels voor de mer-beoordeling, de passende scheiding van functies als bevoegd gezag ook de initiatiefnemer is, de elektronische beschikbaarheid van informatie, de verplichting tot coördinatie van besluiten waarvoor zowel een mer-plicht geldt als een passende beoordeling, de inhoud van het besluit over het project, en het aanleveren van informatie aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat.

Voor vijf onderwerpen zijn de regels onder het nieuwe omgevingsrecht deels anders geregeld dan nu in de Wet milieubeheer. Het gaat om de volgende onderwerpen:

- regels ontheffing;
- motivering mer-beoordeling;
- advies reikwijdte en detailniveau;
- inhoud project-MER; en
- monitoring.

Onderstaand wordt voor deze onderwerpen nader toegelicht wat de veranderingen zijn. Voor de toelichting op alle nieuwe artikelen voor de project-mer wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting.

Regels ontheffing

De mer-richtlijn staat onder bepaalde voorwaarden toe dat ontheffing wordt verleend. Deze ontheffing is opgenomen in artikel 16.44, eerste en tweede lid, van de wet.¹²⁰

De ontheffing in het eerste lid geldt voor activiteiten of deelactiviteiten die uitsluitend bestemd zijn voor defensiedoeleinden, of voor een activiteit die uitsluitend noodzakelijk is vanwege een noodtoestand als bedoeld in de Coördinatiewet uitzonderingstoestanden. De ontheffing kan worden verleend als de toepassing van de mer-regelgeving nadelige gevolgen heeft voor de defensiedoeleinden of het bestrijden van de noodtoestand. Gezien de aard van deze ontheffing zijn hier, zoals ook al in de Wet milieubeheer het geval was, geen nadere regels aan gesteld.

De ontheffing in het tweede lid kan worden aangevraagd als de aanvrager meent dat de toepassing van de mer-regelgeving nadelige gevolgen heeft voor het doel van het project. Er moet dan wel worden voldaan aan de doelstellingen van de mer-richtlijn en het project mag geen aanzienlijke grensoverschrijdende effecten hebben. De regels die hiervoor waren opgenomen in de Wet milieubeheer zijn met dit besluit grotendeels overgenomen. Het gaat dan om de gegevens en bescheiden die bij een verzoek om ontheffing van de mer-plicht of mer-beoordelingsplicht verstrekt moeten worden en om de kennisgeving van de ontheffing en van de gegevens die zijn verzameld bij een andere vorm van beoordeling van de milieueffecten.

Ten opzichte van de Wet milieubeheer is niet meer geregeld dat de Minister van Infrastructuur en Waterstaat een afschrift van de ontheffing met de daarbij behorende informatie aan de Europese Commissie moet zenden. Het toezenden van gegevens aan de Europese Commissie door het Rijk komt niet voor implementatie in aanmerking, omdat dit een feitelijke handeling is.

Ook de mededeling van die verzending naar de initiatiefnemer is komen te vervallen. Dit is geen eis uit de mer-richtlijn en deze informatie is voor de initiatiefnemer niet relevant.

---

¹²⁰ Via het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 2.

Motivering mer-beoordeling

Zoals in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel voor de Omgevingswet al is aangegeven is er onder de wet nog maar één procedure voor de mer-beoordeling.¹²¹ Deze komt overeen met de procedure zoals die in de Wet milieubeheer geldt voor de 'vormvrije mer-beoordeling'.¹²² De twee extra eisen die aan de formele mer-beoordeling werden gesteld komen te vervallen.

Dit betreft ten eerste de verplichting om, als het bevoegd gezag ook de initiatiefnemer is, voor de mer-beoordeling af te stemmen met andere bestuursorganen. Daarnaast vervalt de verplichte kennisgeving van de mer-beoordeling wanneer er geen MER vereist is in de Staatscourant. Hierdoor vervallen in totaal zo'n 200 publicaties per jaar, waarvan ca. 55% bij gemeenten.¹²³ De status van de mer-beoordeling blijft een voorbereidingsbeslissing en is dus niet vatbaar voor bezwaar of beroep. De publicatie in de Staatscourant is daarom ook niet het goede moment om de omgeving te informeren, omdat op dat moment de beslissing nog niet appellabel is voor anderen dan de initiatiefnemer.

De uitkomst en de motivering van de mer-beoordeling wordt opgenomen in het besluit en, voor zover hier sprake van is, in het ontwerp van het besluit.

Met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet¹²⁴ wordt de kennisgeving voorgeschreven van het besluit dat met de reguliere voorbereidingsprocedure wordt voorbereid. Op die manier kunnen derden op de hoogte raken van de uitkomst en de motivering van de mer-beoordeling. Bij een besluit dat wordt voorbereid met de uitgebreide voorbereidingsprocedure wordt hiervan kennisgegeven bij het ontwerpbesluit.

Advies reikwijdte en detailniveau

Het advies reikwijdte en detailniveau is op grond van de wet niet verplicht (zie artikel 16.46), maar vindt alleen plaats op verzoek van de initiatiefnemer. Artikel 5, tweede lid, van de mer-richtlijn geeft aan dat het advies reikwijdte en detailniveau rekening moet houden met de door de initiatiefnemer verstrekte informatie. Daarbij worden enkele onderdelen apart benoemd, te weten de specifieke kenmerken van het project (inclusief de locatie en de technische capaciteit ervan) en de te verwachten milieueffecten ervan. Deze onderdelen waren niet expliciet opgenomen in de Wet milieubeheer maar zijn nu wel met dit besluit toegevoegd.

In navolging van de Wet milieubeheer is de termijn van zes weken voor het uitbrengen van het advies reikwijdte en detailniveau door het bevoegd gezag gehandhaafd. Dit is geen expliciete eis van de mer-richtlijn, maar past wel bij een van de verbeterdoelen van de Omgevingswet, namelijk het versnellen van besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving. Daarnaast biedt dit meer duidelijkheid aan de initiatiefnemer.

De termijn voor het uitbrengen van het advies start op het moment van het verzoek van de initiatiefnemer. In de Wet milieubeheer is het moment gekoppeld aan de mededeling, maar nu deze mededeling straks niet meer verplicht is, is dit aangepast.

Inhoud project-MER

Voor de bepalingen voor de inhoud van het project-MER is aangesloten bij de inhoud van bijlage IV bij de mer-richtlijn.

Oorspronkelijk was beoogd om aan te sluiten bij de opzet van artikel 5 van de mer-richtlijn, met een verwijzing naar de inhoud van bijlage IV bij de mer-richtlijn. Deze bijlage leek te uitgebreid om in zijn geheel op wetsniveau over te nemen.

---

¹²¹ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 221 en p. 222.

¹²² De naam 'vormvrije mer-beoordeling' dateert van de introductie in 2011. Sinds de herziene mer-richtlijn in 2017 is geïmplementeerd in het Besluit mer gelden diverse vorm-vereisten.

¹²³ Aantallen gebaseerd op beschikbare cijfers uit 2016 en 2017.

¹²⁴ Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr.2, zie artikel 16.64, derde lid.

Nu de inhoud van het project-MER op AMvB-niveau wordt uitgewerkt, is dat argument minder van belang. Ook zijn tijdens eerdere consultaties opmerkingen gemaakt over de gelaagdheid van de regelgeving: naast een artikel in de wet en het Omgevingsbesluit, zou dan ook de mer-richtlijn geraadpleegd moeten worden om een totaalbeeld van de inhoud van een project-MER te krijgen. In dit besluit is daarom de inhoud van het project-MER afgestemd op de bijlage IV. Om redenen van leesbaarheid is de tekst over drie artikelen verspreid, waarbij echter artikel 11.16 van het Omgevingsbesluit de essentie bevat en twee opvolgende artikelen een nadere invulling geven. De inhoud van artikel 11.16 is ook in grote mate gelijk aan de opbouw van het artikel van de plan-MER, waardoor de consistentie onderling is vergroot.

Inhoudelijk is er geen verandering ten opzichte van de verplichtingen uit de Wet milieubeheer. Daar is een verwijzing naar bijlage IV bij de mer-richtlijn opgenomen.¹²⁵ In dit besluit zijn de inhoudseisen van die bijlage overgenomen en is een verwijzing dus niet meer nodig. Het artikel moet niet gelezen worden als een verplichte volgorde voor een inhoudsopgave van een MER, alleen van belang is dat alle elementen zijn terug te vinden in een MER.

Ook geldt nog steeds dat de verschillende onderwerpen die worden genoemd, zoals klimaatverandering, geluid, biodiversiteit en risico's, alleen in een MER aan bod hoeven te komen als ze van belang zijn voor het project.

Monitoring project-mer

De mer-richtlijn bepaalt dat het bevoegd gezag zo nodig monitoringsmaatregelen voorschrijft aan de initiatiefnemer en daarbij ook de procedures voor de monitoring vaststelt. De initiatiefnemer moet de monitoring van de milieueffecten als gevolg van een project waarvoor een MER moet worden gemaakt, uitvoeren. Het gaat hierbij om monitoring van effecten van het project, inclusief eventueel bij het project getroffen maatregelen of kenmerken om de effecten te beperken. Met 'monitoringsmaatregelen' worden dus maatregelen bedoeld om deze effecten in de gaten te houden, bijvoorbeeld het plaatsen van snuffelpalen, geluidmeters of peilbuizen. De initiatiefnemer moet de resultaten van de monitoring verstrekken aan het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag stelt de resultaten van de monitoring elektronisch beschikbaar en moet aan de hand van de resultaten van de monitoring beoordelen of het nodig is om maatregelen te nemen.

Monitoring bij project-mer was een nieuw element in de mer-richtlijn, maar was ook voor de inwerkingtreding van de herziene mer-richtlijn in 2017 al opgenomen in de Wet milieubeheer met een eigen, afwijkende, regeling. Bij de implementatie in de Wet milieubeheer zijn enkele aanvullende bepalingen ten opzichte van de mer-richtlijn blijven staan. Concreet gaat het dan om het opstellen van een verslag van de monitoring en de verplichting om dat verslag toe te zenden aan bestuursorganen en adviseurs en van het verslag kennis te geven. Deze aanvullende eisen over het verslag uit de Wet milieubeheer zijn niet overgenomen in dit besluit.

5.6.3 Overige aanpassingen milieueffectrapportage

In het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is ook een grondslag voor monitoring voor de plan-mer opgenomen. Dit onderwerp is op vergelijkbare wijze als de monitoring bij project-mer uitgewerkt.

Het bevoegd gezag monitort zelf de aanzienlijke milieueffecten van de uitvoering van het plan of programma, stelt de resultaten van de monitoring elektronisch beschikbaar en moet aan de hand van de resultaten van de monitoring beoordelen of het nodig is om maatregelen te nemen om eventuele onvoorziene nadelige milieueffecten zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Dit komt inhoudelijk overeen met de Wet milieubeheer. Wel zijn enkele bepalingen over een verslag zoals die in de Wet milieubeheer stonden komen te vervallen omdat dat geen verplichtingen zijn uit de mer-richtlijn en de smb-richtlijn. Concreet gaat het om het opstellen van

---

¹²⁵ Zie Wet milieubeheer, artikel 7.23, eerste lid, onder f.

een verslag van de monitoring en de verplichting om dat verslag toe te zenden aan bestuursorganen en adviseurs en van het verslag kennis te geven.

De omgevingsvergunning beperkte milieutoets, die in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in bepaalde gevallen voor de mer-beoordeling wordt gebruikt, komt niet terug onder de Omgevingswet maar wordt vervangen door een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit. De toelichting daarover is te vinden in paragraaf 2.11 van deze toelichting.

Daarnaast zijn enkele technische en verduidelijkende wijzigingen doorgevoerd.

5.6.4 Wijzigingen

Ten opzichte van de regeling in de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage bevat dit besluit de volgende wijzigingen:

- De toezendregels voor de ontheffing aan de Europese Commissie en de initiatiefnemer komen niet terug.
- De aanvullende regels voor de formele mer-beoordeling vervallen: geen publicatie meer nodig in de Staatscourant en geen overleg meer als het bevoegd gezag ook de initiatiefnemer is.
- Het advies reikwijdte en detailniveau moet rekening houden met de informatie die de initiatiefnemer heeft verstrekt.
- De inhoud van het project-MER is volledig uitgeschreven, geen verwijzing meer naar de mer-richtlijn.
- Voor monitoring is de verplichting om een verslag te maken van de monitoringsresultaten vervallen. Ook de toezendverplichtingen en de bekendmakingsplicht van het verslag zijn vervallen.

5.6.5 Effecten

- Vermindering van de bestuurlijke lasten door wegvallen publicatie Staatscourant.
- Eenvoudiger inzicht in de verplichte inhoud van een project-MER.
- Vermindering bestuurlijke lasten door wegvallen opstellen verslag van de monitoringgegevens, zowel bij plan-mer als bij project-mer.

5.7 OCW-schadebeoordelingscommissie archeologische rijksmonumenten

5.7.1 Inleiding

Op grond van artikel 17.6 van de Omgevingswet (via het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet) wordt via dit besluit geregeld dat de OCW-schadebeoordelingscommissie archeologische rijksmonumenten advies kan uitbrengen aan het bevoegd gezag over (een aanvraag om) schadevergoeding voor schade die voortvloeit uit een beslissing op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een archeologisch monument.

5.7.2 Werkzaamheden commissie

In artikel 12.6 van het Omgevingsbesluit wordt de commissie aangewezen en de taakomschrijving geregeld. Deze regeling vormt een continuering van de bestaande praktijk van de 'OCenW-schadebeoordelingscommissie monumenten'. De schadebeoordelingscommissie kan daarnaast ook in het kader van kostenverhaal gevraagd worden te adviseren over de hoogte van (de te verhalen kosten van) de schadevergoeding voor de rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot archeologische monumenten.

De beslissing over de vergoeding van schade in het domein van de archeologische monumentenzorg en onder meer de relatie van het égalitébeginsel tot het beginsel dat 'de verstoorder betaalt' vergt specifieke expertise. Deze is aanwezig bij de OCW-schadebeoordelingscommissie. Omdat het aantal verzoeken om schadevergoeding beperkt is – gemiddeld één verzoek per twee jaar – en het onderhouden en uitbouwen van deze expertise en het ontstaan van een consistente wijze van het vergoeden van schade afhankelijk zijn van concrete gevallen, is het wenselijk dat alle verzoeken om schadevergoeding aan deze adviescommissie worden voorgelegd, wie het bevoegd gezag ook is.

In het stelsel van de Erfgoedwet en Monumentenwet 1988 beslist de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in alle gevallen op een aanvraag om een monumentenvergunning met betrekking tot een archeologisch rijksmonument. Bij een verzoek om schadevergoeding als gevolg van een beslissing op een vergunningaanvraag schakelt de minister op grond van artikel 22 en verder van de Monumentenwet 1988 de OCenW-schadebeoordelingscommissie monumenten in voor een onafhankelijk en deskundig advies over de redelijkheid van het verzoek.

In het stelsel van de Omgevingswet is de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap niet langer in alle gevallen het bevoegd gezag om te beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een archeologisch monument. Voor enkelvoudige omgevingsvergunningaanvragen om een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een archeologisch monument is de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bevoegd. Voor meervoudige omgevingsvergunningaanvragen waaronder een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een archeologisch monument is daarentegen het college van burgemeester en wethouders in principe bevoegd. Het college is daarmee in dergelijke gevallen in beginsel ook bevoegd op een verzoek om schadevergoeding voor deze meervoudige aanvragen te beslissen. De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bepaalt bij dergelijke meervoudige aanvragen echter via een advies met instemmingsrecht de inhoud van de beslissing op de vergunningaanvraag voor zover die ziet op het archeologische rijksmonument. De minister blijft daarom ook het bestuursorgaan dat de redelijkheid van de daaruit voortvloeiende kosten voor de burger moet bewaken. De kosten van een schadevergoeding komen in beginsel voor rekening van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, ook als hij niet het bevoegd gezag is.

Hetzelfde geldt voor de kosten van de inschakeling van de OCW-schadebeoordelingscommissie door het bevoegd gezag als dat niet de minister is. Het staat het bevoegd gezag dan vrij om, om welke reden dan ook, geen gebruik te maken van deze gelegenheid om de OCW-schadebeoordelingscommissie in te schakelen. Maar als het de kosten van de schadevergoeding vervolgens wel via kostenverhaal¹²⁶ naar de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap wil doorleggen, zal deze om voornoemde redenen de commissie alsnog inschakelen voor een advies over de (redelijkheid van de) hoogte van de kosten van de schadevergoeding voor de rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een archeologisch monument.

5.7.3 Wijzigingen

- Met de voorgestelde regeling kan de schadebeoordelingscommissie, in tegenstelling tot nu, ook adviseren aan een ander bevoegd gezag dan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, zoals het college van burgemeester en wethouders.
- Het takenpakket van de schadebeoordelingscommissie is uitgebreid. De commissie kan ook in het kader van kostenverhaal gevraagd worden te adviseren over de hoogte van (de te verhalen kosten van) de schadevergoeding voor de rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot archeologische monumenten.

---

¹²⁶ Artikel 13.3 van de Omgevingswet.

5.7.4 Effecten

- Doordat de schadebeoordelingscommissie zowel de minister als andere bevoegde gezagsinstanties kan adviseren over de hoogte van de schadevergoeding wordt expertise op één plek gebundeld en kan een consistente lijn ontwikkeld worden. Dit komt de transparantie en voorspelbaarheid van de schadeprocedure ten goede.

5.8 Vergunningverlening, toezicht en handhaving

5.8.1 Inleiding

Dit besluit werkt twee onderdelen uit, die met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet worden toegevoegd aan hoofdstuk 18 van de Omgevingswet. Het gaat om artikel 18.2, vierde lid, dat bepaalt dat voor een gedoogplicht uit hoofdstuk 10 van de Omgevingswet de bestuursrechtelijke handhavingstaak uitsluitend bij een bestuursorgaan berust voor zover dat bij algemene maatregel van bestuur is bepaald, en om afdeling 18.3. Afdeling 18.3 bevat bepalingen ter omzetting van paragraaf 5.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, zoals deze is komen te luiden na inwerkingtreding van de Wijzigingswet verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving. Bij de uitwerking van laatstgenoemd onderdeel mag artikel 18.19, tweede lid, van de wet "De regels worden in ieder geval gesteld ter uitvoering van de richtlijn industriële emissies en de Seveso-richtlijn." niet uit het oog worden verloren. Onderdeel van de uitwerking van afdeling 18.3 zijn in ieder geval regels ter implementatie artikel 23 van de richtlijn industriële emissies en artikel 20 van de Seveso-richtlijn.

5.8.2 Bestuursrechtelijke handhaving van gedoogplichten

Bestuurlijke handhaving van gedoogplichten is niet voor het hele werkveld van de Omgevingswet even effectief. Daarom is in dit besluit per afzonderlijke gedoogplicht een keuze gemaakt of bestuurlijke handhaving nodig is op basis van een afweging van de voor- en nadelen van dit instrument in verhouding tot de specifieke kenmerken van het betrokken domein. Vanzelfsprekend is dit gebeurd in overleg met het bestuursorgaan dat een gedoogplicht oplegt of dat bij de uitvoering van werkzaamheden een gedoogplicht nodig heeft. Verwezen wordt verder naar de artikelsgewijze toelichting bij het desbetreffende artikel waarin de gemaakte keuze wordt onderbouwd (artikel 13.2 van het Omgevingsbesluit).

Bij gedoogplichten gericht op het opheffen van de belemmering om grond te mogen betreden is het wel effectief om zo nodig de 'sterke arm' in te kunnen roepen. Daarom is ervoor gekozen om overtreding van alle gedoogplichten strafbaar te stellen.

5.8.3 Omzetting Besluit verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving

Inleiding en achtergrond

Dit besluit bevat bepalingen ter omzetting van hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht, zoals dat is komen te luiden na inwerkingtreding van het Wijzigingsbesluit verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving.¹²⁷ Het Wijzigingsbesluit verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving voorzag in instrumenten voor het oplossen van belangrijke problemen bij de vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van het omgevingsrecht.

Het belangrijkste probleem bij de vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van het omgevingsrecht was fragmentatie in combinatie met vrijblijvendheid in samenwerking tussen bestuursorganen. Dit vormde een barrière voor het organiseren van voldoende menskracht en

---

¹²⁷ Staatsblad 193 2017.

deskundigheid evenals voor het aanpakken van (boven)regionale handhavingsproblemen op een (boven)regionale schaal. Om deze problemen op te kunnen lossen is er in 2009 via een bottom-up proces een “package deal” gesloten tussen het Rijk, het IPO, de VNG en de UvW over de modernisering van het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving¹²⁸. Deze “package deal” heeft geresulteerd in de Wijzigingswet verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving¹²⁹, het Wijzigingsbesluit verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving en de aangepaste ministeriële regeling omgevingsrecht¹³⁰.

Met het Wijzigingsbesluit verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving werden onder andere geïntroduceerd:

- De verplichting voor gemeenten en provincies om een bepaald takenpakket (het zogenoemde basistakenpakket) uit te laten voeren door de omgevingsdienst.
- Procurescriteria voor het verbeteren van de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving¹³¹.
- Bepalingen voor het waarborgen van een efficiënte wijze van informatiedeling (Inspectieview Milieu).

Deze elementen hebben eraan bijgedragen dat een uniform en beter functionerend VTH-stelsel is ontstaan.¹³² De werking van dit stelsel is begin 2017 geëvalueerd. Daarbij is geconcludeerd dat het VTH-stelsel de komende jaren gebaat was bij rust. In lijn hiermee is hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht, zoals dat is komen te luiden na inwerkingtreding van het Wijzigingsbesluit verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving zo beleidsneutraal mogelijk overgenomen onder het stelsel van de Omgevingswet.

De borging van het basistakenpakket onder de Omgevingswet

Uitgangspunt is om hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht, zoals dat is komen te luiden na de inwerkingtreding van het Wijzigingsbesluit verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving, zo beleidsneutraal mogelijk over te nemen onder de Omgevingswet. Bij artikel 7.1, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht, waarin het zogenoemde basistakenpakket wordt aangewezen, bleken enkele wijzigingen echter onvermijdelijk. Zonder enkele wijzigingen te accepteren, zou niet alleen afbreuk worden gedaan aan de uitgangspunten en systematiek van de Omgevingswet, maar ook aan de uitgangspunten van de Wet verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving. Deze wijzigingen zijn hieronder toegelicht. Kort gezegd zijn de uitgangspunten van de Wet verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving:

- Het verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
- Het vormen van een robuust landsdekkend netwerk van omgevingsdiensten.
- Het vereenvoudigen van de bevoegdheidsverdeling tussen de overheden door verdere decentralisatie.
- Het zorgen voor een meer effectieve en efficiënte afstemming tussen overheid, het OM en de politie.

De hierboven bedoelde wijzigingen zijn:

- 1) De milieubelastende activiteit is aangrijpingspunt aanwijzing basistaken

---

¹²⁸ Deze afspraken zijn toegelicht en uitgewerkt in de nadere kabinetsreactie van 19 juni 2009 en in de nadien gemaakte bestuurlijke afspraken (Kamerstukken II 2008/09, 29383, nr. 130.).

¹²⁹ Staatsblad 521 2015.

¹³⁰ Staatscourant 33543 2017.

¹³¹ Zie in dit verband ook aanbeveling nr. 2001/331/eg van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 4 april 2001 betreffende minimumcriteria voor milieu-inspecties in de lidstaten (PbEG L118).

¹³² Evaluatie Wijzigingswet VTH. Op weg naar een volwassen stelsel, bijlage bij Kamerstukken I 2016/17, 33872, E.

De komst van de Omgevingswet heeft geleid tot een nieuw aangrijpingspunt voor het basistakenpakket. Niet langer is het begrip 'inrichting' het aangrijpingspunt, maar het begrip 'milieubelastende activiteit'. Een milieubelastende activiteit bestaat in de meeste gevallen uit een kernactiviteit (zoals het maken van producten van metaal) en andere milieubelastende activiteiten op dezelfde locatie die de kernactiviteit functioneel ondersteunen (zoals bij een bedrijf behorende parkeerplaatsen). Als gevolg daarvan komt het begrip in de meeste gevallen overeen met het begrip inrichting. Alleen wanneer een activiteit wordt uitgevoerd die geen onderdeel is van de kernactiviteit en deze ook niet functioneel ondersteunt, valt deze buiten bereik (zie onderstaand een voorbeeld). Aan de hand van de uitgangspunten van de Wijzigingswet verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving is geoordeeld dat het buiten bereik vallen van een dergelijke activiteit niet problematisch is. De omgevingsdiensten zijn primair opgericht voor de uitvoering van *complexe* taken die specifieke deskundigheid of specifieke toezichtexpertise vergen.

Voorbeeld: voor de komst van de Omgevingswet behoorde het toezicht op een oude, niet meer functionele kas die een glastuinbedrijf inzette als opslagruimte voor goederen van derden, tot het basistakenpakket (vanwege organisatorische binding). Onder de Omgevingswet behoort het toezicht op de oude, niet meer functionele kas die een glastuinbedrijf inzet als opslagruimte voor goederen van derden, niet tot het basistakenpakket.

Voor de komst van de Omgevingswet was het zo dat enkel de aanwezigheid van bepaalde installaties of opslagen (zoals een natte koeltoren of een bodemenergiesysteem) ertoe leidde dat een heel bedrijf of huishouden onder de rijksregels kwam te vallen. Onder de Omgevingswet worden voor deze milieubelastende activiteiten alleen rijksregels gesteld waar dat milieurelevant is. Gelet daarop is de weerslag van deze verandering op het basistakenpakket (zie onderstaand een voorbeeld) geen onwenselijke. Net als hierboven geldt dat omgevingsdiensten primair zijn opgericht voor de uitvoering van complexe taken die specifieke deskundigheid of specifieke toezichtexpertise vergen.

Voorbeeld: voor de komst van de Omgevingswet behoorde het toezicht op een kantoor met een natte koeltoren tot het basistakenpakket (de aanwezigheid van een natte koeltoren maakte dat er sprake was van een inrichting). Op het moment dat er onder de Omgevingswet sprake is van een kantoor met een natte koeltoren, behoort alleen het toezicht op de natte koeltoren tot het basistakenpakket.

2) Reclame-, inrit- en kapvergunning geen onderdeel van het basistakenpakket

Voor de komst van de Omgevingswet waren de reclame-, inrit-, en kapvergunning elk afzonderlijk onderdeel van de omgevingsvergunning (artikel 2.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) en daarmee, voor zover gedeputeerde staten het bevoegd gezag waren, onderdeel van het basistakenpakket. Onder de Omgevingswet keren de reclame-, inrit- en kapvergunning niet als zodanig terug. De reclame-, inrit- en kapvergunning gaan op in de vergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Het identificatieprobleem dat daardoor ontstaat (het aanwijzen van de omgevingsplanactiviteitvergunning in zijn geheel is niet wenselijk), heeft geleid tot het besluit om de reclame-, inrit- en kapvergunning geen onderdeel meer te laten zijn van het basistakenpakket. Bij dit besluit heeft wederom meegespeeld dat omgevingsdiensten primair zijn opgericht voor de uitvoering van complexe taken die specifieke deskundigheid of specifieke toezichtexpertise vergen.

Voorbeeld: voor de komst van de Omgevingswet behoorde een kapvergunning voor het oprichten van een provinciale inrichting tot het basistakenpakket. Onder de Omgevingswet behoort een dergelijke kapvergunning niet meer tot het basistakenpakket.

3) Bodemgerelateerde activiteiten

Onder de Omgevingswet zullen de regels over de bodemgerelateerde activiteiten niet langer apart worden geregeld. Deze activiteiten zullen worden geregeld als milieubelastende activiteiten die zijn

aangewezen in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Gelet hierop is het wenselijk – evenals voor de andere milieubelastende activiteiten- de taak vergunningverlening ten aanzien van bodemgerelateerde activiteiten ook onderdeel te laten zijn van het basistakenpakket. Voor de komst van Omgevingswet was vergunningverlening voor de bodemgerelateerde activiteiten nog uitgezonderd. Het uitzonderen van de vergunningverlening zou leiden tot een onduidelijke afbakening en ongewenste versnippering van kennis en kunde. Gelet hierop en vanwege het geringe effect die het niet uitzonderen van de vergunningverleningstaak heeft, is de keuze gemaakt het basistakenpakket op dit gebied beperkt uit te breiden. Ten aanzien van de activiteiten uit de voormalige categorie 10 (het saneren van de bodem en bedrijfsterreinen en het lozen van grondwater vanuit een proefbronnering in het kader van een saneringsonderzoek of vanuit een bodemsanering) geldt dat een uitbreiding zich eveneens voordoet bij de taak meldingen, maatwerkvoorschriften en gelijkwaardige maatregelen. Ook deze beperking uitbreiding sluit aan bij de bovengenoemde uitgangspunten van het VHT-stelsel.

Voorbeeld: voor de komst van de Omgevingswet behoorde de het afgeven beschikkingen op grond van de Wet bodembescherming niet tot het basistakenpakket. Het ging hierbij onder andere om beschikkingen op een geval van ernstige bodemverontreiniging, beschikkingen op saneringsplan en beschikkingen op saneringsverslag. Onder de Omgevingswet komen deze beschikkingen hoogstwaarschijnlijk te vervallen. Saneringen worden in principe gereguleerd met algemene regels. Indien de in de algemene regels genoemde saneringsaanpakken niet volstaan, kan via een maatwerkvoorschrift een alternatieve saneringsaanpak worden voorgesteld. Dergelijke maatwerkvoorschriften maken onderdeel uit van het basistakenpakket.

4) Milieurelevante drempels

Onder de Omgevingswet wordt in principe niet meer gewerkt met het criterium dat als drempel fungeert in de vorm van "bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was". Ook onder de Omgevingswet is zoveel mogelijk per activiteit een milieurelevante drempel opgenomen vaak in de vorm van de omvang van de activiteit of zijn activiteiten bij huishoudens vaak uitgezonderd van het toepassingsbereik. De drempels onder de Omgevingswet leiden niet tot een vergroting van het basistakenpakket.

Voorbeeld:

Artikel 3.128 (aanwijzing milieubelastende activiteiten)

1. Als milieubelastende activiteiten als bedoeld in artikel 2.1 worden aangewezen:

- a. het exploiteren van een ippc-installatie voor het slachten, bewerken of verwerken van dierlijke of plantaardige grondstoffen voor het maken van levensmiddelen of voeder of het bewerken en verwerken van alleen melk, bedoeld in categorie 6.4 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies;
- b. het slachten van meer dan 10.000 kg levend gewicht aan dieren per week;
- c. het maken en bewerken van dierlijke of plantaardige oliën of vetten;
- d. het maken en bewerken van voedingsmiddelen voor landbouwhuisdieren; en
- e. het met een stookinstallatie met een individuele nominale belasting op bovenwaarde van meer dan 130 kW of een aansluitwaarde van meer dan 130 kW maken van:
  - 1°. zetmeel of suiker;
  - 2°. vismeel of visolie; of
  - 3°. levensmiddelen of voeder.

2. De aanwijzing omvat ook andere milieubelastende activiteiten die worden verricht op dezelfde locatie die de activiteiten, bedoeld in het eerste lid, onder a tot en met e, functioneel ondersteunen.

3. Onder de aanwijzing vallen niet de activiteiten, bedoeld in het eerste lid, onder b tot en met e, als deze alleen worden verricht:

- a. bij een huishouden of bij het uitoefenen van beroep of bedrijf aan huis;
- b. voor educatieve doelen; of
- c. voor eigen landbouwhuisdieren bij een veehouderij.

5) Geur, geluid, trilling en licht

Het Besluit activiteiten leefomgeving bevat geen uitwerkte immissieregels meer voor geur, geluid, trillingen en licht. Desondanks blijven de aspecten geur, geluid, trilling en licht van belang voor de beoordeling van activiteiten waaraan door het Rijk regels worden gesteld, onder andere het verlenen van vergunningen, het beoordelen van meldingen, het stellen van maatwerkvoorschriften en het houden van toezicht. Het voorkomen of beperken van geur-, geluid-, trilling- of lichthinder is namelijk een van de oogmerken van de rijksregels (artikel 2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving). Op grond van de specifieke zorgplicht (artikel 2.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving) moeten de aspecten worden meegewogen in de beoordeling van activiteiten waaraan door het Rijk regels worden gesteld. Voor het basistakenpakket heeft het niet meer op rijksniveau reguleren van geur, geluid, trilling en licht derhalve geen gevolgen. De bij omgevingsdiensten opgebouwde kennis en kunde ten aanzien van geur, geluid, trilling en licht moet behouden blijven.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat het toezicht op de naleving van regels in het omgevingsplan een eigenstandige verantwoordelijkheid van de gemeente is en geen deel uitmaakt van het basistakenpakket. Deze taak kan natuurlijk door een gemeente als plustaak wel belegd worden bij de omgevingsdienst, net als advies over deze regels.

Voorbeeld: Onder de Omgevingswet wordt geluid niet langer op rijksniveau gereguleerd. Zie bijvoorbeeld paragraaf 4.44 van het Besluit activiteiten leefomgeving, waarin rijksregels worden gesteld voor een wasstraat. In deze paragraaf wordt geen geluidsnorm gesteld. Desondanks is het voor een omgevingsdienst mogelijk om handhavend op te treden ten aanzien van het aspect geluid over de band van de specifieke zorgplicht. Daarbij kan een in het omgevingsplan opgenomen geluidsnorm behulpzaam zijn.

De procescriteria onder de Omgevingswet

De procescriteria zijn eisen die worden gesteld aan de beleidscyclus bij de VTH-taken. Door de criteria te volgen, wordt de cyclus, die begint bij het opstellen van het beleid en via de uitvoering uiteindelijk leidt tot het bijstellen van het beleid, gesloten. De criteria geven de elementen aan die minimaal aanwezig moeten zijn. Daarnaast moeten de criteria worden gebruikt bij het inrichten van de organisatie.

De volgende procescriteria worden onderscheiden: de uitvoerings- en handavingsstrategie, het uitvoeringbeleid en handavingsbeleid, het uitvoeringsprogramma, de uitvoeringsagenda, de uitvoeringsorganisatie, de borging van middelen en de evaluatierapportage.

Gegevensuitwisseling onder de Omgevingswet

Net als de twee voorgaande onderwerpen (basistakenpakket en de procescriteria) vindt ook gegevensuitwisseling zijn oorsprong in het Besluit omgevingsrecht, zoals dat is komen te luiden na de inwerkingtreding van het Wijzigingsbesluit verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving, en maakt het deel uit van het VTH-stelsel. Wanneer organisaties op grond van dit besluit verplicht worden tot het delen van informatie kan gebruik gemaakt worden van Inspectieview Milieu.

Inspectieview Milieu is een beveiligde website die vooral toezichthouders, maar ook vergunningverleners in staat stelt via een gestandaardiseerd format informatie over (toezicht)objecten te raadplegen die afkomstig is van de database van andere inspectie- en omgevingsdiensten. Het systeem voorziet in de mogelijkheid van enkelvoudige bevraging, maar ook in de mogelijkheid van bulkbevraging. In het eerste geval worden de inspectiegegevens van één enkel bedrijf door een inspecteur opgevraagd en bekeken. Dat kan zijn vanwege een vergunningaanvraag, een melding of het voorbereiden van een concrete toezichtactie. In het tweede geval wordt informatie door een informatiespecialist opgevraagd, bijvoorbeeld over een groep

bedrijven binnen een bepaalde branche of binnen een bepaalde regio, voor de analyse en selectie voor de prioritering van inspecties.

Inspectievrouw Milieu wordt uitsluitend gebruikt voor het voor elkaar toegankelijk maken van gegevens uit bestaande databases; gegevens kunnen worden opgevraagd en ingezien. Het systeem is een ICT-tool en voorziet niet in de mogelijkheid om gegevens op te slaan of te bewaren (geen archief-functie).

Met dit besluit worden de regels over gegevensuitwisseling overgenomen in het stelsel van de Omgevingswet.

5.8.4 Omzetting Seveso-richtlijn

De Seveso-richtlijn wordt deels geïmplementeerd met het onderhavige besluit. Het gaat daarbij om de onderdelen van de Seveso-richtlijn over toezicht en handhaving. Implementatie van die onderdelen vindt plaats met dit besluit omdat een groot deel van de grondslagen daarvoor met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt toegevoegd aan hoofdstuk 18 van de Omgevingswet. De Seveso-richtlijn is nu geïmplementeerd in het Besluit risico's zware ongevallen 2015. In Nederland is de Seveso-richtlijn van toepassing op ongeveer 400 inrichtingen.

De Seveso-richtlijn beoogt het milieu en de gezondheid en veiligheid van werknemers en de bevolking te beschermen tegen rampen en zware ongevallen. Omdat zware ongevallen niet altijd zijn te voorkomen, bevat de Seveso-richtlijn ook bepalingen om de gevolgen voor de menselijke gezondheid en het milieu te beperken als zich een zwaar ongeval voordoet. De Seveso-richtlijn beoogt daarnaast dat lering wordt getrokken uit zware ongevallen en regelt de internationale uitwisseling van informatie over zware ongevallen die aanleiding kunnen geven tot verbeteringen van de uitvoering en eventueel tot aanpassing van de richtlijn. Vanwege de integrale benadering van de Seveso-richtlijn is dit besluit niet alleen gebaseerd op de wet, maar ook op de Arbeidsomstandighedenwet en de Wet veiligheidsregio's.

De bepalingen in de Seveso-richtlijn die zijn gericht tot degene die een Seveso-inrichting exploiteert zijn al terug te vinden in het Besluit activiteiten leefomgeving. In het Besluit kwaliteit leefomgeving is al de aanwijzing van domino-inrichtingen opgenomen, in de vorm van een instructieregel aan het bevoegd gezag om een voorschrift te verbinden aan de omgevingsvergunning. De andere artikelen die zich richten tot de overheid worden met het onderhavige besluit ingevoegd in het Omgevingsbesluit. De artikelen hebben onder andere betrekking op de wijze van toezicht en het informeren van het publiek over die inrichtingen. In het Besluit risico's zware ongevallen 2015 waren ook een aantal strafrechtelijke bepalingen gebaseerd op de Arbeidsomstandighedenwet en de Wet Veiligheidsregio's opgenomen. Deze bepalingen zijn ook weer opgenomen in het onderhavige besluit en worden daarmee ingevoegd in het Omgevingsbesluit.

5.8.5 Wijzigingen

De wijzigingen (geen beleidswijzigingen) zijn samengevat:

- Het aanwijzen van de basistaken geschiedt op een andere wijze (beter passend bij het stelsel).
- Niet alle zelfstandige activiteiten (die nu nog onderdeel uitmaken van een inrichting) vallen meer onder het basistakenpakket.
- Voor het basistakenpakket geldt dat geen onderscheid meer gemaakt wordt tussen bedrijfsmatige aanpak en de aanpak of het opdrachtgeverschap door particulieren.
- In het nieuwe stelsel wordt de onderlinge integrale samenhang tussen activiteiten bereikt door de functioneel ondersteunende activiteiten ook weer onderdeel te laten uitmaken van het basistakenpakket.

5.8.6 Effecten

- Het voorgestelde basistakenpakket is eenvoudiger en inzichtelijker dan het huidige basistakenpakket. Door de verwijzing naar Hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving zijn toebedeelde taken makkelijker te vinden.
- In het basistakenpakket is geen onderscheid meer gemaakt tussen bedrijfsmatige activiteiten en activiteiten door particulieren. Dit bevordert een meer samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving.
- Alle procescriteria voor Uitvoering en Handhaving krijgen een plek met dit Invoeringsbesluit in het Omgevingsbesluit. In de situatie voor de Omgevingswet stonden deze criteria in meerdere besluiten (onder andere het Besluit omgevingsrecht en het Besluit risico's zware ongevallen 2015) en ook nog in regelingen (onder andere de Regeling omgevingsrecht en de Regeling risico's zware ongevallen). Nu is alles samengevoegd waardoor het eenvoudiger en inzichtelijker is geworden.

5.9 Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

5.9.1 Inleiding

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is een geheel aan digitale voorzieningen dat bijdraagt aan een effectieve werking van de Omgevingswet. Het stelsel als geheel bestaat uit een landelijke voorziening en verbindingen met en tussen lokale voorzieningen, zoals eigen behandelssystemen voor het behandelen van vergunningen en meldingen van de aangesloten overheden. De wettelijk geregelde landelijke voorziening heeft twee functies:

- a. het elektronisch ontsluiten van informatie over de fysieke leefomgeving; en
- b. het elektronisch kunnen indienen van een bericht. Onder een bericht wordt verstaan een aanvraag om een besluit, het doen van een melding, het voldoen aan een andere informatieverplichting dan een melding en het verzenden van een ander bericht op grond van de Omgevingswet.

De Omgevingswet voorziet in afdeling 20.5 in de juridische borging van het digitaal stelsel voor informatievoorziening over de fysieke leefomgeving. Met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt afdeling 20.5 van de Omgevingswet verder uitgewerkt. In dit besluit worden de volgende grondslagen uit dit wetsvoorstel ingevuld:

- Op grond van artikel 20.26 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt de informatie aangewezen die beschikbaar wordt gesteld voor ontsluiting via de landelijke voorziening. Ook wordt bepaald door welk bestuursorgaan of rechtspersoon die informatie beschikbaar wordt gesteld.
- Op grond van artikel 16.1 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet worden de gevallen aangewezen, waarin initiatiefnemers voor het indienen van een bericht gebruik kunnen of moeten maken van de loketfunctie van de landelijke voorziening.
- Bij het gebruik van de landelijke voorziening worden gegevens verwerkt, waaronder persoonsgegevens. Daarom worden regels gesteld aan het beheer van deze gegevens op grond van de artikelen 20.24 en 20.25 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.
- Daarnaast worden regels gesteld over het formulier waarmee berichten worden ingediend via de landelijke voorziening, op grond van artikel 20.28, tweede lid, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onder de hiernavolgende kopjes en in de artikelsgewijze toelichting, wordt uitgebreider ingegaan op de wijze van uitwerking van deze grondslagen.

De grondslagen worden in dit besluit uitgewerkt voor het goed functioneren van de landelijke voorziening vanaf het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet op het basisniveau, dat interbestuurlijk met de betrokken overheden is vastgesteld. Dit basisniveau zal voor de initiatiefnemers gelijkwaardig zijn aan het huidige niveau van dienstverlening van Ruimtelijkeplannen.nl (toont digitale ruimtelijke plannen, zoals het bestemmingsplan), de Activiteiten Internet Module (voor het doen van meldingen op het gebied van milieu) en het Omgevingsloket Online (voor het aanvragen van een omgevingsvergunning). Dit basisniveau zal op termijn stapsgewijs verder worden uitgebreid met onderdelen die de baten van het DSO voor burgers, bedrijven en overheden en het gebruikersgemak verder vergroten, zoals is beschreven in de brief van de Minister van Infrastructuur en Milieu van oktober 2017¹³³ en in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet¹³⁴. Bij de verdere doorontwikkeling en uitbouw van het DSO zal steeds worden gezien of aanpassing of aanvulling van de regels uit dit besluit nodig is.

In de voorgenomen Invoeringsregeling Omgevingswet zal een aantal andere grondslagen uit het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet verder worden uitgewerkt. Zo zal de Invoeringsregeling bepalingen bevatten voor het gebruik van onder andere de standaard voor het aanleveren van vragenbomen voor het uitvoeren van een vergunningcheck en de standaard voor aanvragen en meldingen. Bij ministeriële regeling zullen regels worden opgenomen voor het gebruik van een standaard voor officiële overheidspublicaties.

5.9.2 Ontsluiten van informatie

Een van de doelen van het digitaal stelsel is het beschikbaar stellen van informatie over de fysieke leefomgeving. In artikel 20.26 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is een grondslag opgenomen om informatie aan te wijzen die beschikbaar wordt gesteld voor ontsluiting via de landelijke voorziening. De landelijke voorziening van het DSO zal op termijn verschillende soorten informatie ontsluiten, zoals informatie uit besluiten en andere rechtsfiguren op grond van de Omgevingswet en andere informatie over de fysieke leefomgeving.

In dit besluit worden voor het eerdergenoemde basisniveau alleen regels opgenomen voor de ontsluiting van informatie uit besluiten en andere rechtsfiguren op grond van de Omgevingswet. Dit wordt hierna verder toegelicht.

Andere informatie over de fysieke leefomgeving wordt in dit besluit vooralsnog niet aangewezen als beschikbaar te stellen informatie in de landelijke voorziening. Deze andere informatie betreft bijvoorbeeld informatie over de luchtkwaliteit, waterkwaliteit, natuurwaardenkaarten of informatie uit openbare registers met bijvoorbeeld beheertaken en onderhoudsplichten bij waterschapswerken. Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet kan dergelijke informatie over de fysieke leefomgeving die elders al in bruikbare vorm digitaal beschikbaar is, via de landelijke voorziening vindbaar worden gemaakt, bijvoorbeeld door een technische koppeling (link) met de vindplaats. Op basis van besluitvorming door Rijk, de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO) en Unie van Waterschappen (UvW) zal gefaseerd andere informatie over de fysieke leefomgeving via de landelijke voorziening worden ontsloten. Als in dat kader of als gevolg van andere ontwikkelingen wordt besloten dat het beleidsmatig wenselijk is om (andere) informatie over de fysieke leefomgeving aan te wijzen die ook via de landelijke voorziening beschikbaar moet worden gesteld, bijvoorbeeld omdat die informatie in gestandaardiseerde vorm beschikbaar moet worden gesteld, kan een nadere wijziging van het Omgevingsbesluit nodig zijn.

Het DSO is een belangrijk hulpmiddel voor de uitvoering van de Omgevingswet. Ook de ontsluiting van informatie via de landelijke voorziening is als hulpmiddel bedoeld en treedt niet in de plaats

---

¹³³ Kamerstukken II 2017/18, 33118, nr. 98.

¹³⁴ Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 44-46.

van geldende regels of van besluiten van het bevoegd gezag. Zo zal bijvoorbeeld de uitkomst van een vragenboom ter oriëntatie op vergunningplichten de geldende regelgeving als zodanig niet vervangen. Bij het presenteren van informatie via de landelijke voorziening zal de gebruiker uiteraard worden geïnformeerd over de rechten die aan de informatie kunnen worden ontleend.

Informatie uit besluiten en andere rechtsfiguren op grond van de Omgevingswet

Voor een aantal ruimtelijke besluiten met geometrische informatie kent de Wet ruimtelijke ordening een specifiek publicatieregime. Dit zal bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervallen, omdat in beginsel alle besluiten en andere rechtsfiguren met geometrische informatie, via de daartoe aangepaste generieke infrastructuur voor officiële overheidspublicaties bekend kunnen worden gemaakt. De generieke bepalingen voor officiële overheidspublicaties zullen in het wetsvoorstel elektronische publicaties, dat onder meer de Bekendmakingswet wijzigt, worden opgenomen. Dit wetsvoorstel wordt naar verwachting voor de zomer aan de Tweede Kamer aangeboden. Ten tijde van het opstellen van de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit was de gedachte dat voor besluiten en andere rechtsfiguren op grond van de Omgevingswet nog een apart publicatieregime moest worden voorgeschreven. Dit werd geregeld in artikel 14.4 van het al vastgestelde Omgevingsbesluit¹³⁵. Die bepaling vervalt en artikel 14.4 Omgevingsbesluit krijgt een andere inhoud via dit besluit (zie artikelsgewijze toelichting).

De landelijke voorziening van het DSO biedt de mogelijkheid om de informatie uit een aantal specifieke besluiten en andere rechtsfiguren op grond van de Omgevingswet in combinatie met elkaar en op een gebruiksvriendelijke manier te raadplegen. De landelijke voorziening is bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet in staat om informatie over de regels die voor een bepaalde locatie gelden, informatie over de visie ten aanzien van een bepaalde locatie en mogelijk ook of een locatie onderdeel is van een gebied waarvoor een projectbesluit is vastgesteld. Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet moet de landelijke voorziening informatie kunnen tonen uit:

- de Omgevingsregeling;
- het omgevingsplan;
- het voorbereidingsbesluit;
- de reactieve interventie;
- het projectbesluit;
- de waterschapsverordening;
- de omgevingsverordening;
- de omgevingsvisie;
- de instructie.

Het streven is om bij inwerkingtreding van de Omgevingswet ook de kennisgevingen van de vergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit die op grond van de Omgevingswet worden verleend, via de landelijke voorziening van het DSO te ontsluiten.

Informatie uit andere besluiten en rechtsfiguren op grond van de Omgevingswet dan hierboven genoemd kan bij inwerkingtreding van de Omgevingswet nog niet via de landelijke voorziening van het DSO worden ontsloten. Deze besluiten en andere rechtsfiguren zullen op grond van de Bekendmakingswet en de Algemene wet bestuursrecht wel als officiële overheidspublicaties via www.Overheid.nl toegankelijk zijn. Een ieder kan zich gratis abonneren op de e-mailservice "berichten over uw buurt", waarmee men op de hoogte gesteld wordt van kennisgevingen van aanvragen, ontwerpbesluiten en besluiten. De abonnee kan zelf de soorten aanvragen en het gebied waarop ze betrekking hebben selecteren. De informatievoorziening via de landelijke voorziening DSO zal op termijn worden uitgebreid doordat meer besluiten en andere rechtsfiguren op grond van de Omgevingswet zullen worden ontsloten via de landelijke voorziening van het DSO.

---

¹³⁵ Stb. 2018, 290.

Om ervoor te zorgen dat initiatiefnemers en andere betrokkenen rekening kunnen houden met beleidsvoornemens van overheden, worden ook ontwerpen van omgevingsplannen, projectbesluiten, waterschapsverordeningen, omgevingsverordeningen, omgevingsvisies en de Omgevingsregeling via de generieke publicatievoorziening voor officiële publicaties elektronisch beschikbaar gesteld en wordt de informatie hieruit via de landelijke voorziening van het DSO ontsloten. Hiertoe worden via dit ontwerp Invoeringsbesluit enkele artikelen toegevoegd aan hoofdstuk 5 (projectbesluit) en 10 (overige instrumenten) van het Omgevingsbesluit, waarmee wordt bepaald dat het ontwerp op dezelfde wijze als het uiteindelijke document elektronisch beschikbaar wordt gesteld. Ook de huidige voorziening Ruimtelijkeplannen.nl toont ontwerpen van plannen. De landelijke voorziening DSO toont informatie uit ontwerpen zodat een initiatiefnemer zich kan oriënteren op wat (in de toekomst) mag op een bepaalde locatie. De landelijke voorziening biedt, net als de voorziening Ruimtelijkeplannen.nl, geen mogelijkheid om een zienswijze op de getoonde ontwerpen in te dienen. Dat kan alleen via de daarvoor door het bevoegde gezag beschikbaar gestelde kanalen. Bij ministeriële regeling zullen vormeisen aan het ontwerp worden gesteld, zoals het moeten voldoen aan dezelfde standaard als het uiteindelijke besluit of rechtsfiguur.

Bij omgevingsplannen, verordeningen en de Omgevingsregeling zal meestal sprake zijn van wijzigingsbesluiten. Dat betekent dat delen van deze besluiten worden aangepast of dat er nieuwe onderdelen aan worden toegevoegd. De elektronische vormgeving van de besluiten volgens nieuwe standaarden maakt het mogelijk dat de wijzigingen inzichtelijk in combinatie met het geldende besluit worden gepresenteerd, door middel van doorhalingen of gemarkeerde toevoegingen. Wijzigingen in geometrie van werkingsgebieden worden eveneens inzichtelijk gemaakt in de kaartpresentatie.

Ontwerpen van besluiten worden eveneens op deze wijze getoond in de landelijke voorziening. Eventuele achterliggende stukken bij het ontwerp die het besluit motiveren of onderbouwen, zoals een onderzoeksrapport waarop het ontwerp berust, worden als zodanig niet in de landelijke voorziening getoond. Achterliggende stukken die bij een officiële publicatie zijn gevoegd, zijn in de generieke voorziening voor officiële publicaties beschikbaar.

Voor gebruikers van informatie uit besluiten en andere rechtsfiguren die via de landelijke voorziening van het DSO zijn ontsloten, is het van belang om te weten wat de status is van het besluit of de andere rechtsfiguur. Zo willen gebruikers van de landelijke voorziening zien of een omgevingsplan onherroepelijk is, of dat het plan wel is vastgesteld, maar nog niet onherroepelijk is, bijvoorbeeld omdat er over (een deel van) het omgevingsplan nog een gerechtelijke procedure loopt. Om die reden is, evenals in het huidige Besluit ruimtelijke ordening, in bijlage VIII van het Omgevingsbesluit opgenomen welke statusinformatie het bevoegd gezag beschikbaar moet stellen, zodat de landelijke voorziening deze kan tonen. De levering van statusgegevens door het bevoegd gezag verloopt via de generieke voorziening voor officiële publicaties.

De taak om informatie uit besluiten en andere rechtsfiguren op grond van de Omgevingswet beschikbaar te stellen voor ontsluiting via de landelijke voorziening van het DSO, wordt in dit besluit opgedragen aan de Dienst voor het kadaster en de openbare registers (verder te noemen het Kadaster), in aansluiting op al bestaande wettelijke taken van die organisatie op het gebied van geografische gegevensvoorziening.

Een specifieke vorm van verstrekking van informatie uit besluiten en andere rechtsfiguren op grond van de Omgevingswet is de vorm van zogenoemde "toepasbare regels", met name voor gebruik in de hierna te bespreken loketfunctie. Toepasbare regels zijn juridische regels die zijn omgezet in vragenbomen, waarmee op eenvoudige wijze bijvoorbeeld kan worden nagegaan of voor een voorgenomen activiteit een vergunningaanvraag of melding nodig is. Voor het beschikbaar stellen van toepasbare regels worden in dit besluit geen regels opgenomen, omdat die beschikbaarstelling door dit besluit niet verplicht wordt gesteld. De afweging of en welke toepasbare regels aan de gebruikers van de landelijke voorziening beschikbaar worden gesteld, is aan het bestuursorgaan dat de regels heeft vastgesteld. Wel zullen bij ministeriële regeling regels worden gegeven over

onder andere het gebruik van een standaard voor het aanleveren van toepasbare regels aan de landelijke voorziening.

Via de toepasbare regels in de landelijke voorziening kunnen initiatiefnemers ook zien welke maatregelen moeten worden genomen om te voldoen aan een specifieke regel. Zo kan een initiatiefnemer in de landelijke voorziening opzoeken welke maatregelen op grond van de regelgeving onder de Omgevingswet moeten worden genomen voor de opslag van een specifieke vloeistof. De Activiteiten Internetmodule (AIM) biedt op dit moment ook een dergelijke voorziening.

5.9.3 Loketfunctie

Via de loketfunctie van de landelijke voorziening, het omgevingsloket, kunnen diverse soorten berichten, zoals genoemd in paragraaf 5.9.1 worden ingediend. Zo biedt de loketfunctie een initiatiefnemer de mogelijkheid om in één keer voor zijn hele project de omgevingsvergunning aan te vragen. Door het bieden van één loket zullen naar verwachting de administratieve lasten voor de initiatiefnemer verminderen.

De landelijke voorziening biedt niet alleen de mogelijkheid om berichten in te dienen op grond van regels die zijn opgenomen in de Omgevingswet of de uitvoeringsregelgeving, maar ook op grond van regels van andere overheden in een omgevingsplan, waterschapsverordening en omgevingsverordening. Om die reden wordt via dit besluit in artikel 14.2 van het Omgevingsbesluit een bepaling opgenomen die het bevoegd gezag verplicht om in een dergelijke situatie de informatie die nodig is voor het samenstellen van het elektronisch formulier aan te leveren bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Bij ministeriële regeling kan op grond van artikel 20.28 van de wet een standaard worden voorgeschreven voor de wijze waarop de vragen en helpeteksten voor het elektronisch formulier moeten worden aangeleverd.

Berichten kunnen worden ingediend via de landelijke voorziening, al dan niet met gebruikmaking van systemen en applicaties van derden die naar die landelijke voorziening toegeleiden. In enkele bijzondere gevallen blijft het mogelijk om informatie ook via andere kanalen dan de landelijke voorziening door te geven aan het bevoegd gezag. Dit zal bijvoorbeeld het geval zijn als sprake is van staatsgeheime informatie of bijzondere persoonsgegevens, die niet via de landelijke voorziening mogen worden verzonden, maar op papier naar het bevoegd gezag kunnen worden gestuurd.

In het Omgevingsbesluit blijft de bepaling uit het Besluit omgevingsrecht gehandhaafd dat ook op papier een vergunningaanvraag of een melding kan worden ingediend of gegevens en bescheiden aan het bevoegd gezag kunnen worden verstrekt. Dat geldt ook voor de verplichting voor bedrijven om een aanvraag digitaal in te dienen, die al was opgenomen in het Besluit omgevingsrecht en het Waterbesluit. Deze bepaling is nog niet in werking getreden. Ook bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet zal het gebruik van de elektronische weg voor bedrijven nog niet meteen verplicht worden gesteld. Het gebruik zal eerst verder worden gestimuleerd.

Interactieve formulieren

Het digitale loket van de landelijke voorziening zal gebruik maken van interactieve elektronische formulieren. In dit formulier zullen zoveel mogelijk gegevens, die al bekend zijn bij de overheid, zoals die uit de basisregistraties, vooraf worden ingevuld. De vooraf ingevulde gegevens uit bijvoorbeeld de Basisregistratie Personen of het Handelsregister kunnen door de initiatiefnemer niet worden aangepast. Als een initiatiefnemer wil aangeven dat er iets gewijzigd zou moeten worden, kan dit als vrije tekst bij het veld toelichting worden opgenomen. Dit vrije veld kan echter niet gebruikt worden als officieel verzoek tot het aanpassen van de gegevens in de genoemde basisregistraties.

Met interactieve formulieren wordt alleen die informatie gevraagd, die nodig is voor het behandelen van het bericht. Bij inwerkingtreding zullen voor alle berichten die op grond van de Omgevingswet

via de landelijke voorziening kunnen worden ingediend interactieve formulieren beschikbaar zijn. Daar waar nodig zal worden gevraagd om bijlagen bij te voegen, zoals bouwtekeningen bij de aanvraag voor het oprichten van een bouwwerk. Op die manier kan het bevoegd gezag zorgen dat de initiatiefnemer alle informatie die nodig is voor het beoordelen van het bericht aanlevert via de landelijke voorziening. De vragen die via het interactieve formulier worden gesteld en de velden die moeten worden ingevuld zijn gebaseerd op de voor de betreffende activiteit(en) relevante indieningsvereisten in specifieke rechtsfiguren, zoals het omgevingsplan, de omgevingsverordening, de waterschapsverordening of de omgevingsregeling en de andere AMVB's onder de Omgevingswet. Onder het begrip indieningsvereisten worden in dit verband verstaan de aanvraagvereisten voor een omgevingsvergunning, de indieningsvereisten voor een melding of de vereisten ten aanzien van het voldoen aan andere informatieverplichtingen dan een melding of een vergunningaanvraag.

Om voor alle berichten interactieve formulieren te kunnen samenstellen zullen in de nog op te stellen Invoeringsregeling Omgevingswet eisen worden gesteld aan de wijze waarop de vragen voor het interactieve formulier moeten worden aangeleverd.

Het blijft mogelijk om op papier een bericht en eventuele bijlagen in te dienen bij het bevoegd gezag. Deze mogelijkheid is onder andere nodig om berichten of bijlagen met persoonsgegevens van justitiële aard (zoals informatie in het kader van de Wet Bibob) en/of informatie die is geclassificeerd boven het niveau departementaal vertrouwelijk te kunnen indienen bij het bevoegd gezag.

Voor het op papier indienen van een aanvraag, het doen van een melding of het voldoen aan een andere informatieverplichting dan een melding zullen geen specifieke formulieren via de landelijke voorziening beschikbaar worden gesteld. De interactieve formulieren, die in de landelijke voorziening worden gebruikt, worden samengesteld uit een groot aantal mogelijke vragen. De vragen die een initiatiefnemer voorgelegd krijgt, zijn afhankelijk van de antwoorden op eerdere vragen. Welke vragen worden gesteld hangt bovendien volledig af van de vraag welke activiteiten een initiatiefnemer van plan is te gaan verrichten. In theorie kunnen alle op grond van de Omgevingswet geregelde activiteiten in alle mogelijke combinaties met elkaar worden aangevraagd c.q. gemeld via de landelijke voorziening. Door deze veelheid aan mogelijke combinaties is het niet mogelijk om een gebruiksvriendelijk generiek papieren formulier te ontwikkelen. Het staat overheden vrij om voor bepaalde veel voorkomende aanvragen of meldingen een papieren formulier te ontwikkelen en bijvoorbeeld via de balie of online beschikbaar te stellen.

Voor mensen die hulp nodig hebben bij het invullen van het elektronische formulier in de landelijke voorziening, bestaan meerdere opties. Ze kunnen iemand machtigen de aanvraag namens hen in te dienen, bijvoorbeeld de architect die de bouwtekening en het programma van eisen voor de verbouwing heeft opgesteld. Ook kan een initiatiefnemer contact zoeken met de gemeente. Denkbaar is dat de gemeente dan samen met de initiatiefnemer het elektronische formulier zo volledig mogelijk invult. De initiatiefnemer kan het formulier daarna elektronisch indienen en nog ontbrekende bijlagen op papier sturen of het ingevulde interactieve formulier (laten) uitdraaien en deze uitdraai inclusief de benodigde bijlagen op papier indienen. Daarnaast kan een initiatiefnemer die op papier zijn bericht wil indienen zelf nagaan welke indieningsvereisten voor het bericht gelden en deze informatie zelf op papier zetten en versturen aan het bevoegde gezag.

De verwachting is dat minder mensen dan nu hulp nodig hebben bij het gebruik van het digitaal loket, omdat het digitaal loket gebruikersvriendelijker is dan de huidige toepassingen zoals het Omgevingsloket Online en de Activiteiten Internet Module. Ook is bij de ontwikkeling van het digitaal loket rekening gehouden met de toegankelijkheidseisen voor websites van de overheid, zodat het loket ook gebruikt kan worden door mensen met een visuele beperking. De toepasbare regels die gebruikt worden om te checken of een vergunning nodig is of een melding moet worden gedaan, worden zoveel mogelijk geformuleerd op taalniveau B1. Dat taalniveau kan door circa 95 procent van de Nederlandse bevolking gelezen en begrepen worden. Ook kan een initiatiefnemer

een activiteit opzoeken met behulp van trefwoorden uit het normaal spraakgebruik in plaats van de juridische formulering, dus in het DSO kan gezocht worden naar regels over het ‘kappen van een boom’ in plaats van het ‘vellen van een houtopstand’.

Samenwerken

In het Omgevingsloket Online (Olo) kunnen bevoegde gezagsinstanties samenwerken aan de behandeling van een vergunningaanvraag of melding. Ook binnen de landelijke voorziening van het DSO zal een dergelijke voorziening worden gerealiseerd. Naar aanleiding van het advies van het bureau ICT-toetsing (BIT), is in het Bestuurlijk Overleg van 8 maart 2018, door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met de VNG, de UvW en het IPO afgesproken om bij inwerkingtreding van de Omgevingswet in of via het DSO basisfunctionaliteiten aan te bieden die de samenwerking tussen bestuursorganen ondersteunen. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om het delen van informatie met adviseurs voor de beoordeling van een vergunningaanvraag. Deze functionaliteiten kunnen daarna verder worden uitgebreid. Op basis van een globale architectuurschets, die beschrijft wat de functionaliteit moet kunnen, en een businesscase, die inzicht geeft in de verwachte kosten en baten, over een bredere samenwerkfunctionaliteit zal interbestuurlijke besluitvorming plaatsvinden over de vraag of, wanneer en op welke wijze deze basissamenwerkfunctionaliteit verder wordt uitgebreid. Bij de eventuele uitbreiding zal ook gekeken worden naar de gevolgen van deze samenwerkfunctionaliteit voor de verwerking van persoonsgegevens in een nieuwe gegevensbeschermingseffectbeoordeling (Privacy impact assessment). Als voor de samenwerkfaciliteiten binnen de landelijke voorziening aanvullende regelgeving nodig is, bijvoorbeeld over de verwerking van persoonsgegevens, zal deze via een nadere wijziging van het Omgevingsbesluit in het stelsel worden opgenomen.

Doorzenden berichten naar juiste bevoegd gezag

De landelijke voorziening wordt zodanig ingericht dat een bericht in beginsel automatisch wordt doorgeleid naar het juiste bevoegd gezag. De initiatiefnemer heeft bij het indienen de mogelijkheid om het bevoegd gezag dat de landelijke voorziening voor hem selecteert te wijzigen. Toch kan het voorkomen dat een bericht via de landelijke voorziening aan een bestuursorgaan wordt gestuurd dat geen bevoegd gezag is. Op grond van artikel 2:3, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht zendt het bestuursorgaan het betreffende bericht, onverwijld door naar het bevoegde bestuursorgaan, onder gelijktijdige mededeling daarvan aan de afzender. De landelijke voorziening DSO kan een aanvraag doorgeleiden naar het goede bevoegd gezag. Eventuele aanvullingen die een initiatiefnemer doet op het al ingediende bericht, worden door de landelijke voorziening automatisch doorgeleid naar het bevoegd gezag.

5.9.4 De bescherming van persoons- en vertrouwelijke gegevens in de landelijke voorziening

Zoals in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is beschreven, gelden voor de verwerking van persoonsgegevens in het DSO inclusief de landelijke voorziening de eisen van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Op grond van de AVG mogen persoonsgegevens worden verwerkt als dit noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang of als dit noodzakelijk is voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verantwoordelijke is opgedragen. In onderstaande paragraaf wordt gemotiveerd waarom hier in de landelijke voorziening sprake van is. In dit Invoeringsbesluit zijn in het kader van de bescherming van persoonsgegevens onder andere artikelen opgenomen over de verwerking van persoonsgegevens, inclusief het doel van deze gegevensverwerking en de aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijke.

Op grond van de AVG moet bij het ontwikkelen van nieuwe gegevensverzamelingen «privacy by design» worden toegepast. De verwerkingsverantwoordelijke moet in en bij het ontwerp technische

en organisatorische maatregelen nemen, zodat de gegevensbeschermingsbeginselen doeltreffend worden uitgevoerd. Ook moet die verantwoordelijke in en bij het ontwerp waarborgen in de verwerking inbouwen voor de naleving van de voorschriften van deze verordening en de bescherming van de rechten van de betrokkenen.

Een voorbeeld van deze beginselen is het beginsel van minimale gegevensverwerking. In beginsel worden alleen die persoonsgegevens verwerkt die noodzakelijk zijn voor een specifiek doel van de verwerking. Die verplichting geldt voor de hoeveelheid verzamelde persoonsgegevens, de mate waarin zij worden verwerkt, de termijn waarvoor zij worden opgeslagen en de toegankelijkheid daarvan. In de landelijke voorziening wordt invulling gegeven aan minimale gegevensverwerking door alleen die gegevens te vragen die nodig zijn voor de afhandeling van het bericht.

Door organisatorische maatregelen wordt zo veel mogelijk voorkomen dat bijzondere persoonsgegevens via de landelijke voorziening worden verwerkt. Dit gebeurt door in het digitaal loket een waarschuwing op te nemen bij het uploaden van documenten, zodat de initiatiefnemer op dat moment gewaarschuwd wordt geen bijlagen met staatsgeheimen of bijzondere persoonsgegevens te uploaden. Ook zal in de instructie voor de regelopstellers worden aangegeven dat er geen vragen moeten worden gesteld in het digitale formulier, waarbij om dit soort gegevens wordt gevraagd.

In dit besluit wordt aangegeven welke persoonsgegevens voor welke doeleinden worden verwerkt. Om een grote concentratie van persoonsgegevens zoveel mogelijk te vermijden, worden maximale bewaartermijnen bepaald. Verder bevat dit besluit voorwaarden voor incident impact beperking of incidentoplossing.

Tenslotte wordt bij de ontwikkeling van de landelijke voorziening zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de "pas toe of leg uit"-lijst met standaarden van het Forum Standaardisatie en daarmee van actuele standaarden, wat de kans op incidenten beperkt. De meest actuele beveiligingsstandaarden van het Forum Standaardisatie worden toegepast. Ook worden de gebruikersgegevens gepseudonimiseerd, worden autorisatiemechanismen toegepast en vindt versleuteling van communicatie plaats.

Welke persoons- en vertrouwelijke gegevens worden verwerkt door de landelijke voorziening?

Elk bericht dat via de landelijke voorziening aan het bevoegd gezag wordt verzonden bevat persoonsgegevens. In ieder geval de contactgegevens van de initiatiefnemer en in sommige gevallen ook die van zijn gemachtigde of andere betrokkenen. Het bevoegd gezag heeft deze informatie nodig voor een goede communicatie met de initiatiefnemer en eventueel zijn gemachtigde. Bij het inloggen in de landelijke voorziening door een natuurlijk persoon, wordt het burgerservicenummer (BSN) van de initiatiefnemer en eventueel zijn gemachtigde verwerkt, zodat het bevoegd gezag de identiteit van de indiener kan controleren. Bij het inloggen door een niet-natuurlijk persoon, wordt een identificatienummer van de organisatie, zoals het Kamer van Koophandel-nummer of het Rechtspersonen Samenwerkingsverbanden Informatie Nummer verwerkt, zodat het bevoegd gezag het bestaan van de niet-natuurlijk persoon kan controleren. Omdat de aanvragen, meldingen, gegevens en bescheiden betrekking hebben op een activiteit in de fysieke leefomgeving en niet op een persoon, bevatten deze berichten vaak weinig andere persoonsgegevens.

De Autoriteit Persoonsgegevens heeft in het advies bij de Invoeringswet Omgevingswet van 2 mei 2017 aangegeven dat ten aanzien van de verwerking van het BSN in de landelijke voorziening, niet evident is in het kader van welke publiekrechtelijke taak deze verwerking plaatsvindt. Op verzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens wordt dit in deze nota van toelichting verduidelijkt. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verwerkt het BSN in de landelijke voorziening in het kader van de inrichting, instandhouding, werking en beveiliging van de landelijke voorziening. Deze publiekrechtelijke taak is vastgelegd in artikel 20.21, tweede lid, van het wetsvoorstel

Invoeringswet Omgevingswet. Onderdeel van de werking van de landelijke voorziening is dat de berichten van initiatiefnemers via de landelijke voorziening worden verstrekt aan het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag verwerkt in het kader van de uitvoering van de eigen publiekrechtelijke taken het BSN, omdat het is gehouden de aanvraag in behandeling te nemen en op die aanvraag een beslissing te nemen. Voor de verwerking van het BSN moet worden voorzien in een expliciete wettelijke grondslag. In zo'n grondslag is al voorzien door artikel 10 van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer. Overheidsorganen kunnen bij het verwerken van persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van hun taak gebruik maken van het BSN. In dit besluit is opgenomen dat het BSN daartoe behoort in het geval dat wordt ingelogd in de landelijke voorziening met het oog op het doen van aanvragen en meldingen.

Naast de persoonsgegevens die nodig zijn voor de identificatie van de initiatiefnemer kunnen in enkele gevallen diploma's of erkenningen van de vakbekwaamheid van degenen die de activiteit uitvoeren gevraagd worden, zodat het bevoegd gezag weet dat de uitvoering van activiteiten in deskundige handen is. Verder kunnen gegevens worden gevraagd over hoe de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de activiteiten is belegd bij de initiatiefnemer. Zo moet bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning voor het gebruik van genetisch gemodificeerde organismen de initiatiefnemer de namen invullen van degenen die verantwoordelijk zijn voor de activiteiten met de genetisch gemodificeerde organismen en voor de controle van de veiligheid daarvan. Ook kunnen financiële gegevens worden gevraagd. Zo kan bijvoorbeeld bij een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit worden gevraagd om een financiële zekerheidstelling. De bijlagen bij het bericht kunnen de namen bevatten van degenen die onderzoeken, tekeningen of berekeningen hebben opgesteld of gecontroleerd.

De verwerking van persoonsgegevens in de landelijke voorziening is beperkt tot alleen die gegevens die essentieel zijn om de landelijke voorziening in stand en betrouwbaar te kunnen houden, te beveiligen en te laten functioneren als digitaal loket voor berichten op grond van de Omgevingswet.

Naast persoonsgegevens kan bij het indienen van een bericht ook informatie worden verwerkt waarop intellectueel eigendom rust, zoals gegevens en bescheiden, onderzoeken, tekeningen en rapporten. De ingezonden onderzoeken, tekeningen en rapporten zijn noodzakelijk om de gevolgen van activiteiten te kunnen beoordelen.

Ook kan het bij bepaalde aanvragen of meldingen nodig zijn bepaalde bedrijfs- en fabricagegegevens mee te sturen die nodig zijn voor het beoordelen van het bericht. Dan gaat het bijvoorbeeld om informatie over grondstoffen en tekeningen van installaties. Deze informatie kan bedrijfsgevoelig zijn. Daarnaast kunnen via de landelijke voorziening gegevens worden ingediend die nodig zijn voor het beoordelen van de gevolgen van activiteiten voor flora en fauna. Dergelijke informatie kan echter ook misbruikt worden voor terrorisme, sabotage of andere illegale activiteiten en vereist daarom een goede gegevensbeveiliging.

Aanwijzing verwerkingsverantwoordelijke

Voor de verwerking van persoonsgegevens in de landelijke voorziening moet op grond van artikel 20.25 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet de verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4 van de AVG worden aangewezen. Op deze verantwoordelijke rusten de verplichtingen op grond van de AVG, waaronder de technische beveiliging van het systeem en het naleven van de rechten van betrokkenen, zoals het recht op inzage en het recht op rectificatie en aanvulling van persoonsgegevens.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt aangewezen als verwerkingsverantwoordelijke voor alle processen in de landelijke voorziening, dat wil zeggen vanaf het moment van het aanmaken van een aanvraag of melding die wordt ingediend of gedaan via de landelijke voorziening tot het moment dat het bevoegd gezag een ingediende aanvraag of melding ophaalt uit de landelijke voorziening. De grens van de verantwoordelijkheid wordt op deze

manier gelegd bij een systeemgrens tussen de landelijke voorziening en de eigen behandelssystemen van bevoegde overheden.

Het bevoegd gezag is verwerkingsverantwoordelijke bij de behandeling van het bericht in het eigen behandelstelsel. De verantwoordelijkheid gaat over op het ogenblik dat het bevoegd gezag het bericht inclusief eventuele bijlagen uit landelijke voorziening overzet naar het eigen behandelstelsel. Immers, vanaf dat ogenblik bepaalt het bevoegd gezag de middelen voor de verwerking van de persoonsgegevens.

Op grond van de AVG moet de verwerking van persoonsgegevens transparant zijn. Aan deze verplichting wordt voldaan door een privacyverklaring op de website van de landelijke voorziening te plaatsen, waarin onder andere staat wie de verantwoordelijke is voor de verwerking van persoonsgegevens en met welk doel de persoonsgegevens worden verwerkt. Op die manier weten betrokkenen tot wie zij zich moeten richten voor de bescherming van hun rechten en vragen over of verzoeken om onder andere inzage in of rectificatie van persoonsgegevens.

Doelen van de verwerking van persoonsgegevens

De minister verwerkt persoonsgegevens voor een adequate werking en beveiliging van de voorziening en voor het verlenen van toegang tot de voorziening. Ook verwerkt de minister persoonsgegevens om berichten door te geleiden van de initiatiefnemer naar het bevoegd gezag. De verwerking van persoonsgegevens voor al deze doelen is gegrond op artikel 6, eerste lid, onder e, van de AVG, in samenhang met de grondslagen in afdeling 20.5 van de Omgevingswet en de artikelen 14.8 tot en met 14.11 van het Omgevingsbesluit. Deze nationale regels vormen de lidstaatrechtelijke grondslag die artikel 6, derde lid, AVG vereist.

Het bevoegd gezag verwerkt persoonsgegevens voor het afhandelen van berichten die zijn doorgeleid via de landelijke voorziening. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om het afhandelen van een vergunningaanvraag of het beoordelen van gegevens en bescheiden die op grond van een informatieverplichting uit de Omgevingswet door een initiatiefnemer bij het bevoegd gezag moeten worden aangeleverd. Welke gegevens noodzakelijk zijn voor deze verwerkingen volgt uit de indieningsvereisten, die zijn opgenomen in de ministeriële regeling en besluiten onder de Omgevingswet, zoals de waterschapsverordening, de provinciale verordening en/of het omgevingsplan.

Verantwoordelijkheid initiatiefnemer en bevoegd gezag

Dat er niet meer persoonsgegevens in de landelijke voorziening worden verwerkt dan noodzakelijk is voor een goede werking van het systeem is ook een eigen verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer en het bevoegd gezag.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties draagt zorg voor de inrichting, werking, instandhouding en beveiliging van de landelijke voorziening op basis van interbestuurlijke financiering en kaderstelling. De landelijke voorziening geleidt berichten van de initiatiefnemer en zijn eventuele gemachtigde door naar het bevoegd gezag. In deze berichten zijn persoonsgegevens opgenomen. De landelijke voorziening staat ter beschikking aan de initiatiefnemer voor het indienen van berichten en aan het bevoegd gezag voor het ophalen van die aanvragen en meldingen. Het bevoegd gezag bepaalt welke gegevens via de landelijke voorziening moeten worden ingediend.

Initiatiefnemers of hun eventuele gemachtigden zijn op grond van de AVG verplicht om niet onnodig persoonsgegevens van derden te verstrekken bij het opstellen van een bericht. Zo moet een initiatiefnemer bij een beschrijving van de participatie door de omwonenden bijvoorbeeld namen of aanduidingen van personen die hebben deelgenomen aan die participatie weglaten. Ook moet de initiatiefnemer conceptaanvragen met persoonsgegevens uit de landelijke voorziening verwijderen voor projecten waarvan hij afziet of die voor langere tijd worden uitgesteld. Gegevens

die zijn opgeslagen in niet ingediende formulieren worden een jaar na de laatste mutatie verwijderd uit de landelijke voorziening.

De initiatiefnemer of zijn eventuele gemachtigde is daarnaast verantwoordelijk voor het in zijn bericht zorgvuldig markeren welke gegevens op grond van artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur door het bevoegd gezag vertrouwelijk behandeld moeten worden, bijvoorbeeld bedrijfsgevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens.

De landelijke voorziening biedt de initiatiefnemer de mogelijkheid om iemand te machtigen om namens hem een aanvraag in te dienen of een melding te doen. Dat gebeurt bijvoorbeeld als een opdrachtgever zijn aannemer of architect machtigt om namens hem een omgevingsvergunning aan te vragen. Een aannemer kan bijvoorbeeld ook de andere deelnemers aan de aannemerscombinatie autoriseren een aanvraag in te zien. De initiatiefnemer moet nagaan of hij de juiste personen heeft gemachtigd of geautoriseerd om zijn conceptaanvraag in te zien.

Andere overheden kunnen in een omgevingsplan, waterschapsverordening of omgevingsverordening indieningsvereisten opnemen. Daarbij moet rekening gehouden worden met de in de AVG neergelegde beginselen van evenredigheid en noodzaak. Het bevoegd gezag mag dus niet om meer gegevens vragen dan strikt noodzakelijk is voor de behandeling van het bericht.

Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van (vragen voor) het digitaal formulier en voor duidelijke helpteksten bij dit formulier. Via het opstellen van het formulier en de helpteksten moet een bevoegd gezag zo veel mogelijk voorkomen dat initiatiefnemers bijlagen toevoegen die bijzondere categorieën van persoonsgegevens (zoals medische informatie) bevatten. Bij de aanvraag van een mantelzorgwoning moet de initiatiefnemer bijvoorbeeld niet in de veronderstelling worden gelaten dat hij medische gegevens moet insturen, die de gemeente helemaal niet in haar afweging betreft. Wanneer een bericht via de landelijke voorziening kan worden ingediend zal het vrijwel nooit nodig zijn om bijzondere persoonsgegevens toe te voegen. Mocht het voor de beoordeling van een bericht toch noodzakelijk zijn om bijzondere persoonsgegevens te overleggen, dan zal hiervoor door het bevoegd gezag een andere voorziening moeten worden aangeboden, omdat het beveiligingsniveau van de landelijke voorziening hiervoor niet geschikt is.

Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor het onmiddellijk overzetten van een bericht in haar eigen behandelingsysteem, zodra het een signaal van de landelijke voorziening heeft ontvangen dat er een bericht is ingediend.

Het bestuursorgaan waaraan het bericht is gericht, moet na het ophalen van het bericht en de eventuele bijlagen controleren of het bericht bij het juiste bevoegd gezag is ingediend. Mocht dat niet het geval zijn, dan zorgt het bestuursorgaan ervoor dat het bericht via de landelijke voorziening wordt doorgeleid naar het goede bevoegd gezag voor het bericht, zodat invulling gegeven wordt aan de doorzendplicht op grond van artikel 2.3 van de Algemene wet bestuursrecht¹³⁶.

In dit ontwerp invoeringsbesluit zijn maximale bewaartermijnen opgenomen voor berichten in de landelijke voorziening, zodat persoonsgegevens niet onnodig lang in de landelijke voorziening worden bewaard. Dit wordt verder toegelicht onder het kopje "bewaartermijn" in deze paragraaf en in de artikelsgewijze toelichting.

Het bevoegd gezag bepaalt zelf wie toegang krijgt tot de persoonsgegevens binnen de grenzen van de AVG voor het afdoen van een aanvraag of melding in het eigen behandelingsysteem. Het verstrekken van persoonsgegevens mag alleen als dat verenigbaar is met het doel waarvoor de gegevens zijn verzameld en moet gebaseerd zijn op een van de gronden uit artikel 6 van de AVG.

---

¹³⁶ Artikel 2:3, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht. Als het om een aanvraag om een omgevingsvergunning gaat, zendt het bestuursorgaan tevens aan de aanvrager onverwijld een bewijs van ontvangst (artikel 16.54, derde lid, van de wet).

Niveau van beveiliging

De minister moet zorgen dat de geboden gegevensbescherming past bij de gegevens die de landelijke voorziening passeren. In de paragraaf “Welke gegevens worden bij het indienen van een bericht verwerkt door de landelijke voorziening?”, is aangegeven welke gegevens dit zijn. Het blijkt dat vrijwel nooit bijzondere gegevens worden verwerkt. Daarom is gekozen voor het niveau van de Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst (BIR) op Basisbeveiligingsniveau 2 (BBN2). Het is niet wenselijk om bijzondere categorieën van persoonsgegevens of persoonsgegevens van strafrechtelijke aard via de landelijke voorziening te verwerken. In uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat informatie nodig is voor de beoordeling van een aanvraag of melding, die niet past bij dit beveiligingsniveau. Bijvoorbeeld als een bevoegd gezag voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor bijvoorbeeld de bouw van een speelautomatenhal of horecabedrijf vraagt een Bibob-vragenformulier in te vullen. Of als voor het beoordelen van een specifieke vergunningaanvraag bijzondere categorieën van gegevens (bijvoorbeeld medische gegevens) nodig zijn. Het bevoegd gezag zal voor het indienen van dergelijke informatie een andere oplossing moeten vinden. De kosten om alle communicatie via het DSO-loket te laten voldoen aan een hoger beveiligingsniveau dan BIR BBN2 wegen niet op tegen het kleine aantal aanvragen waarvoor dit nodig is. Daarnaast heeft een hoger beveiligingsniveau consequenties voor de gebruiksvriendelijkheid van de landelijke voorziening en kan niet worden ingelogd met een component van de generieke digitale infrastructuur, zoals DigiD of eHerkenning, zonder meertrapsauthenticatie. Ook wordt bij de beveiliging van de landelijke voorziening rekening gehouden met andere kaders ten aanzien van beveiliging, zoals bijvoorbeeld voor cybersecurity.

Privacy Impact Assessment

Voor de totstandkoming van de regels over persoonsgegevens en de functionele ontwikkeling van het DSO wordt regelmatig een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (Privacy impact assessment, PIA) uitgevoerd, in overeenstemming met de AVG. Met een PIA wordt de noodzaak van de voorgenomen verwerking van persoonsgegevens onderzocht en worden op gestructureerde wijze de gevolgen en risico's van het DSO in kaart gebracht.

In overeenstemming met de AVG is bij het ontwerp van het DSO en de totstandkoming van dit besluit rekening gehouden met de beginselen van evenredigheid en noodzaak. Daarop is ook getoetst in een Privacy Impact Assessment. Deze PIA heeft geleid tot een aantal aanpassingen in het besluit. Zo is ervoor gekozen om de verantwoordelijkheid voor de verwerking van persoonsgegevens in de landelijke voorziening volledig te beleggen bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Verder zijn regels opgenomen over het verwerken van persoonsgegevens voor logging en auditing. Onder logging wordt verstaan: het vastleggen van technische gebeurtenissen. Dit vindt plaats om fouten te kunnen opsporen en herstellen in het gebruik van de landelijke voorziening. Auditing is het vastleggen van functionele gebeurtenissen en mutaties van gegevens, tot personen herleidbaar (wie heeft wat gedaan), bijvoorbeeld voor onderzoek naar fraude. De Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst (BIR) verplicht tot het bewaren van gegevens voor logging en auditing. Om die reden zijn in dit besluit de doeleinden van logging en auditing en de te hanteren bewaartermijnen opgenomen.

Naar aanleiding van de PIA is ook de noodzaak van het gebruik van het BSN nogmaals tegen het licht gehouden. Besloten is de landelijke voorziening zo in te richten dat inloggen via DigiD pas een vereiste is bij het opstellen of indienen van een aanvraag of melding. Onrechtmatige verwerking van het BSN wordt hiermee voorkomen.

Het DSO is een open stelsel. Dat betekent dat het DSO de mogelijkheid biedt voor marktpartijen om toepassingen te ontwikkelen waarmee het mogelijk is om berichten in te dienen. Bij het indienen van een bericht is identificatie van de indiener noodzakelijk. Dat zou bijvoorbeeld kunnen door de ontwikkelaar van een applicatie te laten optreden als gemachtigde voor de indiener of de ontwikkelaar het BSN te laten verwerken en daartoe een wettelijke grondslag op te nemen. De gedachtenvorming over en ontwikkeling van het open stelsel is nog niet zover dat over dit

onderwerp een keuze kan worden gemaakt. Voorgesteld wordt de aanbeveling uit de PIA te betrekken bij de verdere uitwerking van het open stelsel. In dit besluit zal daarom niet geregeld worden dat het BSN bij inwerkingtreding door marktpartijen mag worden gebruikt. Als bij de uitwerking van het open stelsel aanpassing van de regelgeving nodig blijkt, zal worden bezien hoe dit juridisch geregeld kan worden.

Ook in de toekomst zullen periodiek PIA's worden uitgevoerd, omdat het DSO nog volop in ontwikkeling is en risico's kunnen veranderen als gevolg van het verder bouwen aan en wijzigingen in onderdelen van de gegevensverwerking, nieuwe ICT-ontwikkelingen of veranderingen in de organisatie of samenleving.

Bewaartermijnen

Om te voldoen aan de beginselen van minimale gegevensverwerking en opslag worden via dit besluit in de artikelen 14.9 tot en met 14.11 van het Omgevingsbesluit maximale bewaartermijnen voor de verschillende gegevens vastgelegd. Deze maximale bewaartermijnen worden in de artikelsgewijze toelichting onderbouwd en gekoppeld aan het doel van de verwerking.

Een bevoegd gezag kan een bericht uit de landelijke voorziening verwijderen, als het bericht is afgehandeld. Het verwijderen van het bericht kan pas plaatsvinden als het bericht is afgehandeld, omdat een initiatiefnemer kan besluiten om een bericht in te trekken of een bericht op verzoek van het bevoegd gezag aan te vullen. Om dit te kunnen doen, moet de initiatiefnemer toegang houden tot het door hem ingediende bericht.

Als een bevoegd gezag de gegevens niet wist in de landelijke voorziening, zal de operationeel beheerder van het digitale loket maximaal een jaar na indiening van het bericht de gegevens uit de landelijke voorziening wissen, tenzij het bevoegd gezag aangeeft dat het nodig is de gegevens langer te bewaren in verband met de afhandeling van het bericht.

Voor het verwijderen van een bericht is de termijn van maximaal een jaar gekozen, omdat op vergunningaanvragen de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing kan zijn. Deze procedure duurt zes maanden, met de mogelijkheid voor het bevoegd gezag om deze termijn met zes weken te verlengen. De termijn kan tijdens de behandeling worden opgeschort, bijvoorbeeld als de initiatiefnemer nadere stukken moet overleggen. De totale doorlooptijd van de procedure kan daardoor meer dan zes maanden en zes weken bedragen.

Het voornemen bestaat om in via de Invoeringsregeling aan de Omgevingsregeling een artikel toe te voegen die uitgestelde gegevensverstrekking mogelijk maakt in een specifiek aantal gevallen. In dergelijke situaties is het noodzakelijk dat een initiatiefnemer langer toegang heeft tot het door hem ingestuurde bericht, zodat hij zijn gegevens kan aanvullen. Om die reden wordt aan het bevoegd gezag de mogelijkheid geboden om de bewaartermijn van maximaal een jaar te verlengen als dat nodig is voor de afhandeling van het bericht.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal service-afspraken maken met de operationeel beheerder van het digitale loket. Daarin zullen nadere afspraken worden opgenomen over het verwijderen van gegevens uit de landelijke voorziening, waarbij deze maximumtermijnen voor het bewaren van specifieke categorieën van berichten kunnen worden aangescherpt. Hiermee is gewaarborgd dat gegevens niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is.

Relatie met de wet Digitale overheid

Het wetsvoorstel Digitale overheid, dat in juni 2018 bij de Tweede Kamer is ingediend¹³⁷, heeft betrekking op de digitale dienstverlening door de overheid aan burgers en bedrijven. Het voornemen is om (semi)publieke dienstverleners te verplichten aangewezen identificatiemiddelen voor burgers en ondernemers te accepteren en om hun elektronische diensten te classificeren op

---

¹³⁷ Kamerstukken II 2017/18, 34972, nrs. 1-3.

een passend betrouwbaarheidsniveau, opdat de juiste (veilige) inlogmiddelen kunnen worden gebruikt. Het voorstel beoogt daarnaast om een of meer private middelen voor elektronische identificatie van burgers toe te laten, als alternatief naast DigiD. Ook wordt voorzien in de mogelijkheid om (open) standaarden aan te wijzen, die overheden moeten hanteren in het elektronisch verkeer met andere overheden, met burgers en met bedrijven. De landelijke voorziening van het DSO zal gebruik maken van de generieke identificatiemiddelen die worden geregeld in deze wet. Op basis van de huidige regelgeving zal bij inwerkingtreding van de landelijke voorziening voor het indienen van berichten gebruik gemaakt worden van DigiD en eHerkenning. Bij de ontwikkeling van (de standaarden voor) het DSO wordt al gebruik gemaakt van open standaarden.

5.9.5 Beheer en instandhouding landelijke voorziening

De landelijke voorziening verstrekt informatie over de fysieke leefomgeving en biedt initiatiefnemers de mogelijkheid om een vergunning aan te vragen, een melding te doen, te voldoen aan een andere informatieverplichting dan een melding of het verzenden van een ander bericht op grond van de Omgevingswet. Voor het goed functioneren van de landelijke voorziening is het nodig deze goed te beheren. Om die reden hebben het Rijk, IPO, VNG en UvW in december 2018 een beheerovereenkomst¹³⁸ gesloten. Hiermee zijn afspraken gemaakt over het inrichten van het beheer en het waarborgen van de stabiliteit van de landelijke voorziening na afloop van de ontwikkelfase van het basisniveau in 2019.

De landelijke voorziening is ontwikkeld door Rijkswaterstaat, Geonovum, RIVM, het Kennis- en Exploitatiecentrum voor Officiële Overheidspublicaties en Kadaster. Beoogd is dat deze partijen de door hen gebouwde functionaliteiten zullen beheren. Dat wil zeggen dat deze organisaties zorgen voor de inrichting, instandhouding, werking en beveiliging van de door hen gebouwde onderdelen van de landelijke voorziening, waaronder ook het continu verder ontwikkelen van de landelijke voorziening. Om te zorgen dat de verschillende functionaliteiten van de landelijke voorziening ook als geheel goed blijven functioneren is een overkoepelende tactisch beheerder aangewezen, te weten de Dienst voor het kadaster en de openbare registers.¹³⁹ De tactisch beheerorganisatie zorgt voor het coördineren en managen van het operationeel beheer van de verschillende onderdelen van de landelijke voorziening, het borgen van de werking van de landelijke voorziening binnen het digitale stelsel van de Omgevingswet en in de keten van informatiestromen. Ook moet de tactisch beheerder zorgen dat de landelijke voorziening goed kan inspelen op veranderingen en innovaties.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is stelselverantwoordelijke voor het stelsel van de Omgevingswet en verwerkingsverantwoordelijke voor de landelijke voorziening van het DSO. Ook is de minister verantwoordelijk voor het strategisch beheer van de landelijke voorziening en daarmee voor de opdrachtverlening voor tactisch en operationeel beheer van de landelijke voorziening van het DSO. In dit besluit wordt de taak voor het operationeel beheer van enkele onderdelen van de landelijke voorziening belegd bij het Kadaster. Deze taaktoedeling is aan de orde, omdat deze operationele beheertaak buiten de rechtspersoon Staat wordt belegd. Dit wordt verder toegelicht in de artikelsgewijze toelichting. Verder is in dit besluit een aantal taken opgenomen ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens in de landelijke voorziening. Deze taken worden uitgevoerd in het kader van de instandhouding en het beheer van de landelijke voorziening.

De operationeel beheerder van het digitaal loket houdt, namens de minister, een auditlog bij. In de auditlog wordt onder andere vastgelegd wanneer een vragenboom voor een vergunningcheck of het interactieve formulier geüpload wordt naar de landelijke voorziening of deze wordt aangepast.

---

¹³⁸ Bijlage bij Kamerstukken II 2018/19, 33118, nr. 116.

¹³⁹ Besluit van 19 maart 2019, Staatscourant 2019 nr. 15335.

Daarbij worden ook eventuele bijlagen, zoals koppelingen naar andere bestanden of helpteksten, vastgelegd. Onderdeel van de auditlog is een berichtarchief.

Bij geschillen over de elektronische verzending van berichten en bestanden kunnen soms bewijsproblemen ontstaan. Voor de initiatiefnemer en het bevoegd gezag is het van belang te kunnen aantonen dat een bericht is ontvangen of verzonden. Een manier om te bewijzen dat er sprake is geweest van het ontvangen of verzenden van berichten van externe partijen is door middel van een auditlog. De gebeurtenissen in de landelijke voorziening worden vastgelegd in een auditlog ten behoeve van audit, fouterstel, incident oplossing, onweerlegbaarheid (bij juridische vragen en conflicten), verantwoording en rapportage. Een voorbeeld van deze vastlegging is dat indien een bevoegd gezag een bericht inclusief vijf bijlagen ophaalt uit de landelijke voorziening, de datum waarop dit gebeurt, de identificatie van het bevoegd gezag, het ID van het bericht en dergelijke gegevens worden vastgelegd in een auditlog. In een auditlog worden echter alleen gebeurtenissen vastgelegd, niet de inhoud van bestanden die worden ontvangen of opgehaald. Deze gegevens worden maximaal vijf jaar bewaard.

Naast deze auditlog zal ook de inhoud van het dataverkeer worden vastgelegd. Dit gebeurt in de vorm van een berichtarchief in de landelijke voorziening. Dit stelt de minister in staat om de inhoud van berichten en de bijgevoegde bestanden te kunnen herstellen in het geval van calamiteiten en incidenten. Ook kan de inhoud van het door de landelijke voorziening verstuurd bericht aan het bevoegd gezag in een juridische procedure worden aangetoond. Het berichtarchief is daarmee geen archief in de zin van de Archiefwet, maar een eigenstandige voorziening. Berichten in het berichtarchief worden vijf jaar bewaard. Dat geldt ook voor de eventuele persoonsgegevens of andere vertrouwelijke informatie die in berichten is opgenomen.

Het bewaren van de inhoud van berichten in een berichtarchief is verenigbaar met het doel waarvoor de gegevens aanvankelijk zijn verzameld. De berichtenarchivering wordt namelijk alleen gebruikt om problemen op te lossen die zich bij het doorgeleiden van berichten kunnen voordoen en stelt initiatiefnemers en bevoegd gezagsinstanties in staat tot betrouwbaar elektronisch verkeer. Het raadplegen van de auditbestanden, inclusief het berichtarchief, is voorbehouden aan geautoriseerde medewerkers van de operationele beheerder van de landelijke voorziening.

5.9.6 Overgang van bestaande voorzieningen naar het DSO

Bij de ontmanteling van de ICT-voorzieningen van het Omgevingsloket Online (Olo), de website Ruimtelijkeplannen.nl, de Activiteiten Internet Module (AIM) en de eventuele andere ICT-voorzieningen die opgaan in de landelijke voorziening van het DSO worden de aanwezige persoonsgegevens in bijvoorbeeld autorisatietabellen zorgvuldig gewist. Daarnaast gelden voor de bestaande voorzieningen de volgende specifieke afspraken.

Omgevingsloket Online

In het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is overgangsrecht opgenomen over aanvragen in de landelijke voorziening Omgevingsloket Online, bedoeld in artikel 7.6 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. In artikel 4.23 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is bepaald dat Omgevingsloket Online tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip in stand blijft, om de via dit loket ingediende aanvragen te kunnen afhandelen. Ook is in artikel 4.3 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet bepaald dat op aanvragen voor vergunningen die zijn ingediend voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet nog het oude recht van toepassing is. De aanvrager en zijn gemachtigden zullen dus de aanvragen die onder het overgangsrecht vallen via Omgevingsloket Online kunnen inzien en zo nodig aanvullen. Dat is bijvoorbeeld het geval als een bevoegd gezag heeft geoordeeld dat aanvullend onderzoek nodig is of documenten ontbreken.

Via invoeringsbegeleiding zal worden gezorgd dat de overgang voor zowel gebruikers als het bevoegd gezag soepel verloopt. Zo zal in ieder geval vanaf zes maanden voor inwerkingtreding van de Omgevingswet een waarschuwing in het Omgevingsloket Online worden opgenomen over de

aanstaande inwerkingtreding van de Omgevingswet. Aanvragen die kort voor de inwerkingtreding worden ingediend, maar waar een aanzienlijke doorlooptijd te verwachten is, worden zo goed als mogelijk van tevoren geïdentificeerd. Met dergelijke specifieke indieners kunnen afspraken worden gemaakt om te voorkomen dat kort voor de inwerkingtreding van de wet nog langlopende aanvragen worden ingediend waardoor onderdelen van Omgevingsloket Online nog onnodig lang in bedrijf moeten blijven.

Zoals in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is aangegeven, zal bij koninklijk besluit nader worden bepaald tot wanneer het Omgevingsloket Online in stand blijft om de onder het oude recht ingediende aanvragen af te handelen. Naar verwachting zal dit maximaal zes maanden na inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn.

Ruimtelijkeplannen.nl

De raadpleegfunctionaliteit van de huidige voorziening Ruimtelijkeplannen.nl zal overgenomen worden door de landelijke voorziening van het DSO. Voor het bekendmaken en beschikbaar stellen van besluiten en andere rechtsfiguren op grond van de Omgevingswet wordt na inwerkingtreding van de Omgevingswet gebruik gemaakt van de landelijke voorziening voor officiële publicaties.

In het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is het overgangsrecht voor Ruimtelijkeplannen.nl geregeld. De ontsluiting van bestemmingplannen die onderdeel zijn van het omgevingsplan van rechtswege en andere ruimtelijke plannen die nu zijn opgenomen in Ruimtelijkeplannen.nl zal gebeuren via een overbruggingsfunctie. Via deze overbruggingsfunctie wordt de informatie uit deze plannen, zoals opgenomen op Ruimtelijkeplannen.nl, getoond in de landelijke voorziening. Beoogd is met de overbruggingsfunctie na inwerkingtreding een geïntegreerd beeld te geven van omgevingsplannen van rechtswege en nieuwe omgevingsplannen. Uitgangspunt is hierbij dat Ruimtelijkeplannen.nl tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet (gepland op 1 januari 2021) de wettelijke voorziening op basis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) blijft. Daarna neemt de landelijke voorziening van het DSO de huidige raadpleegfunctionaliteit van Ruimtelijkeplannen.nl over. Deze transitie zal stapsgewijs plaatsvinden. Tot inwerkingtreding van de Omgevingswet kunnen bronhouders nieuwe ruimtelijke plannen op grond van de Wro aanleveren en de planvoorraad op orde brengen. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de Wro ingetrokken. Het is vanaf dat moment alleen nog mogelijk plannen aan te leveren aan Ruimtelijkeplannen.nl als deze de uitkomst zijn van een lopende procedure op grond van de Wro. Het laatste mutatiemoment voor plannen die vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet in procedure zijn gegaan is vijf jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet. Vanaf dat moment is het voor bronhouders niet langer mogelijk wijzigingen in ruimtelijke plannen aan te brengen. Beoogd is op dat moment de transitie van Ruimtelijkeplannen.nl af te ronden. Op een bij Koninklijk Besluit te bepalen datum, vermoedelijk 1 januari 2029, moeten alle bestemmingsplannen zijn vervangen door omgevingsplannen waarmee de transitie van ruimtelijkeplannen.nl is afgerond.

Omdat de transitie van Ruimtelijkeplannen.nl zich over een lange periode zal uitstrekken is structureel beheer randvoorwaardelijk. Dit wordt duurzaam vormgegeven onder de verantwoordelijkheid van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en wordt belegd bij het Kadaster.

Door deze stapsgewijze overgang blijven de consequenties voor de informatiepositie van burgers en bedrijven beperkt. Via de landelijke voorziening van het DSO zal het gedurende de overgangsfase mogelijk zijn om inzicht te krijgen in de samenhang van regels in het nieuw vastgestelde omgevingsplan én het omgevingsplan dat van rechtswege tot stand komt.¹⁴⁰

---

¹⁴⁰ Zie voor een verdere toelichting over het van rechtswege totstandkomen van het omgevingsplan paragraaf 7.3 van deze toelichting.

Activiteiten Internet Module

Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de Activiteiten Internet Module (AIM) uitgeschakeld. In deze module kan de gebruiker een vergunningcheck doen om te zien of een Omgevingsvergunning milieu moet worden aangevraagd of via een meldingencheck nagaan of hij een melding moet doen op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Met de Activiteiten Internet Module kan die melding op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer vervolgens ook worden gedaan. Vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn beide functionaliteiten opgenomen in de loketfunctie van de landelijke voorziening. Met de Activiteiten Internet Module kunnen dan geen meldingen meer worden gedaan.

Overbruggingsfunctie

Het Kadaster krijgt volgens dit besluit de taak om de in Ruimtelijkeplannen.nl opgenomen plannen beschikbaar te stellen voor ontsluiting via de landelijke voorziening, in zodanige vorm dat de inhoud ervan begrijpelijk en in combinatie met de nieuwe besluiten raadpleegbaar is; de zogenoemde 'overbruggingsfunctie'. Zeker zolang gemeenten voor hun grondgebied nog geen omgevingsplan op grond van de Omgevingswet hebben vastgesteld en het planologische regime dus in belangrijke mate wordt bepaald door bestaande bestemmingsplannen op grond van de Wet ruimtelijke ordening, is het van belang dat met deze combinatie van 'oud' en 'nieuw' inzicht kan worden geboden in de op een bepaalde locatie geldende regels.

5.9.7 Wijzigingen

- Er komt één landelijke voorziening die voorziet in het elektronisch ontsluiten van de informatie en het elektronisch kunnen indienen van een aanvraag, het doen van een melding, het verstrekken van gegevens en bescheiden.
- Na inwerkingtreding van de Omgevingswet kan informatie worden getoond uit omgevingsplannen, projectbesluiten, omgevingsverordeningen, waterschapsverordeningen, de Omgevingsregeling, omgevingsvisies, voorbereidingsbesluiten, reactieve interventies, en instructies via de landelijke voorziening.
- Elk bevoegd gezag kan in de landelijke voorziening toepasbare regels ter beschikking stellen op basis van de direct werkende regels uit de eigen besluiten en rechtsfiguren op grond van de Omgevingswet.
- De huidige afzonderlijke regelingen van Ruimtelijkeplannen.nl en Omgevingsloket Online worden vervangen door één integrale regeling van het DSO.
- Het digitaal loket is gebruikersvriendelijker dan de huidige toepassingen zoals het Omgevingsloket Online en de Activiteiten Internet Module. Zo kan gezocht worden op trefwoorden uit het normaal spraakgebruik bij het zoeken naar de regels over een specifieke activiteit. Ook is bij de ontwikkeling van het digitaal loket rekening gehouden met de toegankelijkheidseisen voor websites van de overheid, zodat het loket ook gebruikt kan worden door mensen met een visuele beperking.
- Via dit besluit worden eisen gesteld aan de gegevensverwerking in de landelijke voorziening van het DSO.

5.9.8 Effecten

- De landelijke voorziening maakt de regels die op een bepaalde plek gelden inzichtelijker. Ook wordt inzichtelijker welke vergunningplichten gelden en/of welke meldingen moeten worden gedaan als een initiatiefnemer een bepaalde activiteit wil ontplooiën. De informatie in de landelijke voorziening zal stapsgewijs worden ontwikkeld, te beginnen met een basisoniveau bij inwerkingtreding. Bestuursorganen zullen na inwerkingtreding steeds meer besluiten en andere rechtsfiguren op grond van de Omgevingswet ontsluiten via de landelijke voorziening.

- Door het gebruik van de standaard voor toepasbare regels wordt het mogelijk om vragenbomen en interactieve formulieren op te stellen, die rekening houden met de relevante regels van verschillende overheden. Dit vergroot het gebruiksgemak voor de initiatiefnemer voor het indienen van een aanvraag of het nagaan welke regels er gelden.
- Door het bieden van één loket zullen naar verwachting de administratieve lasten voor de initiatiefnemer verminderen.
- Doordat het loket gebruikersvriendelijker is en meer informatie beschikbaar is in begrijpelijke taal, is de verwachting dat minder mensen dan nu hulp nodig hebben bij het gebruik van het digitaal loket.
- Door gebruik van interactieve formulieren hoeft de initiatiefnemer alleen die informatie te verstrekken die niet al bekend is bij de overheid, zoals gegevens uit de basisregistraties. Dit voorkomt onnodige lasten.

5.10 Overige belangrijke wijzigingen en aanvullingen van het Omgevingsbesluit

Naast de hiervoor genoemde onderwerpen bevat dit besluit nog enkele kleinere belangrijke wijzigingen en aanvullingen voor het Omgevingsbesluit meestal als gevolg van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Een aantal van deze wijzigingen wordt hier kort genoemd. Alle wijzigingen worden meer uitgebreid toegelicht in de artikelsgewijze toelichting.

De (in artikel 1.3 van het Omgevingsbesluit opgenomen) aanwijzing van verboden activiteiten met aanzienlijke nadelige gevolgen is de uitwerking van artikel 1.7a van de wet dat met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt toegevoegd. Dat artikel fungeert als vangnet voor activiteiten die aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving hebben of dreigen te hebben, maar waarop geen specifieke regels of voorschriften, zoals specifieke zorgplichten, vergunningvoorschriften of maatwerkvoorschriften, van toepassing zijn. Artikel 1.3 van het Omgevingsbesluit bevat de uitwerking van de gevallen waarop het van toepassing is en de begrenzing van de omvang van de nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving.

De belangrijke wijzigingen in hoofdstuk 4 van het Omgevingsbesluit (Bevoegd gezag omgevingsvergunning en betrokkenheid van andere bestuursorganen) vloeien in algemene zin voort uit de wijziging van bestaande of de toevoeging van nieuwe delegatiegrondslagen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Dit leidt onder andere tot de toevoeging van de aanwijzing van twee bestuursorganen als bevoegd gezag, te weten het dagelijks bestuur van de vervoerregio (artikel 4.7) en de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (artikel 4.13) voor een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een lokale spoorweg respectievelijk een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een archeologisch monument.

Een andere belangrijke wijziging in hoofdstuk 4 is de regeling van de betrokkenheid van de gemeenteraad bij beslissingen op aanvragen om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Deze regeling vindt haar grondslag in artikel 16.15a, aanhef onder b, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, zoals dit luidt als gevolg van het amendement Ronnes ¹⁴¹ Ook wordt op basis van de gewijzigde delegatiegrondslagen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet de betrokkenheid van de gemeentelijke adviescommissie, bedoeld in artikel 17.9 van de wet, met dit besluit in het Omgevingsbesluit geregeld en worden de gronden voor het verlenen of onthouden van instemming nader ingevuld.

Verder wordt de betrokkenheid van gedeputeerde staten bij aanvragen om omgevingsvergunningen voor milieubelastende activiteiten met betrekking tot een mijnbouwwerk bij dit besluit gewijzigd (artikel 4.25, eerste lid, onder c, onder 2, van het Omgevingsbesluit). Het gaat hierbij om de omzetting van het adviesrecht van gedeputeerde staten uit artikel 6.1, derde

---

¹⁴¹ Kamerstukken II 2018/19, 34986, nr. 53.

lid, van het Besluit omgevingsrecht dat met ingang van 1 mei 2017 in werking is getreden. Deze omzetting is al aangekondigd in de nota van toelichting bij het Omgevingsbesluit zoals dat oorspronkelijk is vastgesteld.¹⁴²

Met dit besluit worden in hoofdstuk 9 van het Omgevingsbesluit gevallen aangewezen waarbij geen aanspraak op vergoeding van indirecte schade, in de vorm van waardevermindering van onroerende zaken, bestaat vanwege het normaal maatschappelijk risico. Voor deze invulling wordt een-op-een aangesloten bij de opsomming van vergunningvrije omgevingsplanactiviteiten met betrekking tot bouwwerken van het Besluit bouwwerken leefomgeving. Met het aanwijzen van deze gevallen wordt vooraf duidelijkheid geboden aan betrokkenen, waardoor wordt voorkomen dat burgers en bestuursorganen onnodig kosten maken.

Met dit besluit wordt in het Omgevingsbesluit alvast rekening gehouden met het in voorbereiding zijnde wetsvoorstel Elektronische publicaties¹⁴³, bij de bepalingen die betrekking hebben op de publicatie van ontwerpen van instrumenten onder de Omgevingswet in verband met het ontsluiten daarvan in de landelijke voorziening DSO. In dat wetsvoorstel worden overheden verplicht voor wettelijk voorgeschreven publicaties gebruik te maken van de aangewezen elektronische publicatiebladen door middel van de generieke voorziening voor officiële publicaties. Een integrale publicatie wordt in het wetsvoorstel aangeduid met de term 'mededeling' en een zakelijke weergave van de inhoud in combinatie met een terinzagelegging met de term 'kennisgeving'. De relevante formuleringen in hoofdstuk 5 en 10 zijn afgestemd op de tekst van artikel 3:11 van de Awb zoals die komt te luiden als gevolg van genoemd wetsvoorstel. Deze aanvulling geldt voor het projectbesluit, de omgevingsregeling, het omgevingsplan, de omgevingsverordening, de waterschapsverordening en de omgevingsvisie.

Met dit besluit zijn de in paragraaf 10.8.3 van het Omgevingsbesluit gereserveerde artikelen over verstrekken en beschikbaar stellen van gegevens over waterkwaliteit ingevuld. Hiermee wordt zorggedragen dat het monitoringsprogramma kaderrichtlijn water via de elektronische weg openbaar gemaakt wordt. Daarnaast wordt geregeld op welke tijdstippen de gegevens zoals bedoeld in paragraaf 10.2.2.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat verstrekt worden. Het betreft de benodigde gegevens voor het opstellen van de stroomgebiedsbeheerplannen, de resultaten van de analyses en beoordeling bedoeld in artikel 5 van de kaderrichtlijn water en de gegevens over de voortgang van de uitvoering van de maatregelen bedoeld in artikel 11 van de kaderrichtlijn water.

Andere wijzigingen in hoofdstuk 10 van het Omgevingsbesluit via dit besluit vloeien voort uit opname van een grondslag in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet om procedurele vereisten te stellen aan kaarten (artikel 16.88, eerste lid, onder i). Op die manier kan worden voldaan aan de procedurele vereisten die over die kaarten in de richtlijn omgevingslawaa en de richtlijn overstromingsrisico's zijn gesteld.

---

¹⁴² Stb. 2018, 290, p. 76.

¹⁴³ Zie <https://www.internetconsultatie.nl/wetelektronischepublicatiealgemenebekendmakingenenmededelingen>

6 Hoofdlijnen van het overgangsrecht

6.1 Inleiding

Het Invoerings*besluit* Omgevingswet (dit besluit) voorziet in overgangsrecht in verband met de in dit besluit te wijzigen en in te trekken besluiten en in overgangsrecht voor de Omgevingswet, voor zover een bepaling die is opgenomen in de wet, genoemd in artikel 3.1 of 4.1, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, wordt vervangen door een bepaling in een AMvB en deze niet al in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is opgenomen. Het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet voorziet onder meer in het overgangsrecht voor de Omgevingswet.

Daarnaast voorziet dit besluit in een beperkt aantal aanvullingen van het overgangsrecht dat is opgenomen in de op de Omgevingswet gebaseerde AMvB's. Deze aanvullingen staan niet in hoofdstuk 8 van dit besluit, maar in de hoofdstukken 1 tot en met 4. Het verschil tussen het overgangsrecht in de hoofdstukken 1 tot en met 4 van dit besluit en het overgangsrecht in hoofdstuk 8 is dat het overgangsrecht dat is opgenomen in de hoofdstukken 1 tot en met 4 een meer permanent karakter heeft, terwijl het overgangsrecht dat in hoofdstuk 8 is opgenomen na de inwerkingtreding van de Omgevingswet direct is uitgewerkt of is uitgewerkt na afloop van een procedure die is gestart voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Een voorbeeld van overgangsrecht met een meer permanent karakter is opgenomen in artikel 4.431cc van het Besluit activiteiten leefomgeving dat via hoofdstuk 1 van dit besluit wordt ingevoegd in het Besluit activiteiten leefomgeving. Hierin is geregeld dat bepaalde stookinstallaties, afhankelijk van het vermogen, pas op 1 januari 2025 of 1 januari 2030 hoeven te voldoen aan bepaalde emissiegrenswaarden.

In dit hoofdstuk wordt alleen het overgangsrecht beschreven, zoals dit in hoofdstuk 8 van het Invoeringsbesluit is opgenomen.

Verder voorziet dit besluit in recht voor de overgangsfase, de zogeheten bruidsschat: een set regels over onderwerpen die onder de Omgevingswet overgaan van het Rijk naar decentrale overheden. De regels van de bruidsschat worden ingevoegd in de regelgeving van gemeenten en waterschappen. Met de bruidsschat wordt een rechtvacuüm voorkomen en krijgen gemeenten en waterschappen de tijd zelf een afweging te maken over deze onderwerpen (zie meer hierover in hoofdstuk 7 van deze toelichting). Aan het slot van dit hoofdstuk wordt nog de verhouding beschreven tussen het reguliere overgangsrecht en die bruidsschat.

Het Invoeringsbesluit Omgevingswet regelt niet het overgangsrecht voor de aanvullingen van de Omgevingswet door de vier aanvullingswetten en –besluiten; die wetten en besluiten zullen elk voorzien in eigen overgangsrechtelijke bepalingen.

6.2 Uitgangspunten overgangsrecht

Het overgangsrecht regelt de overgang van de 'oude' wet- en regelgeving naar het nieuwe stelsel onder de Omgevingswet. Het maakt voor burgers, bedrijven en bestuursorganen duidelijk wat de status is van onder het – dan – oude recht genomen besluiten als de wet en de vier AMvB's in werking treden. Zonder overgangsrecht zouden vragen kunnen rijzen over de rechtsgeldigheid van besluiten, zoals omgevingsvergunningen of gedane meldingen. Ook regelt het overgangsrecht hoe procedures die onder het oude recht zijn gestart moeten worden afgehandeld, nadat de wet en de vier AMvB's in werking zijn getreden. Dit overgangsrecht krijgt voor het grootste deel zijn beslag in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet en voor een kleiner deel in dit besluit.

Het overgangsrecht kent twee soorten regels. Ten eerste omvat het regels die alleen werken op het 'omklapmoment', het moment dat de oude wetten en besluiten vervallen en de wet en de vier AMvB's in werking treden. Een voorbeeld is de regel dat meldingen die onder het oude recht zijn

gedaan, gelden als meldingen voor een activiteit op grond van de Omgevingswet. Dit type regels is op het moment van inwerkingtreding van de wet en de vier AMvB's onmiddellijk uitgewerkt. Ten tweede omvat het regels voor de overgangsfase die intreedt nadat de wet en de vier AMvB's in werking zijn getreden. Deze blijven nog geruime tijd van belang. Een voorbeeld is de regel dat lopende procedures nog volgens het oude recht worden afgewikkeld.

Bij het ontwerpen van het overgangsrecht voor dit besluit heeft de regering dezelfde zes uitgangspunten gehanteerd als bij het overgangsrecht in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet:

1°. Politiek-bestuurlijk draagvlak

Een belangrijk uitgangspunt is politiek-bestuurlijk draagvlak. De voorstellen voor het overgangsrecht zijn daarom in samenwerking met andere overheden voorbereid en uitgewerkt. Voorafgaand aan de consultatiefase zijn de concept-bepalingen al in informele overleggen besproken met vertegenwoordigers van de gemeenten, waterschappen en provincies. Tijdens de consultatiefase worden onder meer het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties in de gelegenheid gesteld hun reactie te geven op de voorstellen. Daarnaast wordt door de internetconsultatie iedereen in de gelegenheid gesteld te reageren.

2°. Rechtszekerheid

Het overgangsrecht moet de rechtszekerheid borgen en voorkomen dat onduidelijkheid ontstaat over de vraag welke van de bestaande regels straks – na inwerkingtreding van de wet en de vier AMvB's – nog gelden. Enerzijds mag er geen rechtvacuüm ontstaan tussen de huidige en de nieuwe regelgeving en anderzijds mogen er geen dubbelingen in rechtsregimes voorkomen. Dit uitgangspunt voorkomt dat bestaande rechten van burgers en bedrijven worden aangetast. Zo worden – om hun geldigheid te laten behouden – meldingen of kennisgevingen waarop een verbodsbepaling van toepassing is, van rechtswege aangemerkt als een melding van die activiteit onder de Omgevingswet. Daarnaast voorziet dit besluit in recht voor de overgangsfase, de zogeheten bruidsschat: een set regels over onderwerpen die onder de Omgevingswet overgaan van het Rijk naar decentrale overheden. Met de bruidsschat wordt een rechtvacuüm voorkomen, wat de rechtszekerheid ten goede komt (zie meer hierover in hoofdstuk 7 van deze toelichting).

3°. Uitvoerbaarheid

Het overgangsrecht moet uitvoerbaar zijn voor bestuursorganen, burgers en bedrijven en ook voor de rechterlijke macht. Het mag niet tot onevenredig hoge bestuurslasten of veel juridische procedures leiden. Ook mag het geen onevenredige hoeveelheid administratieve lasten voor burgers en bedrijven opleveren.

4°. Eenvoudig

Het overgangsrecht mag niet onnodig complex of onduidelijk zijn. Het moet zo min mogelijk rechtsvragen oproepen voor burgers, bedrijven, bestuursorganen en de rechterlijke macht.

5°. Uniform, tenzij

Het overgangsrecht is uniform ingericht, tenzij er goede redenen waren om te kiezen voor differentiatie per bestuursorgaan of per rechtsfiguur. Aspecten als complexiteit of omvang van een instrument kunnen aanleiding zijn voor differentiatie.

6°. Snelle invoering

Het overgangsrecht moet een snelle invoering van de wet bevorderen. Hiermee wordt bedoeld dat de nieuwe instrumenten zo snel als de uitvoeringspraktijk dat toestaat, daadwerkelijk gebruikt worden.

Deze zes uitgangspunten zijn niet altijd met elkaar te verenigen. Bij de keuze voor een bepaalde vorm van overgangsrecht worden de uitgangspunten daarom tegen elkaar afgewogen. Een voorbeeld van deze afweging is de hiervoor genoemde bruidsschat. Omdat gemeenten en waterschappen een set regels over onderwerpen die worden gedecentraliseerd bij de inwerkingtreding van de wet nog niet hebben kunnen opnemen in hun omgevingsplan of hun

waterschapsverordening, wordt die set regels door het Rijk ingevoegd in het omgevingsplan of de waterschapsverordening. Gemeenten en waterschappen krijgen vervolgens na inwerkingtreding van de wet de tijd om deze regels aan te passen of te schrappen. Het belang van rechtszekerheid (uitgangspunt 2) prevaleert hier boven het belang van een snelle invoering (uitgangspunt 6).

6.3 Opbouw en indeling regels overgangsrecht

In hoofdstuk 8 van dit besluit is het overgangsrecht opgenomen dat – in aanvulling op het overgangsrecht in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet – nodig is voor de inwerkingtreding van de wet en de vier AMvB's. Van belang is dat, net als bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, de initiatiefnemer onder dezelfde condities zijn activiteit moet kunnen blijven voortzetten. De formele wettelijke grondslag voor bijvoorbeeld meldingen, kennisgevingen, gelijkwaardige maatregelen en maatwerkvoorschriften wijzigt weliswaar, maar de voorwaarden waaronder de activiteit mag worden verricht blijven gelijk. Ook blijft, net als in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is bepaald, het oude recht van toepassing op lopende procedures. Dit houdt bijvoorbeeld in dat als voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet een aanvraag om een besluit tot het stellen van maatwerkvoorschriften is ingediend, het oude recht van toepassing blijft tot het besluit onherroepelijk wordt. Met het «oude recht» worden zowel de inhoudelijke als de procedurebepalingen bedoeld die op een dergelijk besluit van toepassing zijn. De «spelregels» worden dus niet tussentijds gewijzigd, ongeacht de fase waarin de besluitvorming zich op de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet bevindt. Op die manier wordt een wisseling van regime voorkomen bij de overgang naar de Omgevingswet. Dit betekent niet dat het een verplichting is om de procedure af te maken onder het oude recht. Als een aanvraag is ingediend voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet en het nieuwe recht blijkt gunstiger te zijn dan het oude recht dan kan het bestuursorgaan de aanvrager hierop wijzen en adviseren om de aanvraag in te trekken en een nieuwe aanvraag in te dienen.

In afdeling 8.1 is het overgangsrecht opgenomen voor enkele onderwerpen die in het huidige recht voornamelijk op het niveau van een AMvB zijn geregeld, zoals meldingen, kennisgevingen, gelijkwaardige maatregelen en maatwerkvoorschriften. Voor bundeling van het overgangsrecht over deze onderwerpen is gekozen, omdat de overgangsbepalingen zien op rechtsfiguren die in meerdere AMvB's voorkomen. Bundeling maakt afzonderlijk overgangsrecht per in te trekken besluit voor deze rechtsfiguren overbodig, bewerkstelligt eenheid in het overgangsrecht voor die rechtsfiguren en maakt het overgangsrecht beter toegankelijk.

Afdeling 8.2 bevat in aanvulling op afdeling 8.1 overgangsbepalingen voor de overgang van de in te trekken of te wijzigen besluiten naar de vier AMvB's van de wet, voor zover daar in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet al niet in wordt voorzien.

Afdeling 8.3 bevat overgangsrecht voor wettelijke bepalingen, waarvoor op grond van artikel 5.1, eerste lid, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet overgangsbepalingen opgenomen mogen worden op het niveau van een AMvB.

Voor een groot aantal in te trekken AMvB's is aan het slot van deze toelichting een transponeringstabel opgenomen. In de transponeringstabel is steeds op artikelniveau aangegeven of de bepalingen uit zo'n besluit terugkeren, en, als overgangsrecht nodig werd geacht, of dat in de Omgevingswet, in een of meer van de vier AMvB's of in de Omgevingsregeling is opgenomen.

Het overgangsrecht in de afdelingen 8.1 tot en met 8.3 van dit besluit ziet vooral op het 'omklapmoment' van de inwerkingtreding van het nieuwe stelsel; zie paragraaf 6.1 van deze toelichting. Overgangsrecht dat betrekking heeft op specifieke regels en een meer permanent karakter heeft, is opgenomen in de vier AMvB's, te weten het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit bouwwerken leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit.

6.4 Verhouding regulier overgangsrecht tot de bruidsschat

In deze paragraaf wordt ingegaan op de verhouding tussen enerzijds het reguliere overgangsrecht, zoals opgenomen in hoofdstuk 4 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet en hoofdstuk 8 van dit besluit, en anderzijds de rijksregels die worden opgenomen in de bruidsschat. Het reguliere overgangsrecht in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet en dit besluit regelt de rechtsgeldigheid van besluiten die onder het oude recht zijn genomen en bijvoorbeeld meldingen die onder het oude recht zijn gedaan. Ook regelt het dat procedures die onder het oude recht zijn gestart, nog worden afgehandeld onder het oude recht nadat de Omgevingswet in werking is getreden. De bruidsschat is een verzameling van regels die voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet landelijk werden geregeld en na de inwerkingtreding gedecentraliseerd zijn. Omdat het Rijk niet van gemeenten en waterschappen verwacht om direct bij inwerkingtreding van de Omgevingswet een omgevingsplan of waterschapsverordening vast te stellen, is ervoor gekozen om deze regels in te voegen in de decentrale regelgeving. Voor een nadere toelichting op de bruidsschat wordt verwezen naar hoofdstuk 7 van deze toelichting.

De verhouding tussen het reguliere overgangsrecht in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet en dit besluit enerzijds en de bruidsschat anderzijds wordt geschetst aan de hand van drie concrete voorbeelden; het eerste voorbeeld gaat over een aanvraag om een omgevingsvergunning, het tweede voorbeeld gaat over een bestuurlijke sanctie en het laatste voorbeeld gaat over maatwerkvoorschriften. Dit laatste voorbeeld lijkt op het eerste voorbeeld, maar is opgenomen omdat dit een voorbeeld is van een overgangsbepaling uit dit besluit, terwijl het eerste voorbeeld een voorbeeld is van een overgangsbepaling uit de Invoeringswet Omgevingswet. Deze voorbeelden zijn niet gekozen omdat ze in juridisch opzicht relevante verschillen vertonen, maar om de systematiek van het overgangsrecht te verduidelijken. De systematiek die in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is gekozen wordt voortgezet in dit besluit.

Voorbeeld 1: overgangsrecht aanvraag omgevingsvergunning

Als in de week voorafgaand aan de inwerkingtreding van de wet en de vier AMvB's een aanvraag om een omgevingsvergunning wordt ingediend, voor een activiteit die is opgenomen in de Waterwet of het Besluit omgevingsrecht, dan regelt afdeling 4.1 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet hiervoor het overgangsrecht. Dit overgangsrecht bestaat eruit dat de besluitvorming die vóór de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet voor de afhandeling van de aanvraag in gang is gezet en waarvan de besluitvorming – inclusief een eventuele bezwaar- en beroepsprocedure tegen dat besluit – op die datum nog niet is afgerond, wordt afgewikkeld volgens het oude recht.

Dit overgangsrecht van afdeling 4.1 is ook van toepassing als de activiteit niet meer door het Rijk is aangewezen als vergunningplichtig, maar als de vergunningplicht bijvoorbeeld wordt overgelaten aan de gemeente en daarom is opgenomen in de bruidsschat. Als de vergunningplicht bij inwerkingtreding via de bruidsschat is opgenomen in de waterschapsverordening of het omgevingsplan, geldt ook dan dat de aanvraag wordt afgewikkeld volgens het oude recht. De plaats waar de vergunningplicht terecht komt, kortweg in het Besluit activiteiten leefomgeving of via de bruidsschat in de waterschapsverordening of het omgevingsplan, heeft dus geen invloed op het toepasselijke overgangsrecht voor de aanvraag om een omgevingsvergunning.

Voorbeeld 2: overgangsrecht bestuurlijke sanctie

Als in de week voorafgaand aan de inwerkingtreding van de wet en de vier AMvB's een overtreding wordt begaan van een regel, die is opgenomen in het Activiteitenbesluit milieubeheer, waarvoor een bestuurlijke sanctie kan worden opgelegd dan regelen de artikelen 4.22 en 4.23 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet hiervoor het overgangsrecht. Dit overgangsrecht bestaat eruit dat als voor de inwerkingtreding van afdeling 18.1 van de wet een overtreding heeft plaatsgevonden, een overtreding is aangevangen of het gevaar voor een overtreding klaarblijkelijk dreigde en daarvoor een bestuurlijke sanctie is opgelegd, het oude recht op die bestuurlijke sanctie van toepassing blijft tot het tijdstip waarop de beschikking onherroepelijk is geworden, volledig is uitgevoerd of ten uitvoer is gelegd. Op grond van artikel 4.22, onder b, onderdeel 9°, van

dat wetsvoorstel, geldt dit ook voor de handhaving van het bepaalde bij of krachtens de Wet milieubeheer, waartoe ook het Activiteitenbesluit milieubeheer behoort. Met andere woorden de afwikkeling van de oplegging van een bestuurlijke sanctie op grond van een overtreding van een regel uit het Activiteitenbesluit milieubeheer wordt afgehandeld onder het oude recht.

Dit overgangsrecht van de artikelen 4.22 en 4.23 is van toepassing ongeacht de vraag waar de regel uit het Activiteitenbesluit milieubeheer die overtreden wordt, na de inwerkingtreding van de Omgevingswet terecht komt: hetzij in het Besluit activiteiten leefomgeving, hetzij via dit besluit in het omgevingsplan of de waterschapsverordening. De plaats waar de overtreden regel terecht komt, heeft dus geen invloed op het toepasselijke overgangsrecht voor de bestuurlijke sanctie.

Voorbeeld 3: overgangsrecht maatwerkvoorschrift

Als in de week voorafgaand aan de inwerkingtreding van de wet en de vier AMvB's een ontwerp van een besluit tot het stellen van een maatwerkvoorschrift ter inzage is gelegd voor een activiteit die is opgenomen in het Activiteitenbesluit milieubeheer, dan regelt artikel 8.1.5, eerste lid, onder a, en derde lid, van dit ontwerpbesluit hiervoor het overgangsrecht. Dit overgangsrecht bestaat eruit dat de besluitvorming die vóór de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet voor de afhandeling van dat ontwerp in gang is gezet en waarvan de besluitvorming op die datum nog niet is afgerond, wordt afgewikkeld volgens het oude recht.

Dit overgangsrecht van artikel 8.1.5 is van toepassing ongeacht de vraag waar de regel uit het Activiteitenbesluit milieubeheer waarop het maatwerkvoorschrift wordt gebaseerd, na de inwerkingtreding van de Omgevingswet, terecht komt: hetzij in het Besluit activiteiten leefomgeving, hetzij via dit besluit in het omgevingsplan. De plaats waar die regel terecht komt, heeft dus geen invloed op het toepasselijke overgangsrecht voor het besluit tot het stellen van een maatwerkvoorschrift.

Uit de beschrijving van bovenstaande situaties blijkt dat er in dit besluit geen aanvullend of andersoortig overgangsrecht nodig is om de verhouding tussen het reguliere overgangsrecht en de bruidsschat te reguleren. Dit neemt niet weg dat als na de inwerkingtreding van de wet, tijdens de overgangsfase, door een gemeente of een waterschap besloten wordt om de vergunningplicht of een bepaalde regel uit een omgevingsplan of waterschapsverordening te schrappen of te wijzigen, op dat moment opnieuw in overgangsrecht zal moeten worden voorzien door de gemeente of het waterschap zelf.

6.5 Overgang van registers

In een aantal wetten en AMvB's zijn registers of registratiesystemen opgenomen die bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden opgenomen in de Omgevingswet respectievelijk het Besluit kwaliteit leefomgeving. In de memorie van toelichting bij de Omgevingswet¹⁴⁴ is een register omschreven als een openbare bron met feitelijke informatie over de fysieke leefomgeving. Het gaat hier dus om een vorm van feitelijk handelen namelijk het verzamelen van gegevens. Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet krijgen de registers die zijn opgenomen in onderstaande was-woordt-tabel een andere grondslag. Hiervoor is geen overgangsrecht nodig, omdat het hier dus gaat om een vorm van feitelijk handelen. De registers blijven gewoon bestaan. Het enige dat wijzigt is de grondslag.

In de navolgende tabel 6.1 met toelichting is aangegeven waar de registers in de huidige wetgeving zijn opgenomen en waar ze worden opgenomen in het nieuwe stelsel. In deze tabel zijn de registers opgenomen die in het hoofdspoor voorkomen. Eventuele registers die in de aanvullingssporen voorkomen zullen in de aanvullingsbesluiten worden toegelicht.

---

¹⁴⁴ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 389.

Tabel 6.1 Was-wordt-tabel registers

artikel in huidige wetgeving	artikel in Omgevingswet (Ow) of Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)
20 Monumentenwet 1988, zoals die wet luidde voor inwerkingtreding van de Erfgoedwet	20.10, eerste lid, Ow 10.36 Bkl
12.10, eerste lid, Wet milieubeheer	20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1° Ow 10.18, eerste lid, Bkl
12.12, eerste lid, Wet milieubeheer	20.11, onder b, Ow 10.8, eerste lid, Bkl
12.25, eerste lid, Wet milieubeheer	20.11, onder a, Ow 10.33, eerste lid, Bkl
2, eerste lid, Besluit inventarisatie broeikasgassen Wlv	20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, Ow 10.37, tweede lid, Bkl
2, tweede lid, Besluit uitvoering EG-richtlijn nationale emissieplafonds	20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, Ow 10.11b, eerste lid, Bkl
3.7m, twaalfde lid, Activiteitenregeling	20.10, eerste lid, aanhef en onder a, Ow 10.14 Bkl
3.118, achtste lid, Activiteitenregeling	20.10, eerste lid, aanhef en onder a, Ow 10.23b, eerste lid, Bkl

Register omgevingsvergunningen rijksmonumentenactiviteit

Op grond van artikel 20 van de Monumentenwet 1988, zoals die wet luidde voor de inwerkingtreding van de Erfgoedwet, in samenhang met artikel 9.1, eerste lid, onder a, van de Erfgoedwet, houden gemeenten en de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een vergunningenregister bij voor (voorbeschermd) rijksmonumenten. Het beheren van deze registers door gemeenten en door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is opgenomen in artikel 10.36 van het Besluit kwaliteit leefomgeving en wordt op grond van dit artikel in dit besluit voortsnog op dezelfde wijze gecontinueerd. Vergunningen die op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet onherroepelijk zijn en die betrekking hebben op activiteiten die ook verboden zijn op grond van artikel 5.1 van die wet, gelden op grond van artikel 4.13, eerste lid, van de Invoeringswet Omgevingswet als omgevingsvergunningen. Vergunningen voor een activiteit inhoudende het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een rijksmonument of een voorbeschermd rijksmonument of het herstellen of gebruiken daarvan waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht, verleend op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Erfgoedwet, de Monumentenwet 1988 of de Monumentenwet (van 1961) gelden daarmee als omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet. De registratieverplichting, bedoeld in de artikelen 10.35 en 10.36 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, houdt dus ook in dat het vergunningenregister blijft voorzien in de registratie van deze oude vergunningen. Dit voorkomt het ontstaan van witte vlekken in het 'curriculum vitae' van de rijksmonumenten tussen het moment van aanwijzing als rijksmonument en de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Register beschermde gebieden kaderrichtlijn water

In artikel 12.10, eerste lid, van de Wet milieubeheer is bepaald dat de Minister van Infrastructuur en Milieu, de Minister van Economische Zaken, provinciebesturen, gemeentebesturen en waterschappen samen de verantwoordelijkheid dragen voor het bijhouden van dit register. In dit register zijn de gebieden opgenomen voor het Nederlandse deel van de internationale stroomgebiedsdistricten Eems, Rijn, Maas en Schelde. Dit register bevat kaarten en de geometrische begrenzing van de ligging van elk van de beschermde gebieden. Dit register wordt gecontinueerd in artikel 10.18, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving waarbij de verantwoordelijkheid voor het beheer hiervan alleen nog wordt gelegd bij de Minister van Infrastructuur en Waterstaat.

Register externe veiligheidsrisico's

In artikel 12.12, eerste lid, van de Wet milieubeheer is bepaald dat er een openbaar register moet zijn dat gegevens bevat over de externe veiligheid. Het doel van dit register is burgers en bedrijven informatie te bieden, zodat zij zich een beeld kunnen vormen van de risico's van activiteiten met externe veiligheidsrisico's in hun omgeving. Naast het bieden van informatie aan derden is het register van belang voor een deugdelijke besluitvorming over vooral omgevingsvergunningen en omgevingsplannen. Dit register wordt gecontinueerd in artikel 10.8, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving en zal digitaal raadpleegbaar worden gemaakt.

PRTR (Pollutants Release and Transfer Register)

Artikel 12.25, eerste lid, van de Wet milieubeheer biedt de grondslag voor de instelling van het Nederlandse PRTR. Het doel van het PRTR is inzicht te geven in de emissies van grote individuele bedrijven en verder is het een belangrijke bron voor de monitoring voor de nec-richtlijn. Dit register wordt gecontinueerd in artikel 10.33, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving, waarbij de Minister van Infrastructuur en Waterstaat als beheerder wordt aangewezen.

Nationaal inventarisatiesysteem voor het bepalen van de emissies van broeikasgassen

Artikel 2, eerste lid, van het Besluit inventarisatie broeikasgassen Wlv biedt de grondslag voor de instelling van het nationaal inventarisatiesysteem voor het bepalen van de emissies van broeikasgassen. Dit systeem wordt gecontinueerd in artikel 10.37, tweede lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Nationale emissie-inventaris en emissieprognose

In artikel 2, tweede lid, van het Besluit uitvoering EG-richtlijn nationale emissieplafonds is bepaald dat het opstellen en actualiseren van de inventarissen en prognoses en de monitoring gebeurt op grond van bijlage IV respectievelijk bijlage V bij de nec-richtlijn. Het opstellen van deze nationale emissie-inventarissen en emissieprognoses wordt gecontinueerd in artikel 10.11b, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Register richtlijn middelgrote stookinstallaties

Op grond van artikel 3.10k van het Activiteitenbesluit milieubeheer geldt er een keuringsplicht voor stookinstallaties. De keuringen zien op veilig functioneren, optimale verbranding en energiezuinigheid. Artikel 3.7m, twaalfde lid, van de Activiteitenregeling milieubeheer biedt de grondslag voor het bewaren van de gegevens van deze keuringen in het register richtlijn middelgrote stookinstallaties. Dit register wordt gecontinueerd in artikel 10.14, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Register brongegevens schietgeluid

Artikel 3.118, achtste lid, van de Activiteitenregeling milieubeheer biedt de grondslag voor het instellen van een register van brongegevens van schietgeluid. Dit register wordt gecontinueerd in artikel 10.23b, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

7 De bruidsschat

7.1 Inleiding

In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet (algemeen deel, paragraaf 5.2.5) zijn de verschillende mogelijkheden geschetst voor overgangsrecht voor rijksregels die met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervallen. Er is gekozen voor de optie waarbij die regels van rechtswege worden ingevoegd in de decentrale regelgeving. Deze verzameling van regels wordt de bruidsschat genoemd. Deze vorm van overgangsrecht is vooral noodzakelijk om te voorkomen dat er een juridisch gat ontstaat voor onderwerpen of specifieke regels die tot het moment van inwerkingtreding landelijk geregeld werden, maar na inwerkingtreding gedecentraliseerd zijn, terwijl het Rijk niet van gemeenten en waterschappen verwacht om een omgevingsplan of waterschapsverordening (waar deze onderwerpen voortaan in geregeld worden) direct bij inwerkingtreding van de Omgevingswet vast te stellen.

Decentrale overheden kunnen de regels, die via de bruidsschat in hun omgevingsplan of waterschapsverordening zijn ingevoegd, op ieder gewenst moment vanaf inwerkingtreding aanpassen (rekening houdend met de instructieregels van het Rijk of de provincie). Gemeente en waterschap hebben immers naast de mogelijkheid om in het omgevingsplan en de waterschapsverordening regels voor het hele grondgebied te stellen, ook de mogelijkheid om regels direct op specifieke locaties toe te spitsen. Daardoor wordt die regel niet alleen korter, maar ook duidelijker. Ook kan de gemeente of het waterschap, voor zover instructieregels daaraan niet in de weg staan, bepalen wanneer bepaalde regels geschrapt kunnen worden, omdat de specifieke zorgplicht in de bruidsschat volstaat. De voortzetting van de rijksregels in de vorm van een bruidsschat biedt zo de meeste ruimte voor decentrale overheden om de regels om te zetten op een wijze die past bij de concrete lokale situatie. En doordat de regels steeds in de decentrale regelgeving te vinden zijn, biedt dit ook de grootste duidelijkheid voor burgers en bedrijven.

Voorbeeld 1: de huidige geluidregels in het Activiteitenbesluit milieubeheer kunnen alleen in algemene bewoordingen rekening houden met de verschillende lokale situaties die zich kunnen voordoen. De gemeente kent deze lokale situatie en kan daardoor een regel ter beperking van geluidhinder direct aan een locatie koppelen en toespitsen op de onderdelen van de fysieke leefomgeving die bescherming behoeven en andere activiteiten die ook geluid produceren.

Voorbeeld 2: in het buitengebied is een afgelegen kleinschalige manege en er zijn geen geurgevoelige objecten in de omgeving. De gemeente kan besluiten om de bruidsschatregels over geur op deze locatie te schrappen en te volstaan met de specifieke zorgplicht.

Voorbeeld 3: voor het omgaan met huishoudelijk afvalwater kan de gemeente de bruidsschatregel over het lozen van dat afvalwater in overleg met het waterschap gebiedsgericht of zelfs per locatie concreet uitwerken.

Dit besluit bevat een bruidsschat voor gemeenten en een voor waterschappen. Voor provincies is geen bruidsschat nodig, omdat de provincies (zoals afgesproken met het IPO) hun omgevingsverordeningen voor inwerkingtreding van de Omgevingswet zullen vaststellen. Zij kunnen daarbij dus gelijk voorzien in de gewenste opvolging van de rijksregels die vervallen over onderwerpen die onder de taken van de provincie vallen of die de provincie zich aantrekt. Dit is overigens een beperkte set regels; het gaat bijvoorbeeld om de specifieke regels die in de Activiteitenregeling milieubeheer zijn opgenomen over opslagtanks in grondwaterbeschermingsgebieden en om de aanvraagvereisten voor omgevingsvergunningen voor activiteiten met betrekking tot eventuele in de omgevingsverordening beschermde provinciale monumenten, die in de Regeling omgevingsrecht staan. Ook regels ter opvolging van de gedecentraliseerde Wet ammoniak en veehouderij (met daarin de bevoegdheid tot aanwijzing van voor verzuring gevoelige gebieden en beoordelingsregels voor vergunningen voor veehouderijen) kunnen, waar nodig, in de omgevingsverordening worden opgenomen.

7.2 Welke rijksregels vervallen?

Het grootste deel van de bruidsschat voor gemeenten bestaat allereerst uit algemene rijksregels over activiteiten die niet terugkeren in het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit bouwwerken leefomgeving omdat vooral de locatie bepalend is welke regels voor deze activiteiten moeten gelden. Dit zijn bijvoorbeeld de algemene milieuregels over activiteiten zoals kleinschalige voedselbereiding, horeca, dierenpensions, dagrecreatie en supermarkten. Daarnaast bevat de bruidsschat regels over aspecten van activiteiten die beter lokaal kunnen worden geregeld, zoals de aansluiting van gebouwen op nutsvoorzieningen en regels over open erven en terreinen bij bouwwerken. Bij de algemene regels over milieuaspecten kan gedacht worden aan regels over immissie van geluid en geur van het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Activiteitenregeling milieubeheer, maar ook aan regels over regenwater van daken en verhardingen, over grondwater bij ontwatering en over huishoudelijk afvalwater die in het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Besluit lozen buiten inrichtingen en het Besluit lozing afvalwater huishoudens staan.

De bruidsschat voor waterschappen bestaat voor het grootste gedeelte uit algemene rijksregels over lozingen op een oppervlaktewaterlichaam, die niet terugkeren in het Besluit activiteiten leefomgeving. Naast de al genoemde lozingen van huishoudelijk afvalwater, afstromend regenwater en grondwater betreft dit bijvoorbeeld ook de regels over lozingen vanuit gemeentelijke rioolstelsels en lozingen die optreden bij het reinigen of conserveren van bouwwerken in de nabijheid van een oppervlaktewaterlichaam.

Er zijn echter ook andere regels dan algemene rijksregels over activiteiten waarvoor de bruidsschat het overgangsrecht vormt. Zo zijn onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht de aanvraagvereisten voor omgevingsvergunningen op rijksniveau geregeld, ook als de vergunningplicht op decentraal niveau is ingesteld. Deze aanvraagvereisten keren niet allemaal terug in de Omgevingsregeling. De aanvraagvereisten die gaan vervallen zijn daarom opgenomen in de bruidsschat. Ook keert een aantal vergunningplichten voor Wet milieubeheer-inrichtingen, die zijn opgenomen in artikel 2.2a (de omgevingsvergunning beperkte milieutoets) of bijlage I bij het Besluit omgevingsrecht, niet terug in het Besluit activiteiten leefomgeving. Voorbeeld is de vergunningplicht voor bepaalde gesloten bodemenergiesystemen. Deze vergunningplichten zijn geschrapt omdat deze vooral benut wordt voor ruimtelijke inpassingsvragen, wat bij uitstek een onderwerp is voor het omgevingsplan. Zo lang de gemeente deze afweging nog niet heeft gemaakt, voorziet de bruidsschat in het voortbestaan van deze vergunningplichten. Voor deze vergunningplichten worden in de bruidsschat ook de aanvraagvereisten bij de aanvraag van de vergunning en de beoordelingsregels voor de vergunning geregeld.

Verder wordt het deel van de in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht opgenomen vergunningplicht voor de bouwactiviteit, waar het de toets aan het bestemmingsplan (en andere ruimtelijke regels) betreft, op rijksniveau geschrapt. Op de 'knip' van de omgevingsvergunning voor bouwactiviteiten is uitgebreid ingegaan in paragraaf 3.2.2 van deze toelichting. De landelijke vergunningplicht voor de ruimtelijke kant van het bouwen wordt vervangen door een in de bruidsschat voor het omgevingsplan opgenomen vergunningplicht. Naast de in het omgevingsplan opgenomen regels voor bouwwerken, regelt de bruidsschat daarbij ook dat in het kader van het verlenen van een vergunning getoetst kan worden aan redelijke eisen van welstand. Gemeenten kunnen vervolgens zelf bepalen of zij de met de bruidsschat opgenomen vergunningplicht in het omgevingsplan verder terugbrengen.

Voor de waterschappen bevat de bruidsschat, naast algemene regels en vergunningplichten voor lozingsactiviteiten, ook de meldingsplicht voor vergunningvrije grondwateronttrekkingen (nu nog geregeld in het Waterbesluit en de Waterregeling), de beoordelingsregels voor omgevingsvergunningen voor wateractiviteiten die niet door het Rijk zijn ingesteld (afkomstig uit de Waterwet) en de aanvraagvereisten voor dergelijke vergunningen (nu opgenomen in de Waterregeling).

Zoals uit deze voorbeelden blijkt, bevat de bruidsschat niet alleen regels van algemene maatregelen van bestuur die komen te vervallen. Ook regels die nu nog in wetten of ministeriële regelingen zijn opgenomen, maken onderdeel uit van de bruidsschat in dit besluit. Hierdoor konden alle regels in samenhang worden beschouwd en in één integrale bruidsschat worden vormgegeven. Voor de onderwerpen die via de aanvullingssporen aan de Omgevingswet en uitvoeringsregelgeving worden toegevoegd, was dit helaas nog niet mogelijk. Het is nog niet precies duidelijk welke regels over die onderwerpen tot de bruidsschat zullen behoren, maar het zal in ieder geval enkele regels over bodembeheer betreffen. De bruidsschat, zoals opgenomen in dit besluit, zal daarom zo nodig via de aanvullingsbesluiten worden aangevuld.

Onderstaande tabellen met de inhoudsopgave van de bruidsschat voor de gemeenten en de waterschappen geven een goed overzicht van de complete inhoud van de bruidsschat, die in dit besluit wordt opgenomen (dus exclusief de aanvullingsbesluiten).

Tabel 7.1 Inhoudsopgave van de bruidsschat voor gemeenten

Inhoudsopgave bruidsschat omgevingsplan
HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN: begripsbepalingen
HOOFDSTUK 2 ACTIVITEITEN
<i>AFDELING 2.1 Algemeen: Voorrangsbepaling en overgangsrecht gemeentelijke monumenten</i>
<i>AFDELING 2.2 Activiteiten met betrekking tot bouwwerken, open erven en terreinen</i>
§ 2.2.1 Algemeen: maatwerkvoorschriften
§ 2.2.2 Algemene regels over het verrichten van bouw- en sloopwerkzaamheden: onder andere specifieke zorgplicht
§ 2.2.3 Algemene regels over het bouwen en in stand houden van bouwwerken: onder andere aansluiting op nutsvoorzieningen
§ 2.2.4 Algemene regels over het gebruik van bouwwerken: onder andere specifieke zorgplicht
§ 2.2.5 Algemene regels over het in stand houden en gebruiken van open erven en terreinen: onder andere specifieke zorgplicht
§ 2.2.6 Cultureel erfgoed: uitzondering verrichten archeologisch onderzoek
§ 2.2.7 Vergunningplichten met betrekking tot het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken
<i>AFDELING 2.3 Milieubelastende activiteiten</i>
§ 2.3.1 Algemene bepalingen: onder andere specifieke zorgplicht, maatwerkvoorschriften, algemene gegevens, ongewone voorvallen
§ 2.3.2 Energiebesparing
§ 2.3.3 Zwerfafval
§ 2.3.4 Geluid
§ 2.3.4.1 algemene bepalingen
§ 2.3.4.2 Geluid door activiteiten, anders dan door windturbines en windparken en civiele buitenschietsbanen, militaire buitenschietsbanen en militaire springterreinen
§ 2.3.4.3 Geluid door windturbines en windparken
§ 2.3.4.4 Geluid door civiele buitenschietsbanen, militaire buitenschietsbanen en militaire springterreinen
§ 2.3.5 Trillingen
§ 2.3.6 Geur
§ 2.3.6.1 Algemene bepalingen
§ 2.3.6.2 Geur houden van landbouwhuisdieren en paarden en pony's voor het berijden in een dierenverblijf
§ 2.3.6.3 Geur door het houden van fokteven van nertsen
§ 2.3.6.4 Geur door andere agrarische activiteiten
§ 2.3.6.5 Geur door het exploiteren van zuiveringstechnische werken

Inhoudsopgave bruidsschat omgevingsplan

§ 2.3.7 Afvalwaterbeheer

§ 2.3.7.1 Lozen van grondwater bij sanering of ontwatering

§ 2.3.7.2 Lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening

§ 2.3.7.3 Lozen van huishoudelijk afvalwater

§ 2.3.7.4 Lozen van koelwater

§ 2.3.7.5 Lozen bij reinigen van bouwwerken

§ 2.3.7.6 Lozen bij opslaan en overslaan van goederen

§ 2.3.7.7 Lozen bij schoonmaken drinkwaterleidingen

§ 2.3.7.8 Lozen bij calamiteitenoefeningen

§ 2.3.8 Lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen

§ 2.3.9 Lozen bij maken van betonmortel

§ 2.3.10 Uitwassen van beton

§ 2.3.11 Recreatieve visvijvers

§ 2.3.12 Ontwikkelen of afdrukken van fotografisch materiaal

§ 2.3.13 Wassen van motorvoertuigen

§ 2.3.14 Niet-industriële voedselbereiding

§ 2.3.15 Voedingsmiddelenindustrie

§ 2.3.16 Slachten van dieren en bewerken van dierlijke bijproducten of, uitsnijden van vlees, vis of organen

§ 2.3.17 Opwekken van elektriciteit met een windturbine

§ 2.3.18 In werking hebben van een acculader

§ 2.3.19 Bieden van parkeergelegenheid in een parkeergarage

§ 2.3.20 Traditioneel schieten

§ 2.3.21 Bieden van gelegenheid voor het beoefenen van sport in de buitenlucht

§ 2.3.22 Opslaan van vaste mest

§ 2.3.23 Opslaan van kuilvoer en vaste bijvoedermiddelen

§ 2.3.24 Het fokken, houden of trainen van landbouwhuisdieren, andere zoogdieren of vogels

§ 2.3.25 Vergunningplichten, aanvraagvereisten en beoordelingsregels aanvraag omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten

AFDELING 2.4 Overige activiteiten

§ 2.4.1 Aanvraagvereisten: diverse activiteiten die onder artikel 2.1 en 2.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht vallen

§ 2.4.2 Voorschriften

Bijlage I Begripsbepalingen

Tabel 7.2 Inhoudsopgave van de bruidsschat voor de waterschappen

INHOUDSOPGAVE BRUIDSSCHAT WATERSCHAPSVERORDENING

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

AFDELING 1.1 Begripsbepalingen

AFDELING 1.2 Algemene bepalingen omgevingsvergunningen voor wateractiviteiten: beoordelingsregel

HOOFDSTUK 2 LOZINGSACTIVITEITEN OP EEN OPPERVLAKTEWATERLICHAAM OF EEN ZUIVERINGTECHNISCH WERK

AFDELING 2.1 Algemeen: onder andere specifieke zorgplicht, maatwerkvoorschriften, algemene gegevens, ongewone voorvallen

AFDELING 2.2 Lozen van grondwater bij sanering of ontwatering

INHOUDSOPGAVE BRUIDSSCHAT WATERSCHAPSVERORDENING

AFDELING 2.3 Lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening

AFDELING 2.4 Lozen van huishoudelijk afvalwater

AFDELING 2.5 Lozen van koelwater

AFDELING 2.6 Lozen bij reinigen, conserveren, bouwen, renoveren of slopen van bouwwerken

AFDELING 2.7 Lozen bij opslaan en overslaan van inerte goederen

AFDELING 2.8 Lozen bij opslaan en overslaan van andere dan inerte goederen

AFDELING 2.9 Lozen uit gemeentelijke voorzieningen voor inzameling en transport van afvalwater

AFDELING 2.10 Lozen bij handelingen in een oppervlaktewaterlichaam

AFDELING 2.11 Lozen bij schoonmaken drinkwaterleidingen

AFDELING 2.12 Lozen bij calamiteitenoefeningen

AFDELING 2.13 Lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen

AFDELING 2.14 Lozen bij maken van betonmortel en uitwassen van beton

AFDELING 2.15 Lozen bij niet-industriële voedselbereiding

AFDELING 2.16 Lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers

AFDELING 2.17 Lozen vanaf vaartuigen of andere drijvende werktuigen bij spoelen of scheiden van zand of grind

AFDELING 2.18 Asverstrooiing

AFDELING 2.19 Andere lozingen: vergunningplicht voor overige lozingen

HOOFDSTUK 3 WATERONTTREKKINGSACTIVITEITEN

AFDELING 3.1 Onttrekken van grondwater en infiltreren van water: aanvraagvereisten, informatieplicht en meetverplichting

AFDELING 3.2 Onttrekken van oppervlaktewater: aanvraagvereisten

HOOFDSTUK 4 BEPERKINGENGEBIEDACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT EEN WATERSTAATSWERK

AFDELING 4.1 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning beperkingengebiedactiviteiten

7.3 Nieuw deel en tijdelijk deel

Paragraaf 4.2.1 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet en hoofdstuk 22 van de Omgevingswet regelen dat elke gemeente bij inwerkingtreding van de Omgevingswet beschikt over een omgevingsplan. Dit omgevingsplan komt van rechtswege tot stand. Het omgevingsplan dat van rechtswege ontstaat, bestaat direct bij aanvang uit een tijdelijk deel en een nieuw deel. Het tijdelijk deel is beschreven in artikel 22.1 van de Omgevingswet en wordt gevormd door de bestaande planologische regels, zoals bestemmingsplannen, bepaalde regels uit de erfgoedverordening en de verordening over hemelwater en grondwater als bedoeld in artikel 10.32a van de Wet milieubeheer.

Het tijdelijke deel van het omgevingsplan is, zoals de naam al aangeeft, tijdelijk van aard. In artikel 22.5 van de wet is bepaald dat dit tijdelijke deel tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip niet hoeft te voldoen aan het vereiste van artikel 4.2 van de wet (een evenwichtige toedeling van functies aan locaties). Uit artikel 22.5 van de wet vloeit de eis voort dat gemeenten vóór het bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip de regels uit het tijdelijke deel overhevelen naar het nieuwe deel. Met onder meer de VNG is afgesproken dat de overgangsfase zal lopen tot 1 januari 2029. Het voornemen is om deze datum bij het genoemde koninklijk besluit vast te stellen.

De regels van de bruidsschat voor het omgevingsplan zouden zowel in het nieuwe deel als in het tijdelijke deel kunnen worden geplaatst. Op verzoek van de VNG worden alle regels van de gemeentelijke bruidsschat in het tijdelijke deel van het omgevingsplan geplaatst. Dit wordt door de

VNG overzichtelijker geacht dan een situatie waarin alleen het deel van de regels in het tijdelijke deel worden geplaatst die nog niet voor het gehele grondgebied van de gemeente per definitie voldoen aan de bij of krachtens de Omgevingswet gestelde vereisten, zoals de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

De regels in het tijdelijk deel moeten in de overgangperiode bij appellabel besluit tot wijziging van het omgevingsplan, al dan niet in een gewijzigde vorm, in het nieuwe deel worden geplaatst. Een andere keuze is om die regels, voor zover instructieregels daaraan niet in de weg staan, bij een besluit tot wijziging van het omgevingsplan te laten vervallen. De noodzaak om alle regels van het tijdelijk deel van de bruidsschat expliciet bij appellabel besluit te moeten heroverwegen, was voor de VNG ook een aanleiding om geen regels in het nieuwe deel van het omgevingsplan te plaatsen. Op deze wijze ontstaat een extra waarborg dat de regels van de bruidsschat geen geïsoleerd onderdeel blijven binnen de overige regels van het omgevingsplan. De noodzaak van een expliciete heroverweging, die er bij de bruidsschatregels in het nieuwe deel niet is, vormt een prikkel om de bruidsschatregels zo nodig te laten vervallen of aan te passen aan de locatiespecifieke omstandigheden en in te passen in de overige daar geldende regels.

Ook de waterschapsverordening die bij inwerkingtreding van rechtswege ontstaat kan een tijdelijk deel en een nieuw deel bevatten (artikel 22.14 Omgevingswet). In overleg met de UvW is ervoor gekozen de regels van de bruidsschat voor de waterschappen allemaal in het nieuwe deel te plaatsen. Deze regels voldoen veelal aan de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Anders dan bij het omgevingsplan is het aantal instructieregels over de waterschapsverordening vrij beperkt. Het gaat om het in acht nemen van de artikelen 10 en 11, derde lid, onder g, van de kaderrichtlijn water bij het stellen van regels over lozingen en over het overnemen van een beoordelingsregel voor omgevingsvergunningen voor wateractiviteiten. Die beoordelingsregel is overgenomen in de bruidsschat. De regels over lozingsactiviteiten van de bruidsschat zullen in veel gevallen ook aan de genoemde artikelen van de kaderrichtlijn water voldoen. Ze geven immers het niveau van beste beschikbare technieken weer. Alleen als op specifieke locaties aanvullende emissiebeheersingsmaatregelen nodig zijn omdat de waterkwaliteitsdoelstellingen voor bepaalde stoffen op die locaties niet worden gehaald, is aanpassing van de bruidsschatregels wellicht nodig (hoewel in die gevallen ook maatwerkvoorschriften kunnen worden ingezet). De Unie van Waterschappen ziet daarom geen reden om de bruidsschatregels in het tijdelijke deel te plaatsen.

7.4 Gelijkwaardige regels

De rijksregels komen niet allemaal in identieke bewoordingen terug in de bruidsschat voor het omgevingsplan en de waterschapsverordening. Dat kan alleen al niet vanwege de begrippen uit het oude recht die in die regels voorkomen. Ook de vorm van de regels kan veranderen; zo kunnen dwingende beoordelingsregels ook als algemene regel worden geformuleerd. Daarom bepalen de artikelen 22.2 en 22.14 van de Omgevingswet dat de bruidsschat bestaat uit rijksregels of daaraan gelijkwaardige regels.

In overleg met de VNG en UvW is op de volgende wijze invulling gegeven aan het opstellen van gelijkwaardige regels. In de regels van de bruidsschat wordt aangesloten bij de terminologie en instrumentkeuze van het nieuwe stelsel. Dat betekent dat bijvoorbeeld het begrip milieubelastende activiteit wordt gehanteerd, en niet het begrip inrichting. De meldplichten van de oude regels komen in de bruidsschat terug als informatieplichten. Een melding in de zin van de Omgevingswet heeft immers een verbod om te starten in zich, dat in de meldplichten van de oude milieuregels ontbrak. Het hanteren van meldingen in de bruidsschat zou een verzwarende betekenen ten opzichte van de oude regels, en dat past niet bij de opdracht in de wet om gelijkwaardige regels te stellen.

In aansluiting op de regels van het Besluit activiteiten leefomgeving en Besluit bouwwerken leefomgeving zijn de regels van de bruidsschat steeds voorzien van een oogmerk. Het noemen van het oogmerk van de regel helpt bij de beoordeling van een verzoek om toestemming om een

gelijkwaardige maatregel te treffen en bij het beoordelen van een aanvraag voor een omgevingsplanactiviteit waarmee wordt afgeweken van de regel. De oogmerken worden per regel of per paragraaf of afdeling aangegeven. In het oude recht waren oogmerken niet altijd duidelijk benoemd.

Voor de specifieke zorgplichten en maatwerk in de bruidsschat is aangesloten bij de keuzes van de stelselherziening. De specifieke zorgplichten die in de bruidsschat zijn opgenomen, blijven gelden naast de algemene regels van de bruidsschat en ook naast de vergunningplichten die in de bruidsschat zijn opgenomen. Deze bredere werking van de specifieke zorgplichten vormt echter geen verzwaring van de regels voor initiatiefnemers; in algemene zin is het naleven van de specifiekere algemene regels of vergunningvoorschriften voldoende om ook aan de specifieke zorgplicht te voldoen. Door de brede werking van de specifieke zorgplicht is het wel mogelijk om regels die voor zich spreken, zoals good housekeeping maatregelen, in de bruidsschat achterwege te laten. Het nemen van die maatregelen is met de specifieke zorgplichten voldoende afgedekt.

De bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften over milieubelastende activiteiten en lozingsactiviteiten is in de bruidsschat – net als in het Besluit activiteiten leefomgeving – ruim opengesteld. De gedetailleerde afbakening van maatwerk mogelijkheden in bijvoorbeeld het Activiteitenbesluit milieubeheer is dus niet in de regels van de bruidsschat overgenomen. Ook dit betekent echter niet dat de regels van de bruidsschat niet gelijkwaardig zijn aan die oude regels. Het bevoegd gezag beslist immers zelf of het wel of niet gebruik maakt van de maatwerkbevoegdheid en het zal dat alleen doen als er een goede reden voor is. De ruime maatwerkbevoegdheid maakt het juist mogelijk om in individuele gevallen, waarin de bruidsschatregels onbedoeld knellen, snel in een oplossing te voorzien.

De mogelijkheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften is ook breed opengesteld voor het onderwerp bouwen in de bruidsschat. Omdat bij alle regels die aldus zijn overgeheveld naar de gemeente het argument van het waarborgen van landelijke uniformiteit niet speelt, is het onnodig om de maatwerk mogelijkheid te clausuleren of in te perken. Dit in tegenstelling tot de regels in het Besluit bouwwerken leefomgeving, waar maatwerk slechts bij een beperkt aantal onderwerpen wordt opengesteld in verband met het uitgangspunt van landelijke uniformiteit van de technische bouwregelgeving.

Overigens bevatte een aantal regels uit het Bouwbesluit 2012 ook al beperkte mogelijkheden voor het bevoegd gezag om op onderdelen af te wijken. Dat werd dan in het artikel zichtbaar gemaakt door aan te geven dat het bevoegd gezag hier een ander oordeel kon vellen. Sommige van deze eisen, zoals de aanwezigheid van een brandweeringang, worden nu in de bruidsschat opgenomen. Omdat de mogelijkheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften in de afdeling bouwen van de bruidsschat breed openstaat, kan het bevoegd gezag deze eerdere concreet genoemde afwijk mogelijkheden nu invullen met een maatwerkvoorschrift.

7.5 Verhouding bruidsschat en algemene maatregelen van bestuur

De regels die het Rijk over activiteiten heeft gesteld in het Besluit bouwwerken leefomgeving zijn in principe uitputtend voor de onderwerpen die onder het toepassingsbereik en onder de oogmerken van dat besluit vallen. Hierdoor bestaat er voor zo'n onderwerp geen ruimte voor een andere overheid om daarnaast ook algemene regels te stellen met hetzelfde oogmerk. Maatwerk is alleen mogelijk als dit bij de algemene regels is opengesteld. Wanneer het Rijk (of de provincie) een onderwerp niet geregeld heeft, bestaat op grond van het uitgangspunt 'decentraal, tenzij' van de Omgevingswet automatisch ruimte voor de gemeente en het waterschap om hier algemene regels over te stellen.

In het Besluit bouwwerken leefomgeving zijn op grond van de artikelen 4.3 en 4.21 van de Omgevingswet regels gesteld die betrekken hebben op het bouwen, in stand houden, gebruiken en slopen van bouwwerken. Uit het toepassingsbereik behorende bij deze regels in het Besluit

bouwwerken leefomgeving blijkt met welk oogmerk het Rijk deze regels stelt. Zo zijn de onderwerpen constructieve veiligheid, energiezuinigheid en bruikbaarheid van gebouwen uitputtend geregeld in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Er zijn echter ook onderwerpen die niet meer door het Rijk worden geregeld. Dit is bijvoorbeeld het geval bij het onderwerp open erven en terreinen, hier zegt het Besluit bouwwerken leefomgeving in tegenstelling tot eerder het Bouwbesluit 2012 niets over. Hierdoor is het een onderwerp waar de gemeente regels over kan opnemen in het omgevingsplan. Hetzelfde geldt voor deelaspecten van het gebruik van bouwwerken. Het Besluit bouwwerken leefomgeving regelt alleen de deelaspecten brandveilig gebruik, en enkele aspecten van gezondheid en energiezuinigheid in relatie tot het gebruik. Dit is expliciet gemaakt in het toepassingsbereik van het betreffende hoofdstuk van het Besluit bouwwerken leefomgeving. Andere deelaspecten van gebruik kunnen in het omgevingsplan geregeld worden, zoals een regel over overbewoning.

Regels uit het Bouwbesluit 2012 die niet meer onder het toepassingsbereik van het Besluit bouwwerken leefomgeving passen, zijn opgenomen in de bruidsschat. Deze regels kunnen een startpunt vormen voor de gemeente om onderwerpen zoals open erven en terreinen, kleinschalige hinder en overlast en deelaspecten van gebruik van bouwwerken lokaal specifiek te gaan invullen in het omgevingsplan. Zowel het omgevingsplan als het Besluit bouwwerken leefomgeving bevatten dus regels over bouwwerken, maar er is verschil in de geregelde onderwerpen, aspecten en oogmerken.

De algemene rijksregels in het Besluit activiteiten leefomgeving zijn juist niet uitputtend bedoeld. Dat besluit biedt ruime mogelijkheden voor maatwerkregels, waarmee gemeenten en waterschappen lokaal aanvullende of afwijkende regels over milieubelastende activiteiten en lozingsactiviteiten kunnen stellen (vanzelfsprekend binnen de grenzen die artikel 4.6 in samenhang met artikel 4.22 en 4.23 van de Omgevingswet stelt). Verschillende regels van de bruidsschat voor het omgevingsplan over milieubelastende activiteiten en voor de waterschapsverordening over lozingsactiviteiten gelden zowel voor activiteiten die in het Besluit activiteiten leefomgeving zijn geregeld als voor activiteiten die buiten het toepassingsbereik van dat besluit vallen. Dit geldt bijvoorbeeld voor regels over kleinschalige voedselbereiding of voor het lozen van huishoudelijk afvalwater. Het geldt ook voor de regels over milieuaspecten die "gedecentraliseerd" zijn, zoals geur en geluid. Dergelijke onderwerpen en milieuaspecten vallen wel onder het toepassingsbereik van het Besluit activiteiten leefomgeving, zodat de specifieke zorgplicht voor milieubelastende activiteiten van dat besluit hierop van toepassing is. Voor zover een milieubelastende activiteit onder het Besluit activiteiten leefomgeving valt, zijn de bruidsschatregels over deze onderwerpen en milieuaspecten maatwerkregels als bedoeld in artikel 2.12 van het Besluit activiteiten leefomgeving ter invulling van de specifieke zorgplicht voor milieubelastende activiteiten.

Waar nodig is in een afbakening tussen de bruidsschatregels en de AMvB's voorzien. Zo gelden bepaalde regels van de bruidsschat over milieubelastende activiteiten of lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam alleen voor activiteiten die niet onder hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving vallen. Een voorbeeld daarvan is het lozen van koelwater. Koelwaterlozingen die plaatsvinden bij activiteiten die onder dat hoofdstuk vallen zijn in het Besluit activiteiten leefomgeving zelf geregeld; de regels over het lozen van koelwater in de bruidsschat gelden daarom alleen voor activiteiten die niet onder hoofdstuk 3 van dat besluit vallen. Een ander voorbeeld is de specifieke zorgplicht voor milieubelastende activiteiten. Daarbij moet wel worden aangetekend dat die specifieke zorgplicht in de bruidsschat een iets bredere reikwijdte heeft. Het oogmerk "verkeer van en naar een activiteit" geldt daarom bijvoorbeeld wel voor de in hoofdstuk 2 van het Besluit activiteiten leefomgeving opgenomen milieubelastende activiteiten, omdat dat oogmerk buiten het toepassingsbereik van dat besluit valt. Andere regels van de bruidsschat gelden juist alleen voor specifieke milieubelastende activiteiten die in het Besluit activiteiten leefomgeving geregeld zijn (zoals de regels over geur bij zuiveringstechnische werken als bedoeld in paragraaf 3.5.7 van dat besluit) of alleen voor milieubelastende activiteiten die niet vergunningplichtig zijn. Als een afbakening nodig is, is deze opgenomen in het toepassingsbereik

van een paragraaf van de bruidsschat. Als er geen afbakening is opgenomen, gelden de bruidsschatregels in alle gevallen (of de activiteit nu wel of niet in het Besluit activiteiten leefomgeving is geregeld). In tabel 7.3 is de samenhang tussen de bruidsschat en het Besluit activiteiten leefomgeving geïllustreerd met voorbeelden. Een uitgebreide tabel van de verhouding tussen de bruidsschat en het Besluit activiteiten leefomgeving staat op www.omgevingswetportaal.nl.

Tabel 7.3 Verhouding bruidsschat en Besluit activiteiten leefomgeving

Bruidsschatregel geldt voor...	Voorbeelden
Zowel activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 Besluit activiteiten leefomgeving als decentrale activiteiten	Lozen van huishoudelijk afvalwater Zwerfafval Bereiden van voedingsmiddelen
Alleen voor decentrale activiteiten	Wassen van motorvoertuigen Lozen van koelwater
Alleen voor specifieke activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 Besluit activiteiten leefomgeving	Geur bij zuiveringstechnische werken Geur bij voedingsmiddelenindustrie

Er is geen afbakening nodig tussen de bruidsschatregels en het Besluit kwaliteit leefomgeving. Er zijn wel raakvlakken tussen de bruidsschat en het Besluit kwaliteit leefomgeving. In het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn immers instructieregels opgenomen voor het omgevingsplan en de waterschapsverordening. Veelal vormen regels in de bruidsschat een goede invulling van deze instructieregels, en kunnen ze dus zonder meer blijven voortbestaan als decentrale regel. Dat geldt echter in mindere mate voor de onderwerpen geur, geluid en trillingen. Hoewel de instructieregels een gelijkwaardig beschermingsniveau bieden ten opzichte van het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Wet geurhinder en veehouderij, zijn in die instructieregels diverse harmonisering doorgevoerd. Ook zijn er wijzigingen die voortvloeien uit de keuze om de algemene regels en beoordelingsregels om te zetten naar instructieregels voor het omgevingsplan. In de toelichting op de artikelen van de bruidsschat wordt nader ingegaan op de verschillen. Gelet op deze instructieregels zullen gemeenten voor het einde van de overgangsfase zelf keuzes moeten maken over de invulling van deze instructieregels in hun omgevingsplan. Daarbij kunnen uiteraard delen uit de bruidsschat die passen in het lokale beleid en voldoen aan de instructieregels worden overgenomen.

De bruidsschat bevat een verbod om een ruimtelijke bouwactiviteit te verrichten. Hiermee wordt het verbod uit artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht overgenomen in het omgevingsplan, voor zover dit een ruimtelijke bouwactiviteit betreft. De landelijke uitwerking van de vergunningplicht voor zover het de technische bouwactiviteit betreft in het Besluit bouwwerken leefomgeving is in afdeling 3.2 van deze nota van toelichting beschreven.

Een belangrijk uitgangspunt is dat bij de uitwerking van de bruidsschat in aanvang sprake moet zijn van een 'gelijkwaardig beschermingsniveau'. Concreet betekent dit voor de vergunningplicht voor de ruimtelijke bouwactiviteit dat in beginsel vergunningvrij blijft wat nu op grond van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht ook vergunningvrij is. Het Rijk zorgt voor een goede overgang naar het nieuwe stelsel en zorgt, binnen het uitgangspunt van een gelijkwaardig beschermingsniveau, dat er ruimte is voor beleidsvernieuwing op onderdelen waar dat wenselijk is. Bij de VNG bestaat draagvlak voor voortzetting van een regeling voor vergunningvrij bouwen waarmee de huidige regeling uit artikel 2 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht vrijwel ongewijzigd kan worden overgeheveld naar deels het Besluit bouwwerken leefomgeving, en deels de bruidsschat.

De beleidsvernieuwing betreft met name de introductie van bestuurlijke afwegingsruimte voor gemeenten bij de afbakening van het ruimtelijk vergunningvrij bouwen. Gemeenten krijgen de ruimte om in het omgevingsplan bovenop de landelijke categorie ruimtelijk vergunningvrije activiteiten nog meer ruimtelijk vergunningvrij te maken. Welke bouwwerken dat betreft, wordt

door de gemeente zelf bepaald. Een voorbeeld daarvan zou kunnen zijn de plaatsing van een dakkapel aan de voorkant van een gebouw. Zo'n dakkapel aan de voorkant staat niet op de landelijke lijst van ruimtelijk vergunningvrije bouwwerken, maar de gemeente kan er in het omgevingsplan (desgewenst gebiedsgedifferentieerd) voor kiezen om de vergunningplicht te laten vervallen, eventueel in combinatie met de introductie van een meldingsplicht of informatieplicht.

Hiervoor is het noodzakelijk dat de vergunningplicht uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in eerste instantie op een gelijkwaardige manier via de bruidsschat in het omgevingsplan wordt geplaatst. De uitzonderingen op de huidige vergunningplicht in artikel 3 van bijlage 2 bij het Besluit omgevingsrecht lenen zich vanwege de brede reikwijdte van het omgevingsplan niet voor voortzetting in de landelijke regelgeving en zijn daarom in de bruidsschat opgenomen om een gelijkwaardige startpositie te garanderen. De uitzonderingen op deze vergunningvrije categorie, zoals de uitzonderingen voor monumenten en beschermde stads- en dorpsgezichten, zullen worden voortgezet (waar nodig met beleidsvernieuwing). Naar aanleiding van de consultatiereacties van onder andere VNG en IPO zijn ook bijbehorende bouwwerken, erf- en terreinafscheidingen hoger dan een meter en het gebruik van mantelzorgwoningen op rijksniveau losgelaten. Deze activiteiten zijn daarom toegevoegd aan de bruidsschat.

7.6 Relatie bruidsschat en ander overgangsrecht

De bruidsschat is een onderdeel van een groter geheel van overgangsrecht, dat in samenhang leidt tot een soepele overgang naar het nieuwe stelsel. In paragraaf 6.4 van deze toelichting zijn al voorbeelden gegeven van de verhouding tussen regulier voorgesteld overgangsrecht en de bruidsschat. In aanvulling daarop kunnen de volgende relaties tussen de bruidsschat en ander bestaand overgangsrecht worden genoemd:

- Bestaande vergunningen worden op grond van artikel 4.13 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet gelijkgesteld met een omgevingsvergunning als bedoeld in paragraaf 5.1.1 van de Omgevingswet. Het komt voor dat de voorschriften van dergelijke vergunningen betrekking hebben op een onderwerp of milieuaspect dat in de bruidsschat is geregeld. In de bruidsschat is een generieke afstemmingsbepaling opgenomen die bepaalt dat die vergunningvoorschriften boven de bruidsschatregels gaan.
- De huidige rijksregels maken het soms mogelijk om bij verordening af te wijken van die rijksregels. Dergelijke verordeningen blijven van kracht op grond van artikel 22.4 van de Invoeringswet Omgevingswet. Ook in bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte (op grond van de Crisis- en herstelwet) kunnen regels staan die afwijken van de rijksregels. In de bruidsschat is een generieke afstemmingsbepaling opgenomen die bepaalt dat de regels in die verordeningen en bestemmingsplannen voorrang hebben boven de regels van de bruidsschat. Uiteindelijk worden deze verordeningen wel in het omgevingsplan opgenomen.
- In de huidige rijksregels staat ook bestaand overgangsrecht, afkomstig van eerdere wijzigingen van rijksregelgeving, bijvoorbeeld over het kunnen blijven toepassen van oudere technieken of voorzieningen. Als dergelijk overgangsrecht voortduurt na inwerkingtreding van het nieuwe stelsel, is dat overgangsrecht in de bruidsschat overgenomen.

7.7 Wijzigingen

De regels die met de bruidsschat in het omgevingsplan en de waterschapsverordening worden ingevoegd, zijn niet identiek aan de voormalige rijksregels, maar wel gelijkwaardig. Het spreekt dus voor zich dat de bruidsschat geen wezenlijke wijzigingen bevat ten opzichte van het huidige recht. De wijzigingen zijn beperkt tot een goede inpassing van de regels in het nieuwe stelsel:

- De specifieke zorgplichten in de bruidsschat blijven gelden naast de meer uitgewerkte algemene regels en naast de vergunningplichten. Dit zorgt voor een eenduidige werking van de specifieke zorgplichten.
- Algemene regels zijn steeds voorzien van een oogmerk, zodat duidelijk is welk doel met de regel is beoogd.
- De bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften is ruim opengezet. Dit sluit aan bij de stelselkeuzes over maatwerk en zorgt voor flexibiliteit.
- Begrippen en instrumenten in de bruidsschat sluiten aan bij de begrippen en instrumenten in de Omgevingswet en AMvB's. Dit bevordert de eenduidigheid en het gebruiksgemak van het nieuwe stelsel.

7.8 Effecten

- De bruidsschat zorgt ervoor dat er geen rechtsvacuüm ontstaat bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. Daarmee is de rechtszekerheid gediend. Uit de consultatiereacties blijkt dat hiervoor een groot draagvlak bestaat.
- De aanpassing van regels in de bruidsschat aan de terminologie van de Omgevingswet en de inpassing in de stelselkeuzes over de specifieke zorgplicht en maatwerk zorgt voor eenduidigheid in het nieuwe stelsel, wat bevorderlijk is voor een soepele invoering.
- Door de bruidsschat voor gemeenten (op verzoek van de VNG) in het tijdelijke deel van het omgevingsplan te plaatsen, moeten gemeenten die regels expliciet heroverwegen. Dit stimuleert gemeenten om de bruidsschatregels zo nodig te laten vervallen of aan te passen aan de locatiespecifieke omstandigheden en in te passen in de overige regels voor die locatie.

8 Effecten

8.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de effecten die dit besluit naar verwachting heeft op de Nederlandse samenleving. Aan bod komen achtereenvolgens de financiële effecten op burgers en bedrijven en op overheden, het effect op het milieu en het effect op de rechtspraak en de handhaafbaarheid.

Om voorafgaand aan de inwerkingtreding van de stelselherziening een inschatting te kunnen maken van de effecten van dit besluit voor de samenleving is een aantal onderzoeken gedaan en zijn toetsen uitgevoerd. Het gaat om de volgende toetsen en adviezen:

1. Raad voor de Rechtspraak;
2. Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State;
3. Adviescollege toetsing regeldruk;
4. Integrale Adviescommissie Omgevingswet;
5. Autoriteit Persoonsgegevens;
6. Inspectie Leefomgeving en Transport;
7. Kadaster;
8. ProRail.

De effecten die in dit hoofdstuk worden geschetst zijn ook betrokken bij de verwerking van de consultatie door de regering.

8.2 Financiële effecten

8.2.1 Financiële effecten algemeen

Het onderzoeksbureau SIRA Consulting heeft onderzoek gedaan naar de financiële effecten van het Invoeringsbesluit voor burgers, bedrijven en overheden en heeft ook de bedrijfseffectentoets uitgevoerd.¹⁴⁵ Het gaat bij de financiële effecten om de administratieve lasten, zoals de kosten van het invullen van formulieren, de 'inhoudelijke nalevingskosten', zoals de kosten van het zuiveren van afvalwater (wijzigingen in nalevingskosten zijn niet aan de orde ten gevolge van het Invoeringsbesluit) en om de financiële kosten, zoals leges. De eerste en de tweede kostensoort vormen samen de regeldruk. Daarnaast heeft SIRA gekeken naar de bestuurlijke lasten, dit zijn de kosten die overheden maken voor de uitvoering van de regelgeving.

Het Invoeringsbesluit bevat een aantal onderwerpen waarbij financiële effecten aan de orde zijn. Het gaat hierbij met name om de uitbreiding van de lijst eenvoudige bouwwerken waarvoor geen technische bouwtoets nodig is. Daarnaast spelen in geringere mate financiële effecten een rol bij de mogelijkheid voor bevoegd gezag om met het oog op nadeelcompensatie een informatieplicht in te stellen, de mogelijkheid tot het vervangen van de vergunningplicht voor een aantal milieubelastende activiteiten door een meldplicht, de mogelijkheid binnen één vergunning verantwoordelijkheden voor vergunninghouders duidelijk toe te delen en tenslotte het wijzigen van regels voor het bouwen bij hoofdspoorwegen.

8.2.2 Effecten voor burgers en bedrijven

Door de hierboven genoemde onderwerpen kan de regeldruk voor burgers met 10 à 14 mln euro per jaar verminderen en voor bedrijven met 5,4 à 11,6 euro per jaar. Daarnaast daalt het bedrag

---

¹⁴⁵ SIRA (2019), "Financiële effecten Invoeringsbesluit".

dat jaarlijks aan leges betaald moet worden met 6,8 à 11,9 mln euro voor burgers en voor bedrijven met 3,1 à 5,4 mln euro per jaar. Deze bedragen zijn conform het handboek regeldruk gebaseerd op aantallen vergunningen uit een basisjaar ten opzichte waarvan de effecten berekend worden. Indien gerekend zou worden met actuele aantallen vergunningen zouden de effecten substantieel hoger kunnen uitvallen. Qua regeldruk kan het dan gaan om jaarlijkse effecten van 22,2 à 31,2 mln euro voor burgers en 10,9 à 19,3 mln euro voor bedrijven en qua minder verschuldigde leges om 15,1 à 26,5 mln euro voor burgers en 6,8 à 11,9 mln euro voor bedrijven.

8.2.3 Effecten voor medeoverheden

Voor medeoverheden kunnen de bestuurslasten dalen met 9,4 à 19,2 mln euro per jaar. Daar staat echter tegenover dat er legesinkomsten zullen wegvallen. Dat gaat om een bedrag van 9,9 à 17,3 mln euro per jaar.

Wanneer gerekend zou worden met actuele aantallen vergunningen dan gaat het om een jaarlijks bedrag van 21,5 à 40,3 mln euro aan dalende bestuurslasten en om 22,0 à 38,4 mln euro per jaar aan minder leges inkomsten.

8.2.4 Decentrale ruimte

De stelselherziening kent het uitgangspunt 'decentraal tenzij'. Dit uitgangspunt leidt tot een toename van de decentrale beleidsruimte. Dit leidt er ook toe dat de financiële effecten van het nieuwe stelsel voor een deel afhangen van keuzes die het lokaal bevoegd gezag zal maken. In een apart onderzoek naar de mogelijke financiële effecten van de toegenomen decentrale ruimte van het nieuwe stelsel zal dit in kaart gebracht worden. In dit onderzoek zal onder meer onderzocht worden welke financiële consequenties het verwerken van de bruidsschat en de inbouw van plaatselijke verordeningen in het omgevingsplan kan hebben.

SIRA heeft in het onderzoek naar het Invoeringsbesluit al wel gekeken naar de mogelijke financiële effecten van de optie voor gemeenten om een informatieplicht in te stellen met het oog op het kunnen aanvragen van nadeelcompensatie en de mogelijkheid tot het vervangen van de vergunningplicht voor een aantal milieubelastende activiteiten door een meldplicht. De mogelijke financiële gevolgen hiervan zijn meegenomen bij de hierboven genoemde bedragen.

8.2.5 Advies van het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR)

In haar advies over het Invoeringsbesluit constateert het Adviescollege toetsing regeldruk dat de voorgestelde wijzigingen leiden tot regeldrukvermindering. Het college wijst daarbij op het belang van het volledig in kaart brengen van deze regeldrukgevolgen. Inmiddels zijn in het genoemde SIRA rapport alle regeldrukeffecten naar behoren in kaart gebracht. De effecten van de decentrale ruimte waar het college ook op wijst, worden zoals hierboven al is opgemerkt later in kaart gebracht.

Het college wijst er verder op dat het van belang is in de toelichting bij het Invoeringsbesluit expliciet duidelijk te maken of er sprake is van veranderingen in verplichtingen die leiden tot lasten voor burgers of bedrijven. Hierboven is in paragraaf 8.2.1 aangegeven waar dit aan de orde is. Overige veranderingen met regeldrukeffecten waar de ATR naar vraagt zijn er niet. Dit omdat in het Invoeringsbesluit sprake is van een gelijkwaardige omzetting van regelgeving zonder dat wijzigingen in de wettelijke verplichtingen aan de orde zijn of omdat de regeldruk effecten verwaarloosbaar zijn. Van dit laatste is het schrappen van de quick scan energie efficiëntie bij stookinstallaties een voorbeeld.

Het voorgaande geldt voor de rijksregels in het Invoeringsbesluit. Zoals hierboven in paragraaf 8.2.4 is aangegeven, geldt dat de mogelijke regeldrukeffecten van de toename van de decentrale ruimte later onderzocht zullen worden. De wijze waarop het bevoegd gezag de bruidsschatregels kan verwerken in het omgevingsplan of de waterschapsverordening is hiervoor bepalend. Voor de

bruidsschatregels zoals het Invoeringsbesluit ze heeft geformuleerd geldt dat gelijkwaardigheid uitgangspunt is geweest. Van verzwaring of verlichting van regeldruk zal daarom bij de bruidsschat in principe geen sprake zijn. Zie hierover ook hoofdstuk 7.

8.2.6 Bedrijfseffectentoets

Eerder is door SIRA al gekeken naar de (positieve) bedrijfseffecten van het nieuwe stelsel, zoals in de studie naar de vier AMvB's onder de Omgevingswet. Specifiek ten aanzien van het Invoeringsbesluit geldt dat dit besluit met name relevant is voor bouwbedrijven vanwege de uitbreiding van de lijst van eenvoudige bouwwerken. Hierdoor neemt het aantal noodzakelijk vergunningen sterk af. Dit scheelt in de administratieve lasten en de verschuldigde leges.

8.3 Effect op het milieu

Beginselen van het EU-milieubeleid

Als gevolg van het amendement-Albert de Vries/Dik-Faber¹⁴⁶ is in de wet artikel 23.6 ingevoegd, dat bepaalt dat in de nota van toelichting bij een AMvB gemotiveerd wordt op welke wijze rekening is gehouden met de vier beginselen van het milieubeleid van de Europese Unie: het voorzorgsbeginsel, het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron moeten worden bestreden en het beginsel dat de vervuiler betaalt.

Deze beginselen hebben in de eerste plaats een rol gespeeld bij de totstandkoming van de EU-richtlijnen die zijn geïmplementeerd in dit besluit. De motiveringsplicht van artikel 23.6 reikt niet zo ver dat de motivering van die richtlijnen hier herhaald hoeft te worden. De rol van de beginselen bij de implementatie van de richtlijnen is vervolgens beperkt geweest, gezien de keuze voor een lastenluwe implementatie, waarbij niets anders of méér wordt vastgelegd dan dat wat de EU-richtlijn voorschrijft.

In de tweede plaats spelen de beginselen een rol in het nationale beleid. Dat blijkt ook uit artikel 3.3 van de wet, dat voorschrijft dat in een omgevingsvisie rekening wordt gehouden met de vier genoemde beginselen. Het beleid dat in de omgevingsvisies zal worden opgenomen, is bepalend voor keuzes die worden gemaakt in de regelgeving. Dit besluit is echter niet gebaseerd op het beleid in één actuele omgevingsvisie, maar bevat een bundeling en vernieuwing van regelgeving die de afgelopen decennia ontwikkeld is vanuit verschillende beleidsachtergronden, en waarin de beginselen op verschillende wijzen doorwerken. Deze motivering gaat inhoudelijk in op de toepasselijkheid van de beginselen, los van de historische beleidsachtergrond van een regel.

Artikel 3.3 van de wet schrijft voor dat bestuursorganen de vier beginselen betrekken bij totstandkoming van beleid en artikel 23.6 van de wet schrijft voor dat het Rijk toelicht hoe deze beginselen betrokken zijn bij de regelgeving. In beide gevallen hebben de beginselen het karakter van een richtsnoer en heeft de uitleg ervan door het betrokken bestuursorgaan een dynamisch karakter. De milieubeginselen vormen dus geen rechtsregel waar het bestuursorgaan aan gebonden is, maar dragen samen met de algemene rechtsbeginselen zoals redelijkheid en billijkheid, het gelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel bij aan de kwaliteit van beleid en regelgeving. Op deze wijze dragen de beginselen bij aan het vinden van een goede balans tussen bescherming en benutting van de fysieke leefomgeving.

In artikel 23.6 van de wet is gekozen voor een letterlijke overname van de beginselen van het milieubeleid van de Europese Unie. De Unie gaat uit van een breed milieubegrip, dat in ieder geval water, bodem, lucht, natuur en landschap omvat. De Omgevingswet gaat behalve over het milieu ook over de gebouwde omgeving: bouwwerken en infrastructuur zijn onderdelen van de fysieke leefomgeving. Het voorzorgsbeginsel en het beginsel van preventief handelen zijn algemeen

---

¹⁴⁶ Kamerstukken II 2014/15, 33962, nr. 158.

verwoord en ze zijn daardoor in principe van toepassing op de gehele regelgeving. De andere twee beginselen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron moeten worden bestreden en het beginsel dat de vervuiler betaalt, zijn gezien de verwoording alleen van toepassing op het milieuterrein.

Effecten van de milieubeginselen voor dit besluit

Bij het vormgeven van overgangsrecht vervullen de beginselen een beperkte rol. De beginselen hebben wel betekenis voor de aanvullingen van de vier bestaande AMvB's, zeker wanneer dat beleidsrijke onderwerpen betreft. In algemene zin is de betekenis van de beginselen bij de aanvullingen echter niet anders dan in de al gepubliceerde AMvB's. Korthedshalve wordt verwezen naar de nota's van toelichting.¹⁴⁷ Aanvullend kan nog het volgende gezegd worden.

Het voorzorgsbeginsel houdt in dat de overheid maatregelen kan nemen als er gegronde redenen zijn om te vrezen dat activiteiten negatieve gevolgen kunnen hebben, maar de beschikbare wetenschappelijke gegevens nog geen uitvoerige risico-evaluatie mogelijk maken. Dit heeft bij dit besluit geen aanvullende rol gehad.

Het beginsel van preventief handelen houdt in dat nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Dit vanuit de premisse dat voorkomen beter is dan ongedaan maken ('genezen'). Dit beginsel ziet niet alleen op het milieudomein. Zo ligt het beginsel van preventief handelen besloten in de specifieke zorgplicht die op grond van de aanvullingen van het Besluit activiteiten leefomgeving geldt voor degene die gelegenheid biedt tot zwemmen en baden. Daarnaast moet diegene ook een risicoanalyse en beheerplan opstellen gelet op het beschermen van de gezondheid en veiligheid van gebruikers. Ook de 'ladder voor duurzame verstedelijking' in het Besluit kwaliteit leefomgeving is een voorbeeld van de toepassing van dit beginsel, omdat deze onnodig beslag op de groene ruimte voorkomt.

Het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron moeten worden bestreden gaat uit van de premisse dat het aanpakken van een probleem bij de bron effectiever is dan het bestrijden van negatieve gevolgen. Dit heeft bij dit besluit geen aanvullende rol gehad.

Het beginsel dat de vervuiler betaalt houdt in dat degene die activiteiten verricht financieel verantwoordelijk is voor het voorkomen, beperken en zo nodig ongedaan maken van nadelige gevolgen van die activiteiten voor het milieu. Dit beginsel speelt een belangrijke rol bij de regels over het verplicht stellen van financiële zekerheid voor bepaalde kosten in het Omgevingsbesluit. Bij de aanvullingen van het Besluit kwaliteit leefomgeving speelt het een rol bij de regels over voorschriften over stortplaatsen. Op deze manier is geregeld dat de financiële verantwoordelijkheid bij de vervuiler komt te liggen.

Milieueffecten

Voor de Omgevingswet is door het Planbureau voor de Leefomgeving een onderzoek gedaan naar de milieueffecten. Het RIVM heeft een milieueffectentoets op de AMvB's uitgevoerd. Voor het beschermingsniveau constateert het RIVM dat met de AMvB's een niveau gelijkwaardig aan het huidige mogelijk is op lokaal niveau, maar dat dit wel mede afhankelijk is van de invulling van lokale afwegingen. Verwacht wordt dat geen beleidsverlies zal optreden. Bestuurlijke afwegingsruimte kan juist benut worden om rekening te houden met de lokale omstandigheden zoals de bescherming van de fysieke leefomgeving voor die gebieden waar dat nodig is. De huidige regelgeving biedt op een aantal onderdelen al flexibiliteit om in te spelen op regionale en lokale verschillen, maar dit wordt in de AMvB's beter en consequenter ontsloten. Dit is nader toegelicht in hoofdstuk 9 (gelijkwaardig beschermingsniveau). Voor het Invoeringsbesluit heeft geen onderzoek naar de effecten op het milieu plaatsgevonden. De reden is dat het Invoeringsbesluit geen extra of

---

¹⁴⁷ Stb. 2018, 290, p. 218; Stb. 2018, 291, p. 208-209; Stb. 2018, 292, p. 509-510; Stb. 2018, 293, p. 690-691.

andere milieueffecten met zich meebrengt dan die het Planbureau voor de Leefomgeving eerder in haar onderzoek naar de effecten van de Omgevingswet heeft aangegeven. Het Invoeringsbesluit bevat namelijk allereerst overgangsrecht en wijzigingen van andere AMvB's. Dit zijn wijzigingen die verband houden met een soepele overgang van het oude naar het nieuwe stelsel. Het overgangsrecht zorgt daarbij juist voor een continuering van het beschermingsniveau. Daarnaast wijzigt het Invoeringsbesluit de vier AMvB's van de wet of vult deze aan. Dit betreft allereerst inbouw van wijzigingen van bestaande regelgeving. Deze inbouw brengt ten opzichte van de wijzigingen van het bestaand recht geen relevante milieueffecten met zich mee. De andere wijzigingen van de AMvB's bouwen voort op de gemaakte stelselkeuzes en hebben eveneens geen extra of andere milieueffecten dan die het Planbureau voor de Leefomgeving en het RIVM eerder in onderzoek naar de effecten van de Omgevingswet onderkennen.

8.4 Effect op de rechterlijke macht en de handhaafbaarheid

In deze paragraaf wordt eerst ingegaan op de effecten voor de rechtspraak en de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de rechtspraak. Vervolgens worden de conclusies van de Inspectie Leefomgeving en Transport over effecten op de handhaafbaarheid en de uitvoerbaarheid behandeld. Bij de effecten op de rechtspraak en de gevolgen voor de organisatie wordt het advies betrokken dat de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling bestuursrechtspraak) en de Raad voor de rechtspraak hebben uitgebracht over dit besluit.

In het vervolg van deze paragraaf zal worden ingegaan op de effecten van de wijzigingen die de uitvoeringsregelgeving met zich meebrengt voor de rechtspraak.

8.4.1 Effecten op de rechterlijke macht

De Raad voor de Rechtspraak geeft aan dat met het Invoeringsbesluit de door haar ingeschatte werklust van het wettelijk stelsel van regelingen rond de Omgevingswet niet wijzigt. Deze werklust is bij het advies over de Invoeringswet Omgevingswet omschreven.

Het is van groot belang dat de rechtspraak goed voorbereid en toegerust is om rechtszaken onder de nieuwe Omgevingswet af te wikkelen. Daarbij onderschrijft de regering het onderscheid dat de Raad maakt tussen invoeringskosten en structurele kosten. Deze invoeringskosten bestaan uit extra kosten die het gevolg zijn van de opleiding van rechters en juridisch ondersteunende medewerkers, kosten die voortvloeien uit het parallel afhandelen van zaken onder het oude recht en nieuwe recht en kosten als gevolg van een (deels) tijdelijke stijging van het aantal meervoudig te behandelen zaken in verband met jurisprudentievorming en grotere complexiteit van die zaken. De regering erkent dat de introductie van de nieuwe wetgeving voor de rechtspraak enige tijd tot een verzwaring van de werklust kan leiden. De regering onderzoekt daarom samen met de Raad wat een reële inschatting van deze kosten is en de mogelijkheid om in vergoeding van deze transitiekosten te voorzien.

De regering heeft eerder aangegeven geen structurele werklustverzwaring als gevolg van de invoering van de Omgevingswet te verwachten. Volgens de Raad nemen de complexiteit en behandeltijd van zaken toe omdat de Omgevingswet diverse vergunningplichtige activiteiten bijeenbrengt in de omgevingsvergunning. Dit is een van de gronden waarop de Raad verwacht dat de gemiddelde zwaarte van een omgevingsrechtelijke zaak en de behandeltijd toenemen. Hierover hebben verschillende gesprekken met de Raad plaatsgevonden, maar het verschil in de inschattingen van de structurele effecten is vooralsnog blijven bestaan. Dit verschil van inzicht over de structurele effecten, neemt het belang dat de regering hecht aan een goed toegeruste rechtspraak niet weg. De regering zal gaan monitoren wat de structurele effecten van de invoering van de Omgevingswet op de rechtspraak zijn. De monitoring zal vanzelfsprekend in overleg met de Raad worden uitgevoerd. Op dit moment zijn daarover al gesprekken gaande. Op die manier kunnen de eventuele extra structurele kosten goed in beeld komen en de basis vormen voor de

wijze waarop door de regering zo nodig in dekking kan worden voorzien. De Minister voor Rechtsbescherming betreft dit samen met de invoeringskosten bij de driejaarlijkse onderhandelingen over de prijzen, voor het eerst voor de periode 2020-2022.¹⁴⁸

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft zich in haar reactie onder meer gericht op de overgangsfase waarin het tijdelijk deel van het omgevingsplan, zoals dat van rechtswege tot stand komt, door gemeenten wordt omgebouwd tot het nieuwe deel van het omgevingsplan. De Afdeling wijst op lopende bestemmingsplanprocedures en vindt het te optimistisch om ervan uit te gaan dat deze in 2024 allemaal zouden zijn afgerond. Uiteraard is het van groot belang dat de rechtspraak goed is toegerust is om lopende bestemmingsplanprocedures onder de nieuwe Omgevingswet goed af te kunnen ronden. Om die reden wordt in reactie hierop toegezegd dat rekening zal worden gehouden met het feit dat ook na 2024 nog procedures lopen. Bezien wordt of er in zal worden voorzien dat wijzigingen ook na 2024 aangebracht kunnen worden in www.ruimtelijkeplannen.nl. Ten aanzien van de overgangsfase, waarin ook nog voor langere tijd oud recht van kracht is, merkt de Afdeling op dat van een aanzienlijke belasting van de rechter sprake kan zijn. Ook ten aanzien van de uitwerking van de knip, waarbij regelingen per gemeente verschillend kunnen worden uitgewerkt, wijst de Afdeling op enkele consequenties die zeker in de eerste jaren na inwerkingtreding van het nieuwe stelsel tot een taakverzwaring kunnen leiden voor de rechter. Zoals hierboven is opgemerkt, wordt erkend dat nieuwe wetgeving in aanvang voor de rechtspraak enige tijd tot een verzwaring van de werklast kan leiden. Met de Afdeling zijn inmiddels gesprekken gestart over deze onderwerpen. Daarbij wordt ook het rechtsgevolg van de vernietiging van (delen) van een besluit tot vaststelling van een omgevingsplan betrokken en bestaat het voornemen om hier aan de hand van concrete casuïstiek botsproeven een juridische expertsessie over te organiseren.

8.4.2 Effecten op de handhaafbaarheid en de uitvoerbaarheid

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) heeft het Invoeringsbesluit bezien op effecten voor de handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid. De Inspectie constateert dat het Invoeringsbesluit als zodanig geen gevolgen heeft voor de capaciteit van de bedrijfsvoering en de organisatie. Naast deze algemene conclusie heeft de ILT op onderdelen met betrekking tot handhaafbaarheid enkele specifieke opmerkingen gemaakt. Deze opmerkingen van de ILT zijn verwerkt. Deze opmerkingen betreffen onder andere een ongewenste uitbreiding van de bestuursrechtelijke handhavingstaak van de ILT. Het Invoeringsbesluit is aangepast conform het advies van de Inspectie waarmee de bestuursrechtelijke handhavingstaak in lijn is gebracht met de huidige situatie. Voor wat betreft de handhaafbaarheid constateert de ILT dat op enkele onderdelen de teksten, definiëring en verwijzing naar protocollen en richtlijnen verbeterd kan worden. De ILT vindt verheldering wenselijk. De verwerking heeft geleid tot aanpassing van de tekst van het Invoeringsbesluit en van de bijbehorende toelichting.

8.5 Advies Integrale Adviescommissie Omgevingswet

In maart 2019 heeft de Integrale Adviescommissie Omgevingswet advies uitgebracht over het ontwerp Invoeringsbesluit Omgevingswet. Het advies is opgesteld op basis van het ontwerp Invoeringsbesluit dat in consultatie is gebracht. In een brief aan de Eerste Kamer (in afschrift aan de Tweede Kamer) die gelijktijdig met de voorhang is verzonden, is uiteengezet hoe met het advies van de commissie is omgegaan. Hieronder is de reactie op het advies samengevat.

De adviescommissie ondersteunt de regels voor het overgangsrecht in het Invoeringsbesluit, maar vraagt aandacht voor de uitvoeringspraktijk. Naar aanleiding van dit advies en vanwege het belang van een heldere uitleg voor de uitvoeringspraktijk zal op diverse manieren worden voorzien in

---

¹⁴⁸ Kamerstukken II 2018/19, 34986, nr. 7.

extra informatie over het overgangsrecht. De toelichting van het besluit is op diverse plekken nader aangevuld en op de website www.omgevingswetportaal.nl is informatie over het overgangsrecht toegevoegd. Lokale overheden worden via het Rijk, de VNG, het IPO en de UvW en via het interbestuurlijke programma 'Aan de Slag met de Omgevingswet' in staat gesteld te leren van elkaar. Bijvoorbeeld via sessies waar kennis en goede voorbeelden uit de praktijk gedeeld worden.

De commissie vraagt om transparant te zijn richting burgers en bedrijven wanneer (onderdelen van) het omgevingsplan en de waterschapsverordening worden aangepast tijdens de overgangsfase waarin het omgevingsplan en de waterschapsverordening van rechtswege worden omgezet. Dit advies wordt gevolgd door hier bij de implementatie aandacht aan te besteden. Bij de voorbereiding van het besluit moeten gemeenten en waterschappen concreet aangeven wat er precies wordt gewijzigd (bijvoorbeeld of regels vervallen of wijzigen) en wat deze wijziging betekent voor burgers en bedrijven (bijvoorbeeld of er andere geluidsnormen gelden).

Naar aanleiding van het advies van de commissie om te verkennen of voor beperkingengebiedactiviteiten voor bijzonder spoor (zoals bij het Utrechtse spoorwegmuseum) en lokaal spoor het mogelijk is meer gebruik te maken van algemene regels in plaats van vergunningen zijn de regels voor bijzonder spoor aangepast. De algemene regels en vergunningplichten van afdeling 9.2 zijn naar aanleiding van het advies van de commissie ook van toepassing voor bijzondere spoorwegen. Lokaal spoor (zoals tramspoor) vraagt, gezien de ligging in stedelijk gebied met diverse activiteiten en situaties, om een specifieke afweging waarbij een vergunningplicht het meest doelmatige instrument is.

De commissie adviseert om bij het aanwijzen van vergunningvrije bouwwerken onderscheid te maken in bouwactiviteiten die blijvend vergunningvrij moeten blijven en bouwactiviteiten waarbij de gemeente dit bepaalt. Dit advies van de commissie wordt overgenomen. Dit is nader toegelicht in paragraaf 3.2.2 van het algemeen deel van de toelichting.

De commissie steunt de verduidelijkende regeling in het Besluit kwaliteit leefomgeving voor het inpassen van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit in het omgevingsplan. Naar aanleiding van het advies is de toelichting in paragraaf 4.13.2 aangevuld.

De commissie stelt diverse vragen over het ontsluiten van informatie via het Digitaal Stelsel Omgevingswet. In paragraaf 5.9 van de toelichting wordt vermeld welke besluiten en andere rechtsfiguren bij inwerkingtreding vindbaar zijn in het DSO en ook waar de overige besluiten en rechtsfiguren op grond van de Omgevingswet vindbaar zijn. Informatie hierover zal ook plaatsvinden via de website Aandeslagmetdeomgevingswet.nl. Ook na afloop van het programma 'Aan de Slag' zal deze informatie beschikbaar blijven, bijvoorbeeld via het informatiepunt dat momenteel wordt ingericht.

Naar aanleiding van het advies van commissie is nogmaals goed gekeken naar de werking van artikel 2.7 van de wet. Ook na heroverweging vindt de regering het van belang om extra duidelijkheid te geven over welke regels er – als ze worden gesteld – in ieder geval via de Omgevingswetinstrumenten moet worden geregeld. Het advies van de commissie om artikel 2.7 van de wet niet in werking te laten treden of niet uit te werken wordt niet gevolgd, vanwege de onderlinge samenhang van decentrale regels. Daarnaast vergroot een heldere afbakening de herkenbaarheid en inzichtelijkheid voor burgers, bedrijven en andere overheden. Wel leidt het advies van de commissie ertoe dat paragraaf 5.2 van deze toelichting is aangevuld.

De commissie adviseert om nogmaals kritisch te kijken naar het 'vangnet' voor activiteiten met aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving. Door de regeling op te nemen in het Wetboek van Strafrecht, zoals de commissie adviseert, zouden deze regels daarmee dus een veel bredere strekking dan een vangnetregeling krijgen. Om die reden wordt gekozen om het 'vangnet' in het stelsel van de Omgevingswet een plek te geven. Omdat het vangnet volgens de regering duidelijk is afgebakend en in voorkomende gevallen zijn nut heeft zal de reikwijdte niet worden

ingeperkt tot de bescherming van de bodem. Wel is naar aanleiding van het advies van de commissie dit nader toegelicht in de artikelsgewijze toelichting bij deze bepaling.

De commissie beveelt aan de regels over validatie van omgevingswaarden niet op te nemen. Deze regeling is opgenomen ter uitvoering van de motie Veldman-Cegerek die in 2016 door de Tweede Kamer is aangenomen. Gelet op de brede steun voor deze kiest de regering ervoor om deze motie – lastenluw- uit te werken in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Mede naar aanleiding van het advies is verduidelijkt dat validering is beperkt tot nieuwe omgevingswaarden die gemeenten en provincies uit eigen beweging vaststellen. In de toelichting is benadrukt dat niet elke gemeente of provincie die een omgevingswaarde wil vaststellen een externe validatie hoeft te laten doen, maar dat onderzoek naar geschikte omgevingswaarden hergebruikt kan worden.

9 Totstandkoming besluit en consultatie

9.1 Totstandkoming besluit

Bij de totstandkoming van besluit is een veelheid aan organisaties en partijen betrokken. In dit hoofdstuk wordt de belangrijkste inbreng beschreven.

In de fase voorafgaand aan de internetconsultatie en formele advisering heeft informele consultatie plaatsgevonden.

In artikel 23.5 van de wet is de betrokkenheid van het parlement voor dit besluit via de voorhangprocedure geregeld. De uitkomsten van de voorhangprocedure zullen later aan dit hoofdstuk worden toegevoegd.

Informele consultatie

Bij de totstandkoming van dit besluit is een zorgvuldig en uitgebreid proces doorlopen. Voor een zo groot mogelijk draagvlak en een goede beleids- en wetgevingskwaliteit zijn kennis en ervaringen uit de praktijk op veel manieren betrokken bij de ontwikkeling van de consultatieversie van het Invoeringsbesluit Omgevingswet. Bij de start van de schrijffase zijn er diverse startbijeenkomsten gehouden. Daarna heeft er maandelijks informeel overleg plaatsgevonden met de koepels VNG, IPO en UvW.

Er heeft veelvuldig overleg plaatsgevonden met de medeoverheden, het bedrijfsleven en belangenorganisaties op het gebied van milieu, natuur, landschap, cultureel erfgoed en landbouw. In zogenoemde 'botsproeven' werden de belangrijkste onderdelen van dit besluit nadrukkelijk getest met praktijkcasussen. Hierbij was een brede vertegenwoordiging vanuit die praktijk betrokken.

Voor het opstellen van de regels van de zogenoemde bruidsschat (zie hoofdstuk 7 van deze toelichting) is er een expertsessie geweest in het najaar van 2017 en hebben diverse botsproeven plaatsgevonden in het voorjaar van 2018.

Dit gehele proces heeft veel verbetervoorstellen voor zowel de besluittekst als de toelichting opgeleverd. Dit besluit is tussentijds regelmatig aangescherpt met resultaten van deze overleggen, botsproeven en commentaarrondes.

Internetconsultatie en formele advisering

In de periode 28 oktober tot en met 21 december 2018 heeft zowel de internetconsultatie als de formele advisering op het ontwerp-Invoeringsbesluit plaatsgevonden. In totaal hebben 86 organisaties en individuen gebruik gemaakt van de consultatiemogelijkheid, waaronder gemeenten, provincies, bedrijven, omgevingsdiensten en zelfstandige adviseurs. Ook is het ontwerp-Invoeringsbesluit op grond van de Code Interbestuurlijke Verhoudingen voorgelegd aan het IPO, de VNG en de UvW. Met hen en met de Natuur- en Milieuorganisaties, VNO-NCW en leden van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State hebben gesprekken plaatsgevonden over hun consultatiereacties.

De consultatieversie van dit besluit is overwegend positief ontvangen. De reacties zijn serieus en kritisch-opbouwend van toon. Daarnaast hebben diverse partijen waaronder de koepels hun waardering uitgesproken over de samenwerking en geven zij aan vertrouwen te hebben in de toekomstige samenwerking.

Bij het in consultatie brengen van de aanvullingen en wijzigingen op het Besluit activiteiten leefomgeving het Besluit bouwwerken leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit is aangegeven dat alleen gereageerd mocht worden op de nieuwe, door het Invoeringsbesluit in te voegen, onderdelen. Toch had een deel van de consultatiereacties

betrekking op de al vastgestelde AMvB's. Daar waar deze reacties wijzen op juridisch-technische omissies in één van de AMvB's is dankbaar gebruik gemaakt van deze inbreng om deze omissies te herstellen. Het kan daarbij gaan om een verschrijving, een onjuiste vernumming of een artikel dat per abuis niet was omgezet. Daar waar deze inbreng beleidsmatig is en betrekking heeft op de vastgestelde AMvB's geeft deze inbreng geen aanleiding tot heroverweging van deze AMvB's die parlementair zijn behandeld.

De wijze waarop de consultatiereacties zijn verwerkt in dit besluit en de toelichting wordt in de paragrafen 9.2 tot en met 9.6 toegelicht. Uiteraard zijn naast de hier vermelde consultatiereacties ook kleinere en meer technische opmerkingen verwerkt. Ook hebben veel consultatiereacties aanleiding gegeven tot aanvullingen of verhelderingen van de toelichting.

Gelijktijdig met de consultatie werd het ontwerp-Invoeringsbesluit onderworpen aan een toets op administratieve en bestuurlijke lasten door het Adviescollege toetsing regeldruk, op effecten voor de handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en op gevolgen voor de rechtspraak door de Raad voor de rechtspraak en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De resultaten van de toetsen en de verwerking ervan in dit besluit zijn beschreven in het vorige hoofdstuk.

Parlementaire betrokkenheid

Dit besluit wordt voor een periode van vier weken voorgehangen bij de Eerste en Tweede Kamer. De versie die wordt voorgehangen bestaat uit een versie met wijzigingsopdrachten voor de vier AMvB's. Daarnaast is een geconsolideerde versie de AMvB's ter beschikking gesteld op www.omgevingswetportaal.nl.

Op deze manier wordt helder hoe de voorgestelde wijzigingen in de teksten van de AMvB's doorwerken en ontstaat een geïntegreerd beeld. Dit is naar aanleiding van een toezegging in reactie op de motie van de leden Ronnes en Van Tongeren¹⁴⁹.

9.2 Centrale thema's in consultatiereacties

Hoewel de meeste punten uit de toetsing en de consultatie gingen over specifieke en veelal technische aspecten, zijn er ook verschillende centrale thema's uit de consultatiereacties te destilleren. Dit zijn: (gebrek aan) overzicht van het nieuwe stelsel, implementatie van de EU-richtlijnen, energietransitie en wijzigingsspoor Klimaatakkoord, financiële zekerheid en gelijkwaardig beschermingsniveau.

Deze centrale thema's worden hieronder toegelicht.

Overzicht nieuwe stelsel

Door onder meer de VNG wordt aandacht gevraagd dat de gevolgen van de verschillende wetgevingssporen inzichtelijk blijven. De regering is het met deze inbrengers eens dat het belangrijk is dat ook tijdens de totstandkoming van het nieuwe stelsel de samenhang en de gevolgen van de diverse wetgevingssporen steeds inzichtelijk moet zijn. Om die reden wordt steeds per onderdeel van de stelselherziening inzichtelijk gemaakt op welke wijze dit doorwerkt in het stelsel van de Omgevingswet. Zo is tegelijk met de internetconsultatie van dit besluit en bij de voorhang een geconsolideerde tekst bijgevoegd. Op die manier wordt helder hoe de in dit besluit voorgestelde wijzigingen doorwerken. Het beschikbaar stellen van een consolidatieversie is ook gedaan bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, bij het voorstel voor de Aanvullingswetten natuur en bodem en zal ook worden gedaan bij de andere aanvullingswetten en aanvullingsbesluiten. Voor de Omgevingswet is een consolidatieversie beschikbaar waarin niet

¹⁴⁹ Kamerstukken II 2017/18, 33118, nr. 105. Zie ook de toezegging zoals opgenomen in Kamerstukken I 2017/18, 33118, AG, p. 6.

alleen de wijzigingen met wetsvoorstellen voor de Invoeringswet zijn opgenomen maar ook de wijzigingen van de bij het parlement ingediende Aanvullingswetten. Deze versie geeft daarmee een goed overzicht hoe de Omgevingswet eruit komt te zien. De versie wordt actueel gehouden en is op de website www.omgevingswetportaal.nl raadpleegbaar. Een dergelijke brede consolidatieversie zal ook beschikbaar gesteld worden voor de basis-AMvB's. Daarnaast is voor dit besluit ook voorzien in zogeheten 'was-wordt' tabellen die inzicht bieden in de regelgeving die wordt ingetrokken en wordt ook in FAQ's en handleidingen op de website www.omgevingswetportaal.nl inzicht gegeven in de gevolgen van wijzigingen. In samenspraak met onder meer de interbestuurlijke koepels wordt steeds bezien wat er nodig is om de samenhang tussen de verschillende sporen te verduidelijken.

Hierdoor wordt voor de praktijk inzichtelijk gemaakt wat de gevolgen een onderdeel van de stelselherziening is voor de samenhang binnen het nieuwe stelsel.

Implementatie EU-richtlijnen

In de consultatie zijn zo'n veertig reacties ingebracht over de implementatie van richtlijnen en verdragen die het stelsel van de Omgevingswet (her)implementeert. Het grootste deel van deze reacties gaat over de implementatie van de mer-richtlijn, de Seveso-richtlijn en de kaderrichtlijn water. De meest gehoorde reactie is dat sprake is van onder-implementatie of gebrekkige implementatie.

Gelet op het belang van implementatie van de EU-richtlijnen is bezien of deze reacties aanleiding geven tot aanpassing. Geconcludeerd is dat er geen sprake is van onder-implementatie of gebrekkige implementatie. Bij implementatie van de verschillende richtlijnen en verdragen is zo veel mogelijk bij de tekst daarvan aangesloten. De artikelsgewijze toelichting bij de implementatieartikelen geeft vaak een toelichting op de bedoeling van het artikel(lid). Daar waar mogelijk wordt verder met de informatievoorziening van het implementatieprogramma Aan de slag met de Omgevingswet zoveel mogelijk onduidelijkheid over bepaalde implementatievraagstukken weggenomen. Daarnaast blijft de uitleg die in de jurisprudentie aan bepaalde (begrips)bepalingen uit de richtlijnen wordt gegeven natuurlijk onverkort gelden.

Energietransitie en wijzigingsspoor Klimaatakkoord

Met het invoeringsspoor en de al lopende aanvullingssporen wordt een nieuw stelsel voor het omgevingsrecht neergezet. Toch zal er behoefte blijven aan beleidsontwikkeling op diverse onderdelen van de fysieke leefomgeving. Het stelsel is hier met een breed inzetbare 'gereedschapskist' met instrumenten geschikt voor, waardoor niet het stelsel zelf steeds ingrijpend aangepast hoeft te worden maar gewenste ontwikkelingen hierin ingebouwd kunnen worden. Dit kan bijvoorbeeld plaatsvinden door enkele nieuwe algemene rijksregels over een onderwerp op te nemen, of door de bestaande maatwerkmogelijkheden voor decentrale overheden uit te breiden.

Meer specifiek zijn er al diverse beleidsonderwerpen aan te wijzen die op dit moment in ontwikkeling zijn, maar die niet in het Invoeringsspoor terug te zien zijn. Doel van het invoeringsspoor is om de Omgevingswet klaar te maken voor inwerkingtreding. Daarbij past niet dat er nieuwe onderwerpen worden opgenomen die nog niet separaat behandeld zijn in een eigen regelgevingstraject. Het feit dat bepaalde onderwerpen niet in het invoeringsspoor, en meer specifiek dit besluit, zijn opgenomen betekent niet dat zij op het moment van inwerkingtreding van de wet niet in het stelsel zullen zijn opgenomen. Deze onderwerpen kunnen via een wijzigingsspoor worden ingebouwd. De inwerkingtreding van het hele stelsel is niet afhankelijk van de timing van zo'n wijzigingsspoor, maar uiteraard is het wel goed mogelijk dat de diverse sporen op hetzelfde moment in werking treden. Dit zal per wijzigingsspoor bezien worden op noodzaak en haalbaarheid.

Het belangrijkste voorbeeld hiervan is het wijzigingsspoor waarmee de uitwerking van onderdelen van het Klimaatakkoord een plek zal krijgen in diverse onderdelen van het stelsel. Zoals al bij de

parlementaire behandeling van de vier AMvB's in 2017 is aangegeven, kan de energietransitie op veel onderdelen goed geïnstrumenteerd worden met de Omgevingswet.¹⁵⁰

De Omgevingswet bevat meerdere grondslagen voor het stellen van energiegerelateerde regels in de uitvoeringsregelgeving. In het verlengde van huidige regels zijn op grond daarvan in het hoofdspoor en het invoeringsspoor al regels over die onderwerpen opgenomen in de AMvB's. Zo bevatten het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit bouwwerken leefomgeving bijvoorbeeld regels over het treffen van energiebesparende maatregelen door bedrijven respectievelijk over de duurzaamheid van nieuwe bouwwerken, waaronder de energiezuinigheid. Gemeenten hebben daarbij op onderdelen de mogelijkheid om de algemene landelijke regels door maatwerkregels lokaal aan te scherpen. Daarnaast kunnen gemeenten in hun omgevingsvisies en omgevingsplannen bijvoorbeeld de ruimtelijke kant van de energietransitie invullen door de kaders te schetsen en regels op te nemen over de ruimtelijke inpassing van maatregelen in een bepaald gebied, zoals de inpassing van windturbines en zonneweiden. Daarnaast kunnen zij ook regels stellen over de manier waarop een gebied klimaatadaptief moet worden ingericht, bijvoorbeeld door voor voldoende groen-blauw verbindingen in het openbaar gebied te zorgen en te verplichten dat perceeleigenaren regenwater afvoeren op eigen terrein.

In het ontwerp-Klimaatakkoord is een grote hoeveelheid maatregelen voorgesteld, deels op het terrein van de fysieke leefomgeving en de Omgevingswet, deels daarbuiten op bijvoorbeeld het terrein van de Warmtewet, de Gaswet en de Elektriciteitswet. Voordat de vertaling naar wet- en regelgeving, waaronder de AMvB's onder de Omgevingswet, gemaakt kan worden, moet politieke besluitvorming over die voorstellen hebben plaatsgevonden. Het kabinet zal uw Kamer binnenkort informeren over het Klimaatakkoord. Vanwege dit tijdsplan en het feit dat het hier om beleidsvernieuwing gaat waarover de politieke discussie nog gevoerd wordt, is dit besluit niet de aangewezen plaats voor de inpassing van deze maatregelen. Het kabinet streeft ernaar wijzigingen van de AMvB's die uit het Klimaatakkoord voortvloeien, zo mogelijk al op 1 januari 2021 in werking te laten treden.

Naast de uitwerking van het Klimaatakkoord wordt er ook nog aan diverse andere wijzigingen van huidige en toekomstige regelgeving gewerkt.

Voor inwerkingtreding van de Omgevingswet en het Besluit bouwwerken leefomgeving wordt het Bouwbesluit 2012 in 2020 nog op enkele onderdelen gewijzigd, onder meer ter implementatie van de herziening van de Europese richtlijn energieprestatie gebouwen. Via deze wijziging worden de huidige regels over de energieprestatiecoëfficiënt vervangen door regels over bijna energie neutrale gebouwen (BENG).¹⁵¹ Omdat dit een beleidsrijke wijziging is die nog onder het huidige recht in werking moet treden en momenteel nog niet is afgerond, wordt dit onderdeel niet nu meegenomen in dit besluit. Dit onderdeel zal met een wijziging in het Besluit bouwwerken leefomgeving worden opgenomen om ervoor te zorgen dat er geen gat ontstaat tussen de regels geldend voor het moment inwerkingtreding van de Omgevingswet, en daarna.

Via dit besluit worden de energiebesparende maatregelen voor milieubelastende activiteiten die momenteel zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit milieubeheer, op een inhoudelijk gelijke wijze voortgezet. Omdat het zowel maatregelen aan processen als maatregelen aan gebouwen kan betreffen, worden hiervoor aanpassingen in het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit bouwwerken leefomgeving gedaan. De verdere uitwerking zal op het niveau van de Omgevingsregeling worden opgenomen. Ook op dit onderwerp staat het beleidsdenken echter niet stil en vindt een harmonisatieslag plaats tussen de diverse regels die gesteld worden aan energiebesparing onder huidig recht. Wanneer deze harmonisatieslag en beleidsvernieuwing is afgerond en aanpassing van regelgeving hiervoor nodig is, zal dit via een wijzigingsspoor in de diverse onderdelen van het stelsel van de Omgevingswet worden ingebouwd.

---

¹⁵⁰ Kamerstukken I 2016/17, 33118, N, p. 35.

¹⁵¹ Kamerstukken II 2018/19, 30196, nr. 614.

Financiële zekerheid

Diverse partijen hebben hun waardering uitgesproken voor het voorstel in artikel 8.5 van het Omgevingsbesluit om een bevoegdheid op te nemen tot het stellen van financiële zekerheid voor majeure risicobedrijven (bedrijven die Seveso-inrichtingen of ippc-installaties exploiteren). Tegelijkertijd hebben enkele van die partijen aangegeven dat financiële zekerheid voor majeure risicobedrijven een verplichting zou moeten worden. In vervolg op de moties Van Martels / Van Eijs¹⁵² en Ziengs¹⁵³ heeft de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat een brief aan de Tweede Kamer gestuurd.¹⁵⁴ Daarin heeft zij aangegeven dat zij een verplichting tot het stellen van financiële zekerheid voor majeure risicobedrijven overweegt en tevens met een voorstel komt om financiële zekerheidsstelling voor bedrijven in de afvalsector te regelen. Als de regering besluit om de bevoegdheid tot het stellen van financiële zekerheid te wijzigen in bijvoorbeeld een verplichting voor majeure risicobedrijven, dan zal zij dat via een aparte wijziging van het Omgevingsbesluit doorvoeren. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat.

Voor andere soorten activiteiten hebben de Omgevingsdienst Midden-Holland, Vewin, het IPO en de VNG gevraagd of financiële zekerheid (al dan niet verplicht) gesteld kan worden. In de ene reactie gaat het bijvoorbeeld om archeologisch onderzoek in het kader van de Erfgoedwet en in een andere om mijnbouwactiviteiten. Het zou nieuw beleid zijn om voor deze andere activiteiten verplichte financiële zekerheidsstelling te regelen, zodat daar nu niet toe is overgegaan.

Het IPO en de VNG hebben gevraagd naar meer houvast in de regelgeving voor het bepalen van de vorm van financiële zekerheid bij majeure risicobedrijven. Naar aanleiding van het Rli-advies 'Milieuschade verhalen' is in de regelgeving de vorm van de financiële zekerheidsstelling niet voorgeschreven, maar wordt deze overgelaten aan het bevoegd gezag en bedrijf.¹⁵⁵ Het bedrijf mag een voorkeur voor een vorm aangeven die tot voldoende zekerheid strekt. Het bevoegd gezag beoordeelt dit. Het kabinet blijft het proces faciliteren om met betrokken partijen een handreiking financiële zekerheidsstelling te ontwikkelen voor de praktijk van vergunningverlening.

Het IPO en de VNG hebben verder een vraag gesteld naar de mogelijkheden in het Besluit activiteiten leefomgeving tot het stellen van financiële zekerheid in maatwerkvoorschriften. In het Besluit activiteiten leefomgeving en het Omgevingsbesluit wordt aangewezen voor welke milieubelastende activiteiten het bevoegd gezag financiële zekerheidsstelling kan of moet verlangen. Ter verduidelijking is daarom aan artikel 2.13, vijfde lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving een verwijzing naar afdeling 8.3 Omgevingsbesluit toegevoegd. In deze afdeling van het Omgevingsbesluit wordt bepaald bij welke milieubelastende activiteiten financiële zekerheid wordt of kan worden gesteld in vergunningvoorschriften. Met de verwijzing wordt de mogelijkheid tot het stellen van financiële zekerheid in maatwerkvoorschriften gelijkgetrokken met de mogelijkheid tot het stellen van financiële zekerheid in vergunningvoorschriften.

Gelijkwaardig beschermingsniveau

Een belangrijk uitgangspunt van het nieuwe stelsel is het behoud van een gelijkwaardig beschermingsniveau. Zo wijst Natuur en Milieu erop dat de Omgevingswet en de AMvB's een goed doordacht stelsel van regels bevatten die tot het realiseren van de maatschappelijke doelen van de wet kunnen leiden, maar wordt aandacht gevraagd voor de waarborgen van de bescherming van de fysieke leefomgeving.

Dit besluit sluit aan bij het algemene uitgangspunt van het stelsel dat het beschermingsniveau van gezondheid, veiligheid en omgevingskwaliteit gelijkwaardig blijft aan het huidige niveau. Het

---

¹⁵² Kamerstukken II 2017/18, 28089, nr. 78.

¹⁵³ Kamerstukken II 2017/18, 28089, nr. 86.

¹⁵⁴ Brief van 18 januari 2019, Kamerstukken II 2018/19, 28089, nr. 107.

¹⁵⁵ Raad voor de leefomgeving en infrastructuur, Milieuschade verhalen, Advies over financiële zekerheidsstelling Brzo- en ippc4-bedrijven, 3 juni 2014.

uitgangspunt gelijkwaardige beschermingsniveau betekent niet dat elke regel één op één op dezelfde wijze terugkomt, maar dat over het geheel gezien hetzelfde beschermingsniveau wordt geboden door het geheel van keuzes op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Dit besluit bestaat voor een belangrijk deel uit overgangsrecht dat voor een zorgvuldige overgang zorgt van de huidige regels naar het nieuwe stelsel met een gelijkwaardige bescherming bij inwerkingtreding. De bruidsschat voor gemeenten en waterschappen biedt bij de invoering houvast en zorgt het voor continuïteit in de overgangsfase. Zo bevat het omgevingsplan, via de bruidsschat bij inwerkingtreding het verbod om zonder vergunning 'een bouwactiviteit te verrichten en het te bouwen bouwwerk in stand te houden en te gebruiken'. Het is daarna aan gemeenten om zelf keuzes te maken ten aanzien van deze regels rekening houdend met de lokale situatie. Daarbij geeft het Rijk waar nodig bijvoorbeeld via instructieregels zoals standaardwaarden en grenswaarden in het Besluit kwaliteit leefomgeving, heldere kaders mee voor de bestuurlijke afwegingsruimte.

9.3 Reacties bij de wijzigingen en aanvullingen van de vier AMvB's

In de onderstaande paragrafen wordt per AMvB en per onderwerp ingegaan op de wijze waarop met de consultatiereacties is omgegaan.

9.3.1 Reacties bij het Besluit activiteiten Leefomgeving

Energiebesparing: reikwijdte module en maatwerk

Onder meer door het IPO maar ook door diverse omgevingsdiensten zijn opmerkingen gemaakt over de reikwijdte van de module voor energiebesparing en over de beperkte maatwerkmogelijkheden voor deze regels. Deze regels sluiten volgens deze inbrengers niet aan bij de uitgangspunten in het Besluit activiteiten leefomgeving waarin maatwerk ruim mogelijk is. De constatering van deze inbrengers is juist, maar dit verschil heeft als achtergrond dat naar aanleiding van het Klimaatakkoord ook de aanpassing van de energiebesparingsregels bezien zal worden. In overleg met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is de module Energiebesparing nog beter afgestemd op de energiebesparingsregels in het Activiteitenbesluit milieubeheer. Daarbij is ook de afbakening van mogelijkheid voor maatwerk zo veel mogelijk conform het Activiteitenbesluit milieubeheer geformuleerd. Deze afbakening is strikter vormgegeven dan in de rest van het Besluit activiteiten leefomgeving. Zoals aangegeven is de reden hiervoor dat, zoals in paragraaf 9.2 onder *Energietransitie en wijzigingsspoor Klimaatakkoord* is aangegeven, naar aanleiding van het Klimaatakkoord ook de aanpassing van de energiebesparingsregels bezien zal worden. Het kabinet streeft er daarbij naar deze aanpassingen al op 1 januari 2021 in werking te laten treden. Mochten de aanpassingen echter iets later in werking treden, dan is het niet zinvol dat de gemeenten nog maatwerk op de oude regels gaan toepassen, terwijl inwerkingtreding van de aangepaste energiebesparingsregels snel zal volgen. Dat zou na inwerkingtreding van de aangepaste energiebesparingsregels kunnen leiden tot conflicterende regels.

Afwijken lozingsroute glastuinbouw

De bescherming van het milieu vereist dat lozings van onder andere drainwater en drainagewater vanuit glastuinbouwbedrijven niet direct op een oppervlaktewaterlichaam plaatsvinden maar op een vuilwaterriool. Alleen als daar in specifieke situaties aanleiding toe is kunnen dergelijke lozings blijvend (deels) op een oppervlaktewaterlichaam plaatsvinden. Evenals bij alle andere lozings waar vergelijkbare problematiek speelt is in de consultatieversie van dit besluit de uitzondering op de voorkeursroute voor lozings daarom via de bruidsschat vormgegeven. In de consultatie is door Glastuinbouw Nederland, de Unie van Waterschappen en gemeenten verzocht om de afwijkende lozingsroute toch in het Besluit activiteiten leefomgeving vorm te geven. Aan dat

pleidooi is gehoor gegeven. Anders dan in andere situaties die onder de bruidsschat worden gebracht is de verwachting dat de directe lozings van genoemde stromen op een oppervlaktewaterlichaam in de periode tot 1-1-2027 substantieel gaan dalen vanwege het ingezette emissiebeleid, waardoor de uitzondering voor veel situaties naar verwachting niet nodig zal zijn. Opname van de regels via de bruidsschat in alle waterschapsverordeningen zou betekenen dat die regels voor de meeste situaties weer zouden moeten worden geschrapt of aangepast. Om de werklust bij de waterschappen te beperken is besloten de uitzondering op de lozingsroute als overgangsrecht in het Besluit activiteiten leefomgeving vorm te geven. In het beperkte aantal situaties waarin blijvend op oppervlaktewater zal worden geloosd, bijvoorbeeld vanwege afwezigheid van riolering op redelijke afstand, zullen de waterschappen regels voor deze uitzonderingen voor 1-1-2027 in de waterschapsverordening als maatwerkregel moeten inbouwen. Een andere mogelijkheid is dat de ondernemer een maatwerkvoorschrift voor de afwijkende lozingsroute aanvraagt. In het Platform Duurzame Glastuinbouw, waarin overheden, glastuinbouwsector en milieuorganisaties samenwerken op het gebied van glastuinbouw en duurzaamheid, zullen afspraken worden gemaakt over in welke situaties lozings op oppervlaktewater ook na 1-1-2027 kunnen plaatsvinden, en hoe dit toegespitst op die situaties kan worden vastgelegd in maatwerkregels of maatwerkvoorschriften.

Spoorwegemplacements

Door onder meer Prorail zijn diverse vragen gesteld over de afbakening van de vergunningplicht voor spoorwegemplacements. In paragraaf 4.2 van deze toelichting is aangegeven dat bij opname van regels over spoorwegemplacements in het Besluit activiteiten leefomgeving via dit besluit wordt beoogd de regels zo dicht mogelijk bij de huidige regels aan te laten sluiten, in afwachting van de beleidsvernieuwing van regels over spoorwegemplacements.

Naar aanleiding van de reacties in de consultatie is gebleken dat de in paragraaf 3.8.9 opgenomen vergunningplicht voor spoorwegemplacements niet voldeed aan dit uitgangspunt, omdat deze vergunningplicht anders dan onder het Besluit omgevingsrecht alleen op de kernactiviteit betrekking had, en niet het gehele spoorwegemplacement betrof. De vergunningplicht is daarom tot het gehele spoorwegemplacement verbreed. Daarmee wordt tegemoetgekomen aan de inbreng van onder meer Prorail om de vergunningplicht zo dicht mogelijk bij de regeling in het Besluit omgevingsrecht aan te laten sluiten. In het kader van de beleidsvernieuwing zal worden bezien of een door het Rijk ingestelde vergunningplicht in aanvulling op algemene rijksregels nodig is, en zo ja, hoe breed die moet zijn.

Verduidelijking regels mijnbouwwerken

Artikel 3.321, tweede lid, aanhef, en onder a, van het Besluit activiteiten leefomgeving bepaalt dat het aanleggen van een mijnbouwwerk anders dan een boorgat niet vergunningplichtig is. Uit verschillende consultatiereacties, waaronder die van Natuur en Milieu en het IPO, blijkt dat deze bepaling tot een misverstand leidt. Het is niet de bedoeling dat het toepassingsbereik van de vergunningplicht voor mijnbouwwerken zoals geldend onder het Besluit omgevingsrecht en het Besluit algemene regels milieu mijnbouw verandert. Deze bepaling is naar aanleiding van de consultatie dan ook alsnog geschrapt zodat duidelijker is dat in dezelfde gevallen een vergunningplicht onverkort geldt.

Zwemmen en baden in badwaterbassins

In paragraaf 2.7 van deze toelichting is aangegeven dat de internetconsultatie van regels voor zwemmen en baden via een afzonderlijk spoor heeft plaatsgevonden. Hierna wordt ingegaan op de ontvangen consultatiereacties en de wijze waarop die zijn verwerkt in dit besluit en de toelichting daarop.

De internetconsultatie op het ontwerp- Aanvullingsbesluit zwemmen of baden in waterbassins Omgevingswet heeft plaatsgevonden in de periode 27 mei tot en met 28 juni 2018. Ook is de

ontwerp-AMvB op dat moment vanwege de code Interbestuurlijke Verhoudingen voorgelegd aan het IPO en de VNG. Daarnaast is het ontwerp ook toegezonden aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR). In totaal hebben 17 organisaties en (groepen van) individuen een reactie uitgebracht, waaronder ATR, IPO, Recron en Sportfondsen Nederland. Een deel van de ontvangen commentaren en een verslag over de resultaten van de internetconsultatie is te vinden op https://www.internetconsultatie.nl/aanvullingsbesluit_waterbassins_omgevingswet.

De ontvangen reacties hebben ertoe geleid dat op diverse punten wijzigingen zijn aangebracht in de artikelen, en de toelichting verder is verduidelijkt.

Zo is naar aanleiding van de reactie van de ATR en het IPO een aantal verplichtingen aangepast, waar dat mogelijk was gelet op het belang van bescherming van gezondheid en veiligheid van gebruikers van de waterbassins. Zo zijn de verplichting om het water standaard te onderzoeken op *Staphylococcus aureus* geschrapt, en is de wekelijkse meting van de microbiologische parameters in een zwembad teruggebracht naar een tweewekelijkse meting. Ook zijn naar aanleiding van het ontvangen commentaar voor bassins met desinfectie de afwijkende kwaliteitseisen bij gebruik van een badafdekking of zoutelektrolyse geschrapt, en is de maximumwaarde voor nitriet en chloride verhoogd. Het commentaar vormde ook de aanleiding om de eerder opgenomen specificaties over de bemonsteringsplaatsen (zoals inlaat en uitlaat) te schrappen. Ook zijn – met inachtneming van het belang van bescherming van gezondheid en veiligheid van de zwemmers – de mogelijkheden om het badwaterbassin geopend te houden bij overschrijding van de kwaliteitseisen verruimd. Voor zwembad is een klassenindeling van de parameters doorgevoerd, zoals die ook al voor bassins met desinfectie gold, zodat het bassin niet meer bij elke geconstateerde overschrijding direct gesloten hoeft te worden. Ook is naar aanleiding van het commentaar bij zwembad met technische verwarming de wekelijkse meting van legionella gewijzigd in een halfjaarlijkse meting. Daarbij is verduidelijkt dat legionella alleen gemeten hoeft te worden indien verneveling van het water plaatsvindt. Ook is voor een aantal parameters een overgangperiode ingevoerd voor het voldoen aan de kwaliteitseisen en de gehanteerde meetmethoden.

In de consultatie is ook aandacht gevraagd voor legionella-risico's in baden die nog niet vallen onder het Bhvz, maar die wellicht toch door middel van algemene rijksregels zouden kunnen worden gereguleerd. Het betreft bijvoorbeeld bubbelbaden bij individuele hotelkamers, vergelijkbaar met situaties in een huishouden. Het op dit moment onder het Besluit activiteiten leefomgeving brengen van dergelijke baden zou een omvangrijke wijziging noodzaken, waarbij ook regels specifiek op deze categorie zouden moeten worden toegesneden. De Minister van Infrastructuur en Waterstaat zal mede naar aanleiding van de ontvangen reacties bezien of dergelijke baden een landelijke regeling behoeven en zo ja, welke regels kunnen worden gesteld en langs welk traject.

9.3.2 Reacties bij het Besluit bouwwerken leefomgeving

Vergunningvrij bouwen

De regeling rond vergunningvrij bouwen is deels opgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving, en deels in de bruidsschat waarmee deze regels in het omgevingsplan komen te staan. Voor de systeembeschrijving van het geheel aan regels wordt terugverwezen naar afdeling 3.2 van deze toelichting.

Er zijn verschillende opmerkingen gemaakt over de splitsing van de activiteit bouwen in een ruimtelijke en een technische activiteit. Deze keuze is al op het niveau van de wet gemaakt, in dit besluit gaat het om de verdere uitwerking daarvan, maar niet de hoofdkeuze zelf.

De VNG, IPO, diverse gemeenten en de Omgevingsdienst NZKG hebben opmerkingen gemaakt over de vergunningvrije gevallen voor de ruimtelijke activiteit (omgevingsplanactiviteit bestaande uit een bouwactiviteit). Deze partijen waren onder meer van mening dat de regels waarmee bijbehorende bouwwerken en mantelzorgwoningen vergunningvrij werden gemaakt, niet helder

waren omdat zij alleen op kenmerken vergunningvrij werden gemaakt en het omgevingsplan voor overige aspecten wel bleef gelden. Daarnaast werd de opmerking gemaakt dat beter lokaal bezien en geregeld kan worden of en waar bijbehorende bouwwerken mogen komen.

Mede naar aanleiding van deze inbreng is besloten de regeling voor het ruimtelijke vergunningvrij bouwen van bijbehorende bouwwerken, erf- en terreinafscheidingen hoger dan 1 meter bouwen geheel aan gemeente over te laten. Zij krijgen de vrijheid hier zelf een regeling voor te stellen in het omgevingsplan. Niet alleen de mogelijkheid om inhoudelijke regels te stellen aan deze bouwwerken, maar ook de vraag of een vergunning, melding, informatieplicht of algemene regels nodig zijn, wordt decentraal gelaten. Belangrijke reden voor deze wijziging is dat de regeling voor bijbehorende bouwwerken zo vorm gegeven kan worden dat kwetsbare of gevoelige gebouwen binnen contouren van externe veiligheid, geluid, geur en trillingen voorkomen kunnen worden. Ook kan rekening in het omgevingsplan gehouden worden met andere lokale belangen en wensen. Uit het onderzoek naar de gevolgen van vergunningvrij bouwen in werelderfgoederen-gebieden blijkt dat bijbehorende bouwwerken en erfafscheidingen daar onder omstandigheden tot een gering negatief effect kunnen leiden. Dit treft vooral werelderfgoederen die niet volledig zijn aangewezen als beschermd monument of beschermd stads- of dorpsgezicht. Ook hiervoor is het een oplossing de activiteiten niet langer meer landelijk te regelen maar in het omgevingsplan en daarmee om lokaal maatwerk mogelijk te maken. Met de bruidsschat wordt voorzien in een neutrale overgang van de regels naar het nieuwe stelsel.

De minimale ruimtelijk vergunningvrije gevallen voor overige bouwactiviteiten (o.a. aanpassingen aan bestaande bouwwerken en infrastructurele voorzieningen in de openbare ruimte) en de technische vergunningplicht blijven landelijk uniform in het Besluit bouwwerken leefomgeving geregeld. Hierbij is naar aanleiding van opmerkingen van de VNG en diverse gemeenten geregeld dat in het omgevingsplan opgenomen regels over het uiterlijk van bestaande en vergunningvrije bouwwerken onverminderd van toepassing blijven.

De Federatie grote monumentengemeenten en diverse gemeenten hebben opmerkingen gemaakt bij de mogelijkheid voor gemeenten om de landelijk bepaalde ruimtelijk vergunningvrij gevallen in het omgevingsplan desgewenst verder uit te breiden, met name waar het beschermde monumenten en beschermde stads- of dorpsgezichten betreft. De zorg werd geuit dat gemeenten bij het uitbreiden van de vergunningvrije mogelijkheden de bescherming van cultureel erfgoed onvoldoende zullen meenemen. In de toelichting is verduidelijkt dat gemeenten bij het aanpassen van de regels uit de bruidsschat of het lokaal uitbreiden van de omgevingsplanvergunningvrije gevallen uit het Besluit bouwwerken leefomgeving, gehouden zijn aan de doelen van de wet en de instructieregels of instructies die gelden voor onder meer de bescherming van cultureel erfgoed (artikel 5.130 van het Besluit kwaliteit leefomgeving respectievelijk artikel 2.34, vierde lid van de Omgevingswet). Deze randvoorwaarden en vertrouwen van het Rijk in de decentrale overheden bieden voldoende bescherming en maken nadere inkadering van de gemeentelijke afwegingsruimte overbodig.

De Unie van Waterschappen, diverse gemeenten en omgevingsdiensten merken op dat in het Besluit bouwwerken leefomgeving de technische vergunningplicht zo is opgeschreven dat feitelijk de vergunningvrije gevallen worden omschreven, in plaats van andersom. Het voornemen is om dit aan te passen aan de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.¹⁵⁶ De uitwerking van deze wet in het Besluit bouwwerken leefomgeving zal in een apart wijzigingsbesluit plaatsvinden.

Energiebesparing gebouwen

De regels over energiebesparende maatregelen in gebouwen zijn opgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Via het Invoeringsbesluit worden deze regels beter afgestemd op de systematiek van het Besluit bouwwerken leefomgeving en de vergelijkbare regels in het Besluit activiteiten leefomgeving. Naar aanleiding van opmerkingen van de G40 en IPO worden enkele

---

¹⁵⁶ Kamerstukken 34453.

onvolkomenheden in deze artikelen hersteld en worden de uitzonderingen, grenswaarden en maatwerkmogelijkheden zoals die voorheen in het Activiteitenbesluit milieubeheer waren opgenomen waar mogelijk teruggebracht.

Monumenten

Naar aanleiding van opmerkingen van de VNG en individuele gemeenten is er in het Besluit bouwwerken leefomgeving een overgangsrechtelijke bepaling opgenomen om te regelen dat gedurende de overgangsfase van het omgevingsplan monumenten die op grond van gemeentelijke verordeningen naar huidig recht zijn aangewezen of worden voorbeschermd en nog niet worden beschermd via het omgevingsplan, op eenzelfde manier beschermd zijn als al wel in het omgevingsplan beschermde monumenten. Het bleek niet noodzakelijk om voor provinciale monumenten een vergelijkbare regeling te treffen, omdat voor de omgevingsverordening op een andere wijze in overgangsrecht wordt voorzien dan voor het omgevingsplan.

De lopende beleidswijzigingen

IPO, VNG, Unie van Waterschappen, Mineral Wool, Netbeheer Nederland en de NVDE hebben opmerkingen gemaakt over diverse onderwerpen die nog niet zijn opgenomen in dit besluit, of naar hun mening nog zouden moeten worden aangepast in het kader van lopende beleidswijzigingen. Paragraaf 9.2 is aangevuld om duidelijkheid te verschaffen over de vraag waarom met name de uitwerking van het Klimaatakkoord nog niet is opgenomen in dit besluit, en wanneer dit wel verwacht kan worden. Voor overige onderwerpen geldt ook dat via het Invoeringsbesluit geen beleidsinhoudelijke wijzigingen worden doorgevoerd, hiervoor is een aparte wijziging van het Besluit bouwwerken leefomgeving nodig (in gevallen volgend op een wijziging van het Bouwbesluit 2012).

NEN-normen

Het Adviescollege toetsing regeldruk vraagt aandacht voor aansturingsartikelen waarin een algemeen doel geformuleerd is en waarbij in separate artikelen aangegeven is hoe in ieder geval aan de doelformulering kan worden voldaan. Daarbij wordt vaak verwezen naar NEN-normen. Het Adviescollege toetsing regeldruk vraagt zich daarbij af of het mogelijk is om zonder de normdocumenten in te zien redelijkerwijs na te gaan of aan te tonen dat bij een nieuwe toepassing sprake is van gelijkwaardigheid. Of dit het geval is zou volgens het College nagegaan moeten worden. Indien dit niet het geval is, zou de doelbepaling in het aansturingsartikel verduidelijkt moeten worden of zou het normdocument kosteloos ter beschikking moeten worden gesteld.

De manier van verwijzen naar NEN-normen in de Algemene Maatregelen van Bestuur onder de Omgevingswet is in lijn met het kabinetsstandpunt hierover. Indien er dwingend naar een norm wordt verwezen, moet deze kosteloos beschikbaar zijn voor de gebruiker en dus door het Rijk te worden afgekocht. Wanneer de verwijzing niet dwingend is hoeft dit niet gedaan te worden. In het Besluit bouwwerken leefomgeving wordt op meerdere plaatsen gebruik gemaakt van niet dwingende verwijzingen: de functionele eis waar aan voldaan moet worden is algemeen omschreven in een aansturingsartikel, en alleen in de prestatie-eis (een manier om aan de functionele eis te voldoen) zit een verwijzing naar een NEN-norm. Omdat het niet verplicht is aan de prestatie-eis te voldoen, maar ook een gelijkwaardige oplossing gekozen mag worden, is de verwijzing naar de NEN-norm niet dwingend.

De afgelopen jaren is al gekeken of de aansturingsartikelen in de bouwregelgeving voldoende zelfstandig leesbaar zijn en houvast bieden aan de initiatiefnemer die gebruik wil maken van een gelijkwaardige oplossing. Waar dat niet het geval was, zijn de artikelen destijds aangepast. Bij het opstellen van het Besluit bouwwerken leefomgeving is, naar aanleiding van een gering aantal opmerkingen hierover, de toelichting er nog een gering aantal opmerkingen hierover gemaakt door partijen, op die punten is de toelichting van het Besluit bouwwerken leefomgeving destijds aangepast. In de consultatie van het Invoeringsbesluit zijn er verder door andere partijen hierover

geen opmerkingen gemaakt. Wanneer er in de toekomst nieuwe normen worden aangewezen in de bouwregelgeving zal conform het advies van het adviescollege toetsing regeldruk bezien worden of het aansturingsartikel voldoende duidelijkheid biedt voor de toepassing van gelijkwaardigheid.

9.3.3 Reacties bij het Besluit kwaliteit leefomgeving

Motie onderbouwing omgevingswaarden

Met artikel 2.0 van het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt uitvoering gegeven aan de motie Veldman-Çegerek¹⁵⁷ over de onderbouwing van decentrale omgevingswaarden met inhoudelijk gevalideerd onderzoek. Zowel het IPO, de VNG als de Integrale Adviescommissie Omgevingswet hebben aangegeven deze bepaling overbodig te vinden gezien het uitgangspunt van vertrouwen. Het IPO en de VNG vonden deze daarnaast onvoldoende helder. Naar aanleiding van deze opmerkingen is de bepaling aangepast. Onder meer is verhelderd dat deze bepaling geen betrekking heeft op verplichte omgevingswaarden en decentrale afwijkingen van rijksomgevingswaarden. Ook is in de toelichting verhelderd en zijn daarin suggesties gedaan voor een lastenluwe invulling van deze instructieregel.

Waterveiligheid

De Unie van Waterschappen heeft in de consultatie gewezen op de hoorplichten die de waterschappen nu hebben op grond van de Waterwet. Bij wijzigingen van normen en meet- en rekenmethoden voor waterveiligheid moet de minister nu de waterschappen 'horen'. Deze specifieke verplichting keert niet terug in het stelsel. In de Omgevingswet is een algemene bepaling opgenomen die voorschrijft dat bestuursorganen rekening met elkaar houden en zo nodig afstemmen. Daarnaast heeft de Unie van Waterschappen rond waterveiligheid gewezen op een aantal issues rond specifieke waterkeringen. Deze zullen worden meegenomen bij de evaluatie van de lopende beoordelingsronde voor keringen en het landelijk veiligheidsbeeld die in 2023 voorzien is. Op een aantal punten is de nota van toelichting aangepast, op basis van suggesties van de Unie van Waterschappen.

Motie recreatieve routenetwerken

Ter uitvoering van de motie-Ronnes¹⁵⁸ is een instructieregel opgenomen die gemeenten vraagt om bij nieuwe ontwikkelingen het belang van doorgaande recreatieve wandel- en fietspaden te betrekken. VNG wees erop dat deze regel niet voortkomt uit een in een structuurschema geborgd nationaal belang en vroeg deze bepaling te schrappen. Deze opmerkingen hebben niet geleid tot aanpassingen van deze bepaling. De instructieregel is opgenomen ter uitvoering van de genoemde motie. Het is juist dat het beschermen van doorgaande fiets- en wandelpaden op dit moment niet als nationaal belang is vastgelegd in een structuurvisie.

Spoorwegemplacements

NS, ProRail, Natuur en Milieu, VNG en diverse afzonderlijke gemeenten en omgevingsdiensten hebben diverse vragen gesteld over de bepalingen rondom spoorwegemplacements. Deze betreffen enerzijds de verhouding met het Aanvullingsbesluit geluid en anderzijds de verhouding met de beleidsvernieuwing spoorwegemplacements, die via een afzonderlijke wijzigings-AMvB loopt. De bepaling over het geluid van spoorwegen is geschrapt, omdat die vooruitliep op een mogelijke invulling van het Aanvullingsbesluit geluid. Voor de regels op het terrein van externe veiligheid geldt dat deze regels een voortzetting zijn van het huidige recht en alleen zijn opgenomen als een tijdelijk regime. Er is een beleidsvernieuwing in voorbereiding en een daarbij

---

¹⁵⁷ Kamerstukken II 2016/17, 33118, nr. 58.

¹⁵⁸ Kamerstukken II 2016/17, 33118, nr. 67.

behorend wijzigingsspoor. Deze bepalingen zijn niet aangepast. Wel is de verouderde lijst met emplacements geactualiseerd.

Waddenzee

Het Samenwerkingsverband Waddeneilanden, Nogepa en VNG, Rho adviseurs hebben opmerkingen gemaakt over de bepalingen ter bescherming van de Waddenzee. Deze hadden onder meer betrekking op de ruimte voor activiteiten met name mijnbouw, het (verbod op het) parkeren van boorplatforms, eerbiedigende werking en de uitbreiding van veer- en jachthavens. Ook zijn er opmerkingen gemaakt over de begrenzing van de PKB-Waddenzee en het Waddengebied. Het Samenwerkingsverband Waddeneilanden is het eens met bestending van het verbod om het parkeren van boorplatforms.

Naar aanleiding van deze opmerkingen is de eerbiedigende werking in artikel 5.128 van het Besluit kwaliteit leefomgeving uitgebreid naar de Waddenparagraaf (deze ontbrak ten onrechte in de consultatieversie), is de uitzondering op het verbod op nieuwe mijnbouwwerken in artikel 5.129e, tweede lid, toegespitst op rechtmatige aanwezig mijnbouwwerken in plaats van mijnbouwinstallaties. Een van de opmerkingen van Nogepa had betrekking op verplaatsbare mijnbouwwerken. Naar aanleiding daarvan is een vierde lid aan artikel 5.129^e toegevoegd. Conform het huidige recht is hiermee een uitzondering opgenomen voor verplaatsbare mijnbouwwerken voor zover het gaat om het aanleggen, aanpassen, onderhouden, repareren of buiten gebruik stellen van een boorgat op locaties waar zich al rechtmatig een mijnbouwwerk voor het opsporen of winnen van delfstoffen bevindt.

De precieze begrenzing van de PKB-Waddenzee en het Waddengebied zal plaatsvinden met de Invoeringsregeling die de Omgevingsregeling op dit punt zal aanvullen.

Ladder voor duurzame verstedelijking

Natuur en Milieu, Netbeheer Nederland, VNG, G40, IPO en Rho adviseurs hebben opmerkingen gemaakt over de ladder voor duurzame verstedelijking. Deze hadden onder meer betrekking op het begrip stedelijk groen aan de rand van de bebouwing. Door te steeds te spreken van "rand van de bebouwing van stedelijk gebied", wordt de begripsverwarring weggenomen.

G40 gaf aan de bepaling als een verzwaring te zien ten opzichte van het Besluit ruimtelijke ordening, omdat de motiveringseis uit het Besluit Ruimtelijke ordening is omgezet naar een materiele instructieregel die vraagt met een bepaald belang rekening te houden. In tegenstelling tot wat de G40 stelt brengt deze omzetting geen verzwaring met zich mee. Beide formuleringen verplichten tot een deugdelijke motivering van een besluit (artikel 3:46 Awb).

Daar staat tegenover dat Stichting Natuur en Milieu zorgen had over de effecten van mogelijkheid om de laddertoets door te schuiven naar het moment van realisatie. Dit zou ten koste gaan van zorgvuldig ruimtegebruik en het maken van een integrale afweging in het omgevingsplan. In reactie op de Stichting Natuur en Milieu is het van belang te benadrukken dat fasering van onderzoek generiek mogelijk is gemaakt in het nieuwe stelsel en dus ook geldt voor de ladder voor duurzame verstedelijking. De samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving is daarbij niet in het geding. Ook bij het doorleggen van onderzoekslasten mag het niet op voorhand aannemelijk zijn dat toegelaten functies op een locatie nooit kunnen worden gerealiseerd. De ladder draagt zo in alle gevallen bij aan een zorgvuldige en integrale belangenafweging waarbij de kwaliteit van de fysieke leefomgeving centraal staat.

Zoals ook in de literatuur¹⁵⁹ werd opgemerkt klopte artikel 125g, tweede lid, onderdeel b, taalkundig niet en bevatte het ten onrechte geen materiële norm. Dat is nu aangepast.

---

¹⁵⁹ T.E.P.A. Lam en A.G.A. Nijmeijer, Omgevingswet en zorgvuldig ruimtegebruik. Doorgaan op de vertrouwde ladder of toch niet helemaal?, *TBR* 2018/187.

Hoogspanningsverbindingen

TenneT heeft erop gewezen dat de lijst met hoogspanningsverbindingen in bijlage XV, onderdeel C, bij het Besluit kwaliteit leefomgeving op onderdelen onjuistheden bevat. Hoewel de bijlage niet ter consultatie voorlag, is van de gelegenheid gebruik gemaakt de bijlage – in overleg met TenneT – te corrigeren.

Verder is door TenneT gewezen op het ontbreken van een definitie van 'hoogspanningsnet' in verband met § 5.1.7.3. Ter verduidelijking van de reikwijdte van de instructieregels die de waarborging van de hoogspanningsverbinding is in artikel 5.159, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving verhelderd dat het hoogspanningsverbindingen met een spanning van ten minste 220 kV betreft.

Slagschaduw van windturbines

De Nederlandse Vereniging voor Duurzame Energie heeft aandacht gevraagd voor het opnemen van een norm die gemeenten een indicatie geeft voor de ruimtelijke aanvaardbaarheid voor de slagschaduw van windturbines in het Besluit kwaliteit leefomgeving. De norm voor slagschaduw uit de Activiteitenregeling milieubeheer is hiertoe alsnog omgezet in instructieregels. Deze norm en de regels over de stilstandvoorziening zijn tevens opgenomen in de bruidsschat. Met het opnemen van de norm als instructieregel blijft voor gemeenten een richtwaarde bestaan. Net als onder de Activiteitenregeling hebben gemeenten ruimte lokaal voor een andere oplossing te kiezen.

Koloniën van Weldadigheid

Enkele betrokken gemeenten, de Stichting Maatschappij van Weldadigheid en de Vereniging Agrarische Belangen Oorden en Parten hebben suggesties gedaan om de nota van toelichting bij de instructieregels voor de Koloniën van Weldadigheid aan te vullen. Deze suggesties zijn met name benut bij het opstellen van de toelichting op de kernkwaliteiten van de Koloniën.

Geluid van activiteiten

De VNG heeft aangegeven zorgen te hebben over de reikwijdte van de al vastgestelde afdeling over het geluid van activiteiten, mede in het licht van de aanpassing van de artikelen 2.7 en 4.2 van de Omgevingswet via het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. VNG vreest extra bestuurslasten die samenhangen met het regelen van het geluid van evenementen of van activiteiten die in hoofdzaak in de openbare buitenruimte worden verricht, zoals een skateboardbaan in een woonwijk of een muziekkapel in een park, of ambulante handel.

De opmerkingen hebben geleid tot twee aanpassingen. In de eerste plaats is verhelderd dat de geluidparagraaf van toepassing is op het *op een locatie* toelaten van activiteiten. In de tweede plaats is de reikwijdte van de standaardwaarden voor het geluid en trillingen van dit soort activiteiten beperkt. Daardoor hoeft de gemeente niet te motiveren waarom de standaardwaarden niet toegepast hoeven te worden in gevallen waar ze niet of minder geschikt zijn. Al eerder was toegelicht dat de standaardwaarden voor dit soort activiteiten veelal niet voldoen. Dat laat onverlet dat de gemeente wel in het omgevingsplan moet voorzien in een functietoedeling en regels die leiden tot een aanvaardbaar niveau van geluid, ook van deze activiteiten. Zoals ze ook op grond van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat moet doen onder het voormalige recht.

Daarnaast heeft het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CIO) naar aanleiding van de bruidsschat opmerkingen gemaakt over de verhouding tussen de regels in het Besluit kwaliteit leefomgeving en artikel 10 van de Wet openbare manifestaties, dat de verhouding bepaalt tussen de regulering van geluid en de beleving van godsdienst. Zij vroegen om behoud van vrijstelling voor het geluid van het oproepen tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging of het bijwonen van godsdienstige of levensbeschouwelijke bijeenkomsten en lijkplechtigheden en het houden van deze bijeenkomsten of plechtigheden.

De vrijstelling blijft bij inwerkingtreding van de Omgevingswet behouden. Deze vrijstelling wordt via de bruidsschat aan het omgevingsplan toegevoegd. Het is vervolgens aan de gemeente om de tekst van die vrijstelling te behouden of, als dat in de lokale situatie nodig is, nadere regels te stellen. Daarbij kan de gemeente echter geen geheel verbod van klokgelui en oproepen tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging invoeren (conform artikel 10 van de Wet openbare manifestaties). Wel kunnen gemeenten waar nodig regels stellen over de duur en het geluidsniveau van dit geluid, hetgeen ook onder huidig recht mogelijk is. Omdat de verhouding met de Wet openbare manifestaties niet eerder aan de orde is geweest, is van de gelegenheid gebruik gemaakt om deze te verhelderen in de toelichting.

Omgevingsveiligheid: algemeen

Diverse partijen, waaronder de Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie (VNCI), de VNG, de Brandweer Nederland en de veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond hebben opmerkingen over de bepalingen rondom omgevingsveiligheid. Deze betreffen deels het overgangsrecht, onder meer met betrekking tot een veiligheidsrisicocontour die is vastgesteld op grond van artikel 14 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Daarnaast is men geen voorstander van het schrappen van de expliciete toets van de vergunningaanvraag voor de milieubelastende activiteit aan waarden en belangen, die zijn opgenomen in artikel 8.12, derde lid, van het basis-Besluit kwaliteit leefomgeving. Daarbij gaat het onder meer om het belang van voorkomen van rampen en crises en rekening houden met het groepsrisico. Ook is een opmerking gemaakt over de reikwijdte van het begrip zeer kwetsbaar gebouw. Deze reikwijdte lag niet ter consultatie, maar is wel betrokken bij de verwerking van de consultatiereacties.

Naar aanleiding van deze reacties is besloten om een expliciete toets aan het groepsrisico en het belang van voorkomen van rampen en crises te handhaven in de beoordelingsregels voor de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit. Die toets is nu opgenomen in artikel 8.10a van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Tijdens de consultatie werd in dit verband de vraag gesteld of de te maken afweging voor giftige stoffen is beperkt tot het op 1.500 meter 'afgekapte' gifwolkaandachtsgebied zoals bedoeld in artikel 5.12, vierde lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dat is niet het geval. Verwezen wordt naar de artikelsgewijze toelichting bij artikel 8.10a.

Omgevingsveiligheid: eerbiedigende werking kwetsbare gebouwen met gezondheidszorgfuncties

Onder de werking van het Bevi kunnen gebouwen met daarin relatief kleine gezondheidszorgfuncties zonder bedgebied, zoals een tandartspraktijk of een praktijk voor fysiotherapie onder omstandigheden worden aangemerkt als beperkt kwetsbaar. In bijlage VI van het Besluit kwaliteit leefomgeving – die niet ter consultatie voorlag – zijn gebouwen met deze gezondheidszorgfuncties aangewezen als kwetsbaar. Om tegemoet te komen aan de praktijk waarin gemeenten voor de inwerkingtreding van het Besluit kwaliteit leefomgeving relatief kleine gezondheidsfuncties hebben aangewezen als beperkt kwetsbaar wordt voorzien in een eerbiedigende werking, waardoor de desbetreffende gebouwen als beperkt kwetsbaar blijven gelden. Daartoe is een nieuw vierde lid toegevoegd aan artikel 5.3a van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Omgevingsveiligheid: Het overgangsrecht risicogebied externe veiligheid

Diverse partijen, waaronder het IPO, hebben verzocht om te voorzien in overgangsrecht voor veiligheidscontouren die op grond van artikel 14 van het Bevi zijn vastgesteld. Met dit besluit wordt aan dit verzoek tegemoetgekomen. Met dit besluit wordt in paragraaf 8.2.4a van het Besluit kwaliteit leefomgeving een bepaling opgenomen die erin voorziet dat een onder het Bevi vastgestelde veiligheidscontour – gedurende de overgangsfase tot 1 januari 2029 – geldt als deel van het omgevingsplan als bedoeld in artikel 4.6, eerste lid, van de Invoeringswet Omgevingswet.

Omgevingsveiligheid: afwegingkader binnen het aandachtsgebied

De VNCI heeft opgemerkt dat het afwegingskader in aandachtsgebieden voor externe veiligheid onvoldoende helder is. Het Invoeringsbesluit brengt geen wijziging in de systematiek van de aandachtsgebieden, die een belangrijk onderdeel is van de beleidsvernieuwing Omgevingsveiligheid.

Met de VNCI is afgesproken om met VNG en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een stappenplan op te stellen om gemeenten te ondersteunen proportionele afwegingen te maken over de te nemen maatregelen binnen een aandachtsgebied. Op deze manier kan de kans op letsel een rol spelen in het externe veiligheidsbeleid.

Beoordelingsregel buitenplanse omgevingsplanactiviteit

De VNG en de gemeente Amsterdam hebben gedurende de consultatie de vraag gesteld of een voorschriftengebied in het aandachtsgebied van een risicovolle activiteit ook zou kunnen worden aangewezen met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Dat is niet het geval. Een voorschriftengebied kan uitsluitend worden aangewezen door middel van een wijziging van het omgevingsplan. Een voorschriftengebied is bepalend voor het aangrijpen van enkele algemene regels van het Besluit bouwwerken leefomgeving en werkt daarmee jegens een ieder. Het zou in strijd zijn met de rechtszekerheid wanneer een omgevingsvergunning anderen dan de vergunninghouder zou binden.

In het verlengde hiervan is de vraag opgekomen of een nieuwe risicovolle activiteit zou kunnen worden toegelaten door middel van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit als er in het omgevingsplan nog geen voorschriftengebied is aangewezen. Bij het toelaten van een dergelijke activiteit moet een voorschriftengebied worden aangewezen en dat kan alleen door het wijzigen van het omgevingsplan. Met een vergunning kan wel de activiteit worden toegelaten, maar niet de omgeving worden beschermd. Dat zou in strijd zijn met een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, omdat op die manier de kans bestaat dat zeer kwetsbare gebouwen, zoals kinderdagverblijven onvoldoende beschermd worden. Wat in het Besluit kwaliteit leefomgeving al impliciet was geregeld, is nu expliciet gemaakt door het toevoegen van een beoordelingsregel voor de aanvraag van een omgevingsplanactiviteit, die regelt dat de aanvraag moet worden geweigerd, wanneer niet kan worden voldaan aan een instructieregel. In de artikelsgewijze toelichting bij artikel 8.0b en in paragraaf 4.17 van deze toelichting wordt de werking van deze beoordelingsregel in verband met benodigde brand- en/of explosievoorschriftengebieden nader toegelicht. Gekozen is voor een generiek werkende bepaling, zodat dit vraagstuk ook voor toekomstige instructieregels is verhelderd.

Beoordelingsregels wateractiviteit en monitoring waterkwaliteit

Op het terrein van waterkwaliteit bevat dit besluit de bepalingen over de monitoring. Hierop zijn van de zijde van de Unie van Waterschappen en het IPO reacties gekomen. Deze betreffen het detailniveau waarop de monitoring is geregeld (IPO) en vragen over de monitorfrequentie, methode en de reikwijdte van de monitorplicht (Unie van Waterschappen). Deze vragen hebben aanleiding gegeven om in de toelichting scherper aan te geven wat op wetsniveau, AMvB-niveau en regelingniveau is geregeld.

Daarnaast zijn enkele reacties komen op de beoordelingsregels voor de wateractiviteit (artikel 8.84 van het Besluit kwaliteit leefomgeving). Deze bepalingen lagen niet voor ter consultatie. Omdat deze bepalingen na consultatie en voorhang, naar aanleiding van het advies van de Afdeling advisering van de Raad van state, nog zijn aangepast, zijn de opmerkingen van IPO, Unie en Vewin meegenomen in de analyse en hebben geleid tot verder aanpassingen. Hierbij is de leesbaarheid van het artikel en de corresponderende artikelen voor waterschaps- en omgevingsverordeningen (artikel 6.2 en 7.12) verbeterd. Verder is in artikel 4.13 expliciet gemaakt dat indien voor een

oppervlaktewaterlichaam een goed ecologisch potentieel is vastgesteld, dit doel met de uitvoering van het waterprogramma wordt bereikt.

Beoordelingsregels milieubelastende activiteit (koepelconcept)

Het havenbedrijf Rotterdam, de gemeente Rotterdam en de provincie Zuid-Holland hebben gezamenlijk aangedrongen op het creëren van extra flexibiliteit in de beoordelingsregels voor de milieubelastende activiteit. Ook het havenbedrijf Moerdijk heeft een soortgelijke wens geuit. Dit verzoek komt voort uit de wens om vooraf in een omgevingsplan de milieuraandvoorwaarden vast te leggen waar nieuw te vestigen bedrijven moeten voldoen. Bij de vergunningverlening zouden deze milieuaspecten dan niet opnieuw getoetst hoeven te worden.

Deze gedachte past goed bij de doelen van de stelselherziening, maar het betreft een verzoek om aanpassing van het al vastgestelde (basis) Besluit kwaliteit leefomgeving. Het inbouwen van deze mogelijkheid vergt een degelijke analyse van de met name de richtlijn industriële emissies. Daarom wordt op dit punt vastgehouden aan de hoofdlijn dat er via het Invoeringsbesluit geen nieuwe beleidsmatige aanpassingen meer plaatsvinden aan het gepubliceerde Besluit kwaliteit leefomgeving. Bezien zal worden hoe deze wens verder opgepakt kan worden en via welk wetgevingstraject een eventuele aanpassing van het Besluit kwaliteit leefomgeving op dit punt kan verlopen. Dit geschiedt in goed overleg met alle partijen, waaronder de betrokken overheden.

Regeling omgaan met niet-inpasbare vergunningen voor omgevingsplanactiviteiten

Gemeenten moeten vergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten na maximaal vijf jaar inpassen in het omgevingsplan. Wanneer het Rijk of de provincie in de tussentijd een bestaande instructieregel aanpassen of een nieuwe instructieregel stelt, is het denkbaar dat de vergunning niet ingepast kan worden in het omgevingsplan. Voor deze situatie is daarom een bepaling opgenomen die gemeenten helpt bij het oplossen van dit vraagstuk. Onder meer VNG, IPO, G40, VNO, Metaalunie, Rho adviseurs en de Integrale Adviescommissie Omgevingswet hebben opmerkingen gemaakt over deze bepaling. Deze hadden onder meer betrekking op de reikwijdte van de bepaling en mogelijkheden voor nadeelcompensatie.

Naar aanleiding van deze opmerkingen is het artikel zo aangepast dat daaruit direct blijkt dat het intrekken van de vergunning de *ultimum remedium* is en dat deze alleen betekenis heeft in gevallen waarbij de instructieregelgever ervoor heeft gekozen om bestaand rechtmatig gebruik niet te eerbiedigen. In de toelichting is dieper ingegaan op het omgaan met bestaande gevallen bij het stellen van een instructieregel, met inbegrip van het onderscheid tussen wel-benutte en nog niet-benutte vergunningen en op de mogelijkheden voor nadeelcompensatie en de regeling voor hogere kosten.

9.3.4 Reacties bij het Omgevingsbesluit

Uitwerking van artikel 2.7 Omgevingswet

Nadere afbakening reikwijdte omgevingsplan, waterschapsverordening en omgevingsverordening

Het IPO en de Integrale Adviescommissie Omgevingswet plaatsen vraagtekens bij de toegevoegde waarde van de uitwerking van artikel 2.7, eerste lid, van de Omgevingswet in artikel 2.1, 2.2 en 2.3 van het Omgevingsbesluit aangevuld via dit besluit. Zij vinden deze bepalingen niet echt nodig in het stelsel. In deze bepalingen is geregeld welke regels in ieder geval in het omgevingsplan, de waterschapsverordening en de omgevingsverordening moeten worden opgenomen, indien die regels worden gesteld.

Met deze artikelen wordt de reikwijdte van de instrumenten onder de Omgevingswet nader verduidelijkt. Met name gemeenten hebben aangegeven daaraan behoefte te hebben. Er is voor gekozen deze duidelijkheid te geven voor alle decentrale overheden vanwege de samenhang van decentrale regels en vanwege de kenbaarheid en inzichtelijkheid voor burgers, bedrijven en andere

overheden. Naar aanleiding van het advies van de Adviescommissie en de consultatiereacties van het IPO, de VNG en de G40 is in de toelichting de onderlinge verhouding van diverse bepalingen over de reikwijdte van omgevingsplannen, waterschapsverordeningen en omgevingsverordeningen nader verduidelijkt. De tekst van de artikelen is aangepast waardoor het aanvullende, verduidelijkende karakter ten opzichte van andere bepalingen beter zichtbaar is.

Verduidelijking criterium 'wijzigen van de fysieke leefomgeving'

In artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van het Omgevingsbesluit na het Invoeringsbesluit is geregeld welke regels in ieder geval in het omgevingsplan, de waterschapsverordening en de omgevingsverordening moeten worden opgenomen, als de regels worden ingesteld. Het criterium 'of regels gaan over activiteiten die de fysieke leefomgeving wijzigen' is daarvoor bepalend. De VNG, G40 en de Integrale Adviescommissie Omgevingswet hebben verzocht om betere duiding van dit criterium.

Naar aanleiding hiervan is in de artikelsgewijze toelichting uitgebreider toegelicht wat daaronder wordt verstaan en zijn meer voorbeelden toegevoegd.

Bepalingen over evenementen en overgangsrecht

Naar aanleiding van de reacties van de VNG en G40 is de tekst over het overgangsrecht en de overgangsfase verduidelijkt. Tot slot heeft de brandweer vragen gesteld over de regels rondom evenementen. In de nota van toelichting is hier nader op ingegaan.

Adviesrecht gemeenteraad bij omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit

Diverse partijen (Natuur en Milieu, G40 en de VNG) hebben ingebracht dat de adviesrol van de gemeenteraad in gevallen van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsactiviteit niet altijd toereikend is. Zij hebben gepleit voor de mogelijkheid voor de gemeenteraad om zelf gevallen te kunnen aanwijzen waar naast advies ook instemming van de gemeenteraad vereist is.

Bij de behandeling van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet in de Tweede Kamer is het adviesrecht ook onderwerp van debat geweest. Daar is het amendement van het lid Ronnes¹⁶⁰ aangenomen, dat de grondslag biedt voor een aanvullend en aangescherpt adviesrecht van de gemeenteraad.

Het aanvullende adviesrecht van de gemeenteraad betreft naast de gevallen waarin het college bevoegd gezag is om op de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit te beslissen, de gevallen waarin het college moet beslissen over een verzoek om instemming over een voorgenomen beslissing op een dergelijke aanvraag. Instemming door het college van burgemeester en wethouders over voorgenomen beslissingen kan zich voordoen als niet het college, maar een ander bestuursorgaan bevoegd gezag is om op de aanvraag te beslissen.

De aanscherping van het adviesrecht heeft aldus vorm gekregen dat op grond van een aan de wet toegevoegde bepaling is geregeld dat het advies van de gemeenteraad door het college van burgemeester en wethouders in acht moet worden genomen bij het toepassen van de bij of krachtens de wet gestelde regels over het beslissen op de aanvraag of het verlenen of onthouden van instemming.

Met dit besluit worden in het Omgevingsbesluit de adviesrechten van de gemeenteraad aangepast aan de nieuwe grondslag in de wet.

---

¹⁶⁰ Kamerstukken II 2018-19, 34986, nr. 53.

Milieueffectrapportage

Diverse partijen (onder ander de Commissie voor de mer, DCMR, IPO, Natuur en Milieu, VNG en VNO/NCW) hebben gereageerd op de aangepaste regelgeving voor milieueffectrapportage. De regels over de milieueffectrapportage zijn met dit besluit slechts beperkt aangevuld, het betreft voornamelijk overnemen van de recente wijzigingen van de Wet milieubeheer.¹⁶¹

Overzicht

Vershillende inbrengers (waaronder VNG en de Commissie voor de mer) vragen om meer toelichting over bepaalde aspecten voor een goede uitvoering in de praktijk. Bijvoorbeeld over de toepassing van milieueffectrapportage bij de nieuwe instrumenten van de Omgevingswet en de wisselwerking tussen milieueffectrapportage met participatie. Hiervan is geconstateerd dat de nota van toelichting niet het meest geschikte instrument is. Dit besluit gaat immers alleen om een beperkt aantal aanpassingen en aanpassing van reeds bestaande toelichtingen is niet mogelijk. Op de website <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/> zal nadere informatie over het onderwerp milieueffectrapportage worden opgenomen, waarmee naar verwachting wordt voorzien in de gevraagde toelichting.

Mer-beoordeling

Het uitgangspunt van de Omgevingswet is dat er géén afzonderlijk mer-beoordelingsbesluit meer hoeft te worden genomen, maar dat dit besluit in het (ontwerp-)besluit kan worden opgenomen. De VNG en de DCMR vragen waar dit uitgangspunt is terug te vinden in de regelgeving.

Naar aanleiding van deze terechte vraag is artikel 11.11 van het Omgevingsbesluit aangevuld met een bepaling die regelt dat het resultaat van de mer-beoordeling en de motivering in het (ontwerp)besluit moeten worden opgenomen. Met deze bepaling is ook de consistentie met de regeling van de plan-mer bewerkstelligd.

Watervergunningen

Water is een onderdeel van het begrip milieu in milieueffectrapportage. Om die reden zijn bepaalde watervergunningen ook onder de mer-(beoordelings)plicht gebracht, met een bepaling die deze vergunningen voor milieueffectrapportage gelijkstelt aan de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit. Netbeheer Nederland vraagt hoe is geregeld dat deze gelijkstelling ook doorwerkt in de aangewezen besluiten in bijlage V.

Naar aanleiding van deze reactie is aan artikel 11.6, derde lid, een onderdeel toegevoegd dat expliciet deze gelijkstelling toevoegt aan de aangewezen besluiten in de kop van kolom 4 van bijlage V bij het Omgevingsbesluit.

Divers

VNO/NCW betuigt steun voor het handhaven van de zes weken termijn voor het bevoegd gezag om een advies reikwijdte en detailniveau op te stellen omdat dat meer zekerheid biedt aan bedrijven.

Tot slot zijn hebben andere van IPO, VNO-NCW en DCMR enkele losse reacties en suggesties ingebracht die hebben geleid tot aanvullingen van paragraaf 5.6 van deze toelichting en in een enkel geval tot een verbetering van de artikelen.

---

¹⁶¹ De wet van 25 januari 2017 tot wijziging van de Wet milieubeheer en de Crisis- en herstelwet in verband met de uitvoering van Richtlijn 2014/52/EU van het Europees parlement en de Raad van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (PbEU 2014, L 124) (implementatie herziening mer-richtlijn), Stb. 2017, 30 en Stb. 2017, 169.

VTH

Basistakenpakket

Door voornamelijk het IPO en de VNG zijn opmerkingen gemaakt over het basistakenpakket. Zo vonden zowel het IPO en de VNG onvoldoende duidelijk welke keuzes zijn gemaakt voor de aanwijzing van het basistakenpakket.

Voor het basistakenpakket geldt dat uitgangspunt is dat deze taken zoveel mogelijk ongewijzigd worden opgenomen in het stelsel van de Omgevingswet. Vanwege het nieuwe stelsel is een één op één wijziging echter niet mogelijk. Naar aanleiding van de consultatie zijn de gemaakte keuzes nader verduidelijkt met als uitgangspunt een robuust VTH-stelsel. Ook is verduidelijkt dat geluid, geur en trilling onderdeel zijn van de milieubelastende activiteiten die worden geregeld in het besluit activiteiten leefomgeving. Ook is verduidelijkt dat de reikwijdte van de categorie 'omgevingsplanactiviteit van provinciaal belang' alleen betrekking heeft op de milieubelastende-, bouw- of sloopactiviteiten.

DSO

Uitbouw DSO

Door diverse partijen worden opmerkingen gemaakt naar aanleiding van het feit dat de landelijke voorziening van het DSO stapsgewijs wordt doorontwikkeld. Zo vraagt de Integrale Adviescommissie Omgevingswet om duidelijkheid te verschaffen over waar informatie te vinden is. Hierover is informatie toegevoegd aan de nota van toelichting. Ook vragen deze Adviescommissie en het Adviescollege toetsing regeldruk te verduidelijken wanneer en op welke wijze besluitvorming plaatsvindt over de uitbouw van de landelijke voorziening. Over de wijze van waarop besluitvorming over de uitbouw van het DSO zal plaatsvinden zijn afspraken gemaakt in de beheerovereenkomst voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet Landelijke Voorziening dat op 18 december 2018 is gesloten.¹⁶² De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal de Kamer en gebruikers blijven informeren over de doorontwikkeling en uitbouw van het DSO. Meer specifiek zal dit gebeuren zodra interbestuurlijk is besloten over de verdere aanpak van de uitbouw van het DSO en de informatie die daarmee ontsloten gaat worden. Ook zal deze informatie worden ontsloten via de website Aandeslagmetdeomgevingswet.nl. Daarnaast vraagt het adviescollege toetsing regeldruk om bij de uitbouw van het DSO te starten met die koppelingen tussen systemen die frequent en voor een groot aantal verplichtingen door (mede)overheden, burgers en bedrijven worden benut. Dit voorstel wordt betrokken bij de voorbereiding van de uitbouw van het DSO. Voor wat betreft de uitbouw van het DSO vraagt het adviescollege toetsing regeldruk naar een regeldruk analyse en naar het betrekken daarvan in de besluitvorming over het DSO. Het voornemen is om in 2020 onderzoek te doen naar de kosten en baten van het DSO, inclusief de regeldruk effecten. De resultaten van dit onderzoek kunnen worden betrokken bij de interbestuurlijke besluitvorming (Rijk, VNG, IPO, Unie van Waterschappen) over de uitbouw van het DSO na inwerkingtreding van het stelsel in 2021.

Ontsluiten van informatie over de fysieke leefomgeving

Door de VEWIN wordt gevraagd om elektronische beschikbaarstelling van kaarten waarin grondwaterbeschermingsgebieden en waterwinlocaties voor oppervlaktewater zijn opgenomen, en ook van kaarten met aangewezen aanvullende structurele (grondwater) voorraden en nationale grondwaterreserves. De Unie van Waterschappen vindt het wenselijk dat de onderhoudsplichten en verplichtingen, die zijn opgenomen in de onderhoudslegger, via de landelijke voorziening worden ontsloten. Deze wensen moeten worden ingebracht in de interbestuurlijke besluitvorming over de uitbouw van de landelijke voorziening. De ontsluiting van informatie over de fysieke leefomgeving is onderdeel van de uitbouw. De grondwaterbeschermingsgebieden zullen overigens worden

---

¹⁶² Bijlage bij Kamerstukken II 2018/19, 33118, nr. 116.

opgenomen in de omgevingsverordeningen, en daarmee ook beschikbaar zijn in de landelijke voorziening van het DSO.

Ontsluiting van informatie uit besluiten en andere rechtsfiguren op grond van de Omgevingswet

De VNG en de G40 vragen ervoor te zorgen dat gemeenten via de landelijke voorziening de verleende omgevingsvergunningen kunnen tonen. Naar aanleiding van het advies van het bureau ICT-toetsing is interbestuurlijk afgesproken welke documenten de landelijke voorziening bij inwerkingtreding van de Omgevingswet moet kunnen tonen. De omgevingsvergunning maakt geen onderdeel uit van dit basisniveau. Deze wens zal door de betrokken partijen moeten worden ingebracht in de besprekingen over de uitbouw van het DSO, die in het voorjaar van 2019 worden gevoerd. Het Interprovinciaal Overleg vraagt in welke vorm ontwerpbesluiten beschikbaar komen in de landelijke voorziening. De nota van toelichting is op dit punt aangevuld.

Relatie generieke publicatievoorziening en de landelijke voorziening van het DSO

De G40 vraagt om op korte termijn inzicht te verschaffen in de grondslagen van het DSO, zodat gemeenten in 2019 al kunnen starten met de voorbereiding voor het werken met het DSO. Daarbij vraagt de G40 ook naar de standaarden en verplichtingen voor de publicatie van besluiten en andere rechtsfiguren, die zullen worden opgenomen in de Bekendmakingswet. Bij de ontwikkeling van de genoemde standaarden worden VNG, IPO en UvW nadrukkelijk betrokken. Eind december 2018 is een versie van deze standaarden opgeleverd. De ministeriële regeling waarin de verplichting wordt opgenomen om de standaard te gebruiken, zal in 2020 worden vastgesteld, maar dit betreft alleen het juridisch vastleggen van het gebruik van deze standaard. Ook vraagt de G40 om het mogelijk te maken om ook de achterliggende stukken bij ontwerpbesluiten elektronisch beschikbaar te stellen. Deze wens wordt gedeeld door Natuur en Milieu. Ook dit zal via de Bekendmakingswet worden geregeld. Wel is in deze nota van toelichting aangegeven hoe dit zal worden geregeld.

De VNG vraagt om de verhouding tussen de landelijke voorziening van het DSO en de generieke publicatievoorziening goed uit te werken. Ook het interprovinciaal overleg heeft zorgen hierover. In het kader van het invoeringsspoor van de Omgevingswet en in het kader van de wijziging van de Bekendmakingswet wordt dit verder uitgewerkt. Bij de bouw van de landelijke voorziening wordt ook goed afgestemd met de bouwers van de generieke publicatievoorziening. Er vindt regelmatig afstemming plaats tussen deze drie trajecten.

Aanwijzen van besluiten en andere rechtsfiguren voor beschikbaarstelling via DSO

Onder andere de G40 stelt voor om in artikel 14.4 een delegatiebevoegdheid op te nemen om bij ministeriële regeling nieuwe besluiten toe te kunnen voegen aan de besluiten die het Kadaster in de landelijke voorziening moet ontsluiten. Dit voorstel is niet overgenomen, omdat artikel 20.26 van de Omgevingswet geen mogelijkheid tot delegatie kent.

Verwerking van persoonsgegevens

- Verwerking van persoonsgegevens over anderen dan indieners
De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) vraagt om de verwerking van persoonsgegevens van anderen dan de indiener in het Omgevingsbesluit zo mogelijk nader te preciseren. Dit heeft geleid tot aanpassing van artikel 14.10 eerste lid, onder b.
- Burgerservicenummer (BSN). De AP merkt op dat advies uit de Privacy Impact Assessment (PIA) over het gebruik van het burgerservicenummer niet correct verwerkt is in artikel 14.9. In de consultatieversie van dit artikel wordt gesproken over het verwerken van het BSN van gebruikers en indieners, terwijl in de toelichting wordt aangegeven dat alleen van indieners van een bericht een BSN wordt verwerkt. Dit artikel is aangepast conform de aanbeveling uit de PIA.
- Bewaartermijnen
De AP merkt op dat de genoemde bewaartermijnen in de consultatieversie van dit besluit

volgens de tekst maximale termijnen zijn. Volgens de AP suggereert deze term dat per bewaard gegeven afwegingsruimte bestaat om in voorkomende gevallen gegevens ook minder lang te bewaren. De AP verzoekt om duidelijk te maken of de genoemde termijnen vaste termijnen zijn of maximumtermijnen en daarbij ook aan te geven hoe de afweging gemaakt wordt om in voorkomende gevallen gegevens minder lang te bewaren. De nota van toelichting is op dit punt aangepast.

De Unie van Waterschappen geeft aan problemen te voorzien met de bewaartermijn van maximaal drie maanden. De bewaartermijn wordt verlengd tot maximaal een jaar, met dien verstande dat met de beheerder van het digitaal loket nadere afspraken zullen worden gemaakt over deze termijn. De artikelen en de nota van toelichting zijn op dit punt aangepast.

- **Wet digitale overheid**

De AP adviseert om in de nota van toelichting in te gaan op de relatie tussen de landelijke voorziening en de Wet digitale overheid ten aanzien van de identificatie van gebruikers en indieners van de landelijke voorziening. Informatie hierover is toegevoegd aan de nota van toelichting en de artikelsgewijze toelichting.

Formulieren

Door onder andere de Unie van Waterschappen en het Interprovinciaal Overleg zijn opmerkingen gemaakt over artikel 14.3 uit de consultatieversie van het Omgevingsbesluit. Volgens dit artikel zou voor het indienen van een papieren bericht altijd gebruik moeten worden gemaakt van een uitdraai van het elektronisch formulier. Dat leek deze partijen niet werkbaar. In overleg met vertegenwoordigers van de koepels is geconcludeerd dat de in de consultatieversie opgenomen formulering geen recht doet aan de complexe werkelijkheid van het formulier dat door de landelijke voorziening wordt gegenereerd op basis van de activiteiten die een initiatiefnemer op een specifieke locatie wil gaan uitvoeren. Dit artikel is daarom geschrapt. In de nota van toelichting is in paragraaf 5.9.3 een passage opgenomen over de manier waarop een bericht kan worden ingediend in situaties dat indiening via de landelijke voorziening ongewenst is. Ook is aangegeven hoe initiatiefnemers die minder digitaal vaardig zijn een bericht kunnen indienen.

Uitwerking grondslag artikel 20.23 jo 20.26 Omgevingswet

Zowel de Autoriteit Persoonsgegevens als de Unie van Waterschappen vroegen aandacht voor de uitwerking van de grondslag in artikel 20.23 jo. 20.26, tweede lid, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, door te regelen welke bestuursorganen bepalen voor welke onderdelen van de in dit besluit aangewezen in de landelijke voorziening te ontsluiten informatie geldt dat deze niet aan een ieder beschikbaar wordt gesteld op grond van artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur. In reactie hierop kan worden opgemerkt dat artikel 14.4 van dit ontwerpbesluit bepaalt welke informatie door het Kadaster via de landelijke voorziening moet worden ontsloten. Dit betreft informatie uit omgevingsvisies, omgevingsplannen, waterschapsverordeningen, omgevingsverordeningen, projectbesluiten, de omgevingsregeling en de ontwerpen daarvan. Omdat voor de ontsluiting van deze informatie gebruik wordt gemaakt van al eerder openbaar gemaakte informatie via generieke officiële overheidspublicaties, hoeft deze grondslag in dit Invoeringsbesluit niet verder te worden uitgewerkt.

Projectbesluit in landelijke voorziening

Voor het projectbesluit geldt een overgangperiode, omdat er de eerste jaren na de inwerkingtreding van de Omgevingswet projectbesluiten worden genomen voor gebieden waarvoor nog geen omgevingsplan bestaat dat geheel aan de verplichtingen van de Omgevingswet voldoet. Tijdens de overgangperiode geldt dat het projectbesluit het omgevingsplan niet hoeft te wijzigen. ProRail en RWS hebben opmerkingen gemaakt over de wijze waarop het projectbesluit in de overgangperiode in de landelijke voorziening wordt getoond. Bij de ontwikkeling van de publicatiestandaard voor het projectbesluit wordt rekening gehouden met deze situatie. Er vindt

nog overleg plaats met diverse partijen over de precieze invulling van deze standaarden. Daarin wordt ook aandacht besteed aan de vragen van ProRail en RWS.

Technische storingen

De Unie van Waterschappen (UvW) geeft aan dat regels over technische storingen ontbreken bij gegevensbeheer. In het kader van de Invoeringsregeling zal worden bezien of en zo ja, welke juridische regels hiervoor nodig zijn.

Ook vraagt de UvW duidelijkheid over wanneer een aanvraag is ingediend en de beslistermijn zal aanvangen, mede in relatie tot technische storingen bij het ontvangen van een bericht door het bevoegd gezag. De artikelsgewijze toelichting bij artikel 14.1 is op dit punt aangevuld. Daarin wordt aangegeven dat het tijdstip van indiening in de landelijke voorziening geldt als het tijdstip van ontvangst door het juiste bevoegd gezag. Op dat tijdstip gaat een eventuele beslistermijn lopen.

MKB-toets DSO

Door VNO-NCW is gevraagd om een MKB-toets te doen om te zorgen dat het DSO begrijpelijk en bruikbaar is voor MKB-ondernemers. Ook in de Tweede Kamer is bij de behandeling van de Invoeringswet Omgevingswet een motie ingediend om een MKB-toets te doen voor de invoering van het DSO. Het MKB is op dit moment al betrokken bij de ontwikkeling van het DSO. Deze betrokkenheid zal in het voorjaar van 2019 verder worden geïntensiveerd.

Overige opmerkingen

In het kader van de consultatie van het Invoeringsbesluit zijn door diverse partijen detailopmerkingen gemaakt over de artikelen en de nota van toelichting, bijvoorbeeld over de archivering van toepasbare regels of het aanpassen van vooraf ingevulde gegevens. Een deel van deze opmerkingen hebben geleid tot aanpassing van de betreffende teksten. Daarnaast hebben partijen inhoudelijke vragen gesteld of vragen gesteld over proces of planning die zich niet lenen voor beantwoording via de nota van toelichting. De antwoorden zijn in een gesprek met de indiener beantwoord of worden via de website Aandeslagmetdeomgevingswet.nl beantwoord.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft aangegeven een botsproefachtige sessie te willen houden over de werking van het DSO, waarin onder meer de verwerking in het DSO van vernietiging van besluiten of het zelf in de zaak voorzien door de rechter aan de orde zal komen. Dit voorjaar worden voorbereidingen voor deze sessie getroffen. Daarom heeft de Afdeling bestuursrechtspraak nu geen inhoudelijke reactie gegeven op de regeling van het DSO in het Invoeringsbesluit.

9.4 Reacties bij het overgangsrecht

Overzicht stelsel overgangsrecht

Uit de consultatie blijkt brede steun voor het overgangsrecht zoals dat is opgenomen in dit besluit. Wel wordt gewezen op het belang om dit overgangsrecht helder uit te leggen voor de gebruikers. Zo geeft de Raad voor de rechtspraak aan dat het ontwerpbesluit voorziet in een grote materiële continuïteit ten opzichte van de huidige situatie, ondersteund door het overgangsrecht zoals dat is neergelegd. Ook VNO NCW en de Integrale Adviescommissie Omgevingswet geven steun aan de regels voor het overgangsrecht, maar wijzen beide op het belang om voor de praktijk een heldere uitleg te geven over het overgangsrecht. Daarnaast wordt onder meer door VNO-NCW maar ook door de Metaalunie erop wordt gewezen dat bedrijven bij inwerkingtreding niet plots met strengere regels geconfronteerd mogen worden.

Uitgangspunt van het overgangsrecht is, net als bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, de initiatiefnemer onder dezelfde condities zijn activiteit moet kunnen blijven voortzetten en dat de

omgeving gelijkwaardig wordt beschermd. Weliswaar wijzigt de formele wettelijke grondslag voor bijvoorbeeld meldingen, kennisgevingen, gelijkwaardige maatregelen en maatwerkvoorschriften, maar de voorwaarden waaronder de activiteit mag worden verricht blijven gelijk. Zo is in de bruidsschat bijvoorbeeld geregeld dat vergunningvoorschriften van bedrijven bij inwerkingtreding voortgaan op regels over hetzelfde onderwerp in de bruidsschat. Dit continueert de bescherming voor de omgeving bij inwerkingtreding en zorgt ervoor dat een initiatiefnemer niet plots met andere regels van doen krijgt.

Het belang van een heldere uitleg van het overgangsrecht voor degenen die met deze regels aan de slag zullen gaan wordt volledig onderschreven. Mede naar aanleiding van het advies van de Integrale Adviescommissie Omgevingswet en de consultatie is in de toelichting van dit besluit en de op de website voorzien in extra informatie over het overgangsrecht. Zo is de toelichting van het besluit nader aangevuld en is informatie op de website www.omgevingswetportaal.nl aangevuld. In lijn met het advies van de commissie worden lokale overheden via het Rijk, de VNG, het IPO en de UvW en via het interbestuurlijke programma 'Aan de Slag met de Omgevingswet' in staat gesteld te leren van elkaar. Op diverse plekken in het land worden sessies georganiseerd, waar kennis en goede voorbeelden uit de praktijk gedeeld worden. De VNG, Aan de Slag met de Omgevingswet en het ministerie van Buitenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verzorgen aanvullend halfjaarlijks sessies waarbij professionals uit de uitvoeringspraktijk worden bijgepraat over de laatste stand van zaken van de omgevingswetgeving. Het overgangsrecht is daarbij eerder aan bod gekomen en zal ook opnieuw aan bod komen.

Meldingen

IPO, VNG, de Omgevingsdienst Flevoland en de Metaalunie hebben gereageerd op het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 8.1. Die reacties gingen onder meer over de bepalingen in artikel 8.1.1 waarin overgangsrecht is opgenomen voor de situatie dat er naar aanleiding van een melding een besluit zou worden genomen, bijvoorbeeld een besluit tot het stellen van een maatwerkvoorschrift. Ook werd de vraag gesteld hoe artikel 8.1.2, eerste lid, gelezen moet worden. De inbrengers vonden het niet duidelijk of het gaat om de gegevensverstrekking die bij een melding moet worden gedaan of om een periodieke informatieverplichting, bijvoorbeeld gegevens die jaarlijks moeten worden verstrekt.

Naar aanleiding van deze inbreng is de regeling zodanig aangepast dat duidelijk is dat indien een melding is gedaan, met de activiteit mag worden gestart en dat niet eerst de procedure tot het stellen van een maatwerkvoorschrift afgewacht hoeft te worden. Om dit te verduidelijken zijn artikel 8.1.1, derde en vijfde lid geschrapt. Artikel 8.1.2 is gewijzigd zodat het duidelijk is dat deze bepaling alleen gaat over een periodieke informatieverplichting.

Overgangsrecht Crisis- en herstelwet

De VNG heeft een aantal opmerkingen gemaakt over het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 8.2.12 en de toelichting bij dat artikel. De VNG wil graag dat voor bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte een langere termijn geldt om te komen tot een omgevingsplan. Verder wordt er een overgangsbepaling gemist voor het experiment met kostenverhaal, bedoeld in artikel 7v van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet. De VNG is van mening dat het voor het experiment kostenverhaal, wegens de financiële gevolgen, onredelijk wordt geacht om per 1 januari 2029 te voldoen aan de Omgevingswet zoals deze zal luiden na de inwerkingtreding van de Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet.

De wens van de VNG om voor bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte een langere termijn te laten gelden wordt niet gevolgd. Om te voorkomen dat het oude en nieuwe regime te lang naast elkaar blijven bestaan is met de VNG de afspraak gemaakt dat gemeenten de tijd hebben tot 2029

om het tijdelijke deel van het omgevingsplan om te bouwen tot een omgevingsplan.¹⁶³ Bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte vallen ook onder het tijdelijke deel van het omgevingsplan. Het is voor de uitvoeringspraktijk van belang dat uiterlijk 2029 het tijdelijke deel is omgebouwd tot een omgevingsplan. Daarnaast is het ook vanuit het oogpunt van uniformiteit in het overgangsrecht belangrijk dat ook voor dergelijke bestemmingsplannen geen uitzondering wordt gemaakt.

Voor het experiment kostenverhaal is in artikel 8.2.12 een onderdeel toegevoegd waarmee geregeld is dat het experiment kostenverhaal na 1 januari 2029 mag worden voortgezet. Ten slotte is naar aanleiding van de consultatiereactie van de VNG over ontwikkelingsgebieden en artikel 7c van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet de toelichting bij artikel 8.2.12 verduidelijkt.

9.5 Reacties bij de bruidsschat

Uit de consultatie blijkt een brede steun voor de bruidsschat. Zowel de Unie als de VNG hebben waardering gegeven voor het feit dat via de bruidsschat wordt voorkomen dat voormalige rijksregels vervallen voordat decentrale overheden nieuwe regels hebben gesteld. Ook de Afdeling advisering van de Raad van State wijst in haar advies op het belang van de bruidsschat voor een gelijkwaardig beschermingsniveau bij inwerkingtreding. Wel zijn door de VNG en door diverse gemeenten diverse vragen gesteld over de bruidsschat en suggesties gedaan waarvan dankbaar gebruik is gemaakt ter verbetering van de bruidsschat. Op hoofdlijnen wordt op deze opmerkingen hieronder ingegaan.

Reikwijdte bruidsschat

De VNG stelt dat in het algemeen de overwegingen niet duidelijk zijn waarom er voor sommige onderwerpen is gekozen om deze op te nemen in de bruidsschat en niet in de landelijke wet- of regelgeving.

Bij de totstandkoming van de vier AMvB's zijn ook keuzes gemaakt ten aanzien van het toepassingsbereik van algemene rijksregels. Deze keuzes zijn in paragraaf 4.2.3 ('Decentraal tenzij' bij toepassingsbereik activiteiten) en paragraaf 4.8.1 (Omgaan met milieugebruiksruimte binnen rijksregels) van het algemeen deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving toegelicht¹⁶⁴. De reikwijdte van de bruidsschat is dus gebaseerd op deze hoofdkeuze: een onderwerp dat niet langer geregeld wordt in de rijksregels, wordt geregeld in de bruidsschat zodat bij inwerkingtreding geen lacune ontstaat. Naar aanleiding van de consultatie is bezien of, gelet op deze in de AMvB's gemaakte hoofdkeuze, er aanleiding is om bepaalde regels toch nog in de rijksregels op te nemen en niet in de bruidsschat. Naar aanleiding van de inbreng van de Unie van Waterschappen is de keuze gemaakt om de uitzonderingsregels over lozingen van afvalwater van glastuinbouwbedrijven niet in de bruidsschat maar alsnog in de rijksregels (het Besluit activiteiten leefomgeving) op te nemen. Opname van de regels via de bruidsschat in alle waterschapsverordeningen zou betekenen dat die regels voor de meeste situaties weer zouden moeten worden geschrapt of aangepast. Verder is naar aanleiding van de inbreng van de VNG geconcludeerd dat zowel in de bruidsschat als in de omgevingsregeling algemene indieningsvereisten voor vergunningaanvragen zijn opgenomen. Dit heeft ertoe geleid dat de algemene indieningsvereisten in de bruidsschat zijn geschrapt. Voor het overige heeft de consultatie-inbreng niet geleid tot aanpassingen aan de reikwijdte van de bruidsschat.

---

¹⁶³ Kamerstukken II 2018/19, 34986, nr. 3, p. 100.

¹⁶⁴ Stb. 2018, 293, p. 564 en verder en p. 579 en verder.

De bruidsschat in relatie tot het Besluit kwaliteit leefomgeving

Door de VNG zijn vragen gesteld over de bruidsschat, in relatie tot de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Bij inwerkingtreding voldoen namelijk niet alle bruidsschatregels aan alle instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De VNG vraagt om in ieder geval te om de relatie tussen de bruidsschat en de instructieregels te verhelderen.

De regels in de bruidsschat vormen veelal een goede invulling van de instructieregels in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dat geldt echter in mindere mate voor de onderwerpen geur, geluid en trillingen. Hoewel de instructieregels een gelijkwaardig beschermingsniveau bieden ten opzichte van het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Wet geurhinder en veehouderij, zijn in de instructieregels namelijk diverse harmonisering doorgevoerd. Gelet op deze instructieregels zullen gemeenten voor het einde van de overgangsfase van het omgevingsplan zelf keuzes moeten maken over de invulling van deze instructieregels in hun omgevingsplan. Als deze invulling door het Rijk in de bruidsschat zouden worden gemaakt zou dat, bij inwerkingtreding, op sommige locaties kunnen leiden tot soepelere of strengere regels. Dat is niet in lijn met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet waarin is bepaald dat de bruidsschat moet voorzien in regels die gelijkwaardig zijn aan de rijksregels die worden overgedragen. Indien de invulling door het Rijk zou worden gedaan zou het Rijk treden in de afwegingsruimte die juist door lokale overheden moeten worden gemaakt. Bovenstaande voorkomt bovendien dat bedrijven twee keer wijzigingen in de regelgeving ondervinden: eerst bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet en vervolgens bij de locatiespecifieke uitwerking door de gemeente. Mede naar aanleiding van de inbreng van de VNG is de relatie tussen de bruidsschatregels en de instructieregel van het Besluit kwaliteit leefomgeving op diverse plekken verduidelijkt. Deze verduidelijking is te vinden in paragraaf 7.5 van het algemeen deel van de toelichting, in de artikelsgewijze toelichting en in een tabel op de website www.omgevingswetportaal.nl. Deze tabel zal nog worden aangevuld met extra informatie.

De bruidsschat in relatie tot voorschriften van bestaande omgevingsvergunningen

De Omgevingsdienst Flevoland vroeg waarom in de algemene bepalingen niet wordt geregeld dat, bij inwerkingtreding, bestaande vergunningvoorschriften boven de bruidsschatregels gaan. Een dergelijke regeling zorgt ervoor dat bij inwerkingtreding een vergunde activiteit onder dezelfde condities kan worden voortgezet. In de consultatieversie was al voorzien in een regeling die erin voorziet dat bestaande voorschriften voorgaan boven de bruidsschat. Dit was echter specifiek per paragraaf geregeld. Gelet op het belang van de inzichtelijkheid van een dergelijke overgangsbepaling is mede naar aanleiding van deze consultatie ervoor gekozen hierover een algemene bepaling is op te nemen in artikel 2.1 van de bruidsschat. Daardoor is de inzichtelijkheid van de bepaling vergroot.

De bruidsschat in relatie tot bestemmingsplannen verbrede reikwijdte

De VNG en de G40 wijzen erop dat bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte op onderdelen kunnen afwijken van bepalingen bij of krachtens de Wet ruimtelijke ordening en de Wet milieubeheer. Zowel deze bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte als de bruidsschatregels worden bij inwerkingtreding onderdeel van het tijdelijke deel van het omgevingsplan. Daarmee kan een situatie ontstaan dat het omgevingsplan bij inwerkingtreding tegenstrijdige regels kan bevatten. Om te waarborgen dat bij inwerkingtreding de regels van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte wordt gecontinueerd is in artikel 2.1 voorzien in een bepaling dat in een dergelijke situatie de regels in het bestemmingsplan verbrede reikwijdte voorgaan op de bruidsschatregel.

Bruidsschatregels met betrekking tot bouwwerken, open erven en terreinen

Naar aanleiding van consultatie die is ingebracht door de VNG en diverse gemeenten is de manier waarop het repressief welstandstoezicht, afkomstig uit de Woningwet, in de bruidsschatregels was opgenomen aangepast. In plaats van een mogelijkheid voor het bevoegd gezag om een

maatwerkvoorschrift over het uiterlijk van bouwwerken te stellen, is ervoor gekozen een inhoudelijke regel over repressief welstand op te nemen op grond waarvan het bevoegd gezag kan handhaven. Op deze manier is de materiele inhoud beter kenbaar. In de regel zal bij overtreding van de regel het bevoegd gezag een maatwerkvoorschrift op leggen om duidelijk te maken op welke onderdelen het bouwwerk in ernstige mate in strijd is met eisen van welstand. In de bruidsschat wordt echter niet vastgelegd dat dit altijd met een maatwerkvoorschrift gedaan moet worden, dat past namelijk niet in de systematiek van het nieuwe stelsel.

Op de aansluitplicht op het distributienet voor warmte is onder het huidig recht overgangsrecht uit het Bouwbesluit 2012 van toepassing. Naar aanleiding van een opmerking van de Omgevingsdienst NZKG is dit overgangsrecht betrokken bij het artikel over de aansluitplicht op het distributienet voor warmte zoals dat in de bruidsschat is opgenomen.

De regeling over het ruimtelijk vergunningvrij bouwen is mede naar aanleiding van opmerkingen van VNG, IPO, diverse gemeenten en de Omgevingsdienst NZKG aangepast. De regeling voor bijbehorende bouwwerken, erf- en terreinafscheidingen hoger dan een meter en het gebruik van mantelzorgwoningen wordt niet landelijk uniform in het Besluit bouwwerken leefomgeving geregeld, maar in de bruidsschat opgenomen. De bruidsschat voorziet in een gelijkwaardige overgang naar het nieuwe stelsel, vervolgens kunnen gemeenten op deze onderwerpen bepalen welke inhoudelijke én welke procedurele regels voor deze activiteiten gaan gelden. Zie ook paragraaf 9.4.2 van deze toelichting over het Besluit bouwwerken leefomgeving, en afdeling 3.2 over het geheel aan regels over vergunningvrij bouwen.

Naar aanleiding van vragen van diverse gemeenten is het beoordelingskader voor de ruimtelijke vergunningplicht zodanig specifiek gemaakt dat alleen regels over bouwwerken die ook onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht onderdeel van het beoordelingskader voor de bouwactiviteit zijn, hier deel van uit maken.

Milieubelastende activiteiten: algemeen toepassingsbereik

Door onder meer VNG, en ProRail zijn opmerkingen gemaakt over het toepassingsbereik van de bruidsschat voor milieubelastende activiteiten. Zo zijn er knelpunten geconstateerd voor spoorwegemplacementen, verkeer in tunnels en voor evenementen waarvoor geluidregels zijn gesteld in of bij de Algemene plaatselijke verordening.

Dit heeft geleid tot aanpassing en verduidelijking van het algemeen toepassingsbereik op onder meer deze punten. Daarnaast worden onderhoudswerkzaamheden op terreinen uitgezonderd van het toepassingsbereik van de afdeling milieubelastende activiteiten. Hiermee is tegemoetgekomen aan de consultatie-inbreng.

Bruidsschatregels over energiebesparing

Diverse partijen hebben gevraagd of het nog mogelijk is om voor milieubelastende activiteiten die niet langer door het Rijk worden geregeld, zoals supermarkten, een energiebesparingsonderzoek te eisen, zoals in artikel 2.15 van het Activiteitenbesluit milieubeheer staat.

Het is voor deze milieubelastende activiteiten inderdaad ook onder de Omgevingswet mogelijk om een dergelijk onderzoek te vragen indien dat volgens de gemeente noodzakelijk. In dat geval kan de gemeente via een maatwerkvoorschrift een energiebesparingsonderzoek worden geëist. Deze mogelijkheid is naar aanleiding van de consultatie in de toelichting verduidelijkt.

Bruidsschatregels over geluidhinder

Er zijn door de VNG en diverse gemeenten verschillende vragen gesteld over een 'geluidgevoelig gebouw' in relatie tot de bruidsschat. Zo was onder meer het toepassingsbereik van de paragraaf niet duidelijk. Er zijn daarnaast vragen gesteld over het buitenbeschouwing laten van onversterkt stemgeluid bij het bepalen van het geluid door een activiteit. Deze bepaling wijkt af van het

Activiteitenbesluit milieubeheer. De inbrengers vrezen dat deze uitzondering leidt tot knelpunten bij de handhaving.

Naar aanleiding van de consultatie zijn de artikelen over het toepassingsbereik van de paragraaf geluidhinder en het artikel over waar waarden gelden sterk vereenvoudigd en de toelichting is verduidelijkt. Het begrip Wgh-gevel is geschrapt met het oog op de introductie van de niet-geluidgevoelige gevel in het Aanvullingsbesluit geluid. Daarmee is aan de wens om de regeling te verduidelijken tegemoetgekomen.

Naar aanleiding van de consultatie wordt aangesloten bij de regeling over het uitzonderingen voor stemgeluid in het Activiteitenbesluit milieubeheer, die bekend is bij de uitvoeringspraktijk.

Bruidsschatregels over geurhinder: geurgevoelig object en geurgevoelig gebouw

Naar aanleiding van de inbreng van de gemeente Almere, die erop wijst dat de paragraaf over geurhinder onduidelijk is, zijn de bepalingen en het toepassingsbereik van paragraaf 2.3.6 over geurhinder, vereenvoudigd en verduidelijkt. Onder meer is het toepassingsbereik aangepast. Ook het begrip 'geurgevoelig object' is uitgebreid met nog te bouwen geurgevoelige gebouwen. Hiermee is tegemoetgekomen aan de gewenste verduidelijking.

Naar aanleiding van de consultatie is ook geconstateerd dat de bepalingen over 'geur bij een dierenverblijf voor het houden van landbouwhuisdieren en paarden en pony's die gehouden worden voor het berijden', niet gelijkwaardig zijn overgenomen ten opzichte van het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Wet geurhinder en veehouderij. Naar aanleiding van de consultatie zijn de artikelen zo aangepast dat de waarden en afstanden alleen gelden bij beginnen, uitbreiden of wijzigen van de activiteit. Verder zijn deze regels afgestemd op de instructieregels in het Besluit kwaliteit leefomgeving, zoals die worden gewijzigd in deel 4 van dit besluit. Dit houdt onder meer in dat de regels voor geurhinder door het houden van fokteven voor nertsen in dierenverblijven, is verplaatst naar een aparte subparagraaf.

Bruidsschat: vergunningplichten, aanvraagvereisten en beoordelingsregels

Diverse gemeenten hebben erop gewezen dat dezelfde algemene aanvraagvereisten voor omgevingsvergunningen zowel zijn opgenomen in de bruidsschat als in de landelijke geregelde algemene aanvraagvereisten van de ontwerp- Omgevingsregeling.

Die aanvraagvereisten zijn van toepassing op een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 5.1 van de Omgevingswet. In de bruidsschat gaat het ook om omgevingsvergunningen als bedoeld in artikel 5.1 van de Omgevingswet. Om die reden zijn de algemene aanvraagvereisten als bedoeld in paragraaf 7.1.1 van de Omgevingsregeling van toepassing. Het betreffende artikel is mede naar aanleiding van de consultatie uit de bruidsschat geschrapt om daarmee een dubbele regeling te voorkomen.

Door de gemeente Almere is aangegeven dat het overzichtelijker is om vergunningplichten, aanvraagvereisten en beoordelingsregels per activiteit bij elkaar te zetten. Voor een aantal milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in het Besluit activiteiten leefomgeving is de vergunningplicht opgenomen in de bruidsschat. Een voorbeeld daarvan is de vergunningplicht in de bruidsschat voor zendmasten.

Meerdere inbrengers hebben opgemerkt dat er een dubbeling is met vergunningplichten in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Naar aanleiding van deze inbreng zijn de paragrafen over vergunningplichten voor milieubelastende activiteiten, aanvraagvereisten en beoordelingsregels samengevoegd waardoor deze regels inzichtelijker zijn. Naar aanleiding van deze inbreng is ook goed gekeken of ten onrechte een vergunningplicht is opgenomen in de bruidsschat. Deze inbreng heeft geleid tot het schrappen van de vergunningplicht in de bruidsschat voor het houden van landbouwhuisdieren en voor zendmasten.

Verder zijn per vergunningplicht, op de activiteit afgestemde aanvraagvereisten opgenomen. Hierdoor is aan het licht gekomen dat aanvraagvereisten en beoordelingsregels voor vergistingsinstallaties in de bruidsschat zien op aan te houden afstanden, terwijl voor deze activiteit vaste afstanden gelden op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving. Zodoende zijn deze vergunningplichten in de bruidsschat geschrapt. Wel gelden er bij vergistingsinstallaties voor verschillende situatie nog vergunningplichten op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving.

9.6 Wijzigingen naar aanleiding van de parlementaire behandeling

Een deel van de aanvullingen in dit besluit komt voort uit de parlementaire behandeling. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden tussen de parlementaire behandeling van andere wet- en regelgeving, voorafgaand aan de voorhang van dit besluit en de parlementaire behandeling van dit besluit zelf. Die laatste moet nog plaatsvinden.

Parlementaire behandeling van andere wet- en regelgeving met gevolgen voor dit besluit

Een deel van de aanvullingen komt voort uit de parlementaire behandeling van de vier AMvB's¹⁶⁵. Het gaat daarbij om twee moties: de motie Ronnes¹⁶⁶ over landelijke fiets- en wandelroutes en om de motie Veldman-Cegerek¹⁶⁷ over de onderbouwing van decentrale omgevingswaarden.

De motie Ronnes vraagt om in de AMvB's op grond van de Omgevingswet te borgen dat bestaande recreatieve wandel- en fietsroutes ten minste in stand blijven. De motie is zo uitgewerkt dat voor zover een omgevingsplan voorziet in nieuwe ontwikkelingen die bepaalde landelijke fiets- en wandelroutes kunnen doorsnijden, het belang van de instandhouding van deze fiets- en wandelroutes bij het omgevingsplan wordt betrokken. Daartoe is via dit Invoeringsbesluit in hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving een instructieregel ingevoegd die ervoor zorgt dat het belang van bestaande landelijke fiets- en wandelroutes een plek heeft in de besluitvorming over het omgevingsplan. Ook wordt in deze nota van toelichting verwezen naar een handreiking, waarin wordt aangegeven, hoe bij een doorkruising van een route door bijvoorbeeld een nieuwe weg, gehandeld kan worden. Hoewel het kabinet het belang van recreatieve wandel- en fietsroutes onderschrijft, is zoals ook eerder aangegeven, dat belang niet absoluut en moet dit altijd afgewogen kunnen worden tegenover andere maatschappelijk belangen, zoals bijvoorbeeld (overweg)veiligheid¹⁶⁸. Zie voor een uitgebreide toelichting paragraaf 4.12 van deze toelichting.

De motie Veldman-Cegerek vraagt om in de Invoeringswet op te nemen dat decentrale overheden gebruik moeten maken van inhoudelijk gevalideerde en onafhankelijke onderzoeken en dit na vaststellen van de Invoeringswet uit te werken bij het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Ter uitvoering van deze motie is via dit Invoeringsbesluit aan het Besluit kwaliteit leefomgeving artikel 2.0 toegevoegd, dat vereist dat decentrale omgevingswaarden berusten op onderzoek verricht door een onafhankelijke deskundige. Dit in aanvulling op de generieke eisen die de Algemene wet bestuursrecht stelt aan de onderbouwing van besluiten en op artikel 2.10, derde lid, van de Omgevingswet, voor de onderbouwing van omgevingswaarden in het bijzonder.

Daarnaast is tijdens de behandeling van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet het amendement Ronnes¹⁶⁹ aangenomen. Dit amendement betreft een aangescherpt adviesrecht voor de gemeenteraad als het gaat om de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsactiviteit en over een verzoek om een beslissing over instemming over een

---

¹⁶⁵ Het ontwerp van die voorgenomen besluiten is op 1 juli 2016 aan beide kamers der Staten-Generaal voorgelegd (Kamerstukken II 2015/16, 33118, nr. 31).

¹⁶⁶ Kamerstukken II 2016/17, 33118, nr. 67.

¹⁶⁷ Kamerstukken II 2016/17, 33118, nr. 58.

¹⁶⁸ Kamerstukken II 2016/17, 29893, nr. 211.

¹⁶⁹ Kamerstukken II 2018/19, 34986, nr. 53.

voorgenomen beslissing op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsactiviteit.

Overeenkomstig het amendement wordt via dit Invoeringsbesluit in het Omgevingsbesluit de gemeenteraad aangewezen als adviseur in door de gemeenteraad aangewezen gevallen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Daarbij wordt bepaald dat de gemeenteraad aan het college van burgemeester en wethouders adviseert. Het college kan bevoegd gezag zijn om te beslissen op de aanvraag om de omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsactiviteit. Als een ander bestuursorgaan bevoegd gezag is om te beslissen op de aanvraag, kan het college bevoegd gezag zijn om te beslissen op een verzoek om instemming met de voorgenomen beslissing op de aanvraag.

10 Invoering

Voor de stelselherziening van het omgevingsrecht zijn implementatieprogramma's opgezet. Voor het interbestuurlijke deel van de implementatie wordt dit opgepakt in het programma Aan de slag met de Omgevingswet, waarin de bestuurlijke koepels VNG, IPO en UvW en het Rijk samenwerken.¹⁷⁰

Ook voeren alle koepels (VNG, IPO, UvW en het Rijk) zelf een implementatieprogramma ter ondersteuning van de veranderopgave van hun achterbannen.

De digitale ondersteuning van de Omgevingswet wordt vormgegeven in het programma Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Het doel van deze programma's is om de uitvoeringspraktijk in staat te stellen om de wet op goede wijze toe te passen. Ook het overgangsrecht is daarbij van belang. Daarnaast maakt ook de implementatie van het DSO-LV (DSO Landelijke voorziening) en de aansluiting op deze landelijke voorziening onderdeel uit van deze programma's. De programma's zetten niet alleen in op overdracht van kennis over de nieuwe regelgeving, maar ook op het vermogen om deze te kunnen toepassen in de geest van de stelselherziening. Het gaat daarbij dus nadrukkelijk ook om kunde, houding en gedrag. Daarnaast wordt ingezet op het ondersteunen van een soepele overgang van de huidige digitale systemen naar het nieuwe digitale stelsel.

Digitaal Stelsel Omgevingswet

Digitalisering is een belangrijk hulpmiddel voor een goede en eenvoudige uitvoering van de wet. Er moet een geordend en verbonden geheel van gegevensverzamelingen, afspraken en ICT-voorzieningen komen. Als onderdeel van de implementatie wordt door het programma Digitaal Stelsel Omgevingswet een landelijke voorziening gerealiseerd. Andere delen van het open stelsel worden gerealiseerd door koepels en door andere ICT-leveranciers. De ingang is een centrale gebruikersvoorziening die toegang geeft tot de beschikbare informatie, onder meer via een verbeelding op de kaart en gerichte vragen. Gezamenlijk met alle programma's wordt de invoering hiervan voorbereid.

In het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet en dit besluit is een aantal wijzigingen opgenomen die het DSO-LV een volledige juridische basis geven.

Voor meer informatie wordt verwezen naar paragraaf 5.9 van deze toelichting waarin uitgebreid wordt ingegaan op de inhoud en functies van het DSO-LV.

Ondersteuning van overheden en professionals

Bij de invoering van de Omgevingswet zijn overheden, burgers en bedrijven intensief betrokken. Om de doelen van de wet te realiseren is een verandering nodig in beleidsvorming, werkprocessen, informatiesystemen, (bestuurs)cultuur bij overheden en de wijze van samenwerking tussen overheden, kortom een grote transitieopgave. Bovendien zullen initiatiefnemers en belanghebbenden hun werkwijze moeten aanpassen om conform de bedoelingen van de wet te werken. Dit vraagt om aandacht van het bevoegd gezag, zij zullen hen gaan informeren over de nieuwe werkwijze.

Het programma Aan de slag met de Omgevingswet en de programma's van de koepels dragen zorg voor de overdracht van kennis over de wet en onderliggende regelgeving en het DSO-LV en beogen een impuls te geven aan het anders werken dat hoort bij de Omgevingswet. Zij stimuleren bevoegd gezag om tijdig met de ontwikkeling van de kerninstrumenten van de wet aan de slag te gaan en met het voorbereiden van de aansluiting op het DSO LV. Dat gebeurt via bijeenkomsten, pilots en

---

¹⁷⁰ Het implementatieprogramma is te vinden op <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/>. Meer informatie over de invoering van het stelsel is ook te vinden in het hoofdstuk 'Invoering' van de nota van toelichting van de vier AMvB's van de wet.

praktijkproeven, kennisproducten, en inzet van deskundigen. Onderdeel van de invoeringsondersteuning is ook het Informatiepunt waar via de website kennis wordt gedeeld en overheden en professionals vragen kunnen stellen.

Goede voorbeelden worden gedeeld via de websites van de programma's. Er wordt ook gebruik gemaakt van netwerken, die essentieel zijn voor de overdracht van informatie, kennis en ervaring tussen betrokkenen en daarmee voor de brede verandering van werkwijze.

11 Implementatietabellen

Een groot deel van het Nederlandse omgevingsrecht bestaat uit de implementatie van Europese en internationale regelgeving. Ook met dit besluit zijn 15 richtlijnen, verordeningen en verdragen en protocollen (opnieuw) gedeeltelijk geïmplementeerd of omgezet.

Voor het merendeel van deze Europese en internationale regelgeving geldt dat in de implementatietabellen bij de vier AMvB's van de wet al is aangegeven welke bepalingen in de nieuwe regelgeving dienen ter implementatie van de verschillende bepalingen uit het Europees en internationaal recht. In die tabellen is niet alleen ingegaan op de implementatie in de AMvB's zelf, maar is ook inzichtelijk gemaakt wanneer onderdelen van de Europese en internationale regelgeving worden geïmplementeerd door de Omgevingswet, het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, dit besluit of de ministeriële regeling. Ook is in de tabellen aangegeven wanneer implementatie verloopt via de aanvullingssporen grondeigendom, natuur, geluid of bodem. Het is van belang om te benadrukken dat voor een volledige herimplementatie al deze sporen nodig zijn.

Voor twee richtlijnen is de implementatietabel nog niet eerder opgenomen, te weten de Richtlijn (EU) 2015/2193 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 inzake de beperking van de emissies van bepaalde verontreinigende stoffen in de lucht door middelgrote stookinstallaties (PbEU 2015, L 313) en de richtlijn milieustrafrecht, voor een aantal andere richtlijnen is door de wijzigingen een nieuwe tabel nodig geacht. Bij het laatste gaat het om de volgende richtlijnen:

- grondwaterrichtlijn;
- kaderrichtlijn water;
- nec-richtlijn;
- richtlijn prioritaire stoffen;
- richtlijn storten afvalstoffen;
- richtlijn winningsafval.

In de tabellen worden de volgende afkortingen gebruikt:

- Awb: Algemene wet bestuursrecht;
- Bal: Besluit activiteiten leefomgeving;
- Bbl: Besluit bouwwerken leefomgeving;
- Bkl: Besluit kwaliteit leefomgeving;
- BRZO: Besluit risico's zware ongevallen 2015;
- Ffw: Flora- en faunawet;
- Ib: Invoeringsbesluit Omgevingswet;
- Ir: Invoeringsregeling Omgevingswet;
- Iw: Invoeringswet Omgevingswet;
- mr: ministeriële regeling;
- Ob: Omgevingsbesluit;
- Ow: Omgevingswet.
- Wed: Wet op de economische delicten;
- Wm: Wet milieubeheer;
- Wnb: Wet natuurbescherming;
- Wob: Wet openbaarheid van bestuur.

Richtlijn 2006/118/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging en achteruitgang van de toestand (PbEU 2006, L 372)

Bepaling EU-regeling (grondwaterrichtlijn)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 1	Behoeft geen implementatie		Doel richtlijn
Artikel 2, eerste, tweede, en vijfde lid	Artikel 2.14, eerste lid, onder a, Bkl		
Artikel 2, derde en zesde lid	Artikel 4.17, eerste lid, Bkl		
Artikel 2, vierde lid	Artikelen 4.3, onder b, 4.4, derde lid, onder b, en 4.10, derde lid, onder b, Bkl		
Artikel 3, eerste lid	Artikel 2.14, eerste lid, onder a, Bkl, en artikelen 10.14a, onder b, en 10.14b, tweede lid, onder b, lb		
Artikel 3, tweede lid	Artikelen 2.13, derde lid, en 2.14, vierde lid, Bkl		
Artikel 3, derde lid	Artikel 10.16 Ob		
Artikel 3, vierde lid	Behoeft geen implementatie		Nederland grenst alleen aan lidstaten
Artikel 3, vijfde en zesde lid	Artikel 4.6, onder a, Bkl		
Artikel 3, zevende lid	Behoeft geen implementatie		Gericht tot de Europese commissie
Artikel 4, eerste en tweede lid	Artikel 2.14 Bkl en artikel 10.14b, tweede lid, onder a, lb		
Artikel 4, derde lid	Artikel 10.14c, tweede lid, onder a, lb		
Artikel 4, vierde lid	Artikel 4.6, onder a, Bkl		
Artikel 4, vijfde lid	Artikelen 2.14, eerste lid, onder b, 4.3, onder b, 4.4, derde lid, onder b, en 4.10, derde lid, onder b, Bkl		
Artikel 5, eerste lid	Artikel 4.17, eerste lid, Bkl, en artikelen 10.14a, onder d, 10.14b, tweede lid, onder b, en 10.14c, derde lid, onder c, lb		
Artikel 5, tweede lid	Artikelen 4.17, eerste en tweede lid, en 4.18 Bkl		

Bepaling EU-regeling (grondwatterrichtlijn)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 5, derde lid	Artikelen 4.17, derde lid, en 4.18 Bkl		
Artikel 5, vierde lid	Artikel 4.6, onder a, Bkl		
Artikel 5, vijfde lid	Artikel 4.6, onder a, Bkl en artikelen 10.14a, onder f, 10.14b, tweede lid, onder b, derde lid, onder b, en 10.14g, onder b lb		
Artikel 6, eerste lid	Artikelen 4.3, onder b, 4.4, derde lid, onder b, 4.10, derde lid, onder b, en 4.12 Bkl		
Artikel 6, tweede lid	Artikel 4.12, eerste lid, onder b, Bkl		
Artikel 6, derde lid	Artikel 4.12, eerste lid, onder c Bkl, en artikel 10.14c, tweede lid, onder a, lb		
Artikel 6, vierde lid	Artikelen 4.6, onder c, en 4.12, tweede lid, Bkl		
Artikel 7	Behoeft geen implementatie		Verlopen overgangsregeling
Artikelen 8 en 9	Behoeven geen implementatie		Procedurebepaling
Artikelen 10 en 11	Behoeven geen implementatie		Gericht tot de Europese Commissie
Artikel 12	Behoeft geen implementatie		Omzettingbepaling
Artikel 13	Behoeft geen implementatie		Inwerkingstredingsbepaling
Artikel 14	Behoeft geen implementatie		Adressaatbepaling
Bijlage I en bijlage II, deel A en deel B	Artikel 2.14, eerste lid, onder a, Bkl, en artikel 10.14b, eerste lid, onder a, lb		
Bijlage II, deel C	Artikel 4.6, onder a, Bkl		
Bijlagen III en IV	Artikelen 10.14b, tweede lid, onder a, en 10.14c, derde lid, onder c, lb		

Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PbEG 2000, L 327)

Bepaling EU-regeling (kaderrichtlijn water)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 1	Behoeft geen implementatie		Doel richtlijn
Artikel 2, onder 1	Bijlage I (krw-oppervlaktewater) Bkl		
Artikel 2, onder 2	Bijlage (grondwater) Ow		
Artikel 2, onder 3, 4, 5, 6, 7, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39 en 41	Behoeft geen implementatie		Begripsomschrijvingen
Artikel 2, onder 8	Bijlage I (kunstmatig krw-oppervlaktewater-lichaam) Bkl		
Artikel 2, onder 9	Bijlage I (sterk veranderd krw-oppervlaktewater-lichaam) Bkl		
Artikel 2, onder 10	Bijlage I (krw-oppervlaktewater-lichaam) Bkl		
Artikel 2, onder 12	Bijlage (grondwater-lichaam) Ow		
Artikel 2, onder 15	Bijlage (stroomgebiedsdistrict) Ow		
Artikel 2, onder 22	Bijlage I (goede ecologische toestand) Bkl		
Artikel 2, onder 23	Bijlage I (goed ecologisch potentieel) Bkl		
Artikel 2, onder 24	Artikel 2.10, Bkl		
Artikel 2, onder 28	Bijlage I (goede kwantitatieve toestand) Bkl		
Artikel 2, onder 37	Bijlage I (voor menselijke consumptie bestemd water) Bkl		
Artikel 2, onder 40	Bijlage I (emissiegrenswaarde) Bkl		
Artikel 3, eerste lid	Artikel 2.6 Ir		
Artikel 3, tweede lid	Artikelen 3.7, 3.8, tweede lid, 3.9, tweede lid, en 20.17, eerste lid, onder c, Ow		
Artikel 3, derde en vierde lid	Artikel 10.16 Ob		
Artikel 3, vijfde lid	Behoeft geen		Nederland grenst alleen aan

Bepaling EU-regeling (kaderrichtlijn water)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
	implementatie		lidstaten.
Artikel 3, zesde lid		Mogelijkheid om nationale of internationale organisatie als bevoegde autoriteit aan te wijzen	Zowel nationaal als internationaal zijn er verschillende samenwerkingsverbanden opgericht. Er is daarom geen behoefte om daar een autoriteit aan toe te voegen.
Artikel 3, zevende lid	Behoeft geen implementatie		Verplichting ligt in het verleden, moest aan voldaan zijn per 22 december 2003. Zie voor de aanwijzing van de bevoegde autoriteit de implementatie van artikel 3, tweede lid, van de kaderrichtlijn water
Artikel 3, achtste lid	Behoeft geen implementatie		Feitelijk handelen
Artikel 3, negende lid	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting
Artikel 4, eerste lid, onder a, onder i	Artikelen 4.15 en 4.16 Bkl		
Artikel 4, eerste lid, onder a, onder ii	Artikelen 2.10, 2.11, 2.12 en 4.13 en paragraaf 2.2.2.4 Bkl		
Artikel 4, eerste lid, onder a, onder iii	Artikelen 2.10, 2.12, tweede lid, en 4.13, eerste lid, en paragraaf 2.2.2.4 Bkl		
Artikel 4, eerste lid, onder a, onder iv	Artikelen 6.2, 7.12, 8.83, eerste lid, onder c, 8.84, en 8.85 Bkl en H2, H3, H4, H5, H6 en H7 Bal		
Artikel 4, eerste lid, onder b, onder i	Artikelen 4.15 en 4.16 Bkl		
Artikel 4, eerste lid, onder b, onder ii	Artikelen 2.13, 2.14, 4.14 en paragraaf 2.2.2.4 Bkl		
Artikel 4, eerste lid, onder b, onder iii	Artikelen 4.17 en 4.18 Bkl		
Artikel 4, eerste lid, onder c	Artikelen 2.15 en 4.20 Bkl		
Artikel 4, tweede lid	Artikel 2.16 Bkl		
Artikel 4, derde lid	Artikelen 2.12, 4.4, tweede lid, onder a, en 4.10, tweede lid, onder a, Bkl		
Artikel 4, vierde lid	Artikel 2.18 Bkl		
Artikel 4, vijfde lid	Artikel 2.17, eerste, tweede en vijfde lid, Bkl		
Artikel 4, zesde lid	Artikel 4.16, eerste en tweede lid, Bkl		

Bepaling EU-regeling (kaderrichtlijn water)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 4, zevende lid	Artikelen 2.17, vierde lid, onder b, en vijfde lid, en 4.16, eerste en derde lid, Bkl		
Artikel 4, achtste lid	Artikelen 2.12, 2.17, tweede lid, onder b en c, 2.18, eerste lid, onder b, en 4.16, tweede lid, onder b, en derde lid, onder b, Bkl		
Artikel 4, negende lid	Artikel 4.19 Bkl		
Artikel 5	Artikel 10.15b Ib en artikel 10.33 a Ib Ob		
Artikel 6	Artikelen 10.14a, onder g en 10.14b, tweede lid, onder b, Ib en artikel 10.34 Ob		
Artikel 7, eerste lid	Artikelen 4.4, tweede lid, onder c, en 4.10, tweede lid, onder b, Bkl, en artikelen 10.14a, onder c, en 10.14b, tweede lid, Ib		
Artikel 7, tweede lid	Artikel 2.15, eerste en tweede lid, en artikel 4.20 Bkl		
Artikel 7, derde lid	Artikel 4.21, eerste en tweede lid, Bkl		
Artikel 8	§ 10.2.2.1 Ib		
Artikel 9	Artikel 4.6 Bkl		
Artikel 10	Artikel 6.1 Bkl		
Artikel 11	Artikelen 4.3, onder a en b, 4.4, derde lid, onder a en b, 4.10, derde lid, onder a en b, 4.12, eerste lid, onder a, en 6.1 Bkl en artikel 10.16, tweede en derde lid, Ob		
Artikel 12, eerste lid	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting
Artikel 12, tweede lid	Behoeft geen implementatie		Gericht tot de Europese commissie
Artikel 13, eerste lid	Artikel 3.9, tweede lid, onder a, Ow, en artikel 4.6 Bkl		
Artikel 13, tweede lid	Artikel 3.9, tweede lid, onder a, Ow en artikel 10.11, eerste lid, Ob		
Artikel 13, derde lid	Behoeft geen implementatie		Nederland grenst alleen aan lidstaten

Bepaling EU-regeling (kaderrichtlijn water)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 13, vierde lid	Artikel 4.6 Bkl		
Artikel 13, vijfde lid	Artikel 3.9, tweede lid, onder a, Ow		
Artikel 13, zesde en zevende lid	Artikel 3.9, tweede lid, onder a, Ow en artikel 10.11, tweede lid, Ob		
Artikel 14, eerste en tweede lid	Artikelen 16.23, eerste lid, 16.27 in samenhang met afdeling 3.4 Awb, en artikel 16.28 Ow		
Artikel 14, derde lid	Artikel 16.24 Ow		
Artikel 15	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting
Artikel 16	Behoeft geen implementatie		Gericht tot het Europees Parlement, de Raad en de Europese Commissie
Artikel 17	Behoeft geen implementatie		Gericht tot het Europees Parlement, Raad en de Europese Commissie
Artikelen 18 en 19	Behoeven geen implementatie		Gericht tot de Europese Commissie
Artikelen 20 en 21	Behoeven geen implementatie		Procedurebepaling
Artikel 22	Behoeft geen implementatie		Intrekkingen zijn al uitgevoerd. Overgangsrecht is verlopen.
Artikel 23	Behoeft geen implementatie	Geen specifieke sancties opgenomen, maar waar nodig via al bestaande sancties in bestuursrecht en strafrecht	Bepaling over sancties
Artikel 24	Behoeft geen implementatie		Omzettingbepaling
Artikel 25	Behoeft geen implementatie		Inwerkingstredingsbepaling
Artikel 26	Behoeft geen implementatie		Adressaatbepaling
Bijlage I	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting
Bijlage II	Bijlage I (type natuurlijk krw- oppervlaktewaterlichaam) Bkl		
Bijlage III	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting

Bepaling EU-regeling (kaderrichtlijn water)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Bijlage IV	Artikelen 10.15 en 10.18 Bkl		
Bijlage V	Artikelen 2.13, eerste lid, 2.14, eerste lid, onder a, 4.4a, tweede lid en 4.10a, tweede lid, Bkl, artikel 10.14c, eerste lid, onder b, en bijlage IIIa Ib en artikel 12.58a Ir		
Bijlage VI	Artikelen 4.3, onder a, 4.4, derde lid, onder a, 4.10, derde lid, onder a, en 6.1 Bkl		
Bijlage VII	Artikel 3.9, tweede lid, onder a, Ow en artikel 4.6, onder a, Bkl		
Bijlage VIII	Bijlage I (krw- verontreinigde stof) en bijlage XIX Bkl		
Bijlage IX	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting
Bijlage X	Bijlage III Bkl		
Bijlage XI	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting

Richtlijn (EU) 2015/2193 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 inzake de beperking van de emissies van bepaalde verontreinigende stoffen in de lucht door middelgrote stookinstallaties (PbEU 2015, L 313)

Bepaling EU-regeling (mcpd)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 1	Behoeft geen implementatie		Doel richtlijn
Artikel 2, eerste lid	Artikelen 2.1, 3.4, 3.5, 3.6, 4.431a, eerste lid en 4.431ba, eerste lid, Bal		
Artikel 2, tweede lid	Artikel 4.431a, derde lid, en artikel 4.431ba, tweede lid, Bal		
Artikel 2, derde en vierde lid	Artikel 4.431a, tweede lid en artikel 4.431ba, eerste lid, Bal		
Artikel 3	Bijlage 1 bij artikel 1, Bal		Begripsbepalingen
Artikel 4	Artikel 4.431a, derde lid, en artikel 4.431ba, tweede lid, Bal		
Artikel 5, eerste, tweede lid en derde lid	Artikelen 2.17, 2.18, 2.19, 3.5, 4.431b, 4.431c, 4.431bb, Bal		
Artikel 5, vierde lid	BKL		
Artikel 5, vijfde lid	Artikel 4.431al		
Artikel 5, zesde lid	Behoeft geen implementatie		Betreft de mogelijkheid tot vaststellen algemene regels
Artikel 5, zevende lid	Behoeft geen implementatie		IPPC installaties worden geacht al te voldoen aan artikel 5
Artikel 5, achtste lid	Behoeft geen implementatie		Samenloop met andere vergunningen/ meldingen
Artikel 6, eerste en tweede lid	Paragrafen 4.31 en 4.32, Bal		
Artikel 6, derde lid	Artikel 2.17, 4.431b, tweede lid onder d, 4.431h, eerste lid, onder b, 4.431j, 4.431ai, derde lid, 4.431aj, tweede lid onder k, 4.431an, 4.431bb, tweede lid, 4.431bf, 4.431bl en 4.431ch, Bal	500-uurs regeling bestaande middelgrote stookinstallaties	NL kent al vrijstelling igv 500 uur/jr. Verruiming via voortschrijdend gemiddelde over 5 jaar is beleidsmatig ongewenst
Artikel 6, vierde lid	Behoeft geen implementatie	Bijzondere regeling SIS/MIS	In NL niet relevant
Artikel 6, vijfde lid	Wordt niet geïmplementeerd	Mogelijkheid vrijstelling stadsverwarming	Beleidsmatig niet gewenst

Bepaling EU-regeling (mcpd)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 6, zesde lid	Wordt niet geïmplementeerd	Mogelijkheid vrijstelling gascompressorstations	Beleidsmatig niet gewenst
Artikel 6, zevende lid	Paragrafen 4.31 en 4.32, Bal		
Artikel 6, achtste lid	Artikel 4.431b, tweede lid onder d, 4.431h, eerste lid, onder b, 4.431j, 4.431ai, derde lid, 4.431aj, tweede lid onder k, 4.431an, 4.431bb, tweede lid, 4.431bf, 4.431bl en 4.431ch, Bal	500-uurs regeling nieuwe middelgrote stookinstallaties	NL kent al vrijstelling igv 500 uur/jr. Verruiming via voortschrijdend gemiddelde over 3 jaar is beleidsmatig ongewenst
Artikel 6, negende lid	Wordt niet geïmplementeerd	Mogelijkheid vaststellen strengere eisen in zones slechte luchtkwaliteit	In NL gelden voor de meeste parameters al strengere normen
Artikel 6, tiende lid	Behoeft geen implementatie	Cie organiseert informatie-uitwisseling	
Artikel 6, elfde lid	Wordt niet geïmplementeerd	Tijdelijke versoepeling SO ₂ -eisen indien schaarste laagzwavelige brandstof	Geen gebruik van gemaakt
Artikel 6, twaalfde lid	Wordt niet geïmplementeerd	Tijdelijke versoepeling igv problemen gasvoorziening	Geen gebruik van gemaakt
Artikel 6, dertiende lid	Artikelen 4.431ae en 4.431bz, Bal		
Artikel 7, eerste lid	Artikel 4.431s t/m 4.431ad, 4.431bn t/m 4.431by, Bal		
Artikel 7, tweede lid	Artikel 4.431y, eerste lid, en 4.431bt, eerste lid, Bal		
Artikel 7, derde lid	Artikel 4.431am		
Artikel 7, vierde lid	Artikel 4.431t, tweede lid en artikel 4.431bo, tweede lid		
Artikel 7, vijfde lid	Artikel 4.431am		
Artikel 7, zesde lid	Behoeft geen implementatie, is al geregeld in artikel 5.17 Awb, artikel 19 Wed en artikel 3, eerste lid, Wob		
Artikel 7, zevende lid	Artikel 4.431ah		
Artikel 7, achtste lid	Behoeft geen implementatie, is al geregeld in artikel 5.20 Awb en artikelen 18, 20, 21 en 24a Wed,		

Bepaling EU-regeling (mcpd)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
	18.17 Ow?		
Artikel 7, negende lid	Artikel 4.431g		
Artikel 8, eerste lid	Paragraaf 18.1.1 Omgevingswet		
Artikel 8, tweede lid	Paragraaf 18.3.3 Omgevingswet		
Artikel 8, derde lid	Artikel 4.431af en artikel 4.431ca en artikel 2.22		Ongewoon voorval
Artikel 9	Artikel 2.19 en 4.431b, derde lid, artikel 4.431bb, Bal		
Artikel 10	Afdeling 2.2 Bal		
Artikel 11 tot en met 15	Behoeven naar de aard van de bepaling geen implementatie		
Artikel 16	Behoeft geen implementatie.	Geen specifieke sancties opgenomen, maar waar nodig via al bestaande sancties in bestuursrecht en strafrecht	Sancties
Artikel 17, eerste en tweede lid	Behoeft geen implementatie, is al geregeld in artikel II Wijziging Activiteitenbesluit 19 augustus 2017 en artikel II Wijziging Activiteitenregeling 20 november 2017		
Artikel 18	Behoeft geen implementatie		Inwerkingtredingsbepaling
Artikel 19	Behoeft geen implementatie		Adressaatbepaling
Bijlage I	Artikel 4.431b, 4.431c en artikel 4.431bb		
Bijlage II	Paragraaf 4.31 en 4.32 Bal		
Bijlage III	Paragraaf 4.31 en 4.32 Bal		

Richtlijn (EU) 2016/2284 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 betreffende de vermindering van nationale emissies van bepaalde luchtverontreinigende stoffen, tot wijziging van de Richtlijn 2003/35/EG en tot intrekking van Richtlijn 2001/81/EG (PbEU L 344)

Bepaling EU-regeling (nec-richtlijn)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 1 en 2	Behoeven geen implementatie		Doel richtlijn en toepassingsbereik
Artikel 3, eerste tot en met vierde lid	Behoeven geen implementatie		Begripsbepaling
Artikel 3, vijfde lid	Artikel 2.8a, tweede lid, Bkl		
Artikel 3, zesde, zevende en achtste lid	Bijlage I Bkl (stikstofoxiden, vluchtige organische stof, PM _{2,5})		
Artikel 3, negende lid	Behoeft geen implementatie		Begripsbepaling
Artikel 3, tiende lid	behoeft geen implementatie		Begripsbepaling
Artikel 3, elfde en twaalfde lid	Artikel 10.11b, vierde lid, Bkl		
Artikel 3, dertiende lid	Behoeft geen implementatie		Er is geen zone met verontreinigingsbeheersing vastgesteld, valt samen met de EEZ
Artikel 3, veertiende lid	Behoeft geen implementatie		Begripsbepaling
Artikel 4, eerste lid	Artikel 2.8a Bkl		
Artikel 4, tweede lid	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting
Artikel 4, derde lid	Artikel 10.11b, derde lid, Bkl		
Artikel 5, eerste lid	Behoeft geen implementatie	Aangepaste emissie-inventarissen mogelijk	Gericht tot de lidstaat
Artikel 5, tweede lid	Artikel 2.8b, tweede lid, onder a, Bkl	Op afwijkende wijze te voldoen aan reductieverbintenissen	

Bepaling EU-regeling (nec-richtlijn)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 5, derde lid	Artikel 2.8b, tweede lid, onder b, Bkl	Op afwijkende wijze te voldoen aan reductieverbintenissen	
Artikel 5, vierde lid	Artikel 2.8b, tweede lid, onder c, Bkl	Op afwijkende wijze te voldoen aan reductieverbintenissen	
Artikel 5, vijfde lid	Behoeft geen implementatie		Gericht tot de lidstaat
Artikel 5, zesde tot en met achtste lid	Behoeft geen implementatie		Gericht tot de Europese Commissie
Artikel 6, eerste en tweede lid	Artikel 3.9, eerste lid, onder a, Ow en artikel 4.2a Bkl		
Artikel 6, derde lid	Artikel 10.10a Ob		
Artikel 6, vierde lid	Artikel 10.10a Ob		
Artikel 6, vijfde lid	Artikel 16.27, eerste lid, Ow		
Artikel 6, zesde lid	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting
Artikel 6, zevende tot en met tiende lid	Behoeft geen implementatie		Gericht tot de Europese Commissie
Artikel 7	Behoeft geen implementatie		Gericht tot de Europese Commissie
Artikel 8, eerste en tweede lid	Artikel 10.11b, eerste lid, Bkl		
Artikel 8, derde lid	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting
Artikel 8, vierde lid	Behoeft geen implementatie	Aangepaste emissie-inventarissen mogelijk	Gericht tot de lidstaat
Artikel 8, vijfde lid	Artikel 10.11b, tweede lid, Bkl		
Artikel 8, zesde en zevende lid	Behoeft geen implementatie		Gericht tot de Europese Commissie
Artikel 9, eerste lid	Paragraaf 10.2.1 Bkl	Facultatieve indicatoren voor monitoring	
Artikel 9, tweede lid	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting
Artikel 9, derde lid	Behoeft geen implementatie		Gericht tot de Europese Commissie

Bepaling EU-regeling (nec-richtlijn)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 10, eerste en tweede lid	Behoeft geen implementatie		Gericht tot de lidstaat en feitelijke verplichting
Artikel 10, derde lid	Behoeft geen implementatie		Gericht tot de Europese Commissie
Artikel 10, vierde lid	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting
Artikelen 11 tot en met 13	Behoeft geen implementatie		Gericht tot de Europese Commissie
Artikel 14, eerste lid	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting
Artikel 14, tweede en derde lid	Behoeft geen implementatie		Gericht tot de Europese Commissie
Artikel 15	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting
Artikel 16	Behoeft geen implementatie		Gericht tot de Europese Commissie
Artikel 17	Behoeft geen implementatie		Procedurele bepaling
Artikel 18	Behoeft geen implementatie	Geen specifieke sancties opgenomen, maar waar nodig via al bestaande sancties in bestuursrecht en strafrecht	Bepaling over sancties
Artikel 19	Behoeft geen implementatie		Wijziging andere richtlijn
Artikel 20	Behoeft geen implementatie		Omzettingbepaling
Artikel 21	Behoeft geen implementatie		Intrekking en overgang
Artikel 22	Behoeft geen implementatie		Inwerkingtredingsbepaling
Artikel 23	Behoeft geen implementatie		Adressaatbepaling
Bijlage I	Behoeft geen implementatie		Zie implementatie van artikel 8 van deze richtlijn
Bijlage II	Artikel 2.8a Bkl		
Bijlage III	Artikel 4.2a Bkl		
Bijlage IV	Artikel 10.11b, eerste lid, Bkl		

Bepaling EU-regeling (nec-richtlijn)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Bijlage V	Behoeft geen verdere implementatie	Facultatieve indicatoren voor monitoring	Zie implementatie van artikel 9, eerste lid, van deze richtlijn
Bijlage VI	Behoeft geen implementatie		Concordantietabel

Richtlijn 2008/99/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht (PbEU 2008, L 328)

Bepaling EU-regeling (richtlijn milieustrafrecht)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 1	Behoeft geen implementatie		Betreft omschrijving onderwerp richtlijn.
Artikel 2	Behoeft geen implementatie		Betreft definities. Vergt geen afzonderlijke implementatie.
Artikel 3, aanhef en onder a	<p>Artikelen 161quater, 161quinquies, 173a, 173b, 307 en 308 Wetboek van Strafrecht</p> <p>Artikelen 15 en 29, eerste lid, Kernenergiewet juncto artikel 1a Wed; artikel 80 Kernenergiewet</p> <p>Artikelen 5.1, tweede lid, aanhef en onder c, en 4.3, eerste lid, aanhef en onder c, Ow juncto artikel 1a Wed</p> <p>Artikelen 19, 20 en 22 Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden juncto artikel 1a Wed</p> <p>Artikelen 7, 19, 20, eerste lid, 22, derde lid, en 26, zesde lid, Meststoffenwet juncto artikel 1a Wed</p> <p>Artikel 4.3 Omgevingswet en Bal juncto artikel 1a Wed</p> <p>Artikel 1.7a Omgevingswet en artikel 1.3 Omgevingsbesluit juncto artikel 1a Wed</p>		Betreft lozing enzovoort van materie of ioniserende straling in lucht, grond of water waardoor dood van of ernstig lichamenlijk letsel aan personen, dan wel aanzienlijke schade aan de kwaliteit van lucht, grond of water of aan dieren of planten wordt veroorzaakt dan wel dreigt te worden veroorzaakt.

Bepaling EU-regeling (richtlijn milieustrafrecht)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
	Artikel 4.3, eerste lid, aanhef en onder b, Ow en Bal juncto artikel 1a Wed		
Artikel 3, aanhef en onder b	Artikelen 8.49, 10.1, 10.2, 10.30, 10.37, 10.45, 10.54 en 10.55 Wm, artikelen 4, 5, 10, 11, 21, 24, 27, 29, 31, 33, 47 en 48, tweede lid, Wet vervoer gevaarlijke stoffen en artikel 4.3, eerste lid, aanhef en onder b, Ow juncto artikel 1a Wed		Betreft inzamelen etc. van afvalstoffen waardoor dood van of ernstig lichamelijk letsel aan personen, dan wel aanzienlijke schade aan de kwaliteit van lucht, grond of water of aan dieren of planten wordt veroorzaakt dan wel dreigt te worden veroorzaakt.
Artikel 3, aanhef en onder c	Artikel 10.60 Wm juncto artikel 1a Wed		Betreft overbrengen van afvalstoffen in niet verwaarloosbare hoeveelheden binnen het toepassingsgebied van artikel 2, punt 35, van Verordening (EG) nr. 103/2006.
Artikel 3, aanhef en onder d	Artikelen 4.3, eerste lid, aanhef en onder b, en 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, Omgevingswet, artikel 9.2.2.1 Wm en BRZO juncto artikel 1a Wed		Betreft exploiteren van bedrijf waar gevaarlijke activiteit wordt verricht of waar gevaarlijke stoffen of preparaten worden opgeslagen of gebruikt waardoor dood van of ernstig lichamelijk letsel aan personen, dan wel aanzienlijke schade aan de kwaliteit van lucht, grond of water of aan dieren of planten wordt veroorzaakt dan wel dreigt te worden veroorzaakt
Artikel 3, aanhef en onder e	Artikelen 15 en 29, eerste lid, Kernenergiewet juncto artikel 1a Wed; artikel 80 Kernenergiewet		Betreft produceren etc. van kernmateriaal of andere gevaarlijke radioactieve stoffen waardoor dood van of ernstig lichamelijk letsel aan personen, dan wel aanzienlijke schade aan de kwaliteit van lucht, grond of water of aan dieren of planten

Bepaling EU-regeling (richtlijn milieustrafrecht)	Bepaling in implementatie- regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 3, aanhef en onder f	<p>Was in 2010: Artikelen 8, 9, 13 en 14 Ffw juncto artikel 1a Wed</p> <p>Is inmiddels vervangen door:¹⁷¹ Artikel 3.5, vijfde lid, Wnb juncto artikel 1a Wed (<i>artikel 8</i>) Artikelen 3.1, eerste lid, 3.5, eerste lid, en 3.10, eerste lid, Wnb juncto artikel 1a Wed (<i>artikel 9</i>) Artikelen 3.2, eerste en zesde lid, 3.6 en 3.34 t/m 3.36 Wnb juncto artikel 1a Wed (<i>artikel 13, eerste lid</i>) Artikelen 3.3, derde lid, 3.8, derde lid, en 3.34 t/m 3.36 Wnb juncto artikel 1a Wed (<i>artikel 13, vierde lid</i>) Artikelen 3.32, eerste, tweede en vijfde lid, en 3.37 Wnb juncto artikel 1a Wed (<i>artikel 14</i>)</p> <p>Wordt via Aanvullingswet natuur Omgevingswet¹⁷² of Aanvullingsbesluit natuur Omgevingswet vervangen door: Artikel 5.1, tweede lid, onder g, Ow en Bal juncto artikel 1a Wed</p>		<p>wordt veroorzaakt dan wel dreigt te worden veroorzaakt.</p> <p>Betreft doden etc. van specimens van beschermde in het wild levende dier- en plantensoorten of delen of afgeleide producten tenzij sprake is van verwaarloosbare hoeveelheid van deze specimens of te verwaarlozen invloed op instandhouding van soort.</p>

¹⁷¹ Zie de transponeringstabel in de memorie van toelichting bij de Wet natuurbescherming, Kamerstukken II 2011/12, 33348, nr. 3, p. 306.

¹⁷² Kamerstukken II 2017/18, 34985, nr. 2.

Bepaling EU-regeling (richtlijn milieustrafrecht)	Bepaling in implementatie- regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
	<p><i>(artikel 3.5, vijfde lid, Wnb)</i></p> <p>Artikel 5.1, tweede lid, onder g, Ow en Bal juncto artikel 1a Wed</p> <p><i>(artikelen 3.1, eerste lid, 3.5, eerste lid, en 3.10, eerste lid, Wnb)</i></p> <p>Artikelen 4.3 en 5.1, tweede lid, onder g, Ow en Bal juncto artikel 1a Wed</p> <p><i>(artikelen 3.2, eerste en zesde lid, 3.6 en 3.34 t/m 3.36 Wnb)</i></p> <p>Artikel 5.1, tweede lid, onder g, Ow, Bal en Ob</p> <p><i>(Artikelen 3.3, derde lid, 3.8, derde lid, en 3.34 t/m 3.36 Wnb)</i></p> <p>Artikelen 4.3 en 5.1 Ow en Bal en Bkl in verbinding met artikel 1a Wed</p> <p><i>(Artikelen 3.32, eerste, tweede en vijfde lid, en 3.37 Wnb)</i></p>		

Bepaling EU-regeling (richtlijn milieustrafrecht)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 3, aanhef en onder g	<p>Was in 2010: Artikel 13 Ffw juncto artikel 1a Wed</p> <p>Is inmiddels vervangen door:¹⁷³ Artikelen 3.2, eerste en zesde lid, 3.6 en 3.34 t/m 3.36 Wnb juncto artikel 1a Wed (<i>artikel 13, eerste lid</i>) Artikelen 3.3, derde lid, 3.8, derde lid, en 3.34 t/m 3.36 Wnb juncto artikel 1a Wed (<i>artikel 13, vierde lid</i>)</p> <p>Wordt via Aanvullingswet natuur Omgevingswet¹⁷⁴ en Aanvullingsbesluit natuur Omgevingswet vervangen door: Artikelen 4.3 en 5.1, tweede lid, onder g, Ow en Bal juncto artikel 1a Wed (<i>Artikelen 3.2, eerste en zesde lid, 3.6 en 3.34 t/m 3.36 Wnb</i>) Artikel 5.1, tweede lid, onder g, Ow, Bal en Ob (<i>Artikelen 3.3, derde lid, 3.8, derde lid, en 3.34 t/m 3.36 Wnb</i>)</p>		Betreft verhandelen van specimens van beschermde in het wild levende dier- en plantensoorten of delen of afgeleide producten tenzij sprake is van verwaarloosbare hoeveelheid van deze specimens of te verwaarlozen invloed op instandhouding van soort.
Artikel 3, aanhef en onder h	<p>Was in 2010: Artikelen 19c en 19d Natuurbeschermingswet 1998 juncto artikel 1a Wed</p>		Betreft aanzienlijke schade aan beschermde habitat.

¹⁷³ Zie de transponeringstabel in de memorie van toelichting bij de Wet natuurbescherming, Kamerstukken 2011/12, 33348, nr. 3, p. 306.

¹⁷⁴ Kamerstukken II 2017/18, 34985, nr. 2.

Bepaling EU-regeling (richtlijn milieustrafrecht)	Bepaling in implementatie- regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
	<p>Is inmiddels vervangen door:¹⁷⁵ Artikel 2.4, eerste t/m vierde lid, Wnb (<i>artikel 19c</i>) Artikelen 2.7, tweede, derde en vijfde lid, 2.9, eerste en tweede lid, en 1.3, vijfde lid, Wnb, juncto artikel 1a Wed (<i>artikel 19d</i>)</p>		
	<p>Wordt via Aanvullingswet natuur Omgevingswet¹⁷⁶ en Aanvullingsbesluit natuur Omgevingswet vervangen door: Bal juncto artikel 1a Wed (<i>Artikel 2.4, eerste t/m vierde lid, Wnb</i>) Artikel 5.1, eerste lid, onder f, Ow, Ob, artikelen 5.18 en 5.29 Ow, Bkl, Bal en Ob juncto artikel 1a Wed (<i>Artikelen 2.7, tweede, derde en vijfde lid, 2.9, eerste en tweede lid, en 1.3, vijfde lid, Wnb</i>)</p>		
Artikel 3, aanhef en onder i	Artikel 9.2.2.1 Wm juncto artikel 3 Besluit ozonlaagafbrekende stoffen milieubeheer juncto artikel 1a Wed		Betreft produceren etc. van ozonafbrekende stoffen
4.3rtikel 4	Artikelen 47 en 48 Wetboek van Strafrecht en artikel 3 Wed		Betreft uitlokking en medeplichtigheid.

¹⁷⁵ Zie transponeringstabel in memorie van toelichting bij de Wet natuurbescherming, Kamerstukken II 2011/12, 33348, nr. 3, p. 302-303.

¹⁷⁶ Kamerstukken II 2017/18, 34985, nr. 2.

Bepaling EU-regeling (richtlijn milieustrafrecht)	Bepaling in implementatie- regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 5	Artikelen 161quater, 161quinquies, 173a en 173b Wetboek van Strafrecht en artikelen 2 juncto 5, 6 en 7 Wed		Betreft straffen.
Artikel 6	Artikel 51 Wetboek van Strafrecht		Betreft aansprakelijkheid van rechtspersonen.
Artikel 7	Artikel 51 Wetboek van Strafrecht juncto voornoemde strafbepalingen in het Wetboek van Strafrecht en de artikelen 2 juncto artikelen 5, 6 en 7 Wed		Betreft sancties tegen rechtspersonen.
Artikel 8	Behoeft geen implementatie		Betreft omzetting.

Richtlijn 2008/105/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 inzake milieukwaliteitsnormen op het gebied van het waterbeleid tot wijziging en vervolgens intrekking van de Richtlijnen 82/176/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG en 86/280/EEG van de Raad, en tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG (PbEU 2008, L 348)

Bepaling EU-regeling (richtlijn prioritaire stoffen)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 1	Behoeft geen implementatie		Doel richtlijn
Artikel 2, aanhef	Voor de implementatie van artikel 2 van de kaderrichtlijn water, zie implementatietabel van die richtlijn.		
Artikel 2, onder 1 en 2	Bijlage III Bkl		
Artikel 3, eerste lid, en lid 1 bis, onder i en onder ii	Artikelen 2.10, eerste, tweede en derde lid, en 4.13 en bijlage III Bkl		
Artikel 3, lid 1 bis, laatste alinea, in samenhang met artikel 4, vierde tot en met negende lid, van de kaderrichtlijn water	Artikelen 2.16, 2.18 en 4.16 Bkl		
Artikel 3, tweede lid	Artikel 2.10, eerste, tweede en derde lid, 4.13 en bijlage III Bkl		
Artikel 3, derde lid, lid 3bis, lid 3ter, en vierde lid	Bijlage III Bkl, artikelen 10.14a, onder b, en 10.14b, onder a, Ib en artikel 12.58b Ir	De lidstaten kunnen ervoor kiezen om ten aanzien van een of meer categorieën oppervlaktewateren een milieukwaliteitsnorm toe te passen voor een andere matrix dan die vermeld in het tweede lid of wanneer relevant, voor een andere biotaxon dan die vermeld in deel A van bijlage I.	Gebruik van gemaakt, zie met name bijlage III en de voetnoten daarbij.
Artikel 3, vijfde lid	Artikel 4.6, onder b, Bkl		
Artikel 3, lid 5bis	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting
Artikel 3, zesde lid	Artikelen 10.14a, onder b en 10.14b, tweede lid, Ib		
Artikel 3, zevende tot en met achtste (ter) lid	Behoeft geen implementatie		Gericht tot de Europese Commissie

Bepaling EU-regeling (richtlijn prioritaire stoffen)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 4	Bijlage XVIII, onder B (Handboek Immissietoets) Bkl	De lidstaten kunnen aan lozingspunten grenzende mengzones aanwijzen.	Via het Handboek Immissietoets kan van deze mogelijkheid gebruik worden gemaakt
Artikel 5	Artikel 4.6, onder b, Bkl		
Artikel 6	Artikel 2.17 Bkl		
Artikelen 7 tot en met 8	Behoeven geen implementatie		Gericht tot de Europese Commissie
Artikel 8 bis	Artikel 4.6 Bkl	De lidstaten kunnen in de stroomgebiedbeheerplannen aanvullende kaarten opnemen waarin de informatie over de chemische toestand van bepaalde stoffen afzonderlijk van informatie van andere stoffen wordt weergegeven	Via artikel 4.6 kan van deze mogelijkheid gebruik worden gemaakt.
Artikel 8 ter	Artikelen 10.14a, onder b, en 10.14b, tweede lid, lb		
Artikel 8 quater	Behoeft geen implementatie		Gericht tot de Europese Commissie
Artikelen 9 en 9bis	Behoeft geen implementatie		Procedurele bepaling
Artikel 10	Zie implementatietabel van de kaderrichtlijn water		
Artikelen 11 en 12	Behoeft geen implementatie		Wijzigingen en intrekking zijn al uitgevoerd
Artikel 13	Behoeft geen implementatie		Omzettingbepaling
Artikel 14	Behoeft geen implementatie		Inwerkingstredingsbepaling
Artikel 15	Behoeft geen implementatie		Adressaatbepaling
Bijlage I, deel a en b (milieukwaliteitsnormen)	Bijlage III Bkl		

Richtlijn storten afvalstoffen

Richtlijn 1999/31/EG van de Raad van 26 april 1999 betreffende het storten van afvalstoffen (PbEG 1991, L 182)

Bepaling EU-regeling (richtlijn storten afvalstoffen)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 1	Behoeft geen implementatie		Doel richtlijn
Artikel 2, aanhef en onder a	Artikel 1.1, eerste lid, Wm en bijlage, onder A (afvalstoffen) Ow		
Artikel 2, aanhef en onder b	Artikel 1.1, eerste lid, Wm		
Artikel 2, aanhef en onder c	Artikel 1.1, eerste lid, Wm en bijlage I, onder A (gevaarlijke afvalstof) Bkl		
Artikel 2, aanhef en onder d	Artikel 1.1, eerste lid, Wm		
Artikel 2, aanhef en onder e	Artikel 11a Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Artikel 2, aanhef en onder f	Artikel 11a (ondergrondse stortplaats) Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Artikel 2, aanhef en onder g	Artikel 8.47, eerste lid, onder a, en bijlage, onder A (stortplaats) Ow		
Artikel 2, aanhef en onder h	Artikel 11a Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Artikel 2, aanhef en onder i	Bijlage I, onder A (percolaat) Bkl		
Artikel 2, aanhef en onder j	Artikel 8.53 Bkl en mr		
Artikel 2, aanhef en onder k	Behoeft geen implementatie		Begripsbepaling
Artikel 2, aanhef en onder l	Behoeft geen implementatie		Begripsbepaling
Artikel 2, aanhef en onder m	Artikel 11a Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Artikel 2, aanhef en onder n tot en met p	Behoeven geen implementatie		Begripsbepalingen
Artikel 2, aanhef en onder q	Artikel 1, eerste lid, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		

Bepaling EU-regeling (richtlijn storten afvalstoffen)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 2, aanhef en onder r	Behoeft geen implementatie		Geen gebruik van gemaakt
Artikel 3, eerste lid	Behoeft geen implementatie		Ruim toepassingsbereik; geïmplementeerd via implementatie van de betreffende artikelen
Artikel 3, tweede lid, eerste, tweede en derde streepje	Artikel 1.4 Ow		
Artikel 3, tweede lid, vierde streepje	Artikel 10.2 Wm		
Artikel 3, derde lid	Behoeft geen implementatie	Uitzonderingsmogelijkheid voor ongevaarlijke afvalstoffen, die afkomstig zijn van de prospectie en de winning, de behandeling en de opslag van mineralen of van de exploitatie van steengroeven en zodanig gestort worden dat milieuverontreiniging en schade aan de menselijke gezondheid worden voorkomen.	Niet van toepassing, Nederland heeft geen winningsafvalvoorzieningen
Artikel 3, vierde lid	Behoeft geen implementatie	Uitzonderingsmogelijkheden voor bepaalde stortplaatsen op eilanden of in afgelegen woongebieden.	Geen gebruik van gemaakt
Artikel 3, vijfde lid	Artikel 8.50 Bkl	Vrijstellingsmogelijkheid voor ondergrondse opslagen.	Wel gebruik van gemaakt; zie betreffende artikelen
Artikel 4	Artikel 11c, eerste lid, onder a, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Artikel 5, eerste lid	Artikel 1, eerste lid, onder 18, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Artikel 5, tweede lid	Artikel 1, eerste lid, onder 18, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Artikel 5, derde lid, aanhef en onder a	Artikel 1, eerste lid, onder 1, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Artikel 5, derde lid, aanhef en onder b	Artikel 1, eerste lid, onder 3, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		

Bepaling EU-regeling (richtlijn storten afvalstoffen)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 5, derde lid, aanhef en onder c	Artikel 1, eerste lid, onder 2 en 4, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Artikel 5, derde lid, aanhef en onder d	Artikel 1, eerste lid, onder 14, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Artikel 5, derde lid, aanhef en onder e	Artikel 11f Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Artikel 5, vierde lid	Artikel 8 Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Artikel 6	Artikel 11f Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen en artikel 8.25a en 8.62a Bkl		
Artikel 7, aanhef en onder a tot en met f	Mr		
Artikel 7, aanhef en onder g	Artikelen 8.47, derde lid, en 8.49, derde lid, Wm en mr		
Artikel 7, aanhef en onder h	Artikel 16.49 Ow		
Artikel 7, aanhef en onder i	Mr		
Artikel 7, slot	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting
Artikel 8, aanhef en onder a, onder i	Zie in deze implementatietabel bij artikel 3, derde en vierde lid, van de richtlijn storten afvalstoffen		
Artikel 8, aanhef en onder a, onder ii	Artikel 8.46 en 8.62b Bkl		
Artikel 8, aanhef en onder a, onder iii	Artikel 8.9, eerste lid, onder g, Bkl		
Artikel 8, aanhef en onder a, onder iv	Artikel 13.5 Ow en artikel 8.6 Ob		
Artikel 8, aanhef en onder b	Artikelen 10.3 en 10.14 Wm		
Artikel 8, aanhef en onder c	Artikel 8.59 en 8.62j Bkl		
Artikel 9, aanhef en onder a	Artikel 11c, eerste lid, onder a, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen en mr		

Bepaling EU-regeling (richtlijn storten afvalstoffen)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 9, aanhef en onder b	Artikel 11c, eerste lid, onder b, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen en artikel 8.25a en 8.62f, tweede lid, Bkl		
Artikel 9, aanhef en onder c	Paragraaf 8.2 Wm, artikel 11c Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen en artikelen 8.57, 8.58 en 8.59 Bkl		
Artikel 9, aanhef en onder d	Artikel 11c, derde lid Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen en artikel 8.57 en 8.62n, tweede lid, Bkl		
Artikel 10	Artikel 8.43 Wm en artikel 8.39 Bkl		
Artikel 11, eerste lid, aanhef en onder a	Artikel 11f, eerste lid, onder b, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Artikel 11, eerste lid, aanhef en onder b, eerste en tweede streepje	Artikel 11g Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Artikel 11, eerste lid, aanhef en onder b, derde streepje	Artikelen 10.41 en 10.43 Wm		
Artikel 11, eerste lid, aanhef en onder c	Artikel 11i Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Artikel 11, eerste lid, aanhef en onder d	Artikel 11f, vierde lid, onder b, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Artikel 11, tweede lid	Zie in deze implementatietabel bij artikel 3, vierde en vijfde lid, van de richtlijn storten afvalstoffen		
Artikel 12, aanhef en onder a	Artikelen 8.59, 8.59a, 8.60, 8.62g, 8.62h en 8.62i Bkl en mr		
Artikel 12, aanhef en onder b	Artikelen 8.58, 8.59, 8.59a, 8.62k, 8.62l, 8.62m en 8.62n Bkl		
Artikel 12, aanhef en onder c	Artikelen 8.57, 8.58, 8.59 en 8.62o Bkl en mr		

Bepaling EU-regeling (richtlijn storten afvalstoffen)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 13, aanhef en onder a en b	Artikel 8.47 Wm		
Artikel 13, aanhef en onder c	Artikel 8.49 Wm en artikel 32	Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land	
Artikel 13, aanhef en onder d	Artikelen 8.49 en 8.50 Wm, artikel 32	Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land en hoofdstuk 6 Uitvoeringsregeling stortbesluit bodembescherming	
Artikel 14	Artikel VI Besluit van 5 juli 2001 tot wijziging van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer en enige andere besluiten ter uitvoering van richtlijn 1999/31/EG van de Raad van de Europese Unie van 26 april 1999 betreffende het storten van afvalstoffen (PbEG L 182) (Stb. 2001, 336)		
Artikel 15	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting
Artikel 16	Behoeft geen implementatie		Gericht tot de Europese Commissie
Artikel 17	Behoeft geen implementatie		Gericht tot de Europese Commissie
Artikel 18	Behoeven geen implementatie		Omzettingbepaling
Artikel 19	Behoeven geen implementatie		Inwerkingstredingsbepaling
Artikel 20	Behoeven geen implementatie		Adressaatbepaling
Bijlage I, onder 1	Behoeft geen implementatie		Betreft aspecten die zijn beoordeeld bij de locatiekeuze
Bijlage I, onder 2	Artikelen 8.47, 8.48, 8.49, 8.50, 8.56, 8.62c, 8.62d en 8.62e Bkl en mr		
Bijlage I, onder 3	Artikelen 8.25a, 8.47, 8.48, 8.49, 8.62c, 8.62d en 8.62e Bkl en mr		
Bijlage I, onder 4	Artikel 8.53 Bkl en mr		

Bepaling EU-regeling (richtlijn storten afvalstoffen)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Bijlage I, onder 5	Artikel 11c, eerste lid, onder d Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Bijlage I, onder 6	Artikel 8.48, 8.62f en 8.62n, tweede lid, Bkl en mr		
Bijlage I, onder 7	Artikel 11c, tweede lid, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Bijlage I, onder 8	Artikel 11f, zevende lid, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen en hoofdstuk 3a Regeling acceptatie afvalstoffen op stortplaatsen		
Bijlage II, onder 1	Behoeft geen implementatie		
Bijlage II, onder 2, 3 en 4	Artikelen 11d en 11f Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Bijlage II, onder 5	Behoeft geen implementatie		Implementatieplicht volgt uit vaststellingsbesluit EU-norm
Bijlage II, onder 6	Artikel 11f, zevende lid, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		
Bijlage III, onder 1	Behoeft geen implementatie		Doelstelling
Bijlage III, onder 2	Behoeft geen implementatie		In Nederland wordt geen gebruik gemaakt van 'waterbalansen' als bedoeld in bijlage III van de richtlijn storten afvalstoffen
Bijlage III, onder 3	Artikel 32 Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land, hoofdstuk 6 Uitvoeringsregeling stortbesluit bodembescherming, artikelen 8.53, 8.56, 8.57, 8.59 en 8.62h Bkl en mr		

Bepaling EU-regeling (richtlijn storten afvalstoffen)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Bijlage III, onder 4, onder A	Artikel 32 Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land, hoofdstuk 6 Uitvoeringsregeling stortbesluit bodembescherming, artikelen 8.47, 8.55, 8.57, 8.58, 8.59 en 8.62i Bkl en mr		
Bijlage III, onder 4, onder B	Artikel 32 Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land, artikelen 8.57, 8.58 en 8.62 Bkl en mr		
Bijlage III, onder 4, onder C	Artikelen 8.57, 8.57a, 8.57b, 8.58, 8.59a, 8.62l en 8.62m Bkl en mr		
Bijlage III, onder 5	Artikelen 8.57 en 8.62n Bkl en mr		
Bijlage III, onder 6	Artikel 11f, zevende lid, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen		

Richtlijn winningsafval

Richtlijn 2006/21/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 betreffende het beheer van afval van de winningsindustrieën en houdende wijziging van Richtlijn nr. 2004/35/EG (PbEU 2006, L 102)

Bepaling EU-regeling (richtlijn winningsafval)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 1	Behoeft geen implementatie		Doel richtlijn
Artikel 2, eerste en tweede lid	Artikel 8.63, eerste lid, en bijlage I, onder A (winningsafvalstof, winningsafvalvoorziening en winningsafvalvoorziening categorie A) Bkl		
Artikel 2, derde lid, eerste zin	Artikel 8.63, tweede lid, Bkl		
Artikel 2, derde lid, tweede zin	Artikel 8.63, tweede lid, Bkl	De bevoegde autoriteit kan de voorschriften, voor het storten van niet-gevaarlijk afval uit de prospectie van mineralen, uitgezonderd aardolie en andere evaporieten dan gips en anhydriet, en ook voor het storten van niet-verontreinigde grond en afval uit de winning, de behandeling en de opslag van turf, versoepelen of daarvan ontheffing verlenen, mits aan artikel 4 is voldaan.	Omgezet zonder beleidsinhoudelijke wijziging.
Artikel 2, derde lid, derde zin	Artikel 8.63, tweede lid, Bkl	De lidstaten kunnen de voorschriften van artikel 11, lid 3, artikel 12, leden 5 en 6, artikel 13, lid 6, en de artikelen 14 en 16 versoepelen of daarvan ontheffing verlenen voor niet-gevaarlijk niet-inert afval, tenzij dit wordt gestort in een afvalvoorziening van categorie A.	Omgezet zonder beleidsinhoudelijke wijziging.
Artikel 2, vierde lid	Artikel 1.1, eerste lid, Wm, bijlage, onder A (stortplaats) Ow		
Artikel 3, aanhef en onder 1	Artikel 1.1 (afvalstoffen) Wm		

Bepaling EU-regeling (richtlijn winningsafval)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 3, aanhef en onder 2	Artikel 1.1 (gevaarlijke afvalstof) Wm en bijlage, onder A (gevaarlijke afvalstof) Ow		
Artikel 3, aanhef en onder 3	Bijlage I, onder A (inerte winningsafvalstoffen) Bkl		
Artikel 3, aanhef en onder 4	Behoeft geen implementatie		Begripsomschrijving; voor handelingen met verontreinigde grond gelden specifieke eisen
Artikel 3, aanhef en onder 5 tot en met 14	Behoeven geen implementatie		Begripsomschrijvingen
Artikel 3, aanhef en onder 15	Artikel 8.63 en bijlage I, onder A (winningafvalvoorziening) Bkl		De begripsomschrijving in artikel 3, vijftiende lid, van de richtlijn winningsafval bevat naast een inhoudelijke omschrijving ook termijnen. Die termijnafbakening is niet overgenomen. Op grond van de nationale regelgeving is dus ook bij tijdelijke opslag sprake van een afvalvoorziening en wordt geen onderscheid gemaakt tussen een «afvalvoorziening» en een «voorziening voor (een nader gespecificeerde categorie) afval». Zie voor een toelichting hierop: Stb. 2008, 182, p. 32 en 33.
Artikel 3, aanhef en onder 16	Bijlage, onder A (ongewoon voorval) Ow		
Artikel 3, aanhef en onder 17	Behoeven geen implementatie		Begripsomschrijvingen
Artikel 3, aanhef en onder 18	Bijlage, onder A (beste beschikbare technieken) Ow		
Artikel 3, aanhef en onder 19 tot en met 29	Behoeft geen implementatie		Begripsomschrijvingen

Bepaling EU-regeling (richtlijn winningsafval)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 4, eerste lid, eerste zin	Artikelen 1.6 tot en met 1.8 Ow en artikel 2.10 Bal		
Artikel 4, eerste lid, tweede zin	Artikelen 10.1 en 10.2 Wm en artikel 2.10 Bal		
Artikel 4, tweede lid	Paragraaf 8.2 en titel 17.1A Wm		
Artikel 4, derde lid	Titel 17.1A Wm en artikel 8.9, eerste lid, onder d, Bkl		
Artikel 5, eerste lid	Artikel 8.64 Bkl en mr		
Artikel 5, tweede lid	Behoeft geen implementatie		Doelstelling afvalbeheersplan
Artikel 5, derde lid	Mr		
Artikel 5, vierde lid	Artikel 8.64 Bkl		
Artikel 5, vijfde lid	Mr		
Artikel 5, zesde lid	Afd. 4.1 en 10.6 Ob		
Artikel 6, eerste lid, eerste deel zin	Artikel 8.70 Bkl		
Artikel 6, eerste lid, tweede deel zin	Behoeft geen implementatie		Zie voor een toelichting: Stb. 2008, 182, p. 17 en 18
Artikel 6, tweede lid	Titel 8.3 Wm (nazorg), artikel 8.70 Bkl en mr (voor zover het gaat om de vastlegging van het preventiebeleid)		
Artikel 6, derde lid	Artikel 8.70 Bkl en mr		
Artikel 6, vierde lid, aanhef en onder a, b, c en d	Artikelen 6.1.3 en 6.3.1 Besluit veiligheidsregio's		
Artikel 6, vierde lid, slot	Artikel 17.5a Wm		
Artikel 6, vijfde lid	Afdeling 3.4 Awb en artikelen 6.1.4 en 6.3.3 Besluit veiligheidsregio's		
Artikel 6, zesde lid	Artikel 6a Besluit informatie inzake rampen en crises		
Artikel 7, eerste lid	Artikel 5.1 Ow en artikel 3.85 Bal		
Artikel 7, tweede lid	Mr		
Artikel 7, derde lid	Artikel 8.9, tweede lid en paragraaf 8.5.2.7 Bkl		

Bepaling EU-regeling (richtlijn winningsafval)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 7, vierde lid	Paragraaf 5.1.1 Ow en afdeling 8.10 Bkl		
Artikel 7, vijfde lid	Artikel 33 Wet op het Centraal bureau voor de statistiek en artikel 2 Besluit gegevensverwerking CBS		
Artikel 8, eerste lid, aanhef en onder a	Artikelen 3:11, 3:12 en 3:42 Awb en artikel 10.24, eerste lid, onder e, Ob		
Artikel 8, eerste lid, aanhef en onder b	Artikel 10.22, derde lid Ob		
Artikel 8, eerste lid, aanhef en onder c	Artikel 3:12 Awb		
Artikel 8, eerste lid, aanhef en onder d	Artikelen 3:11 en 3:12 Awb		
Artikel 8, eerste lid, aanhef en onder e	Paragraaf 5.1.5 Ow, afdeling 3.4 Awb, artikel 10.24, eerste lid, onder e, Ob en afdeling 8.10 Bkl		
Artikel 8, eerste lid, aanhef en onder f	Artikel 3:12 Awb		
Artikel 8, eerste lid, aanhef en onder g	Afdeling 3.4 Awb, Wob en artikel en 10.24 Ob		
Artikel 8, tweede lid, aanhef en onder a	Artikelen 3:11 en 3:12 Awb		
Artikel 8, tweede lid, aanhef en onder b	Artikel 3:14 Awb		
Artikel 8, derde lid	Paragraaf 5.1.5 Ow, artikel 10.24, eerste lid, onder e, Ob en afdeling 8.10 Bkl		
Artikel 8, vierde lid	Artikel 3:15 Awb		
Artikel 8, vijfde lid	Afdelingen 3.2 en 3.7 Awb		
Artikel 8, zesde lid, onder a	Artikel 3:44 Awb		
Artikel 8, zesde lid, onder b	Artikelen 3:46 en 3:47 Awb		
Artikel 8, zevende lid,	Awb, Wob en artikelen 10.24 en 10.25 Ob		
Artikel 9	Artikel 1.1 Wm en bijlage I, onder A		

Bepaling EU-regeling (richtlijn winningsafval)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
	(winningsafvalvoorziening categorie A) Bkl		
Artikel 10, eerste lid	Artikel 8.51 Bkl		
Artikel 10, tweede lid	Bijlage I, onder A (winningsafvalvoorziening en winningsafvalvoorziening categorie A) en artikel 8.51 Bkl		
Artikel 11, eerste lid	Artikel 8.65 Bkl		
Artikel 11 tweede lid, aanhef en onder a	Artikel 8.67, eerste lid, aanhef en onder b en c, Bkl en mr		
Artikel 11, tweede lid, aanhef en onder b	Artikelen 8.66, eerste lid, aanhef en onder a		
Artikel 11, tweede lid, aanhef en onder c	Artikel 8.67, eerste lid, aanhef en onder d en e, Bkl		
Artikel 11, tweede lid, aanhef en onder d en e	Mr		
Artikel 11, tweede lid, slot	Artikel 8.67, tweede lid, Bkl		
Artikel 11, derde lid, eerste, tweede en derde zin	Artikelen 17.5a, 17.5b en 17.5c Wm		
Artikel 11, derde lid, vierde zin	Artikel 8.68, eerste lid, aanhef en onder a en onder b, Bkl		
Artikel 11, derde lid, vijfde zin	Artikel 8.68, tweede en derde lid, Bkl		
Artikel 12, eerste lid, in samenhang met het tweede en derde lid	Artikelen 8.47, derde lid, en 8.48, tweede lid, Wm		
Artikel 12, eerste lid, in samenhang met het vierde lid	Artikelen 8.48, tweede lid, 8.49 en 8.50 Wm		
Artikel 12, eerste lid, in samenhang met het vijfde lid	Artikelen 8.48, tweede lid, en 8.49 Wm		
Artikel 12, eerste lid, in samenhang met het zesde lid	Artikel 17.5d Wm		
Artikel 13, eerste lid, aanhef en onder a	Artikel 8.69, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1° en 2°, Bkl		

Bepaling EU-regeling (richtlijn winningsafval)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 13, eerste lid, aanhef en onder b	Artikel 8.69, eerste lid, aanhef en onder a, onder 3°, Bkl		
Artikel 13, eerste lid, aanhef en onder c	Artikel 8.69, eerste lid, aanhef en onder a, onder 4°, Bkl		
Artikel 13, tweede lid	Artikel 8.69, eerste lid, aanhef en onder b, Bkl		
Artikel 13, derde lid,	Artikel 8.69, tweede lid, Bkl	Onder omstandigheden kan bevoegd gezag besluiten de voorschriften, bedoeld in artikel 13, eerste lid, aanhef en onder b en c, af te zwakken of te laten vervallen	Deze bevoegdheid is geïmplementeerd, zodat het bevoegd gezag deze beleidsvrijheid in het concrete geval kan toepassen
Artikel 13, vierde lid	Artikel 8.69, derde lid, Bkl		
Artikel 13, vijfde lid	Artikel 8.69, eerste lid, aanhef en onder c, en derde lid, Bkl		
Artikel 13, zesde lid	Behoeft geen implementatie		Cyanide wordt gebruikt bij de winning van edelmetalen, met name goud. Omdat dergelijke edelmetalen in de Nederlandse bodem niet voorkomen, zal de opslag van bij winningsactiviteiten vrijgekomen cyanidehoudend afval niet kunnen voorkomen.
Artikel 14	Artikel 13.5 Ow en artikel 8.6 Ob		
Artikel 15	Artikel 17.6, derde lid, Wm		
Artikel 16, eerste lid	Artikel 10.22, eerste lid, Ob		
Artikel 16, tweede lid	Artikel 10.22, derde lid, Ob		
Artikel 16, derde lid	Artikel 17.5a Wm en artikel 14 Besluit informatie inzake rampen en crises		
Artikel 17, eerste lid	Artikelen 8.66, eerste lid, 8.67, eerste lid en 8.68, eerste lid, Bkl		

Bepaling EU-regeling (richtlijn winningsafval)	Bepaling in implementatie-regeling of in bestaande regelgeving	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte en andere toelichting
Artikel 17, tweede lid	Artikel 8.67, tweede lid, Bkl		
Artikel 18	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting
Artikel 19	Artikel 1a van de Wed		
Artikel 20	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting
Artikel 21, eerste en derde lid	Behoeft geen implementatie		Gericht tot de Europese Commissie
Artikel 21, tweede lid	Behoeft geen implementatie		Feitelijke verplichting
Artikelen 22 en 23	Behoeft geen implementatie		Procedurele bepalingen
Artikel 24	Behoeft geen implementatie		Bepaling is uitgewerkt (overgangsbepaling)
Artikel 25	Behoeft geen implementatie		Uitvoeringsbepaling
Artikel 26	Behoeft geen implementatie		Inwerkingtredingbepaling
Artikel 27	Behoeft geen implementatie		Adressaatbepaling
Bijlage I, onderdeel 1	Artikel 8.70 Bkl en mr		
Bijlage I, onderdeel 2	Artikel 6a Besluit informatie inzake rampen en crises		
Bijlage II	Mr		
Bijlage III	Artikel 1.1 Wm en bijlage I, onder A (winningsafvalvoorziening categorie A) Bkl		

II Artikelsgewijs

INHOUDSOPGAVE ARTIKELSGEWIJS

HOOFDSTUK 1 AANVULLING EN WIJZIGING BESLUIT ACTIVITEITEN LEEFOMGEVING ..	247
HOOFDSTUK 2 AANVULLING EN WIJZIGING BESLUIT BOUWWERKEN LEEFOMGEVING .	433
HOOFDSTUK 3 AANVULLING EN WIJZIGING BESLUIT KWALITEIT LEEFOMGEVING	446
HOOFDSTUK 4 AANVULLING EN WIJZIGING OMGEVINGSBESLUIT	562
HOOFDSTUK 5 WIJZIGING ANDERE BESLUITEN	671
HOOFDSTUK 6 INTREKKING BESLUITEN	712
HOOFDSTUK 7 VOORMALIGE RIJKSREGELS (BRUIDSSCHAT)	724
HOOFDSTUK 8 OVERGANGSRECHT	726
HOOFDSTUK 9 SLOTBEPALINGEN	748
Bijlage 1. Transponeringstabellen	750
Bijlage 2. Toelichting bruidsschat omgevingsplan	939
Bijlage 3. Toelichting bruidsschat waterschapsverordening	1047

HOOFDSTUK 1 AANVULLING EN WIJZIGING BESLUIT ACTIVITEITEN LEEFOMGEVING

Artikel 1.1 (Besluit activiteiten leefomgeving)

Als in deze toelichting wordt verwezen naar de Omgevingswet respectievelijk de vier algemene maatregelen van bestuur, wordt verwezen naar de Staatsbladversies inclusief de aanvullingen daarop van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet respectievelijk dit ontwerpbesluit. In het opschrift van de artikelen is tussen vierkante haken [...] aangegeven wat de grondslag in de Omgevingswet is als dat een ander artikel is dan artikel 4.3. Artikel 4.3 is alleen genoemd als grondslag als deze nader is ingekleurd of gespecificeerd.

Onderdeel A (artikel 1.1 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing in verband met de wijziging van artikel 1.1 van de wet door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel B (artikel 2.1 Bal)

De wijziging in dit artikel houdt verband met het splitsen van het begrip lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of zuiveringstechnisch werk in twee begrippen in de Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel C (artikel 2.2 Bal)

Artikel 4.23 van de wet omschrijft het oogmerk van de algemene rijksregels voor wateractiviteiten. Dit oogmerk omvat onder andere het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen. In het eerste lid, onder c, onder 2°, ontbrak 'het verbeteren'. Dit wordt alsnog toegevoegd. Daarmee wordt dit onderdeel ook meer in overeenstemming gebracht met de artikelen 6.2, 7.2, 16.2 en 17.2 Bal, waarin 'het verbeteren' van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen al onderdeel uitmaakte van de omschrijving van het oogmerk voor wateractiviteiten.

Met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet worden de oogmerken van rijksregels over wateractiviteiten in artikel 4.23 van de Omgevingswet aangepast. De zinsnede over op grond van de wet aan watersystemen toegekende functies wordt geschrapt, onder meer omdat dit onbedoeld tot een beperking leidt van de mogelijkheden om bij het stellen van maatwerkvoorschriften of vergunningvoorschriften rekening te houden met feitelijk aanwezige functies die niet op grond van de wet aan een watersysteem zijn toegekend. Deze wijziging is overgenomen in artikel 2.2, eerste lid, onder c, onder 9°, en in het tweede lid, onder c, van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Daarnaast worden in het tweede lid van het artikel de onderdelen a en b omgedraaid. Deze volgorde sluit beter aan bij de volgorde waarin de oogmerken in artikel 4.23 van de Omgevingswet zijn opgenomen. Deze volgorde is bovendien in vergelijkbare artikelen 6.2, 7.2 en 15.2 Bal al aangehouden. Ook wordt het begrip lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of zuiveringstechnisch werk gesplitst in twee begrippen, in aansluiting op de Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel D (artikel 2.4 Bal)

Zie de toelichting bij de wijziging van artikel 2.1 Bal bij dit besluit (onderdeel B).

Onderdeel E (artikel 2.6 Bal)

In dit artikel wordt een activiteit toegevoegd waarvoor de Minister van Infrastructuur en Waterstaat wordt aangewezen als bevoegd gezag, wordt ter verbetering van de leesbaarheid de volgorde van de opsomming gewijzigd en wordt een deel van de opsomming opgenomen in een nieuw tweede lid.

Toegevoegd is de milieubelastende activiteit die geheel of in hoofdzaak wordt verricht op een locatie als bedoeld in artikel 5.28, onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving (tweede lid, onder c). Dit zijn de locaties die zijn genoemd in bijlage IX, onder D, bij dat besluit waaromheen bij ministeriële regeling vastgestelde civiele explosieaandachtsgebieden zijn gelegen. Twee van de drie genoemde locaties zijn locaties van TNO. De derde locatie is het complex Ulicoten waar grootschalige opslag van in beslag genomen vuurwerk plaatsvindt. Onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is de Minister van Infrastructuur en Waterstaat daarvoor bevoegd gezag op grond van de bijzondere regeling in artikel 2.4, vierde lid, van die wet. Onder de Omgevingswet wordt die bijzondere bevoegdheidsgrondslag gecontinueerd in de artikelen 5.11, derde lid, en 5.12, vierde lid. In artikel 4.11, eerste lid, onder b, van het Omgevingsbesluit zoals gewijzigd met het Invoeringsbesluit Omgevingswet, wordt voor de genoemde locaties niet langer gebruik gemaakt van die grondslag, maar worden de locaties opgenomen in de reguliere regeling voor bevoegd gezag. In artikel 2.6 wordt die regeling van het Omgevingsbesluit gevolgd.

Onderdeel F (artikel 2.7 Bal)

De wijziging van artikel 2.7 is redactioneel en bedoeld om artikel 2.7 te laten aansluiten op artikel 3.320 (aanwijzing milieubelastende activiteiten).

Onderdeel G (artikel 2.11 Bal)

De wijziging in het eerste en derde lid houdt verband met het splitsen van het begrip lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of zuiveringstechnisch werk in twee begrippen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

In het tweede lid, onder j, komt de termijn van acht weken voor het afvoeren van afvalstoffen na beëindiging van de activiteit in hoofdstuk 3 te vervallen. De verplichting om afvalstoffen na beëindiging van de activiteit af te voeren blijft bestaan. Uit de zorgplicht volgt bovendien al dat dit afvoeren binnen een redelijke termijn moet gebeuren. Wat een redelijke termijn is, is afhankelijk van het soort afvalstoffen. Onder een redelijke termijn wordt in beginsel 8 weken verstaan, maar het zal van de omstandigheden van het geval afhangen of dit langer of korter is. Uiteraard zal een redelijke termijn bij gevaarlijk afval korter zijn dan bij bijvoorbeeld snoeihout. Daarnaast is in het eerste lid, onder b, een kleine tekstuele wijziging aangebracht.

Onderdeel H (artikel 2.12 Bal) [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.5 van de wet]

Zie de toelichting bij de wijziging van artikel 2.1 Bal bij dit besluit (onderdeel B).

Onderdeel I (artikel 2.13 Bal) [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.5 van de wet]

Met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet vervalt artikel 5.35 van de wet en wordt aan de grondslag om maatwerkvoorschriften te kunnen stellen en de grondslag om bij maatwerkvoorschriften te kunnen afwijken van de algemene regels in artikel 4.5 van de wet telkens toegevoegd dat het daarbij ook kan gaan om vergunningvoorschriften. Hiermee wordt het systeem van aanvullen en afwijken van algemene regels verduidelijkt. In verband hiermee wordt in dit artikel de verwijzing naar artikel 5.35 van de wet vervangen door een verwijzing naar artikel 4.5.

De wijzigingen in het eerste lid, onder a, en het zesde lid houden verband met het splitsen van het begrip lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of zuiveringstechnisch werk in twee begrippen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Het vijfde en zesde lid worden aangevuld door ook de artikelen 8.98 tot en met 8.100 van het Besluit kwaliteit leefomgeving van overeenkomstige toepassing te verklaren op het stellen van maatwerkvoorschriften. In dit lid waren al alle relevante dwingende bepalingen over het verbinden van voorschriften aan een omgevingsvergunning van de afdelingen 8.5 en 8.9 van het Besluit kwaliteit leefomgeving van overeenkomstige toepassing verklaard. Ook afdeling 8.10 van dat besluit, over actualisering, wijziging en intrekking van omgevingsvergunningen, bevat echter

dwingende bepalingen voor omgevingsvergunningen. Deze bepalingen moeten ook voor maatwerkvoorschriften gelden. Artikel 8.100 van het Besluit kwaliteit leefomgeving verplicht om een omgevingsvergunning in te trekken als door toepassing van artikel 8.99, tweede lid, redelijkerwijs niet kan worden bereikt dat de beste beschikbare technieken worden toegepast. Dit artikel is naar zijn aard alleen van toepassing op maatwerkvoorschriften waarmee de algemene rijksregels worden versoepeld. Het intrekken van een maatwerkvoorschrift dat de algemene rijksregels aanscherpt, leidt er immers toe dat nog verder wordt afgeweken van het niveau van beste beschikbare technieken.

Naar aanleiding van de consultatiereacties wordt een verwijzing naar afdeling 8.3 Omgevingsbesluit toegevoegd. In deze afdeling van het Omgevingsbesluit wordt bepaald bij welke milieubelastende activiteiten financiële zekerheid wordt of kan worden gesteld in vergunningvoorschriften. Met de verwijzing wordt de mogelijkheid tot het stellen van financiële zekerheid in maatwerkvoorschriften gelijkgetrokken met de mogelijkheid tot het stellen van financiële zekerheid in vergunningvoorschriften.

Onderdeel J (artikel 2.14 Bal) [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.6 van de wet]

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel K (artikel 2.15 Bal) [artikel 5.2 van de wet]

Onder de Wet milieubeheer waren inrichtingen die gevestigd zijn op een gesloten stortplaats in alle gevallen vergunningplichtig. Deze vergunningplicht is niet overgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving. Het wordt aan de provincies – die de zorg voor deze gesloten stortplaatsen hebben – overgelaten om met regels in de omgevingsverordening in een passend beschermingsniveau te voorzien. Zij moeten dan wel de mogelijkheid hebben om, ten opzichte van de aanwijzing van vergunningplichtige gevallen van milieubelastende activiteiten in het Besluit activiteiten leefomgeving, een aanvullend verbod in te stellen om zonder omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit activiteiten op dergelijke stortplaatsen te verrichten. Artikel 2.15, tweede lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving stond daar onbedoeld aan in de weg. Dat wordt met deze wijziging gerepareerd.

Zie voor nadere uitleg over de wijziging in het eerste lid de toelichting bij artikel 2.1 Bal bij dit besluit (onderdeel B).

Onderdeel L (artikel 2.22 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel M (artikel 3.1 Bal)

De wijzigingen in dit artikel houden verband met het splitsen van het begrip lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of zuiveringstechnisch werk in twee begrippen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel N (artikel 3.2 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel O (§ 3.2.1 (nieuw) Bal)

In paragraaf 3.2.1 zijn regels opgenomen over het exploiteren van een (grote) stookinstallatie. De paragraaf wordt aangevuld met regels over het exploiteren van kleine en middelgrote stookinstallaties.

De rijksoverheid stelt regels voor de luchtemissies van stookinstallaties onder andere ter uitvoering van Europese regelgeving die beoogt om een gelijk speelveld en gelijk beschermingsniveau in

Europa te waarborgen. De stookinstallaties met een nominaal thermisch ingangsvermogen van 1 tot 50 MW vallen onder Richtlijn (EU) 2015/2193 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 inzake de beperking van de emissies van bepaalde verontreinigende stoffen in de lucht door middelgrote stookinstallaties (PbEU 2015, L 313) (verder te noemen: mcpd) en zijn momenteel geïmplementeerd in het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Activiteitenregeling milieubeheer.

De regels over kleine en middelgrote stookinstallaties komen terug in drie besluiten: het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit bouwwerken leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving. In paragraaf 2.3 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit wordt de afbakening aangegeven.

Artikel 3.4 (nieuw) Bal

Eerste lid

Dit artikel geeft aan dat het exploiteren van een stookinstallatie met een nominaal thermisch ingangsvermogen (belasting op onderwaarde) van meer dan 100 kW een milieubelastende activiteit is waarvoor de hoofdstukken 2 tot en met 5 gelden. Via de combinatie van dit artikel met artikel 3.1 is het lozen vanuit deze activiteit een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of zuiveringstechnisch werk waarvoor deze hoofdstukken gelden.

Kleine en middelgrote stookinstallaties zijn voornamelijk dienend aan een proces of aan een gebouw. Meestal gaat het om het opwekken van warmte (gebouw- of procesverwarming) en/of kracht (bijvoorbeeld de aandrijving van pompen of compressoren of elektriciteitsproductie). Er zijn echter ook kleine of middelgrote stookinstallaties die een zelfstandige functie hebben. Het gaat dan om energiecentrales voor de productie van elektriciteit of zogenoemde utilities in de industrie voor grootschalige opwekking van stoom, elektriciteit of warmte. Stookinstallaties bij een huishouden vallen buiten het toepassingsbereik.

Er is gekozen voor de term 'exploiteren' van een stookinstallatie. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat het exploiteren van een stookinstallatie inhoudt dat deze daadwerkelijk wordt gebruikt. De regels zijn overigens ook van toepassing in periodes dat de stookinstallatie niet aan staat. Er gelden dan bijvoorbeeld bepaalde (administratieve) verplichtingen.

100 kW-grens

Een nominaal thermisch ingangsvermogen van 100 kW komt in de praktijk nagenoeg overeen met de grens van 130 kW gedefinieerd op bovenwaarde, zoals die in het Besluit omgevingsrecht (Bijlage I, onderdeel C, categorie 1.1 juncto artikel 2.1) wordt gehanteerd. De 100 kW-grens sluit aan bij de grens die in het Besluit bouwwerken leefomgeving wordt gehanteerd bij de keuringsplicht voor gasgestookte toestellen, die op zijn beurt is gebaseerd op de grens van de keuringsplicht voor die toestellen in het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Voor niet-gasgestookte stookinstallaties geldt in het Activiteitenbesluit milieubeheer een keuringsplicht vanaf 20 kW. Deze grens is overgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving, maar niet in het Besluit activiteiten leefomgeving, omdat deze grens in de praktijk vrijwel alleen betrekking heeft op het gebouwgebonden stoken van biomassa in gebouwen. Niet-gasgestookte stationaire stookinstallaties kleiner dan 100 kW voor indirect gestookte processen komen in de praktijk niet of nauwelijks voor, zodat in het Besluit activiteiten leefomgeving een grens van 100 kW als aanwijzing voor een milieubelastende activiteit kan worden gehanteerd.

Hoewel er in deze paragraaf geen bovengrens is aangebracht met betrekking tot het vermogen van de stookinstallaties, zal deze in de praktijk meestal bij 50 MW liggen. Daarboven is sprake van een IPPC-installatie en is in beginsel paragraaf 3.3.2 (grootschalige energieopwekking) van toepassing en gelden de algemene regels van paragraaf 4.3 over de grote stookinstallatie. Stookinstallaties op

offshore platforms in de exclusieve economische zone zijn in paragraaf 4.3 uitgezonderd, daarom kan deze paragraaf ook van toepassing zijn op stookinstallaties met een nominaal thermisch ingangsvermogen van meer dan 50 MW.

Tweede lid

Niet alle kleine of middelgrote stookinstallaties vallen onder de paragraaf. Stookinstallaties waarin afvalstoffen worden verbrand vallen onder de regels voor de nuttige toepassing of verwijdering van afvalstoffen.

Door het vervangen van het begrip inrichting uit de Wet milieubeheer door het begrip milieubelastende activiteit vallen in beginsel niet-bedrijfsmatige activiteiten ook onder de reikwijdte van de Omgevingswet en haar AMvB's. Door alleen regels te stellen over stookinstallaties met een nominaal thermisch ingangsvermogen van meer dan 100 kW zal een doorsnee particulier huishouden echter doorgaans niet onder de reikwijdte van de paragraaf vallen.

Tot slot is het exploiteren van – kort gezegd – een mobiele stookinstallatie uitgezonderd van het werkingsgebied van de aanwijzing. Dit wordt namelijk geregeld door Europees bronbeleid: Verordening (EU) 2016/1628 van het Europees Parlement en de Raad van 14 september 2016 inzake voorschriften met betrekking tot emissiegrenswaarden voor verontreinigende gassen en deeltjes en typegoedkeuring voor in niet voor de weg bestemde mobiele machines gemonteerde interne verbrandingsmotoren, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1024/2012 en (EU) nr. 167/2013, en tot wijziging en intrekking van Richtlijn 97/68/EG (PbEU 2016, L 252).

Ecodesign

Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten stelt een kader vast voor de minimale eisen voor ecologisch ontwerp waaraan energieverbruikende producten moeten voldoen. Alleen producten die aan deze eisen voldoen mogen in de EU worden verkocht of gebruikt. Er zijn diverse verordeningen vastgesteld ter uitvoering van deze richtlijn. Voor dit besluit is vooral de 'ecodesign'-verordening relevant. Dit is een uitvoeringsverordening die regels bevat over het ecologisch ontwerp voor ruimteverwarmingstoestellen en combinatieverwarmingstoestellen (cv-ketels).¹ Daarnaast is een uitvoeringsverordening opgesteld over het gebruik van vaste brandstoffen bij verwarmingsketels.² Ketels gestookt op gas of olie met een nominaal thermisch ingangsvermogen tot en met 400 kW, en ketels gestookt op biomassa met een nominaal thermisch ingangsvermogen tot en met 500 kW vallen wel onder deze paragraaf, maar regels over de emissies zijn opgenomen in de ecodesign-verordeningen. Daarvoor zijn in dit besluit dan ook geen emissiegrenswaarden opgenomen. Het Ecodesignlabel voor cv-ketels is sinds 26 september 2015 van toepassing, dat voor biomassaketels wordt vanaf 1 januari 2020 van toepassing.

Artikel 3.5 (nieuw) Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

In artikel 3.5 worden als vergunningplichtige gevallen aangewezen stookinstallaties met een nominaal thermisch ingangsvermogen van meer dan 100 kW waarin een andere stof wordt verstoekt dan aardgas, propaangas, butaangas, vergistingsgas, biodiesel die voldoet aan NEN-EN 14214, lichte olie, halfzware olie, gasolie en rie-biomassa en pellets gemaakt uit rie-biomassa, voor zover wordt gestookt in een stookinstallatie met een nominaal thermisch ingangsvermogen van minder dan 15 MW. Deze brandstoffen worden standaard brandstoffen genoemd.

¹ Verordening (EU) nr. 813/2013 van de Commissie van 2 augustus 2013 tot uitvoering van Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad wat eisen inzake ecologisch ontwerp voor ruimteverwarmingstoestellen en combinatieverwarmingstoestellen betreft (PbEU 2013, L 239).

² Verordening (EU) 2015/1189 van de Commissie van 28 april 2015 tot uitvoering van Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad wat de eisen inzake ecologisch ontwerp voor verwarmingsketels voor vaste brandstoffen betreft (PbEU 2015, L 193).

De niet-standaard brandstoffen verschillen van de standaard brandstoffen in hun emissies, omdat er veelal andere componenten in aanwezig kunnen zijn waarvan de emissies het beste in een vergunning geregeld kunnen worden of omdat de opslag bijzondere aandacht nodig heeft. Het gaat in die gevallen immers om maatwerk.

Naast rie-biomassa zijn ook 'pellets gemaakt uit rie-biomassa' genoemd om te verduidelijken dat ook deze pellets onder de standaardbrandstoffen worden begrepen. Qua samenstelling zijn zij gelijkwaardig aan bijvoorbeeld hout en qua verbranding geven zij zelfs betere resultaten dan veel andere soorten biomassa. Bij een strikte uitleg van de definitie van biomassa zou hierover twijfel kunnen ontstaan, omdat in die definitie de herkomst van de betreffende materiaal relevant is. Aangezien de pellets strikt genomen uit een industrieel proces afkomstig zijn, is met de toevoeging 'gemaakt uit rie-biomassa' duidelijkheid geschapen. In onderdeel i wordt een grens van 15 MW gesteld omdat hierboven de installaties zodanig groot worden dat een vergunning is vereist. Dit gaat niet zozeer om de verbranding, maar om andere milieuaspecten zoals de opslag van biomassa en de externe veiligheid.

Naast de vergunning kunnen algemene regels op de stookinstallatie van toepassing zijn. De verwijzing naar de algemene regels is opgenomen in artikel 3.6.

Artikel 3.6 Bal (nieuw)

Met deze wijziging worden verwijzingen aan artikel 3.6 toegevoegd naar de paragrafen 4.4 (afvalverbranding), 4.31 (kleine en middelgrote stookinstallaties, gestookt op standaardbrandstoffen en 4.32 (middelgrote stookinstallaties, gestookt op niet-standaardbrandstoffen). In deze toegevoegde paragrafen worden algemene regels gesteld voor kleine en middelgrote stookinstallaties over emissies naar de lucht, keuringseisen voor het waarborgen van een schone verbranding, veilig functioneren en zuinig gebruik van energie.

In artikel 3.6 is ook een verwijzing toegevoegd naar de kosten-batenanalyse energie-efficiëntie. Deze kosten-batenanalyse moet worden verricht voorafgaand aan de milieubelastende activiteit, bedoeld in artikel 3.4, op de wijze die in paragraaf 5.2.3 is bepaald. De kosten-batenanalyse komt voort uit de richtlijn energie-efficiëntie (artikel 14). Niet iedere stookinstallatie valt onder het toepassingsbereik van de kosten-batenanalyse: alleen bij het oprichten of ingrijpend renoveren van installaties met een totaal thermisch inputvermogen van meer dan 20 MW moet een analyse gemaakt worden. Het toepassingsbereik en overige regels over de kosten-batenanalyse worden nader toegelicht in de artikelsgewijze toelichting bij paragraaf 5.2.3.

De modules zeer zorgwekkende stoffen en de luchtmodule worden aangezet voor de vergunningplichtige stookinstallaties waarin niet-standaard brandstoffen worden verstoekt.

Onderdelen P en Q (artikelen 3.12 en 3.13 Bal)

In paragraaf 2.10 van het algemeen deel van de nota van toelichting is uitgelegd dat ervoor is gekozen om geen gebruik te maken van de grondslag die met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet in de wet wordt opgenomen om beoordelingsregels te stellen die alleen zijn gericht op de vraag of een milieueffectrapport moet worden gemaakt. Dat betekent dat voor het beoordelen van vergunningaanvragen het volledige toetsingskader van toepassing is. Om misverstanden te voorkomen is besloten, mede naar aanleiding van een reactie die tijdens de consultatie naar voren is gebracht, in de kopjes van de artikelen met de aanwijzing vergunningplicht de zinsnede 'alleen vanwege mer-beoordeling' te laten vervallen. Ook is een aantal artikelen waarmee vergunningplichten worden aangewezen samengevoegd.

Onderdelen R en S (artikelen 3.15 en 3.17 Bal)

Om de aanwijzing van de milieubelastende activiteit in artikel 3.15 in lijn te brengen met andere artikelen waarin milieubelastende activiteiten worden aangewezen, wordt 'het aanwezig hebben van een koelinstallatie' gewijzigd in 'het exploiteren van een koelinstallatie'. Dezelfde wijziging wordt ook doorgevoerd in artikel 3.17. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd.

Onderdeel T (artikel 3.19 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

In artikel 3.19, eerste lid, komt de vergunningplicht voor gesloten bodemenergiesystemen met een bodemzijdig vermogen van 70 kW of meer te vervallen. Deze vergunningplicht heeft tot doel om de samenhang tussen naburige bodemenergiesystemen in de gaten te houden en negatieve interferentie tussen bodemenergiesystemen te voorkomen. Deze doelen vormen in feite een gebruiksruimte vraagstuk, dat in het ruimtelijke kader van decentrale overheden een plaats moet krijgen. Om die reden is ervoor gekozen om de vergunningplicht in het Besluit activiteiten leefomgeving te laten vervallen, en het vraagstuk te doen landen in de regels over het omgevingsplan.

De algemene regels in hoofdstuk 4 van het Besluit activiteiten leefomgeving over het voorkomen van interferentie blijven van toepassing, ook op gesloten bodemenergiesystemen. Mocht er onverhoopt interferentie optreden tussen systemen, of het bodemenergiesysteem om andere redenen niet de doelmatige hoeveelheden warmte en koude leveren, dan bieden die regels het bevoegd gezag de mogelijkheid om alsnog op te treden.

Onderdeel U (artikel 3.22 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

In het eerste lid (nieuw) vervalt onderdeel g. In dit onderdeel is als vergunningplichtig aangewezen het opslaan van propaan of propeen in meer dan twee opslagtanks. Over de redenen voor het vervallen van deze vergunningplicht wordt verwezen naar paragraaf 2.11 van het algemene deel van de nota van toelichting.

Met het nieuwe tweede lid wordt geregeld dat het verbod van het eerste lid niet geldt voor het opslaan van LPG dat plaatsvindt voor het tanken aan voertuigen of werktuigen of voor het opslaan van vloeibaar gemaakt vergistingsgas. De vergunningplicht voor het tanken van LPG aan voertuigen vervalt met het onderhavige besluit (in de artikelen 3.286 en 3.297 Bal) en het zou niet logisch zijn als de vergunningplicht zou kunnen 'herleven' op grond van artikel 3.22 Bal. LPG bestaat namelijk uit een mengsel van propaan en butaan. Het opslaan van vloeibaar gemaakt vergistingsgas is uitgezonderd van de vergunningplicht omdat de algemene regels in paragraaf 4.88 voldoende beschermingsniveau bieden en een aanvullende vergunningplicht geen meerwaarde heeft.

Onderdeel V (artikel 3.26 Bal)

De wijzigingen in dit artikel zijn ter verbetering van de uniformiteit in de formuleringen van de richtingaanwijzers. Hiermee zijn geen inhoudelijke wijzigingen beoogd.

Onderdeel W (artikel 3.27 Bal)

In de aanhef van het eerste lid vervalt 'in verpakking'. Deze wijziging hangt samen met de wijziging in het tweede lid, onder a, waarmee de milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in de paragrafen 3.2.7 (opslagtank voor gassen), 3.2.8 (opslagtank voor vloeistoffen en tankcontainer of verpakking die wordt gebruikt als opslagtank voor vloeistoffen) en 3.2.12 (opslaan van vaste minerale anorganische meststoffen) worden uitgezonderd van de aanwijzing in deze paragraaf. Daarmee is er ook sprake van een duidelijke afbakening met de genoemde paragrafen. Door het vervallen van 'in verpakking' wordt bovendien bereikt dat in de praktijk voor de toepassing van Rijksregels geen discussie hoeft te worden gevoerd over de vraag of iets wel of geen verpakking is. Of de regels van toepassing zijn is alleen afhankelijk van de aard en de hoeveelheid van de stoffen die worden opgeslagen en niet van de wijze waarop dat plaatsvindt.

Uiteraard dient wel aan de algemene regels van paragraaf 4.98 te worden voldaan als de gevaarlijke stoffen worden opgeslagen in verpakking.

Onderdeel X (artikel 3.28 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

In de aanhef van het eerste lid wordt 'opslagvoorziening' gewijzigd in 'opslagplaats'. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd. De enige reden voor deze wijziging is gelegen in de mogelijke begripsverwarring door de betekenis die het begrip 'opslagvoorziening' heeft in het algemene spraakgebruik en de specifieke betekenis die daaraan wordt gegeven in bijvoorbeeld de PGS 15. Met het begrip 'opslagplaats' wordt beter tot uitdrukking gebracht wat daarmee wordt bedoeld, namelijk iedere plek of plaats waar gevaarlijke stoffen worden opgeslagen, zoals een bouwwerk of een onderdeel daarvan, een brandwerende constructie die geen onderdeel is van een bouwwerk, een brandveiligheidskast, een paardenbox of een andere ruimtelijk afgescheiden plaats. Door het begrip 'opslagvoorziening' niet te gebruiken wordt bereikt dat in de praktijk geen discussie hoeft te worden gevoerd over de vraag of het opslaan van gevaarlijke stoffen wel of niet vergunningplichtig is als er sprake is van een opslagplaats die niet voldoet aan de eisen van PGS 15. Of de vergunningplicht geldt is alleen afhankelijk van de aard en de hoeveelheid van de stoffen die worden opgeslagen en niet van de wijze waarop of de plaats waar dat plaatsvindt. Uiteraard moet wel aan de algemene regels van paragraaf 4.98 worden voldaan. Dat betekent bijvoorbeeld dat de gevaarlijke stoffen moeten worden opgeslagen in een opslagvoorziening die voldoet aan PGS 15. In verband met de consistentie wordt in onderdeel g 'in gasflessen' toegevoegd. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd, de wijziging dient alleen ter verduidelijking. Met de wijziging in onderdeel h wordt verduidelijkt dat het gaat om de gevaarlijke stoffen die zijn genoemd in de onderdelen a, b en c.

Onderdeel Y (artikel 3.33 Bal)

Aan het tweede lid wordt een nieuw onderdeel d toegevoegd waarin een uitzondering wordt opgenomen voor het opslaan van airbags of gordelspanners. Gebleken is dat enkele modellen airbags en gordelspanners onder ADR-klasse 1.4 kunnen vallen. Voor het opslaan van stoffen die onder ADR-klasse 1.4 vallen, gelden regels op grond van de Arbeidsomstandighedenwet. Omdat aanvullende regels in het Besluit activiteiten leefomgeving niet nodig zijn wordt deze uitzondering op de aanwijzing van de milieubelastende activiteit toegevoegd.

Onderdeel Z (artikel 3.38 Bal)

De wijzigingen in dit artikel zijn ter verbetering van de uniformiteit in de formuleringen van de richtingaanwijzers. Hiermee zijn geen inhoudelijke wijzigingen beoogd.

Onderdeel AA (artikel 3.39 Bal)

In artikel 3.39, eerste lid, onder d, was bepaald dat het op de locatie van productie mengen van afvalstoffen die behoren tot verschillende categorieën van afvalstoffen, onder de aanwijzing als milieubelastende activiteit valt, als het gescheiden houden en gescheiden afgeven ervan gelet op het Landelijk afvalbeheerplan niet kan worden verlangd. Het Landelijk afvalbeheerplan gaat echter alleen voor bedrijfsafvalstoffen in op de vraag of het gescheiden houden en gescheiden afgeven nodig is. Het mengen van gevaarlijke afvalstoffen met afvalstoffen van een andere categorie valt altijd onder de aanwijzing als milieubelastende activiteit. Om die reden is onderdeel d toegespitst op gevaarlijke afvalstoffen en is een nieuw onderdeel e toegevoegd over bedrijfsafvalstoffen.

In het Bal werden de begrippen afval en afvalstoffen beide gebruikt, terwijl ze dezelfde betekenis hebben. Met de wijziging in het eerste lid, onder h (nieuw), is het woord 'afval' veranderd in 'afvalstof'.

Onderdeel AB (artikel 3.40 Bal)

In het derde lid was bepaald dat de vergunningplicht niet geldt voor het scheiden van afvalstoffen, als het opslaan van de afvalstoffen niet als vergunningplichtig is aangewezen in dit hoofdstuk. Dit hoofdstuk is echter te ruim, omdat voor het scheiden van afvalstoffen alleen een vergunningplicht moet gelden, als de opslag ervan met het oog op een doelmatig beheer van afvalstoffen vergunningplichtig is. Als het opslaan van afvalstoffen om een andere reden vergunningplichtig is, bijvoorbeeld vanwege externe veiligheid, is er geen reden om het scheiden van de afvalstoffen als vergunningplichtig aan te wijzen. Daarom is de verwijzing naar dit hoofdstuk vervangen door een verwijzing naar dit artikel.

Onderdeel AC (artikel 3.40a (nieuw) Bal)

Aan de paragraaf wordt een nieuw artikel toegevoegd dat verwijst naar de algemene regels waar bij het verrichten van de activiteit in elk geval aan moet worden voldaan. Voor het opslaan, mengen, scheiden en verdichten van bedrijfsafval of gevaarlijk afval voorafgaand aan inzameling of afgifte, wordt de nieuwe paragraaf 4.48b van het Besluit activiteiten leefomgeving, over het opslaan van afvalstoffen, aangezet. De paragraaf wordt alleen aangezet voor een activiteit die niet vergunningplichtig is. Voor activiteiten waarvoor de vergunningplicht geldt, is in het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen een instructieregel voor het bevoegd gezag opgenomen. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij paragraaf 4.48b.

Onderdeel AD (§ 3.2.14 (nieuw) Bal)

De regels over het op of in de bodem brengen van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen buiten stortplaatsen waren opgenomen in paragraaf 3.5.9 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Met dit besluit worden deze regels verplaatst naar paragraaf 3.2.14. De inhoudelijke wijzigingen worden hieronder toegelicht.

Artikel 3.40c (nieuw) Bal [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

Als gevolg van een wijziging van de Vrijstellingsregeling plantenresten vervalt onderdeel d van het tweede lid van artikel 3.40c van het Besluit activiteiten leefomgeving. In artikel 3.40c is bepaald wanneer voor het op of in de bodem brengen van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen een vergunning vereist is. In het tweede lid van dat artikel worden uitzonderingen gemaakt op die vergunningplicht. Daarmee is aangesloten bij de Vrijstellingsregeling plantenresten: als op grond van die regeling een vrijstelling geldt, is de activiteit in het Besluit activiteiten leefomgeving uitgezonderd van de vergunningplicht. Nu de Vrijstellingsregeling plantenresten is gewijzigd, wordt het Besluit activiteiten leefomgeving daarop aangepast.

Ten overvloede wordt opgemerkt dat de aanwijzing van vergunningplichtige gevallen van lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam in het derde lid niet alleen het lozen van stoffen of afvalwater afkomstig van het brengen van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen op of in de landbodem betreft. De vergunningplicht ziet ook op gevallen waarin de milieubelastende activiteit zelf bestaat uit het op of in de bodem of oever van een oppervlaktewaterlichaam brengen van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen. Vanwege de aansluiting met artikel 3.1 is in dit lid ook de term 'afkomstig van een milieubelastende activiteit' gebruikt, maar dat moet dus niet zo worden uitgelegd dat hiervoor is vereist dat de milieubelastende activiteit buiten het oppervlaktewaterlichaam plaatsvindt. Hetzelfde geldt overigens voor de vergunningplicht opgenomen in artikel 3.85, tweede lid. Ook daar ziet de vergunningplicht voor de lozingsactiviteit op gevallen waarin de milieubelastende activiteit zelf bestaat uit het in een oppervlaktewaterlichaam exploiteren van een installatie voor het storten van afvalstoffen, zoals een in oppervlaktewater gelegen baggerspeciedepot.

Onderdeel AE (§ 3.2.15 (nieuw) Bal)

De regels over het verbranden van afvalstoffen anders dan in een ippc-installatie waren opgenomen in paragraaf 3.5.8 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Met dit besluit worden deze regels verplaatst naar paragraaf 3.2.15. De inhoudelijke wijzigingen worden hieronder toegelicht.

Artikelen 3.40d (nieuw) en 3.181 (oud) Bal

Bij het verplaatsen van paragraaf 3.5.8 naar paragraaf 3.2.15, zijn de artikelen 3.178 (oud) (nieuw: 3.40d), tweede lid en 3.181 (oud) vervallen. Afdeling 3.2 gaat over activiteiten die bedrijfstakken overstijgen. Dit zijn milieubelastende activiteiten die meestal geen zelfstandige bedrijven zijn, maar die worden verricht als onderdeel van bedrijven en soms ook binnen huishoudens. Van de activiteiten die bedrijfstakken overstijgen maken functioneel ondersteunende activiteiten geen deel uit (oud artikel 3.178, tweede lid). Ook worden geen gegevens en bescheiden gevraagd (oud artikel 3.181).

Artikel 3.40e (nieuw) Bal [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

Bij het verbranden van verpakkingshout wordt altijd aan de voorwaarde voldaan dat recycleren de voorkeur heeft op verbranden, en deze activiteit is dus altijd vergunningplichtig.

Artikel 3.40f (nieuw) Bal

Wanneer een brandstof die in een stookinstallatie wordt ingezet geheel of gedeeltelijk een afvalstof is geldt niet de paragraaf over stookinstallaties maar paragraaf 3.2.15. Wanneer de installatie over de drempels van categorie 5.2 van bijlage I van de richtlijn industriële emissies heen gaat geldt paragraaf 3.3.13. Voor het verbranden van afvalstoffen gelden de regels van paragraaf 4.4. Het in een stookinstallatie verbranden van afvalstoffen die alleen bestaan uit rie-biomassa komt ook veel voor. In dat geval gelden de regels in hoofdstuk 4 voor stookinstallaties, in het bijzonder de regels in de paragraaf 4.3, 4.31 of 4.32. De verbrandingscapaciteit bepaalt welke van de drie van toepassing is: tot 15 MW geldt paragraaf 4.31, tussen 15 en 50 MW geldt paragraaf 4.32 en boven 50 MW geldt paragraaf 4.3. De precieze grenzen en regels over optellen staan in het toepassingsbereik van de genoemde paragrafen in hoofdstuk 4.

De regels voor stookinstallaties, in het bijzonder paragraaf 4.3, 4.31 of 4.32 gelden ook als de rie-biomassa samen met een andere brandstof wordt verstoekt, mits die andere brandstof geen afvalstof is. Zodra een andere afvalstof wordt meegestookt, geldt paragraaf 4.4.

Onderdeel AF (§ 3.2.16 (oud) Bal)

Paragraaf 3.2.16 was gereserveerd voor regels over het langdurig opslaan van afvalstoffen. Beoogd was een vergunningplicht op te nemen voor het opslaan van afvalstoffen langer dan drie jaar, voorafgaand aan nuttige toepassing en langer dan een jaar, voorafgaand aan verwijdering van de afvalstoffen. In plaats daarvan is in artikel 4.595f van het Bal een verbodsbepaling opgenomen voor het langer dan deze perioden opslaan van afvalstoffen. Van de reservering van paragraaf 3.2.16 van het Bal is dan ook geen gebruik gemaakt.

Onderdelen AG en AH (§ 3.2.17 en artikel 3.41 Bal)

De titel van paragraaf 3.2.17 en artikel 3.41 worden gewijzigd omdat de titel 'zelfstandige afvalwaterzuivering' en de inhoud van artikel 3.41 niet goed weergeven op welke zuiveringsvoorzieningen de paragraaf van toepassing is. Het begrip 'zelfstandige' is niet op zijn plaats, omdat ook zuiveringsvoorzieningen die deel uitmaken van een andere activiteit onder de werking van de paragraaf vallen. Het kan bijvoorbeeld gaan om een glastuinbouwbedrijf waar naast het eigen afvalwater ook afvalwater van anderen wordt gezuiverd. Er wordt dan ingezameld of afgegeven afvalwater gezuiverd, het nieuwe onderdeel b geeft die situatie weer. Ook een

zuiveringsinstallatie die niet bij een andere activiteit hoort valt onder onderdeel b, het zal daarbij immers altijd om ingezameld of afgegeven afvalwater gaan.

Vooraf gemeenten zuiveren soms water in het kader van uitvoering van gemeentelijke watertaken voor regenwater en grondwater voordat het ingezamelde water in het milieu wordt gebracht. Het betreft eenvoudige zuiveringshandelingen zoals bezinking, waarvoor geen rijksregels gesteld hoeven te worden. Om die reden zijn zuiveringsvoorzieningen voor het uitoefenen van de gemeentelijke taken uit de wet uitgezonderd in onderdeel b.

Onderdeel AI (artikel 3.43 Bal)

Met deze wetstechnische wijziging van dit artikel wordt de formulering in lijn gebracht met die van vergelijkbare bepalingen in het Bal.

Onderdeel AJ (artikel 3.50 Bal)

Dit artikel dat wordt gewijzigd, is behalve op artikel 4.3 van de wet, ook gebaseerd op de artikelen 6, eerste lid, 7, eerste lid, 16 en 20 van de Arbeidsomstandighedenwet, 31, vierde lid, 48, zesde lid, en 49, eerste lid, van de Wet veiligheidsrisico's en 19.3, eerste lid, van de Wet milieubeheer.

Omdat de drempelhoeveelheid wordt toegevoegd aan de begripsomschrijving van 'Seveso-inrichting', vervalt de zinsnede over die hoeveelheid in dit artikel. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van de begripsomschrijving van 'Seveso-inrichting'.

Met de toevoeging van 'buiten een Seveso-inrichting' in het tweede lid, onder b, wordt geregeld dat de uitzondering op de aanwijzing van de milieubelastende activiteit voor het vervoer voor korte tijd opslaan van gevaarlijke stoffen niet van toepassing is als het opslaan plaatsvindt binnen een Seveso-inrichting. Om te bepalen of er sprake is van 'voor het vervoer opslaan van gevaarlijke stoffen voor korte tijd en in afwachting van aansluitend vervoer naar een vooraf bekende ontvanger', moet bij het opslaan worden voldaan aan de voorwaarden die zijn opgenomen in de vervoersregelgeving. Het gaat dan om de tijdelijkheid van de aanwezigheid van de stoffen en goederen, de bekendheid van de ontvanger en het gegeven dat de stoffen en goederen niet uit de originele verpakking worden gehaald. Wanneer aan deze vervoersvoorwaarden is voldaan worden de gevaren die het vervoer (mogelijk) met zich meebrengt voldoende beheerst en is het niet nodig daarop aanvullend de regels van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving toe te passen.

Bedrijven waar gevaarlijke stoffen voor korte tijd worden opgeslagen als onderdeel van het transport vallen niet onder de werking van de regels voor Seveso-inrichtingen. Hierbij kan worden gedacht aan stuwadoorsinrichtingen en spoorwegemplacementen. Als daarentegen in die bedrijven ook gevaarlijke stoffen worden opgeslagen uit een oogpunt van voorraadbeheer ter bewaring in opdracht van derden, met het oog op aflevering aan nog onbekende afnemers, of met het oog op aflevering aan bekende afnemers op termijn waarbij het vervoersproces duidelijk wordt onderbroken, kunnen ze worden aangemerkt als Seveso-inrichting. Dit geldt ook als bij het vervoer de verpakking van de betrokken gevaarlijke stoffen waarop de gevaarsaanduiding en etikettering is aangebracht, wordt aangetast. Activiteiten zoals reguliere opslag van stoffen en het opnieuw verpakken van stoffen vallen niet onder de vervoersregelgeving.

Onderdelen AK en AL (artikelen 3.56 en 3.59 Bal)

In deze richtingaanwijzers wordt de verwijzing naar paragraaf 4.4 over het exploiteren van een afvalverbrandingsinstallatie of afvalmeeverbrandingsinstallatie geschrapt. Deze verwijzing is niet nodig. Op het verbranden van afval zijn de paragrafen 3.2.15 en 3.3.13 van toepassing, als mest wordt verbrand zijn de paragrafen 3.3.14 en 3.6.8 van toepassing. In deze paragrafen in hoofdstuk 3 is de verwijzing naar paragraaf 4.4 al opgenomen.

Onderdeel AM (artikel 3.63 Bal)

In het tweede lid van dit artikel is een tekstuele wijziging aangebracht waarbij het woord 'andere' is toegevoegd. Op deze manier wordt aangesloten bij de elders in het Bal gebruikte formulering.

Onderdeel AN (artikel 3.65 Bal)

In deze richtingaanwijzer wordt de verwijzing naar paragraaf 4.4 over het exploiteren van een afvalverbrandingsinstallatie of afvalmeeverbrandingsinstallatie geschrapt. Deze verwijzing is niet nodig. Op het verbranden van afval zijn de paragrafen 3.2.15 en 3.3.13 van toepassing. In deze paragrafen in hoofdstuk 3 is de verwijzing naar paragraaf 4.4 al opgenomen.

Daarnaast worden twee zinsdelen aan onderdeel b toegevoegd. Met de toevoeging van 'bedoeld in categorie 1.4, onder a, van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies' wordt benadrukt dat de in paragraaf 5.3.1 opgenomen regels alleen van toepassing zijn als bij het exploiteren van een ippc-installatie voor het vergassen of vloeibaar maken van steenkool de gestelde capaciteitsdrempel wordt overschreden. De zinsnede 'het exploiteren van een ippc-installatie voor' wordt toegevoegd, zodat beter wordt aangesloten bij de elders in het Bal gebruikte formulering.

Onderdeel AO (artikel 3.68 Bal)

In het eerste lid van deze richtingaanwijzer wordt de verwijzing naar paragraaf 4.4 over het exploiteren van een afvalverbrandingsinstallatie of afvalmeeverbrandingsinstallatie geschrapt. Deze verwijzing is niet nodig. Op het verbranden van afval zijn de paragrafen 3.2.15 en 3.3.13 van toepassing. In deze paragrafen in hoofdstuk 3 is de verwijzing naar paragraaf 4.4 al opgenomen.

Daarnaast wordt in het tweede lid, onder b, '2.6' vervangen door '2.5', omdat in artikel 3.66, eerste lid, geen milieubelastende activiteit wordt aangewezen die valt onder categorie 2.6 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies. De activiteit die als laatste genoemd wordt in artikel 3.66 betreft een activiteit die valt binnen categorie 2.5 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies, namelijk het exploiteren van een ippc-installatie voor het winnen van ruwe non-ferrometalen, het smelten, legeren en gieten van non-ferrometalen.

Onderdeel AP (artikel 3.71 Bal)

In deze richtingaanwijzer wordt de verwijzing naar paragraaf 4.4 over het exploiteren van een afvalverbrandingsinstallatie of afvalmeeverbrandingsinstallatie geschrapt. Deze verwijzing is niet nodig. Op het verbranden van afval zijn de paragrafen 3.2.15 en 3.3.13 van toepassing. In deze paragrafen in hoofdstuk 3 is de verwijzing naar paragraaf 4.4 al opgenomen.

Daarnaast wordt in onderdeel b, '3.5' vervangen door '3.4', omdat in artikel 3.69, eerste lid, geen milieubelastende activiteit wordt aangewezen die valt onder categorie 3.5 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies. In artikel 3.69 worden wel activiteiten aangewezen die vallen binnen de categorieën 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 en 6.8 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies.

Onderdeel AQ (artikel 3.74 Bal)

In het eerste lid van deze richtingaanwijzer wordt de verwijzing naar paragraaf 4.4 over het exploiteren van een afvalverbrandingsinstallatie of afvalmeeverbrandingsinstallatie geschrapt. Deze verwijzing is niet nodig. Op het verbranden van afval zijn de paragrafen 3.2.15 en 3.3.13 van toepassing. In deze paragrafen in hoofdstuk 3 is de verwijzing naar paragraaf 4.4 al opgenomen.

In het tweede lid, onder b, vervalt het tekstgedeelte na de verwijzing naar paragraaf 5.3.1. Het is niet nodig om in de richtingaanwijzer te benadrukken dat de regels over het PRTR-verslag alleen gelden voor zover het gaat om het exploiteren van een ippc-installatie voor een activiteit als

bedoeld in categorie 4.1 tot en met 4.6 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies, omdat alle activiteiten die in artikel 3.72, eerste lid, als milieubelastend zijn aangewezen al onder de PRTR-verordening vallen.

Onderdeel AR (artikel 3.75 Bal)

In het eerste lid, onder a, vervalt het woord 'papierstof', omdat in categorie 6.1 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies helemaal niet over papierstof wordt gesproken. Het gaat in de genoemde categorie wel om het maken van papierpulp uit hout of uit andere vezelstoffen, papier, karton of platen en panelen van hout. Bij platen en panelen van hout gaat het meer specifiek om oriented strand board (afgekort: OSB), spaanplaat of vezelplaat. Daarnaast wordt een kleine tekstuele wijziging aangebracht.

Onderdeel AS (artikel 3.77 Bal)

In het eerste lid van deze richtingaanwijzer wordt de verwijzing naar paragraaf 4.4 over het exploiteren van een afvalverbrandingsinstallatie of afvalmeeverbrandingsinstallatie geschrapt. Deze verwijzing is niet nodig. Op het verbranden van afval zijn de paragrafen 3.2.15 en 3.3.13 van toepassing. In deze paragrafen in hoofdstuk 3 is de verwijzing naar paragraaf 4.4 al opgenomen.

In het tweede lid, onder b, vervalt het tekstgedeelte na de verwijzing naar paragraaf 5.3.1. Het is niet nodig om in de richtingaanwijzer te benadrukken dat de regels over het PRTR-verslag alleen gelden voor zover het gaat om het exploiteren van een ipcc-installatie voor een activiteit als bedoeld in categorie 6.1 of 6.2 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies, omdat alle activiteiten die in artikel 3.75, eerste lid, als milieubelastend zijn aangewezen al onder de PRTR-verordening vallen.

Onderdeel AT (artikel 3.80 Bal)

In dit artikel wordt bepaald dat voldaan moet worden aan de regels over het shredderen van autowrakken, bedoeld in paragraaf 4.48a Bal. Deze paragraaf wordt met dit besluit toegevoegd aan het Bal.

Onderdeel AU (artikel 3.83 Bal)

Aan dit artikel wordt een nieuw onderdeel b toegevoegd waarin wordt bepaald dat bij het exploiteren van een ipcc-installatie voor de destructie of het verwerken van kadavers of dierlijk afval voldaan moet worden aan de regels over het PRTR-verslag, bedoeld in paragraaf 5.3.1. Het verrichten van deze activiteit valt onder de reikwijdte van paragraaf 5.3.1, doordat deze niet alleen genoemd wordt in bijlage I bij de richtlijn industriële emissies, maar ook in bijlage I bij de PRTR-verordening.

Onderdeel AV (artikel 3.86 Bal)

In het Bal werden de begrippen afval en afvalstoffen beide gebruikt, terwijl ze dezelfde betekenis hebben. Met deze wijziging is het woord 'afval' veranderd in 'afvalstof'.

Onderdeel AW (artikel 3.89 Bal)

Wanneer een brandstof die in een stookinstallatie wordt ingezet geheel of gedeeltelijk een afvalstof is geldt niet de paragraaf over stookinstallaties. Wanneer de installatie over de drempels van categorie 5.2 van bijlage I van de Richtlijn industriële emissies heen gaat geldt paragraaf 3.3.13, zo niet dan geldt paragraaf 3.2.15. Voor afvalverbranding gelden in principe de regels van paragraaf 4.4. Het in een stookinstallatie verbranden van afvalstoffen die alleen bestaan uit riebiodiversiteit komt ook veel voor. In dat geval gelden de regels in H4 voor stookinstallaties, namelijk paragraaf 4.3, 4.31 of 4.32. De verbrandingscapaciteit bepaalt welke van de drie van toepassing

is: tot 15 MW geldt 4.31, tussen 15 en 50 MW geldt paragraaf 4.32 en boven 50 MW geldt paragraaf 4.3. De precieze grenzen en regels over optellen staan in het toepassingsbereik van de betreffende paragrafen in hoofdstuk 4.

De regels voor stookinstallaties, in het bijzonder paragraaf 4.3, 4.31 of 4.32 gelden ook als de riebiodemassa samen met een andere brandstof wordt verstoekt, mits die andere brandstof geen afvalstof is. Zodra een andere afvalstof wordt meegestookt, geldt paragraaf 4.4.

In artikel 3.89 wordt een verwijzing toegevoegd naar de kosten-batenanalyse energie-efficiëntie. Deze kosten-batenanalyse moet worden verricht voorafgaand aan de milieubelastende activiteit, bedoeld in artikel 3.87, op de wijze die in paragraaf 5.2.3 is bepaald. De kosten-batenanalyse komt voort uit de richtlijn energie-efficiëntie (artikel 14).

Niet iedere afval(mee)verbrandingsinstallatie valt onder het toepassingsbereik van de kosten-batenanalyse: alleen bij het oprichten of ingrijpend renoveren van installaties met een totaal thermisch inputvermogen van meer dan 20MW moet een analyse gemaakt worden. Het toepassingsbereik en overige regels over de kosten-batenanalyse worden nader toegelicht in de artikelsgewijze toelichting bij paragraaf 5.2.3.

Onderdeel AX (artikel 3.92 Bal)

In deze richtingaanwijzer worden de verwijzingen naar het exploiteren van een grote of middelgrote stookinstallatie geschrapt. Daarnaast wordt een verwijzing toegevoegd naar de algemene regels over het exploiteren van een afvalverbrandingsinstallatie of afvalmeeverbrandingsinstallatie. Alle regels over het verbranden van mest staan in deze paragraaf en paragraaf 3.6.8 over mestbehandeling bij elkaar. In paragraaf 3.2.1 over stookinstallaties is het verbranden van dierlijke meststoffen uitgezonderd. Enkele paragrafen uit de richtingaanwijzer zijn geschrapt, omdat ze niet geschikt zijn voor mestverwerking bij deze schaalgrootte.

Onderdelen AY en AZ (§ 3.4.2 en artikel 3.97 Bal)

Aan artikel 3.97 wordt een milieubelastende activiteit toegevoegd, namelijk het behandelen van aardgas. Het behandelen van aardgas wordt toegevoegd omdat bij een beperkt aantal installaties waar aardgasdruk wordt geregeld of de hoeveelheid of kwaliteit van aardgas wordt gemeten ook aardgas wordt behandeld. De wijziging in formulering is nodig om duidelijk te maken dat het behandelen van aardgas onder de aanwijzing als milieubelastende activiteit valt.

Verder wordt de formulering gewijzigd. De voorwaarden opgenomen in het eerste lid waaraan voldaan moest worden om onder de aanwijzing van de milieubelastende activiteit te vallen, worden opgenomen als uitzonderingen in het derde lid. Daar is geen inhoudelijke wijziging mee beoogd. Wel wordt een verbetering doorgevoerd in de begrenzings van de uitzonderingen. Verder zijn in de uitzonderingen de begrenzings gekoppeld aan de ontwerpcapaciteit en werkdruk van de installatie waarin het behandelen van aardgas, het regelen van aardgasdruk of het meten van de hoeveelheid of kwaliteit van aardgas plaatsvindt. Daarmee wordt duidelijker gemaakt wat is beoogd.

Onderdeel BA (artikel 3.98 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

In dit artikel wordt 'gasdrukregelstation en gasdrukmeetstation' gewijzigd in 'installatie'. Daarmee is de formulering neutraler en sluit het beter aan bij het nieuwe derde lid van artikel 3.97.

Onderdeel BB (artikel 3.99 Bal)

Met de wijziging in het eerste lid is alleen een vereenvoudiging beoogd. Door de wijziging in het tweede lid sluit het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aan bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel BC (artikel 3.101 Bal)

In het eerste lid, onder b en c, worden 'brandbare stoffen' en 'giftige stoffen' gewijzigd in de overeenkomstige gevarenklassen van de CLP. Daarmee wordt duidelijker gemaakt wanneer buisleidingen, waarin stoffen worden vervoerd, onder de aanwijzing van de milieubelastende activiteit vallen. De begrippen 'brandbare stoffen' en 'giftige stoffen' geven wel een duiding wat eronder valt, maar geen duidelijke afbakening. Daarmee kunnen er vragen ontstaan welke buisleidingen precies onder de aanwijzing van de milieubelastende activiteit en het toepassingsbereik van de algemene regels vallen. Dat is ongewenst omdat over die aanwijzing en het toepassingsbereik van milieubelastende activiteiten geen discussie mag ontstaan. Voor andere milieubelastende activiteiten die gaan over handelingen met gevaarlijke stoffen wordt steeds heel specifiek aangegeven om welke stoffen het gaat, meestal met vermelding van een gevarenklasse van de CLP of een ADR-klasse. In de regels over het exploiteren van buisleidingen wordt daarbij aangesloten.

Met de wijzigingen wordt aangesloten bij het Besluit externe veiligheid buisleidingen. In 2014 zijn in de Regeling externe veiligheid buisleidingen begripsomschrijvingen toegevoegd van 'brandbare stoffen' en 'vergiftige stoffen' (Staatscourant 2014, nr. 16955). Brandbare stoffen worden omschreven als stoffen die zijn geclassificeerd als ontvlambaar, licht ontvlambaar of zeer licht ontvlambaar, niet zijnde aardgas of aardolieproducten. Vergiftige stoffen worden omschreven als stoffen die zijn geclassificeerd als acuut toxisch.

In de toelichting bij deze nieuwe begrippen is verduidelijkt dat het daarbij gaat om geclassificeerd volgens de CLP-verordening. Daarbij geeft de toelichting aan dat het gaat om stoffen die zijn geclassificeerd als ontvlambaar, licht ontvlambaar, zeer licht ontvlambaar en acuut toxisch volgens de CLP-verordening.

Om dichter bij de bedoelingen te komen van het Besluit externe veiligheid buisleidingen en om volstrekte duidelijkheid te geven over het toepassingsbereik van de algemene regels in het Besluit activiteiten leefomgeving, worden de begrippen 'brandbare stoffen' en 'giftige stoffen' omgezet in de begrippen van de CLP-verordening met een aanduiding van de daarbij behorende classificaties.

In het nieuwe onderdeel e, wordt het exploiteren van een buisleiding voor warmte en koude, als onderdeel van een warmte- of koudenet, aangewezen als milieubelastende activiteit. Deze wijziging hangt samen met de kosten-batenanalyse energie-efficiëntie die wordt toegevoegd in de richtingaanwijzer bij deze activiteit. De definities van warmtenet en koudenet worden gegeven in Bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving (zoals wordt gewijzigd door dit besluit). Bij deze nieuwe milieubelastende activiteit hoeft niet te worden voldaan aan de regels over een buisleiding met gevaarlijke stoffen, bedoeld in paragraaf 4.108. Wel moet worden voldaan aan de regels over de kosten-batenanalyse, zoals in artikel 3.102, tweede lid, is bepaald.

Onderdeel BD (artikel 3.102 Bal)

Aan dit artikel wordt een nieuw tweede lid toegevoegd met een verwijzing naar algemene regels over de kosten-batenanalyse energie-efficiëntie in paragraaf 5.2.3. Deze kosten-batenanalyse moet worden verricht voorafgaand aan de milieubelastende activiteit, bedoeld in artikel 3.101, eerste lid, onder e, op de wijze die in paragraaf 5.2.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving is bepaald. De kosten-batenanalyse komt voort uit de Richtlijn energie-efficiëntie (artikel 14), en wordt nader toegelicht in de artikelsgewijze toelichting bij paragraaf 5.2.3. De wijziging in het eerste lid hangt samen met het nieuwe tweede lid. Met deze wijziging wordt duidelijk gemaakt dat de algemene regels in paragraaf 4.108 alleen van toepassing zijn op het exploiteren van buisleidingen voor de stoffen, bedoeld in artikel 3.101, eerste lid, onder a tot en met d, en niet van toepassing zijn op buisleidingen voor warmte en koude, als onderdeel van een warmtenet of een koudenet.

Onderdeel BE (artikel 3.103 Bal)

Artikel 3.103, derde lid, onder d, wordt aangepast door het wijzigen van de term 'schepen' in de term 'vaartuigen of drijvende werktuigen met een verbrandingsmotor' om aan te sluiten bij paragraaf 3.4.11.

Onderdeel BF (artikel 3.105 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

Aan artikel 3.105 wordt een onderdeel toegevoegd. Via de Regeling externe veiligheid inrichtingen zijn gevallen als vergunningplichtig aangewezen op grond van het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Deze vergunningplicht is ook in het Besluit activiteiten leefomgeving opgenomen. Het gaat om behandelbaden in de metalektro-industrie die meer dan 1.000 liter giftige stoffen bevatten. Deze vergunningplicht wordt ook aangewezen in bijlage VII van het Besluit kwaliteit leefomgeving om ervoor te zorgen dat bij de beoordeling de risicocontour berekend wordt, en in bijlage III van het Omgevingsbesluit om ervoor te zorgen dat op de vergunning het adviesrecht van de veiligheidsregio's van toepassing is.

Onderdeel BG tot en met BI (artikelen 3.106 tot en met 3.108 Bal)

Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de wijziging van de artikelen 3.12 en 3.13 Bal bij dit besluit.

Onderdeel BJ (artikel 3.109 Bal)

In het derde lid, onder b, wordt '2.1 tot en met' geschrapt, omdat in artikel 3.103, eerste lid, geen milieubelastende activiteit wordt aangewezen die valt onder categorie 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 of 2.5 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies. In artikel 3.103, eerste lid, wordt wel gesproken over het exploiteren van een ippc-installatie voor het behandelen van het oppervlak van metalen of kunststoffen door een elektrolytisch of chemisch procedé, bedoeld in categorie 2.6 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies.

De wijziging in het derde lid, onder c, maakt dat het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aansluit bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel BK (artikel 3.111 Bal)

In dit artikel was abusievelijk een oude drempelwaarde blijven staan. Deze drempelwaarde voor stookinstallaties moet gelijk zijn aan de drempelwaarde in paragraaf 3.2.1, met voor elektrische apparaten dezelfde vermogensgrens.

Onderdelen BL en BM (artikelen 3.114 en 3.115 Bal)

Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de wijziging van de artikelen 3.12 en 3.13 Bal bij dit besluit.

Onderdeel BN (artikel 3.116 Bal)

In het derde lid, onder b, worden '3.1 tot en met' en 'of 6.8' geschrapt, omdat in artikel 3.111, eerste lid, geen milieubelastende activiteit wordt aangewezen die valt onder categorie 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 of 6.8 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies. In artikel 3.111, eerste lid, wordt wel gesproken over het exploiteren van een ippc-installatie voor het maken van keramische producten door verhitting, bedoeld in categorie 3.5 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies.

De wijziging in het derde lid, onder c, maakt dat het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aansluit bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit

besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel BO (artikel 3.120 Bal)

Door de wijzigingen in dit artikel sluit het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aan bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel BP (artikel 3.122 Bal)

Artikel 3.122, derde lid, onder d, wordt aangepast door het wijzigen van de term 'schepen' in de term 'vaartuigen of drijvende werktuigen met een verbrandingsmotor' om aan te sluiten bij paragraaf 3.4.11.

Onderdeel BQ (artikel 3.125 Bal)

Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de wijziging van de artikelen 3.12 en 3.13 Bal bij dit besluit.

Onderdeel BR (artikel 3.126 Bal)

In het tweede lid, onder b, wordt de verwijzing naar de categorieën 6.1, 6.2 en 6.7 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies geschrapt, omdat in artikel 3.122, eerste lid, geen milieubelastende activiteit wordt aangewezen die valt onder deze categorieën. In artikel 3.122, eerste lid, wordt wel gesproken over het exploiteren van een ippc-installatie voor het looien van huiden, bedoeld in categorie 6.3 en het exploiteren van een ippc-installatie voor het conserveren van hout en houtproducten met chemische stoffen, bedoeld in categorie 6.10.

Bovendien wordt in de PRTR-verordening naast het exploiteren van deze installaties, ook het exploiteren van een installatie voor het maken van multiplex of andere primaire houtproducten aangemerkt als een activiteit waarvoor bij overschrijding van de capaciteitsdrempel de regels voor het PRTR-verslag gelden. Omdat in paragraaf 3.4.7 het maken van producten van hout als milieubelastende activiteit wordt aangewezen wordt het tweede lid, onder b, op dit punt aangevuld.

De wijziging in het tweede lid, onder c, maakt dat het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aansluit bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel BS (artikel 3.128 Bal)

In dit artikel was abusievelijk een oude drempelwaarde blijven staan. Deze drempelwaarde voor stookinstallaties moet gelijk zijn aan de drempelwaarde in paragraaf 3.2.1, met voor elektrische apparaten dezelfde vermogensgrens.

In het eerste lid wordt een technische verbetering aangebracht ter verduidelijking. Verder was in het derde lid abusievelijk het eerste lid onder b uitgezonderd.

Onderdeel BT (artikel 3.130 Bal)

Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de wijziging van de artikelen 3.12 en 3.13 Bal bij dit besluit.

Onderdeel BU (artikel 3.132 Bal)

Door de wijzigingen in dit artikel sluit het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aan bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel BV (artikel 3.134 Bal)

Artikel 3.134, derde lid, onder d, wordt aangepast door het wijzigen van de term 'schepen' in de term 'drijvende vaartuigen of werktuigen met een verbrandingsmotor' om aan te sluiten bij paragraaf 3.4.11.

Onderdeel BW (artikel 3.137 Bal)

Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de wijziging van de artikelen 3.12 en 3.13 Bal bij dit besluit.

Onderdelen BX en BY (artikelen 3.138 en 3.142 Bal)

Door de wijzigingen in deze artikelen sluit het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aan bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel BZ (artikel 3.144 Bal)

In dit artikel wordt in het eerste lid steeds de term 'schepen' vervangen door 'vaartuigen of drijvende werktuigen'. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd. Het aanpassen van het artikel verduidelijkt dat ook drijvende werktuigen onder de aangewezen activiteit vallen. Aan onderdeel b wordt de activiteit "in een drijvend dok" toegevoegd. Onder een drijvend dok wordt in dit artikel verstaan een drijvende installatie waarmee vaartuigen of drijvende werktuigen boven water worden gehaald.

Onderdeel CA (artikel 3.145 Bal)

Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de wijziging van de artikelen 3.12 en 3.13 Bal bij dit besluit.

Onderdeel CB (artikel 3.146 Bal)

Aan het eerste lid zijn twee onderdelen toegevoegd die per abuis niet opgenomen zijn. Door de wijziging in het tweede lid, onder c, sluit het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aan bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel CC (artikel 3.150 Bal)

Door de wijziging in het derde lid sluit het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aan bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel CD (artikel 3.153 Bal)

Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de wijziging van de artikelen 3.12 en 3.13 Bal bij dit besluit.

Onderdelen CE, CF en CG (artikelen 3.154, 3.157 en 3.161 Bal)

Dit zijn wetstechnische aanpassingen.

Onderdeel CH (artikel 3.164 Bal)

Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de wijziging van de artikelen 3.12 en 3.13 Bal bij dit besluit.

Onderdeel CI (artikel 3.165 Bal)

In dit artikel wordt bepaald dat voldaan moet worden aan de regels over het shredderen van autowrakken, bedoeld in paragraaf 4.48a Bal. Deze paragraaf wordt met dit besluit toegevoegd aan het Bal.

Onderdeel CJ (artikel 3.168 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel CK (artikel 3.170 Bal)

In artikel 3.170 van het Besluit activiteiten leefomgeving is het bieden van gelegenheid aan particuliere huishoudens om grove huishoudelijke afvalstoffen af te geven op een daarvoor ingerichte locatie aangewezen als milieubelastende activiteit. Dit sluit aan bij de tekst van artikel 10.22 van de Wet milieubeheer, waar de gemeente de plicht krijgt ervoor te zorgen dat er een dergelijke locatie is. Zonder de wijziging zou het door een milieustraat innemen van andere afvalstoffen van huishoudens of het afgeven van bepaalde afvalstoffen buiten de aanwijzing vallen. Om ervoor te zorgen dat ook deze activiteiten onder de aanwijzing vallen wordt de aanwijzing verbreed tot het bieden van gelegenheid voor het afleveren van alle afvalstoffen, met als voorwaarde dat in ieder geval particuliere huishoudens grove afvalstoffen mogen afgeven.

Onderdeel CL en CM (artikelen 3.174 en 3.175 Bal)

Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de wijziging van de artikelen 3.12 en 3.13 Bal bij dit besluit.

Onderdeel CN (§ 3.5.8 (oud) Bal)

Deze paragraaf is verplaatst naar afdeling 3.2.15. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij paragraaf 3.2.15 Bal.

Onderdeel CO (§3.5.9 (oud) Bal)

Deze paragraaf is verplaatst naar afdeling 3.2. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij paragraaf 3.2.14 Bal.

Onderdeel CP (artikel 3.185 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

In het Bal werden de begrippen afval en afvalstoffen beide gebruikt, terwijl ze dezelfde betekenis hebben. Met de wijziging is het woord 'afval' veranderd in 'afvalstof'.

In het derde lid van dit artikel worden enkele onderdelen aangepast om beter aan te sluiten bij andere paragrafen uit hoofdstuk 3.

Onderdeel CQ (artikel 3.195 Bal)

Met de wijziging van het derde lid, onder a, wordt aangesloten bij de formulering uit de kaderrichtlijn afvalstoffen en de andere artikelen uit het Besluit activiteiten leefomgeving. De betekenis van het onderdeel verandert niet.

Onderdeel CR (artikel 3.197 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

Het tweede lid van artikel 3.197 wordt geschrapt. Uit bijlage I bij de kaderrichtlijn afvalstoffen in combinatie met artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer, volgt dat alle milieubelastende activiteiten met de te verwijderen afvalstoffen ook verwijderingshandelingen zijn. Daarmee vallen ze onder het eerste lid en is het tweede lid niet nodig.

Onderdeel CS (artikel 3.198 Bal)

In het eerste lid worden twee nieuwe onderdelen toegevoegd. Bij het verwerken van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen moet worden voldaan aan de regels over het shredderen van autowrakken, bedoeld in paragraaf 4.48a Bal. Deze paragraaf wordt met dit besluit toegevoegd aan het Bal. Daarnaast wordt verwezen naar de nieuwe paragraaf 4.48b van het Besluit activiteiten leefomgeving, over het opslaan van afvalstoffen, als de activiteit niet in hoofdstuk 3 als vergunningplichtig is aangewezen. Voor activiteiten waarvoor deze vergunningplicht geldt, is in het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen een instructieregel voor het bevoegd gezag opgenomen. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij paragraaf 4.48b.

In het Bal werden de begrippen afval en afvalstoffen beide gebruikt, terwijl ze dezelfde betekenis hebben. Met de wijziging in het eerste lid, onder a, is het woord 'afval' veranderd in 'afvalstof'. Door de wijziging in het tweede lid, onder b, sluit het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aan bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel CT (artikel 3.201 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

De vergunningplicht voor het houden van pelsdieren wordt geschrapt. In de Wet verbod pelsdierhouderij is een verbod opgenomen voor het houden, doden of doen doden van een pelsdier.

Tot 1 januari 2024 geldt een overgangsregeling: tot die datum geldt een vergunningplicht voor het houden van pelsdieren (zie artikel 3.204a), daarna zijn geen uitzonderingen meer mogelijk.

Onderdeel CU (artikel 3.202 Bal)

Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de wijziging van de artikelen 3.12 en 3.13 Bal.

Onderdeel CV (artikel 3.203 Bal)

In het tweede lid, onder b, wordt de verwijzing naar categorie 7, onder a, van bijlage I bij de PRTR-verordening vervangen door een verwijzing naar categorie 6.6 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies. Deze wijziging wordt aangebracht omdat de verwijzingen in dit hoofdstuk van het besluit in beginsel beperkt blijven tot de categorieën genoemd in bijlage I bij de richtlijn industriële emissies en omdat zodoende beter wordt aangesloten bij artikel 3.200, eerste lid, aanhef en onder a. Het vervangen van de verwijzing vormt geen probleem omdat het zowel in categorie 6.6, als in categorie 7, onder a, gaat om de exploitatie van een ippc-installatie voor het houden van pluimvee of varkens.

De wijziging in het tweede lid, onder c, maakt dat het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aansluit bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel CW (artikel 3.204a (nieuw) Bal)

Dit artikel moet in samenhang gelezen worden met de wijziging van artikel 3.201 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In de Wet verbod pelsdierhouderij is een verbod opgenomen voor het houden, doden of doen doden van een pelsdier. Tot 1 januari 2024 kan van dit verbod worden afgeweken. Tot 1 januari 2024 geldt op grond van artikel 3.204a een vergunningplicht voor het houden van pelsdieren. Daarna vervalt die plicht; deze is door het verbod dan overbodig geworden.

Onderdeel CX (artikel 3.206 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel CY (artikel 3.208 Bal)

Het behandelen van gewassen direct voor de teelt in de openlucht of na de teelt in de openlucht is een milieubelastende activiteit. Het gaat om het ter plekke behandelen. In het eerste lid, onder b, wordt verduidelijkt dat het gaat om het behandelen van gewassen direct voor of na de teelt *in de openlucht*. Het behandelen van gewassen die in een kas zijn geteeld vallen bijvoorbeeld niet onder deze paragraaf.

Onderdeel CZ (artikel 3.212 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

Dit artikel komt te vervallen, omdat het, door de opname van de vergunningplicht voor het composteren van dierlijke meststoffen in artikel 3.226, overbodig wordt. Reden voor de vergunningplicht is dat uit onderzoek blijkt dat bij het composteren veel milieuschadelijke bestanddelen waaronder ammoniak uit de mest vrijkomen.

In de paragraaf over het telen van gewassen in een gebouw anders dan een kas was een vergunningplicht voor 'het pasteuriseren van compost voor de champignonteelt' opgenomen. Dat is een handeling voorafgaand aan de champignonteelt (na de teelt heet het champost). Die 'compost' is een mengsel van dierlijke meststoffen met een aantal andere bestanddelen. Deze worden eerst gezamenlijk gecomposteerd en dan gepasteuriseerd voor het enten van de champignons. De reden voor de vergunningplicht is dat bij het pasteuriseren van dit materiaal veel bestanddelen die bij het composteren langzaam vrijgekomen zijn, in één piekmissie vrijkomen. De emissiepiek bij het pasteuriseren ontstaat omdat er dierlijke meststoffen worden gecomposteerd. De vergunningplicht voor het composteren van dierlijke meststoffen geldt dus ook voor de bereiding van de 'compost voor de champignonteelt'.

Onderdeel DA (artikel 3.216 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel DB (artikel 3.223 Bal)

In dit artikel wordt de in categorie 7, onder b, van bijlage I bij de PRTR-verordening gehanteerde capaciteitsdrempel uitgeschreven, zodat de verwijzing naar de bijlage bij de PRTR-verordening kan worden geschrapt. Binnen dit hoofdstuk van het besluit blijven verwijzingen namelijk waar mogelijk beperkt tot de categorieën genoemd in bijlage I bij de richtlijn industriële emissies.

Onderdeel DC (artikel 3.224 Bal)

De wijziging van het eerste lid van dit artikel is van tekstuele aard. Hierdoor wordt een-op-een aangesloten op de artikelen over het verstrekken van gegevens en bescheiden.

Onderdeel DD (artikel 3.226 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

In artikel 3.226, eerste lid, aanhef en onder a, wordt een verwijzing toegevoegd naar de ministeriële regeling, zodat helder is dat de emissiefactoren in de ministeriële regeling staan. Het al dan niet vastgesteld zijn van zo'n emissiefactor is relevant voor de vergunningplicht van de activiteit. De verwijzing naar de ministeriële regeling is als een vorm van service bedoeld. Het artikel bevat geen juridische grondslag voor de regels in de ministeriële regeling. Die grondslag zit in de Omgevingswet.

Daarnaast is de vergunningplicht voor het vergisten van dierlijke meststoffen beperkt tot alleen het vergisten van dierlijke mest in combinatie met afvalstoffen, de zogenaamde co-vergisting van mest. De vergunningplicht voor het vergisten van uitsluitend dierlijke meststoffen vervalt hiermee. Verder wordt het verbranden van dierlijke meststoffen als vergunningplichtig geval aangewezen. Voor het verbranden van meststoffen geldt altijd vergunningplicht, hetzij via paragraaf 3.3.14, hetzij via dit artikel. Die toestemming kan overigens op grond van de beoordelingsregels voor doelmatig beheer van afvalstoffen alleen gegeven worden als de mest als brandstof wordt ingezet, en niet als de mest alleen wordt vernietigd.

Ten slotte wordt het composteren van dierlijke meststoffen toegevoegd als vergunningplichtig geval. Bij de omzetting van de huidige regels was aangenomen dat deze verwerkingstechniek alleen grootschalig wordt toegepast. Het blijkt echter op kleinere schaal te gebeuren. Bij het composteren komen relatief veel emissies van ammoniak en andere componenten vrij. Om die reden wordt de vergunningplicht hier ingevoegd. Onder het composteren van dierlijke meststoffen valt het pasteuriseren van compost voor de champignonenteelt. Dat is een handeling voorafgaand aan de champignonenteelt (na de teelt heet het champost). Die 'compost' is een mengsel van dierlijke meststoffen met een aantal andere bestanddelen. Deze worden eerst gezamenlijk gecomposteerd en dan gepasteuriseerd voor het enten van de champignons. De reden voor de vergunningplicht is dat bij het pasteuriseren van dit materiaal veel bestanddelen die bij het composteren langzaam vrijgekomen zijn, in één piekemissie vrijkomen. De emissiepiek bij het pasteuriseren ontstaat omdat er dierlijke meststoffen worden gecomposteerd. De vergunningplicht voor het composteren van dierlijke meststoffen geldt dus ook voor de bereiding van de 'compost voor de champignonenteelt'.

Onderdeel DE (artikel 3.227 Bal)

In deze richtingaanwijzer worden de verwijzingen naar het exploiteren van een grote of middelgrote stookinstallatie geschrapt. Daarnaast wordt een verwijzing toegevoegd naar de algemene regels over het exploiteren van een afvalverbrandingsinstallatie of afvalmeeverbrandingsinstallatie. Deze wijzigingen zorgen ervoor dat alle regels over het verbranden van mest in deze paragraaf bij elkaar staan. In paragraaf 3.2.1 over stookinstallaties is het verbranden van dierlijke meststoffen uitgezonderd. Op het verbranden van mest zijn dan ook alleen deze paragraaf en paragraaf 3.3.14 over grootschalige mestverwerking van toepassing.

In het tweede lid wordt een verwijzing naar de modules over zeer zorgwekkende stoffen en emissies in de lucht toegevoegd. De verwijzing naar de module over energiebesparing is geschrapt, omdat deze per abuis is opgenomen.

Onderdeel DF (artikel 3.228 Bal)

De wijziging van het eerste lid van dit artikel is van tekstuele aard. Hierdoor wordt een-op-een aangesloten op de artikelen over het verstrekken van gegevens en bescheiden.

Onderdeel DG (artikel 3.229 Bal)

In het eerste lid, onder b, wordt 'gemotoriseerde' ingevoegd voor 'voertuigen of werktuigen'. Het onderhouden, repareren en schoonmaken van niet gemotoriseerde voertuigen of werktuigen is niet

of nauwelijks milieubelastend en wordt dan ook niet meer aangewezen als milieubelastende activiteit.

Onderdeel DH (artikel 3.230 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel DI (artikel 3.237 Bal)

Door de wijzigingen in dit artikel sluit het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aan bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel DJ (artikel 3.242 Bal)

De wijziging van het eerste lid, onder b, is een tekstuele verbetering.

Onderdeel DK (artikel 3.243 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

De vergunningplicht voor het gericht werken met biologische agentia komt te vervallen. In plaats van deze vergunningplicht wordt de meldplicht, die is opgenomen in paragraaf 4.55 over laboratoria, aangevuld. Deze melding moet ook informatie bevatten over de groep waarin het biologisch agens is of wordt ingedeeld als gevolg van de indeling van dier- en plantpathogenen.

Onderdeel DL (artikel 3.244 Bal)

Door de wijzigingen in dit artikel sluit het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aan bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel DM (artikel 3.246 Bal)

In het derde lid van het artikel wordt een kleine tekstuele wijziging aangebracht. Zonder deze wijziging zouden de in het artikellid genoemde uitzonderingen in geen geval onder de aanwijzing van de milieubelastende activiteit vallen. Dit is niet de bedoeling. Alleen als het ingeperkt gebruik bestaat uit de uitgezonderde activiteiten moeten deze buiten de aanwijzing van de activiteit vallen.

Onderdeel DN (artikel 3.247 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

De vergunningplicht voor het ingeperkt gebruik van genetisch gemodificeerde organismen wordt met deze wijziging aangepast. Voor het ingeperkt gebruik waarop inperkingsniveau IV van toepassing is, blijft de vergunningplicht in stand, maar de vergunningplicht voor ingeperkt gebruik waarop alleen inperkingsniveaus I, II, en III van toepassing zijn komt te vervallen. Zodra een vergunningplicht geldt voor ingeperkt gebruik waarop inperkingsniveau niveau IV van toepassing is, valt al het ingeperkt gebruik met genetisch gemodificeerde organismen onder de vergunningplicht.

Onderdeel DO (artikel 3.248 Bal)

De vergunningplicht voor ingeperkt gebruik waarop alleen inperkingsniveau I, II en III van toepassing is komt te vervallen. Ter vervanging daarvan worden voor dit ingeperkt gebruik algemene regels opgenomen in paragraaf 4.53. Naar deze paragraaf wordt vanuit de richtingaanwijzer verwezen.

Onderdeel DP (artikel 3.250 Bal)

In het eerste lid, onder b, wordt 'gemotoriseerde' ingevoegd voor 'voertuigen of werktuigen'. Het onderhouden, repareren en schoonmaken van niet gemotoriseerde voertuigen of werktuigen is niet of nauwelijks milieubelastend en wordt dan ook niet meer aangewezen als milieubelastende activiteit.

Onderdeel DQ (artikel 3.251 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel DR (artikel 3.253 Bal)

In het eerste lid wordt 'gemotoriseerde' ingevoegd voor 'werktuigen'. Het onderhouden en repareren van niet gemotoriseerde werktuigen is niet of nauwelijks milieubelastend en wordt dan ook niet meer aangewezen als milieubelastende activiteit.

Onderdeel DS (artikel 3.254 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel DT (§ 3.7.11 (oud) Bal)

In paragraaf 3.7.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving was het exploiteren van een tandartspraktijk aangewezen als milieubelastende activiteit. Op de activiteit zijn de regels over tandheelkundige bewerkingen met amalgaam van paragraaf 4.53 van toepassing. Voorgesteld wordt om de paragraaf over tandartspraktijken te laten vervallen. Vanaf 1 januari 2021 moeten op grond van artikel 10, vierde lid, onder b, van de kwikverordening¹ alle in gebruik zijnde amalgaamafscheiders het gespecificeerde retentieniveau bieden. Handelen in strijd met deze bepaling is verboden op grond van artikel 2.8 van het (voorgenomen) Uitvoeringsbesluit kwikverordening. Op grond van artikel 4.628 van het Besluit activiteiten leefomgeving moeten amalgaamafscheiders voldoen aan NEN-EN-ISO 11143. Essentie van deze norm is dat amalgaamafscheiders ten minste 95% van de amalgaamdeeltjes in het afvalwater van tandartspraktijken moeten tegenhouden, voordat het afvalwater in het vuilwaterriool komt. Nu artikel 10, vierde lid, onder b, van de kwikverordening hetzelfde regelt, is niet langer nodig om regels in het Besluit activiteiten leefomgeving op te nemen. De paragraaf over tandartspraktijken komt daarom te vervallen.

Onderdeel DU (artikel 3.265 Bal)

In het eerste lid, onder b, wordt 'gemotoriseerde' ingevoegd voor 'voertuigen of werktuigen'. Het onderhouden, repareren en schoonmaken van niet gemotoriseerde voertuigen of werktuigen is niet of nauwelijks milieubelastend en wordt dan ook niet meer aangewezen als milieubelastende activiteit.

Opgemerkt wordt dat in de aanhef van het eerste lid wordt gesproken van hulpverlening aan gestrande automobilisten, maar dat dit niet wegneemt dat tot de werkzaamheden van een autobergingsbedrijf of een bedrijf voor pechhulp ook het verlenen van hulp aan motorrijders en bestuurders van andere voertuigen behoort.

Onderdeel DV (artikel 3.266 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdelen DW en DX (artikelen 3.268 en 3.269 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

De aanwijzing van de vergunningplicht voor het parkeren van voertuigen, opleggers of aanhangers met gevaarlijke stoffen vervalt in deze paragraaf. Deze aanwijzing is namelijk overbodig omdat de activiteit al als vergunningplichtig is aangewezen in paragraaf 3.8.6. Vanwege het vervallen van de vergunningplicht vervalt ook het derde lid van artikel 3.268. Dat derde lid zag namelijk op het parkeren van voertuigen, opleggers of aanhangers. Ook vervalt daardoor de vergunningplicht die was aangewezen in het tweede lid.

Door de wijzigingen in het artikel blijft er alleen nog een vergunningplicht over voor milieubelastende activiteiten met gevaarlijke stoffen die worden verricht op dezelfde locatie als een milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 3.16, 3.22, 3.25, 3.28, 3.31, 3.34 of 3.37. Deze vergunningplicht stond al in iets andere bewoordingen in het derde lid. Aan de opsomming met artikelen is toegevoegd artikel 3.16. In dat artikel wordt als vergunningplichtig aangewezen het exploiteren van een koelinstallatie met koolwaterstoffen of ammoniak. Ook bij die activiteit is er dus sprake van gevaarlijke stoffen.

Onderdeel DY (artikel 3.270 Bal)

Door de wijzigingen in dit artikel sluit het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aan bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel DZ (artikel 3.272 Bal)

In het artikel worden aan het eerste lid twee onderdelen toegevoegd en komt het derde lid te vervallen. De uitzondering opgenomen in het derde lid blijkt te smal, omdat ship-to-ship bunkeren ook kan plaatsvinden als schepen stilliggen. Met deze wijziging wordt geregeld dat het tanken aan vaartuigen alleen onder de aanwijzing valt als het gaat om het tanken aan vaartuigen bij een bunkerstation of vanaf de wal met een vaste installatie voor het tanken. Een bunkerstation is in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving gedefinieerd als een drijvend bouwsel met permanente ligplaats voor het opslaan en tanken van brandstof voor de voortstuwing van schepen.

In de aanhef van het eerste lid wordt bovendien toegevoegd dat het ook gaat om het tanken aan drijvende werktuigen, zoals drijvende baggermolens. In verband met de uniformiteit wordt 'gemotoriseerde' ingevoegd voor 'vaartuigen of drijvende werktuigen'. Inhoudelijk vloeien daar geen wijzigingen uit voort.

Onderdeel EA (artikel 3.273 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

Aan het artikel wordt toegevoegd dat het ook gaat om het tanken aan drijvende werktuigen, zoals drijvende baggermolens.

Onderdeel EB (artikel 3.274 Bal)

Vanwege het uitbreiden van het toepassingsbereik van de paragrafen 4.35 en 4.36 tot het tanken aan voertuigen, vaartuigen en werktuigen, worden deze paragrafen toegevoegd aan deze richtingaanwijzer.

Door de wijziging in het tweede lid sluit het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aan bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel EC (artikel 3.276 Bal)

In het eerste lid, onder a en b, wordt 'motorvoertuigen' vervangen door 'gemotoriseerde voertuigen'. Hiermee is beoogd meer uniformiteit in de regels te krijgen. Het begrip 'motorvoertuig' is in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving gedefinieerd aan de hand van de

vervoersregelgeving en heeft consequenties voor de kentekenplicht en de vraag welke transportmiddelen op de openbare weg zijn toegelaten. Deze definitie heeft het Besluit activiteiten leefomgeving nodig bij het stellen van regels over autodemontage, waar het (doorhalen van het) kenteken een belangrijke rol speelt. Voor activiteiten zoals onderhoud of tanken is de vervoersregelgeving niet relevant en is bewust gekozen voor andere termen.

Activiteiten zoals onderhoud of tanken zijn alleen voldoende relevant om als milieubelastende activiteit onder het Besluit activiteiten leefomgeving te vallen als het gaat om *gemotoriseerde* vervoermiddelen. Het alleen onderhouden van fietsen, handkarren of roeiboten kan buiten de aanwijzing blijven.

In het derde lid worden de activiteiten in de paragrafen 3.6.6 en 3.8.7 uitgezonderd van de aanwijzing van de milieubelastende activiteit, om overlap tussen paragraaf 3.8.4 en deze paragrafen te voorkomen. Verder worden de activiteiten aan elektrische tweewielige voertuigen uitgezonderd. Deze voertuigen vallen door de wijziging van 'motorvoertuigen' in 'gemotoriseerde voertuigen' onder de aanwijzing van de milieubelastende activiteit. Omdat de activiteiten aan deze voertuigen niet of nauwelijks milieubelastend zijn worden ze van de aanwijzing uitgezonderd.

Onderdeel ED (artikel 3.277 Bal)

Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de wijziging van de artikelen 3.12 en 3.13 Bal bij dit besluit.

Onderdeel EE (artikel 3.278 Bal)

Door de wijzigingen in dit artikel sluit het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aan bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdelen EF en EG (artikelen 3.281 en 3.282 Bal)

Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de wijziging van de artikelen 3.12 en 3.13 Bal bij dit besluit.

Onderdeel EH (artikel 3.283 Bal)

Door de wijzigingen in dit artikel sluit het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aan bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel EI (artikel 3.285 Bal)

In het eerste lid, onder b, wordt 'motorvoertuigen' vervangen door 'gemotoriseerde voertuigen of werktuigen'. Hiermee is beoogd meer uniformiteit in de regels te krijgen. Het begrip 'motorvoertuig' is in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving gedefinieerd aan de hand van de vervoersregelgeving en heeft consequenties voor de kentekenplicht en de vraag welke transportmiddelen op de openbare weg zijn toegelaten. Deze definitie heeft het Besluit activiteiten leefomgeving nodig bij het stellen van regels over autodemontage, waar het (doorhalen van het) kenteken een belangrijke rol speelt. Voor activiteiten zoals onderhoud of tanken is de vervoersregelgeving niet relevant en is bewust gekozen voor andere termen.

Activiteiten zoals onderhoud of tanken zijn alleen voldoende relevant om als milieubelastende activiteit onder het Besluit activiteiten leefomgeving te vallen als het gaat om *gemotoriseerde* vervoermiddelen. Het alleen onderhouden van fietsen, handkarren of roeiboten kan buiten de aanwijzing blijven.

Daarnaast gebruikt de aanwijzing het begrip 'werktuig'. Dit is een breed begrip waar gereedschap en apparatuur in brede zin onder valt. Vaak is het onderscheid tussen een vervoermiddel en een werktuig moeilijk te maken, een tractor is bijvoorbeeld allebei. Ook hier is een inperking tot *gemotoriseerde werktuigen*.

De term "gemotoriseerd" geldt zowel voor verbrandingsmotoren als voor elektromotoren. Om verwarring zoveel mogelijk te voorkomen gebruikt de aanwijzing de combinatie 'gemotoriseerde voertuigen of werktuigen' (of 'gemotoriseerde vaartuigen of drijvende werktuigen'). Hierdoor maakt het niet uit of een bepaald 'tuig' voor vervoer of voor werkzaamheden gebruikt wordt.

In het eerste lid wordt in het nieuwe onderdeel c toegevoegd het opstellen van voertuigen, opleggers of aanhangers met gevaarlijke stoffen. Deze activiteit was al opgenomen in de aanwijzing van vergunningplichtige gevallen in artikel 3.286 en wordt ook toegevoegd aan artikel 3.285 om ervoor te zorgen dat de aanwijzing van de vergunningplichtige gevallen niet ruimer is dan de aanwijzing van de milieubelastende activiteiten. Het invoegen van 'opstellen' in het tweede lid hangt samen met het nieuwe onderdeel c in het eerste lid.

Onderdeel EJ (artikel 3.286 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

In het eerste lid, onder b en c, wordt de term 'parkeren' vervangen door de term 'opstellen', om beter aan te sluiten bij paragraaf 4.106 over het opstellen van voertuigen, opleggers of aanhangers met gevaarlijke stoffen.

Onderdeel e van het eerste lid komt te vervallen. In dit onderdeel is als vergunningplichtig aangewezen het tanken van LPG aan voertuigen. Over de redenen voor het vervallen van deze vergunningplicht wordt verwezen naar paragraaf 2.11 van het algemeen deel van de nota van toelichting. In plaats van de vergunningplicht wordt in een meldingsartikel voorzien, dit komt te staan in paragraaf 4.35 over het tanken en opslaan van LPG. Door de melding is het bevoegd gezag voorafgaand aan het verrichten van de activiteit daarvan op de hoogte en kan het daarbij ook beoordelen of een maatwerkvoorschrift nodig is. Via de bruidsschat zal worden voorzien in adequaat overgangsrecht in de vorm van een vergunningplicht in het omgevingsplan. Na inwerkingtreding van het stelsel kan de gemeente vervolgens beoordelen of aanpassing van deze vergunningplicht wenselijk is. Zo kan bijvoorbeeld in plaats van een vergunningplicht worden gekozen voor het expliciet toestaan van activiteiten op locaties met daaraan verbonden regels zoals afstanden tot beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties en tijden voor bevoorraden van een LPG-vulpunt. In alle gevallen moet het omgevingsplan blijven voldoen aan de instructieregels die in het Bkl zijn opgenomen, zoals instructieregels over externe veiligheid. In verband met het vervallen van onderdeel e worden de daaropvolgende onderdelen vernummerd.

In de vernummerde onderdelen e en f van het eerste lid wordt toegevoegd dat het gaat om het tanken aan voertuigen of werktuigen. Het onderscheid tussen een voertuig of werktuig is niet altijd even duidelijk. Een brandweerauto is bijvoorbeeld zowel een voertuig of een werktuig. Met het toevoegen van 'werktuigen' is verduidelijkt dat ook voor het tanken aan werktuigen een vergunningplicht geldt.

In onderdeel h (nieuw) van het eerste lid, wordt in plaats van 'ADR-klasse 4' de volledig correcte aanduiding 'ADR-klasse 4.1, 4.2 en 4.3' gebruikt. Inhoudelijk is daarmee geen wijziging beoogd.

Het tweede en derde lid (oud) worden samengevoegd tot een tweede lid (nieuw) waarin de formulering is vereenvoudigd. Aan de opsomming met artikelen is toegevoegd artikel 3.16. In dat artikel wordt als vergunningplichtig aangewezen het exploiteren van een koelinstallatie met koolwaterstoffen of ammoniak. Ook bij die activiteit is er dus sprake van gevaarlijke stoffen.

Onderdeel EK (artikel 3.287 Bal)

Door de wijzigingen in dit artikel sluit het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aan bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdelen EL en EM (§ 3.8.7 en artikel 3.289 Bal)

In de titel van de paragraaf en in artikel 3.289 wordt de term 'bus' vervangen door de term 'autobus'. Hiermee wordt beter aangesloten op de wegenverkeersregelgeving.

Onderdelen EN en EO (artikelen 3.290 en 3.292 Bal)

Dit zijn wetstechnische aanpassingen.

Onderdeel EP (artikel 3.293 Bal)

Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de wijziging van de artikelen 3.12 en 3.13 Bal.

Onderdeel EQ (artikel 3.294 Bal)

Door de wijzigingen in dit artikel sluit het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aan bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel ER (§ 3.8.9 (nieuw) Bal)

Artikel 3.295a (nieuw) Bal

Dit artikel geeft aan dat het exploiteren van een spoorwegemplacement een milieubelastende activiteit is waarvoor de hoofdstukken 2 tot en met 5 gelden.

De rijksoverheid stelt regels voor deze activiteit om een gelijk speelveld en gelijk beschermingsniveau te waarborgen. De regels bestaan vooral uit een nationale uitwerking van passende preventieve maatregelen en beste beschikbare technieken. De nadelige gevolgen voor het milieu die deze activiteiten kunnen veroorzaken zijn vooral verontreiniging van de bodem, geluid, en externe veiligheid door de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen.

Aanvankelijk zou in deze paragraaf het resultaat van de beleidsvernieuwing op het gebied van externe veiligheid bij spoorwegemplacementen worden opgenomen. Om niet afhankelijk te zijn van de planning van dit besluit wordt voorgesteld de beleidsvernieuwing vorm te geven in een apart wijzigingsbesluit en zijn in afwachting daarvan de ongewijzigde regels via dit besluit meegenomen. Voorgesteld wordt om een apart wijzigingsbesluit op te stellen waarin beleidsvernieuwing of systeemwijzigingen worden opgenomen op het gebied van onder andere externe veiligheid. De regels die in dit besluit worden opgenomen continueren het huidige recht op een zo neutraal mogelijke wijze. Meer toelichting over het opnemen van regels over spoorwegemplacementen is opgenomen in paragraaf 4.2 van het algemeen deel van de toelichting.

Door de toevoeging van functioneel ondersteunende activiteiten in het tweede lid omvat de aanwijzing meer dan het spoorwegemplacement zelf. Functioneel ondersteunende activiteiten zijn activiteiten die ten dienste staan van de kernactiviteit. Functioneel ondersteunen is breed bedoeld, en omvat naast technische ondersteuning van de kernactiviteit ook facilitaire voorzieningen en facilitaire diensten zoals onderhoud, administratie of beveiliging en faciliteiten voor personeel.

Artikel 3.295b (nieuw) Bal [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

De vergunningplicht, momenteel geregeld in categorie 14 van bijlage I, onderdeel B, bij het Besluit omgevingsrecht wordt, op enkele tekstuele wijzigingen na, ongewijzigd overgenomen. De vergunningplicht heeft zowel betrekking op het exploiteren van een spoorwegemplacement als op de andere milieubelastende activiteiten die worden verricht op dezelfde locatie die dat exploiteren van een spoorwegemplacement functioneel ondersteunen. Als gevolg daarvan komt deze vergunningplicht in de meeste gevallen overeen met de vroegere inrichting.

Artikel 3.295c (nieuw) Bal

Dit artikel geeft aan welke paragrafen in hoofdstuk 4 relevant zijn bij het exploiteren van een spoorwegemplacement. Mocht de exploitant een activiteit verrichten die niet wordt genoemd in de richtingaanwijzer, dan geldt hiervoor de specifieke zorgplicht van artikel 2.11. Ook het omgekeerde kan het geval zijn. Het is niet vanzelfsprekend dat de activiteit waar in dit artikel naar wordt verwezen altijd wordt verricht.

Onderdeel ES (artikel 3.296 Bal)

In dit artikel wordt 'voertuigen' vervangen door 'gemotoriseerde voertuigen of werktuigen'. Het onderscheid tussen een voertuig of werktuig is niet altijd even duidelijk. Een brandweerauto is bijvoorbeeld zowel een voertuig als een werktuig. Met het toevoegen van 'werktuigen' is verduidelijkt dat ook het bieden van gelegenheid voor het tanken aan werktuigen een milieubelastende activiteit is. Het invoegen van 'gemotoriseerde' voor 'voertuigen' houdt verband met de uniformiteit van de regels in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel ET (artikel 3.297 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

In onderdeel a van het artikel wordt de vergunningplicht voor het tanken van LPG aan voertuigen geschrapt. In plaats van de vergunningplicht wordt in een meldingsartikel voorzien, dit komt te staan in paragraaf 4.35 over het tanken en opslaan van LPG. Door de melding is het bevoegd gezag voorafgaand aan het verrichten van de activiteit daarvan op de hoogte en kan het daarbij tevens beoordelen of een maatwerkvoorschrift nodig is. Via de bruidsschat (een set regels over gedecentraliseerde onderwerpen die via dit besluit zullen worden toegevoegd aan het omgevingsplan of de waterschapsverordening) zal worden voorzien in adequaat overgangsrecht in de vorm van een vergunningplicht in het omgevingsplan. Na inwerkingtreding van het stelsel kan de gemeente vervolgens beoordelen of aanpassing van deze vergunningplicht wenselijk is. Zo kan bijvoorbeeld in plaats van een vergunningplicht worden gekozen voor het expliciet toestaan van activiteiten op locaties met daaraan verbonden regels zoals afstanden tot beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties en tijden voor bevoorraden van een LPG-vulpunt. In alle gevallen moet het omgevingsplan blijven voldoen aan de instructieregels die in het Bkl zijn opgenomen, zoals instructieregels over externe veiligheid. Een nadere toelichting over het schrappen van vergunningplichten is opgenomen in paragraaf 2.11 van het algemeen deel van deze nota van toelichting.

Onderdeel EU (artikel 3.298 Bal)

Door de wijzigingen in dit artikel sluit het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aan bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel EV (artikel 3.304 Bal)

In het eerste lid wordt 'voertuigen met een verbrandingsmotor' gewijzigd in 'gemotoriseerde voertuigen'. Deze wijziging houdt verband met de uniformiteit van de regels in het Besluit

activiteiten leefomgeving. De vergunningplicht blijft vanwege de geluidemissie wel alleen bestaan voor het sporten of recreëren met voertuigen met een verbrandingsmotor in de buitenlucht.

Onderdeel EW (artikel 3.305 Bal)

Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de wijziging van de artikelen 3.12 en 3.13 Bal.

Onderdeel EX (artikel 3.306 Bal)

Vanwege het uitbreiden van het toepassingsbereik van paragraaf 4.35 tot het tanken van LPG aan alle voertuigen en werktuigen, wordt deze paragraaf toegevoegd aan de richtingaanwijzer van artikel 3.306. Dat zal met name relevant zijn voor kartbanen waar karts rijden op LPG.

Onderdeel EY (artikel 3.309 Bal)

Door de wijzigingen in dit artikel sluit het van toepassing zijn van de module energiebesparing beter aan bij het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zie hierover ook paragraaf 9.3.1 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel EZ (artikel 3.320 Bal)

In artikel 3.320, eerste lid, wordt de aanwijzing van de milieubelastende activiteiten beperkt tot 'het aanleggen en het exploiteren van een mijnbouwwerk'. De toevoeging dat het daarbij moet gaan om werken voor het opsporen of winnen van delfstoffen, het opsporen of winnen van aardwarmte of het opslaan van stoffen (onderdelen a tot en met c) komt te vervallen. Deze wijziging heeft tot doel om beter aan te sluiten bij de definitie van een mijnbouwwerk, zoals opgenomen in de Mijnbouwwet en uitgewerkt in het Mijnbouwbesluit. De mijnbouwregelgeving maakt het namelijk mogelijk om werken die niet worden gebruikt voor het opsporen of winnen van delfstoffen of aardwarmte of het opslaan van stoffen, toch aan te wijzen als mijnbouwwerken. Het gaat dan om werken die een samenhang hebben met mijnbouwwerken voor het opsporen of winnen van delfstoffen of aardwarmte of het opslaan van stoffen, en als mijnbouwwerk worden aangemerkt in het Mijnbouwbesluit (artikel 2). Voorbeeld hiervan zijn werken voor het bewerken van aardgas, waarbij het aardgas op een kwaliteit wordt gebracht die nodig is om het aardgas te kunnen invoeren in het landelijk gastransportnet.

Onderdeel FA (artikel 3.321 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

Onder de vergunningplicht in het eerste lid valt zowel het aanleggen als het exploiteren van een mijnbouwwerk. Onder 'het exploiteren van een mijnbouwwerk' valt uiteraard ook het aanpassen (uitbreiden of wijzigen) van een mijnbouwwerk. Dit is een voortzetting van de vergunningplicht zoals deze luidt in het Besluit omgevingsrecht en het Besluit algemene regels milieu mijnbouw. Bij het aanleggen of het exploiteren van een mijnbouwwerk dat buiten het toepassingsbereik van een eerder verleende vergunning valt, gaat het verbod om zonder omgevingsvergunning de activiteit te verrichten opnieuw gelden. Dit is het geval als een boorgat wordt aangepast door een aftakking of vertakking (side track), of bij het aanleggen van een nieuw boorgat in de omgeving van een bestaand boorgat.

In het tweede lid wordt toegevoegd dat het stimuleren van een voorkomen via een boorgat is uitgezonderd van de vergunningplicht in het eerste lid. Deze wijziging komt voort uit een wijziging van het Besluit algemene regels milieu mijnbouw,³ waarmee een meldingsplicht is ingevoerd en algemene regels zijn gaan gelden voor het stimuleren van een voorkomen via een boorgat met een

---

³ Besluit van 6 maart 2017, houdende wijziging van het Besluit omgevingsrecht, het Besluit milieueffectrapportage en het Besluit algemene regels milieu mijnbouw (vergunning aanleg boorgat), Stb. 2017, 114.

mobiele installatie (in het Besluit activiteiten leefomgeving: een verplaatsbaar mijnbouwwerk), omdat het stimuleren van een voorkomen geen deel uitmaakte van de omgevingsvergunning en algemene regels ontbraken. De invoering van deze meldingsplicht werkt door in de aanwijzing van de mobiele installaties waarvoor op grond van het Besluit algemene regels milieu mijnbouw geen vergunningplicht, maar wel een meldingsplicht geldt (artikel 4 van dat besluit) en is dus ook opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving. De meldingsplicht is in paragraaf 4.109 omgezet in een verplichting tot het verstrekken van gegevens en bescheiden. Op deze wijziging wordt in de artikelsgewijze toelichting bij artikel 4.1117 ingegaan.

Tegelijkertijd vervalt in het tweede lid de uitzondering voor het plaatsen van een mijnbouwinstallatie. Deze uitzondering op de vergunningplicht had tot doel om een dubbele vergunningplicht te voorkomen; het plaatsen van een mijnbouwinstallatie was ook vergunningplichtig op grond van hoofdstuk 6 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Deze bepaling in hoofdstuk 6 wordt aangepast vanwege de overgang van de mijnbouwactiviteit naar de mijnbouwlocatieactiviteit (zie hiervoor de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet). Hierdoor is er geen sprake meer van overlap tussen hoofdstuk 3 en hoofdstuk 6 van het Besluit activiteiten leefomgeving en kan de uitzondering in het tweede lid van artikel 3.321 vervallen.

Onderdeel FB (artikel 3.322 Ba)

De wijziging in artikel 3.322 komt voort uit het Besluit aanleg vergunning boorgat (Stb. 2017, 114), dat het Besluit algemene regels milieu mijnbouw heeft gewijzigd. In dat besluit is toegevoegd dat een mobiele installatie (in het Besluit activiteiten leefomgeving: een verplaatsbaar mijnbouwwerk) voor het stimuleren van een voorkomen via een boorgat ook valt onder de mobiele installaties waarop het Besluit algemene regels milieu mijnbouw van toepassing is. De regels van paragraaf 4.109, die omzetting vormen van het Besluit algemene regels milieu mijnbouw, worden daarom ook van toepassing verklaard op het stimuleren van een voorkomen via een boorgat met een verplaatsbaar mijnbouwwerk.

Onderdeel FC (artikel 3.325 Ba)

In het eerste lid, onder g, wordt 'vliegtuigen' toegevoegd. Dat hangt samen met de wijziging van het toepassingsbereik van paragraaf 4.22. In onderdeel k wordt een omissie hersteld door de juiste titel van paragraaf 4.41 aan te halen. En tot slot wordt onderdeel m geschrapt, omdat paragraaf 4.53 over de tandartspraktijk komt te vervallen. Een nadere toelichting hierop is gegeven bij de toelichting op paragraaf 3.7.11.

Onderdeel FD (artikel 3.328 Ba)

In het eerste lid van dit artikel wordt een verwijzing geschrapt, omdat paragraaf 4.53 over de tandartspraktijk komt te vervallen. Een nadere toelichting hierop is gegeven bij de toelichting op paragraaf 3.7.11.

Onderdeel FE (artikel 3.330 Ba)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel FF (artikel 3.335 Ba) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

In artikel 3.335 is de aanwijzing van gevallen opgenomen waarbij voor het gebruik van ontplofbare stoffen of voorwerpen op militaire objecten en terreinen een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit is vereist. In het eerste, onder b, wordt 'luchtvaartuigen' vervangen door 'vliegtuigen'. Daarmee wordt aangesloten bij de terminologie van de luchtvaartwetgeving. In

die wetgeving is 'luchtvaartuig' een breder begrip, en is een vliegtuig een luchtvaartuig zwaarder dan lucht en voorzien van een voorstuwingsinrichting.

Vanaf sommige militaire objecten of terreinen wordt ook in oppervlaktewaterlichamen geschoten. Het betreft een beperkt aantal locaties langs de Noordzee, de Waddenzee en het IJsselmeer. Door het gebruik van ontplofbare stoffen of voorwerpen komen munitieresten in het oppervlaktewaterlichaam terecht, die onder andere zware metalen bevatten. Het uitlooggedrag van deze munitieresten en de variatie in samenstelling van munitie maken een individuele beoordeling vooraf gewenst. Daarom wordt aan artikel 3.335 een tweede lid toegevoegd waarin wordt bepaald dat voor het brengen van ontplofbare stoffen of voorwerpen, afkomstig van een activiteit als bedoeld in artikel 3.334, in een oppervlaktewaterlichaam een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit is vereist. Deze omgevingsvergunning geldt niet – zoals de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit – vanaf een bepaald aantal schoten per jaar, maar in alle gevallen waarbij munitieresten in een oppervlaktewaterlichaam terecht komen.

Onderdelen FG tot en met FR (artikelen 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.10, 4.14, 4.15, 4.16, 4.17, 4.18, 4.23, 4.26, 4.27 en 4.28 Bal)

De artikelen die worden gewijzigd zijn behalve op artikel 4.3 van de wet, ook gebaseerd op de artikelen 6, eerste lid, 7, eerste lid, 16 en 20 van de Arbeidsomstandighedenwet, 31, vierde lid, 48, zesde lid, en 49, eerste lid, van de Wet veiligheidsrisico's en 19.3, eerste lid, van de Wet milieubeheer.

Onderdeel FG (artikel 4.3 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel FH (artikel 4.4 Bal)

Eerste lid

De nieuwe onderdelen c en d die aan het eerste lid worden toegevoegd zijn nodig vanwege de definitie van 'exploitant' in artikel 3, onder 9, van de Seveso-richtlijn. Die definitie luidt: iedere natuurlijke of rechtspersoon die een inrichting of installatie exploiteert of die de controle daarover heeft.

Degene 'die de controle heeft over de Seveso-inrichting of een Seveso-installatie' valt op grond van de Seveso-richtlijn dus ook onder het normadressaat en moet dus aan de regels van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving voldoen. Veelal zal degene die de Seveso-inrichting exploiteert ook degene zijn die de controle heeft over de Seveso-inrichting en de Seveso-installaties die zich binnen die inrichting bevinden. Degene die de Seveso-inrichting exploiteert zal namelijk ook de zeggenschap hebben over alle activiteiten die binnen die inrichting worden verricht. Maar het kan voorkomen dat activiteiten binnen een Seveso-inrichting door verschillende bedrijven worden verricht en een van die bedrijven de controle (zeggenschap) heeft over de activiteiten die door een ander bedrijf worden verricht. Voor die gevallen voorzien de onderdelen c en d erin dat ook degene die de controle heeft, dus degene die de touwtjes in handen heeft en feitelijk de zeggenschap heeft over de activiteiten, zich aan de regels van paragraaf 4.2 moet houden en met handhavingsmiddelen aanspreekbaar is als er sprake is van een overtreding van die regels.

De definitie van 'exploitant' in de Seveso-richtlijn is ook nog uitgebreid tot degene 'aan wie de economische zeggenschap of beslissingsmacht over het technisch functioneren van de inrichting of installatie is overgedragen'. Diegenen worden volgens de Seveso-richtlijn alleen als exploitant aangemerkt als daarin door de nationale wetgeving is voorzien. Zowel het Besluit risico's zware ongevallen 2015 als het Besluit activiteiten leefomgeving voorzien niet in deze uitbreiding van het normadressaat.

Tweede lid

De wijzigingen in het tweede lid zijn nodig vanwege de nieuwe onderdelen c en d in het eerste lid.

Onderdeel FI (artikel 4.5 Bal)

In het eerste lid, onder f, wordt een foute verwijzing hersteld. Artikel 4.16 bestaat namelijk uit twee leden. In het derde en vierde lid wordt de verwijzing naar het eerste lid, onder e, gewijzigd in een verwijzing naar het eerste lid, onder c. In laatstgenoemd onderdeel is namelijk de lijst geregeld waarnaar wordt verwezen in het derde en vierde lid.

Onderdeel FJ (artikel 4.6 Bal)

In het eerste lid, onder b, vervalt 'als bedoeld onder a' omdat het begrip 'gevaarlijke stof' al wordt omschreven in artikel 4.2, tweede lid.

Onderdeel FK (artikel 4.10 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel FL (artikel 4.14 Bal)

In het nieuwe derde lid worden de gegevens en bescheiden over externe oorzaken toegevoegd die in een Seveso-inrichting een zwaar ongeval kunnen veroorzaken en waren opgenomen in artikel 4.16. Deze gegevens en bescheiden zijn verplaatst omdat deze niet alleen relevant zijn in verband met de risico's voor de omgeving maar ook voor de veiligheid en gezondheid van werknemers.

Onderdeel FM (artikel 4.15 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel FN (artikel 4.16 Bal)

In het eerste lid, onder a en b, is de formulering aangepast zodat deze overeenkomt met andere formuleringen in het Bal.

De gegevens en bescheiden in het eerste lid, onder c en d, zijn verplaatst naar artikel 4.14. Het gaat om gegevens en bescheiden over externe oorzaken die in een Seveso-inrichting een zwaar ongeval kunnen veroorzaken. Deze gegevens en bescheiden zijn verplaatst omdat deze niet alleen relevant zijn in verband met de risico's voor de omgeving maar ook voor de veiligheid en gezondheid van werknemers.

Het tweede lid van dit artikel bevat een verwijzing naar de ministeriële regeling, zodat helder is dat er ook relevante regels in de ministeriële regeling staan. De verwijzing is als een vorm van service bedoeld. De formulering wordt gewijzigd zodat alle 'servicebepalingen' in het Besluit activiteiten leefomgeving op dezelfde wijze zijn geformuleerd. Het artikel bevat geen juridische grondslag voor de regels in de ministeriële regeling. Die grondslag zit in de Omgevingswet.

Onderdeel FO (artikel 4.17 Bal)

In onderdeel d wordt 'inrichting' vervangen door 'een locatie waarop een of meer milieubelastende activiteiten worden verricht'. Deze technische wijziging hangt samen met de wijzigingen die worden doorgevoerd in de Wet veiligheidsregio's en het Besluit veiligheidsregio's.

Onderdeel FP (artikel 4.18 Bal)

In de arbeidsomstandighedenwetgeving gaat het niet alleen om de veiligheid maar ook om de gezondheid van werknemers. Om dat tot uitdrukking te laten komen in dit artikel wordt 'veiligheid

van de werknemers' vervangen door 'veiligheid en gezondheid van de werknemers'. Daarmee is dit artikel ook meer in overeenstemming met artikel 4.4 Bal waarin al werd gesproken van veiligheid en gezondheid van werknemers.

Onderdeel FQ (artikel 4.23 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel FR (artikelen 4.26 tot en met 4.28 Bal)

In de onderdelen a wordt toegevoegd dat de artikelen ook niet van toepassing zijn als artikel 4.10, 4.14 of 4.22 van toepassing wordt omdat de hoeveelheid aanwezige gevaarlijke stoffen wijzigt. De onderdelen a zien op de zogenoemde 'nieuwe inrichtingen'. De Seveso-richtlijn verstaat daaronder niet alleen inrichtingen die in werking worden gesteld op of na 1 juni 2015, maar ook inrichtingen die door een wijziging van de installaties of activiteiten die leiden tot een wijziging van de lijst van gevaarlijke stoffen, onder het toepassingsbereik van de richtlijn komen te vallen of van een lagedrempelinrichting een hogedrempelinrichting worden of omgekeerd. In de zinsneden die worden toegevoegd aan de onderdelen a, worden die wijzigingen aangeduid als wijzigingen in de hoeveelheid gevaarlijke stoffen die aanwezig zijn. Als artikel 4.14 van toepassing wordt omdat de hoeveelheid gevaarlijke stoffen die aanwezig is groter wordt, dan moet het veiligheidsrapport al voor die wijziging van de hoeveelheid zijn vastgesteld. Artikel 4.14 gaat er namelijk van uit dat een veiligheidsrapport *is* opgesteld.

Bij de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen gaat het om de werkelijke of verwachte aanwezigheid van gevaarlijke stoffen of van gevaarlijke stoffen waarvan redelijkerwijs kan worden voorzien dat ze kunnen ontstaan bij verlies van controle over de processen, in een hoeveelheid van ten minste de drempelwaarde, bedoeld in bijlage I, deel 1, of deel 2, bij de Seveso-richtlijn, met inachtneming van de aantekeningen bij die bijlage. Dat volgt uit de nieuwe begripsomschrijving van Seveso-inrichting en uit de begripsomschrijving van 'aanwezigheid van gevaarlijke stoffen' in de Seveso-richtlijn.

Onderdelen FS tot en met FU (tabel 4.36 en artikelen 4.40, 4.48 en 4.50 Bal)

Dit zijn wetstechnische aanpassingen.

Onderdeel FV (artikel 4.63 Bal)

In het toepassingsbereik van paragraaf 4.4 wordt het verbranden van onverwerkte mest van gevogelte in een stookinstallatie met een nominaal thermisch ingangsvermogen van ten hoogste 5 MW uitgezonderd. Het gaat hier om het verstoken van eigen pluimveemest op de eigen boerderij. De uitzondering volgt uit Verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1774/2002 (verordening dierlijke bijproducten (PbEG 2009, L 300)).

Verder wordt een tekstuele wijziging aangebracht waarbij 'afval' is vervangen door 'afvalstof', waardoor wordt aangesloten bij de elders in het Bal gebruikte terminologie.

Onderdeel FW (artikel 4.73 Bal)

Er wordt een tekstuele wijziging aangebracht waarbij 'afval' is vervangen door 'afvalstoffen', waardoor wordt aangesloten bij de elders in het Bal gebruikte terminologie.

Onderdeel FX (artikel 4.75 Bal)

Er wordt een tekstuele wijziging aangebracht waarbij 'kilogram' is vervangen door 'kg', waardoor wordt aangesloten bij de elders in het Bal gebruikte schrijfwijze.

Onderdeel FZ (artikel 4.81 Bal)

Er wordt een tekstuele wijziging aangebracht waarbij 'zes' is vervangen door '6' en 'afval' is vervangen door 'afvalstof'. Hierdoor wordt aangesloten bij de elders in het Bal gebruikte schrijfwijze en terminologie.

Onderdeel GA (artikelen 4.84 en 4.86 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel GB (tabel 4.89 Bal)

In tabel 4.89 wordt een fout in de afkorting voor heptachloordibenzodioxine hersteld.

Onderdeel GC (artikel 4.95 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel GD (artikel 4.98 Bal)

Er wordt een tekstuele wijziging aangebracht waarbij 'afval' is vervangen door 'afvalstof', waardoor wordt aangesloten bij de elders in het Bal gebruikte terminologie.

Onderdelen GE en GF (artikelen 4.115, 4.117 en 4.118 Bal)

Dit zijn wetstechnische aanpassingen.

Onderdeel GG (tabel 4.127 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdelen GH tot en met GK (artikelen 4.129, 4.131, 4.132 en 4.133 Bal)

Dit zijn wetstechnische aanpassingen.

Onderdelen GL tot en met GN (artikelen 4.135, 4.140 en 4.142 Bal)

Volgens artikel 4.140, eerste lid, wordt afvalwater afkomstig van het reinigen van installaties en voorzieningen voor het maken van betonmortel en het inwendig reinigen van voertuigen waarin betonmortel is vervoerd, geloosd op een oppervlaktewaterlichaam. In het tweede lid van dat artikel is een alternatieve lozingsroute opgenomen: het afvalwater kan ook worden geloosd in een vuilwaterriool als de afstand tot het dichtstbijzijnde oppervlaktewaterlichaam meer dan 40 m is. Deze alternatieve lozingsroute wordt geschrapt. De gemeente en het waterschap kunnen beter zelf, in onderling overleg, gebiedsgericht bepalen in welke gevallen het lozen van dit afvalwater in een vuilwaterriool mogelijk is, door daarover maatwerkregels te stellen in het omgevingsplan en de waterschapsverordening. Zij kunnen hierbij onder meer de ligging van het vuilwaterriool, de beschikbare capaciteit van dat riool en de kwetsbaarheid van het oppervlaktewaterlichaam betrekken. Door de regeling van de alternatieve lozingsroute aan de decentrale overheden over te laten, worden de regels voor initiatiefnemers duidelijker.

In verband met het schrappen van het tweede lid van artikel 4.140 wordt artikel 4.135 (melding: lozing) aangepast en artikel 4.142 (water: emissiegrenswaarden lozen in vuilwaterriool) geschrapt. Bij het stellen van gebiedsgerichte regels in het omgevingsplan en de waterschapsverordening

kunnen gemeente en waterschap zelf voorzien in een aanvullende meldplicht en de emissiegrenswaarden.

In lijn met artikel 4.74k van het Activiteitenbesluit milieubeheer, wordt in de bruidsschat voor het omgevingsplan opgenomen dat het lozen van dit afvalwater in een voorziening voor het beheer van afvalwater (een schoonwaterriool of vuilwaterriool) is toegestaan. Hiermee wordt ervoor gezorgd dat deze lozingen direct na inwerkingtreding van de Omgevingswet mogelijk blijven. Bij de aanpassing van het omgevingsplan en de waterschapsverordening kunnen de gemeente en het waterschap vervolgens gebiedsspecifiek de juiste regels stellen en daarbij de bruidsschatregel schrappen of aanpassen.

In artikel 4.135 wordt verder een tekstuele wijziging aangebracht waarbij 'm³/u' is vervangen door 'kubieke meter per uur', waardoor wordt aangesloten bij de elders in het Bal gebruikte schrijfwijze.

Onderdelen GO en GP (artikelen 4.148 en 4.150 Bal)

Dit zijn wetstechnische aanpassingen.

Onderdelen GQ, GS en GT (artikelen 4.153, 4.158 en 4.160 Bal)

Volgens artikel 4.158, eerste lid, wordt afvalwater afkomstig van het uitwassen van beton geloosd op een oppervlaktewaterlichaam. In het tweede lid van dat artikel is een alternatieve lozingsroute opgenomen: het afvalwater kan ook worden geloosd in een vuilwaterriool als de afstand tot het dichtstbijzijnde oppervlaktewaterlichaam meer dan 40 m is. Deze alternatieve lozingsroute wordt geschrapt. De gemeente en het waterschap kunnen beter zelf, in onderling overleg, gebiedsgericht bepalen in welke gevallen het lozen van dit afvalwater in een vuilwaterriool mogelijk is, door daarover maatwerkregels te stellen in het omgevingsplan en de waterschapsverordening. Zij kunnen hierbij onder meer de ligging van het vuilwaterriool, de beschikbare capaciteit van dat riool en de kwetsbaarheid van het oppervlaktewaterlichaam betrekken. Door de regeling van de alternatieve lozingsroute aan de decentrale overheden over te laten, worden de regels voor initiatiefnemers duidelijker.

In verband met het schrappen van het tweede lid van artikel 4.158 wordt artikel 4.153 (melding: lozing) aangepast en artikel 4.160 (water: emissiegrenswaarden lozen in vuilwaterriool) geschrapt. Bij het stellen van gebiedsgerichte regels in het omgevingsplan en de waterschapsverordening kunnen gemeente en waterschap zelf voorzien in een aanvullende meldplicht en de emissiegrenswaarden.

In lijn met artikel 4.74n van het Activiteitenbesluit milieubeheer, wordt in de bruidsschat voor het omgevingsplan opgenomen dat het lozen van dit afvalwater in een vuilwaterriool is toegestaan. Hiermee wordt er voor gezorgd dat deze lozing direct na inwerkingtreding van de Omgevingswet mogelijk blijft. Bij de aanpassing van het omgevingsplan en de waterschapsverordening kunnen de gemeente en het waterschap vervolgens gebiedsspecifiek de juiste regels stellen en daarbij de bruidsschatregel schrappen of aanpassen.

In artikel 4.153 wordt verder een tekstuele wijziging aangebracht waarbij 'm³/u' is vervangen door 'kubieke meter per uur', waardoor wordt aangesloten bij de elders in het Bal gebruikte schrijfwijze.

Onderdeel GR (artikel 4.156 Bal)

Aan artikel 4.156 wordt een tweede lid toegevoegd over het opslaan van betonproducten in bekisting. Dit is nodig in verband met de aanpassing aan het toepassingsbereik van paragraaf 4.104.

Onderdelen GS tot en met HG (artikelen 4.158, 4.160, 4.163, 4.169, 4.175, 4.177, 4.187, 4.193, 4.199, 4.201, 4.203, 4.212, 4.216, 4.229, 4.231 Bal)

Dit zijn wetstechnische aanpassingen.

Onderdeel HH (artikelen 4.241 en 4.242 Bal)

Er wordt een tekstuele wijziging aangebracht waarbij 'vijf' is vervangen door '5', waardoor wordt aangesloten bij de elders in het Bal gebruikte schrijfwijze.

Onderdelen HI tot en met HP (artikelen 4.243, 4.245, 4.258, 4.260, 4.271, 4.273, 4.284 en 4.286 Bal)

Dit zijn wetstechnische aanpassingen.

Onderdeel HQ (artikel 4.291 Bal)

Aan artikel 4.291 wordt een tweede lid toegevoegd. De afvalstoffen die bij de verspanende metaalbewerking ontstaan moeten worden gescheiden. Om te voorkomen dat bij dit proces bodemverontreinigende stoffen in de bodem terecht komen vindt het scheiden, wanneer dit gebeurt door middel van uitlekken, plaats boven een lekbak.

Onderdelen HR tot en met HT (artikelen 4.299, 4.300, en 4.302 Bal)

Dit zijn wetstechnische aanpassingen.

Onderdeel HU (artikel 4.303a Bal)

De combinatie van verspanende bewerking met olie, vet of koelemulsie geeft een speciale afvalstroom, ook wel draaisel genoemd, die bestaat uit metaalkrullen met aanhangende vloeistof. Dit is gevaarlijk afval. Door de vloeistof af te scheiden kan de vloeistoffractie worden hergebruikt of apart worden afgevoerd, en kan de metaalfractie ook apart worden afgevoerd.

Onderdelen HV tot en met IB (artikelen 4.316, 4.318, 4.332, 4.334, 4.336, 4.349 EN 4.351 Bal)

Dit zijn wetstechnische aanpassingen.

Onderdeel IC (artikel 4.352 Bal)

Er wordt een tekstuele wijziging aangebracht waarbij 'dertig' is vervangen door '30' en 'vijftien' is vervangen door '15', waardoor wordt aangesloten bij de elders in het Bal gebruikte schrijfwijze.

Onderdeel ID (artikel 4.353 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdelen IE en IF (§ 4.22 en artikel 4.355 Bal)

Aan het artikel worden 'vliegtuigen' toegevoegd. Ook het onderhouden of repareren van vliegtuigen valt hiermee binnen het toepassingsbereik van paragraaf 4.22. Er is gekozen voor de term 'vliegtuig' in plaats van 'luchtvaartuig' om aan te sluiten bij de terminologie van de luchtvaartwetgeving. In die wetgeving is 'luchtvaartuig' een breder begrip, en is een vliegtuig een luchtvaartuig zwaarder dan lucht en voorzien van een voorstuwingsinrichting. In de bewoordingen van artikel 4.355 gaat het om een gemotoriseerd vliegtuig.

Activiteiten zoals onderhoud of tanken zijn alleen voldoende relevant om als milieubelastende activiteit onder het Besluit activiteiten leefomgeving te vallen als het gaat om *gemotoriseerde* vervoermiddelen. Het alleen onderhouden van fietsen, handkarren of roeiboten kan buiten de aanwijzing blijven.

Onderdeel IG (artikel 4.359 Bal)

In het artikel wordt aangesloten bij het toepassingsbereik van de paragraaf. Het begrip 'motorvoertuig' is in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving gedefinieerd aan de hand van de vervoersregelgeving en heeft consequenties voor de kentekenplicht en de vraag welke transportmiddelen op de openbare weg zijn toegelaten. Deze definitie heeft het Besluit activiteiten leefomgeving nodig bij het stellen van regels over autodemontage, waar het (doorhalen van het) kenteken een belangrijke rol speelt. Voor activiteiten zoals onderhoud of tanken is de vervoersregelgeving niet relevant en is bewust gekozen voor andere termen.

Onderdelen IH en II (artikelen 4.365 en 4.366 Bal)

In de artikelen 4.365 en 4.366 wordt bepaald dat deze artikelen in sommige gevallen niet van toepassing zijn. Het komt in de praktijk voor dat een locatie voor het onderhouden of repareren van motorvoertuigen ook een locatie is van een bergingsbedrijf of een locatie waar opslag plaatsvindt in het kader van onderzoek door politie of justitie. Ook komt het voor dat een onderhouds- en reparatiebedrijf tegelijk een autodemontagebedrijf of tweewielerdemontagebedrijf is. Om te voorkomen dat het maximale aantal wrakken dat bij een onderhouds- en reparatiebedrijf mag worden opgeslagen ook geldt voor een demontagebedrijf, bergingsbedrijf of opslag voor onderzoek door politie of justitie op dezelfde locatie, wordt aan artikel 4.365 een tweede lid toegevoegd waarin bepaald wordt dat het eerste lid bij dergelijke combinaties van activiteiten niet van toepassing is.

Aan artikel 4.366 wordt een onderdeel toegevoegd waarin bepaald wordt dat het verbod om wrakken te verwijderen of nuttig toe te passen niet van toepassing is als op de locatie waar het onderhouds- en reparatiebedrijf gevestigd is ook sprake is van een demontagebedrijf als bedoeld in paragraaf 3.5.1. Een dergelijk demontagebedrijf mag wel andere handelingen van nuttige toepassing of verwijdering verrichten dan de handelingen die genoemd zijn in het tweede lid.

Onderdelen IJ, IL en IM (artikelen 4.370, 4.373, 4.374 en 4.375 Bal)

Volgens artikel 4.373, eerste lid, wordt afvalwater afkomstig van het uitwendig reinigen van pleziervaartuigen geloosd in een vuilwaterriool. In het tweede lid van dat artikel is een alternatieve lozingsroute opgenomen: het afvalwater kan ook worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam als de afstand tot het dichtstbijzijnde vuilwaterriool meer dan 40 m is. Deze alternatieve lozingsroute wordt geschrapt. De gemeente en het waterschap kunnen beter zelf, in onderling overleg, gebiedsgericht bepalen in welke gevallen het lozen van dit afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam mogelijk is, door daarover maatwerkregels te stellen in het omgevingsplan en de waterschapsverordening. Zij kunnen hierbij onder meer de ligging van het vuilwaterriool, de beschikbare capaciteit van dat riool en de kwetsbaarheid van het oppervlaktewaterlichaam betrekken. Door de regeling van de alternatieve lozingsroute aan de decentrale overheden over te laten, worden de regels voor initiatiefnemers duidelijker. In verband met het schrappen van het tweede lid van artikel 4.373 wordt artikel 4.370 (melding) aangepast en worden de artikelen 4.374 (water: emissiegrenswaarden lozen op een oppervlaktewaterlichaam) en 4.375 (water: meetmethoden) geschrapt. Bij het stellen van gebiedsgerichte regels in het omgevingsplan en de waterschapsverordening kunnen gemeente en waterschap zelf voorzien in een aanvullende meldplicht, de emissiegrenswaarden en de bijbehorende meetmethoden.

Onderdelen IK tot en met IT (artikel 4.372, 4.373, 4.374, 4.375, 4.383, 4.385, 4.393, 4.395, 4.397, 4.412 en 4.4.14 Bal)

Dit zijn wetstechnische wijzigingen.

Onderdeel IU (artikelen 4.416 en 4.417 Bal)

Voorgesteld wordt om de verplichting tot het doen van een geuronderzoek voorafgaand aan de activiteit te laten vervallen. Vanzelfsprekend vervalt daarmee ook de verplichting die in artikel 4.417 is opgenomen tot het verstrekken van het rapport van het geuronderzoek aan het bevoegd gezag.

De regels over het beperken van geurhinder, en dus ook de mogelijkheid tot het laten verrichten van een geuronderzoek, worden opgenomen in het omgevingsplan. Anders dan in het Besluit activiteiten leefomgeving kan in het omgevingsplan een locatie specifieke afweging worden gemaakt. Zo kan worden afgewogen of een activiteit kan worden toegestaan op een bepaalde locatie. Het geuronderzoek leent zich daarom bij uitstek voor opname in het omgevingsplan. In het tijdelijke deel van het omgevingsplan (de bruidsschat) is een verplichting opgenomen om voor het begin, uitbreiden of wijzigen van een activiteit een geuronderzoek te verrichten volgens NTA 9065. Overigens bevat de melding die wordt gedaan ten minste vier weken voorafgaand aan het verrichten van de activiteit informatie over onder meer de ligging van de geuremissiepunten. Op basis van de gegevens die het bevoegd gezag bij de melding krijgt kan het bevoegd gezag beoordelen of het nodig is om (bij wijziging van de activiteit) een geuronderzoek volgens NTA 9065 te laten verrichten. Deze gegevens blijven dan ook onderdeel van de melding.

Onderdeel IV (§ 4.29 Bal)

Dit is een wetstechnische wijziging.

Onderdelen IW tot en met JB (artikelen 4.418, 4.419, 4.421, 4.423 en 4.425 en tabel 4.421 Bal)

De wijzigingen in deze artikelen hangen samen met de wijzigingen in paragraaf 3.4.2. Voor een toelichting daarop wordt verwezen naar de toelichting op de wijzigingen in die paragraaf. In artikel 4.421, derde lid, wordt verder verduidelijkt dat de afstand geldt vanaf de installatie. De wijzigingen in tabel 4.421 hangen samen met de wijzigingen in artikel 4.421.

Bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt het begrip 'afwijkactiviteit' gewijzigd in 'omgevingsplanactiviteit'. In artikel 4.421, tweede lid (nieuw), wordt in navolging daarvan 'afwijkactiviteit' gewijzigd in 'omgevingsplanactiviteit'. Voor de achtergrond van deze wijziging wordt verwezen naar paragraaf 2.2.1.2 van het algemeen deel van de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel JC (artikel 4.425a (nieuw) Bal)

Volgens het voorheen geldende recht golden de veiligheidsafstanden tot beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten. Met het omgevingsveiligheidsbeleid is op grond van de Omgevingswet geregeld dat degene die een activiteit verricht, die activiteit zo moet positioneren dat de afstand binnen de begrenzing blijft van de locatie waar de activiteit wordt verricht (zie paragraaf 4.8.2 van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving, Stb. 2018, 293). De nieuwe regels leveren een aanscherping op van de verplichtingen die voorheen golden. Om bedrijven die de activiteiten op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet al rechtmatig uitvoerden niet in de uitvoering daarvan te beperken, voorziet dit artikel in overgangsrecht. Als aan de genoemde voorwaarde wordt voldaan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot de buiten die begrenzing toegelaten beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties.

Deze uitzondering werkt ook door naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Op grond van de artikelen 5.7 en 5.11 van dat besluit moet in een omgevingsplan een grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht worden genomen van ten hoogste een op de miljoen per jaar voor beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties. Aan die grenswaarde wordt in ieder geval voldaan als de afstanden in bijlage VII bij het Besluit kwaliteit leefomgeving in acht worden genomen. In die bijlage wordt in onderdeel A, onder 1, voor de afstand voor het plaatsgebonden risico verwezen naar artikel 4.421, eerste en tweede lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Daarbij wordt aangegeven dat die afstand van toepassing is *voor zover het derde lid van dat artikel geldt*. Uit de cursief weergegeven zinsnede volgt de doorwerking van het overgangsrecht van artikel 4.425a naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Door het buiten toepassing verklaren van artikel 4.421, eerste lid, geldt namelijk het derde lid van dat artikel.

Onderdeel JD (artikel 4.427 Bal) [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

In het tweede lid, onder d, is de formulering aangepast zodat deze overeenkomt met andere formuleringen in het Bal.

Onderdeel JE (§ 4.31 (nieuw) Bal)

Artikel 4.431a (nieuw) Bal

Eerste lid

Deze paragraaf is van toepassing op het stoken met aardgas, propaangas, butaangas, vergistingsgas, biodiesel die voldoet aan NEN-EN 14214, lichte olie, halfzware olie, gasolie of rie-biomassa en pellets gemaakt uit rie-biomassa, als wordt gestookt in een stookinstallatie met een nominaal thermisch ingangsvermogen van minder dan 15 MW. Deze brandstoffen noemen we ook wel standaard brandstoffen. Stookinstallaties die worden gestookt met niet-standaard brandstoffen zijn geregeld in paragraaf 4.32.

Voor het van toepassing zijn van deze paragraaf moet allereerst gekeken worden in paragraaf 3.2.1, welke milieubelastende activiteiten zijn aangewezen en welke daar al zijn uitgezonderd. De milieubelastende activiteiten zijn aangewezen in artikel 3.4 waarbij in artikel 3.6 naar deze paragraaf is verwezen. In artikel 3.4 is het exploiteren van een stookinstallatie met een nominaal thermisch ingangsvermogen van ten minste 100 kW aangewezen en zijn daarop enkele uitzonderingen opgenomen. Dit betekent dat alle stookinstallaties met een vermogen kleiner dan 100 kW zijn uitgezonderd. Vanzelfsprekend is deze paragraaf over kleine en middelgrote stookinstallaties niet van toepassing als niet aan de voorwaarden uit paragraaf 3.2.1 wordt voldaan of als een of meer van de uitzonderingen van toepassing is.

Zoals opgemerkt bij de toelichting op artikel 3.6 zijn de algemene regels in deze paragraaf ook van toepassing op stookinstallaties met een nominaal thermisch ingangsvermogen van 50 MW of hoger op offshore platforms in de exclusieve economische zone, voor zover wordt gestookt met standaard brandstoffen.

Er is gekozen voor de term 'exploiteren' van een stookinstallatie. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat het exploiteren van een stookinstallaties inhoudt dat deze daadwerkelijk wordt gebruikt. De regels zijn overigens ook van toepassing in periodes dat de stookinstallatie niet aan staat. Er gelden dan bijvoorbeeld bepaalde administratieve verplichtingen.

In de toelichting op artikel 3.5 is ingegaan op 'pellets gemaakt uit rie-biomassa' naast 'rie-biomassa'. Bij een strikte uitleg van de definitie van rie-biomassa zouden deze pellets niet onder

rie-biomassa vallen, omdat de herkomst van het materiaal van belang is. Daarom zijn de pellets apart genoemd.

Tweede lid

De in dit lid opgenomen stookinstallaties vallen buiten de reikwijdte van deze paragraaf. Het gaat hierbij om grote stookinstallaties, afvalverbrandingsinstallatie en afvalmeeverbrandingsinstallatie, asfaltcentrales en om installaties die zijn uitgezonderd van Richtlijn (EU) 2015/2193 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 inzake de beperking van de emissies van bepaalde verontreinigende stoffen in de lucht door middelgrote stookinstallaties (PbEU 2015, L 313) (verder te noemen: de mcpcd).

Derde lid

Dit artikellid implementeert de zogenaamde optelregel in artikel 4 van de mcpcd. Het regelt wanneer twee of meer stookinstallaties als één stookinstallatie worden aangemerkt. In dat geval moeten de nominale thermische ingangsvermogens van het samenstel van stookinstallaties worden opgeteld. Dit heeft tot gevolg dat twee stookinstallaties met elk een nominaal thermisch ingangsvermogen van ten minste 1 MW als één stookinstallatie moeten worden aangemerkt. De nominale thermische ingangsvermogens worden opgeteld als de afgassen van die stookinstallaties via één schoorsteen worden afgevoerd, of als het bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift heeft vastgesteld dat de afgassen van die stookinstallatie op technisch en economisch aanvaardbare wijze via een gemeenschappelijke schoorsteen kunnen worden afgevoerd en het bevoegd gezag in dat voorschrift heeft vastgesteld welke stookinstallaties deel uitmaken van het samenstel van stookinstallaties.

Artikel 4.431b (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

Met dit artikel wordt voldaan aan de verplichting opgenomen in artikel 5, lid 3 van de mcpcd om het bevoegd gezag in kennis te stellen van een (voorgenomen) exploitatie van een stookinstallatie.

Ingevolge artikel 6, derde lid, en bijlage I van de mcpcd moet een verklaring worden verstrekt aan het bevoegd gezag, dat de stookinstallatie niet meer dan 500 uren in bedrijf zal zijn als de exploitant vrijgesteld wil worden van het voldoen aan de emissiegrenswaarde. De richtlijn spreekt van een ondertekende verklaring. Deze verplichting uit de richtlijn is opgenomen in het tweede lid, onder d, van dit artikel. Uit artikel 2.17 van het Besluit activiteiten leefomgeving volgt overigens al dat alle gegevens en bescheiden die verstrekt moeten worden aan het bevoegd gezag ondertekend moeten zijn.

Met het vijfde lid van artikel 4.431b is qua werkingsgebied van de meldingsplicht grosso modo hetzelfde bereikt als met de indeling in type A en type B inrichtingen onder het Activiteitenbesluit voor zover het stookinstallaties betreft.

Artikel 4.431c (nieuw) Bal

Samen met artikel 4.431b wordt invulling gegeven aan de verplichting uit artikel 5, de leden 1, 2 en 3 van de mcpcd om geregistreerd te worden en daarbij de gegevens uit bijlage I van deze richtlijn te verstrekken.

Artikel 4.431d (nieuw) Bal

Een deel van de stookinstallaties wordt gestookt op een vloeibare brandstof. Vanwege de kans op bodemverontreiniging vanuit de brandstofleiding, de installatie zelf, een eventuele dagtank of een voorraadreservoir, zijn de modules eindonderzoek bodem en bodembeschermende voorzieningen aangezet.

Tijdens het verrichten van een activiteit moet bodemverontreiniging zoveel mogelijk worden voorkomen. Bodemverontreiniging wordt voorkomen door de activiteit te verrichten boven een bodembeschermende voorziening en in aanvulling daarop maatregelen te nemen. Regels voor het bijhouden van keuringen, controles en onderhoud aan deze bodembeschermende voorzieningen en het bewaren van gegevens staan in de module bodembeschermende voorziening.

Na het verrichten van de activiteit wordt een bodemonderzoek verricht om te kijken of er sprake is van bodemverontreiniging. Als dat het geval is, zal de bodemkwaliteit moeten worden hersteld.

Artikel 4.431e (nieuw) Bal

In deze paragraaf is voor de mogelijkheid maatwerk te stellen onderscheid gemaakt tussen stookinstallaties die al voor inwerkingtreding van dit besluit in bedrijf zijn genomen, en stookinstallaties die vanaf het moment van inwerkingtreding van het besluit in bedrijf worden genomen.

Voor stookinstallaties waarop voor inwerkingtreding van dit besluit een emissiegrenswaarde van toepassing is, verandert op het moment van inwerkingtreding niets. De exploitant van de stookinstallatie moet voldoen aan de emissiegrenswaarde die is gesteld in het Activiteitenbesluit milieubeheer, de emissiegrenswaarde die al in de vergunning is opgenomen of aan de emissiegrenswaarde die bij maatwerk is toegestaan op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer. De vergunningvoorschriften en maatwerkvoorschriften blijven gelden op grond van het algemene overgangsrecht. Waar het Activiteitenbesluit de mogelijkheid niet bood om maatwerk te stellen wordt, voor de stookinstallaties waarop al een emissiegrenswaarde van toepassing was, deze mogelijkheid niet opgezet. Waar het Activiteitenbesluit de mogelijkheid wel bood om maatwerk te stellen, maar het voor 1 januari 2021 niet nodig is geweest daarvan gebruik te maken, geldt hetzelfde.

Voor stookinstallaties die in bedrijf worden genomen na inwerkingtreding van dit besluit, of waarvoor pas na het moment van inwerkingtreding een emissiegrenswaarde gaat gelden (bijvoorbeeld vanaf 1 januari 2025) geldt de hoofdregel: maatwerk is generiek mogelijk. Uiteraard gelden daarbij de grenzen die op het stellen van maatwerk voor milieubelastende activiteiten van toepassing zijn. Deels vloeien die grenzen bij maatwerk voor milieubelastende activiteiten voort uit artikel 4.22 van de wet, deels zijn in hoofdstuk 2 van dit besluit extra eisen gesteld. Zo mag maatwerk niet afwijken van het oogmerk of de strekking van de algemene regels die in artikel 4.22 is bepaald, en moet maatwerk er dus altijd toe strekken dat de beste beschikbare technieken worden toegepast. Ook mag geen maatwerk worden gesteld over meldingen of gegevens die bij de melding worden verstrekt, of maatwerk worden gesteld dat strijdig is met internationaalrechtelijke of Europeesrechtelijke verplichtingen. In paragrafen 2.3.4 en 3.4 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving is hier nader op ingegaan.

Artikel 4.431f (nieuw) Bal

Om verontreiniging met vloeibare brandstof te voorkomen zal een stookinstallatie gevuld en geleegd moeten worden boven een aaneengesloten bodemvoorziening. Een aaneengesloten bodemvoorziening zal doorgaans bestaan uit een betonvloer of asfaltvloer. Dit artikel is een omzetting van het oude artikel 3.71 van de Activiteitenregeling milieubeheer.

Artikel 4.431g (nieuw) Bal

De bepaling dat de periode voor het opstarten of stilleggen van een stookinstallatie zo kort mogelijk moet worden gehouden implementeert artikel 7, negende lid, van de mcpd.

Artikelen 4.431h (nieuw) tot en met 4.431o (nieuw) Bal

Deze artikelen zijn qua inhoud ongewijzigd overgenomen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Activiteitenregeling milieubeheer en qua structuur aangepast aan het systeem van het Besluit activiteiten leefomgeving. Voor stookinstallaties die in bedrijf zijn genomen voor 20 december 2018 geldt een overgangsrechtelijke situatie, zij mogen aan soepeler emissiegrenswaarden voldoen. De emissiegrenswaarden voor deze stookinstallaties zijn opgenomen aan het einde van de paragraaf.

Voor ketels die worden gestookt op gas of olie gelden tot en met 400 kW geen emissiegrenswaarden. Deze installaties vallen namelijk onder de productkeuring van de Ecodesign-verordening (verordening (EU) 2015/1189), waarin de emissies zijn geregeld. Voor ketels boven de 400 kW gelden de emissiegrenswaarden wel. Deze emissiegrenswaarden zijn opgenomen in artikel 4.431l.

Voor ketels die worden gestookt op biomassa gelden de emissie-eisen voor bestaande ketels tot en met 500 kW die niet onder Ecodesign-verordening zijn aangeschaft. Deze eisen staan in artikel 4.431ao. Voor nieuwe biomassaketels tot en met 500 kW gelden er geen eisen meer voor biomassaketels, als deze voldoen aan de Ecodesign-verordening.

Artikel 4.431p (nieuw) Bal

Artikel 3.10f, eerste tot en met vijfde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn ongewijzigd overgenomen. Voor gasmotoren geldt een eis voor emissies van onverbrande koolwaterstoffen. Het gaat om emissies van voornamelijk methaan. Methaan is een krachtig broeikasgas. De meeste gasmotoren voldoen af-fabriek aan de gestelde methaaneis. Een groot deel van de gasmotoren die niet voldeden zijn inmiddels aangepast aan de emissie-eis. Om deze aanpassing te faciliteren bevat het zesde lid van artikel 3.10f van het Activiteitenbesluit milieubeheer een maatwerkbeplanning om tijdelijk een hogere emissiegrenswaarde voor onverbrande koolwaterstoffen vast te stellen voor gasmotoren die waren geplaatst of in gebruik genomen voor 1 april 2010. In het maatwerkvoorschrift diende een einddatum te worden opgenomen. De reden hiervan was dat op momenten van groot onderhoud of revisie de motor zodanig kon worden aangepast dat wel voldaan kon worden aan genoemde emissiegrenswaarde. De verwachting is dat er nagenoeg geen gasmotoren meer in werking zijn die van dit maatwerk gebruik maken. Voor zover dit wel het geval is, blijft het maatwerk van toepassing totdat de eindtermijn zoals genoemd in dat maatwerkvoorschrift is verstreken. Het is beleidsmatig ongewenst de maatwerkmogelijkheid te verlengen. Daarom is het zesde lid van artikel 3.10f Activiteitenbesluit milieubeheer niet overgenomen in dit besluit.

Voor een gasmotor die in bedrijf is genomen voor 20 december 2018 geldt een overgangsrechtelijke situatie, er mag aan soepeler emissiegrenswaarden worden voldaan. De emissiegrenswaarden voor deze gasmotor zijn opgenomen aan het einde van de paragraaf.

Artikelen 4.431q (nieuw) en 4.431r (nieuw) Bal

Deze artikelen zijn qua inhoud ongewijzigd overgenomen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Activiteitenregeling milieubeheer en qua structuur aangepast aan het systeem van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Voor een andere stookinstallatie die in bedrijf is genomen voor 20 december 2018 geldt een overgangsrechtelijke situatie, er mag aan soepeler emissiegrenswaarden worden voldaan. De emissiegrenswaarden voor deze stookinstallatie zijn opgenomen aan het einde van de paragraaf.

Artikelen 4.431s (nieuw) tot en met 4.431ae (nieuw) Bal

De regelgeving met betrekking tot luchtmetingen wordt met de omzetting van het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Activiteitenregeling milieubeheer in het Besluit activiteiten

leefomgeving niet wezenlijk gewijzigd. Omdat de materie complex is en de toelichting op deze regelgeving op verschillende plaatsen te vinden is, wordt hieronder nog eens kort ingegaan op de materie.

Om te controleren of een stookinstallatie aan de emissiegrenswaarden voldoet moeten periodieke of continue emissiemetingen worden verricht. In het tweede lid van artikel 4.431t wordt het principe vastgelegd dat er bij de toepassing van een nageschakelde techniek in beginsel continu dient te worden gemeten. Dit is echter niet altijd noodzakelijk. Het derde lid regelt daarom dat mag worden volstaan met periodieke metingen als wordt aangetoond dat de rookgasreiniging of andere emissiereducerende technieken continu in bedrijf zijn en daarmee de emissiegrenswaarden niet overschreden worden. Dit aantonen kan met behulp van zogenoemde emissierelevante parameters (ERP's), zoals de drukval over een stoffilter. Bij het gebruik van reagens of hulpstoffen in een nageschakelde techniek is de registratie van uitsluitend het verbruik niet voldoende om aan te tonen dat aan de emissiegrenswaarde wordt voldaan. Het feitelijke verbruik moet worden afgezet tegen het benodigde verbruik om aan de emissiegrenswaarde te voldoen. Het benodigde verbruik is onder andere afhankelijk van de belasting van de installatie. Voorbeelden zijn het ureum- of ammoniakverbruik bij een selectieve katalytische reductie (SCR) van NO_x en de hoeveelheid stoom bij stoominjectie in gasturbines.

Periodieke, continue en parallelmetingen (metingen om continue metingen te kalibreren en te verifiëren) moeten worden verricht volgens genormaliseerde meetmethoden. In artikel 4.431s zijn de relevante meetnormen voorgeschreven. Door toepassing van deze meetnormen en de verplichting tot accreditatie/certificatie van meetinstanties (artikel 4.431u) worden representatieve, betrouwbare en vergelijkbare meetresultaten verkregen.

Continue bedrijfsmetingen

Voor continue meetsystemen zijn in principe alle meetprincipes toegestaan onder voorwaarde dat de kwaliteit volgens NEN-EN 14181 is geborgd. Volgens NEN-EN 14181 wordt een continu bedrijfsmeetsysteem vijfjaarlijks door middel van parallelmetingen gekalibreerd. Jaarlijks wordt vervolgens met parallelmetingen gecontroleerd of de opgestelde kalibratielijnen nog geldig is. Bij een parallelmeting wordt gelijktijdig met een meting van het continue bedrijfsmeetsysteem een meting verricht door een laboratorium. In NTA 7379 is nader uitgewerkt wat NEN-EN 14181 betekent voor respectievelijk continu voorspellende meetsystemen (Predictive emission monitoring systems (PEMS)). De NEN-EN 13284-2 geeft de uitwerking voor continue stofemissiemetingen.

Bij continue metingen worden eisen gesteld aan de beschikbaarheid van het bedrijfsmeetsysteem. Wanneer er meer dan drie uurgemiddelden op een dag missen door storing of onderhoud van het meetsysteem is een daggemiddelde ongeldig. Er mogen maximaal 10 ongeldige daggemiddelden in een kalenderjaar voorkomen (artikel 4.431ad).

Voor continue metingen geldt dat meetuitkomsten tijdens starten en stoppen van de stookinstallatie niet worden meegenomen. Dat geldt ook voor de meetuitkomsten verkregen tijdens storingen (artikel 4.431ac, tweede lid).

Periodieke en parallelmetingen

Periodieke en parallelmetingen moeten worden verricht volgens de standaard referentiemethode. De betreffende normen zijn opgenomen in artikel 4.431s. Voor wat betreft de planning van periodieke en parallelmetingen, de monsternamen, de meetlocatie en de rapportage worden eisen gesteld in NEN-EN 15259. Het bevoegd gezag wordt tenminste twee weken voordat periodieke of parallelmetingen plaatsvinden op de hoogte gebracht van de uitvoering van de metingen, zodat het bevoegd gezag in de gelegenheid is om de uitvoering van de metingen bij te wonen.

Bij periodieke metingen is de meetfrequentie afhankelijk van de leeftijd, het nominaal thermisch ingangsvermogen en het type van de stookinstallatie. De meetfrequentie van een periodieke meting loopt uiteen van eenmalig tot eens per jaar en is opgenomen in artikel 4.431w. Voor een

stookinstallatie die in bedrijf is genomen voor 20 december 2018 geldt een overgangsrechtelijke situatie, er hoeft minder frequent te worden gemeten. De meetfrequentie voor deze stookinstallaties is opgenomen aan het einde van de paragraaf.

Een periodieke meting bestaat uit drie deelmetingen van 15 tot 30 minuten (artikel 4.431u, eerste lid). De meetduur mag verlengd worden in het geval dat de meetwaarde kleiner dan de detectiegrens wordt. Dat kan in de praktijk van de stookinstallaties soms bij stofemissies het geval zijn. Periodieke metingen worden verricht bij een representatieve bedrijfsvoering. In artikel 4.431y zijn de randvoorwaarden voor een representatieve bedrijfsvoering gegeven.

Toetsing aan emissiegrenswaarden

Voor toetsing aan de emissiegrenswaarden mag de aangetoonde meetonzekerheid worden afgetrokken. Dat geldt voor zowel continue als periodieke metingen. In tabel 4.431u en tabel 4.431ab worden voor respectievelijk periodieke en continue metingen grenzen gesteld aan de meetonzekerheid. Deze meetonzekerheidseisen zijn niet de waarden waarvoor meetresultaten gecorrigeerd mogen worden. Het is de eis waaraan de aangetoonde meetonzekerheid moet voldoen. Voor periodieke metingen heeft deze meetonzekerheidseis betrekking op de deelmeting en voor continue metingen op de individuele waarneming, te weten het halfuurgemiddelde. Na aftrek van de feitelijke meetonzekerheid is zowel voor de periodieke als de continue meting sprake van een gevalideerd meetresultaat of daggemiddelde.

Bij continue en periodieke metingen wordt geacht te zijn voldaan aan de emissiegrenswaarde als alle gevalideerde daggemiddelden in een jaar respectievelijk alle gevalideerde resultaten van de deelmetingen lager zijn dan de emissiegrenswaarde. De meetonzekerheid wordt bij toezicht en handhaving dus uitgelegd ten faveure van het bedrijf. Mocht het gevalideerde meetresultaat of daggemiddelde echter hoger zijn dan de emissiegrenswaarde, dan heeft het bevoegd gezag de zekerheid dat er sprake is van een overschrijding van de emissiegrenswaarde.

Artikelen 4.431af (nieuw) en 4.431ah (nieuw) Bal

Deze artikelen houden qua inhoud ten opzichte van het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Activiteitenregeling milieubeheer een wijziging. De wijziging geeft het bevoegd gezag meer vrijheid om bij toezicht en handhaving termijnen te stellen en passende maatregelen te nemen.

Artikelen 4.431ai (nieuw) tot en met 4.431am (nieuw) Bal

Deze artikelen zijn ten opzichte van het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Activiteitenregeling milieubeheer inhoudelijk niet gewijzigd, maar qua structuur aangepast aan het systeem van Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikelen 4.431an (nieuw) tot en met 4.431at (nieuw) Bal

Deze artikelen bevatten overgangsrecht voor stookinstallaties. Stookinstallaties die in bedrijf zijn genomen voor 20 december 2018 mogen in bepaalde gevallen aan soepeler emissiegrenswaarden voldoen of hoeven minder frequent te worden gemeten. Dit overgangsrecht is in deze artikelen opgenomen.

Onderdeel JF (§ 4.32 (nieuw) Bal)

Artikel 4.431ba (nieuw) Bal

Deze paragraaf is van toepassing op het stoken met niet-standaard brandstoffen met een nominaal thermisch ingangsvermogen van ten minste 1 MW. Niet-standaard brandstoffen zijn brandstoffen anders dan aardgas, propaangas, butaangas, vergistingsgas, biodiesel die voldoet aan NEN-EN 14214, lichte olie, halfzware olie, gasolie en rie-biomassa en pellets gemaakt uit rie-biomassa als

wordt gestookt in een stookinstallatie met een nominaal thermisch ingangsvermogen van minder dan 15 MW.

Er is geen bovengrens opgenomen. Mocht een stookinstallatie buiten de reikwijdte van paragraaf 4.3 (over grote stookinstallaties) vallen, bijvoorbeeld als het gaat om grote gasturbines op offshore platforms in de exclusieve economische zone, dan valt deze onder het bereik van deze paragraaf.

Deze paragraaf implementeert, samen met paragraaf 4.31 over het stoken met standaard brandstoffen, Richtlijn (EU) 2015/2193 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 inzake de beperking van de emissies van bepaalde verontreinigende stoffen in de lucht door middelgrote stookinstallaties (PbEU 2015, L 313) (verder te noemen: de mcpd).

De paragraaf reguleert in totaal naar schatting 2000 stookinstallaties, waarvoor op basis van artikel 3.5 een vergunningplicht geldt. De meeste van deze installaties zijn aanwezig bij raffinaderijen, de chemische industrie en de basismetallindustrie, waar al een vergunningplicht geldt.

Er is gekozen voor de term 'exploiteren' van een stookinstallatie. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat het exploiteren van een stookinstallatie inhoudt dat deze daadwerkelijk wordt gebruikt. De regels zijn overigens ook van toepassing in periodes dat de stookinstallatie niet aan staat. Er gelden dan bijvoorbeeld bepaalde administratieve verplichtingen.

Artikel 4.431bb (nieuw) Bal

Dit artikel implementeert artikel 5, derde lid, artikel 9 en bijlage I, onderdeel 7 van de mcpd. Als een stookinstallatie tot en met 500 uren per jaar in bedrijf is, hoeft niet aan de emissiegrenswaarden worden voldaan. Als in tegenstelling tot een eerder verstrekte verklaring de stookinstallatie meer dan 500 uren per jaar in bedrijf zal zijn, moet wel aan de emissiegrenswaarden worden voldaan. Het bevoegd gezag zal hierover onverwijld moeten worden geïnformeerd.

Informatieverplichtingen (artikelen over gegevens en bescheiden of informeren) verschillen van meldingsplichten in de zin dat een melding een verbod inhoudt om te beginnen met de activiteit. Bij informatieverplichtingen geldt dit verbod niet. Het stoken met niet-standaard brandstoffen wordt als vergunningplichtig geval aangewezen in artikel 3.5 en hoeft daarom niet (ook) te worden gemeld. Bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning zullen indieningsvereisten moeten worden aangeleverd, deze indieningsvereisten worden opgenomen in de ministeriele regeling.

Artikel 4.431bc (nieuw) Bal

Een deel van de stookinstallaties wordt gestookt op een vloeibare brandstof. Vanwege de kans op bodemverontreiniging vanuit de brandstofleiding, de installatie zelf, een eventuele dagtank of een voorraadreservoir, worden de modules eindonderzoek bodem en bodembeschermende voorzieningen aangezet.

Tijdens het verrichten van een activiteit moet bodemverontreiniging zoveel mogelijk worden voorkomen. Bodemverontreiniging wordt voorkomen door de activiteit te verrichten boven een bodembeschermende voorziening en in aanvulling daarop maatregelen te nemen. Regels voor het bijhouden van keuringen, controles en onderhoud aan deze bodembeschermende voorzieningen en het bewaren van gegevens staan in de module bodembeschermende voorziening.

Na het verrichten van de activiteit wordt een bodemonderzoek verricht om te kijken of er sprake is van bodemverontreiniging. Als dat het geval is, zal de bodemkwaliteit moeten worden hersteld.

Artikel 4.431bd (nieuw) Bal

In deze paragraaf is voor de mogelijkheid maatwerk te stellen onderscheid gemaakt tussen stookinstallaties die al voor inwerkingtreding van dit besluit in bedrijf zijn genomen, en stookinstallaties die vanaf het moment van inwerkingtreding van het besluit in bedrijf worden genomen.

Voor stookinstallaties waarop voor inwerkingtreding van dit besluit een emissiegrenswaarde van toepassing is, verandert op het moment van inwerkingtreding niets. De exploitant van de stookinstallatie moet voldoen aan de emissiegrenswaarde die is gesteld in het Activiteitenbesluit milieubeheer, de emissiegrenswaarde die al in de vergunning is opgenomen of aan de emissiegrenswaarde die bij maatwerk is toegestaan op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer. De vergunningvoorschriften en maatwerkvoorschriften blijven gelden op grond van het algemene overgangsrecht. Waar het Activiteitenbesluit de mogelijkheid niet bood om maatwerk te stellen wordt, voor de stookinstallaties waarop al een emissiegrenswaarde van toepassing was, deze mogelijkheid niet opengezet. Waar het Activiteitenbesluit de mogelijkheid wel bood om maatwerk te stellen, maar het voor 1 januari 2021 niet nodig is geweest daarvan gebruik te maken, geldt hetzelfde.

Voor stookinstallaties die in bedrijf worden genomen na inwerkingtreding van dit besluit, of waarvoor pas na het moment van inwerkingtreding een emissiegrenswaarde gaat gelden (bijvoorbeeld vanaf 1 januari 2025) geldt de hoofdregel: maatwerk is generiek mogelijk. Uiteraard gelden daarbij de grenzen die op het stellen van maatwerk voor milieubelastende activiteiten van toepassing zijn. Deels vloeien die grenzen bij maatwerk voor milieubelastende activiteiten voort uit artikel 4.22 van de wet, deels zijn in hoofdstuk 2 van dit besluit extra eisen gesteld. Zo mag maatwerk niet afwijken van het oogmerk of de strekking van de algemene regels die in artikel 4.22 is bepaald, en moet maatwerk er dus altijd toe strekken dat de beste beschikbare technieken worden toegepast. Ook mag geen maatwerk worden gesteld over meldingen of gegevens die bij de melding worden verstrekt, of maatwerk worden gesteld dat strijdig is met internationaalrechtelijke of Europeesrechtelijke verplichtingen. In paragrafen 2.3.4 en 3.4 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving is hier nader op ingegaan.

Artikel 4.431be (nieuw) Bal

Om verontreiniging met vloeibare brandstof te voorkomen zal een middelgrote stookinstallatie gestookt op niet-standaard brandstoffen gevuld en geleegd moeten worden boven een aaneengesloten bodemvoorziening. Een aaneengesloten bodemvoorziening zal doorgaans bestaan uit een betonvloer of asfaltvloer. Dit artikel is een omzetting van het oude artikel 3.71 van de Activiteitenregeling milieubeheer.

Artikelen 4.431bf tot en met 4.431bm (nieuw) Bal

Deze artikelen zijn qua inhoud ongewijzigd overgenomen uit § 5.1.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en § 3.2.1 van de Activiteitenregeling milieubeheer en qua structuur aangepast aan het systeem van het Besluit activiteiten leefomgeving.

De artikelen 4.431bh tot en met 4.431bk zijn inhoudelijk gelijk aan de artikelen 5.44b, 5.44c, 5.44d en 5.44a van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Artikelen 4.431bn tot en met 4.431by (nieuw) Bal

Hetgeen bij de artikelen 4.431s tot en met 4.431ae is toegelicht voor stookinstallaties gestookt op standaard brandstoffen geldt ook voor de artikelen 4.431bn tot en met 4.431by. Een uitzondering hierop zijn de periodieke metingen aan stookinstallaties gestookt op niet-standaard brandstoffen. Deze mogen niet worden verricht door een gecertificeerde keuringsinstantie. Deze metingen mogen alleen door geaccrediteerde laboratoria worden verricht vanwege de gebruikte meetapparatuur

onder certificering die niet geschikt is voor het meten in rookgassen van niet-standaard brandstoffen.

Artikelen 4.431bz tot en met 4.431cb (nieuw) Bal

Deze artikelen zijn qua inhoud ongewijzigd overgenomen uit § 5.1.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en § 3.2.1 van de Activiteitenregeling milieubeheer en qua structuur aangepast aan het systeem van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 4.431cc (nieuw) Bal

Om de implementatie van de mcpcd zo lastenluw mogelijk te laten plaatsvinden is gebruik gemaakt van de mogelijkheid die de mcpcd biedt om overgangsrecht op te nemen. Afhankelijk van het vermogen hoeven bepaalde stookinstallaties pas vanaf 1 januari 2025 of 1 januari 2030 te voldoen aan bepaalde emissiegrenswaarden.

Artikelen 4.431cd tot en met 4.431ci (nieuw) Bal

Deze artikelen bevatten overgangsrecht voor stookinstallaties. Stookinstallaties die in bedrijf zijn genomen voor 20 december 2018 mogen in bepaalde gevallen aan soepeler emissiegrenswaarden voldoen of hoeven minder frequent te worden gemeten. Dit overgangsrecht is in deze artikelen opgenomen.

Onderdeel JG (artikel 4.432 Bal)

Deze wijziging houdt verband met de wijziging van artikel 3.15. Verwezen wordt naar de toelichting bij dat artikel.

Onderdelen JH tot en met JK (artikelen 4.445, 4.446, 4.461, 4.465 en 4.471 Bal)

Dit zijn wetstechnische wijzigingen.

Onderdeel JL (artikel 4.472 Bal)

In het toepassingsbereik van deze paragraaf wordt 'motorvoertuigen' gewijzigd in 'voertuigen of werktuigen'. Dat betekent dat het tanken van LPG aan alle voertuigen en werktuigen onder het toepassingsbereik komt te vallen. Het tanken van voertuigen met LPG blijft vergunningplichtig en wordt niet onder het toepassingsbereik van de algemene regels gebracht. Het begrip 'motorvoertuig' is in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving gedefinieerd aan de hand van de vervoersregelgeving en heeft consequenties voor de kentekenplicht en de vraag welke transportmiddelen op de openbare weg zijn toegelaten. Deze definitie heeft het Besluit activiteiten leefomgeving nodig bij het stellen van regels over autodemontage, waar het (doorhalen van het) kenteken een belangrijke rol speelt. Voor activiteiten zoals onderhoud of tanken is de vervoersregelgeving niet relevant en is bewust gekozen voor andere termen.

Daarnaast wordt het begrip 'werktuig' gebruikt. Dit is een breed begrip waar gereedschap en apparatuur in brede zin onder valt. Vaak is het onderscheid tussen een vervoermiddel en een werktuig moeilijk te maken, een tractor is bijvoorbeeld allebei.

Onderdeel JM (artikelen 4.472a tot en met 4.472d (nieuw) Bal)

Artikel 4.472a (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

Vanwege het vervallen van de vergunningplicht voor het tanken van LPG aan voertuigen in de paragrafen 3.8.6 en 3.8.10, wordt artikel 4.472a opgenomen. Dit artikel regelt dat de activiteit niet

mag worden verricht zonder melding vooraf aan het bevoegd gezag. Zie over het instrument melding paragraaf 3.5 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving (Staatsblad 2018, 293).

Bij deze melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 2.17 en de aanvullende gegevens in het tweede lid gevoegd. De melding moet de coördinaten bevatten van het vulpunt, de bovengrondse vloeistofvoerende leiding en de aansluitpunten van die leiding en pomp, de bovengrondse opslagtank en de tankzuil. Het Digitaal Stelsel Omgevingswet, dat een juridische basis krijgt met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet en het onderhavige besluit, gaat gebruik maken van twee coördinatenstelsels, te weten het Rijksdriehoekstelsel en het European Terrestrial Reference System 1989. Bij ministeriële regeling zal worden bepaald welk stelsel moet worden gebruikt. Voor de coördinaten, bedoeld in dit artikel, wordt het stelsel van de Rijksdriehoeksmeting gebruikt. Dit stelsel is vastgesteld in 2000 (RD2000 systeem) en is een passief referentiesysteem dat onderdeel uitmaakt van de geodetische infrastructuur en dat wordt bijgehouden door het Kadaster. Op basis van de gemelde coördinaten kan het bevoegd gezag vaststellen wat de afstand is van het vulpunt, de bovengrondse vloeistofvoerende leiding en de aansluitpunten van die leiding en pomp, de bovengrondse opslagtank en de tankzuil tot de begrenzing van de locatie. Daarmee kan het bevoegd gezag ook bepalen of voldaan wordt aan de afstanden die zijn voorgeschreven in artikel 4.472c. De coördinaten zijn ook van belang met het oog op artikel 4.472c, tweede lid. Als het bevoegd gezag op grond van artikel 4.472d is geïnformeerd dat artikel 4.472c, tweede lid, gaat gelden, kan met behulp van de coördinaten bepaald worden of voldaan wordt aan de afstanden tot beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties, die in een omgevingsplan of met een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit zijn toegelaten.

In het derde lid is geregeld dat de meldingsplicht ook geldt als de activiteit op een andere manier wordt verricht dan in overeenstemming met de gegevens die bij de melding zijn gevoegd. Met deze verplichting wordt bereikt, dat gegevens die het bevoegd gezag heeft actueel blijven, het bevoegd gezag voorafgaand aan de wijziging op de hoogte is en zo nodig actie kan ondernemen.

Uit het vierde lid volgt dat niet hoeft te worden gemeld als de activiteit vergunningplichtig is. Het bevoegd gezag beschikt dan door de aanvraag van de omgevingsvergunning al over de relevante informatie.

Artikel 4.472b (nieuw) Bal

Dit artikel wordt toegevoegd vanwege het vervallen van de vergunningplicht voor het tanken van LPG aan voertuigen. Door het vervallen van de vergunningplicht is er geen reden meer om deze uitzondering op artikel 4.7 van de wet niet op te nemen. Daarmee vindt gelijkstelling plaats met alle niet vergunningplichtige activiteiten waarvoor voldaan moet worden aan een PGS.

Op grond van artikel 4.7 van de wet kan op aanvraag toestemming worden verleend om, in plaats van een maatregel die is voorgeschreven in dit besluit, een gelijkwaardige maatregel te treffen. Met de gelijkwaardige maatregel moet volgens dat artikel ten minste hetzelfde resultaat worden bereikt als met de voorgeschreven maatregel is beoogd. In dit artikel is geregeld dat voor de maatregelen die zijn voorgeschreven in PGS 16 voorafgaande toestemming van het bevoegd gezag niet is vereist. Dat betekent dat ook een gelijkwaardige maatregel mag worden toegepast als het bevoegd gezag daar geen uitdrukkelijke toestemming voor heeft verleend. Wel is vereist dat er een voorafgaande melding wordt gedaan. Deze melding moet een beschrijving bevatten van de maatregel die wordt getroffen en gegevens waaruit blijkt dat met die maatregel ten minste hetzelfde resultaat wordt bereikt als met de voorgeschreven maatregel wordt beoogd. Als het bevoegd gezag van oordeel is dat de maatregel niet gelijkwaardig is zal met een handhavingsmiddel kunnen worden afgedwongen dat de in de PGS voorgeschreven maatregel wordt nageleefd.

Artikel 4.472c (nieuw) Bal

Dit artikel wordt toegevoegd vanwege het vervallen van de vergunningplicht voor het tanken van LPG aan voertuigen met LPG. Door het vervallen van de vergunningplicht worden de afstanden niet meer door het bevoegd gezag betrokken bij de vergunningverlening. Deze afstanden worden dan ook verplaatst van het Bkl (bijlage VII) naar het Besluit activiteiten leefomgeving. Door opname in het Besluit activiteiten leefomgeving gelden de afstanden als verplichting voor degene die de milieubelastende activiteit verricht.

Eerste lid

De hoofdregel is dat de afstand binnen de begrenzing blijft van de locatie waarop de activiteit wordt verricht. Over de begrenzing van een aantal milieubelastende activiteiten die in hoofdstuk 3 zijn aangewezen, zijn gegevens verstrekt aan het bevoegd gezag. Voor een tankstation moeten op grond van artikel 3.299 bijvoorbeeld gegevens over de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht worden verstrekt. Aan de hand van die gegevens kan het bevoegd gezag beoordelen of voldaan wordt aan de hoofdregel over de afstand. De afstanden die gelden zijn vermeld in tabel 4.472c.

Tweede lid

Van de hoofdregel dat de afstand binnen de begrenzing blijft van de locatie waarop de activiteit wordt verricht, kan worden afgeweken als wordt voldaan aan een van de voorwaarden die in het tweede lid zijn opgenomen.

Voor een nadere toelichting op de afstanden en de uitzonderingen wordt verwezen naar paragraaf 4.8.2 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving (Staatsblad 2018, 293).

Als niet aan de afstand tot de begrenzing kan worden voldaan dan moet in ieder geval de afstand tot beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties in acht worden genomen. Het gaat dan alleen om de gebouwen en locaties die in een omgevingsplan of in een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit zijn toegelaten.

Derde lid

De afstand, bedoeld in het tweede lid, geldt niet voor beperkt kwetsbare en kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties die een functionele binding hebben met de activiteit. Daarvan is in ieder geval sprake als het gebouw of de locatie is gelegen binnen de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht (artikel 5.4 van het Besluit kwaliteit leefomgeving). De afstand geldt ook niet voor beperkt kwetsbare en kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties die zijn gelegen binnen een risicogebied externe veiligheid als bedoeld in artikel 5.16, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Vierde lid

Voor het bepalen van de afstand, bedoeld in het tweede lid, gelden de referentiepunten die zijn aangegeven in artikel 5.9 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Als het gaat om een kwetsbaar gebouw dan geldt de afstand bijvoorbeeld tot de begrenzing van de locatie waarop dat gebouw is toegelaten volgens het omgevingsplan. Voor een verdere toelichting op de referentiepunten wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.9 in de nota van toelichting bij het Besluit kwaliteit leefomgeving (Staatsblad 2018, nr. 292).

Artikel 4.472d (nieuw) Bal

Als gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om af te wijken van de vereiste afstand, wordt het bevoegd gezag daarover geïnformeerd. Achterliggende gedachte is dat het bevoegd gezag de afstand die ligt buiten de begrenzing van de locatie in acht neemt in het omgevingsplan. Dat betekent dat geen beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties worden toegelaten binnen die afstanden. In het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn de instructies opgenomen voor het bevoegd gezag voor het opstellen van omgevingsplannen.

Onderdeel JN (artikel 4.474 Bal)

De wijzigingen in dit artikel hangen samen met de wijzigingen in het toepassingsbereik die zijn doorgevoerd in artikel 4.472 Bal.

Onderdeel JO (artikel 4.475a (nieuw) Bal)

Volgens het voorheen geldende recht golden de veiligheidsafstanden tot beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten. Met het omgevingsveiligheidsbeleid is op grond van de Omgevingswet geregeld dat degene die een activiteit verricht, die activiteit zo moet positioneren dat de afstand binnen de begrenzing blijf van de locatie waar de activiteit wordt verricht (zie paragraaf 4.8.2 van de nota van toelichting bij het Besluit activiteitenleefomgeving, Stb. 2018, 293). De nieuwe regels leveren een aanscherping op van de verplichtingen die voorheen golden. Om bedrijven die de activiteiten op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet al rechtmatig uitvoerden niet in de uitvoering daarvan te beperken, voorziet dit artikel in overgangsrecht. Als aan de genoemde voorwaarde wordt voldaan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot de buiten die begrenzing toegelaten beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties.

Deze uitzondering werkt ook door naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Op grond van de artikelen 5.7 en 5.11 van dat besluit moet in een omgevingsplan een grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht worden genomen van ten hoogste een op de miljoen per jaar voor beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties. Aan die grenswaarde wordt in ieder geval voldaan als de afstanden in bijlage VII bij het Besluit kwaliteit leefomgeving in acht worden genomen. In die bijlage wordt in onderdeel A, onder 2a, voor de afstand voor het plaatsgebonden risico verwezen naar artikel 4.472c, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Daarbij wordt aangegeven dat die afstand van toepassing is *voor zover het tweede lid van dat artikel geldt*. Uit de cursief weergegeven zinsnede volgt de doorwerking van het overgangsrecht van artikel 4.475a naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Door het buiten toepassing verklaren van artikel 4.472c, eerste lid, geldt namelijk het tweede lid van dat artikel

Onderdeel JP (artikel 4.477 Bal)

In het toepassingsbereik van deze paragraaf wordt 'motorvoertuigen' vervangen door 'voertuigen, vaartuigen of werktuigen'. Het tanken aan vaartuigen viel al onder het toepassingsbereik van PGS 33-2. Verder is het niet logisch om het tanken aan werktuigen buiten het toepassingsbereik van deze paragraaf te houden. Het begrip 'motorvoertuig' is in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving gedefinieerd aan de hand van de vervoersregelgeving en heeft consequenties voor de kentekenplicht en de vraag welke transportmiddelen op de openbare weg zijn toegelaten. Deze definitie heeft het Besluit activiteiten leefomgeving nodig bij het stellen van regels over autodemontage, waar het (doorhalen van het) kenteken een belangrijke rol speelt. Voor activiteiten zoals onderhoud of tanken is de vervoersregelgeving niet relevant en is bewust gekozen voor andere termen.

Daarnaast wordt het begrip 'werktuig' gebruikt. Dit is een breed begrip waar gereedschap en apparatuur in brede zin onder valt. Vaak is het onderscheid tussen een vervoermiddel en een werktuig moeilijk te maken, een tractor is bijvoorbeeld allebei. Daarbij kan het ook gaan om drijvende werktuigen, zoals drijvende baggermolens.

Onderdeel JQ (artikel 4.478 Bal)

Het was de bedoeling om de PGS 33-1 en 33-2 samen te voegen. In het Besluit activiteiten leefomgeving werd daar al op vooruit gelopen. Inmiddels is gebleken dat de beide PGS richtlijnen niet worden samengevoegd. Om die reden wordt de verwijzing naar PGS 33 gewijzigd in een verwijzing naar PGS 33-1 voor voertuigen en werktuigen en naar PGS 33-2 voor vaartuigen en drijvende werktuigen.

Onderdeel JR (artikel 4.479 Bal)

De wijzigingen in dit artikel hangen samen met de wijziging in het toepassingsbereik die is doorgevoerd in artikel 4.477 Bal.

Onderdeel JS (artikel 4.481 Bal)

In het toepassingsbereik van deze paragraaf wordt 'motorvoertuigen' vervangen door 'voertuigen, vaartuigen of werktuigen'. Het tanken aan vaartuigen en werktuigen viel al onder het toepassingsbereik van PGS 25. Het begrip 'motorvoertuig' is in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving gedefinieerd aan de hand van de vervoersregelgeving en heeft consequenties voor de kentekenplicht en de vraag welke transportmiddelen op de openbare weg zijn toegelaten. Deze definitie heeft het Besluit activiteiten leefomgeving nodig bij het stellen van regels over autodemontage, waar het (doorhalen van het) kenteken een belangrijke rol speelt. Voor activiteiten zoals onderhoud of tanken is de vervoersregelgeving niet relevant en is bewust gekozen voor andere termen.

Daarnaast wordt het begrip 'werktuig' gebruikt. Dit is een breed begrip waar gereedschap en apparatuur in brede zin onder valt. Vaak is het onderscheid tussen een vervoermiddel en een werktuig moeilijk te maken, een tractor is bijvoorbeeld allebei.

Onderdeel JT (artikel 4.484 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting bij de wijziging van het tweede lid, aanhef, wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.421, tweede lid (nieuw), Bal bij dit besluit. Voor een inhoudelijke toelichting bij de wijziging van het tweede lid, onder b, wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.18 Bal bij dit besluit.

Onderdeel JU (artikel 4.487 Bal)

De wijzigingen in dit artikel hangen samen met de wijzigingen in het toepassingsbereik die zijn doorgevoerd in artikel 4.481 Bal.

Onderdeel JV (artikel 4.487a (nieuw) Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 4.475a (nieuw) Bal.

Onderdeel JW (artikel 4.488 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.472 Bal.

Onderdeel JX (artikel 4.490 Bal)

De wijzigingen in dit artikel hangen samen met de wijziging in het toepassingsbereik die is doorgevoerd in artikel 4.488 Bal.

Onderdeel JY (artikelen 4.491 Bal)

In het eerste lid wordt 'gemotoriseerde transportmiddelen' gewijzigd in 'voertuigen, vliegtuigen of werktuigen'. Vaartuigen vallen niet langer onder het eerste lid, daarom wordt ook de uitzondering in het derde lid anders geformuleerd. Er is gekozen voor de term 'vliegtuig' in plaats van 'luchtvaartuig' om aan te sluiten bij de terminologie van de luchtvaartwetgeving. In die wetgeving is 'luchtvaartuig' een breder begrip, en is een vliegtuig een luchtvaartuig zwaarder dan lucht en voorzien van een voorstuwingsinrichting.

Onder de 'vloeibare brandstoffen' vallen niet LPG en LNG. Een brandstof is alleen vloeibaar als dat het geval is onder atmosferische omstandigheden. Bij LPG, LNG en andere gassen gaat het om stoffen die onder druk of bij een bepaalde temperatuur tot vloeistof zijn verdicht of vloeibaar worden gemaakt. Onder atmosferische omstandigheden zijn het dus gassen en vallen daarmee niet onder de term 'vloeibare brandstof'.

Onderdeel JZ (artikel 4.494 Bal)

In het tweede lid wordt 'toegepast' vervangen door 'getroffen'. Daarmee wordt de formulering in overeenstemming gebracht met de andere artikelen over het treffen van gelijkwaardige maatregelen in dit hoofdstuk.

Onderdeel KA (artikel 4.496 Bal)

Met deze wijziging wordt een verschrijving hersteld.

Onderdeel KB (artikel 4.502 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.491 Bal bij dit besluit.

Onderdeel KC (artikel 4.508 Bal)

Met deze wijziging wordt een verschrijving hersteld.

Onderdeel KD (artikel 4.509 Bal)

In dit artikel wordt 'persoon of onderneming' gewijzigd in 'onderneming' omdat voor het verrichten van de werkzaamheden die worden geregeld in deze artikelen, de erkenning bodemkwaliteit alleen wordt verstrekt aan ondernemingen en niet aan (natuurlijke) personen. Dat volgt uit de regels van het Besluit bodemkwaliteit.

Onderdeel KE (artikel 4.516 Bal)

Steeds als in het Besluit activiteiten leefomgeving emissiegrenswaarden voor te lozen afvalwater zijn gesteld, is een artikel opgenomen over de meetmethoden waarmee kan worden bepaald of aan die emissiegrenswaarden wordt voldaan. In artikel 4.515 Bal zijn echter geen emissiegrenswaarden gesteld. Artikel 4.516 Bal kan daarom vervallen.

Onderdeel KF (artikel 4.519 Bal)

Voor de testprocedure van fase II-benzinedampsterugwinningssystemen moet niet alleen naar NEN-EN-16321-1 worden verwezen maar ook naar NEN-EN-16321-2.

Onderdeel KG (artikel 4.524 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting bij het eerste onderdeel wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.421, tweede lid (nieuw), Bal bij dit besluit.

Voor een inhoudelijke toelichting bij het tweede onderdeel wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.18 Bal bij dit besluit.

Onderdeel KH (artikel 4.528 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 4.475a (nieuw) Bal.

Onderdelen KI en KJ (opschrift § 4.42 en artikel 4.529 Bal)

Om verwarring te voorkomen of in een bepaald geval sprake is van een vaartuig, wordt in het opschrift van paragraaf 4.42 en artikel 4.529, eerste lid, toegevoegd dat het ook gaat om het tanken van drijvende werktuigen. Een voorbeeld van een drijvend werktuig is een drijvende baggermolen.

Onderdeel KK (artikel 4.532 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting bij het eerste onderdeel wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.421, tweede lid (nieuw), Bal.

Voor een inhoudelijke toelichting bij het tweede onderdeel wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.18 Bal bij dit besluit.

Onderdeel KL (artikel 4.538 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 4.475a (nieuw) Bal.

Onderdeel KM (opschrift § 4.43 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van paragraaf 4.42 Bal bij dit besluit.

Onderdeel KN (artikel 4.539 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.529 Bal bij dit besluit.

Onderdeel KO (artikel 4.542 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting bij het eerste onderdeel wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.421, tweede lid (nieuw), Bal.

Voor een inhoudelijke toelichting bij het tweede onderdeel wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.18 Bal bij dit besluit.

Onderdelen KP en KQ (artikelen 4.546 en 4.547 Bal)

Dit zijn wetstechnische aanpassingen.

Onderdeel KR (artikel 4.553 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 4.475a (nieuw) Bal dat bij dit besluit wordt ingevoegd.

Onderdeel KS (artikel 4.554 Bal)

In het artikel wordt 'motorvoertuigen of spoorvoertuigen' vervangen door 'gemotoriseerde voertuigen'.

Het begrip 'motorvoertuig' is in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving gedefinieerd aan de hand van de vervoersregelgeving en heeft consequenties voor de kentekenplicht en de vraag welke transportmiddelen op de openbare weg zijn toegelaten. Deze definitie heeft het Besluit activiteiten leefomgeving nodig bij het stellen van regels over autodemontage, waar het (doorhalen van het) kenteken een belangrijke rol speelt. Voor activiteiten zoals wassen is de vervoersregelgeving niet relevant en is bewust gekozen voor andere termen.

Activiteiten zoals wassen zijn alleen voldoende relevant om als milieubelastende activiteit onder het Besluit activiteiten leefomgeving te vallen als het gaat om *gemotoriseerde* vervoermiddelen. Het alleen wassen van fietsen, handkarren of roeiboten kan buiten de aanwijzing blijven.

Onder het begrip 'voertuig' valt ook het 'spoorvoertuig'.

In paragraaf 4.44 zijn specifieke eisen gesteld aan het wassen van gemotoriseerde voertuigen, waar bij het reinigen van gemotoriseerde voertuigen voor agrarische activiteiten niet aan hoeft te worden voldaan. Om te voorkomen dat men bij het reinigen van werktuigen, voertuigen of apparatuur voor agrarische activiteiten ook onder deze paragraaf valt en men alsnog aan de strengere eisen moet voldoen wordt een tweede lid toegevoegd waarin dit wordt uitgezonderd van het toepassingsbereik.

Onderdeel KT (artikel 4.558 Bal)

In het artikel wordt 'motorvoertuigen en spoorvoertuigen' vervangen door 'gemotoriseerde voertuigen'. Onder een voertuig valt ook een spoorvoertuig. De wijziging in dit artikel hangt samen met de wijziging van artikel 4.554 Bal.

Onderdeel KU (artikel 4.572 Bal)

Dit zijn wetstechnische aanpassingen

Onderdeel KV (artikel 4.576 Bal)

Dit artikel veroorzaakte onbedoeld een verzwaring van de verplichtingen voor autodemontage en tweewielerdemontage. Uit het artikel vloeide namelijk de verplichting voort om gedemonteerde wrakken te plaatsen boven een aaneengesloten bodemvoorziening. Een wrak die is gedemonteerd levert geen bodembedreiging meer op omdat de vloeistoffen zijn verwijderd. Het is dan ook niet nodig om daarvoor een bodembeschermende voorziening te verlangen. Door het invoegen van 'voor demontage' in het eerste lid, onder a, en het vervallen van 'of na demontage' in het tweede lid wordt bereikt dat het opslaan boven een aaneengesloten bodemvoorziening alleen verplicht is voor wrakken die nog niet zijn gedemonteerd. Verder wordt in het artikel 'in combinatie met een lekbak' vervangen door 'en een lekbak'. Daarmee wordt beter tot uitdrukking gebracht dat het opslaan zowel boven een aaneengesloten bodemvoorziening als boven een lekbak moet plaatsvinden.

Onderdeel KW (artikel 4.583 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel KX (artikel 4.585 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel KY (§ 4.48a en 4.48b (nieuw) Bal)

§ 4.48a (nieuw) Bal

Met deze paragraaf wordt artikel 5 van het Besluit beheer autowrakken omgezet, de enige algemene regel uit dat besluit gericht tot degene die autowrakken verwerkt of vernietigt in een shredderinstallatie. Het Besluit beheer autowrakken blijft naast het Besluit activiteiten leefomgeving bestaan en bevat na inwerkingtreding van dit besluit voornamelijk bepalingen gericht tot producenten en importeurs van autowrakken.

In artikel 4.595b van het Besluit activiteiten leefomgeving wordt de verplichting uit artikel 5 van het Besluit beheer autowrakken overgenomen dat autowrakken in een shredderinstallatie worden gescheiden in direct te recyclen metaalschroot en shredderafvalstoffen en dat deze shredderafvalstoffen worden afgevoerd ten behoeve van nuttige toepassing. Deze verplichting is noodzakelijk om de doelstellingen uit artikel 7 van de richtlijn autowrakken van 95% aan voorbereiding voor hergebruik en nuttige toepassing en 85% aan voorbereiding voor hergebruik en recycling te kunnen realiseren.

§ 4.48b (nieuw) Bal

Aan hoofdstuk 4 van het Besluit activiteiten leefomgeving wordt een paragraaf toegevoegd over het opslaan van afvalstoffen. In deze paragraaf wordt bepaald dat afvalstoffen voorafgaand aan nuttige toepassing niet langer dan drie jaar mogen worden opgeslagen en voorafgaand aan verwijdering niet langer dan een jaar. Hiermee wordt de bestaande regeling uit het Activiteitenbesluit milieubeheer voortgezet. De maximering van de opslagduur komt voort uit de richtlijn storten⁴, op grond waarvan sprake is van een stortplaats als afvalstoffen voorafgaand aan nuttige toepassing langer dan drie jaar worden opgeslagen en voorafgaand aan verwijdering langer dan een jaar.

Naar paragraaf 4.48b wordt in een richtingaanwijzer alleen verwezen bij activiteiten die niet als vergunningplichtig zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Voor vergunningplichtige activiteiten bevat het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen de instructieregel voor het bevoegd gezag om in de omgevingsvergunning een verbod op te nemen voor het langer dan een jaar opslaan van afvalstoffen voorafgaand aan verwijdering en langer dan drie jaar, voorafgaand aan nuttige toepassing.

De paragraaf is niet van toepassing op het opslaan van verwijderd asbest, grond of baggerspecie, of goederen, omdat in die paragrafen al maximale opslagtermijnen worden opgenomen. Voor asbest en goederen gebeurt dat met dit besluit en voor grond of baggerspecie met het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet.

Onderdeel KZ (artikel 4.597 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel LA (artikel 4.603 Bal)

---

⁴ Richtlijn 1999/31/EG van de Raad van 26 april 1999 betreffende het storten van afvalstoffen (PbEU 1999, L 182).

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.509 Bal bij dit besluit.

Onderdeel LB (artikel 4.613 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel LC (artikelen 4.616 en 4.617 Bal)

Voorgesteld wordt om de verplichting tot het doen van een geuronderzoek voorafgaand aan de activiteit te laten vervallen. Vanzelfsprekend vervalt daarmee ook de verplichting die in artikel 4.617 is opgenomen tot het verstrekken van het rapport van het geuronderzoek aan het bevoegd gezag.

De regels over het beperken van geurhinder, en dus ook de mogelijkheid tot het laten verrichten van een geuronderzoek, worden opgenomen in het omgevingsplan. Anders dan in het Besluit activiteiten leefomgeving kan in het Omgevingsplan een locatie specifieke afweging worden gemaakt. Zo kan worden afgewogen of een activiteit kan worden toegestaan op een bepaalde locatie. Het geuronderzoek leent zich daarom bij uitstek voor opname in het omgevingsplan.

Overigens bevat de melding die wordt gedaan ten minste vier weken voorafgaand aan het verrichten van de activiteit informatie over onder meer de ligging van de geuremissiepunten. Op basis van de informatie die het bevoegd gezag bij de melding krijgt kan het bevoegd gezag beoordelen of het nodig is om (bij wijziging van de activiteit) een geuronderzoek volgens NTA 9065 te laten verrichten. Deze gegevens blijven dan ook onderdeel van de melding.

Onderdeel LD (artikel 4.620 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.572 Bal bij dit besluit.

Onderdeel LE (artikel 4.628a (nieuw) Bal)

Aan de paragraaf wordt een artikel toegevoegd die een termijn stelt aan de opslag van verwijderd asbest of verwijderde asbesthoudende producten. Met de termijn van een jaar wordt aangesloten bij de richtlijn storten, waarin het opslaan van afvalstoffen langer dan een jaar, voorafgaand aan verwijdering, wordt aangemerkt als storten.

Onderdeel LF (§ 4.53 (oud en nieuw) Bal)

Paragraaf 4.53 van het Besluit activiteiten leefomgeving bevat regels over tandheelkundige bewerkingen waarbij amalgaam kan vrijkomen. Deze regels komen te vervallen. Een nadere toelichting hierop is gegeven bij paragraaf 3.7.11.

Deze ruimte wordt opgevuld door een nieuwe paragraaf met algemene regels over het ingeperkt gebruik van genetisch gemodificeerde organismen. De regels zijn een omzetting van de 'Handreiking Besluit en Regeling genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013 voor het Wabo-bevoegd gezag' (hierna: de ggo-handreiking). Niet alles van de ggo-handreiking is overgenomen. Voor de eisen die hieruit volgen voor de bijzondere ruimtes staan regels in de Regeling genetisch gemodificeerde organismen 2013. Regels over de opslag van gevaarlijke stoffen zijn eerder al in de regelgeving onder de Omgevingswet opgenomen.

Artikel 4.629 (nieuw) Bal

De paragraaf wordt van toepassing op het ingeperkt gebruik van genetisch gemodificeerde organismen. Onder ingeperkt gebruik wordt verstaan elke activiteit waarbij genetisch gemodificeerde organismen worden vervaardigd, in Nederland ingevoerd, toegepast, vervoerd, vernietigd of vermeerderd, dan wel waarbij het betreft het voorhanden hebben, aan een ander ter beschikking stellen of zich ontdoen van genetisch gemodificeerde organismen, als bij die activiteit inperkingsmaatregelen worden gebruikt. Voor het ingeperkt gebruik met genetisch gemodificeerde organismen waarop inperkingsniveau IV van toepassing is, geldt daarnaast een vergunningplicht.

Artikel 4.630 (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

In deze paragraaf wordt een meldplicht opgenomen. Een meldplicht houdt in dat de activiteit niet mag worden gestart voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Zie voor de uitleg over het instrument melding paragraaf 3.5 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving. Bij deze melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 2.17 van het Besluit activiteiten leefomgeving gevoegd en ook de gegevens en bescheiden als bedoeld in het tweede lid van artikel 4.630. In het artikel is zoveel als mogelijk aangesloten bij de terminologie van het Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013. Weliswaar komt een 'type werkruimte' niet als zodanig in de tekst van dat besluit voor, maar vormt het type werkruimte samen met het inperkingsniveau (I, II, III, IV) een categorie van fysieke inperking. Een type werkruimte is bijvoorbeeld een microbiologisch laboratorium (ML) of een dierversluis (D). Verder bevat de melding een plattegrond van de hele locatie waar het ingeperkt gebruik en de ondersteunende activiteiten plaatsvinden. Op deze plattegrond is het ggo-gebied aangegeven, binnen de begrenzing van de locatie. In bijlage I is opgenomen dat hiermee het ggo-gebied als bedoeld in het Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013 is bedoeld. Als het aantal werkruimten of het ggo-gebied wijzigt, moet opnieuw een melding worden gedaan. Dit volgt uit het derde lid.

Uit het vierde lid volgt dat niet hoeft te worden gemeld als de activiteit vergunningplichtig is. Het bevoegd gezag beschikt dan door de aanvraag van de omgevingsvergunning al over de relevante informatie. Dit kan het geval zijn als tegelijkertijd sprake is van ingeperkt gebruik met genetisch gemodificeerde organismen waarop inperkingsniveau IV van toepassing is en genetisch gemodificeerde organismen van een lager inperkingsniveau. De vergunningplicht omvat het totale ingeperkt gebruik, ook voor het gebruik van de genetisch gemodificeerde organismen op een lager inperkingsniveau is dan geen melding vereist.

Artikel 4.631 (nieuw) Bal

Ten minste vier weken voor het begin van de activiteit moeten de naam en bereikbaarheidsgegevens (telefoonnummer of e-mailadres) worden verstrekt aan het bevoegd gezag van degene die verantwoordelijk is voor de handelingen met de genetisch gemodificeerde organismen en voor het toezicht op en de controle daarvan. Diegene wordt ook wel de biologische veiligheidsfunctionaris genoemd. De biologische veiligheidsfunctionaris is degene die overzicht heeft van wat er gebeurt. Het is belangrijk dat deze functionaris bij het voorkomen van een ongewoon voorval door het bevoegd gezag kan worden bereikt.

De in het eerste lid, onder b, genoemde vereiste komt uit de Richtlijn 2009/41/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 mei 2009 inzake het ingeperkte gebruik van genetisch gemodificeerde micro-organismen. Volstaan kan worden met de informatie óf biologische veiligheidscomités of subcomités aanwezig zijn.

Artikel 4.632 (nieuw) Bal

Ten minste vier weken voor het begin van de activiteit zal informatie moeten worden verstrekt aan het bevoegd gezag over eventueel andere activiteiten die worden verricht op de locatie van de milieubelastende activiteit. Aangesloten wordt bij de aan het bevoegd gezag verstrekte begrenzing van de milieubelastende activiteit die zowel ingeperkt gebruik met genetisch gemodificeerde

organismen omvat als andere activiteiten die dit ingeperkt gebruik functioneel ondersteunen. Met deze informatie kan het bevoegd gezag beoordelen of aanvullende regels nodig zijn. Bij de in het derde lid genoemde uitzondering kan gedacht worden aan een opslag van explosieven voor civiel gebruik, deze is vergunningplichtig op grond van artikel 3.34. Een ander voorbeeld is de opslag van propaan, deze is meldingplichtig op grond van artikel 4.897.

Artikel 4.633 (nieuw) Bal

Met het oog op het verspreiden van genetisch gemodificeerde organismen bevinden alle categorieën van fysische inperking zich in het ggo-gebied. Een ggo-gebied is in bijlage I gedefinieerd als een ggo-gebied als bedoeld in artikel 1.5, eerste lid, van het Besluit genetisch gemodificeerde organismen 2013. In de definitie in het Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013 is opgenomen dat van een ggo-gebied sprake is als zich daarin categorieën van fysische inperking bevinden. Bovendien volgt uit de definitieomschrijving dat er sprake is van een ggo-gebied als deze beperkt toegankelijk is. Uit de definitieomschrijving volgt kortom wat kwalificeert als een ggo-gebied. Dit artikel gaat een stapje verder. Hieruit volgt dat het ook niet is toegestaan dat die categorieën van fysische inperking zich buiten dat gebied bevinden. Bovendien is het niet toegestaan aan andere dan bevoegde personen toegang tot het ggo-gebied te verlenen.

Onderdeel LG (artikel 4.637 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel LH (artikel 4.639 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.583 Bal bij dit besluit.

Onderdeel LI (artikel 4.641 Bal)

De formulering van het tweede lid wordt in overeenstemming gebracht met de formuleringen in de artikelen 4.131, vijfde lid, 4.133, vierde lid, 4.431u, vijfde lid, onder b, en 4.431ai, zevende lid, van het Bal. Deze artikelen regelen hetzelfde, namelijk dat de certificatie instantie die ondernemingen certificeert moet zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17021-1.

Onderdeel LJ (artikel 4.643 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.583 Bal bij dit besluit.

Onderdeel LK (artikel 4.645 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.585 Bal bij dit besluit.

Onderdeel LL (artikel 4.647 Bal)

In het toepassingsbereik wordt verduidelijkt dat een praktijkruimte voor zowel middelbaar als hoger onderwijs onder het bereik van de paragraaf valt. In de artikelsgewijze toelichting bij de oorspronkelijke versie van het Bal wordt abusievelijk vermeld dat middelbaar onderwijs is uitgesloten. Verder komt de beperking tot chemisch, natuurkundig of medisch onderwijs waarop de Wet op het hoger onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek van toepassing te vervallen. Allereerst omdat ook ander onderwijs onder de paragraaf moet vallen, bijvoorbeeld biologisch onderwijs. Daarnaast wordt met de wijziging de koppeling aan deze wet losgelaten, zodat

eventuele wijzigingen aan de reikwijdte (in 2017 is er nog een wijziging geweest) geen invloed hebben op wanneer de regels van de paragraaf van toepassing zijn.

Onderdeel LM (artikel 4.648 Bal) [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

De vergunningplicht voor het gericht werken met biologische agentia is komen te vervallen. In plaats van deze vergunningplicht is de meldplicht, die is opgenomen in paragraaf 4.55 over laboratoria, aangevuld. De melding moet nu ook informatie bevatten over de op grond van artikel 2.22, tweede lid, Wet dieren aangewezen ziekteverwekkers.

Onderdeel LN (artikel 4.652 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.572 Bal bij dit besluit.

Onderdeel LO (artikel 4.657 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.583 Bal bij dit besluit.

Onderdeel LP (artikel 4.659 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.585 Bal de wijziging van.

Onderdeel LQ (artikelen 4.661a en 4.661b (nieuw) Bal)

Er worden nieuwe artikelen toegevoegd waarin staat dat gegevens over een contactpersoon moeten worden aangeleverd. Deze contactpersoon kan worden benaderd in het geval van een incident met biologische agentia ingedeeld in risicogroep 2, 3 of 4 van de richtlijn biologische agentia of de op grond van artikel 2.22, tweede lid, Wet dieren aangewezen ziekteverwekkers.

Onderdeel LR en LS (artikelen 4.664 en 4.666a Bal)

In lijn met de andere overgangsbepalingen uit hoofdstuk 4, wordt de overgangsregeling voor het bronvermogen van traumahelikopters verplaatst van artikel 4.664, tweede lid, naar artikel 4.666a aan het einde van de paragraaf.

Onderdeel LT tot en met LW (artikelen 4.677, 4.678, 4.680, 4.681 en 4.682 Bal)

Volgens artikel 4.678, eerste lid, wordt ingenomen afvalwater bij een jachthaven (zoals bilgewater en huishoudelijk afvalwater) geloosd in een vuilwaterriool. In het tweede lid van dat artikel is een alternatieve lozingsroute opgenomen: het afvalwater kan ook worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam als de afstand tot het dichtstbijzijnde vuilwaterriool meer dan 40 m is. Deze alternatieve lozingsroute wordt geschrapt. De gemeente en het waterschap kunnen beter zelf, in onderling overleg, gebiedsgericht bepalen in welke gevallen het lozen van dit afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam mogelijk is, door daarover maatwerkregels te stellen in het omgevingsplan en de waterschapsverordening. Zij kunnen hierbij onder meer de ligging van het vuilwaterriool, de beschikbare capaciteit van dat riool en de kwetsbaarheid van het oppervlaktewaterlichaam betrekken. Door de regeling van de alternatieve lozingsroute aan de decentrale overheden over te laten, worden de regels voor initiatiefnemers duidelijker.

In verband met het schrappen van het tweede lid van artikel 4.678 worden de artikelen 4.677 (melding) en 4.682 (water: meetmethoden) aangepast en de artikelen 4.680 (water: emissiegrenswaarden lozen bilgewater op een oppervlaktewaterlichaam) en 4.681 (water: emissiegrenswaarden lozen huishoudelijk afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam) geschrapt.

Bij het stellen van gebiedsgerichte regels in het omgevingsplan en de waterschapsverordening kunnen gemeente en waterschap zelf voorzien in een aanvullende meldplicht, de emissiegrenswaarden en de bijbehorende meetmethoden.

Onderdeel LX (artikel 4.684 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel LY (tabel 4.690 Bal)

Per abuis zijn in tabel 4.690, waarin eisen zijn opgenomen voor de constructie van een gebouw waarin zich een schietbaan bevindt, verkeerde waarden opgenomen voor de dikte van de achterwand en het rooster van de ventilatieopening. De juiste waarden zijn ten minste 200 mm beton voor de achterwand en ten minste 10 mm voor het rooster van de ventilatieopening.

Onderdeel LZ (artikel 4.695 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.583 Bal bij dit besluit.

Onderdeel MA (artikel 4.697 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.585 Bal bij dit besluit.

Onderdeel MB (§ 4.64 (nieuw) Bal)

Artikel 4.723a (nieuw) Bal

Er wordt een nieuwe paragraaf toegevoegd over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen of meststoffen bij de teelt van gewassen in de openlucht en op braakliggende landbouwgronden. In het tweede lid is bepaald dat uiterwaarden en buitendijkse gebieden ook als oppervlaktewaterlichaam kunnen worden aangemerkt. Daarnaast is een begripsomschrijving van windhagen en emissiescherm opgenomen (derde en vierde lid). Een emissiescherm is een voorziening voor het beperken van de drift van gewasbeschermingsmiddelen of meststoffen naar een oppervlaktewaterlichaam en voldoet aan de eisen die zijn gesteld in de tabel. Er is geen minimale afstand vanaf de insteek van een oppervlaktewaterlichaam opgenomen. Het scherm zodanig geplaatst te worden dat geen afdruipende spuitvloeistoffen in een oppervlaktewaterlichaam kunnen komen.

Artikel 4.723b (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

In artikel 4.723b wordt geregeld dat gewasbeschermingsmiddelen of meststoffen bij de teelt van gewassen in de openlucht of op braakliggende landbouwgronden, niet mogen worden gebruikt voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Zie voor de uitleg over het instrument melding paragraaf 3.5 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving. Bij deze melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 2.17 van het Besluit activiteiten leefomgeving gevoegd.

Uit het tweede lid volgt dat niet hoeft te worden gemeld als de activiteit vergunningplichtig is. Het bevoegd gezag beschikt dan via de aanvraag van de omgevingsvergunning al over de relevante informatie.

Artikel 4.723c (nieuw) Bal

Eerste lid

In dit artikel wordt een minimaal te bereiken driftreductie voorgeschreven van 75%. De bepaling heeft betrekking op de hele locatie waar de activiteit wordt verricht. De driftreductie is gerelateerd aan een aantal referentietechnieken die in tabel 4.723c zijn genoemd. Een referentietechniek verschilt per toepassingsmethode. Achtergrond hiervan is dat het nagenoeg onmogelijk is voor het bevoegd gezag om bij het feitelijk gebruik waar te nemen of aan de norm wordt voldaan. Dit wordt veroorzaakt doordat de reductie moet worden bereikt ten opzichte van een referentietechniek; die reductie is weer afhankelijk van veel verschillende factoren. In tabel 723c zijn in totaal vier referenties opgenomen. Per referentietechniek zijn enkele eigenschappen en randvoorwaarden benoemd waaraan voldaan moet worden wanneer de driftreductie van een spuittechniek wordt onderzocht. Het gaat bijvoorbeeld om het type dop, de luchtdruk en de rijsnelheid. Om onzekerheid bij degene die de activiteit verricht en bij de toezichthouder te voorkomen wordt in het tweede lid voorgeschreven op welke wijze wordt aangetoond dat aan de norm is voldaan. Een zorgvuldig gebruik van de driftreducerende technieken, met inachtneming van de condities waaronder deze getest zijn, behoort tot de zorgplicht. Wanneer de driftreducerende technieken op een andere manier worden gebruikt, bijvoorbeeld bij een hogere spuitdruk dan voorgeschreven is, kan immers worden verwacht dat een (te) hoge drift optreedt en niet aan de driftreductie-eis wordt voldaan.

Voorheen stond een verbod in het Activiteitenbesluit milieubeheer voor het gebruik van een spuitgeweer met een werveldop of dat gebruik maakt van een werkdruk van 5 bar of meer. Door het de eis dat een minimale driftreductie van 75% moet worden gerealiseerd is het spuitgeweer impliciet verboden. Een spuitgeweer kan namelijk niet aan een driftreductie van 75% voldoen. In het Activiteitenbesluit milieubeheer was bepaald dat de spuitdruk werd geregistreerd door een drukregistratievoorziening. Dit leidde tot een discussie of een drukregistratievoorziening voor alle spuitapparatuur noodzakelijk was of in bepaalde gevallen onredelijk kon zijn. De uitkomsten van het overleg over de drukregistratievoorziening maken onderdeel uit van het 'Hoofdlijnenakkoord gewasbescherming Open Teelten'.

In de consultatieversie van het ontwerp Invoeringsbesluit was de eis uit het Activiteitenbesluit milieubeheer nog opgenomen. In de consultatiereacties komt dit punt uit het 'Hoofdlijnenakkoord gewasbescherming Open Teelten' dan ook terug. In dat hoofdlijnenakkoord is bepaald dat een drukregistratievoorziening niet langer generiek verplicht moet zijn. In de Lijst met indeling van spuittechnieken in DriftReducerende Techniek-Klassen (DRT-klassen), de zogenaamde DRT-Lijst, die is te vinden op www.helpdeskwater.nl, zal worden opgenomen bij welke doppen en technieken de drukregistratievoorziening vereist is. Deze lijst is openbaar. Mocht op de spuitmachine van degene die de activiteit verricht in strijd met de lijst geen drukregistratievoorziening aanwezig zijn, dan kan het bevoegd gezag dit afdwingen via de specifieke zorgplicht. De generieke eis voor de drukregistratievoorziening is daarom geschrapt uit het besluit.

Tweede lid

Op het testen van de driftreductie van de techniek is het Meetprotocol voor het vaststellen van de driftreductie van neerwaartse en op- en zijwaartse spuittechnieken van toepassing van 1 juli 2017 van toepassing. In principe dient de gebruiker van de techniek dit te testen. In de praktijk wordt dit meestal in opdracht van de leverancier van een spuittechniek gedaan.

Zie www.helpdeskwater.nl. Op basis van dit meetprotocol kan het driftreducerend effect van (combinaties van) technieken worden bepaald. Technieken worden op grond van hun driftreducerende kwaliteiten ingedeeld in zogenaamde Drift Reducerende Techniek-klassen (DRT-klassen), die zijn gebaseerd op internationale standaarden (ISO 22 369).

Derde lid

In het derde lid is de handgedragen spuit uitgezonderd van het doelvoorschrift van ten minste 75% driftreductie. Onder handgedragen spuit wordt verstaan dat de spuit met spuitdop met de hand wordt gericht op het te bespuiten gewas en dat de spuit in zijn geheel met de hand wordt gedragen. Een voorbeeld van de handgedragen spuit is de rugspuit. Een motorvatspuit met spuitlans of handgedragen spuitboom valt hier niet onder. De handgedragen spuit wordt veelal gebruikt voor pleksgewijze onkruidbestrijding in de teeltvrije zone, bij kleine teelten en haardbestrijding van ziekten en plagen op het perceel. De beperkte inhoud van de spuittank voorkomt dat grote oppervlakten worden behandeld. De handgedragen spuit dient zodanig gebruikt te worden dat drift naar oppervlaktewater (nagenoeg) wordt voorkomen. Bij pleksgewijze onkruidbestrijding in de teeltvrije zone dient gespoten te worden met afgeschmerde spuitdop (artikel 4.723f). Wanneer met de afschermkap vlak boven de grond wordt gespoten is het op basis van ervaringsregels aannemelijk dat met deze techniek nagenoeg geen drift plaatsvindt.

Artikel 4.723d (nieuw) Bal

Eerste en tweede lid

Op grond van het eerste lid dient bij gebruik van gewasbeschermingsmiddelen langs het oppervlaktewater een teeltvrije zone te worden aangehouden. Teeltvrije zones (bufferstroken) zijn multifunctioneel; zij verminderen de drift en afspoeling van gewasbeschermingsmiddelen naar oppervlaktewater, reduceren de afspoeling van zware metalen en hebben vanaf een bepaalde breedte positieve effecten voor de biodiversiteit en het landschapsbeheer. Een teeltvrije zone heeft tevens een functie als vangnet, omdat apparatuur waarmee gewasbeschermingsmiddelen worden toegediend niet altijd en overal de gemeten driftreductie realiseert, bijvoorbeeld door normale slijtage of de invloed van externe factoren. Een teeltvrije zone is dan ook een wezenlijk andere soort maatregel dan toepassing van een driftreducerende techniek (apparatuur voor de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen) die alleen de drift naar oppervlaktewater vermindert.

Bij bespuitingen langs oppervlaktewaterlichamen kunnen met de gangbare spuitapparatuur en landbouwpraktijk emissies niet worden voorkomen. Onder gangbare omstandigheden treedt bij een veldspuit pas op een afstand van 10 à 20 meter van een oppervlaktewaterlichaam geen druppeldrift meer op. De hoogte van de spuitboom en de wind zijn sterk bepalend voor de druppeldrift. In combinatie met de voorschriften voor spuitapparatuur wordt met het aanhouden van een teeltvrije zone het meespuiten van sloten voorkomen en de druppeldrift en in mindere mate afspoeling beperkt. Als deze teeltvrije zone niet wordt aangehouden, mogen geen gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt, waarbij drift of meespuiten kan optreden. Vanzelfsprekend hoeft de teeltvrije zone niet te worden aangehouden als een teler geen gewasbeschermingsmiddelen toepast. Op de teeltvrije zone mag, behalve bij grasland, niet hetzelfde gewas als op de rest van het perceel staan. De teeltvrije zone is niet letterlijk een teeltvrije zone. In de praktijk betekent het bijvoorbeeld een aardappelteeltvrije zone langs een aardappelperceel. Andere gewassen of teelten zijn wel op de teeltvrije zone toegestaan, als degene die de activiteit verricht kan aantonen dat deze niet bespoten worden. In de boomkwekerij en bollenteelt bestaat al ervaring met het langs de slootkant telen van gewassen of variëteiten die niet bespoten worden. Ook een windsingel (vanggewas), die gangbaar is in de fruitteelt, mag op de teeltvrije zone staan als deze niet bespoten wordt.

De breedte van de teeltvrije zone wordt mede bepaald door de mate waarin gewassen al of niet intensief bespoten worden. In dit kader kunnen met name de neerwaarts bespoten gewassen onderscheiden worden in intensief bespoten gewassen en niet-intensief bespoten gewassen. Voor intensief bespoten gewassen geldt een bredere teeltvrije zone, van ten minste 150 cm, omdat deze zo vaak bespoten worden, dat met het oog op de beperking van drift niet altijd het beste spuitmoment kan worden gekozen (het zogenaamde kalenderspuiten). Neerwaarts en intensief bespoten gewassen onder andere aardappelen en uien (akkerbouw), aardbeien, asperges, prei, schorseneren, sla (vollegrondsgroenteteelt), alle bloembollen en -knollen (bollenteelt) en een

aantal boomkwekerijgewassen. De teeltvrije zone kan versmald worden naar ten minste 100 cm, als een techniek gebruikt wordt die een driftreductie bereikt van ten minste 90%.

Voor neerwaarts en niet-intensief bespoten gewassen, zoals bieten, maïs, graan, vlas en diverse groenten mag een smalle teeltvrije zone, ten minste 50 cm, worden aangehouden. Veelal gaat het om enkele bespuitingen per teeltseizoen die vooral op het jonge gewas worden verricht.

Ten aanzien van de driftreducerende technieken was in het verleden een begrenzing opgenomen van 14 meter vanaf het oppervlaktewater. Algemeen werd aangenomen dat buiten deze afstand geen sprake was van een (dreigende) lozing waarvoor de waterbeheerder bevoegd was tot handhaving. Inhoudelijk wordt aan dit uitgangspunt geen afbreuk gedaan. Binnen de zone van veertien meter kan nog steeds worden aangenomen dat er sprake is van een (dreigende) lozing waardoor de waterbeheerder in ieder geval bevoegd is de driftreductie te controleren. Buiten deze zone zal het van de omstandigheden van het geval afhankelijk zijn of het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen ter plaatse een (dreigende) lozing is. In dat geval zal de waterbeheerder ook buiten de 14 meter zone bevoegd zijn.

Derde lid

Er hoeft onder bepaalde omstandigheden geen teeltvrije zone te worden aangehouden. Zie tabel 4.723da. Hiervan is bij andere teelten dan de teelt van appels, peren en overige pit- of steenvruchten sprake in geval van biologische productiemethoden of als gebruik wordt gemaakt van een emissiescherm.

Omdat bij biologische teelt nagenoeg geen synthetische gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt en ook geen kunstmest wordt gebruikt, is de belasting van oppervlaktewaterlichamen aanzienlijk lager dan bij de gangbare teelt.

Op grond dit lid hoeft langs greppels en droge sloten geen teeltvrije zone te worden aangehouden. De kosten van een teeltvrije zone wegen hier niet op tegen de bescherming van een oppervlaktewater-lichaam gezien de beperkte ontwikkelingsmogelijkheden voor een aquatisch ecosysteem. Door de term 'gegraven waterlopen' worden natuurlijke waterlopen, zoals beken die zomers regelmatig droog kunnen staan, niet als greppel of droge sloot beschouwd.

Ook in geval van boomgaarden voor hoogstamfruitbomen hoeft geen teeltvrije zone te worden aangehouden. Bij deze boomgaarden is veelal sprake van een historische of landschappelijke waarde. Om te voldoen aan de eisen voor emissiereductie zouden deze bomen gerooid moeten worden aangezien alternatieve emissiebeperkende maatregelen nauwelijks uitvoerbaar zijn. In hoogstamfruitboomgaarden wordt bovendien vrijwel niet gespoten. Bepaald is daarom in tabel 4.723da dat voor deze bijzondere vorm van fruitteelt een zone van 900 cm wordt aangehouden waarin geen gewasbeschermingsmiddelen mogen worden gebruikt in plaats van een teeltvrije zone.

Vijfde lid

De insteek van een oppervlaktewaterlichaam is de grens tussen het talud en het perceel, met andere woorden de insteek van het talud. Voor een groot aantal wateren is de insteek van het talud vastgelegd in de legger van het waterschap. Bij het vaststellen van de insteek kunnen zich de volgende situaties voordoen:

- De situatie waarin sprake is van een vaste hellingshoek van het talud en het maaiveld. De insteek is in deze situatie eenduidig te bepalen en zichtbaar als de scherpe knik tussen het talud en het vlakke perceel;
- De situatie waarin geen sprake is van een vaste hellingshoek en een vlak maaiveld (bolle percelen). Bij taluds met een veranderende hellingshoek of bij percelen die minder vlak zijn is de insteek moeilijk exact te bepalen als een vast punt. Dergelijke situaties komen in de praktijk veel voor. Daarbij zal de raaklijn afhankelijk van het (meet)punt dat men op het talud gebruikt

verschuiven en op meerdere plaatsen de raaklijn van het maaiveld snijden. Er is dan sprake van een bepaalde zone waarbinnen de insteek zich bevindt. In dergelijke gevallen zal de waterkwaliteitsbeheerder de theoretische insteek binnen deze zone nader moeten bepalen;

- De situatie waarin sprake is van een getrapt talud. Bij dergelijke oevers waarvan onder andere bij zogenaamde plas-dras oevers en plasbermen sprake is wordt voor het vaststellen van de insteek uitgegaan van de hellingshoek van de onderkant van de hoogste tree van het talud.

Artikel 4.723e (nieuw) Bal

Omdat wind een sterk bepalende factor is voor de verwaaiing naar oppervlaktewaterlichamen, wordt in dit artikel bepaald dat niet gespoten mag worden bij een windsnelheid van ten minste 5 meter per seconde. Dit is ongeveer windkracht 3 Beaufort. Het verbod betreft de hele locatie. Deze bepaling geldt niet voor bespuitingen met een overkapte beddenspuit en voor bespuitingen die vanwege een teeltbedreigende situatie redelijkerwijs niet langer uitgesteld kunnen worden. Een teeltbedreigende situatie kan zich voordoen als sprake is van ziekten en plagen die dringend met een bespuiting bestreden moeten worden. Wanneer een teeltbedreigende situatie alleen door een bespuiting kan worden afgewend en deze bij harde wind redelijkerwijze niet langer uitgesteld kan worden, is deze bespuiting toegestaan. Het is aan de teler én aan de handhaver om te beoordelen of naar redelijkheid wordt gehandeld. Hiertoe is mede op basis van ervaringen in regionale projecten door de Unie van Waterschappen en LTO-Nederland een protocol met een aantal criteria opgesteld. Verder omvat dit protocol: – een meetmethode voor de windsnelheid; – een lijst van ziekten of plagen waar uitstel van de bespuiting niet mogelijk is; – het gebruik van een waarschuwings- en adviessysteem voor het betreffende gewas, waarmee het optimale spuitmoment wordt gekozen; – een advies van een ter zake deskundige (instantie), dat aantoonbaar wordt opgevolgd; – het niet of niet tijdig voorhanden zijn of niet tegen redelijke kosten beschikbaar zijn van een alternatieve spuittechniek, bijvoorbeeld een overkapte beddenspuit.

Artikel 4.723f (nieuw) Bal

Op grond van dit artikel mogen binnen de teeltvrije zone geen gewasbeschermingsmiddelen worden gespoten met apparatuur voor het druppelsgewijs gebruiken hiervan. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen met technieken waarbij geen drift of meespuiten optreedt, bijvoorbeeld het pleksgewijs onkruid bestrijden door het gebruik van een strijkstok met een contactmiddel of het gebruik van granulaat, is wel toegestaan. Met die toedieningstechnieken vindt namelijk geen lozing ten gevolge van drift plaats. Het gebruik van een mankar, die in de bollenteelt gangbaar is, of een vergelijkbare techniek, is eveneens toegestaan. Deze techniek voor het pleksgewijs verspreiden van gewasbeschermingsmiddelen heeft een zodanige overkapping en dermate grove en gelijkmatige druppels dat geen of nagenoeg geen drift plaatsvindt. Ook pleksgewijze onkruidbestrijding met een afgeschermde handsprit is toegestaan. Met deze techniek wordt met behulp van één spuitdop en een afschermkap vlak boven de grond het onkruid bespoten. De ervaring leert dat met deze techniek nagenoeg geen drift plaatsvindt. Door het niet betelen van een zone langs de slootkant kan de onkruiddruk toenemen. Naast maatregelen in de bedrijfsvoering, zoals het inzaaien van gras of een vanggewas, kunnen met de hierboven bedoelde technieken herbiciden op een teeltvrije zone worden gebruikt.

Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op overhangend loof van niet meer dan een halve gewasrij dat over de teeltvrije zone hangt mag wel bespoten worden. Wanneer het gewas over de hele teeltvrije zone hangt of ligt, mag dit niet bespoten worden. In de praktijk zal de breedte van het gewas of het loof variëren. Een vuistregel is dat aardappelen en fruitbomen ongeveer 75 centimeter horizontaal kunnen uitgroeien, graan en jonge mais minder dan 10 centimeter en overige gewassen ongeveer 50 centimeter. Deze uitzondering geldt zowel voor het opwaarts spuiten als voor het neerwaarts spuiten.

Het overhangend loof of gewas mag niet in de richting van een oppervlaktewaterlichaam bespoten worden. Met een gangbare veldspuit met kantdoppen wordt neerwaarts gespoten en derhalve niet richting het oppervlaktewaterlichaam gespoten. Bij het opwaarts bespuiten van bijvoorbeeld fruit of laanbomen moet het overhangende loof van de buitenste bomenrij in de richting van het perceel worden bespoten.

Artikel 4.723g (nieuw) Bal

Bespuiten van een talud wordt verboden. Het pleksgewijs toepassen op een talud van daartoe toegelaten gewasbeschermingsmiddelen, zoals het aanstippen met een strijkstok, is echter wel toegestaan, mits geen verwaaiing kan optreden. Een talud is onderdeel van een oppervlaktewaterlichaam

Artikel 4.723h (nieuw) Bal

Bij het bestrijden van bijvoorbeeld onkruid op braakliggend landbouwgronden worden geen gewasbeschermingsmiddelen gebruikt binnen een zone van 50 centimeter vanaf de insteek van een oppervlaktewaterlichaam. Omdat hier geen sprake is van de teelt van een gewas betreft het hier feitelijk een spuitvrije zone en geen teeltvrije zone.

Artikel 4.723j (nieuw) Bal

Eerste, tweede en derde lid

Binnen de teeltvrije zone mogen geen meststoffen worden gebruikt (mestvrije zone). Het niet bemesten van de teeltvrije zone geeft in het algemeen een beperkte emissiereductie, die zonder aanvullende kosten voor de teler is in te passen in de bedrijfsvoering. Omdat voor grasland geen teeltvrije zone maar een spuitvrije zone waarop gras mag worden geteeld verplicht wordt, zijn de afzonderlijke kosten ten gevolge van een verminderde grasopbrengst van alleen de mestvrije zone hoger dan voor andere gewassen. Het betreft overigens alleen het «uitrijden» van meststoffen, uitwerpselen van koeien in de mestvrije zone kunnen vanzelfsprekend niet voorkomen worden.

Langs greppels en droge sloten behoeft geen mestvrije zone te worden aangehouden. Meststoffen die vanwege het ontbreken van een mestvrije zone onverhoopt toch in greppels en droge sloten terecht komen zullen doorgaans, al of niet gedeeltelijk, worden opgenomen door de aanwezige vegetatie. De kans dat de meststoffen alsnog in een oppervlaktewaterlichaam terecht komen is daardoor beperkt. In de fruitteelt is sprake van grasbanen naast de buitenste rij fruitbomen. Deze dienen als transportbanen om het geoogste product af te voeren. In het algemeen zullen de grasbanen, als zij zijn gelegen langs oppervlaktewaterlichamen, samenvallen met de teeltvrije zone van een perceel. Vanwege de functie van deze grasbanen is enige bemesting noodzakelijk om de grasbanen in goede conditie te houden. Hetzelfde geldt voor de brede teeltvrije zones in de boomteelt. Gezien de specifieke problematiek van deze teelten is bepaald dat voor deze teelten de mestvrije zone gelijk is aan de voor grasland geldende mestvrije zone (50 centimeter). Er mag dan in de teeltvrije zone geen sprake zijn van een ander gewas dan gras. Het handmatig of pleksgewijs bemesten van een windhaag is alleen binnen de eerste 50 centimeter vanaf de slootkant verboden. Op de brede teeltvrije zone van met name kleine percelen met laanbomen worden veelal gewassen geteeld die niet bespoten worden en daardoor als windhaag kunnen fungeren. Handmatig bemesten is voldoende om deze windhagen te telen. Windhagen zijn bomen, struiken of andere gewassen die die verwaaiing van gewasbeschermingsmiddelen en bladmeststoffen naar een oppervlaktewaterlichaam beperken.

Als de teeltvrije zone gelegen is naast een oppervlaktewaterlichaam als bedoeld in bijlage 1 bij het van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet is het gebruik van meststoffen in die zone niet toegestaan (zie artikel 4.719b).

Het gebruik van bladmeststoffen binnen een teeltvrije zone is ook toegestaan als een emissiescherm wordt gebruikt (tweede lid). Een emissiescherm is een voorziening voor het beperken van de drift van meststoffen naar een oppervlaktewaterlichaam en dient te voldoen aan de eisen die zijn gesteld in tabel 4.723a. Er is geen minimale afstand vanaf de insteek van een oppervlaktewaterlichaam opgenomen. Het scherm zodanig geplaatst te worden dat geen afdrupende spuitvloeistoffen in een oppervlaktewaterlichaam kunnen komen.

Volgens het derde lid, onder a, wordt bij het gebruik van bladmeststoffen alleen bij het bespuiten van de buitenste gewasrij niet richting een oppervlaktewaterlichaam gespoten. Dit geldt dus niet voor het hele perceel. Onder 'eerste werkgang' in het derde lid, onder b, wordt de strook bedoeld die bespoten wordt en direct naast de teeltvrije zone is gelegen.

Vierde lid

De insteek van een oppervlaktewaterlichaam is de grens tussen het talud en het perceel, met andere woorden de insteek van het talud. Voor een groot aantal wateren is de insteek van het talud vastgelegd in de legger van het waterschap. Bij het vaststellen van de insteek kunnen zich de volgende situaties voordoen:

- De situatie waarin sprake is van een vaste hellingshoek van het talud en het maaiveld. De insteek is in deze situatie eenduidig te bepalen en zichtbaar als de scherpe knik tussen het talud en het vlakke perceel;
- De situatie waarin geen sprake is van een vaste hellingshoek en een vlak maaiveld (bolle percelen). Bij taluds met een veranderende hellingshoek of bij percelen die minder vlak zijn is de insteek moeilijk exact te bepalen als een vast punt. Dergelijke situaties komen in de praktijk veel voor. Daarbij zal de raaklijn afhankelijk van het (meet)punt dat men op het talud gebruikt verschuiven en op meerdere plaatsen de raaklijn van het maaiveld snijden. Er is dan sprake van een bepaalde zone waarbinnen de insteek zich bevindt. In dergelijke gevallen zal de waterkwaliteitsbeheerder de theoretische insteek binnen deze zone nader moeten bepalen;
- De situatie waarin sprake is van een getrappt talud. Bij dergelijke oevers waarvan onder andere bij zogenaamde plas-dras oevers en plasbermen sprake is wordt voor het vaststellen van de insteek uitgegaan van de hellingshoek van de onderkant van de hoogste tree van het talud.

Artikel 4.723k (nieuw) Bal

Bij het bestrijden van bijvoorbeeld onkruid op een braakliggend perceel dient een spuitvrije zone van 50 centimeter te worden aangehouden. Omdat hier geen sprake is van de teelt van een gewas betreft het hier een spuitvrije zone en geen teeltvrije zone.

Onderdelen MC tot en met MH (artikel 4.728, 4.731, 4.733, 4.734, 4.738, 4.739, 4.740 en 4.749 Bal)

Dit zijn wetstechnische aanpassingen.

Onderdeel MI tot en met MK (artikelen 4.760, 4.761 en 4.763 Bal)

Volgens artikel 4.761, eerste lid, wordt afvalwater afkomstig van het spoelen van biologisch geteelde gewassen gelijkmatig verspreid over landbouwgronden. In het tweede en derde lid van dat artikel zijn alternatieve lozingsroutes opgenomen: het afvalwater kan ook worden geloosd in een vuilwaterriool als verspreiden over landbouwgronden redelijkerwijs niet mogelijk is, of worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam als de afstand tot het dichtstbijzijnde vuilwaterriool meer dan 40 m is. Deze alternatieve lozingsroutes worden geschrapt. De gemeente en het waterschap kunnen beter zelf, in onderling overleg, gebiedsgericht bepalen in welke gevallen het lozen van dit afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam of in een vuilwaterriool mogelijk is, door daarover maatwerkregels te stellen in het omgevingsplan en de waterschapsverordening. Zij kunnen hierbij onder meer de ligging van het vuilwaterriool, de beschikbare capaciteit van dat riool en de kwetsbaarheid van het oppervlaktewaterlichaam betrekken. Door de regeling van de alternatieve

lozingsroutes aan de decentrale overheden over te laten, worden de regels voor initiatiefnemers duidelijker.

In verband met het schrappen van het tweede en derde lid van artikel 4.761 wordt artikel 4.760 (melding) aangepast en artikel 4.763 (water: emissiegrenswaarden lozen op een oppervlaktewaterlichaam) geschrapt. Bij het stellen van gebiedsgerichte regels in het omgevingsplan en de waterschapsverordening kunnen gemeente en waterschap zelf voorzien in een aanvullende meldplicht en emissiegrenswaarden.

In lijn met artikel 3.102 van het Activiteitenbesluit milieubeheer, wordt in de bruidsschat voor het omgevingsplan en de waterschapsverordening opgenomen dat het lozen van dit afvalwater in een vuilwaterriool of op een oppervlaktewaterlichaam is toegestaan. Hiermee wordt er voor gezorgd dat deze lozingen direct na inwerkingtreding van de Omgevingswet mogelijk blijven. Bij de aanpassing van het omgevingsplan en de waterschapsverordening kunnen de gemeente en het waterschap vervolgens gebiedsspecifiek de juiste regels stellen en daarbij de bruidsschatregel schrappen of aanpassen.

Onderdeel ML (artikel 4.764 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdelen MM tot en met MO (artikelen 4.772 tot en met 4.777 Bal)

Volgens artikel 4.773, eerste lid, wordt afvalwater afkomstig van het met water sorteren van biologisch geteeld fruit gelijkmatig verspreid over landbouwgronden. In het tweede en derde lid van dat artikel zijn alternatieve lozingsroutes opgenomen: het afvalwater kan ook worden geloosd in een vuilwaterriool als verspreiden over landbouwgronden redelijkerwijs niet mogelijk is, of worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam als de afstand tot het dichtstbijzijnde vuilwaterriool meer dan 40 m is. Deze alternatieve lozingsroutes worden geschrapt. De gemeente en het waterschap kunnen beter zelf, in onderling overleg, gebiedsgericht bepalen in welke gevallen het lozen van dit afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam of in een vuilwaterriool mogelijk is, door daarover maatwerkregels te stellen in het omgevingsplan en de waterschapsverordening. Zij kunnen hierbij onder meer de ligging van het vuilwaterriool, de beschikbare capaciteit van dat riool en de kwetsbaarheid van het oppervlaktewaterlichaam betrekken. Door de regeling van de alternatieve lozingsroutes aan de decentrale overheden over te laten, worden de regels voor initiatiefnemers duidelijker.

In verband met het schrappen van het tweede en derde lid van artikel 4.773 wordt artikel 4.772 (melding) aangepast en worden de artikelen 4.774 (water: emissiegrenswaarden lozen op een oppervlaktewaterlichaam), 4.775 (water: emissiegrenswaarde lozingen in vuilwaterriool), 4.776 (water: meetmethoden) en 4.777 (water: riooltekening) geschrapt. Bij het stellen van gebiedsgerichte regels in het omgevingsplan en de waterschapsverordening kunnen gemeente en waterschap zelf voorzien in een aanvullende meldplicht, emissiegrenswaarden, de bijbehorende meetmethoden en de aanwezigheid van een riooltekening.

In lijn met artikel 3.105 van het Activiteitenbesluit milieubeheer, wordt in de bruidsschat voor het omgevingsplan en de waterschapsverordening opgenomen dat het lozen van dit afvalwater in een vuilwaterriool of op een oppervlaktewaterlichaam is toegestaan. Hiermee wordt ervoor gezorgd dat deze lozingen direct na inwerkingtreding van de Omgevingswet mogelijk blijven. Bij de aanpassing van het omgevingsplan en de waterschapsverordening kunnen de gemeente en het waterschap vervolgens gebiedsspecifiek de juiste regels stellen en daarbij de bruidsschatregel schrappen of aanpassen.

Onderdelen MP en MQ (artikelen 4.786 en 4.787 Bal)

Dit zijn wetstechnische aanpassingen.

Onderdeel MR (artikel 4.791 (oud) Bal)

Dit artikel bevatte overgangsrecht dat tot en met 31 december 2020 geldig was, dus tot voor het in werking treden van het Besluit activiteiten leefomgeving. Om die reden kan het vervallen.

Onderdeel MS (§ 4.76 Bal)

Artikel 4.791 (nieuw) Bal

Deze paragraaf gaat over het lozen van drainwater afkomstig van substraatteelt in een kas. Drainwater is het voedingswater dat bij de teelt op substraat (teelt los van de grond, bijvoorbeeld op tafels of steenwol) niet wordt opgenomen door het gewas. Drainwater bevat relatief hoge gehalten aan meststoffen en als gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast, ook hoge gehalten aan gewasbeschermingsmiddelen. Al in het Lozingenbesluit Wvo glastuinbouw (Besluit van 22 september 1994, houdende regels voor lozingen vanuit glastuinbouwbedrijven, Stb. 1994, 699) is geconstateerd, dat met het oog op het kunnen bereiken van de gewenste milieukwaliteit het vergaand terugdringen van drainwaterlozingen (in dat besluit spuiwaterlozingen genoemd) nodig zal zijn, waarbij direct lozen in een oppervlaktewaterlichaam op termijn geheel zal moeten worden beëindigd of in elk geval worden geminimaliseerd. Omdat drainwater in beginsel geschikt is voor hergebruik als voedingswater, is in het hiervoor genoemde lozingenbesluit een saneringstraject ingezet in de vorm van een verplichting van het gebruik van goed gietwater, het toepassen van recirculatie en het aansluiten op een vuilwaterriool. Met 'goed gietwater' wordt water met een laag natriumgehalte bedoeld, zoals opgevangen hemelwater. Het lage natriumgehalte maakt het mogelijk om de recirculatie zo lang mogelijk voort te zetten. Maar ook bij toepassing van goed gietwater ging het lozingenbesluit ervan uit dat met name door het oplopende zoutgehalte in het drainwater recirculatie niet ongelimiteerd mogelijk zou zijn, waardoor lozing niet altijd geheel kon worden voorkomen. Het lozingenbesluit stond daarom restlozingen toe. Bij de inbouw van de regels in het Activiteitenbesluit milieubeheer is in aanvulling op de middelvoorschriften over gietwater en recirculatie een stapsgewijs dalende emissienorm voor stikstof met de sector overeengekomen en in het vooruitzicht gesteld, met als uitgangspunt dat de lozing van stikstof tot nagenoeg nul in 2027 zal worden teruggebracht. De eerste stappen van die dalende emissienormen zijn daarbij ook in het besluit vastgelegd. In 2017 is het Activiteitenbesluit milieubeheer aangevuld met een zuiveringsplicht voor situaties dat drainwater met gewasbeschermingsmiddelen wordt geloosd.

Op de verschillende onderdelen van de saneringsaanpak wordt nader ingegaan in de toelichting op de hiernavolgende artikelen.

De paragraaf gaat ook over het lozen van spoelwater van filters dat gewasbeschermingsmiddelen bevat van een waterdoseringsinstallatie. Als er geen sprake is van het lozen van drainwater of spoelwater is deze paragraaf niet van toepassing. Zo is het denkbaar dat bij een bedrijf volledige recirculatie wel mogelijk is en drainwater dus niet geloosd hoeft te worden, of dat een bedrijf waar drainwater slechts zeer incidenteel vrijkomt besluit eventueel vrijkomend drainwater via een tankauto af te voeren naar een verwerker, in plaats van aansluiting op de riolering en zuivering op de eigen locatie. Er is dan geen sprake van lozen, maar van afvoer van afvalstoffen.

Artikel 4.791a (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

Artikel 4.791a regelt dat het drainwater afkomstig van substraatteelt in een kas, niet mag worden geloosd voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan dat vanuit de activiteit lozingen van drainwater zullen plaatsvinden. Het betreft in beginsel een eenmalige melding, niet bedoeld is dat elke keer voordat drainwater uit het recirculatiesysteem wordt geloosd of spoelwater wordt geloosd gemeld hoeft te worden. Door de melding geeft de tuinder aan dat in zijn bedrijf lozingen van

drainwater en spoelwater vrijkomen. De omvang en frequentie van lozingen van drainwater volgt uit de rapportage die verplicht is op grond van artikel 4.791fa van het Besluit activiteiten leefomgeving. Zie voor de uitleg over het instrument melding paragraaf 3.5 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving. Bij deze melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 2.17 van het Besluit activiteiten leefomgeving gevoegd.

Uit het tweede lid volgt dat niet hoeft te worden gemeld als de activiteit vergunningplichtig is. Het bevoegd gezag beschikt dan via de aanvraag van de omgevingsvergunning al over de relevante informatie. Omdat paragraaf 3.6.2 (glastuinbouwbedrijf) van het Besluit activiteiten leefomgeving zelf geen vergunningplicht bevat zou hiervan alleen sprake kunnen zijn als het telen van gewassen in een kas onderdeel zou zijn van een grotere vergunningplichtige activiteit, zoals van een complex bedrijf. Dit zal zich in de praktijk echter nauwelijks voordoen.

Artikel 4.791b (nieuw) Bal

Eerste lid

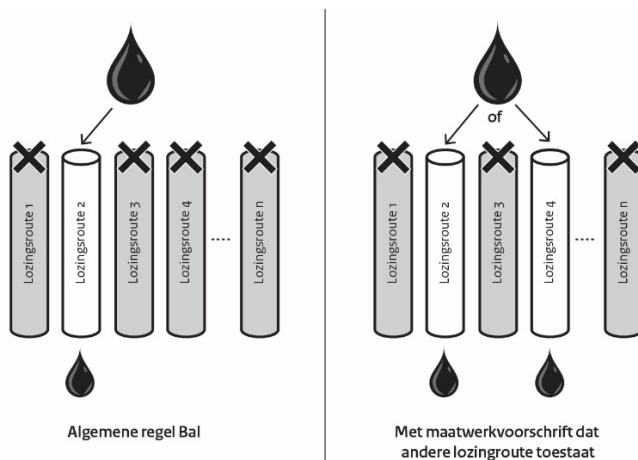
Het eerste lid geeft aan dat het afvalwater afkomstig van substraatteelt in een kas wordt geloosd in een vuilwaterriool. Er is geen plicht om dit afvalwater te lozen, maar als geloosd wordt moet dat via de voorgeschreven route. Het gaat hier immers alleen om het 'te lozen' afvalwater; afvalwater kan ook worden afgevoerd naar een verwerker of opnieuw worden gebruikt.

Tweede lid

Van de voorkeursroute in het eerste lid kan bij maatwerk worden afgeweken. In tegenstelling tot het Activiteitenbesluit milieubeheer is er in het Besluit activiteiten leefomgeving niet voor gekozen een voor onbepaalde tijd geldend voorschrift op te nemen dat in algemene zin de mogelijkheid biedt bij afwezigheid of onvoldoende capaciteit van het vuilwaterriool op een oppervlaktewaterlichaam te lozen. Een dergelijke algemene en in de tijd onbegrensde uitzondering op de voorkeursroute moet worden gezien in de context van het begin van het saneringstraject. Omdat de omvang (volume) van de lozingen in die periode nog hoog was en de glastuinbouwgebieden grotendeels niet of niet voldoende waren gerioleerd, stond het besluit ook lozingen op het oppervlaktewater toe, als volledige lozing op het vuilwaterriool niet mogelijk was. Uitgangspunt daarbij was wel, dat naarmate het bedrijf groter is en meer loost verplichting tot aansluiting op het vuilwaterriool ook bij een langere afstand van dat riool redelijk is (bijvoorbeeld 200 meter bij een bedrijf van 2 hectare), en dat daar waar de capaciteit van het vuilwaterriool onvoldoende is, een zekere mate van buffering van het afvalwater van de bedrijven kan worden verlangd, om die beperkte capaciteit optimaal te benutten. Vanaf de inwerkingtreding van het Besluit activiteiten leefomgeving is de lozings situatie vanwege andere onderdelen van de saneringsaanpak echter wezenlijk anders zijn. Zo leiden de stapsgewijs dalende emissienormen in 2021 tot veel kleinere omvang van de lozingen, leidt naar verwachting de zuiveringsverplichting mede gelet op de capaciteit van de installaties tot enige buffering van het afvalwater en daarmee spreiding van de lozingen en zijn grote stappen gezet in het rioleren van de glastuinbouwgebieden, zodat aansluiting op het riool voor veel meer bedrijven aan de orde is. Een algemeen geformuleerd en in tijd onbegrensd uitzonderingsartikel past gelet daarop niet bij de uitgangspunten van het Besluit activiteiten leefomgeving, zoals ook in paragraaf 4.8.1 van de nota van toelichting van dat besluit is aangegeven. De aanwezigheid en de capaciteit van de riolering is regionaal bepaald en niet zozeer afhankelijk van de bedrijfssituatie. De consultatieversie ging er daarom van uit dat of en onder welke voorwaarden op een oppervlaktewaterlichaam geloosd kan worden, het best geregeld kan worden met een maatwerkregel in de waterschapverordening, waarin de regel ook kan worden afgestemd op de reden waarom uitzondering nodig is. Zo is het goed denkbaar dat daar waar de riolering onvoldoende capaciteit heeft lozing pas na een bepaalde mate van bufferen wordt toegestaan, terwijl bij afwezigheid van de riolering en lozing op het oppervlaktewater soms juist spreiding van de lozing wenselijk kan zijn om piekbelasting van het oppervlaktewater te

voorkomen. In gebieden waar gekozen is voor collectieve zuivering of riolering met voldoende capaciteit aanwezig is ligt het bieden van een uitzondering in het geheel niet voor de hand. Om geen gat in de regels te laten ontstaan op het moment van inwerkingtreding is in de consultatieversie via de bruidsschat voorzien in overgangsrecht. De gedachte was daarbij, dat de waterschappen deze algemeen geformuleerde bruidsschatregels ofwel gaandeweg de voortgang van de saneringsaanpak schrappen, omdat lozen op het oppervlaktewater conform de uitgangspunten van het beleid beëindigd kan worden, ofwel, daar waar blijvend lozen wenselijk is en ook in overeenstemming is te brengen met de doelen van de Kaderrichtlijn water waterkwaliteitsdoeltellingen, op de problematiek van het specifieke gebied toespitsen en concretiseren. Naar aanleiding van de consultatie is besloten de regels voor het lozen dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het Besluit activiteiten leefomgeving plaatsvond niet in de bruidsschat, maar als overgangsrecht in het Besluit activiteiten leefomgeving op te nemen. Dit is in paragraaf 9.3.1 verder toegelicht.

Als de specifieke omstandigheden van het geval daar aanleiding toe geven, kan bij maatwerkregel of maatwerkvoorschrift worden bepaald dat degene die de activiteit verricht via een andere lozingsroute mag lozen. Het bevoegd gezag dat het maatwerk stelt, kan een ander bevoegd gezag zijn dan het bevoegd gezag voor de controle op de naleving op het eerste lid. Lozen in het vuilwaterriool is een milieubelastende activiteit waarvoor de gemeente bevoegd gezag is, maar de waterbeheerder kan bijvoorbeeld bepalen dat lozen in het oppervlaktewater is toegestaan, waardoor het lozen een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam wordt. De waterbeheerder kan het gebod om te lozen in het vuilwaterriool niet opheffen. In het tweede lid is daarom geregeld dat wanneer een alternatieve route via een maatwerkvoorschrift of maatwerkregel is toegestaan, het niet meer verplicht is gebruik te maken van de voorkeursroute, maar er wel nog gebruik van mag worden gemaakt. Dit lid is van overeenkomstige toepassing op vergunningvoorschriften.

Artikel 4.791c (nieuw) Bal

Eerste en tweede lid

In het eerste en tweede lid van dit artikel is de verplichting tot het gebruik van natriumarm gietwater en recirculeren van drainwater opgenomen. Daarmee geldt voor lozen vanuit substraatteelt in relatie tot meststoffen een combinatie van middelvoorschriften (hemelwaterbassin en recirculatie) en een doelvoorschrift voor stikstof. Uitgangspunt van het Besluit activiteiten leefomgeving is dat er voor een bepaald aspect, in dit geval het lozen van stikstof, slecht één regulerende norm geldt, bij voorkeur een doelvoorschrift waarmee degene die de activiteit verricht zelf kan bepalen hoe hij zijn bedrijfsvoering inricht. Bij het lozen van drainwater zijn middelvoorschriften (de verplichting van een gietwatervoorziening en een recirculatieplicht) naast het doelvoorschrift in artikel 4.791e opgenomen.

Derde lid

Dit lid bevat een tweetal uitzonderingen van de verplichtingen genoemd in het eerste en tweede lid. Deze uitzonderingen hebben te maken met de doelmatigheid van de in die leden opgenomen verplichtingen. Een hemelwateropvangvoorziening, het rekening houden met het natriumgehalte van het afvalwater en de recirculatie zijn niet verplicht, als ook zonder deze voorzieningen de vracht aanwezige stikstof per hectare teeltoppervlak per jaar in het te lozen drainwater niet meer bedraagt dan 25 kilogram. Bij kleine bedrijven (bedrijven met een glasoppervlak kleiner dan 2.500 vierkante meter) zal de situatie, dat de verplichting van een hemelwateropvangvoorziening, het rekening houden met het natriumgehalte van het afvalwater en recirculatie niet doelmatig is, naar verwachting vaak aan de orde zijn. Om te voorkomen dat in al die gevallen maatwerkvoorschriften moeten worden gesteld, is een uitzondering van deze verplichtingen voor kleine bedrijven opgenomen.

Artikel 4.791d (nieuw) Bal

Bij het telen van gewassen op substraat in een kas is het lozen van afvalwater dat gewasbeschermingsmiddelen bevat niet toegestaan, tenzij dat afvalwater wordt gezuiverd. Het gaat zowel om glastuinbouwbedrijven als om bedrijven met 'ondersteunend glas'. Laatstgenoemde bedrijven zijn meestal akkerbouw- of tuinbouwbedrijven waarbij de teelt in de kassen ten dienste staat aan de teelt van gewassen in de open lucht. De teelt in een kas ondersteunt de bedrijfsvoering van deze bedrijven, doordat de kas wordt gebruikt voor bijvoorbeeld de opkweek van planten.

Zuivering van het te lozen afvalwater kan voor bedrijven met (een relatief klein oppervlakte) ondersteunend glas relatief hoge kosten met zich meebrengen. De lozing op een vuilwaterriool vanuit die kassen kan echter vaak worden vermeden. Bij teelt in potten op de grond kan bijvoorbeeld na afstemming van de watergift op de gewasbehoefte eventueel overtollig water op een vloer of zeil worden opgevangen en volledig worden benut door hergebruik binnen het bedrijf. In die situaties zal een opvangvoorziening voor dat water nodig zijn.

Zuivering kan op dit moment plaatsvinden door ozonisatie van het afvalwater dat gewasbeschermingsmiddelen bevat, of door toepassing van waterstofperoxide in combinatie met een behandeling met ultraviolet licht. Het zuiveringsrendement kan worden verhoogd door gebruik van een koolfilter. In theorie kan daardoor vrijwel een nullozing van gewasbeschermingsmiddelen worden gerealiseerd. Het voorschrift gaat echter uit van een zuiveringsrendement van ten minste 95%. Het zuiveringsrendement van de zuiveringsvoorziening wordt bepaald volgens het Meetprotocol voor het testen van het zuiveringsrendement van zuiveringsinstallaties glastuinbouw van 1 juli 2017.

De zuiveringstechnieken met waterstofperoxide, ozon en actieve koolstof zijn werkzaam voor het verwijderen van werkzame stoffen in gewasbeschermingsmiddelen die bestaan uit organische verbindingen. Dit zijn de werkzame stoffen, zoals bedoeld in de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden, waarbij de term 'organisch' aansluit bij dat begrip in de organische chemie. De zuiveringsplicht is niet bedoeld voor anorganische stoffen zoals metalen en evenmin voor micro-organismen die als werkzame stoffen worden ingezet; de zuiveringsvoorzieningen zijn daarvoor technisch niet geschikt. Overigens leidt het gebruik van anorganische stoffen voor zover bekend niet of beperkt tot normoverschrijdingen, zodat een algemene zuiveringsverplichting voor deze stoffen niet aan de orde is.

De benodigde capaciteit van een zuiveringsvoorziening hangt af van de aangeboden hoeveelheid te zuiveren afvalwater. De hoeveelheid afvalwater verschilt op dit moment sterk tussen bedrijven, ook als zij op vergelijkbare locaties zijn gevestigd en vergelijkbare gewassen telen. Hoe groter de hoeveelheid, hoe groter de benodigde capaciteit en hoe hoger de vaste en variabele

zuiveringskosten. Zowel de vaste als de variabele kosten kunnen daarom aanzienlijk worden verlaagd, als bedrijven de hoeveelheid te zuiveren en te lozen afvalwater minimaliseren.

De zuiveringsverplichting is bedoeld voor het afvalwater van het bedrijf, voor zover het gewasbeschermingsmiddelen bevat. Het gaat dan om het drainwater (substraatteelt). Als filters van de waterdoseringsinstallatie met dit afvalwater worden gespoeld, moet ook het zogenoemde filterspoelwater voorafgaande aan lozing worden gezuiverd.

Als voor het spoelen uitsluitend schoon (hemel)water wordt gebruikt en het filterspoelwater geen gewasbeschermingsmiddelen bevat, is zuivering of hergebruik niet voorgeschreven. Op dit moment wordt aangenomen dat dit afvalwater geen of een verwaarloosbare hoeveelheid gewasbeschermingsmiddelen bevat. Mocht deze aanname onjuist zijn en wel degelijk gewasbeschermingsmiddelen worden geloosd, dan is zuivering of hergebruik wél vereist.

De verplichting tot zuiveren van het afvalwater geldt sinds 1 januari 2018. Als voor zuivering een mobiele installatie wordt gebruikt die afwisselend op meerdere locaties wordt ingezet, maakt die tijdens het zuiveringsproces onderdeel uit van de activiteit. Hoewel een mobiele installatie gewoonlijk door meerdere bedrijven wordt geëxploiteerd, is het geen collectieve zuiveringsvoorziening.

De lozing vanuit een externe zuiveringsvoorziening valt niet onder deze paragraaf. Afhankelijk van waar wordt gezuiverd en op welke wijze kan de lozing wel vallen onder andere paragrafen van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 4.791e (nieuw) Bal

Dit artikel bevat de uitwerking van de emissienorm en gaat uit van emissienormen per gewasgroep. De methodiek gaat uit van een aantal emissiegroepen om te voorkomen dat er een uitgebreide set met emissienormen ontstaat. De verschillende gewassen zijn ingedeeld in een beperkt aantal emissiegroepen met elk een eigen set emissienormen. Gewassen met een vergelijkbare emissie behoren tot dezelfde emissiegroep. Elke teelt is geplaatst in een van de klassen op basis van de emissie die is bepaald naar aanleiding van de tot 2010 gedane emissiemetingen.

De emissienorm geldt voor de lozing van drainwater in een vuilwaterriool, maar ook bij het lozen op een oppervlaktewaterlichaam of via een andere route, wanneer dat gelet op artikel 4.791b, tweede lid, is toegestaan.

De emissienorm is uitgedrukt in kilogram per hectare teeltoppervlak per jaar. De per jaar geloosde hoeveelheid stikstof, die wordt berekend door de jaarlijks geloosde drainwaterhoeveelheid te vermenigvuldigen met het stikstofgehalte in het drainwater, mag deze norm niet te boven gaan. Drainwater kan vanuit de substraatmat of vanuit de opvangput worden bemonsterd. Deze keuze sluit aan bij de bedrijfsvoering van de teler, die gehalten in drainwater ook om bedrijfsmatige redenen bepaalt. De aanpak gaat uit van een relatief constant stikstofgehalte in het drainwater, ervan uitgaande dat voor de teelt een bepaald stikstofgehalte in het voedingswater nodig is. Het is niet in het belang van de teler om te veel of te weinig te geven. Het gehalte in het voedingswater en dus ook in het drainwater is daarom relatief constant.

De emissienormen zijn gebaseerd op de bestaande emissies. De bestaande emissies zijn vastgesteld op basis van de beschikbare praktijkcijfers. Voor de substraatteelten is gekozen voor sturing op het element stikstof en niet op het element fosfor. De reden hiervoor is dat bij de substraatteelten de meststoffen stikstof en fosfor in vaste verhoudingen worden toegediend aan het gewas. Als op de vermindering van de stikstofemissie wordt gestuurd, gaat de fosforemissie door de vaste mengverhouding in gelijke mate omlaag.

Het doelvoorschrift in artikel 4.791e verschilt qua karakter echter van veel andere doelvoorschriften in dit besluit omdat het een norm bevat voor de jaaremisse, waarop handhaving niet op elk moment mogelijk is en controle in belangrijke mate steunt op door de ondernemer zelf aangeleverde gegevens over zowel concentraties in als volume van het drainwater. Daarom zijn bij het lozen van drainwater in artikel 4.791c middelvoorschriften (de verplichting van een gietwatervoorziening en een recirculatieplicht) naast het doelvoorschrift opgenomen.

Dit artikel is een voorzetting van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Na de inwerkingtreding geldt de eerder overeengekomen emissienorm voor 2021 die een onderdeel is van de stapsgewijs dalende normen voor de stikstofemissies vanuit de substraatteelt. In 2024 zal de volgende stap in de verlaging van de emissienormen worden doorgevoerd. Deze emissienormen zijn echter nog niet in het besluit opgenomen. Opname zal later plaatsvinden. Dit biedt ook de mogelijkheid om na een aantal jaren ervaringen met de verplichting van de zuiveringsvoorziening en de inzet van maatwerk op dat punt de verschillende saneringssporen in dit besluit zo nodig meer op elkaar af te stemmen. Om de grenswaarde voor emissie van stikstof te kunnen toetsen blijft de monitoring en registratie voor stikstof hetzelfde als in het verleden.

Artikel 4.791f (nieuw) Bal

Dit artikel bevat de meetverplichting die samenhangt met het lozen van drainwater voor de substraatteelt. De verplichtingen voor het meten geldt ook voor kleine kassen. In lijn met het Activiteitenbesluit milieubeheer zoals dat tot het in werking treden van deze bepaling gold, bevat het vierde lid een bewaartermijn voor de resultaten van de metingen.

Artikel 4.791fa (nieuw) Bal

Dit artikel bevat de rapportageverplichting die samenhangt met het lozen van drainwater voor de substraatteelt. De rapportageplicht geldt voor de emissies van stikstof. Degene die de activiteit verricht rapporteert aan het bevoegd gezag. De rapportage van de emissiegegevens loopt via de Uitvoeringsorganisatie glastuinbouw en milieu (UO). De UO heeft een Programma van eisen Emissierapportage opgesteld. Hiermee wordt voor het bevoegd gezag een jaarlijks overzicht gegenereerd van de bedrijven die emissiegegevens hebben aangeleverd. En per bedrijf wordt een overzicht gegeven van de hoeveelheid geloosd spuiwater, de hoeveelheid stikstof in het geloosde water en de hoeveelheid stikstof die jaarlijks per hectare is geloosd. Uit deze gegevens blijkt, of een bedrijf loost, en zo ja, of een bedrijf aan de emissienormen voldoet. Ook kan uitgaande van deze gegevens een overzicht voor de sector worden gegeven. De verplichtingen voor het rapporteren geldt ook voor kleine kassen. De teler wordt in staat geacht zelf de juistheid en volledigheid van de rapportage te kunnen waarborgen. Uiteraard staat het de teler vrij daarbij een deskundige in te schakelen, maar dit is niet verplicht.

Artikel 4.791g (nieuw) Bal

Artikel 4.791g regelt dat degene die de activiteit verricht een riooltekening beschikbaar moet hebben. Hoe die tekening vormgegeven is, wordt vrijgelaten. De essentie van deze tekening is dat het voor het bevoegd gezag duidelijk wordt hoe het rioolstelsel in elkaar zit en hoe de afvalwaterstromen lopen. Hiermee wordt de mogelijkheid van doelmatige controle van lozingen geborgd. De punten, genoemd onder a, zijn de punten waar het afvalwater voldoet aan lozingseisen. De lozingsroutes, genoemd onder c, zijn de voorgeschreven lozingsroutes, bedoeld in artikel 4.792b van het Besluit activiteiten leefomgeving, of in eventueel maatwerk.

Artikel 4.791ga (nieuw) Bal

Artikel 4.791ga bevat overgangsrecht voor op oppervlaktewater lozen van afvalwater dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het Besluit activiteiten leefomgeving plaatsvond in overeenstemming met artikel 3.63 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Met dit artikel wordt

voor dat lozen het afwijken van de voorgeschreven lozingsroute algemeen geregeld. Het overgangsrecht geldt tot 1 januari 2027, tenzij al op een eerder moment volledig lozen op het vuilwaterriool mogelijk wordt. In die onder a) en b) omschreven gevallen moet lozen eerder worden gestaakt. Het overgangsrecht in het eerste lid eindigt dus zodra aan het tweede lid wordt voldaan.

Het overgangsrecht geldt niet voor lozen dat na inwerkingtreding van het Besluit activiteiten leefomgeving aanvangt. Als bij dergelijk lozen afwijken van de lozingsroute nodig en aanvaardbaar zou zijn moet daarin door middel van een maatwerkregel of maatwerkvoorschrift worden voorzien. Dat geldt ook voor eventueel voortzetten van bestaand lozen na 1 januari 2027.

Onderdeel MT (§ 4.77 (nieuw) Bal)

Artikel 4.791h (nieuw) Bal

Deze paragraaf gaat over het lozen van drainagewater afkomstig van het telen van gewassen in een kas op materiaal dat in verbinding staat met de ondergrond. Drainagewater is het water dat door een stelsel van buizen (drainagesysteem) onder het teeltoppervlak wordt afgevoerd. Het water bestaat uit voedingswater dat bij de teelt in de grond niet is opgenomen door het gewas en, afhankelijk van de ligging, uit bedrijfsvreemd water, afkomstig van kwel of het doorsijpelen van water door de bodem naar het grondwater (inzijging). De paragraaf gaat ook over het lozen van spoelwater van filters dat gewasbeschermingsmiddelen bevat van een waterdoseringsinstallatie. Als geen sprake is van het lozen van drainagewater, is deze paragraaf niet van toepassing.

Artikel 4.791i (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

Artikel 4.791i regelt dat het drainagewater afkomstig van het telen van gewassen in een kas op materiaal dat in verbinding staat met de ondergrond, niet mag worden geloosd voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Het betreft in beginsel een eenmalige melding, niet bedoeld is dat elke keer voordat drainagewater of spoelwater wordt geloosd gemeld hoeft te worden. Door de melding geeft de tuinder aan dat er lozingen van drainagewater en spoelwater vrijkomen. Zie voor de uitleg over het instrument melding paragraaf 3.5 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving.

Bij deze melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 2.17 het Besluit activiteiten leefomgeving gevoegd.

Uit het tweede lid volgt dat niet hoeft te worden gemeld als de activiteit vergunningplichtig is. Het bevoegd gezag beschikt dan via de aanvraag van de omgevingsvergunning al over de relevante informatie. Omdat paragraaf 3.6.2 (glastuinbouwbedrijf) van het Besluit activiteiten leefomgeving, waar vanuit wordt verwezen naar deze paragraaf, zelf geen vergunningplicht bevat zou hiervan alleen sprake kunnen zijn als het telen van gewassen in een kas onderdeel zou zijn van een grotere vergunningplichtige activiteit. Dit zal zich in de praktijk echter nauwelijks voordoen.

Artikel 4.791j (nieuw) Bal

Eerste lid

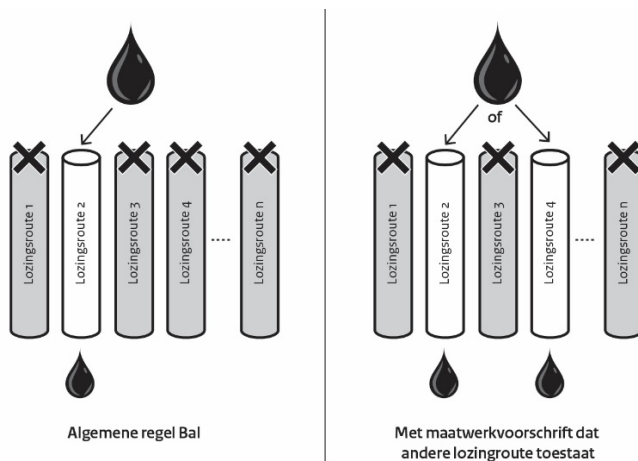
Het eerste lid geeft aan dat het afvalwater afkomstig van het telen van gewassen in een kas op materiaal dat in verbinding staat met de ondergrond wordt geloosd in een vuilwaterriool. Er is geen plicht om dit afvalwater te lozen, maar als geloosd wordt moet dat via de voorgeschreven route. Het gaat hier immers alleen om het 'te lozen' afvalwater; afvalwater kan ook worden afgevoerd naar een verwerker of opnieuw worden gebruikt.

Tweede lid

Van de voorkeursroute in het eerste lid kan bij maatwerk worden afgeweken. In tegenstelling tot het Activiteitenbesluit milieubeheer is er in het Besluit activiteiten leefomgeving niet voor gekozen een voor onbepaalde tijd geldend voorschrift op te nemen dat in algemene zin de mogelijkheid biedt bij afwezigheid of onvoldoende capaciteit van het vuilwaterriool op een oppervlaktewaterlichaam te lozen. Een dergelijke algemene en in de tijd onbegrensde uitzondering op de voorkeursroute moet worden gezien in de context van het begin van het saneringstraject. Omdat de omvang (volume) van de lozingen in die periode nog hoog was, de glastuinbouwgebieden grotendeels niet of niet voldoende waren gerioleerd en er geen verplichting was om het drainagewater te verzamelen en te zuiveren stond het besluit ook lozingen op het oppervlaktewater toe, als volledige lozing op het vuilwaterriool niet mogelijk was. Uitgangspunt daarbij was wel, dat naarmate het bedrijf groter is en meer loost verplichting tot aansluiting op het vuilwaterriool ook bij een langere afstand van dat riool redelijk is (bijvoorbeeld 200 meter bij een bedrijf van 2 hectare), en dat daar waar de capaciteit van het vuilwaterriool onvoldoende is, een zekere mate van buffering van het afvalwater van de bedrijven kan worden verlangd, om die beperkte capaciteit optimaal te benutten. Na de inwerkingtreding van het Besluit activiteiten leefomgeving is de lozings situatie vanwege andere onderdelen van de saneringsaanpak echter wezenlijk anders zijn. Zo zijn grote stappen gezet in het rioleren van de glastuinbouwgebieden, zodat aansluiting op het riool voor veel meer bedrijven aan de orde is, en is voor drainagewater dat gewasbeschermingsmiddelen bevat een verplichting om te zuiveren opgenomen, wat er impliciet toe leidt dat drainagewater moet worden verzameld. Een algemeen geformuleerd en in tijd onbegrensd uitzonderingsartikel past gelet daarop niet bij de uitgangspunten van het Besluit activiteiten leefomgeving, zoals ook in paragraaf 4.8.1 van de nota van toelichting van dat besluit is aangegeven. De aanwezigheid en de capaciteit van de riolering is regionaal bepaald en niet zozeer afhankelijk van de bedrijfssituatie. De consultatieversie ging er daarom van uit dat de vraag of en onder welke voorwaarden op een oppervlaktewaterlichaam geloosd kan worden, het best geregeld kan worden met een maatwerkregel in de waterschapverordening, waarin de regel ook kan worden afgestemd op de reden waarom uitzondering nodig is. Zo is het goed denkbaar dat daar waar de riolering onvoldoende capaciteit heeft lozing pas na een bepaalde mate van bufferen wordt toegestaan, terwijl bij afwezigheid van de riolering en lozing op het oppervlaktewater soms juist spreiding van de lozing wenselijk kan zijn om piekbelasting van het oppervlaktewater te voorkomen. In gebieden waar gekozen is voor collectieve zuivering of riolering met voldoende capaciteit aanwezig is ligt het bieden van een uitzondering in het geheel niet voor de hand. Om geen gat in de regels te laten ontstaan op het moment van inwerkingtreding is in de consultatieversie via de bruidsschat voorzien in overgangsrecht. De gedachte was daarbij, dat de waterschappen deze algemeen geformuleerde bruidsschatregels ofwel gaandeweg de voortgang van de saneringsaanpak schrappen, omdat lozen op oppervlaktewater conform de uitgangspunten van het beleid beëindigd kan worden, ofwel, daar waar blijvend lozen wenselijk is en ook in overeenstemming is te brengen met de doelen van de Kaderrichtlijn water waterkwaliteitsdoeltellingen, op de problematiek van het specifieke gebied toespitsen en concretiseren. Naar aanleiding van de consultatie is besloten de regels niet in de bruidsschat, maar als overgangsrecht in het Besluit activiteiten leefomgeving op te nemen. Dit is in paragraaf 9.3.1 verder toegelicht.

Als de specifieke omstandigheden van het geval daar aanleiding toe geven, kan bij maatwerkregel of maatwerkvoorschrift worden bepaald dat degene die de activiteit verricht via een andere lozingsroute mag lozen. Het bevoegd gezag dat het maatwerk stelt, kan een ander bevoegd gezag zijn dan het bevoegd gezag voor de controle op de naleving op het eerste lid. Lozen in het vuilwaterriool is een milieubelastende activiteit waarvoor de gemeente bevoegd gezag is, maar de waterbeheerder kan bijvoorbeeld bepalen dat lozen in het oppervlaktewater is toegestaan, waardoor het lozen een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam wordt. De waterbeheerder kan het gebod om te lozen in het vuilwaterriool niet opheffen. In het tweede lid is daarom geregeld dat wanneer een alternatieve route via een maatwerkvoorschrift of maatwerkregel is toegestaan,

het niet meer verplicht is gebruik te maken van de voorkeursroute, maar er wel nog gebruik van mag worden gemaakt. Dit lid is van overeenkomstige toepassing op vergunningvoorschriften.

Artikel 4.791k (nieuw) Bal

Bij het telen van gewassen in een kas is het lozen van afvalwater dat gewasbeschermingsmiddelen bevat niet is toegestaan tenzij dat afvalwater wordt gezuiverd. Het gaat zowel om glastuinbouwbedrijven als om bedrijven met 'ondersteunend glas'. Laatstgenoemde bedrijven zijn meestal akkerbouw- of tuinbouwbedrijven waarbij de teelt in de kassen ten dienste staat aan de teelt van gewassen in de open lucht. De teelt in een kas ondersteunt de bedrijfsvoering van deze bedrijven, doordat de kas wordt gebruikt voor bijvoorbeeld de opkweek of overwintering van planten.

Zuivering van het te lozen afvalwater kan voor bedrijven met (een relatief klein oppervlakte) ondersteunend glas relatief hogere kosten met zich meebrengen. De lozing op een oppervlaktewaterlichaam of het vuilwaterriool vanuit die kassen kan echter vaak worden vermeden door de watergift af te stemmen op de gewasbehoefte. Om die behoefte aan te tonen, kan veelal gebruik worden gemaakt van vochtsensoren in de bodem. Ook in een teelt los van de grond (teelt op substraat) kan lozing vaak worden vermeden. Bij teelt in potten op de grond kan bijvoorbeeld na afstemming van de watergift op de gewasbehoefte eventueel overtollig water op een vloer of zeil worden opgevangen en volledig nuttig worden hergebruikt binnen het bedrijf. In die situaties zal een opvangvoorziening voor dat water nodig zijn.

Zuivering kan plaatsvinden door ozonisatie van het afvalwater dat gewasbeschermingsmiddelen bevat, of door toepassing van waterstofperoxide in combinatie met een behandeling met ultraviolet licht. Het zuiveringsrendement kan worden verhoogd door gebruik van een koolfilter. In theorie kan daardoor vrijwel een nullozing van gewasbeschermingsmiddelen worden gerealiseerd. Het voorschrift gaat echter uit van een zuiveringsrendement van ten minste 95%. Het zuiveringsrendement van de zuiveringsvoorziening wordt bepaald volgens het Meetprotocol voor het testen van het zuiveringsrendement van zuiveringsinstallaties glastuinbouw van 1 juli 2017.

De bovengenoemde voorbeelden van zuiveringstechnieken met waterstofperoxide, ozon en actieve koolstof verwijderen werkzame stoffen in gewasbeschermingsmiddelen die bestaan uit organische verbindingen. Dit zijn de werkzame stoffen, zoals bedoeld in de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden, waarbij de term 'organisch' aansluit bij dat begrip in de organische chemie. De zuiveringsplicht is niet bedoeld voor anorganische stoffen zoals metalen en evenmin voor micro-organismen die als werkzame stoffen worden ingezet; de zuiveringsvoorzieningen zijn daarvoor technisch niet geschikt. Overigens leidt het gebruik van anorganische stoffen voor zover bekend

niet of beperkt tot normoverschrijdingen, zodat een zuiveringsverplichting voor deze stoffen niet aan de orde is.

De benodigde capaciteit van een zuiveringsvoorziening hangt af van de aangeboden hoeveelheid te zuiveren afvalwater. De hoeveelheid afvalwater verschilt op dit moment sterk tussen bedrijven, ook als zij op vergelijkbare locaties zijn gevestigd en vergelijkbare gewassen telen. Hoe groter de hoeveelheid, hoe groter de benodigde capaciteit en hoe hoger de vaste en variabele zuiveringskosten. Zowel de vaste als de variabele kosten kunnen daarom aanzienlijk worden verlaagd, als bedrijven de hoeveelheid te zuiveren en te lozen afvalwater minimaliseren.

De zuiveringsverplichting is bedoeld voor het afvalwater van het bedrijf, voor zover het gewasbeschermingsmiddelen bevat. Het gaat dan om het drainagewater. Als filters van de waterdoseringsinstallatie met dit afvalwater worden gespoeld, moet ook het zogenoemde filterspoelwater voorafgaande aan lozing worden gezuiverd.

Als voor het spoelen uitsluitend schoon (hemel)water wordt gebruikt en het filterspoelwater geen gewasbeschermingsmiddelen bevat, is zuivering of hergebruik niet voorgeschreven. Op dit moment wordt aangenomen dat dit afvalwater geen of een verwaarloosbare hoeveelheid gewasbeschermingsmiddelen bevat. Mocht deze aanname onjuist zijn en wel degelijk gewasbeschermingsmiddelen worden geloosd, dan is zuivering of hergebruik wél vereist.

De verplichting tot zuiveren van het afvalwater geldt sinds 1 januari 2018. Als voor zuivering een mobiele installatie wordt gebruikt die afwisselend op meerdere locaties wordt ingezet, maakt die tijdens het zuiveringsproces onderdeel uit van de activiteit. Hoewel een mobiele installatie gewoonlijk door meerdere bedrijven wordt geëxploiteerd, is het geen collectieve zuiveringsvoorziening. Een (collectieve) zuivering moet plaatsvinden vóórdat het afvalwater wordt geloosd op een vuilwaterriool, tenzij de gewasbeschermingsmiddelen uit het stedelijk afvalwater worden gezuiverd door het waterschap.

Het is mogelijk dat in situaties met veel kwel en inzijging zuivering van het drainagewater niet doelmatig is. Bedrijven kunnen dan een maatwerkvoorschrift aanvragen om van het voorschrift af te wijken. Er is een protocol ontwikkeld voor het beoordelen van dergelijke situaties.

De lozing vanuit een externe zuiveringsvoorziening valt niet onder deze paragraaf. Afhankelijk van waar wordt gezuiverd en op welke wijze kan de lozing wel vallen onder andere paragrafen van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Het Activiteitenbesluit milieubeheer kende ook een middelvoorschrift in de vorm van een hemelwateropvangvoorziening en recirculatievoorziening en een gebruiksnorm voor totaal stikstof en totaal fosfaat. Daarnaast bevat het Activiteitenbesluit milieubeheer het voorschrift dat de hoeveelheden toe te dienen meststoffen zijn afgestemd op de behoefte van het gewas. Dit is in het kader van het Besluit activiteiten leefomgeving onderdeel van de zorgplicht en niet meer in afzonderlijke regels ondergebracht.

Artikel 4.7911 (nieuw) Bal

Eerste lid

In het eerste lid van dit artikel wordt de verplichting tot het gebruiken van een gietwatervoorziening opgenomen.

Tweede lid

In het tweede lid van dit artikel wordt een recirculatieplicht opgenomen.

Recirculatie van drainagewater is een maatregel die met het oog op de beperking van de emissie van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen is opgenomen.

Derde en vierde lid

Het derde en vierde lid bevatten in navolging van het Activiteitenbesluit milieubeheer de verplichting om de toegediende hoeveelheid totaal stikstof en totaal fosfor af te stemmen op de behoefte van het gewas, waarbij in ieder geval de in het besluit opgenomen gebruiksnormen niet worden overschreden.

Deze verplichtingen brengen in samenhang met de artikelen over meten en berekenen en registreren relatief hoge administratieve lasten met zich mee.

Vijfde lid

De bodem wordt gestoomd om deze te ontsmetten van ziekten. Vervolgens wordt de bodem doorgespoeld. Daarvoor mag dan ten hoogste 3000 m³ water per hectare gestoomde bodem worden gebruikt.

Zesde lid

Dit lid bevat een uitzondering van de verplichtingen genoemd in het eerste en tweede lid. Een hemelwateropvangvoorziening, het rekening houden met het natriumgehalte van het afvalwater en de recirculatie zijn niet verplicht bij kleine bedrijven (bedrijven met een glasoppervlak kleiner dan 2.500 vierkante meter). Bij deze bedrijven zal de situatie, dat de verplichting van een hemelwateropvangvoorziening, het rekening houden met het natriumgehalte van het afvalwater en recirculatie niet doelmatig is, naar verwachting vaak aan de orde zijn. Daarom is een uitzondering van deze verplichtingen voor kleine bedrijven opgenomen.

Artikelen 4.791m, 4.791n en 4.791o (nieuw) Bal

Deze artikelen bevatten de meet-, registratie- en rapportageverplichtingen die samenhangen met het lozen van drainwater voor de grondgebonden teelt. De rapportageplicht geldt voor de emissies van stikstof. Degene die de activiteit verricht rapporteert aan het bevoegd gezag. De rapportage van de emissiegegevens loopt via de Uitvoeringsorganisatie glastuinbouw en milieu (UO). De UO heeft een Programma van eisen Emissierapportage opgesteld. Hiermee wordt voor het bevoegd gezag een jaarlijks overzicht gegenereerd van de bedrijven die emissiegegevens hebben aangeleverd. Per bedrijf wordt een overzicht gegeven van de hoeveelheid geloosd spuiwater, de hoeveelheid stikstof in het geloosde water en de hoeveelheid stikstof die jaarlijks per hectare is geloosd. Uit deze gegevens blijkt, of een bedrijf loost, en zo ja, of een bedrijf aan de emissienormen voldoet. Ook kan uitgaande van deze gegevens een overzicht voor de sector worden gegeven. De meet- en registratiegegevens moeten vijf jaar worden bewaard.

De verplichtingen voor het meten en rapporteren geldt ook voor kleine kassen. De teler wordt in staat geacht zelf de juistheid en volledigheid van de rapportage te kunnen waarborgen. Uiteraard staat het de teler vrij daarbij een deskundige in te schakelen, maar dit is niet verplicht. Apparatuur die nodig is om te voldoen aan de meet- en registratieverplichting moet als onderdeel van de zorgplicht in goede staat van onderhoud verkeren.

Artikel 4.791p (nieuw) Bal

Artikel 4.791p regelt dat degene die de activiteit verricht een riooltekening beschikbaar moet hebben. Hoe die tekening vormgegeven is, wordt vrijgelaten. De essentie van deze tekening is dat het voor het bevoegd gezag duidelijk wordt hoe het rioolstelsel in elkaar zit en hoe de afvalwaterstromen lopen. Hiermee wordt de mogelijkheid van doelmatige controle van lozingen

geborgd. De punten, genoemd onder a, zijn de punten waar het afvalwater voldoet aan lozingseisen. De lozingsroutes, genoemd onder c, zijn de voorgeschreven lozingsroutes, bedoeld in artikel 4.791j van het Besluit activiteiten leefomgeving, of in eventueel maatwerk.

Artikel 4.791pa (nieuw) Bal

Artikel 4.791ga bevat overgangsrecht voor op oppervlaktewater lozen van afvalwater dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het Besluit activiteiten leefomgeving plaatsvond in overeenstemming met artikel 3.63 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Met dit artikel wordt voor dat lozen het afwijken van de voorgeschreven lozingsroute algemeen geregeld. Het overgangsrecht geldt tot 1 januari 2027, tenzij al op een eerder moment volledig lozen op het vuilwaterriool mogelijk wordt. In die onder a) en b) omschreven gevallen moet lozen eerder worden gestaakt. Het overgangsrecht in het eerste lid eindigt dus zodra aan het tweede lid wordt voldaan.

Het overgangsrecht geldt niet voor lozen dat na inwerkingtreding van het Besluit activiteiten leefomgeving aanvangt. Als bij dergelijk lozen afwijken van de lozingsroute nodig en aanvaardbaar zou zijn moet daarin door middel van een maatwerkregel of maatwerkvoorschrift worden voorzien. Dat geldt ook voor eventueel voortzetten van bestaand lozen na 1 januari 2027.

Onderdeel MU (§ 4.78 (nieuw) Bal)

Artikel 4.791q (nieuw) Bal

In de paragrafen 4.76 en 4.77 wordt het lozen van drainwater, drainagewater en het filterspoelwater geregeld, maar de glastuinbouw kent nog meer afvalwaterstromen, waarvan sommige gewasbeschermingsmiddelen bevatten en andere bij normale bedrijfsvoering niet. Deze paragraaf heeft betrekking op condenswater afkomstig van condensvorming aan de binnenzijde van de kas dat, als gewasbeschermingsmiddelen in de kas worden toegepast, hoge gehalten aan die gewasbeschermingsmiddelen kan bevatten. Dit condenswater kan langs twee routes tot een lozing leiden. Aan de binnenkant van de kas wordt het condenswater vaak via condensgootjes verzameld, waardoor de vraag aan de orde is hoe met dit verzamelde condenswater om te gaan. Om onnodig lozen van gewasbeschermingsmiddelen te voorkomen kan dit als gietwater worden ingezet.

Afhankelijk van de constructie van de kas kan condenswater ook in het hemelwaterafvoersysteem terecht komen. In dat geval wordt het condenswater gemengd met hemelwater van de buitenkant van de kas, en kan langs die weg tot verontreiniging van het oppervlaktewater leiden als het hemelwater daarop wordt geloosd. Dit condenswater dat door condensvorming ontstaat aan de binnenzijde van de kas en via het hemelwaterafvoersysteem wordt afgevoerd valt ook onder de omschrijving 'afvalwater uit een hemelwatersysteem van een kas' en daarmee onder het toepassingsbereik.

Deze paragraaf is daarom van toepassing op beide routes: het lozen uit een hemelwatersysteem van een kas en het lozen van condenswater afkomstig van de binnenzijde van de kas.

Artikel 4.791r (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

Artikel 4.791r regelt dat het afvalwater uit een hemelwatersysteem van een kas en het condenswater afkomstig van de binnenzijde van de kas, niet mag worden geloosd voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Zie voor de uitleg over het instrument melding paragraaf 3.5 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving.

Bij deze melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 2.17 het Besluit activiteiten leefomgeving gevoegd.

Uit het tweede lid volgt dat niet hoeft te worden gemeld als de activiteit vergunningplichtig is. Het bevoegd gezag beschikt dan via de aanvraag van de omgevingsvergunning al over de relevante informatie.

Artikel 4.791s (nieuw) Bal

De verplichting van het eerste lid heeft betrekking op situaties waarin condenswater in het hemelwaterafvoersysteem kan geraken (zie eerste lid in samenhang met tweede lid, onder b). Dit condenswater komt in het hemelwaterafvoersysteem en zal vooral het eerste regenwater dat afspoelt wanneer het gaat regenen verontreinigen. Als een hemelwaterbassin aanwezig en niet volledig gevuld is komt dit eerste hemelwater in het hemelwaterbassin en wordt daaruit ingezet bij recirculatie. Zolang er geen overstort is wordt lozing van gewasbeschermingsmiddelen uit het hemelwaterbassin in beginsel voorkomen. Wanneer vooral bij langduriger neerslag het hemelwaterbassin echter volledig gevuld is en nog steeds hemelwater wordt aangevoerd zouden bij overstort vanuit het hemelwaterbassin de gewasbeschermingsmiddelen deels alsnog in het oppervlaktewater geraken. Dat wordt voorkomen door een overstortvoorziening voorafgaand aan het hemelwaterbassin te verplichten. Het water dat daar vrijkomt zal over het algemeen lagere gehalten aan gewasbeschermingsmiddelen bevatten dan in het hemelwaterbassin omdat van een overstort over het algemeen pas sprake is als het langduriger regent en het condenswater uit het hemelwaterafvoersysteem al naar het hemelwaterbassin is afgevoerd. De maatregel is al vanaf de inwerkingtreding van het Lozingenbesluit Wvo glastuinbouw onderdeel van de saneringsaanpak.

Artikel 4.791t (nieuw) Bal

Door gewasbeschermingsmiddelen verontreinigd condenswater van de binnenkant van de kas mag niet worden geloosd. Het kan wel ingezet worden voor de gietwatervoorziening.

Artikel 4.791u (nieuw) Bal

Artikel 4.791u regelt dat degene die de activiteit verricht een riooltekening beschikbaar moet hebben. Hoe die tekening vormgegeven is, wordt vrijgelaten. De essentie van deze tekening is dat het voor het bevoegd gezag duidelijk wordt hoe het rioolstelsel in elkaar zit en hoe de afvalwaterstromen lopen. Hiermee wordt de mogelijkheid van doelmatige controle van lozingen geborgd.

Onderdelen MV tot en met MX (artikelen 4.798, 4.806 en 4.807 Bal)

Dit zijn wetstechnische aanpassingen.

Onderdeel MY (artikel 4.808 Bal) [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

Het tweede lid, onder c, bevat een verwijzing naar de ministeriële regeling, zodat helder is dat er ook relevante regels in de ministeriële regeling staan. De verwijzing is als een vorm van service bedoeld. De formulering wordt gewijzigd zodat alle 'servicebepalingen' in het Besluit activiteiten leefomgeving op dezelfde wijze zijn geformuleerd. Het artikel bevat geen juridische grondslag voor de regels in de ministeriële regeling. Die grondslag zit in de Omgevingswet.

Onderdeel MZ (artikel 4.817 Bal)

Dit artikel bevat een verwijzing naar de ministeriële regeling, zodat helder is dat er ook relevante regels in de ministeriële regeling staan. De verwijzing is als een vorm van service bedoeld. De formulering wordt gewijzigd zodat alle 'servicebepalingen' in het Besluit activiteiten leefomgeving op dezelfde wijze zijn geformuleerd. Het artikel bevat geen juridische grondslag voor de regels in de ministeriële regeling. Die grondslag zit in de Omgevingswet.

Onderdeel NA (artikel 4.820 Bal)

Aan dit artikel wordt een nieuw vierde lid toegevoegd. Concreet houdt dit lid in dat niet aan de emissiegrenswaarde, bedoeld in het eerste lid, behoeft te worden voldaan als een uitloop aanwezig is die gezien wordt als bruikbare oppervlakte voor de dieren volgens het Besluit houders van dieren. Een vergelijkbare bepaling staat momenteel in bijlage 1 bij de Regeling ammoniak en veehouderij.

Onderdeel NB (artikel 4.821 Bal)

Het eerste lid bevat een verwijzing naar de ministeriële regeling, zodat helder is dat er ook relevante regels in de ministeriële regeling staan. De verwijzing is als een vorm van service bedoeld. De formulering wordt gewijzigd zodat alle 'servicebepalingen' in het Besluit activiteiten leefomgeving op dezelfde wijze zijn geformuleerd. Het artikel bevat geen juridische grondslag voor de regels in de ministeriële regeling. Die grondslag zit in de Omgevingswet.

Onderdeel NC (artikel 4.823 Bal)

Dit artikel bevat een verwijzing naar de ministeriële regeling, zodat helder is dat er ook relevante regels in de ministeriële regeling staan. De verwijzing is als een vorm van service bedoeld. De formulering wordt gewijzigd zodat alle 'servicebepalingen' in het Besluit activiteiten leefomgeving op dezelfde wijze zijn geformuleerd. Het artikel bevat geen juridische grondslag voor de regels in de ministeriële regeling. Die grondslag zit in de Omgevingswet.

Onderdeel ND (artikel 4.824 Bal)

In artikel 4.824 wordt geregeld dat de emissies van een innovatieve stal moeten worden gemeten, zodat kan worden vastgesteld welke emissiereductie wordt bereikt met het huisvestingssysteem of de aanvullende techniek. Deze emissiefactor of dit reductiepercentage komt overeen met de gemeten emissiereductie. In de situatie dat een veehouder een innovatief huisvestingssysteem of aanvullende techniek wil gebruiken dat al op meerdere locaties is of wordt bemeaten, kan het bevoegd gezag besluiten af te zien van de meetverplichting. In een maatwerkvoorschrift of vergunningvoorschrift wordt dan bepaald dat in afwijking van artikel 4.824 niet gemeten hoeft te worden. Doordat is voorgeschreven dat de metingen moeten worden verricht volgens de bij Omgevingsregeling gestelde regels kunnen de meetgegevens ook worden gebruikt om uiteindelijk een emissiefactor voor het huisvestingssysteem of een reductiepercentage voor de aanvullende techniek op te nemen in de Omgevingsregeling.

Een innovatieve stal kan bestaan uit een nieuw huisvestingssysteem of een nieuwe aanvullende techniek. Een nieuw huisvestingssysteem past onder geen enkele bestaande beschrijving van een huisvestingssysteem in de Omgevingsregeling en valt daarmee onder de restcategorie 'overig huisvestingssystemen' in die regeling. Voor overige huisvestingssystemen geldt op grond van de Omgevingsregeling een hoge emissiefactor. Onder de categorie overige huisvestingssystemen vallen naast de nieuwe huisvestingssystemen ook oude niet-emissiearme huisvestingssystemen waarvoor geen systeembeschrijvingen in de Omgevingsregeling zijn opgenomen.

Het bevoegd gezag kan bij een nieuw huisvestingssysteem bij maatwerkvoorschrift of vergunningvoorschrift afwijken van de emissiefactor voor de categorie overige huisvesting. Er wordt een emissiefactor toegekend die gebaseerd is op de inschatting van de emissiereductie van het nieuwe huisvestingssysteem. Uit artikel 4.824, eerste lid, volgt dat er een meetverplichting geldt om te controleren of deze inschatting juist is.

Een nieuwe aanvullende techniek, die niet in de ministeriële regeling is opgenomen kent een reductiepercentage van nul. Zo'n nieuwe aanvullende techniek heeft pas effect op de te berekenen emissie per dierplaats als het bevoegd gezag er bij maatwerk een reductiepercentage aan heeft

toegekend op basis van de inschatting van de emissiereductie. Uit artikel 4.824, tweede lid, volgt dat er ook dan een meetverplichting geldt om te controleren of deze inschatting juist is

De mogelijkheid om bij maatwerk af te wijken van een emissiefactor of een reductiepercentage in de Omgevingsregeling kan in principe ook worden gebruikt bij huisvestingssystemen die niet innovatief zijn, waarbij een kleine aanpassing van de techniek of van het gebruik ervan is doorgevoerd. Het huisvestingssysteem of de aanvullende techniek voldoet dan niet meer aan de systeembeschrijving en het bevoegd gezag kan hier bij maatwerkvoorschrift of vergunningvoorschrift van afwijken. Het vaststellen van een afwijkende emissiefactor of reductiepercentage ligt dan overigens niet voor de hand. Een aanvraag om erkenning van een gelijkwaardige techniek is dan de geëigende weg.

Toch kunnen zich situaties voordoen waarin het bevoegd gezag ervoor kiest om bij maatwerkvoorschrift of vergunningvoorschrift van de emissiefactor of van het reductiepercentage van een in de Omgevingsregeling omschreven huisvestingssysteem af te wijken. Er geldt in deze situaties geen meetverplichting. In het algemeen zal bij kleine aanpassingen de emissiefactor of het reductiepercentage kunnen worden afgeleid zonder dat er metingen worden verricht. Natuurlijk kan het bevoegd gezag er ook in deze situaties voor kiezen bij maatwerk wel een meetverplichting op te leggen. Het bevoegd gezag moet er namelijk op kunnen toezien dat er wordt voldaan aan de emissiegrenswaarden in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Dit artikel is beperkt tot ammoniak en fijnstof en geldt nu ook voor geur. Voor geur gelden geen emissiegrenswaarden op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving. Voor geur worden de in de Omgevingsregeling opgenomen emissiefactoren voor overig huisvestingssystemen toegepast en voor aanvullende technieken wordt een reductiepercentage van nul gehanteerd. Er wordt voldaan aan de geurimmissiewaarden in het omgevingsplan en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 2.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Als de veehouder gebruik wil maken van een lagere emissiefactor of van een geurreductiepercentage om aan de geurimmissiewaarden in het omgevingsplan te voldoen, dan is een maatwerkvoorschrift of vergunningvoorschrift op grond van de Omgevingsregeling nodig.

Er kunnen situaties zijn waarbij het niet redelijk is om de emissies van geur te meten. Er kan bijvoorbeeld een innovatieve stal worden gerealiseerd waarbij het primaire doel is om ammoniak te reduceren, maar ook geur zal worden gereduceerd. De ligging ten opzichte van geurgevoelige objecten is zodanig, dat met gebruik van de emissiefactor voor geur voor overige huisvesting aan de geurimmissiewaarden in het omgevingsplan wordt voldaan. Wat de exacte reductie van geur is, is dan voor de veehouderij niet direct van belang. Het is dan onredelijk om de veehouder te verplichten dat de emissies van geur worden gemeten. Er is daarom gekozen om de meetverplichting te koppelen aan de specifieke emissies waarbij gebruik wordt gemaakt van de reductiemogelijkheden via maatwerk.

Tenslotte bevat dit artikel een verwijzing naar de Omgevingsregeling, zodat helder is dat er ook relevante regels in de Omgevingsregeling staan. De verwijzing is als een vorm van service bedoeld. De formulering wordt gewijzigd zodat alle 'servicebepalingen' in het Besluit activiteiten leefomgeving op dezelfde wijze zijn geformuleerd. Het artikel bevat geen juridische grondslag voor de regels in de ministeriële regeling. Die grondslag zit in de Omgevingswet.

Onderdelen NE tot en met NG (artikelen 4.826, 4.827 en 4.828 Bal)

Dit zijn wetstechnische aanpassingen.

Onderdeel NH (artikel 4.829 Bal)

Het vierde lid bevat een verwijzing naar de ministeriële regeling, zodat helder is dat er ook relevante regels in de ministeriële regeling staan. De verwijzing is als een vorm van service

bedoeld. De formulering wordt gewijzigd zodat alle 'servicebepalingen' in het Besluit activiteiten leefomgeving op dezelfde wijze zijn geformuleerd. Het artikel bevat geen juridische grondslag voor de regels in de ministeriële regeling. Die grondslag zit in de Omgevingswet.

Onderdeel NI (artikel 4.833 Bal)

Er bleek een onjuistheid te staan in het Besluit emissiearme huisvesting en deze was ook doorgevoerd in het Besluit activiteiten leefomgeving. Om die reden is artikel 4.833 aangepast: voor het vaststellen van de totale emissies van ammoniak tellen ook de huisvestingssystemen van andere diercategorieën mee.

Onderdelen NJ tot en met NL (artikelen 4.836, 4.838, en 4.845 Bal)

Dit zijn wetstechnische aanpassingen.

Onderdeel NM (artikel 4.858 Bal)

In het vijfde lid is een onjuiste verwijzing opgenomen. Bedoeld is BRL 1149 in plaats van BRL-K1149. Dit wordt aangepast.

Onderdeel NN (artikel 4.860 Bal)

Door het schrappen van deze paragraaf uit de richtingaanwijzer van paragraaf 3.3.14 wordt er alleen vanuit paragraaf 3.6.8 naar deze paragraaf verwezen. Deze paragraaf gaat over het behandelen van dierlijke meststoffen en het vergisten van plantaardig materiaal. Om die reden is het opnemen van een drempel in deze paragraaf niet meer nodig.

Onderdeel NO (artikel 4.861 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel NP (artikel 4.864 Bal)

Door het schrappen van deze paragraaf uit de richtingaanwijzer van paragraaf 3.3.14 wordt er alleen vanuit paragraaf 3.6.8 naar deze paragraaf verwezen. Deze paragraaf gaat over het behandelen van dierlijke meststoffen en het vergisten van plantaardig materiaal. Een voorziening voor het biologisch behandelen van dierlijke meststoffen voor of na het vergisten valt net zoals onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer ook onder deze activiteit (tweede lid, onderdeel d).

Onderdeel NQ (artikel 4.864a (nieuw) Bal) [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

De vergunningplicht voor het vergisten van uitsluitend dierlijke mest komt te vervallen. Daar komt deze melding voor in de plaats. De melding treedt terug als de activiteit als vergunningplichtig is aangewezen, bijvoorbeeld als er sprake is van het vergisten van meststoffen in combinatie met afvalstoffen.

Onder a en b wordt gevraagd naar de maximale verwerkings- en opslagcapaciteit. Belangrijk is dat bij het verwerken van meer dan 25.000 m³ dierlijke meststoffen per jaar op een andere locatie dan de locatie van productie deze paragraaf niet van toepassing is. Er is dan sprake van grootschalige mestverwerking; deze activiteit valt onder de reikwijdte van paragraaf 3.3.14.

Er is geen begrenzing voor het verwerken van mest op de locatie van productie (zeg maar: van eigen mest). Als dit gezamenlijk meer dan 25.000 m³ dierlijke meststoffen per jaar wordt, is extra

aandacht nodig of wellicht maatwerk gesteld moet worden. Zo is de veiligheidsafstand in artikel 4.866 voldoende voor de opslag van vergistingsgas van maximaal 2.000 m³.

Onder d wordt gevraagd naar de methode van bewerking en de bestemming van het vergistingsgas. Bedoeld is niet een complete procesbeschrijving maar een aanduiding, bijvoorbeeld voor de mogelijke bewerkingen: ontzwaveling door beluchting in de vergistingstank, ontzwaveling door toevoeging van waterijzer aan de vergistingstank, ontzwaveling door actief-koolfiltratie, verwijderen van CO₂ door absorptie, geschikt maken voor gebruik als aardgas door odorisatie of vloeibaar maken door compressie en koeling. Mogelijke bestemmingen zijn verbranding in een stookinstallatie, afvoeren van vloeibaar gemaakt biogas per tankwagen, afvoer via een leiding voor gebruik elders en toevoegen aan het transportnet voor aardgas.

Ook voor de methode van stabilisatie van het digestaat is geen procesbeschrijving vereist, maar vooral een aanduiding, bijvoorbeeld: verblijftijd in de vergistingstank, verblijftijd in de na-opslag, beluchting of thermische behandeling.

Onderdeel NR (artikel 4.866 Bal)

In het eerste lid vervalt 'of een opslagtank'. Gebleken is dat vergistingsgas niet in opslagtanks wordt opgeslagen maar alleen in gaszakken. Verder wordt voor 'een gaszak' ingevoegd 'het middelpunt van'. Per abuis ontbrak die toevoeging

Onderdeel NS (artikel 4.868 Bal)

Dit is een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel NT (artikel 4.870 Bal)

In verband met de uniformiteit wordt 'vloeibaar vergistingsgas' in het tweede lid, net als in andere artikelen van het Besluit activiteiten leefomgeving, gewijzigd in 'vloeibaar gemaakt vergistingsgas'. Daarnaast is gebleken dat de PGS 33-1 en PGS 33-2 niet worden samengevoegd tot één PGS. Dat was eerst wel de bedoeling en in het Besluit activiteiten leefomgeving werd daar al op geanticipeerd. Omdat het afzonderlijke PGS-richtlijnen blijven wordt PGS 33 gewijzigd in PGS 33-1 die van toepassing is op LNG afleverinstallaties voor voertuigen. PGS 33-2 is van toepassing op LNG afleverinstallaties voor vaartuigen en dat is bij deze activiteit niet aan de orde.

Onderdelen NU en NV (artikelen 4.874 en 4.876 Bal)

Dit zijn wetstechnische aanpassingen.

Onderdeel NW (artikel 4.878a (nieuw) Bal)

Volgens het voorheen geldende recht golden de veiligheidsafstanden tot beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten. Met het omgevingsveiligheidsbeleid is op grond van de Omgevingswet geregeld dat degene die een activiteit verricht, die activiteit zo moet positioneren dat de afstand binnen de begrenzing blijf van de locatie waar de activiteit wordt verricht (zie paragraaf 4.8.2 van de nota van toelichting bij het Besluit activiteitenleefomgeving, Stb. 2018, 293). De nieuwe regels leveren een aanscherping op van de verplichtingen die voorheen golden. Om bedrijven die de activiteiten op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet al rechtmatig uitvoerden niet in de uitvoering daarvan te beperken, voorziet dit artikel in overgangsrecht. Als aan de genoemde voorwaarde wordt voldaan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot de buiten die begrenzing toegelaten beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties.

Deze uitzondering werkt ook door naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Op grond van de artikelen 5.7 en 5.11 van dat besluit moet in een omgevingsplan een grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht worden genomen van ten hoogste een op de miljoen per jaar voor beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties. Aan die grenswaarde wordt in ieder geval voldaan als de afstanden in bijlage VII bij het Besluit kwaliteit leefomgeving in acht worden genomen. In die bijlage wordt in onderdeel A, onder 6, voor de afstand voor het plaatsgebonden risico verwezen naar artikel 4.866, eerste en tweede lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Daarbij wordt aangegeven dat die afstand van toepassing is *voor zover het derde lid van dat artikel geldt*. Uit de cursief weergegeven zinsnede volgt de doorwerking van het overgangsrecht van artikel 4.878a naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Door het buiten toepassing verklaren van artikel 4.866, eerste en tweede lid, geldt namelijk het derde lid van dat artikel.

Onderdelen NX tot en met OB (artikelen 4.886, 4.890, 4.892, 4.893 en 4.894 Bal)

Het gaat hier om wetstechnische aanpassingen.

Onderdeel OC (artikel 4.897 Bal) [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

Het vijfde lid van dit artikel bevat een verwijzing naar de ministeriële regeling, zodat helder is dat er ook relevante regels in de ministeriële regeling staan. De verwijzing is als een vorm van service bedoeld. De formulering wordt gewijzigd zodat alle 'servicebepalingen' in het Besluit activiteiten leefomgeving op dezelfde wijze zijn geformuleerd. Het artikel bevat geen juridische grondslag voor de regels in de ministeriële regeling. Die grondslag zit in de Omgevingswet.

Onderdelen OD en OE (artikel 4.899 en tabel 4.899 Bal)

Bij de afstanden in het Besluit activiteiten leefomgeving is als uitgangspunt genomen dat deze gelden tot de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht (zie voor een toelichting daarop paragraaf 4.8.2 van het algemene deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving, Staatsblad 2018, nr. 293). Voor de meeste milieubelastende activiteiten werkt dat uitgangspunt goed. Over de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht, moeten gegevens en bescheiden worden verstrekt aan het bevoegd gezag en bij een melding (voor het begin van de activiteit) moeten de coördinaten worden verstrekt van de risicobron. Uit deze gegevens kan het bevoegd gezag afleiden of aan de gestelde afstanden wordt voldaan.

Deze systematiek werkt niet altijd goed bij milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in afdeling 3.2 (de bedrijfstakoverstijgende activiteiten). Als zo'n milieubelastende activiteit wordt verricht op een locatie waar een andere milieubelastende activiteit wordt verricht dan zal de begrenzing van de locatie vaak wel bekend zijn. Denk bijvoorbeeld aan een opslagtank met propaan op een locatie waar zich een veehouderij bevindt. Over de begrenzing van de locatie waarop landbouwhuisdieren worden gehouden zijn aan het bevoegd gezag gegevens en bescheiden verstrekt op grond van artikel 3.204 Bal. Uit artikel 3.200 Bal vloeit voort dat onder de aanwijzing (het houden van landbouwhuisdieren) ook het opslaan van propaan in een opslagtank op dezelfde locatie valt.

Als het gaat om een opslagtank bij een activiteit als een veehouderij werkt het dus goed. Anders is het als het gaat om locaties waarop zelfstandige activiteiten als bedoeld in afdeling 3.2 worden verricht die geen onderdeel uitmaken van een andere milieubelastende activiteit. In het Besluit activiteiten leefomgeving zijn voor die locaties geen regels gesteld waaruit de begrenzing valt af te leiden. Het laten gelden van een afstand tot de begrenzing van zo'n locatie levert daardoor geen duidelijke regel op. Om die reden is besloten om de afstanden tot de begrenzing van de locatie alleen te laten gelden als een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot

en met 3.11, de activiteit omvat. Daarvan is bijvoorbeeld sprake bij het opslaan van propaan in een opslagtank op een locatie waar landbouwhuisdieren worden gehouden (veehouderij). Als een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 niet de activiteit, bedoeld in artikel 4.896, omvat dan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties die in een omgevingsplan of in een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit zijn toegelaten. Dat wordt tot uitdrukking gebracht in het nieuwe onderdeel b dat wordt toegevoegd aan het eerste lid.

De redactie van het tweede lid wordt gewijzigd maar de betekenis van dat lid blijft hetzelfde. Als aan een van de genoemde voorwaarden wordt voldaan kan worden afgeweken van de hoofdregel dat de afstand binnen de begrenzing van de locatie blijft waarop de activiteit wordt verricht. Vanwege de wijzigingen in het eerste lid wordt de redactie van het derde en vierde lid gewijzigd. Door het opnemen van het 'eerste lid, aanhef en onder b' in de aanhef van het vierde lid, wordt tot uitdrukking gebracht dat de afstanden bijvoorbeeld niet gelden voor een propaantank die hoort bij een woning. Een woning is namelijk een kwetsbaar gebouw en deze heeft een functionele binding met een activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 (het opslaan van propaan in een opslagtank).

Onderdeel OF (artikel 4.901 Bal)

Het tweede lid vervalt omdat de onderlinge afstanden tussen opslagtanks al zijn geregeld in PGS 19. In de Activiteitenregeling milieubeheer was deze eis al vervallen per 1 januari 2017.

Onderdeel OG (artikel 4.901a (nieuw) Bal)

Volgens het voorheen geldende recht golden de veiligheidsafstanden tot beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten. Met het omgevingsveiligheidsbeleid is op grond van de Omgevingswet geregeld dat degene die een activiteit verricht, die activiteit zo moet positioneren dat de afstand binnen de begrenzing blijft van de locatie waar de activiteit wordt verricht (zie paragraaf 4.8.2 van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving, Stb. 2018, 293). De nieuwe regels leveren een aanscherping op van de verplichtingen die voorheen golden. Om bedrijven die de activiteiten op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet al rechtmatig uitvoerden niet in de uitvoering daarvan te beperken, voorziet dit artikel in overgangsrecht. Als aan de genoemde voorwaarde wordt voldaan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot de buiten die begrenzing toegelaten beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties.

Deze uitzondering werkt ook door naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Op grond van de artikelen 5.7 en 5.11 van dat besluit moet in een omgevingsplan een grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht worden genomen van ten hoogste een op de miljoen per jaar voor beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties. Aan die grenswaarde wordt in ieder geval voldaan als de afstanden in bijlage VII bij het Besluit kwaliteit leefomgeving in acht worden genomen. In die bijlage wordt in onderdeel A, onder 7, voor de afstand voor het plaatsgebonden risico verwezen naar artikel 4.899, eerste en derde lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Daarbij wordt aangegeven dat die afstand van toepassing is *voor zover het tweede lid van dat artikel geldt*. Uit de cursief weergegeven zinsnede volgt de doorwerking van het overgangsrecht van artikel 4.901a naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Door het buiten toepassing verklaren van artikel 4.899, eerste lid, aanhef en onder a, geldt namelijk het tweede lid van dat artikel.

Onderdeel OH (artikel 4.905 Bal)

Bij de afstanden in het Besluit activiteiten leefomgeving is als uitgangspunt genomen dat deze gelden tot de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht (zie voor een toelichting daarop paragraaf 4.8.2 van het algemene deel van de nota van toelichting bij het Besluit

activiteiten leefomgeving, Staatsblad 2018, nr. 293). Voor de meeste milieubelastende activiteiten werkt dat uitgangspunt goed. Over de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht, moeten gegevens en bescheiden worden verstrekt aan het bevoegd gezag en bij een melding (voor het begin van de activiteit) moeten de coördinaten worden verstrekt van de risicobron. Uit deze gegevens kan het bevoegd gezag afleiden of aan de gestelde veiligheidsafstanden wordt voldaan.

Deze systematiek werkt niet altijd goed bij milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in afdeling 3.2 (de bedrijfstakoverstijgende activiteiten). Als zo'n milieubelastende activiteit wordt verricht op een locatie waar een andere milieubelastende activiteit wordt verricht dan zal de begrenzing van de locatie vaak wel bekend zijn. Denk bijvoorbeeld aan een opslagtank met zuurstof op een locatie waar zich een metaalproductiebedrijf bevindt. Over de begrenzing van de locatie waarop dat bedrijf zich bevindt zijn aan het bevoegd gezag gegevens en bescheiden verstrekt op grond van artikel 3.110 Bal. Uit artikel 3.103 Bal vloeit voort dat onder de aanwijzing van het metaalproductiebedrijf ook het opslaan van zuurstof in een opslagtank op dezelfde locatie valt.

Bij een metaalproductiebedrijf werkt het dus goed. Anders is het als het gaat om locaties waarop zelfstandige activiteiten als bedoeld in afdeling 3.2 worden verricht die geen onderdeel uitmaken van een andere milieubelastende activiteit. Het laten gelden van een afstand tot de begrenzing van zo'n locatie levert daardoor geen duidelijke regel op. Om die reden is besloten om de afstanden tot de begrenzing van de locatie alleen te laten gelden als een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 de activiteit omvat. Daarvan is bijvoorbeeld sprake bij het opslaan van zuurstof in een opslagtank op een locatie waar zich een metaalproductiebedrijf bevindt. Als een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 niet de activiteit, bedoeld in artikel 4.902, omvat dan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties die in een omgevingsplan of in een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit zijn toegelaten. Dat wordt tot uitdrukking gebracht in het nieuwe onderdeel b dat wordt toegevoegd aan het eerste lid. De redactie van het derde lid wordt gewijzigd maar de betekenis van dat lid blijft hetzelfde. Als aan een van de genoemde voorwaarden wordt voldaan kan worden afgeweken van de hoofdregel dat de afstand binnen de begrenzing van de locatie blijft waarop de activiteit wordt verricht. Vanwege de wijzigingen in het eerste lid wordt de redactie van het derde en vierde lid gewijzigd.

In de aanhef van het eerste lid, vervalt 'en de opstelplaats van de tankwagens voor het vullen en legen van de opslagtank'. In het Activiteitenbesluit milieubeheer was deze eis niet gesteld en deze zou dan ook een verzwaaring opleveren die niet valt te rechtvaardigen op grond van externe veiligheidsrisico's.

Onderdeel OI (artikel 4.909a (nieuw) Bal)

Volgens het voorheen geldende recht golden de veiligheidsafstanden tot beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten. Met het omgevingsveiligheidsbeleid is op grond van de Omgevingswet geregeld dat degene die een activiteit verricht, die activiteit zo moet positioneren dat de afstand binnen de begrenzing blijft van de locatie waar de activiteit wordt verricht (zie paragraaf 4.8.2 van de nota van toelichting bij het Besluit activiteitenleefomgeving, Stb. 2018, 293). De nieuwe regels leveren een aanscherping op van de verplichtingen die voorheen golden. Om bedrijven die de activiteiten op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet al rechtmatig uitvoerden niet in de uitvoering daarvan te beperken, voorziet dit artikel in overgangsrecht. Als aan de genoemde voorwaarde wordt voldaan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot de buiten die begrenzing toegelaten beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties.

Deze uitzondering werkt ook door naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Op grond van de artikelen 5.7 en 5.11 van dat besluit moet in een omgevingsplan een grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht worden genomen van ten hoogste een op de miljoen per jaar voor beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties. Aan die grenswaarde wordt in ieder geval voldaan als de afstanden in bijlage VII bij het Besluit kwaliteit leefomgeving in acht worden genomen. In die bijlage wordt in onderdeel A, onder 8, voor de afstand voor het plaatsgebonden risico verwezen naar artikel 4.905, eerste en tweede lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Daarbij wordt aangegeven dat die afstand van toepassing is *voor zover het derde lid van dat artikel geldt*. Uit de cursief weergegeven zinsnede volgt de doorwerking van het overgangsrecht van artikel 4.909a naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Door het buiten toepassing verklaren van artikel 4.905, eerste lid, aanhef en onder a, geldt namelijk het derde lid van dat artikel.

Onderdeel OJ (artikel 4.914 Bal)

Bij de afstanden in het Besluit activiteiten leefomgeving is als uitgangspunt genomen dat deze gelden tot de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht (zie voor een toelichting daarop paragraaf 4.8.2 van het algemene deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving, Staatsblad 2018, nr. 293). Voor de meeste milieubelastende activiteiten werkt dat uitgangspunt goed. Over de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht, moeten gegevens en bescheiden worden verstrekt aan het bevoegd gezag en bij een melding (voor het begin van de activiteit) moeten de coördinaten worden verstrekt van de risicobron. Uit deze gegevens kan het bevoegd gezag afleiden of aan de gestelde veiligheidsafstanden wordt voldaan.

Deze systematiek werkt niet altijd goed bij milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in afdeling 3.2 (de bedrijfstakoverstijgende activiteiten). Als zo'n milieubelastende activiteit wordt verricht op een locatie waar een andere milieubelastende activiteit wordt verricht dan zal de begrenzing van de locatie vaak wel bekend zijn. Denk bijvoorbeeld aan een opslagtank met polyesterhars op een locatie waar zich een bedrijf uit de kunststofindustrie bevindt. Over de begrenzing van de locatie waarop een dergelijk bedrijf zich bevindt zijn aan het bevoegd gezag gegevens en bescheiden verstrekt op grond van artikel 3.139 Bal. Uit artikel 3.134 Bal vloeit voort dat onder de aanwijzing van het kunststofbedrijf ook het opslaan van polyesterhars in een opslagtank op dezelfde locatie valt.

Bij een bedrijf uit de kunststofindustrie werkt het dus goed. Anders is het als het gaat om locaties waarop zelfstandige activiteiten als bedoeld in afdeling 3.2 worden verricht die geen onderdeel uitmaken van een andere milieubelastende activiteit. Het laten gelden van een afstand tot de begrenzing van zo'n locatie levert daardoor geen duidelijke regel op. Om die reden is besloten om de afstanden tot de begrenzing van de locatie alleen te laten gelden als een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 de activiteit omvat. Daarvan is bijvoorbeeld sprake bij het opslaan van polyesterhars in een opslagtank op een locatie waar zich een kunststofbedrijf bevindt. Als een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 niet de activiteit, bedoeld in artikel 4.910, omvat dan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties die in een omgevingsplan of in een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit zijn toegelaten. Dat wordt tot uitdrukking gebracht in het nieuwe onderdeel b dat wordt toegevoegd aan het eerste lid. De redactie van het tweede lid wordt gewijzigd maar de betekenis van dat lid blijft hetzelfde. Als aan een van de genoemde voorwaarden wordt voldaan kan worden afgeweken van de hoofdregel dat de afstand binnen de begrenzing van de locatie blijft waarop de activiteit wordt verricht. Vanwege de wijzigingen in het eerste lid wordt de redactie van het derde en vierde lid gewijzigd.

Onderdeel OK (artikel 4.917 Bal)

Met het nieuwe tweede en derde lid wordt in dit artikel een splitsing aangebracht tussen:

- opslagtanks die geheel boven de grond liggen (eerste lid);
- opslagtanks die gedeeltelijk in de bodem of een terp liggen (tweede lid); en
- ondergrondse leidingen (derde lid).

Voor opslagtanks die volledig boven de grond liggen geldt niet de erkenningsverplichting van het Besluit bodemkwaliteit voor degene die de opslagtank installeert, onderhoudt of repareert. Op grond van het eerste lid geldt wel een certificatieverplichting. Deze verplichting is gesteld met het oog op het waarborgen van de veiligheid. De erkenningsverplichting geldt voor opslagtanks die gedeeltelijk in de bodem liggen en voor ondergrondse leidingen. Deze verplichting is gesteld met het oog op het voorkomen van verontreiniging van de bodem.

Onderdeel OM (artikel 4.919a (nieuw) Bal)

De regel dat een vloeistofdichte bodemvoorziening of lekbak niet is aangesloten op het vuilwaterriool is niet gesteld met het oog op het voorkomen van verontreiniging van de bodem. Deze regel stond dan ook ten onrechte in de artikelen 4.919, 4.931, 4.947, 4.972, 4.990, 4.1014, 4.1020 en 5.18. Met het opnemen van deze regels in de nieuwe artikelen 4.919a, 4.931a, 4.947a, 4.972a, 4.990a, 4.1014a, 4.1020a en 5.18a wordt deze omissie hersteld. In deze nieuwe artikelen is bepaald dat de regels zijn gesteld met het oog op de doelmatige werking van de voorzieningen voor het beheer van afvalwater.

Onderdeel ON (artikelen 4.921 tot en met 4.924 (oud) Bal)

De artikelen over het controleren op en het verwijderen van water uit bovengrondse opslagtanks van staal vervallen. Bij een bovengrondse opslagtank is controle op water vooral gericht op het voorkomen van corrosie. Als bij het opslaan wordt voldaan aan alle verplichtingen, waaronder geplaatst in of bodem een lekbak of dubbelwandig met lekdetectie in de wand, leidt het falen van de opslagtank door corrosie niet tot een bodemverontreiniging. Controle op water verlengt wel de levensduur van de opslagtank, maar dat wordt niet geregeld voor bovengrondse opslagtanks. Daarnaast komt het verwijderen van water de kwaliteit van de brandstof ten goede, maar ook dat valt buiten de belangen die het Bal beoogt te beschermen.

Artikel 4.924 vervalt omdat het keuren van opslagtanks al is geregeld in PGS 30 en PGS 31 die in artikel 4.916 van toepassing zijn verklaard.

Onderdeel OO (artikel 4.925 Bal)

Volgens het voorheen geldende recht golden de veiligheidsafstanden tot beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten. Met het omgevingsveiligheidsbeleid is op grond van de Omgevingswet geregeld dat degene die een activiteit verricht, die activiteit zo moet positioneren dat de afstand binnen de begrenzing blijft van de locatie waar de activiteit wordt verricht (zie paragraaf 4.8.2 van de nota van toelichting bij het Besluit activiteitenleefomgeving, Stb. 2018, 293). De nieuwe regels leveren een aanscherping op van de verplichtingen die voorheen golden. Om bedrijven die de activiteiten op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet al rechtmatig uitvoerden niet in de uitvoering daarvan te beperken, voorziet het nieuwe tweede lid van artikel 4.925 in overgangsrecht. Als aan de genoemde voorwaarde wordt voldaan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot de buiten die begrenzing toegelaten beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties.

Deze uitzondering werkt ook door naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Op grond van de artikelen 5.7 en 5.11 van dat besluit moet in een omgevingsplan een grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht worden genomen van ten hoogste een op de miljoen per jaar voor beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties. Aan die grenswaarde wordt in ieder geval voldaan als de afstanden in bijlage VII bij het Besluit kwaliteit leefomgeving in acht worden genomen. In die bijlage wordt in onderdeel A, onder

9, voor de afstand voor het plaatsgebonden risico verwezen naar artikel 4.914, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Daarbij wordt aangegeven dat die afstand van toepassing is *voor zover het tweede lid van dat artikel geldt*. Uit de cursief weergegeven zinsnede volgt de doorwerking van het overgangsrecht van artikel 4.925, tweede lid, naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Door het buiten toepassing verklaren van artikel 4.914, eerste lid, aanhef en onder a, geldt namelijk het tweede lid van dat artikel.

Onderdeel OP (artikel 4.929 Bal)

Met de wijzigingen in het eerste lid en het nieuwe tweede en derde lid wordt in dit artikel een splitsing aangebracht tussen:

- opslagtanks die geheel boven de grond liggen (eerste lid);
- opslagtanks die gedeeltelijk in de bodem of een terp liggen (tweede lid); en
- ondergrondse leidingen (derde lid).

Voor opslagtanks die volledig boven de grond liggen geldt niet de erkenningsverplichting van het Besluit bodemkwaliteit voor degene die de opslagtank installeert, onderhoudt of repareert. Op grond van het eerste lid geldt wel een certificatieverplichting. De erkenningsverplichting geldt voor opslagtanks die gedeeltelijk in de bodem liggen en voor ondergrondse leidingen.

Onderdeel OQ en OR (artikelen 4.931 en 4.931a Bal)

Zie voor de toelichting op dit artikel de toelichting bij artikel 4.919a (nieuw) Bal dat bij dit besluit wordt ingevoegd.

Onderdeel OS (artikelen 4.935 tot en met 4.937 (oud) Bal)

De artikelen over het controleren op en het verwijderen van water uit bovengrondse opslagtanks van staal vervallen. Bij een bovengrondse opslagtank is controle op water vooral gericht op het voorkomen van corrosie. Als bij het opslaan wordt voldaan aan alle verplichtingen, waaronder geplaatst in of bodem een lekbak of dubbelwandig met lekdetectie in de wand, leidt het falen van de opslagtank door corrosie niet tot een bodemverontreiniging. Controle op water verlengt wel de levensduur van de opslagtank, maar dat wordt niet geregeld voor bovengrondse opslagtanks. Daarnaast komt het verwijderen van water de kwaliteit van de brandstof ten goede, maar ook dat valt buiten de belangen die het Bal beoogt te beschermen.

Onderdeel OT (artikel 4.938 Bal)

Net als in artikel 4.929 wordt ook in dit artikel een splitsing aangebracht tussen:

- opslagtanks die geheel boven de grond liggen (eerste lid);
- opslagtanks die gedeeltelijk in de bodem of een terp liggen (tweede lid); en
- ondergrondse leidingen (derde lid).

Voor opslagtanks die volledig boven de grond liggen geldt niet de erkenningsverplichting van het Besluit bodemkwaliteit voor degene die de opslagtank keurt. Op grond van het eerste lid geldt wel een certificatieverplichting. De erkenningsverplichting geldt voor opslagtanks die gedeeltelijk in de bodem liggen en voor ondergrondse leidingen.

Aan het vierde lid (nieuw) wordt een zin toegevoegd om duidelijk te maken welke termijnen er gelden voor de keuringen van ondergrondse leidingen die zijn aangesloten op een bovengrondse opslagtank.

Onderdeel OU (artikel 4.939 Bal)

In de titel van het artikel wordt 'keuring' vervangen door 'controle'. Een vergelijkbare wijziging wordt doorgevoerd in de aanhef. Met deze wijziging wordt duidelijk gemaakt dat het hierbij niet

gaat om keuringen door onafhankelijke inspectie instanties maar om controles die door degene die de activiteit verricht zelf kunnen worden verricht.

Onderdelen OV en OW (artikelen 4.947 en 4.947a Bal)

Zie voor de toelichting op dit artikel de toelichting bij artikel 4.919a (nieuw) Bal dat bij dit besluit wordt ingevoegd.

Onderdeel OX (artikelen 4.952 tot en met 4.954 (oud) Bal)

De artikelen over het controleren op en het verwijderen van water uit tankcontainers of verpakkingen van staal vervallen. Bij een tankcontainer en verpakking is controle op water vooral gericht op het voorkomen van corrosie. Als bij het opslaan wordt voldaan aan alle verplichtingen, waaronder geplaatst in of bodem een lekbak of dubbelwandig met lekdetectie in de wand, leidt het falen van de tankcontainer of verpakking door corrosie niet tot een bodemverontreiniging. Controle op water verlengt wel de levensduur van de tankcontainer of verpakking, maar dat wordt niet geregeld. Daarnaast komt het verwijderen van water de kwaliteit van de brandstof ten goede, maar ook dat valt buiten de belangen die het Bal beoogt te beschermen.

Onderdeel OY (artikel 4.955 Bal)

Zie voor de toelichting op dit artikel de toelichting bij de wijziging van artikel 4.939 Bal bij dit besluit.

Onderdeel OZ (artikel 4.959 Bal) [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

In dit artikel wordt in het tweede lid, onder a, na 'vaartuigen' ingevoegd 'of drijvende werktuigen'. Deze aanpassing verduidelijkt dat ook de coördinaten van het vulpunt van een opslagtank waarin vloeibare brandstoffen worden opgeslagen voor het tanken van drijvende werktuigen moeten worden gemeld.

Onderdeel PA (artikel 4.962 Bal)

In het eerste lid, aanhef, wordt na 'vaartuigen' ingevoegd 'of drijvende werktuigen'. Deze aanpassing verduidelijkt dat de afstand ook geldt vanaf het vulpunt van een opslagtank waarin vloeibare brandstoffen worden opgeslagen voor het tanken van drijvende werktuigen. Bij de afstanden in het Besluit activiteiten leefomgeving is als uitgangspunt genomen dat deze gelden tot de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht (zie voor een toelichting daarop paragraaf 4.8.2 van het algemene deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving, Staatsblad 2018, nr. 293). Voor de meeste milieubelastende activiteiten werkt dat uitgangspunt goed. Over de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht, moeten gegevens en bescheiden worden verstrekt aan het bevoegd gezag en bij een melding (voor het begin van de activiteit) moeten de coördinaten worden verstrekt van de risicobron. Uit deze gegevens kan het bevoegd gezag afleiden of aan de gestelde veiligheidsafstanden wordt voldaan.

Deze systematiek werkt niet altijd goed bij milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in afdeling 3.2 (de bedrijfstakoverstijgende activiteiten). Als zo'n milieubelastende activiteit wordt verricht op een locatie waar een andere milieubelastende activiteit wordt verricht dan zal de begrenzing van de locatie vaak wel bekend zijn. Denk bijvoorbeeld aan een opslagtank met benzine op een locatie waar tankplaats voor schepen bevindt. Over de begrenzing van de locatie waarop schepen worden getankt zijn aan het bevoegd gezag gegevens en bescheiden verstrekt op grond van artikel 3.275 Bal. Uit artikel 3.272 Bal vloeit voort dat onder de aanwijzing (bieden van gelegenheid voor het tanken aan vaartuigen) ook het opslaan van benzine in een opslagtank op dezelfde locatie valt.

Bij een tankplaats voor schepen werkt het dus goed. Anders is het als het gaat om locaties waarop zelfstandige activiteiten als bedoeld in afdeling 3.2 worden verricht die geen onderdeel uitmaken van een andere milieubelastende activiteit. Het laten gelden van een afstand tot de begrenzing van zo'n locatie levert daardoor geen duidelijke regel op. Om die reden is besloten om de afstanden tot de begrenzing van de locatie alleen te laten gelden als een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 de activiteit omvat. Daarvan is bijvoorbeeld sprake bij het opslaan van benzine in een opslagtank op een locatie waar gelegenheid wordt geboden voor het tanken van vaartuigen. Als een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 niet de activiteit, bedoeld in artikel 4.958, omvat dan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties die in een omgevingsplan of in een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit zijn toegelaten. Dat wordt tot uitdrukking gebracht in het nieuwe onderdeel b dat wordt toegevoegd aan het eerste lid.

De redactie van het tweede lid wordt gewijzigd maar de betekenis van dat lid blijft hetzelfde. Als aan een van de genoemde voorwaarden wordt voldaan kan worden afgeweken van de hoofdregel dat de afstand binnen de begrenzing van de locatie blijft waarop de activiteit wordt verricht. Vanwege de wijzigingen in het eerste lid wordt de redactie van het derde en vierde lid gewijzigd.

Onderdeel PB (artikel 4.963 Bal)

Bij de afstanden in het Besluit activiteiten leefomgeving is als uitgangspunt genomen dat deze gelden tot de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht (zie voor een toelichting daarop paragraaf 4.8.2 van het algemene deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving, Staatsblad 2018, nr. 293). Voor de meeste milieubelastende activiteiten werkt dat uitgangspunt goed. Over de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht, moeten gegevens en bescheiden worden verstrekt aan het bevoegd gezag en bij een melding (voor het begin van de activiteit) moeten de coördinaten worden verstrekt van de risicobron. Uit deze gegevens kan het bevoegd gezag afleiden of aan de gestelde veiligheidsafstanden wordt voldaan.

Deze systematiek werkt niet altijd goed bij milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in afdeling 3.2 (de bedrijfstakoverstijgende activiteiten). Als zo'n milieubelastende activiteit wordt verricht op een locatie waar een andere milieubelastende activiteit wordt verricht dan zal de begrenzing van de locatie vaak wel bekend zijn. Denk bijvoorbeeld aan een opslagtank met organische oplosmiddelen op een locatie waar zich een bedrijf bevindt waar chemische producten worden gemaakt. Over de begrenzing van de locatie waarop een dergelijk bedrijf zich bevindt zijn aan het bevoegd gezag gegevens en bescheiden verstrekt op grond van artikel 3.121 Bal. Uit artikel 3.118 Bal vloeit voort dat onder de aanwijzing van het bedrijf waar chemische producten worden gemaakt ook het opslaan van organische oplosmiddelen in een opslagtank op dezelfde locatie valt.

Bij een bedrijf waar chemische producten worden gemaakt werkt het dus goed. Anders is het als het gaat om locaties waarop zelfstandige activiteiten als bedoeld in afdeling 3.2 worden verricht die geen onderdeel uitmaken van een andere milieubelastende activiteit. Het laten gelden van een afstand tot de begrenzing van zo'n locatie levert daardoor geen duidelijke regel op. Om die reden is besloten om de afstanden tot de begrenzing van de locatie alleen te laten gelden als een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 de activiteit omvat. Daarvan is bijvoorbeeld sprake bij het opslaan van organische oplosmiddelen in een opslagtank op een locatie waar zich een bedrijf bevindt waar chemische producten worden gemaakt. Als een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 niet de activiteit, bedoeld in artikel 4.958, omvat dan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties die in een omgevingsplan of in een omgevingsvergunning

voor een omgevingsplanactiviteit zijn toegelaten. Dat wordt tot uitdrukking gebracht in het nieuwe onderdeel b dat wordt toegevoegd aan het eerste lid.

De redactie van het tweede lid wordt gewijzigd maar de betekenis van dat lid blijft hetzelfde. Als aan een van de genoemde voorwaarden wordt voldaan kan worden afgeweken van de hoofdregel dat de afstand binnen de begrenzing van de locatie blijft waarop de activiteit wordt verricht. Vanwege de wijzigingen in het eerste lid wordt de redactie van het derde en vierde lid gewijzigd.

Onderdeel PC (artikel 4.964 Bal)

Per abuis was in dit artikel geen verwijzing opgenomen naar artikel 4.963, tweede lid. Deze onvolkomenheid wordt met deze wijziging hersteld.

Onderdeel PD (artikel 4.965 Bal)

In dit artikel wordt na 'vaartuigen' ingevoegd 'of drijvende werktuigen'. Deze aanpassing verduidelijkt dat overnachting door derden en recreatief verblijf ook niet zijn toegestaan binnen 20 m vanaf het vulpunt van een ondergrondse opslagtank waarin vloeibare brandstoffen worden opgeslagen voor het tanken van drijvende werktuigen.

Onderdeel PE (artikel 4.969 Bal)

Voor een toelichting op deze wijziging wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.509 Bal bij dit besluit.

Onderdeel PF (artikel 4.970 Bal)

Voor een toelichting op de wijziging in het eerste lid wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.509 Bal bij dit besluit.

Peilbuizen moeten worden bemonsterd en geanalyseerd op de stoffen die in een ondergrondse opslagtank worden opgeslagen. Naast vloeibare brandstoffen kan het gaan om andere vloeibare gevaarlijke stoffen van ADR-klasse 3. Niet voor al deze stoffen bestaat een gestandaardiseerde analysemethode, vastgelegd in een NEN, NEN-EN of ISO, waarnaar kan worden verwezen in artikel 4.970. Op grond van het nieuwe vierde lid moet voor stoffen waarvoor geen gestandaardiseerde analysemethode is vastgesteld, gebruik worden gemaakt van een methode die geschikt is om de aanwezigheid daarvan vast te stellen. Het laboratorium dat de analyse heeft verricht geeft in het analyserapport een verantwoording over de gebruikte methode. Dat is een verplichting die voortvloeit uit AS SIKB 3000 waarvoor het laboratorium moet beschikken over een erkenning bodemkwaliteit. Op grond van het Besluit bodemkwaliteit is het laboratorium verplicht om bij het verrichten van analyses te voldoen aan AS SIKB 3000.

Onderdelen PG en PH (artikelen 4.972, 4.972a (nieuw) en 4.972b (nieuw) Bal)

Per abuis was in het artikel over het aansluitpunt vulleiding of leegzuigleiding de verplichting opgenomen over de keuring van de kathodische bescherming. Deze keuring ontbrak zelfs. Met de wijziging van artikel 4.972 (nieuw) en het nieuwe artikel 4.972a wordt deze onvolkomenheid hersteld.

Zie voor de toelichting op artikel 4.972a (nieuw) Bal de toelichting bij artikel 4.919a (nieuw) Bal dat bij dit besluit wordt ingevoegd. Artikel 4.972b (nieuw) Bal is de voortzetting van het oude artikel artikel 4.972 Bal.

Onderdelen PI en PJ (artikelen 4.977 tot en met 4.980 Bal)

De artikelen 4.977 tot en met 4.980 vervallen omdat het keuren van opslagtanks en het verwijderen van opslagtanks na afkeuring al is geregeld in PGS 28 en PGS 31 die in artikel 4.966 van toepassing zijn verklaard.

Onderdeel PK (artikelen 4.980a en 4.980b (nieuw) Bal)

Artikel 4.980b (nieuw) Bal

Eerste lid

Op grond van deze artikelen moet degene die vloeibare brandstoffen of afgewerkte olie opslaat in een ondergrondse opslagtank financiële zekerheid stellen ter dekking van aansprakelijkheid voor schade aan de bodem als gevolg van dat opslaan. Daaronder valt ook schade die wordt ontdekt bij beëindiging van het opslaan. Deze verplichting is een voortzetting van de verplichting van artikel 2.24 van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

In het algemeen wordt de bezitter van een opslagtank in gevallen waarin schade is veroorzaakt, aansprakelijk geacht voor de kosten die samenhangen met deze schade. In het Burgerlijk Wetboek (BW) is een risicoaansprakelijkheid gelegd op de bezitter van een gebrekkige roerende zaak of van een opstal (artikel 6:173 en artikel 6:174 BW). Onder een opstal wordt onder meer een werk verstaan dat rechtstreeks, of via een gebouw of ander werk, duurzaam met de grond is verenigd, zoals een ondergrondse tank. Voorts geldt een risicoaansprakelijkheid voor de bezitter (of de professionele bewaarder) van gevaarlijke stoffen.

Tweede lid

In het tweede lid worden de bedragen opgenomen waarvoor financiële zekerheid moet worden gesteld. Deze bedragen komen overeen met de bedragen in het Activiteitenbesluit milieubeheer. Omwille van de eenvoud wordt het bedrag voor meer dan zes ondergrondse opslagtanks afgerond waarbij het gaat om het totaal aan opslagtanks dat wordt bestreken in de artikelen 4.980a en 4.1001a Bal.

Derde lid

De termijn waarvoor financiële zekerheid moet worden gesteld begint op het moment dat wordt begonnen met het opslaan in een opslagtank. De termijn eindigt in principe vier weken nadat op grond van artikel 5.5 van het Besluit activiteiten leefomgeving een rapport van het bodemonderzoek is verstrekt aan het bevoegd gezag. In artikel 5.5 is geregeld dat ten hoogste zes maanden na het beëindigen van de activiteit (in dit geval het opslaan in een ondergrondse opslagtank) een rapport van het bodemonderzoek om de kwaliteit van de bodem vast te stellen, dat op grond van artikel 5.3 moet worden verricht, aan het bevoegd gezag moet worden verstrekt.

Als uit het bodemonderzoek is gebleken dat de bodem is verontreinigd dan moet de financiële zekerheid in stand worden gehouden tot vier weken nadat het bevoegd gezag is geïnformeerd over de beëindiging van de herstelwerkzaamheden. In artikel 5.6 is geregeld dat de bodem moet worden hersteld als uit het bodemonderzoek blijkt dat deze is verontreinigd. Op grond van artikel 5.7, tweede lid, moet het bevoegd gezag binnen vijf dagen na beëindiging van de herstelwerkzaamheden worden geïnformeerd over de einddatum.

Vierde lid

Het vierde lid regelt dat als degene die de activiteit verricht een openbaar lichaam is, geen financiële zekerheid hoeft te worden gesteld. Zoals in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet al is betoogd is het doel van financiële zekerheid te borgen dat financiële risico's worden afgedekt, zodat kosten niet op de overheid worden afgewenteld en daarmee ten laste van de samenleving komen. Een openbaar lichaam zal altijd zijn betalingsverplichting nakomen en kan niet failliet gaan. Bovendien komen de kosten die een openbaar lichaam maakt altijd (indirect) ten laste van de samenleving. Het stellen van financiële zekerheid is daarmee niet nodig.

Artikel 4.980b (nieuw) Bal

Op grond van deze artikelen moeten aan het bevoegd gezag gegevens en bescheiden worden verstrekt waaruit blijkt dat financiële zekerheid is gesteld. Deze verplichting is opgenomen met het oog op een goede controle op de naleving van de verplichting tot het stellen van financiële zekerheid. Uit de verstrekte gegevens en bescheiden zal moeten blijken dat aan de verplichting tot het stellen van financiële zekerheid en de daarmee verband houdende voorschriften is voldaan. Gedacht kan worden aan de overeenkomst die aan de zekerheid ten grondslag ligt, zoals een verzekeringsovereenkomst, een toelatingsovereenkomst of een certificaat van deelneming aan een collectief financieel zekerheidsfonds. Het bevoegd gezag zal niet alleen beoordelen of de geleverde stukken voldoende bewijskracht hebben, maar ook of de gestelde zekerheid voldoende garanties biedt. De financiële zekerheid moet met name ook voorzien in situaties dat faillissement dreigt of is uitgesproken en in het geval dat degene die de activiteit verricht niet meer te traceren is.

Er is geen vorm voorgeschreven waarin financiële zekerheid moet worden gesteld. Een schadeverzekering is een geschikte vorm. Inmiddels zijn de nodige verzekeringspolissen ontworpen op basis waarvan verzekeraars de mogelijkheid van schadeverzekering bieden. In 1997 is de stichting CoFiZe opgericht door de brandstofbranche om invulling te geven aan de wettelijke verplichting om financiële zekerheid te stellen. CoFiZe staat voor Collectief Financieel Zekerheidsfonds. Aansluiting bij dat fonds is ook een geschikte vorm om financiële zekerheid te stellen. Het verdient aanbeveling om over de vorm van financiële zekerheidsstelling overleg te voeren met het bevoegd gezag.

Onderdeel PL (artikel 4.982 Bal)

Volgens het voorheen geldende recht golden de veiligheidsafstanden tot beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten. Met het omgevingsveiligheidsbeleid is op grond van de Omgevingswet geregeld dat degene die een activiteit verricht, die activiteit zo moet positioneren dat de afstand binnen de begrenzing blijft van de locatie waar de activiteit wordt verricht (zie paragraaf 4.8.2 van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving, Stb. 2018, 293). De nieuwe regels leveren een aanscherping op van de verplichtingen die voorheen golden. Om bedrijven die de activiteiten op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet al rechtmatig uitvoerden niet in de uitvoering daarvan te beperken, voorziet het nieuwe tweede lid van artikel 4.982 in overgangsrecht. Als aan de genoemde voorwaarde wordt voldaan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot de buiten die begrenzing toegelaten beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties.

Deze uitzondering werkt ook door naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Op grond van de artikelen 5.7 en 5.11 van dat besluit moet in een omgevingsplan een grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht worden genomen van ten hoogste een op de miljoen per jaar voor beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties. Aan die grenswaarde wordt in ieder geval voldaan als de afstanden in bijlage VII bij het Besluit kwaliteit leefomgeving in acht worden genomen. In die bijlage wordt in onderdeel A, onder 10, voor de afstanden voor het plaatsgebonden risico verwezen naar de artikelen 4.962, eerste lid, en 4.963, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Daarbij wordt aangegeven dat die afstanden van toepassing zijn *voor zover het tweede lid van die artikelen gelden*. Uit de cursief weergegeven zinsnede volgt de doorwerking van het overgangsrecht van artikel 4.982, tweede lid, naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Door het buiten toepassing verklaren van de artikelen 4.962, eerste lid, aanhef en onder a, 4.963, eerste lid, aanhef en onder a, geldt namelijk het tweede lid van die artikelen.

Onderdeel PM (artikel 4.988 Bal)

Voor een toelichting op deze wijziging wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.509 Bal bij dit besluit.

Onderdeel PN (artikel 4.989 Bal)

Voor een toelichting op de wijziging van het eerste lid wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.509 Bal bij dit besluit.

In het vierde lid wordt NEN-EN-ISO 15682 toegevoegd als de analysemethode voor het onderzoek naar de aanwezigheid op chloride. Per abuis ontbrak deze norm waardoor het niet duidelijk was welke norm van toepassing was op de analysemethode.

Peilbuizen moeten worden bemonsterd en geanalyseerd op de stoffen die in een ondergrondse opslagtank worden opgeslagen. Naast gasolie, diesel of huisbrandolie met een vlampunt van 55 °C of hoger of olie die geen vloeibare gevaarlijke stof van ADR-klasse 3 is, kan het gaan om vloeistoffen van de ADR-klassen 5.1, 8, verpakkingsgroep II of III of 9 of om oliën of vetten. Niet voor al deze stoffen bestaat een gestandaardiseerde analysemethode, vastgelegd in een NEN, NEN-EN of ISO, waarnaar kan worden verwezen in artikel 4.989. Op grond van het nieuwe vijfde lid moet voor stoffen waarvoor geen gestandaardiseerde analysemethode is vastgesteld, gebruik worden gemaakt van een methode die geschikt is om de aanwezigheid daarvan vast te stellen. Het laboratorium dat de analyse heeft verricht geeft in het analyserapport een verantwoording over de gebruikte methode. Dat is een verplichting die voortvloeit uit AS SIKB 3000 waarvoor het laboratorium moet beschikken over een erkenning bodemkwaliteit. Op grond van het Besluit bodemkwaliteit is het laboratorium verplicht om bij het verrichten van analyses te voldoen aan AS SIKB 3000.

Onderdeel PO en PP (artikelen 4.990 en 4.990a Bal)

Zie voor de toelichting op dit artikel de toelichting bij artikel 4.919a (nieuw) Bal dat bij dit besluit wordt ingevoegd.

Onderdeel PQ (artikel 4.991 Bal)

Deze wijziging van het opschrift hangt samen met het opschrift van artikel 4.972b (nieuw) Bal dat bij dit besluit wordt ingevoegd.

Onderdeel PR (artikel 4.996 Bal)

Het gaat hier om een wetstechnische aanpassing ter harmonisatie van het gebruik van het begrip 'opslagtank van staal' in de betreffende paragraaf van het Bal.

Onderdeel PS (artikel 4.998 Bal)

Zie voor de toelichting op dit artikel de toelichting bij de wijziging van artikel 4.939 Bal bij dit besluit.

Onderdeel PT (artikelen 4.1001a (nieuw) en 4.1001b Bal)

Zie voor de toelichting op deze artikelen de toelichting bij artikel 4.980a (nieuw) en 4.980b (nieuw) Bal die bij dit besluit wordt ingevoegd.

Onderdeel PU (artikel 4.1005 Bal) [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

Aan het tweede lid wordt een aantal gegevens toegevoegd die een melding moet bevatten. Het gaat om de hoeveelheid stoffen die per ADR-klasse ten hoogste wordt opgeslagen, een opgave of stoffen van verpakkingsgroep I worden opgeslagen en de hoeveelheid stoffen in de gevarenklasse acute toxiciteit die ten hoogste wordt opgeslagen. Deze gegevens heeft het bevoegd gezag nodig

om de gevaren van de opslagplaats te kunnen beoordelen en om te bezien of aan de veiligheidsafstanden wordt voldaan die zijn opgenomen in artikel 4.1008.

Voor een toelichting op het vervangen van 'opslagvoorziening' door 'opslagplaats' wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 3.28.

Onderdeel PV (artikel 4.1008 Bal)

Voor een toelichting op het vervangen van 'opslagvoorziening' door 'opslagplaats' wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 3.28.

Bij de afstanden in het Besluit activiteiten leefomgeving is als uitgangspunt genomen dat deze gelden tot de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht (zie voor een toelichting daarop paragraaf 4.8.2 van het algemene deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving, Staatsblad 2018, nr. 293). Voor de meeste milieubelastende activiteiten werkt dat uitgangspunt goed. Over de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht, moeten gegevens en bescheiden worden verstrekt aan het bevoegd gezag en bij een melding (voor het begin van de activiteit) moeten de coördinaten worden verstrekt van de risicobron. Uit deze gegevens kan het bevoegd gezag afleiden of aan de gestelde veiligheidsafstanden wordt voldaan.

Deze systematiek werkt niet altijd goed bij milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in afdeling 3.2 (de bedrijfstakoverstijgende activiteiten). Als zo'n milieubelastende activiteit wordt verricht op een locatie waar een andere milieubelastende activiteit wordt verricht dan zal de begrenzing van de locatie vaak wel bekend zijn. Denk bijvoorbeeld aan een opslagplaats op een locatie waar zich een opslag- en transportbedrijf bevindt. Over de begrenzing van de locatie waarop zich een opslag- en transportbedrijf bevindt zijn aan het bevoegd gezag gegevens en bescheiden verstrekt op grond van artikel 3.288 Bal. Uit artikel 3.285 Bal vloeit voort dat onder de aanwijzing (het opslag- en transportbedrijf) ook het opslaan van gevaarlijke stoffen op dezelfde locatie valt.

Bij een bedrijf als een opslag- en transportbedrijf werkt het dus goed. Anders is het als het gaat om locaties waarop zelfstandige activiteiten als bedoeld in afdeling 3.2 worden verricht die geen onderdeel uitmaken van een andere milieubelastende activiteit. Het laten gelden van een afstand tot de begrenzing van zo'n locatie levert daardoor geen duidelijke regel op. Om die reden is besloten om de afstanden tot de begrenzing van de locatie alleen te laten gelden als een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 de activiteit omvat. Daarvan is bijvoorbeeld sprake bij het opslaan van gevaarlijke stoffen op een locatie waar zich een opslag- en transportbedrijf bevindt. Als een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 niet de activiteit, bedoeld in artikel 4.1004, omvat dan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties die in een omgevingsplan of in een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit zijn toegelaten. Dat wordt tot uitdrukking gebracht in het nieuwe onderdeel b dat wordt toegevoegd aan het eerste en tweede lid. De redactie van het derde lid wordt gewijzigd maar de betekenis van dat lid blijft hetzelfde. Als aan een van de genoemde voorwaarden wordt voldaan kan worden afgeweken van de hoofdregel dat de afstand binnen de begrenzing van de locatie blijft waarop de activiteit wordt verricht. Vanwege de wijzigingen in het eerste lid wordt de redactie van het vierde en vijfde lid gewijzigd.

Voor een toelichting op het vervangen van 'opslagvoorziening' door 'opslagplaats' wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 3.28.

Onderdelen PW en PX (artikelen 4.1010 en 4.1011 Bal)

In deze artikelen wordt 'opslagvoorziening' vervangen door 'opslagplaats'. Voor een toelichting daarop wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 3.28.

Om de leesbaarheid van artikel 4.1008, eerste en tweede lid, te vergroten zijn de uitzonderingen die daarin stonden toegevoegd aan het nieuwe eerste en tweede lid van dit artikel. De kleinere afstanden die op grond van het eerste en tweede lid gelden als er een brandwerende voorziening aanwezig is, gelden niet alleen voor de afstanden tot de begrenzing van de locatie waarop een activiteit als bedoeld in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 wordt verricht (artikel 4.1008, eerste lid, onder a, en tweede lid, onder a), maar ook voor de afstanden tot kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties (artikel 4.1008, eerste lid, onder b, tweede lid, onder b, en derde lid). In artikel 4.1008, eerste lid, onder b, tweede lid, onder b, en derde lid, wordt namelijk verwezen naar 'de afstand, bedoeld onder a' respectievelijk 'de afstand, bedoeld in het eerste lid, onder a'. En de 'afstand, bedoeld in het eerste lid, onder a' wordt door artikel 1011, eerste of tweede lid, verkleind tot 8 en 7,5 m.

In het derde lid wordt een onvolkomenheid hersteld door 'bezwijkt bij brand niet' te wijzigen in 'heeft een brandwerendheid van'. Bezwijken is namelijk niet het enige criterium voor het in stand houden van een bepaalde mate van brandwerendheid.

Onderdeel PY (artikel 4.1012 Bal)

In het tweede lid worden vier opslagactiviteiten toegevoegd waarop PGS 15 niet van toepassing is. Het gaat daarbij om activiteiten die buiten het toepassingsgebied van PGS 15 vallen. Deze waren per abuis niet uitgezonderd in artikel 4.1012, tweede lid.

In het tweede lid, onder f, worden uitgezonderd de viskeuze vloeistoffen die volgens paragraaf 2.2.3.1.5.1 van de ADR niet zijn onderworpen aan de voorschriften van de ADR. In een veiligheidsinformatieblad wordt doorgaans in de paragraaf 'informatie t.b.v. het vervoer' aangegeven of de stof aan de viscositeitsregel voldoet. Stoffen die aan die regel voldoen worden in PGS 15 niet als ADR geclassificeerde stoffen beschouwd. De viscositeitsregel in de ADR, onder 2.2.3.1.5.1, is als volgt: niet giftige, niet bijtende en niet milieugevaarlijke oplossingen en homogene mengsels met een vlampunt van 23 °C en hoger (viskeuze stoffen, zoals verven en lakken, uitgezonderd stoffen die meer dan 20 % nitrocellulose bevatten) verpakt in houders met een inhoud van ten hoogste 450 l, zijn niet onderworpen aan de voorschriften van de ADR, indien bij de beproeving van afscheiding van oplosmiddel de hoogte van de afgescheiden laag oplosmiddel kleiner is dan 3 % van de totale hoogte, en indien deze stoffen in de uitloopbeker met een uitloopopening van 6 mm middellijn bij 23 °C een uitlooptijd hebben van ten minste:

- 60 s; of
- 40 s en niet meer dan 60 % stoffen van ADR-klasse 3 bevatten.

Onderdeel PZ (artikel 4.1013 Bal)

Omdat aan bijlage I de begripsomschrijvingen zijn toegevoegd van de in het tweede en derde lid genoemde functies, vervallen de verwijzingen in die leden en in tabel 4.1013 naar het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Onderdeel QA (tabel 4.1013 Bal)

Dit is een wetstechnische wijziging.

Onderdeel QB en QC (artikelen 4.1014, 4.1014a (nieuw) en 4.1014b (nieuw) Bal)

Zie voor de toelichting op de artikelen 4.1014 en 4.1014a (nieuw) de toelichting bij artikel 4.919a (nieuw) Bal dat bij dit besluit wordt ingevoegd.

Artikel 4.1014b (nieuw) Bal

Volgens het voorheen geldende recht golden de veiligheidsafstanden tot beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten. Met het omgevingsveiligheidsbeleid is op grond van de Omgevingswet geregeld dat degene die een activiteit verricht, die activiteit zo moet positioneren dat de afstand

binnen de begrenzing blijft van de locatie waar de activiteit wordt verricht (zie paragraaf 4.8.2 van de nota van toelichting bij het Besluit activiteitenleefomgeving, Stb. 2018, 293). De nieuwe regels leveren een aanscherping op van de verplichtingen die voorheen golden. Om bedrijven die de activiteiten op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet al rechtmatig uitvoerden niet in de uitvoering daarvan te beperken, voorziet dit artikel in overgangsrecht. Als aan de genoemde voorwaarde wordt voldaan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot de buiten die begrenzing toegelaten beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties.

Deze uitzondering werkt ook door naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Op grond van de artikelen 5.7 en 5.11 van dat besluit moet in een omgevingsplan een grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht worden genomen van ten hoogste een op de miljoen per jaar voor beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties. Aan die grenswaarde wordt in ieder geval voldaan als de afstanden in bijlage VII bij het Besluit kwaliteit leefomgeving in acht worden genomen. In die bijlage wordt in onderdeel A, onder 11, voor de afstand voor het plaatsgebonden risico verwezen naar artikel 4.1008, eerste en tweede lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Daarbij wordt aangegeven dat die afstand van toepassing is *voor zover het derde lid van dat artikel geldt*. Uit de cursief weergegeven zinsnede volgt de doorwerking van het overgangsrecht van artikel 4.1014a naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Door het buiten toepassing verklaren van artikel 4.1008, eerste lid, aanhef en onder a, en tweede lid, aanhef en onder a, geldt namelijk het derde lid van dat artikel

Onderdeel QD (artikel 4.1019 Bal)

Voor een toelichting op het vervangen van 'opslagvoorziening' door 'opslagplaats' wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 3.28.

Onderdeel QE en QF (artikelen 4.1020 en 4.1020a (nieuw) Bal)

Zie voor de toelichting op deze artikelen de toelichting bij artikel 4.919a (nieuw) Bal dat bij dit besluit wordt ingevoegd.

Onderdeel QG (artikel 4.1031 Bal)

Bij de afstanden in het Besluit activiteiten leefomgeving is als uitgangspunt genomen dat deze gelden tot de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht (zie voor een toelichting daarop paragraaf 4.8.2 van het algemene deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving, Staatsblad 2018, nr. 293). Voor de meeste milieubelastende activiteiten werkt dat uitgangspunt goed. Over de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht, moeten gegevens en bescheiden worden verstrekt aan het bevoegd gezag en bij een melding (voor het begin van de activiteit) moeten de coördinaten worden verstrekt van de risicobron. Uit deze gegevens kan het bevoegd gezag afleiden of aan de gestelde veiligheidsafstanden wordt voldaan.

Deze systematiek werkt niet altijd goed bij milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in afdeling 3.2 (de bedrijfstakoverstijgende activiteiten). Als zo'n milieubelastende activiteit wordt verricht op een locatie waar een andere milieubelastende activiteit wordt verricht dan zal de begrenzing van de locatie vaak wel bekend zijn. Denk bijvoorbeeld aan het opslaan van vuurwerk op een locatie waar zich een opslag- en transportbedrijf bevindt. Over de begrenzing van die locatie zijn aan het bevoegd gezag gegevens en bescheiden verstrekt op grond van artikel 3.288 Bal. Uit artikel 3.285 Bal vloeit voort dat onder de aanwijzing (het opslag- en transportbedrijf) ook het opslaan van vuurwerk op dezelfde locatie valt.

Bij een bedrijf als een opslag- en transportbedrijf werkt het dus goed. Anders is het als het gaat om locaties waarvoor het Besluit activiteiten leefomgeving geen regels stelt waaruit de begrenzing

valt af te leiden. Het laten gelden van een afstand tot de begrenzing van zo'n locatie levert daardoor geen duidelijke regel op. Om die reden is besloten om de afstanden tot de begrenzing van de locatie alleen te laten gelden als er sprake is van een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11. Bij een politiebureau is er geen sprake van een activiteit die in één van die afdelingen is aangewezen. Om die reden geldt de afstand van 8 m altijd tot beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties.

Onderdeel QH (artikel 4.1032 (oud) Bal)

Dit artikel vervalt omdat door de wijziging in artikel 4.1031 waardoor de afstand van 8 m altijd geldt tot beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties die in een omgevingsplan of in een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit zijn toegelaten.

Onderdeel QI (artikel 4.1033 Bal)

De verwijzing naar PGS 15 is gewijzigd in een verwijzing naar PGS 32 omdat de PGS 15 niet van toepassing is op het opslaan van explosieven. De PGS 32 is daarop wel van toepassing en bevat specifieke voorschriften voor brandveiligheidsopslagkasten.

Onderdeel QJ (artikel 4.1034 Bal)

Het gaat hier om een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel QK (artikel 4.1035 Bal)

Met de wijziging van het vierde lid wordt een onvolkomenheid hersteld. Per abuis was voor het bepalen van het gewicht geen onderscheid gemaakt tussen vuurwerk en pyrotechnische artikelen voor theatergebruik opgeslagen in een bewaarplaats en een bufferbewaarplaats.

Onderdeel QL (artikel 4.1036 Bal)

Met de wijzigingen in deze artikelen worden onvolkomenheden hersteld. Per abuis was voor het bepalen van de toegestane hoeveelheid vuurwerk en pyrotechnische artikelen voor theatergebruik in artikel 4.1036 voorgeschreven dat ook moest worden uitgegaan van de transportverpakking, bedoeld in de ADR. Dat moet echter zijn zonder de transportverpakking. In artikel 4.1036 was per abuis het omgekeerde bepaald.

Daarnaast wordt in de artikelen 4.1036, eerste lid, onder c, 4.1044 en 4.1050, vierde en vijfde lid, 'bezwijkt niet binnen' gewijzigd in 'heeft een brandwerendheid van'. Bezwijken is namelijk niet het enige criterium voor het in stand houden van een bepaalde mate van brandwerendheid.

Onderdelen QM en QN (artikelen 4.1037 en 4.1038 Bal)

Het gaat hier om wetstechnische aanpassingen.

Onderdeel QO (artikel 4.1039 Bal)

Het begrip 'werktuig' heeft in het Besluit activiteiten leefomgeving een brede betekenis. Hieronder vallen ook gereedschap, instrumenten en apparatuur. Om die reden vervallen 'gereedschappen en instrumenten'.

Onderdeel QP (artikel 4.1042 Bal)

Bij de afstanden in het Besluit activiteiten leefomgeving is als uitgangspunt genomen dat deze gelden tot de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht (zie voor een toelichting daarop paragraaf 4.8.2 van het algemene deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving, Staatsblad 2018, nr. 293). Voor de meeste milieubelastende activiteiten werkt dat uitgangspunt goed. Over de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht, moeten gegevens en bescheiden worden verstrekt aan het bevoegd gezag en bij een melding (voor het begin van de activiteit) moeten de coördinaten worden verstrekt van de risicobron. Uit deze gegevens kan het bevoegd gezag afleiden of aan de gestelde veiligheidsafstanden wordt voldaan.

Deze systematiek werkt niet altijd goed bij milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in afdeling 3.2 (de bedrijfstakoverstijgende activiteiten). Als zo'n milieubelastende activiteit wordt verricht op een locatie waar een andere milieubelastende activiteit wordt verricht dan zal de begrenzing van de locatie vaak wel bekend zijn. Denk bijvoorbeeld aan een het opslaan van vuurwerk op een locatie waar zich een opslag- en transportbedrijf bevindt. Over de begrenzing van die locatie zijn aan het bevoegd gezag gegevens en bescheiden verstrekt op grond van artikel 3.288 Bal. Uit artikel 3.285 Bal vloeit voort dat onder de aanwijzing (het opslag- en transportbedrijf) ook het opslaan van vuurwerk op dezelfde locatie valt.

Bij een bedrijf als een opslag- en transportbedrijf werkt het dus goed. Anders is het als het gaat om locaties waarop zelfstandige activiteiten als bedoeld in afdeling 3.2 worden verricht die geen onderdeel uitmaken van een andere milieubelastende activiteit. Het laten gelden van een afstand tot de begrenzing van zo'n locatie levert daardoor geen duidelijke regel op. Om die reden is besloten om de afstanden tot de begrenzing van de locatie alleen te laten gelden als een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 de activiteit omvat. Daarvan is bijvoorbeeld sprake bij het opslaan van vuurwerk op een locatie waar zich een opslag- en transportbedrijf bevindt. Als een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 niet de activiteit, bedoeld in artikel 4.1029, omvat dan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties die in een omgevingsplan of in een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit zijn toegelaten. Dat wordt tot uitdrukking gebracht in het nieuwe onderdeel b dat wordt toegevoegd aan het eerste lid. De redactie van het tweede lid wordt gewijzigd maar de betekenis van dat lid blijft hetzelfde. Als aan een van de genoemde voorwaarden wordt voldaan kan worden afgeweken van de hoofdregel dat de afstand binnen de begrenzing van de locatie blijft waarop de activiteit wordt verricht. Vanwege de wijzigingen in het eerste lid wordt de redactie van het derde en vijfde lid gewijzigd.

Onderdelen QQ en QR (artikelen 4.1044 en 4.1046 Bal)

Zie voor de toelichting op deze wijzigingen de toelichting bij de wijziging van artikel 4.1036 Bal bij dit besluit.

Onderdeel QS (artikel 4.1047a (nieuw) Bal)

Volgens het voorheen geldende recht golden de veiligheidsafstanden tot beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten. Met het omgevingsveiligheidsbeleid is op grond van de Omgevingswet geregeld dat degene die een activiteit verricht, die activiteit zo moet positioneren dat de afstand binnen de begrenzing blijft van de locatie waar de activiteit wordt verricht (zie paragraaf 4.8.2 van de nota van toelichting bij het Besluit activiteitenleefomgeving, Stb. 2018, 293). De nieuwe regels leveren een aanscherping op van de verplichtingen die voorheen golden. Om bedrijven die de activiteiten op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet al rechtmatig uitvoerden niet in de uitvoering daarvan te beperken, voorziet dit artikel in overgangsrecht. Als aan de genoemde voorwaarde wordt voldaan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot de buiten die begrenzing toegelaten beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties.

Deze uitzondering werkt ook door naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Op grond van artikel 5.21 van dat besluit moet voor beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties in een omgevingsplan de afstand, bedoeld in artikel 4.1042, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving, in acht worden genomen. Daarbij wordt aangegeven dat die afstand van toepassing is *voor zover het tweede lid van dat artikel geldt*. Uit de cursief weergegeven zinsnede volgt de doorwerking van het overgangsrecht van artikel 4.1047a naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Door het buiten toepassing verklaren van artikel 4.1042, eerste lid, aanhef en onder a, geldt namelijk het tweede lid van dat artikel.

Onderdeel QT (artikel 4.1049 Bal) [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

Voor een toelichting op het vervangen van 'opslagvoorziening' door 'opslagplaats' wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 3.28.

Onderdeel QU (artikel 4.1050 Bal)

Zie voor de toelichting op dit artikel de toelichting bij de wijziging van artikel 4.1036 Bal bij dit besluit.

Onderdeel QV (artikel 4.1051 Bal)

Bij de afstanden in het Besluit activiteiten leefomgeving is als uitgangspunt genomen dat deze gelden tot de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht (zie voor een toelichting daarop paragraaf 4.8.2 van het algemene deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving, Staatsblad 2018, nr. 293). Voor de meeste milieubelastende activiteiten werkt dat uitgangspunt goed. Over de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht, moeten gegevens en bescheiden worden verstrekt aan het bevoegd gezag en bij een melding (voor het begin van de activiteit) moeten de coördinaten worden verstrekt van de risicobron. Uit deze gegevens kan het bevoegd gezag afleiden of aan de gestelde veiligheidsafstanden wordt voldaan.

Deze systematiek werkt niet altijd goed bij milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in afdeling 3.2 (de bedrijfstakoverstijgende activiteiten). Als zo'n milieubelastende activiteit wordt verricht op een locatie waar een andere milieubelastende activiteit wordt verricht dan zal de begrenzing van de locatie vaak wel bekend zijn. Denk bijvoorbeeld aan een opslagplaats op een locatie waar zich een opslag- en transportbedrijf bevindt. Over de begrenzing van de locatie waarop zich een opslag- en transportbedrijf bevindt zijn aan het bevoegd gezag gegevens en bescheiden verstrekt op grond van artikel 3.288 Bal. Uit artikel 3.285 Bal vloeit voort dat onder de aanwijzing (het opslag- en transportbedrijf) ook het opslaan van ontplofbare stoffen op dezelfde locatie valt.

Bij een bedrijf als een opslag- en transportbedrijf werkt het dus goed. Anders is het als het gaat om locaties waarop zelfstandige activiteiten als bedoeld in afdeling 3.2 worden verricht die geen onderdeel uitmaken van een andere milieubelastende activiteit. Het laten gelden van een afstand tot de begrenzing van zo'n locatie levert daardoor geen duidelijke regel op. Om die reden is besloten om de afstanden tot de begrenzing van de locatie alleen te laten gelden als een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 de activiteit omvat. Daarvan is bijvoorbeeld sprake bij het opslaan van ontplofbare stoffen op een locatie waar zich een opslag- en transportbedrijf bevindt. Als een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 niet de activiteit, bedoeld in artikel 4.1048, omvat dan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties die in een omgevingsplan of in

een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit zijn toegelaten. Dat wordt tot uitdrukking gebracht in het nieuwe onderdeel b dat wordt toegevoegd aan het eerste en tweede lid. De redactie van het derde lid wordt gewijzigd maar de betekenis van dat lid blijft hetzelfde. Als aan een van de genoemde voorwaarden wordt voldaan kan worden afgeweken van de hoofdregel dat de afstand binnen de begrenzing van de locatie blijft waarop de activiteit wordt verricht. Vanwege de wijzigingen in het eerste lid wordt de redactie van het vierde en vijfde lid gewijzigd.

Voor een toelichting op het vervangen van 'opslagvoorziening' door 'opslagplaats' wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 3.28.

Onderdeel QW (artikel 4.1052a (nieuw) Bal)

Volgens het voorheen geldende recht golden de veiligheidsafstanden tot beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten. Met het omgevingsveiligheidsbeleid is op grond van de Omgevingswet geregeld dat degene die een activiteit verricht, die activiteit zo moet positioneren dat de afstand binnen de begrenzing blijft van de locatie waar de activiteit wordt verricht (zie paragraaf 4.8.2 van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving, Stb. 2018, 293). De nieuwe regels leveren een aanscherping op van de verplichtingen die voorheen golden. Om bedrijven die de activiteiten op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet al rechtmatig uitvoerden niet in de uitvoering daarvan te beperken, voorziet dit artikel in overgangsrecht. Als aan de genoemde voorwaarde wordt voldaan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot de buiten die begrenzing toegelaten beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties.

Deze uitzondering werkt ook door naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Op grond van artikel 5.27 van dat besluit moet voor beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties in een omgevingsplan de afstand, bedoeld in artikel 4.1051, eerste en tweede lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving, in acht worden genomen. Daarbij wordt aangegeven dat die afstand van toepassing is *voor zover het derde lid van dat artikel geldt*. Uit de cursief weergegeven zinsnede volgt de doorwerking van het overgangsrecht van artikel 4.1052a naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Door het buiten toepassing verklaren van artikel 4.1051, eerste lid, aanhef en onder a, geldt namelijk het derde lid van dat artikel

Onderdeel QX (artikel 4.1053 Bal)

Het toepassingsbereik wordt gekoppeld aan limitatieve lijsten met goederen in de bijlage. Bovendien wordt een extra categorie toegevoegd, het opslaan van goederen ingedeeld als vermistende goederen.

Door deze wijzigingen is het toepassingsbereik van de paragraaf verhelderd. Er kan geen discussie bestaan of al dan niet sprake is van een lekkend goed, deze goederen zijn opgesomd in de bijlage. Bijkomend voordeel van het duidelijker toespitsen van het toepassingsbereik in het eerste lid is dat de lijst met uitzonderingen in het tweede lid kan komen te vervallen.

Door de koppeling aan de lijsten met goederen in de bijlage blijft paragraaf 4.104 buiten toepassing als het niet gaat om stuifgevoelige goederen of goederen ingedeeld in bijlage VII. Uiteraard blijft de specifieke zorgplicht in deze gevallen wel gelden.

Onderdeel QY (artikel 4.1054 Bal)

Zie voor de toelichting op deze wijzigingen de toelichting bij de wijziging van de artikelen 4.370, 4.373, 4.374 en 4.375 Bal bij dit besluit.

Onderdeel QZ (artikel 4.1055 Bal)

Het is niet nodig om een onderzoek naar de bodemkwaliteit te verrichten na het opslaan van alle in het toepassingsbereik genoemde goederen. Er wordt daarom nader gespecificeerd dat het eindonderzoek bodem alleen hoeft plaats te vinden na het opslaan van lekkende goederen en uitlogende goederen.

De module bodembeschermende voorzieningen wordt aangezet als bodembeschermende voorzieningen (zoals een lekbak of vloeistofdichte bodemvoorziening) zijn vereist. Deze bodembeschermende voorzieningen zijn vereist voor het opslaan van goederen die in bijlage VII worden ingedeeld als lekkende goederen, uitlogende goederen of vermestende goederen. Daarom wordt het van toepassing zijn van de module tot deze activiteiten beperkt.

Onderdelen RA tot en met RF (artikelen 4.1057 tot en met 4.1061 Bal)

Zie voor de toelichting op de wijzigingen de toelichting bij de wijziging van de artikelen 4.370, 4.373, 4.374 en 4.375 Bal bij dit besluit.

Voorgesteld wordt de inhoud van artikel 4.1058 te verplaatsen naar artikel 4.1057, zodat de volgorde van de soort goederen (bijvoorbeeld lekkend of uitlogend) in de hele paragraaf gelijk is. Aan artikel 4.1057 worden vermestende goederen toegevoegd. Zowel het afvalwater afkomstig van goederen ingedeeld in bijlage VII als lekkende stoffen als goederen ingedeeld in bijlage VII als vermestende stoffen moet worden geloosd in een vuilwaterriool.

Artikel 4.1058 betreft niet alle goederen waaruit stoffen kunnen uitlogen, maar uitlogende goederen, ingedeeld in bijlage VII, deel B.

Onderdelen RG en RH (artikelen 4.1063 en 4.1064 Bal)

Deze artikelen worden aangepast naar aanleiding van de voorgestelde wijziging van het toepassingsbereik van de paragraaf.

Onderdeel RI (artikel 4.1064a (nieuw) Bal)

Er wordt een nieuw artikel toegevoegd waarin wordt opgenomen dat het opslaan van vermestende goederen, ingedeeld in bijlage VII, deel C, boven een aaneengesloten bodemvoorziening moet gebeuren.

Onderdelen RJ tot en met RP (artikelen 4.1067, 4.1068, 4.1069, 4.1070, 4.1071, 4.1072 en 4.1073 Bal)

Het gaat hier om wetstechnische aanpassingen.

Onderdeel RQ (artikel 4.1073a (nieuw) Bal)

Aan de paragraaf is een artikel toegevoegd waarin een termijn wordt gesteld aan de opslag van goederen die afvalstoffen zijn. Het artikel geldt voor alle categorieën van goederen die onder de paragraaf vallen, dus zowel voor goederen ingedeeld in een stuifklasse, lekkende goederen, uitlogende goederen of vermestende goederen. In het tweede lid zijn goederen opgenomen waarvoor een termijn geldt van één jaar. Het gaat hierbij om goederen die volgens het Landelijk afvalbeheerplan moeten worden gestort of verbrand (als vorm van verwijdering).

Ook voor vermestende goederen geldt een maximale opslagtermijn van een jaar, omdat het hier vaak gaat om afvalstoffen die kunnen bederven. Deze regel is niet voldoende om geurhinder in alle gevallen te voorkomen. Daarvoor kan het nodig zijn om de goederen sneller af te voeren of in gesloten containers op te slaan. Dit valt in principe onder de zorgplicht, en kan wanneer nodig in maatwerkvoorschriften worden uitgewerkt.

Onderdeel RR (artikel 4.1101 Bal)

Bij de afstanden in het Besluit activiteiten leefomgeving is als uitgangspunt genomen dat deze gelden tot de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht (zie voor een toelichting daarop paragraaf 4.8.2 van het algemene deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving, Staatsblad 2018, nr. 293). Voor de meeste milieubelastende activiteiten werkt dat uitgangspunt goed. Over de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht, moeten gegevens en bescheiden worden verstrekt aan het bevoegd gezag en bij een melding (voor het begin van de activiteit) moeten de coördinaten worden verstrekt van de risicobron. Uit deze gegevens kan het bevoegd gezag afleiden of aan de gestelde veiligheidsafstanden wordt voldaan.

Deze systematiek werkt niet altijd goed bij milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in afdeling 3.2 (de bedrijfstakoverstijgende activiteiten). Als zo'n milieubelastende activiteit wordt verricht op een locatie waar een andere milieubelastende activiteit wordt verricht dan zal de begrenzing van de locatie vaak wel bekend zijn. Denk bijvoorbeeld aan een parkeerplaats op een locatie waar zich een opslag- en transportbedrijf bevindt. Over de begrenzing van de locatie waarop zich een opslag- en transportbedrijf bevindt zijn aan het bevoegd gezag gegevens en bescheiden verstrekt op grond van artikel 3.288 Bal. Uit artikel 3.285 Bal vloeit voort dat onder de aanwijzing (het opslag- en transportbedrijf) ook het parkeren van voertuigen, opleggers of aanhangers met gevaarlijke stoffen op dezelfde locatie valt.

Bij een bedrijf als een opslag- en transportbedrijf werkt het dus goed. Anders is het als het gaat om locaties waarop zelfstandige activiteiten als bedoeld in afdeling 3.2 worden verricht die geen onderdeel uitmaken van een andere milieubelastende activiteit. Het laten gelden van een afstand tot de begrenzing van zo'n locatie levert daardoor geen duidelijke regel op. Om die reden is besloten om de afstanden tot de begrenzing van de locatie alleen te laten gelden als een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 de activiteit omvat. Daarvan is bijvoorbeeld sprake bij het opstellen van voertuigen, opleggers of aanhangers met gevaarlijke stoffen op een locatie waar zich een opslag- en transportbedrijf bevindt. Als een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 niet de activiteit, bedoeld in artikel 4.1099, omvat dan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties die in een omgevingsplan of in een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit zijn toegelaten. Dat wordt tot uitdrukking gebracht in het nieuwe onderdeel b dat wordt toegevoegd aan het eerste lid.

De redactie van het tweede lid (nieuw), derde lid (oud) wordt gewijzigd maar de betekenis van dat lid blijft hetzelfde. Als aan een van de genoemde voorwaarden wordt voldaan kan worden afgeweken van de hoofdregel dat de afstand binnen de begrenzing van de locatie blijft waarop de activiteit wordt verricht. De uitzondering die was opgenomen in het tweede lid is toegevoegd aan het eerste lid, onder a.

Vanwege de wijzigingen in het eerste lid wordt de redactie van het derde en vierde lid (nieuw), vierde en vijfde lid (oud) gewijzigd.

Onderdeel RS (artikel 4.1103a (nieuw) Bal)

Volgens het voorheen geldende recht golden de veiligheidsafstanden tot beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten. Met het omgevingsveiligheidsbeleid is op grond van de Omgevingswet geregeld dat degene die een activiteit verricht, die activiteit zo moet positioneren dat de afstand binnen de begrenzing blijft van de locatie waar de activiteit wordt verricht (zie paragraaf 4.8.2 van de nota van toelichting bij het Besluit activiteitenleefomgeving, Stb. 2018, 293). De nieuwe regels leveren een aanscherping op van de verplichtingen die voorheen golden. Om bedrijven die de activiteiten op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet al rechtmatig uitvoerden niet in de uitvoering daarvan te beperken, voorziet dit artikel in overgangsrecht. Als aan de genoemde voorwaarde wordt voldaan gelden de afstanden niet tot de begrenzing van de locatie maar tot de buiten de begrenzing toegelaten beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties.

Deze uitzondering werkt ook door naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Op grond van de artikelen 5.7 en 5.11 van dat besluit moet in een omgevingsplan een grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht worden genomen van ten hoogste een op de miljoen per jaar voor beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties. Aan die grenswaarde wordt in ieder geval voldaan als de afstanden in bijlage VII bij het Besluit kwaliteit leefomgeving in acht worden genomen. In die bijlage wordt in onderdeel A, onder 12, voor de afstand voor het plaatsgebonden risico verwezen naar artikel 4.1101, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Daarbij wordt aangegeven dat die afstand van toepassing is voor zover het tweede lid van dat artikel geldt. Uit de cursief weergegeven zinsnede volgt de doorwerking van het overgangsrecht van artikel 4.1103a naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Door het buiten toepassing verklaren van artikel 4.1101, eerste lid, aanhef en onder a, geldt namelijk het tweede lid van dat artikel.

Onderdelen RT en RU (§ 4.107 en artikel 4.1104 Bal)

In de titel van paragraaf 4.107 en artikel 4.1104 wordt de term 'schepen' vervangen door 'vaartuigen of drijvende werktuigen'. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd. Het aanpassen van de titel en het toepassingsbereik verduidelijkt dat ook drijvende werktuigen onder het toepassingsbereik van deze paragraaf vallen.

Onderdelen RV en RW (artikelen 4.1106 en 4.1107 Bal)

De wijzigingen in deze artikelen houden verband met de wijziging in artikel 4.1104.

Onderdeel RX (artikel 4.1110 Bal)

In het eerste lid wordt geregeld om welk onderdeel van de specifieke zorgplicht het gaat, namelijk het treffen van alle passende maatregelen voor het voorkomen van ongewone voorvallen en de nadelige gevolgen daarvan, bedoeld in artikel 19.1, eerste lid, van de wet.

Onderdeel RY, RZ en SA (artikelen 4.1112, 4.1113 en 4.1115 Bal)

Het gaat hier om wetstechnische aanpassingen.

Onderdeel SB (artikel 4.1116 Bal)

De wijziging in artikel 4.1116 komt voort uit een wijziging van het Besluit algemene regels milieu mijnbouw,⁵ waarmee een meldingsplicht is ingevoerd en algemene regels zijn gaan gelden voor het stimuleren van een voorkomen via een boorgat met een mobiele installatie (in het Besluit activiteiten leefomgeving: een verplaatsbaar mijnbouwwerk). De regels van deze paragraaf, die een omzetting vormen van het Besluit algemene regels milieu mijnbouw, worden daarom ook van toepassing verklaard op het stimuleren van een voorkomen via een boorgat met een verplaatsbaar mijnbouwwerk.

Onderdeel SC (artikel 4.1117 Bal)

In artikel 4.1117 wordt de melding voor activiteiten met een verplaatsbaar mijnbouwwerk aangepast. Een spoedreparatie zal niet meer gelden als uitzondering voor die melding, omdat de term 'spoedreparatie' onduidelijk bleek en onzekerheid zou kunnen geven over de werking van de melding. Om te voorkomen dat handelen bij een spoedreparatie zonder meer leidt tot overtreding van de meldingsplicht, is deze meldingsplicht vervangen door een informatieplicht. Bij de

---

⁵ Besluit van 6 maart 2017, houdende wijziging van het Besluit omgevingsrecht, het Besluit milieueffectrapportage en het Besluit algemene regels milieu mijnbouw (vergunning aanleg boorgat), Stb. 2017, 114.

informatieplicht kan, in tegenstelling tot bij de melding, met een maatwerkvoorschrift worden bepaald dat de termijn korter is dan de genoemde vier weken. Dit zou uitkomst kunnen bieden in gevallen van spoed. Deze werkwijze sluit aan bij de werkwijze die nu in de praktijk wordt toegepast.

Aan het artikel wordt toegevoegd dat de resultaten van een akoestisch onderzoek moeten worden verstrekt als op of binnen een afstand van 300 meter van het boorgat een geluidgevoelig gebouw ligt. Ook moet worden aangegeven welke aantallen transportbewegingen zullen plaatsvinden in de dag-, avond- en nachtperiode. Deze verplichtingen worden overgenomen uit het Besluit algemene regels milieu mijnbouw en gelden, net als in de oude situatie, voor vergunningplichtige en niet-vergunningplichtige verplaatsbare mijnbouwwerken. De resultaten van het akoestische onderzoek en de aantallen transportbewegingen moeten ten minste vier weken voor het begin van de activiteit worden overgelegd. Ook hiermee wordt aangesloten bij de praktijk en het Besluit algemene regels milieu mijnbouw.

Onderdeel SD (artikel 4.1118 Bal)

Artikel 4.1118 vervalt vanwege de wijziging in artikel 4.1117. Er wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij de wijziging van artikel 4.1117.

Onderdeel SE (artikel 4.1121a (nieuw) en 4.1121b (nieuw) Bal)

Verplaatsbare mijnbouwwerken worden gebruikt bij het aanleggen, aanpassen, testen, onderhouden, repareren en buiten gebruik stellen van een boorgat. Deze mijnbouwwerken zijn gedurende een korte periode (2 tot 3 maanden) aaneengesloten aanwezig op een locatie. Gedurende die periode ontstaat geluidhinder, reden dat in de artikelen 18 tot en met 21 van het Besluit algemene regels milieu mijnbouw regels zijn opgenomen voor het beheersen van dat geluid. Deze zijn per abuis niet overgenomen in de AMvB's van de Omgevingswet. Met deze aanvulling worden deze regels alsnog omgezet.

De geluidregels uit de artikelen 4.1121a en 4.1121b gelden zowel voor vergunningplichtige als voor niet-vergunningplichtige verplaatsbare mijnbouwwerken.

De instructieregels over geluid uit paragraaf 5.1.4.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn van toepassing op mijnbouwwerken als bedoeld in artikel 3.320 van het Besluit activiteiten leefomgeving, anders dan verplaatsbare mijnbouwwerken. Die instructieregels gelden namelijk niet voor tijdelijke activiteiten, zoals bouw- en sloopactiviteiten en verplaatsbare mijnbouwwerken.

De geluidwaarden voor verplaatsbare mijnbouwwerken zijn in hoofdzaak emissie-eisen, die tot uitdrukking brengen wat met toepassing van de beste beschikbare technieken in beginsel haalbaar is. Ze zijn gebaseerd op de vergunningenpraktijk zoals die bestond voor de inwerkingtreding van het Besluit algemene regels milieu mijnbouw. De emissiewaarden gelden op een afstand van 300 meter vanaf het hart van het verplaatsbare mijnbouwwerk. Deze waarden zeggen iets over het geluid dat een verplaatsbaar mijnbouwwerk mag produceren, onafhankelijk van de immissie op geluidgevoelige gebouwen. In de praktijk wordt voor een mijnbouwwerk een locatie gezocht op afstand van woningen of andere geluidgevoelige gebouwen, om zo overlast te voorkomen. Soms is het echter niet mogelijk om een geologisch geschikte locatie te vinden waar geen geluidgevoelige gebouwen op of binnen een afstand van 300 meter van het mijnbouwwerk liggen. Ook is het mogelijk dat nieuwe geluidgevoelige gebouwen worden toegelaten in de omgeving van een bestaand mijnbouwwerk, waar later weer werkzaamheden met een verplaatsbaar mijnbouwwerk nodig zijn. Als waarborg gelden voor dat soort gevallen geluidwaarden voor het geluid door verplaatsbare mijnbouwwerken in geluidgevoelige ruimten van geluidgevoelige gebouwen. Zo nodig zullen afscherpende maatregelen, zoals het plaatsen van geluidschermen, getroffen worden. De waarden gelden alleen in geluidgevoelige ruimten van een gebouw en niet langer in het hele gebouw, zoals ook al gebruikelijk was voor geluid van andere activiteiten.

In dit artikel wordt, anders dan in artikel 5.61 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, niet geregeld dat de waarden uit de tabel niet van toepassing zijn op een geluidgevoelig gebouw dat een functionele binding heeft met een (verplaatsbaar) mijnbouwwerk. Dit komt namelijk in de praktijk niet voor. Als een dergelijke situatie toch ontstaat, kan met een maatwerkvoorschrift bepaald worden dat de waarden niet van toepassing zijn op het geluidgevoelige gebouw dat een functionele binding heeft met het verplaatsbare mijnbouwwerk.

In onderdeel a van het vierde lid wordt geregeld dat de geluidwaarden niet gelden voor een geluidgevoelig gebouw dat nog niet gerealiseerd is. Anders dan in het Besluit kwaliteit leefomgeving, waar de instructieregels zien op de toedeling van functies aan locaties, is het in het Besluit activiteiten leefomgeving niet nodig om bij de regulering van geluid rekening te houden met geluidgevoelige gebouwen die in het omgevingsplan of bij omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit zijn toegelaten, maar nog niet gerealiseerd zijn.

Onderdeel SF (artikel 4.1122 Bal)

Het gaat hier om een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel SG (artikel 4.1133 Bal)

De wijziging van dit artikel is redactioneel van aard en bedoeld om het gebruik van symbolen en meeteenheden te uniformeren.

Onderdeel SH (artikel 4.1136 Bal) [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

In artikel 4.1136 vervalt de zinsnede waarin is bepaald dat de melding niet van toepassing is als de activiteit vergunningplichtig is op grond van de omgevingsverordening. De zinsnede gaf onduidelijkheid over de toepassing van de melding bij andere activiteiten in het Besluit activiteiten leefomgeving en ten aanzien van overlap met een vergunningplicht op grond van het omgevingsplan, waarbij bewust niet is voorzien in het automatisch terugtreden van de melding bij een overlappende vergunningplicht.

Onderdeel SI (artikel 4.1137 Bal)

In artikel 4.1137 worden wijzigingen aangebracht in onderdeel c en onderdeel f. De wijziging in onderdeel c heeft tot gevolg dat bij het aanleggen van een nieuw bodemenergiesysteem informatie overlegd moet worden waaruit blijkt dat er geen negatieve interferentie zal optreden met nabijgelegen bodemenergiesystemen die eerder zijn vergund of gemeld. Er wordt niet meer expliciet bepaald dat er rekening gehouden moet worden met interferentie systemen die zijn aangelegd, maar waarvoor geen vergunning is verleend of een melding is gedaan. Deze systemen zijn onbekend bij het bevoegd gezag, waardoor het lastig kan zijn voor de initiatiefnemer om rekening te houden met de ligging en werking ervan. Als een nabijgelegen niet-vergund en niet-gemeld bodemenergiesysteem desalniettemin bekend is bij degene die een nieuw systeem aanlegt, dan kan uit de specifieke zorgplicht volgen dat er alsnog rekening gehouden moet worden met mogelijke interferentie.

In onderdeel f wordt toegevoegd dat de naam en adres van degene die het bodemenergiesysteem ontwerpt, en van degene die de boringen verricht, ook vallen onder de informatieplicht. Het ontwerpen, installeren en verrichten van boringen kan namelijk door verschillende (rechts-)personen worden gedaan.

Onderdelen SJ en SK (artikelen 4.1138 en 4.1138a (nieuw) Bal)

De reden dat artikel 4.1138 is gewijzigd en artikel 4.1138a is toegevoegd, is dat informatieplichten in het Bal altijd in separate artikelen worden opgenomen. Vandaar dat de informatieplicht is verplaatst naar artikel 4.1138a.

Onderdeel SL (artikel 4.1139 Bal)

In het gewijzigde artikel 4.1139 is niet langer expliciet bepaald dat er rekening gehouden moet worden met interferentie systemen die zijn aangelegd, maar waarvoor geen vergunning is verleend of een melding is gedaan. Deze systemen zijn onbekend bij het bevoegd gezag, waardoor het lastig kan zijn voor de initiatiefnemer om rekening te houden met de ligging en werking ervan. Als een niet-vergund en niet-gemeld bodemenergiesysteem desalniettemin bekend is bij diegene die een nieuw systeem aanlegt, dan kan uit de specifieke zorgplicht volgen dat er alsnog rekening gehouden moet worden met mogelijke interferentie.

Onderdeel SM (artikel 4.1142 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting bij deze wijziging wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.509 Bal bij dit besluit.

Onderdeel SN (artikelen 4.1143 en 4.1144 Bal)

De wijziging van de artikelen 4.1143 en 4.1144 Bal zijn redactioneel van aard en bedoeld om het gebruik van symbolen en meeteenheden te uniformeren.

Onderdeel SO (artikel 4.1147 Bal)

Dit is een wetstechnische wijziging.

Onderdeel SP (artikel 4.1147a (nieuw) Bal)

In artikel 4.1147a wordt het overgangsrecht opgenomen voor gesloten bodemenergiesystemen die zijn aangelegd vóór 1 juli 2013. Dit overgangsrecht komt voort uit bestaand recht (het Activiteitenbesluit milieubeheer).

Onderdelen SQ en SR (artikelen 4.1150 en 4.1150a (nieuw) Bal)

De reden dat artikel 4.1150 is gewijzigd en artikel 4.1150a is toegevoegd, is dat informatieplichten in het Bal altijd in separate artikelen worden opgenomen. Vandaar dat de informatieplicht is verplaatst naar artikel 4.1150a.

Onderdeel SS (artikel 4.1151 Bal)

In het gewijzigde artikel 4.1151 is niet langer expliciet bepaald dat er rekening gehouden moet worden met interferentie systemen die zijn aangelegd, maar waarvoor geen vergunning is verleend of een melding is gedaan. Deze systemen zijn onbekend bij het bevoegd gezag, waardoor het lastig kan zijn voor de initiatiefnemer om rekening te houden met de ligging en werking ervan. Als een niet-vergund en niet-gemeld bodemenergiesysteem desalniettemin bekend is bij diegene die een nieuw systeem aanlegt, dan kan uit de specifieke zorgplicht volgen dat er alsnog rekening gehouden moet worden met mogelijke interferentie.

Onderdeel ST (artikel 4.1153 Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting bij deze wijziging wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.509 Bal bij dit besluit.

Onderdeel SU (artikelen 4.1154 en 4.1155 Bal)

De wijzigingen van de artikelen 4.1154 en 4.1155 Bal zijn redactioneel van aard en bedoeld om het gebruik van symbolen en meeteenheden te uniformeren.

Onderdeel SV (artikel 4.1157 Bal)

Het gaat hier om een wetstechnische aanpassing.

Onderdeel SW (artikel 4.1157a (nieuw) Bal)

In artikel 4.1157a wordt het overgangsrecht opgenomen voor open bodemenergiesystemen die zijn vergund en waarbij de aanvraag voor die vergunning is ingediend vóór 1 juli 2013. Dit overgangsrecht komt voort uit bestaand recht (het Waterbesluit).

Onderdeel SX (artikel 4.1163 Bal)

Omdat aan bijlage I een begripsomschrijving wordt toegevoegd van MP 40-21 vervalt die omschrijving in het eerste lid.

Onderdeel SY, SZ en TA (artikelen 4.1164, 4.1165 en 4.1168 Bal)

Het begrip 'motorvoertuig' is in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving gedefinieerd aan de hand van de vervoersregelgeving en heeft consequenties voor de kentekenplicht en de vraag welke transportmiddelen op de openbare weg zijn toegelaten. Deze definitie heeft het Besluit activiteiten leefomgeving nodig bij het stellen van regels over autodemontage, waar het (doorhalen van het) kenteken een belangrijke rol speelt. Voor activiteiten zoals onderhoud, wassen of tanken is de vervoersregelgeving niet relevant en is bewust gekozen voor andere termen.

Activiteiten zoals onderhoud, wassen of tanken zijn alleen voldoende relevant om als milieubelastende activiteit onder het Besluit activiteiten leefomgeving te vallen als het gaat om *gemotoriseerde* vervoermiddelen.

Het begrip 'werktuig' heeft een brede betekenis in het Besluit activiteiten leefomgeving. Ook gereedschap en apparatuur vallen daaronder. Om die reden vervallen 'mobiele apparatuur' en 'apparaten'.

Onderdeel TB (artikel 4.1171 Bal)

Onderdeel c vervalt omdat een munitie-QRA alleen opgesteld hoeft te worden als stoffen of voorwerpen van ADR-klasse 1.1 of 1.2 worden opgeslagen of bewerkt of als er sprake is van meer dan 50 kg NEM in stoffen of voorwerpen van ADR-klasse 1.3. In die situaties is er sprake van een vergunningplichtige activiteit op grond van artikel 3.332 van het Bal en moet een munitie-QRA worden verstrekt bij een aanvraag om een omgevingsvergunning. Bovendien is een melding dan niet verplicht op grond van artikel 4.1171, vierde lid, van het Bal.

Onderdelen TC tot en met TF (artikelen 4.1172, 4.1173, 4.1174 en 4.1177 tot en met 4.1180 Bal)

Omdat aan bijlage I de begripsomschrijvingen worden toegevoegd van MP 40-21 en MP 40-30 vervallen die omschrijvingen in deze artikelen.

In artikel 4.1174, onder b en c, worden de verwijzingen naar PGS 15 gewijzigd in verwijzingen naar PGS 32 omdat de PGS 15 niet van toepassing is op het opslaan van explosieven. De PGS 32 is daarop wel van toepassing en bevat specifieke voorschriften voor brandveiligheidsopslagkasten.

Onderdeel TG (afdeling 5.1 Bal)

Het gaat hier om een taalkundige verbetering van het opschrift.

Onderdeel TH (artikelen 5.3 en 5.6 Bal)

Voor een toelichting op deze wijziging wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.509 Bal bij dit besluit.

Onderdeel TI (§ 5.2.3 (nieuw) Bal)

De nieuwe paragraaf 5.2.3 geeft uitvoering aan de verplichting van de kosten-batenanalyse energie-efficiëntie uit de richtlijn energie-efficiëntie. Dit onderdeel van de richtlijn is eerder geïmplementeerd via de Tijdelijke regeling implementatie artikelen 8 en 14 Richtlijn energie-efficiëntie. Veel elementen van de kosten-batenanalyse worden ingekleurd door de richtlijn energie-efficiëntie. De kosten-batenanalyse en de verhouding tot de richtlijn wordt hieronder nader toegelicht. Voor verdere toelichting op het omzetten van de richtlijn energie-efficiëntie in het algemeen wordt verwezen naar de paragraaf 2.7 van het algemeen deel over het Besluit activiteiten leefomgeving van deze nota van toelichting.

Artikel 5.7a (nieuw) Bal

In artikel 5.7a wordt bepaald in welke gevallen er voorafgaand aan het oprichten of ingrijpend renoveren van een stookinstallatie een kosten-batenanalyse energie-efficiëntie moet worden uitgevoerd. Van ingrijpende renovatie is volgens de richtlijn energie-efficiëntie sprake als de kosten voor die renovatie hoger liggen dan 50% van een nieuwe, vergelijkbare installatie of andere eenheid.

In de analyse moet onder andere gekeken worden naar het functioneren van de stookinstallatie als hoogrenderende warmtekrachtkoppeling. Het begrip 'hoogrenderende warmtekrachtkoppeling' wordt ingekleurd door de richtlijn energie-efficiëntie, bijlage II. Als de stookinstallatie restwarmte produceert op een bruikbare temperatuur, moet bovendien gekeken worden of die restwarmte kan worden ingezet op andere plekken waar een economisch aantoonbare vraag naar warmte is. Ook het begrip 'economisch aantoonbare vraag' is vastgelegd in de richtlijn energie-efficiëntie: een vraag die de behoefte aan verwarming of verkoeling niet overstijgt en waaraan anders onder de marktvoorwaarden zou worden voldaan door andere processen van energieopwekking dan warmtekrachtkoppeling.

Artikel 5.7b (nieuw) Bal

Bij het oprichten of ingrijpend renoveren van een warmtenet of koudenet of van een stookinstallatie in een dergelijke net, zal op grond van artikel 5.7b een kosten-batenanalyse worden uitgevoerd. De definities van 'warmtenet' en 'koudenet' worden opgenomen in Bijlage I van het Besluit activiteiten leefomgeving. Met het formuleren van de definities is aansluiting gezocht bij begrippen uit de Warmtewet en de Wet implementatie EU-richtlijnen energie-efficiëntie, zodat de begrippen uit de richtlijn op dezelfde wijze worden uitgelegd in het Besluit activiteiten leefomgeving als in andere nationale implementatiereggeving.

Artikel 5.7c (nieuw) Bal

Bij het opstellen van een kosten-batenanalyse zullen de beginselen uit de richtlijn energie-efficiëntie in acht moeten worden genomen. Daarnaast zal de Omgevingsregeling regels bevatten over de wijze waarop kosten-efficiëntie berekend kan worden. De regels in de ministeriële regeling komen voort uit de Activiteitenregeling milieubeheer, die reeds gebruikt worden voor het uitvoeren van de kosten-batenanalyse.

Artikel 5.7d (nieuw) Bal

In artikel 5.7d worden de uitzonderingen opgenomen op de plicht om een kosten-batenanalyse uit te voeren. Deze uitzonderingen volgen uit de richtlijn energie-efficiëntie en het huidige nationale recht waarin de richtlijn is geïmplementeerd. Op twee punten wijkt het Besluit activiteiten leefomgeving af van het huidige recht: de uitzondering voor Kernenergiewet-inrichtingen en de voorlopige analyse die onder huidig (nationaal) recht gedaan kan worden in plaats van de kosten-batenanalyse. De eerste uitzondering is niet opgenomen, omdat de Kernenergiewet die specifieke inrichtingen uitputtend al regelt, waardoor het Besluit activiteiten leefomgeving op dit onderdeel niet van toepassing is. Nu het besluit niet van toepassing zal zijn, is het regelen van een uitzondering ook niet nodig.

Ten tweede komt de voorlopige analyse als instrument niet terug in het Besluit activiteiten leefomgeving. De voorlopige analyse heeft in het huidig recht tot doel om te dienen als een 'quick scan' die vooraf gaat aan de kosten-batenanalyse: als uit de voorlopige analyse volgt dat de kosten-batenanalyse vermoedelijk niet positief zal uitvallen, hoeft het bedrijf de kosten-batenanalyse niet meer uit te voeren. Het doel hiervan is het tegengaan van administratieve lasten.⁶

De voorlopige analyse blijkt als instrument in de praktijk niet te leiden tot de beoogde doelen. Ten eerste is de voorlopige analyse op inhoudelijke punten ingehaald door maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, waardoor de voorlopige analyse de functie van een 'quick scan' niet meer goed kan vervullen. De uitkomsten van de voorlopige analyse doen geen recht aan hetgeen in de praktijk mogelijk is om restwarmte op een energie-efficiënte manier in te zetten. Daarnaast lijkt de voorlopige analyse niet de lastenreductie te kunnen brengen die was beoogd. De voorlopige analyse zorgt in de praktijk voor onduidelijkheid, en die onduidelijkheid kan ertoe leiden dat procedures juist meer tijd kosten dan gewenst. Daarnaast kan de voorlopige analyse onbedoeld leiden tot meer administratieve lasten, omdat de voorlopige analyse en de kosten-batenanalyse los van elkaar zijn vormgegeven in de wetgeving. Als de voorlopige analyse naar oordeel van het bevoegd gezag niet voldoende aannemelijk maakt dat de kosten-batenanalyse positief zal uitvallen, dan zal het bedrijf alsnog een kosten-batenanalyse moet opstellen. In die gevallen zal het bedrijf dus uiteindelijk twee analyses moeten opstellen, die beiden door het bevoegd gezag beoordeeld moeten worden, met extra lasten voor het bedrijf als gevolg.

Op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving dient direct te worden over gegaan op het maken van de kosten-batenanalyse; de voorlopige analyse komt dus als 'tussenstap' niet meer terug. Om de administratieve lasten te beperken, zal er door middel van de ministeriële regeling en een handleiding duidelijkheid gegeven worden over de inhoud van de kosten-batenanalyse. Aan de hand van die extra informatie en regels kan de kosten-batenanalyse zo efficiënt mogelijk worden uitgevoerd. De lastenreductie die werd beoogd met de introductie van de voorlopige analyse kan zo alsnog worden bereikt.

Artikel 5.7e (nieuw) Bal

Ten minste 4 weken voor het begin van de milieubelastende activiteit waarvoor de kosten-batenanalyse wordt uitgevoerd, zal deze moeten worden toegestuurd aan het bevoegd gezag. Deze termijn komt overeen met de termijn in het huidige recht.

Artikel 5.7f (nieuw) Bal

Artikel 5.7f beperkt de mogelijkheid om maatwerk te stellen ten aanzien van de kosten-batenanalyse. De beperkingen voort uit het Europese recht: de richtlijn staat geen andere versoepeling van de regels toe naast de uitzonderingen die al zijn opgenomen in artikel 5.7d. Het is

---

⁶ Stcrt. 15 juli 2015, nr. 20036, p. 6 (Toelichting bij de Tijdelijke regeling implementatie artikelen 8 en 14 Richtlijn energie-efficiëntie).

voor het bevoegd gezag wel mogelijk om – binnen de kaders van het Besluit activiteiten leefomgeving – strengere regels te stellen, bijvoorbeeld ter uitvoering van artikel 14, zevende lid, van de richtlijn energie-efficiëntie.

Onderdeel TJ (artikel 5.15 Bal)

Artikel 5.15 wordt aangepast om beter aan te sluiten bij het complementaire artikel in het Besluit bouwwerken leefomgeving (artikel 3.83). Tegelijkertijd wordt artikel 3.83 van het Besluit bouwwerken leefomgeving aangepast om beter aan te sluiten op artikel 5.15 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 5.15 van het Besluit activiteiten leefomgeving en artikel 3.83 van het Besluit bouwwerken leefomgeving zijn na wijziging elkaar uitsluitende bepalingen; de gebouw gebonden energiebesparende maatregelen worden geheel geregeld via het Besluit bouwwerken leefomgeving, de overige energiebesparende maatregelen binnen het Besluit activiteiten leefomgeving. Voor toepassing van artikel 5.15 Besluit activiteiten leefomgeving dient wel aangesloten te worden bij de reikwijdte van de milieubelastende activiteiten waarvoor de energiemodule is aangezet.

Onderdeel TK (artikel 5.16 Bal)

Artikel 5.16 wordt aangepast om beter aan te sluiten bij de voorheen uit artikel 2.15 Activiteitenbesluit milieubeheer volgende energiebesparingsplicht en de maatwerk mogelijkheden die dat artikel bood. In het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit wordt nader uiteengezet waarom hiertoe is besloten en hoe dit zich verhoudt tot het wijzigingsspoor voor het Klimaatakkoord.

Onderdeel TL (artikel 5.17 Bal)

Het doel van het gewijzigde artikel 5.17 is te voorkomen dat de module energiebesparing onbedoeld van toepassing wordt op milieubelastende activiteiten die onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht vergunningplichtig waren. Voor dergelijke activiteiten gold voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit besluit evenmin een energiebesparingsplicht. Dit omdat artikel 2.15 Activiteitenbesluit milieubeheer niet van toepassing was op zogenoemde inrichtingen type C. Ook onder het Besluit activiteiten leefomgeving is de module energiebesparing niet van toepassing op deze activiteiten, ook niet wanneer deze onder het Besluit activiteiten leefomgeving gedeeltelijk vergunningvrij zijn. Dit omdat ervoor gekozen is bij het van toepassing verklaren van de module zo veel mogelijk aan te sluiten bij de regels die golden voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit besluit. Mocht blijken dat de module in bepaalde gevallen toch van toepassing is op vergunningplichtige activiteiten, dan schuift artikel 5.17 de module weer terzijde.

Onderdeel TM (artikel 5.18a Bal)

Voor een toelichting op deze wijziging wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 4.919a (nieuw) Bal dat bij dit besluit wordt ingevoegd.

Onderdeel TN (artikel 5.19 Bal)

Voor een toelichting op deze wijziging wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.509 Bal bij dit besluit.

Onderdeel TO (artikel 5.20 Bal)

De wijzigingen van artikel 5.20 zijn redactioneel van aard.

Onderdeel TP (artikel 5.25 Bal)

In het eerste lid van artikel 5.25 is naast het oogmerk 'beschermen van de gezondheid' het oogmerk 'beschermen van het milieu' toegevoegd. Het uitsluitend vermelden van de gezondheid als oogmerk zou tot het misverstand kunnen leiden, dat op locaties waar zich normaal gesproken geen mensen bevinden, de concentratie van zeer zorgwekkende stoffen de grenswaarde wél mag overschrijden. Dat is niet beoogd. Ook het belang van de bescherming van het milieu speelt een rol, en brengt met zich mee dat ook op locaties waar zich normaal gesproken geen mensen bevinden de grenswaarde niet mag worden overschreden.

Daarnaast is een derde lid toegevoegd. Uit dit lid volgt dat als zeer zorgwekkende stoffen worden geëmitteerd, dat dan ook moet worden voldaan aan het bepaalde in de luchtmodule (paragraaf 5.4.4), met uitzondering van artikel 5.27. Artikel 5.27 is niet van toepassing op zeer zorgwekkende stoffen, omdat de uitzondering voor ippc-installaties in de paragraaf over zeer zorgwekkende stoffen is komen te vervallen.

Onderdeel TQ (tabel 5.25 Bal)

Aan tabel 5.25 zijn enkele zeer zorgwekkende stoffen en immissiegrenswaarden toegevoegd conform de regelgeving die gold voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit besluit.

Onderdeel TR (tabel 5.30 Bal)

Per abuis staat bij de emissiegrenswaarde voor de stofklasse S/So vermeld dat het gaat om de emissiegrenswaarde in mg/Nm. Dit wordt gewijzigd in mg/Nm³.

Onderdeel TS (artikel 5.31 Bal)

De wijzigingen van artikel 5.31 zijn redactioneel van aard.

Onderdeel TT (artikel 5.33 Bal)

Per abuis is de relevante NEN-norm niet volledig weergegeven. Dit wordt verbeterd.

Onderdeel TU (artikel 5.38a Bal)

Op grond van artikel 5.38a gelden tot één jaar na inwerkingtreding van dit besluit de in artikel 5.30 opgenomen emissiegrenswaarden en ondergrenzen niet. In die periode gelden de emissiegrenswaarden en ondergrenzen die in bijlage VIII zijn opgenomen.

Onderdeel TV (artikel 6.1 Bal)

In het eerste lid van artikel 6.1 wordt een onderdeel toegevoegd, waarmee het hoofdstuk mede van toepassing wordt op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een mijnbouwinstallatie in een waterstaatswerk. Deze toevoeging hangt samen met de regels over beperkingengebieden rondom mijnbouwinstallaties in de nieuwe paragraaf 6.2.7a. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij die paragraaf.

Onderdeel TW (artikel 6.2 Bal)

Met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet worden de oogmerken van rijksregels over wateractiviteiten in artikel 4.23 van de Omgevingswet aangepast. De zinsnede over op grond van de wet aan watersystemen toegekende functies wordt geschrapt, onder meer omdat dit onbedoeld tot een beperking leidt van de mogelijkheden om bij het stellen van maatwerkvoorschriften of vergunningvoorschriften rekening te houden met feitelijk aanwezige functies, die niet op grond van

de wet aan een watersysteem zijn toegekend. Deze wijziging wordt overgenomen in artikel 6.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

In het nieuwe vierde lid van artikel 6.2 zijn de oogmerken vastgelegd voor de regels over beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een mijnbouwinstallatie in een waterstaatswerk. Deze toevoeging hangt samen met de regels over beperkingengebieden rondom mijnbouwinstallaties in de nieuwe paragraaf 6.2.7a. De oogmerken voor de regels volgen uit de artikelen 4.26 en 5.28 van de Omgevingswet.

Onderdeel TX (artikel 6.4 Bal)

In de nieuwe paragraaf 6.2.7a worden regels opgenomen over beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een mijnbouwinstallatie. Het bevoegd gezag voor deze activiteiten is, na wijziging van artikel 6.4, de Minister van Economische Zaken en Klimaat.

Onderdeel TY (artikel 6.6 Bal)

In artikel 6.6, vijfde lid, wordt de specifieke zorgplicht voor mijnbouwlocatieactiviteiten aangepast. Met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet worden de oogmerken en de strekking van de rijksregels over mijnbouwlocatieactiviteiten in artikel 4.24 van de Omgevingswet gewijzigd. De specifieke zorgplicht is verbonden met de oogmerken en de strekking die op het niveau van de wet zijn opgenomen, daarom wordt het Besluit activiteiten leefomgeving aangepast op de wijziging in de wet.

Onderdeel TZ (artikel 6.7 Bal) [artikelen 2.24, 4.3 in samenhang met 4.5 van de wet]

Met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet komt artikel 5.35 van de wet te vervallen en wordt aan de grondslag om maatwerkvoorschriften te kunnen stellen en de grondslag om bij maatwerkvoorschriften te kunnen afwijken van de algemene regels in artikel 4.5 van de wet telkens toegevoegd dat het daarbij ook kan gaan om vergunningvoorschriften. Hiermee wordt het systeem van aanvullen en afwijken van algemene regels verduidelijkt. In verband hiermee wordt in artikel 6.7 van het Besluit activiteiten leefomgeving de verwijzing naar artikel 5.35 van de wet vervangen door een verwijzing naar artikel 4.5.

Het vijfde lid, onder b, wordt aangevuld door ook de artikelen 8.98 tot en met 8.100 van het Besluit kwaliteit leefomgeving van overeenkomstige toepassing te verklaren op het stellen van maatwerkvoorschriften over lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam. In dit lid waren al alle relevante dwingende bepalingen over het verbinden van voorschriften aan een omgevingsvergunning van de afdelingen 8.5 en 8.9 van het Besluit kwaliteit leefomgeving van overeenkomstige toepassing verklaard. Ook afdeling 8.10 van dat besluit, over actualisering, wijziging en intrekking van omgevingsvergunningen, bevat echter dwingende bepalingen voor omgevingsvergunningen. Deze bepalingen moeten ook voor maatwerkvoorschriften gelden. Artikel 8.100 van het Besluit kwaliteit leefomgeving verplicht om een omgevingsvergunning in te trekken als door toepassing van artikel 8.99, tweede lid, redelijkerwijs niet kan worden bereikt dat de beste beschikbare technieken worden toegepast. Dit artikel is naar zijn aard alleen van toepassing op maatwerkvoorschriften waarmee de algemene rijksregels worden versoepeld. Het intrekken van een maatwerkvoorschrift dat de algemeen rijksregels aanscherpt, leidt er immers toe dat nog verder wordt afgeweken van het niveau van beste beschikbare technieken.

Onderdeel UA (artikel 6.13 Bal)

De wijziging van artikel 6.13, onder c, is redactioneel van aard.

Onderdeel UB (artikel 6.16 Bal)

In artikel 6.16, derde lid, onder c, van het Besluit activiteiten leefomgeving wordt een verwijzing aangepast vanwege de overgang van 'mijnbouwactiviteit' naar 'mijnbouwlocatieactiviteit'. De mijnbouwlocatieactiviteit is nader toegelicht in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet en het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit. Bij de mijnbouwlocatieactiviteit is niet langer de mijnbouwinstallatie het aangrijpingspunt voor algemene regels, maar de locatie die gebruikt wordt voor die mijnbouwinstallatie. Om die reden is de verwijzing in artikel 6.16, derde lid, onder c, niet langer geschikt. Na aanpassing van dit onderdeel wordt volstaan met de aanduiding 'mijnbouwinstallatie', zoals gedefinieerd in de Omgevingswet.

Onderdeel UC (artikel 6.17 Bal)

De wijziging in het eerste lid, onder g, is redactioneel van aard. Hiermee wordt aangesloten bij de gebruikelijke volgorde van werkwoorden in dit hoofdstuk.

Onderdeel UD (artikel 6.23 Bal)

De wijzigingen van artikel 6.23, tweede en derde lid, zijn redactioneel van aard.

Onderdeel UE (artikel 6.24 Bal)

De wijziging van artikel 6.24, aanhef, is redactioneel van aard.

Onderdeel UF (artikel 6.26 Bal)

De actualisering van de NEN-norm voor het meten van stof is een voortzetting van een wijziging van de Activiteitenregeling (consultatieversie 21 november 2018).

Onderdeel UG (artikel 6.27 Bal)

In het tweede lid wordt de zinsnede "ontgraven of verplaatsen van grond of baggerspecie" vervangen door ontgronden. In de Omgevingswet heeft het begrip ontgrondingsactiviteit dezelfde betekenis als het begrip ontgronden in de Ontgrondingenwet. In beide wetten is afgezien van een definitie van die begrippen. Met dat in gedachten is de formulering in het tweede lid ongewenst, omdat die toch een soort omschrijving van de ontgrondingsactiviteit omvat. Daarom wordt de genoemde zinsnede vervangen door ontgronden.

Onderdeel UH (artikelen 6.31 en 6.32 Bal)

In artikel 6.31, vierde lid, en 6.32, tweede lid, is abusievelijk de afbakening tussen de meldplicht respectievelijk informatieplicht en de vergunningplicht op grond van artikel 6.30 niet geregeld. Dat wordt met deze wijziging hersteld.

Onderdeel UI (artikel 6.33 Bal)

In dit artikel wordt de term 'schepen' vervangen door 'vaartuigen of drijvende werktuigen'. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd. Het aanpassen van het artikel verduidelijkt dat ook drijvende werktuigen onder de verplichting vallen.

Onderdeel UJ (artikel 6.34 Bal)

De wijziging van artikel 6.34, eerste lid, is redactioneel van aard.

Onderdeel UK (artikel 6.38 Bal)

De redactie van artikel 6.38 van het Besluit activiteiten leefomgeving wordt aangepast aan het nieuwe artikel 19.0 van de Omgevingswet, dat wordt geïntroduceerd door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Het nieuwe artikel 19.0 biedt de grondslag om in algemene regels als bedoeld in paragraaf 4.1.1 van de Omgevingswet onderwerpen aan te wijzen waarvoor het daarbij aangewezen bevoegd gezag bij besluit kan bepalen dat een in die algemene regels genoemde bijzondere omstandigheid zich voordoet. In dat besluit wordt bepaald welke regels gelden in verband met die bijzondere omstandigheid. De regels in het besluit kunnen afwijken van de algemene regels.

In geval van artikel 6.38 wordt die bijzondere omstandigheid gevormd door waterschaarste of dreigende waterschaarste. Bij (dreigende) waterschaarste kan het onttrekken van water uit de rijkswateren de gewenste verdeling van het nog beschikbare water (in lijn met de rangorde van behoeften in artikel 3.14 van het Besluit kwaliteit leefomgeving) belemmeren. Het bevoegd gezag moet daarom kunnen bepalen dat het onttrekken van water uit de rijkswateren tijdelijk moet worden beperkt of tijdelijk geheel moet worden gestaakt. Dit geldt zowel voor wateronttrekkingsactiviteiten die vergunningplichtig zijn als de activiteiten die zonder vergunning mogen worden verricht.

Het derde lid van dit artikel verduidelijkt dat het besluit kan inhouden dat de activiteit moet worden beperkt of moet worden stopgezet. Het bevoegd gezag bepaalt (in lijn met artikel 19.0 van de wet) op welke locaties en voor welke periode deze beperking of stopzetting geldt.

Onderdeel UL (artikel 6.39 Bal)

De aanwijzing van de lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk wordt uitgebreid met het lozen van afvalwater afkomstig van voedselbereiding met grootkeukenapparatuur. In de praktijk worden de zuiveringsvoorzieningen voor het behandelen van huishoudelijk afvalwater op locatie ook gebruikt voor de behandeling van afvalwaterstromen uit bijvoorbeeld de keukens van restaurants of hotels. Het Activiteitenbesluit milieubeheer stond het lozen van deze afvalwaterstromen via de zuiveringsvoorziening voor het huishoudelijke afvalwater ook toe. Deze lijn wordt voortgezet.

De uitbreiding van de aanwijzing van de lozingsactiviteit geldt niet voor het maken en bewerken van levensmiddelen of voeder waarop paragraaf 4.28 van toepassing is. Die paragraaf is van toepassing bij de voedingsmiddelenindustrie en bevat al bepalingen over het lozen van afvalwater dat daarbij vrijkomt.

Onderdeel UM (artikel 6.43 Bal)

In het vierde lid wordt toegevoegd dat, als afvalwater afkomstig van voedselbereiding in samenhang met het huishoudelijke afvalwater wordt geloosd, de zuiveringsvoorziening op die extra afvalwaterstroom berekend moet zijn. Hiermee wordt de regeling in het Activiteitenbesluit milieubeheer voortgezet.

Overigens moet het afvalwater afkomstig van voedselbereiding veelal ook worden behandeld met een vetafscheider. Dat vloeit voort uit het toepassen van de beste beschikbare technieken. Die vetafscheider is echter onafhankelijk van de lozingsroute en geldt dus ook voor lozingen op bijvoorbeeld het vuilwaterriool. Het toepassen van de vetafscheider wordt daarom door de gemeente geregeld in het omgevingsplan. De gemeente maakt daarbij de afweging in welke gevallen de vetafscheider achterwege kan blijven (bijvoorbeeld omdat deze bij een kleine omvang van de lozing niet doelmatig is).

Onderdeel UN (paragraaf 6.2.5 Bal)

Het gaat hier om een wijziging van het opschrift die voortkomt uit de overgang van mijnbouwactiviteit naar mijnbouwlocatieactiviteit.

Onderdeel UO (artikel 6.45 Bal)

De wijziging van artikel 6.45 komt voort uit de overgang van mijnbouwactiviteit naar mijnbouwlocatieactiviteit. De mijnbouwlocatieactiviteit wordt verder toegelicht in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet en het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel UP (artikel 6.46 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

In artikel 6.46 wordt een vergunningplicht opgenomen voor het gebruiken van een locatie voor een mijnbouwinstallatie, die geheel of gedeeltelijk boven het wateroppervlak uitsteekt, in een oefen- en schietgebied. Daarnaast wordt een vergunningplicht opgenomen voor het gebruiken van een locatie voor een verkenningsonderzoek mijnbouw in een oefen- en schietgebied. Vergelijkbare vergunningplichten zijn al opgenomen in hoofdstuk 7 van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor zulke activiteiten in de Noordzee. Per abuis zijn deze vergunningplichten niet opgenomen ten aanzien van oefen- en schietgebieden in andere oppervlaktewaterlichamen, zoals de Waddenzee. Met deze wijziging wordt daar alsnog in voorzien.

Onderdeel UQ (artikel 6.47 Bal)

De wijziging van artikel 6.47 is redactioneel van aard.

Onderdeel UR (artikel 6.47a (nieuw) Bal)

Het nieuwe artikel 6.47a vervangt het oude artikel 6.46. Die verplaatsing hangt samen met de inhoudelijke wijziging, te weten een overgang van een melding bij het verkenningsonderzoek naar een informatieplicht. Een plicht tot het overleggen van gegevens en bescheiden sluit beter aan bij artikel 10 van het Mijnbouwbesluit, de voorloper van artikel 6.47a.

Inhoudelijk zijn er ook wijzigingen aangebracht. Deze komen voort uit de wijziging van het Mijnbouwbesluit in het Besluit wijzigingen in verband met het toezicht op de naleving bij opsporing en winning van een delfstof (Stb. 2017, 89). De informatieplicht in het Mijnbouwbesluit is met dat besluit uitgebreid met de gegevens en bescheiden die te vinden zullen zijn in artikel 6.47a, tweede lid, onderdelen e en f. De gegevens en bescheiden moeten bovendien worden overlegd aan de inspecteur-generaal der mijnen, in plaats van aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat.

Onderdeel US (artikelen 6.48a (nieuw) en 6.48b (nieuw) Bal)

Het nieuwe artikel 6.48a bevat regels over het gebruik van trillingen bij een verkenningsonderzoek. Deze regels waren eerder opgenomen in het Mijnbouwbesluit en de Mijnbouwregeling en zijn ook nu nog gesteld om een storend geluidseffect op zeezoogdieren te voorkomen.

Het nieuwe artikel 6.48b is de opvolger van artikel 10, vierde lid, van het Mijnbouwbesluit, en regelt dat toezichthouders moeten worden vervoerd naar de plek waar een verkenningsonderzoek wordt uitgevoerd of is gepland, door diegene die het verkenningsonderzoek uitvoert. Het vierde lid van artikel 10 Mijnbouwbesluit is toegevoegd met het Besluit wijzigingen in verband met toezicht op de naleving bij opsporing en winning van een delfstof (Stb. 2017, 89). De grondslag voor de vervallen bepaling in het Mijnbouwbesluit en het nieuwe artikel 6.48b in het Besluit activiteiten leefomgeving is artikel 130 van de Mijnbouwwet.

Onderdeel UT (artikel 6.52 Bal)

De verwijzing naar de PRTR-verordening is vervangen door een zelfstandig leesbaar criterium. Dit heeft geen inhoudelijke gevolgen.

Onderdeel UU (§ 6.2.7.1 (nieuw) Bal)

Paragraaf 6.2.7 wordt aangevuld met een aantal algemene regels over lozingsactiviteiten op rijkswater. Ook met het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet zullen in deze paragraaf enkele aanvullende algemene regels over dergelijke lozingsactiviteiten worden opgenomen. De paragraaf dreigt daardoor onoverzichtelijk te worden. Daarom wordt een onderverdeling in paragrafen aangebracht.

Onderdeel UV (artikel 6.55 Bal)

In dit artikel wordt de term 'schepen' vervangen door 'vaartuigen of drijvende werktuigen'. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd. Het aanpassen van het artikel verduidelijkt dat ook drijvende werktuigen onder de aanwijzing van de vergunningplicht in het eerste lid vallen en onder de uitzondering in het tweede lid. Verder wordt de uitzondering op de vergunningplicht voor lozingen bij calamiteitenoefeningen van het vierde lid verplaatst naar het eerste lid en wordt een aanvullende uitzondering opgenomen voor lozingen van afvalwater afkomstig van graven en saneringen. Inhoudelijke regels over die laatste lozingen zullen via het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet worden opgenomen in de gereserveerde paragraaf 6.2.7.5. Met de term "afvalwater afkomstig van graven en saneringen" wordt aangesloten bij de titels van de paragrafen 4.119 tot en met 4.121. In het verleden werd voor het afvalwater afkomstig van graven in de bodem ook wel de term afvalwater afkomstig van ontwatering gebruikt. Die term sluit minder goed aan bij de genoemde paragraaftitels en wordt daarom niet meer gebruikt voor de aanduiding van afvalwater afkomstig van graven in de bodem. Met de term ontwateren in het eerste lid, onder c, onder 4°, wordt bedoeld op (al dan niet bemalen) drainage zonder dat sprake is van graven in de bodem. Tevens is een foutieve verwijzing hersteld (artikel 3.145 in plaats van artikel 3.144).

Onderdeel UW (§ 6.2.7.2 (nieuw) Bal)

Voor een toelichting op deze wijziging wordt verwezen naar de toelichting bij paragraaf 6.2.7.1 (nieuw).

Onderdeel UX (§ 6.2.7.3 (nieuw), § 6.2.7.4 (nieuw), § 6.2.7.5 (nieuw) en § 6.2.7a (nieuw) Bal)

§ 6.2.7.3 (nieuw) en artikelen 6.56a (nieuw) tot en met 6.56d (nieuw) Bal

In verband met het schrappen van de alternatieve lozingsroute voor afvalwater afkomstig van het opslaan van uitlogende goederen (zie de wijziging van de artikelen 4.1054, 4.1058, 4.1060 en 4.1061), wordt deze alternatieve lozingsroute voor lozen op de rijkswateren in deze nieuwe artikelen opgenomen. Het betreft de melding van de lozing in de rijkswateren, de mogelijkheid om dit afvalwater in de rijkswateren te lozen (in afwijking van artikel 4.1058), de toepasselijke emissiegrenswaarden en de bijbehorende meetmethoden. De artikelen zijn inhoudelijk niet gewijzigd.

§ 6.2.7.4 (nieuw) en artikelen 6.56e (nieuw) tot en met 6.56h (nieuw) Bal

Paragraaf 6.2.7.4 bevat algemene regels voor het lozen van afvalwater afkomstig van telen van gewassen in een gebouw, anders dan in een kas. Artikel 4.795 verplicht om dit afvalwater gelijkmatig te verspreiden over landbouwgronden of te lozen in een vuilwaterriool. Er zijn echter gebieden waar beide lozingsroutes niet mogelijk zijn. Daarom staat artikel 6.56f het lozen van dat afvalwater in een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk toe, in afwijking van artikel 4.795, eerste lid, als er geen vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk beschikbaar is binnen 40 m vanaf de kadastrale grens. In het Activiteitenbesluit milieubeheer was het lozen in oppervlaktewater onder die omstandigheden ook toegestaan.

De emissiegrenswaarden voor het te lozen afvalwater zijn opgenomen in artikel 6.56g en de bijbehorende meetmethoden in artikel 6.56h. De lozing moet worden gemeld op grond van artikel 6.56e.

§ 6.2.7.5 (nieuw) Bal

Deze paragraaf zal worden ingevuld via het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet.

§ 6.2.7a (nieuw) en artikelen 6.56i (nieuw) en 6.56j (nieuw) Bal

De nieuwe paragraaf 6.2.7a stelt regels over beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een mijnbouwinstallatie in rijkswater. Dergelijke regels zijn al opgenomen in hoofdstuk 7 van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor mijnbouwinstallaties in de Noordzee. Per abuis zijn er geen regels gesteld voor mijnbouwinstallaties in andere oppervlaktewaterlichamen in beheer van het Rijk, zoals de Waddenzee. Dat wordt met deze nieuwe paragraaf gecorrigeerd.

De vergunningplicht voor beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een mijnbouwinstallatie is de omzetting van artikel 43 van de Mijnbouwwet en implementeert mede artikel 6, zevende lid, van de richtlijn offshore veiligheid.

Onderdeel UY (artikel 6.57 Bal)

Met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt de definitie van beperkingengebiedactiviteit in de Omgevingswet gewijzigd: een beperkingengebiedactiviteit is een activiteit in een beperkingengebied. In de paragrafen 6.2.1 tot en met 6.2.7 zijn verschillende beperkingengebiedactiviteiten benoemd. Artikel 6.57, eerste lid, somt de andere beperkingengebiedactiviteiten op in een beperkingengebied met betrekking tot een waterstaatswerk in beheer bij het Rijk. De onderverdeling in dit lid hangt samen met de meld- en informatieplichten in paragraaf 6.2.8. De activiteiten genoemd onder a en b moeten op grond van het gewijzigde artikel 6.60 worden gemeld. Op grond van het gewijzigde artikel 6.61 moeten over dezelfde activiteiten gegevens en bescheiden worden verstrekt. Hiermee wordt bereikt dat de verbreding van het begrip beperkingengebiedactiviteit niet leidt tot een ongewenste toename van het aantal activiteiten waarvoor de meld- en informatieplichten gelden.

De meld- en informatieplichten gaan alleen over activiteiten in relatie tot werkzaamheden, materieel, materialen of vaste substanties. Het is voor het bevoegd gezag van belang dat deze activiteiten worden gemeld en dat daarover gegevens worden verstrekt, omdat deze activiteiten in een beperkingengebied ten koste kunnen gaan van de afvoercapaciteit of het bergend vermogen van het waterstaatswerk.

Bij de andere activiteiten, bedoeld in artikel 6.57, eerste lid, onder c, kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het zich louter ophouden in een beperkingengebied. Van deze activiteit is niet goed denkbaar dat deze ten koste gaat van het functioneren van het waterstaatswerk. Melden en het verstrekken van gegevens en bescheiden is voor dergelijke activiteiten niet nodig. Dit betekent echter niet dat voor deze activiteit geen regels gelden. De specifieke zorgplicht is van toepassing op deze andere activiteiten. Ook kan het bevoegd gezag daarvoor maatwerkvoorschriften stellen.

Uiteraard gaat het hier alleen om die activiteiten waarop de Omgevingswet van toepassing is. Dit volgt uit artikel 1.4 van de Omgevingswet. Dat artikel bepaalt – kort gezegd – dat de Omgevingswet niet van toepassing is op onderwerpen met betrekking tot de fysieke leefomgeving of onderdelen daarvan die bij of krachtens een andere wet uitputtend zijn geregeld. Zo worden de ordening van het scheepvaartverkeer en daarbij betrokken belangen uitputtend geregeld in de scheepvaartwetgeving. De activiteiten die in die wetgeving uitputtend worden geregeld vallen dus niet onder de Omgevingswet.

Onderdeel UZ (artikel 6.58 Bal)

De wijziging van artikel 6.58 komt voort uit de wijziging van artikel 6.57. Verwezen wordt naar de artikelsgewijze toelichting bij die wijziging.

Onderdeel VA (artikel 6.59 Bal)

De wijziging van artikel 6.59 komt voort uit de wijziging van artikel 6.57. Verwezen wordt naar de artikelsgewijze toelichting bij die wijziging.

Onderdelen VB en VC (artikelen 6.60 en 6.61 Bal)

De wijziging van de artikelen 6.60 en 6.61 komt voort uit de wijziging van artikel 6.57. Verwezen wordt naar de artikelsgewijze toelichting bij die wijziging.

Onderdeel VD (artikel 7.1 Bal)

In het tweede lid, onder b, wordt de term 'schepen' vervangen door 'vaartuigen of drijvende werktuigen'. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd. Het aanpassen van het artikel verduidelijkt dat ook drijvende werktuigen onder de uitzondering vallen.

Onderdeel VE (artikel 7.2 Bal)

Met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet worden de oogmerken van rijksregels over wateractiviteiten in artikel 4.23 van de Omgevingswet aangepast. Artikel 7.2 wordt daarmee in overeenstemming gebracht. De zinsnede in het eerste lid, onder c, over op grond van de wet aan watersystemen toegekende functies wordt geschrapt, onder meer omdat dit onbedoeld tot een beperking leidt van de mogelijkheden om bij het stellen van maatwerkvoorschriften of vergunningvoorschriften rekening te houden met feitelijk aanwezige functies, die niet op grond van de wet aan een watersysteem zijn toegekend. In het nieuwe tweede lid is toegevoegd dat de regels over beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een waterstaatswerk buiten het provinciaal en gemeentelijk ingedeelde gebied zijn gesteld met het oog op de doelen van de wet, in plaats van alleen de doelstellingen van het waterbeheer. Een voorbeeld van dit verruimde oogmerk is de regel over waarneming van belang voor de archeologische monumentenzorg.

Onderdeel VF (artikel 7.4 Bal)

Dit is een wetstechnische wijziging.

Onderdeel VG (artikel 7.6 Bal)

In artikel 7.6, zesde en zevende lid (nieuw), wordt de specifieke zorgplicht voor mijnbouwlocatieactiviteiten aangepast. Met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet zijn de oogmerken en de strekking van de rijksregels over mijnbouwlocatieactiviteiten in artikel 4.24 van de Omgevingswet gewijzigd. De specifieke zorgplicht is verbonden met de oogmerken en de strekking die op het niveau van de wet zijn opgenomen, daarom is het Besluit activiteiten leefomgeving aangepast op de wijziging in de wet.

Onderdeel VH (artikel 7.7 Bal) [artikelen 2.24, 4.3 in samenhang met 4.5 van de wet]

In het eerste lid van dit artikel wordt onder meer de verwijzing naar artikel 5.35 van de wet vervangen door een verwijzing naar artikel 4.5 van de wet. Zie voor nadere uitleg over deze wijziging de toelichting bij de wijziging van artikel 2.13 Bal (eerste alinea).

Het vijfde lid, onder c, wordt aangevuld door ook de artikelen 8.98 tot en met 8.100 van het Besluit kwaliteit leefomgeving van overeenkomstige toepassing te verklaren op het stellen van maatwerkvoorschriften over lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam. In dit lid waren al alle relevante dwingende bepalingen over het verbinden van voorschriften aan een omgevingsvergunning van de afdelingen 8.5 en 8.9 van het Besluit kwaliteit leefomgeving van

overeenkomstige toepassing verklaard. Ook afdeling 8.10 van dat besluit, over actualisering, wijziging en intrekking van omgevingsvergunningen, bevat echter dwingende bepalingen voor omgevingsvergunningen. Deze bepalingen moeten ook voor maatwerkvoorschriften gelden. Artikel 8.100 van het Besluit kwaliteit leefomgeving verplicht om een omgevingsvergunning in te trekken als door toepassing van artikel 8.99, tweede lid, redelijkerwijs niet kan worden bereikt dat de beste beschikbare technieken worden toegepast. Dit artikel is naar zijn aard alleen van toepassing op maatwerkvoorschriften waarmee de algemene rijksregels worden versoepeld. Het intrekken van een maatwerkvoorschrift dat de algemene rijksregels aanscherpt, leidt er immers toe dat nog verder wordt afgeweken van het niveau van beste beschikbare technieken.

Voor stortingsactiviteiten op zee wordt ook artikel 8.99, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving van overeenkomstige toepassing verklaard in het vijfde lid, onder d.

Onderdelen VI tot en met VL (artikelen 7.13, 7.16, 7.22 en 7.23 Bal)

Dit zijn wetstechnische wijzigingen.

Onderdeel VM (artikel 7.25 Bal)

De actualisering van de NEN-norm voor het meten van stof is een voortzetting van een wijziging van de Activiteitenregeling (consultatieversie 21 november 2018).

Onderdeel VN (artikel 7.26 Bal)

In het tweede lid wordt de zinsnede 'ontgraven of verplaatsen van grond of baggerspecie' vervangen door 'ontgronden'. In de Omgevingswet heeft het begrip ontgrondingsactiviteit dezelfde betekenis als het begrip ontgronden in de Ontgrondingenwet. In beide wetten is afgezien van een definitie van die begrippen. Met dat in gedachten is de formulering in het tweede lid ongewenst, omdat die toch een soort omschrijving van de ontgrondingsactiviteit omvat. Daarom wordt de genoemde zinsnede vervangen door ontgronden.

Onderdeel VO (artikelen 7.31 en 7.36 Bal)

In dit artikel wordt de term 'schepen' vervangen door 'vaartuigen of drijvende werktuigen'. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd. Het aanpassen van het artikel verduidelijkt dat ook drijvende werktuigen onder de verplichting vallen.

Onderdelen VP en VQ (artikelen 7.38, 7.41 en 7.44 Bal)

Het gaat hier om wetstechnische wijzigingen.

Onderdeel VR (artikel 7.47 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

In het derde lid, onder b, wordt de term 'schip' vervangen door 'vaartuig of drijvend werktuig'. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd. Het aanpassen van het artikel verduidelijkt dat ook drijvende werktuigen onder de uitzondering vallen.

Onderdeel VS (artikel 7.48 Bal)

De aanwijzing van de lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk wordt uitgebreid met het lozen van afvalwater afkomstig van voedselbereiding met grootkeukenapparatuur. In de praktijk worden de zuiveringsvoorzieningen voor het behandelen van huishoudelijk afvalwater op locatie ook gebruikt voor de behandeling van afvalwaterstromen uit bijvoorbeeld de keukens van restaurants of hotels. Het Activiteitenbesluit milieubeheer stond het

lozen van deze afvalwaterstromen via de zuiveringsvoorziening voor het huishoudelijke afvalwater ook toe. Deze lijn wordt voortgezet.

De uitbreiding van de aanwijzing van de lozingsactiviteit geldt niet voor het maken en bewerken van levensmiddelen of voeder waarop paragraaf 4.28 van toepassing is. Die paragraaf is van toepassing bij de voedingsmiddelenindustrie en bevat al bepalingen over het lozen van afvalwater dat daarbij vrijkomt.

Onderdeel VT (artikel 7.52 Bal)

In het vierde lid wordt toegevoegd dat, als afvalwater afkomstig van voedselbereiding in samenhang met het huishoudelijke afvalwater wordt geloosd, de zuiveringsvoorziening op die extra afvalwaterstroom berekend moet zijn. Hiermee wordt de regeling in het Activiteitenbesluit milieubeheer voortgezet.

Overigens moet het afvalwater afkomstig van voedselbereiding veelal ook worden behandeld met een vetafscheider. Dat vloeit voort uit het toepassen van de beste beschikbare technieken. Die vetafscheider is echter onafhankelijk van de lozingsroute en geldt dus ook voor lozingen op bijvoorbeeld het vuilwaterriool. Het toepassen van de vetafscheider wordt daarom door de gemeente geregeld in het omgevingsplan. De gemeente maakt daarbij de afweging in welke gevallen de vetafscheider achterwege kan blijven bijvoorbeeld omdat deze bij een kleine omvang van de lozing niet doelmatig is.

Onderdeel VU (artikel 7.55 Bal)

Dit is een wetstechnische wijziging.

Onderdeel VV (artikel 7.57 Bal)

De verwijzing naar de PRTR-verordening is vervangen door een zelfstandig leesbaar criterium. Dit heeft geen inhoudelijke gevolgen.

Onderdeel VW (§ 7.2.7.1 Bal)

Paragraaf 7.2.7 wordt aangevuld met een aantal algemene regels over lozingsactiviteiten op rijkswater. Ook met het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet zullen in deze paragraaf enkele aanvullende algemene regels over dergelijke lozingsactiviteiten worden opgenomen. De paragraaf dreigt daardoor onoverzichtelijk te worden. Daarom wordt een onderverdeling in paragrafen aangebracht. Paragraaf 7.2.7.5 (lozen bij graven en saneringen) zal worden ingevuld via het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet.

Onderdeel VX (artikel 7.60 Bal) [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

In dit artikel wordt de term 'schepen' vervangen door 'vaartuigen of drijvende werktuigen'. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd. Het aanpassen van het artikel verduidelijkt dat ook drijvende werktuigen onder de vergunningplicht in het eerste lid en de uitzondering in het tweede lid vallen. Verder wordt de uitzondering op de vergunningplicht voor lozingen bij calamiteitenoefeningen van het vierde lid verplaatst naar het eerste lid en wordt een aanvullende uitzondering opgenomen voor lozingen van afvalwater afkomstig van graven en saneringen. Inhoudelijke regels over die laatste lozingen zullen via het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet worden opgenomen in de gereserveerde paragraaf 7.2.7.5. Met de term "afvalwater afkomstig van graven en saneringen" wordt aangesloten bij de titels van de paragrafen 4.119 tot en met 4.121. In het verleden werd voor het afvalwater afkomstig van graven in de bodem ook wel de term afvalwater afkomstig van ontwatering gebruikt. Die term sluit minder goed aan bij de genoemde paragraaftitels en wordt daarom niet meer gebruikt voor de aanduiding van afvalwater afkomstig van graven in de bodem. Met de term ontwateren in het eerste lid, onder c, onder 4°, wordt

gedoeld op (al dan niet bemalen) drainage zonder dat sprake is van graven in de bodem. Tevens is een foutieve verwijzing hersteld (artikel 3.145 in plaats van artikel 3.144).

Onderdeel VY (§ 7.2.7.2 (nieuw) Bal)

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij § 7.2.7.1 Bal bij dit besluit.

Onderdeel VZ (§ 7.2.7.3 (nieuw), § 7.2.7.4 (nieuw) en § 7.2.7.5 (nieuw) Bal)

§ 7.2.7.3 (nieuw) en artikelen 7.61a tot en met 7.61d (nieuw) Bal

In verband met het schrappen van de alternatieve lozingsroute voor afvalwater afkomstig van het opslaan van uitlopende goederen (zie de wijziging van de artikelen 4.1054, 4.1058, 4.1060 en 4.1061), wordt deze alternatieve lozingsroute voor lozen in de Noordzee in deze nieuwe artikelen opgenomen. Het betreft de melding van de lozing in de Noordzee, de mogelijkheid om dit afvalwater in de Noordzee te lozen (in afwijking van artikel 4.1058), de toepasselijke emissiegrenswaarden en de bijbehorende meetmethoden. De artikelen zijn inhoudelijk niet gewijzigd.

§ 7.2.7.4 (nieuw) en artikelen 7.61e tot en met 7.61h (nieuw) Bal

Paragraaf 7.2.7.4 bevat algemene regels voor het lozen van afvalwater afkomstig van telen van gewassen in een gebouw, anders dan in een kas. Artikel 4.795 verplicht om dit afvalwater gelijkmatig te verspreiden over landbouwgronden of te lozen in een vuilwaterriool. Er zijn echter gebieden waar beide lozingsroutes niet mogelijk zijn. Daarom staat artikel 7.56f het lozen van dat afvalwater in een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk toe, in afwijking van artikel 4.795, eerste lid, als er geen vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk beschikbaar is binnen 40 m vanaf de kadastrale grens. In het Activiteitenbesluit milieubeheer was het lozen in oppervlaktewater onder die omstandigheden ook toegestaan.

De emissiegrenswaarden voor het te lozen afvalwater zijn opgenomen in artikel 7.56g en de bijbehorende meetmethoden in artikel 7.56h. De lozing moet worden gemeld op grond van artikel 7.56e.

§ 7.2.7.5 (nieuw) Bal

Deze paragraaf over lozingen bij graven en saneringen is gereserveerd voor aanpassing bij het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet.

Onderdeel WA (artikel 7.63 Bal)

In dit artikel wordt de term 'schip' vervangen door 'vaartuig of drijvend werktuig'. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd. Het aanpassen van het artikel verduidelijkt dat ook drijvende werktuigen onder de uitzondering vallen.

Onderdelen WB en WC (§ 7.2.9 en artikel 7.66 Bal)

De wijzigingen in artikel 7.66 volgen uit de bepalingen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, waarin het begrip 'mijnbouwactiviteit' wordt vervangen door 'mijnbouwlocatieactiviteit'. Deze wijziging verduidelijkt dat de activiteit inhoudt het gebruiken van een locatie voor een aan mijnbouw gerelateerde activiteit, en niet het verrichten van de mijnbouwactiviteit zelf. In de aanwijzing van activiteiten in artikel 7.66 is naar aanleiding hiervan toegevoegd dat het gaat om het gebruiken van locaties voor de activiteiten. De introductie van de mijnbouwlocatieactiviteit is uitgebreid toegelicht in de artikelsgewijze toelichting bij de wijziging van het begrip 'mijnbouwactiviteit' in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel WD (artikel 7.66a (nieuw) Bal)

Het nieuwe artikel 7.66a geeft uitvoering aan artikel 7a, eerste lid, van de Mijnbouwwet, dat sinds januari 2017 van kracht is (Stb. 2016, 558). Het eerste lid van artikel 7a strekt ertoe nieuwe mijnbouwinstallaties in bepaalde gebieden te voorkomen. Het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone is één van die gebieden.

De formulering van artikel 7.66a maakt duidelijk dat het uitvoeren van de mijnbouwlocatieactiviteit alleen verboden is als er sprake is van het gebruiken van een locatie voor een mijnbouwinstallatie – exclusief beperkingengebied - in het betreffende Natura 2000-gebied, voor het opsporen of winnen van delfstoffen. Het verbod ziet dus niet op de situatie waarbij de mijnbouwinstallatie buiten het Natura 2000-gebied wordt geplaatst en alleen het bij die installatie horende beperkingengebied binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied valt. Ook geldt het verbod niet als het gaat om mijnbouwinstallaties voor het opsporen of winnen van aardwarmte en het opslaan van stoffen. Voor een toelichting van de verdere uitwerking van artikel 7a Mijnbouwwet wordt verwezen naar paragraaf 4.3 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Onderdeel WE (artikel 7.67 Bal) [artikel 5.1 van de wet]

In artikel 7.67 wordt een nieuw onderdeel a ingevoegd, waarmee geregeld wordt dat een mijnbouwlocatieactiviteit vergunningplichtig is als het gaat om het gebruiken van een locatie voor een mijnbouwinstallatie voor het opsporen of winnen van delfstoffen – exclusief het beperkingengebied van die installatie – in de territoriale zee ten noorden van het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone. Het gaat daarbij alleen om mijnbouwinstallaties die boven het water uitsteken. Het verbod ziet bovendien dus niet op de situatie waarbij alleen het bij de mijnbouwinstallatie horende beperkingengebied binnen het genoemde gebied valt. Deze vergunningplicht is de omzetting van artikel 7a, tweede lid, van de Mijnbouwwet (Stb. 2016, 558).

In onderdeel b wordt de vergunningplicht voor het gebruiken van locaties voor mijnbouwinstallaties in bepaalde gebieden aangepast. Aan deze vergunningplicht wordt toegevoegd dat het gebruiken van een locatie in een windkavelgebied ook vergunningplichtig is. Dit is de omzetting van artikel 45a Mijnbouwbesluit, zoals dat is toegevoegd door het Besluit wijzigingen in verband met toezicht op de naleving bij opsporing en winning van een delfstof (Stb. 2017, 89). Het artikellid is bovendien aangepast op de gevolgen van de introductie van de 'mijnbouwlocatieactiviteit'.

Onderdeel WF (artikel 7.68 Bal) [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

De wijziging van artikel 7.68 is redactioneel van aard.

Onderdeel WG (artikel 7.69 Bal) [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

In artikel 7.69 wordt de melding vervangen door een informatieplicht. Dit sluit beter aan bij het Mijnbouwbesluit, en maakt het mogelijk om de inspecteur-generaal der mijnen aan te wijzen als het bestuursorgaan dat de gegevens en bescheiden ontvangt.

De wijzigingen in dit artikel komen verder voort uit de wijziging van het Mijnbouwbesluit in het Besluit wijzigingen in verband met het toezicht op de naleving bij opsporing en winning van een delfstof (Stb. 2017, 89). De informatieplicht in het Mijnbouwbesluit is met dat besluit uitgebreid met de gegevens en bescheiden die nu te vinden zijn in artikel 6.46a, tweede lid, onderdelen d en e.

Onderdeel WH (artikelen 7.71 tot en met 7.73 Bal)

Artikel 7.71 (nieuw) Bal

Het nieuwe artikel 7.71 bevat regels over het gebruik van trillingen bij een verkenningsonderzoek. Deze regels waren eerder opgenomen in het Mijnbouwbesluit en de Mijnbouwregeling en zijn ook nu nog gesteld om een storend geluidseffect op zeezoogdieren te voorkomen.

Artikel 7.72 (nieuw) Bal

Het nieuwe artikel 7.72 is de opvolger van artikel 10, vierde lid, van het Mijnbouwbesluit, en regelt dat toezichthouders moeten worden vervoerd naar de plek waar een verkenningsonderzoek wordt uitgevoerd of is gepland door diegene die het verkenningsonderzoek uitvoert. Het vierde lid van artikel 10 Mijnbouwbesluit toegevoegd met het Besluit wijzigingen in verband met toezicht op de naleving bij opsporing en winning van een delfstof (Stb. 2017, 89). De grondslag voor de vervallen bepaling in het Mijnbouwbesluit en de het nieuwe artikel 7.71 in het Besluit activiteiten leefomgeving is artikel 130 van de Mijnbouwwet.

Artikel 7.73 (nieuw) Bal

In artikel 7.73 is het overgangsrecht vastgelegd voor artikel 7.66a en de vergunningplicht in artikel 7.67, eerste lid, onder a. Dit overgangsrecht volgt uit de formulering van artikel 7a van de Mijnbouwwet, waarop beide artikelen in het Besluit activiteiten leefomgeving zijn gebaseerd. In artikel 7a van de Mijnbouwwet is bedoeld om alleen het oprichten van nieuwe mijnbouwinstallaties te laten vallen onder het verbod of de vergunning. Voor activiteiten met een verplaatsbaar mijnbouwwerk op een locatie waar al een mijnbouwinstallatie aanwezig is, is daarom voorzien in eerbiedigende werking in het nieuwe artikel 7.73.

Onderdeel WI (artikel 8.2 Bal)

De wijzigingen in dit artikel zijn redactioneel van aard. Ze zorgen ervoor dat dit artikel in lijn is met vergelijkbare artikelen in andere hoofdstukken. Er zijn geen inhoudelijke wijzigingen beoogd.

Onderdeel WJ (artikel 8.7 Bal) [artikelen 2.24 en 4.3 in samenhang met 4.5 van de wet]

Zie de toelichting bij de wijziging van artikel 2.13 Bal (de eerste alinea).

Onderdeel WK (artikel 8.12 Bal)

Dit is een wetstechnische wijziging.

Onderdelen WL tot en met WO (artikelen 8.15 tot en met 8.18 Bal)

Met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt de definitie van beperkingengebiedactiviteit in de Omgevingswet gewijzigd: een beperkingengebiedactiviteit is een activiteit in een beperkingengebied. Artikel 8.15, eerste lid, somt de beperkingenactiviteiten op (anders dan kabels en leidingen) in een beperkingengebied met betrekking tot een weg in beheer bij het Rijk. De onderverdeling in dit lid hangt samen met de vergunningplichten, meldplichten en informatieplichten in deze paragraaf. De activiteiten genoemd onder a tot en met e moeten op grond van het gewijzigde artikel 8.16 worden gemeld, voor zover ze niet vergunningplichtig zijn op grond van artikel 8.15. Op grond van het gewijzigde artikel 8.17 moeten over dezelfde activiteiten gegevens en bescheiden worden verstrekt. Hiermee wordt bereikt dat de verbreding van het begrip beperkingengebiedactiviteit niet leidt tot een ongewenste toename van het aantal activiteiten waarvoor de meld- en informatieplichten gelden.

Ter illustratie van de werking van de gewijzigde artikelen kan het bouwen van een reclamezuil op een verzorgingsplaats als voorbeeld worden genomen. Het bouwen van die zuil valt onder de aanwijzing van artikel 8.15, eerste lid, onder a (het bouwen van bouwwerken). Er is op grond van artikel 8.16, eerste lid en tweede lid onder b, echter geen omgevingsvergunning voor een

beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een rijksweg vereist, want die vergunningplicht geldt voor andere bouwwerken (gebouwen en bouwwerken voor energielevering aan voertuigen). De meld- in informatieplichten van artikel 8.17 en 8.18 gelden wel, omdat de activiteit onder de aanwijzing van artikel 8.15, eerste lid, onder a valt en niet vergunningplichtig is op grond van artikel 8.16.

Voor andere activiteiten als bedoeld in artikel 8.15, eerste lid, onder f, geldt geen vergunningplicht en geen meld- of informatieplicht. Op deze andere activiteiten is wel de specifieke zorgplicht van toepassing. Ook kan het bevoegd gezag daarover maatwerkvoorschriften stellen.

Uiteraard gaat het hier alleen om die activiteiten waarop de Omgevingswet van toepassing is. Dit volgt uit artikel 1.4 van de Omgevingswet. Dit artikel bepaalt – kort gezegd – dat de Omgevingswet niet van toepassing is op onderwerpen met betrekking tot de fysieke leefomgeving of onderdelen daarvan die bij of krachtens een andere wet uitputtend zijn geregeld. Zo wordt het rijden met een auto over de weg en de daarbij geldende verkeersregels uitputtend geregeld in de wegenverkeerswetgeving. De activiteiten die in die wetgeving uitputtend worden geregeld vallen dus niet onder de Omgevingswet.

Voor het geometrisch begrenzen van beperkingengebieden met betrekking tot rijkswegen zijn zodanige uitgangspunten gehanteerd dat de regels over beperkingengebiedactiviteiten gelden binnen het gebied waar die activiteiten de stabiliteit en veiligheid van het weglichaam kunnen aantasten. In een aantal gevallen leidt toepassing van deze uitgangspunten ertoe dat bestaande, buiten de verharding van de weg gelegen gebouwen binnen het beperkingengebied komen te liggen. Dit kan gaan om op grond van de voormalige Wet beheer rijkswaterstaatswerken vergunde gebouwen of gebouwen die er al stonden voordat de weg werd aangelegd of verbreed. Ook kan het gaan om gebouwen die door toepassing van de uitgangspunten voor geometrisch begrenzing van het beperkingengebied binnen dat gebied zijn komen te liggen. Voor deze gebouwen en de daarbij behorende erven en terreinen geldt dat het in stand houden daarvan en het bestendig en regulier gebruik daarvan geen vergunningplichtige of meldingplichtige activiteiten op grond van hoofdstuk 8 zouden moeten zijn. De buiten de verharding van de weg gelegen gebouwen, het gebruik daarvan en het gebruik van de daarbij behorende erven of terreinen tast de stabiliteit en veiligheid van het weglichaam niet aan. De wijziging van de artikelen 8.16 tot en met 8.18 heeft tot doel om deze activiteiten uit te zonderen van de vergunningplicht, meldingsplicht en informatieplicht. De uitzondering op deze verplichtingen geldt voor zover de (bouw)werken of objecten niet hoger zijn dan 5 meter en er minder dan 30 m³ grond wordt geroerd.

Onder bestendig en regulier gebruik wordt verstaan het verrichten van activiteiten door de eigenaar of gebruiker van het gebouw, die samenhangen met de woon- of bedrijfsfunctie daarvan. Hierbij speelt de aard van de activiteiten een rol, evenals het tijdstip, de frequentie en de schaal waarop de activiteiten worden verricht. Gedacht moet worden aan regelmatig terugkerend of regulier gebruik of onderhoud. De activiteiten moeten zijn gericht op het continueren van de bestaande situatie.

Voorbeelden van bestendig en regulier gebruik van woongebouwen en daarbij behorende erven en terreinen zijn het bouwen en verbouwen van een hoofdgebouw en bijhorende bouwwerken als bedoeld in artikel 2.15d van het Besluit bouwwerken leefomgeving en het onderhoud en de vervanging van die bouwwerken. Onder bestendig en regulier gebruik van woonerven wordt ook begrepen het aanbrengen van beplantingen, het plaatsen van tuinmeubilair, het opslaan van goederen en het parkeren van voertuigen.

Voorbeelden van het bestendig en regulier gebruik van bedrijfsgebouwen en de daarbij behorende erven en terreinen zijn eveneens het bouwen en verbouwen van bijbehorende bouwwerken als bedoeld in artikel 2.15d van het Besluit bouwwerken leefomgeving en het onderhoud en de vervanging van die werken. Onder bestendig en regulier gebruik van bedrijfsterreinen kan ook worden begrepen het opslaan van goederen en het parkeren van voertuigen.

Onderdelen WP en WQ (artikelen 8.20 en 8.21 Bal)

Voor het bouwen, aanleggen, plaatsen, in stand houden, slopen of verwijderen van kabels en leidingen wordt in de artikelen 8.20 en 8.21 van het Besluit activiteiten leefomgeving een uitzondering gemaakt op de meldingsplicht en informatieplicht voor kabels en leidingen bij buiten de verharding van de weg gelegen woongebouwen en de daar bijhorende erven, als de kabel of leiding de erfgrans niet kruist. De uitzondering op de meldplicht geldt niet voor bedrijfsgebouwen en bijhorende erven en terreinen vanwege de aard en omvang van bedrijfsmatige kabels en leidingen.

Onderdeel WR (artikel 8.26 Bal)

In dit artikel was de versie aangeduid van het document dat moet worden toegepast bij het boren of persen. Volgens de systematiek van het stelsel van de Omgevingswet worden de versies van normen en andere documenten waarnaar wordt verwezen in de regels die zijn gesteld op grond van artikel 4.3 van de wet, aangeduid bij ministeriële regeling op grond van artikel 4.3, vierde lid, van de wet. Naast het vervallen van de versie-aanduiding is de titel van het document aangepast.

Onderdeel WS (hoofdstuk 9 (nieuw) Bal)

Afdeling 9.1 (nieuw) Bal

Artikel 9.1 (nieuw) Bal

Dit hoofdstuk gaat over activiteiten in het beperkingengebied met betrekking tot hoofdspoorwegen, lokale spoorwegen en bijzondere spoorwegen. Daarbij kan gedacht worden aan het bouwen van bouwwerken, het aanleggen van kabels of leidingen of het uitvoeren van graafwerkzaamheden in het beperkingengebied. De grondslag voor deze regels staat in de artikelen 4.3, tweede lid, en 5.1, tweede lid, van de Omgevingswet. Dat het Rijk algemene regels stelt en vergunningplichten formuleert voor de hoofdspoorwegen en bijzondere spoorwegen ligt voor de hand, aangezien het Rijk een specifieke taak heeft voor het behoeden van de staat en werking van die infrastructuur. Voor lokale spoorwegen is eveneens gekozen voor het stellen van algemene rijksregels (in de vorm van een specifieke zorgplicht) en vergunningplichten. De reden hiervoor is met name voortzetting van de reeds gemaakte keuzes in de Wet lokaal spoor. De regels voor lokale spoorwegen zijn, in lijn met het subsidiariteitsbeginsel, niet uitputtend; het Rijk voorziet in een basisregeling met een specifieke zorgplicht en een vergunningplicht voor beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot lokale spoorwegen, maar provincies (en in een vervoersregio: de betrokken gemeenten) kunnen maatwerkregels stellen en de grenzen van de vergunningplicht aanpassen.

Een beperkingengebied is gedefinieerd in de wet: een bij of krachtens de wet aangewezen gebied waar vanwege de aanwezigheid van een werk of object regels gelden over activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor dat werk of object. De regels over beperkingengebiedactiviteiten zijn dus beperkt tot regels aan activiteiten voor zover die de spoorweg zelf kunnen beïnvloeden. De regels gaan niet over de belemmeringen voor het gebruik van de spoorweg die kunnen ontstaan doordat bijvoorbeeld bewoners van gebouwen in het beperkingengebied klagen over geluidsoverlast of trillingen ten gevolge van het vervoer over het spoor. Regels over de beperking van geluidsoverlast door spoorwegen worden via het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dit biedt een waarborg voor de beperking van geluidsoverlast bij geluidgevoelige gebouwen. In essentie is het voorkomen of beperken van de overlast door geluid en trillingen van spoorverkeer een ruimtelijk vraagstuk, waarbij de jurisprudentie over een "aanvaardbaar woon- en leefklimaat" van belang is. Het omgevingsplan van de gemeente, dat is gericht op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, moet er in dit licht voor zorgen dat de overlast door geluid en trillingen niet onaanvaardbaar is. Dat kan onder meer door geen nieuwe geluid- of trillinggevoelige gebouwen toe te staan in zones rond het spoor die een verhoogd risico hebben op overlast. Als toch nieuwe gebouwen worden toegestaan, is het denkbaar dat regels over bijvoorbeeld geluidisolatie of de fundering worden gesteld (voor zover het

Besluit bouwwerken leefomgeving maatwerkregels mogelijk maken). Vanwege de provinciale taak voor lokale spoorwegen (buiten de vervoersregio's) zou de provincie via instructieregels op het omgevingsplan kunnen borgen dat nieuwe gevoelige gebouwen in de omgeving van lokale spoorwegen niet zonder meer kunnen worden gebouwd.

De geografische begrenzing van de beperkingengebieden met betrekking tot hoofdspoorwegen wordt opgenomen in de ministeriële regeling op grond van artikel 2.21 van de wet. De geografische begrenzing van lokale spoorwegen wordt opgenomen in de omgevingsverordening of, als er een vervoersregio is ingesteld op grond van de Wet personenvervoer 2000, vastgesteld op grond van artikel 12 van die wet (na wijziging door de Invoeringswet Omgevingswet) en vervolgens overgenomen in het omgevingsplan. De geografische begrenzing van bijzondere spoorwegen wordt eveneens in het omgevingsplan opgenomen.

Artikel 9.2 (nieuw) Bal

De regels in dit hoofdstuk zijn gesteld vanwege het belang van het behoeden van de staat en werking van een hoofdspoorweg, lokale spoorweg of bijzondere spoorweg voor nadelige gevolgen van activiteiten op of rond die spoorweg, inclusief het belang van verruiming of wijziging van die spoorweg. Dit oogmerk is ontleend aan artikel 4.25 van de wet, dat betrekking heeft op rijkswegen. Tot het oogmerk van de regels behoort ook het belang van verruiming of wijziging van de spoorweg. Activiteiten in het beperkingengebied mogen er niet toe leiden dat de mogelijkheden om een spoorweg te wijzigen of te verruimen te zeer worden beperkt. Ter uitwerking van dit oogmerk is onder meer de verlegplicht van artikel 9.17 opgenomen.

Artikel 9.3 (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.11 van de wet]

In de gebieden die op grond van artikel 20, derde lid, van de Wet personenvervoer zijn aangewezen is het dagelijks bestuur van de vervoersregio bevoegd gezag voor de melding, maatwerkvoorschriften en de toestemming voor gelijkwaardige maatregelen bij beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot lokale spoorwegen. Dit is een uitzondering op de regel dat gedeputeerde staten bevoegd gezag zijn voor die activiteiten. De bevoegdheid voor bestuursrechtelijke handhaving van overtredingen van de algemene regels ligt op grond van artikel 18.2, eerste lid, van de wet ook bij het dagelijks bestuur.

Het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning wordt in het Omgevingsbesluit aangewezen. Daarin wordt ook bepaald, wie bevoegd gezag is als de aanvraag op meer activiteiten betrekking heeft, of als de beperkingengebiedactiviteit binnen een complex bedrijf plaatsvindt.

Artikel 9.4 (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.11 van de wet]

Buiten de gebieden die op grond van artikel 20, derde lid, van de Wet personenvervoer zijn aangewezen, zijn gedeputeerde staten bevoegd gezag voor de melding, maatwerkvoorschriften en de toestemming voor gelijkwaardige maatregelen bij beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot lokale spoorwegen. De bevoegdheid voor bestuursrechtelijke handhaving van overtredingen van de algemene regels ligt op grond van artikel 18.2, eerste lid, van de wet ook bij gedeputeerde staten.

Het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning wordt in het Omgevingsbesluit aangewezen. Daarin wordt ook bepaald, wie bevoegd gezag is als de aanvraag op meer activiteiten betrekking heeft, of als de beperkingengebiedactiviteit binnen een complex bedrijf plaatsvindt.

Artikel 9.5 (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.12 van de wet]

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat is het bevoegde gezag voor de melding, maatwerkvoorschriften en de toestemming voor gelijkwaardige maatregelen bij

beperingengebiedactiviteiten met betrekking tot hoofdspoorwegen en bijzondere spoorwegen. De bevoegdheid voor het verlenen van een (enkelvoudige) omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot die spoorwegen is geregeld in het Omgevingsbesluit, maar berust ook bij die minister. De reden hiervoor is de beheertaak van die minister voor de hoofdspoorwegen en bijzondere spoorwegen, zoals opgenomen in artikel 2.19 van de Omgevingswet.

Het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning wordt in het Omgevingsbesluit aangewezen. Daarin wordt ook bepaald, wie bevoegd gezag is als de aanvraag op meer activiteiten betrekking heeft, of als de beperkingengebiedactiviteit binnen een complex bedrijf plaatsvindt.

Artikel 9.6 (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.13 van de wet]

In paragraaf 4.6.2 van het algemeen deel van de toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving is ingegaan op de 'eens bevoegd gezag, altijd bevoegd gezag' regeling voor complexe bedrijven. Mocht een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een spoorweg binnen de locatie van een complex bedrijf plaatsvinden, dan zijn gedeputeerde staten vanaf het moment dat voor die milieubelastende activiteit als bedoeld in afdeling 3.3 (complexe bedrijven) door gedeputeerde staten een omgevingsvergunning is verleend, ook bevoegd gezag voor de algemene rijksregels over beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot die spoorweg. Op deze locatie komt daardoor voor alle door het Rijk gereuleerde activiteiten alles bij de provincie terecht: vergunningverlening, het stellen van maatwerkvoorschriften et cetera, het houden van toezicht en bestuursrechtelijke handhaving.

Met de locatie die in het artikel wordt genoemd, wordt de begrenzing van de milieubelastende activiteit bedoeld, zoals die uit de vergunning voor de milieubelastende activiteit volgt.

Artikel 9.7 (nieuw) Bal

In artikel 9.7 wordt bepaald tot wie de regels van dit hoofdstuk zijn gericht. Binnen het stelsel van de wet wordt degene die de activiteit verricht primair verantwoordelijk geacht voor de naleving van de regels die gelden voor het verrichten van activiteiten. Voor vergunningplichtige activiteiten is dat expliciet verwoord in artikel 5.37, eerste lid, van de wet. Het gaat daarbij om degene die verantwoordelijk is voor het verrichten van de activiteiten, zoals de eigenaar of de opdrachtgever. Deze moet de vergunningvoorschriften zelf naleven en zorgen dat deze door zijn werknemers of contractanten worden nageleefd. Dit artikel bevat een soortgelijke bepaling voor de activiteiten die worden geregeld met algemene regels: degene die de activiteiten verricht, moet voldoen aan de regels van dit besluit, en ervoor zorgen dat de mensen of bedrijven die voor haar of hem werkzaamheden verrichten zich aan de regels over de activiteit houden.

Artikel 9.8 (nieuw) Bal

De specifieke zorgplicht geldt zowel voor activiteiten die onder de algemene regels van afdeling 9.2 en 9.3 vallen, als voor activiteiten die vergunningplichtig zijn.

Paragraaf 4.3.2 van de Omgevingswet bevat geen oogmerk en strekking voor de algemene rijksregels voor beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot spoorwegen. Het oogmerk en de strekking van de specifieke zorgplicht voor deze activiteiten zijn daarom ontleend aan het oogmerk van de beoordelingsregels voor die activiteiten (opgenomen in artikel 5.28 Omgevingswet) en de strekking van de algemene rijksregels voor beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot wegen in beheer bij het Rijk (artikel 4.25 Omgevingswet). De strekking van deze specifieke zorgplicht is in het tweede lid aangevuld met de plicht om maatregelen te treffen om ongewone voorvallen te voorkomen en de gevolgen daarvan te beperken. Ongewone voorvallen bij activiteiten in het beperkingengebied met betrekking tot een spoorweg kunnen gevaarlijk zijn voor de staat en werking van die spoorweg, zodat van een ieder de nodige maatregelen mogen worden

verwacht om ongewone voorvallen te voorkomen en de gevolgen ervan te beperken. In de artikelen 9.14 en 9.15 is een informatieplicht opgenomen voor het geval zich toch een ongewoon voorval voordoet. Deze informatieplicht geldt voor de veroorzaker van het ongewone voorval, in aansluiting op hoofdstuk 19 van de wet.

Verder wordt de strekking van de specifieke zorgplicht voor beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot spoorwegen aangevuld met enkele algemene maatregelen die in alle gevallen van de initiatiefnemer verwacht mogen worden. De spoorweg moet altijd bereikbaar blijven voor de spoorwegbeheerder en voor hulpdiensten. Ook mogen vluchtroutes niet belemmerd worden. Daarnaast moeten objecten niet op het spoor terecht kunnen komen en mogen zichtlijnen niet belemmerd worden. Dat geldt zowel voor het zicht van de bestuurder op de spoorweg en de directe omgeving daarvan, als voor het zicht van bijvoorbeeld verkeersdeelnemers op de spoorweg bij een spoorwegovergang. Materieel en materiaal, dat bijvoorbeeld bij bouwwerkzaamheden wordt gebruikt, moet na beëindiging van de activiteit zo spoedig mogelijk worden verwijderd.

Artikel 9.9 (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.6 van de wet]

Op grond van artikel 9.9 is het mogelijk om maatwerkregels te stellen over beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een lokale spoorweg. De maatwerkregels worden opgenomen in het omgevingsplan als ze betrekking hebben op een gebied waar een vervoersregio actief is, en in de omgevingsverordening in andere gevallen. Vervoersregio's zijn openbare lichamen die bij gemeenschappelijke regeling van een aantal gemeenten zijn ingesteld. Vervoersregio's hebben zelf geen regelgevende bevoegdheid, vandaar dat maatwerkregels over deze beperkingengebiedactiviteiten in de omgevingsplannen van de betrokken gemeenten worden opgenomen.

Maatwerkregels zijn algemeen verbindende voorschriften die worden gesteld om te zorgen dat de activiteiten die op een locatie worden of zullen worden verricht passen binnen de oogmerken en de strekking van de algemene regels van deze afdeling. Maatwerkregels zijn dus niet gericht tot een belanghebbende, maar gelden op een bepaalde locatie ongeacht wie daar een activiteit verricht of gaat verrichten. Maatwerkregels zijn daarom geschikt om te sturen op toekomstige ontwikkelingen.

Er zijn grenzen aan de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkregels. Bij het stellen van maatwerkregels moeten de belangen uit artikel 9.2 in acht worden genomen: de belangen met het oog waarop de algemene regels in afdeling 9.3 zijn gesteld. Artikel 4.6 van de wet bepaalt dat met maatwerkregels alleen kan worden afgeweken van algemene regels als dat bij AMvB is bepaald. Daarom is in het tweede lid opgenomen dat maatwerkregels kunnen afwijken van de artikelen 9.14 en 9.15 en afdeling 9.3, tenzij anders is bepaald. Zo'n uitzondering is bijvoorbeeld te vinden in artikel 9.16. Afwijken van de specifieke zorgplicht is vanzelfsprekend niet mogelijk; door de koppeling van de specifieke zorgplicht aan de oogmerken van artikel 9.2 – die de begrenzing vormen van de belangen waarvoor algemene regels zijn gesteld – moeten maatwerkregels altijd binnen de reikwijdte en strekking van de specifieke zorgplicht blijven.

Artikel 9.10 (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.5 van de wet]

Het bevoegd gezag kan maatwerkvoorschriften stellen over de specifieke zorgplicht en over de onderwerpen in afdeling 9.2 en 9.3. Een maatwerkvoorschrift kan niet worden gesteld als het mogelijk is om over dat onderwerp een voorschrift aan een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een spoorweg te verbinden. Voorschriften ter invulling van de specifieke zorgplicht bij vergunningplichtige beperkingengebiedactiviteiten landen dus altijd in de vergunning, en niet in een zelfstandig maatwerkvoorschrift.

Op het stellen van een maatwerkvoorschrift is de beoordelingsregel voor vergunningplichtige beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een spoorweg van artikel 8.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9.11 (nieuw) Bal

In artikel 9.11 wordt geregeld dat bij iedere melding die wordt gedaan een aantal algemene gegevens wordt verstrekt. Dit sluit aan bij de algemene gegevens die op grond van artikel 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht bij een aanvraag voor een beschikking worden gevraagd. In plaats van de aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd, gaat het bij het melden van een activiteit om een aanduiding van welke activiteit er zal worden verricht. Onder a wordt dus gevraagd om de activiteit, bedoeld in afdeling 9.2, die moet worden gemeld, bijvoorbeeld het aanleggen van een kabel in het beperkingengebied met betrekking tot een hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg, bedoeld in paragraaf 9.2.1.

Daarnaast is ter identificatie van belang de naam en het adres van degene die de activiteit verricht. Als het adres waarop de activiteit wordt verricht een ander adres is dan het adres van degene die de activiteit verricht, wordt ook dat adres doorgegeven.

Ten overvloede wordt opgemerkt dat de plicht om een melding te doen niet voortvloeit uit artikel 9.11, die verplichting is namelijk bij elke activiteit waar dat nodig is opgenomen in afdeling 9.2.

Als in afdeling 9.2 een activiteit niet mag worden verricht voordat een melding is gedaan, worden daarbij specifieke gegevens gevraagd. Die gegevens worden dan verstrekt in aanvulling op de algemene gegevens uit dit artikel: een melding is pas compleet als alle gegevens die worden gevraagd zijn verstrekt.

Bepalingen over het elektronisch verkeer en de mogelijkheden om per post een melding te doen zijn opgenomen in het Omgevingsbesluit, zie daarvoor afdeling 12.1 van dat besluit en de toelichting daarop. Zie voor bepalingen over de bekendmaking van meldingen door het bevoegd gezag afdeling 8.5 van dat besluit.

Artikel 9.12 (nieuw) Bal

Als op grond van afdeling 9.2 gegevens en bescheiden aan het bevoegd gezag worden verstrekt, worden die gegevens, net als de melding, begeleid door een aantal algemene gegevens. Dit sluit aan bij de algemene gegevens die op grond van artikel 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht bij een aanvraag voor een beschikking worden gevraagd. In plaats van de aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd, gaat het bij het verstrekken van gegevens en bescheiden over een activiteit om een aanduiding van welke activiteit er zal worden verricht. Onder a is daarom opgenomen dat moet worden aangegeven welke activiteit bedoeld in afdeling 9.2 waarover gegevens worden verstrekt, het betreft.

Daarnaast is ter identificatie van belang de naam en het adres van degene die de activiteit verricht. Als het adres waarop de activiteit waarover gegevens worden verstrekt, een ander adres is dan het adres van degene die de activiteit verricht, bijvoorbeeld omdat er meerdere bedrijfslocaties zijn, wordt ook dat adres verstrekt.

Ook hier geldt dat de plicht om gegevens te verstrekken niet voortvloeit uit artikel 9.12, die verplichting is namelijk bij elke activiteit waar dat nodig is, opgenomen in afdeling 9.2. Als in die afdeling het verstrekken van gegevens en bescheiden is voorgeschreven, bijvoorbeeld vóórdat wordt begonnen met die activiteit, wordt daarbij om specifieke gegevens gevraagd. Die gegevens worden dan verstrekt in aanvulling op de algemene gegevens uit dit artikel.

Bepalingen over het elektronisch verkeer en de mogelijkheden om per post een melding te doen zijn opgenomen in het Omgevingsbesluit, zie daarvoor afdeling 12.1 van dat besluit en de toelichting daarop.

Artikel 9.13 (nieuw) Bal

Artikel 9.13 regelt, in tegenstelling tot de twee artikelen die hiervoor zijn toegelicht, een verplichting om gegevens te verstrekken in twee situaties.

In het eerste lid van artikel 9.13 wordt geregeld dat een naamswijziging of adreswijziging wordt doorgegeven aan het bevoegd gezag vóórdat de wijziging een feit is. Dat is vooral voor de initiatiefnemer zelf van belang: diegene wil immers dan correspondentie van het bevoegd gezag op het juiste adres aankomt.

In het tweede lid wordt geregeld dat bij overdracht van de activiteit naar iemand anders, de daardoor gewijzigde gegevens aan het bevoegd gezag worden verstrekt. Bijvoorbeeld omdat een bedrijf onder dezelfde bedrijfsnaam en op hetzelfde adres wordt voortgezet, maar wisselt van eigenaar. Dit sluit aan op artikel 5.37 van de wet, waar hetzelfde over vergunninghouders is geregeld.

Artikelen 9.14 (nieuw) tot en met 9.16 (nieuw) Bal

Deze artikelen gaan over de informatieplicht bij ongewone voorvallen. Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting bij de artikelen 2.12 tot en met 2.19 van het Besluit activiteiten leefomgeving, die hetzelfde regelen voor de milieubelastende activiteit en de daarmee samenhangende lozingsactiviteiten.

De regels voor ongewone voorvallen in deze artikelen gelden voor alle beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot spoorwegen. In principe kunnen bij al deze activiteiten immers ongewone voorvallen optreden. Met deze generieke regeling is duidelijk dat van ieder die deze activiteit verricht in alle gevallen gevergd wordt dat hij het bevoegd gezag informeert en gegevens en bescheiden over het ongewone voorval verstrekt.

Artikel 9.17 (nieuw) Bal

Als het vanwege een project van de spoorwegbeheerder, zoals het aanleggen van een extra spoor, noodzakelijk is dat een (bouw)werk of ander object, waarvoor een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot die spoorweg is vereist, wordt verlegd, wordt dat formeel geregeld door intrekking van de verleende vergunning. Vanzelfsprekend gaat hieraan steeds overleg met de eigenaar van het (bouw)werk of andere object vooraf, en wordt als dat in redelijkheid nodig is in nadeelcompensatie voorzien.

Voor (bouw)werken en andere objecten die zonder omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een spoorweg kunnen worden aangelegd, is intrekking van de omgevingsvergunning vanzelfsprekend niet aan de orde. Om die reden is in dit artikel voorzien in een verlegplicht. De regeling lijkt in grote lijnen op de praktijk voor vergunningplichtige (bouw)werken en andere objecten. Het bevoegd gezag doet een redelijke poging om met de rechthebbende op het (bouw)werk of andere object overeenstemming te bereiken over de termijn waarop het (bouw)werk of object verlegd moet worden. Als er geen overeenstemming kan worden bereikt, stelt het bevoegd gezag die termijn bij maatwerkvoorschrift vast. Dit vervangt materieel de intrekking van de vergunning.

De verlegplicht geldt alleen als het naar het oordeel van de spoorwegbeheerder nodig is om het (bouw)werk of andere object te verwijderen, omdat deze een belemmering vormt voor de voorbereiding of uitvoering van de verruiming of wijziging van een spoorweg. Een eigenaar van een (bouw)werk of ander object die zelf proactief dat (bouw)werk of andere object verwijdert omdat hij vermoedt dat deze een spoorproject kan belemmeren, kan geen aanspraak maken op nadeelcompensatie. Nadeelcompensatie kan alleen aan de orde zijn nadat de spoorwegbeheerder heeft vastgelegd dat de verlegging noodzakelijk is.

De verlegplicht is (net als het intrekken van een vergunning) van toepassing als de eigendom van de grond, waarop het (bouw)werk of object staat, niet geraakt wordt. Het gaat dus in het algemeen om (bouw)werken of objecten op particulier terrein die verplaatst moeten worden omdat zij zichtlijnen belemmeren of andere risico's opleveren voor het gebruik van de spoorweg na het project. De eigendom van de gronden blijft bij de particuliere eigenaar, alleen de gebruiksmogelijkheden van die gronden worden beperkt vanwege de gewijzigde ligging van de spoorweg. Als het voor de wijziging of uitbreiding van een spoorweg nodig is dat de spoorwegbeheerder wel de gronden in eigendom krijgt, wordt – tenzij de gronden minnelijk kunnen worden verkregen – toepassing gegeven aan de onteigeningsprocedure.

Afdeling 9.2 (nieuw) Bal

§ 9.2.1 (nieuw) Bal

Artikel 9.19 (nieuw) Bal

Het bouwen, aanleggen, plaatsen of in stand houden van kabels en leidingen in de bodem of het slopen of verwijderen ervan, met inbegrip van het bouwen, aanleggen, plaatsen, in stand houden, slopen of verwijderen van bouwwerken en andere werken die daarmee samenhangen, in het beperkingengebied met betrekking tot een hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg, zijn beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot die spoorweg. Dergelijke bouwwerken of andere werken zijn bijvoorbeeld schakelkasten.

Activiteiten door of namens de spoorwegbeheerder in het kader van de aanleg, de wijziging of het beheer van een hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg of de regeling van het treinverkeer over die spoorweg zijn uitgezonderd van de beperkingengebiedactiviteit. Hierbij kan gedacht worden aan het aanleggen van de stroomkabels die nodig zijn voor seinen. De uitzondering geldt alleen voor de spoorwegbeheerder die werkzaamheden verricht aan zijn "eigen" spoor. De beheerder van de hoofdspoorweg die werkzaamheden verricht in het beperkingengebied met betrekking tot een bijzondere spoorweg valt dus wel onder de regels van deze paragraaf.

Artikel 9.20 (nieuw) Bal [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

Dit artikel wijst voor kabels en leidingen de vergunningplichtige gevallen van beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg aan. Als eerste zijn elektriciteitskabels voor het hoog- en middenspanningsnet (kabels met een spanningsniveau van meer dan 1 kV) die evenwijdig aan het spoor liggen aangewezen. Deze elektriciteitskabels kunnen gevaar opleveren vanwege de zwerfstroom die optreedt bij elektrisch treinverkeer. De overige aangewezen gevallen zijn spoor kruisingen. Er is een vergunning vereist als de beschermhuis voor kabels en leidingen (die is voorgeschreven in artikel 9.26) een grotere diameter dan 600 mm heeft, minder dan 6 m onder maaiveld ligt of niet met een horizontaal gestuurde boring wordt aangelegd. In deze gevallen is er een verhoogd risico voor de stabiliteit van het spoorlichaam en is een voorafgaande toetsing van de activiteit nodig.

De algemene regels van artikel 9.23 en verder gelden ook voor kabels en leidingen die vergunningplichtig zijn op grond van dit artikel. Eventueel maatwerk op die artikelen landt, conform artikel 9.10, derde lid, in die vergunning.

Artikel 9.21 (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

Dit artikel regelt dat beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg niet mogen worden verricht voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Zie voor de uitleg over het instrument melding paragraaf 3.5 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving. De melding mag niet eerder dan

een jaar voor het begin ervan worden gedaan. De reden hiervan is dat de ruimte om activiteiten te verrichten in een beperkingengebied met betrekking tot de spoorweg relatief schaars is. Door het doen van de melding wordt een claim gelegd op de beschikbare ruimte. Als de gemelde activiteit vervolgens niet wordt verricht, wordt die ruimte ten onrechte gereserveerd voor een activiteit die wellicht helemaal niet meer plaats zal vinden. Door een grens aan de meldingstermijn te stellen, kunnen activiteiten die niet zijn verricht na een jaar niet meer op grond van een al ingediende melding worden verricht. Er zal – als het nog steeds de bedoeling is om de activiteit verrichten – opnieuw een melding moeten worden gedaan.

Bij de melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 9.12 en de aanvullende gegevens in het tweede lid gevoegd. De coördinaten worden gebruikt om de exacte locatie van werken te registreren. Het Digitaal Stelsel Omgevingswet, dat een juridische basis krijgt met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet en dit besluit, gaat gebruik maken van twee coördinatenstelsels, te weten het Rijksdriehoekstelsel en het European Terrestrial Reference System 1989. Bij ministeriële regeling zal worden bepaald welk stelsel moet worden gebruikt. Voor de coördinaten, bedoeld in dit artikel, wordt het stelsel van de Rijksdriehoeksmeting gebruikt. Dit stelsel is vastgesteld in 2000 (RD2000 systeem) en is een passief referentiesysteem dat onderdeel uitmaakt van de geodetische infrastructuur en dat wordt bijgehouden door het Kadaster. Er wordt naar gestreefd dat de basisbeheerkaart van de beheerder van de hoofdspoorwegen eveneens in het Digitaal Stelsel Omgevingswet beschikbaar is. Mocht dat niet lukken, dan kan deze kaart bij die spoorwegbeheerder worden opgevraagd.

In het derde lid wordt geregeld dat de meldingsplicht ook geldt als bij het verrichten van de activiteit wordt afgeweken van eerder verstrekte gegevens en bescheiden. Met deze verplichting wordt bereikt, dat gegevens die het bevoegd gezag heeft actueel blijven, het bevoegd gezag voorafgaand aan de wijziging op de hoogte is en zo nodig actie kan ondernemen.

Het vierde lid bevat de uitzonderingen op de meldplicht. Er is geen melding vereist als voor de activiteit een omgevingsvergunning voor een beperkingengebied met betrekking tot de spoorweg is vereist. Er is ook geen melding vereist voor kleinere kabels en leidingen die alleen in de beschermingszone komen te liggen.

Artikel 9.22 (nieuw) Bal

Bij beperkingengebiedactiviteiten is het exacte moment van uitvoeren van de activiteit van groot belang, omdat de spoorwegbeheerder toezicht moet kunnen houden op een goede uitvoering en omdat er soms maatregelen nodig zijn (zoals een spoorafsluiting) in verband met de veiligheid van het treinverkeer. Om die reden moet de startdatum, het tijdstip en de duur van de activiteit aan het bevoegd gezag worden doorgegeven. Deze gegevens en bescheiden kunnen samen met de melding worden ingediend. Maar door ze afzonderlijk als informatieplicht te formuleren, ontstaat ook de mogelijkheid om ruim van tevoren een melding te doen en pas later (maar wel ten minste vier en ten hoogste acht weken voor aanvang) de datum, het tijdstip en de duur van de activiteit door te geven.

Artikel 9.23 (nieuw) Bal

Binnen twee maanden na afloop van de activiteit moeten revisietekeningen aan het bevoegd gezag worden verstrekt. Deze revisietekeningen worden verwerkt in de beheersystemen van de spoorwegbeheerder, en zijn noodzakelijk voor zowel de beheeractiviteiten van de spoorwegbeheerder zelf (bij onderhoud aan de spoorweg of reconstructie) als voor de beoordeling van toekomstige meldingen of vergunningaanvragen voor beperkingengebiedactiviteiten.

Artikel 9.24 (nieuw) Bal

Kabels en leidingen in langslagging worden meestal aangelegd door een sleuf te graven. Deze sleuf moet zo klein mogelijk zijn en zo snel mogelijk weer worden gedicht. Bij het dichtten van de sleuf is het, voor de stabiliteit van de grond en de afwateringsmogelijkheden, van belang dat de bodemopbouw gelijk blijft aan die van voor de ontgraving. De initiatiefnemer is verplicht om de gedichte sleuf een jaar lang te onderhouden. Als er in die periode bijvoorbeeld zakkingen optreden, moeten deze worden hersteld.

Artikel 9.25 (nieuw) Bal

Dit artikel bevat de eisen die gesteld worden aan kabels en leidingen in langslagging. De eisen hebben onder meer betrekking op de diepteligging en de afstand tot andere kabels en leidingen die parallel aan de aan te brengen kabel of leiding liggen of die worden gekruist.

Artikel 9.26 (nieuw) Bal

Als een kabel of leiding het hoofdspoor moet kruisen, moet die kabel of leiding in een beschermhuis worden aangebracht. De beschermhuis wordt met een horizontaal gestuurde boring aangelegd. Als de boring mislukt, mag de beschermhuis niet worden teruggetrokken, maar moet deze worden opgevuld en aan beide zijden worden afdicht. Het terugtrekken van beschermhuizen heeft onaanvaardbare gevolgen voor de stabiliteit van het baanlichaam.

Artikel 9.27 (nieuw) Bal

Bij de horizontaal gestuurde boring waarmee een beschermhuis wordt aangebracht onder het baanlichaam, moet worden voldaan aan de Technische Voorschriften bij vergunningen voor kabels en leidingen langs, onder en boven de spoorweg. Deze technische voorschriften zijn vastgesteld door de directie van Railinfrabeheer en worden voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit besluit vrij beschikbaar gesteld.

Artikel 9.28 (nieuw) Bal

Om nadelige gevolgen voor de stabiliteit van het baanlichaam te voorkomen, moet bij een nieuwe boring voldoende afstand worden aangehouden tot bestaande kabels en leidingen. Hetzelfde geldt voor de afstand tot de fundering van viaducten.

Artikel 9.29 (nieuw) Bal

Het in- en uittredepunt van beschermhuizen moet op voldoende afstand van het baanlichaam liggen. In de praktijk komt het er op neer dat het in- en uittredepunt buiten het beperkingengebied moet liggen.

§ 9.2.2 (nieuw) Bal

Artikel 9.30 (nieuw) Bal

In dit artikel worden activiteiten met bouwwerken, werken die geen bouwwerken zijn en andere objecten aangewezen als beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg. Het begrip bouwwerk is gedefinieerd in de wet. Daarnaast zijn er andere fysieke creaties die wel door de mens tot stand worden gebracht, maar om verschillende redenen niet als bouwwerk classificeren. Voor deze creaties is de term 'werken die geen bouwwerken zijn' gehanteerd. Gedacht kan worden aan constructies die niet bedoeld zijn om langere tijd ter plaatse te functioneren, zoals tijdelijke bouwsteigers. Daarnaast vallen hier fysieke creaties onder waar geen sprake is van een constructie, zoals een ophoging van grond of een gegraven gat. Onder 'andere objecten' worden objecten verstaan die geen bouwwerk zijn en ook geen werk, dat geen bouwwerk is. Gedacht kan worden aan levende zaken, zoals bomen of hoog opgaande beplanting

of gewassen, of vaste substanties die geen werk zijn, zoals een rotsblok. Bij deze andere objecten ontbreekt het element van menselijke creatie.

Voor bouwwerken worden de termen bouwen, in stand houden en slopen gebruikt. Bouwen omvat volgens de definitie in de wet het plaatsen, geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen, veranderen of vergroten. Voor werken die geen bouwwerken zijn, kunnen soms ook de termen bouwen en slopen worden gebruikt. Zo is een steiger niet altijd een bouwwerk, maar kan een steiger (ook als werk, dat geen bouwwerk is) wel worden gebouwd en gesloopt. De termen bouwen en slopen sluiten voor werken die geen bouwwerk zijn niet altijd aan bij het spraakgebruik, bijvoorbeeld als het een grondophoging betreft. In die gevallen worden, in plaats van bouwen en slopen de termen plaatsen, aanleggen en verwijderen gebruikt. Uit het gebruik van het woord bouwen in de regels over steigers moet dus niet worden afgeleid dat het alleen om steigers gaat die bouwwerken zijn. Bij andere objecten zijn de termen bouwen en slopen ook niet passend. Andere objecten kunnen worden geplaatst, in stand gehouden en verwijderd.

Onder de aanwijzing vallen niet de activiteiten met bouwwerken en werken die geen bouwwerk zijn die horen bij kabels en leidingen als bedoeld in paragraaf 9.2.1, zoals schakelkasten. Die bouwwerken en andere werken vallen onder de regels van die paragraaf. De aanwijzing omvat ook niet de activiteiten die door of namens de spoorwegbeheerder worden verricht in het kader van de aanleg, de wijziging of het beheer van de hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg. Activiteiten van de spoorwegbeheerder zijn immers gericht op het behouden of verbeteren van de staat en werking van de spoorweg, en zullen daardoor dus in het algemeen geen of beperkte nadelige gevolgen hebben. Bij activiteiten van de spoorwegbeheerder kan onder andere worden gedacht aan het vervangen van bovenleidingen. De uitzondering geldt alleen voor de spoorwegbeheerder die werkzaamheden verricht aan zijn "eigen" spoor. De beheerder van de hoofdspoorweg die werkzaamheden verricht in het beperkingengebied met betrekking tot een bijzondere spoorweg valt dus wel onder de regels van deze paragraaf.

Artikel 9.31 (nieuw) Bal [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

Dit artikel wijst de vergunningplichtige gevallen aan van activiteiten met bouwwerken, werken die geen bouwwerk zijn en andere objecten in het beperkingengebied met betrekking tot een hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg. Als eerste is het bouwen of in stand houden van bouwwerken, het aanleggen, plaatsen, in stand houden of veranderen van werken die geen bouwwerken zijn en het plaatsen of in stand houden van andere objecten in de kernzone als vergunningplichtig aangewezen. Het slopen van bouwwerken en het verwijderen van andere werken of objecten valt hier dus niet onder; slopen en verwijderen is immers altijd gunstig voor de veilige en doelmatige werking van de spoorweg. Binnen de overwegzone zijn bouwwerken en andere werken of objecten vergunningplichtig als ze hoger zijn dan 1 meter boven maaiveld. Bij een kleinere hoogte is er geen sprake meer van belemmering van de zichtlijnen, en is een voorafgaande instemming door het bevoegd gezag niet nodig. In de beschermingszone zijn alle bouwwerken, andere werken en objecten vergunningplichtig die worden gefundeerd op palen (dus niet op staal). Het inbrengen van funderingspalen kan tot vervorming van het baanlichaam leiden, wat een risico vormt voor het veilige gebruik van de spoorweg. Hetzelfde geldt voor bouwwerken, andere werken of objecten die een grote maaiveldbelasting opleveren.

De kernzone is bij hoofdspoorwegen een zone van in principe 7 m aan weerszijden van de hoofdspoorweg, gemeten uit de as. Bij bijzondere spoorwegen is de kernzone kleiner. De beschermingszone is het deel van het beperkingengebied met betrekking tot een spoorweg dat geen kernzone is. De overwegzone is een ruit rond een overweg, waarbinnen de zichtlijnen gevrijwaard moeten zijn van obstakels. De werkelijke ligging van de verschillende zones wordt voor hoofdspoorwegen digitaal weergegeven in de bijlagen bij de Omgevingsregeling.

Artikel 9.32 (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

Dit artikel regelt dat beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg niet mogen worden verricht voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Zie voor de uitleg over het instrument melding paragraaf 3.5 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving. De melding mag niet eerder dan een jaar voor het begin ervan worden gedaan. De reden hiervan is dat de ruimte om activiteiten te verrichten in een beperkingengebied met betrekking tot de hoofdspoorweg relatief schaars is. Door het doen van de melding wordt een claim gelegd op de beschikbare ruimte. Als de gemelde activiteit vervolgens niet wordt verricht, wordt die ruimte ten onrechte gereserveerd voor een activiteit die wellicht helemaal niet meer plaats zal vinden. Door een grens aan de meldingstermijn te stellen, kunnen activiteiten die niet zijn verricht na een jaar niet meer op grond van een al ingediende melding worden verricht. Er zal – als het nog steeds de bedoeling is om de activiteit verrichten – opnieuw een melding moeten worden gedaan.

Bij de melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 9.12 en de aanvullende gegevens in het tweede lid gevoegd. De coördinaten worden gebruikt om de exacte locatie van werken te registreren. Het Digitaal Stelsel Omgevingswet, dat een juridische basis krijgt met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet en dit besluit, gaat gebruik maken van twee coördinatenstelsels, te weten het Rijksdriehoekstelsel en het European Terrestrial Reference System 1989. Bij ministeriële regeling zal worden bepaald welk stelsel moet worden gebruikt. Voor de coördinaten, bedoeld in dit artikel, wordt het stelsel van de Rijksdriehoeksmeting gebruikt. Dit stelsel is vastgesteld in 2000 (RD2000 systeem) en is een passief referentiesysteem dat onderdeel uitmaakt van de geodetische infrastructuur en dat wordt bijgehouden door het Kadaster. Er wordt naar gestreefd dat de basisbeheerkaart van de beheerder van de hoofdspoorwegen eveneens in het Digitaal Stelsel Omgevingswet beschikbaar is. Mocht dat niet lukken, dan kan deze kaart bij die spoorwegbeheerder worden opgevraagd.

In het derde lid is geregeld dat de meldingsplicht ook geldt als bij het verrichten van de activiteit wordt afgeweken van eerder verstrekte gegevens en bescheiden. Met deze verplichting wordt bereikt, dat gegevens die het bevoegd gezag heeft actueel blijven, het bevoegd gezag voorafgaand aan de wijziging op de hoogte is en zo nodig actie kan ondernemen.

Het vierde lid bevat een uitzondering op de meldplicht. Er is geen melding vereist als voor de activiteit een omgevingsvergunning voor een beperkingengebied met betrekking tot een spoorweg is vereist.

Artikel 9.33 (nieuw) Bal

Bij beperkingengebiedactiviteiten is het exacte moment van uitvoeren van de activiteit van groot belang, omdat de spoorwegbeheerder toezicht moet kunnen houden op een goede uitvoering en omdat er soms maatregelen nodig zijn (zoals een spoorafsluiting) in verband met de veiligheid van het treinverkeer. Om die reden moet de startdatum, het tijdstip en de duur van de activiteit aan het bevoegd gezag worden doorgegeven. Deze gegevens en bescheiden kunnen samen met de melding worden ingediend. Maar door ze afzonderlijk als informatieplicht te formuleren, ontstaat ook de mogelijkheid om ruim van tevoren een melding te doen en pas later (maar wel ten minste vier en ten hoogste acht weken voor aanvang) de datum, het tijdstip en de duur van de activiteit door te geven.

Artikel 9.34 (nieuw) Bal

Binnen twee maanden na afloop van de activiteit moeten revisietekeningen aan het bevoegd gezag worden verstrekt. Deze revisietekeningen worden verwerkt in de beheersystemen van de spoorwegbeheerder, en zijn noodzakelijk voor zowel de beheeractiviteiten van de spoorwegbeheerder zelf (bij onderhoud aan de spoorweg of reconstructie) als voor de beoordeling van toekomstige meldingen of vergunningaanvragen voor beperkingengebiedactiviteiten.

Artikel 9.35 (nieuw) Bal

Bij het bouwen van bouwwerken, het aanleggen, plaatsen of veranderen van andere werken of het plaatsen van objecten kan het nodig zijn om te graven of tijdelijk grondwater te onttrekken (een bronbemaling). Dit artikel bevat de regels die daarvoor gelden. Grondwater mag gedurende maximaal een half jaar worden onttrokken. De verlaging van de grondwaterstand in de omgeving van de onttrekking moet beperkt blijven tot 1 meter onder de gemiddelde laagste freatische grondwaterstand. Met deze regels wordt geborgd dat er geen vervormingen kunnen optreden aan het baanlichaam. Een verdere verlaging van de grondwaterstand in de bouwput is overigens wel mogelijk door retourbemaling toe te passen. Daarmee worden de effecten op de grondwaterstand in de omgeving van de bouwput immers beperkt. Voor grondwateronttrekkingen die langer duren dan een half jaar en voor graafwerkzaamheden dieper dan 1,20 m moet een maatwerkvoorschrift worden aangevraagd.

Artikel 9.36 (nieuw) Bal

Bij de activiteiten kan het nodig zijn om hijskranen te gebruiken. In dit artikel zijn de eisen geformuleerd waarmee de hijswerkzaamheden zo kunnen worden verricht, dat er geen onacceptabele risico's zijn voor het veilige en doelmatige gebruik van de spoorweg. Die eisen hebben betrekking op de maximale kabelbelasting en de aan te houden afstand tot aan de bovenleiding. De afstand tot de bovenleiding mag kleiner zijn als er een procescontractaannemer aanwezig is die de hijswerkzaamheden begeleidt. Ook mogen er geen lasten worden gehesen boven een spoorlijn die in gebruik is.

§ 9.2.3 (nieuw) Bal

Artikel 9.37 (nieuw) Bal

In dit artikel wordt een aantal activiteiten op perrons of stations aangewezen als beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg. Dit betreft het uitvoeren van werkzaamheden en het bouwen, in stand houden of slopen van bouwwerken, het aanleggen, plaatsen, in stand houden of verwijderen van werken die geen bouwwerken zijn en het plaatsen, in stand houden of verwijderen van andere objecten. Voor een uitleg over de begrippen bouwwerk, werk dat geen bouwwerk is en ander object wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 9.30.

Onder de aanwijzing vallen niet de werkzaamheden en activiteiten met bouwwerken, werken die geen bouwwerk zijn en objecten die door of namens de spoorwegbeheerder worden verricht in het kader van de aanleg, de wijziging of het beheer van de hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg. Activiteiten van de spoorwegbeheerder zijn immers gericht op het behouden of verbeteren van de staat en werking van de spoorweg, en zullen daardoor dus in het algemeen geen of beperkte nadelige gevolgen hebben. Bij activiteiten van de spoorwegbeheerder op perrons of stations kan onder andere worden gedacht aan het vervangen van bovenleidingen. De uitzondering geldt alleen voor de spoorwegbeheerder die werkzaamheden verricht aan zijn "eigen" spoor. De beheerder van de hoofdspoorweg die werkzaamheden verricht in het beperkingengebied met betrekking tot een bijzondere spoorweg valt dus wel onder de regels van deze paragraaf.

Artikel 9.38 (nieuw) Bal [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

Als vergunningplichtige gevallen van beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg worden aangewezen activiteiten waarbij de opzet van het perron of station wezenlijk verandert. Hieronder valt bijvoorbeeld de herinrichting van een perron of station. Het plaatsen van ov-chippalen, banken of prullenbakken is geen activiteit die de opzet van een perron of station wezenlijk verandert. Ook het vervangen van bestaande bouwwerken, andere werken of objecten door soortgelijke bouwwerken, andere werken of objecten valt niet

onder de vergunningplicht. Ten overvloede wordt vermeld dat het criterium “waardoor de opzet van het station niet wezenlijk verandert” geldt voor alle activiteiten genoemd in de onderdelen a en b.

Artikel 9.39 (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

Dit artikel regelt dat beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg niet mogen worden verricht voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Zie voor de uitleg over het instrument melding paragraaf 3.5 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving. De melding mag niet eerder dan een jaar voor het begin ervan worden gedaan. De reden hiervan is dat de ruimte om activiteiten te verrichten in een beperkingengebied met betrekking tot de hoofdspoorweg relatief schaars is. Door het doen van de melding wordt een claim gelegd op de beschikbare ruimte. Als de gemelde activiteit vervolgens niet wordt verricht, wordt die ruimte ten onrechte gereserveerd voor een activiteit die wellicht helemaal niet meer plaats zal vinden. Door een grens aan de meldingstermijn te stellen, kunnen activiteiten die niet zijn verricht na een jaar niet meer op grond van een al ingediende melding worden verricht. Er zal – als het nog steeds de bedoeling is om de activiteit verrichten – opnieuw een melding moeten worden gedaan.

Bij de melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 9.12 en de aanvullende gegevens in het tweede lid gevoegd. In het derde lid is geregeld dat de meldingsplicht ook geldt als bij het verrichten van de activiteit wordt afgeweken van eerder verstrekte gegevens en bescheiden. Met deze verplichting wordt bereikt, dat gegevens die het bevoegd gezag heeft actueel blijven, het bevoegd gezag voorafgaand aan de wijziging op de hoogte is en zo nodig actie kan ondernemen. Het vierde lid bevat een uitzondering op de meldplicht. Er is geen melding vereist als voor de activiteit een omgevingsvergunning voor een beperkingengebied met betrekking tot een spoorweg is vereist.

Artikel 9.40 (nieuw) Bal

Bij beperkingengebiedactiviteiten is het exacte moment van uitvoeren van de activiteit van groot belang, omdat de spoorwegbeheerder toezicht moet kunnen houden op een goede uitvoering en omdat er soms maatregelen nodig zijn (zoals een spoorafsluiting) in verband met de veiligheid van het treinverkeer. Om die reden moet de startdatum, het tijdstip en de duur van de activiteit aan het bevoegd gezag worden doorgegeven. Deze gegevens en bescheiden kunnen samen met de melding worden ingediend. Maar door ze afzonderlijk als informatieplicht te formuleren, ontstaat ook de mogelijkheid om ruim van tevoren een melding te doen en pas later (maar wel ten minste vier en ten hoogste acht weken voor aanvang) de datum, het tijdstip en de duur van de activiteit door te geven.

Artikel 9.41 (nieuw) Bal

Grondwateronttrekkingen en graafwerkzaamheden op perrons kunnen de stabiliteit van die perrons aantasten en daardoor gevaar opleveren voor het veilig en doelmatig gebruik van de spoorweg. Grondwateronttrekkingen zijn daarom in principe niet toegestaan en graafwerkzaamheden alleen tot een diepte van 1.20 m; met een maatwerkvoorschrift kan hier zo nodig van worden afgeweken.

Artikel 9.42 (nieuw) Bal

Bij werkzaamheden moet voldoende afstand worden aangehouden tot de spanningvoerende delen van de bovenleiding, om het risico op verstoring van het verkeer over de spoorweg te beperken.

§ 9.2.4 (nieuw) Bal

Artikel 9.43 (nieuw) Bal

Dit artikel wijst de andere beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg aan, naast de activiteiten die zijn geregeld in de paragrafen 9.2.1 tot en met 9.2.3. Het gaat om het verrichten van werkzaamheden, het storten van stoffen en het opslaan van licht ontvlambare stoffen. Andere werkzaamheden dan deze zijn niet geregeld in afdeling 9.2, maar vallen wel onder het toepassingsbereik van afdeling 9.1, zodat daarop wel de specifieke zorgplicht van toepassing is.

Onder de aanwijzing vallen niet de werkzaamheden en andere activiteiten die door of namens de spoorwegbeheerder worden verricht in het kader van de aanleg, de wijziging of het beheer van de hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg. Activiteiten van de spoorwegbeheerder zijn immers gericht op het behouden of verbeteren van de staat en werking van de spoorweg, en zullen daardoor dus in het algemeen geen of beperkte nadelige gevolgen hebben. Bij activiteiten van de spoorwegbeheerder kan onder andere worden gedacht aan het maaien van de berm van het baanlichaam. De uitzondering geldt alleen voor de spoorwegbeheerder die werkzaamheden verricht aan zijn "eigen" spoor. De beheerder van de hoofdspoorweg die werkzaamheden verricht in het beperkingengebied met betrekking tot een bijzondere spoorweg valt dus wel onder de regels van deze paragraaf.

Artikel 9.44 (nieuw) Bal [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

Dit artikel wijst de vergunningplichtige gevallen van beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg aan. Het gaat om het uitvoeren van werkzaamheden, het storten van stoffen en het hebben van licht ontvlambare stoffen in het beperkingengebied. Deze activiteiten kunnen de veilige en doelmatige werking van de spoorweg belemmeren. Er is geen vergunning vereist voor bepaalde werkzaamheden die geen gevaar opleveren voor het veilig en doelmatig gebruik van de hoofdspoorweg. Deze activiteiten zijn uitgezonderd in het tweede lid. Dit betreft bepaalde hijswerkzaamheden en graafwerkzaamheden bij spoortunnels, en andere werkzaamheden boven spoortunnels of onder spoorbruggen die de constructieve veiligheid daarvan niet aantasten.

Artikel 9.45 (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.4, eerste lid, van de wet]

Dit artikel regelt dat beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg, die zijn uitgezonderd van de vergunningplicht in het tweede lid van artikel 9.44, niet mogen worden verricht voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Zie voor de uitleg over het instrument melding paragraaf 3.5 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving. De melding mag niet eerder dan een jaar voor het begin ervan worden gedaan. De reden hiervan is dat de ruimte om activiteiten te verrichten in een beperkingengebied met betrekking tot de hoofdspoorweg relatief schaars is. Door het doen van de melding wordt een claim gelegd op de beschikbare ruimte. Als de gemelde activiteit vervolgens niet wordt verricht, wordt die ruimte ten onrechte gereserveerd voor een activiteit die wellicht helemaal niet meer plaats zal vinden. Door een grens aan de meldingstermijn te stellen, kunnen activiteiten die niet zijn verricht na een jaar niet meer op grond van een al ingediende melding worden verricht. Er zal – als het nog steeds de bedoeling is om de activiteit verrichten – opnieuw een melding moeten worden gedaan.

Bij de melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 9.12 en de aanvullende gegevens in het tweede lid gevoegd. De coördinaten worden gebruikt om de exacte locatie van werken te registreren. Het Digitaal Stelsel Omgevingswet, dat een juridische basis krijgt met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet en dit besluit, gaat gebruik maken van twee coördinatenstelsels, te weten het Rijksdriehoekstelsel en het European Terrestrial Reference System 1989. Bij ministeriële regeling zal worden bepaald welk stelsel moet worden gebruikt. Voor de coördinaten, bedoeld in dit artikel, wordt het stelsel van de Rijksdriehoeksmeting gebruikt. Dit stelsel is vastgesteld in 2000 (RD2000 systeem) en is een passief referentiesysteem dat onderdeel

uitmaakt van de geodetische infrastructuur en dat wordt bijgehouden door het Kadaster. Er wordt naar gestreefd dat de basisbeheerkaart van de beheerder van de hoofdspoorwegen eveneens in het Digitaal Stelsel Omgevingswet beschikbaar is. Mocht dat niet lukken, dan kan deze kaart bij die spoorwegbeheerder worden opgevraagd.

In het derde lid wordt geregeld dat de meldingsplicht ook geldt als bij het verrichten van de activiteit wordt afgeweken van eerder verstrekte gegevens en bescheiden. Met deze verplichting wordt bereikt, dat gegevens die het bevoegd gezag heeft actueel blijven, het bevoegd gezag voorafgaand aan de wijziging op de hoogte is en zo nodig actie kan ondernemen.

Artikel 9.46 (nieuw) Bal

Bij beperkingengebiedactiviteiten is het exacte moment van uitvoeren van de activiteit van groot belang, omdat de spoorwegbeheerder toezicht moet kunnen houden op een goede uitvoering en omdat er soms maatregelen nodig zijn (zoals een spoorafsluiting) in verband met de veiligheid van het treinverkeer. Om die reden moet de startdatum, het tijdstip en de duur van de activiteit aan het bevoegd gezag worden doorgegeven. Deze gegevens en bescheiden kunnen samen met de melding worden ingediend. Maar door ze afzonderlijk als informatieplicht te formuleren, ontstaat ook de mogelijkheid om ruim van tevoren een melding te doen en pas later (maar wel ten minste vier en ten hoogste acht weken voor aanvang) de datum, het tijdstip en de duur van de activiteit door te geven.

Afdeling 9.3 (nieuw) Bal

Artikel 9.47 (nieuw) Bal

In dit artikel worden de beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een lokale spoorweg aangewezen. De aanwijzing is ruim; alle activiteiten binnen het beperkingengebied zijn beperkingengebiedactiviteiten. Dit heeft tot gevolg dat op al deze activiteiten de specifieke zorgplicht van artikel 9.8 van toepassing is.

Onder de aanwijzing vallen niet de werkzaamheden en andere activiteiten die door of namens de spoorwegbeheerder worden verricht in het kader van de aanleg, de wijziging of het beheer van de lokale spoorweg. Activiteiten van de spoorwegbeheerder zijn immers gericht op het behouden of verbeteren van de staat en werking van de lokale spoorweg, en zullen daardoor dus in het algemeen geen of beperkte nadelige gevolgen hebben. Bij activiteiten van de spoorwegbeheerder kan onder andere worden gedacht aan het vervangen van de bovenleiding.

Artikel 9.48 (nieuw) Bal [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

In dit artikel worden de vergunningplichtige gevallen van beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een lokale spoorweg aangewezen. Er is een vergunning vereist voor het verrichten van werkzaamheden en voor het bouwen of in stand houden van bouwwerken, het aanleggen, plaatsen, in stand houden of veranderen van werken die geen bouwwerken zijn en het plaatsen of in stand houden van andere objecten.

Anders dan onder het oude recht, is ook een vergunning vereist voor activiteiten die worden verricht door de beheerder van een hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg. Op bepaalde locaties liggen aangrenzend aan een lokale spoorweg hoofdspoorwegen of bijzondere spoorwegen. Hoewel de beheerders van het hoofdspoor en bijzondere sporen specifieke kennis hebben over het werken bij spoorwegen, zijn zij niet per se op de hoogte van alle aspecten die van belang zijn voor het werken bij lokale sporen. Zo zijn zij, net als andere initiatiefnemers, niet precies op de hoogte van de dienstregeling. Daarom is een omgevingsvergunning toch op zijn plaats. Voor bepaalde activiteiten van die beheerders kunnen de betrokken provincies of gemeenten de vergunningplicht buiten toepassing verklaren, in de omgevingsverordening resp. het omgevingsplan (zie art. 9.48a).

Artikel 9.48a (nieuw) Bal [artikel 5.2 van de wet]

Op grond van dit artikel is het mogelijk om af te wijken van de aanwijzing van vergunningplichtige gevallen van beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een lokale spoorweg. De afwijking van de aanwijzing van de vergunningplicht worden opgenomen in het omgevingsplan als ze betrekking hebben op een gebied waar een vervoersregio actief is, en in de omgevingsverordening in andere gevallen. Vervoersregio's zijn openbare lichamen die bij gemeenschappelijke regeling van een aantal gemeenten zijn ingesteld. Vervoersregio's hebben zelf geen regelgevende bevoegdheid, vandaar dat afwijking van de aanwijzing voor deze beperkingengebiedactiviteiten in de omgevingsplannen van de betrokken gemeenten wordt opgenomen.

De afwijking van de aanwijzing van vergunningplichtige gevallen kan zowel een aanvullende vergunningplicht betreffen als het inperken van de aanwijzing in artikel 9.48. De gemeenten of de provincie kunnen afwijken als dat nodig is voor het doelmatig beheer van de lokale spoorweg.

Onderdeel WT (hoofdstuk 10 (nieuw) Bal)

Afdeling 10.1 (nieuw) Bal

Artikel 10.1 (nieuw) Bal

Artikel 10.1 bepaalt het toepassingsbereik van hoofdstuk 10. In dit hoofdstuk zijn regels opgenomen over beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot luchthavens. Voor de definitie van beperkingengebiedactiviteiten wordt verwezen naar Bijlage I van de Omgevingswet en de toelichting hierop.

Artikel 10.2 (nieuw) Bal

De regels in dit hoofdstuk zijn gesteld met oog op het behoeden van de staat en werking van luchthavens voor nadelige gevolgen van activiteiten op of rond die luchthavens, waartoe ook het belang van verruiming of wijziging van die luchthavens behoort. Dit oogmerk komt overeen met het oogmerk uit artikel 5.28 van de Omgevingswet.

Artikel 10.3 (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.11 van de wet]

In artikel 10.3 zijn gedeputeerde staten aangewezen als het bevoegd gezag voor het stellen van maatwerkvoorschriften ten aanzien van beperkingengebiedactiviteiten bij burgerluchthavens van regionale betekenis. Dit komt overeen met de bevoegdheidsverdeling voor het verlenen van vergunningen, zoals opgenomen in artikel 5.10, eerste lid, onder d, van de wet.

Artikel 10.4 (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.12 van de wet]

De Minister van Infrastructuur en Milieu is het bevoegd gezag voor het stellen van maatwerkvoorschriften over beperkingengebiedactiviteiten bij burgerluchthavens van nationale betekenis. Deze bevoegdheidsverdeling volgt de bevoegdheidsverdeling ten aanzien van de vergunningen (artikel 5.11, eerste lid, onder f van de wet en artikel 4.11 Omgevingsbesluit).

Artikel 10.5 (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.12 van de wet]

De Minister van Defensie is het bevoegd gezag voor het stellen van maatwerkvoorschriften over beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot militaire luchthavens. Deze bevoegdheidsverdeling volgt de bevoegdheidsverdeling ten aanzien van de vergunningen (artikel 5.11, eerste lid, onder f, van de wet en artikel 4.9 Omgevingsbesluit).

Artikel 10.6 (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.6 van de wet]

Maatwerkregels kunnen worden gesteld voor nadere invulling van de specifieke zorgplicht voor beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot burgerluchthavens van regionale betekenis. Maatwerkregels zijn voor deze activiteiten alleen mogelijk in de omgevingsverordening, omdat er voor de gemeente geen rol is weggelegd ten aanzien van beperkingengebiedactiviteiten bij luchthavens. Op maatwerkregels is uitgebreid ingegaan in het algemeen deel van de toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving. Voor een meer algemene duiding van dat instrument wordt daarnaar verwezen.

Artikel 10.7 (nieuw) Bal [artikelen 2.24, 4.3 in samenhang met artikel 4.5 van de wet]

Op grond van artikel 10.7 kunnen maatwerkvoorschriften worden gesteld om de specifieke zorgplicht bij beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot luchthavens in te vullen. Afwijken van de specifieke zorgplicht door middel van maatwerk kan niet. Op maatwerkvoorschriften is uitgebreid ingegaan in het algemeen deel van de toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving en de toelichting op artikel 2.13. Voor een meer algemene duiding van dat instrument wordt daarnaar verwezen.

Afdeling 10.2 (nieuw) Bal

Artikel 10.8 (nieuw) Bal

In artikel 10.8 is bepaald tot wie de regels van dit hoofdstuk zijn gericht. Binnen het stelsel van de wet wordt degene die de activiteit verricht primair verantwoordelijk geacht voor de naleving van de regels die gelden voor het verrichten van activiteiten. Het gaat daarbij om degene die verantwoordelijk is voor het verrichten van de activiteiten, zoals de eigenaar of de opdrachtgever. Deze moet voldoen aan de regels van dit besluit.

Artikel 10.9 (nieuw) Bal

De specifieke zorgplicht bij beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een luchthaven houdt in dat degene die de beperkingengebiedactiviteit verricht maatregelen neemt of nalaat als dat nodig is om de goede staat en werking van de luchthaven te waarborgen. Het bevoegd gezag kan deze zorgplicht desgewenst invullen door middel van een maatwerkregel of maatwerkvoorschrift.

Artikel 10.10 (nieuw) Bal [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

De artikelen in hoofdstuk 10 zijn de omzetting van artikel 8.12 Wet luchtvaart. Dit artikel in de luchtvaartregelgeving bevat een vergunningplicht voor het plaatsen van objecten rondom een luchthaven die hoger zijn dan de maximale hoogte zoals vastgelegd in het Luchthavenindelingbesluit Schiphol en de luchthavenbesluiten. Daarbij is bepaald dat de vergunningplicht niet geldt als er een bouwvergunning of afwijkvergunning verplicht is op grond van de Wabo. Deze vergunningplicht wordt opgenomen in het nieuwe artikel 10.10.

De uitzonderingen in artikel 10.10, tweede lid, maken expliciet dat er twee gevallen zijn waarin al een toets op de maximale hoogte heeft plaatsgevonden of zal plaatsvinden, waardoor het niet meer nodig is om na te gaan of er een vergunningplicht is op grond van het eerste lid. Het gaat dan om bouwactiviteiten die voldoen aan de hoogte die is vastgelegd in het omgevingsplan, en om omgevingsplanactiviteiten waarvoor een omgevingsvergunning is vereist. In die gevallen zal de maximale toegestane hoogte in het omgevingsplan voldoen aan de regels die daarover zijn gesteld in het Luchthavenindelingsbesluit en luchthavenbesluiten, en is een vergunningplicht op grond van artikel 10.10, eerste lid, overbodig.

In het Besluit activiteiten leefomgeving is artikel 8.12 Wet luchtvaart neutraal omgezet. Vanwege de knip tussen de ruimtelijke afweging en de vergunningplicht voor het (technisch) bouwen, is de

referentie naar de omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit geschrapt. Ook de afwijkactiviteit uit de huidige Wabo wordt niet langer genoemd, omdat deze zal opgaan in de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit.

Onderdeel WU (artikel 13.2 Bal)

In dit artikel wordt een tekstuele wijziging aangebracht waarbij 'van dit hoofdstuk' wordt gewijzigd in 'in dit hoofdstuk', waardoor wordt aangesloten bij de elders in het Bal gebruikte schrijfwijze.

Onderdeel WV (artikel 13.13 Bal)

In het artikel wordt een wijziging aangebracht om te verduidelijken bij welke activiteiten artikel 5.10 van de Erfgoedwet van overeenkomstige toepassing is. Er wordt verwezen naar artikel 7.1, eerste lid, van dit besluit. Daarin staan activiteiten die in de Noordzee worden verricht, namelijk beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een waterstaatswerk, beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een installatie in een waterstaatswerk, lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam, stortingsactiviteiten op zee, ontgrondingsactiviteiten, mijnbouwlocatieactiviteiten en wateronttrekkingsactiviteiten.

Daarnaast wordt een tekstuele wijziging aangebracht. In de verwijzing naar artikel 13.1, onder c, is al begrepen dat de archeologische toevalsvondst wordt gedaan in de exclusieve economische zone, met uitzondering van de aansluitende zone. Dit laatste kan daarom in het artikel worden geschrapt.

Onderdeel WW (artikel 14.2 Bal)

In dit artikel wordt een tekstuele wijziging aangebracht waarbij 'van dit hoofdstuk' is gewijzigd in 'in dit hoofdstuk', waardoor wordt aangesloten bij de elders in het Bal gebruikte schrijfwijze.

Onderdeel WX (hoofdstuk 15 (nieuw) Bal)

Dit hoofdstuk bevat algemene regels voor het bieden van gelegenheid tot het zwemmen of baden in badwaterbassins. Een badwaterbassin is in dit hoofdstuk omschreven als een waterkerende constructie voor het vasthouden van water bedoeld voor het zwemmen en baden. Het moet gaan om een aangelegde waterkerende constructie. Gelet op die omschrijving valt het bieden van gelegenheid tot zwemmen en baden in oppervlaktewaterlichamen niet onder het toepassingsbereik van dit hoofdstuk.

Dit hoofdstuk geeft uitwerking aan artikel 4.3, eerste lid, onder g, van de Omgevingswet, de grondslag om algemene rijksregels te stellen over het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden.

Afdeling 15.1 (nieuw) Bal

Artikel 15.1 (nieuw) Bal

Eerste lid

Dit artikel geeft aan dat dit hoofdstuk gaat over de activiteit het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een badwaterbassin. De activiteit sluit aan bij het begrip 'gelegenheid bieden tot zwemmen of baden' uit artikel 4.27 van de wet en voegt daaraan het begrip 'badwaterbassin' toe. Op de verschillende elementen wordt hieronder nader ingegaan. Daarbij komt eerst het wettelijke begrip aan bod, met de elementen 'zwemmen en baden' en 'gelegenheid bieden tot' en wordt daarna op de begripsomschrijving van 'badwaterbassin' ingegaan.

Het element zwemmen of baden kan breed worden geïnterpreteerd. Vrijwel elk dompelen, drijven, of een bad nemen valt hieronder. Zwemmen en baden is, in navolging van de Wet hygiëne en

veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden, in de wet niet nader omschreven. Aangesloten wordt bij het normale spraakgebruik. Dat brengt met zich mee dat niet elk contact met water als zwemmen of baden wordt gezien. Als slechts een deel van het lichaam in het water wordt gedompeld, zoals een voet of een hand, zal naar normaal spraakgebruik geen sprake zijn van zwemmen of baden. Dit is zelfs niet het geval als de constructie waarin dit gebeurt een 'bad' wordt genoemd, zoals een voetenbad bij een pedicure of een voetenbad in de saunagang voor de procedure van opwarmen of afkoelen van het lichaam. Het plaatsen van een elleboog in een waterbakje ter herstel van lichamelijke klachten wordt in normaal spraakgebruik niet als zwemmen of baden gezien, als echter in een ziekenhuis of therapeutische instelling patiënten ter herstel van lichamelijke of geestelijke klachten met hun gehele lichaam in water gaan is er wel sprake van zwemmen of baden. Ook een "bedriegertje", een onopvallend verwerkt fonteintje in de vloer die de over die vloer wandelende bezoekers verrast door op een willekeurig moment te gaan spuiten, zal niet als zwemmen of baden worden opgevat. Hetzelfde geldt voor een speelelement waarin kinderen op kleine schaal zonder zelf te water te gaan kunnen spelen met het aanleggen van dammen en het vasthouden van water in sluizen. Er is in deze gevallen sprake van 'spelen met water', niet van 'zwemmen en baden'. Dit valt dus niet onder de onderhavige regelgeving, maar er kan wel andere regelgeving van toepassing zijn waarmee de gezondheidsrisico's beheerst kunnen worden, zoals de Wet publieke gezondheid. Van 'zwemmen en baden' is echter wel sprake als in een park een ondiepe waterpartij als onderdeel van een speeltuin is aangelegd voor 'spelen in water'.

Met het 'gelegenheid bieden tot' wordt tot uitdrukking gebracht dat het gaat om het zwemmen of baden door derden. Zo wordt baden binnen een huishouden door personen die daartoe behoren niet gezien als "gelegenheid bieden tot" zwemmen of baden. Dat geldt zowel voor een badkuip in de badkamer als een zwembad in de tuin, ongeacht de vraag of daarbij behandeling van het water plaatsvindt en op welke wijze. Daarbij maakt het bovendien niet uit of het gaat om een huishouden in een koopwoning of een huurwoning.

Het eerste lid van artikel 15.1 voegt een extra bestanddeel toe aan 'gelegenheid bieden tot zwemmen of baden': het begrip badwaterbassin. Een badwaterbassin is in bijlage I bij dit besluit omschreven als een waterkerende constructie voor het vasthouden van water bedoeld voor het zwemmen of baden. In de term constructie is besloten dat het gaat om een aangelegd waterbassin. Het zwemmen of baden in natuurlijke waterbassins of oppervlaktewaterlichamen zijn daarmee uitgesloten van het toepassingsbereik. Uiteraard kan oppervlaktewater of kustwater wel door de provincie worden aangewezen als zwemlocatie, de aanwijzing van deze zwemlocaties is geregeld in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Er is geen sprake van een badwaterbassin als een waterkerende constructie is aangelegd maar deze niet (mede) bedoeld is voor zwemmen of baden, zoals het geval kan zijn bij een kunstmatig aangelegde waterpartij in een park, een stadsfontein of een waterreservoir dat is bedoeld voor het bergen van water voor brandbestrijding.

Het badwaterbassin moet daarnaast gevuld zijn met water, of bedoeld zijn om voor het zwemmen of baden gevuld te zijn met water. Het gaat hierbij om water zoals dat in het normale spraakgebruik wordt gebruikt, zoals bijvoorbeeld drinkwater, regenwater of zeewater. Modder wordt niet gezien als water, al is water een belangrijk bestanddeel van modder. Modderbaden vallen daarmee buiten dit hoofdstuk. Ook andere vloeistoffen zoals melk, yoghurt of bier waarmee een badwaterbassin ten behoeve van het zwemmen of baden kan worden gevuld zijn niet te kwalificeren als water. Van water is wel sprake als het gaat om water met allerlei toevoegingen zoals zout of kruidenmengsels.

Tweede lid

In het tweede lid zijn een aantal uitzonderingen opgenomen. Het hoofdstuk is niet van toepassing op het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een badwaterbassin:

- a. bij een huishouden,
- b. in een badruimte of een niet-gezamenlijk gedeelte van een logiesfunctie als bedoeld in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving,
- c. dat ten hoogste 24 uur aaneengesloten op een locatie is opgesteld,
- d. dat is bedoeld voor contact tussen mens en dier, of
- e. aan boord van schepen die niet permanent zijn afgemeerd.

Onderdeel a. In de toelichting op het eerste lid is al aangegeven dat gebruik van badwaterbassins binnen een huishouden door personen die daartoe behoren niet gezien wordt als “gelegenheid bieden tot” zwemmen of baden. Als binnen een huishouden door derden gebruik wordt gemaakt van badwaterbassins, bijvoorbeeld als er iemand logeert of kinderen van de burens komen spelen, zou wel van “gelegenheid bieden tot zwemmen en baden” kunnen worden gesproken. Het is niet wenselijk dergelijke situaties onder de rijksregels te brengen. Van de overheid kan niet worden verwacht dat ze binnen een huishouden aan zwemmen en baden door derden regels stelt en daarop toeziet. Dat bij het gebruik geen onaanvaardbare risico's voor gezondheid en veiligheid optreden hoort bij de eigen verantwoordelijkheid van zowel diegenen die het badwaterbassin ter beschikking stellen als van diegenen die er gebruik van maken. Bij verschillende activiteiten onder het Besluit activiteiten leefomgeving zijn niet alleen activiteiten binnen het huishouden buiten het toepassingsbereik van de rijksregels gehouden, maar ook activiteiten die plaatsvinden bij het uitoefenen van beroep of bedrijf aan huis, bijvoorbeeld als het badwaterbassin wordt gebruikt in het kader van een fysiotherapiepraktijk aan huis. In dit hoofdstuk is de uitzondering beperkt tot het huishouden.

Onderdeel b. Vergelijkbaar met onderdeel a worden ook in dit onderdeel situaties uitgezonderd die veel overeenkomsten vertonen met een huishouden. Het betreft allereerst de badwaterbassins in een badruimte van een logiesfunctie. Een logiesfunctie is een ‘gebruiksfunctie voor het bieden van recreatief verblijf of tijdelijk onderdak aan personen’. Voorbeelden van een logiesfunctie zijn een hotel, een vakantiehuysje, appartement of woning of een groepsaccommodatie zoals een vakantieboerderij. Een badwaterbassin in een badruimte van een logiesfunctie is uitgesloten van het toepassingsbereik, ook als in deze situaties sprake is van gezamenlijk gebruik, zoals bij een badkuip in een gedeelde badkamer in een hostel. Daarnaast heeft de uitzondering betrekking op andere badwaterbassins bij een logiesfunctie die niet gebruikt worden door meer dan een logiesverblijf, en in de zin van artikel 2.7 van het Besluit bouwwerken leefomgeving dus niet-gezamenlijk zijn. Een logiesverblijf is in bijlage I, deel B, bij het Besluit bouwwerken leefomgeving gedefinieerd als een ‘voor een enkele persoon of een afzonderlijke groep personen bestemd gedeelte van een logiesfunctie’. Een niet-gezamenlijk badwaterbassin is gelet op het voorgaande bijvoorbeeld een zwembad in de tuin van een vakantieverblijf, uitsluitend bedoeld voor één logiesverblijf. Een dergelijk badwaterbassin valt niet onder het toepassingsbereik. Als een zwembad bij een logiesfunctie, of het water daaruit, dienstdoet voor meer dan één logiesverblijf valt deze wel onder het toepassingsbereik van artikel 1.3.

Onderdeel c. Een badwaterbassin dat ten hoogste 24 uur op een locatie is opgesteld valt buiten het toepassingsbereik. Het gaat hier nadrukkelijk om het tijdelijk opgesteld zijn van een badwaterbassin, niet om het tijdelijk gevuld zijn van een badwaterbassin. Voorbeelden van badwaterbassins die onder deze uitzondering vallen zijn: een opblaasbaar bassin bij een buurtfeest, een waterattractie die tijdens een straatfeest wordt opgesteld, of een waterbak die voor enkele uren wordt geplaatst voor een obstacle run. Bij een dergelijk tijdelijk opgesteld badwaterbassin is het risico op gezondheidsschade als gevolg van de kwaliteit van het water over het algemeen beperkter. Bovendien zal minder snel sprake zijn van een commerciële organisatie. Van de overheid kan eigenlijk niet verwacht worden dat ze ook in dergelijke situaties bescherming biedt. Het onder de regelgeving brengen van dergelijke situaties suggereert een aandacht van de overheid die niet waargemaakt kan worden, bij het gebruik van dergelijke badwaterbassins staat de eigen verantwoordelijkheid van gebruikers voorop.

Onderdeel d. Van het toepassingsbereik van het hoofdstuk zijn waterbassins bedoeld voor contact tussen mens en dier uitgezonderd. Een voorbeeld hiervan vormen de fish spa's. Dit zijn bassins met vissen, doorgaans van het soort *Garra rufa*, waarin gebruikers armen, voeten, of zelfs het gehele lichaam dompelen. Het is daarbij de bedoeling dat de vissen gaan knabbelen aan de ledematen of het lichaam. Waar nodig kan de hygiëne van dit soort bassins door gemeenten gereguleerd worden op grond van de Wet publieke gezondheid. Een ander voorbeeld van waterbassin bestemd voor contact met dieren is een bassin, waarin bezoekers tezamen met dolfijnen in het bassin staan en zo de dolfijnen kunnen aanraken. Het gaat er dus om dat contact met dieren de hoofzaak is. De uitzondering heeft geen betrekking op situaties waarin een enkel dier in het waterbassin aanwezig zou zijn, zoals bijvoorbeeld in een zwembad aan de orde zou kunnen zijn. Ook het in een waterbassin dat primair voor baden of zwemmen is bedoeld uitzetten van een enkele vis valt niet onder deze uitzondering, en kan dus ook niet worden gebruikt om onder de regels van dit besluit uit te komen.

Onderdeel e. In onderdeel e is een uitzondering opgenomen voor het gelegenheid bieden van zwemmen of baden in een badwaterbassin aan boord van niet-permanent afgemeerde schepen. Een voorbeeld hiervan is een badwaterbassin aan boord van een cruiseschip. De regels in dit hoofdstuk zijn niet toegesneden op dergelijke badwaterbassins. Zo is het bijvoorbeeld niet goed mogelijk een laboratorium langs te laten komen om te controleren op de waterkwaliteit volgens een in dit hoofdstuk voorgeschreven meetfrequentie. Overigens zijn door de World Health Organisation regels gesteld over zwembaden en spa's aan boord van internationale (cruise)schepen. Die vormen onderdeel van de beoordeling door GGD's in het kader van de afgifte van de zogeheten Ship Sanitation Certificate. Voor permanent afgemeerde schepen (zoals een botel) met badwaterbassins aan boord geldt het onderhavige hoofdstuk wel.

Artikel 15.2 (nieuw)

Dit artikel somt op met het oog op welke belangen de algemene regels in hoofdstuk 15 zijn gesteld. In de wet is in artikel 4.27 al aangegeven met het oog op welke belangen de algemene regels voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden kunnen zien: het waarborgen van de veiligheid en het beschermen van de gezondheid van de gebruikers. In artikel 15.2 zijn die oogmerken nader gespecificeerd. Hoewel het risico op verdrinking valt onder het beschermen van de gezondheid van de gebruikers, is dat apart genoemd. Onder het beschermen van de gezondheid valt bovendien het waarborgen van de waterkwaliteit en de luchtkwaliteit.

Artikel 15.2 geeft een limitatieve opsomming. Zo bevat hoofdstuk 13 bijvoorbeeld geen regels over de bouw van een badwaterbassin, waaronder ook de bevestiging van eventuele geluidboxen aan het plafond, of regels voor het creëren van een veilige omgeving voor werknemers. Andere dan in dit artikel genoemde belangen kunnen in andere regelgeving zijn geregeld, zoals bijvoorbeeld in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Bovendien is de wettelijke zorgplicht van toepassing voor de belangen die niet in het artikel zijn genoemd, maar waarop wel de wet van toepassing is.

Het artikel werkt ook door in de bevoegdheden van bestuursorganen, bijvoorbeeld bij de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften. Maatwerkvoorschriften kunnen niet worden gesteld met het oog op een belang dat niet in dit artikel is opgenomen. Ook is de specifieke zorgplicht van artikel 15.5 gekoppeld aan de belangen.

Artikel 15.3 (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.11 van de wet]

De aanwijzing van het bevoegd gezag voor de algemene rijksregels is gebaseerd op artikel 4.11 van de wet. Hierin is het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden genoemd als categorie waarvoor gedeputeerde staten als bevoegd gezag kunnen worden aangewezen. Vanwege de continuïteit met de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden is ook voor het aanwijzen van gedeputeerde staten gekozen voor de algemene rijksregels over zwemmen en baden in dit hoofdstuk.

Gedeputeerde staten van de provincie waarbinnen de activiteit geheel of in hoofdzaak wordt verricht zijn daarmee het bevoegd gezag dat op aanvraag of ambtshalve maatwerkvoorschriften kan stellen, waaraan een melding moet worden gedaan en dat beslist op een aanvraag om toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen. De bevoegdheid tot bestuursrechtelijke handhaving van overtredingen van de algemene regels ligt op grond van artikel 18.2, eerste lid, van de Omgevingswet ook bij gedeputeerde staten.

Het bevoegd gezag waaraan gegevens en bescheiden worden verstrekt of dat geïnformeerd moet worden wordt bepaald bij deze artikelen over informatieverstrekking. Artikel 4.8 van de wet bepaalt ten slotte wie bevoegd gezag is voor decentrale algemene regels. Voor de omgevingsverordening is dit gedeputeerde staten. Tot die decentrale regels behoren ook eventuele maatwerkregels over het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden.

Artikel 15.4 (nieuw) Bal

Artikel 15.4 bepaalt tot wie de regels van hoofdstuk 15 zijn gericht. Diegene noemen we ook wel de normadressaat. Binnen het stelsel van de wet wordt degene die de activiteit verricht primair verantwoordelijk geacht voor de naleving van de regels die gelden voor het verrichten van activiteiten. Degene die de activiteiten verricht, moet voldoen aan de regels in dit hoofdstuk, en ervoor zorgen dat de mensen of bedrijven die voor haar of hem werkzaamheden verrichten zich aan de regels over de activiteit houden. Door het doen van de melding of het verstrekken van gegevens aan het bevoegd gezag wordt duidelijk wie degene is die de activiteit zal verrichten, diegene zal vanaf dat moment als normadressaat worden beschouwd. Zie voor verdere informatie over de normadressaat paragraaf 2.3.2 van de toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 15.5 (nieuw) Bal

In dit artikel is een specifieke zorgplicht opgenomen volgens de in het Besluit activiteiten leefomgeving al eerder gemaakte hoofdkeuzes. Een voorbeeld van een dergelijke hoofdkeuze is dat een specifieke zorgplicht naast meer uitgewerkte regels in het besluit blijft gelden. Zeker omdat er in afdeling 15.2 weinig algemene rijksregels zijn opgenomen over het risico van verdrinking of letsel van de gebruikers is dit een relevante keuze. In paragrafen 2.3.4 en 3.1.2 van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving zijn deze hoofdkeuzes opgenomen, en is ingegaan op de werking van de specifieke zorgplicht, de verhouding tot de wettelijke zorgplicht en de handhaafbaarheid van de specifieke zorgplicht. Hieronder wordt ingegaan op de opbouw en inhoud van artikel 15.5.

Eerste lid

Artikel 15.5 bestaat uit twee delen. Het eerste deel, bestaande uit het eerste lid, verplicht degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de gezondheid, het verdrinkingsrisico, of de mogelijkheid van het oplopen van letsel van gebruikers om zorg te dragen. Deze zorg bestaat uit het nemen van maatregelen om nadelige gevolgen te voorkomen, het zoveel mogelijk beperken als deze nadelige gevolgen niet kunnen worden voorkomen, en het achterwege laten van de activiteit voor zover dat redelijkerwijs kan worden gevraagd, als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt. De formulering van dit deel van de specifieke zorgplicht sluit aan bij de formulering van de algemene zorgplicht van artikel 1.7 van de wet.

De specifieke zorgplicht is gekoppeld aan artikel 15.2, waarin de oogmerken zijn opgenomen waarop het hoofdstuk betrekking heeft. De specifieke zorgplicht heeft betrekking op de belangen die onderdeel uitmaken van de oogmerken in artikel 15.2 en is daardoor specifiekere dan de algemene wettelijke zorgplicht.

Tweede lid

Hoewel de zorgplicht een open norm is en moet blijven, wordt in het tweede deel, bestaande uit het tweede artikellid, de zorg die in het eerste lid wordt gevraagd nader geconcretiseerd. Dit geeft een handvat aan degene die de activiteit verricht om de vereiste zorg in te vullen. In deze opsomming zijn de onderwerpen opgenomen waartoe de algemene regels volgens de wet in ieder geval moeten strekken (artikel 4.27, tweede lid). In het artikellid is geen uitputtende opsomming opgenomen.

Onder deze zorgplicht valt ook het handelen of nalaten dat vanzelfsprekend is als je de activiteit verricht. Good housekeeping maatregelen voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden zijn bijvoorbeeld (niet limitatief):

- het kort voor gebruik vullen van een badwaterbassin voor eenmalig gebruik,
- het actueel houden van een risicoanalyse of beheersplan,
- het uitvoeren van de maatregelen in het beheersplan,
- het opleiden van personeel,
- het onderhouden van filters, het schoonmaken van het badwaterbassin en de omgeving van het badwaterbassin, waaronder de ruimten waar met blote voeten wordt gelopen en bijbehorende voorzieningen, zoals de douches en kleedruimten,
- het gebruiken van een badwaterbassin dat volledig leeg kan stromen en waarin geen water blijft staan, en
- het gebruiken van een badwaterbassin waarin een goede doorstroming van het water kan plaatsvinden.

Artikel 15.6 (nieuw) Bal [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.6 van de wet]

Op grond van dit artikel zijn provincies bevoegd om maatwerkregels te stellen in de omgevingsverordening over de specifieke zorgplicht en de regels in afdeling 15.2 en 15.3.

Maatwerkregels zijn algemeen verbindende voorschriften die worden gesteld om te zorgen dat de activiteiten die op een locatie worden of zullen worden verricht passen binnen de oogmerken en de strekking van de algemene regels van die hoofdstukken. Maatwerkregels zijn dus niet gericht tot een bepaalde belanghebbende, maar gelden op een bepaalde locatie ongeacht wie daar een activiteit verricht of gaat verrichten. Maatwerkregels zijn daarom geschikt om te sturen op toekomstige ontwikkelingen.

In dit hoofdstuk is aangesloten op de keuzes die in het Besluit activiteiten leefomgeving zijn gemaakt over maatwerkregels (en maatwerkvoorschriften). In paragraaf 3.4 van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving zijn die keuzes nader toegelicht.

Eerste lid

Het eerste lid bepaalt dat over bepalingen in afdeling 15.2 waarin activiteiten zijn aangewezen als het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in badwaterbassins, geen maatwerkregels kunnen worden gesteld. Deze bepalingen geven aan op welke activiteiten de algemene rijksregels zijn gericht. De provincies kunnen die reikwijdte niet aanpassen. De keuze over de activiteiten waarvoor rijksregels worden gesteld wordt immers door het Rijk gemaakt, met toepassing van het subsidiariteitsbeginsel van artikel 2.3 van de wet.

Tweede lid

Artikel 4.6 van de wet bepaalt dat met maatwerkregels alleen kan worden afgeweken van algemene regels als dat bij algemene maatregel van bestuur is bepaald. Daarom is in het tweede lid opgenomen dat maatwerkregels kunnen afwijken van afdeling 15.2 en 15.3, tenzij anders is

bepaald. Afwijken van de specifieke zorgplicht is vanzelfsprekend niet mogelijk; door de koppeling van de specifieke zorgplicht aan de oogmerken van artikel 15.2 – die de begrenzing vormen van de belangen waarvoor algemene regels zijn gesteld – moeten maatwerkregels altijd binnen de reikwijdte en strekking van de specifieke zorgplicht blijven.

Afwijken kan zowel een aanscherping als een versoepeling van de algemene regels inhouden. Het bevoegd gezag doet er goed aan bij een versoepeling van de algemene regels door een maatwerkregel expliciet te benoemen dat een afwijking van de algemene regels is beoogd. Bijvoorbeeld door aan te geven dat een bepaald artikel in een bepaald geval niet van toepassing is. Als dat niet gebeurt, blijven de algemene regels van kracht naast de maatwerkregel en moet de facto nog steeds aan de algemene regels worden voldaan. Andere maatwerkregels, die niet afwijken van de algemene regels maar daarop aanvullen of een nadere invulling geven, hoeven strikt genomen niet expliciet als maatwerkregel te worden aangeduid. De constatering dat een regel in de omgevingsverordening binnen het toepassingsbereik valt van activiteiten die in dit hoofdstuk zijn geregeld en over hetzelfde onderwerp gaat als de algemene regels in dit hoofdstuk, leidt automatisch tot de conclusie dat die regel in dat geval een maatwerkregel is. Diezelfde regel kan ook van toepassing zijn op een activiteit die buiten het toepassingsbereik van dit hoofdstuk valt; in dat geval is de regel geen maatwerkregel. Het is daarom niet aantrekkelijk om maatwerkregels en andere regels in een verordening geforceerd te scheiden. Dat zou leiden tot dubbel opschrijven van identieke regels, zonder dat daarmee een doel wordt gediend.

Derde lid

Er zijn grenzen aan de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkregels. Deels vloeien die voort uit de artikelen 4.27 van de wet. Bij het stellen van maatwerkregels moeten de belangen uit artikel 15.2 in acht worden genomen; de belangen met het oog waarop de algemene regels van hoofdstuk 15 zijn gesteld. Dit biedt extra waarborg.

Artikel 15.7 (nieuw) Bal [artikelen 2.24, 4.3 in samenhang met artikel 4.5 van de wet]

In dit hoofdstuk is aangesloten op de keuzes die in het Besluit activiteiten leefomgeving zijn gemaakt over maatwerkvoorschriften (en maatwerkregels). In paragraaf 3.4 van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving zijn die keuzes nader toegelicht.

Eerste lid

Het eerste lid van artikel 15.7 geeft het bevoegd gezag de bevoegdheid om maatwerkvoorschriften te stellen over de specifieke zorgplicht en afdelingen 15.2 en 15.3.

Een voorbeeld van het aanvullen van de regels in afdeling 15.2. Het resultaat van de dagelijkse metingen hoeft bij badwaterbassins waarin het water wordt gedesinfecteerd en overige badwaterbassins niet aan het bevoegd gezag te worden verstrekt. Als het bevoegd gezag deze informatie wil ontvangen, kan het een maatwerkvoorschrift opleggen met het verzoek deze informatie te verstrekken.

Maatwerkvoorschriften zijn niet mogelijk op twee onderwerpen. Dit is onder andere de uitzondering die ook geldt voor maatwerkregels, namelijk de bepalingen waarin activiteiten worden aangewezen als het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in badwaterbassins. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 15.6. Daarnaast kan ook geen maatwerkvoorschrift worden gesteld over meldingen. In dit hoofdstuk is de keuze gemaakt of een activiteit, waarvoor het Rijk regels stelt, wel of niet gemeld moet worden. Deze keuze is gebaseerd op de mogelijke gevolgen van de activiteit voor de fysieke leefomgeving en voor belanghebbenden. Als op grond van die afweging een meldplicht is ingesteld, past het niet dat deze lokaal weer wordt 'uitgezet'. Ook de gegevens en bescheiden die bij een melding worden verstrekt kunnen lokaal niet worden aangepast.

Tweede lid

Maatwerkvoorschriften kunnen de algemene regels van dit hoofdstuk niet alleen aanvullen, maar er ook van afwijken. De bevoegdheid om af te wijken van de algemene regels is gegeven in het tweede lid. Afwijken van de specifieke zorgplicht is vanzelfsprekend niet mogelijk; door de koppeling van de specifieke zorgplicht aan de oogmerken van artikel 15.2 – die de begrenzing vormen van de belangen waarvoor algemene regels zijn gesteld – moet een maatwerkvoorschrift altijd binnen de reikwijdte en strekking van de specifieke zorgplicht blijven. Afwijken van afdeling 15.2 en 15.3 is wel mogelijk, tenzij in die hoofdstukken anders is bepaald.

Een voorbeeld van het afwijken van de regels in afdeling 15.2 is het afwijken van een kwaliteitseis. De regels voor badwaterbassins waarin het water wordt gedesinfecteerd gaan uit van toepassing van chloorverbindingen. De kwaliteitseisen voor het bassinwater bevatten daarom ook minimumeisen met betrekking tot het gehalte aan vrij chloor. Het is op zich mogelijk om een adequate desinfectie van het bassinwater te bereiken op een andere manier dan door middel van chloorverbindingen. Mocht een initiatiefnemer daarvoor willen kiezen en in het geheel geen chloorverbindingen toepassen dan kan deze een maatwerkvoorschrift aanvragen om af te wijken van de kwaliteitseisen van dit hoofdstuk die uitgaan van toepassing van chloorverbindingen. Uiteraard zal de initiatiefnemer bij een zodanige aanvraag moeten aantonen dat bij toepassing van een ander desinfectiemiddel nog altijd sprake is van het beschermen van de gezondheid van de gebruiker, een van de oogmerken van de regels voor zwemmen of baden in een badwaterbassin. Het bevoegd gezag kan bij het stellen van het maatwerkvoorschrift zo nodig een andere kwaliteitseis stellen, afgestemd op het toegepaste desinfectiemiddel.

Artikel 15.8 (nieuw)

In dit hoofdstuk is voor alle badwaterbassins, zoals die in afdeling 15.2 van het besluit worden onderscheiden, een meldingsplicht ingesteld. Gelet op de mogelijke risico's voor de gezondheid die met zwemmen en baden kunnen samenhangen is het wenselijk dat het bevoegd gezag voorafgaand aan de start van de activiteit op de hoogte is van het feit dat op een bepaalde locatie gelegenheid tot zwemmen of baden wordt geboden, en desgewenst een initiële controle van de voorgenomen activiteit kan verrichten of kan beoordelen of het nodig is om maatwerkvoorschriften te stellen. Ten overvloede wordt opgemerkt dat de plicht om een melding te doen niet voortvloeit uit artikel 15.8; die verplichting is namelijk waar nodig opgenomen bij de activiteit in afdeling 15.2.

Artikel 15.8 regelt dat bij iedere melding die wordt gedaan een aantal algemene gegevens worden verstrekt. Er is aansluiting gezocht bij de algemene gegevens die op grond van artikel 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht bij een aanvraag om een beschikking worden gevraagd. In plaats van de aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd, gaat het bij het melden van een activiteit om een aanduiding van de activiteit die zal worden verricht.

Daarnaast is ter identificatie van belang de naam en het adres van degene die de activiteit, bedoeld in afdeling 15.2, verricht. Als het adres waarop de activiteit wordt verricht een ander adres is dan het adres van degene die de activiteit verricht, bijvoorbeeld omdat er meerdere bedrijfslocaties zijn, wordt ook dat adres doorgegeven.

Als een activiteit in afdeling 15.2 niet mag worden verricht voordat een melding is gedaan, worden daarbij soms specifieke gegevens gevraagd. Die gegevens worden dan verstrekt in aanvulling op de algemene gegevens uit dit artikel: een melding is pas compleet als alle gegevens die worden gevraagd zijn verstrekt. Als geen specifieke gegevens worden gevraagd kan worden volstaan met de algemene gegevens van dit artikel.

Bepalingen over het elektronisch verkeer en de mogelijkheden om per post een melding te doen zijn opgenomen in het Omgevingsbesluit, zie daarvoor afdeling 12.1 van dat besluit en de

toelichting daarop. Zie voor bepalingen over de bekendmaking van meldingen door het bevoegd gezag afdeling 8.5 van dat besluit.

Artikel 15.9 (nieuw) Bal

Als in afdeling 15.2 is opgenomen dat gegevens en bescheiden aan het bevoegd gezag moeten worden verstrekt, worden die gegevens, net als de melding, begeleid door een aantal algemene gegevens. Er is aansluiting gezocht bij de algemene gegevens die op grond van artikel 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht bij een aanvraag om een beschikking worden gevraagd. In plaats van de aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd, gaat het bij het verstrekken van gegevens en bescheiden over een activiteit om een aanduiding van de activiteit die zal worden verricht. Daarnaast is ter identificatie van belang de naam en het adres van degene die de activiteit in afdeling 15.2 verricht. Als het adres waarop de activiteit waarover gegevens worden verstrekt, een ander adres is dan het adres van degene die de activiteit verricht, bijvoorbeeld omdat er meerdere bedrijfslocaties zijn, wordt ook dat adres verstrekt.

Ook hier geldt dat de plicht om gegevens te verstrekken niet voortvloeit uit artikel 15.9; die verplichting is namelijk waar nodig opgenomen bij de activiteit in afdeling 15.2. Bij een artikel gegevens en bescheiden in afdeling 15.2 kunnen specifieke gegevens worden gevraagd, zoals bijvoorbeeld de naam en het adres van het laboratorium dat metingen verricht. Die gegevens worden dan verstrekt in aanvulling op de algemene gegevens uit dit artikel.

Bepalingen over het elektronisch verkeer en de mogelijkheden om per post een melding te doen zijn opgenomen in het Omgevingsbesluit, zie daarvoor afdeling 12.1 van dat besluit en de toelichting daarop.

Artikel 15.10 (nieuw) Bal

Artikel 15.10 regelt een verplichting om gegevens te verstrekken in twee situaties.

Het eerste lid van artikel 15.10 regelt dat een naamswijziging of adreswijziging wordt doorgegeven aan het bevoegd gezag vóórdat de wijziging een feit is. Dat is vooral voor de initiatiefnemer zelf van belang: diegene wil immers dan correspondentie van het bevoegd gezag op het juiste adres aankomt.

Het tweede lid regelt dat bij overdracht van de activiteit naar iemand anders, de daardoor gewijzigde gegevens aan het bevoegd gezag worden verstrekt. Bijvoorbeeld omdat een bedrijf onder dezelfde bedrijfsnaam en op hetzelfde adres wordt voorgezet, maar wisselt van eigenaar. Dit sluit aan op artikel 5.37 van de wet, waar hetzelfde voor vergunninghouders is geregeld.

Artikel 15.11 (nieuw)

Artikel 15.11 bepaalt dat het bevoegd gezag onverwijld over een ongewoon voorval moet worden geïnformeerd. Om de gepaste mate van spoed uit te drukken is gekozen voor het begrip onverwijld. Dit houdt in dat zodra vastgesteld is dat er sprake is van een ongewoon voorval het bevoegd gezag direct moet worden geïnformeerd; vertraging is gezien de gevolgen voor de gezondheid en veiligheid van de gebruikers niet wenselijk. Dat is de reden dat het informeren vormvrij is: kiezen voor een brief per post als er ook gebeld kan worden ligt daarom niet voor de hand.

Een ongewoon voorval is in de wet gedefinieerd als een gebeurtenis, ongeacht de oorzaak daarvan, die afwijkt van het normale verloop van een activiteit, zoals een storing, ongeluk, calamiteit, waardoor significante nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving ontstaan of dreigen te ontstaan. Als gevolgen voor de fysieke leefomgeving worden ook aangemerkt gevolgen voor de mens, zoals gezondheid en veiligheid, voor zover deze worden of kunnen worden beïnvloed door of

via onderdelen van de fysieke leefomgeving. Voorbeelden van ongewone voorvallen bij het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden zijn verdrinking of het in of rondom het badwaterbassin oplopen van ernstig letsel.

Afdeling 15.2 (nieuw) Bal

§ 15.2.1 (nieuw) Bal

Bij badwaterbassins waarin degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden het water desinfecteert is het meestal de bedoeling dat het water voor langere tijd in het badwaterbassin blijft en door meerdere personen kan worden gebruikt. Het water wordt daarbij meestal ook verwarmd. In deze omstandigheden is sprake van langdurige inbreng van verontreiniging en ontstaat een situatie waar micro-organismen zich vestigen, ontwikkelen en het systeem kunnen infecteren. Om een minimumkwaliteit van het water onder deze omstandigheden te waarborgen is behandeling van het water nodig, die veelal uit filtratie en uit desinfectie met chloorverbindingen bestaat. Bij onjuist gebruik kan de behandeling zelf een risico voor de gezondheid betekenen: er kunnen voor de gezondheid acuut schadelijke chloorverbindingen vrijkomen bij incidenten, en de filters kunnen zelf een plaats worden waar micro-organismen groeien. Bij een juiste behandeling van het water worden micro-organismen snel geïnactiveerd of afgevangen in een filter voordat ze andere personen kunnen infecteren. Daardoor worden ook bij gelijktijdig gebruik of gebruik na elkaar door verschillende personen de risico's zoveel mogelijk beperkt.

Chloor is een middel dat niet alleen desinfecteert, maar dat bij contact met verontreinigingen afkomstig van de gebruikers allerlei chloorverbindingen vormt die zowel in het water als de lucht (veel van de verbindingen zijn vluchtig) irritatie kunnen veroorzaken. Ernstige gezondheidsrisico's zouden daarbij alleen bij frequent en langdurig gebruik aan de orde kunnen zijn, kortdurende effecten (zoals de rode ogen) kunnen wel optreden.

Het beheersen van de risico's die te maken hebben met circulatie van water vraagt om continue aandacht van degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden in dat badwaterbassin. Zo zal de waterkwaliteit frequent op een aantal parameters onderzocht moeten worden, waarbij met name de parameters die het zuiveringsproces bewaken, zoals het gehalte aan vrij chloor en de zuurgraad, cruciaal zijn. Als deze twee parameters niet op orde zijn, kunnen problemen snel optreden en escaleren.

Artikel 15.12 (nieuw) Bal

Dit artikel geeft aan dat het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een badwaterbassin waarin het water wordt gedesinfecteerd een activiteit als bedoeld in artikel 15.1 is. In de toelichting worden deze badwaterbassins verder aangeduid als 'badwaterbassins waarin het water wordt gedesinfecteerd'.

Het gaat bij deze activiteit nadrukkelijk om het desinfecteren van het water met bijvoorbeeld chloor, ozon, of UV. Dat desinfectiemiddelen kunnen worden gebruikt om de wanden of omgeving van het badwaterbassin te ontsmetten, zorgt er niet voor dat een dergelijk badwaterbassin onder de in deze paragraaf aangewezen activiteit valt. Ook het feit dat bij het toepassen van een biologische zuiveringsmethode zoals een helofytenfilter enige mate van desinfectie aan de orde zal zijn betekent niet dat een zwemvijver ook onder deze paragraaf valt.

De risico's voor de gebruikers bij het zwemmen of baden in badwaterbassins waarin het water wordt gedesinfecteerd zitten onder meer in het gebruik van desinfectiemiddelen en desinfectiebijproducten. Door zowel overdosering als onderdosering van desinfectiemiddelen kan gezondheidsschade ontstaan.

Bij een behandeling met desinfectiemiddelen wordt in een groot deel van de gevallen gebruik gemaakt van een chloorproduct als desinfectiemiddel. Derhalve is bij de kwaliteitseisen in deze paragraaf een minimumwaarde opgenomen voor vrij chloor. Als degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden met andere desinfectiemiddelen dan chloorproducten het water wil behandelen, kan diegene niet aan deze regel voldoen. In dat geval zal maatwerk moeten worden aangevraagd.

Artikel 15.13 (nieuw) Bal

Artikel 15.13 regelt dat geen gelegenheid mag worden geboden tot het zwemmen of baden in badwaterbassins waarin het water wordt gedesinfecteerd voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Bij deze melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 15.8 gevoegd. In paragraaf 4.5 van het algemeen deel van de toelichting wordt nader ingegaan op het instrument melding.

Artikel 15.14 (nieuw) Bal

Degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden in badwaterbassins waarin het water wordt gedesinfecteerd zal een analyse moeten maken van de risico's van het zwemmen of baden voor de gebruikers. Op basis van deze risicoanalyse wordt door diegene een beheersplan opgesteld waarin maatregelen zijn opgenomen om de geïnventariseerde risico's te beheersen. Bovendien moet een registratie worden bijgehouden van incidenten die zich voordoen in en om het badwaterbassin waarbij gebruikers zijn betrokken. Met deze verplichting wordt aangesloten bij de eigen verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

Dit artikel verwijst naar de module van afdeling 15.3. In de toelichting op de artikelen 15.63 tot en met 15.67 wordt nader op de regels in de module ingegaan.

Artikel 15.15 (nieuw) Bal

Eerste lid

Een badwaterbassin moet worden gevuld met water van drinkwaterkwaliteit. In bijlage A bij het Drinkwaterbesluit zijn kwaliteitseisen opgenomen waar drinkwater aan moet voldoen. Door te verwijzen naar deze bijlage kan het badwaterbassin zowel gevuld worden met water dat wordt afgenomen van het drinkwaterbedrijf, als met water dat men zelf tot deze kwaliteitseisen opwerkt. Overigens mag degene die water betreft van het drinkwaterbedrijf ervan uitgaan dat het water aan deze kwaliteitseisen voldoet. Er geldt geen extra meetverplichting voor de initiatiefnemer om te controleren of dit daadwerkelijk het geval is.

Een badwaterbassin moet gevuld worden met drinkwater, aan dit drinkwater kunnen in het proces mineralen, kruiden of zouten worden toegevoegd. Dit doet er niet aan af dat sprake is van het vullen met drinkwater. Het vullen met water waarin deze mineralen, kruiden of zouten al van nature aanwezig zijn, en niet in later instantie worden toegevoegd, wordt alleen beschouwd als vullen met drinkwater als dit water aan de kwaliteitseisen uit bijlage A bij het Drinkwaterbesluit voldoet.

Tweede lid

Een badwaterbassin kan worden aangevuld met water van drinkwaterkwaliteit. Om hergebruik van water mogelijk te maken is het eveneens toegestaan om het badwaterbassin aan te vullen met spoelwater. Dit water zal aan de kwaliteitseisen bedoeld in artikel 15.16 moeten voldoen.

Artikel 15.16 (nieuw) Bal

Eerste lid

In artikel 15.15 is bepaald dat een badwaterbassin moet worden gevuld en aangevuld met water van drinkwaterkwaliteit of dat aan kwaliteitseisen voor water voldoet. In dit artikel is de verplichting opgenomen om maatregelen te nemen zodat het water in het badwaterbassin aan de kwaliteitseisen, bedoeld in tabel 15.16, voldoet. Het nemen van maatregelen (handelen) omvat ook het eventueel nalaten van maatregelen. Er is sprake van een overtreding van artikel 15.16 als er geen maatregelen worden genomen om aan de kwaliteitseisen te voldoen. In artikel 15.26 is, afhankelijk van de klasse waarin de parameter is ingedeeld, de verplichte maatregel tot het sluiten van een badwaterbassin opgenomen als niet (direct of na enkele metingen) aan de kwaliteitseisen voor die parameter wordt voldaan.

De parameters betreffen parameters voor desinfectie, desinfectiebijproducten, microbiologische parameters, chemische parameters, efficiëntie parameters, doorzicht en reguliere indicatoren. De microbiologische parameters kunnen dienen ter indicatie van de ziekteverwekkende micro-organismen die in het water kunnen voorkomen. Deze indicatorparameters hebben soms betrekking op micro-organismen die op zichzelf ziekteverwekkend zijn voor gebruikers, maar voor andere geldt dat niet. In dat geval duiden zij op de mogelijke aanwezigheid van andere (moeilijk te bepalen) ziekteverwekkers in het zwem- of badwater. Bepaling van microbiologische indicatorparameters geeft naast informatie over de microbiologische veiligheid van het zwem- en badwater inzicht in het functioneren van de waterbehandeling (desinfectie en filtratie) in relatie tot de badbelasting. Hieronder volgt een toelichting per parameter.

Vrij chloor

Er wordt onderscheid gemaakt in de norm vrij chloor tussen het gehalte vrij chloor in een gesloten ruimte en buiten een gesloten ruimte. In een gesloten ruimte is het mogelijk binnen de bandbreedte te blijven van 0,5 tot en met 1,5 milligram per liter. Voor een open ruimte, of bij buitenbaden, is deze bandbreedte niet mogelijk. Hiervoor is dan ook een bredere range opgenomen.

Vrij chloor is een desinfectiemiddel. Bij toepassing van een chloorverbinding op basis van onderchlorigzuur en hypochloriet desinfecteert het neutrale onderchlorigzuur in water veel effectiever dan het hypochloriet-ion. De concentratie vrij actief chloor wordt hoger bij een lagere pH-waarde en een hogere vrij chloor-concentratie. Zowel de pH-waarde als de vrij chloor concentratie die in de dagelijkse praktijk worden gemeten, moeten daarom beter op elkaar worden afgestemd.

De in tabel 15.16 opgenomen kwaliteitseisen voor vrij chloor, zuurgraad en waterstofcarbonaat waarborgen een maximale desinfectie en beperken negatieve neveneffecten zoveel mogelijk.

Vrij chloor is de enige parameter die in twee verschillende klassen kan worden ingedeeld. Als er bijvoorbeeld meer dan 1,5 mg per liter vrij chloor aanwezig is bij een badwaterbassin of deel van een badwaterbassin in een gesloten ruimte, wordt de parameter ingedeeld in klasse III. Als er minder dan 0,5 milligram per liter vrij chloor aanwezig is, is sprake van een onderschrijding. De parameter wordt in dat geval ingedeeld in klasse I.

De blootstelling aan chloorverbindingen wordt niet alleen bepaald door de tijd, maar ook door de dosis. De dosis wordt bij vluchtige stoffen bepaald door de concentratie in de lucht en het ademvolume. Een topsporter heeft een groot ademvolume en de concentratie vlak boven het water is hoog, de dosis die een topsporter binnenkrijgt is daarom groter dan bij bijvoorbeeld zwembadpersoneel. Vervolgens is de opname per kilogram lichaamsgewicht belangrijk bij het al dan niet optreden van gezondheidseffecten. Bij kinderen die regelmatig intensief zwemmen is de blootstelling door het lage lichaamsgewicht dus ook heel hoog. Bovendien zijn bij kleine kinderen de longen nog niet helemaal volgroeid, dit maakt kleine kinderen een kwetsbare groep.

Gebonden chloor

De gebonden chloorconcentratie in het water is nog steeds te beschouwen als een parameter voor de trichlooramine-concentratie in de lucht. De correlatie tussen de concentratie gebonden chloor in het water en de concentratie trichlooramine in de lucht is echter zeer onbetrouwbaar (zie hiervoor de toelichting op de parameter trichlooramine bij artikel 15.22).

Zuurgraad (pH)

Ten opzichte van voorgaande regelgeving is de bandbreedte voor zuurgraad (pH) versmald, omdat bij de 'oude' bandbreedte in het ongunstigste geval nog steeds 50 procent van het vrij chloor als actief chloor aanwezig was. Bij een te hoge zuurgraad zal het actief chloor verder afnemen, en daarmee ook het desinfecterend vermogen. Daarnaast is met moderne regeltechnieken een smalle bandbreedte voor de zuurgraad prima te regelen.

Doorzicht

De parameter doorzicht is vooral van belang voor het tijdig signaleren van gevallen van (bijna) verdrinking. Daarnaast is de parameter vanuit esthetisch oogpunt relevant. Van een duidelijk zichtbare bodem is in ieder geval sprake als in het diepste deel van het bad de voegen tussen de tegels, diagonaal op de bodem aan de overkant van het bassin, goed waargenomen kunnen worden. Bij zwembaden zonder voegen kan overwogen worden om markeringen op de vloer aan te brengen met de afmetingen van voegen, teneinde het doorzicht te kunnen bepalen.

Troebelheid

De troebelheid van het water is van direct belang voor de veiligheid. Als deze zo slecht is dat de bodem van het badwaterbassin niet kan worden gezien, is de veiligheid van de gebruiker in gevaar. Dit aspect speelt ook een rol bij de parameter doorzicht. De parameter troebelheid geeft daarnaast nog de mate van badbelasting in relatie tot het rendement van de filtratie aan. De troebelheid van het bassin moet worden gemeten als het badwaterbassin in gebruik is. Troebelheid wordt gesignaleerd als er problemen met de vlokdosering zijn en aluminium door het filter heenslaat. In dat geval zullen de vlokken opwervelen en niet neerslaan op de bodem van het bassin. Troebelheid wordt gemeten in FTE, dit staat voor formazine troebelingsseenheden.

Bromaat

Bromaat is sinds enige decennia bekend als een bij zeer lage concentraties genotoxisch en carcinogeen desinfectiebijproduct. Het ontstaat tijdens de ozonbehandeling bij de drinkwaterbereiding uit bromidenhoudend water of in het zout dat wordt gebruikt bij zoutelectrolyse. Ook in het water in badwaterbassins is het recent aangetoond. Het is mogelijk dat het risico op bromaatvorming hoger is in water met hogere bromideconcentraties en bij toepassing van ozon, maar hiernaar is nog geen onderzoek verricht. Uit oogpunt van veiligheid en gezondheid is bromaat aan de kwaliteitsparameters toegevoegd.

Chloraat

Chloraat is een giftig anion, dat voornamelijk ontstaat tijdens de decompositie van chloorbleekloog, een "verouderingsproces". Chloraat kan ook worden gevormd bij zoutelectrolyse. In de praktijk worden soms ongewenst hoge concentraties gemeten. De vorming ervan kan eenvoudig worden voorkomen door de keuze en controle van de juiste procescondities tijdens het elektrolyseproces, en door de tijdsduur tussen productie en dosering van chloorbleekloog kort te houden: minder dan enkele dagen. De norm voor chloraat waarbij interventie noodzakelijk is, is gelijk aan die in Duitsland (minder dan 30 milligram per liter som chloriet en chloraat).

Chloride

Chloride is – net als nitraat - een indicatorparameter voor de verversing van het water. De gestelde chloridenorm is haalbaar voor de meeste traditioneel gechloreerde bassins. Bij gebruik van bepaalde typen zoutelectrolyse of bij zoutwaterbaden kan de chlorideconcentratie aanzienlijk hoger zijn dan de gestelde norm, zonder dat dit schadelijk is voor de gezondheid van gebruikers. Bij de genoemde afwijkende baden moet mogelijk een alternatieve normstelling of alternatieve norm voor de verversing worden opgesteld.

Kaliumpermanganaatverbruik

Voor de bepaling van de concentratie van organische precursors zijn twee parameters mogelijk: totaal organisch koolstof en het oxiderend vermogen met kaliumpermanganaat. Beide parameters hebben een relatie met badbelasting, maar zijn lastig onderling uit te wisselen. Daarnaast worden organische precursors ook door het suppletiewater ingebracht. Hoewel het kaliumpermanganaatverbruik geen reguliere parameter meer is bij de analyse van drinkwater, is dit wel een goede parameter voor het water in het badwaterbassin. Bij de bepaling van kaliumpermanganaatverbruik worden namelijk juist de organische verontreinigingen geanalyseerd die in het water voorkomen. Hierdoor is voor het water in het badwaterbassin het kaliumpermanganaatverbruik een betrouwbaarder parameter dan de totaal organische koolstof concentratie en is gekozen voor kaliumpermanganaatverbruik als parameter om de antropogene koolstofverbindingen te normeren. In tabel 15.16 wordt een norm gehanteerd van minder dan 3,5 milligram per liter zuurstof.

Nitraat

In dit hoofdstuk worden geen eisen gesteld aan de hoeveelheid suppletiewater noch aan het filtratieproces. Daarmee zou er in een hoger risico kunnen ontstaan op accumulatie van antropogene stoffen en desinfectiebijproducten. In dit verband worden twee parameters algemeen gezien als relevant: de chlorideconcentratie en de som van de ureum- en nitraatconcentraties. Een hoge chlorideconcentratie gaat veelal gepaard met een lage waterversing, waardoor er veel ongewenste stoffen kunnen accumuleren in het water. Door de begrenzing van de chlorideconcentratie zou in principe kunnen worden volstaan met deze eenvoudige bepaling. De chlorideconcentratie kan echter ook afhangen van andere omstandigheden, zoals bijvoorbeeld het chloorgehalte in het water of het toepassen van sommige chloor-in-situ installaties. Een aanvullende parameter is daarom noodzakelijk: de nitraatconcentratie. Bij de toepassing van zandfilters, combifilters, en koolstoffilters worden door gebruikers ingebrachte stikstofverbindingen voor het grootste gedeelte omgezet in nitraat. Als gevolg hiervan is de nitraatconcentratie in het water ongeveer 20 keer zo hoog als de ureumconcentratie, en is de nitraatconcentratie een uitstekende indicatorparameter voor de hoeveelheid gebruikt suppletiewater in relatie tot de badbelasting. Dit kan echter anders uitpakken wanneer andere technieken voor deeltjesverwijdering zouden worden toegepast, zoals bijvoorbeeld membraanfiltratie. In dit soort situaties kan de ureumconcentratie in water wel 10 keer hoger zijn, en zou de som van ureum- en stikstofconcentratie als indicator parameter voor de benodigde hoeveelheid suppletiewater in relatie tot de badbelasting kunnen worden overwogen.

Som van de trihalomethanen, berekend als chloroform

Op grond van een advies door het RIVM en op basis van de op het moment van voorbereiding van het besluit beschikbare kennis is besloten trihalomethanen te selecteren als de groep van desinfectiebijproducten waarvan de potentiële impact op de gezondheidseffecten het best is onderzocht en tevens het meest duidelijk is. Deze groep van desinfectiebijproducten kan tegelijkertijd fungeren als indicator voor de veel grotere groep van gechloreerde organische verbindingen. Deze keuze is in overeenstemming met de aanpak in andere West-Europese landen.

Ureum

Ureum is de enige parameter waarmee direct de belangrijkste component van de stikstofprecursors gemeten wordt. Hoewel deze parameter op zichzelf niet representatief is voor de badbelasting, geeft een hoog ureumgehalte in het water een verhoogd risico voor de vorming van gebonden chloor, waaronder het ongewenste trichlooramine. Daarnaast is bij het toepassen van zandfilters of combifilters een hoog ureumgehalte een mogelijke indicatie voor een ineffectieve omzetting van ureum naar het voor de gezondheid neutrale nitraat.

Waterstofcarbonaat

Om de zuurgraad (pH) constant te houden is naast een goede regeling van de pH-waarde en dosering van een pH-correctiemiddel een minimale pH-buffercapaciteit nodig. Dit wordt bereikt met

waterstofcarbonaat. In de voorgaande regelgeving werd voor de buffercapaciteit een strengere norm gehanteerd: gelijk aan of groter dan 1 millimol per liter. In de praktijk is deze norm voor een bassin echter nagenoeg niet te halen. Om deze reden is deze norm verlaagd naar gelijk aan of groter dan 40 milligram waterstofcarbonaat per liter.

Intestinale enterococcon

Deze groep van bacteriën – met *Enterococcus faecalis* en *Enterococcus faecium* als de belangrijkste vertegenwoordigers – komt normaal voor in de darmen van de mens. Deze bacteriën zijn bestand tegen een vijandige omgeving zoals een lage of hoge pH en zout. Hun aanwezigheid in het water is het bewijs van recente fecale besmetting en mogelijke aanwezigheid van ziekteverwekkende micro-organismen, die ook in humane feces aanwezig kunnen zijn. De meeste fecale bacteriën en virussen worden in chloorhoudend water snel geïnactiveerd. Voor sommige meer chloorresistente micro-organismen duurt dit langer of gebeurt het niet. Intestinale enterococcon zijn redelijk chloorgevoelig en worden dientengevolge vrij snel geïnactiveerd. Wanneer intestinale enterococcon worden aangetroffen, is het mogelijk dat de fecale verontreiniging zojuist heeft plaatsgevonden en het desinfectieproces gezien de korte tijd zijn werk nog niet (volledig) heeft kunnen doen, of dat het desinfecterend vermogen van het water om diverse redenen heeft gefaald. Door opnieuw een monster te nemen kan hierin inzicht worden verkregen. Om deze redenen is het van belang dat deze parameter standaard in elk badwaterbassin wordt gemeten. Afwezigheid van intestinale enterococcon wil overigens niet zeggen dat er geen fecale verontreiniging heeft plaatsgevonden en (mogelijk ziekteverwekkende) micro-organismen die minder gevoelig zijn voor chloor dan intestinale enterococcon, niet (meer) aanwezig zijn in het water.

Legionella

Legionellabacteriën zijn algemeen in waterige milieus voorkomende bacteriën die een watertemperatuur van 25 tot 55 graden Celsius prefereren. Mensen raken geïnfecteerd met *Legionella* door het inademen van kleine druppeltjes water in de lucht (aërosolen) waarin de bacterie zich bevindt. Aerosolvorming vindt plaats bij het vernevelen of versproeien van water, bijvoorbeeld bij douches, whirlpools of fontein. *Legionella* is de veroorzaker van Pontiac fever, een milde griepachtige aandoening, en *Legionella* pneumonie, een ernstige longontsteking. *Legionella* kan zich in water vanaf een temperatuur van 25 graden Celsius vermenigvuldigen in de daarin aanwezige amoeben of in biofilms, vooral in de door de mens gecreëerde waterige omgeving, waar de competitie van andere micro-organismen grotendeels ontbreekt. Daarenboven is deze bacterie zeer resistent tegen chloor bij concentraties beneden 20 milligram per liter.

In een zwembadomgeving, met watertemperaturen boven de 25 graden Celsius, kan *Legionella* zich sterk vermenigvuldigen omdat de potentie tot biofilmvorming daar erg groot is: in leidingen met gedurende lange tijd stilstaand water of met onvoldoende doorstroming, in actieve koolstoffilters, zwaar vervuilde zwembadfilters, alsook in installaties die langdurig buiten gebruik staan. Hierbij moet men denken aan bijvoorbeeld openluchtzwembaden in het naseizoen, welke slechts sporadisch open zijn ten gevolge van de weersomstandigheden en aan private zwembaden met beperkte openingsuren.

Bij afwezigheid van aërosolvormende elementen is de eventuele aanwezigheid van *Legionella* niet relevant. Daarom hoeft alleen op *Legionella* te worden gemeten bij de vorming van waternevel.

Pseudomonas aeruginosa

Deze bacterie is potentieel ziekteverwekkend voor de mens en kan huidinfecties (huiduitslag, folliculitis of andere huidaandoeningen), infecties van de urine- en luchtwegen, wondinfecties en buitenoorontsteking (otitis externa) veroorzaken. De aanwezigheid van *Pseudomonas aeruginosa* in het water is een gevolg van onvoldoende desinfectie of een gebrekkig onderhoud van de filters. *Pseudomonas aeruginosa* kan zich in de warme vochtige zwembadomgeving vermenigvuldigen tot concentraties die schadelijk zijn voor de mens. *Pseudomonas aeruginosa* vormt biofilms in leidingen, maar ook op vochtige speelmaterialen en lesmaterialen en in dode hoeken vloer (perrons) waar het water blijft staan. Langs deze routes kan de bacterie al dan niet door

zwemmers in de badwaterbassins worden gebracht. Om deze redenen is het van belang dat deze parameter standaard in elk badwaterbassin wordt gemeten.

Sporen van sulfietreducerende Clostridia

Sulfiet reducerende Clostridia zijn taxonomisch een onduidelijk gedefinieerde groep bacteriën. De groep omvat bacteriën die algemeen voorkomen in water, sediment en in faeces van mensen en dieren. Een aantal leden van de groep vertoont nagroei in water en sediment en niet alle leden zijn van faecale oorsprong. Aangezien in de relatief schone zwembadomgeving de herkomst van sporen van sulfiet reducerende Clostridia hoofdzakelijk humaan zal zijn (bodem en dieren zijn hier niet of nauwelijks relevant als bron), kan de hele groep sulfiet reducerende Clostridia beschouwd worden als indicator voor faecale verontreiniging. Er is dan geen noodzaak om alleen Clostridium perfringens te bepalen, die wel exclusief van faecale oorsprong is. Sporen van sulfiet reducerende Clostridia zijn minder chloorgevoelig dan intestinale enterococci, waardoor hun aanwezigheid langer informatie kan geven over faecale verontreiniging, en de mogelijke aanwezigheid van meer chloorresistente ziekteverwekkers. Met betrekking tot de bescherming van de gezondheid van de gebruikers geldt hetzelfde als voor intestinale enterococci.

Langdurige aanwezigheid van SSRC in het water geeft informatie over de effectiviteit van het filtratieproces en het terugspoelen dan wel de staat van onderhoud van de zwembadfilters. Als sporen van sulfietreducerende Clostridia onvoldoende verwijderd worden door het filter is de eliminatie van persistente micro-organismen, zoals Cryptosporidium en Giardia mogelijk ook onvoldoende. Wanneer het terugspoelen van het filter niet efficiënt verloopt, zullen sporen van sulfietreducerende Clostridia, evenals potentieel aanwezige (oö)cysten van Cryptosporidium en Giardia, zich ophopen in het filterbed en met de circulatie weer in het badwaterbassin gebracht worden. Bovendien geeft deze parameter een beeld over mogelijke doorslag van filters die om economische redenen (energie en waterverbruik) niet tijdig worden gespoeld. Om bovengenoemde redenen is het van belang dat deze parameter standaard in elk badwaterbassin wordt gemeten.

Tweede lid

In het tweede lid zijn afwijkingen opgenomen van de kwaliteitseisen die in tabel 15.16 zijn opgenomen.

Bij badwaterbassins met een zoutgehalte vanaf 14 gram per liter, is ureum bij aanvang aanwezig. In plaats van de kwaliteitseis voor ureum uit tabel 15.16 is daarom de toename van ureum relevant. Deze toename moet worden gemeten nadat een badwaterbassin (opnieuw) wordt gevuld met water. In dergelijke badwaterbassins is het bovendien onmogelijk om de kwaliteitseis voor kaliumpermanganaatverbruik te analyseren. Deze kwaliteitseis is in die bassins daarom niet van toepassing.

Derde lid

Aan het water mag geen cyanuurzuur worden toegevoegd, omdat de toevoeging van cyanuurzuur aan het water sterk de desinfectiekracht van het chloor verlaagd. Bovendien is de toevoeging van cyanuurzuur niet langer nodig om de concentratie van de chloorverbinding op een voldoende niveau te kunnen handhaven.

Vierde lid

Ozon kan worden toegepast als oxidatiemiddel of ontsmettingsmiddel. Als een aantoonbare concentratie ozon in het badwaterbassin terecht komt kan dit schade veroorzaken aan de gezondheid. Er is niet voor gekozen ozon als parameter met een kwaliteitseis in artikel 15.16 op te nemen, omdat het instabiel is in water. In plaats daarvan is de verplichting opgenomen te voorkomen dat ozon in het badwaterbassin terechtkomt. In de risicoanalyse kan nader worden ingegaan op de wijze waarop dit wordt voorkomen.

Artikel 15.17 (nieuw) Bal

Zodra bekend is dat de kwaliteitseis voor Legionella is overschreden, moet het bevoegd gezag hierover onverwijld worden geïnformeerd.

Artikel 15.18 (nieuw) Bal

Dit artikel geeft aan welke normen (en welk deel van die normen) gehanteerd moeten worden voor het onderzoeken van watermonsters. De versies van de gestelde normen die gehanteerd moeten worden, zijn vastgesteld bij ministeriële regeling.

In de scope van de norm voor bepaling van het kaliumpermanganaatverbruik van het water (NEN-EN-ISO 8467) staat dat deze methode geschikt is voor water met een chloridegehalte van maximaal 300 milligram per liter. Meestal is het chloridegehalte in het water veel hoger, zodat het chloridegehalte periodiek zal moeten worden gemeten om vast te kunnen stellen of het water onverdund kan worden geanalyseerd of niet. Daarnaast zal deze methode niet toegepast kunnen worden voor badwaterbassins met zeer hoge chloridegehalten. Het water moet dan te sterk worden verdund, waardoor de analyse onbetrouwbaar wordt.

Artikel 15.19 (nieuw) Bal

Eerste en tweede lid

In dit artikel is opgenomen op welke plaats de parameters moeten worden bemonsterd. In het eerste lid is bepaald welke parameters moeten worden bemonsterd in elk badwaterbassin, in het tweede lid is bepaald welke parameters (ook) in het hoofdwaterbassin moeten worden bemonsterd. Bij aanwezigheid van meerdere badwaterbassins die op hetzelfde circulatiesysteem zijn aangesloten moeten de metingen die in het tweede lid zijn vermeld worden uitgevoerd in het badwaterbassin met de grootste inhoud. Met een circulatiesysteem wordt water hergebruikt. Nadat het water wordt afgevoerd uit een badwaterbassin, wordt het gezuiverd in een zuiveringsinstallatie. Het gezuiverde water wordt vervolgens weer teruggebracht in een badwaterbassin. Bij gebruik van een dergelijk systeem fluctueert de kwaliteit van het water in de kleinere badwaterbassins sterker dan in het grootste bassin, door de relatief grotere invloed van de zwemmers en de vaak hoge doorstroming van het water. Meting in het grootste bassin is daarom zinvoller.

Derde tot en met vijfde lid

In het derde en vierde lid is bepaald dat op de parameters moet worden bemonsterd of geïnspecteerd op een locatie waar redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het, vanuit het oogmerk van bescherming van de gebruiker, meest ongunstige resultaat wordt gemeten. In het vijfde lid is opgenomen dat deze locaties moeten worden vastgelegd in het beheersplan.

Artikel 15.20 (nieuw) Bal

Er zijn een aantal parameters die dagelijks moeten worden gemeten door degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden, voor zover het badwaterbassin is opengesteld. Het gaat om de parameters voor vrij chloor, gebonden chloor, zuurgraad en doorzicht. De parameters moeten worden gemeten zowel binnen een half uur voor openstelling van het badwaterbassin als ten minste een keer tijdens de tweede helft van de openstelling van het badwaterbassin. Het is in lijn met een goede bedrijfsvoering te meten op het moment of de momenten die de meeste informatie over de waterkwaliteit geven, en waarbij de mogelijkheid bestaat om in te grijpen als het resultaat van de meting niet voldoende blijkt te zijn. Degene die gelegenheid biedt tot zwemmen en baden bepaalt deze momenten zelf en zal daarbij letten op onder andere de verwachte badbelasting of de openstellingstijd. Bij een langere openstelling zal vaker moeten worden gemeten en zullen deze

metingen moeten plaatsvinden gespreid over de dag. De momenten waarop wordt gemeten moeten worden vastgelegd in het beheersplan.

De uitkomsten van de eigen metingen moeten worden vastgelegd in een logboek, met een beschrijving van de eventueel genomen maatregelen.

Artikel 15.21 (nieuw) Bal

Een meting als bedoeld in dit artikel wordt verricht door een laboratorium met een accreditatie voor de norm die van toepassing is op de parameter die wordt gemeten. In het derde en vierde lid is een mogelijke verlenging van de periode van meten opgenomen. Het is mogelijk de periode te verlengen als het badwaterbassin daarna (voor langere tijd) wordt gesloten. Deze mogelijkheid is opgenomen voor seizoensbaden.

Artikel 15.22 (nieuw) Bal

In dit artikel is de verplichting opgenomen om maatregelen te nemen zodat de lucht in een gesloten ruimte bij een badwaterbassin aan de kwaliteitseisen, bedoeld in tabel 15.22, voldoet. Het nemen van maatregelen (handelen) omvat ook het eventueel nalaten van maatregelen. Er is sprake van een overtreding van artikel 15.22 als er geen maatregelen worden genomen om aan de kwaliteitseisen te voldoen. In artikel 15.26 is, afhankelijk van de klasse waarin de parameter is ingedeeld, de verplichte maatregel tot het sluiten van een badwaterbassin opgenomen als niet (direct of na enkele metingen) aan de kwaliteitseis voor die parameter wordt voldaan.

Het gaat in dit artikel om de lucht bij een badwaterbassin in een gesloten ruimte. Badwaterbassins in een afgesloten ruimte hebben een atmosfeer waarbij de lucht deels (re)circuleert en waarbij het onvoldoende ventileren (of te veel recirculeren) een negatieve invloed op de kwaliteit van de binnenlucht heeft. Mocht een badwaterbassin zich deels in de open lucht bevinden, dan gelden de kwaliteitseisen voor de parameters voor lucht alleen voor de lucht bij het deel van het badwaterbassin dat zich in de gesloten ruimte bevindt.

Hieronder volgt een toelichting per parameter.

Ozon

Ozon wordt in sommige zwembaden gebruikt als oxidatiemiddel en ontsmettingsmiddel. Dit leidt tot mogelijk verhoogde concentraties in water en lucht. Ozon heeft een sterke oxiderende werking en kan bij inademing leiden tot schade aan de luchtwegen. Op basis van door de WHO vastgestelde maximumwaarden en een in Nederland geldende wettelijke grenswaarde voor arbeidsblootstellingen, is voor ozon een luchtgrenswaarde van 120 microgram per kubieke meter gekozen als limiet voor blootstelling bij badwaterbassins.

Trichlooramine

De correlatie tussen de concentratie gebonden chloor in het water (zie de toelichting bij artikel 15.16) en de concentratie trichlooramine in de lucht is zeer onbetrouwbaar. Dit is het gevolg van de zeer grote vluchtigheid van trichlooramine, gecombineerd met de sterk variërende omstandigheden in zwembaden. Deze bepalen de transportsnelheid van trichlooramine in het water naar de lucht boven het water, en de verdere menging in de ruimte c.q. afvoer naar de buitenlucht. Daarom dient ook het trichlooraminegehalte in de lucht te bepaald te worden. In het artikel is een uiterste norm opgenomen van 500 microgram per kubieke meter lucht, maar op grond van de specifieke zorgplicht moet de hoeveelheid trichlooramine vanwege de schadelijke gevolgen voor de gezondheid van de gebruikers zoveel als mogelijk worden beperkt.

Artikel 15.23 (nieuw) Bal

Dit artikel geeft aan welke normen gehanteerd moeten worden voor het onderzoeken van luchtmonsters. De versies van de gestelde normen die gehanteerd moeten worden, zijn vastgesteld bij ministeriele regeling.

Artikel 15.24 (nieuw) Bal

In dit artikel is opgenomen op welke plaats de parameters voor de kwaliteit van de binnenlucht moeten worden bemonsterd als sprake is van een gesloten ruimte. Deze parameters voor de kwaliteit van de binnenlucht moeten worden bemonsterd op een locatie waar redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het, vanuit het oogmerk van bescherming van de gebruiker, meest ongunstige resultaat wordt gemeten. Dit zal veelal zijn in de nabijheid van een in bedrijf zijnde luchtafzuigrooster van de zwemzaal. Deze locatie moet worden vastgelegd in het beheersplan. Bemonstering op ozon is verplicht alleen als ozon voor de waterbehandeling wordt gebruikt. Indien meerdere zwemzalen aanwezig zijn moet op ozon worden bemonsterd in elke zwemzaal waarin het met ozon behandelde badwater in een badwaterbassin aanwezig is. Bemonstering op trichlooramine hoeft niet in elke zwemzaal plaats te vinden, maar alleen in de zwemzaal waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het, vanuit het oogmerk van bescherming van de gebruiker, meest ongunstige resultaat wordt gemeten.

Artikel 15.25 (nieuw) Bal

Een meting als bedoeld in dit artikel wordt verricht door een laboratorium met een accreditatie voor de norm die van toepassing is op de parameter die wordt gemeten. De meting op ozon wordt eens in de drie maanden verricht. Deze periode kan worden verlengd als het badwaterbassin daarna (voor langere tijd) wordt gesloten en is van toepassing op seizoensbaden. De meting op trichlooramine vindt jaarlijks plaats, waarbij het voor de hand ligt te meten in de periode van december tot februari.

Artikel 15.26 (nieuw) Bal

Uit artikelen 15.16 en 15.22 volgt dat maatregelen moeten worden genomen om te voldoen aan de kwaliteitseisen voor de waterkwaliteit en de kwaliteit van de binnenlucht die zijn gesteld in die artikelen. Als uit een eigen meting of na een meting van een laboratorium blijkt dat niet aan de kwaliteitseisen wordt voldaan moeten verplichte maatregelen worden genomen. Deze maatregelen verschillen per parameter of klasse waarin de parameter is ingedeeld.

De parameters in deze paragraaf zijn in tabel 15.26 ingedeeld in klassen I, II, of III. Het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse I heeft een grotere consequentie dan het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse II. Het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse II heeft dan weer een grotere consequentie dan het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse III.

Zodra bekend wordt dat niet wordt voldaan aan de kwaliteitseis voor de parameters ingedeeld in klasse I, wordt het badwaterbassin gesloten. Het badwaterbassin wordt ook gesloten als bij twee achtereenvolgende periodieke metingen niet wordt voldaan aan de kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse II, of als drie keer achtereenvolgend niet wordt voldaan aan de kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse III.

Nadat het badwaterbassin is gesloten kan deze alleen worden heropend, als in het geval van vrij chloor, gebonden chloor, zuurgraad of doorzicht uit een eigen meting volgt dat weer aan de kwaliteitseis voor deze parameters wordt voldaan, en, in alle andere gevallen, als uit een meting door een laboratorium volgens de vastgestelde meetmethoden blijkt dat weer aan de kwaliteitseisen voor de betreffende parameters wordt voldaan.

Artikel 15.27 (nieuw) Bal

De provincie wordt uiterlijk de vijftiende dag van elke maand geïnformeerd over de uitslagen van alle metingen die door een laboratorium in de voorafgaande maand zijn verricht op de kwaliteit van de binnenlucht en de waterkwaliteit als bedoeld in artikelen 15.21, 15.25 en 15.26, vijfde lid. Daarbij zal de dag, het tijdstip en de locatie van die metingen moeten worden doorgegeven. Naast de resultaten van de metingen wordt de provincie bovendien geïnformeerd over de naam en het adres van het laboratorium dat de metingen heeft verricht. De meetresultaten van het laboratorium en informatie over het laboratorium kunnen door het laboratorium rechtstreeks naar het bevoegd gezag worden gestuurd, maar de initiatiefnemer blijft als normadressaat verantwoordelijk voor het verstrekken van de informatie.

Artikel 15.28 (nieuw) Bal

In dit artikel zijn de parameters opgenomen die nieuw zijn ten opzichte van het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden en door het laboratorium moeten worden gemeten. Een laboratorium heeft vanaf het moment van publicatie enige tijd nodig om ervoor te zorgen dat de accreditatie voor de meetnorm die van toepassing is op de betreffende parameter op orde is. De kwaliteitseisen voor deze parameters gelden daarom pas vanaf 2022.

Artikel 15.29 (nieuw) Bal

In dit artikel zijn parameters opgenomen waarop ook in het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden moest worden gemeten. In dat besluit zijn verouderde meetnormen opgenomen, die inmiddels ook zijn vervallen. Tot 1 januari 2022 mag nog volgens deze verouderde meetnormen worden onderzocht.

§ 15.2.2 (nieuw) Bal

Artikel 15.30 (nieuw) Bal

Dit artikel geeft aan dat het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een zwembad een activiteit als bedoeld in artikel 15.1 is. Een zwembad is in bijlage I bij dit besluit gedefinieerd als een badwaterbassin in de open lucht waarbij voor de waterbehandeling hoofdzakelijk gebruik wordt gemaakt van een biologische zuiveringsmethode. In een zwembad worden de omstandigheden van natuurlijk water nabootst. Omdat het badwaterbassin een waterkerende constructie is staat het water daarin anders dan bij natuurlijk water niet in contact met de onderliggende bodem en het grondwater. Ook mag het badwaterbassin niet vanuit oppervlaktewater worden aangevuld, en dus ook niet met oppervlaktewater in contact staan.

Zwembaden hebben een gebruiksdeel waarin gezwommen wordt, en een zuiveringsdeel, waarin het water biologisch wordt gezuiverd. Er worden geen chemische desinfectiemiddelen toegevoegd. Daardoor kunnen in het water verschillende organismen aanwezig zijn. Er is echter geen sprake van een normaal ecosysteem, ook omdat het water niet in verbinding staat met ander natuurlijk water. In de terminologie van de Omgevingswet is er dan ook geen sprake van een oppervlaktewaterlichaam: regels over het beheer en bescherming van oppervlaktewaterlichamen zijn daarom niet van toepassing.

Het zwemmen of baden in een zwembad brengt risico's met zich mee. De organismen die in het water aanwezig kunnen zijn kunnen ziekten veroorzaken zoals de ziekte van Weil. Het is daarom van belang de waterkwaliteit regelmatig te controleren.

Het gaat bij deze activiteit nadrukkelijk om het biologisch zuiveren van het water. Het bij het ontsmetten van de wanden of omgeving van het badwaterbassin gebruikmaken van biologische zuiveringsmethoden zorgt er niet voor dat een dergelijk badwaterbassin onder de in deze paragraaf aangewezen activiteit valt.

Bij het biologisch zuiveren van het water wordt in een groot deel van de gevallen gebruik gemaakt van een helofytenfilter, dat is een veld van planten waarmee water wordt gefilterd. Derhalve is bij de kwaliteitseisen in deze paragraaf een verplichting tot het gebruik van een helofytenfilter opgenomen. Als degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden voor de waterbehandeling gebruik wil maken van een andere biologische zuiveringsmethode dan een helofytenfilter, kan diegene niet aan deze regel voldoen. In dat geval zal maatwerk moeten worden aangevraagd.

Artikel 15.31 (nieuw) Bal

Artikel 15.31 regelt dat geen gelegenheid mag worden geboden tot het zwemmen of baden in zwembassins voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Bij deze melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 15.8 gevoegd. In paragraaf 4.5 van het algemeen deel van de toelichting wordt nader ingegaan op het instrument melding.

Artikel 15.32 (nieuw) Bal

Degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden in zwembassins zal een analyse moeten maken van de risico's van het zwemmen of baden voor de gebruikers. Op basis van deze risicoanalyse zal door diegene een beheersplan moeten worden opgesteld waarin maatregelen zijn opgenomen om de geïdentificeerde risico's te beheersen. Bovendien zal een registratie moeten worden bijgehouden van incidenten die zich voordoen in en om het badwaterbassin waarbij gebruikers zijn betrokken. Met deze verplichting wordt aangesloten bij de eigen verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

Dit artikel verwijst naar de module van afdeling 15.3. In de toelichting op de artikelen 15.63 tot en met 15.67 wordt nader op de regels in de module ingegaan.

Artikel 15.33 (nieuw) Bal

Eerste lid

Een badwaterbassin moet worden gevuld met water van drinkwaterkwaliteit. In bijlage A bij het Drinkwaterbesluit zijn kwaliteitseisen opgenomen waar drinkwater aan moet voldoen. Door te verwijzen naar deze bijlage kan het badwaterbassin zowel gevuld worden met water dat wordt afgenomen van het drinkwaterbedrijf, als met water dat men zelf tot deze kwaliteitseisen opwerkt. Overigens mag degene die water betreft van het drinkwaterbedrijf ervan uitgaan dat het water aan deze kwaliteitseisen voldoet. Er geldt geen extra meetverplichting voor de initiatiefnemer om te controleren of dit daadwerkelijk het geval is.

Een badwaterbassin moet gevuld worden met drinkwater; aan dit drinkwater kunnen in het proces mineralen, kruiden of zouten worden toegevoegd. Dit doet er niet aan af dat sprake is van het vullen met drinkwater. Het vullen met water waarin deze mineralen, kruiden of zouten al van nature aanwezig zijn, en niet in later instantie worden toegevoegd, wordt alleen beschouwd als vullen met drinkwater als dit water aan de kwaliteitseisen uit bijlage A bij het Drinkwaterbesluit voldoet.

Tweede lid

Een badwaterbassin kan worden aangevuld met water van drinkwaterkwaliteit. Om hergebruik van water mogelijk te maken is het eveneens toegestaan om het badwaterbassin aan te vullen met spoelwater. Dit water zal aan de kwaliteitseisen bedoeld in artikel 15.34 moeten voldoen.

Artikel 15.34 (nieuw) Bal

Eerste lid

In artikel 15.33 is bepaald dat een badwaterbassin moet worden gevuld en aangevuld met water van drinkwaterkwaliteit of dat aan kwaliteitseisen voor water voldoet. In dit artikel is de verplichting opgenomen om maatregelen te nemen zodat het water in het badwaterbassin aan de kwaliteitseisen, bedoeld in tabel 15.34, voldoet. Het nemen van maatregelen (handelen) omvat ook het eventueel nalaten van maatregelen. Er is sprake van een overtreding van artikel 15.34 als er geen maatregelen worden genomen om aan de kwaliteitseisen te voldoen. In artikel 15.42 is, afhankelijk van de klasse waarin de parameter is ingedeeld, de verplichte maatregel tot het sluiten van een badwaterbassin opgenomen als niet (direct of na enkele metingen) aan de kwaliteitseisen voor die parameter wordt voldaan.

In tabel 15.34 zijn de parameters opgenomen en de kwaliteitseisen die aan de parameter is gekoppeld. De parameters zijn als volgt onder te verdelen:

- Fysische parameters: doorzicht en zuurstofverzadiging. Aan de watertemperatuur zijn in artikel 15.40 eisen opgenomen.
- Chemische parameters: ammonium, geleidbaarheid, hardheid totaal, nitraat, totaal fosfor, waterstofcarbonaat en zuurgraad
- Biologische parameters: fytoplankton. Bovendien gaat artikel 15.41 over de aanwezigheid van vissen, watervogels, ratten en slakken.
- Microbiologische parameters: *Escherichia coli*, intestinale enterococci, *Legionella* en *Pseudomonas aeruginosa*.

De eisen voor zwembassins zijn strenger dan die voor oppervlaktewater. In zwembassins zijn gebruikers vrijwel de enige bron van fecale verontreiniging, bovendien kan een geïnfecteerde gebruiker hoge aantallen ziekteverwekkers uitscheiden.

In de toelichting op artikel 15.16 is ingegaan op de parameters doorzicht, zuurgraad, nitraat, intestinale enterococci, waterstofcarbonaat, *Legionella* en *Pseudomonas aeruginosa*. Op de parameters die nog niet in de toelichting van artikel 15.16 zijn toegelicht wordt hieronder nader ingegaan.

Zuurstofverzadiging

Bij de vorming van stikstofgas in een nitrificatieproces kan zuurstofarm water ontstaan. Dit is schadelijk voor veel leven in het water en brengt het ecosysteem in gevaar.

Ammonium

Vanuit organisch gebonden stikstof wordt ammonium gevormd. In een nitrificatieproces wordt ammonium omgezet in nitriet en vervolgens in nitraat, waaruit stikstofgas kan ontstaan. Het nitrificatieproces kost zuurstof en heeft invloed op het zuurstofgehalte van het water.

Fytoplankton

Het fytoplankton bestaat hoofdzakelijk uit groenalgen (*Chlorophyta*), kiezelalgen (*Bacillariophyceae*) en bruin-groenalgen (*Cryptophyceae*). Cyanobacteriën komen alleen als begeleidende soorten voor. Zoöplankton speelt een belangrijke rol bij de biologische zuivering van het water. Door filtratie verzamelt het zoöplankton voedsel, dat uit bacteriën en algen bestaat. Wanneer veel verschillende soorten en veel individuen aanwezig zijn, is de bijdrage aan de zuivering groter dan wanneer de soortensamenstelling relatief arm is en er weinig individuen aanwezig zijn. Het is van belang het zoöplankton, evenals het fytoplankton, regelmatig te controleren, omdat dit inzicht geeft in het functioneren van de biologische waterzuivering. Eisen aan de zoöplankton-samenstelling kunnen echter niet gesteld worden. In plaats van het tellen van fytoplankton, kan het gehalte aan chlorofyl-*a* worden vastgesteld. De in de tabel opgenomen normwaarde is de normwaarde voor oppervlaktewater (algemeen en met functie bereiding van drinkwater); voor oppervlaktewater met als functie zwembadwater bestaat geen norm voor chlorofyl-*a*. Wel bestaat een normwaarde van 25 microgram per liter als streefwaarde voor de Goede Ecologische Toestand in ondiepe meren als doelstelling in de Kaderrichtlijn Water.

Geleidbaarheid

Met de geleidbaarheid wordt de elektrische weerstand gemeten. Een hoge weerstand (slechte geleiding) betekent dat er weinig elektronen in het water aanwezig zijn. Een lage weerstand (hoge geleiding) betekent dat er meer geladen deeltjes in het water aanwezig zijn. Water met een hoge geleiding is minder zuiver. Water van drinkwaterkwaliteit is rond de 300 tot 700 microSiemens per centimeter.

Hardheid totaal

Water met een hoge hardheid heeft voor zover bekend geen nadelige gezondheidseffecten. Water met een te lage hardheid bevat erg weinig calcium en magnesium (mineralen) waardoor het makkelijker stoffen oplost uit leidingmaterialen, waaronder bijvoorbeeld giftige stoffen en zware metalen. Behalve voor gebruikers, zou dit nadelig kunnen zijn voor het biosysteem van de zwembijver.

Nitraat

Te veel nitraat in het water is, bij inslikken, schadelijk voor de mens.

Totaal fosfor

Fosfor komt in het milieu meestal als fosfaat voor; een te hoge concentratie fosfaat bevordert de algenbloei in water. Te veel fosfaat in het water kan bij mensen die dit inslikken nierproblemen en osteoporose veroorzaken.

Waterstofcarbonaat

Om de zuurgraad (pH) constant te houden is naast een goede regeling van de pH-waarde en dosering van een pH-correctiemiddel een minimale pH-buffercapaciteit nodig. Dit wordt bereikt met waterstofcarbonaat. In de voorgaande regelgeving werd voor de buffercapaciteit een strengere norm gehanteerd: gelijk aan of groter dan 1 millimol per liter. In de praktijk is deze norm voor een bassin echter nagenoeg niet te halen. Om deze reden is deze norm verlaagd naar gelijk aan of groter dan 40 milligram waterstofcarbonaat per liter.

Escherichia coli

Escherichia coli is een bacterie die van nature voorkomt in de darmen van een mens. In normale omstandigheden veroorzaakt deze geen ziekte. Enkele typen Escherichia coli kunnen infecties veroorzaken, zoals darminfecties of urineweginfecties. Bij mensen met een verminderde weerstand kan Escherichia coli ook bloedstroominfecties veroorzaken.

Tweede lid

Voor de waterbehandeling wordt gebruik gemaakt van een helofytenfilter. Een helofytenfilter is een veld van planten waarmee water wordt gefilterd. De planten zorgen voor een goed leefklimaat van bacteriën, die op hun beurt zuurstof inbrengen en afvalstoffen uit het water omzetten in voedingsstoffen. Als gebruik wordt gemaakt van een andere biologische zuiveringsmethode dan een helofytenfilter kan met een maatwerkvoorschrift van dit artikel worden afgeweken. In dit maatwerkvoorschrift kunnen bijvoorbeeld ook afwijkende of aanvullende kwaliteitseisen worden opgenomen.

Artikel 15.35 (nieuw) Bal

Zodra bekend is dat de kwaliteitseis voor Legionella is overschreden, moet het bevoegd gezag hierover onverwijld worden geïnformeerd.

Artikel 15.36 (nieuw) Bal

Dit artikel geeft aan welke normen (en welk deel van die normen) gehanteerd moeten worden voor het onderzoeken van watermonsters. De versies van de gestelde normen die gehanteerd moeten worden, zijn vastgesteld bij ministeriele regeling.

Artikel 15.37 (nieuw) Bal

Eerste lid

In dit artikel is opgenomen op welke plaats de parameters moeten worden bemonsterd. In het eerste lid is bepaald dat in zwembijvers op alle parameters, met uitzondering van Legionella, moeten worden bemonsterd in elk badwaterbassin.

Tweede tot en met vierde lid

Op de parameters dient bemonsterd of geïnspecteerd te worden op een locatie waar redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het, vanuit het oogmerk van bescherming van de gebruiker, meest ongunstige resultaat wordt gemeten. Deze locaties moeten worden vastgelegd in het beheersplan.

Artikel 15.38 (nieuw) Bal

Er zijn een aantal parameters die dagelijks moeten worden gemeten door degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden in zwembijvers. Het gaat om de parameters voor doorzicht, zuurgraad en zuurstofverzadiging.

De parameters moeten worden gemeten zowel binnen een half uur voor openstelling van het badwaterbassin als ten minste een keer tijdens openstelling van het badwaterbassin. Het is in lijn met een goede bedrijfsvoering te meten op het moment of de momenten die de meeste informatie over de waterkwaliteit geven, en waarbij de mogelijkheid bestaat om in te grijpen als het resultaat van de meting niet voldoende blijkt te zijn. Degene die gelegenheid biedt tot zwemmen en baden bepaalt deze momenten zelf en zal daarbij letten op onder andere de verwachte badbelasting of de openstellingstijd. Bij een langere openstelling zal vaker moeten worden gemeten en zullen deze metingen moeten plaatsvinden gespreid over de dag. De momenten waarop wordt gemeten moeten worden vastgelegd in het beheersplan.

Artikel 15.39 (nieuw) Bal

Een meting als bedoeld in dit artikel wordt verricht door een laboratorium met een accreditatie voor de norm die van toepassing is op de parameter die wordt gemeten.

Artikel 15.40 (nieuw) Bal

Met het oog op het waarborgen van de gezondheid van de gebruikers mag het water niet te koud zijn, omdat het lichaam dan te sterk afkoelt. Tegelijkertijd biedt een hogere watertemperatuur een gunstig klimaat voor de vermenigvuldiging van bacteriën. Legionellabacteriën bijvoorbeeld prefereren een watertemperatuur van 25 tot 55 graden Celsius.

Artikel 15.41 (nieuw) Bal

Om de gezondheid van de gebruikers te kunnen waarborgen is het noodzakelijk om de aanwezigheid van vissen, vogels, ratten en slakken zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. De dieren kunnen ziekteverwekkers in het water brengen.

In stilstaand helder water, zoals een zwembijver, gedijen slakken uitstekend. Bovendien creëert de aanwezigheid van waterplanten, zij het in de waterbehandelingszone, een habitat waarin zij zowel voedsel vinden als een plaats om eitjes af te zetten. Zoetwaterslakken (in het bijzonder

poelslakken) zijn de tussengastheer van de door watervogels verspreide parasiet *Trichobilharzia*. De larven van deze parasiet veroorzaken zwemmersjeuk. Het is daarom van belang ervoor te zorgen dat er in zwemvijvers geen slakken aanwezig zijn. Wanneer toch zoetwaterslakken worden aangetroffen die behoren tot de soorten die als gastheer voor *Trichobilharzia* kunnen optreden, is het raadzaam de slakken en het water in de zwemvijver te onderzoeken op de aanwezigheid van de parasiet.

Artikel 15.42 (nieuw) Bal

Uit artikel 15.34 volgt dat maatregelen moeten worden genomen om te voldoen aan de kwaliteitseisen voor de waterkwaliteit. Als uit een eigen meting of na een meting van een laboratorium blijkt dat niet aan de kwaliteitseisen wordt voldaan moeten verplichte maatregelen worden genomen. Deze maatregelen verschillen per parameter of klasse waarin de parameter is ingedeeld.

De parameters in deze paragraaf zijn in tabel 15.42 ingedeeld in klassen I of II. Het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse I heeft een grotere consequentie dan het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse II. Zodra bekend wordt dat niet wordt voldaan aan de kwaliteitseis voor de parameters doorzicht of *Legionella*, wordt het badwaterbassin gesloten. Het badwaterbassin wordt ook gesloten als twee keer achter elkaar niet wordt voldaan aan de kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse II.

Nadat het badwaterbassin is gesloten kan deze alleen worden heropend, als in het geval van zuurstofverzadiging, zuurgraad of doorzicht uit een eigen meting volgt dat weer aan de kwaliteitseis voor deze parameters wordt voldaan, en, in alle andere gevallen, als uit een meting door een laboratorium volgens de vastgestelde meetmethoden blijkt dat weer aan de kwaliteitseisen voor de betreffende parameters wordt voldaan.

Artikel 15.43 (nieuw) Bal

De provincie wordt uiterlijk de vijftiende dag van elke maand geïnformeerd over de uitslagen van alle metingen die door een laboratorium in de voorafgaande maand zijn verricht op de waterkwaliteit als bedoeld in artikelen 15.39 en 15.42, vijfde lid. Daarbij zal de dag, het tijdstip en de locatie van die metingen moeten worden doorgegeven. Naast de resultaten van de meting wordt de provincie bovendien geïnformeerd over de naam en het adres van het laboratorium dat de metingen heeft verricht. De meetresultaten van het laboratorium en informatie over het laboratorium kunnen door het laboratorium rechtstreeks naar het bevoegd gezag worden gestuurd, maar de initiatiefnemer blijft als normadressaat verantwoordelijk voor het verstrekken van de informatie.

Artikel 15.44 (nieuw) Bal

In dit artikel zijn de parameters opgenomen die nieuw zijn ten opzichte van het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden en door het laboratorium moeten worden gemeten. Een laboratorium heeft vanaf het moment van publicatie enige tijd nodig om ervoor te zorgen dat de accreditatie voor de meetnorm die van toepassing is op de betreffende parameter op orde is. De kwaliteitseisen voor deze parameters gelden daarom pas vanaf 2022.

Artikel 15.45 (nieuw) Bal

In dit artikel zijn parameters opgenomen waarop ook in het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden moest worden gemeten. In dat besluit zijn verouderde meetnormen opgenomen, die inmiddels ook zijn vervallen. Tot 1 januari 2022 mag nog volgens deze verouderde meetnormen worden onderzocht.

§ 15.2.3 (nieuw) Bal

Artikel 15.46 (nieuw) Bal

Dit artikel geeft aan dat het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een badwaterbassin dat na elke gebruiker wordt gelegegd en niet een zwembad is of een badwaterbassin is waarin wordt gedesinfecteerd een activiteit is als bedoeld in artikel 15.1. In de toelichting worden deze badwaterbassins verder aangeduid als 'badwaterbassins voor eenmalig gebruik'.

Deze badwaterbassins zullen wat uitvoering en gebruik betreft vaak vergelijkbaar zijn met een badkuip. Deze badwaterbassins kunnen bijvoorbeeld voorkomen in wellness-centra, waarbij aan het water soms ook andere stoffen worden toegevoegd, zoals verschillende kruiden en etherische oliën.

Als meerdere personen tegelijkertijd of na elkaar gebruikmaken van een bassin dat bedoeld is voor eenmalig gebruik door één persoon is het daadwerkelijke gebruik bepalend. Degene die gelegenheid biedt tot het zwemmen of baden zal in een dergelijk geval moeten voldoen aan de regels voor overige badwaterbassins.

Artikel 15.47 (nieuw) Bal

Artikel 15.47 regelt dat geen gelegenheid mag worden geboden tot het zwemmen of baden in badwaterbassins voor eenmalig gebruik voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Bij deze melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 15.8 gevoegd. In paragraaf 4.5 van het algemeen deel van de toelichting wordt nader ingegaan op het instrument melding.

Artikel 15.48 (nieuw) Bal

Eerste lid

Een badwaterbassin moet worden gevuld en aangevuld met water van drinkwaterkwaliteit. In bijlage A bij het Drinkwaterbesluit zijn kwaliteitseisen opgenomen waar drinkwater aan moet voldoen. Door te verwijzen naar deze bijlage kan het badwaterbassin zowel gevuld worden met water dat wordt afgenomen van het drinkwaterbedrijf, als met water dat men zelf tot deze kwaliteitseisen opwerkt. Overigens mag degene die water betreft van het drinkwaterbedrijf ervan uitgaan dat het water aan deze kwaliteitseisen voldoet. Er geldt geen extra meetverplichting voor de initiatiefnemer om te controleren of dit daadwerkelijk het geval is.

Doordat voor elke gebruiker nieuw schoon water wordt gebruikt zijn er in beginsel geen aan de waterkwaliteit gerelateerde risico's. Wel is het van belang dat het badwaterbassin goed ontworpen is zodat er na het legen geen water achterblijft in leidingwerk, afsluiters en appendages. Hierin kan bacteriegroei plaatsvinden dat uiteindelijk via het bassinwater tot besmetting van de gebruikers kan leiden. Ook dient het badwaterbassin na het legen adequaat te worden schoongemaakt, om risico's voor de gezondheid door opeenvolgend gebruik te voorkomen.

Een badwaterbassin moet gevuld worden met drinkwater, aan dit drinkwater kunnen in het proces mineralen, kruiden of zouten worden toegevoegd. Dit doet er niet aan af dat sprake is van het vullen met drinkwater. Het vullen met water waarin deze mineralen, kruiden of zouten al van nature aanwezig zijn, en niet in later instantie worden toegevoegd, wordt alleen beschouwd als vullen met drinkwater als dit water aan de kwaliteitseisen uit bijlage A bij het Drinkwaterbesluit voldoet.

Tweede lid

Een badwaterbassin voor eenmalig gebruik moet dagelijks worden gedesinfecteerd, voor zover het badwaterbassin in gebruik is. Daarnaast moet het badwaterbassin worden nagespoeld met water van drinkwaterkwaliteit.

§ 15.2.4 (nieuw) Bal

Artikel 15.49 (nieuw) Bal

Dit artikel geeft aan dat het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een badwaterbassin waarin het water niet wordt gedesinfecteerd, dat geen zwembad is en dat niet na elke gebruiker wordt gelegeerd een activiteit als bedoeld in artikel 15.1 is. In de toelichting worden deze badwaterbassins verder aangeduid als 'overige badwaterbassins'. Een voorbeeld van overige badwaterbassins zijn peuterspeelbaden. Dit zijn kleine baden met een geringe waterdiepte die zijn ingericht om in te spelen of baden, met een harde bodem, zoals een betonnen bak. Peuterspeelbaden zijn vaak te vinden in de stedelijke omgeving. Deze baden kunnen snel verontreinigd raken doordat ze een relatief klein watervolume hebben en een relatief hoge belasting. Daarnaast zal het regelmatig voorkomen dat kleine kinderen erin urineren en vuil inbrengen vanuit de omgeving. Vanwege dit risico op snelle verontreiniging vragen dergelijke baden om adequaat beheer om te voorkomen dat risico's voor de gezondheid optreden. Een ander voorbeeld van overige badwaterbassins zijn dompelbaden met koud water in een sauna, waarvan meerdere gebruikers tegelijk of na elkaar gebruik kunnen maken, een floating tank (mits deze natuurlijk niet al wordt gedesinfecteerd) of een badwaterbassin waarbij sprake is van een constante verversing van het water (doorstroomd badwaterbassin).

Artikel 15.50 (nieuw) Bal

Artikel 15.50 regelt dat geen gelegenheid mag worden geboden tot het zwemmen of baden in overige badwaterbassins voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Bij deze melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 15.8 gevoegd. In paragraaf 4.5 van het algemeen deel van de toelichting wordt nader ingegaan op het instrument melding.

Artikel 15.51 (nieuw) Bal

Degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden in overige badwaterbassins zal een analyse moeten maken van de risico's van het zwemmen of baden voor de gebruikers. Op basis van deze risicoanalyse zal door diegene een beheersplan moeten worden opgesteld waarin maatregelen zijn opgenomen om de geïnventariseerde risico's te beheersen. Bovendien zal een registratie moeten worden bijgehouden van incidenten die zich voordoen in en om het badwaterbassin waarbij gebruikers zijn betrokken. Met deze verplichting wordt aangesloten bij de eigen verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

Dit artikel verwijst naar de module van afdeling 15.3. In de toelichting op artikelen 15.63 tot en met 15.67 wordt nader op de regels in de module ingegaan.

Artikel 15.52 (nieuw) Bal

Een badwaterbassin moet worden gevuld met water van drinkwaterkwaliteit. In bijlage A bij het Drinkwaterbesluit zijn kwaliteitseisen opgenomen waar drinkwater aan moet voldoen. Door te verwijzen naar deze bijlage kan het badwaterbassin zowel gevuld worden met water dat wordt afgenomen van het drinkwaterbedrijf, als met water dat men zelf tot deze kwaliteitseisen opwerkt. Overigens mag degene die water betreft van het drinkwaterbedrijf ervan uitgaan dat het water aan deze kwaliteitseisen voldoet. Er geldt geen extra meetverplichting voor de initiatiefnemer om te controleren of dit daadwerkelijk het geval is.

Een badwaterbassin moet gevuld worden met drinkwater, aan dit drinkwater kunnen in het proces mineralen, kruiden of zouten worden toegevoegd. Dit doet er niet aan af dat sprake is van het vullen met drinkwater. Het vullen met water waarin deze mineralen, kruiden of zouten al van nature aanwezig zijn, en niet in later instantie worden toegevoegd, wordt alleen beschouwd als vullen met drinkwater als dit water aan de kwaliteitseisen uit bijlage A bij het Drinkwaterbesluit voldoet.

Artikel 15.53 (nieuw) Bal

In artikel 15.53 is bepaald dat een badwaterbassin moet worden gevuld en aangevuld met water van drinkwaterkwaliteit. In dit artikel is de verplichting opgenomen om maatregelen te nemen zodat het water in het badwaterbassin aan de kwaliteitseisen, bedoeld in tabel 15.54, voldoet. Het nemen van maatregelen (handelen) omvat ook het eventueel nalaten van maatregelen. Er is sprake van een overtreding van artikel 15.53 als er geen maatregelen worden genomen om aan de kwaliteitseisen te voldoen. In artikel 15.59 is, afhankelijk van de klasse waarin de parameter is ingedeeld, de verplichte maatregel tot het sluiten van een badwaterbassin opgenomen, als niet (direct of na enkele metingen) aan de kwaliteitseis voor die parameter wordt voldaan.

De parameters zijn onder te verdelen in parameters voor:

- chemische antropogene belasting: troebelheid,
- microbiologische parameters: intestinale enterococci, *Pseudomonas aeruginosa*, sporen van sulfietreducerende *Clostridia*,
- doorzicht, en
- *Legionella*.

Voor alle bij deze activiteit genoemde parameters gelden ook kwaliteitseisen bij badwaterbassins met waarin het water wordt gedesinfecteerd. Zie voor een nadere toelichting op deze parameters daarom de toelichting bij artikel 15.16.

Artikel 15.54 (nieuw) Bal

Zodra bekend is dat de kwaliteitseis voor *Legionella* is overschreden, moet het bevoegd gezag hierover onverwijld worden geïnformeerd.

Artikel 15.55 (nieuw) Bal

Dit artikel geeft aan welke normen (en welke deel van die normen) gehanteerd moeten worden voor het onderzoeken van watermonsters. De versies van de gestelde normen die gehanteerd moeten worden, zijn vastgesteld bij ministeriele regeling.

Artikel 15.56 (nieuw) Bal

In dit artikel is opgenomen op welke plaats de parameters moeten worden bemonsterd. In het eerste lid is bepaald dat in overige badwaterbassins met drinkwater op alle parameters, met uitzondering van *Legionella*, moet worden bemonsterd in elk badwaterbassin. Op de parameters dient bemonsterd of geïnspecteerd te worden op een locatie waar redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het, vanuit het oogmerk van bescherming van de gebruiker, meest ongunstige resultaat wordt gemeten. Deze locaties moeten worden vastgelegd in het beheersplan.

Artikel 15.57 (nieuw) Bal

Op de parameter doorzicht moet dagelijks worden gemeten door degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden, zowel binnen een half uur voor openstelling van het badwaterbassin als tijdens openstelling van het badwaterbassin. Het is in lijn met een goede bedrijfsvoering te meten op het moment of de momenten die de meeste informatie over de waterkwaliteit geven, en waarbij de

mogelijkheid bestaat om in te grijpen als het resultaat van de meting niet voldoende blijkt te zijn. Degene die gelegenheid biedt tot zwemmen en baden bepaalt deze momenten zelf en zal daarbij letten op onder andere de verwachte badbelasting of de openstellingstijd. Bij een langere openstelling zal vaker moeten worden gemeten en zullen deze metingen moeten plaatsvinden gespreid over de dag. De momenten waarop wordt gemeten moeten worden vastgelegd in het beheersplan.

Artikel 15.58 (nieuw) Bal

Een meting als bedoeld in dit artikel wordt verricht door een laboratorium met een accreditatie voor de norm die van toepassing is op de parameter die wordt gemeten. Maandelijks meten betekent dat tussen de metingen steeds een maand zit (door bijvoorbeeld telkens op de vijfde dag van de maand te meten). De maandelijks meting moet ook plaatsvinden als een badwaterbassin korter dan een maand is opengesteld. Op Legionella dient alleen gemeten te worden als sprake is van de vorming van waternevel.

Artikel 15.59 (nieuw) Bal

Uit artikel 15.53 volgt dat er maatregelen moeten worden genomen om te voldoen aan de kwaliteitseisen voor de waterkwaliteit die zijn gesteld in dat artikel. Als uit een eigen meting of na een meting van een laboratorium blijkt dat niet aan de kwaliteitseisen wordt voldaan moeten verplichte maatregelen worden genomen. Deze maatregelen verschillen per parameter of klasse waarin de parameter is ingedeeld.

In tabel 15.59 zijn de parameters ingedeeld in klasse I of II. Het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse I heeft een grotere consequentie dan het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse II.

Zodra bekend wordt dat niet wordt voldaan aan de kwaliteitseisen voor Legionella of doorzicht, parameters die zijn ingedeeld in klasse I, wordt het badwaterbassin gesloten. Het badwaterbassin wordt ook gesloten als twee keer achter elkaar niet wordt voldaan aan de kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse II.

Nadat het badwaterbassin is gesloten kan deze alleen worden heropend, als in het geval van doorzicht uit een eigen meting volgt dat weer aan de kwaliteitseis voor doorzicht wordt voldaan, en in alle andere gevallen, als uit een meting door een laboratorium volgens de vastgestelde meetmethoden blijkt dat weer aan de kwaliteitseisen voor de betreffende parameters wordt voldaan.

Artikel 15.60 (nieuw) Bal

De provincie wordt uiterlijk de vijftiende dag van elke maand geïnformeerd over de uitslagen van alle metingen die door een laboratorium in de voorafgaande maand zijn verricht op de waterkwaliteit als bedoeld in artikelen 15.58 en 15.59, vijfde lid. Daarbij zal de dag, het tijdstip en de locatie van die metingen moeten worden doorgegeven. Naast de resultaten van de metingen wordt de provincie bovendien geïnformeerd over de naam en het adres van het laboratorium dat de metingen heeft verricht. De meetresultaten van het laboratorium en informatie over het laboratorium kunnen door het laboratorium rechtstreeks naar het bevoegd gezag worden gestuurd, maar de initiatiefnemer blijft als normadressaat verantwoordelijk voor het verstrekken van de informatie.

Artikel 15.61 (nieuw) Bal

In dit artikel zijn de parameters opgenomen die nieuw zijn ten opzichte van het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden en door het laboratorium moeten worden

gemeten. Een laboratorium heeft vanaf het moment van publicatie enige tijd nodig om ervoor te zorgen dat de accreditatie voor de meetnorm die van toepassing is op de betreffende parameter op orde is. De kwaliteitseisen voor deze parameters gelden daarom pas vanaf 2022.

Artikel 15.62 (nieuw) Bal

In dit artikel zijn parameters opgenomen waarop ook in het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden moest worden gemeten. In dat besluit zijn verouderde meetnormen opgenomen, die inmiddels ook zijn vervallen. Tot 1 januari 2022 mag nog volgens deze verouderde meetnormen worden onderzocht.

Afdeling 15.3 (nieuw) Bal

Het opstellen van een risicoanalyse sluit aan bij het uitgangspunt meer vrijheid én verantwoordelijkheid te leggen bij degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden. Het opstellen van een beheersplan geeft degene die de activiteit verricht de ruimte te kiezen voor maatregelen waarmee aan de regels wordt voldaan.

Artikelen 15.63 tot en met 15.67 zijn onderdeel van een module en als zodanig alleen van toepassing als dit bij de desbetreffende activiteit is bepaald. De module is niet bij badwaterbassins voor eenmalig gebruik aangewezen, de regels in deze afdeling zijn op die activiteit dan ook niet van toepassing. Hoewel de toepasselijke regels in de module voor de verscheidene activiteiten gelijk zijn, is de verwachting dat de uiteindelijke risicoanalyse en het beheersplan per activiteit van elkaar zullen verschillen. De gezondheidsrisico's bij een badwaterbassins waarin het water wordt gedesinfecteerd zullen verschillen van de gezondheidsrisico's bij een badwaterbassin voor eenmalige gebruik. Bovendien zijn niet alle onderdelen van de risicoanalyse voor elke activiteit relevant, zoals het vereiste om de gezondheidsrisico's voor gebruikers als gevolg van de kwaliteit van de binnenlucht te analyseren. Hierover kan degene die de activiteit verricht dan ook kort zijn. Kortom, een risicoanalyse en beheersplan zijn toegespitst op de activiteit die wordt verricht.

De risicoanalyse en het beheersplan geven niet alleen houvast aan de initiatiefnemer, maar ook voor het bevoegd gezag, dat aan de hand van deze documenten kan controleren in hoeverre aan de artikelen van het besluit wordt voldaan.

Bij het uitvoeren van de risicoanalyse en het opstellen en vastleggen van het beheersplan kan NEN-EN 15288-2 mogelijk ook een behulpzaam document zijn. Het is echter niet verplicht dit document te volgen. Zowel een risicoanalyse als een beheersplan zijn vormvrij.

Uiteraard moet de risicoanalyse en het beheersplan actueel zijn en worden gehouden. Zo kunnen er bijvoorbeeld aanpassingen nodig zijn als gevolg van wijzigingen aan een badwaterbassin, waterbehandelingsinstallatie of gebruik van het badwaterbassin. Dit is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

Artikel 15.63 (nieuw) Bal

Het opstellen van een risicoanalyse sluit aan bij het uitgangspunt meer vrijheid én verantwoordelijkheid te leggen bij degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden. In de risicoanalyse wordt geanalyseerd welke risico's er voor de gebruiker zijn.

Een risicoanalyse betreft in ieder geval een analyse op de volgende aspecten: het risico van verdrinking van gebruikers van het badwaterbassin, gezondheidsrisico's voor gebruikers als gevolg van de kwaliteit van het water en de kwaliteit van de binnenlucht en het risico op letsel van gebruikers in en om het badwaterbassin.

Bij het risico van verdrinking van gebruikers kan worden ingegaan op:

- het risico van vastzuiging en bekneling van gebruikers van het badwaterbassin,
- het aantal, de leeftijd en de zwemgeoeffendheid van de gebruikers,
- de aard van de zwemactiviteit,
- het toezicht, en
- de diepte van het badwaterbassin.

Bij een analyse van gezondheidsrisico's voor gebruikers als gevolg van de kwaliteit van het water en de kwaliteit van de binnenlucht kan worden ingegaan op:

- het risico van overdosering of onderdosering van chemicaliën in het water,
- het risico van uitval van de technische installaties of delen daarvan,
- het risico op inademing van legionellabacteriën,
- de aard, het tijdstip en de duur van de zwemactiviteit, en
- het aantal gebruikers.

Een analyse van het risico op letsel van gebruikers in en om het badwaterbassin kan betreffen:

- het risico van vastzuiging van gebruikers,
- de aanwezigheid van EHBO-voorzieningen, en
- in en om het badwaterbassin gebruikte materialen.

De analyse bevat in ieder geval een schematisch overzicht van de technische installaties die voor de gezondheid en veiligheid van de gebruiker van belang kunnen zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een filterinstallatie die het water zuivert of een detectiesysteem dat elektronisch toezicht houdt op de gebruikers van het badwaterbassin. Verder bevat de analyse een plattegrond van de omgeving van het badwaterbassin. Op deze plattegrond kan bijvoorbeeld worden aangegeven welke ruimten alleen voor publiek toegankelijk zijn, welke ruimten alleen met blote voeten mogen worden betreden, hoe de vluchtroutes zijn, de ligging en vorm van de badwaterbassins met vermelding van de waterdiepte. Bovendien bevat de risicoanalyse een omschrijving van de wijze van totstandkoming van de risicoanalyse. Wegens het vormvrije karakter van een risicoanalyse is het relevant te weten hoe deze tot stand is gekomen. Zo kan er bijvoorbeeld een professioneel bureau zijn ingeschakeld, kan degene die gelegenheid tot zwemmen of baden biedt een eenmalig inspectieronde hebben gedaan, of gebruik hebben gemaakt van een bepaald invulformulier. Deze informatie is waardevol voor het bevoegd gezag.

In bepaalde gevallen kan een risicoanalyse beperkt blijven in omvang, als gezien de aard of het karakter van het badwaterbassin bepaalde risico's niet zullen spelen. Anderzijds kan de risicoanalyse ingaan op aspecten die in dit artikel niet naar voren komen, de opsomming is niet limitatief. De risicoanalyse moet te allen tijde beschikbaar zijn, op papier of digitaal.

Artikel 15.64 (nieuw) Bal

Naar aanleiding van de inventarisatie van de risico's voor de gebruiker in de risicoanalyse wordt een beheersplan opgesteld. In dit plan zijn de maatregelen opgenomen om de vastgestelde risico's zoveel als mogelijk te beheersen. De risicoanalyse bevat een omschrijving van de wijze van totstandkoming van het beheersplan. Overeenkomstig de risicoanalyse is voor het bevoegd gezag in het kader van handhaving van belang op welke manier het beheersplan wordt ingezet.

In het beheersplan wordt in ieder geval het volgende omschreven:

- maatregelen om het risico van verdrinking van de gebruikers te beperken,
- maatregelen om gezondheidsschade als gevolg van de kwaliteit van het water of de kwaliteit van de binnenlucht te voorkomen of beperken,
- locaties voor het bemonsteren van de parameters voor de waterkwaliteit of de kwaliteit van de binnenlucht,
- de momenten waarop de eigen meting van de parameters voor de waterkwaliteit plaatsvindt,
- maatregelen om letsel te voorkomen of beperken, en

- maatregelen om de kans op nadelige gevolgen van incidenten te beperken en incidenten en de nadelige gevolgen daarvan te voorkomen of beperken.

Bij maatregelen om het risico van verdrinking van de gebruikers te beperken kan worden ingegaan op:

- hoe de risico's van verdrinking, in het bijzonder verdrinking als gevolg van zuigende werking of beknelling, worden beheerst, en
- hoe het personeel daarop wordt getraind.

Bij maatregelen om gezondheidsschade als gevolg van de kwaliteit van het water of de kwaliteit van de binnenlucht te voorkomen of beperken kan worden ingegaan op:

- de wijze van analyseren van het water en de lucht,
- de wijze van vastleggen van analysegegevens,
- de wijze van handelen bij afwijken van kwaliteitseisen,
- hoe overschrijding van de kwaliteitseisen wordt voorkomen,
- hoe wordt omgegaan met signalen die erop duiden dat het water of de lucht mogelijk niet aan de kwaliteitseisen voldoet, en
- hoe het personeel daarop wordt getraind.

In het beheersplan worden de locaties omschreven voor het bemonsteren op parameters voor de waterkwaliteit of de kwaliteit van de binnenlucht. Het gaat om locaties waar redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het, vanuit het oogmerk van bescherming van de gebruiker, meest ongunstige resultaat wordt gemeten. Voor Legionella kan bijvoorbeeld worden aangesloten bij punten waar het water op zodanige wijze ter beschikking komt of wordt gebruikt dat daarbij aerosolen alsmede daardoor, al dan niet samen met andere micro-organismen, meegevoerde legionellabacteriën kunnen vrijkomen in hoeveelheden van ten minste 100 kolonievormende eenheden per liter. Op plaatsen waar het aerosolvormende elementen aanwezig zijn is het infectierisico het grootst. Dit is het geval in whirlpools, bij fonteinen en bij douches. Of bemonstering van een badwaterbassin nodig is wordt bepaald door de aanwezigheid van risico's op groei en verneveling van Legionella. Als dergelijke risico's in een badwaterbassin niet aanwezig zijn, hoeft daar geen bemonstering plaats te vinden.

Bij maatregelen om letsel te voorkomen of beperken kan worden ingegaan op:

- hoe risico's voor de veiligheid worden beperkt door de looproutes en bewegwijzering om het badwaterbassin, diepteaanduidingen, pictogrammen, voorlichting, procedures bij glijbanen, golfslagbaden en andere attracties,
- hoe letsel door technische installatie en voorzieningen, tegels, coating, gootroosters, trappen en springvoorzieningen wordt voorkomen, en
- hoe wordt omgegaan met signalen die erop duiden dat mogelijk risico op letsel bestaat
- hoe het personeel daarop wordt getraind.

Bij maatregelen om de kans op nadelige gevolgen van incidenten te beperken en incidenten en de nadelige gevolgen daarvan te voorkomen of beperken kan worden ingegaan op:

- hoe incidenten worden voorkomen en hoe wordt gehandeld tijdens een incident,
- hoe evaluatie en feedback naar aanleiding van incidenten plaatsvindt, en
- hoe het personeel daarop wordt getraind.

De maatregelen die in het beheersplan zijn opgenomen, moeten worden uitgevoerd.

Artikel 15.65 (nieuw) Bal

Degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden houdt een logboek bij over de uitvoering van het beheersplan, met in ieder geval registratie van incidenten in en om het badwaterbassin. Deze registratie bevat een vermelding van de aanleiding, de eventuele bijzondere omstandigheden van het voorval, de geconstateerde risico's voor de veiligheid van de gebruikers en de maatregelen die

zijn getroffen om herhaling te voorkomen. Het logboek met de registratie wordt bewaard, zodat degene die gelegenheid biedt tot zwemmen en baden een overzicht heeft en het bevoegd gezag aan de hand van de registratie kan controleren in hoeverre aan de artikelen van het besluit wordt voldaan. De registratie moet te allen tijde beschikbaar zijn. Dit mag zowel in papieren als digitale vorm.

In artikel 15.11 is geregeld dat het bevoegd gezag onverwijld geïnformeerd wordt over ongewone voorvallen. Niet alle incidenten zijn ongewone voorvallen. Een ongewoon voorval is in de bijlage bij de wet geformuleerd als een gebeurtenis, ongeacht de oorzaak daarvan, die afwijkt van het normale verloop van een activiteit, zoals een storing, ongeluk, calamiteit, waardoor significante nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving ontstaan of dreigen te ontstaan. Als gevolgen voor de fysieke leefomgeving worden aangemerkt gevolgen voor de mens, zoals gezondheid en veiligheid, voor zover deze worden of kunnen worden beïnvloed door of via onderdelen van de fysieke leefomgeving. Voorbeelden van ongewone voorvallen bij het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden zijn verdrinking of het in of rondom het badwaterbassin oplopen van ernstig letsel. Een voorbeeld van een incident dat niet een ongewoon voorval is, is het oplopen van matig letsel zoals een oppervlakkige schaafwond of een tand door de lip. Het gaat hier namelijk niet om significante gevolgen. Over deze incidenten hoeft het bevoegd gezag niet onverwijld geïnformeerd te worden, maar deze moeten wel worden geregistreerd in het logboek.

Artikel 15.66 en 15.67 (nieuw) Bal

Degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden hoeft tot 1 januari 2023 nog niet te beschikken over een risicoanalyse of beheersplan als bedoeld in de artikelen 15.57 en 15.58. Dit mag uiteraard wel.

Voor badinrichtingen die voor inwerkingtreding van dit besluit een risicoanalyse, beheersplan en logboek hebben opgesteld ter preventie van legionellabesmetting geldt dat deze ter inzage voor het bevoegd gezag beschikbaar blijven totdat een risicoanalyse en beheersplan als bedoeld in dit hoofdstuk beschikbaar is. Op grond van de specifieke zorgplicht zal ook deze risicoanalyse actueel moeten worden gehouden.

Onderdeel WY (artikel 16.1 Bal)

Dit is een wetstechnische wijziging.

Onderdeel WZ (artikel 17.2 Bal)

Met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet worden de oogmerken van rijksregels over wateractiviteiten in artikel 4.23 van de Omgevingswet aangepast. Artikel 17.2 wordt daarmee in overeenstemming gebracht. De zinsnede over op grond van de wet aan watersystemen toegekende functies is geschrapt, onder meer omdat dit onbedoeld tot een beperking leidt van de mogelijkheden om bij het stellen van maatwerkvoorschriften of vergunningvoorschriften rekening te houden met feitelijk aanwezige functies, die niet op grond van de wet aan een watersysteem zijn toegekend.

Onderdeel XA (artikel 17.6 Bal)

De wijziging in dit artikel zorgt voor uniformering met vergelijkbare artikelen andere hoofdstukken.

Onderdeel XB (artikel 17.8 Bal) [artikelen 2.24, 4.3 in samenhang met artikel 4.5 van de wet]

Aan het eerste en tweede lid van dit artikel wordt toegevoegd dat ook vergunningvoorschriften kunnen worden gesteld in aanvulling op, of in afwijking van, de regels over lozingsactiviteiten vanaf schepen op binnenwateren. Deze toevoeging hangt samen met de introductie van een

vergunningplicht in artikel 17.18. Het nieuwe derde lid bevat de mogelijkheid om bij maatwerkvoorschrift tijdelijk af te wijken van de onderdelen a en b van het tweede lid van artikel 17.8, om nieuwe technieken te beproeven. Deze mogelijkheid was voor lozingsactiviteiten al opgenomen in de hoofdstukken 2, 6 en 7 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Het nieuwe vierde lid regelt de afbakening tussen vergunningvoorschriften en maatwerkvoorschriften, in lijn met de keuze die in de andere hoofdstukken is gemaakt.

Het vijfde lid (nieuw) wordt aangevuld door ook de artikelen 8.98 tot en met 8.100 van het Besluit kwaliteit leefomgeving van overeenkomstige toepassing te verklaren op het stellen van maatwerkvoorschriften over lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam. In dit lid waren al alle relevante dwingende bepalingen over het verbinden van voorschriften aan een omgevingsvergunning van de afdelingen 8.5 en 8.9 van het Besluit kwaliteit leefomgeving van overeenkomstige toepassing verklaard. Ook afdeling 8.10 van dat besluit, over actualisering, wijziging en intrekking van omgevingsvergunningen, bevat echter dwingende bepalingen voor omgevingsvergunningen. Deze bepalingen moeten ook voor maatwerkvoorschriften gelden. Artikel 8.100 van het Besluit kwaliteit leefomgeving verplicht om een omgevingsvergunning in te trekken als door toepassing van artikel 8.99, tweede lid, redelijkerwijs niet kan worden bereikt dat de beste beschikbare technieken worden toegepast. Dit artikel is naar zijn aard alleen van toepassing op maatwerkvoorschriften waarmee de algemene rijksregels worden versoepeld. Het intrekken van een maatwerkvoorschrift dat de algemeen rijksregels aanscherpt, leidt er immers toe dat nog verder wordt afgeweken van het niveau van beste beschikbare technieken.

Onderdeel XC (artikel 17.13 Bal)

Dit is een wetstechnische wijziging.

Onderdeel XD (artikel 17.14 Bal)

In dit artikel wordt een foutieve verwijzing naar andere artikelen hersteld.

Onderdeel XE (§ 17.2.2 (nieuw) Bal)

Artikel 17.17 (nieuw) Bal

In dit artikel wordt het lozen van stoffen of afvalwater, afkomstig van een vaartuig, in de binnenwateren aangewezen als lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam. De aanwijzing geldt niet voor lozingen vanaf pleziervaartuigen; die lozingen zijn geregeld in paragraaf 17.2.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving. De aanwijzing geldt ook niet voor lozingen van scheepsafvalstoffen afkomstig van een schip als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van het Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart. Dat besluit zal op een later tijdstip worden ingebouwd in dit hoofdstuk.

Artikel 17.18 (nieuw) Bal [artikel 5.1, tweede lid, van de wet]

Voor lozingsactiviteiten als bedoeld in artikel 17.17 is een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit vereist. Deze vergunningplicht is bedoeld als tijdelijk vangnet voor lozingen vanaf schepen die niet onder het Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart vallen. Voor inwerkingtreding van de Omgevingswet was voor dergelijke lozingen een vergunning vereist op grond van artikel 6.2 van de Waterwet. Met dit artikel wordt die vergunningplicht voortgezet. Bij de inbouw van het Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart in dit hoofdstuk zal worden bezien in hoeverre deze vergunningplicht moet worden voortgezet.

Onderdeel XF (artikel 18.1 Bal)

De wijziging in dit artikel houdt verband met het splitsen van het begrip lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of zuiveringstechnisch werk in twee begrippen in de Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel XG (Bijlage I, onder A, Bal)

Enkele begrippen zijn vervallen en sommigen zijn gewijzigd. Daarnaast is een aantal begrippen toegevoegd. Die worden hieronder toegelicht.

Vervallen: gevaarlijke afvalstof, storten, stortplaats, winningsafvalstoffen en winningsafvalvoorziening

Deze begrippen zijn met de Invoeringswet toegevoegd aan bijlage A bij de Omgevingswet en kunnen daarom vervallen.

aardgas

Er is een definitie voor aardgas toegevoegd in verband met het toevoegen van de regels over kleine en middelgrote stookinstallaties. De term aardgas wordt daarnaast in het Besluit activiteiten leefomgeving gebruikt bij de activiteit gasdrukregelstation en gasdrukmeetstation en buisleiding met gevaarlijke stoffen, en is opgenomen in de definities van CNG en LNG. Er is aangesloten bij de definitieomschrijving van aardgas zoals deze in het Activiteitenbesluit milieubeheer is opgenomen. Deze omschrijving levert op korte en middellange termijn geen belemmering op met betrekking tot het bijmengen van waterstof in het aardgasnet.

accreditatie

De verordening accreditatie en markttoezicht waar in dit begrip naar wordt verwezen wordt omschreven in bijlage I, onder B, bij het Bal.

andere milieubelastende installatie en ippc-installatie

De begrippen andere milieubelastende installatie en ippc-installatie worden met dit besluit geschrapt uit bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving, omdat deze via het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet op wetsniveau zijn opgenomen.

badwaterbassin

Een badwaterbassin is een waterkerende constructie voor het vasthouden van water bedoeld voor het zwemmen of baden. In de term constructie is besloten dat het gaat om een aangelegd waterbassin, niet om een natuurlijke waterbassin of een oppervlaktewaterlichaam. De constructie moet daarnaast (mede) bedoeld zijn voor het zwemmen of baden. Een waterreservoir voor het bergen van water voor brandbestrijding, waarvan het niet de bedoeling is dat hierin wordt gezwommen of gebaad, valt dus buiten de begripsomschrijving. Verder zal het badwaterbassin water moeten vasthouden. Het gaat hierbij om water zoals dat in het normale spraakgebruik wordt gebruikt, zoals bijvoorbeeld drinkwater, regenwater of zeewater. Andere vloeistoffen zoals melk, yoghurt of bier waarmee een badwaterbassin voor het zwemmen of baden kan worden gevuld zijn niet te kwalificeren als water. Van water is wel sprake als het gaat om water met allerlei toevoegingen zoals zout of kruidenmengsels.

bunkerstation

In lijn met andere wijzigingen in dit besluit wordt 'schepen' vervangen door 'vaartuigen of drijvende werktuigen'. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd maar wordt verduidelijkt dat ook drijvende werktuigen onder de begripsomschrijving vallen.

celfunctie, gezondheidszorgfunctie, kantoorfunctie, logiesfunctie en onderwijsfunctie (nieuw)

Omdat deze begrippen in verschillende artikelen van het Bal voorkwamen is besloten hiervan een begripsomschrijving op te nemen.

categorie van fysische inperking

Deze definitie verwijst naar het Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013. Een categorie van fysieke inperking is een combinatie van een type werkruimte (bijvoorbeeld een microbiologisch laboratorium (ML) of een diervverblijf (D)) en het inperkingsniveau (I, II, III of IV). De indeling naar inperkingsniveau is afhankelijk van de eigenschappen van het organisme en de mate waarin deze ziekteverwekkend is voor mensen, dieren of planten.

drainagewater

Voor een toelichting op dit begrip wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 4.791h Bal.

FTE

Formazine troebelingsseenheden is een eenheid waarin troebelheid wordt uitgedrukt. Troebelheid is de mate waarin kleine deeltjes in de vloeistof het licht dat daardoor heen valt verstrooien. Formazine is een oplossing van hydrazine sulfaat en hexamethyleen tetramine in ultrapuur water. In voorgaande regelgeving werd gebruik gemaakt van de Duitse vertaling van deze term: Formazine Trübung Einheiten (FTE).

geluidgevoelig gebouw, geluidgevoelige ruimte, langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ en maximaal geluidniveau L_{Amax}

In verband met het toevoegen van de artikelen 4.1121a en 4.1121b aan paragraaf 4.109 van het Besluit activiteiten leefomgeving, worden enkele begripsbeschrijvingen toegevoegd.

ggo-gebied

Deze definitie verwijst naar het Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013. Een ggo-gebied is het gebied dat is bestemd voor activiteiten met genetisch gemodificeerde organismen. In dat gebied liggen categorieën van fysieke inperking. Een ggo-gebied is beperkt toegankelijk.

inperkingsniveau I, II, III en IV

De indeling naar inperkingsniveau is afhankelijk van de eigenschappen van het organisme en de mate waarin deze ziekteverwekkend is voor mensen, dieren of planten. Inperkingsniveau I is het laagste niveau, niet-ziek makende micro-organismen zijn hierin ingedeeld. Inperkingsniveau IV is het hoogste niveau, hierin zijn potentieel dodelijke organismen ingedeeld.

koudenet

Er wordt een definitie van 'koudenet' toegevoegd vanwege de introductie van de nieuwe paragraaf 5.2.3 over de kosten-batenanalyse energie-efficiëntie. De definitie verwijst naar de Wet implementatie EU-richtlijnen energie-efficiëntie, waarin ook regels zijn opgenomen met betrekking tot koudenetten die, net als de kosten-batenanalyse, komen uit de richtlijn energie-efficiëntie.

MP40-21 en MP40-30 (nieuw)

Omdat deze begrippen in verschillende artikelen van het Bal voorkwamen is besloten hiervan een begripsomschrijving op te nemen.

oplosmiddelenhergebruik

Omdat de wet wel het begrip 'afvalstoffen' definieert maar niet het begrip 'afval', wordt in de begripsomschrijving van oplosmiddelenhergebruik 'afval' vervangen door 'afvalstoffen'.

Seveso-inrichting

Het begrip 'inrichting' is in de Omgevingswet als centraal aangrijpingspunt voor de vergunningplicht losgelaten. De wijzigingen die worden doorgevoerd in de begripsomschrijving van Seveso-inrichting helpen een soepele overgang te bewerkstelligen. Daarmee zijn geen inhoudelijke wijzigingen beoogd. De Seveso-inrichting, bedoeld in het Besluit activiteiten leefomgeving, zal over het algemeen samen vallen met de inrichting waarop het Besluit risico's zware ongevallen 2015 van toepassing was. De begripsomschrijving van laatstgenoemde inrichting en de jurisprudentie daarover behouden daardoor betekenis, ook na de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Verder is aan de begripsomschrijving de drempelhoeveelheid toegevoegd die eerder was opgenomen in de aanwijzing van de milieubelastende activiteit in artikel 3.50. Hiermee wordt beter aangesloten bij de Seveso-richtlijn en wordt uitgesloten dat er sprake zou kunnen zijn van een Seveso-inrichting als er gevaarlijke stoffen aanwezig zijn maar de lage drempelhoeveelheden van de Seveso-richtlijn niet worden overschreden. Daarmee wordt bovendien meer duidelijkheid gegeven over het toepassingsbereik van de regels in paragraaf 4.2 die niet alleen zijn gebaseerd op de Omgevingswet maar ook op de Arbeidsomstandighedenwet en de Wet veiligheidsregio's.

Anders dan in de Seveso-richtlijn wordt niet gesproken van 'gebied' maar van 'locatie'. Daarmee wordt de plek bedoeld waar iets gebeurt. In dit geval de plek waar een Seveso-inrichting wordt geëxploiteerd. Die plek, of locatie, is begrensd. De milieubelastende activiteit wordt dus verricht binnen een bepaalde begrenzing. Daar is in ieder geval sprake van als de begrenzing duidelijk zichtbaar is, bijvoorbeeld een omheining. Maar de begrenzing hoeft niet fysiek aanwezig te zijn. Voldoende is dat de milieubelastende activiteit die wordt verricht fysiek kan worden begrensd. Van een fysieke begrenzing is bijvoorbeeld geen sprake bij het vervoer van gevaarlijke stoffen over een openbare weg.

Met de zinsnede 'volledig door degene die de Seveso-inrichting exploiteert beheerde locatie' wordt tot uitdrukking gebracht dat alle activiteiten, Seveso-installaties, infrastructuur etc. die op de locatie worden verricht of zich daarop bevinden onder het begrip 'Seveso-inrichting' vallen. Degene die de Seveso-inrichting exploiteert is normadressaat van de regels en verantwoordelijk om deze na te leven. Die verantwoordelijkheid strekt zich uit tot de hele locatie en alles wat zich daarop bevindt. In lijn met wat daarover al is gesteld in de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving (Staasblad 2018, nr. 293) heeft degene die de activiteit verricht (in dit geval degene die de Seveso-inrichting exploiteert) zeggenschap over die activiteit. Daarbij gaat het zowel om het daadwerkelijk kunnen starten van die activiteit als het zo nodig aanpassen of zelfs staken daarvan. Omdat het exploiteren van een Seveso-inrichting locatiegebonden is, heeft degene die de Seveso-inrichting exploiteert ook zeggenschap over de locatie. Van zeggenschap kan ook sprake als de activiteiten door verschillende privaatrechtelijke rechtspersonen worden verricht en een van die rechtspersonen de zeggenschap heeft over de activiteiten die door een andere rechtspersoon worden verricht.

Seveso-installatie

Met de wijziging van de begripsomschrijving van 'Seveso-installatie' wordt beter aangesloten bij de begripsomschrijving in de Seveso-richtlijn. In de begripsomschrijving van Seveso-installatie wordt 'voorzieningen, apparaten en hulpmiddelen' vervangen door 'uitrusting, leidingen, machines, gereedschappen, private spoorwegemplacements, laadkades, loskades, aanlegsteigers, pieren, depots en andere constructies'. Hoewel dat niet expliciet is opgenomen vallen alle aanwezige technische eenheden onder de begripsomschrijving. Daarbij maakt het dus niet uit of het gaat om ondergrondse of bovengrondse eenheden. Voor de volledigheid wordt ook opgemerkt dat zowel drijvende als niet drijvende constructies die nodig zijn voor de werking van de Seveso-installatie, onder de begripsomschrijving vallen.

vergiftingsgas

In verband met het invoegen van de regels over de kleine en middelgrote stookinstallaties wordt een begripsomschrijving van 'vergiftingsgas' toegevoegd. De definitie is overgenomen uit het vroegere Activiteitenbesluit.

vrij chloor

Vrij chloor is de hoeveelheid actief chloor in het water en wordt gebruikt als desinfectiemiddel. Het vrij chloor gaat een verbinding aan met verontreinigingen in het badwaterbassin. Zodra een verbinding is aangegaan is het chloor niet langer vrij beschikbaar, en wordt het gebonden chloor genoemd. Voor de concentratie van vrij chloor geldt zowel een ondergrens om bacteriën tegen te gaan, als een bovengrens om chemische gezondheidsrisico's te vermijden.

warmtenet

Er wordt een definitie van 'warmtenet' toegevoegd vanwege de introductie van de nieuwe paragraaf 5.2.3 over de kosten-batenanalyse energie-efficiëntie.

winterbed

In de begripsomschrijving van winterbed was onbedoeld het woord "zijden" weggefallen. Dat wordt bij deze hersteld.

zwemvijver

Voor een toelichting van dit begrip wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 15.30 Bal.

Onderdeel XH (Bijlage I, onder, B, Bal)

richtlijn energie-efficiëntie, verordening accreditatie en markttoezicht, verordening dierlijke bijproducten, verordening gefluoreerde broeikasgassen en verordening ozonlaag afbrekende stoffen
In onderdeel B van bijlage II zijn deze richtlijn en verordeningen toegevoegd, zodat de volledige naam en vindplaats niet meer in de artikeltekst genoemd hoeft te worden. Dit komt de leesbaarheid ten goede.

Onderdeel XI (Bijlage II Bal)

Bijlage II bij het Bal wordt vervangen vanwege het inwerkingtreden van het Landelijk afvalbeheerplan 3 (LAP 3). Bijlage F5 bij LAP 3 is overgenomen, maar aangepast aan formuleringen uit het Bal. Inhoudelijk is de lijst gelijk aan die uit LAP 3. Waar in het Bal bijvoorbeeld gesproken wordt over stoffen die gevaarlijke afvalstoffen zijn, spreekt het LAP van afvalstoffen die op basis van de Eural als gevaarlijk afval moeten worden aangemerkt. Inhoudelijk is dit hetzelfde, gevaarlijke afvalstoffen zijn in de Omgevingswet immers gedefinieerd als gevaarlijke afvalstoffen als bedoeld in de Wet milieubeheer, op grond waarvan een gevaarlijke afvalstof een afvalstof is die een of meer van de in bijlage III bij de kaderrichtlijn afvalstoffen genoemde gevaarlijke eigenschappen bezit. Dit zijn de stoffen die op basis van de Eural als gevaarlijke afvalstoffen moeten worden aangemerkt.

Hieronder wordt een toelichting gegeven bij een aantal categorieën.

Categorieën 7A en 7B

Als oliedrukkabels en/of gepantserde papier-loodkabels aanwezig zijn zal op basis van de aanwezige koolteer of PAK in het algemeen sprake zijn van gevaarlijke afvalstoffen en dus van categorie 7A en niet van categorie 7B.

Categorieën 10 en 11

Procesafhankelijke industriële afvalstoffen van productieprocessen zijn zowel gevaarlijke als niet-gevaarlijke afvalstoffen die vrijkomen bij industriële productieprocessen. De afvalstoffen zijn divers van samenstelling en omvang. Voorbeelden van procesafhankelijk industrieel afval zijn afval van voedselproductie, assen en ander afval van thermische en verbrandingsprocessen, glasafval, katalysatoren, mineraal afval, gebruikte chemicaliën en chemische baden, metaalzouten, residuen en sludges en filtermateriaal.

Categorieën 10, 11, 107 en 108

Voor deze categorieën is ook mengen binnen een categorie niet toegestaan voordat middels vergunningverlening is getoetst of dit in overeenstemming is met het mengbeleid uit dit LAP. Zie hiervoor ook paragraaf B.7.5.3 van het LAP.

Categorieën 12 en 19

Het mengen van rie-biomassa van de categorieën 12 en 19 voor inzet in een stookinstallatie met een thermisch vermogen van 15 megawatt of kleiner, waarbij de vrijkomende warmte nuttig wordt

gebruikt, en voor zover recycling niet de voorkeur heeft op verbranden, is toegestaan zonder omgevingsvergunning.

Categorieën 19, 20 en 21

Niet-geïmpregneerd hout wordt in de praktijk onderscheiden in categorie A- hout en categorie B- hout. Categorie A-hout is ongeverfd en onbehandeld hout en categorie B-hout is hout dat geen categorie A of categorie C-hout is. Het gaat daarbij onder andere om geverfd, gelakt en verlijmd hout. Geïmpregneerd hout is categorie C-hout: behandeld hout waar stoffen al dan niet onder druk zijn ingebracht om de gebruiksduur te verlengen. Het kan daarbij gaan om gecreosoteerd hout (met koolwaterstoffen en teren bewerkt), gewolmaniseerd hout (CC- en CCA-hout); CCA-hout bevat naast koper en chroom ook arseen; CC-hout bevat wel koper en chroom, maar geen arseen of hout dat met andere middelen (fungiciden, insecticiden, boorhoudende verbindingen, quaternaire ammoniumverbindingen) is behandeld teneinde de gebruiksduur te verlengen.

Categorie 30

In de praktijk gaat het hier met name om verpakkingsafval. Het EPS uit de bouw bevat vaak veel HBCDD (Hexabroomcyclododecaan) dat in het verleden veel als brandvertrager is toegepast.

Categorieën 39A, 39B en 40

Voor asfalt is het gehalte aan koolteer in het algemeen bepalend voor het onderscheid tussen gevaarlijk afval en niet-gevaarlijk afval. Beleidsmatig wordt echter onderscheid gemaakt op basis van het gehalte aan PAK (PAK10 meer of minder dan 75 mg/kg). Dit betekent dat asfalt in vier categorieën kan worden onderverdeeld.

- Voor de gevaarlijke variant (meer dan 1000 mg/kg koolteer) zal ook sprake zijn van meer dan 75 mg/kg aan PAK (PAK-rijk). Hiervoor is vernietiging van de PAK de inzet.
- Voor de niet-gevaarlijke variant wordt onderscheid gemaakt in 2 subcategorieën.
- De PAK-rijke stroom is weliswaar niet gevaarlijk, maar bevat toch te veel PAK om voor recycling in aanmerking te komen en voor die stroom is de inzet ook het vernietigen van de PAK. Het gaat dan bijvoorbeeld om niet-teerhoudend asfalt verontreinigd met teerhoudende asfalt.
- Voor de PAK-arme stroom is de inzet recycling en die wordt daarom apart verwerkt van de PAK-rijke variant. Het zal in dit geval gaan om niet-teerhoudend asfalt.

De vierde combinatie – PAK-arm en toch gevaarlijk – komt niet apart voor in de tabel. Het gaat dan om uitzonderlijke gevallen waarin het asfalt niet vanwege de aanwezigheid van teer maar vanwege heel specifieke verontreinigingen als gevaarlijk moet worden aangemerkt. Deze uitzonderlijke partijen vallen onder categorie 107.

Categorieën 41, 42, 53 en 54

Zeefzand en steenachtig materiaal kunnen beide worden ingedeeld op basis van het al dan niet bezitten van eigenschappen als bedoeld in bijlage III bij de kaderrichtlijn afvalstoffen. Dit kan door allerlei componenten komen, bijvoorbeeld olie of metalen. Daarnaast wordt het beleidsmatig ingedeeld in PAK-rijk en PAK-arm zeefzand of steenachtig materiaal waarbij voor PAK-rijk zeefzand en PAK-rijk steenachtig materiaalreiniging verplicht is en voor PAK-arm zeefzand en PAK-arm steenachtig materiaal niet. Beide indelingen lopen niet synchroon waardoor in theorie 4 combinaties kunnen voorkomen.

In praktijk zal het niet snel voorkomen dat zeefzand vanwege het PAK-gehalte als gevaarlijk afval moet worden aangemerkt. Zeefzand dat gevaarlijk afval is zal dat dan zijn vanwege specifieke verontreinigingen die niet eenvoudig zijn te verwijderen (zware metalen bijvoorbeeld). Deze uitzonderlijke situaties komen niet apart voor in de tabel en vallen onder de categorie 107.

Categorieën 43A, 43B en 44

Het gaat hier, doordat de categorieën 45, 46, 47, 48, 90 en 91 worden uitgesloten, met name om teermastiek en bitumineus dakafval. Voor de gevaarlijke variant zal het in vrijwel alle gevallen gaan om teerhoudende stromen met heel hoge PAK-gehalten waarvoor de inzet is: vernietiging van de PAK. Voor de niet-gevaarlijke variant wordt onderscheid gemaakt in 2 subcategorieën. De PAK-

rijke stroom is weliswaar niet-gevaarlijk, maar bevat toch te veel PAK om voor recycling in aanmerking te komen en voor die stroom is de inzet ook het vernietigen van de PAK. Voor de PAK-arme stroom is de inzet recycling. Die wordt daarom apart verwerkt van de PAK-rijke variant. Het zal in dit laatste geval gaan om bitumineuze dakbedekking.

In praktijk zal het niet snel voorkomen dat PAK-arm dakafval als gevaarlijk afval moet worden aangemerkt. PAK-arm dakafval dat gevaarlijk afval is zal dat dan zijn vanwege specifieke verontreinigingen die niet eenvoudig zijn te verwijderen (zware metalen bijvoorbeeld). Deze uitzonderlijke situatie komt niet apart voor in de tabel en valt onder de categorie 107.

Categorieën 45A, 45B, 46A, 46B, 47 en 48

Onder composiet dakafval wordt verstaan:

- mengsels van teerhoudend- of bitumineus dakafval, bijvoorbeeld omdat tijdens dak onderhoud één van beide vormen op de ander is aangebracht;
- bitumineus dakafval vermengd/verkleefd met 'dakbedekking vreemd' materiaal (zoals beton, hout, metaal, isolatiemateriaal, etc.);
- teerhoudend dakafval vermengd/verkleefd met 'dakbedekking vreemd' materiaal (zoals beton, hout, metaal, isolatiemateriaal, etc.); en
- mengsels van teerhoudend- en bitumineus dakafval vermengd/verkleefd met 'dakbedekking vreemd' materiaal (zoals beton, hout, metaal, isolatiemateriaal, etc.).

Composiet dakafval kan worden ingedeeld op basis van het al dan niet gevaarlijk zijn volgens de Eural. Dit kan in principe door allerlei componenten komen, bijvoorbeeld olie of metalen. Daarnaast wordt het beleidsmatig ingedeeld in PAK-rijk en PAK-arm en wordt ook onderscheid gemaakt in stromen met meer dan wel minder dan 10% dakafvalvreemd materiaal. Hier kunnen in totaal 8 combinaties voorkomen.

In praktijk zal het niet snel voorkomen dat PAK-arm composiet afval als gevaarlijk afval moet worden aangemerkt. PAK-arm composiet dakafval dat gevaarlijk afval is zal dat dan zijn vanwege specifieke verontreinigingen die niet eenvoudig zijn te verwijderen (zware metalen bijvoorbeeld). Deze uitzonderlijke situaties komen niet apart voor in de tabel en vallen onder de categorie 109.

Categorieën 76A en 76B

Met stoffen die niet aantoonbaar aanwezig mogen zijn worden bedoeld PCB's, dioxines ('dirty 17'), bestrijdingsmiddelen, organotinverbindingen en/of gebromeerde difenylethers in concentraties die tenminste gelijk zijn aan de rapportagegrens.

Als in afvalwaterstromen of baden uitsluitend snel afbreekbare stoffen voorkomen, dan is geen sprake van "niet snel afbreekbare afvalwaterstromen". Een stof is snel afbreekbaar als:

- wordt voldaan aan de criteria van ready biodegradable (70% van de stof is afgebroken binnen 28 dagen conform OECD-301 testen. Stoffen die in de zogenaamde inherently testen (OECD-302 testen) afbreekbaar zijn, hoeven dat in screeningstesten (OECD-301) niet per se te zijn);
- CZV/BZV₅- verhouding <4; en
- stoffen bij verwerking op de zuivering geen respiratieremming veroorzaken.

Categorieën 79A en 79B

Beeldbuisglas van CRT-beeldbuizen of restanten van dit beeldbuisglas vallen onder categorie 107 of 108.

Categorie 96

Metalen met aanhangende olie of emulsie zijn verspaningen (zoals draaisels en boorsels) van verschillende metalen met aanhangende vloeistoffen zoals boor-, snij-, slijp-, walsolie of koelemulsies, maar ook fijn metaalbewerkingsafval zoals hamerslagslib en oliehoudend fijn slijpafval. Dit metaalafval komt voornamelijk vrij bij de metaalbewerkende industrie.

Categorieën 107 en 108

Een te storten afvalstof mag pas worden gemengd met een of meer andere afvalstoffen als vaststaat - eventueel na bemonstering en analyse - dat de afvalstof kan worden gestort en dat alle

te mengen afvalstoffen op hetzelfde type stortplaats mogen worden gestort. Zie hiervoor verder het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen en paragraaf B.7.5.2 van het LAP.

Onderdeel XJ (Bijlage III Bal)

Het gaat hier om een wetstechnische wijziging.

Onderdeel XK (Bijlage IV Bal)

Het gaat hier om een taalkundige verbetering van de term 'wollastoniet'.

Onderdeel XL (Bijlagen VII (nieuw) en VIII (nieuw) Bal)

Bijlagen VII (nieuw) Bal

In deze bijlage is een indeling van goederen opgenomen, onderverdeeld naar lekkende goederen (deel A), uitlogende goederen (deel B) en vermestende goederen (deel C). Gemengd restafval waar een of meer van de goederen inzit die zijn ingedeeld in deel A, B of C moet worden opgeslagen als die categorie. Naar deze bijlage wordt verwezen vanuit paragraaf 4.104, die regels stelt over het opslaan van goederen.

Bijlage VIII (nieuw) Bal

In deze bijlage zijn voor verschillende zeer zorgwekkende stoffen emissiegrenswaarden en ondergrenzen opgenomen. Op grond van artikel 5.38a gelden deze waarden en grenzen tot één jaar na inwerkingtreding van dit besluit. Na die periode gelden de in artikel 5.30 opgenomen emissiegrenswaarden en ondergrenzen.

HOOFDSTUK 2 AANVULLING EN WIJZIGING BESLUIT BOUWWERKEN LEEFOMGEVING

De grondslagen van de in dit hoofdstuk opgenomen wijzigingen van het Besluit bouwwerken leefomgeving zijn opgenomen in de artikelen 4.3, eerste lid, 5.1 en 23.1 van de Omgevingswet (wet), en artikel 119 van de Woningwet.

Artikel 2.1 (Besluit bouwwerken leefomgeving)

Onderdeel A (artikel 1.1 Bbl)

In artikel 1.1 zijn de woorden 'begrippen en definities' vervangen door de term 'begripsbepalingen'. De tekst van dit artikel is hiermee in lijn gebracht met de terminologie van de wet zoals deze luidt na de Invoeringswet.

Onderdeel B (artikel 2.8 Bbl)

Artikel 2.8, onder a en b, wordt ingekort, als gevolg van de introductie van een viertal nieuwe begrippen in de begrippenlijst in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving. Het gaat hier om de begrippen: gemeentelijk monument, provinciaal monument, voorbeschermde gemeentelijk monument en voorbeschermde provinciaal monument. Met het overhevelen van de eerdere tekst uit artikel 2.8 naar genoemde begrippen vindt een aantal wijzigingen plaats, die bij de toelichting op die begrippen nader worden toegelicht. Korthedshalve wordt volstaan met een verwijzing daarnaar. De materiële betekenis van artikel 2.8 wijzigt niet.

Onderdelen C tot en met E (artikelen 2.13 tot en met 2.15 Bbl)

In de huidige regelgeving is een deel van de regels over CE-markeringen van bouwproducten en kwaliteitsverklaringen bouw opgenomen in het Bouwbesluit 2012 en een ander deel in de daarmee samenhangende ministeriële Regeling Bouwbesluit 2012. Naar huidig inzicht is het gewenst deze regels bij elkaar in één document op te nemen. Dat bevordert de toegankelijkheid en inzichtelijkheid van die regels. Daarom worden nu ook de regels die voorheen in de ministeriële regeling over deze onderwerpen waren opgenomen, via deze wijziging opgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Inhoudelijk blijven zij ongewijzigd.

Onderdeel F (artikelen 2.15a tot en met 2.15g (nieuw) Bbl)

Afdeling 2.3 Afbakening vergunningplichten

Met afdeling 2.3 wordt invulling gegeven aan de landelijke uitwerking van vergunningplichten voor bouwactiviteiten. Met dit wijzigingsbesluit worden de artikelen 2.15a tot en met 2.15g toegevoegd aan het Besluit bouwwerken leefomgeving. Zie voor een toelichting op systeemniveau paragraaf 3.2 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit wijzigingsbesluit. Hieronder worden de artikelen in deze afdeling en met name de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de huidige regelgeving toegelicht.

Artikel 2.15a (nieuw) Bbl

De in dit artikel opgenomen afbakeningseisen zijn afkomstig uit artikel 5, eerste en tweede lid, van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht. In het eerste lid is opgenomen dat vergunningvrij bouwen niet is toegestaan indien het oorspronkelijke bouwwerk waar in, aan, op of bij gebouwd wordt, zonder de daarvoor vereiste vergunning is gebouwd of wordt gebruikt. Deze oorspronkelijk vereiste vergunning kan zowel op de technische kant of ruimtelijke kant zien. In het geval dat het oorspronkelijke bouwwerk illegaal is gebouwd of wordt gebruikt, is het onwenselijk dat eventuele latere aanpassingen of uitbreidingen aan of bij dit gebouw wel vergunningvrij en daarmee legaal zouden zijn. De mogelijkheid tot vergunningvrij bouwen is daarom uitgesloten.

In het tweede lid wordt geregeld dat het aantal woningen niet mag toenemen door de vergunningvrije mogelijkheden, tenzij sprake is van huisvesting in verband met mantelzorg.

Artikel 2.15b (nieuw) Bbl

In dit artikel zijn de meetvoorschriften van artikel 1 van bijlage II van het Besluit Omgevingsrecht ongewijzigd overgenomen. De in deze afdeling genoemde waarden worden gemeten conform dit artikel.

Artikel 2.15c (nieuw) Bbl

Dit artikel is ongewijzigd overgenomen uit artikel 1, vierde lid, van bijlage II van het Besluit Omgevingsrecht. Voor de toepassing van deze afdeling wordt mantelzorg altijd als functioneel verbonden met het hoofdgebouw aangemerkt. In de praktijk blijkt de vraag wel eens te ontstaan of er bij de toewijzing van een eigen huisnummer aan een bij een woning aanwezige mantelzorgvoorziening, nog sprake kan zijn van een bijbehorend bouwwerk. Het al dan niet toekennen van een afzonderlijk huisnummer is echter niet van belang voor de uitleg van deze bepaling.

Artikel 2.15d (nieuw) Bbl

Voor alle bouwactiviteiten die niet in artikel 2.15d zijn opgesomd, is een vergunning als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, onder a, van de wet vereist. Dat is de zogenoemde technische vergunning. De opsomming in dit artikel bevat dus zaken die effectief vergunningvrij zijn. Dit betreft activiteiten die tot nu toe als vergunningvrij zijn aangemerkt in de artikelen 2 en 3 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht en als bouwbesluittoetsvrij in artikel 6g van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet. Door de splitsing van de vergunningplicht voor het bouwen in een technische en een ruimtelijke vergunning wordt het mogelijk bij de afbakening van de technische vergunningplicht alle huidige ruimtelijke randvoorwaarden die geen belang spelen voor de vraag of iets vanuit technisch oogpunt vergunningvrij moeten zijn te schrappen.

Zie hiervoor bijvoorbeeld onderdelen b (bijbehorend bouwwerk) en d (dakkapel), welke ten opzichte van de formulering in bijlage II van het Besluit omgevingsrecht aanzienlijk zijn ingekort. De randvoorwaarden die vanuit een ruimtelijk motief waren gesteld, zijn wel opgenomen bij het ruimtelijk vergunningvrij maken van deze activiteiten in artikel 2.15f van dit besluit of in de bruidsschat (bij de aanwijzing van vergunningvrije omgevingsplanactiviteiten).

Activiteiten die een gering risico met zich brengen, zoals niet-ingrijpende verbouwingen of het oprichten van een vlaggenmast of een schutting, zijn net als nu niet technisch vergunningplichtig om de lasten voor burgers en bedrijven te beperken.

Daarnaast is een aantal nieuwe onderdelen toegevoegd aan de opsomming in dit artikel. Dit betreft aanpassingen in onderdelen f, q en r. In onderdeel f zijn op verzoek van gemeenten naast kozijnen, kozijninvullingen en gevelpanelen ook boeidelen en stucwerk toegevoegd. Deze activiteiten brengen zo'n gering risico met zich dat het uitvoeren van een preventieve technische toets onnodig is. Op verzoek van Prorail zijn enkele kleinschalige bouwwerken toegevoegd aan deze lijst die vaak voorkomen op en bij stations, waarbij thans onduidelijkheid kan bestaan over de vraag of deze vergunningplichtig zijn of niet. Het gaat om bouwwerken voor het overbruggen van hoogtes door personen met een handicap (hellingbaan – toegevoegd aan onderdeel q, 2°, iv), faunapassages (onderdeel q, 4°) en meubilair in de vervoersgebouwen of op de perrons (onderdeel q, 8°). Daarnaast is in onderdeel r toegevoegd dat ook de terreininrichting van een terrein waar gebouwd of gesloopt wordt, niet vergunningplichtig is. Uiteraard gelden deze toevoegingen tenzij dit specifiek is aangegeven, niet alleen bij vervoersgebouwen, maar overal waar aan de omschrijving uit dit artikel is voldaan.

Er is van afgezien om het huidige artikel 2, onderdeel 2, van genoemde bijlage II te continueren. Op grond van die bepaling is een bouwactiviteit vergunningvrij indien deze moet worden verricht ter uitvoering van een opgelegde verplichting krachtens de artikelen 13, 13a of 13b van de Woningwet. Los van het feit dat genoemde bepalingen uit de Woningwet onder het stelsel van de Omgevingswet worden gewijzigd in bevoegdheden om een maatwerkvoorschrift op te leggen, is er vaste rechtspraak op grond waarvan in beginsel geen vergunning nodig is om te voldoen aan een opgelegde last (ABRvS 3 maart 2004, ECLI:NL:RVS:2004:AO4773 en ABRvS 3 augustus 2005, ECLI:NL:RVS:2005:AU0419). Een gegeven last behelst impliciet de toestemming om aan de last te voldoen. Dat is slechts anders indien voor het kunnen uitvoeren van de werkzaamheden ter uitvoering van een last een toestemming nodig is van een ander bevoegd gezag dan het bestuursorgaan dat de last heeft gegeven (ABRvS 25 september 2013, ECLI:NL:RVS:2013:1247). Bij het opleggen van een last dient een bestuursorgaan rekening te houden met de te doorlopen procedures van eventueel van andere bestuursorganen benodigde vergunningen of andere toestemmingen. Zo moet de gegeven begunstigingstermijn toereikend zijn om de eventueel andere benodigde toestemmingen te kunnen verkrijgen. Indien een benodigde toestemming zou moeten worden geweigerd, kan degene aan wie de last is opgelegd verzoeken de last op te heffen wegens onmogelijkheid om aan de last te voldoen als bedoeld in artikel 5:34, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht. Deze vaste lijn in de rechtspraak kent een bredere reikwijdte dan alleen de voor de uitvoering van een last benodigde vergunning voor een bouwactiviteit. Verder mag verwacht worden dat deze vaste rechtspraak zich ook onder de Omgevingswet zal voortzetten en mede van toepassing zal zijn op noodzakelijk te verrichten werkzaamheden om uitvoering te kunnen geven aan een maatwerkvoorschrift. Om die reden komt artikel 2, tweede lid, van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht, niet terug in het nieuwe stelsel.

De huidige uitzonderingen op de mogelijkheid om zonder vergunning te bouwen uit artikelen 4a en 5 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht, zijn hier niet opgenomen. Dit betreft uitzonderingen voor cultureel erfgoed en externe veiligheid. Deze bescherming loopt geheel via het ruimtelijke spoor, omdat deze aspecten daarmee samenhang hebben en ook veelal nader geregeld worden in het omgevingsplan. Als het dus vanuit het oogpunt van de bescherming van cultureel erfgoed of externe veiligheid gewenst is dat een bepaalde bouwactiviteit niet gerealiseerd mag worden, wordt deze beperking via de ruimtelijke kant opgelegd. Een initiatiefnemer mag wanneer er meerdere activiteiten samenkomen, pas aanvangen met de verrichting als alle benodigde toestemming verleend zijn en aan alle inhoudelijke regels voldaan wordt. Het is dus niet toegestaan dat iemand een technische bouwactiviteit gaat verrichten, ook al is deze niet vanuit dat oogpunt vergunningplichtig, als er ook nog andere toestemmingen nodig zijn.

§ 2.3.3 Vergunningvrije gevallen omgevingsplanactiviteiten met betrekking tot bouwwerken

Artikel 2.15e (nieuw) Bbl

Zoals opgenomen in artikel 2.15e over het toepassingsbereik bevatten de artikelen in deze paragraaf bevatten de landelijk uniforme aanwijzing van vergunningvrije omgevingsplanactiviteiten op grond van artikel 5.1, eerste lid, onder a, van de wet. Het gaat hier om de zogenoemde ruimtelijke bouwactiviteiten. Een groot deel van die activiteiten is nu opgenomen in bijlage II van het Besluit omgevingsrecht en kan ongewijzigd (met behoud van alle ruimtelijke relevante randvoorwaarden) worden overgenomen. Voor zover het gaat om het bouwen, gebruiken en in stand houden van de aangewezen bouwwerken, is geen omgevingsvergunning nodig voor een omgevingsplanactiviteit. Ook niet in het geval het bouwen, in stand houden en gebruiken van de betrokken bouwwerken niet zou voldoen aan de hierover opgenomen regels in het omgevingsplan. Ook bij strijd met het omgevingsplan is er dus geen vergunning nodig voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Een uitzondering hierop vormt het repressieve welstandsvereiste, zoals dat onder huidig recht op grond van artikel 12, eerste lid, en artikel 13a van de Woningwet ook van toepassing is op te bouwen vergunningvrije bouwwerken. Als onderdeel van de bruidsschat wordt het repressieve welstandsvereiste aan de bruidsschat toegevoegd (voor zover geen sprake is van een welstandsvrij gebied). Hiervoor wordt verwezen naar de toelichting op artikel 2.15f.

Artikel 2.15f (nieuw) Bbl

In dit artikel zijn omgevingsplanactiviteiten met betrekking tot bouwwerken opgenomen die altijd omgevingsvergunningvrij zijn, ongeacht welke regels verder in het omgevingsplan zijn opgenomen ten aanzien van het bouwen, gebruiken en in stand houden van deze bouwwerken. Indien een in dit artikel opgenomen bouwwerk voldoet aan alle daarbij gegeven randvoorwaarden, is hiervoor dus zowel als binnenplanse- als buitenplanse omgevingsplanactiviteit geen vergunning nodig.

Op basis van de aanhef van dit artikel blijven echter de regels in een omgevingsplan over het in stand houden van een bouwwerk die betrekking hebben op de ernstige ontsiering van het uiterlijk van dat bouwwerk onverminderd van toepassing. Daarmee wordt geborgd dat het repressieve welstandsvereiste ook op deze vergunningvrije bouwwerken van kracht blijft. Zoals al beschreven geldt het repressieve welstandsvereiste, zoals thans opgenomen in artikel 12, eerste lid, en artikel 13a, van de Woningwet, ook voor nieuw te bouwen vergunningvrije bouwwerken. Om er voor te zorgen dat ook op dit punt het bestaande niveau van bescherming van de ruimtelijke kwaliteit behouden en optreden bij excessieve ontsiering van bouwwerken mogelijk blijft, is het met de bruidsschat aan het omgevingsplan toegevoegde repressieve welstandsvereiste (voor zover geen sprake is van een aangewezen welstandsvrij gebied of bouwwerk) onverminderd van kracht. Voor zover het omgevingsplan dit repressieve welstandsvereiste bevat, blijft dit van toepassing op de aangewezen bouwwerken en zal er bij strijd met dit vereiste een vergunning nodig zijn op grond van artikel 5.1, eerste lid, onder a, van de wet. Die vergunningplicht ziet in zo'n geval overigens alleen op het afwijken van het in het omgevingsplan opgenomen repressieve welstandsvereiste. Hoewel het wellicht niet direct in de rede ligt om af te wijken van het repressieve welstandsvereiste, is het desalniettemin niet onmogelijk om voor deze buitenplanse omgevingsplanactiviteit vergunning te verlenen met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Als de aangewezen bouwwerken (zonder vergunning) worden gebouwd in strijd met het in het omgevingsplan opgenomen repressieve welstandsvereiste, kan de overtreding van artikel 5.1, eerste lid, onder a, van de Omgevingswet, aan een eventueel handhavingsbesluit ten grondslag worden gelegd.

De lijst van bouwwerken in dit artikel is grotendeels gelijk aan hetgeen nu is opgenomen in artikel 2 van bijlage II van het Besluit Omgevingsrecht. Aangezien de lijst in artikel 2.15g alleen ziet op de ruimtelijke kant van het bouwen, zijn enkele randvoorwaarden uit de huidige regelgeving die alleen vanuit technisch oogpunt gesteld worden, zoals de randvoorwaarden waarbinnen een magazijnstelling binnen een gebouw vergunningvrij mag worden gerealiseerd, hier in deze lijst niet langer opgenomen.

Daarnaast zijn enkele activiteiten op verzoek van gemeenten en Prorail toegevoegd aan de opsomming. Het betreft naast stucwerk, boeidelen, hellingbanen in en bij vervoersgebouwen, faunapassages, meubilair in verboersgebouwen of op perrons en de terreininrichting bij de bouw- of sloopplaats (allen toegelicht bij artikel 2.15d) ook isolatieplaten in onderdeel e.

Ook in dit artikel is er voor gekozen om artikel 2, tweede lid, van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht niet te continueren. Zie hiervoor de toelichting op artikel 2.15d.

De gemeente kan er voor kiezen deze landelijk uniforme lijst lokaal verder uit te breiden, zodat voor nog meer activiteiten (of activiteiten met een grotere omvang) geen vergunning nodig is. Ook kan er voor gekozen worden om de vergunningplicht te vervangen voor een melding- of informatieplicht. Zie hiervoor de toelichting op paragraaf 2.2.7 van de bruidsschat en paragraaf 3.2 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Artikel 2.15g (nieuw) Bbl

Artikel 2.15g bevat aanvullende beperkingen en randvoorwaarden met betrekking tot de vergunningvrije omgevingsplanactiviteiten (met betrekking tot bouwwerken) in, aan, op of bij (voor) beschermde monumenten of archeologische monumenten en in rijksbeschermden stads- of

dorpsgezichten. Momenteel zijn dergelijke beperkingen voor vergunningvrije bouw mogelijkheden opgenomen in artikel 4a van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht. Ten opzichte hiervan is, vooral met het oog op vereenvoudiging, een aantal wijzigingen doorgevoerd. Het gevolg van die wijzigingen is dat er in, aan of op een monument, op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving geen sprake is van een uitzondering op de vergunningplicht voor de omgevingsplanactiviteit. Alleen als het gaat om omgevingsplanactiviteiten bij een monument biedt het Besluit bouwwerken leefomgeving nog een aantal vergunningvrije mogelijkheden. In het omgevingsplan zelf kunnen gemeenten er evenwel voor zorgen dat er zo mogelijk meer vergunningvrije activiteiten bij monumenten mogelijk worden gemaakt. De gemeente moet bij deze afweging wel de instructieregels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving over cultureel erfgoed in acht nemen. Hierbij kan ook onderscheid gemaakt worden naar locatie en dus gedifferentieerd worden naar monument. In onderdeel b van het eerste lid zijn de omgevingsplanactiviteiten opgesomd die vergunningvrij kunnen plaatsvinden bij de hier bedoelde (voor)beschermd monumenten en archeologische monumenten. Voor toepassing art. 2.15f onder a (onderhoud) is in dit artikel de aanvullende voorwaarde opgenomen dat ook kleur en materiaalsoort niet mogen wijzigen. Deze voorwaarde was eerder opgenomen in artikel 3a van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht (vergunningvrije rijksmonumentenactiviteiten) en niet in artikel 4a van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht.

Het tweede lid bevat de beperkingen voor de vergunningvrije mogelijkheden op de locatie van een rijksbeschermd stads- of dorpsgezicht. Hierbij is het eerder genoemde artikel 4a van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht ongewijzigd overgenomen. Ook hier geldt dat de gemeente in het omgevingsplan zelf de vergunningvrije mogelijkheden verder zou kunnen uitbreiden, afhankelijk van de locatiespecifieke omstandigheden en binnen de kaders van de instructieregels over cultureel erfgoed.

Onderdeel H (artikel 3.84 Bbl)

Artikel 3.84 van het Besluit bouwwerken leefomgeving wordt met dit besluit aangepast om beter aan te sluiten bij de evenknie van het artikel in het Besluit activiteiten leefomgeving (artikel 5.15). Tegelijkertijd wordt artikel 5.15 van dat besluit aangepast om beter aan te sluiten op artikel 3.84 van het Besluit bouwwerken leefomgeving. De wijzigingen zijn onderdeel van een bredere set aan wijzigingen die beogen de regimes van energiebesparing in het Besluit activiteiten leefomgeving (niet-gebouwgebonden aspecten van activiteiten) en het Besluit bouwwerken leefomgeving (gebouwgebonden aspecten van gebouwen) te harmoniseren.

De artikelen 5.15, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving en 3.84, eerste lid, van het Besluit bouwwerken leefomgeving zijn na deze wijziging elkaar uitsluitende bepalingen; de gebouwgebonden energiebesparende maatregelen worden geheel geregeld via het Besluit bouwwerken leefomgeving, de overige energiebesparende maatregelen binnen het Besluit activiteiten leefomgeving. Voor toepassing van deze artikelen moet onder gebouwgebonden energiebesparende maatregelen worden verstaan: het energieverbruik voor ruimteverwarming, ruimtekoeling, ventilatie, warmtapwater en verlichting alsmede het verbruik van elektriciteit voor de hiervoor benodigde installaties.

Uitzonderingen op artikel 3.84, eerste lid, zijn energiebesparende maatregelen aan woningen en aan de gebouwen als bedoeld in artikel 3.85 en artikel 6.28 van het Besluit bouwwerken leefomgeving. Ook is de verplichting tot het nemen van energiebesparende maatregelen niet van toepassing op ETS-inrichtingen en bouwwerken in de glastuinbouw waarop het vereveningssysteem voor CO₂-emissie uit de Wet milieubeheer van toepassing is. Tot slot hoeven de energiebesparende maatregelen niet te worden genomen als het energieverbruik van en in het gebouw lager ligt dan de in artikel 3.84, tweede lid, genoemde drempelwaarde. Deze drempelwaarde is afkomstig uit het huidige Activiteit milieubeheer. In het Activiteitenbesluit milieubeheer wordt het toepassingsbereik bepaald door het begrip "inrichting". Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij het toepassingsbereik van het huidige recht is bepaald dat het verbruik van energie voor activiteiten in het gebouw

(waaronder milieubelastende activiteiten als bedoeld in het Besluit activiteiten leefomgeving) meegerekend wordt bij het totale energieverbruik voor de drempelwaarde. Om diezelfde reden dient het energieverbruik van gebouwen op hetzelfde bouwperceel of op een naastgelegen bouwperceel van dezelfde eigenaar of gebruiker meegenomen te worden in het bepalen van het energieverbruik (artikel 3.84, derde lid).

Onderdeel I (artikel 3.86 Bbl)

In artikel 3.86 is bepaald in hoeverre het bevoegd gezag door middel van maatwerkvoorschriften kan afwijken van de verplichting uit artikel 3.84, eerste lid, om alle energiebesparende maatregelen aan een gebouw te treffen die zich binnen vijf jaar terugverdienen. De maatwerk mogelijkheden genoemd in artikel 3.86, eerste lid, onder a en onder b, zijn afkomstig uit het Activiteitenbesluit milieubeheer. Hierbij geldt dat voor het bepalen van het energieverbruik voor toepassing van onderdeel b moet worden uitgegaan van het totale energieverbruik van het gebouw en de activiteiten die in het gebouw worden verricht. Ook het energieverbruik van gebouwen op hetzelfde bouwperceel of naastgelegen bouwpercelen van dezelfde eigenaar of gebruiker dient te worden meegerekend (artikel 3.86, tweede lid). Dit is dezelfde systematiek als de systematiek die bij het bepalen van de drempelwaarde in artikel 3.84, tweede lid, onder a, gebruikt wordt.

Artikel 3.86, eerste lid, onder c, ziet op de mogelijkheid om bij maatwerkvoorschrift af te wijken van artikel 3.84, eerste lid, voor zover de afwijkende energiebesparende maatregelen zijn opgenomen in een vergunningvoorschrift dat is verbonden aan een reeds bestaande omgevingsvergunning voor een activiteit die, bij inwerkingtreding van het stelsel van de Omgevingswet, niet langer vergunningplichtig zal zijn. In artikel 4.13, derde lid, van de Invoeringswet omgevingswet is bepaald dat vergunningvoorschriften die zijn verbonden aan dergelijke vergunningen van rechtswege aangemerkt worden als maatwerkvoorschriften, voor zover de Omgevingswet en onderliggende besluiten het mogelijk maken om maatwerkvoorschriften te stellen. Het Besluit bouwwerken leefomgeving bood slechts de mogelijkheid om bij maatwerkvoorschrift te voorzien in een gefaseerde uitvoering van energiebesparende maatregelen. Hierdoor zouden vergunningvoorschriften van bestaande omgevingsvergunning voor niet langer vergunningplichtige activiteiten niet als maatwerkvoorschrift komen te gelden, als daarin afwijkende energiebesparende maatregelen zouden zijn opgenomen. Dat onbedoelde resultaat wordt met de toevoeging van onderdeel c aan artikel 3.86, eerste lid, voorkomen.

Onderdelen G en J (tabel 3.83 en artikel 3.87 Bbl)

Met dit besluit komt artikel 3.87 van het Besluit bouwwerken leefomgeving, zoals gepubliceerd in Staatsblad 2018, 291, te vervallen. In dat artikel was door middel van overgangsrecht geregeld dat de artikelen 3.83, 3.84 en 3.86 zouden gelden tot en met 2020. Dit betekende dat de artikelen zouden komen te vervallen voor de geplande inwerkingtreding van de Omgevingswet. De datum waarop de artikelen zouden vervallen, was gelijk aan de aflooptdatum van het op dat moment geldende Energieakkoord. De gedachte achter het overgangsrecht van artikel 3.87 was dat de bepaling op dat moment qua systematiek slecht paste in het Besluit bouwwerken leefomgeving, en het aflopen van het Energieakkoord ruimte zou bieden voor nieuwe regels met betrekking tot energiebesparing.

Met de aanpassingen in artikel 3.84 Besluit bouwwerken leefomgeving en het gerelateerde artikel 5.15 van het Besluit activiteiten leefomgeving is de frictie met de systematiek van het Besluit bouwwerken leefomgeving weggenomen. Dit geeft aanleiding tot het laten vervallen van het overgangsrecht, en daarmee dit artikel 3.87. Tabel 3.83 is hierop aangepast.

De ruimte die door het vervallen van het oorspronkelijke artikel 3.87 beschikbaar komt in de nummering, wordt gebruikt voor het opnemen van de zogenoemde label C-verplichting voor kantoren in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Tabel 3.83 is hierop aangepast. Het is op grond van het eerste lid van artikel 3.87 vanaf 1 januari 2023 verboden om een kantoorgebouw in

gebruik te nemen of te gebruiken zonder een geldig energielabel met een energie-index (EI) van 1,3 of beter. Die verplichting is eind 2018 opgenomen in artikel 5.11 van het Bouwbesluit 2012. De regels hierover worden nu in het Besluit bouwwerken leefomgeving geïntegreerd. Inhoudelijk blijven zij ongewijzigd. Zie voor de verdere toelichting op deze verplichting Stb. 2018, 380, waarin de introductie van de label C-verplichting uitgebreid is toegelicht.

Onderdeel K (artikel 3.143 Bbl)

In de huidige regelgeving is een deel van de regels over kooldioxidemeters opgenomen in het Bouwbesluit 2012 en een ander deel in de daarmee samenhangende ministeriële Regeling Bouwbesluit 2012. Naar recente inzichten is het beter deze regels bij elkaar in één document op te nemen. Dat bevordert de toegankelijkheid en inzichtelijkheid van die regels. Daarom worden nu ook de regels die voorheen in de ministeriële regeling over dit onderwerp waren opgenomen, met dit besluit opgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Inhoudelijk blijven zij ongewijzigd.

Onderdeel L (§ 4.2.1a (nieuw) Bbl)

Artikelen 4.15a tot en met 4.15e (nieuw) Bbl

In de huidige regelgeving is een deel van de regels over de constructieve veiligheid van te bouwen drijvende bouwwerken zoals woonarken opgenomen in het Bouwbesluit 2012 en een ander deel in de daarmee samenhangende Regeling Bouwbesluit 2012. Het is echter gewenst deze regels bij elkaar in één document op te nemen. Dat bevordert de toegankelijkheid en inzichtelijkheid van die regels. Daarom worden nu ook de regels die eerder in de Regeling Bouwbesluit 2012 over dit onderwerp waren opgenomen, met dit besluit opgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Het betreft regels over de stabiliteit, het drijfvermogen en de sterkte van drijvende bouwwerken. Inhoudelijk zijn zij ongewijzigd. Wel zijn met het oog op de toegankelijkheid enkele redactionele wijzigingen aangebracht. Ook is er met het oog op de toegankelijkheid voor gekozen om de in de Regeling Bouwbesluit 2012 opgenomen begripsbepaling veiligheidsafstand niet te laten terugkomen maar in het tweede lid van artikel 4.15b te verwerken.

Bij de beoordeling of aan de artikelen 4.15a tot en met 4.15e wordt voldaan kan gebruik worden gemaakt van het rapport van Hageman "Constructieve veiligheid drijvende bouwwerken" van 5 september 2017 (www.rijksoverheid.nl). In dit rapport is met name beschreven hoe rekening kan worden gehouden met golven door beroepsvaart en getijdenstroming.

Onderdeel M (artikel 4.151 Bbl)

Met dit besluit worden drie leden aan artikel 4.151 van het Besluit bouwwerken leefomgeving toegevoegd. Dat artikel bevat regels over bijna energieneutrale nieuwe gebouwen. De toe te voegen leden bevatten eveneens regels over dat onderwerp. Zij waren voorheen opgenomen in de Regeling Bouwbesluit 2012. Naar huidig inzicht is het gewenst deze regels bij elkaar in één document op te nemen. Dat bevordert de toegankelijkheid en inzichtelijkheid van die regels. Inhoudelijk blijven zij ongewijzigd. Tabel 4.148 is overeenkomstig aangepast.

Onderdeel N (artikel 4.152 Bbl)

Deze wijziging is redactioneel van aard.

Onderdeel O (artikel 4.153 Bbl)

Artikel 4.153 van het Besluit bouwwerken leefomgeving bevat eisen over de warmtedoorgangscoefficiënt die moet worden toegepast in het kader van de thermische isolatie van ramen, deuren en kozijnen van te bouwen gebouwen. Met dit besluit wordt een derde lid aan dat artikel toegevoegd. In dat lid is aangegeven hoe de gemiddelde warmtedoorgangscoefficiënt

moet worden berekend. Dat voorschrift was voorheen opgenomen in de Regeling Bouwbesluit 2012. Naar huidig inzicht is het gewenst deze regels bij elkaar in één document op te nemen. Dat bevordert de toegankelijkheid en inzichtelijkheid van die regels. Inhoudelijk blijven zij ongewijzigd. Tabel 4.148 is overeenkomstig aangepast.

Onderdeel P (artikel 4.208 Bbl)

Deze wijziging is redactioneel van aard.

Onderdeel Q (Artikel 4.215 Bbl)

De verwijzing in het eerste lid naar NEN-EN 1838 is aangepast om aan te sluiten bij hetgeen voor dit onderwerp geregeld was in de Regeling Bouwbesluit 2012.

Onderdeel R (Artikel 4.241 Bbl)

Aan artikel 4.241 wordt een tweede lid toegevoegd. Dit onderdeel was voorheen opgenomen in artikel 1.13 van de Regeling Bouwbesluit 2012. Naar huidig inzicht is het gewenst deze regels bij elkaar in één document op te nemen. Dat bevordert de toegankelijkheid en inzichtelijkheid van die regels. Materieel is de regel ongewijzigd.

Indien een gebouw gebouwgebonden veiligheidsvoorzieningen nodig heeft en van de Checklist Veilig onderhoud gebruik moet worden gemaakt, moet deze checklist op grond van de aanvraagvereisten in de Omgevingsregeling worden ingediend bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit.

Onderdeel S (artikel 4.243 Bbl)

In de huidige regelgeving is een deel van de regels over kooldioxidemeters opgenomen in het Bouwbesluit 2012 en een ander deel in de daarmee samenhangende Regeling Bouwbesluit 2012. Naar recent inzicht is het beter deze regels bij elkaar in één document op te nemen. Dat bevordert de toegankelijkheid en inzichtelijkheid van die regels. Daarom worden nu ook de regels die voorheen in de ministeriële regeling over dit onderwerp waren opgenomen, via deze wijziging opgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Inhoudelijk blijven zij ongewijzigd.

Onderdeel T (artikel 6.28 Bbl)

De in dit artikel opgenomen verwijzing naar artikel 6.27 wordt aangepast zodat niet alleen het eerste lid van artikel 6.27 niet van toepassing is, maar dat gehele artikel.

Onderdeel b van dit artikel wordt aangepast als gevolg van de introductie bij dit besluit van een viertal nieuwe begrippen in de begrippenlijst in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving. Het gaat hier om de begrippen: gemeentelijk monument, provinciaal monument, voorbeschermd gemeentelijk monument en voorbeschermd provinciaal monument. Door de introductie van deze definities kan de tekst in dit artikel vereenvoudigd worden. Korthedshalve wordt volstaan met een verwijzing naar de toelichting bij deze begrippen. De betekenis van artikel 6.28, onder b, wijzigt door deze wijzigingen materieel niet.

Onderdelen U tot en met X (artikelen 6.39 tot en met 6.41 Bbl)

Met dit besluit worden de regels over stookinstallaties in het Besluit bouwwerken leefomgeving uitgebreid in verband met het in werking treden van Richtlijn (EU) 2015/2193 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 inzake de beperking van de emissies van bepaalde verontreinigende stoffen in de lucht door middelgrote stookinstallaties (PbEU 2015, L 313). Deze

richtlijn stelt regels over stookinstallaties met een nominaal thermisch ingangsvermogen van 1 tot 50 MW.

Onderdeel van de richtlijn is de verplichting om een landelijk register te houden van deze stookinstallaties. De implementatie van deze verplichting is zo lastenluw mogelijk vormgegeven door maximaal gebruik te maken van de gegevens die voortkomen uit reeds lang bestaande keuringsplicht die worden geregistreerd in een database (het zogenoemde afmeldsysteem). Vergelijkbare regels over procesgebonden stookinstallaties zijn te vinden in het Besluit activiteiten leefomgeving. Zie voor een toelichting op de verhouding tussen de regels in beide besluiten paragraaf 2.3 van het algemeen deel van de nota van toelichting op dit Invoeringsbesluit.

Meer informatie hierover valt te lezen in de nota van toelichting bij de wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer⁷ en de Activiteitenregeling milieubeheer⁸ in verband met de richtlijnimplementatie.

Onderdelen Y en Z (artikelen 7.11 en 7.12 Bbl)

In deze artikelen worden enkele aanpassingen doorgevoerd in de wijze waarop de sloopmelding en de daaropvolgende informatieplichten aanvang en beëindiging sloopwerkzaamheden moeten worden ingevoerd in gevallen dat er sprake is van verwijdering van asbest in de risicoklassen 2 of 2A. In die gevallen moet gebruik worden gemaakt het van het Landelijk Asbest Volgstelsel. Deze wijziging treedt via een wijziging van het Asbestverwijderingsbesluit en Bouwbesluit 2012 reeds op 1 juli 2019 in werking (Stb. 2019, 155) en wordt via dit besluit inhoudelijk overgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Zie voor een verdere toelichting de wijziging van het Bouwbesluit 2012 in Stb. 2019, 155.

Onderdeel AA (hoofdstuk 7A (nieuw) Bbl)

Bij dit besluit wordt aan het Besluit bouwwerken leefomgeving een hoofdstuk toegevoegd (hoofdstuk 7A), dat overgangsrecht bevat voor de zogeheten overgangsfase. Daarbij gaat het hier om de overgangsfase tot aan het tijdstip waarop het omgevingsplan aan de eisen van het nieuwe stelsel moet voldoen (voorzien op 1 januari 2029). Voor de Omgevingswet (bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet) en bij het Besluit kwaliteit leefomgeving (bij dit besluit) wordt overgangsrecht voor de overgangsfase geregeld in een afzonderlijk hoofdstuk aan het eind van de wet respectievelijk het besluit. Het nieuwe hoofdstuk 7A van het Besluit bouwwerken leefomgeving sluit aan bij deze systematiek.

Artikel 7a.1 (nieuw) Bbl

Bij dit besluit worden aan de begripsomschrijvingen in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving de begripsbepalingen 'gemeentelijk monument' en 'voorbeschermde gemeentelijk monument' toegevoegd. Deze begrippen worden gebruikt in de artikelen 2.8, onder a, 2.15g, eerste lid, en 6.28, onder b, van het Besluit bouwwerken leefomgeving, zoals gewijzigd of toegevoegd bij het onderhavige besluit.

De begripsomschrijvingen van bovengenoemde begrippen zijn toegesneden op de wijze waarop de bescherming van monumenten en archeologische monumenten op gemeentelijk niveau onder het nieuwe recht van de Omgevingswet vorm krijgt. Dit gebeurt door aan het monument of archeologisch monument in het omgevingsplan de functie-aanduiding gemeentelijk monument te geven en, als het gaat om een voorbeschermde monument of archeologisch monument, door het voor de locatie van het monument of archeologisch monument toevoegen van een voorbeschermingsregel aan het omgevingsplan via een voorbereidingsbesluit vanwege het

---

⁷ Stb 2017, 330, p. 20 e.v.

⁸ Stcrt 21-11-2017, nr. 65868.

voornemen om aan dat monument of archeologisch monument in het omgevingsplan de functie-aanduiding gemeentelijk monument te geven.

Daarmee vallen buiten de reikwijdte van bovengenoemde begrippen monumenten en archeologische monumenten op gemeentelijk niveau die onder huidig recht als gemeentelijk monument of archeologisch monument zijn aangewezen op grond van een gemeentelijke verordening of worden voorbeschermd op grond van een zodanige verordening, en waaraan nog niet direct bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet in het omgevingsplan de functie-aanduiding gemeentelijk monument is gegeven of waarvoor op dat moment in het omgevingsplan nog geen voorbeschermingsregel is opgenomen. Dit kan zich voordoen tot 1 januari 2029 omdat dat de voorziene datum is waarop gemeenten over een omgevingsplan moeten beschikken dat voldoet aan alle eisen van de Omgevingswet. De hier bedoelde 'oude' monumenten en archeologische monumenten moeten echter gedurende deze overgangsfase, zolang deze in het omgevingsplan nog niet zijn voorzien van de functie-aanduiding gemeentelijk monument of, voor zover het gaat om voorbeschermd monumenten of archeologische monumenten, ter zake een voorbeschermingsregel in het omgevingsplan is opgenomen, wel adequaat worden beschermd. Daarbij wordt er voor de 'oude' voorbeschermd monumenten en archeologische monumenten op gewezen dat die onder de Omgevingswet niet per se eerst via een door een voorbereidingsbesluit toe te voegen voorbeschermingsregel aan het omgevingsplan hoeven te worden omgezet naar een voorbeschermd gemeentelijk monument in de zin van de begripsomschrijving uit bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving. Afhankelijk van het tijdsverloop van de procedure tot aanwijzing als monument of archeologisch monument op grond van de gemeentelijke verordening en van de procedure om tot vaststelling van een nieuw omgevingsplan te komen, kan er voor deze 'oude' voorbeschermd monumenten en archeologische monumenten ook voor worden gekozen om deze direct, dus zonder hiervoor eerst een voorbeschermingsregel aan het omgevingsplan toe te voegen, in het nieuwe deel van het omgevingsplan de functie-aanduiding gemeentelijk monument te geven. Dit zal zich met name voordoen als de procedure tot aanwijzing op grond van de gemeentelijke verordening gedurende hetzelfde tijdvak gaande is als de procedure tot vaststelling van het omgevingsplan. In dat geval kan het zo zijn dat die procedure tot aanwijzing voldoende voorziet in de benodigde voorbescherming en hoeft die voorbescherming niet afzonderlijk met voorbeschermingsregels in het omgevingsplan te worden gecreëerd.

Voor zover het gaat om de continuering van de gelding van de gemeentelijke verordeningen zelf en een eventueel daarin opgenomen vergunningplicht wordt in de bescherming van de hier bedoelde 'oude' monumenten en archeologische monumenten al voorzien door de artikelen 22.4 en 22.8 van de Omgevingswet, zoals die artikelen bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet worden toegevoegd. Voor een adequate bescherming van deze 'oude' monumenten en archeologische monumenten is echter ook vereist dat de onderdelen van de artikelen 2.8, 2.15g en 6.28 van het Besluit bouwwerken leefomgeving die betrekking hebben op gemeentelijke monumenten en voorbeschermd gemeentelijke monumenten overeenkomstig de daarvoor geldende begripsomschrijvingen, mede op deze 'oude' monumenten en archeologische monumenten van toepassing zijn. Het nieuwe artikel 7a.1, op grond waarvan kort samengevat voor de toepassing van genoemde bepalingen uit het Besluit bouwwerken leefomgeving onder de begrippen gemeentelijk monument en voorbeschermd gemeentelijk monument ook deze 'oude' monumenten en archeologische monumenten moeten worden verstaan, voorziet hierin. Daarbij is het uiteraard zo dat als bij 'oude' voorbeschermd monumenten of archeologische monumenten de uitkomst van de procedure tot aanwijzing als monument of archeologisch monument op grond van de gemeentelijke verordening is dat wordt afgezien van de aanwijzing, op dat moment de voorbescherming vervalt en niet langer sprake is van een 'monument of archeologisch monument waarop die verordening van overeenkomstige toepassing is' als bedoeld in artikel 7a.1, eerste lid. Het van toepassing zijn van dit artikel op de hier bedoelde 'oude' monumenten en archeologische monumenten kan dus niet alleen worden beëindigd doordat gedurende de overgangsfase daaraan in het omgevingsplan de functie-aanduiding gemeentelijk monument wordt gegeven of ter zake in het omgevingsplan een voorbeschermingsregel wordt opgenomen (de situaties beschreven in artikel 7a.1, tweede lid), waardoor deze monumenten en archeologische monumenten rechtstreeks

onder de begrippen gemeentelijk monument en voorbeschermd gemeentelijk monument komen te vallen, maar ook doordat de procedure tot aanwijzing als monument of archeologisch monument op grond van de gemeentelijke verordening uiteindelijk niet tot een aanwijzing op grond van die verordening leidt.

Voor de goede orde wordt er tot slot op gewezen dat bij dit besluit aan de begripsomschrijvingen in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving ook de begrippen 'provinciaal monument' en 'voorbeschermd provinciaal monument' worden toegevoegd. Voor 'oude' monumenten en archeologische monumenten op provinciaal niveau is echter niet in een met artikel 7a.1 vergelijkbare bepaling voorzien. Dit houdt verband met het feit dat voor provinciale verordeningen zoals die gelden onder het huidige recht niet is voorzien in overgangsrecht zoals voor gemeentelijke verordeningen opgenomen in de artikelen 22.4 en 22.8 van de Omgevingswet. Achtergrond hiervan is dat het streven is dat de omgevingsverordeningen direct vanaf het moment van de inwerkingtreding van de Omgevingswet beschikbaar zullen zijn. Hiermee wijkt de regeling voor de omgevingsverordening dus af van de regeling voor het omgevingsplan. Dit brengt mee dat de provincies ervoor zullen moeten zorgen dat hun 'oude' monumenten en archeologische monumenten vanaf het moment van de inwerkingtreding van de Omgevingswet al via het nieuwe instrumentarium van de Omgevingswet worden beschermd. Hetgeen hierover in relatie tot de omzetting van rechtstreeks burgerbindende regels uit de huidige provinciale ruimtelijke verordeningen wordt opgemerkt in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet (Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 109-111), geldt mutatis mutandis ook voor de omzetting van 'oude' monumenten en archeologische monumenten op provinciaal niveau naar het nieuwe instrumentarium van de Omgevingswet.

Onderdeel AB (Bijlage I, onder A, bij artikel 1.1 Bbl)

A. begrippen: algemeen

Bij dit besluit wordt aan de begripsbepalingen in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving een aantal nieuwe begrippen toegevoegd. Vier daarvan hangen nauw met elkaar samen. Zij hebben kort samengevat betrekking hebben op monumenten en archeologische monumenten op decentraal niveau. Het betreft de begrippen gemeentelijk monument, provinciaal monument, voorbeschermd gemeentelijk monument en voorbeschermd provinciaal monument. Deze begrippen worden gehanteerd in de artikelen 2.8 en 6.28 van het Besluit bouwwerken leefomgeving, die bij het onderhavige besluit in verband hiermee worden gewijzigd. Daarnaast komen deze begrippen ook voor in een aantal artikelen in artikel 2.15g van afdeling 2.3 van het Besluit bouwwerken leefomgeving. Deze afdeling wordt bij het onderhavige besluit aan het Besluit bouwwerken leefomgeving toegevoegd.

Voor de nieuwe begripsomschrijvingen is de tekst van artikel 2.8 als uitgangspunt genomen. Delen van die tekst zijn naar de nieuwe begripsomschrijvingen overgeheveld, met inachtneming van een aantal hierna toegelichte wijzigingen. De artikelen 2.8 en 6.28 kunnen hierdoor worden ingekort, hetgeen bijdraagt tot een betere leesbaarheid van die artikelen. Twee van de begrippen (provinciaal monument en voorbeschermd provinciaal monument) zijn ook van belang voor artikel 4.25 van het Omgevingsbesluit. Om die reden worden deze begrippen bij het onderhavige besluit ook aan de begrippenlijst in bijlage I bij het Omgevingsbesluit toegevoegd, waarbij de begripsomschrijving luidt: provinciaal monument respectievelijk voorbeschermd provinciaal monument als bedoeld in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving.

In de begripsomschrijvingen wordt verwezen naar de functie-aanduiding van gemeentelijk monument of provinciaal monument die aan een monument of archeologisch monument al is of zal worden gegeven. Dit is een verduidelijking ten opzichte van de bestaande tekst van artikel 2.8, waarin wordt gesproken over een functie die is of zal worden toegedeeld. Deze verduidelijking brengt tot uitdrukking dat het hier uitsluitend gaat om de functie-aanduiding en niet om de aan een locatie toegedeelde functie, zoals die is af te leiden uit het samenstel van de op de locatie

geldende regels. Van dit samenstel van regels kan een functie-aanduiding onderdeel zijn, maar dat hoeft niet per se zo te zijn. Deze verduidelijking is een uitvloeisel van de verduidelijking van artikel 4.2 van de wet zoals die bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet plaatsvindt. Door aan te sluiten bij de functie-aanduiding wordt een duidelijk aangrijppunt geboden om te bepalen of de rechtsgevolgen die de verschillende artikelen waar de begrippen worden gebruikt aan de (toekomstige) aanwezigheid van de functie verbinden, zich voordoen of niet. Zie voor een nadere toelichting ook de memorie van toelichting op het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet op dit onderdeel.

In de begripsomschrijvingen voor voorbeschermd gemeentelijk monument en voorbeschermd provinciaal monument is verder nieuw ten opzichte van de bestaande tekst van artikel 2.8 van het Besluit bouwwerken leefomgeving dat niet langer wordt verwezen naar regels in een voorbereidingsbesluit als bedoeld in de artikelen 4.14, 4.15 en 4.16 van de wet waaruit de voorbescherming voortvloeit, maar naar zogeheten 'voorbeschermingsregels' in het omgevingsplan of de omgevingsverordening. Achtergrond hiervan is dat bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet de regeling voor het voorbereidingsbesluit zoals opgenomen in laatstgenoemde artikelen, wijzigt. Deze wijziging houdt in dat de regels die bij het voorbereidingsbesluit worden gesteld, als voorbeschermingsregels onderdeel zijn van het betrokken omgevingsplan of de betrokken omgevingsverordening.

In de begripsomschrijvingen voor voorbeschermd gemeentelijk monument en voorbeschermd provinciaal monument komt verder niet meer terug de zinsnede 'of, wanneer die functie al is toegedeeld, om de daarvoor in het omgevingsplan of de omgevingsverordening gestelde regels te wijzigen'. Met de toespitsing van het begrip functie tot 'functie-aanduiding' blijkt deze zinsnede overbodig. Op het moment dat die situatie zich voordoet, is er immers al sprake van een monument of archeologisch monument waaraan de functie-aanduiding gemeentelijk monument of provinciaal monument is gegeven. Het desbetreffende monument of archeologisch monument valt dan al onder het begrip gemeentelijk monument of provinciaal monument zodat de artikelen waarin de nieuwe begrippen voorkomen al uit dien hoofde van toepassing zijn.

De begrippen "achtererfgebied", "antennedragers", "antenne-installatie", "bijbehorend bouwwerk", "daknok", "dakvoet", "erf", "hoofdgebouw", "huisvesting in verband met mantelzorg", "mantelzorg", "openbaar toegankelijk gebied" en "voorerefgebied" houden alle verband met afdeling 2.3 afbakening vergunningplichten. Deze begrippen zijn onder huidig recht opgenomen in bijlage II bij het Besluit Omgevingsrecht en worden niet gewijzigd. Beoogd is dan ook dat deze begrippen in de rechtspraktijk ongewijzigd kunnen blijven worden toegepast. In die rechtspraktijk blijkt overigens ten aanzien van de begripsomschrijving van mantelzorg nog vragen te leven. Onderdeel van de omschrijving is dat de behoefte aan mantelzorg met een verklaring van een huisarts, wijkverpleegkundige of een andere door de gemeente aangewezen sociaal-medisch adviseur kan worden aangetoond. In de nota van toelichting bij het Besluit omgevingsrecht⁹ is aangegeven dat als bij een gemeente twijfels bestaan over de aanwezige zorgbehoefte, van de persoon die mantelzorg ontvangt een verklaring kan worden opgevraagd die is verstrekt door een huisarts, wijkverpleegkundige of een ander deskundig te achten persoon of een deskundige instantie. Deze mogelijkheid is in de begripsomschrijving tot uiting gebracht, zodat in gevallen waar gereede twijfels bestaan over de mantelzorgbehoefte, de bewijslast hieromtrent bij de zorgbehoevende kan worden gelegd. De vraag in de praktijk die hierbij leeft is of een gemeente alleen waarde kan hechten aan een verklaring van een door de gemeente zelf aangewezen sociaal-medisch adviseur en verklaringen van een huisarts of wijkverpleegkundige standaard ter zijde mag leggen. Een dergelijke uitleg is niet beoogd. Het is primair aan de degene die mantelzorg ontvangt om naar zijn keuze een verklaring te overleggen van een huisarts, wijkverpleegkundige of een andere door de gemeente aangewezen adviseur. Als een verklaring niet of onvoldoende overtuigend de behoefte aan mantelzorg onderbouwt of er bestaan anderszins gereede twijfels over de geloofwaardigheid van een overgelegde verklaring, kan de gemeente een second opinion verlangen van een door de gemeente zelf aangewezen sociaal-medisch adviseur.

---

⁹ Stb. 2014, 333, p. 32.

Het begrip “bedreigd subbrandcompartiment” komt meerdere keren voor in artikel 4.81 over de doorstroomcapaciteit bij opvangcapaciteit. Dit artikel is bij het opstellen van het Besluit bouwwerken leefomgeving overgenomen uit de Regeling Bouwbesluit 2012, de bijbehorende definitie voor bedreigd subbrandcompartiment is destijds ten onrechte niet opgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving. In dit besluit wordt deze omissie hersteld.

Onderdeel AC (Bijlage I, onderdeel B, Bbl)

B. begrippen: gebruiksfuncties

De begripsbepalingen “bijeenkomstgebouw” en “celgebouw” komen beide voor in de leden die aan artikel 4.151 worden toegevoegd (zie hierboven). De begrippen waren voorheen, net zoals het nieuwe deel van artikel 4.151, opgenomen in de Regeling Bouwbesluit 2012. Inhoudelijk blijven zij ongewijzigd.

HOOFDSTUK 3 AANVULLING EN WIJZIGING BESLUIT KWALITEIT LEEFOMGEVING

Als in deze toelichting wordt verwezen naar de Omgevingswet respectievelijk de vier algemene maatregelen van bestuur, wordt verwezen naar de Staatsbladversies inclusief de aanvullingen daarop van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet respectievelijk dit ontwerpbesluit.

Onderdeel A (artikel 1.1 Bkl)

Dit is een wetstechnische aanpassing in verband met de wijziging van artikel 1.1 van de wet door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel B (artikel 1.2 Bkl) [artikelen 2.14, 3.10, tweede lid, onder b, 2.24, eerste lid, en 2.26 van de wet]

Dit artikel wijzigt het toepassingsbereik van het besluit voor de exclusieve economische zone voor zover het gaat om wijzigingen in verband met de herziene nec-richtlijn. Die is volgens artikel 2, eerste lid, van de nec-richtlijn ook van toepassing op de exclusieve economische zone. De omgevingswaarde geldt voor alle antropogene emissies in Nederland, voor alle bronnen op het grondgebied en in die exclusieve economische zone. Artikel 1.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) was al van toepassing op artikel 10.14 Bkl dat de monitoring regelt van de stoffen onder de nec-richtlijn. Door de vaststelling van de nec-plafonds als omgevingswaarden is dit artikel vernummerd tot artikel 10.11b Bkl. De toepassing van artikel 1.2 wordt nu uitgebreid tot de vastgestelde omgevingswaarden (artikel 2.8a Bkl), de uitzonderingsmogelijkheden voor de omgevingswaarden (artikel 2.8b Bkl) en de regels over programma's (artikelen 4.1, onder b, onder 3°, en 4.2a Bkl). Zie paragraaf 4.8 van het algemeen deel van deze toelichting over de vaststelling van de omgevingswaarden ter implementatie van de nec-richtlijn.

Onderdeel C (afdeling 2.0 (nieuw) Bkl)

Artikel 2.0 (nieuw) Bkl [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Eerste lid

Een omgevingswaarde bepaalt voor de fysieke leefomgeving (of een onderdeel daarvan) de staat of kwaliteit, de toelaatbare belasting door activiteiten of de toelaatbare concentratie of depositie van stoffen. Op grond van artikel 2.9, derde lid, van de wet moet een omgevingswaarde worden uitgedrukt in meetbare of berekenbare eenheden of anderszins in objectieve termen. De Omgevingswet verbindt aan de omgevingswaarde een monitoringsverplichting (artikel 20.1) en een programmaplicht als niet voldaan wordt, of dreigt niet voldaan te worden, aan de omgevingswaarde (artikel 3.10). Artikel 2.10 van de Omgevingswet stelt enkele eisen aan de regeling van een omgevingswaarde. Daarnaast komt bij de motivering van een besluit waarin een omgevingswaarde wordt vastgesteld de vraag aan de orde of de parameter die als omgevingswaarde wordt vastgesteld daadwerkelijk inzicht biedt in hetgeen de gemeente of provincie wil beschermen of bereiken.

De Awb vereist dat een besluit zorgvuldig wordt voorbereid. Het nieuwe artikel vult op dit punt de Awb aan door te bepalen dat decentrale omgevingswaarden berusten op onderzoek verricht door een onafhankelijk deskundige. Bij dat laatste kan gedacht worden aan de RIVM, het PBL, de Commissie voor de milieueffectrapportage, rekenkamers, universiteiten of gekwalificeerde adviesbureaus die voldoende afstand tot de opdrachtgever behouden. Het is overigens niet nodig dat de omgevingswaarde uitsluitend berust op onderzoek door een onafhankelijke deskundige. Het is bijvoorbeeld ook denkbaar dat het eigen ambtelijk apparaat onderzoek verricht waarna de gekozen oplossing wordt gevalideerd door onderzoek verricht door een onafhankelijke deskundige.

Met deze regel wordt uitvoering gegeven aan de motie Veldman-Çegerek (*Kamerstukken II* 2016/17, 33118, nr. 58).

Onderzoek waarop een omgevingswaarde berust is universeel toepasbaar. Het is dus niet zo dat elke gemeente of provincie die een omgevingswaarde wil vaststellen zelf dergelijk onderzoek moet laten doen. Als één gemeente of provincie het onderzoek heeft laten doen, is het onderzoek in beginsel herbruikbaar in andere gemeenten of provincies. Bestuursorganen kunnen ook gezamenlijk optrekken bij het onderzoek naar mogelijk geschikte omgevingswaarden voor bepaalde beleidsdoelstellingen, waarna verschillende gemeenten of provincies dezelfde systematiek hanteren, maar de gestelde waarden afhankelijk zullen zijn van de lokale mogelijkheden en ambities. Verwacht mag worden dat op termijn evaluaties van het gebruik van omgevingswaarden voor een bepaalde beleidsdoelstelling relevant zullen worden voor het vaststellen van eventuele nieuwe omgevingswaarden voor die beleidsdoelstelling.

Tweede lid

Het tweede lid bepaalt dat het onderzoek naar omgevingswaarden niet nodig is voor omgevingswaarden die afwijken van rijks- of provinciale omgevingswaarden en voor de verplichte omgevingswaarden die de wet voorschrijft of die in een provinciale of nationale instructieregel worden voorgeschreven. Bij afwijkende omgevingswaarden gaat het om strengere omgevingswaarden voor luchtkwaliteit in het omgevingsplan of de omgevingsverordening (artikel 2.1, tweede lid, Bkl) en om strengere omgevingswaarden voor water- of zwemwaterkwaliteit in de omgevingsverordening (artikelen 2.9, derde lid, en 2.19, derde lid, Bkl). Bij verplichte omgevingswaarden op grond van de wet gaat het om de veiligheid van andere dan primaire waterkeringen, die niet bij het Rijk in beheer zijn, en om de kans op overstroming van gebieden (artikel 2.13, eerste lid, van de Omgevingswet). Bij afwijkende omgevingswaarden vereisen de werkwijze en monitoringsmethode geen bijzondere aandacht, die zijn immers al bepaald door de provincie of het Rijk bij het vaststellen van de omgevingswaarde waarvan afgeweken wordt. Wel blijft het nodig te motiveren welke taken en bevoegdheden de gemeente of provincie, al dan niet samen met andere bestuursorganen, kan inzetten om de omgevingswaarde te verwezenlijken. Verder bevat het gepubliceerde Bkl voor afwijkende omgevingswaarden al de eis dat economische effecten worden betrokken bij de vaststelling. Dat is opgenomen ter uitvoering van de motie Veldman (*Kamerstukken II* 2016/17, 33118, nr. 57).

Als het stellen van een decentrale omgevingswaarde in een provinciale of nationale instructieregel verplicht wordt gesteld, is onderzoek ook voor die omgevingswaarde niet vereist. Het gaat dan om instructieregels over 'op te nemen' omgevingswaarden als bedoeld in artikel 2.23, derde lid, onder a, en 2.25, derde lid, onder a, van de wet.

Er is gekozen voor een formulering die direct naar wettelijke grondslagen verwijst en niet naar artikelen die nu in het Bkl zijn opgenomen. Daarmee zal dit tweede lid ook zien op nieuwe rijksomgevingswaarden en provinciale omgevingswaarden waarvan afwijking wordt toegestaan en op nieuwe verplichte omgevingswaarden. Bij dat laatste wordt in het bijzonder gedacht aan het omgevingswaarden die gesteld worden ter uitvoering van de voorziene Aanvullingswet geluid.

Onderdeel D (paragraaf 2.1.1 (nieuw) Bkl) [artikel 2.15, eerste lid, aanhef en onder e, van de wet]

§ 2.1.1 (nieuw) Bkl

Artikel 2.0a (nieuw) Bkl

In het Bkl zijn, via dit besluit, omgevingswaarden voor de veiligheid van primaire waterkeringen vastgesteld. Deze zijn in beheer bij het Rijk en waterschappen. Hiermee is uitvoering gegeven aan artikel 2.15, eerste lid, aanhef en onder d, van de wet. De omgevingswaarden zijn vastgesteld in artikel 2.0c Bkl en de bijbehorende bijlage II, onder B. De aard en de termijn van die omgevingswaarden zijn vastgelegd in artikel 2.0d.

Artikel 2.0b (nieuw) Bkl

Dit artikel wijst in samenhang met de kaarten in bijlage II, onder A, de dijktrajecten aan waarvoor de omgevingswaarden zijn vastgesteld. De aanduiding op kaarten heeft als doel duidelijk te maken welke keringen primair zijn, waar deze keringen gelegen zijn en hoe zij ingedeeld zijn in dijktrajecten. De definitie van 'primaire waterkering' is bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet opgenomen in de wet, het begrip 'dijktraject' wordt in dit besluit geïntroduceerd. Er wordt in dit besluit niet in detail vastgelegd waar dijktrajecten beginnen en eindigen (zie ook de toelichting bij bijlage II, onder A). Dijktrajecten zijn locaties in de zin van de wet, die in detail door geometrische gegevens (rijksdriehoekskoördinaten) zullen worden begrensd bij ministeriële regeling op grond van artikel 2.21 van de Omgevingswet. Die geometrische begrenzing is van belang, omdat een dijktraject vaak grenst aan een ander dijktraject en voor aan elkaar grenzende dijktrajecten verschillende omgevingswaarden en andere parameters kunnen gelden.

Artikel 2.0c (nieuw) Bkl

Voor de meeste dijktrajecten wordt de omgevingswaarde uitgedrukt in een ten hoogste toelaatbare kans per jaar op verlies van waterkerend vermogen waardoor het door het dijktraject beschermde gebied overstroomt op een manier waarop en in een mate waarin dat leidt tot dodelijke slachtoffers of substantiële economische schade (overstromingskans) (zie eerste lid). Met 'substantiële economische schade' wordt bedoeld dat de economische schade, zowel materieel als immaterieel, omvangrijk is. Dat volgt ook uit het feit dat er sprake is van een overstroming waarbij dodelijke slachtoffers kunnen vallen.

Voor de zogenaamde voorliggende keringen is de omgevingswaarde de kans per jaar op verlies van waterkerend vermogen waardoor de hydraulische belasting op een achterliggend dijktraject substantieel wordt verhoogd (faalkans) (zie tweede lid). 'Substantieel' wil in dit verband zeggen dat de hydraulische belasting zo toeneemt dat er een reëel risico is dat het achterliggende dijktraject bezwijkt. De hydraulische belasting wordt dan hoger dan de krachtens artikel 2.15, tweede lid, van de wet vastgestelde belasting waarop de prestaties van het achterliggende dijktraject zijn afgestemd.

Voor dijktraject 16-5 geldt een ten hoogste toelaatbare overstromingskans, niet per jaar, maar per keer dat hydraulische belasting optreedt door het bezwijken van een daarvoor liggende primaire waterkering (zie derde lid). Zie het algemeen deel van deze nota van toelichting (paragraaf 1.2.2). Het dijktraject moet gedurende de hele levensduur met ten minste de vastgestelde kans berekend zijn op die situatie.

Naast de hierboven omschreven drie categorieën van omgevingswaarden gelden bovendien nog twee andere omgevingswaarden voor specifieke dijktrajecten. Hieraan moet naast de omgevingswaarde als hiervoor beschreven worden voldaan; beide zijn even belangrijk.

Het vierde lid vermeldt in samenhang met bijlage II, onder B, bij het Bkl een aanvullende omgevingswaarde voor dijktrajecten die liggen langs een oppervlaktewaterlichaam dat bij inzet van een maatregel gericht op het vergroten van de afvoer- of bergingscapaciteit tijdelijk extra water moet afvoeren of bergen. In de huidige situatie is dat alleen het Volkerak-Zoommeer. Dat betekent dat er voor deze dijktrajecten dus twee omgevingswaarden gelden. In bijlage II, onder B, wordt voor deze trajecten zowel de overstromingskans, bedoeld in het eerste lid (kolom 1), als een aanvullende overstromingskans (kolom 4) vermeld. De aanvullende omgevingswaarde is geformuleerd als een voorwaardelijke overstromingskans. Dat wil zeggen dat het dijktraject alleen bij inzet van de hierboven genoemde maatregel waardoor de hydraulische belasting op het dijktraject toeneemt, berekend moet zijn op extra hydraulische belasting met de in de kolom 4 van bijlage II, onder B, bepaalde maximale overstromingskans. Hier gaat het dus, net als bij dijktraject 16-5, om een overstromingskans per keer dat een bepaald geval zich voordoet.

In het vijfde lid is geregeld dat in bijlage II, onder B, bij het Bkl een aanvullende omgevingswaarde wordt opgenomen voor stormvloedkeringen. Het betreft een faalmechanisme dat niet in de faalkans, bedoeld in het tweede lid, tot uitdrukking komt. Om die reden is voor dit type kering een aanvullende omgevingswaarde vastgesteld. De omgevingswaarde betreft een kans op niet-sluiten van de stormvloedkering die niet mag worden overschreden. De stormvloedkering moet met die kans berekend zijn op het mogelijk niet-sluiten van de bewegende onderdelen, telkens als zich een situatie voordoet waarin deze gesloten moeten worden.

Artikel 2.0d (nieuw) Bkl

In het eerste lid is aangegeven dat met ingang van 1 januari 2050 aan de omgevingswaarde moet worden voldaan, zoals in het algemeen deel is toegelicht.

In het tweede lid van artikel 2.0d is de verplichting die hoort bij de omgevingswaarden voor de veiligheid van primaire waterkeringen gekwalificeerd. Gekozen is voor een kwalificatie als resultaatsverplichting. Dit sluit het beste aan bij het doel van het waterveiligheidsbeleid: het bieden van een minimale bescherming tegen overstromingen. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen de omgevingswaarden bedoeld in de eerste drie leden van artikel 2.0c en de omgevingswaarden in het vierde en vijfde lid. Beide hebben dezelfde waarde en functie in het waterveiligheidsbeleid en aan beide moet worden voldaan. Wel zijn in artikel 2.0e uitzonderingsmogelijkheden ten aanzien van de resultaatsverplichting geformuleerd voor gevallen waarin die verplichting onrechtvaardig veel van de beheerder van de waterkering zou vergen. Op deze verplichting en de uitzonderingen is ingegaan in het algemeen deel van deze toelichting (paragraaf 1.2.4).

Artikelen 2.0e en 2.0f (nieuw) Bkl

In deze artikelen zijn uitzonderingen geformuleerd waar een beheerder van een dijktraject een beroep op kan doen in het geval van het (dreigend) niet voldoen aan de verplichting die de omgevingswaarde met zich brengt. De toelichting op de geldende uitzonderingen zijn opgenomen in het algemene deel van deze toelichting.

In artikel 2.0e, tweede lid, onder a, wordt gesproken over maatregelen die geprogrammeerd staan op het onderdeel van het deltaprogramma, bedoeld in artikel 4.9 van de Waterwet. Hiermee wordt het Hoogwaterbeschermingsprogramma (hierna: HWBP) bedoeld. Als de beheerder met zijn project op het HWBP staat, maar vanwege prioritering binnen het HWBP niet beschikt over de noodzakelijke subsidie kan op grond van artikel 2.0e, tweede lid, onder a, een uitzondering worden gemaakt. Aan deze uitzonderingsgrond en andere uitzonderingsgronden is meer aandacht besteed in het algemeen deel van deze toelichting.

Een uitzondering kan alleen worden gemaakt in het waterbeheerprogramma van een waterschap, als het een waterkering betreft die niet in beheer is bij het Rijk. De reden daarvoor is dat het wenselijk wordt geacht om het maken van een uitzondering op de omgevingswaarde openbaar te maken en waar nodig en mogelijk te motiveren. Via het waterbeheerprogramma kan dit op een goede manier worden gedaan. Daarin wordt onder meer aandacht besteed aan waterveiligheid. Met gebruikmaking van artikel 16.27, tweede lid, van de wet kan het dagelijks bestuur van het waterschap bovendien afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht buiten toepassing laten voor een ondergeschikte wijziging van het programma, zodat op elk moment op een relatief eenvoudige wijze in het waterbeheerprogramma kan worden opgenomen of een beroep wordt gedaan op een uitzondering als bedoeld in artikel 2.0e.

In artikel 2.0f zijn uitzonderingsmogelijkheden voor het Rijk als beheerder van een waterkering opgenomen. Drie van de vier uitzonderingen kunnen ook door het Rijk worden ingeroepen in het nationaal waterprogramma, dat kan worden gezien als het waterbeheerprogramma van het Rijk. Voor maatregelen voor primaire waterkeringen die in beheer zijn bij het Rijk, is er geen recht op

subsidie als bedoeld in de Waterwet, waardoor de uitzonderingsgrond in artikel 2.0^e, tweede lid, onder a, niet relevant is.

Onderdeel E (paragraaf 2.1.2 (nieuw) Bkl) [artikel 2.15, eerste lid, aanhef en onder e, van de wet]

§ 2.1.2 (nieuw) Bkl

Artikel 2.0g (nieuw) Bkl

In artikel 2.0g is bepaald dat omgevingswaarden zijn vastgesteld voor andere dan primaire waterkeringen in beheer bij het Rijk. Welke keringen dit zijn, is aangegeven in bijlage II, onder 2, onder B, bij het Omgevingsbesluit. Door de vaststelling van de omgevingswaarden wordt uitvoering gegeven aan artikel 2.15, aanhef en onder e, van de wet.

Artikel 2.0h (nieuw) Bkl

Dit artikel geeft het toepassingsbereik weer. De omgevingswaarden voor andere dan primaire waterkeringen in beheer bij het Rijk zijn van toepassing op dijktrajecten en waterkerende kunstwerken in ingegraven delen van die waterkeringen.

In bijlage IIa, onder A, is door middel van kaarten aangegeven waar de dijktrajecten liggen. De weergave op kaarten maakt inzichtelijk welke delen aan welke omgevingswaarden moeten voldoen, waar deze delen zijn gelegen en hoe de waterkeringen zijn opgedeeld. Voor aan elkaar grenzende delen kunnen verschillende omgevingswaarden gelden. Tevens is op de kaarten aangegeven waar ingegraven delen van de waterkeringen liggen.

Artikel 2.0i (nieuw) Bkl

Eerste lid

In dit artikel worden de omgevingswaarden voor de andere dan primaire waterkeringen in beheer bij het Rijk vastgesteld. De omgevingswaarden die gelden voor de dijktrajecten zijn op basis van het eerste lid weergegeven in bijlage IIa, onder B. De omgevingswaarden zijn uitgedrukt in kansen: de gemiddelde overschrijdingskans per jaar van de hoogste hoogwaterstand waarop het dijktraject moet zijn berekend. De maximaal toelaatbare kans is ook zichtbaar in de legenda van de kaarten in bijlage IIa, onder A.

Tweede lid

Het tweede lid bevat een omgevingswaarde voor waterkerende kunstwerken in ingegraven delen van de in bijlage IIa, onder A, aangegeven andere dan primaire waterkeringen. Deze is uitgedrukt in dezelfde kans als het eerste lid, maar is niet per kunstwerk verschillend. De gemiddelde overstromingskans mag ten hoogste 1:100 zijn. Omdat noch op de kaarten noch in de tabel van bijlage IIa exact aan te geven is waar alle waterkerende kunstwerken zijn gelegen, is voor deze opzet gekozen.

Artikel 2.0j (nieuw) Bkl

Eerste lid

In het eerste lid van artikel 2.0j is bepaald dat met ingang van 2032 moet worden voldaan aan de omgevingswaarden voor de andere dan primaire waterkeringen in beheer bij het Rijk. Dit jaartal sluit aan bij de voorziene twaalfjarige cyclus die wordt aangehouden voor het toetsen van de andere dan primaire waterkeringen in beheer bij het Rijk. Er is voorzien dat de eerstvolgende

toetsronde van de andere dan primaire waterkeringen wordt afgerond in 2020.¹⁰ Met ingang van 2032, wanneer naar verwachting de volgende toetsronde wordt gestart, zal voldaan moeten zijn aan de op grond van artikel 2.0i vastgestelde omgevingswaarden voor de veiligheid van andere dan primaire waterkeringen.

Tweede lid

In het derde lid is de verplichting gekwalificeerd die hoort bij de omgevingswaarden voor de veiligheid van andere dan primaire waterkeringen in beheer bij het Rijk. Gekozen is voor een kwalificatie als resultaatsverplichting. Dit sluit aan bij de kwalificatie van de omgevingswaarden voor de veiligheid van primaire waterkeringen en het doel van het waterveiligheidsbeleid als geheel: het bieden van een minimale bescherming tegen overstromingen.

Artikel 2.0k (nieuw) Bkl

In dit artikel zijn de uitzonderingsmogelijkheden op het realiseren van de omgevingswaarde vastgelegd. Deze uitzonderingen zijn voor de andere dan niet-primaire waterkeringen gelijkgesteld aan de uitzonderingsmogelijkheden voor primaire waterkeringen. De uitzondering in artikel 2.0e, tweede lid, onder a, is niet relevant voor waterkeringen in beheer bij het Rijk, en dus niet relevant voor de in dit artikel geregelde uitzonderingsmogelijkheden.

Onderdeel F (artikel 2.1 Bkl) [artikel 2.14 van de wet]

Deze wijzigingen hangen samen met de omgevingswaarden die zijn vastgesteld ter implementatie van de herziene nec-richtlijn. Deze omgevingswaarden worden in artikel 2.8a vastgesteld. Deze omgevingswaarden gelden ook voor de kwaliteit van de buitenlucht net als de omgevingswaarden ter uitvoering van de richtlijn luchtkwaliteit en de richtlijn gevaarlijke stoffen in de lucht. Dit blijkt uit de overwegingen en artikel 1 van de nec-richtlijn. De nec-richtlijn beoogt expliciet bij te dragen tot het bereiken van de grenswaarden en streefwaarden van de andere richtlijnen.

Het oorspronkelijke tweede en derde lid gelden niet voor de omgevingswaarden die voor de nec-richtlijn worden vastgesteld. Daarom is het artikel gesplitst ter verduidelijking van het onderscheid. Zie paragraaf 4.8 van het algemeen deel van deze toelichting over de vaststelling van de omgevingswaarden ter implementatie van de nec-richtlijn.

Onderdeel G (artikel 2.1a (nieuw) Bkl) [artikel 2.14 van de wet]

De wijziging hangt samen met de omgevingswaarden die zijn vastgesteld ter implementatie van de herziene nec-richtlijn. Voor nadere uitleg, zie onderdeel F.

Onderdeel H (§ 2.2.1.1 (nieuw) Bkl) [artikel 2.14 van de wet]

De wijziging hangt samen met de omgevingswaarden die zijn vastgesteld ter implementatie van de herziene nec-richtlijn. Voor nadere uitleg, zie onderdeel F.

Onderdeel I (artikel 2.2 (nieuw) Bkl) [artikel 2.14 van de wet]

De wijziging hangt samen met de omgevingswaarden die zijn vastgesteld ter implementatie van de herziene nec-richtlijn. Voor nadere uitleg, zie onderdeel F. Ook is in het kopje van artikel 2.2 verduidelijkt dat het in dat artikel alleen gaat om de omgevingswaarden die voor de richtlijn luchtkwaliteit worden vastgesteld.

Onderdeel J (§ 2.2.1.2 (nieuw) Bkl) [artikel 2.14 van de wet]

---

¹⁰ Stb. 2016, 230 (Besluit van 14 juni 2016 tot wijziging van het Waterbesluit in verband met normeren van andere dan primaire waterkeringen in beheer bij het Rijk en enige andere wijzigingen), p. 14.

De wijziging hangt samen met de omgevingswaarden die zijn vastgesteld ter implementatie van de herziene nec-richtlijn. Voor nadere uitleg, zie onderdeel F.

Onderdeel K (§ 2.2.1.3 (nieuw) Bkl) [artikel 2.14 van de wet]

Artikel 2.8a (nieuw) Bkl

Eerste lid

De formulering van de omgevingswaarden spoort met het begrip 'totale jaarlijkse emissies' in overweging 1 van de nec-richtlijn, 'totale vrijgekomen emissies' in artikel 3, tiende lid, en 'totale nationale emissies' in bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving. De specificatie van de begripsomschrijving van 'antropogene emissies' is niet opgenomen. De atmosfeer is geen beperkend begrip ten opzichte van de termen 'lucht' en 'buitenlucht' die ook al in de wet worden gebruikt zonder definitie. Dat de emissies ontstaan ten gevolge van menselijke activiteiten blijkt al uit de gewone betekenis van het begrip 'antropogeen'. De relevante verontreinigende stoffen worden ten slotte al genoemd in dit artikel.

De datum van 1 januari 2020 betekent dat uit de monitoring over het hele jaar 2020 een reductie van de jaarlijkse emissies van het genoemde percentage moet blijken.

Onder a

Deze omgevingswaarde voor de totale jaarlijkse emissiereductie van zwaveldioxide geldt naast de omgevingswaarde voor de toelaatbare concentraties van zwaveldioxide van artikel 2.4.

Onder b

Het begrip stikstofdioxiden is in bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving gedefinieerd door verwijzing naar Bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving. Het gaat om stikstofmonoxide en stikstofdioxide, uitgedrukt als stikstofdioxide.

Deze omgevingswaarde voor de totale jaarlijkse emissiereductie van stikstofoxiden geldt naast de omgevingswaarde voor de toelaatbare concentraties van stikstofoxiden van artikel 2.4, tweede lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Onder c

Vluchtige organische stof wordt in bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving gedefinieerd door verwijzing naar Bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving. Het gaat om een organische verbinding, en ook de fractie creosoot, die bij 293,15 K een dampspanning heeft van ten minste 0,01 kPa of onder specifieke gebruiksomstandigheden een vergelijkbare vluchtigheid heeft. Dit komt overeen met de definitie uit artikel 3, vijfde lid, van de nec-richtlijn.

Onder d

Onderdeel d bevat de omgevingswaarden voor ammoniak. Ammoniak is niet gedefinieerd in de nec-richtlijn of het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Onder e

Het begrip PM_{2,5} (ofwel fijnstof) wordt gedefinieerd in Bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving. De definitie komt overeen met de definitie in de nec-richtlijn. De omgevingswaarden voor PM_{2,5} in artikel 2.8a (totale jaarlijkse emissiereductie) gelden naast de omgevingswaarden voor PM_{2,5} in artikel 2.5 (toelaatbare concentraties) van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Tweede lid

Dit geeft de omschrijving van het begrip 'zwaveldioxide' waar dit artikel een omgevingswaarde voor regelt. Alleen in de nec-richtlijn wordt dit begrip gespecificeerd in artikel 3, maar het wordt ook gebruikt in de richtlijn luchtkwaliteit, zonder specificatie. In de ippc-richtlijn worden zwaveldioxide en zwaveltrioxide naast elkaar genoemd in bijlage VIII, deel 2, onder 3, en deel3,

onder a. Ook worden de begrippen zwavelzuur en zwavelwaterstof in de richtlijn gebruikt, los van de term zwaveldioxide. Op andere plaatsen in het Besluit activiteiten leefomgeving en in het Bkl wordt zwaveldioxide gebruikt zonder definitie. Het gaat in die gevallen alleen om die stof, zonder daar mede andere stoffen onder te verstaan.

Derde lid

De reductieverplichtingen van de nec-richtlijn zijn resultaatsverplichtingen, omdat ze worden niet geformuleerd als 'streefwaarden', maar als emissiereductieverbintenissen. Deze zijn gedefinieerd als 'de verplichting van de lidstaten om emissies van een bepaalde stof te verminderen' (art. 3, tiende lid, van de nec-richtlijn). De verbintenis wordt expliciet als een minimaal niveau beschouwd. Het geeft de emissiereductie weer die ten minste moet worden bereikt (art. 3, tiende lid; vgl. 'beperken op zijn minst', art. 4, eerste lid).

Dit artikel implementeert de verplichtingen van artikel 3, vijfde lid, 4, eerste lid, en bijlage II bij de nec-richtlijn.

Artikel 2.8b (nieuw) Bkl

Eerste lid

In artikel 2.8b van het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt bepaald in welke situaties en onder welke voorwaarden kan worden afgeweken van de omgevingswaarden in artikel 2.8a. Deze uitzonderingen volgen uit artikel 5 van de nec-richtlijn. Het eerste lid van artikel 2.8b bevestigt dat het afwijken van de omgevingswaarden alleen mogelijk is voor zover de nec-richtlijn dat toelaat.

Tweede lid

Het tweede lid van artikel 2.8b bevat de uitzonderingen uit artikel 5, tweede tot en met vierde lid, van de nec-richtlijn. Artikel 5, eerste lid, van de richtlijn ziet feitelijk op een uitzondering ten aanzien van de monitoring (het vaststellen van de emissie-inventarisatie), en is daarom niet opgenomen in het tweede lid.

Onderdeel b van het tweede lid van artikel 2.8b ziet alleen op de omgevingswaarde van PM_{2,5} die is gesteld voor 2030. Dit omdat dit de enige omgevingswaarde is waarbij wordt voldaan aan de voorwaarde, genoemd in artikel 5, derde lid, van de nec-richtlijn. De overige uitzonderingen zijn van toepassing op alle stoffen genoemd in artikel 2.8a, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Onderdeel L (artikel 2.10 Bkl) [artikel 2.15, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet]

In het eerste lid, onder a, zal het woord "is" op twee plekken worden vervangen door "wordt". Daarmee wordt aangesloten bij de gangbare formulering in het Bkl (bijvoorbeeld in artikel 2.7, eerste lid (omgevingswaarden ozon)).

Onderdeel M (artikel 2.11 Bkl) [artikel 2.15, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet]

Eerste lid

De norm om te bepalen of sprake is van een goede ecologische toestand, is vastgelegd in bijlage V bij de kaderrichtlijn water en in het aan het eerste lid, onder a, toegevoegde Stowarapport voor natuurlijke watertypen. Door deze toevoeging is aangegeven dat bij de omgevingswaarde voor de goede ecologische toestand voor de uitwerking van in bijlage V, paragraaf 1.2, tabellen 1.2.1 tot en met 1.2.4, bij de kaderrichtlijn water opgenomen kwaliteitselementen, het betreffende rapport van de Stichting toegepast onderzoek waterbeheer (Stowa) moet worden gebruikt. Dat is het rapport 'Referenties en maatlatten voor natuurlijke watertypen voor de Kaderrichtlijn Water 2015–

2021' (het Stowa-rapport voor natuurlijke watertypen). Het versiebeheer vindt plaats via een bijlage bij de ministeriële regeling. Voorheen was dit geregeld in artikel 2 van de Regeling monitoring kaderrichtlijn water.

Het Stowa-rapport voor natuurlijke watertypen is daarnaast ook onderdeel van het monitoringsprogramma kaderrichtlijn water als bedoeld in artikel 10.14b Bkl. Het monitoringsprogramma was voorheen vastgesteld in het Besluit vaststelling monitoringsprogramma kaderrichtlijn water op grond van artikel 13, eerste lid, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009. Dit monitoringsprogramma is via het overgangsrecht gelijkgesteld aan een monitoringsprogramma als bedoeld in artikel 10.14b Bkl. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 10.14b.

Verder is aan het eerste lid onderdeel b toegevoegd met daarin een verwijzing naar bijlage IIIa bij het Bkl. In bijlage IIIa zijn concentraties opgenomen voor het kwaliteitselement specifiek verontreinigende stoffen. De kwaliteitselementen zijn voor de specifiek verontreinigende stoffen als onderdeel van de fysisch-chemische kwaliteitselementen niet opgenomen in het genoemde Stowarapport. Eerder was dergelijke tabel opgenomen in de bijlage bij de Regeling monitoring kaderrichtlijn water.

Onderdeel N (artikel 2.12 Bkl) [artikelen 2.10, eerste lid, en 2.15, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet]

Het tweede lid is geschrapt in verband met de nieuwe artikelen 4.4a en 4.10a, die instructieregels geven voor het vaststellen van een goed ecologisch potentieel in de regionale waterprogramma's en het nationale waterprogramma. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 4.4a. Hierbij is het derde lid vernummerd naar het tweede lid.

Onderdeel O (artikel 2.13 Bkl en 2.14 Bkl) [artikel 2.15, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet]

Het woord "is" zal worden vervangen door "wordt". Daarmee wordt aangesloten bij de gangbare formulering in het Bkl (bijvoorbeeld in artikel 2.7, eerste lid (omgevingswaarden ozon)). Daarnaast wordt een wetstechnische verbetering doorgevoerd.

Onderdeel P (artikel 2.14 Bkl) [artikel 2.15, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet]

Het woord "is" zal worden vervangen door "wordt". Daarmee wordt aangesloten bij de gangbare formulering in het Bkl (bijvoorbeeld in artikel 2.7, eerste lid (omgevingswaarden ozon)).

Onderdeel Q (artikel 2.15 Bkl) [artikel 2.15, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet]

Het opschrift van artikel 2.15 Bkl wordt gewijzigd, omdat geen gebruik meer zal worden gemaakt van het begrip "krw-oppervlaktewater". Gebruik van dit begrip is onwenselijk omdat het weinig onderscheidend vermogen heeft. Al het Nederlandse oppervlaktewater – op de zee buiten de kustwateren na – wordt namelijk aangemerkt als krw-oppervlaktewater. Daarnaast is het begrip gemakkelijk te verwarren met het begrip "krw-oppervlaktewaterlichaam". Gelet op het eerste lid van artikel 2.15 is gebruik van het begrip "krw-oppervlaktewater" ook niet noodzakelijk. In dit lid wordt namelijk gesproken over water dat wordt onttrokken op een waterwinlocatie gelegen in een krw-oppervlaktewaterlichaam. Uit de begripsomschrijving in bijlage I, onder A, Bkl blijkt dat het onttrokken water gebruikt zal worden voor de bereiding van voor menselijke consumptie bestemd water. In het gewijzigde opschrift zal worden aangesloten bij de omschrijving in het eerste lid. Verder is een tekstuele verbetering doorgevoerd.

Onderdeel R (artikel 2.17 Bkl) [artikel 2.15, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet]

In het tweede lid, onder c, het derde lid, onder c, en het vierde lid, onder b, zal het woord "is" worden vervangen door "wordt". Daarmee wordt aangesloten bij de gangbare formulering in het Bkl (bijvoorbeeld in artikel 2.7, eerste lid (omgevingswaarden ozon)).

In het tweede lid, onder d, zijn een verduidelijking aangebracht. Als niet kan worden voldaan aan de omgevingswaarden voor waterkwaliteit kan overeenkomstig artikel 4, vijfde lid, van de kaderrichtlijn water een minder strenge doelstelling worden vastgesteld (doelverlaging). Verduidelijkt is dat als gebruik is gemaakt van deze doelverlaging, de minder strenge doelstelling moet worden vastgesteld in het betreffende regionale of nationale waterprogramma en daarin moet worden gemotiveerd. De minder strenge doelstelling heeft het karakter van een beleidsdoelstelling. Dit is een voortzetting van de systematiek onder het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009. Voor de duidelijkheid wordt opgemerkt dat het niet gaat om het vaststellen van een – minder strenge- omgevingswaarde. Verder is een wetstechnische verbetering doorgevoerd.

Tot slot is in het vierde lid, onder c, toegevoegd dat als gebruik wordt gemaakt van de uitzondering, bedoeld in dat lid, namelijk als gevolg van nieuwe veranderingen van de fysische kenmerken van een krw-oppervlaktewaterlichaam of wijzigingen in de toestand van een grondwaterlichaam, de motivering voor dat waterlichaam moet worden opgenomen in het betreffende regionale waterprogramma of nationale waterprogramma. Dit is een voortzetting van artikel 2, vijfde lid, onder c, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009.

Onderdeel S (artikel 2.18 Bkl) [artikel 2.15, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet]

In het eerste lid, onder b, zal het woord “is” worden vervangen door “wordt”. Daarmee wordt aangesloten bij de gangbare formulering in het Bkl (bijvoorbeeld in artikel 2.7, eerste lid (omgevingswaarden ozon)).

Onderdeel T (artikel 2.19 Bkl) [artikelen 2.12, tweede lid, en 2.15, eerste lid, aanhef en onder c, van de wet]

De wijziging in het derde lid is aangebracht zodat beter wordt aangesloten bij de formulering die gebruikt is in artikel 2.9 van het Bkl en de daadwerkelijke bedoeling van het artikellid. Op deze manier wordt namelijk benadrukt dat het vaststellen van een afwijkende omgevingswaarde enkel geoorloofd is als deze waarde strenger is dan de rijksomgevingswaarde, bedoeld in het eerste lid. Voor een aanvullende omgevingswaarde geldt deze eis niet, omdat deze waarde enkel kan worden vastgesteld voor bijvoorbeeld een stof waar geen rijksomgevingswaarde voor geldt.

Onderdeel U (artikel 3.1 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

De wijziging in dit artikel is een tekstuele verbetering. Het programma van maatregelen mariene strategie is gedefinieerd in bijlage I bij het Bkl.

Onderdeel V (artikel 3.2 Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.30, aanhef en onder a, van de wet]

Het aanwijzen van zwemlocaties vond op grond van artikel 10b, eerste en tweede lid, van de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden plaats via een getrappt systeem. Dit getrapte systeem hield in dat gedeputeerde staten eerst de locaties in krw-oppervlaktewater aanwezen waar naar hun oordeel door een groot aantal personen gezwommen werd. (De afkorting “krw” voor het begrip “oppervlaktewater” duidt op de kaderrichtlijn water. In de kaderrichtlijn water worden onder oppervlaktewater het binnenwater met uitzondering van het grondwater, het overgangswater, de kustwateren en voor zover het de chemische toestand betreft de territoriale wateren verstaan). Bij het aanwijzen van deze zogenaamde zwemlocaties namen gedeputeerde staten de ontwikkelingen in het aantal zwemmers, de infrastructuur, de faciliteiten en de ter plaatse getroffen maatregelen ter bevordering van het zwemmen in aanmerking. Vervolgens wezen gedeputeerde staten in overeenstemming met de beheerders van de oppervlaktewaterlichamen op basis van de locaties waar door een groot aantal personen gezwommen werd de zwemwateren aan. Aan deze zwemwateren werd op grond van artikel 4.8 van het Waterbesluit de functie zwemwater toegekend. Voor locaties die wel waren aangemerkt als zwemlocaties, maar niet

werden aangewezen als zwemwateren en dus de functie “zwemwater” niet hadden, werd door gedeputeerde staten een negatief zwemadvies afgegeven of een zwemverbod ingesteld.

Zodoende werden er als het ware twee categorieën onderscheiden: de locaties in krw-oppervlaktewater waar naar het oordeel van gedeputeerde staten door een groot aantal personen gezwommen wordt (zwemlocaties) en de locaties in krw-oppervlaktewater waar niet alleen gezwommen wordt, maar waar zwemmen ook wenselijk en veilig wordt geacht (zwemwateren). In tegenstelling tot het systeem dat hierboven beschreven is, kent de zwemwaterrichtlijn alleen de zogenaamde zwemlocaties. Uitgangspunt is dat op deze zwemlocaties gezwommen kan worden, tenzij sprake is van een slechte zwemwaterkwaliteit.

Met als doel het systeem voor het aanwijzen van zwemlocaties te vereenvoudigen en beter aan te sluiten bij de zwemwaterrichtlijn is ervoor gekozen om alleen vast te houden aan de zwemlocaties. Zwemlocaties betreffen in dit geval de locaties waar niet alleen door groot aantal personen gezwommen wordt, maar waar zwemmen ook wenselijk en veilig wordt geacht door zowel gedeputeerde staten als beheerders van de oppervlaktewaterlichamen.

Dit leidt ertoe dat gedeputeerde staten direct in overeenstemming met de beheerders van de oppervlaktewaterlichamen de zwemlocaties aanwijzen. Bij het aanwijzen van zwemlocaties is in de eerste plaats van belang dat op de betreffende locaties door een groot aantal personen gezwommen wordt. Daarnaast wegen ook de ontwikkelingen in het aantal zwemmers, de infrastructuur, de faciliteiten en de ter bevordering van het zwemmen getroffen maatregelen mee.

Onderdeel W (artikel 3.7 Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.30, aanhef en onder b, van de wet]

Met de wijziging van het begrip “proliferatie” naar “overmatige groei” wordt de leesbaarheid en het begrip van de tekst bevorderd.

Onderdeel X (artikel 3.8 Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.30, aanhef en onder b, van de wet]

In dit artikel zal niet langer worden verwezen naar artikel 10.21, eerste lid, aanhef en onder c. In plaats daarvan zal expliciet worden aangegeven dat de beheerder van het oppervlaktewaterlichaam zorg draagt voor het treffen van passende zwemwaterbeheersmaatregelen als het gaat om een zwemwaterverontreiniging veroorzaakt door teerachtige residuen, glas, plastic, rubber of ander afval.

Onderdeel Y (artikel 3.13 Bkl) [artikel 2.39, vierde lid, van de wet]

Deze wijziging hangt direct samen met een voorgenomen wijziging van de artikelen 2.20 en 2.21 van de wet via het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel Z (artikel 4.1 Bkl) [artikel 3.10, tweede lid, onder b, van de wet]

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat is verantwoordelijk voor het programma bij dreigende overschrijding van de omgevingswaarden die ter implementatie van de nec-plafonds in artikel 2.9a zijn vastgesteld. In artikel 3.9, eerste lid, onder a, van de wet is deze minister al aangewezen als verantwoordelijke voor het nationaal nec-programma. Als uit de monitoring blijkt dat het bestaande nec-programma niet voldoet, en een omgevingswaarde dreigt te worden overschreden, dan wijzigt de minister dit programma, of stelt een nieuw programma vast. Het programma moet voldoen aan de inhoudelijke instructieregels van artikel 4.2a. Zie paragraaf 4.8 van het algemeen deel van deze toelichting over de vaststelling van de omgevingswaarden ter implementatie van de nec-richtlijn.

Onderdeel AA (artikel 4.2a (nieuw) Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.26 van de wet]

Ter implementatie van de herziening van de nec-richtlijn is bij het wetsvoorstel Invoeringswet een verplicht nationaal nec-programma geïntroduceerd. De verplichting uit artikel 6 van de richtlijn tot het vaststellen van een programma is geïmplementeerd in artikel 3.9 van de wet. Dit onderdeel van het Invoeringsbesluit stelt een instructieregel vast voor dit nationaal nec-programma. Daarbij wordt verwezen naar artikel 6 en Bijlage III bij de nec-richtlijn. Deze formulering sluit aan op de formulering van artikel 4.2, eerste lid, Bkl.

Onderdeel AB (artikel 4.3 Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.26, eerste lid en derde lid, aanhef en onder a, d en g, van de wet]

Onderdeel d van dit artikel is geschrapt. De monitoring voor aanvullende trendbeoordeling gebeurt niet op niveau van het waterschap. Verder vindt de beschrijving van monitoring voor nader onderzoek niet plaats in het waterbeheerprogramma, maar in het monitoringsprogramma kaderrichtlijn water, bedoeld in artikel 10.14b Bkl. Voor een toelichting op het monitoringsprogramma wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 10.14b.

Onderdeel AC (artikel 4.4 Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.26, eerste lid en derde lid, aanhef en onder a, d en g, van de wet]

Onderdeel d van dit artikel is geschrapt. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij onderdeel AB.

Onderdelen AD en AE (artikelen 4.4a (nieuw) en 4.10a (nieuw) Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.26, eerste lid en derde lid, aanhef en onder a, d en g, van de wet]

In samenhang met de wijziging van artikel 2.12 Bkl geeft het nieuwe artikel 4.4a instructieregels voor het vaststellen van een goed ecologisch potentieel in een regionaal waterprogramma en in het nationale waterprogramma. Voor elk daarin aangewezen kunstmatig of sterk veranderd krrw-oppervlaktewaterlichaam moet worden vastgesteld wat het goede ecologische potentieel is, in het geval dat voor een waterlichaam gebruik is gemaakt van de uitzonderingsmogelijkheid van een goed ecologisch potentieel, bedoeld in artikel 2.12 Bkl.

Om het goede ecologische potentieel te bepalen kan het rapport 'Omschrijving MEP en maatlatten voor sloten en kanalen voor de Kaderrichtlijn Water 2015–2021' (Stowa rapport 2012-34) van de Stichting toegepast onderzoek waterbeheer (Stowa) worden toegepast voor kunstmatige waterlichamen die als sloot of kanaal moeten worden gekwalificeerd. Dit zijn vaak bepaalde typen kunstmatige wateren met eigen ecologische kenmerken en soortenlijsten die duidelijk verschillen van natuurlijke watertypen, zoals natuurlijke meren en rivieren. Voor sterk veranderde waterlichamen en andere kunstmatige waterlichamen dan sloten of kanalen is een vergelijking met bepaalde natuurlijke watertypen wel mogelijk. Voor die wateren kan gebruik worden gemaakt van het Stowa-rapport voor natuurlijke watertypen, bedoeld in artikel 2.11. Voorheen was dit geregeld in de artikelen 2 en 3, derde lid, van de Regeling monitoring kaderrichtlijn water.

Beide Stowa-rapporten zijn tevens onderdeel van het monitoringsprogramma kaderrichtlijn water, bedoeld in artikel 10.14b. Het monitoringsprogramma was voorheen vastgesteld in het Besluit vaststelling monitoringsprogramma kaderrichtlijn water op grond van artikel 13, eerste lid, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009. Dit monitoringsprogramma is via het overgangsrecht gelijkgesteld aan een monitoringsprogramma als bedoeld in artikel 10. Bkl. Voor een toelichting op het monitoringsprogramma wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 10.14b.

In samenhang met de wijziging van artikel 2.12 Bkl geeft het nieuwe artikel 4.10a instructieregels voor het vaststellen van een goed ecologisch potentieel in een regionaal waterprogramma en in het nationale waterprogramma.

Onderdeel AF (artikel 4.13 Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.26, eerste lid en derde lid, aanhef en onder d, van de wet]

In het opschrift zal het woord "krw-oppervlaktewater" worden vervangen door "krw-oppervlaktewaterlichaam", omdat dit beter aansluit bij de inhoud van dit artikel, dat ziet op krw-oppervlaktewaterlichamen.

Verder is expliciet gemaakt dat met de uitvoering van een waterbeheerprogramma, een regionaal waterprogramma en het nationale waterprogramma om het goede ecologisch potentieel moet worden bereikt voor een kunstmatig of sterk veranderd krw-oppervlaktewaterlichaam. Dit ter implementatie van artikel 4, eerste lid, onder iii) van de kaderrichtlijn water, dat bepaalt dat lidstaten voor kunstmatige en sterk veranderde waterlichamen tijdig een goed ecologisch potentieel bereiken. Op grond van artikel 2.12, eerste lid, Bkl kan voor een kunstmatig of sterk veranderd krw-oppervlaktewaterlichaam een uitzondering worden gemaakt op het voldoen aan de omgevingswaarde van een goede ecologische toestand.

Onderdeel AG (artikel 4.14 Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.26, eerste lid en derde lid, aanhef en onder a en d, van de wet]

In het opschrift wordt het woord "grondwater" vervangen door "grondwaterlichaam", omdat dit beter aansluit bij de inhoud van dit artikel. Dit artikel bevat de plicht om voor grondwaterlichamen met een regionaal waterprogramma aan de omgevingswaarden een goede chemische toestand en een goede kwantitatieve toestand te voldoen.

Onderdeel AH (artikel 4.15 Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.26, eerste lid en derde lid, aanhef en onder a en d, van de wet]

Het woord "is" wordt vervangen door "wordt". Daarmee wordt aangesloten bij de gangbare formulering in het Bkl (bijvoorbeeld in artikel 2.7, eerste lid (omgevingswaarden ozon)). Verder wordt 'b' toegevoegd, dat per abuis ontbrak.

Onderdeel AI (artikel 4.16 Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.26, eerste lid en derde lid, aanhef en onder a en d, van de wet]

Het woord "is" wordt vervangen door "wordt". Daarmee wordt aangesloten bij de gangbare formulering in het Bkl (bijvoorbeeld in artikel 2.7, eerste lid (omgevingswaarden ozon)). Verder is in het tweede lid, onder c, een wetstechnische verbetering aangebracht.

Onderdeel AJ (artikel 4.20 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, en 2.26, eerste lid en derde lid, aanhef en onder d, van de wet]

Het opschrift van artikel 4.20 Bkl wordt gewijzigd, omdat geen gebruik meer zal worden gemaakt van het begrip "krw-oppervlaktewater". Gelet op de inhoud van dit artikel is het gebruik van dit begrip ook niet noodzakelijk. Dit artikel bevat namelijk de plicht om met een waterbeheerprogramma, een regionaal waterprogramma en het nationale waterprogramma te voldoen aan de omgevingswaarde die is vastgesteld voor water dat wordt onttrokken op waterwinlocaties gelegen in een krw-oppervlaktewaterlichaam. Uit de begripsomschrijving in bijlage I, onder A, bij het Bkl blijkt dat het onttrokken water gebruikt zal worden voor de bereiding van voor menselijke consumptie bestemd water.

Onderdeel AK (artikel 4.22 Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.26, eerste lid en derde lid, aanhef en onder f, van de wet]

Het gaat hier om een wetstechnische aanpassing in verband met de vernummering in artikel 3.9 van de wet door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel AL (artikel 4.23 Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.26, eerste lid en derde lid, aanhef en onder h, van de wet]

Gelet op het eerste lid, onder h, moeten actieplannen een overzicht en een beoordeling bevatten van het aantal bewoners van woningen dat door geluid als gevolg van een of meer geluidbronnen wordt gehinderd of ernstig gehinderd of van wie daardoor de slaap wordt verstoord. Bij ministeriële regeling zijn regels gesteld over het bepalen van dit aantal aan de hand van dosis-effectrelaties. Deze drukken de relatie uit tussen het geluidniveau en de mate van hinder die de bewoners daarvan ondervinden. Het aan artikel 4.23 nieuw toe te voegen derde lid verduidelijkt dat het aantal gehinderde, ernstig gehinderde of in de slaap verstoorde bewoners volgens de bij ministeriële regeling gestelde regels moet worden bepaald.

Onderdeel AM (artikel 4.25 Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.26, eerste lid en derde lid, aanhef en onder f, van de wet]

Het gaat hier om een wetstechnische aanpassing in verband met de vernummering in artikel 3.9 van de wet door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel AN (artikel 5.1a (nieuw) Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Met de toevoeging van artikel 5.1a Bkl wordt de lijn gecontinueerd dat aan het stellen van regels in een omgevingsplan geen economische motieven ten grondslag mogen liggen die leiden tot strijd met de dienstenrichtlijn. Uit artikel 9.1, eerste en tweede lid, Bkl volgt dat de regel ook van toepassing op een projectbesluit dat het omgevingsplan wijzigt. Op grond van artikel 7.1 Bkl, zoals gewijzigd met dit besluit, geldt de regel ook voor een omgevingsverordening, voor zover die regels als bedoeld in artikel 4.2, tweede lid, van de Omgevingswet bevat. Daarnaast is de regel op grond van de artikelen 8.0b, 8.0c en 8.0d, zoals die door dit besluit aan het Bkl worden toegevoegd van overeenkomstige toepassing op de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Dit artikel is met name van belang in die gevallen waar het gaat om de vestiging van diensten, zoals detailhandel. Genoemde besluiten kunnen niet gebaseerd worden op argumenten van concurrentiebeperking. In het voorheen geldende recht was een soortgelijke bepaling opgenomen in artikel 1.1.2 Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Artikel 1.1.2 Bro is beleidsneutraal overgenomen.

In artikel 5.1a wordt verwezen naar artikel 14, aanhef en onder 5, van de dienstenrichtlijn (richtlijn nr. 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 12 december 2006 betreffende de diensten op de interne markt (PbEU L 376)). Die bepaling staat niet toe dat de toegang tot de uitoefening van een dienstenactiviteit afhankelijk wordt gesteld van economische criteria. Ingevolge die bepaling mogen lidstaten de toegang tot of de uitoefening van een dienstenactiviteit op hun grondgebied niet afhankelijk stellen van «de toepassing per geval van economische criteria, waarbij de verlening van de vergunning afhankelijk wordt gesteld van het bewijs dat er een economische behoefte of marktvraag bestaat, van een beoordeling van de mogelijke of actuele economische gevolgen van de activiteit of van een beoordeling van de geschiktheid van de activiteit in relatie tot de door de bevoegde instantie vastgestelde doelen van economische planning». In die bepaling is tevens bepaald dat dit verbod geen betrekking heeft op planningseisen waarmee geen economische doelen worden nagestreefd, maar die voortkomen uit dwingende redenen van algemeen belang, zoals de bescherming van het milieu en het stedelijk milieu en het behoud van nationaal historisch erfgoed.¹¹

Omgevingsplannen mogen op grond van de dienstenrichtlijn geen bepalingen bevatten die een ongelijke behandeling van individuele diensten verrichtende ondernemingen inhouden. Dat houdt in dat argumenten van concurrentiebeperking geen rol mogen spelen bij bijvoorbeeld het stellen van

---

¹¹ Zie overweging 40 en artikel 4, achtste lid, van de dienstenrichtlijn.

eisen aan de vestiging van bepaalde detailhandelsbranches. Aan de regels in omgevingsplannen mogen uiteraard wel motieven ten grondslag liggen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving, zoals het voorkomen van ontwikkelingen die ongewenst zijn vanuit overwegingen van ruimtelijke kwaliteit, overlast, bereikbaarheid van voorzieningen, leegstand en leefbaarheid. Dit blijkt ook uit jurisprudentie van het Europese Hof en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, waaruit ook volgt dat dit geldt voor alle diensten die vallen onder de dienstenrichtlijn.¹²

Er is gekozen voor een dynamische verwijzing omdat artikel 14, vijfde lid, van de dienstenrichtlijn moet worden gelezen in de context van die richtlijn. In het bijzonder wordt bedoeld op de reikwijdtebepalingen in artikel 2 en de begripsbepalingen in artikel 4 van de richtlijn.

Ter omzetting van artikel 3.6.1, vierde lid, Bro in verband met het onderzoek in het kader van de Ladder voor duurzame verstedelijking bevat dit besluit ook een aanvulling op het Bkl, namelijk artikel 5.129, derde lid. Verwezen zij naar de artikelsgewijze toelichting daarbij.

Onderdelen AO, AQ, AY, AZ, BE, BH, BI, BY, CG, CH en GS (artikelen 5.3, 5.4, 5.17, 5.20, 5.26, 5.30, 5.31, 5.79, 5.90, 5.91 en 10.6 Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c, van de wet]

Bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt het begrip 'afwijkactiviteit' gewijzigd in 'omgevingsplanactiviteit'. In verschillende artikelen wordt in navolging daarvan 'afwijkactiviteit' gewijzigd in 'omgevingsplanactiviteit'. Voor de achtergrond van deze wijziging wordt verwezen naar paragraaf 2.2.1.2 van het algemeen deel van de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdelen AO, AQ, AZ, BE, BI, BQ, BY en CG (artikelen 5.3, 5.4, 5.20, 5.26, 5.31, 5.55, 5.79 en 5.90 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

De toevoeging van "op een locatie" hangt samen met de wijziging van artikel 4.2 van de Omgevingswet met de Invoeringswet Omgevingswet. De paragrafen met instructieregels voor externe veiligheid, geur, geluid en trillingen zijn alleen van toepassing op de locatiegebonden activiteiten die worden gereguleerd met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Externe veiligheidsrisico's, geluid, trillingen en geur door activiteiten waarover met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties geen regels gesteld kunnen worden vallen dus buiten de reikwijdte van de instructieregels. Het gaat dan bijvoorbeeld om bouw- en onderhoudswerkzaamheden, inzameling van afvalstoffen of voertuigen met omroepinstallaties. Dit volgt uit artikel 5.1 van het Bkl, waarin bepaald is dat afdeling 5.1 van het Bkl van toepassing is op het stellen van regels in het omgevingsplan als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet. Met de wijziging van artikel 4.2 van de Omgevingswet zou onduidelijkheid kunnen ontstaan over het toepassingsbereik van de instructieregels. Weliswaar is de reikwijdte van de taakopdracht niet gewijzigd, maar een evenwichtige toedeling van functies aan locaties wordt wel meer als een abstracte taak geformuleerd. Om die reden is in de artikelen 5.3, 5.4, 5.20, 5.26, 5.31, 5.55, 5.79 en 5.90 gespecificeerd dat de instructieregels over externe veiligheid, geluid, trillingen en geur van toepassing zijn op het toelaten van activiteiten "op een locatie".

Onderdeel AP (artikel 5.3a (nieuw) Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c, van de wet]

Eerste lid

---

¹² Zie hiervoor ook HvJEG 30 januari 2018, C 360/15 en C 31/16 en ABRvS 20 juni 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2062. Voor de vraag of sprake is van een eis als bedoeld in de dienstenrichtlijn zie ABRvS 30 januari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:263. Naast brancheringsregels, kunnen regels die de omvang van diensten beperken, een eis in de zin van artikel 4, onder 7, dienstenrichtlijn zijn en te beschouwen zijn als een kwalitatieve of territoriale beperking in de zin van artikel 15, tweede lid, onder a, dienstenrichtlijn.

Artikel 5.2 geeft een instructieregel om in een omgevingsplan voor risico's van branden, rampen en crises rekening te houden met een aantal aspecten zoals het voorkomen daarvan. Volgens artikel 5.3a, eerste lid, geldt deze eis niet voor bestaande activiteiten die al rechtmatig worden verricht of zijn toegestaan. Met artikel 5.2 is namelijk sprake van een explicitering ten opzichte van de regeling in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (zie de toelichting bij artikel 5.2 in de toelichting bij het Bkl). Daarom wordt via artikel 5.3a, eerste lid, de eerbiedigende werking voor deze bepaling geregeld.

Tweede lid

De paragrafen 5.1.2.2 tot en met 5.1.2.6 zijn zowel van toepassing op het toelaten van (beperkt of zeer) kwetsbare gebouwen en locaties (artikel 5.3 Bkl) als op het toelaten van risicovolle activiteiten (art. 5.4 Bkl). In beide gevallen gaat het om een wisselwerking. Het gaat enerzijds om het toelaten van gebouwen en locaties in verband met het risico dat die activiteiten meebrengen. Anderzijds gaat het om het toelaten van activiteiten in verband met dat risico. Artikel 5.3a, tweede lid, Bkl bevat een uitzondering op het toepassingsbereik. Het tweede lid gaat over het toelaten van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties in verband met het externe veiligheidsrisico van het basisnet (bijlage VII, onder C, Bkl). De eerbiedigende werking geldt alleen voor gebouwen en locaties die op 1 april 2015 aanwezig waren. Vanaf die datum mochten op grond van het Besluit externe veiligheid transportroutes geen kwetsbare objecten meer worden gerealiseerd binnen de basisnetafstanden. Vanaf die datum mogen geen gebouwen en locaties meer gerealiseerd worden binnen de aandachtsgebieden van basisnetroutes. Op gebouwen en locaties die wel waren toegelaten, maar nog niet gerealiseerd waren, is paragraaf 5.1.2.2 wel van toepassing.

Derde lid

Het derde lid gaat over evenemententerreinen voor ten minste 5.000 personen. Deze terreinen zijn in bijlage VI bij het Bkl aangewezen als kwetsbare locaties. Op grond van het Bevi konden deze locaties echter ook aangemerkt worden als beperkt kwetsbare objecten, namelijk als objecten die met de in het Bevi aangewezen beperkt kwetsbare objecten gelijkgesteld kunnen worden uit hoofde van de gemiddelde tijd per dag gedurende welke personen daar verblijven, het aantal personen dat daarin doorgaans aanwezig is en de mogelijkheden voor zelfredzaamheid bij een ongeval (artikel 1, onder b, onder h van het Bevi). Het derde lid regelt een eerbiedigende werking voor bestaande evenemententerreinen die als beperkt kwetsbaar object werden aangemerkt. Deze terreinen worden aangemerkt als beperkt kwetsbare locaties. De eerbiedigende werking geldt alleen voor de externe veiligheidsrisico's van activiteiten die al werden verricht of waren toegestaan.

Vierde lid

In bijlage VI bij het Bkl zijn gebouwen met een gezondheidszorgfunctie, voor zover het niet gaat om een gezondheidszorgfunctie met bedgebied, aangewezen als kwetsbare gebouwen. Hieronder vallen bijvoorbeeld ook relatief kleine gezondheidszorgfuncties, zoals tandartsenpraktijken en praktijken voor fysiotherapie. Onder de werking van het Bevi konden deze onder omstandigheden worden aangemerkt als beperkt kwetsbare objecten (artikel 1, eerste lid, onder h). De grens met kwetsbare objecten was voor deze praktijken op basis van de gemiddelde verblijftijd per dag, het aantal personen en de mogelijkheden voor zelfredzaamheid niet altijd even scherp te trekken. Uit consultatiereacties is gebleken dat er gemeenten zijn die de kleinere gezondheidszorgfuncties niet als kwetsbare, maar als beperkt kwetsbare objecten hebben aangemerkt. Waar dat het geval is, kunnen deze objecten ook nu als beperkt kwetsbare gebouwen worden aangemerkt, maar alleen in verband met de externe veiligheidsrisico's van activiteiten die al werden verricht of waren toegestaan. Nieuwe gebouwen met een gezondheidszorgfunctie zonder bedgebied zijn altijd kwetsbare gebouwen.

Onderdeel AQ (artikel 5.4 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Voor een inhoudelijke toelichting bij de wijzigingen wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 5.3 Bkl bij dit besluit.

Onderdeel AR (artikel 5.5 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Het gaat hier om een technische wijziging ter specificatie van de activiteiten in lijn met artikel 5.4, eerste lid, Bkl.

Onderdelen AS, AU, AV, BH en BK (artikelen 5.7, 5.10, 5.11 en 5.16, 5.30 en 5.34 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

De getalsaanduiding van het risico wordt in deze artikelen in lijn gebracht met de schrijfwijze van artikel 2.14, tweede lid, van de wet, zoals gewijzigd door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdelen AT, BB, BS, BT, BV, BZ en CI (artikelen 5.9, 5.22, 5.57, 5.60, 5.65, 5.80, 5.93 en 5.94 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

In de artikelen 5.9, 5.22, 5.57, 5.60, 5.65, 5.80, 5.93 en 5.94 Bkl werd gesproken van een drijvende woonfunctie. Bedoeld was om daarmee de oude situatie voort te zetten, waarin woonschepen en woonwagens een andere positie hebben dan andere woningen. Zo golden bijvoorbeeld op grond van de Wet geluidhinder en het Activiteitenbesluit geen geluidwaarden binnen woonschepen. Een drijvende woonfunctie kan echter ook een woning op het water zijn, die geen woonschip is. Deze woningen op het water staan voor de genoemde artikelen gelijk aan andere woningen en niet aan woonschepen. Om die reden is in bijlage I bij het Bkl een woonschip gedefinieerd als "drijvende woonfunctie op een locatie die in het omgevingsplan is aangewezen als een ligplaats voor een woonschip" en wordt in de voornoemde artikelen gesproken van woonschepen in plaats van drijvende woonfuncties.

Onderdeel AW (artikel 5.13 Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c, van de wet]

Het eerste lid, onder a, is aangepast in verband met wijzigingen in bijlage VII bij het Besluit kwaliteit leefomgeving. Zie verder de toelichting bij de wijzigingen in die bijlage.

Onderdeel AX (artikel 5.15a (nieuw) Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c, van de wet]

Artikel 5.15 Bkl bepaalt dat, onverminderd het in artikel 5.14 bepaalde, rekening moet worden gehouden met het zogenaamde groepsrisico. Dit risico geeft de kans weer waarbij een groep van tien of meer personen tegelijkertijd om het leven komt door een ongeval bij een activiteit met externe veiligheidsrisico's.

Bij de modernisering van het omgevingsveiligheidsbeleid is het werken met het groepsrisico nieuw vormgegeven met aandachtsgebieden rond activiteiten met externe veiligheidsrisico's. Bij de invoering hiervan is het niet de bedoeling dat een onder het voormalige recht gemaakte afweging over het groepsrisico voor bestaande situaties opnieuw moet worden gemaakt (zie verder paragraaf 4.14.1 van het algemeen deel van deze toelichting).

Onderdeel AY (artikel 5.17 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Voor een inhoudelijke toelichting bij de wijziging wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 5.3 Bkl bij dit besluit.

Onderdeel AZ (artikel 5.20 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

In dit artikel zijn correcties aangebracht in het toepassingsbereik, via verwijzingen naar artikelen uit het Bal. In artikel 5.20 wordt verwezen naar de milieubelastende activiteit het opslaan, herverpakken en bewerken van vuurwerk of pyrotechnische artikelen voor theatergebruik, terwijl het in de artikelen 5.23 en 5.24 alleen gaat om de vergunningplichtige milieubelastende activiteit.

Onderdeel BA (artikel 5.21) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Dit zijn wetstechnische wijzigingen in lijn met de aangepaste artikelen 4.1042 en 4.1051 Bal.

Onderdeel BC (artikel 5.23 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

In dit artikel zijn correcties aangebracht in het toepassingsbereik, via verwijzingen naar artikelen uit het Bal. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij onderdeel AZ.

Onderdeel BD (artikel 5.24 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

In dit artikel zijn correcties aangebracht in het toepassingsbereik, via verwijzingen naar artikelen uit het Bal. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij onderdeel AZ.

Onderdeel BE (artikel 5.26 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Voor een inhoudelijke toelichting bij de wijzigingen wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 5.3 Bkl.

Onderdeel BF (artikel 5.26 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Dit zijn wetstechnische wijzigingen in lijn met het bij dit besluit aangepaste artikel 4.1051 Bal.

Onderdeel BH (artikel 5.30 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Het gaat hier om een technische wijziging die aansluit bij de bij ministeriële regeling gestelde regels.

Onderdelen BG en BJ (artikelen 5.28 en 5.32 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

In de artikelen 5.28 en 5.32 van het Bkl wordt voor het berekenen van de afstand voor het plaatsgebonden risico bij civiele en militaire explosieaandachtsgebieden, de verwijzing naar bij ministeriële regeling gestelde regels geschrapt. De afstand wordt bepaald in overeenstemming met de NATO Guidelines for the Storage of Military Ammunition and Explosives (AASTP-1). Daarnaast kunnen diverse documenten als hulpmiddel worden gebruikt, zoals de kennisdocumenten die in bijlage VI bij de Circulaire opslag ontplofbare stoffen voor civiel gebruik werden genoemd. Deze worden echter niet in de ministeriële regeling voorgeschreven, zodat de verwijzing kan vervallen. Artikel 5.28, onder b, is aangepast om duidelijk te maken dat niet alleen de aandachtsgebieden geometrisch zijn begrensd, maar ook de opslaglocaties zelf.

Onderdeel BL (artikel 5.36 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

De redactionele aanpassing van dit artikel vloeit voort uit het vervangen van de term afwijkactiviteit door omgevingsplanactiviteit in verband met de voorgenomen tekstuele wijziging van dit begrip in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Het nieuwe onderdeel b voorziet in een uitbreiding van de eerbiediging van bestaande gevallen. Hieronder worden ook activiteiten gebracht die door een bestuursorgaan van het Rijk zijn toegestaan met een projectbesluit of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Op deze besluiten zijn niet alle instructieregels uit hoofdstuk 5 Bkl van overeenkomstige toepassing, zo volgt uit de hoofdstukken 8 en 9 Bkl als gewijzigd bij dit besluit. De uitbreiding van de eerbiedigende werking in onderdeel b voorkomt dat de gemeente op grond van de paragrafen 5.1.3.2, 5.1.3.3, 5.1.3.4 of 5.1.3.5 activiteiten moet beëindigen, die eerder met een rijksprojectbesluit van een grondslag in het omgevingsplan zijn voorzien. Door ook de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit van een bestuursorgaan van het Rijk onder de eerbiedigende werking te brengen, wordt voorkomen dat het omgevingsplan niet met een dergelijke vergunning in overeenstemming kan worden gebracht wanneer dat op grond van artikel 4.17 van de wet is vereist. Voor een nadere toelichting op de uitbreiding van de eerbiedigende werking wordt verwezen naar paragraaf 4.12.2 van het algemeen deel van deze toelichting.

Onderdeel BM (artikel 5.38 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

De wijziging in het eerste lid hangt direct samen met een voorgenomen vernummering in artikel 2.20 van de wet via het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Daarnaast is een tekstcorrectie in het tweede lid aangebracht.

Onderdeel BN (artikel 5.46 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Deze bepaling ziet op activiteiten die in beginsel niet buiten het rivierbed gelokaliseerd kunnen worden en die daarom – onder voorwaarden – in het stroomvoerend deel van het rivierbed kunnen worden toegelaten.¹³ De wijziging van het begrip ‘functieverandering’ in ‘verandering van een gebruiksfunctie’ in onderdeel I betreft het herstel van een omissie waarbij abusievelijk een andere terminologie was gebruikt dan gebruikelijk in dit besluit.

Onderdeel BO (artikel 5.53 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Het derde lid van artikel 5.53 beoogt om de bijdrage van meerdere activiteiten bij elkaar op te tellen en een zogenaamde salomitactiek te voorkomen. Het begrip gebruiksfunctie wordt gewijzigd in activiteiten omdat het begrip gebruiksfunctie hier een te beperkte werking heeft. Het begrip gebruiksfunctie zoals dat in het Besluit bouwwerken leefomgeving wordt gehanteerd en in dat besluit bepalend is voor de technische eisen die aan (een onderdeel van) een bouwwerk worden gesteld is in deze bepaling te beperkt. Met deze wijziging wordt verduidelijkt dat de instructieregel ziet op activiteiten in brede zin waaronder ook veranderingen van gebruiksfuncties van gebouwen kunnen worden verstaan.

Onderdeel BP (artikel 5.54 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Dit onderdeel regelt in welke gevallen van de aanleg of wijziging van een spoorwegemplacement geen beoordeling van de gevolgen voor de luchtkwaliteit is vereist. Voor die gevallen is namelijk duidelijk dat deze wijziging niet in betekenende mate (NIBM) zal bijdragen aan een verhoogde concentratie van stikstofdioxide en PM₁₀. Deze wijziging is onderdeel van de inbouw van de regeling rond de spoorwegemplacementen. Het is een voortzetting van voorschrift 1A.2 van Bijlage 1a bij de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen). Voor een nadere toelichting van de regeling rond de spoorwegemplacementen wordt verwezen naar paragraaf 4.2 van het algemeen deel van deze toelichting.

Onderdelen BQ en BR (artikelen 5.55 en 5.56 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

---

¹³ Zie verder Stb. 2018, 292, p. 698.

In verschillende artikelen in het Bkl wordt de term afwijkactiviteit vervangen door omgevingsplanactiviteit in verband met de voorgenomen tekstuele wijziging van dit begrip in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Het tweede lid van artikel 5.56 wordt aangepast om aan te geven dat woonwagens en woonschepen geluidgevoelige gebouwen zijn, ondanks het gegeven dat deze gebouwen op grond van artikel 5.57, tweede lid, geen geluidgevoelige ruimten hebben.

Onderdelen BU en BY (artikelen 5.63 en 5.79 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

De paragrafen 5.1.4.2 en 5.1.4.4 van het Bkl vereisen dat gemeenten in het omgevingsplan regels opnemen die waarborgen dat het geluid en de trillingen van een in het omgevingsplan toegelaten activiteit op een gevoelig gebouw aanvaardbaar zijn. De regels over geluid en trillingen in het Bkl zijn van toepassing op 'activiteiten, anders dan het wonen'. Het gaat daarbij om aan locaties toegedeelde functies, zodat niet alle activiteiten in de openbare buitenruimte onder de instructieregels komen te vallen. De instructieregels zien bijvoorbeeld niet op bouw- en onderhoudswerkzaamheden, inzameling van afvalstoffen of voertuigen met omroepinstallaties. Met de wijzigingen in artikel 5.55, en artikel 5.79, eerste lid, is dat nog verduidelijkt. De instructieregels zien wel op activiteiten in de openbare buitenruimte die als functie aan een locatie worden toegedeeld, zoals verblijfsrecreatie, evenementen, ambulante handel en parkeren. Daarnaast zien ze op evenementen op andere locaties dan de openbare buitenruimte, bijvoorbeeld evenementen op landbouwgronden of een bedrijventerrein. Het is echter bij nader inzien vanuit het oogpunt van bestuurslasten niet wenselijk dat alle regels over geluid en geur, waaronder de standaard- en grenswaarden, op deze activiteiten en evenementen van toepassing zijn. Gemeenten zouden steeds weer moeten motiveren waarom hogere waarden of andere regels dan waarden worden gesteld, met steeds vergelijkbare motiveringen, namelijk dat het om eenmalige of kortdurende activiteiten gaat. Onder het voor inwerkingtreding van de Omgevingswet geldende recht vielen deze activiteiten merendeels buiten het bereik van de rijksregels in het Activiteitenbesluit milieubeheer. In dit licht worden ze alsnog uitgesloten van het toepassingsbereik van de standaardwaarden en grenswaarden. De eis dat het omgevingsplan erin voorziet dat het geluid en de trillingen aanvaardbaar zijn, is wel van toepassing. Die norm vloeit voort uit de onder de Wet ruimtelijke ordening ontwikkelde jurisprudentie over een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en geldt ook voor tijdelijk toegelaten activiteiten. De gemeente zal zelf moeten beoordelen of het geluid en de trillingen van deze activiteiten aanvaardbaar zijn zonder enige regulering, of volstaan wordt met een specifieke zorgplicht, of dat meer uitgewerkte regels nodig zijn zoals immissiewaarden, emissiewaarden of venstertijden.

Artikel 5.63, tweede lid, onder b, en artikel 5.79, tweede lid, onder b, onder 3°, gaan over evenementen, anders dan op een locatie voor evenementen en, bij artikel 5.63, anders dan festiviteiten als bedoeld in artikel 5.68. Een locatie voor evenementen is een locatie waar de kernactiviteit het houden van evenementen is, bijvoorbeeld een concertzaal of een speciaal voor evenementen ingericht niet-openbaar terrein. Festiviteiten als bedoeld in artikel 5.68 vallen ook niet onder artikel 5.63, onder d. Dit zijn festiviteiten die plaatsvinden bij een activiteit waarop paragraaf 5.1.4.2.2 van toepassing is. Een festiviteit kan dus ook plaatsvinden bij een locatie voor evenementen.

Onder artikel 5.63, tweede lid, onder b, en 5.79, tweede lid, onder b, onder 3°, vallen bijvoorbeeld een festival op een weiland of een niet-openbaar veld of een feest in een leegstaand bedrijfspand. Opgemerkt wordt nog dat de term evenement hier bedoeld is in zijn betekenis volgens het algemene spraakgebruik (Van Dale omschrijft het als: publieke gebeurtenis, met name op gebied van kunst of sport). Dat kan afwijken van begripsbepalingen die gemeenten nu soms hanteren. Gemeenten houden wel ruimte om het begrip in hun eigen regelgeving nader in te vullen en eventueel te definiëren. Evenementen die hoofdzakelijk in de openbare buitenruimte worden gehouden, vallen al op grond van artikel 5.63, tweede lid, onder a, en artikel 5.79, tweede lid, onder b, onder 2°, onder de uitzondering op het toepassingsbereik.

Anders dan in het Activiteitenbesluit milieubeheer wordt er geen uitzondering gemaakt voor klokgelui ter gelegenheid van godsdienstige en levensbeschouwelijke plechtigheden en lijkplechtigheden en oproepen tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging. Dit betekent dat de standaard- en grenswaarden uit paragraaf 5.1.4.2.2 van toepassing zijn op deze activiteiten. Gemeenten zijn bij het toepassen van de instructieregels gebonden aan artikel 10 van de Wet openbare manifestaties. Daarin is bepaald dat klokgelui ter gelegenheid van godsdienstige en levensbeschouwelijke plechtigheden en lijkplechtigheden en oproepen tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging, zijn toegestaan en dat de gemeenteraad bevoegd is om regels te stellen over de duur en het geluidsniveau. De gemeente kan, als het geluid van de activiteiten leidt tot een overschrijding van de standaardwaarden, een hogere waarde vaststellen, of geen waarde (zoals bepaald in de artikelen 5.66 en 5.70 Bkl). In het laatste geval zijn de grenswaarden binnen geluidgevoelige ruimten van geluidgevoelige gebouwen niet van toepassing. Artikel 5.59 van het Bkl, waarin bepaald is dat in het omgevingsplan rekening gehouden moet worden met het geluid van activiteiten en dat het geluid op geluidgevoelige gebouwen aanvaardbaar moet zijn, is wel van toepassing. Zo nodig kunnen bijvoorbeeld regels gesteld worden over de tijden waarop het geluid gemaakt mag worden (zoals bepaald in artikel 5.71 Bkl). De uitzondering uit het Activiteitenbesluit milieubeheer wordt overigens wel overgenomen in de bruidsschat. Als de gemeenteraad oordeelt dat dit geluid zonder nadere regulering aanvaardbaar is, kan die uitzondering met toepassing van artikel 5.70 Bkl worden gehandhaafd in het omgevingsplan. Als de gemeenteraad al eerder heeft geoordeeld dat dit geluid niet aanvaardbaar is, dan zijn er al regels gesteld bij verordening. Die kunnen met toepassing van artikel 5.71 Bkl overgenomen worden in het omgevingsplan. De motiveringslasten voor de gemeente kunnen daardoor klein blijven en het heeft geen meerwaarde om ook deze activiteit toe te voegen aan de uitzonderingen.

Onderdeel BW (artikel 5.74 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Het gaat hier om technische wijzigingen in lijn met de formulering in het Bal.

Onderdelen BX en EL (artikelen 5.76 en 8.19 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, 5.18, eerste lid, en 5.26, eerste lid, van de wet]

Omdat combinaties van civiele schietbanen en militaire schietbanen of springterreinen niet voorkomen, wordt onderdeel c van het eerste lid van artikel 5.76 geschrapt en worden in dat artikel en artikel 8.19 in verband daarmee enkele wetstechnische aanpassingen gedaan. Het komt voor dat militaire schietbanen civiele medegebruikers hebben, maar dat doet niet af aan het feit dat het om een militaire schietbaan gaat. Ten overvloede wordt opgemerkt dat de artikelen wel van toepassing zijn op een combinatie van militaire schietbanen en militaire springterreinen.

Onderdeel BY (artikel 5.79 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

In verschillende artikelen in het Bkl wordt de term afwijkactiviteit vervangen door omgevingsplanactiviteit in verband met de voorgenomen tekstuele wijziging van dit begrip in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel BZ (artikel 5.80 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Per abuis was het eerste lid niet genummerd. Deze omissie is hersteld.

Onderdeel CA (artikel 5.86 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

De wijzigingen in dit artikel komen voort uit wijziging van artikel 5.87 en toevoeging van het nieuwe artikel 5.87a. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichtingen bij de artikelen 5.87 en 5.87a.

Onderdeel CB (artikel 5.87 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

In het algemeen veroorzaakt een activiteit ofwel continue trillingen ofwel herhaald voorkomende trillingen. Met de wijzigingen is beoogd te verduidelijken dat een aparte beoordeling nodig is voor enerzijds de continue trillingen en anderzijds de herhaald voorkomende trillingen en de verhouding tussen de verschillende standaardwaarden te preciseren. In verband met de leesbaarheid is de reikwijdte van artikel 5.87 beperkt tot continue trillingen. De bepalingen over standaardwaarden voor herhaald voorkomende trillingen zijn verplaatst naar het nieuwe artikel 5.87a.

Over de verhouding tussen de standaardwaarde A_1 enerzijds en standaardwaarden A_2 en A_3 anderzijds het volgende. Bij de continue trillingen moet in eerste instantie worden voldaan aan waarde A_1 voor wat betreft het maximaal optredende trillingniveau (uitgedrukt als trillingssterkte V_{max}). Als daar niet aan kan worden voldaan, mag het maximaal optredende trillingniveau weliswaar hoger zijn dan waarde A_1 , namelijk A_2 , maar dan moet het gemiddelde trillingniveau (uitgedrukt als trillingssterkte V_{per}) wel onder een bepaalde waarde (A_3) blijven. Deze systematiek is een voortzetting van die onder het voorheen geldende recht. In artikel 2.23 van het Activiteitenbesluit milieubeheer werd verwezen naar tabel 2 van de Meet- en beoordelingsrichtlijnen voor trillingen, deel B. Dat is de richtlijn *Meet- en beoordelingsrichtlijnen voor trillingen*, deel B «Hinder voor personen in gebouwen» van de Stichting Bouwresearch Rotterdam. De waarden voor continue trillingen zijn ontleend aan tabel 2 van deze richtlijn.

De gemeenteraad neemt de standaardwaarden als waarden in het omgevingsplan op. Degene die de activiteit verricht waardoor continue trillingen worden veroorzaakt, heeft dus de keuze tussen voldoen aan de waarden onder A_1 , of aan de waarden onder A_2 én A_3 zoals opgenomen in het omgevingsplan.

Onderdeel CC (artikel 5.87a (nieuw) Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

De standaardwaarden voor herhaald voorkomende trillingen stonden in artikel 5.87 Bkl. Voor de leesbaarheid is in dit besluit ervoor gekozen deze bepalingen op te nemen in een nieuw artikel als het gaat om herhaald voorkomende trillingen.

Over de verhouding tussen de standaardwaarde A_1 enerzijds en standaardwaarden A_2 en A_3 anderzijds het volgende. Bij de herhaald voorkomende trillingen moet in eerste instantie worden voldaan aan A_1 voor wat betreft het maximaal optredende trillingniveau (de trillingssterkte V_{max}). Als daar niet aan kan worden voldaan, mag het maximaal optredende trillingniveau weliswaar hoger zijn dan waarde A_1 , namelijk A_2 , maar dan moet het gemiddelde trillingniveau (uitgedrukt als trillingssterkte V_{per}) wel onder een bepaalde waarde (A_3) blijven. Deze regeling voor herhaald voorkomende trillingen is al opgenomen in het Bkl, maar niet in het voorheen geldende recht. In artikel 2.23 van het Activiteitenbesluit milieubeheer werd alleen verwezen naar tabel 2 van de Meet- en beoordelingsrichtlijnen voor trillingen, deel B. Dat is de richtlijn *Meet- en beoordelingsrichtlijnen voor trillingen*, deel B «Hinder voor personen in gebouwen» van de Stichting Bouwresearch Rotterdam. De waarden voor herhaald voorkomende trillingen zijn ontleend aan tabel 3 van de Meet- en beoordelingsrichtlijnen voor trillingen, deel B.

De gemeenteraad neemt de standaardwaarden als waarden in het omgevingsplan op. Degene die de activiteit verricht waardoor de herhaald voorkomende trillingen worden veroorzaakt, heeft dus de keuze tussen voldoen aan de waarden onder A_1 , of aan de waarden onder A_2 én A_3 zoals opgenomen in het omgevingsplan.

Onderdelen CD en CE (artikel 5.88 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

De wijzigingen in deze artikelen betreffen vernummeringen naar aanleiding van het wijzigen van artikel 5.87 en het toevoegen van het nieuwe artikel 5.87a. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichtingen bij de artikelen 5.87 en 5.87a.

Onderdeel CF (§ 5.1.4.4a (nieuw) Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Deze paragraaf wordt nieuw ingevoegd, als voortzetting van de regeling zoals opgenomen in artikel 3.14, vierde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 3.12, eerste lid, van de Activiteitenregeling milieubeheer. Deze artikelen waren, anders dan vergelijkbare regels voor geur, geluid en trillingen, nog niet omgezet naar het Bkl. Er bestaat echter wel behoefte aan een indicatie van aanvaardbaarheid van slagschaduw door windturbines. In paragraaf 4.8 van het algemene deel van de nota van toelichting wordt hier nader op ingegaan.

Artikel 5.89a (nieuw) Bkl

Eerste lid

Paragraaf 5.1.4.4a is van toepassing op de slagschaduw in verblijfsruimten van een slagschaduwgevoelig gebouw door een windturbine met een rotordiameter van 2 meter of meer als bedoeld in artikel 3.11 Bal. De instructieregels gelden zowel bij het toelaten van de windturbine als bij het toelaten van slagschaduwgevoelige gebouwen.

Een slagschaduwgevoelig gebouw is een gebouw als bedoeld in artikel 5.89b. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op dat artikel.

Tweede lid

In dit lid is geregeld dat paragraaf 5.1.4.4a, met uitzondering van artikel 5.89c, niet van toepassing is op slagschaduwgevoelige gebouwen waarin slagschaduw wordt veroorzaakt, die in het omgevingsplan voor een periode van niet meer dan 10 jaar zijn toegelaten. Deze tijdelijkheid moet expliciet in het omgevingsplan of in de omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit zijn vastgelegd. Het kan daarbij zowel gaan om een slagschaduwgevoelig gebouw dat tijdelijk slagschaduwgevoelig is (bijvoorbeeld huisvesting in een kantoor of hotel) als om een tijdelijk gebouw.

Op tijdelijk toegelaten slagschaduwgevoelige gebouwen is artikel 5.89c dus wel van toepassing. Dat betekent dat in het omgevingsplan rekening moet worden gehouden met de slagschaduw in verblijfsruimten van deze slagschaduwgevoelige gebouwen en dat deze aanvaardbaar moet zijn. Dit geldt ook voor tijdelijke slagschaduwgevoelige gebouwen die functioneel verbonden zijn of waren met de windturbine.

Artikel 5.89b (nieuw) Bkl

Eerste lid

In dit lid is aangegeven wat slagschaduwgevoelige gebouwen zijn. De terminologie sluit aan bij het Besluit bouwwerken leefomgeving. Een gebouw of een deel van een gebouw met een andere functie dan de functies genoemd in dit lid, is geen slagschaduwgevoelig gebouw.

Aangezien de onderdelen a, b, c en d van dit lid inhoudelijk overeenkomen met artikel 5.56, eerste lid, onder a, b, c en d, Bkl, wordt voor een verdere toelichting verwezen naar de uitgebreide toelichting op artikel 5.56, eerste lid, van het Bkl (Stb. 2018, 292, p. 709 tot en met 711).

Tweede lid

Dit lid bepaalt dat de regels van paragraaf 5.1.4.4a ook gelden voor in het omgevingsplan aangewezen locaties waar nog geen slagschaduwgevoelig gebouw aanwezig is, maar wel een slagschaduwgevoelig gebouw mag worden gebouwd op grond van het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Ook geprojecteerde gebouwen zijn dus

slagschaduwgevoelig. Dit is een logisch voortvloeisel van de samenhangende benadering van ruimtelijke ontwikkelingen en slagschaduw in het omgevingsplan.

Bij geprojecteerde slagschaduwgevoelige gebouwen kan de gemeenteraad ervoor kiezen om een norm vast te stellen in het omgevingsplan die pas van toepassing is als aan een bepaalde conditie is voldaan. Zo wordt in voorkomend geval voorkomen dat bij een windturbine maatregelen moeten worden getroffen voor bijvoorbeeld een woning die nog niet gerealiseerd is. Wanneer de woning gerealiseerd wordt, moet alsnog in verblijfsruimten van die woning sprake zijn van een aanvaardbare slagschaduw, wat betekent dat er zo nodig alsnog maatregelen nodig zijn aan of bij de woning dan wel aan de windturbine. Het is raadzaam om hierover tijdig in overleg te gaan, zodat geen investeringen of uitbreidingen plaatsvinden die later tot knelpunten leiden.

Artikel 5.89c (nieuw) Bkl

In dit artikel is geregeld dat in een omgevingsplan rekening gehouden moet worden met de slagschaduw in de verblijfsruimten van een slagschaduwgevoelig gebouw door een windturbine en dat een omgevingsplan erin moet voorzien dat de slagschaduw door een windturbine in de verblijfsruimten van een slagschaduwgevoelig gebouw aanvaardbaar is. De toepassing van dit artikel is vergelijkbaar met artikel 5.59 van het Bkl, dat het equivalent van dit artikel is voor geluid.

Voor zowel slagschaduw als voor geluid geldt in de eerste plaats dat rekening moet worden gehouden met de slagschaduw respectievelijk het geluid. Dit is bepaald in artikel 5.89c, eerste lid, respectievelijk in artikel 5.59, eerste lid, Bkl. Het betreft een nadere, expliciete regeling van een plicht die al uit de wet volgt, namelijk dat het omgevingsplan in ieder geval de regels bevat met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Voor een uitgebreide toelichting op de werking van deze regeling wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.59, eerste lid, van het Bkl (Stb. 2018, 292, p. 713).

In de tweede plaats geldt dat de slagschaduw in verblijfsruimten van een slagschaduwgevoelig gebouw aanvaardbaar moet zijn. Deze bepaling, opgenomen in het tweede lid, is vergelijkbaar met artikel 5.59, tweede lid, Bkl, dat op geluid ziet. Dit codificeert de in de jurisprudentie ontwikkelde norm 'aanvaardbaar woon- en leefklimaat'. Voor een uitgebreide toelichting op de werking van deze regeling wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.59, tweede lid, van het Bkl (Stb. 2018, 292, p. 713 en 714).

In bijlage I bij het Bkl is de begripsomschrijving van verblijfsruimte opgenomen: verblijfsruimte als bedoeld in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving. Bij een verblijfsruimte kan worden gedacht aan een woonkamer, een eetkamer en -bij bijvoorbeeld een verzorgingstehuis of ziekenhuis- aan een recreatierruimte. In ruimten van een slagschaduwgevoelig gebouw die geen verblijfsruimten zijn, zoals een badruimte, hoeft niet te worden voldaan aan het vereiste dat de slagschaduw aanvaardbaar is. Dit is een precisering van de regeling zoals opgenomen in artikel 3.12, eerste lid, van de Activiteitenregeling milieubeheer, waar de norm voor het voorkomen of beperken van slagschaduw geldt voor zover zich in de door slagschaduw getroffen gevel ramen bevinden, zonder rekening te houden met het gebruik van de ruimten daarachter.

Slagschaduw binnen een gebouw kan logischerwijs alleen optreden als er een raam is aan de kant waar de slagschaduw op de gevel valt. Als er aan de kant van de woning of ander slagschaduwgevoelig gebouw géén ramen zijn ('blinde gevel') of door de woningbezitter andere relevante bouwkundige maatregelen zijn getroffen die slagschaduw binnen de woning voorkomen, dan voldoet het gebouw voor de slagschaduw dus op voorhand aan de norm voor slagschaduw.

Artikel 5.89d (nieuw) Bkl

Dit artikel bepaalt dat de regels die in het omgevingsplan worden opgenomen ter uitvoering van paragraaf 5.1.4.4a, niet zien op slagschaduw in slagschaduwgevoelige gebouwen die functioneel

verbonden zijn met een windturbine. Onder het huidige recht worden gevoelige gebouwen en locaties die onderdeel uitmaakten van een inrichting omdat sprake was van technische, organisatorische of functionele bindingen, niet beschermd tegen de emissies van diezelfde inrichting. Ook onder het nieuwe stelsel gelden de immissienormen niet voor slagschaduwgevoelige gebouwen die functioneel verbonden zijn met een windturbine. Een slagschaduwgevoelig gebouw dat functioneel verbonden is met een windturbine is op een locatie aanwezig vanwege de windturbine. Daarbij moet sprake zijn van een reële en voldoende binding tussen het slagschaduwgevoelig gebouw en de windturbine. In het kader van een windturbinepark valt daarbij bijvoorbeeld te denken aan een bedrijfswoning bij een windturbinepark van waaruit het technische beheer over de windturbines wordt uitgevoerd en van waaruit toezicht wordt gehouden op de goede werking van een windturbinepark. Ook kan sprake zijn van windturbines die ondersteunend zijn aan bedrijfsactiviteiten die vanuit een woning tezamen met andere bedrijfsactiviteiten worden uitgevoerd, zoals bij agrarische bedrijfswoningen.

Of er sprake is van een functionele binding, is een feitelijke constatering en moet worden beoordeeld naar de omstandigheden van het geval. Het is daarom niet nodig dat functioneel verbonden slagschaduwgevoelige gebouwen afzonderlijk in het omgevingsplan worden aangewezen.

Voor een toelichting op het begrip functionele verbondenheid wordt verder verwezen naar paragraaf 8.1.3, onder «Functioneel verbonden en functioneel ondersteunende gebouwen en locaties», van het algemeen deel van de toelichting bij het Bkl (Staatblad 2018, 292, p. 317 en 318).

Artikel 5.89e (nieuw) Bkl

In een omgevingsplan kan worden bepaald dat een slagschaduwgevoelig gebouw dat voorheen functioneel verbonden was met een windturbine, niet wordt beschermd tegen de slagschaduw door die windturbine. Dat is alleen mogelijk voor zover het gaat om de slagschaduw van een windturbine, die bij een agrarisch bedrijf of een bedrijf op een bedrijventerrein hoort. Dat deze mogelijkheid zich beperkt tot agrarische bedrijven en bedrijven op een bedrijventerrein, is in lijn met de bij de totstandkoming van het Bkl gemaakte beleidskeuze; voor een toelichting wordt verwezen naar paragraaf 2.3.8, onder «Voormalige bedrijfswoningen», van het algemeen deel van de toelichting bij het Bkl (Stb 2018, 292, p. 234 tot en met 236) en paragraaf 8.1.3 onder «Functioneel verbonden en functioneel ondersteunende gebouwen en locaties», van het algemeen deel van de toelichting bij het Bkl (Stb. 2018, 292, p. 317 en 318).

Voor slagschaduw in slagschaduwgevoelige gebouwen door windturbines ziet de regeling voor voormalige functionele binding op twee situaties.

Ten eerste de situatie dat het slagschaduwgevoelige gebouw, bijvoorbeeld een bedrijfswoning, administratief wordt afgesplitst van het agrarische bedrijf of het bedrijventerrein met de windturbine. De windturbine blijft bij het agrarische bedrijf of het bedrijf op het bedrijventerrein horen.

Ten tweede de situatie dat de windturbine wordt losgekoppeld van het agrarische bedrijf of het bedrijf op het bedrijventerrein met het slagschaduwgevoelige gebouw. Het slagschaduwgevoelige gebouw hoort nog bij het agrarische bedrijf of het bedrijf op het bedrijventerrein, maar heeft geen functionele binding meer met de windturbine.

In beide gevallen biedt artikel 5.89e aan gemeenten de mogelijkheid om het slagschaduwgevoelige gebouw (nog steeds) niet te beschermen tegen de slagschaduw van de windturbine.

Net als in artikel 5.89d geldt ook hier dat het oordeel dat er sprake is geweest van een functionele binding, een feitelijke constatering is. De aanwijzing van een voormalige bedrijfswoning waarvoor de bescherming is uitgesloten, gebeurt op individuele basis na een belangenafweging. De slagschaduwgevoelige gebouwen die voorheen functioneel verbonden waren met de windturbine (direct of indirect), worden dus ieder afzonderlijk in het omgevingsplan aangewezen.

Zoals aangegeven beperkt de werkingssfeer van dit artikel zich tot de slagschaduw van een windturbine, die bij een agrarisch bedrijf of een bedrijf op een bedrijventerrein hoort. Voor wat betreft activiteiten in de agrarische sector gaat het om het houden van landbouwhuisdieren (waaronder ook verstaan wordt het exploiteren van een ippc-installatie voor het houden van pluimvee of varkens), het telen van gewassen in kassen, het telen van gewassen in de open lucht en het behandelen van gewassen direct voor of na de teelt, het telen van gewassen in gebouwen, het opslaan van stoffen en het onderhouden en reinigen van voertuigen en werktuigen voor agrarisch loonwerk voor derden, het onderhouden van werktuigen en apparatuur voor agrarische activiteiten voor derden, voor verhuur of voor renovatie en het kweken van consumptievis en ongewervelde waterdieren, en het telen van waterplanten en een bedrijf voor mestbehandeling (artikelen 3.200, 3.205, 3.208, 3.211, 3.215, 3.218, 3.221 en 3.225 van het Besluit activiteiten leefomgeving).

Opgemerkt wordt dat bij de vergelijkbare bepalingen voor geluid, trillingen en geur in het Bkl (de artikelen 5.62, 5.85 en 5.96) in onderdeel c een activiteit de horecasector ook genoemd wordt. In artikel 5.89e komt dit niet terug, omdat niet verwacht wordt dat in de praktijk de situatie voorkomt waarin sprake is van een slagschaduwgevoelig gebouw bij een horecabedrijf met windturbine.

Artikel 5.89f (nieuw) Bkl

Eerste lid

In dit lid wordt bepaald wanneer de slagschaduw door een windturbine in verblijfsruimten van een slagschaduwgevoelig gebouw in ieder geval aanvaardbaar is, als richtinggevend criterium. Dit als voortzetting van artikel 3.12, eerste lid, van de Activiteitenregeling milieubeheer. Anders dan de Activiteitenregeling milieubeheer is er in dit besluit voor gekozen om gemeenten de mogelijkheid te bieden om in het omgevingsplan (meerdere) maatregelen op te nemen waarmee slagschaduw op een aanvaardbaar niveau kan worden gehouden of eventueel geheel kan worden voorkomen. De Activiteitenregeling milieubeheer biedt alleen de mogelijkheid om de windturbine (automatisch) stil te zetten om bewoners tegen een teveel aan slagschaduw te beschermen.

Met dit besluit kan de gemeente echter ook op een andere wijze invulling geven aan de aanvaardbaarheidseis van artikel 5.89c, tweede lid, bijvoorbeeld door te borgen dat bepaalde voorzieningen worden getroffen die slagschaduw in de verblijfsruimten van een slagschaduwgevoelig gebouw voorkomen. Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan het zodanig ruimtelijk situeren van een woning dat zich geen raam van een verblijfsruimte bevindt aan de kant van de woning waar de slagschaduw op de gevel valt.

Tweede lid

Het tweede lid bepaalt hoe de afstand tussen de windturbine en het slagschaduwgevoelige gebouw moet worden bepaald. Dit lid geldt zowel in het geval dat de windturbine wordt gebouwd in een gebied waar al slagschaduwgevoelige gebouwen aanwezig zijn, als in het geval er nieuwe slagschaduwgevoelige gebouwen worden gebouwd bij een al aanwezige windturbine in een gebied met een straal van maximaal 12 maal de rotordiameter van de windturbine.

In de praktijk geldt voor de berekening in het geval de hoogte van de windturbine bekend is, voor de ashoogte de feitelijke hoogte. In het geval de hoogte van de windturbine nog niet bekend is, wordt de ashoogte die op grond het omgevingsplan mogelijk is, als uitgangspunt genomen.

Voor het slagschaduwgevoelige gebouw wordt conform de bestaande praktijk uitgegaan van de feitelijk aanwezige gevel. Als het gebouw nog niet is gebouwd, wordt uitgegaan van de locatie waar een gevel mag komen. Een slagschaduwgevoelig gebouw is immers volgens artikel 5.89b, derde lid, ook een gebouw dat mag worden gebouwd, maar nog niet feitelijk aanwezig is. Voor een woonschip of woonwagen gaat het om de begrenzing van de locatie, in verband met de

verplaatsbaarheid van woonschepen en woonwagens. Voor de duidelijkheid wordt opgemerkt dat de uiteindelijke bescherming tegen slagschaduw altijd geldt voor de slagschaduw in verblijfsruimten van een slagschaduwgevoelige gebouw.

Onderdeel CJ (artikel 5.104 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

De begripsomschrijving van 'emissiepunt' is verplaatst naar artikel 5.107. Deze wetstechnische wijziging heeft geen inhoudelijke gevolgen. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 5.107.

Verder zijn de instructieregels voor geur door het houden van fokteven van nertsen, die in het Bkl nog in subparagraaf 5.1.4.6.3 stonden, verplaatst naar afdeling 10A.1 van dit besluit. Daarmee is het onderdeel van het overgangsrecht geworden dat in hoofdstuk 10A van het Bkl is opgenomen. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op afdeling 10A.1.

Deze wijzigingen zijn doorgevoerd in verband met de Wet verbod pelsdierhouderij. De Wet verbod pelsdierhouderij bevat in artikel 2 een verbod voor het houden, doden of doen doden van een pelsdier, zijnde een dier dat gehouden wordt uitsluitend of in hoofdzaak ter verkrijging van de pels. Tot 1 januari 2024 kan van dit verbod worden afgeweken. Daarna zijn geen uitzonderingen meer mogelijk.

Opgemerkt wordt dat in artikel 5.104 'pelsdieren' worden uitgezonderd, een ruimer begrip dan 'fokteven van nertsen'. Dit in aansluiting op het Besluit activiteiten leefomgeving (artikel 3.200, tweede lid, onder d) en als voortzetting van artikel 4, tweede lid, van de Wet geurhinder en veehouderij en artikel 3 van en bijlage 2 bij de Regeling geurhinder en veehouderij, waarin ook wordt gesproken over pelsdieren. Aangezien afdeling 10A.1 Ib alleen ziet op fokteven van nertsen, valt het houden van andere pelsdieren dan fokteven van nertsen technisch gezien onder de algemene geurbepalingen van paragraaf 5.1.4.6. De Wet verbod pelsdierhouderij bevat in artikel 2 een generiek verbod op het houden van deze andere pelsdieren, uitsluitend of in hoofdzaak ter verkrijging van de pels, zodat dit materieel geen gevolg heeft.

De begripsomschrijving 'landbouwhuisdieren met geuremissiefactor' zijn de woorden 'bij ministeriële regeling' ingevoegd om eenduidigheid te creëren met de begripsomschrijving 'landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor'. De emissiefactoren voor geur staan in de Omgevingsregeling.

Bij de begripsomschrijving van 'houden van landbouwhuisdieren' is achter het woord 'varkens' een komma toegevoegd. Hiermee wordt verduidelijkt dat onder houden van landbouwhuisdieren in deze subparagraaf wordt verstaan zowel het exploiteren van een ippc-installatie voor het houden van pluimvee of varkens als het houden van landbouwhuisdieren. Dit in verband met de leesbaarheid van de bepalingen in deze paragraaf. Het houden van landbouwhuisdieren, bedoeld in deze paragraaf, omvat dus zowel het exploiteren van een ippc-installatie voor het houden van varkens en pluimvee, als het houden van landbouwhuisdieren. Deze activiteiten zijn in artikel 3.200 Bal aangewezen als milieubelastende activiteit.

Onderdeel CK (artikel 5.106 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Met artikel 5.106 is beoogd te verduidelijken hoe de regels in artikel 5.92 zich verhouden met deze paragraaf voor zover het gaat om landbouwhuisdieren met geuremissiefactor.

Verder is in het tweede lid een regeling opgenomen die ziet op eerbiedigende werking voor de gevel tot gevelafstand bij landbouwhuisdieren met geuremissiefactor. Dit hangt samen met een wijziging in de structuur van de bepalingen die zien op eerbiedigende werking, dat wil zeggen het laten voortbestaan van rechtmatig overbelaste situaties, voor zover het gaat om de gevel tot gevel afstanden die ten minste in acht moet worden genomen voor geur door het houden van

landbouwhuisdieren met geuremissiefactor op een geurgevoelig gebouw. Voorheen was deze regeling opgenomen in artikel 5.116, derde lid, Bkl.

In verband met de leesbaarheid is artikel 5.106 van het Bkl gesplitst in artikel 5.106 (landbouwhuisdieren met geuremissiefactor) en 5.106a (landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor).

De regeling voor eerbiedigende werking voor landbouwhuisdieren met geuremissiefactor waarvoor waarden gelden, is opgenomen in artikel 5.109a. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.109a.

Deze wijzigingen laten overigens onverlet dat de instructieregels in paragraaf 5.4.1.6.3 niet alleen zien op het toelaten van de geurgevoelige activiteit door het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven, maar ook op het toelaten van een geurgevoelig gebouw, conform artikel 5.90 van het Bkl.

Eerste lid

In het eerste lid heeft een vernummering plaatsgevonden conform de wijzigingen in de nummering van de artikelen waarnaar wordt verwezen. Zoals gezegd is de werkingssfeer beperkt tot landbouwhuisdieren met geuremissiefactor.

Aan artikel 5.92, tweede lid, van het Bkl wordt voldaan door toepassing te geven aan artikel 5.109 of 5.109a, en aan artikel 5.116. Door de verwijzing in het eerste lid naar de artikelen 5.109 en 5.109a volgt dat ook met toepassing van artikel 5.110 of 5.111 (als 'uitzonderingen' op de artikelen 5.109 en 5.109a) wordt voldaan aan artikel 5.92, tweede lid, van het Bkl, mits daarbij tevens toepassing wordt gegeven aan artikel 5.116.

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.106 van het Bkl (Stb. 2018, 292, p. 745).

Tweede lid

Gebleken is dat de uitwerking van de bepalingen over het laten voortbestaan van rechtmatig overbelaste situaties, waarbij de afstand korter is dan de afstand die in acht moet worden genomen, in de artikelen 5.110, vierde lid, 5.111, derde lid, en 5.116, derde en vierde lid, van het Bkl, anders dan in de toelichting beschreven, niet beleidsneutraal was ten opzichte van de Wet geurhinder en veehouderij en het Activiteitenbesluit milieubeheer. Het artikel is met de wijziging in overeenstemming gebracht met de toelichting. Omdat gekozen is voor een andere manier van regelen van deze eerbiedigende werking, zijn de betreffende leden uit de betreffende artikelen geschrapt. De reden dat gekozen is voor een andere manier van regelen is de volgende. Onder de Wet geurhinder en veehouderij en het Activiteitenbesluit milieubeheer waren de afstanden bindend voor de veehouder die overging tot het oprichten of uitbreiden van een dierenverblijf voor het houden van landbouwhuisdieren. Onder de Omgevingswet binden de afstanden echter de gemeente: deze moet de afstanden in acht nemen bij het vaststellen van een omgevingsplan. Door de afstanden in acht te nemen in het omgevingsplan krijgen de afstanden via het omgevingsplan hun bindende werking voor veehouders en omwonenden. Om zoveel mogelijk een beleidsneutrale omzetting van de Wet geurhinder en veehouderij en het Activiteitenbesluit milieubeheer te borgen, is ervoor gekozen om aan te sluiten bij het criterium van aanvaardbaarheid in artikel 5.92 van het Bkl.

Het tweede lid ziet op de eerbiedigende werking voor landbouwhuisdieren met geuremissiefactor voor zover het gaat om de gevel tot gevelafstand, bedoeld in artikel 5.116, eerste lid, Bkl.

Inhoudelijk gaat het om de regeling voor het laten voortbestaan van de situatie waarin voor een locatie de afstand tussen de gevel van een dierenverblijf voor het houden van landbouwhuisdieren met geuremissiefactor en een geurgevoelig gebouw rechtmatig kleiner is dan de afstand die in acht zou moeten worden genomen op grond van de regels in artikel 5.116, eerste lid, Bkl. Het tweede

lid bepaalt dat als een gemeente bij zo'n bestaande, rechtmatig overbelaste situatie noodgedwongen een afstand in acht neemt die kleiner is dan de gevel tot gevelafstand, bedoeld in artikel 5.116, eerste lid, Bkl, de onaanvaardbaarheid kan worden opgeheven door te bepalen dat het bedrijf niet mag wijzigen of uitbreiden als bedoeld in artikel 5.106, het tweede lid, Bkl. Dat wil zeggen dat op die locatie het aantal landbouwhuisdieren met geuremissiefactor per diercategorie niet mag toenemen én de geur op een geurgevoelig gebouw door het houden van landbouwhuisdieren met geuremissiefactor niet mag toenemen. Het tweede lid is ingevoegd als vervanging van artikel 5.116, derde lid, Bkl, dat wordt geschrapt, en vormt een voortzetting van artikel 5, tweede lid, onder a, van de Wet geurhinder en veehouderij en artikel 3.119, tweede lid, onder a en b, van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

De eerbiedigende werking voor de gevel tot gevelafstand in het tweede lid, geldt voor landbouwhuisdieren met geuremissiefactor. Voor landbouwhuisdieren met geuremissiefactor moeten niet alleen de gevel tot gevelafstanden van artikel 5.116 Bkl in acht worden genomen, maar daarnaast ook afstanden tot specifieke geurgevoelige gebouwen (de artikelen 5.110 en 5.111 Bkl), en moet het omgevingsplan voor «normale» geurgevoelige gebouwen waarden voor geur bevatten (artikel 5.109 Bkl). De eerbiedigende werking voor afstanden tot specifieke geurgevoelige gebouwen en de eerbiedigende werking voor waarden op «normale» geurgevoelige gebouwen zijn niet opgenomen in het tweede lid, maar elders in dit besluit geregeld.

Om met de eerbiedigende werking wat betreft waarden te beginnen: de regeling daarvoor is opgenomen in het nieuwe artikel 5.109 van dit besluit. Artikel 5.109 Bkl bevat instructieregels die zien op geur door landbouwhuisdieren met geuremissiefactor op «normale» geurgevoelige gebouwen. Daarvoor moeten waarden worden opgenomen, als bedoeld in artikel 5.109, eerste, tweede of derde lid. De regeling met eerbiedigende werking voor waarden is opgenomen in het nieuwe artikel 5.109a. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op dat artikel.

Wat betreft de eerbiedigende werking voor de afstanden tussen het houden van landbouwhuisdieren met geuremissiefactor en specifieke geurgevoelige gebouwen is de regeling als volgt. De artikelen 5.110 en 5.111 Bkl bevatten instructieregels die zien op het in acht nemen van afstanden tussen het houden van landbouwhuisdieren met geuremissiefactor en specifieke geurgevoelige gebouwen. Deze specifieke geurgevoelige gebouwen zijn geurgevoelige gebouwen met een functionele binding met een dierenverblijf in de directe omgeving daarvan (artikel 5.110, onder a, Bkl), geurgevoelige gebouwen die op of na 19 maart 2000 hebben opgehouden een functionele binding te hebben (artikel 5.110, onder b, Bkl) en de zogenaamde ruimte-voor-ruimtetoningen (artikel 5.111 Bkl). Zoals aangegeven zijn ook de artikelen 5.110, vierde lid, en 5.111, derde lid, Bkl, geschrapt; in deze leden was de eerbiedigende werking voor geur van het houden van landbouwhuisdieren met geuremissiefactor op die specifieke geurgevoelige gebouwen opgenomen.

Opname van hetgeen die leden regelden in artikel 5.106, tweede lid, is echter niet nodig. Dit vanwege de nieuwgekozen systematiek in de gewijzigde artikelen 5.110 en 5.111. In de artikelen 5.110 en 5.111 zoals deze met dit besluit worden gewijzigd, wordt geregeld dat als voor een locatie niet wordt voldaan aan de afstand, bedoeld in artikel 5.110 of 5.111, voor die locatie niet instructieregels die zien op afstanden van toepassing zijn (de artikelen 5.110 en 5.111), maar dat de instructieregels die zien op waarden gelden (de artikelen 5.109 en 5.109a). In het geval de waarden van artikel 5.109 van toepassing zijn, is in artikel 5.109a een regeling met eerbiedigende werking opgenomen. Met andere woorden: de regeling van eerbiedigende werking voor «normale» geurgevoelige gebouwen, waarbij waarden gelden voor landbouwhuisdieren met geuremissiefactor, geldt in dat geval ook voor het betreffende geurgevoelige gebouw op die locatie met functionele binding of voormalige functionele binding als bedoeld in artikel 5.110, of voor de betreffende ruimte-voor-ruimtetoning op die locatie, bedoeld in artikel 5.111. Omdat in eerbiedigende werking is voorzien door artikel 5.109a, is het niet meer nodig om een eerbiedigende werking op te nemen in artikel 5.106, tweede lid.

Derde lid

Het derde lid bevat de bepaling die voorheen in het tweede lid van artikel 5.106 van het Bkl was opgenomen, maar dan toegespitst op landbouwhuisdieren met geuremissiefactor. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 5.106 van het Bkl (Stb. 2018, 292, p. 745). Wat betreft de verhouding tussen artikel 5.106 en artikel 5.117: als gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid af te wijken van de afstand of de ondergrens voor de afstand omdat zwaarwegende economische belangen of zwaarwegende andere maatschappelijke belangen dit rechtvaardigen, dan is artikel 5.106, derde lid, van toepassing. Dit volgt uit de verwijzing naar artikel 5.117 in het derde lid van artikel 5.106. Dat betekent dat de gemeente niet verplicht is om in haar omgevingsplan voor die locatie op te nemen dat op die locatie het aantal landbouwhuisdieren met geuremissiefactor per diercategorie niet mag toenemen en de geur door het houden van landbouwhuisdieren met geuremissiefactor niet mag toenemen. De gemeente is hiertoe overigens wel bevoegd.

Onderdeel CL (artikel 5.106a (nieuw) Bkl [artikel 2.24, eerste lid, van de wet])

In dit nieuwe artikel zijn de bepalingen over de verhouding met aanvaardbaarheid opgenomen voor landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor. Voorheen stonden de bepalingen over verhouding met aanvaardbaarheid voor landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor in artikel 5.106 van het Bkl. Verder is in het tweede lid een regeling opgenomen die ziet op eerbiedigende werking voor landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor. Voorheen was deze regeling opgenomen in de artikelen 5.112, vierde lid, 5.115, tweede lid, en 5.116, derde lid.

De regeling met eerbiedigende werking voor geur door het houden van fokteven van nertsen (landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor) komt niet terug in artikel 5.106a. Vanwege het verplaatsen van de instructieregels voor geur door het houden van fokteven van nertsen naar afdeling 10A.1, is deze regeling te vinden in artikel 10a.3. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 10a.3.

Deze wijzigingen laten overigens onverlet dat de instructieregels in paragraaf 5.4.1.6.3 niet alleen zien op het toelaten van de geurgevoelige activiteit door het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven, maar ook op het toelaten van een geurgevoelig gebouw, conform artikel 5.90 Bkl.

Eerste lid

In het eerste lid is een bepaling opgenomen die is gebaseerd op de bepaling die in het geschrapte artikel 5.106, eerste lid, van het Bkl stond, waarbij de werkingssfeer beperkt is tot landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor. Aan artikel 5.92, tweede lid, wordt voldaan door toepassing te geven aan de in het eerste lid, onder a en b, opgenomen bepalingen. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.106 van het Bkl (Stb. 2018, 292, p. 745).

Tweede lid

Gebleken is dat de uitwerking van de bepalingen over het laten voortbestaan van rechtmatig overbelaste situaties, waarbij de afstand korter is dan de afstand die in acht moet worden genomen, in de artikelen 5.112, vierde lid, 5.115, tweede lid, en 5.116, vierde lid, van het Bkl, anders dan in de toelichting beschreven, niet beleidsneutraal was ten opzichte van de Wet geurhinder en veehouderij en het Activiteitenbesluit milieubeheer. Met het tweede lid is dit aangepast. Daarbij is gekozen voor een andere manier van regelen van deze eerbiedigende werking en zijn de betreffende leden uit de betreffende artikelen geschrapt. Voor een toelichting op deze andere manier van regelen wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.106, tweede lid, van dit besluit.

Het tweede lid ziet op de eerbiedigende werking voor landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor voor wat betreft de afstanden die in acht moeten worden genomen tot «normale» geurgevoelige gebouwen (artikel 5.112 Bkl) en tot ruimte-voor-ruimtetoningen (artikel 5.115 Bkl) en verder op de gevel tot gevel afstanden (artikel 5.116, eerste lid, Bkl). Het tweede lid vervangt de artikelen 5.112, vierde lid, 5.115, tweede lid, en 5.116, vierde lid, Bkl en is een voortzetting van de artikelen 4, derde lid, 5, tweede lid, onder b, en 14, tweede en derde lid, van de Wet geurhinder en veehouderij en de artikelen 3.117, tweede lid, en 3.119, tweede lid, onder c, van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Inhoudelijk gaat het om de regeling voor het laten voortbestaan van de situatie waarin op een locatie de afstand tussen het houden van landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor en een geurgevoelig gebouw rechtmatig kleiner is dan de afstand die in acht zou moeten worden genomen op grond van de regels in artikel 5.112 of 5.115 en artikel 5.116 van het Bkl. Geregeld is dat het omgevingsplan moet bepalen dat, in afwijking van de regels opgenomen in die artikelen, op die locatie het aantal landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor per diercategorie niet mag toenemen én de geur op een geurgevoelig gebouw door het houden van landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor niet mag toenemen.

Derde lid

Het derde lid bevat de bepaling die voorheen in het tweede lid van artikel 5.106 van het Bkl was opgenomen, maar dan toegespitst op landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 5.106 van het Bkl (Staatsblad 2018, 292, p. 745).

Wat betreft de verhouding tussen artikel 5.106a en artikel 5.117 van het Bkl: als gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid af te wijken van de ondergrens voor de afstand omdat zwaarwegende economische belangen of zwaarwegende andere maatschappelijke belangen dit rechtvaardigen, dan is artikel 5.106a, derde lid, van toepassing, en niet artikel 5.106a, tweede lid. Dit volgt uit de verwijzing naar artikel 5.117 in het derde lid van artikel 5.106a. Dat betekent dat de gemeente niet verplicht is om in haar omgevingsplan voor die locatie op te nemen dat op die locatie het aantal landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor per diercategorie niet mag toenemen. De gemeente is hiertoe overigens wel bevoegd.

Verder wordt opgemerkt dat zowel in artikel 5.106a, tweede lid, als 5.106a, derde lid, een verwijzing is opgenomen naar artikel 5.112, tweede lid. Ter verduidelijking hiervan: als sprake is van een rechtmatig overbelaste situatie, gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid van artikel 5.112, tweede lid, om een verkleinde afstand in acht te nemen, én op grond van artikel 5.106a, tweede lid, wordt bepaald dat het aantal landbouwhuisdieren met geuremissiefactor op die locatie niet mag toenemen, dan *wordt* voldaan aan artikel 5.92, tweede lid, Bkl. Maar als sprake is van een rechtmatig overbelaste situatie, en er wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van artikel 5.112, tweede lid, om een verkleinde afstand in acht te nemen, maar er wordt *niet* bepaald dat het aantal landbouwhuisdieren met geuremissiefactor op die locatie niet mag toenemen, dan *kan worden* voldaan aan artikel 5.92, tweede lid, Bkl. In dat laatste geval is een uitgebreidere motivering nodig waaruit blijkt dat de geur op de geurgevoelige gebouwen toch aanvaardbaar is. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.92 van het Bkl (Staatsblad 2018, 292, p. 736 en 737).

Onderdeel CM (artikel 5.107 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

De begripsomschrijving van emissiepunt is verplaatst van artikel 5.104 naar dit artikel, omdat het begrip alleen bij artikel 5.107 voorkomt. Dat het gaat om het emissiepunt van een dierenverblijf, volgt al uit artikel 4.806 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Net als in het Bkl is in artikel 5.107 gekozen voor de formulering «het emissiepunt», in plaats van «een emissiepunt». Per (te realiseren) geurgevoelig gebouw moet de afstand gemeten worden

vanaf het dichtstbijzijnde emissiepunt van het betreffende dierenverblijf. Bij meerdere dierenverblijven geldt de afstand voor elk dierenverblijf apart tot elk (te realiseren) geurgevoelige gebouw. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 5.107 in het Bkl (Stb. 2018, 292, p. 745).

Onderdeel CN (artikel 5.108 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

In het eerste lid zijn de woorden 'één of meerdere concentratiegebieden' vervangen door 'een concentratiegebied'. Inhoudelijk is geen verschil beoogd: in het omgevingsplan kunnen één of meerdere concentratiegebieden worden aangewezen. De gewijzigde formulering sluit aan bij de gebruikelijke formulering in het Bkl (bijvoorbeeld artikel 5.14 van het Bkl).

In het tweede lid is een verschrijving gecorrigeerd.

Onderdeel CO (artikel 5.109 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Eerste en tweede lid

In het eerste lid en tweede lid is in de koptekst van de tabellen 5.109.1 en 5.109.2 toegevoegd dat het bij toelaatbare geur gaat om odour units met kubieke meter als 98 percentiel. Dit om redactioneel aan te sluiten bij de geur door de activiteit exploiteren van een zuiveringstechnisch werk als bedoeld in paragraaf 5.1.4.6.2. Het percentage is onderdeel van de norm: de berekende geur moet 98% van de tijd voldoen. Onder de Regeling geurhinder en veehouderij was dit impliciet geregeld door te verwijzen naar het rekenmodel V-stacks dat alleen 98%-percentielen kan uitrekenen.

Ook is de formulering van de koptekst ingekort voor een betere leesbaarheid.

In het tweede lid is de zinsnede ', bedoeld in het eerste lid' verwijderd omdat er geen misverstand over kan bestaan welke standaardwaarde wordt bedoeld.

Derde lid

Het schrappen van de zinsnede 'voor 19 maart 2000' in het derde lid hangt samen met de wijzigingen in artikel 5.110. Het derde lid regelt nu dat een waarde, hoger dan de grenswaarde, kan worden opgenomen in het omgevingsplan voor een geurgevoelig gebouw dat heeft opgehouden onderdeel uit te maken van een andere veehouderij, ongeacht het moment waarop dat heeft plaatsgevonden. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.110.

Daarnaast is het derde lid geherformuleerd. Door te beginnen met de toepassingsvoorwaarde (er moet sprake zijn van een geurgevoelig gebouw dat heeft opgehouden een functionele binding te hebben met een dierenverblijf in de directe omgeving daarvan) wordt meteen duidelijk waar dit lid op ziet.

Vierde lid

Onder vernummering van het zesde lid naar vierde lid is een tekstuele verbetering doorgevoerd. Het vierde en vijfde lid zijn verplaatst naar het nieuwe artikel 5.109a.

Onderdeel CP (artikel 5.109a (nieuw) Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Gebleken is dat de uitwerking van de bepalingen voor landbouwhuisdieren met geuremissiefactor waarvoor waarden gelden over het laten voortbestaan van rechtmatig overbelaste situaties en de 50%-regeling in artikel 5.109, vierde en vijfde lid, Bkl, anders dan in de toelichting beschreven, niet beleidsneutraal was ten opzichte van de Wet geurhinder en veehouderij en het Activiteitenbesluit milieubeheer. Dit besluit is met de wijziging in overeenstemming gebracht met de toelichting en bevat een verbeterde versie van die bepalingen. Omdat deze bepalingen zijn uitgebreid, is omwille van de leesbaarheid gekozen voor een apart, nieuw artikel.

Eerste lid

Het eerste lid ziet op wijziging van het omgevingsplan, waarbij de gemeenteraad besluit tot het verlagen van de waarde voor toelaatbare geur. Dit lid vervangt artikel 5.109, vierde lid, van het Bkl. Als niets geregeld zou worden, zou dat betekenen dat voor situaties waarbij sprake is van een rechtmatig overbelaste situatie onmiddellijk voorafgaand aan de wijziging van het omgevingsplan, en in het nieuwe omgevingsplan de waarden worden verlaagd, deze lagere waarden onverkort gaan gelden. Het eerste lid bepaalt nu dat de nieuwe lagere waarden wel gelden voor de locatie, maar dat deze buiten toepassing blijven zolang het bedrijf zijn werkzaamheden niet uitbreidt of wijzigt. Voorzien is daarmee in de eerbiedigende regeling voor het houden van landbouwhuisdieren in bestaande dierenverblijven waarbij sprake is van een toegestane overschrijdingssituatie. Dit lid is de voortzetting van artikel 3, derde lid, Wet geurhinder en veehouderij en artikel 3.115, tweede lid, onder c, van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Bij het inwerkingtreden van het Bkl worden de standaardwaarden, bedoeld in artikel 5.109, eerste lid, van rechtswege opgenomen in het tijdelijke deel van het omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, onder a, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Als de gemeente afwijkende waarden heeft opgenomen in de geurverordening op grond van artikel 6 van de Wet geurhinder en veehouderij, worden deze afwijkende waarden van rechtswege opgenomen in het tijdelijke deel van het omgevingsplan. Op grond van artikel 4.6 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt de geurverordening aangemerkt als onderdeel van het omgevingsplan. Dit betekent dat afwijkende waarden in de gemeentelijke geurverordening daarbij van rechtswege zijn opgenomen en dus gelden als onderdeel van het omgevingsplan.

Tweede lid

Het tweede lid ziet op wijziging van het omgevingsplan, waarbij de gemeenteraad besluit tot het verhogen van de waarde voor toelaatbare geur, maar de rechtmatig toegelaten geur op die locatie nog steeds hoger is dan de verhoogde waarde. De nieuwe verhoogde waarden gelden wel voor de locatie, maar blijven buiten toepassing blijven zolang het bedrijf zijn werkzaamheden niet uitbreidt of wijzigt.

Derde lid

Het derde lid vervangt artikel 5.109, vijfde lid, van het Bkl en bevat de zogenaamde 50%-regeling. In rechtmatig toegestane overschrijdingssituaties mag het aantal landbouwhuisdieren met geuremissiefactor per diercategorie niet toenemen, tenzij er een geurbelastingreducerende maatregel wordt getroffen en de toegestane overschrijding van de geurbelasting gehalveerd wordt. Bij het toepassen van de 50%-regeling moet gerekend worden met de waarden zoals opgenomen in het omgevingsplan. In tegenstelling tot bij het eerste en tweede lid blijven de waarden in het omgevingsplan dus uitdrukkelijk niet buiten toepassing. Voor wat betreft de geur die rechtmatig veroorzaakt mocht worden gaat het om de geur die onmiddellijk voorafgaand aan het treffen van de geurbelastingreducerende maatregel rechtmatig mocht worden veroorzaakt.

Dit lid vormt de voortzetting van artikel 3, vierde lid, van de Wet geurhinder en veehouderij en artikel 3.115, tweede lid, onder b, van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Daarbij is aangesloten bij de formulering zoals die in artikel 3.115, tweede lid, onder b, van het Activiteitenbesluit milieubeheer, is opgenomen, en niet bij de formulering in artikel 3, vierde lid, van de Wet geurhinder veehouderij. Hierdoor hoeft niet berekend te worden wat de reductie als gevolg van de geurbelastingreducerende maatregelen zou zijn, gelet op de bestaande (oude) situatie. Dit is eenvoudiger voor de praktijk.

Als de gemeente besluit tot het vaststellen van een hogere waarde en de rechtmatig toegelaten geur voor een locatie is lager dan die nieuwe waarde, dan is artikel 5.109 van toepassing.

Onderdeel CQ (artikelen 5.110, 5.111 en 5.112 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de Omgevingswet]

Artikel 5.110

De wijzigingen in dit artikel hangen samen met het schrappen van het vierde lid van dit artikel. Dat lid bevatte een regeling voor eerbiedigende werking. Dat houdt in een regeling voor het laten voortbestaan van de situatie waarin voor een locatie de afstand tussen het houden van landbouwhuisdieren met geuremissiefactor en een geurgevoelig gebouw met een functionele binding of een functionele binding tot 19 maart 2000, rechtmatig kleiner is dan de afstand, bedoeld in tabel 5.110, die in acht zou moeten worden genomen. Gebleken is dat deze regeling niet beleidsneutraal was ten opzichte van de Wet geurhinder en veehouderij en het Activiteitenbesluit milieubeheer. Er is in dit besluit gekozen voor een andere manier van regelen van deze eerbiedigende werking. In verband daarmee is het vierde geschrapt. De eerbiedigende werking voor landbouwhuisdieren met geuremissiefactor is nu als volgt geregeld.

Voor geur door landbouwhuisdieren met geuremissiefactor op «normale» geurgevoelige gebouwen moet het omgevingsplan waarden bevatten. De regeling voor eerbiedigende werking is opgenomen in het nieuwe artikel 5.109a, eerste en tweede lid, van dit besluit. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.109a.

Voor geur door het houden van landbouwhuisdieren met geuremissiefactor op een geurgevoelig gebouw dat een functionele binding heeft met een dierenverblijf in de directe omgeving daarvan, of een geurgevoelig gebouw dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden zo'n functionele binding te hebben, wordt in eerste instantie een minimumafstand in acht genomen. Deze afstanden zijn opgenomen in tabel 5.110. Dit vormt een voorzetting van artikel 3, tweede lid, van de Wet geurhinder en veehouderij en de artikelen 3.115, eerste lid, onder a, en 3.116, eerste lid, onder a en b, van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Als voor die locatie de betreffende afstand in acht kan worden genomen, is niet nodig om te toetsen aan de waarden die op grond van artikel 5.109 in het omgevingsplan zijn opgenomen. Voorheen volgde dit uit artikel 3.116, derde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Aangesloten is bij de uitvoeringspraktijk zoals die zich heeft ontwikkeld op grond van genoemde bepalingen.

Alleen als voor een locatie de afstand, bedoeld in tabel 5.110, niet in acht kan worden genomen, wordt toegekomen aan artikel 5.109. Op deze manier wordt voorkomen dat een geurgevoelig gebouw dat onderdeel uitmaakt van een andere veehouderij, of dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden een functionele binding te hebben met een andere veehouderij, meer bescherming zouden krijgen dan een «normaal» geurgevoelig gebouw.

Voor een geurgevoelig gebouw dat onderdeel uitmaakt van een andere veehouderij als bedoeld in artikel 5.110, onder a, betekent dit het volgende: als voor een locatie de afstand, bedoeld in tabel 5.110, in acht wordt genomen in het omgevingsplan, dan is artikel 5.110 van toepassing. Zo nee, dan is artikel 5.109, eerste en tweede lid, van toepassing: het omgevingsplan bevat ofwel de standaardwaarde, een verlaagde of verhoogde waarde, waarbij de waarde verhoogd mag zijn tot maximaal de grenswaarde, bedoeld in tabel 5.109.2.

Voor een geurgevoelig gebouw dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden onderdeel uit te maken van een andere veehouderij als bedoeld in artikel 5.110, onder b, betekent dit het volgende: als voor een locatie de afstand, bedoeld in tabel 5.110, in acht wordt genomen in het omgevingsplan, dan is artikel 5.110 van toepassing. Zo nee, dan is artikel 5.109, eerste, tweede en derde lid, Bkl van toepassing: het omgevingsplan bevat ofwel de standaardwaarde, een verlaagde of een verhoogde waarde (zonder de beperking tot de grenswaarde).

De eerbiedigende werking voor geur door het houden van landbouwhuisdieren met geuremissiefactor op een geurgevoelig gebouw dat een functionele binding heeft met een dierenverblijf in de directe omgeving daarvan, of een geurgevoelig gebouw dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden zo'n functionele binding te hebben, wordt nu geregeld door artikel 5.109a van dit besluit. Artikel 5.109 Bkl is van toepassing als de afstand, bedoeld in tabel 5.110, niet in acht kan worden genomen, bijvoorbeeld omdat op die locatie sprake is van een rechtmatig overbelaste situatie. De regeling voor «normale» geurgevoelige gebouwen, bedoeld in de artikelen 5.109 en 5.109a van dit besluit, is van toepassing. Artikel 5.109a, eerste en tweede lid, bevatten een regeling voor eerbiedigende werking. Op deze manier is de eerbiedigende werking, die eerst opgenomen was in artikel 5.110, vierde lid, Bkl, nu in dit besluit vormgegeven.

Wat betreft het vaststellen van een verlaagde waarde: artikel 6, tweede lid, van de Wet geurhinder en veehouderij gaf de gemeente de mogelijkheid om in de gemeentelijke verordening een andere waarde of afstand op te nemen voor geurgevoelige objecten die onderdeel hebben uitgemaakt van een veehouderij. Deze bepaling wordt als volgt voortgezet. In artikel 5.109, derde lid, is door het schrappen van de zinsnede 'voor 19 maart 2000' erin voorzien dat de gemeente in het omgevingsplan een hogere waarde kan opnemen voor geur door het houden van landbouwhuisdieren met geuremissiefactor op een geurgevoelig gebouw dat heeft opgehouden een functionele binding te hebben met een dierenverblijf in de directe omgeving. Ongeacht het moment waarop het geurgevoelige gebouw heeft opgehouden onderdeel van die andere veehouderij uit te maken.

Artikel 6, tweede lid, van de Wet geurhinder en veehouderij zag voor landbouwhuisdieren met geuremissiefactor niet alleen op waarden als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet geurhinder en veehouderij, maar ook afstanden als bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de Wet geurhinder en veehouderij. Deze laatste bepaling komt als zodanig niet terug in het Bkl. De systematiek onder de Omgevingswet noopt tot een andere manier van regelen. Onder de Wet geurhinder en veehouderij en het Activiteitenbesluit milieubeheer waren de afstanden bindend voor de veehouder die overging tot het oprichten of uitbreiden van een dierenverblijf voor het houden van landbouwhuisdieren. Onder de Omgevingswet binden de afstanden echter de gemeente: deze moet de afstanden in acht nemen bij het vaststellen van een omgevingsplan. Door de afstanden in acht te nemen in het omgevingsplan krijgen de afstanden via het omgevingsplan hun bindende werking voor veehouders en omwonenden. Artikel 5.110 voorziet er niet in om een afstand in acht te nemen die korter is dan de afstand, bedoeld in tabel 5.110. Materieel echter wordt hetzelfde bereikt door artikel 5.109, derde lid, waarin nu is aangegeven dat de gemeente in het omgevingsplan een waarde kan opnemen die lager is, zonder grenswaarde.

Artikel 5.111 Bkl

In dit artikel is onder a, onder 3°, verduidelijkt dat beoogd is een beleidsneutrale voorzetting van artikel 14, tweede en derde lid, van de Wet geurhinder en veehouderij te bewerkstelligen. Onder de Wet geurhinder en veehouderij moest sprake zijn van het geheel of gedeeltelijk buiten werking stellen van een veehouderij en sloop van de bedrijfsgebouwen die onderdeel hebben uitgemaakt van de veehouderij. Door het vervallen van het begrip veehouderij is ervoor gekozen om te spreken van dierenverblijven en bedrijfsgebouwen voor functioneel ondersteunende activiteiten. Om in een beleidsneutrale voorzetting van het voorheen geldende recht te kunnen voorzien, is bepaald dat ten eerste sprake moet zijn van buiten werking stellen van één of meer dierenverblijven. Er moet geheel of gedeeltelijk worden gestopt met de activiteit het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven. Ten tweede moet sprake zijn van sloop van een of meer aan die activiteit gerelateerde gebouwen, zoals een stal, een gebouw voor mestopslag, een werktuigenberging, voor zover van toepassing op de betreffende locatie. Voorop staat dat én sprake is van (deels) stopzetten van de activiteit én sloop van (een deel van) de gebouwen.

Verder is verduidelijkt dat een geurgevoelig gebouw dat voor 19 maart 2000 al aanwezig was op die locatie, alleen aan de orde kan zijn bij de bouw van een geurgevoelig gebouw met een woonfunctie op of na 19 maart 2000.

De overige wijzigingen in dit artikel hangen samen met het schrappen van het derde lid. Dat lid bevatte een regeling voor eerbiedigende werking. Dat houdt in een regeling voor het laten voortbestaan van de situatie waarin voor een locatie de afstand tussen het houden van landbouwhuisdieren met geuremissiefactor en een ruimte-voor-ruimtetwoning rechtmatig kleiner is dan de afstand, bedoeld in tabel 5.111, die in acht zou moeten worden genomen. Net als bij de specifieke geurgevoelige gebouwen, bedoeld in artikel 5.110 (een geurgevoelig gebouw dat een functionele binding heeft met een dierenverblijf in de directe omgeving, of dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden zo'n binding te hebben), was ook voor de ruimte-voor-ruimtetwoningen de regeling in het Bkl niet beleidsneutraal ten opzichte van de Wet geurhinder en veehouderij en het Activiteitenbesluit milieubeheer. Ook voor de ruimte-voor-ruimtetwoning is gekozen voor een andere manier van regelen van deze eerbiedigende werking. In verband met deze wijziging zijn het tweede en vierde lid ook geschrapt. De regeling voor ruimte-voor-ruimtetwoningen komt overeen met de regeling voor een geurgevoelig gebouw dat een functionele binding heeft met een dierenverblijf in de directe omgeving, of dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden zo'n binding te hebben, bedoeld in artikel 5.110 van dit besluit. Voor een verdere toelichting wordt ook verwezen naar de toelichting op dat artikel.

Voor geur door landbouwhuisdieren met geuremissiefactor op een ruimte-voor-ruimtetwoning wordt in eerste instantie een minimumafstand in acht genomen. Deze afstanden zijn opgenomen in tabel 5.111. Als voor die locatie de betreffende afstand in acht kan worden genomen, is het niet nodig om te toetsen aan de waarden die op grond van artikel 5.109 in het omgevingsplan zijn opgenomen.

Voorheen volgde dit uit artikel 14 van de Wet geurhinder en veehouderij en artikel 3.116, eerste lid, onder c, en derde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Als voor die locatie de betreffende afstand in acht kan worden genomen, is niet nodig om te toetsen aan de waarden die op grond van artikel 5.109 in het omgevingsplan zijn opgenomen. Voorheen volgde dit uit artikel 3.116, derde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Aangesloten is bij de uitvoeringspraktijk zoals die zich heeft ontwikkeld op grond van genoemde bepalingen.

Alleen als voor een locatie de afstand, bedoeld in tabel 5.111, niet in acht kan worden genomen, wordt toegekomen aan artikel 5.109. Op deze manier wordt voorkomen dat een ruimte-voor-ruimtetwoning meer bescherming zou krijgen dan een «normaal» geurgevoelig gebouw. Dit betekent het volgende: als voor een locatie de afstand, bedoeld in tabel 5.111, in acht wordt genomen in het omgevingsplan, dan is artikel 5.111 van toepassing. Zo nee, dan is artikel 5.109, eerste en tweede lid, van toepassing: het omgevingsplan bevat ofwel de standaardwaarde, een verlaagde of verhoogde waarde, waarbij de waarde verhoogd mag zijn tot maximaal de grenswaarde, bedoeld in tabel 5.109.2.

Artikel 5.112 Bkl

In verband met het verplaatsen van de instructieregels voor geur afkomstig van het houden van fokteven van nertsen naar afdeling 10A.1 vanwege de overgangsrechtelijke aard van deze bepalingen, is de uitzondering voor deze dieren in dit artikel geschrapt. Voor een toelichting op deze instructieregels wordt verwezen naar de toelichting op afdeling 10A.1.

In het derde lid is verduidelijkt dat een afstand kan worden aangehouden die kleiner is dan de ondergrens voor de afstand, bedoeld in tabel 5.112.2. Daarnaast is het derde lid geherformuleerd. Door te beginnen met de toepassingsvoorwaarde (er moet sprake zijn van een geurgevoelig gebouw dat heeft opgehouden een functionele binding te hebben met een dierenverblijf in de directe omgeving daarvan) wordt meteen duidelijk waar dit lid op ziet.

Verder is het vierde lid vervallen. Dit lid bevatte een regeling voor het laten voortbestaan van de situatie waarin op een locatie de afstand tussen het houden van landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor en een geurgevoelig gebouw rechtmatig kleiner is dan de afstand die in acht zou moeten worden genomen op grond van het eerste lid. Dit lid is vervangen door artikel 5.106, tweede lid. Verwezen wordt naar de toelichting op dat artikel.

Onderdeel CR (artikelen 5.113 en 5.114 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Deze artikelen zijn komen te vervallen in verband met het verplaatsen van de instructieregels voor geur afkomstig van het houden van fokteven van nertsen naar afdeling 10A.1 vanwege de overgangsrechtelijke aard van deze bepalingen. Voor een toelichting op deze instructieregels wordt verwezen naar de toelichting op afdeling 10A.1.

Onderdeel CS (artikel 5.115 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet] (

In verband met het verplaatsen van de instructieregels voor geur afkomstig van het houden van fokteven van nertsen naar afdeling 10A.1 vanwege de overgangsrechtelijke aard van deze bepalingen, zijn de verwijzingen naar de artikelen 5.113 en 5.114 geschrapt. Voor een toelichting op deze instructieregels wordt verwezen naar de toelichting op afdeling 10A.1. In verband met de wijzigingen van artikel 5.112 is de verwijzing naar het eerste lid van dat artikel geschrapt.

Het tweede lid komt te vervallen. Dit bevatte een regeling voor het laten voortbestaan van de situatie waarin voor een locatie de afstand tussen het houden van landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor en een ruimte-voor-ruimtetwoning rechtmatig kleiner is dan de afstand die in acht zou moeten worden genomen op grond van het eerste lid. Het is vervangen door artikel 5.106a, tweede lid. Verwezen wordt naar de toelichting op dat artikel.

Daarnaast is in dit artikel verduidelijkt dat beoogd is een beleidsneutrale voorzetting van artikel 14, tweede en derde lid, van de Wet geurhinder en veehouderij te bewerkstelligen door enkele tekstuele aanpassingen onder a, onder 3°. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.111.

Onderdeel CT (artikel 5.116 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Het derde en vierde lid zijn vervallen. Deze leden regelden het laten voortbestaan van de situatie waarin op een locatie de afstand tussen de gevel van het dierenverblijf voor het houden van landbouwhuisdieren en een geurgevoelig gebouw rechtmatig kleiner is dan de afstand die in acht zou moeten worden genomen op grond van het eerste lid. Deze leden zijn vervangen door de artikelen 5.106, tweede lid, en 5.106a, tweede lid. Verwezen wordt naar de toelichting op die artikelen.

Onderdeel CU (artikel 5.117 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Naast een tekstuele verbetering in onderdeel a is onderdeel b van dit lid aangepast. De verwijzingen naar de artikelen 5.111 en 5.115 zijn geschrapt (afstanden ruimte-voor-ruimtetwoning). Het afwijken hiervan was als mogelijkheid opgenomen, terwijl dit niet toegestaan was in artikel 2 van de Interimwet stad-en-milieubenadering. Met deze wijziging is dit hersteld. Verder zijn de verwijzingen naar de artikelen 5.113 en 5.114 geschrapt in verband met het verplaatsen van de instructieregels voor geur afkomstig van het houden van fokteven van nertsen naar afdeling 10A.1 vanwege de overgangsrechtelijke aard van deze bepalingen. Voor een toelichting op deze instructieregels wordt verwezen naar de toelichting op afdeling 10A.1.

Onderdeel CV (artikel 5.119 (oud) Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Dit artikel is vervallen. In dit artikel was de afstandsmeting ten onrechte in zijn algemeenheid aangegeven voor deze paragraaf. In plaats daarvan is per artikel aangegeven vanaf waar de afstanden gelden.

Onderdeel CW (artikelen 5.120, 5.121, 5.122, 5.123, 5.124, 5.125 en 5.126 [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Artikel 5.120 Bkl

Eerste lid

Met de wijzigingen in het eerste lid, onder d en e, is aangesloten bij de formuleringen die worden gebruikt in de artikelen 3.215 en 3.225 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Tweede lid

Het derde lid is geschrapt. Dat lid bepaalde dat als een omgevingsplan het mogelijk maakt om in geval van een voor geur door het houden van landbouwhuisdieren overbelaste situatie, het houden van landbouwhuisdieren met of zonder geuremissiefactor te combineren met het opslaan van vaste mest, champost of dikke fractie, het omgevingsplan moet regelen dat niet meer dan 600 m³ vaste mest, champost of dikke fractie mag worden opgeslagen. Deze bepaling, die geen equivalent kende in het Activiteitenbesluit milieubeheer, was opgenomen in verband met het schrappen van de vergunningplicht voor dergelijke grote opslagen met als doel in het Bkl een gelijke bescherming te bieden aan omwonenden als onder het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Bij nader inzien is gebleken is dat deze bepaling niet nodig is. Bij het uitwerken van de bruidsschat is naar voren gekomen dat de gemeente al mogelijkheden heeft om in het omgevingsplan deze bescherming te bieden in gevallen dat dat nodig is. Bijvoorbeeld door het in acht nemen van een afstand tussen opslag en geurgevoelig gebouw die groter is dan de afstand, bedoeld in tabel 5.123, het gebruik maken van de flexibiliteitsbepaling van artikel 5.127, het instellen van een binnenplanse omgevingsvergunningplicht of door in het omgevingsplan te bepalen dat de opslag een bepaald maximum aan volume mag bedragen.

Wel is in het tweede lid voor het opslaan van vaste mest een bovengrens toegevoegd. In een omgevingsplan dat het opslaan van vaste mest een totaal volume van ten hoogste 600 m³ toelaat, moeten de in tabel 5.120 opgenomen afstanden in acht worden genomen. Daarboven moet de gemeente de geurbeoordeling maken met artikel 5.92 Bkl. De achtergrond van deze wijziging is beleidsneutrale voorzetting van het voorheen geldende recht. Daarin was een omgevingsvergunning milieu nodig voor het opslaan van meer dan 600 m³ vaste mest en golden de geurregels van paragraaf 3.4.5 van het Activiteitenbesluit milieubeheer niet.

Verder is aan het tweede lid de bepaling toegevoegd dat de afstanden in acht worden genomen vanaf de opslagplaats. Dit als voortzetting van artikel 3.46, zevende lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Artikel 5.121 Bkl

Eerste lid

Met de wijzigingen in het eerste lid, onder d, is aangesloten bij de formulering die wordt gebruikt in artikel 3.215 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Daarnaast is in het opschrift van dit artikel en in het tweede lid de beperking gemaakt tot het opslaan van gebruikt substraatmateriaal dat van plantaardige oorsprong is. Dit is in lijn met de definitie van agrarische bedrijfsstoffen voor het onderdeel gebruikt substraatmateriaal, bedoeld in artikel 1.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer, en volgt het uitgangspunt dat alleen gebruikt

substraatmateriaal van plantaardige oorsprong geur op geurgevoelige gebouwen zal veroorzaken. In paragraaf 4.85 van het Besluit activiteiten leefomgeving is de werkingssfeer overigens niet beperkt tot gebruikt substraatmateriaal van plantaardige oorsprong vanwege de milieuaspecten waarop die paragraaf ziet (bodem en water).

Tweede lid

Aan het tweede lid is de bepaling toegevoegd dat de afstanden in acht worden genomen tot het dichtstbijzijnde punt van de opslagplaats. Dit als voortzetting van artikel 3.46, zevende lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Artikel 5.122 Bkl

Eerste lid

Met de wijzigingen in het eerste lid, onder b, is aangesloten bij de formulering die wordt gebruikt in artikel 3.215 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Tweede lid

Aan het tweede lid is de bepaling toegevoegd dat de afstanden in acht worden genomen vanaf de opslagplaats. Dit als voortzetting van artikel 3.46, zevende lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

In tabel 5.122 is een verschrijving gecorrigeerd. In plaats van het al dan niet overdekt opslaan wordt nu gesproken van het al dan niet afgedekt opslaan, om zo een correcte voortzetting van artikel 3.46, zesde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer te geven.

Artikel 5.123 Bkl

Met de wijzigingen in het eerste lid, onder b en c, is aangesloten bij de formuleringen die worden gebruikt in de artikelen 3.215 en 3.225 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Het derde lid is geschrapt. Dat lid bepaalde dat als een omgevingsplan het mogelijk maakt om in geval van een voor geur door het houden van landbouwhuisdieren overbelaste situatie, het houden van landbouwhuisdieren met of zonder geuremissiefactor te combineren met het opslaan van drijfmest, digestaat of dunne fractie in een mestbassin, vaste mest, het omgevingsplan moest regelen dat niet meer dan 2500 m³ en 750 m² drijfmest, digestaat of dunne fractie mag worden opgeslagen.

Bij het uitwerken van de bruidsschat is gebleken is dat dit lid niet nodig is; voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.120.

Wel is, net als in artikel 5.120, ook in artikel 5.123 een bovengrens toegevoegd, in dit geval bij het opslaan van drijfmest, digestaat of dunne fractie. In een omgevingsplan dat het opslaan van drijfmest, digestaat of dunne fractie met een gezamenlijk oppervlak van ten hoogste 750 m² of een gezamenlijk volume van ten hoogste 2.500 m³ toelaat, moeten de in tabel 5.123 opgenomen afstanden in acht worden genomen. Daarboven dient de gemeente de geurbeoordeling te maken met artikel 5.92 Bkl. De achtergrond van deze wijziging is beleidsneutrale voorzetting van het voorheen geldende recht. Daarin was een omgevingsvergunning milieu nodig voor het opslaan van drijfmest, digestaat of dunne fractie met een gezamenlijk oppervlak van meer dan 750 m² of een gezamenlijk volume van meer dan 2.500 m³, en golden de geurregels van paragraaf 3.4.6 van het Activiteitenbesluit milieubeheer niet.

In het tweede lid is de bepaling toegevoegd dat de afstanden gelden vanaf het mestbassin. Dit als voortzetting van artikel 3.51, tiende lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

In tabel 5.123 is een tekstuele verduidelijking aangebracht.

Artikel 5.124 Bkl

In dit artikel wordt in het opschrift en in het tweede lid niet meer gesproken van het exploiteren van een mestvergistingsinstallatie, maar van een voorziening voor het biologisch behandelen van dierlijke meststoffen voor of na het vergisten. Hiermee wordt aangesloten bij de formulering die wordt gebruikt in artikel 4.864 van het Besluit activiteiten leefomgeving, zoals dat wordt gewijzigd bij dit besluit. In het tweede lid is bepaald dat de afstanden gelden vanaf deze voorziening. Dit als voortzetting van artikel 3.129g van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

In het eerste lid wordt "een bedrijf voor mestbehandeling" vervangen door "het behandelen van dierlijke meststoffen en het vergisten van plantaardig materiaal". Hiermee wordt aangesloten bij de formulering die wordt gebruikt in artikel 3.225 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Ook is in het tweede lid een bovengrens toegevoegd. In een omgevingsplan dat het vergisten van dierlijke meststoffen in een installatie die bestaat uit een vergistingstank met een capaciteit van ten hoogste 25.000 m³ per jaar aan dierlijke meststoffen toelaat, moeten de in tabel 5.124 opgenomen afstanden in acht worden genomen. Daarboven moet de gemeente de geurbeoordeling maken met artikel 5.92 Bkl.

De achtergrond van deze wijziging is beleidsneutrale voorzetting van het voorheen geldende recht. Daarin was een omgevingsvergunning milieu nodig voor het vergisten van uitsluitend dierlijke meststoffen met een capaciteit van ten hoogste 25.000 kubieke meter per jaar, en golden de geurregels van paragraaf 3.5.10 van het Activiteitenbesluit milieubeheer niet.

Artikel 5.125 Bkl

Eerste lid

Door de wijzigingen in het eerste lid, onder e en f, is aangesloten bij de formuleringen die worden gebruikt in de artikelen 3.215 en 3.250 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Derde lid

Er is een lid toegevoegd waarin is aangegeven dat de afstanden in acht worden genomen vanaf de composteringshoop of de opslagplaats. Dit als voortzetting van artikel 3.108, tweede lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Artikel 5.126 Bkl

Het opschrift van dit artikel is gewijzigd. Daarmee wordt aangesloten bij de gangbare formulering in het Bkl (bijvoorbeeld in artikel 5.36).

Eerste lid

In het eerste lid, onder c, is het woord "opslagvoorziening" vervangen door "opslagplaats of composteringshoop". Daarmee is aangesloten bij de gewijzigde formuleringen in de artikelen 5.120, tweede lid, 5.121, tweede lid, 5.122, tweede lid, of 5.125, tweede lid, van het Bkl.

Tweede lid

In de aanhef van dit lid is door toevoeging van de dunne fractie aangesloten bij artikel 5.124, waarin ook dunne fractie wordt genoemd.

Derde lid

De onjuiste nummering van dit lid is aangepast. Verder is een verschrijving gecorrigeerd.

Onderdeel CX (artikel 5.128 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

De wijziging van de aanhef van dit artikel houdt verband met de bij dit besluit in te voegen nieuwe paragraaf 5.1.5.3 (PKB-Waddenzee en Waddengebied). De eerbiedigende werking in artikel 5.128 wordt naar de instructieregels in deze paragraaf uitgebreid.

De redactionele aanpassing in onderdeel a vloeit voort uit het vervangen van de term afwijkactiviteit door omgevingsplanactiviteit in verband met de voorgenomen tekstuele wijziging van dit begrip in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Het nieuwe onderdeel b voorziet in een uitbreiding van de eerbiediging van bestaande gevallen. Hieronder worden ook activiteiten gebracht die door een bestuursorgaan van het Rijk zijn toegestaan met een projectbesluit of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Op deze besluiten zijn niet alle instructieregels uit hoofdstuk 5 Bkl van overeenkomstige toepassing, zo volgt uit de hoofdstukken 8 en 9 Bkl als gewijzigd bij dit besluit. De uitbreiding van de eerbiedigende werking in onderdeel b voorkomt dat de gemeente op grond van paragraaf 5.1.5.2 activiteiten moet beëindigen, die eerder met een rijksprojectbesluit van een grondslag in het omgevingsplan zijn voorzien. Door ook de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit van een bestuursorgaan van het Rijk onder de eerbiedigende werking te brengen, wordt voorkomen dat het omgevingsplan niet met een dergelijke vergunning in overeenstemming kan worden gebracht wanneer dat op grond van artikel 4.17 van de wet is vereist. Voor een nadere toelichting op de uitbreiding van de eerbiedigende werking wordt verwezen naar paragraaf 4.12.2 van het algemeen deel van deze toelichting.

Onderdeel CY (§ 5.1.5.3 en § 5.1.5.4 (nieuw) Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

§ 5.1.5.3 (nieuw) Bkl

Artikel 5.129a (nieuw) Bkl

Dit artikel wijst de locaties PKB-Waddenzee en Waddengebied aan. De aanwijzing van deze gebieden gebeurt door weergave op de kaart in bijlage XIIIa die is gebaseerd op de planologische kernbeslissing (PKB) Waddenzee. Het aanwijzen van de PKB-Waddenzee als locatie brengt met zich mee dat de instructieregels in paragraaf 5.1.5.3 een eigen toepassingsbereik kennen en niet aansluiten bij de begrenzing van het rijkswater Waddenzee als bedoeld in bijlage II bij artikel 3.1 van het Omgevingsbesluit. De begrenzing van het Waddengebied is gebaseerd op de op het moment van vaststelling van de PKB Waddenzee geldende gemeentegrenzen van de gemeenten die direct grenzen aan het PKB-gebied en de gemeenten waarvan het grondgebied deels in de PKB-Waddenzee is gelegen. De ligging van de gebieden is ten opzichte van de planologische kernbeslissing en het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening ongewijzigd. De exacte geometrische begrenzing van de gebieden wordt bij ministeriële regeling vastgelegd. Die geometrische begrenzing komt overeen met die uit het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, waarin de gebieden met ingang van 30 december 2011 zijn opgenomen.

Artikel 5.129b (nieuw) Bkl

De hoofddoelstelling voor de PKB-Waddenzee is de bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap en de bescherming van het cultureel erfgoed van de Waddenzee. Dit artikel benoemt de landschappelijke kernkwaliteiten van de Waddenzee en het cultureel erfgoed dat kenmerkend is voor de Waddenzee. Het behoud van de landschappelijke kernkwaliteiten en het kenmerkend cultureel erfgoed van de Waddenzee is kaderstellend voor mogelijke activiteiten in het Waddengebied.

Eerste lid

De landschappelijke kwaliteiten van de PKB-Waddenzee betreffen de rust, weidsheid, open horizon en de natuurlijkheid waaronder de duisternis. Deze zelfde landschappelijke kwaliteiten van de Waddenzee worden op grond van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening beschermd. De bescherming van deze waarden heeft zijn grondslag in de PKB Waddenzee.

Tweede lid

Met het oog op het behoud van het kenmerkend cultureel erfgoed van de Waddenzee wordt hier een specificatie gegeven van die onderdelen van het cultureel erfgoed in de fysieke leefomgeving die kenmerkend zijn voor dit gebied. Uit de aard van het gebied gaat het daarbij onder meer om archeologische monumenten op of in de zeebodem van de Waddenzee, maar ook om cultureel erfgoed dat verbonden is met de geschiedenis van landaanwinning of waterstaatkundige werken. De nadere aanduiding van het kenmerkend cultureel erfgoed van de Waddenzee is een inhoudelijk nagenoeg ongewijzigde omzetting van wat in titel 2.5 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening vermeld staat als "cultuurhistorische kwaliteiten van de Waddenzee". Daarbij is wel de terminologie aangepast aan de per 1 juli 2016 in werking getreden Erfgoedwet. De cultuurhistorische waarde van de Afsluitdijk wordt in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening al beschermd als onderdeel van de voor de Waddenzee kenmerkende cultuurhistorische structuren en elementen bestaande uit 'zeedijken en de daaraan verbonden historische sluisen'. In dit artikellid wordt de waarde van het ensemble Afsluitdijk apart benoemd, al was het maar omdat deze dijk eigenlijk een dam is. De Afsluitdijk en andere dijken zijn de grootste menselijke beïnvloeding van het natuurlijk systeem in de Waddenzee. Daarmee zijn deze elementen zo één op één verbonden met de zee, en markeren waar het water ophoudt en land begint, dat ze tot het kenmerkend cultureel erfgoed van de Waddenzee moeten worden gerekend.

Artikel 5.129c (nieuw) Bkl

Dit artikel bevat voor omgevingsplannen die van toepassing zijn op het Waddengebied, waaronder de PKB-Waddenzee, een instructieregel voor het toelaten van activiteiten bij de evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het omgevingsplan als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet. Deze instructieregel is afgeleid van het afwegingskader in de PKB Waddenzee en is ook opgenomen in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening. Hoewel de instructieregel ten opzichte van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening inhoudelijk niet wordt gewijzigd, wordt deze redactioneel wel vereenvoudigd en zo mogelijk in lijn gebracht met de terminologie van het stelsel van de Omgevingswet.

Op grond van deze instructieregel mag een omgevingsplan dat van toepassing is op het Waddengebied geen activiteiten toelaten die afzonderlijk of in combinatie met een of meer andere activiteiten significant nadelige gevolgen kunnen hebben voor de landschappelijke kernkwaliteiten van de PKB-Waddenzee of het kenmerkend cultureel erfgoed van de PKB-Waddenzee en het Waddengebied. Deze inhoudelijke eis aan het omgevingsplan houdt in dat bij de evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het Waddengebied een beoordeling zal moeten worden gemaakt of een functie en de activiteiten die in het kader van die functie op een locatie kunnen worden uitgevoerd, significant nadelige gevolgen kunnen hebben voor de in artikel 5.129b genoemde beschermde waarden van de PKB-Waddenzee. Het gaat dan om de gevolgen voor de rust, weidsheid, open horizon en natuurlijkheid met inbegrip van de duisternis van de Waddenzee, en de gevolgen voor het kenmerkend cultureel erfgoed van de Waddenzee. Of eventuele nadelige gevolgen van een activiteit daadwerkelijk significant zijn, zal van geval tot geval moeten worden beoordeeld. Als voor een omgevingsplan een milieueffectrapportage wordt uitgevoerd, dan kan een dergelijke beoordeling in dat kader worden uitgevoerd.

De toepassing van de instructieregel is beperkt tot omgevingsplannen van gemeenten voor zover die geheel of gedeeltelijk liggen in het Waddengebied. De ruimtelijke begrenzing van de externe werking van de bescherming van de PKB-Waddenzee blijft hiermee ongewijzigd ten opzichte van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening. De omvang van het Waddengebied is omschreven in artikel 5.129a, tweede lid, en omvat de PKB-Waddenzee zelf en een gebied

daaromheen. De geometrische begrenzing van het Waddengebied is bij ministeriële regeling vastgelegd.

Als niet uitgesloten is dat een activiteit in het Waddengebied significant nadelige gevolgen kan hebben voor de beschermde waarden van de PKB-Waddenzee, dan kan het omgevingsplan die activiteit alleen toelaten als er voor die activiteit geen reële alternatieven voorhanden zijn, er zwaarwegende redenen van groot openbaar belang zijn die het toelaten van de activiteit rechtvaardigen en de nadelige gevolgen door de activiteit zoveel mogelijk worden beperkt. Deze voorwaarden zijn inhoudelijk ongewijzigd ten opzichte van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening. Zwaarwegende redenen van groot openbaar belang kunnen onder andere zijn belangen van sociale of economische aard, belangen die verband houden met de bescherming van de gezondheid, de openbare veiligheid of bereikbaarheid of als sprake is van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten. De uitzondering in dit artikel voor activiteiten met een 'zwaarwegende reden van groot openbaar belang' impliceert een strengere toets dan de toets aan 'zwaarwegende economische belangen of zwaarwegende andere maatschappelijke belangen' voor het in het omgevingsplan vaststellen van afwijkende immissiewaarden voor trillingen, immissiewaarden voor geur door zuiveringstechnische werken en veehouderijen en afstandsnormen voor veehouderijen (respectievelijk de artikelen 5.89, 5.102 en 5.117 Bkl). De formulering 'zwaarwegende redenen van groot openbaar belang' drukt uit dat aan een uitzondering een initiatief ten grondslag moet liggen waarmee zwaarwegende belangen van de overheid of de samenleving of fundamentele waarden voor het leven van burgers zoals de bescherming van de gezondheid zijn gediend. Activiteiten die alleen particuliere of private belangen dienen, zijn geen zwaarwegende redenen van groot openbaar belang. Ook niet ieder belang van de overheid of samenleving is een 'groot openbaar belang'. Er moet daadwerkelijk sprake zijn van een activiteit die een openbaar belang dient met een zwaar gewicht, dat opweegt tegen het behoud van de landschappelijke kernkwaliteiten en het kenmerkend cultureel erfgoed van de Waddenzee en het Waddengebied.

Specifiek voor het behoud van het kenmerkend cultureel erfgoed geldt dat de instructieregels in dit artikel nadere eisen aan het omgevingsplan stellen ten opzichte van de instructieregels over het behoud van cultureel erfgoed en werelderfgoed in respectievelijk de artikelen 5.130 en 5.131 Bkl. De afwegingsruimte die die artikelen aan gemeenten bieden ten aanzien van het behoud van het cultureel en werelderfgoed, wordt door artikel 5.129c ingeperkt.

Artikel 5.129d (nieuw) Bkl

Uitgangspunt van de PKB Waddenzee is dat activiteiten in de PKB-Waddenzee zijn toegestaan als deze verenigbaar zijn met de bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap en het kenmerkend cultureel erfgoed van de Waddenzee. Gelet op deze randvoorwaarden, bevat de PKB Waddenzee voor een veelheid aan activiteiten al beleidsuitspraken of deze in de Waddenzee zijn toegestaan. In dit artikel zijn deze beleidsuitspraken omgezet in instructieregels voor omgevingsplannen. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening bevat regels die bepalen welke activiteiten een bestemmingsplan in de Waddenzee kan toelaten. De instructieregels over activiteiten die al dan niet in de Waddenzee kunnen worden toegelaten, worden inhoudelijk niet gewijzigd ten opzichte van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening. De instructieregels gelden op grond van artikel 5.128 niet voor activiteiten die op grond van het omgevingsplan al in uitvoering zijn of zijn toegestaan. Waar het gaat om activiteiten in de PKB-Waddenzee die al dan niet kunnen worden toegestaan geldt, net als voor de artikelen 5.129d en 5.129e, uiteraard ook de algemene instructie op grond van artikel 5.130 om bij het vaststellen van een omgevingsplan rekening te houden met het cultureel erfgoed en de instructie op grond van artikel 5.131 om rekening te houden met het werelderfgoed.

Eerste lid

Onder a

In de PKB-Waddenzee geldt een verbod op het plaatsen van nieuwe windturbines en andere bouwactiviteiten.

Onder b en c

Een omgevingsplan kan in de PKB-Waddenzee geen aanleg of uitbreiding van een haven of jachthaven toelaten en ook geen aanleg of zeewaartse uitbreiding van een bedrijventerrein. Dat geldt ook voor een omgevingsplan dat van toepassing is op een locatie direct grenzend aan de PKB-Waddenzee. Op het verbod voor havens en jachthavens zijn enkele uitzonderingen van toepassing. Een zeewaartse uitbreiding van een jachthaven op een Waddeneiland kan worden toegelaten als dat noodzakelijk is voor de veiligheid of de bereikbaarheid er daarvoor geen andere passende oplossing is. Ook voor de verlegging van de veerhaven in de gemeente Den Helder en voor een zeewaartse uitbreiding van de haven van Harlingen is een uitzondering gemaakt. Voor de haven van Harlingen geldt die uitzondering alleen als een binnendijkse uitbreiding van die haven redelijkerwijs niet mogelijk is. Voor deze activiteiten geldt dat deze wel moeten voldoen aan het toetsingskader van artikel 5.129c. Dat wil zeggen dat moet zijn uitgesloten dat de uitbreiding van de haven significant nadelige gevolgen kan hebben voor de landschappelijke kernkwaliteiten of het kenmerkend cultureel erfgoed van de Waddenzee of – als dit niet kan worden uitgesloten – voldaan moet worden aan de voorwaarden onder a, b en c van artikel 5.129c.

Onder d

Op het verbod op andere bouwactiviteiten zijn enkele uitzonderingen van toepassing. Het bouwen van bouwwerken voor de veiligheid van het scheepvaartverkeer, voor alternatieve mosselzaadbronnen, voor een adequate afwatering van het vasteland, het bouwen van een wadwachtpost en van een tijdelijk bouwwerk als bedoeld in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving voor wetenschappelijk onderzoek en monitoring, kan een omgevingsplan wel toelaten in de PKB-Waddenzee. Een wadwachtpost kan alleen worden gebouwd op een locatie die niet vanaf het vaste land of een Waddeneiland bewaakt kan worden. Ook voor bouwwerken die noodzakelijk zijn voor enkele bij naam genoemde uitbreidingen of verleggingen van havens, is een uitzondering gemaakt op het verbod op bouwactiviteiten. Deze bouwactiviteiten moeten wel voldoen aan het toetsingskader van artikel 5.129c. Dat wil zeggen dat moet zijn uitgesloten dat deze bouwactiviteiten significant nadelige gevolgen kunnen hebben voor de landschappelijke kernkwaliteiten of het kenmerkend cultureel erfgoed van de Waddenzee of – als dit niet kan worden uitgesloten - voldaan moet worden aan de voorwaarden onder a, b en c van artikel 5.129c.

Onder e

Een omgevingsplan kan geen inpoldering, bedijking of indijking van delen van de PKB-Waddenzee toelaten.

Onder f

Een omgevingsplan kan in de PKB-Waddenzee geen winning van oppervlaktedelfstoffen toelaten. Een tweetal uitzonderingen hierop zijn gemaakt voor zand dat vrijkomt bij regulier onderhoud of de incidentele verdieping van vaargeulen of bij op grond van het eerste lid toegelaten bouwactiviteiten en voor het winnen van schelpen in gebieden beneden –5 meter NAP.

Onder g

Een omgevingsplan kan in de PKB-Waddenzee niet het parkeren van een booreiland of andere offshore-installatie toelaten.

Tweede lid

Dit lid regelt de verhouding tussen artikel 5.129c en activiteiten die in het eerste lid zijn uitgezonderd van de opgesomde activiteiten die een omgevingsplan niet mag toelaten. Een activiteit die op grond 5.129d niet is verboden, moet dus nog steeds aan de criteria in artikel 5.129c worden getoetst alvorens deze in een omgevingsplan kan worden toegelaten.

Derde lid

Dit lid breidt de werking van de in het eerste lid gestelde eis dat een omgevingsplan in de PKB-Waddenzee geen aanleg of uitbreiding van een haven of jachthaven of aanleg of zeewaartse uitbreiding van een bedrijventerrein toelaat, uit naar locaties die direct aan de PKB-Waddenzee grenzen. Hiermee worden de regels voor de aanleg en uitbreiding van havens en bedrijventerreinen uit het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening ongewijzigd voortgezet.

Artikel 5.129e (nieuw) Bkl

Eerste lid

Deze instructieregel geeft voor de Waddenzee en de Waddeneilanden een verbod op het toelaten van nieuwe mijnbouwwerken voor het opsporen of winnen van delfstoffen. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening zijn regels gesteld die nieuwe opsporing of winning in de Waddenzee uitsluiten. Dit lid beoogt een inhoudelijke voortzetting van die regels, en geeft daarnaast een verbod op nieuwe mijnbouwwerken op de Waddeneilanden en in het Natura 2000-gebied Waddenzee en het werelderfgoed Waddenzee. Deze uitbreiding hangt samen met de gedeeltelijke omzetting van artikel 7a, eerste lid, van de Mijnbouwwet in dit lid. Als gevolg hiervan zal artikel 5.129e, eerste lid, in de weg staan aan het toelaten van een mijnbouwwerk in een omgevingsplan, in die gevallen waarin nu een omgevingsvergunning voor het oprichten van een mijnbouwwerk als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder e, van de Wabo moet worden geweigerd gelet op artikel 7a, eerste lid, van de Mijnbouwwet.

Dit eerste lid heeft geen betrekking op het in artikel 7a van de Mijnbouwwet genoemde Natura 2000-gebied Noordzeekustzone. Omdat dit gebied deels niet gemeentelijk is ingedeeld, wordt in omzetting voorzien via hoofdstuk 7 van het Besluit activiteiten leefomgeving zoals gewijzigd bij dit besluit. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar paragraaf 4.3 van het algemeen deel van deze toelichting.

Tweede lid

Het verbod in het eerste lid op het toelaten van nieuwe mijnbouwwerken in een omgevingsplan geldt niet voor verplaatsbare mijnbouwwerken, voor zover deze bepaalde activiteiten uitvoeren op een locatie waar rechtmatig een mijnbouwwerk aanwezig is. Het gaat daarbij om het met een verplaatsbaar mijnbouwwerk aanleggen, testen, aanpassen, onderhouden, repareren of buiten gebruik stellen van een boorgat, of het stimuleren van een voorkomen via een boorgat. Deze uitzondering geeft geen inhoudelijke wijziging ten opzichte van de regels over mijnbouwwerken voor het opsporen of winnen van delfstoffen in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening of van artikel 7a van de Mijnbouwwet.

Derde en vierde lid

Het eerste lid brengt met zich mee dat er voor omgevingsplannen die betrekking hebben op het grondgebied van de vastelandgemeenten, op land geen verbod geldt op het toelaten van mijnbouwwerken voor het opsporen of winnen van delfstoffen. Het gaat meer specifiek om het vasteland dat binnen het Waddengebied is gelegen en geen deel uitmaakt van de PKB-Waddenzee, het Werelderfgoed Waddenzee of de Natura 2000-gebieden Waddenzee en Noordzeekustzone. Een omgevingsplan dat in dit gebied nieuwe bouwwerken voor de opsporing of winning van delfstoffen toelaat, moet regelen dat die bouwwerken worden ingepast in het landschap zodat de openheid van het landschap niet wordt aangetast. Hiermee is een ongewijzigde voortzetting van artikel 2.5.13, tweede lid, onder b, van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening beoogd.

Artikel 2.5.13, tweede lid, onder b, van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening stelt de eis van inpassing in het landschap alleen voor «op te richten bouwwerken» die nodig zijn voor nieuwe opsporing of winning van gas onder de Waddenzee. Bouwwerken die nodig zijn op locaties waar al rechtmatig een mijnbouwwerk voor opsporing of winning aanwezig is, vallen niet onder

deze bepaling. Artikel 5.129e, derde lid, heeft eenzelfde werking, zolang het gaat om bouwwerken die al zijn toegelaten op grond van een omgevingsplan of omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit (artikel 5.128 Bkl). De mogelijkheid kan zich echter voordoen dat een bestemmingsplan, dat van rechtswege onderdeel wordt van het tijdelijke deel van een omgevingsplan, nog niet alle bouwwerken toelaat die op een bestaande locatie voor winning of opsporing in de toekomst nodig zijn. Omdat artikel 5.129e, derde lid, ook voor die bouwwerken inpassing in het landschap zou vereisen, is in het vierde lid een uitzondering opgenomen. In aansluiting op het Barro voorziet deze uitzondering in het oprichten van een verplaatsbaar mijnbouwwerk voor zover het gaat om het aanleggen, aanpassen, onderhouden, repareren of buiten gebruik stellen van een boorgat op locaties waar zich al rechtmatig een mijnbouwwerk voor het opsporen of winnen van delfstoffen bevindt.

Hoofdstuk 7 van het Besluit activiteiten leefomgeving, zoals gewijzigd bij dit besluit, geeft een verbod op het gebruiken van een locatie in het in de territoriale zee gelegen deel van het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone voor een mijnbouwinstallatie voor het opsporen en winnen van delfstoffen. Dit betekent dat een omgevingsplan in dat gebied, ook als het gaat om het gedeelte dat gemeentelijk is ingedeeld, geen mijnbouwwerken voor het opsporen of winnen van delfstoffen kan toelaten. De instructieregel in dit derde lid ziet om die reden niet op het vasteland, voor zover dat deel uitmaakt van het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone.

Artikel 5.129f (nieuw) Bkl

Eerste lid

In het Waddengebied mogen geen nieuwe burgerluchthavens worden toegelaten. Ook kan een omgevingsplan geen uitbreiding van een bestaande burgerluchthaven toelaten. Een uitzondering is gemaakt voor de uitbreiding van de luchthavens in de gemeenten Texel en Ameland, als een uitbreiding van die luchthavens noodzakelijk is voor de vliegveiligheid. In dat geval moet het omgevingsplan wel voldoen aan de eisen van artikel 5.129d. Dit lid is niet van toepassing op burgermedegebruik of de uitbreiding van een militaire luchthaven in het Waddengebied.

Tweede en derde lid

Voor nieuwe bouwactiviteiten in het Waddengebied, met uitzondering van de PKB-Waddenzee, gelden instructieregels voor het omgevingsplan over bouwhoogten en de inpassing in het landschap. De instructieregels gelden niet voor bouwactiviteiten die op grond van artikel 5.128 op grond van het omgevingsplan al in uitvoering zijn of op grond van het omgevingsplan zijn toegestaan. Voor bouwactiviteiten in stedelijk gebied geldt op grond van het derde lid, onderdeel a, dat de maximaal toelaatbare bouwhoogte moet aansluiten bij de hoogte van de bestaande bebouwing. Voor bouwactiviteiten buiten (bestaand) stedelijk gebied geldt hetzelfde, maar moeten op grond van het derde lid, onderdeel b, daarnaast ook de aard en doeleinden van de nieuwe bebouwing passen bij de aard van het omringende landschap. Het begrip 'stedelijk gebied' is gedefinieerd in bijlage I Bkl. Het gaat om het bij omgevingsplan (of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit) toegelaten stedenbouwkundig samenstel van bebouwing voor wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel en horeca, en de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur, met uitzondering van stedelijk groen aan de rand van die bebouwing en lintbebouwing langs wegen, waterwegen of waterkeringen. Deze definitie is inhoudelijk ongewijzigd ten opzichte van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening.

Voor bouwactiviteiten in het stedelijk gebied van de gemeenten Den Helder, Harlingen, Delfzijl en de Eemshaven is in het vierde lid een uitzondering gemaakt op de hoogtebepaling in het derde lid, onder a. Hiervoor geldt dat het omgevingsplan regels moet bevatten die inhouden dat nieuwe bouwwerken worden ingepast in de stedenbouwkundige structuur van het stedelijk gebied. Dit is een vertaling van de voorwaarde in de PKB Waddenzee dat nieuwe havengerelateerde en stedelijke bebouwing in deze gebieden zoveel mogelijk worden ingepast in de bestaande 'skyline'. De

stedenbouwkundige structuur van het stedelijk gebied is de ruimtelijke opbouw of samenstelling van een gebied en de manier waarop onder andere de bebouwing ten opzichte van elkaar is gesitueerd. De voorwaarde houdt in dat bij de inpassing van nieuwe bouwwerken in het bestaand stedelijk gebied van de gemeenten Den Helder, Harlingen, Delfzijl en de Eemshaven gekeken moet worden naar de gehele ruimtelijke opbouw van het stedelijk gebied. Het is daarbij niet uitgesloten dat het omgevingsplan voor nieuw te bouwen bouwwerken incidenteel een hogere bouwhoogte toelaat dan de hoogte van de bestaande bebouwing, zolang dat past binnen de maat en schaal van de stedenbouwkundige structuur en geen afbreuk doet aan het silhouet van het stedelijk gebied. Voor wat betreft het bouwen van windturbines in het Waddengebied, buiten de Waddenzee, geldt dat de Structuurvisie Wind op land gebieden aanwijst waar grootschalige windparken kunnen worden opgericht (vanaf 100 MW.) De Eemshaven en Delfzijl zijn aangewezen. Het oprichten van windturbines binnen die aangewezen gebieden is dus Rijksbeleid ontstaan na de PKB Waddenzee. Voor de realisatie van een dergelijke ontwikkeling wordt een projectbesluit gemaakt waarin gemotiveerd moet worden hoe de voorziene ontwikkeling zich verhoudt tot het Rijksbeleid ter bescherming van de landschappelijke kwaliteiten van de Waddenzee en het Waddengebied en waarom daar door het Rijk, eventueel, van wordt afgeweken.

§ 5.1.5.4 (nieuw) Bk

Artikel 5.129g (nieuw) Bkl

Dit artikel regelt dat in het geval in het omgevingsplan een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt, rekening moet worden gehouden met de behoefte aan de voorgenomen stedelijke ontwikkeling (laddertoets). Voor achtergronden en een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 4.3 van het algemeen deel van deze toelichting.

Eerste lid

Het eerste lid bepaalt, tezamen met het woord 'nieuwe' in het tweede lid, de reikwijdte van de 'laddertoets'. Evenals het voorheen geldende Bro is de laddertoets van toepassing op de ontwikkeling of uitbreiding van een bedrijventerrein, een zeehaventerrein, woningbouw, kantoren, een detailhandelvoorziening of een andere stedelijke voorziening. Hoewel er geen ondergrens voor de ontwikkeling geldt, moet de stedelijke voorziening wel voldoende substantieel zijn. Dit laatste zinsdeel is ten opzichte van het voorheen geldende recht toegevoegd om dit beter tot uitdrukking te brengen. Hiermee wordt aangesloten bij de vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.¹⁴

Hierbij moet worden opgemerkt dat het begrip stedelijk ontwikkelingsproject zoals dat in de context van de milieueffectrapportage wordt gehanteerd een andere inhoud heeft (zie hiervoor de toelichting bij bijlage V, onderdeel J11, bij het Omgevingsbesluit).

Tweede lid

Dit lid regelt dat een stedelijke ontwikkeling als bedoeld in het eerste lid, nieuw moet zijn om voor de laddertoets te kwalificeren. Het gaat daarbij om een stedelijke ontwikkeling die, in vergelijking met de voorheen geldende regels in het omgevingsplan dan wel – als deze nog niet is ingepast in het omgevingsplan – met een omgevingsplanactiviteit, een nieuw of groter planologisch beslag legt op de ruimte. Als alleen sprake is van een wijziging van een gebruiksfunctie, met andere woorden de bebouwing neemt niet of nauwelijks toe, dan moet de ontwikkeling anderszins wezenlijke ruimtelijke gevolgen hebben. Ook dit blijkt uit vaste jurisprudentie die de bedoeling van de wetgever, ook onder het voorheen geldende recht, onderstreept.

Onderdeel a bepaalt dat aan een nieuwe stedelijke ontwikkeling een laddertoets vooraf gaat. Dit kan zowel om een stedelijke ontwikkeling binnen als buiten het bestaand stedelijk gebied gaan. Bevindt de stedelijke ontwikkeling zich buiten het bestaand stedelijk gebied of buiten stedelijk groen, zo bepaalt onderdeel b, dan omvat de laddertoets ook waarom niet daarbinnen in die

---

¹⁴ ABRvS van 28 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1724.

behoefte kan worden voorzien. Voor het begrip stedelijk gebied wordt verwezen naar bijlage I bij het Bkl en de artikelsgewijze toelichting daarbij.

Derde lid

Het derde lid brengt tot uitdrukking dat regels in het omgevingsplan niet in strijd mogen zijn met de Dienstenrichtlijn. Zoals bij de introductie van dit artikellid in 2014 aangegeven is met gebruikmaking van de inhoud van artikel 14, aanhef en onder 5, van de Dienstenrichtlijn geregeld dat een onderzoek naar de actuele regionale behoefte, waar dat betrekking heeft op de economische behoefte, de marktvraag of de beoordeling van de mogelijke of actuele economische gevolgen van de vestiging van een dienst als bedoeld in artikel 1 van de Dienstenwet, slechts tot doel heeft om na te gaan of die vestiging in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening (Stb. 2014, 174, p. 25). Artikel 14, aanhef en onder 5, van de Dienstenrichtlijn moet thans in het licht van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 30 januari 2018, nr. C-31/16 (Appingedam)¹⁵ worden gezien.

Onderdeel CZ (artikel 5.132 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

De redactionele aanpassing van dit artikel vloeit voort uit het vervangen van de term afwijkactiviteit door omgevingsplanactiviteit in verband met de voorgenomen tekstuele wijziging van dit begrip in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Het nieuwe onderdeel b voorziet in een uitbreiding van de eerbiediging van bestaande gevallen. Hieronder worden ook activiteiten gebracht die door een bestuursorgaan van het Rijk zijn toegestaan met een projectbesluit of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Op deze besluiten zijn niet alle instructieregels uit hoofdstuk 5 Bkl van overeenkomstige toepassing, zo volgt uit de hoofdstukken 8 en 9 Bkl als gewijzigd bij dit besluit. De uitbreiding van de eerbiedigende werking in onderdeel b voorkomt dat de gemeente op grond van de paragrafen 5.1.6.2, 5.1.6.3, 5.1.6.4 of 5.1.6.5 activiteiten moet beëindigen, die eerder met een rijksprojectbesluit van een grondslag in het omgevingsplan zijn voorzien. Door ook de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit van een bestuursorgaan van het Rijk onder de eerbiedigende werking te brengen, wordt voorkomen dat het omgevingsplan niet met een dergelijke vergunning in overeenstemming kan worden gebracht wanneer dat op grond van artikel 4.17 van de wet is vereist. Voor een nadere toelichting op de uitbreiding van de eerbiedigende werking wordt verwezen naar paragraaf 4.12.2 van het algemeen deel van deze toelichting.

Onderdeel DA (artikel 5.141 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

De artikelen 5.141, 5.144, tweede lid, 5.145, 5.146 en 5.148 worden gewijzigd als gevolg van een voorgenomen wijziging van de tekst van het eerste lid van artikel 4.2 van de wet door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Aanleiding tot die wijziging is dat de redactie van artikel 4.2, eerste lid, vragen oproep over het onderscheid tussen regels over functies en over activiteiten op grond van de artikelen 4.1 en 4.2 van de wet. Met de verduidelijking van de tekst van artikel 4.2, eerste lid, wordt verduidelijkt dat dit artikel een taakopdracht bevat, waarvan de kern is dat het omgevingsplan voor het gehele grondgebied voorziet in regels die leiden tot een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Deze taakopdracht leidt niet tot een verplichting om het gehele grondgebied van de gemeente te voorzien van functie-aanduidingen in de vorm van 'etiketten' welke op zichzelf geen rechtsgevolg hebben maar uitsluitend een wetgevingstechnisch ordeningsinstrument kunnen zijn van het omgevingsplan. Ook een omgevingsplan zonder functie-aanduidingen is denkbaar. Artikel 4.2, eerste lid, vereist alleen dat er in het omgevingsplan regels worden gesteld die voor het gehele grondgebied van de gemeente tot een evenwichtige toedeling

---

¹⁵ ECLI:EU:C: 2018:44.

van functies aan locaties leiden. In paragraaf 2.2.1.1 van de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is deze wijziging uitgebreider toegelicht.¹⁶ De instructieregels van hoofdstuk 5 Bkl verplichten alleen in enkele gevallen tot het verplicht opnemen van specifieke functie-aanduidingen in het omgevingsplan. Voor een groot deel gaan de regels over het wel of niet – al dan niet onder voorwaarden – kunnen toelaten van activiteiten op bepaalde locaties. Omdat enkele artikelen hierover onvoldoende duidelijkheid boden worden deze via dit besluit verduidelijkt.

In het enkele geval dat een regel van hoofdstuk 5 Bkl wel tot het opnemen van een specifieke functie-aanduiding in het omgevingsplan verplicht, wordt daartoe in de tekst het begrip 'functieaanduiding' of 'aanduiden van een specifieke functie' gehanteerd. Dit is geval bij artikel 5.141 met betrekking tot het aanleggebied Maasvlakte 2.

In het eerste lid van artikel 5.141 is verduidelijkt dat het gaat om de functieaanduiding haven- en industrieterrein. In tegenstelling tot de meeste andere instructieregels in hoofdstuk 5 Bkl gaat het hier om de uitdrukkelijke verplichting om een functieaanduiding in de vorm van een 'etiket' op het aanleggebied voor Maasvlakte 2 te leggen. Het gewijzigde tweede lid sluit hierop aan. Het doel van de instructieregel is dat het landaanwinningsgebied Maasvlakte 2 wordt gebruikt in overeenstemming met de in de planologische kernbeslissing Mainportontwikkeling Rotterdam vastgelegde afspraken. Het resultaat van de regels in het omgevingsplan moet hierbij aansluiten.

Onderdeel DB (artikel 5.144 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Op grond van het tweede lid kunnen gebouwen die al in het gebied aanwezig waren of op het moment van inwerkingtreding (30 december 2011) van de regels in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) op het punt stonden te worden opgericht, behouden blijven. Deze wijziging is om te verduidelijken dat het niet noodzakelijk is om de toentertijd geldende bestemming in de vorm van een functieaanduiding of etiket over te nemen, zoals artikel 2.2.8 Barro eist. In het nieuwe stelsel kan hetzelfde resultaat bereikt worden door het opnemen van regels die ertoe leiden dat geen andere activiteiten worden toegelaten dan die van voor 30 december 2011.

Onderdeel DC (artikelen 5.145 en 5.146 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Met de wijziging van artikel 5.145 wordt verduidelijkt dat het om te voldoen aan deze instructieregel niet nodig is om een functieaanduiding in de vorm van een 'etiket' op een locatie te leggen. Het resultaat van de regels in het omgevingsplan voor zover een omgevingsplan van toepassing is op het natuur- en recreatiegebied Schiebroekse en Zuidpolder moet zijn dat betreffende omgevingsplan een totale grondoppervlakte van circa 100 ha natuur en recreatie toelaat.

Met de wijziging van artikel 5.146 wordt verduidelijkt dat het om te voldoen aan deze instructieregel niet nodig is om een functieaanduiding in de vorm van een 'etiket' op een locatie te leggen. Het resultaat van de regels in het omgevingsplan – voor zover een omgevingsplan van toepassing is op het natuur- en recreatiegebied Schiezone – moet zijn dat betreffende omgevingsplan een totale grondoppervlakte van circa 50 ha natuur en recreatie toelaat.

Onderdeel DD (artikel 5.148 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Omdat onder de Omgevingswet in het omgevingsplan niet verplicht (voor alle locaties binnen de gemeente) functie-aanduidingen in het omgevingsplan hoeven te worden opgenomen is de verwijzing naar functies in dit artikel geschrapt. Bedoeld is immers dat er geen nieuwe activiteiten mogen worden toegestaan die aan de realisatie van de parallelle Kaagbaan in de weg staan of die deze bemoeilijken en dat tijdelijke activiteiten nog gedurende een bepaalde periode kunnen worden toegestaan.

---

¹⁶ Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 58 e.v.

Onderdeel DE (artikel 5.149 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

De redactionele aanpassing van dit artikel vloeit voort uit het vervangen van de term afwijkactiviteit door omgevingsplanactiviteit in verband met de voorgenomen tekstuele wijziging van dit begrip in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Het nieuwe onderdeel b voorziet in een uitbreiding van de eerbiediging van bestaande gevallen. Hieronder worden ook activiteiten gebracht die door een bestuursorgaan van het Rijk zijn toegestaan met een projectbesluit of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Op deze besluiten zijn niet alle instructieregels uit hoofdstuk 5 Bkl van overeenkomstige toepassing, zo volgt uit de hoofdstukken 8 en 9 Bkl als gewijzigd bij dit besluit. De uitbreiding van de eerbiedigende werking in onderdeel b voorkomt dat de gemeente op grond van de paragrafen 5.1.7.2, 5.1.7.3 of 5.1.7.4 activiteiten moet beëindigen, die eerder met een rijksprojectbesluit van een grondslag in het omgevingsplan zijn voorzien. Door ook de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit van een bestuursorgaan van het Rijk onder de eerbiedigende werking te brengen, wordt voorkomen dat het omgevingsplan niet met een dergelijke vergunning in overeenstemming kan worden gebracht wanneer dat op grond van artikel 4.17 van de wet is vereist. Voor een nadere toelichting op de uitbreiding van de eerbiedigende werking wordt verwezen naar paragraaf 4.12.2 van het algemeen deel van deze toelichting.

Onderdeel DF (artikel 5.155 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

In verschillende artikelen in het Bkl wordt de term afwijkactiviteit vervangen door omgevingsplanactiviteit in verband met de voorgenomen tekstuele wijziging van dit begrip in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

De wijziging van het derde lid houdt verband met het vervallen van artikel 5.19, eerste lid, van de Omgevingswet als gevolg van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Dat lid maakte het mogelijk om bij omgevingsplan regels te stellen die ertoe strekken dat een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit wordt verleend, als aan die regels wordt voldaan. Het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet schrapt deze mogelijkheid en maakt het in plaats daarvan mogelijk om rechtstreeks vergunningstelsels in het omgevingsplan op te nemen. De voorgestelde wijziging past artikel 5.155, derde lid, daarop aan. Hierdoor kan in een omgevingsplan een vergunningplicht worden opgenomen voor het bouwen van bouwwerken of windturbines die de maximale hoogtes in het eerste lid overschrijden, op voorwaarde dat beoordelingsregels worden gesteld die verzekeren dat het verlenen van de omgevingsvergunning voor dergelijke bouwwerken of windturbines geen onaanvaardbare gevolgen heeft voor het radarbeeld.

Onderdeel DG (artikel 5.159 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Artikel 5.159, eerste lid, zou zo kunnen worden gelezen dat de instructieregel ook betrekking heeft op hoogspanningsverbindingen met een lager Kv. Met de voorgestelde technische wijziging wordt in artikel 5.159 verduidelijkt dat onder hoogspanningsverbinding een hoogspanningsleiding van tenminste 220 kv wordt verstaan.

Onderdeel DH (§ 5.1.7.5 en § 5.1.7.6 (nieuw) Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

§ 5.1.7.5 (nieuw) Bkl

Artikel 5.161a (nieuw) Bkl

Binnen Nederland staat op een aantal locaties communicatie-, navigatie- en radarapparatuur buiten Schiphol of overige luchthavens van nationale en regionale betekenis. Deze apparatuur is nodig voor een veilige afwikkeling van het luchtverkeer.

Hoge bouwwerken in gebieden rond deze apparatuur kunnen leiden tot verstoring van de werking daarvan. Voordat een omgevingsplan hoge bouwwerken in die gebieden toelaat, moet zeker zijn gesteld dat die bouwwerken geen onaanvaardbare gevolgen hebben voor die apparatuur. Voor radarverstoringengebieden bevatte het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening al een gelijksoortige regeling.

Het artikel is niet van toepassing op ontwikkelingen die op het moment van inwerkingtreden van deze bepaling al zijn toegestaan op grond van een omgevingsplan of op grond van een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit (zie de wijziging van artikel 5.149 Bkl waarbij paragraaf 5.1.7.5 onder de eerbiedigende werking wordt gebracht).

In het Omgevingsbesluit zal worden geregeld dat de Minister van Infrastructuur en Waterstaat adviseur is voor een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit.

§ 5.1.7.6 (nieuw) Bkl

Artikel 5.161b (nieuw) Bkl

Dit artikel bepaalt dat als een omgevingsplan voorziet in nieuwe ontwikkelingen die de in bijlage XVIIA genoemde landelijke fiets- en wandelroutes kunnen doorsnijden, het belang van de instandhouding van die fiets- en wandelroutes bij de vaststelling van dat omgevingsplan wordt betrokken. Het artikel is niet van toepassing op ontwikkelingen die op het moment van inwerkingtreden van deze bepaling al zijn toegestaan op grond van een omgevingsplan of op grond van een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit (zie de wijziging van artikel 5.149 Bkl waarbij paragraaf 5.1.7.6 onder de eerbiedigende werking wordt gebracht). Het artikel is ook niet van toepassing op een projectbesluit dat wordt vastgesteld door Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties of door een andere minister die het aangaat. De keuze om in artikel 9.1, tweede lid, instructieregels uit afdeling 5.2 op projectbesluiten van het Rijk al dan niet van overeenkomstige toepassing te verklaren, hangt mede samen met de in het Bkl gekozen systematiek voor het verlenen van ontheffingen van instructieregels. In het Bkl is ervoor gekozen om instructieregels die meer specifieke (nationale) belangen borgen door middel van beleid te laten doorwerken in projectbesluiten van het Rijk. Het behoud van landelijke fiets- en wandelroutes is zo'n specifiek belang. Hiermee wordt voorkomen dat ministers in voorkomend geval ontheffing moeten aanvragen van (eigen) instructieregels, als onverhoopt blijkt dat de uitoefening van een taak of bevoegdheid door een instructieregel onevenredig wordt belemmerd. Het Rijk is bij besluitvorming gebonden aan het eigen beleid en kan daar alleen met een deugdelijke motivering van afwijken. Bij projectbesluiten voor de aanleg of wijziging van infrastructuur door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat wordt al regulier toepassing gegeven aan de gevolgen van de doorsnijding van fiets- en wandelroutes door nieuwe infrastructuur. Voor het overige is artikel 5.157a in paragraaf 4.11 van het algemeen deel van deze toelichting al uitgebreid toegelicht. Om die reden wordt verder verwezen naar die paragraaf.

Onderdelen DI en DU (artikelen 5.166 en artikel 7.15 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Deze wijzigingen zijn met name het gevolg van het in hoofdstuk 5 van het Bkl invoegen van een aantal instructieregels. De ontheffing van deze instructieregels wordt voor het omgevingsplan geregeld in artikel 5.166 – met het ingevoegde artikel 8.0b Bkl geldt dit ook voor de buitenplanse omgevingsactiviteit - voor de provinciale verordening in artikel 7.15 en voor projectbesluiten van provincies en waterschappen in artikel 9.4. Met een ontheffing als bedoeld in artikel 2.32, tweede lid, van de wet kan een besluit tot vaststelling of wijziging van een omgevingsplan, een besluit tot vaststelling of wijziging van een omgevingsverordening, een provinciaal of waterschapsprojectbesluit, of een besluit tot verlening van een buitenplanse

omgevingsplanactiviteit genomen worden dat afwijkt van of in strijd is met instructieregels waarnaar in deze bepalingen wordt verwezen.¹⁷

De wijziging van artikel 5.166 volgt de in het Bkl uitgewerkte lijn dat een ontheffing mogelijk is als sprake is van specifieke rijkstaken en daaruit voortvloeiende specifieke belangen.¹⁸ Hiertoe is paragraaf 5.1.5.3 (instructieregels over Waddenzee en Waddengebied) aan artikel 5.166 toegevoegd. Hierop is een uitzondering gemaakt voor die onderdelen van de instructieregels waarvoor op voorhand vaststaat dat ontheffing niet mogelijk is. Het betreft het bouwen van windturbines (artikel 5.129, eerste lid, onder a), het parkeren van een booreiland (artikel 5.129, eerste lid, onder g) of een andere offshore-installatie en het plaatsen van mijnbouwwerken of mijnbouwinstallaties voor het opsporen of winnen van delfstoffen (artikel 5.129e). Voor een algemene toelichting hierop wordt verwezen naar paragraaf 4.9.2 van het algemeen deel van deze toelichting.

De ontheffingsmogelijkheid wordt, conform het voorheen geldende recht, niet opengezet voor de ladder voor duurzame verstedelijking (paragraaf 5.1.5.4). Hiervoor geldt net als bij de instructieregel over de weging van het waterbelang (watertoets), waarvoor de ontheffing ook niet is opengezet, dat het hier gaat om (inhoudelijke) beslisregel die een onderzoeksverplichting impliceert. Het openzetten van een ontheffing is hiervoor zinledig. De ontheffingsmogelijkheid voor de met dit besluit toegevoegde instructieregel over landelijke fiets- en wandelroutes in paragraaf 5.1.7.6 staat automatisch open omdat de ontheffing al voor de gehele paragraaf 5.1.7 openstaat.

Onderdeel DJ (artikel 5.167 (nieuw) Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Dit artikel regelt dat ontheffingen hun werking behouden, als op grond van artikel 2.32, zesde lid, van de wet niet is bepaald dat een ontheffing voor een bepaalde termijn geldt. Het eerste lid zorgt ervoor dat de gemeente over een ontheffing beschikt wanneer een omgevingsplan eerder is gewijzigd met een projectbesluit waarvoor ontheffing is verleend. De ontheffing voor het projectbesluit blijft dan gelden voor opeenvolgende wijzigingen van het omgevingsplan, voor zover daarbij afwijking van instructieregels nodig is om de regels voor het uitvoeren en in werking hebben of in stand houden van het project te handhaven. Zonder deze regeling zou de ontheffing alleen gelden voor het specifieke besluit waarvoor zij wordt verleend, bijvoorbeeld het vaststellen van een projectbesluit, en zou de gemeenteraad voor latere wijzigingen van het omgevingsplan telkens een nieuwe ontheffing moeten aanvragen om de wijzigingen als gevolg van dat projectbesluit in stand te kunnen laten. De formulering "toelaat wat ... was toegestaan" bewerkstelligt dat de ontheffing weliswaar opnieuw gebruikt kan worden om toe te laten wat met het oorspronkelijke besluit is toegestaan, maar niet voor een bredere toepassing in aanmerking komt. Met de ontheffing wordt afwijking van een of meer instructieregels toegestaan voor de toelating van een specifieke activiteit of het stellen van een specifieke regel. Alleen die activiteit of regel mag vervolgens blijven voortbestaan bij een latere wijziging van het omgevingsplan.

Het tweede lid regelt dat ook een ontheffing voor een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit zijn werking behoudt. Op grond van artikel 4.17 van de wet moet een omgevingsplan vijf jaar na het onherroepelijk worden van een omgevingsvergunning voor een voortdurende buitenplanse omgevingsplanactiviteit, met die vergunning in overeenstemming worden gebracht. Als voor het verlenen van een dergelijke omgevingsvergunning een ontheffing is verleend, brengt het tweede lid, aanhef en onder a, met zich mee dat de gemeente die ontheffing kan gebruiken voor zover dat nodig is voor het inpassen van de omgevingsvergunning in het omgevingsplan. Het tweede lid, aanhef en onder b, verzekert dat ook voor opeenvolgende

---

¹⁷ Zie paragraaf 8.3 van de nota van toelichting bij het Bkl, Stb. 292, p. 395 e.v.

¹⁸ Zie verder paragraaf 8.3 van de nota van toelichting bij het Bkl, Stb. 292, p. 398.

wijzigingen van het omgevingsplan van de ontheffing gebruik kan worden gemaakt om toe te blijven staan wat op grond van de omgevingsvergunning was toegestaan. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 4.12.2 van het algemeen deel van deze toelichting.

Onderdeel DK (artikel 6.2 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

De wijzigingen in dit artikel hangen samen met de wijzigingen die zijn doorgevoerd in artikel 8.84 in dit besluit. Voor een toelichting zie de toelichting op artikel 8.84 Bkl. Zie ook de toelichting op artikel 6.2 van het Bkl (Stb. 2018, 292, p. 801).

Onderdeel DL (artikel 7.1 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Deze wijziging sluit aan bij de redactionele wijziging van artikel 4.2, tweede lid, van de wet door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.¹⁹ In het tweede lid van artikel 4.2 wordt benadrukt dat bij omgevingsverordening alleen regels kunnen worden gesteld over activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, als het onderwerp van zorg niet doelmatig en doeltreffend met een instructieregel als bedoeld in artikel 2.22, eerste lid, van de wet of een instructie als bedoeld in artikel 2.33, eerste lid, kan worden behartigd. Zoals opgemerkt in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet beklemt de voorgestelde wijziging in artikel 4.2, tweede lid, de terughoudende rol van de provincie bij de evenwichtige toedeling van functies aan locaties.²⁰ In samenhang hiermee wordt in artikel 7.1 Bkl verduidelijkt dat de instructieregels in afdeling 5.1 van toepassing zijn voor zover het om regels in de omgevingsverordening over activiteiten gaat die gesteld worden met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De instructieregels van afdeling 5.1 Bkl zijn dus alleen op die regels uit de omgevingsverordening van toepassing en bijvoorbeeld niet op instructieregels of omgevingswaarden die in de verordening worden opgenomen. Opgemerkt wordt nog dat de reikwijdte van de werking van de instructieregel in dit artikel ook bepaald wordt door beperkingen die artikel 2.25, derde lid, van de wet, stelt aan instructieregels over de omgevingsverordening. Dat lid voorkomt dat het Rijk instructieregels kan stellen over onderwerpen die tot de provinciale autonomie behoren. Zoals vermeld in de nota van toelichting bij het Bkl ziet artikel 7.1 in ieder geval op die regels over activiteiten in de omgevingsverordening die strekken ter uitvoering van wettelijke taken en die vanuit die taak (mede) zijn gesteld met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.²¹ Daarnaast ziet het artikel op maatwerkregels die zijn gesteld met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Zo is bijvoorbeeld artikel 5.37 Bkl ('weging van het waterbelang') niet alleen van toepassing op regels in het omgevingsplan maar op grond van artikel 7.1 Bkl ook van toepassing op regels in de omgevingsverordening over activiteiten en maatwerkregels als die regels worden gesteld met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Onderdeel DM (artikel 7.3 Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.27, aanhef en onder a en b, van de wet]

Deze wijziging voorziet erin dat de Nederlandse Koloniën van Weldadigheid worden toegevoegd aan artikel 7.3 Bkl. De Koloniën van Weldadigheid bestaan uit vijf grootschalige agrarische Koloniën in Nederland (Frederiksoord, Wilhelminaoord/Boschoord, Willemsoord, Ommerschans en Veenhuizen) en twee in Vlaanderen (Wortel en Merksplas). Deze koloniën werden gesticht door de Maatschappij van Weldadigheid, vanuit het oogpunt van armoedebestrijding. De Koloniën van Weldadigheid zijn in januari 2017 door Nederland, mede namens België, bij UNESCO genomineerd voor plaatsing op de werelderfgoedlijst. Met deze nominatie gaat Nederland de internationale verplichting aan om de uitzonderlijke universele waarde van de Koloniën te behouden en uit te dragen. De bescherming

¹⁹ Zie voor toelichting hierover paragraaf 2.2.1.1, *Kamerstukken II 2017/18*, 34986, nr. 3, p. 58 e.v.

²⁰ *Kamerstukken II 2017/18*, 34986, nr. 3, p. 61.

²¹ Zie paragraaf 10.2 van de nota van toelichting bij het Bkl, Stb. 2018, 292.

ervan kreeg onder het voorheen geldende recht onder meer gestalte via gemeentelijke bestemmingsplannen. Gelet op de internationale verplichting dient dit duurzaam geborgd te worden in nationale regelgeving. Met de beoordeling in juni 2018 van het nominatiedossier door het Werelderfgoedcomité (Commissie voor het Werelderfgoed) wordt dat nog eens benadrukt. In vervolg hierop zullen België en Nederland een aangepast nominatiedossier indienen, waarover dat comité vervolgens definitief zal besluiten.

In het Managementplan Werelderfgoed Koloniën van Weldadigheid is vastgelegd dat het Rijk overweegt om, in samenspraak met de provincies, gemeenten en lokale belanghebbenden, te werken aan een nadere uitwerking van de tekst die voor de Koloniën in het Bkl wordt opgenomen.²² Dit gebeurt door de Koloniën van Weldadigheid toe te voegen aan de instructieregels met het oog op het behoud van werelderfgoed uit afdeling 7.2 Bkl. Deze afdeling richt zich op gebiedsgerichte bescherming van grootschalige werelderfgoederen, waarbij het cultuurlandschap veelal een aspect is van de kernkwaliteiten. Dit geldt ook voor de Koloniën van Weldadigheid. Onderdelen hiervan zijn al aangewezen als beschermd dorpsgezicht of als beschermd monument. De nominatie van de Koloniën noodzaakt ertoe het aspect van het cultuurlandschap beter te borgen, evenals een aantal gemeenschappelijke kenmerken van de vijf Nederlandse Koloniën als een systeem van armoedebestrijding met landbouw. De opname van de Koloniën in het Bkl voorziet hierin. Bij de verdere uitwerking door de betrokken provincies, gemeenten en stakeholders kunnen bestaande inhoudelijke uitgangspunten uit het Managementplan worden gevolgd.

Onderdelen DN en DP (artikelen 7.4 en 7.8 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

De wijziging in de artikelen 7.4, derde lid, onder a, en 7.8, eerste lid, onder a, houdt verband met het vervallen van artikel 5.19, eerste lid, van de Omgevingswet als gevolg van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Dat lid maakte het mogelijk om bij omgevingsplan regels te stellen die ertoe strekken dat een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit wordt verleend, als aan die regels wordt voldaan. Het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet schrapt deze mogelijkheid en maakt het in plaats daarvan mogelijk om rechtstreeks vergunningstelsels in het omgevingsplan op te nemen.

Het is niet nodig om expliciet te bepalen dat de instructieregels die provincies ter uitvoering van de artikelen 7.4 en 7.8 stellen, ook op beoordelingsregels voor vergunningstelsels in het omgevingsplan moeten zien. Regels die gemeenten met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in een omgevingsplan stellen, moeten aan de provinciale instructieregels voldoen ongeacht of zij wel of geen vergunningstelsels bevatten. De voorgestelde wijziging past de artikelen 7.4 en 7.8 daarop aan door de verwijzing naar artikel 5.19, eerste lid, van de wet te schrappen.

De overige wijzigingen voorzien in wetstechnische aanpassingen in verband met de vernummering door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel DO (§ 7.3.1 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

De indeling in een afzonderlijke paragraaf met opschrift wordt schrapt. De verdere inhoud van afdeling 7.3 blijft ongewijzigd. De paragraaf blijkt niet nodig, nu in het voorgenomen Aanvullingsbesluit natuur Omgevingswet geen andere instructieregels met het oog op natuurbescherming aan deze afdeling worden toegevoegd.

Onderdeel DQ (artikel 7.11 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Deze wijziging in het tweede lid is een technische correctie van een foutieve verwijzing naar het eerste lid.

---

²² Managementplan Werelderfgoed Koloniën van Weldadigheid, Stuurgroep Koloniën van Weldadigheid, 28 oktober 2016, p. 33. Zie: <https://www.kolonienvanweldadigheid.eu/managementplan>

Onderdeel DR (artikel 7.12 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

De wijzigingen in dit artikel hangen samen met de wijzigingen die zijn doorgevoerd in artikel 8.84 in dit besluit. Voor een toelichting zie de toelichting op artikel 8.84 in dit besluit. Zie ook de toelichting op artikel 7.12 van het Bkl (Stb. 2018, 292, p. 810).

Onderdeel DS (artikel 7.14 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Het gaat hier om een wetstechnische aanpassing in verband met de wijziging van artikel 5.19 van de wet door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. In afdeling 8.5 Bkl wordt geregeld hoe de provinciale beoordelingsregels over milieubelastende activiteiten toegepast worden bij de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit.

Onderdeel DT (afdeling 7.6 (oud) Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Het gaat hier om een wetstechnische aanpassing in verband met de wijziging van artikel 5.19 van de wet door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. In afdeling 8.1 Bkl wordt geregeld hoe de provinciale instructieregels over het omgevingsplan toegepast worden bij de beoordeling van een aanvraag voor een vergunning die betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit.

Onderdeel DU (artikel 7.15 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Artikel 7.15 wordt op gelijke wijze als artikel 5.166 aangevuld met bepalingen uit afdeling 5.1 van het Bkl omdat deze afdeling van overeenkomstige toepassing is op omgevingsverordeningen voor zover daarin regels zijn gesteld met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Ook daarvoor is de ontheffing opengesteld.

Onderdeel DV (afdeling 8.1 (nieuw) Bkl) [artikelen 5.18 en 5.21 van de wet]

Bij dit onderdeel wordt afdeling 8.1 met de beoordelingsregels voor de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit toegevoegd aan het Bkl. Deze afdeling is eerder nog niet ingevuld.

Artikel 8.0 (nieuw) Bkl

Artikel 8.0 omschrijft het toepassingsbereik en het oogmerk van de beoordelingsregels. Deze hebben betrekking op omgevingsplanactiviteiten die niet vergunningvrij zijn op grond van artikel 2.15f van het Besluit bouwwerken leefomgeving en worden gesteld met het oog op de doelen van de wet. De regels sluiten aan bij artikel 5.21 van de Omgevingswet, zoals dat luidt bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Bij dit wetsvoorstel wordt het begrip 'omgevingsplanactiviteit' in de bijlage bij de Omgevingswet als volgt gedefinieerd:

activiteit, inhoudende:

- a. een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die niet in strijd is met het omgevingsplan,
- b. een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die in strijd is met het omgevingsplan, of
- c. een andere activiteit die in strijd is met het omgevingsplan.

Binnen de 'omgevingsplanactiviteit' wordt de 'buitenplanse omgevingsplanactiviteit' onderscheiden als een deelverzameling bestaande uit de onderdelen b en c van 'de omgevingsplanactiviteit'. Het begrip 'buitenplanse omgevingsplanactiviteit' wordt in de bijlage bij de Omgevingswet, zoals die luidt bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, als volgt gedefinieerd:

activiteit, inhoudende:

- a. een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die in strijd is met het omgevingsplan, of
- b. een andere activiteit die in strijd is met het omgevingsplan.

Zowel het begrip 'omgevingsplanactiviteit' als het begrip 'buitenplanse omgevingsplanactiviteit' komen voor in de gestelde beoordelingsregels. Deze regels zijn onder te verdelen in beoordelingsregels die voor elke aanvraag om een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit van belang zijn (artikel 8.0a), en specifieke beoordelingsregels die zien op bijzondere situaties waarbij er andere regels of besluiten in de beoordelingsregels voor de aanvraag doorwerken (de artikelen 8.0b tot en met 8.0e).

Met betrekking tot de verwijzing naar de aanwijzing van vergunningvrije omgevingsplanactiviteiten in artikel 2.15f van het Besluit bouwwerken leefomgeving wordt ten slotte opgemerkt dat in die verwijzing zou kunnen worden gelezen dat dat artikel uitputtend bepaalt welke in het omgevingsplan geregelde activiteiten vergunningvrij zijn en welke niet. Die lezing is onjuist. Voor de vraag of een in het omgevingsplan geregelde activiteit vergunningvrij is of niet, is de inhoud van het omgevingsplan in eerste instantie bepalend. Als het omgevingsplan geen verbod bevat om een activiteit te verrichten, of een verbod om deze zonder omgevingsvergunning te verrichten, is de activiteit al op grond van het omgevingsplan vergunningvrij. Van een omgevingsplanactiviteit is dan geen sprake, gelet op de definitie van dat begrip, zodat in dat geval aan de aanwijzing als vergunningvrije omgevingsplanactiviteit niet kan worden toegekomen. Om die reden is het ook niet nodig om bij de omschrijving van het toepassingsbereik in dit artikel naar het omgevingsplan te verwijzen.

Artikel 8.0a (nieuw) Bkl

Artikel 8.0a, eerste lid, stelt voorop dat voor een omgevingsplanactiviteit als het gaat om een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat een omgevingsvergunning is vereist, de vergunning moet worden verleend als de activiteit in overeenstemming is met de in het omgevingsplan gestelde beoordelingsregels over het verlenen van de vergunning. Hier heeft de regeling een limitatief-imperatief karakter. De aanvraag wordt alleen (limitatief) beoordeeld op basis van de beoordelingsregels in het omgevingsplan. Als de vergunning op grond van die regels niet kan worden geweigerd, moet (imperatief) de vergunning worden verleend. De beoordelingsregels kunnen een redactie hebben in de vorm van een weigeringsgrond of verleningsgrond. Ook kunnen de beoordelingsregels in meer of mindere mate beslissingsruimte geven aan het bevoegd gezag. Naar mate de beslissingsruimte van die regels groter is, beperkt dat overigens het imperatieve karakter en ontstaat binnen de beoordelingsregels de ruimte voor een afweging per afzonderlijke omgevingsplanactiviteit.

Als een vergunning niet met toepassing van in het omgevingsplan opgenomen beoordelingsregels kan worden verleend, is sprake van een 'buitenplanse omgevingsplanactiviteit'. Zoals blijkt uit de hiervoor in de toelichting bij artikel 8.0 opgenomen omschrijving van dit begrip, gaat het hier om activiteiten die in strijd zijn met het omgevingsplan. Naast een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en waarvoor die vergunning niet met toepassing van de in het omgevingsplan gestelde beoordelingsregels kan worden verleend, gaat het om andere activiteiten die in strijd zijn met het omgevingsplan. In dat laatste geval gaat het om activiteiten die door het omgevingsplan niet worden toegelaten, zonder dat hiervoor in het plan een vergunningenstelsel is opgenomen en dus ook zonder dat er voor de activiteit beoordelingsregels in het omgevingsplan zijn gesteld. In alle gevallen waarin een activiteit in strijd is met het omgevingsplan, bepaalt artikel 8.0a, tweede lid, dat een vergunning alleen wordt verleend met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Op grond van artikel 4.2, eerste lid, van de Omgevingswet, zoals dat luidt bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, bevat het omgevingsplan voor het gehele grondgebied van de gemeente in ieder geval de regels die nodig zijn met het oog op een evenwichtige toedeling

van functies aan locaties. Ditzelfde criterium is ook van toepassing op de mogelijkheid om een vergunning te verlenen voor activiteiten die in strijd zijn met het omgevingsplan.

In het besluit om een omgevingsvergunning te verlenen voor een activiteit die in strijd is met het omgevingsplan, moet deugdelijk worden gemotiveerd waarom die activiteit met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties toch aanvaardbaar wordt geacht. Aan die motivering zullen zwaardere eisen worden gesteld naar mate de inbreuk van de activiteit op een omgevingsplan groter is. Een gemeentelijke, provinciale of nationale omgevingsvisie zal een belangrijk kader vormen waaraan een motivering kan worden ontleend voor het toelaten van nieuwe ontwikkelingen die in strijd zijn met een omgevingsplan. Een vergunning moet worden geweigerd als activiteiten met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan op locatie niet aanvaardbaar kunnen worden geacht. Een omgevingsvisie zal in die situatie eveneens een belangrijke rol kunnen spelen in de motivering van het besluit.

Het uitgangspunt is dat ook aan een besluit om een vergunning te weigeren een inhoudelijke motivering ten grondslag wordt gelegd waarom de activiteit met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties niet aanvaardbaar kan worden geacht. De enkele constatering dat een activiteit in strijd is met het omgevingsplan, vormt dus geen toereikende motivering. Van het categorisch weigeren van omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten kan evenmin sprake zijn. Ook de enkele motivering dat er geen bereidheid bestaat om medewerking te verlenen of het weigeren van medewerking omdat het omgevingsplan voor de desbetreffende locatie pas net is herzien, kan geen dragende motivering vormen voor het weigeren van een vergunning. De bij wet gegeven bevoegdheid om vergunning te kunnen verlenen voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit brengt mee dat het bevoegd gezag altijd op basis van een individuele en inhoudelijke beoordeling van ingediende aanvragen moet afwegen of de betrokken activiteit, in afwijking van het omgevingsplan, toch aanvaardbaar kan worden geacht.

Bij aanvragen om een omgevingsvergunning gaat het altijd om concrete en afgebakende activiteiten. De aanvrager moet ervoor zorgdragen dat alle gegevens en onderzoeksrapporten die nodig zijn om een kwalitatief goed besluit te kunnen nemen, bij de aanvraag worden ingediend. Toch zou zich de situatie kunnen voordoen dat op basis van de aanvraag en de daarbij overgelegde gegevens en bescheiden nog geen gedragen standpunt kan worden ingenomen over de aanvaardbaarheid van een aangevraagde activiteit. Bij het vraagstuk van een evenwichtige toedeling van functies van locaties gaat het bij uitstek ook over de vraag in hoeverre ontwikkelingen zich voegen binnen het grotere geheel. Om dit goed te kunnen beoordelen kan het wenselijk zijn dat eerst een meer integrale visie voor een gebied wordt ontwikkeld, waarin de relevante aspecten van de fysieke leefomgeving in samenhang worden gewogen. Ook de gemeenteraad zal daarbij een rol vervullen. Als over de aanvaardbaarheid van een concreet aangevraagde activiteit binnen een toekomstige gebiedsontwikkeling, vooruitlopend op de vorming van een gebiedsvisie, nog geen gedragen standpunt kan worden ingenomen, moet een vergunning eveneens worden geweigerd. Weliswaar kan nog niet het definitieve standpunt worden ingenomen dat een activiteit onaanvaardbaar is, maar ten tijde van het te nemen besluit kan evenmin deugdelijk worden gemotiveerd dat de activiteit met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties wel aanvaardbaar is. Ook een dergelijke motivering moet toereikend worden geacht om een vergunning te kunnen weigeren. Artikel 4:15 Awb, biedt overigens mogelijkheden om met instemming van de aanvrager de beslistermijn op te schorten. Denkbaar is dus dat bij een ingediende aanvraag eerst de visievorming wordt afgewacht totdat een definitief standpunt kan worden ingenomen over de aanvaardbaarheid van de aangevraagde activiteit.

De mogelijkheid om met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties een vergunning te verlenen voor een omgevingsplanactiviteit bestaat ook als de activiteit in strijd is met regels van het omgevingsplan die daarin niet met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties zijn gesteld. Als er voor het 'buitenplans' afwijken van deze laatste categorie regels geen aanleiding kan worden gevonden in een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, maar daartoe wel op andere gronden binnen de doelen van de wet aanleiding wordt

gezien, dan moet het omgevingsplan zelf worden gewijzigd en is afwijking van het omgevingsplan door het 'buitenplans' verlenen van een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit in dat geval niet de geëigende weg.

Artikel 8.0b (nieuw) Bkl

Eerste lid en tweede lid, aanhef en onder a

Artikel 8.0b, eerste lid, in samenhang met het tweede lid, aanhef en onder a, regelt dat net zoals het omgevingsplan in overeenstemming moet zijn met instructieregels en instructies over omgevingsplannen van zowel de provincie als het Rijk, ook een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit niet mag worden verleend bij strijd met die instructieregels of instructies. Dit gebeurt door in het eerste lid die instructieregels en instructies van overeenkomstige toepassing te verklaren op de beoordeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een dergelijke buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Vervolgens bepaalt het tweede lid, aanhef en onder a, dat de omgevingsvergunning moet worden geweigerd als de omgevingsplanactiviteit zou leiden tot een situatie die niet is toegelaten op grond van een instructieregel of instructie. Het gaat in dit artikel om buitenplanse omgevingsplanactiviteiten anders dan van provinciaal of nationaal belang. Voor de doorwerking van instructieregels en instructies naar aanvragen om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit van provinciaal of nationaal belang, bevatten de artikelen 8.0c en 8.0d specifieke bepalingen.

Bij de doorwerking van de instructieregels en instructies moet worden bedacht dat voor de beoordeling van de aanvraag niet alleen van belang kunnen zijn instructieregels of instructies die direct in de weg staan aan de activiteit op de locatie waarop de aanvraag betrekking heeft, maar ook instructieregels of instructies die dat op een meer indirecte wijze doen. Van 'direct in de weg staan' is bijvoorbeeld sprake als de instructieregel rechtstreeks vereist dat het omgevingsplan op de locatie van de aanvraag de activiteit waarop de aanvraag betrekking heeft niet toelaat. Van 'indirect in de weg staan' is sprake als de instructieregel aan het toelaten van een activiteit bepaalde voorwaarden stelt die gerelateerd zijn aan andere functies. Als dan de buitenplanse omgevingsplanactiviteit waarop de aanvraag om de omgevingsvergunning betrekking heeft leidt tot een situatie die niet aan die voorwaarden voldoet, staat ook in dat geval de instructieregel aan het verlenen van de omgevingsvergunning in de weg. Een belangrijk voorbeeld van dergelijke voorwaarden zijn de afstandseisen en immissie-eisen ten opzichte van kwetsbare of gevoelige gebouwen (zoals opgenomen in de paragrafen 5.1.2 en 5.1.4 van het Bkl). Een ander voorbeeld is het vereiste van een brandvoorschriftgebied of explosievoorschriftgebied (artikel 5.14 Bkl): een risicovolle activiteit kan alleen toegelaten worden als in het omgevingsplan regels opgenomen worden over activiteiten op een andere locatie dan die van de aanvraag. Daar waar strijdigheid met een instructieregel of instructie door het verbinden van voorschriften aan de omgevingsvergunning zou kunnen worden opgeheven moet in het oog worden gehouden dat, zoals in het algemeen deel van deze nota van toelichting als is opgemerkt, het niet mogelijk is om voorschriften aan de vergunning te verbinden over activiteiten van derden die niet onder controle staan van de vergunninghouder. Dit betekent dat als het ontstaan van een situatie die niet is toegelaten op grond van een instructieregel alleen met dergelijke voorschriften zou kunnen worden voorkomen, de omgevingsvergunning moet worden geweigerd. Eventueel kan de activiteit mogelijk worden gemaakt door wijziging van het omgevingsplan, waarmee wel beperkingen kunnen worden opgelegd aan derden.

Ook een omgevingsvergunning voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit mag overigens niet worden verleend als de omgevingsplanactiviteit zou leiden tot een situatie die niet is toegelaten op grond van een instructieregel of instructie, maar dat hoeft in dit artikel niet nogmaals bepaald te worden. Immers het hele omgevingsplan, inclusief binnenplanse vergunningstelsels en daarbij horende beoordelingsregels, moet voldoen aan de instructieregels in het Bkl en de omgevingsverordening en aan eventuele instructies. Het is mogelijk dat in een binnenplanse

beoordelingsregel daartoe onderdelen van het Bkl van overeenkomstige toepassing worden verklaard; een voorbeeld hiervan is al opgenomen in de bruidsschat.

Tot slot wordt erop gewezen dat de instructieregels van provincie en Rijk over omgevingsplannen die van overeenkomstige toepassing worden verklaard, gelet op de inhoud die die instructieregels op grond van de artikelen 2.23 en 2.25 kunnen hebben, ook met een ander oogmerk dan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties kunnen zijn gesteld, bijvoorbeeld de uitoefening van taken. De van overeenkomstige toepassing verklaring is niet beperkt tot de instructieregels die met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties zijn gesteld, omdat voor het beoordelen van een aanvraag om omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit dezelfde inhoudelijke kaders gelden als voor het omgevingsplan zelf. Overigens zullen instructieregels met een ander oogmerk dan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties veelal in de context van aanvragen om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit niet van praktisch belang zijn, maar dit doet aan dit uitgangspunt niet af.

Tweede lid, aanhef en onder b en c, en derde lid

Het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wijzigt de regeling voor het voorbereidingsbesluit in de artikelen 4.14 tot en met 4.16 van de Omgevingswet. Kern van deze wijziging is dat de regels die het voorbereidingsbesluit bevat – de zogeheten voorbeschermingsregels – integraal onderdeel zijn van het omgevingsplan. Het voorbereidingsbesluit wijzigt het omgevingsplan met voorbeschermingsregels. Dit betekent dat een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit ook betrekking kan hebben op een voorbeschermingsregel in het omgevingsplan. Bij voorbereidingsbesluiten is het ook naar huidig recht gebruikelijk om daarin een ‘binnenplans’ omgevingsvergunningstelsel op te nemen op grond waarvan het is verboden zonder een omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten met gevolgen voor de fysieke leefomgeving waardoor de locatie waarop het voorbereidingsbesluit betrekking mogelijk minder geschikt wordt voor het doel waarvoor het voorbereidingsbesluit is genomen. Tevens wordt dan bepaald dat de omgevingsvergunning wordt geweigerd als de activiteit inderdaad het hiervoor genoemde gevolg (‘minder geschikt maken’) heeft. Een dergelijk ‘binnenplanse’ omgevingsvergunningstelsel kan op grond van de artikelen 4.14 tot en met 4.16 van de Omgevingswet worden gecontinueerd.

Binnen deze systematiek past niet dat als tot het oordeel wordt gekomen dat ‘binnenplans’ geen omgevingsvergunning kan worden verleend voor een omgevingsplanactiviteit die in strijd is met een voorbeschermingsregel, vervolgens nog vergunningverlening mogelijk zou zijn op basis van het oordeel dat de omgevingsplanactiviteit leidt tot een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Het gaat er niet om of de voorgenomen ontwikkeling op zichzelf evenwichtig is, maar of die voorgenomen ontwikkeling de geplande nieuwe ontwikkeling of nieuwe regels frustreert. Als dat het geval is en het bevoegd gezag de desbetreffende omgevingsplanactiviteit toch mogelijk wil maken, is het doel waarvoor het voorbereidingsbesluit is genomen achterhaald en moeten de voorbeschermingsregels, als verval door tijdsverloop op grond van artikel 4.14, vierde lid, van de Omgevingswet nog niet aan de orde is, zo nodig worden vervangen door een nieuw voorbereidingsbesluit met nieuwe voorbeschermingsregels. De aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit moet in zo’n geval worden geweigerd. Dit is in artikel 8.0b, tweede lid, aanhef en onder b, in een expliciete beoordelingsregel tot uitdrukking gebracht. Deze beoordelingsregel ziet op alle voorbeschermingsregels in het omgevingsplan, ongeacht de herkomst van het voorbereidingsbesluit waardoor zij in het omgevingsplan terecht zijn gekomen. Dit kan gaan om een voorbereidingsbesluit van de gemeente zelf op grond van artikel 4.14 van de Omgevingswet, en van provincie of Rijk op grond van artikel 4.16 van de Omgevingswet. Ook op grond van de Wabo is in dergelijke gevallen het ‘buitenplans’ verlenen van de omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van die wet, niet mogelijk. Voor zover het gaat om een voorbereidingsbesluit van provincie of Rijk moet de gestelde beoordelingsregel worden gezien als een doorvertaling van artikel 4.19a, tweede lid,

van de Omgevingswet, zoals dat bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet luidt, naar de omgevingsplanactiviteit. In dat artikellid is bepaald dat in een omgevingsplan geen regels worden gesteld die in strijd zijn met regels die daarin zijn opgenomen op grond van een voorbereidingsbesluit van een bestuursorgaan van de provincie of het Rijk.

Artikel 8.0b, tweede lid, aanhef en onder c, bevat de specifieke beoordelingsregel dat de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit moet worden geweigerd, als de omgevingsplanactiviteit het uitvoeren van een project waarvoor een projectbesluit is vastgesteld door een bestuursorgaan van de provincie of het Rijk belemmert. Dit is de doorvertaling van artikel 4.19a, eerste lid, van de Omgevingswet, zoals dat bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet luidt, naar de omgevingsplanactiviteit. De invulling die het projectbesluit geeft aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties wordt daarmee gesteld boven de invulling die daaraan zou worden gegeven met de omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit die het project belemmert. Het gaat ook bij de toepassing van dit artikelonderdeel alleen om buitenplanse omgevingsplanactiviteiten omdat in het projectbesluit zelf er al voor kan worden gezorgd dat binnenplanse vergunningstelsels in het omgevingsplan die de uitvoering van het project kunnen belemmeren worden gewijzigd. Deze specifieke beoordelingsregel in verband met de uitvoering van een projectbesluit is op grond van artikel 8.0b, derde lid, alleen van toepassing gedurende de termijn, bedoeld in artikel 4.19a, derde lid, van de Omgevingswet.

Vierde lid

Artikel 8.0b, vierde lid, maakt het mogelijk dat als in een provinciale instructieregel over omgevingsplannen een mogelijkheid tot het verlenen van ontheffing van die instructieregel is opgenomen, een verzoek tot het verlenen van die ontheffing ook kan worden gedaan door Onze Minister die het aangaat. Artikel 5.21, derde lid, zoals dat luidt bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, bevat hiervoor de grondslag. Deze bepaling is noodzakelijk omdat op grond van artikel 2.32, eerste lid, van de Omgevingswet een verzoek om ontheffing alleen door een bestuursorgaan van een gemeente of waterschap kan worden gedaan. Aan die beperking tot bestuursorganen van een gemeente of waterschap ligt ten grondslag dat instructieregels van de provincie het Rijk niet binden. Beoordelingsregels, ook al zijn dat van overeenkomstige toepassing verklaarde instructieregels, binden het Rijk echter wel. Daarom moet ook een minister als die bevoegd gezag is om op de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit als bedoeld in dit artikel te beslissen, ontheffing van die beoordelingsregel kunnen vragen aan gedeputeerde staten. Een voorbeeld is een ontgroning van 200.000 m³ in één van de grote rijkswateren. Omdat de ontgrondingsactiviteit een omvang heeft die kwalificeert als 'magneetactiviteit', beslist de Minister van Infrastructuur en Waterstaat op een meervoudige aanvraag die naast de ontgrondingsactiviteit ook betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit. In dat geval moet de minister zich, behoudens ontheffing, houden aan de provinciale instructieregels.

Artikelen 8.0c en 8.0d (nieuw) Bkl

Artikelen 8.0c, eerste lid en tweede lid, aanhef en onder a, en 8.0d, eerste lid en tweede lid, aanhef en onder a

De artikelen 8.0c, eerste lid, in samenhang met het tweede lid, aanhef en onder a, en 8.0d, eerste lid, in samenhang met het tweede lid, aanhef en onder a, regelen voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit van provinciaal respectievelijk nationaal belang de doorwerking van de instructieregels en instructies over omgevingsplannen, en in bepaalde specifieke situaties over projectbesluiten, naar de beoordelingsregels voor de aanvraag om een omgevingsvergunning voor die omgevingsplanactiviteiten. Dit gebeurt op een vergelijkbare wijze als in artikel 8.0b met betrekking tot de buitenplanse omgevingsplanactiviteit anders dan van provinciaal of nationaal

belang, met een van overeenkomstige toepassing verklaring en een weigeringsgrond voor de omgevingsvergunning.

Voor de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit van provinciaal belang geldt dat op de beoordeling daarvan, net zoals bij een buitenplanse omgevingsplanactiviteit anders dan van provinciaal of nationaal belang, de instructieregels en instructies van het Rijk over omgevingsplannen van overeenkomstige toepassing zijn (artikel 8.0c, eerste lid, onder a en d). Voor de 'eigen' instructieregels over omgevingsplannen geldt dat die van overeenkomstige toepassing verklaring is beperkt tot de instructieregels over omgevingsplannen die op grond van de omgevingsverordening ook gelden voor een projectbesluit dat wordt vastgesteld door gedeputeerde staten (artikel 8.0c, eerste lid, onder b). De 'eigen' instructies van de provincie over omgevingsplannen zijn niet van overeenkomstige toepassing.

Voor de beoordeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit van nationaal belang geldt een op hoofdlijnen vergelijkbare regeling. De 'eigen' instructieregels over omgevingsplannen zijn alleen van overeenkomstige toepassing voor zover die instructieregels ook gelden voor het vaststellen van een projectbesluit door het Rijk. Dit betreft de regels, bedoeld in artikel 9.1, tweede lid, Bkl (artikel 8.0d, eerste lid, onder a). Op een rijksprojectbesluit zijn naast deze van overeenkomstige toepassing verklaarde regels over omgevingsplannen ook twee inhoudelijke instructieregels (rechtstreeks) van toepassing, de artikelen 9.2 en 9.3 Bkl. Ook deze instructieregels zijn van overeenkomstige toepassing op de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit van nationaal belang (artikel 8.0d, eerste lid, onder b).

Voor de 'eigen' instructies van het Rijk geldt dat deze niet van overeenkomstige toepassing zijn, behoudens één uitzondering (artikel 8.0d, eerste lid, onder c). De instructieregels en instructies over omgevingsplannen van de provincies zijn niet van overeenkomstige toepassing. Dergelijke instructieregels en instructies kunnen geen betrekking hebben op rijksbesluiten (zie de artikelen 2.23 en 2.33 van de Omgevingswet). In het verlengde daarvan past het niet om deze wel van overeenkomstige toepassing te verklaren op de beoordeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit van nationaal belang

Voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteiten van provinciaal en nationaal belang worden alleen die instructieregels over omgevingsplannen van overeenkomstige toepassing verklaard, waarvan de provincie of het Rijk zelf heeft bepaald dat die ook gelden als zij een projectbesluit vaststellen. Voor zowel provincie als Rijk geldt dat zij niet altijd normadressant zijn van hun eigen instructieregels. In plaats daarvan geldt dan het algemene beginsel dat zij gebonden zijn aan hun eigen beleid. Daarvan kan alleen worden afgeweken mits deugdelijk gemotiveerd. Echter, voor zover de provincie en het Rijk zichzelf voor het vaststellen van een projectbesluit al op voorhand aan een aantal van die regels binden, is er geen reden waarom die niet ook op de beoordeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit van overeenkomstige toepassing zouden moeten zijn.

Achtergrond van het van overeenkomstige toepassing verklaren van de inhoudelijke instructieregels voor het vaststellen van een rijksprojectbesluit in de artikelen 9.2 en 9.3 Bkl op de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit van nationaal belang (artikel 8.0d, eerste lid, onder b) is de volgende. Deze artikelen waarborgen de directe doorwerking van Europese en internationaalrechtelijke verplichtingen: het Werelderfgoedverdrag en het natuurnetwerk Nederland (dat mede dient ter uitvoering van het Biodiversiteitsverdrag, de vogelrichtlijn en de habitatrichtlijn) (zie Stb. 2018, 292, p. 479-480 en 879-880). Voor projectbesluiten van andere overheden gelden zogenoemde 'getrapte' instructieregels: de genoemde Europese en internationaalrechtelijke verplichtingen worden uitgewerkt in instructieregels die de provincie op grond van de afdelingen 7.2 en 7.3 Bkl moet opnemen in de omgevingsverordening. Hiervoor wordt verwezen naar de artikelen 7.4, derde lid, en 7.8, eerste lid, van dat besluit. Voor de beoordelingsregels voor een aanvraag om een omgevingsvergunning

voor een omgevingsplanactiviteit van provinciaal belang werkt dit door in artikel 8.0c, eerste lid, onder b en c. Voor een dergelijke omgevingsplanactiviteit zijn primair van belang de door de provincie op grond van de artikelen 7.4, derde lid, en 7.8, eerste lid, van het Bkl gestelde instructieregels over omgevingsplannen, voor zover die op grond van de omgevingsverordening ook gelden voor een projectbesluit dat wordt vastgesteld door gedeputeerde staten. Deze regels maken onderdeel uit van de beoordelingsregels voor de omgevingsplanactiviteit van provinciaal belang op grond van artikel 8.0c, eerste lid, onder b. Hoewel het voor de hand ligt dat een provincie op grond van de artikelen 7.4, derde lid, en 7.8, eerste lid, van het Bkl kiest voor één pakket regels voor het vaststellen van zowel een omgevingsplan als een projectbesluit, is het op grond van deze artikelliden op zichzelf mogelijk om voor deze instrumenten verschillende regels te stellen. Als dat zich voordoet zijn de ter uitvoering van bovengenoemde internationale verplichtingen in de omgevingsverordening gestelde regels niet al op grond van artikel 8.0c, eerste lid, onder b, van toepassing. Om de toets aan deze regels bij een omgevingsplanactiviteit van provinciaal belang ook in dat geval te verzekeren, is daarom in artikel 8.0c, eerste lid, onder c, bepaald dat in die situatie de op grond van de artikelen 7.4, derde lid, en 7.8, eerste lid, gestelde regels over een projectbesluit dat wordt vastgesteld door gedeputeerde staten van overeenkomstige toepassing zijn als beoordelingsregel.

Het niet van overeenkomstige toepassing verklaren van 'eigen' instructies van provincie of Rijk op de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit van provinciaal respectievelijk nationaal belang is ook terug te voeren op het hiervoor genoemde algemene beginsel van gebondenheid aan eigen beleid. Daarvoor geldt bij instructies van het Rijk één uitzondering (artikel 8.0d, eerste lid, onder c). Het gaat hier om de instructie op grond van artikel 2.34, vierde lid, van de Omgevingswet, zoals dat luidt bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, tot het in het omgevingsplan voor een locatie opnemen van de functie-aanduiding rijksbeschermd stads- of dorpsgezicht en tot het daarbij bepalen dat wordt voorzien in het beschermen van het stads- of dorpsgezicht, als dat nodig is voor het behoud van cultureel erfgoed. Gelet op het algemeen belang waartoe een dergelijke instructie strekt en het structurele karakter van zo'n instructie dient deze zonder meer van overeenkomstige toepassing te zijn op de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning van nationaal belang.

Artikelen 8.0c, tweede lid, aanhef en onder b, en 8.0d, tweede lid, aanhef en onder b

Artikel 8.0b, tweede lid, aanhef en onder b, bepaalt dat een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit anders dan van provinciaal of nationaal belang die betrekking heeft op een voorbeschermingsregel in het omgevingsplan, moet worden geweigerd. Voor de achtergrond hiervan wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij dat artikellid.

In de in hiervoor in de tussenkop van deze paragraaf genoemde artikelliden wordt voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit van provinciaal respectievelijk nationaal belang op dezelfde gronden voorzien in een vergelijkbare regeling. Daarbij geldt op grond van artikel 8.0c, tweede lid, aanhef en onder b, voor de omgevingsplanactiviteit van provinciaal belang de verplichting om de omgevingsvergunning te weigeren alleen bij een voorbeschermingsregel die is gesteld bij een voorbereidingsbesluit van een bestuursorgaan van de provincie zelf of van het Rijk. Voor de omgevingsplanactiviteit van nationaal belang geldt op grond van artikel 8.0d, tweede lid, aanhef en onder b, de verplichting om de omgevingsvergunning te weigeren alleen bij een voorbeschermingsregel die is gesteld bij een voorbereidingsbesluit van een bestuursorgaan van het Rijk. Daarmee kan de provincie dus bij een beslissing op de aanvraag om een buitenplanse omgevingsplanactiviteit afwijken van gemeentelijke voorbeschermingsregels, en het Rijk van zowel gemeentelijke als provinciale voorbeschermingsregels. Dit voorkomt dat het gemeente- of provinciebestuur activiteiten van provinciaal of nationaal belang kan blokkeren met een voorbeschermingsregel. Daarmee wordt de invulling die met een omgevingsvergunning voor die activiteiten wordt gegeven aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties gesteld boven een door het 'lagere' bestuursorgaan gestelde voorbeschermingsregel waarmee die activiteit in strijd is.

Artikel 8.0c, tweede lid, aanhef en onder c, en derde lid

Artikel 8.0b, tweede lid, aanhef en onder b, bepaalt dat de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit anders dan van provinciaal of nationaal belang wordt geweigerd als de activiteit het uitvoeren van een project waarvoor een projectbesluit is vastgesteld door een bestuursorgaan van de provincie of het Rijk belemmert. Voor de achtergrond hiervan wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij dat artikellid.

In artikel 8.0c, tweede lid, aanhef en onder c, wordt voor de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit van provinciaal belang op dezelfde gronden voorzien in een vergelijkbare regeling. Daarbij geldt de verplichting om de omgevingsvergunning te weigeren bij een omgevingsplanactiviteit van provinciaal belang alleen als die activiteit het uitvoeren van een project waarvoor een projectbesluit is vastgesteld door een bestuursorgaan van het Rijk belemmert. Uiteraard kan voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit van provinciaal belang die de uitvoering van een project belemmert waarvoor een bestuursorgaan van de provincie eerder een projectbesluit heeft vastgesteld de omgevingsvergunning worden verleend als de provincie van oordeel is dat de invulling die met de omgevingsvergunning voor die activiteit aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties wordt gegeven de voorkeur verdient boven de invulling die met het eerdere projectbesluit is gegeven.

Vergelijkbaar aan artikel 8.0b, derde lid, wordt ook in artikel 8.0c, derde lid, bepaald dat het tweede lid, aanhef en onder c, alleen van toepassing is gedurende de termijn, bedoeld in artikel 4.19a, derde lid, van de wet.

Artikel 8.0e (nieuw) Bkl

Artikel 8.0e regelt dat bij het beoordelen van de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit die betrekking heeft op een maatwerkregel in het omgevingsplan rekening wordt gehouden met de regels die gelden voor het stellen van die maatwerkregel.

Maatwerkregels, waarvoor de grondslag te vinden is in artikel 4.6 van de Omgevingswet, kunnen afwijken van de regels die zijn opgenomen in een AMvB (in de praktijk het Besluit activiteiten leefomgeving of het Besluit bouwwerken leefomgeving), een ministeriële regeling of de omgevingsverordening. Die regels kunnen ook een invulling zijn van dergelijke regels. De mate waarin maatwerkregels mogelijk zijn wordt bepaald door regels in de AMvB, de ministeriële regeling en de omgevingsverordening.

In beginsel wordt bij het afwijken van maatwerkregels de reguliere wijze van beoordeling gevolgd en wordt beoordeeld of de gevraagde alternatieve toedeling van functies aan locaties eveneens voldoet aan het criterium 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. Het bevoegd gezag moet zich er daarbij echter rekenschap van geven dat de regel waarvan afwijking gevraagd wordt een maatwerkregel is en dat voor maatwerk bepaalde kaders gelden. Als de maatwerkregel in het omgevingsplan is opgenomen met het oog op – bijvoorbeeld – het waarborgen van de veiligheid, het beschermen van de gezondheid en het beschermen van het milieu, dan zal het bevoegd gezag rekening moeten houden met die oogmerken bij de vraag of en in hoeverre van de maatwerkregel afgeweken kan worden.

Er is gekozen voor de doorwerkingsconstructie²³ 'rekening houden met' en niet voor 'in acht nemen' of 'betrekken bij' omdat het begrip maatwerkregel verschillende typen regels omvat, die hierna nader zullen worden toegelicht. Dit brengt mee dat afhankelijk van het type maatwerkregel waarop de buitenplanse omgevingsplanactiviteit betrekking heeft, de regels over het maatwerk op verschillende wijzen moeten kunnen worden gewogen.

---

²³ Zie voor een toelichting hierover Stb. 2018, 292, p. 217-222.

Ten eerste zijn er maatwerkregels die afwijken van de 'basisregel' in de AMvB, de ministeriële regeling of de omgevingsverordening. Voorbeelden hiervan zijn het aanscherpen van een emissiegrenswaarde ten opzichte van de waarde die het Besluit activiteiten leefomgeving vereist of het aanscherpen van de waarden die in het Besluit bouwwerken leefomgeving bij nieuwbouw zijn gesteld aan de energieprestatiecoëfficiënt en de milieuprestatie. Een aanvraag om een vergunning voor een omgevingsplanactiviteit kan een verzoek omvatten om van die maatwerkregel af te wijken. De regels over het stellen van maatwerkregels zijn in een dergelijk geval van groot belang. De omgevingsvergunning kan in een dergelijk geval overigens alleen toelaten dat de basisregel herleeft voor de activiteit waarop de aanvraag ziet. Het is niet mogelijk om in de omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit een alternatief voorschrift te stellen, omdat een dergelijk voorschrift zou afwijken van de basisregel zonder dat daarvoor een rechtsgrondslag is. Met een vergunning voor een omgevingsplanactiviteit kan men immers alleen van het omgevingsplan en niet van een AMvB, ministeriële regeling of omgevingsverordening afwijken. Als het bevoegd gezag aan een individuele initiatiefnemer meer ruimte wil bieden dan de maatwerkregel voorschrijft, maar de basisregel niet geschikt acht, kan het een alternatief voorschrift stellen in de vorm van een maatwerkvoorschrift of vergunningvoorschrift, mits dat past binnen de daarvoor geldende kaders.

Ten tweede zijn er maatwerkregels die een concrete 'basisregel' invullen door bijvoorbeeld nadere voorwaarden te stellen aan een activiteit. Een voorbeeld is dat in een hoogbelast gebied een extra voorziening verplicht wordt gesteld om de emissie terug te dringen. Bij het beoordelen van de aanvraag om van een dergelijke maatwerkregel in een concreet geval af te wijken zal het bevoegd gezag rekening moeten houden met de regels over het stellen van maatwerkregels over die activiteit, zoals het oogmerk en de strekking van die regels. Afwijken zal in deze gevallen soms mogelijk zijn, maar zal gemotiveerd moeten worden.

Ten derde zijn er regels die formeel wel een maatwerkregel zijn, omdat ze zien op dezelfde activiteit als de AMvB, de ministeriële regeling of de omgevingsverordening, maar waarvoor er slechts een los verband is met de 'basisregel'. Dergelijke maatwerkregels vormen niet meer dan een concretisering van de specifieke zorgplicht. Een belangrijk voorbeeld hiervan zijn regels in het omgevingsplan over geluid en trillingen door activiteiten, zoals die op grond van paragraaf 5.1.4 van Bkl vereist worden. Deze regels zullen veelal niet alleen zien op de milieubelastende activiteiten van het Besluit activiteiten leefomgeving, maar ook op andere, lokaal geregelde, activiteiten. In dergelijke gevallen spelen de regels over het stellen van maatwerkregels een vrij losse rol, zowel bij het stellen van de maatwerkregel als bij het afwijken daarvan. Van groter belang zijn de geldende instructieregels, waarvan de doorwerking al geregeld is in de artikelen 8.0b tot en met 8.0d.

Onderdeel DW (artikel 8.1 Bkl) [artikelen 5.18, eerste lid, en 5.28 van de wet]

De verwijzing in artikel 8.1, eerste lid, onder c, wordt gewijzigd in verband met de introductie van de nieuwe paragraaf 6.2.7a (beperkingengebiedactiviteiten bij mijnbouwinstallatie) in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdelen DX, DY, EC, ED, EP, FY en GF (artikelen 8.2, 8.3, 8.5, 8.6, 8.25, 8.80 en 8.96 Bkl [artikel 5.18, eerste lid, 2.26 en 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Met de tekstuele wijziging in deze artikelen wordt de formulering in overeenstemming gebracht met andere artikelen in hoofdstuk 8. Een inhoudelijke wijziging is hiermee niet beoogd.

Onderdeel DY (artikel 8.3 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

De wijziging in artikel 8.3, aanhef en onder b en c, houdt verband met de introductie van de nieuwe paragraaf 6.2.7a (Beperkingengebiedactiviteiten bij mijnbouwinstallatie) en de invulling van hoofdstuk 9 (Activiteiten rond spoorwegen) in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel DY (afdeling 8.3 (nieuw) Bkl) [artikelen 5.18 en 5.21 van de wet]

Bij dit onderdeel wordt afdeling 8.3 met de beoordelingsregels voor de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit en regels over het verbinden van voorschriften aan een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit toegevoegd aan het Bkl. Deze afdeling is eerder nog niet ingevuld.

Artikel 8.3a (nieuw) Bkl

Artikel 8.3a omschrijft het toepassingsbereik en het oogmerk van de in deze afdeling gestelde regels. Deze hebben betrekking op bouwactiviteiten die niet vergunningvrij zijn op grond van artikel 2.15d van het Besluit bouwwerken leefomgeving. Dit zijn bouwactiviteiten waarvoor de vergunningplicht enkel geldt vanwege de noodzaak voor een technische beoordeling. Dit is een uitvloeisel van de splitsing van de bouwactiviteit in een bouwactiviteit voor de technische beoordeling en een bouwactiviteit voor de toets aan het omgevingsplan, zoals die is opgenomen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

De regels in deze afdeling worden gesteld met het oog op het waarborgen van de veiligheid, het beschermen van de gezondheid en duurzaamheid en bruikbaarheid. Deze regels sluiten aan bij artikel 5.20 van de Omgevingswet.

Artikel 8.3b (nieuw) Bkl

Dit artikel bevat de beoordelingsregels voor een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit. Daarbij wordt een onderverdeling aangebracht tussen bouwactiviteiten die betrekking hebben op een nieuw bouwwerk (eerste lid) en op het verbouwen of het verplaatsen van een bestaand bouwwerk (tweede lid). Bepaald is dat de omgevingsvergunning alleen wordt verleend als aannemelijk is dat wordt voldaan aan de regels die op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving gelden voor de hiervoor genoemde categorieën bouwactiviteiten. Als voor het bouwen van een nieuw bouwwerk op grond van artikel 4.7 van het Besluit bouwwerken leefomgeving een maatwerkregel in het omgevingsplan is gesteld over een regel in dat besluit, maakt die maatwerkregel ook deel uit van de beoordelingsregels. Met deze beoordelingsregels worden materieel de beoordelingsregels zoals die op grond van de Wabo voor het technische deel van de bouwactiviteit gelden, gecontinueerd.

Artikel 8.3c (nieuw) Bkl

Artikel 8.3c bevat de voortzetting van de regeling over uitgestelde gegevensverstrekking in artikel 4.7 van het Besluit omgevingsrecht en artikel 2.7 van de Regeling omgevingsrecht. Als gevolg van de gewijzigde delegatiesystematiek van de Omgevingswet ten opzichte van de Wabo is de regeling op een iets andere wijze vormgegeven maar materieel wordt deze niet gewijzigd. De regel dat het bevoegd gezag in een voorschrift van de omgevingsvergunning kan, en in sommige gevallen moet, bepalen dat bepaalde aanvraagvereisten pas verstrekt hoeven te worden uiterlijk drie weken voor de start van de uitvoering van het onderdeel van de bouwactiviteit waarop die gegevens en bescheiden betrekking hebben, volgt nu uit artikel 8.3c Bkl. De aanwijzing van de aanvraagvereisten waarop het eerste lid, respectievelijk het tweede lid van dat artikel van toepassing is, wordt onderdeel van de aanwijzing van aanvraagvereisten op grond van artikel 16.55, tweede lid, van de Omgevingswet en gebeurt bij ministeriële regeling.

Artikel 8.3d (nieuw) Bkl

Dit artikel voorkomt dat vergunningvoorschriften aan de omgevingsvergunning worden verbonden, waarvoor maatwerk in het Besluit bouwwerken leefomgeving is uitgesloten.

Artikel 8.3e (nieuw) Bkl

Dit artikel regelt dat alleen voorschriften van administratieve aard aan de omgevingsvergunning kunnen worden verbonden, tenzij het gaat om een voorschrift als bedoeld in artikel 8.3c of een voorschrift dat op grond van artikel 8.3d aan de omgevingsvergunning kan worden verbonden. Voorschriften als bedoeld in artikel 8.3c (voorschriften over uitgestelde aanvraagvereisten) kunnen niet, of in ieder geval niet zonder meer, als voorschriften van administratieve aard worden aangemerkt, aangezien het bevoegd gezag de uitgestelde aanvraagvereisten altijd nog aan een inhoudelijke beoordeling moet onderwerpen. Uit de artikelen 8.3c, 8.3d en 8.3e, in onderlinge samenhang gezien, volgt dat bij het verbinden van voorschriften aan de omgevingsvergunning, anders dan de specifieke voorschriften, bedoeld in artikel 8.3c, artikel 8.3d voorop staat. De toepassing van dit artikel kan leiden tot voorschriften van zowel inhoudelijke als administratieve aard. Voor het overige kunnen aan een vergunning te verbinden voorschriften op grond van artikel 8.3e alleen administratief van aard zijn. Deze systematiek volgt ook al uit de artikelen 6, eerste lid, van de Woningwet en 2.22 van de Wabo en wordt nu in artikel 8.3e geëxpliciteerd.

Onderdelen EA en EB X (afdeling 8.4 en artikel 8.4 Bkl) [artikelen 5.18, eerste lid, en 5.27 van de wet]

Dit onderdeel brengt het opschrift van afdeling 8.4 van het Besluit kwaliteit leefomgeving in overeenstemming met de wijziging van het begrip 'mijnbouwactiviteit' in 'mijnbouwlocatieactiviteit' in de Omgevingswet via de Invoeringswet Omgevingswet. Daarnaast wordt het toepassingsbereik van de beoordelingsregels in deze afdeling, zoals vastgelegd in artikel 8.4, uitgebreid naar mijnbouwlocatieactiviteiten die vergunningplichtig zijn op grond van hoofdstuk 6 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Deze wijziging vloeit voort uit de toevoeging van twee vergunningplichten aan dat hoofdstuk. Als gevolg hiervan wordt het gebruiken van een locatie voor een mijnbouwinstallatie in een oefen- en schietgebied vergunningplichtig, voor zover de mijnbouwinstallatie geheel of gedeeltelijk boven het wateroppervlak uitsteekt. Daarnaast is het verrichten van een verkenningsonderzoek mijnbouw in een oefen- en schietgebied ook vergunningplichtig als dit betrekking heeft op andere oppervlaktewaterlichamen dan de Noordzee, zoals de Waddenzee.

Onderdeel EC (artikel 8.5 Bkl) [artikelen 5.18, eerste lid, en 5.27 van de wet]

Dit onderdeel brengt het opschrift van afdeling 8.4 en de artikelen 8.4 en 8.5 Bkl in overeenstemming met de wijziging van het begrip 'mijnbouwactiviteit' in 'mijnbouwlocatieactiviteit' in de Omgevingswet via de Invoeringswet Omgevingswet.

Met dit onderdeel wordt artikel 8.5 ook in overeenstemming gebracht met de redactionele wijzigingen die de Invoeringswet Omgevingswet aanbrengt in het belangenkader voor regels over de mijnbouwlocatieactiviteit, zoals dat is vervat in de onderdelen a en b van artikel 4.24, tweede lid, van de Omgevingswet. Zie voor de achtergrond van deze wijziging het artikelsgewijs deel van de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel voor de Invoeringswet (artikel 1.1, onderdeel BL).

De invoering van een nieuw eerste lid onder vernummering van de bestaande leden, houdt verband met het nieuw in te voegen derde lid, onderdeel b, in artikel 4.24 van de Omgevingswet via de Invoeringswet. Dat onderdeel b voorziet in de omzetting van artikel 7a, tweede lid, van de Mijnbouwwet, dat een beoordelingsregel geeft voor omgevingsvergunningen voor nieuwe mijnbouwwerken voor het opsporen of winnen van delfstoffen in de territoriale zee ten noorden van het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone. Met het oog op deze wijziging van de Omgevingswet wordt met dit besluit een vergunningplicht toegevoegd aan artikel 7.67 van het Besluit activiteiten leefomgeving (zie de toelichting bij dat artikel). Het nieuwe eerste lid in artikel 8.5 Bkl vormt de bij

die vergunningplicht behorende beoordelingsregel. Voor een meer uitgebreide toelichting wordt verwezen naar paragraaf 4.3 van het algemeen deel van deze toelichting en naar het artikelsgewijs deel van de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel voor de Invoeringswet (artikel 1.1, onderdeel BL).

De toevoeging van een nieuw onderdeel c aan het tweede lid, vloeit voort uit de met de Invoeringswet voorgestelde invoeging van een nieuw onderdeel c in artikel 4.24, tweede lid, van de Omgevingswet. Deze wetwijziging voorziet in de omzetting van het ontheffingenstelsel voor het plaatsen van mijnbouwinstallaties in de nabijheid van een locatie voor een windpark, dat is geregeld in artikel 45a van het Mijnbouwbesluit. Met het oog op de wijziging in artikel 4.24 van de Omgevingswet wordt met dit besluit een vergunningplicht toegevoegd aan artikel 7.67 van het Besluit activiteiten leefomgeving (zie de toelichting bij de wijziging van dat artikel). Het nieuwe onderdeel c in artikel 8.5, tweede lid, Bkl vormt de bij die vergunningplicht behorende beoordelingsregel.

De toevoeging van een nieuw onderdeel b aan het derde lid hangt samen met de uitbreiding van de vergunningplicht in artikel 7.67, onder c, van het Besluit activiteiten leefomgeving met dit besluit (zie de toelichting bij de wijziging van dat artikel). Hiermee wordt het gebruiken van een locatie in de Noordzee voor een verkenningsonderzoek met gebruikmaking van kunstmatig opgewekte trillingen, ook vergunningplichtig als dit plaatsvindt in een aanloopgebied. Het nieuwe onderdeel b in artikel 8.5, derde lid, Bkl vormt de bij die vergunningplicht behorende beoordelingsregel.

Het nieuwe vierde lid houdt verband met de toevoeging van een vergunningplicht aan hoofdstuk 6 van het Besluit activiteiten leefomgeving, zoals gewijzigd bij dit besluit. Als gevolg hiervan geldt het gebruiken van een locatie voor een mijnbouwinstallatie, die geheel of gedeeltelijk boven het wateroppervlak uitsteekt, ook als vergunningplichtige mijnbouwlocatieactiviteit als het gaat om andere oppervlaktewaterlichamen dan de Noordzee, zoals de Waddenzee. Het vierde lid verklaart de beoordelingsregel voor de verkenningsonderzoeken in de Noordzee daarom van overeenkomstige toepassing op deze mijnbouwlocatieactiviteiten.

Het nieuwe vijfde lid houdt verband met de toevoeging van een vergunningplicht aan hoofdstuk 6 van het Besluit activiteiten leefomgeving, zoals gewijzigd bij dit besluit. Als gevolg hiervan geldt een verkenningsonderzoek mijnbouw in een oefen- en schietgebied ook als vergunningplichtige mijnbouwlocatieactiviteit als het gaat om andere oppervlaktewaterlichamen dan de Noordzee, zoals de Waddenzee. Het vijfde lid verklaart de beoordelingsregel voor de verkenningsonderzoeken in de Noordzee daarom van overeenkomstige toepassing op deze mijnbouwlocatieactiviteiten.

Onderdeel ED (artikel 8.6 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Dit onderdeel brengt artikel 8.6 Bkl in overeenstemming met de wijziging van het begrip "mijnbouwactiviteit" in "mijnbouwlocatieactiviteit" in de Omgevingswet via de Invoeringswet.

Onderdelen EE, EG, EK, EL en EM (artikelen 8.9, 8.11, 8.18, 8.19 en 8.20 Bkl) [artikelen 5.18, eerste lid, en 5.26, eerste lid, van de wet]

In verschillende artikelen in het Bkl wordt de term afwijkactiviteit vervangen door omgevingsplanactiviteit in verband met de voorgenomen tekstuele wijziging van dit begrip in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel EF (artikel 8.10a (nieuw) Bkl) [artikel 5.18, eerste lid, en 5.26, eerste lid, wet]

Artikel 8.12, derde lid, van het Bkl wordt geschrapt door dit besluit. Het gaat in dat artikel om specifieke beoordelingsregels voor de aanvraag om een omgevingsvergunning met het oog op het waarborgen van de veiligheid, voor zover rekening moet worden gehouden met bepaalde belangen en waarden. Deze worden voor wat betreft het toelaten van activiteiten in het omgevingsplan al

voldoende geborgd via de instructieregels over externe veiligheid in hoofdstuk 5 van het Bkl. Deze belangen en waarden zijn in het kader van de milieubelastende activiteit ook van belang bij de beoordeling of voldaan wordt aan het criterium dat de nodige maatregelen worden getroffen om ongevallen te voorkomen en de gevolgen van ongevallen te beperken, bedoeld in artikel 8.9, eerste lid, onder g, van het Bkl.

Bij die beoordeling van een aanvraag moet rekening worden gehouden met het belang van de preventie, beperking en bestrijding van branden, rampen en crises. De formulering van onderdeel a is in lijn met de betreffende instructieregel voor het omgevingsplan van in artikel 5.2 Bkl. Daarnaast moet volgens onderdeel b voor beperkt kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare locaties rekening worden gehouden met de standaardwaarde voor het plaatsgebonden risico. In onderdeel c is geregeld dat bij activiteiten met externe veiligheidsrisico's met aandachtsgebieden rekening wordt gehouden met het groepsrisico. Bij een aanvraag die tot een (verruiming van het) aandachtsgebied leidt, kan – evenals dat nu bij de afweging van het groepsrisico het geval is – de bebouwde omgeving binnen het aandachtsgebied of de binnen dat gebied toegelaten gebouwen of locaties ertoe leiden dat naast de BBT-eisen aanvullende voorschriften aan de omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit worden verbonden ter bescherming van personen in die gebouwen of op die locaties. Het gaat daarbij om toegelaten gebouwen en locaties, dus ook om nog niet aanwezige gebouwen en locaties (zie artikel 8.11, eerste lid, Bkl).

Voor de goede orde wordt opgemerkt dat artikel 8.10a de te maken afweging voor giftige stoffen niet beperkt tot het op 1.500 meter 'afgekapte' gifwolkaandachtsgebied zoals bedoeld in artikel 5.12, vierde lid, Bkl. Bij de beoordeling of voorschriften aan de omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit moeten worden verbonden, is het berekende aandachtsgebied leidend, voor zover dat gebied moet worden berekend. Voor zeer toxische stoffen kan het berekende aandachtsgebied groter zijn dan de afstand van 1,5 km, bedoeld in artikel 5.13, vierde lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Buiten de afstand van 1,5 km kunnen zich grote aantallen personen bevinden, hetgeen van invloed is op de omvang van het groepsrisico. De beschermende maatregelen zullen, naast risicobeperkende maatregelen, in dat geval ook effectbeperkende maatregelen bij de activiteit kunnen zijn. Effectbeperkende maatregelen kunnen bestaan uit het verminderen van de hoeveelheid gevaarlijke stof die vrij kan komen of het treffen van voorzieningen die voorkomen dat de reeds vrijgekomen stof zich verspreidt. De beoordeling op grond van artikel 8.10a Bkl kan ertoe leiden dat de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit wordt geweigerd. Dit kan het geval zijn als sprake is van activiteiten die effecten kunnen veroorzaken van een zodanige aard en omvang dat maatregelen niet of onvoldoende effectief zijn om de gevolgen voor de omgeving te beperken.

Het treffen van omgevingsmaatregelen in het gebied tussen de risicobron en de toegelaten bebouwing speelt een rol bij de aanwijzing van voorschriftengebieden. De gemeenteraad moet op grond van artikel 5.14 Bkl een brand- of explosieaandachtsgebied in het omgevingsplan aanwijzen als brand- respectievelijk explosievoorschriftengebied. Dat moet in principe voorafgaand aan of gelijktijdig gebeuren met het vergunnen (en als het omgevingsplan daar nog niet voorziet: het toelaten) van de betreffende activiteit. Een voorschriftengebied kan alleen door middel van een wijziging van het omgevingsplan worden vastgesteld. Als met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit een risicovolle activiteit wordt toegelaten die zal leiden tot een aandachtsgebied waarbinnen zeer kwetsbare gebouwen zijn toegelaten, zal die omgevingsvergunning op grond van artikel 8.0b van het Besluit kwaliteit leefomgeving moeten worden geweigerd wanneer ten behoeve van die gebouwen geen voorschriftengebied is aangewezen. In de spiegelbeeldige situatie waarin een zeer kwetsbaar gebouw met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit op een locatie wordt toegelaten, geldt dat de instructieregels voor het omgevingsplan van overeenkomstige toepassing zijn op grond van artikel 8.0b van het Besluit activiteiten leefomgeving. In het aandachtsgebied kan dan alleen een zeer kwetsbaar gebouw worden toegelaten als die locatie ook als voorschriftengebied is aangewezen in het omgevingsplan.

Als de omgevingsmaatregelen als voldoende worden beoordeeld, kan de gemeenteraad echter besluiten om het aandachtsgebied niet of niet geheel aan te wijzen als bouwvoorschriftengebied. In het andere geval geldt de hoofdregel van artikel 5.14 Bkl (aanwijzen als bouwvoorschriftengebied). De afweegfunctie van het aandachtsgebied sluit geenszins uit dat de beoordeling van de aanvraag ertoe leidt dat de omgevingsvergunning wordt geweigerd, bijvoorbeeld als de gemeente als bevoegd gezag voor de vergunning een gebiedsgericht beleid voert waarin prioriteit wordt gegeven aan de komst van een nieuwe woonwijk of de verdere ontwikkeling van (zeer) kwetsbare gebouwen en locaties en een uitwaartse groei van het aandachtsgebied of een nieuw aandachtsgebied met dat beleid in strijd is.

Onderdeel EG (artikel 8.11 Bkl) [artikelen 5.18, eerste lid, en 5.26, eerste lid, van de wet]

Het gaat hier om een wetstechnische aanpassing in verband met de wijziging van artikel 5.19 van de wet door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Deze wijziging correspondeert met die van artikel 7.11 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Onderdeel EH (artikel 8.12 Bkl) [artikelen 5.18, eerste lid, en 5.26, eerste lid, van de wet]

Artikel 8.12, derde lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt geschrapt door dit besluit. Het gaat om specifieke beoordelingsregels voor de aanvraag om een omgevingsvergunning met het oog op het waarborgen van de veiligheid, voor zover rekening moet worden gehouden met bepaalde belangen en waarden. Deze belangen en waarden kunnen wel van belang zijn bij de beoordeling of voldaan wordt aan het criterium dat de nodige maatregelen worden getroffen om ongevallen te voorkomen en de gevolgen van ongevallen te beperken, bedoeld in artikel 8.9, eerste lid, onder g, van het Bkl. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij artikel 8.10a van het Bkl.

Onderdeel EI (artikel 8.16 Bkl) [artikelen 5.18, eerste lid, en 5.26, eerste lid, van de wet]

Met deze wijziging wordt de tekst in overeenstemming gebracht met de formulering in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel EJ (artikel 8.17 Bkl) [artikelen 5.18, eerste lid, en 5.26, eerste lid, van de wet]

Het gaat hier om een technische wijziging door een verbeterde verwijzing naar artikel 3.201 Bal.

Onderdeel EN (artikel 8.21 Bkl) [artikelen 5.18, eerste lid, en 5.26, eerste lid, van de wet]

Met deze wijziging wordt de tekst in overeenstemming gebracht met de formulering in het Besluit activiteiten leefomgeving. Daarnaast gaat het hier om een wetstechnische aanpassing in verband met de wijziging van artikel 5.19 van de wet door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel EO (artikel 8.22 Bkl) [artikel 5.18, eerste lid, en 5.26, eerste lid, van de wet]

De wijziging van de formulering van onderdeel c van de beoordelingsregels voor de wateractiviteit in artikel 8.22 vloeit voort uit de wijziging van onderdeel c van artikel 5.24 van de Omgevingswet via de Invoeringswet. Met de wijziging wordt een onbedoelde wijziging ongedaan gemaakt ten opzichte van het voorheen bestaande beoordelingskader van de Waterwet. Voor een meer uitgebreide toelichting hierop wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel voor de Invoeringswet (artikel 1.1, onderdeel BU).

De wijziging heeft geleid tot enkele vragen over de betekenis van de formulering "het vervullen van maatschappelijke functies door watersystemen".

Met 'functie' wordt hetzelfde bedoeld als daarmee in het algemeen in de Omgevingswet wordt bedoeld. Met de functie wordt bedoeld op een bepaalde rol, taak of dienstbaarheid van het desbetreffende watersysteem. Die functie heeft een invloed op of stelt bijzondere eisen aan de

directe omgeving van dat watersysteem of aan activiteiten die daarbinnen (kunnen) worden verricht. Het gaat daarbij in de eerste plaats om de functies die worden toegekend in de waterprogramma's. Daarin zal de waterbeheerder op hoofdlijnen bepalen welke functies in een watersysteem bepalend zijn voor de wijze waarop hij het beheert. Die functies zullen vervolgens bepalen of, en onder welke voorwaarden, bepaalde wateractiviteiten toegestaan kunnen worden in dat watersysteem. Anders dan bij de formulering zoals die in de oorspronkelijke versie van de Omgevingswet en het Bkl was opgenomen gaat het echter niet exclusief om die functies. Ook andere maatschappelijke functies kunnen van belang zijn bij het toepassen van de beoordelingsregels. Zo kunnen ook functies die feitelijk aanwezig zijn zonder dat ze zijn toegekend, in sommige gevallen een rol spelen bij het verlenen van de vergunning, zoals ook is aanvaard in jurisprudentie over dit begrip onder het regime van de Waterwet.

Bij de toepassing van de beoordelingsregel is het van belang dat niet iedere activiteit die plaatsvindt in een watersysteem zich kwalificeert als een maatschappelijke functie van dat watersysteem en daarom bij vergunningverlening tot weigering moet kunnen leiden. Het gaat hier ten eerste alleen om 'maatschappelijke' functies van watersystemen. Het gaat steeds om het gebruik dat de samenleving maakt van het watersysteem. Incidenteel, particulier of kleinschalig gebruik zal in de regel niet als een maatschappelijke functie gekwalificeerd kunnen worden. Met de term 'maatschappelijke' wordt terugverwezen naar artikel 1.3, onderdeel b, van de Omgevingswet, waarin de term 'maatschappelijke behoeften' wordt gebruikt (dat onderdeel luidt: "b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften"). In de toelichting op die formulering wordt aangegeven dat daarmee wordt bedoeld op "hetgeen de samenleving nodig heeft zoals voedsel, drinkwater, huisvesting, energie, riolering, gezondheidszorg, transport en recreatie" (Kamerstukken II 2014/15, 33 962, nr. 24, onderdeel A). Vooral scheepvaart, drinkwatervoorziening, visserij, recreatie en zoutwaterteelt (schelpdieren en zeewier) zijn in veel gevallen maatschappelijke functies van watersystemen. Ten tweede moet het gaan om functies die eigen zijn aan watersystemen. Het gaat daarbij in beginsel niet om functies die weliswaar in een watersysteem aanwezig zijn, maar die evengoed daarbuiten aanwezig zouden kunnen zijn. Bijvoorbeeld het voorkomen van wateroverlast of watertekort voor functies die niet eigen zijn aan het watersystemen, zoals landbouw of wonen, is niet te beschouwen als het leveren van een maatschappelijke functie door het watersysteem.

De in het waterprogramma aan watersystemen toegekende maatschappelijke functies zijn te onderscheiden van de functies die aan locaties zijn toegedeeld in het omgevingsplan. De toekenning en toedeling zijn op twee aspecten van elkaar te onderscheiden. Ten eerste gebeurt de toekenning in een programma en de toedeling in het omgevingsplan. De toekenning in programma's werkt door naar de uitoefening van taken en bevoegdheden van de waterbeheerder, maar heeft geen directe effecten op een burger of bedrijf. De toedeling van een functie aan een locatie en de met het oog daarop gestelde regels in het omgevingsplan bepalen direct welke (typen) activiteiten op een locatie zijn toegestaan. Ten tweede is er een schaalverschil. Toekenning van maatschappelijke functies gebeurt op het niveau van watersystemen, toedelen op het niveau van locaties. Zo kan bijvoorbeeld aan de locatie van een baksteenfabriek in de uiterwaarden van een rivier de functie 'bedrijventerrein' toegedeeld worden, maar dat wil niet zeggen dat industrie één van de maatschappelijke functies van die rivier is.

Als gevolg van de wijziging zal het bevoegd gezag, net als onder de Waterwet het geval was, bij de beoordeling van een aanvraag rekening houden met de in waterprogramma's toegekende functies en de feitelijk aanwezige maatschappelijke functies. In omgevingsplannen toegedeelde functies die (nog) niet feitelijk aanwezig zijn blijven buiten beschouwing.

Ook wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting op artikel 8.84 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Onderdeel EP (artikel 8.25 Bkl [artikelen 5.18, eerste lid, en 5.26, eerste lid, van de wet])

Zie voor de toelichting op dit artikel de toelichting bij artikel 8.2.

Onderdeel EQ (artikel 8.25a (nieuw) Bkl) [artikel 5.26 van de wet])

Onder a

Gevaarlijke baggerspecie moet in Nederland worden afgevoerd naar een specifiek voor gevaarlijk afval bestemde stortplaats en is uitgezonderd van de regels over stortplaatsen voor baggerspecie op land. Voor het storten van gevaarlijke baggerspecie zijn de specifieke voorschriften uit paragraaf 8.5.2.4 over 'reguliere' stortplaatsen van toepassing.

Onder b

Onderdeel b houdt verband met de eis dat het op een stortplaats voor baggerspecie op land blijvend mogelijk moet zijn om een geohydrologisch logisch isolatiesysteem aan te brengen (zie artikel 8.62d, eerste lid). Als bij de beoordeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning blijkt dat dit, ook gelet op de kenmerken van de locatie waar de stortplaats is of zal worden gevestigd, niet mogelijk zal zijn, kan de omgevingsvergunning niet worden verleend.

Onderdelen ER, ES, FF en GJ (artikelen 8.27, 8.32, 8.52, 8.100 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

De wijziging in deze artikelen ziet op een tekstuele verduidelijking.

Onderdeel ET (artikel 8.34 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Deze wijziging voorziet in een preciezer verwijzing naar de informatieverplichting en de kwaliteitsbeoordeling genoemd in dat artikel. Het elektronisch formulier waarmee de gegevens worden gevraagd, wordt met de Invoeringswet Omgevingswet geïntroduceerd. De grondslag hiervoor is in de Invoeringswet Omgevingswet in een nieuw artikel 16.1 opgenomen; het formulier zelf is geregeld in het Omgevingsbesluit (artikel 10.42a).

Onderdeel EU (artikel 8.36 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

De wijziging in dit artikel ziet op een tekstuele verduidelijking die de formulering in overeenstemming brengt met het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel EV (artikel 8.39 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

De wijziging in dit artikel brengt een correctie aan in de verwijzing naar het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel EW (artikel 8.41 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

De wijziging in dit artikel brengt een correctie aan in de verwijzing naar het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel EX (artikel 8.42 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Deze wijziging brengt de formulering in overeenstemming met het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel EY (artikel 8.43 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Deze wijziging brengt de formulering in overeenstemming met het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel EZ (§ 8.5.2.4 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Deze wijziging van het opschrift houdt verband met de inbouw van de Uitvoeringsregeling stortbesluit bodembescherming en de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land.

Opgemerkt wordt dat die regelingen – evenals het Stortbesluit bodembescherming – grotendeels komen te vervallen bij inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Onderdeel FA (artikel 8.44 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Artikel 8.44 sluit aan op artikel 3.85, eerste lid van het Besluit activiteiten leefomgeving over stortplaatsen en winningsafvalvoorzieningen. Daaronder vallen niet het verspreiden van crematieas of het begraven van stoffelijke resten, omdat daarbij geen sprake is van het exploiteren van een ippc-installatie, het storten van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen op een stortplaats of het exploiteren van een winningsafvalvoorziening. Het is dan ook niet nodig om het begraven van stoffelijke resten of het op of in de bodem verspreiden van as, afkomstig van de verbranding van stoffelijke resten, uit te zonderen van het toepassingsbereik van paragraaf 8.5.4.2. Daarom wordt artikel 8.44, onder a, verwijderd. Ook wordt de verwijzing naar het Besluit activiteiten leefomgeving aangepast.

Onderdeel FB (artikel 8.45 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Dit artikel gaf in zijn algemeenheid aan dat bij ministeriele regeling bepaalde onderwerpen kunnen worden uitgewerkt. Deze onderwerpen waren in de betreffende artikelen aangegeven. Deze delegatiesystematiek bleek onduidelijk te zijn en vragen op te roepen. Daarom is ervoor gekozen om per artikel en per onderwerp aan te geven waarover bij ministeriele regeling nog nadere regels kunnen worden gesteld, waardoor dit algemene artikel overbodig werd.

Onderdeel FD (artikel 8.47 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet] (Bkl)

Eerste tot en met vierde lid

De aanpassing in het eerste tot en met vierde lid (oud) en de invoeging van een nieuw vierde lid houden verband met de inbouw van de Uitvoeringsregeling stortbesluit bodembescherming in de Omgevingsregeling en zorgen voor een betere aansluiting op die regeling. Onderdeel b van het eerste lid was voorheen geregeld in artikel 4, tweede lid, van de Uitvoeringsregeling stortbesluit bodembescherming; het vierde lid (nieuw) was voorheen geregeld in artikel 3, derde lid, eerste zinsnede, van de Uitvoeringsregeling stortbesluit bodembescherming.

Vijfde lid

Ook is dit artikel aangepast aan de nieuwe delegatiesystematiek (zie de toelichting op artikel 8.45). Uit het nieuwe vijfde lid is nu eenduidig af te leiden over welke onderdelen de Omgevingsregeling nadere regels bevat.

Onderdeel FE (artikel 8.48 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Dit artikel is aangepast aan de nieuwe delegatiesystematiek (zie de toelichting op artikel 8.45). Uit het nieuwe vijfde lid is nu eenduidig af te leiden over welke onderdelen de Omgevingsregeling nadere regels bevat.

Onderdeel FF (artikel 8.52 [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Zie voor de toelichting op dit artikel de toelichting bij artikel 8.27.

Onderdeel FG (artikel 8.53 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

De aanpassingen hangen samen met de nieuwe delegatiesystematiek (zie de toelichting op artikel 8.45). Uit het nieuwe vijfde lid is nu eenduidig af te leiden over welke onderdelen de Omgevingsregeling nadere regels bevat.

Onderdeel FH (artikelen 8.55, 8.56 en 8.57 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Artikel 8.55 Bkl

Tweede lid (nieuw)

De invoeging van een nieuw tweede lid houdt verband met de inbouw van de Uitvoeringsregeling stortbesluit bodembescherming in de Omgevingsregeling en zorgt voor een betere aansluiting op die regeling. Dit onderwerp was voorheen (deels) geregeld in artikel 3, eerste lid, van de Uitvoeringsregeling stortbesluit bodembescherming.

Vijfde lid

Dit nieuwe vijfde lid hangt samen met de nieuwe delegatiesystematiek (zie de toelichting op artikel 8.45). Uit dit artikellid is nu eenduidig af te leiden over welke onderdelen de Omgevingsregeling nadere regels bevat.

Artikel 8.56 Bkl

De aanpassingen hangen samen met de nieuwe delegatiesystematiek (zie de toelichting op artikel 8.45). Uit het derde lid is nu eenduidig af te leiden over welke onderdelen de Omgevingsregeling nadere regels bevat.

Artikel 8.57 Bkl

Eerste lid

De aanpassing in het eerste lid houden verband met de inbouw van de Uitvoeringsregeling stortbesluit bodembescherming in de Omgevingsregeling en zorgen voor een betere aansluiting op die regeling.

Ook is dit lid aangepast aan de nieuwe delegatiesystematiek (zie de toelichting op artikel 8.45). De regels over het urgentieplan op hoofdlijnen, het uitgewerkt urgentieplan en interventiepunten zijn in aparte artikelen opgenomen (artikel 8.57a en 8.57b).

Tweede lid

Het oude tweede lid is geschrapt en het derde lid (oud) is vernummerd tot het tweede lid. Het tweede lid (oud) is thans geplaatst in het nieuwe artikel 8.57b, tweede lid.

Derde lid

Dit nieuwe derde lid hangt samen met de nieuwe delegatiesystematiek (zie de toelichting op artikel 8.45). Uit dit artikellid is nu eenduidig af te leiden over welke onderdelen de Omgevingsregeling nadere regels bevat.

Onderdeel FI (artikelen 8.57a en 8.57b (nieuw) Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

De regels over het urgentieplan op hoofdlijnen en het uitgewerkt urgentieplan zijn omwille van de duidelijkheid in aparte artikelen geplaatst (artikel 8.57a respectievelijk 8.57b) en geschrapt uit artikel 8.57. Van deze gelegenheid is ook gebruik gemaakt om de regels over deze plannen die voorheen in het Stortbesluit bodembescherming en de Uitvoeringsregeling stortbesluit bodembescherming waren opgenomen, samen te brengen. Over enkele specifieke onderwerpen worden nog in de Omgevingsregeling nadere regels gegeven. Deze onderwerpen zijn conform de nieuwe delegatiesystematiek vormgegeven (zie de toelichting op artikel 8.45) en opgenomen in het derde lid van artikel 8.57a en het zesde lid van artikel 8.57b.

De regels uit artikel 8.57a, tweede lid, onder a en b waren voorheen opgenomen in artikel 9, eerste lid, onder d, van het Stortbesluit bodembescherming; onderdeel c in artikel 14b, onder a, b en d, van de Uitvoeringsregeling stortbesluit bodembescherming. De regels uit artikel 8.57b, eerste tot en met vijfde lid, waren voorheen opgenomen in artikel 14a van de Uitvoeringsregeling stortbesluit bodembescherming.

Onderdeel FJ (artikel 8.58 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Het opschrift van dit artikel en de tekst zijn verduidelijkt. Ook is de verwijzing naar het urgentieplan op hoofdlijnen aangepast.

Onderdeel FK (artikel 8.59 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Eerste lid

De aanpassing in het eerste lid, onder a, aanhef, houdt verband met een herordening in het artikel, waarbij het (voormalig) onderdeel b van dit lid is geschrapt.

Aan het eerste lid, onderdeel a, is een aantal onderdelen toegevoegd in verband met de inbouw van de Uitvoeringsregeling stortbesluit bodembescherming en zorgen voor een betere aansluiting op die regeling. Deze onderdelen waren voorheen geregeld in artikel 9, eerste en tweede lid van de Uitvoeringsregeling stortbesluit bodembescherming.

De (nieuwe) onderdelen b., c. en d. zijn in verband met de inbouw van de Uitvoeringsregeling stortbesluit bodembescherming verduidelijkt.

Tweede lid

Dit nieuwe tweede lid hangt samen met de nieuwe delegatiesystematiek (zie de toelichting op artikel 8.45). Uit dit artikellid is nu eenduidig af te leiden over welke onderdelen de Omgevingsregeling nadere regels zal bevatten.

Onderdeel FL (artikel 8.59a (nieuw) Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Dit artikel vormt de voortzetting van de regeling zoals deze was opgenomen in artikel 13, eerste lid, van de Uitvoeringsregeling stortbesluit bodembescherming. In dit artikel wordt een open norm geïntroduceerd: monsterneming, monstervoorbehandeling en analyse van het grondwater, het percolaat en het oppervlaktewater vinden plaats volgens de actuele stand van de techniek. In artikel 13, eerste lid, van de Uitvoeringsregeling stortbesluit bodembescherming werd nog naar een uitgebreide opsomming van normen in de bijlage bij die regeling verwezen. In de praktijk blijkt dat slechts een deel daarvan nog wordt gehanteerd, maar veel van die normen verouderd zijn terwijl andere in de praktijk gehanteerde normen niet worden genoemd. Door nu een open norm te hanteren, kan per geval worden beoordeeld welke norm het meest geschikt is.

Onderdeel FM (artikel 8.62 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Deze wijziging gaat om een wetstechnische aanpassing in verband met het invoegen van drie artikelen (artikel 8.57a, 8.57b en 8.59a van het Besluit kwaliteit leefomgeving).

Onderdeel FN (§ 8.5.2.5 (nieuw) Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Artikel 8.62a (nieuw) Bkl

De regels in deze paragraaf zijn een beleidsneutrale omzetting van de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land (Stcrt. 2001, 133).

Eerste lid

In dit lid is bepaald dat paragraaf 8.5.2.5 alleen van toepassing is op stortplaatsen voor baggerspecie op land. Een stortplaats op land is een stortplaats die niet is gelegen in een oppervlaktewaterlichaam.

Tweede lid

In het tweede lid van dit artikel is een aantal uitzonderingen opgenomen op het toepassingsbereik.

Onder a

Allerlei voorwerpen kunnen in het water terechtkomen, zoals puin, fietswrakken en koelkasten. Zij vallen niet onder de reikwijdte van deze paragraaf, voor zover zij apart van of uit de waterbodem zijn verwijderd, redelijkerwijs uit de specie kunnen worden verwijderd tijdens het baggeren, of uit de baggerspecie zijn verwijderd na het baggeren. Het bevoegd gezag beoordeelt of deze voorwerpen redelijkerwijs uit de baggerspecie kunnen worden verwijderd tijdens het baggeren. `Tijdens het baggeren' houdt in: tot het moment waarop de baggerspecie in het vaartuig of voertuig is gebracht waarmee de specie wordt getransporteerd naar een behandelinstallatie of stortplaats, of tot het moment waarop de specie op de kant is gebracht.

Onder b

Vooral zand, grind en klei worden als grondstof uit de waterbodem gewonnen. Als grondstof gewonnen waterbodem valt buiten het toepassingsbereik van deze paragraaf.

Onder c

Het begrip baggeren impliceert dat materiaal wordt opgehaald uit een oppervlaktewaterlichaam. Materiaal dat is vrijgekomen bij het boren van een tunnel die onder water loopt is geen baggerspecie.

Onder d

Afhankelijk van het doel van de behandeling, verliest de baggerspecie al dan niet het karakter van baggerspecie. Soms gaat het om een voorbehandeling voordat de specie wordt gestort. In dat geval blijft de behandelde specie baggerspecie. In andere gevallen vindt de behandeling plaats om de specie daarna te kunnen toepassen als grond. In dit geval wordt de behandelde specie beschouwd als grond niet zijnde baggerspecie, voor zover zij geschikt is voor de toepassing als grond. Deze geschiktheid wordt getoetst aan de eisen van het Besluit bodemkwaliteit. Dit betekent dat behandelde baggerspecie die voldoet aan de eisen van het Besluit bodemkwaliteit, niet meer op een baggerdepot mag worden gestort, en dat behandelde baggerspecie die niet aan de eisen van het Besluit bodemkwaliteit voldoet, wel mag worden gestort. Ook het residu van een behandeling mag op een baggerdepot worden gestort. Onderdeel d heeft overigens geen betrekking op specie die reeds bij het baggeren een vaste structuur heeft, zoals specie uit de bedding in de periode waarin daar geen water staat en uiterwaardenmateriaal. Het gaat immers om handelingen die zijn verricht na het baggeren. Opgemerkt wordt dat de regels over het toepassen van grond en baggerspecie uit het Besluit bodemkwaliteit via het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet zullen overgaan naar het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onder e

Een voorbeeld van een behandeling die tot een ander product leidt, is het immobiliseren van baggerspecie waarbij kunstbasalt ontstaat. Een voorbeeld in de sfeer van toepassing is specie die wordt toegepast in een werk. Het behandelingsresidu wordt niet beschouwd als een nieuwe stof of een nieuw product, maar wordt aangemerkt als baggerspecie. Een voorbeeld is zandscheidingsresidu. Ontwaterde of gerijpte baggerspecie valt niet onder onderdeel e, daarop heeft onderdeel d betrekking.

Dit artikel was voorheen geregeld in artikel 1, onder c en d, artikel 2, tweede lid, artikel 3 en 8 van de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land.

Artikel 8.62b (nieuw) Bkl

Met de eis van vakbekwaamheid van de stortplaatsexploitanten en aan de beroeps- en technische opleidingen van degene die de stortplaats exploiteert en het personeel, wordt artikel 8, onder a), onder ii) van de richtlijn storten geïmplementeerd.

Artikel 8.62c (nieuw) Bkl

Eerste lid

Het eerste lid is erop gericht isolerende maatregelen te treffen die voorkomen dat de standaardwaarden voor het grondwater worden overschreden.

Onder a

De in dit onderdeel genoemde minerale laag zal doorgaans bestaan uit een organische stofrijke kleiige of zandige laag. Een kleiige laag kan om uitvoeringstechnische redenen alleen op de bodem worden aangebracht, een zandige laag kan zowel op de bodem als op de taluds van de stortplaats worden toegepast. Een organische stofrijke kleiige of zandige laag werkt als adsorptielaag. De dikte en de samenstelling van de laag worden afgestemd op de aard, hoeveelheid en vervuilingsgraad van de te storten specie.

Onder b

Een geohydrologisch isolatiesysteem bestaat uit een aantal putten waaruit water aan de bodem wordt onttrokken. Het systeem heeft tot doel de (eventueel) optredende verspreiding van verontreinigingen in het grondwater zodanig te beperken dat voorkomen wordt dat het interventiepunt wordt bereikt. Met behulp van verspreidingsberekeningen moet deze werking worden aangetoond. Aangegeven moet worden waar onttrekkingsputten moeten worden geplaatst, welk debiet per put onttrokken moet worden, en welke concentratie van de verontreinigende stoffen daar ter plaatse naar verwachting aanwezig zal zijn als het systeem in werking moet worden gesteld.

Bij toepassing van een geohydrologisch isolatiesysteem wordt niet de flux uit het depot geminimaliseerd, maar wordt op effectieve wijze de verdere verspreiding van verontreinigde stoffen in het watervoerend pakket beperkt. Het gebied waarin standaardwaarden voor grondwater worden overschreden, wordt daarmee klein gehouden, terwijl de lekkageflux beneden de toelaatbare flux kan worden gehouden.

Tweede lid

De stortplaats kan invloed hebben op de kwaliteit van het grondwater buiten de stortplaats. Van invloed is sprake als de stortplaats ertoe leidt dat de kwaliteit van het grondwater een waarde bereikt die gelijk is aan of groter is dan de standaardwaarde voor de betrokken stof. Bij de berekeningen in verband met de aanvraag om een omgevingsvergunning moet dit worden nagegaan.

Beleidsmatig is het uitgangspunt dat het gebied waarbinnen de stortplaats invloed heeft op het grondwater in de omgeving nooit een groter volume mag hebben dan het volume van de stortplaats zelf.

Derde lid

Voor het bepalen van het interventiepunt wordt uitgegaan van het toelaatbaar beïnvloed gebied.

Vierde lid

Er mogen andere maatregelen worden toegepast mits kan worden aangetoond dat zij een gelijkwaardige isolerende werking hebben. Door onderzoek is aangetoond dat er in principe een aantal andere isolatietechnieken mogelijk is, zoals een dubbellaagsfolie, een precipitatielaag of een laag actief kool op bodem en taluds van de stortplaats (Deelnota 'Isolatie-onderzoek van speciedepots', van de Werkgroep Referentie Ontwerp van Rijkswaterstaat (WRO), 1998). Voor zover deze technieken praktisch toepasbaar zijn, zal bij de beoordeling of de genoemde technieken als gelijkwaardig kunnen worden beschouwd, in ieder geval het risico van falen bekend moeten zijn.

Vijfde lid

Op grond van dit lid worden in de Omgevingsregeling regels opgenomen over het bereiken van het interventiepunt en het bepalen van het toelaatbaar beïnvloede gebied.

Deze regels waren voorheen opgenomen in artikel 1, onder g. en i., artikel 10 en 11 van de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land.

Artikel 8.62d (nieuw) Bkl

Eerste lid

Een geohydrologisch isolatiesysteem moet altijd kunnen worden aangebracht en is in principe bedoeld als 'achtervang' ingeval andere maatregelen onvoldoende effect blijken te hebben. Dat wil zeggen dat het pas hoeft te worden aangebracht als blijkt dat het vereiste beschermingsniveau op andere wijze niet wordt gehaald. Hiervoor zal de omgevingsvergunning moeten worden gewijzigd. Dit is ook een element bij de beoordeling van de omgevingsvergunning: als een geohydrologisch isolatiesysteem niet mogelijk is, kan de omgevingsvergunning niet worden verleend (zie ook artikel 8.25a, onder b.).

Tweede lid

Onder a

In dit onderdeel wordt vormgegeven aan het uitgangspunt dat het isolatiesysteem in goede staat van onderhoud is en wordt gehouden. Zoals hiervoor is opgemerkt vormt het isolatiesysteem een laatste 'achtervang', als andere maatregelen niet effectief genoeg blijken te zijn.

Onder b

Onderdeel b strekt tot bescherming van de bodem tegen verontreiniging door in de stortplaats opgepompt en behandeld grondwater. Het lozen van dit water op de riolering of op oppervlaktewater is een milieubelastende activiteit respectievelijk lozingsactiviteit, waarvoor het Besluit activiteiten leefomgeving algemene regels bevat en eventueel een vergunningplicht regelt.

Deze regels waren voorheen opgenomen in artikel 12 en 13 van de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land.

Artikel 8.62e (nieuw) Bkl

Als de stortactiviteiten zijn beëindigd, zullen fysieke maatregelen moeten worden getroffen om te voorkomen dat de omgeving wordt blootgesteld aan de gestorte specie, zoals een afdeklaag van ten minste 1 meter dik. Dit artikel gaat over het geval dat de afdeklaag nog voor de formele sluiting van de stortplaats - dus tijdens de exploitatiefase - wordt aangebracht. Artikel 32 Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land ziet op het aanbrengen van een afdeklaag in de nazorgfase.

De nazorgregeling in de Wet milieubeheer wordt de term 'bovenafdichting' gebruikt, dat is wat anders is dan een afdeklaag. Een afdeklaag hoeft geen afdichtende functie te hebben, anders dan een bovenafdichting. De Wet milieubeheer bepaalt verder dat een stortplaats pas formeel kan worden gesloten als de bovenafdichting is aangebracht voor zover een daartoe strekkend voorschrift voor de inrichting geldt (art. 8.47, derde lid, onder b, Wet milieubeheer). Van belang is voorts nog dat als aan het einde van de exploitatiefase op grond van de omgevingsvergunning een verplichting gaat gelden om een afdeklaag aan te brengen, zal de formele sluiting daarop moeten wachten. De Wet milieubeheer bepaalt namelijk ook dat sluiting pas plaatsvindt nadat is gebleken dat aan alle vergunningvoorschriften is voldaan (art. 8.47, derde lid, onder c, Wet milieubeheer). Deze regels waren voorheen opgenomen in artikel 30 van de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land.

Artikel 8.62f (nieuw) Bkl

Eerste lid

Onder a en b

In de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het storten van baggerspecie op land zijn gegevens opgenomen die inzicht geven in de risico's van verontreiniging van het grondwater. Het eerste lid, aanhef en onderdelen a en b zijn erop gericht om de aannames die hieraan ten grondslag liggen in de voorschriften op te nemen, om zo te zorgen voor samenhang tussen de aanvraag en de omgevingsvergunning. Met de verplichting om het toegelaten herkomstgebied van de baggerspecie aan te geven, wordt overigens niet bedoeld dat de baggerspecie altijd uit een geografisch beperkt gedeelte van Nederland afkomstig moet zijn. Het herkomstgebied kan ook heel Nederland bestrijken.

Onder c en d

Onderdelen c en d zijn ontleend aan de richtlijn storten. Punt 6 van bijlage I bij de richtlijn storten bepaalt dat er zodanig moet worden gestort dat de stabiliteit van de afvalstofmassa en de bijbehorende constructies gewaarborgd blijft. Ten aanzien van depots voor baggerspecie kan aan deze stabiliteitseis het best worden voldaan door een beperking van de hoogte van de stort.

Tweede lid

In het tweede lid is een calamiteitenregeling opgenomen. In bijzondere gevallen mag na mededeling aan het bevoegd gezag worden afgeweken van de eisen uit het eerste lid, onderdeel a. en b.

Derde lid

In dit lid wordt vormgegeven aan de inherente veiligheid van de stortplaats. Om de emissie zo veel als mogelijk te beperken, is bepaald dat de hoeveelheid baggerspecie per oppervlakte-eenheid zo groot mogelijk zijn. Daarnaast wordt een horizontale compartimentering nagestreefd, waarbij de minst verontreinigde (uitloogbare) baggerspecie op de bodem en waar mogelijk ook langs de taluds van het depot wordt aangebracht.

Deze regels waren voorheen opgenomen in artikel 14 en 15 van de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land.

Artikel 8.62g (nieuw) Bkl

Eerste en tweede lid

Deze leden schrijven een deugdelijk controlesysteem voor. Met dit controlesysteem kan ook worden nagegaan of aan de voorschriften verbonden aan de omgevingsvergunning wordt voldaan. Dit was voorheen geregeld in artikel 16 van het Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land.

Derde lid

In het derde lid wordt een verband gelegd tussen het controlesysteem en (het ontwerp voor) het geohydrologisch isolatiesysteem. De resultaten verkregen via het controlesysteem kunnen ertoe leiden dat alsnog een geohydrologisch isolatiesysteem wordt aangelegd of in werking gesteld. Het ligt voor de hand in dat geval de plaats van de meetpunten af te stemmen op de (ontworpen) plaats van de pompputten. Ook dit was geregeld in artikel 16 van het Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land.

Artikel 8.62h (nieuw) Bkl

Dit artikel gaat over de monitoring van waterlopen op en in de nabijheid van de stortplaats. Mocht blijken dat er toch sprake is van het risico van een verontreiniging van het oppervlaktewater, dan zal mogelijk ook een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam moeten worden aangevraagd en gelden de daarvoor in het Besluit algemene regels leefomgeving opgenomen algemene regels. Deze regels waren voorheen opgenomen in artikel 18 van de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land.

Artikel 8.62i (nieuw) Bkl

Eerste lid

Dit lid is erop gericht om fluctuaties in de grondwaterstand te signaleren en strekt tot implementatie van punt 4, onder b, van bijlage III bij de richtlijn storten. Deze regels waren voorheen opgenomen in artikel 19 en 21, vierde lid van de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land.

Tweede lid

Welke stoffen in het grondwater worden bemonsterd, wordt in de voorschriften aangegeven. Gekeken moet worden naar relevante parameters die veel voorkomen in baggerspecie of naar verwachting voorkomen in het herkomstgebied van de baggerspecie. Gedacht kan worden aan stoffen zoals metalen (inclusief chroom en arseen), individueel PAK, chloorbenzenen, HCH en drins. Onderdeel b is opgenomen omdat het nodig kan zijn op verschillende diepten monsters te nemen. Onderdeel c. regelt de locatie en de frequentie van de bemonstering. In onderdeel d. is aangegeven dat de bemonstering moet geschieden op een vast tijdstip in het jaar. Daardoor wordt bevorderd dat de stroomrichting van het grondwater op het tijdstip van bemonstering steeds gelijk is, dat van belang is omdat het stelsel werkt met vaste referentiepunten ('bovenstrooms') en controlemeetpunten ('benedenstrooms'). Deze regels waren voorheen opgenomen in artikel 20 en 21, vierde lid van de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land.

Derde lid

In dit lid wordt een grondslag gegeven voor het stellen van nadere regels bij ministeriële regeling. Deze regels zullen in de Omgevingsregeling worden opgenomen en zullen gaan over de frequenties van de metingen en bepalingen en de wijze waarop de referentie- en controlemeetpunten worden bepaald. Dat laatste was voorheen geregeld in artikel 21 van de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land.

Artikel 8.62j (nieuw) Bkl

Voordat baggerspecie op de stortplaats mag worden gestort, moet aan een aantal voorwaarden zijn voldaan. Deze voorwaarden waren voorheen opgenomen in artikel 9 van de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land.

Onder a

Dit onderdeel bepaalt dat door het bevoegd gezag moet worden vastgesteld dat aan de voorschriften verbonden aan de omgevingsvergunning is voldaan. Het gaat hier om verplichtingen die reeds bij de start van de werkzaamheden moeten zijn nagekomen.

Onder b

Voor een goede werking van het controlesysteem moet voor de ingebruikname van de stortplaats een 'nulonderzoek' wordt uitgevoerd. Daarmee wordt de grondwaterkwaliteit vastgelegd voordat de stortplaats in gebruik wordt genomen.

Onder c

Onderdeel c ziet op financiële zekerheid. Bij de aanvraag moeten bewijsstukken worden gevoegd, die borgen dat financiële zekerheid is gesteld of op een later moment wordt gesteld. In sommige gevallen kan de financiële zekerheid pas worden gesteld, nadat de vergunning is verleend. Dit onderdeel regelt voor dat laatste geval dat niet eerder met de stort wordt gestart dan nadat bewijs is geleverd dat de financiële zekerheid is gesteld.

Artikel 8.62k (nieuw) Bkl

Dit artikel regelt dat de exploitant van de stortplaats een urgentieplan op hoofdlijnen moet hebben, waarin de maatregelen zijn aangegeven die kunnen worden getroffen als het interventiepunt wordt bereikt. Als het interventiepunt wordt bereikt (zie artikel 8.63l) moet dit plan worden uitgewerkt (zie artikel 8.63m). Deze regels waren voorheen opgenomen in artikel 24, eerste lid, van de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land.

Artikel 8.62l (nieuw) Bkl

Eerste lid

In dit lid is bepaald wanneer het interventiepunt is bereikt. Dat is samengevat het geval als op één of meer van de controlemeetpunten wordt geconstateerd dat de concentratie van één of meer van de gemeten stoffen gelijk is aan of hoger is dan de som van de signaalwaarde en de meetonzekerheid. Het bereiken van het interventiepunt moet bevestigd worden door een herbemonstering en er moet bovendien worden vastgesteld wat de oorzaak van het bereiken van het interventiepunt is.

Tweede lid

Het onderzoek bedoeld in het eerste lid is bedoeld om vast te stellen of de verontreiniging is veroorzaakt door de stortplaats. Dat staat niet op voorhand vast, aangezien in de omgeving van de stortplaats nog andere bronnen van verontreiniging aanwezig kunnen zijn. Ook moet er gekeken worden of de geconstateerde verslechtering van de grondwaterkwaliteit niet wordt veroorzaakt door meetfouten of grote onnauwkeurigheden in de meetprocedure. Het onderzoek kan ook het herhalen van de modelberekeningen of het uitvoeren van metingen omvatten.

Derde lid

Dit lid schrijft voor dat de wijze waarop en de termijn waarbinnen het onderzoek en de metingen moeten plaatsvinden in de voorschriften verbonden aan de omgevingsvergunning moeten worden uitgewerkt.

Vierde lid

In dit lid wordt de grondslag gegeven om de bepaling van de signaalwaarden bij ministeriële regeling uit te werken. De Omgevingsregeling bevat hiervoor de regels die voorheen waren opgenomen in artikel 21 van de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land. Ook wordt een grondslag gegeven voor het stellen van nadere regels over de herhaalde meting.

Deze regels waren voorheen opgenomen in artikel 1, onder g en artikel 23, eerste tot en met derde lid van de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land.

Artikel 8.62m (nieuw) Bkl

In dit artikel is bepaald dat het urgentieplan op hoofdlijnen wordt uitgewerkt in een uitgewerkt urgentieplan, als het interventiepunt wordt bereikt. In dat uitgewerkte urgentieplan moet worden aangegeven of het noodzakelijk is aanvullende maatregelen te treffen. Hierbij kan worden gedacht aan het alsnog aanbrengen en inwerking stellen van een geohydrologisch isolatiesysteem of de aanpassing daarvan. Dit was voorheen geregeld in artikel 24, tweede tot en met vierde lid van de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land.

Ook is bepaald dat het bereiken van het interventiepunt meteen aan het bevoegd gezag moet worden gemeld. Het bevoegd gezag dient immers te weten dat de verplichtingen die volgen uit de voorschriften die op grond van dit artikel aan de omgevingsvergunning worden verbonden, actueel zijn geworden. Dit was voorheen geregeld in artikel 23, vierde lid van de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land.

Artikel 8.62n (nieuw) Bkl

Eerste lid

Dit lid bevat een met de meet- en controleverplichtingen corresponderende registratieplicht.

Tweede lid

In de onderdelen van dit lid zijn verplichtingen tot verslaglegging vastgelegd. Behalve om de uitkomsten van de monitoring gaat het ook om een aantal andere - aan de EG-richtlijn storten ontleende - gegevens (Bijlage I, onderdeel 6 en bijlage III onderdeel 5.1 en 5.2). De toezending van deze resultaten door het bevoegd gezag aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat is geregeld in artikel 10.47a van het Omgevingsbesluit.

Artikel 8.62o (nieuw) Bkl

Dit artikel vormt de voortzetting van de regeling zoals deze was opgenomen in artikel 17 van de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land. In dit artikel wordt een open norm geïntroduceerd: monsterneming, monstervoorbehandeling en analyse van het grondwater en het oppervlaktewater vinden plaats volgens de actuele stand van de techniek. In artikel 17 van de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land werd nog naar een uitgebreide opsomming van normen verwezen. In de praktijk blijkt dat slechts een deel daarvan nog wordt gehanteerd, maar veel van die normen verouderd zijn terwijl andere in de praktijk gehanteerde normen niet worden genoemd. Door nu een open norm te hanteren, kan per geval worden beoordeeld welke norm het meest geschikt is. Deze regeling sluit aan bij artikel 8.59a van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Onderdeel FO (artikel 8.63 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Deze wijziging verbetert de verwijzing naar het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Onderdelen FP en FQ (artikelen 8.66 en 8.68 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Voor stortplaatsen worden de regels voor de aan de omgevingsvergunning te verbinden voorschriften voor een aantal onderwerpen uitgewerkt in de Omgevingsregeling (via de Invoeringsregeling). De wijziging van deze artikelen brengt de regeling voor winningsafvalvoorzieningen daarmee in lijn.

Onderdeel FR (artikel 8.69 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

De verwijzing naar paragraaf 3.5.11 van het Besluit kwaliteit leefomgeving kan worden geschrapt, omdat deze regels in die gevallen al gelden.

Onderdelen FS en FT (artikelen 8.71 en 8.72 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

De terminologie is in beide artikelen geüniformeerd.

Onderdelen FU en FV (artikelen 8.74 en 8.75 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Deze wijziging brengt de verwijzing naar het Besluit activiteiten leefomgeving in overeenstemming met dat besluit.

Onderdeel FW (artikel 8.76 Bkl) [artikelen 5.18, eerste lid, en artikel 5.23 van de wet]

In verschillende artikelen in het Bkl wordt de term afwijkactiviteit vervangen door omgevingsplanactiviteit in verband met de voorgenomen tekstuele wijziging van dit begrip in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel FX (artikel 8.79 Bkl) [artikelen 5.18, eerste lid, en 5.22 van de wet]

Deze wijziging brengt de formulering in overeenstemming met het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel FY (artikel 8.80 Bkl) [artikelen 5.18, eerste lid, en 5.22 van de wet]

Zie voor de toelichting op dit artikel de toelichting bij artikel 8.2.

Onderdeel FZ (artikel 8.83 Bkl) [artikelen 5.18, eerste lid, en 5.24, eerste lid, aanhef en onder a, b, en c, van de wet]

Deze wijziging brengt de formulering in overeenstemming met het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel GA (artikel 8.84 Bkl) [artikelen 5.18, eerste lid, en artikel 5.24 van de wet]

Eerste lid

De wijziging van de formulering van onderdeel c van de beoordelingsregels voor de wateractiviteit vloeit voort uit de wijziging van onderdeel c van artikel 5.24 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Met de wijziging wordt een onbedoelde wijziging ongedaan gemaakt ten opzichte van het voorheen bestaande beoordelingskader van de Waterwet. Deze wijziging is ook doorgevoerd in artikel 8.22. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 8.22.

Zoals in de toelichting bij artikel 8.22 is aangegeven, wordt bij "het vervullen van maatschappelijke functies door watersystemen" met 'functie' hetzelfde bedoeld als daarmee in het algemeen in de Omgevingswet wordt bedoeld. Het gaat daarbij in de eerste plaats om de functies die worden toegekend in de waterprogramma's. Ten tweede moet het functies betreffen die eigen zijn aan

watersystemen. Opgemerkt wordt dat het in beginsel niet gaat om de belangen die in artikel 1.3, onderdeel a, van de Omgevingswet tot uitdrukking zijn gebracht (dat onderdeel luidt: “a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit”). Die belangen worden voor een groot deel afgedekt door de beoordelingsregels die al zijn opgenomen in artikel 8.84, onder a en b. Enkele functies die de ‘omgevingskwaliteit’ tot uitdrukking brengen – in het bijzonder landschap en cultureel erfgoed – zijn geen maatschappelijke functies en vormen ook geen onderwerp van beoordeling op grond van artikel 8.84, onder a en b.

Derde, vierde en vijfde lid

Uit het derde lid zoals dat in het Bkl was opgenomen, volgde dat bij toepassing van artikel 2.17, tweede lid, het verlenen van een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit zou mogen leiden tot het niet voldoen aan de in artikel 8.84, derde lid, onder a, genoemde omgevingswaarden, of het niet bereiken van de onder b genoemde doelstelling van goed ecologisch potentieel. Dit derde lid bepaalde echter niet tot welke negatieve gevolgen de aangevraagde wateractiviteit dan wel beperkt moet blijven om te voldoen aan het in het eerste lid, onder b, van artikel 8.84 bedoelde criterium van het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen. Artikel 4, vijfde lid, kaderrichtlijn water vereist immers dat bij toepassing van deze uitzonderingsgrond een lager doel wordt geformuleerd. In artikel 2.17, tweede lid, onder d, van dit besluit is deze lagere doelstelling opgenomen. Verwezen wordt naar de toelichting op dit artikel. Op grond van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ EU 1 juli 2015, C-461/13 (BUND/Duitsland), ECLI:EU:C:2015:433) geldt dat het verlenen van een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit in die gevallen in ieder geval niet mag leiden tot het niet bereiken van vastgestelde minder strenge doelstellingen. Dit vereiste is expliciet gemaakt in het nieuwe onderdeel c van dit derde lid.

Om het ambitieniveau van de kaderrichtlijn water overeind te houden, is in het kader van de Common Implementation Strategy onder die richtlijn afgesproken dat lidstaten zich zoveel mogelijk onthouden van het toepassen van artikel 4, vijfde lid, van de kaderrichtlijn water. In de Nederlandse Stuurgroep Water is naar aanleiding hiervan, vooruitlopend op een eventuele toekomstige herziening van de kaderrichtlijn water, beleidsmatig afgesproken dat een beroep op de uitzonderingsgronden van de kaderrichtlijn water alleen met terugwerkende kracht zal worden gedaan, dat wil zeggen voor de op dat moment verstreken programmaperiode en niet voor de komende programmaperiode. Dit betekent dat formulering in artikel 8.84 weliswaar in lijn is met de vereisten van de kaderrichtlijn water, maar het niet de verwachting is dat waterbeheerders ook daadwerkelijk voor de komende programmaperiode een beroep zullen doen op de vaststelling van minder strenge doelstellingen, en dat dus evenmin verwacht wordt dat het daadwerkelijk nodig zal zijn om een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit te toetsen aan dit nieuw onderdeel c. Waar een beroep op deze uitzonderingsgrond echter toch gedaan mocht worden, is toetsing bij vergunningverlening aan deze vastgestelde minder strenge doelstelling echter onontbeerlijk om te voldoen aan de vereisten die de kaderrichtlijn water stelt.

Tegelijk met deze wijziging is het derde lid zoals dat in het Bkl was opgenomen, in dit besluit gesplitst in derde en vierde lid, met als doel de leesbaarheid van deze leden te vergroten. Het eerdere vierde lid is vernummerd naar vijfde lid.

Voor een uitgebreide toelichting op dit artikel wordt ook verwezen naar de toelichting op artikel 8.84 van het Bkl (Stb. 2018, 292, p. 863-866).

Onderdeel GB (artikel 8.88 Bkl [artikelen 5.18, eerste lid, en 5.24, eerste lid, aanhef en onder d, en tweede lid, van de Omgevingswet])

In navolging van de wijziging in de begripsomschrijvingen van de Omgevingswet door de Invoeringswet Omgevingswet wordt het opschrift en de tekst van het artikel aangepast.

Onderdeel GC (artikel 8.90 Bkl) [artikelen 5.18, eerste lid, en 5.24, vierde lid, van de wet]

Deze wijziging brengt de formulering in overeenstemming met het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel GD (artikel 8.92 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de Omgevingswet]

De verwijzing naar artikel 5.35 van de wet is vervangen door een verwijzing naar artikel 4.5 van de wet. De Invoeringswet Omgevingswet wijzigt artikel 4.5 waardoor dit een duidelijker opbouw krijgt. Artikel 5.35 van de Omgevingswet wordt hierdoor overbodig, zodat dit kan vervallen. Ook wordt het opschrift en de tekst van het artikel aangepast in navolging van de wijziging in de begripsomschrijvingen van de Omgevingswet door de Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel GE (artikel 8.93 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de Omgevingswet]

In navolging van de wijziging in de begripsomschrijvingen van de Omgevingswet door de Invoeringswet Omgevingswet wordt het opschrift en de tekst van het artikel aangepast.

Onderdeel GF (artikel 8.96 Bkl) [artikel 5.34, eerste en tweede lid, van de wet]

Met deze wijziging wordt een verbetering aangebracht in de verwijzing naar het Besluit kwaliteit leefomgeving. Ook is in navolging van de wijziging in de begripsomschrijvingen van de Omgevingswet door de Invoeringswet Omgevingswet de tekst van het artikel aangepast.

Onderdeel GG (artikelen 8.97a, 8.97b en 8.97 c (nieuw) Bkl) [artikel 5.42, eerste lid, van de wet]

Artikel 8.97a (nieuw) Bkl

Met dit artikel wordt een algemene verplichting geïntroduceerd om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit te wijzigen of in te trekken als geconstateerd wordt dat deze niet kan worden ingepast in het omgevingsplan. Het gaat daarbij om de inpassing van activiteiten waarvoor de vergunning in afwijking van, of anders gezegd in strijd met, het omgevingsplan is verleend. Deze wijziging hangt samen met de in het Bkl opgenomen regeling om de inpassing van de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit in het omgevingsplan soepel te laten verlopen (zie paragraaf 4.12 van het algemeen deel van deze toelichting).

Het intrekken van een omgevingsvergunning wordt gezien als ultimum remedium. Immers bij de intrekking van een omgevingsvergunning blijft gelden dat een bestuursorgaan bij een besluit de relevante feiten en af te wegen belangen betreft (artikel 3.2 van de Algemene wet bestuursrecht).

De wijziging of intrekking van een omgevingsvergunning komt pas aan de orde als een conflict ontstaat tussen enerzijds de verplichting van artikel 4.17 van de wet om een omgevingsplan in overeenstemming te brengen met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit en anderzijds instructieregels of een instructie van het Rijk of de provincies en er geen andere oplossingen zijn om de activiteit in het omgevingsplan in te passen.

Voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten van provinciaal en nationaal belang is voorzien in overeenkomstige artikelen; hierop wordt in het volgende onderdeel van deze toelichting ingegaan. Het artikel is het vervolg op de bepaling in artikel 8.97 Bkl dat een vergunning alleen gewijzigd of ingetrokken wordt op de gronden waarop de aanvraag om een omgevingsvergunning voor die activiteit geweigerd had kunnen worden. Het gaat in artikel 8.97a in beginsel om activiteiten die niet kunnen worden gecontinueerd vanwege instructieregels of instructies die ten tijde van vergunningverlening nog geen probleem vormden. De verplichting geldt op de datum waarop het omgevingsplan in overeenstemming moet worden gebracht met de omgevingsvergunning, tenzij in de instructieregel een andere termijn is opgenomen die eerder verstrijkt. In dat laatste geval geldt volgens het derde lid van die artikelen die (kortere) termijn.

De voorwaarde in het tweede lid, onder a, is opgenomen om te verzekeren dat het bevoegd gezag zich ervan vergewist dat de in het eerste lid bedoelde instructieregel of instructie van toepassing is op de activiteit die met de omgevingsvergunning is toegestaan. Intrekking blijft immers achterwege als een instructieregel of instructie eerbiedigende werking heeft ten opzichte van hetgeen met de omgevingsvergunning is toegelaten of rechtmatig is gerealiseerd. Zoals in het algemeen deel van de toelichting al is toegelicht, is daarvan in de regel sprake. Die eerbiedigende werking kan voortvloeien uit een afzonderlijke bepaling met die strekking, of uit de redactie van de instructieregel of instructie zelf. Om te benadrukken dat intrekking als ultimum remedium wordt gezien, zijn in het tweede lid, onder b, randvoorwaarden opgenomen. Intrekking kan niet, zoals gebruikelijk bij omgevingsvergunningen, als volstaan kan worden met het wijzigen van vergunningvoorschriften. Ook moet het bevoegd gezag nagaan of via aanpassing van het omgevingsplan de activiteit kan blijven voortbestaan. Ten slotte is intrekking ook niet aan de orde als een ontheffing als bedoeld in artikel 2.32 van de wet kan worden verkregen. Onder de omstandigheid dat door het bevoegd gezag tot wijziging of intrekking van een omgevingsvergunning wordt overgegaan vanwege een regel of instructie als bedoeld in artikel 8.97a, tweede lid, onderdeel a, kan er sprake zijn van uit te betalen nadeelcompensatie. Het bevoegd gezag kan deze binnen de daarvoor gestelde regels verhalen bij het orgaan dat verantwoordelijk is voor de schadeveroorzakende instructieregel of instructie. In het algemeen deel van de toelichting is hier nader op ingegaan.

Artikelen 8.97b en 8.97c (nieuw) Bkl

In aanvulling op de intrekkingverplichting voor reguliere buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (artikel 8.97a Bkl) zijn ook artikelen ingevoegd voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten van provinciaal belang (artikel 8.97b Bkl) en nationaal belang (artikel 8.97c Bkl). Dat onderscheid weerspiegelt de indeling van artikel 8.0b, de centrale beoordelingsregel voor een aanvraag om omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit die met dit besluit wordt ingevoegd in het Bkl. De opbouw en werking van beide artikelen is gelijk aan die van artikel 8.97a en voor een toelichting daarop wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij dat artikel. Op twee punten zijn er echter verschillen.

Ten eerste zijn bij omgevingsplanactiviteiten van provinciaal of nationaal belang steeds verschillende bestuurslagen betrokken bij de toepassing van het tweede lid. De intrekkingverplichting richt zich tot het bestuursorgaan dat bevoegd is te beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit als die in kwestie. Dat is niet altijd het bevoegd gezag dat de vergunning verleend heeft. Zo zijn gedeputeerde staten bijvoorbeeld bevoegd tot intrekking van een vergunning op een locatie waar de regeling 'eens bevoegd gezag altijd bevoegd gezag' geldt, ook als de vergunning is verleend door het college van burgemeester en wethouders. De bevoegdheid tot wijziging van de aan die omgevingsvergunning verbonden voorschriften berust ook bij dat bestuursorgaan. In hoofdstuk 4 van het Omgevingsbesluit is aangegeven welk bestuursorgaan dat is.

De gemeenteraad is bevoegd het omgevingsplan aan te passen (tenzij toepassing is gegeven aan de delegatiebevoegdheid uit artikel 2.8 van de wet). Het bestuursorgaan dat instructieregels opstelt, kan in die regels bepalen dat daarvan ontheffing kan worden verleend. De minister is bevoegd ontheffing te verlenen van rijksinstructieregels; gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van provinciale instructieregels. Het initiatief om deze bestuursorganen te verzoeken toepassing te geven aan hun bevoegdheden, ligt bij het gemeentelijk bestuursorgaan dat op grond van artikel 4.17 van de wet bevoegd (en verplicht) is het omgevingsplan met de omgevingsvergunning in overeenstemming te brengen. Dat bestuursorgaan wordt immers geconfronteerd met de inpassingsplicht uit artikel 4.17 van de wet en de noodzaak om bij de vereiste wijziging van het omgevingsplan te voldoen aan de instructieregels of instructie, bedoeld in het eerste lid. De gemeenteraad moet dus voordat met het oog op artikel 8.97b of 8.97c een verzoek om intrekking wordt gedaan, het daartoe bevoegde gezag hebben verzocht om een wijziging van de aan de omgevingsvergunning verbonden voorschriften, hebben onderzocht of het

omgevingsplan kan worden aangepast en zijn nagegaan of bij gedeputeerde staten of de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ontheffing van de instructieregels kan worden verkregen. De noodzakelijke afstemming tussen deze bestuursorganen wordt ingegeven door artikel 2.2 van de wet. Pas wanneer blijkt dat toepassing van deze bevoegdheden op niets uitloopt of dit op voorhand al overduidelijk is, ontstaat de bevoegdheid en verplichting tot intrekking. In de regel zal het hiertoe bevoegd gezag hier door de gemeenteraad om worden verzocht.

Een tweede verschil met de intrekkingsverplichting voor reguliere buitenplanse omgevingsplanactiviteiten is dat de regels voor het intrekken van omgevingsvergunningen van provinciaal en nationaal belang niet geheel symmetrisch zijn met de regels voor het verlenen daarvan. Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit van nationaal belang hoeft een minister zich niet te houden aan een deel van de rijksinstructieregels, noch aan provinciale instructieregels (zie artikel 8.0d van het Besluit kwaliteit leefomgeving). Ook gedeputeerde staten hoeven zich bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit van provinciaal belang niet te houden aan een deel van de provinciale instructieregels (zie artikel 8.0c van het Besluit kwaliteit leefomgeving). Bij het inpassen van de omgevingsvergunning moet de gemeenteraad zich wel houden aan die regels. In de meeste gevallen zal inpassen echter geen probleem zijn, omdat instructieregels in het algemeen voorzien in eerbiedigende werking van eerder toegelaten activiteiten. Niet uitgesloten is echter dat het Rijk bij toekomstige wijzigingen van het Bkl of een provincie in haar omgevingsverordening bewust tot een andere keuze komt, bijvoorbeeld als bepaalde activiteiten gesaneerd worden ter uitvoering van een internationaalrechtelijke verplichting. In dat geval kan de gemeente niet inpassen en moet zij, als beschreven, het initiatief nemen voor toepassing van artikel 8.97b of 8.97c van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Opgemerkt wordt dit artikel niet ziet op een projectbesluit dat geldt als een omgevingsvergunning. Een projectbesluit zal gelet op artikel 5.52, eerste lid, van Omgevingswet niet gelden als omgevingsvergunningen voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Dit artikel bepaalt immers dat het projectbesluit rechtstreeks het omgevingsplan wijzigt met regels die nodig zijn voor het uitvoeren en in werking hebben of in stand houden van het project. Het bevoegd gezag voor het projectbesluit kan zijn besluit wel wijzigen en daarmee ook de voorschriften van de omgevingsvergunningen die het omvat.

Onderdeel GH (artikel 8.98 Bkl [artikel 5.38, derde lid, van de Omgevingswet])

In navolging van de wijziging in de begripsomschrijvingen van de Omgevingswet door de Invoeringswet Omgevingswet wordt de tekst van het artikel aangepast.

Onderdeel GI (artikel 8.99 Bkl) [artikel 5.42, eerste lid, van de wet]

Deze wijziging brengt een tekstuele verbetering aan, zodat duidelijk is dat het in het eerste lid om een stortingsactiviteit op zee gaat en daarnaast wordt een verwijzing in het vierde lid gecorrigeerd. Ook is in navolging van de wijziging in de begripsomschrijvingen van de Omgevingswet door de Invoeringswet Omgevingswet de tekst van het artikel aangepast.

Onderdelen GJ, GK en GL (artikelen 8.100, 8.101 en 8.102 Bkl [artikel 5.42, eerste lid, van de Omgevingswet])

In navolging van de wijziging in de begripsomschrijvingen van de Omgevingswet door de Invoeringswet Omgevingswet wordt het opschrift en de tekst van deze artikelen aangepast.

Onderdeel GM (artikel 9.1 Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.28, a tot en met c en g, van de wet]

De wijziging in het eerste lid volgt uit het toevoegen van de instructieregel over de ladder voor duurzame verstedelijking in paragraaf 5.1.5.4 (artikel 5.129g). Er zullen naar verwachting weinig

nieuwe stedelijke ontwikkelingen via een projectbesluit mogelijk worden gemaakt. In die gevallen waarin dat wel het geval is geldt het volgende. Projectbesluiten kennen een verkenningsfase op grond van artikel 5.48 van de wet. Bij deze verkenning is afhankelijk van de aard en omvang van het project ook kennisvergaring nodig naar de aard van het probleem, de relevante ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied waarop de verkenning is gericht en mogelijke oplossingen. Om deze reden hoeft de instructieregel van artikel 5.129g niet van overeenkomstige toepassing te worden verklaard op projectbesluiten.

De wijziging in het tweede lid is het spiegelbeeld van de wijzigingen in artikelen 5.166, 7.15 en 9.4 ten aanzien van de ontheffing (zie de toelichting bij de wijziging van die artikelen). Dat artikelen 5.129d, eerste lid, onder a, en g en 5.129e uit de Waddenparagraaf (paragraaf 5.1.5.3), zoals deze wordt toegevoegd met dit besluit, zijn uitgezonderd van de mogelijkheid om een ontheffing op grond van artikel 2.32 Ow te verkrijgen, betekent dat het Rijk deze regels bij het vaststellen van een projectbesluit op dezelfde wijze in aanmerking moet nemen als gemeenten, provincies en waterschappen bij het vaststellen van een omgevingsplan respectievelijk projectbesluit of omgevingsverordening.²⁴ Voor de overige regels van hoofdstuk 5 Bkl geldt dat deze dus niet van toepassing zijn op rijksprojectbesluiten.

Artikel 6.1 Bkl, dat een instructieregel bevat voor het stellen van regels over een lozingsactiviteit in een waterschapsverordening was opgenomen in artikel 9.1 Bkl voor het geval dat in een projectbesluit wordt afgeweken van de door de instructieregel vereiste regels. Dit artikel hoeft niet meer genoemd te worden in artikel 9.1 Bkl omdat artikel 9.3a Bkl zal gaan verzekeren dat een minister en gedeputeerde staten ook bij het vaststellen van een projectbesluit of een ander besluit als bedoeld in artikel 5.53, derde of vierde lid, van de wet, de eisen gesteld in de artikelen 10 en 11, derde lid, onder g, van de kaderrichtlijn water in acht nemen.

Onderdeel GN (artikel 9.3a (nieuw) Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, van de wet]

In het advies op het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet en het gelijklopende advies op het Bkl (Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 4, p. 23-24) heeft de Afdeling aandacht geschonken aan artikel 5.53, derde en vierde lid, van de wet. Op grond van dit artikel in de wet kunnen een minister en gedeputeerde staten decentrale regels buiten toepassing laten, als deze regels de uitvoering van een projectbesluit onevenredig belemmeren. De Afdeling constateerde dat deze leden een mogelijkheid zouden kunnen bieden om besluiten te nemen die strijdig zijn met Europeesrechtelijke of internationale verplichtingen. Het wetsvoorstel voor de Invoeringswet en het Bkl zijn daarop aangepast. In het nader rapport is al aangekondigd dat de wijziging van artikel 2.25, eerste lid, zoals opgenomen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, uitwerking vergt in dit besluit.

Om regels die zijn vastgesteld bij of krachtens een omgevingsplan buiten toepassing te laten of beter gezegd dusdanig te wijzigen dat deze niet langer een belemmering vormen, moet gebruik worden gemaakt van artikel 5.52 van de wet. In dat artikel is bepaald dat het projectbesluit, als het nodig is voor het uitvoeren, in werking hebben of in stand houden van een project, de regels in een omgevingsplan kan wijzigen. In de artikelen 9.1 tot en met 9.3 Bkl is verzekerd dat het projectbesluit dat het omgevingsplan aanpast voldoet aan de instructieregels die strekken ter implementatie van Europeesrechtelijke of internationale verplichtingen. Het is immers alleen maar mogelijk om af te wijken van regels die zijn opgenomen in bijvoorbeeld een omgevingsplan als hierdoor geen strijd met hogere regelgeving ontstaat.

Ook regels die niet worden vastgesteld bij of krachtens een omgevingsplan, maar worden vastgesteld bij of krachtens een omgevings- of waterschapsverordening kunnen gebaseerd zijn op instructieregels die dienen ter implementatie van Europese richtlijnen of uitvoering van internationaalrechtelijke verplichtingen. Artikel 9.3a verzekert dat een minister en gedeputeerde

---

²⁴ Zie voor een toelichting van de algemene lijn die gehanteerd is hierbij paragraaf 8.3 van de nota van toelichting bij het Bkl, Stb. 292, p. 395 e.v.

staten ook bij het nemen van een projectbesluit of een ander besluit tot het buiten toepassing laten van regels die gesteld zijn in een omgevings- of waterschapsverordening niet afwijken van dergelijke dwingende instructieregels.

In het eerste lid van dit artikel is bepaald dat als via een projectbesluit of een ander besluit, bedoeld in artikel 5.53, derde of vierde lid, bij waterschapsverordening gestelde regels over lozingsactiviteiten buiten toepassing worden gelaten, een minister of gedeputeerde staten wel de eisen gesteld in de artikelen 10 en 11, derde lid, onder g, van de kaderrichtlijn water in acht moeten nemen. De richtlijn vereist – kort gezegd – dat de lozingen worden beheerst en dat lozingen door puntbronnen die verontreiniging kunnen veroorzaken voorafgaand gereguleerd worden. Deze bepaling verhindert dat een minister of gedeputeerde staten een algemene regel of vergunningvereiste voor een lozingsactiviteit buiten toepassing laten als dit zou leiden tot strijd met de genoemde verplichtingen in de kaderrichtlijn.

In het tweede lid van dit artikel is bepaald dat op een projectbesluit of een ander besluit tot het buiten toepassing laten van bij waterschaps- of omgevingsverordening gestelde regels over het verlenen of weigeren van een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit, de in artikel 8.84, tweede, derde en vierde lid, Bkl opgenomen generieke beoordelingsregels van overeenkomstige toepassing zijn. Artikel 8.84 regelt materieel hetzelfde als de artikelen 6.2 en 7.12 van dat besluit (zie ook de toelichting op die artikelen, Stb. 2018, 292, p. 801, 810 en 863-866). Bij de beoordeling van de aanvraag van de omgevingsvergunning moet dus nog steeds rekening worden gehouden met de programma's en plannen die betrekking hebben op het betreffende kwr-oppervlaktewaterlichaam of grondwaterlichaam (artikel 8.84, tweede lid, van dat besluit) en het verlenen van de omgevingsvergunning mag er niet toe leiden dat niet wordt voldaan aan de omgevingswaarden en doelstellingen genoemd in artikel 8.84, derde en vierde lid, van dat besluit. Bij dit alles mag niet uit het oog worden verloren dat alleen een minister bij besluit, bedoeld in artikel 5.53, vierde lid, van de wet, de regels die met inachtneming van artikel 7.12, tweede lid, Bkl zijn vastgesteld in een omgevingsverordening, buiten toepassing mag laten.

Een waterschapsverordening of omgevingsverordening kan ook andere regels bevatten dan de op grond van artikel 6.1 vereiste regels over lozingsactiviteiten of de op grond van artikel 6.2 respectievelijk 7.12 bedoelde beoordelingsregels. Voor zover de kaderrichtlijn water daarbij van toepassing is, kan gebruik gemaakt worden van de ruimte die de bepalingen van die richtlijn daarvoor bieden. Het benutten van die ruimte kan inhouden dat in een waterschapsverordening of omgevingsverordening strengere regels worden gesteld dan gelet op de kaderrichtlijn water minimaal is vereist. Gedacht kan worden aan een verbod op infiltratie van water in gevallen waar de rijksregelgeving niet voorziet in een regeling van dit onderwerp, zonder gebruik te maken van de uitzonderingsmogelijkheden in artikel 11, derde lid, aanhef en onder j, van de richtlijn. Bij de voorbereiding van een besluit als bedoeld in artikel 5.53, derde of vierde lid, van de wet, zal vastgesteld moeten worden of en in hoeverre zo'n regel in een waterschapsverordening of omgevingsverordening buiten toepassing kan worden gelaten zonder in strijd te handelen met de verplichtingen uit de richtlijn.

Artikel 9.3a heeft geen betrekking op zogenaamde getrapte instructieregels die de provincie ertoe verplichten om in de omgevingsverordening instructieregels op te nemen voor het omgevingsplan en projectbesluiten van waterschappen of provincies. Gedeputeerde staten kunnen op grond van artikel 5.53, derde lid, van de wet namelijk niet afwijken van de omgevingsverordening en dus ook niet van de daarin opgenomen instructieregels. Daarnaast is in de artikelen 9.2 en 9.3 Bkl gewaarborgd dat de internationale verplichtingen achter deze instructieregels doorwerken naar rijksprojectbesluiten.

Artikel 9.3a is niet alleen van toepassing op een projectbesluit dat afwijkt van een omgevings- of waterschapsverordening, maar ook op een later genomen afzonderlijk besluit tot afwijking ter uitvoering van een projectbesluit om strijdigheid met Europeesrechtelijke of internationale verplichtingen te voorkomen.

Onderdeel GO (artikel 9.4 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de wet]

Artikel 9.4 wordt op gelijke wijze als artikel 5.166 Bkl aangevuld met bepalingen uit afdeling 5.1 van het Bkl omdat deze afdeling van overeenkomstige toepassing is op projectbesluiten van waterschappen en provincies waarop de instructieregels van afdeling 5.1 van overeenkomstige toepassing zijn. Ook daarvoor is de ontheffing opengesteld.

Onderdeel GP (artikel 10.1 Bkl) [artikel 20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, van de wet]

Dit artikel is verder aangevuld met een tweetal activiteiten waarover gegevens over externe veiligheidsrisico's kunnen worden verzameld en opgenomen in het landelijk register externe veiligheidsrisico's: spoorwegemplacements (toevoeging van onderdeel 13 in onderdeel a, onder 1°; zie ook paragraaf 4.2 van het algemeen deel van deze toelichting) en inrichtingen waarvoor een vergunning is verleend op grond van artikel 15, onder b, van de Kernenergiewet (toevoeging onderdeel 4° onder c.).

Ook is de categorie mijnbouwwerken afgestemd op de nieuwe aanduiding daarvan in bijlage VII. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om een onjuiste verwijzing naar het Besluit activiteiten leefomgeving te corrigeren en de terminologie verder in overeenstemming te brengen met dat besluit.

Onderdeel GQ (artikel 10.2 Bkl) [artikel 20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, van de wet]

De toevoeging in dit artikel hangt samen met artikel 5.37a van de wet, zoals ingevoegd bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, dat regelt dat in de omgevingsvergunning 'deel-exploitanten' worden aangewezen voor onderdelen van de activiteit. Degene die dat onderdeel van de activiteit verricht, draagt enkel zorg voor de naleving van de voorschriften die aan de omgevingsvergunning zijn verbonden voor dat onderdeel.

Onderdeel GR (artikelen 10.3, 10.4 en 10.5 Bkl) [artikel 20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, van de wet]

Artikel 10.3 Bkl

De wijzigingen in onderdeel b, hangt samen met de verplaatsing van LPG-tankstations in bijlage VII bij het Bkl van onderdeel B, onder 5 naar onderdeel A, onder 2a, wat weer verband houdt met het vervallen van de vergunningplicht voor LPG-tankstations in het Besluit activiteiten leefomgeving.

De met de wijzigingen in de onderdelen worden nu ook de categorieën risicovolle activiteiten uit onderdeel E, onder 9 en 10 gereguleerd. Ook wordt onderdeel 13 (emplacements) van onderdeel E uit die bijlage toegevoegd, wat samenhangt met de invulling van dat onderdeel in dit besluit.

Met de toevoeging van onderdeel g in dit artikel worden gegevens verzameld over de kenmerken van de risicovolle activiteit voor de berekening van het plaatsgebonden risico en de aandachtsgebieden. Met deze kenmerken worden de gegevens bedoeld op basis waarvan het plaatsgebonden risico en het aandachtsgebied worden berekend. Deze gegevens zijn van belang met het oog op de reproduceerbaarheid van het proces en de uitkomsten van de berekening en ook voor de voorbereiding van de rampbestrijding. Deze gegevens zullen in de Omgevingsregeling worden uitgewerkt en begrensd.

Artikel 10.4 Bkl

Deze aanpassing houdt verband met de wijziging van de omschrijving van 'Mijnbouwwerk' in bijlage VII, onder E, onder 11, bij het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Artikel 10.5 Bkl

In artikel 10.1 zijn Kernenergiewet-inrichtingen aan de werkingssfeer van de regels over het landelijk register externe veiligheid toegevoegd. Met de wijziging van artikel 10.5 worden vervolgens de gegevens genoemd die verzameld worden door onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Ook is het opschrift van dit artikel verduidelijkt en de terminologie verder in overeenstemming gebracht met het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel GS (artikel 10.6 Bkl [artikel 20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, van de wet])

In verschillende artikelen in het Bkl wordt de term afwijkactiviteit vervangen door omgevingsplanactiviteit in verband met de voorgenomen tekstuele wijziging van dit begrip in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel GT (artikel 10.7 Bkl) [artikel 20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, van de wet]

Deze bepaling regelt de gegevensverzameling over de externe veiligheidsrisico's van wegen waarover transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. Het gaat om wegen die geen onderdeel zijn van het basisnet. Voorwaarde is wel dat het risico op de as van de weg groter is dan een op de 1.000.000 per jaar.

Onderdeel GU (§ 10.1.2.1 (nieuw) Bkl)

Artikel 10.8aa (nieuw) Bkl [artikel 20.2, eerste lid, van de wet]

Eerste lid

De omgevingswaarden voor de veiligheid van primaire waterkeringen, bedoeld in artikel 2.0c, eerste tot en met vierde lid, worden uitgedrukt in overstromingskansen en faalkansen. Om de actuele sterkte van de kering te monitoren, moeten metingen worden verricht en berekeningen worden gedaan ten aanzien van de actuele toestand van de kering. Er moeten bijvoorbeeld metingen worden verricht ten aanzien van de hoogte en breedte het dijktraject om te zien wat de actuele sterkte van het dijktraject is. Op grond van artikel 2.15, tweede lid, van de wet, zijn bij ministeriële regeling regels gesteld over het bepalen van de hydraulische belasting en de sterkte.

Met de sterkte van het dijktraject en de hydraulische belasting moet door middel van modellen en andere regels die bij ministeriële regeling zijn vastgesteld, worden bepaald wat het waterkerend vermogen van het dijktraject is en dus welke overstromingskansen of faalkansen van toepassing is op een bepaald dijktraject of onderdeel daarvan. Die bepaling van de sterkte en de hydraulische belasting en daarmee het waterkerend vermogen, uitgedrukt in een kans, zijn de resultaten van de monitoring. Bij het bepalen van de overstromingskansen en faalkansen van een bepaald dijktraject spelen modellen een belangrijke rol, omdat daarmee kenmerken van dijktrajecten kunnen worden vertaald naar die kans. Ook speelt bij de bepaling van de overstromingskansen en faalkansen de kennis en ervaring van de beheerder van het dijktraject een rol, omdat daarmee de sterkte van het dijktraject en de hydraulische belasting kunnen worden geïnterpreteerd.

De overstromingskansen of faalkansen moet worden vergeleken met de omgevingswaarde om te zien of het dijktraject aan de omgevingswaarden voldoet.

Tweede lid

De omgevingswaarde voor de veiligheid van primaire waterkeringen, bedoeld in artikel 2.0c, vijfde lid, wordt uitgedrukt in de kans op niet-sluiten van een dijktraject. Om deze omgevingswaarde te monitoren, wordt een risicoanalyse gedaan. De regels daarvoor worden ook opgenomen in de ministeriële regeling op grond van artikel 2.15, tweede lid, en artikel 20.3, eerste lid, van de wet.

Derde lid

De monitoring wordt uitgevoerd door de beheerder van de primaire waterkering (derde lid) op basis van de actuele sterkte van de kering. In de meeste gevallen is de beheerder het waterschap in wiens beheergebied de primaire waterkering ligt. Voor een aantal primaire waterkeringen is in het Omgevingsbesluit het Rijk aangewezen als beheerder en is dat Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat.

Artikel 10.8a (nieuw) Bkl [artikel 20.2, eerste lid, van de wet]

Monitoring vindt ook plaats ten aanzien van de omgevingswaarden voor de veiligheid van andere dan primaire waterkeringen in beheer bij het Rijk. De monitoring vindt op dezelfde manier plaats als de monitoring van de primaire waterkeringen, zoals beschreven bij artikel 10.8aa door metingen, berekeningen en modellen in overeenstemming met de bij ministeriële regeling voorgeschreven regels. Echter, de uitwerking van de monitoring en de regels daarover zijn anders, omdat de omgevingswaarden anders zijn geformuleerd in artikel 2.0i en, net als de monitoringsregels, zijn gebaseerd op de door provincies gehanteerde methodiek voor het monitoren van de andere dan primaire waterkeringen in beheer bij waterschappen. Bovendien gaat het hier enkel om waterkeringen in beheer bij het Rijk en is (dus) alleen Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat belast met de uitvoering van de monitoring.

Artikel 10.8b (nieuw) Bkl [artikel 20.1, derde lid, van de wet]

Eerste lid

Het eerste lid geeft aan dat voor dijktrajecten, met uitzondering van dijktraject 16-5, naast de omgevingswaarden voor de veiligheid van primaire waterkeringen ook andere parameters voor de veiligheid van primaire waterkeringen worden gemonitord, de zogenaamde andere parameters voor signalering (signaleringsparameters). Die parameter wordt door de beheerders gebruikt als referentie bij de monitoring. De signaleringsparameter geldt ongeacht het type primaire waterkering (duin, harde waterkering, stormvloedkering, afsluitdam, et cetera). Voor dijktraject 16-5, dat onder normale omstandigheden geen water keert, geldt alleen een omgevingswaarde (zie de toelichting bij artikel 2.0c, derde lid).

De signaleringsparameters staan in de laatste twee kolommen in bijlage II, onder B. Voor dijktrajecten, bedoeld onder a, is de parameter uitgedrukt in een overstromingskans per jaar. De monitoring van deze signaleringsparameter is van toepassing op de dijktrajecten die het achterland direct beschermen tegen buitenwater. Voor de dijktrajecten, bedoeld onder b, is de signaleringsparameter uitgedrukt in een faalkans per jaar. Deze monitoring is van toepassing op voorliggende keringen.

Voor alle dijktrajecten behalve 16-5 worden dus zowel de omgevingswaarden als de signaleringsparameter gemonitord. Deze monitoring vindt in de praktijk tegelijkertijd en volgens dezelfde methoden plaats. Feitelijk is er dus sprake van één monitoring. Hierdoor is geen sprake van extra lasten.

Als bij de monitoring blijkt dat de signaleringsparameter niet wordt overschreden, is meteen duidelijk dat er geen sprake is van een (dreigende) overschrijding van de omgevingswaarde. Als uit de monitoring blijkt dat de signaleringsparameter wel wordt overschreden, kan er sprake zijn van een dreigende overschrijding of overschrijding van de omgevingswaarden. Aan de overschrijding

van de signaleringsparameter, kan niet vanzelfsprekend de conclusie verbonden worden dat sprake is van een (dreigende) overschrijding van de omgevingswaarde in de zin van artikel 3.10 van de wet. Overschrijding van de omgevingswaarde kan bij overschrijding van de signaleringsparameter nog ver weg zijn. De signaleringsparameter vormt wel een indicatie (een signaal) bij het antwoord op de vraag of sprake is van een (dreigende) overschrijding van de omgevingswaarden. Het signaal geeft aan dat een start moet worden gemaakt met maatregelen om de waterveiligheid op de lange termijn te waarborgen.

Daarnaast speelt de signaleringsparameter een rol bij subsidieverlening op grond van de Regeling subsidies hoogwaterbescherming 2014. Daarin is bepaald dat de subsidie niet eerder aangevraagd kan worden dan dat een overschrijding van de signaleringsparameter gemeld wordt bij Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat. De rol van de signaleringsparameter is ook toegelicht in paragraaf 1.2.2 van deze nota van toelichting.

Tweede en derde lid

Voor een toelichting op het tweede en derde lid wordt verwezen naar de toelichting op het eerste en derde lid van artikel 10.8, aangezien deze gelijkkluidend zijn.

Artikel 10.8c (nieuw) Bkl [artikel 20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, van de wet]

Dit artikel verplicht Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat ertoe gegevens te verzamelen over de mate waarin voldaan wordt aan de voor grote rivieren opgestelde legger. Deze bepaling komt voort uit artikel 2.12, tweede lid, van de Waterwet en is ontstaan door een amendement van de Kamerleden Boelhouwer en Koppejan²⁵. De vastlegging van de verplichting was volgens de Kamerleden mede noodzakelijk met het oog op de destijds geplande en noodzakelijke rivierverruimingsmaatregelen ter handhaving van de vereiste veiligheid. Ondanks dat de rivierverruimingsmaatregelen sindsdien grotendeels zijn uitgevoerd, wordt het voor de bescherming van de veiligheid nog steeds nuttig geacht dat gegevens worden verzameld over de staat van de grote rivieren door middel van het bekijken van de feitelijke situatie ten opzichte van de legger.

Artikel 10.8d (nieuw) Bkl [artikel 20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, van de wet]

In dit artikel is bepaald dat Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat gegevens verzamelt over de ligging van de kustlijn. Met deze gegevensverzameling door middel van metingen vanaf zee en vanuit de lucht wordt bijgehouden of de kustlijn nog op de juiste plek ligt of dat bijvoorbeeld suppleties nodig zijn om de kustlijn zeewaarts te verplaatsen. Als referentie daarvoor dient de kustlijn die eens in de zes jaar wordt vastgesteld op een kaart als bedoeld in artikel 10.10a. Dit is de zogenaamde basiskustlijn. De ligging van de daadwerkelijke kustlijn wordt jaarlijks bekeken.

Onderdeel GW (§ 10.1.2.2 (nieuw) Bkl)

Artikel 10.9a (nieuw) Bkl [artikel 20.14, derde lid, aanhef en onder a, van de wet]

Dit artikel betreft een voortzetting van het voormalige artikel 2.12, eerste lid, van de Waterwet. Er wordt op grond van het eerste lid elke twaalf jaar (de in de Omgevingsregeling bepaalde frequentie van monitoring) een verslag gemaakt over de algemene waterstaatkundige toestand van alle primaire waterkeringen in Nederland, door de beheerders daarvan. Het verslag wordt opgesteld aan de hand van de monitoringsresultaten. Het is bedoeld om inzicht te geven in de staat van de primaire waterkeringen in Nederland. In het tweede lid is aangegeven wat (in ieder geval) wordt opgenomen in het verslag, namelijk de resultaten van de monitoring en, in voorkomende gevallen, de constatering dat de andere parameter als bedoeld in artikel 10.8b, eerste lid, is overschreden.

²⁵ Kamerstukken II 2007/08, 30818, nr. 30

Artikel 10.28a van het Omgevingsbesluit bepaalt dat het verslag van het waterschap wordt uitgebracht aan Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Hierdoor heeft de minister een landelijk beeld van de waterveiligheid.

Op grond van artikel 2.12 van de Waterwet deed de minister elke twaalf jaar verslag aan de Tweede en Eerste Kamer. Er is voor gekozen om in het stelsel van de Omgevingswet een dergelijke verplichting over rapportage aan de Tweede en Eerste Kamer niet meer expliciet op te nemen. Het niet opnemen van een dergelijke bepaling staat de rapportage niet in de weg. De rapportage zal nog steeds worden gedaan, ondanks dat dit niet expliciet is opgenomen in het Bkl. Het laatste verslag over de toestand van de primaire waterkeringen - de zogenoemde Landelijke Rapportage Toetsing - is eind november 2011 aan de Kamers aangeboden. De volgende beoordelings-/monitoringsronde voor de primaire waterkeringen loopt van 2017 tot en met 2022. Daarover zal in 2023 verslag worden uitgebracht.

Artikel 10.9b (nieuw) Bkl [artikel 20.14, derde lid, aanhef en onder b, van de wet]

Dit artikel verplicht Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat een verslag te maken over de op grond van artikel 10.8c verzamelde gegevens. Deze verslagverplichting bestond al op grond van artikel 2.12, tweede lid, van de Waterwet en wordt voortgezet.

Een landelijke rapportage aan de Staten-Generaal over de mate waarin de grote rivieren voldoen aan de legger, heeft nog niet plaatsgevonden. Het ligt voor de hand om in 2023, als wordt gerapporteerd over de uitkomsten van de lopende monitorings-/beoordelingsronde voor de primaire waterkeringen, ook verslag uit te brengen over de grote rivieren.

Onderdeel GX (§ 10.1.2.3 Bkl) [artikel 20.17, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet]

In het opschrift wordt de verwijzing naar de richtlijn overstromingsrisico's vervangen door het woord "waterveiligheid". Daarmee wordt aangesloten bij de gangbare formulering in de opschriften van de paragrafen 10.1.2.1 en 10.1.2.2.

Onderdeel GY (artikel 10.10a (nieuw) Bkl) [artikel 20.17, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet]

Dit artikel schrijft de vaststelling van kaarten van de (basis)kustlijn waarvan de landwaartse verplaatsing wordt voorkomen of tegengegaan voor, op grond van artikel 20.17, eerste lid, onder b, van de wet. Deze kaarten werden reeds onder de Waterwet vastgesteld op grond van artikel 2.7 van die wet. Op 15 februari 2018 is voor het laatst zo'n kaart vastgelegd (Stcrt. 2018, 10426). De basiskustlijn komt overeen met de gemiddelde laagwaterlijn. Met de kaarten wordt aangegeven welke kustlijn door Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat wordt gehandhaafd ter ondersteuning van het beheer van de primaire waterkeringen langs de kust. Daarmee is het als het ware een beleidsuitgangspunt voor het kustonderhoud. De bepaling van de basiskustlijn vindt dan ook niet alleen plaats aan de hand van de actuele ligging van de kustlijn die wordt bekeken op grond van artikel 10.8d, maar ook aan de hand van beleidsmatige overwegingen om de basiskustlijn landwaarts of zeewaarts te verplaatsen. De termijn van actualisatie en beschikbaarstelling van de kaarten is geregeld in artikel 10.81 van het Omgevingsbesluit.

Onderdeel GZ (paragraaf 10.2.1.1 (nieuw) Bkl) [artikel 20.2, eerste lid, van de wet]

Onderdelen HA en HB (artikelen 10.11, 10.11a en 10.11b (nieuw) Bkl) [artikel 20.2, eerste lid, van de wet]

Door de vaststelling van de omgevingswaarden voor de nec-richtlijn is het nodig om scherper onderscheid te maken tussen de bepalingen die de monitoring regelen voor de verschillende richtlijnen. Het oorspronkelijke vierde lid geldt niet voor de omgevingswaarden die voor de richtlijn

gevaarlijke stoffen (en de nec-richtlijn) worden vastgesteld. Daarom is het artikel gesplitst ter verduidelijking van het onderscheid. Ook is in het kopje van artikel 10.11 verduidelijkt dat het in dat artikel alleen gaat om de omgevingswaarden die voor de richtlijn luchtkwaliteit worden vastgesteld, en zijn er enkele tekstuele verbeteringen aangebracht.

Zie paragraaf 4.8 van het algemeen deel van deze toelichting over de vaststelling van de omgevingswaarden ter implementatie van de nec-richtlijn.

Artikel 10.11b Bkl

Het gaat om de monitoring zwaveldioxide, stikstofoxiden (NO_x), vluchtige organische stoffen met uitzondering van methaan (NMVOS), ammoniak (NH₃) en PM_{2,5}.

Voor de beoordeling of aan de omgevingswaarden voor NO_x en NMVOS wordt voldaan, worden de emissies van mestbeheer en landbouwgronden niet meegerekend. Het gaat om de categorieën 3B en 3D van de rapportagenomenclatuur van bijlage I bij de richtsnoeren voor de rapportage van emissies en geprojecteerde gegevens onder het Verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand.²⁶ Deze richtsnoeren zijn vastgesteld op grond van het CLRTAP-verdrag.²⁷ In de rapportagenomenclatuur (Nomenclature For Reporting, NFR) gaat het in totaal om 24 subcategorieën (bijv. NFR code 3B4f: Mules and asses).

Onderdeel HC (artikel 10.13 Bkl) [artikel 20.1, derde lid, en 20.2, eerste lid, van de wet]

In artikel 10.13, eerste lid, worden de monitoringseisen vastgelegd voor zware metalen en persistente organische verontreinigende stoffen (POP's). Deze eisen volgen uit artikel 8, eerste lid, en Bijlage II bij de nec-richtlijn. Er zijn geen emissiereductieverbintenissen op grond van de nec-richtlijn voor deze stoffen, en dus ook geen omgevingswaarden op grond van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De monitoring is daarom vormgegeven als monitoring van een andere parameter. Het nieuwe onderdeel e van het eerste lid implementeert mede artikel 9, eerste lid, van de nec-richtlijn.

Onderdeel HE (§ 10.2.1.2 (nieuw) Bkl) [artikel 20.10, eerste lid, aanhef en onder a, van de wet]

Artikel 10.14 (nieuw) Bkl

Een voor het publiek toegankelijk register wordt aangehouden ter implementatie van de richtlijn middelgrote stookinstallaties²⁸ (artikel 5, vijfde lid). Hiervoor wordt het SCIOS-afmeldsysteem²⁹ gebruikt. De informatie is beschikbaar voor toezichthouders (lokaal, regionaal en provinciaal). Het publiek heeft via een website toegang tot het register met betrekking tot de gegevens, die de richtlijn verlangt via een zoekfunctie op basis van postcode. De actieve toegang tot de feitelijke emissieconcentraties blijft beperkt tot het bevoegd gezag en de rijksoverheid ten behoeve van handhaving respectievelijk de verslaglegging aan de Commissie ingevolge artikel 11 van de richtlijn. De toegang voldoet aan de eisen van de richtlijn toegang tot milieu-informatie, bedoeld in artikel 5, vijfde lid, van de middelgrote stookinstallaties. De inhoud van het register moet voldoen aan het gestelde in artikelen 5, vijfde lid, en artikel 9 waarin is aangegeven dat het register de informatie moet bevatten van bijlage I bij de richtlijn en de geplande veranderingen die de toepasselijke emissiegrenswaarden zou beïnvloeden.

---

²⁶ Guidelines for Reporting Emissions and Projections Data under the Convention on Long-range Transboundary Air Pollution (ECE/EB.AIR/125), op 13 december 2013 vastgesteld in Genève. Voor de bijlagen bij de richtsnoeren, zie: http://www.ceip.at/ms/ceip_home1/ceip_home/reporting_instructions/annexes_to_guidelines

²⁷ Het op 13 november 1979 te Genève tot stand gekomen Verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand (Trb. 1980, 21).

²⁸ Richtlijn (EU) 2015/2193 inzake de beperking van de emissies van bepaalde verontreinigende stoffen in de lucht door middelgrote stookinstallaties (Pb EU 2015, L 313).

²⁹ SCIOS (voorheen Stichting Certificatie Inspectie en Onderhoud Stookinstallaties, nu SCIOS) beheert het certificatieschema voor de keuringen van stookinstallaties. Onderdeel hiervan is het afmeldsysteem, waarin de inspecties worden afgemeld na keuring.

Onderdeel HF (Artikelen 10.14a, 10.14b, 10.14c, 10.14d, 10.14e, 10.14f en 10.14g (nieuw) Bkl [artikel 20.1, derde lid, van de wet]

Artikel 10.14a (nieuw) Bkl

De wet maakt voor waterkwaliteit een onderscheid tussen omgevingswaarden en andere doelstellingen voor de fysieke leefomgeving. Een aantal milieudoelstellingen van de kaderrichtlijn water is in hoofdstuk 2 Bkl vormgegeven als omgevingswaarden, terwijl andere milieudoelstellingen van de kaderrichtlijn water in hoofdstuk 4 Bkl terugkomen als 'andere doelstelling voor de fysieke leefomgeving'. Dit onderscheid werkt door in de bepalingen over monitoring van de waterkwaliteit. Monitoring is een onderdeel van de beleidscyclus. Met behulp van monitoring wordt bepaald of aan de omgevingswaarden wordt voldaan en of andere doelstellingen worden bereikt.

Voor waterkwaliteit zijn de omgevingswaarden opgenomen in de artikelen 2.10, 2.11, 2.13, 2.14 en 2.15 Bkl. Dat daarvoor monitoring moet plaatsvinden, volgt uit artikel 20.1, eerste lid, van de wet.

Echter, voor de uitzondering van een goed ecologisch potentieel, bedoeld in artikel 2.12 Bkl, en voor de doelstellingen voor waterkwaliteit, bedoeld in de artikelen 4.15, 4.17, 4.19 en 4.21 Bkl, volgt niet uit de wet dat monitoring verplicht is. Deze monitoringsverplichting moet apart worden geregeld.

Op grond van artikel 20.1, derde lid, van de wet zijn in artikel 10.14a parameters aangewezen die door monitoring moeten worden bewaakt. Een aantal parameters is gekoppeld aan een bepaalde doelstelling, bijvoorbeeld de parameter, bedoeld in artikel 10.14a, onder f: *escherichia coli* of andere indicatoren in schelpdierwater. Andere hangen samen met meerdere doelstellingen, zoals de parameter, bedoeld in artikel 10.14a, onder c, Ib: de stoffen in de aandachtstoffenlijst, bedoeld in artikel 8 ter, eerste lid, van de richtlijn prioritaire stoffen.

Artikel 10.14a bevat de onderdelen a tot en met g. Onderdeel a ziet op de parameters die nodig zijn om te beoordelen of voldaan is aan de uitzondering van een goed ecologisch potentieel als bedoeld in artikel 2.12 Bkl. Het gaat om biologische, hydromorfologische en fysisch-chemische kwaliteitselementen die relevant zijn voor de toestand van het betreffende kunstmatige of sterk veranderde krw-oppervlaktewaterlichaam, dat wil zeggen de kwaliteitselementen die zijn uitgewerkt in het betreffende regionale waterprogramma of in het nationale waterprogramma. In dergelijke waterprogramma's is aangegeven wat het goede ecologische potentieel voor dat betreffende krw-oppervlaktewaterlichaam is. Dit onderdeel is een voortzetting van artikel 13, eerste lid, onder a, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009.

Onderdeel b betreft het monitoren van opkomende stoffen in de aandachtstoffenlijst, bedoeld in artikel 8 ter, eerste lid, van de richtlijn prioritaire stoffen. Er is gekozen om in onderdeel b een dynamische verwijzing op te nemen naar deze aandachtstoffenlijst. Daarmee wordt voorkomen dat bij het wijzigen van de aandachtstoffenlijst ook wijziging van het Bkl nodig is. De uitvoeringsbesluiten tot vaststelling van de aandachtstoffenlijst zijn te raadplegen op de website van de Europese Unie (<https://eur-lex.europa>). Dit onderdeel is de voortzetting van artikel 13, eerste lid, onder b, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009.

In onderdeel c wordt de parameter aangewezen die moet worden gemonitord om te beoordelen of de doelstelling verbetering en voorkoming van achteruitgang van de kwaliteit van waterlichamen met betrekking tot waterwinlocaties, bedoeld in artikel 4.21 Bkl, wordt bereikt. Het gaat om die indicatoren die moeten worden uitgewerkt in het monitoringsprogramma, bedoeld in artikel 10.14b Ib. In artikel 10.14c, tweede lid, onder b, Ib is dit opgenomen. In het monitoringsprogramma zijn deze indicatoren uitgewerkt in het 'Protocol voor monitoring en toetsing drinkwaterbronnen krw'. Deze indicatoren omvatten ook nieuwe opkomende stoffen. Om te bepalen of voor wat betreft oppervlaktewater dat is bestemd voor de menselijke consumptie de doelstelling, bedoeld in artikel 4.21 Bkl, wordt bereikt, moet daarnaast voor de omgevingswaarde, bedoeld in artikel 2.15 Bkl,

worden gemonitord. Hierin is voorzien door artikel 10.14b, tweede lid, onder b, Ib. Dit onderdeel is de voorzetting van artikel 13, eerste lid, onder c, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009.

Monitoring van de parameter, bedoeld in onderdeel d, is een voortzetting van artikel 13, eerste lid, onder d, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009, waarbij verduidelijkt is dat het hier enkel gaat om monitoring bij grondwaterlichamen. Monitoring is nodig om te bepalen of in een aangewezen grondwaterlichaam geen significante en aanhoudend stijgende trends plaatsvinden, bedoeld in artikel 4.17 Bkl. Het gaat om tendensen die worden afgeleid op basis van concentratiegegevens over een tijdsverloop. Dat wil zeggen een tendens die betrekking heeft op een veranderende concentratie over dat tijdsverloop. Overigens is monitoring van tendensen over de concentraties van aangewezen stoffen ook nodig in krw-oppervlaktewaterlichamen in het kader van artikel 3, zesde lid, van de richtlijn prioritaire stoffen. Artikel 3, zesde lid, van de richtlijn prioritaire stoffen is geïmplementeerd door artikel 2.12, eerste lid, onder b, Bkl als onderdeel van de omgevingswaarde een goede chemische toestand. Juridisch is de monitoring daarvan in dit besluit daardoor geregeld in artikel 10.14b, tweede lid, onder a. Ib.

De parameter, bedoeld in onderdeel e, ziet op de bacteriële besmetting in schelpdierwater en hangt samen met de doelstelling, bedoeld in artikel 4.19 Bkl. Dit betreft in de regel rijkswateren. Daarbij gaat het om indicatoren die moeten worden uitgewerkt in het monitoringsprogramma, bedoeld in artikel 10.14b Bkl. In artikel 10.14c, tweede lid, onder b, Ib is bepaald dat in het monitoringsprogramma deze indicatoren moeten worden uitgewerkt. Onderdeel e is gebaseerd op het Protocol voor monitoring en toetsing schelpdierwateren dat was opgenomen in het Besluit vaststelling monitoringsprogramma kaderrichtlijn water. Dit onderdeel heeft geen equivalent in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009, maar inhoudelijk is geen wijziging beoogd ten opzichte van het voorheen geldende recht. Vanwege de systematiek onder de wet is het nodig om de parameter aan te wijzen. In het genoemde protocol zijn monitoringsindicatoren opgenomen, die concreteriseren wanneer sprake is van bacteriologische besmetting. De aanwezigheid van de *Escherichia coli* bacterie is een aanwijzing dat er ook andere ziekteverwekkende bacteriën in het water zitten, net zoals de aanwezigheid van intestinale enterokokken. *Escherichia coli* bacteriën hebben een functie als monitoringsindicatoren voor het voldoen aan de milieukwaliteitseis dat schelpdieren geen bacteriële besmetting mogen vertonen, die risico's meebrengt voor de volksgezondheid (via de consumptie). In het kader van de monitoring kan, indien nieuwe wetenschappelijke inzichten daartoe aanleiding geven, ook met besmetting met andere bacteriën rekening worden gehouden. De gekozen formulering van de parameter geeft de waterbeheerder maximaal ruimte voor een slimme en kosteneffectieve monitoring.

In onderdeel f gaat het om de aanvullende trendbeoordelingen voor aangetroffen verontreinigende stoffen in grondwaterlichamen, bedoeld in artikel 5, vijfde lid, van de kaderrichtlijn. Deze zijn nodig om het effect te beoordelen van bestaande verontreinigingspluimen als deze het bereiken van de doelstellingen, bedoeld in artikel 4 van de kaderrichtlijn water, bedreigen. Dit onderdeel is het equivalent van artikel 13, vijfde lid, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009.

Onderdeel g tot slot ziet op de parameter voor monitoring voor nader onderzoek in gevallen als bedoeld in bijlage V, onder 1.3.3, bij de kaderrichtlijn water. Dit onderdeel is gebaseerd op artikel 13, vijfde lid, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009.

Artikel 10.14b (nieuw) Bkl

Dit artikel geeft de daarin genoemde bestuursorganen de verplichting om een monitoringsprogramma als bedoeld in artikel 8 van de kaderrichtlijn water vast te stellen. Voorzien is om een grondslag daarvoor op te nemen in het wetsvoorstel. Bij waterkwaliteit moet de monitoring van de andere parameters, bedoeld in artikel 10.14a, en voor de omgevingswaarden, bedoeld in de artikelen 2.10, 2.11, 2.13, 2.14 en 2.15 Bk, gebeuren conform dit monitoringsprogramma. Met deze systematiek is een inhoudelijke voortzetting beoogd van de

systematiek onder het voorheen geldende recht. Eerder vormde Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009, samen met de Regeling monitoring kaderrichtlijn water en het Besluit vaststelling monitoringsprogramma kaderrichtlijn water, de uitwerking van de verplichting van artikel 8 van de kaderrichtlijn water. Beoogd is om het monitoringsprogramma voort te zetten, zowel wat betreft de verplichte inhoud van het monitoringsprogramma als wat betreft de aanwijzing van de bestuursorganen die het vaststellen.

Eerste lid

Dit lid is een voortzetting van artikel 13, eerste lid, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009. In tegenstelling tot de situatie onder het voorheen geldende recht is de bevoegdheid om een monitoringsprogramma op te stellen aan één minister toegekend en niet tevens aan de Ministers van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Conform artikel 3, tweede lid, van de kaderrichtlijn water is de Minister van Infrastructuur en Waterstaat aangewezen als stroomgebiedsautoriteit.

Tweede lid

De methode van monitoring moet worden opgenomen in het monitoringsprogramma. Onder monitoring wordt zowel verstaan het monitoren zelf (het meten en berekenen) als de beoordeling van deze meet- en rekenresultaten en de wijze van weergave van die beoordeling. Op grond van de meetresultaten moet een uitspraak worden gedaan of het waterlichaam voldoet aan de eisen. Onder methode valt daarmee ook de interpretatie en presentatie van de monitoringsresultaten, bedoeld in artikel 13, eerste lid, tweede zin en onderdeel f, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009.

Onder de methode van monitoring moet verder worden verstaan dat het monitoringsprogramma een beschrijving van de wijze van monitoring moet bevatten van hetgeen voorheen in artikel 13, eerste lid, aanhef, tweede zin, onder a tot en met e, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 was geregeld. Inhoudelijk betreft het beschrijven van de wijze van monitoring ten behoeve van de omgevingswaarden, bedoeld in de artikelen 2.10, 2.11, 2.13, 2.14 en 2.15 Bkl, en van de andere parameters, bedoeld in artikel 10.14a Ib. In samenhang met artikel 10.14c is voorzien in een koppeling van andere parameters aan het voldoen aan de uitzondering van een goed ecologisch potentieel, bedoeld in artikel 2.12 Bkl, en het bereiken van de doelstellingen, bedoeld in de artikelen 4.15, 4.17, 4.19 en 4.21 Bkl. Hieronder valt ook het monitoren voor de situatie dat gebruik wordt gemaakt van een van de uitzonderingen, bedoeld in de artikelen 2.17 en 2.18 Bkl. Artikel 2.17 Bkl bevat uitzonderingen die zien op doelverlaging (tweede lid), grensoverschrijdende verontreiniging (derde lid) en nieuwe veranderingen (vierde lid). De uitzondering in artikel 2.18 betreft het op een later tijdstip voldoen aan de omgevingswaarden.

Derde lid

Het lid is een voortzetting van artikel 13, vijfde lid, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009. De in het derde lid aangewezen bestuursorganen stellen het deel van het monitoringsprogramma vast voor zover dat de nadere uitwerking betreft van de methode van monitoring van de parameters, bedoeld in artikel 10.14a, onder f en g, Ib. Het gaat daarbij om de parameters in het geval er aanvullende trendbeoordelingen als bedoeld in artikel 5, vijfde lid, van de grondwaterrichtlijn nodig zijn en de parameters nodig voor monitoring voor nader onderzoek in gevallen als bedoeld in bijlage V, onder 1.3.3, bij de kaderrichtlijn water. Bevoegd hiertoe is de waterkwaliteitsbeheerder. Voor de grondwaterlichamen zijn dit gedeputeerde staten. Voor een krw-oppervlaktewaterlichaam is bevoegd het waterschap of de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Net als in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 is aangesloten bij het bevoegd gezag voor het verlenen van de vergunning voor het lozen op oppervlaktewater. Dat zijn de bestuursorganen die bevoegd zijn een vergunning voor een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam te verlenen op grond van de artikelen 4.2, onder a, en 4.4, eerste lid, onder a, van het Omgevingsbesluit. Voor welke vergunningen de Minister van

Infrastructuur en Waterstaat bevoegd gezag is, kan worden opgemaakt uit het Omgevingsbesluit in samenhang met de ministeriële regeling. In artikel 4.4, eerste lid, onder a, Omgevingsbesluit is bepaald dat de Minister van Infrastructuur en Waterstaat bevoegd is voor een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit die betrekking heeft op een watersysteem in artikel 3.1 van het Omgevingsbesluit. In artikel 3.1 van het Omgevingsbesluit gaat het om rijkswateren als bedoeld in bijlage II bij het Omgevingsbesluit. Bij ministeriële regeling zal worden bepaald waar de geometrische begrenzing ligt van de oppervlaktewaterlichamen, bedoeld in bijlage II, onder 1, bij het Omgevingsbesluit, waarvan het waterkwaliteitsbeheer bij het Rijk berust.

Voor het overige is het waterschap bevoegd gezag op grond van artikel 4.2 van het Omgevingsbesluit. In artikel 4.2, eerste lid, onder a, van het Omgevingsbesluit is opgenomen dat het waterschap bevoegd is als het gaat om een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit op een oppervlaktewater dat onderdeel is van een watersysteem als bedoeld in artikel 2.17, eerste lid, onder a, onder 1°, van de wet.

Het monitoringsprogramma, bedoeld in artikel 8 van de kaderrichtlijn water, bestaat uit het op grond van het tweede lid door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat vastgestelde monitoringsprogramma én de uitwerking op de onderdelen daarvan op grond van het derde lid door de waterschappen, de minister en de provincies. Waar in andere bepalingen in Ib, Bkl, Omgevingsbesluit en in de ministeriële regeling wordt gerefereerd aan het monitoringsprogramma, bedoeld in artikel 10.14b, wordt uitdrukkelijk het hele monitoringsprogramma bedoeld, dat wil zeggen het monitoringsprogramma dat is vastgesteld op grond van artikel 10.14b, eerste én tweede lid.

Artikel 10.14c (nieuw) Bkl

Eerste lid

Het eerste lid is een voorzetting van artikel 13, eerste lid, tweede zin, laatste zinsnede, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009.

Tweede lid

Onderdeel a van dit lid is de voortzetting van artikel 13, eerste lid, tweede zin, aanhef, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 wat betreft aanduiding van de monitoringspunten. Onderdeel b van het tweede lid ziet op het uitwerken van de indicatoren die een mogelijke bedreiging vormen voor de kwaliteit van water uit krw-oppervlaktewater of grondwater dat wordt onttrokken voor de bereiding van voor menselijke consumptie bestemd water. Dit onderdeel is een voorzetting van artikel 13, eerste lid, onder c, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009. Onderdeel b bepaalt verder dat de indicatoren die zien op bacteriële besmetting in schelpdierwater, moeten worden uitgewerkt in het monitoringsprogramma. Tot slot bepaalt onderdeel b dat de stoffen, bedoeld in artikel 10.14a, onder d, waarvoor de tendensen in de concentraties over een tijdsverloop, moeten worden aangeduid in het monitoringsprogramma.

Derde lid

In het derde lid is een koppeling vormgegeven tussen de andere parameters, bedoeld in artikel 10.14a Ib, en de doelstellingen voor waterkwaliteit, bedoeld in hoofdstuk 4 Bkl, en de uitzondering voor een goed ecologisch potentieel, bedoeld in artikel 2.12 Bkl, in relatie tot het monitoringsprogramma. Als uitzondering daarop ziet onderdeel b, dat gaat over de doelstelling van geen achteruitgang, bedoeld in artikel 4.15 Bkl, op de koppeling tussen deze doelstelling en de omgevingswaarden, bedoeld in de artikelen 2.10, 2.11, 2.13 en 2.14 Bkl. Dit is een voorzetting van artikel 16, eerste lid, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009.

Voor alle onderdelen in het derde lid is geregeld dat het monitoringsprogramma de methode moet bevatten voor de beoordeling van de genoemde doelstellingen en het goede ecologische potentieel.

Vierde lid

Het monitoringsprogramma moet voldoen aan de eisen die daarover zijn opgenomen in de kaderrichtlijn water, de grondwaterrichtlijn en de richtlijn prioritair stoffen, als voortzetting van artikel 13, eerste lid, eerste zin, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009, en richtlijn 2009/90/EG tot vaststelling van de technische specificaties voor de chemische analyse en monitoring van de watertoestand krachtens Richtlijn 2000/60/EG, als voortzetting van het artikel 5 van de Regeling monitoring kaderrichtlijn water.

Voor wat betreft de grondwaterrichtlijn zijn in ieder geval de artikelen 3, 4, 5, en 6 en bijlagen III en IV relevant. Voor de richtlijn prioritair stoffen gaat het in ieder geval om de artikelen 3, 4, 8 bis, 8 ter en bijlage I. Van richtlijn 2009/90/EG tot vaststelling van de technische specificaties voor de chemische analyse en monitoring van de watertoestand krachtens Richtlijn 2000/60/EG zijn in ieder geval de artikelen 3, 4 en 5 relevant. Voor de kaderrichtlijn water betreft het in ieder geval de artikelen 8, 11 en 20, tweede lid.

Artikel 20, eerste lid, van de kaderrichtlijn water bevat de mogelijkheid dat de Europese Commissie richtsnoeren vaststelt voor de toepassing van bijlage V bij de kaderrichtlijn water. Hoewel dergelijke richtsnoeren juridisch niet verbindend zijn, kunnen de lidstaten hieraan bij de opstelling en uitvoering van hun monitoringsprogramma's niet zomaar aan voorbijgaan.

Ook moet op grond van artikel 20, tweede lid, het monitoringsprogramma voldoen aan de technische opmaakvoorschriften voor de transmissie en de verwerking van gegevens. Deze voorschriften kunnen ook betrekking hebben op de toepassing van bijlage V bij de kaderrichtlijn water.

In artikel 8 van de kaderrichtlijn water wordt verder verwezen naar technische specificaties en gestandaardiseerde methoden voor analyse en monitoring van de watertoestand, die ook volgens de procedure van artikel 21 van de kaderrichtlijn water tot stand komen. Voor de toepassing van rubriek 1.4, onder iiiii), van deze bijlage, moet de beschikking van de Europese Commissie van 30 oktober 2008 tot vaststelling van de indelingswaarden voor de monitoringssystemen van de lidstaten die het resultaat zijn van de intercalibratie, overeenkomstig richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad (PbEU L 332).

Artikel 10.14d (nieuw) Bkl

Eerste lid

Dit lid geeft een nadere invulling van de methode van monitoring voor zover dat voorheen was geregeld in de artikel 13en, eerste lid, tweede zin, onder g en i, en 16, vierde en vijfde lid, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009. Het betreft de methode van vaststelling van de toestandsklasse waarin een waterlichaam zich bevindt om te bepalen of geen sprake is van achteruitgang, ter implementatie van bijlage V bij de kaderrichtlijn water. Verder is opgenomen de methode van indeling van een waterlichaam in een toestandsklasse. Deze onderdelen zijn vormgegeven als verplichting bij het opstellen van het monitoringsprogramma. Omdat op grond van artikel 10.14g gemonitord moet worden volgens het monitoringsprogramma, werkt deze verplichting door voor de uitvoerders van de monitoring.

Tweede lid

Het tweede lid is een voorzetting van artikel 16, zesde lid, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009. Dit onderdeel is vormgegeven als verplichting bij het opstellen van het monitoringsprogramma. Omdat op grond van artikel 10.14g gemonitord moet worden volgens het monitoringsprogramma, werkt deze verplichting door voor de uitvoerders van de monitoring.

Artikel 10.14e (nieuw) Bkl

Dit artikel regelt dat het monitoringsprogramma eisen moet bevatten over het verstrekken van gegevens over de monitoringsresultaten en de beoordeling daarvan door waterschappen en provincies aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Onder de wijze van

gegevensverstrekking valt onder meer het uitwerken van de gegevens die moeten worden verstrekt en de wijze van presentatie van de gegevens. Beoogd is om hiervoor een grondslag op te nemen in het wetsvoorstel.

Dit onderdeel is de voorzetting van artikel 13, eerste lid aanhef en onder f en h, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009.

Artikel 10.14f (nieuw) Bkl

Dit artikel regelt dat het monitoringsprogramma moet worden getoetst en zo nodig bijgesteld. Dat moet in ieder geval als niet voldaan wordt aan een omgevingswaarde voor waterkwaliteit of aan de uitzondering van een goed ecologisch potentieel, en als een doelstelling voor waterkwaliteit niet wordt bereikt.

Van bijstelling van het monitoringsprogramma is uiteraard ook sprake bij monitoring in verband met aanvullende trendbeoordelingen als bedoeld in artikel 5, vijfde lid, van de grondwaterrichtlijn en monitoring voor nader onderzoek in gevallen als bedoeld in bijlage V, onder 1.3.3, bij de kaderrichtlijn water. De betrokken waterbeheerder kan het programmaonderdeel dat betrekking heeft op deze monitoring, voor de bekendmaking toezenden aan de Minister van Verkeer en Waterstaat, die vervolgens de openbare kennisgeving zal verzorgen.

Verder kan aanleiding zijn voor een toetsing de vaststelling van het stroomgebiedsbeheerplan of het maatregelenprogramma, dat om de 6 jaar plaatsvindt.

Dit onderdeel is een voorzetting van artikel 13, vierde lid, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009.

Artikel 10.14g (nieuw) Bkl

Dit artikel geeft aan wie verantwoordelijk is voor de uitvoering van het monitoringsprogramma. Bevoegd hiertoe is de waterkwaliteitsbeheerder. Voor de grondwaterlichamen zijn dit gedeputeerde staten. Voor een krw-oppervlaktewaterlichaam is dit waterschap of het de minister. Net als in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 is aangesloten bij het bevoegd gezag voor het verlenen van de vergunning voor het lozen op oppervlaktewater. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 10.14b, derde lid.

Dat de waterkwaliteitsbeheerder is aangewezen als verantwoordelijke voor uitvoering van de monitoring, betekent niet dat die beheerder de taken daadwerkelijk altijd zelf moet uitvoeren. Zo kan ook gebruik worden gemaakt van de gegevens die door anderen, bijvoorbeeld drinkwaterbedrijven of natuurbeheerders, worden verstrekt. Voor een aantal specifieke kwaliteitsaspecten van de grondwatertoestand worden landelijke monitoringsprogramma's uitgevoerd. De verantwoordelijke waterbeheerders ontvangen de resultaten daarvan.

Dit artikel is een voortzetting van artikel 14 van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009.

Onderdeel HG (artikel 10.15 Bkl) [artikel 20.6, eerste lid, onder a, onder 1°, van de Omgevingswet]

In dit artikel is met de formulering van 'het dagelijks bestuur van een waterschap' in enkelvoud aangesloten bij de gangbare formulering in het Bkl (bijvoorbeeld in artikel 9.4, eerste lid (onthefing instructieregels projectbesluit)).

Onderdeel HH (artikelen 10.15a, 10.15b en 10.15c (nieuw) Bkl) [artikel 20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, van de Omgevingswet]

Artikel 10.15a (nieuw) Bkl

Met dit artikel wordt geregeld dat de gegevens worden verzameld die nodig zijn voor het opstellen van stroomgebiedsbeheersplannen. De Minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft, zoals in de artikelsgewijze toelichting bij artikel 10.18c lb is aangegeven, deze gegevens nodig voor het

vaststellen van een stroomgebiedsbeheerplan. Dit artikel zal in samenhang met beoogd artikel 10.33a van het Omgevingsbesluit artikel 5 van de kaderrichtlijn water implementeren. Artikel 5, eerste lid, van de kaderrichtlijn water bepaalt dat voor elk stroomgebiedsdistrict of internationaal stroomgebiedsdistrict dat is gelegen op Nederlandse grondgebied een analyse van de kenmerken, een economische analyse van het watergebruik en een beoordeling van de effecten van menselijke activiteiten op de toestand van het oppervlaktewater en grondwater moet worden verricht.

In artikel 4.6, onder a, van het Bkl is bepaald dat de gegevens verkregen bij de analyses en beoordeling, bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de kaderrichtlijn water, een rol spelen bij het opstellen van een stroomgebiedsbeheerplan. Het is aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat om in overeenstemming met de Minister van Economische Zaken en Klimaat stroomgebiedsbeheerplannen vast te stellen, maar de minister dient daartoe wel over de nodige gegevens te beschikken. In dit artikel wordt geregeld dat het gemeentebestuur, het waterschapsbestuur, het provinciaal bestuur en de minister zelf de gegevens bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de kaderrichtlijn water verzamelen. In het Omgevingsbesluit zal worden geregeld dat de verzamelde gegevens, voor zover de minister daar nog niet over beschikt, aan de minister worden verstrekt.

Onder het Waterbesluit was het verzamelen van gegevens niet expliciet bepaald, maar volgde dit impliciet uit artikel 3.4, tweede lid, onder a, van het Waterbesluit. Onder de wet wordt een onderscheid gemaakt tussen gegevens verzamelen enerzijds en de verzamelde gegevens verstrekken aan een ander orgaan anderzijds. Het verzamelen van gegevens is daarom specifiek in dit artikel opgenomen. Inhoudelijk is geen wijziging beoogd.

Artikel 10.15b (nieuw) Bkl

Eerste lid

Met dit artikel wordt geregeld dat de gegevens worden verzameld die nodig zijn voor het uitvoeren van de analyses en beoordeling, bedoeld in artikel 5 van de kaderrichtlijn water. Artikel 5, eerste lid, van de kaderrichtlijn water bepaalt dat voor elk stroomgebiedsdistrict of voor elk gedeelte van een internationaal stroomgebiedsdistrict dat op het grondgebied van een lidstaat is gelegen, een analyse van de kenmerken en een economische analyse van het watergebruik moet worden verricht en dat de effecten van menselijke activiteiten op de toestand van het oppervlaktewater en op het grondwater moeten worden beoordeeld.

In het Waterbesluit was niet expliciet bepaald dat de gegevens, nodig voor de analyses en beoordeling, verzameld moesten worden, maar volgde dit impliciet uit artikel 3.4, tweede lid, onder b, van het Waterbesluit. Onder de wet wordt wel een onderscheid gemaakt tussen gegevens verzamelen enerzijds en de verzamelde gegevens verstrekken aan een ander orgaan anderzijds. Het verzamelen van gegevens is daarom specifiek in dit artikel opgenomen. Inhoudelijk is geen wijziging beoogd.

Het waterschap, de provincie en de Minister van Infrastructuur en Waterstaat verzamelen de gegevens voor watersystemen die zij in beheer hebben. Het gemeentebestuur verzamelt vanwege diens taken op het gebied van transport van stedelijk afvalwater (artikel 2.16, eerste lid, onder a, onder 3° van de wet) enkel de gegevens die nodig zijn voor de economische analyse van het rioleringsbeheer.

Tweede lid

In het tweede lid is bepaald dat de genoemde bestuursorganen elk voor hun onderdeel de analyses en beoordeling verrichten. De verplichte analyses en beoordeling moeten volgens artikel 5, eerste lid, van de kaderrichtlijn water worden uitgevoerd overeenkomstig de technische specificaties van de bijlagen II en III bij de richtlijn.

Artikel 10.15c (nieuw) Bkl

Dit artikel bepaalt dat gegevens worden verzameld door waterschap, provincie en de Minister van Infrastructuur en Waterstaat over de voortgang van de uitvoering van de maatregelen die zijn opgenomen in de waterbeheerprogramma's, de regionale waterprogramma's, het nationale waterprogramma en de waterschapsverordening, ieder voor hun onderdeel.

Onder het Waterbesluit was niet expliciet bepaald dat de gegevens over de voortgang van de uitvoering van de maatregelen verzameld moesten worden, maar volgde dit impliciet uit artikel 3.4, tweede lid, onder c, van het Waterbesluit. Onder de wet wordt wel een onderscheid gemaakt tussen gegevens verzamelen enerzijds en de verzamelde gegevens verstrekken aan een ander orgaan anderzijds. Het verzamelen van gegevens is daarom specifiek in dit artikel opgenomen. Inhoudelijk is geen wijziging beoogd.

Onderdeel HI (artikel 10.16 Bkl) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.26, eerste lid en derde lid, aanhef en onder c, 20.1, derde lid, en 20.2, eerste lid, van de Omgevingswet]

De wijziging in dit artikel is een tekstuele verbetering. Het programma van maatregelen mariene strategie is gedefinieerd in bijlage I.

Onderdeel HJ (paragraaf 10.2.2.5 (nieuw) Bkl) [artikel 20.14, derde lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet]

Artikel 10.18a (nieuw) Bkl

Dit artikel regelt dat de in dit artikel genoemde bestuursorganen zorg dragen voor de verslaglegging van de resultaten van de monitoring van de andere parameters, bedoeld in artikel 10.14a Ib. Dat deze bestuursorganen de gegevens eerst moeten verzamelen, hoeft niet te worden geregeld omdat dit reeds uit artikel 20.1, derde lid, van de wet volgt. Het monitoren van deze andere parameters houdt per definitie ook gegevensverzameling in.

Dat gegevensverzameling en verslaglegging verplicht is voor de monitoring voor de omgevingswaarden voor waterkwaliteit, volgt uit de artikelen 20.1, eerste lid, en 20.14, eerste lid, onder a, van de wet.

Onderdeel HK (artikel 10.19 Bkl) [artikel 20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, van de Omgevingswet]

Met de wijziging in dit artikel wordt verduidelijkt dat een verslag moet worden opgesteld over de stand van zaken van de inzameling, transport en behandeling van stedelijk afvalwater en de afvoer van slib. Dat verslag wordt gemaakt aan de hand van de gegevens, die op grond van artikel 10.17Bkl moeten worden aangeleverd door het bevoegd gezag dat de zorg heeft voor een zuiveringstechnisch werk.

Onderdeel HL (artikel 10.21 Bkl) [artikel 20.1, derde lid, en 20.2, eerste lid, van de Omgevingswet] (Bkl)

In het eerste en tweede lid wordt het begrip "proliferatie" vervangen door "overmatige groei" om de leesbaarheid en het begrip van de tekst te bevorderen. Daarnaast wordt in het tweede lid van dit artikel alleen verwezen naar het Blauwalgenprotocol voor zover het gaat over de monitoring van cyanobacteriën (beter bekend als: blauwalgen). Het monitoren van overmatige groei van macroalgen of marien fytoplankton wordt niet beschreven in het Blauwalgenprotocol.

Onderdeel HM (artikel 10.22 Bkl) [artikel 20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, en 20.7, aanhef en onder c, van de Omgevingswet] (Bkl)

De wijziging in het eerste lid, onder a, is een technische aanpassing in verband met de wijziging van artikel 3.8, eerste lid, onder a, van de wet door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Het gevolg van die wijziging is dat de categorie wegen waarvoor gedeputeerde

staten actieplannen (en geluidbelastingkaarten) moeten opstellen, wordt verruimd naar alle wegen die belangrijk zijn en die niet in beheer zijn bij het Rijk. De reden hiervan is dat naast de wegen in beheer bij provincies, ook wegen in beheer bij waterschappen kunnen gelden als «belangrijk» in de zin van artikel 3 van de richtlijn omgevingslawaaai. De aanpassing in het tweede lid zorgt voor een betere aansluiting bij de begripsomschrijving van overige burgerluchthaven van nationale betekenis in bijlage I bij de wet.

Onderdeel HN (artikel 10.23 Bkl) [artikel 20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, en 20.7, aanhef en onder c, van de Omgevingswet] (Bkl)

De technische aanpassing van de verwijzingen in het tweede en derde lid houdt verband met de wijzigingen in de artikelen 3.8 en 3.9 van de wet door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Daarnaast worden het tweede en derde lid terminologisch in overeenstemming gebracht met de wijzigingen in die artikelen door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel HO (artikel 10.23a, § 10.2.4.1a, artikel 10.23b (nieuw) Bkl) [artikel 20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, van de Omgevingswet] (Bkl)

Artikel 10.23a (nieuw) Bkl

Dit artikel regelt dat de Minister van Infrastructuur en Waterstaat gegevens verzamelt over schietgeluid. Het gaat om gegevens over wapen- en munitiecombinaties waarover bij ministeriële regeling regels zijn gesteld.

Artikel 10.23b (nieuw) Bkl

Dit artikel stelt een register in van brongegevens van schietgeluid, beheerd door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Het gaat om de volgens artikel 10.23a verzamelde gegevens over wapen- en munitiecombinaties. Dit artikel is de voortzetting van artikel 3.118, achtste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Onderdeel HP (artikel 10.28 Bkl) [artikelen 20.6, eerste lid, aanhef en onder b, en 20.7, aanhef en onder b, van de wet]

De wijziging in het tweede lid is aangebracht zodat beter wordt aangesloten bij de artikelen 5.10, 5.12 en 5.13 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In deze artikelen wordt namelijk niet uitdrukkelijk gesproken over "eisen". Er wordt daarentegen gesproken over de gegevens die het PRTR-verslag moet bevatten (artikel 5.10), het aanwezig hebben van een meet- en registratiesysteem (artikel 5.12) en de methode die op het meten van emissiegrenswaarden van toepassing is (artikel 5.13). Verder is een wetstechnische verbetering doorgevoerd.

Onderdeel HQ (hoofdstuk 10a (nieuw) Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, van de Omgevingswet]

Artikel 10a.1 (nieuw) Bkl

Eerste lid

Het eerste lid geeft het toepassingsbereik van deze afdeling aan. De bepalingen in deze afdeling zijn van toepassing op de geur op een geurgevoelig gebouw door het houden van fokteven van nertsen in een dierenverblijf. In verband met de Wet verbod pelsdierhouderij zijn de instructieregels voor geur door het houden van fokteven van nertsen in dierenverblijven vormgegeven als overgangsrecht en van paragraaf 5.1.4.6.3 verplaatst naar afdeling 10A.1 van dit besluit. In de Wet verbod pelsdierhouderij is een verbod opgenomen voor het houden, doden of doen doden van een pelsdier, zijnde een dier gehouden uitsluitend of in hoofdzak ter verkrijging van de pels. Tot 1 januari 2024 kan van dit verbod worden afgeweken, daarna zijn geen

uitzonderingen meer mogelijk. De instructieregels over geur van fokteven van nertsen zijn alleen van belang als een gemeente tussen de inwerkingtreding van de Omgevingswet en 1 januari 2024 een omgevingsplan vaststelt of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit verleent of wijzigt voor een locatie waar nertsen worden gehouden. Het ligt in de rede dat het dan zal gaan om een overgangsrechtelijke regeling in het omgevingsplan.

In het eerste lid is bepaald dat de regels in afdeling 10A.1 van toepassing zijn op geur door het houden van fokteven van nertsen. In dit lid is aangesloten bij artikel 3.200 van het Besluit activiteiten leefomgeving. De verwijzing naar artikel 3.200 van het Besluit activiteiten leefomgeving brengt met zich mee dat het houden van landbouwhuisdieren ook andere milieubelastende activiteiten omvat die worden verricht op dezelfde locatie die de activiteit functioneel ondersteunen. De activiteiten worden gezien als één activiteit.

Tweede lid

In het tweede lid is een begripsbepaling opgenomen van het houden van fokteven van nertsen. Deze begripsomschrijving is, anders dan gebruikelijk, niet opgenomen in bijlage I, omdat dit begrip een normerend karakter heeft. Fokteven van nertsen behoren tot de hoofdcategorie pelsdieren, zoals die zal worden opgenomen in de Invoeringsregeling Omgevingsregeling. De hoofdcategorie pelsdieren bevat de diercategorie nertsen. Als voortzetting van bijlage 2 bij de Regeling geurhinder en veehouderij betreft het fokteven van nertsen, dat wil zeggen dat de normering ziet op het aantal fokteven zonder de reuen en de jongen mee te tellen (voetnoot 1 bij bijlage 2 bij de Regeling geurhinder en veehouderij).

Derde lid

In dit lid is bepaald dat deze afdeling vervalt op 1 januari 2024. Dat is het moment dat het verbod in artikel 2 van de Wet verbod pelsdierhouderij in werking treedt (zie artikel 4 van de Wet verbod pelsdierhouderij).

Artikel 10a.2 (nieuw) Bkl

Eerste lid

De algemene bepalingen voor geur, bedoeld in paragraaf 5.1.4.6.1, zijn van rechtswege van toepassing op geur op een geurgevoelig gebouw door het houden van fokteven van nertsen, bedoeld in afdeling 10A.1. De instructieregels gelden zowel bij het toestaan van (een wijziging van) een activiteit, als bij het toestaan van geurgevoelige gebouwen in de nabijheid van de activiteit.

Het eerste lid maakt duidelijk dat bij de toepassing van de artikelen 5.95 (functionele binding) en 5.96 (voormalige functionele binding) ook de afstanden, bedoeld in afdeling 10A.1, niet van toepassing zijn of buiten toepassing kunnen worden gelaten. Er is voor gekozen om dit niet in de artikelen 5.95 en 5.96 op te nemen, om te voorkomen dat deze artikelen moeten worden aangepast bij het vervallen van afdeling 10A.2 op 1 januari 2024.

Voor een toelichting op de artikelen 5.95 en 5.96 wordt verwezen naar de toelichting op die artikelen in het Bkl (Staatsblad 2018, 292, p. 738 en 739).

Tweede lid

In het tweede lid is geregeld dat voor een omgevingsplan dat regels bevat op grond van afdeling 10A.1, de verplichtingen, bedoeld in artikel 5.97 die zien op de bebouwingscontour geur, ook gelden. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.97 in het Bkl (Staatsblad 2018, 292, p. 739).

Artikel 10a.3 (nieuw) Bkl

Eerste lid

In artikel 5.92, tweede lid, is geregeld dat een omgevingsplan erin moet voorzien dat de geur door een individuele activiteit op een geurgevoelig gebouw aanvaardbaar moet zijn. Omdat de regels in paragraaf 5.1.4.6.1 algemene bepalingen betreffen, is artikel 5.92 ook van toepassing op de geur door het houden van fokteven van nertsen. Tegelijkertijd worden in afdeling 10A.1 specifieke eisen gesteld. Met dit artikel is beoogd te verduidelijken hoe de regels in artikel 5.92 zich verhouden met deze afdeling. De werking is vergelijkbaar met artikel 5.59 van het Bkl. Voor een toelichting wordt korthedshalve verwezen naar dat artikel (Staatsblad 2018, 292, p. 713 en 714).

Opgemerkt wordt dat de instructieregels in afdeling 10A.1 niet alleen zien op het toelaten van de geurgevoelige activiteit het houden van fokteven van nertsen, maar ook op het toelaten van een geurgevoelig gebouw, conform artikel 5.90 van het Bkl.

Tweede lid

Net als in artikel 5.106a in dit besluit is in het tweede lid voor een andere structuur gekozen dan in het Bkl bij de bepalingen die zien op eerbiedigende werking voor landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor, dat wil zeggen het laten voortbestaan van rechtmatig overbelaste situaties, voor zover het gaat om afstanden die ten minste in acht moeten worden genomen voor geur op een geurgevoelig gebouw door het houden van fokteven van nertsen. Deze regeling was eerder opgenomen in de artikelen 5.113, vijfde lid, en 5.114, vierde lid, van het Bkl.

Inhoudelijk gaat het om de regeling voor het laten voortbestaan van de situatie waarin op een locatie de afstand tussen het houden van fokteven van nertsen en een geurgevoelig gebouw rechtmatig kleiner is dan de afstand die in acht zou moeten worden genomen op grond van de regels in artikelen 10a.5, derde lid, en 10.6, derde lid, 10a.7 en 10a.8 (die in de plaats komen van de artikelen 5.113, derde lid, en 5.114, tweede lid, van het Bkl). Geregeld is dat het omgevingsplan moet bepalen op die locatie het aantal landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor per diercategorie niet mag toenemen. In lijn met het voorheen geldende recht is dit niet beperkt tot de toename van het aantal fokteven van nertsen; het gaat om alle landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor. Eerder was dit bepaald in artikel 4, derde lid, van de Wet geurhinder en veehouderij en artikel 3.117, tweede lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.106a, tweede lid.

Derde lid

Het derde lid bevat de bepaling die voorheen in het tweede lid van artikel 5.106 van het Bkl was opgenomen, maar dan toegespitst op fokteven van nertsen. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 5.106 van het Bkl (Staatsblad 2018, 292, p. 745).

Wat betreft de verhouding tussen artikel 10a.6 en artikel 10a.9: als gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid af te wijken van de ondergrens voor de afstand omdat zwaarwegende economische belangen of zwaarwegende andere maatschappelijke belangen dit rechtvaardigen, dan is toepassing van artikel 10a.3, tweede lid, niet aan de orde. Dit volgt uit de verwijzing naar 10a.9 in artikel 10a.3, vierde lid. Dat betekent dat de gemeente niet verplicht is om in haar omgevingsplan voor die locatie op te nemen dat op die locatie het aantal landbouwhuisdieren zonder geuremissie per diercategorie niet mag toenemen. De gemeente is hiertoe overigens wel bevoegd.

Verder wordt opgemerkt dat zowel in artikel 10a.3, tweede lid, als 10a.3, derde lid, een verwijzing is opgenomen naar de artikelen 10a.5, derde lid, en 10a.6, tweede lid. Ter verduidelijking hiervan: als sprake is van een rechtmatig overbelaste situatie, gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid van de artikelen 10a.5, tweede lid, of 10a.5, tweede lid, om een verkleinde afstand in acht te nemen, én op grond van artikel 10a.3, tweede lid, wordt bepaald dat het aantal

landbouwhuisdieren met geuremissiefactor op die locatie niet mag toenemen, dan *wordt* voldaan aan artikel 5.92, tweede lid, Bkl. Maar als sprake is van een rechtmatig overbelaste situatie, en er wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van artikel 10a.9 om een verkleinde afstand in acht te nemen, maar er wordt niet bepaald dat het aantal landbouwhuisdieren met geuremissiefactor op die locatie niet mag toenemen, dan *kan worden* voldaan aan artikel 5.92, tweede lid, Bkl. In dat laatste geval is een uitgebreidere motivering nodig waaruit blijkt dat de geur op geurgevoelige gebouwen toch aanvaardbaar is. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.92 van het Bkl (Staatsblad 2018, 292, p. 736 en 7375).

Artikel 10a.4 (nieuw) Bkl

Dit artikel verklaart artikel 5.107 van het Bkl van overeenkomstige toepassing. Hiermee is geregeld dat de afstanden, bedoeld in afdeling 10A.1, die in acht moeten worden genomen, gelden vanaf het emissiepunt van het dierenverblijf waar de fokteven van de nertsen worden gehouden. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.107 van het Bkl (Staatsblad 2018, nr. 292, p. 744 en 745).

Artikel 10a.5 (nieuw) Bkl

Voor fokteven van nertsen zijn geen geuremissiefactoren vastgesteld. Uitgangspunt is dat bij het ontbreken van een geuremissiefactor in het omgevingsplan ten minste bepaalde afstanden in acht moeten worden genomen. Het gaat bij fokteven van nertsen om gevarieerde afstanden: de afstand is gekoppeld aan het aantal fokteven. In verband met de aanzienlijke geuremissie zijn de afstanden voor fokteven van nertsen groter dan de afstanden voor andere landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactoren (opgenomen in artikel 5.110 van het Bkl).

Eerste en tweede lid

De afstanden die ten minste in acht moeten worden genomen in het omgevingsplan, staan in tabel 10a.5. In tabel 10a.5 is een onderscheid gehanteerd tussen geurgevoelige gebouwen gelegen binnen de bebouwingscontour en buiten de bebouwingscontour. In de toelichting bij artikel 5.97 van het Bkl is nader toegelicht wat een bebouwingscontour is (Staatsblad 2018, 292, p. 739). Bij geurgevoelige gebouwen gelegen buiten de bebouwingscontour is een onderscheid gemaakt naar ammoniakemissie van het huisvestingssysteem. Is er sprake van meer dan 9.000 fokteven van nertsen dan worden de gedifferentieerde afstanden van tabel 10a.5 met 25 meter vergroot per 3.000 extra fokteven van nertsen. Voor de duidelijkheid wordt opgemerkt dat er in het omgevingsplan afstanden in acht mogen worden genomen die groter zijn dan de afstanden dan bedoeld in het eerste en tweede lid, tot geurgevoelige gebouwen als bedoeld in het eerste lid. Dit blijkt uit de woorden «ten minste» in dat lid. Het eerste en tweede lid vormen een voortzetting van artikel 4, eerste en tweede lid, van de Wet geurhinder en veehouderij, artikel 3.117, eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 3 van en bijlage 2 bij de Regeling geurhinder en veehouderij.

Derde lid

In beginsel geldt bij geur die veroorzaakt wordt door het houden van fokteven van nertsen op een geurgevoelig gebouw dat ten minste de afstanden, bedoeld in het eerste of tweede lid, in het omgevingsplan in acht moeten worden genomen. Er kan echter een maatschappelijke en bestuurlijke wens bestaan om in het omgevingsplan een afstand in acht te nemen die kleiner is dan de afstand, bedoeld in het eerste of tweede lid. Het derde lid biedt hiervoor de mogelijkheid. Deze afstand mag niet kleiner mag zijn dan de helft van de afstand, bedoeld in tabel 10a.5. In bepaalde gevallen zal toepassing van dit lid nodig zijn om te kunnen voldoen aan artikel 5.92, eerste lid, waarin is bepaald dat rekening moet worden gehouden met de geur van activiteiten op geurgevoelige gebouwen. Voor een toelichting hierover wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 10a.3. Gebruik van de afwijkmogelijkheden die deze leden bieden, vergt een deugdelijke

motivering. Zie voor een nadere toelichting hierop paragraaf 8.1.3, onder «Flexibiliteit voor verschillende aspecten», van het algemeen deel van de toelichting van het Bkl (Staatsblad 2018, 292, p. 3.15 tot en met 3.27).

Het derde lid is een voorzetting van artikel 6, vierde lid, van de Wet geurhinder en veehouderij.

Vierde lid

Het vierde lid geeft, net als het derde lid, de mogelijkheid om in het omgevingsplan een afstand die kleiner is dan de afstand, bedoeld in het eerste lid, in acht te nemen als er een maatschappelijke en bestuurlijke wens bestaat. Op grond van het vierde lid is er echter, anders dan in het derde lid, geen ondergrens voor de afstand tussen het houden van fokteven en geurgevoelige gebouwen die hebben opgehouden een functionele binding in de directe omgeving.

In bepaalde gevallen zal toepassing van dit lid nodig zijn om te kunnen voldoen aan artikel 5.92, eerste lid, van het Bkl waarin is bepaald dat rekening moet worden gehouden met de geur van activiteiten op geurgevoelige gebouwen. Voor een toelichting hierover wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 10a.3. Gebruik van de afwijkmogelijkheden die deze leden bieden, vergt een deugdelijke motivering. Zie voor een nadere toelichting hierop paragraaf 8.1.3, onder «Flexibiliteit voor verschillende aspecten», van het algemeen deel van de toelichting bij het Bkl (Staatsblad 2018, 292, p. 315 tot en met 327).

Het vierde lid is de voorzetting van artikel 6, tweede lid, van de Wet geurhinder en veehouderij.

De inhoud van artikel 10a.5 was voorheen opgenomen in artikel 5.113 van het Bkl. Het vijfde lid zoals dat luidde in artikel 5.113 van het Bkl, ontbreekt in artikel 10a.5. Dit lid bevatte een regeling voor het laten voortbestaan van de situatie waarin op een locatie de afstand tussen het houden van fokteven van nertsen en een geurgevoelig gebouw rechtmatig kleiner is dan de afstand die in acht zou moeten worden genomen op grond van het eerste lid. In plaats daarvan is deze regeling opgenomen in artikel 10a.3, tweede lid. Verwezen wordt naar de toelichting op dat artikel.

Artikel 10a.6 (nieuw) Bkl

Eerste lid

Dit lid regelt dat voor de geur van fokteven van nertsen niet de gedifferentieerde afstanden, bedoeld in artikel 10a.5, maar de vaste afstanden, bedoeld in tabel 10a.6.1, ten minste in acht moeten worden genomen tot de geurgevoelige gebouwen, bedoeld in het eerste lid. In tabel 10a.6.2 is een onderscheid gehanteerd tussen geurgevoelige gebouwen gelegen binnen de bebouwingscontour en buiten de bebouwingscontour. In de toelichting bij artikel 5.97 van het Bkl is nader toegelicht wat een bebouwingscontour is (Staatsblad 2018, 292, p. 739).

Voor geurgevoelige gebouwen die vóór 19 maart 2000 hebben opgehouden een functionele binding te hebben met een andere veehouderij, gelden de bepalingen van artikel 10a.5.

Het eerste lid betreft de voortzetting van artikel 4, tweede lid, van de Wet geurhinder en veehouderij, artikel 3.117, eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer, en artikel 3, en bijlage 2, noot 4, bij de Regeling geurhinder en veehouderij.

Tweede lid

Op grond van het tweede lid kan een afstand in acht worden genomen die kleiner is dan de afstand, bedoeld tabel 10a.6.1, voor geurgevoelige gebouwen die een functionele binding hebben met een andere veehouderij, tot de afstand, opgenomen in tabel 10a.6.2 (ondergrens). Dit lid is een voortzetting van artikel 6, vierde lid, van de Wet geurhinder en veehouderij.

Derde lid

Op grond van het derde lid is de ondergrens, bedoeld in het tweede lid, niet van toepassing voor geurgevoelige gebouwen die hebben opgehouden een functionele binding te hebben met andere

veehouderij. Dit onderdeel is de voorzetting van artikel 6, tweede lid, van de Wet geurhinder en veehouderij.

De inhoud van artikel 10a.6 was voorheen opgenomen in artikel 5.114 van het Bkl. Het vijfde lid zoals dat luidde in artikel 5.114 van het Bkl, ontbreekt in artikel 10a.6. Dit lid bevatte een regeling voor het laten voortbestaan van de situatie waarin op een locatie de afstand tussen het houden van fokteven van nertsen en een geurgevoelig gebouw met een functionele binding of een functionele binding tot 19 maart 2000, rechtmatig kleiner is dan de afstand die in acht zou moeten worden genomen op grond van het eerste lid. In plaats daarvan is deze regeling opgenomen in artikel 10a.3, eerste lid, onder b. Verwezen wordt naar de toelichting op dat artikel.

Artikel 10a.7 (nieuw) Bkl

Dit artikel verklaart artikel 5.115 van het Bkl van overeenkomstige toepassing. Voor geur door het houden van fokteven van nertsen moet in een omgevingsplan ten minste een afstand van 100 of 50 meter worden aangehouden moet tot een zogenaamde ruimte-voor-ruimtetwoning. Dit in afwijking van artikel 10a.5, waarin de afstanden staan voor «normale» geurgevoelige gebouwen. Voor de ruimte-voor-ruimtetwoningen worden dus kortere afstanden in het omgevingsplan in acht genomen dan voor «normale» geurgevoelige gebouwen. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.115, eerste lid, van het Bkl (Staatsblad 2012, 292, p. 756 en 757).

Artikel 10a.8 (nieuw) Bkl

Dit artikel verklaart artikel 5.116 van het Bkl van overeenkomstige toepassing. Voor geur door het houden van fokteven van nertsen geldt dat in het omgevingsplan ten minste een afstand van 50 of 25 meter aangehouden moet worden tussen de gevel van het dierenverblijf en de gevel van een geurgevoelig gebouw. Deze verplichting geldt naast de verplichtingen om de afstanden, bedoeld in de artikelen 10a.5 tot en met 10a.7, in acht te nemen. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.115, eerste lid, van het Bkl (Staatsblad 2012, 292, p. 756 en 757).

Artikel 10a.9 (nieuw) Bkl

Dit artikel verklaart artikel 5.117 van het Bkl van overeenkomstige toepassing. Voor geur door het houden van fokteven van nertsen kunnen afstanden in acht worden genomen die kleiner zijn dan de ondergrens voor de afstanden die gelden op grond van de artikelen 10a.5, 10a.6 en 10a.8. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.117 van het Bkl (Staatsblad 2018, 292, p. 758 en 759).

Artikel 10a.10 (nieuw) Bkl

Eerste en tweede lid

In paragraaf 8.1 van het Bkl, zoals ingevoegd met dit besluit, is geregeld dat de instructieregels over het omgevingsplan in hoofdstuk 5 van het Bkl van overeenkomstige toepassing zijn op omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Deze leden spiegelen het bepaalde in die paragraaf voor de naar hoofdstuk 10A verplaatste regels over fokteven van nertsen. De verschillen die in paragraaf 8.1 worden gemaakt tussen 'reguliere' omgevingsplanactiviteiten en omgevingsplanactiviteiten van provinciaal of nationaal belang zijn hier niet van belang, omdat de instructieregels over geur in het Bkl onverkort gelden voor alle buitenplanse omgevingsplanactiviteiten.

Derde lid

In hoofdstuk 9 van het Bkl is geregeld dat de instructieregels over het omgevingsplan in hoofdstuk 5 van het Bkl van overeenkomstige toepassing zijn op projectbesluiten. Dit lid spiegelt het

bepaalde in dat hoofdstuk voor de naar hoofdstuk 10A verplaatste regels over fokteven van nertsen. De verschillen die in hoofdstuk 9 worden gemaakt tussen projectbesluiten van waterschappen en provincies enerzijds en die van het Rijk anderzijds zijn hier niet van belang, omdat de instructieregels over geur in het Bkl onverkort gelden voor alle projectbesluiten.

AFDELING 10A.2 OVERIG OVERGANGSRECHT

Artikel 10a.10a (nieuw) Bkl

Met deze overgangsbepaling wordt de regeling uit artikel 3.14a, vijfde lid, van het Activiteitenbesluit voortgezet, op grond waarvan bij het stellen van een maatwerkvoorschrift geen rekening gehouden mocht worden met een windturbine die of windpark dat behoort tot een andere inrichting waarvoor tot 1 januari 2011 een vergunning in werking en onherroepelijk was of een melding was gedaan. Omdat de windturbines die voor 1 januari 2011 zijn gebouwd naar verwachting de komende jaren afgeschreven zullen worden, is een einddatum aan deze bepaling verbonden.

Artikel 10a.10 (nieuw) Bkl [artikel 2.25, vierde lid, van de Omgevingswet]

Afdeling 22.1 van de Omgevingswet, zoals in te voegen op grond van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, voorziet in een regeling waarmee de gemeenten gedurende een bij koninklijk besluit te bepalen termijn de regels in het omgevingsplan die zijn gesteld met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties kunnen opbouwen. Deze overgangsfase ziet niet op de regels in afdeling 5.2 Bkl, die niet zijn gesteld met het oog op de evenwichtige toedeling van functies aan locaties, maar met het oog op de uitoefening van specifieke taken als bedoeld in afdeling 2.4.1 van de Omgevingswet. Daarom is bezien of voor de artikelen van die afdeling apart overgangsrecht nodig is. Dat bleek nodig voor artikel 5.164.

Artikel 5.164 (lokale spoorwegen binnen vervoerregio's) vereist dat in het omgevingsplan de geometrische begrenzing wordt vastgelegd van het beperkingengebied waarbinnen de vergunningplicht voor een beperkingengebiedactiviteit voor een lokale spoorweg geldt. Dat beperkingengebied wordt aangewezen door het dagelijks bestuur van de vervoerregio. Directe inwerkingtreding van deze bepaling zou leiden tot onnodige druk op het gemeentebestuur. Daarom wordt met artikel 10a.10 aan de gemeenten een termijn van twee jaar geboden voor de uitvoering van dit artikel, zodat er ruimte is om de uitvoering praktisch voor te bereiden in overleg met de vervoerregio.

Opgemerkt zij dat het vastleggen van deze geometrische begrenzing niet vereist dat op hetzelfde moment ook andere regels voor die locatie in het omgevingsplan worden vastgesteld. Er wordt al het ware een 'kaartlaag' gelegd in het omgevingsplan zonder dat de andere regels in dat plan op hetzelfde moment vernieuwd hoeven te worden.

De regel is gericht tot bevoegd gezag voor het omgevingsplan. Dat is in beginsel de gemeenteraad, maar het lijkt goed mogelijk om deze administratieve taak op grond van artikel 2.8 van de Omgevingswet te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders. In een enkel geval zou ook de provincie dat bevoegd gezag kunnen zijn, bijvoorbeeld als in de eerste twee jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet net een nieuwe lokaalspoorverbinding mogelijk wordt gemaakt met een projectbesluit.

Artikel 10a.11 (nieuw) Bkl [artikelen 5.18, eerste lid, en 5.23 van de Omgevingswet]

Artikel 8.76, tweede lid, onder c, Bkl waarborgt de samenhang tussen de vergunning voor een ontgrondingsactiviteit en de besluitvorming die plaatsvindt in het kader van de evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Uitgangspunt voor deze bepaling is dat het omgevingsplan of de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit bepaalt wat de toekomstige functie van

de ontgronde locatie is. De inrichting van die locatie, die wordt vastgelegd in de omgevingsvergunning voor de ontgrondingsactiviteit, moet daarbij passen. Tijdens de overgangsfase kan er nog sprake zijn van besluiten die tot stand zijn gekomen onder het oude recht en die geen sturing geven op de toekomstige inrichting. Bijvoorbeeld de bestemming "Bedrijf – zandwinning" geeft geen indicatie over de toekomstige functie. Dit artikel voorziet erin dat het bevoegd gezag in dergelijke gevallen niet hoeft te toetsen aan de (niet vastgelegde) toekomstige functie. In dat soort gevallen wordt er in de overgangsfase dus getoetst aan besluiten die tot stand zijn gekomen onder het oude recht. In onderdeel b wordt daaronder verstaan het moment waarop de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit die de ontgroning toelaat in afwijking van het omgevingsplan is ingediend. Als deze voor de inwerkingtreding van de wet is ingediend wordt deze op grond van het oude recht afgewikkeld, zoals dat is bepaald in het algemene overgangsrecht voor lopende procedures dat is opgenomen in afdeling 4.1 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Een dergelijk besluit wordt beschouwd als zijnde tot stand gekomen onder het oude recht.

Artikelen 10a.12 tot en met 10a.14 (nieuw) Bkl [artikel 5.42, eerste lid, van de Omgevingswet]

Uitgangspunt van de Omgevingswet is dat een omgevingsplan aan de verplichtingen uit die wet voldoet. Op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet ontstaat een omgevingsplan van rechtswege. Het tijdelijke deel van dat omgevingsplan voldoet niet volledig aan die wettelijke verplichtingen. Om die reden wordt in het eerste lid van artikel 22.5 van de Omgevingswet bepaald dat het tijdelijk deel van het omgevingsplan gedurende de overgangsfase niet aan de verplichting van artikel 4.2, eerste lid, van de Omgevingswet, hoeft te voldoen. Hiermee verband houdt de verplichting op grond van artikel 4.17 van de Omgevingswet om binnen vijf jaar na het verlenen van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, het omgevingsplan daarmee in overeenstemming te brengen. In de overgangsfase is het niet efficiënt om aan die actualisatietermijn vast te houden. In het tweede lid van artikel 22.5 van de Omgevingswet is daarom bepaald dat deze vijfjaarstermijn niet geldt gedurende de overgangsfase.

De artikelen 8.97a tot en met 8.97c van het Besluit kwaliteit leefomgeving bevatten een intrekkingverplichting voor omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten, voor die gevallen waarin er een conflict ontstaat tussen de inpassingsverplichting uit artikel 4.17 van de Omgevingswet en instructieregels of instructies zonder eerbiedigende werking. Als op grond van artikel 22.5, tweede lid, van de Omgevingswet, de inpassingsplicht wordt opgeschort, is een intrekkingverplichting niet aan de orde. Daarom wordt die verplichting voor dezelfde periode opgeschort. Dat is alleen anders als in de instructieregels of instructies zelf een termijn is opgenomen, waarbinnen het omgevingsplan daarmee in overeenstemming moet zijn gebracht.

Onderdeel HR (bijlage I, onder A, Bkl)

Onderdeel A

Enkele begrippen zijn vervallen en sommigen zijn gewijzigd. Daarnaast is een aantal begrippen toegevoegd. Die worden hieronder toegelicht.

Vervallen: krw-oppervlaktewater

De omschrijving van het begrip "krw-oppervlaktewater" wordt geschrapt, omdat geen gebruik meer zal worden gemaakt van dit begrip.

Vervallen: beste beschikbare technieken, gevaarlijke afvalstof, ippc-installatie, storten, stortplaats, winningsafvalstof en winningsafvalvoorziening

Deze begrippen zijn met de Invoeringswet toegevoegd aan bijlage A bij de Omgevingswet en kunnen daarom vervallen.

Vervallen: proliferatie van cyanobacteriën

De omschrijving van het begrip “proliferatie van cyanobacteriën” wordt geschrapt, omdat geen gebruik meer zal worden gemaakt van dit begrip. In plaats daarvan zal gesproken worden over “overmatige groei”. Dit begrip behoeft geen nadere toelichting.

Wijziging: brandvoorschriftengebied

De verwijzing naar het corresponderende artikel in het Besluit kwaliteit leefomgeving is aangepast.

Wijziging: waterwinlocatie gelegen in een krw-oppervlaktewaterlichaam

De omschrijving van het begrip “waterwinlocatie gelegen in een krw-oppervlaktewaterlichaam” wordt gewijzigd, omdat geen gebruik meer zal worden gemaakt van het begrip “krw-oppervlaktewater”. Gebruik van het begrip “krw-oppervlaktewater” is onwenselijk omdat het weinig onderscheidend vermogen heeft en gemakkelijk te verwarren is met het begrip “krw-oppervlaktewaterlichaam”. In plaats daarvan zal gesproken worden over een in een krw-oppervlaktewaterlichaam gelegen onttrekkingspunt van water dat gebruikt wordt voor de bereiding van voor menselijke consumptie bestemd water.

Nieuw: dijktraject

In bijlage I wordt een definitie van dijktraject ingevoegd. Een dijktraject is een deel van een waterkering waaraan een afzonderlijke omgevingswaarde is verbonden. Waterkeringen worden voor de normering onderverdeeld in kleinere gedeelten, om een differentiatie aan te passen naar gelang overstromingspatronen en te beschermen belangen. Deze definitie was al opgenomen in de Waterwet, maar was daarin nog toegespitst op primaire waterkeringen. In dit besluit ziet het begrip dijktraject op zowel primaire als andere dan primaire waterkeringen. Immers, het gaat in beide gevallen om een deel van een waterkering (en dus niet het geheel) waaraan een afzonderlijke norm (omgevingswaarde) verbonden is.

Nieuw: slagschaduwgevoelig gebouw en uitwendige scheidingsconstructie

In dit besluit wordt de nieuwe paragraaf 5.1.4.5 Slagschaduw van windturbines toegevoegd. Dit als voorzetting van de regels die waren opgenomen in artikel 3.14, vierde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 3.12, eerste lid, van de Activiteitenregeling milieubeheer. In paragraaf 5.1.4.5 worden de begrippen slagschaduwgevoelig gebouw en uitwendige scheidingsconstructie gebruikt. Voor het begrip slagschaduwgevoelig gebruik is aangesloten bij het begrip geluidgevoelig gebouw. Voor het begrip uitwendige scheidingsconstructie wordt aangesloten bij de begripsomschrijving van bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Nieuw: verblijfsgebied

Dit is technische aanvulling. Het begrip verblijfsgebied werd al in het Bkl gebruikt zonder begripsbepaling. Dit begrip was al gedefinieerd in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Nieuw: woonschip

Verwezen wordt naar de toelichting bij de wijziging van de artikelen 5.9, 5.22, 5.57, 5.60, 5.65, 5.93 en 5.94.

Onderdeel HS (bijlage I, onder B, Bkl)

In bijlage I, onderdeel B, zijn twee begripsomschrijvingen komen te vervallen. Deze begrippen zijn vervallen, omdat zij in de wet zijn opgenomen. Het gaat om *kaderrichtlijn maritieme planning* en om *monitoringsmechanismeverordening*.

Onderdeel HT (bijlage II (nieuw) Bkl)

De nieuwe bijlage bevat overzichtskaarten (onderdeel A) en een tabel met omgevingswaarden en signaleringsparameters (onderdeel B).

Onderdeel A (kaarten)

Vanwege de schaalgrootte geven de overzichtskaarten in bijlage II, onder A, de ligging van de keringen en dijktrajecten slechts globaal weer. De aanduiding op kaarten is ook niet bedoeld om de exacte ligging en afmetingen van de primaire waterkering vast te leggen (geometrisch te begrenzen). De begin- en eindpunten van een dijktraject worden geometrisch begrensd in de Omgevingsregeling. De ligging, vorm, afmeting en constructie worden vastgelegd in de legger die de beheerder op grond van artikel 2.39, eerste lid, van de Omgevingswet vaststelt. Bij de legger hoort een overzichtskaart, waarop de ligging van waterstaatswerken en daaraan grenzende beschermingszones worden vermeld.

Onderdeel B (omgevingswaarden en andere parameters)

Artikel 2.0c, eerste tot en met derde lid, bepaalt dat de in bijlage II, onder B, opgenomen omgevingswaarden gelden voor alle dijktrajecten. Het betreft drie typen omgevingswaarden; overstromingskansen per jaar (kolom 1), faalkansen per jaar (kolom 2) en, voor dijktraject 16-5, een overstromingskans per keer dat het dijktraject hydraulische belasting ondervindt (kolom 3). Daarnaast zijn op basis van artikel 2.0c, vierde en vijfde lid, in bijlage II, onder B, twee typen aanvullende omgevingswaarden opgenomen (kolommen 4 en 5). Voor een verdere toelichting op de verschillende omgevingswaarden wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 2.0c.

De eerste kolom (kolom 0) in de tabel vermeldt de dijktrajecten. Een groot deel van de dijktrajecten wordt aangeduid met twee nummers. Het eerste nummer geeft de dijkkring weer waarvan het dijktraject tot 1 januari 2017 deel uitmaakte. Het tweede nummer duidt het deel van de voormalige dijkkring aan. Voorliggende keringen, die nooit onderdeel zijn geweest van een dijkkring, worden aangeduid met een enkel nummer, beginnend bij 200. Daarachter staan in de eerste vijf kolommen de verschillende omgevingswaarden.

In de laatste twee kolommen staan de signaleringsparameters. In artikel 10.8b, eerste lid, is bepaald dat in bijlage II, onder B, voor alle dijktrajecten met uitzondering van dijktraject 16-5 een signaleringsparameter geldt. Voor de meeste dijktrajecten is de signaleringsparameter een overstromingskans per jaar. Voor de dijktrajecten 201, 204a, 204b, 206, 208 tot en met 212, 214 tot en met 219 en 222 tot en met 225 is de signaleringsparameter uitgedrukt in een faalkans per jaar.

Onderdeel HU (bijlage IIa (nieuw) Bkl)

Deze bijlage vloeit voort uit de artikelen 2.0h en 2.0i en regelt de omgevingswaarden voor de veiligheid van andere dan primaire waterkeringen in beheer bij het Rijk. De bijlage bevat landkaarten met de globale ligging van dijktrajecten (onder A) en de omgevingswaarden (onder B).

Voor de kaarten in bijlage IIa geldt hetzelfde als voor de kaarten in bijlage II: deze zijn slechts bedoeld om de ligging van de waterkeringen en dijktrajecten globaal weer te geven.

In bijlage IIa, onder B, zijn de nummers van de dijktrajecten van de niet-primaire waterkeringen gegeven, die overeenstemmen met de nummers op de kaarten van onderdeel A. De omgevingswaarden zijn weergegeven per dijktraject. De omgevingswaarden zijn uitgedrukt in de gemiddelde overschrijdingskans per jaar en zijn ingedeeld in vier klassen (1:100, 1:150, 1:300 en 1:1000), die ook op de kaarten zijn verbeeld.

Onderdeel HV (bijlage III Bkl)

De aanhef van bijlage III Bkl wordt gewijzigd, omdat deze bijlage gelet op het opschrift en de artikelen 2.10, 4.13 en 4.15 de omgevingswaarden voor prioritair stoffen en bepaalde krw-verontreinigde stoffen voor een goede chemische toestand van een krw-oppervlaktewaterlichaam bevat.

Onderdeel HW (bijlage IIIa (nieuw) Bkl)

Deze bijlage heeft betrekking op de monitoring van de kwaliteitselementen van de ecologische toestand of het ecologische potentieel, die in bijlage V, paragraaf 1.1, bij de kaderrichtlijn water zijn opgenomen als 'specifieke synthetische verontreinigende stoffen' en 'specifieke niet-synthetische verontreinigende stoffen'. De bijlage is relevant voor de beoordeling of een oppervlaktewaterlichaam voor een kwaliteitselement voor wat betreft de specifieke verontreinigende stoffen voldoet aan de goede ecologische toestand van het type natuurlijk oppervlaktewaterlichaam waartoe dat waterlichaam behoort. Ook voor de indeling van een oppervlaktewaterlichaam in een toestandsklasse is deze bijlage van belang: in het monitoringsprogramma wordt voor deze indeling voor specifieke verontreinigende stoffen uitgegaan van de laagste toestandsklasse waarin dat waterlichaam op grond van de monitoringsresultaten voor een stof, genoemd in deze bijlage bij dit besluit is ingedeeld.

Deze bijlage is geactualiseerd met de wijziging van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 (Stb. 2015, 394). Daarbij is de lijst met stoffen opnieuw bekeken en aangepast aan de meest recente wetenschappelijke inzichten. Ook zijn nieuwe waarden afgeleid voor veel stoffen en zijn de waarden op een uniforme manier weergegeven.

Onderdeel HX (bijlage V Bkl)

Het opschrift en de aanhef van bijlage V Bkl worden gewijzigd, omdat geen gebruik meer zal worden gemaakt van het begrip "krw-oppervlaktewater". Deze bijlage bevat de omgevingswaarden voor water dat wordt onttrokken op een waterwinlocatie gelegen in een krw-oppervlaktewaterlichaam en bestemd zal zijn voor de bereiding voor menselijke consumptie.

Onderdeel HZ (bijlage VII Bkl) bij de artikelen 5.4, 5.8, 5.9, derde lid, 5.13, 5.14, vierde lid, 5.16, eerste en tweede lid, 8.12, eerste lid, 10.1 en 10.2 (activiteiten met externe risico's) (Bkl)

Op verschillende plaatsen zijn technische aanpassingen aangebracht in verband met wijzigingen in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Onderdeel B

Tabel B.1.1. is alleen van toepassing op installaties die zijn voorzien van een pompbeveiliging. In een voetnoot bij de tabel is toegevoegd wat er geldt als een installatie in opstellingsuitvoering 2 of 3 geen pompbeveiliging heeft. De afstand wordt dan vermeerderd met 30 meter. Hiermee is aangesloten bij hetgeen in de Regeling externe veiligheid inrichtingen stond.

Onderdeel C

Het begrip gevaarlijke stoffen is gespecificeerd, net als in andere bepalingen in het Bkl en het Bal. Hiervoor wordt verwezen naar artikel 1 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen. Daarnaast is de specificatie Amsterdam-Rijnkanaal en Lekkanaal onder c, onder 2° vervallen, omdat de specificatie wel voor het plaatsgebonden risico geldt, maar niet voor de aandachtsgebieden. Voor het plaatsgebonden risico worden in de regeling afstanden opgenomen voor de binnenvaartroutes Amsterdam-Rijnkanaal en Lekkanaal. Omdat hierdoor alle basisnetroutes onder de activiteit vallen, is het niet nodig om de wegen, hoofdspoorwegen en binnenwateren afzonderlijk te noemen en konden de onderdeel a, b en c verwijderd worden.

Onderdeel E

Onder 5 tot en met 10

Het gaat hier om technische aanpassingen in verband met wijzigingen in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Onder 11

In onderdeel 11 is gesplitst in twee delen. Onderdeel 11.2 gaat over activiteiten die worden uitgevoerd met een verplaatsbaar mijnbouwwerk, waarop het Besluit algemene regels milieu mijnbouw van toepassing is. Voor deze mijnbouwwerken geldt geen afstand voor het aandachtsgebied, zoals paragraaf 9 van hoofdstuk 3 van het Besluit algemene regels milieu mijnbouw geen regeling voor het groepsrisico kent. Voor de in 11.1 genoemde mijnbouwwerken geldt wel een aandachtsgebied.

De aanhef van onderdeel 11.1 is aangepast om beter aan te sluiten bij het begrip mijnbouwwerk uit de Mijnbouwwet en het Mijnbouwbesluit. Daarnaast is het begrip gevaarlijke stoffen gespecificeerd, net als in andere bepalingen in het Bkl en het Bal. In de opsomming zijn gevaarlijke stoffen opgenomen die voorkomen bij mijnbouwwerken. Daarbij is de opsomming van artikel 3.101 van het Bal (over buisleidingen) toegespitst op mijnbouwwerken. Zo is zuurstof niet opgenomen, omdat die stof alleen relevant is als hij onder hoge druk door een buisleiding wordt geperst. Aardgas, kooldioxide en stikstof worden niet expliciet genoemd, omdat deze stoffen onder klasse 2 van het ADR vallen.

Onder 13

Met deze wijziging worden de instructieregels voor het omgevingsplan over de milieubelastende activiteiten met externe veiligheidsrisico's van toepassing op het exploiteren van een spoorwegemplacement. Deze aanvulling is een voortzetting van artikel 1a en bijlage III bij de Regeling externe veiligheid inrichtingen, met dien verstande dat de lijst emplacementen is geactualiseerd. Voor zover op een emplacement activiteiten plaatsvinden met gevaarlijke stoffen die geen deel uitmaken van vervoer van gevaarlijke stoffen over het basisnet, zijn de externe veiligheidsrisico's van die activiteiten geregeld in bijlage VII, onder E, onder 13, bij het Bkl en de bijbehorende regels uit hoofdstuk 5 van het Bkl. Ook is voor deze activiteit op grond van artikel 3.295b van het Bal een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit vereist. Spoorwegemplacementen, anders dan emplacementen die binnen de begrenzing van een activiteit, bijvoorbeeld een Seveso-inrichting, zijn gelegen, zijn ook onderdeel van de hoofdspoorwegen die tot het basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen behoren. Op de externe veiligheidsrisico's van het spoorvervoer over het basisnet zijn de risicoplafonds, bedoeld in artikel 14 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, van toepassing en niet de omgevingsvergunning. In onderdeel C van bijlage VII bij het Bkl zijn de afstanden voor het plaatsgebonden risico en aandachtsgebieden voor het basisnet geregeld.

In de Handleiding risicoanalyse transport, bedoeld in artikel 1 van de Regeling basisnet, is beschreven welke gevaarlijke stoffen relevant zijn voor de externe veiligheidsrisico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen over het basisnet.

Voor een nadere toelichting van de regeling rond de spoorwegemplacementen wordt verwezen naar paragraaf 4.2 van het algemeen deel van deze toelichting.

Onderdeel IA (bijlage XIIIa (nieuw) Bkl)

Op de kaart in deze bijlage worden de PKB-Waddenzee en het Waddenzeegebied aangegeven. De geometrische begrenzing van deze gebieden ligt vast bij ministeriële regeling. De kaart is identiek aan die in bijlage 4 bij het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening.

Nieuwe bijlage XVa bij artikel 5.161a (locaties van communicatie-, navigatie- en radarapparatuur buiten Schiphol of overige luchthavens van nationale en regionale betekenis en maximale hoogtes van bouwwerken in gebieden waar deze de werking van die apparatuur kunnen verstoren) (Bkl)

Deze bijlage somt de locaties op waar communicatie- navigatie- en radarapparatuur buiten Schiphol of overige luchthavens van nationale en regionale betekenis staat, waarop de instructieregel in artikel 5.161a van toepassing is. Hierbij wordt aangegeven binnen welke

gemeente zich deze apparatuur bevindt. Ook worden de maximale hoogtes weergegeven. In sommige gevallen liggen de gebieden waar hoogtebeperkingen buiten de gemeente waar de apparatuur staat.

Onderdeel IE (bijlage XVI (nieuw) Bkl)

Deze bijlage noemt de fiets- en wandelroutes waarop de instructieregel in artikel 5.161b van toepassing is. Op grond van deze instructieregel moet een omgevingsplan dat voorziet in nieuwe ontwikkelingen het belang van de instandhouding van deze fiets- en wandelpaden bij het omgevingsplan betrekken. Voor een nadere toelichting op deze bijlage wordt verwezen naar paragraaf 4.11 van het algemeen deel van de toelichting.

Onderdeel IG (bijlage XVII Bkl)

De kernkwaliteiten voor de Koloniën van Weldadigheid worden hiermee toegevoegd aan bijlage XVII bij het Bkl. Het erfgoed Koloniën van Weldadigheid is geplaatst op de Voorlopige Lijst werelderfgoed. Dit omdat de Koloniën met hun ruimtelijke structuur, architectuur, functies, uitzonderlijke waarden en gaafheid een unieke uitdrukking vormen van het vroeg-negentiende-eeuwse westerse denken over de maatschappelijke orde, met name de verheffing van de onderklasse. Het productief maken van land ging hand in hand met het willen beschaven van mensen. Dit gegeven is terug te zien in de hiërarchische ordening van ontginningsassen, beplanting en gebouwen, waarbinnen corrigerende, opvoedende en verzorgende functies werden ondergebracht. De Koloniën weerspiegelen zo een geloof in de maakbaarheid van grond, mens en samenleving.

In 1818 richtte een groep geëngageerde burgers de Maatschappij van Weldadigheid op, met als doel de armenzorg radicaal om te vormen en op termijn overbodig te maken. De Maatschappij van Weldadigheid zette binnen de toenmalige grenzen van het Koninkrijk der Nederlanden een systeem op waarbij mensen uit het verpauperde stedelijke proletariaat naar nieuw opgerichte landbouwkoloniën werden overgebracht. De bedoeling was dat deze mensen daar (opnieuw) zelfredzaam zouden worden. En dat zo door landbouw ook bijgedragen kon worden aan een betere voedselvoorziening voor het gehele land. Tussen 1818 en 1825 werden zeven van dergelijke Koloniën van Weldadigheid opgericht, in onontgonnen dunbevolkte delen van het koninkrijk. Twee daarvan bevinden zich in het huidige België, en vijf ervan in het noordoosten van het huidige Nederland: Frederiksoord, Willemsoord, Wilhelminaoord, Ommerschans en Veenhuizen. Dit systeem van koloniën bleef tot ver in de twintigste eeuw functioneren en zich doorontwikkelen. Daarmee ontstond een uniek cultuurlandschap.

Het uitgangspunt bij de stichting van de Koloniën was dat de minderbedeelde mens die naar een kolonie werd gestuurd als 'een beter mens' moest kunnen terugkeren in de maatschappij. Om dat doel te bereiken werd ingezet op modern (landbouw)onderwijs, disciplinerende, religieuze vorming en werk. Dit alles leidde tot een bijzonder experiment van armoedebestrijding, voedselvoorziening en landbouwinnovatie. Daarbij werd wel sterk ingegrepen in de individuele vrijheid van de 'kolonisten'. Dit kwam tot uiting in twee typen Koloniën: vrije en onvrije. De vrije Koloniën waren gericht op de opvang van gezinnen, ze kennen een patroon van lange linten met kleine boerderijen. De onvrije Koloniën waren gericht op de opvang van individuen in collectief verband – landlopers, bedelaars, wezen – en hebben een of meer centrale gestichten, omringd door grote boerderijen.

Alle Koloniën hebben een karakteristieke en samenhangende verschijning: een regelmatig orthogonaal patroon van groene lanen, waterlopen, landbouwkavels, bospercelen en (centrale) voorzieningen. Dit patroon gaat gepaard met een maatsysteem voor de verkaveling en een grid van bebouwing (aan wegen, lanen en belangrijke kruispunten). Een groot deel van de kenmerkende gebouwen en terreinen – die representatief zijn voor het experiment van armoedebestrijding, of de doorontwikkeling daarvan – is al aangewezen als beschermd monument

op grond van de Erfgoedwet of een decentrale erfgoedverordening (en straks via de Omgevingswet). Maar het kan ook andere, niet als zodanig beschermde, monumenten betreffen (zoals een deel van de koloniewoningen, of groen- of tuinaanleg), of archeologische monumenten die getuigen van het proces van kolonisatie. Zie ook de toelichting bij de met dit besluit voorgestelde wijziging van artikel 7.3 Bkl.

Onderdeel IH (bijlage XVIII Bkl)

De versies van de in deze bijlage genoemde documenten is opgenomen in de Omgevingsregeling en kan in deze bijlage worden geschrapt. Ook zijn nieuwe documenten aan deze bijlage toegevoegd. Tevens is in navolging van de wijziging in de begripsomschrijvingen van de Omgevingswet door de Invoeringswet Omgevingswet het opschrift aangepast van deze bijlage en de onderdelen daarvan.

Onderdeel II (bijlage XVIIIa (nieuw) Bkl)

De standaardwaarden voor het grondwater zijn afkomstig uit kolom 1 van bijlage 1 bij de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land, die waren ontleend aan de Circulaire streefwaarden en interventiewaarden bodemsanering (Stcrt. 2000, 39, p. 8). Voor de streefwaarden grondwater van metalen werd in die circulaire onderscheid gemaakt tussen diep en ondiep grondwater. Reden hiervoor is het verschil in achtergrondconcentraties tussen diep en ondiep grondwater. Als grens tussen diep en ondiep grondwater is een arbitraire grens van 10 meter gebruikt. In deze bijlage zijn – net zoals in de bijlage bij de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land - de waarden voor het diepe grondwater als maatgevend beschouwd.

HOOFDSTUK 4 AANVULLING EN WIJZIGING OMGEVINGSBESLUIT

Als in deze toelichting wordt verwezen naar de Omgevingswet respectievelijk de vier algemene maatregelen van bestuur, wordt verwezen naar de Staatsbladversies inclusief de aanvullingen daarop van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet respectievelijk dit ontwerpbesluit.

Artikel 4.1 (Omgevingsbesluit)

Onderdeel A (artikel 1.1 Ob)

Dit is een wetstechnische aanpassing in verband met de wijziging van artikel 1.1 van de wet door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel B (artikel 1.3 (nieuw) Ob) [artikel 1.7a van de wet]

Eerste lid

Uitwerking artikel 1.7a van de Omgevingswet

Met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt in de Omgevingswet artikel 1.7a ingevoegd, dat een bestuursrechtelijk en strafrechtelijk handhaafbaar verbod bevat op activiteiten met (mogelijke) aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving, voor zover die activiteiten niet specifiek gereguleerd zijn op grond van de Omgevingswet. Deze bepaling is geen algemeen geformuleerde zorgplicht die de normadressaat ruimte laat voor een variëteit in gedragalternatieven. Een dergelijke zorgplicht is al opgenomen in de artikelen 1.6 en 1.7 van de Omgevingswet; ook het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit bouwwerken leefomgeving bevatten zorgplichten (zogenoemde specifieke zorgplichten, ter onderscheid van de algemene zorgplicht in de wet). Artikel 1.7a fungeert als vangnet voor activiteiten die aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving hebben of dreigen te hebben, maar waarop geen specifieke regels of voorschriften, zoals specifieke zorgplichten, vergunningvoorschriften of maatwerkvoorschriften, van toepassing zijn.

Artikel 1.7a van de Omgevingswet vervangt niet de concrete inhoudelijke regels in het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit bouwwerken leefomgeving en andere, waaronder decentrale, regelgeving. Artikel 1.8, tweede lid, van de Omgevingswet (zoals die bepaling komt te luiden ingevolge het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet) bepaalt namelijk dat artikel 1.7a van de Omgevingswet niet van toepassing is voor zover bij wettelijk voorschrift of besluit specifieke regels zijn gesteld met het oog op de doelen van die wet. Verder volgt uit artikel 1.4 van de Omgevingswet dat de wet, en daarmee dus ook artikel 1.7a, niet van toepassing is op onderwerpen met betrekking tot de fysieke leefomgeving of onderdelen daarvan, die bij of krachtens een andere wet dan de Omgevingswet uitputtend zijn geregeld.

Het tweede lid van artikel 1.7a van de Omgevingswet bepaalt dat de toepassing van het eerste lid bij algemene maatregel van bestuur wordt uitgewerkt of begrensd. De uitwerking of begrenzing heeft betrekking op de gevallen waarin het eerste lid van toepassing is en de omvang van de nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving. Artikel 1.3 van het Omgevingsbesluit geeft hier invulling aan.

Dat de uitwerking of begrenzing van artikel 1.7a van de Omgevingswet wordt opgenomen in het Omgevingsbesluit en niet in een van de andere algemene maatregelen van bestuur op grond van die wet heeft een aantal redenen. Artikel 1.3 is algemeen van karakter en past daarmee het beste in de algemene maatregel van bestuur die uitdrukkelijk mede voor algemene onderwerpen is bedoeld: het Omgevingsbesluit. Dit sluit aan bij de keuze die op wetsniveau is gemaakt om artikel 1.7a in hoofdstuk 1 (Algemene bepalingen) van de Omgevingswet op te nemen. Verder is van

belang dat het aanknopingspunt in artikel 1.3 niet primair activiteiten is, maar de gevolgen die een activiteit kan hebben voor de fysieke leefomgeving. Opname in het Besluit activiteiten leefomgeving is overwogen, maar bleek niet, althans niet zonder ingrijpende aanpassingen, mogelijk omdat een vangnetbepaling zoals hier bedoeld het toepassingsbereik van dat besluit te buiten zou gaan. Het Besluit activiteiten leefomgeving geldt namelijk alleen voor uitdrukkelijk benoemde (en gereguleerde) activiteiten.

Met de frase 'omvang van de nadelige gevolgen' in het tweede lid van artikel 1.7a wordt niet bedoeld op concrete kwantitatieve grenzen. Dat lid is bedoeld om bij algemene maatregel van bestuur nader uit te werken en te begrenzen welke activiteiten zodanige nadelige gevolgen zouden kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving dat het noodzakelijk is dat het verbod van artikel 1.7a van de Omgevingswet van toepassing is. Wanneer de overheid weet tot in welke mate de nadelige gevolgen van activiteiten toelaatbaar zijn, dan wordt daarvoor in het omgevingsrecht in concrete inhoudelijke regels een heldere grens gesteld, bijvoorbeeld een emissiegrenswaarde of een maximale immissie.

Het begrip 'aanzienlijke' in artikel 1.7a van de Omgevingswet geeft aan dat niet enkel sprake moet zijn van nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving, maar dat die gevolgen ook een bepaalde omvang moeten hebben. Welke omvang dat is, wordt in artikel 1.3 van het Omgevingsbesluit op een aantal punten nader ingevuld, bijvoorbeeld met het begrip 'aantasting' (eerste lid, onderdeel b). In de Omgevingswet komt de verbijzondering tot 'aanzienlijke' ook in ander verband voor. Zie de regeling van de milieueffectrapportage, waarin het criterium 'aanzienlijke milieueffecten' wordt gebruikt (bijvoorbeeld in artikel 5.26). Wat 'aanzienlijk' concreet betekent, zal per geval moeten worden beoordeeld. Zoals in de toelichting bij artikel 1.7a is aangegeven, kan gedacht worden aan het verontreinigen, aantasten en beschadigen van onderdelen van de fysieke leefomgeving. Het kan hierbij gaan om het toebrengen van onherstelbare (of tegen hoge (maatschappelijke) kosten te herstellen) schade aan de fysieke leefomgeving of aan een onderdeel daarvan. Beperkte gevolgen vallen er in elk geval niet onder.³⁰

Richtlijn milieustrafrecht

Zoals in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is aangegeven,³¹ vormt het verbod van artikel 1.7a van de Omgevingswet het sluitstuk van de implementatie van de richtlijn milieustrafrecht.³² De richtlijn verplicht de lidstaten in hun nationale wetgeving strafrechtelijke sancties op te nemen voor ernstige overtredingen van bepalingen in het Gemeenschapsrecht inzake milieubescherming (overweging 10). De doelstelling van de richtlijn is het garanderen van een doeltreffender bescherming van het milieu (artikel 1). De strafbaar te stellen handelingen zijn aangegeven in artikel 3; deze moeten wederrechtelijk en opzettelijk of ten minste uit grove nalatigheid zijn begaan. Met 'wederrechtelijk' wordt onder meer bedoeld: in strijd met de Europeesrechtelijke regelgeving, opgesomd in bijlage A bij de richtlijn, of in strijd met een wettelijke bepaling, een bestuursrechtelijk voorschrift van een lidstaat of een besluit van een ter zake bevoegd orgaan van een lidstaat ter uitvoering van dat Gemeenschapsrecht (artikel 2). Bijlage A bevat 69 richtlijnen en verordeningen op het gebied van de fysieke leefomgeving.

In de Nederlandse wetgeving is de richtlijn milieustrafrecht geïmplementeerd via enerzijds strafbaarstelling in sectorale omgevingsrechtelijke regelgeving in samenhang met artikel 1a van de Wet op de economische delicten (Wed) van inbreuken op die regelgeving, en anderzijds strafbaarstelling van gemeengevaarlijke milieu-inbreuken in het Wetboek van Strafrecht. De op 26 december 2010, de dag waarop aan de richtlijn uitvoering moest zijn gegeven, bestaande wetgeving werd aangemerkt als voldoende voor een correcte en volledige implementatie van de

³⁰ Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 135.

³¹ Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 57 en p. 131-137.

³² Richtlijn 2008/99/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht (PbEU 2008, L 328).

richtlijn. Die bestaande wetgeving is aangegeven in de transponeringstabel die op 9 december 2010 door de Minister van Justitie in de Staatscourant is gepubliceerd.³³

Een groot deel van de toen geldende omgevingsrechtelijke regelgeving, waaronder regels die strekken ter implementatie van de richtlijn milieustrafrecht, wordt omgezet in regels binnen het stelsel van de Omgevingswet. Dit geldt in ieder geval voor regels die vallen binnen de zgn. eerste module van de stelselherziening, die gaat over plaatsgebonden activiteiten. Op onderwerpen die buiten die module vallen, bijvoorbeeld vervoer, producten en het verhandelen van (afval)stoffen, blijft voornamelijk de Wet milieubeheer van toepassing. Verder blijven er naast de Omgevingswet wetten gelden die bepaalde aspecten van de fysieke leefomgeving reguleren of die specifieke belangen borgen. Voorbeelden hiervan zijn de Kernenergiewet en de Meststoffenwet. De Omgevingswet treedt terug als een dergelijke specifieke wet voorziet in een uitputtende regeling (artikel 1.4 Omgevingswet). In de transponeringstabel, die is opgenomen in het algemeen deel van de nota van toelichting bij het invoeringsbesluit is aangegeven op welke wijze na inwerkingtreding van de Omgevingswet is voorzien in implementatie van de richtlijn milieustrafrecht.³⁴ Uit die tabel blijkt dat implementatie deels plaatsvindt via het commune strafrecht, deels door regels binnen het stelsel van de Omgevingswet en deels door (bestaande) omgevingsrechtelijke regels buiten dat stelsel.

Schematisch kan de implementatie van de richtlijn milieustrafrecht in de Nederlandse wetgeving na inwerkingtreding van de Omgevingswet als volgt worden geduid. In onderstaand schema ziet de eerste rij op implementatie van die richtlijn via het commune strafrecht. Hierbij is er vanuit het oogpunt van implementatie geen verschil tussen de situatie voor en na inwerkingtreding van de Omgevingswet. De tweede tot en met vierde rij zien op implementatie via omgevingsrechtelijke regelgeving. Een deel van de omgevingsrechtelijke regelgeving blijft (definitief of voornamelijk) buiten het stelsel van de Omgevingswet (tweede rij). Strafrechtelijke handhaving geschiedt, zowel onder het oude als het nieuwe stelsel, op basis van die specifieke omgevingsrechtelijke regelgeving in verbinding met de Wed. Op grond van artikel 1.4 van de Omgevingswet treedt die wet dan terug (lex-specialis-regel). Een ander deel van de omgevingsrechtelijke regelgeving wordt in de vorm van specifieke gedragsvoorschriften ingebouwd in het stelsel van de Omgevingswet (derde rij). Deze specifieke gedragsvoorschriften kunnen bijvoorbeeld de vorm hebben van vergunningvoorschriften, maar ook van algemene rijksregels (Besluit activiteiten leefomgeving) of decentrale regels zoals regels in het omgevingsplan of de waterschapsverordening. Bezien vanuit de implementatie van de richtlijn milieustrafrecht vervangen die specifieke regels de regels over die onderwerpen uit de huidige omgevingsrechtelijke regelgeving. Strafrechtelijke handhaving geschiedt onder het nieuwe stelsel op basis van die specifieke regels in het stelsel in verbinding met de Wed. Voor zover er specifieke regels gelden, is het verbod van artikel 1.7a van de Omgevingswet niet van toepassing (dit volgt uit artikel 1.8, tweede lid, Omgevingswet). Artikel 1.7a van de Omgevingswet, in verbinding met de uitwerking in artikel 1.3 van het Omgevingsbesluit en de Wed (vierde rij), komt alleen in beeld bij activiteiten met (mogelijke) aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving waarover binnen het stelsel geen specifieke regels zijn gesteld. Artikel 1.7a van de Omgevingswet strekt, samen met de uitwerking in het Omgevingsbesluit, mede ter vervanging van de zorgplicht van artikel 13 van de Wet bodembescherming. Die laatste bepaling is onderdeel van de huidige implementatiewetgeving van de richtlijn milieustrafrecht. Artikel 1.7a van de Omgevingswet bouwt voort op die richtlijn.

---

³³ Staatscourant 2010, nr. 19612.

³⁴ In haar advies over het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet heeft de Afdeling advisering van de Raad van State ook verzocht om een bijgewerkte transponeringstabel op te nemen (Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 4, p. 91).

Implementatie richtlijn milieustrafrecht onder Omgevingswet

Regelgeving:	Voorbeelden:
Commune strafrecht	Artikelen 161, 161bis, 161ter, 162, 162a en 163 Wetboek van Strafrecht <i>Wetgeving voor inwerkingtreding Omgevingswet: identiek</i>
Specifieke omgevingsrechtelijke regels buiten stelsel Omgevingswet (juncto Wed)	Meststoffenwet, Kernenergiewet, hoofdstuk 10 Wet milieubeheer Omgevingswet treedt terug (artikel 1.4 Omgevingswet) <i>Omgevingsrechtelijke wetgeving voor inwerkingtreding Omgevingswet: identiek</i>
Specifieke omgevingsrechtelijke regels binnen stelsel Omgevingswet (juncto Wed)	Omgevingsvergunningen, algemene rijksregels Besluit activiteiten leefomgeving, decentrale regelgeving Artikel 1.7a Omgevingswet treedt terug (artikel 1.8, tweede lid, Omgevingswet) <i>Omgevingsrechtelijke wetgeving voor inwerkingtreding Omgevingswet: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Wet milieubeheer, Activiteitenbesluit milieubeheer, Wet natuurbescherming, decentrale regelgeving</i>
Geen specifieke omgevingsrechtelijke regels binnen stelsel Omgevingswet: artikel 1.7a Omgevingswet juncto artikel 1.3 Omgevingsbesluit en Wed	<i>Omgevingsrechtelijke wetgeving voor inwerkingtreding Omgevingswet: artikel 13 Wet bodembescherming</i>

Selectie reikwijdte artikel 1.3 van het Omgevingsbesluit

Bij de implementatie in 2010 is nadrukkelijk ook artikel 13 van de Wet bodembescherming genoemd. Omdat voorzien is dat dit artikel komt te vervallen bij inwerkingtreding van de voorgenomen Aanvullingswet bodem Omgevingswet,³⁵ is bekeken op welke wijze in vervangende regels kan worden voorzien.³⁶ Er bleek behoefte te bestaan aan een vangnetbepaling voor activiteiten die niet zijn gereguleerd, maar wel aanzienlijke nadelige gevolgen hebben voor de bodem. Daarbij kwam de vraag aan de orde of er, naast aantasten of verontreinigen van de bodem, nog andere gevallen zijn waarvoor de Nederlandse wetgeving niet voorziet in een strafrechtelijk handhaafbare bepaling, terwijl ook niet aangetoond kan worden dat de reguliere omgevingsrechtelijke regelgeving en het commune strafrecht alle mogelijke activiteiten met aanzienlijke nadelige gevolgen dekken. Het zou immers onevenwichtig zijn om voor bodem te voorzien in een breed werkende vangnetbepaling en voor andere onderdelen van de fysieke leefomgeving niet. Dit heeft geleid tot de keuze om artikel 1.7a op te nemen in de Omgevingswet en uit te werken in het Omgevingsbesluit via dit besluit. Artikel 1.3 van het Omgevingsbesluit omvat meer onderwerpen dan artikel 13 van de Wet bodembescherming. Zo ziet het ook op bepaalde activiteiten met gevolgen voor water, lucht, landschap, natuur of cultureel erfgoed. De nieuwe onderwerpen worden gemotiveerd in de toelichting op de onderdelen a en c van het eerste lid.

³⁵ Kamerstukken II 2017/18, 34864, nr. 2.

³⁶ Zie ook de memorie van toelichting bij het voorstel voor de Aanvullingswet bodem Omgevingswet, Kamerstukken II 2017/18, 34864, nr. 3, p. 32-33.

Daarmee ziet artikel 1.7a van de Omgevingswet expliciet op zes van de tien onderdelen van de fysieke leefomgeving die in artikel 1.2, tweede lid, van de Omgevingswet worden genoemd. Artikel 1.7a ziet niet op de gevolgen van activiteiten voor *bouwwerken*, *infrastructuur* en bepaalde delen van *watersystemen*. De term 'watersysteem' omvat volgens de definitie in de Omgevingswet oppervlaktewaterlichamen, grondwaterlichamen, bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken. De term 'oppervlaktewaterlichaam' is vervolgens gedefinieerd als: samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, en de bijbehorende bodem en oevers, alsmede flora en fauna. Een grondwaterlichaam is een onderdeel van de bodem (zie de definitie van 'bodem' in de Omgevingswet). Omdat water, bodem en natuur onder de werking van artikel 1.3 van het Omgevingsbesluit vallen, zoals later zal worden toegelicht, kan gesteld worden dat gevolgen van activiteiten voor oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen wel onder de werking van dit artikel vallen, maar gevolgen van activiteiten voor bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken niet. Een vergelijkbare situatie van overlappende begrippen doet zich voor bij bouwwerken en waterstaatswerken, zoals historische gemalen, die tot het beschermde cultureel erfgoed behoren en langs die weg toch onder de werking van artikel 1.3 vallen, zij het dat die werking beperkt is tot verwaarlozing met aanzienlijke nadelige gevolgen voor beschermde waarden.

De reden dat artikel 1.7a van de Omgevingswet niet ziet op gevolgen van activiteiten voor bouwwerken, infrastructuur en de genoemde delen van de watersystemen is dat het Wetboek van Strafrecht al van oudsher regels bevat over het beschadigen of vernielen van verschillende soorten infrastructuur, gebouwen, waterkeringen en werken voor waterlozing. In het bijzonder gaat het om de artikelen 161, 161bis, 161ter, 162, 162a, 163, 170, 171, 172, 351, 351bis en 352 van het Wetboek van Strafrecht. Deze regels bieden een dusdanig brede dekking dat er geen aanleiding is om voor activiteiten met aanzienlijke nadelige gevolgen voor infrastructuur, bouwwerken en de genoemde delen van de watersystemen te voorzien in een aanvullend vangnet op grond van de Omgevingswet. Voor zover activiteiten nog niet onder de brede werking van de bepalingen van het Wetboek van Strafrecht vallen en een strafrechtelijk handhaafbare bepaling gewenst is, zou het meer voor de hand liggen om bij gelegenheid het Wetboek van Strafrecht aan te vullen of aan te scherpen. Overigens voorziet het Rijk in de hoofdstukken 6 tot en met 10 van het Besluit activiteiten leefomgeving in een breed werkende regeling voor de bescherming van de infrastructuur en waterstaatswerken waarvoor het op grond van artikel 2.19 van de Omgevingswet verantwoordelijk is. Die regeling omvat ook een specifieke zorgplicht voor activiteiten in het beperkingengebied die niet nader zijn gereguleerd, maar wel nadelige gevolgen kunnen hebben voor die werken. Een voorbeeld is aanzienlijke schade aan de infrastructuur als gevolg van oplosmiddelen die vrijkomen bij een ongeval; omdat de Wet vervoer gevaarlijke stoffen noch de Wegenverkeerswet 1994 een regeling bevat die ziet op dergelijke gevolgen, valt dit onder de specifieke zorgplicht. Verwacht mag worden dat decentrale overheden in hun verordeningen of het omgevingsplan ook zullen voorzien in regelingen voor de aan hun zorg toevertrouwde infrastructuur en waterstaatswerken. Voor bouwwerken bevat het Besluit bouwwerken leefomgeving enkele zorgplichtbepalingen. Ook deze breed werkende regelingen maken een vangnetbepaling hier onnodig.

Expliciet van toepassing verklaren op *werelderfgoed* bleek ook niet nodig, omdat hoofdstuk 14 van het Besluit activiteiten leefomgeving al een brede regeling biedt voor activiteiten met gevolgen voor werelderfgoederen. Daarnaast vallen alle werelderfgoederen onder 'beschermde cultureel erfgoed' of 'beschermde natuur'.

In de toelichting op de onderdelen a, b, en c wordt uiteengezet op welke onderdelen van de fysieke leefomgeving artikel 1.7a van de Omgevingswet wel van toepassing is. Als gezegd ziet dat vangnet voor deze onderdelen van de fysieke leefomgeving alleen op activiteiten met (mogelijke) aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving die niet al zijn afgedekt door specifieke regels of voorschriften ter bescherming van die leefomgeving.

Strafrechtelijke handhaving

Het verbod van artikel 1.7a van de Omgevingswet maakt het mogelijk dat het OM bij activiteiten die onder dit artikel vallen, tot vervolging overgaat. Niet elke overtreding wordt vervolgd (opportunitiebeginsel).

Het OM werkt vaker met normen van een zeker abstractieniveau. Het abstractieniveau van artikel 1.7a van de Omgevingswet, inclusief de nadere uitwerking en begrenzing in het Omgevingsbesluit, dient aan te sluiten op dat van het Wetboek van Strafrecht. In het bijzonder wordt gedoeld op de aan het omgevingsrecht verwante titel VII: "Misdriven waardoor de algemene veiligheid van personen of goederen wordt in gevaar gebracht". Ook kan artikel 1.7a van de Omgevingswet door het bevoegd gezag worden benut bij bestuursrechtelijke handhaving, in het bijzonder voor herstelsancties zoals het opruimen van verontreiniging. Aan welke bestuursorganen de bevoegdheid tot bestuursrechtelijke handhaving is toegedeeld, wordt beschreven in de toelichting bij de wijziging van artikel 13.1, onder d, van het Omgevingsbesluit die ook onderdeel vormt van dit besluit.

Onderdeel a (verontreiniging bodem, water en lucht)

Voor *bodem, water en lucht* bouwt artikel 1.7a van de Omgevingswet samen met de uitwerking in het Omgevingsbesluit voort op de richtlijn milieustrafrecht. Deze richtlijn verplicht de lidstaten tot het strafbaar stellen van "het lozen, uitstoten of anderszins brengen van een hoeveelheid materie of ioniserende straling in de lucht, de grond of het water,³⁷ waardoor de dood van of ernstig letsel aan personen dan wel aanzienlijke schade aan de kwaliteit van lucht, grond of water of aan dieren of planten wordt veroorzaakt dan wel dreigt te worden veroorzaakt", als dit wederrechtelijk en opzettelijk of ten minste uit grove nalatigheid wordt begaan (artikel 3 van de richtlijn). Wederrechtelijk betekent in dit verband strijdig met de Europeesrechtelijke regelgeving genoemd in de richtlijn milieustrafrecht of met de betrokken nationale implementatieregelgeving.

Tegen het inbrengen van stoffen dat leidt tot de dood van mensen kan al op basis van het commune strafrecht worden opgetreden, via de specifiek daarop betrekking hebbende artikelen 173a en 173b van het Wetboek van Strafrecht of artikel 307 van dat wetboek (dood door schuld). Bij ernstig letsel van mensen, ongeacht de oorzaak daarvan, biedt artikel 308 van het Wetboek van Strafrecht een grondslag om op te treden. Aanzienlijke schade aan bovengenoemde onderdelen van de fysieke leefomgeving, voor zover wederrechtelijk en opzettelijk of ten minste uit grove nalatigheid aangebracht, is echter niet geregeld in het Wetboek van Strafrecht, maar vergt wel regeling vanwege de richtlijn. Het gaat daarbij om aanzienlijke achteruitgang van de kwaliteit van dat onderdeel die in korte tijd door één activiteit veroorzaakt wordt. Als achteruitgang geleidelijk gaat of veroorzaakt wordt door cumulatie van de gevolgen van meerdere activiteiten is het aangewezen om die gevolgen te beheersen met de reguliere instrumenten van de Omgevingswet.

Artikel 1.3 ziet overigens ook op activiteiten die niet onder de werkingssfeer van de richtlijn milieustrafrecht vallen, dat wil zeggen andere activiteiten dan de dwingend Europeesrechtelijk geregelde activiteiten zoals het exploiteren van ippc-installaties en Seveso-inrichtingen. Het vangnet is daarom breed van toepassing verklaard op activiteiten die direct of indirect stoffen, trillingen, warmte of geluid in water, bodem of lucht brengen, waardoor aanzienlijke schade aan de kwaliteit van water, bodem of lucht ontstaat of dreigt te ontstaan. De opsomming "direct of indirect stoffen, trillingen, warmte of geluid brengen" is ontleend aan het begrip 'verontreiniging' uit de richtlijn industriële emissies, dat als 'milieuverontreiniging' ook wordt gehanteerd in het Besluit kwaliteit leefomgeving. In deze toelichting wordt hiervoor korthedshalve het begrip verontreiniging gehanteerd.

---

³⁷ Het gaat hier om de milieucompartimenten bodem, water en lucht als bedoeld in artikel 1.2 van de Omgevingswet. Het begrip 'grond' uit de richtlijn verwijst naar de bodem (in de Engelse taalversie van de richtlijn: *soil*, in de Duitse taalversie: *Boden*).

Artikel 1.7a van de Omgevingswet en artikel 1.3, eerste lid, aanhef en onder a, van het Omgevingsbesluit kunnen in het bijzonder van belang zijn als er sprake is van opzet of schuld bij verontreiniging die veroorzaakt wordt door een ongewoon voorval, bijvoorbeeld een grote lekkage van brandstof of andere verontreinigende stoffen bij een activiteit die onder de Omgevingswet niet als milieubelastende activiteit gereguleerd is (voor milieubelastende activiteiten die bijvoorbeeld in het Besluit activiteiten leefomgeving specifiek geregeld zijn, zijn zowel het normale verloop als eventuele ongewone voorvallen dekkend geregeld door de specifieke zorgplicht in artikel 2.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving). Strafrechtelijke handhaving kan bij zo'n activiteit aan de orde zijn als een ongewoon voorval veroorzaakt is door grove nalatigheid, of als direct na het optreden van een ongewoon voorval geen toereikende maatregelen worden genomen om de nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving te voorkomen. Bestuursrechtelijke handhaving zal echter niet licht mogelijk zijn, omdat het bevoegd gezag voor herstelsancties een beroep kan doen op de regeling voor ongewone voorvallen in afdeling 19.1 van de Omgevingswet. Daarmee kan het bevoegd gezag de veroorzaker een verplichting opleggen tot het treffen van maatregelen om de nadelige gevolgen van het ongewoon voorval te voorkomen. Zodra zo'n beschikking is gegeven, is die zelfstandig handhaafbaar; aan artikel 1.7a van de Omgevingswet komt men dan in zoverre niet toe. Dit volgt uit artikel 1.8, tweede lid, van de Omgevingswet. Uiteraard kan artikel 1.7a nog wel aan de veroorzaker worden tegengeworpen voor zover het gaat om het oorspronkelijke (ongewone) voorval of om aspecten die niet in de beschikking van het bevoegd gezag zijn benoemd, mits uiteraard sprake is van opzet of schuld. Artikel 1.7a kan ook van belang zijn als grove verwaarlozing van benodigd onderhoud aanzienlijke gevolgen voor de fysieke leefomgeving heeft die niet nader gereguleerd zijn, bijvoorbeeld lozing van brak water of rioolwater in de bodem als gevolg van een scheur in een leiding.

Onderdeel a vervangt – voor zover het op bodemverontreiniging ziet – de betrokken onderdelen van artikel 13 van de Wet bodembescherming. Artikel 13 betreft handelingen als bedoeld in de artikelen 6 tot en met 11 van die wet. De artikelen 8, 9 en 10 betreffen vooral bodemverontreiniging door achtereenvolgens het uitvoeren van werken, transportactiviteiten en andere activiteiten. Voor het overige is er sprake van nieuw recht. Het zou immers in het licht van het nieuwe stelsel van omgevingsrecht onevenwichtig zijn om een verontreiniging met aanzienlijke gevolgen voor water of lucht alleen bestuursrechtelijk te kunnen handhaven en een verontreiniging met aanzienlijke gevolgen voor de bodem zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk.

Een belangrijk verschil ten opzichte van artikel 13 van de Wet bodembescherming is dat er – zoals volgt uit artikel 1.8, tweede lid, van de Omgevingswet – sprake is van een vangnet, dat alleen kan worden ingeroepen als er geen specifiekere regels zijn gesteld over een activiteit. Direct en indirect stoffen in de bodem brengen door ze op de bodem te brengen valt in beginsel onder artikel 1.7a van de Omgevingswet in samenhang met artikel 1.3 van het Omgevingsbesluit. Voor het op of in de bodem brengen van stoffen zijn er echter diverse specifieke regels die maken dat artikel 1.7a in die gevallen niet van toepassing is, bijvoorbeeld:

- de specifieke zorgplicht voor milieubelastende activiteiten (artikel 2.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving);
- regels over het op of in de bodem brengen van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen (artikel 3.182 van het Besluit activiteiten leefomgeving);
- de regel over het op of in de bodem brengen van huishoudelijke afvalstoffen (artikel 10.2 van de Wet milieubeheer zoals gewijzigd door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet);
- regels over lozing in een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk (artikelen 6.1 en 7.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving); dit ziet gezien de definitie van 'oppervlaktewaterlichaam' ook op een lozing op of in de bodem van zo'n oppervlaktewaterlichaam.

Daarnaast kunnen er regels over het op of in de bodem brengen van stoffen zijn opgenomen in een omgevingsplan, een waterschapsverordening of een omgevingsverordening. Als geen van deze regels van toepassing is, kan artikel 1.7a van de Omgevingswet worden ingeroepen. Een voorbeeld

is een lekkage van niet-afvalstoffen uit een tankauto die zich bevindt buiten de locatie van een milieubelastende activiteit als bedoeld in het Besluit activiteiten leefomgeving. Ook kan gedacht worden aan lekkage van niet-afvalstoffen bij een milieubelastende activiteit die niet geregeld is in dat besluit, zoals de productie van stoffen die vallen onder de Opiumwet.

Het illegaal op of in de bodem brengen van afvalstoffen zal gehandhaafd of vervolgd moeten worden op grond van de genoemde concrete bepalingen en niet, zoals nu soms gebeurt, op grond van zowel een concrete bepaling als artikel 13 van de Wet bodembescherming. Anders dan onder de huidige wetgeving, is er onder het nieuwe stelsel in zoverre geen keuzevrijheid meer wat betreft de grondslag voor handhaving.

Onderdeel b (aantasting bodem)

Voor de *bodem* bood artikel 13 van de Wet bodembescherming tot de inbouw in de Omgevingswet een bestuursrechtelijk en strafrechtelijk handhaafbare zorgplicht die tevens een vangnetfunctie bood. Deze zag niet alleen op bodemverontreiniging, maar ook op het aantasten van de bodem door fysieke wijzigingen of door het inbrengen van stoffen met nadelige gevolgen voor de bodemstructuur. Een dergelijk breed werkend vangnet blijft voor bodem van belang. Artikel 1.3 van het Omgevingsbesluit ziet daarom ook op het met het oog op het gebruik van de bodem in of op de bodem brengen van stoffen of activiteiten die erosie, verdichting of verzilting tot gevolg hebben, als dat leidt tot aantasting of dreigende aantasting van de bodem. Onderdeel b ziet niet op directe of indirecte schade aan de kwaliteit van de bodem door verontreinigingen (zie daarvoor onderdeel a), maar op aantasting van de bodem door stoffen die bewust worden aangebracht met het doel de bodem voor een specifiek gebruiksdoel te verbeteren. Voorbeelden zijn bouwstoffen en bodemverbeteraars in de landbouw. Onderdeel b ziet niet op water en lucht, omdat deze fluïde media niet op deze wijze aangetast kunnen worden.

Onderdeel b van artikel 1.3 vormt samen met onderdeel a, dat ziet op bodemverontreiniging, een van de opvolgers van de zorgplicht van artikel 13 van de Wet bodembescherming. Artikel 13 van de Wet bodembescherming ziet op handelingen als bedoeld in de artikelen 6 tot en met 11 van die wet. De activiteiten, bedoeld in de artikelen 8, 9 en 10 van die wet, vallen onder onderdeel a. De activiteiten, bedoeld in artikel 6 van die wet, dat wil zeggen het inbrengen van stoffen teneinde ze in de bodem te laten, vallen voor zover het gaat om verontreinigen onder onderdeel a en voor zover het gaat om aantasten onder onderdeel b. De activiteiten, bedoeld in de artikelen 7 en 11 van die wet, dat wil zeggen het inbrengen van stoffen die de structuur of de kwaliteit van de bodem beïnvloeden en handelingen die erosie, verdichting of verzilting van de bodem tot gevolg kunnen hebben, vallen onder onderdeel b.

Onderdelen a en c (landschappen, natuur en cultureel erfgoed)

De bescherming van *landschappen, natuur en cultureel erfgoed* (met inbegrip van werelderfgoederen, die immers steeds natuurlijk of cultureel erfgoed zijn) gebeurt steeds door het aanwijzen van beschermenswaardige onderdelen daarvan. Voor die onderdelen wordt voorzien in beschermende regels in onder meer de Omgevingswet, het Besluit activiteiten leefomgeving of decentrale regelgeving. De specifieke regels over directe aantasting van beschermde landschappen, beschermd cultureel erfgoed en beschermde natuur zijn al strafrechtelijk handhaafbaar. Artikel 1.7a van de Omgevingswet zou dan slechts zien op gevallen waarin landschap, cultureel erfgoed of natuur met regelgeving wordt beschermd, maar die regels onvoldoende bescherming bieden tegen directe aantasting met aanzienlijke nadelige gevolgen voor de beschermde waarden. Dit is moeilijk voorstelbaar.

Anders ligt dit voor indirecte aantasting van beschermde landschappen, beschermd cultureel erfgoed en beschermde natuur, bijvoorbeeld door het inbrengen van stoffen in de lucht of het water die daaraan aanzienlijke schade (kunnen) veroorzaken. Dit is voor de Natura 2000-natuur wel geregeld, maar niet noodzakelijk voor decentraal beschermde landschappen of natuur en ook

niet voor cultureel erfgoed. Daarom ziet onderdeel a van artikel 1.3, eerste lid, van het Omgevingsbesluit ook op het direct of indirect brengen van stoffen, trillingen, warmte of geluid in water, bodem of lucht, waardoor aanzienlijke schade aan beschermde landschappen, beschermde natuur of beschermd cultureel erfgoed ontstaat of dreigt te ontstaan. Een voorbeeld is het uitstoten van zure gassen in de nabijheid van een beschermd monument dat bestaat uit een kalkrijke natuursteen, waardoor dat monument versneld erodeert. Voor wat betreft natuur vormt onderdeel a het sluitstuk van de implementatie van artikel 3, onder a, van de richtlijn milieustrafrecht.

Als de overheid wel heeft voorzien in expliciete bescherming, zal vaak geregeld zijn dat de eigenaar of beheerder verplicht is het beschermde onderdeel van de fysieke leefomgeving in een goede staat te houden.³⁸ Het is echter denkbaar dat er soms van wordt afgezien dit te reguleren, ook vanuit het oogpunt van vertrouwen en het voorkomen van overregulering. Toch kan naast beschadigen of vernielen ook verwaarlozen leiden tot aanzienlijke gevolgen voor het beschermde onderdeel van de fysieke leefomgeving; dit kan ertoe leiden dat de waarden die aanleiding zijn geweest voor het beschermen van het desbetreffende onderdeel tenietgaan. Dit vormt aanleiding voor de keuze om een vangnet in te stellen. Onderdeel c van artikel 1.3, eerste lid, van het Omgevingsbesluit ziet op het verwaarlozen van beschermde landschappen, beschermde natuur en beschermd cultureel erfgoed, als dat aanzienlijke nadelige gevolgen heeft of dreigt te hebben voor de beschermde waarden. Het gaat hierbij zowel om die waarden die bij het aanwijzen van het beschermde landschap of cultureel erfgoed of de beschermde natuur zijn aangevoerd als reden voor bescherming daarvan als om waarden die nadien zijn ontstaan of onderkend en waarvan degene die de activiteit verricht redelijkerwijs kan weten dat zij tot de beschermde waarden behoren. Onderdeel c kan bijvoorbeeld worden ingeroepen als een natuurgebied is beschermd vanwege vogels die profiteren van een nat ecosysteem, en de beheerder het gebied opzettelijk laat verdrogen of daar schuldig aan is. Bij cultureel erfgoed – waartoe ook cultuurlandschappen worden gerekend – zal van verwaarlozing sprake zijn als de verantwoordelijke persoon of instantie hieraan het onderhoud onthoudt dat voor de instandhouding noodzakelijk is.

Van verwaarlozen kan vanzelfsprekend slechts sprake zijn als iemand verantwoordelijkheid draagt voor de zorg voor het beschermde landschap of cultureel erfgoed of de beschermde natuur. Het kan bijvoorbeeld gaan om een eigenaar, huurder, pachter of beheerder, dus iemand die krachtens privaatrecht of publiekrecht geacht wordt te zorgen voor dat onderdeel van de fysieke leefomgeving. Daarbij gaat het niet alleen om de directe zorg, maar ook om de indirecte zorg zoals watervoorziening of bewaking. Het gaat echter niet om activiteiten die een derde nalaat en die aanzienlijke nadelige gevolgen hebben voor het beschermde.

De vangnetbepaling van artikel 1.7a van de Omgevingswet ziet niet op landschappen, cultureel erfgoed en natuur die geen wettelijke bescherming genieten. Dit heeft twee verschillende redenen.

Voor de bescherming van niet beschermde natuur zou het vangnet niets bijdragen. De breed werkende zorgplicht voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving uit artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming zal via het voorgenomen Aanvullingsbesluit natuur Omgevingswet worden ingebouwd in het Besluit activiteiten leefomgeving (deze bepaling wordt dan strafrechtelijk handhaafbaar, zoals elke bepaling in dat besluit). Op grond van artikel 1.8, tweede lid, van de Omgevingswet is artikel 1.7a van die wet dan niet van toepassing. Het vangnet heeft hier dus verder geen functie.

Het kabinet kiest er niet voor om het vangnet te laten zien op directe aantasting van landschap of cultureel erfgoed dat niet beschermd is. Dit met het oog op het lex-certa-beginsel, waar de Afdeling advisering van de Raad van State in haar advies over de uitwerking van artikel 1.7a ook op wijst.³⁹ De wettelijke begrippen 'landschap' en 'cultureel erfgoed' zijn zo breed dat niet altijd duidelijk zal zijn of een bepaald onderdeel van de fysieke leefomgeving daartoe moet worden

---

³⁸ Zie bijvoorbeeld artikel 13.12, onder b, Besluit activiteiten leefomgeving en paragraaf 2.2 Wet natuurbescherming.

³⁹ Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 4, p. 90.

gerekend. Ook is niet op voorhand duidelijk welke waarden aanwezig zijn die bescherming vergen. Dat betekent dat de eigenaar of beheerder die wijzigingen aanbrengt in een niet beschermd landschap of aan niet beschermd cultureel erfgoed niet kan weten of artikel 1.7a ingeroepen zou kunnen worden. Strafrechtelijk vervolgen is dan niet aan de orde.

Tweede lid

In het tweede lid is verduidelijkt dat met 'beschermd' in onderdeel c van het eerste lid wordt bedoeld op bescherming bij wettelijk voorschrift of besluit op grond van de Omgevingswet of een andere wet. Het begrip 'wettelijk voorschrift' moet ruim worden gelezen. Dit begrip verwijst, net als bij de Algemene wet bestuursrecht het geval is, naar ieder algemeen verbindend voorschrift, ongeacht het niveau waarop dat is vastgesteld. Het gaat dus niet alleen op algemeen verbindende voorschriften op rijksniveau, maar ook om algemeen verbindende voorschriften die decentraal zijn vastgesteld. Onder wettelijke voorschriften waarmee landschap, natuur of cultureel erfgoed beschermd zijn, vallen dus ook bepalingen in het omgevingsplan en de omgevingsverordening.

Onderdeel C (hoofdstuk 2 (nieuw) Ob) [artikel 2.7 van de wet]

Artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 (nieuw) Ob

In deze artikelen worden, ter uitwerking van artikel 2.7 van de Omgevingswet, zoals gewijzigd door de Invoeringswet Omgevingswet, nadere regels opgenomen over de reikwijdte van het omgevingsplan, de waterschapsverordening en de omgevingsverordening.

Het eerste lid van de drie artikelen is praktisch gelijklopend en wijst gevallen aan waarin in ieder geval regels alleen in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening mogen worden opgenomen. Het gaat niet om een uitputtende regeling: ook uit andere bepalingen van de Omgevingswet en de daarop gebaseerde regels kan voortvloeien dat bepaalde regels alleen in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening kunnen worden opgenomen. Zie hierover verder paragraaf 5.2 van het algemeen deel van deze nota van toelichting.

Het tweede lid van de drie artikelen wijst gevallen aan waarin regels niet in het omgevingsplan, de waterschapsverordening en de omgevingsverordening mogen worden opgenomen. Het gaat voor op het eerste lid: is dit lid van toepassing, dan mogen regels niet in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening worden opgenomen, ook niet als eventueel sprake is van een samenloop met het eerste lid. Ook deze bepalingen zijn niet uitputtend: ook uit andere bepalingen van de Omgevingswet en de daarop gebaseerde regels kan voortvloeien dat bepaalde regels niet in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening kunnen worden opgenomen⁴⁰. De bepalingen wijzen regels aan waarover naar verwachting twijfel kan bestaan over de vraag of ze wel of niet in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening thuishoren en beogen daarover duidelijkheid te verschaffen.

Artikel 2.1, eerste lid, 2.2, eerste lid en 2.3, eerste lid, (nieuw) Ob

Het eerste lid van de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 bepaalt dat in ieder geval de regels over activiteiten ten gevolge waarvan onderdelen van de fysieke leefomgeving worden gewijzigd in het omgevingsplan, respectievelijk de waterschapsverordening of de omgevingsverordening moeten worden opgenomen. De bepaling schrijft niet voor dat de gemeente, het waterschap of de provincie dergelijke regels moet stellen, ze bepaalt niet of, en zo ja, welke regels over activiteiten die de fysieke leefomgeving wijzigen, moeten worden gesteld. De bepaling treedt dus niet in de afwegingsruimte van de gemeente, het waterschap en de provincie op dit punt. Ze regelt alleen dat

---

⁴⁰ Zie hierover verder de passage over artikel 1.4 van de wet in paragraaf 5.2 van het algemeen deel van deze nota van toelichting.

als de gemeente, het waterschap of de provincieregels als hier bedoeld wil stellen, die regels moeten worden opgenomen in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening. De regels kunnen dus niet in een andere verordening worden opgenomen.

In de bepaling wordt aangesloten bij het eerste deel van artikel 1.2, derde lid, onderdeel a, van de Omgevingswet.⁴¹

In artikel 1.2 van de Omgevingswet is bepaald dat de wet gaat over het brede begrip 'fysieke leefomgeving' en over 'activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving'. Het begrip fysieke leefomgeving omvat in ieder geval bouwwerken, infrastructuur, water en watersystemen, bodem, lucht, landschap, natuur, cultureel erfgoed en werelderfgoed. De wet geeft niet aan wat niet tot de fysieke leefomgeving behoort, maar dat omvat alle andere materie: personen, gehouden dieren, voertuigen, handelsgoederen, meubelen die geen bouwwerk zijn en nog te verwerken afvalstoffen behoren in ieder geval niet tot de fysieke leefomgeving.

Het derde lid van artikel 1.2 geeft een duiding van wat moet worden aangemerkt als 'gevolgen voor de fysieke leefomgeving', en luidt:

Als gevolgen voor de fysieke leefomgeving worden in ieder geval aangemerkt gevolgen die kunnen voortvloeien uit:

- a. het wijzigen van onderdelen van de fysieke leefomgeving of het gebruik daarvan,
- b. het gebruik van natuurlijke hulpbronnen,
- c. activiteiten waardoor emissies, hinder of risico's worden veroorzaakt,
- d. het nalaten van activiteiten.

Voor een goed begrip van dit artikellid en de betekenis van het woord 'wijzigen' daarin is van belang dat in artikel 1.2, derde lid, onder a, van de wet onderscheid wordt gemaakt tussen het *wijzigen* van onderdelen van de fysieke leefomgeving en het *gebruik* van de fysieke leefomgeving. Daarnaast is van belang dat in artikel 1.2, derde lid, *wijzigen* wordt onderscheiden van het *veroorzaken van emissies, hinder of risico's*.

Bij het wijzigen van onderdelen van de fysieke leefomgeving gaat het om directe fysieke ingrepen door de mens in de tastbare leefomgeving, zowel boven- als ondergronds. Gedacht kan worden aan activiteiten als bouwen en slopen, kappen van bomen, ontsieren van een monument, aanleggen van een (uit)weg, aanleggen van buisleidingen, aanbrenge van zichtbare reclame of plaatsen van een hekwerk, het plaatsen van een ondergrondse afvalcontainer en het opspuiten van zand.

De woorden "wijzigen van onderdelen van de fysieke leefomgeving" impliceren dat het gaat om activiteiten die een blijvende en tastbare verandering van de fysieke leefomgeving teweegbrengen. Om misverstanden te voorkomen wordt hierbij opgemerkt dat het plaatsen van een bouwwerk altijd moet worden gezien als een wijziging van de fysieke leefomgeving, ook als het een tijdelijk bouwwerk betreft, omdat elk bouwwerk op grond van artikel 1.2, tweede lid, van de Omgevingswet tot de fysieke leefomgeving behoort. Ook het plaatsen van een woonwagen of het aanmeren van een woonschip (dat niet is bestemd of wordt gebruikt voor de vaart) is daarom een wijziging van de fysieke leefomgeving.

Zoals volgt uit artikel 1.2, derde lid, onder a, van de Omgevingswet moet het *wijzigen* van onderdelen van de fysieke leefomgeving worden onderscheiden van het *gebruik* van de fysieke leefomgeving. Omdat het eerste lid van de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van dit besluit alleen bepaalt dat regels over activiteiten die onderdelen van de fysieke leefomgeving *wijzigen* in het omgevingsplan moeten worden opgenomen, vallen regels over activiteiten over gebruik van de fysieke leefomgeving zonder dat dat gebruik leidt tot een wijziging, niet binnen het bereik van deze bepaling. Bij gebruik van de fysieke leefomgeving dat de fysieke leefomgeving niet wijzigt kan

---

⁴¹ Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 3, p. 392.

bijvoorbeeld worden gedacht aan traditioneel schieten, het maken van muziek in de openbare ruimte, het plaatsen van terrasmeubilair, het aanbieden van vuilnis in rolcontainers, het anders benutten van een gebouw zonder dat daarvoor bouwactiviteiten nodig zijn (bijvoorbeeld anti-kraak) of het gebruik van een park als tijdelijke evenementenlocatie.

Ook regels die gaan over activiteiten waardoor emissies, hinder of risico's worden veroorzaakt, vallen niet onder het bereik van het eerste lid van de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van dit besluit, omdat ook het veroorzaken van emissies, hinder of risico's in artikel 1.2, derde lid van de Omgevingswet wordt onderscheiden van het *wijzigen* van de fysieke leefomgeving. Dit brengt bijvoorbeeld met zich dat regels over activiteiten die emissies in de fysieke leefomgeving veroorzaken (zoals geluid, geur of fijn stof) buiten het bereik van deze bepaling vallen. Deze bepaling brengt dus niet met zich dat regels daarover in het omgevingsplan moeten worden opgenomen. Ook hier kan bijvoorbeeld worden gedacht aan traditioneel schieten of een carnavalsoptocht: beide activiteiten wijzigen de fysieke leefomgeving niet, maar veroorzaken wel geluid en mogelijk ook hinder.

In veel gevallen zal voor activiteiten die emissies, hinder of risico's veroorzaken overigens wel gelden dat als het omgevingsplan dergelijke activiteiten toelaat op een locatie, op grond van het Besluit kwaliteit leefomgeving regels in het omgevingsplan moeten worden gesteld om te kunnen voldoen aan de in dat besluit gestelde normen. Als de regels (ook) zien op milieubelastende activiteiten waarover het Besluit activiteiten leefomgeving regels stelt, zijn het maatwerkregels en kunnen zij daarom alleen in het omgevingsplan opgenomen worden. Zie hierover ook het algemeen deel van deze toelichting.

Artikel 2.1, tweede lid, (nieuw) Ob

In deze bepaling worden gevallen aangewezen waarin regels in ieder geval niet in het omgevingsplan mogen worden opgenomen. De bepaling gaat voor op het eerste lid: is dit lid van toepassing, dan mogen regels niet in het omgevingsplan worden opgenomen, ook niet als eventueel sprake is van een samenloop met het eerste lid. De bepaling is niet uitputtend: ook uit andere bepalingen van de Omgevingswet en de daarop gebaseerde regels kan voortvloeien dat bepaalde regels niet in het omgevingsplan kunnen worden opgenomen.⁴² De bepaling beoogt slechts duidelijkheid te verschaffen over regels waarover naar verwachting twijfel kan bestaan over de vraag of ze wel of niet in het omgevingsplan mogen worden gesteld.

De bepaling gaat ten eerste over regels die (deels) wel betrekking kunnen hebben op de fysieke leefomgeving maar die hoofdzakelijk worden gesteld met het oog op de handhaving van de openbare orde en (openbare) veiligheid. Dat zijn in beginsel regels over gedrag van personen die vanwege het motief waarmee ze worden gesteld (het gaat niet om het effect van het gedrag op de fysieke leefomgeving maar om het effect op de openbare orde) niet onder de reikwijdte van de Omgevingswet vallen. Omdat het veelal wel gaat om gedragingen in de fysieke leefomgeving en daarom twijfel zou kunnen bestaan over de vraag of dergelijke regels in het omgevingsplan thuishoren, wordt hierover uitsluitend gegeven. Het betekent dat als regels over activiteiten worden gesteld op grond van de bepalingen die zijn opgenomen in het tweede lid, onderdelen a tot en met c, deze niet in het omgevingsplan mogen worden opgenomen.

Ten tweede gaat deze bepaling over financiële regels (onderdeel d).

Onderdeel a

Artikel 151a, eerste lid, van de Gemeentewet regelt dat de raad een prostitutieverordening kan vaststellen. Met deze bepaling wordt beoogd prostitutie door middel van een gemeentelijk vergunningstelsel te reguleren en zo illegale prostitutie en prostitutie van minderjarigen tegen te

---

⁴² Zie hierover verder de passage over artikel 1.4 van de wet in paragraaf 5.2 van het algemeen deel van deze nota van toelichting.

gaan, bijvoorbeeld door het stellen van eisen aan de persoon van de exploitant en de leeftijd van de prostituees. De regels daarover gaan niet over de fysieke leefomgeving, en horen dus niet thuis in het omgevingsplan. Als echter regels over prostitutie-activiteiten worden gesteld met het oog op het woon- en leefklimaat, dus met het oog op de gevolgen van de activiteiten voor de fysieke leefomgeving (bijvoorbeeld regels over geluid) horen die regels uiteraard wel te worden opgenomen in het omgevingsplan (al dan niet gekoppeld aan een functieaanduiding die aangeeft op welke locatie de activiteiten mogen plaatsvinden).

Op grond van artikel 151b, eerste lid, en artikel 151c, eerste lid, van de Gemeentewet kan de raad bij verordening de burgemeester de bevoegdheid verlenen om veiligheidsrisicogebieden, respectievelijk gebieden voor cameratoezicht aan te wijzen. Op grond van artikel 154a van de Gemeentewet kan de raad bij verordening de burgemeester de bevoegdheid verlenen om door hem aangewezen groepen van personen tijdelijk te doen ophouden (bestuurlijke ophouding). Artikel 151d, eerste lid, van de Gemeentewet geeft de raad de bevoegdheid regels te stellen om tegen te gaan dat omwonenden hinder ondervinden van gedragingen in of vanuit een nabije woning of erf. Het gaat in deze gevallen om regels die de burgemeester bevoegdheden toekennen ten behoeve van het handhaven van de openbare orde en veiligheid, respectievelijk het aanpakken van ernstige en herhaaldelijke hinder. De regels worden (hoofdzakelijk) gesteld met het oog op het kunnen reguleren van het gedrag van personen, niet met het oog op de gevolgen van dat gedrag op de fysieke leefomgeving. Daarbij betreft het regels die worden uitgevoerd door de burgemeester. Regels op grond van deze artikelen mogen daarom niet worden gesteld in het omgevingsplan.

Onderdeel b

Op grond van artikel 154, eerste lid, van de Gemeentewet kan de raad een straf stellen op het overtreden van gemeentelijke verordeningen. Het gaat hier om de strafbaarstelling van overtreding van regels van autonome gemeentelijke verordeningen. De strafbaarstelling van regels van het omgevingsplan wordt op grond van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet geregeld in de Wet op de economische delicten⁴³. De raad kan dus geen straf stellen op overtreding van de regels van het omgevingsplan en de strafbaarstelling van regels die in andere gemeentelijke verordeningen zijn opgenomen, horen in het omgevingsplan niet thuis. Daarom wordt in dit onderdeel bepaald dat regels op grond van artikel 154, eerste lid, van de Gemeentewet niet in het omgevingsplan mogen worden opgenomen.

Op grond van artikel 154b, eerste lid, van de Gemeentewet kan de raad bij verordening bepalen dat voor overtreding van gemeentelijke regels over gedragingen die kunnen leiden tot overlast in de openbare ruimte en van regels die zijn gesteld op grond van artikel 10.23 van de Wet milieubeheer, een bestuurlijke boete kan worden opgelegd. Het kan hierbij gaan om regels in autonome verordeningen of – wat betreft de regels op grond van artikel 10.23 van de Wet milieubeheer⁴⁴ – om regels in het omgevingsplan. Nu in artikel 154b, tweede lid, van de Gemeentewet is bepaald dat de verordening die de raad op grond van het eerste lid kan vaststellen, van toepassing moet zijn op alle overtredingen, genoemd in het eerste lid, brengt dat mee dat de raad deze regels niet in het omgevingsplan mag opnemen. Hierdoor wordt zeker gesteld dat het omgevingsplan geen regels gaat bevatten over het opleggen van een bestuurlijke boete op overtreding van regels die niet zijn gesteld met het oog op de fysieke leefomgeving. Tevens wordt voorkomen dat onwenselijke doorkruising ontstaat van de regels over het opleggen van een bestuurlijke boete die op grond van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet worden opgenomen in paragraaf 18.1.4 van de Omgevingswet.

---

⁴³ En paragraaf 18.1.4 van de Omgevingswet, zoals die komt te luiden op grond van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, voorziet in de mogelijkheid om een bestuurlijke boete op te leggen in de daar aangewezen gevallen.

⁴⁴ Op grond van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt titel 10.4 van de Wet milieubeheer zodanig gewijzigd dat regels over (huishoudelijke) afvalstoffen in plaats van in een afvalstoffenverordening, in het omgevingsplan kunnen worden opgenomen.

Ten overvloede: deze bepaling brengt niet mee dat de raad geen gebruik kan maken van de bevoegdheid om te bepalen dat een bestuurlijke boete kan worden opgelegd voor regels op grond van artikel 10.23 van de Wet milieubeheer als die regels in het omgevingsplan zijn gesteld. Er volgt alleen uit dat de raad daartoe moet bepalen in een (andere) gemeentelijke verordening, bijvoorbeeld in de APV of in een separate verordening bestuurlijke boete overlast openbare ruimte.

Onderdeel c

De burgemeester is op grond van artikel 172 en artikel 174 van de Gemeentewet exclusief bevoegd op het terrein van de handhaving van de openbare orde, respectievelijk op het terrein van toezicht op de openbare orde, veiligheid en gezondheid bij publieke samenkomsten en in voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven. De gemeenteraad kan op grond van artikel 147 van de Gemeentewet regels over deze onderwerpen stellen in verordeningen, waarvan de uitvoering en handhaving op grond van artikel 172 en 174 alleen bij de burgemeester mag worden neergelegd. In dit onderdeel wordt bepaald dat de regels waarvoor dat geldt, dus de regels als bedoeld in artikel 172, tweede lid, en artikel 174, derde lid, van de Gemeentewet over de openbare orde en over het toezicht op de openbare orde, veiligheid en gezondheid bij publieke samenkomsten, niet in het omgevingsplan mogen worden opgenomen. Het gaat om regels die veelal betrekking hebben op persoonlijk gedrag en er specifiek op zijn gericht de verstoring van de openbare orde tegen te gaan of de veiligheid en gezondheid van het publiek te beschermen. Denk bijvoorbeeld aan regels over een aan de eigenaar van een gevaarlijke hond op te leggen aanlijn- of muilkorfgebod of over een verplichte reisroute voor supporters bij risicowedstrijden in het betaald voetbal, regels over eisen die worden gesteld aan de persoon van de exploitant van een café of restaurant. Regels als hier bedoeld horen niet thuis in het omgevingsplan omdat handhaving van de openbare orde, veiligheid en gezondheid van het publiek het primaire motief zijn en de regels worden gehandhaafd door de burgemeester met behulp van de onder zijn gezag staande politie. Daarbij is van belang dat de bevoegdheden met betrekking tot de handhaving van de openbare orde en het toezicht op publieke plaatsen niet door taken, bevoegdheden en normstelling op grond van de Omgevingswet worden doorkruist, door de hier bedoelde regels (ook) in het omgevingsplan op te nemen.

Het verbod om deze regels in het omgevingsplan op te nemen, brengt bijvoorbeeld ook met zich dat regels over het toezicht op evenementen en het handhaven van de openbare orde en veiligheid daarbij (zoals regels over het inzetten van beveiliging en EHBO-ers en over het plaatsen van tenten, podia of tribunes die worden gesteld met het oog op de openbare veiligheid) niet in het omgevingsplan worden opgenomen. Hierover kunnen regels met eventueel een vergunningplicht worden opgenomen in de lokale verordening, zoals de algemene plaatselijke verordening of een lokale evenementenverordening. Regels over evenementen die nodig zijn vanwege de gevolgen voor de fysieke leefomgeving, zoals regels over op welke locaties evenementen mogen plaatsvinden en wat de maximale geluidbelasting op geluidgevoelige gebouwen mag zijn, vallen niet onder deze bepaling en horen juist wel in het omgevingsplan thuis. Ook moeten bijvoorbeeld regels over de veiligheidsrisico's van branden, rampen en crises op grond van artikel 5.2 Bkl worden opgenomen in het omgevingsplan. Op locaties waar met regelmaat bepaalde typen evenementen plaatsvinden kunnen de regels in het omgevingsplan afgestemd worden op die evenementen. Gemeenten kunnen organisatoren van evenementen wijzen op de verschillende regels die betrekking hebben op evenementen en de vindplaatsen daarvan voor de lokale situatie. Als het gaat om een evenement dat niet voorzien is in het omgevingsplan, of niet kan voldoen aan de daar gestelde regels, kan een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit nodig zijn. In dat geval is voor een evenement zowel een vergunning op grond van een autonome gemeentelijke verordening als op grond van het omgevingsplan nodig.

Voor de volledigheid wordt hier vermeld dat ook regels die op grond van artikel 176, eerste lid, van de Gemeentewet niet in het omgevingsplan thuishoren. Het is niet nodig dit te regelen in deze bepaling, omdat het in artikel 176, eerste lid niet gaat om een verordenende bevoegdheid van de

raad maar om regels die in (dreigende) noodsituaties door de burgemeester kunnen worden gesteld in de vorm van een zogenoemde noodverordening.

Onderdeel d

Op grond van artikel 216 van de Gemeentewet kan de gemeenteraad gemeentelijke belastingen in het leven roepen door het vaststellen van een belastingverordening. In artikel 219 wordt de bevoegdheid om belastingen te heffen afgebakend en in de daarna volgende artikelen wordt aangegeven voor welke belastingen de Gemeentewet een grondslag vormt. Sommige belastingen die op grond van die artikelen mogen worden geheven (zoals onroerendezaakbelasting) zijn niet gerelateerd aan activiteiten in de fysieke leefomgeving. Andere belastingen (zoals parkeerbelasting) zijn wel aan een activiteit in de fysieke leefomgeving gerelateerd, maar daar zijn de gevolgen voor de fysieke leefomgeving van de betrokken activiteit niet (in hoofdzaak) bepalend voor de hoogte en grondslag ervan. Regels op grond van artikel 216 van de Gemeentewet mogen daarom niet in het omgevingsplan worden gesteld. Hierbij is ook van belang dat tegen besluiten over belastingen een specifieke rechtsgang openstaat die afwijkt van de rechtsgang tegen besluiten op grond van de Omgevingswet. Daarnaast zou opname van regels over gemeentelijke belastingen in het omgevingsplan tot gevolg hebben dat omgevingsrechtelijke regels over omgevingsplannen, waaronder instructieregels, op die regels van toepassing worden, wat onwenselijke effecten kan hebben op de grondslag om deze belastingen te heffen.

Artikel 2.2, tweede lid, (nieuw) Ob

In deze bepaling worden gevallen aangewezen aan waarin regels in ieder geval niet in de waterschapsverordening mogen worden opgenomen. De bepaling gaat voor op het eerste lid: is dit lid van toepassing, dan mogen regels niet in de waterschapsverordening worden opgenomen, ook niet als eventueel sprake is van een samenloop met het eerste lid. De bepaling is niet uitputtend: ook uit andere bepalingen van de Omgevingswet en de daarop gebaseerde regels kan voortvloeien dat bepaalde regels niet in de waterschapsverordening kunnen worden opgenomen.⁴⁵ De bepaling beoogt slechts duidelijkheid te verschaffen over regels waarover naar verwachting twijfel kan bestaan over de vraag of ze wel of niet in de waterschapsverordening mogen worden gesteld.

Onderdeel a

In artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet is bepaald dat het algemeen bestuur van een waterschap een legger dient vast te stellen waarin onderhoudsplichtigen of onderhoudsverplichtingen worden aangewezen. Regels over onderhoudsplichtigen of onderhoudsverplichtingen horen daarmee in die legger te staan en mogen niet in de waterschapsverordening worden opgenomen.

Onderdeel b

Op grond van artikel 81 van de Waterschapswet kunnen waterschappen straf stellen op het overtreden van de keur. Het gaat hier om de strafbaarstelling van overtreding van regels die waterschappen op grond van de Waterschapswet stellen. De regels over de bijbehorende strafbaarstelling mogen niet in de waterschapsverordening worden opgenomen.⁴⁶

Onderdeel c

Op grond van artikel 110 van de Waterschapswet kan het algemeen bestuur van een waterschap waterschapsbelastingen in het leven roepen door het vaststellen van een belastingverordening. In

---

⁴⁵ Zie hierover verder de passage over artikel 1.4 van de wet in paragraaf 5.2 van het algemeen deel van deze nota van toelichting.

⁴⁶ De strafbaarstelling van regels van de waterschapsverordening wordt op grond van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet geregeld in de Wet op de economische delicten.

artikel 113 wordt de bevoegdheid om belastingen te heffen afgebakend en in de daarna volgende artikelen wordt aangegeven voor welke belastingen de Waterschapswet een grondslag vormt. Sommige belastingen die op grond van die artikelen mogen worden geheven (zoals watersysteemheffing) gaan niet over activiteiten in de fysieke leefomgeving, andere (zoals de precariobelasting) gaan daar wel over maar zijn niet (in hoofdzaak) bepalend voor de gevolgen voor de fysieke leefomgeving van de betrokken activiteit. Regels op grond van artikel 110 van de Waterschapswet horen daarom niet in de waterschapsverordening te worden gesteld. Hierbij is ook van belang dat tegen besluiten over belastingen een specifieke rechtsgang openstaat die afwijkt van de rechtsgang tegen besluiten op grond van de Omgevingswet. Daarnaast zou opname van regels over waterschapsbelastingen in de waterschapsverordening tot gevolg hebben dat omgevingsrechtelijke regels over waterschapsverordeningen, waaronder instructieregels, op die regels van toepassing worden, wat onwenselijke effecten zou kunnen hebben.

Artikel 2.3, tweede lid, (nieuw) Ob

In deze bepaling worden gevallen aangewezen waarin regels in ieder geval niet in de omgevingsverordening mogen worden opgenomen. De bepaling gaat voor op het eerste lid: is dit lid van toepassing, dan mogen regels niet in de omgevingsverordening worden opgenomen, ook niet als eventueel sprake is van een samenloop met het eerste lid. De bepaling is niet uitputtend: ze beoogt slechts duidelijkheid te verschaffen over regels waarover twijfel kan bestaan over de vraag of ze wel of niet in de omgevingsverordening mogen worden gesteld.

Onderdeel a

Op grond van artikel 150 van de Provinciewet kunnen provinciale staten straf stellen op het overtreden van provinciale verordeningen. Het gaat hier om de strafbaarstelling van overtreding van regels van autonome provinciale verordeningen. De regels die daarover worden gesteld, mogen niet in de omgevingsverordening worden opgenomen.⁴⁷

Onderdeel b

Op grond van artikel 220 van de Provinciewet kunnen provinciale staten provinciale belastingen in het leven roepen door het vaststellen van een belastingverordening. In artikel 221 wordt de bevoegdheid om belastingen te heffen afgebakend en in de daarna volgende artikelen wordt aangegeven voor welke belastingen de Provinciewet een grondslag vormt. Sommige belastingen die op grond van die artikelen mogen worden geheven (zoals de provinciale opcenten over de motorrijtuigenbelasting) gaan niet over activiteiten in de fysieke leefomgeving, andere (zoals de precariobelasting) gaan daar wel over maar zijn niet (in hoofdzaak) bepalend voor de gevolgen voor de fysieke leefomgeving van de betrokken activiteit. Regels op grond van artikel 220 van de Provinciewet horen daarom niet in de omgevingsverordening te worden gesteld. Hierbij is ook van belang dat tegen besluiten over belastingen een specifieke rechtsgang openstaat die afwijkt van de rechtsgang tegen besluiten op grond van de Omgevingswet. Daarnaast zou opname van regels over provinciale belastingen in de omgevingsverordening tot gevolg hebben dat omgevingsrechtelijke regels over omgevingsverordeningen, waaronder instructieregels, op die regels van toepassing worden, wat onwenselijke effecten zou kunnen hebben.

Onderdeel D (afdeling 3.2 (nieuw) Ob) [artikel 2.21a, tweede lid, van de wet]

Artikel 3.2 (nieuw) Ob

---

⁴⁷ De strafbaarstelling van regels van de omgevingsverordening wordt (op grond van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet) geregeld in de Wet op de economische delicten. Paragraaf 18.1.4 van de Omgevingswet (zoals dat komt te luiden op grond van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet) voorziet in de mogelijkheid om een bestuurlijke boete op te leggen in de daar aangewezen gevallen.

Zoals ook al uit 2.21a, tweede lid, van de Omgevingswet (ingevoegd door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet) volgt, wordt de omvang van de beperkingengebieden, bedoeld in artikel 2.21a, eerste lid, van de Omgevingswet alleen op grond van deze afdeling vastgesteld zolang deze beperkingengebieden nog niet zijn aangewezen en geometrisch begrensd bij ministeriële regeling. Dit geldt op grond van artikel 2.21a, derde lid, van de Omgevingswet niet voor beperkingengebieden rond mijnbouwinstallaties; voor deze beperkingengebieden geldt volgens de richtlijn offshore veiligheid altijd een afstand van 500 m (zie ook artikel 3.7).

De opname van de vaste afstanden in deze afdeling, waarborgt, waar nodig, bescherming van werken en objecten tegen de gevolgen van activiteiten van derden in de fase tussen het aanleggen van het werk of het plaatsen van het object en het aanwijzen en geometrisch begrenzen van het beperkingengebied bij ministeriële regeling.

Artikel 3.3 (nieuw) Ob

De drie basiscriteria voor het bepalen van het beperkingengebied met betrekking tot wegen zijn: stabiliteit, onderhoud en afwatering. De omvang van het beperkingengebied hangt af van het gebied aan weerszijden van de weg dat minimaal noodzakelijk is:

- om de stabiliteit van de wegconstructie te kunnen garanderen,
- om onderhoud te kunnen uitvoeren aan de wegconstructie, en
- voor de afwatering van overtollig water van het wegdek.

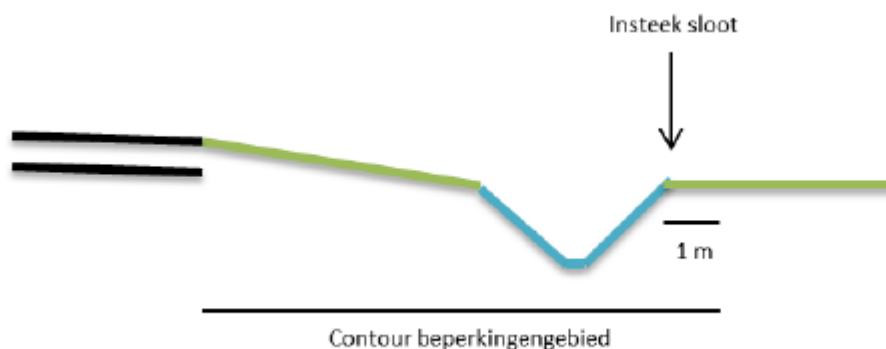
Het uitgangspunt is dat het basis criterium dat in een specifieke situatie leidt tot de meest ruime begrenzing van het beperkingengebied, de omvang van het gebied bepaalt. Daarbij geldt dat de buitengrens van het beperkingengebied wordt bepaald ten opzichte van de rand van het asfalt (de kant van de verharding). Het wegdek zelf ligt altijd binnen het beperkingengebied en is dus geen criterium voor het bepalen van het beperkingengebied. Voor de schematische weergaven van de verschillende situaties is gebruik gemaakt van het rapport 'Handreiking landelijke uitgangspunten beperkingengebied Omgevingswet' (hierna: handreiking), opgesteld door Royal HaskoningDHV.

Onderdeel a

De stabiliteitszone is altijd minimaal 10 m en afhankelijk van het hoogteverschil tussen de weg en het maaiveld wordt die zone groter. Bij een weg op maaiveldniveau is het beperkingengebied voor die weg dus 10 m gemeten vanaf de kant van de verharding.

Onderdeel b

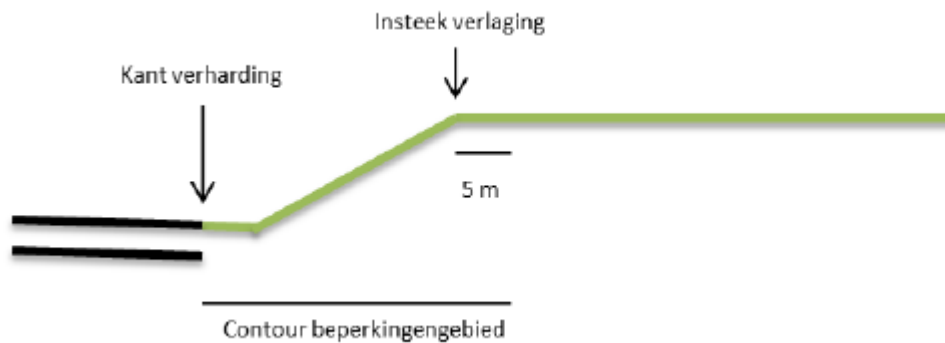
Als de weg naast een watergang, zoals een kanaal of sloot, ligt, strekt het beperkingengebied zich uit tot 1 m voorbij de insteek van die watergang. De insteek van de watergang is de snijlijn van de schuine oeverhelling van de watergang met het horizontaal gelegen maaiveld. Het gaat om de insteek van de watergang die het verst van de weg ligt.

Figuur. Schematische weergave van een weg naast een watergang (handreiking, p.17)

Onderdeel c

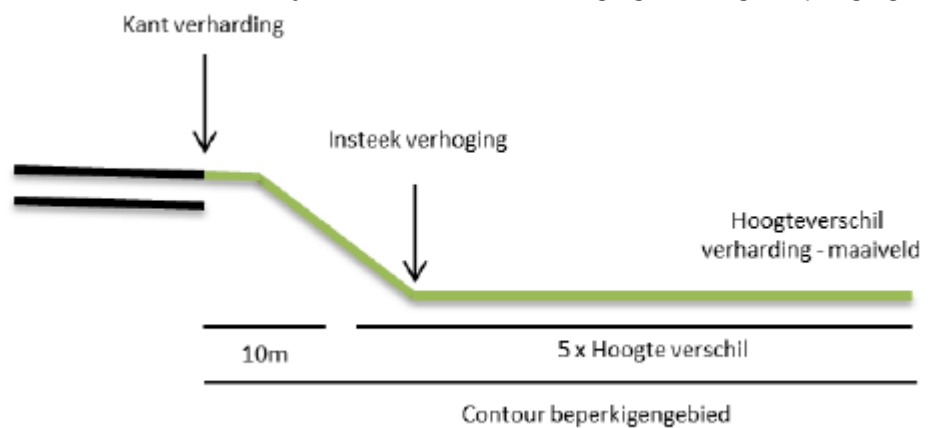
Het beperkingengebied met betrekking tot een weg in ingraving strekt zich uit tot 5 m verder dan de insteek van de maaiveldverlaging. De insteek van de maaiveldverlaging is de snijlijn van de schuine helling met het maaiveld. Aan de onderzijde van de schuine helling ligt de weg in ingraving.

Figuur. Schematische weergave van een weg in ingraving (handreiking, p. 16)

Onderdeel d

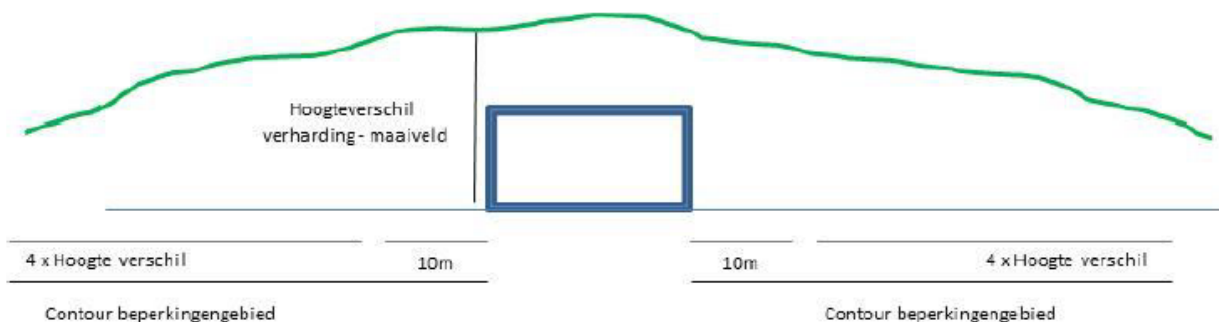
Het beperkingengebied met betrekking tot een weg in ophoging strekt zich uit tot 10 m vanaf de verharding met nog een verruiming in verband met de ophoging waar de weg op ligt. Die verruiming is afhankelijk van het hoogteverschil tussen de verharding en de insteek van het maaiveld. De insteek van de maaiveldverhoging is de snijlijn van de schuine helling met het maaiveld. Aan de bovenzijde van de schuine helling ligt de weg in ophoging.

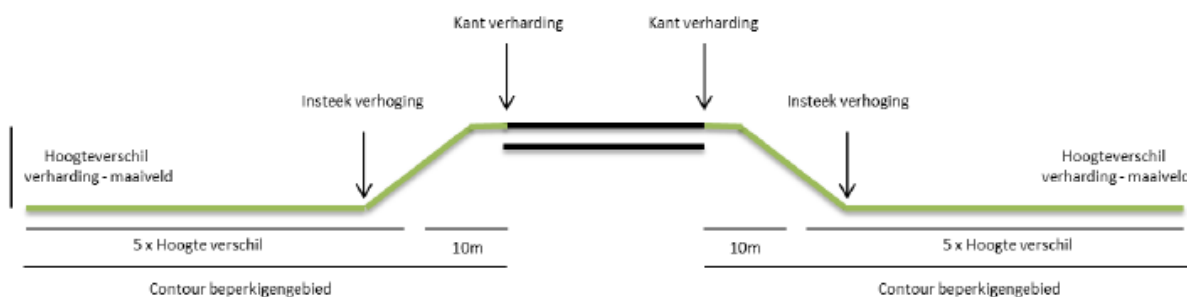
Figuur. Schematische weergave van een weg in ophoging (handreiking, p. 15)

Onderdelen e en f

Als de weg in of op een kunstwerk ligt, strekt het beperkingengebied zich uit tot 10 m vanaf de rand van het kunstwerk met nog een verruiming in verband met het hoogteverschil tot het maaiveld.

Figuur. Schematische weergave van een weg in een tunnel (handreiking, p. 22)

Figuur. Schematische weergave van een weg op een brug (handreiking, p. 21)

Artikel 3.4 (nieuw) Ob

Dit artikel bepaalt dat beperkingengebieden met betrekking tot waterstaatswerken in beheer bij het Rijk van rechtswege het gehele waterstaatswerk omvatten. Dit is de hoofdregel voor zowel waterkeringen als oppervlaktewaterlichamen in beheer bij het Rijk. Bij de ministeriële regeling kan het beperkingengebied echter worden uitgebreid met een gebied rondom het waterstaatswerk, of worden beperkt tot een deel van het waterstaatswerk. Uitbreiding van het beperkingengebied is vooral aan de orde bij waterkeringen in beheer bij het Rijk: de uitbreiding omvat dan de beschermingszone zoals aangegeven in de legger van de waterkering in beheer bij het Rijk. Verkleining van het beperkingengebied, waardoor het beperkingengebied kleiner is dan het waterstaatswerk zelf, speelt vooral bij de grote rivieren. Het gaat dan met name om gebieden die voor de werking van het waterstaatswerk minder relevant zijn. Bepaalde hooggelegen delen van de uiterwaarden, die al op grote schaal worden gebruikt voor activiteiten, dragen bijvoorbeeld niet meer bij aan de bergings- en afvoercapaciteit van de rivieren, zodat er geen beschermende regels nodig zijn.

Artikel 3.5 (nieuw) Ob

Dit artikel bepaalt het beperkingengebied met betrekking tot hoofdspoorweginfrastructuur. Dit is spoorweginfrastructuur, waarbij de spoorwegen op grond van de Spoorwegwet als hoofdspoorwegen zijn aangewezen. De tekst van dit artikel is grotendeels overgenomen van artikel 21 van het Besluit hoofdspoorweginfrastructuur.

Waar de lijn van de begrenzing ligt, is afhankelijk van de situatie. Binnen welke afstand activiteiten een gevaar kunnen vormen voor de hoofdspoorweginfrastructuur, is namelijk afhankelijk van de vraag of de hoofdspoorweg in een ingraving of tunnel, op een talud of een brug ligt, of gewoon op maaiveldniveau. Daarnaast kan het in verband met de bodemgesteldheid nodig zijn op bepaalde

plaatsen de begrenzing ruimer vast te stellen. Hiertoe biedt de ministeriële regeling de mogelijkheid.

Onderdeel b

Met 'ingraving' en 'bovenzijde van de ingraving' wordt spoorweg ingegraven beneden maaiveld respectievelijk het einde van de schuimte van het zijvlak van de ingraving op maaiveld bedoeld.

Onderdeel c

Met 'ophoging' en 'teen van het talud' wordt de ophoging boven het maaiveld waarover een spoorweg loopt respectievelijk het einde van de schuimte van het zijvlak van de ophoging op maaiveld.

Onderdeel d

Bij een hoofdspoorweg in een tunnel moet de afstand van 30 meter worden gemeten in horizontale richting vanuit de verste buitenkant van de tunnel. Tot de tunnel moet ook de zogenoemde toeleidende bak worden gerekend. Dit is de U-vormige bak die overgaat in het volledig dichte deel van de tunnel.

De reden om een afstand van 30 meter aan te houden is om zettingen (het inklinken van de grond door een hierop drukkende belasting) te beperken. Zelfs zeer geringe zettingen kunnen risico's opleveren voor de spoorwegveiligheid. Deze risico's spelen met name bij tunnels, bruggen en viaducten die op paalfunderingen zijn gebouwd. Deze paalfunderingen zijn gevoelig voor de druklijnen van grote gebouwen die naast het spoor worden gebouwd. Deze druklijnen kunnen namelijk tot zettingen leiden die van invloed zijn op de paalfundering.

Onderdeel e

Voor een brug of een viaduct geldt dezelfde manier van meten als voor een tunnel, maar dan vanuit de buitenste rand van de brug of het viaduct. Net zoals bij tunnels, geldt ook voor bruggen en viaducten een afstand van 30 meter om zettingen te beperken.

Het gaat bij de bruggen en viaducten alleen om de bruggen en viaducten waarop een hoofdspoorweg ligt. De bruggen en viaducten waar geen hoofdspoorweg op rust vallen niet onder de reikwijdte van deze bepaling. Onder bruggen worden ook grote rivier- en wegoverspanningen verstaan. Hoofdspoorwegen op een zettingsvrije plaat vallen niet onder de reikwijdte van dit onderdeel. De begrenzing van het beperkingengebied met betrekking tot een hoofdspoorweg op een zettingsvrije plaat valt onder het eerste lid, onderdeel a.

Tweede lid

Het beperkingengebied met betrekking tot hoofdspoorwegen die in haven- en industriegebieden liggen en die alleen worden gebruikt voor goederenvervoer kent een afwijkende begrenzing. Met deze afstand wordt aangesloten op de bestaande situatie waarin geen verdere differentiatie naar verschillende situaties plaatsvindt.

Artikel 3.6 (nieuw) Ob

Dit artikel bevat een vaste afstand van 500 meter voor installaties in een waterstaatswerk, anders dan mijnbouwinstallaties. Installaties zijn installaties als bedoeld in het VN-Zeerechtverdrag. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan meet- en weerstations maar ook aan windmolenparken. De afstand van 500 meter is gebaseerd op artikel 60, vijfde lid, van het VN-Zeerechtverdrag. Deze afstand geldt vanaf elk onderdeel van de installatie.

Artikel 3.7 (nieuw) Ob

Voor mijnbouwinstallaties geldt conform artikel 2, onder 26, van de richtlijn offshore veiligheid een afstand van 500 meter. Deze afstand geldt vanaf elk onderdeel van de installatie. Gelet op artikel 2.21a, derde lid, van de Omgevingswet (ingevoegd door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet) ontstaat het beperkingengebied met betrekking tot een mijnbouwinstallaties van rechtswege en is bij ministeriële regeling geen afwijkende geometrische begrenzing opgenomen.

Onderdeel E (artikel 4.4 Ob) [onderdeel A van de bijlage bij de wet]

Bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt de begripsomschrijving van 'ippc-installatie' aan onderdeel A van de bijlage bij de Omgevingswet toegevoegd. Deze begripsomschrijving is op dit moment nog opgenomen in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving. In verband met deze verplaatsing van de begripsomschrijving vervalt in artikel 4.4, tweede lid, onder a, in relatie tot het begrip 'ippc-installatie' de verwijzing naar het Besluit activiteiten leefomgeving. Deze verwijzing vervalt ook in relatie tot het begrip 'Seveso-inrichting'. Bij dit besluit is dit begrip aan de begrippen in bijlage I bij het Omgevingsbesluit toegevoegd, met als omschrijving 'Seveso-inrichting als bedoeld in bijlage 1 bij het Besluit activiteiten leefomgeving'. Het gaat hier dus louter om wetstechnische wijzigingen.

Onderdeel F (artikel 4.6 Ob) [onderdeel A van de bijlage bij de wet; artikelen 5.10, eerste lid, onder g (oud), en derde lid, en 5.12, tweede en derde lid, van de wet]

Artikel 4.6 van het Omgevingsbesluit regelt wanneer gedeputeerde staten bevoegd gezag zijn om op een enkel- of meervoudige aanvraag om een omgevingsvergunning te beslissen. Bij dit besluit wordt dit artikel op een aantal onderdelen gewijzigd.

Eerste lid, onder a

Bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt het begrip 'afwijkactiviteit' gewijzigd in 'omgevingsplanactiviteit'. In dit onderdeel wordt in navolging daarvan 'afwijkactiviteit' gewijzigd in 'omgevingsplanactiviteit'. Voor de achtergrond van deze wijziging wordt verwezen naar paragraaf 2.2.1.2 van het algemeen deel van de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Eerste lid, onder c

In de opsomming van vergunningplichtige milieubelastende activiteiten in dit onderdeel wordt de verwijzing naar artikel 3.19, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving wetstechnisch aangepast aan de wijzigingen van dat artikel bij dit besluit. De inhoud van de verwijzing – die betrekking heeft op de vergunningplichtige milieubelastende activiteiten het aanleggen en gebruiken van een open bodemenergiesysteem – is materieel niet gewijzigd. De verwijzing naar artikel 3.19, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving komt ook voor in de artikelen 4.6, tweede lid, onder c, 4.24, eerste lid, onder e, en 4.25, eerste lid, onder c, onder 1°, van het Omgevingsbesluit. Bij dit besluit worden die verwijzingen eveneens wetstechnisch aangepast.

Eerste lid, onder d

Aan dit onderdeel wordt een voorwaarde toegevoegd. Deze voorwaarde houdt in dat het bij de beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een lokale spoorweg waarvoor gedeputeerde bevoegd gezag zijn voor een enkelvoudige aanvraag om een omgevingsvergunning voor deze activiteit of een meervoudige aanvraag die alleen betrekking heeft op een combinatie van activiteiten als bedoeld in artikel 4.6, eerste lid, waarvan deze activiteit onderdeel is, moet gaan om een lokale spoorweg die niet ligt in een gebied dat is aangewezen op grond van artikel 20,

derde lid, van de Wet personenvervoer 2000. Dit zijn de zogeheten vervoerregio's. Als de lokale spoorweg wel ligt in het gebied van een vervoerregio, dan wordt namelijk het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, bedoeld in artikel 20, derde lid, van de Wet personenvervoer 2000, bevoegd om op de aanvraag om een omgevingsvergunning te beslissen. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij artikel 4.7 dat bij dit besluit aan het Omgevingsbesluit wordt toegevoegd.

Eerste lid, onder g (oud)

In artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder g, zijn gedeputeerde staten als bevoegd gezag aangewezen om te beslissen op een enkelvoudige aanvraag om een omgevingsvergunning voor een activiteit anders dan bedoeld in de eerdere onderdelen van artikel 4.6, eerste lid, zoals een bouwactiviteit, die plaatsvindt op een locatie waar de in artikel 8.49 van de Wet milieubeheer bedoelde zorg voor een gesloten stortplaats wordt uitgevoerd. Op grond van artikel 4.6, eerste lid, zijn gedeputeerde staten ook bevoegd gezag voor een meervoudige aanvraag die alleen betrekking heeft op een combinatie van activiteiten als bedoeld in artikel 4.6, eerste lid, waarvan een activiteit als hier bedoeld onderdeel is. Onderdeel g vervalt bij dit besluit, als gevolg van het bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet vervallen van de delegatiegrondslag voor deze aanwijzing van bevoegd gezag in artikel 5.10, eerste lid, onder g, van de Omgevingswet. Achtergrond hiervan is dat met het Interprovinciaal Overleg tot de conclusie is gekomen dat het binnen de systematiek van de Omgevingswet wenselijk is om het reguleren van activiteiten op een gesloten stortplaats als hier bedoeld, waaronder ook de vraag of daarvoor een omgevingsvergunning is vereist of niet, aan de provincies zelf over te laten. Dit biedt ook ruimte voor een gedifferentieerde provinciale praktijk. Eventuele vergunningplichten vallen daarmee onder artikel 5.4 van de Omgevingswet, waarvoor in artikel 5.10, eerste lid, onder f, van die wet al een grondslag is opgenomen om gedeputeerde staten in het Omgevingsbesluit als bevoegd gezag aan te wijzen. Hieraan is uitvoering gegeven in artikel 4.6, eerste lid, onder f, van het Omgevingsbesluit.

Tweede lid

Dit lid bevat de aanwijzing van de zogeheten magneetactiviteiten van gedeputeerde staten. Dit heeft als gevolg dat deze activiteiten, ook als deze worden aangevraagd in combinatie met andere omgevingsvergunningplichtige activiteiten dan bedoeld in artikel 4.6, eerste lid, tot de bevoegdheid behoren van gedeputeerde staten. Bij het ontbreken van een aanwijzing als magneetactiviteit zal veelal een ander bestuursorgaan dan gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn voor de aanvraag.

In onderdeel c worden de milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in het eerste lid, onder c, aangewezen als magneetactiviteit, met uitzondering van een aantal daarvan. Bij de bestaande uitzonderingen wordt de verwijzing naar artikel 3.19 van het Besluit activiteiten leefomgeving wetstechnisch aangepast. Hierop is al nader ingegaan bij de toelichting op de wijzigingen van het eerste lid, onder c.

Onderdeel G (artikel 4.7 (nieuw) Ob) [artikelen 5.10, derde lid, en 5.12, derde lid, van de wet]

Dit artikel wijst het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam dat in zogeheten vervoerregio's de verantwoordelijkheid heeft gekregen voor het lokale spoor, aan als bevoegd gezag om te beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een (of meer) beperkingengebiedactiviteit(en) met betrekking tot een lokale spoorweg in het gebied van de vervoerregio. Dit gebied wordt aangewezen op grond van artikel 20, derde lid, van de Wet personenvervoer 2000. Op dit moment zijn er twee vervoerregio's (Amsterdam en Rotterdam-Den Haag). Aan de aanwijzing als bevoegd gezag van het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam in de vervoerregio, ligt artikel 5.10, derde lid, van de Omgevingswet ten grondslag. Dit artikellid wordt bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet aan de wet toegevoegd. Voor een nadere toelichting op de

achtergrond hiervan wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

In de gebieden waar geen vervoerregio is, zijn gedeputeerde staten bevoegd gezag om te beslissen op een enkelvoudige aanvraag om een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een lokale spoorweg of een meervoudige aanvraag die alleen betrekking heeft op een combinatie van activiteiten als bedoeld in artikel 4.6, eerste lid, waarvan deze activiteit onderdeel is. In verband hiermee wordt bij dit besluit aan artikel 4.6, eerste lid, onder d, van het Omgevingsbesluit de voorwaarde toegevoegd dat gedeputeerde staten bij deze aanvragen alleen bevoegd gezag zijn als de lokale spoorweg niet ligt in een gebied dat is aangewezen op grond van de Wet personenvervoer 2000.

Bij meervoudige aanvragen die mede betrekking hebben op een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een lokale spoorweg, beslist het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam in de vervoerregio niet. De activiteit wordt dus niet aangewezen als magneetactiviteit. Activiteiten waarbij de aanwijzing als bevoegd gezag samenhangt met aan de desbetreffende bestuursorganen toegedeelde beheertaken, zoals bij de beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een lokale spoorweg het geval is, kwalificeren niet als magneetactiviteit. Zie voor de toedeling van beheertaken voor lokale spoorweginfrastructuur de artikelen 2.18, eerste lid, onder e, onder 2°, en derde lid, van de wet. Overigens zou de aanwijzing van het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam in de vervoerregio als bevoegd gezag voor meervoudige aanvragen die mede betrekking hebben op andere activiteiten dan beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een lokale spoorweg hoe dan ook niet mogelijk zijn, omdat het geen algemeen maar functioneel bestuursorgaan is. Om deze redenen krijgt het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam in deze gevallen het recht van advies en instemming. Dit is geregeld in artikel 4.26 dat bij dit besluit wordt toegevoegd aan het Omgevingsbesluit. Hiermee wordt invulling gegeven aan het uitgangspunt dat het bevoegd gezag voor een enkelvoudige aanvraag om een omgevingsvergunning het recht van advies en instemming heeft wanneer de desbetreffende activiteit opgaat in een meervoudige aanvraag om een omgevingsvergunning waarvoor een ander bestuursorgaan als bevoegd gezag is aangewezen. In samenhang met artikel 4.26 wordt bij dit besluit in artikel 4.25, eerste lid, onder d, van het Omgevingsbesluit het recht van advies en instemming van gedeputeerde staten voor deze aanvragen om een omgevingsvergunning beperkt tot aanvragen die mede betrekking hebben op een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een lokale spoorweg in gebieden die niet zijn aangewezen op grond van artikel 20, derde lid, van de Wet personenvervoer 2000.

Onderdeel H (artikel 4.8 Ob) [onderdeel A van de bijlage bij de wet]

In dit onderdeel wordt 'afwijkactiviteiten' gewijzigd in 'omgevingsplanactiviteiten'. Deze wijziging is hiervoor al toegelicht. Verwezen wordt naar de toelichting op de wijziging in artikel 4.6, eerste lid, onder a, van het Omgevingsbesluit bij dit besluit.

Onderdeel I (artikel 4.10 Ob) [onderdeel A van de bijlage bij de wet; artikelen 5.11 en 5.12, tweede en derde lid, van de wet]

Eerste lid, onder b

Bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt het begrip 'mijnbouwactiviteit' gewijzigd in 'mijnbouwlocatieactiviteit'. In dit onderdeel wordt in navolging daarvan 'mijnbouwactiviteit' gewijzigd in 'mijnbouwlocatieactiviteit'. Voor de achtergrond van deze wijziging wordt verwezen naar de toelichting op deze wijziging in de artikelsgewijze toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Tweede lid, onder a

De Minister van Economische Zaken en Klimaat is op grond van artikel 4.10, eerste lid, aanhef en onder a, bevoegd gezag om te beslissen op een enkelvoudige aanvraag om een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit met betrekking tot een mijnbouwwerk als bedoeld in artikel 3.321 van het Besluit activiteiten leefomgeving en op een meervoudige aanvraag om een omgevingsvergunning die alleen betrekking heeft op een combinatie van activiteiten uit het eerste lid. In het tweede lid, onder a, is de milieubelastende activiteit met betrekking tot een mijnbouwwerk niet in alle gevallen aangewezen als magneetactiviteit. Dit betekent dat de Minister van Economische Zaken en Klimaat niet altijd bevoegd gezag is als de omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit wordt aangevraagd in combinatie met andere activiteiten dan bedoeld in artikel 4.10, eerste lid. Deze regeling is gestoeld op de bevoegd gezag regeling voor inrichtingen zijnde in hoofdzaak een mijnbouwwerk in artikel 3.3, vierde lid, van het Besluit omgevingsrecht.

Bij dit besluit wordt de omschrijving van de gevallen waarin de milieubelastende activiteit met betrekking tot een mijnbouwwerk geldt als magneetactiviteit gewijzigd. Dit is een uitvloeisel van de wijziging van de omschrijving van de milieubelastende activiteiten met betrekking tot een mijnbouwwerk in artikel 3.320 van het Besluit activiteiten leefomgeving, naar welk artikel in artikel 3.321 van dat besluit wordt verwezen. Deze wijziging vindt ook plaats bij het onderhavige besluit. De in artikel 3.320 van het Besluit activiteiten leefomgeving opgenomen driedeling van mijnbouwwerken voor het opsporen of winnen van delfstoffen, het opsporen of winnen van aardwarmte en het opsporen van stoffen vervalft, omdat deze driedeling – onbedoeld – als een inperking van het begrip mijnbouwwerk zou kunnen worden gezien. Onder dit begrip moet op grond van de begrippenlijst bij de wet worden verstaan een mijnbouwwerk als bedoeld in artikel 1, onder n, van de Mijnbouwwet. Dit begrip is nader uitgewerkt in artikel 2 van het Mijnbouwbesluit. Deze nadere uitwerking is breder dan de driedeling zoals die nu in artikel 3.320 van het Besluit activiteiten leefomgeving is opgenomen.

Voor artikel 4.10, tweede lid, onder a, brengt de wijziging van artikel 3.320 van het Besluit activiteiten leefomgeving mee dat wordt uitgegaan van een ‘tenzij’-constructie in plaats van een ‘voor zover’-constructie bij de aanwijzing van magneetactiviteiten. Dus: de milieubelastende activiteit met betrekking tot een mijnbouwwerk is in beginsel magneetactiviteit, ‘tenzij’. Door deze gewijzigde opzet kan onderdeel 1° van het tweede lid, onder a, vervallen zonder dat er materieel iets wijzigt; het aanleggen of het exploiteren van een mijnbouwwerk voor het opsporen of winnen van delfstoffen is en blijft in alle gevallen een magneetactiviteit. Voor de achtergrond van die keuze wordt verwezen naar de nota van toelichting bij artikel 4.10, tweede lid, van het Omgevingsbesluit. De onderdelen 2° en 3° van het tweede lid, onder a, waar het gaat om nader omschreven milieubelastende activiteiten met betrekking tot een mijnbouwwerk die niet in alle gevallen een magneetactiviteit zijn, blijven gehandhaafd, en worden redactioneel aangepast in verband met de wijziging van de ‘voor zover’-constructie naar de ‘tenzij’-constructie. Ook hier wijzigt er materieel dus niets.

Onderdeel J (artikel 4.11 Ob) [artikelen 5.11 en 5.12, derde lid, van de wet]

Eerste lid, onder b

Bij dit besluit wijzigt het eerste lid, onder b, op een aantal punten. In dat artikelonderdeel worden de vergunningplichtige milieubelastende activiteiten aangewezen waarvoor de Minister van Infrastructuur en Waterstaat bevoegd gezag is om te beslissen op een enkelvoudige aanvraag om een omgevingsvergunning voor een dergelijke activiteit of op een meervoudige aanvraag die alleen betrekking heeft op een combinatie van activiteiten als bedoeld in het eerste lid.

In samenhang met elkaar moeten worden gezien het vervallen van het huidige onderdeel 1, in verband waarmee de overige onderdelen worden vernummerd, en het wijzigen van onderdeel 3 (nieuw). Dit onderdeel wijst als milieubelastende activiteit aan waarvoor de Minister van Infrastructuur en Waterstaat bevoegd gezag is om te beslissen op de aanvraag om een

omgevingsvergunning, elke vergunningplichtige milieubelastende activiteit voor zover niet eerder genoemd, als die activiteit geheel of in hoofdzaak plaatsvindt op een militair terrein of een terrein met een militair object, als bedoeld in artikel 5.150, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Bij dit besluit wordt aan onderdeel 3 (nieuw), dat in verband daarmee in subonderdelen wordt onderverdeeld, een vergelijkbare bepaling toegevoegd op grond waarvan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat bevoegd gezag wordt om te beslissen op de aanvraag om een omgevingsvergunning voor elke vergunningplichtige milieubelastende activiteit voor zover niet eerder genoemd, als die activiteit geheel of in hoofdzaak plaatsvindt op een locatie als bedoeld in artikel 5.28, onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dit zijn de locaties, genoemd in bijlage IX, onder D, bij dat besluit, waaromheen bij ministeriële regeling vastgestelde civiele explosieaandachtsgebieden zijn gelegen. Twee van deze drie locaties zijn locaties van TNO. Onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is de Minister van Infrastructuur en Waterstaat daarvoor bevoegd gezag op grond van de bijzondere regeling in artikel 2.4, vierde lid, van die wet. Onder de Omgevingswet wordt die bijzondere bevoegdheidsgrondslag gecontinueerd in de artikelen 5.11, derde lid, en 5.12, vierde lid, van die wet. Bij nader inzien wordt het echter wenselijk gevonden om voor deze locaties niet langer gebruik te maken van die grondslag, maar de locaties op te nemen in de reguliere regeling voor bevoegd gezag. De wijziging van het eerste lid, onderdeel b, onder 3°, voorziet hierin.

De derde van de hiervoor genoemde locaties in bijlage IX, onder D, is de locatie van het complex Ulicoten waarop de in het huidige onderdeel 1 aangewezen vergunningplichtige milieubelastende activiteit (grootschalige opslag in beslag genomen vuurwerk) plaatsvindt. Omdat het wenselijk is voor alle drie de locaties eenzelfde regeling te treffen, is de wijziging van het eerste lid, onderdeel b, onder 3° (nieuw), zo geformuleerd dat ook deze derde locatie onder de bevoegd gezag aanwijzing in het nieuwe subonderdeel valt. De (afzonderlijke) regeling voor deze locatie in het huidige onderdeel 1 kan daarom vervallen. Materieel wijzigt hier dus echter niets.

De overige wijzigingen in het eerste lid, onder b, hebben betrekking op de onderdelen 2 en 3 van dat artikelonderdeel, die bij dit besluit worden vernummerd tot de onderdelen 1 en 2.

In het eerste lid, onderdeel b, onder 1° (nieuw), wordt de verwijzing naar artikel 3.247 van het Besluit activiteiten leefomgeving aangepast. De in deze verwijzing opgenomen beperking dat het moet gaan om ingeperkt gebruik als bedoeld in het Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013 waarop inperkingsniveau IV als bedoeld in dat besluit van toepassing is, vervalt. Achtergrond van deze wijziging is dat artikel 3.247 van het Besluit activiteiten leefomgeving bij het onderhavige besluit wordt gewijzigd. Alleen het ingeperkt gebruik waarop inperkingsniveau IV zoals hiervoor bedoeld van toepassing is, wordt nog aangewezen als vergunningplichtige milieubelastende activiteit. De in het eerste lid, onderdeel b, onder 1° (nieuw), opgenomen beperking wordt daarmee overbodig.

In het eerste lid, onderdeel b, onder 2° (nieuw), wordt de verwijzing naar artikel 3.335 van het Besluit activiteiten leefomgeving toegespitst op het eerste lid van dat artikel. Deze wetstechnische aanpassing houdt verband met de uitbreiding bij dit besluit van dat artikel. Voor de toepassing van het eerste lid, onderdeel b, onder 2° (nieuw), is alleen de huidige tekst van artikel 3.335 van het Besluit activiteiten leefomgeving (eerste lid nieuw) van belang.

Eerste lid, onder c

In het eerste lid, onderdeel c, wordt een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een bijzondere spoorweg toegevoegd aan de opsomming van activiteiten waarvoor de Minister van Infrastructuur en Waterstaat bevoegd gezag is om te beslissen op een enkelvoudige aanvraag om een omgevingsvergunning voor een dergelijke activiteit of op een meervoudige aanvraag die alleen betrekking heeft op een combinatie van activiteiten als bedoeld in het eerste lid. Deze wijziging

geeft voor zover het gaat om enkelvoudige aanvragen om een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een bijzondere spoorweg, uitvoering aan artikel 5.11, eerste lid, onder f, onder 3°, van de wet, zoals dit onderdeel bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet luidt. Deze wijziging van artikel 5.11 van de wet moet in samenhang worden gelezen met de bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet voorgestelde wijziging om aan artikel 5.1, tweede lid, onder 4°, van de wet de beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een bijzondere spoorweg als vergunningplichtige activiteit toe te voegen. Achtergrond daarvan is dat bij de totstandkoming van de Omgevingswet het zich aanvankelijk liet aanzien dat er, gelet op de inzichten van dat moment, met betrekking tot bijzondere spoorwegen geen behoefte zou bestaan aan een vergunningplicht voor activiteiten in een beperkingengebied rondom die spoorwegen, en dat zou kunnen worden volstaan met algemene regels. Die inzichten zijn inmiddels gewijzigd. Bij dit besluit worden in verband hiermee in het Besluit activiteiten leefomgeving vergunningplichtige gevallen aangewezen voor deze activiteit. Omdat de verantwoordelijkheid voor de bijzondere spoorweginfrastructuur ligt bij de Minister van Infrastructuur en Waterstaat (zie artikel 2.19, derde lid, onder a, onderdeel 2°, van de wet), wordt die minister ook aangewezen als bevoegd gezag. De beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een bijzondere spoorweg is in het tweede lid niet aangewezen als magneetactiviteit. Activiteiten waarbij de aanwijzing als bevoegd gezag samenhangt met aan de desbetreffende bestuursorganen toegedeelde beheertaken, zoals bij de beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een bijzondere spoorweg het geval is, kwalificeren niet als magneetactiviteit.

Onderdeel K (artikel 4.13 (nieuw) Ob) [artikelen 5.11, eerste lid, onder b, en 5.12, derde lid, van de wet]

Dit artikel regelt dat de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bevoegd gezag wordt voor een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een (of meer) rijksmonumentenactiviteit(en) met betrekking tot een archeologisch monument. Dit is een rijksmonumentenactiviteit waarbij het rijksmonument of het voorbeschermd rijksmonument een archeologisch monument is. Dit artikel geeft uitvoering aan de wijziging van artikel 5.11, eerste lid, onder b, van de Omgevingswet, zoals die is opgenomen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Dit onderdeel vormt de grondslag voor de in artikel 4.13 opgenomen bevoegdheidstoedeling.

De regeling zoals die nu luidt, houdt in dat de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zowel bij enkelvoudige als bij meervoudige aanvragen om een omgevingsvergunning waarvan een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een archeologisch monument onderdeel is, het recht van advies en het recht van instemming wordt toegekend voor zover het gaat om de beslissing op de aanvraag voor die activiteit. Conform de hoofdregel van artikel 5.8 van de Omgevingswet is op grond van de huidige regeling het college van burgemeester en wethouders bevoegd gezag om te beslissen op de enkelvoudige aanvraag om een omgevingsvergunning voor die activiteit. Deze regeling blijkt bij nader inzien niet goed te passen in de systematiek van hoofdstuk 4 van het Omgevingsbesluit. Met artikel 4.13 wordt de aansluiting op deze systematiek alsnog bereikt. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet⁴⁸.

Tot slot wordt er in dit verband voor de goede orde op gewezen dat als gevolg van de toevoeging van artikel 4.13 geen wijzigingen in artikel 4.32, eerste lid, onder a, van het Omgevingsbesluit noodzakelijk zijn. In dat artikelonderdeel is aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap het recht van advies toegekend voor zover de aanvraag betrekking heeft op een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een archeologisch monument. Dat geldt ook mét artikel 4.13 nog onverkort, zij het dat dit adviesrecht in een beperkter aantal gevallen aan de orde zal zijn dan in de regeling zoals die aanvankelijk is voorzien. In die regeling speelt het adviesrecht - en in samenhang daarmee het instemmingsrecht op grond van artikel 4.32, tweede lid - in alle gevallen, omdat de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor zowel de enkelvoudige

---

⁴⁸ Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p.179-180.

aanvraag als de meervoudige aanvraag om een omgevingsvergunning waarvan een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een archeologisch monument onderdeel is nooit bevoegd gezag is. Onder de gelding van artikel 4.13 speelt het adviesrecht louter nog bij de meervoudige aanvragen die betrekking hebben op een of meer van deze rijksmonumentenactiviteiten en een of meer andere activiteiten. Deze – materieel – beperktere reikwijdte is echter niet iets wat in de tekst van het artikelonderdeel tot uitdrukking kan worden gebracht.

Onderdeel L (artikel 4.14 Ob) [artikel 5.12, derde lid, wet]

Artikel 4.14 bevat de aanwijzing van bevoegd gezag voor een uitzonderlijke situatie die zich bij een meervoudige aanvraag om een omgevingsvergunning kan voordoen. Daarbij gaat het om een meervoudige aanvraag die betrekking heeft op activiteiten waarvan geen onderdeel is een activiteit waarvoor het college van burgemeester en wethouders bevoegd gezag zou zijn als die activiteit enkelvoudig zou worden aangevraagd, waarbij geen van de activiteiten is aangewezen als magneetactiviteit en waarbij er sprake is van verschillende bevoegde bestuursorganen, anders dan het college van burgemeester en wethouders, als de activiteiten enkelvoudig zouden worden aangevraagd.

De samenloopregeling in artikel 4.14 heeft als uitgangspunt dat als het gaat om een combinatie van activiteiten waarvoor gedeputeerde staten en een minister voor een enkelvoudige aanvraag om een omgevingsvergunning bevoegd gezag zouden zijn, het hoogste bevoegd gezag, dus de minister, als bevoegd gezag is aangewezen. Als het gaat om een combinatie van activiteiten waarvoor meer dan één minister bevoegd gezag is, biedt de hoogste bevoegd gezag regel geen oplossing. Voor deze situaties regelt artikel 4.14 dat de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties beslist, vanuit zijn stelselverantwoordelijkheid voor het omgevingsrecht.

Bij dit besluit worden in de (nieuwe) artikelen 4.7 en 4.13 van het Omgevingsbesluit twee bestuursorganen toegevoegd aan de bestuursorganen die als bevoegd gezag worden aangewezen voor de omgevingsvergunning. Het gaat daarbij om het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam dat in een zogeheten vervoerregio de verantwoordelijkheid heeft gekregen voor het lokale spoor en de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De activiteiten waarvoor deze bestuursorganen als bevoegd gezag worden aangewezen – beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een lokale spoorweg en rijksmonumentenactiviteiten met betrekking tot een archeologisch monument – worden allebei niet aangewezen als magneetactiviteit. Dit betekent dat met deze artikelen ook rekening moet worden gehouden in de aanwijzing van bevoegd gezag in artikel 4.14.

De aanwijzing van het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam in een vervoerregio als bevoegd gezag vertaalt zich bij dit besluit in de toevoeging aan artikel 4.14 van een nieuw tweede lid en in verband daarmee een aantal wetstechnische aanpassingen (verwijzingen naar artikel 4.7 van het Omgevingsbesluit) in de overige artikelleden. In het nieuwe tweede lid worden als het gaat om een combinatie van activiteiten waarvoor gedeputeerde staten en het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam in een vervoerregio voor een enkelvoudige aanvraag om een omgevingsvergunning bevoegd gezag zouden zijn, gedeputeerde staten als hoogste bevoegd gezag beschouwd en als bevoegd gezag aangewezen. Aanwijzing van het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam als bevoegd gezag voor de meervoudige aanvraag zou in deze situatie hoe dan ook niet mogelijk zijn, omdat het dagelijks bestuur, anders dan gedeputeerde staten, geen algemeen maar functioneel bestuursorgaan is.

De aanwijzing van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap als bevoegd gezag vertaalt zich bij dit besluit alleen in de toevoeging van een verwijzing naar artikel 4.13 van het Omgevingsbesluit in het huidige artikel 4.14, zesde lid, dat bij dit besluit wordt vernummerd tot zevende lid. Zoals hiervoor al opgemerkt, wijst dit artikellid de Minister van Binnenlandse Zaken uit hoofde van zijn stelselverantwoordelijkheid aan als bevoegd gezag, als de regel dat het hoogste

bevoegd gezag beslist in de hier bedoelde samenloopsituaties geen uitkomst biedt. Dat doet zich voor als de meervoudige aanvraag bestaat uit een combinatie van activiteiten waarvoor meer dan één minister bevoegd gezag zou zijn als die activiteiten enkelvoudig zouden worden aangevraagd. Anders dan voor de Ministers van respectievelijk Defensie, Economische Zaken en Klimaat, Infrastructuur en Waterstaat en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in artikel 4.14, derde tot en met zesde lid, wordt voor de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap niet in een artikellid voorzien waarin hij zelf als bevoegd gezag wordt aangewezen als de meervoudige aanvraag bestaat uit een of meer rijksmonumentenactiviteiten met betrekking tot een archeologisch monument en een of meer activiteiten waarvoor gedeputeerde staten of het dagelijks bestuur van de vervoerregio bevoegd gezag zouden zijn als die activiteiten enkelvoudig zouden worden aangevraagd. Ook die situaties vallen onder de reikwijdte van artikel 4.14, zevende lid (nieuw). De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt ook voor deze gevallen als bevoegd gezag aangewezen uit hoofde van zijn stelselverantwoordelijkheid.

Tot slot wordt in artikel 4.14 verduidelijkt dat dat de aanwijzing van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als bevoegd gezag in het huidige zesde lid (zevende lid, nieuw) dient als vangnet voor zover op grond van de eerdere artikelliden nog geen bevoegd gezag is aangewezen. Dit gebeurt door bij dit besluit aan het tweede tot en met zesde lid de beperking toe te voegen dat de in die leden bedoelde bestuursorganen als bevoegd gezag worden aangewezen wanneer de aanvraag 'alleen' bestaat uit de in die leden omschreven activiteiten en wordt aan het zevende lid de zinsnede 'voor zover op grond van het tweede tot en met zesde lid nog geen bevoegd gezag is aangewezen' toegevoegd.

Onderdeel M (artikel 4.16 Ob) [onderdeel A van de bijlage bij de wet; artikel 5.13 van de wet]

Het tweede lid van dit artikel bevat een aantal wetstechnische wijzigingen. In de onderdelen a en c worden 'afwijkactiviteit' en 'mijnbouwactiviteit' gewijzigd in 'omgevingsplanactiviteit' respectievelijk 'mijnbouwlocatieactiviteit'. Deze wijzigingen zijn hiervoor al toegelicht. Verwezen wordt naar de toelichting op de wijzigingen in de artikelen 4.6, eerste lid, onder a, en 4.10, eerste lid, onder b, van het Omgevingsbesluit bij dit besluit. In onderdeel b, dat een verwijzing bevat naar artikel 3.321 van het Besluit activiteiten leefomgeving, wordt een beperkt aantal redactionele wijzigingen aangebracht. Deze wijzigingen strekken ertoe te verduidelijken dat het aanleggen en het exploiteren van een mijnbouwwerk niet altijd in combinatie met elkaar hoeven voor te komen, maar ook afzonderlijke activiteiten kunnen zijn waarvoor los van elkaar een omgevingsvergunning wordt aangevraagd.

Onderdeel N (opschrift afdeling 4.2 Ob)

Het opschrift van afdeling 4.2 luidt aldus: 'Betrokkenheid van andere bestuursorganen of instanties bij aanvraag om een omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift'.

Aan deze omschrijving van de inhoud van de afdeling wordt bij dit besluit toegevoegd: het verzoek om instemming. Dit houdt verband met het feit dat bij dit besluit artikel 4.21, tweede lid, van het Omgevingsbesluit aan de gemeenteraad een adviesrecht wordt toegekend voor een door het college van burgemeester en wethouders te nemen beslissing op een verzoek om instemming in de in dat artikellid genoemde gevallen. Advies- of instemmingsrechten voor een te nemen beslissing op een verzoek om instemming zijn bij het Omgevingsbesluit niet eerder toegekend.

Onderdeel O (artikel 4.18 Ob) [artikel 16.15, eerste lid, van de wet]

Aan artikel 4.18 wordt een tweede lid toegevoegd. Dat artikellid bepaalt dat een op grond van afdeling 4.2 van het Omgevingsbesluit uitgebracht advies zich richt tot het bevoegd gezag en zijn te nemen beslissing op de aanvraag om een omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift of het verzoek om instemming, maar dat in plaats daarvan het advies zich ook kan richten tot een

bestuursorgaan dat zelf adviseur is voor zover dat in deze afdeling is bepaald. Er is in dat laatste geval sprake van een getrappt adviesrecht.

Toevoeging van deze bepaling is nodig, omdat het bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet door een wijziging van artikel 16.15, eerste lid, van de Omgevingswet mogelijk wordt gemaakt dat het advies over de aanvraag om een besluit op grond van de wet zich ook kan richten tot een ander bestuursorgaan dan het bevoegd gezag voor de te nemen beslissing op de aanvraag of op het verzoek. Deze wijziging houdt verband met een specifieke situatie. De wijziging biedt de benodigde grondslag om advisering van het college van burgemeester en wethouders door de gemeentelijke commissie, bedoeld in artikel 17.9 van de Omgevingswet, mogelijk te maken bij bepaalde aanvragen om een omgevingsvergunning zoals nader omschreven in artikel 16.15a, onder c, van de wet, zoals dat artikel bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet luidt, in het geval het college voor een zodanige aanvraag niet zelf bevoegd gezag is, maar adviseur. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.⁴⁹ Daarbij wordt erop gewezen dat er in de memorie van toelichting nog van is uitgegaan dat ook voor de advisering van het college van burgemeester en wethouders door de gemeenteraad voor aanvragen om een omgevingsvergunning voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten in die gevallen dat het college hiervoor geen bevoegd gezag is, gebruik zou moeten worden gemaakt van deze nieuwe grondslag voor een getrappt adviesrecht in artikel 16.15, eerste lid. Als gevolg van een aangenomen amendement met betrekking tot artikel 16.15a (Kamerstukken II 2018/19, 34986, nr. 53) wordt echter voor deze situaties voor een andere regeling gekozen (zie hiervoor nader artikel 4.21 van het Omgevingsbesluit zoals gewijzigd bij dit besluit).

Gevolg van bovengenoemde wijziging van artikel 16.15, eerste lid, van de wet is dat het geen automatisme meer is dat een op grond van afdeling 4.2 van het Omgevingsbesluit uitgebracht advies zich richt tot het bevoegd gezag voor de te nemen beslissing op de aanvraag of het verzoek. Omdat dit echter nog steeds wel het merendeel van de gevallen zal betreffen, wordt dit in artikel 4.18, tweede lid (nieuw), eerste zin, als hoofdregel voor het toepassingsbereik van de op grond van afdeling 4.2 van het Omgevingsbesluit uitgebrachte adviezen vooropgesteld. In de tweede zin wordt vervolgens bepaald dat het advies zich in plaats daarvan ook kan richten tot een bestuursorgaan dat zelf adviseur is voor zover dat in deze afdeling is bepaald. Dit gebeurt in artikel 4.22, tweede lid, van het Omgevingsbesluit, waarbij uitvoering wordt gegeven aan artikel 16.15a, onder c, van de wet.

Onderdeel P (artikel 4.20 Ob) [onderdeel A van de bijlage bij de wet]

In dit onderdeel wordt 'afwijkactiviteit' gewijzigd in 'omgevingsplanactiviteit'. Deze wijziging is hiervoor al toegelicht. Verwezen wordt naar de toelichting op de wijziging in artikel 4.6, eerste lid, onder a, van het Omgevingsbesluit bij dit besluit.

Onderdeel Q (artikel 4.21 (nieuw) Ob) [artikelen 16.15 en 16.15a van de wet]

Dit artikel regelt de betrokkenheid van de gemeenteraad bij beslissingen op aanvragen om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Aan dit artikel ligt ten grondslag artikel 16.15a, aanhef onder b, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, zoals dit luidt als gevolg van een aangenomen amendement (Kamerstukken II 2018/19, 34986, nr. 53).

Het eerste lid van dit artikel wijst de gemeenteraad aan als adviseur voor een aanvraag om een omgevingsvergunning voor zover die betrekking heeft op een door hem aangewezen geval van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit waarvoor het college van burgemeester en wethouders bevoegd gezag is. In de regel is het college van burgemeester en wethouders voor aanvragen om een omgevingsvergunning voor dergelijke activiteiten het bevoegd gezag. De gemeenteraad

---

⁴⁹ Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 257.

bepaalt zelf of en voor welke gevallen hij het adviesrecht uitoefent door de aanwijzing van gevallen. Het gaat hier om de aanwijzing van categorieën van gevallen bij afzonderlijk besluit.

Het tweede lid bepaalt dat als het college van burgemeester en wethouders geen bevoegd gezag is voor de aanvraag om de omgevingsvergunning en de voorgenomen beslissing op de aanvraag instemming van het college behoeft, de gemeenteraad adviseur is voor het verzoek om instemming. Uit artikel 4.18, tweede lid, van het Omgevingsbesluit, zoals dat bij het onderhavige besluit wordt toegevoegd, volgt dat ook in dat geval het advies van de gemeenteraad zich dient te richten tot het college, aangezien het college het bevoegd gezag is om te beslissen op het verzoek om instemming.

De (uitzonderings)gevallen waarin het college geen bevoegd gezag is voor de aanvraag om een omgevingsvergunning, noch is bepaald dat de voorgenomen beslissing op de aanvraag instemming behoeft, zijn de volgende. Het moet dan gaan om een aanvraag om een omgevingsvergunning die betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit van provinciaal of nationaal belang (zie de artikelen 4.6, 4.8 en 4.20, tweede lid, onder a, van het Omgevingsbesluit) of een aanvraag waarop artikel 4.23 van het Omgevingsbesluit van toepassing is. Dat artikel bevat uitzonderingen op het instemmingsrecht van het college van burgemeester en wethouders bij aanvragen om een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit in bepaalde, nader geclausuleerde gevallen waarin de 'eens bevoegd gezag, altijd bevoegd gezag' regeling van toepassing is.

Met het oog op de werking van een door de gemeenteraad op grond van het eerste of tweede lid uitgebracht advies is het volgende van belang. Bij het hiervoor al genoemde amendement is naast de wijziging van artikel 16.15a ook een nieuw artikel 16.15b aan het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet toegevoegd. Dit artikel verplicht het college van burgemeester en wethouders bij de beslissing die het op de aanvraag om de omgevingsvergunning of het verzoek om instemming moet nemen, de bij of krachtens de Omgevingswet gestelde regels over het beslissen op de aanvraag of het verlenen of onthouden van instemming met inachtneming van het advies van de gemeenteraad toe te passen.

In overleg met de VNG is aan bureau Profacto uit Groningen gevraagd om een notitie op te stellen over de wijze waarop de adviesrol van de gemeenteraad praktisch ingevuld kan worden binnen het gemeentelijk besluitvormingsproces. De notitie beschrijft hiertoe concrete mogelijkheden en is beschikbaar op de website www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl.

Onderdeel R (artikel 4.22 (nieuw) Ob) [artikelen 16.15 en 16.15a van de wet]

Het eerste lid van dit artikel wijst de gevallen aan waarin de gemeentelijke adviescommissie, bedoeld in artikel 17.9 van de wet, een adviesrecht heeft voor aanvragen om een omgevingsvergunning waarvoor het college van burgemeester en wethouders bevoegd gezag is. De verplichting om een dergelijke commissie in te stellen is geregeld in artikel 9.1 van de Erfgoedwet in samenhang met artikel 15 van de Monumentenwet 1988 en is onder de Omgevingswet geregeld in artikel 17.9 van die wet. In dat artikel zijn ook de gevallen aangewezen waarin deze commissie een adviesrecht heeft. Voor zover het hierbij gaat om aanvragen om een omgevingsvergunning is echter geconcludeerd dat de aanwijzing van die gevallen feitelijk thuishoort in de algemene regeling voor advies op grond van artikel 16.15 van de wet, zoals nader uitgewerkt in het Omgevingsbesluit. De desbetreffende onderdelen van artikel 17.9 van de Omgevingswet worden daarom bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet overgeheveld naar artikel 16.15a, onder c, van de wet en in lijn gebracht met de systematiek van de toedeling van een adviesrecht onder de wet en de voorziene uitwerking daarvan in het Omgevingsbesluit. In het onderhavige artikel wordt hieraan uitvoering gegeven. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet⁵⁰.

---

⁵⁰ Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 255-256.

De aanvragen om een omgevingsvergunning waarvoor de desbetreffende commissie adviseur is, zijn primair de aanvragen om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een monument. Hiervoor is de commissie in ieder geval adviseur. Gelet op de specifieke verantwoordelijkheid van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor het beleid met betrekking tot archeologische rijksmonumenten, zou een taak van de commissie bij de advisering over rijksmonumentenactiviteiten met betrekking tot deze archeologische monumenten niet passend zijn. Daarnaast is de commissie ook adviseur voor aanvragen om een omgevingsvergunning voor andere activiteiten als de gemeenteraad daarvoor gevallen heeft aangewezen of in gevallen waarin het college van burgemeester en wethouders daartoe aanleiding ziet. Dit brengt tot uitdrukking dat de adviestaken van de commissie de kwaliteit van de fysieke leefomgeving in bredere zin kunnen betreffen en zich niet hoeven te beperken tot de aanvragen om een omgevingsvergunning voor rijksmonumentenactiviteiten met betrekking tot een monument. In dat kader is ook van belang dat op grond van artikel 17.9, derde lid, van de Omgevingswet het college van burgemeester en wethouders de commissie ook advies kan vragen over het ontwikkelen van beleid voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Omdat het hierbij niet gaat om een aanvraag om een besluit op grond van de Omgevingswet is artikel 16.15 van de wet niet op dit adviesrecht van toepassing. Daarom blijft dit adviesrecht geregeld worden in artikel 17.9 van de Omgevingswet.

Het tweede lid bepaalt dat als het college van burgemeester en wethouders geen bevoegd gezag is voor de aanvraag om de omgevingsvergunning maar adviseur, de commissie ook adviseur is en dat het advies zich in dat geval richt tot het college in plaats van het bevoegd gezag. In de toelichting bij artikel 4.18, tweede lid, zoals dat lid wordt toegevoegd bij dit besluit, is al op de achtergrond van deze bepaling ingegaan. Het tweede lid verzekert via de figuur van een getrappt adviesrecht dat ook als het college van burgemeester en wethouders geen bevoegd gezag is om te beslissen op een aanvraag die betrekking heeft op een van de activiteiten waarvoor de commissie een adviesrecht heeft, maar adviseur, het adviesrecht van de commissie onverkort van toepassing blijft. Gelet op de positionering van de commissie binnen de gemeente kan zij namelijk alleen aan het college en niet aan een ander bestuursorgaan adviseren als dat bevoegd gezag is. Het zal daarbij gaan om meervoudige aanvragen om een omgevingsvergunning waarvan naast een of meer van de activiteiten, bedoeld in het eerste lid, ook een magneetactiviteit van de provincie of een Minister deel uitmaakt. Dit maakt dan dat gedeputeerde staten of de desbetreffende Minister bevoegd gezag zijn. In dat geval is het college op grond van artikel 4.20, eerste lid, van het Omgevingsbesluit aangewezen als adviseur.

Onderdeel S (artikel 4.23 Ob) [onderdeel A van de bijlage bij de wet]

In dit onderdeel wordt 'afwijkactiviteit' gewijzigd in 'omgevingsplanactiviteit'. Deze wijziging is hiervoor al toegelicht. Verwezen wordt naar de toelichting op de wijziging in artikel 4.6, eerste lid, onder a, van het Omgevingsbesluit bij dit besluit.

Onderdeel T (artikel 4.24 Ob) [artikelen 16.15 en 16.16 van de wet]

In het eerste lid, onder e, van dit artikel wordt de verwijzing naar artikel 3.19, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving wetstechnisch aangepast. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar wat hierover bij een vergelijkbare wijziging is opgemerkt in de toelichting bij de wijzigingen van artikel 4.6 van het Omgevingsbesluit bij dit besluit.

Onderdeel U (artikel 4.25 Ob) [onderdeel A van de bijlage bij de wet; artikelen 16.15 en 16.16 van de wet]

Artikel 4.25 van het Omgevingsbesluit regelt de gevallen waarin gedeputeerde staten het recht van advies of het recht van advies en instemming hebben voor een aanvraag om een omgevingsvergunning. Bij dit besluit wordt dit artikel op een aantal onderdelen gewijzigd.

Eerste lid

Onderdeel c

In onderdeel c, onder 1°, wordt de verwijzing naar artikel 3.19, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving wetstechnisch aangepast. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar wat hierover bij een vergelijkbare wijziging is opgemerkt in de toelichting bij de wijzigingen van artikel 4.6 van het Omgevingsbesluit bij dit besluit.

In onderdeel c, onder 2°, wordt het adviesrecht van gedeputeerde staten voor milieubelastende activiteiten met betrekking tot een mijnbouwwerk gewijzigd. Dit adviesrecht betreft in artikel 4.25 zoals dat is vastgesteld uitsluitend aanvragen om een omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit inhoudende het aanleggen en exploiteren van een mijnbouwwerk voor het opslaan van afvalstoffen die van buiten het mijnbouwwerk afkomstig zijn of van gevaarlijke stoffen. Aan dit adviesrecht is op grond van het derde lid ook een instemmingsrecht gekoppeld. Achtergrond van dit advies- en instemmingsrecht is de verklaring van geen bedenkingen die op grond van artikel 6.8 van het Besluit omgevingsrecht is vereist van gedeputeerde staten voor omgevingsvergunningen met betrekking tot dergelijke activiteiten.

Bij dit besluit wordt het adviesrecht van gedeputeerde staten voor milieubelastende activiteiten met betrekking tot een mijnbouwwerk verbreed. Kort samengevat ziet dit adviesrecht nu op alle aanvragen om een omgevingsvergunning voor zover die betrekking hebben op een dergelijke milieubelastende activiteit en de Minister van Economische Zaken en Klimaat voor de aanvraag het bevoegd gezag is. Dit kunnen enkelvoudige aanvragen zijn, maar ook meervoudige aanvragen waarvan de desbetreffende activiteit deel uitmaakt. De koppeling van het adviesrecht van gedeputeerde staten aan het aangewezen zijn van de Minister van Economische Zaken en Klimaat als bevoegd gezag voor de aanvraag, wordt gelegd door in onderdeel c, onder 2°, voor de gevallen waarin het adviesrecht niet geldt, hetzelfde criterium te hanteren als dat wat in artikel 4.10, tweede lid, onder a, van het Omgevingsbesluit wordt gehanteerd voor de inkadering van de gevallen waarin de Minister van Economische Zaken en Klimaat geen bevoegd gezag is voor de aanvraag. De verbreding van het adviesrecht van gedeputeerde staten houdt verband met artikel 6.1, derde lid, van het Besluit omgevingsrecht. Dit artikellid is met ingang van 1 mei 2017 in werking getreden en wordt bij het onderhavige besluit omgezet naar het stelsel van de Omgevingswet. Bij die omzetting moet worden opgemerkt dat in artikel 6.1, derde lid, van het Besluit omgevingsrecht wordt uitgegaan van een algemeen adviesrecht voor gedeputeerde staten. De Omgevingswet kent deze figuur niet. Om die reden wordt bij dit besluit dat adviesrecht omgezet naar een adviesrecht voor aanvragen om een omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten met betrekking tot een mijnbouwwerk waarvoor de Minister van Economische Zaken en Klimaat bevoegd gezag is. Deze invulling is al aangekondigd in de nota van toelichting bij de algemene maatregel van bestuur waarbij artikel 6.1, derde lid, van het Besluit omgevingsrecht is vastgesteld⁵¹.

De gevallen waarin gedeputeerde staten naast het recht van advies ook een instemmingsrecht hebben voor aanvragen om een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit met betrekking tot een mijnbouwwerk wijzigen niet. Dit instemmingsrecht geldt uitsluitend bij voorgenomen beslissingen op aanvragen om een omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit inhoudende het aanleggen of het exploiteren van een mijnbouwwerk voor het opslaan van afvalstoffen die van buiten het mijnbouwwerk afkomstig zijn of van gevaarlijke stoffen. Als gevolg van bovengenoemde wijzigingen van onderdeel c, onder 2°, wordt deze clausulering bij dit besluit verplaatst naar het derde lid.

Onderdeel d

---

⁵¹ Stb. 2017, 114, p. 19-20.

Aan onderdeel d wordt een voorwaarde toegevoegd. Deze voorwaarde houdt in dat het bij de beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een lokale spoorweg waarvoor gedeputeerde staten het recht van advies (en op grond van de verwijzing in het derde lid, onder a, ook het recht van instemming) hebben, moet gaan om een lokale spoorweg die niet ligt in een gebied dat is aangewezen op grond van artikel 20, derde lid, van de Wet personenvervoer 2000. Dit zijn de zogeheten vervoerregio's. Als de lokale spoorweg wel ligt in het gebied van een vervoerregio, dan heeft namelijk het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, bedoeld in artikel 20, derde lid, van de Wet personenvervoer 2000, het recht van advies en het recht van instemming over deze aanvragen om een omgevingsvergunning. Dit wordt geregeld in het bij dit besluit aan het Omgevingsbesluit toegevoegde artikel 4.26. Verwezen wordt verder naar de artikelsgewijze toelichting bij dat artikel.

Onderdeel g (oud)

Onderdeel g vervalt, onder aanpassing van de lettering van de navolgende onderdelen. Op grond van dit onderdeel hebben gedeputeerde staten het recht van advies (en op grond van de verwijzing in het derde lid, onder a, ook het recht van instemming) voor aanvragen om een omgevingsvergunning voor activiteiten die plaatsvinden op een locatie waar de in artikel 8.49 bedoelde zorg voor een gesloten stortplaats wordt uitgevoerd waarvoor zij bij een enkelvoudige aanvraag voor die activiteit op grond van artikel 4.6, eerste lid, onder g, van het Omgevingsbesluit bevoegd gezag zouden zijn geweest. Dit onderdeel vervalt omdat ook artikel 4.6, eerste lid, onder g, van het Omgevingsbesluit bij dit besluit vervalt. Voor de achtergrond daarvan wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij het vervallen van dat artikelonderdeel.

In samenhang met het vervallen van artikel 4.6, eerste lid, onder g, betekent het vervallen van artikel 4.25, eerste lid, onder g, dat voor zover in de nieuwe situatie een provincie ervoor zal kiezen om voor activiteiten op een gesloten stortplaats als hier bedoeld een vergunningplicht in de omgevingsverordening op te nemen, gedeputeerde staten als zij geen bevoegd gezag zijn om te beslissen op een aanvraag waarvan een dergelijke activiteit onderdeel is, het recht van advies (en op grond van de verwijzing in artikel 4.25, derde lid, onder a, ook het recht van instemming) hebben op grond van artikel 4.25, eerste lid, onder f, van het Omgevingsbesluit. Dat onderdeel regelt het recht van advies (en op grond van de verwijzing in artikel 4.25, derde lid, onder a, ook het recht van instemming) voor aanvragen om een omgevingsvergunning voor activiteiten die vergunningplichtig zijn op grond van de omgevingsverordening.

Onderdeel g (nieuw)

Onderdeel h wordt bij dit besluit geletterd als onderdeel g. In dit onderdeel vindt een aantal wijzigingen plaats als gevolg van wijzigingen die zijn opgenomen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

In de eerste plaats wordt 'afwijkactiviteit' gewijzigd in 'omgevingsplanactiviteit'. Deze wijziging is hiervoor al toegelicht. Verwezen wordt naar de toelichting op de wijziging in artikel 4.6, eerste lid, onder a, van het Omgevingsbesluit bij dit besluit.

Verder wordt in het oorspronkelijke onderdeel 1° de verwijzing naar artikel 16.15, vierde lid, onder b, van de Omgevingswet gewijzigd in een verwijzing naar artikel 16.15a, onder d, van die wet. Dit omdat bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet de inhoud van eerstgenoemd artikelonderdeel naar laatstgenoemd artikelonderdeel wordt verplaatst, waarbij tevens wordt verduidelijkt dat het bij dat onderdeel alleen gaat om buitenplanse omgevingsplanactiviteiten.

Daarnaast vervalt het oorspronkelijke onderdeel 2°. Op grond van dat artikelonderdeel geldt kort samengevat voor gedeputeerde staten een adviesrecht voor een activiteit in strijd met een regel in een voorbereidingsbesluit als bedoeld in artikel 4.15 of 4.16 van de wet die betrekking heeft op een monument of archeologisch monument waarvoor het voornemen bestaat om daaraan in het

omgevingsplan of de omgevingsverordening de functie van provinciaal monument toe te delen of, als die functie al is toegedeeld, om de daarvoor in het omgevingsplan of de omgevingsverordening gestelde regels te wijzigen. Onder het toedelen van de functie moet hier worden verstaan het geven van een functie-aanduiding. In een tweetal nieuwe begripsomschrijvingen ('provinciaal monument' en 'voorbescermd provinciaal monument') die bij dit besluit aan bijlage I van het Omgevingsbesluit worden toegevoegd en worden gebruikt in artikel 4.25, derde lid, wordt dit nader verduidelijkt. Omdat deze nieuwe begrippen ook al in het vervolg van deze toelichting op het eerste lid worden gebruikt, wordt hier nu al op gewezen. De nieuwe begripsomschrijvingen in het Omgevingsbesluit sluiten aan bij de omschrijvingen van die begrippen in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving. Deze begrippen worden ook bij het onderhavige besluit toegevoegd. Voor een nadere toelichting op die begrippen wordt verwezen naar de nota van toelichting bij de wijzigingen van het Besluit bouwwerken leefomgeving in dit besluit.

Bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt de regeling voor het voorbereidingsbesluit gewijzigd. Die wijziging houdt in dat de regels die bij het voorbereidingsbesluit worden gesteld, als zogeheten 'voorbescermingsregels' onderdeel zijn van het betrokken omgevingsplan of de betrokken omgevingsverordening. Door deze wijziging is het niet meer nodig de in onderdeel 2° (oud) bedoelde activiteiten afzonderlijk te benoemen.

Voor zover het gaat om voorbescermingsregels die zijn gesteld bij een voorbereidingsbesluit als bedoeld in artikel 4.15 van de wet, komt het verrichten van een activiteit in strijd met die voorbescermingsregels – mits daaraan door de provincie een vergunningenvereiste is gekoppeld – te vallen onder de reikwijdte van het adviesrecht met betrekking tot activiteiten die in de omgevingsverordening vergunningplichtig zijn gesteld (artikel 4.25, eerste lid, aanhef en onderdeel f, van het Omgevingsbesluit).

Voor zover het gaat om voorbescermingsregels die zijn gesteld bij een voorbereidingsbesluit van de provincie als bedoeld in artikel 4.16 van de wet komt het verrichten van een activiteit in strijd met die voorbescermingsregels te vallen onder de reikwijdte van het hiervoor al genoemde adviesrecht met betrekking tot buitenplanse omgevingsplanactiviteiten als bedoeld in artikel 16.15a, onder d, van de wet. Hiervoor is overigens wel vereist dat gedeputeerde staten buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarbij het provinciale belang van het behoud van cultureel erfgoed is betrokken aanwijzen als gevallen waarover zij willen adviseren, waarbij de behartiging van dit belang moet blijken uit een door een bestuursorgaan van de provincie openbaar gemaakt document, maar de provincie kan hier dus zelf op sturen. Daarbij moet echter in het oog worden gehouden dat van de beoordelingsregels voor een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit die bij dit besluit aan het Besluit kwaliteit leefomgeving worden toegevoegd onderdeel is een regel die inhoudt dat een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit anders dan een omgevingsplanactiviteit van provinciaal of nationaal belang, waar het bij artikel 16.15a, onder d, ook alleen om kan gaan, moet worden geweigerd als de omgevingsplanactiviteit betrekking heeft op een voorbescermingsregel in het omgevingsplan (zie artikel 8.0b, tweede lid, aanhef en onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving). De provincie kan er daarom ook voor kiezen om in een voorbereidingsbesluit met betrekking tot een monument of archeologisch monument waarvoor het voornemen bestaat om daaraan in het omgevingsplan de functie-aanduiding provinciaal monument te geven, te voorzien in een 'binnenplans' vergunningenstelsel met bijbehorende beoordelingsregels. Dergelijke regels kunnen op grond van artikel 4.16, vierde lid, in samenhang met artikel 4.14, derde lid, van de wet, zoals die artikelen luiden bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, als voorbescermingsregels worden gesteld. Via een dergelijk vergunningenstelsel kan dan een inkadering plaatsvinden van de gevallen waarin de provincie, ondanks de voorbescerping die van de voorbescermingsregels uitgaat, vergunningverlening aanvaardbaar acht. De provincie kan daarbij voor haarzelf desgewenst ook voorzien in een adviesrecht. Uiteraard is deze 'binnenplanse' route alleen van belang ingeval de provincie niet op voorhand vergunningverlening met betrekking tot een voorbescermd provinciaal monument zoals hier bedoeld uitsluit. Voor de vraag of al dan niet instemming is vereist doet de keuze voor de route via artikel 16.15a, onder d, van de wet of

de 'binnenplanse' route niet ter zake. Op decentraal niveau kan niet in een instemmingsvereiste worden voorzien. Dat kan op grond van artikel 16.16 van de wet uitsluitend bij AMvB. Op grond van artikel 4.25, derde lid, van het Omgevingsbesluit zoals dat is vastgesteld geldt voor een voorgenomen beslissing op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een afwijkactiviteit als bedoeld in het eerste lid, onderdeel h, onder 2°, geen recht van instemming. Dit blijkt uit het ontbreken van een verwijzing naar dit onderdeel in het derde lid. Hieraan ligt ten grondslag dat op grond van artikel 6.4, derde lid, van het Besluit omgevingsrecht voor de provincie ook uitsluitend in advies en niet in de met de instemming vergelijkbare figuur van de verklaring van geen bedenkingen is voorzien. Deze lijn wijzigt niet bij het onderhavige besluit. Nu onderdeel h, onder 2°, is vervallen en is opgegaan in het bredere onderdeel g (nieuw), wordt die clausulering op een andere manier tot uitdrukking gebracht. Dit gebeurt bij dit besluit door de opsomming van activiteiten uit onderdeel h, onder 2° (oud), te verplaatsen naar het derde lid en deze daar van het instemmingsrecht uit te zonderen. Op de wijze waarop dit gebeurt zal hierna in de toelichting op het derde lid worden ingegaan.

Derde lid

Het derde lid wijst de gevallen aan waarin gedeputeerde staten, na eerst advies te hebben gegeven, ook moeten instemmen met de voorgenomen beslissing op de aanvraag. Bij dit besluit wordt dit artikellid op een aantal onderdelen gewijzigd. Het gaat hier om de formulering van gevallen binnen de aangewezen (bredere) onderdelen van het eerste lid die van het instemmingsrecht zijn uitgezonderd. De al eerder aangewezen gevallen, kort gezegd activiteiten als bedoeld in het eerste lid, onder f of h, onder 1° (oud), met betrekking tot een monument of archeologisch monument waaraan de functie-aanduiding provinciaal monument is gegeven, worden bij dit besluit overgeheveld naar het derde lid, onder b respectievelijk c, waarbij een tekstuele vereenvoudiging plaatsvindt met gebruikmaking van het hiervoor al genoemde nieuwe begrip 'provinciaal monument'. Daarbij worden de verwijzingen naar de desbetreffende onderdelen uit het eerste lid wettelijk aangepast ('f of h, onder 1°' wordt gewijzigd in 'f of g'). De achtergrond van de nieuw aangewezen gevallen in het derde lid, onderdelen a en b, voor zover het bij dat laatste onderdeel gaat om voorbeschermde provinciale monumenten, is hiervoor al toegelicht bij de wijzigingen van het eerste lid, onderdeel c, onder 2°, en g (nieuw). Uit de formulering van die onderdelen van het eerste lid zoals dat oorspronkelijk is vastgesteld volgt dat voor de desbetreffende gevallen geen instemmingsrecht geldt. Nu die onderdelen bij het onderhavige besluit worden verbreed, is het noodzakelijk om de beperking op het instemmingsrecht in het derde lid tot uitdrukking te brengen.

De in het derde lid, onder c, aangewezen gevallen worden deels nieuw toegevoegd bij dit besluit. Op grond van dit onderdeel wordt een voorgenomen beslissing op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit als bedoeld in artikel 16.15a, onder d, van de Omgevingswet van instemming uitgezonderd als die beslissing strekt tot het weigeren van de vergunning of, als die strekt tot het verlenen van de vergunning, betrekking heeft op een provinciaal monument. Met het eerste gedeelte van het derde lid, onder c, wordt uitvoering gegeven aan de mogelijkheid die bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet in artikel 16.16, eerste lid, van de Omgevingswet wordt gecreëerd om bij de aanwijzing van gevallen die instemming behoeven te bepalen dat alleen een voorgenomen beslissing tot het toewijzen van de aanvraag instemming behoeft. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet⁵². Deze mogelijkheid tot differentiatie in de gevallen waarin het instemmingsrecht van toepassing is, wordt bij de hier bedoelde omgevingsplanactiviteiten toegepast vanwege de achtergrond van dit instemmingsrecht. Het gaat hier om de omzetting van de zogeheten reactieve interventiebevoegdheid uit de Wabo en de Wro. Gelet hierop kunnen met een instemmingsrecht voor alleen die gevallen waarin de voorgenomen beslissing strekt tot het verlenen van de omgevingsvergunning de provinciale belangen voldoende worden geborgd. Op de achtergrond van het tweede gedeelte van het derde

---

⁵² Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 258-259.

lid, onder c, dat strekt tot het uitzonderen van het instemmingsrecht van een voorgenomen beslissing tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit als bedoeld in artikel 16.15a, onder d, van de Omgevingswet als die betrekking heeft op een provinciaal monument, is hiervoor aan het begin van de toelichting op het derde lid al ingegaan. Anders dan bij onderdeel b, hoeft in onderdeel c de voorgenomen beslissing tot het verlenen van een omgevingsvergunning die betrekking heeft op een voorbeschermd provinciaal monument niet van instemmingsrecht te worden uitgezonderd. Dit houdt verband met het feit dat, zoals hiervoor al opgemerkt, op grond van artikel 8.0b, tweede lid, aanhef en onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving, de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit anders dan een omgevingsplanactiviteit van provinciaal of nationaal belang, waar het bij artikel 16.15a, onder d, ook alleen om kan gaan, moet worden geweigerd als die omgevingsplanactiviteit betrekking heeft op een voorbeschermingsregel in het omgevingsplan. Nu een beslissing tot het 'buitenplans' verlenen van een omgevingsvergunning voor een voorbeschermd provinciaal monument dus niet kan voorkomen, behoeft een dergelijke beslissing in artikel 4.25, derde lid, onder c ook niet uitdrukkelijk van het instemmingsrecht te worden uitgezonderd.

Onderdeel V (artikel 4.26 (nieuw) Ob) [artikelen 16.15 en 16.16 van de wet]

Dit artikel regelt de gevallen waarin het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam dat in zogeheten vervoerregio's de verantwoordelijkheid heeft gekregen voor het lokale spoor het recht van advies en het recht van instemming heeft voor een aanvraag om een omgevingsvergunning. Hiervan kan op grond van artikel 4.18, eerste lid, van het Omgevingsbesluit alleen sprake zijn als het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam niet zelf bevoegd gezag is. De gevallen waarin het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam bevoegd gezag is, worden geregeld in artikel 4.7 van het Omgevingsbesluit. Zowel artikel 4.7 als het onderhavige artikel worden bij dit besluit aan het Omgevingsbesluit toegevoegd. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij artikel 4.7.

Onderdeel W (artikel 4.28 Ob) [onderdeel A van de bijlage bij de wet]

In dit onderdeel wordt 'afwijkactiviteit' gewijzigd in 'omgevingsplanactiviteit'. Deze wijziging is hiervoor al toegelicht. Verwezen wordt naar de toelichting op de wijziging in artikel 4.6, eerste lid, onder a, van het Omgevingsbesluit bij dit besluit.

Onderdeel X (artikel 4.29 Ob) [artikelen 16.15 en 16.16 van de wet]

In het eerste lid, dat een verwijzing bevat naar artikel 3.321 van het Besluit activiteiten leefomgeving, wordt een beperkt aantal redactionele wijzigingen aangebracht. Deze wijzigingen strekken ertoe te verduidelijken dat het aanleggen en het exploiteren van een mijnbouwwerk niet altijd in combinatie met elkaar hoeven voor te komen, maar ook afzonderlijke activiteiten kunnen zijn waarvoor los van elkaar een omgevingsvergunning wordt aangevraagd.

Onderdeel Y (artikel 4.30 Ob) [artikelen 16.15 en 16.16 van de wet]

Artikel 4.30 van het Omgevingsbesluit regelt de gevallen waarin de Minister van Infrastructuur en Waterstaat het recht van advies en instemming heeft voor een aanvraag om een omgevingsvergunning. Bij het onderhavige besluit wordt dit artikel op een aantal onderdelen gewijzigd.

Het gaat hier in de eerste plaats om de toevoeging van de beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een bijzondere spoorweg aan de opsomming van (beperkingengebied)activiteiten waarvoor de minister het recht van advies en op grond van de verwijzing in het derde lid ook het recht van instemming heeft. Op grond van de in dit besluit opgenomen wijziging van artikel 4.11, eerste lid, onder c, van het Omgevingsbesluit, is de Minister van Infrastructuur en Waterstaat

bevoegd gezag om te beslissen op een enkelvoudige aanvraag om een omgevingsvergunning voor deze activiteit. Omdat deze activiteit niet is aangewezen als magneetactiviteit kan bij meervoudige aanvragen om een omgevingsvergunning waarvan deze activiteit onderdeel is een ander bestuursorgaan dan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat als bevoegd gezag zijn aangewezen, afhankelijk van het samenstel van activiteiten dat is aangevraagd. Omdat de minister voor een enkelvoudige aanvraag om een omgevingsvergunning voor deze activiteit zelf bevoegd gezag zou zijn geweest, krijgt de minister in dat geval op grond van de onderhavige wijziging van artikel 4.30, eerste lid, onder c, het recht van advies en in het verlengde daarvan op grond van artikel 4.30, derde lid, het recht van instemming.

Verder krijgt de Minister van Infrastructuur en Waterstaat op grond van het eerste lid, onderdeel c, in samenhang met het derde lid, nu ook zowel het recht van advies als het recht van instemming voor een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een burgerluchthaven van regionale betekenis. Het gaat hier om de omzetting van de zogeheten 'verklaring veilig gebruik' uit artikel 8.49 van de Wet luchtvaart, voor zover die verklaring betrekking heeft op ontheffingen die op grond van artikel 8.12, derde lid, van die wet vereist zijn voor het oprichten of plaatsen van objecten in strijd met een regel in een luchthavenbesluit voor een burgerluchthaven van regionale betekenis over de maximale hoogte van objecten. Binnen de systematiek van de Omgevingswet gaat het hier om beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een burgerluchthaven van regionale betekenis. Gedeputeerde staten zijn bevoegd gezag voor enkelvoudige aanvragen om een omgevingsvergunning voor een dergelijke beperkingengebiedactiviteit. Deze activiteit is niet aangewezen als magneetactiviteit. Dit betekent dat bij meervoudige aanvragen om een omgevingsvergunning waarvan deze activiteit onderdeel is een ander bestuursorgaan dan gedeputeerde staten als bevoegd gezag kan zijn aangewezen, afhankelijk van het samenstel van activiteiten dat is aangevraagd. Het instemmingsrecht als voortzetting van de 'verklaring veilig gebruik' strekt ertoe om zeker te stellen dat de veiligheid van het luchtruim niet in gevaar komt als de desbetreffende omgevingsvergunning wordt verleend. De beoordeling die het bevoegd gezag bij de beslissing op de aanvraag moet verrichten is breder en betreft de vraag of de activiteit verenigbaar is met het belang van het behoeden van de staat en werking van de luchthaven (zie artikel 8.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving). In het derde lid wordt vanwege de hiervoor beschreven achtergrond van het instemmingsrecht van dat recht uitgezonderd een voorgenomen beslissing die strekt tot het weigeren van de omgevingsvergunning. Met een instemmingsrecht voor alleen de gevallen waarin de voorgenomen beslissing strekt tot het verlenen van de omgevingsvergunning kunnen de belangen van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat voldoende worden geborgd. Naast de gevallen, bedoeld in artikel 4.25, derde lid, aanhef en onder c, is dit dus een ander voorbeeld waarbij toepassing is gegeven aan de mogelijkheid die bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet in artikel 16.16, eerste lid, van de Omgevingswet wordt gecreëerd om bij de aanwijzing van gevallen die instemming behoeven te bepalen dat alleen een voorgenomen beslissing tot het toewijzen van de aanvraag instemming behoeft.

Tot slot wordt in het eerste lid, onder d, voorzien in een nieuw adviesrecht voor de Minister van Infrastructuur en Waterstaat dat betrekking heeft op aanvragen om een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit in een gebied als bedoeld in artikel 5.161a, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dat artikel wordt bij het onderhavige besluit aan het Besluit kwaliteit leefomgeving toegevoegd. Het gaat hier om gebieden waar bouwwerken communicatie-, navigatie- en radarapparatuur buiten Schiphol, een overige burgerluchthaven van nationale betekenis of een burgerluchthaven van regionale betekenis kunnen verstoren. In het huidige recht is een soortgelijke regeling voor de Minister van Defensie op het gebied van radarverstoring opgenomen: een bijzondere ontheffing op grond van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening. Deze ontheffing is in artikel 4.28, eerste lid, onder b, van het Omgevingsbesluit zoals dat is vastgesteld omgezet in een recht van advies. Met het nieuwe onderdeel d wordt hierbij aangesloten. In lijn met de regeling voor de Minister van Defensie is ook voor de Minister van Infrastructuur en Waterstaat geen instemmingsrecht toegekend voor een voorgenomen beslissing op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit als hier bedoeld.

Om dit tot uitdrukking te brengen wordt in het derde lid het instemmingsrecht voor zover dat betrekking heeft op het eerste lid, beperkt tot het eerste lid, onder a, b en c. Voor de verdere achtergronden van deze wijziging wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.161a van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Onderdeel Z (artikel 4.38 Ob) [artikel 16.17 van de wet]

Artikel 4.38 van het Omgevingsbesluit regelt wat de gronden zijn voor het verlenen of onthouden van instemming voor de gevallen waarin de instemming in afdeling 4.2 van het Omgevingsbesluit is voorgeschreven. Afhankelijk van de gevallen die het betreft kan het daarbij niet alleen gaan om gronden voor het onthouden van instemming, maar ook om gronden voor het verlenen van instemming. Dit laatste betreft een verbreding van artikel 4.38 en is mogelijk geworden als gevolg van een wijziging van artikel 16.17 van de Omgevingswet bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

De in artikel 4.38 aangewezen gronden kunnen worden onderverdeeld in gronden voor reguliere gevallen waarin zowel de voorgenomen beslissing tot toewijzing als tot afwijzing van de aanvraag instemming behoeft (eerste lid) en gronden voor een drietal bijzondere gevallen (tweede, derde en vierde lid). Dit zijn gevallen waarin alleen de voorgenomen beslissing tot toewijzing van de aanvraag instemming behoeft.

Voor de reguliere gevallen geldt op grond van het eerste lid, eerste zin, dat de instemming alleen wordt verleend of onthouden op dezelfde gronden als de gronden voor het verlenen of weigeren van de omgevingsvergunning voor de activiteit. Het gaat hier om gevallen waarin een bestuursorgaan voor een enkelvoudige aanvraag om een omgevingsvergunning voor een bepaalde activiteit als bevoegd gezag is aangewezen, maar voor een meervoudige aanvraag die mede betrekking heeft op die activiteit niet. In een dergelijk geval krijgt dat bestuursorgaan voor de meervoudige aanvraag voor zover het betreft 'zijn activiteit' een instemmingsrecht, zowel bij een voorgenomen beslissing tot verlening als tot weigering van de omgevingsvergunning voor die activiteit. Gezien deze samenhang met de aanwijzing van bevoegd gezag voor enkelvoudige aanvragen ligt het in deze gevallen voor de hand dat op de beslissing omtrent de instemming dezelfde gronden van toepassing zijn als de gronden voor het verlenen of weigeren van de omgevingsvergunning. Het eerste lid, tweede zin, heeft betrekking op de bijzondere situatie dat om de omgevingsvergunning te kunnen verlenen gebruik moet worden gemaakt van de mogelijkheid om ontheffing te krijgen van de beoordelingsregels. Dit speelt vooral bij de buitenplanse omgevingsplanactiviteit, waarvoor de instructieregels voor het omgevingsplan en de daarvoor geldende ontheffingsmogelijkheden van overeenkomstige toepassing zijn verklaard als beoordelingsregels. Het is niet wenselijk dat zowel het bevoegd gezag als het instemmingsorgaan dan een ontheffing moet aanvragen. Daarom wordt hier geregeld dat de ontheffing die is verleend aan het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning ook kan worden gebruikt door het instemmingsorgaan. Het instemmingsorgaan kan zijn instemming pas verlenen nadat het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning een ontheffing heeft verkregen van de beoordelingsregels.

Zoals hiervoor al opgemerkt, bevat het tweede, derde en vierde lid de gronden voor een drietal bijzondere gevallen waarin de instemming alleen is voorgeschreven voor een voorgenomen beslissing tot toewijzing van de aanvraag. Om die reden regelen deze leden alleen de gronden voor het onthouden van instemming. Het tweede en derde lid zijn genummerd als eerste en tweede lid al opgenomen in het Omgevingsbesluit zoals dat oorspronkelijk is vastgesteld. Afgezien van de wijziging in het tweede lid van 'afwijkactiviteit' in 'omgevingsplanactiviteit' en een wetstechnische aanpassing van een verwijzing worden deze leden niet gewijzigd. Het vierde lid is nieuw en heeft betrekking op een instemmingsrecht dat bij dit besluit is toegevoegd aan artikel 4.30 van het Omgevingsbesluit. Voor een nadere toelichting op de achtergrond van dit instemmingsrecht en de in verband daarmee in het vierde lid voorgeschreven grond voor het onthouden van instemming, wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 4.30.

Onderdeel AA (artikel 5.1 (nieuw) Ob) [artikel 5.44b van de wet]

Artikel 5.44b van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet regelt dat de bevoegdheid om een projectbesluit te nemen door het Rijk kan worden overgedragen aan gedeputeerde staten van de provincie waar het project geheel of in hoofdzaak wordt uitgevoerd. Dit artikel bevat regels over de toepassing van die flexibiliteitsregeling. Voor het overdragen van bevoegdheden aan een ander bestuursorgaan is altijd een delegatiebesluit vereist. Daarvoor gelden de bekendmakingsregels van artikel 3:42 van de Awb. De hier geregelde kennisgeving vormt daarop een aanvulling. Door de brede kennisgeving van het delegatiebesluit, of de intrekking ervan, weten derdebelanghebbenden altijd bij welk loket zij terecht kunnen gedurende de projectprocedure of voor de handhaving van de omgevingsvergunningen waarvoor het projectbesluit geldt, en wordt voorkomen dat zij van het kastje naar de muur worden gestuurd. Als een private initiatiefnemer bij het project betrokken is, dient uiteraard ook die op de hoogte te worden gesteld van de delegatie (of de intrekking daarvan).

Onderdeel AB (artikel 5.5a (nieuw) Ob) [artikel 16.88, eerste lid, aanhef en onder a, van de wet]

In artikel 16.71 van de wet is afdeling 3.4 van de Awb van toepassing verklaard op de voorbereiding van een projectbesluit. Dit artikel regelt dat het ontwerp van het projectbesluit wordt meegedeeld in het elektronisch publicatieblad van het desbetreffende bestuursorgaan. Dit houdt in dat het ontwerp integraal in het publicatieblad wordt geplaatst. Deze mededeling in de vorm van een volledige publicatie komt in de plaats van de terinzagelegging van het ontwerp, bedoeld in artikel 3:11, eerste lid, van de Awb. Artikel 3:11 van de Awb wordt aangepast bij het in voorbereiding zijnde wetsvoorstel Elektronische publicaties en biedt na die aanpassing ruimte om bij wettelijk voorschrift (in dit geval: in het Omgevingsbesluit) mededeling voor te schrijven in plaats van terinzagelegging. In dat wetsvoorstel worden overheden verplicht voor wettelijk voorgeschreven publicaties gebruik te maken van de aangewezen elektronische publicatiebladen door middel van de generieke voorziening voor officiële publicaties. Een integrale publicatie wordt in het wetsvoorstel aangeduid met de term 'mededeling' en een zakelijke weergave van de inhoud in combinatie met een terinzagelegging met de term 'kennisgeving'. De formulering van dit artikel is afgestemd op de tekst van artikel 3:11 van de Awb zoals die komt te luiden als gevolg van genoemd wetsvoorstel.

Het ontwerp wordt via de generieke voorziening voor officiële publicaties ook in de landelijke voorziening van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ontsloten. Als het ontwerp van het projectbesluit een wijziging behelst van een of meer omgevingsplannen wordt het ontwerp in de landelijke voorziening in samenhang met het te wijzigen plan of de te wijzigen plannen getoond. Op deze wijze is duidelijk zichtbaar wat er precies verandert. Bij ministeriële regeling zullen nadere regels worden gesteld over de elektronische vormgeving van het ontwerp.

Dit artikel verplicht niet tot elektronische terinzagelegging van eventuele op het ontwerp betrekking hebbende stukken, zoals een onderzoeksrapport waarop het ontwerp berust. Deze stukken kunnen in de generieke voorziening voor officiële publicaties worden bijgevoegd. In de landelijke voorziening kunnen deze documenten vervolgens via een link naar de officiële publicatie worden ingezien.

Overigens is de elektronische beschikbaarstelling van het vastgestelde projectbesluit geborgd door de verplichting tot bekendmaking van projectbesluiten op grond van de Algemene wet bestuursrecht.

Onderdeel AC (artikel 5.7 Ob) [artikel 5.52, tweede lid, onder b, van de wet]

In artikel 5.52, tweede lid, onder b, van de Omgevingswet is bepaald dat bij algemene maatregel van bestuur besluiten kunnen worden aangewezen die kunnen worden meegenomen in het projectbesluit als het bevoegd gezag dit expliciet in het projectbesluit aangeeft. Aan de in het

Omgevingsbesluit aangewezen besluiten wordt met deze wijziging het maatwerkvoorschrift als bedoeld in artikel 4.5 van de Omgevingswet toegevoegd. Het gaat om het maatwerkvoorschrift dat wordt gesteld op grond van artikel 4.3 van de Omgevingswet, dat wil zeggen het maatwerkvoorschrift op grond van Rijksregels. Van deze bevoegdheid kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt om een maatwerkvoorschrift te stellen over geluid- of trillinghinder ten gevolge van de voor een project benodigde bouw- of sloopwerkzaamheden (artikel 7.17 of 7.18, in samenhang met artikel 7.23 van het Besluit bouwwerken leefomgeving).

In artikel 4.5, eerste lid, van de Omgevingswet is bepaald dat op het stellen van maatwerkvoorschriften op grond van Rijksregels paragraaf 4.3.2 van de Omgevingswet van overeenkomstige toepassing is. In die paragraaf is bepaald met het oog waarop de Rijksregels kunnen worden gesteld en waartoe ze moeten strekken. Het nieuwe vierde lid van artikel 5.7 verzekert dat hetzelfde geldt voor een maatwerkvoorschrift dat wordt meegenomen in een projectbesluit.

Onderdeel AD (artikel 5.8 Ob) [artikel 16.20 wet]

Eerste lid

Dit lid wordt gewijzigd in verband met de wijziging van artikel 5.7 die meebrengt dat een projectbesluit kan gelden als maatwerkvoorschrift als bedoeld in artikel 4.5 van de Omgevingswet. De wijziging bewerkstelligt dat het bestuursorgaan dat op grond van de Omgevingswet bevoegd zou zijn een maatwerkvoorschrift te stellen, adviseur is op het onderdeel van het projectbesluit dat geldt als maatwerkvoorschrift.

Tweede lid

In lijn met de wijziging van artikel 16.20, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt onderdeel a gewijzigd. Hierdoor wordt geregeld dat bij een projectbesluit van het Rijk alleen geen instemming is vereist van een bestuursorgaan van een provincie, gemeente of waterschap: als het oorspronkelijk bevoegd gezag voor een onderdeel van het projectbesluit een bestuursorgaan van het Rijk is, behoeft het projectbesluit voor dat onderdeel ook instemming van dat bestuursorgaan. Dat is tot uitdrukking gebracht door de woorden «met uitzondering van een bestuursorgaan van het Rijk» in te voegen.

De wijziging van onderdeel b betreft een technische verbetering.

Derde lid

In artikel 16.17 van de Omgevingswet, zoals gewijzigd bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, wordt bepaald dat bij algemene maatregel van bestuur gronden worden aangewezen voor het verlenen of onthouden van instemming. Uit artikel 16.20, tweede lid, van de Omgevingswet, zoals gewijzigd bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, volgt dat artikel 16.17 van overeenkomstige toepassing is op de zogenoemde 'andere besluiten' die worden aangewezen in artikel 5.7 van het Omgevingsbesluit, voor zover in een voorgenomen projectbesluit wordt bepaald dat het geldt als zo'n 'ander besluit'. In dit lid wordt invulling gegeven aan de verplichting van artikel 16.17 door te bepalen dat instemming aan een 'ander besluit' alleen kan worden onthouden op de gronden die gelden voor het afwijzen van een aanvraag om een dergelijk besluit.

Als in het voorgenomen projectbesluit is bepaald dat het geldt als maatwerkvoorschrift kan instemming worden onthouden als het voorschrift niet voldoet aan de in de betrokken Rijksregels (het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit bouwwerken leefomgeving) gestelde begrenzingen en beoordelingskaders.

Als in het voorgenomen projectbesluit is bepaald dat het geldt als een verkeersbesluit als bedoeld in artikel 15 van de Wegenverkeerswet, brengt dat, gelet op artikel 21 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer, bijvoorbeeld mee dat instemming kan worden onthouden op grond van de in artikel 2, eerste en tweede lid, van de Wegenverkeerswet 1994 genoemde belangen, zoals de het verzekeren van de veiligheid op de weg, het beschermen van weggebruikers en passagiers en het zoveel mogelijk waarborgen van de vrijheid van het verkeer en – voor zover aan de orde – de onderlinge afweging van de betrokken belangen.

In de Wegenwet is voor het een besluit tot onttrekking van een weg aan de openbaarheid geen toetsingskader voorgeschreven, zodat het bevoegd gezag hierbij een ruime mate van beleidsvrijheid toekomt. Daarbij geldt als begrenzing dat het besluit niet in strijd mag zijn met wettelijke voorschriften en geen blijk mag geven van een zodanige onevenwichtigheid bij de afweging van de betrokken belangen, dat niet in redelijkheid tot onttrekking kan worden overgaan⁵³. Op grond van dit artikellid vertaalt dit zich door naar de bevoegdheid om instemming te onthouden in die zin, dat alleen instemming kan worden onthouden als sprake is van strijd met wettelijke voorschriften of van een volstrekt onevenwichtige afweging van de betrokken belangen.

Onderdeel AE (hoofdstuk 6 Ob)

Dit gereserveerde hoofdstuk krijgt een andere titel met het oog op een reservering voor het Aanvullingsbesluit natuur.

Onderdeel AF (hoofdstuk 7 Ob)

Dit gereserveerde hoofdstuk krijgt een andere titel met het oog op een reservering voor het Aanvullingsbesluit grondeigendom.

Onderdeel AG (afdeling 8.1 (nieuw) Ob) [artikelen 13.3a, eerste lid, en 13.3d van de wet]

Artikel 8.1 (nieuw) Ob

Artikel 13.3a, eerste lid, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet regelt dat bij algemene maatregel van bestuur de gevallen kunnen worden aangewezen, waarbij de kosten die als gevolg van verontreiniging, aantasting, verstoring of beschadiging van de fysieke leefomgeving door de overheid zijn gemaakt verhaald kunnen worden op de veroorzaker ervan. In dit artikel zijn deze gevallen aangewezen. Het gaat om de verontreiniging of aantasting van landbodems of waterbodems en oevers. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij artikel 13.3a van de Omgevingswet.

Artikel 8.1a (nieuw) Ob

Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 13.3d van de wet. Het wijst die gevallen aan waarin een bestuursorgaan overeenkomstig dat artikel schadevergoeding bij beschikking geheel of gedeeltelijk in rekening kan brengen bij de aanvrager van een besluit of degene die een activiteit verricht. Het gaat daarbij om de situatie dat een besluit als bedoeld in artikel 15.1, eerste lid, van de wet, op aanvraag is genomen of de situatie waarin een regel als bedoeld in artikel 15.1, eerste lid, onder c tot en met g, een activiteit toestaat.

In dit artikel worden zoals aangekondigd in de toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet die gevallen aangewezen die vallen onder de reikwijdte van artikel 7.17, eerste lid, van de Waterwet en voor zover ze onder de reikwijdte van de Omgevingswet vallen. Dat betekent dat het schadevergoeding vanwege de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid vanwege waterbeheer betreft en alleen voor zover die schadevergoeding berust op artikel 15.1 van

---

⁵³ Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 2 december 2015, ECLI:NL:RVS:2015:3679.

de wet. Om die reden zijn in dit artikel aangewezen: een peilbesluit als bedoeld in artikel 2.41 (15.1, eerste lid, onder a), een regel in een waterschapsverordening, als het gaat om een regel als bedoeld in artikel 4.1, eerste lid (artikel 15.1, eerste lid, onder d), een maatwerkvoorschrift (artikel 15.1, eerste lid, onder h) en een omgevingsvergunning (artikel 15.1, eerste lid, onder j).

Tevens is, zoals ook aangekondigd bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, verkend of voor andere gevallen publiekrechtelijk verhaal van nadeelcompensatie gewenst en nodig is. Dat is niet het geval. Voor specifieke bouwactiviteiten is al voorzien in een mogelijkheid nadeelcompensatie te verhalen, namelijk via de regeling kostenverhaal. Voor de in artikel 8.13 van het Omgevingsbesluit aangewezen activiteiten geldt dat de betaling van nadeelcompensatie aan derden een verhaalbare kostensoort is (zie de kostensoortenlijst in bijlage IV, onder i, bij het Omgevingsbesluit). Verhaal van nadeelcompensatie is daarbij ook mogelijk voor een individuele bouwactiviteit.

Onderdeel AH (afdeling 8.2 (nieuw) Ob) [artikelen 13.4a, vijfde lid, en 13.4b, vierde lid, van de wet]

Artikel 8.2 (nieuw) Ob

Eerste lid

In dit artikel wordt uitvoering gegeven aan artikel 13.4a van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet om bij algemene maatregel van bestuur nadere regels te stellen over de ontgrondingenheffing.

In het eerste lid is een op grond van de Ontgrondingenwet bestaande uitzondering opgenomen voor geringe hoeveelheden. In artikel 21f, vijfde lid, van de Ontgrondingenwet is een tweede uitzondering opgenomen die erop was gericht om dubbele heffing te voorkomen, omdat de heffing ook verschuldigd is over het verlenen van een machtiging als bedoeld in artikel 12 van de Ontgrondingenwet. Dit geval doet zich voor als in verband met het verkrijgen van een machtiging al een heffing is geheven en op een later tijdstip wederom een heffing zou worden geheven, nadat voor diezelfde stoffen een vergunning is verleend. In dat geval kan het uiteraard niet de bedoeling zijn dat wederom een heffing moet worden betaald. Het opnemen van de tweede uitzondering is niet meer nodig, nu de machtiging die in spoedeisende gevallen verleend kon worden om met de ontgroning te starten, voordat de ontgrondingenvergunning onherroepelijk is geworden, in verband met de Omgevingswet komt te vervallen.

Tweede en derde lid

Evenals in artikel 21f van de Ontgrondingenwet opgenomen, is in het tweede lid een ondergrens van € 250 gesteld in de gevallen waarin het recht op teruggaaf bestaat. Volgens artikel 13.3a, vierde lid, vindt teruggaaf van de heffing plaats voor het geval de omgevingsvergunning geheel of gedeeltelijk wordt vernietigd, ingetrokken of gewijzigd.

Tenslotte bepaalt het derde lid dat de ontgrondingenheffing alleen bij wijze van aanslag wordt geheven. Dit betekent dat de ontgrondingenheffing niet geheven wordt bij wege van voldoening op aangifte of op andere wijze zoals is opgenomen in artikel 227c van de Provinciewet. Voor een toelichting wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij dat artikel.

Artikel 8.3 (nieuw) Ob

In dit artikel wordt een opsomming gegeven van de gronden op grond waarvan vrijstelling kan worden verleend van de grondwateronttrekkingsheffing.

Onderdeel a

In onderdeel a is het woord 'overheidslichamen' vervangen door: het gemeentebestuur, het waterschapsbestuur, het provinciebestuur of Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat voor de uitoefening van taken op het gebied van het beheer van watersystemen. Hierdoor is de tekst van onderdeel a toegesneden op de terminologie gebruikt in de artikelen 2.16 tot en met 2.19 van de Omgevingswet. In onderdeel a is de zinsnede 'door of vanwege' vervangen door het woord 'door'. Vanwege kan worden weggelaten, omdat op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) een bepaalde bevoegdheid altijd gemandateerd kan worden, tenzij dit bij wettelijk voorschrift is uitgesloten of de aard van de bevoegdheid zich daartegen verzet (zie artikel 10:3 van de Awb). Het weglaten van 'vanwege' heeft evenmin tot gevolg dat mandatering aan anderen, niet werkzaam onder de verantwoordelijkheid van de mandaatgever, niet meer mogelijk is. Dat is en blijft mogelijk op grond van artikel 10:4 van de Awb.

In onderdeel a is de verwijzing naar de Waterwet vervangen door een verwijzing naar de Omgevingswet. De verwijzing naar de Waterwet kan vervallen, omdat het restant van die wet (na wijziging door de Invoeringswet Omgevingswet) alleen ziet op het deltaprogramma, deltafondsen en financiële bepalingen, waarmee de grondwateronttrekkingsheffing niets te maken heeft.

Onderdelen b tot en met f

De onderdelen b tot en met f zijn gebaseerd op onderdelen b tot en met f van artikel 7.1 van het Waterbesluit. Deze onderdelen voor vrijstelling van de grondwaterheffing zijn gebaseerd op amendementen tijdens de parlementaire behandeling van destijds de Grondwaterwet en later de Waterwet. De gronden voor vrijstelling in deze onderdelen hielden verband met gronden voor vrijstelling van de grondwaterbelasting op grond van de Wet belastingen op milieugrondslag.

Hoewel de grondwaterbelasting inmiddels is komen te vervallen, omdat het aantal specifieke belastingen is verminderd (zie artikel XXIV van het Belastingplan 2012; Stb. 2011, 639) worden de gronden voor verlening van vrijstelling van de grondwateronttrekkingsheffing gehandhaafd. De verschillende gronden voor vrijstelling worden gehandhaafd, zodat er sprake is van een beleidsneutrale omzetting.

De tekst van de onderdelen b tot en met f is wel aangepast aan de nieuwe terminologie zoals die gehanteerd wordt in de AMvB's.

In onderdeel b wordt alleen het *gebruik* van een open bodemenergiesysteem vrijgesteld van de heffing en dus niet de *aanleg* van een open bodemenergiesysteem. Bij de aanleg van een open bodemenergiesysteem wordt wel grondwater onttrokken, maar bij het gebruik ervan wordt ook grondwater weer in de bodem gebracht waardoor het saldo nul is.

Artikel 8.4 (nieuw) Ob

Eerste lid

Het eerste lid geeft een nadere omschrijving van de onderzoeken, bedoeld in artikel 13.4b, eerste lid, onder b, van Omgevingswet, die bekostigd mogen worden uit de grondwateronttrekkingsheffing.

In het eerste lid worden de onderdelen a en b van artikel 7.2 van het Waterbesluit samengenomen. Het woord grondwaterbeleid impliceert de samenhang met het onttrekken van grondwater en in de bodem brengen van water, vandaar dat dit niet meer afzonderlijk wordt genoemd. Uitvoeren van het grondwaterbeleid impliceert ook het daadwerkelijke grondwaterbeheer. Het inventariseren van de bij het grondwaterbeleid betrokken belangen, zoals voorgeschreven in onderdeel b, in het eerste en het tweede lid van artikel 7.2 van het Waterbesluit, kan vervallen, omdat een regionaal waterprogramma moet worden opgesteld met de procedure van afdeling 3.4 Awb (zie art. 16.27

Ow). Op grond van die wet moeten daarbij alle belangen worden betrokken (zie o.m. art. 3:13 Awb).

Tot de onderzoeken voor het grondwaterbeleid van de provincie die noodzakelijk zijn voor het vaststellen en uitvoeren van een regionaal waterprogramma behoren ook de onderzoeken naar verontreinigingspluimen in het water.

Het woord onderzoekingen wordt vervangen door onderzoeken, omdat het woord onderzoekingen niet meer gebruikt wordt in de Omgevingswet en de daarop gebaseerde AMvB's en ook niet in de grondwaterrichtlijn of de kaderrichtlijn water.

Artikel 13.4b van de Omgevingswet (zoals ingevoegd door Invoeringswet Omgevingswet) wordt om die reden ook aangepast.

Tweede lid

Het tweede lid geeft een nadere omschrijving van de kosten, bedoeld in artikel 13.4b, vierde lid, van de Omgevingswet, die vergoed mogen worden uit de grondwateronttrekkingsheffing.

In deze opsomming is geen inhoudelijke wijziging aangebracht, maar is de tekst van de onderdelen aangepast aan de terminologie van hoofdstuk 20 van de Omgevingswet. In onderdeel c is de zinsnede "de totstandkoming en uitvoering van de onderzoekingen" vervangen door de zinsnede "de totstandkoming en uitvoering van het grondwaterbeleid", omdat dit beter aansluit bij de bedoelingen van de wetgever destijds bij de passage in het Waterbesluit (zie het vroegere Uitvoeringsbesluit ex artikel 48 Grondwaterwet (Stb. 1997, 386) waar dit onderdeel op gebaseerd was.

Onderdeel AI (afdeling 8.3 Ob) [artikel 13.5, eerste, tweede en derde lid, van de wet]

Artikel 8.5 Ob

In dit artikel zijn de gevallen aangewezen waarin het bevoegd gezag de bevoegdheid heeft om aan een omgevingsvergunning een voorschrift te verbinden dat degene die de activiteit verricht financiële zekerheid stelt. Deze gevallen zijn het exploiteren van een Seveso-inrichting, het exploiteren van een ippc-installatie voor het maken van organisch-chemische producten, anorganisch-chemische producten, fosfaathoudende, stikstofhoudende of kaliumhoudende meststoffen, producten voor gewasbescherming of van biociden, farmaceutische producten of explosieven, bedoeld in categorieën 4.1 tot en met 4.6 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies, wateractiviteiten en ontgrondingsactiviteiten. Om te verduidelijken dat vier activiteiten zijn aangewezen is aan de opsomming een onderdeel toegevoegd.

Artikel 8.6 (nieuw) Ob

Op grond van artikel 13.5, eerste lid, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet worden in artikel 8.6 de gevallen aangewezen waarbij het bevoegd gezag aan een omgevingsvergunning het voorschrift moet verbinden dat degene die de activiteit verricht financiële zekerheid stelt.

Ondanks dat er in het Besluit activiteiten leefomgeving algemene regels zijn gesteld over de geologische opslag van kooldioxide, is deze activiteit niet aangewezen in dit artikel. De verplichting tot het stellen van financiële zekerheid, volgend uit artikel 19 van Richtlijn 2009/31 over de geologische opslag van kooldioxide, is geïmplementeerd in artikelen 31b, sub n, 31d, eerste lid, sub n en derde lid, 31k, derde lid, en 31l, vierde tot en met zesde lid van de Mijnbouwwet.

De volgende gevallen worden wel aangewezen.

Onderdelen a en b

In onderdelen a en b wordt uitvoering gegeven aan artikel 8 onder a, iv, van Richtlijn nr. 1999/31/EG van de Raad van 26 april 1999 betreffende het storten van afval (PbEG 1999, L 31) (verder: de richtlijn storten). Op grond daarvan moet een exploitant van een stortplaats altijd financiële zekerheid of een equivalente waarborg stellen zodat aan de vergunningvoorschriften wordt voldaan.

In onderdeel a is bepaald dat financiële zekerheid moet worden gesteld voor het nakomen van vergunningvoorschriften met betrekking tot het aanbrengen van een bovenafdichting op een stortplaats waar afvalstoffen worden gestort, met uitzondering van stortplaatsen waar alleen baggerspecie wordt gestort.

Net als onder het Stortbesluit bodembescherming is ervoor gekozen alleen voor het aanbrengen van de bovenafdichting en niet voor de overige maatregelen die getroffen moeten worden gedurende de exploitatiefase, financiële zekerheid verplicht te stellen. Een aantal voorzieningen (zoals onder meer het aanbrengen van een onderafdichting) moet al getroffen worden voordat met de stortwerkzaamheden aangevangen kan worden. Zonder deze voorzieningen mag niet gestort worden. Het is daarom niet zinvol om hiervoor financiële zekerheid te eisen. Voor maatregelen die tijdens de stortactiviteiten getroffen moeten worden, zoals onder meer het monitoren van het grondwater en onderhoud en herstel van voorzieningen, zullen gelden beschikbaar zijn, zolang er stortactiviteiten plaatsvinden. De exploitant dient namelijk voor het treffen van deze maatregelen op grond van artikel 8.43, eerste lid, van de Wet milieubeheer een kostendekkend tarief te berekenen. Het eventuele risico bij deze stortplaatsen zit dan ook niet in de exploitatiefase, maar in de fase vanaf het beëindigen van de stortactiviteiten. Na het beëindigen van de stortactiviteiten dient de bovenafdichting te worden aangebracht. Ten tijde van het aanbrengen van de bovenafdichting zijn de stortactiviteiten beëindigd en is een meer reële kans aanwezig dat er geen of onvoldoende financiële middelen beschikbaar zijn. Financiële zekerheid voor de bovenafdichting wordt voor deze stortplaatsen dan ook verplicht gesteld.

In onderdeel b worden stortplaatsen aangewezen waar alleen baggerspecie wordt gestort. Voor deze stortplaatsen moet financiële zekerheid worden gesteld met betrekking tot het zo nodig aanbrengen van een geohydrologisch isolatiesysteem, of het zo nodig aanbrengen van een afdeklaag op de gestorte baggerspecie. Voor de overige maatregelen die tijdens de stortactiviteiten getroffen moeten worden, zoals monitoring en onderhouds- en herstelwerkzaamheden, geldt hetzelfde als voor de stortplaatsen die onder onderdeel a vallen. Deze maatregelen worden gefinancierd uit de kostendekkende opbrengsten van de stortplaats en hiervoor behoeft geen financiële zekerheid te worden gesteld. Het aanbrengen van een afdeklaag is bij baggerspeciestortplaatsen geen voorwaarde.

Onderdeel b heeft betrekking op stortplaatsen waar alleen ongevaarlijke baggerspecie wordt gestort. In de Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land is namelijk een verbod opgenomen voor het storten op land van gevaarlijke baggerspecie.

Onderdeel c

In onderdeel c wordt uitvoering gegeven aan artikel 14, eerste lid, van de richtlijn winningsafval. Een exploitant die een voorziening beheert voor het afval van winningsindustrieën moet altijd financiële zekerheid of een equivalente waarborg stellen. Winningsafvalvoorzieningen komen voornamelijk in Nederland niet voor; het is bovendien onwaarschijnlijk dat dit in de toekomst het geval zal zijn.

In bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt een winningsafvalvoorziening gedefinieerd als een terrein waar uitsluitend winningsafvalstoffen worden gestort of verzameld, of het gedeelte van een terrein waar winningsafvalstoffen worden gestort of verzameld. Bij

winningsafvalvoorzieningen moet financiële zekerheid worden gesteld voor het nakomen van verplichtingen die op grond van de omgevingsvergunning voor de exploitant van een winningsafvalvoorziening gelden en voor het nakomen van regels als bedoeld in paragraaf 8.2 van de Wet milieubeheer. De verplichting tot het stellen van financiële zekerheid betreft dus zowel de periode dat de winningsafvalvoorziening in gebruik is als wanneer de winningsafvalvoorziening is gesloten. Na de sluiting van de voorziening moet de door de activiteit ontstane schade worden hersteld, bijvoorbeeld door het herstellen en geschikt maken voor (ander) gebruik van het terrein waarop winningsafvalstoffen zijn gestort of verzameld.

Onderdeel d

In dit onderdeel wordt het opslaan, herverpakken of bewerken van vuurwerk of pyrotechnische artikelen voor theaterverbruik als bedoeld in artikel 3.31, eerste lid, onder c en d, van het Besluit activiteiten leefomgeving aangewezen als geval waarvoor financiële zekerheid moet worden gesteld. Het gaat hierbij om vuurwerk en pyrotechnische artikelen voor theatergebruik ingedeeld in categorie F4 en ander vuurwerk dan vuurwerk dat op grond van artikel 2.1.1 van het Vuurwerkbesluit is aangewezen als vuurwerk dat ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik.

Artikel 8.7 (nieuw) Ob

Eerste lid

In artikel 13.5, tweede lid, van de wet wordt na wijziging via het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet de hoofdregel opgenomen dat van een openbaar lichaam in beginsel niet wordt gevraagd om financiële zekerheid te stellen. Een openbaar lichaam zal immers altijd zijn betalingsverplichting nakomen en niet failliet gaan. Bovendien komen de kosten die een openbaar lichaam maakt altijd (indirect) ten laste van de samenleving.

Van deze hoofdregel kan worden afgeweken. Dit is in artikel 8.7 gedaan voor de stortplaatsen en winningsafvalvoorzieningen waarbij vanwege richtlijnimplementatie altijd financiële zekerheid moet worden gesteld. In de betreffende richtlijnen wordt geen onderscheid gemaakt tussen openbare lichamen en andere initiatiefnemers. Ook een openbaar lichaam zal daarom in die gevallen financiële zekerheid moeten stellen.

Tweede lid

In de richtlijn storten is de mogelijkheid geboden om in plaats van een voorschrift over financiële zekerheid een daaraan gelijkwaardige voorziening te treffen. Deze mogelijkheid wordt omgezet voor openbare lichamen en is een voortzetting van voorheen geldende regelgeving. Van een gelijkwaardige voorziening kan al sprake zijn als de overheid (als vergunninghouder) financiële middelen reserveert voor de stortplaats als zij zelf de stortplaats exploiteert. Bij het storten op een stortplaats is het treffen van een gelijkwaardige maatregel niet toegestaan voor een ander dan een openbaar lichaam.

Artikel 8.8 (nieuw) Ob

Voorgesteld wordt artikel 8.11 te verplaatsen naar artikel 8.8. De afwegingscriteria zien daarnaast niet langer alleen op het opheffen van de financiële zekerheid. In het artikel zijn afwegingscriteria opgenomen waar rekening mee moet worden gehouden bij het vaststellen en opheffen van financiële zekerheid voor de gevallen, bedoeld in artikel 8,5, waarin het bevoegd gezag de bevoegdheid heeft financiële zekerheid te stellen. Het bevoegd gezag houdt rekening met de criteria bij het beoordelen of financiële zekerheid zal worden gesteld, hoe de financiële zekerheidstelling nader wordt ingevuld en bij het eventuele opheffen van de financiële zekerheid (waarbij ook artikel 8.11 relevant is). De afwegingscriteria sturen het bevoegd gezag waar deze

beleidsruimte heeft. In artikelen 8.9, 8.10 en 8.11 is de beleidsruimte nader ingekaderd en specifieke vereisten aan de vorm, hoogte en termijn van de financiële zekerheidstelling opgenomen.

In dit artikel is bepaald dat met de afwegingscriteria 'rekening moet worden gehouden'. 'Rekening houden met' houdt in dat inhoudelijk wordt gestuurd op de door het bestuursorgaan uit te voeren belangenafweging. De formulering betekent dat het bestuursorgaan beoordelingsvrijheid heeft. Andere belangen dan het belang dat gediend wordt met de instructieregel kunnen de doorslag geven. Het bestuursorgaan moet daar dan wel goede redenen voor hebben en dit moet deugdelijk gemotiveerd worden (artikel 3:46 Awb). Deze motivering moet worden vermeld bij de bekendmaking van het besluit (artikel 3:47, eerste lid, Awb). Een eventuele afwijking van de norm mag op grond van het evenredigheidsbeginsel nooit groter zijn dan noodzakelijk om het gestelde doel te bereiken (artikel 3:4 Awb). Dit kan bijvoorbeeld inhouden dat mitigerende of compenserende maatregelen worden vastgelegd in het besluit. 'Rekening houden met' brengt de zwaarwegende positie van een belang bij de belangenafweging tot uitdrukking, zonder echter dwingend te sturen op de uitkomst daarvan. In paragraaf 2.3.2.3 van de nota van toelichting bij het Besluit kwaliteit leefomgeving is nader ingegaan op de doorwerkingsconstructies van deze en andere instructieregels.

In de beoordeling zullen alle criteria die in het artikel zijn genoemd door het bevoegd gezag moeten worden meegenomen. Dit betekent niet dat alle afwegingscriteria in elk geval even relevant zijn. Het artikel geeft beoordelingsvrijheid aan het bevoegd gezag om gemotiveerd bepaalde criteria zwaarder of minder zwaar te laten meewegen bij het stellen of opheffen van financiële zekerheid. Ook als een criterium niet relevant is kan het bevoegd gezag dat beargumenteerd buiten beschouwing laten. Dit betekent dat het bevoegd gezag bij het intrekken van een vergunningvoorschrift over financiële zekerheid voor een wateractiviteit naar verwachting geen rekening hoeft te houden met de aanwezigheid en de aard van de stoffen, terwijl het bevoegd gezag bij majeure risicobedrijven waarschijnlijk wel rekening moet houden met dit criterium.

Voorts kunnen andere criteria dan de in dit artikel genoemde criteria worden meegenomen in de afweging. Dit is inbegrepen in de instructie 'rekening houden met' en wordt nog eens expliciet tot uitdrukking gebracht door het gebruik van 'in ieder geval'.

Tot slot, de afwegingscriteria zijn van toepassing op de gevallen waarin financiële zekerheid kan worden gesteld, niet voor de gevallen waarin het stellen van financiële zekerheid verplicht is. Toch kan ook bij de gevallen waarin financiële zekerheid moet worden gesteld sprake zijn van beleidsruimte. Het bevoegd gezag heeft de mogelijkheid ook in die situatie gebruik maken van de afwegingscriteria die in dit artikel zijn opgenomen.

Artikel 8.9 (nieuw) Ob

Voorgesteld wordt om artikel 8.8 te vernummeren tot artikel 8.9. Inhoudelijk wordt het artikel niet gewijzigd.

Artikel 8.10 (nieuw) Ob

Artikel 8.9 (oud) is vernummerd tot artikel 8.10 (nieuw). Aan het artikel worden een tweede en derde lid toegevoegd. Het eerste lid wijzigt inhoudelijk niet. Hierin blijft staan dat het bevoegd gezag in het vergunningvoorschrift over financiële zekerheid vaststelt voor welk bedrag de financiële zekerheid wordt gesteld. Het bevoegd gezag bepaalt zelf op grond waarvan de hoogte

van de financiële zekerheid wordt vastgesteld en is vrij om daarvoor beleidsregels te ontwikkelen of gebruik te maken van een handreiking of rapport.⁵⁴

Tweede lid

Het voormalige tweede lid wordt opgenomen in onderdeel a van dit nieuwe artikellid. Het tweede lid wordt daarnaast aangevuld met onderdelen b, c en d. Per geval is aangegeven hoe hoog het bedrag moet zijn waarvoor financiële zekerheid wordt gesteld.

Voor de gevallen waarvoor het stellen van financiële zekerheid niet verplicht is, beoordeelt het bevoegd gezag welk bedrag noodzakelijk wordt geacht om kostendekkend te zijn voor het nakomen van verplichtingen die voortvloeien uit de vergunning (kosten die een bedrijf maakt om het bedrijf weer in een normale staat terug te brengen zodat het aan de verplichtingen uit de vergunning voldoet) en het dekken van de aansprakelijkheid voor schade aan de fysieke leefomgeving als gevolg van de activiteit.

Het bedrag waarvoor financiële zekerheid wordt gesteld moet proportioneel zijn. Het bevoegd gezag zal daarbij moeten afwegen of het bedrag waarvoor financiële zekerheid wordt gesteld zodanig moet zijn dat alle verplichtingen uit de vergunning kunnen worden nagekomen of alle mogelijke schade aan de fysieke leefomgeving kan worden gedekt. In de meeste gevallen zal dit niet proportioneel zijn.

In het tweede lid, onder b, wordt bepaald dat het bevoegd gezag het bedrag vaststelt, waarvoor zekerheid moet worden gesteld ten behoeve van de bovenafdeling bij het storten van afvalstoffen anders dan alleen baggerspecie. Dit bedrag is ten hoogste € 2,27 per ton gestorte afvalstoffen.

Het tweede lid, onder c, regelt dat het bedrag waarvoor zekerheid moet zijn gesteld voor de geohydrologisch isolatiesysteem of de afdeklaag op de gestorte baggerspecie ten hoogste € 1,- per ton droge stof gestorte afvalstoffen bedraagt. De hoogte van de betreffende bedragen is momenteel opgenomen in artikel 12 van het Stortbesluit Bodembescherming respectievelijk artikel 28 van de Regeling voor stortplaatsen voor baggerspecie op land.

In het tweede lid, onder d, zal de hoogte van het bedrag van de financiële zekerheidsstelling worden vastgesteld op ten minste € 5.000.000 per vergunde activiteit. Deze verplichting om financiële zekerheid te stellen geldt op dit moment op grond van het Vuurwerkbesluit (artikel 3.2.3).

Derde lid

Aan het artikel wordt een derde lid toegevoegd dat gaat over de hoogte van het bedrag waarvoor financiële zekerheid wordt gesteld bij milieubelastende activiteiten waarop de richtlijn winningsafval van toepassing is. In artikel 14 van de richtlijn winningsafval is opgenomen dat financiële zekerheid moet worden gesteld voor winningsafvalvoorzieningen. Om te zorgen voor een gemeenschappelijke aanpak in de verschillende lidstaten heeft de Commissie richtsnoeren gegeven voor de berekening van die financiële zekerheid in Beschikking nr. 2009/335/EG van de Commissie van 20 april 2009 inzake technische richtsnoeren voor het stellen van financiële zekerheid overeenkomstig Richtlijn 2006/21/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende het beheer van afval van winningsafvalindustrieën (PbEG 2009 L 101).

---

⁵⁴ Zie bijvoorbeeld het rapport Financiële zekerheidsstelling voor milieuschade bij majeure risicobedrijven – Een model voor het categoriseren van majeure risicobedrijven, beschikbaar via de website www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2016/11/22/financiele-zekerheidsstelling-voor-milieuschade-bij-majeure-risicobedrijven.

Volgens deze richtsnoeren moet het bevoegd gezag de berekening van het bedrag waarvoor financiële zekerheid wordt gesteld voor een winningsafvalvoorziening baseren op de volgende criteria:

- a. de verwachte effecten van de winningsafvalvoorziening op het milieu en de gezondheid van de mens;
- b. de definitie van de rehabilitatie, met inbegrip van het gebruik achteraf, van de winningsafvalvoorziening;
- c. toepasselijke milieunormen en -doelstellingen, met inbegrip van de fysische stabiliteit van de winningsafvalvoorziening, minimale kwaliteitsnormen voor de bodem en de waterreserves en de maximale emissie van verontreinigende stoffen;
- d. de technische maatregelen die nodig zijn om milieudoelstellingen te halen, met name maatregelen die voor de stabiliteit van de winningsafvalvoorziening moeten zorgen en de milieuschade moeten beperken;
- e. de maatregelen die nodig zijn om de doelstellingen gedurende en na de sluiting te halen, met inbegrip van sanering van de bodem, eventueel nodige behandeling en monitoring na de sluiting en, indien van toepassing, maatregelen om de biodiversiteit te herstellen;
- f. de geraamde tijdschaal van effecten en de vereiste beperkende maatregelen;
- g. een raming van de kosten die moeten worden gemaakt voor bodemsanering, sluiting en de periode na de sluiting, met inbegrip van de monitoring of behandeling van verontreinigende stoffen na de sluiting. De raming wordt uitgevoerd door onafhankelijke en afdoende gekwalificeerde derden en daarbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheid van een niet-geplande of voortijdige sluiting.

Met 'rehabilitatie', hierboven genoemd onder b, is bedoeld de behandeling van het land dat nadelige invloed heeft ondervonden van een winningsafvalvoorziening, op een zodanige manier dat het land weer in een bevredigende toestand wordt gebracht, en met speciale aandacht voor de bodemkwaliteit, in het wild levende dieren, de natuurlijke habitats, de zoetwatersystemen, het landschap en toepasselijk gunstig gebruik. De definitie van rehabilitatie volgt uit artikel 3, onder 20, van de richtlijn winningsafval.

Artikel 8.11 (nieuw) Ob

Artikel 8.10 (oud) is vernummerd naar artikel 8.11 (nieuw). Aan het artikel worden een tweede tot en met vierde lid toegevoegd. Aan het eerste lid zijn inhoudelijk geen wijzigingen aangebracht. Hierin staat dat het bevoegd gezag in het vergunningvoorschrift vaststelt hoe lang de financiële zekerheid in stand moet worden gehouden. Het is mogelijk in het vergunningvoorschrift over financiële zekerheid te stellen dat de financiële zekerheid in stand moet worden gehouden nadat de vergunning haar geldigheid heeft verloren. Voor enkele gevallen, bijvoorbeeld voor het opslaan, herverpakken of bewerken van vuurwerk en pyrotechnische artikelen voor theaterverbruik, houdt dit een wijziging in ten opzichte van voorheen geldend recht.

Als een of meer van de afwegingscriteria, bedoeld in artikel 8.8, wijzigen, kan dit invloed hebben op de termijn van instandhouding van de financiële zekerheid.

Tweede lid

In dit artikellid is bepaald dat voor een stortplaats, met uitzondering van een stortplaats waar alleen baggerspecie wordt gestort, de financiële zekerheid in stand moet worden gehouden tot het moment dat deze stortplaats is gekeurd. De keuring wordt verricht onmiddellijk nadat een bovenafdichting is aangebracht. De keuringsverplichting volgt uit artikel 8.59, onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Derde lid

In het derde lid wordt geregeld dat de financiële zekerheid voor het storten van baggerspecie op een stortplaats waar alleen baggerspecie wordt gestort, in stand moet worden gehouden tot zo nodig een geohydrologisch isolatiesysteem of een afdeklaag op de gestorte baggerspecie is aangebracht. Dit sluit aan bij het bepaalde in artikel 8.6, onder b, waarin wordt bepaald dat in een dergelijk geval de verplichting bestaat tot het stellen van een voorschrift over financiële zekerheid.

Vierde lid

In het vierde lid is bepaald tot welk moment de financiële zekerheid voor een winningsafvalvoorziening in stand moet worden gehouden. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen financiële zekerheid die is gesteld voor het nakomen van de voorschriften die op grond van paragraaf 8.5.2.6 van het Besluit kwaliteit leefomgeving aan de omgevingsvergunning zijn verbonden (artikel 8.6, onder c, onder i) en de financiële zekerheid die is gesteld voor het nakomen van regels als bedoeld in paragraaf 8.2 van de Wet milieubeheer (artikel 8.6, onder c, onder ii). Als in het vergunningvoorschrift of de vergunningvoorschriften over financiële zekerheid onderscheid is gemaakt tussen de twee bovengenoemde verplichtingen, hoeft niet de gehele financiële zekerheidsstelling in stand te blijven. Het deel van de financiële zekerheid die is gesteld voor het nakomen van vergunningvoorschriften kan vervallen als de vergunning niet langer geldt. Na het sluiten van de winningsafvalvoorziening kan de exploitant nog belast zijn met nazorgmaatregelen als bedoeld in artikel 4.49 en 4.50 van de Wet milieubeheer. Als dit het geval is blijft (het overgebleven deel) van de financiële zekerheidsstelling gelden totdat de maatregelen voor nazorg zijn uitgevoerd. Overigens maakt voor de termijn van instandhouding niet uit of de exploitant een openbaar lichaam is of niet.

Artikel 8.12 (nieuw) Ob

Als er een voorschrift over financiële zekerheid is gesteld in de vergunning zal bewijs moeten worden overlegd aan het bevoegd gezag dat (en hoe) financiële zekerheid is gesteld. Bij de aanvraag om een vergunning zal vaak nog geen bewijs kunnen worden geleverd dat financiële zekerheid is gesteld. De verplichting om financiële zekerheid te stellen wordt immers pas definitief als de vergunning verleend is. Het bevoegd gezag kan in het vergunningvoorschrift over financiële zekerheid een redelijke termijn bepalen waarbinnen bewijs moet worden aangeleverd.

Van een overdracht van een vergunning zal de aanvrager respectievelijk de vergunninghouder ten minste vier weken van tevoren het bevoegd gezag moeten informeren. Dit is opgenomen in artikel 5.37, tweede lid, van de wet. In de ministeriele regeling wordt opgenomen welke gegevens daarbij moeten worden verstrekt. Dit is in het bijzonder van belang voor een vergunningvoorschrift over financiële zekerheid, omdat deze een persoonsgebonden karakter heeft. In gevallen waar het bevoegd gezag de bevoegdheid heeft een voorschrift over financiële zekerheid aan de vergunning te verbinden hangt het, met name bij de afweging naar financiële draagkracht, van de (rechts)persoon af of het bevoegd gezag financiële zekerheid zal stellen. De gestelde financiële zekerheid heeft daarnaast in de meeste gevallen de vorm van een persoonsgebonden overeenkomst. Degene die de vergunning overneemt kan dus niet direct bij overdracht aan het voorschrift over financiële zekerheid voldoen. Daarom zal het bevoegd gezag, zodra het wordt geïnformeerd dat de vergunning aan een ander zal worden overgedragen, het vergunningvoorschrift over financiële zekerheid moeten heroverwegen. Dit kan inhouden dat het voorschrift wordt geschrapt (alleen als het stellen van financiële zekerheid niet verplicht is) of wordt vervangen door een nieuw voorschrift. Pas nadat een nieuw voorschrift is gesteld (en een door het bevoegd gezag te bepalen redelijke termijn is verstreken), kan bewijs worden overlegd.

Onderdeel AJ (hoofdstuk 9 (nieuw) Ob) [artikelen 15.7, vierde lid, en 15.8, vierde lid, van de wet]

Artikel 9.1 (nieuw) Ob

Artikel 15.7, vierde lid, van de Omgevingswet – zoals deze bepaling wordt ingevoegd door de Invoeringswet Omgevingswet – bevat een grondslag om bij algemene maatregel van bestuur gevallen aan te wijzen waarbij geen aanspraak op vergoeding van schade bestaat vanwege het normaal maatschappelijk risico. Op grond van artikel 15.7, eerste lid, van de Omgevingswet gaat het hierbij uitsluitend om gevallen van indirecte schade, in de vorm van waardevermindering van onroerende zaken.

Artikel 9.1 geeft invulling aan de grondslag van artikel 15.7, vierde lid, van de Omgevingswet. Voor deze invulling wordt een-op-een aangesloten bij de opsomming van vergunningvrije omgevingsplanactiviteiten met betrekking tot bouwwerken van artikel 2.15f van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), zoals deze bepaling wordt ingevoegd door het Invoeringsbesluit Omgevingswet. Aansluiting bij artikel 2.15f van het Besluit bouwwerken leefomgeving betekent dat eventuele daarin aangegeven beperkingen van het toepassingsbereik, zoals een beperking qua afmetingen, afstand of ligging, of andere voorwaarden, ook hier gelden. Bijvoorbeeld: tuinmeubilair dat niet hoger is dan 2,5 meter (onderdeel h).

Bij deze categorie vergunningvrije activiteiten kan op voorhand – en los van de omstandigheden van het concrete geval – worden aangenomen dat de aard en de omvang van eventuele schade zodanig is dat deze niet uitstijgt boven het normaal maatschappelijk risico (de abnormale last) en niet leidt tot onevenredige gevolgen voor benadeelden ten opzichte van andere burgers. Met het aanwijzen van deze gevallen wordt vooraf duidelijkheid geboden aan betrokkenen, waardoor wordt voorkomen dat burgers en bestuursorganen onnodig kosten maken. Hiermee wordt eveneens aangesloten bij de uitkomsten van de huidige rechtspraak.

Artikel 9.2 (nieuw) Ob

Op grond van artikel 15.8, derde lid, van de Omgevingswet – zoals deze bepaling wordt ingevoegd door de Invoeringswet Omgevingswet – kan een bestuursorgaan een bevoegdheid om te beslissen op een aanvraag om schadevergoeding overdragen aan een ander bestuursorgaan als dat bestuursorgaan daarmee instemt. Voor het overdragen van de bevoegdheid om te beslissen op een aanvraag om schadevergoeding aan een ander bestuursorgaan is een delegatiebesluit vereist.

Op grond van dit artikel moet een kennisgeving van een delegatiebesluit, of van de intrekking daarvan, plaatsvinden in dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen of op een andere geschikte wijze en door toezending aan de aanvrager. Door die kennisgeving weten derde-belanghebbenden bij welk loket zij terecht kunnen voor het afhandelen van de aanvraag om schadevergoeding.

Onderdeel AK (afdeling 10.0 (nieuw) Ob) [artikel 16.88, eerste lid, aanhef en onder a, van de wet]

Artikel 10.0 (nieuw) Ob

Artikel 23.4, eerste lid, van de wet regelt de inspraak van het publiek bij de voorbereiding van het ontwerp van een ministeriële regeling op grond van de wet. Hieraan kan invulling worden gegeven via internetconsultatie. Om in aanvulling daarop het ontwerp van die ministeriële regeling ook elektronisch te kunnen ontsluiten in de landelijke voorziening van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) wordt in het nieuwe artikel 10.0 bepaald dat het ontwerp integraal wordt gepubliceerd in de Staatscourant. De grondslag hiervoor is artikel 16.88, eerste lid, aanhef en onder a, van de wet, die het mogelijk maakt regels te stellen over de totstandkoming, vorm, structuur of toepassing van besluiten op grond van deze wet. Het ontwerp wordt via de generieke voorziening voor officiële publicaties ook in de landelijke voorziening van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ontsloten. Op deze wijze kunnen initiatiefnemers en anderen die de landelijke voorziening raadplegen rekening houden met beleidsvoornemens van het Rijk. De vastgestelde regeling wordt uiteraard ook ontsloten in de landelijke voorziening. Dit is geborgd door de gebruikelijke bekendmaking daarvan in de Staatscourant. De landelijke voorziening heeft overigens geen rol bij de internetconsultatie en staat daar los van.

Onderdeel AL (afdeling 10.1 Ob)

Door toevoeging van een nieuw artikel 10.3a dat regels stelt over de publicatie van een ontwerp omgevingsplan, waterschapsverordening en omgevingsverordening is het opschrift van afdeling 10.1 uitgebreid met waterschapsverordening en omgevingsverordening.

Onderdeel AM (artikel 10.3a (nieuw) Ob) [artikel 16.88, eerste lid, aanhef en onder a, van de wet]

In hoofdstuk 16 van de wet is afdeling 3.4 van de Awb van toepassing verklaard op de voorbereiding van een omgevingsplan (artikel 16.30), een waterschapsverordening en een omgevingsverordening (artikel 16.32). Het nieuwe artikel 10.3a regelt dat het ontwerp wordt meegedeeld in het elektronisch publicatieblad van het desbetreffende bestuursorgaan. Dit houdt in dat het ontwerp integraal in het publicatieblad wordt geplaatst. Deze mededeling in de vorm van een volledige publicatie komt in de plaats van de terinzagelegging van het ontwerp, bedoeld in artikel 3:11, eerste lid, van de Awb. Artikel 3:11 van de Awb wordt aangepast bij het in voorbereiding zijnde wetsvoorstel Elektronische publicaties en biedt na die aanpassing ruimte om bij wettelijk voorschrift (in dit geval: in het Omgevingsbesluit) mededeling voor te schrijven in plaats van kennisgeving. In dat wetsvoorstel worden overheden verplicht voor wettelijk voorgeschreven publicaties gebruik te maken van de aangewezen elektronische publicatiebladen door middel van de generieke voorziening voor officiële publicaties. Een integrale publicatie wordt in het wetsvoorstel aangeduid met de term 'mededeling' en een zakelijke weergave van de inhoud in combinatie met een terinzagelegging met de term 'kennisgeving'. De formulering van artikel 10.3a is afgestemd op de tekst van artikel 3:11 van de Awb zoals die komt te luiden als gevolg van genoemd wetsvoorstel.

Het ontwerp wordt via de generieke voorziening voor officiële publicaties ook in de landelijke voorziening van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ontsloten. De Wet ruimtelijke ordening regelde al dat ontwerpen van ruimtelijke plannen elektronisch beschikbaar worden gesteld via ruimtelijkeplannen.nl. Deze praktijk van elektronisch publiceren wordt nu voortgezet.

Als het ontwerp een wijziging behelst van een plan of verordening, wordt het ontwerp in de landelijke voorziening in samenhang met het te wijzigen plan of de te wijzigen verordening getoond. Op deze wijze is duidelijk zichtbaar wat er precies verandert. Bij ministeriële regeling zullen nadere regels worden gesteld over de elektronische vormgeving van het ontwerp.

Dit artikel verplicht niet tot elektronische terinzagelegging van eventuele op het ontwerp betrekking hebbende stukken, zoals een onderzoeksrapport waarop het ontwerp berust. Deze stukken kunnen in de generieke voorziening voor officiële publicaties worden bijgevoegd. In de landelijke voorziening DSO kunnen deze documenten vervolgens via een link naar de officiële publicatie worden ingezien.

Overigens is de elektronische beschikbaarstelling van het vastgestelde besluit geborgd door de verplichting tot bekendmaking van besluiten die algemeen verbindende voorschriften inhouden op grond van de Gemeentewet, Waterschapswet en Provinciewet.

Onderdeel AN (artikel 10.5 Ob)

Dit artikel bevat een wetstechnische wijziging waarbij een verwijzing naar het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt aangepast.

Onderdeel AO (artikel 10.7a (nieuw) Ob) [artikel 16.88, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet]

Eerste lid

In artikel 16.26 van de wet is afdeling 3.4 van de Awb van toepassing verklaard op de voorbereiding van een omgevingsvisie. Het eerste lid van het nieuwe artikel 10.7a regelt dat het ontwerp in dat geval wordt meegedeeld in het elektronisch publicatieblad van het desbetreffende bestuursorgaan. Dit houdt in dat het ontwerp integraal in het publicatieblad wordt geplaatst. Het ontwerp wordt vervolgens via de generieke voorziening voor officiële publicaties ook in de landelijke voorziening van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ontsloten. Bij ministeriële regeling zullen nadere regels worden gesteld over de elektronische vormgeving van het ontwerp. Verder wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij artikel 10.3a.

Tweede lid

Voor algemeen verbindende voorschriften geldt op grond van respectievelijk artikel 140 Gemeentewet, artikel 137 Provinciewet en artikel 10a Bekendmakingswet de verplichting deze in geconsolideerde vorm beschikbaar te stellen in de generieke digitale voorziening. In het tweede lid wordt deze consolidatieverplichting ook van toepassing verklaard op de omgevingsvisie.

Onderdeel AP (artikel 10.9 Ob)

Door opname van het programma van maatregelen mariene strategie als bedoeld in artikel 5, tweede lid, onder b, van de kaderrichtlijn mariene strategie in artikel 3.9, tweede lid, onder c, van de wet, kan in dit artikel naar het wetsartikel worden verwezen.

Onderdeel AQ (artikel 10.10a (nieuw) Ob) [artikel 16.88, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet]

Ter implementatie van de herziening van de nec-richtlijn is in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet een verplicht nationaal nec-programma geïntroduceerd. De verplichting uit artikel 6 van de richtlijn tot het vaststellen van een programma is geïmplementeerd in artikel 3.9 van de Omgevingswet. Dit artikel van het Invoeringsbesluit implementeert artikel 6, derde lid, van de nec-richtlijn en vereist actualisatie van het nationaal nec-programma om de vier jaar en binnen 18 maanden na de indiening van de nationale emissie-inventarissen en nationale emissieprognoses, bedoeld in artikel 10.11b, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving, als blijkt dat de emissiereductieverbindenissen en de verplichting maatregelen te treffen, bedoeld in artikel 4 van de nec-richtlijn niet worden nagekomen, of als het gevaar daartoe bestaat.

Onderdeel AR (artikel 10.16 Ob)

Dit artikel bevat een wetstechnische wijziging. 'Nationale waterprogramma' wordt gewijzigd in 'nationaal waterprogramma'.

Onderdeel AS (artikel 10.22 Ob)

Dit artikel bevat een wetstechnische wijziging waarbij een verwijzing naar het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt aangepast.

Onderdeel AT (artikel 10.24 Ob)

Het eerste lid bevat een aantal wetstechnische wijzigingen waarbij verwijzingen naar het Besluit activiteiten leefomgeving worden aangepast. Verder is aan de lozingsactiviteiten in onderdeel h een lozingsactiviteit toegevoegd. Deze activiteit is vergelijkbaar aan de activiteit als bedoeld in artikel 6.55, eerste lid, onder c, van het Besluit activiteiten leefomgeving, maar geldt in dit geval voor het verrichten van die activiteit in de Noordzee. Deze lozingsactiviteit was per abuis niet opgenomen.

Onderdeel AU (artikel 10.27 Ob)

Artikel 10.27 bepaalt binnen welke termijn het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 10.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, de gegevens, bedoeld in de artikelen 10.2, 10.3, 10.4, 10.6 en 10.7 van dat besluit, aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat verstrekt. Omdat de vergunning als bedoeld in artikel 15, aanhef en onder b, van de Kernenergiewet al onder de beleidsverantwoordelijkheid van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat valt, kan dit uit dit artikel worden geschrapt.

Onderdeel AV (artikel 10.28 Ob)

Dit artikel bevat een tweetal wetstechnische wijzigingen. De verwijzing naar 'artikel 4.5, eerste lid, onder g, van het Besluit activiteiten leefomgeving' wordt gewijzigd in 'artikel 4.5, eerste lid, onder e, van het Besluit activiteiten leefomgeving' en de abusievelijke verschrijving in 'degene die Seveso-inrichting exploiteert' wordt gewijzigd in 'degene die de Seveso-inrichting exploiteert'.

Onderdeel AW (paragraaf 10.8.1 (nieuw) Ob) [artikel 20.14, vijfde lid, aanhef en onder a, van de wet]

Artikel 10.28a (nieuw) Ob

Met dit artikel wordt geregeld dat het dagelijks bestuur van het waterschap een verslag als bedoeld in artikel 10.9a van het Besluit kwaliteit leefomgeving aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat verstrekt. Het verslag bevat voor elke primaire waterkering die in beheer is bij het waterschap in ieder geval de monitoringsresultaten. Het gaat hierbij niet alleen om de resultaten van de monitoring voor de omgevingswaarden, maar ook om de resultaten van de monitoring van de andere parameters voor signalering. Als bij de monitoring geconstateerd wordt dat een andere parameter voor signalering wordt overschreden, dan wordt dit expliciet aangegeven in het verslag.

Het is van belang dat het dagelijks bestuur van het waterschap het verslag aan de minister verstrekt voordat deze zelf een verslag uitbrengt over de algemene waterstaatkundige toestand. De minister deed dit voor het laatst eind november 2011 in de zogenaamde Landelijke Rapportage Toetsing. De nieuwe beoordelings-/monitoringsronde voor de primaire waterkeringen is in 2017 van start gegaan en loopt tot en met 2022. Naar aanleiding van de monitoringsresultaten en de verslagen van de waterschappen met monitoringsresultaten zal de Minister van Infrastructuur en Waterstaat in 2023 een nieuw verslag uitbrengen.

Onderdeel AX (artikel 10.29 Ob) [artikel 20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 2°, van de wet]

De wijziging in het derde lid hangt samen met de omgevingswaarden die zijn vastgesteld ter implementatie van de herziene nec-richtlijn. Deze omgevingswaarden worden in artikel 2.8a van het Besluit kwaliteit leefomgeving vastgesteld. Ook voor deze omgevingswaarden worden de resultaten van de monitoring elektronisch beschikbaar gesteld.

Onderdeel AY (artikel 10.30 (nieuw) Ob) [artikel 20.8, eerste lid, van de wet]

Dit artikel implementeert artikel 14 van de herziene nec-richtlijn. Dit artikel vereist dat de nationale emissie-inventarissen en de nationale emissieprognoses die door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat volgens artikel 10 van de herziene nec-richtlijn aan de Commissie zijn verstrekt, elektronisch beschikbaar worden gesteld.

Onderdeel AZ (artikel 10.31 (nieuw) Ob) [artikel 19.12, vierde lid, van de wet]

Dit artikel geeft aan hoe een besluit dat regels bevat over installaties, brandstoffen of verontreinigende activiteiten bij overschrijding van alarmeringswaarden voor luchtkwaliteit of bij verontreiniging van de buitenlucht door stoffen waarvoor geen alarmeringswaarden zijn

vastgesteld, bekend moet worden gemaakt. De bijzondere omstandigheden vragen om onmiddellijke actie en daarom treedt het besluit direct na bekendmaking in werking (artikel 19.12, vierde lid, wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet). Bekendmaking geschiedt via passende (snelle en veelgebruikte) communicatiemiddelen, zodat de bevolking en mogelijke kwetsbare groepen van de bevolking direct op de hoogte worden gesteld over de tijdelijke regels bij luchtverontreiniging. Bij bekendmaking via de media en langs elektronische weg kan gedacht worden aan in ieder geval het internet, maar ook aan radio, televisie, sms-alerts of pushberichten via een app. Ook een besluit tot verlenging voor ten hoogste achtenveertig uur als bedoeld in artikel 19.12, derde lid, van de wet wordt op deze wijze bekend gemaakt.

Onderdeel BA (artikel 10.32 (nieuw) Ob) [artikel 16.88, eerste lid, onder j, van de wet]

In dit artikel is bepaald dat het monitoringsprogramma, en wijzigingen daarvan, elektronisch beschikbaar worden gesteld. Dit artikel betreft de voortzetting van artikel 13, zesde lid, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009. Het elektronisch beschikbaar stellen gebeurt op het Waterkwaliteitsportaal (<https://www.waterkwaliteitsportaal.nl>). Dit was eerder bepaald in artikel 2 van het Besluit vaststelling monitoringsprogramma kaderrichtlijn water.

Onderdeel BB (artikel 10.33 (nieuw) Ob) [artikel 20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 2°, van de wet]

Dit artikel regelt dat waterschappen en provincies de gegevens die op grond van artikel 10.15a van het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn verzameld, elektronisch verstrekken aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Dit is een voorzetting van artikel 3.4, tweede lid, onder a, en derde lid, eerste zin, van het Waterbesluit.

De gegevens moeten telkens in twee achtereenvolgende jaren worden verstrekt, en vervolgens zes jaar later opnieuw in twee achtereenvolgende jaren. Deze tijdstippen zijn, net als in artikel 3.8, eerste lid, van de Waterregeling, uiterlijk 22 juni 2020, 22 juni 2021; vervolgens 22 juni 2026 en 22 juni 2027; en zo verder. De datum van 22 juni 2020 is niet opgenomen, omdat de Omgevingswet en dit besluit op dat moment nog niet in werking getreden. Dat op die datum de verplichting tot gegevensverstrekking wel geldt, volgt uit de op dat moment nog geldende artikelen 3.4, tweede lid, onder a, van het Waterbesluit en 3.8, eerste lid, van de Waterregeling. De gegevens moeten worden verstrekt via het Waterkwaliteitsportaal (<https://www.waterkwaliteitsportaal.nl>), aansluitend bij de bestaande praktijk en voortbouwend op artikel 3.8, vierde lid, van de Waterregeling. Het bepaalde in artikel 3.8, vijfde lid, van de Waterregeling, namelijk dat voor de verstrekking van de gegevens gebruik moet worden gemaakt van de formulieren, opgenomen in bijlage V bij de Waterregeling, komt niet terug, omdat bepaald is dat de gegevensverstrekking via het Waterkwaliteitsportaal gaat. In het Waterkwaliteitsportaal wordt aangesloten bij de *guidance* van de Europese Commissie over de rapportageverplichtingen onder de kaderrichtlijn water⁵⁵ en bij bestaande standaarden voor uitwisseling van gegevens, zoals Aquo en Inspire. Materieel wordt daarmee hetzelfde bereikt als onder de Waterregeling.

Onderdeel BC (artikelen 10.33a en 10.33b (nieuw) Ob) [artikel 20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 2°, van de wet]

Artikel 10.33a (nieuw) Ob

Met dit artikel wordt geregeld dat gegevens die op grond van artikel 10.15b van het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn verzameld, door gemeenten, waterschappen en provincies elektronisch aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat moeten worden verstrekt. Dit is een voorzetting van artikel 3.4, tweede lid, onder b, en derde lid, eerste zin, van het Waterbesluit. De tijdstippen in dit artikel (22 juni 2025 en vervolgens om de zes jaar) zijn opgenomen als voortzetting van artikel 3.8, tweede lid, van de Waterregeling. De gegevens moeten worden verstrekt via het

⁵⁵ https://circabc.europa.eu/sd/a/253e424b-591b-4ad9-b9b1-4dd64ff4f45c/Guidance%20document%2021_Guidance%20for%20reporting%20under%20the%20WFD.pdf

Waterkwaliteitsportaal (<https://www.waterkwaliteitsportaal.nl>), voortbouwend op artikel 3.8, vierde lid, van de Waterregeling.

Artikel 3.8, vijfde lid, van en bijlage V bij de Waterregeling komen als zodanig niet terug. In deze regeling is ervoor gekozen om te volstaan met de bepaling dat de gegevens elektronisch moeten worden verstrekt via het Waterkwaliteitsportaal. Materieel wordt daarmee hetzelfde bereikt als onder de Waterregeling en wordt de bestaande praktijk voortgezet. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 10.33.

Artikel 10.33b (nieuw) Ob

Dit artikel regelt dat waterschappen en provincies de gegevens die op grond van artikel 10.15c van het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn verzameld, elektronisch verstrekken aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Dit is een voorzetting van artikel 3.4, tweede lid, onder c, en derde lid, eerste zin, van het Waterbesluit. De tijdstippen in dit artikel (22 juni 2024 en vervolgens om de zes jaar) zijn opgenomen als voortzetting van artikel 3.8, derde lid, van de Waterregeling.

De gegevens moeten worden verstrekt via het Waterkwaliteitsportaal (<https://www.waterkwaliteitsportaal.nl>), voortbouwend op artikel 3.8, vierde lid, van de Waterregeling.

Artikel 3.8, vijfde lid, van en bijlage V bij de Waterregeling komen als zodanig niet terug in deze regeling. Er is voor gekozen om te volstaan met de bepaling dat de gegevens elektronisch moeten worden verstrekt via het Waterkwaliteitsportaal. Materieel wordt daarmee hetzelfde bereikt als onder de Waterregeling en wordt de bestaande praktijk voortgezet. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 10.33.

Onderdeel BD (artikel 10.36 (nieuw) Ob) [artikel 20.14, vierde lid, van de wet]

Het dagelijks bestuur van het waterschap, gedeputeerde staten en Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat, zijn op grond van artikel 10.14g, van het Besluit kwaliteit leefomgeving belast met de uitvoering van de monitoring van de andere parameters en de uitvoering van de monitoring voor de omgevingswaarden voor de waterkwaliteit. Volgens artikel 10.18a van het Besluit kwaliteit leefomgeving en artikel 20.14, eerste lid, onder a, van de wet zorgen deze bestuursorganen dan ook voor de verslaglegging van de resultaten van de monitoring.

Dit artikel regelt vervolgens de beschikbaarstelling van het verslag voor het publiek en is mede de implementatie van artikel 7, tweede lid, onder e, van de richtlijn toegang tot milieu-informatie.

De verslagen worden beschikbaar gesteld op het Waterkwaliteitsportaal (<https://www.waterkwaliteitsportaal.nl>). Het betreft daarbij de zogenoemde factsheets, die de actuele stand van zaken weergeven. Eerder was dit geregeld in artikel 3.8, vierde lid, van de Waterregeling.

Onderdeel BE (artikel 10.42a (nieuw) Ob) [artikel 16.1, tweede lid, van de wet]

Voor het opstellen en beoordelen van het PRTR-verslag maakt degene die de activiteit verricht gebruik van een webapplicatie, het elektronische milieujaarverslag (e-MJV). Onder degene die de activiteit verricht wordt degene verstaan die een of meer activiteiten verricht in een mate die de op grond van bijlage I bij de PRTR-verordening van toepassing zijnde capaciteitsdrempel overschrijdt. Zie artikel 5.9 van het Besluit activiteiten leefomgeving inzake de rapportageplicht en de artikelen 3.43, 3.46, 3.56, 3.59, 3.62, 3.65, 3.68, 3.71, 3.74, 3.77, 3.80, 3.86, 3.89, 3.109, 3.116, 3.126, 3.132, 3.138, 3.146, 3.176, 3.198, 3.203, 3.223, 6.52 en 7.57 van dat besluit. Ook het bevoegd gezag maakt voor het beoordelen van het PRTR-verslag gebruik van het e-MJV. Dit is een beveiligde en afgeschermd internetapplicatie. Sinds 2010 is het gebruik hiervan al verplicht. Deze bepaling is dus een voortzetting van de regels zoals die tot het in werking treden van deze bepaling golden. Het artikel is gebaseerd op artikel 16.1, tweede lid, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, waarin is bepaald dat het elektronisch verstrekken van gegevens en bescheiden ter

voldoening aan een informatieverplichting anders dan een melding plaatsvindt op een daarvoor bij algemene maatregel van bestuur aangewezen wijze.

Onderdeel BF (artikel 10.44 Ob)

Dit artikel bevat een wetstechnische wijziging. 'Aan een of meer van de eisen, bedoeld in artikel 5.10, 5.12 of 5.13 van het Besluit activiteiten leefomgeving, voldoen' wordt gewijzigd in 'aan artikel 5.10, 5.12 of 5.13 van het Besluit activiteiten leefomgeving voldoen'.

Onderdeel BG (artikel 10.47 Ob)

Dit artikel bevat een wetstechnische wijziging. 'Als maatregelen als bedoeld in artikel 5.4, aanhef en onder f, van het Besluit activiteiten leefomgeving zijn getroffen' wordt gewijzigd in 'Als de kwaliteit van de bodem wordt hersteld als bedoeld in artikel 5.4, aanhef en onder f, van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel BH (artikel 10.47a (nieuw) Ob) [artikel 20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 2°, van de wet]

Dit artikel houdt verband met de rapportageverplichting die de lidstaten hebben op grond van artikel 15 van de richtlijn storten. Zij moeten om de drie jaar aan de Europese Commissie een verslag zenden over de uitvoering van de richtlijn. De Commissie stelt op basis van alle nationale verslagen een integraal verslag samen.

Onderdeel BI (afdeling 10.9 (nieuw) Ob) [artikel 16.88, eerste lid, aanhef en onder i, van de wet]

Artikel 10.50 (nieuw) Ob

Dit artikel implementeert artikel 7, vierde en vijfde lid, van de richtlijn omgevingslawaai. Welk bestuursorgaan verantwoordelijk is voor het opstellen van de kaarten, is geregeld in artikel 20.17, eerste lid, onder a, van de wet. Op basis van de geluidbelastingkaarten worden de actieplannen geluid vastgesteld.

Artikel 10.51 (nieuw) Ob

In artikel 10.51 worden regels gesteld over de kaarten van de basiskustlijn, bedoeld in artikel 20.17, eerste lid, onder b, van de Omgevingswet en artikel 10.8g van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Waterwet werd deze kaarten elke zes jaar herzien en kosteloos verkrijgbaar gesteld. De laatste herziening en verkrijgbaarstelling heeft plaatsgevonden op 15 februari 2018 (zie Staatscourant 2018, 10426). In artikel 10.51 is de herzieningstermijn van zes jaar gehandhaafd, wat betekent dat de kaarten uiterlijk op 15 februari 2024 moet worden geactualiseerd. De verkrijgbaarstelling zal op grond van artikel 10.51 plaatsvinden door de kaarten elektronisch beschikbaar te stellen. Die beschikbaarstelling is vanzelfsprekend kosteloos, zoals destijds in de Waterwet was voorgeschreven.

Artikel 10.52 (nieuw) Ob

Eerste lid

De richtlijn overstromingsrisico's schrijft voor dat ter voorbereiding van de overstromingsrisicobeheerplannen (artikel 3.9, tweede lid, van de wet en artikel 4.7 van het Besluit kwaliteit leefomgeving) overstromingsgevaar- en overstromingsrisicokaarten gemaakt moeten worden. Deze kaarten geven inzicht in de kans op en de gevolgen van een overstroming en vormen mede de grondslag voor het stellen van doelen en het treffen van maatregelen voor het beheer van overstromingsrisico's. De gegevens die verbeeld moeten worden, moeten door gedeputeerde

staten worden verzameld. Dat is in artikel 10.9 van het Besluit kwaliteit leefomgeving geregeld. De plicht voor gedeputeerde staten om de kaarten vast te stellen, staat in artikel 10.10 van dat besluit. In dit lid wordt ter implementatie van artikel 6, tweede lid, van de richtlijn overstromingsrisico's geregeld dat voor het vaststellen van overstromingsgevaar- en overstromingsrisicokaarten die betrekking hebben op stroomgebiedsdistricten die in meerdere lidstaten zijn gelegen, overlegd moet worden met de bevoegde autoriteiten uit die andere lidstaten. Daarnaast verstrekken het dagelijks bestuur van het waterschap en het college van burgemeester en wethouders de nodige informatie voor de totstandkoming van de overstromingsgevaarkaarten en de overstromingsrisicokaarten.

Tweede lid

Artikel 14, tweede lid, van de richtlijn overstromingsrisico's schrijft voor dat de overstromingsgevaar- en overstromingsrisicokaarten uiterlijk 22 december 2019 klaar moeten zijn en daarna zo nodig om de zes jaar moeten worden bijgesteld. Dat betekent dat de eerstvolgende aanpassing van de overstromingsgevaar- en overstromingsrisicokaarten na inwerkingtreding van het stelsel, op 22 december 2025 klaar moet zijn.

Derde lid

Het derde lid implementeert artikel 10, eerste lid, van de richtlijn overstromingsrisico's voor zover deze vereist dat de overstromingsgevaar- en overstromingsrisicokaarten ter beschikking worden gesteld aan het publiek. Gedeputeerde staten hebben de verplichting om deze kaarten voor het publiek elektronisch toegankelijk te maken.

De beschikbaarstelling van de overstromingsrisicobeheerplannen, die eveneens in artikel 10, eerste lid, van de richtlijn overstromingsrisico's is voorgeschreven, vindt plaats op de in artikel 3:42 Awb bepaalde wijze. Dit volgt uit artikel 16.77a, tweede lid, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel BJ (artikel 11.3 Ob) [artikel 16.42 van de wet]

Volgens artikel 16.37 van de Omgevingswet mag gebruik worden gemaakt van andere milieueffectrapporten. Artikel 11.3, derde lid, van het Omgevingsbesluit bevat als aanvullende mogelijkheid dat bij het opstellen van het MER ook gebruik wordt gemaakt van informatie die op grond van andere EU-regelgeving is verkregen. Hiermee is voorzien in de implementatie van artikel 5, derde lid, van de smb-richtlijn. Deze mogelijkheid is met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet voor de inzichtelijkheid van de regelgeving toegevoegd in artikel 16.37 van de wet en kan dus uit het Omgevingsbesluit worden geschrapt.

Onderdeel BK (artikel 11.4 Ob) [artikel 16.88, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet]

In artikel 11.4 is verduidelijkt dat het hier gaat om plannen of programma's waarvoor bij de voorbereiding een milieueffectrapport moet worden gemaakt.

Onderdeel BL (artikel 11.5 (nieuw) Ob) [artikel 16.42a van de wet]

Met dit artikel worden artikel 10 van de smb-richtlijn en artikel 12 van het SEA-protocol geïmplementeerd.

Eerste lid, tweede en vierde lid

Artikel 10 van de smb-richtlijn bevat een verplichting voor lidstaten om te voorzien in monitoring van de uitvoering van plannen en programma's, onder meer om onvoorziene nadelige milieueffecten in een vroeg stadium te kunnen identificeren en vervolgens na te gaan of passende

herstellende maatregelen nodig zijn. Om overlapping van monitoring te voorkomen, kan hiervoor bestaande monitoring worden gebruikt. Het gebruik van bestaande monitoring kan uiteraard alleen als dat passend is.

Derde lid

Artikel 12, tweede lid, van het SEA-protocol schrijft voor dat de resultaten van de monitoring beschikbaar worden gesteld aan het publiek. Dit derde lid is een voortzetting van de regeling onder artikel 7.39 van de Wet milieubeheer.

Onderdeel BM (artikel 11.6 Ob)

In artikel 11.6, derde lid, is voor de volledigheid opgenomen dat het bij de benodigde besluiten als bedoeld in artikel 16.43, eerste lid, van de wet, ook kan gaan om de besluiten, bedoeld in artikel 11.8 van het Omgevingsbesluit.

Onderdeel BN (artikel 11.7 Ob)

In artikel 11.7 is per abuis een verkeerde verwijzing opgenomen, die met deze wijziging wordt hersteld.

Onderdeel BO (artikel 11.8 Ob)

Het eerste lid van artikel 11.8 Omgevingsbesluit beoogt te regelen dat daar waar in bijlage V bij het Omgevingsbesluit de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit is aangewezen, hier ook de vergunningplichtige lozingsactiviteit van die activiteit wordt aangewezen. Dit is nodig omdat enerzijds water een onderdeel is van het begrip milieu en anderzijds omdat de vergunning voor de lozingsactiviteit onder de Omgevingswet apart is geregeld. Zoals eerder in de toelichting is aangegeven is uit oogpunt van overzichtelijkheid van de bijlage ervoor gekozen om deze toevoegingen niet in elke relevante kolom op te nemen, maar in artikel 11.8, eerste lid, van dit besluit te verduidelijken. Het Besluit activiteiten leefomgeving bepaalt wanneer een lozingsactiviteit vergunningplichtig is. In de oorspronkelijke tekst van het eerste lid was geen verwijzing naar die vergunningplicht opgenomen, waardoor onduidelijk is welk besluit nu was aangewezen. Ook is van de gelegenheid gebruik gemaakt om de tekst aan te passen zodat duidelijker is wat wordt beoogd.

Overigens moet bij een mer-beoordeling of mer-plicht van een milieubelastende activiteit altijd alle relevante milieuaspecten van het project worden beschouwd die mogelijk aanzienlijke milieueffecten met zich meebrengen, dus ook de wateraspecten zoals directe lozingsen en wateronttrekkingen. Dit geldt ongeacht of die lozingsen en wateronttrekkingen zelf vergunningplichtig zijn of niet.

De wijzigingen in artikel 11.8, derde lid houden verband met de in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet opgenomen wijziging van het begrip 'afwijkactiviteit' in 'omgevingsplanactiviteit'.

Onderdeel BP (artikel 11.9 (nieuw) Ob) [artikel 16.44, vierde lid, van de wet]

Eerste lid

Het eerste lid van dit artikel bevat de gegevens die bij een verzoek om ontheffing van de mer-plicht of mer-beoordelingsplicht als bedoeld in artikel 16.44, tweede lid, van de wet verstrekt moeten worden. De eisen zijn afgeleid van artikel 4 van het Besluit milieueffectrapportage. De gegevens bij het verzoek om ontheffing zijn noodzakelijk voor de Minister voor Infrastructuur en Waterstaat om te kunnen beoordelen of een ontheffing kan worden verleend en of daarbij aan de doelstellingen van de mer-richtlijn wordt voldaan. In dat verband moet de minister in ieder geval beschikken over een beschrijving van het voorgenomen project en de omstandigheden waaronder deze wordt

uitgevoerd, informatie over de mogelijke aanzienlijke milieueffecten en de redenen van het verzoek. Uit die informatie moet onder meer worden afgeleid of het maken van een MER of mer-beoordeling nadelige gevolgen heeft voor het doel van het project, of aanzienlijke grensoverschrijdende milieueffecten zijn uitgesloten en of voor het project een andere beoordeling van de milieueffecten moet worden opgesteld.

Tweede lid

Het tweede lid voorziet erin dat naast de bekendmaking van de ontheffing overeenkomstig artikel 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht ook een kennisgeving van de ontheffing en van de gegevens die zijn verzameld bij een andere vorm van beoordeling van de milieueffecten plaatsvindt in de Staatscourant. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan artikel 2, vierde lid, onder b, van de mer-richtlijn. Als een ontheffing wordt verleend, moet de minister daarnaast een afschrift van de ontheffing met de daarbij behorende informatie aan de Europese Commissie zenden. Deze verplichting tot feitelijk handelen volgt uit artikel 2, vierde lid, van de mer-richtlijn.

Onderdeel BQ (artikel 11.10 (nieuw) Ob) [artikel 16.45, derde lid, van de wet]

Artikel 11.10 heeft betrekking op de mededeling van degene die voornemens is een project uit te voeren en daarvoor een mer-beoordeling moet laten uitvoeren. Het artikel vormt de implementatie van artikel 4, derde en vierde lid en bijlage IIA bij de mer-richtlijn. Dit artikel is afgeleid van artikel 7.17, tweede, derde en vierde lid, van de Wet milieubeheer.

Eerste lid

Het eerste lid geeft aan welke informatie bij de mededeling moet worden verstrekt, waaronder fysieke eigenschappen van het project. Met "als dat van toepassing is, van sloopactiviteiten" in het eerste lid, onder a, onder 1°, wordt bedoeld de vereiste sloopactiviteiten die nodig zijn om het project te kunnen realiseren.

Derde lid

Op grond van het derde lid kan degene die voornemens is een project uit te voeren ook een beschrijving verstrekken van de kenmerken van het voorgenomen project of van de door hem voorgenomen maatregelen waarmee mogelijk aanzienlijke milieueffecten vermeden of voorkomen worden. Met deze kenmerken of maatregelen kan de mer-beoordeling mogelijk eerder leiden tot het oordeel dat een milieueffectrapport niet nodig is.

Onderdeel BR (artikel 11.11 (nieuw) Ob) [artikel 16.88, eerste lid, onder g, van de wet]

Dit artikel bevat regels over de project-mer-beoordeling, bedoeld in artikel 16.43, eerste lid, onder b, van de wet.

Eerste lid

Artikel 4, zesde lid, van de mer-richtlijn vereist dat het bevoegd gezag de mer-beoordeling zo snel mogelijk uitvoert en uiterlijk binnen een termijn van 90 dagen na de datum waarop degene die een project wil uitvoeren de mededeling van het voornemen heeft gedaan. In artikel 11.11, eerste lid, is een termijn opgenomen van zes weken. Deze termijn is een voortzetting van de termijn uit voormalig artikel 7.17 van de Wet milieubeheer.

Tweede lid

In het tweede lid is tot uitdrukking gebracht dat de uitkomst van de mer-beoordeling al in de fase van het ontwerpbesluit mee moet worden genomen. Uiteraard zal deze uitkomst ook in het

vastgestelde besluit zijn opgenomen. Als de uitkomst is dat een MER niet is vereist, kan het zijn dat afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing is en dat er geen sprake is van een ontwerpbesluit. In dat geval wordt het resultaat van de mer-beoordeling alleen in het besluit opgenomen.

Derde lid

Op grond van artikel 11.11, derde lid, onder a, wordt bij het besluit over de mer-beoordeling in de motivering verwezen naar de relevante criteria van bijlage III bij de mer-richtlijn. Het bevoegd gezag kan beslissen dat er geen MER moet worden gemaakt mede aan de hand van de kenmerken van het voorgenomen project en van de voorgenomen maatregelen om mogelijk aanzienlijke milieueffecten te vermijden of te voorkomen. In dat geval moet op grond van artikel 11.11, derde lid, onder b, het besluit een beschrijving van de kenmerken van het project bevatten en worden de voorgenomen maatregelen en het tijdstip waarop deze gerealiseerd moeten zijn als voorschrift aan het mer-beoordelingsplichtige besluit verbonden. Het tijdstip van realisatie van de maatregelen is van belang om te voorkomen dat de milieueffecten zich kunnen voordoen. De voorschriften kunnen worden verbonden op grond van artikel 5.34 van de Omgevingswet en de beoordelingsregels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Onderdeel BS (artikel 11.12 (nieuw) Ob) [artikel 16.88, eerste lid, aanhef en onder g, van de wet]

Dit artikel regelt de onafhankelijkheid van het bevoegd gezag als het bevoegd gezag ook de initiatiefnemer is van het project. Dit was voorheen geregeld in artikel 7.28a van de Wet milieubeheer. Met artikel 11.12 wordt artikel 9 bis, tweede alinea, van de mer-richtlijn geïmplementeerd. In de eerste alinea van artikel 9 bis van de mer-richtlijn is vastgelegd dat het bevoegd gezag zijn taken op objectieve wijze moet vervullen en zich niet mag bevinden in een situatie die tot een belangenconflict aanleiding geeft. Dit is al geïmplementeerd in artikel 2:4 van de Awb.

Eerste lid

Op grond van artikel 11.12, eerste lid, moet het bevoegd gezag zorgen voor een passende scheiding tussen conflicterende functies in ieder geval bij de ambtelijke voorbereiding van het besluit. Dit betekent dat er voor het MER in ieder geval binnen de ambtelijke organisatie van het bevoegd gezag (dus niet noodzakelijkerwijs ook op bestuurlijk niveau) een vorm van *checks and balances* moet zijn tussen degenen die het MER opstellen en degenen die het MER beoordelen voordat het bevoegd gezag het besluit daadwerkelijk neemt.

Tweede lid

Om maatwerk mogelijk te maken is het niet wenselijk om een gedetailleerde regeling op te nemen over hoe die *checks and balances* binnen de organisatie precies vorm moeten krijgen. Het wordt aan het bevoegd gezag zelf overgelaten om zijn ambtelijke organisatie op artikel 11.12, tweede lid, in te richten en, in voorkomende gevallen, het publiek hierover te informeren. De uitvoeringspraktijk wordt gefaciliteerd door middel van een Handreiking 'Passende Scheiding van Functies bij Project-MER' die in overleg met Mer-coördinatoren van verschillende gemeenten, provincies en regionale uitvoeringsdiensten en ook de Commissie voor de mer is besproken (bijlage bij *Kamerstukken I 2016/17, 34 287, H*).

Onderdeel BT (artikel 11.13 (nieuw) Ob) [artikel 16.46, derde lid, van de wet]

Artikel 5, tweede lid, van de mer-richtlijn vereist dat het bevoegd gezag op verzoek van degene die het project gaat uitvoeren advies uitbrengt over de reikwijdte en het detailniveau van de informatie die het MER moet bevatten. Het bevoegd gezag neemt hiervoor de informatie in acht die door degene die het project gaat uitvoeren is verstrekt, met name over de specifieke kenmerken van

het project, waaronder de locatie en de technische capaciteit ervan en over de te verwachten milieueffecten.

In het tweede lid is bepaald dat het bevoegd gezag uiterlijk zes weken na ontvangst van het verzoek advies uitbrengt over de reikwijdte en het detailniveau van de informatie die het MER moet bevatten. Deze termijn is overgenomen uit artikel 7.26 van de Wet milieubeheer. Het bevoegd gezag kan de termijn eenmaal met ten hoogste zes weken verlengen.

Onderdeel BU (artikel 11.14 (nieuw) Ob) [artikel 16.47, tweede lid, van de wet]

Artikel 5, derde lid, van de mer-richtlijn bepaalt dat het bevoegd gezag dient te waarborgen dat het beschikt over, of indien nodig toegang heeft tot voldoende expertise om het MER te onderzoeken. Daarvoor kan het bevoegd gezag advies vragen aan de Commissie voor de mer. Deze bepaling bevat regels over de procedure van advisering door de Commissie voor de mer. Daarnaast gelden ook de regels van afdeling 3.3 van de Algemene wet bestuursrecht, aangezien de Commissie voor de mer een adviseur is in de zin van artikel 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht.

Door het uiterlijke moment vast te leggen waarop om een advies kan worden verzocht, is verzekerd dat de Commissie voor de mer voldoende tijd heeft om, vóór het besluit dat benodigd is voor het project, te adviseren over het MER. Dit artikel is vergelijkbaar met de regeling voor plannen van artikel 11.2 van dit besluit. Het relevante verschil is dat voor projecten geen verplichting geldt om de Commissie voor de mer om advies te vragen.

Onderdeel BV (artikel 11.15 (nieuw) Ob) [artikel 16.88, eerste lid, onder g, van de wet]

Eerste lid en tweede lid

Op grond van artikel 6, tweede en vijfde lid, van de mer-richtlijn geldt de verplichting om de openbare informatie in de mer-procedure elektronisch beschikbaar te stellen. Artikel 11.15, eerste en tweede lid, voorziet hierin.

In artikel 16.50, eerste lid, van de wet is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard op de voorbereiding van een besluit waarvoor een MER moet worden gemaakt. In het eerste lid van dit artikel is geregeld dat de kennisgeving van de zakelijke weergave van de inhoud van het ontwerpbesluit in ieder geval op elektronische wijze bekend wordt gemaakt.

Op grond van de mer-richtlijn (artikel 6, vijfde lid) moet daarnaast ook de relevante informatie langs elektronische weg ter beschikking worden gesteld aan het publiek. Daarom wordt niet alleen het ontwerpbesluit elektronisch gepubliceerd, maar ook de bijbehorende stukken. Het gaat bij een ontwerpbesluit met een MER vaak om omvangrijke stukken. Het ligt daarom niet voor de hand om dit dossier integraal in het publicatieblad op te nemen. Het is in veel gevallen praktischer om de stukken op een andere manier elektronisch toegankelijk te maken, bijvoorbeeld door ze beschikbaar te stellen op de website van het betreffende bestuursorgaan. Hiertoe is in het tweede lid een voorziening opgenomen. Als het bevoegd gezag geen eigen publicatieblad heeft, zoals bij sommige gemeenschappelijke regelingen, geldt dat publicatie in de Staatscourant plaatsvindt. De elektronische beschikbaarstelling en kennisgeving was voorheen geregeld in de artikelen 7.29, derde lid, en 7.30, vierde lid, van de Wet milieubeheer.

Overigens wordt opgemerkt dat ook een ontwerp projectbesluit of een ontwerp omgevingsplan het besluit kan zijn waarvoor een MER moet worden gemaakt. In dat geval is de elektronische beschikbaarstelling van dat ontwerpbesluit geborgd via de artikelen 5.5a respectievelijk 10.3a van het Omgevingsbesluit.

Derde lid

In het derde lid is een coördinatieprocedure opgenomen voor het geval dat er voor een project een MER en een passende beoordeling op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn moet worden gemaakt. Het bevoegd gezag voor het MER zorgt ervoor dat de passende beoordeling tegelijkertijd ter inzage wordt gelegd bij het ontwerpbesluit. Voor zover de passende beoordeling niet is gemaakt in het kader van het (ontwerp)besluit waarvoor het MER is gemaakt, kunnen zienswijzen geen betrekking hebben op de passende beoordeling. Zienswijzen met betrekking tot de passende beoordeling kunnen naar voren worden gebracht ten aanzien van het (ontwerp)besluit waarvoor de passende beoordeling is gemaakt. Hiermee wordt artikel 2, derde lid, van de mer-richtlijn geïmplementeerd. Artikel 14.4d van de Wet milieubeheer bevatte een vergelijkbare regeling.

Onderdeel BW (artikel 11.16 (nieuw) Ob) [artikel 16.52, eerste lid, van de wet]

Artikel 5 en bijlage IV van de mer-richtlijn bevatten de inhoudseisen voor het MER. In de artikelen 11.16, eerste, tweede en derde lid, 11.17 en 11.18 zijn deze inhoudsvereisten voor het MER opgenomen.

Met de formulering “de redelijke alternatieven” in het eerste lid, onder b, wordt beoogd tot uitdrukking te brengen dat niet alle denkbare alternatieven onderzocht hoeven te worden, maar dat het alternatievenonderzoek kan worden beperkt tot die alternatieven die het bestuursorgaan in staat stellen een goede afweging voor de besluitvorming te kunnen maken. Als er alternatieven in een eerder stadium zijn afgewogen en de keuze voor een bepaald alternatief in dat stadium al is gemaakt, hoeven de alternatieven daarvoor niet nog een keer te worden afgewogen. Dat geldt ook voor alternatieven die wat betreft milieueffecten niet onderscheidend zijn ten opzichte van een in het MER beschreven alternatief. Overigens spreekt het vanzelf dat het MER moet worden opgesteld door bekwame deskundigen. Bij onvoldoende kwaliteit van het MER zal het bevoegd gezag de aanvraag om een besluit op grond van artikel 16.49, vijfde lid, van de wet, buiten behandeling laten.

Het vierde lid bepaalt dat, in voorkomende gevallen, het milieueffectrapport is gebaseerd op het advies over de reikwijdte en detailniveau van de informatie die het milieueffectrapport moet bevatten. Verder moet het milieueffectrapport de informatie bevatten die redelijkerwijs van degene die voornemens is het project uit te voeren mag worden vereist om tot een gemotiveerde conclusie te komen over de aanzienlijke milieueffecten van het project. Daarbij wordt rekening gehouden met de bestaande kennis en beoordelingsmethoden. Op grond van het vijfde lid wordt ook rekening gehouden met andere relevante uitgevoerde beoordelingen, om te voorkomen dat milieueffectrapporten elkaar overlappen.

Onderdeel BX (artikel 11.17 (nieuw) Ob) [artikel 16.52, eerste lid, van de wet]

Bijlage IV, onder 1, bij de mer-richtlijn bevat aanvullende informatie voor een nadere beschrijving van project. Het gaat onder meer om informatie over de locatie, het ontwerp, de omvang en andere relevante kenmerken van het project. Deze informatie is in artikel 11.17 opgenomen.

Onderdeel BY (artikel 11.18 (nieuw) Ob) [artikel 16.52, eerste lid, van de wet]

Bijlage IV, onder 5, bij de mer-richtlijn bevat aanvullende informatie voor een beschrijving van de mogelijk aanzienlijke milieueffecten van het project. Het gaat onder meer om informatie over de mogelijk aanzienlijke milieueffecten van het project als gevolg van de bouw en het bestaan van het project, de uitstoot van verontreinigende stoffen, de risico's voor de gezondheid en andere milieueffecten. Deze informatie is in artikel 11.18 opgenomen.

Onderdeel BZ (artikel 11.19 (nieuw) Ob) [artikel 16.88, eerste lid, onder a, van de wet]

Dit artikel geeft aan welke onderwerpen in ieder geval in het besluit moeten worden opgenomen als bij de voorbereiding van dat besluit een milieueffectrapport is gemaakt. Hiermee is uitvoering

gegeven aan artikel 8 bis van de mer-richtlijn. Het zijn met name eisen aan de motivering van het besluit. Zij gelden bovenop de motiveringseisen die voortvloeien uit de Algemene wet bestuursrecht.

Eerste lid

Artikel 11.19, eerste lid, vormt de implementatie van artikel 8 bis van de mer-richtlijn. Zo moet het bevoegd gezag in het besluit aangeven hoe rekening wordt gehouden met het MER, en, als de Commissie voor de mer over het MER heeft geadviseerd, het advies van de Commissie voor de mer. In artikel 11.19 van dit besluit is tot uitdrukking gebracht dat het bevoegd gezag de genoemde elementen gemotiveerd moet meewegen in de totstandkoming van het besluit.

Tweede lid

Met artikel 11.19, tweede lid, wordt artikel 8 bis, eerste lid, onder b, en het vierde lid, eerste en tweede alinea, van de mer-richtlijn geïmplementeerd. In onderdeel c is de mogelijkheid opgenomen om maatregelen uit te voeren om aanzienlijke nadelige milieueffecten onder andere te vermijden. Hierbij is opgenomen dat dan ook in het besluit moet worden opgenomen wanneer die maatregelen moeten zijn genomen om zeker te stellen dat die milieueffecten zich niet kunnen voordoen. Op grond van onderdeel d kunnen monitoringsmaatregelen en de procedures voor de monitoring van die effecten waarvoor het bevoegd gezag monitoring noodzakelijk acht, in het besluit worden vermeld. Daarbij moeten het soort parameters dat wordt gemonitord en de looptijd van de monitoring evenredig zijn met de aard, de locatie en de omvang van het project en met het belang van de milieueffecten.

Derde lid

Met artikel 11.19, derde lid, wordt artikel 8 bis, vierde lid, derde alinea, van de mer-richtlijn geïmplementeerd. Voor de monitoringsmaatregelen die in het besluit worden opgenomen, kan bij het besluit door het bevoegd gezag worden bepaald dat degene die voornemens is het project uit te voeren, gebruik kan maken van andere al bestaande wettelijk voorgeschreven monitoring. Daarmee wordt beoogd overlapping van monitoring te vermijden.

Onderdeel CA (artikel 11.20 (nieuw) Ob) [artikel 16.53a van de wet]

Dit artikel implementeert artikel 8 bis, vierde lid, van de mer-richtlijn dat procedures voor de monitoring vereist.

Eerste lid

Als het bevoegd gezag aan het besluit monitoringsmaatregelen heeft verbonden, is degene die het project uitvoert op grond van artikel 11.20, eerste lid, verplicht de resultaten van de monitoring te verstrekken aan het bevoegd gezag. De verplichting om de resultaten aan te leveren kan het bevoegd gezag als voorschrift aan de vergunning verbinden.

Tweede lid

Het bevoegd gezag stelt de resultaten van de monitoring elektronisch beschikbaar voor het publiek. Dit is een voortzetting van de regeling onder artikel 7.41 van de Wet milieubeheer.

Derde lid

Artikel 11.20, derde lid, bepaalt dat het bevoegd gezag maatregelen moet treffen, als dat naar zijn oordeel nodig is, wanneer het project onvoorziene nadelige milieueffecten heeft. Dit betekent dat het initiatief bij het bevoegd gezag ligt, niet dat het bevoegd gezag zelf aan de lat staat voor de

uitvoering van de maatregelen. Een passende maatregel kan bijvoorbeeld het wijzigen van de omgevingsvergunning zijn, opdat degene die het project uitvoert de onvoorziene nadelige milieueffecten zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Onderdeel CB (artikel 11.21 (nieuw) Ob) [artikel 20.6, eerste lid, van de wet]

Artikel 12, tweede lid, van de mer-richtlijn verplicht lidstaten om de Europese Commissie na 16 mei 2017 elke zes jaar in kennis te stellen, voor zover de gegevens beschikbaar zijn, van het aantal projecten waarvoor een milieueffectrapport is gemaakt, voor welke projecten milieueffectrapporten zijn gemaakt, het aantal projecten waarvoor een mer-beoordeling is uitgevoerd, de gemiddelde duur van de mer-procedures en een algemene schatting van de gemiddelde directe kosten van de milieueffectrapportages met inbegrip van de effecten van de toepassing van de richtlijn voor het midden- en kleinbedrijf. Op grond van artikel 11.21 moet elk bevoegd gezag deze gegevens aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat aanleveren. Dit was voorheen geregeld in artikel 21.3 van de Wet milieubeheer.

Onderdeel CC (artikel 11.26 Ob)

Het eerste lid bevat een wetstechnische wijziging. 'Dat overleg gewenst is' wordt gewijzigd in 'of overleg gewenst is'. Met deze wijziging wordt beter aangesloten op artikel 11.32, dat eenzelfde bepaling bevat voor een project dat mogelijk aanzienlijke grensoverschrijdende milieueffecten in Nederland heeft.

Onderdeel CD (afdeling 12.2 (nieuw) Ob)

Artikel 12.6 (nieuw) Ob

Met dit artikel wordt de OCW-schadebeoordelingscommissie archeologische rijksmonumenten ingesteld. Deze commissie is een voortzetting van de huidige OCenW-schadebeoordelingscommissie monumenten uit de Monumentenwet 1988. In paragraaf 5.7 van het algemeen deel van de toelichting wordt nader op de achtergronden ingegaan.

Artikel 12.7 (nieuw) Ob

In dit artikel worden regels gesteld over de samenstelling van de commissie. Voor de commissie zijn daarnaast ook nog enkele bepalingen uit de Kaderwet adviescolleges van belang. Zo zijn op grond van artikel 17.2 van de wet de artikelen 11, tweede lid, 12, 15, 16, 19 tot en met 21, en 29 van de Kaderwet adviescolleges van overeenkomstige toepassing op deze commissie. Dat betekent dat uit de Kaderwet adviescolleges regels volgen over de benoemingstermijn en herbenoeming, over eisen aan de te benoemen leden, over de secretaris van de commissie, over de werkwijze van de commissie, over de vaststelling van adviezen en over het verstrekken van inlichtingen.

Onderdeel CE (artikel 13.1 Ob) [artikel 18.2, zesde lid, van de wet]

Opschrift

Met de voorgestelde Invoeringswet Omgevingswet wordt artikel 18.2 van de Omgevingswet, dat gaat over de toedeling van de bestuursrechtelijke handhavingstaak, gewijzigd. De wijziging van het opschrift van artikel 13.1 is daarvan een gevolg.

Onderdeel a

Deze toevoeging voorziet erin dat de bestuursrechtelijke handhaving van een bij omgevingsverordening gestelde verplichting tot monitoring als bedoeld in artikel 20.1 van de Omgevingswet of gegevensverzameling als bedoeld in artikel 20.6 van de Omgevingswet, voor

zover niet gericht tot een bestuursorgaan, berust bij gedeputeerde staten. Voor zover de verplichting is gericht tot een bestuursorgaan, is er sprake van interbestuurlijk toezicht.

Onderdeel c (nieuw)

Deze toevoeging regelt dat de bestuursrechtelijke handhaving van een in het Besluit bouwwerken leefomgeving of de daarbij behorende ministeriële regeling gestelde regel voor een energielabel of de keuring van een airconditioningssysteem, berust bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. In het Besluit bouwwerken leefomgeving en de daarbij behorende ministeriële regeling worden onder andere regels gesteld over: de vaststelling en certificering van een energielabel door een deskundige, de vermelding van een energielabel in een advertentie, de affichering van een energielabel in een gebouw en de keuring van een airconditioningssysteem door een deskundige.

Onderdeel e (nieuw)

Deze toevoeging in onderdeel e (nieuw) voorziet erin dat de bestuursrechtelijke handhaving van het nieuwe verbod op activiteiten met aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving, dat is opgenomen in artikel 1.7a van de Omgevingswet en uitgewerkt in artikel 1.3 van het Omgevingsbesluit, berust bij het bestuursorgaan dat op grond van paragraaf 2.4.1 van de Omgevingswet een specifieke taak toebedeeld heeft gekregen. Voor waterschapstaken is dat bijvoorbeeld het waterschapsbestuur (artikel 2.17 van de Omgevingswet), voor natuurtaken het provinciebestuur of de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (artikelen 2.18 en 2.19 van de Omgevingswet zoals die komen te luiden ingevolge de Aanvullingswet natuur Omgevingswet).⁵⁶ Voor zover geen specifieke taak is toebedeeld, is in beginsel het college van burgemeester en wethouders het bevoegd gezag, zoals bepaald in artikel 18.2, vijfde lid, van de Omgevingswet. In de Noordzee, buiten het provinciaal en gemeentelijk ingedeelde gebied, is de Minister van Infrastructuur en Waterstaat het bevoegd gezag. Dit volgt uit artikel 13.1, onder b, onder 2°, van het Omgevingsbesluit.

Onderdeel g (nieuw)

Deze toevoeging regelt dat de bestuursrechtelijke handhaving van een in hoofdstuk 4 of 5 van het Besluit activiteiten leefomgeving gestelde verplichting tot monitoring als bedoeld in artikel 20.1 van de wet of gegevensverzameling als bedoeld in artikel 20.6, voor zover niet gericht tot een bestuursorgaan, berust bij het bevoegd gezag, bedoeld in afdeling 2.2 van eerdergenoemd besluit. Voor zover de verplichting is gericht tot een bestuursorgaan, is er sprake van interbestuurlijk toezicht.

Onderdeel CF (artikel 13.1a (nieuw) Ob) [artikel 18.2, zesde lid, van de wet]

De gemeente is het bevoegd gezag voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen bij agrarische activiteiten (artikel 2.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving), tenzij het een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk betreft. Dan is het waterschap het bevoegd gezag (artikel 2.4 van het Besluit activiteiten leefomgeving). Beiden zijn ook belast met de handhaving van de regels onder de Omgevingswet. Omdat de regels onder de Omgevingswet niet mede gebaseerd zijn op de artikelen 78, 79 en 80 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden, dient de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (feitelijk: de NVWA) nog als handhavende instantie te worden aangewezen bij het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen bij agrarische activiteiten, bedoeld in de artikelen 3.200, 3.205, 3.208, 3.211, 3.215 en 3.218 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen bij andere milieubelastende activiteiten dan agrarische

---

⁵⁶ Kamerstukken II 2017/18, 34985, nr. 2.

activiteiten en bij het gebruik van biociden dient de Minister van Infrastructuur en Waterstaat (feitelijk: de ILT) nog als handhavende instantie te worden aangewezen. Hiertoe strekt dit artikel.

De NVWA en de ILT kunnen zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk handhaven. De bestuursrechtelijke handhavingsbevoegdheid is geregeld in hoofdstuk 18 van de Omgevingswet. De strafrechtelijke handhaving wordt via artikel 1a van de Wet op de economische delicten gereguleerd (artikel 2.46 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet). Die wet bepaalt de strafmaat voor 'economische delicten'. Dat zijn overtredingen van 'voorschriften' gesteld bij of krachtens andere wetten, waaronder de Omgevingswet.

De NVWA en de ILT beschikken over het handhavingsinstrumenten van de Omgevingswet. Dat laat onverlet dat als de NVWA of de ILT constateren dat ook bepalingen van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden worden overtreden het handhavingsinstrumentarium van die wet gebruikt kan worden.

Onderdeel CG (artikel 13.2 (nieuw) Ob) [artikel 18.2, vierde lid, van de wet]

Met de voorgestelde Invoeringswet Omgevingswet wordt in de Omgevingswet artikel 18.2, vierde lid, ingevoegd, dat bepaalt dat voor een gedoogplicht uit hoofdstuk 10 van de Omgevingswet de bestuursrechtelijke handhavingstaak uitsluitend bij een bestuursorgaan berust voor zover dat bij algemene maatregel van bestuur is bepaald. Artikel 13.2 geeft hier invulling aan.

Artikel 13.2 voorziet in de bestuursrechtelijke handhaving van de gedoogplichten van rechtswege (afdeling 10.2).

Artikel 13.2 voorziet daarnaast in de bestuursrechtelijke handhaving van enkele bij beschikking op te leggen gedoogplichten (afdeling 10.3), te weten:

- de gedoogplicht voor het in het belang van de bodembescherming verrichten van onderzoek op of nabij een stortplaats (artikel 10.13a, eerste lid),
- de gedoogplichten voor het onderzoeken, aanbrengen en in stand houden van waterstaatswerken (artikel 10.17),
- de gedoogplichten voor het in het belang van archeologisch onderzoek betreden van terreinen, het daarop verrichten van metingen of het daarin doen van opgravingen (artikel 10.19, eerste en tweede lid), en
- de gedoogplicht voor het tot stand brengen of opruimen van werken voor de uitoefening van defensietaken (artikel 10.19a).

Ten aanzien van de overige bij beschikking op te leggen gedoogplichten is geoordeeld dat het aan voldoende publiekrechtelijk belang ontbreekt om te voorzien in bestuursrechtelijke handhaving. Ter illustratie: de gedoogplicht voor het tot stand brengen of opruimen van een elektriciteitsnet (artikel 10.14, onder a) is hoofdzakelijk in het belang van TenneT. Derhalve is geoordeeld dat privaatrechtelijke handhaving volstaat.

Onderdeel CH (artikel 13.3 Ob) [artikel 18.3 van de wet]

Artikel 13.3 van het Omgevingsbesluit regelt welke bestuursorganen met instemmingsrecht, naast het bevoegd gezag, ook bevoegd zijn tot het opleggen van een last onder bestuursdwang – en daarmee op grond van artikel 5:32 van de Algemene wet bestuursrecht ook tot het opleggen van een last onder dwangsom – voor de onderdelen van de omgevingsvergunning waarvoor zij hebben beslist over instemming, of ter zake op grond van artikel 4.37 van het Omgevingsbesluit of artikel 16.16, vierde lid, van de Omgevingswet hebben bepaald dat instemming niet is vereist. Dit gaat over overtredingen van voorschriften van de omgevingsvergunning die betrekking hebben op de activiteit die aanleiding was voor toekenning van het recht van instemming in de artikelen 4.20 tot en met 4.32 van het Omgevingsbesluit. Het bestuursorgaan met instemmingsrecht is niet bevoegd

om andere onderdelen van de omgevingsvergunning te handhaven. Ook vormt dit artikel geen grondslag om te mogen handhaven wanneer zonder vergunning wordt gehandeld: deze bevoegdheid heeft alleen het bestuursorgaan dat zelf bevoegd gezag is voor een enkelvoudige aanvraag om een omgevingsvergunning voor de desbetreffende activiteit.

Artikel 13.3, eerste lid, van het Omgevingsbesluit is aldus opgebouwd, dat voor zover voor het desbetreffende bestuursorgaan relevant, in afzonderlijke subonderdelen de niet-magneetactiviteiten en de magneetactiviteiten worden aangewezen waarvoor de bestuursdwangbevoegdheid geldt (zie de subonderdelen 1° en 2° van de onderdelen b en c met betrekking tot gedeputeerde staten en de Minister van Economische Zaken en Klimaat). De bestuursdwangbevoegdheid van het instemmingsorgaan is primair van belang voor de niet-magneetactiviteiten van dat bestuursorgaan. Immers, bij elke meervoudige aanvraag om een omgevingsvergunning waarvan een niet-magneetactiviteit van dat bestuursorgaan onderdeel is, treedt dat bestuursorgaan op als instemmingsorgaan en niet als bevoegd gezag. Echter, ook bij een meervoudige aanvraag om een omgevingsvergunning waarvan een magneetactiviteit van het bestuursorgaan onderdeel is, in welk geval dat bestuursorgaan normaliter bevoegd gezag is voor de aanvraag, kan sprake zijn van een verlies van de rol van bevoegd gezag. Dit is het geval als sprake is van een samenloop van magneetactiviteiten van gedeputeerde staten en van een of meer ministers als bedoeld in artikel 4.15 van het Omgevingsbesluit. Daarbij kunnen gedeputeerde staten hun bevoegdheid verliezen aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat, de Minister van Infrastructuur en Waterstaat of de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De twee eerstgenoemde ministers kunnen hun bevoegdheid ook verliezen aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Bij dit besluit wordt in de eerste plaats een nieuw onderdeel c ingevoegd, onder aanpassing van de lettering van de navolgende onderdelen. In dit nieuwe onderdeel wordt het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam dat in het gebied van een zogeheten vervoerregio de verantwoordelijkheid heeft gekregen voor het lokale spoor een bestuursdwangbevoegdheid toegekend als het instemmingsrecht betrekking heeft gehad op een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een lokale spoorweg in dat gebied. Bij dit besluit wordt bepaald dat in het gebied van een vervoerregio niet gedeputeerde staten maar het dagelijks bestuur van het hiervoor bedoelde openbaar lichaam bevoegd gezag of advies- en instemmingsorgaan is om te beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor zover die alleen of mede betrekking heeft op een dergelijke activiteit. Zie de artikelen 4.6, 4.7, 4.25 en 4.26 van het Omgevingsbesluit zoals die worden gewijzigd respectievelijk toegevoegd bij dit besluit. Aan gedeputeerde staten komt, als bestuursorgaan dat verantwoordelijk is voor het beheer van een lokale spoorweg in gebieden die geen vervoerregio zijn, voor de gevallen waarin zij instemmingsorgaan zijn geweest voor een aanvraag om een omgevingsvergunning vanwege een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een lokale spoorweg, op grond van artikel 13.3, eerste lid, onder b, onder 1°, een bestuursdwangbevoegdheid toe. Nu in het gebied van een vervoerregio niet gedeputeerde staten maar het dagelijks bestuur van het hiervoor bedoelde openbaar lichaam verantwoordelijk is voor het beheer van een lokale spoorweg in dat gebied komt op grond van het nieuwe onderdeel c in de gevallen waarin dat dagelijks bestuur instemmingsorgaan is geweest aan dat dagelijks bestuur in plaats van aan gedeputeerde staten een bestuursdwangbevoegdheid toe.

Ook wordt bij dit besluit artikel 13.3, eerste lid, onderdeel d, onder 2° (nieuw), gewijzigd. Dit onderdeel betreft de aanwijzing van magneetactiviteiten van de Minister van Economische Zaken en Klimaat waarvoor deze minister beschikt over een mede-handhavingsbevoegdheid als instemmingsorgaan als een van die aangewezen magneetactiviteiten onderdeel is geweest van een meervoudige aanvraag waarvoor deze minister geen bevoegd gezag is geweest, maar instemmingsorgaan. Gebleken is dat die aanwijzing, in het artikelonderdeel zoals dat is vastgesteld, zich ten onrechte beperkt tot maar een van de magneetactiviteiten van de Minister van Economische Zaken en Klimaat. Gelet op de argumentatie die aan deze aanwijzing ten grondslag ligt⁵⁷ is er geen reden om die aanwijzing niet betrekking te laten hebben op alle

---

⁵⁷ Stb. 2018, 290, p. 370.

magneetactiviteiten van de Minister van Economische Zaken en Klimaat. Bij dit besluit wordt deze omissie hersteld door het laten vervallen van de in het artikelonderdeel opgenomen clausulering, waardoor de reikwijdte van het artikelonderdeel wordt verbreed tot alle magneetactiviteiten van deze minister.

Verder vindt bij dit besluit een tweetal wijzigingen plaats van artikel 13.3, eerste lid, onder e (nieuw). In de eerste plaats wordt, onder vernummering van de bestaande tekst tot onderdeel 1°, een nieuw onderdeel 2° toegevoegd. In dit nieuwe subonderdeel wordt aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat ook een bestuursdwangbevoegdheid toegekend als het instemmingsrecht betrekking heeft gehad op een ontgrondingsactiviteit in een rijkswater, anders dan in het winterbed van een rivier, waarbij 100.000 m³ of meer in situ wordt ontgraven, en de Minister van Binnenlandse Zaken op grond van artikel 4.15, vierde lid, van het Omgevingsbesluit bevoegd gezag is geweest voor de aanvraag. Dit onderdeel is vergelijkbaar aan het eerste lid, onderdeel b, onder 2°, zoals dat geldt voor gedeputeerde staten, en is bij het Omgevingsbesluit zoals dat is vastgesteld per abuis niet opgenomen. Dat gebeurt nu alsnog. In de nota van toelichting bij artikel 13.3 van het Omgevingsbesluit is al toegelicht waarom de ontgrondingsactiviteit, gelet op de beheerverantwoordelijkheden van gedeputeerde staten respectievelijk de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, kwalificeert om te worden aangewezen als activiteit in het kader van artikel 13.3. Zie hierover ook het algemeen deel van de nota van toelichting bij het Omgevingsbesluit. Volstaan wordt met een verwijzing hiernaar⁵⁸

De tweede wijziging van artikel 13.3, eerste lid, onder e, heeft betrekking op het nieuwe onderdeel 1°. Dat bevat in algemene zin een verwijzing naar de niet-magneetactiviteiten van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, waarop vervolgens een aantal uitzonderingen is aangebracht. Aan die uitzonderingen wordt nu toegevoegd de beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een bijzondere spoorweg. Bij dit besluit wordt de Minister van Infrastructuur en Waterstaat voor een enkelvoudige aanvraag om een omgevingsvergunning voor deze activiteit of voor een meervoudige aanvraag om een omgevingsvergunning van alleen activiteiten waarvoor deze minister ook bij een enkelvoudige aanvraag bevoegd gezag is, waaronder dus de beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een bijzondere spoorweg, als bevoegd gezag aangewezen. Aan deze minister wordt als afgeleide daarvan een recht van advies en een recht van instemming toegekend ingeval de minister geen bevoegd gezag is voor een meervoudige aanvraag. De beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een bijzondere spoorweg is niet aangewezen als magneetactiviteit. Zie de wijzigingen van de artikelen 4.11 en 4.30 van het Omgevingsbesluit. Nu bij een bijzondere spoorweg het beheer berust bij de spoorwegbeheerder en niet bij de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, wordt er gegeven de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de invulling van artikel 13.3⁵⁹ evenmin aanleiding gezien om deze activiteit aan te wijzen in het kader van dat artikel.

Onderdeel CI (afdeling 13.2 (nieuw) Ob) [artikelen 18.19, eerste lid, 18.22 en 18.25, tweede en derde lid, van de wet]

Afdeling 13.2 strekt tot uitwerking van de bepalingen uit afdeling 18.3 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Het gaat om regels met betrekking tot de uitoefening van de uitvoerings- en handhavingstaak.

Afdeling 13.2 betreft een voortzetting van hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht. Daarbij geldt wel dat er enkele redactionele wijzigingen zijn. De kennisgevingsplicht uit de artikelen 7.2, negende lid, 7.3, vierde lid en 7.7, derde lid, van het Besluit omgevingsrecht wordt bijvoorbeeld niet meer uitdrukkelijk geregeld, vanwege het bepaalde in artikel 2.2, eerste lid, van de Omgevingswet (een bestuursorgaan houdt bij de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden op grond van deze wet rekening met de taken en bevoegdheden van andere bestuursorganen en

---

⁵⁸ Stb. 2018, 290, p. 209-210 en 371.

⁵⁹ Stb. 2018, 290, p. 209-210.

stemt zo nodig met deze andere bestuursorganen af). En zo zijn er meer redactionele wijzigingen (zie verder in deze toelichting).

Afdeling 13.2 betreft tegelijkertijd de implementatie van de artikelen 21, derde lid, onder b, en 23 van de richtlijn industriële emissies.

Artikel 13.4 (nieuw) Ob

Dit artikel omschrijft het toepassingsbereik van afdeling 13.2. Daarbij wordt aangesloten bij het toepassingsbereik van afdeling 18.3 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet: deze afdeling is van toepassing op het verrichten van werkzaamheden voor de uitoefening van bevoegdheden door het bevoegd gezag in het kader van de uitvoeringstaak, bedoeld in artikel 18.18, tweede lid, van de wet, en de handhavingstaak, bedoeld in artikel 18.1 van de wet.

Artikel 13.5 (nieuw) Ob

Eerste lid

Het eerste lid verplicht de bestuursorganen die zijn belast met de uitvoerings- en handhavingstaak, een uitvoerings- en handhavingstrategie vast te stellen. Hoewel sprake is van een terminologieverschil (om beter aan te sluiten op de Omgevingswet wordt de term uitvoerings- en handhavingbeleid uit artikel 7.2, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht vervangen door de term uitvoerings- en handhavingstrategie) is deze verplichting vergelijkbaar met de verplichting uit artikel 7.2, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht.

De afstemmingsverplichtingen uit artikel 7.2, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht ontbreken echter in het onderhavige eerste lid. De onderlinge afstemmingsverplichting hoeft niet te worden opgenomen vanwege het bepaalde in artikel 2.2, eerste lid, van de Omgevingswet (een bestuursorgaan houdt bij de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden op grond van deze wet rekening met de taken en bevoegdheden van andere bestuursorganen en stemt zo nodig met deze andere bestuursorganen af). Ten aanzien van de afstemmingsverplichting met instanties die zijn belast met de strafrechtelijke handhaving geldt dat deze is verplaatst naar het derde lid van het onderhavige artikel.

Tweede lid

Het tweede lid verplicht de bestuursorganen die deelnemen in een omgevingsdienst gezamenlijk zorg te dragen voor een uniforme uitvoerings- en handhavingstrategie voor de zogenaamde basistaken (zie artikel 13.12, eerste lid). Deze verplichting is vergelijkbaar met de verplichting uit artikel 7.2, tweede lid, van het Besluit omgevingsrecht. De afstemmingsverplichtingen uit artikel 7.2, tweede lid, van het Besluit omgevingsrecht ontbreken echter in het onderhavige tweede lid. Ook hier geldt dat de onderlinge afstemmingsverplichting niet hoeft te worden opgenomen, vanwege het bepaalde in artikel 2.2, eerste lid, van de Omgevingswet en de afstemmingsverplichting met instanties die zijn belast met de strafrechtelijke handhaving is verplaatst naar het derde lid van het onderhavige artikel.

Derde lid

Zoals al aangekondigd bevat dit lid de verplichting om de handhavingstrategie af te stemmen met de instanties die zijn belast met de strafrechtelijke handhaving. Bij instanties die zijn belast met de strafrechtelijke handhaving kan worden gedacht aan het Openbaar Ministerie en de politie.

Vierde lid

Het vierde lid bevat de verplichting om de handhavingsstrategie te baseren op een analyse van de problemen die zich kunnen voordoen bij de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet (met name niet-naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet en de effecten daarvan). Deze verplichting is gelijk aan de verplichting uit artikel 7.2, vijfde lid, van het Besluit omgevingsrecht.

Artikel 13.6 (nieuw) Ob

Eerste lid

Het eerste lid bevat de elementen waar met de uitvoerings- en handhavingsstrategie inzicht in moet worden gegeven. Deze elementen zijn gelijk aan de elementen uit artikel 7.2, zesde lid, van het Besluit omgevingsrecht.

Tweede lid

Het tweede lid bevat de elementen waar met de handhavingsstrategie naast de in het eerste lid genoemde elementen inzicht in moet worden gegeven. Deze elementen zijn gelijk aan de elementen uit artikel 7.2, zevende lid, van het Besluit omgevingsrecht.

Artikel 13.7 (nieuw) Ob

Eerste lid

Het eerste lid bepaalt welke elementen in ieder geval behoren tot de wijze waarop toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet wordt uitgeoefend (artikel 13.6, tweede lid, onder b). Deze elementen zijn afkomstig uit artikel 10.3 van de Regeling omgevingsrecht.

Tweede lid

Het tweede lid vult de wijze waarop wordt gerapporteerd over bevindingen over de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet en eventueel daaraan verbonden consequenties (artikel 13.6, tweede lid, onder c) nader in. Het tweede lid is evenals het eerste lid gebaseerd op artikel 10.3 van de Regeling omgevingsrecht.

Artikel 13.8 (nieuw) Ob

Eerste lid

Het eerste lid verplicht de bestuursorganen ertoe jaarlijks de uitvoerings- en handhavingsstrategie uit te werken in een uitvoeringsprogramma voor de desbetreffende rechtspersoon (bestuursorganen op zichzelf dan wel omgevingsdiensten). Deze verplichting is vergelijkbaar met de verplichting uit artikel 7.3, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht.

Tweede lid

Het tweede lid bevat de verplichting om het uitvoeringsprogramma af te stemmen met de instanties die zijn belast met de strafrechtelijke handhaving. Deze verplichting is gelijk aan de verplichting uit artikel 7.3, tweede lid, van het Besluit omgevingsrecht.

Artikel 13.9 (nieuw) Ob

Eerste lid

Het eerste lid dat dient als vervanging van artikel 7.4, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht, verplicht de bestuursorganen om hun organisatie zo in te richten dat voldoende is gewaarborgd dat

de uitvoerings- en handhavingsstrategie en het uitvoeringsprogramma goed kunnen worden uitgevoerd. Voor de duidelijkheid wordt opgemerkt dat het hier gaat om zowel de organisatie van bestuursorganen op zichzelf als de organisatie van omgevingsdiensten.

Tweede lid

Het tweede lid vult de verplichting, bedoeld in het eerste lid, verder in. Deze invulling is ontleend aan artikel 7.4, tweede lid, van het Besluit omgevingsrecht.

Derde lid

Het derde lid dat dient als vervanging van artikel 7.4, derde lid, van het Besluit omgevingsrecht, verplicht de bestuursorganen ervoor zorg te dragen dat de werkprocessen, procedures en bijbehorende informatievoorziening voor de uitvoering en handhaving worden vastgelegd en dat de werkzaamheden plaatsvinden volgens deze werkprocessen en procedures. Bijvoorbeeld vastgelegd dienen te worden werkprocessen, procedures en bijbehorende informatievoorziening voor de uitoefening van toezicht of de voorbereiding en tenuitvoerlegging van beschikkingen tot toepassing van bestuursdwang, oplegging van een last onder dwangsom of gehele of gedeeltelijke intrekking van een omgevingsvergunning of ontheffing bij wijze van sanctie.

Artikel 13.10 (nieuw) Ob

Dit artikel dat dient als vervanging van artikel 7.5 van het Besluit omgevingsrecht, verplicht de bestuursorganen de voor het uitvoeren van de uitvoerings- en handhavingsstrategie benodigde en beschikbare financiële en personele middelen inzichtelijk te maken en in de begroting van de desbetreffende rechtspersoon (bestuursorganen op zichzelf dan wel omgevingsdiensten) te waarborgen. Het artikel verplicht de bestuursorganen tegelijkertijd zorg te dragen voor voldoende middelen voor de uitvoering van het uitvoeringsprogramma.

De verplichting uit artikel 7.5 van het Besluit omgevingsrecht om inzicht te geven in de wijze van berekening van de benodigde financiële en personele middelen ontbreekt in het onderhavige artikel. Deze verplichting hoeft niet te worden opgenomen, aangezien zij al voortvloeit uit de verplichting om de benodigde financiële en personele middelen inzichtelijk te maken.

Artikel 13.11 (nieuw) Ob

Eerste lid

Het eerste lid dat dient als vervanging van artikel 7.7, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht, verplicht de bestuursorganen jaarlijks te rapporteren over de mate waarin uitvoering van het uitvoeringsprogramma heeft plaatsgevonden en de mate waarin deze uitvoering heeft bijgedragen aan het bereiken van de in de uitvoerings- en handhavingsstrategie gestelde doelen.

Het Besluit omgevingsrecht bevat ten aanzien van de mate waarin uitvoering van het uitvoeringsprogramma heeft plaatsgevonden en de mate waarin deze uitvoering heeft bijgedragen aan het bereiken van de in de uitvoerings- en handhavingsstrategie gestelde doelen, ook een monitorings- en evaluatieverplichting (artikelen 7.6 en 7.7, tweede lid, van het Besluit omgevingsrecht). Deze monitorings- en evaluatieverplichting ontbreken in de onderhavige afdeling. De monitorings- en evaluatieverplichting hoeven niet te worden opgenomen, aangezien zij al voortvloeien uit de rapporteringsverplichting.

Tweede lid

Het tweede lid bevat de verplichting voor bestuursorganen om naar aanleiding van de jaarlijkse rapportage, bedoeld in het eerste lid, de uitvoerings- en handhavingsstrategie te bezien en waar

nodig aan te passen. Deze verplichting is gelijk aan de verplichting uit artikel 7.2, achtste lid, van het Besluit omgevingsrecht.

Artikel 13.12 (nieuw) Ob

Eerste lid

Het eerste lid verplicht het college van burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten om bepaalde werkzaamheden met betrekking tot de uitvoering en handhaving te beleggen bij een omgevingsdienst. Het college van burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten blijven wel het bevoegd gezag. Een omgevingsdienst neemt in mandaat namens het bevoegd gezag besluiten. Deze verplichting is vergelijkbaar met de verplichting uit artikel 7.1, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht.

Onderstaand worden de verschillende onderdelen (a, b, c en d) van het eerste lid besproken. Daarbij wordt nog geen aandacht besteed aan de in bijlage VI aangewezen activiteiten.

Onderdeel a

Onderdeel a betreft in de eerste plaats 'het beoordelen van en beslissen op aanvragen om omgevingsvergunningen'. Belangrijk daarbij is dat artikel 10:3, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht in acht wordt genomen. Dit lid bepaalt: 'Mandaat tot het beslissen op een bezwaarschrift of op een verzoek als bedoeld in artikel 7:1a, eerste lid, wordt niet verleend aan degene die het besluit waartegen het bezwaar zich richt, krachtens mandaat heeft genomen'. Onderdeel a betreft in de tweede plaats 'het toepassen van paragraaf 5.1.5 van de wet'. Bij het toepassen van paragraaf 5.1.5 van de wet gaat het over het:

- 1) wijzigen van voorschriften van omgevingsvergunningen (artikel 5.38, 5.39, 5.40 en 5.41 van de wet);
- 2) intrekken van omgevingsvergunningen (artikel 5.39, 5.40 en 5.41 van de wet);
- 3) verlenen van revisievergunningen (artikel 5.43 van de wet).

Onderdeel b

Onderdeel b betreft 'het beoordelen van meldingen als bedoeld in artikel 4.4, eerste lid, van de wet, het beoordelen van en beslissen op aanvragen om toestemming tot het treffen van een gelijkwaardige maatregel als bedoeld in artikel 4.7, eerste lid, van de wet, en het stellen van maatwerkvoorschriften als bedoeld in artikel 4.5, eerste lid, van de wet'. Ook hier is van belang dat artikel 10:3, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht in acht wordt genomen. Niet van belang is of het stellen van maatwerkvoorschriften ambtshalve of op verzoek gebeurt.

Onderdeel c

Onderdeel c betreft in de eerste plaats 'het houden van toezicht op de naleving van de verboden, bedoeld in de artikelen 5.1, 5.4, 5.5 en 5.6 van de wet'. Meer concreet gaat het om het houden van toezicht op de naleving van de verboden om zonder omgevingsvergunning dan wel in strijd daarmee te handelen. Onderdeel c betreft daarnaast 'het houden van toezicht op de naleving van de regels gesteld bij of krachtens de wet en de Wet milieubeheer'. Hier gaat het om het houden van toezicht op de naleving van alle milieuregelgeving die van toepassing is (de wet, de Wet milieubeheer, de daarop gebaseerde uitvoeringsregelgeving en de daarop gebaseerde beschikkingen, zoals beschikkingen met betrekking tot maatwerk of gelijkwaardigheid).

Onderdeel d

Onderdeel d betreft 'het opleggen en ten uitvoer leggen van bestuurlijke sancties ter handhaving van de verboden en regels, bedoeld onder c'. Belangrijk is dat artikel 10:3, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht in acht wordt genomen. Dit lid bepaalt: 'Mandaat tot het beslissen op een bezwaarschrift of op een verzoek als bedoeld in artikel 7:1a, eerste lid, wordt niet verleend aan degene die het besluit waartegen het bezwaar zich richt, krachtens mandaat heeft genomen'. De omgevingsdienst dient zich in een dergelijk geval te beperken tot de voorbereiding van een beslissing.

Tweede lid

Het tweede lid bepaalt dat onder de werkzaamheden, bedoeld in het eerste lid, onder a, niet valt de toepassing van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur. Deze bepaling is gelijk aan artikel 7.1, tweede lid, van het Besluit omgevingsrecht.

Derde lid in samenhang met bijlage VII

Het derde lid bepaalt dat uitsluitend zes omgevingsdiensten, die worden aangewezen in bijlage VII, zijn belast met de basistaken ten aanzien van risicovolle industriële bedrijven (RIE4-inrichtingen) en grotere chemiebedrijven (bedrijven waarop de Seveso-richtlijn van toepassing is). Deze bepaling is gelijk aan artikel 7.1, derde lid, van het Besluit omgevingsrecht.

Vierde lid

Het vierde lid dat dient als vervanging van artikel 7.1, vierde lid, van het Besluit omgevingsrecht voorziet erin dat een eventuele naamswijziging van een in bijlage VII aangewezen omgevingsdienst, geldt vanaf het moment dat zij in de Staatscourant bekend is gemaakt.

Artikel 13.13 (nieuw) Ob

Dit artikel dat dient als vervanging van artikel 7.8 van het Besluit omgevingsrecht, bepaalt dat aan de verplichting tot informatieverstrekking, bedoeld in artikel 18.25, eerste lid, van de wet, in ieder geval is voldaan als de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, de Minister van Justitie en Veiligheid en het algemeen bestuur van de omgevingsdiensten de gegevens die zij beheren in verband met het verrichten van de werkzaamheden, bedoeld in artikel 13.12, eerste lid, via het beveiligde digitale systeem voor informatie-uitwisseling, Inspectieview Milieu, raadpleegbaar maken.

Gewezen moet worden op de gebruiksvoorwaarde voor Inspectieview Milieu: aansluiting op de voorziening. De Minister van Infrastructuur en Waterstaat, de Minister van Justitie en Veiligheid en het algemeen bestuur van de omgevingsdiensten kunnen gegevens enkel via Inspectieview Milieu raadpleegbaar maken wanneer zij zijn aangesloten op de voorziening. Aansluiting op de voorziening is overigens ook een voorwaarde om gegevens te kunnen raadplegen. Dat betekent dat strafrechtelijke instanties zich ook moeten aansluiten als zij informatie uit de voorziening willen kunnen raadplegen, ondanks dat op hen geen verplichting tot informatieverstrekking rust.

Artikel 13.14 (nieuw) Ob

Dit artikel dat dient als vervanging van artikel 7.9 van het Besluit omgevingsrecht, bepaalt dat de Minister van Economische Zaken en Klimaat, de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de korpschef, bedoeld in artikel 27 van de Politiewet 2012, en het Openbaar Ministerie op verzoek gegevens die zij beheren in verband met het verrichten van de werkzaamheden, bedoeld in artikel 13.12, eerste lid, verstrekken. Wanneer de Minister van Economische Zaken en Klimaat, de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de korpschef, bedoeld in artikel 27 van de Politiewet 2012, en het Openbaar Ministerie gegevens via Inspectieview Milieu willen verstrekken, moeten zij zijn aangesloten op de voorziening.

Artikel 13.15 (nieuw) Ob

Dit artikel dat dient als vervanging van artikel 7.10 van het Besluit omgevingsrecht, verplicht de bestuursorganen, bedoeld in de artikelen 13.13 en 13.14, bij het verstrekken van persoonsgegevens het burgerservicenummer aan te geven. De noodzaak tot het aangeven van het burgerservicenummer bestaat om personen op een doeltreffende wijze te kunnen identificeren in verschillende bestanden ten behoeve van de strafrechtelijke handhaving.

De twee overige verplichtingen uit artikel 7.10 van het Besluit omgevingsrecht (te weten: de verplichting om gegevens in een gestandaardiseerde set toegankelijk te maken voor Inspectiewiew Milieu en de verplichting om autorisatiemaatregelen te treffen) ontbreken in het onderhavige artikel. De verplichting om gegevens in een gestandaardiseerde set toegankelijk te maken voor Inspectiewiew Milieu heeft geen toegevoegde waarde. Deze verplichting zal namelijk ook zijn opgenomen in de aansluitovereenkomst. Ook de verplichting om autorisatiemaatregelen te treffen heeft geen toegevoegde waarde. Zij bestaat al op grond van andere regelgeving (onder andere de Algemene verordening gegevensbescherming, de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, de Wet politiegegevens en de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens).

Artikel 13.15a (nieuw) Ob

Dit artikel dat dient als vervanging van artikel 7.11, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht bepaalt dat de Minister van Infrastructuur en Waterstaat de voor Inspectiewiew Milieu verwerkingsverantwoordelijke is. Artikel 4, onder 7, van de Algemene verordening gegevensbescherming definieert de verwerkingsverantwoordelijke als volgt: 'een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt; wanneer de doelstellingen van en de middelen voor deze verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze worden aangewezen'.

De verwerkingsverantwoordelijkheid van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, laat de verantwoordelijkheid van de op Inspectiewiew Milieu aangesloten bestuursorganen en instanties overigens onverlet. De aangesloten bestuursorganen en instanties blijven er zelf verantwoordelijk voor dat bij het raadpleegbaar maken en verwerken van persoonsgegevens de voor hen geldende wettelijke bepalingen worden nageleefd.

Artikel 13.15b (nieuw) Ob

Dit artikel dat dient als vervanging van artikel 7.11, derde lid, van het Besluit omgevingsrecht verplicht de Minister van Infrastructuur en Waterstaat ervoor zorg te dragen dat geen gegevens in Inspectiewiew Milieu worden bewaard (Inspectiewiew Milieu wordt uitsluitend gebruikt voor het voor elkaar toegankelijk maken van gegevens uit bestaande databases; gegevens kunnen worden opgevraagd en ingezien). De overige verplichtingen uit artikel 7.11, derde lid, van het Besluit omgevingsrecht ontbreken in het onderhavige artikel. Zij bestaan al op grond van andere regelgeving (onder andere de Algemene verordening gegevensbescherming, de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, de Wet politiegegevens en de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens).

Artikel 13.15c (nieuw) Ob

Dit artikel dat dient als vervanging van artikel 7.12 van het Besluit omgevingsrecht, bepaalt dat de jaarlijkse beheerkosten van Inspectiewiew Milieu (kosten voor doorontwikkeling, kosten voor functioneel beheer en kosten voor technisch beheer), voor zover ze niet worden gedekt door de

jaarlijkse bijdragen van aangesloten bestuursorganen en instanties, voor rekening komen van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat.

Onderdeel CJ (afdeling 13.3 (nieuw) Ob) [artikelen 18.19, 18.25 tweede en derde lid, van de wet, 19.3 van de Wet milieubeheer, 6, eerste lid, 7, eerste lid, 27, vijfde lid, en, 33, tweede en derde lid van de Arbeidsomstandighedenwet en artikel 61, tweede lid van de Wet veiligheidsregio's]

Artikel 13.16 (nieuw) Ob

Deze afdeling is gebaseerd op de artikelen 18.19 en 18.25, tweede en derde lid, van de Omgevingswet, 19.3 van de Wet milieubeheer, 6, eerste lid, 7, eerste lid, 27, vijfde lid, en 33, tweede en derde lid van de Arbeidsomstandighedenwet en artikel 61, tweede lid van de Wet veiligheidsregio's.

In artikel 13.16 wordt geregeld dat deze afdeling van toepassing is op het verrichten van werkzaamheden die voortvloeien uit de Seveso-richtlijn. Onder a en b worden de werkzaamheden opgesomd. Deze werkzaamheden worden verricht door het bevoegd gezag, de toezichthouder, bedoeld in artikel 1, derde lid, onder d, van de Arbeidsomstandighedenwet, en het bestuur van de veiligheidsregio. De genoemde toezichthouder is op grond van de Arbeidsomstandighedenwet bevoegd voor het toezicht op en de handhaving van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Het bestuur van de veiligheidsregio ontleent de bestuurlijke handhavingsbevoegdheid aan de Wet veiligheidsregio's. Op grond van die wet wijst het bestuur van de veiligheidsregio ook de toezichthouders aan.

Net als in die wet is ter verduidelijking de formulering "het verzamelen en registreren van gegevens" met zoveel woorden gerelateerd aan het toezicht op de naleving. Ook het behandelen van klachten over de naleving behoort, net als de bestuurlijke sanctionering, tot de handhavingstaak.

Artikel 13.17 (nieuw) Ob

Eerste lid

Op grond van artikel 6, eerste lid van de Seveso-richtlijn zijn de lidstaten die meer dan één bevoegde autoriteit hebben verplicht om de procedures voor het uitvoeren van hun werkzaamheden volledig te coördineren. Met artikel 13.17 wordt hieraan uitvoering gegeven. In Nederland wordt de veiligheid van Seveso-inrichtingen integraal benaderd. De veiligheid voor de omgeving en de veiligheid en gezondheid van werknemers komen samen in paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving en deze afdeling. Hierdoor zijn er verschillende instanties betrokken bij de uitvoering. Het bevoegd gezag gaat over de veiligheid voor de omgeving. De toezichthouder, bedoeld in artikel 1, derde lid, onder d, van de Arbeidsomstandighedenwet, die organisatorisch is ondergebracht bij de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, gaat over de veiligheid en gezondheid van de werknemers die arbeid verrichten in de Seveso-inrichting. Het bestuur van de veiligheidsregio ten slotte is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de rampenbestrijding en de aanwijzing van Seveso-inrichtingen als bedrijfsbrandweerplichtig. Het bevoegd gezag heeft een coördinerende rol en is in die hoedanigheid in principe het eerste aanspreekpunt voor degene die een Seveso-inrichting exploiteert. De drie toezichthoudende instanties hebben met het Samenwerkingsprogramma BRZO+ afspraken gemaakt over de samenwerking bij de uitvoering en de handhaving van de Seveso-richtlijn. Met dit Samenwerkingsprogramma wordt uitvoering gegeven aan het eerste lid. De samenwerking omvat bovendien informatie-uitwisseling en afstemming. Als dat nodig is kunnen de in het Samenwerkingsprogramma BRZO+ gemaakte afspraken in de wetgeving worden vastgelegd. In Nederland is het praktisch dat de toezichthouders gezamenlijk optreden. Een toezichthouder van het bevoegd gezag, de toezichthouder, bedoeld in artikel 1, derde lid, onder d, van de Arbeidsomstandighedenwet, en een toezichthouder van een veiligheidsregio leggen over het

algemeen gezamenlijk toezichtbezoeken af. In het kader van gezamenlijk toezicht werken de toezichthouders ook samen aan het toezichtrapport en de conclusies daarin. Voor iedere geconstateerde overtreding wordt bepaald welke instantie het meest geschikt is om daarop te handhaven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een landelijke handhavingsstrategie.

Artikel 13.17 heeft niet tot gevolg dat er een overdracht van bevoegdheden of verantwoordelijkheden plaatsvindt. Het regelt uitsluitend de coördinatie, de afstemming en de informatie-uitwisseling tussen de drie genoemde instanties.

Tweede lid, aanhef en onder a en derde lid

Het tweede lid, aanhef en onder a, regelt dat de gegevens en bescheiden waarover een toezichthoudende instantie beschikt en die noodzakelijk zijn voor het goed verrichten van de werkzaamheden, bedoeld in artikel 13.16, aan de andere instanties moet verstrekken. De uitwisseling tussen instanties voorkomt dat dezelfde gegevens en bescheiden meerdere malen van de exploitant worden gevraagd en borgt tevens dat de betrokken instanties over dezelfde informatie beschikken. Het gaat dus om alle gegevens en bescheiden over Seveso-inrichtingen, voor zover deze gegevens noodzakelijk zijn voor het goed verrichten van de werkzaamheden door de instanties. Zo moet degene die een Seveso-inrichting exploiteert op grond van artikel 4.20 van het Besluit activiteiten leefomgeving het veiligheidsrapport aan het bevoegd gezag toezenden. Het bevoegd gezag draagt er vervolgens zorg voor dat dit rapport wordt verspreid onder de andere betrokken instanties. De veiligheidsregio gebruikt deze informatie bijvoorbeeld voor het beoordelen of de Seveso-inrichting al dan niet over een bedrijfsbrandweer moet beschikken en bij de voorbereiding van de rampenbestrijding.

In het derde lid zijn de gegevens en bescheiden opgesomd die in ieder geval gedeeld moeten worden tussen de betrokken instanties. Het gaat om gegevens en bescheiden die relevant zijn voor de instanties betrokken bij de uitvoering van deze afdeling en de handhaving van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Deze instanties verstrekken elkaar onverwijld langs elektronische weg de ontvangen gegevens en bescheiden. Elektronische vertrekking kan plaatsvinden via een digitaal informatie uitwisselingssysteem of via e-mailberichten. Diverse risicogegevens van Seveso-inrichtingen staan al in het risicoregister en op de risicokaart. Daarnaast wordt toezichtinformatie digitaal uitgewisseld tussen de betrokken toezichthouders. Op welke wijze de andere gegevens over Seveso-inrichtingen tussen de betrokken instanties worden uitgewisseld, wordt in de praktijk afgesproken in het BRZO+ overleg, waarin de betrokken instanties zijn vertegenwoordigd.

De gegevens en bescheiden, bedoeld in het derde lid, onder a, kunnen deel uitmaken van een aanvraag om een omgevingsvergunning. De verstrekking van gegevens en bescheiden op grond van de artikelen 4.5 of 4.6 van het Besluit activiteiten leefomgeving heeft in die gevallen geen zelfstandige functie naast de aanvraag om een omgevingsvergunning. Er zijn ook situaties waarbij gegevens en bescheiden aan het bevoegd gezag moeten worden verstrekt, zonder dat een aanvraag om een omgevingsvergunning nodig is. In die gevallen heeft de vertrekking van gegevens en bescheiden wel een zelfstandige functie.

Tweede lid, aanhef en onder b

Het bevoegd gezag coördineert de in het eerste lid opgesomde werkzaamheden. Naast het bevoegd gezag worden deze werkzaamheden ook verricht door de toezichthouder, bedoeld in artikel 1, derde lid, onder d, van de Arbeidsomstandighedenwet, en het bestuur van de veiligheidsregio. In het tweede lid, aanhef en onder b, wordt bepaald dat, bij het verrichten van deze werkzaamheden onderling moet worden afgestemd. Deze toevoeging is nodig om te voorkomen dat de verschillende instanties tegenstrijdige beslissingen nemen over een bevoegdheid die meerdere doelen dient.

Artikel 13.18 (nieuw) Ob

Eerste lid

Het bevoegd gezag dat een opgesteld of bijgewerkt veiligheidsrapport of deel daarvan heeft ontvangen van degene die een Seveso-inrichting exploiteert, zal dat op grond van artikel 13.17 onverwijld verstrekken aan de toezichthouder, bedoeld in artikel 1, derde lid, onder d, van de Arbeidsomstandighedenwet, en het bestuur van de veiligheidsregio. Die toezichthouder en dat bestuur worden tijdig in staat gesteld om de op hun werkterrein liggende aspecten te onderzoeken. Dit betreft een eerste, globale check van het veiligheidsrapport of de wijziging daarvan. In het kader van toezicht ter plaatse wordt nader ingegaan op de onderdelen die voor die toezichthouder of dat bestuur van belang zijn. Het bevoegd gezag onderzoekt de onderdelen van het veiligheidsrapport die gaan over externe veiligheidsrisico's.

De integrale benadering van veiligheid brengt met zich mee dat het veiligheidsrapport niet alleen relevante gegevens en bescheiden bevat over de externe veiligheid maar ook over de veiligheid en gezondheid van werknemers, gegevens en bescheiden die van belang zijn voor de voorbereiding op de rampenbestrijding en de eventuele inzet van een bedrijfsbrandweer en gegevens en bescheiden over mogelijke waterverontreiniging of een mogelijke belemmering voor de doelmatige werking van het zuiveringstechnisch werk bij een zwaar ongeval. Voor het onderzoeken van die aspecten van de veiligheid zijn respectievelijk de toezichthouder, bedoeld in artikel 1, derde lid, onder d, van de Arbeidsomstandighedenwet, het bestuur van de veiligheidsregio en het bevoegd gezag voor de lozingsactiviteit deskundig. Op grond van het tweede en derde lid stelt het bevoegd gezag die toezichthouder en dat bestuur in de gelegenheid om de onderdelen van het veiligheidsrapport te onderzoeken die liggen op hun werkterrein. Tijdens het houden van toezicht op de naleving door of namens de toezichthouder, bedoeld in artikel 1, derde lid, onder d, van de Arbeidsomstandighedenwet, en het bestuur van de veiligheidsregio zal onder andere worden gecontroleerd of het veiligheidsrapport voldoet aan de eisen die daartoe zijn gesteld in paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving en of dat rapport is geïmplementeerd.

Op grond van het vierde lid stelt het bevoegd gezag het bevoegd gezag voor de lozingsactiviteit in de gelegenheid de onderdelen van het veiligheidsrapport die gaan over mogelijke waterverontreiniging of een mogelijke belemmering voor de doelmatige werking van het zuiveringstechnisch werk bij een zwaar ongeval te onderzoeken. Als de resultaten van het onderzoek daartoe aanleiding geven kan het bevoegd gezag voor de lozingsactiviteit op grond van de in afdeling 16.2 van de wet gegeven adviestaken, het bevoegd gezag adviseren over het verbinden van voorschriften aan de omgevingsvergunning die er bijvoorbeeld toe strekken om waterverontreiniging te voorkomen in geval van een zwaar ongeval in een Seveso-inrichting. De rol en positie bij verstrekte veiligheidsrapporten die het bevoegd gezag voor de lozingsactiviteit heeft op basis van het huidige recht, wordt daarmee voortgezet.

Artikel 13.19 (nieuw) Ob

Dit artikel strekt ter implementatie van artikel 10, zesde lid van de Seveso-richtlijn.

Eerste lid

De conclusies naar aanleiding van het onderzoek van het veiligheidsrapport worden aan degene die de Seveso-inrichting exploiteert medegedeeld. De conclusies zelf zijn niet op enig rechtsgevolg gericht en worden dan ook niet beschouwd als een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. De conclusies kunnen wel reden zijn om de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit te wijzigen. Daarnaast kunnen bij een tekortschietend of gebrekkig veiligheidsrapport handhavingsmiddelen worden ingezet. Dat kan direct het geval zijn, maar kan ook naar aanleiding van toezicht waarbij de toezichthouders de onderdelen van het veiligheidsrapport die voor hen van belang zijn hebben gecontroleerd. Als de veiligheid binnen de

Seveso-inrichting onvoldoende wordt gewaarborgd, geldt ook het exploitatieverbod dat is opgenomen in artikel 4.9, derde lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Tweede en derde lid

Op grond van het tweede lid kan het bevoegd gezag degene die de Seveso-inrichting exploiteert verzoeken om aanvullende gegevens en bescheiden te verstrekken. Dat verzoek moet uiterlijk binnen acht weken na ontvangst van het veiligheidsrapport worden gedaan. Na afloop van die acht weken is het dus niet meer mogelijk en zal het onderzoek moeten plaatsvinden op het veiligheidsrapport en de gegevens en bescheiden die daarbij zijn verstrekt. Bij het verzoek moet een termijn worden gesteld van ten hoogste zes weken waarbinnen de aanvullende gegevens en bescheiden verstrekt moeten worden. Als niet binnen de gestelde termijn aan het verzoek wordt voldaan kan dat worden afgedwongen met een handhavingsmiddel.

In het derde lid is geregeld dat de termijn waarbinnen de conclusies naar aanleiding van het onderzoek van het veiligheidsrapport moeten worden medegedeeld, wordt opgeschort met ingang van de dag dat het verzoek om aanvullende gegevens en bescheiden te verstrekken is gedaan. De termijn wordt opgeschort tot de dag waarop de aanvullende gegevens en bescheiden zijn verstrekt of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstrekt.

Artikel 13.20 (nieuw) Ob

Dit artikel strekt ter implementatie van artikel 20, eerste, derde lid en zesde lid van de Seveso-richtlijn.

Eerste lid

Op grond van het eerste lid moeten de bij de handhaving betrokken instanties gezamenlijk zorgen voor het vaststellen van een toezichtstelsel en een toezichtplan. In dit besluit is gekozen voor het begrip "toezicht" in plaats van "inspectie", het in de Seveso-richtlijn gebruikte begrip, om aan te sluiten bij de terminologie van de Algemene wet bestuursrecht, de Omgevingswet en de Arbeidsomstandighedenwet.

Een toezichtstelsel geeft invulling aan de plicht tot gecoördineerde uitvoering en bevat afspraken over gecoördineerd toezicht, zoals bezoeken ter plaatse, controles van de interne maatregelen, systemen en rapporten en vervolgdokumentatie, en alle noodzakelijke follow-up, om de naleving van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving te controleren en te bevorderen. Het doel van toezicht is om te beoordelen of degene die de Seveso-inrichting exploiteert aan de verplichtingen van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving voldoet.

Het toezichtstelsel en het toezichtplan moeten niet alleen worden vastgesteld maar ook regelmatig worden bezien en zo nodig moeten worden bijgewerkt. Het is aan het oordeel van het bevoegd gezag, de toezichthouder, bedoeld in artikel 1, derde lid, onder d, van de Arbeidsomstandighedenwet, en het bestuur van de veiligheidsregio gezamenlijk om te bepalen wanneer het nodig is om het toezichtplan te bezien en bij te werken. Het kan bijvoorbeeld gaan om een periodieke beoordeling van het toezichtplan, maar het kan ook gaan om aanpassing naar aanleiding van verricht toezicht.

Tweede lid

Een toezichtplan bestrijkt de Seveso-inrichtingen in een bepaalde regio. Het geeft aan wat de relevante veiligheidskwesties zijn die worden beoordeeld, het gebied dat het plan bestrijkt, de Seveso-inrichtingen die onder het plan vallen, de aangewezen domino-inrichtingen, de Seveso-inrichtingen met specifieke risico's of gevarenbronnen, de procedures die worden gevolgd bij toezicht en het behandelen van klachten en het onderzoeken van zware ongevallen, bijna

ongevallen, incidenten en overtredingen en afspraken over samenwerking. Een toezichtplan maakt onderdeel uit van het toezichtstelsel en is meer op hoofdlijnen. Een toezichtplan is abstracter dan een toezichtprogramma. Een plan bestrijkt namelijk meerdere Seveso-inrichtingen terwijl een programma gaat over één inrichting.

Artikel 13.21 (nieuw) Ob

Dit artikel strekt ter implementatie van artikel 20, vierde en vijfde lid van de Seveso-richtlijn.

Eerste lid

In het eerste lid is bepaald dat de drie toezichthoudende instanties gezamenlijk toezichtprogramma's opstellen voor routinematig en niet-routinematig toezicht. Voor iedere Seveso-inrichting wordt een eigen toezichtprogramma opgesteld. Bij het opstellen van deze programma's dient gebruik te worden gemaakt van het toezichtplan waar de Seveso-inrichting onder valt. Het toezichtplan moet dus worden opgesteld voordat de toezichtprogramma's, die dienen ter uitwerking van het toezichtplan, kunnen worden opgesteld. Niet-routinematig toezicht is niet hetzelfde als onaangekondigd toezicht. Niet-routinematig toezicht kan onaangekondigd zijn, als een situatie daartoe aanleiding geeft, maar dat is niet noodzakelijk. Het kan ook aangekondigd toezicht zijn.

Tweede lid

Het tweede lid bepaalt dat in een toezichtprogramma de frequentie moet worden vermeld waarmee routinematig toezicht wordt verricht. De toezichthoudende instanties mogen deze frequentie zelf bepalen, maar er geldt wel een minimum. De hoofdlijn is dat een hogedrempelinrichting elk jaar wordt bezocht en gecontroleerd door toezichthouders en dat een Seveso-inrichting die geen hogedrempelinrichting is (lagedrempelinrichting) ten minste eenmaal per drie jaar wordt bezocht en gecontroleerd. In het toezichtprogramma kunnen deze frequenties op grond van het derde lid worden aangepast op grond van een systematische evaluatie van de gevaren van zware ongevallen.

Derde lid

Op grond van het derde lid kunnen de toezichthoudende instanties op grond van een systematische evaluatie van de gevaren afwijken van de frequenties voor routinematig toezicht dat is geregeld in het tweede lid.

Met de systematische evaluatie moeten de mogelijke gevolgen van de Seveso-inrichting voor de gezondheid en het milieu worden betrokken. Ook moet het nalevingsgedrag van degene die de Seveso-inrichting exploiteert bij de afwegingen worden betrokken. Daarbij gaat het om de naleving van de verplichtingen die zijn opgenomen in paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Daarnaast kan bij de beoordeling de naleving van andere wettelijke voorschriften mee worden gewogen. Daarbij geldt wel dat het passend moet zijn. Wat passend is zal afhangen van de specifieke situatie.

Artikel 13.22 (nieuw) Ob

Dit artikel strekt ter implementatie van artikel 20, tweede en negende lid van de Seveso-richtlijn.

Eerste lid

Toezicht moet worden afgestemd op het soort Seveso-inrichting en mag niet afhankelijk zijn van de ontvangst van een veiligheidsrapport of ander rapport. Met "soort Seveso-inrichting" zal in eerste instantie kunnen worden gedacht aan hogedrempelinrichtingen en andere Seveso-

inrichtingen. In tweede instantie slaat "soort" ook op specifieke gevaren of risico's bij bepaalde typen Seveso-inrichtingen door de aard van de gevaarlijke stoffen die er aanwezig zijn of de productieprocessen. Op de derde plaats kan bij "soort" worden gedacht aan andere typeringen, zoals de aard van de productieprocessen, de aard van dienstverlening en de wijzen waarop gevaarlijke stoffen worden opgeslagen (in transportverpakkingen, opslagtanks etc.). Door te stellen dat het toezicht niet afhankelijk mag zijn van de ontvangst van een veiligheidsrapport wordt bedoeld dat toezicht moet plaatsvinden op alle momenten dat dit relevant is en niet alleen gekoppeld is aan bijvoorbeeld de beoordeling van een veiligheidsrapport.

Tweede lid

Met het tweede lid wordt het bijzondere karakter van toezicht op Seveso-inrichtingen tot uitdrukking gebracht. Toezicht is een combinatie van nalevingstoezicht binnen een Seveso-inrichting, waarbij de aanwezigheid en deugdelijkheid van fysieke voorzieningen en maatregelen wordt gecontroleerd, en administratief toezicht dat meer het karakter heeft van een audit, waarbij systemen, processen en procedures worden doorgelicht om te bezien of het bedrijf een adequaat veiligheidsbeheerssysteem heeft vastgesteld en geïmplementeerd. Alle maatregelen en middelen dienen ertoe om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan te beperken. Het is aan de toezichthoudende instanties om met toezicht vast te stellen of het bedrijf die verplichting heeft nageleefd.

Het toezicht dient er daarnaast toe om vast te stellen of de gegevens en bescheiden in het veiligheidsrapport de situatie in de inrichting adequaat weergeven.

Derde lid

Het derde lid gaat verder dan alleen het coördineren van toezicht op de naleving van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Op grond van het derde lid geldt de (inspannings)verplichting om het toezicht ook zoveel mogelijk te combineren met het toezicht op andere wettelijke verplichtingen. Dit houdt verband met de beperking van de administratieve lasten voor bedrijven. Als er meer wordt gecombineerd zijn er minder toezichtbezoeken vereist. Dat is niet alleen efficiënter voor de toezichthoudende instanties maar levert ook minder toezichtlast op voor bedrijven. Hierbij geldt wel de kanttekening dat gecombineerd toezicht alleen voor de hand ligt als dit niet ten koste gaat van de efficiëntie en effectiviteit van het toezicht op de Seveso verplichtingen. Dit uitgangspunt wordt tot uitdrukking gebracht met de zinsnede "als dat passend is".

Artikel 13.23 (nieuw) Ob

Dit artikel strekt ter implementatie van artikel 20, zevende en achtste lid van de Seveso-richtlijn.

Eerste lid

In het eerste lid is geregeld dat de bevindingen van een bezoek, controle of onderzoek dat is verricht in het kader van toezicht, binnen vier maanden na afronding van dat onderzoek aan degene die de Seveso-inrichting exploiteert worden meegedeeld.

Het toezichtrapport bevat de bevindingen van de toezichthouders. Daarnaast kunnen in het rapport de acties worden opgenomen die degene die de Seveso-inrichting exploiteert moet verrichten, de conclusies en de geconstateerde overtredingen. De verantwoordelijkheid voor het verrichten van de acties en om de naleving van de wettelijke verplichtingen te waarborgen ligt bij degene die de Seveso-inrichting exploiteert.

Tweede lid

De toezichthoudende instanties moeten erop toe zien dat binnen een redelijke termijn de bevindingen van het toezicht zijn opgevolgd met de vereiste maatregelen. Deze maatregelen zijn gericht op herstel van geconstateerde gebreken. Deze verplichting verhoogt de effectiviteit van het toezicht. Bij geconstateerde gebreken in de naleving moet gestructureerd en planmatig worden gehandhaafd om degene die de Seveso-inrichting exploiteert de gebreken te laten opheffen.

Derde lid

In het derde lid is de verplichting vastgelegd om binnen zes maanden na constatering van een belangrijke overtreding aanvullend toezicht te verrichten. Bij dat aanvullende toezicht zal worden onderzocht of de geconstateerde overtreding is opgeheven. Van een belangrijke overtreding is in ieder geval sprake als de veiligheid concreet wordt bedreigd door het niet-naleven van een bepaling in paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Als een overtreding is geconstateerd die niet als belangrijk is te kwalificeren, is de termijn waarbinnen aanvullend toezicht wordt verricht afhankelijk van de termijn die de toezichthoudende instanties hebben gegeven om de overtreding op te heffen. In acute situaties kan het nodig zijn om het aanvullende toezicht eerder te laten plaatsvinden.

Artikel 13.24 (nieuw) Ob

Dit artikel strekt ter implementatie van artikel 22 van de Seveso-richtlijn.

Eerste lid

In het eerste lid is de actieve openbaarmaking geregeld van informatie over verricht toezicht en het verstrekken van inlichtingen over de wijze waarop er op verzoek meer gedetailleerde gegevens kan worden verkregen over het toezicht en het toezichtplan. Het actief openbaar maken van toezichtinformatie is al praktisch. Via de website van het Samenwerkingsprogramma BRZO+ worden sinds 1 mei 2014 openbare samenvattingen gepubliceerd van uitgevoerd toezicht. In de openbare samenvattingen staan de belangrijkste uitkomsten van het toezicht. Als er overtredingen zijn geconstateerd, worden die benoemd. Iedere samenvatting eindigt met het eindoordeel van de toezichthoudende instanties, variërend van 'geen overtredingen en verbeterpunten geconstateerd' tot 'direct actie nemen'.

Tweede lid

De Wet openbaarheid van bestuur (Wob) regelt actieve en passieve openbaarheid van onder meer milieu-informatie waarover de overheid beschikt en bepaalt de gronden voor inperking van die openbaarheid. De Wob kent relatieve en absolute weigeringsgronden op grond waarvan het openbaar maken van informatie achterwege kan respectievelijk moet blijven. De afbakening tussen de Wob en wetten die een specifieke openbaarheidsregeling bevatten houdt in dat het in artikel 10 van de Wob opgenomen toetsingskader voor milieu-informatie terugtreedt als sprake is van een bijzondere wettelijke regeling die een uitputtend kader bevat voor openbaarheid van milieu-informatie.

In de Wet milieubeheer zijn dergelijke bepalingen over openbaarheid van milieu-informatie opgenomen, onder meer in artikel 19.3. Dat artikel voorziet in de mogelijkheid een tweede tekst te overleggen, waaruit de informatie waarvan de geheimhouding is gerechtvaardigd niet kan worden afgeleid. Dergelijke informatie is milieu-informatie waarvan de geheimhouding op grond van artikel 10 van de Wob gerechtvaardigd is. Doordat artikel 19.3 van de Wet milieubeheer een verwijzing naar de uitzonderingsgronden van artikel 10 van de Wob bevat, wordt bereikt dat de bevoegdheid tot geheimhouding van gegevens overeenkomstig het Verdrag van Aarhus wordt uitgeoefend. Is geheimhouding op grond van artikel 10 van de Wob niet gerechtvaardigd, dan geldt het algemene regime van de Wob en de Wet milieubeheer voor openbaarmaking van milieu-informatie. Het verzoek tot het overleggen van een tweede tekst zal in de regel door de exploitant worden gedaan.

Dit betekent dat het in artikel 13.23, eerste lid genoemde toezichtrapport in het geheel niet openbaar wordt gemaakt, dan wel dat bepaalde informatie daaruit kan worden weggelaten. Welke informatie achterwege mag worden gelaten, zal per geval worden beoordeeld.

Derde lid

Als een toezichtrapport niet (geheel) wordt vrijgegeven op grond van artikel 10 Wob, moet er op grond van het derde lid een aangepast rapport worden opgesteld. Dit aangepaste rapport kan een samenvatting van het rapport zijn, of een tweede tekst waarin bepaalde onderdelen zijn weggelaten. In dit aangepaste rapport is het verplicht om relevante informatie op te nemen. Deze bepaling is opgenomen aangezien het voor omwonenden van belang is om inzicht te krijgen in de risico's. Deze risico's kunnen ook inzichtelijk worden gemaakt zonder het vermelden van bedrijfsgegevens of beveiligingsgegevens.

Onderdeel CK (afdeling 13.4 (nieuw) Ob) [artikelen 6, eerste en derde lid, 27, vijfde lid, 28a, eerste en zevende lid, 28b, 33, tweede en derde lid, en 34, vierde, vijfde, zesde, zevende en negende lid, van de Arbeidsomstandighedenwet en artikel 64, zesde lid, van de Wet veiligheidsregio's]

Artikel 13.25 (nieuw) Ob

Deze afdeling is gebaseerd op de artikelen 6, eerste derde lid, 7, eerste lid, 27, vijfde lid, 28a, eerste en zevende lid, 28b, 33, tweede en derde lid, en 34, vierde, vijfde, zesde, zevende en negende lid, van de Arbeidsomstandighedenwet en artikel 61, tweede lid, en 64, zesde lid, van de Wet veiligheidsregio's.

De verplichtingen die zijn opgenomen in paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving kunnen niet alleen bestuurlijk maar ook strafrechtelijk worden gehandhaafd. De strafbaarstellingen zijn voor overtredingen van bepalingen met een grondslag in de Omgevingswet opgenomen in de Wet op de economische delicten. Voor overtredingen van bepalingen met een grondslag in de Wet veiligheidsregio's en de Arbeidsomstandighedenwet zijn de strafbaarstellingen geregeld in de artikelen 13.25 en 13.26.

Artikel 13.26 (nieuw) Ob

In dit artikel wordt de mogelijkheid geopend om bij niet-naleving van een artikel in paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving, dat is gebaseerd op artikel 6, eerste lid, tweede zin, van de Arbeidsomstandighedenwet, met toepassing van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 28b van de Arbeidsomstandighedenwet, een last onder bestuursdwang of een last onder dwangsom op te leggen. Dit betreft ook de zzp-er en werkgever die de werkzaamheden (deels) zelf uitvoert.

Artikel 13.27 (nieuw) Ob

Eerste lid

In het eerste lid is aangegeven dat de niet-naleving van de in artikel 13.26 genoemde bepalingen ook als overtreding in de zin van de algemene wet bestuursrecht wordt aangemerkt, zodat tevens (bij wijze van alternatief) een bestuurlijke boete kan worden opgelegd. Enige uitzondering is, gezien de ernst van de overtreding, de niet-naleving van artikel 4.9, derde lid (het exploitatieverbod). In de praktijk wordt als regel bestuursrechtelijk gehandhaafd en gesanctioneerd. Niettemin moet ook strafrechtelijke handhaving van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving mogelijk zijn.

Paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving is mede van toepassing op zzp-ers en werkgevers die de werkzaamheden (deels) zelf verrichten. Artikel 33, eerste en tweede lid, van de

Arbeidsomstandighedenwet geeft voor deze groepen niet de mogelijkheid om de niet-naleving strafrechtelijk en bestuursrechtelijk te handhaven en te sanctioneren, waarbij de keuze aan de handhavende instantie wordt gelaten. Hier dient de wetgever zelf een keuze te maken. Gezien de afgeleide positie en daarmee afgeleide verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de zzp-er en werkgever die de werkzaamheden (deels) zelf uitvoert – er is hier altijd een opdrachtgever, al dan niet degene die de Seveso-inrichting exploiteert – is ervoor gekozen om bij deze groep altijd bestuursrechtelijk te handhaven en te sanctioneren. Dit wordt bereikt door artikel 13.27 (bestuurlijke sanctie) op alle geadresseerden van toepassing te laten zijn en artikel 13.29 (strafrechtelijke sanctie) alleen op de werkgever.

Tweede lid

In het tweede lid is geregeld wanneer een overtreding als ernstig wordt gekwalificeerd. Daarbij is aangesloten bij de omschrijving van 32 van de Arbeidsomstandighedenwet, rekening houdend met het feit dat het sanctiestelsel ook ziet op zzp-ers en werkgevers die de werkzaamheden (deels) zelf uitvoeren. De kwalificatie ernstige overtreding leidt er ingevolge artikel 34, zesde lid, van de Arbeidsomstandighedenwet toe dat de bestuurlijke boete bij recidive extra wordt verhoogd, als zowel de eerste als latere overtreding als ernstig zijn gekwalificeerd. Daarnaast leidt artikel 34, negende lid, van de Arbeidsomstandighedenwet ertoe dat bij het opleggen van bestuurlijke boetes wordt uitgegaan van een recidivetermijn van tien in plaats van vijf jaar.

Derde en vierde lid

Op grond van artikel 34, zevende en achtste lid, van de Arbeidsomstandighedenwet wordt bij het vaststellen van recidive niet alleen gekeken naar dezelfde overtreding, maar ook naar een soortgelijke overtreding. Dit geldt niet alleen voor de bestuurlijke beboeting, maar ook voor de preventieve stillegging. In het derde en vierde lid is nader uitgewerkt wanneer sprake is van een soortgelijke overtreding. De Arbeidsomstandighedenwet en hierop gebaseerde lagere regelgeving, zoals paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving, kennen een grote diversiteit aan verplichtingen en verboden die bij overtreding tot het opleggen van een boete kunnen leiden en die qua ernst en aard verschillend kunnen zijn.

Artikel 13.28 (nieuw) Ob

Eerste lid

Een per 1 januari 2012 in werking getreden wijziging van de Arbeidsomstandighedenwet introduceerde de bevoegdheid om, nadat voor een eerste overtreding een bestuurlijke boete is opgelegd of een proces-verbaal is opgemaakt, stillegging van werkzaamheden in het vooruitzicht te stellen. Bij de eerste herhaling van dezelfde of een soortgelijke overtreding kan ingevolge het eerste lid als regel een waarschuwing worden gegeven. Bij de volgende herhaling volgt een bevel tot tijdelijke stillegging, als bedoeld in artikel 28a van de Arbeidsomstandighedenwet.

Wat betreft het bevel tot stillegging bij recidive als zodanig wordt het volgende opgemerkt. De stillegging van de werkzaamheden duurt ten hoogste drie maanden. Daarbij zal voor de periode waarvoor de stillegging geldt worden aangesloten bij de ernst van de overtreding en de mate waarin sprake is van recidive. Dit is nader uitgewerkt in beleidsregels. Effectuering van de preventieve stillegging is mogelijk vanaf het moment dat een boeterapport is opgesteld. De preventieve stillegging heeft betrekking op het staken of niet aanvangen van werkzaamheden. Daarbij kan het zowel gaan om alle werkzaamheden verricht door een bedrijf – waarbij het bedrijf feitelijk geheel wordt stilgelegd – als om specifieke werkzaamheden of werkzaamheden in onderdelen van een bedrijf, waarbij andere onderdelen nog in werking kunnen zijn. Bij de keuze hiertussen wordt onder meer gekeken naar de mate waarin de overtredingen verspreid zijn binnen het bedrijf en de mogelijkheden om bedrijfsonderdelen daadwerkelijk stil te leggen. Voor dit laatste

is van belang, zoals bij de toelichting op het vierde lid wordt aangegeven, dat het niet in alle situaties mogelijk of wenselijk is om (onderdelen van) bedrijven stil te leggen.

Tweede lid

In het tweede lid is aangegeven dat van een waarschuwing en een preventieve stillegging kan worden afgezien als de aard van de overtreding of de met de overtreding samenhangende omstandigheden dan wel de gevolgen van de stillegging van werkzaamheden daartoe aanleiding geven. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om een overtreding van een administratieve verplichting of de omstandigheden waarin de overtreding heeft plaatsgevonden. De gevolgen van de stillegging kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op de veiligheid van de werksituatie en op het feit dat een eventuele stillegging van de werkzaamheden onevenredig grote maatschappelijke gevolgen heeft of om bedrijven waarbij risico's voor de veiligheid verbonden zijn aan het stilleggen of weer opstarten van werkzaamheden. Dit is nader uitgewerkt in beleidsregels. Als geen preventieve stillegging wordt toegepast, is dit geen reden om een bestuurlijke boete achterwege te laten.

Derde en vierde lid

Op grond van artikel 28a van de Arbeidsomstandighedenwet wordt bij het vaststellen van recidive niet alleen gekeken naar dezelfde overtreding, maar ook naar een soortgelijke overtreding. Dit geldt niet alleen voor de preventieve stillegging maar ook voor de bestuurlijke beboeting (artikel 13.27). In het derde en vierde lid is nader uitgewerkt wanneer sprake is van een soortgelijke overtreding. De Arbeidsomstandighedenwet en hierop gebaseerde lagere regelgeving, zoals paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving, kennen een grote diversiteit aan verplichtingen en verboden die bij overtreding tot een preventieve stillegging kunnen leiden en die qua ernst en aard verschillend kunnen zijn. Het preventief stilleggen van een bedrijf naast de verhoging van de bestuurlijke boete voor lichte (administratieve) overtredingen is niet proportioneel.

Artikel 13.29 (nieuw) Ob

In dit artikel zijn de artikelen opgesomd die zijn opgenomen in paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving waarvan de overtreding is gekwalificeerd als strafbare feit op grond van de Wet veiligheidsregio's. De strafbaarstelling volgt uit artikel 64, zesde lid, van de Wet veiligheidsregio's en artikel 1a, onder 1°, van de Wet op de economische delicten. Daarmee valt dit handelen onder de definitie van de Wet op de economische delicten van misdrijven, voor zover zij opzettelijk zijn begaan, en onder de definitie van overtredingen als er geen sprake is van opzet. De artikelen waarvan de overtredingen strafbaar zijn gesteld gaan over de gegevens en bescheiden in het veiligheidsrapport die de veiligheidsregio nodig heeft voor de voorbereiding van de rampenbestrijding en de aanwezigheid van een actuele lijst met gevaarlijke stoffen.

Artikel 13.30 (nieuw) Ob

In dit artikel zijn op grond van artikel 6, derde lid, van de Arbeidsomstandighedenwet de artikelen opgesomd die zijn opgenomen in paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving waarvan de overtreding is gekwalificeerd als strafbare feiten. Artikel 33, eerste en tweede lid, van de Arbeidsomstandighedenwet maakt het mogelijk om de niet-naleving van de op artikel 6 van die wet gebaseerde verplichtingen (dat zijn de in paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving opgenomen verplichtingen voor de werkgever) te handhaven en te sanctioneren langs zowel strafrechtelijke als bestuurlijke weg.

Onderdeel CL (hoofdstuk 14 Ob) [artikelen 16.1, 16.55, eerste lid, 16.88, eerste lid, aanhef en onder a, d en f, en tweede lid, aanhef en onder a, 20.21, derde lid, 20.24, eerste lid, 20.25, eerste lid, en 20.26, eerste lid, van de wet]

Artikel 14.1 Ob

Dit artikel is redactioneel gewijzigd, zodat de formulering beter aansluit bij de in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet voorgestelde wijziging van artikel 16.1.

Eerste lid

Het eerste lid regelt welke typen elektronische berichten bij inwerkingtreding via de landelijke voorziening bij het bevoegd gezag kunnen worden ingediend. Voor deze berichten moet, als gekozen wordt voor de elektronische weg, gebruik worden gemaakt van de landelijke voorziening. Daarbij is in eerste instantie uitgegaan van het voorzieningenniveau van de bestaande gebruikerstoepassingen Omgevingsloket Online en Activiteitenbesluit Internet Module, maar wel rekening gehouden met het bredere toepassingsbereik van de Omgevingswet. Op termijn zal de landelijke voorziening stapsgewijs voor steeds meer typen berichten aan het bevoegd gezag worden opengesteld.

In beginsel is het de bedoeling dat alle aanvragen om een omgevingsvergunning, een maatwerkvoorschrift en toestemming tot het treffen van een gelijkwaardige maatregel via de landelijke voorziening kunnen worden ingediend. Ook alle meldingen die onder de Omgevingswet vallen kunnen via de landelijke voorziening worden gedaan.

Andere aanvragen om een besluit, zoals een verzoek om handhaving, een bezwaarschrift of een aanvraag tot het opleggen van een gedoogplicht, kunnen vooralsnog niet via de landelijke voorziening worden ingediend. Ook voor het indienen van andere berichten, zoals een zienswijze, kan vooralsnog geen gebruik worden gemaakt van de landelijke voorziening.

Dit artikellid staat er niet aan in de weg dat bijvoorbeeld marktpartijen eigen toepassingen ontwikkelen die aansluiten op de open standaarden voor uitwisseling met de landelijke voorziening van het digitaal stelsel. Het digitaal stelsel is een open stelsel. Dat betekent dat het stelsel waar dat kan en mag, functionaliteit en informatie vrij beschikbaar stelt aan derden voor gebruik in hun eigen, al dan niet commerciële toepassingen. Zo kan bijvoorbeeld een vergunningaanvraag bij de landelijke voorziening worden ingediend via een door een marktpartij ingericht loket of ander informatiesysteem dat op de landelijke voorziening is aangesloten. Op die wijze wordt nog steeds voldaan aan de eis van indiening via de landelijke voorziening.

Bij het elektronisch indienen van een bericht kan de vraag relevant zijn op welk moment de procedure van start gaat, in verband met eventuele rechtsgevolgen die aan het verstrijken van de proceduretermijn zijn verbonden. Het moment van ontvangst van het elektronische bericht is bepalend voor het aanvangen van de termijn. In artikel 2:17, tweede lid, Awb is bepaald dat als tijdstip waarop een bericht door het bestuursorgaan is ontvangen het tijdstip geldt waarop het bericht het systeem van gegevensverwerking van het bestuursorgaan heeft bereikt. Als systeem van gegevensverwerking van het bestuursorgaan heeft ook te gelden een daartoe aangewezen systeem dat elders is ondergebracht, zoals in dit geval de landelijke voorziening. Niet van belang is op welk tijdstip het bestuursorgaan kennis neemt van het bericht.⁶⁰

De landelijke voorziening wordt zodanig ingericht dat een bericht in beginsel automatisch wordt doorgeleid naar het juiste bevoegd gezag. Zodra het bericht is ingediend, wordt het toegankelijk voor het bevoegd gezag dat daarover een signaal ontvangt. De initiatiefnemer heeft wel altijd de mogelijkheid om het bevoegd gezag dat de landelijke voorziening voor hem kiest, te wijzigen. Daarbij geldt dat als een bericht bij een bestuursorgaan wordt ingediend dat geen bevoegd gezag blijkt te zijn, de doorzendplicht op grond van artikel 2:3, eerste lid, van de Awb van toepassing is. Indien het tijdstip van ontvangst van het bericht van belang is, is in beginsel het tijdstip bepalend

---

⁶⁰ Zie memorie van toelichting bij de Wet elektronisch bestuurlijk verkeer, Kamerstukken II 2001/02, 28483, nr. 3, p. 43.

waarop het bericht na doorzending door het bevoegde orgaan wordt ontvangen.⁶¹ Dit is in overeenstemming met artikel 2:17, tweede lid, van de Awb, waarin is bepaald dat als tijdstip waarop een bericht door een bestuursorgaan elektronisch is ontvangen, geldt het tijdstip waarop het bericht zijn systeem voor gegevensverwerking heeft bereikt.

Tweede lid

Het voldoen aan een andere informatieverplichting dan een melding⁶² kan via de landelijke voorziening plaatsvinden, tenzij bij wettelijk voorschrift een ander kanaal is aangewezen. Zo is voor informatieverplichtingen in het kader van het 'Pollutant Release and Transfer Register' (PRTR) in artikel 10.42a de daarvoor beschikbare PRTR-voorziening aangewezen.

Derde lid

Voor bedrijven is de elektronische weg voor het verzenden van berichten aan het bevoegd gezag verplicht, vanaf het moment van inwerkingtreding van deze bepaling. Dit is ongewijzigd ten opzichte van het eerder gepubliceerde Omgevingsbesluit en komt – voor zover het de aanvraag om een omgevingsvergunning betreft – overeen met artikel 4.1, tweede lid, van het Besluit omgevingsrecht en artikel 6.20, tweede lid, van het Waterbesluit, die nooit in werking zijn getreden. Ook bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet zal het gebruik van de elektronische weg nog niet verplicht worden gesteld, maar eerst gestimuleerd.⁶³

Ten opzichte van de Staatsbladversie van het Omgevingsbesluit en artikel 4.1, tweede lid, van het Besluit omgevingsrecht is gewijzigd dat de verplichting geldt voor ondernemingen en rechtspersonen, in plaats van voor rechtspersonen en natuurlijke personen die een onderneming voeren of een zelfstandig beroep uitoefenen. Dit sluit beter aan bij het in voorbereiding zijnde wetsvoorstel Modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer⁶⁴, waarin wordt gedifferentieerd tussen elektronisch verkeer met natuurlijke personen en elektronisch verkeer met ondernemingen en rechtspersonen. Gedoeld wordt op ondernemingen en rechtspersonen als bedoeld in artikel 5 respectievelijk artikel 6 van de Handelsregisterwet 2007.

In dit artikellid is nader gespecificeerd dat de verplichting geldt voor de typen berichten genoemd in het eerste lid en dat ondernemingen en rechtspersonen voor het verzenden van deze berichten verplicht gebruik moeten maken van de landelijke voorziening. De verplichting geldt niet voor het voldoen aan een andere informatieverplichting dan een melding, omdat daarvoor ook andere kanalen aangewezen kunnen zijn. Een voorbeeld is het eerdergenoemde PRTR-register.

Vierde lid

In dit nieuwe artikellid wordt een uitzondering gemaakt op het uitgangspunt dat alle aanvragen en meldingen via de landelijke voorziening kunnen worden ingediend of gedaan. Berichten die zijn aangemerkt als staatsgeheim kunnen niet via de landelijke voorziening bij het bevoegd gezag worden ingediend. Het beveiligingsniveau van de landelijke voorziening is hiervoor niet geschikt. Ook de digitale systemen van de bevoegde bestuursorganen hebben niet het passende beveiligingsniveau. Onder staatsgeheim wordt verstaan alle informatie die een hogere vertrouwelijkheidsgraad heeft dan departementaal vertrouwelijk als bedoeld in het Besluit Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst Bijzondere Informatie 2013. Zoals in paragraaf XX van het algemeen deel van de toelichting al is toegelicht, gaat het om geringe aantallen berichten en is het niet opportuun het beveiligingsniveau van de landelijke voorziening hiervoor te verhogen. Voor

---

⁶¹ Artikel 16.54, tweede lid, van de wet bevat een uitzondering op dit uitgangspunt voor een aanvraag om een omgevingsvergunning.

⁶² Zie over informatieverplichtingen en over het onderscheid tussen een meldingsplicht en een informatieverplichting paragrafen 2.3.4 en 3.2 van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving (Stb. 2018, 293).

⁶³ Zie ook paragraaf 4.10.1 van de nota van toelichting bij het Omgevingsbesluit (Stb. 2018, 290).

⁶⁴ Dit wetsvoorstel is in februari 2016 in consultatie gegeven.

het indienen van berichten met deze rubricering moet een andere methode worden gebruikt, zoals verzending op papier per koerier.

Artikel 14.2 Ob

Eerste lid

Dit artikellid is redactioneel gewijzigd, zodat de formulering beter aansluit bij artikel 14.1. Verder is verduidelijkt dat de bij een elektronisch bericht behorende gegevens en bescheiden⁶⁵ ook via de landelijke voorziening moeten worden verstrekt, tenzij het bevoegd gezag een andere wijze van verstrekking, bijvoorbeeld op papier, toestaat.

Tweede lid

In dit artikellid is een uitzondering gemaakt voor bijzondere categorieën van persoonsgegevens, zoals gegevens over gezondheid, persoonsgegevens van strafrechtelijke aard en informatie die is aangemerkt als staatsgeheim als bedoeld in het Besluit Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst Bijzondere Informatie 2013. Zoals toegelicht in de artikelsgewijze toelichting bij artikel 14.1, vierde lid, is het beveiligingsniveau van de landelijke voorziening niet geschikt voor staatsgeheime informatie. Dit geldt ook voor bijzondere categorieën van persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard. In afwijking van het eerste lid worden dergelijke gegevens daarom niet via de landelijke voorziening aan het bevoegd gezag verstrekt.

Derde lid

In de landelijke voorziening wordt gewerkt met interactieve formulieren. Omdat op grond van artikel 16.55, derde en vierde lid, van de Omgevingswet in de waterschapsverordening, omgevingsverordening en het omgevingsplan ook regels kunnen worden gesteld over de door de aanvrager te verstrekken gegevens en bescheiden, regelt dit artikellid dat het desbetreffende bevoegd gezag informatie beschikbaar stelt aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om in het formulier op te nemen. Dit is nodig om een volledig formulier samen te kunnen stellen, waarin alle indieningsvereisten zijn meegenomen. Op grond van artikel 20.28 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet kan bij ministeriële regeling een standaard worden voorgeschreven voor de wijze waarop deze informatie moet worden aangeleverd.

Artikel 14.3 (oud) Ob

In artikel 14.3 was geregeld dat voor het indienen van een bericht op papier gebruik wordt gemaakt van een uitdraai van het elektronische formulier, bedoeld in artikel 14.2, eerste lid, onder a. Bij nader inzien zullen voor het op papier indienen van een aanvraag, het doen van een melding of het voldoen aan een andere informatieverplichting dan een melding geen specifieke formulieren via de landelijke voorziening beschikbaar worden gesteld. In de landelijke voorziening wordt gewerkt met interactieve formulieren. De vragen die een initiatiefnemer voorgelegd krijgt, zijn afhankelijk van de antwoorden op eerdere vragen. Door de veelheid aan vragencombinaties is het niet mogelijk een gebruiksvriendelijk papieren formulier samen te stellen. Om die reden vervalt artikel 14.3. Voorgaande neemt niet weg dat wel een bericht op papier naar het bevoegd gezag kan worden verzonden. Dit kan per brief of met een door het bevoegd gezag vastgesteld formulier. Het bestuursorgaan dat bevoegd is op een aanvraag te beslissen, kan voor het indienen van aanvragen en de daarbij te verstrekken gegevens desgewenst zelf een papieren formulier vaststellen op grond van artikel 4:4 van de Awb.

Artikel 14.3 (nieuw) Ob

---

⁶⁵ Met het woord 'bescheiden' wordt bedoeld op documenten of bewijsstukken, terwijl met 'gegevens' wordt bedoeld op andersoortige informatie. Zie de Memorie van toelichting bij de Awb, Kamerstukken II 1988/89, 21221, nr. 3, p. 89.

Dit artikel regelt dat een bericht wordt geacht te zijn ondertekend als het via de landelijke voorziening is ingediend. Voor formele berichten die aan een bestuursorgaan worden verzonden, geldt doorgaans het vereiste van ondertekening. Zo is ondertekening van een aanvraag voorgeschreven in artikel 4:2, eerste lid, van de Awb en kent het Besluit activiteiten leefomgeving een verplichting tot ondertekening van zowel meldingen als gegevens en bescheiden. Bij indiening via de landelijke voorziening hoeft een bericht niet van een aparte (elektronische) handtekening te worden voorzien. Voordat een initiatiefnemer een bericht langs elektronische weg kan indienen, heeft hij zich namelijk al moeten authenticeren. Daarnaast bekrachtigt de initiatiefnemer zijn wilsuiting door zich met het plaatsen van een vinkje akkoord te verklaren met de inhoud van het opgestelde bericht en vervolgens op de 'verzendknop' te drukken.

Artikel 2:16 van de Awb bepaalt dat de vereiste mate van betrouwbaarheid van de ondertekening afhangt van de inhoud en het doel van het elektronische bericht. Bij het inloggen in de landelijke voorziening wordt gebruik gemaakt van een component van de generieke digitale infrastructuur, zoals DigiD of eHerkenning. Deze middelen worden voldoende betrouwbaar geacht.

Het uitgangspunt dat het bericht wordt geacht te zijn ondertekend als het via het landelijke elektronische loket wordt ingediend, werd ook onder het Besluit omgevingsrecht al gehanteerd,⁶⁶ maar wordt nu met artikel 14.3 expliciet vastgelegd.

Artikel 14.4 (oud) Ob

Zoals in paragraaf 1.1.2 van het algemeen deel van de nota van toelichting al is toegelicht zal voor de informatievoorziening via het digitaal stelsel, de (informatie uit) besluiten en andere rechtsfiguren op grond van de wet die beschikbaar zijn in de digitale voorziening voor officiële publicaties, worden (her)gebruikt. Om die reden is het niet langer nodig om in het Omgevingsbesluit omgevingsdocumenten aan te wijzen en vervalt artikel 14.4.

Artikel 14.4 (nieuw) Ob

Eerste lid

Deze bepaling voorziet in objectgerichte beschikbaarstelling van informatie uit besluiten en andere rechtsfiguren, die via de landelijke voorziening van het DSO wordt ontsloten. Die beschikbaarstelling wordt aan het Kadaster opgedragen.

De onder a genoemde informatie betreft de inhoud van beleid dat is opgenomen in omgevingsvisies, de regels die zijn opgenomen in omgevingsplannen, waterschapsverordeningen, omgevingsverordeningen en projectbesluiten, en de aanwijzingen of begrenzingen van locaties of gebieden die zijn opgenomen in de ministeriële regeling op grond van artikel 2.24, tweede lid, onder a, van de wet. Voor deze besluiten en andere rechtsfiguren worden standaarden vastgesteld die niet alleen de publicatie via de generieke voorziening voor officiële publicaties ondersteunen, maar tevens voorzien in een zodanige elektronische vormgeving van de besluiten en daarbij behorende metadata, dat de inhoud van de besluiten in het DSO objectgericht en in samenhang kan worden ontsloten. Voor deze informatievoorziening gebruikt het Kadaster dus de elektronische bestanden waarin de besluiten en andere rechtsfiguren zijn vevat, die door het bevoegd gezag voor publicatie worden aangeleverd bij de generieke infrastructuur voor officiële publicaties. De zogeheten bruidsschat, bestaande uit rijksregels die deel gaan uitmaken van het omgevingsplan respectievelijk de waterschapsverordening, vormt ook onderdeel van deze informatie. Deze rijksregels zullen overeenkomstig de standaard voor respectievelijk het omgevingsplan en de waterschapsverordening worden opgesteld. Tot de onder a genoemde informatie behoren eveneens de gepubliceerde ontwerpen van besluiten en beleidsdocumenten.

Milieueffectrapporten en andere bij een (ontwerp)besluit behorende documenten worden niet in het DSO ontsloten. Dergelijke documenten zijn, indien ze door het betrokken bestuursorgaan zijn

---

⁶⁶ Zie paragraaf 4.1 van de nota van toelichting bij het Besluit omgevingsrecht (Stb. 2010, 143).

meegeleverd met de officiële publicatie, wel beschikbaar via de generieke voorziening voor officiële publicaties.

De informatie uit de besluiten en andere rechtsfiguren wordt in zodanige vorm verstrekt dat deze per geometrisch begrensd object in samenhang kan worden geraadpleegd. De objectgerichte informatievoorziening door het DSO maakt het zodoende mogelijk dat alle voor een bepaalde locatie geldende en toekomstige regels en beleid, zoals vervat in de genoemde besluiten en andere rechtsfiguren, in samenhang beschikbaar zijn. Dit is mogelijk doordat de te gebruiken standaarden voor de besluiten en andere rechtsfiguren voorzien in een geometrische vaststelling van werkingsgebieden bij het vaststellen van regels en beleid. In sommige gevallen kan het voorkomen dat bij een besluit geen specifiek werkingsgebied wordt vastgesteld, omdat het besluit bijvoorbeeld het gehele grondgebied van het betrokken bestuursorgaan betreft. In zo'n geval worden in het kader van de informatievoorziening andere gegevens over de begrenzing van dat grondgebied verwerkt die niet in het authentieke besluit zijn betrokken en wordt het indicatieve karakter van die begrenzing kenbaar gemaakt.

Onder b, in samenhang met artikel 14.5, is geregeld dat de status van (ontwerpen van) besluiten en beleidsdocumenten kenbaar is. Voor dit doel wordt in artikel 14.5 aan het bevoegd gezag opgedragen om bepaalde statusinformatie aan het Kadaster te leveren. Het gaat daarbij om aanvullende statusinformatie, die geen rol speelt bij de officiële bekendmaking als zodanig en die daarom in dat kader niet zonder meer hoeft te worden geleverd aan de generieke voorziening voor officiële bekendmakingen waaruit het DSO put. Om ervoor te zorgen dat de aanvullende statusinformatie, zoals het gegeven dat (een deel van) een besluit door de rechter is vernietigd, wel in het DSO wordt verwerkt, is daarom een aanvullende verplichting geregeld. De levering van de aanvullende statusinformatie gebeurt technisch via hetzelfde centrale aanleverpunt als waar de officiële publicaties worden aangeleverd.

De onder c genoemde informatie betreft de inhoud van regels en beleid die is opgenomen in ruimtelijkeplannen.nl. Die inhoud is volgens de toen geldende standaarden opgesteld. Om ervoor te zorgen dat de informatie in de landelijke voorziening begrijpelijk kan worden getoond en gebruikt in combinatie met informatie uit nieuwe besluiten (opgesteld volgens nieuwe standaarden), is bewerking nodig in de vorm van een zogeheten overbruggingsfunctie. Die bewerking is daarom als element van de taak van het Kadaster opgenomen.

Tweede lid

De zorg voor het beheer van de informatie heeft uiteraard geen betrekking op beheer van de inhoud van de besluiten en andere rechtsfiguren als zodanig, aangezien deze uit de generieke infrastructuur voor de officiële publicaties wordt betrokken en daarop geen inhoudelijke bewerking wordt uitgevoerd. Het in deze bepaling bedoelde beheer ziet onder meer op het bewaren van de historie van de informatieverstrekking door het Kadaster.

Op grond van artikel 20.26, derde lid, van de wet kunnen bij ministeriële regeling regels worden gesteld over de uitvoering van de bij dit besluit opgedragen taak. Daartoe behoren in ieder geval regels over de wijze van beschikbaarstelling en de vorm waarin de informatie uit besluiten en andere rechtsfiguren beschikbaar wordt gesteld.

Artikel 14.5 in samenhang met bijlage VIII (nieuw) Ob

De verstrekking van gegevens over besluiten en andere rechtsfiguren op grond van de wet door bestuursorganen aan het Kadaster is een uitvoeringstaak, die wordt toegedeeld aan uitvoerende organen van de respectieve bestuurslagen.

Het betreft gegevens die niet zonder meer zijn opgenomen in de officiële publicaties en daarom afzonderlijke regeling van een leveringsplicht behoeven. De wijze van leveren is overigens wel gelijk aan die van officiële publicaties. Het betreft hier vooral gegevens over een wijziging van de

status van een besluit of andere rechtsfiguur die zich na bekendmaking voordoet, zoals het gegeven of beroep is ingesteld, het onherroepelijk worden of een rechterlijke vernietiging. Er wordt, evenals in artikel 1.2.1, derde lid, van het huidige Besluit ruimtelijke ordening, geen termijn bepaald waarbinnen een statuswijziging moet worden geleverd. Uitgangspunt is dat het betrokken orgaan dit onverwijld doet.

In de bij ministeriële regeling vast te stellen uitvoeringsregels zal worden bepaald dat de hier bedoelde gegevens worden aangeleverd via de generieke voorziening voor officiële publicaties en dat daarbij gebruik wordt gemaakt van de standaarden die voor officiële publicaties worden voorgeschreven, welke standaarden in de relevante gegevens voorzien.

Artikel 14.6 (nieuw) Ob

In dit artikel zijn omschrijvingen opgenomen van begrippen die een aantal keer in deze afdeling voorkomen en die de leesbaarheid van het besluit beogen te vergroten. Om niet alle betrokkenen bij de landelijke voorziening apart te hoeven benoemen, is gekozen voor een indeling in de categorieën bezoeker en gebruiker. Een bezoeker logt niet in; een gebruiker wel. Een gebruiker kan een initiatiefnemer zelf zijn, maar ook een vertegenwoordiger van een niet-natuurlijke persoon of een gemachtigde. Inloggen in de landelijke voorziening is alleen vereist voor het opstellen en indienen van een bericht.

Artikel 14.7 (nieuw) Ob

Eerste lid

Dit artikel regelt het beheer van de via de landelijke voorziening ingediende berichten. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties geleidt een door een initiatiefnemer ingediend bericht onverwijld door naar het desbetreffende bevoegd gezag en stelt het bevoegd gezag van deze doorgeleiding op de hoogte. Dit gebeurt met een triggerbericht vanuit de landelijke voorziening. Het is de bedoeling dat het bevoegd gezag het ingediende bericht overzet naar zijn eigen behandelingsstelsel. Naar verwachting zal deze overzetting naar het eigen behandelingsstelsel in de meeste gevallen geheel automatisch kunnen plaatsvinden.

De landelijke voorziening wordt zodanig ingericht dat een bericht in beginsel automatisch wordt doorgeleid naar het juiste bevoegd gezag. De initiatiefnemer heeft wel altijd de mogelijkheid om het bevoegd gezag dat de landelijke voorziening voor hem kiest, te wijzigen. Daarbij geldt dat als een bericht bij een bestuursorgaan wordt ingediend dat geen bevoegd gezag blijkt te zijn, de doorzendplicht op grond van artikel 2:3, eerste lid, van de Awb van toepassing is. Het onbevoegde bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het doorzenden van het bericht naar het juiste bevoegd gezag. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van de landelijke voorziening. Op die manier is het juiste bevoegd gezag ook bekend bij de beheerder van de landelijke voorziening, zodat eventuele aanvullingen op het bericht direct naar dat bestuursorgaan kunnen worden doorgeleid.

In de consultatie zijn vragen gesteld over het tijdstip van ontvangst van een bericht en de eventuele gevolgen van een technische storing. Zoals in de artikelsgewijze toelichting bij artikel 14.1 is toegelicht, geldt op grond van artikel 2:17 van de Awb als tijdstip waarop een bericht door het bestuursorgaan is ontvangen het tijdstip waarop het bericht het systeem van gegevensverwerking van het bestuursorgaan heeft bereikt. Als systeem van gegevensverwerking van het bestuursorgaan heeft ook te gelden een daartoe aangewezen systeem dat elders is ondergebracht, zoals in dit geval de landelijke voorziening. Tijdstip van indiening in de landelijke voorziening is aldus het tijdstip van ontvangst in de landelijke voorziening door het juiste bevoegd gezag. Op dat tijdstip gaat een eventuele beslistermijn lopen. Niet van belang is op welk tijdstip het bevoegd gezag kennisneemt van het bericht of het naar zijn eigen zaakstelsel haalt. Zodra een bericht is ingediend, wordt het toegankelijk voor het bevoegd gezag en krijgt het bevoegd gezag daarover een signaal.

Denkbaar is dat de landelijke voorziening als gevolg van een storing of onderhoud tijdelijk buiten werking is en een initiatiefnemer geen bericht kan indienen. De gevolgen hiervan klemmen vooral als de indiening van het bericht aan een termijn is gebonden. Daarvan kan bijvoorbeeld sprake zijn als het bevoegd gezag een initiatiefnemer op grond van artikel 4:5 van de Awb in de gelegenheid heeft gesteld zijn aanvraag binnen een bepaalde termijn aan te vullen. Het bevoegd gezag kan besluiten de aanvraag niet te behandelen, als de aanvraag niet tijdig is aangevuld. Bij een storing ligt het in de rede dat een daarmee samenhangende termijnoverschrijding niet aan de initiatiefnemer wordt tegengeworpen, tenzij het verzuim aan de initiatiefnemer valt toe te rekenen.⁶⁷ Voor het bevoegd gezag heeft de storing geen gevolgen. Het bericht is niet ontvangen, dus een eventueel geldende proceduretermijn is niet aangevangen.

Een storing kan zich ook voordoen tussen het moment van ontvangst van het bericht in de landelijke voorziening en het ophalen van het bericht door het bevoegd gezag. Het risico bestaat dat het bevoegd gezag hierdoor niet of te laat op de hoogte raakt van het bericht, terwijl de proceduretermijn in dat geval wel is aangevangen. De initiatiefnemer wordt dan niet geraakt door de storing. In het belang van de bij de landelijke voorziening aangesloten overheden zullen bij ministeriële regeling regels worden gesteld over de beschikbaarheid en continuïteit van de voorziening. Artikel 20.21, derde lid, van de wet biedt daar een grondslag voor. In een service level agreement kunnen aanvullende afspraken worden gemaakt met de operationeel beheerders.

Op grond van artikel 20.24, tweede lid, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet kunnen bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld die uitvoeringstechnische of administratieve voorschriften bevatten over het beheer van de gegevens in de landelijke voorziening.

Tweede lid

Een ingediend bericht wordt maximaal een jaar in de landelijke voorziening bewaard. Dit geeft een initiatiefnemer de mogelijkheid het bericht gedurende de behandeling nog aan te vullen of te wijzigen. Het bericht wordt weliswaar afgehandeld binnen de reguliere administratieve organisatie van het bevoegd gezag, maar blijft na indiening in de landelijke voorziening toegankelijk voor de initiatiefnemer, zodat hij bij een aanvulling of wijziging het formulier niet volledig opnieuw hoeft in te vullen.

Het voornemen bestaat om bij ministeriële regeling uitgestelde gegevensverstrekking mogelijk te maken. Onder de Wabo was dit geregeld in artikel 4.7 van het Besluit omgevingsrecht. In dergelijke situaties is het noodzakelijk dat een initiatiefnemer langer toegang heeft tot het door hem ingediende bericht, zodat hij zijn gegevens kan aanvullen. Om die reden wordt aan het bevoegd gezag de mogelijkheid geboden om de bewaartermijn van maximaal 1 jaar te verlengen als dat nodig is voor de afhandeling van het bericht.

Waar een jaar niet noodzakelijk is, zal bewaring eerder worden beëindigd. In het beheer van de landelijke voorziening zal worden gedifferentieerd naar type bericht en type behandelprocedure. Een melding kan bijvoorbeeld eerder worden verwijderd dan een bericht waarop de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van toepassing is. Het spreekt voor zich dat de beheerder een bericht niet zonder medeweten van het bevoegd gezag verwijdert. Het bevoegd gezag wordt in eerste instantie in de gelegenheid gesteld het bericht zelf te verwijderen. Gebeurt dat niet, dan verwijdert de beheerder het bericht.

Derde lid

Een via de landelijke voorziening ingevuld formulier hoeft niet direct te worden verzonden, maar kan ook tussentijds worden bewaard. Zo kan de initiatiefnemer later weer verder gaan met invullen. Dit geldt ook voor het bijvoegen van bijbehorende gegevens en bescheiden. Het derde lid

---

⁶⁷ Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 30 maart 2018, ECLI:NL:RVS:2018:1088.

regelt dat gegevens die nog niet zijn ingediend en nog niet naar het bevoegd gezag zijn doorgeleid maximaal een jaar worden bewaard. Dit is de termijn die ook werd gehanteerd bij het Omgevingsloket Online. Een termijn van een jaar geeft initiatiefnemers voldoende tijd om de aanvraag of melding te completeren. Ook hier is sprake van een maximumtermijn. Een initiatiefnemer kan er uiteraard zelf voor kiezen de gegevens eerder te verwijderen, bijvoorbeeld als hij heeft besloten het bericht om hem moverende redenen niet in te dienen. Het spreekt verder voor zich dat de beheerder de gegevens niet zonder medeweten van de initiatiefnemer verwijdert en de initiatiefnemer hierover vooraf informeert.

Artikel 14.8 (nieuw) Ob

Eerste lid

Zoals in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is aangegeven⁶⁸, worden persoonsgegevens verwerkt in de landelijke voorziening. Onder persoonsgegevens wordt verstaan: alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Dit betekent dat informatie ofwel direct over een persoon gaat, ofwel naar deze persoon te herleiden is.

Dit artikellid regelt welk bestuursorgaan verwerkingsverantwoordelijke als bedoeld in artikel 4 van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is voor de persoonsgegevens die worden verwerkt in de landelijke voorziening. Die verantwoordelijkheid wordt belegd bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, als strategisch beheerder van de landelijke voorziening. Op deze verantwoordelijke rusten diverse verplichtingen op grond van de AVG, waaronder de technische beveiliging van het systeem en het naleven van de rechten van betrokkenen, zoals het recht op inzage en het recht op rectificatie en aanvulling.

Op grond van artikel 6 van de AVG mogen persoonsgegevens worden verwerkt wanneer dat noodzakelijk is om aan een wettelijke verplichting te voldoen. In artikel 20.21, tweede lid, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is bepaald dat de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de landelijke voorziening beheert. De minister verwerkt in het kader van deze wettelijke taak persoonsgegevens. De minister is verantwoordelijk voor de persoonsgegevens die samenhangen met het gebruik van het systeem, zoals accountgegevens en loggegevens. Daarnaast is de minister verantwoordelijk voor de persoonsgegevens in de elektronische berichten zolang deze in de landelijke voorziening zijn opgenomen. Zonder verwerking van deze gegevens is het voor de minister redelijkerwijs niet goed mogelijk zijn wettelijke verplichting uit te voeren.

Het burgerservicenummer (BSN) maakt deel uit van de persoonsgegevens die de minister verwerkt. Artikel 10 van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer biedt een wettelijke grondslag voor het verwerken van het BSN door overheidsorganen in het kader van de uitvoering van hun publiekrechtelijke taak. De publiekrechtelijke taak van de minister, in het kader waarvan hij het BSN verwerkt, is vastgelegd in het eerdergenoemde artikel 20.21, tweede lid, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Voor het kunnen ontvangen en doorgeleiden naar het bevoegd gezag van elektronische berichten is het noodzakelijk het BSN te verwerken.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt aangewezen als verwerkingsverantwoordelijke voor alle processen in de landelijke voorziening. Het bevoegd gezag is verwerkingsverantwoordelijke vanaf het moment dat het een bericht heeft overgehaald naar het eigen behandelingsstelsel. De grens van de verantwoordelijkheid wordt op deze manier gelegd bij een systeemgrens tussen de landelijke voorziening en de systemen van bevoegde overheden, zoals ook was aanbevolen in de Privacy Impact Assessment.

Het voorgaande laat onverlet dat de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk is voor de gegevens die hij in de landelijke voorziening plaatst en wie hij toegang geeft tot deze gegevens (bijvoorbeeld

---

⁶⁸ Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 50-53 en p. 318.

een adviseur). Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor het uit de landelijke voorziening halen van het elektronisch bericht en voor wie hij toegang geeft tot de in de voorziening opgenomen gegevens en bescheiden. Uiteraard moet het bevoegd gezag daarbij de AVG in acht nemen. Het verstrekken van persoonsgegevens aan derden mag alleen als dat verenigbaar is met het doel waarvoor de gegevens zijn verzameld en moet gebaseerd zijn op een van de gronden uit artikel 6 van de AVG.

Tweede lid

Het bevoegd gezag is verwerkingsverantwoordelijke vanaf het moment dat het bevoegd gezag de aanvraag of melding heeft overgehaald naar het eigen behandelstelsel. Persoonsgegevens mogen op grond van artikel 6 van de AVG worden verwerkt als dit noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang of als dit noodzakelijk is voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verantwoordelijke is opgedragen. De Omgevingswet belegt verschillende taken en verantwoordelijkheden bij het bevoegd gezag, bijvoorbeeld de bevoegdheid een omgevingsvergunning te verlenen. In het kader van deze taken mag het bevoegd gezag persoonsgegevens verwerken, voor zover dit noodzakelijk is. Voor het verlenen van een omgevingsvergunning of het afhandelen van een ander bericht als bedoeld in artikel 14.1 is het noodzakelijk persoonsgegevens te verwerken.

Een bericht dat door het bevoegd gezag is opgehaald, hoeft niet meteen te worden verwijderd uit de landelijke voorziening. Het bevoegd gezag zal bijvoorbeeld eerst willen beoordelen of het ook daadwerkelijk voor hem bestemd is. Het kan dus zijn dat het bericht zowel in de landelijke voorziening als in het behandelstelsel van het bevoegd gezag berust. Op dat moment is sprake van twee verschillende gegevensverwerkingen, waarvoor twee verschillende verwerkingsverantwoordelijken bestaan.

Artikel 14.9 (nieuw) Ob

Eerste lid

Het eerste lid regelt welke persoonsgegevens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verwerkt voor de toegang tot de landelijke voorziening, dat wil zeggen: bij het inloggen in de landelijke voorziening. Een gebruiker logt in met een elektronisch identificatiemiddel. Voor de identificatie wordt gebruik gemaakt van een component van de generieke digitale infrastructuur, zoals DigiD of eHerkenning. Vanuit deze infrastructuur wordt een identificerend nummer aan de minister doorgegeven, om de identiteit van de gebruiker vast te stellen. Bij natuurlijke personen gaat het om het burgerservicenummer of een versleutelde vorm daarvan. Bij bedrijven gaat het bijvoorbeeld om het Rechtspersonen Samenwerkingsverbanden Informatie Nummer of het Kamer van Koophandel-nummer. Daarnaast worden in de landelijke voorziening profielgegevens opgeslagen. Dit is noodzakelijk in verband met het verkrijgen van toegang tot de faciliteiten van de landelijke voorziening en vergroot ook het gebruiksgemak. Verder kunnen de gegevens worden gebruikt om te communiceren met betrokkenen.

Tweede lid

Het tweede lid bepaalt dat de persoonsgegevens worden bewaard zolang het bijbehorende account in de landelijke voorziening bestaat. De gegevens zijn immers steeds nodig voor het inloggen in de landelijke voorziening. Opheffing van het account kan plaatsvinden door een actieve handeling van de accounthouder of door de minister na een periode van inactiviteit. Na opheffing van het account worden de gegevens na maximaal achttien maanden verwijderd. Deze termijn maakt het mogelijk eventuele vragen achteraf te beantwoorden. Verder kan het nodig zijn een opgeheven account te reactiveren. Een initiatiefnemer heeft namelijk na opheffing van zijn account geen toegang meer tot zijn berichten. Het is voor hem dan niet meer mogelijk een eerder ingediend bericht aan te vullen, als het bevoegd gezag daarom verzoekt.

Er is sprake van een maximumtermijn. Waar 18 maanden niet noodzakelijk is voor het doel waarvoor de gegevens worden gebruikt, zal bewaring eerder worden beëindigd. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de accountgegevens van een medewerker van een bevoegd gezag van wie het account is opgeheven, omdat hij niet langer werkzaam is voor het bevoegd gezag in kwestie.

Artikel 14.10 (nieuw) Ob

Eerste lid

In het eerste lid zijn de persoonsgegevens opgenomen die door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden of kunnen worden verwerkt ten behoeve van het opstellen van elektronische berichten door initiatiefnemers en het doorgeleiden van deze berichten aan het bevoegd gezag. Het gaat om persoonsgegevens die in de berichten zelf zijn opgenomen.

Het verwerken van gegevens van initiatiefnemers die een melding doen of een aanvraag indienen, is nodig om hen te identificeren en met hen contact te onderhouden, bijvoorbeeld over de voortgang van de behandeling van een aanvraag of een te nemen besluit en om het te nemen besluit op naam te kunnen stellen. Verder zijn persoonsgegevens nodig om het bericht te kunnen beoordelen binnen de daarvoor geldende toetsingskaders. De te verwerken persoonsgegevens volgen uit de Algemene wet bestuursrecht en andere specifieke indieningsvereisten die krachtens de Omgevingswet worden gesteld. Het gaat daarbij niet alleen om indieningsvereisten in algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen, maar ook vereisten die door decentrale overheden onder meer op grond van artikel 16.55 van de Omgevingswet in een omgevingsplan, waterschaps- of omgevingsverordening zijn opgenomen. Naast locatiegegevens, in de vorm van een adresaanduiding, een kadastrale aanduiding of een set van coördinaten, kunnen in bepaalde gevallen de vermogensrechtelijke status van een initiatiefnemer tot een projectlocatie (eigendom, pacht, huur) of financiële gegevens worden gevraagd. Een voorbeeld van het laatste is het vereiste een bewijs van financiële zekerheid te overleggen bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit. Verder komt het voor dat, zoals in het algemeen deel van de toelichting is uitgelegd, informatie over derden worden gevraagd, zoals naam en adres van degene die een onderzoek heeft verricht, werkzaamheden uitvoert of daarop toezicht houdt. Gegevens over organisaties zijn géén persoonsgegevens, omdat zij geen betrekking hebben op een natuurlijke persoon. Dit is slechts anders wanneer de organisatie vereenzelvigd kan worden met een natuurlijke persoon, bijvoorbeeld wanneer in de naam van een bedrijf een persoonsnaam is opgenomen of verwerkt. Verder kan een aan een bedrijf gekoppeld nummer, zoals een Kamer van Koophandel-nummer, een persoonsidentificerend gegeven zijn. Vandaar dat de organisatienaam en het identificatienummer van de organisatie als persoonsgegevens in deze bepaling worden vermeld.

Bijzondere categorieën van persoonsgegevens als bedoeld in de Algemene verordening gegevensbescherming, zoals gegevens over gezondheid, en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard, en andere mogelijk gevoelige gegevens worden niet in de landelijke voorziening verwerkt. Als dit soort gegevens bijvoorbeeld in het kader van een vergunningaanvraag aan het bevoegd gezag moeten worden overgelegd, gebeurt dit via een ander kanaal dan de landelijke voorziening. In de landelijke voorziening zal zoveel mogelijk gebruik worden gemaakt van interactieve formulieren. Deze formulieren moeten ervoor zorgen dat initiatiefnemers niet meer informatie verstrekken dan nodig is voor het behandelen van het bericht.

Tweede lid

Het tweede lid regelt dat voor de persoonsgegevens van initiatiefnemers (en andere betrokkenen) de maximale bewaartermijnen gelden die worden genoemd in artikel 14.7, tweede en derde lid. Verwezen wordt verder naar de artikelsgewijze toelichting bij die artikelliden.

Artikel 4.11 (nieuw) Ob

Eerste lid

Het eerste lid regelt welke typen persoonsgegevens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verwerkt in het kader van de inrichting, instandhouding, werking en beveiliging van de landelijke voorziening. Er kunnen gegevens worden verwerkt die relevant zijn voor de adequate werking van de landelijke voorziening. Dit betreft onder andere de browsersversie, het besturingssysteem, de schermresolutie en of er een desktop/laptop, tablet of mobile device is gebruikt alsmede de netwerkkarakteristieken als IP-protocol (IPv4 of IPv6), poorten en verkeersanalyse statistieken.

Daarnaast vindt logging en auditing plaats. Logging houdt in dat technische gebeurtenissen worden vastgelegd om fouten te kunnen opsporen en herstellen in het operationeel beheer van de landelijke voorziening. Auditing is het vastleggen van functionele gebeurtenissen en mutaties van gegevens, tot personen herleidbaar (wie heeft wat gedaan), bijvoorbeeld ten behoeve van onderzoek naar fraude. De Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst (BIR) verplicht tot het bewaren van deze gegevens.

Onder een gebeurtenis wordt bijvoorbeeld verstaan een handeling van een gebruiker, zoals het wijzigen van een e-mailadres of het beëindigen van een account. De relevante informatie met betrekking tot deze gebeurtenis wordt vastgelegd conform de BIR. Ook van systeemgebeurtenissen met een functionele betekenis, zoals het detecteren van een mogelijk virus in een document of de aanlevering van een bestand met toepasbare regels door het bevoegd gezag, worden de relevante gegevens vastgelegd. Bij geschillen over de elektronische verzending van berichten kunnen soms aanzienlijke bewijsproblemen ontstaan. Voor een initiatiefnemer of een bevoegd gezag is het van belang te kunnen aantonen welk bericht op welk tijdstip is ontvangen of opgehaald uit de landelijke voorziening. Daarom worden niet alleen de omstandigheid dat een bericht is ingediend en op welk tijdstip, maar ook de inhoud van het bericht zelf gelogd.

Het bewaren van de inhoud van berichten voor dit doel is verenigbaar met het doel waarvoor de gegevens aanvankelijk zijn verzameld. De berichtenarchivering wordt immers gebruikt om problemen op te lossen die zich bij het doorgeleiden van berichten kunnen voordoen en stelt initiatiefnemer en bevoegd gezag in staat tot betrouwbaar elektronisch verkeer. Initiatiefnemer en bevoegd gezag verwachten dit ook van de beheerder van de landelijke voorziening. Het raadplegen van de auditbestanden is voorbehouden aan geautoriseerde medewerkers van de beheerder.

Tweede lid

Het tweede lid regelt hoe lang de persoonsgegevens worden bewaard door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De sessiegegevens worden bewaard zo lang de sessie duurt. De overige gegevens die relevant zijn voor de adequate werking van de landelijke voorziening, zoals het besturingssysteem, het browsertype en het IP-adres, worden maximaal achttien maanden bewaard voor bezoekersstatistieken, trendanalyse, usabilityonderzoek en analyse van incidenten. Dit geldt ook voor de technische logbestanden. De bewaartermijn van achttien maanden is afgestemd op de tijd die maximaal nodig is voor adequate analyse en onderzoek. Daarbij geldt dat de gegevens voor statistische doeleinden of interne rapportageverplichtingen vrijwel direct worden geanonimiseerd, doch maximaal binnen 90 dagen, waarna er geen sprake meer is van verwerking van persoonsgegevens.

Voor de gegevens in auditlogbestanden is de bewaartermijn bepaald op maximaal vijf jaar. Deze termijn is nodig om onderzoek naar onbevoegde informatieverwerking en fraudeonderzoek mogelijk te maken. Daarbij is van belang dat misbruik of oneigenlijk gebruik doorgaans pas na verloop van tijd blijkt. Bovendien is sprake van een samenspel in de digitale keten van componenten van de generieke digitale infrastructuur, zoals DigiD of eHerkenning, en de landelijke

voorziening. Om die reden is aansluiting gezocht bij de bewaartermijnen in de regelgeving over de generieke digitale infrastructuur van de overheid.⁶⁹ Ook voor bewijsvoering in juridische geschillen en procedures is een termijn van maximaal vijf jaar realistisch, gezien de duur van dergelijke procedures.

Artikel 14.12 (nieuw) Ob

Met deze bepaling wordt de taak van operationeel beheer van enkele onderdelen van de landelijke voorziening bij het Kadaster belegd. Zoals in de toelichting op artikel 20.21, derde lid, van de wet is vermeld, is zo'n wettelijke taaktoedeling aan de orde voor zover operationele beheertaken buiten de rechtspersoon Staat worden belegd. Dit is het geval bij de onderdelen waarvan het operationeel beheer bij het Kadaster als zelfstandig bestuursorgaan berust.

Tot die onderdelen behoort allereerst de onder a. genoemde voorziening voor beschikbaarstelling van informatie die op grond van artikel 20.26 van de wet is aangewezen. Daarnaast beheert het Kadaster ook een onder b. genoemde stelselcatalogus, waarin begrippen, informatiemodellen en gegevenssets zijn opgenomen. Deze catalogus vervult een belangrijke functie bij het leggen van verbanden tussen begrippen uit diverse besluiten en tussen begrippen en andere informatie. Ten slotte wordt onder c. het operationeel beheer opgedragen van technische koppelvlakken die dienen voor het aanbieden van informatie door bestuursorganen en rechtspersonen, en koppelvlakken die in het kader van het open stelsel dienen om aansluiting van systemen en applicaties van gebruikers mogelijk te maken.

Onderdeel CM (bijlage I bij artikel 1.1 Ob)

Provinciaal monument en voorbeschermd provinciaal monument

Bij dit besluit worden aan de begripsbepalingen in bijlage I bij het Omgevingsbesluit twee nieuwe, samenhangende begrippen toegevoegd, te weten 'provinciaal monument' en 'voorbeschermd provinciaal monument'. Deze begrippen, die gehanteerd worden in artikel 4.25 van het Omgevingsbesluit, sluiten voor hun betekenis aan bij de uitleg die het Besluit bouwwerken leefomgeving aan deze begrippen geeft. Deze begrippen worden bij het onderhavige besluit ook aan bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving toegevoegd. Voor een toelichting op de inhoud van deze begrippen wordt verwezen naar de toelichting op deze wijziging van het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Landelijke voorziening

Aan de begripsbepalingen in bijlage I bij het Omgevingsbesluit wordt het begrip 'landelijke voorziening' toegevoegd. Het begrip 'landelijke voorziening' was nog niet voorzien van een technische begripsbepaling, maar dat blijkt wel nuttig gezien het frequente gebruik van dit begrip. Gedoeld wordt op de landelijke voorziening van het digitaal stelsel Omgevingswet als bedoeld in artikel 20.21 van de wet.

Onderdeel CN (bijlage III bij de artikelen 4.33 en 4.34 Ob)

Onder 1

Artikel 4.33 van het Omgevingsbesluit, in samenhang met bijlage III, onder 1, bij dat besluit heeft betrekking op de adviesrechten voor het bestuur van de veiligheidsregio voor aanvragen om een omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten. Bij dit besluit wijzigt de aanwijzing van de adviesrechten in deze bijlage op diverse onderdelen.

---

⁶⁹ Dit betreft het Besluit verwerking persoonsgegevens generieke digitale infrastructuur (Stb. 2016, 195) en de daarop in voorbereiding zijnde wijziging, het Besluit digitale overheid, die op 27 maart 2018 is opengesteld ter consultatie.

In de eerste plaats worden twee nieuwe adviesrechten toegevoegd. De eerste toevoeging (onderdeel ra) betreft de milieubelastende activiteit, bedoeld in artikel 3.105, onder e, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Het gaat hier om het behandelen van het oppervlak van metalen met een bad met een inhoud van ten minste 1 m³ vloeibare gevaarlijke stoffen van ADR-klasse 6.1 of vloeibare gevaarlijke stoffen in de gevarenklasse acute toxiciteit, categorie 1, 2 of 3, bedoeld in bijlage I, deel 3, bij de CLP-verordening. Gebleken is dat voor deze milieubelastende activiteit op grond van het Besluit omgevingsrecht een vergunningplicht geldt, die bij het Besluit activiteiten leefomgeving zoals dat is vastgesteld ten onrechte niet is gecontinueerd. In die vergunningplicht wordt bij dit besluit alsnog voorzien. Omdat het bestuur van de veiligheidsregio onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen en de Regeling externe veiligheid inrichtingen een adviesrecht heeft voor bovengenoemde activiteit, wordt bij dit besluit in het verlengde van de aanwijzing van de vergunningplicht ook in de aanwijzing van het adviesrecht voor de activiteit voorzien.

De tweede toevoeging (onderdeel va) betreft de milieubelastende activiteit, bedoeld in artikel 3.295b van het Besluit activiteiten leefomgeving. Het gaat hier om het exploiteren van een spoorwegemplacement. Het adviesrecht geldt alleen voor de spoorwegemplacements, bedoeld in tabel E.13 in bijlage VII bij het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dit zijn spoorwegemplacements waar wagons met gevaarlijke stoffen worden gerangeerd. Hiermee wordt het adviesrecht dat het bestuur van de veiligheidsregio op grond van het Besluit externe veiligheid inrichtingen heeft voor aanvragen om een omgevingsvergunning voor dergelijke spoorwegemplacements naar het stelsel van de Omgevingswet omgezet. Dit gebeurt pas bij dit besluit omdat ook artikel 3.295b eerst bij dit besluit aan het Besluit activiteiten leefomgeving wordt toegevoegd. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar het algemeen deel van de nota van toelichting bij dit besluit.

Verder wordt de formulering van een aantal al aangewezen adviesrechten gewijzigd, als gevolg van in het onderhavige besluit opgenomen wijzigingen in de artikelen van het Besluit activiteiten leefomgeving waarin de milieubelastende activiteiten waarop die adviesrechten betrekking hebben worden geregeld. Het gaat hier om de adviesrechten in de onderdelen a, b, c, d, e, i, j, k, q, s, t, u, v, w en x van de bijlage. Voor de achtergrond van die wijzigingen wordt verwezen naar de nota van toelichting bij de wijzigingen van de desbetreffende artikelen van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Ook wordt de formulering van het adviesrecht in onderdeel o van de bijlage wetstechnisch aan de in de bijlage gehanteerde aanwijzingssystematiek aangepast. Deze aanwijzingssystematiek gaat ervan uit dat daar waar dit voor de leesbaarheid van het desbetreffende adviesrecht noodzakelijk is wordt verwezen naar zowel het artikel uit het Besluit activiteiten leefomgeving waarin de *milieubelastende* activiteit wordt aangewezen als het artikel uit dat besluit waarin de *vergunningplichtige* milieubelastende activiteit wordt aangewezen. Eveneens een wetstechnische aanpassing vindt plaats in het adviesrecht in onderdeel v van de bijlage waarin de zinsnede 'met inachtneming van de aantekeningen bij die bijlage' wordt toegevoegd die eerder per abuis niet is opgenomen.

Tot slot wordt in het adviesrecht in onderdeel x een nadere omschrijving opgenomen van de gevaarlijke stoffen waarbij het adviesrecht van de veiligheidsregio's voor milieubelastende activiteiten met betrekking tot een mijnbouwwerk geldt, omdat dit het toepassingsbereik van het adviesrecht verduidelijkt. Dit is in navolging van artikel 3.101 van het Besluit activiteiten leefomgeving en bijlage VII, onder E, onder 11.1, bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, waarin bij dit besluit eveneens een concretisering van het begrip gevaarlijke stoffen plaatsvindt binnen de context van die bepalingen. De gevaarlijke stoffen die in de omschrijving van het adviesrecht worden genoemd zijn gevaarlijke stoffen die aan de orde kunnen zijn bij het aanleggen of het exploiteren van een mijnbouwwerk. Ook wordt in dit adviesrecht 'bewerken' en 'het gereedmaken voor transport' toegevoegd aan de omschrijving van de (deel)activiteiten waaraan het adviesrecht van de veiligheidsregio's is gekoppeld. De reden daarvoor is dat ook het adviesrecht dat het bestuur van de veiligheidsregio onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen en de Regeling

externe veiligheid inrichtingen heeft voor inrichtingen die een mijnbouwwerk zijn aan deze (deel)activiteiten is gekoppeld.

Onder 2

Artikel 4.34 van het Omgevingsbesluit, in samenhang met bijlage III, onder 2, bij dat besluit heeft betrekking op de adviesrechten voor de inspecteur-generaal leefomgeving en transport voor aanvragen om een omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten.

Bij dit besluit wordt in het adviesrecht dat is opgenomen in onderdeel a van de bijlage 'biogas' vervangen door 'vergistingsgas'. Daarmee wordt aangesloten bij de terminologie die in het Besluit activiteiten leefomgeving voor deze vorm van gas wordt gebruikt.

Ook vindt bij dit besluit een wetstechnische wijziging plaats van het adviesrecht dat is opgenomen in onderdeel b van de bijlage. Met deze wijziging wordt dit onderdeel aangepast aan de in de bijlage gehanteerde aanwijzingssystematiek. Deze aanwijzingssystematiek gaat ervan uit dat daar waar dit voor de leesbaarheid van het betreffende adviesrecht noodzakelijk is wordt verwezen naar zowel het artikel uit het Besluit activiteiten leefomgeving waarin de *milieubelastende* activiteit wordt aangewezen als het artikel uit dat besluit waarin de *vergunningplichtige* milieubelastende activiteit wordt aangewezen.

Onderdeel CO (bijlage VI (nieuw) bij artikel 13.12, eerste lid, Ob, bijlage VII (nieuw) bij artikel 13.12, eerste lid, Ob en bijlage VIII (nieuw) bij artikel 14.5 Ob)

Bijlage VI (nieuw) Ob

Bijlage VI bepaalt welke activiteiten moeten worden belegd bij een omgevingsdienst. Zoals met de onderstaande tabel inzichtelijk wordt gemaakt, gaat het om dezelfde activiteiten als aangewezen in de bijlage bij artikel 7.1, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht. Voor de volledigheid wordt ook verwezen naar het algemeen deel van de nota van toelichting.

Besluit omgevingsrecht	Omgevingsbesluit
<p>Categorie 1</p> <p>Een project dat in ieder geval bestaat uit een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder e, van de wet met betrekking tot een inrichting waartoe een ippc-installatie behoort of die behoort tot een categorie van inrichtingen als bedoeld in bijlage I, onderdeel B of C, waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn.</p> <p><i>Nota van Toelichting Stb. 2017-193</i></p> <p><i>'Deze categorie betreft inrichtingen waarvoor een omgevingsvergunning door gedeputeerde staten is vereist. Volgens de package deal betreft deze basistaak de voorbereiding door de omgevingsdienst van de omgevingsvergunning in zijn geheel. Dat betekent dat wanneer behalve voor «milieuactiviteiten» ook voor andere activiteiten een omgevingsvergunning is vereist, de omgevingsvergunning voor die andere activiteiten ook door de omgevingsdienst wordt voorbereid. (...)'</i></p>	<p>Categorie 1</p> <p>De milieubelastende activiteiten uit hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving.</p> <p>Categorie 2</p> <p>De bouw- en sloopactiviteiten uit het Besluit bouwwerken leefomgeving, voor zover gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn op grond van:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) artikel 4.6, tweede lid, onder a, voor zover het gaat om omgevingsplanactiviteiten van provinciaal belang, bestaande uit milieubelastende-, bouw- of sloopactiviteiten; b) artikel 4.6, tweede lid, onder c; of c) artikel 4.16, eerste lid, van dit besluit. <p>Categorie 3</p> <p>Omgevingsplanactiviteiten, bestaande uit milieubelastende-, bouw- of sloopactiviteiten, voor zover gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn op grond van:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) artikel 4.6, tweede lid, onder a, voor zover het gaat om omgevingsplanactiviteiten van provinciaal belang, bestaande uit milieubelastende-, bouw- of sloopactiviteiten; b) artikel 4.6, tweede lid, onder c; of c) artikel 4.16, eerste lid, van dit besluit.

	<p><i>De categorieën 1 tot en met 3 dienen ter vervanging van (onder andere) categorie 1 uit bijlage IV bij het Besluit omgevingsrecht. Categorie 1 wijst de milieubelastende activiteiten uit hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving aan. Daarmee blijft het exploiteren van bedrijven waarvoor een omgevingsvergunning door gedeputeerde staten is vereist, onderdeel van het basistakenpakket. Categorie 2 en 3 zijn toegevoegd vanwege het 'in ieder geval' in categorie 1 uit bijlage IV bij het Besluit omgevingsrecht.</i></p>
<p>Categorie 2</p> <p>Een project dat in ieder geval bestaat uit een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de wet ten behoeve van de verwezenlijking van een project van provinciaal ruimtelijk belang waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn.</p> <p><i>Nota van Toelichting Stb. 2017-193</i></p> <p><i>'Bij deze categorie gaat het om een project van provinciaal ruimtelijk belang dat als zodanig door provinciale staten is aangewezen. Meer specifiek gaat het om het gebruik van gronden of bouwwerken in strijd met een geldend planologisch regime (bestemmingsplan, beheersverordening) in het kader van de verwezenlijking van een project van provinciaal ruimtelijk belang (bijvoorbeeld een inpassingsplan), waarvoor een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo van gedeputeerde staten is vereist. Volgens de package deal betreft deze basistaak, net als basistaak van categorie 1, de voorbereiding door de omgevingsdienst van de omgevingsvergunning in zijn geheel.'</i></p>	<p>Categorie 2</p> <p>De bouw- en sloopactiviteiten uit het Besluit bouwwerken leefomgeving, voor zover gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn op grond van:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) artikel 4.6, tweede lid, onder a, voor zover het gaat om omgevingsplanactiviteiten van provinciaal belang, bestaande uit milieubelastende-, bouw- of sloopactiviteiten; b) artikel 4.6, tweede lid, onder c; of c) artikel 4.16, eerste lid, van dit besluit. <p>Categorie 3</p> <p>Omgevingsplanactiviteiten, bestaande uit milieubelastende-, bouw- of sloopactiviteiten, voor zover gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn op grond van:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) artikel 4.6, tweede lid, onder a, voor zover het gaat om omgevingsplanactiviteiten van provinciaal belang, bestaande uit milieubelastende-, bouw- of sloopactiviteiten; b) artikel 4.6, tweede lid, onder c; of c) artikel 4.16, eerste lid, van dit besluit. <p>Categorie 4</p> <p>Omgevingsplanactiviteiten van provinciaal belang, bestaande uit milieubelastende-, bouw- of sloopactiviteiten.</p>

	<p><i>De categorieën 2 tot en met 4 dienen ter vervanging van (onder andere) categorie 2 uit bijlage IV bij het Besluit omgevingsrecht. Categorie 4 zorgt ervoor dat het gebruik van gronden of bouwwerken in strijd met een geldend planologisch regime in het kader van de verwezenlijking van een project van provinciaal ruimtelijk belang, waarvoor een omgevingsvergunning (strijdig gebruik) door gedeputeerde staten is vereist, tot het basistakenpakket blijft behoren. Categorie 2 en 3 zijn toegevoegd vanwege het 'in ieder geval' uit categorie 2 uit bijlage IV bij het Besluit omgevingsrecht.</i></p>
<p>Categorie 3</p> <p>Een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder e, van de wet met betrekking tot een inrichting waartoe een ippc-installatie behoort of die behoort tot een categorie van inrichtingen als bedoeld in bijlage I, onderdeel B of C, waarvoor burgemeester en wethouders het bevoegd gezag zijn.</p> <p><i>Nota van Toelichting Stb. 2017-193</i></p> <p><i>'Categorie 3 betreft inrichtingen waarvoor een omgevingsvergunning door burgemeester en wethouders is vereist. In afwijking van categorie 1 is de voorbereiding van de omgevingsvergunning door de omgevingsdienst voor deze inrichtingen wel beperkt tot het milieudeel van de omgevingsvergunning (artikel 2.1, eerste lid, onder e, van de Wabo). De overige activiteiten, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, van de Wabo, worden afgehandeld door burgemeester en wethouders.'</i></p>	<p>Categorie 1</p> <p>De milieubelastende activiteiten uit hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving.</p> <p><i>Categorie 1 dient ter vervanging van (onder andere) categorie 3 uit bijlage IV bij het Besluit omgevingsrecht. Categorie 1 wijst de milieubelastende activiteiten uit hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving aan. Daarmee blijft het exploiteren van bedrijven waarvoor een omgevingsvergunning door burgemeester en wethouder is vereist, onderdeel van het basistakenpakket.</i></p>
<p>Categorie 4</p> <p>Een of meer categorieën activiteiten als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder i, van de wet, die zijn aangewezen in artikel 2.2a (OBM).</p> <p><i>Nota van Toelichting Stb. 2017-193</i></p>	<p>Categorie 1</p> <p>De milieubelastende activiteiten uit hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving.</p> <p><i>Categorie 1 dient ter vervanging van (onder andere) categorie 4 uit bijlage IV bij het Besluit omgevingsrecht. Categorie 1 wijst de milieubelastende activiteiten uit hoofdstuk 3 van het Besluit</i></p>

<p><i>'Categorie 4 betreft inrichtingen waarvoor een OBM is vereist. De activiteiten waarvoor een OBM moet worden aangevraagd, zijn opgenomen in artikel 2.2a van het Bor. Hiervoor kunnen zowel gedeputeerde staten als burgemeester en wethouders het bevoegd gezag zijn.'</i></p>	<p><i>activiteiten leefomgeving aan. Daarmee blijven de activiteiten uit artikel 2.2a van het Besluit omgevingsrecht, onderdeel van het basistakenpakket (let op: de OBM keert onder het nieuwe stelsel niet terug).</i></p>
<p>Categorie 5</p> <p>Activiteiten met stoffen, preparaten, genetisch gemodificeerde organismen, producten en toestellen waarvoor voorschriften zijn gesteld bij of krachtens de Wet milieubeheer en de Wet bodembescherming, met uitzondering van activiteiten door particulieren.</p> <p><i>Nota van Toelichting Stb. 2017-193</i></p> <p><i>'Dit onderdeel is een <vertaling> van onderdeel 4.5 van de package deal. Daaronder vallen activiteiten met stoffen, preparaten of producten waarvoor regels gelden op grond van titels 9.2, 9.4 en 9.5 van de Wm. De aanwijzing is gewijzigd ten opzichte van het basistakenpakket. Reden hiervoor is dat per 1 januari 2012 de Wm is aangepast. Met die wijziging zijn in titel 9.5 (Overige bepalingen met betrekking tot stoffen, preparaten en producten) van de Wm drie wettelijke regelingen gebundeld:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - de voormalige regeling voor toestellen en geluidwerende voorzieningen in hoofdstuk II van de Wet geluidhinder, - de voormalige regeling voor toestellen, brandstoffen en verontreinigde handelingen in hoofdstuk III van de Wet inzake de luchtverontreiniging, en - de voormalige titel 10.3 Preventie en nuttige toepassing van hoofdstuk 10 van de Wm. <p><i>Inhoudelijk heeft dit geen gevolgen voor het basistakenpakket.</i></p> <p><i>Titel 9.2 van de Wm betreft handelingen met stoffen, preparaten of genetisch gemodificeerde organismen. Specifiek gaat het hier om het milieutoezicht op de naleving van besluiten die op grond van titel 9.2 zijn vastgesteld, voor zover de activiteiten worden</i></p>	<p>Categorie 6</p> <p>Activiteiten met stoffen, preparaten, producten en toestellen waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Wet milieubeheer, voor zover uitgevoerd in samenhang met een milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving.</p> <p><i>Categorie 6 dient ter vervanging van categorie 5 uit bijlage IV van bij Besluit omgevingsrecht.</i></p> <p><i>Categorie 6 vertoont enkele zaken die opvallen. Ten eerste het vervallen van 'activiteiten met genetisch gemodificeerde organismen'. Door het in categorie 1 aanwijzen van de milieubelastende activiteiten uit hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving zijn deze activiteiten al onderdeel van het basistakenpakket. Ten tweede is opvallend dat in categorie 6 'de Wet bodembescherming' niet meer wordt genoemd. De reden daarvoor is het opgaan van deze wet in het nieuwe stelsel. Het laatste dat opvalt is de toegevoegde zinsnede 'voor zover uitgevoerd in samenhang met een milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving'. Met deze toevoeging wordt een omissie uit het Besluit omgevingsrecht hersteld (de zinsnede was daar ten onrechte niet opgenomen).</i></p>

<p><i>uitgevoerd door een houder van een omgevingsvergunning. Voorbeelden van deze besluiten zijn het:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Vuurwerkbesluit,</i> - <i>Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013,</i> - <i>Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden, en</i> - <i>Besluit organische oplosmiddelen in verven en vernissen milieubeheer.</i> <p><i>Titel 9.4 van de Wm bevat de implementatie van de EG-richtlijn ecologisch ontwerp energiegerelateerde producten en geeft regels voor onder meer het aanbrengen van milieu-informatie op producten. Het milieutoezicht op activiteiten, voor zover die activiteiten worden uitgevoerd door een houder van een omgevingsvergunning, wordt bij de omgevingsdienst ondergebracht.'</i></p>	
<p>Categorie 6</p> <p>Aangewezen activiteiten uit het Activiteitenbesluit milieubeheer die plaatsvinden binnen een inrichting type B of inrichting type C als bedoeld in dat besluit.</p> <p><i>Nota van Toelichting Stb. 2017-193</i></p> <p><i>'Dit onderdeel brengt het milieutoezicht voor een aantal activiteiten die worden verricht door een inrichting die niet vergunningplichtig is (een inrichting type B als bedoeld in het Activiteitenbesluit) en een inrichting die activiteiten verricht waarvoor een OBM vereist is, onder het basistakenpakket. Activiteiten van een niet vergunningplichtige en niet meldingsplichtige inrichting (een inrichting type A als bedoeld in het Activiteitenbesluit) vallen niet onder het basistakenpakket. Behalve het Activiteitenbesluit worden in de package deal ook het Besluit landbouw milieubeheer, het Besluit glastuinbouw en het Vuurwerkbesluit genoemd. Het Besluit landbouw milieubeheer en het Besluit glastuinbouw zijn vervallen en de inhoud ervan is opgegaan in het Activiteitenbesluit. Het Vuurwerkbesluit is gebaseerd op de Wm en zal worden betrokken</i></p>	<p>Categorie 1</p> <p>De milieubelastende activiteiten uit hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving.</p> <p><i>Categorie 1 dient ter vervanging van (onder andere) categorie 6 uit bijlage IV bij het Besluit omgevingsrecht. Categorie 1 wijst de milieubelastende activiteiten uit hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving aan. Daarmee blijven de activiteiten uit het Activiteitenbesluit, onderdeel van het basistakenpakket.</i></p>

<p><i>bij het toezicht op de naleving indien dat besluit in een concreet geval van toepassing is (...).</i></p> <p><i>In categorie 6 zijn activiteiten opgenomen die als «complex» zijn aan te merken dan wel «specifieke toezichtexpertise» vereisen. Dit laatste kan zijn vanwege bepaalde milieuaspecten (zoals externe veiligheid) dan wel vanwege bovenlokale milieueffecten (zoals luchtkwaliteit of geur). Indien binnen een inrichting door de omgevingsdienst toezicht wordt gehouden op de naleving van een of meer activiteiten van categorie 6, zal het toezicht op de naleving van andere milieuactiviteiten binnen die inrichting ook door de omgevingsdienst worden gedaan. Het zou niet praktisch zijn als meerdere instanties binnen één inrichting milieutoezicht houden. Categorie 6 heeft betrekking op niet vergunningplichtige inrichtingen (inrichtingen type B), die al dan niet ook een OBM nodig hebben. Ook binnen vergunningplichtige inrichtingen (inrichtingen type C) kunnen activiteiten worden verricht die in het Activiteitenbesluit zijn geregeld. Het toezicht op die activiteiten valt onder onderdeel c, onder 2°. In de praktijk komt de aanwijzing van activiteiten in de categorieën 5 en 6 in combinatie met de aanwijzingen van inrichtingen in de categorieën 1, 3 en 4, erop neer dat alle milieutaken voor de aangewezen inrichtingen en activiteiten door de omgevingsdiensten worden uitgevoerd.'</i></p>	
<p>Categorie 7</p> <p>Bedrijfsmatige activiteiten met betrekking tot de opsporing en winning van natuurlijke hulpbronnen.</p> <p><i>Nota van Toelichting Stb. 2017-193</i></p> <p><i>'Deze categorie betreft de opsporing en winning van natuurlijke hulpbronnen. Het gaat om bedrijfsmatige winning van onder meer zand, klei, grind, drinkwater, zwarte grond, mergel, steen, grondwater, gas, olie, binnen en buiten inrichtingen. Uitgezonderd is een mijnbouw inrichting of mijnbouwwerk waarvoor de Minister van Economische Zaken het bevoegd gezag voor de</i></p>	<p>Categorie 1</p> <p>De milieubelastende activiteiten uit hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving.</p> <p><i>Categorie 1 dient ter vervanging van (onder andere) categorie 7 uit bijlage IV bij het Besluit omgevingsrecht. Categorie 1 wijst de milieubelastende activiteiten uit hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving aan. Daarmee blijven activiteiten met betrekking tot het opsporen en winnen van natuurlijke hulpbronnen, onderdeel van het basistakenpakket.</i></p>

<p>omgevingsvergunning is. Met het begrip «bedrijfsmatig» worden activiteiten in opdracht van particulieren uitgesloten. Primair bedoeld is het toezicht op de winning van natuurlijke hulpbronnen, maar ook industriële grondwaterwinning en ontgronding ten behoeve van bijvoorbeeld natuurontwikkeling behoort hiertoe. De afgegraven grond wordt dan betiteld als natuurlijke hulpbron. De discussie of winning hoofd- of neven-doel is, is hierbij niet relevant.'</p>	
<p>Categorie 8</p> <p>Bedrijfsmatige activiteiten die verbonden zijn met het tot stand brengen en beheren van werken en infrastructurele voorzieningen door bedrijven of instellingen.</p> <p><i>Nota van Toelichting Stb. 2017-193</i></p> <p><i>'Deze categorie betreft het tot stand brengen en beheren van werken en infrastructurele voorzieningen door bedrijven of instellingen. Het kan gaan om een activiteit waarvoor op grond van andere dan milieuwetten een vergunningplicht geldt (bijvoorbeeld aanleg van infrastructurele werken) maar waarbij ook handelingen worden uitgevoerd (bijvoorbeeld toepassing van reststoffen) waarop milieuregels van toepassing zijn. Bedoeld zijn bijvoorbeeld de bedrijfsmatige aanleg en het onderhoud van wegen, het bouwen en onderhouden van bruggen en viaducten, het bouwen en boren van tunnels, de aanleg van spoorbanen, het graven en onderhouden van kanalen en rivieren, het bouwen en verzwaren van dijklichamen en het ophogen van bouwterreinen. Het gaat vooral om het milieutoezicht in het kader van de Wet bodembescherming en het Besluit Bodemkwaliteit. Het Besluit bodemkwaliteit geeft ook regels voor het beheer. Die regels gaan vooral over toepassingen van niet-schone grond en bouwstoffen. Het gaat hier niet om het toezicht op geveelreiniging.'</i></p>	<p>Categorie 1</p> <p>De milieubelastende activiteiten uit hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving.</p> <p><i>Categorie 1 dient ter vervanging van (onder andere) categorie 8 uit bijlage IV bij het Besluit omgevingsrecht. Categorie 1 wijst de milieubelastende activiteiten uit hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving aan. Daarmee blijven activiteiten die verbonden zijn met het tot stand brengen en beheren van werken en infrastructurele voorzieningen door bedrijven of instellingen, onderdeel van het basistakenpakket.</i></p>
<p>Categorie 9</p> <p>Bedrijfsmatige activiteiten als bedoeld in het Besluit bodemkwaliteit.</p>	<p>Categorie 1</p>

<p><i>Nota van Toelichting Stb. 2017-193</i></p> <p><i>'Deze categorie gaat over bedrijfsmatige activiteiten binnen en buiten inrichtingen die vallen onder het Besluit bodemkwaliteit. In het Besluit bodemkwaliteit zijn regels met betrekking tot kwaliteitsborging, bouwstoffen, grond, en baggerspecie vastgelegd.'</i></p>	<p>De milieubelastende activiteiten uit hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving.</p> <p><i>Categorie 1 dient ter vervanging van (onder andere) categorie 9 uit bijlage IV bij het Besluit omgevingsrecht. Categorie 1 wijst de milieubelastende activiteiten uit hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving aan. Daarmee blijven de activiteiten uit het Besluit bodemkwaliteit, onderdeel van het basistakenpakket.</i></p>
<p>Categorie 10</p> <p>Het saneren van de bodem en bedrijfsterreinen en het lozen van grondwater vanuit een proefbronnering in het kader van een saneringsonderzoek of vanuit een bodemsanering.</p> <p><i>Nota van Toelichting Stb. 2017-193</i></p> <p><i>'Deze categorie gaat over bodemsanering, sanering van bedrijventerreinen en lozing van grondwater vanuit een proefbronnering bij een bodemsanering.'</i></p>	<p>Categorie 1</p> <p>De milieubelastende activiteiten uit hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving.</p> <p><i>Categorie 1 dient ter vervanging van (onder andere) categorie 10 uit bijlage IV bij het Besluit omgevingsrecht. Categorie 1 wijst de milieubelastende activiteiten uit hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving aan. Daarmee blijven het saneren van de bodem en bedrijfsterreinen en het lozen van grondwater vanuit een proefbronnering in het kader van een saneringsonderzoek of vanuit een bodemsanering, onderdeel van het basistakenpakket.</i></p>
<p>Categorie 11</p> <p>Bedrijfsmatige activiteiten met betrekking tot: gevaarlijke afvalstoffen, bedrijfsafvalstoffen, ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen, asbest, vuurwerk, bouwstoffen, grond, baggerspecie, meststoffen, dierlijke vetten, radioactief schroot, destructiemateriaal, explosieven voor civiel gebruik of andere gevaarlijke stoffen (ketenhandhaving).</p> <p><i>Nota van Toelichting Stb. 2017-193</i></p> <p><i>'Deze categorie heeft betrekking op het ketengerichte milieutoezicht bij bedrijfsmatige activiteiten met gevaarlijke stoffen en diverse afvalstoffen. Daaronder vallen ook afvalmakelaardij en activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 11 van de Wm. Dit is heel ruim geformuleerd. Er valt onder meer onder: het vervaardigen, in Nederland invoeren, toepassen, bewerken,</i></p>	<p>Categorie 5</p> <p>Het bedrijfsmatig verwijderen van asbest en asbesthoudende producten uit bouwwerken en het bedrijfsmatig opruimen van asbest en asbesthoudende producten vrijgekomen ten gevolge van een incident.</p> <p>Categorie 7</p> <p>Bedrijfsmatige activiteiten met betrekking tot: afvalstoffen, vuurwerk en explosieven voor civiel gebruik, secundaire grondstoffen, andere milieugevaarlijke stoffen (ketenhandhaving).</p> <p><i>De categorieën 5 en 7 dienen ter vervanging van categorie 11 uit bijlage IV bij het Besluit omgevingsrecht.</i></p>

verwerken, voorhanden hebben, aan een ander ter beschikking stellen, vervoeren, uitvoeren en zich ontdoen van stoffen. Dit is het ankerpunt voor het ketenmilieutoezicht. (...)

Een ander voorbeeld is asbestsanering waarbij asbest of een asbesthoudend product wordt verwijderd uit een bouwwerk of een object. Deze activiteit mag niet gelijk worden gesteld met sloopwerkzaamheden (categorie 4.1) waarbij het gaat om het geheel of gedeeltelijk afbreken of uit elkaar nemen van een bouwwerk of een object. Pas na het saneren van het bouwwerk of object kan dat eventueel worden gesloopt.

Het milieutoezicht op asbestsanering is een basistaak en wordt uitgevoerd door een omgevingsdienst tenzij de asbestsanering in een bouwwerk of een object wordt uitgevoerd bij en door een particulier. De voorwaarde hierbij is dat het te saneren oppervlak niet meer dan 35 vierkante meter bedraagt; een particuliere saneerder die zelfstandig saneert moet melding doen bij de gemeente. De burgemeester en wethouders voeren het milieutoezicht uit. Wanneer burgemeester en wethouders de taak hebben belegd als plustaak bij een omgevingsdienst moeten burgemeester en wethouders de melding doorsturen naar de omgevingsdienst die toezicht houdt.

Wanneer een particulier de asbestsanering laat uitvoeren door een bedrijf (dat de aanwezigheid van asbest inventariseert, asbest verwijdert, asbest afvoert, etc.) valt de activiteit alsnog onder het basistakenpakket. Het bedrijf meldt de sanering bij burgemeester en wethouders die de melding vervolgens doorsturen naar de omgevingsdienst die toezicht houdt.

Het saneren van asbest in de bodem valt buiten deze categorie. Zie hiervoor categorie 10 van bijlage IV.'

Met categorie 5 'het bedrijfsmatig verwijderen van asbest en asbesthoudende producten uit bouwwerken en het bedrijfsmatig opruimen van asbest en asbesthoudende producten vrijgekomen ten gevolge van een incident' wordt een omissie uit het Besluit omgevingsrecht hersteld (de voornoemde activiteiten werden ten onrechte slechts genoemd in de toelichting).

Bijlage VII (nieuw) Ob

Op grond van artikel 13.12, derde lid, is in bijlage VII een zestal omgevingsdiensten aangewezen die de werkzaamheden zoals opgenomen in bijlage VI zullen uitoefenen voor activiteiten met betrekking tot:

- a) installaties als bedoeld in bijlage I, categorie 4, bij de richtlijn industriële emissies, en
- b) waarop de Seveso-richtlijn van toepassing.

Bijlage VIII (nieuw) Ob

Voor een toelichting op deze bijlage wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 14.5 van het Omgevingsbesluit, zoals dat wordt gewijzigd bij dit invoeringsbesluit.

HOOFDSTUK 5 WIJZIGING ANDERE BESLUITEN

Artikel 5.1 (Arbeidsomstandighedenbesluit)

Onderdeel A (artikel 2.5g, derde lid, Arbeidsomstandighedenbesluit)

Vanwege het vervallen van de Wabo met de invoering van de Omgevingswet wordt de verwijzing naar artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wabo aangepast. De vervangende verwijzing betreft een verwijzing naar artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet. In dat artikelonderdeel wordt gesproken van een milieubelastende activiteit en niet van een inrichting. Dit is het logische gevolg van de keuze om het begrip milieubelastende activiteit te introduceren en het begrip inrichting los te laten. Het begrip inrichting wordt losgelaten als aangrijppunt voor de vergunningplicht. In de Omgevingswet vloeit de vergunningplicht voortaan voort uit de milieubelastende activiteit.

Onderdeel B (artikel 3.1a Arbeidsomstandighedenbesluit)

Hoewel de begripsomschrijving van gebouw in de Woningwet identiek is aan de begripsomschrijving in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving wordt de verwijzing naar de Woningwet vervangen door een verwijzing naar bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving. Dit is een logischer verwijzing, vanwege het opnemen van de bouwregelgeving in de Omgevingswet en het daaronder ressorterende Besluit bouwwerken leefomgeving en het schrappen van de bepalingen voor het bouwen uit de Woningwet.

Onderdeel C (artikel 3.1b Arbeidsomstandighedenbesluit)

Artikel 3.1b wordt zodanig aangepast zodat de verwijzing naar artikel 1, eerste lid, van de Woningwet wordt vervangen door de verwijzing naar bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving. Voor een toelichting wordt verwezen naar de hiervoor opgenomen toelichting bij onderdeel B. In de voorgestelde tekst van het artikel wordt ook duidelijker tot uitdrukking gebracht dat een gebouw voldoet aan de gegeven voorschriften van de desbetreffende gebruiksfunctie die zijn opgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Als niet aan de voorschriften van de desbetreffende gebruiksfunctie is voldaan mag de arbeidsplaats immers niet worden gebruikt. Degene die verantwoordelijk voor het gebouw is (de normadessaat) zal zo nodig aan de voorschriften van het Besluit bouwwerken leefomgeving moeten voldoen. Dit hoeft dus niet dezelfde persoon te zijn als degene die over de arbeidsplaatsen gaat.

Onderdeel D (artikel 6.2, vijfde en zesde lid, Arbeidsomstandighedenbesluit)

Voor een toelichting op dit artikel wordt verwezen naar de toelichting die is opgenomen in onderdeel C.

Artikel 5.2 (Asbestverwijderingsbesluit 2005)

De regels in het Asbestverwijderingsbesluit 2005 over asbestverwijdering in bouwwerken komen terug in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Dit artikel voorziet erin dat de regels die daarop nu betrekking hebben in het Asbestverwijderingsbesluit 2005 vervallen.

Onderdeel A (artikel 1 Asbestverwijderingsbesluit 2005)

De definitie van het begrip woning en bijbehorende omschrijving kan worden geschrapt, omdat het begrip woning als gevolg van de wijzigingen die met dit artikel in het Asbestverwijderingsbesluit 2005 worden aangebracht, niet meer in dat besluit wordt gebruikt.

Onderdeel B (artikel 3 Asbestverwijderingsbesluit 2005)

Voor bouwwerken komt de inhoud van artikel 3 terug in artikel 7.9, eerste lid, van het Besluit bouwwerken leefomgeving en daarom vervalt "bouwwerk of".

Onderdeel C (artikel 4 Asbestverwijderingsbesluit 2005)

De onderdelen a tot en met c van het eerste lid en de onderdelen a en b van het derde lid kunnen in artikel 4 vervallen, omdat de uitzonderingen op de asbestinventarisatieplicht die in die onderdelen zijn opgenomen, alleen betrekking hebben op bouwwerken.

Onderdeel D (artikel 6 Asbestverwijderingsbesluit 2005)

Voor bouwwerken is de inhoud van artikel 6 geregeld in artikel 7.20 van het Besluit bouwwerken leefomgeving en daarom vervalt "bouwwerk of".

Onderdeel E (artikel 7 Asbestverwijderingsbesluit 2005)

Voor bouwwerken is de inhoud van artikel 7, onder a, geregeld in artikel 7.21 van het Besluit bouwwerken leefomgeving en daarom vervalt "bouwwerk of".

Onderdeel g wordt aangepast in verband met het verdwijnen van het inrichtingenbegrip in de Wet milieubeheer. In plaats hiervan wordt verwezen naar een voor het afgeven van grove huishoudelijke afvalstoffen ingerichte locatie als bedoeld in artikel 3.170, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel F (artikel 9 Asbestverwijderingsbesluit 2005)

Voor bouwwerken wordt de inhoud van artikel 9, derde en vierde lid, geregeld in artikel 7.22 van het Besluit bouwwerken leefomgeving en daarom vervalt "bouwwerk of".

Artikel 5.3 (Besluit basisveiligheidsnormen stralingsbescherming)

Onderdeel A (artikel 5.12, tweede lid, Besluit basisveiligheidsnormen stralingsbescherming)

In dit besluit wordt het inrichtingenbegrip zowel onder de Wet milieubeheer als de Kernenergiewet gebruikt. Het inrichtingenbegrip in de Wet milieubeheer is vervallen. Om die reden is "inrichtingen" vervangen door "locaties". Met deze wijziging wordt tegelijkertijd beter aangesloten bij de terminologie in het Besluit activiteiten leefomgeving. De verwijzingen binnen dit besluit naar een inrichting als bedoeld in artikel 15, onder b, van de Kernenergiewet, zijn niet gewijzigd. Deze inrichtingen blijven immers onder het nieuwe regime van de Omgevingswet vergunningplichtig op grond van de Kernenergiewet.

Onderdeel B (artikel 7.30 Besluit basisveiligheidsnormen stralingsbescherming)

De aanhef van artikel 7.30 is aangepast, omdat het inrichtingenbegrip in de Wet milieubeheer is vervallen. Deze wijziging houdt ook verband met de wijziging van de begripsbepaling "locatie" in dit

besluit. Daarnaast zorgt deze aanpassing er voor dat artikel 7.30 tekstueel beter aansluit op de rest van het besluit.

Onderdeel C (bijlage 1 behorend bij artikel 1.2 Besluit basisveiligheidsnormen stralingsbescherming)

De begripsbepaling "locatie" is gewijzigd, omdat het inrichtingenbegrip in de Wet milieubeheer is vervallen. De verwijzing naar inrichtingen die behoren tot een krachtens artikel 1.1, derde lid, van de Wet milieubeheer aangewezen categorie is daarmee komen te vervallen en wordt vervangen door "plaats waar een milieubelastende activiteit, als bedoeld in de Omgevingswet, wordt verricht". Ook wordt door het vervallen van het inrichtingenbegrip in bijlage 1 in de begripsbepaling "beheer van radioactieve afvalstoffen" de term "locatie" ingevoegd. In de Wet milieubeheer werd het begrip inrichting gebruikt om de begrenzing van een plaats aan te geven waarvoor een vergunning wordt verleend. Vanuit het oogpunt van milieubeleid betekent locatie het al dan niet omgrensde grondgebied waar handelingen worden verricht, dus het geheel waar een buitenstaander mee te maken heeft. Door deze wijziging wordt aangesloten bij de grenzen van de locatie, zoals die in de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet, worden aangegeven.

Artikel 5.4 (Besluit beheer autobanden)

Onderdeel A (artikel 1 Besluit beheer autobanden)

De begripsbepaling voertuig in artikel 1 van dit besluit wordt gewijzigd om deze te laten aansluiten bij de formulering van deze begripsbepaling in het Besluit beheer autowrakken. De begripsbepaling 'hergebruiken als materiaal' wordt vervangen door 'recycling' om deze aan te laten sluiten bij de formulering van deze begripsbepaling in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel B (artikel 6 Besluit beheer autobanden)

Artikel 6 van dit besluit wordt gewijzigd om aan te sluiten op artikel 1.

Artikel 5.5 (Besluit beheer autowrakken)

Onderdeel A (artikel 1 Besluit beheer autowrakken)

De onderdelen a, b, g en i van het eerste lid van dit besluit worden aangepast om aan te sluiten bij de formulering in het Besluit activiteiten leefomgeving. Onderdeel f van het eerste lid wordt aangepast ter vervanging van het begrip inrichting. Onderdeel k van het eerste lid vervalt omdat dit begrip in het stelsel van de Omgevingswet niet meer wordt gebruikt.

Onderdeel B (artikel 2, eerste lid, Besluit beheer autowrakken)

Door een wijziging in de volgorde van de opsomming van voertuigtypen in artikel 1, onder a, wordt de verwijzing in artikel 2, eerste lid, aangepast. Bromfietsen staan niet meer in artikel 1, onder a, onder 2°, genoemd maar in onderdeel 3°. De uitsluiting zoals opgenomen in artikel 2, eerste lid, van het Besluit beheer autowrakken blijft hiermee onveranderd van toepassing op bromfietsen.

Onderdelen C, G, H, J en K (artikel 3, opschrift van paragraaf 4, artikelen 9, 12 en 15 Besluit beheer autowrakken)

Artikel 3, het opschrift van paragraaf 4 en de artikelen 9, 12 en 15 worden gewijzigd vanwege de wijziging van de begrippen in artikel 1.

Onderdelen D en I (artikelen 5 en 11 Besluit beheer autowrakken)

Artikel 5 vervalt omdat de inhoud van dit artikel terugkomt in artikel 4.591 van het Besluit activiteiten leefomgeving en in paragraaf 4.48a van dat besluit. Artikel 4.591 geldt voor autodemontagebedrijven en bepaalt dat autowrakken moeten worden afgevoerd naar een bedrijf waar een shredderinstallatie aanwezig is die de autowrakken scheidt in metaalschroot dat direct te recyclen is en shredderafvalstoffen. Shredderbedrijven moeten voldoen aan paragraaf 4.48a van het Besluit activiteiten leefomgeving. In die paragraaf is de inhoud van artikel 5 opgenomen. Omdat artikel 5 vervalt, wordt artikel 11 gewijzigd.

Onderdeel E (artikel 6 Besluit beheer autowrakken)

Gemeenten krijgen de keuze om regels over het afgeven van autowrakken op te nemen in de afvalstoffenverordening of in het omgevingsplan. Artikel 10.23 van de Wet milieubeheer wordt hierop aangepast. Om die reden wordt de aanhef van artikel 6 aangepast. De onderdelen a en b worden gewijzigd, om aan te sluiten op het stelsel van de Omgevingswet.

Onderdeel F (artikel 8a Besluit beheer autowrakken)

Artikel 8a wordt aangepast in verband met het vervallen van het inrichtingenbegrip in de Wet milieubeheer.

Artikel 5.6 (Besluit bestuurlijke boete overlast in de openbare ruimte)

Onderdelen A en B (artikel 3 en de bijlage, bedoeld in artikel 4 Besluit bestuurlijke boete overlast in de openbare ruimte)

Vanwege het verdwijnen van het inrichtingenbegrip in de Wet milieubeheer, wordt in artikel 3 van het Besluit bestuurlijke boete overlast in de openbare ruimte en in deel C van de bijlage daarbij de zinsnede "en buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer" vervangen door "en buiten een locatie bestemd voor milieubelastende activiteiten als bedoeld in de Omgevingswet". Daarnaast wordt het opschrift van deel C van de bijlage aangepast omdat regels als bedoeld in die bijlage door de wijziging van titel 10.4 van de Wet milieubeheer in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet ook in een omgevingsplan kunnen worden opgenomen.

Artikel 5.7 (Besluit brandstoffen luchtverontreiniging)

Het begrip inrichting wordt losgelaten als aangrijpingspunt voor de vergunningplicht. In de Omgevingswet bestaat een vergunningplicht bij het verrichten van een milieubelastende activiteit. Om die reden wordt in artikel 4.3 van het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging de zinsnede 'vergunning voor een inrichting' vervangen door 'omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet'.

Artikel 5.8 (Besluit bijzondere spoorwegen)

Onderdeel A (artikel 2 Besluit bijzondere spoorwegen)

De verwijzingen in dit artikel naar de artikelen 11 en 27 zijn verwijderd, omdat de verwijzingen niet meer juist zijn. De artikelen 11 en 27 vervallen namelijk.

Onderdeel B (artikel 11 Besluit bijzondere spoorwegen)

Artikel 11 vervalt, omdat het vergunningenregime wordt opgenomen in de Omgevingswet. In de Omgevingswet wordt voor "de begrenzing van bijzondere spoorwegen" een andere terminologie gebruikt namelijk, het begrip "beperkingengebied". In artikel 2.19 van de Omgevingswet worden de algemene rijkstaken opgenomen. Zo is op grond van het derde lid, onder a, onder 2°, van artikel 2.19 van de Omgevingswet, het de taak van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat om de staat en werking van de bijzondere spoorweginfrastructuur te behoeden. De bepalingen in artikel 11 die de grondslag voor de algemene regels betreffen, worden opgenomen in de artikelen 4.3, tweede lid, onder c, onder 2°, en 4.12, eerste lid, onder d, onder 3°, van de Omgevingswet. Verder vervalt de Regeling omgevingsregime bijzondere spoorwegen, die gebaseerd is op artikel 11, van rechtswege.

Onderdeel C (artikel 18 Besluit bijzondere spoorwegen)

De verwijzing naar ", 11, eerste en vijfde lid," is verwijderd, omdat de verwijzing niet meer juist is. Artikel 11 vervalt namelijk.

Onderdeel D (artikel 27 Besluit bijzondere spoorwegen)

Artikel 27 vervalt, omdat de verwijzing naar artikel 14, derde lid, van het Tramwegreglement en artikel 15 van het Reglement dienst hoofd- en lokaalspoorwegen niet meer juist is. Allebei de reglementen zijn namelijk vervallen. Daarnaast is de verwijzing naar artikel 11 van dit besluit ook niet meer juist. Artikel 11 vervalt namelijk ook.

Artikel 5.9 (Besluit capaciteitsverdeling hoofdspoorweginfrastructuur)

Omdat een omgevingsvergunning in verband met de invoering van de Omgevingswet niet meer zal worden verleend op grond van de Wet milieubeheer, maar op grond van de Omgevingswet wordt artikel 3, onder c, van dit besluit aangepast. De vervangende verwijzing ziet op omgevingsvergunningen voor het verrichten van een milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet. In dat artikelonderdeel wordt niet meer gesproken van een inrichting, omdat in de Omgevingswet een milieubelastende activiteit het aangrijpingspunt is voor een vergunningplicht.

Artikel 5.10 (Besluit conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen)

De Wabo wordt ingetrokken door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. De resterende bepalingen van deze wet, waaronder artikel 5.10, eerste lid, waarop dit besluit is gebaseerd, zijn overgeheveld naar de Omgevingswet. De aanwijzing van toezichthouders op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet ex artikel 5.10, eerste lid, van de Wabo, wordt voortaan geregeld in artikel 18.6, eerste lid, van de Omgevingswet. Artikel 11a.2 van de Wet milieubeheer wordt niet overgeheveld naar de Omgevingswet. Dit besluit wordt daarom gebaseerd op artikel 11a.2 van de Wet milieubeheer en artikel 18.6, eerste lid, van de Omgevingswet.

Artikel 5.11 (Besluit controle op rechtspersonen)

Onderdelen A en B (artikelen 2, onder c, en 6, onder b, Besluit controle op rechtspersonen)

De Wabo wordt ingetrokken door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Om die reden wordt in de artikelen 2, onder c, en 6, onder b, van het Besluit controle op rechtspersonen de verwijzing naar de Wabo vervangen door een verwijzing naar de Omgevingswet. De zinsnede 'en de beheerders in de zin van artikel 1.1, eerste lid, van de Waterwet' uit de artikelen 2, onder c, en 6, onder b, van dit Besluit, vervalt omdat het begrip 'beheerder' in artikel 1.1, eerste lid, van de Waterwet, bij de inwerkingtreding van de Invoeringswet Omgevingswet vervalt. In de Omgevingswet komt er niet concreet een begrip voor in de plaats, maar wordt de uitoefening van taken op het gebied van watersystemen toebedeeld aan het gemeentebestuur, het waterschapsbestuur, het provinciebestuur of Onze Minister die het aangaat op grond van de artikelen 2.16, 2.17, 2.18 en 2.19 van de Omgevingswet.

Artikel 5.12 (Besluit detectie radioactief besmet schroot)

Onderdelen A tot en met G (artikelen 1 tot en met 3, 5, 6 en 6b tot en met 9 Besluit detectie radioactief besmet schroot)

Het begrip inrichting wordt losgelaten als aangrijppunt voor de vergunningplicht. In de Omgevingswet vloeit de vergunningplicht voortaan voort uit de milieubelastende activiteit. Om die reden wordt het begrip 'inrichting' geschrapt en het begrip 'milieubelastende activiteit' opgenomen in artikel 1 van het Besluit detectie radioactief besmet schroot. Deze aanpassing heeft consequenties voor de rest van het besluit. In de artikelen 2, 3, 5, 6 en 6b tot en met 9 wordt een vervangende verwijzing opgenomen naar milieubelastende activiteit binnen de betreffende context.

Artikel 5.13 (Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet)

Onderdelen A en B (artikelen 2 en 8 Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet)

In verband met de overgang van de regels in het Bouwbesluit 2012 naar het Besluit bouwwerken leefomgeving wordt de verwijzing naar het Bouwbesluit in de artikelen 2 en 8 van het Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet vervangen door een verwijzing naar het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Artikel 5.14 (Besluit Erfgoedwet archeologie)

Onderdelen A en B (artikelen 2.2 en 2.3 Besluit Erfgoedwet archeologie)

De onderdelen van de artikelen 2.2 en 2.3 worden gewijzigd om deze te laten aansluiten op het stelsel van de Omgevingswet. Door de wijziging van de artikelen 2.2, tweede lid, en 2.3, derde lid, onder c, wordt aangesloten bij de begripsbepalingen van gemeentelijk en provinciaal monument en voorbeschermde gemeentelijk en provinciaal monument zoals opgenomen in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving. Artikel 2.3, eerste lid, wordt gewijzigd, omdat de Wabo bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt ingetrokken. Artikel 2.1, eerste lid, onder f, van de Wabo komt terug in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet.

Artikel 5.15 (Besluit gebruik meststoffen)

In artikel 1, zesde lid, van het Besluit gebruik meststoffen is bepaald dat dit besluit mede berust op de regelgevende bevoegdheid zoals opgenomen in de artikelen 6.6. en 6.7 van de Waterwet. Deze artikelen vervallen en worden vervangen door de artikelen 4.1, 4.3 en 4.6 van de Omgevingswet. Artikel 1, zesde lid, wordt aan die wijziging aangepast.

Artikel 5.16 (Besluit geluidproductie sportmotoren)

Onderdeel A (artikel 2 Besluit geluidproductie sportmotoren)

Vanwege het vervallen van het inrichtingenbegrip in de Wet milieubeheer en het intrekken van het Besluit omgevingsrecht wordt artikel 2 van dit besluit aangepast. Op grond van het nieuwe artikel 2, aanhef en onder b, is het verboden zonder omgevingsvergunning een terrein of gebouw te exploiteren voor het sporten of het recreëren met voertuigen met een verbrandingsmotor in de buitenlucht.

Onderdeel B (artikel 3 Besluit geluidproductie sportmotoren)

Omdat het inrichtingenbegrip vervalt en artikel 2, onder b, wordt aangepast wordt artikel 3, eerste lid, van dit besluit eveneens gewijzigd. Het bevoegd gezag dat een omgevingsvergunning heeft verleend voor een activiteit als bedoeld in artikel 3.305 van het Besluit activiteiten leefomgeving kan ontheffing verlenen van het vastgestelde geluidrukniveau voor het te vergunnen evenement dat plaatsvindt op een terrein of een gebouw dat bestemd is voor het sporten of recreëren met voertuigen met een verbrandingsmotor. De ontheffing is mogelijk op grond van artikel 9.5.5. van de Wet milieubeheer. De voorgestelde wijziging in artikel 3, tweede lid, betreft een redactionele aanpassing.

Artikel 5.17 (Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013)

Onderdeel A (artikel 1.5 Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013)

Omdat het inrichtingenbegrip in de Wet milieubeheer vervalt, wordt de omschrijving van ggo-gebied aangepast. Met de verwijzing naar 'een locatie waar milieubelastende activiteiten (...) worden verricht' wordt aangesloten bij de terminologie in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel B (artikelen 2.14 en 2.35 Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013)

De artikelen 2.14 en 2.35 worden aangepast in verband met het vervallen van het inrichtingenbegrip in de Wet milieubeheer.

Onderdeel C (opschrift titel 2.3 Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013)

Omdat de Wabo als gevolg van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt ingetrokken, is het nodig om het opschrift van titel 2.3 aan te passen. In het opschrift wordt nu alleen nog verwezen naar regels op grond van artikel 8.40 van de Wet milieubeheer. Het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet voorziet er in dat artikel 8.40 van de Wet milieubeheer gehandhaafd blijft voor delen van algemene maatregelen van bestuur en onderliggende ministeriële regelingen die niet integreren in het Besluit activiteiten leefomgeving. De regels in afdeling 2.3.2 zijn daar een voorbeeld van. Regels in het Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013 die gebaseerd zijn op artikel 8.40 van de Wet milieubeheer, zijn sterk verweven met regels die gebaseerd zijn op artikel 9.2.2.1 van die wet. Een voorbeeld hiervan is artikel 2.2 van dat besluit, dat op beide wetsartikelen is gebaseerd. Bijlage 9 van de Regeling genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013 bevat zowel inrichting-gebonden regels als niet-inrichting-gebonden regels voor dezelfde ggo-werkzaamheden. Om die reden wordt ervoor gekozen, deze regels bij elkaar te houden en afdeling 2.3.2 niet te integreren in het Besluit activiteiten leefomgeving. Wel wordt -vanwege het intrekken van het Besluit omgevingsrecht- in eerstgenoemd besluit (paragraaf 3.7.6) het ingeperkt gebruik als bedoeld in het Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013 als milieubelastende activiteit aangewezen.

Onderdeel D (afdeling 2.3.1 Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013)

In artikel 4.630 dat via dit Invoeringsbesluit wordt ingevoegd in het Besluit activiteiten leefomgeving wordt bepaald welke gegevens een melding moet bevatten. Daarnaast worden de indieningsvereisten voor een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit die betrekking heeft op het ingeperkt gebruik van genetisch gemodificeerde organismen op inperkingsniveau IV, opgenomen in de Omgevingsregeling. In verband hiermee vervalt afdeling 2.3.1, die dezelfde regels bevat.

Onderdeel E (opschrift afdeling 2.3.2 Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013)

In verband met het vervallen van het inrichtingenbegrip in de Wet milieubeheer wordt het opschrift aangepast. Aangesloten wordt bij de terminologie in paragraaf 3.7.6 in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel F (artikel 2.56 Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013)

In het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet worden in het tweede lid van artikel 8.40 van de Wet milieubeheer de artikelen 4.4, 4.5 en 4.7 van de Omgevingswet van overeenkomstige toepassing verklaard.

Uit artikel 4.7, eerste lid, van de Omgevingswet vloeit voort, dat als regels voorschrijven dat een maatregel moet worden getroffen, op aanvraag toestemming kan worden verleend om, in plaats daarvan een gelijkwaardige maatregel te treffen. Artikel 2.56 van het Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013, dat uitvoering geeft aan de in artikel 8.40a van de Wet milieubeheer opgenomen bevoegdheid om bij een maatregel als bedoeld in artikel 8.40 deze mogelijkheid open te stellen, wordt daarmee in de huidige opzet overbodig. Immers uit de Omgevingswet vloeit deze bevoegdheid straks voort.

In het derde lid van artikel 8.40 van de Wet milieubeheer wordt bepaald dat ook artikel 4.9 van de Omgevingswet van overeenkomstige toepassing is, tenzij bij algemene maatregel van bestuur anders is bepaald. Op grond van artikel 4.9 van de Omgevingswet zijn burgemeester en wethouders het bevoegd gezag om te beslissen op een aanvraag om toestemming tot het treffen van een gelijkwaardige maatregel. Vanwege de specifieke kennis die nodig is voor de beoordeling van aanvragen tot het treffen van maatregelen die gelijkwaardig zijn aan de maatregelen die zijn voorgeschreven in het Besluit genetisch gemodificeerde organismen 2013 en de onderliggende regeling, is het noodzakelijk van de hoofdregel in artikel 4.9 af te wijken. Net als op grond van de huidige regelgeving het geval is, wordt de bevoegdheid om te beslissen op dergelijke aanvragen toegekend aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Het nieuwe artikel 2.56 voorziet hierin.

Onderdeel G (artikel 2.57 Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013)

In verband met het vervallen van het inrichtingenbegrip in de Wet milieubeheer wordt artikel 2.57, eerste lid, aangepast. Daarnaast vervalt het derde lid in verband met het vervallen van artikel 8.42 van de Wet milieubeheer.

Onderdeel H (artikel 6.13 Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013)

Omdat artikel 6.13 is uitgewerkt, vervalt deze overgangsrechtelijke bepaling in plaats van te worden aangepast op het vervallen van het begrip inrichting.

Onderdeel I (bijlage 5, onder 1, Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013)

In verband met het vervallen van het inrichtingenbegrip in de Wet milieubeheer worden de onderdelen c en d onder 1 van bijlage 5 aangepast.

Artikel 5.18 (Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden)

Onderdeel A (artikel 27a Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden)

Paragraaf 1.2 van de Wet milieubeheer komt bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet te vervallen. Daarom is de verwijzing aangepast.

Onderdeel B (artikel 31 Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden)

Omdat een omgevingsvergunning in verband met de invoering van de Omgevingswet niet meer zal worden verleend op grond van de Wet milieubeheer, maar op grond van de Omgevingswet is artikel 31, tweede lid, van dit besluit aangepast. De vervangende verwijzing ziet op omgevingsvergunningen voor het verrichten van een milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet.

Artikel 5.19 (Besluit hoofdspoorweginfrastructuur)

In de Omgevingswet wordt voor 'de begrenzing van hoofdspoorwegen' een andere terminologie gebruikt, namelijk het begrip 'beperkingengebied'. De grondslag voor de aanwijzing en geometrische begrenzing van het beperkingengebied met betrekking tot hoofdspoorweginfrastructuur is opgenomen in artikel 2.21a van de Omgevingswet. In artikel 21 van het Besluit hoofdspoorweginfrastructuur wordt de begrenzing van de hoofdspoorweg en de daarnaast gelegen gronden aan weerszijden van het spoor geregeld. Dit artikel 21 vervalt, omdat deze materie wordt overgenomen in artikel 2.4 van het Omgevingsbesluit dat via dit Invoeringsbesluit Omgevingswet wordt ingevoegd in het Omgevingsbesluit. Krachtens artikel 21, derde lid, van het Besluit hoofdspoorweginfrastructuur kan de Minister van Verkeer en Waterstaat besluiten om van de in het eerste en tweede lid van dat artikel genoemde afstanden af te wijken. Dit artikelonderdeel betreffende afwijkende begrenzingen wordt bij ministeriële regeling geregeld. Op grond van artikel 9.1 van dit Invoeringsbesluit wordt voor een bepaling, opgenomen in een algemene maatregel van bestuur, die wordt vervangen door een bepaling bij ministeriële regeling, overgangsrecht geregeld bij ministeriële regeling. Het overgangsrecht voor artikel 21, derde lid, van het Besluit hoofdspoorweginfrastructuur wordt via de Invoeringsregeling Omgevingswet geregeld. Overgangsrecht voor lopende procedures is opgenomen in afdeling 4.1 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Artikel 5.20 (Besluit huurprijzen woonruimte) ⁷⁰

Onderdeel A (artikel 8a Besluit huurprijzen woonruimte)

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervalt de Monumentenwet 1988, voor zover die tot dat moment op grond van de Erfgoedwet nog van toepassing was. Onder de Omgevingswet kan het Rijk een instructie geven aan de gemeenteraad tot het in het omgevingsplan aan een locatie toedelen van de functie-aanduiding rijksbeschermd stads- of dorpsgezicht. Voor bestaande rijksbeschermd stads- en dorpsgezichten geldt dat zij op grond van het overgangsrecht in artikel 4.35 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet worden aangemerkt als aangewezen op grond van een

---

⁷⁰ Dit is een voorlopige wijziging van het Besluit huurprijzen woonruimte, omdat er voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet nog wijzigingen in dit besluit zullen worden doorgevoerd als gevolg van het klimaatbeleid.

instructie als bedoeld in artikel 2.34, vierde lid, van de Omgevingswet. Onderdeel a van artikel 8a wordt hierop aangepast.

Onderdeel B (Bijlage I, onder A, Besluit huurprijzen woonruimte)

Onderdeel 9 van de toelichting behorende bij bijlage I, onder A, wordt aangepast, omdat het Bouwbesluit 2012 wordt ingetrokken en wordt vervangen door het Besluit bouwwerken leefomgeving. De verwijzing naar het Bouwbesluit 2012 wordt daarom vervangen door een verwijzing naar het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Onderdeel C (Bijlage II, onderdeel 1, categorie A, Besluit huurprijzen woonruimte)

Diverse onderdelen van bijlage II, onderdeel 1, categorie A, worden aangepast, omdat het Bouwbesluit 2012 wordt ingetrokken en wordt vervangen door het Besluit bouwwerken leefomgeving. De verwijzingen naar het Bouwbesluit 2012 worden daarom vervangen door verwijzingen naar het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Onderdeel D (Bijlage II, onderdeel 1, categorie B, Besluit huurprijzen woonruimte)

In het eerste lid van Bijlage II, onderdeel 1, categorie B, van het Besluit huurprijzen woonruimte wordt de verwijzing naar artikel 1a van de Woningwet geschrapt. Dit is een logisch gevolg van het opnemen van de bouwregelgeving in de Omgevingswet (en het daaronder ressorterende Besluit bouwwerken leefomgeving) en het schrappen van de bepalingen voor het bouwen uit de Woningwet.

Onderdeel E (Bijlage II, onderdeel 2, Besluit huurprijzen woonruimte)

Het tweede onderdeel van Bijlage II, onderdeel 2, wordt aangepast, omdat het Bouwbesluit 2012 wordt ingetrokken en wordt vervangen door het Besluit bouwwerken leefomgeving. De verwijzing naar het Bouwbesluit 2012 wordt daarom vervangen door een verwijzing naar het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Artikel 5.21 (Besluit identificatie en registratie van dieren)

In artikel 1, derde lid, van het Besluit identificatie en registratie van dieren is bepaald dat dit besluit mede berust op de regelgevende bevoegdheid zoals opgenomen in artikel 12.29, aanhef en onder e en f, van de Wet milieubeheer. Op grond van artikel 12.29 van de Wet milieubeheer worden regels gesteld ter implementatie van de verplichtingen van de PRTR-verordening. Dit artikel vervalt en wordt vervangen door artikel 20.6 in samenhang met artikel 20.7, onder a, van de Omgevingswet. In artikel 1, derde lid, wordt aan die wijziging opvolging gegeven.

Artikel 5.22 (Besluit informatie inzake rampen en crises)

Onderdeel A (artikel 1 Besluit informatie inzake rampen en crises)

In artikel 1, onder a, wordt een begripsomschrijving toegevoegd van Seveso-inrichting omdat dit begrip op een aantal plaatsen wordt gebruikt in het Besluit informatie inzake rampen en crises. Voor de begripsomschrijving wordt verwezen naar bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving. Verder wordt artikel 1, onder b, gewijzigd. Dat vloeit voort uit het feit dat het Besluit risico's zware ongevallen 2015 bij dit besluit wordt ingetrokken. Om die reden kan in het eerste lid, onder b, van dat artikel niet langer naar het Besluit risico's zware ongevallen 2015 worden verwezen, en is het noodzakelijk het begrip opnieuw te definiëren. Omdat het hier gaat om een hogedrempelinrichting als bedoeld in het

Besluit activiteiten leefomgeving, wordt het begrip inrichting vervangen door hogedrempelinrichting en wordt er voor de begripsomschrijving verwezen naar bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel B (artikel 4 Besluit informatie inzake rampen en crises)

De definitie van het begrip inrichting in het Besluit risico's zware ongevallen 2015 luidt: inrichting als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer, zijnde een lagedrempelinrichting of een hogedrempelinrichting. Het Besluit risico's zware ongevallen 2015 wordt bij dit besluit ingetrokken. In het Besluit activiteiten leefomgeving komt het begrip lagedrempelinrichting niet meer terug, omdat in dit besluit is gekozen voor het begrip Seveso-inrichting; dit omvat zowel een lagedrempel- als een hogedrempelinrichting. Als de gegevens alleen gelden voor hogedrempelinrichtingen is dat expliciet in het Besluit activiteiten leefomgeving aangegeven. Omdat het in het huidige artikel 4, derde en vijfde lid, van het Besluit informatie inzake rampen en crises zowel gaat om een lagedrempel- als een hogedrempelinrichting wordt het begrip inrichting in het nieuwe tweede en vierde lid vervangen door Seveso-inrichting.

Onder de Omgevingswet wordt niet gesproken van degene die een Seveso-inrichting drijft, maar van degene die een Seveso-inrichting exploiteert. Het tweede en vierde lid worden daarmee in overeenstemming gebracht.

Omdat het eerste lid van dit artikel komt te vervallen, wordt de verwijzing in het nieuwe vijfde en zesde lid aangepast.

Onderdelen C en D (opschrift van paragraaf 2 van hoofdstuk III en artikel 5a Besluit informatie inzake rampen en crises)

Het opschrift van paragraaf 2 van hoofdstuk III en artikel 5a worden in overeenstemming gebracht met de terminologie die in het stelsel van de Omgevingswet wordt gehanteerd. Zie voor een nadere toelichting de toelichting bij de wijziging van artikel 4 van het Besluit informatie inzake rampen en crises in onderdeel B.

Onderdeel E (artikel 6 Besluit informatie inzake rampen en crises)

Het veiligheidsrapport uit artikel 10 van het Besluit risico's zware ongevallen 2015 is opgenomen in artikel 4.14 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Om die reden wordt onderdeel e aangepast. Zie voor de toelichting op het begrip hogedrempelinrichting de toelichting bij de wijziging van artikel 1 van het Besluit informatie inzake rampen en crises in onderdeel A.

Onderdeel G (artikel 6a Besluit informatie inzake rampen en crises)

Het begrip "afvalvoorziening categorie A" wordt met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet vervangen door "winningsafvalvoorziening categorie A". Dit is een technische wijziging zonder inhoudelijke gevolgen. Verder gaat het Besluit beheer winningsafvalstoffen op in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dit artikel wordt daarmee in overeenstemming gebracht. Om de leesbaarheid van dit artikel te vergroten is ervoor gekozen om in dit artikel niet meer artikel 6 van het Besluit informatie inzake rampen en crises van overeenkomstige toepassing te verklaren (met diverse nuances) op een mogelijke ramp in een winningsafvalvoorziening categorie A, maar om de daarop toepasselijke regels geheel uit te schrijven in artikel 6a van het Besluit informatie inzake rampen en crises. Om die reden wordt dat artikel opnieuw vastgesteld.

Onderdelen F, H tot en met M (opschrift van paragraaf 2a van hoofdstuk III, artikel 9, opschrift van paragraaf 7 van hoofdstuk III, artikel 11a, opschrift van paragraaf 1 van hoofdstuk V en artikelen 13, 14 en 16 Besluit informatie inzake rampen en crises)

De opschriften van paragraaf 2a van hoofdstuk III, paragraaf 7 van hoofdstuk III en paragraaf 1 van hoofdstuk V en de artikelen 9, 11a, 13, 14 en 16 worden in overeenstemming gebracht met de terminologie die in het stelsel van de Omgevingswet wordt gehanteerd. Zie voor een nadere toelichting de toelichting bij de wijzigingen in de artikelen 4 en 6a van het Besluit informatie inzake rampen en crises in de onderdelen B en G.

Artikel 5.23 (Besluit infrastructuur alternatieve brandstoffen)

De Wabo wordt ingetrokken door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. In artikel 1.1 van de Wabo is het bevoegd gezag gedefinieerd als: bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning. Deze begripsbepaling komt niet terug in de Omgevingswet. In artikel 18.2, tweede lid, van de Omgevingswet is geregeld dat als er sprake is van een activiteit waarvoor op grond van paragraaf 4.1.1 algemene regels zijn gesteld, de bestuursrechtelijke handhavingstaak berust bij het op grond van paragraaf 4.1.3 voor die activiteit bevoegde gezag. Dit is specifiek geformuleerd dan artikel 1.1 van de Wabo. Bij verwijzing naar artikel 18.2, tweede lid, van de Omgevingswet in artikel 7 van het Besluit infrastructuur alternatieve brandstoffen ontstaat er een herhaling van de bestuursrechtelijke handhaving. Om die reden wordt 'Het bevoegd gezag (...) Wet algemene bepalingen omgevingsrecht' vervangen door 'Het bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning'.

Artikel 5.24 (Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen)

Onderdeel A (artikel 1, eerste lid, Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen)

Het begrip *gevaarlijke stoffen* is aangepast in verband met het vervallen van het Besluit risico's zware ongevallen 2015. In het Besluit risico's zware ongevallen 2015 was het begrip gevaarlijke stof opgenomen en daarin werd verwezen naar de gevaarlijke stof als bedoeld in artikel 3, tiende lid, van de Richtlijn 2012/18/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, houdende wijziging en vervolgens intrekking van Richtlijn 96/82/EG van de Raad (PbEU 2012, L 197). In de nieuwe begripsbepaling *gevaarlijke stof* wordt een verwijzing opgenomen naar de gevaarlijke stof, zoals bedoeld in die richtlijn.

Het begrip *locatie* is aangepast. In de begripsomschrijving is de verwijzing naar een inrichting als aangewezen krachtens artikel 1.1, derde lid, van de Wet milieubeheer, vervangen door de verwijzing naar een plaats waar een milieubelastende activiteit, als bedoeld in de Omgevingswet, wordt verricht. De Omgevingswet kent immers het inrichtingenbegrip niet meer. Het uitgangspunt is daarmee een brede definitie van locatie in het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen, omdat in beginsel elk soort bedrijf een vergunningplichtige handeling als bedoeld in artikel 15, onder a, van de Kernenergiewet, zou kunnen verrichten. Hiermee wordt ook aangesloten bij de grenzen van de locatie, zoals die in de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet, worden aangegeven. Dit is van belang, omdat alle handelingen binnen één locatie samen beoordeeld moeten worden. "Plaats waar een handeling wordt verricht" is nog wel een element in de definitieomschrijving, voor de bedrijven die op verschillende, niet vaste, locaties handelingen verrichten.

Onderdelen B en C (artikelen 3 en 3a Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen)

De vervanging van “inrichting als aangewezen krachtens artikel 1.1, derde lid, van de Wet milieubeheer” door “binnen een locatie waar een milieubelastende activiteit wordt verricht” in de artikelen 3, eerste lid, en 3a van het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen en de vervanging van “inrichting of uitrusting” en “inrichting” door “inrichting, uitrusting of locatie” in artikel 3, derde, vierde en vijfde lid, van dat besluit, houden verband met de wijziging van de begripsomschrijving *locatie* in artikel 1, eerste lid, van dit besluit. Onder “locatie” vallen nu zowel de inrichtingen, bedoeld in de Kernenergiewet, als de plaatsen waar een milieubelastende activiteit, bedoeld in de Omgevingswet, wordt verricht. Dit sluit aan bij de ruime opvatting van het begrip *locatie*. De verwijzing naar een inrichting als bedoeld in artikel 15, onder b, van de Kernenergiewet, is niet gewijzigd, omdat deze inrichting vergunningplichtig is op grond van de Kernenergiewet.

Onderdeel D (artikel 11a Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen)

Met deze bepaling wordt allereerst uitvoering gegeven aan artikel 16, tweede lid, van de Kernenergiewet zoals gewijzigd door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. In de huidige tekst van de aanhef van artikel 11a van het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen wordt verwezen naar artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wabo betreffende een vergunningplicht voor een bouwactiviteit. De Wabo is ingetrokken en daarom moet de verwijzing in dit artikel worden gewijzigd. In artikel 5.1 van de Omgevingswet is de vergunningplicht voor een bouwactiviteit gesplitst in een vergunningplicht op grond van het omgevingsplan (omgevingsplanactiviteit) en een vergunningplicht voor een bouwactiviteit die alleen aan de regels voor technische bouwactiviteit uit het Besluit bouwwerken leefomgeving zal worden getoetst. Artikel 11a van het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen ziet op beide situaties. Daarom wordt in artikel 11a van dit besluit een verwijzing opgenomen naar zowel een omgevingsplanactiviteit als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet als een bouwactiviteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder a, van die wet. De onderdelen a en b van artikel 11a van het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen worden ook aangepast om aan te sluiten bij de aanhef van artikel 11a, van dat besluit.

Onderdeel E (artikel 15, onder a, Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen)

In artikel 15, onder a, van het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen is de verwijzing naar artikel 1.1, eerste lid, van de Waterwet vervangen door een verwijzing naar de Omgevingswet. Het begrip oppervlaktewaterlichaam uit artikel 1.1, eerste lid, van de Waterwet, is gedefinieerd in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet. Daarnaast is de verwijzing naar de Waterregeling in artikel 15, onder a, van het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen vervallen. Het begrip waterkwaliteitsbeheer uit artikel 3.1 van de Waterregeling wordt omschreven in bijlage I bij de Omgevingsregeling.

Onderdeel F (artikel 23, eerste lid, Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen)

Het Besluit risico's zware ongevallen 2015 wordt bij dit besluit ingetrokken. De artikelen van het Besluit risico's zware ongevallen 2015 waarnaar in artikel 23 van het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen werd verwezen, zijn opgenomen in enerzijds de Omgevingswet en anderzijds het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit. Voor een gedetailleerde beschrijving van die overgang wordt verwezen naar de transponeringstabel voor het Besluit risico's zware ongevallen 2015 in bijlage I aan het slot van deze nota van toelichting.

Onderdeel G (artikel 24 Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen)

Het Besluit risico's zware ongevallen 2015 wordt bij dit besluit ingetrokken. In artikel 24 wordt de verwijzing naar het document, bedoeld in artikel 7, eerste lid, van het Besluit risico's zware ongevallen 2015 vervangen door een verwijzing naar artikel 4.10, bedoeld in het Besluit activiteiten leefomgeving. Verder wordt de verwijzing naar het veiligheidsrapport, bedoeld in artikel 10, eerste tot en met derde lid, van het Besluit risico's zware ongevallen 2015 vervangen door een verwijzing naar artikel 4.14, eerste en tweede lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 5.25 (Besluit kostenverevening reductie CO₂-emissies glastuinbouw)

Onderdelen A en B (artikelen 3 en 4 Besluit kostenverevening reductie CO₂-emissies glastuinbouw)

Het begrip inrichting uit de Wet milieubeheer verdwijnt en om die reden worden er twee artikelen ingevoegd in titel 15.13 van de Wet milieubeheer. Met de nieuwe opzet van titel 15.13 wordt aangesloten bij de opbouw van het Besluit activiteiten leefomgeving. De artikelen 3 en 4 van het Besluit kostenverevening reductie CO₂-emissies glastuinbouw worden gewijzigd om deze weer te laten aansluiten op titel 15.13 van de Wet milieubeheer. Het bepaalde in artikel 15.51, derde lid, van de Wet milieubeheer wordt opgenomen in een nieuw artikel, namelijk artikel 15.51b, tweede lid, van die wet.

Artikel 5.26 (Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen)

Onderdeel A (artikel 2 Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen)

De categorie personen waarvoor de ontvangstmelding voor afgegeven afvalstoffen, bedoeld in artikel 10.40, eerste lid, van de Wet milieubeheer geldt, is in dat artikel beperkt tot personen als bedoeld in artikel 10.37, tweede lid, onder a of b, van die wet. Dit zijn personen die op grond van artikel 10.45 of 10.48 van die wet bevoegd zijn de afgegeven afvalstoffen in te zamelen of de afgegeven afvalstoffen nuttig toe te passen of te verwijderen op grond van algemene regels of op grond van een omgevingsvergunning.

Deze categorie personen wordt in het huidige artikel 2, tweede lid, van het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen verder ingeperkt. De ontvangstmelding geldt alleen voor personen die bevoegd zijn de afgegeven afvalstoffen nuttig toe te passen of te verwijderen en die een inrichting drijven die voldoen aan de beschrijving in artikel 2, tweede lid, onder a, van dat besluit en alleen als de afgifte geen betrekking heeft op de bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen die behoren tot een in bijlage I bij dat besluit aangegeven categorie (zie artikel 2, tweede lid, onder b, van dat besluit).

In het huidige artikel 2 is in het eerste lid bepaald dat de in artikel 10.40, eerste lid, van de Wet milieubeheer gestelde verplichting niet geldt voor andere dan de in het tweede lid aangewezen gevallen. In het tweede lid zijn vervolgens de gevallen opgesomd waarin deze ontvangstmeldingsplicht geldt, waarvan door negatieve formuleringen ("niet zijnde een inrichting voor" (artikel 2, onder a) en "de afgifte geen betrekking heeft op" (artikel 2, onder b) een deel weer is uitgezonderd.

In het gewijzigde artikel 2 is er uit het oogpunt van duidelijke en toegankelijke regelgeving voor gekozen te volstaan met de aanwijzing van gevallen waarin de ontvangstmeldingsplicht niet geldt. Een deel van die gevallen waarin de ontvangstmelding niet geldt is in een bijlage bij het besluit opgenomen.

Eerste lid, onder a (nieuw)

In het huidige onderdeel a van artikel 2, tweede lid, wordt verwezen naar inrichtingen als bedoeld in categorie 28.4 van Bijlage I, onder C, van het Besluit omgevingsrecht, niet zijnde inrichtingen voor het uitsluitend verrichten van de onder a tot en met f opgesomde activiteiten. Omdat het Besluit

omgevingsrecht wordt ingetrokken en het inrichtingenbegrip komt te vervallen, wordt thans verwezen naar personen die bepaalde milieubelastende activiteiten met afvalstoffen verrichten die zijn aangewezen in het Besluit activiteiten leefomgeving. Het betreft in alle gevallen activiteiten die betrekking hebben op het verwijderen of nuttig toepassen van afvalstoffen. Deze milieubelastende activiteiten omvatten ook activiteiten die in het Besluit activiteiten leefomgeving als vergunningplichtig zijn aangewezen. Als het gaat om een persoon die bevoegd is de betrokken afvalstoffen nuttig toe te passen of te verwijderen op grond van van regels in paragraaf 3.2.14, 3.2.15, 3.3.10, 3.3.12 3.3.13 of 3.6.8 (voor zover het gaat om het vergisten van plantaardig materiaal) of afdeling 3.5 van het Besluit activiteiten leefomgeving, is er een ontvangstmelding nodig, tenzij onderdeel b of c van toepassing is. Als het gaat om een andere persoon op grond van artikel 10.37 van de Wet milieubeheer is er geen ontvangstmelding nodig.

Eerste lid, onder b (nieuw)

De uitzondering in dit onderdeel is bedoeld voor personen die onder artikel 10.37, tweede lid, onder b, onder 1°, vallen en een milieubelastende activiteit verrichten op grond van paragraaf 3.2.14, 3.2.15, 3.3.10, 3.3.12 3.3.13 of 3.6.8 (voor zover het gaat om het vergisten van plantaardig materiaal) of afdeling 3.5 van het Besluit activiteiten leefomgeving. De uitzondering in dit onderdeel geldt als het alleen om (een of meerdere van) de situaties gaat die in bijlage I zijn genoemd. Als het om een andere situatie gaat dan genoemd in bijlage I dan geldt deze uitzondering niet.

In onderdeel 1 van bijlage I (nieuw) worden de in artikel 2, tweede lid, onder a, onder 1°, van het huidige Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen aangewezen gevallen opgenomen. De gevallen die in onderdeel 2 van die bijlage worden opgenomen, zijn afkomstig uit categorie 28.4, onder a, van bijlage I, onderdeel C, van het Besluit omgevingsrecht, en voor zover het betreft het opslaan van verontreinigde grond, uit onderdeel 2° van artikel 2, tweede lid, van het huidige Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen.

In de onderdelen 3 tot en met 5 van bijlage I worden de gevallen, bedoeld in de onderdelen 3° tot en met 5° van artikel 2, tweede lid, van het huidige Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen, opgenomen. Onderdelen 6 en 7 van bijlage I worden overgenomen uit categorie 28.4, onder c, onder 1°, en categorie 28.7 van bijlage I, onderdeel C, van het Besluit omgevingsrecht. Onderdeel 8 van bijlage I wordt overgenomen uit categorie 28.4, onder g, van bijlage I, onderdeel C, van het Besluit omgevingsrecht.

Het nieuwe artikel 2 voorziet in aanwijzing van gevallen waarin de ontvangstmeldingsplicht niet geldt. Daarom komen de in het huidige artikel 2 van het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen en categorie 28.4 van bijlage I, onderdeel C, van het Besluit omgevingsrecht opgenomen capaciteitsgrenzen (die als ondergrens dienen voor de gevallen waarin de ontvangstmeldingsplicht wel geldt) in de nieuwe bijlage I als bovengrens terug. Zo komt bijvoorbeeld een capaciteitsgrens van 50m³ of meer die nu in de onderdeel 3° van artikel 2, tweede lid, onder a, van het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen is opgenomen, in bijlage I terug als een capaciteitsgrens van minder dan 50m³.

Eerste lid, onder c (nieuw)

Dit onderdeel is een omzetting van het huidige artikel 2, tweede lid, onder b, van het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen.

Onderdeel B (artikel 5 Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen)

Artikel 5, tweede lid, wordt gewijzigd om aan te sluiten op de wijziging van artikel 2. In verband met het vervallen van het inrichtingenbegrip wordt het derde lid van artikel 5 gewijzigd.

Onderdeel C (artikel 7 Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen)

Het eerste lid van artikel 7 wordt aangepast in verband met het vervallen van het inrichtingenbegrip.

Onderdeel D (artikel 8 Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen)

In verband met de invoeging van een nieuwe bijlage wordt bijlage II vernummerd tot bijlage III.

Onderdeel E (artikel 10 Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen)

Artikel 10, eerste lid wordt gewijzigd om aan te sluiten op de wijziging van artikel 2. Het derde lid wordt gewijzigd zodat het aansluit op de terminologie van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel F (artikel 11 Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen)

Het eerste lid van artikel 11 wordt aangepast in verband met het vervallen van het inrichtingenbegrip.

Onderdeel G (artikel 13 Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen)

Het in artikel 13 opgenomen overgangsrecht is uitgewerkt en kan daarom vervallen.

Onderdeel H (bijlage I (nieuw) Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen)

De onderdelen in deze bijlage zijn overgenomen uit artikel 2 van het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen en uit categorie 28.4, 28.7, 28.8 en 28.9 van bijlage I, onderdeel C, van het Besluit omgevingsrecht. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij onderdeel A, onder het eerste lid, onder b (nieuw).

Onderdeel I (bijlage II (nieuw) Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen)

Door de invoeging van een nieuwe bijlage, wordt deze bijlage vernummerd tot bijlage II. Onderdeel 1 van de nieuwe bijlage wordt gewijzigd in verband met het vervallen van het inrichtingenbegrip en om dit onderdeel aan te laten sluiten op de terminologie van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel J (bijlage III (nieuw) Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen)

Door de invoeging van een nieuwe bijlage, wordt deze bijlage vernummerd tot bijlage III.

Artikel 5.27 (Besluit OM-afdoening)

Onderdelen A en B (artikelen 4.1 en 4.2 Besluit OM-afdoening)

De wijzigingen in de onderdelen A en B vloeien voort uit de nieuwe benaming van omgevingsdiensten. In de artikelen 4.1 en 4.2 van het Besluit OM-afdoening wordt 'Regionale Uitvoeringsdienst(en)' vervangen door 'omgevingsdienst(en)'. De vangnetbepaling in onderdeel f van artikel 4.2 wordt geschrapt, omdat inmiddels een landelijk dekkend stelsel van regionale omgevingsdiensten gerealiseerd is. De feitomschrijvingen in de bijlagen bij het Besluit OM-afdoening worden gewijzigd in samenspraak met de Commissie Feiten en Tarieven van het Openbaar Ministerie en het ministerie van

Justitie en Veiligheid; de wijzigingen worden meegenomen bij de jaarlijkse vaststelling van de bijlagen bij het Besluit OM-afdoening.

Artikel 5.28 (Besluit organische oplosmiddelen in verven en vernissen milieubeheer)

Onderdeel A (artikel 1 Besluit organische oplosmiddelen in verven en vernissen milieubeheer)

In het Besluit organische oplosmiddelen in verven en vernissen milieubeheer is geen begripsomschrijving opgenomen van installatie. Deze begripsbepaling werd gedefinieerd in artikel 1, eerste lid, van het Oplosmiddelenbesluit omzetting EG-VOS-richtlijn milieubeheer (vervallen per 01-01-2013). Om de scope van artikel 3, eerste lid, van het Besluit organische oplosmiddelen in verven en vernissen milieubeheer te verengen naar bepaalde soorten activiteiten, wordt de begripsbepaling installatie uit het Oplosmiddelenbesluit omzetting EG-VOS-richtlijn milieubeheer opgenomen in artikel 1 van dit besluit. De verwijzing in de definitie van installatie naar bijlage I van het Oplosmiddelenbesluit wordt vervangen door een verwijzing naar tabel 4.438a van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel B (artikel 3, eerste lid, Besluit organische oplosmiddelen in verven en vernissen milieubeheer)

Het Besluit omgevingsrecht wordt ingetrokken en het inrichtingenbegrip wordt losgelaten als aangrijpingspunt voor de vergunningplicht. Daarom wordt in artikel 3, eerste lid, van het Besluit organische oplosmiddelen in verven en vernissen milieubeheer een vervangende verwijzing opgenomen naar een locatie bestemd voor een milieubelastende activiteit die is aangewezen in het Besluit activiteiten leefomgeving. De verwijzing naar 'een bestaande installatie of een kleine installatie' in artikel 3, eerste lid, van het Besluit organische oplosmiddelen in verven en vernissen milieubeheer wordt geschrapt, omdat deze begripsbepalingen zijn uitgewerkt. De begrippen bestaande installatie en kleine installatie werden gedefinieerd in het Oplosmiddelenbesluit omzetting EG-VOS-richtlijn milieubeheer (vervallen per 01-01-2013) en werden in dat besluit opgenomen in horizonbepalingen waarvan de einddata zijn verstreken.

Artikel 5.29 (Besluit organisch-halogeengehalte van brandstoffen)

Het begrip inrichting in de Wet milieubeheer wordt losgelaten als aangrijpingspunt voor de vergunningplicht. In de Omgevingswet staat de milieubelastende activiteit centraal. Om die reden wordt in artikel 3, tweede lid, onder a, van het Besluit organisch-halogeengehalte van brandstoffen de vergunning krachtens artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wabo vervangen door: de omgevingsvergunning bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet.

Artikel 5.30 (Besluit regels hoofdverblijf in dezelfde woning AOW)

In artikel 1, onder e, van het Besluit regels hoofdverblijf in dezelfde woning AOW wordt de verwijzing naar de eisen daaraan gesteld krachtens de Woningwet vervangen door een verwijzing naar de op grond van artikel 4.3 van de Omgevingswet gestelde voorschriften voor bouwactiviteiten, slooptactiviteiten en het gebruik en het in stand houden van bouwwerken. Dit is een logisch gevolg van het opnemen van de bouwregelgeving in de Omgevingswet en het schrappen van de bepalingen voor het bouwen uit de Woningwet. Er wordt niet alleen verwezen naar de Omgevingswet, omdat in dat geval de vereisten waaraan een woonwagen moet voldoen sterk worden uitgebreid.

Artikel 5.31 (Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen)

Onderdeel A (artikel 1 Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen)

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt het Besluit omgevingsrecht ingetrokken. De aanhef van het eerste lid wordt gewijzigd zodat deze aansluit op het Besluit activiteiten leefomgeving. Het verbod heeft geen betrekking op een winningsafvalvoorziening. Het onderscheid tussen stortplaats en winningsafvalvoorziening wordt gemaakt omdat het storten of opslaan van winningsafvalstoffen in een winningsafvalvoorziening een specifieke activiteit is die onderscheiden moet worden van het storten van afvalstoffen op een stortplaats. Verder wordt onderdeel 13 gewijzigd zodat dit ook aansluit op het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel B (artikel 2 Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen)

Dit artikel wordt gewijzigd zodat het aansluit op de terminologie van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel C (artikel 3 Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen)

Het eerste lid van artikel 3 wordt gewijzigd omdat het Besluit omgevingsrecht bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt ingetrokken. Voorheen had het verbod in artikel 3 betrekking op inrichtingen voor het op of in de bodem brengen (anders dan storten of voor het opslaan) van afvalstoffen. Door de wijziging van het eerste lid is het verbod ook van toepassing op gevallen die voorheen als 'buiten inrichting' werden beschouwd. Met deze wijziging wordt aangesloten op paragraaf 3.2.14 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In die paragraaf wordt in de aanwijzing van milieubelastende activiteit ook geen onderscheid gemaakt tussen 'inrichting' en 'buiten inrichting'. In het tweede lid zijn categorieën van gevallen opgenomen waarvoor vrijstelling wordt verleend van het verbod in het eerste lid om afvalstoffen op of in de bodem te brengen.

Het derde en vierde lid zijn toegevoegd om aan te sluiten bij de verbodsbepaling in artikel 10.2 van de Wet milieubeheer zoals dat artikel gold voor de inwerkingtreding van de Invoeringswet Omgevingswet. Het verbod in artikel 10.2 van de Wet milieubeheer had betrekking op het op of in de bodem brengen van afvalstoffen buiten een inrichting. In het Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen waren vrijstellingen van het verbod opgenomen.

Om overlap of strijdigheid met regels in het Besluit activiteiten leefomgeving te voorkomen, geldt het verbod alleen als dat besluit niet van toepassing is op het opslaan van plantenresten. Verder geldt het verbod ook niet als het opslaan is toegestaan volgens de Vrijstellingsregeling plantenresten. Deze uitzondering komt overeen met de vrijstelling die gold in het Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen waarbij ook naar de Vrijstellingsregeling plantenresten werd verwezen.

Het vijfde lid regelt dat de vrijstellingen in het tweede en vierde lid ook als vrijstellingen gelden van het verbod in artikel 10.2, eerste lid, van de Wet milieubeheer, zoals dat geldt na inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dat verbod geldt voor huishoudelijke afvalstoffen die nog niet zijn ingezameld of afgegeven. Artikel 10.2, tweede lid, van de Wet milieubeheer biedt de grondslag voor vrijstellingen.

Het verbod in dit artikel moet in samenhang worden gezien met het Besluit activiteiten leefomgeving. In het Besluit activiteiten leefomgeving zijn regels opgenomen over het op of in de bodem brengen van afvalstoffen. Die regels kunnen inhouden dat er een omgevingsvergunning nodig is voor het op of in de bodem brengen van afvalstoffen vanwege de Kaderrichtlijn afvalstoffen.

Voor het op of in de bodem brengen van afvalstoffen kan er dus een omgevingsvergunningplicht in het Besluit activiteiten leefomgeving gelden, terwijl in het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen voor diezelfde afvalstoffen een verbod kan gelden voor het op of in de bodem brengen. Een dergelijke samenloop komt er op neer dat de afvalstoffen dan niet op of in de bodem gebracht mogen worden, ook niet met een eventuele omgevingsvergunning.

In een volgende module van de Omgevingswet waarin het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen wordt geïntegreerd in het nieuwe stelsel, zal deze samenloop opnieuw worden gezien.

Onderdeel D (artikel 3a Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen)

Dit artikel was voorheen artikel 11e van dit besluit. Dit artikel wordt aangepast vanwege het vervallen van het begrip 'inrichting'.

Onderdeel E (artikel 4 Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen)

De tekst van artikel 4, eerste lid, wordt gewijzigd zodat deze aansluit op de terminologie van de stelselherziening. Verder wordt 'gedeputeerde staten' vervangen door 'bevoegd gezag' omdat niet valt uit te sluiten dat een ander bestuursorgaan het bevoegd gezag is.

Onderdelen F, L, M en N (artikelen 6, 11f, 11g, 11h en 11i Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen)

In het Besluit activiteiten leefomgeving wordt niet gesproken van degene die de stortplaats drijft, maar degene die de stortplaats exploiteert. De artikelen 6, 11f, 11g, 11h en 11i worden daarmee in overeenstemming gebracht.

Onderdeel G (artikel 10 Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen)

Omdat het begrip inrichting in de Wet milieubeheer komt vervallen, wordt dit begrip vervangen door 'degene'.

Onderdeel H (artikel 11a Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen)

Uit het gewijzigde artikel 11c blijkt dat het in deze paragraaf gaat om een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 3.85, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Om die reden kan de definitie van vergunning in dit artikel vervallen.

Onderdeel I (artikel 11c Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen)

De aanhef van artikel 11c wordt gewijzigd in een verwijzing naar een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 3.85, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Aan een dergelijke omgevingsvergunning verbindt het bevoegd gezag voorschriften als bedoeld in de onderdelen a tot en met d van het eerste lid en het tweede en derde lid.

Onderdeel J (artikel 11d Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen)

De tekst van de artikel 11d wordt gewijzigd om deze te laten aansluiten op de terminologie van de stelselherziening.

Onderdeel K (artikel 11e Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen)

Artikel 11e is verplaatst. Zie de toelichting bij artikel 3a.

Onderdeel M (artikel 11g Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen)

In het Besluit activiteiten leefomgeving wordt niet gesproken van degene die de stortplaats drijft, maar degene die de stortplaats exploiteert. Het eerste lid van artikel 11g wordt daarmee in overeenstemming gebracht. In het tweede lid wordt het begrip inrichting vervangen door het begrip locatie, omdat het begrip inrichting in de Wet milieubeheer komt te vervallen. Met deze wijziging wordt aangesloten op de terminologie van het Besluit activiteiten leefomgeving. In het derde lid wordt 'vergunning' vervangen door 'omgevingsvergunning' zodat ook hiermee wordt aangesloten op de terminologie van het nieuwe stelsel.

Onderdeel O (artikel 12a Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen)

In artikel 12a is bepaald dat dit besluit mede berust op artikel 32, eerste lid, van de Kernenergiewet. Vanwege de stelselherziening gaat dit besluit ook berusten op artikel 5.34, tweede lid, van de Omgevingswet waarin is bepaald dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels kunnen worden gesteld aan het verbinden van voorschriften aan een omgevingsvergunning. Dit besluit gaat ook berusten op artikel 8.40 van de Wet milieubeheer omdat dit artikel gehandhaafd blijft voor die delen van de algemene maatregelen van bestuur die niet integreren in het Besluit activiteiten leefomgeving. Ten slotte gaat dit besluit berusten op artikel 10.2, tweede lid, van de Wet milieubeheer, waarin het mogelijk is om bij algemene maatregel van bestuur voor categorieën van gevallen vrijstelling te verlenen van het verbod om huishoudelijke afvalstoffen die nog zijn ingezameld of afgegeven, op of in de bodem te brengen.

Onderdeel P (voorschriften 1.2, 2.2 en 3.2 van de bijlage, behorend bij de artikelen 11d en 11f, eerste lid, onder c, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen)

Het begrip vergunning wordt voor vervangen door het begrip omgevingsvergunning om aan te sluiten op de terminologie van de Omgevingswet.

Onderdeel Q (voorschrift 4.1 van de bijlage, behorend bij de artikelen 11d en 11f, eerste lid, onder c, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen)

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt het Stortbesluit bodembescherming ingetrokken. Artikel 5a, onder c, van dit besluit wordt opgenomen in artikel 8.50, onder c, van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Om die reden wordt dit onderdeel gewijzigd.

Artikel 5.32 (Besluit subsidiëring stichting advisering bestuursrechtspraak milieu en ruimtelijke ordening)

De Stichting advisering bestuursrechtspraak (hierna: StAB) is nu geregeld in de artikelen 8.5 tot en met 8.8 Wro, artikel 6.5b Wabo en de artikelen 20.10 tot en met 20.17 Wet milieubeheer. De Wro en de Wabo worden met de Omgevingswet in het geheel ingetrokken. De Wet milieubeheer blijft voor een deel in stand. De bepalingen uit de Wet milieubeheer die de StAB betreffen, zijn overgeheveld naar de Omgevingswet. Om die reden zijn de bepalingen over de StAB in de Wabo, Wro en Wet milieubeheer vervangen door artikel 17.10 van de Omgevingswet.

Artikel 5.33 (Besluit veiligheidsregio's)

Onderdeel A (artikel 1.1 Besluit veiligheidsregio's)

Onder 1

De Wabo wordt met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet ingetrokken. In de begripsomschrijving van 'omgevingsvergunning' wordt de verwijzing naar artikel 2.1, eerste lid, onderdeel e, van de Wabo vervangen door een verwijzing naar het betreffende artikel in de Omgevingswet, artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onderdeel b. In dat artikelonderdeel van de Omgevingswet wordt niet gesproken van inrichting maar van een milieubelastende activiteit. Dit is een logisch gevolg van de in de Omgevingswet gekozen lijn om het begrip inrichting als centraal aangrijpingspunt voor milieubelastende activiteiten los te laten.

Onder 2

Het Besluit risico's zware ongevallen 2015 wordt bij dit besluit ingetrokken. In de begripsomschrijving van 'veiligheidsrapport' wordt de verwijzing naar artikel 1, eerste lid, van het Besluit risico's zware ongevallen vervangen door een verwijzing naar artikel 4.14 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In dat artikel is verduidelijkt wat onder een 'veiligheidsrapport' moet worden verstaan. In de artikelen 4.14 tot en met 4.18 van het Besluit activiteiten leefomgeving zijn de gegevens en bescheiden benoemd die een veiligheidsrapport moet bevatten.

Onder 3

De toevoeging van een begripsomschrijving van 'hogedrempelinrichting' is nodig omdat dit begrip op een aantal plekken in het Besluit veiligheidsregio's, zoals gewijzigd bij het onderhavige besluit, wordt genoemd. In de begripsomschrijving wordt verwezen naar bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving. In die bijlage wordt 'hogedrempelinrichting' omschreven als een Seveso-inrichting waar een gevaarlijke stof als bedoeld in artikel 3, tiende lid, van de Seveso-richtlijn aanwezig is of mag zijn of kan ontstaan bij verlies van controle over de processen, in een hoeveelheid van ten minste de drempelwaarde, genoemd in bijlage I, deel 1, kolom 3 of deel 2, kolom 3 bij de Seveso-richtlijn, met inachtneming van de aantekeningen bij die bijlage. Voor een toelichting op deze omschrijving wordt verwezen naar de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving.

De toevoeging van een begripsomschrijving van 'Seveso-inrichting' is nodig omdat dit begrip op een aantal plekken in het Besluit veiligheidsregio's, zoals gewijzigd bij het onderhavige besluit, wordt genoemd. In de begripsomschrijving wordt verwezen naar bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving. De begripsomschrijving van 'Seveso-inrichting' in die bijlage, zoals gewijzigd bij het onderhavige besluit, luidt: volledig door degene die de Seveso-inrichting exploiteert beheerde locatie waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn in een of meer Seveso-installaties, met inbegrip van:

- a. gemeenschappelijke of bijbehorende infrastructuur of activiteiten; en
- b. activiteiten die met het exploiteren van de Seveso-inrichting rechtstreeks samenhangen, in technisch verband staan en de kans op en de gevolgen van een zwaar ongeval kunnen vergroten, waarbij wordt verstaan onder:
gevaarlijke stoffen: gevaarlijke stoffen als bedoeld in artikel 3, tiende lid, van de Seveso-richtlijn; en aanwezig zijn van gevaarlijke stoffen: werkelijke of verwachte aanwezigheid van gevaarlijke stoffen of van gevaarlijke stoffen waarvan redelijkerwijs kan worden voorzien dat ze kunnen ontstaan bij verlies van controle over de processen, in een hoeveelheid van ten minste de drempelwaarde, bedoeld in bijlage I, deel 1, of deel 2, bij de Seveso-richtlijn, met inachtneming van de aantekeningen bij die bijlage. Onder 'Seveso-installatie' wordt in het Besluit activiteiten leefomgeving, zoals gewijzigd bij het onderhavige besluit, verstaan een technische eenheid waar een gevaarlijke stof als bedoeld in artikel 3, tiende lid, van de Seveso-richtlijn wordt gemaakt, gebruikt, verwerkt of opgeslagen, met inbegrip van de uitrusting, leidingen, machines, gereedschappen, private spoorwegemplacements, laadkades, loskades, aanlegsteigers, pieren, depots en andere constructies die nodig zijn voor de werking daarvan.

De toevoeging van een begripsomschrijving van 'Seveso-richtlijn' is nodig omdat dit begrip op een aantal plekken in het Besluit veiligheidsregio's, zoals gewijzigd bij het onderhavige besluit, wordt genoemd. De begripsomschrijving is hetzelfde als in de Omgevingswet.

Onderdeel B (artikel 1.2 (nieuw) Besluit veiligheidsregio's)

Omdat in de begripsomschrijving van 'Seveso-richtlijn' dynamisch naar die richtlijn wordt verwezen is in dit artikel geregeld vanaf welk tijdstip wijzigingen van die richtlijn doorwerken in het Besluit veiligheidsregio's. Dat tijdstip valt samen met de uiterste implementatiedatum. Artikel 1.2 biedt daarnaast de mogelijkheid om een ander tijdstip voor die doorwerking vast te stellen. Dit geschiedt bij ministerieel besluit dat in de Staatscourant wordt bekendgemaakt.

Onderdelen C en D (opschrift hoofdstuk 6, paragraaf 1, en artikel 6.1.1 Besluit veiligheidsregio's)

Het Besluit risico's zware ongevallen 2015 wordt bij dit besluit ingetrokken. In artikel 6.1.1, eerste lid, van het Besluit veiligheidsregio's vervalt de verwijzing naar artikel 1, eerste lid, van het Besluit risico's zware ongevallen. Aan artikel 1.1 wordt een begripsomschrijving van 'hogedrempelinrichting' toegevoegd. Verder wordt aan het eerste lid toegevoegd 'locaties waarop hogedrempelinrichtingen worden geëxploiteerd'. Dat sluit aan bij de wijziging die met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt doorgevoerd in artikel 17 van de Wet veiligheidsregio's. Na die wijziging worden op grond van dat artikel onder andere locaties waarop een of meer milieubelastende activiteiten worden verricht aangewezen waarvoor het bestuur van de veiligheidsregio een rampbestrijdingsplan vaststelt. In het tweede lid wordt 'inrichting' vervangen door 'locaties waarop hogedrempelinrichtingen worden geëxploiteerd'. Dit drukt beter uit wat is bedoeld. Het gaat immers niet om calamiteiten op locaties waarop andere inrichtingen dan hogedrempelinrichtingen zijn gelegen. Bovendien wordt in de begripsomschrijving van 'omgevingsvergunning' in artikel 1.1 de verwijzing naar 'inrichting' vervangen door 'milieubelastende activiteit' waardoor het gebruik van het begrip 'inrichting' onduidelijkheid zou kunnen opleveren over de betekenis.

Onderdeel E (artikel 6.1.2 Besluit veiligheidsregio's)

Het Besluit omgevingsrecht wordt bij dit besluit ingetrokken. De verwijzing naar artikel 6.15, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht wordt niet vervangen door een verwijzing naar een ander artikel. Artikel 6.15, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht regelde dat het bevoegd gezag uiterlijk twee weken na ontvangst van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een hogedrempelinrichting, een afschrift daarvan en van de daarbij behorende gegevens en bescheiden onder andere aan het bestuur van de veiligheidsregio moest zenden. Deze specifieke verplichting voor het bevoegd gezag komt niet terug maar valt wel af te leiden uit een aantal andere bepalingen. Op grond van artikel 4.33 van het Omgevingsbesluit en bijlage III bij dat besluit is het bestuur van de veiligheidsregio adviseur voor een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het exploiteren van een Seveso-inrichting. Als adviseur ontvangt het bestuur van de veiligheidsregio de aanvraag om de omgevingsvergunning en de bij die aanvraag verstrekte gegevens en bescheiden. In de Omgevingsregeling is geregeld welke gegevens en bescheiden bij een aanvraag om een omgevingsvergunning moeten worden verstrekt. Voor een hogedrempelinrichting moeten onder andere het veiligheidsrapport worden verstrekt en de gegevens en bescheiden die het veiligheidsrapport moet bevatten op grond van de artikelen 4.14 tot en met 4.17 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Het bestuur van de veiligheidsregio ontvangt als adviseur van het bevoegd gezag dus het veiligheidsrapport. De termijn waarbinnen het rampbestrijdingsplan moet zijn vastgesteld begint te lopen vanaf het moment dat het veiligheidsrapport is ontvangen van het bestuursorgaan dat bevoegd is te beslissen op de aanvraag om een omgevingsvergunning. Welk bestuursorgaan dat is, is geregeld in de Omgevingswet. Het moment

van ontvangst is eenduidig vast te stellen waardoor een verwijzing zoals in dit artikel was opgenomen, niet nodig is.

Onderdelen F tot en met I (artikelen 6.1.3 tot en met 6.1.7 Besluit veiligheidsregio's)

In de begripsomschrijving van 'omgevingsvergunning' in artikel 1.1 wordt de verwijzing naar 'inrichting' vervangen door 'milieubelastende activiteit'. Ter verduidelijking wordt 'inrichting' en 'inrichtingen' in deze artikelen telkens vervangen door hogedrempelinrichting en hogedrempelinrichtingen. Gezien artikel 6.1.1 wordt met 'inrichtingen' in de artikelen 6.1.3 tot en met 6.1.7 bedoeld hogedrempelinrichtingen. Op grond van artikel 6.1.1 worden namelijk alleen voor hogedrempelinrichtingen rampbestrijdingsplannen vastgesteld. Verder wordt aan de artikelen 6.1.3, onder e, 6.1.5 en 6.1.7 toegevoegd 'de locatie waarop' (in artikel 6.1.7 'locaties'). Dat sluit aan bij de wijziging die met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt doorgevoerd in artikel 17 Wet veiligheidsregio's. Na die wijziging worden op grond van dat artikel onder andere locaties waarop een of meer milieubelastende activiteiten worden verricht aangewezen waarvoor het bestuur van de veiligheidsregio een rampbestrijdingsplan vaststelt.

Onderdeel J (artikel 6.1.8 Besluit veiligheidsregio's)

Voor een toelichting op de wijziging van 'inrichting' in 'hogedrempelinrichting' en de toevoeging van 'locatie waarop' wordt verwezen naar de toelichting op de wijziging van de artikelen 6.1.3 tot en met 6.1.7.

In de omgevingswetgeving wordt niet gesproken van degene die een hogedrempelinrichting drijft maar van degene die een hogedrempelinrichting exploiteert. Artikel 6.1.8, eerste lid, onderdeel a, wordt daarmee in overeenstemming gebracht.

Onderdelen K en L (opschrift hoofdstuk 6, paragraaf 3, en artikel 6.3.1 Besluit veiligheidsregio's)

Het begrip "afvalvoorziening categorie A" in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer, wordt met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet vervangen door "winningsafvalvoorziening categorie A". Dit is een technische wijziging zonder inhoudelijke gevolgen. Het begrip wijzigt materieel niet. Verder wordt aan het eerste lid toegevoegd 'een locatie waarop'. Dat sluit aan bij de wijziging die met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt doorgevoerd in artikel 17 Wet veiligheidsregio's. Na die wijziging worden op grond van dat artikel onder andere locaties waarop een of meer milieubelastende activiteiten worden verricht aangewezen waarvoor het bestuur van de veiligheidsregio een rampbestrijdingsplan vaststelt.

Onderdeel M (artikel 6.3.2 Besluit veiligheidsregio's)

In het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt niet gesproken van degene die een winningsafvalvoorziening drijft maar van degene die een winningsafvalvoorziening exploiteert. Artikel 6.3.2 wordt daarmee in overeenstemming gebracht.

Onderdelen N tot en met S (artikelen 7.1 tot en met 7.6 Besluit veiligheidsregio's)

De Omgevingswet heeft gevolgen voor de Wet veiligheidsregio's en het Besluit veiligheidsregio's. Die wet en dat besluit gebruiken begrippen uit de Wet milieubeheer, de Wabo en het Besluit omgevingsrecht die met de komst van de Omgevingswet vervallen of worden vervangen door andere begrippen. Dit maakt een aantal technische aanpassingen in de Wet veiligheidsregio's en het Besluit veiligheidsregio's noodzakelijk. Deze technische aanpassingen worden doorgevoerd met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet en het onderhavige besluit.

Met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt onder andere artikel 31 van de Wet veiligheidsregio gewijzigd. Na die wijziging kan naast een inrichting als bedoeld in artikel 15, onderdeel b, van de Kernenergiewet, een locatie waarop een of meer milieubelastende activiteiten worden verricht, worden aangewezen als bedrijfsbrandweerplichtig. Die locatie komt in de plaats van de 'inrichting', bedoeld in de Wet milieubeheer. Het begrip 'inrichting' is in de Omgevingswet als centraal aangrijpingspunt voor milieubelastende activiteiten namelijk losgelaten. In de Kernenergiewet blijft het begrip inrichting bestaan. Daar waar in het Besluit veiligheidsregio's zoals gewijzigd met het onderhavige besluit, het begrip "inrichting" wordt gebruikt, wordt daarmee bedoeld de inrichting, bedoeld in artikel 15, onderdeel b, van de Kernenergiewet.

Het begrip 'locatie waarop een of meer milieubelastende activiteiten worden verricht' komt, zoals in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is vermeld, overeen met het begrip 'inrichting' dat in de Wet milieubeheer was opgenomen (Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3). De begripsomschrijving van "inrichting" en de jurisprudentie die daarover is gevormd behouden hun betekenis, ook na de inwerkingtreding van deze wijziging. Het is dan ook geen inhoudelijke wijziging. Met de woorden "een of meer milieubelastende activiteiten" wordt tot uitdrukking gebracht dat een bedrijfsbrandweeraanwijzing betrekking kan hebben op meerdere milieubelastende activiteiten die op een locatie worden verricht. Dit biedt het bestuur van de veiligheidsregio de mogelijkheid om in de afweging alle milieubelastende activiteiten te betrekken die op een bepaalde locatie worden verricht. Het kan daarbij ook gaan om milieubelastende activiteiten die niet zijn aangewezen in artikel 7.1 van het Besluit veiligheidsregio's. Dat volgt uit de begripsomschrijving van "milieubelastende activiteit" die met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt toegevoegd aan artikel 1 van de Wet veiligheidsregio's. Alle milieubelastende activiteiten die worden verricht op de locatie moeten in de beoordeling of een bedrijfsbrandweeraanwijzing noodzakelijk is worden betrokken in verband met interne domino-effecten.

Naast de genoemde technische aanpassingen wordt met dit besluit een aantal wijzigingen doorgevoerd in het Besluit veiligheidsregio's vanwege de kabinetsreactie op het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid "Veiligheid bij Odfjell Terminals Rotterdam" en het advies "Veiligheid bij Brzo-bedrijven, verantwoordelijkheid en daadkracht" van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Kamerstukken II 2012/13, 26956, nr. 175). De Onderzoeksraad voor Veiligheid heeft aanbevolen om de omgevingsvergunning en de bedrijfsbrandweeraanwijzing voor risicovolle bedrijven beter op elkaar aan te laten sluiten. De raad constateerde namelijk dat er sprake was van overlap en soms zelfs tegenstrijdigheden. In de kabinetsreactie onderschrijft het kabinet het belang van een goede inhoudelijke en procedurele afstemming tussen de omgevingsvergunning en de beoordeling in het kader van artikel 31 Wet veiligheidsregio's. Tijdens de behandeling van de Omgevingswet in de Tweede Kamer is door de toenmalige Minister van Infrastructuur en Milieu nogmaals toegezegd dat in het kader van de Omgevingswet zal worden bezien hoe de bedrijfsbrandweeraanwijzing en omgevingsvergunning beter op elkaar kunnen worden afgestemd.

In overleg tussen de toenmalige ministeries van Infrastructuur en Milieu en Veiligheid en Justitie en uitvoeringsorganisaties zijn voorstellen uitgewerkt om de bedrijfsbrandweeraanwijzing en de omgevingsvergunning, zowel inhoudelijk als procedureel, beter op elkaar af te stemmen. Onder andere voor de inhoudelijke afstemming is het bestuur van de veiligheidsregio op grond van artikel 4.33 van het Omgevingsbesluit aangewezen als adviseur voor een aanvraag om een omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteiten die zijn opgenomen in bijlage III, onder 1 bij het Omgevingsbesluit. Dat betekent dat voor de milieubelastende activiteiten die worden verricht op een locatie die in aanmerking komt voor een bedrijfsbrandweeraanwijzing, het bestuur van de veiligheidsregio om advies moet worden gevraagd over de aanvraag om de omgevingsvergunning. In artikel 7.2 van het Besluit veiligheidsregio's is het adviesrecht over bedrijfsbrandweeraanwijzingen geregeld voor het bestuursorgaan dat beslist op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor de milieubelastende

activiteit. Dit adviesrecht blijft in stand. Met deze wederzijdse adviesrechten kunnen de omgevingsvergunning en de bedrijfsbrandweeraanwijzing beter op elkaar worden afgestemd. Voor de procedurele afstemming wordt daarnaast met het onderhavige besluit een aantal artikelen in hoofdstuk 7 van het Besluit veiligheidsregio's aangepast.

In de Omgevingsregeling zal worden opgenomen dat bij een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit op een locatie die in aanmerking komt voor een bedrijfsbrandweeraanwijzing, gegevens en bescheiden moeten worden verstrekt die nodig zijn voor de beoordeling van het bijzonder gevaar door het bestuur van de veiligheidsregio.

Onderdeel N (artikel 7.1 Besluit veiligheidsregio's)

Het Besluit risico's zware ongevallen 2015 wordt bij dit besluit ingetrokken. In artikel 7.1, eerste lid, onderdeel a, van het Besluit veiligheidsregio's worden daarom niet meer de inrichtingen, bedoeld in dat besluit, aangewezen maar het exploiteren van een Seveso-inrichting dat als milieubelastende activiteit is aangewezen in artikel 3.50, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Daarnaast worden in de onderdelen b tot en met e niet meer de inrichtingen aangewezen met installaties waarop hoofdstuk 2, afdeling 2, van het Arbeidsomstandighedenbesluit van toepassing is. Het ging daarbij om inrichtingen die bestemd zijn voor de opslag in verband met vervoer van gevaarlijke stoffen en spoorwegemplacements. In plaats van deze zogenoemde 'ARIE-inrichtingen' worden locaties aangewezen waarop daarmee vergelijkbare milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in het Besluit activiteiten leefomgeving worden verricht. Deze milieubelastende activiteiten zijn het opslaan van de in de onderdelen b en c aangewezen stoffen voor korte tijd en in afwachting van aansluitend vervoer naar een vooraf bekende ontvanger.

Het opslaan voor korte tijd en in afwachting van aansluitend vervoer kan worden beschouwd als een bijzondere vorm van opslaan. Onder die activiteit vallen bijvoorbeeld ook het laden en lossen van gevaarlijke stoffen en de overbrenging daarvan naar of van een andere tak van vervoer. Hierbij gaat het vooral om overslagactiviteiten. Bij deze typische vervoershandelingen blijven de gevaarlijke stoffen in hun oorspronkelijke verpakking en is daadwerkelijk in aansluitend vervoer voorzien.

Door het loslaten van de koppeling met het Arbeidsomstandighedenbesluit kan de bedrijfsbrandweeraanwijzing kort na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit worden opgesteld. Door de verwijzing naar artikel 3.285 van het Besluit activiteiten leefomgeving in artikel 7.1, eerste lid, onder c en d, van het Besluit veiligheidsregio's wordt duidelijk gemaakt dat ook het tweede lid van dat artikel van toepassing is. Dat betekent dat bij de bedrijfsbrandweeraanwijzing ook andere milieubelastende activiteiten kunnen worden betrokken die worden verricht op dezelfde locatie en die het opslaan of opstellen functioneel ondersteunen. Zoals in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet al is toegelicht zullen de 'locaties waarop een of meer milieubelastende activiteiten worden verricht' over het algemeen samen vallen met de inrichtingen, bedoeld in de Wet milieubeheer (Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3).

Onderdeel O (artikel 7.2 Besluit veiligheidsregio's)

In dit artikel worden technische aanpassingen doorgevoerd die nodig zijn door de wijzigingen in artikel 7.1 van het Besluit veiligheidsregio's en omdat de Wabo met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt ingetrokken. Daarnaast wordt een nieuw tweede lid toegevoegd waarmee uitvoering wordt gegeven aan de kabinetsreactie op het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid "Veiligheid bij Odfjell Terminals Rotterdam" en het advies "Veiligheid bij Brzo-bedrijven, verantwoordelijkheid en daadkracht" van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Kamerstukken II 2012/13, 26956, nr. 175). Ook vervalt in het eerste lid de termijn van drie maanden voor het indienen van een bedrijfsbrandweerrapport. Een verzoek om een 'los' bedrijfsbrandweerrapport zal na de inwerkingtreding van de Omgevingswet minder vaak voor komen.

De beoordeling of een rapport noodzakelijk is, zal, door de procedurele koppeling tussen de bedrijfsbrandweeraanwijzing en de omgevingsvergunning die wordt gerealiseerd met dit besluit, plaats gaan vinden op het moment dat de aanvraag om de omgevingsvergunning voor advies wordt voorgelegd aan het bestuur van de veiligheidsregio. Als de locatie al is aangewezen als bedrijfsbrandweerplichtig, moet het bedrijfsbrandweerrapport gelijktijdig met de aanvraag om de omgevingsvergunning worden ingediend bij het bestuur van de veiligheidsregio (dat volgt uit artikel 7.4, eerste lid, tweede zin, die met het onderhavige besluit wordt toegevoegd). Als dat niet gebeurt dan moet op verzoek van de veiligheidsregio alsnog een bedrijfsbrandweerrapport worden ingediend. Het is wenselijk om de termijn voor het indienen van een bedrijfsbrandweerrapport te laten bepalen door het bestuur van de veiligheidsregio om procedureel aan te sluiten op de procedure voor de verlening van de omgevingsvergunning. Daarnaast kan op die manier rekening worden gehouden met de benodigde tijd voor het opstellen van een bedrijfsbrandweerrapport. Daarvoor is bijvoorbeeld van belang of de locatie al is aangewezen en het gaat om een gewijzigd rapport, of vooroverleg heeft plaatsgevonden en of al een concept-rapport is ingediend.

Een "los" rapport zal met name aan de orde zijn als voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet een omgevingsvergunning is verleend maar de locatie of inrichting nog niet is aangewezen of als de locatie of inrichting wel is aangewezen maar de bedrijfsbrandweeraanwijzing geactualiseerd moet worden. Ook in die gevallen is het wenselijk de termijn voor het indienen van een bedrijfsbrandweerrapport door de veiligheidsregio te laten bepalen.

Op grond van artikel 7.2, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van het Besluit veiligheidsregio's moet het bedrijfsbrandweerrapport een aanduiding bevatten van de begrenzing van de locatie. Op grond hiervan en de andere informatie die de veiligheidsregio heeft over de locatie en de milieubelastende activiteiten die daarop worden verricht stelt het bestuur van de veiligheidsregio de begrenzing van de locatie vast waarop de bedrijfsbrandweeraanwijzing betrekking heeft. Deze begrenzing wordt op grond van artikel 7.3, derde lid (nieuw) van het Besluit veiligheidsregio's in de bedrijfsbrandweeraanwijzing vastgelegd. Dat vastleggen geschiedt bij voorkeur op een kaart.

De beoordeling of een bedrijfsbrandweer noodzakelijk is beperkt zich niet tot een scenario dat zich kan voordoen bij een bepaalde milieubelastende activiteit. Bij deze beoordeling moet onder andere ook rekening worden gehouden met interne domino-effecten van de geloofwaardige incidentscenario's, dat wil zeggen escalatie mogelijkheden op de locatie waar meerdere milieubelastende activiteiten worden verricht. In het bedrijfsbrandweerrapport zullen deze interne domino-effecten moeten worden beschreven. Hierbij kan worden gedacht aan warmtestraling door een brandscenario waardoor objecten die zich binnen de 10 kW/m² contour bevinden kunnen falen. Ook zal moeten worden beschreven wat de aard en omvang is van een brand of ongeval op de locatie waarbij ook de aard en omvang moet worden betrokken van brand en ongevallen die het gevolg zijn van interne domino-effecten tussen milieubelastende activiteiten op de locatie. De locatie moet dus als geheel worden beschouwd, zoals ook bij het begrip inrichting het geval was.

Doordat de beschrijving in het bedrijfsbrandweerrapport en de daarbij te verstrekken gegevens en bescheiden betrekking moeten hebben op alle milieubelastende activiteiten op de locatie ontstaat een compleet beeld van die locatie en de aanwezige risico's, de bestrijding en beheersing en het verloop van incidenten en de maatregelen die zijn of worden getroffen om het incident te beheersen en te bestrijden.

Het verzoek, bedoeld in het eerste lid, richt zich tot degene die op een locatie een of meer milieubelastende activiteiten verricht. Een bedrijfsbrandweeraanwijzing kan op grond van artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's, zoals wordt gewijzigd met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, namelijk betrekking hebben op een locatie waar meerdere milieubelastende activiteiten worden verricht.

Het verzoek kan zich ook richten tot de exploitant van de inrichting. Bij het begrip 'inrichting' gaat het alleen om een inrichting als bedoeld in artikel 15, onderdeel b, van de Kernenergiewet. In artikel 39, tweede lid van de Kernenergiewet wordt gesproken van 'de exploitant van een inrichting'. Om daarbij aan te sluiten is 'het hoofd of de bestuurder van de inrichting' vervangen door de exploitant van de inrichting.

In het nieuwe tweede lid wordt geregeld dat het verzoek om een bedrijfsbrandweerrapport zo spoedig mogelijk moet worden gedaan nadat het bestuur van de veiligheidsregio in de gelegenheid is gesteld advies als bedoeld in artikel 4.33 van het Omgevingsbesluit uit te brengen over de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit. Als het bestuur van de veiligheidsregio overweegt om de locatie waarop die milieubelastende activiteit (en eventueel andere milieubelastende activiteiten) wordt verricht aan te wijzen als bedrijfsbrandweerplichtig, moet het verzoek om een bedrijfsbrandweerrapport zo spoedig mogelijk worden gedaan. Het gaat om het zo spoedig mogelijk nadat het bestuur van de veiligheidsregio de aanvraag heeft ontvangen met het oog op de adviesbevoegdheid die is opgenomen in artikel 4.33 van het Omgevingsbesluit.

Onderdeel P (artikel 7.3 Besluit veiligheidsregio's)

In dit artikel worden technische aanpassingen doorgevoerd die nodig zijn door de wijzigingen in artikel 7.1 van het Besluit veiligheidsregio's en omdat de Wabo met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt ingetrokken. Daarnaast wordt een nieuw tweede lid toegevoegd waarmee uitvoering wordt gegeven aan de kabinetsreactie op het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid "Veiligheid bij Odfjell Terminals Rotterdam" en het advies "Veiligheid bij Brzo-bedrijven, verantwoordelijkheid en daadkracht" van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Kamerstukken II 2012/13, 26956, nr. 175).

In de toelichting op artikel 7.2 van het Besluit veiligheidsregio's is al aangegeven dat het bestuur van de veiligheidsregio bij het beoordelen van het bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid onder andere rekening moet houden met de interne domino-effecten tussen de milieubelastende activiteiten die op een locatie worden verricht. Als het bestuur van de veiligheidsregio van oordeel is dat er inderdaad sprake is van een bijzonder gevaar zal het bestuur van de veiligheidsregio de locatie waarop een of meer milieubelastende activiteiten worden verricht kunnen aanwijzen als bedrijfsbrandweerplichtig. Onder een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid wordt verstaan de situatie waarbij er naar het oordeel van het bestuur van de veiligheidsregio als gevolg van geloofwaardige incidentscenario's op de locatie waar één of meer milieubelastende activiteiten worden verricht, een schade in de omgeving (aan personen of gebouwen) van die locatie kan ontstaan die duidelijk groter is dan de schade die optreedt door mogelijke ongevallen in de betrokken omgeving zelf en waarop de overheidsbrandweer is berekend. Zie ook de nota van toelichting bij het Besluit veiligheidsregio's (Staatsblad 2010, nr. 255). De geloofwaardige incidentscenario's kunnen ook (deels) bestaan uit interne domino-effecten. Denk aan het voorbeeld in de toelichting op artikel 7.2 van het Besluit veiligheidsregio's.

In het tweede lid (nieuw) is opgenomen dat als het bestuur van de veiligheidsregio van oordeel is dat de locatie een bijzonder gevaar kan opleveren, zij de locatie binnen 26 weken na ontvangst van het bedrijfsbrandweerrapport aanwijst als bedrijfsbrandweerplichtig. In het Besluit veiligheidsregio's waren geen termijnen verbonden aan het besluit tot aanwijzing. Met het stellen van deze termijn is voor de betrokken bedrijven duidelijk binnen welke termijn zij een besluit kunnen verwachten over het wel of niet bedrijfsbrandweerplichtig zijn van de locatie, wat de vereiste omvang van de bedrijfsbrandweer is en aan welke eisen de bedrijfsbrandweer moet voldoen. Dit verhoogt de rechtszekerheid. Voor de aanwijzing is van belang welke voorschriften aan de omgevingsvergunning zijn verbonden. Pas als die omgevingsvergunning onherroepelijk is staat definitief vast welke maatregelen en voorzieningen het bedrijf moet treffen. Het bedrijf kan beroep en hoger beroep instellen tegen de verleende

omgevingsvergunning en de daarin opgenomen voorschriften. Dit (hoger)beroep kan betrekking hebben op voorzieningen die in het kader van de bedrijfsbrandweeraanwijzing van belang zijn. Gelet hierop is opgenomen dat het bestuur van de veiligheidsregio er in dat geval voor kan kiezen nog niet tot een aanwijzing over te gaan maar te wachten tot de omgevingsvergunning onherroepelijk is. Beide termijnen betreffen termijnen van orde. In het vooroverleg met het bedrijf dat de milieubelastende activiteit(en) gaat verrichten of gaat wijzigen kan al duidelijkheid worden verkregen over de voorzieningen en maatregelen die nodig zijn om te voorkomen dat deze activiteiten een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid opleveren. In die fase kan, met het oog op alle betrokken belangen, door een bedrijf de keuze worden gemaakt om een scenario dat zou leiden tot een bijzonder gevaar en daarmee tot een bedrijfsbrandweeraanwijzing, af te dekken door stationaire brandbestrijdingsvoorzieningen. Bedrijfseconomische overwegingen kunnen bij die keuze een rol spelen. Voor de betrokken bedrijven levert dit voordelen op. Een bedrijf kan, in een aantal gevallen, een aanwijzing voorkomen door voorzieningen, zoals stationaire brandbestrijdingsvoorzieningen in de aanvraag om de omgevingsvergunning op te nemen waarmee het scenario waarvoor een bedrijfsbrandweer nodig zou zijn, kan worden afgedekt. Deze voorzieningen moeten in dat geval door het bedrijf in de aanvraag worden opgenomen en worden vastgelegd in de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit(en).

Van belang hierbij is ook het in het Omgevingsbesluit geregelde adviesrecht voor het bestuur van de veiligheidsregio over omgevingsvergunningen voor milieubelastende activiteiten die in aanmerking komen voor een bedrijfsbrandweeraanwijzing. In het kader van die bevoegdheid kan het bestuur van de veiligheidsregio het bevoegd gezag adviseren over het opnemen van voorschriften voor het treffen van voorzieningen en maatregelen die nodig zijn voor de brand- en rampenbestrijding. Een goede afstemming met een eventueel af te geven bedrijfsbrandweeraanwijzing wordt daarmee ook mogelijk gemaakt. Het spiegelbeeld daarvan is het al geregelde adviesrecht van het bevoegd gezag voor de milieubelastende activiteit over de bedrijfsbrandweeraanwijzing in artikel 7.3 van het Besluit veiligheidsregio's.

In artikel 7.2, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van het Besluit veiligheidsregio's is bepaald dat het bedrijfsbrandweerrapport een aanduiding moet bevatten van de begrenzing van de locatie. Op grond hiervan en de andere informatie die de veiligheidsregio heeft over de locatie en de milieubelastende activiteiten die daarop worden verricht stelt het bestuur van de veiligheidsregio de begrenzing van de locatie vast waarop de bedrijfsbrandweeraanwijzing betrekking heeft. Deze begrenzing wordt op grond van het derde lid (nieuw) in de bedrijfsbrandweeraanwijzing vastgelegd. Dat vastleggen geschiedt bij voorkeur op een kaart.

In het vierde lid (nieuw) vervalt de zinsnede over het horen van het hoofd of de bestuurder van de inrichting door het bestuur van de veiligheidsregio. Dit is overbodig omdat uit artikel 4:8 van de Awb al voortvloeit dat de belanghebbende die de beschikking niet heeft aangevraagd in de gelegenheid moet worden gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen voordat een bestuursorgaan een beschikking geeft waartegen die belanghebbende naar verwachting bedenkingen zal hebben. Een bedrijfsbrandweeraanwijzing kan worden beschouwd als een beschikking waartegen degene die de milieubelastende activiteit verricht of de exploitant van de inrichting naar verwachting bedenkingen zal hebben. Een bedrijfsbrandweeraanwijzing is bovendien een beschikking die niet op aanvraag wordt verleend.

Onderdeel Q (artikel 7.4 Besluit veiligheidsregio's)

In artikel 7.4 van het Besluit veiligheidsregio's worden technische aanpassingen doorgevoerd die nodig zijn door de wijzigingen in artikel 7.1 van dit besluit. Bij wijziging of uitbreiding van een milieubelastende activiteit kan het ook gaan om een milieubelastende activiteit die is aangewezen in

artikel 7.1. Dat volgt uit de begripsomschrijving van “milieubelastende activiteit” die met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt toegevoegd aan artikel 1 van de Wet veiligheidsregio’s. Bij het begrip ‘inrichting’ gaat het alleen om de inrichting, bedoeld in artikel 15, onderdeel b, van de Kernenergiewet. In artikel 39, tweede lid van de Kernenergiewet wordt gesproken van ‘de exploitant van een inrichting’. Om daarbij aan te sluiten wordt ‘het hoofd of de bestuurder van de inrichting’ vervangen door de exploitant van de inrichting. Daarnaast gaat het om degene die de milieubelastende activiteit verricht.

Verder wordt aan het eerste lid toegevoegd een regeling voor de situatie dat een aanvraag om een omgevingsvergunning is ingediend voor een milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 7.1 en waarbij sprake is van een wijziging, uitbreiding of verandering die in betekende mate gevolgen heeft voor de inhoud van een eerder opgesteld bedrijfsbrandweerrapport. Als die situatie zich voordoet moet gelijktijdig met die aanvraag een gewijzigd bedrijfsbrandweerrapport worden verstrekt aan het bestuur van de veiligheidsregio. De veiligheidsregio heeft daarmee de mogelijkheid om het gewijzigde rapport te betrekken bij de advisering van het bevoegd gezag over de vergunningaanvraag. Tegelijkertijd kan een eventueel noodzakelijke wijziging van de bedrijfsbrandweeraanwijzing zo goed mogelijk worden afgestemd op de wijziging van de omgevingsvergunning voor die milieubelastende activiteit. Met deze toevoeging aan het eerste lid wordt uitvoering gegeven aan de kabinetsreactie op het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid “Veiligheid bij Odfjell Terminals Rotterdam” en het advies “Veiligheid bij Brzo-bedrijven, verantwoordelijkheid en daadkracht” van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Kamerstukken II 2012/13, 26956, nr. 175).

Onderdelen R en S (artikelen 7.5 en 7.6 Besluit veiligheidsregio’s)

In de artikelen 7.5 en 7.6 van het Besluit veiligheidsregio’s worden technische aanpassingen doorgevoerd die nodig zijn door de wijzigingen in artikel 7.1. Bij het begrip ‘inrichting’ gaat het alleen om de inrichting, bedoeld in artikel 15, onderdeel b, van de Kernenergiewet.

Onderdeel T (bijlage 2 Besluit veiligheidsregio’s)

In bijlage 2 worden technische aanpassingen doorgevoerd die nodig zijn omdat het Besluit risico’s zware ongevallen 2015 bij dit besluit wordt ingetrokken. Daarnaast wordt met dit besluit aan artikel 1.1 de begripsbepaling ‘hogedrempelinrichting’ toegevoegd waardoor voor de inhoudelijke betekenis een verwijzing niet meer nodig is.

Artikel 5.34 (Besluit vergoedingen Kernenergiewet)

Onderdeel A (artikel 7, derde lid, Besluit vergoedingen Kernenergiewet)

In artikel 7, derde lid, van het Besluit vergoedingen Kernenergiewet staat een vergunning als bedoeld in artikel 2.6, vierde lid, van de Wabo in samenhang met artikel 15aa van de Kernenergiewet centraal. Deze vergunning betreft een revisievergunning. Een dergelijke vergunning vervangt met ingang van het tijdstip waarop zij in werking treedt, de eerder met betrekking tot het betrokken project verleende omgevingsvergunningen. Artikel 2.6, vierde lid, van de Wabo vervalst met de invoering van de Omgevingswet. De revisievergunning is opgenomen in artikel 5.43, vierde lid, van de Omgevingswet. In artikel 7, derde lid, van het Besluit vergoedingen Kernenergiewet, worden kosten in rekening gebracht bij de vergunninghouder voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een revisievergunning en het verlenen van een revisievergunning. In de Omgevingswet kan een revisievergunning alleen ambtshalve worden verleend. Het in rekening brengen van kosten bij de vergunninghouder als het bevoegd gezag ambtshalve een revisievergunning verleent, past niet bij de in de Omgevingswet gekozen lijn.

Onderdeel B (artikel 9, eerste, tweede en vierde lid, Besluit vergoedingen Kernenergiewet)

De instellingsgrondslag van de Commissie voor de milieueffectrapportage in artikel 2.17, eerste lid, van de Wet milieubeheer vervalt met de invoering van de Omgevingswet. Deze grondslag is opgenomen in artikel 17.5, eerste lid, van de Omgevingswet. Artikel 9, tweede lid, van het Besluit vergoedingen Kernenergiewet wordt hierop aangepast. In artikel 9, eerste en vierde lid, wordt bij het maken van een milieueffectrapport verwezen naar hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer. Met de invoering van de Omgevingswet vervalt dit hoofdstuk. De in hoofdstuk 7 opgenomen regeling van aanwijzing van mer-plichtige plannen en projecten is in de Omgevingswet vervangen door een andere systematiek. Deze systematiek is in afdeling 16.4 van de Omgevingswet nader uitgewerkt. De verwijzing naar een kennisgeving, als bedoeld in artikel 7.27, vierde lid, van de Wet milieubeheer vervalt. Voor de kennisgeving wordt geen vervangende verwijzing in de Omgevingswet opgenomen.

Artikel 5.35 (Besluit vervoer splijtstoffen, ertsen en radioactieve stoffen)

Het inrichtingenbegrip in de Wet milieubeheer wordt losgelaten als centraal aangrijpingspunt voor de vergunningplicht. In de Omgevingswet staat de milieubelastende activiteit centraal. Daarom wordt in artikel 1, eerste lid, van het Besluit vervoer splijtstoffen, ertsen en radioactieve stoffen in de definitieomschrijving van locatie 'of als aangewezen krachtens artikel 1.1, derde lid, van de Wet milieubeheer' vervangen door 'of plaats waar een milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet, wordt verricht'. Deze aanpassing houdt verband met de wijziging van de definitieomschrijving van locatie in artikel 1, eerste lid, van het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen. Het uitgangspunt is een ruime opvatting van het begrip locatie. In onderdeel A van artikel 5.24, wijziging Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen, wordt dit uitgangspunt toegelicht.

Artikel 5.36 (Drinkwaterbesluit)

Onderdeel A (artikelen 19 en 34 Drinkwaterbesluit)

De begripsomschrijving van gebouw in de Woningwet is identiek aan die in bijlage I bij het voorgenomen Besluit bouwwerken leefomgeving. Omdat er in artikel 35 naar bijlage I bij het voorgenomen Besluit bouwwerken leefomgeving wordt verwezen, wordt ervoor gekozen om ook in deze onderdelen te verwijzen naar dat besluit, zodat er voor de begripsomschrijvingen die zien op gebouwen en wonen naar hetzelfde besluit wordt verwezen.

Onderdeel B (artikel 35 Drinkwaterbesluit)

Het Bouwbesluit 2012 wordt bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet ingetrokken en de begripsbepalingen logiesfunctie, woonfunctie en celfunctie zijn opgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Onderdeel C (artikel 38 Drinkwaterbesluit)

Het inrichtingenbegrip uit de Wet milieubeheer komt niet meer terug in de Omgevingswet. Het begrip 'inrichting' wordt vervangen door 'instelling', omdat dit aansluit bij artikel 35, eerste lid, onder a en b van dit besluit.

Onderdeel D (artikel 53 Drinkwaterbesluit)

Artikel 5.29 van de Waterwet vervalt met de inwerkingtreding van de Omgevingswet en wordt opgenomen in artikel 19.14 van de Omgevingswet.

Artikel 5.37 (Mijnbouwbesluit)

Onderdeel A (artikel 8, eerste lid, Mijnbouwbesluit)

In artikel 9.1 van de Erfgoedwet is overgangsrecht opgenomen voor de Monumentenwet 1988. Dit houdt in dat bepaalde artikelen van de Monumentenwet 1988, zoals die wet luidde voor de inwerkingtreding van de Erfgoedwet, van toepassing blijven totdat de Omgevingswet in werking treedt. Dit geldt onder andere voor de artikelen 56, 58, eerste lid, en 59 van de Monumentenwet 1988, zoals die wet luidde voor de inwerkingtreding van de Erfgoedwet. Artikel 56 van die wet komt terug in artikel 19.9 van de Omgevingswet en de artikelen 58, eerste lid, en 59 komen terug in artikel 15.1, eerste lid, aanhef en onder k, van de Omgevingswet.

Onderdeel B (artikelen 10, 13 tot en met 20 en het opschrift van paragraaf 2.3 Mijnbouwbesluit)

De regels voor verkenningsonderzoek, met uitzondering van de regels over het gebruik van ontplofbare stoffen bij een verkenningsonderzoek, zijn opgenomen in de paragrafen 6.2.5 en 7.2.9 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Om die reden vervallen de artikelen 10 en 13 tot en met 20 van het Mijnbouwbesluit alsmede het opschrift van paragraaf 2.3.

Onderdeel C (artikelen 44 tot en met 45a Mijnbouwbesluit)

De aanwijzing van vergunningplichtige gevallen is opgenomen in artikel 7.67, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Om die reden vervallen de artikelen 44 tot en met 45a van het Mijnbouwbesluit.

Onderdeel D (artikel 64 Mijnbouwbesluit)

De verwijzing naar artikel 44 wordt gewijzigd, omdat artikel 44 vervalt.

Onderdelen E en F (artikelen 94 en 95 Mijnbouwbesluit)

De aanwijzing van vergunningplichtige gevallen is opgenomen in artikel 7.67, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Om die reden wordt het eerste lid van artikel 94 gewijzigd. De bepalingen over het maken van een milieueffectrapport in de Wet milieubeheer vervallen en worden opgenomen in de Omgevingswet. Om die reden worden de artikelen 94, vierde lid, en 95 van het Mijnbouwbesluit gewijzigd.

Onderdeel G (artikel 161a Mijnbouwbesluit)

De Wabo, het Besluit algemene regels milieu mijnbouw en het Activiteitenbesluit milieubeheer worden bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet ingetrokken. De mijnbouwmilieuvergunning en de ontheffing voor het zich mogen bevinden in een veiligheidszone rondom een mijnbouwinstallatie worden vervangen door een omgevingsvergunning op grond van artikel 5.1 van de Omgevingswet. Op deze onderdelen wordt dit artikel gewijzigd, zodat het aansluit op het stelsel van de Omgevingswet.

Artikel 5.38 (Productenbesluit asbest)

Artikel 2, onderdeel a, wordt gewijzigd vanwege het verdwijnen van het inrichtingenbegrip in de Wet milieubeheer. De verwijzing in artikel 2, onderdeel a, naar inrichtingen als bedoeld in artikel 1.1, derde lid, van de Wet milieubeheer vervalt daarmee. In de plaats daarvan wordt verwezen naar het Besluit activiteiten leefomgeving. Onderdeel f is toegevoegd, omdat het bouwwerkendeel uit het Asbestverwijderingsbesluit wordt gehaald en is geregeld in het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Artikel 5.39 (Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart)

Onderdeel A (artikel 1 Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart)

In het Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart wordt het inrichtingenbegrip uit de Wet milieubeheer gehanteerd. Dit begrip komt niet meer terug in de Omgevingswet. Om die reden moet de omschrijving van het begrip ontvangstvoorziening worden gewijzigd. Daarnaast wordt het begrip 'overslaginrichting' gewijzigd in 'overslaginstallatie'. Hiermee wordt aangesloten bij de terminologie die wordt gehanteerd in het Verdrag inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart.

Onderdelen B en F (artikelen 15 en 53 Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart)

Om aan te sluiten op de terminologie van de stelselherziening wordt 'drijft' vervangen door 'exploiteert'.

Onderdelen C, G, H en I (artikelen 16, 67, 68 en 75 Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart)

Deze artikelen worden gewijzigd om aan te sluiten op de terminologie van de stelselherziening.

Onderdelen D en E (artikelen 32 en 33 Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart)

Het begrip 'overslaginrichting' wordt gewijzigd in 'overslaginstallatie'. Hiermee wordt aangesloten bij de terminologie die wordt gehanteerd in het Verdrag inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart.

Artikel 5.40 (Subsidiebesluit openbare lichamen milieubeheer)

Eerste lid

In artikel 1, onderdelen d en g, wordt 'artikel 1.1 van het Bouwbesluit 2012' vervangen door 'Besluit bouwwerken leefomgeving'. De verwijzing is gewijzigd, omdat het Bouwbesluit 2012 wordt ingetrokken door dit besluit en vervangen wordt door het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Tweede lid

In onderdeel f wordt 'onder f' vervangen door 'onder e'. De verwijzing naar onderdeel f betreft een verschrijving, omdat geluidsgevoelige gebouwen beschreven staan in artikel 1, onderdeel e en niet in artikel 1, onderdeel f. Door de wijziging is deze omissie hersteld.

Artikel 5.41 (Vuurwerkbesluit)

Onderdeel A (artikel 1.1.1 Vuurwerkbesluit)

Eerste en tweede lid

Een aantal begripsbepalingen kan vervallen omdat de artikelen in het Vuurwerkbesluit waarin deze begrippen voorkomen ook vervallen. Van de bijlagen blijft alleen bijlage 4 over. In de artikelen die naar die bijlage verwijzen wordt "bijlage 4" vervangen door "de bijlage bij dit besluit".

In navolging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt in dit besluit de categorie-indeling van de EU-richtlijn pyrotechnische artikelen⁷¹ gebruikt. Dat betekent dat de begripsomschrijvingen van consumentenvuurwerk, professioneel vuurwerk en theatervuurwerk vervallen. Daarnaast wordt de begripsbepaling pyrotechnische artikelen voor theatergebruik in overeenstemming gebracht met het Besluit activiteiten leefomgeving.

Het bewerken van vuurwerk is geregeld in het Besluit activiteiten leefomgeving. Om die reden kunnen de begripsomschrijvingen in het tweede lid vervallen.

Derde lid (oud), tweede lid (nieuw)

Omdat het begrip "professioneel vuurwerk" vervalt wordt dat begrip in het tweede lid vervangen door "vuurwerk van categorie F4". Op grond van onderdeel a wordt voor de toepassing van het Vuurwerkbesluit met vuurwerk van categorie F4 gelijkgesteld "vuurwerk van categorie F2 of F3 dat niet op grond van artikel 2.1.1 is aangewezen als vuurwerk dat ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik". Dit is toegevoegd omdat onder het begrip "professioneel vuurwerk" ook veel vuurwerk dat niet ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik. In artikel 2.1.1 is bepaald dat bij ministeriële regeling het vuurwerk wordt aangewezen dat ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik. Zonder de genoemde toevoeging zouden de regels in het Vuurwerkbesluit voor deze zwaarste categorie vuurwerk een beperkter toepassingsbereik krijgen. Op grond van onderdeel b kan de minister stoffen, preparaten, voorwerpen en onderdelen van voorwerpen aanwijzen die voor de toepassing van het Vuurwerkbesluit worden gelijkgesteld met vuurwerk dat is ingedeeld in categorie F4. Dit is een voortzetting van de al bestaande bevoegdheid van de minister.

Het tweede lid (nieuw) betekent geen doorkruising van de categorisering die is geregeld in artikel 1A.1.3. Vuurwerk van categorie F2 of F3 dat niet is aangewezen als vuurwerk dat ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik wordt dus niet ondergebracht in categorie F4. Hetzelfde geldt voor stoffen, preparaten of voorwerpen die door Onze Minister zijn aangewezen op grond van onderdeel b. In artikel 1A.1.3 is geregeld dat de fabrikant vuurwerk (en andere pyrotechnische artikelen) onderbrengt in een bepaalde categorie. Een aangemelde instantie moet de categorisering bevestigen als onderdeel van de conformiteitsbeoordelingsprocedure. Onze Minister brengt met een aanwijzing dus geen stoffen, preparaten of voorwerpen onder in categorie F4. Het enige rechtsgevolg van de aanwijzing is dat de aangewezen stoffen, preparaten of voorwerpen aan dezelfde regels zijn onderworpen als vuurwerk van categorie F4.

Vierde lid (oud), derde lid (nieuw)

Omdat de in onderdeel a van dit artikellid genoemde artikelen vervallen wordt de verwijzing daarnaar vervangen door een verwijzing naar de artikelen 3.30 en 3.286, eerste lid onder i, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Deze artikelen regelen, net als de in onderdeel a genoemde artikelen die vervallen, het opslaan, herverpakken en bewerken van vuurwerk en pyrotechnische artikelen voor theatergebruik en het voor het vervoer van goederen opslaan van vuurwerk of van pyrotechnische artikelen voor theatergebruik voor korte tijd en in afwachting van aansluitend vervoer naar een vooraf bekende ontvanger.

---

⁷¹ Richtlijn 2013/29/EU (voor in de bijlage).

Vijfde lid (oud), vierde lid (nieuw)

Het opslaan, bewerken en verwerken van vuurwerk en pyrotechnische artikelen voor theatergebruik wordt geregeld in het Besluit activiteiten leefomgeving. De artikelen in het Vuurwerkbesluit waarvoor de begripsomschrijvingen, genoemd onder c tot en met f, van belang zijn vervallen daardoor. Door het vervallen van die artikelen zijn deze begripsomschrijvingen niet meer nodig.

Onderdeel B (artikel 1.1.2a Vuurwerkbesluit)

Omdat het opslaan en bewerken van vuurwerk en pyrotechnische artikelen voor theatergebruik wordt geregeld in het Besluit activiteiten leefomgeving vervallen in artikel 1.1.2a de artikelen 3.2.1 en 3A.2.1 van het Vuurwerkbesluit. De verwijzing in het eerste lid naar deze artikelen wordt daarom gewijzigd in een verwijzing naar het corresponderende artikel in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel C (artikel 1.1.4 Vuurwerkbesluit)

De uitzondering op het toepassingsbereik van een aantal artikelen in het Vuurwerkbesluit voor de zogenoemde tijdelijke opslag in verband met vervoer vervalt omdat deze materie wordt geregeld in het Besluit activiteiten leefomgeving (artikel 3.30, derde lid).

Onderdeel D (artikel 1.2.2 Vuurwerkbesluit)

In het eerste tot en met het derde lid van artikel 1.2.2 wordt "professioneel vuurwerk" vervangen door "vuurwerk van categorie F4". In navolging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt in dit besluit namelijk de categorie-indeling van de EU-richtlijn pyrotechnische artikelen gebruikt.

Onderdeel E (artikel 1.2.2a Vuurwerkbesluit)

Artikel 1.2.2a vervalt omdat de activiteiten waarop dit artikel ziet worden geregeld in het Besluit activiteiten leefomgeving (artikelen 3.30 en 3.286, eerste lid, onder i).

Onderdeel F (artikel 1.2.3 Vuurwerkbesluit)

De wijziging in artikel 1.2.3. is nodig om dit in overeenstemming te brengen met de Omgevingswet. In die wet vervalt het begrip "inrichting" als centraal aangrijpingspunt voor milieubelastende activiteiten. Voor het vervaardigen van vuurwerk is op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving een omgevingsvergunning verplicht.

Onderdeel G (artikel 1.2.4 Vuurwerkbesluit)

De artikelen die in artikel 1.2.4, eerste lid, onder a tot en met c, worden genoemd, vervallen. De verwijzingen naar die artikelen worden niet vervangen door de artikelen van het Besluit activiteiten leefomgeving die de daarmee corresponderende milieubelastende activiteiten aanwijzen. Daarmee zou namelijk onduidelijkheid kunnen ontstaan over de afbakening van het toepassingsbereik van het Vuurwerkbesluit en het Besluit activiteiten leefomgeving. In plaats daarvan wordt ervoor gekozen om in het tweede lid, onder e, een uitzondering op het verbod toe te voegen. Dat betekent dat vuurwerk of pyrotechnische artikelen voor theatergebruik wel voorhanden mogen zijn op een locatie waar een milieubelastende activiteit wordt verricht als bedoeld in artikel 3.30 of 3.286, eerste lid, onder i, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Artikel 3.30, eerste lid, van dat besluit wijst het opslaan, herverpakken en bewerken van vuurwerk en pyrotechnische artikelen voor theatergebruik aan als

milieubelastende activiteiten. In artikel 3.286, eerste lid, onder i, van het Besluit activiteiten leefomgeving wordt als vergunningplichtige milieubelastende activiteit aangewezen het opslaan van vuurwerk of van pyrotechnische artikelen voor theatergebruik voor korte tijd en in afwachting van aansluitend vervoer naar een vooraf bekende ontvanger. Een bijkomende voorwaarde voor deze uitzondering is dat voor de genoemde milieubelastende activiteit een voorafgaande melding (artikel 4.1030) is gedaan aan het bevoegd gezag overeenkomstig het Besluit activiteiten leefomgeving of een omgevingsvergunning is verleend. In het Besluit activiteiten leefomgeving is verduidelijkt wanneer een voorafgaande melding volstaat en wanneer een omgevingsvergunning is vereist voor het verrichten van een milieubelastende activiteit.

Het wijzigen van consumentenvuurwerk en professioneel vuurwerk in vuurwerk van categorie F1, F2 of F3 respectievelijk F4 houdt verband met de categorie-indeling van de EU-richtlijn pyrotechnische artikelen die in dit besluit wordt gevolgd. Dit in navolging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving. Verder is toegevoegd dat het moet gaan om vuurwerk dat op grond van artikel 2.1.1 is aangewezen als vuurwerk dat ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik. Dit criterium maakte ook onderdeel uit van de begripsomschrijving van "consumentenvuurwerk".

Onderdeel H (artikel 1.2.5 Vuurwerkbesluit)

Het wijzigen van consumentenvuurwerk en professioneel vuurwerk in vuurwerk van categorie F1, F2 en F3 respectievelijk F4 houdt verband met de categorie-indeling van de EU-richtlijn pyrotechnische artikelen die in dit besluit wordt gevolgd. Dit in navolging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving. Verder is na F1, F2 en F3 toegevoegd dat het moet gaan om vuurwerk dat op grond van artikel 2.1.1 is aangewezen als vuurwerk dat ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik. Dit criterium maakte ook onderdeel uit van de begripsomschrijving van "consumentenvuurwerk".

Omdat artikel 1.1.4 vervalt wordt in het eerste lid, onder c, de verwijzing naar dat artikel vervangen door het daarmee corresponderende artikel in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel I (artikel 1.2.6 Vuurwerkbesluit)

In navolging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt in dit besluit de categorie-indeling van de EU-richtlijn pyrotechnische artikelen gebruikt. Het begrip consumentenvuurwerk wordt dan ook niet meer gebruikt en wordt in dit artikel vervangen door vuurwerk van categorie F1, F2 of F3. Verder is toegevoegd dat het moet gaan om vuurwerk dat op grond van artikel 2.1.1 is aangewezen als vuurwerk dat ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik. Dit criterium maakte ook onderdeel uit van de begripsomschrijving van "consumentenvuurwerk".

Onderdeel J (artikel 1.3.1 Vuurwerkbesluit)

Het tweede lid van artikel 1.3.1 vervalt omdat de verplichtingen voor degene die vuurwerk of pyrotechnische artikelen voor theatergebruik opslaat zijn opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Omdat artikel 1.1.4 vervalt wordt in het tweede lid (nieuw) de verwijzing naar dat artikel vervangen door het daarmee corresponderende artikel in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdelen K, L en M (artikelen 1.3.2, 1.4.1 en 1.4.2 Vuurwerkbesluit)

In navolging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt in dit besluit de categorie-indeling van de EU-richtlijn pyrotechnische artikelen gebruikt. De begrippen consumentenvuurwerk en professioneel vuurwerk worden dan ook niet meer gebruikt en worden in de artikelen 1.3.2, 1.4.1 en 1.4.2 vervangen door vuurwerk van categorie F1, F2 of F3 respectievelijk vuurwerk van categorie F4. Verder is na F1, F2 en F3 toegevoegd dat het moet gaan om vuurwerk dat op grond van artikel 2.1.1 is aangewezen als vuurwerk dat ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik. Dit criterium maakte ook onderdeel uit van de begripsomschrijving van "consumentenvuurwerk".

Onderdeel N (artikelen 1.4.3 en 1.4.4 Vuurwerkbesluit)

De artikelen 1.4.3 en 1.4.4 vervallen omdat de verplichtingen voor degene die vuurwerk of pyrotechnische artikelen voor theatergebruik opslaat zijn opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel O (artikel 1A.1.1 Vuurwerkbesluit)

De Wabo wordt met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet ingetrokken. In de begripsomschrijving van markttoezichthouder wordt de verwijzing naar artikel 5.10, eerste lid, van die wet vervangen door een verwijzing naar het betreffende artikel in de Omgevingswet, artikel 18.6, eerste lid. Artikel 5.10, eerste lid, van de Wabo en artikel 18.6 van de Omgevingswet regelen wie met het toezicht op de naleving is belast.

Onderdeel P (artikel 1A.5.14 Vuurwerkbesluit)

De wijzigingen in het derde en vierde lid van artikel 1A.5.14 zijn technische aanpassingen vanwege het vervallen van de bijlagen 1 tot en met 3 en het wijzigen van "bijlage 4" in "bijlage".

Onderdelen Q tot en met U (opschrift hoofdstuk 2 en hoofdstuk 2, paragraaf 1, en de artikelen 2.1.2 tot en met 2.1.4 Vuurwerkbesluit)

In navolging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt in dit besluit de categorie-indeling van de EU-richtlijn pyrotechnische artikelen gebruikt. Het begrip consumentenvuurwerk wordt dan ook niet meer gebruikt en wordt in de titel van dit hoofdstuk en deze paragraaf en de artikelen 2.1.2 tot en met 2.1.4 vervangen door vuurwerk of vuurwerk van categorie F1, F2 of F3 dat op grond van artikel 2.1.1 is aangewezen als vuurwerk dat ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik.

Omdat artikel 1.1.4 vervalt wordt in het tweede lid van artikel 2.1.2 en in het zesde lid van artikel 2.1.3 de verwijzing naar dat artikel vervangen door het daarmee corresponderende artikel in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel V (hoofdstuk 2, paragraaf 2 Vuurwerkbesluit)

Paragraaf 2 van hoofdstuk 2 vervalt omdat de verplichtingen voor degene die vuurwerk opslaat of bewerkt zijn opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving (artikel 3.30).

Onderdelen W en X (opschrift hoofdstuk 2, paragraaf 3, en artikel 2.3.1 Vuurwerkbesluit)

In navolging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt in dit besluit de categorie-indeling van de EU-richtlijn pyrotechnische artikelen gebruikt. Het begrip consumentenvuurwerk wordt dan ook niet meer gebruikt en wordt in de titel van paragraaf 3 en in

artikel 2.3.1 vervangen door vuurwerk van categorie F1, F2 of F3. Verder is na F1, F2 en F3 toegevoegd dat het moet gaan om vuurwerk dat op grond van artikel 2.1.1 is aangewezen als vuurwerk dat ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik. Dit criterium maakte ook onderdeel uit van de begripsomschrijving van "consumentenvuurwerk".

Onderdelen Y en Z (artikelen 2.3.2 en 2.3.3 Vuurwerkbesluit)

In navolging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt in dit besluit de categorie-indeling van de EU-richtlijn pyrotechnische artikelen gebruikt. Het begrip consumentenvuurwerk wordt dan ook niet meer gebruikt en wordt in de artikelen 2.3.2 en 2.3.3 vervangen door vuurwerk van categorie F1, F2 of F3.

Onderdelen AA en AB (artikelen 2.3.4 en 2.3.5 Vuurwerkbesluit)

In navolging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt in dit besluit de categorie-indeling van de EU-richtlijn pyrotechnische artikelen gebruikt. Het begrip consumentenvuurwerk wordt dan ook niet meer gebruikt en wordt in de artikelen 2.3.4 en 2.3.5 vervangen door vuurwerk van categorie F1, F2 of F3.

Het Besluit activiteiten leefomgeving heeft het niet over een verkooppriimte maar over een ruimte voor verkoop aan particulieren. In artikel 2.3.4 wordt die formulering over genomen. Omdat bijlage 1 vervalt wordt de verwijzing daarnaar vervangen door een verwijzing naar artikel 4.1046 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In dat artikel is een aantal verplichtingen opgenomen waaraan een dergelijke ruimte moet voldoen. Dat de ruimte voor verkoop aan particulieren moet voldoen aan de verplichtingen van het Besluit activiteiten leefomgeving en de door het bevoegd gezag gestelde maatwerkvoorschriften volgt al uit dat besluit en het zou verwarrend zijn om dat hier ook te regelen. Om die reden vervalt de laatste zinsnede in artikel 2.3.4.

Onderdelen AC tot en met AE (opschrift hoofdstuk 3 en hoofdstuk 3, paragraaf 1 en artikel 3.1.1 Vuurwerkbesluit)

In navolging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt in dit besluit de categorie-indeling van de EU-richtlijn pyrotechnische artikelen gebruikt. Het begrip professioneel vuurwerk wordt dan ook niet meer gebruikt en wordt in de titel van dit hoofdstuk en deze paragraaf en in dit artikel vervangen door vuurwerk van categorie F4.

Omdat artikel 1.1.4 vervalt wordt in het zesde lid van artikel 3.1.1 de verwijzing naar dat artikel vervangen door het daarmee corresponderende artikel in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel AF (hoofdstuk 3, paragraaf 2 Vuurwerkbesluit)

Paragraaf 2 vervalt omdat de verplichtingen voor degene die vuurwerk opslaat of bewerkt zijn opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving (artikel 3.30).

Onderdelen AG en AH (opschrift hoofdstuk 3, paragraaf 3, en artikel 3.3.1 Vuurwerkbesluit)

In navolging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt in dit besluit de categorie-indeling van de EU-richtlijn pyrotechnische artikelen gebruikt. Het begrip professioneel vuurwerk wordt dan ook niet meer gebruikt en wordt in de titel van deze paragraaf en in dit artikel vervangen door vuurwerk van categorie F4.

Onderdeel AI (artikel 3A.1.1 Vuurwerkbesluit)

Omdat artikel 1.1.4 vervalt, wordt in het zesde lid van artikel 3A.1.1 de verwijzing naar dat artikel vervangen door het daarmee corresponderende artikel in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel AJ (artikel 3A.1.2 Vuurwerkbesluit)

In navolging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt in dit besluit de categorie-indeling van de EU-richtlijn pyrotechnische artikelen gebruikt. Het begrip theatervuurwerk wordt dan ook niet meer gebruikt en wordt in dit artikel vervangen door pyrotechnische artikelen voor theatergebruik.

Omdat artikel 1.1.4 vervalt, wordt in het tweede lid van artikel 3A.1.2 de verwijzing naar dat artikel vervangen door het daarmee corresponderende artikel in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel AK (hoofdstuk 3A, paragraaf 2 Vuurwerkbesluit)

Paragraaf 2 van hoofdstuk 3A vervalt omdat de verplichtingen voor degene die pyrotechnische artikelen voor theatergebruik opslaat of bewerkt zijn opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving (artikel 3.30).

Onderdeel AL (artikel 3A.3.1 Vuurwerkbesluit)

In navolging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt in dit besluit de categorie-indeling van de EU-richtlijn pyrotechnische artikelen gebruikt. Pyrotechnische artikelen voor theatergebruik zijn ingedeeld in andere categorieën dan vuurwerk. Om dat verschil consequent door te voeren wordt in het tweede lid van artikel 3A.3.1 "vuurwerk" vervangen door "pyrotechnische artikelen voor theatergebruik".

Onderdeel AM (artikel 3B.1 Vuurwerkbesluit)

In navolging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt in dit besluit de categorie-indeling van de EU-richtlijn pyrotechnische artikelen gebruikt. De begrippen consumentenvuurwerk en professioneel vuurwerk worden niet meer gebruikt. Voor de werking van het eerste lid voldoet de term vuurwerk en is het niet nodig om afzonderlijke categorieën te benoemen. De artikelen die in het derde lid, onder b, van artikel 3B.1 worden genoemd, vervallen. De verwijzingen naar die artikelen worden vervangen door de artikelen van het Besluit activiteiten leefomgeving die de daarmee corresponderende milieubelastende activiteiten aanwijzen. In het vergunningvoorschrift moet ook worden opgenomen dat voor de genoemde milieubelastende activiteit een voorafgaande melding is gedaan aan het bevoegd gezag overeenkomstig het Besluit activiteiten leefomgeving (artikel 4.1030) of een omgevingsvergunning is verleend. In het Besluit activiteiten leefomgeving is verduidelijkt wanneer een voorafgaande melding volstaat en wanneer een omgevingsvergunning is vereist voor het verrichten van een milieubelastende activiteit.

Onderdeel AN (artikel 3B.2 Vuurwerkbesluit)

Omdat artikel 3.2.3 vervalt, wordt de inhoud van het derde lid van dat artikel in het vierde lid overgenomen.

Onderdeel AO (artikel 3B.3a Vuurwerkbesluit)

In navolging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt in dit besluit de categorie-indeling van de EU-richtlijn pyrotechnische artikelen gebruikt. De begrippen

professioneel vuurwerk en consumentenvuurwerk worden dan ook niet meer gebruikt en worden in artikel 3B.3a vervangen door vuurwerk van categorie F1, F2, F3 of F4.

Onderdeel AP (artikel 3B.4 Vuurwerkbesluit)

In navolging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt in dit besluit de categorie-indeling van de EU-richtlijn pyrotechnische artikelen gebruikt. De begrippen theatervuurwerk en consumentenvuurwerk worden dan ook niet meer gebruikt en worden in artikel 3B.4 vervangen door pyrotechnische artikelen voor theatergebruik en vuurwerk van categorie F1, F2 of F3 dat op grond van artikel 2.1.1 is aangewezen als vuurwerk dat ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik.

Onderdeel AQ (artikel 3B.5 Vuurwerkbesluit)

De Wabo wordt met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet ingetrokken. In artikel 3B.5 worden de verwijzingen naar een aantal artikelen van de Wabo vervangen door verwijzingen naar de betreffende artikelen in de Omgevingswet.

Artikel 2.30, eerste lid, van de Wabo regelt dat het bevoegd gezag regelmatig moet bezien of de voorschriften die aan een omgevingsvergunning zijn verbonden, nog toereikend zijn gezien de ontwikkelingen op het gebied van de technische mogelijkheden tot bescherming van het milieu en de ontwikkelingen met betrekking tot de kwaliteit van het milieu. In de omgevingswet is dit geregeld in artikel 5.38, eerste en tweede lid, en in het Besluit kwaliteit leefomgeving in artikel 8.98.

In artikel 2.31, eerste lid, onder b, van de Wabo is geregeld dat het bevoegd gezag de vergunningvoorschriften wijzigt als uit de toepassing van artikel 2.30, eerste lid, blijkt dat de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu veroorzaakt, gezien de ontwikkeling van de technische mogelijkheden tot bescherming van het milieu, verder kunnen, of, gezien de ontwikkeling van de kwaliteit van het milieu, verder moeten worden beperkt. Dit is krachtens artikel 5.39, aanhef en onder a, geregeld in artikel 8.99, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Artikel 2.31, tweede lid, onder b, van de Wabo regelt dat het bevoegd gezag de voorschriften van een omgevingsvergunning kan wijzigen voor zover deze betrekking hebben op het oprichten, veranderen of in werking hebben van een inrichting of mijnbouwwerk, voor zover dit in het belang van de bescherming van het milieu is. Dit is krachtens artikel 5.40, eerste lid, onder a, van de Omgevingswet geregeld in artikel 8.101 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Op grond van artikel 2.33, eerste lid, onder a en b, van de Wabo is het bevoegd gezag verplicht om de omgevingsvergunning in te trekken als zich een van de genoemde situaties voordoet. Dit is krachtens artikel 5.39 van de Omgevingswet geregeld in artikel 8.100 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

In artikel 2.33, tweede lid, onder b en d, onder 2°, van de Wabo is geregeld wanneer het bevoegd gezag een omgevingsvergunning geheel of gedeeltelijk kan intrekken. Dit is krachtens artikel 5.40 geregeld in artikel 8.102 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Artikel 3.15 van de Wabo regelt de openbaarmaking van omgevingsvergunningen en een aantal procedurele aspecten. In de Omgevingswet is dit geregeld in artikel 16.65, tweede lid.

Artikel 5.19, vierde lid, onder a, van de Wabo regelt dat een omgevingsvergunning geheel of gedeeltelijk kan worden ingetrokken als een omgevingsvergunning slechts geldt voor degene aan wie zij is verleend en het project wordt uitgevoerd door een ander dan degene aan wie de vergunning is verleend. In de Omgevingswet is dit geregeld in artikel 18.10, vierde lid, onder b.

In artikel 5.19, vierde lid, onder b, van de Wabo is geregeld dat een omgevingsvergunning geheel of gedeeltelijk kan worden ingetrokken in het geval en onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur. In de Omgevingswet is dat geregeld in artikel 5.40, tweede lid, onder d.

Onderdeel AR (hoofdstuk 4 Vuurwerkbesluit)

Hoofdstuk 4 kan vervallen omdat deze materie wordt geregeld in het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Onderdelen AS en AT (artikel 5.3.6 en 5.3.8 Vuurwerkbesluit)

In navolging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt in dit besluit de categorie-indeling van de EU-richtlijn pyrotechnische artikelen gebruikt. De begrippen professioneel vuurwerk en consumentenvuurwerk worden dan ook niet meer gebruikt. Het begrip consumentenvuurwerk is vervangen door "vuurwerk van categorie F1, F2 of F3. In artikel 5.3.6 is daaraan toegevoegd: "dat op grond van artikel 2.1.1. is aangewezen als vuurwerk dat ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik". Het begrip professioneel vuurwerk is vervangen door vuurwerk van categorie F4.

Onderdeel AU (artikel 5.4.1 Vuurwerkbesluit)

In artikel 5.4.1 is een technische verbetering aangebracht.

Onderdelen AV en AW (bijlagen 1 tot en met 3 en bijlage 4 Vuurwerkbesluit)

De voorschriften die zijn opgenomen in de bijlagen 1 tot en met 3 zijn vervangen door regels in het Besluit activiteiten leefomgeving (paragraaf 4.102). Deze bijlagen kunnen daarom vervallen. Omdat er maar één bijlage overblijft wordt "Bijlage 4" vervangen door "bijlage".

Artikel 5.42 (Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet)

Onderdeel A (Artikel 1a Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet)

Voor de intensieve veeteelt geldt voor de inwerkingtreding van het Besluit kwaliteit leefomgeving dat de beoordeling van de PRTR-aspecten onder de verantwoordelijkheid van de Minister van Economische Zaken valt. Dit vormt een uitzondering op de aanwijzing van het bevoegd gezag voor de PRTR-aspecten. Onder de Omgevingswet komt die uitzondering te vervallen (zie artikel 10.27 van het Besluit kwaliteit leefomgeving). Artikel 1a van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet voorziet in een grondslag voor het gebruik van gegevens uit dat uitvoeringsbesluit voor de beoordeling van de PRTR-aspecten door de Minister van Economische Zaken (nu: Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit). Nu de uitzondering komt te vervallen, kan deze bepaling ook vervallen.

Onderdeel B (Artikel 27, eerste lid, Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet)

Als opslagruimte voor dit hoofdstuk wordt uitsluitend in aanmerking genomen opslagruimte voor meststoffen waarvoor een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wabo is verleend of waarop een AMvB op grond van artikel 8.40 van de Wet milieubeheer van toepassing is. Onder de Omgevingswet worden de verwijzingen aangepast. Dit artikel strekt hiertoe.

Onderdeel C (Artikel 28, tweede en derde lid, Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet)

Als een omgevingsvergunning is verleend wordt bij de berekening van de mestproductie uitgegaan van het aantal dieren dat ingevolge die vergunning in de bij het bedrijf behorende stallen wordt gehouden. Verwezen wordt in dat verband naar de Wabo en de Wet milieubeheer. Onder de Omgevingswet wordt de verwijzing aangepast. Dit artikel strekt hiertoe.

Onderdeel D (Artikel 29, eerste lid, onder c, Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet)

Als een omgevingsvergunning is verleend wordt bij de berekening van de mestproductie uitgegaan van het aantal dieren dat ingevolge die vergunning in de bij het bedrijf behorende stallen wordt gehouden. Verwezen wordt in dat verband naar de Wabo en de Wet milieubeheer. Onder de Omgevingswet wordt de verwijzing aangepast. Dit artikel strekt hiertoe.

Artikel 5.43 (Waterbesluit)

Onderdeel A (hoofdstukken 1 tot en met 7 Waterbesluit)

Het merendeel van de artikelen in het Waterbesluit kan vervallen, omdat die artikelen overgaan naar enerzijds de Omgevingswet en anderzijds het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit. Voor een gedetailleerde beschrijving van die overgang wordt verwezen naar de transponeringstabel voor het Waterbesluit in bijlage I aan het slot van de nota van toelichting bij dit besluit.

Op grond van artikel 8.9 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet blijven enkele onderdelen van de Waterwet, die niet nodig zijn om het nieuwe stelsel te laten functioneren, achter in die wet. Deze onderdelen betreffen het deltaprogramma en financieringen bekostiging primaire waterkeringen (paragraaf 5 van hoofdstuk 7 van de Waterwet).

Alleen voor de financiering van de bekostiging van primaire waterkeringen moeten op grond van artikel 7.23, vijfde lid, en 7.24, eerste lid, van de Waterwet nog bij AMvB nadere regels worden gesteld. Op die grondslag zijn de artikelen 1.3, 7.3 en 7.4 van het Waterbesluit gebaseerd, die dan ook niet vervallen door deze wijziging van het Waterbesluit.

Onderdeel B en E (artikelen 1.3, 7.3 en 7.4 en bijlage V Waterbesluit)

Door het laten vervallen van de begripsbepaling 'wet' (door onderdeel A) wordt in onderdeel B, in de artikelen 1.3, 7.3 en 7.4, dat begrip vervangen door de volledige citeertitel van de Waterwet. Dit geldt ook voor het opschrift van bijlage V.

Onderdeel C (artikelen 8.1 tot en met 8.8 Waterbesluit)

In hoofdstuk 8 kunnen de artikelen 8.1 tot en met 8.8 vervallen, omdat dit uitgewerkte overgangs- en slotbepalingen zijn. Artikel 8.1b bepaalt weliswaar dat het nationale waterplan uiterlijk op 31 maart 2021 een maritiem ruimtelijk plan omvat, maar deze verplichting is overgegaan naar artikel 10.15, derde lid, van het Omgevingsbesluit en kan dus hier vervallen.

Onderdeel D (bijlage I tot en met IV Waterbesluit)

De bijlagen I tot en met IV kunnen vervallen, omdat de artikelen waartoe zij behoren ook vervallen (zie onderdeel A).

Onderdeel F (bijlage VI Waterbesluit)

De normering van de andere dan primaire waterkeringen vindt voortaan plaats door omgevingswaarden op grond van de Omgevingswet in plaats van veiligheidsnormen. Het opschrift van bijlage VI wordt daaraan aangepast.

HOOFDSTUK 6 INTREKKING BESLUITEN

Algemeen

In dit artikel worden 35 besluiten ingetrokken, omdat zij binnen het nieuwe stelsel voor het omgevingsrecht zullen opgaan in de Omgevingswet, het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving, het Omgevingsbesluit of de Omgevingsregeling.

De besluiten worden expliciet ingetrokken, ter voorkoming van onduidelijkheid over de gelding van die besluiten. Door de intrekking van wetten door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, vervalt immers al de rechtsgrondslag voor die besluiten. Omdat er door de omvang van de stelselherziening onduidelijkheid zou kunnen ontstaan over resterende grondslagen in andere wetten en nieuwe grondslagen in de Omgevingswet, wordt expliciet in intrekking voorzien.

Artikel 6.1 (intrekken besluiten)

Hieronder wordt per in te trekken besluit kort toegelicht in welk van de bovengenoemde regelingen zij zullen opgaan. Voor een beschrijving op artikelniveau van die overgang wordt ook verwezen naar de transponeringstabellen die voor een groot aantal in te trekken besluiten zijn opgenomen in bijlage 1 bij deze toelichting. Daarin wordt ook aangegeven of daarvoor al dan niet overgangsrecht is opgesteld.

Onderdeel a   Activiteitenbesluit milieubeheer

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Activiteitenbesluit milieubeheer ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit is opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit bouwwerken leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving. Het Activiteitenbesluit milieubeheer was gebaseerd op de artikelen 8.40, 8.41, 8.42, 8.42a, 9.5.1 tot en met 9.5.3, 10.2, tweede lid, en 10.32 van de Wet milieubeheer, de artikelen 6.2, eerste lid, onder b, en tweede lid, onder b, 6.6, 6.7 en 6.12, onder e, van de Waterwet, de artikelen 78, 79 en 80 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden, de artikelen 1.1, derde lid, 2.1, eerste lid, onder i, 2.17 en 3.9, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de artikelen 6, 17 en 65 van de Wet bodembescherming en artikel 2, eerste lid, van de Meststoffenwet. Met het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet worden de artikelen 8.40 en 9.5.3 van de Wet milieubeheer gewijzigd en vervallen de artikelen 8.40a tot en met 8.42 en 10.32 van die wet. Ook vervalt hoofdstuk 6 van de Waterwet en wordt de Wabo ingetrokken.

In het Activiteitenbesluit milieubeheer worden regels gesteld die nodig zijn ter bescherming van het milieu tegen de nadelige gevolgen die inrichtingen daarvoor kunnen veroorzaken. Het begrip "inrichting" is in de Omgevingswet als centraal aangrijpingspunt voor milieubelastende activiteiten en lozingsactiviteiten losgelaten. Regels voor milieubelastende activiteiten en lozingsactiviteiten zijn opgenomen in de hoofdstukken 1 tot en met 5 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn instructieregels opgenomen voor het bevoegd gezag voor het stellen van regels over geluid-, geur- en trillinghinder en externe veiligheid in het omgevingsplan. Het Besluit bouwwerken leefomgeving bevat tot slot regels over het breken van steenachtig materiaal. Ter uitvoering van artikel 8.42 van de Wet milieubeheer bevat het Activiteitenbesluit milieubeheer regels over het stellen van maatwerkvoorschriften. Voor lopende procedures is overgangsrecht opgenomen in artikel 4.3 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Voor een aantal specifieke aspecten is overgangsrecht opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit bouwwerken leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving. In de transponeringstabel die in bijlage I van deze toelichting is ingevoegd wordt de overgang van het Activiteitenbesluit naar die besluiten weergegeven. Hieruit blijkt dat het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.3 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet en het specifieke overgangsrecht in de genoemde besluiten

niet voldoende is om de overgang te waarborgen. Er zijn aanvullende overgangsregels vereist om bestaande rechten te eerbiedigen en om een soepele overgang te bewerkstelligen vanwege aanscherping van eisen. Dit overgangsrecht is opgenomen in hoofdstuk 8 van dit besluit.

Onderdeel b Besluit algemene regels milieu mijnbouw

Het Besluit algemene regels milieu mijnbouw bevat algemene regels over het aanleggen van een boorgat of onderzeese installatie en over het uitbreiden, wijzigen, testen, onderhouden, repareren en buiten gebruik stellen van bestaande boorgaten met mobiele installaties (nieuwe benaming: verplaatsbare mijnbouwwerken) en onderzeese installaties. Het besluit is gebaseerd op artikel 40, tweede en twaalfde lid, van de Mijnbouwwet en op de artikelen 8.40, 8.41 en 8.42 van de Wet milieubeheer. Deze artikelen vervallen bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. Als gevolg daarvan wordt ook het Besluit algemene regels milieu mijnbouw bij de invoering van de Omgevingswet ingetrokken. De inhoud van dit besluit komt hoofdzakelijk terug in het Besluit activiteiten leefomgeving (paragrafen 3.10.1 en 4.109, afdeling 2.7 en in de specifieke zorgplicht van artikel 2.11). Verder wordt een aantal onderdelen van dit besluit opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving en in het Omgevingsbesluit. In de transponeringstabel die als bijlage bij dit besluit is toegevoegd, wordt de overgang van het Besluit algemene regels milieu mijnbouw naar de algemene maatregelen van bestuur onder de Omgevingswet toegelicht. Hieruit blijkt dat er overgangsrecht nodig is voor meldingen, gegevensverstrekking, meldingen ongewoon voorval, maatwerkvoorschriften en instemmingen. Overgangsrecht hiervoor is opgenomen in hoofdstuk 8 van dit Invoeringsbesluit. Voor vergunningen en ontheffingen is overgangsrecht opgenomen in artikel 4.13 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel c Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit wordt opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening is gebaseerd op de Wro die wordt ingetrokken bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening worden regels gesteld over de inhoud van bestemmingsplannen. Deze instructieregels worden opgenomen in hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Overgangsrecht hiervoor is opgenomen in artikel 4.6 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet en artikel 22.1 van de Omgevingswet dat door hoofdstuk 1 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt ingevoegd. Daarnaast is er in het Besluit kwaliteit leefomgeving voor een aantal onderdelen eerbiedigende werking opgenomen. Die eerbiedigende werking leidt ertoe dat activiteiten die op grond van een omgevingsplan al zijn toegelaten, niet onder de werking van de betreffende instructieregels vallen. Door het overgangsrecht dat wordt opgenomen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet in samenhang met het overgangsrecht dat is opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving geldt die eerbiedigende werking ook voor dergelijke activiteiten die zijn toegelaten in een bestemmingsplan dat bij inwerkingtreding van de Omgevingswet onderdeel is geworden van het tijdelijke deel van het omgevingsplan. Voor zover er bij inwerkingtreding van de Omgevingswet omgevingsvergunningen zijn verleend of aanvraagprocedures lopen geldt het overgangsrecht dat wordt opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. In de transponeringstabel die in bijlage I van deze toelichting is ingevoegd wordt de overgang van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening naar het Besluit kwaliteit leefomgeving toegelicht. Hieruit blijkt dat het overgangsrecht dat wordt opgenomen in de voornoemde artikelen van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet voldoende is om de overgang van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening naar het Besluit kwaliteit leefomgeving te waarborgen en hoeft er geen extra overgangsrecht te worden opgenomen in hoofdstuk 8 van dit besluit.

Onderdeel d Besluit beheer winningsafvalstoffen

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Besluit beheer winningsafvalstoffen ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit is opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Het Besluit beheer winningsafvalstoffen is gebaseerd op artikel 2.22, derde lid, van de Wabo en artikel 6.6 van de Waterwet. De Wabo wordt ingetrokken bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet en hoofdstuk 6 van de Waterwet vervalt. Dit besluit is de implementatie van de Richtlijn winningsafval en bevat voorschriften die het bevoegd gezag moet verbinden aan de vergunning voor een afvalvoorziening. Overgangsrecht voor onherroepelijke vergunningen en daaraan verbonden voorschriften wordt opgenomen in artikel 4.13 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Voor lopende procedures wordt overgangsrecht opgenomen in artikel 4.3 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Het overgangsrecht dat wordt opgenomen in de voornoemde artikelen van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is voldoende om de overgang van het Besluit beheer winningsafvalstoffen naar het Besluit kwaliteit leefomgeving te waarborgen. Er hoeft daarom geen extra overgangsrecht te worden opgenomen in het Invoeringsbesluit Omgevingswet.

Onderdeel e Besluit derogatie luchtkwaliteitseisen

De richtlijn luchtkwaliteit is in Nederland geïmplementeerd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer en verder uitgewerkt in uitvoeringsregelgeving, waaronder het Besluit derogatie (luchtkwaliteitseisen). Dit besluit is gebaseerd op artikel 5.22 van de Wet milieubeheer. Hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer vervalt bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Het Besluit derogatie (luchtkwaliteitseisen) voorziet in de aanwijzing van zones en agglomeraties waar tijdelijk verhoogde grenswaarden voor stikstofdioxide gelden, een tijdelijke vrijstelling geldt van de verplichting om de grenswaarden voor zwevende deeltjes toe te passen en het tijdstip waarop aan die grenswaarden moet worden voldaan. Dit besluit wordt ingetrokken bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De termijnen die golden voor de vrijstelling ('derogatie') op grond van artikel 22, tweede lid, in samenhang met het vierde lid, van de richtlijn luchtkwaliteit zijn per 1 januari 2015 verstreken. Als bij inwerkingtreding van de Omgevingswet niet wordt voldaan aan de omgevingswaarden voor de stoffen waar de vrijstelling voor gold, moet een programma als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, van die wet worden vastgesteld.

Onderdeel f Besluit energieprestatie gebouwen

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Besluit energieprestatiegebouwen ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit is verwerkt in het Besluit bouwwerken leefomgeving. De regels over het energielabel zijn met name te vinden in afdeling 6.4 van het Besluit bouwwerken leefomgeving. De regels vallen onder het algemene overgangsrecht.

Onderdeel g Besluit emissiearme huisvesting

Het Besluit emissiearme huisvesting wordt met de invoering van de Omgevingswet ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit wordt opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving. Het Besluit emissiearme huisvesting bevat regels om de emissie van ammoniak en van fijnstof uit dierenverblijven zoveel mogelijk te beperken; de emissie vanuit dierenverblijven is aan een maximum gebonden. Voor verschillende huisvestingssystemen gelden verschillende waarden. De reikwijdte is beperkt tot bedrijven die in het maatschappelijk verkeer als veehouderijen (productiebedrijven) worden aangemerkt. In het stelsel van de Omgevingswet komen de regels uit het Besluit emissiearme huisvesting terug in paragraaf 4.82 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In de transponeringstabel die als bijlage bij dit besluit is toegevoegd is de omzetting van het Besluit emissiearme huisvesting naar het Besluit activiteiten leefomgeving te vinden. Overgangsrecht is niet nodig, omdat de strekking van de bepalingen in het Besluit activiteiten leefomgeving hetzelfde blijft.

Onderdeel h Besluit externe veiligheid buisleidingen

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Besluit externe veiligheid buisleidingen ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit is opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving. Het Besluit externe veiligheid buisleidingen is gericht op de buisleidingen voor het transport van gevaarlijke stoffen. Dit externe veiligheidsbeleid omvat ook de ruimtelijke doorwerking van risicobeleid in ruimtelijke plannen vanwege de veiligheidsaspecten van het bouwen in de buurt van risicovolle activiteiten. Dit besluit is gebaseerd op artikel 4.3 van de Wro en hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de Wro ingetrokken en vervalt hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer. In het Besluit externe veiligheid buisleidingen zijn milieukwaliteitseisen op het gebied van externe veiligheid opgenomen die moeten worden opgenomen in een bestemmingsplan en moeten worden meegenomen bij de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning. In het stelsel van de Omgevingswet komen deze milieukwaliteitseisen terug als instructieregels over externe veiligheid. Deze instructieregels zijn opgenomen in hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De algemene regels voor de exploitant zijn opgenomen in paragraaf 4.108 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In de transponeringstabel die als bijlage bij dit besluit is gevoegd, wordt de overgang van het Besluit externe veiligheid buisleidingen naar het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving toegelicht. Hieruit blijkt dat overgangsrecht nodig is voor artikel 5 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen en voor de meldingen die moeten worden gedaan op grond van dit besluit. Overgangsrecht hiervoor wordt opgenomen in hoofdstuk 8 van dit Invoeringsbesluit. Voor de andere bepalingen van dit besluit is het overgangsrecht dat wordt opgenomen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet voldoende om de overgang van het Besluit externe veiligheid buisleidingen naar het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving te waarborgen.

Onderdeel i Besluit externe veiligheid inrichtingen

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Besluit externe veiligheid inrichtingen ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit is opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Het Besluit externe veiligheid inrichtingen is gebaseerd op artikel 5.1 van de Wet milieubeheer. Hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer vervalt bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet. In het Besluit externe veiligheid inrichtingen zijn milieukwaliteitseisen op het gebied van externe veiligheid opgenomen die moeten worden opgenomen in een bestemmingsplan en moeten worden meegenomen bij de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning. In het stelsel van de Omgevingswet komen deze milieukwaliteitseisen terug als instructieregels over externe veiligheid. Deze instructieregels zijn opgenomen in hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. In de transponeringstabel die als bijlage bij dit besluit is gevoegd, wordt de overgang van het Besluit externe veiligheid inrichtingen naar het Besluit kwaliteit leefomgeving toegelicht. Hieruit blijkt dat het overgangsrecht dat wordt opgenomen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet voldoende is om de overgang van het Besluit externe veiligheid inrichtingen naar het Besluit kwaliteit leefomgeving te waarborgen en hoeft er geen extra overgangsrecht te worden opgenomen in het Invoeringsbesluit Omgevingswet.

Onderdeel j Besluit externe veiligheid transportroutes

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Besluit externe veiligheid transportroutes ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit is opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving. In het Besluit externe transportroutes zijn milieukwaliteitseisen op het gebied van externe veiligheid opgenomen die van belang zijn voor de ruimtelijke inrichting van gebieden in de omgeving van wegen, waterwegen en spoorwegen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. De in dit besluit opgenomen

regels over het plaatsgebonden risico zijn enerzijds gebaseerd op artikel 4.3 van de Wro en anderzijds op artikel 5.1 van de Wet milieubeheer. De regels over onder meer het groepsrisico vinden hun grondslag in artikel 3.37 van de Wro. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de Wro ingetrokken en vervalt hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer. In het stelsel van de Omgevingswet komen deze milieukwaliteitseisen terug als instructieregels over externe veiligheid. Deze instructieregels zijn opgenomen in hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. In de transponeringstabel die als bijlage bij dit besluit is gevoegd, wordt de overgang van het Besluit externe veiligheid transportroutes naar het Besluit kwaliteit leefomgeving toegelicht. Hieruit blijkt dat overgangsrecht nodig is voor bestaande (beperkt) kwetsbare objecten die al toegelaten waren voor inwerkingtreding van het Besluit externe veiligheid transportroutes. Overgangsrecht hiervoor wordt opgenomen via het Invoeringsbesluit Omgevingswet in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Voor de bepalingen in het Besluit externe veiligheid transportroutes is het overgangsrecht dat wordt opgenomen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet voldoende om de overgang van dit besluit naar het Besluit kwaliteit leefomgeving te waarborgen en hoeft er geen extra overgangsrecht te worden opgenomen in hoofdstuk 8 van dit besluit.

Onderdeel k Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen)

Het doel van dit besluit is om uitvoering te geven aan artikel 5.16a van de Wet milieubeheer, waarbij in (dreigende) overschrijdingssituaties nieuwe gevoelige bestemmingen en een toename van op dergelijke locaties verblijvende personen met een verhoogde gevoeligheid voor luchtverontreiniging worden voorkomen. Dit besluit geldt voor elke uitoefening van een bevoegdheid of toepassing van een wettelijk voorschrift als bedoeld in artikel 5.16, eerste lid, van de Wet milieubeheer, die betrekking heeft op een geval dat behoort tot een in dit besluit aangewezen categorie en waarin sprake is van een (dreigende) overschrijdingssituatie. Omdat dit besluit ziet op het voorkomen van nieuwe gevoelige bestemmingen in (dreigende) overschrijdingssituaties die op termijn worden beëindigd, vervult dit besluit alleen een tijdelijke functie. Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit is er immers op gericht om overal de grenswaarden te realiseren binnen de termijnen van de Europese richtlijn voor luchtkwaliteit. Dit besluit wordt ingetrokken, omdat hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer bij inwerkingtreding van de Omgevingswet vervalt. De inhoud van dit besluit komt niet terug in het Besluit kwaliteit leefomgeving, omdat tegen die tijd moet worden voldaan aan de grenswaarden, die als omgevingswaarden zijn vastgesteld. In het geval van een (dreigende) overschrijding regelt de Omgevingswet al een programmaplicht voor het college van burgemeesters en wethouders. Ook biedt de Omgevingswet de gemeente de mogelijkheid om te sturen op het toelaten van nieuwe gevoelige gebouwen of uitbreidingen op locaties vanuit het oogpunt van gezondheid. Gezien het bovenstaande wordt er niet in overgangsrecht voorzien.

Onderdeel l Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden

Het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden wordt ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit wordt opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving, het Omgevingsbesluit en de in voorbereiding zijnde Omgevingsregeling.

Onderdeel m Besluit inventarisatie broeikasgassen Wlv

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Besluit inventarisatie broeikasgassen Wlv ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit is opgenomen in artikel 10.37 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Het Besluit inventarisatie broeikasgassen Wlv is gebaseerd op hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer dat ook vervalt bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet. In dit besluit is het nationaal inventarisatiesysteem voor broeikasgassen juridisch verankerd. Dit inventarisatiesysteem is opgenomen in artikel 10.37 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Er is geen overgangsrecht nodig

omdat het hier gaat om een vorm van feitelijk handelen, namelijk het verzamelen van gegevens en het monitoren daarvan. De artikelen 2, derde lid, en 3 van dit besluit zijn nader uitgewerkt in de Regeling aanwijzing Nationaal loket inventarisatie broeikasgassen en Protocolen broeikasgassen. Hiervoor is geen overgangsrecht nodig in dit Invoeringsbesluit, maar wordt als dat nodig is geregeld bij ministeriële regeling.

Onderdeel n Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Besluit kwaliteitseisen monitoring water 2009 ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit is opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Het Besluit kwaliteitseisen monitoring water 2009 is gebaseerd op hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer dat vervalt bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet. In het Besluit kwaliteitseisen monitoring water 2009 zijn milieukwaliteitseisen opgenomen voor oppervlaktewater en grondwater die vervolgens moeten landen in het nationale waterplan, het beheerplan voor de rijkswateren, regionale waterplannen of beheerplannen voor de regionale wateren. Deze plannen of delen hiervan komen in het nieuwe recht terug als nationaal waterprogramma, regionale waterprogramma's en waterbeheerprogramma's. Overgangsrecht hiervoor wordt opgenomen in artikel 4.56, vijfde en zesde lid, artikel 4.57 en artikel 4.58 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. In onderstaande transponeringstabel wordt de overgang van het Besluit kwaliteitseisen monitoring water 2009 naar het Besluit kwaliteit leefomgeving toegelicht. Hieruit blijkt dat het overgangsrecht dat wordt opgenomen in de voornoemde artikelen van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet voldoende is om de overgang van het Besluit kwaliteitseisen monitoring water 2009 naar het Besluit kwaliteit leefomgeving te waarborgen en hoeft er geen extra overgangsrecht te worden opgenomen in het Invoeringsbesluit Omgevingswet.

Onderdeel o Besluit leges Wet beheer rijkswaterstaatswerken

Het Besluit leges Wet beheer rijkswaterstaatswerken wordt ingetrokken, omdat de inhoud ervan opgaat in de Omgevingsregeling. Het Besluit leges Wet beheer rijkswaterstaatswerken is gebaseerd op hoofdstuk 1 van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken. Dit hoofdstuk regelt vergunningen voor het uitvoeren van werkzaamheden door derden in en nabij de infrastructuur, bijvoorbeeld het aanleggen van leidingen onder een rijksweg. De Omgevingswet laat deze vergunningsregeling opgaan in de omgevingsvergunning. Hoofdstuk 1 Wet beheer rijkswaterstaatswerken vervalt door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel p Besluit lozen buiten inrichtingen

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Besluit lozen buiten inrichtingen ingetrokken. Het besluit had betrekking op lozingen als gevolg van een activiteit die plaatsvond buiten een inrichting als bedoeld in de Wet milieubeheer. Een activiteit kan om verschillende redenen buiten een dergelijke inrichting plaatsvinden. Het gaat bijvoorbeeld om een tijdelijke activiteit, een niet plaatsgebonden activiteit of een (in omvang) niet bedrijfsmatige activiteit.

In het Besluit activiteiten leefomgeving is niet de "inrichting", maar de "milieubelastende activiteit" het aangrijpingspunt voor het stellen van regels. In lijn met het subsidiariteitsbeginsel heeft het Rijk opnieuw bezien voor welke milieubelastende activiteiten en bijbehorende lozingsactiviteiten algemene rijksregels nodig zijn. Als gevolg hiervan komen de meeste regels van het Besluit lozen buiten inrichtingen alleen terug voor zover het lozingen op de rijkswateren of in de Noordzee betreft (in hoofdstuk 6 en 7 van het Besluit activiteiten leefomgeving). De regels over milieubelastende activiteiten en lozingsactiviteiten op regionale wateren worden opgenomen in de bruidsschat voor het

omgevingsplan en de waterschapsverordening. De bruidsschat zorgt dat voor onderwerpen die worden gedecentraliseerd geen rechtsvacuüm ontstaat bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. Overgangsrecht op het gebied van meldingen, gelijkwaardige maatregelen en maatwerkvoorschriften is opgenomen in hoofdstuk 8 van dit besluit.

Onderdeel q Besluit lozing afvalwater huishoudens

Met dit besluit wordt het Besluit lozing afvalwater huishoudens ingetrokken. De inhoud van het besluit is opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving, voor zover het lozingsactiviteiten op de rijkswateren of in de Noordzee betreft, en in de bruidsschat, voor zover het lozingsactiviteiten op regionale wateren betreft of lozingen in de bodem of de riolering. De bruidsschat is een set regels over gedecentraliseerde onderwerpen die via dit besluit wordt toegevoegd aan het omgevingsplan en de waterschapsverordening. De bruidsschat zorgt dat voor onderwerpen die worden gedecentraliseerd geen rechtsvacuüm ontstaat bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. Overgangsrecht op het gebied van meldingen, gelijkwaardige maatregelen en maatwerkvoorschriften is opgenomen in hoofdstuk 8 van dit besluit.

Onderdeel r Besluit maatregelen richtwaarden luchtkwaliteitseisen

De richtlijn luchtkwaliteit is in Nederland geïmplementeerd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer en verder uitgewerkt in uitvoeringsregelgeving, waaronder het Besluit maatregelen richtwaarden (luchtkwaliteitseisen). Dit besluit is gebaseerd op artikel 5.17 van de Wet milieubeheer. Hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer vervalt bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Het Besluit maatregelen richtwaarden (luchtkwaliteitseisen) bevat regels over de aard van de te nemen maatregelen gericht op het voor zover mogelijk bereiken van in bijlage 2 van de Wet milieubeheer opgenomen richtwaarden voor luchtkwaliteit binnen de daarvoor gestelde termijn en bevat de aanwijzing van bestuursorganen die verantwoordelijk zijn voor het vaststellen van deze maatregelen. Dit besluit wordt ingetrokken bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. In het stelsel van de Omgevingswet komen de richtwaarden voor de luchtkwaliteit terug als omgevingswaarden, opgenomen in paragraaf 2.2.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De instructieregels voor een programma bij dreigende overschrijding van de omgevingswaarden zijn opgenomen in afdeling 4.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Overgangsrecht voor een gemeentelijk luchtkwaliteitsplan wordt opgenomen in artikel 4.100 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Voor plannen die door andere bestuursorganen zijn vastgesteld is geen overgangsrecht nodig omdat verondersteld wordt dat bij inwerkingtreding van de Omgevingswet aan de luchtkwaliteitseisen en dus de omgevingswaarden wordt voldaan. Is dat niet het geval dan zal er bij inwerkingtreding van de Omgevingswet een programma voor luchtkwaliteit moeten gelden.

Onderdeel s Besluit milieu-effectrapportage

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Besluit milieueffectrapportage ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit is opgenomen in het Omgevingsbesluit. Het Besluit milieueffectrapportage is gebaseerd op hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer dat vervalt bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet. In het Besluit milieueffectrapportage zijn de gevallen aangewezen die een mer-procedure moeten doorlopen. In het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt er geen overgangsrecht opgenomen voor de mer-beoordeling, omdat de mer-beoordeling in het nieuwe stelsel inhoudelijk niet wijzigt ten opzichte van het huidige recht. Om die reden wordt er ook geen overgangsrecht opgenomen betreffende de aanwijzing van de gevallen die een mer-procedure moeten doorlopen (artikel 2, eerste tot en met vierde lid, van het Besluit milieueffectrapportage). Het vijfde lid van artikel 2 van het Besluit milieueffectrapportage betreft de verplichting tot het toepassen van de

artikelen 7.16, 7.17 en 7.19 van de Wet milieubeheer. Hiervoor wordt overgangsrecht opgenomen in de artikelen 4.94 en 4.95 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

In artikel 4 van het Besluit milieueffectrapportage is geregeld welke informatie er moet worden verstrekt als er een verzoek om ontheffing te verlenen wordt gedaan op grond van artikel 7.4 of 7.5 Wet milieubeheer. Dit artikel lift mee met het overgangsrecht dat wordt opgenomen in artikel 4.96 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. In de transponeringstabel die als bijlage bij dit besluit is gevoegd, wordt de overgang van het Besluit milieueffectrapportage naar het Omgevingsbesluit toegelicht. Hieruit blijkt dat het overgangsrecht dat wordt opgenomen in de voornoemde artikelen van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet voldoende is om de overgang van het Besluit milieueffectrapportage naar het Omgevingsbesluit te waarborgen en hoeft er geen extra overgangsrecht te worden opgenomen in het Invoeringsbesluit Omgevingswet.

Onderdeel t Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit is verwerkt in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Deze regels zijn voortaan opgenomen in hoofdstuk 7 Bouw- en sloopwerkzaamheden. De regels vallen onder het algemene overgangsrecht.

Onderdeel u Besluit nadere omschrijving begrip autowrakken

De definitie van autowrak uit de Wet milieubeheer is in 1999 vervallen. In 2002 is het Besluit beheer autowrakken in werking getreden en in dat besluit is een definitie van autowrak opgenomen. Daarbij is meer aangesloten bij de definitie van autowrak in de richtlijn autowrakken. Om die reden is de grondslag voor het Besluit nadere omschrijving begrip autowrakken weggefallen en wordt dit besluit ingetrokken. Het intrekken van dit besluit betreft dus een technische reparatie van eerdere besluitvorming over het begrip autowrak.

Onderdeel v Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit is opgenomen in de artikelen 5.53 en 5.54 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) is gebaseerd op artikel 5.16, vierde lid, van de Wet milieubeheer. Het bepaalt in welke gevallen de uitoefening van een of meer wettelijke voorschriften met betrekking tot een project niet in betekenende mate bijdraagt aan de concentraties in de buitenlucht van stoffen waarvoor in bijlage 2 van de Wet milieubeheer een grenswaarde is opgenomen. In deze gevallen vindt bij de besluitvorming op projectniveau geen (individuele) toetsing aan die grenswaarden meer plaats en is geen specifiek luchtkwaliteitsonderzoek meer vereist. De artikelen van dit besluit zijn overgezet naar de artikelen 5.53 en 5.54 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Hiervoor is geen overgangsrecht nodig, omdat de grenswaarden en de aanwijzing van categorieën van gevallen die niet in betekenende mate bijdragen hetzelfde blijven. In artikel 5 van dit besluit is een anticumulatiebepaling opgenomen die bijvoorbeeld van toepassing is als het totaal aan deelplannen dat op dezelfde infrastructuur wordt ontsloten, samen wel in betekenende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit, maar dat de deelplannen elk op zich niet in betekenende mate bijdragen. Wanneer die situatie aan de orde is moet bij de besluitvorming van ieder deelplan toch worden getoetst volgens artikel 5 van dit besluit. Overgangsrecht hiervoor wordt opgenomen in afdeling 4.1 en de artikelen 4.6 en 4.12 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Onderdeel w Besluit ruimtelijke ordening

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Besluit ruimtelijke ordening ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit is opgenomen in het Omgevingsbesluit en het Besluit kwaliteit leefomgeving. Het Besluit ruimtelijke ordening berust op de Wro, die bij inwerkingtreding van het stelsel ook wordt ingetrokken. In het Besluit ruimtelijke ordening, dat een nadere uitwerking van de Wro bevat, zijn bepalingen opgenomen over (de totstandkoming en inhoud van) bestemmings- en inpassingsplannen, structuurvisies en over grondexploitatie en tegemoetkoming in schade. In de transponeringstabel die als bijlage bij dit besluit is gevoegd, wordt de overgang van het Besluit ruimtelijke ordening naar het Omgevingsbesluit en het Besluit kwaliteit leefomgeving toegelicht. Hieruit blijkt dat het overgangsrecht opgenomen in hoofdstuk 4 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, voldoende is om de overgang van het Besluit ruimtelijke ordening naar de AMvB's te waarborgen en dat geen aanvullend overgangsrecht hoeft te worden opgenomen in dit Invoeringsbesluit.

Onderdeel x Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet

Het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet wordt ingetrokken. Het besluit berust op de Crisis- en herstelwet die ook wordt ingetrokken door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. In het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet worden onder meer de experimenten aangewezen die op grond van de Crisis- en herstelwet mogelijk zijn. Zulke experimenten blijven na de inwerkingtreding van de Omgevingswet mogelijk op grond van artikel 23.3 van die wet. Hiervoor is in overgangsrecht voorzien in artikel 8.2.12. Ook voor de regels voor kostenverhaal is overgangsrecht opgenomen in artikel 8.2.12. Voor de toelichting op dit overgangsrecht wordt verwezen naar paragraaf 8.2.8 van deze toelichting en naar de transponeringstabel aan het slot van deze toelichting. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt ook uitgebreid ingegaan op het overgangsrecht van de Crisis- en herstelwet (zie hoofdstuk 4 Overgangsrecht en de transponeringstabel aan het slot van de memorie van toelichting bij dat wetsvoorstel).

Onderdeel y Besluit uitvoering EG-richtlijn nationale emissieplafonds

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Besluit uitvoering EG-richtlijn nationale emissieplafonds ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit is opgenomen in artikel 10.11 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Het Besluit uitvoering EG-richtlijn nationale emissieplafonds is gebaseerd op artikel 59 van de Wet inzake de luchtverontreiniging. Deze wet wordt ingetrokken bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. In dit besluit is bepaald dat er jaarlijks een nationale emissie-inventaris en emissieprognose wordt opgesteld. Verder regelt dit besluit de aanwijzing van de instantie die belast is met het opstellen van de emissie-inventarissen en verslaglegging aan de Europese Commissie. Ook wordt voorgeschreven welke methoden bij het opstellen van de emissie-inventarissen moeten worden gehanteerd. Dit inventarisatiesysteem is opgenomen in artikel 10.11 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Er is geen overgangsrecht nodig omdat het hier gaat om een vorm van feitelijk handelen, namelijk het verzamelen van gegevens en het monitoren daarvan.

Onderdeel z Besluit omgevingsrecht

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Besluit omgevingsrecht ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit is opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving en in het Omgevingsbesluit. Het Besluit omgevingsrecht berust op de Wabo, die bij inwerkingtreding van het stelsel ook wordt ingetrokken. Daarnaast berust het Besluit omgevingsrecht ook op de Wet milieubeheer, de Mijnbouwwet en de Wet geluidhinder. De bepalingen met betrekking tot geluid en natuur worden gewijzigd via een eigen aanvullingsspoor. In de transponeringstabel die als bijlage bij dit besluit is gevoegd, wordt de overgang van het Besluit omgevingsrecht naar het Besluit kwaliteit leefomgeving en naar het Omgevingsbesluit toegelicht. Hieruit blijkt dat het overgangsrecht, zoals opgenomen in

hoofdstuk 4 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, voldoende is om de overgang van het Besluit omgevingsrecht naar de AMvB's te waarborgen en dat geen aanvullend overgangsrecht hoeft te worden opgenomen in hoofdstuk 8 van dit Invoeringsbesluit.

Onderdeel aa Besluit ontgrondingen in rijkswateren

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Besluit ontgrondingen in rijkswateren ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit is opgenomen in hetzij de Omgevingswet, hetzij het Besluit activiteiten leefomgeving, hetzij het Omgevingsbesluit. Het Besluit ontgrondingen in rijkswateren is gebaseerd op de Ontgrondingenwet. Deze wet wordt ingetrokken bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Overgangsrecht voor de vergunning voor ontgrondingen wordt geregeld in afdeling 4.1 in combinatie met artikel 4.13 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Overgangsrecht voor de melding van een ontgraving wordt geregeld in artikel 8.1.1 van dit Invoeringsbesluit. Als het gaat om het heffen van een recht voor het behandelen van de aanvraag om een vergunning of wijzigen van een vergunning en de betaling van het verschuldigde recht geldt het volgende. Op grond van artikel 7 van het Besluit ontgrondingen in rijkswateren wordt het recht binnen twee weken na de dag van indiening van de aanvraag betaald. Deze bepaling is een wettelijk voorschrift voor het in behandeling nemen van een aanvraag als bedoeld in artikel 4:5 van de Awb. Als aan het bedoelde voorschrift niet of niet volledig wordt voldaan, kan - nadat een herstelltermijn is geboden - worden besloten de aanvraag niet te behandelen. Dit onderdeel lift mee met het algemeen overgangsrecht voor lopende procedures in afdeling 4.1 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. De betaling van het verschuldigde recht is een indieningsvereiste voor de aanvraag en het recht wordt na ontvangst van de aanvraag betaald. Het wordt dan ook niet nodig geacht om afzonderlijk in overgangsrecht te voorzien.

Onderdeel bb Besluit risico's zware ongevallen 2015

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Besluit risico's zware ongevallen 2015 ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit is opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit. Het Besluit risico's zware ongevallen 2015 is onder andere gericht op de preventie van zware ongevallen bij inrichtingen waar grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig zijn of kunnen zijn. In het stelsel van de Omgevingswet komen de regels voor Seveso-inrichtingen terug in paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving, de beoordelingsregels voor de omgevingsvergunning komen terug in het Besluit kwaliteit leefomgeving en de handavings- en toezichtstaken worden opgenomen in het Omgevingsbesluit. In de transponeringstabel die als bijlage bij dit besluit is gevoegd, wordt de overgang van het Besluit risico's zware ongevallen 2015 naar het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit toegelicht. Hieruit blijkt dat overgangsrecht nodig is voor de artikelen 4, 8, 9, 17 en 18 van het Besluit risico's zware ongevallen 2015. Overgangsrecht hiervoor is opgenomen in afdeling 8.2 van dit Invoeringsbesluit. Daarnaast is er in het Besluit activiteiten leefomgeving voor een aantal onderdelen eerbiedigende werking opgenomen. Die eerbiedigende werking leidt er toe dat het preventiebeleid, het veiligheidsrapport en het interne noodplan die voor de inwerkingtreding van het Besluit activiteiten leefomgeving waren opgesteld na de inwerkingtreding van dat besluit hun gelding blijven behouden.

Onderdeel cc Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit is opgenomen in paragraaf 3.2.14 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit besluit is gebaseerd op artikel 10.2, tweede lid, van de Wet milieubeheer dat bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet komt te vervallen. Overgangsrecht is niet nodig

omdat het hier gaat om algemene regels die ook als algemene regels worden opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving. In de transponeringstabel die als bijlage bij dit besluit is gevoegd, wordt de overgang van het Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen naar het Besluit activiteiten leefomgeving toegelicht.

Onderdeel dd Bouwbesluit 2012

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Bouwbesluit 2012 ingetrokken omdat de inhoud van dit besluit is verwerkt in het Besluit bouwwerken leefomgeving. De meeste regels vallen onder het algemene overgangsrecht van afdeling 8.1. Daarnaast is bijzonder overgangsrecht van toepassing. Zie hiervoor de artikelen 8.2.13 en 8.2.14 van dit besluit.

Onderdeel ee Infiltratiebesluit bodembescherming

In het Infiltratiebesluit bodembescherming zijn bepaalde concentratiewaarden opgenomen die in acht moeten worden genomen bij de vergunningverlening op grond van artikel 6.4 of 6.5, onder b, van de Waterwet teneinde bij het infiltreren van waterverontreiniging van het grondwater tegen te gaan. Ook wordt in dit besluit aangegeven welke voorschriften in ieder geval aan die vergunningen moeten worden verbonden. Het Infiltratiebesluit bodembescherming wordt met de invoering van de Omgevingswet ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit wordt opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving. In de transponeringstabel die als bijlage bij dit besluit is toegevoegd, is de omzetting van het Infiltratiebesluit bodembescherming te vinden. Hieruit blijkt dat het overgangsrecht dat wordt opgenomen in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet voldoende is om de overgang van het Infiltratiebesluit bodembescherming naar het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving te waarborgen en hoeft er geen extra overgangsrecht te worden opgenomen in hoofdstuk 8 van dit Invoeringsbesluit.

Onderdeel ff Registratiebesluit externe veiligheid

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Registratiebesluit externe veiligheid ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit is opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Het Registratiebesluit externe veiligheid is gebaseerd op titel 12.2 van de Wet milieubeheer, dat bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervalt. Het Registratiebesluit externe veiligheid bevat voorschriften over de aanwijzing van risicovolle situaties, de inrichting van het register voor risicovolle situaties, de inhoud van de te verstrekken gegevens over de externe veiligheid en de termijnen voor het melden van deze gegevens aan dit register. In het stelsel van de Omgevingswet komt het verzamelen van deze gegevens terug in de artikelen 10.1 en 10.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. In de transponeringstabel die als bijlage bij dit besluit is gevoegd, wordt de overgang van het Registratiebesluit externe veiligheid naar het Besluit kwaliteit leefomgeving toegelicht. Hieruit blijkt dat er geen overgangsrecht nodig is omdat het hier gaat om een vorm van feitelijk handelen, namelijk het verzamelen van gegevens.

Onderdeel gg Stortbesluit bodembescherming

Het Stortbesluit bodembescherming wordt ingetrokken, omdat de inhoud van de hoofdstukken I tot en met III is overgegaan naar de Omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit. Het overgangsrecht hiervoor wordt geregeld in afdeling 8.2 van dit besluit. De Uitvoeringsregeling Stortbesluit bodembescherming betreft een Ministeriële regeling en geen Algemene Maatregel van Bestuur, om die reden wordt de Uitvoeringsregeling Stortbesluit bodembescherming ingetrokken in de Invoeringsregeling en niet opgenomen in het Invoeringsbesluit.

Onderdeel hh Uitvoeringsbesluit EG-verordening PRTR en PRTR-protocol

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het Uitvoeringsbesluit EG-verordening PRTR en PRTR-protocol ingetrokken, omdat de inhoud van dit besluit is opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit. Het Uitvoeringsbesluit EG-verordening PRTR en PRTR-protocol is gebaseerd op titel 12.3 van de Wet milieubeheer waarvoor overgangsrecht is opgenomen in afdeling 8.3 van dit besluit zodat er aangesloten wordt op het nieuwe stelsel. Dit besluit heeft als doel de kwaliteitsborging en de uniformiteit van de gegevensinzameling te bevorderen en dubbele verslagleggingsverplichtingen te voorkomen. Voor de overgang van het Uitvoeringsbesluit EG-verordening PRTR en PRTR-protocol is geen apart overgangsrecht nodig omdat het hier gaat om een vorm van feitelijk handelen, namelijk het verzamelen van gegevens en het monitoren daarvan. Dit besluit lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 8.3 van dit besluit dat ziet op de verslaglegging op grond van titel 12.3 van de Wet milieubeheer. In de transponeringstabel die in bijlage I van deze toelichting is ingevoegd wordt de overgang van het Uitvoeringsbesluit EG-verordening PRTR en PRTR-protocol naar het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit toegelicht.

Onderdeel ii Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatierегeling energie-infrastructuurprojecten

Het Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatierегeling energie-infrastructuurprojecten is op dit moment gebaseerd op de artikelen 9d, eerste lid, en 20c, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998, 39d, eerste lid, van de Gaswet en 141c, eerste lid, van de Mijnbouwwet. Deze artikelen vervallen door de voorgestelde wijzigingen van de Elektriciteitswet 1998, de Gaswet en de Mijnbouwwet in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet (zie de artikelen in hoofdstuk 2 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet).

In artikel 16.7, eerste lid, van de Omgevingswet wordt een aantal besluiten genoemd waarop de coördinatierегeling van toepassing is, waaronder de besluiten ter uitvoering van een projectbesluit. Hierdoor en door de voorgestelde wijzigingen van de artikelen 9a van Elektriciteitswet 1998, 39b van de Gaswet en 141a van de Mijnbouwwet in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is de coördinatierегeling al van toepassing op besluiten ter uitvoering van energie-infrastructuurprojecten. Het uitvoeringsbesluit kan dus worden ingetrokken.

HOOFDSTUK 7 VOORMALIGE RIJKSREGELS (BRUIDSSCHAT)

In dit hoofdstuk worden de artikelen 7.1 tot en met 7.26 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet toegelicht. Artikel 7.1 voegt twee hoofdstukken toe aan het tijdelijke deel van het omgevingsplan. De toelichting bij die hoofdstukken staat in bijlage 2 van deze nota van toelichting. Artikel 7.4 voegt vier hoofdstukken toe aan de waterschapsverordening. De toelichting bij die hoofdstukken staat in bijlage 3 van deze nota van toelichting.

AFDELING 7.1 BRUIDSSCHAT IN OMGEVINGSPLAN

Artikel 7.1 Hoofdstukken bruidsschat omgevingsplan

Dit artikel regelt dat na de inwerkingtreding van dit besluitde hoofdstukken 1 en 2 in het tijdelijke deel van het omgevingsplan van iedere gemeente worden opgenomen. Het tijdelijke deel van het omgevingsplan vindt zijn oorsprong in artikel 22.1 van de Omgevingswet, dat door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt ingevoegd. Zie voor verdere uitleg over de plaatsing van de bruidsschat in het tijdelijke deel van het omgevingsplan afdeling 7.3 van het algemeen deel van deze nota van toelichting.

Bij de nummering van de artikelen in de op te nemen hoofdstukken is vooralsnog gekozen voor een nummering die overeenkomt met de plaats van het artikel binnen het hoofdstuk en paragraaf (bijv. artikel 2.3.1, waarin de 2 terugslaat op het hoofdstuk, de 3 terugslaat op de paragraaf en de 1 op het artikel). Op een later moment zal worden bezien of overgegaan kan worden op een doorlopende nummering. Uiteraard gebeurt dit in nauw overleg met de gemeenten.

Artikel 7.2 Bijlage bruidsschat omgevingsplan

In bijlage I bij artikel 1.1 van dit omgevingsplan zijn in aanvulling op de begrippen van de wet, de AMvB's en de Omgevingsregeling de overige begripsbepalingen opgenomen die nog nodig zijn.

Artikel 7.3 Toelichting hoofdstukken bruidsschat omgevingsplan

De toelichting op de artikelen in de hoofdstukken 1 en 2 is opgenomen in bijlage 2 bij de nota van toelichting bij dit besluit. Dit artikel regelt dat na de inwerkingtreding van dit besluit deze toelichting wordt opgenomen in de toelichting bij ieder tijdelijk deel van het omgevingsplan.

AFDELING 7.2 BRUIDSSCHAT IN WATERSCHAPSVERORDENING

Artikel 7.4 Hoofdstukken bruidsschat waterschapsverordening

Dit artikel regelt dat na de inwerkingtreding van dit besluit de hoofdstukken 1 tot en met 4 in de waterschapsverordening van iedere waterschap worden opgenomen. Zie voor de verdere uitleg over de bruidsschat in de waterschapsverordening afdeling 7.3 van het algemeen deel van deze nota van toelichting.

Bij de nummering van de artikelen in de op te nemen hoofdstukken is vooralsnog gekozen voor een nummering die overeenkomt met de plaats van het artikel binnen het hoofdstuk en paragraaf (bijv. artikel 2.3.1, waarin de 2 terugslaat op het hoofdstuk, de 3 terugslaat op de paragraaf en de 1 op het artikel). Op een later moment zal worden bezien of overgegaan kan worden op een doorlopende nummering. Uiteraard gebeurt dit in nauw overleg met de waterschappen.

Artikel 7.5 Bijlage I bruidsschat waterschapsverordening

In bijlage I bij artikel 1.1.1 van deze waterschapsverordening zijn de overige begripsbepalingen opgenomen die nog nodig zijn in aanvulling op de begrippen van de Omgevingswet, de AMvB's en de in voorbereiding zijnde Omgevingsregeling.

Aangewezen oppervlaktewaterlichamen zijn grotere oppervlaktewaterlichamen, die zijn benoemd in bijlage II bij de waterschapsverordening. De algemene regels over lozingen op deze oppervlaktewaterlichamen vertegenwoordigen het niveau van beste beschikbare technieken. Dat niveau is niet voldoende om de waterkwaliteit van kleinere oppervlaktewaterlichamen (de niet-aangewezen oppervlaktewaterlichamen) te beschermen. De regels voor lozingen op niet-aangewezen oppervlaktewaterlichamen gaan daarom een stap verder dan de beste beschikbare technieken.

Artikelen 7.6 tot en met 7.25 Bijlage II bruidsschat waterschapsverordening

Met deze artikelen wordt in iedere individuele waterschapsverordening een bijlage II opgenomen die de aangewezen oppervlaktewaterlichamen voor het betreffende waterschap bevat. Dat is gebruiksvriendelijker dan het opnemen van alle aangewezen oppervlaktewaterlichamen van Nederland in iedere waterschapsverordening.

Artikel 7.26 Toelichting hoofdstukken bruidsschat waterschapsverordening

De toelichting op de artikelen in de hoofdstukken 1 tot en met 4 in de waterschapsverordening is opgenomen in bijlage 3 bij de nota van toelichting bij dit besluit. Dit artikel regelt dat na de inwerkingtreding van dit besluit deze toelichting wordt opgenomen in de toelichting bij ieder nieuw deel van de waterschapsverordening.

HOOFDSTUK 8 OVERGANGSRECHT

Inleiding

Het wetsvoorstel *Invoeringswet Omgevingswet* voorziet onder meer in hoofdstuk 4 in het overgangsrecht voor de *Omgevingswet*. Het *Invoeringsbesluit Omgevingswet*, in hoofdstuk 8, voorziet ook in overgangsrecht voor de *Omgevingswet*, voor zover dat niet in het wetsvoorstel *Invoeringswet Omgevingswet* is opgenomen. Overgangsbepalingen voor bijvoorbeeld besluiten en omgevingsvergunningen, die voorkomen in de in hoofdstuk 6 in te trekken AMvB's, zijn al geregeld in het wetsvoorstel *Invoeringswet Omgevingswet* en hoeven niet meer in het *Invoeringsbesluit* te worden opgenomen. In de transponeringstabellen bij een groot deel van de in te trekken besluiten, aan het slot van deze nota van toelichting, is zowel de vindplaats opgenomen van die overgangsbepalingen in het wetsvoorstel *Invoeringswet Omgevingswet* als de vindplaats van de overgangsbepalingen in dit besluit.

Dit besluit voorziet ook in overgangsrecht voor regelingen die via de *Invoeringsregeling Omgevingswet* worden ingetrokken. De onderdelen uit vervallen regelingen kunnen namelijk meeliften op het overgangsrecht dat is opgenomen in het *Invoeringsbesluit Omgevingswet*. In de transponeringstabellen van de in te trekken regelingen, aan het slot van de nota van toelichting van de *Invoeringsregeling Omgevingswet*, is dan de vindplaats opgenomen van de overgangsbepaling in dit besluit. Voor onderdelen uit vervallen regelingen die niet mee kunnen liften op het overgangsrecht dat is opgenomen in dit besluit, wordt overgangsrecht geregeld in de *Invoeringsregeling Omgevingswet*. In afdeling 8.1 is het overgangsrecht opgenomen voor enkele onderwerpen die in het huidige recht voornamelijk op het niveau van een AMvB zijn geregeld, zoals meldingen, kennisgevingen, gelijkwaardige maatregelen en maatwerkvoorschriften. Voor bundeling van het overgangsrecht over deze onderwerpen is gekozen, omdat de overgangsbepalingen zien op rechtsfiguren uit verschillende AMvB's. Bundeling maakt afzonderlijk overgangsrecht per in te trekken besluit voor deze rechtsfiguren overbodig, bewerkstelligt eenheid in het overgangsrecht voor die rechtsfiguren en maakt het overgangsrecht beter toegankelijk.

Afdeling 8.2 bevat in aanvulling op afdeling 8.1 overgangsbepalingen voor de overgang van de in te trekken besluiten naar de vier AMvB's van de wet, voor zover daar in het wetsvoorstel *Invoeringswet Omgevingswet* of afdeling 8.1 van dit besluit al niet in was voorzien.

Afdeling 8.3 bevat overgangsrecht voor wettelijke bepalingen, waarvoor op grond van artikel 5.1, eerste lid, van het wetsvoorstel *Invoeringswet Omgevingswet*, overgangsbepalingen opgenomen mogen worden op het niveau van een AMvB.

Uitgangspunten en begrippen

Bij de vormgeving en formulering van het overgangsrecht in dit hoofdstuk, hoofdstuk 8, is aangesloten bij de vaste uitgangspunten en begrippen die voor het overgangsrecht in het wetsvoorstel *Invoeringswet Omgevingswet* zijn gebruikt. Hieronder worden enkele daarvan toegelicht.

Moment van toepassing

Het overgangsrecht sluit aan bij het moment van inwerkingtreding van de (relevante onderdelen) van de *Omgevingswet*. Als er in een overgangsrechtelijke bepaling geen ander tijdstip is aangegeven, wordt voor de toepassing van dat moment uitgegaan.

Geldt als

Voor het gelijkstellen van oude instrumenten, bijvoorbeeld vergunningen, aan instrumenten op grond van de *Omgevingswet* wordt de formulering "geldt als" gebruikt. Door deze gelijkstelling behouden de bestaande instrumenten hun geldigheid. Dit gebeurt van rechtswege. Het bevoegd gezag hoeft daarvoor geen besluit te nemen. Er is dan ook geen aanvraag nodig.

Oude recht

Met het oude recht wordt geduid op het recht, zoals dat gold onmiddellijk voor het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet. Bij concrete besluiten betreft dit het recht dat gold op het moment dat het besluit is genomen. Het oude recht omvat zowel inhoudelijke als procedurele bepalingen. Het omvat het recht op grond van de wetten die opgaan in de Omgevingswet, zoals de Wro, maar kan ook betrekking hebben op andere wetten die van toepassing zijn, zoals de Awb.

Onherroepelijk

Hiermee wordt het moment bedoeld dat er tegen een besluit geen bezwaar of beroep meer ingesteld kan worden. Het besluit is dan rechtens onaantastbaar. Dit wordt ook wel formele rechtskracht genoemd.

AFDELING 8.1 OVERGANGSBEPALINGEN PER ONDERWERP

Artikel 8.1.1 (melding, kennisgeving, andere informatieverplichting)

Dit artikel regelt het overgangsrecht voor meldingen of kennisgevingen voorafgaand aan of volgend op een activiteit. In artikel 8.1.3 is overgangsrecht opgenomen van meldingen van ongewone voorvallen; een voorval is immers geen activiteit.

Het eerste lid van artikel 8.1.1 bepaalt dat dit artikel van toepassing is op meldingen of kennisgevingen op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer, Besluit algemene regels milieu mijnbouw, Besluit externe veiligheid buisleidingen, Besluit lozing afvalwater huishoudens, Besluit lozen buiten inrichtingen, Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval, Besluit ontgrondingen in rijkswateren, Besluit risico's zware ongevallen 2015, Bouwbesluit 2012, het Waterbesluit en de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden. Het betreft de volgende artikelen uit die besluiten en wet:

Besluit	Artikel melding
Activiteitenbesluit milieubeheer	1.10, 1.10a, 2.11, 3.10v, 5.10, 5.11, 5.12, 6.4
Besluit algemene regels milieu mijnbouw	7, eerste lid, 8, eerste lid
Besluit externe veiligheid buisleidingen	8 [melding wijziging gegevens], 9 [melding buisleiding buiten gebruik]
Besluit lozing afvalwater huishoudens	13, eerste lid
Besluit lozen buiten inrichtingen	1.10, eerste lid, 1.10a, eerste lid, 1.11, 1.12, tweede lid, 1.13, eerste lid
Besluit ontgrondingen in rijkswateren	3, eerste lid
Bouwbesluit 2012	1.18 [gebruiksmelding], 1.26 [sloopmelding]
Waterbesluit	6.10, 6.11, 6.11f, 6.16d, 6.19 [melding in bij ministeriële regeling te bepalen gevallen]

N.B. De melding in artikel 4.8 van het Besluit omgevingsrecht is niet opgenomen in bovenstaande tabel, omdat zij een melding is als bedoeld in artikel 2.25, tweede lid, van de Wabo waarvoor overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.80 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Besluit	Artikel kennisgeving/andere informatieverplichting
Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval	4, eerste lid
Besluit risico's zware ongevallen 2015	9 [inlichten van het bevoegd gezag], 14
Bouwbesluit 2012	1.25 en 1.33 [kennisgeving aanvang en beëindiging bouwwerkzaamheden]

Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden	10, eerste lid
---	----------------

In artikel 5.1 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is bepaald dat overgangsrecht voor onderwerpen, die onder het oude recht op wetsniveau werden geregeld en in het nieuwe stelsel naar AMvB niveau gaan, in een AMvB kunnen worden opgenomen. Om die reden is artikel 10, eerste lid, van de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden hier opgenomen.

Onder de Omgevingswet is een aantal meldingen of kennisgevingen gewijzigd of vervangen door andere informatieverplichtingen dan een melding. In de komende leden wordt het recht geregeld voor de overgang van meldingen naar die verschillende vormen van informatieverplichting. Het tweede lid bepaalt dat een melding of kennisgeving van een activiteit die voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet is gedaan en als op die activiteit na de inwerkingtreding een verbodsbepaling als bedoeld in artikel 4.4, eerste lid, van de Omgevingswet van toepassing is, wordt gelijkgesteld met een melding van die activiteit als bedoeld in dat lid. Daardoor hoeft de melding niet opnieuw te worden gedaan.

De situatie kan zich voordoen dat als voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet een melding of kennisgeving is gedaan naar aanleiding waarvan een ontwerpbesluit ter inzage is gelegd waartegen beroep openstaat, het oude recht daarop van toepassing blijft tot dat besluit onherroepelijk wordt. Op grond van jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is bij sommige meldingen de reactie van een bestuursorgaan naar aanleiding van een melding aan te merken als een Awb-besluit waartegen bezwaar en beroep openstaat⁷².

Overgangsrecht voor dit soort besluiten is geregeld in artikel 8.1.5. Het kan hierbij gaan om een besluit tot het stellen van maatwerkvoorschriften of nadere voorwaarden. Bij het stellen van nadere voorwaarden gaat het om een gebruiksmelding als bedoeld in artikel 1.21 en een sloopmelding als bedoeld in artikel 1.29 van het Bouwbesluit 2012.

Het derde lid bepaalt dat een melding of kennisgeving van een activiteit die voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet is gedaan, en als op die activiteit na de inwerkingtreding geen verbodsbepaling als bedoeld in artikel 4.4, eerste lid, van de Omgevingswet van toepassing is en na de inwerkingtreding op grond van artikel 4.3, eerste lid, van de Omgevingswet een andere informatieverplichting dan een melding geldt, dat die eerdere melding wordt aangemerkt als een verstrekking van gegevens en bescheiden over die activiteit als bedoeld in dat lid. Bij dit laatste kan ook gedacht worden aan het indienen van een bericht.

Door bovengenoemde leden hoeft een melding of kennisgeving na de inwerkingtreding van de Omgevingswet niet opnieuw te worden gedaan om te voldoen aan de nieuwe informatieverplichting, waardoor burgers en bedrijven enerzijds en overheden anderzijds geen dubbel werk hoeven te verrichten.

Het vierde lid regelt de situatie dat een onder het oude recht bestaande vergunningplicht onder het nieuwe omgevingsrecht is gewijzigd in een meldingsplicht. In dat geval wordt een voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet ingediende aanvraag voor een vergunning na de inwerkingtreding aangemerkt als een melding. Een voorbeeld hiervan is de omgevingsvergunning brandveilig gebruik op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder d, van de Wabo. Ook hierdoor wordt voorkomen dat burgers en bedrijven enerzijds en overheden anderzijds dubbel werk moeten verrichten. De artikelen 4.3 en 4.13 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet zijn in dat geval niet van toepassing, om te voorkomen dat alsnog een vergunning op de aanvraag zou worden verleend. Als de omgevingsvergunning brandveilig gebruik al onherroepelijk is, worden op grond van

⁷² Zie o.m. de uitspraak van ABRS 14 januari 2015, ECLI:NL:RVS: 2015:14 onder verwijzing naar de conclusie van de staatsraad advocaat-generaal van 12 november 2014; ECLI:NL:RVS: 2014:4116, r.o. 4.33 en 4.34.

artikel 4.13 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet de aan de vergunning verbonden voorwaarden maatwerkvoorschriften.

Artikel 8.1.2 (jaarlijkse verstrekking van gegevens)

Voor de artikelen in het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Besluit lozen buiten inrichtingen en het Waterbesluit geldt dat er een periodieke verslaglegging moet plaatsvinden. Omdat deze besluiten bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden ingetrokken vervalt de grondslag van deze verslaglegging. Om te voorkomen dat er geen verslaglegging meer kan plaatsvinden over het kalenderjaar dat voorafgaat aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet regelt dit artikel dat het oude recht van toepassing blijft op die gegevensverstrekking. Deze periodieke verslaglegging komt onder het nieuwe stelsel terug in de artikelen 4.785f, 4.1138 en 4.1150 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 8.1.3 (melding ongewoon voorval)

Dit artikel regelt het overgangsrecht voor meldingen van een ongewoon voorval. Het eerste lid bepaalt dat het van toepassing is op meldingen van een ongewoon voorval op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer, Besluit algemene regels milieu mijnbouw, Besluit externe veiligheid buisleidingen, Besluit lozen buiten inrichtingen, het Waterbesluit en de Wet milieubeheer. Het betreft de volgende artikelen uit die besluiten en wet:

Besluit	Artikel melding ongewoon voorval
Activiteitenbesluit milieubeheer	3.10g, derde lid [melding storing]
Besluit algemene regels milieu mijnbouw	10, 29 [melding ingeval van aantasting of verontreiniging bodem], 46, 65
Besluit externe veiligheid buisleidingen	10
Besluit lozen buiten inrichtingen	1.20
Waterbesluit	6.16i [melding gebrek], 6.16e [mededeling nadelige gevolgen], 6.16k, vierde lid
Waterwet	6.9, eerste lid
Wet milieubeheer	17.2, eerste lid

Er is gekozen voor een afzonderlijke overgangsbepaling voor meldingen van een ongewoon voorval, omdat deze meldingen niet voorafgaan aan een activiteit maar eerder een calamiteit of gebrek melden aan het bevoegd gezag. Zowel de melder als het bevoegd gezag kunnen dan de nodige maatregelen nemen om de calamiteit in te perken of het gebrek te herstellen.

In artikel 5.1 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is bepaald dat overgangsrecht voor onderwerpen, die onder het oude recht op wetsniveau werden geregeld en in het nieuwe stelsel naar AMvB niveau gaan, in een AMvB kunnen worden opgenomen. Om die reden is artikel 6.9, eerste lid, van de Waterwet en artikel 17.2 van de Wet milieubeheer hier opgenomen.

Het tweede lid bepaalt dat een melding van een ongewoon voorval die voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet is gedaan en waarop na de inwerkingtreding van die wet op grond van artikel 4.3, eerste lid, van de Omgevingswet een verplichting tot het informeren van het bevoegd gezag van toepassing is, wordt gelijkgesteld met een verstrekking van gegevens en bescheiden over dat voorval. De gelijkstelling voorkomt dat na de inwerkingtreding van de Omgevingswet opnieuw informatie zou moeten worden verstrekt. De gelijkstelling neemt aldus zowel voor de burger en bedrijven als voor overheden werk uit handen.

Artikel 8.1.4 (gelijkwaardige maatregel)

Dit artikel regelt het overgangsrecht voor besluiten waarmee toestemming wordt verleend voor het treffen van een andere maatregel van gelijkwaardig niveau. Het eerste lid bepaalt dat het overgangsartikel van toepassing is op besluiten op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013, het Besluit lozing afvalwater huishoudens, het Besluit lozen buiten inrichtingen en het Waterbesluit. Het betreft de volgende artikelen uit die besluiten:

Besluit	Artikel gelijkwaardige maatregel
Activiteitenbesluit milieubeheer	1.8, 2.3
Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013 ⁷³	2.56
Besluit lozing afvalwater huishoudens	5
Besluit lozen buiten inrichtingen	1.7, eerste lid
Waterbesluit	6.16b

Overgangsrecht voor een gelijkwaardige oplossing als bedoeld in het Bouwbesluit 2012 is opgenomen in afdeling 8.2 van dit besluit.

In het tweede lid is een bepaling opgenomen voor het overgangsrecht van op het moment van inwerkingtreding lopende totstandkomings- of rechtsbeschermingsprocedures voor besluiten waarmee toestemming wordt gegeven voor het treffen van een andere maatregel van gelijkwaardig niveau. Als voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet een aanvraag om een besluit als bedoeld in het eerste lid is ingediend, blijft het oude recht van toepassing tot het besluit onherroepelijk wordt.

Het derde lid regelt de gelijkstelling van een onherroepelijk geworden besluit. Een besluit waarbij is bepaald dat met een andere maatregel dan de voorgeschreven maatregel ten minste een gelijkwaardig niveau van bescherming wordt bereikt en dat onherroepelijk is, geldt als een toestemming als bedoeld in artikel 4.7, eerste lid, van de Omgevingswet. De gelijkstelling voorkomt dat na de inwerkingtreding van de Omgevingswet een nieuw besluit zou moeten worden aangevraagd. De gelijkstelling neemt aldus zowel voor de burger en bedrijven als voor overheden werk uit handen.

Wellicht ten overvloede wordt nog vermeld dat op bovengenoemde besluiten afdeling 4.1 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet niet van toepassing is. Om afdeling 4.1 van toepassing te laten zijn, zouden de wettelijke grondslagen voor die besluiten moeten zijn opgenomen in artikel 4.1 van dat wetsvoorstel. Omdat die wettelijke grondslagen ook voor andere besluiten dan bovengenoemde gelden, is daartoe niet overgegaan.

Artikel 8.1.5 (maatwerkvoorschriften, nadere voorschriften, nadere voorwaarden of maatregelen)

Dit artikel regelt het overgangsrecht voor besluiten tot het stellen van maatwerkvoorschriften of nadere voorschriften, het opleggen van nadere voorwaarden of het nemen van maatregelen. Overigens komt het opleggen van nadere voorschriften alleen voor in de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden en het nemen van maatregelen alleen in het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden. Het eerste lid bepaalt dat het overgangsartikel van toepassing is op besluiten op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer, Besluit algemene regels milieu mijnbouw, Besluit externe veiligheid buisleidingen, het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden, het Besluit lozing afvalwater huishoudens, het Besluit lozen

⁷³ De artikelen 2.20 en 3.4 van het Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013 staan niet in de tabel, omdat die niet zijn vervallen of zijn gewijzigd.

buiten inrichtingen, Bouwbesluit 2012, Vuurwerkbesluit, het Waterbesluit en de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden. Het betreft de volgende artikelen uit die besluiten en wet:

Besluit	Artikel maatwerkvoorschrift
Activiteitenbesluit milieubeheer	2.1, vierde lid, 2.2, 2.2a, 2.4, 2.7, 2.7a, 2.8, 2.9a, 2.11, 2.14, 2.14b, 2.15, 2.16a, 2.18, 2.20, 2.22, 2.23, 2.29, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.5e, 3.5f, 3.6, 3.6a, 3.6f, 3.7, 3.9, 3.10a, 3.10d, 3.10e, 3.10f, 3.10q, 3.12, 3.14a, 3.16j, 3.16k, 3.16l, derde lid, 3.20, 3.26e, 3.34, 3.37, 3.47 ⁷⁴ , 3.51, 3.57, 3.58, 3.63, 3.64, 3.64a, 3.64b, 3.66, 3.67, 3.69, 3.71, 3.72, 3.73, 3.74, 3.74a, 3.81, 3.87, 3.88, 3.90, 3.102, 3.108, 3.126, 3.129d, 3.129e, 3.129g, 3.131, 3.134, 3.138, 3.139, 3.140, 3.141, 3.160, 4.64, 4.74, 4.74.0, 4.74p1, 4.77, 4.78, 4.104a, 4.104e, 4.124, 4.125, 5.10, 5.12, 5.44a, 5.44b, 5.44c, 5.44d, 5.50 en 5.51
Besluit algemene regels milieu mijnbouw	20, eerste en tweede lid, 24, derde lid, 40, tweede lid 54, tweede lid en 61, tweede lid
Besluit externe veiligheid buisleidingen	5, eerste lid
Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden	2b, zevende lid
Besluit lozing afvalwater huishoudens	3, tweede lid, 4, derde lid, 7, derde lid, 10, derde lid en 11, derde en vierde lid
Besluit lozen buiten inrichtingen	2,1, vierde lid, 2.2, derde lid, 2.3, 3.1, zesde lid, onder b en zevende lid, 3.2, vierde, zesde en achtste lid, 3.6, vierde, zevende en achtste lid, 3.10, vijfde lid, 3.20, zesde lid, 3.21, derde lid, 3.22, vijfde lid, 3a.4, tweede lid, 3a.5, derde en vierde lid en 5.4, tweede lid
Bouwbesluit 2012	1.21 en 1.29
Vuurwerkbesluit	3.2.2, eerste lid
Waterbesluit	6.11, tweede lid, laatste zin, en 6.16l, vierde lid
Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden	7, eerste lid

In sommige bovengenoemde artikelen heeft het 'opleggen van verplichtingen' of het 'verbinden van een voorschrift', het karakter van een maatwerkvoorschrift en daarom worden zij onder het overgangsrecht voor maatwerkvoorschriften of nadere voorwaarden geschaard.

In artikel 5.1 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is bepaald dat overgangsrecht voor onderwerpen die onder het oude recht op wetsniveau werden geregeld en in het nieuwe stelsel naar AMvB-niveau gaan, in een AMvB kan worden opgenomen. Omdat artikel 7, eerste lid, van de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden is opgenomen in artikel 13.3, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving is om die reden artikel 7, eerste lid, van de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden in deze tabel opgenomen.

⁷⁴ Het maatwerkvoorschrift dat mogelijk is op grond van artikel 3.46 van het Activiteitenbesluit milieubeheer geldt tot 1 januari 2021. Daarom is er geen overgangsrecht nodig en staat het artikel niet in de tabel vermeld.

In het tweede, derde en vierde lid van artikel 8.1.5 zijn bepalingen opgenomen voor het overgangsrecht van op het moment van inwerkingtreding lopende totstandkomings- of rechtsbeschermingsprocedures voor besluiten tot het stellen van maatwerkvoorschriften of het opleggen van nadere voorwaarden. Als voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet een aanvraag om een besluit tot het stellen van maatwerkvoorschriften is ingediend, blijft het oude recht van toepassing tot het besluit onherroepelijk wordt. Ditzelfde geldt als voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet een ontwerp van een besluit tot het stellen van maatwerkvoorschriften of het opleggen van nadere voorwaarden ter inzage is gelegd op de voorbereiding waarvan afdeling 3.4 van de Awb van toepassing is. Dan blijft het oude recht ook van toepassing tot het besluit onherroepelijk wordt. En ditzelfde geldt als voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet voor een besluit tot het stellen van maatwerkvoorschriften of het opleggen van nadere voorwaarden toepassing is gegeven aan artikel 4:8 van de Awb of het besluit is bekendgemaakt. Ook dan blijft het oude recht van toepassing tot het besluit onherroepelijk wordt. Een voorbeeld van een maatwerkvoorschrift waarop afdeling 3.4 van de Awb van toepassing is, is artikel 2.2 van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Het vijfde lid regelt de gelijkstelling. In onderdeel a wordt geregeld dat een besluit tot het stellen van maatwerkvoorschriften of nadere voorschriften, het opleggen van nadere voorwaarden of het nemen van maatregelen dat onherroepelijk is, geldt als een besluit tot het stellen van maatwerkvoorschriften als bedoeld in artikel 4.5 van de Omgevingswet. In onderdeel b wordt geregeld dat een besluit tot het stellen van maatwerkvoorschriften of nadere voorschriften, het opleggen van nadere voorwaarden of het nemen van maatregelen dat onherroepelijk is, waarbij na de inwerkingtreding voor de betreffende activiteit geen maatwerkvoorschriften meer mogen worden gesteld maar alleen vergunningvoorschriften, geldt als een besluit tot het verbinden van voorschriften aan een omgevingsvergunning. De gelijkstelling in de onderdelen a en b voorkomt dat na de inwerkingtreding van de Omgevingswet een nieuw besluit zou moeten worden aangevraagd. De gelijkstelling neemt aldus zowel voor de burger en bedrijven als voor overheden werk uit handen.

Het zesde lid heeft betrekking op de situatie dat er onder het oude recht een besluit is genomen tot het stellen van maatwerkvoorschriften voor een activiteit en na de inwerkingtreding van de Omgevingswet voor die activiteit een vergunningplicht ontstaat. In artikel 4.14 van de Invoeringswet Omgevingswet is bepaald dat wanneer onder het oude recht geen vergunningplicht gold voor een bepaalde activiteit en er na de inwerkingtreding van de Omgevingswet voor die activiteit een vergunningplicht ontstaat er een omgevingsvergunning van rechtswege geldt. Het zesde lid regelt dat mocht er een vergunningplicht ontstaan voor een activiteit waarvoor onder het oude recht een besluit tot het stellen van maatwerkvoorschriften onherroepelijk is, dat besluit geldt als een besluit tot het verbinden van voorschriften aan die omgevingsvergunning.

Wellicht ten overvloede wordt nog vermeld dat op bovengenoemde besluiten afdeling 4.1 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet niet ziet. Om afdeling 4.1 van toepassing te laten zijn, zouden de wettelijke grondslagen voor die besluiten moeten zijn opgenomen in artikel 4.1 van dat wetsvoorstel. Omdat die wettelijke grondslagen ook voor andere besluiten dan bovengenoemde gelden, is daartoe niet overgegaan.

Artikel 8.1.6 (vergunningvoorschriften complexe bedrijven)

In het Besluit activiteiten leefomgeving hebben de complexe bedrijven (milieubelastende activiteiten als bedoeld in afdeling 3.3 van dat besluit) een eigen regime gekregen. Voor die bedrijven is ervoor gekozen om de omgevingsvergunning het uitgangspunt te laten zijn en terughoudend om te gaan met de aanwijzing van algemene regels. Dit heeft tot gevolg dat verschillende activiteiten die plaatsvinden bij complexe bedrijven en waarvoor nu algemene regels gelden op grond van hoofdstuk 3 van het

Activiteitenbesluit milieubeheer, niet meer onder de corresponderende algemene regels van hoofdstuk 4 van het Besluit activiteiten leefomgeving vallen. Alleen de paragrafen met algemene regels van hoofdstuk 4 van het Besluit activiteiten leefomgeving die implementatie vormen van internationaal recht en de regels voor bedrijfstakoverstijgende milieubelastende activiteiten van afdeling 3.2 van dat besluit blijven als algemene regels gelden. Voor andere onderwerpen zal het bevoegd gezag voorschriften aan de omgevingsvergunning verbinden (waarbij het desgewenst kan verwijzen naar bepaalde algemene regels in hoofdstuk 4 van het Besluit activiteiten leefomgeving).

Zie voor een nadere toelichting paragraaf 4.5.2 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving (Staatsblad 2018, 293).

Er is overgangsrecht nodig om te zorgen dat bij inwerkingtreding van het nieuwe stelsel de algemene regels die op grond van hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit milieubeheer van toepassing waren op de complexe bedrijven van toepassing blijven. Dit artikel regelt dat de relevante paragrafen van het Besluit activiteiten leefomgeving, die de opvolger zijn van de regels van het Activiteitenbesluit milieubeheer, gelden als vergunningvoorschriften die verbonden zijn aan de omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit van complexe bedrijven. Voor zover de regels in die paragrafen over lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam gaan, gelden ze als vergunningvoorschriften verbonden aan de omgevingsvergunning voor de lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam. De gelijkschakeling van regels van het Besluit activiteiten leefomgeving met vergunningvoorschriften geldt niet voor de regels over meldplichten. In die regels is immers steeds bepaald dat de meldplicht niet geldt als voor de activiteit een omgevingsvergunning is vereist. Dat laatste is bij complexe bedrijven steeds het geval.

Artikel 8.1.7 (geldigheid omgevingsvergunning van rechtswege uitstroomvoorziening)

Met de inwerkingtreding van de Waterwet is de keuze gemaakt om verschillende activiteiten in de rijkswateren, die voorheen vergunningplichtig waren, onder algemene regels te brengen. Ook een deel van de uitstroomvoorzieningen (voor lozingen op rijkswateren) is destijds onder algemene regels gebracht. In de afgelopen jaren is gebleken dat deze algemene regels niet afdoende zijn om de risico's voor het veilig en doelmatig gebruik van de rijkswateren te beperken, en dat relatief vaak maatwerk nodig is. In de hoofdstukken 6 en 7 van het Besluit activiteiten leefomgeving, die betrekking hebben op activiteiten in waterstaatswerken in beheer bij het Rijk en de Noordzee, is daarom de vergunningplicht voor het bouwen en in stand houden van een uitstroomvoorziening in het beperkingengebied met betrekking tot een waterstaatswerk in beheer bij het Rijk of in de Noordzee teruggebracht, zoals deze ook voor de inwerkingtreding van de Waterwet gold. Hierdoor is wel voor een aanzienlijk aantal bestaande uitstroomvoorzieningen een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een waterstaatswerk in beheer bij het Rijk vereist. Om de bestuurlijke en administratieve lasten te beperken, wordt in dit lid bepaald dat er voor de omgevingsvergunningen van rechtswege, die op grond van artikel 4.14 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet ontstaan, geen termijn geldt. Deze omgevingsvergunningen blijven dus onbeperkt geldig, mits de uitstroomvoorziening niet wordt gewijzigd. Als de uitstroomvoorziening wel wordt gewijzigd, moet een nieuwe omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een waterstaatswerk in beheer bij het Rijk worden aangevraagd.

Bestaande maatwerkvoorschriften over deze uitstroomvoorzieningen op grond van artikel 6.15 van de Waterregeling gelden op grond van artikel 8.1.5, vijfde lid, aanhef en onder b, van het Invoeringsbesluit Omgevingswet als voorschrift bij de omgevingsvergunning van rechtswege.

Artikel 8.1.8 (geldigheid omgevingsvergunning van rechtswege lozingsactiviteit)

In afdeling 3.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving zijn de zogeheten complexe bedrijven geregeld. Voor deze bedrijven is de keuze gemaakt om alle lozingen van afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam die afkomstig zijn van de in die afdeling aangewezen milieubelastende

activiteiten – inclusief andere milieubelastende activiteiten die worden verricht op dezelfde locatie en die die milieubelastende activiteit functioneel ondersteunen – vergunningplichtig te maken. Het betreft hier directe lozingen omdat het gaat om lozingen op een oppervlaktewaterlichaam. Hiermee wordt voor complexe bedrijven de omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam het centrale instrument waarin alle lozingen zijn geregeld. Dit wijkt af van de situatie onder het oude recht: op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer waren verschillende lozingen van ondersteunende activiteiten, zoals het lozen van afstromend hemelwater of van grondwater bij ontwatering, vrijgesteld van de vergunningplicht en golden daarvoor algemene regels. Voor dergelijke lozingen ontstaat bij inwerkingtreding van de Omgevingswet een omgevingsvergunning van rechtswege voor de lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam op grond van artikel 4.14 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Om de bestuurlijke en administratieve lasten te beperken, wordt in dit artikel bepaald dat er voor de omgevingsvergunningen van rechtswege, die op grond van artikel 4.14 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet ontstaan, geen termijn geldt. Deze omgevingsvergunningen blijven dus onbeperkt geldig, mits de lozing niet wordt gewijzigd. Als de lozing wel wordt gewijzigd, moet een nieuwe omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit worden aangevraagd. Het ligt overigens voor de hand dat het bevoegd gezag, naar aanleiding van zo'n aanvraag of als het zelf een andere omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam van een complex bedrijf (bijvoorbeeld voor procesafvalwater of koelwater) ambtshalve actualiseert, de omgevingsvergunning van rechtswege integreert in die andere omgevingsvergunning met toepassing van artikel 5.43 van de wet (revisievergunning). Bestaande maatwerkvoorschriften over deze lozingen op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer gelden op grond van artikel 8.1.5, vijfde lid, aanhef en onder b, van het Invoeringsbesluit Omgevingswet als voorschrift bij de omgevingsvergunning van rechtswege.

AFDELING 8.2 OVERGANGSBEPALINGEN PER INGETROKKEN BESLUIT

§ 8.2.1 Overgangsbepalingen Activiteitenbesluit milieubeheer

Artikel 8.2.1 (regels gemeentelijke verordeningen)

In de artikelen 2.17, 2.17a, 2.18, 2.19a en 2.21 van het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn normen en regels opgenomen voor geluidhinder. In artikel 3.63 van het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn regels opgenomen voor lozen in een oppervlaktewaterlichaam en in artikel 3.148 van dat besluit zijn regels opgenomen voor verlichting bij een gelegenheid voor sportbeoefening in de buitenlucht. Een gemeente kan op grond van artikel 2.17, zevende lid, in samenhang met artikel 2.17a, vijfde lid, de artikelen 2.18, vijfde lid, 2.19a, tweede lid, 2.21, eerste en tweede lid, 3.63, vijfde lid en 3.148, tweede lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer via een verordening gebiedsgericht afwijken van die normen of aanvullende regels stellen. Omdat het Activiteitenbesluit milieubeheer bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt ingetrokken, zouden die verordeningen van rechtswege komen te vervallen. Om gemeenten die dergelijke verordeningen hebben vastgesteld de tijd te geven om de regels in die verordeningen om te zetten naar het nieuwe stelsel, wordt in dit artikel bepaald dat tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip die verordeningen blijven gelden. Bij het bepalen van dat tijdstip zal worden aangesloten bij het tijdstip waarop het omgevingsplan aan alle eisen van de nieuwe regelgeving moet voldoen, waarbij in beginsel is gekozen voor 1 januari 2029.⁷⁵

Artikel 8.2.2 (informerende emissie zeer zorgwekkende stof)

In artikel 2.4, derde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer is bepaald dat het bevoegd gezag elke vijf jaar wordt geïnformeerd door degene die de activiteit verricht over de mate waarin zeer

---

⁷⁵ Zie hierover de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 98-104.

zorgwekkende stoffen in de lucht of het water worden geëmitteerd en de mogelijkheden om de emissies van zeer zorgwekkende stoffen in de lucht of het water te beperken. Deze bepaling komt terug in artikel 5.23 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Uit artikel 2.4, elfde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer blijkt dat de termijn van vijf jaar is begonnen op 1 januari 2016. Dit betekent dat die termijn eindigt op 31 december 2021. Om ervoor te zorgen dat de informatieverstrekking over de gehele periode van vijf jaar nog onder het oude recht kan plaatsvinden, moet de inwerkingtreding van artikel 5.23 van het Besluit activiteiten leefomgeving met een kalenderjaar worden uitgesteld.

§ 8.2.2 Overgangsbepaling Besluit algemene regels milieu mijnbouw

Artikel 8.2.3 (instemming en lopende procedure)

In het Besluit algemene regels milieu mijnbouw is in een aantal artikelen een instemmingsfiguur opgenomen. Voor het aanleggen, uitbreiden of wijzigen van een boorgat in het continentaal plat met een mobiele installatie is op grond van de artikelen 5a en 8a van het Besluit algemene regels milieu mijnbouw een instemming van de minister vereist. Artikel 5b regelt dat aan een instemming voorschriften, beperkingen of voorwaarden verbonden kunnen worden.

De instemmingsfiguur heeft het karakter van een omgevingsvergunning.⁷⁶ In artikel 3.321 van het Besluit activiteiten leefomgeving komt de instemmingsfiguur terug als vergunningplicht voor het aanleggen of exploiteren van een mijnbouwwerk. Daarbij moet worden voldaan aan de algemene regels over werkzaamheden met verplaatsbare mijnbouwwerken (voorheen: mobiele installaties) in paragraaf 4.109 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Overgangsrecht voor afgegeven of aangevraagde instemmingen is opgenomen in dit artikel.

Eerste lid

Als een instemming onder het oude recht onherroepelijk is, wordt de instemming gelijkgesteld met een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 3.321 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Tweede lid

Als er voorschriften, beperkingen of voorwaarden aan de instemming zijn verbonden, worden deze na inwerkingtreding van de Omgevingswet gelijkgesteld met voorschriften aan een omgevingsvergunning als bedoeld in paragraaf 5.1.4 van de Omgevingswet.

Derde lid

Wanneer een aanvraag om een instemming is ingediend voordat de Omgevingswet in werking treedt, bepaalt het derde lid dat die aanvraag wordt afgehandeld onder het oude recht, totdat het besluit onherroepelijk wordt.

§ 8.2.2a Overgangsbepaling Besluit Erfgoedwet archeologie

Artikel 8.2.3a (gemeentelijke monumenten en voorbeschermde gemeentelijke monumenten)

---

⁷⁶ Zie ook de nota van toelichting bij het Besluit algemene regels milieu mijnbouw, p. 14.

Bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving bevat de begrippen 'gemeentelijk monument' en 'voorbeschermd gemeentelijk monument'. Deze begrippen gelden op grond van artikel 2.2, tweede lid, onder d, van het Besluit Erfgoedwet archeologie ook voor dit besluit.

De begripsomschrijvingen van bovengenoemde begrippen zijn toegesneden op de wijze waarop de bescherming van monumenten en archeologische monumenten op gemeentelijk niveau onder het nieuwe recht van de Omgevingswet vorm krijgt. Dit gebeurt door aan het monument of archeologisch monument in het omgevingsplan de functie-aanduiding gemeentelijk monument te geven en, als het gaat om een voorbeschermd monument of archeologisch monument, door het voor de locatie van het monument of archeologisch monument toevoegen van een voorbeschermingsregel aan het omgevingsplan via een voorbereidingsbesluit vanwege het voornemen om aan dat monument of archeologisch monument in het omgevingsplan de functie-aanduiding gemeentelijk monument te geven.

Voor zover het gaat om de continuering van de gelding van de gemeentelijke verordeningen zelf en een eventueel daarin opgenomen vergunningplicht wordt in de bescherming van de hier bedoelde 'oude' monumenten en archeologische monumenten al voorzien door de artikelen 22.4 en 22.8 van de Omgevingswet, zoals die artikelen bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet worden ingevoegd. Voor een adequate bescherming van deze 'oude' monumenten en archeologische monumenten is echter ook vereist dat artikel 2.2, tweede lid, onder d, van het Besluit Erfgoedwet archeologie dat betrekking heeft op gemeentelijke monumenten en voorbeschermd gemeentelijke monumenten overeenkomstig de daarvoor geldende begripsomschrijvingen, mede op deze 'oude' monumenten en archeologische monumenten van toepassing is. Artikel 8.2.3a, op grond waarvan kort samengevat voor de toepassing van de genoemde bepaling uit het Besluit Erfgoedwet archeologie onder de begrippen gemeentelijk monument en voorbeschermd gemeentelijk monument ook deze 'oude' monumenten en archeologische monumenten moeten worden verstaan, voorziet hierin. Daarbij is het uiteraard zo dat als bij 'oude' voorbeschermd monumenten of archeologische monumenten de uitkomst van de procedure tot aanwijzing als monument of archeologisch monument op grond van de gemeentelijke verordening is dat wordt afgezien van de aanwijzing, op dat moment de voorbescherming vervalt en niet langer sprake is van een 'monument of archeologisch monument waarop die verordening van overeenkomstige toepassing is' als bedoeld in artikel 8.2.3a, eerste lid. Het van toepassing zijn van dit artikel op de hier bedoelde 'oude' monumenten en archeologische monumenten kan dus niet alleen worden beëindigd doordat gedurende de overgangsfase daaraan in het omgevingsplan de functie-aanduiding gemeentelijk monument wordt gegeven of ter zake in het omgevingsplan een voorbeschermingsregel wordt opgenomen (de situaties beschreven in artikel 8.2.3a, tweede lid), waardoor deze monumenten en archeologische monumenten rechtstreeks onder de begrippen gemeentelijk monument en voorbeschermd gemeentelijk monument komen te vallen, maar ook doordat de procedure tot aanwijzing als monument of archeologisch monument op grond van de gemeentelijke verordening uiteindelijk niet tot een aanwijzing op grond van die verordening leidt.

Voor de goede orde wordt er tot slot op gewezen dat de artikelen 2.2, tweede lid, onder c, en 2.3, derde lid, onder c, van het Besluit Erfgoedwet archeologie ook worden gewijzigd in die zin dat daarin verwezen wordt naar de begrippen 'provinciaal monument' en 'voorbeschermd provinciaal monument', bedoeld in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving. Voor 'oude' monumenten en archeologische monumenten op provinciaal niveau is echter niet in een met artikel 8.2.3a vergelijkbare bepaling voorzien. Dit houdt verband met het feit dat voor provinciale verordeningen zoals die gelden onder het huidig recht niet is voorzien in overgangsrecht zoals voor gemeentelijke verordeningen opgenomen in de artikelen 22.4 en 22.8 van de Omgevingswet. Achtergrond hiervan is dat het streven is dat de omgevingsverordeningen direct vanaf het moment van de inwerkingtreding van de Omgevingswet beschikbaar zullen zijn. Hiermee wijkt de regeling voor de omgevingsverordening dus af van de regeling voor het omgevingsplan. Dit brengt mee dat de provincies ervoor zullen moeten

zorgen dat hun 'oude' monumenten en archeologische monumenten vanaf het moment van de inwerkingtreding van de Omgevingswet al via het nieuwe instrumentarium van de Omgevingswet worden beschermd. Hetgeen hierover in relatie tot de omzetting van rechtstreeks burgerbindende regels uit de huidige provinciale ruimtelijke verordeningen wordt opgemerkt in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet (Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 109-111), geldt mutatis mutandis ook voor de omzetting van 'oude' monumenten en archeologische monumenten op provinciaal niveau naar het nieuwe instrumentarium van de Omgevingswet.

§ 8.2.3 Overgangsbepaling Besluit externe veiligheid buisleidingen

Artikel 8.2.4 (nadeelcompensatie Besluit externe veiligheid buisleidingen)

In paragraaf 4.2.7 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is het overgangsrecht voor nadeelcompensatie op wetsniveau geregeld. Omdat nadeelcompensatie op grond van het Besluit externe veiligheid niet onder het toepassingsbereik van deze paragraaf valt, is er hiervoor in dit besluit specifiek overgangsrecht opgenomen. Hierbij is aangesloten bij de formulering van artikel 4.18 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij paragraaf 4.2.7 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

§ 8.2.3a Overgangsbepaling Besluit externe veiligheid inrichtingen

Artikel 8.2.4a (veiligheidscontour)

Op grond van artikel 14 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen kan het bevoegd gezag een veiligheidscontour vaststellen rond een of meer risicoveroorzakende bedrijven. In het stelsel van de Omgevingswet komen deze veiligheidscontouren terug als risicogebieden. In artikel 5.16 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is hierover een instructieregel opgenomen. Onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen kan een veiligheidscontour worden vastgelegd in een bestemmingsplan of in een afzonderlijk besluit. De veiligheidscontouren die in een bestemmingsplan zijn vastgelegd worden op grond van artikel 4.6, eerste lid, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet deel van het omgevingsplan. De veiligheidscontouren die in een afzonderlijk besluit zijn vastgelegd vallen niet onder dit overgangsrecht. Om te voorkomen dat de veiligheidscontouren die in een afzonderlijk besluit zijn vastgelegd na de inwerkingtreding van de Omgevingswet niet meer gelden is in artikel 8.2.4a bepaald dat ook die veiligheidscontouren deel worden van het omgevingsplan.

§ 8.2.4 Overgangsbepalingen Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden

Artikel 8.2.5 (beschikking)

In artikel 8.1.5 van dit besluit is overgangsrecht gebundeld voor alle artikelen die het karakter hebben van een maatwerkvoorschrift. In de artikelen 12, eerste lid, en 37, eerste lid, van het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden heeft de beschikking het karakter van een maatwerkvoorschrift, maar omdat het begrip beschikking een brede betekenis heeft en er onduidelijkheid kan ontstaan over om wat voor soort beschikkingen het gaat, is er voor gekozen om hiervoor specifiek overgangsrecht te regelen. In het eerste lid van dit artikel wordt geregeld dat op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet op lopende totstandkomings- of rechtsbeschermingsprocedures voor dergelijke beschikkingen het oude recht van toepassing blijft tot de beschikking onherroepelijk is. Het tweede lid regelt de gelijkstelling van een onherroepelijk geworden beschikking.

Artikel 8.2.5a (zwemwaterprofiel)

Op grond van artikel 44c, eerste lid, van het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden stelt de waterbeheerder een zwemwaterprofiel vast. Het zwemwaterprofiel ziet op de aspecten die de zwemwaterkwaliteit kunnen beïnvloeden en moet in overeenstemming met bijlage III bij de zwemwaterrichtlijn worden opgesteld. Omdat het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden wordt ingetrokken, regelt dit artikel dat de zwemwaterprofielen die daarop gebaseerd zijn hun juridische gelding behouden, doordat zij worden gelijkgesteld aan een zwemwaterprofiel als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

§ 8.2.5 Overgangsbepaling Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009

Artikel 8.2.6 (monitoringsprogramma)

Op grond van artikel 13, eerste lid, van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 stellen de Ministers van Infrastructuur en Waterstaat en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit voor elk stroomgebieddistrict een monitoringsprogramma vast, en zorgen waterschappen, provincies of het Rijk voor een verdere uitwerking op bepaalde onderdelen van dat monitoringsprogramma. Dit monitoringsprogramma, samen met de genoemde uitwerking, vormt het monitoringsprogramma als bedoeld in artikel 8 van de kaderrichtlijn water. Omdat het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet komt te vervallen, regelt dit artikel dat het monitoringsprogramma juridische gelding behoudt, doordat dit wordt gelijkgesteld aan een monitoringsprogramma als bedoeld in artikel 10.14b van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

§ 8.2.6 Overgangsbepaling Besluit omgevingsrecht

Artikel 8.2.7 (regels gemeentelijke verordening interferentiegebied)

In artikel 2.2b, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht is voor gemeenten de mogelijkheid opgenomen om bij verordening interferentiegebieden aan te wijzen. In die gebieden kan beleid worden gevoerd ter bevordering van een doelmatig gebruik van bodemenergie. Omdat het Besluit omgevingsrecht bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt ingetrokken zou een dergelijke verordening van rechtswege komen te vervallen. Om gemeenten, die een dergelijke verordening hebben vastgesteld, de tijd te geven om de regels in die verordening om te zetten naar het nieuwe stelsel, wordt in dit artikel bepaald dat tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip die verordening blijft gelden. Bij het bepalen van dat tijdstip zal worden aangesloten bij het tijdstip waarop het omgevingsplan aan alle eisen van de nieuwe regelgeving moet voldoen, waarbij in beginsel is gekozen voor 1 januari 2029.⁷⁷

§ 8.2.7 Overgangsbepalingen Besluit risico's zware ongevallen 2015

Artikel 8.2.8 (aanwijzing domino-effecten Seveso-inrichting)

In artikel 8, eerste lid, van het Besluit risico's zware ongevallen 2015 is bepaald dat het bevoegd gezag inrichtingen of groepen inrichtingen aanwijst waarbij het risico op een zwaar ongeval of de gevolgen daarvan groter kunnen zijn, door risicoverhogende factoren van nabijgelegen inrichtingen. Deze aanwijzing komt onder de Omgevingswet terug als een aan de omgevingsvergunning verbonden voorschrift. Om die reden wordt de aanwijzing die onder het oude recht is gegeven gelijkgesteld aan een voorschrift dat is verbonden aan de omgevingsvergunning.

---

⁷⁷ Zie hierover de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, Kamerstukken II 2017/18, 34986, nr. 3, p. 98-104.

Artikel 8.2.9 (bestuurlijk sanctiebesluit, bestuurlijke boete)

Eerste lid

In paragraaf 4.2.8 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is het overgangsrecht voor bestuurlijke sanctiebesluiten op wetsniveau geregeld. Omdat de bestuurlijke sanctie op grond van het Besluit risico's zware ongevallen 2015 niet valt onder het toepassingsbereik van dit overgangsrecht, is er voor deze onderdelen in dit besluit specifiek overgangsrecht opgenomen. Hierbij is aangesloten bij de uitgangspunten en de formulering van artikel 4.23 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij paragraaf 4.2.8 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Naast de bestuurlijke boete, de last onder bestuursdwang en de last onder dwangsom valt op grond van dit besluit ook het bevel tot stillegging onder de bestuurlijke sanctie.

Tweede lid

In artikel 17, tweede lid, van het Besluit risico's zware ongevallen 2015 zijn de overtredingen aangewezen waarvoor een bestuurlijke boete kan worden opgelegd krachtens de Arbeidsomstandighedenwet. Als voor de inwerkingtreding van afdeling 13.3 van het Omgevingsbesluit op grond van de Arbeidsomstandighedenwet een bestuurlijke boete is opgelegd voor een overtreding die is aangewezen in artikel 17, tweede lid, blijft het oude recht van toepassing tot het tijdstip waarop de beschikking onherroepelijk is geworden of is ingetrokken.

Artikel 8.2.10 (Arbeidsomstandighedenwet: waarschuwing)

In artikel 18, eerste lid, van het Besluit risico's zware ongevallen 2015 is bepaald dat na een herhaling van een overtreding of een soortgelijke overtreding een waarschuwing kan worden gegeven. Het geven van een waarschuwing wordt opgenomen in artikel 13.28, eerste lid, van het Omgevingsbesluit. Als er onder het oude recht een waarschuwing is gegeven wordt deze gelijkgesteld met een waarschuwing als bedoeld in artikel 13.28, eerste lid, van het Omgevingsbesluit.

Artikel 8.2.11 (Arbeidsomstandighedenwet: eis tot naleving en bevel tot stillegging)

Een eis tot naleving wordt gegeven wanneer er een niet zware of ernstige overtreding wordt geconstateerd waarvoor geen concrete norm in de wet staat. In de eis wordt door het bevoegd gezag aangegeven welke maatregelen moeten worden genomen om de overtreding op te heffen en binnen welke termijn de overtreding moet zijn opgeheven. Als er onder het oude recht een eis tot naleving is gegeven in verband met de niet-naleving van een bij of krachtens het Besluit risico's zware ongevallen 2015 gestelde verplichting, blijft het oude recht van toepassing totdat het besluit ten uitvoer is gelegd. Hetzelfde geldt voor een bevel tot stillegging dat is gegeven op grond van artikel 28 van de Arbeidsomstandighedenwet.

§ 8.2.8 Overgangsbepaling Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet

In hoofdstuk 4 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is ook overgangsrecht opgenomen voor de Crisis- en herstelwet (hierna: Chw). Het overgangsrecht in deze paragraaf sluit daarop aan. Hieronder wordt de verhouding tussen deze overgangsbepalingen en het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet (hierna: Besluit uitvoering Chw) nader geduïd.

Overgangsrecht Chw en Besluit uitvoering Chw

De overgang van bestemmingsplannen en lokale verordeningen en inpassingsplannen naar samenhangende omgevingsplannen als bedoeld in artikel 2.4 van de Omgevingswet met alle regels voor de fysieke leefomgeving wordt een forse opgave. Het is van belang dat gemeenten hiermee voortvarend aan de slag gaan. Veel gemeenten doen dat ook al en zijn bijvoorbeeld op grond van de Chw aan het experimenteren met de mogelijkheden van het nieuwe stelsel. Toch zal het ombouwen veel tijd en inspanning gaan kosten. Tijdens de overgangsfase zullen de gemeenten daarom de tijd krijgen om hun bestemmingsplannen op grond van de Wro en de Chw en verordeningen volledig om te bouwen naar een omgevingsplan dat voldoet aan alle eisen van de Omgevingswet en de bijbehorende uitvoeringsregelgeving.

In artikel 4.6 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet wordt uitdrukkelijk geregeld dat de overgangsrechtelijke bepaling niet alleen geldt voor bestemmingsplannen en inpassingsplannen op grond van de Wro, maar ook voor experimentele bestemmingsplannen en inpassingsplannen waarmee krachtens de Chw van de Wro wordt afgeweken. De Chw kent een aantal bijzondere bestemmingsplannen en inpassingsplanbevoegdheden, namelijk voor ontwikkelingsgebieden en de krachtens artikel 2.4 van de Chw in het Besluit uitvoering Chw aangewezen experimentele bestemmingsplannen en inpassingsplannen. Deze bijzondere bestemmingsplannen en inpassingsplannen zullen net als de gewone bestemmingsplannen ex artikel 3.1 van de Wro en inpassingsplannen ex artikelen 3.26 en 3.28 van de Wro na inwerkingtreding van de Omgevingswet opgaan in het tijdelijke deel van het omgevingsplan, met behoud van alle daarin opgenomen experimenteerruimte ten opzichte van het oude recht. Het overgangsrecht voor de ontwikkelingsgebieden wat betreft het afwijken van milieunormen is opgenomen in de artikelen 4.28 en 4.29 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Voor Wro-plannen waarin op grond van artikel 2.4 van de Chw wordt afgeweken van andere wet- en regelgeving dan de Wro is naast artikel 4.6 artikel 4.30 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet van toepassing.

Door het nieuwe regime van de Omgevingswet zal een deel van die experimenteerruimte in de Wro-plannen achter- of ingehaald zijn. Dit geldt met name voor die experimentele onderdelen van bestemmings- of inpassingsplannen, waarmee wordt geanticipeerd op het omgevingsplan, zoals de verruimde reikwijdte of de langere geldingsduur van tijdelijke bestemmingen. In deze gevallen is overgangsrecht niet nodig omdat de door de Chw geboden experimenteermogelijkheden onder de Omgevingswet onder het reguliere instrumentarium vallen. Op andere onderdelen kunnen deze experimentele bestemmingsplannen niet geheel overeenkomen met het nieuwe regime. Hiervoor is wel in overgangsrecht voorzien.

Experimenten met het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte⁷⁸

Voor alle al bestaande experimenten met het vaststellen van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte voor een specifiek gebied op grond van artikel 7c van het Besluit uitvoering Chw en het vaststellen van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte voor het hele gebied van de gemeente op grond van artikel 7g van het Besluit uitvoering Chw is in eerdere tranches van het Besluit uitvoering Chw een termijn van vijf jaar gesteld waarbinnen het plan moet zijn vastgesteld. Dit betreft de zogeheten tijdsduur van het experiment, als bedoeld in artikel 2.4, derde lid, onder b, van de Chw. In de achttiende tranche van het Besluit uitvoering Chw (Stb 2019, 121) is aan alle experimenten met het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte een duidelijke en uniforme tijdsduur toegekend. Dit komt de rechtszekerheid voor alle betrokkenen ten goede. Het einde van de tijdsduur is bepaald op 1 januari 2024 mits het ontwerp voor een dergelijk plan ter inzage is gelegd voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de wens om vooruitlopend op de komst van de Omgevingswet zo lang mogelijk met een aantal instrumenten van de Omgevingswet te kunnen experimenteren.

---

⁷⁸ In bijlage 1 bij deze toelichting is een transponeringstabel voor dit besluit opgenomen waarin het onderstaande schematisch wordt weergegeven.

Voor de tijdsduur is aansluiting gezocht bij de beoogde inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2021 en het in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingsrecht voorziene overgangsrecht. Dit betekent dat bij de vaststelling van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte van het oude recht inclusief de in het Besluit uitvoering Chw opgenomen instrumenten gebruik mag worden gemaakt, mits voor de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet een ontwerp van het bestemmingsplan ter inzage is gelegd. Daarna heeft de betreffende gemeente tot 1 januari 2024 de tijd om het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte vast te stellen. Van het proces om te komen tot de vaststelling van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte kan de gemeente leren waardoor de gemeente vervolgens beter voorbereid is op het vaststellen van een omgevingsplan op grond van de Omgevingswet.

Wanneer het niet lukt om voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet een ontwerp ter inzage te leggen of dit ontwerp vast te stellen voor 1 januari 2024, zal de betreffende gemeente geen bestemmingsplan op grond van artikel 7c of 7g van het Besluit uitvoering Chw meer vast kunnen stellen. Aangezien de Omgevingswet dan in werking is getreden, kan wel een omgevingsplan worden vastgesteld.

Als de gemeente op grond van artikel 7c of 7g van het Besluit uitvoering Chw tijdig een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte heeft vastgesteld geldt dat, voor het gebied waarop het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte ziet, op grond van artikel 4.6, eerste lid, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet de afwijkende regels die daarin zijn opgenomen tijdens de overgangsfase tot de vaststelling van het omgevingsplan van toepassing blijven. Tot 2029 kunnen deze gemeenten in het tijdelijke deel van het omgevingsplan gebruik blijven maken van de mogelijkheden die artikel 7c van het Besluit uitvoering Chw biedt. Dat geldt dus bijvoorbeeld ook voor de mogelijkheid om de wijziging van het plan te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders. Het is dan ook niet nodig om voor elk onderdeel van artikel 7c van het Besluit uitvoering Chw afzonderlijk te regelen dat deze gedurende de overgangsfase van toepassing blijft.

Andere experimenten op grond van de Chw⁷⁹

Onder het Besluit uitvoering Chw zijn ook andersoortige experimenten toegestaan dan bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte. Aan die experimenten is een eigen tijdsduur toegekend. Voor een deel van deze experimenten is de tijdsduur vóór de beoogde inwerkingtreding van de Omgevingswet al verstreken. Voor deze experimenten geldt dat ze na de inwerkingtreding van de Omgevingswet niet alsnog kunnen worden uitgevoerd. Voor sommige experimenten geldt dat de tijdsduur weliswaar is verstreken maar dat de in de Chw geboden experimentiemogelijkheden onder de Omgevingswet als reguliere wetgeving terugkomen. Voor de rest van de experimenten op grond van afdeling 3 van het Besluit uitvoering Chw is de tijdsduur bij inwerkingtreding van de Omgevingswet nog niet verstreken. In dat geval geldt artikel 23.3 van de Omgevingswet. Het volgende voorbeeld kan het bovenstaande illustreren:

Voorbeeld Experiment artikel 7x van het Besluit uitvoering Chw

Het voorgestelde eerste lid van artikel 8.2.12 van dit besluit bepaalt dat paragraaf 3 van het Besluit uitvoering Chw van toepassing blijft op experimenten die op grond van artikel 2.4 van de Chw zijn aangewezen en waarvan de tijdsduur niet is verstreken. Via artikel 4.30 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet worden de nog lopende experimenten, na inwerkingtreding van de Omgevingswet, geacht te zijn gebaseerd op de experimentenbepaling van de Omgevingswet, artikel 23.3. Deze zogeheten omhanging van de experimenten heeft niet alleen tot gevolg dat zij hun geldigheid voor de toegestane tijdsduur en looptijd behouden, maar ook dat zij gereguleerd worden

⁷⁹ In bijlage 1 bij deze toelichting is een transponeringstabel voor dit besluit opgenomen waarin het onderstaande schematisch wordt weergegeven.

door artikel 23.3 van de Omgevingswet. De tijdsduur van die experimenten kan dan ook op grond van artikel 23.3, achtste lid, worden verlengd.

Als van kracht zijnde experimenten afwijken van wettelijke bepalingen, worden die afwijkingen ook op grond van artikel 23.3, derde lid, onder i, in samenhang met het vierde lid, van de Omgevingswet toegestaan, mits het in overeenstemming brengen met de regelgeving na afloop van een experiment onevenredig is in verhouding tot het te beschermen belang van de fysieke leefomgeving.

In artikel 7x van het Besluit uitvoering Chw is aan twee gemeenten de mogelijkheid geboden om in afwijking van de Activiteitenregeling milieubeheer in een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte als bedoeld in artikel 7c van het Besluit uitvoering Chw regels op te nemen ter voorkoming of beperking van slagschaduw en lichtschittering bij gevoelige objecten.

De tijdsduur van dit experiment is gekoppeld aan de tijdsduur van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Hiervoor geldt dus een maximale tijdsduur tot 1 januari 2024, mits het ontwerp van dat plan ter inzage is gelegd voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Op grond van artikel 8.2.12, eerste lid, van dit besluit in samenhang met artikel 4.30 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet geldt dat dit experiment wordt omgehangen en wordt gereguleerd door artikel 23.3 van de Omgevingswet.

In het geval van het experiment in artikel 7x van het Besluit uitvoering Chw betekent het overgangsrecht dat het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte op grond van artikel 4.6 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet van rechtswege deel uitmaakt van het tijdelijke deel van het omgevingsplan en per 1 januari 2029 moet voldoen aan de eisen van de Omgevingswet. Als de gemeente eerder een wijziging aanbrengt in het tijdelijke deel van het omgevingsplan moet deze wijziging ook voldoen aan de eisen van de Omgevingswet. Een uitzondering geldt voor de regels die op grond van artikel 7x van het Besluit uitvoering Chw zijn gesteld ter voorkoming of beperking van slagschaduw en lichtschittering bij gevoelige objecten. Omdat dit een experiment is waarin wordt afgeweken van de Activiteitenregeling milieubeheer, vallen deze regels onder de werking van artikel 4.30 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Hier geldt dan weer de uitzondering dat onder de Omgevingswet het tot het reguliere instrumentarium van de gemeente behoort om regels te kunnen stellen ter voorkoming of beperking van slagschaduw en lichtschittering bij gevoelige objecten. Als de gemeente hier gebruik van maakt, dan is overgangsrecht niet nodig.

Artikel 8.2.12 (experiment)

Eerste lid

Het eerste lid van dit artikel bepaalt dat de artikelen uit het Besluit uitvoering Chw van toepassing blijven op experimenten die op grond van artikel 2.4 van de Chw zijn aangewezen en waarvan de tijdsduur niet is verstreken. De in die artikelen aangewezen experimenten berusten op grond van artikel 4.30 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet na de inwerkingtreding van de Omgevingswet voortaan op artikel 23.3 van die wet. De betreffende artikelen van het Besluit uitvoering Chw behouden hun gelding gedurende de tijdsduur van die experimenten.

Tweede lid

In het tweede lid is bepaald dat regels voor kostenverhaal als bedoeld in artikel 7v van het Besluit uitvoering Chw ook via artikel 4.30 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet berusten op artikel 23.3 van de Omgevingswet.

Voor de regels voor kostenverhaal die zijn opgenomen in een bestemmingsplan is gelet op de systematiek van het overgangsrecht eigenlijk het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6, eerste lid, onder c, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet van toepassing en voor regels die als voorschriften zijn verbonden aan een omgevingsvergunning is eigenlijk het overgangsrecht dat

is opgenomen in artikel 4.13 van die wet van toepassing. Voor deze regels is een uitzondering gemaakt omdat het kostenverhaalexperiment op enkele onderdelen afwijkt van hetgeen in de Omgevingswet, na de inwerkingtreding van de Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet, is geregeld. Als de regels voor kostenverhaal zouden worden gereguleerd door artikel 4.6, eerste lid, onder c, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet zou dit experiment eindigen op 1 januari 2029, omdat dan aan de eisen van de Omgevingswet moet worden voldaan. Voor de proactieve gemeenten die hebben geëxperimenteerd met het nieuwe recht onder de Chw betekent dit dat de betreffende gemeenten het kostenverhaal moeten verspreiden over maximaal acht jaar in plaats van bijvoorbeeld 20 jaar.

Wegens financiële gevolgen wordt het onredelijk geacht om het kostenverhaalexperiment al per 1 januari 2029 te laten voldoen aan de Omgevingswet. Om die reden is ervoor gekozen om in het tweede lid, onder a, van artikel 8.2.12 te regelen dat het kostenverhaalexperiment uitgezonderd wordt van het overgangsrecht zoals geregeld in artikel 4.6, eerste lid, onder c, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Dit betekent dat de regels voor kostenverhaal, zoals die op grond van artikel 7v van het Besluit uitvoering Chw zijn opgenomen in een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte als bedoeld in artikel 7c van dat besluit via artikel 23.3 van de Omgevingswet mogen worden voortgezet. De regels voor kostenverhaal blijven gelden voor de gebieden, bedoeld in artikel 7v, drieëntwintigste lid, van het Besluit uitvoering Chw, die via het tijdelijke deel van het omgevingsplan worden opgenomen in het omgevingsplan. Het experiment loopt dus, zolang de looptijd van het experiment niet is verstreken, door onder de Omgevingswet zoals deze zal luiden na de inwerkingtreding van de Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet.

De systematiek van het overgangsrecht voor het tweede lid, onder a, van dit artikel is als volgt. Door artikel 4.6, eerste lid, onder c, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet niet van toepassing te laten zijn op artikel 7v van het Besluit uitvoering Chw berust het kostenverhaalexperiment via het eerste lid van dit artikel op artikel 23.3 van de Omgevingswet, omdat artikel 7v van het Besluit uitvoering Chw onderdeel uitmaakt van paragraaf 3 van dat besluit. In het eerste lid van dit artikel is immers bepaald dat paragraaf 3 van het Besluit uitvoering Chw van toepassing blijft op experimenten die op grond van artikel 2.4 van de Chw zijn aangewezen en waarvan de tijdsduur niet is verstreken. Via artikel 4.30 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet berusten deze experimenten na de inwerkingtreding van de Omgevingswet voortaan op artikel 23.3 van die wet.

In het tweede lid, onder b, van artikel 8.2.12 wordt geregeld dat als het kostenverhaalexperiment is vormgegeven in een vergunning op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo, dit ook via het eerste lid van dit artikel onder het overgangsrecht van artikel 4.30 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet valt en dus niet valt onder artikel 4.13 van dat wetsvoorstel, waarin het overgangsrecht voor omgevingsvergunningen is geregeld. Het is niet wenselijk dat het valt onder het overgangsrecht van artikel 4.13 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, omdat in dat geval het experimentele karakter van het experiment met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervalt. Door de omhanging naar artikel 23.3 van de Omgevingswet loopt het experiment, zolang de looptijd van het experiment niet is verstreken, ook door onder de Omgevingswet zoals deze zal luiden na de inwerkingtreding van de Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet.

§ 8.2.9 Overgangsbepalingen Bouwbesluit 2012

Artikel 8.2.13 (gelijkwaardige oplossing)

In artikel 1.3 van het Bouwbesluit 2012 is geregeld hoe en wanneer gebruik kan worden gemaakt van een gelijkwaardige oplossing. Met de bepaling om een gelijkwaardige oplossing voor bouwwerken of het gebruik daarvan als bedoeld in artikel 1.3, eerste lid, van het Bouwbesluit 2012 gelijk te stellen

met een toestemming als bedoeld in artikel 4.7, eerste lid, van de Omgevingswet is zeker gesteld dat ook voor die gevallen dat er sprake is van vergunningvrij bouwen de mogelijkheid van een gelijkwaardige oplossing niet is uitgesloten.

Artikel 8.2.14 (langdurig overgangsrecht Bouwbesluit)

Eerste lid

In artikel 9.2, vierde lid, van het Bouwbesluit 2012 is specifiek overgangsrecht opgenomen, waarmee zeker is gesteld dat voor zover in het bestemmingsplan geen voorschriften over stallingsruimte voor fietsen bij een nieuw bouwwerk zijn opgenomen de voorschriften van afdeling 4.11 van het Bouwbesluit 2003 zoals deze voorschriften luiden voor 1 april 2012, blijven gelden tot 1 april 2022. Hiermee hebben gemeenten de tijd om voor 1 april 2022 dergelijke stallingsvoorschriften op gemeentelijk niveau uit te werken. Dit specifieke overgangsrecht is in dit besluit overgenomen. Hiermee is gegarandeerd dat de gemeente tot 1 april 2022 de tijd heeft om voorschriften over de stallingsruimte voor fietsen op te nemen in het omgevingsplan. In de periode tot 1 april 2022 blijven regels van afdeling 4.11 van het Bouwbesluit 2003 gelden, tenminste als de gemeente niet voor die tijd eigen voorschriften over de stallingsruimte voor fietsen heeft opgenomen in het omgevingsplan. Er is voor gekozen dit onderwerp niet op te nemen in de "bruidsschat" omdat het gaat om de relatief korte periode tussen de inwerkingtreding van de Omgevingswet en 1 april 2022.

Tweede lid

In artikel 9.2, achtste lid, van het Bouwbesluit 2012 is specifiek overgangsrecht opgenomen voor de route tussen de openbare weg en de toegang van een toegankelijkheidsector. Dit overgangsrecht blijft ook na inwerkingtreding van de Omgevingswet van toepassing zolang een dergelijke route niet wordt gewijzigd. Dit kan betekenen dat in dergelijke gevallen niet aan de maatvoeringseisen die voortvloeien uit artikel 3.98 van het Besluit bouwwerken leefomgeving hoeft te worden voldaan. Een dergelijke overgangsbepaling is nodig omdat er in de praktijk situaties zijn waarbij het redelijkerwijs niet mogelijk is om alsnog aan die eisen te voldoen.

§ 8.2.10 Overgangsbepalingen Stortbesluit bodembescherming

Het Stortbesluit bodembescherming is ingetrokken, omdat de inhoud van de hoofdstukken I tot en met III is overgegaan naar de Omgevingswet, het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit (zie ook artikel 6.1 van dit besluit).

Artikel 8.2.15 (gedoogplichtbeschikking)

De bevoegdheid tot oplegging van een gedoogplichtbeschikking op grond van artikel 15 van het Stortbesluit bodembescherming is door invoeging door het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet overgegaan naar artikel 10.13a van de Omgevingswet. In dit artikel wordt het overgangsrecht daarvoor geregeld. Een gedoogplichtbeschikking opgelegd op grond van artikel 15 van het Stortbesluit bodembescherming die onherroepelijk is, wordt gelijkgesteld met een gedoogplichtbeschikking op grond van artikel 10.13a van de Omgevingswet. Deze overgangsbepaling voorkomt dat gedoogplichtbeschikkingen na de inwerkingtreding van de Omgevingswet opnieuw zouden moeten worden opgelegd.

Op een gedoogplichtbeschikking op grond van artikel 15 van het Stortbesluit bodembescherming die nog niet onherroepelijk is, is artikel 4.2, onder p, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet van toepassing. Als een gedoogplichtbeschikking nog niet onherroepelijk is, blijft op grond van dat

artikel het oude recht erop van toepassing mits een ontwerpbesluit ter inzage is gelegd. Het oude recht blijft van toepassing tot onherroepelijkheid. Dit overgangsrecht is gelijkwaardig aan het overgangsrecht voor andere gedoogplichtbesikkingen, zoals geregeld in afdeling 4.1 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Artikel 8.2.16 (experiment duurzaam stortbeheer)

Dit artikel bepaalt dat hoofdstuk IIIa van het Stortbesluit bodembescherming – ondanks de intrekking - wel van toepassing blijft op het experiment duurzaam stortbeheer totdat uitvoering is gegeven aan artikel 17f van dat hoofdstuk. In hoofdstuk IIIa zijn regels opgenomen over het experiment duurzaam stortbeheer. Aangezien de looptijd van dit experiment nog niet is verstreken als de Omgevingswet in werking treedt, regelt dit artikel dat het hoofdstuk zijn gelding behoudt. In artikel 17f van dat hoofdstuk is al bepaald dat het hoofdstuk hetzij 11 jaar na inwerkingtreding van rechtswege vervalt of, bij koninklijk besluit, op een later tijdstip vervalt. Dat tijdstip mag niet later dan 13 jaar na de inwerkingtreding van het hoofdstuk zijn.

AFDELING 8.3 OVERGANGSBEPALINGEN PER INGETROKKEN OF GEWIJZIGDE WET

§ 8.3.1 Overgangsbepalingen Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden

Artikel 8.3.1 (ontheffing)

Dit artikel regelt het overgangsrecht voor een besluit tot het verlenen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5 van de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden. Deze ontheffing is feitelijk een beschikking, niet een vergunning. Daarom kan niet worden aangesloten bij het overgangsrecht voor ontheffingen dat is opgenomen in artikel 4.13 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Er is voor gekozen om overgangsrecht voor besluiten tot het verlenen van een ontheffing op te nemen in dit besluit omdat in artikel 5.1 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is bepaald dat overgangsrecht voor onderwerpen, die onder het oude recht op wetsniveau werden geregeld en in het nieuwe stelsel naar AMvB niveau gaan, in een AMvB kunnen worden opgenomen.

Artikel 8.3.2 (aanwijzing zwemlocatie)

Op grond van artikel 10b, eerste lid, van de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden worden door gedeputeerde staten jaarlijks locaties bekendgemaakt waar naar hun oordeel door een groot aantal personen wordt gezwommen. Op grond van het tweede lid van artikel 10b wijzen gedeputeerde staten vervolgens de locaties aan, als daarvan de zwemwaterfunctie is toegekend in de plannen op grond van de Waterwet. Omdat de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden wordt ingetrokken, regelt dit artikel dat de aanwijzingsbesluiten die daarop gebaseerd zijn hun juridische gelding behouden, doordat zij worden gelijkgesteld aan een aanwijzingsbesluit als bedoeld in artikel 3.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Op de voorbereiding van een besluit tot aanwijzing van een zwemlocatie op grond van de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden is afdeling 3.4 van de Awb van toepassing. Als er voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet een ontwerp van een besluit tot aanwijzing van een zwemlocatie ter inzage is gelegd, blijft het oude recht van toepassing tot het aanwijzingsbesluit onherroepelijk wordt. Dit overgangsrecht is geregeld in afdeling 4.1 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Er is voor gekozen om artikel 8.3.2 op te nemen in dit besluit omdat in artikel 5.1 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is bepaald dat overgangsrecht voor onderwerpen, die onder het oude

recht op wetsniveau werden geregeld en in het nieuwe stelsel naar AMvB-niveau gaan, in een AMvB kunnen worden opgenomen.

§ 8.3.2 Overgangsbepaling Wet milieubeheer

Artikel 8.3.3 (emissies EG-verordening PRTR en het PRTR-protocol)

Titel 12.3 van de Wet milieubeheer gaat op in paragraaf 5.3.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In titel 12.3 van de Wet milieubeheer is de EG-verordening PRTR en het PRTR-protocol nader uitgewerkt en zijn bepalingen opgenomen over gegevensverzameling en verslaglegging over emissies van grote bedrijven en het overbrengen van verontreinigde stoffen vanuit dergelijke bedrijven.

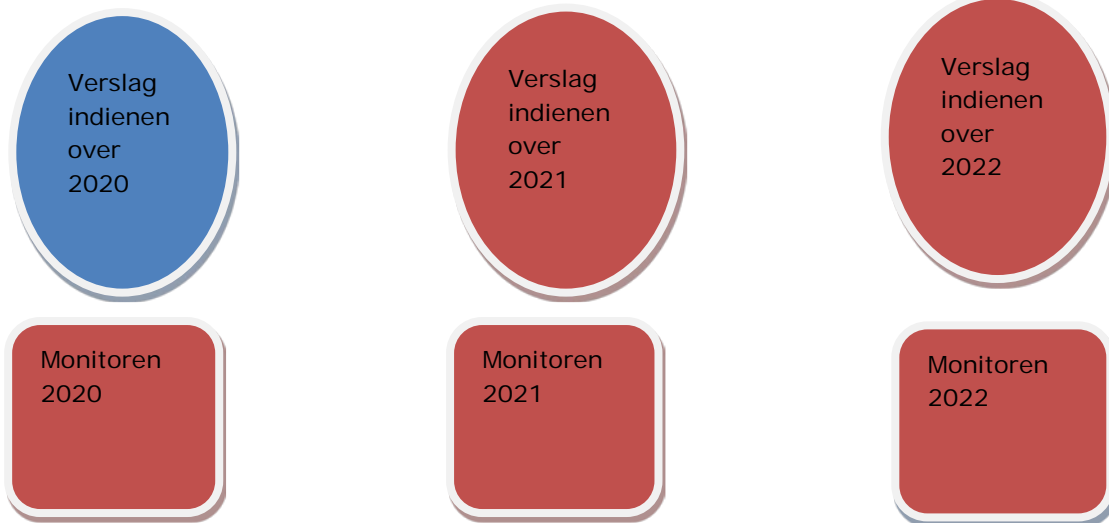
Wat betreft de verslaglegging is in artikel 12.20, eerste lid, van de Wet milieubeheer bepaald dat het PRTR-verslag uiterlijk op 31 maart van het kalenderjaar volgend op het verslagjaar moet worden ingediend bij het bevoegd gezag. Als de Omgevingswet op 1 januari van een bepaald jaar in werking treedt betekent dit dat het verslag over het voorafgaande jaar nog moet worden ingediend. Om ervoor te zorgen dat dit nog onder het oude recht kan, moet de inwerkingtreding van een aantal artikelen van paragraaf 5.3.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving met een kalenderjaar worden uitgesteld. De artikelen over de gegevensverzameling treden wel direct in werking. Daarom is in artikel 8.3.1 bepaald dat alleen de artikelen die zien op de verslaglegging (artikelen 5.8 tot en met 5.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving) een kalenderjaar later in werking treden. In artikel 8.3.1 is ervan uitgegaan dat het stelsel van de Omgevingswet in werking treedt op 1 januari 2021. Als de inwerkingtreding van het stelsel met een half jaar wordt uitgesteld dan wordt dit artikel aangepast, want dan is er naast overgangsrecht voor de verslaglegging ook overgangsrecht voor de gegevensverzameling nodig.

Hieronder wordt in een schema het overgangsrecht toegelicht. Het schema beschrijft de overgangsfase als de Omgevingswet op 1 januari 2021 in werking treedt. Blauw betekent dat de Wet milieubeheer van toepassing is en rood dat de Omgevingswet van toepassing is.

Schema overgangsrecht

Omgevingswet treedt 1 januari 2021 in werking

2021	2022	2023
Wet milieubeheer/Omgevingswet	Omgevingswet	Omgevingswet

Als de Omgevingswet op 1 januari 2021 in werking treedt vormt 2021 het overgangsjaar om naar het nieuwe regime over te schakelen. In 2021 wordt er nog op grond van de Wet milieubeheer over het hele jaar 2020 gerapporteerd en blijft de Wet milieubeheer van toepassing. Vanaf 1 januari 2021 vindt het monitoren onder de Omgevingswet plaats. Vanaf 2022 geldt de Omgevingswet zowel voor het indienen van het verslag over 2021 als het monitoren over 2022.

Er is voor gekozen om het overgangsrecht voor de verslaglegging op te nemen in dit besluit omdat in artikel 5.1 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet is bepaald dat overgangsrecht voor onderwerpen, die onder het oude recht op wetsniveau werden geregeld en in het nieuwe stelsel naar AMvB niveau gaan, in een AMvB kunnen worden opgenomen.

HOOFDSTUK 9 SLOTBEPALINGEN

Artikel 9.1 (overgangsrecht)

In artikel 9.1 is een delegatiegrondslag opgenomen voor de vaststelling van het overgangsrecht voor onderwerpen die onder het regime van de Omgevingswet bij ministeriële regeling worden geregeld. Deze grondslag zorgt ervoor dat het overgangsrecht via de Invoeringsregeling Omgevingswet wordt geregeld in samenhang met het overige overgangsrecht. Een voorbeeld betreft de bevoegdheid van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat om een afwijkingsbesluit op grond van artikel 21, derde lid, van het Besluit hoofdspoorweginfrastructuur vast te stellen. Dit artikelonderdeel komt door het Invoeringsbesluit Omgevingswet te vervallen en is onder het regime van de Omgevingswet bij ministeriële regeling geregeld. Via de Invoeringsregeling Omgevingswet is hiervoor overgangsrecht, in de vorm van een gelijkstellingsbepaling, geregeld. Het overgangsrecht voor lopende procedures is opgenomen in afdeling 4.1 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

Artikel 9.2 (inwerkingtreding)

Voor de inwerkingtredingsbepaling is dezelfde formulering gekozen als bij de Besluit activiteiten leefomgeving, Besluit bouwvoorschriften leefomgeving, Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit. De inwerkingtreding van die besluiten en dit ontwerpbesluit zal bij hetzelfde koninklijk besluit worden geregeld.

Artikel 9.4 (Staatsblad)

De hoofdstukken respectievelijk de artikelen van de besluiten, genoemd in het eerste lid, onder a tot en met e, houden onder meer een toevoeging in van een aantal hoofdstukken, artikelen en artikelonderdelen in de vier basisbesluiten (het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit bouwwerken leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit). Na de inwerkingtreding van dit besluit en de verschillende aanvullingsbesluiten waarmee de basisbesluiten worden aangevuld of gewijzigd, kan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een afweging maken of het wenselijk is om de nummering van de vier basisbesluiten op onderdelen opnieuw vast te stellen en de verwijzingen naar de vier basisbesluiten binnen die vier besluiten met de nieuwe nummering in overeenstemming te brengen. Verwijzingen binnen de vier basisbesluiten naar de Omgevingswet, het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit bouwwerken leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit worden ook met de nieuwe nummering in overeenstemming gebracht als toepassing is gegeven aan artikel 5.5, eerste lid, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet. Artikel 9.4 dwingt overigens niet tot een complete vernummering van de vier basisbesluiten. De Minister maakt een afweging of vernummering wenselijk is. De vernummering kan worden beperkt tot bepaalde onderdelen (hoofdstukken, afdelingen, paragrafen of artikelen), met inbegrip van bijlagen, van de basisbesluiten. Op die manier kunnen onderdelen die tot veel afwijkende nummers leiden worden vernummerd, zonder dat een complete vernummering hoeft plaats te vinden. De integrale versies van de vier basisbesluiten, voorzien van een aangepaste nummering, worden vervolgens in het Staatsblad geplaatst (derde lid, onder a), zodat die voor iedereen kenbaar zijn.

Als onderdelen van de vier basisbesluiten worden vernummerd, moeten ook de verwijzingen daarnaar in andere besluiten worden aangepast. Dit geldt ook voor de verwijzingen naar de Omgevingswet binnen die andere besluiten, voor zover de betrokken bepalingen van de Omgevingswet vernummerd zijn. Deze verwijzingen zijn opgenomen in dit besluit en in de aanvullingsbesluiten. Via die besluiten wordt een groot aantal bestaande besluiten aangepast aan de vier basisbesluiten. In het derde lid,

onder b, wordt geregeld dat de daarin voorkomende verwijzingen naar de Omgevingswet en naar de vier basisbesluiten zo nodig worden aangepast aan de nieuwe nummering. Om inzichtelijk te maken hoe dat is gebeurd, worden de betrokken vernummerde onderdelen van het Invoeringsbesluit Omgevingswet en de aanvullingsbesluiten in het Staatsblad gepubliceerd. Dit volgt uit het derde lid.

Deze nota van toelichting onderteken ik mede namens de Minister van Defensie, de Minister van Economische Zaken en Klimaat, de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, de Minister van Justitie en Veiligheid, de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Minister van Sociale Zaken en Wetgeving en de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE-ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,

drs. K.H. Ollongren

Bijlage 1. Transponeringstabellen

Voor een groot deel van de besluiten die door het Invoeringsbesluit Omgevingswet worden ingetrokken of ingrijpend worden gewijzigd, zijn transponeringstabellen opgesteld. In de transponeringstabellen is steeds op artikelniveau aangegeven waar de bepalingen uit de verschillende besluiten al dan niet terugkeren in hetzij de Omgevingswet, hetzij de vier algemene maatregelen van bestuur, hetzij de Omgevingsregeling. Daarbij is ook kort aangegeven wat het onderwerp is van betreffende artikelen.

Er zijn transponeringstabellen gemaakt voor de volgende besluiten:

- a. Activiteitenbesluit milieubeheer
- b. Bouwbesluit 2012
- c. Besluit algemene regels milieu mijnbouw
- d. Besluit algemene regels ruimtelijke ordening
- e. Besluit beheer winningsafvalstoffen
- f. Besluit emissiearme huisvesting
- g. Besluit energieprestatie gebouwen
- h. Besluit externe veiligheid buisleidingen
- i. Besluit externe veiligheid inrichtingen
- j. Besluit externe veiligheid transportroutes
- k. Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden
- l. Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009
- m. Besluit leges Wet beheer rijkswaterstaatswerken
- n. Besluit lozen buiten inrichtingen
- o. Besluit lozing afvalwater huishoudens
- p. Besluit milieueffectrapportage
- q. Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval
- r. Besluit omgevingsrecht
- s. Besluit ontgrondingen in rijkswateren
- t. Besluit risico's zware ongevallen 2015
- u. Besluit ruimtelijke ordening
- v. Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet
- w. Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen
- x. Infiltratiebesluit bodembescherming
- y. Registratiebesluit externe veiligheid
- z. Stortbesluit bodembescherming
- aa. Uitvoeringsbesluit EG-verordening PRTR en PRTR-protocol
- bb. Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatie-regeling energie-infrastructuurprojecten
- cc. Waterbesluit

Algemene leeswijzer tabellen:

- Als in de tabellen wordt verwezen naar de Omgevingswet respectievelijk de vier algemene maatregelen van bestuur, wordt verwezen naar de Staatsbladversies inclusief de aanvullingen daarop van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet (afgekort in de tabel tot IwOw) respectievelijk dit besluit.
- Als in de tabellen is aangegeven dat overgangsrecht niet nodig is, is dat omwille van de omvang en leesbaarheid van de tabellen niet nader onderbouwd. Op hoofdlijnen geldt dat geen overgangsbepalingen nodig werden geacht voor een onderwerp in een artikel:
  - * door de juridische status ervan (bijvoorbeeld omdat het onderwerp geen besluit is in de zin van Awb, maar een algemene regel, delegatiegrondslag, feitelijke handeling of voorwerp),
  - * er algemeen overgangsrecht op van toepassing is (bijvoorbeeld het overgangsrecht in de Wet economische delicten), of
  - * het onderwerp onder het nieuwe stelsel niet terugkomt (zoals oude, onverplichte programma's).

a. **Transponeringstabel Activiteitenbesluit milieubeheer**

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Hoofdstuk 1 Algemeen				
Wederzijdse erkenning	1.3	4.3, eerste lid	1.3 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Omhangbepaling	1.3a	-	-	Geen overgangsrecht nodig
Van toepassing verklaring Waterwet	1.3b	-	-	Geen overgangsrecht nodig
Bedrijfswoning bij inrichting voor agrarische activiteiten	1.3c	-	-	Geen overgangsrecht nodig. Regels komen terug in de bruidsschat
Toepassingsbereik lozingen	1.4	4.3, eerste lid	2.10, 6.5 en 7.5 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik lozingen agrarische activiteiten	1.4a	-	Lozingsvoorschriften in de paragrafen 4.62 tot en met 4.90 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik lozingen agrarische activiteiten met biociden	1.4b	-	Lozingsvoorschriften in de paragrafen 4.62 tot en met 4.90 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Afbakening met Plantenziektenwet	1.5	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Stookinstallaties in de EEZ	1.5a	4.3, eerste lid	1.2 Bal	Voortzetting regel. Geen overgangsrecht nodig
Buiten toepassing verklaring bij niet verenigbaarheid met internationale verdragen	1.5b	-	-	Komt niet terug want volgt al uit artikel 94 Grondwet. Geen overgangsrecht nodig
Vrijstellingen verboden van de Waterwet voor lozingen	1.6, eerste lid, onder a	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Vrijstellingen verboden van de Waterwet voor lozingen	1.6, eerste lid, onder b	4.3, eerste lid	3.3 Bal	Overgangsrecht is geregeld in de artikelen 4.13 en 4.14 van de Invoeringswet
Vrijstellingen verboden van de Waterwet voor lozingen	1.6, eerste lid, onder c	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Verbodsbepaling voor lozingen in strijd met regels en voorschriften	1.6, tweede lid	-	-	Verbod komt in deze vorm niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Vrijstelling voor lozingen van agrarische activiteiten	1.6, derde lid	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Buiten toepassing verklaring van bepaalde activiteiten in oppervlaktewaterlichamen	1.6, vierde lid	-	-	Volgt uit artikel 1.4 van de wet. Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Buiten toepassing verklaring van lozingen Mijnbouwwet	1.6, vijfde lid	1.4	-	Volgt nu uit artikelen toepassingsbereik in Bal en artikel 1.4 van de wet. Geen overgangsrecht nodig
Delegatiegrondslag	1.7	-	-	Geen overgangsrecht nodig
Gelijkwaardigheidsbepaling	1.8	4.7	-	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.1.4 Ib
Kennisgeving maatwerkvoorschrift	1.9	16.88	10.20 Ob	Voortzetting regeling. Geen overgangsrecht nodig
Buiten toepassing verklaring van lex silencio positivo op accreditaties	1.9a	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik	1.9b	4.3, eerste lid	Artikelen met toepassingsbereik in hoofdstuk 4 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Meldingsverplichting voor oprichten en veranderen inrichting	1.10	4.3, eerste lid	Artikelen met meldingsverplichtingen in hoofdstuk 4 Bal	Overgangsrecht is geregeld in artikel 8.1.1 Ib
Meldingsverplichting voor lozen bij agrarische activiteiten buiten een inrichting	1.10a	4.3, eerste lid	Artikelen met meldingsverplichtingen in hoofdstuk 4 Bal	Overgangsrecht is geregeld in artikel 8.1.1 Ib
Rapport akoestisch onderzoek bij melding	1.11	-	-	Regels komen terug in de bruidsschat. Overgangsrecht is geregeld in artikel 8.1.2 Ib
Melding lozen vanaf bodemsanering	1.12	-	-	Wordt geregeld met aanvullingsbesluit bodem
Melding lozing grondwater bij ontwatering	1.13	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Werkplan bij melding lozen bij sloop- of renovatiewerkzaamheden	1.13a	4.3, eerste lid	6.20 en 7.19 Bal	Heet in het Bal geen werkplan maar een werkinstructie. Overgangsrecht is geregeld in artikel 8.1.1 Ib
Meldingsgegevens bij lozingen huishoudelijk afvalwater	1.14	4.3, eerste lid	6.41 en 7.50 Bal	Verplichting wordt voorgezet. Overgangsrecht is geregeld in artikel 8.1.2 Ib
Meldingsgegevens bij werken met biologisch agens	1.14a	4.3, eerste lid	4.648 Bal	Overgangsrecht is geregeld in artikel 8.1.1 Ib
Verplichting om gegevens te verstrekken als	1.15	4.3, eerste lid	2.20, 6.11 en 7.11 Bal	Verplichting in Bal is ruimer geformuleerd.

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
bevoegd gezag daarom verzoekt				Overgangsrecht is geregeld in artikel 8.1.2 Ib
Meldingsgegevens bij handelingen met afvalstoffen	1.16	4.3, eerste lid	4.619 Bal	Overgangsrecht is geregeld in artikel 8.1.2 Ib
Meldingsgegevens bij maken van betonmortel of betonwaren	1.16a	4.3, eerste lid	-	Overgangsrecht is geregeld in artikel 8.1.2 Ib
Meldingsgegevens over geurhinder bij diverse activiteiten	1.17	4.3, eerste lid	4.398, 4.403, 4.416, 4.417, 4.616 en 4.617 Bal	Overgangsrecht is geregeld in artikel 8.1.2 Ib
Meldingsgegevens voor zuiveringstechnisch werk	1.17a	4.3, eerste lid	4.597 Bal	Voortzetting verplichting. Overgangsrecht is geregeld in artikel 8.1.2 Ib
Meldingsgegevens voor houden landbouwhuisdieren	1.18	4.3, eerste lid	4.808 Bal	Voortzetting verplichting. Overgangsrecht is geregeld in artikel 8.1.2 Ib
Bij melding voor het in huisvestingssystemen houden van dieren verstrekken van inputgegevens voor luchtkwaliteitsmodel	1.19	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Meldingsgegevens voor biologische teelt	1.20	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Meldingsgegevens voor lozingen in vuilwaterriool	1.21	4.3, eerste lid	4.403 Bal	Voortzetting verplichting. Overgangsrecht is geregeld in artikel 8.1.2 Ib
Meldingsgegevens voor gesloten bodemenergiesysteem	1.21a	4.3, eerste lid	2.17, 4.1136 en 4.1137	Voortzetting verplichting. Overgangsrecht is geregeld in artikel 8.1.2 Ib
Bij melding munitie-QRA voor militaire opslag ontploffbare stoffen	1.21b	4.3, eerste lid	4.1171 Bal	Voortzetting verplichting. Overgangsrecht is geregeld in artikel 8.1.2 Ib
Meldingsgegevens voor stookinstallatie	1.21c	4.3, eerste lid	4.431b, 4.431c en 4.431bb Bal	Voortzetting verplichting. Overgangsrecht is geregeld in artikel 8.1.2 Ib

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Hoofdstuk 2 Algemene regels ten aanzien van alle activiteiten				
Toepassingsbereik en normadressaat	2	4.3, eerste lid	2.1 en 2.10 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Zorgplicht en maatwerkvoorschriften	2.1	4.3, eerste lid	2.11, 2.13, 6.6, 6.7, 7.6 en 7.7 Bal	Voorzetting verplichting. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepassingsbereik lozingen en normadressaat	2.1a	4.3, eerste lid	2.1 en 2.10 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Verboden van verschillende vormen van lozingen	2.2	4.3, eerste lid	Diverse bepalingen in hoofdstuk 4 Bal	Voortzetting verplichtingen. Wel geboden in plaats van verboden. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib Overgangsrecht voor de omgevingsvergunning in artikel 4.13 Iw
Mogelijkheid om maatwerkvoorschriften te stellen voor afvalwater	2.2a	4.3, eerste lid	2.13 Bal	Bevoegdheid om maatwerkvoorschriften te stellen wordt voortgezet. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Uitzonderingen op lozingsverboden	2.2b	4.3, eerste lid	Diverse bepalingen in hoofdstuk 4 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Verwijzingen naar normen voor verrichten emissiemetingen	2.3	4.3, eerste lid	Diverse bepalingen in hoofdstuk 4 Bal	Voortzetting verplichtingen. Overgangsrecht is geregeld in artikel 8.1.4 Ib
Toepassingsbereik voor luchtemissievoorschriften	2.3a	4.3, eerste lid	Diverse bepalingen in hoofdstuk 4 en artikel 5.26 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Begripsomschrijving van zeer zorgwekkende stof	2.3b	4.3, eerste lid	Bijlage I Bal	Geen overgangsrecht nodig
Verplichtingen over zeer zorgwekkende stoffen	2.4	4.3, eerste lid	2.11, 2.13, 5.23 en 5.24	Geen overgangsrecht nodig Voor het derde lid is overgangsrecht geregeld in artikel 8.1.2 Ib
Specifieke verplichtingen over emissiegrenswaarden	2.5	4.3, eerste lid	5.30 Bal (deels)	Verplichtingen worden voor een deel

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
				voortgezet. Geen overgangsrecht nodig
Uitzondering op emissiegrenswaarden	2.6	4.3, eerste lid	Diverse bepalingen in hoofdstuk 4 en artikel 5.29 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Bevoegdheid om maatwerkvoorschriften te stellen over emissiegrenswaarden	2.7	4.3, eerste lid en 2.24	2.13 Bal en 8.28 Bkl	Voortzetting huidige bevoegdheid en verplichting om bbt toe te passen. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Zorgplicht geurhinder en bevoegdheid om maatwerkvoorschriften te stellen	2.7a	4.3, eerste lid	2.11, 2.13, 4.416 en 4.616 Bal	Voortzetting huidige bevoegdheid. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Verzoek bevoegd gezag bij toepassing andere maatregelen om aan te tonen dat aan eisen wordt voldaan	2.8	4.3, eerste lid	2.13, diverse artikelen in hoofdstuk 4 en 5.32, 5.33 en 5.38 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Overgangsrecht voor vergunningvoorschriften over geur	2.8a	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Is materieel uitgewerkt in 2021. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik voor bodemvoorschriften	2.8b	4.3, eerste lid	Artikelen toepassingsberei k in hoofdstuk 4 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Verplichting om verwaarloosbaar bodemrisico te bereiken	2.9	4.3, eerste lid	2.11 Bal	Verplichting komt als zodanig niet terug maar valt onder zorgplicht. Geen overgangsrecht nodig
Bevoegdheid om bij maatwerk af te wijken van artikel 2.9	2.9a	4.3, eerste lid	2.13 Bal	Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Grondslag voor regels over ondergrondse tanks bij ministeriële regeling	2.10	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Verplichting om bodemonderzoek te verrichten en bevoegdheid tot maatwerk	2.11	4.3, eerste lid	2.11, 2.13, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6 en 5.7 Bal	Voorzetting huidige verplichtingen en bevoegdheden. Geen overgangsrecht nodig Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepassingsbereik voor afvalstoffen voorschriften	2.11a	4.3, eerste lid	-	Geen overgangsrecht nodig
Verbod om afvalstoffen te mengen	2.12	4.3, eerste lid	3.39 en 3.195 Bal	Verbod is een vergunningplicht

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
				geworden. Geen overgangsrecht nodig
Verplichting om zwerfafval te verwijderen	2.13	4.3, eerste lid	2.11 Bal	Verplichting komt als zodanig niet terug maar valt onder zorgplicht. Geen overgangsrecht nodig
Maatwerkbevoegdheid voor hergebruik afvalstoffen	2.14	4.3, eerste lid	2.13 Bal	Bevoegdheid om maatwerkvoorschriften te stellen wordt voortgezet. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Verboden handelingen met afvalstoffen	2.14a	4.3, eerste lid	2.11, 3.179, 3.182, 3.183 en 3.193 Bal	Verboden zijn vergunningplichten geworden. Geen overgangsrecht nodig
Procedures voor acceptatie en controle bij opslag en verwerking van afvalstoffen	2.14b	4.3, eerste lid	2.13 en 4.620 Bal	Verplichting komt terug in de vorm van werkinstructie maar is inhoudelijk hetzelfde. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepassingsbereik voor energiebesparingsvoorschriften	2.14c	4.3, eerste lid	5.1 en bepalingen in hoofdstuk 3 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Verplichting om energiebesparende maatregelen te treffen met terugverdientijd van vijf jaar of minder	2.15	4.3, eerste lid	5.15 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepassingsbereik voor voorschriften verkeer en vervoer	2.15a	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Bevoegdheid om maatwerkvoorschriften te stellen	2.16a	4.3, eerste lid	2.13 Bal	Bevoegdheid om maatwerkvoorschriften te stellen wordt voortgezet. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepassingsbereik voor voorschriften geluidhinder	2.16b	-	-	Geen overgangsrecht nodig. Regels komen terug in de bruidsschat
Normen voor geluid	2.17	2.24	5.55, 5.59, 5.60, 5.64, 5.65, 5.66, 5.67, 5.68, 5.69, 5.70 en 5.72 Bkl	Geen overgangsrecht nodig. Regels komen terug in de bruidsschat

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Verbijzonderheden van en uitzonderingen op geluidsnormen	2.17a	2.24	-	Geen overgangsrecht nodig. Regels komen terug in de bruidsschat
Verbijzonderingen geluidsnormen	2.18	2.24	5.73 Bkl	Geen overgangsrecht nodig. Regels komen terug in de bruidsschat. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Uitzonderingen op geluidsnormen	2.19a	2.24	5.66, 5.67, 5.68, 5.69, 5.70, 5.71 en 5.72 Bkl	Geen overgangsrecht nodig. Regels komen terug in de bruidsschat
Bevoegdheid om bij maatwerkvoorschriften af te wijken van geluidsnormen	2.20	2.24	5.67, 5.68, 5.69, 5.70, 5.71 en 5.72 Bkl	Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Uitzonderingen op geluidsnormen	2.21	2.24	5.67, 5.68, 5.69, 5.70, 5.71 en 5.72 Bkl	Geen overgangsrecht nodig. Regels komen terug in de bruidsschat
Uitzonderingen op geluidsnormen en maatwerkbevoegdheid	2.22	2.24	5.77 Bkl	Geen overgangsrecht nodig. Regels komen terug in de bruidsschat. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepassingsbereik voor voorschriften trillinghinder	2.22a	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Normen voor trillinghinder en bevoegdheid maatwerk	2.23	2.24	5.79, 5.87, 5.87a en 5.88 Bkl	Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepassingsbereik voor voorschriften financiële zekerheid	2.23a	-	-	Geen overgangsrecht nodig
Verplichting tot stellen financiële zekerheid voor ondergrondse opslagtanks	2.24	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Verstrekken bewijsmiddelen over financiële zekerheid	2.25	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Wijzigingen in het stellen van financiële zekerheid	2.26	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Bevoegd gezag BenW grote gemeenten in plaats van GS	2.27	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik voor voorschriften oplosmiddelen	2.27a	4.3, eerste lid	4.438 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik voor voorschriften oplosmiddelen	2.28	4.3, eerste lid	4.438, 4.440, 4.443, 4.444, 4.448, 4.449,	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
			4.450, 4.452, 4.453, 4.454, 4.455 en 4.456 Bal;	
Emissiegrenswaarden voor oplosmiddeleninstallatie	2.29	4.3, eerste lid	4.445, 4.447 en 4.451 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Verplichtingen en emissiegrenswaarden	2.30	4.3, eerste lid	4.465 en 4.466 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Opstarten en stilleggen installatie	2.31	4.3, eerste lid	4.446 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor eisen over monitoring, metingen etc. bij ministeriële regeling	2.32	4.3, derde lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Hoofdstuk 3 Bepalingen met betrekking tot activiteiten, tevens geldend voor inrichtingen type C				
Toepassingsbereik hoofdstuk	3	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor het lozen bij saneringsonderzoek en bodemsanering	3.1	-	-	Geen overgangsrecht nodig. Regels komen terug in de bruidsschat. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Voorschriften voor het lozen bij ontwatering	3.2	-	-	Geen overgangsrecht nodig. Regels komen terug in de bruidsschat. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Lozen van hemelwater niet afkomstig van bodembeschermende voorziening	3.3	-	-	Geen overgangsrecht nodig. Regels komen terug in de bruidsschat. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Behandelen van huishoudelijk afvalwater	3.4	-	-	Geen overgangsrecht nodig. Regels komen terug in de bruidsschat. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Lozen huishoudelijk afvalwater	3.5	4.3, eerste lid	2.11, 2.13, 6.6, 6.43, 7.6, 7.53 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Een deel komt ook in de bruidsschat. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepassingsbereik voor zuiveringstechnische werken	3.5a	4.3, eerste lid en 2.24	4.596 Bal en 5.98 Bkl	Geen overgangsrecht nodig
Geurbelasting van een zuiveringstechnisch werk	3.5b	2.24	5.98. 5.100,5.101, en 5.103 Bkl	Geen overgangsrecht nodig. Regels komen terug in de bruidsschat
Grondslag voor eisen over bepalen geurbelasting bij ministeriële regeling	3.5c	4.3, derde lid	-	Geen overgangsrecht nodig. Regels komen terug in de bruidsschat
Verplichting tot het treffen van bodembeschermende voorzieningen	3.5d	4.3, eerste lid	4.599 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig.
Voorschriften voor het lozen vanaf een zuiveringstechnisch werk	3.5e	4.3, eerste lid	2.13, 4.606, 4.607 en 4.608 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Bevoegdheid voor maatwerk bij voorzienbare bijzondere omstandigheden	3.5f	4.3, eerste lid	2.13 en 4.609 Bal	Voortzetting bevoegdheid. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Voorschriften voor bemonstering en analyse	3.5g	4.3, eerste lid	4.611 en 4.614 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Lozen van koelwater	3.6	4.3, eerste lid	2.11, 2.13, 4.1127, 4.1129 en 4.1133 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Lozen bij werkzaamheden aan vaste objecten	3.6.1	4.3, eerste lid	7.33 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig.
Voorschriften voor lozen	3.6a	4.3, eerste lid	6.23 en 7.22 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Lozen bij sloop of renovatie	3.6b	4.3, eerste lid	6.24 en 7.23 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Toepassingsbereik voor ontgravingen en baggerwerkzaamheden	3.6c	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor uitvoering	3.6d	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Werkzaamheden toegestaan voor beheer	3.6e	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Lozen bij schoonmaken drinkwaterleidingen	3.6f	4.3, eerste lid	6.6 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Lozen bij calamiteitenoefeningen	3.6g	4.3, eerste lid	6.56 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig.
Toepassingsbereik regels voor stookinstallaties en uitzonderingen daarop	3.7	-	3.4, 3.6, 4.431a, 4.431d, 4.431f, 4.431h, 4.431j, 4.431ai tot en met 4.431am, 4.431an, 4.431bc en 4.431be Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepasselijkheid EEZ	3.8	1.5, tweede lid	1.2 Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig
Emissiegrenswaarden installatie voor regeneratie van glycol	3.9	4.3, eerste lid	4.431k Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Emissiegrenswaarden ketelinstallatie	3.10	4.3, eerste lid	4.431l en 4.431ao Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig.
Emissiegrenswaarden overige stookinstallaties	3.10a	4.3, eerste lid	4.431q en 4.431as Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Emissiegrenswaarden ketels tot 1 MWth	3.10b	4.3, eerste lid	4.431l en 4.431ao Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig.
Emissiegrenswaarden bij gelijktijdig gebruik van verschillende soorten brandstof	3.10c	4.3, eerste lid	4.431ae Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig.
Emissiegrenswaarden gasturbine	3.10d	4.3, eerste lid	4.431m en 4.431ap Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
				geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Emissiegrenswaarden dieselmotor	3.10e	4.3, eerste lid	4.431n, 4.431o en 4.431aq Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Emissiegrenswaarden gasmotor	3.10f	4.3, eerste lid	4.431p en 4.431ar Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Niet voldoen aan emissiegrenswaarden bij storing	3.10g	4.3, eerste lid	4.431af en 4.431ag Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig.
Emissiegrenswaarden voor buiten gebruik gestelde stookinstallatie	3.10h	4.3, eerste lid	4.431r Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig.
Berekenen uitworp rookgas op volumegehalte zuurstof	3.10i	4.3, eerste lid	4.431i Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig.
Concentratie in rookgassen bepalen door meting	3.10j	4.3, eerste lid	4.431s tot en met 4.431ae Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig.
Spuien van een stoomketel van een stookinstallatie	3.10k	4.3, eerste lid	2.11 Bal	Voortzetting regels in de specifieke zorgplicht. Geen overgangsrecht nodig.
Jaargemiddeld rendement van een warmtekrachtinstallatie	3.10l	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig.
Registratie van brandstofgebruik en geproduceerde elektriciteit van een warmtekrachtinstallatie	3.10m	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig.
Verbranden biomassa die afvalstof is	3.10n	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig.
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.10o	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig.
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.10p	-	-	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig.
Overgangsrecht voor stookinstallatie van voor 1 april 2010	3.10q	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Overgangsrecht voor ketelinstallatie van voor 1 januari 2013	3.10r	4.3, eerste lid	4.431ao Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig.
Overgangsrecht als voor 1 januari 2019 een wijziging is aangebracht in nominaal thermisch ingangsvermogen	3.10s	4.3, eerste lid	4.431ao Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig.
Van overeenkomstige toepassing verklaring artikel 3.10c	3.10t	4.3, eerste lid	4.431ae Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig.
Periode opstarten en stilleleggen	3.10u	4.3, eerste lid	4.431g Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig.
Maatregelen bij niet naleven emissiegrenswaarden	3.10v	4.3, eerste lid	2.11 Bal	Voorzetting regels in de vorm van de specifieke zorgplicht. Geen overgangsrecht nodig.
Toepassingsbereik gasdrukregelstations en gasdrukmeetstations	3.11	4.3, eerste lid	3.97 en 4.418 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Bedrijfsnoodplan en veiligheidsafstanden	3.12	4.3, eerste lid	2.13, 4.420 en 4.421 Bal	Voortzetting verplichtingen, geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepassingsbereik windturbines	3.13	4.3, eerste lid	3.11 en 4.426 Bal	Geen overgangsrecht nodig. Voor een deel zit de uitwerking ook in de bruidsschat
Keuringen windturbines	3.14	4.3, eerste lid	4.428 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Geluidsvoorschriften windturbines	3.14a	2.24	5.74 Bkl	Geen overgangsrecht nodig. Regels komen terug in de bruidsschat. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Grondslag voor regels over geluidmetingen bij ministeriële regeling	3.15	2.24, tweede lid	5.74, vierde lid Bkl en Omgevingsregeli ng	Geen overgangsrecht nodig. Regels komen terug in de bruidsschat
Eisen over het plaatsgebonden risico	3.15a	2.24	5.7 en 5.11 Bkl	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor regels geurhinder handelingen met rioolwater bij ministeriële regeling	3.16	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Toepassingsbereik regels natte koeltoren	3.16a	4.3, eerste lid	3.7 en 4.568 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor regels natte koeltoren bij ministeriële regeling	3.16b	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik regels koelinstallatie	3.16c	4.3, eerste lid	3.15 en 4.432 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor regels koelinstallatie bij ministeriële regeling en regels keuringen en installaties bij kunstijsbanen	3.16d	4.3, eerste lid	4.435 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Specifiek overgangsrecht is opgenomen in het Bal
Toepassingsbereik voor wisselverwarmingsinstallat ies	3.16e	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig.
Grondslag voor regels installaties bij ministeriële regeling	3.16f	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik regels gesloten bodemenergiesystemen	3.16g	4.3, eerste lid	4.1135 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Lozen van spoelwater	3.16h	4.3, eerste lid	4.1140 Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig
Buiten werking stellen systeem bij lekkage	3.16i	4.3, eerste lid	2.11 Bal	Verplichting komt als zodanig niet terug maar valt onder zorgplicht. Geen overgangsrecht nodig
Temperatuur circulatievloeistof	3.16j	4.3, eerste lid	2.13 en 4.1141 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Voorschriften warmteoverschot en bevoegdheid maatwerk	3.16k	4.3, eerste lid	2.13 en 4.1143 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Ontwerp en energierendement	3.16l	4.3, eerste lid	2.13 en 4.1144 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Interferentie van bodemenergiesystemen	3.16m	4.3, eerste lid	4.1139 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Registratie van gegevens	3.16n	4.3, eerste lid	4.1138 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
				Overgangsrecht voor gegevens is geregeld in artikel 8.1.2 Ib
Erkenning Besluit bodemkwaliteit verplicht	3.16o	4.3, eerste lid	4.1142 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Verplichtingen na beëindiging gebruik	3.16p	4.3, eerste lid	4.1147 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Overgangsrecht voor bestaande systemen	3.16q	4.3, eerste lid	4.1147a en 4.1157a	Voortzetting bestaand overgangsrecht.
Toepassingsbereik afleveren brandstoffen	3.17	4.3, eerste lid	4.481, 4.491 en 4.502 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Veiligheidsafstand bij tanken CNG	3.18	4.3, eerste lid	4.484 Bal	Voortzetting verplichtingen, geen overgangsrecht nodig.
Grondslag voor regels installaties bij ministeriële regeling	3.19	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften over dampretour	3.20	4.3, eerste lid	2.11, 2.13, 4.518, 4.519, 4.520 en 4.521 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Inpandige aflevering	3.20a	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Informatie over metaalhoudende additieven op label	3.21	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Gegevens in installatieboek	3.22	4.3, eerste lid	5.22 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor het lozen van afvalwater	3.23	4.3, eerste lid	2.11, 4.499, 4.515, 4.550 en 4.499 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik uitwendig wassen en stallen motorvoertuigen, werktuigen en spoorvoertuigen	3.23a	4.3, eerste lid	4.887, 4.554, 4.562 en 4.887 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor het stellen van regels bij ministeriële regeling	3.23b	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor lozen in vuilwaterriool van afvalwater afkomstig van wassen	3.23c	4.3, eerste lid	4.565, 4.559, 4.891 tot en met 4.894 en 2.11 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor lozen in vuilwaterriool van afvalwater afkomstig van wassen van werktuigen waarmee	3.23d	4.3, eerste lid	2.11 en 4.892 Bal	Voortzetting verplichtingen maar minder gedetailleerd. Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
gewasbeschermingsmiddel en zijn toegepast				
Lozing van afvalwater op de bodem toegestaan als aan voorwaarden wordt voldaan	3.24	4.3, eerste lid	4.894 en 4.890 Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig
Stallen van voer- en werktuigen waarmee gewasbeschermingsmiddel en zijn toegepast	3.25	4.3, eerste lid	4.891 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik demonteren wrakken	3.26	4.3, eerste lid	3.152 en 4.573 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor het stellen van regels bij ministeriële regeling	3.26a	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Eisen aan de emissieconcentratie bij ontsteken airbags en gordelspanners	3.26b	4.3, eerste lid	4.582 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor het lozen van afvalwater	3.26c	4.3, eerste lid	4.578 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik parkeergarage	3.26d	-	-	Komt niet terug.
Grondslag voor het stellen van regels bij ministeriële regeling en bevoegdheid maatwerk	3.26e	-	2.13 Bal	Geen overgangsrecht nodig. Voor een deel komen de regels ook terug in de bruidsschat. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepassingsbereik jachthavens	3.26g	4.3, eerste lid	3.308 en 4.676 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor lozen bilgewater in vuilwaterriool	3.26h	4.3, eerste lid	2.11 en 4.679 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Innameverplichting afvalstoffen	3.26i	4.3, eerste lid	2.13 en 4.684 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Extra verplichtingen voor jachthavens voor zeegaande pleziervaartuigen	3.26j	4.3, eerste lid	4.684 en 4.685 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Uitzondering voor aangewezen jachthavens	3.26k	4.3, eerste lid	4.686 Bal	Voorzetting uitzondering. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik gebruik hefschroefvliegtuigen bij ziekenhuizen	3.26l	4.3, eerste lid	4.662 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Norm voor geluidsvermogensniveau	3.26m	4.3, eerste lid	4.664 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Gebruik landingsplatform bij ziekenhuis alleen als	3.26n	4.3, eerste lid	4.665 Bal	Voortzetting verplichting in

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
dat bijzonder is aangewezen voor een aantal genoemde situaties				vereenvoudigde vorm. Geen overgangsrecht nodig
Gebruik landingsplatform bij helitraumacentrum alleen als dat bijzonder is aangewezen voor een aantal genoemde situaties	3.26o	4.3, eerste lid	4.665 Bal	Voortzetting verplichting in vereenvoudigde vorm. Geen overgangsrecht nodig
Registratieverplichtingen voor helitraumacentrum en ziekenhuis	3.26p	4.3, eerste lid	4.666 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Overgangsregel voor bestaande helitraumacentra	3.26q	4.3, eerste lid	4.666a, tweede lid Bal	Artikel regelt zelf al overgangsrecht
Toepassingsbereik voor opslaan propaan	3.27	4.3, eerste lid	3.21 en 4.896 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Veiligheidsafstanden voor opslaan propaan	3.28	4.3, eerste lid	4.899 Bal	Voortzetting verplichtingen, geen overgangsrecht nodig.
Toepassingsbereik voor opslaan in ondergrondse opslagtanks	3.29	4.3, eerste lid	3.24 en 4.958 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor regels bij ministeriële regeling	3.30	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Veiligheidsafstand voor opslaan organische oplosmiddelen	3.30a	4.3, eerste lid	4.963 Bal	Voortzetting verplichtingen, geen overgangsrecht nodig.
Toepassingsbereik voor opslaan inerte goederen	3.31	4.3, eerste lid	4.1053 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor het opslaan van goederen	3.32	4.3, eerste lid	2.11	Verplichting komt als zodanig niet terug maar valt onder zorgplicht. Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor het lozen van afvalwater	3.33	4.3, eerste lid	2.11, 2.13, 4.1054 en 4.1057 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor het lozen van afvalwater en de bevoegdheid om maatwerkvoorschriften te stellen	3.34	4.3, eerste lid	2.10, 2.12, 4.1056, 4.1059 en 4.1060 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Voorschriften voor opslaan boven oppervlaktewaterlichaam	3.35	4.3, eerste lid	4.1107	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor regels bij ministeriële regeling	3.36	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften in verband met stofgevoeligheid	3.37	4.3, eerste lid	2.13 en 4.1066 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Voorschriften voor opslaan en mengen van goederen van bepaalde stufklassen	3.38	4.3, eerste lid	4.1067 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor regels bij ministeriële regeling	3.39	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik voor opslaan agrarische bedrijfsstoffen	3.45	4.3, eerste lid en 2.24	4.835, 4.841 en 4.848 Bal 5.120, 5.121, 5.122 en 5.125 Bkl	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Voor een deel komen de regels terug in de bruidsschat
Afstanden tot geurgevoelige objecten	3.46	2.24	5.120, 5.121, 5.122, 5.125 en 5.126 Bkl	Voor de geurvoorschriften komen de regels terug in de bruidsschat. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Voorschriften voor het lozen van afvalwater en bevoegdheid maatwerk	3.47	4.3, eerste lid	4.839, 4.845 en 2.13 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.48	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor opslaan van agrarische bedrijfsstoffen op onverhard oppervlak	3.49	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik opslaan drijfmest en digestaat	3.50	4.3, eerste lid 2.24	4.855 Bal en 5.123 Bkl	Geen overgangsrecht nodig. Voor een deel komen de regels terug in de bruidsschat
Afstanden tot geurgevoelige objecten	3.51	2.24	5.123 en 5.126 Bkl	Geen overgangsrecht nodig. Regels komen terug in de bruidsschat. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.52	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik opslaan vloeibare bijvoedermiddelen	3.53	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.54	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik vullen van gasflessen	3.54a	4.3, eerste lid	4.1025	Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.54b	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik opslaan gasolie, smeerolie en afgewerkte olie in bovengrondse opslagtanks	3.54c	4.3, eerste lid	3.24 en 4.926 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.54d	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik opslaan en bewerken ontplofbare stoffen bij Defensie	3.54e	4.3, eerste lid	3.331 en 4.1170 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Overgangsregel voor de periode totdat een omgevingsvergunning is verleend	3.54f	-	-	Komt niet terug. Overgangsregel materieel uitgewerkt. Geen overgangsrecht nodig
Veiligheidsvoorschriften voor opslaan ontplofbare stoffen	3.54g	4.3, eerste lid	4.1172 Bal	Voortzetting verplichtingen, geen overgangsrecht nodig.
Toepassingsbereik opslaan verwijderd asbest	3.54h	4.3, eerste lid	4.625 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor opslag asbest	3.54i	4.3, eerste lid	4.627 en 4.628 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik telen en kweken gewassen in een kas	3.55	4.3, eerste lid	3.205 en 4.788 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften om lichthinder te voorkomen	3.56	4.3, eerste lid	4.790 en 4.791 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Voorkomen lichtuitstraling van een kas	3.57	4.3, eerste lid	4.784 en 4.785 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Voorschriften lichtuitstraling en bevoegdheid maatwerk	3.58	4.3, eerste lid	4.790 en 2.13 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Afscherming gevel van een kas om lichtuitstraling te reduceren	3.59	4.3, eerste lid	4.791 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Lozen van hemelwater van een kas	3.60	4.3, eerste lid	4.785m Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Lozen van condenswater van een kas	3.61	4.3, eerste lid	4.785n	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Lozen afvalwater afkomstig van reinigen buitenkant kas	3.62	4.3, eerste lid	-	Komt in de bruidsschat. Daar is geen apart overgangsrecht voor nodig
Lozen in een oppervlaktewaterlichaam en bevoegdheid maatwerk	3.63	4.3, eerste lid	2.13 Bal	Komt in de bruidsschat. Daar is geen apart overgangsrecht voor nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Bevoegdheid tot stellen van maatwerkvoorschriften	3.64	4.3, eerste lid	2.13 Bal	Voortzetting bevoegdheid. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Verplichting op afvalwater door een zuiveringsvoorziening te leiden voor lozing	3.64a	4.3, eerste lid	4.785d en 4.785k Bal	Wordt geregeld met het Invoeringsbesluit. Voorzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Bevoegdheid tot stellen van maatwerkvoorschriften	3.64b	4.3, eerste lid	2.13 Bal	Voortzetting bevoegdheid. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepassingsbereik substraatteelt in een kas	3.65	4.3, eerste lid	4.785a, 4.785ca, 4.785e en 4.785f Bal	Wordt geregeld met het Invoeringsbesluit. Voorzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig.
Lozen van drainwater	3.66	4.3, eerste lid	4.785a, 4.785ca en 4.785e	Wordt geregeld met het Invoeringsbesluit. Voorzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Verplichting tot meten of berekenen	3.67	4.3, eerste lid	4.785e en 4.785f Bal	Wordt geregeld met het Invoeringsbesluit. Voorzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Verplichting rapportage	3.68	4.3, eerste lid	4.785f Bal	Wordt geregeld met het Invoeringsbesluit. Voorzetting verplichting. Overgangsrecht is geregeld in artikel 8.1.2 Ib
Bevoegdheid tot stellen van maatwerkvoorschriften	3.69	4.3, eerste lid	2.13	Voortzetting bevoegdheid. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepassingsbereik telen in een kas	3.70	4.3, eerste lid	-	Komt in de bruidsschat. Daar is geen apart overgangsrecht voor nodig.
Voorschriften gietwatervoorziening	3.71	4.3, eerste lid	-	Komt in de bruidsschat. Daar is geen apart overgangsrecht voor nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Verplichting tot meten of berekenen	3.72	4.3, eerste lid	-	Komt in de bruidsschat. Daar is geen apart overgangsrecht voor nodig
Verplichting rapportage	3.73	4.3, eerste lid	-	Komt in de bruidsschat. Daar is geen apart overgangsrecht voor nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften	3.74	4.3, eerste lid	2.13 Bal	Voortzetting bevoegdheid. Overgangsrecht geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Overgangsregel voor recirculatie met systeem van onderbemaling	3.74a	4.3, eerste lid	-	Komt in de bruidsschat. Daar is geen apart overgangsrecht voor nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepassingsbereik telen of kweken in een gebouw	3.75	4.3, eerste lid	3.211 Bal	Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Lozen van afvalwater	3.76	4.3, eerste lid	4.795, 4.796 en 4.798 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor lozen afvalwater	3.77	4.3, eerste lid	4.794	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik gebruik gewasbeschermingsmiddel en bij teelt in open lucht	3.78	4.3, eerste lid	3.208	Geen overgangsrecht nodig
Verplichting toepassen techniek voor driftreductie	3.78a	4.3, eerste lid	4.719a Bal	Wordt geregeld met het Invoeringsbesluit. Voorzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig.
Lozen gewasbeschermingsmiddel en op andere wijze dan met een werk	3.79	4.3, eerste lid	4.719b Bal	Wordt geregeld met het Invoeringsbesluit. Voorzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig.
Teeltvrije zone	3.80	4.3, eerste lid	4.719b Bal	Wordt geregeld met het Invoeringsbesluit. Voorzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig.
Overgangsregel tot 1 januari 2021	3.80a	-	-	Komt niet terug. Is materieel uitgewerkt als de wet in werking treedt.
Uitzonderingen op teeltvrije zone	3.81	-	4.719b Bal	Voorzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 lb
Geen gebruik gewasbeschermingsmiddel en op braakliggend terrein	3.82	4.3, eerste lid	4.719cb Bal	Wordt geregeld met het Invoeringsbesluit. Voorzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig.
Verbod gebruik veldspuitapparatuur	3.83	4.3, eerste lid	4.719ba Bal	Wordt geregeld met het Invoeringsbesluit. Voorzetting verplichting. Voor een deel nog discussie. Geen overgangsrecht nodig.
Toepassingsbereik lozen van meststoffen op andere wijze dan d.m.v. een werk	3.84	4.3, eerste lid	4.719e en 4.719f Bal	Wordt geregeld met het Invoeringsbesluit. Voorzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig.
Geen gebruik meststoffen binnen teeltvrije zone	3.85	4.3, eerste lid	4.719e en 4.719f Bal	Wordt geregeld met het Invoeringsbesluit. Voorzetting

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
				verplichting. Geen overgangsrecht nodig.
Toepassingsbereik substraatteelt gewassen anders dan in kas of gebouw	3.86	4.3, eerste lid	4.778 en 4.784 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Lozen afvalwater van de teelt van gewassen op een niet doorlatende ondergrond en bevoegdheid stellen maatwerkvoorschriften	3.87	4.3, eerste lid	2.13, 4.780, 4.781 en 4.782 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Opvangen en hergebruiken drainwater bij teelt van gewassen op stellingen of in gotensysteem en bevoegdheid stellen maatwerkvoorschriften	3.88	4.3, eerste lid	2.13 en 4.786 Bal	Voortzetting verplichting en bevoegdheid. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepassingsbereik waterbehandeling	3.89	4.3, eerste lid	4.803 en 4.800 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Lozen van afvalwater afkomstig van waterbehandeling en bevoegdheid stellen maatwerkvoorschriften	3.90	4.3, eerste lid	2.13, 4.802, 4.804 en 4.801 Bal	Voortzetting verplichting en bevoegdheid. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Lozen van afvalwater afkomstig van zuiveren van water	3.91	4.3, eerste lid	4.801 Bal	Voortzetting verplichting (gewijzigd). Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik aanmaken gewasbeschermingsmiddel en, biociden en bladmeststoffen	3.92	4.3, eerste lid	4.710 en 4.718 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Voorziening bij vullen van apparatuur uit een oppervlaktewaterlichaam	3.93	4.3, eerste lid	4.717 en 4.723 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.94	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Verbod lozen van afvalwater van het reinigen van apparatuur	3.95	4.3, eerste lid	4.716 Bal	Voortzetting verbod. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik toepassen gewasbeschermingsmiddel en of biociden in dompelbaden en douche installaties	3.96	4.3, eerste lid	4.724 Bal	Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Verbod lozen afvalwater	3.97	4.3, eerste lid	4.728 Bal	Voortzetting verbod. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.98	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik spoelen fusten en verpakkingsmateriaal	3.99	4.3, eerste lid	4.729 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Lozen van afvalwater afkomstig van spoelen van fusten en verpakkingsmateriaal	3.100	4.3, eerste lid	4.731, 4.733, 4.738 en 4.739 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik spoelen gewassen	3.101	4.3, eerste lid	4.742, 4.751 en 4.759 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor het lozen van afvalwater afkomstig van het spoelen van gewassen	3.102	4.3, eerste lid	4.745, 4.747, 4.755, 4.748, 4.757, 4.761, 4.762 en 4.763 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.103	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik sorteren van gewassen	3.104	4.3, eerste lid	4.766 en 4.771 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor het lozen van afvalwater afkomstig van het sorteren van gewassen	3.105	4.3, eerste lid	4.768, 4.769, 4.771, 4.773, 4.774 en 4.775 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik composteren groenafval	3.106	4.3, eerste lid en 2.24	4.879 Bal en 5.125 en 5.126 Bkl	Geen overgangsrecht nodig. Komt voor een deel ook in de bruidsschat
Omzetten van composteringshoop	3.107	4.3, eerste lid	4.883 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig voor
Afstanden tot geurgevoelige objecten	3.108	2.24	5.94, 5.125 en 5.126 Bkl	Geen overgangsrecht nodig. Komt voor een deel ook in de bruidsschat. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.109	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Afstand composteringshoop tot insteek oppervlaktewaterlichaam	3.110	4.3, eerste lid	2.11 Bal	Komt terug in zorgplicht. Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Toepassingsbereik houden van landbouwhuisdieren	3.111	4.3, eerste lid en 2.24	3.200, 4.805, 4.806 Bal, 5.104 en 5.105 Bkl	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Berekening ammoniakemissie	3.112	4.3, eerste lid	4.818 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Geen oprichting dierenverblijf binnen zeer kwetsbaar gebied of in een zone van 250 m	3.113	4.3, eerste lid	-	Komt in de bruidsschat. Daar is geen apart overgangsrecht voor nodig.
Geen uitbreiding aantal landbouwhuisdieren tenzij uitzondering van toepassing is	3.114	4.3, eerste lid	-	Komt in de bruidsschat. Daar is geen apart overgangsrecht voor nodig.
Overgangsrecht voor bestaande inrichtingen	3.114a	4.3, eerste lid	-	Komt in de bruidsschat. Daar is geen apart overgangsrecht voor nodig.
Normen voor de geurbelasting op geurgevoelige objecten	3.115	2.24	5.109, 5.109a, 5.110 en 5.111 Bkl	Geen overgangsrecht nodig. Wordt ook geregeld in de bruidsschat
Afstanden van dierenverblijven met geuremissiefactor tot geurgevoelige objecten	3.116	2.24	5.109, 5.109a, 5.110 en 5.111 Bkl	Geen overgangsrecht nodig. Wordt ook geregeld in de bruidsschat
Afstanden van dierenverblijven zonder geuremissiefactor tot geurgevoelige objecten	3.117	2.24	5.106a, 5.112, en Bkl	Geen overgangsrecht nodig. Wordt ook geregeld in de bruidsschat
Uitzondering op de artikelen 3.115 tot en met 3.117	3.118	2.24	5.106, 5.106a, 5.109, 5.109a en 5.112 en Bkl	Overgangsrecht wordt geregeld met bruidsschat. Wordt ook geregeld in de bruidsschat
Aanvullende afstandseisen	3.119	4.3, eerste lid	5.109, 5.112, 5.113 en 5.116 Bkl	Geen overgangsrecht nodig. Wordt ook geregeld in de bruidsschat
Overgangsrecht voor bestaande inrichtingen	3.119a	-	-	Geen overgangsrecht nodig
Registratieverplichting	3.120	4.3, eerste lid	4.810 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Wijze van bepalen geurbelasting	3.121	4.3, eerste lid	-	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.122	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Voorschriften voor huisvestingssysteem	3.123	4.3, eerste lid	4.817 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik voor het houden van landbouwhuisdieren in een huisvestingssysteem dat is voorzien van een luchtwassysteem	3.124	4.3, eerste lid	-	Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor luchtwassysteem	3.125	4.3, eerste lid	4.826 Bal	Voorzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Meting aan luchtwassysteem uiterlijk 1 juli 2015	3.125a	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Lozen spuiwater van luchtwassysteem	3.126	4.3, eerste lid	-	Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Lozen van afvalwater van het reinigen en ontsmetten van dierenverblijven	3.127	4.3, eerste lid	4.813 Bal	Voorzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Lozen van afvalwater bij wassen en spoelen bij melkwinning	3.129	4.3, eerste lid	4.814 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik bereiden brijvoer voor eigen landbouwhuisdieren	3.129a	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.129b	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik vergisten dierlijke meststoffen	3.129c	4.3, eerste lid en 2.24	5.124 Bkl en 4.864 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften vergisten dierlijke meststoffen	3.129d	4.3, eerste lid	2.13, 4.871, 4.872 en 4.876 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Voorschriften voor vergiftingsgas	3.129e	4.3, eerste lid	4.874 en 4.875 Bal	Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Veiligheidsafstand vanaf gaszak en opslagtank	3.129f	4.3, eerste lid	4.866 Bal	Voortzetting verplichtingen, geen overgangsrecht nodig.
Afstand vanaf geurgevoelig object	3.129g	2.24	5.124 en 5.126 Bkl	Geen overgangsrecht nodig. Wordt ook geregeld met bruidsschat.

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
				Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 lb
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.129h	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik bereiden van voedingsmiddelen	3.130	-	-	Geen overgangsrecht nodig. Wordt geregeld in de bruidsschat
Lozen van afvalwater afkomstig van het bereiden van voedingsmiddelen	3.131	-	-	Geen overgangsrecht nodig. Wordt geregeld in de bruidsschat. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 lb
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.132	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik slachten van dieren	3.133	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor het slachten van dieren	3.134	-	-	Geen overgangsrecht nodig. Wordt geregeld in de bruidsschat. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 lb
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.135	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.136	-		Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik industrieel vervaardigen of bewerken van voedingsmiddelen of dranken	3.137	4.3, eerste lid	3.128 en 4.402 Bal	Geen overgangsrecht nodig. Wordt voor een deel ook geregeld in bruidsschat
Lozen van afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam afkomstig van vervaardigen of bewerken van voedingsmiddelen of dranken	3.138	4.3, eerste lid	4.406 en 2.13 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 lb
Lozen van afvalwater in een vuilwaterriool afkomstig van vervaardigen of bewerken van voedingsmiddelen of dranken	3.139	4.3, eerste lid	2.11, 2.13 en 4.407 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 lb
Voorkomen geurhinder	3.140	4.3, eerste lid	2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig. Wordt ook geregeld in de bruidsschat.

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
				Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 lb
Normen emissieconcentratie	3.141	4.3, eerste lid	2.13 en 4.411 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 lb
Toepassingsbereik binnenschietbaan	3.142	4.3, eerste lid	4.687 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Norm voor de emissieconcentratie	3.143	4.3, eerste lid	4.694 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.144	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik traditioneel schieten	3.145	-	-	Geen overgangsrecht nodig. Wordt geregeld met bruidsschat
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.146	-		Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik bieden van gelegenheid voor beoefenen sport in de buitenlucht	3.147	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften ter voorkoming van lichthinder	3.148	-	-	Komt niet terug. Overgangsrecht wordt geregeld met bruidsschat
Toepassingsbereik lozen spuiwater uit recreatieve visvijvers.	3.149	-	-	Komt niet terug. Overgangsrecht wordt geregeld met bruidsschat
Lozen spuiwater	3.150	-	-	Komt niet terug. Wordt geregeld met bruidsschat
Toepassingsbereik gebruik gewasbeschermingsmiddel en op sport- en recreatieterreinen	3.151	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Lozen gewasbeschermingsmiddel en	3.152	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik tandheelkunde	3.153	4.3, eerste lid	4.629 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Lozen van afvalwater afkomstig van tandheelkundige bewerkingen	3.154	4.3, eerste lid	4.632 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik milieustraat	3.155	4.3, eerste lid	3.170 en 4.621 Bal	Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.156	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik buitenschietsbaan en kleiduivenbaan	3.157	4.3, eerste lid	3.311, 4.699, 4.705 en 4.1175 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.158	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Niet van toepassing verklaring van algemene geluidsvoorschriften	3.159	-	-	Geen overgangsrecht nodig
Geluidsvoorschriften buitenschietsbaan	3.160	2.24	5.76 Bkl	Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 lb
Methode berekening geluidsbelasting	3.161	2.24	Or	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.162	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik coaten of lijmen van planten	3.163	4.3, eerste lid	3.122 en 4.336 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Verbod om in buitenlucht te coaten of lijmen met nevelspuit	3.164	4.3, eerste lid	4.347 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie bij coaten of lijmen	3.165	4.3, eerste lid	4.348 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.166	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.167	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik fokken, houden of trainen van vogels en zoogdieren	3.168	-	-	Geen overgangsrecht nodig. Wordt geregeld in de bruidsschat
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	3.169	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Hoofdstuk 4 Bepalingen met betrekking tot overige activiteiten geldend voor een inrichting type A of B				
Toepassingsbereik opslaan gevaarlijke stoffen in verpakking.	4a	4.3, eerste lid	3.27 en 4.1004 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften en veiligheidsafstanden voor het opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking	4.1	4.3, eerste lid	4.1008, 4.1010, 4.1011 Bal	Voortzetting verplichtingen, geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Toepassingsbereik opslaan van vuurwerk en andere ontplofbare stoffen	4.1a	4.3, eerste lid	3.30, 3.33, 4.1029 en 4.1048 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor opslaan in politiebureau	4.2	4.3, eerste lid	4.1031 Bal	Voortzetting verplichtingen, geen overgangsrecht nodig.
Voorschriften en veiligheidsafstand opslaan zwart kruit, rookzwak kruit en noodsignalen	4.3	4.3, eerste lid	4.1050 en 4.1051 Bal	Voortzetting verplichtingen, geen overgangsrecht nodig.
Veiligheidsafstand opslaan patronen voor vuurwapens	4.4	4.3, eerste lid	4.1051 Bal	Voortzetting verplichtingen, geen overgangsrecht nodig.
Toepassingsbereik opslaan van stoffen in bovengrondse opslagtank	4.4a	4.3, eerste lid	3.21, 3.24, 4.896, 4.902, 4.910 en 4.926 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling en veiligheidsafstand voor opslagtank met zuurstof	4.5	4.3, eerste lid	4.905 Bal	Voortzetting verplichtingen, geen overgangsrecht nodig.
Veiligheidsafstanden opslagtank propeen	4.5a	4.3, eerste lid	4.899 Bal	Voortzetting verplichtingen, geen overgangsrecht nodig.
Veiligheidsafstand voor bovengrondse opslagtank met polyesterhars	4.5b	4.3, eerste lid	4.914 Bal	Voortzetting verplichtingen, geen overgangsrecht nodig.
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.6	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik parkeer van vervoerseenheden met gevaarlijke stoffen	4.6a	4.3, eerste lid	4.1099 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Veiligheidsafstanden voor vervoerseenheid met gevaarlijke stoffen	4.7	4.3, eerste lid	4.1101 en 4.1103 Bal	Voortzetting verplichtingen, geen overgangsrecht nodig.
Toepassingsbereik opslaan van organische peroxiden	4.8	4.3, eerste lid	3.27 en 4.1015 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.9	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik opslaan van vaste kunstmeststoffen	4.16	4.3, eerste lid	3.36 en 4.1021 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.17	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik mechanische bewerkingen van hout of kurk	4.20	4.3, eerste lid	4.320 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie bij mechanische bewerkingen	4.21	4.3, eerste lid	4.331 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.21a	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik reinigen, coaten of lijmen van hout of kurk	4.21b	4.3, eerste lid	4.336 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Verbod gebruik nevelspuit	4.22	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentraties stofklasse S	4.23	4.3, eerste lid	4.348 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.24	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.25	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Lozen van afvalwater in vuilwaterriool	4.26	4.3, eerste lid	2.11 en 4.343 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik mechanische bewerking van rubber en kunststof	4.27	4.3, eerste lid	4.320 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie van stofklasse S bij mechanische bewerking	4.27a	4.3, eerste lid	4.331 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.27b	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik reinigen, coaten of lijmen van rubber of kunststof	4.27c	4.3, eerste lid	4.336 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Verbod gebruik nevelspuit	4.28	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie van stofklasse S bij aanbrengen coating of lijmlagen	4.29	4.3, eerste lid	4.348 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.30	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.31	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik wegen of mengen rubbercompounds en verwerken van rubber, thermoplastisch kunststof of polyesterhars	4.31a	4.3, eerste lid	4.377, 4.387 en 4.397 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie van stofklasse S bij wegen of mengen van	4.31b	4.3, eerste lid	4.382 en 4.392 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
rubbercompounds en de emissie van stoffen				
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.31c	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.31d	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik spaanloze, verspanende of thermische bewerking of mechanische eindafwerking van metalen	4.31e	4.3, eerste lid	4.288 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Verbod om in de buitenlucht bewerkingen uit te voeren	4.32	4.3, eerste lid	4.297 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie van stofklasse S bij bewerkingen	4.33	4.3, eerste lid	4.299 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie van chromium VI-verbindingen	4.34	4.3, eerste lid	4.299 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie van koperverbindingen	4.35	4.3, eerste lid	4.299 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Maatregelen treffen om zichtbare verspreiding van druppels en nevels te voorkomen	4.36	4.3, eerste lid	2.11 Bal	Komt alleen terug in de zorgplicht. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.37	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.38	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik lassen van metalen	4.38a	4.3, eerste lid	4.262 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Verbod om in de buitenlucht laswerkzaamheden te verrichten	4.39	4.3, eerste lid	4.265 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie van stofklasse S bij laswerkzaamheden	4.40	4.3, eerste lid	4.267 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie van chromium VI-verbindingen	4.41	4.3, eerste lid	4.267 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie van loodverbindingen	4.42	4.3, eerste lid	4.267 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.43	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Toepassingsbereik solderen van metalen	4.43a	4.3, eerste lid	4.275 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie van stofklasse S bij solderen	4.44	4.3, eerste lid	4.280 en 4.281 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie van cadmium en cadmiumverbindingen bij hardsolderen	4.45	4.3, eerste lid	4.280 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie van stoffen behorend tot bepaalde stofklassen	4.46	4.3, eerste lid	4.280 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Verstrekken van informatie over samenstelling, jaarverbruik en emissies	4.47	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.48	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik stralen van metalen	4.48a	4.3, eerste lid	4.218 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Verbod om in de buitenlucht straalwerkzaamheden te verrichten	4.49	4.3, eerste lid	4.227 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentraties bij straalwerkzaamheden	4.50	4.3, eerste lid	4.228 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.51	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik reinigen, lijmen en coaten van metalen	4.52	4.3, eerste lid	4.336 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Verbod om in de buitenlucht met een nevelspuit te coaten of te lijmen	4.53	4.3, eerste lid	-	Komt niet in deze vorm terug maar er is wel een verplichting tot bronafzuiging. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentraties bij aanbrengen coating of lijmlagen	4.54	4.3, eerste lid	4.348 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Verbod op schoonbranden	4.54a	4.3, eerste lid	4.237, 4.238 en 4.239 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik artikelen vluchtige organische stoffen	4.55	4.3, eerste lid	4.438 en 4.352 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.56	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik aanbrengen anorganische deklagen	4.56a	4.3, eerste lid	4.179 Bal	Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Verbod om deklagen aan te brengen in buitenlucht	4.57	4.3, eerste lid	4.193 Bal	Voortzetting verplichting (in andere vorm) Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentraties bij aanbrengen anorganische deklagen	4.58	4.3, eerste lid	4.195 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.59	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik beitsen of etsen van metalen	4.59a	4.3, eerste lid	4.246 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentraties voor beitsen of etsen	4.60	4.3, eerste lid	4.257 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.61	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik elektrolytisch of stroomloos aanbrengen van metaallagen	4.61a	4.3, eerste lid	4.179 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentraties voor elektrolytisch of stroomloos aanbrengen van metaallagen	4.62	4.3, eerste lid	4.197 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.63	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik drogen van metalen	4.63a		-	Komt als afzonderlijke activiteit niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Verbod gebruik oplosmiddelen	4.64		2.13 Bal	Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepassingsbereik aanbrengen van conversielagen op metalen	4.64a	4.3, eerste lid	4.179 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentraties bij chroomzuuranodiseren en zwavelzuuranodiseren	4.65	4.3, eerste lid	4.196 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Verbod gebruik perfluorooctaansulfonaten bij anodiseren	4.66	4.3, eerste lid	4.182 Bal	Voorzetting verbod. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.67	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik thermisch aanbrengen van metaallagen op metalen	4.67a	4.3, eerste lid	4.179 Bal	Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Emissieconcentraties bij thermisch aanbrengen van metaallagen	4.68	4.3, eerste lid	4.198 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.69	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik lozen van afvalwater	4.69a	4.3, eerste lid	4.179 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Van toepassing verklaring van artikelen	4.70	4.3, eerste lid	-	Geen overgangsrecht nodig
Gehalte olie in afvalwater dat niet mag worden overschreden	4.71	4.3, eerste lid	2.11, 4.294 en 4.342 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Lozingen beperken door toepassing BBT en verbod gebruik kwik	4.72	4.3, eerste lid	2.11 en 4.182 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Emissiegrenswaarden die niet mogen worden overschreden	4.73	4.3, eerste lid	2.11, 4.189 en 4.252	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Mogelijkheid maatwerk	4.74	4.3, eerste lid	2.11 en 2.13 Bal	Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Mogelijkheid maatwerk	4.74.0	4.3, eerste lid	2.13 Bal	Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepassingsbereik smelten en gieten van metalen	4.74.1	4.3, eerste lid	4.203 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling en emissieconcentratie van lood	4.74.2	4.3, eerste lid	4.210 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie bij maken en coaten van verloren gietvormen en kernen	4.74.3	4.3, eerste lid	4.208 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie bij cronning- en coldbox-kernen	4.74.4	4.3, eerste lid	4.211 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie bij uitbreken van gietstukken	4.74.5	4.3, eerste lid	2.13 en 4.208 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie bij koud regenereren van zand	4.74.6	4.3, eerste lid	4.208 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.74.7	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Toepassingsbereik mechnische bewerkingen van steen	4.74a	4.3, eerste lid	4.304 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Verbod op mechnische bewerkingen in buitenlucht	4.74aa	4.3, eerste lid	4.313 Bal	Voortzetting verbod (in vorm verplichting). Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie bij mechnische bewerkingen van steen	4.74b	4.3, eerste lid	4.315 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Gesloten watercircuit en lozen van afvalwater	4.74c	4.3, eerste lid	2.11, 4.308 en 4.309 en 4.310 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.74d	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik aanbrengen van lijmen, harsen of coating op steen	4.74da	4.3, eerste lid	4.336 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Verbod om in de buitenlucht vluchtige organische stoffen aan te brengen	4.74e	4.3, eerste lid	4.313 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie bij aanbrengen van lijmen, harsen of coatings op steen	4.74f	4.3, eerste lid	4.348 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.74g	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik chemisch behandelen van steen	4.74ga	4.3, eerste lid	4.336 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.74h	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik vervaardigen van betonmortel	4.74i	4.3, eerste lid	4.134 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Verplichting om doseren en mengen in een gesloten ruimte te verrichten en emissieconcentratie	4.74j	4.3, eerste lid	4.146 en 4.147 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Lozen van afvalwater afkomstig van het reinigen van met beton verontreinigde installatieonderdelen	4.74k	4.3, eerste lid	2.11, 4.141 en 4.142 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Mengen van afvalstoffen voor vervaardigen betonmortel	4.74l	4.3, eerste lid	2.13 Bal (gedeeltelijk)	Mengen van afvalstoffen is vergunningplichtig. Derde lid kan worden geregeld met

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
				maatwerk. Geen overgangsrecht nodig.
Toepassingsbereik vormgeven van betonproducten	4.74m	4.3, eerste lid	4.152 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Lozen van afvalwater afkomstig van uitwassen van beton	4.74n	4.3, eerste lid	2.11, 4.159 en 4.160 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.74o	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.74p	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Overgangsrecht voor onbepaalde tijd voor inrichtingen met vergunning	4.74p1	4.3, eerste lid	-	Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepassingsbereik breken van steenachtig materiaal	4.74q	4.3, eerste lid	7.27 Bbl en 4.304 Bal	Geen overgangsrecht nodig
In de buitenlucht breken van steenachtig materiaal	4.74r	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie bij inpandig breken van steenachtig materiaal	4.74s	4.3, eerste lid	2.13 en 4.315 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik paragraaf	4.74t	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Lozen van afvalwater in een vuilwaterriool	4.75	4.3, eerste lid	4.362 Bal	Artikel 3.362 regelt alleen olie. Voor de andere stoffen geldt de specifieke zorgplicht. Geen overgangsrecht nodig.
Toepassingsbereik afleveren van vloeibare brandstoffen aan vaartuigen	4.76	4.3, eerste lid	4.529 en 4.539 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Veiligheidsafstanden bunkerstation	4.77	4.3, eerste lid	2.13, 4.524, 4.528, 4.532, 4.538, 4.542, 4.553, 4.962 en 4.982 Bal	Voortzetting verplichtingen, geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Absorptiemiddelen en andere hulpmiddelen voor morsingen	4.78	4.3, eerste lid	2.11 en 2.13 Bal	Komt alleen terug in de zorgplicht. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.79	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Toepassingsbereik afleveren vloeibare brandstof en CNG	4.80	4.3, eerste lid	4.491 en 4.502 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Verbod op in pandige aflevering	4.80a	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Veiligheidsafstand voor afleveren CNG anders dan aan motorvoertuigen, vaartuigen of spoorvoertuigen	4.81	4.3, eerste lid	4.484 Bal	Voortzetting verplichtingen, geen overgangsrecht nodig.
Lozen van afvalwater in een vuilwaterriool	4.82	4.3, eerste lid	2.11 en 4.499 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.83	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik onderhouden of repareren van motoren, motorvoertuigen, spoorvoertuigen of andere gemotoriseerde apparaten of proefdraaien van verbrandingsmotoren	4.83a	4.3, eerste lid	4.355 en 4.367 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Aanwezigheid van autowrakken, proefdraaien in buitenlucht en grondslag voor regels bij ministeriële regeling	4.84	4.3, eerste lid	4.365, 4.366 en 4.368 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Uitzondering voor vaartuigen op verbod proefdraaien in buitenlucht	4.85	4.3, eerste lid	2.13 Bal	Kan met maatwerk worden toegestaan. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik onderhouden, repareren of afspuiten pleziervaartuigen	4.85a	4.3, eerste lid	4.355 en 4.369 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Niet beroepsmatig onderhouden en repareren pleziervaartuigen in buitenlucht toegestaan en verfspuitwerkzaamheden in daartoe bestemde ruimte	4.86	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Ais het geen hoofdstuk 3 activiteit is (bijvoorbeeld scheepswerf) dan mag het in de buitenlucht
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.87	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.88	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik ontwikkelen of afdrucken van fotografisch materiaal	4.88a	4.3, eerste lid	-	Wordt geregeld met bruidsschat

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Lozen van afvalwater afkomstig van ontwikkelen of afdrukken van fotografisch materiaal	4.89	4.3, eerste lid	-	Wordt geregeld met bruidsschat
Toepassingsbereik zeefdrukken	4.89a	4.3, eerste lid	4.163 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Eindreiniging zeefdrukramen	4.90	4.3, eerste lid	4.166 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Lozen van afvalwater in vuilwaterriool	4.91	4.3, eerste lid	2.11 en 4.170 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Bij lozen moeten rekening worden gehouden met beschikbare milieu-informatie	4.92	4.3, eerste lid	4.169 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.93	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik vellenoffset druktechniek	4.93a	4.3, eerste lid	4.163 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie bij toepassen anti-smetpoeder	4.94	4.3, eerste lid	4.174 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.94a	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Lozen van afvalwater in het vuilwaterriool	4.94b	4.3, eerste lid	2.11 en 4.169	Bij inwerkingtreding van het Bal moet een werkinstructie zijn opgesteld. Geen overgangsrecht nodig
Geen hulpstoffen met chroom gebruiken	4.94c	4.3, eerste lid	4.166 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.94d	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik bedrukken met rotatieoffset druktechniek	4.94da	4.3, eerste lid	4.163 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Van toepassing verklaring afdeling 2.11 over oplosmiddelen	4.94db	4.3, eerste lid	4.438 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Lozen van afvalwater in het vuilwaterriool	4.94dc	4.3, eerste lid	2.11 en 4.169	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig
Geen hulpstoffen met chroom gebruiken	4.94dd	4.3, eerste lid	4.166 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.94de	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Toepassingsbereik bedrukken met flexodruktechniek of verpakkingsdiepdrucktechniek	4.94df	4.3, eerste lid	4.163	Geen overgangsrecht nodig
Van toepassing verklaring afdeling 2.11 over oplosmiddelen	4.94dg	4.3, eerste lid	4.438 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Bij lozen moeten rekening worden gehouden met beschikbare milieu-informatie	4.94dh	4.3, eerste lid	4.169 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.94di	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig.
Toepassingsbereik bewerken, lijmen, coaten of lamineren van papier of karton	4.94dj	4.3, eerste lid	4.320 en 4.336 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.94e	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig.
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.94f	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig.
Emissieconcentratie bij mechanisch verkleinen van papier of karton	4.94g	4.3, eerste lid	4.331 en 4.348 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik reinigen of wassen van textiel	4.94ga	4.3, eerste lid	4.667 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Gebruik PER	4.95	4.3, eerste lid	4.675 en 4.467 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Hoeveelheid koolwaterstof in gereinigde textiel en in vrijkomende drooglucht	4.101	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Lozen van afvalwater afkomstig van reinigen of wassen van textiel	4.102	4.3, eerste lid	2.11 en 4.672 Bal	Voortzetting verplichtingen. Doelmatige bemonstering valt onder zorgplicht. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.103	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik mechanische bewerking of verwerking van textiel	4.103a	4.3, eerste lid	4.320 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie bij textiel bewerking	4.103aa	4.3, eerste lid	4.331 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.103b	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.103ba	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik lassen van textiel	4.103bb	4.3, eerste lid	4.387 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.103c	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik lijmen of coaten of veredelen van textiel, leer of bont	4.103ca	4.3, eerste lid	4.336 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie bij aanbrengen van coating of lijmlagen en het veredelen	4.103d	4.3, eerste lid	4.348 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Lozen van afvalwater afkomstig van veredelen van textiel	4.103da	4.3, eerste lid	2.11 Bal	Komt alleen in zorgplicht terug. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.103e	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.103f	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik inwendig reinigen of ontsmetten van transportmiddelen	4.103g	4.3, eerste lid	4.554 en 4.887 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.103h	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Voorkomen dat product in afvalwater komt	4.104	4.3, eerste lid	2.11 Bal	Komt alleen in zorgplicht terug. Geen overgangsrecht nodig
Lozen van afvalwater afkomstig van inwendig reinigen of ontsmetten van transportmiddelen waarin onverpakt vlees is vervoerd	4.104a	4.3, eerste lid	4.559 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Lozen van afvalwater afkomstig van het inwendig reinigen of ontsmetten van transportmiddelen waarin dieren zijn vervoerd	4.104b	4.3, eerste lid	4.813 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Lozen van afvalwater afkomstig van het inwendig reinigen van werktuigen waarmee gewasbeschermingsmiddel	4.104c		4.893 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
en of meststoffen zijn toegepast				
Lozen van afvalwater afkomstig van het inwendig reinigen van veeg- of vuilniswagens	4.104d	4.3, eerste lid	-	Er komt overgangsrecht in de bruidsschat. Verder geen overgangsrecht nodig
Lozen van afvalwater afkomstig van het inwendig reinigen van een transportmiddelen waarin betonmortel is vervoerd	4.104e	4.3, eerste lid	2.11, 2.13 en 4.140 tot en met 4.142 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepassingsbereik in werking hebben acculader	4.113c	4.3, eerste lid	-	Wordt geregeld met bruidsschat
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.114	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig. Wordt geregeld met bruidsschat
Toepassingsbereik in werking hebben van een crematorium of strooiveld	4.116	4.3, eerste lid	4.634 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Verbod om kisten te verbranden met lood of zink	4.117	4.3, eerste lid	4.636 Bal	Voortzetting verbod. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.118	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie van stofklasse S bij crematieoven voor dieren	4.118a	4.3, eerste lid	4.642 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Emissieconcentratie kwik en kwikverbindingen	4.119	4.3, eerste lid	4.638 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.120	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik laboratorium of praktijkruimte	4.122	4.3, eerste lid	4.647 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.123	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Emissiegrenswaarden voor lozen afvalwater	4.124	4.3, eerste lid	4.652 Bal	Voortzetting regels. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Emissieconcentratie eisen voor emissies in de lucht	4.125	4.3, eerste lid	2.13 en 4.656 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
				Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.126	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	4.127	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Hoofdstuk 5 Industriële emissies				
Toepassingsbereik van paragrafen	5	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik in werking hebben van een grote stookinstallatie	5.1	4.3, eerste lid	4.29 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Afgassen gecontroleerd afvoeren	5.2	4.3, eerste lid	4.33 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik emissiegrenswaarden	5.3	4.3, eerste lid	4.32 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Emissiegrenswaarden voor zwaveldioxide	5.4	4.3, eerste lid	4.34 en 4.35 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Emissiegrenswaarden voor stikstofoxiden	5.5	4.3, eerste lid	4.36 en 4.37 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Emissiegrenswaarden voor koolmonoxide	5.6	4.3, eerste lid	4.38 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Emissiegrenswaarden voor totaal stof	5.7	4.3, eerste lid	4.39 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Uitzonderingen emissiegrenswaarden	5.8	4.3, eerste lid	4.54 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Emissiegrenswaarden bij gelijktijdig gebruik verschillende soorten brandstof	5.9	4.3, eerste lid	4.55 en 4.56 Bal	Voortzetting regeling. Geen overgangsrecht nodig
Uitzondering voor laagzwavelige brandstof	5.10	4.3, eerste lid	4.57, 4.58 en 4.59 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Uitzondering als geen gasvormige brandstof wordt gestookt vanwege incident	5.11	4.3, eerste lid	4.60 en 4.61 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Buiten gebruik stellen stookinstallatie	5.12	4.3, eerste lid	4.45, 4.46 en 4.47 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
				Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 lb
Norm voor netto elektrisch rendement	5.12a	4.3, eerste lid	4.62 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig.
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	5.13	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Overgangsrecht voor stookinstallaties die met steenkool worden gestookt en voor stookinstallaties met een vergunning met strengere emissiegrenswaarden	5.14	4.3, eerste lid		Overgangsrecht voor stoken met steenkool is materieel uitgewerkt. Strengere vergunningvoorschrifte n blijven gelden als maatwerkvoorschriften op grond van artikel 4.13 lw.
Toepassingsbereik afvalverbrandings- en afvalmeeverbrandings- installaties	5.15	4.3, eerste lid	4.63 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Afgassen gecontroleerd afvoeren	5.16	4.3, eerste lid	4.72 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Verplichtingen voor het in ontvangst nemen van afvalstoffen	5.17	4.3, eerste lid	2.13 en 4.96 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Terugwinning warmte	5.18	4.3, eerste lid	4.94, 4.98 en 4.100 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Emissiegrenswaarden voor installaties waarin warmte afkomstig is van gevaarlijk afval of onbehandelde of ongesorteerde afvalstoffen	5.19	4.3, eerste lid	4.73 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Emissiegrenswaarden voor andere installaties	5.20	4.3, eerste lid	4.75 en 4.76 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Emissiegrenswaarde voor kwik	5.21	4.3, eerste lid	4.75 en 4.77 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Emissiegrenswaarden voor cementoven	5.22	4.3, eerste lid	4.77 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Bepaling emissiegrenswaarde met formule	5.23	4.3, eerste lid	4.76 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Bij vergunningvoorschrift vaststellen van emissiegrenswaarden die afwijken van art 5.19	5.24	4.3, eerste lid	4.74 Bal	Voortzetting regel. Geen overgangsrecht nodig.
Bij vergunningvoorschrift vaststellen van	5.25	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
emissiegrenswaarden die afwijken van art 5.22				
Afwijken van emissiegrenswaarden	5.26	4.3, eerste lid	4.92 Bal	Voortzetting uitzonderingen. Geen overgangsrecht nodig
Behandeling van afvalwater afkomstig van reiniging afgassen	5.27	4.3, eerste lid	4.68 en 4.69 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Niet verdunnen van afvalwater	5.28	4.3, eerste lid	2.11 Bal	Komt alleen in specifieke zorgplicht terug. Geen overgangsrecht nodig
Norm voor netto elektrisch rendement	5.28a	4.3, eerste lid	4.95 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Overgangsrecht voor netto elektrisch rendement	5.28b	4.3, eerste lid	-	Overgangsrecht is materieel uitgewerkt
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	5.29	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Overgangsrecht voor lepolovens en lange draaiovens en voor installaties waarvoor strengere vergunningvoorschriften gelden	5.30	4.3, eerste lid	-	Overgangsrecht voor lepolovens en lange draaiovens is materieel uitgewerkt. Strengere vergunningvoorschriften blijven gelden als maatwerkvoorschriften op grond van artikel 4.13 Iw.
Toepassingsbereik ippc-installatie voor productie titaandioxide	5.31	4.3, eerste lid	4.104 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Verboden om afvalstoffen in oppervlaktewater, grondwater of zeewater te brengen	5.32	4.3, eerste lid	4.107 Bal	Voortzetting verboden. Geen overgangsrecht nodig
Emissiegrenswaarden voor sulfaatproces	5.33	4.3, eerste lid	4.108 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Emissiegrenswaarden voor chlorideproces	5.34	4.3, eerste lid	4.109 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Voorkomen emissie zuurdruppels	5.35	4.3, eerste lid	4.112 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Emissiegrenswaarden voor emissies in de lucht	5.36	4.3, eerste lid	4.113 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Emissiegrenswaarden chlorideproces	5.37	4.3, eerste lid	4.114 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	5.38	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Overgangsrecht voor installaties waarvoor strengere vergunningvoorschriften gelden	5.39	4.3, eerste lid	-	Strengere vergunningvoorschriften blijven gelden als maatwerkvoorschriften op grond van artikel 4.13 Iw.
Toepassingsbereik installaties voor de productie van zwavel	5.40	4.3, eerste lid	4.120 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Norm voor de omzettingsgraad van geconcentreerd waterstofsulfide	5.41	4.3, eerste lid	2.11 en 4.121 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Overgangsrecht voor bestaande installatie	5.42	4.3, eerste lid	4.121 Bal	Overgangsrecht geregeld in artikel 4.121 Bal
Toepassingsbereik middelgrote stookinstallaties gestookt op niet-standaard brandstoffen	5.43	4.3, eerste lid	4.431ba Bal	Geen overgangsrecht nodig
Emissiegrenswaarden voor middelgrote stookinstallaties	5.44	4.3, eerste lid	4.431ba, 4.431cc, 4.431bf, 4.431bg, 4.431bl, 4.431ch, 4.431bm, 4.431bo, 4.431bz en 4.431ca Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Emissiegrenswaarden voor stookinstallaties anders dan een zuigermotor of gasturbine	5.44a	4.3, eerste lid	4.431bk en 4.431cg Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Emissiegrenswaarden gasturbine	5.44b	4.3, eerste lid	4.431bh en 4.431cd Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Emissiegrenswaarden dieselmotor	5.44c	4.3, eerste lid	4.431bi en 4.431ce Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Emissiegrenswaarden gasmotor	5.44d	4.3, eerste lid	4.431bj en 4.431cf Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
				Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Toepassingsbereik in werking installatie voor productie van asfalt	5.45	4.3, eerste lid	4.122 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Emissiegrenswaarden productie asfalt	5.46	4.3, eerste lid	2.11 en 4.127 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	5.47	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Overgangsrecht voor installaties die voor 1 januari 2009 in gebruik zijn genomen	5.48	4.3, eerste lid	2.13 Bal	Geen overgangsrecht nodig. Is materieel uitgewerkt
Toepassingsbereik opslag vloeistoffen	5.49	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag maatwerk en nadere regels bij ministeriële regeling	5.50	-	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig. Overgangsrecht voor maatwerk is geregeld in artikel 8.1.5 Ib
Begripsomschrijvingen en grondslag nadere regels bij ministeriële regeling	5.51	4.3, eerste lid	2.13, 4.1074 en 4.1081 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik in werking hebben terminal met opslaginstallatie	5.52	4.3, eerste lid	4.1074 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	5.53	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik in werking hebben terminal met overslaginstallatie	5.54	4.3, eerste lid	4.1074 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor vullen mobiele tank	5.55	4.3, eerste lid	4.1081 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Gemiddelde concentratie dampen	5.56	4.3, eerste lid	4.1082 en 4.1083 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling en nauwkeurigheid meting	5.57	4.3, eerste lid	4.1084 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Normale laaddebiet	5.58	4.3, eerste lid	4.1089 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Dampopvangsysteem heeft een tegendruk van ten hoogste 55 millibar	5.59	4.3, eerste lid	4.1090 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Voorschriften voor vullen tankwagen langs onderzijde	5.60	4.3, eerste lid	4.1091 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Terugvoeren damp bij een benzineoverslaginstallatie	5.61	4.3, eerste lid	2.11 en 4.1092 Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig
Aanwezigheid benzinelaadportaal	5.62	4.3, eerste lid	4.1093 Bal	Voortzetting verplichting. Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	5.63	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Toepassingsbereik LPG-tankstations	5.64	4.3, eerste lid	4.472 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Grondslag voor nadere regels bij ministeriële regeling	5.65	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Hoofdstuk 6 Overgangs- en slotbepalingen				
Toepassingsbereik hoofdstuk	6	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig
Overgangsrecht vergunningvoorschriften Wet milieubeheer, nadere eisen en maatwerkvoorschriften	6.1	4.3, eerste lid	-	Valt onder algemene overgangsrecht Invoeringsbesluit
Overgangsrecht vergunningvoorschriften en nadere eisen lozingen vanuit inrichtingen	6.2	4.3, eerste lid	-	Valt onder algemene overgangsrecht Invoeringsbesluit
Overgangsrecht vergunningvoorschriften en nadere eisen lozingen anders dan vanuit inrichtingen	6.2a	4.3, eerste lid	-	Valt onder algemene overgangsrecht Invoeringsbesluit
Overgangsrecht ontheffingen Lozingenbesluit bodembescherming, vergunningen Wvo en diverse toegestane activiteiten	6.3	4.3, eerste lid	-	Valt onder algemene overgangsrecht Invoeringsbesluit
Als geen vergunning is verleend of melding is gedaan dan moet alsnog een melding worden gedaan	6.4	4.3, eerste lid	-	Valt onder meldingsverplichtingen en algemene overgangsrecht Invoeringsbesluit
Overgangsrecht voor lopende vergunningenprocedures	6.5	4.3, eerste lid	-	Valt onder algemene overgangsrecht Invoeringsbesluit
Overgangsrecht voor lopende vergunningenprocedures	6.5a	4.3, eerste lid	-	Valt onder algemene overgangsrecht Invoeringsbesluit
Eerste dag van keuringstermijn is dag van laatste keuring	6.6	4.3, eerste lid	-	Komt niet terug. Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Activiteitenbesluit milieubeheer	Artikel huidig besluit	Artikel Omgevings wet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Maatwerkvoorschriften voor lozen in oppervlaktewater worden aangemerkt als vergunning	6.7a	4.3, eerste lid	-	Valt onder algemene overgangsrecht Invoeringsbesluit
Overgangsrecht regelen voor wijzigingen in niet-publiekrechtelijke normen	6.41	4.3, eerste lid	Or	Als dat nodig is kan overgangsrecht worden geregeld in de Omgevingsregeling
Verslaglegging over doeltreffendheid en effecten van het besluit	6.42	-	-	Komt niet terug
Besluiten die zijn vervallen	6.43	-	-	Komt niet terug
Inwerkingtredingsbepaling	6.44	4.3, eerste lid	18.2 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Citeertitel	6.45	4.3, eerste lid	18.3 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Standaard berekeningswijze van de kosteneffectiviteit behorend bij artikel 2.7	Bijl. 2	4.3, eerste lid	Or	Zie artikel 8.28, tweede lid Bkl. Geen overgangsrecht nodig
Stuifklassen behorend bij de artikelen 3.37 en 3.38	Bijl. 3	4.3, eerste lid	Bijlage IV Bal	Voortzetting verplichtingen. Geen overgangsrecht nodig

b. Transponeringstabel Bouwbesluit 2012

Hoofdstuk/onderwerp Bouwbesluit 2012	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB (Bbl)	Toelichting overgangsrecht
§ 1.1. Algemeen	1.1		1.1	
	1.2		2.10	
	1.3		2.4 en 2.5	
	1.4		2.7	
§ 1.2 Toepassing normen en certificatie- en inspectieschema's				
	1.5		-	
§ 1.3 CE-markering en kwaliteitsverklaringen				
	1.6		2.12	
	1.7		2.13	
	1.8		2.13	
	1.9		2.14	
	1.10		2.12	
	1.11		2.14 en 1.2	
§ 1.4 Bijzondere bepalingen				
	1.12		5.4	
	1.12a		4.9	
	1.13		2.8	
	1.14		4.8	
	1.15		5.6	
	1.16		2.6	
	1.17		6.17	
§ 1.5 Gebruiksmelding				
	1.18		6.6 en 6.7	
	1.19		6.8	
	1.20		-	
	1.21		6.10	
	1.22		6.9	
§ 1.6 Procedure bouwwerkzaamheden				
	1.23		7.8	
	1.24		-	Wordt opgenomen in de bruidsschat omgevingsplan.
	1.25		7.7	
§ 1.7 Procedure sloopwerkzaamheden				
	1.26		7.10	
	1.27		7.11	
	1.28		-	
	1.29		7.14	
	1.30		7.14	
	1.31		-	
	1.32		7.9 en 7.13	
	1.33		7.12	
Hoofdstuk 2: Technische bouwvoorschriften uit oogpunt van veiligheid				

Hoofdstuk/onderwerp Bouwbesluit 2012	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB (Bbl)	Toelichting overgangsrecht
Afdeling 2.1 Algemene sterke				
§ 2.1.1 Nieuwbouw	2.1		4.10	
	2.2		4.11	
	2.3		4.12	
	2.4		4.13	
	2.5		5.9	
	2.5a		4.15	
	2.5b		4.14	
§ 2.1.2 Bestaande bouw	2.6		3.8	
	2.7		3.9	
	2.8		3.10	
Afdeling 2.2 Sterkte bij brand				
§ 2.2.1 Nieuwbouw	2.9		4.16	
	2.10		4.17	
	2.11		4.18	
	2.12		5.10	
§ 2.2.2. Bestaande bouw	2.13		3.11	
	2.14		3.12	
	2.15		3.13	
Afdeling 2.3 Afscheiding van vloer, trap en hellingbaan				
§ 2.3.1 Nieuwbouw	2.16		4.9	
	2.17		4.20	
	2.18		4.21	
	2.19		4.22	
	2.20		4.23	
	2.21		5.4	
§ 2.3.2 Bestaande bouw	2.22		3.14	
	2.23		3.15	
	2.24		3.16	
	2.25		3.17	
Afdeling 2.4 Overbrugging van hoogteverschillen				
§ 2.4.1 Nieuwbouw	2.26		4.24	
	2.27		4.25	
	2.28		5.4	
	2.29		4.33	
§ 2.4.2 Bestaande bouw	2.30		3.18	
	2.31		3.19	
Afdeling 2.5 Trap				
§ 2.5.1 Nieuwbouw	2.32		4.24	
	2.33		4.26	
	2.34		4.27	
	2.35		4.28	
	2.36		4.29	
	2.37		5.4	
§ 2.5.2 Bestaande bouw	2.38		3.18	
	2.39		3.20	
	2.40		3.21	
	2.41		3.22	

Hoofdstuk/onderwerp Bouwbesluit 2012	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB (Bbl)	Toelichting overgangsrecht
Afdeling 2.6 Hellingbaan				
§ 2.6.1 Nieuwbouw	2.42		4.24	
	2.43		4.30	
	2.44		4.31	
	2.45		4.32	
	2.46		5.4	
§ 2.6.2 Bestaande bouw	2.47		3.18	
	2.48		3.23	
	2.49		3.24	
Afdeling 2.7 Beweegbare constructieonderdelen				
§ 2.7.1 Nieuwbouw	2.50		4.34	
	2.51		4.35 en 4.216	
	2.52		5.4	
	2.53		4.36	
§ 2.7.2 Bestaande bouw	2.54		3.25	
	2.55		3.26	
Afdeling 2.8 Beperking van het ontstaan van een brandgevaarlijke situatie				
§ 2.8.1 Nieuwbouw	2.56		4.37	
	2.57		4.38	
	2.58		4.39	
	2.59		4.40	
	2.60		4.135	
	2.61		4.41	
§ 2.8.2 Bestaande bouw	2.62		3.27	
	2.63		3.28	
	2.64		3.29	
	2.65		3.75	
Afdeling 2.9 Beperking van het ontwikkelen van brand en rook				
§ 2.9.1 Nieuwbouw	2.66		4.42	
	2.67		4.43	
	2.68		4.44	
	2.69		4.45	
	2.70		4.46	
	2.71		4.47	
	2.72		-	
	2.73		5.12	
	2.74		4.48	
§ 2.9.2 Bestaande bouw	2.75		3.30	
	2.76		3.31	
	2.77		3.32	
	2.78		3.33	
	2.79		3.34	
	2.80		3.35	
Afdeling 2.10 Beperking van uitbreiding van brand				
§ 2.10.1 Nieuwbouw	2.81		4.49	
	2.82		4.50	
	2.83		4.51 en 4.52	

Hoofdstuk/onderwerp Bouwbesluit 2012	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB (Bbl)	Toelichting overgangsrecht
	2.84		4.53 en 4.54	
	2.85		5.13	
	2.86		4.55	
§ 2.10.2 Bestaande bouw	2.87		3.36	
	2.88		3.37	
	2.89		3.38 3n 3.39	
	2.90		3.40 en 3.41	
Afdeling 2.11 Verdere beperking van uitbreiding van brand				
§ 2.11.1 Nieuwbouw	2.91		4.56	
	2.92		4.57 en 4.58	
	2.93		4.59	
	2.94		4.60, 4.61 en 4.62	
	2.95		5.4	
	2.96		4.63	
§ 2.11.2 Bestaande bouw	2.97		3.42	
	2.98		3.43 en 3.44	
	2.99		3.45	
	2.100		3.46 en 3.47	
Afdeling 2.12 Vluchtroutes				
§ 2.12.1 Nieuwbouw	2.101		4.64 en 4.73	
	2.102		4.65, 4.66 en 4.67	
	2.103		4.68	
	2.104		4.69	
	2.105		4.70	
	2.106		4.71	
	2.107		4.7, 4.75, 4.76, 4.77, 4.78 en 4.79	
	2.108		4.80 en 4.81	
	2.109		5.4	
	2.110		4.72 en 4.82	
§ 2.12.2 Bestaande bouw				
	2.111		3.48 en 3.55	
	2.112		3.49 en 3.50	
	2.113		3.51	
	2.114		3.52	
	2.115		3.53	
	2.116		3.54	
	2.117		3.56, 3.57, 3.58, 3.59 en 3.60	
	2.118		-	
Afdeling 2.13 Hulpverlening bij brand				
§ 2.13.1 Nieuwbouw	2.119		4.83	
	2.120		4.84	
	2.121		4.85	
	2.122		4.86	
	2.123		5.4	
	2.124		4.87	
§ 2.13.2 Bestaande bouw	2.125		3.61	

Hoofdstuk/onderwerp Bouwbesluit 2012	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB (Bbl)	Toelichting overgangsrecht
	2.126		3.62	
Afdeling 2.14 Hoge en ondergrondse gebouwen, nieuwbouw				
	2.127		4.88	
	2.128		4.89	
Afdeling 2.15 Inbraakwerendheid, nieuwbouw				
	2.129		4.99	
	2.130		4.100	
	2.131		5.4	
Afdeling 2.16 Veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied nieuwbouw				
	2.132		4.90	
	2.133		4.91, 4.92, 4.93, 4.94, 4.95 en 4.124	
	2.133a		5.4	
Afdeling 2.17				
§ 2.17.1 Nieuwbouw	2.134		4.97	
	2.135		4.98	
	2.136		3.133	
	2.137		-	
Hoofdstuk 3 Technische bouwvoorschriften uit oogpunt van gezondheid				
Afdeling 3.1 Bescherming tegen geluid van buiten, nieuwbouw				
	3.1		4.101	
	3.2		4.102	
	3.3		4.103	
	3.4		4.104	
	3.5		5.4	
	3.6		4.105	
Afdeling 3.2 Bescherming tegen geluid van installaties, nieuwbouw				
	3.7		4.106	
	3.8		4.107	
	3.9		4.108	
	3.10		5.14	
	3.11		4.109	
Afdeling 3.3 Beperking van galm, nieuwbouw				
	3.12		4.110	
	3.13		4.111	
	3.14		5.4	
Afdeling 3.4 Geluidwering tussen ruimten, nieuwbouw				

Hoofdstuk/onderwerp Bouwbesluit 2012	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB (Bbl)	Toelichting overgangsrecht
	3.15		4.112	
	3.16		4.113	
	3.17		4.114	
	3.17a		4.115	
	3.18		5.4	
	3.19		4.116	
Afdeling 3.5 Wering van vocht				
§ 3.5.1 Nieuwbouw	3.20		4.117	
	3.21		4.118	
	3.22		4.119	
	3.23		4.120	
	3.24		5.4	
§ 3.5.2 Bestaande bouw	3.25		3.63	
	3.26		3.64	
	3.27		3.65	
Afdeling 3.6 Luchtverversing				
§ 3.6.1 Nieuwbouw	3.28		4.121	
	3.29		4.122	
	3.30		4.123	
	3.31		4.124	
	3.32		4.125	
	3.33		4.126	
	3.34		4.127 en 4.128	
	3.35		5.15	
	3.36		4.129	
§ 3.6.2 Bestaande bouw	3.37		3.66	
	3.38		3.67	
	3.39		3.68	
	3.40		3.70 en 3.71	
Afdeling 3.7 Spuivoorziening				
§ 3.7.1 Nieuwbouw	3.41		4.130	
	3.42		4.131	
	3.43		4.132	
	3.44		5.4	
	3.45		4.133	
§ 3.7.2 Bestaande bouw	3.46		3.72	
	3.47		3.73	
Afdeling 3.8 Toevoer van verbrandingslucht en afvoer van rookgas				
§ 3.8.1 Nieuwbouw	3.48		4.134	
	3.49		4.135	
	3.50		4.136 en 4.137	
	3.51		4.138 en 4.139	
	3.52		4.140	
	3.53		4.141	
	3.54		4.136 en 4.137	
	3.55		5.16	
	3.56		4.142	
§ 3.8.2 Bestaande bouw	3.57		3.74	

Hoofdstuk/onderwerp Bouwbesluit 2012	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB (Bbl)	Toelichting overgangsrecht
	3.58		3.75	
	3.59		3.76 en 3.77	
	3.60		3.78	
	3.61		3.76 en 3.77	
Afdeling 3.9 Beperking van de aanwezigheid van schadelijke stoffen en ioniserende straling				
§ 3.9.1 Nieuwbouw	3.62		6.1	
	3.63		6.25 en 6.26	
	3.64		6.1	
	3.65		6.1	
S 3.9.2 Bestaande bouw	3.66		6.1	
	3.67		6.25 en 6.26	
Afdeling 3.10 Bescherming tegen ratten en muizen				
§ 3.10.1 Nieuwbouw	3.68		4.143	
	3.69		4.144	
	3.70		4.145	
	3.71		5.4	
§ 3.10.2 Bestaande bouw	3.72		3.79	
	3.73		3.80	
Afdeling 3.11 Daglicht				
S 3.11.1 Nieuwbouw	3.74		4.146	
	3.75		4.147	
	3.76		5.4	
§ 3.11.2 Bestaande bouw	3.77		3.81	
	3.78		3.82	
Hoofdstuk 4 Technische bouwvoorschriften uit het oogpunt van bruikbaarheid				
Afdeling 4.1 Verblijfsgebied en verblijfsruimte				
§ 4.1.1 Nieuwbouw	4.1		4.162	
	4.2		4.163	
	4.3		4.164	
	4.4		5.17	
§ 4.1.2 Bestaande bouw	4.5		3.88	
	4.6		3.89	
	4.7		3.90	
Afdeling 4.2 Toiletruimte				
§ 4.2.1 Nieuwbouw	4.8		4.165	
	4.9		4.166	
	4.10		4.167	
	4.11		5.18	
	4.12		5.4	
§ 4.2.2 Bestaande bouw	4.13		3.91	
	4.14		3.92	
	4.15		-	
	4.16		5.19	

Hoofdstuk/onderwerp Bouwbesluit 2012	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB (Bbl)	Toelichting overgangsrecht
Afdeling 4.3 Badruimte, nieuwbouw				
	4.17		4.168	
	4.18		4.169	
	4.19		4.170	
	4.20		5.19	
Afdeling 4.4 Bereikbaarheid en toegankelijkheid, nieuwbouw				
	4.21		4.179 en 4.183	
	4.22		4.180	
	4.23		4.181	
	4.24		4.184, 4.185 en 4.186	
	4.25		4.187	
	4.26		4.188	
	4.27		4.182 en 4.189	
	4.28		4.190	
	4.29		5.4	
Afdeling 4.5 Buitenberging, nieuwbouw				
	4.30		4.171	
	4.31		4.172	
	4.32		4.173	
	4.33		5.4	
Afdeling 4.6 Buitenruimte, nieuwbouw				
	4.34		4.174	
	4.35		4.175	
	4.36		5.4	
Afdeling 4.7 Opstelplaatsen				
§ 4.7.1 Nieuwbouw	4.37		4.176	
	4.38		4.177	
	4.39		4.178	
	4.40		5.4	
§ 4.7.2	4.41		3.94	
	4.42		3.95	
	4.43		3.96	
Hoofdstuk 5 Technische bouwvoorschriften uit oogpunt van energiezuinigheid en milieu, nieuwbouw				
Afdeling 5.1 Energiezuinigheid, nieuwbouw				
	5.1		4.148	
	5.2		4.149	
	5.3		4.152 en 4.153	
	5.4		4.154	
	5.5		4.155	
	5.6		5.20	

Hoofdstuk/onderwerp Bouwbesluit 2012	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB (Bbl)	Toelichting overgangsrecht
	5.7		4.156	
Afdeling 5.2 Milieu, nieuwbouw				
	5.8		4.158	
	5.9		4.159	
	5.10		4.5	
Hoofdstuk 6 Voorschriften inzake installaties				
Afdeling 6.1 Verlichting, nieuwbouw en bestaande bouw	6.1		3.99 en 4.193	
	6.2		3.100 en 4.194	
	6.3		3.101 en 4.195	
	6.4		3.102 en 4.196	
	6.5		3.103 en 4.197	
	6.6		4.8	
Afdeling 6.2 Voorzieningen voor het afnemen en gebruiken van energie, nieuwbouw en bestaande bouw				
	6.7		3.105 en 4.198	
	6.8		3.106 en 4.199	
	6.9		3.107 en 4.200	
	6.10		-	Wordt opgenomen in de bruidsschat omgevingsplan.
Afdeling 6.3 Watervoorziening, nieuwbouw en bestaande bouw				
	6.11		3.108 en 4.201	
	6.12		3.109 en 4.202	
	6.13		3.110 en 4.203	
	6.14		-	Wordt opgenomen in de bruidsschat omgevingsplan.
Afdeling 6.4 Afvoer van huishoudelijk afvalwater en hemelwater, nieuwbouw en bestaande bouw				
	6.15		3.111 en 4.204	
	6.16		3.112 en 4.205	
	6.17		3.113 en 4.206	
	6.18		-	Wordt opgenomen in de bruidsschat omgevingsplan.
Afdeling 6.5 Tijdig vaststellen van brand, nieuwbouw en bestaande bouw				
	6.19		3.114 en 4.207	

Hoofdstuk/onderwerp Bouwbesluit 2012	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB (Bbl)	Toelichting overgangsrecht
	6.20		3.115, 3.116, 4.208, 4.209, 4.210 en 6.33	
	6.21		3.117, 4.211, 5.24, 2.6 en 6.4	
Afdeling 6.6 Vluchten bij brand, nieuwbouw en bestaande bouw				
	6.22		3.118 en 4.212	
	6.23		3.119, 4.213, 4.214, 6.34, 2.6 en 6.4	
	6.24		3.120 en 4.125	
	6.25		3.121, 3.122, 4.216 en 4.217	
	6.26		3.123 en 4.218	
Afdeling 6.7 Bestrijden van brand, nieuwbouw en bestaande bouw				
	6.27		3.124 en 4.219	
	6.28		4.220 en 6.36	
	6.29		3.125 en 4.221	
	6.30		3.126 en 4.222	
	6.31		3.127, 4.223 en 6.36	
	6.32		6.37	
	6.33		3.127, 4.220, 4.223, 2.6 en 6.4	
	6.34		4.224	
Afdeling 6.8 Bereikbaarheid voor hulpverleningsdiensten, nieuwbouw en bestaande bouw				
	6.35		3.128 en 4.225	
	6.36		3.129, 3.130, 4.226 en 4.227	
	6.37		-	Wordt opgenomen in de bruidsschat omgevingsplan.
	6.38		-	Wordt opgenomen in de bruidsschat omgevingsplan.
	6.39		4.228	
	6.40		3.131, 3.132, 4.229 en 4.230	
Afdeling 6.9 Aanvullende regels tunnelveiligheid, nieuwbouw en bestaande bouw				
	6.41		3.133 en 4.231	
	6.42		3.134 en 4.232	
	6.43		3.135 en 4.233	

Hoofdstuk/onderwerp Bouwbesluit 2012	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB (Bbl)	Toelichting overgangsrecht
	6.44		3.136 en 4.234	
	6.45		3.137 en 4.235	
	6.46		3.138 en 4.236	
	6.47		3.139 en 4.237	
Afdeling 6.10 Bereikbaarheid van gebouwen voor personen met een functiebeperking, nieuwbouw en bestaande bouw				
	6.48		3.97 en 4.191	
	6.49		3.98 en 4.192	
Afdeling 6.11 Tegengaan van veel voorkomende criminaliteit, nieuwbouw en bestaande bouw				
	6.50		3.140 en 4.238	
	6.51		3.141 en 4.239	
Afdeling 6.12 Veilig onderhoud gebouwen, nieuwbouw				
	6.52		4.240	
	6.53		4.241	
Afdeling 6.13 Technische bouwsystemen				
	6.54		5.8	
	6.55		5.21	
Hoofdstuk 7 Voorschriften inzake het gebruik van bouwwerken open erven en terreinen				
Afdeling 7.1 Voorkomen van brandgevaar en ontwikkeling van brand, nieuwbouw en bestaande bouw				
	7.1		6.11	
	7.2		6.12	
	7.3		6.13	
	7.4		6.14	
	7.5		6.15	
	7.6		6.4	Voor het gedeelte binnen het bouwwerk geldt de specifieke zorgplicht brandveilig gebruik. Voor het gedeelte nabij het bouwwerk geldt dat de rijksregel vervalt en dat dat deel wordt opgenomen in de bruidsschat omgevingsplan.

Hoofdstuk/onderwerp Bouwbesluit 2012	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB (Bbl)	Toelichting overgangsrecht
	7.7		6.4	Het gedeelte voor binnen het bouwwerk komt terug in de specifieke zorgplicht brandveilig gebruik. Voor het gedeelte nabij het bouwwerk geldt dat de rijksregel vervalt en dat dat deel wordt opgenomen in de bruidsschat omgevingsplan.
	7.8		6.4	
	7.9		6.4	
	7.10		6.4	
Afdeling 7.2 Veilig vluchten bij brand, nieuwbouw en bestaande bouw				
	7.11		6.19	
	7.11a		6.20	
	7.12		6.21	
	7.13		6.22	
	7.14		6.23	
	7.15		6.24	
	7.16		6.4	
Afdeling 7.3 Overige bepalingen veilig en gezond gebruik, nieuwbouw en bestaande bouw				
	7.17		6.1	
	7.18		-	Wordt opgenomen in de bruidsschat omgevingsplan.
	7.19		6.25 en 6.26	
	7.20		-	Wordt opgenomen in de bruidsschat omgevingsplan.
	7.21		-	Wordt opgenomen in de bruidsschat omgevingsplan.
	7.22		-	Wordt opgenomen in de bruidsschat omgevingsplan.
	7.23		3.142,3.143, 3.144, 4.242 en 4.243	
Hoofdstuk 8 Bouw- en sloopwerkzaamheden				
Afdeling 8.1 Het voorkomen van onveilige situaties en het beperken				

Hoofdstuk/onderwerp Bouwbesluit 2012	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB (Bbl)	Toelichting overgangsrecht
van hinder tijdens het uitvoeren van bouw- en sloopwerkzaamheden				
	8.1		7.1	
	8.2		7.15 en 7.38	De eisen ter voorkoming van beschadiging of belemmering in de omgeving worden op rijksniveau losgelaten en komen terug in de bruidsschat omgevingsplan.
	8.3		7.17 en 7.39	
	8.4		7.18 en 7.38	
	8.5		7.19 en 7.38	
	8.6		7.16 en 7.38	
	8.7		7.8 en 7.13	
Afdeling 8.2 Afvalscheiding				
	8.8		7.1	
	8.9		7.24, 7.25 en 7.26	
Hoofdstuk 9 Overgangs- en slotbepalingen				
	9.1		-	
	9.2		3.104 en 2.11	
	9.3		-	
	9.4		8.1	
	9.5		8.2	

c. Transponeringstabel Besluit algemene regels milieu mijnbouw

Onderwerp/hoofdstuk Besluit algemene regels milieu mijnbouw	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting Overgangsrecht
H1 Algemene bepalingen				
	2	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	3	4.3 in samenhang met 4.6	2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
H2 Toepassingsgebied, meldingen en instemming				
	4	4.3, eerste lid	3.320 en 4.1116 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	5	4.3, eerste lid	3.320 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	5a, eerste lid	16.15 en 16.16	3.321 Bal en 4.29 Ob	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.2.0a IbOw.
	5a, tweede tot en met vierde lid	-	-	-
	5b	-	-	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.2.0a IbOw.
	6	4.3, eerste lid	3.320 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Melding	7, eerste en tweede lid	4.3 in samenhang met 4.4, eerste lid	2.17 en 4.1117, eerste en tweede lid, Bal	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.1.1 en 8.1.2 IbOw.
	7, derde tot en met vijfde lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	7, zesde lid	4.3 in samenhang met 4.4, eerste lid	4.1117, vierde lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Melding	8, eerste en tweede lid	4.3 in samenhang met 4.4, eerste lid	2.17 en 4.1117, eerste en tweede lid, Bal	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.1.1 IbOw.
	8, derde tot en met vijfde lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	8, zesde lid	4.3 in samenhang met 4.4, eerste lid	4.1117, vierde lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Instemming	8a	4.3 in samenhang met 4.4, eerste lid	3.321 Bal	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.2.0a IbOw.
H3 Werkzaamheden met mobiele installaties op land				
§1 Algemene voorschriften	9	-	-	-
	10	4.3, eerste lid	2.21 en 2.22 Bal	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.1.3 IbOw.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit algemene regels milieu mijnbouw	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting Overgangsrecht
	11, eerste lid	1.7	2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	11, tweede lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	12	1.7	2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	13	1.7	2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	14	1.7	2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	15, eerste tot en met derde lid	-		Geen overgangsrecht nodig.
	16, eerste en tweede lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	17	1.7	2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
<i>§2 Geluid</i>				
	19, onder a	2.24, eerste lid	5.65, eerste lid Bkl	In bruidsschat opgenomen. Geen overgangsrecht nodig.
	19, onder b tot en met f		-	Geen overgangsrecht nodig.
	20, eerste en tweede lid	2.24, eerste lid	5.66, eerste lid Bkl	In bruidsschat opgenomen. Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.1.5 IbOw.
	20, derde en vierde lid		-	Voor wat betreft het vierde lid lift overgangsrecht mee met artikel 8.1.5 IbOw.
	21		-	Geen overgangsrecht nodig.
<i>§3 Lucht</i>	22, eerste lid	1.7	2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	22, tweede lid	4.3, eerste lid	4.1126, onder a Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	22, derde lid	4.3, eerste lid	4.1126, onder b Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	23, eerste lid	4.3, eerste lid	Par. 3.2.1, art. 2.7 Bal	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.1.2 IbOw.
	23, tweede lid	4.3, derde lid	-	Geen overgangsrecht nodig.
	23, derde lid		Par. 3.2.1, art. 2.7 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	24, eerste lid	4.3, eerste lid	4.1122 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	24, tweede lid	4.3 in samenhang met 4.4, eerste lid	4.1119 Bal	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.1.2 IbOw.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit algemene regels milieu mijnbouw	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting Overgangsrecht
	24, derde lid	2.24, 4.3 in samenhang met 4.5	2.13 Bal	Overgangsrecht is geregeld in artikel 8.1.5 IbOw.
	25	4.3, eerste lid	5.26 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
<i>§4 Bodembescherming en water</i>				
	27	4.3 in samenhang met 4.22	4.1121 en 2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	28	2.24 en 4.3 in samenhang met 4.5	2.11 en 2.13 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	29	4.3, eerste lid	2.11 en 2.7 onder a Bal	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.1.3 IbOw.
	30	4.3, eerste lid	2.11 en 5.20 en 5.21 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	31	4.3, eerste lid	2.11, 4.1121, 5.18 en 5.19 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	32	4.3, eerste lid	2.11, 4.1123, eerste lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	33	4.3, eerste lid	4.1120 en artikel 5.3 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
<i>§5 Afvalstoffen en gevaarlijke stoffen</i>				
	35	1.7	2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	36	1.7	2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	37, eerste lid	-	-	-
	37, tweede lid	1.7	2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	38	4.3, eerste lid	4.1012 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	39	-	4.916, eerste lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
<i>§6 Energiegebruik</i>	40, eerste lid		2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	40, tweede lid	2.24 en 4.3 in samenhang met 4.5	2.13 Bal	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.1.5 IbOw.
<i>§7 Verkeer</i>	41	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
<i>§8 Documenten</i>	42		2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	43	1.7	2.10 en 2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
<i>§9 Externe veiligheid</i>	44	-	-	Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit algemene regels milieu mijnbouw	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting Overgangsrecht
	45	2.24, eerste lid en 2.28, aanhef en onder c	§ 5.1.2.2 Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
H4 Werkzaamheden met mobiele installaties in oppervlaktewater				
<i>§1 Algemene voorschriften</i>	46	4.3, eerste lid	2.21, 2.21 en 2.10 Bal	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.1.3 IbOw.
	47	-	-	-
	48	1.7	2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	49	1.7	2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
<i>§2 Geluid</i>	50	1.7	2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	51	-	-	-
<i>§3 Lucht</i>	52	4.3, eerste lid	-	Geen overgangsrecht nodig.
	53	4.3, eerste lid	-	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.1.2 IbOw.
	54, eerste lid	4.3, eerste lid	4.1117 en 2.7 Bal	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.1.2 IbOw.
	54, tweede lid	4.3 in samenhang met 4.5	2.13 Bal	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.1.5 IbOw.
	55	4.3, eerste lid	5.38 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	56	-	-	
<i>§4 Afvalstoffen en gevaarlijke stoffen</i>	57	1.7	2.10 en 2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	58	1.7	2.111 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	59	-	-	-
	60	-	-	-
<i>§5 Energieverbruik</i>	61, eerste lid		2.10 en 2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	61, tweede lid	4.3 in samenhang met 4.5	2.13 en 2.7 onder b Bal	Geen overgangsrecht nodig.
<i>§6 Documenten</i>	62		2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
H5 Het oprichten en in stand houden van onderzeese installaties				
<i>§1 Onderhoud</i>	63		2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
<i>§2 Lozingen</i>	64	1.7	2.10 en 2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit algemene regels milieu mijnbouw	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting Overgangsrecht
<i>§3 Ongewoon voorval</i>	65		2.21, 2.22 en 2.10 Bal	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.1.3 IbOw.
H6 Overgangs- en slotbepalingen	66 en 66a	-	-	Uitgewerkt t.z.t. Bal in werking treedt.
	67 t/m 69	-	-	-

d. Transponeringstabel Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Onderwerp/hoofdstuk besluit algemene regels ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB of Or	Toelichting overgangsrecht
Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen				
Buitentoeepassing-verklaring	1.2, onder a	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	1.2, onder b	Artikelen 2.24, eerste lid, 2.28, onderdelen a tot en met c, e en f	9.1, tweede lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Hoofdstuk 2				
Titel 2.1 Rijksvaarwegen				
Vrijwaringszone	2.1.2, eerste lid	2.24, eerste lid	5.160 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.149 van het Bkl.
	2.1.2, tweede lid	2.24, tweede lid	Or	Geen overgangsrecht nodig.
Veiligheid scheepvaart op vaarwegen	2.1.3	2.24, eerste lid	5.161 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.149 van het Bkl.
Titel 2.2 Project Mainportontwikkeling Rotterdam				
Aanwijzing en begrenzing landaanwinningsgebied, duincompensatiegebied en bodembeschermingsgebied	2.2.1, 2.2.3 en 2.2.5	2.24, eerste lid	5.140 Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Gebruik van grond	2.2.2	2.24, eerste lid	5.141 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw en 22.1 Ow.
Bestemmingen duincompensatiegebied en bodembeschermingsgebied	2.2.4 en 2.2.6	2.24, eerste lid	5.142 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw en 22.1 Ow.
Aanwijzing en begrenzing natuur- en recreatiegebieden	2.2.7	2.24, eerste lid	5.143 Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Bestemmingen natuur- en recreatiegebieden	2.2.8, eerste tot en met vierde en	2.24, eerste lid	5.144, eerste lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw en 22.1 Ow.

Onderwerp/hoofdstuk besluit algemene regels ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB of Or	Toelichting overgangsrecht
	vijfde lid, onder b			
	2.2.8, vijfde lid, onder a	2.24, eerste lid	5.144, tweede lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw en in artikel 22.1 Ow.
	2.2.8, zesde lid	2.24, eerste lid	5.145 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw en 22.1 Ow.
	2.2.8, zevende lid	-	-	-
	2.2.8, achtste en negende lid	2.24, eerste lid	5.146 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw en 22.1 Ow.
Titel 2.3 Kustfundament				
Afwegingskader	2.3.2	2.24, eerste lid	5.129 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.128 van het Bkl.
Primaire waterkering	2.3.3	2.24, tweede lid	Or	De ligging van de primaire waterkeringen en het daarbij behorende beperkingengebied wordt bij waterschapsverordening vastgesteld en als het primaire waterkeringen betreft die in beheer bij het Rijk zijn, bij de voorgenomen Omgevingsregeling. De omzetting naar de Omgevingsregeling vergt geen overgangsrecht, omdat deze tegelijkertijd met het Bkl in werking treedt. Overgangsrecht voor de legger is opgenomen in de artikelen 4.7, onder c en 4.59 van de IwOw en overgangsrecht voor de keur is opgenomen in artikel 4.7, onder a, onder 1°, van die wet.
Algemene regels ter zake van gronden behorend tot een primaire waterkering met inbegrip van beschermingszones	2.3.4	2.24, eerste lid	5.38 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.36 Bkl.

Onderwerp/hoofdstuk besluit algemene regels ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB of Or	Toelichting overgangsrecht
Bouwen in het kustfundament buiten stedelijk gebied	2.3.5, eerste lid	2.24, eerste lid	5.40, eerste lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.36 Bkl.
	2.3.5, tweede lid en derde lid	2.24, eerste lid	5.40, tweede lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.36 Bkl.
	2.3.6	2.24, tweede lid	5.40, derde lid Bkl	Generiek overgangsrecht is opgenomen in 5.36 Bkl. Eventueel overgangsrecht voor regels in de omgevingsverordening moet worden opgenomen in de omgevings-verordening van de provincie Fryslân.
Titel 2.4 Grote rivieren				
Relatie met watervergunning	2.4.2	2.24, eerste lid	5.44 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.36 van het Bkl.
Rivierbed	2.4.3, eerste lid, onder a tot en met c	2.24, eerste lid	5.43, eerste lid Bkl	De onderdelen b en c komen ook terug in artikel 6.6, tweede lid, onder b en c, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.36 van het Bkl.
	2.4.3, eerste lid, onder d	-	Komt terug in specifieke zorgplicht van artikel 6.6, tweede lid, onder e Bal	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw en 22.1 Ow.
	2.4.3, tweede lid	2.24, eerste lid	5.45, eerste lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.36 Bkl.
	2.4.3, derde lid	2.24, eerste lid	5.45, tweede lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.36 Bkl.
Stroomvoerend deel rivierbed	2.4.4	2.24, eerste lid	5.46, eerste lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.36 Bkl.
Stroomvoerend deel rivierbed, niet riviergebonden activiteiten	2.4.5	2.24, eerste lid	5.46, eerste lid, onder n, en tweede lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de

Onderwerp/hoofdstuk besluit algemene regels ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB of Or	Toelichting overgangsrecht
met per saldo meer ruimte voor de rivier				artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.36 Bkl.
Aanwijzing en begrenzing gebiedsreserveringen voor de lange termijn	2.4.6	2.24, eerste lid	5.42 Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Geen grootschalige en kapitaalintensieve ontwikkelingen in bestemmingsplannen	2.4.7	2.24, eerste lid	5.47 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.36 Bkl.
Titel 2.5 Waddenzee				
Landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten Waddenzee	2.5.2	2.24, eerste lid	5.129b Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw	Geen overgangsrecht nodig.
Aanwijzing en begrenzing waddengebied	2.5.3, eerste lid	2.24, eerste lid	5.129a, tweede lid Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw	Geen overgangsrecht nodig.
Aanwijzing en begrenzing Waddenzee	2.5.3, tweede lid	2.24, eerste lid	5.129a, eerste lid Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw	Geen overgangsrecht nodig.
Beoordeling	2.5.4, eerste lid	2.24, eerste lid	5.129d Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.6, tweede tot en met vijfde lid, IwOw.
	2.5.4, tweede en derde lid	-	-	Deze onderdelen liften mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6, tweede tot en met vijfde lid, IwOw.
Nee, tenzij	2.5.5	2.24, eerste lid	5.129c Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.128 van het Bkl.
Externe werking	2.5.6	2.24, eerste lid	5.129c en d Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw en 22.1 Ow.
Geen inpoldering	2.5.7	2.24, eerste lid	5.129d, eerste lid, onder e Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw.	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.128 van het Bkl.
Aanlegverbod vliegvelden	2.5.8	2.24, eerste lid	5.129f, eerste lid Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw.	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.128 van het Bkl.
Booreilanden	2.5.9	2.24, eerste lid	5.129d, eerste lid onder g Bkl, zoals	Overgangsrecht is opgenomen in de

Onderwerp/hoofdstuk besluit algemene regels ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB of Or	Toelichting overgangsrecht
			ingevoegd bij het IbOw.	artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.128 van het Bkl.
Havens en bedrijventerreinen	2.5.10, eerste lid	2.24, eerste lid	5.129d, eerste lid, onder b en c Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw.	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.184 van het Bkl.
	2.5.10, tweede lid	2.24, eerste lid	5.129d, eerste lid, onder b, onder 2° Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw.	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.128 van het Bkl.
	2.5.10, derde lid	2.24, eerste lid	5.129d, eerste lid, onder b, onder 3° Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw.	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.128 van het Bkl.
Geen bebouwing in de Waddenzee, tenzij	2.5.11	2.24, eerste lid	5.129d, eerste lid, onder d, onder 1° tot en met 4° en 6° Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw.	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.128 van het Bkl.
Bebouwing in het waddengebied	2.5.12, eerste lid	2.24, eerste lid	5.129f, tweede lid Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw.	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.128 van het Bkl.
	2.5.12, tweede lid	2.24, eerste lid	5.129f, derde lid Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw.	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.128 van het Bkl.
Installaties voor het winnen van diepe delfstoffen	2.5.13, eerste lid	2.24, eerste lid	5.129e, eerste lid Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw.	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.129e, eerste lid, van het Bkl.
	2.5.13, tweede lid	2.24, eerste lid	5.129c en 5.129e, tweede lid Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw.	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.128 van het Bkl.
	2.5.13, derde lid	2.24, eerste lid	Artikel 5.129e Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw.	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.128 van het Bkl.
Windturbines	2.5.14	2.24, eerste lid	5.129d, eerste lid, onder a Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw.	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.128 van het Bkl.

Onderwerp/hoofdstuk besluit algemene regels ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB of Or	Toelichting overgangsrecht
Winnen van oppervlakte-delfstoffen, ontgrondingen en schelpenwinning	2.5.15	2.24, eerste lid	5.129d, eerste lid, onder f Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw.	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.128 van het Bkl.
Jachthavens	2.5.16	2.24, eerste lid	5.129d, eerste lid, onder b en onder b, onderdeel 1° Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw.	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.128 van het Bkl.
Omgevingsvergunning voor bepaalde termijn	2.5.17, onder a		5.129d, eerste lid, onder d, onder 5° Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw.	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw en in artikel 22.1 Ow.
	2.5.17, onder b		5.129d, eerste lid, onder f, onder 1° Bkl, zoals ingevoegd bij het IbOw.	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw en in artikel 22.1 Ow.
Relatie met regels kustfundament	2.5.18		-	-
Titel 2.6 Defensie				
Aanwijzing	2.6.2, eerste lid	2.24, eerste lid	5.150, eerste lid en bijlage XIV onder A Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	2.6.2, tweede lid	2.24, eerste lid	5.150, tweede lid en bijlage XIV onder B Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	2.6.2, derde tot en met vijfde lid	-		Geen overgangsrecht nodig.
	2.6.2, zesde en zevende lid		5.150, derde lid en bijlage XIV onder C Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	2.6.2, achtste en negende lid	2.24, eerste lid	5.150, vijfde lid en bijlage XIV onder E Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	2.6.2, tiende lid	2.24, eerste lid	5.146, vierde lid en bijlage XIV onder D Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	2.6.2, elfde en twaalfde lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Militaire terreinen	2.6.3, eerste lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder e	5.151 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1

Onderwerp/hoofdstuk besluit algemene regels ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB of Or	Toelichting overgangsrecht
				Ow en 5.149 van het Bkl.
	2.6.3, tweede lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder e	5.152 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.149 van het Bkl.
	2.6.4	-		Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw en 22.1 Ow.
Militaire munitieopslagplaats en aanwijzing veiligheidszones	2.6.5	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.32, onder b en bijlage X Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw en 22.1 Ow.
	2.6.6, eerste lid		5.29 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw en 22.1 Ow.
Civiele inrichting voor explosieven en aanwijzing veiligheidszones	2.6.6, tweede lid en 2.6.7, eerste lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.28, onder b en bijlage IX, onder D Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw en 22.1 Ow.
	2.6.6, derde lid	-	-	-
Bestemmingsplannen, afwijken van bestemmingsplannen en veiligheidszones	2.6.7, tweede tot en met vierde lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.29, eerste en tweede lid en 5.33, eerste en tweede lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.30 en 5.34 Bkl.
Zend- en ontvangstinstallaties en beperkingen in de nabijheid daarvan	2.6.8, eerste lid en 2.6.9, eerste lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder e	5.151 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.149 Bkl.
	2.6.8, tweede lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder e	5.153 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.149 van het Bkl.
Militaire radarstations, beperkingen rondom een radarstation en beoordeling gevolgen van bouwwerken	2.6.9, tweede lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder e	5.155, eerste lid en bijlage XIV onder E Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.149 van het Bkl.
	2.6.9, derde lid	-	-	-
	2.6.9, vierde lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder e	5.155, derde lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.6, tweede tot en met vijfde lid, IwOw.
	2.6.9, vijfde lid	-	-	-
	2.6.9, zesde lid	-	-	Deze bepaling lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in

Onderwerp/hoofdstuk besluit algemene regels ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB of Or	Toelichting overgangsrecht
				artikel 4.6, tweede tot en met vijfde lid, IwOw.
	2.6.9, zevende lid	-	-	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw en 22.1 Ow.
Beperkingen in verband met militaire laagvliegroutes jacht- en transportvliegtuigen	2.6.10	2.24, eerste lid	5.154 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.149 van het Bkl.
Titel 2.7 Hoofdwegen en landelijke spoorwegen				
Aanwijzing reserveringsgebieden verbreding bestaande hoofdwegen	2.7.2	2.24, eerste lid	5.133 Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Aanwijzing reserveringsgebieden nieuwe infrastructuur	2.7.3	2.24, eerste lid	5.133 Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Aanwijzing belemmerende activiteiten	2.7.4	2.24, eerste lid	5.134 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.132 van het Bkl.
Titel 2.8 Elektriciteitsvoorziening				
Aanwijzing vestigingsplaatsen grootschalige elektriciteitsopwekking	2.8.2	2.24, eerste lid	5.156, eerste lid en bijlage XV, onder A Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Waarborging vestigingsplaats grootschalige elektriciteitsopwekking	2.8.3	2.24, eerste lid	5.157 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw en 22.1 Ow.
Aanwijzing vestigingsplaatsen kernenergiecentrale	2.8.4	2.24, eerste lid	5.156, tweede lid en bijlage XV, onder B Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Waarborging vestigingsplaats kernenergiecentrale	2.8.5	2.24, eerste lid	5.158 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.149 Bkl.
Aanwijzing hoogspannings-verbinding	2.8.6	2.24, eerste lid	5.156, derde lid en bijlage XV, onder C Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Bestemming hoogspannings-verbinding	2.8.7	2.24, eerste lid	5.159 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw en 22.1 Ow.
Titel 2.9 Buisleidingen van nationaal belang voor het				

Onderwerp/hoofdstuk besluit algemene regels ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB of Or	Toelichting overgangsrecht
vervoer van gevaarlijke stoffen				
Aanwijzing voorkeurstracés	2.9.2, eerste lid	2.24, eerste lid	5.136 Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Nadere uitwerking voorkeurstracé	2.9.3	2.24, eerste lid	5.137 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.132 Bkl.
Belemmerende activiteiten	2.9.4	2.24, eerste lid	5.138 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.132 Bkl.
Aanleg buisleiding van nationaal belang	2.9.5	2.24, eerste lid	5.139 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.132 Bkl.
Titel 2.10 Natuurnetwerk Nederland				
Toepassingsbereik	2.10.1, tweede lid	2.24, eerste lid	7.5 Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Begrenzing	2.10.2	2.24, eerste lid	7.6 Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Wezenlijke kenmerken en waarden	2.10.3, eerste lid	2.24, eerste lid	7.7, eerste lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Beschermingsregime	2.10.3, tweede lid en 2.10.4, eerste lid	2.24, eerste lid	7.8, eerste lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	2.10.4, tweede lid	-	-	
	2.10.4, derde lid	2.24, eerste lid	7.8, derde lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Wijziging van begrenzing	2.10.5	2.24, eerste lid	7.8, tweede lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Titel 2.11 Primaire waterkeringen buiten kustfundament				
Hoofdbestemming primaire waterkering en aanduiding beschermingszone	2.11.2	-	-	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw en 22.1 Ow.
Regels primaire waterkering en gronden beschermingszone	2.11.3	2.24, eerste lid	5.38 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.36 Bkl.
Titel 2.12 IJsselmeergebied				
Geen nieuwe bebouwing en landaanwinning in bestemmingsplan	2.12.2	2.24, eerste lid	5.49 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw, 22.1 Ow en 5.36 Bkl.

Onderwerp/hoofdstuk besluit algemene regels ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB of Or	Toelichting overgangsrecht
Titel 2.13 Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde				
Begrenzing	2.13.2, eerste lid	2.24, eerste lid, en 2.27, aanhef en onder a en b	7.3 Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	2.13.2, tweede lid	-	-	-
Kernkwaliteiten	2.13.3	2.24, eerste lid, en 2.27, aanhef en onder a en b	7.4, eerste lid en bijlage XVII Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Provinciale verordening	2.13.4	2.24, eerste lid, en 2.27, aanhef en onder a en b	7.4, tweede en derde lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Titel 2.14 Ruimtereservering parallelle Kaagbaan				
Reserveringsgebied parallelle Kaagbaan	2.14.1, eerste lid	2.24, eerste lid	5.147 en 5.148, eerste lid Bkl	Voor zover dit onderdeel betrekking heeft op artikel 5.147 van het Bkl is er geen overgangsrecht nodig. Voor zover dit onderdeel betrekking heeft op artikel 5.148, eerste lid van het Bkl is er overgangsrecht opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw en 22.1 Ow.
	2.14.1, tweede lid	2.24, eerste lid	5.148, tweede lid, onder a	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 IwOw en 22.1 Ow.
Tijdelijke afwijking	2.14.2	2.24, eerste lid	5.148, tweede lid, onder b	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw en in artikel 22.1 Ow.
Hoofdstuk 3 Overige bepalingen				
Termijn uitvoering algemene regels	3.1	-	-	-
Ontheffingsbevoegdheid	3.2	2.32, tweede lid	5.166, 7.15 en 9.4 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.108 IwOw.
Uitvoeringsregels	3.3	-	-	-
Samenloop	3.4	-	-	-
Tijdstip vaststellen provinciale verordeningen	3.5	-	-	-
Inwerkingtreding	3.6	-	-	-
Citeertitel	3.7	-	-	-

e. Transponeringstabel Besluit beheer winningsafvalstoffen

Onderwerp/hoofdstuk Besluit beheer winningsafvalstoffen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Berustingsbepaling	1a	-	-	-
Toepassingsbereik	2, eerste en tweede lid	5.34, tweede lid	8.63, eerste en tweede lid Bkl	Er is geen overgangsrecht nodig.
	2, derde lid	5.34, tweede lid	-	Er is geen overgangsrecht nodig.
Inhoud winningsafvalbeheerplan	3		Or	Er is geen overgangsrecht nodig.
Vergunningvoorschriften	4, 6 tot en met 11	5.34, tweede lid	8.64, 8.65 t/m 8.70 Bkl	Overgangsrecht voor vergunningen is opgenomen in artikel 4.13, eerste lid, van de IwOw. Hieruit vloeit voort dat een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder e, van de Wabo wordt gelijkgesteld met een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, onder b, van de Ow. Voor lopende procedures is overgangsrecht opgenomen in artikel 4.3 van de IwOw.
Indeling in categorie A	5	-	Bijlage I Bkl	Wat betreft het overgangsrecht wordt verwezen naar hetgeen is opgenomen in de toelichting op het overgangsrecht bij de artikelen 4, 6 t/m 11.
Vergunningvoorschriften	12	5.34, tweede lid	8.51 Bkl	Wat betreft het overgangsrecht wordt verwezen naar hetgeen is opgenomen in de toelichting op het overgangsrecht bij de artikelen 4, 6 tot en met 11.

f. Transponeringstabel Besluit emissiearme huisvesting

Onderwerp/hoofdstuk Besluit emissiearme huisvesting	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Reikwijdte	2, eerste lid	4.3, eerste lid	4.805 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	2, tweede lid, onder a	4.3, eerste lid	4.807, eerste lid, onder a Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	2, tweede lid, onder b	4.3, eerste lid	4.807, eerste lid, onder b Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	2, tweede lid, onder c	4.3, eerste lid	4.807, eerste lid, onder c Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	2, tweede lid, onder d	4.3, eerste lid	4.807, eerste lid, onder d Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	2, derde lid	4.3, eerste lid	4.806, eerste lid Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Ammoniak diercategorie melk- en kalfkoeien	3, eerste lid	4.3, eerste lid	4.818, eerste lid Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	3, tweede lid	4.3, eerste lid	4.818, tweede lid, onder a Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	3, derde lid	4.3, eerste lid	4.818, tweede lid, onder b Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Ammoniak diercategorie vleeskalveren	4	4.3, eerste lid	4.819 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Ammoniak hoofdcategorie varkens, kippen en kalkoenen	5, eerste lid	4.3, eerste lid	4.820, eerste lid Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	5, tweede lid	4.3, eerste lid	4.833 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	5, derde lid	4.3, eerste lid	4.820, tweede lid, onder a lid Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	5, vierde lid	4.3, eerste lid	4.820, tweede lid, onder b Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Ammoniak algemeen	6, eerste lid	4.3, eerste en derde lid	4.821, eerste lid Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	6, tweede lid	4.3, eerste lid	2.13 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Zwevende deeltjes	7, eerste lid	4.3, eerste lid	4.822, eerste en tweede lid en 4.823 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	7, tweede lid	4.3, eerste lid	4.834, eerste lid Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	7, derde lid	4.3, eerste lid	4.834, eerste lid Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	7, vierde lid	4.3, eerste lid	2.13 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Uitgestelde werking	8, eerste lid		-	Geen overgangsrecht nodig
	8, tweede lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig
	8, derde lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig
	8, vierde lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig
Intrekking	9	-	-	Geen overgangsrecht nodig

Onderwerp/hoofdstuk Besluit emissiearme huisvesting	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Inwerkingtreding	10	-	-	Geen overgangsrecht nodig
Citeertitel	11	-	-	Geen overgangsrecht nodig
Bijlage 1		4.3, eerste lid	4.818, 4.820 Bal	Geen overgangsrecht nodig
Bijlage 2		4.3, eerste lid	4.822 Bal	Geen overgangsrecht nodig

g. Transponeringstabel Besluit energieprestatie gebouwen

Onderwerp/hoofdstuk Besluit energieprestatie gebouwen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB of Or	Toelichting overgangsrecht
Begripsbepalingen	1.1	23.1	1.1 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
Energielabel	2.1, eerste tot en met zesde lid	23.1	6.27 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
	2.1, zevende en achtste lid	23.1	6.29 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
	2.2	23.1	6.28 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
	2.3	23.1	6.30 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
	2.4, eerste lid	23.1	6.30 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
	2.4, tweede lid	23.1	Omgevingsregelin g	Geen overgangsrecht nodig.
	2.5, eerste lid	23.1	6.31 en 3.85 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
	2.5, tweede lid	23.1	2.4 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
Nadere voorschriften	3.1	23.1	Omgevingsregelin g	Geen overgangsrecht nodig.
Keuring van airconditioningsystemen	3a.1	23.1	6.37 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
	3a.2	23.1	Omgevingsregelin g	Geen overgangsrecht nodig.
Overgangsrecht	4.1	-	-	Gestelde overgangstermijn is reeds verlopen.

h. Transponeringstabel Besluit externe veiligheid buisleidingen

Onderwerp/hoofdstuk Besluit externe veiligheid buisleidingen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Toepassingsbereik	2	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.4 en bijlage VII D, onder 2 Bkl, 3.101 en 4.1108 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Verbod om gevaarlijke stoffen in een buisleiding te hebben of te vervoeren	3, eerste lid	1.7a	4.1114 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	3, tweede lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Het nemen van technische of organisatorische maatregelen bij het vervoer van gevaarlijke stoffen door een buisleiding	4, eerste en tweede lid	1.7	2.11 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Preventiebeleid	4, derde lid	1.7	4.1110, eerste lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Uitvoeren en nemen van maatregelen op grond van het vastgestelde preventiebeleid	4, vierde lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	4, vijfde lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Veiligheidsbeheers- systeem	4, zesde lid	1.7	4.1111, eerste en tweede lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Herziening veiligheidsbeheer- systeem	4, zevende lid	1.7	4.1111, derde en vierde lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	4, achtste lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Opleggen van verplichtingen	5, eerste lid	2.24, 4.3 in samenhang met 4.5	2.13 Bal	Het opleggen van verplichtingen komt terug als het stellen van maatwerkvoorschriften. Overgangsrecht hiervoor is opgenomen in artikel 8.1.5 lb.
Schadevergoeding	5, tweede lid	15.1, eerste lid, onder g	-	Overgangsrecht hiervoor wordt opgenomen in hoofdstuk 8 van het Invoeringsbesluit.
Plaatsgebonden risico	6, eerste lid	4.3, eerste lid en 4.22	4.1112, eerste lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	6, tweede lid	4.3, eerste lid en 4.22	4.1113, eerste lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	6, derde lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit externe veiligheid buisleidingen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Aanleg of vervanging van een buisleiding	6, vierde lid	2.1 en 5.1, eerste lid, onder a	-	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en in artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
Berekening en gegevens voorhanden	7, eerste lid	4.3, eerste lid en 4.22	4.1115, eerste lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	7, tweede lid	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
Onderzoek naar invloed voorgenomen wijziging op het plaatsgebonden risico	8, eerste lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	8, tweede lid	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
Melding van de wijziging	8, derde lid	-	-	Deze melding moet worden beschouwd als een informatieplicht. Overgangsrecht hiervoor is opgenomen in artikel 8.1.1 Ib.
Melding buiten gebruik zijn van buisleiding	9, eerste lid	-	-	Deze melding moet worden beschouwd als een informatieplicht. Overgangsrecht hiervoor is opgenomen in artikel 8.1.1 Ib.
	9, tweede en derde lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig
Hernieuwde ingebruikname van de buisleiding	9, vierde lid	-	-	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw en in artikel

Onderwerp/hoofdstuk Besluit externe veiligheid buisleidingen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
				22.1 van de Omgevingswet dat door hoofdstuk 1 IwOw wordt ingevoegd.
Melding ongewoon voorval	10	19.3	2.21 en 2.22 Bal	De melding van een ongewoon voorval wordt in het Bal het informeren over een ongewoon voorval. Overgangsrecht hiervoor is opgenomen in artikel 8.1.3 Ib.
Plaatsgebonden risico Grenswaarde	11, eerste lid	2.24, eerste lid en 2.28, eerste lid, aanhef en onder c	5.7 en 5.3, eerste lid, Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.6, tweede tot en met vijfde lid, van de IwOw.
Richtwaarde	11, tweede lid	2.24, eerste lid en 2.28, eerste lid, aanhef en onder c	5.11, eerste lid, Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.6, tweede tot en met vijfde lid, van de IwOw.
Risicoverhogend object	11, derde lid	2.24, eerste lid en 2.28, eerste lid, aanhef en onder c	5.11, derde lid, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6, tweede tot en met vijfde lid, van de IwOw.
	11, vierde lid	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
Groepsrisico	12, eerste lid, aanhef	2.24, eerste lid en 2.28, eerste lid, aanhef en onder c	5.15 en 5.3, eerste lid, Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.6, tweede tot en met vijfde lid, van de IwOw.
	12, eerste lid, onder a	2.24, eerste lid en 2.28, eerste lid, aanhef en onder c	5.15, tweede lid, onder b, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6, tweede tot en met vijfde lid, van de IwOw.
	12, eerste lid, onder b tot en met e	-	-	Deze onderdelen liften mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6, tweede tot en met vijfde lid, van de IwOw.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit externe veiligheid buisleidingen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	12, eerste lid, onder f	2.24, eerste lid en 2.28, eerste lid, aanhef en onder c	5.2, eerste lid, onder a, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6, tweede tot en met vijfde lid, van de IwOw.
	12, eerste lid, onder g	2.24, eerste lid en 2.28, eerste lid, aanhef en onder c	5.2, eerste lid, onder b, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6, tweede tot en met vijfde lid, van de IwOw.
	12, tweede en derde lid	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6, tweede tot en met vijfde lid, van de IwOw.
Berekening plaatsgebonden risico en groepsrisico	13	2.24, eerste lid, en 2.28, eerste lid, aanhef en onder c	5.8, eerste lid, onder c, Bkl	Dit artikel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6, tweede tot en met vijfde lid, van de IwOw.
Belemmeringen-strook buisleiding	14, eerste lid	2.24, eerste lid en 2.28, eerste lid, aanhef en onder c	5.18, onder a, Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.6 van de IwOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
	14, tweede en derde lid	2.24, eerste lid en 2.28, eerste lid, aanhef en onder c	5.19 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.6 van de IwOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
Ontheffing	15	-	-	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw.
	16	2.24, eerste lid en 2.28, eerste lid, aanhef en onder c	5.17a Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6, tweede tot en met vijfde lid, van de IwOw.
	17, eerste en tweede lid	4.3, eerste lid en 4.22	4.1112, tweede lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	17, derde lid	4.3, eerste lid en 4.22	4.1112, eerste lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit externe veiligheid buisleidingen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	17, vierde lid	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
	18 tot en met 20	-	-	Overgangsrecht is uitgewerkt.

i. Transponeringstabel Besluit externe veiligheid inrichtingen

Onderwerp/hoofdstuk Besluit externe veiligheid inrichtingen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel Bkl	Toelichting overgangsrecht
Toepassingsbereik kwetsbare objecten of beperkt kwetsbare objecten	1, tweede lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.5	Geen overgangsrecht nodig.
Toepassingsbereik	2, eerste lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.4, Bijlage VII	Geen overgangsrecht nodig.
	2, tweede lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.3, eerste lid	Geen overgangsrecht nodig.
	2, derde lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.35	Geen overgangsrecht nodig.
	2, vierde lid	5.18, eerste lid, en 5.26	8.12, eerste lid, 9.1, eerste en tweede lid, en afdeling 8.1	Geen overgangsrecht nodig.
Toepassingsbereik	3	-	-	-
Grenswaarde omgevingsvergunning	4, eerste en derde lid	Artikelen 5.18, eerste lid, en 5.26	8.12, tweede lid	Deze onderdelen liften mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
Richtwaarde omgevingsvergunning	4, tweede en vierde lid	Artikelen 5.18, eerste lid, en 5.26	8.12, derde lid, onder b	Deze onderdelen liften mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
Vastgestelde afstanden omgevingsvergunning	4, vijfde lid, aanhef		Art. 8.12, tweede lid, derde lid, onder b, en vierde lid, en art. 5.8, eerste lid, onder a	Voor het hele vijfde lid geldt dat deze bepaling meelift met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw.
Vastgestelde afstanden tankstation: LPG	4, vijfde lid, onder a	Artikelen 5.18, eerste lid, en 5.26	8.12, eerste lid, en bijlage VII, onder B, onder 5	Voor het hele vijfde lid geldt dat deze bepaling meelift met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel

Onderwerp/hoofdstuk Besluit externe veiligheid inrichtingen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel Bkl	Toelichting overgangsrecht
				4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de lWOw.
Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking	4, vijfde lid, onder b	Artikelen 5.18, eerste lid, en 5.26	8.12, eerste lid, en bijlage VII, onder B, onder 3	Voor het hele vijfde lid geldt dat deze bepaling meelift met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de lWOw.
Koelinstallatie met ammoniak	4, vijfde lid, onder c	Artikelen 5.18, eerste lid, en 5.26	8.12, eerste lid, en bijlage VII, onder B, onder 1	Voor het hele vijfde lid geldt dat deze bepaling meelift met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de lWOw.
Overige activiteiten met externe veiligheidsrisico's	4, vijfde lid, onder c	Artikelen 5.18, eerste lid, en 5.26	8.12, eerste lid, en bijlage VII, onder B, onder 2 en 4	Voor het hele vijfde lid geldt dat deze bepaling meelift met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de lWOw.
	4, zesde en zevende lid	Artikelen 5.18, eerste lid, en 5.26	5.8, tweede lid Bijlage VII, onder B, onder 2 en 3	Deze onderdelen liften mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de lWOw.
	4, achtste lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.35	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de lWOw.
Grenswaarde RO-besluiten	5, eerste lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	Art. 5.7, eerste lid, en 9.1, eerste en tweede lid en afdeling 8.1	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de lWOw en in artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de lWOw wordt ingevoegd en de artikelen 4.107 en 4.109, eerste lid, van de lWOw.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit externe veiligheid inrichtingen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel Bkl	Toelichting overgangsrecht
Richtwaarde RO-besluiten	5, tweede lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	Art. 5.11, eerste lid, en 9.1, eerste en tweede lid	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en in artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
Vastgestelde afstanden RO-besluiten	5, derde lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.8, eerste lid	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en in artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
	5, vierde en vijfde lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.8, tweede lid	Geen overgangsrecht nodig.
	5, zesde lid	-	-	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en in artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
Infrastructuur rond Seveso-inrichtingen	5, zevende lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.35	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.43 van de IwOw.
Grenswaarde voor inrichtingen	6, eerste lid en 7, eerste lid	5.18, eerste lid, en 5.26	8.12, eerste lid	Deze onderdelen liften mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van IwOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
Richtwaarde voor inrichtingen	6, tweede en 7, tweede lid	5.18, eerste lid, en 5.26	8.12, derde lid, onder b	Deze onderdelen liften mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en artikel 22.1 van de Ow dat door

Onderwerp/hoofdstuk Besluit externe veiligheid inrichtingen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel Bkl	Toelichting overgangsrecht
				hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
Grenswaarde RO- besluiten	8, eerste lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.7, eerste lid	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
Richtwaarde RO-besluiten	8, tweede lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.11, eerste lid	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
Afwijking grenswaarde	8, derde lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.10	Deze bepaling lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
	9	-	-	Dit artikel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
Referentiepunten	10, eerste lid, en 11	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.9	Deze bepalingen liften mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de Invoeringswet Ow en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit externe veiligheid inrichtingen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel Bkl	Toelichting overgangsrecht
	10, tweede lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.16, derde lid, en 5.17	Deze bepaling lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de lwo en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de lwo wordt ingevoegd.
Functionele binding	10, derde lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.17, onder b	Deze bepaling lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de lwo en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de lwo wordt ingevoegd.
	10, vierde lid	5.18, eerste lid, en 5.26	8.12, vijfde lid	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de lwo en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de lwo wordt ingevoegd.
	11	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.9	Deze bepalingen liften mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de Invoeringswet Ow en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de lwo wordt ingevoegd.
Motiveringsplicht, overlegplicht en gelegenheid om advies uit te brengen	12	-	-	Dit artikel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de lwo.
Motiveringsplicht, overlegplicht en gelegenheid om advies uit te brengen	13	2.24, eerst lid en 2.28, eerste lid, aanhef en onder c	5.15, tweede lid, onder b	Dit artikel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6, tweede tot en met vijfde lid, van de lwo.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit externe veiligheid inrichtingen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel Bkl	Toelichting overgangsrecht
Vaststelling veiligheidscontour	14, eerste lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.16, eerste en tweede lid	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en in artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
Berekening veiligheidscontour	14, tweede lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.16, derde lid	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
Factoren veiligheidscontour	14, derde lid	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
Bestemmingen veiligheidscontour	14, vierde lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.17, onder a en b	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en met artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
Procedure veiligheidscontour	14, vijfde lid	16.30	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de IwOw wordt ingevoegd.
Gegevens veiligheidscontour	14, zesde tot en met achtste lid	-	-	Deze onderdelen liften mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in

Onderwerp/hoofdstuk Besluit externe veiligheid inrichtingen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel Bkl	Toelichting overgangsrecht
				samenhang met afdeling 4.1 van de lWOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de lWOw wordt ingevoegd.
	15	-	-	Dit artikel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de lWOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de lWOw wordt ingevoegd.
	16	-	-	Dit artikel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de lWOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de lWOw wordt ingevoegd.
	17 tot en met 19	-	-	Deze artikelen zijn uitgewerkt. Deze liften mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de lWOw en artikel 22.1 van de Ow dat door hoofdstuk 1 van de lWOw
	20 tot en met 26	-	-	Geen overgangsrecht nodig.

j. Transponeringstabel Besluit externe veiligheid transportroutes

Onderwerp/hoofdstuk Besluit externe veiligheid transportroutes	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel Bkl	Toelichting overgangsrecht
Toepassingsbereik	2	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.1 en afdeling 8.1 (via Ib)	Geen overgangsrecht nodig.
Basisnetafstand	3, eerste lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.7, eerste lid, en 5.11, eerste lid	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw en in artikel 22.1 Ow. Voor bestaande (beperkt) kwetsbare objecten wordt overgangsrecht via Ib opgenomen in het Bkl.
	3, tweede tot en met vijfde lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.8, eerste lid, onder b Bijlage VII, onder C	Geen overgangsrecht nodig.
Grenswaarde en richtwaarde	4, eerste lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.7, eerste lid, en 5.11, eerste lid	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw en in artikel 22.1 Ow.
Vaste afstanden	4, tweede lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Wijziging bestemming kwetsbare objecten	5, eerste lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.7, eerste lid	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.6 IwOw en in artikel 22.1 Ow.
Weigering vergunning kwetsbare objecten	5, tweede lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.7, eerste lid, en afdeling 8.1 Bkl (via Ib)	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw en in artikel 22.1 Ow.
	7	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.2	Dit artikel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw en in artikel 22.1 Ow.
Motiveringsplicht	8	-	-	Dit artikel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw en in artikel 22.1 Ow.
Uitbrengen advies	9	-	-	Dit artikel lift mee met het overgangsrecht dat

Onderwerp/hoofdstuk Besluit externe veiligheid transportroutes	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel Bkl	Toelichting overgangsrecht
				is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw en in artikel 22.1 Ow.
Motiveringsplicht	10	-	-	Dit artikel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw en in artikel 22.1 Ow.
	11, eerste en tweede lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.9	Deze onderdelen liften mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw en in artikel 22.1 Ow.
	11, derde lid	2.24, eerste lid, en 2.28, aanhef en onder c	5.8, eerste lid, onder b Bijlage VII, onder C	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw en in artikel 22.1 Ow.
	12	-	-	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw en in artikel 22.1 Ow.
	13	-	-	Dit artikel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw en in artikel 22.1 Ow.
	14	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	15	-	-	Uitgewerkt.

k. Transponeringstabel Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden

N.B. De artikelen uit het Bal waarnaar verwezen wordt zijn de artikelen zoals opgenomen in het Aanvullingsbesluit zwemmen of baden in waterbassins Omgevingswet, die worden ingevoegd in hoofdstuk 13 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting Overgangsrecht
Hoofdstuk I Begripsbepalingen	1 Aangewezen locatie	1Zwemlocatie, 1.1 en Bijlage Ow	-	
	Abnormale situatie	1.1 Ongewoon voorval, Bijlage Ow ?	-	
	Aërosolen	-	Aërosol, Bijlage I Bal	
	Bassin met eenmalig gebruik van water	-	13.42 Bal	
	Beheersmaatregelen	-	Zwemwaterbeheersmaatregelen, Bijlage I Bkl	
	Doorstroomd bassin	-	-	
	Houder	-	-	
	Kortstondige verontreiniging	-	3.11 Bkl	
	Proliferatie van cyanobacteriën		Bijlage I Bkl	
	Reeks zwemwaterkwaliteitsgegevens	-	-	
	Verontreiniging	-	Zwemwaterverontreiniging, Bijlage I Bkl	
	Water van drinkwaterkwaliteit	-	-	
	Wet	-	Bijlage I Bal en Bijlage I Bkl	
	1, tweede lid		3.11 Bkl	
Hoofdstuk IA	1a		-	
Hoofdstuk II				
§ 1 Algemeen	2	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.1 Bal	
§ 1a Voorschriften ter preventie van legionellabesmetting	2a	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.5, 13.16, 13.33, 13.49 en 13.57 Bal	

Onderwerp/hoofdstuk Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting Overgangsrecht
	2b	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.58 Bal	
	2c	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.21, 13.38, 13.54 en 13.58 Bal	
	2d	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.17, 13.34, 13.50 en 13.5 Bal	
§ 2 De hoedanigheid van het zwem- en badwater	3	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.15 en 13.16, 13.32 en 13.33, 13.44, 13.48 en 13.49 Bal	
§ 3 De behandeling van het zwem- en badwater	4	-	-	
	5	-	-	
	6	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.5 Bal	
	7	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.5 Bal	
	8	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.5, 13.15 en 13.16, 13.32 en 13.33, 13.44, 13.48 en 13.49 Bal	
§ 4 Het onderzoek van het zwem- en badwater	9	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.20, 13.37 en 13.53 en 13.5 Bal	
	10	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.21, 13.38 en 13.54 Bal	
	11	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.5 Bal	
	12	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.7 Bal	Overgangsrecht is opgenomen in het aanvullingsbesluit zwemmen of baden in waterbassins Omgevingswet.
§ 5 Toiletten, douches, voorzieningen ten behoeve van de reinheid, berging van kleding	13 en 14	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.5 Bal	
	15		13.5 en 13.57 en 13.58 Bal	
	16		13.5 Bal	
	17		13.5 Bal	
	18		13.5 Bal	
	19		13.5 Bal	

Onderwerp/hoofdstuk Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting Overgangsrecht
§ 6 Diepte van het zwem- en badwater, aanduiding daarvan, technische voorzieningen	20	-	-	
	21 tot en met 23	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.5 Bal	
§ 7 Voorzieningen met betrekking tot het zich te water begeven	24	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.5 en 13.57 en 13.58 Bal	
§ 8 Toezicht	25	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.5 en 13.58 Bal	
Hoofdstuk III				
§ 1 Algemeen	26	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.1 Bal	
§ 2 De behandeling van het zwem- en badwater	27	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.15, 13.32, 13.44 en 13.48 Bal	
§ 3 Toiletten, douches, voorzieningen ten behoeve van reinheid	28 tot en met 30	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.5 Bal	
§ 4 Veiligheid	31	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.5 en 13.58 Bal	
	32		-	
	33		13.5 en 13.58 Bal	
Hoofdstuk IV		-	-	
§ 1 Algemeen	34	-	-	
§ 2 De hoedanigheid van het zwem- en badwater	35	-	-	<i>Vervallen per 30-12- 2009</i>
§ 3 Het onderzoek van het zwem- en badwater	36		-	
	37		-	
	38		-	
§ 4 Toiletten, douches en voorzieningen ten behoeve van de reinheid	39		-	
§ 5 Veiligheid	40		-	
	41		-	
	42		-	
§ 6 Toezicht	43		-	
Hoofdstuk V				
§ 1 Algemeen	44		-	
§ 2 Kwaliteitstoestand van het water	44a	2.24, eerste lid, 2.30, aanhef en onder b, en 20.6, eerste lid	3.5 Bkl, 10.37 Ob en 11.59 Or	

Onderwerp/hoofdstuk Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting Overgangsrecht
	44b	2.12, tweede lid, 2.15, eerste lid, aanhef en onder c en 2.30, aanhef en onder a	3.2 en 2.19 en 2.20 Bkl, en 11.63 Or	Voor zover gedeputeerde staten een zwemverbod instellen of een negatief zwemadvies uitbrengen lift artikel 44b, zesde lid, onder a, mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.84 en afdeling 4.1 Iw Ow.
§ 3 Zwemwaterprofiel	44c	2.30, aanhef en onder b	3.6 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in artikel ... van het Ib Ow.
§ 4 Onderzoek van het water en te treffen maatregelen	44d	20.1, derde lid en 20.2, eerste lid	10.20 en 10.21 Bkl en 11.53, 11.55 en 11.61 Or	
	44e	2.30, aanhef en onder b, 20.1, derde lid, 20.2, eerste lid en 20.13, tweede lid	10.21 en 3.7 Bkl en 10.39 Ob	
	44f, eerste lid	20.1, derde lid en 20.2, eerste lid	10.20 en 10.21, eerste lid, onder c en derde lid Bkl	
	44f, tweede lid	2.30, aanhef en onder b en 20.13, tweede lid	3.8 en 3.10 Bkl en 10.39 Ob	
§ 5 Voorlichting aan het publiek	44g	20.13, tweede lid	10.39, tweede en derde lid, Ob	
Hoofdstuk VI Verdere bepalingen				
	45	2.30, aanhef en onder b en 20.13, tweede lid	13.27 en 13.56 Bal, 3.9 Bkl en 10.39, eerste lid, onder b, onder 3° Ob	Voor zover gedeputeerde staten een zwemverbod instellen lift dit artikel mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.84, eerste lid, en afdeling 4.1 Iw Ow.
	45a	2.24, eerste lid en 2.30, aanhef en onder b	13.27 en 13.56 Bal en 3.3 Bkl	Voor zover gedeputeerde staten een zwemverbod instellen of een negatief zwemadvies uitbrengen lift artikel

Onderwerp/hoofdstuk Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting Overgangsrecht
				45a mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.84 en afdeling 4.1 Iw Ow.
	46	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.5 Bal	
	47	4.3, eerste lid, aanhef en onder g	13.5 Bal	
Hoofdstuk VII Overgangs- en slotbepalingen	48, eerste lid	-	-	
	48, tweede lid	2.30, aanhef en onder b en c	3.4 en 3.10 Bkl	
	49	20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 2 ^o	10.37 Ob	
	49a	-	-	Vervallen per 01-12- 2000
	50	-	-	
	51	-	-	Vervallen per 01-12- 2000
Bijlage I. Normen voor zwem- en badwater, in badinrichtingen, ingericht voor het zwemmen of baden anders dan in oppervlaktewater, als bedoeld in artikel 2 van dit besluit			Afdeling 13.2 Bal, meer specifiek artikel 13.16, 13.33 en 13.49 Bal.	
Bijlage II. Normen voor zwem- en badwater in badinrichtingen ingericht voor het zwemmen of baden in oppervlaktewater en andere op grond van artikel 10b van de wet geinventariseerde plaatsen			-	
Bijlage III De minimaal noodzakelijke pompcapaciteit dient te worden vastgesteld met gebruikmaking van de formule.		-	-	

Onderwerp/hoofdstuk Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting Overgangsrecht
Bijlage IV. Analysevoorschriften			Meetmethoden, artikelen 13.18, 13.35, 13.51 Bal. De versie (druk en jaar) van de methoden komt te staan in de Omgevings- regeling (via aanvullings- regeling).	

I. Transponeringstabel Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009

Onderwerp/hoofdstuk Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
§ 1 Algemeen				
Europese milieukwaliteitseis voor water	2, eerste lid	2.15, eerste lid, aanhef en onder b	2.17, eerste lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.55, vijfde en zesde lid, en 4.56 van de IwOw.
	Tweede lid	2.15, eerste lid, aanhef en onder b	2.16 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.56, vijfde en zesde lid, en 4.57 van de IwOw.
	Derde lid	2.15, eerste lid, aanhef en onder b	2.18 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.56, vijfde en zesde lid, en 4.57 van de IwOw.
	Vierde lid	2.15, eerste lid, aanhef en onder b	2.17, tweede lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.56, vijfde en zesde lid, en 4.57 van de IwOw.
	Vijfde lid	2.15, eerste lid, aanhef en onder b	2.17, vierde lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.56, vijfde en zesde lid, en 4.57 van de IwOw.
	Zesde lid	2.15, eerste lid, aanhef en onder b	4.16b, eerste lid en 2.17, vijfde lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.56, vijfde en zesde lid, en 4.57 van de IwOw.
	Zevende lid	2.15, eerste lid, aanhef en onder b	2.17, derde lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.56, vijfde en zesde lid, en 4.57 van de IwOw.
Tijdelijke achteruitgang van de watertoestand	3	2.24, eerste lid, en 2.26	4.16 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.56, vijfde en zesde lid, en 4.57 van de IwOw.
Goede oppervlaktewatertoestand	4, eerste lid	2.15, eerste lid, aanhef en onder b	2.10, eerste lid, eerste zin en 2.11, eerste lid, eerste zin Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.56, vijfde en zesde lid, 4.57 en 4.58 van de IwOw.
	Tweede en vijfde lid	2.15, eerste lid, aanhef en onder b	2.10, eerste lid, onder a Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.56, vijfde en zesde lid, 4.57 en 4.58 van de IwOw.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	Derde lid	2.15, eerste lid, aanhef en onder b	2.10, eerste lid, onder b Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.56, vijfde en zesde lid, 4.57 en 4.58 van de IwOw.
	Vierde lid	2.15, eerste lid, aanhef en onder b	2.10, derde lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.56, vijfde en zesde lid, 4.57 en 4.58 van de IwOw.
	Zesde lid	2.24, eerste lid, en 2.26	4.19 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.56, vijfde en zesde lid, 4.57 en 4.58 van de IwOw.
	Zevende lid	2.15, eerste lid, aanhef en onder b	2.10, eerste lid, eerste zin en 2.11 eerste lid, eerste zin Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.56, vijfde en zesde lid, 4.57 en 4.58 van de IwOw.
Goede chemische en ecologische toestand	5 en 6, eerste lid	2.24, eerste lid, en 2.26	2.10, eerste lid, 2.11, eerste lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.56, vijfde en zesde lid, 4.57 en 4.58 van de IwOw.
Water en grondwaterlichaam	5a en 7	2.24, eerste lid, en 2.26	2.10, eerste lid, onder b, 2.13 en 2.14 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.56, vijfde en zesde lid, 4.57 en 4.58 van de IwOw.
Afwijken van de milieukwaliteitseisen	6, tweede lid	2.10, eerste lid en 2.15, eerste lid, aanhef en onder b	2.16b, vierde lid, onder a en c Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.58 van de IwOw.
Goed ecologische potentieel	6, derde lid	2.10, eerste lid en 2.15, eerste lid, aanhef en onder b	2.11, tweede lid Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht van het tweede lid van artikel 6.
Goede kwantitatieve toestand	8	2.15, eerste lid, aanhef en onder b	2.13, eerste lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.57 van de IwOw.
Goede chemische toestand	9	2.15, eerste lid, aanhef en onder b	2.14, eerste lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.57 van de IwOw.
Trendomkering	10, eerste tot en met derde lid	2.24, eerste lid, en 2.26	4.17 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.57 van de IwOw.
Hoger percentage ivm kostenefficiëntie	10, vierde lid	2.24, eerste lid, en 2.26	4.18 Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.57 van de IwOw.
Aanwijzing waterwinlocatie	11	2.24, eerste lid, en 2.26	4.4, tweede lid, onder c, en 4.10,	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.56, vijfde en

Onderwerp/hoofdstuk Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
			tweede lid, onder b Bkl	zesde lid en 4.57 van de IwOw.
Onttrekking water op waterwinlocaties	12, eerste lid	2.15, eerste lid, aanhef en onder b	2.15, eerste lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.56, vijfde en zesde lid, 4.57 en 4.58 van de IwOw.
	Tweede lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	Derde lid	2.24, eerste lid, en 2.26	4.21, eerste lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	Vierde lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Geen achteruitgang kwaliteit waterlichaam	12a	2.24, eerste lid, en 2.26	4.21, tweede lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in de artikelen 4.56, vijfde en zesde lid, 4.57 en 4.58 van de IwOw.
Monitoring	13, eerste lid	20.2, vierde lid	10.14b, eerste lid Bkl	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.2.0a IwOw.
	13, eerste lid, eerste zin	2.24, eerste lid	10.14c, vierde lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	13, eerste lid, tweede zin, aanhef	2.24, eerste lid	10.14c, tweede lid, onder a en 10.14b, tweede lid, aanhef Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	13, eerste lid, onder a		10.14b, tweede lid, onder a, 10.14a, onder a en 10.14c, derde lid, onder b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	13, eerste lid, onder b		10.14a, onder b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	13, eerste lid, onder c	2.24, eerste lid	10.14a, onder c en 10.14c, tweede lid, onder b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	13, eerste lid, onder d	20.1, derde lid	10.14a, onder d Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	13, eerste lid, onder e	20.1, vierde lid en 2.24, eerste lid	10.14b, tweede lid, onder a Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	13, eerste lid, onder f	2.24, eerste lid	10.14b, eerste lid, en 10.14e Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	13, eerste lid, onder g	2.24, eerste lid	10.14d, eerste lid, onder b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	13, eerste lid, onder h		10.14e Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	13, eerste lid, onder i	2.24, eerste lid	10.14d, eerste lid, onder a Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	13, eerste lid, laatste zin	2.24, eerste lid	10.14c, eerste lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	13, tweede lid	2.24, eerste lid	-	Geen overgangsrecht nodig.
	13, derde lid	20.3, eerste lid	-	Geen overgangsrecht nodig.
	13, vierde lid	2.24, eerste lid	10.14f Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	13, vijfde lid		10.14b, derde lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	13, zesde lid		10.32 Ob	Geen overgangsrecht nodig.
Uitvoering monitoringsprogramma	14		10.14g Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Regels stellen bij ministeriële regeling over de uitvoering van de monitoring	15	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Monitoringsprogramma	16, eerste lid	20.1, derde lid en 2.24, eerste lid	10.14c, derde lid, onder b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	16, tweede lid	2.24, tweede lid	4.15, tweede lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	16, derde lid	2.24, tweede lid	4.15, derde lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	16, vierde lid	2.24, tweede lid	10.14d, eerste lid, onder b, onder 1° Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	16, vijfde lid	2.24, tweede lid	10.14d, eerste lid, onder b, onder 2° Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	16, zesde lid	2.24, tweede lid	10.14d, tweede lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	16, zevende lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.

m. Transponeringstabel Besluit leges Wet beheer rijkswaterstaatswerken

Onderwerp/hoofdstuk Besluit leges Wet beheer rijkswaterstaatswerken	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel Or	Toelichting overgangsrecht
Begripsbepalingen	1	-	-	-
Leges aanvraag vergunning	2	13.1	13.1, 13.2 en 13.4	Leges volgen het overgangsrecht voor de vergunning in § 4.2.5 IwOw.
Betaling leges	3	13.1	13.3	Leges volgen het overgangsrecht voor de vergunning in § 4.2.5 IwOw.
Teruggave leges	4		-	-

n. Transponeringstabel Besluit lozen buiten inrichtingen

Onderwerp/hoofdstuk Besluit lozen buiten inrichtingen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Hoofdstuk 1 Algemeen	1.1		Bijlage I deel A Bal: bodemzijdig vermogen bodembeschermende voorziening gesloten bodemenergiesystee m gevaarlijke stoffen maatwerkvoorschrift NEN Open bodemenergiesystee m SPF vuilwaterriool zuiveringsvoorziening Bijlage I deel B Bal: ADR ISO	De begrippen "aangewezen oppervlaktewaterlichaa m" en "niet-aangewezen oppervlaktewaterlichaa m" komen terug in de bruidsschat voor de waterschappen. De overige begrippen vervallen.
	1.2		3.1, 6.1, eerste lid, onder b en 7.1, eerste lid, onder c Bal	-
	1.2a, eerste lid		3.1 jo. 3.18 Bal	-
	1.2a, tweede lid		2.10 Bal	-
	1.3			-
	1.4		2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 6.3, 7.3 en 17.3 Bal	-
	1.5, eerste lid	4.3, derde lid, van de wet		-
	1.5, tweede lid	4.5 van de wet		-
	1.5, derde lid	4.3, derde lid, van de wet		-
	1.6		10.20, tweede lid, Ob	-
	1.7, eerste lid	4.7 van de wet		-
	1.7, tweede en derde lid			Komen niet terug, Bepalingen Algemene wet bestuursrecht volstaan.
	1.8		1.3 Bal	-
	1.9		2.20, 6.11, 7.11, 17.11 Bal	-
(melding)	1.10		Artikelen melding in hoofdstuk 4, 6 en 7 Bal	Voor gedecentraliseerde activiteiten: de bruidsschat.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit lozen buiten inrichtingen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	1.10a, eerste lid		4.1136 Bal	Er geldt overgangsrecht voor meldingen, artikel 8.1.1 van dit besluit.
	1.10a, tweede lid		4.1136 Bal	Er geldt overgangsrecht voor meldingen, artikel 8.1.1 van dit besluit.
	1.10a, derde lid		2.17, 4.1136 Bal	Er geldt overgangsrecht voor meldingen, artikel 8.1.1 van dit besluit.
	1.10a, vierde lid		2.17, 4.1146 Bal	Er geldt overgangsrecht voor meldingen, artikel 8.1.1 van dit besluit.
	1.10a, vijfde lid			-
	1.11			Aanvullingsbesluit bodem.
	1.12			Voor rijkswateren: komt niet terug. Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente. Er geldt overgangsrecht voor meldingen, artikel 8.1.1 van dit besluit.
	1.13			Voor rijkswateren: komt niet terug. Voor regionale wateren: bruidsschat waterschap. Er geldt overgangsrecht voor meldingen, artikel 8.1.1 van dit besluit.
	1.14		6.20, vierde lid, en 7.19, vierde lid, Bal	Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.
	1.15			Voor rijkswateren: komt niet terug. Voor regionale wateren: bruidsschat waterschap. Er geldt overgangsrecht voor meldingen, artikel 8.1.1 van dit besluit.
	1.16		6.41, tweede lid, onder a, 7.50, tweede lid, onder a, Bal.	Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.
	1.17		6.20 jo. 6.23, artikel 7.19 jo. 7.22 van het Bal	Voor regionale wateren: bruidsschat waterschap.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit lozen buiten inrichtingen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	1.18		6.20 jo. 6.23, artikel 7.19 jo. 7.22 Bal	Voor regionale wateren: bruidsschat waterschap.
	1.19			Voor rijkswateren: komt niet terug. Voor regionale wateren: bruidsschat waterschap.
	1.20, eerste lid		2.21, 6.12, 7.12 en 17.12 Bal	Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.
	1.20, tweede lid		2.21Bal	-
<i>Hoofdstuk 2</i> Algemene regels ten aanzien van alle lozingen				
	2.1		2.11, 6.6, 7.6, 17.6 van het Bal	Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.
	2.2			Bruidsschat gemeente. Overgangsrecht voor maatwerkvoorschriften is opgenomen in hoofdstuk 8 Ib.
	2.3			Bruidsschat gemeente. Overgangsrecht voor maatwerkvoorschriften is opgenomen in hoofdstuk 8 Ib.
	2.4, eerste lid		Diverse paragrafen in hoofdstuk 4 Bal, artikelen 6.26, 6.44, 7.25, 7.53 Bal	Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.
	2.4, tweede lid		Diverse paragrafen in hoofdstuk 4 Bal, 6.44, 7.53	Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.
	2.4, derde lid	4.7 Ow		-
<i>Hoofdstuk 3</i> Algemene regels ten aanzien van lozingen bij specifieke activiteiten				
Paragraaf 3.1	3.1			Voor rijkswateren: Aanvullingsbesluit bodem. Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit lozen buiten inrichtingen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	3.2			Voor rijkswateren: komt niet terug. Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.
	3.3, eerste lid			Vervalt, toepassingsbepaling
	3.3, tweede lid			Vervalt, interne verwijzing
	3.4			Voor rijkswateren: komt niet terug. Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.
	3.5			Voor rijkswateren: komt niet terug. Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.
	3.6		6.43 en 7.52 Bal	Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.
	3.7			-
	3.8		2.11 jo. § 4.113 Bal	-
	3.9		17.16 Bal	-
	3.10, eerste t/m vierde lid		6.22, 6.23, 7.21, 7.22, Bal	Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.
	3.10, vijfde lid		6.7, 7.7 Bal	Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente. Overgangsrecht voor maatwerkvoorschriften is opgenomen in hoofdstuk 8 Ib.
	3.11		6.24, 7.23 Bal	Voor regionale wateren: bruidsschat waterschap.
	3.12, eerste lid		4.554 Bal toepassingsbereik wassen motorvoertuigen	Niet-Bal activiteiten: bruidsschat gemeente.
	3.12, tweede lid, onder a		4.559 Bal	Niet-Bal activiteiten: bruidsschat gemeente.
	3.12, tweede lid, onder b			-

Onderwerp/hoofdstuk Besluit lozen buiten inrichtingen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	3.12, derde lid		4.559 Bal	Niet-Bal activiteiten: bruidsschat gemeente.
	3.12, vierde lid		2.11, derde lid, onder e Bal	Niet-Bal activiteiten: bruidsschat gemeente.
	3.13			Voor rijkswateren: komt niet terug. Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.
	3.14		6.55, eerste lid, onder c, onder 1° en 7.60, eerste lid, onder c, onder 1°, Bal	Voor regionale wateren: bruidsschat water.
	3.15		6.55, eerste lid, onder c, onder 1° en 7.60, eerste lid, onder c, onder 1°, Bal	Voor regionale wateren: bruidsschat water.
	3.16		6.55, eerste lid, onder c, onder 1° en 7.60, eerste lid, onder c, onder 1°, Bal	Voor regionale wateren: bruidsschat water.
	3.17, eerste lid			Voor rijkswateren: komt niet terug. Voor regionale wateren: bruidsschat waterschap.
	3.18			Voor rijkswateren: komt niet terug. Voor regionale wateren: bruidsschat waterschap.
	3.19			Voor rijkswateren: komt niet terug. Voor regionale wateren: bruidsschat waterschap.
	3.20			Voor rijkswateren: komt niet terug. Voor regionale wateren: bruidsschat waterschap.
	3.21			Voor rijkswateren: komt niet terug. Voor regionale wateren: bruidsschat waterschap.
	3.22			Voor rijkswateren: komt niet terug. Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.
	3.23		6.55, eerste lid, onder c, onder 5° en artikel 7.60, eerste	Voor regionale wateren en bodem/riolering:

Onderwerp/hoofdstuk Besluit lozen buiten inrichtingen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
			lid, onder c, onder 5°, Bal	bruidsschat waterschap en gemeente.
	3.24		6.55, vierde lid, onderdeel b, en 7.60, vierde lid, onderdeel b, Bal	Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.
	3.25			Voor rijkswateren: komt niet terug. Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.
	3.26			Voor rijkswateren: komt niet terug. Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.
<i>Hoofdstuk 3a</i> Algemene regels ten aanziën van bodemenergie-systemen				
	3a.1		3.18 (paragraaf 3.2.6) Bal	-
	3a.2, eerste lid		4.1140, eerste lid, en 3.19, tweede lid, Bal	-
	3a.2, tweede lid		3.19, tweede lid, Bal	-
	3a.2, derde lid			-
	3a.3, eerste lid		2.11 Bal	-
	3a.3, tweede lid			-
	3a.4, eerste lid		4.1141 Bal	-
	3a.4, tweede lid		2.13 Bal	-
	3a.5, eerste lid		4.1143, derde lid, Bal	-
	3a.5, tweede lid		4.1143, derde lid, Bal	-
	3a.5, derde en vierde lid		2.13 Bal	-
	3a.6, eerste lid		4.1143, eerste lid, Bal	-
	3a.6, tweede lid		4.1143, tweede lid, Bal	-
	3a.6, derde en vierde lid		2.13 Bal	-
	3a.6, vijfde lid		4.1143, vierde lid, Bal	-

Onderwerp/hoofdstuk Besluit lozen buiten inrichtingen	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	3a.7		4.1139 Bal	-
	3a.8, eerste lid		4.1138, eerste lid, Bal	-
	3a.8, tweede lid		4.1138, derde lid, Bal	-
	3a.8, derde lid		4.1138, tweede lid, Bal	-
	3a.8, vierde lid		4.1138, tweede lid, Bal, ook voor gesloten bodemenergiesysteem met een bodemzijdig vermogen van minder dan 70 kW.	Voor gesloten bodemenergiesystemen met een bodemzijdig vermogen van minder dan 70 kW én in een gebouw met een woonfunctie hoeft niks te worden gestuurd noch een precies aantal jaren worden bewaard.
	3a.9		4.1142 Bal	-
	3a.10		4.1147, eerste lid, Bal	-
<i>Hoofdstuk 4</i> Wijziging van besluiten				Vervallen.
<i>Hoofdstuk 5</i> Overgangs- en slotbepalingen				Vervallen.

o. Transponeringstabel Besluit lozing afvalwater huishoudens

Onderwerp/hoofdstuk Besluit lozing afvalwater huishoudens	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
<i>Hoofdstuk 1</i> Algemene bepalingen				
	1, eerste lid, onder a		Definitie bevoegd gezag komt niet terug, artikelen 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.8, 6.3, 7.3, 15.3, 15.4 van het Bal wijzen bevoegd gezag algemene regels aan voor melding, maatwerk, gelijkwaardigheid, handhaving algemene regels.	-
	Onder b		Bijlage I Bbl (gebouw)	
	Onder c			-
	Onder d	Bijlage A Ow		-
	Onder e			-
	Onder f			-
	Onder g		Bijlage I Bal (vuilwaterriool)	-
	Onder h		Bijlage I Bbl (woongebouw)	-
	Onder i		Bijlage I Bal (zuiveringsvoorziening)	-
	1, tweede lid			-
	1a			-
<i>Hoofdstuk 2</i> Algemene bepalingen ten aanzien van het lozen vanuit particuliere huishoudens				
	2, eerste lid			Bruidsschat gemeente
	2, tweede lid		§ 6.2.4 en 7.2.5 Bal	Voor regionale wateren: bruidsschat waterschappen
	2, derde lid		6.5 en 7.5 Bal	Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit lozing afvalwater huishoudens	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	2, vierde lid			-
	3			Bruidsschat gemeente Overgangsrecht voor bestaande maatwerkvoorschriften opgenomen in hoofdstuk 8 Ib
	4, eerste lid		2.11, eerste lid, 6.6, eerste lid, en 7.6, eerste lid, Bal	Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.
	4, tweede lid		2.11, derde lid, 6.6, vierde lid, en 7.6, vijfde lid, Bal	Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente.
	4, derde lid		2.13, 6.7 en 7.7 Bal	Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente. Overgangsrecht voor maatwerkvoorschriften is opgenomen in hoofdstuk 8 Ib.
	5	4.7 Ow		Overgangsrecht voor gelijkwaardige maatregelen is opgenomen in hoofdstuk 8 Ib.
<i>Hoofdstuk 3</i> Bepalingen ten aanzien van het lozen van huishoudelijk afvalwater en zwembadwater				
§ 1 Algemeen	6			Bruidsschat gemeente.
§ 2 Lozen van huishoudelijk afvalwater op of in de bodem	7, eerste en tweede lid			Bruidsschat gemeente.
	7, derde lid			Bruidsschat gemeente. Overgangsrecht voor maatwerkvoorschriften in artikel 8.1.4 van dit besluit.
	8, eerste lid			Bruidsschat gemeente.
	8, tweede lid			-

Onderwerp/hoofdstuk Besluit lozing afvalwater huishoudens	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	9, eerste lid			Bruidsschat gemeente.
	9, tweede lid			-
§ 3 lozen van huishoudelijk afvalwater in een oppervlaktewaterlichaam	10, eerste en tweede lid			Bruidsschat gemeente.
	10, derde lid		6.7 en 7.7 Bal	Voor regionale wateren: bruidsschat waterschap.
	11, eerste lid		6.43, eerste lid Bal voor lozen op een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk 7.52, eerste lid Bal voor lozen op de Noordzee	Voor regionale wateren: bruidsschat waterschap.
	11, tweede lid			-
	11, derde lid		6.7 en 7.7 Bal	Voor regionale wateren: bruidsschat waterschap Overgangsrecht voor maatwerkvoorschriften artikel 8.1.4 van dit besluit.
	11, vierde lid		6.7 en 7.7 Bal	Voor regionale wateren: bruidsschat waterschap Overgangsrecht voor maatwerkvoorschriften artikel 8.1.4 van dit besluit.
	11, vijfde lid			-
§ 4 Lozen van zwembadwater	12			-
<i>Hoofdstuk 4</i> Overige bepalingen				
§ 1 Meldingsplicht	13		6.41 en 7.50 Bal	Voor regionale wateren en bodem/riolering: bruidsschat waterschap en gemeente. Er geldt overgangsrecht voor meldingen artikel 8.1.1 van dit besluit.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit lozing afvalwater huishoudens	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
§ 2 Wijziging van andere regelgeving	14			Wijziging andere regelgeving.
	15			Wijziging andere regelgeving.
	16			Wijziging andere regelgeving.
	17			Wijziging andere regelgeving.
	18			Wijziging andere regelgeving.
<i>Hoofdstuk 5</i> Overgangs- en slotbepalingen				
§ Overgangsbepalingen	19			Overgangsrecht is uitgewerkt.
	20			Overgangsrecht is uitgewerkt.
	21			Overgangsrecht is uitgewerkt.
§ Slotbepalingen	22			Inwerkingtredingsbepaling.
	23			Citeerbepaling.

p. Transponeringstabel Besluit milieueffectrapportage

Onderwerp/hoofdstuk Besluit milieueffectrapportage	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
2. Activiteiten, plannen en besluiten ten aanzien waarvan het maken van een milieueffectrapport verplicht is of ten aanzien waarvan de artikelen 7.16 tot en met 7.19 van de Wm moeten worden toegepast				
Aanwijzing activiteiten belangrijke milieu-gevolgen	2, eerste lid	16.43, eerste lid, onder a	11.6, eerste lid en 11.7, derde lid Ob	Geen overgangsrecht nodig.
Aanwijzing activiteiten beoordeling belangrijke milieu-gevolgen	2, tweede lid	16.43, eerste lid, onder b	11.6, tweede lid en 11.7, derde lid Ob	Geen overgangsrecht nodig.
Aanwijzing plannen plicht maken milieueffectrapport	2, derde lid	16.36	-	Geen overgangsrecht nodig.
Aanwijzing besluiten mer-(beoordelings-)plicht	2, vierde lid	16.43, eerste lid	11.6, derde lid Ob	Geen overgangsrecht nodig.
Activiteiten formele procedure en die beneden drempel voor de mer-beoordeling vallen.	2, vijfde lid	-	-	In de Ow zijn de drempels vervallen en geldt één procedure voor de mer-beoordeling. Hiervoor is geen overgangsrecht nodig. Voor de schriftelijke mededeling als bedoeld in artikel 7.16, eerste lid, van de Wm geldt het overgangsrecht in artikel 4.94 van de IwOw. Als er inmiddels een mer-beoordelingsbesluit is genomen geldt het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.95 van de IwOw. Als een aanvraag voor een omgevingsvergunning met daarbij een vormvrije mer-beoordeling en aanmeldingsnotitie is ingediend, geldt het overgangsrecht van afdeling 4.1 van de IwOw.
Landsgrenzen negeren bij toetsen aan drempel	2, zesde lid	16.43, vierde lid	11.7, tweede lid Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	3	-	-	Vervallen per 7 juli 2017.
3. Regels over een verzoek om ontheffing				

Onderwerp/hoofdstuk Besluit milieueffectrapportage	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Informatiever-strekking bij onthefing	4		11.9 Ob, zoals ingevoegd bij het IbOw.	Deze bepaling lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.96 van de IwOw.
	5-7	-	-	Vervallen per 1 juli 2010.
4. Aanwijzing van besluiten waarop artikel 7.35, derde lid, van de Wm van toepassing is				
Rangorde besluiten verruimde beslissings- grondslag	8	-	-	Deze "rangorde" bepaling komt niet meer terug onder de Ow. Wel komt artikel 7.35 Wm (de verruimde beslissingsgrondslag) in gewijzigde vorm terug in artikel 16.53 van de Ow. Artikel 7.35, derde lid, van de Wm ziet op lopende procedures. Overgangsrecht hiervoor is opgenomen in afdeling 4.1 van de IwOw. Artikel 8 lift hierop mee.
Overgangs- en slotbepalingen	9-12	-	-	Vervallen per 6 juli 1999.
	13			Overgangsrecht is uitgewerkt.
	14-17	-	-	-

q. Transponeringstabel Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval

Onderwerp/ hoofdstuk Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB of Or	Toelichting overgangsrecht
Begripsbepalingen	Artikel 1		Artikel 7.27 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
Toepassingsbereik	Artikel 2		Artikelen 7.27 en 7.29 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
Inhoudelijke voorschriften	Artikel 3		Artikelen 7.27, 7.31 en 7.38 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
Schriftelijke kennisgeving	Artikel 4		Artikelen 7.33, 7.34 en 7.35	Geen overgangsrecht nodig.
Overgangsrecht kennisgeving	Artikel 5			Geen overgangsrecht nodig.
Bijlage, behorende bij artikel 3	§ 1.1 Geluid en trilling		Artikelen 7.38, 7.39 en 7.18 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
	§ 1.2 Lucht		Artikel 7.38 en 7.19 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
	§ 1.3 Verlichting		Artikel 7.31 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
	§ 1.4 Bodembescher ming		Artikel 7.31 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
	§ 1.5 overige algemeen		Artikel 7.31 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
	§ 2.1 Algemeen		Artikelen 7.31 en 7.40 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
	§ 2.2 Opslag gevaarlijke stoffen		Artikel 7.31 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
	§ 2.3 Afleveren brandstof		Artikel 7.31 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
	§ 3.1 Onderhoud en schoonmaak		Artikel 7.31 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
	§ 3.2 Controle van installaties en voorzieningen		Artikel 7.31 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
	§ 3.3 Instructie van personeel		Artikel 7.31 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.
	§ 3.4 Bewaren van documenten		Artikel 7.36 Bbl	Geen overgangsrecht nodig.

r. Transponeringstabel Besluit omgevingsrecht

Onderwerp/ hoofdstuk Besluit omgevingsrecht	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Hoofdstuk 3. Bevoegd gezag				
Ruimtelijke ordening	3.1, onder a	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
	3.1, onder b	5.10 en 5.12, tweede en derde lid	4.6, eerste lid, onder a, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
	3.2, onder a	-5.11, eerste lid, onder a, en 5.12	4.8 Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
	3.2, onder b	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
Inrichting en mijnbouwwerk	3.3, eerste lid	5.10 en 5.12, tweede en derde lid	4.6, eerste lid, onder c, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
	3.3, tweede lid	5.11 en 5.12, tweede en derde lid	4.10 eerste lid, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
	3.3, derde lid	5.11 en 5.12, tweede en derde lid	4.11, eerste lid, onder d, onder 1°, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
	3.3, vierde lid	5.11 en 5.12, tweede en derde lid	4.10, eerste lid, onder a, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
Gesloten stortplaats	3.4	5.10 en 5.12, tweede en derde lid	Voorstel om dit artikel via het Ib te laten vervallen.	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
Gevallen waarin het bevoegd gezag wijzigt	3.5	5.16, tweede lid	4.17, tweede lid, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.15IwOw.
Hoofdstuk 4. De aanvraag				
§ 4.1. Wijze waarop een aanvraag wordt ingediend				
Aanvraag	4.1	16.1 en 4.3	14.1, eerste lid, Ob	Geen overgangsrecht nodig.
Schriftelijke aanvraag	4.2, eerste lid	16.55, eerste lid, en 16.88, eerste lid, onder a en c	14.3 Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	4.2, tweede en derde lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/ hoofdstuk Besluit omgevingsrecht	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Elektronische aanvraag	4.3, eerste lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	4.3, tweede lid	16.55, eerste lid, 16.88, eerste lid, onder a en c, 4.3	14.2, eerste lid, onder b, Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	4.3, derde en vierde lid		-	Geen overgangsrecht nodig.
§ 4.2. Gegevens en bescheiden				
Algemeen	4.4	16.55, tweede en vijfde lid	-	Geen overgangsrecht nodig.
Gefaseerde aanvraag	4.5	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.79 IwOw.
Inrichtingen waarop BRZO van toepassing is	4.6	16.55, tweede lid	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
Uitgestelde gegevensverstrekking	4.7		-	Dit artikel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13, tweede lid, IwOw.
§ 4.3. Gegevens bij de overgang van een omgevingsvergunning				
Melding	4.8	5.37, tweede lid	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.80 IwOw.
§ 4.4. Heffen van rechten				
Rechten	4.9		-	Geen overgangsrecht nodig.
Vrijstelling heffing rechten voor aanvraag omgevingsvergunning voor activiteiten als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder i, van de wet	4.10		-	Dit artikel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
Hoofdstuk 5. De inhoud van de omgevingsvergunning				
§ 5.1. Regels met betrekking tot bouwen en archeologische monumentenzorg				
Bouwen	5.1		-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.

Onderwerp/ hoofdstuk Besluit omgevingsrecht	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Archeologische monumentenzorg	5.2, eerste en tweede lid	5.34, tweede lid	8.81 Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.2, derde lid			Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
§ 5.2. Regels met betrekking tot inrichtingen en mijnbouwwerken				
§ 5.2.1. Aan een vergunning te verbinden voorschriften				
Bepalen van de beste beschikbare technieken	5.4, eerste lid tot en met derde lid	5.18, eerste lid, en 5.26	8.10, Bkl	Deze onderdelen liften mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.4, vierde lid	-		Geen overgangsrecht nodig.
Geologische opslag van kooldioxide	5.4a, eerste lid	5.18 en 5.26	8.24 Bkl, 8.9, eerste lid Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
	5.4a, tweede lid	5.34, tweede lid	8.37 Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
Doelvoorschriften	5.5, eerste lid	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.5, tweede lid	5.34, tweede lid	8.26, eerste lid, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.5, derde lid	5.34, tweede lid	8.26, tweede, derde en vierde lid, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.

Onderwerp/ hoofdstuk Besluit omgevingsrecht	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	5.5, vierde lid	5.34, tweede lid	8.33, eerste en tweede, lid Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.5, vijfde lid	5.34, tweede lid	8.34, eerste lid, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
	5.5, zesde lid	5.34, tweede lid	8.27, eerste lid, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.5, zevende lid	5.34, tweede lid	8.28, eerste lid, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.5, achtste lid	5.34, tweede lid	8.27, derde, lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Technische maatregelen	5.6, eerste lid	5.34, tweede lid	8.31, eerste lid, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.6, tweede lid	5.34, tweede lid	8.31, tweede lid, onder a, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.6, derde lid	5.34, tweede lid	8.31, tweede lid, onder b, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.6, vierde lid	5.34, tweede lid	8.31, derde lid Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
Overige voorschriften	5.7, eerste lid, onder a	5.18, eerste lid, en 5.26	8.9, eerste lid, onder f, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.

Onderwerp/ hoofdstuk Besluit omgevingsrecht	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	5.7, eerste lid, onder b	5.34, tweede lid	8.29, eerste lid, onder a, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.7, eerste lid, onder c	5.34, tweede lid	8.29, eerste lid, onder b, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.7, eerste lid, onder d		-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.7, eerste lid, onder e	5.34, tweede lid	8.29, eerste lid, onder d, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.7, eerste lid, onder f	5.34, tweede lid	8.29, eerste lid, onder c, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.7, eerste lid, onder g	5.34, tweede lid	8.9, eerste lid, onder g, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.7, eerste lid, onder h	5.18, eerste lid, en 5.26	8.9, eerste lid, onder h, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.7, eerste lid, onder i	5.34, tweede lid	8.29, eerste lid, onder e, Bkl, 8.29, tweede lid Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.7, tweede lid, a tot en met e	5.34, tweede lid, en 20.6	8.32, eerste lid Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.

Onderwerp/ hoofdstuk Besluit omgevingsrecht	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	5.7, tweede lid, onder f tot en met i		-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.7, derde lid	5.18, eerste lid, 5.26	8.23 Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.7, vierde lid	5.34, tweede lid	8.34, eerste, lid, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.7, vijfde en zesde lid		-	Deze onderdelen liften mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
Nuttige toepassing of verwijdering van afvalstoffen	5.8, eerste lid	5.34, tweede lid	8.39 Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.8, tweede lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Afwijkende geldingsduur voorschriften	5.9, eerste lid	5.34, tweede lid	8.35 Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.9, tweede lid	5.34, tweede lid	8.35 Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Actualisatieplicht	5.10, eerste lid, onder a	5.38, derde lid	8.98 Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.10, eerste lid, onder b	5.42, eerste lid	8.99, tweede lid, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.10, eerste lid, onder c	-	-	Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/ hoofdstuk Besluit omgevingsrecht	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	5.10, tweede lid		-	-
	5.10, derde lid		8.99, derde lid, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
Relatie BRZO – bedrijven – natuurgebieden	5.11	5.18, eerste lid, en 5.26	8.12, vijfde lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
§ 5.2.2. Verbod om bepaalde voorschriften aan een omgevingsvergunning te verbinden				
Broeikasgasemissies of energieverbruik	5.12, eerste lid	5.34, tweede lid	8.72, eerste lid, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.12, tweede lid	5.34, tweede lid	8.72, tweede lid, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
Energieverbruik	5.12a, eerste lid	5.34, tweede lid	8.73, eerste lid, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.12a, tweede lid	5.34, tweede lid	8.73, tweede lid, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
Overbrenging van afval naar of uit de provincie	5.13	5.34, tweede lid	8.74 Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.13a	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
§ 5.2.2a. Gronden tot verlening of weigering				
Weigeringsgronden omgevingsvergunning	5.13b		Nieuwe regeling OBM in Ib	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in

Onderwerp/ hoofdstuk Besluit omgevingsrecht	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
voor activiteiten als bedoeld in artikel 2.2a				artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
§ 5.2.3. Voorschriften ter uitvoering van een verdrag				
	5.14	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
§ 5.3. Voorschriften ten aanzien van activiteiten in provinciale milieuverordeningen				
	5.15	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
§ 5.4. Aanwijzing van categorieën gevallen waarin:				
Bouwen	5.16, eerste lid	5.36, eerste lid	8.21, eerste, lid Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	5.16, tweede lid	5.36, eerste lid	8.21, tweede lid Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
Werken	5.17	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Planologische gebruiksactiviteiten	5.18	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
Relatie met Grondwaterrichtlijn	5.19	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
§ 5.5. Regels met betrekking tot planologische gebruiksactiviteiten				
Inhoud en ruimtelijke onderbouwing	5.20	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
§ 5.6. Regels met betrekking tot Natura			-	Aanvullingsspoor natuur.

Onderwerp/ hoofdstuk Besluit omgevingsrecht	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten				
Aanvullende aanwijzing van categorieën gevallen waarin afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is	5a.1.		-	Deze bepaling heeft betrekking op Natura 2000- en flora- en fauna-activiteiten. Aanvullingsspoor natuur.
Hoofdstuk 6. Advies, verklaring van geen bedenkingen en bijzondere bestuurlijke verplichtingen				
§ 6.1. Advies over de aanvraag				
B&W of GS	6.1, eerste lid	16.15 en 16.16	4.20 Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
	6.1, tweede en derde lid	16.15 en 16.16	4.25, eerste lid Ob	Deze onderdelen liften mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
Welstand	6.2		-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
Inrichting of mijnbouwwerk	6.3, eerste lid, onder a	16.15	4.33 Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
	6.3, eerste lid, onder b en c		-	Deze onderdelen liften mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.3, tweede lid	16.15	4.34 Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
	6.3, derde lid	16.15	4.33 Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
	6.3, vierde lid		-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
Monumenten	6.4, eerste lid	16.15 en 16.16	3.19, derde lid, onder b, Ob; 3.22, eerste lid, onder b, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in

Onderwerp/ hoofdstuk Besluit omgevingsrecht	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
				samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.4, tweede lid		-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.4, derde lid		4.25, derde lid, onder c, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
§ 6.2. Verklaring van geen bedenkingen				
Afwijken bestemmingsplan of beheersverordening	6.5	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
Afwijken van regels gesteld krachtens artikel 4.1, derde lid, of 4.3, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening	6.6	16.17	4.38 Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
Voormalige provinciale inrichtingen	6.7	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Opslaan afvalstoffen of gevaarlijke stoffen	6.8, eerste lid	16.15 en 16.16	4.25, eerste lid, onder c, onder 2 ^o , Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
	6.8, tweede lid	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
Inrichting tevens mijnbouwwerk	6.9	16.15 en 16.16	4.29, eerste lid, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
	6.9, tweede lid	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
	6.9, derde lid	18.2	13.3, eerste lid, onder c, onder 1 ^o	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.22 en 4.23 IwOw.
	6.10	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
Natura 2000- en flora- en fauna-activiteiten	6.10a		-	Aanvullingsspoor natuur.

Onderwerp/ hoofdstuk Besluit omgevingsrecht	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Verplicht verzoek vvgb- orgaan tot intrekking of wijziging omgevingsvergunningen voor Natura 2000- activiteiten	6.10b		-	Aanvullingsspoor natuur.
§ 6.3. Bijzondere gevallen van bestuurlijke verplichtingen				
Aanvraag	6.11, eerste lid	16.88, eerste lid, onder a	10.22 Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.11, tweede lid	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.11, derde lid, onder a	16.15 en 16.16	4.28, eerste lid, onder a, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.11, derde lid, onder b	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
Toezenden ontwerpbesluit	6.12		-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
Toezenden afschrift beschikking	6.13		-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
Publicatie Staatscourant	6.14		-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
BRZO-inrichting	6.15		-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in

Onderwerp/ hoofdstuk Besluit omgevingsrecht	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
				samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
Samenvatting van de risicoanalyse	6.16		-	In het geval dit onderdeel uitmaakt van de procedure van de vergunningaanvraag lift dit onderdeel mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
Veiligheidsrapport	6.17		-	In het geval dit onderdeel uitmaakt van de procedure van de vergunningaanvraag lift dit onderdeel mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
Overlegverplichting planologische gebruiksactiviteiten	6.18		-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 IwOw.
§ 6.4. Bijzondere procedurevoorschriften				
	6.19		-	Geen overgangsrecht nodig.
Hoofdstuk 7. Uitvoering en handhaving				
§ 7.1. Basistaken omgevingsdienst				
Taken van de omgevingsdienst	7.1		13.4 via IbOw in Ob	Geen overgangsrecht nodig.
§ 7.2. Procescriteria				
Uitvoerings- en handhavingsbeleid	7.2, eerste tot en met zevende lid		13.5 via IbOw in Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	7.2, achtste lid en negende lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Uitvoeringsprogramma	7.3, eerste en tweede lid		13.6 via IbOw in Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	7.3, derde en vierde lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Uitvoeringsorganisatie	7.4		13.9 via IbOw in Ob	Geen overgangsrecht nodig.
Borging van middelen	7.5, onder a en c		13.10 via IbOw in Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	7.5, onder b	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Monitoring	7.6		-	Geen overgangsrecht nodig.
Rapportage	7.7, eerste en tweede lid		13.11 via IbOw in Ob	Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/ hoofdstuk Besluit omgevingsrecht	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	7.7, tweede lid		11.9, tweede lid, via Ib in Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	7.7, derde lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
§ 7.3. Inspectiewet Milieu				
Verplichte aansluiting	7.8		13.12 via IbOw in Ob	Geen overgangsrecht nodig.
Aanwijzing andere bestuursorganen	7.9		13.13 via IbOw in Ob	Geen overgangsrecht nodig.
Verplichtingen voor aangeslotenen	7.10	18.25	4, 13.14 via IbOw in Ob	Geen overgangsrecht nodig.
Verantwoordelijke	7.11	18.25	13.15	Geen overgangsrecht nodig.
Kostenverdeling	7.12	18.25	13.15a	Geen overgangsrecht nodig.
Hoofdstuk 8. Overgangs- en slotbepalingen				
Bijlagen	-	-	-	Geen overgangsrecht nodig.

s. Transponeringstabel Besluit ontgrondingen in rijkswateren

Onderwerp/hoofdstuk Besluit ontgrondingen in rijkswateren	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Verbodsbepaling n.v.t op ontgrondingen in aangewezen rijkswateren, voor zover het opgesomde handelingen betreft.	1, eerste lid	5.1, eerste lid	6.28 en 7.27 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Informatieplicht vondst archeologisch monument	1, tweede lid	4.3, eerste lid	13.13 Bal	Artikel 13.13 Bal voor het gebied buiten de aansluitende zone. Artikel 5.10 van de Erfgoedwet is van toepassing in de binnenwateren, in de territoriale zee en in de aansluitende zone.
Verbodsbepaling n.v.t. op ontgrondingen i.v.m. het testen van materieel en onderzoek, indien dit in de Noordzee plaatsvindt.	2, eerste lid	5.1, eerste lid	6.28, onder f (binnenwateren) en 7.27, onder f, (Noordzee) Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Uitzondering vrijstelling voor gebieden met bijzondere ecologische waarden	2, tweede lid	-	-	Is materieel uitgewerkt als gevolg van Wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet in verband met uitbreiding van de werkingssfeer van beide wetten naar de exclusieve economische zone.
Melden ontgroning	3, eerste lid	4.3, eerste lid	6.33 en 7.31 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	3, tweede lid	4.3, eerste lid	6.33 en 7.31 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	3, derde lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	3, vierde lid	4.3, derde lid	7.113 Or	Geen overgangsrecht nodig.
	3, vijfde lid	4.3, eerste lid	13.13 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Aanvraag vergunning voor ontgrondingen	4, eerste lid	5.11 en 5.12, tweede en derde lid	4.11 Ob, zoals ingevoegd bij het IbOw	Overgangsrecht is opgenomen in afdeling 4.1 en artikelen 4.13 en 4.14 IwOw.
	4, tweede lid	4.3, eerste lid	7.113 Or	Geen overgangsrecht nodig.
	4, derde lid	-	4:2, tweede lid Awb	Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit ontgrondingen in rijkswateren	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	4, vierde lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	4, vijfde lid	4.3, eerste lid	13.13 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Vorbereidings- procedure	5	16.65	§ 10.6.2 Ob	Overgangsrecht voor lopende procedures is geregeld in afdeling 4.1 van de IwOw.
Heffen van een recht	6	13.1	13.1 Or	Overgangsrecht is opgenomen in afdeling 4.1 en artikelen 4.13 en 4.14 IwOw.
Betalingstermijn van het recht	7	13.1	p.m.	Uitwerking nog niet opgenomen in Or; Overgangsrecht is opgenomen in afdeling 4.1 en artikelen 4.13 en 4.14 IwOw.
Intrekking Rijksreglement ontgrondingen	8		-	-
Inwerkingtreding besluit	9		-	-

t. Transponeringstabel Besluit risico's zware ongevallen 2015

Onderwerp/hoofdstuk Besluit risico's zware ongevallen 2015	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
1	1	-	-	-
Tijdstip doorwerking wijzigingen	1, tweede lid	23.2	3.53, 4.3, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Gevallen die buiten werkingssfeer vallen en uitzonderingen	2		3.50, tweede lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Toepasselijkheid besluit bepaalde personen en samenwerkingsverplichti ng.	3		4.4, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Coördinatie instanties en gegevens-verstrekking	4, eerste lid	4.3, eerste lid, en 4.22	Wordt via het IbOw opgenomen in artikel 13.17, eerste en tweede lid, Ob.	Geen overgangsrecht nodig.
	4, tweede en derde lid	4.3, eerste lid, en 4.22	Wordt via het IbOw opgenomen in artikel 13.17, derde en vierde lid, Ob.	Geen overgangsrecht nodig.
	4, vierde lid			Dit onderdeel gaat over het verstrekken van gegevens door de exploitant. Overgangsrecht hiervoor is opgenomen in artikel 8.1.2 IbOw.
2. Algemene bepalingen				
Maatregelen treffen	5	4,3, eerste lid, en 4.22	4.9 Bal	Er is geen overgangsrecht nodig.
Kennisgeving aan bevoegd gezag	6, eerste tot en met derde lid	4.3, eerste lid, en 4.22	4.5, eerste en tweede lid, Bal	Het betreft hier het verstrekken van gegevens en bescheiden. Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.26 van het Bal.
	6, vierde lid	-	-	-
	6, vijfde en zesde lid	4.3, eerste lid, en 4.22	4.6 Bal	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.26 Bal.
	6, zevende lid	4.3, eerste lid, en 4.22	4.5, derde lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit risico's zware ongevallen 2015	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	6, achtste lid	-	-	-
Preventiebeleid	7, eerste en tweede lid		4.10, eerste en tweede lid, Bal	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.27, aanhef en onder b, van het Bal.
	7, derde lid, onder a	-	-	-
	7, derde lid, onder b	4.3, eerste lid, en 4.22	4.27, onder a, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	7, vierde lid	-	-	-
	7, vijfde lid	4.3, eerste lid, en 4.22	4.12, tweede lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Uitvoering preventiebeleid met veiligheidsbeheers- systeem	7, zesde lid	4.3, eerste lid, 4.22	4.11, eerste en tweede lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
D	7, zevende lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Regeling i.v.m. domino- effecten	8, eerste lid	5.18, eerste lid, 5.26 en 5.34, tweede lid	8.12a, onder b, 8.38 Bkl	Het aanwijzen door het bevoegd gezag van inrichtingen waarvoor het risico op een zwaar ongeval groter kan zijn vanwege de geografische ligging ten opzichte van elkaar. Dit komt terug als een beoordelingsregel bij de aanvraag om een omgevingsvergunning in het Bkl. Deze aanwijzing wordt op grond van artikel 8.38 van het Bkl beschouwd als een aan de omgevingsvergunning verbonden voorschrift. Hiervoor is overgangsrecht nodig. Zie artikel 8.2.1 IbOw.
	8, tweede lid	-	4.13, eerste lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	8, derde lid	-	-	-

Onderwerp/hoofdstuk Besluit risico's zware ongevallen 2015	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	8, vierde lid	4.3, eerste lid, en 4.22	4.13, tweede lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	8, vijfde lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Wijzigingen bijwerken en melding bevoegd gezag	9, eerste lid	4.3, eerste lid, en 4.22	4.12, eerste lid, 4.19, aanhef en onder d, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	9, tweede lid	4.3, eerste lid, en 4.22	4.6, eerste lid, aanhef en onder a, b en d, Bal	Overgangsrecht hiervoor is opgenomen in artikel 8.1.1 IbOw.
3. Hogedrempel- inrichtingen				
Veiligheidsrapport	10, eerste lid	4.3, eerste lid, en 4.22	4.14, eerste lid, Bal	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.28, aanhef en onder b, van het Bal.
	10, tweede en derde lid	4.3, eerste lid, en 4.22	4.14, tweede lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	10, vierde lid	4.3, eerste lid, en 4.22	4.28, onder b, Bal	Dit onderdeel komt niet meer terug. Voor lopende aanvragen lift dit onderdeel mee met artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 van de IwOw. Voor een veiligheidsrapport dat betrekking heeft op een hogedrempelinrichting en dat is opgesteld voor inwerkingtreding van de Ow is overgangsrecht opgenomen in artikel 4.28 onder b van het Bal.
	10, vijfde en zesde lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	10, zevende en achtste lid	4.3, eerste lid, en 4.22	4.19 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	10, negende lid	4.3, eerste lid, en 4.22	4.20 Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	10, tiende lid		Wordt via het IbOw opgenomen in de	Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit risico's zware ongevallen 2015	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
			artikelen 13.18 en 13.19 Ob	
	10, elfde lid	4.3, eerste lid, en 4.22	4.23, eerste lid, onder a, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	10, twaalfde lid	4.3, eerste lid, en 4.22	4.23, derde lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	10, dertiende lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Intern noodplan	11, eerste lid	4.3, eerste lid, en 4.22	4.22, eerste en tweede lid, Bal	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 4.29, aanhef en onder b, van het Bal.
	11, tweede lid	4.3, eerste lid, en 4.22	4.22, derde en vierde lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	11, derde lid	4.3, eerste lid, en 4.22	4.23, eerste lid, onder b, en tweede lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	11, vierde lid	4.3, eerste lid, en 4.22	4.23, derde lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	11, vijfde lid	4.3, eerste lid, en 4.22	4.29 Bal	Geen overgangsrecht nodig. Voor een intern noodplan dat betrekking heeft op een hogedrempelinrichting en dat is opgesteld voor inwerkingtreding van de Ow is overgangsrecht opgenomen in artikel 4.29 onder b van het Bal.
	11, zesde lid	-	-	-
D	11, zevende lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Aanwezigheid lijst gevaarlijke stoffen	12	4.3, eerste lid, en 4.22	4.24, eerste tot en met het derde lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
4. Toezicht				
Opstellen en beheren inspectiesysteem door toezichthouders	13, eerste en vierde lid	4.3, eerste lid, en 4.22	Wordt via het IbOw opgenomen in artikel 13.20, eerste lid, Ob	Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit risico's zware ongevallen 2015	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	13, tweede en derde lid	4.3, eerste lid, en 4.22	Wordt via het IbOw opgenomen in artikel 13.20, eerste en tweede lid, Ob	Geen overgangsrecht nodig.
Opstellen van inspectieplan	13, vijfde lid	4.3, eerste lid, en 4.22	Wordt via het IbOw opgenomen in artikel 13.20, tweede lid, Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	13, zesde lid	4.3, eerste lid, en 4.22	Wordt via het IbOw opgenomen in artikel 13.20, derde lid, Ob	Geen overgangsrecht nodig.
Opstellen van programma's voor routinematige en niet- routinematige inspecties	13, zevende lid	4.3, eerste lid, en 4.22	Wordt via het IbOw opgenomen in artikel 13.21, eerste lid, Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	13, achtste lid	4.3, eerste lid, en 4.22	Wordt via het IbOw opgenomen in artikel 13.21, tweede lid, Ob	Geen overgangsrecht nodig.
Systematische evaluatie van de gevaren	13, negende tot en met elfde lid	4.3, eerste lid, en 4.22	Wordt via het IbOw opgenomen in artikel 13.21, derde lid, Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	13, twaalfde lid	4.3, eerste lid, en 4.22	Wordt via het IbOw opgenomen in artikel 13.20, tweede lid, onder g, Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	13, dertiende lid	4.3, eerste lid, en 4.22	Wordt via het IbOw opgenomen in artikel 13.23, eerste lid, Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	13, veertiende lid	4.3, eerste lid, en 4.22	Wordt via het IbOw opgenomen in artikel 13.23, tweede lid, Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	13, vijftiende lid	4.3, eerste lid, en 4.22	Wordt via het IbOw opgenomen in artikel 13.23, derde lid, Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	13, zestiende lid	4.3, eerste lid, en 4.22	Wordt via het IbOw opgenomen in	Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit risico's zware ongevallen 2015	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
			artikel 13.22, derde lid, Ob	
	13, zeventiende lid	4.3, eerste lid, en 4.22	Wordt via het IbOw opgenomen in artikel 13.24, eerste lid, Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	13, achttiende lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
D	14	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
5. Openbaarheid van milieu-informatie				
	15		4.25 Bal en wordt via het IbOw opgenomen in artikel 13.24, tweede lid en derde lid, Ob	Geen overgangsrecht nodig.
6. Sanctionering				
	16	4.3, eerste lid	Wordt via het IbOw opgenomen in artikel 13.25 Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	17, eerste lid	4.3, eerste lid	Wordt via het Invoeringsbesluit Omgevingswet opgenomen in artikel 13.26 Ob	Geen overgangsrecht nodig.
Bestuurlijk sanctiebesluit	17, tweede tot en met zesde lid	18.11	Wordt via het IbOw opgenomen in artikel 13.27 Ob	Overgangsrecht is opgenomen in 8.2.2 IbOw.
Bestuurlijke boete	17, tweede lid	18.11	-	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.2.2 IbOw.
Bevel tot stillegging	18	18.1, onder c	Wordt via het IbOw opgenomen in artikel 13.28 Ob	Overgangsrecht is opgenomen in artikel 8.2.4 IbOw.
7				
Overige bepalingen	19-26	-	-	-
8				
Overgangsrecht en slotbepalingen	27-28	-	-	Overgangsrecht voor de waarschuwing en de eis tot naleving is

Onderwerp/hoofdstuk Besluit risico's zware ongevallen 2015	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
				opgenomen in de artikelen 8.2.3 en 8.2.4 IbOw.

u. Transponeringstabel Besluit ruimtelijke ordening

Onderwerp/hoofdstuk Besluit ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
§ 1.2. Bepalingen over de vormgeving, inrichting, beschikbaarstelling, bekendmaking en terinzagelegging van ruimtelijke besluiten				
	1.2.1, eerste, tweede en derde lid	20.21, 20.26	-	Deze onderdelen liften mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.25 IwOw.
	1.2.1, vierde lid	Afdeling 3.6 Awb	-	Geen overgangsrecht nodig.
	1.2.1a	20.26, eerste en vierde lid	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6, 4.109 en 4.111 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	1.2.2	20.21, tweede lid	-	Geen overgangsrecht nodig.
	1.2.3	20.26, vierde lid	Or	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6, 4.9, 4.10, 4.103 en 4.104 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	1.2.4	2.24	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6, 4.9, 4.10, 4.103 en 4.104 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	1.2.5	2.24, tweede lid	Or	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6, 4.9, 4.10, 4.103 en 4.104 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	1.2.6	16.88, eerste lid en 20.26	-	Geen overgangsrecht nodig.
§ 1.3. Voorbereiding van besluiten met betrekking tot ruimtelijke ontwikkelingen				
	1.3.1	16.29 en 16.45, eerste en derde lid	11.10 Ob	Deze onderdelen liften mee met het overgangsrecht dat is

Onderwerp/hoofdstuk Besluit ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
				opgenomen in de artikelen 4.6, 4.9 en 4.10 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
Hoofdstuk 2. Structuurvisies				
	2.1.1	16.88, eerste lid, aanhef en onder b	10.7 Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.9, vierde lid, in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	2.1.2	16.88, eerste lid, onder b	-	Geen overgangsrecht nodig.
Hoofdstuk 3. Bestemmingsplannen				
§ 3.1. Algemeen				
	3.1.1	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.1.1a	16.5, eerste lid		Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.1.2		8.19 en 8.20 Ob?	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.1.3	2.7, eerste lid, 4.1, eerste lid en 4.2, eerste lid	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.1.4	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.1.5	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.1.6, eerste lid, onder a	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.1.6, eerste lid, onder b	2.24, eerste lid en/of 16.88,	5.37 Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht

Onderwerp/hoofdstuk Besluit ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
		eerste lid, aanhef en onder a		dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.1.6, eerste lid, onder c	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.1.6, eerste lid, onder d	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.1.6, eerste lid, onder e	2.24, eerste lid en/of 16.88, eerste lid, aanhef en onder a	10.2 Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.1.6, eerste lid, onder f	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.1.6, tweede lid	2.24, eerste lid	5.125g, tweede lid, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.1.6, derde lid	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.1.6, vierde lid	2.24, eerste lid	5.125g, derde lid Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.1.6, vijfde lid, onder a	2.24, eerste lid en 2.28, eerste lid, onder a	5.130, eerste lid, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.1.6, vijfde lid, onder b	2.24, eerste lid	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.1.6, vijfde lid, onder c	2.24, eerste lid	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	3.1.7	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
§ 3.2. Standaardregels in bestemmingsplannen				
	3.2.1	2.24, eerste lid	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.2.2	2.24, eerste lid	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.2.3	2.24, eerste lid	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	3.2.4	2.24, eerste lid	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
§ 3.3. Geluidszones				
	3.3.1	2.24, eerste lid	5.59 Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
§ 3.4. Overdraagbaarheid binnenplanse ontheffingen, aanleg- en sloopvergunningen				Vervallen.
§ 3.5. Voorschriften in acht te nemen bij de artikelen 3.22, 3.23, 3.10 en 3.40 tot en met 3.42 van de wet				Vervallen.
Hoofdstuk 4. Buitenplanse ontheffingen				Vervallen.
Hoofdstuk 5. Andere planologische besluiten				
	5.1.1	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
Hoofdstuk 6. Financiële bepalingen				

Onderwerp/hoofdstuk Besluit ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Afdeling 6.1. Tegemoetkoming in schade		Hoofdstuk 15 Ow in aanvulling op de Awb		
§ 6.1.1. Algemene bepalingen (begripsbepaling)	-	-	-	
§ 6.1.2. De aanvraag				
	6.1.2.1	4:3a Awb	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.17, 4.18, 4.19 en 4.20 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.1.2.2	4:2 en 4:127 Awb	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.17, 4.18, 4.19 en 4.20 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
§ 6.1.3. De behandeling en beoordeling van de aanvraag				
	6.1.3.1	4:5 en 4:130 Awb	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.17, 4.18, 4.19 en 4.20 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.1.3.2	15.9	p.m.	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.17, 4.18, 4.19 en 4.20 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.1.3.3	15.9	p.m.	Geen overgangsrecht nodig.
	6.1.3.4	15.9	p.m.	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.17, 4.18, 4.19 en 4.20 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.1.3.5	15.9	p.m.	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.17, 4.18, 4.19 en 4.20 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	6.1.3.6	4:130 Awb	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.17, 4.18, 4.19 en 4.20 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.1.3.7	p.m.	p.m.	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.17, 4.18, 4.19 en 4.20 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.1.3.8	15.9	-	Geen overgangsrecht nodig.
Afdeling 6.2. Grondexploitatie		H12	Afdeling 8.4 Ob (zie OB-IB)	
	6.2.1	12.1	8.13 Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.1a	12.1	8.14 Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.2			Vervallen per 01-03-2009
	6.2.3, onder a	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder l, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.3, onder b	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder m, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.3, onder c	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder f, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.3, onder d	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid,	8.15 en Bijlage IV, onder b, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in

Onderwerp/hoofdstuk Besluit ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
		aanhef en onder b		samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.4, onder a	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder g, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.4, onder b	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder c, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.4, onder c	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder a, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.4, onder d	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder h, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.4, onder e	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder h, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.4, onder f	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.4, onder g	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder d, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.4, onder h	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder g, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.4, onder i	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid,	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in

Onderwerp/hoofdstuk Besluit ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
		aanhef en onder b		samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.4, onder j	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder n, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.4, onder k	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder e, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.4, onder l	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder i, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.4, onder m	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder j, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.4, onder n	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder k, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.5, onder a	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder a, cat. 1, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.5, onder b	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder a, cat. 2, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.5, onder c	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder a, cat. 3, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.5, onder d	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid,	8.15 en Bijlage IV, onder a, cat. 4, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in

Onderwerp/hoofdstuk Besluit ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
		aanhef en onder b		samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.5, onder e	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder a, cat. 5, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.5, onder f	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder a, cat. 6, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.5, onder g	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder a, cat. 7, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.5, onder h	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder a, cat. 8, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.5, onder i	12.1, eerste lid, onder b en 12.6, vierde lid, aanhef en onder b	8.15 en Bijlage IV, onder h, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.6	12.6, vijfde lid	12.1 ,eerste lid, Or	Geen overgangsrecht nodig.
	6.2.7	12.6, vierde lid	8.16 Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.8	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.9	12.5, derde lid	8.19, tweede lid Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4. in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.10, onder a t/m f	12.5, derde lid	8.19, eerste lid, onder c, Ob	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht

Onderwerp/hoofdstuk Besluit ruimtelijke ordening	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
				dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.11	-	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in de artikelen 4.6 en 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
	6.2.12	12.4, derde lid, onder b	-	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.112 IwOw.
Afdeling 6.3. Subsidies				Vervallen per 01-07-2015.
Hoofdstuk 7. Planologische organen				
§ 7.1. Ruimtelijk planbureau				Vervallen per 01-03-2009.
Hoofdstuk 8. Overgangs- en slotbepalingen				Voor zover niet uitgewerkt, is artikel 5.1, tweede lid, IwOw van toepassing.
§ 8.1. Overgangsbepalingen				
§ 8.2. Slotbepalingen				Vervallen per 01-10-2012.

v. Transponeringstabel Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet

Onderwerp/hoofdstuk Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet		Artikel	Artikel Omgeving swet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
§ 2 Ontwikkelingsgebieden					
	Ontwikkelings gebied <i>Looptijd: 10 jaar na vaststellen B- plan +</i>	2	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	x <i>Looptijd: 12- 07-'22</i>	2a			Overgangsrecht voor het aanwijzen van ontwikkelingsgebieden is niet nodig. Voor een bestemmingsplan waarin met toepassing van artikel 2.4, eerste lid, onder k, van de Chw bij wijze van experiment wordt afgeweken van het bepaalde bij of krachtens de Wro is al overgangsrecht opgenomen in artikel 4.6, eerste lid, onder c jo. artikel 4.4 IwOw. Overgangsrecht voor experimenten is opgenomen in artikel 4.30 IwOw en hoofdstuk 8 IbOw. Voor de in artikel 2.3, zevende lid, Chw opgenomen afwijkingstermijn van tien jaar voorziet artikel 4.28 IwOw in overgangsrecht.
§ 3 Innovatie					
	Aanwijzing bedrijventerrei nen <i>Looptijd: 25- 10-'12</i>	3	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	Miniwindturbin es <i>Looptijd: 25- 10-'22</i>	3		5.70 Bkl	Overgangsrecht voor experimenten is opgenomen in artikel 4.30 IwOw en hoofdstuk 8 IbOw.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet		Artikel	Artikel Omgeving swet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht	
				3.11 t/m 3.13 en § 4.30 Bal		
	Eco iglo <i>Looptijd : 17-07-'20</i>	4	-	-	Geen overgangsrecht nodig.	
	Autarkisch bouwen <i>Looptijd: 18-03-'25 resp. 28-10-'26</i>	4a		4.26 Bbl (eisen aan de afmeting van een trap)	De looptijd van het experiment is langer dan de verwachte datum van inwerkingtreding van de Ow. Hiervoor geldt het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.30 IwOw.	
				4.146 en 147 (eisen aan daglicht oetreding)		
				Afdeling 4.5 (afmetin gen voor verblijfs gebieden en verblijfs ruimten)		
				Afdeling 4.6 (eisen aan de vrije doorgang naar ruimten)		
				5.151, eerste lid (regels met betrekk ing tot verstor ing radar)		
	Zuigercompres sor- windturbineco mbinatie <i>Looptijd: 17-07-'20</i>	5	-	-		Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet		Artikel	Artikel Omgeving swet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	Verlenging tijdelijk gebruik in afwijking van het bestemmingsp lan + korte procedure <i>Looptijd: 17- 07-'25</i>	6	16.62, derde lid		De looptijd van het experiment is naar verwachting langer dan de verwachte datum van inwerkingtreding van Ow. Hiervoor geldt het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.30 IwOw Voor de in artikel 2.3, zevende lid, Chw opgenomen afwijkingstermijn van tien jaar voorziet artikel 4.28 IwOw in overgangsrecht.
	Gebiedsgericht e toepassing regelgeving bodemsanerin g <i>Looptijd: 06- 03-2018</i>	6a			Geen overgangsrecht nodig.
	Energiebespari ng gebouwde omgeving <i>Looptijd: 01- 01-'21</i>	6b		4.149 t/m 4.151 Bbl	Naar verwachting is voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Ow voorzien in een generieke regeling voor een lage energieprestatiecoëfficië nt al dan niet in de vorm van de toepassing van BENG (bijna energieneutraal gebouw).
	Energiebespari ng gebouwde omgeving <i>Looptijd: 25- 07-'27</i>	6c		4.153 Bbl	Overgangsrecht voor experimenten is opgenomen in artikel 4.30 IwOw en hoofdstuk 8 IbOw.
	Autarkische recreatiebung alow <i>Looptijd: 18- 03-'25</i>	6d		4.199 en 4.202 t/m 4.205 Bbl	In het Bbl van het experiment zijn afwijkende eisen gesteld. Hiervoor geldt het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.30 IwOw.
				6.16, eerste lid, onder e Bal	Voor de in artikel 2.3, zevende lid, Chw opgenomen afwijkingstermijn van tien jaar voorziet artikel

Onderwerp/hoofdstuk Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet		Artikel	Artikel Omgeving swet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
					4.28 IwOw in overgangsrecht. Overgangsrecht voor experimenten is opgenomen in artikel 4.30 IwOw en hoofdstuk 8 IbOw.
	Beperkt toepassen van het Bouwbesluit bij particulier opdrachtgeverschap <i>Looptijd: 25-10-'17</i>	6e	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	Experimenteerlocatie met één omgevingsvergunning <i>Looptijd: 15-10-'22</i>	6f			Naar verwachting is de looptijd van het experiment langer dan de datum dat de inwerkingtreding van de Ow is voorzien. Hiervoor geldt het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.30 IwOw.
	Vereenvoudiging procedure voor vergunningen van kleine verbouwingen <i>Looptijd: 06-03-'18 resp. 28-10-'21</i>	6g			Naar verwachting is de looptijd van het experiment voor de gemeente Hulst langer dan de datum dat de inwerkingtreding van de Ow is voorzien. Hiervoor geldt het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.30 IwOw.
	Opschalen en saneren windturbinepark <i>Looptijd: 15-05-'19</i>	6h			Geen overgangsrecht nodig.
	Experiment garantiewoningen <i>Looptijd: 20-09-'19</i>	6i			Geen overgangsrecht nodig.
	Architect aanzet <i>Looptijd: 15-07-'21</i>	6j			Naar verwachting is de looptijd van het experiment langer dan de datum dat de inwerkingtreding van de

Onderwerp/hoofdstuk Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet		Artikel	Artikel Omgeving swet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
					Ow is voorzien. Hiervoor geldt het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.30 IwOw.
	Afwijken vergunningsplicht bouwen <i>Looptijd: 24-09-'21</i>	6k			Naar verwachting is de looptijd van het experiment langer dan de datum dat de inwerkingtreding van de Ow is voorzien. Hiervoor geldt het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.30 IwOw.
	Peel en Maas en Haven-Stad <i>Looptijd: 24-09-'21 en 27-06-'22</i>	6l		4.199 en 4.200 Bbl	Naar verwachting is de looptijd van het experiment langer dan de datum dat de inwerkingtreding van de Ow is voorzien. Hiervoor geldt het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.30 IwOw.
	The Green Village <i>Looptijd: 24-09-'26</i>	6m			Naar verwachting is de looptijd van het experiment langer dan de datum dat de inwerkingtreding van de Ow is voorzien. Hiervoor geldt het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.30 IwOw. Overgangsrecht voor experimenten is opgenomen in artikel 4.30 IwOw en hoofdstuk 8 IbOw.
	Project Binnenstad Hulst <i>Looptijd: 28-10-'21</i>	6n		4.146 en 4.147 Bbl (stellen eisen aan daglicht oetreding)	Naar verwachting is de looptijd van het experiment langer dan de datum dat de inwerkingtreding van de Ow is voorzien. Hiervoor geldt het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.30 IwOw.
				4.172 Bbl (stelt een maximum vloeropp ervlak waarbij een bergruim	Overgangsrecht voor experimenten is opgenomen in artikel 4.30 IwOw en hoofdstuk 8 IbOw.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet		Artikel	Artikel Omgeving swet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
				te gemeens chappelij k mag zijn)	
				4.175 Bbl (stelt de eis van de aanwezig heid van een buitenrui mte)	
	De Efteling	6o	X	X	Volgt bij 16 ^e tranche.
	Jaarlijkse voortgangsrap portage	7	-	-	-
	Flexibele bestemmingsp lannen (experimenten begeleid door Platform 31) <i>Looptijd: 01- 07-'18</i>	7a			Geen overgangsrecht nodig.
	Verlenging planperiode bestemmingsp lan 20 jaar <i>Looptijd: 20- 09-'19</i>	7b			Geen overgangsrecht nodig.
	Regels stellen in bestemmingsp lan Na inwerkingtredi ng van 18 ^e tranche wordt de looptijd bepaald op 1 januari 2024	7c			Naar verwachting is de looptijd van het experiment langer dan de datum dat de inwerkingtreding van de Ow is voorzien. Hiervoor geldt het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 IwOw.
	Afwijken regelgeving geluidshinder <i>Looptijd: 20- 09-'19 resp. 18-03-'20 resp. 09-09- '20</i>	7d			Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet		Artikel	Artikel Omgeving swet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	Voorzienbaarh eid planschade <i>Looptijd: 15- 05-'19</i>	7e			Geen overgangsrecht nodig.
	Afwijken regelgeving geluidshinder <i>Looptijd: 01- 07-'18</i>	7f			Geen overgangsrecht nodig.
	De voor het grondgebied vastgestelde bestemmingsp lannen Na inwerkingtredi ng van 18 ^e tranche wordt de looptijd bepaald op 1 januari 2024	7g			Naar verwachting is de looptijd van het experiment langer dan de datum dat de inwerkingtreding van de Ow is voorzien. Hiervoor geldt het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 IwOw.
	Experimentere n structuurvisie <i>Looptijd: 20- 09-'19</i>	7h			Geen overgangsrecht nodig.
	Verlenging planperiode bestemmingsp lan en voorlopige bestemming 15 jaar <i>Looptijd: 20- 09-'19</i>	7i			Geen overgangsrecht nodig.
	Verlenging planperiode bestemmingsp lan en voorlopige bestemming 15 jaar <i>Looptijd: 24- 09-'21 resp. 18-03-'20</i>	7j		4.9 Bbl	Naar verwachting is de looptijd van het experiment alleen nog voor de gemeente Peel en Maas langer dan de datum dat de inwerkingtreding van de Ow is voorzien. Hiervoor geldt het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.30 IwOw. Overgangsrecht voor experimenten is opgenomen in artikel

Onderwerp/hoofdstuk Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet		Artikel	Artikel Omgeving swet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
					4.30 IwOw en hoofdstuk 8 IbOw.
	Moerdijk- Logistiek park Moerdijk <i>Looptijd: 18- 03-'20</i>	7k			Geen overgangsrecht nodig.
	Zorgvuldige veehouderij <i>Looptijd: 18- 03-'18 resp. 18-03-'20</i>	7l			Geen overgangsrecht nodig.
	Experiment met bouwmogelijk heden in het kustfundamen t <i>Looptijd: 09- 09-'25</i>	7m		5.39 Bkl	Overgangsrecht voor experimenten is opgenomen in artikel 4.30 IwOw en hoofdstuk 8 IbOw.
				5.40 Bkl	Overgangsrecht voor experimenten is opgenomen in artikel 4.30 IwOw en hoofdstuk 8 IbOw.
	Experiment voormalige stortplaats Doonweg <i>Looptijd: 31- 12-'40</i>	7n		8.49, vierde lid Bkl	Overgangsrecht voor experimenten is opgenomen in artikel 4.30 IwOw en hoofdstuk 8 IbOw.
	Voorlopige bestemming windturbinepa rken <i>Looptijd: 15- 07-'51 resp. 12-10-'52</i>	7o			Overgangsrecht voor experimenten is opgenomen in artikel 4.30 IwOw en hoofdstuk 8 IbOw.
	Bergen op Zoom, onlosmakelijk heid <i>Looptijd: 15- 07-'31</i>	7p			Overgangsrecht voor experimenten is opgenomen in artikel 4.30 IwOw en hoofdstuk 8 IbOw.
	Emissie geur en zwevende deeltjes	7q		2.6 Bkl	Overgangsrecht voor experimenten is opgenomen in artikel

Onderwerp/hoofdstuk Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet		Artikel	Artikel Omgeving swet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	<i>Looptijd: 24-09-'31</i>				4.30 IwOw en hoofdstuk 8 IbOw.
				8.100, eerste lid, onder b Bkl	Overgangsrecht voor experimenten is opgenomen in artikel 4.30 IwOw en hoofdstuk 8 IbOw.
	Collectieve zuivering restwater <i>Looptijd: 01-01-'27</i>	7r			Overgangsrecht voor experimenten is opgenomen in artikel 4.30 IwOw en hoofdstuk 8 IbOw.
	Windpark Elzenburg- De Geer <i>Looptijd: 13-06-'41</i>	7s			Overgangsrecht voor experimenten is opgenomen in artikel 4.30 IwOw en hoofdstuk 8 IbOw.
	Energievoorziening	7t	X	X	Volgt bij 16 ^e tranche.
	Ameland Westgat duurzame energievoorziening	7u	X	X	Volgt bij 16 ^e tranche.
	Kostenverhaal	7v	X	X	Volgt bij 16 ^e tranche.
§ 4 Versnelde uitvoering van bouwprojecten					
		8			Geen overgangsrecht nodig.
§ 5 Lokale projecten met nationale betekenis					
	Aangewezen lokale projecten met nationale betekenis	9	-	-	-
§ 6 Overige bepalingen					
	Aanwijzing besluiten	10	-	-	-
	Procedurevoor- schriften	11	Afdeling 11.1		Geen overgangsrecht nodig.
	Procedurevoor- schriften	12	Afdeling 11.1		Geen overgangsrecht nodig.
	Wijzigingsbepaling	13			Geen overgangsrecht nodig.
	Wijzigingsbepaling	14			Geen overgangsrecht nodig.
	Inwerkingtreding	15			Geen overgangsrecht nodig.
	Citeertitel	16			Geen overgangsrecht nodig.

w. Transponeringstabel Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen

Onderwerp/hoofdstuk Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen	Artikel		Artikel Omgevingswet	Artikel Bal	Toelichting overgangsrecht
Begripsbepaling	1			-	Geen overgangsrecht nodig.
Categorie van gevallen	2	Eerste lid, aanhef		3.182	Geen overgangsrecht nodig.
		Eerste lid, onder a		-	Geen overgangsrecht nodig.
		Eerste lid, onder b		3.183, tweede lid, onder a	Geen overgangsrecht nodig.
		Eerste lid, onder c		3.183, tweede lid, onder b	Geen overgangsrecht nodig.
		Eerste lid, onder c, onder 1 t/m 3		3.183, tweede lid, onder b, onder 1 t/m 3	Geen overgangsrecht nodig.
		Eerste lid, onder d		3.183, tweede lid, onder c	Geen overgangsrecht nodig.
		Eerste lid, onder e		3.182, tweede lid, onder c	Geen overgangsrecht nodig.
		Tweede lid		3.184	Geen overgangsrecht nodig.
		Derde lid		3.182, tweede lid, onder a	Geen overgangsrecht nodig.
		Vierde lid		3.183, tweede lid, onder a	Geen overgangsrecht nodig.
-	3, 4 en 4a		-	-	Reeds vervallen. Geen overgangsrecht nodig.
Berusting en gelijkstelling	5		-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Intrekking	6		-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Inwerkingtreding	7		-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Citeertitel	8		-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Bijlage behorende bij artikel 1 van het Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen			-	-	Reeds vervallen. Geen overgangsrecht nodig.

x. Transponeringstabel Infiltratiebesluit bodembescherming

Onderwerp/hoofdstuk Infiltratiebesluit bodembescherming	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting Overgangsrecht
Toepassing	2		6.1, eerste lid, onder e, en 16.1, onder a, onder 2°, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Gevaar voor verontreiniging van het grondwater	3	5.18, eerste lid en 5.24, eerste lid, aanhef en onder a, b en c	8.89, tweede en derde lid, Bkl	Dit artikel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in afdeling 4.1 van de IwOw.
Voorschriften aan de vergunning	4	5.34, tweede lid	8.94 Bkl	Dit artikel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 van de IwOw.
Bijlage 1	-	-	Bijlage XIX, onderdaal A Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Bijlage 2	-	-	Bijlage XIX, onderdeel B Bkl	Geen overgangsrecht nodig.

y. Transponeringstabel Registratiebesluit externe veiligheid

Onderwerp/hoofdstuk Registratiebesluit externe veiligheid	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel Bkl	Toelichting overgangsrecht
Aanwijzing van inrichtingen	3	20.6, eerste lid, aanhef en onder a	10.1, onder a, onder 1°	Geen overgangsrecht nodig.
	4, onder a	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	4, onder b	20.6, eerste lid, aanhef en onder a	10.1, onder b	Geen overgangsrecht nodig.
	4, onder c en d	20.6, eerste lid, aanhef en onder a	10.1, onder a, onder 2°	Geen overgangsrecht nodig.
	4, onder e	20.6, eerste lid, aanhef en onder a	10.1, onder a, onder 3°	Geen overgangsrecht nodig.
	4, onder f	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	4, onder g	20.6, eerste lid, aanhef en onder a	10.1, onder c, onder 3°	Geen overgangsrecht nodig.
Aanwijzing van transportroutes	5	20.6, eerste lid, aanhef en onder a	10.1, onder c, onder 1°, en e	Geen overgangsrecht nodig.
Aanwijzing van buisleidingen	6	20.6, eerste lid, aanhef en onder a	10.1, onder c, onder 2°	Geen overgangsrecht nodig.
	7			Geen overgangsrecht nodig.
Inhoud register inrichtingen	8, onder a	20.6, eerste lid, aanhef en onder a	10.2, onder a	Geen overgangsrecht nodig.
	8, onder b	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	8, onder c	20.6, eerste lid, aanhef en onder a	10.2, onder d, 10.3, 10.4 en 10.5	Geen overgangsrecht nodig.
	8, onder d	20.6, eerste lid, aanhef en onder a	10.2, onder c	Geen overgangsrecht nodig.
	9, eerste lid, onder a tot en met e	20.6, eerste lid, aanhef en onder a	10.2, onder b, onder 1° tot en met 5°	Geen overgangsrecht nodig.
	9, eerste lid, onder f	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	9, tweede lid	20.6, eerste lid, aanhef en onder a	10.5, onder c	Geen overgangsrecht nodig.
	10, eerste lid	20.6, eerste lid, aanhef en onder a	10.2, onder a	Geen overgangsrecht nodig.
	10, tweede lid	20.6, eerste lid, aanhef en onder a	10.2, onder b, onder 6°	Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Registratiebesluit externe veiligheid	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel Bkl	Toelichting overgangsrecht
Wijze van berekenen	10, derde lid	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Inhoud register buisleidingen	11, eerste lid, onder a	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
	11, eerste lid, onder b tot en met h	20.6, eerste lid, aanhef en onder a	10.5, onder b	Geen overgangsrecht nodig.
	11, tweede lid	20.6, eerste lid, aanhef en onder a	10.2, onder b, onder 4° en 5°	Geen overgangsrecht nodig.
	12, onder a	-	-	Geen overgangsrecht nodig.
Inhoud register transportroutes	12, onder b	20.6, eerste lid, aanhef en onder a	-	Geen overgangsrecht nodig.
Overzicht op een kaart	13	20.6, eerste lid, aanhef en onder a	10.2, onder a	Geen overgangsrecht nodig.
Nadere regels bij ministeriële regeling	14	20.6, eerste lid, aanhef en onder a, en 20.10, derde lid		Geen overgangsrecht nodig.
Termijnen voor het verstrekken van gegevens	15	20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 2°	-	Dit artikel komt terug in artikel 10.27 van het Omgevingsbesluit. Geen overgangsrecht nodig.
	16	-	-	-
Overige bepalingen	17 en 18	-	-	-

z. Transponeringstabel Stortbesluit bodembescherming

Onderwerp/hoofdstuk Stortbesluit bodembescherming	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Hoofdstuk 1 Algemeen	1, tweede lid		1.1 en Bijlage I Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	1, derde lid	5.34	8.52 lid 2 Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	1, vierde lid	5.34	8.45 Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	2	5.34	8.44 Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	2, eerste lid, onder a	5.34	8.44 Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	2, tweede lid, onder b	5.34	8.44, onder a Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	2, tweede lid	5.34	8.44, onder b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	2, derde lid, onder a	5.34	8.44, onder c, onder 1° Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	2, derde lid, onder b	5.34	8.44, onder c, onder 2° Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Hoofdstuk II Voorschriften op te nemen in de vergunning	2a	5.34	8.46 Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	3, eerste lid	5.34	8.47, eerste lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	3, tweede lid	5.34	8.47, tweede lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	3, derde lid	5.34	8.47, derde lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	4, eerste lid	5.34	8.48, eerste lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	4, tweede lid	5.34	8.48, tweede lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	4, derde lid	5.34	8.48, derde lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	4, vierde lid	5.34	8.48, vierde lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	4, vijfde lid	5.34	8.48, tweede, derde en vierde lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	5	5.34	8.49 Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	5a, eerste lid, onder a	5.34	8.50, onder a Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	5a, eerste lid, onder b	5.34	8.50, onder b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	5a, eerste lid, onder c	5.34	8.50, onder c Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	5a, tweede lid	5.34	P.M. (gereniek geregeld in IwOw)	Geen overgangsrecht nodig.
	6 onder a	5.34	8.52, eerste lid, onder aBkl	Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Stortbesluit bodembescherming	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	6 onder b	5.34	8.52, eerste lid, onder b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	6 onder c	5.34	8.52, eerste lid, onder c Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	6 onder d	5.34	8.52, eerste lid, onder d Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	6 onder e	5.34	8.52, eerste lid, onder eBkl	Geen overgangsrecht nodig.
	6 onder f	5.34	8.52, eerste lid, onder fBkl	Geen overgangsrecht nodig.
	6 onder g	5.34	8.52, eerste lid, onder g Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	6 onder h	5.34	8.52, eerste lid, onder h Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	6a, eerste lid, onder a	5.34	8.53, eerste lid, onder a Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	6a, eerste lid, onder b	5.34	8.53, eerste lid, onder b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	6a, eerste lid,onder c	5.34	8.53, eerste lid, onder c Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	6a, tweede lid, onder a	5.34	8.53, tweede lid, onder a Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	6a, tweede lid, onder b	5.34	8.53, tweede lid, onder bBkl	Geen overgangsrecht nodig.
	6a, tweede lid, onder c	5.34	8.53, tweede lid onder c Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	6a, derde lid	5.34	8.53, derde lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	6a, vierde lid	5.34	8.53, vierde lidBkl	Geen overgangsrecht nodig.
	6a, vijfde lid	5.34	8.53, eerste lid, onder c Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	7	5.34	8.54 Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	8, eerste lid,onder a, onder 1	5.34	8.55, eerste lid, onder a, onder 1° Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	8, eerste lid, onder a, onder 2	5.34	8.55, eerste lid, onder a, onder 2° Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	8, eerste lid,onder b	5.34	8.55, eerste lid, onder b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	8, tweede lid, onder a	5.34	8.55, tweede lid, onder a Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	8, tweede lid, onder b	5.34	8.55, tweede lid, onder b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	8a, eerste lid	5.34	8.56, eerste lid, onder a en b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	8a, tweede lid, onder a	5.34	8.56, tweede lid, onder a Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	8a, tweede lid, onder b	5.34	8.56, tweede lid, onder b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Stortbesluit bodembescherming	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	9, eerste lid	5.34	8.57, eerste lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	9, eerste lid, onder a	5.34	8.57, eerste lid, onder a Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	9, eerste lid, onder b	5.34	8.57, eerste lid, onder b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	9, eerste lid, onder c	5.34	8.57, eerste lid, onder c Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	9, eerste lid, onder d	5.34	8.57, eerste lid, onder dBkl	Geen overgangsrecht nodig.
	9, tweede lid, onder a	5.34	8.57, eerste lid, onder c Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	9, tweede lid, onder b	5.34	8.57, eerste lid, onder d, onder 1° Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	9, tweede lid, onder c	5.34	8.57, eerste lid, onder d Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	9, tweede lid, onder d	5.34	8.56, eerste en tweede lid Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	9, derde lid, onder a	5.34	8.57, derde lid onder a Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	9, derde lid, onder b	5.34	8.57, derde lid, onder b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	9, derde lid, onder c	5.34	8.57, derde lid, onder c Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	9, derde lid, onder d	5.34	8.57, derde lid, onder d Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	9a onder a	5.34	8.58, onder a Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	9a onder b	5.34	8.58, onder b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	9a onder c	5.34	8.58, onder b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	10, eerste lid, onder a	5.34	8.59, aanhef en onder a Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	10, eerste lid, onder a onder 1	5.34	8.59, onder a, onder 1° Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	10, eerste lid, onder a onder 2	5.34	8.59, onder a onder 2° Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	10, eerste lid, onder a onder 3	5.34	8.59, onder a, onder 3° Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	10, eerste lid, onder b	5.34	8.59, onder b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	10, eerste lid, onder c	5.34	8.59, onder c Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	10, eerste lid, onder d	5.34	8.59, onder d Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	10, eerste lid, onder e	5.34	8.59, onder e Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	10, tweede lid	5.34	8.59, aanhef en onder a, onder 2° en onder 3° Bkl	Geen overgangsrecht nodig.

Onderwerp/hoofdstuk Stortbesluit bodembescherming	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	11 onder a	5.34	8.60, onder a Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	11 onder b	5.34	8.60, onder b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	12, eerste lid	13.5, eerste lid	8.5 Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	12, tweede lid	13.5, tweede lid	8.7 Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	12, derde lid	13.5, derde lid, onder b	8.10 Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	12. vierde lid	13.5, derde lid	8.12 Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	13 onder a	5.34	8.61, onder a Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	13 onder b	5.34	8.61, onder a Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	13 onder c	5.34	8.61, onder b Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	13 onder d	5.34	8.61, onder d Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	14	5.34	8.62 Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Hoofdstuk III Verdere bepalingen	15	10.13a	-	Overgangsrecht geregeld in § 8.2.4 IbOw.
	16	-	-	-
	17	-	-	-
Hoofdstuk IIIa Experiment duurzaam stortbeheer	17a	23.3	-	Overgangsrecht geregeld in § 8.2.4 IbOw.
	17b		-	Idem.
	17c		-	Idem.
	17d		-	Idem.
	17e		-	Idem.
	17f		-	Idem.
Hoofdstuk IV Overgangs- en slotbepalingen	18		-	-
	19		-	-

aa. Transponeringstabel Uitvoeringsbesluit EG-verordening PRTR en PRTR-protocol

Onderwerp/ hoofdstuk Uitvoeringsbesluit EG- verordening PRTR en PRTR-protocol	Artikel	Artikel Omgevingswet	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Meet- en registratiesysteem	2, eerste tot en met derde lid	20.6 en 20.7, onder a	5.12, eerste lid, Bal	
	2, vierde lid	20.6, derde lid, en 20.7, onder a	-	Geen overgangsrecht nodig.
PRTR-verslag	2a, eerste en derde	20.6 en 20.7, onder a	5.10, tweede lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
	2a, tweede lid	20.6 en 20.7, onder a	5.10, eerste lid, Bal	Geen overgangsrecht nodig.
Toelichting bij PRTR- verslag	2a, vierde lid	-	-	-
	2a, vijfde lid	5.34, tweede lid	8.34, tweede lid, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
PRTR-verslag geur of geluid	2b	5.34, tweede lid	8.34, derde lid, Bkl	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.13 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw.
Geheimhouding	3, eerste lid	20.6, tweede lid	5.11, vierde lid, Bal	Dit onderdeel lift mee met het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 8.3.1 IbOw.
	3, tweede lid	20.6, tweede lid	10.45, derde lid, Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	3, derde lid	20.10, eerste lid	10.34, derde lid, onder b, Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
	3, vierde lid	20.10, derde lid	-	Geen overgangsrecht nodig.
Aanduiding tot geheimhouding	4, onder, a	20.6, tweede lid	10.45, tweede lid, Ob	Geen overgangsrecht nodig.
	4, onder, b	20.10, eerste lid	10.34, derde lid, onder c en d, Bkl	Geen overgangsrecht nodig.
Model voor opstellen PRTR-verslag	5	20.6, derde lid	-	Geen overgangsrecht nodig.

bb. Transponeringstabel Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatieregeling energie-infrastructuurprojecten*)

*) Deze transponeringstabel is op een andere wijze opgesteld dan de overige transponeringstabellen, zoals opgenomen in bijlage 1. Het besluit is 'gelet op' de aanhef gebaseerd op de artikelen 9d, eerste lid, en 20c, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998, 39d, eerste lid, van de Gaswet en 141c, eerste lid, van de Mijnbouwwet. Deze artikelen komen door de voorgestelde wijzigingen van de Elektriciteitswet 1998, de Gaswet en de Mijnbouwwet in de Invoeringswet te vervallen, zie de artikelen 6.1, 6.2 en 6.2 van de Iw Ow. In de transponeringstabel zijn daarom de kolommen 'verwijzing naar' en 'toelichting overgangsrecht op artikelniveau' opgenomen in plaats van de kolommen 'artikel Ow', 'artikel AMvB' en 'toelichting overgangsrecht'.

Onderwerp/ hoofdstuk Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatieregeling energie-infrastructuurprojecten	Artikel		Verwijzing naar	Toelichting overgangsrecht op artikelniveau
Besluiten als bedoeld in artikel 9d, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998	1	Eerste lid	9d, eerste lid Elektriciteitswet 1998	Bepaling komt te vervallen, artikel 6.1, onderdeel A IwOw.
		Eerste lid, sub a	2.1, eerste lid Wabo	Bepaling wordt ingetrokken en keert terug in artikel 5.1 respectievelijk 5.3 en 5.4 jo. 4.4, tweede lid Ow.
			2.2 Wabo	Bepaling wordt ingetrokken en keert terug in artikel 5.1 respectievelijk 5.3 en 5.4 jo. 4.4, tweede lid Ow.
			2.1, eerste lid, onder a, b, c, e, f en g Wabo	Bepaling wordt ingetrokken en keert terug in artikel 5.1 respectievelijk 5.3 en 5.4 jo. 4.4, tweede lid Ow.
			2.2 aa Bor	Bepaling wordt ingetrokken door Ib Ow.
		eerste lid, sub b	2.7, tweede lid Wet natuurbescherming	Gaat over in de Ow, artikel 2.4 Aanvullingswet natuur.
			3.3, eerste lid en derde lid Wet natuurbescherming	Bij Amvb wordt bepaald dat de betreffende ontheffing geldt als omgevingsvergunning voor daarbij aan te wijzen flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in 5.1 lid 2 van de Ow, artikel 2.6, eerste lid Aanvullingswet natuur.
			3.8, eerste lid en derde lid Wet natuurbescherming	Bij Amvb wordt bepaald dat de betreffende ontheffing geldt als omgevingsvergunning voor daarbij aan te wijzen flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in 5.1 lid 2 van de Ow, artikel 2.6, eerste lid, Aanvullingswet natuur.
			3.10, tweede lid jo. 3.8, eerste lid of derde lid Wet natuurbescherming	Bij Amvb wordt bepaald dat de betreffende ontheffing geldt als omgevingsvergunning voor daarbij aan te wijzen flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in 5.1, tweede lid van de Ow, artikel 2.6, eerste lid, Aanvullingswet natuur.

Onderwerp/ hoofdstuk Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatieregeling energie- infrastructuurprojecten	Artikel		Verwijzing naar	Toelichting overgangsrecht op artikelniveau
		Eerste lid, sub c	16.5, eerste lid Wet milieubeheer	Bepaling wordt niet gewijzigd, blijft achter in Wet milieubeheer.
		Eerste lid, sub d	6.2 Waterwet	Hoofdstuk 6 komt te vervallen, artikel 8.9, onderdeel C IwOw. Een deel komt terug in artikel 5.1, 4.3 en bijlage A Ow. De omgevingsvergunning in de Ow integreert en harmoniseert de vergunningverlening voor bestaande vergunningplichtige activiteiten uit o.m. de Waterwet. Overgangsrecht voor de watervergunning op grond van artikel 6.1 e.v. wordt geregeld in de overgangsbepalingen voor het kerninstrument omgevingsvergunning, artikel 4.12 i.c.m. afdeling 4.1 .
			6.4 Waterwet	Hoofdstuk 6 komt te vervallen, artikel 8.9, onderdeel C IwOw. Een deel komt terug in artikel 5.1, 4.3 en bijlage A Ow. De omgevingsvergunning in de Ow integreert en harmoniseert de vergunningverlening voor bestaande vergunningplichtige activiteiten uit o.m. de Waterwet. Overgangsrecht voor de watervergunning op grond van artikel 6.1 e.v. wordt geregeld in de overgangsbepalingen voor het kerninstrument omgevingsvergunning, artikel 4.12 i.c.m. afdeling 4.1.
			6.5 onderdeel a en b Waterwet	Hoofdstuk 6 komt te vervallen, artikel 8.9, onderdeel C IwOw. Een deel komt terug in artikel 5.1, 4.3 en bijlage A Ow. De omgevingsvergunning in de Ow integreert en harmoniseert de vergunningverlening voor bestaande vergunningplichtige activiteiten uit o.m. de Waterwet. Overgangsrecht voor de watervergunning op grond van artikel 6.1 e.v. wordt geregeld in de overgangsbepalingen voor het kerninstrument omgevingsvergunning, artikel 4.12 i.c.m. afdeling 4.1.
		Eerste lid, sub e	Reeds vervallen.	-

Onderwerp/ hoofdstuk Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatierегeling energie- infrastructuurprojecten	Artikel		Verwijzing naar	Toelichting overgangsrecht op artikelniveau
		Eerste lid, sub f	11, tweede lid Monumentenwet 1988	Bepaling blijft desondanks van toepassing tot het tijdstip waarop de Ow tot wet is verheven en in werking is getreden, artikel 9.1, eerste lid, Erfgoedwet.
		Eerste lid, sub g	15 Kernenergiewet	Bepaling wordt niet gewijzigd.
		Tweede lid	9d, eerste lid Elektriciteitswet 1998	Bepaling komt te vervallen, artikel 6.1, onderdeel A IwOw.
Besluiten als bedoeld in artikel 20c, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998	2	Eerste lid	20c, eerste lid Elektriciteitswet 1998	Bepaling komt te vervallen, artikel 2.8 onder F IwOw.
		Eerste lid,sub a	2.1, eerste lid Wabo	Bepaling wordt ingetrokken en keert terug in artikel 5.1 respectievelijk 5.3 en 5.4 jo. 4.4, tweede lid Ow.
			2.2 Wabo	Bepaling wordt ingetrokken en keert terug in artikel 5.1 respectievelijk 5.3 en 5.4 jo. 4.4, tweede lid Ow.
			2.1, eerste lid, onder a, b, c, e, f en g Wabo	Bepaling wordt ingetrokken en keert terug in artikel 5.1 respectievelijk 5.3 en 5.4 jo. 4.4, tweede lid Ow.
			2.2aa Bor	Bepaling wordt ingetrokken door Ib Ow.
		Eerste lid, sub b	2.7, tweede lid Wet natuurbescherming	Gaat over in de Ow, artikel 2.4 Aanvullingswet natuur.
			3.3, eerste lid en derde lidWet natuurbescherming	Bij Amvb wordt bepaald dat de betreffende ontheffing geldt als omgevingsvergunning voor daarbij aan te wijzen flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in 5.1, tweede lid van de Ow, artikel 2.6, eerste lid Aanvullingswet natuur.
			3.8, eerste lid en derde lid Wet natuurbescherming	Bij Amvb wordt bepaald dat de betreffende ontheffing geldt als omgevingsvergunning voor daarbij aan te wijzen flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in 5.1, tweede lid van de Ow, artikel 2.6, eerste lidAanvullingswet natuur.
			3.10, tweede lid jo. 3.8, eerste lid of derde lid Wet natuurbescherming	Bij Amvb wordt bepaald dat de betreffende ontheffing geldt als omgevingsvergunning voor daarbij aan te wijzen flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in 5.1, tweede lid van de Ow, artikel 2.6, eerste lid, Aanvullingswet natuur.

Onderwerp/ hoofdstuk Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatieregeling energie- infrastructuurprojecten	Artikel		Verwijzing naar	Toelichting overgangsrecht op artikelniveau
		Eerste lid, sub c	6.2 Waterwet	Hoofdstuk 6 komt te vervallen, artikel 8.9, onderdeel C IwOw. Een deel komt terug in artikel 5.1, 4.3 en bijlage A Ow. De omgevingsvergunning in de Ow integreert en harmoniseert de vergunningverlening voor bestaande vergunningplichtige activiteiten uit o.m. de Waterwet. Overgangsrecht voor de watervergunning op grond van artikel 6.1 e.v. wordt geregeld in de overgangsbepalingen voor het kerninstrument omgevingsvergunning, artikel 4.12 i.c.m. afdeling 4.1.
			6.4 Waterwet	Hoofdstuk 6 komt te vervallen, artikel 8.9, onderdeel C IwOw. Een deel komt terug in artikel 5.1, 4.3 en bijlage A Ow. De omgevingsvergunning in de Owintegreert en harmoniseert de vergunningverlening voor bestaande vergunningplichtige activiteiten uit o.m. de Waterwet. Overgangsrecht voor de watervergunning op grond van artikel 6.1 e.v. wordt geregeld in de overgangsbepalingen voor het kerninstrument omgevingsvergunning, artikel 4.12 i.c.m. afdeling 4.1.
			6.5 Waterwet	Hoofdstuk 6 komt te vervallen, artikel 8.9, onderdeel C IwOw. Een deel komt terug in artikel 5.1, 4.3 en bijlage A Ow. De omgevingsvergunning in de Ow integreert en harmoniseert de vergunningverlening voor bestaande vergunningplichtige activiteiten uit o.m. de Waterwet. Overgangsrecht voor de watervergunning op grond van artikel 6.1 e.v. wordt geregeld in de overgangsbepalingen voor het kerninstrument omgevingsvergunning, artikel 4.12 i.c.m. afdeling 4.1.
		Eerste lid, sub d	Reeds vervallen.	-

Onderwerp/ hoofdstuk Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatie­regeling energie- infrastructuurprojecten	Artikel		Verwijzing naar	Toelichting overgangsrecht op artikelniveau
		Eerste lid, sub e	11, tweede lid Monumentenwet 1988	Bepaling blijft desondanks van toepassing tot het tijdstip waarop de Ow tot wet is verheven en in werking is getreden, artikel 9.1, eerste lid Erfgoedwet.
		Eerste lid, sub f	19, eerste lid Spoorwegwet	Bepaling komt te vervallen, artikel 2.18 onder B IwOw.
		Eerste lid, sub g	2, eerste lid Wet beheer rijkswaterstaatswerken	Bepaling komt te vervallen, artikel 2.33 onder A IwOw.
		Tweede lid	20c, eerste lid Elektriciteitswet 1998	Bepaling komt te vervallen, artikel 2.8 onder F IwOw.
Besluiten als bedoeld in artikel 39d, eerste lid, van de Gaswet	3	Eerste lid	39d, eerste lid Gaswet	Bepaling komt te vervallen, artikel 2.10 onder D IwOw.
		Eerste lid, sub a	2.1, eerste lid Wabo	Bepaling wordt ingetrokken en keert terug in artikel 5.1 respectievelijk 5.3 en 5.4 jo. 4.4, tweede lid Ow.
			2.2 Wabo	Bepaling wordt ingetrokken en keert terug in artikel 5.1 respectievelijk 5.3 en 5.4 jo. 4.4, tweede lid Ow.
			2.1, eerste lid, onder a, b, c, e, f en g Wabo	Bepaling wordt ingetrokken en keert terug in artikel 5.1 respectievelijk 5.3 en 5.4 jo. 4.4, tweede lid Ow.
			2.2aa Bor	Bepaling wordt ingetrokken door IbOw.
		Eerste lid, sub b	2.7, tweede lid Wet natuurbescherming	Gaat over in de Ow, artikel 2.4 Aanvullingswet natuur.
			3.3, eerste lid en derde lid Wet natuurbescherming	Bij Amvb wordt bepaald dat de betreffende ontheffing geldt als omgevingsvergunning voor daarbij aan te wijzen flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in 5.1, tweede lid van de Ow, artikel 2.6, eerste lid, Aanvullingswet natuur.
			3.8, eerste lid en derde lid Wet natuurbescherming	Bij Amvb wordt bepaald dat de betreffende ontheffing geldt als omgevingsvergunning voor daarbij aan te wijzen flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in 5.1, tweede lid van de Ow, artikel 2.6, eerste lid, Aanvullingswet natuur.
			3.10, tweede lid jo. 3.8, eerste lid of derde lid Wet natuurbescherming	Bij Amvb wordt bepaald dat de betreffende ontheffing geldt als omgevingsvergunning voor daarbij aan te wijzen flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in

Onderwerp/ hoofdstuk Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatieregeling energie- infrastructuurprojecten	Artikel		Verwijzing naar	Toelichting overgangsrecht op artikelniveau
				5.1, tweede lid van de Ow, artikel 2.6, eerste lid, Aanvullingswet natuur.
		Eerste lid, sub c	16.5, eerste lid Wet milieubeheer	Bepaling wordt niet gewijzigd, blijft achter in Wet milieubeheer.
		Eerste lid, sub d	6.2 Waterwet	Hoofdstuk 6 komt te vervallen, artikel 8.9, onderdeel C IwOw. Een deel komt terug in artikel 5.1, 4.3 en bijlage A Ow. De omgevingsvergunning in de Ow integreert en harmoniseert de vergunningverlening voor bestaande vergunningplichtige activiteiten uit o.m. de Waterwet. Overgangsrecht voor de watervergunning op grond van artikel 6.1 e.v. wordt geregeld in de overgangsbepalingen voor het kerninstrument omgevingsvergunning, artikel 4.12 i.c.m. afdeling 4.1.
			6.4 Waterwet	Hoofdstuk 6 komt te vervallen, artikel 8.9, onderdeel C IwOw. Een deel komt terug in artikel 5.1, 4.3 en bijlage A Ow. De omgevingsvergunning in de Ow integreert en harmoniseert de vergunningverlening voor bestaande vergunningplichtige activiteiten uit o.m. de Waterwet. Overgangsrecht voor de watervergunning op grond van artikel 6.1 e.v. wordt geregeld in de overgangsbepalingen voor het kerninstrument omgevingsvergunning, artikel 4.12 i.c.m. afdeling 4.1.
			6.5 Waterwet	Hoofdstuk 6 komt te vervallen, artikel 8.9, onderdeel C IwOw. Een deel komt terug in artikel 5.1, 4.3 en bijlage A Ow. De omgevingsvergunning in de Ow integreert en harmoniseert de vergunningverlening voor bestaande vergunningplichtige activiteiten uit o.m. de Waterwet. Overgangsrecht voor de watervergunning op grond van artikel 6.1 e.v. wordt geregeld in de overgangsbepalingen voor het kerninstrument

Onderwerp/ hoofdstuk Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatierегeling energie- infrastructuurprojecten	Artikel		Verwijzing naar	Toelichting overgangsrecht op artikelniveau
				omgevingsvergunning, artikel 4.12 i.c.m. afdeling 4.1.
		Eerste lid, sub e	Reeds vervallen.	-
		Eerste lid, sub f	11, tweede lid Monumentenwet 1988	Bepaling blijft desondanks van toepassing tot het tijdstip waarop de Ow tot wet is verheven en in werking is getreden, artikel 9.1, eerste lid, Erfgoedwet.
		Eerste lid, sub g	19.1, eerste lid Spoorwegwet	Bepaling komt te vervallen, artikel 2.18 onder B IwOw.
		Eerste lid, sub h	2, eerste lid Wet beheer rijkswaterstaatswerken	Bepaling komt te vervallen, artikel 2.33 onder A IwOw.
		Tweede lid	39d, eerste lid Gaswet	Bepaling komt te vervallen, artikel 2.10 onder D IwOw.
Besluiten als bedoeld in artikel 141c, eerste lid, van de Mijnbouwwet	4	Eerste lid	141c. eerste lid Mijnbouwwet	Bepaling komt te vervallen, artikel 2.17 onder P IwOw.
		Eerste lid, sub a	2.1, eerste lid Wabo	Bepaling wordt ingetrokken en keert terug in artikel 5.1 respectievelijk 5.3 en 5.4 jo. 4.4, tweede lid Ow.
			2.2 Wabo	Bepaling wordt ingetrokken en keert terug in artikel 5.1 respectievelijk 5.3 en 5.4 jo. 4.4, tweede lid Ow.
			2.1, eerste lid onder a, b, c, e, f en g Wabo	Bepaling wordt ingetrokken en keert terug in artikel 5.1 respectievelijk 5.3 en 5.4 jo. 4.4, tweede lid Ow.
			2.2aa Bor	Bepaling wordt ingetrokken door IbOw.
		Eerste lid, sub b	2.7, tweede lid Wet natuurbescherming	Gaat over in de Ow, artikel 2.4 Aanvullingswet natuur.
			3.3, eerste en derde lid Wet natuurbescherming	Bij Amvb wordt bepaald dat de betreffende ontheffing geldt als omgevingsvergunning voor daarbij aan te wijzen flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in 5.1, tweede lid van de Ow, artikel 2.6, eerste lid, Aanvullingswet natuur.
			3.8, eerste lid en derde lid Wet natuurbescherming	Bij Amvb wordt bepaald dat de betreffende ontheffing geldt als omgevingsvergunning voor daarbij aan te wijzen flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in 5.1, tweede lid van de Ow, artikel 2.6, eerste lid Aanvullingswet natuur.

Onderwerp/ hoofdstuk Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatie­regeling energie- infrastructuurprojecten	Artikel		Verwijzing naar	Toelichting overgangsrecht op artikelniveau
			3.10, tweede lid jo. 3.8, eerste lidWet natuurbescherming	Bij Amvb wordt bepaald dat de betreffende ontheffing geldt als omgevingsvergunning voor daarbij aan te wijzen flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in 5.1, tweede lid van de Ow, artikel 2.6, eerste lid, Aanvullingswet natuur.
		Eerste lid, sub c	6.2 Waterwet	Hoofdstuk 6 komt te vervallen, artikel 8.9, onderdeel C IwOw. Een deel komt terug in artikel 5.1, 4.3 en bijlage A Ow. De omgevingsvergunning in de Ow integreert en harmoniseert de vergunningverlening voor bestaande vergunningplichtige activiteiten uit o.m. de Waterwet. Overgangsrecht voor de watervergunning op grond van artikel 6.1 e.v. wordt geregeld in de overgangsbepalingen voor het kerninstrument omgevingsvergunning, artikel 4.12 i.c.m. afdeling 4.1.
			6.4 Waterwet	Hoofdstuk 6 komt te vervallen, artikel 8.9, onderdeel C IwOw. Een deel komt terug in artikel 5.1, 4.3 en bijlage A Ow. De omgevingsvergunning in de Ow integreert en harmoniseert de vergunningverlening voor bestaande vergunningplichtige activiteiten uit o.m. de Waterwet. Overgangsrecht voor de watervergunning op grond van artikel 6.1 e.v. wordt geregeld in de overgangsbepalingen voor het kerninstrument omgevingsvergunning, artikel 4.12 i.c.m. afdeling 4.1 .
			6.5 Waterwet	Hoofdstuk 6 komt te vervallen, artikel 8.9, onderdeel C IwOw. Een deel komt terug in artikel 5.1, 4.3 en bijlage A Ow. De omgevingsvergunning in de Ow integreert en harmoniseert de vergunningverlening voor bestaande vergunningplichtige activiteiten uit o.m. de Waterwet. Overgangsrecht voor de watervergunning op grond van artikel 6.1 e.v. wordt geregeld in

Onderwerp/ hoofdstuk Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatie­regeling energie- infrastructuurprojecten	Artikel		Verwijzing naar	Toelichting overgangsrecht op artikelniveau
				de overgangsbepalingen voor het kerninstrument omgevingsvergunning, artikel 4.12 i.c.m. afdeling 4.1.
		Eerste lid, sub d	Reeds vervallen.	-
		Eerste lid, sub e	11, tweede lid Monumentenwet 1988	Bepaling blijft desondanks van toepassing tot het tijdstip waarop de Ow tot wet is verheven en in werking is getreden, artikel 9.1, eerste lid, Erfgoedwet.
		Eerste lid, sub f	19, eerste lid Spoorwegwet	Bepaling komt te vervallen, artikel 2.18 onder B IwOw.
		Eerste lid, sub g	2, eerste lid Wet beheer Rijkswaterstaatswerken	Bepaling komt te vervallen, artikel 2.33 onder A IwOw.
		Eerste lid, sub h	34, derde lid Mijnbouwwet	Artikellid wordt niet gewijzigd.
			39 (1) jo. 34, derde lid (2) jo. 40, tweede lid (3) Mijnbouwwet	Bepaling wordt niet gewijzigd (1), bepaling wordt niet gewijzigd (2), bepaling komt te vervallen, artikel 2.17 onder K IwOw (3).
		Eerste lid, sub i	30, derde lid Mijnbouwbesluit	Bepaling wordt niet gewijzigd.
		Tweede lid	141c, eerste lid Mijnbouwwet	Bepaling komt te vervallen, artikel 2.17 onder P IwOw.
Inwerkingtreding	5	-	-	-
Citeertitel	6	-	-	-

cc. Transponeringstabel Waterbesluit

Onderwerp/hoofdstuk Waterbesluit	Artikel huidig besluit	Artikel OW	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen				
Begripsbepalingen				
	1.1, eerste lid	-	-	
	Begrip 'dijkdeel'	-	-	
	Begrip 'gesloten bodemenergiesysteem'	-	-	
	Begrip 'grondwaterrichtlijn'	B bijlage		
	Begrip 'hoofdwater'	-	-	
	Begrip 'kaderrichtlijn mariene strategie'	B bijlage		
	Begrip 'mariene strategie voor de Noordzee'	-	-	
	Begrip 'maritieme ruimtelijke planning'	-	Bijlage 1 Bkl	
	Begrip 'maritiem ruimtelijk plan'	-	Bijlage 1 Bkl	
	Begrip 'Nederlandse mariene wateren'	-	4.8 en 4.9 Bkl	
	Begrip 'open bodemenergiesysteem'	-	-	
	Begrip 'overstromingsrisicobeheerplan'	-	-	
	Begrip 'protocol'	-	-	
	Begrip 'richtlijn overstromingsrisico's'	B bijlage		
	Begrip 'richtlijn prioritair stoffen'	B bijlage		
	Begrip 'verdrag'	-	-	
	Begrip 'wet'	-	-	
	Begrip 'zijwater'	-	-	
	1.1, tweede lid	-	-	
Stroomgebiedsdistricten				
	1.2	2.24, eerste lid en 2.26		
		-	4.3 en 4.6 Bkl	
Overig				
	1.3	-	Dit artikel blijft achter in het Waterbesluit.	Zie de aanpassing in artikel 5.41 Ib.
Hoofdstuk 2 Doelstellingen en normen				
Rangorde bij watertekorten				Geen overgangsrecht nodig.
	2.1	-	3.14 Bkl	
	2.2	-	3.15 Bkl	

Onderwerp/hoofdstuk Waterbesluit	Artikel huidig besluit	Artikel OW	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
Hoofdstuk 3 Organisatie van het waterbeheer				
Toedeling beheer				
	3.1, eerste lid	-	2.1, eerste lid Ob	
	3.1, tweede lid	-	2.1, eerste lid Ob	
	3.1, derde lid	-	2.1, tweede lid Ob	
	3.2	-	2.1, eerste lid Ob	
Begrenzing oppervlaktewaterlichamen en aanwijzing drogere oevergebieden				
	3.3	2.19, tweede lid	-	
Regels met betrekking tot het verstrekken van informatie				
	3.4	-	Artikel 8.7 Ob	
Hoofdstuk 4 Plannen				
Het nationale waterplan				Overgangsrecht geregeld in artikel 4.55 IwOw.
	4.1 lid 1	16.23, eerste lid, 16.27 en 16.28, eerste lid	-	
	4.1 lid 2	16.28, eerste lid	-	
	4.1 lid 3	2.2	-	In combinatie met afdeling 3.4 Awb.
	4.1 lid 4		-	Artikellid is uitgewerkt na 22 december 2018.
	4.2	16.28, tweede lid	-	Orbp en sgbp maken geen verplicht onderdeel meer uit van het nationaal waterplan. De termijn is nu gekoppeld aan het afzonderlijke sgbp en orbp.
	4.3 lid 1a	16.28, eerste lid	-	
	4.3 lid 1b	16.28, eerste lid	-	
	4.3 lid 1c 1°	16.27	3.1 Bkl	
	4.3 lid 1c 2°	16.27	3.1 Bkl	
	4.3 lid 1c 3°	16.27	3.1 Bkl	
	4.3 lid 1c 4°	16.27	10.16 Bkl	

Onderwerp/hoofdstuk Waterbesluit	Artikel huidig besluit	Artikel OW	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	4.3 lid 1c 5°	3.9, tweede lid onder c (via IwOw)	-	
	4.3 lid 2a	-	-	
	4.3 lid 2b	-	-	
	4.3 lid 2c	-	3.1 Bkl	
	4.3 lid 3	16.27 en 16.28	4.7 Bkl	In combinatie met Afd. 3.4 Awb
	4.3 lid 4	16.27, 16.28	-	
	4.4 lid 1	-	8.9, eerste lid Ob	
		-	8.40, eerste lid Ob	
		-	8.11, eerste lid Ob	
		-	8.13, eerste lid Ob	
		-	8.14, eerste lid Ob	
	4.4 lid 1d	-	8.11, eerste lid Ob	
		-	8.12, eerste lid Ob	
		-	8.13, eerste lid Ob	
	4.5 lid 1a	3.9, tweede lid onder b	-	
	4.5 lid 1b	-	4.10, tweede lid onder a Bkl	
	4.5 lid 2	-	4.6 Bkl	
	4.5 lid 3	-	4.7 Bkl	
	4.5a	-	1.2 Bkl	
		1.5, eerste lid	-	
		1.5, tweede lid	-	
	4.5a	3.9 (via IwOw) i.s.m. 1.5	1.2 en 4.9 Bkl	
	4.6 lid 1	-	4.10 en 4.12 Bkl	
	4.6 lid 2	3.9 (via IwOw) i.s.m. 1.5	3.1 en 4.8 Bkl	
	4.6 lid 3	-	4.7, 4.8 en 4.10, vierde lid Bkl	
	4.6 lid 4	-	8.14, derde lid Ob	
	4.6 lid 5	-	8.10, derde lid Ob	
	4.6a	-	8.11, tweede lid Ob	

Onderwerp/hoofdstuk Waterbesluit	Artikel huidig besluit	Artikel OW	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
			8.12, tweede lid Ob	
	4.7	-	4.10, eerste lid onder a Bkl	
Zwemwater in NWP	4.8	-	-	Volgt voor een deel een apart wijzigingsspoor.
	4.9, eerste lid	-	10.6 Bkl	
	4.9, tweede lid	-	8.9 Ob	
		-	8.40, derde lid Ob	
	4.9, derde lid	20.16, derde lid	-	
Regionale waterplannen				Overgangsrecht geregeld in artikel 4.56 IwOw.
	4.10a	-	4.4, tweede lid onder a Bkl	
	4.10b	-	4.4, tweede lid onder b Bkl	
	4.11, eerste lid onder a	-	4.4, derde lid onder a Bkl	
	4.11, eerste lid onder b	-	4.4, derde lid onder b Bkl	
	4.11, eerste lid onder c	-	4.4, derde lid onder c Bkl	
	4.11, tweede lid	-	4.12 Bkl	
	4.11, tweede lid	-	4.10, vierde lid Bkl	
	4.11, tweede lid	-	8.14 lid Ob	
	4.12, eerste lid onder a	-	-	
	4.12, eerste lid onder b	-	4.10, eerste lid onder a Bkl	
	4.12, tweede lid	-	-	
	4.12, derde lid	-	-	
	4.13	23.1	-	
Beheerplannen				Overgangsrecht geregeld in artikel 4.57 IwOw.
	4.14 - 4.17	-	-	
	4.18	23.1		
Hoofdstuk 5 Beheer van waterstaatswerken				
Vrijstelling leggerplicht				Overgangsrecht geregeld in artikel 4.59 IwOw.
	5.1	-	3.13 Bkl	
	5.1a	-	3.13 a Bkl	
	5.1b	-	3.13 b Bkl	
	5.1c	-	3.13 c Bkl	
Aanwijzing rijkswateren peilbesluit				Overgangsrecht geregeld in artikel 4.60 IwOw.

Onderwerp/hoofdstuk Waterbesluit	Artikel huidig besluit	Artikel OW	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	5.2, eerste lid	-	3.12 Bkl	
	5.2, tweede lid	-	16.32a Invoeringswet	
	5.2, derde lid	-	-	
Calamiteitenplan	5.3	-	3.15 Bkl	Overgangsrecht geregeld in artikel 4.66 IwOw.
	5.3a	-	3.15 a Bkl	
	5.3b	-	3.15 b Bkl	
	5.3c	-	3.15 c Bkl	
	5.3d	-	3.15 d Bkl	
	5.3e	-	3.15 e Bkl	
	5.3f	-	3.15 f Bkl	
	5.3g	-	3.15 g Bkl	
Hoofdstuk 6 Handelingen in watersystemen				
Algemeen				
Begripsbepalingen	6.1	-	Bijlage I BAL	
	6.1a	-	8.85 Bkl	
Algemene bepalingen over het lozen				
	6.1b	-	8.22 Ob	
	6.1c	-	8.22 Ob	
	6.1c	-	-	
	6.2	-	-	
	6.3	4.3, derde lid	-	
Verontreinigende handelingen in het zeegebied				
	6.8, eerste lid	-	8.88 en 8.96 Bkl	Overgangsrecht vergunningen is geregeld in afdeling 4.1 en § 4.2.4 IwOw
	6.8, tweede lid	-	-	
	6.8, derde lid	-	7.13 Bal	
	6.9	-	-	
	6.10, eerste lid	-	7.64 Bal	
	6.10, tweede lid	-	7.65 Bal	Voor zover overgangsrecht MR nodig is, regelen in Invoeringsregeling.
Onttrekkingen en infiltraties				
	6.10a, eerste lid		6.36, eerste lid Bal	
	6.10a, tweede lid		-	
	6.11		-	
Het installeren en in werking hebben van een open bodemonergiesysteem				
				Overgangsrecht vergunningen en vergunningvoorschri ften is geregeld in

Onderwerp/hoofdstuk Waterbesluit	Artikel huidig besluit	Artikel OW	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
				afdeling 4.1 en § 4.2.4 IwOw.
	6.11a, eerste lid	-	-	
	6.11a, tweede lid	4.3, derde lid		
	6.11b, eerste lid		4.1152 Bal	Overgangsrecht in artikel 8.1.3 Ib.
	6.11b, tweede lid		2.12 Bal	
	6.11c, eerste lid		4.1154, tweede lid Bal	
	6.11c, tweede lid		4.1154, derde lid Bal	
	6.11c, derde lid		2.12 Bal	
	6.11c, vierde lid		2.12 Bal	
	6.11c, vijfde lid		2.12 Bal	Overgangsrecht vergunningen en vergunningvoorschri ften is geregeld in afdeling 4.1 en § 4.2.4 IwOw.
	6.11d		4.1150 Bal	
	6.11e		4.1153 Bal	
	6.11f, eerste lid		-	
	6.11f, tweede lid		4.1157 Bal	Overgangsrecht in artikel 8.1.1 Ib.
	6.11g, eerste lid		4.1154, eerste lid Bal	
	6.11g, tweede lid		4.1154, tweede lid Bal	
	6.11g, derde lid		2.12 Bal	
	6.11g, vierde lid		2.12 Bal	
	6.11g, vijfde lid		2.12 Bal	
	6.11h		4.1151 Bal	
	6.11i		-	
Gebruik van rijkswaterstaatswerken				Overgangsrecht vergunningen en vergunningvoorschri ften is geregeld in afdeling 4.1 en § 4.2.4 IwOw.
	6.12, eerste lid		6.16 en 6.17, eerste lid Bal	
			6.28 Bal	
			6.34 Bal	
			6.39 Bal	
			6.49 Bal	
			6.53 Bal	
	6.12, tweede lid onder a		6.16 en 6.17, eerste lid onder g Bal	

Onderwerp/hoofdstuk Waterbesluit	Artikel huidig besluit	Artikel OW	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
			6.16 en 6.17, tweede lid Bal	
	6.12, tweede lid onder b		6.16 en 6.17, eerste lid onder g onder 2 Bal	
	6.12, tweede lid onder c		6.15 Bal	
			6.26 Bal	
			6.56, tweede lid Bal	
	6.12, tweede lid onder d		6.16 en 6.17, eerste lid onder c Bal	
	6.12, tweede lid onder e		6.16 en 6.17, eerste lid onder e Bal	
	6.12, tweede lid onder f	4.3, derde lid		
	6.12, tweede lid onder g		6.26, eerste lid onder a Bal	
	6.12, derde lid		6.16 en 6.17, tweede lid Bal	
	6.13 lid, eerste lid onder a		7.27, eerste lid onder a Bal	
	6.13, eerste lid onder b		7.27, eerste lid onder b Bal	
	6.13, eerste lid onder c		7.16, eerste lid onder b Bal	
			7.16, tweede lid onder c Bal	
			7.55 Bal	
	6.13, eerste lid onder d		7.16, eerste lid onder c Bal	
			7.16, tweede lid onder b Bal	
			7.16, tweede lid onder d Bal	
			7.59 Bal	
			7.48 Bal	
	6.13, tweede lid		7.15, vierde lid Bal	
	6.14, eerste lid		6.16 en 6.17, derde lid Bal	
			6.28 en 6.29, tweede lid Bal	
			6.57, tweede lid Bal	
	6.14, tweede lid		6.15, vierde lid Bal	

Onderwerp/hoofdstuk Waterbesluit	Artikel huidig besluit	Artikel OW	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	6.15, eerste lid		6.6, eerste lid Bal	
			7.6, eerste lid Bal	
	6.15, eerste lid onder a		6.6, tweede lid onder e Bal	
			7.6, tweede lid onder b Bal	
	6.15, eerste lid onder b		6.6, tweede lid onder b Bal	
	6.15, eerste lid onder c		6.6, tweede lid onder c Bal	
			6.6, tweede lid onder d Bal	
	6.15, tweede lid	4.3, derde lid		
	6.15, derde lid	4.3, derde lid		
	6.16, eerste lid		-	
	6.16, tweede lid		-	
Windparken op zee				
	6.16a		1.2 Bal	
	6.16b	4.7		Overgangsrecht in artikel 8.1.2 Ib.
	6.16 c		1.3 Bal	Overgangsrecht in artikel 8.1.1 Ib.
	6.16d, eerste lid		7.34, eerste lid Bal	
	6.16d, tweede lid	4.3, derde lid		
	6.16d, derde lid		7.34 lid 23 Bal	
	6.16d, vierde lid		7.35, eerste lid Bal	
	6.16d, vijfde lid		7.35, tweede lid Bal	
	6.16d, zesde lid		-	
	6.16e, eerste lid		7.6, eerste lid Bal	
	6.16e, tweede lid		7.6, eerste lid Bal	
	6.16e, derde lid		7.37, eerste lid Bal	
			7.37, tweede lid Bal	
	6.16 ^e , vierde lid		7.37 Bal	
	6.16f		7.36 Bal	
	6.16g, eerste lid		7.38, eerste lid Bal	
	6.16g, tweede lid		7.33 Bal	
	6.16g, derde lid		7.38, tweede lid Bal	
	6.16g, vierde lid	4.3, derde lid		
	6.16h		7.40 Bal	

Onderwerp/hoofdstuk Waterbesluit	Artikel huidig besluit	Artikel OW	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	6.16h, eerste lid		7.40, eerste lid Bal	
	6.16h, tweede lid		7.40, tweede lid Bal	
	6.16h, derde lid		7.6, eerste lid Bal	
	6.16h, vierde lid		7.40, derde lid Bal	
	6.16h, vijfde lid			
	6.16h, zesde lid	4.3, derde lid		
	6.16i		7.41 Bal	
	6.16i, eerste lid		7.41 Bal	
	6.16i, tweede lid		7.41 Bal	
	6.16i, derde lid		7.41 Bal	
	6.16i, vierde lid		7.41 Bal	
	6.16i, vijfde lid	4.3, derde lid		
	6.16j		7.43 Bal	
	6.16k, eerste lid		7.6, tweede lid onder a Bal	
			7.6, vijfde lid onder d Bal	
	6.16k, tweede lid		7.44, eerste lid Bal	
	6.16k, derde lid		7.44, tweede lid Bal	
	6.16k, vierde lid		7.12 Bal	
	6.16k, vijfde lid	19.4		
	6.16k, zesde lid			
	6.16l, eerste lid		7.45, eerste lid Bal	
	6.16l, tweede lid		7.45, tweede lid Bal	Overgangsrecht vergunningen en vergunningsvoorschriften is geregeld in afdeling 4.1 en § 4.2.4 IwOw.
	6.16l, derde lid		7.7, tweede lid Bal	Overgangsrecht vergunningen en vergunningsvoorschriften is geregeld in afdeling 4.1 en § 4.2.4 IwOw.
	6.16l, vierde lid		7.7, eerste lid Bal	Overgangsrecht vergunningen en vergunningsvoorschriften is geregeld in afdeling 4.1 en § 4.2.4 IwOw.
	6.16l, vijfde lid		7.7, eerste lid Bal	
	6.16l, zesde lid		7.34Bal	

Onderwerp/hoofdstuk Waterbesluit	Artikel huidig besluit	Artikel OW	Artikel AMvB	Toelichting overgangsrecht
	6.16l, zevende lid		7.35 Bal	
Brengen of onttrekken van water				
	6.17		-	
	6.18, eerste lid		6.6 lid 7 Bal	
	6.18, tweede lid		-	
	6.18, derde lid		6.38 Bal	
	6.19		-	
Hoofdstuk 7				
Financiële bepalingen				
Grondwaterheffing	7.1, 7.2		Zie de artikelen 7.3 en 7.4 OB (aanvulling via Ib).	Overgangsrecht opgenomen in artikel 4.73 IwOw
Subsidiëring maatregelen waterkeringen	7.3, 7.4		Deze artikelen blijven achter in het Waterbesluit.	Zie de aanpassing van deze artikelen in artikel 5.41 Ib.
Hoofdstuk 8				
Overgangs- en slotbepalingen				
Overgangs- en slotbepalingen	8.1		-	Artikelen 8.1 t/m 8.8 kunnen vervallen, omdat ze uitgewerkt zijn of overgegaan.
	8.1a, eerste lid		3.1 Bkl	
	8.1a, tweede lid		4.8, tweede lid Bkl	
	8.1a, derde lid		10.19 Bkl	
	8.1a, vierde lid		-	
	8.1b		8.13 Ob	
	8.2		-	
	8.3		-	
	8.4		-	
	8.5		-	
	8.6		-	
	8.7		-	
	8.7a		-	
	8.7b		-	

Bijlage 2. Toelichting bruidsschat omgevingsplan

HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

In het eerste lid van dit artikel zijn de begripsbepalingen van de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit, het Besluit kwaliteit leefomgeving, het Besluit bouwwerken leefomgeving, het Besluit activiteiten leefomgeving en de Omgevingsregeling van toepassing verklaard op dit omgevingsplan. Dit bevordert de eenduidigheid van begrippen in het nieuwe stelsel. Bijlage I bij dit omgevingsplan bevat de overige begripsbepalingen die nog nodig zijn in aanvulling op de begrippen van de wet, de AMvB's en de Omgevingsregeling.

HOOFDSTUK 2 ACTIVITEITEN

AFDELING 2.1 ALGEMEEN

Artikel 2.1 Voorrangsbepaling

In het tijdelijke deel van het omgevingsplan worden zowel bestemmingsplannen (artikel 22.1, onder a, van de Omgevingswet) als de bruidsschat (artikel 22.1, onder b, van de Omgevingswet) opgenomen. Hieronder vallen bijvoorbeeld ook bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte op grond van de Crisis- en herstelwet. In deze bestemmingsplannen wordt er afgeweken van bepalingen bij of krachtens de Wet ruimtelijke ordening en de Wet milieubeheer. Hier vallen ook bepalingen onder die zijn opgenomen in de omgevingsplanregels van rijkswege, de zogenaamde bruidsschat. Dat betekent dat dergelijke bestemmingsplannen op onderdelen in strijd zijn met de bruidsschat. Ook kan in een bestemmingsplan toepassing zijn gegeven aan artikel 2, onder a, van de Interimwet stad-en-milieubenadering waarin is bepaald dat de gemeenteraad in een bestemmingsplan kan afwijken van een milieukwaliteitsnorm met betrekking tot bodem, geluid en lucht. Omdat deze bestemmingsplannen samen met de bruidsschat in het tijdelijke deel van het omgevingsplan worden opgenomen moet er een voorrangregel worden opgenomen. Om die reden is in het eerste lid van dit artikel bepaald dat de regels van afdeling 2.2, met uitzondering van paragraaf 2.2.7.3, en afdeling 2.3 niet van toepassing zijn zover die regels in strijd zijn met regels in het tijdelijke deel van het omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, onder a, van de Omgevingswet. De toets of er sprake is van 'strijd' omvat ook een toets of al dan niet sprake is van regels met hetzelfde oogmerk. Als de regels een ander oogmerk hebben, doet 'strijd' in de zin van de bepaling zich niet voor. Dit is vergelijkbaar aan de wijze waarop bij de toepassing van artikel 121 van de Gemeentewet wordt getoetst of er sprake is van 'strijd' met een hogere regeling. Paragraaf 2.2.7.3 van de bruidsschat is van de werking van het eerste lid van de voorrangsbepaling uitgezonderd. Deze paragraaf regelt dat bepaalde bouw- en gebruiksactiviteiten van rechtswege in overeenstemming zijn met het omgevingsplan, ongeacht wat er in het omgevingsplan concreet is bepaald. Daarmee zijn deze activiteiten, voor zover die in strijd zouden zijn met het omgevingsplan, aangewezen als vergunningvrije omgevingsplanactiviteiten. Als paragraaf 2.2.7.3 niet van de werking van het eerste lid van de voorrangsbepaling zou worden uitgezonderd, waardoor die paragraaf toch opzij gezet zou kunnen worden door andersluidende bepalingen in het tijdelijk deel van het omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, onder a, van de Omgevingswet, zou als gevolg daarvan de werking van die paragraaf worden ontkracht. Dat is onwenselijk.

In het tweede lid is een voorrangsbepaling opgenomen voor een activiteit waarvoor voorschriften zijn verbonden aan een omgevingsvergunning. Het gaat hierbij om een vergunningplichtige milieubelastende activiteit die in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving is aangewezen en waarbij deze vergunningvoorschriften bevat voor een onderwerp dat naar het omgevingsplan is

verschoven. Op grond van het overgangsrecht van artikel 4.13, tweede lid, van de Invoeringswet Omgevingswet gelden die vergunningvoorschriften naast het omgevingsplan, waarbij de strengste regel geldt. Als er geen voorrangsbepaling wordt opgenomen betekent dit dat als de bruidsschat strenger is, de regels van de bruidsschat zouden gelden boven deze vergunningvoorschriften. Om die reden is deze voorrangsbepaling opgenomen. Deze voorrangsbepaling is relevant voor de volgende onderdelen van de omgevingsplanregels van rijkswege:

§ 2.3.2 Energiebesparing

§ 2.3.3 Zwerfafval

§ 2.3.4 Geluidhinder

§ 2.3.5 Trillinghinder

§ 2.3.10 In werking hebben van een acculader

§ 2.3.17 Lozen bij maken van betonmortel

§ 2.3.18 Uitwassen van beton

§ 2.3.19 Ontwikkelen of afdrukken van fotografisch materiaal

Artikel 2.2 Overgangsrecht: gemeentelijke monumenten en voorbeschermd gemeentelijke monumenten

Bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving bevat de begrippen 'gemeentelijk monument' en 'voorbeschermd gemeentelijk monument'. Deze begrippen gelden op grond van artikel 1.1, eerste lid, van dit omgevingsplan ook voor dit plan. Deze begrippen worden gebruikt in de artikelen 2.2.7.2.3, eerste lid, 2.2.7.3.3 2.4.1.5, 2.4.1.6, 2.4.1.8 tot en met 2.4.1.11 en 2.4.1.13.

De begripsomschrijvingen van bovengenoemde begrippen zijn toegesneden op de wijze waarop de bescherming van monumenten en archeologische monumenten op gemeentelijk niveau onder het nieuwe recht van de Omgevingswet vorm krijgt. Dit gebeurt door aan het monument of archeologisch monument in het omgevingsplan de functie-aanduiding gemeentelijk monument te geven en, als het gaat om een voorbeschermd monument of archeologisch monument, door het voor de locatie van het monument of archeologisch monument toevoegen van een voorbeschermingsregel aan het omgevingsplan via een voorbereidingsbesluit vanwege het voornemen om aan dat monument of archeologisch monument in het omgevingsplan de functie-aanduiding gemeentelijk monument te geven.

Daarmee vallen buiten de reikwijdte van bovengenoemde begrippen monumenten en archeologische monumenten op gemeentelijk niveau die onder het voor de Omgevingswet geldende recht als gemeentelijk monument of archeologisch monument zijn aangewezen op grond van een gemeentelijke verordening of worden voorbeschermd op grond van een zodanige verordening, en waaraan nog niet direct bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet daaraan in het omgevingsplan de functie-aanduiding gemeentelijk monument is gegeven of waarvoor op dat moment in het omgevingsplan nog geen voorbeschermingsregel is opgenomen. Dit kan zich voordoen tot 1 januari 2029 omdat dat de voorziene datum is waarop gemeenten over een omgevingsplan moeten beschikken dat voldoet aan alle eisen van de Omgevingswet. De hier bedoelde 'oude' monumenten en archeologische monumenten moeten echter gedurende deze overgangsfase, zolang deze in het omgevingsplan nog niet zijn voorzien van de functie-aanduiding gemeentelijk monument in het omgevingsplan of, voor zover het gaat om voorbeschermd monumenten of archeologische monumenten, ter zake een voorbeschermingsregel in het omgevingsplan is opgenomen, wel adequaat worden beschermd. Daarbij wordt er voor de 'oude' voorbeschermd monumenten en archeologische monumenten op gewezen dat die onder de Omgevingswet niet per se eerst via een door een voorbereidingsbesluit toe te voegen voorbeschermingsregel aan het omgevingsplan hoeven te worden omgezet naar een voorbeschermd gemeentelijk monument in de zin van de begripsomschrijving uit bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving. Afhankelijk van het tijdsverloop van de procedure tot aanwijzing als monument of

archeologisch monument op grond van de gemeentelijke verordening en van de procedure om tot vaststelling van een nieuw omgevingsplan te komen, kan er voor deze 'oude' voorbeschermde monumenten en archeologische monumenten ook voor worden gekozen om deze direct, dus zonder hiervoor eerst een voorbeschermingsregel aan het omgevingsplan toe te voegen, in het nieuwe deel van het omgevingsplan de functie-aanduiding gemeentelijk monument te geven. Dit zal zich met name voordoen als de procedure tot aanwijzing op grond van de gemeentelijke verordening gedurende hetzelfde tijdvak gaande is als de procedure tot vaststelling van het omgevingsplan. In dat geval kan het zo zijn dat die procedure tot aanwijzing voldoende voorziet in de benodigde voorbescherming en hoeft die voorbescherming niet afzonderlijk met voorbeschermingsregels in het omgevingsplan te worden gecreëerd.

Voor zover het gaat om de continuering van de gelding van de gemeentelijke verordeningen zelf en een eventueel daarin opgenomen vergunningplicht wordt in de bescherming van de hier bedoelde 'oude' monumenten en archeologische monumenten al voorzien door de artikelen 22.4 en 22.8 van de Omgevingswet, zoals die artikelen bij Invoeringswet Omgevingswet worden toegevoegd. Voor een adequate bescherming van deze 'oude' monumenten en archeologische monumenten is echter ook vereist dat de onderdelen van de artikelen 2.2.7.2.3, eerste lid, 2.2.7.3.3, 2.4.1.5, 2.4.1.6, 2.4.1.8 tot en met 2.4.1.11 en 2.4.1.13 die betrekking hebben op gemeentelijke monumenten en voorbeschermde gemeentelijke monumenten overeenkomstig de daarvoor geldende begripsomschrijvingen, mede op deze 'oude' monumenten en archeologische monumenten van toepassing zijn. Artikel 2.2 voorziet hierin. Daarbij is het uiteraard zo dat als bij 'oude' voorbeschermde monumenten of archeologische monumenten de uitkomst van de procedure tot aanwijzing als monument of archeologisch monument op grond van de gemeentelijke verordening is dat wordt afgezien van de aanwijzing, op dat moment de voorbescherming vervalt en niet langer sprake is van een 'monument of archeologisch monument waarop die verordening van overeenkomstige toepassing is' als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid. Het van toepassing zijn van dit artikel op de hier bedoelde 'oude' monumenten en archeologische monumenten kan dus niet alleen worden beëindigd doordat gedurende de overgangsfase daaraan in het omgevingsplan de functie-aanduiding gemeentelijk monument wordt gegeven of ter zake in het omgevingsplan een voorbeschermingsregel wordt opgenomen (de situaties beschreven in artikel 2.2, tweede lid), waardoor deze monumenten en archeologische monumenten rechtstreeks onder de begrippen gemeentelijk monument en voorbeschermde gemeentelijk monument komen te vallen, maar ook doordat de procedure tot aanwijzing als monument of archeologisch monument op grond van de gemeentelijke verordening uiteindelijk niet tot een aanwijzing op grond van die verordening leidt.

AFDELING 2.2 ACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT BOUWWERKEN, OPEN ERVEN EN TERREINEN

§ 2.2.1 Algemeen

Artikel 2.2.1.1 Maatwerkvoorschriften

In dit artikel wordt de mogelijkheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften breed opengesteld voor alle artikelen in deze afdeling. Aangezien alle onderwerpen in deze afdeling van landelijke regelgeving zijn overgeheveld naar de gemeente is het onnodig om de maatwerkvoorschriften te clausuleren. Verschillende artikelen in deze afdeling bevatten voorheen op het niveau van het Bouwbesluit 2012 een uitdrukkelijke mogelijkheid voor het bevoegd gezag om indien noodzakelijk anders te besluiten dan opgenomen in de eis. Deze zinssneden zijn niet overgenomen in deze afdeling, aangezien maatwerk met dit artikel breed openstaat. Het bevoegd gezag kan dus altijd bepalen of in het concrete geval met een gemotiveerd maatwerkvoorschrift kan worden gewerkt.

§ 2.2.2 Algemene regels over het feitelijk verrichten van bouw- en sloopwerkzaamheden

Artikel 2.2.2.1 Uitzetten rooilijnen, bebouwingsgrenzen en straatpeil

In door het bevoegd gezag te bepalen situaties kan het nodig zijn dat voorafgaande aan het bouwen rooilijnen, bebouwingsgrenzen of het meetniveau van het te bouwen bouwwerk op het bouwterrein door of namens het bevoegd gezag worden vastgesteld en gemarkeerd (uitgezet). In dit artikel is geregeld dat vergunningplichtige bouwwerkzaamheden pas mogen beginnen als de rooilijnen of bebouwingsgrenzen of het straatpeil zijn uitgezet door of namens bevoegd gezag. Het kan hierbij gaan om activiteiten die op grond van artikel 5.1, tweede lid onder a, van de Omgevingswet vergunningplichtig zijn (de technische bouwactiviteit) of activiteiten die op grond van dit omgevingsplan vergunningplichtig zijn.

Artikel 2.2.2.2 Specifieke zorgplicht beschermen omgeving bouw- en sloopwerkzaamheden

Om ongewenste situaties tijdens bouw- of sloopwerkzaamheden te voorkomen moeten maatregelen worden getroffen door degene die de werkzaamheden verricht. Voor zover het daarbij gaat om maatregelen ter voorkoming van letsel van personen en gevaar voor de veiligheid van belendingen wordt dat geregeld door artikel 7.15 van het Besluit bouwwerken leefomgeving; daarbij gaat het zowel om het voorkomen van letsel van personen op belendende percelen als om letsel van personen die zich onbevoegd op de bouwplaats bevinden. De veiligheid van het op de bouwplaats werkzame personeel valt onder de Arbeidsomstandighedenwet. Artikel 2.2.2.2 van dit omgevingsplan heeft betrekking op het voorkomen van beschadiging dan wel belemmering van wegen, werken of roerende zaken die zich in de omgeving van het bouw- of sloopterrein bevinden. Het gaat in dit artikel dus om het voorkomen van schade, hinder en overlast en niet om aspecten van gezondheid en veiligheid. De manier waarop in de praktijk invulling wordt gegeven aan dit artikel zal afhankelijk zijn van de locatie en de aanwezigheid van bebouwing en mensen in de omgeving daarvan. Dit biedt de benodigde ruimte voor maatwerk en legt de eerste verantwoordelijkheid neer bij diegene die de werkzaamheden uitvoert.

§ 2.2.3 Algemene regels over het bouwen en in stand houden van bouwwerken

De regels in deze paragraaf gaan over bouwwerken. Zij hebben een relatie met de omgeving waarin dit bouwwerk zich bevindt. De regels over aansluitingen op de diverse distributienetten en waterafvoervoorzieningen en over voorzieningen in het kader van hulpverlening kunnen niet los gezien worden van de omgeving waarin het bouwwerk zich bevindt. Als er bijvoorbeeld geen distributienet binnen een bepaalde afstand aanwezig is, kan een bouwwerk daar niet op worden aangesloten. Ook de invulling van de manier waarop in bluswater kan worden voorzien en waar een opstelplaats voor een brandweerwagen het beste kan worden gerealiseerd, is sterk afhankelijk van lokale omstandigheden om het bouwwerk heen. Vanwege die sterke link met de omgeving en het feit dat de inhoud van de regels verder strekt dan alleen het bouwwerk zelf, zijn deze regels voortaan opgenomen in het omgevingsplan en niet meer in de landelijke bouwregelgeving.

Artikel 2.2.3.1 Repressief welstand

Dit artikel heeft betrekking op het repressief welstandstoezicht en was voorheen opgenomen in artikel 12 van de Woningwet. Het uiterlijk van bestaande bouwwerken of te bouwen bouwwerken waar op grond van dit plan geen omgevingsvergunning voor nodig is, mogen niet in ernstige mate in strijd zijn met redelijke eisen van welstand beoordeeld naar de criteria van de beleidsregels als bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet (welstandsnota). In artikel 13a van de Woningwet was opgenomen dat bij een overtreding van artikel 12, eerste lid, het bevoegd gezag de eigenaar kon verplichten zodanige door het bevoegd gezag aan te geven voorzieningen te treffen. In de systematiek van de

Omgevingswet is dit een maatwerkvoorschrift. Op grond van artikel 2.2.1.1 kan het bevoegd gezag zo'n maatwerkvoorschrift ook stellen voor het onderwerp welstand. Omdat de vraag of artikel 2.2.3.1 overtreden is beantwoord moet worden door de criteria van de beleidsregels te beoordelen, ligt het voor de hand dat het bevoegd gezag middels een maatwerkvoorschrift aan de eigenaar van een gebouw duidelijk maakt op welke punten aanpassing nodig is om de ernstige strijd met redelijke eisen van welstand op te heffen.

Als de gemeente geen welstandsnota heeft vastgesteld, gelden er voor de gehele gemeente geen welstandsregels waaraan het uiterlijk van bestaande bouwwerken moet voldoen. Optreden tegen welstandsexcessen is dan niet mogelijk. Op grond van het tweede lid is welstandstoezicht evenmin aan de orde voor door de gemeenteraad aangewezen bouwwerken in daarbij aangewezen (zogenoemde welstandsvrije) gebieden. Op grond artikel 12, tweede lid, van de Woningwet, kan de gemeenteraad die welstandsvrije bouwwerken en gebieden aanwijzen. Deze besluiten zijn in artikel 4.6 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, toegevoegd aan het tijdelijk deel van het omgevingsplan waar zowel voor het repressieve welstandstoezicht (in artikel 2.2.3.1, tweede lid) als voor de beoordeling van een nieuw te bouwen vergunningplichtig bouwwerk aan redelijke eisen van welstand (in artikel 2.2.7.2.4, onderdeel b, onder 1o), een uitzondering is gemaakt. Het repressieve welstandsvereiste is niet van toepassing op tijdelijke bouwwerken, met uitzondering van seizoensgebonden bouwwerken zoals strandtenten.

De vraag of het uiterlijk van nieuw te bouwen bouwwerken waarvoor wel een omgevingsvergunning op grond van het omgevingsplan nodig is aan daarop van toepassing zijnde welstandseisen voldoet, wordt tijdens het proces van vergunningverlening getoetst. Zie hiervoor artikel 2.2.7.2.4.

Artikel 2.2.3.2 Aansluiting op distributienet voor elektriciteit

Dit artikel schrijft voor in welke gevallen de elektriciteitsvoorziening van een bouwwerk moet zijn aangesloten op het distributienet voor elektriciteit. Een aansluiting is voorgeschreven wanneer de aansluitafstand niet groter is dan 100 m. Bij een afstand van meer dan 100 m is de aansluiting voorgeschreven wanneer de aansluitkosten niet hoger zijn dan ze zouden zijn bij een afstand van 100 m. In gevallen dat de afstand groter is dan 100 m en de aansluitkosten hoger, kan worden gekozen voor een vrijwillige aansluiting op het distributienet of voor een individuele voorziening zoals bijvoorbeeld een generator. De wijze waarop de in dit artikellid genoemde afstanden moeten worden gemeten vloeit voort uit de in dit omgevingsplan opgenomen begripsbepaling 'aansluitafstand'.

De aansluitplicht houdt slechts de verplichting in tot het aanbrengen van de technische voorzieningen die het betrekken van elektriciteit mogelijk maken. Of elektriciteit daadwerkelijk wordt geleverd, is afhankelijk van een met het energiebedrijf te sluiten contract.

Overigens is een aansluiting op het distributienet niet verplicht wanneer op grond van het gelijkwaardigheidsbeginsel een alternatieve voorziening voor het betrekken van elektriciteit is toegestaan.

Artikel 2.2.3.3 Aansluiting op distributienet voor gas

Dit artikel schrijft voor in welke gevallen de gasvoorziening van een bouwwerk moet zijn aangesloten op het distributienet voor gas aanwezig is. De aansluitplicht geldt voor een aansluitafstand die niet groter is dan 40 m of wanneer de aansluitkosten niet hoger zijn dan ze zouden zijn bij een aansluitafstand van 40 m. Opgemerkt wordt dat het sinds de wijzigingen in de Gaswet van 1 juli 2018 en de daarop aansluitende wijziging van het Bouwbesluit 2012 in veel gevallen niet meer mogelijk is nieuw te bouwen gebouwen te voorzien van een gasaansluiting voor zogenoemde kleinverbruikers. In

dit artikel is net zoals voorheen in het Bouwbesluit 2012 de relatie met artikel 10, zesde lid, onderdeel a of b, van de Gaswet gelegd om duidelijk te maken dat dit artikel van de Gaswet van invloed is of er bij nieuwbouw wel een aansluiting op het gasnet gerealiseerd kan worden door de netbeheerder. Het artikel in de Gaswet gaat niet over bestaande aansluitingen die al gerealiseerd zijn. Daarnaast geldt de aansluitplicht in dit artikel alleen als de aansluitafstand 40 m of kleiner is, of als de aansluitkosten niet hoger liggen dan bij een aansluitafstand van 40 m.

Artikel 2.2.3.4 Aansluiting op distributienet voor warmte

Dit artikel stelt een eis voor nieuw te bouwen bouwwerken met een verblijfsgebied. Een dergelijk bouwwerk moet zijn aangesloten op het distributienet voor warmte als de aansluitafstand niet groter is dan 40 m of de aansluitkosten niet hoger zijn dan ze zouden zijn bij een aansluitafstand van 40 m. Die verplichting is niet alleen afhankelijk van de aansluitafstand maar ook van de vraag of het in het warmteplan geplande aantal aansluitingen op het distributienet op het moment van het indienen van de aanvraag om vergunning voor het bouwen nog niet is bereikt. Bij een distributienet voor warmte kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een netwerk voor stadsverwarming. Op grond van het tweede lid zal bij een beroep op een daaraan gelijkwaardige oplossing niet alleen rekening moeten worden gehouden met veiligheid maar ook met energiezuinigheid en milieu. Met het tweede lid wordt de toepassing van het gelijkwaardigheidsbeginsel op de aansluiting op het distributienet ingekaderd. In dat tweede lid is aangegeven aan welke energiezuinigheids- en milieucriteria een andere oplossing dan een aansluiting op het warmtenet moet voldoen om in een voorkomend geval als gelijkwaardig aan die aansluiting te kunnen worden aangemerkt. Bij de beoordeling van die gelijkwaardigheid moeten de energiezuinigheids- en milieuprestaties van de aangedragen andere oplossing vergeleken worden met de prestaties bij aansluiting op het warmtenet. Referentiekader daarbij is de mate van energiezuinigheid en bescherming van het milieu zoals deze in het warmteplan is opgenomen. De prestaties van het warmtenet moeten daarom voldoende concreet in het warmteplan, als onderdeel van het omgevingsplan, zijn opgenomen. Als, bijvoorbeeld, in het warmteplan alleen gegevens over de CO₂-uitstoot van het warmtenet zijn opgenomen en niet over NO_x-effecten, dan moeten de milieuprestaties van de te beoordelen andere oplossing uitsluitend met betrekking tot de CO₂-uitstoot worden bepaald en mag NO_x niet als factor in beschouwing worden genomen. Als een gemeente voor energiezuinigheid de wettelijk vastgestelde energieprestatiecoëfficiënt (EPC) wil realiseren, dan kan de gemeente in het warmteplan volstaan met de vermelding dat de wettelijke EPC wordt nagestreefd. Aanleg van nieuwe warmtenetten geschiedt veelal in gebieden met een grote bouwopgave (bijvoorbeeld een nieuwe woonwijk met meerdere duizenden woningen). De uitvoering van zo'n bouwopgave en – in samenhang daarmee – van de aanleg van het distributienet voor warmte geschiedt niet in één keer, maar gefaseerd. De uiteindelijke prestatie van het distributienet ten aanzien van energiezuinigheid en bescherming van het milieu treedt pas op vanaf het moment dat het in het warmteplan aangegeven aantal aansluitingen is bereikt. De beoordeling van de gelijkwaardigheid van een aangedragen andere oplossing moet daarom plaatsvinden op basis van die uiteindelijke energiezuinigheids- en milieuprestaties van het warmtenet, zoals die in het warmteplan zijn aangegeven. Zie verder ook de toelichting op de omschrijvingen van de begrippen distributienet voor warmte en warmteplan.

Het overgangsrecht uit artikel 9.2, tiende lid, van het Bouwbesluit 2012 dat behoort bij artikel 6.10, derde lid, van het Bouwbesluit 2012 is inhoudelijk ongewijzigd opgenomen in het derde lid van dit artikel. Dit lid zet de bestaande overgangsbepaling voort, voor die gebieden waar voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel 6.10, derde lid van het Bouwbesluit 2012 op basis van de gemeentelijke bouwverordening en eventuele daarop gebaseerde nadere afspraken een aansluitplicht op een distributienet voor warmte (stadsverwarming) gold. In dergelijke gebieden blijft die aansluitplicht ook na inwerkingtreding van dit besluit bestaan. Als er na de inwerkingtreding van dit besluit in een dergelijk gebied wordt bijgebouwd dan geldt de aansluitplicht ook voor deze nieuwe gebouwen. Met dit

overgangsrecht wordt rekening gehouden met de bijzondere eigenschappen van een warmtenet. Alleen wanneer in een bepaald gebied de aansluitplicht op een warmtenet over een langere periode is gewaarborgd, is een dergelijk systeem uit het oogpunt van energiezuinigheid en milieu haalbaar. Met gebied wordt bedoeld het gebied waarvoor een gemeente daadwerkelijk een concessie voor de aanleg en exploitatie van een warmtenet aan een netbeheerder heeft gegund. Dit kan ook de hele gemeente zijn. Artikel 2.2.3.4, eerste lid, is als het overgangsrecht nog geldt dus niet van toepassing. Genoemd eerste lid is wel van toepassing op nieuwe bouwwerken in gebieden waar op het moment van inwerkingtreding van dit besluit nog geen stadsverwarming is aangelegd en ook geen concessie overeenkomstig bovenstaande is verleend.

Artikel 2.2.3.5 Aansluiting op distributienet voor drinkwater

Dit artikel regelt in welke gevallen de drinkwatervoorziening moet zijn aangesloten op het openbare distributienet voor drinkwater. De wijze waarop de in dit artikel bedoelde afstanden moeten worden gemeten volgt uit de begripsbepaling van aansluitafstand opgenomen in dit omgevingsplan. Overigens houdt de aansluitplicht niet in dat het drinkwaterbedrijf tot de levering van drinkwater verplicht is of dat de aangeslotene verplicht tot het afnemen van drinkwater is. De aansluitplicht houdt slechts de verplichting in tot het aanbrengen van de technische voorzieningen die het betrekken van drinkwater mogelijk maken. Of drinkwater wordt geleverd is afhankelijk van een met het drinkwaterbedrijf te sluiten contract. Een aansluiting op het distributienet is niet verplicht wanneer door toepassing van het gelijkwaardigheidsbeginsel een alternatieve voorziening voor het betrekken van drinkwater is toegestaan.

Artikel 2.2.3.6 Aansluiting van afvoer huishoudelijk afvalwater en hemelwater

In het *eerste* en *tweede* lid zijn technische eisen ten aanzien van de aansluiting van de gebouwrilering op de buitenriolering opgenomen. Het *derde* lid bevat technische eisen aan de uitvoering van een eventueel aanwezige buitenriolering. De eerste drie leden gelden ongeacht de vraag of het bouwwerk aangesloten is op een openbare voorziening voor het beheer van afvalwater. Het *vierde* lid is alleen van toepassing als er een openbare voorziening voor de afvoer van afvalwater (huishoudelijk afvalwater of hemelwater) aanwezig is waarop kan worden aangesloten. Onderdeel a heeft betrekking op het geval dat er voor de afvoer van huishoudelijk afvalwater een openbaar vuilwaterriool of een systeem als bedoeld in artikel 2.16, derde lid, van de Omgevingswet aanwezig is. Onderdeel b heeft betrekking op het geval dat er een openbaar hemelwaterstelsel of een openbaar vuilwaterriool aanwezig is. In die gevallen bepaalt het bevoegd gezag op welke plaats, op welke hoogte en met welke middellijn de voor de aansluiting van de afvoervoorziening noodzakelijke huisaansluiting bij de gevel van het bouwwerk dan wel de grens van het erf of terrein wordt aangelegd. Op grond van onderdeel c kan het bevoegd gezag voorzieningen eisen om het functioneren van de afvoervoorzieningen, naburige aansluitingen en de openbare voorzieningen voor de inzameling en het transport van afvalwater te waarborgen. Dit kan door middel van een maatwerkvoorschrift.

In paragraaf 2.4.1 van de Omgevingswet zijn de overheidszorgplichten met betrekking tot stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater beschreven. Onder stedelijk afvalwater wordt verstaan huishoudelijk afvalwater of een mengsel daarvan met bedrijfsafvalwater, afvloeiend hemelwater, grondwater of ander afvalwater. De regels over het lozen van huishoudelijk afvalwater, afstromend hemelwater en overtollig grondwater in de openbare riolering staan elders van dit omgevingsplan (en eventueel in het deel van het omgevingsplan dat is voortgekomen uit de voormalige verordening over afvoer van hemel- en grondwater op grond van artikel 10.32a van de Wet milieubeheer. In dit artikel zijn vervolgens de bouw- en installatietechnische eisen opgenomen die gelden voor de afvoer vanuit of vanaf bouwwerken die aangesloten worden op de perceelaansluiting en in het verlengde daarvan op de openbare voorzieningen voor het beheer van afvalwater.

Die overheidszorgplicht met betrekking tot afvalwater is zowel bij huishoudelijk afvalwater als bij hemelwater niet absoluut. Wanneer de aanleg van voorzieningen voor huishoudelijk afvalwater in het buitengebied niet doelmatig is, moeten burgers en bedrijven zelf in de afvoer of zuivering van huishoudelijk afvalwater voorzien.

De zorgplicht voor hemelwater gaat ervan uit dat gemeenten ook in stedelijk gebied niet hoeven in te zamelen als burgers en bedrijven zelf in afvoer van hemelwater kunnen voorzien.

Waar wel wordt ingezameld kan de gemeente bij de invulling van haar zorgplicht kiezen tussen de gemengde of afzonderlijke inzameling.

Artikel 2.2.3.7 Bluswatervoorziening

Op grond van het eerste lid moeten gebouwen en andere bouwwerken een toereikende bluswatervoorziening hebben. Doel van dit voorschrift is te waarborgen dat voor de brandweer een adequate openbare of niet-openbare bluswatervoorziening in of bij een bouwwerk beschikbaar is. Wanneer geen toereikende openbare bluswatervoorziening aanwezig is, moet worden zorg gedragen voor een toereikende niet-openbare bluswatervoorziening. Voorbeelden van bluswatervoorzieningen zijn een brandkraan of andere aansluiting op het drinkwater- of ander leidingnet voor bluswater, een watervoorraad, zoals een reservoir, een bassin, een blusvijver, een waterput of een bron (grondwater) of oppervlaktewater zoals een meer, de zee, een sloot, of een kanaal. Een bluswatervoorziening moet bereikbaar en betrouwbaar zijn, dus ook bij droogte of vorst. Daarom is in het artikel opgenomen dat een bluswatervoorziening niet nodig is als dit naar oordeel van het bevoegd gezag gezien de aard, de ligging of het gebruik van het bouwwerk niet nodig is.

Het tweede lid regelt de maximaal toegestane afstand tussen een bluswatervoorziening en een ingang van een bouwwerk (gebouw of bouwwerk geen gebouw zijnde). Indien het bouwwerk op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving over een brandweeringang moet beschikken, wordt de maximale afstand tussen de bluswatervoorziening en die specifieke ingang geregeld.

De afstand mag niet meer dan 40 m bedragen. Wanneer in de straat of de weg een fysieke scheiding aanwezig is, zoals een gracht of beschermde trambaan, dan moet rekening worden gehouden met de omweg die daar het gevolg van is.

Het derde lid regelt dat de bluswatervoorziening te allen tijde direct bereikbaar moet zijn. Zo kan het bijvoorbeeld noodzakelijk zijn om maatregelen te treffen om te voorkomen dat een bluswatervoorziening wordt geblokkeerd door geparkeerde auto's of andere objecten.

Artikel 2.2.3.8 Bereikbaarheid bouwwerk voor hulpverleningsdiensten

Dit artikel bevat regels ten behoeve van de bereikbaarheid van gebouwen en van bouwwerken geen gebouw zijnde waarin personen kunnen verblijven, voor brandweervoertuigen en voertuigen van andere hulpverleningsdiensten. Op grond van het eerste lid moet tussen de openbare weg en de toegang van een bouwwerk voor het verblijven van personen een verbindingsweg aanwezig zijn die geschikt is voor het te verwachten verkeer, zoals brandweervoertuigen en voertuigen van andere hulpverleningsdiensten. Niet elk gebouw of elk bouwwerk geen gebouw zijnde waarin personen kunnen verblijven hoeft over zo'n verbindingsweg te beschikken. Zo'n weg is niet vereist in de in het tweede lid aangegeven gevallen, zoals bij een bouwwerk met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 50 m² of als de toegang tot het bouwwerk op ten hoogste 10 m van een openbare weg ligt of wanneer het bevoegd gezag van oordeel is dat de aard, de ligging of het gebruik van het bouwwerk de aanwezigheid van die voorziening niet nodig maakt.

In het derde lid is aangegeven aan welke eisen een verbindingsweg als bedoeld in het eerste lid moet voldoen. De voorgeschreven minimumbreedte van de verbindingsweg en het voorgeschreven minimum draagvermogen van die weg zijn afgestemd op het gebruik door gangbare voertuigen zonder dat deze elkaar behoeven te kunnen passeren. Aan de in het derde lid gestelde eisen hoeft niet te worden voldaan wanneer in dit omgevingsplan of een gemeentelijke verordening een afwijkende regel is opgenomen.

In het vierde lid is bepaald dat op een voorgeschreven verbindingsweg (de in het eerste lid bedoelde weg) geen obstakels aanwezig mogen zijn die de voor de doorgang van brandweervoertuigen benodigde vrije hoogte en breedte blokkeren. Zo mag een dergelijke weg niet worden geblokkeerd door geparkeerde auto's of overhangende takken.

Het vijfde lid bepaalt dat een verbindingsweg niet zodanig mag zijn afgesloten dat dit de brandweer of andere hulpdiensten onnodig hindert.

Artikel 2.2.3.9 Opstelplaatsen voor brandweervoertuigen

Dit artikel heeft betrekking op opstelplaatsen voor brandweervoertuigen bij bouwwerken die voor het verblijf van personen zijn bestemd. Op grond van het eerste lid moeten bij een gebouw en bij een bouwwerk geen gebouw zijnde waarin personen kunnen verblijven opstelplaatsen voor brandweervoertuigen aanwezig zijn, zodat die voertuigen op doeltreffende wijze kunnen worden aangesloten op de bluswatervoorziening. Die opstelplaatsen moeten in voldoende aantal aanwezig zijn, al naar gelang de grootte van het bouwwerk. Zulke opstelplaatsen zijn niet vereist in de in het tweede lid aangegeven gevallen, zoals bij een bouwwerk met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 50 m² of als de aard, de ligging of het gebruik van het gebouw respectievelijk het bouwwerk dat naar het oordeel van het bevoegd gezag niet vereist. Het derde lid regelt de maximaal toegestane afstand tussen een opstelplaats en een ingang van het gebouw/bouwwerk. Indien het bouwwerk op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving over een brandweeringang moet beschikken, wordt de maximale afstand tussen de bluswatervoorziening en die specifieke ingang geregeld.

De afstand mag niet meer dan 40 m bedragen. In het vierde lid is bepaald dat een opstelplaats over de voorgeschreven hoogte en breedte moet worden vrijgehouden voor brandweervoertuigen. Zo mag een opstelplaats niet worden geblokkeerd door geparkeerde auto's of overhangende takken. Het vijfde lid bepaalt dat een opstelplaats niet zodanig door hekwerken mag zijn afgesloten dat dit de brandweer of andere hulpdiensten (onnodig) hindert. Een eventueel ontsluitingssysteem moet in overleg met de brandweer worden gekozen.

§ 2.2.4 Algemene regels over het gebruik van bouwwerken

De regels in het Besluit bouwwerken leefomgeving beperken zich voor zover het gaat om het gebruik van bouwwerken tot brandveilig gebruik en enkele kleine en afgebakende aspecten van gezondheid (concentraties asbest en formaldehyde) en energiebesparing. Die onderwerpen zijn daarin uitputtend geregeld, zodat de gemeente daarover in het omgevingsplan geen regels kan stellen. Overige aspecten van gebruik kunnen wel in het omgevingsplan worden geregeld. De artikelen over overbewoning en gebruik van een bouwwerk in de buurt van een bouwvallig pand die voorheen in het Bouwbesluit 2012 waren opgenomen, zijn voorbeelden van zulke andere aspecten van gebruik die voortaan in het omgevingsplan kunnen worden geregeld.

Artikel 2.2.4.1 Overbewoning woonruimte

Dit artikel is bedoeld om te voorkomen dat de gezondheid van de bewoners door overbewoning in het geding komt. Dit voorschrift is nadrukkelijk niet bedoeld als normstelling in het kader van de verdeling van woonruimte. Op basis van dit voorschrift kan het bevoegd gezag alleen optreden in het uitzonderlijke geval dat er zoveel mensen in een woning of woonwagons wonen dat dit problemen voor de gezondheid kan opleveren.

Voor de normering in het eerste lid is aangesloten bij hetgeen hierover tot inwerkingtreding van de Omgevingswet in het Bouwbesluit 2012 was opgenomen. Daarvoor werd het onderwerp lokaal in de bouwverordening geregeld en werden verschillende afmetingen gehanteerd. Door opname van dit onderdeel in de bruidsschat kunnen gemeenten bezien of lokaal een eis op het vlak van overbewoning nodig is en zo ja, met welke maatvoering.

Uit het tweede lid blijkt dat de eis met betrekking tot overbewoning niet van toepassing is op een woonfunctie waarin door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers opvang aan asielzoekers wordt geboden. Dergelijke opvang moet voldoen aan de normen zoals vastgelegd in de Richtlijn van de Raad van de Europese Unie van 27 januari 2003 tot vaststelling van minimumnormen voor de opvang van asielzoekers in de lidstaten (2003/9/EG).

Artikel 2.2.4.2 Bouwvalligheid nabijgelegen bouwwerk

Dit artikel heeft betrekking op het staken van het gebruik van een bouwwerk als dat gebruik gevaarlijk is in verband met de bouwvalligheid van een nabij gelegen bouwwerk. Alvorens sprake kan zijn van een overtreding waartegen handhavend kan worden opgetreden is het nodig dat het bevoegd gezag eerst een mededeling heeft gedaan dat het gebruik vanwege de technische kwaliteit van dat andere bouwwerk gevaarlijk is. Die mededeling is een mededeling van feitelijke aard en geen beschikking. Als het gebruik na ontvangst van de bedoelde mededeling toch wordt voortgezet, kan op grond van artikel 125 van de Gemeentewet en artikel 5:32, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht handhavend worden opgetreden door oplegging van een last onder bestuursdwang of een last onder de dwangsom. In spoedeisende gevallen kan bestuursdwang zo nodig zonder voorafgaande last worden toegepast (artikel 5:31 van de Algemene wet bestuursrecht).

Artikel 2.2.4.3 Specifieke zorgplicht gebruik bouwwerk

In dit artikel zijn onderdelen terug te vinden die voorheen waren opgenomen in artikel 1a, tweede lid, van de Woningwet, en de artikelen 7.21 en 7.22 van het Bouwbesluit 2012. Deze zorgplicht ('kapstokartikel') heeft betrekking op gebruik van bouwwerken waarin niet is voorzien door de andere voorschriften van dit omgevingsplan en het Besluit bouwwerken leefomgeving. Hiermee heeft het bevoegd gezag een 'kapstok' om in een specifiek geval in te grijpen wanneer het gebruik van een bouwwerk leidt tot hinder, overlast, gezondheidsrisico's en veiligheidsrisico's anders dan de brandveiligheidsrisico's die al in het Besluit bouwwerken leefomgeving zijn geregeld. De zorgplicht opgenomen in het eerste lid geldt voor eenieder die een bouwwerk gebruikt. De term gebruiken dient ruim te worden uitgelegd en omvat zowel het zelf gebruiken als het door een ander laten gebruiken. Het eerste lid regardeert dus enerzijds degene die (als eigenaar, beheerder, verhuurder of anderszins) het gebouw laat gebruiken door een ander, alsmede degene die (zelf) gebruik maakt van een bouwwerk. Al deze personen zijn gehouden het noodzakelijke te doen, voor zover dat in hun vermogen ligt, om het ontstaan of voortduren van gevaar voor de gezondheid of veiligheid te voorkomen dan wel te beëindigen. Dit vereist adequaat en tijdig optreden waarbij zowel (tijdelijke) beheersmaatregelen als (permanente) eindmaatregelen noodzakelijk kunnen zijn, afhankelijk van de aard en omvang van een bepaald gevaar.

De zorgplicht is steeds van toepassing, ook in het kader van vergund of anderszins toegestaan handelen, al zal in de regel het naleven van de reguliere veiligheids- en gezondheidsbepalingen ertoe leiden dat geen gevaar voor de gezondheid of de veiligheid ontstaat of voortduurt.

De geëiste maatregelen op grond van dit artikel moeten altijd in verhouding staan tot het te bestrijden risico. De gemeente zal de noodzaak hiervan in het concrete geval moeten kunnen onderbouwen.

Enkele voorbeelden van situaties waarin een beroep op dit zorgplichtartikel gerechtvaardigd kan zijn:

- als sprake is van geluidhinder;
- als sprake is van ernstige rookhinder door het stoken van hout of andere stoffen;
- als stankverwekkende stoffen zijn opgeslagen;
- als sprake is van een illegale hennepkwekerij;
- als op gevaarlijke wijze materiaal is gestapeld (bijvoorbeeld voor kinderen bereikbare vaten die kunnen gaan rollen);
- als asbestbevattende materialen of restanten hiervan zich in een zodanige staat bevinden dat het risico van verspreiding van asbestvezels te vrezen valt. Het Asbestverwijderingsbesluit 2005 ziet op de situatie van sloop en is niet toepasbaar op de situatie van verweren of slijtage.

Met het tweede lid, onderdeel c, is beoogd dat een bouwwerk in een dusdanig nette staat is dat daardoor geen hinder voor personen ontstaat en dat er geen gevaar voor de veiligheid of gezondheid ontstaat. Op grond van dit artikel kan bijvoorbeeld worden opgetreden wanneer in een woning overmatig veel last is van schadelijk of hinderlijk gedierte of wanneer de algemene reinheid (gezondheid) dat betaamt. Het moet gaan om ernstige gevallen.

Het derde lid geeft aan dat dit artikel niet gaat over gebruik van bouwwerken dat reeds geregeld is in afdeling 6.2 van het Besluit bouwwerken leefomgeving (zie ook hierboven). Die regels zijn namelijk uitputtend en er bestaat geen ruimte dit daarnaast onderwerp van het omgevingsplan te laten zijn.

§ 2.2.5 Algemene regels over het in stand houden en gebruiken van open erven en terreinen

Artikel 2.2.5.1 Aanwezigheid brandgevaarlijke stoffen nabij bouwwerken

Dit artikel heeft betrekking op de aanwezigheid van relatief beperkte hoeveelheden brandgevaarlijke stoffen nabij bouwwerken, de zogenoemde huishoudelijke opslag. De regels over opslag van brandgevaarlijke stoffen waren voorheen opgenomen in het Bouwbesluit 2012 (voor opslag in, op of nabij een bouwwerk) en het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen (voor opslag in, op of nabij een bouwsel). De inwerkingtreding van de Omgevingswet brengt geen verandering in de regeling van de opslag in, op of nabij een bouwsel, wel in de regeling van de opslag in, op of nabij een bouwwerk. De opslag in of op een bouwwerk is voortaan geregeld in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Dat besluit bevat geen regels over de opslag nabij een bouwwerk omdat het geen regels bevat over zaken buiten een bouwwerk. Om te voorkomen dat er op dit punt een hiaat in de regelgeving valt, wordt de opslag van brandgevaarlijke stoffen nabij een bouwwerk voortaan geregeld in het omgevingsplan.

Onder brandgevaarlijke stoffen wordt in dit verband onder verstaan: vaste stoffen, vloeistoffen en gassen die brandbaar of brandbevorderend zijn of bij brandgevaar opleveren. Voor zover die stoffen aanwezig zijn in of op een bouwwerk is die aanwezigheid voortaan landelijk geregeld met de specifieke zorgplicht voor het brandveilig gebruik van bouwwerken (artikel 6.4 van het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken). Het stellen van regels over bedrijfsmatige opslag van stoffen die zowel brand- als milieugevaarlijk zijn, geschiedt in het Besluit activiteiten leefomgeving en in omgevingsvergunningen voor milieubelastende activiteiten. Dit artikel beperkt zich tot huishoudelijke opslag, dat wil zeggen

kleinere hoeveelheden die – rekening houdend met de gevaarsaspecten van de desbetreffende stoffen – voor de goede bedrijfsvoering als werkvoorraad mogen worden beschouwd. Dit is in dit artikel uitgewerkt in een verbod op het aanwezig hebben van brandgevaarlijke stoffen in combinatie met expliciete uitzonderingen op dat verbod. In de bij dit artikel opgenomen tabel 2.2.5.1 is per soort stof en verpakkingsgroep aangegeven welke hoeveelheid van een brandgevaarlijke stof is toegestaan.

In de eerste kolom van de tabel zijn de desbetreffende stoffen geordend overeenkomstig de deelverzameling 'stoffen die zowel milieu- als brandgevaarlijk zijn' van de ADR (Europese overeenkomst van 30 september 1957 betreffende het internationaal vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg; Trb. 1959, 171). Conform de ADR-terminologie wordt daarbij de netto massa in kilo's gehanteerd als eenheid voor het vaststellen van hoeveelheden vaste stoffen, vloeibaar gemaakte gassen en onder druk opgeloste gassen en wordt de nominale inhoud in liters als eenheid gehanteerd indien het vloeistoffen en samengeperste gassen betreft.

In het eerste lid is het verbod op het aanwezig hebben van een brandgevaarlijke stof opgenomen. Of iets een brandgevaarlijke stof is, is te lezen in tabel 2.2.5.1. Uit deze tabel blijkt dat ook medicinale zuurstof een gas is dat onder het voorschrift van dit artikel valt.

Op grond van het tweede lid is het in het eerste lid gestelde verbod niet van toepassing wanneer de toegestane maximum hoeveelheid van een bepaalde stof niet wordt overschreden (onderdeel a), de stof deugdelijk is verpakt (onderdeel b) en die stof met inachtneming van de op de verpakking aangegeven gevaarsaanduidingen wordt gebruikt (onderdeel c). Hierbij geldt dat de totale hoeveelheid stoffen niet meer mag zijn dan 100 kilogram of liter. De stof dient zodanig verpakt te zijn dat de verpakking tegen een normale behandeling bestand is (hetgeen bij de originele verpakking in de regel al het geval zal zijn) en van de inhoud niets onvoorzien uit de verpakking kan ontsnappen (hetgeen bij deugdelijke sluiting van een geopende originele verpakking in de regel het geval zal zijn). Bij gebruik overeenkomstig de gevaarsaanduiding moeten de zogenoemde R- en S-zinnen in acht worden genomen. Die zinnen, die in de regel op de originele verpakking zijn aangegeven, geven de producteigenschappen aan (R = risc: bijvoorbeeld 'ontvlambaar') en bevatten gebruiksinstructies (S = safety: bijvoorbeeld 'niet roken tijdens het gebruik').

In het derde lid wordt een aantal zelfstandig te lezen afwijkingen van het eerste lid gegeven. Bij de bepaling van de totale hoeveelheid toegestane stoffen behoeft geen rekening te worden gehouden met de in het derde lid opgenomen stoffen. Er behoeft bijvoorbeeld geen rekening te worden gehouden met de in een auto of scooter aanwezige motorbrandstoffen (a) of met voor consumptie bestemde alcoholhoudende dranken (c).

Onderdeel f van het derde lid bepaalt dat het eerste lid niet van toepassing is op brandgevaarlijke stoffen voor zover de aanwezigheid daarvan bij of krachtens de Wet milieubeheer of de Omgevingswet is toegestaan. Hiermee wordt zeker gesteld dat voor dergelijke stoffen uitsluitend de Wet milieubeheer en een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit gelden en zodoende strijdige voorschriften worden uitgesloten.

Op grond van het vierde lid moet de inhoudsmaat van een aangebroken verpakking volledig worden meegerekend. Als bijvoorbeeld in een vat nog vier liter zit van de oorspronkelijke tien liter dan moet gerekend worden met tien liter.

Enkele rekenvoorbeelden op basis van dit artikel. Ongeacht de aanwezigheid van andere stoffen mogen altijd gasflessen met een maximum inhoud van in totaal 115 liter en maximaal 1.000 liter diesel-, gas- of lichte stookolie (vlampunt tussen 61°C en 100°C) aanwezig zijn. Bij de overige stoffen gaat het niet alleen om een maximum hoeveelheid voor stoffen per ADR-klasse (bijvoorbeeld: geen

grotere hoeveelheid van stoffen van ADR-klasse 3 uit verpakkingsgroep II dan totaal 25 liter) maar mag ook de hoeveelheid van stoffen uit alle genoemde ADR-klassen tezamen niet meer dan 100 kilogram of liter bedragen. Wanneer, bijvoorbeeld, in een bouwwerk 50 liter vloeistof van ADR-klasse 3 uit verpakkingsgroep III en 50 kilogram stoffen van ADR-klasse 5.1 aanwezig zijn, is die grens van de toegestane maximum hoeveelheid van 100 kilogram of liter bereikt. In dat geval mogen daarnaast nog wel de eerdergenoemde gasflessen en oliesoorten tot maximaal de daarvoor aangegeven maximum hoeveelheid aanwezig zijn maar geen van de overige in de tabel aangegeven stoffen.

In het vijfde lid is geregeld dat in afwijking van het derde lid, onderdeel e, meer dan 1.000 liter van een in dat artikelonderdeel bedoelde oliesoort aanwezig mag zijn als de wijze van opslag en gebruik daarvan zodanig is dat het ontstaan van een brandgevaarlijke situatie en de ontwikkeling van brand naar het oordeel van het bevoegd gezag voldoende worden voorkomen. Op grond daarvan kan het bevoegd gezag dus instemmen met de aanwezigheid van een grotere hoeveelheid. De reikwijdte van die bevoegdheid is beperkt tot gevallen die buiten de werkingssfeer van de Wet milieubeheer vallen. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer in een bouwwerk dat geen inrichting in de zin van de Wet milieubeheer is (bijvoorbeeld een stadion) meer dan 1.000 liter dieselolie aanwezig is ten behoeve van generatoren die tijdens een evenement worden gebruikt.

Artikel 2.2.5.2 Specifieke zorgplicht staat en gebruik open erven en terreinen

In dit artikel zijn onderdelen terug te vinden die voorheen waren opgenomen in artikel 1a, tweede lid, Woningwet, en de artikelen 7.21 en 7.22 Bouwbesluit.

Deze zorgplicht ('kapstokartikel') heeft betrekking op de staat en het gebruik van open erven en terreinen waarin niet is voorzien door de andere voorschriften van dit omgevingsplan. Hiermee heeft het bevoegd gezag een 'kapstok' om in een specifiek geval in te grijpen wanneer de staat of het gebruik van een open erf of terrein leidt tot hinder, gezondheidsrisico's en veiligheidsrisico's. Ook indien de staat of het gebruik op zich voldoet aan de voorschriften van dit omgevingsplan kan er reden zijn voor een beroep op dit artikel.

De zorgplicht opgenomen in het eerste lid geldt voor eenieder die een open erf of terrein gebruikt. De term gebruiken dient ruim te worden uitgelegd en omvat zowel het zelf gebruiken als het door een ander laten gebruiken. Al deze personen zijn gehouden het noodzakelijke te doen, voor zover dat in hun vermogen ligt, om het ontstaan of voortduren van gevaar voor de gezondheid of veiligheid te voorkomen dan wel te beëindigen. Dit vereist adequaat en tijdig optreden waarbij zowel (tijdelijke) beheersmaatregelen als (permanente) eindmaatregelen noodzakelijk kunnen zijn, afhankelijk van de aard en omvang van een bepaald gevaar.

De zorgplicht is steeds van toepassing, ook in het kader van vergund of anderszins toegestaan handelen, al zal in de regel het naleven van de reguliere veiligheidsbepalingen ertoe leiden dat geen gevaar voor de gezondheid of de veiligheid ontstaat of voortduurt.

De geëiste maatregelen op grond van dit artikel moeten altijd in verhouding staan tot het te bestrijden risico. De gemeente zal de noodzaak hiervan in het concrete geval moeten kunnen aantonen.

Enkele voorbeelden van situaties waarin een beroep op dit kapstokartikel gerechtvaardigd kan zijn:

- als sprake is van lawaaihinder;
- als sprake is van ernstige rookhinder door het stoken van hout of andere stoffen;
- als stankverwekkende stoffen zijn opgeslagen;
- als sprake is van een illegale hennepkwekerij;
- op gevaarlijke wijze materiaal is gestapeld (bijvoorbeeld voor kinderen bereikbare vaten die kunnen gaan rollen);

– als asbestbevattende materialen of restanten hiervan zich in een zodanige staat bevinden dat het risico van verspreiding van asbestvezels te vrezen valt. Het Asbestverwijderingsbesluit 2005 ziet op de situatie van sloop en is niet toepasbaar op de situatie van verweren of slijtage.

Met het derde lid onderdeel c is beoogd dat een open erf of terrein in een dusdanig nette staat verkeerd dat daardoor geen hinder voor personen ontstaat en dat er geen gevaar voor de veiligheid of gezondheid ontstaat. Op grond van dit artikel kan bijvoorbeeld worden opgetreden wanneer op een erf overmatig veel last is van schadelijk of hinderlijk gedierte of wanneer de algemene reinheid (gezondheid) dat betaamt. Een open erf en terrein behoort geen gevaar voor de veiligheid of gezondheid op te leveren door drassigheid, stank, verontreiniging, (on)gedierte, begroeiing of voorwerpen. Het moet gaan om ernstige gevallen.

Artikel 2.2.5.3 Bouwvalligheid nabijgelegen bouwwerk

Dit artikel heeft betrekking op het staken van het gebruik van een open erf of terrein als dat gebruik gevaarlijk is in verband met de bouwvalligheid van een nabij gelegen bouwwerk. Alvorens sprake kan zijn van een overtreding waartegen het handhavend kan worden opgetreden is het nodig dat het bevoegd gezag eerst een mededeling heeft gedaan dat het gebruik vanwege de technische kwaliteit van dat andere bouwwerk gevaarlijk is. Die mededeling is een mededeling van feitelijke aard en geen beschikking. Als het gebruik na ontvangst van de bedoelde mededeling toch wordt voortgezet kan op grond van artikel 125 van de Gemeentewet en artikel 5:32, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht handhavend worden opgetreden door oplegging van een last onder bestuursdwang of een last onder de dwangsom. In spoedeisende gevallen kan bestuursdwang zo nodig zonder voorafgaande last worden toegepast (artikel 5:31 van de Algemene wet bestuursrecht).

§ 2.2.6 Cultureel erfgoed

Artikel 2.2.6.1 Vrijstelling van archeologisch onderzoek

Dit artikel is een voortzetting van artikel 41a van de Monumentenwet 1988, zoals die wet luidde voor de inwerkingtreding van de Erfgoedwet, dat een vrijstelling van de archeologische onderzoeksplicht bevatte. Dit artikel voorkomt dat er in dit omgevingsplan een lacune zou ontstaan door het wegvallen van artikel 41a. Het gaat hierbij om bodemverstoringen op huis-tuin-en-keukenniveau. Er worden geen grootschalige projecten mee vrijgesteld. Zie ook de toelichting bij artikel 5.130 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Staatsblad 2018, nr. 292, p. 384 e.v.).

Het eerste lid bepaalt dat als er in dit omgevingsplan regels zijn gesteld over het verrichten van archeologisch onderzoek deze regels niet gelden voor het verrichten van archeologisch onderzoek bij activiteiten van minder dan 100 m². Deze projecten zijn vrijgesteld van het vereiste om bij de aanvraag om een omgevingsvergunning een archeologisch rapport aan te leveren en van eventuele vergunningvoorschriften in het belang van de archeologische monumentenzorg.

In het tweede is bepaald dat als er in dit omgevingsplan (voor een locatie) voor bodemversturende activiteiten een grotere of kleinere oppervlakte dan 100 m² is vastgesteld voor de vrijstelling van de archeologische onderzoeksplicht, die afwijkende andere oppervlakte geldt.

§ 2.2.7 Vergunningplichten met betrekking tot het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken

§ 2.2.7.1 Algemene bepalingen

Zie voor de systeembeschrijving van de vergunningplichten voor het bouwen ook afdeling 3.2 van de nota van toelichting bij het Invoeringsbesluit Omgevingswet.

Artikel 2.2.7.1.1 Algemene afbakeningseisen

De in dit artikel opgenomen afbakeningseisen zijn ongewijzigd overgenomen uit artikel 5, eerste en tweede lid, van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht. In het eerste lid is opgenomen dat vergunningvrij bouwen niet is toegestaan indien het oorspronkelijke bouwwerk waarin, aan, op of bij gebouwd wordt, zonder de daarvoor vereiste vergunning is gebouwd of wordt gebruikt. Dit kan zowel gaan om een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, onderdeel a, als een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, onderdeel a, van de wet. In het geval het bouwwerk (geheel of gedeeltelijk) illegaal is gebouwd of wordt gebruikt, is het onwenselijk dat eventuele latere aanpassingen of uitbreidingen aan of bij dit gebouw vergunningvrij en daarmee legaal zouden kunnen zijn. De mogelijkheid tot vergunningvrij bouwen is daarom zowel hier, als in het Besluit bouwwerken leefomgeving uitgesloten.

In het tweede lid wordt geregeld dat het aantal woningen niet mag toenemen door de vergunningvrije mogelijkheden, tenzij voor huisvesting in verband met mantelzorg.

Artikel 2.2.7.1.2 Meetbepalingen

In dit artikel zijn de bepalingen over de wijze van meten uit het tweede lid van artikel 1 van bijlage II van het Besluit Omgevingsrecht opgenomen. De in deze afdeling genoemde waarden worden gemeten conform dit artikel.

Artikel 2.2.7.1.3 Mantelzorg

Dit artikel is overgenomen uit artikel 1, vierde lid, van bijlage II van het Besluit Omgevingsrecht. Voor de toepassing van de genoemde paragrafen wordt mantelzorg altijd als functioneel verbonden met het hoofdgebouw aangemerkt.

§ 2.2.7.2 Binnenplanse vergunningplicht voor omgevingsplanactiviteit bouwwerken

Artikel 2.2.7.2.1 Binnenplanse vergunning omgevingsplanactiviteit bouwwerken

Op grond van dit artikel is het verboden zonder omgevingsvergunning een omgevingsplanactiviteit bestaande uit een bouwactiviteit te verrichten en het te bouwen bouwwerk in stand te houden en te gebruiken. Als onderdeel van de omgevingsplanregels van rijkswege, wordt hiermee de vergunningplicht voortgezet als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel a, voor zover die betrekking heeft op artikel 2.10, eerste lid, onderdelen c en d, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. In afdeling 3.2 van het algemeen deel van deze nota van toelichting is reeds uitvoerig ingegaan op het expliciet maken dat deze vergunningplicht voor een bouwactiviteit mede betrekking heeft op het in stand houden en gebruiken van het te bouwen bouwwerk.

Het verbod behoudens vergunning geldt overigens niet als het betreft een bij algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, van de Omgevingswet aangewezen geval. Die vergunningvrije gevallen zijn aangewezen in afdeling 2.3, artikel 2.15f van het Besluit bouwwerken leefomgeving. Bij die aanwijzing gaat het om een landelijk uniforme categorie gevallen waarin geen omgevingsvergunning is vereist voor het verrichten van een omgevingsplanactiviteit met betrekking tot een bouwwerk (zoals bouwen, verbouwen, vervangen of uitbreiden). In zo'n geval is geen omgevingsvergunning vereist, ook niet als de bouw in strijd zou zijn met een in het omgevingsplan

gestelde regel. Voldoet een omgevingsplanactiviteit met betrekking tot een bouwwerk niet aan de in het besluit gestelde voorwaarden, mag die activiteit niet zonder omgevingsvergunning worden verricht. In aanvulling op de landelijke categorie vergunningvrije gevallen kunnen in het omgevingsplan meer categorieën bouwactiviteiten worden aangewezen waarvoor geen omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit is vereist. In artikel 2.2.7.2.2 van dit omgevingsplan is van die bevoegdheid gebruik gemaakt om bouwactiviteiten die voorheen waren opgenomen in artikel 3 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht, onder gelijkwaardige voorwaarden, als vergunningvrije omgevingsplanactiviteit mogelijk te maken. In artikel 2.2.7.3.1 is geregeld dat de onderdelen van artikel 2, bijlage II van het Besluit omgevingsrecht, die niet langer landelijk uniform vergunningvrij zijn op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving, op grond van het omgevingsplan onder dezelfde voorwaarden vergunningvrij zijn. Het betreft hier de bijbehorende bouwwerken, erf- en terreinafscheidingen hoger dan een meter en gebruik van bestaande bouwwerken voor mantelzorg. Artikelen 2.2.7.2.3 en 2.2.7.3.3 bevatten uitzonderingen op dat vergunningvrije bouwen als dat bouwen betrekking heeft op monumenten, beschermde stads- of dorpsgezichten en archeologisch erfgoed.

Artikel 2.2.7.2.2 Uitzondering op vergunningplicht artikel 2.2.7.2.1 – omgevingsplan onverminderd van toepassing

In dit artikel zijn de bouwwerken aangewezen waarvoor de vergunningplicht als bedoeld in artikel 2.2.7.2.1 niet van toepassing is. Met deze categorie van bouwwerken wordt artikel 3 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht, met enkele ondergeschikte aanpassingen en een aanvulling van erf- en perceelsafdeling (hoger dan een meter maar niet hoger dan twee meter), voortgezet. Zoals ook in afdeling 3.2 van het algemeen deel van deze nota van toelichting al toegelicht, geldt voor deze bouwwerken weliswaar niet de vergunningplicht uit artikel 2.2.7.2.1, maar de overige regels uit het omgevingsplan blijven onverminderd van kracht. Dat betekent dat een bouwwerk onverminderd aan de materiële regels over het bouwen, in stand houden en gebruiken van het bouwwerk moet voldoen. Onderdeel van die regels kan ook een bepaling zijn dat daarvan bij omgevingsvergunning van kan worden afgeweken. Dergelijke binnenplanse vergunningplichten kunnen bijvoorbeeld op grond van artikel 3.6, eerste lid, onderdeel c, van de Wet ruimtelijke ordening, in een van het tijdelijk deel uitmakend bestemmingsplan, zijn opgenomen. Ook deze binnenplanse vergunningplichten blijven onverminderd van kracht, met als gevolg dat er toch een binnenplanse vergunning nodig kan zijn voor de betrokken bouwwerken. Als zo'n binnenplanse vergunning niet kan worden verleend of als het bouwwerk of het voorgenomen gebruik daarvan, niet voldoet aan andere in het omgevingsplan gestelde materiële regels, is sprake van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. In dat geval is er voor het bouwwerk een buitenplanse vergunning nodig op grond artikel 5.1, eerste lid, onderdeel a, van de wet. Net als bij de werking van artikel 3 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht, zijn de betrokken bouwwerken dus alleen maar vergunningvrij als aan alle overige regels over het bouwen, in stand houden en gebruiken uit het omgevingsplan wordt voldaan. Als op grond van die andere regels een vergunning nodig is, of als het bouwwerk of het voorgenomen gebruik in strijd is met andere regels uit het omgevingsplan, moet toch een vergunning worden aangevraagd.

Zoals al beschreven betreft het hier een voortzetting van de bouwwerken die in artikel 3 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht zijn opgenomen. Op enkele onderdelen zijn daarin wijzigingen aangebracht. Verwijzingen naar redelijke eisen van welstand zijn hier niet langer opgenomen, omdat dit zou resulteren in een verwijzing in het omgevingsplan naar hetzelfde plan. Eventuele welstandsexcessen kunnen via het repressief welstandtoezicht op grond van artikel 2.2.3.1 worden aangepakt.

In onderdeel h zijn enkele voorwaarden geschrapt (geen verandering van de draagconstructie of (sub)brandcompartimentering), aangezien die om bouwtechnische redenen gesteld werden en geen

invloed hebben op de ruimtelijke kwaliteit van het bouwen zoals die door een omgevingsplan wordt gereguleerd.

Artikel 2.2.7.2.3 Inperking artikel 2.2.7.2.2 vanwege cultureel erfgoed

Artikel 2.2.7.2.3 bevat uitzonderingen en aanvullende randvoorwaarden met betrekking tot de in artikel 2.2.7.2.2 aangewezen gevallen. Gevolg is dat, als uitzondering op de uitzondering, de vergunningplicht uit artikel 2.2.7.2 toch blijft gelden voor die gevallen (als niet aan de aanvullende randvoorwaarden wordt voldaan). Deze systematiek is overgenomen uit de artikelen 4a en 5, vierde lid, van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht. De vergunningvrije mogelijkheden zijn in het kader van de bescherming van cultureel erfgoed beperkt bij monumenten, rijksbeschermd stads- of dorpsgezichten en archeologische monumenten.

Artikel 2.2.7.2.4 Beoordelingsregels aanvraag binnenplanse omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit bouwwerken algemeen

Dit artikel regelt wanneer een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit met betrekking tot een bouwwerk wordt verleend. Op grond van dit artikel wordt die vergunning alleen verleend als het bouwplan voldoet aan de regels die in dit omgevingsplan zijn gesteld over het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken (onderdeel a) en dat het uiterlijk en de plaatsing van het bouwwerk, zowel op zichzelf beschouwd als in verband met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan, niet in strijd zijn redelijke eisen van welstand, beoordeeld volgens de criteria van de welstandsnota (onderdeel b). In onderdeel a is paragraaf 2.2.4 expliciet uitgezonderd omdat het hier om voormalige rijksregels gaat waar op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht ook niet aan getoetst werd bij de vergunningverlening. Daarnaast zijn er in het omgevingsplan (als onderdeel van de omgevingsplanregels van rijkswege) tal van regels opgenomen die niet over bouwwerken gaan, maar bijvoorbeeld over open erven en terreinen. Deze regels vallen allen buiten het beoordelingskader voor de omgevingsplanactiviteit met betrekking tot bouwwerken.

Op grond van onderdeel b kan de vergunning bij strijd met de welstandseisen toch worden verleend als burgemeester en wethouders van oordeel zijn dat de vergunning dan niettemin moet worden verleend. Onderdeel b biedt hiermee gelijke bestuurlijke afwegingsruimte, zoals die ook bestaat in artikel 2.10, eerste lid, onderdeel d, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Ten aanzien van onderdeel a bestaat die afwegingsruimte binnen het omgevingsplan niet, maar indien de vergunning op grond van de binnenplanse beoordelingsregels niet kan worden verleend is sprake van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. In dat geval kan de vergunning toch, in afwijking van het omgevingsplan, worden verleend met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Artikel 2.2.7.2.5 Specifieke beoordelingsregel aanvraag binnenplanse omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit bouwwerken bij regels over een wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht

In dit artikel wordt, in aanvulling op de beoordelingsregels uit artikel 2.2.7.2.4, de mogelijkheid gegeven om een omgevingsvergunning ook te verlenen indien het bouwplan voldoet aan de regels die zijn gesteld voor de toepassing van een wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht. Dit betreft regels die in (van het tijdelijk deel van het omgevingsplan deel uitmakende) bestemmingsplannen of inpassingsplannen kunnen zijn opgenomen op grond van artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening. Voor de figuren van wijzigingsplannen en uitwerkingsplannen is niet in overgangsrecht voorzien. Het college van burgemeester en wethouders kan na inwerkingtreding van de wet dan ook geen toepassing meer geven aan de betreffende bepalingen. In plaats van deze specifieke wijzigingsbevoegdheden of uitwerkingsplichten, kan toepassing worden gegeven aan de

generieke delegatiemogelijkheid op grond van artikel 2.8 van de wet. Als vergunningverlening op grond van artikel 2.2.7.2.4, onderdeel a, niet mogelijk is, maar een bouwplan in overeenstemming is met de regels die zijn gegeven voor de toepassing van een wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht, kan de vergunning evenwel toch binnenplannen worden verleend. Hierbij bestaat overigens beslissingsruimte. Net als onder huidig recht, moet bij de toepassing van een wijzigingsbevoegdheid of een uitwerkingsplicht (voor zover de bij een uitwerkingsplicht in acht te nemen regels daartoe de ruimte laten) ook zelfstandig beoordeeld worden of het wijzigings- of uitwerkingsplan, los van de daarbij in acht te nemen regels, in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Om die reden is geen imperatief karakter gegeven aan deze aanvullende mogelijkheid om een vergunning voor een bouwplan, dat in overeenstemming is met die voor een wijziging- of uitwerking gegeven regels, toch te kunnen verlenen. Indien een bouwplan met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties niet aanvaardbaar wordt geacht, kan de vergunning in zo'n situatie worden geweigerd.

Artikel 2.2.7.2.6 Specifieke beoordelingsregels aanvraag binnenplannen omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit bouwwerken bij voorbereidingsbesluit of aanwijzing als beschermd stads- of dorpsgezicht

Ook in dit artikel zijn aanvullende beoordelingsregels gegeven. Deze aanvullende beoordelingsregels zien op twee specifieke overgangsrechtelijke situaties die verband houden met het feit dat de Omgevingswet niet langer een aanhoudingsplicht kent zoals die was geregeld in artikel 3.3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Die aanhoudingsplicht kon gelden vanwege een voorbereidingsbesluit dat was genomen met het oog op de voorbereiding van een nieuw bestemmingsplan of vanwege een aanwijzing tot beschermd stads- of dorpsgezicht waarvoor nog geen bescherming daarvan strekkend bestemmingsplan gold.

Toepassing van deze beoordelingsregels kan ertoe leiden dat, ondanks dat aan de beoordelingsregels uit artikel 2.2.7.2.4 wordt voldaan, de vergunning toch geweigerd moet worden als voor de locatie waarop de aanvraag betrekking heeft kort gezegd nog een onder oud recht genomen voorbereidingsbesluit van kracht is of een besluit krachtens de Wet luchtvaart dat geldt als een zodanig voorbereidingsbesluit, of een aanwijzing tot beschermd stads- of dorpsgezicht waarvoor nog geen bescherming daarvan strekkend omgevingsplan geldt. De verplichting om de vergunning te weigeren doet zich in dat geval voor als de activiteit niet in overeenstemming is met het in voorbereiding zijnde omgevingsplan of met het in voorbereiding zijnde omgevingsplan dat voorziet in de bescherming van het stads- of dorpsgezicht.

Voor een meer uitgebreide toelichting op de gevolgen van het vervallen van de aanhoudingsplicht op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt verwezen naar de toelichting bij de tweede nota van wijziging van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet (Kamerstukken II 2018/19, 34986, nr. 9, p. 35-42).

Artikel 2.2.7.2.7 Aanvraagvereisten binnenplannen omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit bouwwerken

Dit artikel bevat de aanvraagvereisten voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit met betrekking tot een bouwwerk. Het eerste lid bevat de aanvraagvereisten ten behoeve van de toetsing van het bouwplan aan dit omgevingsplan. Het tweede lid bevat de aanvraagvereisten ten behoeve van de toetsing van het bouwplan aan de criteria van de gemeentelijke welstandsnota. Op grond van het derde lid zijn die aanvraagvereisten voor de welstandstoets niet van toepassing als geen redelijke eisen van welstand van toepassing zijn op het bouwwerk waarop de vergunningaanvraag betrekking heeft.

§ 2.2.7.3 Aanwijzing activiteiten met betrekking tot bouwwerken van rechtswege in overeenstemming met dit omgevingsplan

Artikel 2.2.7.3.1 Binnenplanse vergunningvrije activiteiten van rechtswege in overeenstemming met dit omgevingsplan

In dit artikel is geregeld dat de onderdelen van artikel 2 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht, die niet langer landelijk uniform vergunningvrij zijn op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving, op grond van het omgevingsplan onder dezelfde voorwaarden vergunningvrij zijn. Het betreft hier de bijbehorende bouwwerken en erf- en terreinafscheidingen hoger dan een meter maar niet hoger dan twee meter. Met dit artikel wordt geregeld dat het bouwen, in stand houden en gebruiken van deze bouwwerken, mits voldaan wordt aan de hierbij gegeven randvoorwaarden, van rechtswege in overeenstemming is met het omgevingsplan. In combinatie met artikel 2.2.7.2.2, waarin deze bouwwerken eveneens zijn aangewezen, leidt dit ertoe dat deze bouwwerken zonder vergunning zijn toegelaten op grond van het omgevingsplan. Er is geen binnenplanse vergunning en ook geen buitenplanse vergunning voor deze bouwwerken nodig. De vergunningplicht als bedoeld in artikel 2.2.7.2.1 is immers niet van toepassing omdat de bouwwerken zijn aangewezen in artikel 2.2.7.2.2. Evenmin is een andere binnenplanse vergunningplicht of een buitenplanse vergunningplicht aan de orde, omdat de hier aangewezen bouwwerken van rechtswege in overeenstemming zijn met het omgevingsplan. Een uitzondering hierop vormen de in de aanhef van het artikel opgenomen regels uit de hoofdstukken 1 en 2 van het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Dit betreft de omgevingsplanregels van rijkswege, afkomstig uit onder meer het Bouwbesluit 2012, de Woningwet en het Activiteitenbesluit. Deze regels, die ook betrekking kunnen hebben op het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken, zijn onverminderd van toepassing. Zo geldt voor deze bouwwerken bijvoorbeeld onverminderd het repressieve welstandsvereiste uit artikel 2.2.3.1.

Bijzondere vermelding verdient nog het in dit artikel in onderdeel c aangewezen gebruik van een bestaand bouwwerk voor huisvesting in verband met mantelzorg. Omdat het hier louter gaat om gebruik van een bestaand bouwwerk en niet om het bouwen, in stand houden en gebruiken van een te bouwen bouwwerk, is de vergunningplicht uit artikel 2.2.7.2.1 op deze activiteit niet van toepassing en behoeft deze activiteit dus ook niet te worden aangewezen in artikel 2.2.7.2.2. De aanwijzing in artikel 2.2.7.3.1 leidt ertoe dat een binnenplanse noch buitenplanse vergunning nodig is voor een bedoeld gebruik voor huisvesting in verband met mantelzorg.

Artikel 2.2.7.3.2 Bijbehorend bouwwerk in bijzondere gevallen

Dit artikel bevat de specifieke bepalingen voor bijbehorende bouwwerken, zoals thans opgenomen in artikel 7 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht. Inhoudelijk zijn deze bepalingen ongewijzigd.

Artikel 2.2.7.3.3 Inperkingen artikel 2.2.7.3.1 vanwege cultureel erfgoed

Dit artikel bevat uitzonderingen en randvoorwaarden met betrekking tot het vergunningvrij bouwen zoals bedoeld in artikel 2.2.7.3.1. Deze uitzonderingen zijn thans in artikel 4a van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht opgenomen. Het betreft uitzonderingen met betrekking tot monumenten en rijksbeschermden stads- en dorpsgezichten.

Artikel 2.2.7.3.4 Inperkingen artikel 2.2.7.3.1 vanwege externe veiligheid

Dit artikel bevat uitzonderingen op de mogelijkheden om vergunningvrije activiteiten als bedoeld in artikel 2.2.7.3.1 te verrichten vanwege het belang van de externe veiligheid. Deze uitzonderingen waren opgenomen in artikel 5, derde lid, van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht. Hieraan ligt ten

grondslag de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico van ten hoogste een op de miljoen per jaar voor kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties die op grond van artikel 5.7 van het Besluit kwaliteit leefomgeving in een omgevingsplan in acht moet worden genomen. Voor zover artikel 2.2.7.3.1 betrekking heeft op dergelijke gebouwen - de onderdelen a en c - is het niet wenselijk dat op locaties waar door de in die onderdelen bedoelde activiteiten overschrijding van de norm voor het plaatsgebonden risico aan de orde zou kunnen zijn, vergunningvrij de in die onderdelen bedoelde activiteiten zouden kunnen worden verricht

De locaties waar deze activiteiten niet mogelijk zijn, zijn in de eerste plaats de locaties waarvoor het omgevingsplan zelf al vanwege de overschrijding van het plaatsgebonden risico bouwmogelijkheden die kunnen leiden tot kwetsbare of zeer kwetsbare gebouwen niet toelaat. Het gaat hier om artikel 2.2.7.3.4, onder a en b.

Artikel 2.2.7.3.4, onder c, zondert daarnaast ook uit vergunningvrije activiteiten als bedoeld in artikel 2.2.7.3.1, onder a en c, als de beoogde locatie voor die activiteiten is gelegen binnen afstanden die degene die een vergunningvrije milieubelastende activiteit verricht op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving met het oog op het plaatsgebonden risico in acht moet nemen tussen bepaalde installaties of opslagvoorzieningen waar met stoffen wordt gewerkt die een veiligheidsrisico voor de omgeving met zich kunnen brengen en te beschermen gebouwen en locaties. Op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving geldt als hoofdregel dat veiligheidsafstanden zoals hier bedoeld gelden tot de begrenzing van de locatie waar de milieubelastende activiteit wordt verricht. Hierdoor zijn er ook geen beperkingen aan de gebruikruimte buiten die begrenzing. Echter, het Besluit activiteiten leefomgeving staat in een aantal situaties afwijking van deze regel toe. Onderdeel c is alleen voor die gevallen van praktisch belang. De zinsnede 'voor zover ... geldt' in de verschillende subonderdelen van artikel 2.2.7.3.4, onder c, brengt dat tot uitdrukking. Degene die een milieubelastende activiteit als hier bedoeld verricht, moet op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving op het moment dat de veiligheidsafstanden van toepassing worden buiten de locatie waar hij zijn activiteit verricht, het bevoegd gezag daarover informeren. Het bevoegd gezag moet ervoor zorgen dat deze gegevens terecht komen in het landelijk register externe veiligheidsrisico's en aldus voor eenieder kenbaar zijn.

Afdeling 2.3 Milieubelastende activiteiten

§ 2.3.1 Algemene bepalingen

Artikel 2.3.1.1 Algemeen toepassingsbereik

Eén van de uitgangpunten bij het vormgeven van deze omgevingsplanregels van rijkswege, is dat er zoveel mogelijk aangesloten wordt bij de nieuwe terminologie van de Omgevingswet.

Het begrip 'inrichting' uit de Wet milieubeheer keert niet terug onder de Omgevingswet. In plaats daarvan zijn in het Besluit activiteiten leefomgeving milieubelastende activiteiten aangewezen, waar het Rijk regels over stelt. Milieubelastende activiteiten die niet langer door het Rijk worden geregeld, vallen onder de regels van deze afdeling.

Dit artikel bakent af over welke milieubelastende activiteiten deze afdeling gaat. Niet alle activiteiten worden gereguleerd door deze afdeling van het omgevingsplan. Deze afdeling van het omgevingsplan vervangt (tijdelijk) de regels die vooral in het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en de voormalige Activiteitenregeling milieubeheer stonden en met de Omgevingswet worden gedecentraliseerd. De toepassing van deze regels moet dus zoveel mogelijk overeenkomen met die activiteiten en bedrijven die tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet onder het voormalige

Activiteitenbesluit milieubeheer vielen. Het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was alleen van toepassing op inrichtingen als bedoeld in artikel 1, derde lid, van de voormalige Wet milieubeheer.

Om de werking van de regels van het omgevingsplan over milieubelastende activiteiten zo veel mogelijk te laten samenvallen met de reikwijdte van het oude recht, is een algemeen toepassingsbereik opgenomen in artikel 2.3.1.1.

Categorie uit bijlage I bij het Besluit omgevingsrecht

Voor het algemene toepassingsbereik van deze afdeling in het omgevingsplan worden de categorieën uit bijlage I bij het Besluit omgevingsrecht niet overgenomen. Sommige ondergrenzen in die categorieën kunnen eventueel terugkomen in het toepassingsbereik van de paragrafen en subparagrafen voor milieubelastende activiteiten in dit omgevingsplan.

Kleine winkels, waar geen installaties met meer dan 1,5 kW elektromotorisch vermogen aanwezig zijn, waren bijvoorbeeld meestal geen Wet milieubeheer-inrichting, maar vallen nu wel onder het algemene toepassingsbereik van deze afdeling in het omgevingsplan. Alhoewel er geen specifieke voorschriften voor gelden, moeten deze activiteiten wel voldoen aan de specifieke zorgplicht.

Verschuivingen

Bij de overgang naar een nieuwe wetsystematiek en begrippenkader is het niet te voorkomen dat er enkele verschuivingen in de uitvoering van de regelgeving optreden. Aanmerkelijke verschuivingen in het toepassingsbereik zijn niet beoogd. Desondanks zullen er op kleine schaal wel enige verschuivingen optreden, omdat de oude criteria van het begrip inrichting niet één op één zijn overgenomen. De omschrijving van het toepassingsbereik in dit artikel vraagt enige mate van interpretatie. Ook de criteria van het begrip inrichting uit de Wet milieubeheer vergden echter interpretatie, en werden door verschillende bevoegde instanties enigszins verschillend geïnterpreteerd.

Bij de interpretatie van het algemene toepassingsbereik van deze afdeling, is het raadzaam om aan te sluiten bij de praktijk van de voormalige regelgeving. Als een activiteit als Wet milieubeheer-inrichting werd beschouwd, kan deze ook onder de regels voor milieubelastende activiteiten van deze afdeling vallen.

Een beperkte verschuiving is op zich niet bezwaarlijk, als dit er niet toe leidt dat:

- a) activiteiten die eerst niet onder rijksregels vielen door de regels van deze afdeling van het omgevingsplan worden beperkt;
- b) activiteiten die wel onder de regels vielen en reële risico's voor de fysieke leefomgeving inhouden ongeregeld blijven.

Situaties als bedoeld onder a) zullen niet snel voorkomen. Juist aan de 'onderkant' van het inrichtingenbegrip golden er naast de regels van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer ook andere regels die ervoor zorgen dat ook activiteiten die geen inrichting waren toch aan regels ter bescherming van de leefomgeving waren gebonden. Zo golden de regels van de Algemene Plaatselijke Verordening, maar ook het restrisico-artikel van het Bouwbesluit 2012 (artikel 7.22). Deze regels van de Algemene Plaatselijke Verordening blijven op het moment van de inwerkingtreding van de Omgevingswet op grond van het algemeen overgangsrecht gelden. Het restrisico-artikel van het Bouwbesluit 2012 is ook opgenomen als regel van rijkswege in het omgevingsplan. Bovendien zijn de regels van deze afdeling voor activiteiten waarop ze van toepassing zouden worden zelden feitelijk beperkend, omdat bij het op gebruikelijke wijze uitvoeren van de activiteit aan de regels wordt voldaan.

Ook voor situaties onder b) hoeft in zijn algemeenheid niet te worden gevreesd. Veelal gold voor de activiteiten aan de onderkant van het inrichtingenbegrip naast de zorgplicht van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer (artikel 2.1) alleen een beperkt aantal regels, zoals de geluidregels. Een eventuele overtreding van de zorgplicht van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer zal in veel gevallen ook als overtreding van de algemene zorgplicht van de Omgevingswet kunnen worden aangemerkt. En omdat de rijksregels niet gelden, zal ook de Algemene Plaatselijke Verordening veelal een deel van de bescherming overnemen.

Het algemene overgangsrecht en de mogelijkheden voor maatwerk op grond van deze afdeling zullen eventuele nadelige gevolgen van de beperkte verschuivingen voldoende ondervangen.

Bij het voorbereiden van deze afdeling zijn al verschillende mogelijke verschuivingen in het toepassingsbereik geïdentificeerd. Belangrijke aandachtspunten worden hieronder benoemd.

Eerste lid

In het eerste lid zijn milieubelastende activiteiten als bedoeld in de Omgevingswet onder het toepassingsbereik van deze afdeling gebracht. Dit zijn dus alle activiteiten die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken, anders dan lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam, lozingsactiviteiten op een zuiveringstechnisch werk en wateronttrekkingsactiviteiten.

Tweede lid

De onderdelen a tot en met f sluiten bepaalde milieubelastende activiteiten uit van het algemene toepassingsbereik van deze afdeling.

Deze onderdelen beogen de criteria 'bedrijfsmatige omvang', 'binnen een zekere begrenzing' en 'pleegt te worden verricht' van het begrip Wet milieubeheer-inrichting en de categorieën uit bijlage I van het Besluit omgevingsrecht te vervangen.

Onderdeel a

De omgevingsplanregels van rijkswege voor de milieubelastende activiteit zijn alleen van toepassing op milieubelastende activiteiten, anders dan wonen. Hiermee wordt aangesloten op het toepassingsbereik voor de instructieregels voor geluid, trillingen en geur in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Als een hobby een bepaalde omvang overstijgt kan dit ertoe leiden dat het verrichten van een activiteit niet meer onder wonen valt. Denk hierbij aan het in een bepaalde omvang houden van dieren, sleutelen aan auto's, meubels maken of bereiden van voedingsmiddelen. Waar de grens ligt is een grijs gebied. Hetzelfde geldt voor bedrijven aan huis. De gemeente mag hier ook zelf invulling aan geven in het omgevingsplan. Overigens was bij het begrip Wet milieubeheer-inrichting het criterium 'bedrijfsmatige omvang' ook altijd een grijs gebied.

Een ander bekend voorbeeld van onduidelijkheid over de vraag of een activiteit een Wet milieubeheer-inrichting was, is het opslaan van huisbrandolie of propaan in tanks bij particulieren. Onder het regime van de Omgevingswet wordt dit afgedekt door het Besluit activiteiten leefomgeving.

Onderdeel b

Het feitelijk verrichten bouw- en sloopactiviteiten of het feitelijk verrichten van onderhoudswerkzaamheden aan een bouwwerk of van een terrein, vallen niet onder deze afdeling. Ook in het Besluit bouwwerken leefomgeving zijn eisen opgenomen over zowel geluid als trillingen bij bouw- en sloopactiviteiten. Ook bevat de Algemene Plaatselijke Verordening vaak regels ter voorkoming van hinder door bouw- en sloopgerelateerde activiteiten. Het algemene overgangsrecht van de Omgevingswet zorgt ervoor dat deze regels van de Algemene Plaatselijke Verordening bij de inwerkingtreding van de wet blijven gelden.

Verder bevat afdeling 2.2 van dit omgevingsplan enkele andere specifieke zorgplichten, namelijk:

a) Artikel 2.2.4.3 (specifieke zorgplicht gebruik bouwwerk); en

b) Artikel 2.2.2.2 (specifieke zorgplicht beschermen omgeving bouw- en sloopwerkzaamheden).

Dit is de voortzetting van regels uit het voormalige Bouwbesluit 2012. Het is dus niet zo dat er, door de uitzondering in dit onderdeel, voor deze activiteiten geen regels gelden.

Onder het regime van de Wet milieubeheer gebeurde het in bijzondere gevallen wel dat bouwwerkzaamheden die langer duurden dan zes maanden, als een Wet milieubeheer-inrichting werden gezien. Deze activiteiten vallen buiten het algemene toepassingsbereik van deze afdeling, maar ook daarvoor geldt dat de genoemde zorgplichten van afdeling 2.2 van toepassing zijn.

Onderdeel c

Deze uitzondering beoogt de activiteiten die in de openbare buitenruimte plaatsvinden uit te sluiten. Voorbeelden zijn kermissen en andere evenementen, weekmarkten, mobiele installaties/activiteiten zoals draaiorgels, ophalen van vuilnis en gevelreiniging (met uitzondering van lozen). Het voor korte periode bezetten van een stukje openbaar toegankelijk terrein, maakt het daarmee niet ontoegankelijk. Activiteiten in een openbaar toegankelijk gebouw, zoals een publieke parkeergarage of het stadhuis, vallen wel onder het toepassingsbereik. Ook het laden en lossen op de openbare weg in de onmiddellijke nabijheid van een winkel, of het verkeer van en naar het bedrijf, vallen wel onder het toepassingsbereik van deze afdeling.

Voor enkele activiteiten zoals het exploiteren van een mobiele vis-, friet-, oliebol- of marktkraam of het exploiteren van een terras, was het afhankelijk van de situatie en de interpretatie van het bevoegd gezag of ze gezien werden als een Wet milieubeheer-inrichting. Deze interpretatieverschillen kunnen zich ook nu weer voordoen. Zoals al aangegeven in de inleiding van de toelichting op dit artikel is er in principe geen verschuiving in het toepassingsbereik van deze afdeling in het omgevingsplan ten opzichte van het oude begrip Wet milieubeheer-inrichting beoogd. Het is raadzaam om bij de interpretatie van dit artikel aan te sluiten bij de bestaande praktijk binnen de gemeente.

Onderdeel d

Doorgaand verkeer op wegen, vaarwegen en spoorwegen valt niet onder deze afdeling van het omgevingsplan.

Onderdeel e

Dit onderdeel sluit evenementen, waarover geluidregels zijn gesteld in een gemeentelijke verordening (zoals de Algemene Plaatselijke Verordening of een evenementenverordening) uit van het toepassingsbereik van deze afdeling over milieubelastende activiteiten. Deels gebeurt dit al met onderdeel c, omdat evenementen vaak plaatsvinden in de openbare buitenruimte. Maar regelmatig zijn evenementen ook besloten of vinden ze plaats in een tijdelijk leegstaand gebouw. Deze uitzondering geldt niet voor activiteiten waarvoor geen geluidregels gelden bij of krachtens gemeentelijke

verordening, maar waarvoor geluidregels waren opgenomen in een omgevingsvergunning voor milieu op grond van de voormalige Wet algemene bepalingen omgevingswet of in het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. Voorbeelden hiervan kunnen zijn permanente evenemententerreinen of evenementenhallen.

Onderdeel f

Deze uitzondering beoogt vooral het gebruik van landbouwvoertuigen op weilanden en akkers uit te sluiten van het algemene toepassingsbereik voor deze afdeling. De opslag van vaste mest op een weiland of akker valt wel onder dit algemene toepassingsbereik. Een installatie die verplaatsbaar is maar gedurende een langere periode achtereen op een weiland of akkers wordt gebruikt, wordt niet gezien als mobiele installatie en valt ook onder de regels voor de milieubelastende activiteiten in dit omgevingsplan. Bijvoorbeeld een antihagelkanon. Ook verplaatsbare mijnbouwwerken vallen onder het toepassingsbereik van deze afdeling.

Derde lid

Lozingen in de bodem en in de riolering die vielen onder het Besluit lozing afvalwater huishoudens of het Besluit lozen buiten inrichtingen worden ook gedecentraliseerd en vallen daarom onder het toepassingsbereik van deze afdeling. Het gaat alleen om de gevolgen van die lozingen voor de bodem, de riolering of het zuiveringstechnische werk. Zo valt bijvoorbeeld de hoeveelheid en kwantiteit van het lozen van water afkomstig van het ontwateren van een bouwput in de riolering, wel onder de regels van deze afdeling, maar de geluidhinder of geurhinder veroorzaakt door het ontwateren niet.

Artikel 2.3.1.2 Oogmerken

Dit artikel somt op met welke oogmerken de algemene regels voor de milieubelastende activiteiten in dit (tijdelijke) omgevingsplan zijn gesteld. De wet kent een aantal maatschappelijke doelen. De algemene regels over milieubelastende activiteiten in dit omgevingsplan, zijn gesteld vanwege een concretisering van deze doelen. Artikel 2.3.1.2 somt deze oogmerken limitatief op. Artikel 2.3.1.2 werkt ook door in de bevoegdheden van bestuursorganen tot het stellen van maatwerkvoorschriften. Meer uitleg hierover staat bij de toelichting op artikel 2.3.1.5.

Het artikel sluit aan bij de oogmerken van artikel 4.22 van de Omgevingswet, voor het stellen van rijksregels. Het artikel bouwt voort op de te beschermen belangen die in artikel 1.1, tweede lid, van de Wet milieubeheer zijn genoemd. Onderdeel c van dit artikel benoemt enkele milieuthema's, maar ook andere milieuaspecten zoals geluid, trillingen en geur vallen onder de oogmerken van deze afdeling.

Bij de activiteiten in deze afdeling zullen niet steeds alle oogmerken of milieuthema's een rol spelen, en zullen zeker niet alle milieuaspecten bij een activiteit terugkomen in meer uitgewerkte regels. Als voor een bepaald oogmerk geen nader uitgewerkte regels in dit omgevingsplan zijn opgenomen, geldt wel de specifieke zorgplicht.

Artikel 2.3.1.3 Normadressaat

De regels van deze afdeling zijn gericht tot degene die de activiteit verricht waarop die regels betrekking hebben. Diegene moet zorg dragen voor de naleving van de regels die voor de activiteit gelden. Kortheidshalve wordt verwezen naar paragraaf 2.3.2 over de normadressaat, van het algemene deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 2.3.1.4 Specifieke zorgplicht

De specifieke zorgplicht zorgt ervoor dat degene die een activiteit verricht alles moet doen en laten om negatieve gevolgen voor de veiligheid, het milieu en gezondheid te voorkomen. Soms lukt voorkomen niet. Dan moet hij ervoor zorgen dat er zo min mogelijk negatieve gevolgen voor het milieu en gezondheid zijn.

Deze specifieke zorgplichtbepaling komt grotendeels overeen met de specifieke zorgplichtbepaling in het Besluit activiteiten leefomgeving. Voor meer informatie over de inhoud en werking van de specifieke zorgplicht wordt verwezen naar paragraaf 3.1 van het algemene deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving.

De specifieke zorgplichten die in dit artikel zijn opgenomen, blijven gelden naast de algemene regels van deze afdeling in het omgevingsplan, eventuele maatwerkvoorschriften en de vergunningplichten die in deze afdeling zijn opgenomen.

Deze specifieke zorgplichten vervangen onder meer artikel 2.7a van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer dat ging over geurhinder. Dit houdt in dat als bij een activiteit emissies naar de lucht plaatsvinden, daarbij de geurhinder bij het geurgevoelige gebouw tot een aanvaardbaar niveau moet worden beperkt. Wat aanvaardbaar is hangt af van de situatie. Hierbij kan rekening gehouden worden met onder meer de volgende aspecten:

- de bestaande toetsingskaders, waaronder lokaal geurbeleid;
- de geurbelasting ter plaatse van het geurgevoelige gebouw;
- de aard, omvang en waardering van de geur die vrijkomt bij de activiteit;
- de historie van degene die de activiteit verricht en het klachtenpatroon over geurhinder;
- de bestaande en verwachte geurhinder van de activiteit; en
- de kosten en baten van technische voorzieningen en gedragsregels op de locatie waar de activiteit wordt verricht.

Dit geldt naast de verplichtingen die in de paragrafen en subparagrafen van deze afdeling zijn gesteld met het oog op het voorkomen of het tot een aanvaardbaar niveau beperken van geurhinder.

Derde lid

Nadelige gevolgen voor het milieu van het verkeer van en naar de activiteit betreffen hinder door bezoekersverkeer en indirecte geluidhinder.

Bezoekersverkeer is het bezoek van klanten of bezoekers aan een activiteit. De Handreiking Vervoermanagement (november 2017) geeft inzicht in de wijze waarop invulling gegeven kan worden aan dit aspect van de specifieke zorgplicht. Daarnaast legt de handreiking de relatie met de EED, the European Energy Efficiency Directive en hoe daar mee om te gaan. De verschillende doelgroepen krijgen met deze handreiking meer inzicht in de mogelijkheden voor een 'integrale' aanpak van duurzame mobiliteit.

Onder indirecte geluidhinder wordt geluidhinder verstaan die niet wordt veroorzaakt door activiteiten of installaties binnen de begrenzing van de locatie waarop de activiteit plaatsvindt, maar die wel aan de activiteit zijn toe te rekenen. In de toelichting bij artikel 2.3.4.1.3 (geluid: meerdere activiteiten beschouwen als een activiteit) wordt nader ingegaan op het verschil tussen directe geluidhinder en indirecte geluidhinder.

Het bevoegd gezag heeft op grond van artikel 2.3.1.5 de bevoegdheid maatwerkvoorschriften te stellen over indirecte hinder. Maatwerkvoorschriften kunnen ook inhouden dat de activiteiten worden beschreven en dat metingen, berekeningen of tellingen moeten worden verricht om de mate waarin

nadelige gevolgen voor het milieu worden veroorzaakt te bepalen. De resultaten van een dergelijk onderzoek kunnen aanleiding zijn aanvullende maatwerkvoorschriften te stellen ter voorkoming of beperking van nadelige gevolgen voor het milieu, zoals het voorschrijven van maatregelen en gedragsvoorschriften. Bij het stellen van maatwerkvoorschriften ter voorkoming van indirecte geluidhinder vanwege wegverkeer kan de circulaire van 29 februari 1996 van de Minister van VROM, getiteld 'Geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de vergunningverlening op basis van de Wet milieubeheer' als hulpmiddel dienen. Dit is niet veranderd ten opzichte van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

Voor een verplaatsbaar mijnbouwwerk als bedoeld in artikel 4.1116 van het Besluit activiteiten leefomgeving, stonden in het voormalige Besluit algemene regels milieu mijnbouw (artikel 21) en de voormalige Regeling algemene regels milieu mijnbouw (artikel 4), regels over geluid door verkeersbewegingen. Deze regels hielden in dat de etmaalwaarde van de verkeersbewegingen van en naar de mobiele installatie niet hoger was dan 50 dB(A), beoordeeld volgens de hierboven genoemde circulaire van 29 februari 1996. Deze regels komen niet expliciet terug in deze afdeling, maar vallen wel onder de specifieke zorgplicht van het omgevingsplan.

Vierde lid

Voor milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving gelden de specifieke zorgplichten uit artikel 2.11 van het Besluit Activiteiten leefomgeving. De artikelen in deze afdeling van het Omgevingsplan, die gelden voor milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, zijn maatwerkregels die de specifieke zorgplichten van het Besluit activiteiten leefomgeving nader invullen.

Vijfde lid

Niet voor alle nadelige gevolgen van milieubelastende activiteiten voor de fysieke leefomgeving zijn rijksregels gesteld in het Besluit activiteiten leefomgeving. Anders dan in het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer (artikel 2.1, eerste lid, juncto het tweede lid, onderdeel k en q) maken de nadelige gevolgen van het verkeer van personen of goederen van en naar een activiteit en de bescherming van het donkere landschap geen onderdeel uit van de belangen die met het Besluit activiteiten leefomgeving worden behartigd. Voor de belangen die buiten het Besluit activiteiten leefomgeving vallen, kunnen voor het waarborgen van deze belangen op decentraal niveau regels worden gesteld.

In dit artikel is dit gedaan, door in het derde lid het voorkomen of beperken van hinder, veroorzaakt door verkeer van en naar de activiteit en het beschermen van de duisternis en het donkere landschap op te nemen. Op grond van het vijfde lid geldt het derde lid ook voor milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 2.3.1.5 Maatwerkvoorschriften

Eerste en tweede lid

Met een maatwerkvoorschrift mag niet worden afgeweken van de specifieke zorgplicht, zoals opgenomen in artikel 2.3.1.4. Wel mag er met maatwerkvoorschriften invulling gegeven worden aan de specifieke zorgplichten van deze afdeling.

Derde lid

Maatwerk houdt altijd rekening met de oogmerken uit artikel 2.3.1.2 en mag daar niet mee in strijd

zijn. Voorbeeld: paragraaf 2.3.4.3 schrijft voor dat bij windturbines bepaalde gegevens geregistreerd en gedurende vijf jaar bewaard moeten worden. Een gemeente kan deze regel niet met een maatwerkvoorschrift buiten toepassing verklaren, als dat alleen maar is met het oog op het verminderen van administratieve lasten, zonder oog te hebben voor de gevolgen voor het beschermen van het milieu.

Vierde lid

Bij het stellen van een maatwerkvoorschrift volgt het bevoegd gezag de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Deze regels vullen de zorgplicht van deze afdeling nader in. Voorbeeld: Dit omgevingsplan bepaalt voor verschillende situaties dat onversterkt stemgeluid niet meegenomen wordt in de beoordeling van de toelaatbare geluidwaarde. Een gemeente kan niet zomaar voor-schrijven dat onversterkt stemgeluid toch meegenomen wordt bij de beoordeling van de geluidwaarde. Het Besluit kwaliteit leefomgeving stelt namelijk in artikel 5.73 (uitzonderingen geluidbronnen) dat dit niet kan.

Artikel 2.3.1.6 Algemene gegevens bij het verstrekken van gegevens en bescheiden

Als op grond van een paragraaf in deze afdeling van het omgevingsplan, gegevens en bescheiden aan het bevoegd gezag worden verstrekt, worden die gegevens begeleid door een aantal algemene gegevens. De plicht om gegevens te verstrekken vloeit niet voort uit dit artikel. Die verplichting is namelijk bij elke activiteit waar dat nodig is, opgenomen in de paragrafen van deze afdeling. Als in een paragraaf van deze afdeling het verstrekken van gegevens en bescheiden is voorgeschreven, bijvoorbeeld vóórdat wordt begonnen met die activiteit, wordt daarbij om specifieke gegevens gevraagd. Die gegevens worden dan verstrekt in aanvulling op de algemene gegevens uit dit artikel.

Artikel 2.3.1.7 Gegevens bij wijzigen naam, adres of normadressaat

Het eerste lid van artikel 2.3.1.7 regelt dat een naamswijziging of adreswijziging wordt doorgegeven aan het bevoegd gezag vóórdat de wijziging een feit is. Dat is vooral voor de initiatiefnemer zelf van belang: diegene wil immers dat correspondentie van het bevoegd gezag op het juiste adres aankomt. Het tweede lid regelt dat bij overdracht van de activiteit naar iemand anders, de daardoor gewijzigde gegevens aan het bevoegd gezag worden verstrekt. Bijvoorbeeld omdat een bedrijf onder dezelfde bedrijfsnaam en op hetzelfde adres wordt voorgezet, maar wisselt van eigenaar. Dit sluit aan op artikel 5.37 van de Omgevingswet, waar hetzelfde over vergunninghouders is geregeld.

Artikel 2.3.1.8 Gegevens en bescheiden op verzoek van het college van burgemeester en wethouders

Dit artikel regelt dat gegevens en bescheiden moeten worden verstrekt aan het bevoegd gezag, als dat bevoegd gezag die gegevens en bescheiden nodig heeft om voor een specifieke activiteit of een specifieke locatie te beoordelen of de algemene regels en eventuele maatwerkvoorschriften die voor die activiteit of die locatie gelden, nog volstaan. Het gaat om gegevens en bescheiden waar het bevoegd gezag om vraagt. Degene die de activiteit verricht hoeft dus niet uit eigen beweging gegevens of bescheiden op te sturen; al staat dat natuurlijk vrij.

Het gaat in dit artikel alleen om de situatie dat het bevoegd gezag wil bekijken of de algemene regels en maatwerkvoorschriften voor de activiteit nog toereikend zijn gezien ontwikkelingen van de technische mogelijkheden tot het beschermen van het milieu en gezondheid en de ontwikkelingen met betrekking tot de kwaliteit van het milieu. Bij ontwikkelingen van de technische mogelijkheden tot het beschermen van het milieu kan gedacht worden aan het beschikbaar komen van nieuwe passende

preventieve maatregelen of de actualisatie van de beste beschikbare technieken. De ontwikkelingen met betrekking tot de kwaliteit van het milieu kunnen bijvoorbeeld aan de orde zijn als er door cumulatie van activiteiten een verslechtering van de kwaliteit van lucht, veiligheid, geluid, oppervlaktewater of grondwater optreedt. Met deze formulering is aangesloten op dezelfde regeling voor vergunningplichtige gevallen, zoals opgenomen in artikel 16.56 in combinatie met artikel 5.38 van de wet. Zie de artikelsgewijze toelichting op die artikelen voor verdere uitleg van de termen 'ontwikkelingen van de technische mogelijkheden tot het beschermen van het milieu' en 'ontwikkelingen met betrekking tot de kwaliteit van het milieu'. Gegevens waarover degene die de activiteit uitvoert niet redelijkerwijs de beschikking kan krijgen hoeven uiteraard niet te worden verstrekt.

Artikel 2.3.1.9 Informeren over een ongewoon voorval

Zodra vastgesteld is dat er sprake is van een ongewoon voorval moet het bevoegd gezag direct worden geïnformeerd; vertraging is gezien de gevolgen voor de gezondheid en het milieu niet wenselijk. Het gaat hier om voorvallen met een duidelijk negatief gevolg voor het milieu. Voor deze ongewone voorvallen bevat de Omgevingswet in hoofdstuk 19 regels gericht tot bestuursorganen.

De definitie in de Omgevingswet beperkt ongewone voorvallen tot afwijkende gebeurtenissen die significante nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving kunnen hebben. In navolging daarvan verplicht de regeling in dit omgevingsplan er niet toe om het bevoegd gezag te informeren over gebeurtenissen die afwijken van het normale verloop van een activiteit maar die geen significante nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving hebben. Zie voor verdere uitleg over ongewone voorvallen afdeling 3.6 van het algemeen deel van de toelichting van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 2.3.1.10 Gegevens en bescheiden bij een ongewoon voorval

In dit artikel is omschreven welke gegevens en bescheiden over het ongewoon voorval aan het bevoegd gezag moeten worden verstrekt, zodra deze informatie beschikbaar is. Dat hoeft dus niet met dezelfde spoed als het informeren over het ongewone voorval zelf.

§ 2.3.2 Energiebesparing

Artikel 2.3.2.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is niet van toepassing op activiteiten die in afdelingen 3.3 tot en met 3.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving aangewezen zijn als milieubelastende activiteiten. Voor die activiteiten gelden de artikelen van paragraaf 5.4.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

De milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in afdeling 3.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving, de bedrijfstakoverstijgende activiteiten, vallen wel onder deze paragraaf van het omgevingsplan, omdat de activiteiten van afdeling 3.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving zelden een zelfstandige inrichting waren onder het oude recht, maar meestal onderdeel van een grotere inrichting. Onder het huidige recht zijn ze meestal onderdeel van een grotere milieubelastende activiteit. Activiteiten, anders dan de activiteiten uit afdeling 3.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving, zijn ofwel geregeld in het Besluit activiteiten leefomgeving in de afdelingen 3.3 en verder, ofwel in het omgevingsplan.

Als een richtingaanwijzer in het Besluit activiteiten leefomgeving de energiemodule aanwijst voor een bepaalde activiteit en daarbij ook een activiteit uit afdeling 3.2 van het Besluit activiteiten

leefomgeving plaatsvindt, dan is de energiemodule ook van toepassing op de activiteit uit afdeling 3.2, die dan immers een functioneel ondersteunende activiteit is.

De regels van deze paragraaf gelden voor milieubelastende activiteiten waarbij het energieverbruik van de milieubelastende activiteit zelf en andere milieubelastende activiteiten die worden verricht op dezelfde locatie en die de milieubelastende activiteit functioneel ondersteunen, in het voorafgaande jaar kleiner is dan 50.000 kWh aan elektriciteit en 25.000 m³ aardgasequivalenten aan brandstoffen. Hierbij moeten de activiteiten die in afdeling 3.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving zijn geregeld ook worden meegenomen. Dus als bijvoorbeeld een supermarkt of horecagelegenheid een activiteit uit afdeling 3.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving verricht, dan gelden ook daarvoor de energiebesparingsregels van dit omgevingsplan, tenzij het energieverbruik van die activiteiten samen met andere activiteiten op de locatie niet boven de drempel uitkomt.

Activiteiten uit afdeling 3.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving die zelfstandig boven de drempel kunnen uitkomen, zoals de zuiveringsvoorziening uit paragraaf 3.2.17 van het Besluit activiteiten leefomgeving, waren in de regel onder het oude recht een inrichting, zodat het logisch is dat daarvoor de energiebesparingsregels van de bruidsschat gelden.

Artikel 2.3.2.2 Energie: maatregelen

Dit artikel vervangt artikel 2.15 uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. Deze paragraaf is overgenomen uit paragraaf 5.4.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Zie de bij deze paragraaf horende toelichting voor een uitleg van deze artikelen.

Het bevoegd gezag kan, als aannemelijk is dat niet wordt voldaan aan dit artikel, met een maatwerkvoorschrift op grond van artikel 2.3.1.5 van dit omgevingsplan een onderzoek verlangen waaruit blijkt of aan dit artikel wordt voldaan.

Ten tijde van het schrijven van dit artikel is een Ontwerpbesluit tot wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer in verband met de informatieplicht voor energiebesparende maatregelen openbaar gemaakt. De energiebesparingsmaatregelen waarnaar verwezen wordt zullen nog worden overgenomen uit bijlage 10 van de Activiteitenregeling milieubeheer/ bijlage bij de Omgevingsregeling, minus de gebouwgebonden maatregelen.

§ 2.3.3 Zwerfafval

Het Besluit activiteiten leefomgeving regelt een groot aantal handelingen met afvalstoffen. Zie onder andere paragraaf 3.2.13 (Opslaan, mengen, scheiden en verdichten van bedrijfsafval of gevaarlijk afval voorafgaand aan inzameling of afgifte) en paragraaf 3.5.11 (Verwerken van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen).

De voorschriften van afdeling 2.3 van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en de daarbij horende onderdelen van de Activiteitenregeling milieubeheer, die niet zijn opgegaan in het Besluit activiteiten leefomgeving zijn terecht gekomen in deze paragraaf van het omgevingsplan. Dit is alleen nog de bepaling over zwerfafval.

Artikel 2.3.3.1 Afval: zwerfvuil

Dit artikel is een nadere invulling van de specifieke zorgplicht uit dit omgevingsplan of uit artikel 2.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Anders dan onder het oude recht, geldt dit artikel ook voor

vergunningplichtige milieubelastende activiteiten, tenzij het aspect zwerfafval op basis van het oude recht al in de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit geregeld is.

§ 2.3.4 Geluid

Immissiewaarden versus emissiebeperkende maatregelen

Deze paragraaf bevat immissiewaarden voor geluid. Maatregelen om geluidemissie te voorkomen zijn voor milieubelastende activiteiten zoals aangewezen in het Besluit activiteiten leefomgeving, voor enkele activiteiten bepaald in dat besluit. Voor de overige milieubelastende activiteiten die vallen onder het toepassingsbereik van deze afdeling, zijn geen standaard geluidbeperkende maatregelen voorgeschreven. Als het opleggen van (extra) maatregelen ter voorkoming van geluidemissie nodig is, dan kan dit door middel van een maatwerkvoorschrift.

Vergunningplichtige activiteiten en de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening

De geluidparagraaf geldt in beginsel voor alle milieubelastende activiteiten die onder het toepassingsbereik van deze afdeling vallen. Wel is er in artikel 2.1, tweede lid van dit omgevingsplan een voorrangsbepaling opgenomen voor vergunningvoorschriften in een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit, die op grond van het oude recht is verleend.

De geluidparagraaf uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was niet van toepassing op vergunningplichtige inrichtingen. Voor vergunningplichtige milieubelastende activiteiten werden voor inwerkingtreding van de Omgevingswet, geluidnormen en andere geluidvoorschriften opgenomen in de omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten.

Voor het vaststellen van geluidvoorschriften in de omgevingsvergunning werd meestal de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening gebruikt. Voor zowel vergunningverlening als het stellen van maatwerkvoorschriften bevat deze handreiking informatie. De handreiking bevat (onder meer in hoofdstuk 4) ook nu nog informatie die kan helpen bij het stellen van regels in het omgevingsplan of voorschriften voor activiteiten.

§ 2.3.4.1 algemene bepalingen

Artikel 2.3.4.1.1 Toepassingsbereik

Eerste lid

Deze paragraaf is van toepassing op het geluid door een activiteit op of in een geluidgevoelig gebouw. Alleen geluidgevoelige gebouwen die op een locatie toegelaten zijn op grond van het omgevingsplan of via een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit, worden beschermd tegen het geluid veroorzaakt door een activiteit.

Activiteiten

Dit artikel geldt in beginsel voor alle milieubelastende activiteiten die onder het algemene toepassingsbereik van deze afdeling, bedoeld in artikel 2.3.1.1 vallen. Dat algemene toepassingsbereik probeert het oude Wet milieubeheer begrip inrichting te vangen. Zie daarover meer in de toelichting bij artikel 2.3.1.1. De geluidvoorschriften van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer waren alleen van toepassing op deze Wet milieubeheer-inrichtingen.

Dat betekent dat het geluid door activiteiten die buiten het algemene toepassingsbereik van deze afdeling vallen, niet hoeft te voldoen aan de bepalingen van deze geluidparagraaf. Voor die activiteiten

blijven op grond van het algemene overgangsrecht bij de Omgevingswet onder meer de regels gelden over geluidhinder uit de Algemene Plaatselijke Verordening.

Ook is er in artikel 2.1 van dit omgevingsplan een algemene voorrangsbepaling opgenomen. Het eerste lid van dat artikel bevat een voorrangsregel voor geluidregels in het tijdelijke deel van het omgevingsplan, op grond van artikel 22.1, onder a van de Omgevingswet, voor zover die regels afwijken van de geluidregels in deze paragraaf van het Omgevingsplan. Een voorbeeld hiervan zijn afwijkende geluidwaarden in een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte op grond van de Chris- en herstelwet.

Het tweede lid van artikel 2.1 van dit omgevingsplan bevat een voorrangsbepaling voor vergunningvoorschriften in een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit, die op grond van het oude recht is verleend. De geluidvoorschriften uit die vergunningen krijgen voorrang op de geluidregels in dit omgevingsplan.

Geluidgevoelig gebouw en geluidgevoelige ruimte

Onder de Omgevingswet is de terminologie geüniformeerd. Dat betekent dat voor bepaalde begrippen een nieuwe definitie geldt. Meestal is daar geen beleidsmatige verandering in bedoeld, maar in sommige gevallen kan de nieuwe definitie wel een iets andere uitwerking hebben. Zo wordt niet meer gesproken over een gevoelig gebouw of een gevoelig object. In plaats daarvan wordt gesproken over een geluidgevoelig gebouw.

Of een gebouw geluidgevoelig is, is afhankelijk van de gebruiksfuncties van dat gebouw. Zo wordt onder de Omgevingswet gesproken van een gebouw met een woonfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan in plaats van over een woning.

In bestemmingsplannen worden specifieke ruimtes echter vaak niet bestemd. Het hele gebouw heeft dan dezelfde bestemming. Hierdoor kan in bestaande situaties een verandering ontstaan in de plaats waar de geluidwaarde geldt. Denk aan een aan- of inpandige garage, die wel een nevengebruiksfunctie van wonen heeft, maar geen verblijfsruimte is. De geluidwaarde geldt dan op de gevel van die garage.

Overigens is het begrip geluidgevoelige ruimte in het Besluit kwaliteit leefomgeving ook anders gedefinieerd dan in de voormalige Wet geluidhinder en het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. Zo heeft de oude regelgeving het over een keuken van ten minste 11 m². Die ondergrens van 11 m² vervalt. Een geluidgevoelige ruimte wordt gedefinieerd als een verblijfsruimte of verblijfsgebied van de aangewezen gebruiksfuncties.

In de praktijk kunnen zodoende kleine verschillen optreden. Als dit bij toepassing van de omgevingsplanregels van rijkswege in een concreet geval een probleem oplevert, dan kan dit opgelost worden met maatwerkvoorschriften.

Tweede lid, onderdeel b

Met dit artikel wordt bepaald dat het geluid van een activiteit niet geldt op een geluidgevoelig gebouw dat tijdelijk is toegelaten.

De aanwezigheid van een tijdelijk geluidgevoelig gebouw kan en kan wel aanleiding zijn voor het (met maatwerk) opleggen van een andere waarde dan de standaardwaarde of voor het opleggen van maatregelen of gedragsvoorschriften. De specifieke zorgplicht voor een milieubelastende activiteit is ook van toepassing op geluid door een activiteit op deze tijdelijke geluidgevoelige gebouwen.

Derde lid, onderdeel a

Voor activiteiten met verplaatsbare mijnbouwwerken als bedoeld in artikel 4.1116 van het Besluit activiteiten leefomgeving worden geluidwaarden gesteld in paragraaf 4.109 'Werkzaamheden met verplaatsbaar mijnbouwwerk', van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Derde lid, onderdeel b

Geluid door activiteiten op spoorwegemplacements wordt in het Besluit kwaliteit leefomgeving geregeld via het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet.

Voor het geluid door wegverkeersbewegingen van en naar een spoorwegemplacement geldt de specifieke zorgplicht uit artikel 2.3.1.4, derde lid, onder a, van dit omgevingsplan.

Vierde lid

Een winkel was onder het oude recht vaak geen Wet milieubeheer-inrichting. De regels van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer golden daarom niet voor activiteiten bij detailhandel. Winkels vielen wel onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer als de volgende installaties aanwezig waren:

- elektromotoren met een opgeteld vermogen groter dan 1,5 kW (bijvoorbeeld in automatische rolluiken of airco's); of
- stookinstallaties met een opgeteld thermisch vermogen van meer dan 130 kW.

Met dit artikel in het tijdelijke deel van het omgevingsplan, wordt voorkomen dat de geluidwaarden uit deze paragraaf gaan gelden voor die winkels waarvoor de geluidnormen uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer niet golden.

Wel geldt voor deze winkels de specifieke zorgplicht in artikel 2.3.1.4 van dit omgevingsplan.

Artikel 2.3.4.1.2 Toepassingsbereik: eerbiedigende werking

Eerste lid

De uitzondering in artikel 2.3.4.1.1, tweede lid, onder b, voor een tijdelijk toegelaten geluidgevoelig gebouw, geldt alleen voor een geluidgevoelig gebouw dat na inwerkingtreding is toegelaten voor een duur van niet meer dan 10 jaar, waarbij getoetst is aan de kwalitatieve norm 'aanvaardbaar' uit artikel 5.59, tweede lid van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Voor een geluidgevoelig gebouw dat al voor inwerkingtreding is toegelaten geldt de uitzondering niet. Zo'n gebouw valt wel binnen het toepassingsbereik van deze paragraaf en hiervoor blijft wel een waarde gelden voor het geluid op de gevel van een tijdelijk toegelaten geluidgevoelig gebouw. De reden voor het uitzonderen is dat onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer de geluidnormen wel golden voor gebouwen waarvoor het tijdelijk toegelaten is om ze te gebruiken als geluidgevoelig gebouw.

Zie het schema in de volgende alinea voor een overzicht van de gevallen waarin een waarde voor geluid geldt bij verschillende situaties van geluidgevoelige gebouwen die tijdelijk toegelaten zijn versus activiteiten.

Tweede lid

Onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer kregen geprojecteerde en in aanbouw zijnde geluidgevoelige gebouwen geen bescherming tegen geluid van milieubelastende activiteiten. Dit is wel

zo bij de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De geluidwaarde geldt dan op de locatie waar volgens het omgevingsplan of de omgevingsvergunning de gevel van het gebouw gebouwd mag worden. Omdat de bestaande bestemmingsplannen van rechtswege overgaan in omgevingsplannen, zou toetsing op een geprojecteerd gebouw ertoe kunnen leiden dat een bestaande activiteit opeens niet meer voldoet aan de geluideisen. In de transitieperiode is dit ongewenst: voor rechtmatige bestaande situaties moeten niet ineens strengere waarden voor geluid gaan gelden. Daarom is in de omgevingsplanregels van rijkswege, voor situaties die al toegestaan zijn voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet, de uitzondering opgenomen dat onder een geluidgevoelig gebouw niet wordt verstaan een geprojecteerd gebouw of een geluidgevoelig gebouw in aanbouw. Het uitgangspunt voor het overgangsrecht is dat de initiatiefnemer onder dezelfde condities zijn activiteit moet kunnen blijven voortzetten. Als echter na inwerkingtreding van de Omgevingswet een nieuw geluidgevoelig gebouw wordt toegelaten bij een bestaande activiteit, of een nieuwe activiteit begint bij een bestaand geluidgevoelig gebouw, gelden al wel de nieuwe regels. Dit verschil werkt ook door naar de bruidsschat.

Schema of waarden voor geluid gelden bij geprojecteerde of in aanbouw zijnde geluidgevoelige gebouwen of tijdelijke geluidgevoelig gebouwen versus situatie activiteiten.

Geluidgevoelig gebouw	Activiteiten	
	al rechtmatig verricht voor inwerkingtreding van de Omgevingswet	nog niet rechtmatig verricht voor inwerkingtreding van de Omgevingswet
Op grond van het oude recht (in het tijdelijke deel van het omgevingsplan) toegelaten maar nog niet gebouwd	de waarden voor geluid uit paragraaf 2.3.4 zijn niet van toepassing	de waarden voor geluid uit paragraaf 2.3.4 zijn wel van toepassing
in het nieuwe deel van het omgevingsplan toegelaten maar nog niet gebouwd	de waarden voor geluid uit paragraaf 2.3.4 zijn wel van toepassing	de waarden voor geluid uit paragraaf 2.3.4 zijn wel van toepassing
op grond van het oude recht (in het tijdelijke deel van het omgevingsplan) toegelaten voor een duur van niet meer dan tien jaar	de waarden voor geluid uit paragraaf 2.3.4 zijn wel van toepassing	de waarden voor geluid uit paragraaf 2.3.4 zijn wel van toepassing
in het nieuwe deel van het omgevingsplan toegelaten voor een duur van niet meer dan tien jaar	de waarden voor geluid uit paragraaf 2.3.4 zijn niet van toepassing	de waarden voor geluid uit paragraaf 2.3.4 zijn niet van toepassing

Artikel 2.3.4.1.3 Geluid: meerdere activiteiten beschouwen als één activiteit

Onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer golden de geluidnormen voor de gehele inrichting in de zin van de Wet milieubeheer. Dus voor het samenstel van activiteiten die binnen de inrichting plaatsvinden. Deze bepaling beoogt hetzelfde. Wanneer op een locatie meerdere, onderling samenhangende activiteiten worden verricht, gelden de geluidregels voor dit samenstel van activiteiten.

Dit artikel geeft aan welke clustering van activiteiten als één activiteit beschouwd moet worden. Dit artikel is afgeleid van artikel 5.58 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Zie ook de toelichting op artikel 5.58 (meerdere activiteiten beschouwen als een activiteit) van dat besluit.

Deze bepaling beoogt niet het algemene toepassingsbereik van deze afdeling over de milieubelastende activiteit uit te breiden. Bijvoorbeeld met het geluid van een landbouwvoertuig op een akker. Deze bepaling trekt die activiteit niet alsnog 'binnen' de activiteit.

Directe hinder, laden en lossen versus indirecte hinder

Ook activiteiten die niet hoofdzakelijk op de locatie van het terrein van een bedrijf plaatsvinden, maar in de onmiddellijke nabijheid daarvan, kunnen onderdeel zijn van een activiteit in de zin van dit artikel. Dit wordt beschouwd als 'directe hinder'. Een voorbeeld hiervan zijn laad- en losactiviteiten die op de openbare weg worden uitgevoerd. Het geluid van dit laden en lossen moet dus ook voldoen aan de waarde voor geluid van een activiteit, zoals opgenomen in deze paragraaf. In het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer golden de geluidnormen ook voor deze activiteiten in de onmiddellijke nabijheid van de inrichting.

De geluidvoorschriften in deze paragraaf gelden dus voor alle geluid dat beschouwd wordt als 'directe hinder'. Geluid, veroorzaakt door het verkeer van personen en goederen van en naar de activiteit (tot dat het is opgenomen in het heersende verkeersbeeld) wordt beschouwd als 'indirecte hinder'. Voor indirecte hinder geldt alleen de specifieke zorgplicht in artikel 2.3.1.4 van dit omgevingsplan. Zie ook de toelichting bij artikel 2.3.1.4, derde lid.

Overigens was het onder het oude recht ook afhankelijk van de omstandigheden van het geval wanneer laden en lossen overgaat in het verkeer van personen en goederen van en naar de activiteit. Deze omgevingsplanregels van rijkswege brengen hier geen verandering in.

Artikel 2.3.4.1.4 Geluid: waar waarden gelden

Dit artikel is gebaseerd op artikel 5.60 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Korthedshalve wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij dat Besluit.

Onderdeel c

Net als voorheen worden de ligplaatsen van woonschepen en de standplaatsen van woonwagens beschermd tegen geluidhinder. Anders dan onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer worden woonschepen en woonwagens wel als geluidgevoelig gebouw aangemerkt en wordt daarvoor niet de aparte benaming 'gevoelige terreinen' gehanteerd. Dit artikel bepaalt vervolgens dat de waarden voor geluid voor woonschepen en woonwagens geldt op de grens van de locatie. Langs andere weg wordt daarmee hetzelfde bereikt.

In bijlage I van het Besluit kwaliteit leefomgeving is een woonschip gedefinieerd als 'drijvende woonfunctie op een locatie die in het omgevingsplan is aangewezen als een ligplaats voor een woonschip'.

In bijlage I van het Besluit bouwwerken leefomgeving wordt onder een woonwagen verstaan: woonfunctie op een locatie bestemd voor het plaatsen van een woonwagen.

Onderdeel e

Via het voorgenomen Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet worden de artikelen 5.78a en verder in het Besluit kwaliteit leefomgeving ingevoegd. Een gevel kan bij het toelaten van nieuwe geluidgevoelige gebouwen met toepassing van de artikelen 5.78z of 5.78aa van het Besluit kwaliteit leefomgeving, als niet-geluidgevoelige gevel in het omgevingsplan worden aangemerkt. Voor een

nadere toelichting wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting op artikel 5.78z, bij het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet. Deze niet-geluidgevoelige gevels vervangen in het nieuwe stelsel de gevels die onder de Wet geluidhinder als 'doof' werden aangemerkt of waarvoor met toepassing van de Interimwet stad-en-milieubenadering werd afgeweken van de wettelijke norm.

In het overgangsrecht is in artikel 10a.9 van het Aanvullingsbesluit geluid, bepaald dat onder 'niet-geluidgevoelige gevel' ook wordt verstaan een gevel die voor inwerkingtreding van de Omgevingswet is aangemerkt als zogenoemde 'dove gevel', alsmede een gevel waarvoor de Interimwet stad-en-milieubenadering is toegepast. Ook die gevels blijven na inwerkingtreding van de Omgevingswet niet geluidgevoelig.

Op het moment van schrijven van dit artikel, is de consultatieversie van het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet beschikbaar. Naar aanleiding van de consultatiereacties zal het Aanvullingsbesluit geluid nog wijzigen. Deze regels van de bruidsschat moeten eventueel daarop aangepast worden.

Artikel 2.3.4.1.5 Geluid: functionele binding

Dit artikel bepaalt dat de waarden voor geluid niet van toepassing zijn op geluid door een activiteit, op of in een geluidgevoelig gebouw dat een functionele binding heeft met die activiteit. Dit artikel sluit aan bij artikel 5.61 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Artikel 2.3.4.1.6 Geluid: voormalige functionele binding

Dit artikel bepaalt dat de waarden voor geluid op of in een geluidgevoelig gebouw, dat voorheen onderdeel was van de Wet milieubeheer-inrichting of functioneel verbonden was met een agrarische activiteit, niet gelden voor het geluid door die agrarische activiteit op dat geluidgevoelige gebouw. Het gebouw blijft wel beschermd tegen geluid, veroorzaakt door andere omliggende activiteiten.

Onder a

Onderdeel a regelt dit met betrekking tot zogenaamde 'plattelandswoningen' die als plattelandswoning zijn aangewezen of aangevraagd vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit was onder het oude recht bepaald in de voormalige Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (artikel 1.1a) en het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer (artikel 1.3c).

Onder b

Onderdeel b regelt dit in het geval van een agrarische activiteit, voor een gebouw met een voormalige functionele binding, dat als een 'gebouw met voormalige functionele binding' is aangevraagd en aangewezen na de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

In een situatie als bedoeld onder b, wordt in het omgevingsplan of in de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit, voor de woning waar het om gaat (of ander geluidgevoelig gebouw) bepaald dat deze woning geen bescherming geniet tegen geluidhinder door de agrarische activiteit waarmee de woning voorheen was verbonden, via waarden.

Onderdeel b van deze bepaling voorziet erin dat de waarden voor geluid uit dit tijdelijke deel van het omgevingsplan, die gelden voor de agrarische activiteit, ook daadwerkelijk niet gaan gelden op de gevel van de naastgelegen woning, die nu geen functionele binding meer heeft.

Dit artikel past binnen de mogelijkheden van artikel 5.62 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dat artikel biedt ruimere mogelijkheden bij geluidgevoelige gebouwen met een voormalige functionele binding. Deze ruimere mogelijkheden zijn niet opgenomen in de omgevingsplanregels van rijkswege.

Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 5.62 van het Besluit kwaliteit leefomgeving en paragraaf 2.3.8, onder 'Voormalige bedrijfswoningen', en paragraaf 8.1.3 onder 'Functioneel verbonden en functioneel ondersteunende gebouwen en locaties', van het algemeen deel van de toelichting bij het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Artikel 2.3.4.1.7 Geluid: onderzoek

Dit artikel is een voortzetting van artikel 1.11 van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. In dit artikel wordt bij een aantal activiteiten bepaald dat een rapport van een geluidonderzoek moet worden ingediend. Het gaat daarbij onder meer om het onder bepaalde omstandigheden ten gehore brengen van muziekgeluid en om transportactiviteiten in de avond- en nachtperiode (tussen 19.00 en 7.00 uur). Met betrekking tot de gevallen waarvoor bij de specifieke bepalingen een verplichting is opgenomen tot het indienen van een akoestisch rapport, leert de ervaring dat doorgaans problemen te verwachten zijn bij toetsing aan de geluidwaarden.

In het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer stond ook een specifieke mogelijkheid voor het bevoegd gezag om bij besluit ook voor andere activiteiten een geluidonderzoek te eisen. Deze mogelijkheid heeft het bevoegd gezag nog steeds, via de maatwerkmogelijkheid van artikel 2.3.1.5 van dit omgevingsplan. Hiervoor moet het bevoegd gezag aannemelijk maken dat het geluidsniveau of het maximale geluidsniveau meer bedraagt dan de waarden die gelden voor de activiteit op grond van dit omgevingsplan of een omgevingsvergunning. Het gaat om gevallen waarin gelet op de te verwachten bronvermogens en afstanden tot gevoelige gebouwen het aannemelijk is dat de normen zullen worden overschreden.

De maatwerkmogelijkheid kan ook gebruikt worden om in voorkomende gevallen van de verplichting tot het verstrekken van een geluidonderzoek af te zien.

In sommige gevallen kan het voor zonebeheer noodzakelijk zijn de geluidsproductie van activiteiten gelegen op een gezoneerd industrieterrein te weten. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als een activiteit aan de rand van het industrieterrein is gelegen of als een activiteit met de waarden genoemd in dit omgevingsplan een onevenredig groot beslag zou leggen op de nog beschikbare geluidsruimte, zonder dat die activiteit de bij deze waarden behorende geluidsruimte daadwerkelijk nodig heeft. Op grond van artikel 2.3.1.8 van dit omgevingsplan kan dan een rapport van een geluidonderzoek verlangd worden.

Artikel 2.3.4.1.8 Gegevens en bescheiden: rapport geluidonderzoek

Te miste vier weken voor het begin of wijziging van de activiteit, moet het geluidonderzoek aan het bevoegd gezag versterkt worden. Behalve het geluidonderzoek moeten ook de gegevens zoals vermeld in artikel 2.3.1.6 worden verstrekt.

§ 2.3.4.2 Geluid door activiteiten, anders dan door windturbines en windparken en civiele buitenschietsbanen, militaire buitenschietsbanen en militaire springterreinen

Artikel 2.3.4.2.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf geldt voor activiteiten waarvoor waarden voor langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{AR,LT}$) of het maximaal geluidsniveau (L_{Amax}) gesteld worden. Voor windturbines en buitenschietbanen worden voor geluid andere waarden gesteld, namelijk voor L_{den} en L_{night} en geluid $B_{s,dan}$.

Artikel 2.3.4.2.2 Geluid: waarden voor geluidgevoelige gebouwen

Eerste lid

Het eerste lid bepaalt hoeveel geluid toelaatbaar is op de gevel van een geluidgevoelig gebouw en komt overeen met de geluidnormen die in het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer stonden. In de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn geen normen meer opgenomen voor het L_{Amax} in de dagperiode, en in de avondperiode zijn deze strenger dan onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

Tweede lid

Het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer kende in artikel 2.17, derde lid de regeling dat voor geluidgevoelige gebouwen op Activiteitenbesluit-bedrijventerreinen (geen gezoneerde industrieterreinen zijnde) het beschermingsniveau op de gevel 5 dB(A) lager ligt. Om te voorkomen dat activiteiten opeens niet meer aan de geluidwaarden voldoen, is deze regeling in het tweede lid van dit artikel overgenomen. In bijlage I bij de omgevingsplanregels van rechtswege is een begrip Activiteitenbesluit-bedrijventerrein opgenomen. Het Besluit kwaliteit leefomgeving biedt in artikel 5.65, tweede lid voor dergelijke bedrijventerreinen de mogelijkheid om een 5 dB(A) hogere waarde te stellen.

Derde lid

In de instructieregels (artikel 5.65) van het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn de geldende binnenwaarden opgenomen voor in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen. Deze komen, voor wat betreft het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau, overeen met de waarden zoals deze op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer golden. Ook hier geldt echter dat in de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving geen waarden meer zijn opgenomen voor het L_{Amax} in de dagperiode, en de waarden in de avondperiode strenger zijn dan onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. Om te voorkomen dat in de transitieperiode andere waarden voor de activiteiten gaan gelden, zijn in het tweede lid de waarden uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer overgenomen.

Vierde lid

Het vierde lid gaat in op de piekgeluiden die veroorzaakt worden door het laden en lossen in de dagperiode. Laden en lossen valt via artikel 2.3.1.1 (algemeen toepassingsbereik) en artikel 2.3.4.1.3 (meerdere activiteiten beschouwen als één activiteit) onder de activiteit, en daarmee onder de geluidwaarden die in de tabellen zijn gesteld. Dat geldt dus ook voor laden en lossen dat op de openbare weg ('in de onmiddellijke nabijheid van') plaatsvindt. Om te voorkomen dat in de periode waarin de gemeenten hun omgevingsplannen nog niet hebben aangepast aan de Omgevingswet, het overdag laden en lossen onder de norm voor het piekgeluid gaat vallen, is het vierde lid toegevoegd: Dit bepaalt uitdrukkelijk dat – net als onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer – voor het laden en lossen in de dagperiode geen geluidwaarden voor het piekgeluidniveau gelden. Ook het Besluit kwaliteit leefomgeving geeft geen afzonderlijke waarden voor de piekniveaus in de dagperiode, en dus ook niet voor de piekniveaus van het laden en lossen.

Artikel 2.3.4.2.3 Geluid: waarden voor geluidgevoelige gebouwen: tankstation

Dit artikel is een voortzetting van artikel 2.17, vierde lid van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. Dit artikel geldt alleen voor bedrijven die uitsluitend of in hoofdzaak een inrichting voor verkoop van brandstoffen aan derden zijn. Door het vervangen van het begrip Wet milieubeheer-inrichting door activiteiten is het niet meer mogelijk gebruik te maken van dit zogenoemde hoofdzaakcriterium. Daarvoor in het tankstation nu omschreven als het bieden van gelegenheid voor het tanken aan motorvoertuigen van derden. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd.

Het Besluit kwaliteit leefomgeving gaat in de instructieregels niet meer uit van een apart geluidregime met afwijkende dagperioden voor tankstations. Wel zijn er op grond van de flexibiliteitsbepalingen van deze instructieregels mogelijkheden om in het omgevingsplan rekening te houden met de bijzondere kenmerken van het geluid bij een tankstation, zoals de pieken bij dichtslaan van autoportieren, als het geluid door een activiteit op geluidgevoelige gebouwen maar aanvaardbaar is en er voldaan wordt aan de grenswaarden in het Besluit kwaliteit leefomgeving. In dit artikel wordt het onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer geldende geluidregime overgenomen, zodat de geluidssituatie niet verandert zolang de gemeente nog geen nieuw omgevingsplan heeft vastgesteld.

Artikel 2.3.4.2.4 Geluid: Geluid: waarden voor geluidgevoelige gebouwen: agrarische activiteit, niet zijnde een glastuinbouwbedrijf dat is gelegen in een glastuinbouwgebied

Dit artikel is een voortzetting van artikel 2.17, vijfde lid van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

Het begrip agrarische activiteiten wordt in dit omgevingsplan niet meer specifiek gedefinieerd. Het gaat om activiteiten die betrekking hebben op gewassen of landbouwhuisdieren voor zover deze geteeld of gekweekt onderscheidenlijk gefokt, gemest, gehouden of verhandeld worden. Daaronder wordt ook begrepen agrarisch gemechaniseerd loonwerk zoals het uitvoeren van cultuurtechnische werken, mestdistributie, grondverzet of soortgelijke dienstverlening.

Dit artikel geldt alleen voor bedrijven of andere locaties waar uitsluitend of in hoofdzaak agrarische activiteiten dan wel activiteiten die daarmee verband houden worden verricht. Door het vervangen van het Wet milieubeheer begrip inrichting door activiteiten is het niet meer mogelijk gebruik te maken van dit zogenoemde hoofdzaakcriterium. Daarvoor in de plaats wordt een gesteld dat het moet gaan om een activiteit waarvan agrarische activiteiten de kern vormen. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd.

In navolging van het voormalige Besluit landbouw milieubeheer en het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer worden voor de in het eerste lid genoemde activiteiten mobiele bronnen niet meegewogen bij het bepalen van het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau. Daarom zijn de waarden in tabel 2.3.4.1e, die zien op het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau, alleen van toepassing op de vast opgestelde installaties en toestellen. De waarden voor maximale geluidsniveaus zijn van toepassing op alle bronnen: vast en mobiel.

Voor het geluid van deze mobiele installaties geldt alleen de specifieke zorgplicht. Voor agrarische bedrijven die bij inwerkingtreding van de Omgevingswet een omgevingsvergunning voor milieuactiviteiten hebben, blijven op grond van artikel 2.1, de voorschriften van de omgevingsvergunning gelden.

Belangrijke verschillen tussen dit artikel en de instructieregels voor geluid van het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn:

- Dit artikel geeft standaard 5 dB(A) lagere geluidwaarden en afwijkende tijdsperioden voor agrarische activiteiten. De instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving kennen voor agrarische activiteiten niet standaard 5 dB(A) lagere geluidwaarden en ook geen afwijkende tijdsperioden. Het Besluit kwaliteit leefomgeving biedt wel de mogelijkheid om een agrarisch gebied aan te wijzen waar de toelaatbare waarde 5 dB(A) lager is.
- In dit artikel gelden de standaardwaarden niet voor mobiele installaties. De standaardwaarden van het Besluit kwaliteit leefomgeving gelden ook voor de mobiele installaties bij een agrarisch bedrijf.
- Akkers en weilanden zijn voor de toepassing van dit artikel geen onderdeel van de activiteit. De instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving gaan ook over al het geluid van locatiegebonden activiteiten.

In dit artikel wordt het onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer geldende geluidregime overgenomen, zodat de geluidssituatie niet verandert zolang de gemeente nog geen nieuw omgevingsplan heeft vastgesteld

Artikel 2.3.4.2.5 Geluid: waarde voor geluidgevoelige gebouwen: glastuinbouwbedrijf binnen een glastuinbouwgebied

Dit artikel is een voortzetting van artikel 2.17, zesde lid van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

De begrippen glastuinbouwbedrijf en glastuinbouwgebied worden in dit omgevingsplan niet meer specifiek gedefinieerd. Het gaat dan respectievelijk om een activiteit die in de kern bestaat uit het in een kas telen van gewassen en een cluster aaneengesloten percelen voor glastuinbouwbedrijven.

De instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving kennen voor geluid door glastuinbouwbedrijven niet standaard 5 dB(A) lagere geluidwaarden en ook geen afwijkende tijdsperioden. Het Besluit kwaliteit leefomgeving biedt wel de mogelijkheid om een agrarisch gebied aan te wijzen waar de toelaatbare waarde 5 dB(A) lager is. In dit artikel wordt het onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer geldende geluidregime overgenomen, zodat de geluidssituatie niet verandert zolang de gemeente nog geen nieuw omgevingsplan heeft vastgesteld.

Artikel 2.3.4.2.6 Geluid: waarden bij of krachtens een voor inwerkingtreding van de Omgevingswet vastgestelde gemeentelijke verordening

In artikel 2.17, zevende lid juncto 2.17a, vijfde lid en de artikelen 2.18, vijfde lid en 2.19a, tweede lid van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer stond een mogelijkheid om bij of krachtens een gemeentelijke verordening hogere of lagere normen te laten gelden, dan de standaardnormen. Op grond van artikel 8.2.1 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet, blijven die regels zoals opgenomen in een gemeentelijke verordening (in veel gevallen in de Algemene Plaatselijke Verordening), nog gelden. Artikel 2.3.4.2.6 van dit omgevingsplan zorgt ervoor dat de waarden uit die verordening, voorrang hebben op de waarden zoals opgenomen in dit (tijdelijk deel) van het Omgevingsplan.

Artikel 2.3.4.2.7 Geluid: waarden op drijvende woonfunctie voor 1 juli 2012

Dit artikel is een voortzetting van het overgangsrecht voor ligplaatsen, zoals was opgenomen in artikel 2.17, vierde lid onder d, vijfde lid, onder f en het zesde lid, onder d, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

Het in de artikelen 2.3.4.2.2, eerste en derde lid, 2.3.4.2.3, eerste lid, 2.3.4.2.4, eerste en tweede lid en 2.3.4.2.5, eerste en tweede lid opgenomen langtijdgemiddelde beoordelingsniveau en het maximaal geluidsniveau wordt verhoogd met 5 dB(A). Deze verhoging geldt voor drijvende woonschepen die als

zodanig voor 1 juli 2012 in dit omgevingsplan zijn toegelaten en voor drijvende woonfuncties die voor 1 juli 2012 waren opgenomen in een gemeentelijke verordening en nadien, maar voor 1 juli 2022, alsnog zijn opgenomen in een omgevingsplan.

Artikel 2.3.4.2.8 Geluid: eerbiedigende werking

Deze bepaling geldt ter vervanging van artikel 2.17a van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. In de meeste algemene maatregelen van bestuur op grond van het vervallen artikel 8.40 Wet milieubeheer, zoals het Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer, was een overgangsbepaling opgenomen die teruggreep op zogenaamde '8.40-AMvB's' die daarvoor in werking waren. Dit lid is van toepassing op activiteiten die worden verricht op de locatie van inrichtingen die onder de werking van die oudere besluiten vielen. Voor deze activiteiten worden de waarden in tabel 2.3.4a (standaard) en tabel 2.3.4f (glastuinbouwbedrijf binnen een glastuinbouwgebied) met 5 dB(A) verhoogd, tenzij voordien volgens een milieuvergunning lagere waarden golden. Overigens wordt in artikel 2.17a bij lid 1, 2 en 3 van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer abusievelijk verwezen naar artikel 2.17, in plaats van artikel 2.17a.

Artikel 2.3.4.2.9 Geluid: buiten beschouwing laten van geluidbronnen

Dit artikel is een voortzetting van artikel 2.18, eerste tot en met vierde lid van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

Eerste lid, onderdeel a

Overeenkomstig artikel 5.73, eerste lid, onder a van het Besluit kwaliteit leefomgeving is bepaald dat de geluidwaarden die in het omgevingsplan zijn opgenomen geen betrekking hebben op het geluid van de spoedeisende inzet van hulpvoertuigen. Dat geldt voor het gemiddelde geluidniveau en voor het maximale geluidniveau. Deze uitzondering geldt alleen voor de spoedeisende inzet en dus niet voor het geluid als gevolg van niet-spoedeisende inzet van hulpvoertuigen of bijvoorbeeld het onderhouden en testen van die voertuigen.

Anders dan in artikel 2.22 van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer, gaat deze omgevingsplanregel ook over geluid van traumahelikopters en over het Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$.

De mogelijkheid om met maatwerkvoorschriften gebruiksregels op te nemen geldt niet voor de inzet van motorvoertuigen of helikopters voor spoedeisende medische hulpverlening, ongevallenbestrijding, brandbestrijding, gladheidbestrijding en het vrijmaken van de weg na een ongeval. Zie de toelichting bij de artikelen 5.71 en 5.72 van het Besluit kwaliteit leefomgeving voor een verduidelijking.

Op grond van artikel 2.22, tweede lid van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het mogelijk om maatwerkvoorschriften te stellen met betrekking tot het treffen van technische en organisatorische maatregelen ten aanzien van het uitrukken van motorvoertuigen ten behoeve van ongevallenbestrijding, spoedeisende medische hulpverlening, brandbestrijding en gladheidbestrijding en het vrijmaken van de weg na een ongeval, indien dat bijzonder is aangewezen in het belang van het milieu. Dit is dus veranderd in de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving en deze omgevingsplanregels van rechtswege.

Bij het toedelen van functies aan locaties betreft de gemeenteraad wel al het geluid vanwege de toegelaten activiteiten bij de vraag of het geluidniveau op een bepaalde locatie aanvaardbaar is. Het feit dat er in het omgevingsplan, maatwerkvoorschrift of omgevingsvergunning geen waarden of maatregelen mogen worden opgenomen voor het geluid van de spoedeisende inzet van

hulpvoertuigen, betekent dus niet dat die geluidbronnen bij de toepassing van artikel 5.59, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving buiten beschouwing mogen blijven.

Eerste lid, onderdeel b tot en met e

voor onversterkt stemgeluid geldt dat de omgevingsplanregels van rijkswege, geen verandering teweegbrengen ten opzichte van de situatie onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. Dit betekent dat het stemgeluid afkomstig van bijvoorbeeld onverwarmde of onoverdekte terrassen, schoolpleinen en sportvelden, buiten beschouwing wordt gelaten bij het beoordelen van de geluidwaarden veroorzaakt door een activiteit.

Op grond van de instructieregel in artikel 5.73 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, moet onversterkt stemgeluid vaker buiten beschouwing worden gelaten, dan onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en in deze omgevingsplanregels van rijkswege.

Eerste lid, onderdeel f

Voor geluid voor het oproepen tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging, geldt dat de omgevingsplanregels van rijkswege, geen verandering teweegbrengen ten opzichte van de situatie onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

In de Grondwet is bepaald dat iedereen het recht heeft zijn godsdienst of levensovertuiging individueel of in gemeenschap met anderen vrij te belijden. Wel kunnen volgens de Grondwet regels worden gesteld ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden.

Eerste lid, onderdeel g, h

Bij het traditioneel ten gehore brengen van muziek tijdens het hijsen en strijken van de nationale vlag bij zonsopkomst en zonsondergang bij militaire inrichtingen en het ten gehore brengen van muziek vanwege het oefenen door militaire muziekkorpsen in de buitenlucht kan soms niet worden voldaan aan de waarden uit de artikelen in deze paragraaf. Bij het ten gehore brengen van muziekgeluid in de buitenlucht, is het doorgaans niet mogelijk om maatregelen te treffen ter beperking van de geluidsemmissie. Omdat het onwenselijk is deze activiteiten onmogelijk te maken, worden ze bij het bepalen van de geluidsniveaus buiten beschouwing gelaten.

Eerste lid, onderdeel i en j

Voor onversterkte muziek en traditioneel schieten geldt dat de omgevingsplanregels van rijkswege, geen verandering teweegbrengen ten opzichte van de situatie onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. Dit betekent dat onversterkte muziek en traditioneel schieten buiten beschouwing wordt gelaten, tenzij anders is bepaald in een Algemene Plaatselijke Verordening.

In de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen versterkte en onversterkte muziek, wat betekent dat onder het Besluit kwaliteit leefomgeving, anders dan onder het oude recht, onversterkte muziek wél onder de standaardwaarden voor geluid valt. Het Besluit kwaliteit leefomgeving biedt wel de flexibiliteit om bijvoorbeeld alsnog een splitsing aan te brengen tussen versterkte en onversterkte muziek. Deze flexibiliteit geldt ook voor traditioneel schieten.

Artikel 2.3.4.2.10 Geluid: waar waarden gelden voor een activiteit op een gezoneerd industrieterrein

Dit artikel is een voortzetting van artikel 2.17, tweede lid, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. De aanvullende eis van 50 dB(A) op 50 m geldt altijd, ongeacht of er een geluidgevoelig gebouw (buiten het gezoneerd industrieterrein) op minder dan 50 m van de inrichting is gelegen.

Artikel 2.3.4.2.11 Geluid: maatregelen of voorzieningen bij stomen van grond

Dit artikel is een voortzetting van artikel 2.18, zesde tot en met achtste lid van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

Het geluid dat wordt veroorzaakt door het stomen van grond met een installatie van derden wordt buiten beschouwing gelaten bij het bepalen van het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau. In bedrijven waar het systeem van substraatteelt niet wordt toegepast, maar waar in de grond wordt geteeld, moet op gezette tijden ontsmetting van de grond plaatsvinden. Dit geschiedt door de grond te stomen. Grondstomen vindt niet vaker dan enkele keren per jaar plaats. De frequentie hangt af van het te telen gewas. Gelet op de frequentie van het grondstomen en het feit dat het een activiteit is die door derden wordt uitgevoerd, kan deze activiteit niet worden beschouwd als een representatieve bedrijfssituatie zoals bedoeld in de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai'. Daarom blijft bij het bepalen van de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus, bedoeld in artikel 2.3.4.2.2, het door deze activiteit veroorzaakte geluid buiten beschouwing. Het grondstomen wordt in de regel uitgevoerd door gespecialiseerde bedrijven. Deze bedrijven plaatsen tijdelijk een mobiele installatie bij het tuinbouwbedrijf. Als het grondstomen met een eigen ketelinstallatie plaatsvindt, wordt het wel meegeteld bij het bepalen van de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus omdat die installatie een vast onderdeel is van de activiteit, vaker kan worden gebruikt en door degene die de activiteit verricht zodanig kan worden aangepast dat het geluid gereduceerd wordt.

Omdat het grondstomen dat plaatsvindt door middel van een installatie van derden buiten beschouwing blijft bij het bepalen van de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus, moeten maatregelen of voorzieningen getroffen worden om de geluidhinder zo veel mogelijk te reduceren. De maatregelen of voorzieningen zijn in het tweede lid omschreven. Op grond van artikel 2.3.1.5, kan het bevoegd gezag maatwerkvoorschriften stellen, waarmee de maatregelen of voorzieningen meer specifiek kunnen worden ingevuld.

Artikel 2.3.4.2.12 Geluid: festiviteiten

In artikel 2.21, tweede lid van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer stond ook een bevoegdheid voor gemeenten om bij of krachtens een gemeentelijke verordening voorwaarden te verbinden aan festiviteiten om geluidhinder te beperken of te voorkomen. Deze regels in een gemeentelijke verordening blijven bij inwerkingtreding van de Omgevingswet gelden op grond van artikel 8.2.1 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet. Ook na de inwerkingtreding mag de gemeente voorwaarden verbinden aan festiviteiten in dit omgevingsplan of een gemeentelijke verordening.

Artikel 2.3.4.2.13 Geluid: meet- en rekenbepalingen

In het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer werd voor de manier van meten van - en rekenen met industrielawaai, verwezen naar de Handreiking meten en rekenen industrielawaai. Deze Handreiking meten en rekenen industrielawaai is nu verwerkt in de Omgevingsregeling. Deze meet- en rekenvoorschriften voor geluid blijven landelijk geregeld op grond van artikel 4.1, tweede lid, van de Omgevingswet. In dit omgevingsplan hoeven dus in principe geen verwijzingen opgenomen te worden naar deze meet- en rekenvoorschriften. Dit is hier wel gedaan met het oog op de leesbaarheid van de

regelgeving. In de consultatieversie van de Omgevingsregeling staan deze meet- en rekenbepalingen voor geluid in paragraaf 6.2.1.

§ 2.3.4.3 Geluid door windturbines en windparken

Artikel 2.3.4.3.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is een voorzetting van de regeling voor geluid veroorzaakt door windturbines uit paragraaf 3.2.3, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. Op windturbines zijn op grond van deze paragraaf uitsluitend specifieke geluidvoorschriften van toepassing.

Artikel 2.3.4.3.2 Geluid: waarden windturbines

In het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer stonden hele concrete maatwerkmogelijkheden voor geluid van windturbines. Die mogelijkheden zijn er nu op grond van de maatwerkmogelijkheid van artikel 2.3.1.5 van dit omgevingsplan. Die mogelijkheden worden begrensd door onder andere de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Artikel 2.3.4.3.3 Gegevens en bescheiden: windturbines

Dit artikel is een voortzetting van artikel 3.14e van de voormalige Activiteitenregeling milieubeheer. Die ministeriële regeling bevatte in de artikelen 3.14a tot en met 3.14d ook veel gedetailleerde regels over de wijze van meten en rekenen van het geluid door windturbines. Deze regels staan niet in dit omgevingsplan maar zijn opgenomen in de Omgevingsregeling. Een geluidonderzoek voor windturbines wordt wel in dit tijdelijke deel van dit omgevingsplan voorgeschreven in artikel 2.3.4.1.5.

De verwijzing naar onderdeel 3.1 van Bijlage XXI en paragraaf 1.6 van Bijlage XXI bij de Omgevingsregeling is gebaseerd op de consultatieversie van de Omgevingsregeling en kan nog wijzigen.

Artikel 2.3.4.3.4 Geluid: meet- en rekenbepalingen

In het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer werd voor de manier van meten van - en rekenen met industrielawaai, verwezen naar de Handreiking meten en rekenen industrielawaai. Deze Handreiking meten en rekenen industrielawaai is nu verwerkt in de Omgevingsregeling. Deze meet- en rekenvoorschriften voor geluid blijven landelijk geregeld op grond van artikel 4.1, tweede lid, van de Omgevingswet. In dit omgevingsplan hoeven dus in principe geen verwijzingen opgenomen te worden naar deze meet- en rekenvoorschriften. Dit is hier wel gedaan met het oog op de leesbaarheid van de regelgeving. In de consultatieversie van de Omgevingsregeling staan deze meet- en rekenbepalingen voor geluid in paragraaf 6.2.1.

§ 2.3.4.3 Geluid door civiele buitenschietsbanen, militaire buitenschietsbanen en militaire springterreinen

Artikel 2.3.4.4.1 Toepassingsbereik

De regeling voor buitenschietsbanen in het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer is overgenomen in de omgevingsplanregels van rijkswege. Hierdoor ontstaat bij de invoering van de Omgevingswet geen rechtsvacuüm voor buitenschietsbanen. Hoewel het toepassingsbereik in dit artikel iets anders wordt verwoord dan onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer het geval was, is deze geen

beleidswijziging beoogd. Hieronder vallen dus nog steeds de civiele en militaire schietbanen, en het kleiduivenschiets, dat ook een civiele buitenschietsbaan is waar met vuurwapens wordt geschoten.

Artikel 2.3.4.4.2 Geluid: waarden buitenschietsbanen

In bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt het geluid $B_{s,dan}$ gedefinieerd als: geluid op een plaats over alle dag-, avond- en nachtperiodes van een jaar, berekend in overeenstemming met de bij ministeriële regeling aangewezen berekeningsmethode voor schietgeluid.

Artikel 2.3.4.4.3 Gegevens en bescheiden: buitenschietsbanen

Dit artikel is een voortzetting van artikel 3.118a van de voormalige Activiteitenregeling milieubeheer. Die ministeriële regeling bevatte in de artikel 3.118 ook gedetailleerde regels over de wijze van meten en rekenen van het geluid bij buitenschietsbanen. Deze regels staan niet in dit omgevingsplan maar zijn opgenomen in de Omgevingsregeling.

In dit artikel is een registratieverplichting opgenomen. Aangezien het door de vele overdrachtsgegevens die deel uitmaken van de rekenmethodiek nauwelijks mogelijk is controlemetingen uit te voeren, wordt door de handhavende instanties gebruik gemaakt van het geregistreerde aantal schoten, het kaliber van de verschoten munitie en de dagdelen waarin deze verschoten is. Deze parameters komen overeen met die van het geluidonderzoek dat is voorgeschreven op grond van artikel 2.3.4.1.5 van dit omgevingsplan. Op deze wijze is bestuursrechtelijk toezicht mogelijk van de akoestische belasting op de omgeving.

In de consultatieversie van de Omgevingsregeling zijn de bijlagen met de meet- en rekenbepalingen voor buitenschietsbanen nog niet opgenomen.

Artikel 2.3.4.4.4 Geluid: meet- en rekenbepalingen

In het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer werd voor de manier van meten van - en rekenen met industrielawaai, verwezen naar de Handreiking meten en rekenen industrielawaai. Deze Handreiking meten en rekenen industrielawaai is nu verwerkt in de Omgevingsregeling. Deze meet- en rekenvoorschriften voor geluid blijven landelijk geregeld op grond van artikel 4.1, tweede lid, van de Omgevingswet. In dit omgevingsplan hoeven dus in principe geen verwijzingen opgenomen te worden naar deze meet- en rekenvoorschriften. Dit is hier wel gedaan met het oog op de leesbaarheid van de regelgeving. In de consultatieversie van de Omgevingsregeling staan deze meet- en rekenbepalingen voor geluid in paragraaf 6.2.1.

§ 2.3.5 Trillingen

Artikel 2.3.5.1 Toepassingsbereik

Eerste lid

Deze paragraaf is van toepassing op de trillingen door een activiteit, in een trillinggevoelige ruimte van een trillinggevoelig gebouw. Dit artikel geldt alleen voor activiteiten die ook onder het algemene toepassingsbereik van deze afdeling voor milieubelastende activiteiten, bedoeld in artikel 2.3.1.1 vallen. Dat algemene toepassingsbereik probeert het oude begrip Wet milieubeheer-inrichting grotendeels te dekken. Zie daarover meer in de toelichting bij artikel 2.3.1.1. De trillingvoorschriften van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer waren alleen van toepassing op deze Wet milieubeheer-inrichtingen. Deze paragraaf is alleen van toepassing op activiteiten die trillingen in een

frequentie van 1 tot 80 Hz veroorzaken. Dat bleek onder het Activiteitenbesluit milieubeheer impliciet door de verwijzing naar normwaarden in de Meet- en beoordelingsrichtlijn B 'Hinder voor personen' van de Stichting Bouwresearch.

De trillingparagraaf uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was niet van toepassing op vergunningplichtige inrichtingen. Deze paragraaf van dit omgevingsplan is wel van toepassing op vergunningplichtige milieubelastende activiteiten. Voor vergunningplichtige milieubelastende activiteiten werden voor inwerkingtreding van de Omgevingswet, soms trillingnormen of andere voorschriften ter beperking van trillinghinder opgenomen in de omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten. Deze bestaande vergunningvoorschriften blijven op grond van het overgangsrecht gelden en hebben op grond van artikel 2.1, tweede lid van dit omgevingsplan voorrang op de regels voor trillingen in deze paragraaf van het omgevingsplan.

Onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer werd bij de bescherming tegen trillinghinder verwezen naar de begrippen 'geluidgevoelige ruimten' en 'verblijfsruimten', bedoeld in de Wet geluidhinder. Het Besluit kwaliteit leefomgeving bevat eigen begrippen 'trillinggevoelige gebouwen' en 'trillinggevoelige ruimten'. Deze gelden op grond van artikel 1.1, eerste lid, van dit tijdelijke deel van het omgevingsplan.

Overigens is het begrip trillinggevoelige ruimte in het Besluit kwaliteit leefomgeving wel anders gedefinieerd dan een geluidgevoelige ruimte in de voormalige Wet geluidhinder en het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. Zo heeft de oude regelgeving het over een keuken van ten minste 11 m². Die ondergrens van 11 m² vervalt. Een trillinggevoelige ruimte wordt gedefinieerd als een verblijfsruimte of verblijfsgebied van een aangewezen gebruiksfunctie. In de praktijk kunnen dus kleine verschillen optreden. Als dit bij toepassing van de omgevingsplanregels van rijkswege in een concreet geval een probleem oplevert, dan kan dit opgelost worden met maatwerkvoorschriften.

Tweede lid, onderdeel b

Met dit artikel wordt bepaald dat deze paragraaf niet geldt voor trillingen in een trillinggevoelig gebouw dat tijdelijk is toegelaten.

Artikel 2.3.5.2 Toepassingsbereik: eerbiedigende werking

In artikel 2.3.5.1, tweede lid, onder b wordt bepaald deze paragraaf niet geldt voor trillingen in een trillinggevoelig gebouw dat is toegelaten voor een duur van niet meer dan 10 jaar.

Op grond van dit artikel, geldt die uitzondering alleen voor een trillinggevoelig gebouw dat na inwerkingtreding is toegelaten voor een duur van niet meer dan 10 jaar, waarbij getoetst is aan de kwalitatieve norm 'aanvaardbaar' uit artikel 5.86, tweede lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Voor een trillinggevoelig gebouw dat al voor inwerkingtreding is toegelaten geldt de uitzondering niet. Zo'n gebouw valt wel binnen het toepassingsbereik van deze paragraaf en hiervoor blijft wel een waarde gelden voor trillingen in een trillinggevoeligeruimte van een tijdelijk toegelaten trillinggevoelig gebouw.

De reden voor het uitzonderen is dat onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer de trillingnormen wel golden voor gebouwen waarvoor het tijdelijk toegelaten is om ze te gebruiken als trillinggevoelig gebouw.

Artikel 2.3.5.3 Trillingen: meerdere activiteiten beschouwen als een activiteit

Onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer golden de trillingnormen voor de gehele

inrichting in de zin van de Wet milieubeheer. Dus voor het samenstel van activiteiten die binnen de inrichting plaatsvonden. Deze bepaling beoogt hetzelfde. Wanneer op een locatie meerdere, onderling samenhangende activiteiten worden verricht, gelden de waarden voor trillingen voor dit samenstel van activiteiten.

Dit artikel geeft aan welke clustering van activiteiten als één activiteit beschouwd moet worden. Dit artikel is afgeleid van artikel 5.82 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Deze bepaling beoogt niet het algemene toepassingsbereik van deze afdeling, bedoeld in artikel 2.3.1.1 uit te breiden. Deze bepaling trekt een activiteit, zoals bijvoorbeeld landbouwvoertuigen op de weg, niet alsnog 'binnen' de activiteit.

Artikel 2.3.5.4 Trillingen: functionele binding

Artikel 2.3.4 bepaalt dat de waarden voor trillingen niet van toepassing zijn op trillingen door een activiteit, in een trillinggevoelige ruimte van een trillinggevoelig gebouw dat functioneel verbonden is met de activiteit.

Dit artikel sluit aan bij artikel 5.84 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Artikel 2.3.5.5 Trillingen: voormalige functionele binding

Dit artikel bepaalt dat de waarden voor trillingen in een trillinggevoelige ruimte van een trillinggevoelig gebouw, dat voorheen onderdeel was van een Wet milieubeheer-inrichting of functioneel verbonden was met een agrarische activiteit, niet gelden voor trillingen door die agrarische activiteit in dat trillinggevoelige gebouw.

Het gebouw blijft wel beschermd tegen trillingen, veroorzaakt door andere omliggende activiteiten.

Onderdeel a

Onderdeel a regelt dit met betrekking tot zogenaamde 'plattelandswoningen' die als plattelandswoning zijn aangewezen of aangevraagd vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit was onder het oude recht bepaald in de voormalige Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (artikel 1.1a) en het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer (artikel 1.3c).

Onderdeel b

Onderdeel b regelt dit voor trillingen door een agrarische activiteit, voor een gebouw met een voormalige functionele binding, dat als een 'gebouw met voormalige functionele binding' is aangevraagd en aangewezen na de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

In een situatie als bedoeld onder b, wordt in het omgevingsplan of in de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit, voor de woning waar het om gaat (of ander trillinggevoelig gebouw) bepaald dat deze woning geen bescherming geniet via waarden tegen trillinghinder door de agrarische activiteit waarmee de woning voorheen was verbonden, via waarden.

Onderdeel b van deze bepaling voorziet erin dat de waarden voor trillingen uit dit omgevingsplan, die gelden voor de agrarische activiteit, ook daadwerkelijk niet gaan gelden in de trillinggevoelige ruimten van de naastgelegen woning, die nu geen functionele binding meer heeft.

Dit artikel past binnen de mogelijkheden van artikel 5.85 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dat artikel biedt ruimere mogelijkheden bij trillinggevoelige gebouwen met een voormalige functionele binding. Deze nieuwe mogelijkheden zijn niet opgenomen in de omgevingsplanregels van rijkswege. Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 5.85 van het Besluit kwaliteit leefomgeving en paragrafen 2.3.8, onder 'Voormalige bedrijfswoningen', en paragraaf 8.1.3 onder 'Functioneel verbonden en functioneel ondersteunende gebouwen en locaties', van het algemeen deel van de toelichting bij het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Artikel 2.3.5.6 Trillingen: waarden voor continue trillingen

Over de verhouding tussen de standaardwaarde A1 enerzijds en standaardwaarden A2 en A3 anderzijds wordt het volgende opgemerkt. Bij de continue trillingen moet in eerste instantie worden voldaan aan waarde A1 voor wat betreft het maximaal optredende trillingniveau (uitgedrukt als trillingssterkte V_{max}). Als daar niet aan kan worden voldaan, mag het maximaal optredende trillingniveau weliswaar hoger zijn dan waarde A1, namelijk A2, maar dan moet het gemiddelde trillingniveau (uitgedrukt als trillingssterkte V_{per}) wel onder een bepaalde waarde (A3) blijven. Met andere woorden: er wordt voldaan aan de waarden als:

- de waarde van de maximale trillingssterkte in een ruimte (V_{max}) kleiner is dan A1, of als
- de waarde van de maximale trillingssterkte in een ruimte (V_{max}) kleiner is dan A2 waarbij de trillingssterkte over de beoordelingsperiode voor deze ruimte (V_{per}) kleiner is dan A3.

Deze systematiek is een voortzetting van die onder het voorheen geldende recht. In artikel 2.23 van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer werd verwezen naar tabel 2 van de Meet- en beoordelingsrichtlijn voor trillingen, deel B. Dat is de richtlijn Meet- en beoordelingsrichtlijnen voor trillingen, deel B 'Hinder voor personen in gebouwen' van de Stichting Bouwresearch Rotterdam. De waarden voor continue trillingen zijn ontleend aan tabel 2 van deze richtlijn. Deze richtlijn wordt opgenomen in de Omgevingsregeling.

Degene die de activiteit verricht waardoor continue trillingen worden veroorzaakt, heeft dus de keuze tussen voldoen aan de waarden onder A1, of aan de waarden onder A2 én A3 zoals opgenomen in het omgevingsplan.

Artikel 2.3.5.7 Trillingen: meet- en rekenbepalingen

Deze meet- en rekenvoorschriften voor trillingen worden landelijk geregeld op grond van artikel 4.1, tweede lid, van de Omgevingswet. In dit omgevingsplan zijn dus in principe geen verwijzingen nodig naar deze meet- en rekenvoorschriften. Dit is in dit geval wel gedaan met het oog op de leesbaarheid van de regelgeving. In de consultatieversie van de Omgevingsregeling staan deze meet- en rekenbepalingen voor trillingen in artikel 6.12 van de Omgevingsregeling.

§ 2.3.6 Geur

In paragraaf 2.3.6 wordt qua vorm zoveel mogelijk aangesloten bij die van de instructieregels in paragraaf 5.1.4.6 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Materieel zijn de artikelen uit deze paragraaf gelijkwaardig aan die van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

§ 2.3.6.1 Algemene bepalingen

Artikel 2.3.6.1.1 Toepassingsbereik

Eerste lid

Activiteiten

Deze paragraaf is van toepassing op geur door alle milieubelastende activiteiten die onder het algemeen toepassingsbereik, bedoeld in artikel 2.3.1.1 van dit omgevingsplan vallen.

Geurgevoelige objecten

Deze paragraaf is van toepassing op de geur door een activiteit op een geurgevoelig object. Uit de begripsomschrijving in bijlage I van dit omgevingsplan volgt dat een geurgevoelig object is:

1. een geurgevoelig object zoals bedoeld in het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en de voormalige Wet geurhinder en veehouderij; en
2. een geurgevoelig gebouw dat nog niet aanwezig is maar op grond van het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteiten mag worden gebouwd.

Het begrip geurgevoelig gebouw is omschreven in artikel 5.91 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Het begrip geurgevoelig object is anders dan het begrip geurgevoelig gebouw in het besluit kwaliteit leefomgeving. Meer uitleg over het verschil tussen de twee begrippen staat in de toelichting op het begrip geurgevoelig object zoals opgenomen in bijlage I bij dit omgevingsplan.

Het Besluit kwaliteit leefomgeving biedt wel de flexibiliteit om het begrip geurgevoelig gebouw uit te breiden naar gebouwen die nu ook vallen onder het begrip geurgevoelig object. Het gaat hierbij om gebouwen waar hoofdzakelijk sprake is van verblijf van mensen.

Tweede lid

In artikel 5.90 van het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn geurgevoelige gebouwen die zijn toegelaten voor de duur van niet meer dan tien jaar, uitgesloten van het toepassingsbereik van de bepalingen over geur in dat besluit.

Artikel 2.3.6.1.2 Toepassingsbereik: eerbiedigende werking

Eerste lid

In artikel 5.90 van het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn geurgevoelige gebouwen die zijn toegelaten voor de duur van niet meer dan tien jaar, uitgesloten van het toepassingsbereik van de bepalingen over geur in dat besluit. In het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer kregen deze gebouwen dezelfde bescherming tegen geurhinder als alle andere geurgevoelige objecten.

Dit artikellid zorgt ervoor dat de tijdelijke geurgevoelige gebouwen, die toegelaten zijn op grond van het recht zoals dat gold vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet, wel bescherming in de vorm van geurwaarden en afstandseisen blijven houden. Dit tot het moment dat bij:

- het vaststellen van het nieuwe deel van het omgevingsplan; of
  - het verlenen van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit;
- beoordeeld is dat de situatie ook zonder geldende waarde of afstanden voor geur op het tijdelijke geurgevoelige gebouw, aanvaardbaar is.

Tweede lid

Onderdeel b van het tweede lid, gaat over geprojecteerde en in aanbouw zijnde geurgevoelige gebouwen, die op grond van het recht zoals dat gold vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet toegelaten zijn. Deze gebouwen krijgen op grond van dit onderdeel geen bescherming voor geur. Het

voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer bood namelijk geen bescherming voor geur aan geplande, maar nog te bouwen gebouwen.

Schema of waarden of afstanden voor geur gelden bij geprojecteerde of in aanbouw zijnde geluidgevoelige gebouwen of tijdelijke geurgevoelig gebouwen.

Geurgevoelig gebouw	Activiteit
Op grond van het oude recht (in het tijdelijke deel van het omgevingsplan), toegelaten maar nog niet gebouwd	de waarden en afstanden voor geur zijn niet van toepassing
in het nieuwe deel van het omgevingsplan, toegelaten maar nog niet gebouwd	de waarden en afstanden voor geur zijn wel van toepassing
geurgevoelig gebouw dat op grond van het oude recht (in het tijdelijke deel van het omgevingsplan) is toegelaten voor een duur van niet meer dan tien jaar.	de waarden en afstanden voor geur zijn wel van toepassing
geurgevoelig gebouw dat in het nieuwe deel van het omgevingsplan is toegelaten voor een duur van niet meer dan tien jaar.	de waarden en afstanden voor geur zijn niet van toepassing

Artikel 2.3.6.1.3 Geur: waar waarden en tot waar afstanden gelden

Dit artikel regelt waar de waarden of afstanden gelden die voor geur door een activiteit op een geurgevoelig object gelden. Als het geurgevoelige gebouw al gerealiseerd is, gelden de waarden of afstanden op of tot de gevel van het geurgevoelige gebouw (onderdeel a). Als het geurgevoelige gebouw nog niet gerealiseerd is, gelden de waarden of afstanden op of tot de plaats waar de gevel van het geurgevoelige gebouw mag worden gerealiseerd (onderdeel b).

Voor woonwagens en woonschepen geldt dat, anders dan bij andere geurgevoelige objecten, de waarden gelden op een begrenzing van de locatie. De woonwagen en woonschip wordt dus niet zelf beschermd, maar de locatie waarop de woonwagen of het woonschip geplaatst kan worden. Dit heeft te maken met de verplaatsbaarheid van de woonwagens en het woonschip binnen de locatie en de lagere eisen aan de gevels van dergelijke gebouwen.

Dit artikel sluit aan bij artikel 5.93 en 5.94 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Artikel 2.3.6.1.4 Geur: functionele binding

Dit artikel bepaalt dat de waarden voor geur niet van toepassing zijn op de geur door een activiteit, op een geurgevoelig object dat een functionele binding heeft met die activiteit. Dit artikel sluit aan bij artikel 5.95 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Artikel 2.3.6.1.5 Geur: voormalige functionele binding

Dit artikel bepaalt dat voor een geurgevoelig object, dat voorheen onderdeel was van de Wet milieubeheer-inrichting of functioneel verbonden was met een agrarische activiteit, de afstanden en waarden voor geur door die activiteit niet gelden. Het gebouw blijft wel beschermd tegen geur, veroorzaakt door andere omliggende bedrijven.

Onderdeel a

Onderdeel a regelt dat de afstanden en waarden voor geur door een activiteit niet gelden voor de zogenaamde 'plattelandswoningen' die als plattelandswoning zijn aangewezen of aangevraagd vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit was onder het oude recht bepaald in de bepalingen van de voormalige Wet geurhinder en veehouderij (artikel 2, derde lid) en het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer (artikel 1.3c).

onderdeel b

Onderdeel b regelt dat de afstanden en waarden voor geur voor een agrarische activiteit niet gelden, voor een gebouw met een voormalige functionele binding, dat als een 'gebouw met voormalige functionele binding' is aangevraagd en aangewezen na de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Dit betekent dat in het omgevingsplan of in de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit, voor de woning waar het om gaat (of ander geurgevoelig gebouw) wordt bepaald dat deze woning geen bescherming krijgt tegen geurhinder door de agrarische activiteit waarmee de woning voorheen was verbonden, via waarden of afstanden.

Onderdeel b van deze bepaling voorziet er vervolgens in dat de waarden en afstanden voor geur uit dit omgevingsplan, die gelden voor de agrarische activiteit, niet gaan gelden op de gevel van de naastgelegen woning, die nu geen functionele binding meer heeft.

Dit artikel past binnen de mogelijkheden van artikel 5.96 Besluit kwaliteit leefomgeving. Dat artikel biedt meer flexibiliteit voor geurgevoelige gebouwen met een voormalige functionele binding. Deze ruimere mogelijkheden zijn niet opgenomen in de omgevingsplanregels van rijkswege.

Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 5.96 Besluit kwaliteit leefomgeving en paragraaf 2.3.8, onder 'Voormalige bedrijfswoningen', en paragraaf 8.1.3 onder 'Functioneel verbonden en functioneel ondersteunende gebouwen en locaties', van het algemeen deel van de toelichting bij het Besluit kwaliteit leefomgeving.

§ 2.3.6.2 Geur houden van landbouwhuisdieren en paarden en pony's voor het berijden in een dierenverblijf.

Indeling paragraaf

Bij de indeling van de paragraaf is in hoofdlijnen de vorm van subparagraaf 5.1.4.6.3 'Geur door het houden van landbouwhuisdieren in een dierenverblijf' van het Besluit kwaliteit leefomgeving gevolgd. Materieel zijn de artikelen uit deze paragraaf gelijkwaardig aan die van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

De paragraaf stelt regels voor:

- landbouwhuisdieren met geuremissiefactor; en
- landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor of paarden en pony's voor het berijden.

Deze paragraaf stelt geen regels voor fokteven van nertsen. Die regels staan in het tijdelijke deel van dit omgevingsplan in paragraaf 2.3.6.3.

Verhouding Activiteitenbesluit milieubeheer en Wet geurhinder en veehouderij in dit tijdelijke deel van het omgevingsplan.

Deze paragraaf is de voortzetting van de artikelen 3.115 tot en met 3.121 van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en de regels van de voormalige Wet geurhinder en veehouderij. Tussen bovenstaande regels van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en de voormalige Wet geurhinder en veehouderij, bestonden enkele kleine inhoudelijke verschillen. Zo is de zogenaamde

50%-regeling in het Voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer vereenvoudigd ten opzichte van die in de voormalige Wet geurhinder en veehouderij. Voor deze paragraaf van het omgevingsplan is aangesloten bij de inhoud van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. Ook is artikel 3.116, derde lid uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer in deze omgevingsplanregels van rijkswege overgenomen. Een dergelijke bepaling kende de voormalige Wet geurhinder en veehouderij niet.

Vergunningplichtige activiteiten

De regels van deze paragraaf gelden voor alle activiteiten die vallen onder artikel 2.3.1.1 van dit omgevingsplan, waaronder milieubelastende activiteiten die vergunningplichtig zijn op grond van hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet blijven bestaande omgevingsvergunningen voor milieu op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingswet, voor het houden van landbouwhuisdieren of paarden die gehouden worden voor het berijden in dierenverblijven, hun gelding houden. Dat geldt ook voor de verleende omgevingsvergunningen beperkte milieutoets. De waarden en afstanden in deze paragraaf gelden alleen voor beginnen, wijzigen of uitbreiden. Of de situatie overbelast is, maakt niet uit zolang niet wordt uitgebreid of gewijzigd.

Voorrang voor geurverordening

Ook is voor deze paragraaf de voorrangsbepaling in artikel 2.1, eerste lid van dit omgevingsplan van belang. Op grond van artikel 6 van de voormalige Wet geurhinder en veehouderij hebben veel gemeenten in een zogenoemde geurverordening, concentratiegebieden aangewezen of andere waarden of afstanden opgenomen voor het houden van landbouwhuisdieren dan de waarden of afstanden in deze paragraaf van het omgevingsplan. Deze geurverordening maakt op grond van artikel 4.6, eerste lid, onder e van de Invoeringswet Omgevingswet, deel uit van het tijdelijke omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, onder a, van de Omgevingswet. Op grond van artikel 2.1, eerste lid van dit omgevingsplan, gelden die andere waarden of afstanden uit de geurverordening in plaats van de waarden of afstanden in deze paragraaf.

Artikel 2.3.6.2.1 Toepassingsbereik

Eerste lid

Deze paragraaf gaat over houden in een dierenverblijf van landbouwhuisdieren en paarden en pony's die gehouden worden voor het berijden.

Paarden en pony's die gehouden worden voor het berijden zijn specifiek benoemd omdat deze niet vallen onder het begrip landbouwhuisdieren in het Besluit activiteiten leefomgeving.⁸⁰

Het gaat in deze paragraaf dus om:

- landbouwhuisdieren zoals bedoeld in Bijlage I van het Besluit activiteiten leefomgeving, zijnde: zoogdieren of vogels voor de productie van vlees, eieren, melk, wol, pels of veren of paarden of pony's voor het fokken; en
- paarden en pony's die gehouden worden voor het berijden.

Bovenstaande komt overeen met het begrip landbouwhuisdier uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer

Voor kinderboerderijen, dierentuinen, hondenkennels, volières en dergelijke gelden deze voorschriften niet. Het gaat bij deze bedrijven namelijk niet om het houden van landbouwhuisdieren, omdat deze

---

⁸⁰ Het begrip landbouwhuisdieren in het Besluit activiteiten leefomgeving, is op grond van artikel 1.1 van dit tijdelijke deel van het omgevingsplan van toepassing op dit omgevingsplan.

dieren niet voor de productie worden gehouden. Deze activiteiten vallen wel onder paragraaf 2.3.23, Het fokken, houden of trainen van landbouwhuisdieren of andere vogels of zoogdieren.

Regels voor het houden van fokteven voor nertsen worden staan niet in deze, maar in de volgende paragraaf van dit omgevingsplan.

Tweede lid

Als ondergrens voor het van toepassing zijn van deze paragraaf is aangesloten bij de ondergrenzen zoals die ook golden in het voormalige Activiteitenbesluit, namelijk: minder dan 10 schapen, 5 paarden en pony's, 10 geiten, 25 stuks pluimvee, 25 konijnen en 10 overige landbouwhuisdieren.

Artikel 2.3.6.2.2 Geur vanaf waar afstanden gelden

De afstanden zoals opgenomen in deze paragraaf worden gemeten tussen het emissiepunt van het dierenverblijf en het dichtstbijzijnde geurgevoelige object.

Het gaat om het emissiepunt als bedoeld in artikel 4.806, tweede lid, Besluit activiteiten leefomgeving. Op grond van dat artikel wordt onder emissiepunt verstaan:

- a. het punt waarop een relevante hoeveelheid emissie buiten het dierenverblijf treedt of wordt gebracht; of
- b. bij een gedeeltelijk overdekt dierenverblijf: het punt waarop een relevante hoeveelheid emissie buiten het overdekte gedeelte van het dierenverblijf treedt of wordt gebracht.

In artikel 2.3.6.2.8 wordt hier een uitzondering op gemaakt voor de zogenaamde gevelgevelafstanden.

Artikel 2.3.6.2.3 Geur landbouwhuisdieren met geuremissiefactor: waarden

Eerste lid

Dit lid is een voorzetting van artikel 3.115, eerste lid van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 3 van de voormalige Wet geurhinder en veehouderij. In dit artikel worden de standaardwaarden voor geurbelasting in odour units gegeven voor dierenverblijven met dieren waarvoor een emissiefactor is vastgesteld.

De waarden gelden alleen voor beginnen, wijzigen of uitbreiden. Of de situatie overbelast is, maakt niet uit zolang niet wordt uitgebreid of gewijzigd.

Op grond van Bijlage I bij dit omgevingsplan wordt onder landbouwhuisdieren met geuremissiefactor verstaan: landbouwhuisdieren waarvoor een emissiefactor voor geur is vastgesteld en die vallen binnen een van de volgende diercategorieën:

- a. varkens, kippen, schapen of geiten; of
- b. als deze worden gehouden voor de vleesproductie:
  - 1°. rundvee tot 24 maanden;
  - 2°. kalkoenen;
  - 3°. eenden; of
  - 4°. parelhoenders;

Er wordt evenals in de voormalige Wet geurhinder en veehouderij en het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer, onderscheid gemaakt tussen geurgevoelige objecten binnen en buiten de bebouwde kom. Het begrip 'bebouwde kom' was en is niet gedefinieerd. De grens van de bebouwde kom wordt niet bepaald door de wegenverkeerswetgeving, maar ook door de aard van de omgeving. Binnen een

bebouwde kom is de op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur. In het besluit kwaliteit leefomgeving wordt dit vervangen door de bebouwingscontour die in het omgevingsplan moet worden opgenomen, zodat vooraf hierover altijd duidelijkheid is. Gemeenten wijzen dan bebouwingscontouren aan in het omgevingsplan.

Voor dit artikel geldt dat als in een geurverordening op grond van artikel 6 van de voormalige Wet geurhinder en veehouderij, een ander waarde is vastgesteld dan de waarde in dit lid, die ander waarde voorrang heeft op de waarde zoals opgenomen in dit artikel. Dit is geregeld in artikel 2.1, eerste lid van dit Omgevingsplan. Deze voorrang werkt ook door in de volgende artikelen van deze paragraaf, bijvoorbeeld voor het berekenen van de geur in het tweede lid, of de eerbiedigende werking in artikel 2.3.6.2.4

Tweede lid

Artikel 3.118 van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 6 van de voormalige Wet geurhinder en veehouderij, boden gemeenten de mogelijkheid om bij verordening andere waarden dan die in het eerste lid, vast te stellen. Op grond van artikel 4.6, eerste lid onder e van de Invoeringswet Omgevingswet, worden deze regels van deze verordening van rechtswege onderdeel (van het tijdelijk deel) van het omgevingsplan.

Derde Lid

In het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer werd voor de manier van berekenen van de geur door het houden van landbouwhuisdieren met geuremissiefactor, verwezen naar de ministeriele regeling die op grond van artikel 10 van de Wet geurhinder en veehouderij was vastgesteld. In de consultatieversie van de Omgevingsregeling is deze methode voor het berekenen van de geurwaarden verwerkt in artikel 6.15 van de Omgevingsregeling.

Artikel 2.3.6.2.4 Geur landbouwhuisdieren met geuremissiefactor: eerbiedigende werking bij waarde

In dit artikel is geregeld dat deze standaardwaarden niet gelden voor wijzigen of uitbreiden in dierenverblijven van landbouwhuisdieren met geuremissiefactor op een locatie waarbij sprake is van een rechtmatig voor geur overbelaste situatie op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet. Uitbreiden en wijzigen is dan alleen mogelijk in de volgende gevallen:

1. Zolang de geur op een geurgevoelig gebouw door het houden van landbouwhuisdieren met geuremissiefactor op een geurgevoelig object niet toeneemt en het aantal landbouwhuisdieren met geuremissiefactor per diercategorie niet toeneemt. Dit is de voortzetting van de artikelen 3, derde lid, van de voormalige Wet geurhinder en veehouderij en 3.115, tweede lid, onder c, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.
2. Als aan de 50%-regeling wordt voldaan.

In rechtmatig toegestane overschrijdingssituaties mag het aantal landbouwhuisdieren met geuremissiefactor per diercategorie niet toenemen, tenzij er een geurbelastingreducerende maatregel getroffen en de toegestane overschrijding van de geur gehalveerd wordt. Bij het toepassen van de 50%-regeling moet gerekend worden met de waarden zoals opgenomen in het omgevingsplan of in de geurverordening.

Voor wat betreft de geur die rechtmatig veroorzaakt mocht worden gaat het om de geur die onmiddellijk voorafgaand aan het toepassing van de maatregel rechtmatig mocht worden veroorzaakt.

Dit lid vormt de voortzetting van artikel 3, vierde lid, van de voormalige Wet geurhinder en veehouderij en artikel 3.115, tweede lid, onder b en c, van het voormalige Activiteitenbesluit

milieubeheer. Voor de 50%-regeling is aangesloten bij de formulering zoals die in artikel 3.115, tweede lid, onder b, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer, is opgenomen, in plaats van de formulering in artikel 3, vierde lid, van de voormalige Wet geurhinder veehouderij. Hierdoor hoeft niet berekend te worden wat de reductie als gevolg van de geurbelastingreducerende maatregelen zou zijn, gelet op de bestaande (oude) situatie. Dit is eenvoudiger voor de praktijk.

Artikel 2.3.6.2.5 Geur landbouwhuisdieren met geuremissiefactor: afstand tot bijzonder geurgevoelige objecten

In dit artikel staan de minimumafstanden tussen een dierenverblijf met landbouwhuisdieren waarvoor een geuremissiefactor is vastgesteld en een geurgevoelig object dat hoort of heeft gehoord bij een andere veehouderij of een ruimte voor ruimtewoning. Het gaat hier om woningen bij omliggende veehouderijen of een woning bij een omliggende veehouderij die na 19 maart 2000 is gestopt of een woning die is gebouwd na 19 mrt 2000 tegelijk met het (deels) beëindigen van een omliggende veehouderij. De genoemde geurgevoelige objecten krijgen minder bescherming dan andere geurgevoelige objecten, maar er moet wel sprake zijn van een minimaal beschermingsniveau. Dit minimale beschermingsniveau wordt bereikt door een afstand aan te houden van 100 meter tot een object binnen de bebouwde kom en 50 meter tot een object buiten de bebouwde kom. Als niet voldaan wordt aan de minimumafstand, dan moet wel aan artikelen 2.3.6.2.3 en 2.3.6.2.4 voldaan worden.

Artikel 2.3.6.2.6 Geur landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor of paarden en pony's voor het berijden: afstand

Voor landbouwhuisdieren waarvoor geen geuremissiefactor is vastgesteld, gelden geen waarden, maar is het uitgangspunt dat afstanden worden aangehouden. Deze afstanden zijn in dit artikel opgenomen. Het gaat hierbij om vaste afstanden: de afstand is niet gekoppeld aan het aantal landbouwdieren.

In Bijlage I bij dit omgevingsplan wordt onder landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor verstaan: landbouwhuisdieren waarvoor in de Omgevingsregeling geen emissiefactor voor geur is vastgesteld, met uitzondering van pelsdieren.

In dit artikel gaat het dus om het houden van landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor, behalve pelsdieren. De geur door het houden van fokteven voor nertsen is geregeld in subparagraaf 2.3.6.3.

Dit artikel is een voortzetting van de regeling in artikel 4, eerste lid, van de voormalige Wet geurhinder en veehouderij en artikel 3.117, eerste lid, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

Voor dit artikel geldt dat als in een geurverordening op grond van artikel 6 van de voormalige Wet geurhinder en veehouderij, een andere afstand is vastgesteld dan de afstand in dit artikel, die ander afstand uit de geurverordening voorrang heeft op de afstand zoals opgenomen in dit artikel. Dit is geregeld in artikel 2.1 van dit Omgevingsplan. Deze voorrang werkt ook door in het volgende artikelen van deze paragraaf over de eerbiedigende werking.

Artikel 2.3.6.2.7 Geur landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor of paarden en pony's voor het berijden: eerbiedigende werking voor afstand

In dit artikel is een regeling opgenomen voor het laten voortbestaan van de situatie waarin op een locatie de afstand tussen een dierenverblijf voor het houden van landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor of paarden en pony's die gehouden worden voor het berijden en een geurgevoelig object rechtmatig kleiner is dan de afstand die geldt op grond van artikel 2.3.6.2.6.

Is dat geval is uitbreiden toegestaan als het aantal landbouwhuisdieren per diercategorie zonder geuremissiefactor of het aantal paarden en pony's die gehouden worden voor het berijden, niet toeneemt en die afstand tot een geurgevoelig object niet afneemt.

Dit lid vormt de voortzetting van de artikelen 4, derde lid, van de voormalige Wet geurhinder en veehouderij en 3.117, tweede lid, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

Artikel 2.3.6.2.8 Geur landbouwhuisdieren en paarden of pony's voor het berijden: afstand vanaf de gevel dierenverblijf

Dit artikel bevat afstanden gemeten vanaf de gevel (buitenzijde) van het dierenverblijf tot een geurgevoelig object, de zogenaamde gevel tot gevelafstanden.

De afstanden, bedoeld in dit artikel, gelden naast de waarden die op grond van artikel 2.3.6.2.3 gelden en gelden naast de afstanden die op grond van artikelen 2.3.6.2.5 en 2.3.6.2.6 gelden.

Dit artikel geldt voor het houden van landbouwhuisdieren met en voor landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor en voor het houden van paarden en pony's die gehouden worden voor het berijden. Door dit artikel wordt geborgd dat er altijd een zekere afstand is tussen geurgevoelig object en een dierenverblijf. Dit onderdeel vervangt artikel 5, eerste lid, van de voormalige Wet geurhinder en veehouderij en artikel 3.119, eerste lid, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

Artikel 2.3.6.2.9 Geur landbouwhuisdieren met geuremissiefactor : eerbiedigende werking voor afstand vanaf gevel dierenverblijf

In dit artikel is een regeling opgenomen voor het wijzigen of uitbreiden van het in een dierenverblijf houden van landbouwhuisdieren met geuremissiefactor, voor locaties waar de afstand tussen de gevel van een dierenverblijf voor het houden van landbouwhuisdieren met geuremissiefactor en een geurgevoelig object rechtmatig kleiner is dan de afstand, bedoeld in artikel 2.3.6.2.8. De eisen zoals gesteld onder a, b en c zijn cumulatief.

Dit artikel is de voortzetting van artikel 5, tweede lid, onder a, van de voormalige Wet geurhinder en veehouderij en artikel 3.119, tweede lid, onder a en b, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

Artikel 2.3.6.2.10 Geur landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor en paarden en pony's voor het berijden: eerbiedigende werking voor afstand vanaf gevel dierenverblijf

In dit artikel is een regeling opgenomen voor een soortgelijke situatie als in artikel 2.3.6.2.9, maar dan voor dieren zonder geuremissiefactor en paarden en pony's die gehouden worden voor het berijden. Deze eisen gesteld onder a, b zijn cumulatief.

§ 2.3.6.3 Geur door het houden van fokteven van nertsen

Artikel 2.3.6.3.1 Toepassingsbereik en geldingsduur

Eerste lid

Deze paragraaf geldt voor het houden van fokteven van nertsen in dierenverblijven.

In bijlage I van dit Omgevingsplan zijn fokteven van nertsen aangeduid als: fokteven van nertsen, behorend tot de bij Omgevingsregeling aangewezen diercategorie pelsdieren, met uitzondering van jongen.

Tweede lid

Per 1 januari 2024 geldt er een verbod op het fokken en houden van pelsdieren. Omdat er vanaf dat moment geen nertsenfokkerijen meer mogen bestaan, komt deze paragraaf per 1 januari 2014 te vervallen.

Artikel 2.3.6.3.2 Geur vanaf waar afstanden gelden

De afstanden zoals opgenomen in deze paragraaf worden gemeten tussen het emissiepunt van het dierenverblijf en het dichtstbijzijnde geurgevoelige object.

Het gaat om het emissiepunt als bedoeld in artikel 4.806, tweede lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Op grond van dat artikel wordt onder emissiepunt verstaan:

- a. het punt waarop een relevante hoeveelheid emissie buiten het dierenverblijf treedt of wordt gebracht; of
- b. bij een gedeeltelijk overdekt dierenverblijf: het punt waarop een relevante hoeveelheid emissie buiten het overdekte gedeelte van het dierenverblijf treedt of wordt gebracht.

Artikel 2.3.6.3.3 Geur fokteven van nertsen: afstand

De afstanden voor het houden van fokteven zijn in dit artikel opgenomen.

Eerste en tweede lid

Het gaat bij fokteven van nertsen om gevarieerde afstanden: de afstand is gekoppeld aan het aantal fokteven. Er is een onderscheid gehanteerd tussen geurgevoelige objecten gelegen binnen de bebouwde kom en buiten de bebouwde kom. Is er sprake van meer dan 9.000 fokteven van nertsen dan worden de gedifferentieerde afstanden van tabel 2.3.6.3.3 met 25 meter vergroot per 3.000 extra fokteven van nertsen. Het eerste en tweede lid vormen een voortzetting van artikel 4, eerste en tweede lid, van de voormalige Wet geurhinder en veehouderij en artikel 3 van en bijlage 2 bij de voormalige Regeling geurhinder en veehouderij.

Voor dit artikel geldt dat als in een geurverordening op grond van artikel 6 van de voormalige Wet geurhinder en veehouderij, een andere afstand is vastgesteld dan de afstand in dit artikel, die andere afstand uit de geurverordening voorrang heeft op de afstand zoals opgenomen in dit artikel. Dit is geregeld in artikel 2.1 van dit Omgevingsplan. Deze voorrang werkt ook door in het volgende artikelen van deze paragraaf, bijvoorbeeld over de eerbiedigende werking.

Artikel 2.3.6.3.4 Geur fokteven van nertsen: eerbiedigende werking voor afstand

In dit artikel is een regeling opgenomen voor het laten voortbestaan van de situatie waarin op een locatie de afstand tussen het houden van fokteven van nertsen en een geurgevoelig object rechtmatig kleiner is dan de afstand die geldt op grond van artikel 2.3.6.3.3. Dit lid vormt de voortzetting van de artikelen 4, derde lid, van de voormalige Wet geurhinder en veehouderij.

Artikel 2.3.6.3.5 Geur fokteven van nertsen: afstand tot bijzondere geurgevoelige objecten

Dit is een voortzetting van onder andere artikel 14 van de voormalige Wet geurhinder en veehouderij.

Artikel 2.3.6.3.6 Geur fokteven van nertsen: afstand tot bijzondere geurgevoelige objecten

In dit artikel staan de minimumafstanden tussen een dierenverblijf met fokteven voor nertsen en een geurgevoelig object dat hoort of heeft gehoord bij een andere veehouderij of een ruimte-voor-ruimtetwoning. Het gaat hier om woningen bij omliggende veehouderijen of een woning bij een omliggende veehouderij die na 19 maart 2000 is gestopt of een woning die is gebouwd na 19 maart 2000 tegelijk met het (deels) beëindigen van een omliggende veehouderij. De genoemde geurgevoelige objecten krijgen minder bescherming dan andere geurgevoelige objecten, maar er moet wel sprake zijn van een minimaal beschermingsniveau. Dit minimale beschermingsniveau wordt bereikt door een afstand aan te houden van 100 meter tot een object binnen de bebouwde kom en 50 meter tot een object buiten de bebouwde kom.

Artikel 2.3.6.3.7 Geur fokteven van nertsen: afstand vanaf de gevel dierenverblijf

Dit artikel bevat afstanden gemeten vanaf de gevel (buitenzijde) van het dierenverblijf tot een geurgevoelig object, de zogenaamde gevel tot gevelafstanden. De afstanden, bedoeld in dit artikel, gelden naast de afstanden die op grond van artikelen 2.3.6.3.3 of 2.3.6.3.4 gelden.

Artikel 2.3.6.3.8 Geur fokteven van nertsen: eerbiedigende werking voor afstand vanaf gevel dierenverblijf

Dit artikel stelt voorwaarden voor het uitbreiden of wijzigen van het houden van fokteven van nertsen in een dierenverblijf, op een locatie waarin rechtmatig niet wordt voldaan aan de gevel tot gevelafstand. De eisen gesteld in dit artikel zijn cumulatief.

Artikel 2.3.6.3.7 en 2.3.6.3.8 zijn een voortzetting van artikel 5 van de voormalige Wet geurhinder en veehouderij.

§ 2.3.6.4 Geur door andere agrarische activiteiten

Artikel 2.3.6.4.1 Geur opslaan van vaste mest, champost of dikke fractie: afstand

Dit artikel vormt een voortzetting van de artikelen 1.1, eerste lid, 3.45, eerste lid, en 3.46, eerste lid, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. Die artikelen zagen op het opslaan van agrarische bedrijfsstoffen. Dit artikel ziet niet op alle agrarische bedrijfsstoffen, maar enkel op een deel ervan. De regels voor de andere agrarische bedrijfsstoffen zijn elders in subparagraaf 2.3.6.4 geregeld. Dit artikel geldt voor alle milieubelastende activiteiten, die vallen onder het algemene toepassingsbereik van deze afdeling, bedoeld in artikel 2.3.1.1.

Eerste lid

Bij het opslaan van minder dan 3 m³ vaste mest, champost of dikke fractie gelden geen eisen, anders dan de specifieke zorgplicht.

Dit artikel geldt niet voor de opslag van vaste mest, afkomstig van andere dieren dan landbouwhuisdieren of paarden en pony's die gehouden worden in verband met het berijden. Het gaat dan om vaste mest van bijvoorbeeld honden, dieren op de kinderboerderij of dieren in dierentuinen. Voor de geurhinder, veroorzaakt door die mestopslagen geldt artikel 2.3.22.7.

Tweede lid, onder a

Als vaste mest, champost of dikke fractie korter dan twee weken op één plek opgeslagen ligt, dan is dit artikel niet van toepassing. Wel geldt de specifieke zorgplicht.

Tweede lid, onder b

Een opslag van meer dan 600 m³ valt niet onder het toepassingsbereik van dit artikel. In artikel 2.3.25.10 is aanvullend op deze bovengrens een vergunningplicht opgenomen voor de opslag van meer dan 600 m³ vaste mest.

Derde lid

De afstanden in dit lid komen overeen met de afstanden zoals die stonden in artikel 3.46, eerste lid, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

De maatwerkmogelijkheid in artikel 3.46, achtste lid, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer is niet specifiek overgenomen. Dit valt nu onder de generieke maatwerkbevoegdheid van deze afdeling van het omgevingsplan.

Artikel 2.3.6.4.2 Geur opslaan van gebruikt substraatmateriaal van plantaardige oorsprong: afstand

Dit artikel vormt een voortzetting van de artikelen 1.1, eerste lid, 3.45, eerste lid, en 3.46, eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Die artikelen zagen op het opslaan van agrarische bedrijfsstoffen. Dit artikel ziet niet op alle agrarische bedrijfsstoffen, maar enkel op substraatmateriaal van plantaardige oorsprong. De regels voor de andere agrarische bedrijfsstoffen zijn elders in subparagraaf 2.3.6.4 geregeld.

Eerste lid

Bij het opslaan van minder dan 3 m³ gebruikt substraatmateriaal van plantaardige oorsprong gelden geen eisen, anders dan de specifieke zorgplicht.

Tweede lid

De afstanden in dit lid komen overeen met de afstanden zoals die stonden in artikel 3.46, eerste lid van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

Artikel 2.3.6.4.3 Geur opslaan kuilvoer of vaste bijvoedermiddelen: afstand

Dit artikel regelt het opslaan van kuilvoer of vaste bijvoedermiddelen. Kuilvoer is veevoer dat door inkuielen als wintervoorraad opgeslagen wordt. Kuilgras en snijmaïs kunnen onder meer als kuilvoer gebruikt worden. In bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving worden vaste bijvoedermiddelen omschreven als plantaardige restproducten uit de landbouw en tuinbouw. Ook de plantaardige restproducten afkomstig van voedselbereiding en voedselverwerking vallen onder vaste bijvoedermiddelen. Dat geldt niet voor voedselresten afkomstig van restaurants, cateringfaciliteiten en keukens.

Dit artikel vormt een voortzetting van de artikelen 1.1, eerste lid, 3.45, eerste lid, en 3.46, eerste, vijfde en negende lid, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. Die artikelen van dat besluit zagen op het opslaan van agrarische bedrijfsstoffen. Dit artikel ziet niet op alle agrarische bedrijfsstoffen, maar enkel op kuilvoer en vaste bijvoedermiddelen. De afstandseisen voor het opslaan

van vaste bijvoedermiddelen en kuilvoer gelden niet, als er sprake is van een totaal volume van minder dan 3 m³. Dit is in lijn met de regels uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. In de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving en in het Besluit activiteiten leefomgeving is deze grens van 3 m³ vervallen.

Dit artikel geldt voor alle milieubelastende activiteiten, die vallen onder het algemene toepassingsbereik van deze afdeling, bedoeld in artikel 2.3.1.1. Zo gelden deze regels voor het opslaan van kuilvoer of vaste bijvoedermiddelen bij bijvoorbeeld een veehouderij, een manege of dierentuin.

Artikel 2.3.6.4.4 Geur opslaan drijfmest, digestaat en dunne fractie: afstand

Eerste lid

Met dit artikellid en de begripsomschrijvingen in het Besluit activiteiten leefomgeving, zijn de artikelen 3.50, derde lid, en 3.51, elfde lid, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer omgezet. Het mestbassin is bovengronds gelegen en kan ook uit een mestzak of foliebassin bestaan. Voor de berekening van de gezamenlijke oppervlakte en de gezamenlijke inhoud worden de inhoud en oppervlakte van mestkelders en ondergrondse mestbassins die zijn voorzien van een afdekking die als vloer fungeert, niet meegerekend. Is sprake van meerdere bassins, dan worden deze voor de oppervlakte- of inhoudsbepaling dus bij elkaar opgeteld. Een uitgebreide toelichting over het toepassingsbereik van dit artikel is te lezen in de artikelsgewijze toelichting op artikel 4.855 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

In het Besluit activiteiten leefomgeving, staat geen vergunningplicht voor het opslaan van dierlijke meststoffen die verpompbaar zijn in een of meer mestbassins met een gezamenlijke oppervlakte groter dan 750 m² of een gezamenlijke inhoud groter dan 2.500 m³. Deze vergunningplicht komt wel terug in artikel 2.3.25.10 van dit omgevingsplan.

Tweede lid

De afstand die ten minste in acht moet worden genomen, is kleiner voor bassins met een (gezamenlijk) oppervlakte kleiner dan 350 m², dan voor bassins met een (gezamenlijk) oppervlakte van 350 m² of meer. Verder geldt een kleinere afstand tot een geurgevoelig object of een geprojecteerd geurgevoelig gebouw, dat een functionele binding heeft met een veehouderij in de directe omgeving, dan een te beschermen object zonder die functionele binding met een veehouderij.

Ondanks dat de afstanden in acht worden genomen, kan toch geuroverlast optreden. Het bevoegd gezag heeft dan de mogelijkheid om aanvullende eisen te stellen met maatwerkvoorschriften. Dit kan bijvoorbeeld voor de situering van het mestbassin, het afdekken ervan en de frequentie en tijdstip van de aan- en afvoer. Dit geldt ook voor mestkelders. Met name het leegpompen van mestkelders kan leiden tot geuroverlast.

Artikel 2.3.6.4.5 Geur voorziening biologisch behandelen dierlijke meststoffen voor of na vergisten: afstand

Eerste lid

Dit artikel is van toepassing op het een voorziening voor het biologisch behandelen van dierlijke meststoffen voor of na het vergisten bij het vergisten van dierlijke meststoffen.

Dit artikel voor een voorziening voor het biologisch behandelen van dierlijke meststoffen voor of na vergisten, geldt bij alle milieubelastende activiteiten, die vallen onder het algemene toepassingsbereik

van deze afdeling, bedoeld in artikel 2.3.1.1. Zo is dit artikel niet alleen van toepassing bij een bedrijf voor mestbehandeling, als bedoeld in artikel 3.225 van het Besluit activiteiten leefomgeving, maar op alle mestvergistinginstallaties die voldoen aan de omschrijving in het eerste lid.

Tweede lid

Dit artikel is niet van toepassing op een milieubelastende activiteit die als vergunningplichtig is aangewezen in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Een vergunningplicht kan onder meer gelden bij mestverwerking meer dan 25.000 m³ mest van derden (grootschalige mestverwerking, artikel 3.91 Besluit activiteiten leefomgeving) of als de vergistinginstallatie onderdeel is van een IPPC-installatie.

Derde lid

Dit lid is een voortzetting van de artikelen 3.129c en 3.129g, eerste en tweede lid, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. Het bepaalde in artikel 3.129g, derde lid, van dat besluit is niet expliciet overgenomen. Dat lid regelde dat bepaalde gebruikseisen bij maatwerkvoorschrift kon worden vastgelegd. Die mogelijkheid valt nu onder de generieke maatwerkbevoegdheid van deze afdeling van het omgevingsplan. Het stellen van gebruiksregels aanvullend op de afstandseis kan nodig zijn om te voldoen aan artikel 5.92 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, dat vereist dat de geur door een activiteit op geurgevoelige gebouwen aanvaardbaar is. Hierbij kan gedacht worden aan maatwerkvoorschriften over:

- de situering van de voorziening;
- het gesloten uitvoeren van de voorziening;
- de ligging en afvoerhoogte van het emissiepunt, indien emissies worden afgezogen;
- de toepassing van een doelmatige ontgeuringsinstallatie.

Artikel 2.3.6.4.6 Geur composteren of opslaan van groenafval: afstand

Dit artikel is een voortzetting van de artikelen 1.1, eerste lid, 3.45 en 3.46, eerste lid, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer voor zover het betreft het opslaan van groenafval, inclusief afgedragen gewas (restmateriaal afkomstig van de teelt van gewassen) en 3.106 en 3.108, eerste en tweede lid, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer voor zover het betreft het composteren van groenafval.

Eerste lid en tweede lid

Dit artikel ziet op de geur door het composteren of opslaan van groenafval, bedoeld in artikel 4.879 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Derde lid

Het bepaalde in de artikelen 3.46, achtste lid, en 3.108, derde lid, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer is niet expliciet overgenomen. Dat lid regelde dat bepaalde gebruikseisen bij maatwerkvoorschrift kon worden vastgelegd. Die mogelijkheid valt nu onder de generieke maatwerkbevoegdheid van deze afdeling van het omgevingsplan. Het stellen van gebruiksregels aanvullend op de afstandseis kan nodig zijn om te voldoen aan artikel 5.92 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, dat vereist dat de geur door een activiteit op geurgevoelige gebouwen aanvaardbaar is.

Artikel 2.3.6.4.7 Geur overige agrarische activiteiten: eerbiedigende werking

In beginsel geldt bij geur die veroorzaakt wordt door de activiteiten, bedoeld in de artikelen 2.3.6.4.1 t/m 2.3.6.4.6, de afstanden die in die artikelen zijn genoemd. Deze afstandseisen gelden echter niet bij 'overbelaste situaties'. Dit artikel bevat een regeling met 'eerbiedigende werking' voor zulke bestaande situaties. Zie voor meer informatie hierover de toelichting bij artikel 5.126 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Als dit artikel van toepassing is, heeft degene die de activiteit verricht, op grond van de specifieke zorgplichtbepaling, de verplichting om maatregelen of voorzieningen te treffen die geurhinder voorkomen of tot een aanvaardbaar niveau beperken. Hierbij kan gedacht worden aan maatregelen met betrekking tot:

- de situering van de plaats van de opgeslagen bedrijfsstoffen;
- het afdekken van de opgeslagen agrarische bedrijfsstoffen; of
- de frequentie van de afvoer van de opgeslagen agrarische bedrijfsstoffen.

In het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer stond ook dat degene die de inrichting drijft op verzoek van het bevoegd gezag aangeeft welke maatregelen of voorzieningen hij daartoe heeft getroffen of zal treffen. Deze gegevens kan het bevoegd gezag ook vragen op grond van de toezichtsbevoegdheden van de Algemene wet bestuursrecht. Deze verplichting komt dus niet expliciet terug in de omgevingsplanregels van rijkswege.

§ 2.3.6.5 Geur door het exploiteren van zuiveringstechnische werken

Artikel 2.3.6.5.1 Toepassingsbereik

Kortheidshalve wordt voor een uitleg over het exploiteren van een zuiveringstechnisch werk, verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij artikel 3.173 van het Besluit activiteiten leefomgeving. De verwijzing naar artikel 3.173 van het Besluit activiteiten leefomgeving brengt met zich mee dat het exploiteren van een zuiveringstechnisch werk ook andere milieubelastende activiteiten omvat die worden verricht op dezelfde locatie die de activiteit functioneel ondersteunen. De activiteiten worden gezien als één activiteit. Er is dan dus geen sprake van cumulatie van geur door verschillende activiteiten.

Dit artikel betreft een voortzetting van artikel 3.5a van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. De regels van subparagraaf 2.3.6.5 kent als gevolg van aansluiting bij het Besluit activiteiten leefomgeving een breder toepassingsbereik ten opzichte van artikel 3.5a van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Artikel 3.5a van het Activiteitenbesluit milieubeheer bepaalde namelijk dat de regels alleen van toepassing waren op zuiveringstechnische werken voor zover het de waterlijn betrof met inbegrip van slibindikking en mechanische slibontwatering.

Deze subparagraaf stelt alleen regels met het oog op het voorkomen of het tot een aanvaardbaar niveau beperken van geurhinder. Regels met het oog op andere belangen, zijn opgenomen in paragraaf 4.49 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 2.3.6.5.2 Geur zuiveringstechnisch werk: waarde

Dit artikel d is een voortzetting van artikel 3.5b, eerste en tweede lid, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

Het tweede lid bevat hogere waarden voor het exploiteren een zuiveringstechnisch werk dat is opgericht voor 1 februari 1996, en waarvoor op 1 februari 1996 een vergunning op grond van artikel 8.1 van de Wet milieubeheer in werking en onherroepelijk was.

De geurbelasting ter plaatse van geurgevoelige objecten wordt bepaald met behulp van een rekenmethode. In de consultatieversie van de Omgevingsregeling is deze methode voor het berekenen van de geurwaarden verwerkt in artikel 6.14 van de Omgevingsregeling.

In de consultatieversie van de Omgevingsregeling is bepaald dat als voor een procesonderdeel in bijlage XXV van die Omgevingsregeling, geen geuremissiefactor is vastgesteld, de emissie van geur door dat onderdeel wordt bepaald met een geuronderzoek volgens NTA 9065. Op grond van de algemene maatwerkbaarheid in deze afdeling van dit Omgevingsplan, kan het bevoegd gezag ook een geuronderzoek vragen voor het begin van de activiteit. Het bevoegd gezag kan op grond van deze informatie beoordelen of extra maatregelen moeten worden getroffen om geurhinder zoveel mogelijk te voorkomen.

Artikel 2.3.6.5.3 Geur zuiveringstechnisch werk: geen grenswaarde bij specifieke geurgevoelige objecten

Voor de geur door de exploitatie van zuiveringstechnische werken waarvoor tot 1 januari 2011 een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in werking en onherroepelijk was op bepaalde geurgevoelige objecten gelden de waarden, afstanden en gebruiksregels die in het omgevingsplan zijn opgenomen niet. Het gaat daarbij in de eerste plaats om geurgevoelige objecten die op het moment van verlening van de omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht niet aanwezig waren en voor de inwerkingtreding van dit besluit zijn gebouwd (onderdeel a). In de tweede plaats gaat het om geurgevoelige objecten die in de omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht niet als geurgevoelig object werden beschouwd (onderdeel b).

Dit artikel is een voortzetting van artikel 3.5b, zevende lid, van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

Artikel 2.3.6.5.4 Geur zuiveringstechnisch werk: eerbiedigende werking

Bij een zuiveringstechnisch werk, waarvoor rechtmatig een hogere waarde geldt, dan de waarde bedoeld in artikel 2.3.6.5.2, eerste lid, mag bij wijziging van de activiteit de geur niet toenemen. De geur mag wel toenemen als die binnen de waarden bedoeld in artikel 2.3.6.5.2, eerste lid blijft.

§ 2.3.7 Afvalwaterbeheer

§ 2.3.7.1 Lozen van grondwater bij sanering of ontwatering

Artikel 2.3.7.1.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen van grondwater afkomstig van een bodemsanering of grondwatersanering of een onderzoek voorafgaand aan een grondwatersanering, en op het lozen van grondwater afkomstig van ontwatering. Bij dat laatste kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een bouwputbemaling.

Lozingen afkomstig van onderzoeken voorafgaand aan bodemsaneringen zijn geregeld in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 2.3.7.1.2 Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Daarbij worden de aard en omvang van de lozing aangegeven, zoals de te lozen hoeveelheid afvalwater en de concentraties van stoffen die in het afvalwater worden verwacht. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

De verplichting om het bevoegd gezag te informeren geldt niet voor kortdurende lozingen bij bijvoorbeeld bronbemalingen, of bij lozingen vanuit huishoudens.

Artikel 2.3.7.1.3 Lozen van grondwater bij saneringen

Afvalwater afkomstig van het saneren van de bodem of het grondwater (of een aan een grondwatersanering voorafgaand onderzoek) is qua biologische afbreekbaarheid niet vergelijkbaar met huishoudelijk afvalwater. In lijn met de voorkeursvolgorde voor het omgaan met afvalwater, opgenomen in artikel 10.32a van de Wet milieubeheer, heeft het de voorkeur om dit afvalwater na zuivering lokaal terug te brengen in het milieu en niet af te voeren naar de RWZI via het openbare vuilwaterriool. Daarom is in dit artikel het lozen op of in de bodem of in een schoonwaterriool toegestaan. Deze paragraaf geldt ook voor lozingen afkomstig van milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In dat geval zijn de regels van deze paragraaf maatwerkregels op grond van artikel 2.12 van dat besluit.

Bij het saneren kunnen, naast het positieve milieueffect dat de sanering heeft, ook nadelige gevolgen optreden. Om de nadelige gevolgen voor de bodem of de oppervlaktewaterkwaliteit van bij het saneren vrijkomend afvalwater te beperken, zijn in dit artikel emissiegrenswaarden opgenomen met betrekking tot het lozen daarvan. Vaak wordt dit water ter plaatse gezuiverd. Het afvalwater wordt vervolgens in de bodem of een schoonwaterriool geloosd.

In het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Besluit lozen buiten inrichtingen was ook bepaald dat het afvalwater doelmatig moest kunnen worden bemonsterd. Die regel is nu opgenomen in de specifieke zorgplicht in deze afdeling.

Artikel 2.3.7.1.4 Lozen van grondwater bij ontwatering

Grondwater bij ontwatering is de algemene term voor grondwater dat vrijkomt bij bijvoorbeeld bronneringen en water uit drainagebuizen. Dit kunnen kleinschalige activiteiten betreffen die na een paar uur zijn afgerond, maar ook grootschalige projecten (vooral in de bouw) die jaren duren en waar zeer grote hoeveelheden grondwater worden weggepompt.

De regeling voor het lozen van grondwater heeft de voorkeursvolgorde voor het beheer van afwater (het huidige artikel 10.29a Wet milieubeheer) als uitgangspunt. Over het algemeen kan het grondwater dat lokaal bij ontwatering vrijkomt zonder problemen lokaal in het milieu teruggebracht worden. Het is echter niet uitgesloten dat afhankelijk van de locatie waar het vrijkomt grondwater in enige mate verontreinigd kan zijn of van nature stoffen bevat, waarvan de lozing bezwaarlijk kan zijn. Veelal is dit lokaal bekend uit gegevens bij het bedrijf zelf of bij de overheid. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van degene die loost om de gemeente te informeren over de bekende gegevens over de samenstelling en eventuele verontreiniging van het grondwater. Dit is met name van belang daar waar de samenstelling van het grondwater afwijkt van de in het gebied voorkomende grondwaterkwaliteit. Bij twijfel over de vraag of hiervan sprake zou kunnen zijn is het raadzaam om

contact op te nemen met de gemeente om na te gaan of er in het betreffende gebied nog stoffen in de bodem aanwezig zijn, waarvan lozing tot problemen zou kunnen leiden.

Dit artikel is niet van toepassing op lozingen van grondwater bij wonen, omdat het Besluit lozing afvalwater huishoudens geen inhoudelijke regels over deze lozingen kende. Voor wonen wordt daarom volstaan met de specifieke zorgplicht van deze afdeling.

Artikel 2.3.7.1.5 Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd. Er zijn normen opgenomen voor het bemonsteren, conserveren en ontsluiten. Ook zijn de analysemethoden die moeten worden gebruikt voor de stoffen waaraan in deze paragraaf emissiegrenswaarden worden gesteld voorgeschreven. De versies van de NEN-EN-normen zijn opgenomen in de begripsbepalingen van bijlage I.

Als er wordt bemonsterd, moeten de monsters volgens NEN 6600-1 worden geconserveerd om te voorkomen dat in de monsters verandering optreedt voor de te analyseren parameter tussen het moment van bemonstering en het moment van analyse. Omdat de emissiegrenswaarden die zijn gesteld betrekking hebben op het totaal van opgeloste en niet opgeloste stoffen in het afvalwater, is het van belang dat het monster niet gefilterd wordt en dat de stoffen die zich onopgelost in het afvalwater bevinden meegenomen worden in de analyse.

§ 2.3.7.2 Lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening

Artikel 2.3.7.2.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf heeft betrekking op het lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een verplichte bodembeschermende voorziening. Het gaat met name om afvloeiend hemelwater van daken en van verhardingen, waar geen bodembedreigende activiteiten plaatsvinden. Dit artikel is wel van toepassing op afvloeiend hemelwater afkomstig van bodembeschermende voorzieningen die vrijwillig zijn aangebracht. Onder afvloeiend hemelwater wordt niet verstaan het hemelwater van een kas als bedoeld in paragraaf 4.78 van het Besluit activiteiten leefomgeving of drainagewater als bedoeld in paragraaf 4.77 van dat besluit.

Artikel 2.3.7.2.2 Gegevens en bescheiden

Lozingen van afstromend hemelwater vormen in het algemeen geen risico voor de bodem of de riolering. Het is daarom niet nodig om voorafgaand aan de start of wijziging van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Alleen wanneer er een rijksweg of provinciale weg wordt aangelegd of gewijzigd, moet het bevoegd gezag tijdig op de hoogte worden gesteld. Het bevoegd gezag kan dan samen met de wegbeheerder bekijken wat de gewenste wijze van verwerking van het afstromende regenwater is.

Artikel 2.3.7.2.3 Lozen van afvloeiend hemelwater

De regeling voor het lozen van hemelwater heeft de voorkeursvolgorde voor het beheer van afwater (het huidige artikel 10.29a Wm) als uitgangspunt. Over het algemeen kan afvloeiend hemelwater zonder problemen lokaal in het milieu teruggebracht worden. De beheerder van het terrein of oppervlak waar het hemelwater is neergekomen is verantwoordelijk voor het nemen van deze preventieve maatregelen en kan vervolgens op grond van de specifieke zorgplicht worden

aangesproken op het nemen daarvan. De maatregelen kunnen bijvoorbeeld inhouden het schoonhouden van het terrein, het dusdanig omgaan met milieugevaarlijke stoffen dat verontreiniging van het hemelwater wordt voorkomen, het bij de keuze van materialen die aan hemelwater zijn blootgesteld rekening houden met het feit dat bij contact van hemelwater met deze materialen verontreinigende stoffen in het hemelwater kunnen geraken (uitloging), of een zodanige wijze van onkruidbestrijding dat onnodige verontreiniging van het hemelwater wordt voorkomen. In dit omgevingsplan is er voor gekozen deze preventieve maatregelen niet in concrete voorschriften te vertalen.

In het tweede lid is het lozen van afvloeiend hemelwater vanaf rijkswegen en provinciale wegen buiten de bebouwde kom geregeld. Tot die wegen behoren eveneens de daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken, en overig openbaar gebied. In het verleden is veel onderzoek verricht naar verontreinigingen in afvloeiend hemelwater van wegen en overige openbare ruimte. Afhankelijk van de intensiteit van het verkeer kan het in meer of mindere mate verontreinigd zijn met straatvuil, waarin PAK's, zware metalen of minerale olie voorkomen. Buiten de bebouwde kom is het lozen van afstromend wegwater in een gemeentelijk rioolstelsel veelal niet mogelijk, omdat daar geen rioolstelsels zijn aangelegd, of uitsluitend rioolstelsels, die niet bestemd zijn voor afvoer van regenwater. Het wegwater vloeit buiten de bebouwde kom meestal af naar de bodem of een eventueel aanwezig oppervlaktewaterlichaam. Hemelwater afkomstig van rijkswegen en provinciale wegen wordt buiten de bebouwde kom bij voorkeur geloosd op de bodem. Als lozen in de bodem niet (of niet volledig) mogelijk is, kan lozing (deels) plaatsvinden in een oppervlaktewaterlichaam. De regels hierover staan in de waterschapsverordening.

Dit artikel is niet van toepassing op lozingen van hemelwater bij wonen, omdat het Besluit lozing afvalwater huishoudens geen inhoudelijke regels over deze lozingen kende. Voor wonen wordt daarom volstaan met de specifieke zorgplicht van deze afdeling.

§ 2.3.7.3 Lozen van huishoudelijk afvalwater

Artikel 2.3.7.3.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen van huishoudelijk afvalwater. Voor zover deze lozing plaatsvindt bij een milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bevat deze paragraaf maatwerkregels als bedoeld in artikel 2.12 van dat besluit.

Artikel 2.3.7.3.2 Gegevens en bescheiden

Zie de toelichting bij artikel 2.3.7.1.2 voor een uitleg van de plicht om deze gegevens en bescheiden te verschaffen.

Artikel 2.3.7.3.3 Geen voedselvermaling

Het is niet toegestaan om afvalwater via een voedselrestvermaler te lozen op het vuilwaterriool. Een voedselrestvermaler vermaalt verteerbare etensresten met toevoeging van water tot een vloeibare afvalstof. Deze vloeibare afvalstof wordt vervolgens met het afvalwater geloosd. De vermalen stoffen kunnen leiden tot verstopping, maar zorgen ook voor een ongewenste toename van organische afvalstoffen in het afvalwater.

Artikel 2.3.7.3.4 Lozen van huishoudelijk afvalwater

In de praktijk vinden de meeste lozingen van huishoudelijk afvalwater plaats in het vuilwaterriool. Voor een beperkt aantal situaties waar geen aansluiting op het vuilwaterriool of een zuiveringstechnisch werk mogelijk is, is lozen op of in de bodem toegestaan. Dit is toegestaan buiten de bebouwde kom of binnen de bebouwde kom van waaruit stedelijk afvalwater wordt geloosd met een vervuilingswaarde van minder dan 2000 inwonerequivalenten.

Binnen de in het eerste lid aangegeven afstanden tot de riolering in combinatie met het aantal inwonerequivalenten dat geloosd wordt is het verboden direct op of in de bodem te lozen. Er moet dan worden geloosd op het vuilwaterriool. Buiten deze afstandsgrenzen dient het huishoudelijk afvalwater gezuiverd te worden alvorens het geloosd mag worden op of in de bodem.

De afstanden in dit artikel zijn de afstanden van het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk tot de kadastrale grens van het perceel waar het huishoudelijk afvalwater vrijkomt. Voor een aantal lozingen van huishoudelijk afvalwater die reeds voor 1 maart 1997 plaatsvonden werd op grond van de toen geldende wetgeving de afstand bepaald tot het gedeelte van het gebouw dat het dichtst bij het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk was gelegen. Voor deze lozingen geldt overgangsrecht. Dit overgangsrecht is ongewijzigd overgenomen uit het voormalige Activiteitenbesluit, het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen en de daaraan voorafgaande besluiten: het voormalige Lozingenbesluit bodembescherming en het voormalige Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater.

In sommige gevallen is hemelsbreed de afstand tot het dichtstbijzijnde vuilwaterriool minder dan genoemd in het eerste lid, maar is het in de praktijk niet mogelijk daar een afvoerleiding aan te leggen. Bijvoorbeeld omdat dan een watergang gekruist of een dijk doorboord moet worden. Daartoe is in het tweede lid, onderdeel b, opgenomen dat de afstand berekend moet worden langs de lijn waar in de praktijk een afvoerleiding aangelegd kan worden.

Artikel 2.3.7.3.5 Zuiveringsvoorziening huishoudelijk afvalwater

In de situaties dat niet wordt aangesloten op de riolering maar direct wordt geloosd op of in de bodem worden met dit artikel lozingseisen in de vorm van emissiegrenswaarden gesteld. Aan de hier gestelde lozingseisen ligt het CIW-rapport 'Individuele Behandeling van Afvalwater, IBA-systemen' van januari 1999 ten grondslag.

De voorwaarden die aan de beperkte directe lozingen in de bodem van huishoudelijk afvalwater worden gesteld komen in grote lijnen overeen met de hieraan voorafgaande voorwaarden op grond van het voormalige Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater.

Voor beperkte lozingen van huishoudelijk afvalwater kan de lozer er, in afwijking van de emissiegrenswaarden, voor kiezen te lozen via een septic tank. Deze voorziening is geschikt voor lozingen tot en met 5 inwonerequivalenten. Vandaar dat in het derde lid van dit artikel is aangegeven dat lozingen van huishoudelijk afvalwater van minder dan 6 inwonerequivalenten via een dergelijke voorziening geloosd mogen worden.

Deze voorwaarden komen overeen met de voorwaarden die voorafgaand aan de inwerkingtreding van het voormalige Activiteitenbesluit en het voormalige Besluit lozen afvalwater huishoudens golden op grond van de Regeling Wvo septic tank en de Uitvoeringsregeling lozingenbesluit bodembescherming. Oudere voorzieningen die nog steeds zijn afgestemd op de hoeveelheid te lozen afvalwater, mogen ook worden gebruikt. De voor 2009 geplaatste voorzieningen kunnen namelijk niet worden getoetst aan de norm voor het hydraulisch rendement, omdat de in de NEN-EN 12566-1 beschreven beproevingsprocedure niet in het veld toepasbaar is.

Artikel 2.3.7.3.6 Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd. Er zijn normen opgenomen voor het bemonsteren, conserveren en ontsluiten. Ook zijn de analysemethoden die moeten worden gebruikt voor de stoffen waaraan in deze paragraaf emissiegrenswaarden worden gesteld voorgeschreven. De versies van de NEN-EN-normen zijn opgenomen in de begripsbepalingen van bijlage I.

Als er wordt bemonsterd, moeten de monsters volgens NEN 6600-1 worden geconserveerd om te voorkomen dat in de monsters verandering optreedt voor de te analyseren parameter tussen het moment van bemonstering en het moment van analyse. Omdat de emissiegrenswaarden die zijn gesteld betrekking hebben op het totaal van opgeloste en niet opgeloste stoffen in het afvalwater, is het van belang dat het monster niet gefilterd wordt en dat de stoffen die zich onopgelost in het afvalwater bevinden meegenomen worden in de analyse.

§ 2.3.7.4 Lozen van koelwater

Artikel 2.3.7.4.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen van koelwater, dat niet afkomstig is van een milieubelastende activiteit die is aangewezen in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Voor het lozen van koelwater dat afkomstig is van een milieubelastende activiteit, zoals aangewezen in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, staan de regels in dat besluit.

Artikel 2.3.7.4.2 Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Daarbij worden de aard en omvang van de lozing aangegeven, zoals de te lozen hoeveelheid afvalwater en de concentraties van stoffen die in het afvalwater worden verwacht. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Artikel 2.3.7.4.3 Koelwater

Veel bedrijfstakken waarbij koelwater wordt geloosd, zijn geregeld in het Besluit activiteiten leefomgeving. Het lozen van koelwater kan echter ook plaatsvinden bij bedrijven die niet onder het Besluit activiteiten leefomgeving vallen. Daarom is in dit artikel het lozen van koelwater in de riolering geregeld. Koelwater kan ook worden geloosd in een oppervlaktewaterlichaam. De regels daarover staan in de waterschapsverordening.

Het lozen van koelwater in een schoonwaterriool is toestaan. Lozen in een vuilwaterriool is alleen toegestaan als het lozen in een schoonwaterriool of in een oppervlaktewaterlichaam redelijkerwijs niet mogelijk is. Koelwater is relatief schoon water, zodat het lozen daarvan in het vuilwaterriool bij voorkeur vermeden moet worden.

Er mogen aan het koelwater geen chemicaliën (zoals aangroeiwerende middelen of antikalkmiddelen) worden toegevoegd.

De maximale warmtevracht is 1000 kiloJoule per seconde. De warmtevracht van een koelwaterlozing wordt berekend als het product van het lozingsdebiet en het verschil tussen de lozingstemperatuur en de temperatuur van het ontvangende oppervlaktewaterlichaam (waarop het schoonwaterriool uitkomt). De warmtecapaciteit van het koelwater is gelijk aan 4.190 Kilojoule per m³ per graad temperatuursverhoging. Anders geformuleerd:

De warmtevracht = $L \times \Delta T \times W$, waarbij

L = lozingsdebiet (m³/s)

ΔT = verschil temperatuur koelwater en temperatuur ontvangend oppervlaktewater in graden Celsius.

W = warmtecapaciteit van het koelwater = 4190 kJ/m³ per graad temperatuurstijging.

Voor het lozen van koelwater met een hogere warmtevracht, of voor het toedienen van chemicaliën, is een maatwerkvoorschrift vereist.

§ 2.3.7.5 Lozen bij reinigen van bouwwerken

Artikel 2.3.7.5.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen van afvalwater, afkomstig van reinigingswerkzaamheden aan bouwwerken.

Artikel 2.3.7.5.2 Periodiek reinigen

Bij het periodiek reinigen van bouwwerken, waarbij uitsluitend vuilafzetting wordt verwijderd, komt afvalwater vrij. Deze werkzaamheden zijn wat verontreiniging van het afvalwater betreft vergelijkbaar met ramenlappen. Naast ramen worden op deze wijze bijvoorbeeld ook gladde gevels periodiek gereinigd. Dit afvalwater kan zonder problemen in de bodem of de riolering worden geloosd. Het is niet nodig om het bevoegd gezag hierover te informeren.

Voor het lozen van afvalwater afkomstig van andere reinigingsactiviteiten dan periodiek reinigen in de bodem of een schoonwaterriool is een voorafgaande toestemming vereist in de vorm van een omgevingsvergunning (zie de vangnetvergunning lozen in de bodem en lozen in een schoonwaterriool in paragraaf 2.3.26). Daartoe behoren bijvoorbeeld werkzaamheden, waarbij na verloop van een lange periode (vaak meer dan enkele jaren) hardnekkige aanslag wordt verwijderd (gevelreiniging). Ook vallen hieronder werkzaamheden, waarbij bijvoorbeeld graffiti of andere verflagen worden verwijderd.

§ 2.3.7.6 Lozen bij opslaan en overslaan van goederen

Artikel 2.3.7.6.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het opslaan en overslaan van goederen. Deze activiteit is ook geregeld in paragraaf 4.104 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Deze paragraaf bevat daarom maatwerkregels op grond van artikel 2.12 van dat besluit. Die paragraaf bevat de regels over het opslaan van lekkende, uitlogende en vermestende goederen. In deze paragraaf zijn, in aanvulling daarop, regels gesteld over het lozen van inerte goederen.

Artikel 2.3.7.6.2 Inerte goederen

Dit artikel geeft aan welke goederen in ieder geval inerte goederen zijn. De opsomming is dus niet uitputtend. Voor alle genoemde goederen geldt wel dat deze niet verontreinigd mogen zijn, bijvoorbeeld met stoffen die het oppervlaktewater kunnen verontreinigen.

Artikel 2.3.7.6.3 Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Daarbij worden de aard en omvang van de lozing aangegeven, zoals de te lozen hoeveelheid afvalwater en de concentraties van stoffen die in het afvalwater worden verwacht. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Artikel 2.3.7.6.4 Lozen bij overslaan van inerte goederen

In lijn met de voorkeursvolgorde voor de verwijdering van afvalwater (artikel 10.29a Wm) wordt het afvalwater bij voorkeur hergebruikt en eventueel overtollig afvalwater wordt geloosd onder de voorwaarden die in dit artikel worden gesteld. In het algemeen zal dit (verzameld) afstromend hemelwater, schrob- en spoelwater of water van een nevelgordijn zijn.

Afvalwater dat slechts met inerte goederen in aanraking is geweest dient bij voorkeur direct geloosd te worden (op oppervlaktewater, bodem of schoonwaterriool), waarbij de hoeveelheid onopgeloste bestanddelen beperkt dient te worden tot minder dan 300 milligram per liter. Dit kan bijvoorbeeld gerealiseerd worden met preventieve maatregelen en eventueel een slibvangput voorafgaande aan de lozing. Indien een directe lozing redelijkerwijs niet mogelijk is, bijvoorbeeld door afwezigheid in de nabijheid van oppervlaktewater of een schoonwaterriool en een bodem die ongeschikt is voor lozingen, kan het afvalwater geloosd worden op het vuilwaterriool, waarbij ook gezorgd moet worden dat het niet meer dan 300 milligram per liter onopgeloste bestanddelen bevat. Dit ter voorkoming van dichtslibben van het vuilwaterriool.

De eis voor onopgeloste stoffen geldt voor enig steekmonster. Dat wil zeggen dat alleen in extreme situaties deze concentratie mag worden aangetroffen, bijvoorbeeld bij extreme regenval. Concentraties van ongeveer 100–150 mg/l zijn normaal en daaronder bestaat in principe geen probleem. Als concentraties worden aangetroffen tussen de 100–150 en 300 kan de handhaver vragen gaan stellen. Overschrijding van de norm van 300 betekent optreden.

Artikel 2.3.7.6.5 Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd.

Artikel 2.3.7.6.6 Uitzondering voorgeschreven lozingsroute uitlogende goederen

In artikel 4.1058 van het Besluit activiteiten leefomgeving is voor afvalwater afkomstig van het opslaan van uitlogende goederen een verplichte lozingsroute opgenomen naar het vuilwaterriool. Het Activiteitenbesluit milieubeheer maakte het ook mogelijk om dit afvalwater te lozen op oppervlaktewater. Deze alternatieve lozingsroute is als maatwerkregel opgenomen in de waterschapsverordening. Het waterschap is echter niet bevoegd om de verplichte lozingsroute naar het vuilwaterriool 'uit te zetten'. Vandaar dat dit artikel de verplichte lozingsroute naar het vuilwaterriool omzet in een facultatieve lozingsroute, voor zover de lozingsroute naar het oppervlaktewater in de waterschapsverordening is toegestaan.

§ 2.3.7.7 Lozen bij schoonmaken drinkwaterleidingen

Artikel 2.3.7.7.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen van water dat wordt gebruikt bij het spoelen van distributieleidingen voor drinkwater, tapwater en huishoudwater, om die leidingen voor het eerst in gebruik te nemen of bij het onderhoud aan die leidingen.

Artikel 2.3.7.7.2 Schoonmaken drinkwaterleidingen

Bij het schoonmaken van leidingen kan onderscheid gemaakt te worden tussen afvalwater afkomstig van leidingen uit het transportnet en afvalwater afkomstig van leidingen uit het distributienet. Vanuit de productiestations wordt het drinkwater via transportleidingen naar het distributienet gepompt. Het transportnet kenmerkt zich door een grotere leidingdiameter en het geringe aantal vertakkingen en aansluitingen. Het distributienet verdeelt de hoofdstroom naar de vele eindgebruikers en kenmerkt zich door de vele vertakkingen en het verloop van grotere naar kleinere diameters. In grote lijnen zal het schoonmaken van leidingen uit het transportnet lozingen opleveren van 100 m³ of meer, terwijl lozingen van afvalwater afkomstig van distributieleidingen daaronder blijven. Ook op het schoonmaken van de aanvoerleiding heeft dit artikel betrekking.

Tegen lozingen van dit afvalwater bestaat, voor zover het geen desinfecteermiddelen of andere chemicaliën bevat, geen bezwaar, anders dan dat het geen overlast mag veroorzaken. In dit geval heeft het direct terugvoeren van dit water in het milieu de voorkeur. Het lozen op of in de bodem of in schoonwaterstelsels wordt daarom zonder beperkingen toegestaan (eerste lid). Bij het schoonmaken van leidingen van het distributienet kan het water veelal direct ter plaatse in de bodem worden geloosd zonder overlast te veroorzaken. Bij het schoonmaken van leidingen van het transportnet zal gezocht moeten worden naar een geschikte locatie. Het lozen van dit afvalwater in het oppervlaktewater is ook toegestaan. Dat is geregeld in de waterschapsverordening. Het lozen op het vuilwaterriool is minder gewenst vanwege de verminderde werking van de zuivering bij de toevoeging van een relatief grote hoeveelheid schoon water. Dit is alleen een optie als anders lozen niet in redelijkheid mogelijk is (tweede lid).

Als er desinfecteermiddelen zijn gebruikt is overleg met het bevoegd gezag noodzakelijk om de meest geschikte oplossing voor het lozen te vinden. Het bevoegd gezag kan het lozen met een maatwerkvoorschrift toestaan, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet.

§ 2.3.7.8 Lozen bij calamiteitenoefeningen

Artikel 2.3.7.8.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen van afvalwater dat afkomstig is van een calamiteitenoefening, met uitzondering van de permanente voorzieningen voor het oefenen van brandbestrijdingstechnieken, bedoeld in artikel 3.259 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 2.3.7.8.2 Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Daarbij worden de aard en omvang van de lozing aangegeven, zoals de te lozen hoeveelheid afvalwater en de concentraties van stoffen die in het afvalwater worden verwacht. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Artikel 2.3.7.8.3 Lozen bij calamiteitenoefeningen

Bij calamiteitoeffeningen kan soms afvalwater vrijkomen. Zo zal een oefening om een brand te bestrijden gepaard kunnen gaan met het gebruik van grote hoeveelheden bluswater, dat tijdens de oefening in de bodem of een rioolstelsel stroomt. Indien daarbij zorgvuldig wordt gehandeld zodat het water niet onnodig verontreinigd raakt, kan het zonder problemen worden geloosd.

§ 2.3.8 Lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen

Artikel 2.3.8.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen van afvalwater afkomstig van het telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen.

Artikel 2.3.8.2 Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Daarbij worden de aard en omvang van de lozing aangegeven, zoals de te lozen hoeveelheid afvalwater en de concentraties van stoffen die in het afvalwater worden verwacht. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Artikel 2.3.8.3 Recirculatie bij grondgebonden teelt in een kas

Artikel 4.791I van het Besluit activiteiten leefomgeving schrijft voor dat bij grondgebonden teelt in een kas een recirculatiesysteem voor drainagewater aanwezig is en in gebruik is. Op grond van artikel 3.71, zevende lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer hoefde geen recirculatiesysteem aanwezig te zijn, als hergebruik van het drainagewater niet doelmatig is. Voor lozingen van drainagewater die al voor inwerkingtreding van de Omgevingswet bestonden, wordt deze uitzondering in dit artikel voortgezet.

Artikel 2.3.8.4 Lozen bij spoelen van biologisch geteelde gewassen

In artikel 7.761 van het Besluit activiteiten leefomgeving is voorgeschreven dat afvalwater afkomstig van het spoelen van biologisch geteelde gewassen gelijkmatig moet worden verspreid over landbouwgronden. Op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer was het ook mogelijk om dit afvalwater te lozen in het vuilwaterriool of in het oppervlaktewater. In dit artikel worden die alternatieve lozingsroutes voortgezet.

De mogelijkheid om dit afvalwater te lozen in het oppervlaktewater is opgenomen in de waterschapsverordening. In het derde lid van dit artikel is bepaald dat, als de waterschapsverordening die lozingsroute mogelijk maakt, het verplichte verspreiden over landbouwgronden niet geldt. Het waterschap is immers niet bevoegd om die verplichting via een maatwerkregel aan te passen.

Artikel 2.3.8.5 Lozen bij sorteren van biologisch geteeld fruit

In artikel 7.773 van het Besluit activiteiten leefomgeving is voorgeschreven dat afvalwater afkomstig van het sorteren van biologisch geteeld fruit gelijkmatig moet worden verspreid over landbouwgronden. Op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer was het ook mogelijk om dit afvalwater te lozen in het vuilwaterriool of in het oppervlaktewater. In dit artikel worden die alternatieve lozingsroutes voortgezet.

De mogelijkheid om dit afvalwater te lozen in het oppervlaktewater is opgenomen in de waterschapsverordening. In het derde lid van dit artikel is bepaald dat, als de waterschapsverordening

die lozingsroute mogelijk maakt, het verplichte verspreiden over landbouwgronden niet geldt. Het waterschap is immers niet bevoegd om die verplichting via een maatwerkregel aan te passen.

Artikel 2.3.8.6 Uitzondering voorgeschreven lozingsroute afvalwater uit een gebouw

Op grond van artikel 4.795 van het Besluit activiteiten leefomgeving geldt voor het lozen van afvalwater bij het telen van gewassen de verplichting om te lozen in het vuilwaterriool, of het afvalwater gelijkmatig te verspreiden over landbouwgronden. In het Activiteitenbesluit milieubeheer was geregeld dat dat afvalwater ook in oppervlaktewater mag worden geloosd. In de waterschapsverordening is geregeld dat die lozingsroute mogelijk blijft. Het waterschap is echter niet bevoegd om de verplichte lozingsroute van artikel 4.795 'uit te zetten'. Daarom is in dit artikel bepaald dat, als de waterschapsverordening het lozen op oppervlaktewater mogelijk maakt, de verplichte lozingsroute een facultatieve lozingsroute wordt.

Artikel 2.3.8.7 Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd.

§ 2.3.9 Lozen bij maken van betonmortel

Artikel 2.3.9.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen van afvalwater afkomstig van het reinigen van installaties en voorzieningen voor het maken van betonmortel en het inwendig reinigen van voertuigen waarin betonmortel is vervoerd. Het lozen van dit afvalwater is ook geregeld in het Besluit activiteiten leefomgeving. Deze paragraaf bevat maatwerkregels als bedoeld in artikel 2.12 van dat besluit.

Artikel 2.3.9.2 Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Daarbij worden de aard en omvang van de lozing aangegeven, zoals de te lozen hoeveelheid afvalwater en de concentraties van stoffen die in het afvalwater worden verwacht. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Artikel 2.3.9.3 Water

Volgens artikel 4.140, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving moet afvalwater afkomstig van het maken van betonmortel worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam. In sommige gevallen is dat echter niet mogelijk, bijvoorbeeld omdat er geen geschikt oppervlaktewaterlichaam in de directe omgeving van de betoncentrale (of ander bedrijf) ligt. Voor dergelijke gevallen is in dit artikel geregeld dat het afvalwater onder voorwaarden ook in de riolering kan worden geloosd. De gemeente is echter niet bevoegd om de verplichte lozingsroute naar oppervlaktewater, die in het Besluit activiteiten leefomgeving is opgenomen, op te heffen. Daarom is in de waterschapsverordening bepaald dat die verplichte lozingsroute niet geldt als er een andere lozingsroute in het omgevingsplan is toegestaan. De initiatiefnemer heeft in dat geval de keuze tussen lozen in oppervlaktewater of lozen in de riolering.

Artikel 2.3.9.4 Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd.

§ 2.3.10 Uitwassen van beton

Artikel 2.3.10.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het uitwassen van beton. Het lozen van dit afvalwater is ook geregeld in het Besluit activiteiten leefomgeving. Deze paragraaf bevat maatwerkregels als bedoeld in artikel 2.12 van dat besluit.

Artikel 2.3.10.2 Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Daarbij worden de aard en omvang van de lozing aangegeven, zoals de te lozen hoeveelheid afvalwater en de concentraties van stoffen die in het afvalwater worden verwacht. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Artikel 2.3.10.3 Water

Volgens artikel 4.158, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving moet afvalwater afkomstig van het uitwassen van beton worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam. In sommige gevallen is dat echter niet mogelijk, bijvoorbeeld omdat er geen geschikt oppervlaktewaterlichaam in de directe omgeving van de betoncentrale (of ander bedrijf) ligt. Voor dergelijke gevallen is in dit artikel geregeld dat het afvalwater onder voorwaarden ook in de riolering kan worden geloosd. De gemeente is echter niet bevoegd om de verplichte lozingsroute naar oppervlaktewater, die in het Besluit activiteiten leefomgeving is opgenomen, op te heffen. Daarom is in de waterschapsverordening bepaald dat die verplichte lozingsroute niet geldt als er een andere lozingsroute in het omgevingsplan is toegestaan. De initiatiefnemer heeft in dat geval de keuze tussen lozen in oppervlaktewater of lozen in de riolering.

Artikel 2.3.10.4 Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd.

§ 2.3.11 Recreatieve visvijvers

Artikel 2.3.11.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het exploiteren van een recreatieve visvijver. Recreatieve visvijvers vallen onder de recreatieve sector. Anders dan in kwekerijen van vis voor menselijke consumptie of voor siervissen worden in recreatieve visvijvers geen vissen gekweekt. Het kweken van vissen wordt als een agrarische activiteit beschouwd.

Het vissen vindt plaats in aparte vijvers. Deze vijvers maken in het algemeen geen deel uit van een oppervlaktewaterlichaam. Gemiddeld eens per twee weken wordt een aantal consumptievissen

aangevoerd van een kwekerij. Deze vissen worden tijdelijk in voorraadbakken bewaard. Vervolgens worden ze - afhankelijk van de vraag - uit de voorraadbakken gehaald en uitgezet in één of meerdere grotere vijvers om te worden gevangen door recreatieve vissers.

De vissen worden in de tijd dat ze in de bakken en visvijvers aanwezig zijn in principe niet (bij)gevoerd. Een forel kan gemakkelijk een half jaar zonder voedsel. Ook worden geen antibiotica toegepast. Dat is sowieso bij vissen, die voor consumptiedoeleinden worden gebruikt, niet toegestaan.

Artikel 2.3.11.2 Gegevens en bescheiden

De te verstrekken gegevens en bescheiden dienen om een beeld te verschaffen van:

- de activiteit zelf en wat daarbij hoort;
- de precieze plek en indeling van de activiteit; en
- wanneer deze begint of wordt gewijzigd.

Er hoeft geen inschatting van de door te activiteit veroorzaakte milieubelasting te worden verstrekt. Wel kan het college van B&W op grond van artikel 2.3.1.8 verzoeken om gegevens en bescheiden die nodig zijn om te bezien of de algemene regels uit dit omgevingsplan en maatwerkvoorschriften voor de activiteit toereikend zijn gezien ontwikkelingen van de technische mogelijkheden tot het beschermen van het milieu en de ontwikkelingen met betrekking tot de kwaliteit van het milieu.

Wanneer gegevens en bescheiden moeten worden verstrekt, zijn ook altijd artikel 2.3.1.6 (algemene gegevens bij het verstrekken van gegevens en bescheiden) en artikel 2.3.1.7 (gegevens bij wijzigen naam, adres of normadressaat) van toepassing.

Artikel 2.3.11.3 Water: lozingsroute

Het water in de visvijvers wordt in beweging gehouden om vorming van onder andere blauwalgen te voorkomen. Daartoe wordt een aantal m³ grondwater per dag opgepompt en toegevoegd aan de voorraadbakken, die weer in open verbinding staan met de visvijvers. Uiteindelijk wordt het spuiwater geloosd. Het spuiwater bestaat uit schoon (grond)water zonder toevoegingen. Het lozen van dit afvalwater in de bodem of in een schoonwaterriool is zonder nadere voorschriften toegestaan. Lozen in het vuilwaterriool is niet toegestaan.

Meestal wordt het afvalwater overigens in het oppervlaktewater geloosd. De regels daarvoor staan in de waterschapsverordening.

§ 2.3.19 Ontwikkelen of afdrukken van fotografisch materiaal

Artikel 2.3.12.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het ontwikkelen en afdrukken van fotografisch materiaal. Dit is de 'ouderwetse', chemische manier van ontwikkelen en afdrukken van lichtgevoelige film.

Digitaal afdrukken, het met onder andere inkjet- en laserprinters afdrukken van digitale foto's, is specifiek uitgezonderd.

Artikel 2.3.12.2 Gegevens en bescheiden

Zie de toelichting bij artikel 2.3.11.2 voor een uitleg van de plicht om deze gegevens en bescheiden te verschaffen.

Artikel 2.3.12.3 Water

In dit artikel is het in het vergelijkbare artikel van het Activiteitenbesluit voorkomende voorschrift dat het te lozen afvalwater op een doelmatige wijze kan worden bemonsterd geschrapt. Dit omdat dit niet meer expliciet hoeft te worden gesteld omdat dit al volgt uit de specifieke zorgplicht.

Artikel 2.3.12.4 Meet- en rekenbepalingen

Dit artikel geeft aan welke normen worden gehanteerd bij bemonstering van afvalwater. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd.

§ 2.3.13 Wassen van motorvoertuigen

Artikel 2.3.13.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het uitwendig wassen van motorvoertuigen, met uitzondering van het wassen van motorvoertuigen bij een milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving en bij wonen. In het Besluit activiteiten leefomgeving zijn, waar nodig, al regels gesteld over het reinigen van voertuigen. De reden dat deze paragraaf ook niet van toepassing is bij wonen, is dat er in het Besluit lozing afvalwater huishoudens ook geen regels aan deze lozingen waren gesteld, anders dan de zorgplicht.

Artikel 2.3.13.2 Bodem

Het wassen van motorvoertuigen dient in principe plaats te vinden boven een vloeistofdichte bodemvoorziening. Vanwege de aard van de activiteit waarbij continue bodembedreigende vloeistoffen over de voorziening stromen zijn niet-vloeistofdichte voorzieningen niet toereikend.

Op de verplichting om het wassen van motorvoertuigen plaats te laten vinden boven een vloeistofdichte bodemvoorziening is een uitzondering gemaakt voor het wassen van motorvoertuigen op een mobiele wasinstallatie. Dergelijke installaties worden tegenwoordig steeds meer toegepast bij initiatiefnemers die zelf niet beschikken over de vereiste voorzieningen. Mobiele installaties moeten wel voldoende bodembeschermende werking hebben. Daarom is bepaald dat er geen vloeistoffen in de bodem terecht mogen komen.

Artikel 2.3.13.3 Water

Uitgangspunt bij het lozen van oliehoudend afvalwater is een norm van 20 milligram olie per liter in enig steekmonster. Aan deze norm kan worden voldaan door ofwel het toepassen van zuiveringstechnieken volgens BBT, ofwel het zodanig inrichten van de werkwijze, dat het gehalte van 20 milligram per liter ook zonder behandeling in zuiveringsvoorzieningen niet wordt overschreden.

Op de norm van 20 milligram per liter wordt een uitzondering gemaakt als het afvalwater geleid wordt door een olie-afscheider en slibvangput die voldoen aan NEN-EN 858-1 en 2. Vanzelfsprekend moeten de olie-afscheider en slibvangput adequaat functioneren. Dit kan worden beoordeeld aan de hand van het oliegehalte van het geloosde water. Daarbij is het wel van belang, dat de werkwijze (waaronder de keuze van het reinigingsmiddel en de wijze van toepassing van een eventuele hogedrukreiniger) zodanig is dat een goede werking van de afscheider niet onmogelijk wordt gemaakt door vorming van emulsies. Ook moeten de slibvangput en olieafscheider goed worden onderhouden. Dit omvat het tijdig

ledigen en reinigen en het zo spoedig mogelijk verhelpen van geconstateerde gebreken. Wanneer het verwijderen van afgescheiden olie en slib exact aan de orde is kan afhankelijk van het type afscheider verschillen. Over het algemeen moet de slibvangput of slibvangruimte worden geleegd wanneer deze voor meer dan 50% gevuld is met slib/zand. Dit valt onder de specifieke zorgplicht.

Om de goede werking van een slibvangput en olieafscheider te waarborgen dient bij alle afscheiders, naast het zo nodig verwijderen van olie en slib, de afscheider met enige regelmaat volledig geleegd en gereinigd te worden en onderzocht te worden op aantasting en andere gebreken. Gebleken gebreken moeten zo spoedig mogelijk verholpen worden. Ook dit valt onder de specifieke zorgplicht.

Artikel 2.3.13.4 Meet- en rekenbepalingen

Dit artikel geeft aan welke normen gehanteerd worden bij bemonstering van afvalwater. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd.

§ 2.3.14 Niet-industriële voedselbereiding

Artikel 2.3.14.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op (kleinschalige) voedselbereiding. Het betreft bijvoorbeeld bedrijfskantines of de horeca.

Deze paragraaf is niet van toepassing op de voedingsmiddelenindustrie als bedoeld in artikel 3.128 van het Besluit activiteiten leefomgeving, met uitzondering van de kantine van dergelijke bedrijven.

Het werkingsgebied van artikel 3.128 van het Besluit activiteiten leefomgeving, verschilt enigszins van het werkingsgebied van § 3.6.3 (industriële vervaardigen of bewerken van voedingsmiddelen of dranken) uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. Daardoor ontstaan mogelijk wat verschuivingen in het werkingsgebied van de voorschriften ten opzichte van de oude situatie. Zo is de ondergrens van 400 kW uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer veranderd in 130 kW omdat er in artikel 3.128 van het Besluit activiteiten leefomgeving een ondergrens van 130 kW wordt gehanteerd. In gevallen waarin dit een probleem oplevert kan dit worden opgelost met maatwerk.

Grootkeukenapparatuur is apparatuur die wordt gebruikt voor professionele keukens in de horeca en bij instellingen. De apparatuur die in professionele keukens wordt gebruikt, is een slag groter dan huishoudelijke apparatuur en wordt gekocht bij gespecialiseerde leveranciers.

Grootkeukenapparatuur komt zowel in elektrische als gasgestookte varianten voor. Het maximale vermogen van grootkeukenapparatuur is ongeveer 80 kilowatt. Zware grootkeukenapparaten zijn bijvoorbeeld pastakokers voor een mensa of instelling of de bakwand van een snackbar.

In § 3.6.1 van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer werd ook het koken met gewone keukenapparatuur gereguleerd. De geurvoorschriften van de voormalige Activiteitenregeling milieubeheer waren echter niet van toepassing op het koken met gewone keukenapparatuur. Daarom is er is voor gekozen om in de onderhavige regels het werken met gewone keukenapparatuur ook niet te reguleren. De specifieke zorgplicht is voldoende.

Artikel 2.3.14.2 Gegevens en bescheiden

Zie de toelichting bij artikel 2.3.11.2 voor een uitleg van de plicht om deze gegevens en bescheiden te verschaffen.

Artikel 2.3.14.3 Water

Vethoudend afvalwater wordt in beginsel altijd op het vuilwaterriool geloosd.

Het is niet toegestaan om afvalwater via een voedselrestvermaler lozen op het vuilwaterriool. Een voedselrestvermaler vermaalt verteerbare etensresten met toevoeging van water tot een vloeibare afvalstof. Deze vloeibare afvalstof wordt vervolgens met het afvalwater geloosd. De vermalen stoffen kunnen leiden tot verstopping, maar zorgen ook voor een ongewenste toename van organisch afval in het afvalwater.

Bij het lozen van vethoudend afvalwater is het toepassen van een vetafscheider en slibvangput verplicht. Deze moeten voldoen aan en worden gebruikt conform NEN-EN 1825-1 en -2. Op grond van het zesde lid kan in afwijking van NEN-EN 1825-1 en NEN-EN 1825-2, met een lagere frequentie van het legen en reinigen dan daar vermeld worden volstaan als dit geen nadelige gevolgen heeft voor het doelmatig functioneren van de afscheider.

Een slibvangput en vetafscheider, die vóór 14 september 2004 zijn geplaatst, hoeven niet te voldoen aan de NEN-EN-normen. In plaats daarvan is volstaan met de voorwaarde 'afgestemd op de hoeveelheid water'.

Artikel 2.3.14.4 Geur

Eerste lid

Een ontgeuringsinstallatie zoals voorgeschreven in dit artikel dient uiteraard doelmatig te zijn. Op grond van de specifieke zorgplichten in artikel 2.3.1.4 van dit omgevingsplan of artikel 2.11 van het besluit activiteiten leefomgeving moet bijvoorbeeld de capaciteit van de ontgeuringsinstallatie groot genoeg zijn en voldoende vaak worden gereinigd.

Derde lid

Het derde lid betreft overgangsrecht dat overgenomen is uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. Bij het stellen van regels in het nieuwe deel van het omgevingsplan kan worden beoordeeld of dit overgangsrecht voor een locatie nog noodzakelijk of gewenst is.

§ 2.3.15 Voedingsmiddelenindustrie

Artikel 2.3.15.1 Toepassingsbereik

Het aspect geurimmissie is voor de voedingsmiddelenindustrie, bedoeld in artikel 3.128 van het Besluit activiteiten leefomgeving, niet specifiek geregeld in het Besluit activiteiten leefomgeving. Wel valt dit aspect onder de specifieke zorgplicht van artikel 2.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Deze paragraaf is een maatwerkregel op grond van die specifieke zorgplicht.

Voor vergunningplichtige milieubelastende activiteiten als bedoeld in artikel 3.129, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving wordt het toestaan van (meer) geur door het beginnen of uitbreiden in capaciteit van de activiteit, geregeld via een vergunningaanvraag voor een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit. Bij de vergunningaanvraag kan een geuronderzoek geëist worden.

Artikel 2.3.15.2 Geur: beginnen of uitbreiden activiteit

Dit artikel is een voortzetting van artikel 3.140, eerste lid van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. Het bevoegd gezag kan in, afwijking van dit artikel, bij maatwerkvoorschrift op grond van artikel 2.3.1.8 van dit omgevingsplan, een bepaalde mate van nieuwe geurhinder ter plaatse van geurgevoelige gebouwen toestaan.

Ook kan het bevoegd gezag, bij maatwerkvoorschrift bepalen dat een bepaalde geurbelasting ter plaatse van geurgevoelige objecten niet wordt overschreden, of dat technische voorzieningen worden aangebracht of gedragsregels in acht worden genomen om de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau te beperken.

Bij het industrieel vervaardigen of bewerken van levensmiddelen of voeder is de kans op geurhinder reëel. Daarom kan het bevoegd gezag via een maatwerkvoorschrift om een geuronderzoek vragen. In dat geuronderzoek wordt onder meer aangegeven welke maatregelen worden getroffen ter voorkoming of beperking van geurhinder ter plaatse van geurgevoelige gebouwen.

§ 2.3.16 Slachten van dieren en bewerken van dierlijke bijproducten of, uitsnijden van vlees, vis of organen.

Artikel 2.3.16.1 Toepassingsbereik

Op het slachten van meer dan 10.000 kilogram levend gewicht aan dieren per week is §3.4.8 (Voedingsmiddelenindustrie) van het Besluit activiteiten leefomgeving van toepassing. Bij de andere drie activiteiten staat geen ondergrens, maar § 3.4.8 van het Besluit activiteiten leefomgeving is van toepassing op alle IPPC-installaties in de voedingsmiddelenindustrie. Wanneer dus de andere drie activiteiten onderdeel zijn van een IPPC-installatie, dan is deze paragraaf niet van toepassing.

Artikel 2.3.16.2 Gegevens en bescheiden

Zie de toelichting bij artikel 2.3.11.2 voor een uitleg van de plicht om deze gegevens en bescheiden te verschaffen.

Artikel 2.3.16.3 Water: lozingsroute en zuivering

Door het in pandig uitvoeren van deze activiteiten wordt voorkomen dat afvalwater onbedoeld in de bodem of het oppervlaktewater terecht komt.

Bij het lozen van vethoudend afvalwater is het toepassen van een vetafscheider en slibvangput verplicht. Deze moeten voldoen aan en worden gebruikt conform NEN-EN 1825-1 en -2. Op grond van het vijfde lid kan in afwijking van NEN-EN 1825-1 en NEN-EN 1825-2, met een lagere frequentie van het legen en reinigen dan daar vermeld worden volstaan als dit geen nadelige gevolgen heeft voor het doelmatig functioneren van de afscheider. In plaats van een vetafscheider kan ook een flocculatie-afscheider als alternatieve maatregel worden toegepast.

Een slibvangput en vetafscheider, die vóór 14 september 2004 zijn geplaatst, hoeven niet te voldoen aan de NEN-EN-normen. In plaats daarvan is volstaan met de voorwaarde «afgestemd op de hoeveelheid water». Hetzelfde geldt voor flocculatie-afscheider geplaatst voor 1 januari 2013.

Voor meer uitleg over de zuivering bij het lozen van vethoudend afvalwater in een vuilwaterriool wordt korthedshalve verwezen naar de toelichting bij artikel 4.407 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 2.3.16.4 Geur: voorkomen of beperken geurhinder

Een ontgeuringsinstallatie zoals voorgeschreven in het eerste lid, onder b, van dit artikel dient uiteraard doelmatig te zijn. Op grond van de specifieke zorgplichten in artikel 2.3.1.4 van dit omgevingsplan of artikel 2.11 van het besluit activiteiten leefomgeving moet bijvoorbeeld de capaciteit van de ontgeuringsinstallatie groot genoeg zijn en voldoende vaak worden gereinigd. Het tweede lid bevat oud overgangsrecht dat beleidsneutraal is overgenomen. In een later stadium kan nog worden bezien of dit overgangsrecht nog nodig is of in overeenstemming met de meest recente inzichten.

Artikel 2.3.16.5 Bodem: bodembeschermende voorziening

Een aaneengesloten bodemvoorziening is een vloer, verharding of constructie die stoffen tijdelijk keert en waarvan eventuele onderbrekingen of naden zijn gedicht.

Artikel 2.3.16.6 Bodem: logboek bodembeschermende voorziening

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.20 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.16.7 Bodem: bewaren resultaten, beoordelingen en bewijzen

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.21, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.16.8 Bodem: eindonderzoek bodem

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.16.9 Bodem: rapport van het eindonderzoek bodem

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.4 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.16.10 Gegevens en bescheiden: beëindigen activiteit

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.5 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.16.11 Bodem: herstel van de bodemkwaliteit

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.6 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.16.12 Informeren: herstelwerkzaamheden

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.7 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.16.13 Water: opruimen gemorste en gelekte stoffen

Bij het pekelen van dierlijke bijproducten en organen kunnen bepaalde stoffen lekken en worden gemorst, die bij voorkeur niet in het afvalwater terecht mogen komen. Daarom is in dit artikel voorgeschreven dat ze zoveel mogelijk, zonder verder toevoegen van water worden opgeruimd en afgevoerd als afvalstof en dat zoveel mogelijk wordt voorkomen dat deze stoffen in het afvalwater terecht kunnen komen.

§ 2.3.17 Opwekken van elektriciteit met een windturbine

Artikel 2.3.17.1 Toepassingsbereik

Onder deze paragraaf vallen windturbines met een rotordiameter van meer dan 2 m. Een windturbine die deel uitmaakt van een windpark in de Noordzee, valt niet onder deze paragraaf.

Artikel 2.3.17.2 Slagschaduw: stilstandvoorziening

De passerende schaduw van draaiende wieken van een windturbine kan op bepaalde plaatsen en onder bepaalde omstandigheden een hinderlijk schaduweffect, dat wil zeggen wisseling van lichtsterkte, veroorzaken. Dit kan vooral hinderlijk zijn als de schaduw over ramen valt en zich bijvoorbeeld over een werkplek beweegt waar gestudeerd of gelezen wordt. De mate van hinder wordt onder meer bepaald door de frequentie van het passeren (rotortoerental), door de blootstellingsduur en door de intensiteit van de wisselingen in lichtsterkte. Passeerfrequenties tussen 2,5 en 14 Hz (aantal passeringen per seconde) veroorzaken hinder. Bij grotere turbines is het toerental lager zodat de passeerfrequenties doorgaans beneden 2,5 Hz liggen. Naast de passeerfrequentie is een aantal andere factoren ook bepalend voor eventuele hinder in de omgeving. Deze factoren zijn dermate locatiespecifiek dat het ondoenlijk is een eenduidige alomvattende norm te stellen. Doorgaans is het noodzakelijk deze factoren in samenhang te analyseren en te projecteren op de specifieke situatie. Zo nodig kan hieromtrent een maatwerkvoorschrift worden gesteld. Uit jurisprudentie van de Raad van State is gebleken dat, afgezien van de beperkingen ten aanzien van de passeerfrequenties (niet tussen 2,5 - 14 Hz), ten aanzien van de hinderduur en gelet op het alara-beginsel van de Wet milieubeheer geen nul-hinder als uitgangspunt genomen hoeft te worden (E03.95 1961, 24 oktober 1996). Zo is een hinderduur van maximaal 64 (en gemiddeld 17) dagen per jaar met een maximum van 20 minuten per dag als aanvaardbaar te beschouwen. Bovendien zijn in veel gevallen eenvoudige voorzieningen aan te brengen aan een turbine. Dat kan bijvoorbeeld in de vorm van een stilstandregeling. Hoewel het hier om lichthinder gaat wordt ook hier de definitie van geluidgevoelig gebouw gebruikt, omdat in de praktijk gebleken is dat het bij lichthinder meestal om dezelfde te beschermen objecten gaat als bij geluid. Indien zich in de buitenmuur van te beschermen gebouwen of woonwagens geen ramen bevinden zal er geen hinder door slagschaduw optreden. Tuinen bij woningen worden niet beschermd ten aanzien van slagschaduw. Het bevoegd gezag kan met betrekking tot het in werking hebben van een windturbine aanvullend maatwerkvoorschriften stellen met het oog op het voorkomen of beperken van hinder door slagschaduw indien artikel 2.3.17.2 in een specifiek geval niet toereikend is.

Artikel 2.3.17.3 Lichtschittering: beperken van reflectie en artikel 2.3.17.4 Lichtschittering: meten reflectiewaarden

Lichthinder door lichtschittering kan voorkomen worden door het gebruik van niet-reflecterende materialen of door coating op de rotorbladen aan te brengen. Daarnaast blijkt dat door weersinvloeden

de rotorbladen mat kunnen worden (glansgraad maximaal 30%) waardoor reflectiewaarden in de tijd afnemen. De methode van meten van reflectiewaarden is opgenomen in NEN-EN-ISO 2813, 'Verven en vernissen - Metingen van de glans (spiegelende reflectie) van niet-metallieke verflagen onder 20°, 60° en 85°, uitgave 1999'. Hoewel de voorkeur uitgaat naar de meetmethode uit dit voorschrift, kan ook van een gelijkwaardige meetmethode gebruik worden gemaakt. Gelijkwaardige meetmethoden zijn bijvoorbeeld opgenomen in DIN (Deutsche Industrie Norm) 67530 en NEN 3632.

Het bevoegd gezag kan met betrekking tot het opwekken van elektriciteit met een windturbine aanvullend maatwerkvoorschriften stellen met het oog op het voorkomen of beperken van hinder door lichtschildering indien artikel 2.3.17.3 of 2.3.17.4 in een specifiek geval niet toereikend is.

§ 2.3.18 In werking hebben van een acculader

Artikel 2.3.18.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf heeft enkel betrekking op het opladen van 'natte' accu's. Deze accu's bevatten (zwavel)zuur en zijn niet volledig gesloten waardoor er lekkage kan optreden.

Deze activiteit was onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer niet meldingsplichtig. Vandaar dat er geen plicht om gegevens en bescheiden aan te leveren is opgenomen in deze paragraaf.

Artikel 2.3.18.2 Bodem: bodembeschermende voorziening

Uit een natte accu kan zuur lekken, dat de bodem kan verontreinigen. Daarom moet een aaneengesloten bodemvoorziening aanwezig zijn. Een aaneengesloten bodemvoorziening is een vloer, verharding of constructie die stoffen tijdelijk keert en waarvan eventuele onderbrekingen of naden zijn gedicht.

Artikel 2.3.18.3 Bodem: logboek bodembeschermende voorziening

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.20 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.18.4 Bodem: bewaren resultaten, beoordelingen en bewijzen

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.21, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

§ 2.3.19 Bieden van parkeergelegenheid in een parkeergarage

Artikel 2.3.19.1 Toepassingsbereik

Wanneer een parkeergarage mechanische ventilatie heeft, is er een emissie uit een puntbron van uitlaatgassen van auto's. Hierdoor kan er lokaal geurhinder of een te hoge concentratie van stoffen die gevaarlijk zijn voor de gezondheid ontstaan.

Artikel 2.3.19.2 Gegevens en bescheiden

Zie de toelichting bij artikel 2.3.11.2 voor een uitleg van de plicht om deze gegevens en bescheiden te verschaffen.

Deze paragraaf treedt in werking bij een parkeergarage met meer dan 20 parkeerplaatsen. De plicht gegevens en bescheiden te verstrekken treedt in werking bij een parkeergarage met meer dan 30 parkeerplaatsen. Dit verschil is afkomstig uit het Activiteitenbesluit milieubeheer, waarbij een parkeergarage pas vanaf 30 parkeerplaatsen meldingsplichtig was.

Artikel 2.3.19.3 Lucht en geur: afvoeren emissies

Eerste lid

De voorschriften in het eerste lid dienen om te voorkomen dat er op een bepaald punt geurhinder of een te hoge concentratie ontstaat van stoffen die gevaarlijk zijn voor de gezondheid.

Tweede lid

Het tweede lid betreft overgangsrecht dat overgenomen is uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. Bij het stellen van regels in het nieuwe deel van het omgevingsplan kan worden beoordeeld of dit overgangsrecht voor een locatie nog noodzakelijk of gewenst is.

§ 2.3.20 Traditioneel schieten

Artikel 2.3.20.1 Toepassingsbereik

Traditioneel schieten is het schieten door schutterijen of schuttersgilden met buksen of geweren vanaf een vaste standplaats op een stilstaand doel in de buitenlucht.

Het traditioneel schieten vindt voornamelijk plaats bij schutterijen en schuttersgilden in de provincies Gelderland, Noord-Brabant en Limburg. Afhankelijk van de streek worden andere schietdisciplines beoefend. De meest gebruikelijke disciplines van het traditioneel schieten zijn:

- Oud-Limburgs schieten: het harkschieten en het vogelschieten.
- Brabants schieten: het schieten op de wip en het gaai- of vogelschieten.
- Gelders schieten: het lepel- of fladderschieten, het vogelschieten en het schieten op de schijf.

Artikel 2.3.20.2 Gegevens en bescheiden

Zie de toelichting bij artikel 2.3.11.2 voor een uitleg van de plicht om deze gegevens en bescheiden te verschaffen.

Met de plaats waar bodembedreigende stoffen worden gebruikt, wordt bedoeld het hele gebied, van de plaatst waar wordt geschoten tot de plaats waar de munitie terecht kan komen.

Artikel 2.3.20.3 Bodem en externe veiligheid

Bij het traditioneel schieten dient een kogelvanger te worden toegepast. Een kogelvanger is een voorziening, waarmee alle afgeschoten kogels dienen te worden opgevangen. Het schieten dient zodanig plaats te vinden dat alle afgeschoten kogels in de kogelvanger terecht komen. Voor bepaalde schietdisciplines kan dat betekenen dat het schieten met een oplegsteun of affuit nodig is. Om ervoor zorg te dragen dat alle afgeschoten kogels in de kogelvanger terecht komen, mogen ongeoeffende schutters alleen met toepassing van een affuit schieten. De baancommandant beoordeelt of sprake is van een geoefende of een ongeoeffende schutter.

Het toepassen van een kogelvanger is noodzakelijk in het kader van externe veiligheid en ten behoeve van het voorkomen, dan wel voor zover dat niet mogelijk is, het zoveel mogelijk beperken van de belasting van de bodem.

Door het toepassen van een kogelvanger worden de externe veiligheidsrisico's van het traditioneel schieten zoveel mogelijk beperkt, doordat geen kogels achter het doel – waarop geschoten wordt – terecht komen. Het gebruik van de kogelvanger beperkt derhalve de 'onveilige zone'.

Daarnaast is het toepassen van een kogelvanger noodzakelijk ten behoeve van het voorkomen, dan wel voor zover dat niet mogelijk is, het zoveel mogelijk beperken van de belasting van de bodem. Bij het traditioneel schieten wordt onder meer gebruik gemaakt van kogels die uit lood bestaan. Lood is schadelijk voor het milieu en derhalve een zwarte lijst-stof. Door het toepassen van een kogelvanger wordt voorkomen dat kogels in de bodem terecht kunnen komen. Afgeschoten kogels worden opgevangen in een verzamelbak (of wattenbak). Deze verzamelbak maakt onderdeel uit van de kogelvanger.

In de paragraaf van het Activiteitenbesluit over traditioneel schieten stonden ook bepalingen over het zich bij de kogelvanger bevinden van personen of veediersoorten. Dit gedragsvoorschrift valt nu onder de specifieke zorgplicht.

Artikel 2.3.20.4 Bodem: bodembeschermende voorziening

Eerste lid

Er dient te worden voorkomen dat de hulzen van verschoten patronen in of op de bodem terecht komen. Om deze reden wordt in het eerste lid van dit artikel voorgeschreven dat het schieten plaats dient te vinden boven een bodembeschermende voorziening. Dit betekent dat de zone rond de standplaats van de schutter dusdanig geconditioneerd dient te zijn, dat het verzamelen van de hulzen makkelijk uitvoerbaar is.

Tweede lid

De kogelvanger, bedoeld in artikel 2.3.20.3, dient opgesteld te worden boven een bodembeschermende voorziening, om te voorkomen dat de kogels die opgevangen worden door de kogelvanger, maar onverhoopt niet in de verzamelbak terecht komen, op of in de bodem terecht kunnen komen. De exploitant van de schietbaan kan een keuze maken voor de toe te passen bodembeschermende voorzieningen (en daarbij horende maatregelen). Doorgaans gaat het om een verharding, kleed of voldoende dik plasticfolie met voldoende oppervlakte onder de kogelvanger. De kogels die niet worden opgevangen in de verzamelbak komen op deze voorziening terecht. Deze kogels, maar ook de kogels die worden opgevangen in de verzamelbak, moeten na afloop van een schietdag worden verwijderd om uitloging naar de bodem te voorkomen. Een andere optie is het treffen van voorzieningen waardoor verzekerd wordt dat alle kogels die worden opgevangen door de kogelvanger terecht komen in de verzamelbak. Dit kan gerealiseerd worden door de kogels, die worden opgevangen door de kogelvanger, door middel van een gesloten buis af te voeren naar een afgesloten verzamelbak.

Artikel 2.3.20.5 Bodem: logboek bodembeschermende voorziening

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.20 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.20.6 Bodem: bewaren resultaten, beoordelingen en bewijzen

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.21, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.20.7 Eindonderzoek bodem

Met het gedeelte van de locatie waar het traditioneel schieten heeft plaatsgevonden, wordt het gehele gebied bedoeld, van de standplaats van de schutters tot de plek waar munitie terecht kan komen. Voor het overige is dit artikel gelijk aan artikel 5.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.20.8 Rapport van het eindonderzoek bodem

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.4 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.20.9 Gegevens en bescheiden: beëindigen activiteit

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.5 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.20.10 Herstel van de bodemkwaliteit

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.6 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.20.11 Informeren: herstelwerkzaamheden

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.7 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

§ 2.3.21 Bieden van gelegenheid voor het beoefenen van sport in de buitenlucht

Artikel 2.3.21.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op buiten sporten met terreinverlichting. Wanneer een sportveld terreinverlichting heeft, kan dit lichthinder veroorzaken voor omwonenden.

Artikel 2.3.21.2 Gegevens en bescheiden

Zie de toelichting bij artikel 2.3.11.2 voor een uitleg van de plicht om deze gegevens en bescheiden te verschaffen.

Artikel 2.3.21.3 Licht

Dit artikel beperkt het gebruik van de terreinverlichting tot specifiek aangewezen gevallen. Op grond van het tweede lid wordt een uitzondering gemaakt voor bepaalde festiviteiten en speciaal aangewezen andere activiteiten.

§ 2.3.22 Opslaan van vaste mest

Artikel 2.3.22.1 Toepassingsbereik

Eerste lid

Bij het opslaan van minder dan 3 m³ vaste mest gelden geen eisen, anders dan de specifieke zorgplicht.

Tweede lid, onder a

Als mest korter dan twee weken op één plek opgeslagen ligt, dan is deze paragraaf niet van toepassing. Wel geldt de specifieke zorgplicht.

Tweede lid, onder b

Een opslag van meer dan 600 m³ valt niet onder het toepassingsbereik van deze paragraaf. In artikel 2.3.25.10 is een vergunningplicht opgenomen voor de opslag van meer dan 600 m³ vaste mest.

Tweede lid, onder c

Het opslaan van vaste mest maakt vaak deel uit van bijvoorbeeld een veehouderij, een akkerbouwbedrijf of een agrarisch loonwerkbedrijf die aangewezen zijn als milieubelastende activiteit in het Besluit activiteiten leefomgeving. In dat geval gelden niet de regels uit deze paragraaf, maar de regels voor de opslag van vaste mest uit het Besluit activiteiten leefomgeving. De regels uit deze paragraaf gelden voor opslagen die behoren bij bijvoorbeeld veehouderijen die minder landbouwhuisdieren houden dan de ondergrenzen, opgenomen in art 3.200 van het Besluit activiteiten leefomgeving, kinderboerderijen, dierentuinen of bij maneges.

Artikel 2.3.22.2 Gegevens en bescheiden

Zie de toelichting bij artikel 2.3.11.2 voor een uitleg van de plicht om deze gegevens en bescheiden te verschaffen.

Artikel 2.3.22.3 Bodem: opslag

Een aaneengesloten bodemvoorziening is een vloer, verharding of constructie die stoffen tijdelijk keert en waarvan eventuele onderbrekingen of naden zijn gedicht.

Artikel 2.3.22.4 Bodem: logboek bodembeschermende voorziening

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.20 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.22.5 Bodem: bewaren resultaten, beoordelingen en bewijzen

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.21, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.22.6 Water: lozingsroute

Het gelijkmatig verspreiden over onverharde bodem van vrijkomende vloeistoffen afkomstig van het opslaan van vaste mest is voorgeschreven omdat het lozen van deze vloeistoffen in het riool of in oppervlaktewater niet de voorkeur heeft.

Artikel 2.3.22.7 Geur

Dit artikel is niet van toepassing op opslaan van vaste mest, afkomstig van landbouwhuisdieren of van paarden die gehouden worden in verband met het berijden. Hiervoor geldt artikel 2.3.6.4.1.

§ 2.3.23 Opslaan van kuilvoer en vaste bijvoedermiddelen

Artikel 2.3.23.1 Toepassingsbereik

Het opslaan van kuilvoer of vaste bijvoermiddelen maakt vaak deel uit van een veehouderij, die aangewezen is al milieubelastende activiteit in het Besluit activiteiten leefomgeving (artikel 3.200 Besluit activiteiten leefomgeving) of een agrarisch loonwerkbedrijf dat aangewezen is al milieubelastende activiteit in het Besluit activiteiten leefomgeving (artikel 3.215 Besluit activiteiten leefomgeving). In dat geval gelden niet de regels uit deze paragraaf, maar de regels voor de opslag van kuilvoer of vaste bijvoermiddelen uit het Besluit activiteiten leefomgeving. De regels uit deze paragraaf gelden voor opslagen die behoren bij bijvoorbeeld veehouderijen die minder landbouwhuisdieren houden dan de ondergrenzen, opgenomen in art 3.200 van het Besluit activiteiten leefomgeving, kinderboerderijen, dierentuinen of bij maneges.

Het opslaan van kuilvoer of vaste bijvoedermiddelen kan ook geurhinder veroorzaken. Hiervoor geldt artikel 2.3.6.4.3 (geur: afstanden - opslaan kuilvoer en vaste bijvoedermiddelen)

Artikel 2.3.23.2 Gegevens en bescheiden

Zie de toelichting bij artikel 2.3.11.2 voor een uitleg van de plicht om deze gegevens en bescheiden te verschaffen.

Artikel 2.3.23.3 Bodem: bodembeschermende voorziening

Een elementenbodenvoorziening is een vloer, verharding of constructie die stoffen tijdelijk keert, waarvan eventuele onderbrekingen of naden niet zijn gedicht.

Artikel 2.3.23.4 Bodem: logboek bodembeschermende voorziening

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.20 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.23.5 Bodem: bewaren resultaten, beoordelingen en bewijzen

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.21, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.23.6 Water: lozingsroute vrijkomende vloeistoffen

Door het gelijkmatig verspreiden over onverharde bodem van vrijkomende vloeistoffen wordt grotendeels voorkomen dat deze in het oppervlaktewater terecht komen.

Artikel 2.3.23.7 Water: lozingsroutes afvalwater bodembeschermende voorziening

Dit artikel is gelijk aan artikel 4.846 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

§ 2.3.24 Het fokken, houden of trainen van landbouwhuisdieren, andere zoogdieren of vogels

Artikel 2.3.24.1 Toepassingsbereik

Deze paragraaf bevat voorschriften voor het houden van landbouwhuisdieren, andere zoogdieren of vogels. Hieronder vallen dus bijvoorbeeld het op kleine schaal houden van landbouwhuisdieren, kinderboerderijen, dierentuinen, maneges, hondenkennel of dierenasiel. Het grootschalig houden van landbouwhuisdieren wordt geregeld door het Besluit activiteiten leefomgeving.

Het houden van landbouwhuisdieren of paarden of pony's kan ook geurhinder veroorzaken. Hiervoor gelden de artikelen uit paragraaf 2.3.6.2 (Geur door het in een dierenverblijf houden van landbouwhuisdieren en paarden en pony's die gehouden worden voor het berijden).

Deze paragraaf bevat geen aanvullende geurvoorschriften voor het houden van andere zoogdieren of vogels. Wanneer er toch maatregelen tegen geuroverlast noodzakelijk zijn kan het bevoegd gezag deze bij maatwerkvoorschrift stellen. Te denken valt aan maatwerkvoorschriften waarbij wordt voorgeschreven dat uitwerpselen met een bepaalde frequentie worden verwijderd of maatwerkvoorschriften met betrekking tot de uitvoering en ligging van een dierenverblijf.

Het voorschrift uit het Activiteitenbesluit 'Het te lozen afvalwater als gevolg van het reinigen en ontsmetten van dierenverblijven kan op een doelmatige wijze worden bemonsterd' is niet meer expliciet uitgeschreven, omdat dit onder de specifieke zorgplicht valt.

Artikel 2.3.24.2 Gegevens en bescheiden

Zie de toelichting bij artikel 2.3.11.2 voor een uitleg van de plicht om deze gegevens en bescheiden te verschaffen.

Artikel 2.3.24.3 Bodem: bodembeschermende voorziening

Uitwerpselen van dieren kunnen de bodem verontreinigen. Een aaneengesloten bodemvoorziening is in principe voldoende om het bodemrisico tot verwaarloosbaar te beperken. Bij een dierenverblijf in de open lucht zoals een dierenweide ontbreekt de vloer. Over het algemeen zal dit geen problemen geven, mits de uitwerpselen en andere bederfelijke waren regelmatig worden verwijderd. Hiervoor is geen frequentie vastgesteld. Het bevoegd gezag kan de frequentie nader invullen met een maatwerkvoorschrift als dat nodig is om geurhinder te beperken of ten behoeve van bodembescherming.

Artikel 2.3.24.4 Bodem: logboek

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.20 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.24.5 Bodem: bewaren resultaten, beoordelingen en bewijzen

Dit artikel is gelijk aan artikel 5.21, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Artikel 2.3.24.6 Water: lozingsroute en emissiegrenswaarde

Dit artikel stelt eisen aan het afvalwater afkomstig van dierenverblijven waarin landbouwhuisdieren of paarden of pony's voor het berijden worden gehouden.

Het gaat dan om aantallen landbouwhuisdieren die niet vallen onder de milieubelastende activiteit, bedoeld in artikel 3.200 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dieren bij kinderboerderijen of dierentuinen zijn geen landbouwhuisdieren. Daarvoor gelden de eisen uit dit artikel ook niet.

Artikel 2.3.24.8 Meet- en rekenbepalingen

Dit artikel geeft aan welke normen worden gehanteerd bij bemonstering van afvalwater. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd.

§ 2.3.25 Vergunningplichten voor milieubelastende activiteiten

Artikel 2.3.25.1 Toepassingsbereik

In dit artikel zijn de milieubelastende activiteiten die al vergunningplichtig zijn op grond van hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving uitgezonderd van de vergunningplicht op grond van deze paragraaf.

Het gaat dan bijvoorbeeld om de vergunningplichten voor complexe bedrijven en vergunningplichtige gevallen alleen vanwege mer-beoordeling.

Ook zijn in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving vergunningplichten aangewezen voor de activiteiten, die ook in deze paragraaf als vergunningplichtig zijn aangewezen. Het gaat dan in ieder geval om:

Verwerken polyesterhars

Op grond van artikel 3.135 van het Besluit activiteiten leefomgeving geldt voor deze activiteit een vergunningplicht als de activiteit onderdeel is van een ippc-installatie.

Opslaan propaan of propeen in meer dan twee opslagtanks

Op grond van artikel 3.22 van het Besluit activiteiten leefomgeving geldt er een vergunningplicht voor opslagtanks met een inhoud van meer dan 13 m³.

Genetisch gemodificeerde organismen

Op grond van artikel 3.247 Besluit activiteiten leefomgeving geldt er een vergunningplicht voor ingeperkt gebruik als bedoeld in het Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013 waarop inperkingsniveau IV van toepassing is.

Artikel 2.3.25.2 Omgevingsvergunning verwerken polyesterhars

Deze vergunningplicht betreft de voortzetting van de omgevingsvergunning beperkte milieutoets voor handelingen met polyesterhars en de bijbehorende toetsingsgrond voor geurhinder.

Tweede lid

De te vertrekken gegevens en bescheiden moeten ook op grond van paragraaf 4.110 van het Besluit activiteiten leefomgeving worden aangeleverd. Uit artikel 16.55, vijfde lid, van de Omgevingswet vloeit voort dat de gegevens en bescheiden niet behoeven te worden verstrekt voor zover het bevoegd gezag

al over die gegevens of bescheiden beschikt.

Artikel 2.3.25.3 Omgevingsvergunning installeren gesloten bodemenergiesysteem

Deze vergunningplicht betreft de voortzetting van de omgevingsvergunning beperkte milieutoets voor gesloten bodemenergiesystemen.

Tweede lid

Deze gegevens en bescheiden komen overeen met de gegevens en bescheiden die aan het bevoegd gezag moeten worden verstrekt op grond van artikel 4.1137 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Uit artikel 16.55, vijfde lid, van de Omgevingswet vloeit voort dat de gegevens en bescheiden niet behoeven te worden verstrekt voor zover het bevoegd gezag al over die gegevens of bescheiden beschikt.

Artikel 2.3.25.4 Omgevingsvergunning kweken maden van vliegende insecten

Bij het kweken van maden van vliegende insecten moeten in ieder geval in ieder geval maatregelen ter voorkoming van geurhinder worden getroffen.

Artikel 2.3.25.5 Omgevingsvergunning opslaan propaan of propeen

Eerste lid

De belangrijkste beoordelingsgrond voor deze activiteit is de veiligheid. Opslagtanks voor gassen die in elkaars onmiddellijke nabijheid staan, kunnen elkaar beïnvloeden bij incidenten. Het risico van twee opslagtanks in elkaars nabijheid is meer dan twee keer zo groot als het risico van de twee opslagtanks apart. De PGS-richtlijnen schrijven om die reden voor dat opslagtanks onderling bepaalde afstanden aan moeten houden, en ook een bepaalde afstand tot de erfgrens aan moeten houden. Daarom is er een vergunningplicht voor het opslaan van propaan in meer dan twee opslagtanks. Dit is vanwege het feit dat bij drie opslagtanks de beoordeling en berekening nog complexer wordt. Op grond van artikel 2.3.25.1 geldt deze vergunningplicht niet voor milieubelastende activiteiten die in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving aangewezen zijn als vergunningplichtig.

Tweede lid

Deze gegevens en bescheiden komen overeen met de gegevens en bescheiden die verstrekt moeten worden bij de melding op grond van artikel 4.897 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Uit artikel 16.55, vijfde lid, van de Omgevingswet vloeit voort dat de gegevens en bescheiden niet behoeven te worden verstrekt voor zover het bevoegd gezag al over die gegevens of bescheiden beschikt.

Artikel 2.3.25.6 Omgevingsvergunning tanken met LPG

Eerste lid

De belangrijkste beoordelingsgrond voor deze activiteit is de veiligheid.

Tweede lid

Deze gegevens en bescheiden komen overeen met de gegevens en bescheiden die verstrekt moeten worden bij de melding op grond van artikel 4.472a van het Besluit activiteiten leefomgeving. Uit artikel 16.55, vijfde lid, van de Omgevingswet vloeit voort dat de gegevens en bescheiden niet behoeven te worden verstrekt voor zover het bevoegd gezag al over die gegevens of bescheiden beschikt.

Artikel 2.3.25.7 Omgevingsvergunning antihagelkanonnen

De belangrijkste beoordelingsgrond voor deze activiteit is geluidhinder.

Artikel 2.3.25.8 Omgevingsvergunning biologische agens

Tweede lid

Deze gegevens en bescheiden komen overeen met de gegevens en bescheiden die verstrekt moeten worden bij de melding op grond van artikel 4.648 van het besluit activiteiten leefomgeving. Uit artikel 16.55, vijfde lid, van de Omgevingswet vloeit voort dat de gegevens en bescheiden niet behoeven te worden verstrekt voor zover het bevoegd gezag al over die gegevens of bescheiden beschikt.

Artikel 2.3.25.9 Omgevingsvergunning genetisch gemodificeerde organismen

Eerste lid.

Deze vergunningplicht is niet van toepassing als het gaat om ingeperkt gebruik als bedoeld in het Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013 waarop inperkingsniveau IV van toepassing is. In dat geval geldt de vergunningplicht op grond van artikel 3.247 van het Besluit Activiteiten leefomgeving.

Derde lid

Deze gegevens en bescheiden komen overeen met de gegevens en bescheiden die verstrekt moeten worden bij de melding op grond van artikel 4.630 van het besluit activiteiten leefomgeving. Uit artikel 16.55, vijfde lid, van de Omgevingswet vloeit voort dat de gegevens en bescheiden niet behoeven te worden verstrekt voor zover het bevoegd gezag al over die gegevens of bescheiden beschikt.

Artikel 2.3.25.10 Omgevingsvergunning opslaan dierlijke meststoffen

Tweede lid

Deze gegevens en bescheiden komen overeen met de gegevens en bescheiden die verstrekt moeten worden bij de melding op grond van artikel 4.836 van het besluit activiteiten leefomgeving. Uit artikel 16.55, vijfde lid, van de Omgevingswet vloeit voort dat de gegevens en bescheiden niet behoeven te worden verstrekt voor zover het bevoegd gezag al over die gegevens of bescheiden beschikt.

Artikel 2.3.25.11 Vangnetvergunning lozen in de bodem

In de voorgaande paragrafen van deze afdeling zijn verschillende lozingen in de bodem toegestaan. Voor alle andere lozingen is een voorafgaande toestemming vereist, vanwege de nadelige gevolgen die dergelijke lozingen kunnen hebben voor de bodemkwaliteit. De voorafgaande toestemming heeft de vorm van een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Voorheen was hiervoor een maatwerkvoorschrift op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Besluit lozen buiten

inrichtingen of het Besluit lozing afvalwater huishoudens vereist. Een omgevingsvergunning ligt echter meer voor de hand, omdat de activiteit zonder toestemming geheel verboden is.

De vergunningplicht geldt niet voor lozingen die afkomstig zijn van milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dat besluit bevat immers al de regels die ter bescherming van de bodem nodig zijn.

Bij de aanvraag van de vergunning moet het maximale debiet van de lozing en het soort afvalwater worden vermeld. Dit gebruikt de gemeente om het risico op wateroverlast en de effecten van de lozing op de bodemkwaliteit te beoordelen.

Dit artikel is niet van toepassing op lozingen bij wonen, omdat het Besluit lozing afvalwater huishoudens alle lozingen bij wonen toestond. Voor wonen wordt daarom volstaan met de specifieke zorgplicht van deze afdeling.

Artikel 2.3.25.12 Vangnetvergunning lozen in schoonwaterriool

In de voorgaande paragrafen van deze afdeling zijn verschillende lozingen in de schoonwaterriolering toegestaan. Voor alle andere lozingen is een voorafgaande toestemming vereist, vanwege de nadelige gevolgen die dergelijke lozingen kunnen hebben voor de doelmatige werking van die riolering en voor de oppervlaktewaterkwaliteit. De voorafgaande toestemming heeft de vorm van een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Voorheen was hiervoor een maatwerkvoorschrift op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Besluit lozen buiten inrichtingen of het Besluit lozing afvalwater huishoudens vereist. Een omgevingsvergunning ligt echter meer voor de hand, omdat de activiteit zonder toestemming geheel verboden is.

Bij de aanvraag van de vergunning moet het maximale debiet van de lozing en het soort afvalwater worden vermeld. Dit gebruikt de gemeente om het risico op wateroverlast en de effecten van de lozing op de riolering en de oppervlaktewaterkwaliteit te beoordelen.

Dit artikel is niet van toepassing op lozingen bij wonen, omdat het Besluit lozing afvalwater huishoudens alle lozingen bij wonen toestond. Voor wonen wordt daarom volstaan met de specifieke zorgplicht van deze afdeling.

Artikel 2.3.25.13 Beoordelingsregels overige milieubelastende activiteiten

Voor de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit op grond van dit omgevingsplan, zijn de beoordelingsregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving van overeenkomstige toepassing. Dat sluit aan op de situatie die gold voor inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Afdeling 2.4 Overige activiteiten

§ 2.4.1 Aanvraagvereisten

Artikel 2.4.1.1 Toepassingsbereik

Onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht waren de indieningsvereisten voor omgevingsvergunningen op rijksniveau geregeld, ook als de vergunningplicht was ingesteld in een bestemmingsplan of gemeentelijke verordening. Deze indieningsvereisten waren opgenomen in de Regeling omgevingsrecht en komen niet meer terug op rijksniveau. Daarom worden deze opgenomen in deze paragraaf. Voor zover het gaat om vergunningplichten die onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht waren ingesteld in gemeentelijke verordeningen (artikel 2.2 van die wet) houden de aanvraagvereisten verband met het overgangsfaserecht, bedoeld in artikel 22.8 van de Omgevingswet. Artikel 22.8 van de Omgevingswet brengt met zich dat zolang deze vergunningstelsels nog niet zijn overgeheveld naar het omgevingsplan, de regeling van artikel 2.2 van de Wet algemene bepalingen

omgevingsrecht feitelijk wordt gecontinueerd. Een in een autonome verordening opgenomen vergunningplicht, die nu krachtens artikel 2.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt aangemerkt als een Wabo-omgevingsvergunningplicht, wordt na inwerkingtreding van de Omgevingswet aangemerkt als een omgevingsvergunningplicht op grond van artikel 5.1, eerste lid, onder a, van de Omgevingswet. Door de indieningsvereisten op te nemen in deze paragraaf blijven deze gelden totdat de vergunningstelsels zijn opgenomen in dit omgevingsplan.

De artikelen 2.4.1.5 tot en met 2.4.1.13 voorzien in specifieke aanvraagvereisten voor omgevingsplanactiviteiten met betrekking tot een gemeentelijk monument. Bij een gemeentelijk monument gaat het op grond van bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving om een monument of archeologisch monument als bedoeld in de Erfgoedwet waaraan in dit omgevingsplan de functie-aanduiding gemeentelijk monument is gegeven. Op grond van artikel 2.4.1.13 zijn deze aanvraagvereisten van overeenkomstige toepassing op eventuele voorbeschermde gemeentelijke monumenten in dit omgevingsplan. Bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving definieert een voorbeschermde gemeentelijk monument voor zover in het kader van het omgevingsplan van belang als een monument of archeologisch monument waarvoor het omgevingsplan een voorbeschermingsregel bevat vanwege het voornemen om aan dat monument of archeologisch monument in het omgevingsplan de functie-aanduiding van gemeentelijk monument te geven.

Voor de leesbaarheid wordt hierna alleen van gemeentelijk monument gesproken, maar kan steeds ook voorbeschermde gemeentelijk monument worden gelezen.

Omgevingsplanactiviteiten met betrekking tot een gemeentelijk monument komen overeen met de activiteiten die op grond van de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet onder de 'rijksmonumentenactiviteit' vallen: het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een monument of een archeologisch monument of het herstellen of gebruiken daarvan waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht. Waar gesproken wordt van 'monument' wordt alleen op gebouwde en aangelegde (groene) monumenten gedoeld. Waar gesproken wordt van 'archeologisch monument' wordt gedoeld op een terrein dat deel uitmaakt van cultureel erfgoed vanwege de daar aanwezige overblijfselen, voorwerpen of andere sporen van menselijke aanwezigheid in het verleden, met inbegrip van die overblijfselen, voorwerpen en sporen (zie de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet en artikel 1.1 van de Erfgoedwet).

Voor deze aanvraagvereisten hebben, zoals hierboven al aangegeven, de indieningsvereisten in de Regeling omgevingsrecht onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht als basis gediend, aangevuld met indieningsvereisten voor archeologische rijksmonumenten op grond van de Monumentenwet 1988, al dan niet met een aan de stelselkeuzes van de Omgevingswet aangepaste formulering.

In artikel 2.4.1.5 zijnde algemene aanvraagvereisten voor omgevingsplanactiviteiten met betrekking tot een gemeentelijk monument opgenomen, die bij iedere aanvraag van toepassing zijn. Voor het overige zijn de aanvraagvereisten in verschillende artikelen gespecificeerd voor de volgende activiteiten:

- activiteiten met betrekking tot archeologische monumenten;
- het slopen (= geheel of gedeeltelijk afbreken) van monumenten;
- het gedeeltelijk of volledig verplaatsen van monumenten;
- het wijzigen van een monument (restauratie, verbouw, reconstructie of anderszins wijzigen) of het door herstel ontsieren of in gevaar brengen van een monument;
- het gebruiken van een monument waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht.

Ook zijn er twee artikelen opgenomen met eisen aan tekeningen, een voor monumenten en een voor archeologische monumenten.

Met deze uitsplitsing in activiteiten wordt voorkomen dat initiatiefnemers (vergunningaanvragers) worden geconfronteerd met aanvraagvereisten die niet relevant voor hen zijn. Deze insteek bestond al in de Regeling omgevingsrecht, maar is nu verder vereenvoudigd. Bij een aantal artikelen is ook een splitsing aangebracht in aanvraagvereisten die in beginsel altijd noodzakelijk zijn voor de beoordeling van de voorgenomen activiteit in relatie tot het monument of archeologisch monument en zijn monumentale waarde (eerste lid), en aanvraagvereisten die niet in alle gevallen nodig zijn of die alleen voor bepaalde soorten gemeentelijke monumenten van toepassing zijn (tweede lid).

De aard en de omvang van de activiteit en het soort gemeentelijk monument bepalen welke aanvraagvereisten in een concreet geval van toepassing zijn. Zo zijn voor de beoordeling van een vergunningaanvraag voor uitvoering van een restauratie- of (ver)bouwplan meer gegevens en bescheiden noodzakelijk dan voor het beoordelen van een vergunningaanvraag voor het aanbrengen van gevelreclame. Voorafgaand aan ingrijpende restauraties is het uitvoeren van een bouwhistorisch onderzoek vaak wenselijk, terwijl dit voor kleinere herstelwerkzaamheden meestal niet aan de orde zal zijn. Ook de locatie van de activiteiten is voor de aanvraagvereisten van belang. Als er werkzaamheden in het interieur worden uitgevoerd, zijn interieurfoto's nodig, maar deze zijn doorgaans niet relevant als de ingrepen alleen de buitenkant van het monument betreffen.

Door de grote verscheidenheid aan activiteiten die van invloed kunnen zijn op de monumentale waarde van een monument of archeologisch monument is geen volledig dekkend beeld te geven van alle mogelijke aanvraagvereisten. Het bevoegd gezag kan in specifieke gevallen, naast de genoemde aanvraagvereisten, op grond van artikel 4:2, tweede lid, in samenhang met artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht ook nog andere aanvraagvereisten formuleren. De gevraagde informatie moet uiteraard wel noodzakelijk zijn voor, en in directe relatie te staan tot, de beoordeling van de aanvraag. Het is dan ook in het algemeen bij voorgenomen omgevingsplanactiviteiten met betrekking tot een gemeentelijk monument raadzaam voor een aanvrager om, alvorens over te gaan tot het maken van definitieve plannen, in vooroverleg te treden met het bevoegd gezag. Zo krijgt hij vroegtijdig inzicht in welke aanvullende aanvraagvereisten in het concrete geval nodig worden geacht en kan rekening worden gehouden met eventuele toepasselijke kwaliteitsnormen of uitvoeringsrichtlijnen voor de instandhouding van monumenten.

Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag zal het belang van de (archeologische) monumentenzorg bij het behoud van het monument of archeologisch monument in redelijkheid moeten worden afgewogen tegen de belangen van de aanvrager (eigenaar/gebruiker) en die van derdebelanghebbenden. Bij die belangenafweging staat het voorkomen van nadelige gevolgen van de aangevraagde activiteiten voor het monument of archeologisch monument en de monumentale waarden ervan voorop. Ook zal er bij de beoordeling van een aanvraag voor een omgevingsvergunning rekening moeten worden gehouden met de volgende beginselen uit het verdrag van Granada (de op 3 oktober 1985 te Granada tot stand gekomen Overeenkomst inzake het behoud van het architectonische erfgoed van Europa; Trb. 1985, 163) en het verdrag van Valletta (het op 16 januari 1992 te Valletta tot stand gekomen herziene Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed; Trb. 1992, 32):

- a. het voorkomen van ontsiering, beschadiging of sloop van monumenten en archeologische monumenten,
- b. het voorkomen van verplaatsing van monumenten of een deel daarvan, tenzij dit dringend vereist is voor het behoud van die monumenten,
- c. het bevorderen van het gebruik van monumenten, zo nodig door wijziging van die monumenten, rekening houdend met de monumentale waarden, en
- d. het conserveren en in stand houden van archeologische monumenten, bij voorkeur in situ.

Een aanvraag moet dus voldoende inzicht geven in de reden, aard en omvang van de activiteit, de impact op het monument of archeologisch monument en de monumentale waarde ervan, en het (voorgenomen) gebruik van het monument of archeologisch monument.

Artikel 2.4.1.2 Omgevingsplanactiviteit: uitvoeren van een werk, niet zijnde bouwwerk, of werkzaamheid

Dit artikel bevat een aantal specifieke aanvraagvereisten voor een omgevingsplanactiviteit die betrekking heeft op een werk, niet zijnde een bouwwerk, of het uitvoeren van een werkzaamheid. Deze aanvraagvereisten gelden naast de algemene aanvraagvereisten in artikel 4:2, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (ondertekening, naam en adres van de aanvrager, dagtekening en aanduiding van de gevraagde beschikking) en de aanvraagvereisten in artikel 2.1 (aanduiding van de activiteit, elektronisch adres en telefoonnummer van de aanvrager, aanduiding en begrenzing van de locatie van de activiteit en eventuele gegevens van een gemachtigde).

Met het vereiste om aan te geven welke obstakels aanwezig zijn, bedoeld in het eerste lid, onder c, wordt bijvoorbeeld bedoeld een boom, lantaarnpaal of nutsvoorziening die in de weg staat aan het werk of de werkzaamheid.

Het tweede lid betreft een rapport van een archeologisch vooronderzoek, waarin de archeologische waarde van het archeologisch monument op de locatie(s) van de voorgenomen activiteit nader is vastgesteld. Het bevoegd gezag moet op basis hiervan voldoende inzicht krijgen in de exacte impact van de activiteit op de archeologische waarde van het archeologisch monument. In die gevallen dat de archeologische waarde eerder al voldoende is vastgesteld, zal dit aanvraagvereiste niet nodig zijn.

Artikel 2.4.1.3 Omgevingsplanactiviteit: gebruik van locaties of bouwwerken

Dit artikel bevat aanvraagvereisten voor het gebruiken van locaties of bouwwerken.

Het tweede lid betreft een rapport van een archeologisch vooronderzoek, waarin de archeologische waarde van het archeologisch monument op de locatie(s) van de voorgenomen activiteit nader is vastgesteld. Het bevoegd gezag moet op basis hiervan voldoende inzicht krijgen in de exacte impact van de activiteit op de archeologische waarde van het archeologisch monument. In die gevallen dat de archeologische waarde eerder al voldoende is vastgesteld, zal dit aanvraagvereiste niet nodig zijn.

Artikel 2.4.1.4 Omgevingsplanactiviteit: slopen van een bouwwerk

Dit artikel bevat een aanvraagvereiste voor een sloopactiviteit. Aannemelijk moet worden gemaakt dat op de plaats van het te slopen bouwwerk een ander bouwwerk kan of zal worden gebouwd. Met 'kan' worden gebouwd wordt bedoeld op de situatie waarin het bouwen van een vervangend bouwwerk juridisch mogelijk is. Om dit aannemelijk te maken is in beginsel een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit voor het bouwen van het vervangende bouwwerk voldoende. Om aannemelijk te maken dat er, als de hiervoor bedoelde omgevingsvergunning (nog) niet is verleend, 'zal' worden gebouwd, moet de intentie om het vervangende bouwwerk te bouwen op andere wijze te worden onderbouwd, bijvoorbeeld door inzicht te geven in vergevorderde bouwplannen. Dat laatste geldt ook als voor het bouwen van een vervangend bouwwerk op de locatie geen omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit is vereist. Dit aanvraagvereiste is opgenomen ter voorkoming van braakliggende terreinen in de bebouwing. Als de situatie zich voordoet dat er geen bouwwerk in de plaats komt van het te slopen bouwwerk dan moet er bekeken worden of de omgevingsvergunning buitenplannen kan worden verleend.

Artikel 2.4.1.5 Omgevingsplanactiviteit gemeentelijk monument: algemeen

Dit artikel bevat aanvraagvereisten die voor iedere activiteit die betrekking heeft op een gemeentelijk monument gelden.

Deze aanvraagvereisten gelden naast de algemene aanvraagvereisten in artikel 4:2, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (ondertekening, naam en adres van de aanvrager, dagtekening en aanduiding van de gevraagde beschikking) en de aanvraagvereisten in artikel 7.2 van de Omgevingsregeling (aanduiding van de activiteit, elektronisch adres en telefoonnummer van de aanvrager, aanduiding en begrenzing van de locatie van de activiteit en eventuele gegevens van een gemachtigde).

Onderdeel a van dit artikel betreft de identificatie van het gemeentelijk monument waarop de aanvraag betrekking heeft.

Onderdeel b betreft informatie over het huidige en het beoogde gebruik na verlening van de omgevingsvergunning. Deze gegevens zijn nodig om nut en noodzaak van de activiteit en de gevolgen daarvan voor het gemeentelijk monument te kunnen beoordelen.

Onderdeel c is nieuw ten opzichte van de Regeling omgevingsrecht. Dit aanvraagvereiste werd in de praktijk gemist, en dient enerzijds om inzicht te krijgen in de belangen van de aanvrager en de keuzes die ten grondslag liggen aan de aanvraag en anderzijds in de gevolgen voor (de monumentale waarde van) het gemeentelijk monument. Het aanvraagvereiste sluit ook aan op de algemene zorgplicht in de artikelen 1.6 en 1.7 van de Omgevingswet. Die brengt met zich dat een initiatiefnemer voor zover dit redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd nadelige gevolgen voor het gemeentelijk monument zoveel mogelijk moet voorkomen of beperken, of, als dit niet mogelijk is, de activiteit (in die vorm) achterwege laat. Overigens hoeft niet elk verlies van monumentale waarden tot weigering van de omgevingsvergunning te leiden. Bij de belangenafweging worden ook de belangen van de aanvrager betrokken. Dit volgt onder meer uit artikel 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht. Vooroverleg met het bevoegd gezag is nuttig om te komen tot een haalbaar plan. De aanvrager kan in het kader van het aanvraagvereiste in dit onderdeel refereren aan dit overleg.

Artikel 2.4.1.6 Omgevingsplanactiviteit gemeentelijk monument die een archeologisch monument betreft

In dit artikel staan de specifieke aanvraagvereisten voor een omgevingsplanactiviteit met betrekking tot een gemeentelijk monument die een archeologisch monument betreft. Een archeologisch monument is in de Erfgoedwet gedefinieerd als een terrein dat deel uitmaakt van cultureel erfgoed vanwege de daar aanwezige overblijfselen, voorwerpen of andere sporen van menselijke aanwezigheid in het verleden, met inbegrip van die overblijfselen, voorwerpen en sporen. Dit artikel is van toepassing als de aanvraag een gemeentelijk monument betreft dat een archeologisch monument is, en kan in bepaalde gevallen van toepassing zijn als deze een archeologisch monument betreft dat geen zelfstandig gemeentelijk monument is, maar zich ter plaatse van een gebouwd of aangelegd gemeentelijk monument bevindt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de resten van een voorganger van een als gemeentelijk monument beschermde kerk die zich daar nog onder bevinden, of aan het bodemarchief onder een slotgracht of kasteeltuin. Als voor de desbetreffende locatie nog geen afweging over de archeologische monumentenzorg heeft plaatsgevonden in het kader van besluitvorming over het toedelen van functies aan locaties, kunnen de archeologische belangen worden meegewogen bij de besluitvorming over de omgevingsvergunning voor een (bodemversturende) activiteit die een gebouwd of aangelegd gemeentelijk monument betreft. Er kunnen in dat geval aan de omgevingsvergunning in het belang van de archeologische monumentenzorg ook

vergunningvoorschriften worden verbonden ten behoeve van het in situ- of ex situ-behoud van het zich daaronder bevindende archeologisch monument (zie verder de toelichting bij artikel 2.4.2.1).

In de meeste gevallen zal het bij een omgevingsplanactiviteit als bedoeld in dit artikel gaan om het op een of meer plaatsen verstoren van de bodem, maar het kan bij zichtbare archeologische monumenten, zoals terpen/wierden, kasteelterreinen, hunebedden, grafheuvels en scheepswrakken, bijvoorbeeld ook gaan om ontsiering of beschadiging van het zichtbare deel van het archeologisch monument.

Veel voorkomende activiteiten die betrekking hebben op een archeologisch monument, zijn:

- bouw-, sloop-, inrichtings- en graafwerkzaamheden,
- de aanleg of het onderhoud van infrastructurele werken zoals (spoor)wegen, rioleringen, kabels en leidingen.

Ook kan het gaan om:

- het aanbrengen van verhardingen in de openbare ruimte,
- het aanleggen of dempen van waterlopen en het aanleggen van vaargeulen,
- het aanplanten en verwijderen van (diepwortelende) bomen en struiken,
- het ophogen, verlagen of egaliseren van het maaiveld,
- het wijzigen van het grondwaterpeil,
- het winnen van grondstoffen,
- agrarische grondwerkzaamheden, en
- activiteiten die tot doel hebben de fysieke staat van het archeologisch monument te consolideren of te restaureren.

Eerste lid

In het eerste lid is geregeld welke gegevens en bescheiden nodig zijn om de exacte locatie(s) te bepalen waar en tot welke diepte het archeologisch monument door de voorgenomen activiteit zal worden verstoord, en op welke wijze.

In onderdeel a moet de aard van de activiteit worden omschreven voor zover de activiteit gevolgen heeft voor de archeologie.

Als het maaiveldniveau, bedoeld in de onderdelen a en c en elders in dit artikel, niet of lastig is vast te stellen, zoals het geval is binnen een bouwwerk, kan hiervoor het niveau van de bovenkant van de afgewerkte begane grondvloer worden aangehouden.

Voor de topografische kaart, bedoeld in onderdeel b, kan gebruik worden gemaakt van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) en voor locaties op zee van de officiële zeekaarten van de Dienst der Hydrografie. De BGT-kaart is een digitale topografische kaart met een schaal variërend van 1:500 – 1:5000 en bevat topografische objecten, zoals gebouwen, wegen, spoorwegen, waterlopen, parken en bossen. Via de Landelijke Voorziening BGT-informatie kan eenieder vrij de beschikbare BGT-informatie opvragen en downloaden.

Met de coördinatenparen in dit onderdeel wordt gedoeld op het coördinatensysteem van de Rijksdriehoeksmeting en, voor locaties op zee, het Europees Terrestrisch Referentiesysteem 1989 (ETRS89). Er zijn minimaal twee coördinatenparen nodig, zodat daaruit de schaal van de tekening kan worden herleid.

Met een programma van eisen als bedoeld in onderdeel d kan het bevoegd gezag specifieke eisen aan een archeologische opgraving stellen, gericht op een professionele uitvoering van de archeologische opgraving als bedoeld in de Erfgoedwet. In een programma van eisen worden de onderzoeksvragen en onderzoeksmethoden beschreven en beargumenteerd. Die zijn gebaseerd op de archeologische verwachting uit het aan het veldonderzoek voorafgaande (bureau)onderzoek.

Bij booronderzoek als bedoeld in onderdeel e kan in plaats van met een programma van eisen worden volstaan met een (minder uitvoerig) plan van aanpak. Zie verder de toelichting bij onderdeel d.

In onderdeel f is geregeld dat als sprake is van een zichtbaar archeologisch monument zoals een terp/wierde of een grafheuvel, de aanvrager gevraagd kan worden aan de hand van foto's inzichtelijk te maken wat de huidige situatie is en tekeningen te overleggen waaruit blijkt hoe het archeologisch monument er uit zal zien na realisatie van het voorgenomen plan. Behalve het bouwen van bouwwerken kan het ook andere ingrepen betreffen, zoals terreinverhardingen, het graven of dempen van sloten of het planten van bomen. Het gaat er bij dit aanvraagvereiste om de gevolgen van de voorgenomen activiteit voor de zichtbaarheid en de belevingswaarde van het archeologisch monument inzichtelijk te maken.

Het aanvraagvereiste in onderdeel g – funderingstekeningen – betreft dat deel van de bouwwerkzaamheden dat in de bodem plaatsvindt. Het bovengrondse deel van het bouwplan is voor de impact op archeologie in de bodem niet relevant.

Tweede lid

Het tweede lid bevat aanvraagvereisten die niet altijd nodig zijn voor de beoordeling van de gevolgen van de voorgenomen activiteit voor het archeologisch monument. Tijdens het vooroverleg kan het bevoegd gezag aangeven welke aanvraagvereisten in het concrete geval van toepassing zijn. Ook kan het bevoegd gezag dergelijke gegevens opvragen naar aanleiding van een ingediende aanvraag, voor de beoordeling waarvan deze gegevens en bescheiden ook nodig blijken.

Onderdeel a betreft een volgens de normen van de archeologische beroepsgroep opgesteld rapport van een archeologisch vooronderzoek, waarin de archeologische waarde van het archeologisch monument op de locatie(s) van de voorgenomen activiteit nader is vastgesteld. Het bevoegd gezag moet op basis hiervan voldoende inzicht krijgen in de exacte impact van de activiteit op de archeologische waarde van het archeologisch monument. In die gevallen dat de archeologische waarde eerder al voldoende is vastgesteld, zal dit aanvraagvereiste niet nodig zijn.

Het rapport in onderdeel b verschilt in die zin van een rapport als bedoeld in onderdeel a, dat uit dit rapport moet blijken wat de gevolgen van de activiteit zullen zijn voor het archeologisch monument, bijvoorbeeld een zettingsrapport (over het samendrukken van de grond door belasting). Een rapport als hier bedoeld is niet altijd nodig, maar vooral als het om specifieke informatie gaat die niet al blijkt uit de overige gegevens en bescheiden en het bevoegd gezag deze informatie zelf niet al heeft.

Met aanlegwerkzaamheden als bedoeld in onderdeel d worden alle werkzaamheden bedoeld die geen bouwactiviteit, sloopactiviteit of ontgrondingsactiviteit zijn en waarbij de bodem wordt geroerd, een werk wordt aangelegd of het terrein anders wordt ingericht. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het aanbrengen van terreinverhardingen, aan het graven of dempen van sloten, aan het planten van bomen, struiken of andere diepwortelende planten, of aan het (deels) ophogen van een terrein. Als deze aanvraagvereisten moeten worden aangeleverd in het kader van een aanvraag voor een omgevingsplanactiviteit of een ontgrondingsactiviteit, kunnen dezelfde bescheiden ook in dit kader worden ingediend. Deze aanvraagvereisten zijn niet nodig in geval van kleinschalige werkzaamheden die door de grondgebruiker of eigenaar zelf worden uitgevoerd. Het gaat bij deze aanvraagvereisten vooral om omvangrijkere werkzaamheden die door een aannemer worden uitgevoerd, zoals het verbreden of verdiepen van sloten, het uitbaggeren van grachten, het beschoeien van vaarwegen, sloten of grachten, het (gedeeltelijk) ophogen van het maaiveld, het graven van sleuven voor kabels, leidingen of riolering, of de aanleg van wegen, opritten of verhardingen (bestrating, parkeerplaatsen).

In onderdeel e is geregeld dat als de activiteit (mede) bestaat uit het geheel of gedeeltelijk afbreken van een bouwwerk het bevoegd gezag bestaande funderingstekeningen kan verlangen. Dit kan uiteraard niet als deze tekeningen verloren zijn gegaan of redelijkerwijs niet meer te achterhalen zijn.

Bij de sonaropnamen, bedoeld in onderdeel f, gaat het doorgaans om zogenoemde 'multibeamopnamen'. Deze hebben als doel om de topografische hoogte, de bathymetrie, van de zeebodem ter plekke te bepalen en dienen als nulmeting, om de situatie voorafgaand aan de ingreep te kunnen vergelijken met die daarna.

Artikel 2.4.1.7 Eisen aan tekeningen als bedoeld in artikel 2.4.1.6

Dit artikel bevat de eisen aan tekeningen als bedoeld in artikel 2.4.1.6.

Artikel 2.4.1.8 Omgevingsplanactiviteit: slopen van een gemeentelijk monument voor zover het gaat om een monument

Dit artikel bevat de aanvraagvereisten voor zover een omgevingsplanactiviteit die betrekking heeft op een gemeentelijk monument bestaat uit het slopen van een monument. Onder slopen wordt verstaan het geheel of gedeeltelijk afbreken of uit elkaar nemen, zie de begripsbepaling van slopen in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet. Het gaat hierbij dus niet alleen om het slopen van een monument of complete bouwdelen, maar ook over het slopen van kleinere onderdelen zoals muren, houtwerkconstructies, deuren en vensters, of interieurelementen.

Eerste lid

De foto's in onderdeel a moeten een duidelijke indruk geven van de technische staat en de ruimtelijke context van het monument of het te slopen onderdeel, zodat de noodzaak van de voorgenomen sloop voldoende wordt geïllustreerd. Het gaat er hierbij niet om dat het originele (digitale) foto's moeten zijn, maar het mogen geen onduidelijke kopieën zijn.

Situatietekeningen als bedoeld in onderdeel b, onder 1°, zijn nodig in geval van het gedeeltelijk afbreken van het monument waarbij de omvang van het monument wijzigt. Als de voorgenomen activiteit alleen bestaat uit inpandig slopen of als het monument geheel wordt gesloopt, geldt dit aanvraagvereiste dus niet.

Opnametekeningen als bedoeld in onderdeel b, onder 2°, zijn tekeningen waarop de toestand van het monument voorafgaand aan de activiteit is weergegeven. Afhankelijk van de aard, omvang en plaats van de voorgenomen sloop kan het gaan om plattegronden, doorsneden, gevelaanzichten en een dakaanzicht. Bij uitsluitend inpandige sloopwerkzaamheden zullen die laatste twee soorten tekeningen niet nodig zijn.

Uit slooptekeningen als bedoeld in onderdeel b, onder 3°, moet blijken welke materialen of onderdelen verwijderd worden. Dit moet de omvang en de exacte impact van de voorgenomen sloopwerkzaamheden op het monument inzichtelijk maken. De opnametekeningen kunnen hiervoor als basis worden gebruikt.

Een omschrijving van de aard van en de bestemming voor het door de sloop vrijkomende materiaal als bedoeld in onderdeel c is van belang omdat aan de omgevingsvergunning het voorschrift kan worden verbonden deze onderdelen te hergebruiken of daarvoor te bewaren, of ze in het belang van de

monumentenzorg voor hergebruik elders beschikbaar te stellen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan historische dakpannen, een monumentale topgevel of gevelsteen of een monumentale schouw.

Tweede lid

De rapporten, bedoeld in onderdeel a, kunnen nodig zijn om de monumentale waarde van het monument of de te slopen onderdelen (nader) te bepalen. Lang niet altijd zullen de actuele monumentale waarden al in voldoende mate in beeld zijn om de gevolgen van de voorgenomen sloopwerkzaamheden voor de aanwezige monumentale waarden te kunnen beoordelen.

Een rapport als bedoeld in onderdeel b kan nodig zijn als dit omgevingsplan voor de locatie van het gebouwde of aangelegde monument (nog) niet voorziet in een adequaat archeologisch regime en de activiteit leidt tot versterking van de bodem. Zie verder de toelichting bij artikel 2.4.1.6.

Een beschrijving van de technische staat als bedoeld in onderdeel c is bijvoorbeeld nodig in geval van een voorgenomen sloop op grond van de technische staat van een monument of een onderdeel daarvan. Als deze beschrijving en de foto's niet voor zich spreken, kan een nadere onderbouwing van de beschrijving in de vorm van een of meerdere technische rapporten nodig zijn (onderdeel d).

Artikel 2.4.1.9 Omgevingsplanactiviteit: verplaatsen van een gemeentelijk monument voor zover het gaat om een monument

Dit artikel bevat de aanvraagvereisten voor zover een omgevingsplanactiviteit die betrekking heeft op een gemeentelijk monument bestaat uit het gedeeltelijk of volledig verplaatsen van een monument. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een kerkorgel of een molen. Het bevoegd gezag zal rekening moeten houden met het beginsel uit het verdrag van Granada dat verplaatsing van monumenten of een onderdeel daarvan moet worden voorkomen, tenzij dit dringend vereist is voor het voortbestaan ervan. Gaat het bevoegd gezag in een concreet geval toch over tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor het verplaatsen van het monument, dan zal het gelet op artikel 5 van het verdrag van Granada⁸¹ voorschriften aan de vergunning willen verbinden over het treffen van voorzorgsmaatregelen voor het demonteren, het overbrengen en de herbouw van het monument op de nieuwe locatie. Gelet hierop moeten de gegevens en bescheiden voldoende inzicht geven in de redenen en de noodzaak van de voorgenomen verplaatsing, in de huidige en de toekomstige ruimtelijke context van het monument, en in de beoogde wijze van demonteren, verplaatsen en herbouwen. De herbouw op een nieuwe, geschikte locatie mag dus niet onzeker zijn.

Eerste lid

De foto's in onderdeel b, moeten een duidelijke indruk geven van de technische staat van het monument (toestand) of het te verplaatsen onderdeel, en van de ruimtelijke context van het monument (situatie) of het onderdeel in de huidige en in de nieuwe situatie en mogen daarom geen onduidelijke kopieën zijn.

Opnametekeningen als bedoeld in onderdeel c, onder 2°, zijn tekeningen waarop de toestand van het monument voorafgaand aan de activiteit is weergegeven. Bij verplaatsing van een gedeelte van een

---

⁸¹ Artikel 5: 'Iedere Partij verplicht zich ertoe de verplaatsing van een beschermd monument of van een deel daarvan te verbieden, behalve indien zulks dringend is vereist voor het behoud van dit monument. In dat geval neemt de bevoegde autoriteit de nodige voorzorgsmaatregelen betreffende het demonteren, het overbrengen en het herbouwen van het monument op een geschikte plaats.' Voor rijksmonumenten is dit geregeld in artikel 8:82 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

monument (zoals een kerkorgel) zullen minder tekeningen nodig zijn dan bij verplaatsing van het gehele monument.

Plantekeningen als bedoeld in onderdeel c, onder 3°, zijn tekeningen waarop de nieuwe toestand van het monument (na de voorgenomen verplaatsing) is weergegeven. Bij verplaatsing van een gedeelte van een monument zijn dit ook tekeningen van de nieuwe toestand van het monument waar het verplaatste gedeelte na de verplaatsing deel van uitmaakt. Zo zijn bij verplaatsing van een orgel van de ene kerk naar de andere kerk ook plantekeningen nodig van de toestand van die andere kerk nadat het orgel daarin is aangebracht.

Als het monument een molen is, moet op grond van onderdeel e,, ook inzicht worden gegeven in de molenbiotoop, zowel op de huidige als de nieuwe locatie. Met de molenbiotoop wordt hier de omgeving van de molen bedoeld, voor zover die van belang is voor de werking van de molen. Het gaat daarbij met name om de windvang (bij een windmolen) of de watertoe- en afvoer (bij een watermolen).

Tweede lid

Een rapport als bedoeld in onderdeel b kan nodig zijn als dit omgevingsplan voor de locatie van het gebouwde of aangelegde monument of voor de nieuwe locatie (nog) niet voorziet in een adequaat archeologisch regime en de activiteit leidt tot verstoring van de bodem. Zie verder de toelichting bij artikel 2.4.1.6.

Aanvullende tekeningen als bedoeld in onderdeel d kunnen bijvoorbeeld nodig zijn als er sprake is van bijzondere detaillering (detailtekeningen) of om een beeld te krijgen van het (functioneren van het) monument op de nieuwe plek, bijvoorbeeld door middel van impressietekeningen of 3D-visualisaties.

Het bevoegd gezag kan bij de beoordeling van vergunningaanvragen voor een rijksmonumentenactiviteit kwaliteitseisen hanteren, bijvoorbeeld door te verwijzen naar de uitvoeringsrichtlijnen die in de desbetreffende beroepsgroep(en) gelden. Bij de beoordeling van een aanvraag is het voor het bevoegd gezag van belang om te weten of de aanvrager het plan dat ten grondslag ligt aan de aanvraag hierop al heeft afgestemd of niet. Op grond van onderdeel e moet hij hier opgave van doen. Het gaat hier overigens niet om algemene uitvoeringsvoorschriften als bedoeld in het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Artikel 2.4.1.10 Omgevingsplanactiviteit gemeentelijk monument: wijzigen van een monument of monument door herstel ontsieren of in gevaar brengen

Dit artikel omvat de meest voorkomende activiteiten. Onder het wijzigen van een monument vallen bijvoorbeeld het restaureren, reconstrueren, renoveren, verbouwen, uitbouwen, aanbouwen, of het anderszins wijzigen van een gebouwd monument of een aangelegd (groen) monument. Denk hierbij ook aan het in een afwijkende kleur schilderen van een gevel of het hanteren van een ander verfsysteem.

Voorbeelden van het herstellen van een monument op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht, zijn het met golfplaten repareren van een rieten dak, of het reinigen of herstellen van een interieurschildering, of gevel, waarbij een onvoldoende deskundige uitvoering in potentie grote gevolgen kan hebben voor de technische staat en de monumentale waarde van het onderdeel (bij een gevel ook het patina).

Eerste lid

De foto's in onderdeel a moeten een duidelijke indruk geven van de technische staat en de ruimtelijke context van het monument, zodat de noodzaak van de voorgenomen activiteit voldoende wordt geïllustreerd. Het mogen daarom geen onduidelijke kopieën zijn.

Opnametekeningen als bedoeld in onderdeel b, onder 2°, zijn tekeningen waarop de toestand van het monument voorafgaand aan de activiteit is weergegeven. Welke soorten tekeningen in een concreet geval nodig zijn, hangt af van de aard van de activiteit. In de regel zullen plattegronden en doorsnedetekeningen nodig zijn. Als de activiteit ook impact heeft op het exterieur of het aangezicht van het monument, zullen ook geveltekeningen en in voorkomend geval een dakaanzicht nodig zijn.

Gebreketekeningen als bedoeld in onderdeel b, onder 3°, zijn nodig als er gebreken worden hersteld. Het betreft feitelijk opnametekeningen waarop de te verhelpen gebreken adequaat zijn weergegeven.

Plantekeningen als bedoeld in onderdeel b, onder 4°, zijn tekeningen waarop de nieuwe toestand van het monument (na afloop van de voorgenomen activiteit) is weergegeven.

Als er in het kader van de activiteit ook materiaal wordt verwijderd, moeten er in dergelijk geval ook enkele gegevens en bescheiden als bedoeld in artikel 2.4.1.8 (slopen) worden overgelegd. Zoals blijkt uit de begripsbepaling van slopen in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet wordt onder slopen ook verstaan het gedeeltelijk afbreken of uit elkaar nemen. In de praktijk van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht bleek dat een aanvrager die zijn monument wil restaureren of verbouwen zich niet altijd realiseert dat het wegnemen van materialen ook onder slopen valt en noodzakelijke gegevens en bescheiden daardoor geregeld ontbraken. Daarom zijn de desbetreffende aanvraagvereisten uit artikel 2.4.1.8 expliciet (en niet door middel van een verwijzing) in dit artikel opgenomen. Op grond van onderdeel b, onder 5°, moet de aanvrager in een dergelijk geval ook slooptekeningen overleggen, waaruit blijkt welke materialen of onderdelen verwijderd worden. De slooptekeningen moeten de exacte impact van de voorgenomen sloopwerkzaamheden op het monument inzichtelijk maken. Ook moet op grond van onderdeel c in het bestek of in de werksomschrijving de sloopmethode en de aard van en bestemming voor het vrijkomend materiaal worden omschreven. Aan de omgevingsvergunning kan namelijk het voorschrift worden verbonden deze onderdelen her te gebruiken of daarvoor te bewaren, of ze in het belang van de monumentenzorg voor hergebruik elders beschikbaar te stellen.

Tweede lid

Een rapport als bedoeld in onderdeel b kan nodig zijn als dit omgevingsplan voor de locatie van het gebouwde of aangelegde monument (nog) niet voorziet in een adequaat archeologisch regime en de activiteit leidt tot versterking van de bodem. Zie verder de toelichting bij artikel 2.4.1.6.

Een beschrijving van de technische staat als bedoeld in onderdeel c kan bijvoorbeeld nodig zijn in geval van het herstellen van technische gebreken. Als deze beschrijving en de foto's niet voor zich spreken, kan een nadere onderbouwing van de beschrijving in de vorm van een of meerdere technische rapporten nodig zijn (onderdeel d). Denk hierbij bijvoorbeeld aan een (complexe) restauratie.

Aanvullende tekeningen als bedoeld in onderdeel e kunnen bijvoorbeeld nodig zijn als er sprake is van bijzondere detaillering (detailtekeningen) of om een beeld te krijgen van het (functioneren van het) monument na verrichting van de activiteit, bijvoorbeeld door middel van impressietekeningen of 3D-visualisaties.

Het bevoegd gezag kan bij de beoordeling van vergunningaanvragen voor een omgevingsplanactiviteit die betrekking heeft op een gemeentelijk monument kwaliteitseisen hanteren, bijvoorbeeld door te verwijzen naar de uitvoeringsrichtlijnen die in de desbetreffende beroepsgroep(en) gelden. Bij de beoordeling van een aanvraag is het voor het bevoegd gezag van belang om te weten of de aanvrager het plan dat ten grondslag ligt aan de aanvraag hierop al heeft afgestemd of niet. Op grond van onderdeel d moet hij hier opgave van doen. Het gaat hier overigens niet om algemene uitvoeringsvoorschriften als bedoeld in het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Een beheervisie als bedoeld in onderdeel g is een visie op het beheer van een groenaanleg, gebaseerd op een analyse en een waardering op grond van (cultuur)historisch onderzoek en inventarisaties van natuurwaarden, recreatieve en belevingswaarden, waterhuishouding en bodem, en wensen van belanghebbenden (eigenaar en gebruikers). De beheervisie maakt duidelijk welke keuzes zijn gemaakt voor het beheer en is richtinggevend voor een langere periode, bijvoorbeeld 12 tot 18 jaar, of langer. De visie kan mede worden weergegeven in streefbeelden.

Artikel 2.4.1.11 Omgevingsplanactiviteit gemeentelijk monument: monument door gebruik ontsieren of in gevaar brengen

Dit artikel bevat de aanvraagvereisten voor zover een omgevingsplanactiviteit die betrekking heeft op een gemeentelijk monument bestaat uit het gebruiken van een monument waardoor het kan worden ontsierd of in gevaar gebracht. Bij het eerste kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het (tijdelijk) aanbrengen van reclames of anderszins aan het zicht onttrekken van een gevel of het dak. Bij het laatste bijvoorbeeld aan het gebruiken van een monument als vuurwerkopslag of op een wijze die slecht verenigbaar is met een kwetsbaar interieur, zoals een disco in een zaal met een historische wandbespanning en parketvloer.

Ook als het voorgenomen gebruik niet gepaard gaat met een fysieke wijziging van het monument moet de aanvrager aangeven welke maatregelen hij treft om ontsiering van het monument of de nadelige gevolgen van het in gevaar brengen van het monument te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken.

Artikel 2.4.1.12 Eisen aan tekeningen als bedoeld in de artikelen 2.4.1.8 tot en met 2.4.1.10

Dit artikel bevat de eisen aan tekeningen als bedoeld in de artikelen 2.4.1.8, 2.4.1.9 en 2.4.1.10. Daar waar er meerdere schalen genoemd zijn, moet een schaal worden gekozen die het desbetreffende onderdeel van het monument adequaat weergeeft. Bij detailtekeningen van stucwerk of ornamenteel stuc kan bijvoorbeeld een schaal van 1:1 gevraagd worden ter verificatie van het profiel. Maar deze schaal zal lang niet altijd nodig zijn om details voldoende duidelijk weer te geven. Het is aan de aanvrager om zijn aanvraag voldoende duidelijk te maken en aan het bevoegd gezag om te beoordelen of de ingediende bescheiden volstaan voor de beoordeling.

Artikel 2.4.1.13 Overeenkomstige toepassing voorbeschermd gemeentelijk monument

In dit artikel is bepaald dat de aanvraagvereisten die op grond van de artikelen 2.4.1.5 tot en met 2.4.1.12 voor gemeentelijke monumenten gelden, ook gelden voor voorbeschermd gemeentelijke monumenten (als bedoeld in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving). Omwille van de leesbaarheid is voor een apart artikel gekozen in plaats van het opnemen in voornoemde artikelen zelf.

Artikelen 2.4.1.14 Omgevingsplanactiviteit: slopen in een beschermd stads- of dorpsgezicht

Dit artikel bevat aanvraagvereisten voor een omgevingsplanactiviteit die betrekking heeft op het slopen van een bouwwerk in een beschermd stads- of dorpsgezicht. Op grond van het eerste lid moet aannemelijk worden gemaakt dat op de plaats van het te slopen bouwwerk een ander bouwwerk kan of zal worden gebouwd. Met 'kan' worden gebouwd wordt bedoeld op de situatie waarin het bouwen van een vervangend bouwwerk juridisch mogelijk is. Om dit aannemelijk te maken is in beginsel een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit die op grond van dit omgevingsplan is vereist voor het bouwen van dat bouwwerk voldoende. Om aannemelijk te maken dat er, als de hiervoor bedoelde omgevingsvergunning (nog) niet is verleend, 'zal' worden gebouwd, moet de intentie om het vervangende bouwwerk te bouwen op andere wijze te worden onderbouwd, bijvoorbeeld door inzicht te geven in vergevorderde bouwplannen. Dit aanvraagvereiste is opgenomen ter voorkoming van braakliggende terreinen in de beschermde historische structuur, alsmede het bewerkstelligen van de indiening van plannen voor de vervangende bebouwing, waarin voldoende rekening wordt gehouden met de gevolgen van het beoogde gebruik met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het beschermde stads- en dorpsgezicht.

Het tweede lid bevat een omzetting van de landelijke regels die nog gebaseerd zijn op het (nog steeds geldende) beoordelingskader ter voorkoming van gaten in de bebouwingsstructuur. Op basis van de archeologische verwachting kan het bevoegd gezag bij een vergunningaanvraag een archeologisch rapport als aanvraagvereiste nodig achten, om de archeologische waarde van het te verstoren terrein nader vast te stellen. Het bevoegd gezag moet op basis hiervan voldoende inzicht krijgen in de exacte impact van de activiteit op de archeologische waarde van het archeologisch monument. Dat was al zo (via het bestemmingsplan) en is terug te voeren op de gemaakte keuzes bij de implementatie van het verdrag van Valletta (via de Wet op de archeologische monumentenzorg). In die gevallen dat de archeologische waarde eerder al voldoende is vastgesteld, zal dit aanvraagvereiste niet nodig zijn.

Artikelen 2.4.1.15 tot en met 2.4.1.19 Omgevingsplanactiviteit: Uitweg, alarminstallatie, vellen van houtopstand, handelsreclame en opslaan roerende zaken

Deze artikelen bevatten aanvraagvereisten voor aanvragen om een omgevingsvergunning voor activiteiten die op grond van een gemeentelijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet als vergunningplichtig zijn aangemerkt. Deze artikelen zijn gebaseerd op de artikelen 7.3 tot en met 7.7 van de Regeling omgevingsrecht, waarbij de indieningsvereisten destijds zijn overgenomen van bestaande formulieren bij gemeenten.

§ 2.4.2 Voorschriften

Artikel 2.4.2.1 Voorschriften over archeologische monumentenzorg

Dit artikel is een voortzetting van de regeling in artikel 2.22, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en artikel 5.2 van het Besluit omgevingsrecht.

Eerste lid

In het eerste lid is bepaald dat aan een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit die betrekking heeft op een werk, niet zijnde een bouwwerk, of het uitvoeren van een werkzaamheid –ook wel een aanlegactiviteit genoemd – die van invloed is op een archeologisch monument, in het belang van de archeologische monumentenzorg in ieder geval de onder a tot en met d bedoelde voorschriften kunnen worden verbonden.

Onder a

Dit onderdeel heeft betrekking op voorschriften die een plicht inhouden tot het treffen van technische maatregelen waardoor archeologische monumenten in situ kunnen worden behouden. Voorbeelden zijn voorschriften die verplichten tot het treffen van technische maatregelen, zoals het aanbrengen van een ophogingslaag, het aanpassen van de funderingswijze of het beperken van het aantal heipalen.

Onder b

Dit onderdeel heeft betrekking op voorschriften over het verrichten van opgravingen als bedoeld in artikel 1.1 in samenhang met artikel 5.1, eerste lid, van de Erfgoedwet. Dit betreft dus voorschriften over handelingen met betrekking tot het opsporen, onderzoeken of verwerven van cultureel erfgoed of onderdelen daarvan, waardoor verstoring van de bodem, of verstoring of gehele of gedeeltelijke verplaatsing of verwijdering van een archeologisch monument of cultureel erfgoed onder water optreedt, tenzij het een op grond van artikel 5.1, tweede lid, van de Erfgoedwet uitgezonderd geval betreft.

Onder c

Onderdeel c heeft betrekking op voorschriften over de begeleiding door een archeologisch deskundige van uitvoeringswerkzaamheden. Deze deskundige is bij de werkzaamheden aanwezig en documenteert eventuele overblijfselen, voorwerpen of andere sporen van menselijke aanwezigheid in het verleden die hierbij aan het licht komen.

Het instrument van archeologische begeleiding is bedoeld voor situaties waarin adequaat vooronderzoek niet mogelijk is door fysieke belemmeringen, zoals een te slopen bouwwerk, waardoor niet tot een betrouwbare waardenstelling kan worden gekomen. Ook kan de begeleiding worden ingezet voor situaties waarin civieltechnische werkzaamheden archeologisch onderzoek niet mogelijk maken of op grond van de beschikbare archeologische informatie is geconcludeerd dat het doen van een opgraving niet (meer) nodig is, maar men toch graag het zekere voor het onzekere wil nemen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij de aanleg van een pijpleiding voor aardgas, omdat de gegraven sleuf te smal is om een goede documentatie mogelijk te maken. Daarnaast kan er bij uitvoeringstrajecten sprake zijn van bijzondere onderzoeksvragen, die juist door archeologische begeleiding kunnen worden beantwoord. Het gaat daarbij om gebieden of complextypen waar wel een archeologische verwachting is, maar waaraan door inventariserend veldonderzoek geen specifieke locatie kan worden gekoppeld. Archeologische begeleiding is nadrukkelijk niet bedoeld als een vervanging voor een inventariserend veldonderzoek of een opgraving. Aan dit onderdeel kan niet worden voldaan met een verwijzing naar een gecertificeerde opgravingsdeskundige, omdat niet alle handelingen waaruit een archeologische begeleiding kan bestaan, handelingen zijn waarvoor een certificaat als bedoeld in artikel 5.1 van de Erfgoedwet vereist is. Dit is bijvoorbeeld het geval bij het uitzeven van grond afkomstig uit een bouwput of een baggerlocatie om archeologische overblijfselen of voorwerpen te verzamelen. Voor dergelijke gevallen kan het bevoegd gezag op basis van dit onderdeel specifieke eisen stellen aan de deskundigheid van de bij de archeologische begeleiding betrokken personen. Denk bijvoorbeeld aan de voorwaarde dat de deskundige kennis moet hebben van de archeologie van het riviereengebied of van de Romeinse tijd. Veelal zullen deze eisen via het programma van eisen worden afgedwongen (zie onderdeel d). Het bevoegd gezag kan echter ook eisen stellen aan de kwalificaties van de deskundige zonder dat het een specifiek programma van eisen als voorschrift opneemt. Dit laat onverlet dat de uitvoerder van de archeologische begeleiding voor zover het handelingen betreft waarvoor een certificaat als bedoeld in artikel 5.1 van de Erfgoedwet vereist is, in ieder geval moet voldoen aan het bepaalde in artikel 5.4, eerste en tweede lid, van die wet.

Onder d

Met het voorschrift dat de opgraving of begeleiding op een bepaalde wijze, die in overeenstemming is met artikel 5.4, eerste en tweede lid, van de Erfgoedwet, moet worden verricht, wordt beoogd aan te sluiten bij de Erfgoedwet en vooral bij het in die wet opgenomen certificatiesysteem, waarbij de nadruk meer is komen te liggen op de professionele standaarden uit het veld zoals tot nu toe neergelegd in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie. Met deze voorschriften worden die voorschriften bedoeld die ook wel als een programma van eisen of een plan van aanpak worden aangeduid en voor de inwerkingtreding van de Erfgoedwet en de Omgevingswet werden gebaseerd op artikel 38, eerste lid, onder a, van de Monumentenwet 1988. In het programma van eisen en plan van aanpak kunnen randvoorwaarden aan het onderzoek worden meegegeven, in het bijzonder de doel- en vraagstelling van het onderzoek, en kunnen eisen worden gesteld aan de wijze van uitvoering. Er wordt bijvoorbeeld aangegeven welke onderzoeksmethodiek moet worden ingezet en over welke specifieke kennis en ervaring de actoren moeten beschikken om het onderzoek te kunnen uitvoeren.

Voorkomen moet worden dat de inhoud van de voorschriften in strijd is met de professionele kwaliteitsnorm voor archeologisch onderzoek binnen het in de Erfgoedwet opgenomen certificatiesysteem. Dit betekent dat de voorschriften wel aanvullende eisen mogen bevatten, maar geen eisen die onder het niveau van deze normen van de beroepsgroep liggen. De voorschriften kunnen tenslotte ook betrekking hebben op non-destructief archeologisch onderzoek, zoals een veldkartering of een sonaropname van de zeebodem.

Tweede lid

In het tweede lid is het eerste lid van overeenkomstige toepassing verklaard op een bouwactiviteit, in gevallen dat dit in het omgevingsplan is bepaald. Het gaat hier om de gevallen, bedoeld in artikel 2.2.7.2.1. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 5.2, eerste lid, van het voormalige Besluit omgevingsrecht, waarin de mogelijkheid tot het verbinden van voorschriften afhankelijk was gesteld van een expliciete regeling in het bestemmingsplan.

Derde lid

In het derde lid is bepaald dat aan een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit die betrekking heeft op het slopen van een bouwwerk in een beschermd stads- of dorpsgezicht voorschriften kunnen worden verbonden met betrekking tot de wijze van slopen. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 5.2, derde lid, van het voormalige Besluit omgevingsrecht. Het doel van een dergelijk voorschrift is de sloopmethode zo te kiezen dat de nadelige gevolgen voor de archeologische waarden ter plaatse zoveel mogelijk beperkt blijven. Ook kan zo de inzet van het instrument van archeologische begeleiding als bedoeld in het eerste lid, onder c, mogelijk worden gemaakt.

Bijlage I bij artikel 1.1 van dit omgevingsplan, begripsbepalingen

In Bijlage I bij artikel 1.1 van dit omgevingsplan zijn in aanvulling op de begrippen van de wet, de AMvB's en de Omgevingsregeling de overige begripsbepalingen opgenomen die nog nodig zijn. Deze begrippen worden hieronder toegelicht.

Activiteitenbesluit-bedrijventerrein

Het begrip Activiteitenbesluit-bedrijventerrein is opgenomen omdat in artikel 2.3.4.1.2, tweede lid, ten aanzien van gevoelige objecten die op een Activiteitenbesluit-bedrijventerrein zijn gelegen, hogere geluidswaarden zijn vastgesteld. In de definitie van het begrip Activiteitenbesluit-bedrijventerrein wordt aangesloten bij geldende omgevingsplannen. Het komt vaak voor dat een omgevingsplan dat (in het tijdelijke deel) een bedrijventerrein aanduidt, meer bestemmingen omvat dan alleen bedrijfsbestemmingen. Zo kan een natuurgebied of landelijk gebied deel uitmaken van een gebied dat in een omgevingsplan is begrensd door een grens die een bedrijventerrein aanduidt. Het is niet de bedoeling dat de hogere waarden ook in die gebieden gelden. Anderzijds kan het voorkomen dat er één of enkele percelen zijn met een andere bestemming dan een bedrijfsbestemming, die omsloten zijn door percelen met bedrijfsbestemmingen. Voor dergelijke percelen, bijvoorbeeld een burgerwoning op het bedrijventerrein, zijn de hogere waarden wel van toepassing. Om die reden wordt het begrip beperkt tot een cluster percelen met overwegend bedrijfsbestemmingen. Opgemerkt wordt dat in het nieuwe stelsel de term 'bedrijventerrein' zonder definitie wordt gehanteerd.

Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet moet deze regel overgezet worden van het tijdelijke deel van het omgevingsplan naar het nieuwe deel van het omgevingsplan. In het nieuwe deel wordt concreet aangeduid voor welke locaties de hogere waarde geldt. Er kan dan geen gebruik meer gemaakt worden van het begrip Activiteitenbesluit-bedrijventerrein.

concentratiegebied geurhinder en veehouderij

Het begrip 'Concentratiegebied geurhinder en veehouderij' komt vanwege geur voor in de paragraaf over geur door het houden van landbouwhuisdieren en paarden en pony's die gehouden worden voor het berijden, in dierenverblijven. Binnen concentratiegebieden geurhinder en veehouderij mag de geur hoger zijn dan in andere gebieden.

Als een gemeente bij gemeentelijke verordening een concentratiegebied heeft aangewezen, dan wordt deze verordening bij inwerkingtreding van de Omgevingswet op grond van artikel 4.6, eerste lid, onderdeel e van de Invoeringswet Omgevingswet, van rechtswege onderdeel van het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet hebben gemeenten op grond van artikel 5.108 van het Besluit kwaliteit leefomgeving de bevoegdheid om in het omgevingsplan één of meerdere concentratiegebieden aan te wijzen. Bestaande concentratiegebieden geurhinder en veehouderij moeten in de transitieperiode overgezet worden van het tijdelijke deel van het omgevingsplan naar het nieuwe deel van het omgevingsplan.

distributienet voor warmte

Dit begrip is gedefinieerd als 'collectief circulatiesysteem voor het transport van warmte door een circulerend medium voor verwarming of warmtapwater'. Onder dit distributienet kan dus zowel een stadsverwarmingssysteem als een 'klein' wijk- of buurtverwarmingssysteem worden begrepen. Voor de definitie is voor zover mogelijk aansluiting gezocht bij de begripsomschrijving zoals deze is opgenomen in NVN 7125 van april 2011.

geurgevoelig object

Om geen te groot gat te laten vallen op moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet, wordt er in de omgevingsplanregels van rijkswegen uitgegaan van de begrippen uit de ingetrokken regelgeving. Onder het Activiteitenbesluit milieubeheer en de voormalige Wet geurhinder en veehouderij was de groep objecten die beschermd werden tegen geurhinder, anders dan de groep geurgevoelige gebouwen die gedefinieerd zijn in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Eenzijds is het begrip geurgevoelig object breder dan het begrip geurgevoelig gebouw: onder het begrip geurgevoelig object vallen alle locaties waarbij hoofdzakelijk sprake is van verblijf van mensen. Onder geurgevoelig gebouw op grond van artikel 5.91 van het Besluit kwaliteit leefomgeving vallen kort gezegd alleen gebouwen met een woon-, onderwijs-, of gezondheidszorg- of kinderopvangfunctie. Onder het begrip geurgevoelig object, valt dus ook het begrip geurgevoelig gebouw.

Overigens biedt het vierde lid van artikel 5.91 van het Besluit kwaliteit leefomgeving wel de mogelijkheid om in dit omgevingsplan ook andere geurgevoelige gebouwen of gedeelten van gebouwen aan te wijzen, mits er hoofdzakelijk sprake is van verblijf van mensen.

Onder het begrip geurgevoelig object, valt dus ook het begrip geurgevoelig gebouw.

Anderzijds is het begrip geurgevoelig object, smaller dan het begrip geurgevoelig gebouw. Onder het begrip geurgevoelig gebouw, wordt ook verstaan: een gebouw dat nog niet aanwezig is, maar op grond van een omgevingsplan of omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit mag worden gerealiseerd. Deze nog niet gebouwde of in aanbouw zijnde geurgevoelige gebouwen.

Soms wordt er met het oog op bestaande en nieuwe situaties, wel al bewust verwezen naar een geurgevoelig gebouw, zoals bedoeld in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

gezoneerd industrieterrein

Onder de voormalige Wet geluidhinder gold een geluidzone rondom bepaalde industrieterreinen. Met de inwerkingtreding van de Aanvullingswet geluid Omgevingswet vervalt deze systematiek van zones. In plaats daarvan worden bij omgevingsplan geluidproductieplafonds -als omgevingswaarde- vastgesteld rondom bepaalde industrieterreinen. Het begrip gezoneerde industrieterreinen komt dus niet meer voor in de Omgevingswet.

In de transitieperiode is het van belang dat er geen wijziging optreedt in de rechtspositie van bedrijven op het gezoneerde industrieterrein en van de geluidgevoelige functies daaromheen zoals woningen. Daarom is in omgevingsplanregels van rijkswegen het begrip gezoneerd industrieterrein nog wel relevant.

De begripsbepaling verwijst eenvoudig naar de betekenis die onder de voormalige Wet geluidhinder aan een gezoneerd industrieterrein werd gegeven. Hiermee wordt duidelijk gemaakt dat het begrip gezoneerd industrieterrein enkel in het omgevingsplan is opgenomen om de bestaande rechtsposities ongewijzigd te handhaven, en dat niet is bedoeld om een inhoudelijke wijziging van het begrip door te voeren.

straatpeil

Het begrip straatpeil was voorheen opgenomen in het Bouwbesluit 2012. Deze definitie is destijds ontleend aan de definitie van dat begrip zoals opgenomen in de Modelbouwverordening van de VNG.

warmteplan

Het begrip 'warmteplan' is gedefinieerd als besluit van de gemeenteraad voor een periode van ten hoogste 10 jaar, inzake de aanleg van een distributienet voor warmte in een bepaald gebied, waarin voor die periode de mate van energiezuinigheid en bescherming van het milieu gebaseerd op de energiezuinigheid van dat distributienet en het opwekkingsrendement van de over dat distributienet

getransporteerde warmte bij aansluiting op dat distributienet is opgenomen, waarbij moet worden uitgegaan van het voor die periode geplande aantal aansluitingen op dat distributienet. Het warmteplan wordt door de gemeenteraad vastgesteld voor een periode van ten hoogste 10 jaar. Daarna moet in ieder geval een nieuw warmteplan worden vastgesteld. Als de ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, kan de gemeenteraad het plan wijzigen (tussentijds een nieuw plan vaststellen of het plan aanpassen). Dit zou het geval kunnen zijn wanneer over de energiezuinigheids- en/of milieuprestatie van het warmtenet actuele gegevens beschikbaar zijn gekomen, die substantieel afwijken van de aan het vastgestelde warmteplan ten grondslag liggende gegevens, of wanneer de bouwopgave in het warmteplangebied in de loop der tijd dusdanig wijzigt dat dit gevolgen heeft voor het geplande aantal aansluitingen op het warmtenet. Uit de samenhang met artikel 2.2.3.3 'Aansluiting op distributienet voor warmte' volgt dat een warmteplan kan worden vastgesteld door gemeenten die tot aanleg van een nieuw distributienet willen overgaan. Wanneer een gemeente in verschillende gebieden tot aanleg van warmtenetten wil overgaan, moet het warmteplan per distributienet worden vastgesteld. Het gebied moet in het warmteplan zo nauwkeurig mogelijk worden afgebakend, bijvoorbeeld door een van het warmteplan deel uitmakende plankaart. In het warmteplan moet het geplande aantal aansluitingen op het distributienet worden aangegeven. Dat is van belang omdat de aansluitplicht op grond van artikel 2.2.3.3, eerste lid, onder a, niet meer van toepassing is op in het warmteplangebied te bouwen bouwwerken wanneer het in het warmteplan geplande aantal aansluitingen daadwerkelijk is bereikt. Dit wordt beoordeeld op het moment van het indienen van de aanvraag om vergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor het bouwen van een bouwwerk. Als aan het geplande aantal aansluitingen is voldaan, is vrijwillige aansluiting uiteraard niet uitgesloten. In de fase dat bedoeld aantal aansluitingen nog niet is bereikt, geldt de aansluitplicht overigens ook wanneer het definitieve distributienet nog niet gereed is en bouwwerken tijdelijk collectief van warmte worden voorzien door transport van in hulpketels opgewekte warmte totdat de definitieve infrastructuur gereed is.

In het warmteplan moet de te bereiken mate van energiezuinigheid en bescherming van het milieu van de aansluiting op het distributienet voor warmte, gebaseerd op de energiezuinigheid van dat distributienet en het opwekkingsrendement van de over dat distributienet getransporteerde warmte, worden aangegeven. Het gaat daarbij om de mate die bereikt wordt wanneer het in het warmteplan aangegeven aantal aansluitingen op dat distributienet is bereikt. Deze mate van energiezuinigheid en bescherming van het milieu moet duidelijk zijn aangegeven, bijvoorbeeld aan de hand van getallen voor CO₂, en NO_x, zodat eenvoudig kan worden getoetst of sprake is van een aan aansluiting op het warmtenet gelijkwaardige oplossing.

De gemeenteraad is bevoegd het warmteplan vast te stellen. Hiermee is zeker gesteld dat de te maken gemeentelijke keuzen over de aanleg van warmtenetten in een gebied via een voor belanghebbenden transparant en democratisch gelegitimeerd proces tot stand komen. Voor het warmteplan gelden – als onderdeel van het omgevingsplan – geen specifieke inhoudelijke vereisten.

Als een gemeente geen warmteplan heeft vastgesteld of wanneer de gemeente het warmteplan niet tijdig (binnen de afgesproken periode) opnieuw heeft vastgesteld, dan kan in een dergelijke gemeente artikel 2.2.3.3 'Aansluiting op distributienet voor warmte' niet worden toegepast. In een dergelijke gemeente kan uiteraard op basis van vrijwilligheid worden aangesloten op het warmtenet. Zie ook de toelichting op het begrip distributienet voor warmte en de toelichting op artikel 2.2.3.3 Aansluiting op distributienet voor warmte.

Bijlage 3. Toelichting bruidsschat waterschapsverordening

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

AFDELING 1.1 BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

Artikel 1.1.1 Begripsbepalingen

In het eerste lid van dit artikel zijn de begripsbepalingen van de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit, het Besluit kwaliteit leefomgeving, het Besluit bouwwerken leefomgeving en het Besluit activiteiten leefomgeving van toepassing verklaard op deze waterschapsverordening. Dit bevordert de eenduidigheid van begrippen in het nieuwe stelsel. In aanvulling op de begrippen van de wet en de AMVB's, bevat bijlage I bij deze verordening de overige begripsbepalingen die nog nodig zijn.

AFDELING 1.2 ALGEMENE BEPALINGEN OMGEVINGSVERGUNNINGEN VOOR WATERACTIVITEITEN

Artikel 1.2.1 Beoordelingsregel omgevingsvergunning wateractiviteiten

Dit artikel bevat de algemene gronden waarop een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit op grond van deze verordening wordt verleend. Een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit wordt alleen verleend als, kort gezegd, de aangevraagde activiteit in overeenstemming is met de doelen van het waterbeheer. Als de aangevraagde activiteit niet met deze doelen verenigbaar is met deze doelen, dan wordt de omgevingsvergunning geweigerd. Deze beoordelingsregel sluit aan op de beoordelingsregel die het Rijk hanteert voor omgevingsvergunningen voor wateractiviteiten als bedoeld in artikel 5.1 van de Omgevingswet (zie artikel 8.84, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving).

Het tweede en derde lid bevatten de beoordelingsregels die volgens de instructieregel van artikel 6.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving in de waterschapsverordening moeten worden opgenomen. Inhoudelijk zijn deze leden een voortzetting van de regel die voorheen in artikel 6.1a van het Waterbesluit was opgenomen, maar dan beter toegesneden op de eisen die de kaderrichtlijn water stelt.

In aanvulling op deze algemene beoordelingsregels, zijn specifieke beoordelingsregels voor lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam, lozingsactiviteiten op een zuiveringstechnisch werk, wateronttrekkingsactiviteiten en beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een waterstaatswerk opgenomen in de hoofdstukken 2 tot en met 4.

HOOFDSTUK 2 LOZINGSACTIVITEITEN OP EEN OPPERVLAKTEWATERLICHAAM OF EEN ZUIVERINGSTECHNISCH WERK

AFDELING 2.1 ALGEMEEN

Artikel 2.1.1 Toepassingsbereik

Dit hoofdstuk is van toepassing op lozingsactiviteiten op oppervlaktewaterlichamen die in beheer zijn bij het waterschap en lozingsactiviteiten op zuiveringstechnische werken die in beheer zijn bij het waterschap. De artikelen in dit hoofdstuk zijn ook van toepassing op lozingsactiviteiten die afkomstig

zijn van een milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In dat geval zijn de artikelen maatwerkregels als bedoeld in artikel 2.12 van dat besluit. Als een artikel niet van toepassing is op lozingen afkomstig van zo'n milieubelastende activiteit, is dat in het artikel zelf aangegeven.

Artikel 2.1.2 Oogmerken

Dit artikel geeft aan met welke oogmerken de regels in dit hoofdstuk zijn gesteld. Dit zijn, kort gezegd, de doelstellingen van het waterbeheer (zie de begripsomschrijving van beheer van watersystemen in de Omgevingswet) die betrekking hebben op de waterkwaliteit en functievervulling door watersystemen, aangevuld met de bescherming van de doelmatige werking van zuiveringstechnische werken. De regels in dit hoofdstuk zijn niet gesteld met het oog op het voorkomen of beperken van wateroverlast of watertekorten. Er kunnen in het tijdelijke deel van deze waterschapsverordening wel regels over lozingen staan met dat oogmerk (vanuit de voormalige keur).

Op grond van artikel 10.29a van de Wet milieubeheer moet het waterschap bij het stellen van regels in de waterschapsverordening ook rekening houden met de in dat artikel opgenomen voorkeursvolgorde voor het omgaan met afvalwater. Deze voorkeursvolgorde gold ook voor de voormalige rijksregels die in dit hoofdstuk zijn opgenomen. Bij het opstellen van de regels over lozingen in een oppervlaktewaterlichaam in dit hoofdstuk is daarom niet alleen rekening gehouden met de bescherming van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en de doelmatige werking van zuiveringstechnische werken, maar ook met bij voorbeeld de voorkeur om afvalwater, dat qua biologische afbreekbaarheid niet overeenkomt met huishoudelijk afvalwater, zo nodig na retentie of zuivering bij de bron te hergebruiken of lokaal terug te brengen in het milieu. Daarom is in verschillende artikelen in dit hoofdstuk bepaald dat afvalwaterstromen onder voorwaarden op een oppervlaktewaterlichaam kunnen worden geloosd. Hierbij is een afweging gemaakt tussen enerzijds de bescherming van de kwaliteit van het oppervlaktewaterlichaam (dat leidt tot beperking van lozingen op een oppervlaktewaterlichaam) en anderzijds de bescherming van de doelmatige werking van zuiveringstechnische werken en de voorkeur voor lokale verwerking van afvalwater (dat leidt tot beperking van lozingen op de vuilwaterriolering). Waar deze afweging heeft gespeeld, is dit te herkennen aan het gebruik van het oogmerk 'doelmatig beheer van afvalwater'.

Artikel 2.1.3 Normadressaat

Dit artikel bepaalt dat degene die de activiteit verricht moet voldoen aan de regels over activiteiten van dit hoofdstuk. Binnen het stelsel van de wet wordt degene die de activiteit verricht primair verantwoordelijk geacht voor de naleving van de regels die gelden voor het verrichten van activiteiten. Voor vergunningplichtige activiteiten is dat expliciet verwoord in artikel 5.37, eerste lid, van de wet. Het gaat daarbij om degene die verantwoordelijk is voor het verrichten van de activiteiten, zoals de eigenaar of de opdrachtgever. Deze moet de vergunningvoorschriften zelf naleven en zorgen dat deze door zijn werknemers of contractanten worden nageleefd. Dit artikel bevat een soortgelijke bepaling voor de activiteiten die worden geregeld met algemene regels: degene die de activiteiten verricht, moet voldoen aan de regels van dit hoofdstuk, en ervoor zorgen dat de mensen of bedrijven die voor haar of hem werkzaamheden verrichten zich aan de regels over de activiteit houden.

Artikel 2.1.4 Specifieke zorgplicht

Dit artikel bevat een specifieke zorgplicht voor lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam en lozingsactiviteiten op een zuiveringstechnisch werk. De formulering van deze specifieke zorgplicht is gelijk aan die van artikel 2.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Het eerste lid bevat de omschrijving van de zorg die iedereen die een lozingsactiviteit verricht moet betrachten. Het tweede lid bevat een nadere uitwerking van de elementen die in ieder geval tot die zorg behoren.

De specifieke zorgplicht van dit artikel geldt naast de meer uitgewerkte artikelen over lozingsactiviteiten in de afdelingen 2.2 tot en met 2.18. De specifieke zorgplicht treedt dus (anders dan de algemene zorgplicht van de Omgevingswet) niet terug als er meer uitgewerkte regels zijn gesteld. De specifieke zorgplicht geldt ook voor lozingsactiviteiten waarvoor een omgevingsvergunning op grond van afdeling 2.19 is vereist. Dit sluit aan op de keuze die het Rijk heeft gemaakt over de werking van de specifieke zorgplichten van het Besluit activiteiten leefomgeving. De specifieke zorgplicht fungeert zo als een basisnorm voor alle lozingsactiviteiten die onder de reikwijdte van dit hoofdstuk vallen. De algemene regels van de afdelingen 2.2 en verder en de voorschriften die aan een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit worden verbonden, zijn een nadere uitwerking van de specifieke zorgplicht voor een concrete lozingsactiviteit. Die algemene regels en vergunningvoorschriften moeten steeds passen binnen de oogmerken van artikel 2.1.2 (waarnaar in het eerste lid wordt verwezen) en de strekking die in het tweede lid is opgenomen. Deze brede werking van de specifieke zorgplicht maakt het mogelijk om maatregelen, die voor zich spreken en die ieder redelijk denkend mens zal nemen, niet uit te schrijven in de algemene regels van dit hoofdstuk en in vergunningvoorschriften. De specifieke zorgplicht waarborgt dat dergelijke vanzelfsprekende maatregelen worden genomen.

Deze specifieke zorgplicht is de opvolger van de zorgplichten die in artikel 2.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer, artikel 2.1 van het Besluit lozen buiten inrichtingen en artikel 4 van het Besluit lozing afvalwater huishoudens waren opgenomen.

Artikel 2.1.5 Maatwerkvoorschriften

Dit artikel geeft het bevoegd gezag de mogelijkheid om maatwerkvoorschriften te stellen. Deze bevoegdheid wordt ruim geboden: maatwerkvoorschriften kunnen worden gesteld over de specifieke zorgplicht van artikel 2.1.4, over de algemene regels over ongewone voorvallen en over de algemene regels over lozingsactiviteiten in de afdelingen 2.2 tot en met 2.18. De keuze om maatwerkvoorschriften generiek mogelijk te maken sluit aan bij de keuze die het Rijk heeft gemaakt in het Besluit activiteiten leefomgeving.

De bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften is de opvolger van onder meer de maatwerkbevoegdheden ter uitwerking van de zorgplichten van artikel 2.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer, artikel 2.1 van het Besluit lozen buiten inrichtingen en artikel 4 van het Besluit lozing afvalwater huishoudens, en de specifieke maatwerkbevoegdheden die in diverse artikelen van die besluiten waren opgenomen. Met het verruimen van de mogelijkheid om maatwerkvoorschriften te stellen wordt overigens niet beoogd dat het bevoegd gezag vaker dan vroeger gebruik zal maken van die mogelijkheid. Maatwerk blijft een uitzondering; de algemene regels in dit hoofdstuk voldoen in de meeste gevallen. Maar als lokale omstandigheden of een bijzondere bedrijfsvoering maatwerk nodig maken, dan kan daarin wel worden voorzien.

Artikel 2.1.6 Algemene gegevens bij het verstrekken van gegevens en bescheiden

Als op grond van dit hoofdstuk gegevens en bescheiden aan het bevoegd gezag worden verstrekt, worden die gegevens begeleid door een aantal algemene gegevens. Er is aansluiting gezocht bij de algemene gegevens die op grond van artikel 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht bij een aanvraag voor een beschikking worden gevraagd. In plaats van de aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd, gaat het bij het verstrekken van gegevens en bescheiden over een activiteit om een aanduiding van welke lozingsactiviteit er zal worden verricht. Daarnaast is ter identificatie van belang de naam en het adres van degene die de activiteit verricht. Als het adres waarop de activiteit waarover gegevens worden verstrekt, een ander adres is dan het adres van degene die de activiteit verricht, bijvoorbeeld omdat er meerdere bedrijfslocaties zijn, wordt ook dat adres verstrekt.

Artikel 2.1.7 Gegevens bij wijzigen naam, adres of normadressaat

Dit artikel bevat een verplichting om gegevens te verstrekken in twee situaties. Het eerste lid regelt dat een naamswijziging of adreswijziging wordt doorgegeven aan het bevoegd gezag vóórdát de wijziging een feit is. Dat is vooral voor de initiatiefnemer zelf van belang: diegene wil immers dan correspondentie van het bevoegd gezag op het juiste adres aankomt. Het tweede lid regelt dat bij overdracht van de activiteit naar iemand anders, de daardoor gewijzigde gegevens aan het bevoegd gezag worden verstrekt. Bijvoorbeeld omdat een bedrijf onder dezelfde bedrijfsnaam en op hetzelfde adres wordt voortgezet, maar wisselt van eigenaar. Dit sluit aan op artikel 5.37 van de wet, waar hetzelfde over vergunninghouders is geregeld.

Artikel 2.1.8 Gegevens en bescheiden op verzoek van het dagelijks bestuur van het waterschap

Bij de aanvraag van een maatwerkvoorschrift worden alle gegevens en bescheiden verstrekt die nodig zijn voor de beslissing over dat maatwerkvoorschrift, en waarover degene die de aanvraag doet redelijkerwijs de beschikking kan krijgen; dit volgt uit artikel 4:3 van de Algemene wet bestuursrecht. Die regeling ziet alleen op aanvragen. Artikel 2.1.8 regelt daarom dat gegevens en bescheiden moeten worden verstrekt aan het bevoegd gezag, als dat bevoegd gezag die gegevens en bescheiden nodig heeft om voor een specifieke activiteit of een specifieke locatie te beoordelen of de algemene regels en eventuele maatwerkvoorschriften die voor die activiteit of die locatie gelden, nog volstaan. Het gaat om gegevens en bescheiden waar het bevoegd gezag om vraagt. Degene die de activiteit verricht hoeft dus niet uit eigen beweging gegevens of bescheiden op te sturen; al staat dat natuurlijk vrij. Ook kan in het kader van toezicht op de naleving om gegevens worden gevraagd. Zulke bevoegdheden van toezichthouders zijn geregeld in titel 5.2 van de Algemene wet bestuursrecht; dit artikel staat daar niet aan in de weg. Het gaat in dit artikel alleen om de situatie dat het bevoegd gezag wil bekijken of de algemene regels en maatwerkvoorschriften voor de activiteit nog toereikend zijn gezien ontwikkelingen van de technische mogelijkheden tot het beschermen van de waterkwaliteit en de ontwikkelingen met betrekking tot die kwaliteit. Bij ontwikkelingen van de technische mogelijkheden tot het beschermen van de waterkwaliteit kan gedacht worden aan het beschikbaar komen van nieuwe passende preventieve maatregelen of de actualisatie van de beste beschikbare technieken. De ontwikkelingen met betrekking tot de waterkwaliteit kunnen bijvoorbeeld aan de orde zijn als er door cumulatie van activiteiten een verslechtering van de waterkwaliteit optreedt. Met deze formulering is aangesloten op dezelfde regeling voor vergunningplichtige gevallen, zoals opgenomen in artikel 16.56 in combinatie met artikel 5.38 van de Omgevingswet.

Gegevens waarover degene die de activiteit niet redelijkerwijs de beschikking kan krijgen hoeven uiteraard niet te worden verstrekt.

Artikel 2.1.9 Informeren over een ongewoon voorval

Dit artikel bepaalt dat het bevoegd gezag onverwijld over een ongewoon voorval moet worden geïnformeerd. Om de gepaste mate van spoed uit te drukken is gekozen voor het begrip onverwijld. Dit houdt in dat zodra vastgesteld is dat er sprake is van een ongewoon voorval het bevoegd gezag direct moet worden geïnformeerd; vertraging is gezien de gevolgen voor de waterkwaliteit niet wenselijk.

Artikel 2.1.10 Gegevens en bescheiden bij een ongewoon voorval

In dit artikel is omschreven welke gegevens en bescheiden over het ongewoon voorval aan het bevoegd gezag moeten worden verstrekt, zodra deze informatie beschikbaar is. Dat hoeft dus niet met dezelfde spoed als het informeren over het ongewone voorval zelf. Uit onderdeel d volgt dat ook informatie moet worden verstrekt over de maatregelen die worden genomen om de nadelige gevolgen

van het ongewone voorval te beperken. Voor het 'voorkomen van de nadelige gevolgen van ongewone voorvallen' is aangesloten bij de uitleg die daarin wordt gegeven in artikel 19.1, eerste lid, van de Omgevingswet.

AFDELING 2.2 LOZEN VAN GRONDWATER BIJ SANERING OF ONTWATERING

Artikel 2.2.1 Lozen van grondwater bij saneringen

Afvalwater afkomstig van het saneren van de bodem of het grondwater (of een aan een grondwatersanering voorafgaand onderzoek) is qua biologische afbreekbaarheid niet vergelijkbaar met huishoudelijk afvalwater. In lijn met de voorkeursvolgorde voor het omgaan met afvalwater, opgenomen in artikel 10.32a van de Wet milieubeheer, heeft het de voorkeur om dit afvalwater na zuivering lokaal terug te brengen in het milieu en niet af te voeren naar de RWZI via het openbare vuilwaterriool. Daarom is in dit artikel het lozen op een oppervlaktewaterlichaam toegestaan. Deze afdeling geldt ook voor lozingen afkomstig van milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In dat geval zijn de regels van deze afdeling maatwerkregels op grond van artikel 2.12 van dat besluit.

Bij het saneren kunnen, naast het positieve milieueffect dat de sanering heeft, ook nadelige gevolgen optreden. Om de nadelige gevolgen voor de oppervlaktewaterkwaliteit van bij het saneren vrijkomend afvalwater te beperken, zijn in dit artikel emissiegrenswaarden opgenomen met betrekking tot het lozen daarvan. Vaak wordt dit water ter plaatse gezuiverd. Het afvalwater wordt vervolgens in het oppervlaktewater geloosd.

Voor lozingen in het oppervlaktewater zijn emissiegrenswaarden geformuleerd voor oppervlaktewateren die met het oog op lozingen geen bijzondere bescherming behoeft, en wateren waarbij een bijzondere bescherming wel aan de orde kan zijn. De emissiegrenswaarden zijn overgenomen uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen lozingen op aangewezen oppervlaktewaterlichamen en niet-aangewezen oppervlaktewaterlichamen. De aangewezen oppervlaktewaterlichamen, die een grotere omvang hebben en daardoor minder kwetsbaar zijn voor lozingen, zijn opgenomen in bijlage II bij deze verordening.

In het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Besluit lozen buiten inrichtingen was ook bepaald dat het afvalwater doelmatig moest kunnen worden bemonsterd. Die regel is nu opgenomen in de specifieke zorgplicht in dit hoofdstuk.

Artikel 2.2.2 Lozen van grondwater bij ontwatering

Grondwater bij ontwatering is de algemene term voor grondwater dat vrijkomt bij bijvoorbeeld bronneringen en water uit drainagebuizen. Dit kunnen kleinschalige activiteiten betreffen die na een paar uur zijn afgerond, maar ook grootschalige projecten (vooral in de bouw) die jaren duren en waar zeer grote hoeveelheden grondwater worden weggepompt.

De regeling voor het lozen van grondwater heeft de voorkeursvolgorde voor het beheer van afwater (het voormalige artikel 10.29a Wet milieubeheer) als uitgangspunt. Over het algemeen kan het grondwater dat lokaal bij ontwatering vrijkomt zonder problemen lokaal in het milieu teruggebracht worden. Het is echter niet uitgesloten dat afhankelijk van de locatie waar het vrijkomt grondwater in enige mate verontreinigd kan zijn of van nature stoffen bevat, waarvan de lozing bezwaarlijk kan zijn. Veelal is dit lokaal bekend uit gegevens bij het bedrijf zelf of bij de overheid. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van degene die loost om het waterschap te informeren over de bekende gegevens over de samenstelling en eventuele verontreiniging van het grondwater. Dit is met name van belang daar waar de samenstelling van het grondwater afwijkt van de in het gebied voorkomende

grondwaterkwaliteit. Bij twijfel over de vraag of hiervan sprake zou kunnen zijn is het raadzaam om contact op te nemen met het waterschap om na te gaan of er in het betreffende gebied nog stoffen in de bodem aanwezig zijn, waarvan lozing tot problemen zou kunnen leiden.

In dit artikel is een emissiegrenswaarde voor onopgeloste bestanddelen opgenomen. Het beperken van visuele verontreiniging valt onder de specifieke zorgplicht en is daarom niet uitgeschreven in dit artikel.

Dit artikel is niet van toepassing op lozingen van grondwater bij wonen, omdat het Besluit lozing afvalwater huishoudens geen specifieke eisen bevatte voor deze lozingen. Voor wonen wordt daarom volstaan met de specifieke zorgplicht van dit hoofdstuk.

Artikel 2.2.3 Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd. Er zijn normen opgenomen voor het bemonsteren, conserveren en ontsluiten. Ook zijn de analysemethoden die moeten worden gebruikt voor de stoffen waaraan in deze afdeling emissiegrenswaarden worden gesteld voorgeschreven. De versies van de NEN-EN-normen zijn opgenomen in de begripsbepalingen van bijlage I.

Als er wordt bemonsterd, moeten de monsters volgens NEN 6600-1 worden geconserveerd om te voorkomen dat in de monsters verandering optreedt voor de te analyseren parameter tussen het moment van bemonstering en het moment van analyse. Omdat de emissiegrenswaarden die zijn gesteld betrekking hebben op het totaal van opgeloste en niet opgeloste stoffen in het afvalwater, is het van belang dat het monster niet gefilterd wordt en dat de stoffen die zich onopgelost in het afvalwater bevinden meegenomen worden in de analyse.

Artikel 2.2.4 Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Daarbij worden de aard en omvang van de lozing aangegeven, zoals de te lozen hoeveelheid afvalwater en de concentraties van stoffen die in het afvalwater worden verwacht. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

De verplichting om het bevoegd gezag te informeren geldt niet voor kortdurende lozingen bij bijvoorbeeld bronbemalingen, of bij lozingen vanuit huishoudens.

AFDELING 2.3 LOZEN VAN AFVLOEIEND HEMELWATER DAT NIET AFKOMSTIG IS VAN EEN BODEMBESCHERMENDE VOORZIENING

Artikel 2.3.1 Lozen van afvloeiend hemelwater

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een verplichte bodembeschermende voorziening. Het gaat met name om afvloeiend hemelwater van daken en van verhardingen, waar geen bodembedreigende activiteiten plaatsvinden. Dit artikel is wel van toepassing op afvloeiend hemelwater afkomstig van bodembeschermende voorzieningen die vrijwillig zijn aangebracht. Onder afvloeiend hemelwater wordt niet verstaan het hemelwater van een kas als bedoeld in paragraaf 4.78 van het Besluit activiteiten leefomgeving of drainagewater als bedoeld in paragraaf 4.77 van dat besluit.

De regeling voor het lozen van hemelwater heeft de voorkeursvolgorde voor het beheer van afwater (het voormalige artikel 10.29a Wet milieubeheer) als uitgangspunt. Over het algemeen kan afvloeiend

hemelwater zonder problemen lokaal in het milieu teruggebracht worden. De beheerder van het terrein of oppervlak waar het hemelwater is neergekomen is verantwoordelijk voor het nemen van deze preventieve maatregelen en kan vervolgens op grond van de specifieke zorgplicht (artikel 2.1.4) worden aangesproken op het nemen daarvan. De maatregelen kunnen bijvoorbeeld inhouden het schoonhouden van het terrein, het dusdanig omgaan met milieugevaarlijke stoffen dat verontreiniging van het hemelwater wordt voorkomen, het bij de keuze van materialen die aan hemelwater zijn blootgesteld rekening houden met het feit dat bij contact van hemelwater met deze materialen verontreinigende stoffen in het hemelwater kunnen geraken (uitloging), of een zodanige wijze van onkruidbestrijding dat onnodige verontreiniging van het hemelwater wordt voorkomen. In deze verordening is er voor gekozen deze preventieve maatregelen niet in concrete voorschriften te vertalen.

In het tweede lid is het lozen van afvloeiend hemelwater vanaf rijkswegen en provinciale wegen buiten de bebouwde kom geregeld. Onder die wegen behoren eveneens de daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken, en overig openbaar gebied. In het verleden is veel onderzoek verricht naar verontreinigingen in afvloeiend hemelwater van wegen en overige openbare ruimte. Afhankelijk van de intensiteit van het verkeer kan het in meer of mindere mate verontreinigd zijn met straatvuil, waarin PAK's, zware metalen of minerale olie voorkomen. Buiten de bebouwde kom is het lozen van afstromend wegwater in een gemeentelijk rioolstelsel veelal niet mogelijk, omdat daar geen rioolstelsels zijn aangelegd, of uitsluitend rioolstelsels, die niet bestemd zijn voor afvoer van regenwater. Het wegwater vloeit buiten de bebouwde kom meestal af naar de bodem of een eventueel aanwezig oppervlaktewaterlichaam. Hemelwater afkomstig van rijkswegen en provinciale wegen wordt buiten de bebouwde kom bij voorkeur geloosd op de bodem. De regels hierover staan in het omgevingsplan. Als lozen in de bodem niet (of niet volledig) mogelijk is, kan lozing (deels) plaatsvinden in een aangewezen oppervlaktewaterlichaam. Als laatste mogelijkheid is het lozen in een niet-aangewezen oppervlaktewaterlichaam aangegeven. Dit is alleen toegestaan wanneer het lozen via een andere route niet mogelijk is.

Artikel 2.3.2 Gegevens en bescheiden

Lozingen van afstromend hemelwater vormen in het algemeen geen risico voor de oppervlaktewaterkwaliteit. Het is daarom niet nodig om voorafgaand aan de start of wijziging van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Alleen wanneer er een rijksweg of provinciale weg wordt aangelegd of gewijzigd, moet het bevoegd gezag tijdig op de hoogte worden gesteld. Het bevoegd gezag kan dan samen met de wegbeheerder bekijken wat de gewenste wijze van verwerking van het afstromende regenwater is.

AFDELING 2.4 LOZEN VAN HUISHOUDELIJK AFVALWATER

Artikel 2.4.1 Lozen van huishoudelijk afvalwater

In de praktijk vinden de meeste lozingen van huishoudelijk afvalwater plaats in het vuilwaterriool. Voor een beperkt aantal situaties waar geen aansluiting op het vuilwaterriool of een zuiveringstechnisch werk mogelijk is, is lozen op een oppervlaktewaterlichaam toegestaan. Dit is toegestaan buiten de bebouwde kom of binnen de bebouwde kom van waaruit stedelijk afvalwater wordt geloosd met een vervuilingswaarde van minder dan 2000 inwonerequivalenten. Deze afdeling geldt ook voor lozingen afkomstig van milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In dat geval zijn de regels van deze afdeling maatwerkregels op grond van artikel 2.12 van dat besluit.

Binnen de in het eerste lid aangegeven afstanden tot de riolering in combinatie met het aantal inwonerequivalenten dat geloosd wordt is het verboden direct in het oppervlaktewater te lozen. Aansluiting op de riolering ligt dan voor de hand. Buiten deze afstandsgrenzen dient het huishoudelijk afvalwater gezuiverd te worden alvorens het geloosd mag worden in het oppervlaktewater.

De afstanden in dit artikel zijn de afstanden van het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk tot de kadastrale grens van het perceel waar het huishoudelijk afvalwater vrijkomt. Voor een aantal lozingen van huishoudelijk afvalwater die reeds voor 1 maart 1997 plaatsvonden werd op grond van de toen geldende wetgeving de afstand bepaald tot het gedeelte van het gebouw dat het dichtst bij het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk was gelegen. Voor deze lozingen geldt overgangsrecht. Dit overgangsrecht is ongewijzigd overgenomen uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer, het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen en de daaraan voorafgaande besluiten: het voormalige Lozingenbesluit bodembescherming en het voormalige Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater.

In sommige gevallen is hemelsbreed de afstand tot het dichtstbijzijnde vuilwaterriool minder dan genoemd in het eerste lid, maar is het in de praktijk niet mogelijk daar een afvoerleiding aan te leggen. Bijvoorbeeld omdat dan een watergang gekruist of een dijk doorboord moet worden. Daartoe is in het tweede lid, onderdeel b, opgenomen dat de afstand berekend moet worden langs de lijn waar in de praktijk een afvoerleiding aangelegd kan worden.

Artikel 2.4.2 Zuiveringsvoorziening huishoudelijk afvalwater

In de situaties dat niet wordt aangesloten op de riolering maar direct wordt geloosd in het oppervlaktewater worden met dit artikel lozingseisen in de vorm van emissiegrenswaarden gesteld. Hierbij wordt ten aanzien van lozingen in het oppervlaktewater een onderscheid gemaakt tussen lozingen in aangewezen wateren (wateren die geen bijzondere bescherming behoeven) en niet-aangewezen wateren, die met het oog op het lozen wel bijzondere bescherming behoeven. De lijst van aangewezen wateren is opgenomen in bijlage II bij deze verordening. Aan de hier gestelde lozingseisen ligt het CIW-rapport 'Individuele Behandeling van Afvalwater, IBA-systemen' van januari 1999 ten grondslag.

De voorwaarden die aan de beperkte directe lozingen in het oppervlaktewater van huishoudelijk afvalwater worden gesteld komen in grote lijnen overeen met de hieraan voorafgaande voorwaarden op grond van het voormalige Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater.

Voor beperkte lozingen van huishoudelijk afvalwater kan de lozer er, in afwijking van de emissiegrenswaarden op grond van tabel 2.4.2, voor kiezen te lozen via een septic tank. Deze voorziening is geschikt voor lozingen tot en met 5 inwonerequivalenten. Vandaar dat in het derde lid van dit artikel is aangegeven dat lozingen van huishoudelijk afvalwater van minder dan 6 inwonerequivalenten via een dergelijke voorziening geloosd mogen worden.

Deze voorwaarden komen overeen met de voorwaarden die voorafgaand aan de inwerkingtreding van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en het voormalige Besluit lozen afvalwater huishoudens golden op grond van de Regeling Wvo septic tank en de Uitvoeringsregeling lozingenbesluit bodembescherming. Oudere voorzieningen die nog steeds zijn afgestemd op de hoeveelheid te lozen afvalwater, mogen ook worden gebruikt. De voor 2009 geplaatste voorzieningen kunnen namelijk niet worden getoetst aan de norm voor het hydraulisch rendement, omdat de in de NEN-EN 12566-1 beschreven beproevingsprocedure niet in het veld toepasbaar is.

Artikel 2.4.3 Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd. Er zijn normen opgenomen voor het bemonsteren, conserveren en ontsluiten. Ook zijn de analysemethoden die moeten worden gebruikt voor de stoffen waaraan in deze afdeling emissiegrenswaarden worden gesteld voorgeschreven. De versies van de NEN-EN-normen zijn opgenomen in de begripsbepalingen van bijlage I.

Als er wordt bemonsterd, moeten de monsters volgens NEN 6600-1 worden geconserveerd om te voorkomen dat in de monsters verandering optreedt voor de te analyseren parameter tussen het moment van bemonstering en het moment van analyse. Omdat de emissiegrenswaarden die zijn gesteld betrekking hebben op het totaal van opgeloste en niet opgeloste stoffen in het afvalwater, is het van belang dat het monster niet gefilterd wordt en dat de stoffen die zich onopgelost in het afvalwater bevinden meegenomen worden in de analyse.

Artikel 2.4.4 Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Daarbij worden de aard en omvang van de lozing aangegeven, zoals de het aantal inwonerequivalenten ende wijze van behandelen. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

AFDELING 2.5 LOZEN VAN KOELWATER

Artikel 2.5.1 Koelwater

Deze afdeling is niet van toepassing op lozingen van koelwater afkomstig van milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Bij het opstellen van dat besluit is al beoordeeld of er bij de betreffende milieubelastende activiteiten koelwater kan vrijkomen. Als dat het geval is, zijn er in dat besluit regels over het lozen van koelwater opgenomen. Het lozen van koelwater kan echter ook plaatsvinden bij bedrijven die niet onder het dat besluit vallen. Daarom is in dit artikel het lozen van koelwater op een oppervlaktewaterlichaam geregeld. Koelwater kan ook worden geloosd in een hemelwaterriool. De regels daarover staan in het omgevingsplan van de gemeente.

Er mogen aan het koelwater geen chemicaliën (zoals aangroeiwerende middelen of antikalkmiddelen) worden toegevoegd. De maximaal te lozen warmtevracht hangt af van het type oppervlaktewaterlichaam waarop wordt geloosd. De aangewezen oppervlaktewaterlichamen zijn opgenomen in de bijlage; andere oppervlaktewaterlichamen zijn niet-aangewezen oppervlaktewaterlichamen.

De warmtevracht van een koelwaterlozing wordt berekend als het product van het lozingsdebiet en het verschil tussen de lozingstemperatuur en de temperatuur van het ontvangende oppervlaktewaterlichaam. De warmtecapaciteit van het koelwater is gelijk aan 4.190 kJoule per m³ per graad temperatuursverhoging. Anders geformuleerd:

De warmtevracht = $L \times \Delta T \times W$, waarbij

L = lozingsdebiet (m³/s)

ΔT = verschil temperatuur koelwater en temperatuur ontvangend oppervlaktewater in graden Celsius.

W = warmtecapaciteit van het koelwater = 4190 kJ/m³ per graad temperatuurstijging.

Voor het lozen van koelwater met een hogere warmtevracht, of voor het toedienen van chemicaliën, is een maatwerkvoorschrift vereist.

Artikel 2.5.2 Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Daarbij worden de maximale warmtevracht aangegeven. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

AFDELING 2.6 LOZEN BIJ REINIGEN, CONSERVEREN, BOUWEN, RENOVEREN OF SLOPEN VAN BOUWWERKEN

Artikel 2.6.1 Bij reinigen en conserveren geen afvalwater lozen

Deze afdeling heeft betrekking op het lozen bij werkzaamheden aan bouwwerken in de buurt van oppervlaktewater. Hierbij kan gedacht worden aan (spoor)bruggen, sluisen, steigers, kadewanden of panden die grenzen aan het oppervlaktewater.

De regels in het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer (§ 3.1.6) en het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen (§ 3.5) schreven voor dat bij het reinigen en conserveren maatregelen getroffen dienden te worden om het in het oppervlaktewaterlichaam lozen van stoffen te voorkomen. Deze regels betroffen gedetailleerde instructies waaraan de lozer moest voldoen. Hierdoor mocht slechts afvalwater in een oppervlaktewaterlichaam worden geloosd bij het afwassen met water en het schoonspuiten met water onder een druk van ten hoogste 200 bar. Voor andere reinigings- en conserveringswerkzaamheden zijn regels gesteld in artikel 2.6.2.

Artikel 2.6.2 Werkinstructie bij reinigen en conserveren

Het onderhouden van bouwwerken houdt veelal in dat de bouwwerken van verontreinigingen worden ontdaan, dat roest en oude verflagen worden verwijderd en dat een nieuwe verflaag wordt aangebracht. Bij de werkzaamheden worden reinigings- en/of conserveringstechnieken toegepast en komen stoffen vrij of worden stoffen gebruikt die emissies veroorzaken naar oppervlaktewaterlichaam. Om deze emissies te voorkomen of te beperken zijn milieubescherpende maatregelen nodig. In het algemeen gebeurt dit door middel van afscherming van de ruimte waarin wordt gewerkt en opvang en verwerking van vrijkomende stofdeeltjes. Afhankelijk van de omvang en bezwaarlijkheid van de vrijkomende stoffen kunnen met een optimale combinatie van de toegepaste techniek, de te verwijderen of toe te passen materialen en stoffen en de te nemen milieubescherpende maatregelen de nadelige gevolgen voor het milieu beperkt worden.

Voor de reinigings- en conserveringswerkzaamheden dient een werkinstructie opgesteld te worden waarin de maatregelen staan die getroffen worden om het lozen te voorkomen dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken. De werkinstructie kan de maatregelen bevatten die onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen worden beschreven, maar het is ook mogelijk om andere maatregelen of technieken te treffen. Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij artikel 6.23 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 2.6.3 Werkinstructie bij bouwen en slopen

Als vaste objecten worden gesloopt, gerenoveerd of gebouwd is het bijna onvermijdelijk dat vaste delen in het oppervlaktewaterlichaam geraken. Het is daarom van belang dat bij deze werkzaamheden aan bouwwerken, die in de buurt van of boven het oppervlaktewaterlichaam plaatsvinden, verontreiniging van het oppervlaktewaterlichaam zo veel mogelijk wordt voorkomen. De werkwijze en een zorgvuldige bedrijfsvoering zijn daarbij van doorslaggevend belang. Daarom moet een werkinstructie worden opgesteld waarin naast de werkwijze is aangegeven welke preventieve maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat stoffen of afvalwater in een

oppervlaktewaterlichaam terecht komen. Er moet worden gehandeld conform deze werkinstructie en de daarin genoemde maatregelen moeten worden getroffen.

Artikel 2.6.4 Beperken stof in het oppervlaktewaterlichaam

Als het bij het reinigen of conserveren nodig is om te werken met een gesloten hulpconstructie en afzuiging, geldt een eis voor de hoeveelheid stof die naar de buitenlucht wordt afgevoerd. Deze eis is bedoeld om te voorkomen dat het stof alsnog in het oppervlaktewater terecht kan komen. Als de afstand tot een oppervlaktewaterlichaam zodanig groot is dat een lozing redelijkerwijs niet te verwachten is, geldt dit artikel niet.

Artikel 2.6.5 Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van stof.

Artikel 2.6.6 Gegevens en bescheiden

Op grond van dit artikel moet het bevoegd gezag ten minste vier weken voor aanvang van de reinigings- of conserveringswerkzaamheden of de bouw- of sloopwerkzaamheden worden geïnformeerd. Daarbij moet de werkinstructie worden toegestuurd. Het derde lid bevat een uitzondering op de informatieplicht. Over periodieke reinigingswerkzaamheden waarbij alleen vuilafzetting wordt verwijderd hoeft het bevoegd gezag niet te worden geïnformeerd. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld gevelreiniging.

AFDELING 2.7 LOZEN BIJ OPSLAAN EN OVERSLAAN VAN INERTE GOEDEREN

Artikel 2.7.1 Inerte goederen

Deze afdeling heeft betrekking op het lozen van stoffen afkomstig van het overslaan van inerte goederen. Inerte goederen zijn goederen die niet bodembedreigend zijn, en die geen gevaarlijke stoffen of CMR-stoffen zijn. Inerte goederen geven bij overslag geen significante milieubelasting. Dit artikel geeft aan welke goederen in ieder geval inerte goederen zijn. De opsomming is dus niet uitputtend. Voor alle genoemde goederen geldt wel dat deze niet verontreinigd mogen zijn, bijvoorbeeld met stoffen die het oppervlaktewater kunnen verontreinigen.

Overslaan is te beschouwen als een handeling binnen het transportproces tussen een onderneming en een andere partij (onderneming of particulier). Bij overslaan gaat het om 'het van en naar een transportmiddel verplaatsen van goederen of materialen'. Onder overslaan vallen bijvoorbeeld het lossen, (be)laden, overladen of (over)hevelen van goederen of materialen. De afdeling heeft geen betrekking op 'opslaan'. Het opslaan van goederen is al uitputtend geregeld in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 2.7.2 Lozen bij opslaan van inerte goederen

Het lozen van afvalwater dat in contact is geweest met inerte goederen kan worden geloosd op oppervlaktewater. In lijn met de voorkeursvolgorde voor de verwijdering van afvalwater (voormalige artikel 10.29a Wet milieubeheer) wordt het afvalwater bij voorkeur hergebruikt voordat het wordt geloosd. In het algemeen zal dit (verzameld) afstromend hemelwater, schrob- en spoelwater of water van een nevelgordijn zijn. In het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Besluit lozen buiten inrichtingen was bepaald dat de lozing geen visuele verontreiniging mag veroorzaken. Die bepaling keert niet terug, want het voorkomen van visuele verontreiniging is onderdeel van de specifieke zorgplicht van dit hoofdstuk.

Artikel 2.7.3 Lozen bij overslaan van inerte goederen

Het tweede lid bepaalt dat bij het overslaan van goederen in de buitenlucht zo veel mogelijk wordt voorkomen dat goederen in een oppervlaktewaterlichaam geraken. Zo veel mogelijk moet voorkomen worden dat de goederen (bijvoorbeeld zand of grind op een oever) afvloeien in het oppervlaktewater of met stuiven, morsen, of andere ongewenste routes in het oppervlaktewater terechtkomen.

In het derde lid is een maatregel opgenomen hoe aan het voorschrift in ieder geval kan worden voldaan bij het laden en lossen van schepen. Bij overslag van schip naar oever (of andersom) betekent dit dat het schip zo dicht mogelijk tegen de oever gelegd moet worden. Aan het derde lid wordt in ieder geval voldaan als het schip zo afgemeerd kan worden dat er geen ruimte tussen schip en kant zit. In de praktijk is dat niet altijd haalbaar, en zal er bij overslag een spleet tussen schip en kant ontstaan. In het derde lid is aangegeven dat deze spleet in ieder geval niet breder mag zijn dan 5 m. Deze maatregel laat overigens onverlet dat degene die de activiteit verricht de spleet zo klein mogelijk moet houden. Een andere maatregel die toepast kan worden om te voldoen aan het tweede lid is gebruik maken van een ponton of een morsklep.

De maatregelen in het derde lid laten verder onverlet dat degene die de activiteit verricht er alles aan doet om te voorkomen dat goederen in het oppervlaktewater raken. Mocht er onverhoopt toch een lozing plaatsvinden ondanks dat er alles aan gedaan is om dat te voorkomen, dan is die lozing toegestaan op grond van het eerste lid.

AFDELING 2.8 LOZEN BIJ OPSLAAN OF OVERSLAAN VAN ANDERE DAN INERTE GOEDEREN

Artikel 2.8.1 Lozen van afvalwater van goederen die kunnen uitlogen

Dit artikel heeft betrekking op goederen die bij contact met water kunnen uitlogen. Dit artikel geldt voor lozingen afkomstig van milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In dat besluit is geregeld dat het te lozen afvalwater in een vuilwaterriool moet worden geloosd. Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kan het water echter ook op een oppervlaktewaterlichaam worden geloosd. Dit artikel is dus een maatwerkregel op het Besluit activiteiten leefomgeving. De verplichte lozingsroute naar het vuilwaterriool kan in deze waterschapsverordening echter niet worden 'uitgezet'. Daarom is in het omgevingsplan een regel opgenomen die bepaalt dat de verplichte lozingsroute een facultatieve lozingsroute wordt, als in de waterschapsverordening lozen in het oppervlaktewater is toegestaan.

Lozen van afvalwater afkomstig van het opslaan van goederen waaruit stoffen kunnen uitlogen in een oppervlaktewaterlichaam is toegestaan indien het perceel waar het afvalwater vrijkomt niet is aangesloten op een vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk en ook niet binnen een afstand van 40 meter aangesloten kan worden op een vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk. Als er binnen die afstand wel een vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk aanwezig is, is het niet toegestaan om te lozen op een oppervlaktewaterlichaam. Het ligt dan voor de hand om aan te sluiten op die riolering of zuiveringstechnisch werk. De afstand is de afstand van het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk tot de kadastrale grens van het perceel waar het afvalwater vrijkomt.

Bij het lozen op een oppervlaktewaterlichaam dient voldaan te worden aan de emissiegrenswaarden in de tabel. De emissiegrenswaarden zijn overgenomen uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

Niet voor alle goederen zijn alle stoffen in de tabel relevant. Zo zijn bijvoorbeeld voor agribulk alleen het chemisch zuurstofverbruik, onopgeloste stoffen, som van stikstofverbindingen en som van fosforverbindingen van belang.

Artikel 2.8.2 Meet- en rekenbepalingen

Dit artikel geeft aan welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Dit artikel met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijft niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd. Er zijn normen opgenomen voor het bemonsteren, conserveren en ontsluiten. Ook zijn de analysemethoden die moeten worden gebruikt voor de stoffen waaraan in artikel 2.8.2 emissiegrenswaarden worden gesteld voorgeschreven. De versies van de NEN-EN-normen zijn opgenomen in de begripsbepalingen van bijlage I bij deze verordening.

Als er wordt bemonsterd, moeten de monsters volgens NEN 6600-1 worden geconserveerd om te voorkomen dat in de monsters verandering optreedt voor de te analyseren parameter tussen het moment van bemonstering en het moment van analyse.

Omdat de emissiegrenswaarden die zijn gesteld betrekking hebben op het totaal van opgeloste en niet opgeloste stoffen in het afvalwater, is het van belang dat het monster niet gefilterd wordt en dat de stoffen die zich onopgelost in het afvalwater bevinden meegenomen worden in de analyse.

Artikel 2.8.3 Lozen bij overslaan van niet-inerte goederen

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van stoffen afkomstig van het:

- bedrijfsmatig overslaan van niet-inerte goederen,
- overslaan van zout voor het strooien op wegen,
- overslaan van niet-inerte goederen die vrijkomen bij een werk, en
- overslaan van niet-inerte goederen die nodig zijn in een werk.

Met 'bedrijfsmatig overslaan van niet-inerte goederen' wordt het overslaan bedoeld wat in het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was geregeld voor inrichtingen.

De andere overslaghandelingen (strooizout, niet-inerte goederen die vrijkomen bij of nodig zijn in een werk) hebben betrekking op wat in het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen was geregeld voor het overslaan buiten een inrichting. Bij 'niet-inerte goederen die vrijkomen bij een werk' kan gedacht worden aan het vervangen of aanleggen van een walbeschoeiing in het oppervlaktewater, het aanbrengen of vervangen van kabels in de bodem of oppervlaktewater en andere werkzaamheden in de openbare ruimte. Dit materiaal kan van allerlei aard zijn, zoals beschadigde walbeschoeiing, oude kabels en dergelijke. Ook het nieuwe materiaal kan worden overgeslagen voordat het in het werk wordt aangebracht. In dit geval betreft het dus de nieuwe walbeschoeiing, nieuwe kabels en soortgelijk materiaal die nodig zijn in een werk.

Het tweede lid bepaalt dat bij het overslaan van goederen in de buitenlucht zo veel mogelijk wordt voorkomen dat goederen in een oppervlaktewaterlichaam geraken. Zo veel mogelijk moet voorkomen worden dat de goederen (op bijvoorbeeld een oever) afvloeien in het oppervlaktewater of met stuiven, morsen, of andere ongewenste routes in het oppervlaktewater terechtkomen.

In het derde lid is een maatregel opgenomen hoe aan het voorschrift in ieder geval kan worden voldaan bij het laden en lossen van schepen. Bij overslag van schip naar oever (of andersom) betekent dit dat het schip zo dicht mogelijk tegen de oever gelegd moet worden. Aan het derde lid wordt in

ieder geval voldaan als het schip zo afgemeerd kan worden dat er geen ruimte tussen schip en kant zit. In de praktijk is dat niet altijd haalbaar, en zal er bij overslag een spleet tussen schip en kant ontstaan. In het derde lid is aangegeven dat deze spleet in ieder geval niet breder mag zijn dan 5 meter. Deze maatregel laat overigens onverlet dat degene die de activiteit verricht de spleet zo klein mogelijk moet houden. Een andere maatregel die toepast kan worden om te voldoen aan het tweede is gebruik maken van een ponton of een morsklep.

De maatregelen in het derde lid laten verder onverlet dat degene die de activiteit verricht er alles aan doet om te voorkomen dat goederen in het oppervlaktewater raken. Mocht er onverhoopt toch een lozing plaatsvinden ondanks dat er alles aan gedaan is om dat te voorkomen, dan is die lozing toegestaan op grond van het eerste lid.

Artikel 2.8.4 Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Daarbij worden de stoffen die worden opgeslagen of overgeslagen aangegeven. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

AFDELING 2.9 LOZEN UIT GEMEENTELIJKE VOORZIENINGEN VOOR INZAMELING EN TRANSPORT VAN AFVALWATER

Artikel 2.9.1 Lozen van afvalwater vanuit gemeentelijke rioolstelsels

In dit artikel wordt het lozen van afvalwater vanuit openbare ontwateringsstelsels, openbare hemelwaterstelsels en openbare vuilwaterriolen in oppervlaktewater toegestaan. Voorwaarde daarbij is dat deze stelsels voorkomen op het overzicht van voorzieningen en maatregelen dat is opgenomen in het gemeentelijke rioleringsplan (GRP) als bedoeld in het voormalige artikel 4.22 van de Wet milieubeheer. Volgens het overgangsrecht van artikel 4.93 van de Invoeringswet Omgevingswet blijven GRP's van kracht tot het tijdstip waarop de periode verstrijkt waarvoor het plan is vastgesteld, of tot het tijdstip waarop het gemeentebestuur besluit dat het plan vervalt. Bij het vaststellen van het GRP is betrokkenheid van het waterschap voorgeschreven. Gemeente en waterschap bepalen gezamenlijk welke maatregelen aan de riolering het meest doelmatig zijn, mede gelet op de effecten van lozingen uit de riolering op het ontvangende oppervlaktewaterlichaam. Daarnaast verplichtte artikel 3.8 Waterwet tot afstemming van taken en bevoegdheden over de afvalwaterketen. Een omgevingsvergunning voor lozen vanuit de riolering is in dat licht overbodig. Ook het nieuwe stelsel gaat uit van samenwerking tussen overheden bij de uitoefening van hun taken en bevoegdheden (zie artikel 2.2 Omgevingswet). De Omgevingswet biedt in artikel 3.14 de mogelijkheid dat het college van burgemeester en wethouders een (facultatief) gemeentelijk rioleringsprogramma vaststelt. Ongetwijfeld zal het college het waterschap daarbij betrekken. Als het college een rioleringsprogramma heeft vastgesteld, is het lozen vanuit de in dat programma opgenomen voorzieningen daarom eveneens toegestaan. De naam 'rioleringsprogramma' is overigens niet limitatief, de gemeente kan dit programma bijvoorbeeld ook een waterprogramma noemen.

Artikel 2.9.2 Lozen van huishoudelijk afvalwater vanuit andere systemen

Voor lozingen vanuit 'overheids-IBA's' geldt dezelfde regeling als voor de lozingen vanuit gemeentelijke rioolstelsels. Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 2.9.1.

AFDELING 2.10 LOZEN BIJ ONTGRAVINGEN, BAGGERWERKZAAMHEDEN EN WERKZAAMHEDEN DOOR DE WATERBEHEERDER IN EEN OPPERVLAKTEWATERLICHAAM

Artikel 2.10.1 Lozen bij ontgravingen en baggerwerkzaamheden

Dit artikel heeft betrekking op baggerwerkzaamheden en ontgravingen en geldt alleen voor de lozingen bij het baggeren en ontgraven zelf. Dit artikel heeft dus geen betrekking op een eventuele toepassing van de bagger of de opgegraven materie.

Het artikel is niet alleen van toepassing op waterbeheerders die baggerwerkzaamheden en ontgravingen verrichten. Ook als die werkzaamheden door derden worden verricht (zoals de onderhoudsplichtigen), is het artikel van toepassing.

Het artikel bepaalt dat de lozing is toegestaan als die plaatsvindt op hetzelfde oppervlaktewater waar ook het baggeren of ontgraven plaatsvindt.

Artikel 2.10.2 Werkinstructie bij verontreinigde waterbodem

Bij ontgravingen of baggerwerkzaamheden, waarbij de kwaliteit van de te ontgraven of te baggeren waterbodem de waarden van bijlage B van de Regeling bodemkwaliteit van het Besluit kwaliteit leefomgeving overschrijdt, is het gewenst dat het ontgraven of baggeren met een grotere zorgvuldigheid gebeurt dan wanneer de kwaliteit die waarden niet overschrijdt. Deze bijlage B hoort bij hoofdstuk 4 van de Regeling bodemkwaliteit en bevat de achtergrondwaarden en maximale waarden voor grond en baggerspecie. In het geval de waterbodem een kwaliteit heeft die de waarden van bijlage B van de Regeling bodemkwaliteit overschrijdt, is het opstellen van een werkplan verplicht.

Artikel 2.10.3 Lozen bij werkzaamheden door de waterbeheerder

Dit artikel heeft betrekking op lozingen afkomstig van andere werkzaamheden in een oppervlaktewaterlichaam (anders dan ontgravingen of baggerwerkzaamheden) die door of in opdracht van de waterbeheerder plaatsvinden in het kader van oppervlaktewaterbeheer. Bijvoorbeeld het aanleggen van een natuurvriendelijke oever.

Het artikel bepaalt dat de lozing is toegestaan zonder verdere voorwaarden. Vanzelfsprekend geldt wel de specifieke zorgplicht.

Artikel 2.10.4 Lozen van algen en bacteriën

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van algen en bacteriën in een oppervlaktewaterlichaam wat door of in opdracht van de waterbeheerder plaatsvindt in het kader van oppervlaktewaterbeheer.

Het artikel bepaalt dat algen en bacteriën afkomstig van een oppervlaktewater op een ander oppervlaktewater geloosd mogen worden in het kader van oppervlaktewaterbeheer. Daarbij geldt de voorwaarde dat beide oppervlaktewateren in beheer zijn van dezelfde waterbeheerder. Het artikel maakt mogelijk dat de waterbeheerder, in het kader van het oppervlaktewaterbeheer, algen en bacteriën naar eigen inzicht in het eigen beheersgebied kan verplaatsten.

Artikel 2.10.5 Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

AFDELING 2.11 LOZEN BIJ SCHOONMAKEN DRINKWATERLEIDINGEN

Artikel 2.11.1 Lozen van reinigingswater drinkwaterleidingen

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van afvalwater afkomstig van het schoonmaken en in gebruik nemen van leidingen voor het opslaan, transporteren en distribueren van drinkwater, warm tapwater en huishoudwater.

Bij het schoonmaken van leidingen kan onderscheid gemaakt te worden tussen afvalwater afkomstig van leidingen uit het transportnet en afvalwater afkomstig van leidingen uit het distributienet. Vanuit de productiestations wordt het drinkwater via transportleidingen naar het distributienet gepompt. Het transportnet kenmerkt zich door een grotere leidingdiameter en het geringe aantal vertakkingen en aansluitingen. Het distributienet verdeelt de hoofdstroom naar de vele eindgebruikers en kenmerkt zich door de vele vertakkingen en het verloop van grotere naar kleinere diameters. In grote lijnen zal het schoonmaken van leidingen uit het transportnet lozingen opleveren van 100 m³ of meer, terwijl lozingen van afvalwater afkomstig van distributieleidingen daaronder blijven. Ook op het schoonmaken van de aanvoerleiding heeft dit artikel betrekking.

Tegen lozingen van dit afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam bestaat geen bezwaar, voor zover het afvalwater geen chemicaliën zoals desinfectiemiddelen bevat. Een lozing die wel dergelijke middelen bevat, is alleen mogelijk als het bevoegd gezag daarvoor een maatwerkvoorschrift heeft gesteld.

AFDELING 2.12 LOZEN BIJ CALAMITEITENOEFENINGEN

Artikel 2.12.1 Lozen bij calamiteitenoefeningen

Calamiteitenoefeningen worden uitgevoerd om bij brand of een andere calamiteit de schade tot een minimum te beperken. Het testen van een brandbestrijdingsinstallatie valt binnen het begrip 'calamiteitenoefening'. Bij calamiteitenoefeningen kan afvalwater vrijkomen. Zo zal een oefening om een brand te bestrijden, gepaard kunnen gaan met het gebruik van grote hoeveelheden bluswater, dat tijdens de oefening in het oppervlaktewater stroomt. Om de gevolgen voor het milieu tot een minimum te beperken, wordt daarbij zoveel mogelijk gebruik gemaakt van oefenblusschuimen die geen slecht-afbreekbare organische fluorverbindingen of andere halogeenvbindingen bevatten. Deze oefenblusschuimen hebben vergelijkbare uitvloei-eigenschappen als echt blusschuim, maar bevatten niet de schadelijke werkzame stof van blusschuimen.

Om overlap met regels uit het Besluit activiteiten leefomgeving te voorkomen, is een afstemmingsbepaling opgenomen in dit artikel. Het artikel heeft geen betrekking op afvalwater afkomstig van een permanente voorziening voor het oefenen van brandbestrijdingstechnieken als genoemd in artikel 3.259 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 2.12.2 Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Daarbij wordt aangegeven of er blusschuim bij de oefening wordt gebruikt en welke stoffen dat blusschuim bevat. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

AFDELING 2.13 LOZEN BIJ TELEN, KWEKEN, SPOELLEN OF SORTEREN VAN GEWASSEN

Artikel 2.13.1 Lozen vanuit andere gebouwen dan een kas

Het afvalwater dat vrijkomt bij het telen van gewassen in een gebouw, anders dan een kas, moet volgens artikel 4.795 van het Besluit activiteiten leefomgeving gelijkmatig worden verspreid over landbouwgronden of worden geloosd in een vuilwaterriool. Volgens het Activiteitenbesluit milieubeheer was het ook mogelijk om dit afvalwater te lozen in het oppervlaktewater, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40 m vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt. Deze uitzondering is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn.

Het tweede lid bevat die emissiegrenswaarden die gelden voor deze lozing.

Artikel 2.13.2 Lozen bij spoelen van biologisch geteelde gewassen

Het afvalwater dat vrijkomt bij het sorteren van biologisch geteeld fruit moet volgens artikel 4.761 van het Besluit activiteiten leefomgeving gelijkmatig worden verspreid over landbouwgronden. Volgens het Activiteitenbesluit milieubeheer was het ook mogelijk om dit afvalwater te lozen in een vuilwaterriool of, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40 m vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt, in het oppervlaktewater. De alternatieve lozingsroute naar het vuilwaterriool is opgenomen in het omgevingsplan. De alternatieve lozingsroute naar het oppervlaktewater is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn. Het tweede lid bevat die emissiegrenswaarden die gelden voor deze lozing.

Artikel 2.13.3 Lozen bij sorteren van biologisch geteelde gewassen

Het afvalwater dat vrijkomt bij het wassen van biologisch geteeld fruit moet volgens artikel 4.773 van het Besluit activiteiten leefomgeving gelijkmatig worden verspreid over landbouwgronden. Volgens het Activiteitenbesluit milieubeheer was het ook mogelijk om dit afvalwater te lozen in een vuilwaterriool of, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40 m vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt, in het oppervlaktewater. De alternatieve lozingsroute naar het vuilwaterriool is opgenomen in het omgevingsplan. De alternatieve lozingsroute naar het oppervlaktewater is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn. Het tweede lid bevat die emissiegrenswaarden die gelden voor deze lozing.

Artikel 2.13.4 Lozen bij omgekeerde osmose en ionenwisselaars

Op grond van de artikelen 4.801 en 4.804 van het Besluit activiteiten leefomgeving mag brijn, afkomstig van de bereiding van gietwater of drinkwater voor landbouwhuisdieren, niet worden geloosd. Op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer was het lozen van dit afvalwater in het oppervlaktewater wel toegestaan. In dit artikel wordt deze lozingsroute weer mogelijk gemaakt. Het tweede lid bevat de emissiegrenswaarden voor dit afvalwater.

Artikel 2.13.5 Lozen bij ontijzeren grondwater

Het lozen van afvalwater afkomstig van het ontijzeren van grondwater voor agrarische activiteiten is niet geregeld in het Besluit activiteiten leefomgeving. Volgens het Activiteitenbesluit milieubeheer was het mogelijk om dit afvalwater te lozen in een vuilwaterriool of, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40 m vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt, in het oppervlaktewater. De lozingsroute naar het vuilwaterriool is opgenomen in het omgevingsplan. De lozingsroute naar het oppervlaktewater is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn.

Het tweede lid bevat die emissiegrenswaarden die gelden voor deze lozing.

Artikel 2.13.6 Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd.

Artikel 2.13.7 Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Daarbij worden de aard en omvang van de lozingen aangegeven. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

AFDELING 2.14 LOZEN BIJ MAKEN VAN BETONMORTEL EN UITWASSEN VAN BETON

Artikel 2.14.1 Uitzondering voorgeschreven lozingsroute

Volgens de artikelen 4.140, eerste lid, en 4.158, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving moet afvalwater afkomstig van het maken van betonmortel en het uitwassen van beton worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam. In sommige gevallen is dat echter niet mogelijk, bijvoorbeeld omdat er geen geschikt oppervlaktewaterlichaam in de directe omgeving van de betoncentrale (of ander bedrijf) ligt. Voor dergelijke gevallen is in het omgevingsplan opgenomen dat het afvalwater onder voorwaarden ook in de riolering kan worden geloosd. De gemeente is echter niet bevoegd om de verplichte lozingsroute naar oppervlaktewater, die in de genoemde artikelen van het Besluit activiteiten leefomgeving is opgenomen, op te heffen. Daarom bepaalt dit artikel dat die verplichte lozingsroute niet geldt als er een andere lozingsroute in het omgevingsplan is toegestaan. De initiatiefnemer heeft in dat geval de keuze tussen lozen in oppervlaktewater of lozen in de riolering.

AFDELING 2.15 LOZEN BIJ NIET-INDUSTRIËLE VOEDSELBEREIDING

Artikel 2.15.1 Afbakening met Besluit activiteiten leefomgeving

Deze afdeling is van toepassing op lozingen afkomstig van (kleinschalige) voedselbereiding, ongeacht of die lozing afkomstig is van een milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving of niet. Het betreft bijvoorbeeld bedrijfskantines of de horeca. Deze afdeling

is niet van toepassing op grootschalige voedselbereiding als bedoeld in artikel 3.128 van het Besluit activiteiten leefomgeving, met uitzondering van de kantine van dergelijke bedrijven.

Artikel 2.15.2 Lozen bij bereiden van voedingsmiddelen

Het afvalwater dat vrijkomt bij voedselbereiding wordt in het algemeen geloosd op een vuilwaterriool. De regels daarover staan in het omgevingsplan. Als er geen vuilwaterriool aanwezig is, kan het afvalwater ook op oppervlaktewater worden geloosd, als het afvalwater tezamen met huishoudelijk afvalwater wordt behandeld in een zuiveringsvoorziening zoals een IBA. Die zuiveringsvoorziening moet wel berekend zijn op de verwerking van het afvalwater afkomstig van de voedselbereiding.

Artikel 2.15.3 Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Daarbij worden de aard en omvang van de lozingen aangegeven. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

AFDELING 2.16 LOZEN VAN SPUIWATER UIT RECREATIEVE VISVIJVERS

Artikel 2.16.1 Lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers.

Recreatieve visvijvers vallen onder de recreatieve sector. Anders dan in kwekerijen van vis voor menselijke consumptie of voor siervissen worden in recreatieve visvijvers geen vissen gekweekt. Het kweken van vissen wordt als een agrarische activiteit beschouwd.

Het vissen vindt plaats in aparte vijvers. Deze vijvers maken in het algemeen geen deel uit van een oppervlaktewaterlichaam. Gemiddeld eens per twee weken wordt een aantal consumptievissen aangevoerd van een kwekerij. Deze vissen worden tijdelijk in voorraadbakken bewaard. Vervolgens worden ze - afhankelijk van de vraag - uit de voorraadbakken gehaald en uitgezet in één of meerdere grotere vijvers om te worden gevangen door recreatieve vissers.

De vissen worden in de tijd dat ze in de bakken en visvijvers aanwezig zijn in principe niet (bij)gevoerd. Een forel kan gemakkelijk een half jaar zonder voedsel. Ook worden geen antibiotica toegepast. Dat is sowieso bij vissen, die voor consumptiedoeleinden worden gebruikt, niet toegestaan.

Het water in de visvijvers wordt in beweging gehouden om vorming van onder andere blauwalgen te voorkomen. Daartoe wordt een aantal m³ grondwater per dag opgepompt en toegevoegd aan de voorraadbakken, die weer in open verbinding staan met de visvijvers. Uiteindelijk wordt het spuiwater op een oppervlaktewaterlichaam of elders geloosd. Het spuiwater bestaat uit schoon (grond)water zonder toevoegingen. Het lozen is zonder nadere voorschriften toegestaan.

Artikel 2.16.2 Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Daarbij worden de aard en omvang van de lozingen aangegeven. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

AFDELING 2.17 LOZEN VANAF VAARTUIGEN OF DRIJVENDE WERKTUIGEN BIJ SPOELEN OF SCHEIDEN VAN ZAND OF GRIND

Artikel 2.17.1 Lozen van spoelwater

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van een tweetal afvalwaterstromen afkomstig van een vaartuig of ander drijvend werktuig.

Onderdeel a regelt dat het lozen van afvalwater dat vrijkomt bij het spoelen van zeezand tijdens het transport ervan, is toegestaan. Het zoute zeezand wordt meestal tijdens het varen naar de plaats waar het zand wordt toegepast, met steeds zoeter wordend oppervlaktewater gespoeld, om de zoutvracht naar beneden te brengen. Als voorwaarde is opgenomen dat het lozen tijdens het varen plaatsvindt.

Onderdeel b regelt dat het lozen van afvalwater dat vrijkomt bij het scheiden van zand en grind, is toegestaan.

De regels over het lozen van spoelwater van zeezand in brak oppervlaktewater en het lozen van organismen en slib ten gevolge van het kweken en verwerken van mosselen en oesters zijn niet overgenomen uit het Besluit lozen buiten inrichtingen. Deze lozingen komen in de praktijk alleen voor in de rijkswateren.

AFDELING 2.18 ASVERSTROOIING

Artikel 2.18.1 Asverstrooiing

De toegestane lozing betreft het incidenteel verstrooien op een voor de overledene of de nabestaanden bijzondere plek. Het artikel heeft geen betrekking op bedrijfsmatig georganiseerd verstrooien.

AFDELING 2.19 ANDERE LOZINGEN

Artikel 2.19.1 Vangnetvergunningplicht lozen op oppervlaktewater

Voor het verrichten van een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het waterschap is een omgevingsvergunning vereist, als de betreffende lozing niet is geregeld in de afdelingen 2.2 tot en met 2.18 van deze waterschapsverordening. Dit sluit aan op de systematiek van artikel 6.2 van de Waterwet: voor alle lozingen is een vergunning vereist, tenzij voor de lozing een vrijstelling geldt.

De vergunningplicht is beperkt tot het lozen van stoffen of warmte (oftewel de gevolgen voor de waterkwaliteit). Een eventuele vergunningplicht voor het lozen van water (oftewel de gevolgen voor de waterkwantiteit) staat in het tijdelijke deel van deze waterschapsverordening. Beide vergunningen kunnen natuurlijk wel gelijktijdig worden aangevraagd.

De vergunningplicht geldt niet voor het lozen van warmte of stoffen afkomstig van milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Voor die lozingen is al in dat besluit bepaald in welke gevallen een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit is vereist.

Artikel 2.19.2 Vangnetvergunningplicht lozen op zuiveringstechnisch werk

Voor het lozen van water, warmte of stoffen op een zuiveringstechnisch werk, dat niet afkomstig is van een milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, is een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit vereist. Voor lozingen die wel afkomstig zijn van

zo'n milieubelastende activiteit is al in dat besluit bepaald in welke gevallen een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit is vereist.

AFDELING 2.20 AANVRAAGVEREISTEN, BEOORDELINGSREGELS EN VOORSCHRIFTEN OMGEVINGSVERGUNNING LOZINGSACTIVITEIT

Artikel 2.20.1 Aanvraagvereisten aanvraag omgevingsvergunning lozingsactiviteit

Dit artikel is ontleend aan de Omgevingsregeling.

Artikel 2.20.2 Beoordelingsregel omgevingsvergunning lozingsactiviteit

Voor de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of op een zuiveringstechnisch werk zijn de beoordelingsregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving van overeenkomstige toepassing. Dat sluit aan op de situatie die gold voor inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Artikel 2.20.3 Voorschriften omgevingsvergunning lozingsactiviteit

Ook de voorschriften die volgens het Besluit kwaliteit leefomgeving aan een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit moeten worden verbonden, zijn van overeenkomstige toepassing. Dit sluit eveneens aan bij de regeling op grond van de Waterwet.

HOOFDSTUK 3 WATERONTTREKKINGSACTIVITEITEN

AFDELING 3.1 ONTTREKKEN VAN GRONDWATER EN INFILTREREN VAN WATER

Artikel 3.1.1 Gegevens en bescheiden vergunningvrije wateronttrekkingsactiviteiten

Als voor het onttrekken van grondwater op grond van de waterschapsverordening geen omgevingsvergunning is vereist, moeten hierover gegevens en bescheiden worden verstrekt. Dit was voorheen geregeld in artikel 6.11 van het Waterbesluit. De gegevens en bescheiden die moeten worden verstrekt zijn ontleend aan de aanvraagvereisten voor omgevingsvergunningen voor grondwateronttrekkingen in de Omgevingsregeling. Ook in de voormalige Waterregeling waren de te verstrekken gegevens en bescheiden gelijk aan de indieningsvereisten voor een watervergunning. In het tijdelijke deel van deze waterschapsverordening kan een uitzondering zijn opgenomen voor de verplichting om gegevens en bescheiden te verstrekken (in de terminologie van de Waterwet: een melding te doen). In dat geval hoeven de gegevens en bescheiden niet te worden verstrekt.

Artikel 3.1.2 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning wateronttrekkingsactiviteiten

Dit artikel is ontleend aan de Omgevingsregeling.

Artikel 3.1.3 Beoordelingsregel omgevingsvergunning wateronttrekkingsactiviteit

De beoordelingsregel van het Besluit kwaliteit leefomgeving voor omgevingsvergunningen voor het onttrekken van grondwater en het infiltreren van water in de bodem is van overeenkomstige toepassing op vergunningplichtige wateronttrekkingsactiviteiten op grond van deze waterschapsverordening. Dit sluit aan bij de wijze waarop dit in de Waterwet was geregeld.

Artikel 3.1.4 Voorschriften omgevingsvergunning infiltratie van water

Ook de voorschriften die volgens het Besluit kwaliteit leefomgeving aan een omgevingsvergunning voor het infiltreren van water in de bodem moeten worden verbonden, zijn van overeenkomstige toepassing. Dit sluit eveneens aan bij de regeling op grond van de Waterwet.

Artikel 3.1.5 Meetverplichting onttrekken van grondwater en infiltratie van water

In dit artikel zijn de meetverplichtingen van artikel 6.11 van het Waterbesluit en artikel 6.5 van de Waterregeling voortgezet. De meetverplichting geldt voor zowel vergunningplichtige gevallen als vergunningvrije gevallen. In het tijdelijke deel van deze waterschapsverordening kan een bepaling staan waarin gevallen worden aangewezen waarvoor de meetverplichting niet geldt.

AFDELING 3.2 ONTTREKKEN VAN OPPERVLAKTEWATER

Artikel 3.2.1 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning wateronttrekkingsactiviteiten

Dit artikel is ontleend aan de Omgevingsregeling.

HOOFDSTUK 4 BEPERKINGENGEBIEDACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT EEN WATERSTAATSWERK

AFDELING 4.1 AANVRAAGVEREISTEN OMGEVINGSVERGUNNING BEPERKINGENGEBIEDACTIVITEITEN

Artikel 4.1.1 Aanvraagvereisten

In dit artikel zijn de indieningsvereisten overgenomen die voorheen in artikel 6.24 van de Waterregeling stonden. Gelet op het belang van waterkeringen heeft de waterbeheerder in het algemeen specifiek beleid vastgesteld over activiteiten bij waterkeringen. Als een initiatiefnemer vermoedt dat voor zijn activiteit geen stabiliteitsberekening nodig is, kan hij daarover contact opnemen met de waterbeheerder.

Artikel 4.1.2 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning beperkingengebiedactiviteit waterbodem

Als sprake is van werkzaamheden aan of in een waterstaatswerk waarbij een al dan niet verontreinigde waterbodem geheel of gedeeltelijk wordt verwijderd, zoals bij baggeren van een haven, moet inzicht worden gegeven in de hoeveelheid te verwijderen baggerspecie. Daarnaast moet de omvang van het te baggeren oppervlak worden vermeld.

Bijlage II bij de waterschapsverordening

Aangewezen oppervlaktewaterlichamen zijn grotere oppervlaktewaterlichamen, die zijn benoemd in bijlage II bij de waterschapsverordening. De algemene regels over lozingen op deze oppervlaktewaterlichamen vertegenwoordigen het niveau van beste beschikbare technieken. Dat niveau is niet voldoende om de waterkwaliteit van kleinere oppervlaktewaterlichamen (de niet-aangewezen oppervlaktewaterlichamen) te beschermen. De regels voor lozingen op niet-aangewezen oppervlaktewaterlichamen gaan daarom een stap verder dan de beste beschikbare technieken.

Deze bijlage is door de artikelen 7.6 tot en met 7.25 aan iedere waterschapsverordening toegevoegd.